

Trocterus meandrius Galt?

N.º de inventario

3563

Liber canonicus tercius de egritudine
dibus particularibus que sunt in membris
hominis a capite usque ad
pedes manifestis & occultis
primis. xxij. fen. que complectuntur

liij. tractatus.

Fen prima de egritudine vniuersis capitis

Fen secunda de egritudine neruorum.

Fen tertia de anathomia oculi & de dispositio-
nibus & egritudinibus eius.

Fen quarta de dispositionibus auris.

Fen quinta de dispositionibus nasi.

Fen sexta de dispositionibus oris & lingue.

Fen septima de dispositionibus dentium.

Fen octaua de dispositionibus gingivarum.

Fen nona de dispositionibus gutturis.

Fen decima de dispositionibus pulmois & pectoris

Fen undecima de dispositionibus cordis.

Fen. xij. de mamillis & dispositionibus earum.

Fen. xij. de meri & stoacho & dispositionibus am-

Fen. xij. de epate & dispositionibus eorum.

Fen. xv. de anathomia spleis fell & ictericia.

Fen. xv. de dispositionibus retris & intestinozum

Fen. xvij. de egritudinibus ani.

Fen. xvij. de dispositionibus renum.

Fen. xix. de dispositionibus vesice & vime.

Fen. xx. de dispositionibus mbrorum gnatof masculorum

Fen. xxi. de mbris gnatof in mulieribus.

Fen. xxi. de egritudinibus mbrorum appeti-
bus in extremitatibus mbrorum.

Fen prime sunt tractatus quatuor. Primus est de ana-
thomia cerebri & eius dispositionibus.

Secundus de doloribus capitis que sunt species sode

Tercius de apatibus capitis & soloe primuicatis

Quartus de egritudinibus capitis & ipsius motu
in opatibus sensus & motus.

Quintus de egritudinibus cerebri in opatibus motus.

Primi tractatus sunt hec capitula

De utilitate capitis. fo. i. folio secundo

De egritudinibus capitis facietibus egritudines in ipso

Sigificatioes que agnoscuuntur dispositioes cerebri. e.

Sigificatioes viles opatonum cerebri. eodem

Sigificatioes assupte ex opatibus aialibus &

sensibilibus & moralibus & mobilibus. eodem.

Sigificatioes opatonum motuaz & que eis as-
silatur ex sono & vigilijs. fo. iij.

Sigificatioes accepte ex ipso gne opatonum na-
turalium. de eo que immutatur & de eo que oritur ex

capillibus & ex eo que appetit de apatibus et vlceri-
bus. eodem.

Sigificatioes assupte ex puenientia et diuifica-
tione et velocitate passionum et tarditate
iporum. folio quarto

Sigificatioes scilicet ex pre mesure capitis. eodem

De significatibus capitis. eodem

De sigificatioe que sentit cerebrum. s. de gni-

rate capitis et leuitate eius. eodem

Sigificatioes sumpte ex dispositioibus mbrorum que
sunt cerebro sic ppagies ut oculis et lingua. fo. v.

Sigificatioes mbrorum quorum coicatio cerebri
pauit. eodem

De plexione cerebri in sua plexione eque. eodem.

Sigificatioes plexionum malaz euenientium
in coceptone. eodem

De sigis cuiuscumque egritudinis capitis. fo. vi.

De signis apatium capitis. eodem

De canoibus curatonis. eodem

Secundi tractatus capitula sunt hec.

De speciebus sode. fo. viij.

Soda scilicet ex malicia plexionis. fo. ix.

De speciebus sode scilicet pprii soloz primuicatis. f. ix

Distictio specierum sode ab apatibus. eodem

De qlitate accntali soda ex materijs. eodem

Spes sode scilicet p coitatem. folio. x.

Vniuersal sermo de sigis ostenditibus species so-
da et modos eius. eodem.

Vria nuciatiua sode in egritudinibus. eodem

Regime velle in soda. eodem

De soda tpali vel cronica. fo. xi.

Cura soda tale absque matia vel cum matia. f. xi

Cura soda frigide absque matia a cum matia

flegmatica aut melancolica. fo. xij.

Modi epithiatu soda frigide. eodem

Caputpurgia ad soda frigida. eodem

Modus inuictiois ad soda frigida. eodem

Cura soda sicce. fo. xij.

Cura soda apostemalis. fo. xij.

Cura soda oppilatons. eodem

Cura soda scilicet ex vctis & vapore in capite
retetis. eodem

Cura soda euenientis ex vcto que penetrauit
ad interiora capitis. eodem

Cura soda ptigētis ex vaporibus mal' adue-
niētibus capiti exteri. eodem

Cura soda contigētis ex odoribus boīs. eodem

Cura soda eueniētis ex odoribus fetidīs. eodem

Cura soda eueniētis ex ebrietate. eodem

Cura soda eueniētis ex coitu. fo. xij.

Cura soda scilicet a pcussioe a casu & regie e
cui accit omotio cerebri & vuln. eodem

Cura soda scilicet ex debilitate capitis. eodem

Cura soda scilicet a fortitudine sensus. eodem.

Cura soda que e accns in febribus & acutis
egritudinibus. eodem

Cura soda cretice. eodem

Cura soda que dicitur fieri causa vermiu. eodem.

Cura soda que dicitur fieri successioe soni & dor-
mitionis eodem.

Sermo viliis specierum soda scilicet pprii coitate mem

De grauitate capitis eodem

De soda nota que dicitur ouu & cauchari & eius
cura. folio. xv.

De emiginea & eius cura. eodē
Ractat? terciū sunt hec capitula.
De karabito sigs & cura ei? .fo. xvj.
De flegmoē accēte ipi sbe cerebri. fo. xvij.
De erisipila i cēb° & ipetigibus accētibus
De sibare. eod. in eo. eodem
De litargia sigs & cura eius. eod.
De aq̄ intra craneū. fo. xix.
De apatib? q̄ sūt extra craneū. eod.
De subeth asahari & cura ei? .eod.
De plaga & iūsiōe cutis capis. fo. xx.
Ractat? quartū capitula.
Subeth in somno. fo. xx.
Siḡ spērū subeth. eod.
Cura subeth & sōni gūis fci i febriz. xxj.
De vigilia & sabari sigs & cura ei? .eod.
De lesione sensus. fo. xxij.
De p̄mixtiōe sēsus & alienatiōe sig. & cu. e.
De stoliditate & amētia. eod. ipi? .eod.
De corruptiōe mēorie cāz sigs & specieruz
Corruptiō ymaginatōis. eod.
De mania & canina & sigs ei? vlib? & spe
cierum ipi? eodem. & .xxij.
De mlia sigs & cā ei? & sigs spēr ei? .f. xxij.
De kutubut & cura ei? .fo. xxvj.
De ylschi & cura eoz. eod.
Vinti tractat? capitula sunt hec.
Vertigo sig & cura ei? .fo. xxvij.
De allue. & ē palpitatio. xxvij.
De incubo & cura ei? .fo. xxvij.
De epilēsia & sigs spēr ei? .f. xxvij. & .ix.
De causis mouētib? epiliaz & cā ei? .f. xxx.
De apoplexia sigs et cura ei? .fo. xxxj.
En secūda tractat? vn? hūs capitu
la que sequūtur.
Egritudines neruoz. fo. xxij.
De palisi sigs et mō curatōis ei? .xxxij.
Spasmo signis et cura ei? .fo. xxxv. et. vj.
De tetano sig. et cura ei? .fo. xxxvij.
De treōre et sig. spēr ei? et cura. fo. xxxvij.
De stupore signis et cura ei? .eod.
De tortura sig. et cura ei? .f. xxxvij. et. ix.
De saltu et cura ei? .fo. xxxix.
En terciē sūt tract? quattuor.
Prim? ē dīspōib? oculi et obtalmia
et turbatiōe visus
Secūd? ē de reliqs egritudibus ei?
Terci? de dīspōibus palpebrar et cōican
tibus eas
Quartus de dīspōnibus v̄tutis visibilis et
opatōibus eius
Primi tractat? sūt capitula infrascripta
Anathomia oculi. xxxix.
Cōgitiō dīspōnū oculi et op̄lonū ei? .f. xl.
Siḡ dīspōnū oculi. fo. xl.
Remeōra° sāitatis oculi et eoruz q̄ nocēt ipi

folio. xli.
De obtalmia et dēbatōe sig. et cu. f. xli. et. ij.
Cura oīz spēr obtalmie et effusioē fluxuū
ad oculum. folio. xli.
Cura singularis obtalmie calē et colīce et
sāgūmee et erisipile. fo. xliij.
Cura obtalmie frigide. fo. xliij.
Cura alguardenigi. eod.
Cura obtalmie ventose. eod.
Sermo de medicis obtalmie v̄sitatis. eodez
Ecūdi tractat? sunt illa capitula.
De vesicis oculi et cura ei? .fo. xliij.
De exituris oculi et cornee sig. et cu. ei? .eod.
De rupturis cornee et cura ei? .fo. eod.
De bochor in oculo et cura eius. f. xlv.
De sanie in siphach et cura eius. eodem
De cācro i oculo et cura eius. eodē
De garab et apatib? lacmaliū et cu. ei? .eod.
De additiōe carnis lacmaliū et dīminutiōe
eius. xlvj.
De sebel signis et cura eius. xlvj.
De vngula et cura eius. eodem
De atarfati et cura eius. xlvij.
De lacrimis et eaz cura. eodē
De strabositate et eius cura. eod.
De exitu oculor sig. et. cu. eius. eod.
De p̄fūditate oculi et eius puitate. xlvij.
De viriditate oculi et cura eius. eod.
Erci tractatus sunt hec capitula
De pediclis i palpebris et cura eorūdem
De sillac et eius cura. eodē xlvij.
De gesse palpebrar et eius cura. eodē
De grossitudine palpebrar et eius cura. eo.
De inflatiōe palpebrar. eodē
De grauitate palpebrar. eodē
De inuiscatiōe palpebrarum. eodē
De moro. xlix.
De gūedie in palpebra et cura eius eodem
De ordeolo et cura eius eodē
De asarnach et cura eius eodē
De susati eodem
De lapidositate. eodē
De vlceribz et rupturis palpebraruz et cu
ra earum. eodē
De scabie et pruritu et cura eius. eodē
De tuōre palpebrar sig. et cu. eodē
De multitudie palpitatiōis. eodē
De casu pilor. fo. l.
De pil' iuersis et additis et cu. eoz. eodē
De inuiscatiōe palpebrar. fo. eodē
Quarti tractatus sunt illa capitula
De debilitate visus et nocumēto eius sigs
et cura. fo. l. et. l.
De remeōratōe rerū visui nocētū. eodē
De noctilopa et cura eius. eodē
De aliahar et ē vt n̄ videat i die et cuā ei? .lij.

De ymaginatioib? oris sig. et cu. earū dē eo.
De alimchisar & cura eius. eodem.
De cōstrictione & cura eius. eodem.
De aq̄ signis et cura eius. fo. liij.
De structio visus & sigs eius. liij.
De diminutōe radij. eodem.

De alcumur et albedie vicēte et cura e2. e.
B En q̄rta de dispōibz auris & ē tra-
ctatus vnus hñs ista capitla.

De anathoia auris. liij.
De p̄seruatōe sanitatis auris. eodem.
De nocumētis audit? sig. & cu. eoz? eodez.
& lv.

De soitu t̄nitu et sibilo sig. et cu. lvj. et vij.
De cura saniei & puris et vlce2 i aure f. e.
De corruptōe sāguis i aure et eius cu. eo.
De cura sordis oppilatōis f̄cē in aure eodē.
De oppilatōe i aure & cura eius. lviii.
De attritōe accēte auri ex cāu & p̄cussioe
eodem.

De ruptura auris. eodem.
De introitu aque in aurem. eodem.
De introitu aialis in aure & gnatione ver-
mis in ea & cura eius. eodem.
De apatib? accidētib? in radice auris sig.
et cura. eodem.
De t̄roze auris ex vocib? magnis. lix.

B En q̄nta de dispōibz nasi & sunt
duo tractatus.

Primus tractatus d̄ olfactu & nocumētis
ip̄i? & currētib? sic fluxu sāguis & cor̄isa.
Secūdus est de dispōib? nasi.

Primus tractatus sūt capitla ista.
De anathomia nasi. lix.
De qualitate via2 adm̄stratōis medicia2
nasi. eodem.

De nocumētis odoratus signis & cu. eodē.
De fluxu sāguis ex narib? et cā e2. lix. & lx.
De rgie eoz? q̄ faciūt fluxū sāguis nariū lxj.
De cor̄isa & catarro signis & cura. eodem.
Secūdi tractatus sūt capitula ista.

De fetore nasi et cura. lxij.
De vlcerib? nasi & cura eoz? eodem.
De cura vlcerū q̄ noianē dulcia. eodem.
De oppilatōe in chaia sum signis & cu. lxij.
De cōtritiōe nasi. eodem.
De emorroidibus & alharnaberb & curati-
onibus eaz? in naso. eodem.

De sternutatione. eodem.
De medicis p̄hibētib? sternutatōez. lxiiij.
De sternutatōez faciētibus. eodem.
De cura rez cadentiū in naso. eodem.
De exiccatione nasi. eodem.
De pruritu in naso. eodem.

B En sexta d̄ dispōibz oris & lingue
et ē tractatus vnus cuius hec sūt ca.

De anathomia oris & lingue. lxiiij.
De egritudibz lingue & cura eius. eodez.
De corruptōe gustus et cura eius. eodez.
De mollificatiōe lingue & ḡuitate & destru-
ctiōe icroitus i h̄monē et cā eiz? lxiiij. & v.

De sp̄asmo lingue et cu. eius. lxv.
De magnitudie lingue & cura eiz? eodez.
De adbreuiatōe lingue & cura eius. eodez.
De apatibus lingue & cura eozūdē. eodez.

De alchael in loquutōe. eodem.
De ranula sub lingua & cura eius. lxvj.
De adustione lingue. eodem.
De fissuris in lingua & delectiōe eius. eod.

De bothoz in ore. eodem.
De cola in ore & vlceribus malig? & cura
eorum. eodem.
De multitudie sputi & cursu eius: i s̄no
et eius cura. eodem.

De abscessiōe odorū horribilium ex p̄mestis.
lxvij.

De sputo sanguis. eodem.
De fetore oris et cura eiz? eod.
De ore manente apto. eodem.

B En septima de dispōibz dentiū & ē
tractatus vnus cui? sūt hec capitla
Sermo de dentibus. lxvij.

De p̄seruatōe dentiū. eodem.
De cura dentiū in vli. lxviij.
De dolore dentiū signis & cura. eodem.
De medicinis solutiuis et stupefactiuis dē
cium lxix.

De dente cōmoto et eius cura. eodem.
De p̄foratōe dentiū cor̄rosiōe et eiz? cu. eo.
De ruptura dentis. fo. lxx.
De alteratiōe coloris dentiū. eodem.
De regimie eradiciōis dentiū. eodem.
De fractiōe dentis cor̄rosi et eradiciōe si-
ne dolore. eodem.

De vermibus dentiū. eodem.
De causa stridoris dentiū. eodem.
De dente q̄ elongat. eodem.
De cōgelatione dentiū et eius cura. eodē.
De hebet aque dentiū et cura eius. lxxj.
De debilitate dentiū. eodem.

B En. viij. de dispōibz ḡingie et labi-
orū. Et est tractatus vnus cui? h̄c
sūt capitla.

De apatibus ḡingie et egritudibus eius
et eaz? cura. fo. lxx.

De ḡingia sanguinea. eod.
De fissuris ḡingie vlceribz et cu. eoz? eod.
De augmēto et diminutōe mollificatiōe et
carne addita in ḡinguis et cura eaz? eodem.
De labijs et egritudibus eoz? eod.

De apatibus emorroidibus tremore vli sal-
tu labioz? eod.

De fissuris labiorum et cura. eodem.
En. ix. de disponibus gutturis. Et tractatus unus cuius h^c sunt capitula
 De anathomia gutturis. lxxij.
 De egritudinibus membrorum gutturis. eod.
 De cibo quo fit strangulatio. eod.
 De spinis et que cursu eorum procedunt. eod.
 De sanguisugis in gutture signis et cura. eod.
 De suffocationibus et adab. eod.
 De signis spirituum profocatis. lxxij.
 Sermo vltis de cura apertum accitum in prae-
 bus gutturis et epiglottis et glandulis circū-
 dantibus eam et vne et galsamati et duarum
 amigdalaz. eodem
Cura decollationum et profocationum et omnis
 suffocationis ex omni causa eodem et sequenti.
 De vna et ambabus amigdalis. lxxv.
 De casu vne et eius cura. lxxvj.
 De incisione vne et vtriusque amigdale. eod.
 Rememoratio nocumetorum incisionis. eodem
 De cura sputi sanguinis ex incisione vne et
 vtriusque amigdale. eodem.
En. x. de disponibus pulmonis et pe-
 ctoris. et sunt tractatus quatuor.
 Primus de principijs et anhelitu.
 Secundus est de voce.
 Tercius de tussi et sputo sanguinis.
 Quartus de principijs speculatiuis scilicet ap-
 tum membrorum primum pectoris et exiturum
 eorum propter cordis.
 Quintus de principijs operatiuis in hoc.
Primi tractatus sunt hec capitula.
 De anathomia epiglottis et carne pulmonis.
 fo. lxxvij.
 De apertionibus pulmonis et significationibus
 dispositionum eius. fo. eodem.
 De apertibus pulmonis et cura eius. lxxvij.
 De matris siccis in pulmone iudicijs et cu-
 ra earum. eodem.
 De medicis pectoris singularibus et apposi-
 tis et forma amistrationis eorum. eod.
 De anhelitu vniuersali. eod.
 De anhelitu particulari secundum modos multos
 scilicet magno prout vehementi alto logio veloci-
 tardo frequenti et frigido et signis causarum eorum
 eodem et lxxix.
 De permutationibus que currunt inter anhelitum ma-
 gnum et inter velocem et inter anhelitum frequentem et
 contrarios eorum. eodem.
 De anhelitu motiuo. lxxx.
 Sermo vltis de malicia anhelitus. eodem.
 De costructione anhelitus. eod.
 De anhelitu diuiso per partem et difficultati. eodem
 Sermo vltis de anhelitu naturae et dispositio-
 num et de anhelitu etatum. eodem.
 De anhelitu repleti ex cibo ex purgatione ydoro

pili et filibus. Sili de anhelitu balneati. doz
 metis dolorosi. et eius que stringit ex quocumque
 causa et de anhelitu huius sanie decollatoz siue
 suffocatione. eodem
 De asmate signis et cura eius. fo. lxxxj. et. ij.
 Cura reliquorum spirituum anhelitus. eodem.
 Cura difficultatis anhelitus. eodem.
Secundi tractatus sunt capitula illa.
 De causis vocis et alteratione eam et cu. f. lxxxij.
 De rauedine vocis et asperitate eius. lxxxij.
 De medicis aduantibus lenitatem pectoris
 Vox aspera et cura eius. eodem. lxxxij.
 De voce breui grossa subtili tenebrosa tre-
 mula. lxxxij.
Tercij tractatus sunt capitula illa.
 De tussi et signis eius. fo. lxxxij. et. v.
 De sputo sanguinis signis et cura eius. lxxxv
 et. vij. et. vij.
Quarti tractatus sunt capitula que sequuntur.
 De pleuresi et signis eius. lxxxvij. et. vij.
 Signa spirituum eius que pura et non pura. lxxxix.
 Signa eius mala et sana. eodem.
 Signa horarum eius. eodem.
 Signa spirituum eius secundum causas. eodem.
 Signa permutationis. eodem.
 De sputo. xc.
 De crisiibus pleuresis. eodem.
 De peripleumonia et signis eius. eodem
 De apertibus duro et molli pulmonis. eodem
 De bothor in pulmone. xcj.
 Aggregatio aquae in pulmone. eodem.
 De aperte et vulnere accente carne pulmonis
 eodem.
 De pure et sanie in pectore eodem.
 De vlcerebus pectoris et pulmonis et prae-
 fo. xcj.
 Cause vlcerebus pulmonis. eodem.
 De preparatis ad prae- in figura et forma eta-
 re regione et apertione eodem et a quibusque ois ut cu-
 stodiantur et de signis praesentis. xcj.
Vinci tractatus sunt capitula ista.
 De cura comuni apertum primum pectoris et pul-
 monis. xcj.
 De cura pleuresis. eodem.
 De cura dolorum pectoris. xcij.
 De cura peripleumonie. xcij.
 De cura empimatis. eodem
 De cura vlcerebus primum pectoris et cura praesentis
 sis. eodem. et. xcj.
En. vndecime de disponibus cordis sunt
 tractatus duo.
 Primus de principijs et radicibus ad disposi-
 tionem cordis.
 Secundus de particularibus disponibus cordis.
Primi tractatus sunt ista capitula.
 De anathomia cordis in fo. xcvi.

De signis disponuz et opilonu cordis natu-
ralium. eodem. et. xcvij.

De signis egritudinu cordis. xcvij.

De causis imprimetib? in corde. eodem.

De canonib? vlib? in curatõe cordis. eod.
et. xcvij.

De medicis cordialib? in fo. xcvij.

Secundi tractat? sunt ista capitula.

De curatõibus vlibus cordis. xcvij.

De tremore cordis signis et curatõib? ei?
calidi scz & frigidi.

De spẽbus sincopis & eaz signis & cura i
fo. c. et. c.

De casu virtutis subito. c.

De regimie ei? in quo appent sig? aduent?
apatis cali in corde & regimie ei? eodem.

REn duodecime est tractat? vn? cui?
hec sunt capitula.

De anathomia māmilla. c.

De exuberatiõe lactis. c.

De imozatiõe lactis & phibitiõe exubera-
tõis eius supflue. c.

et putrefactiõe ei? c.

De caseatiõe lactis i māmilla et ei? ogelatõe

De apatib? māmille calis & frigidis & do-
lore loci eius & dubelati. eodẽ.

De vlcerb? māmille & ei? corrosiõe. eodẽ.

REn tredecime sūt tractat? quibz.

Prim? de pncipijs et disponib? meri
et stomachi.

Secund? de regimie doloris stōachi & debi-
litate eius & dispõne appetitus eius.

Tercius de disponibus digestiõis.

Quartus de egritudibus instrumetalibus
cõmunibus accidētib? stomacho.

Quintus de disponibus stōachi ex pibus
eius qd ipse cõphendit et egrediẽ ab eo ul ali-
qb? dispõib? mirach et q sequũtur ipm

Primi tractat? sūt hec capitula.

De anathoia meri. Folio. c.

De egritudinibus meri. fo. cv.

De qlitate deglutitiõis et vomitu. eodez.

De ostrictiõe deglutitiõis et difficultate de-
glutitiõis signis et cura ei? cv.

De apatib? meri signis et cura eoz. eodez.

De cõplexiõib? stomachi nãlibus. cvj.

De egritudibus stomachi. eodẽ.

De modis significatõum disponum stōachi
fo. cvii. et. viii.

De sigs oplexiõnũ et maliciarũ scz frie sicce
et hũide et sigs matiez oplouz. cviii. & ix.

De significatõib? nocumẽtoz stōachi. eodẽ.

Cura maliciar oplonis stōachi i piculari. s.
fride hũide calide zc. c. ix. et. x.

De cura malicie oplexiõis stōachi cũ mã et
cura oppilatõum eius. cx. et. xi.

De cura eius qui ledit fortitudie sensus sto-
machi sui. cxij.

De regie illi? c? stomach? est pu? eodẽ.

De reb? i quarũ vfu nocẽtur stomachus &
intestina. eodẽ.

Secundi tractatus sūt illa capitula

De dolore stōachi sigs et cura. eod & cxij.

De debilitate stōachi. eodẽ.

De signis sarietatis nauseatõe et destructiõe
digestiõis. eodẽ.

De destructiõe appetit? signis et cã ei? eodẽ.

De corruptiõe appetit? et cura eius. cxv.

De fãe et reherẽtia sig. et cã ei? eod et. cxvj.

De bolismo. eodẽ.

De fame sincopali et cura ei? eodem.

De siti supflua signis et ei? cura. cxvii.

De pcussione et obuiatiõe et casu sup stoma-
chum. eodem.

Tractatus terci? sūt ista capitula

De nocumto digestiõis et ei? corruptiõe. eodẽ.

De debilitate digõis signis et cura ei? eodẽ.

De signis corruptiõis digõis et cura eius
cxviii. & ix.

De curis corruptiõis digõis. eodẽ.

De tarditate descẽsionis cibi ex stōacho et ve-
locitate descẽsionis ei? i vẽtre et cã ei? cxix.

De eructuatõe stōachi et duricie ei? signis et
cura ei? et his q omouẽt eructuatõe. eodẽ.

Quarti tractat? sūt ista capitula.

De apatib? stomachi calidis frigidis duris
et grossis et adubelati signis et cura eoz. eodẽ.

De vlcerb? stōachi signis et cura. cxxi.

De bochor in stomacho. eodem.

De ruptura stomachi. eodẽ.

Quinti tractatus sunt ista capitula.

De inflatiõe stomachi sig. et cã ei? cxxi et. ij.

De rugitu. cxxi.

De lenitate stōachi et lubricitate ei? signis
et cura. eodẽ.

De vomitu et subuersiõe nausea et eructua-
tõe. eodem.

De signis portẽdẽtib? vomitũ. cxxi.

De vomitu sãguinis. eodẽ.

Cura vomit? absolute. cxxi.

De vomitu facto ppter caliditatẽ et hũidi-
tatẽ. cxxi. et. v.

De medicis singularib? et cõpositis pferẽti-
b? nausẽe et vomitui. cxv.

De cura vomit? sãguis eodẽ.

De cõurbatiõe et anxietate stōachi. cxv.

De sanguine reento in intestinis et stoma-
cho. eodem.

De cõgelatiõe sãguis in stomacho. eodem.

De singultu signis et cura eius. cxvi.

De dispõib? accidẽtib? in mirach et ypocũ

anhs. cxxvii.

B En deciequarte sūt tractat? q̄ttuor.
Prim? d̄ vniuersalib? dispōib? epatis
Secūdo? de debilitate epatis et oppilatōe ei?
et dolorib? eius et inflatōe eius.

Tercius est de apostematib? epatis et solu
tōne continuitatis eius.

Quart? d̄ humiditatib? quib? accidit vt ex
pellant egrediēdo aut coartē occultando.

Primi tractatus sūt hec capitula.

De anathomia epatis. cxxvij.

De significatōib? dispōum epatis et disti
ctōe modoz earūde. cxxviii.

De diūsitate cordis ad epar i q̄litatib? eod̄.

De sigs cōplexiōis epatis nālib? scz calide
frigide sicce et sic de alijs. cxxviii. et. ix.

De egritudinibus epatis. cxxix.

De significatōib? malicie cōplexiōis. f. calide
frigide sicce et huide eod̄.

De curis epatis in vniuersali. eod̄.

De causis nocētib? epari. cxxix. et. cxxx.

De rebus cōueniētibus epari. cxxx.

Cura malicie cōplexiōis calide epis. cxxx.

De regie malicie cōplexiōis eius fride huide
sicce et aliaz. cxxx. et. cxxxi.

De puitate epatis signis et regie ei? . cxxxi.

Tractat? secūdi sunt hec capitula.

De debilitate epatis sig. & cu. cxxxj. &. ij.

De oppilatōe epatis. cxxxiii.

De v̄tositate et inflatōe epatis. eod̄.

De dolore epatis. cxxxiiii.

Tractat? tercii sūt hec capitula.

Sermo vniuersalis de apātib? epatis & que
sequitur ipm. cxxxv.

Differētia itez apā epatis et apā lacertozum
positoꝝ super mirach. cxxxv.

De apostemate calido. eod̄.

De almesire. eodem.

De flegmone. eod̄.

De apostemate frigido. eod̄.

De apostemate flegmatico. eod̄.

De apāte duro et cācro. eod̄.

De dubelati. eod̄.

De apāte meseraice. cxxxvi.

De cura apātis calidi. eod̄.

De cura erisipile. cxxxvii.

Cura adubelati. eod̄.

Cura apātū frigidoꝝ. eod̄.

Cura apātū duroꝝ. eod̄.

Cura apātū almirach et lacerti. eod̄.

Cura apātū meseraicaz. eod̄.

De pcussioe et obuatioe et casu sup ep. eod̄.

De scissura et isciōe epatis et cura ei? . eod̄.

Tractat? quarti sunt hec capitula.

De humiditatib? q̄b? accit cā epis vt expellā
tur egrediēdo ā coartē occultādo. cxxxix.

De cacesia. cxi.

De ydopis. eod̄.

De cā ydopisis asclitib? p? cās cōes. eodem.

De cā yposarce post cās cōes. cxi.

De causa timpanitis. eod̄.

De signis earūde spērū. eod̄.

Curatō cacesie. cxlii.

Cura ydopis asclitib? eod̄ et. cxliii. iiii. et. v.

Cura yposarce et timpanitis. cxlv.

De dolorib? priū ypodūdzioꝝ. eod̄.

B En. xv. sunt duo tractat?

Prim? tractat? est de anathomia fel
lis et splenis et yctericia.

Secūdos de reliquis dispositōibus splenis.

Tractatus primi sūt hec capitula.

De anathomia fellis. cxlv.

De anathoia splenis. cxlvi.

De yctericia citrīna et nigra. eod̄.

De signis cāz yctericie citrīne. cxlvii.

Signa yctericie facte a splene. eod̄.

De cura yctericie. cxlvii. et. cxlviii.

Cura yctericie nigre et aggregatōis v̄nus
qz. cxlix.

Tractat? secūdi sūt hec capitula.

Sermo v̄lis de egritudinibus splenis. cxlix.

De signis cōplexiōis ei? et cura. eod̄. et. c. l.

De apātib? splenis signis et cura eozū. c. l.

De oppilatōe spleis et cura ei? . cl. et. i. et. ii.

De v̄tositate et inflatōe spleis et cura ei? . clii.

De dolore splenis. eod̄.

B En. xvi. sunt tractat? quinqz.

Primus de anathoia intestinoꝝ et so
lutōe vētris.

Secūdo? de curatōib? spērū solutōis ventris.

Tercius de punctōe egressiōis v̄tositatis
absqz volūtate et colica.

Quart? de cura colice yliace et cordiace &
velocitate assellatōis & de mltitudoie et pau
citate stercoris.

Quint? de vermib? et casu super ventrem.

Primi tractatus sunt ista capitula.

De anethomia intestinoꝝ sex. cliii.

De solutōe vētris oīz mōz. cliii. et. v. et. vi.

De cura flux? vētris absolute. clvii. &. viii.

Tractatus secūdi sūt illa capitula.

De cura fluxus epatici. clix.

De cura fluxus stoātici et itestinalis absqz
excoziatōe. eodem.

De cura vlcerosi. eod̄.

De cura fluxus colerici et melācolici. eodem.

De cura fluxus sanguinei absqz excoziatōe
folio. clx.

Cura excoziatōis et vlcenis itestinoꝝ. eod̄.
&. clxi.

Cura fluxus vētris ppter cibū. clxii.

Cura fluxus cerebralis. eod̄.

Cura fluxus oppilatiui. eodē.
 Cura fluxus liquefactiui. eodē.
 Curatio fluxus facti a spissitudine. eodē.
 Cura colerice passiois. eodē. et. clxiii.
 Regimē fluxus medicinalis. eodē.
 De tenasmon. eodē.
 Capitulum collirioz que supponunt ad tenasmon. clxiiii.

Tractatus tercii sunt hec capitula.
 De punctōe doloris intestinoz signis et curationibus eius. clxv.

De rugitu et egressione venteris absque voluntate et cura eius. clxv.

De colica et retentione fecis. eodē.

De signis colice absolute et saluis et malis eodem.

Differētia inter colicā et lapidē renū. eodem.

De signis colice flegmatice et ventose et eius que fit ex fece et apostemose et facie ex corrosione et reliquarum spem. clxvi. et. vii.

Tractatus quarti sunt hec capitula.

Canon curationis colice. clxvii.

Cura colice frigide. clxviii.

Canones proprii ventose que ē ex eis que sunt inter colicā frigidā et. eodē.

Compositio solutioz et medicinarum exhibitarum et suppositorioz et clisterioz ad curationē colice. clxviii. et. ix.

De tina balneis et embrocis. clxxi.

De qualitate clisterioz et instructio eorum. eodem.

De cura colice ab apate frido. eodē.

De regimine dandi oleum de kerua in curatione colice frigide et medicis potionalibus emplastris euaporatōibz et munctōibz ad eandem. clxx. et. clxx.

Cura colice colerice et facie ex retentione colere. Et colice apostemose calide et frigide. Et colice melancolice et facie ex fece et ex debilitate expulsive et ex debilitate sensus et facie ex corrosione venteris et rupta cutis et cibatoibz. et rebz que nocēt eis. f. clxx. clxxi.

De yleosis signis et curationibus eius. clxxij.

De tarditate assellatōis et velocitate eius. et multitudine stercoz et paucitate eius. eodē.

Tractatus quinti sunt capitula que sequuntur.

De vermibus et speciebus eorum signis et curationibus. clxxij.

De medicis interficientibus propriis longos et ascaridos. De regimine puorum vermium.

De clisteribus emplastris et curatione vermium. clxxij.

De casu et punctione super ventrem et cura eius. eodem.

En. xvij. est tractatus unus cuius hec sunt capitula.

Sermo vltis de egritudinibus ani. clxxv.

De emorroidibus et cura eius. eodem.

De regie incisionis et adustionis eorum. eodem.

De regimine emorroidum surdorum aptionis et puocationis sanguinis eorum. clxxvi.

Sermo de medicinis emorroidalibus per suffumigationes et puluerisationes et de liquidis quibus embrocant de sedantibus dolore et re strictiuis cursibus eorum. similiter de curatione emorroidalium. eodem.

De apatibus calis in fecteri et erisipila. clxxvij.

De ragadiis ani et cura eorum et cibus habetium eas. eodem.

De mollificatione ani et cura eius. eodem.

Egressione ani. eodem.

De fistulis ani et curis earum. clxxvij.

De pruritu ani et cura eius. eodem.

De vlcerebus ani. eodem.

En. xvij. sunt tractatus duo.

Primus est de vniuersalibus iudicioz renū et lapide eorum.

Secundus de apostematibus renū et solutione continuitatis.

Primi tractatus sunt capitula illa.

De anathomia renū. clxxvij.

De egritudinibus renū et signis quibus significantur dispositiones eorum. eodem.

De debilitate renū signis et cura. eod. et. clxxix.

De ventositate renū et eius cura. clxxix.

De dolore renū. eodem.

Tractatus secundi hec sunt capitula.

De apostematibus calidis et dubelatis renū et cura eorum. clxxix. et. clxxx.

De apate flegmatico signis et cura eius. eodem.

De vlcerebus renū signis et cura et cibus ne vlceratorum. clxxxi.

De scabie renū et meatuum et cura eius. clxxxij.

De lapide renū signis et cura eius. clxxxij. et. nj.

Medicis commuētes lapidē. clxxxij. et. mj.

En decimenone sunt tractatus duo.

Primus de dispositionibus vesice.

Secundus de nocementis vrinę.

Primi tractatus sunt capitula hec sequentia.

De anathomia vesice. clxxxv.

De egritudinibus vesice et cura eorum et de his que ea calefaciunt et infrigidant. eodem.

De lapide vesice et curatione eius. eodem.

De regimine quod in ipso recipit. clxxxvi.

De apate calido et dubelati in vesica signis et cura eius. eodem.

De apate duro in vesica signis et cura. clxxxvij.

Vlcera vesice eorum signis et curationes. eodem.

De scabie vesice et cura eius. eodem.

De coagulatione sanguinis in vesica et cura. eod.

De dislocatione et mollificatione vesice et cura eius. eodem et. clxxxvij.

De dolore vesice. eodem.
De debilitate vesice. eodem.
De retositate vesice signis et cura eius. eodem

Tractat? secundi sunt hec capitula.
Qualitas exit? urine naturalis. clxxxviij

De nocumentis urine. eodem.
De ardore urine & cura eius. eodem.
De paucitate urine. eodem.
De difficultate urine et retentioe eius & cura
eius et memoratone rer? facientiu mingere
eodem et. clxxxix. et. cxc.

De distillatone urine signis et c. e. cxc. et. cxci
De inuolutario exitu urine et cura eius. cxci.
De mictu in lecto et cura eius. eodem.
De diabete et cura eius. eodem et. cxciij.
De multitudine urine. cxciij.

De mictu sanguis et saniei et uria filii loce
carnis et capilli & de uris extraneis q? se filies
illis d? signis & curatib? eius. cxciij. et. cxenij.

En vicesime sunt tractat? duo.

Prim? de vliis et appetitu coeundi
Secundus de dispoibus mebrozum coitus

Primi tractatus sunt capitula illa.
de anatho testiculoz et vasoz spermatis. cxenij

De causa erectionis. cxenij.
De causa spermatis. eodem.

De significatib? oplonuz mebroz spermatis
naturalium calid. & frigide hūide & sicce & ex
hijs copositarum. cxenij.

De signis complexionum innaturaliu eodem
De iuuamentis coitus. eodem.

De nocumētis et dispoib? eius et malicia fi
guraz eius et de hora coit? . cxcv.

De spermate generāte et nō generāte et de
signis eius qui coeunt. eodem

De diminutione coitus signis et curatib?
eius. eodem et. cxevi.

Medicie ad coitū singlares de inuolutoib? &
disterib? d? suppositorijs cibis & po. cxevi.

De multitudine desiderij signis & curatib?
eius. cxevij.

De desiccationis spermatis frigidis & cali
dis. eodem et. cxcix.

De multitudine exuberationis spermatis &
humoris qui añ vrimā & eius qui post egre
ditur de signis & cura eius. eodem

De multitudine pollutois tpe somni. eodem
De paucitate spermatis & exitu eius filoso. e.

De regie eius que ledit dimissio coit? & eius
q? plurimo utitur coitu & nocet eo. eodem

De multitudine erectiois nō xpt? desideriu &
papisimo signis & cationib? eius. eodem et. cc.

De athubot et regimine eius. cc.
De alubuari. eodem

De hermafrodito. eodem
Cap. excusadi medicu d? ill' q? docz d? delecta

toe coagustatoe et calefactoe recepticis. e.

De delectatib? viros et mulieres. eodem

De hijs q? magnificant virgam. eodem

De ostringentibus matricem. eodem

De calefacientib? recepticem. eodem

Tractat? secundi sunt hec capitula

De apatib? testiculoz calidis et eis
que appximanē ano et cura eorum. ccj.

De acra als atrahi et arfaton et ea eoz. eod

De dolore testiculoz signis et ea eius. eodez

De magnitudine testiculoz et ea eius. eodem

De eleuatoe testi. et eoz puitate et ea eius. e

De varicib? oseī et diuicia ac ea eius. e. et. ccij

De mollificatōe oseī. eodem

De corrugatōe testiculorum. eodem

De ulcerib? testiculoz et vge et ea. eodem

De fricatione in virga et cura eius. eodem

De apatib? virge calidis et frigidis. eodez

De ragadijs sup virgā et ptes eius. eodem

De dolore virge. eodem

De verrucis super virgam. eodem

De bothoz moro carne addita et corrosioe
virge. eodem

En. xxi. tractatus quattuor.

Prim? ē d? pncipijs et opuctoe i ptu
Secund? de pregnatōe et partu

Tercius de reliquis egritudinib? exceptis
apostematibus malis et similibus.

Quart? de nocumētis situs matricis et eius
apostematibus

Primi tractatus sunt illa capitula.

De anathomia matricis. ccij.

De generatione embzionis. ccij. et. ccij.

De egritudinibus matricis. ccv.

De significatib? complexionis mricis eod

De sterilitate et difficultate impgnationis
signis et cura eius eodem et. ccvi.

De signis impgnatois et iudicij eius. ccvij.

De cais masculinitatis et feminitatis. eodem

De regimine masculinitatis. eodem.

Signa albauim facietis masculos et signis
mulierum masculinantiu. ccviij.

De causis geminorum et pregnationis sup
pregnationem. eodem.

Sig. a. x. inquatōis ptus. eodem.

Sig. obilitatis embziōis et obilitatis nati. e

Tractat? secundi sunt hec capitula.

De tempore partus. ccviij.

De regimine vniūfali pgnantis. ccviij.

De regimine enixe. ccix.

De appetitu pgnatis et stōachi passioe. eod

De pulsu cordis pgnantis. eodem.

De regimine cursus menstruoꝝ. eodem.

Apostematio pedu pgnantiu. eodem

De abozu pgnantis. eodem

De signis abozus. eodem.

De p̄suatōe ēbriōis et cautela ab abo: su. e
 Regimē bonū et clistere bonū ad illd. ccx.
 De instrumto quo iniectō fit ī m̄rice. eod
 Regimē quorūdā ātīquorū ī exēhendo fetū
 et regimē p̄gnātis post abo: sū. eodē et. ccxi
 De extractōe secundine. eodem
 De p̄hibitione impregnationis. eodez
 De mola et cura eius. ccxiij.
 Figure naturales et innaturales ptus. eodē
 De difficultate ptus et signis eius. eodem.
 Regimē ei? quā ledūt ptus accidētia. eodē
 Regimē eius ī qua difficilis fit ptus absqz
 semita medicinarū. ccxiij.
 Regimē ei? cuius gemi pedes egrediūtur
 ante caput. eodem
 Regimē ei? cui? fet? egrediūt sup lac? . eodē
 Regimen eius que parit apostemate ī ma
 trice eius existente. eodem
 Regimē ei? cui? pt? fit difficil? cā mortis fet?
 ā cā malicie figurē pt? cū q̄ n̄ spāt vita. eod
 Regimen nausēe eius. eodem
 Medicie facillē efficientes ptū empl'a epithi
 mata suppositoria et medicie faciētēs illd cū
 p̄p̄etate et suffūgatōes. eod et fo. ccxiij
 Dispositiōes enixarum. ccxiij.
 Regimē m̄ltitudis et paucitatis sāguis ei? e
 Regimē febrū eius. eodem
 Regimē inflatōis vētris eius. eodē
 Regimē dolorum matricis eius. eodem
In tractatus terciū sunt hec capitula
 De iudiciis menstruorum. ccxiij
 De supfluitate cursus menstruorū signis et
 cura. eodem et. ccxv.
 De vlcerib? matricis et putrefactōe ei? . e.
 De corrosione matricis & cā eius. eodem
 Regimen de virginitate et cura ei? . ccxvi.
 De ragadiis matricis signis et cā eodem
 De pruritu matricis et cura ei? . eodem
 De fistulis matricis signis et cā eaz. eodē
 De dolore matricis. eodem.
 De cursu hūiditātū matricis & cura ei? . e.
 De retētōe mēstruorū & paucitate eorū. e.
 De accidētib? illi? cui? mēstrua retinēt de
 signis et cura illius. ccxvij.
In tractatus quartū capitula sūt hec.
 De nocumto sit? matricis & cu. ei? . ccxvij
 De mō admistrandi incisiōem. ccxvij.
 De suspensione matricis. eod.
 De augmento matricis exitu et puerione
 eodem.
 De accidentibus illius et cura. eodem.
 De declinatiōe matricis & cura eius. eodem
 De ap̄ate calido ī matrice signis et curati
 onibus eorū. eodem. & ccxix.
 De ap̄ate flatico matricis et cura ei? . ccxix.
 De ap̄ate duro matricis et eius cura. eodem

De p̄foctōe matricis et cura ei? et regimē
 eius cum mouetur. eodē & . ccxx.
 De emorroyde moro & bothor q̄ apparent
 ī matrice clauī & curis eorū. ccxxij.
 De carne addita albathe & re noiata fur
 sus. eodem.
 De aq̄ matrice & cura ei? . eodem
 De inflatōe ī matrice & cura eius. eodē
 De ventositate matricis & cura eius. eodē
In En. xxiij. sunt tractatus duo.
 Prim? qd accit eis d̄ nocumētis qn
 titatis & situs & d̄ forma zirbi & siphach.
 Secundus de doloribus horū mēbroz.
In tractatus primi sunt hec capitula
 De forma zirbi & duorū siphach. ccxxij.
 De ruptura & que assilantur ei de signis &
 curatōibus eius. ccxxij.
 De ruptura aque. ccxxij.
 De cura rupture ventositatis. eodem
 De ramice carnis & varicosa. eodem.
 De augmento vmbilici de signis & cura ei?
 eodem & . ccxxij.
 De varicibus. eodem
 De elefantia signis & cura eius eodem &
 ccxxij.
 De elefantia signis & cura varicum & ele
 fantiarum. eodem
In tractatus secūdi capitula sunt hec
 De dolore dorli signis & cura eius. ccxxij
 & . ccxxij.
 De dolore ylij. ccxxv.
 De doloribus iuncturaz & eis q̄ cōicāt po
 dagra. scz & sciatica signis & cura eorum.
 ccxxv. & . vj
 De solutiōe eorum. ccxxvij.
 Potōes ad solutiōem faciendam. eodem
 Emplastra iuuatiua ī iunctiōes & balnea
 tiones ad dolores iuncturaz. ccxxvij. &
 ccxxvij.
 Sedantia dolores calida lenia & narcotica
 curatō rētosī regimē cauterij ad eos epithi
 mata & solutiua eodem
 Cura iuncturaz puerfaz ī lapideitatem &
 exicatarum. ccxxix.
 Cura p̄tractionis & azemena. eodem.
 Cautela de doloribus iuncturaz: cura em
 broce. tme. epimatha & emplastra & solu
 tiua. ccxxix. & . ccxxx.
 De bothor noiatis bothm. ccxxx.
 De dolore calcanei & debilitate pedis. eo.
 De doloribus vnguū attritiōe eorū ī
 flatiōe & pruritu eodem

Et sic tercius liber finit.

Corpora
fruct
namq
appia

Dictio pma. de vniuersis egritudinib?
capitis tercii libri canonis in medicina.

Caplin de utilitate capitis et ptrib? ipi?
Nquit galienus. Intentio in creādo caput
nō est cerebz: neq3 auditus: neq3 odorat?
neq3 gust?: neq3 tactus. hec enī mēbra &
vctes ī aīalibus repiunt capite carētib?.
Sed intentio in ipō ē bonitas dispōis oclī
in ipi? pūsiōne. que ei creata est ut oculus
hēat eleuatōez et sblimatōez sup oīa mēbra
in oībus ptribus. Comparō nanq3 oculi ad
corpus est pīm q cōpatōi speculatoris ad
exercitū. et locor qdez qui speculatoribus
melior et pueniētiōr est: est loc? altus. Et
itez oī oclō nō ē nccūz caput creare abso
lute: s3 aīali leuē hnti oclm cui? oclm mltā
indig3 cautela et loci affirmatōe. Nā plib?
aīalib? capītib? pūatis duo creata sūt ad
ditamta a corpe sblimata: sup q oclī ipoz
ōcent pstituti sūt: ut ipoz vnusq3q3 specu
latōez et sblimatōz suo hēat visui. Ampli?
in pūsiōnib? oclī ipoz nō est caput creare
nccūz ppter duriciē mucle ipi?. Et neq3 ca
put ē nccūz: nisi aīalib? quoz oculi capa
citate idigent: et qbus nervos adueire ne
cesse ē ppter diūsiōnez motuū mucle et pal
pebray. Nam huiōi non ē pueniēs mēbray
vnū elongatū gēile. Et nos qdē pscrutabi
mur illō in caplo de oclō. **P**artes vō capi
tis essentielles et q eas sequūtur sūt capilli
deide cutis: post caro: deide pānicls: p2ea
craneū: deide pānicls dur?: post pānicls
subtil? noiāt? secūda: deide cēbzū. s. sba
ei? & vctres ipius et qd ī eis existit: p2ea
duo pāniculi sub eo: deide rete. postea est
os quod est cerebz basis.

Capitulū de anathomia cerebz.

Cerebz aut hoīs anathōia est huiōi
Cerebz enī diuidit ī sba3 uelatiuā
et sba3 medullarē et vctres in ipō
ipiritu plenos. **N**erui vō sūt sic virgulta
ab ipō pdeuntia. nō tñ fm q sūt ptes sbe
ipius p2rie. Et totū qdez cerebz in sui lōgi
tudīe mediātōz h3. penetrātē ī ipi? siphac
et medullā & ei? vctres. ppter illud qd in
parilitate de iuuamto noto existit. et si sit
parilitas in uentre anteriore solū sensui ma
gis apparēs. **C**erebz vō sba frīgida creata
est et humida. Frīgida qdez ne ipm iflamet
mltītudo q ei aduenit ex fortitudinib? mo
tuū neruoz et passioib? sensuū. et motib?
spūs ī altatōib? imaginatīs et cogitatuīs
et memoraliib? et ut eo tēpē spūs a corde
egrediēs: et ad ipz penetrās ī duab? vctis
ascendentib? ab eo ad ipm. **E**t hūidū qdē
creatū ē: ut ipm mot? n̄ exiccent. et ut ei?

figura sit bona. Et ē creatū molle et pīgue
Ei? qdē pīnguedo est: ut sit qd ex neruis
oriē viscosū. Et lenitatis qdem cā3 dixit ga
lienus in ipō existē. ut ei? figura bona sit
et ipi? alteratō cū imaginatōib?. lene enī
altatōes facili? suscipit. hoc ergo ē qd ipē
dixit. Dico creatū ac est lene: ut sit pīgue
et ut nutēmū qd nūis gradatī duris tēuit
sit bonū. Nerui enī ex cēbro ec nutūne et
nucha. Amplius substācia dura nō augmē
tat durū qntuz ipm augmentat lene. et ut
ī eo qd ab ipō oriē sit flexibilitas. cū qdaz
ab eo oriētia idurari apud suas extremitates
sit necesse. p2tea illd qd īmeōraturū sum?
de neruoz iuuamtis. et p2tea q istis nascē
tib? idurari nccūz est fm grad? : et ipoz
duricies ē duricies flexuosa. oportz ut sub
stantia origis ei? sit sba flexuosa et pīguis
pīgue enī et viscosū lene est pculdubio. et
etiā ut spūs quē ipz circūdat: et qui mot?
velocitate idiget: sit humiditate substēta
tus. et rurū ut ipi? raritate alleuiē. Qd
enī in mēbris durū est. gūi? ē leni humido
raro. Verūtamē cerebz suba ec in lenitate
et duricie īeqlis existit. Nam ps ei? antior
ē lenior. et ipi? ps posterior est durior. &
mē duas ptes gōibus velamīs durī cui? re
memorabimur in ipō ī seqzribus dīstinctū
est. Anteri? aut cerebzū n̄ est factū lene n̄
qm plīmū neruoz sensus et p2rie q sūt ui
sus et auditus oriē ex eo. sensus enī specta
tor est. et speculatoris īclinatō ad ptes an
teriorē ē dignior. et plīmū neruoz motus
oriē ex postremo ipi?. et ex ipō oriē nucha
q est eius nunci? et vicari? ī cursu dorli. et
ubi ncessariū ē ex ipa oriē neruos fortes
Nerui aut mot? idigēt duricie supflua qua
n̄ idigēt nerui sēsuū: s3 leītas ē eis sc3 ner
uis sēsus pueniētiōr. Eius igitur videlicet
nuche origo scā ē durior. Velam aut ī ipō
non gōatim existit nisi ut sit dīa. Et dī ut
sit lene sepatuz a p2actu durī. **E**t manifestū
qdez est q ī ipō multū accidit. ppter hanc
vero reflexiōez sunt etiā iuuamēta alia: nā
vene ad cerebz descendētes & in ipō diui
se aliquo egēt cui īmitant: ut eas fortes fa
ciat. posita ē ergo reflexio hec: sustētaculū
eaz: et sub postremo hui? qdez reflexiōis
etiāz ī posteriorib? ei? ē torcular qd est s3
guinis effusio in amplitudīe qdam q est sic
lacuna. et ex ipa qdez in ea ramificanē ue
ne: ī qbus sanguis sepat et cerebz sube af
similat. deide vene suis orificiīs sugēdo eā
exiccāt: et ad duas venas ipaz diungūt: sic
rememorati sum? in illius anathomia. et ex
hac qdez reflexiōe puenit iuuamentū ad

hoc ut ligamētōz velamīs adherētis cere-
 bro sit origo in equidistantia cōmissure cnei
 que est corā ipō. ¶ In anteriore pterea cere-
 bro oriuntē duo additānta mamillaria q̄b?
 sit odorat? q̄ q̄dē a lenitate cerebri parūp
 differē s3 postea psequit ea neruoz durici-
 es. ampli? totū cerebz duob? coopitur pā-
 niculis quoz vn? subtilis sequit ipz & alē
 spissus sequit os. Qui q̄dē duo creati sūt
 ut sint duo distinguētia int cerebz & os.
 et ut cerebz sba ossis nō ptingat: et ne ad
 ipm ex osse nocumēta pueniant. ¶ Hic autē
 tact? non accidit nisi in dispōib? additōis
 cerebri i sba sua: aut i dilatōe q̄ ei accidit
 successiōe pstrictōis. Cerebz pterea qnqz
 eleuat ad craneū cū quedā ad sūt dispōes
 sicut uoces fortes. ergo ppter huiōi iuuamē-
 ta int cerebz et os cnei duo ponūt distin-
 guētia media int ea in lenitate & duricie
 et duo qdā ponunt ut sit illd cui? obuiatō
 ossi non est bona absqz medio illd idē cui?
 obuiatio cerebro est bona absqz medio.
 Sed distinctū est iter ea. ¶ Est ergo cerebro
 ppinqu? subtilis. et ossi ppinquus ē spissus
 et cū hoc sunt sic tutamentū vnū. ¶ Hic autē
 pānicl's ppter hoc qd est cēbri tutamen est
 ligamentū uenaz q̄ sūt in cerebro quietaz
 et pulsariliū. et est sic secūdia buās situs
 uenaz i ipō textaz. Quāppter igredit et iā
 cerebz sba in locis multis pmissuraz eius
 & tendit ad uētres ipius et puenit apd po-
 stremū sectū: pteā qā non eget eo ppter
 sui duriciē. Pāniculus uō spissus cēbro nō
 adheret neqz subtil: ita ut i omī loco sit de-
 cent situs sup ipm. s3 ē ab eo eleuat? et int
 ipos qdēz nō pmutat nisi uene penetrātes
 i spisso et pueniētes ad subtilē. Spiss? autē
 uadit ad craneū cū ligamētis pānicularib?
 ortis a spisso stringentib? ad pmissuras ne
 sup cerebz uehementē gūet. et hec qdē liga-
 mēta ex pmissuris eleuat usqz ad exteriora
 cnei. et oriuntē illic ita ut ex eis texat pāni-
 culus craneū coopiens. et p illd affirmat li-
 gamentū pāniculi spissi cū craneo. Cerebz
 pterea i longitudie sua tres habz uētres. et
 vnusqzqz uēter i sui latitudie duas h3 ptes
 Et anterior qdē ps sēibilis ē separatōis i duas
 ptes. s. dextrā et sinistraz. et hec ps iuuat
 ad odorantū ad expulsiōez supfluitatis cū
 sternutatōe. et ad ptiendū plurimū sps sē-
 ibilis. et ad opatōes vtrū formatiaz q̄ sē
 de vtrūtib? apprehensiōis mēioris. ¶ Venter
 aut postrem? ē et magn? qm ipē implet ma-
 gni mēbri vacuitatē. et qm ipē est pncipiū
 magne rei. s. nuche et ex eo ptiē plimū sps
 motui et illic qdē sēvutes vuarie opatōis

s3 tñ est mior anteriore. ymo c9q3 duoz vē-
 triū āterioris. et cū hoc miorat gōatī usqz
 ad nuchā & inspissat usqz ad duriciē. Me-
 di? aut uēter ē sic transit? ex pte anteriore
 ad pte postiorē. et ē sic transit? deyliz sit?
 int eos. et ipē qdēz pte illd magnificat et elō-
 gat qm est rediēs d magno ad magnū. et p
 ipz pmutat sps anterior cū spū postiorē
 et pueit ad āplitudiez curuitatū mēozialiū
 pōctaz. Et pncipiū h? vētris pncipiū coopit
 ita q̄ uidet illd qd est iteri? sic spericū et p
 illd eleuat ut sit transit? et cū hoc elōgat
 rotūditate sua a nocumētis. et sit fortis ad
 tolerand qd sup eū sustentat de uelamie q̄
 est scōz gōus: et illic diūgūē duo vētres ce-
 rebri ānriores ita q̄ sepanē a postiorē i hoc
 tñitu et ille qdē locus noīat diūctio duoz
 vētriū. et hic idē tñit? est vēter: & qm est
 tñit? deferēs a formatōe ad seruatoz ē me-
 lior loc? cogitatio et imaginatio fm qd sci-
 uisti. ¶ Q. autem ventres isti sint loca harū
 oponū significat ex nocumētis q̄ eis accidit
 destruit enī cū nocumēto cui? qz ptis eius
 opo aut ingredit ipaz lesio. et pānicl's sba-
 lis ps coopit et coopit vētres cēbri usqz ad
 canichadiri sup qd ē ruica. ¶ Duricies uō
 ei? qd ē post illd sufficit ipi loco coopture
 velamīs. Cōmissuratō aut q̄ existit in vētri-
 bus cerebri est ut sps āialis in sbam cēbri
 tñitū hēat sic in vētres ei?: cū non oī hora
 sit vēter dilatāt? et aptus. et sps āialis sit
 pauc? nisi vbi uētres tñmō apperit et cē
 qā sps alteratō paz ppleē a pplexione q̄ est
 cordis usqz ad pplexiōez q̄ ē cēbri: ut i ipō
 fiat ei? decoctō assūpta ex ei? pplexiōe. et ē
 qā in pms cū ad cēbz puenit vadit ad va-
 cuitatē eius pma ut i ipa coquat deide pe-
 netrat ad vētrez mediū & augmēt in ipō
 decoctō. postea ppleē ei? decoctō in vētre
 postiorē. Decoctō uō optia nō sit nisi pmi-
 xtione et cōmixtōe et penetratōe i ptibus
 cocti sic ē dispō cibi i epate scōz qd narra-
 turi sumus in his q̄ expectam? Cōmissura
 aut ānriozis plura h3 singularia q̄ pmissura
 postioris. qm pportō pmissure ad pmissurā
 est sicut pportō mēbri ad mēbz fere. Et cā
 qdēz mioratōis postioris ab ānriore iueni-
 tur i cōmissura. et int hūc vētrez. et uentrē
 postiorē sba eis est locus qui ē ptiō dua-
 rū venarū magnaz ad cerebz ascendentiū
 quaz rememorati fuimus in ramis ipaz ex
 quib? textur secūda sub cerebro. et illi
 qdem rami inixi sunt corpori de gne glan-
 dularū impleti qd est inter eos. et sustinet
 eos sicut est dispositio in reliquis partitis
 venosis. Vacuitatis enī q̄ est int eos cadit

proprietas est ut etiam impleatur carne glandosa. & iste quidem glandule figura ramorum predictorum figurantur secundum formam prout nis narrate. quodammodo enim ramus aut prout rememorata a stricto incipit & in apertum finit faciens dilatationem. similiter caput habet glandule factum est pmeal forme: caput est sequens initium proutis desuper et descendit cum eo tendens versus finem eius usque ad complementum suspensionis ramorum et est illic proutum secundum similitudinem texture secundum et redescit in ipso. et per cerebrum comprehenditis super hunc ventrem medium est cōitas eius. et ipsius prout sunt desuper sunt vmicularis forme commissurate ex commissuris positae in longitudine sui ligatae ad invicem ut possint extendi & contrahi sicut vmis reuolutae et superius eius iterum cooperit est pāniculo qui cooperit cerebrum usque ad posteriores. et est oppositum cum duobus additamentis cerebri rotundis sphaeris longitudine: sicut due coxae uicine ad contactum et elongate ad separandum ligamentis que noiantur corde. ut ab eis non remoueat ut cum neruis extendit et eius latitudo restringit: comparat hec duo additamenta usque ad proutum et opileat meatum. et cum contrahitur ad exprimentum & augmetur latitudo elongat ad separandum et aperit meatum. Quod autem de eo sequitur posterius cerebrum est minus: et puenit ad aliquantulum vacuitatem et sistit in posteriore cerebro sicut ex eo intras in introitu. et eius quodammodo antem est latius ipsius posteriore secundum formam quam cerebrum tolerat. Duo uero predicta additamenta noiantur uualia. & in ipsis quodammodo nunquam commissure sunt sed sunt lenia ut ipsorum strictio et cooperimentum sint fortiora. et ut ipsorum obedientia ad motiones prout motum alterius rei sit magis similis obedientie in vni. expulsio prouta superfluitatium cerebri duos habet meatus: quorum unus est in uentre anteriore & apud terminum duos quodammodo in ipsius et illi quodammodo est per eum. et alter est in uentre medio. Posterior uero uenter meatum singularem non habet. et illud id quodammodo in postremo positum est et est prout prout sui ad anteriorem non tolerans foramina et inuersiones. Medius uero meatum habet duos in illis & se et hoc prout Nuche quoque duo facti sunt exitus per quos quodammodo eius superfluitates resoluuntur et expelluntur: & isti duo meatus cum incipiunt ex duobus uentribus et penetrant in ipsum cerebrum transfusant versus obuiationem apud transitum unum profundum cuius principium est uelamentum sibile. et eius postremum et inferius est apud uelamentum durum & est strictum: sicut caput rose incipiens ab amplo rotunde usque ad strictum pueniens. Quapropter noiantur caput rose. & noiantur etiam infusoria. cum ergo penetrat in pāniculum durum obuiat illi meatui uelamentum glandula

quasi spera opposita a duobus lateribus oppositis superius et inferius: & sunt in pāniculo uelamentum durum et meatum palati: deinde repit illic transit qui est in proutatibus colorum in summo palati.

Sermo uniuersalis de egritudine in capitis facientibus egritudines in ipso.

Portet te scire quod egritudines nunciate omnes accidunt capiti. Veritatem nostram intentio hic cum dicimus caput est cerebrum et ipsius uelamentum: ad capillum uero egritudines hic non declinamus in hac hora. Dicimus ergo quod cerebro accidunt species malicie complexiois octo. scilicet singulares et composite. et facte cum materia. aut uaporosa. aut humida sibilis: et multiplicantes in ipso egritudines humiditatis. in omni enim cerebro in principio creationis humiditates superflue existunt aut ex eo quod acquiritur a matre aut postea quod mudare necesse est. Nam si purgate non sunt magnificantes inde res: et est tota aut in corpore cerebri aut in uenis eius aut in ipsis uelamentis. Et accidunt ei egritudines operationis. aut in quantitate sicut si sit minus quod oportet. aut in figura sicut si sit eius figura mutata a cursu naturali et accidat inde lesio in operationibus suis aut canales ipsius et uasa sint oppilata. & oppilatio sit aut in uentre anteriore. aut in uentre posteriore. aut in utroque uentribus simul diminuta aut integra. aut in uenis. aut in arteriis. aut in originibus neruorum. aut dislocantur ligamenta uelamentum eius: aut cadat separatim uelamentum ipsius. Et accidunt ei egritudines contrarietatis prout resolutio singularis in ipso. aut in arteriis. aut in uenis ipsius. aut in uelamentis eius: aut in cerebro. & accidunt ei apata. aut in suba ipsius cerebri. aut in pāniculo eius subtili et spisso aut in rectis. aut in pāniculo extenso et totum hoc a materia unius humorum calidi. aut frigidi. et ex frigido quod putrefactis consequuntur apata calida. facti et quodammodo faciunt apata quod noiantur oportet frigida. et tu quodammodo non repies aliquam egritudinem cerebri nisi redeunt ad istas aut contingent ex istis. Egritudines prouta cerebri alie sunt prout ipsius. aut sunt per cōitate. et quodammodo magnificantes res. in piculum in egritudinibus cōitate in ipso adeo ut fiant egritudines prout et pnicole. multoties enim expellunt ad ipsas in egritudinibus pleures et sinatiae pfocantes materiam et pncates & sepe puenit ad ipsum apoplexia pnicosa prout nocumentum aliud in membro comunicante.

Capitulum de significatibus ex quibus oportet cognoscere dispositiones cerebri.

Pincipia ex quibus puenis ad cognitionem dispositionum cerebri. sunt ex operibus sensibilibus. & operationibus

Cerebro accidunt egritudines malicie quodammodo:

In cerebro sunt egritudines contrarietatis et p. colligantur;

moralib? .f. meōria: & cogitatōe: & forma
tōe: & virtute mētis vel intellect? et per
scrutatōe: & opatōib? mobilib? & sunt o
peratōes virtutis mouētis mēbra median
tibus lacertis. Et ex q̄litate supfluitatum
euacuatā ab eo in substantia sui: & colore
& gustu. f. acuitate sua & salsedine & ama
ritudine & insipiditate. Et ex q̄ntitate ipsaz
i paruitate & multitudie. Et ex fluxibilita
te sua: & ex ipsaz retentōe oīo. Et ex hoc
q̄ aeres & cibi ei pueniunt: & diuerficant
ei: & nocent ipi. Et ex magnitudine capitis
& ei? puitate: & ex boitate figure ei? pre
dicte i capitulo d' ossibus: & malicia ipi?
Et ex ḡuitate capitis et leuitate ei?. Et ex
dispōne capitis tact? Et ex dispōe coloris
ei? & coloris venarū ipi? Et ex vlcerebus
& apostematib? q̄ i cute accidunt. Et ex di
spōne coloris oculorū & venarū iporū. & sa
nitatis & egritudinis eorū: & tact? iporū.
Et pprie ex dispōne sōni & vigiliaz. Et di
spōne capillorū i q̄ntitate sua. f. paucitate
& multitudie: et grossicie et s̄bilitate. & q̄
litate sua. f. figura iporū i c̄spitudine et pla
nicie: et colore eorū i nigredie et albedine:
vel flauitate & castaneitate. et velocitate
susceptōis canicie & t̄rditate. & impsue
rātia fm dispōz s̄aitatis: a remotione ab ea
cū scissioe iporū: a caū: a depilatōe: & aliqs
dispōnib? iporū. et ex dispōe colli i grossi
cie & s̄bilitate sua: & s̄aitate ipi? et mlti
tudine caūs apatū & scrophularū i ipo: &
paucitate iporū. Et s̄ilit ex dispōne vue: &
duarū amigdalaz: et dentiū: & ex dispōne
virtutū & opatōnum i membris neruosis
cōicantib? cēbro q̄ sūt s̄ic m̄rix. stōach? &
vesica. Sigificatō at fm cōitātē ē fm duos
mōs. Vnus eorū ē ex dispōe mēbri cōicātis
cēbro i eo qd accit cēbro fm qd accit cere
bro. Et secūdo ē ex dispōne mēbri cui? cōi
catōne cerebrū infirmat & inquirē qd mē
brium sit: & quid sit in ipo: et quō puenit
ad cerebrū. Et ex istis quidē sigificatōib? f
signē dispōes q̄ sunt p̄ntes: et ille q̄ sūt fu
ture & nōdū sūt p̄ntes. sicut in lōgitudine
tristicie et horribilitatis sigē melancolia &
almutil et alcutub eueniētes ex pximo. Et
ex ira q̄ itētoez n̄ hz epilīa: a m̄lia: a mania
& ex risu absz cā ogelatio: a amētia. De q̄
litate sigificatōis harū sigificatōnū fz dispō
res cēbri: et distinctionē horū mōz nūatorū
donec pueiam? ad vltimā distinctōez fm
hanc declaratōnem.

¶ Cap. d' sigificatōib? vlib? oponū cēbri
Sigificatō qdē assūpta ex ḡne oponūz
cū sūt sane adiunāt ad sigificadā cē

bri salutē. et si sunt lese sigificat lesiones in
ipo. Lesiones aut opatōnū quēadmodū ex
posuim? sunt tres. Que sunt debilitas et
immutō: & pmutatō: deinde destructō. Et
sermo qdē v̄lis i sigificatōib? opatōnū est
q̄ ipaz dimmutō & destructō sūt ppter
frigus. & grossitudinē spūs ex hūiditate.
& n̄ sūt ex caliditate: nisi magfice? et pue
niat ad hoc vt deiciat vtutē. Permutatio
aut et q̄ motui coopanē sūt ex calitate: &
sunt ex siccitate.

¶ Capitulu d' sigificatōib? assūptis ex ope
ratōib? aīalib? et sēhibūib? & moralib?:
& mobilib? & sōnia p̄mēē i sūma moralū

Has opatōes igredie lesio fm qd co
gnoscit destructōis: a debilitatis:
aut pmutatōis. vbi ḡra i sensib? q̄
dē & incipiam? a visu: qm̄ visu? ingredie
lesio. a vt destruat: a vt debilitet: aut vt i
ipo pmutatō fiat: & mute? a c̄su nat̄ali: &
imagine? qd non inuenit exteri?: s̄ic fanta
sie: et cimices: & pili: et fum? et reliq̄. Ex
hijs em̄ nocuētis cū n̄ sūt ppria oclō: sigfi
cat lesio i cēbro & fatasie: et q̄n? suo coloē
sigificant. Qd si aliqs dixit: quō fantasia
alba sigificat flā frigidū d̄nari: qd ē frigidū:
cū uos opaueritis pmutatōz ad calorē. Di
cem? qd illd ē ppter oplexionē. n̄ ppter acci
dētia mēz: q̄ accidat vtuti sane itegre cuz
caliditate inata. Et in auditu qdēz s̄ic si de
bilitet: et n̄ audiat nisi qd pp̄quū ē. et for
te a pmutet: & audiat qd n̄ repit̄ exteriū
s̄ic thonū s̄ilez p̄cussioni aq̄: aut p̄cussioni
malleorū. a voci t̄panorū: a sonitui foliorū
arborū: aut sufflatōi vētorū: a reliq̄s: et sig
ficent p̄ illud aut oplexio sicca p̄ns in pre
mediū cēbri: aut ventositates et vapores i
ipo retenti aut ad ipm̄ ascendētes: et reliq̄
de quib? sigificatō habet: aut destruat oīo
Debilitas vo et destructō sūt ppter mul
titudinem frigoris: et q̄ aliqs audit quasi
audiat ex lōgiquo: fit ppter hūiditatem.
Qd aut fit in odoratu: est q̄ puat: aut de
bilitat: aut pmutat: & sentit odores q̄ non
reperiūt exten? fetidos aut n̄ fetidos: &
sigficat fm pl̄mū hūorē r̄tētū i cēbro faci
entē ipos: si nihil pp̄riū sūt cuz str̄ictura
nariū. ¶ Gust? at et tact? hoc c̄iu pcedūt
ni si quia ipo: ū mutatō a cursu nat̄ali fm
pl̄m sigficat corruptōez pp̄riā i istrūctis
iporū pp̄iqs: et fm nimia cōicātōez cēbri:
& ppe s̄ic qn̄ est cōe s̄ic stupor toti corū i.
Et sens? qdēz p̄icat in specie debilitatis et
fortitudinis: signtes dispōez i cēbro pseue
rātēz: q̄ ē p̄u r̄batō et claitas. n̄ ē ei oīs de
bilitas cū p̄urbatōe: qm̄ qn̄q̄ ē obilitas cū

claritate: sicut si hō uideat aliqd p̄p̄quz et
p̄uī radij bene et clare: & uideat res puas:
dein cū elōganē aut mltiplicatē ip̄az radij
deficiat. Nā p̄urbatō et claritas q̄n̄z sūt si
ml̄ i debilitate: et claritas q̄n̄z ē p̄culdubio
cū v̄tute: uer̄ p̄urbatō semp̄ siḡt mat̄ia m̄
et claritas siḡficat siccitatez: et hec q̄de p̄-
urbatio fortasse subito fiḡit: et ē ex ea o-
pilo: et siḡt mat̄iaz uaporosaz in uenis cē-
bri et reti. Iudiciū aut̄ d̄ siḡficatōibus h̄az
lesiōuz ē qm̄ q̄ p̄cedit c̄su p̄mutatōis s̄m
plm̄ seq̄tur p̄plexionē calidā et siccā. Et
q̄ currit c̄su dimmutōis et debilitatōis: s̄m
plm̄ seq̄t̄ friḡ? Et debilitas et destructio
sequit̄ friḡ? n̄ sic cū uehementi appetitōe cor-
ruptōis et cas̄? v̄tutis. tūc eīz fortasse illd̄
plurimū erit ex caliditate. Ver̄ ut̄ calidi-
tas pueniēs ē v̄tutib̄ cōparata frigori: dum
nocumētū p̄plexiōib̄? ab ea n̄ magnificat̄. et
eīz corruptō v̄tutis dimmutōz possidē nō
fac̄. Oportet̄ ego ut n̄ p̄sidat tūc i istis siḡfi-
catōib̄? ymo caueas siḡficatōes alias p̄di-
ctas c̄q̄z duaz p̄lonū. Et destructio q̄de
q̄n̄z siḡt festinatōz cāz dimmutōis: si fuit p̄p̄-
cāz cēbri: et nō fuerit p̄p̄t nocumēta i instru-
mētis corruptōis et isc̄issōis & opilatōis
et vniūsalit̄ r̄motionis a boitate sua p̄pter
nocumētū aut p̄p̄t cāz i ip̄o m̄bro s̄sibili. Ex
mēbris aut̄ s̄sibilib̄? qd̄ ē valde p̄p̄quz ce-
rebro: recipit nocumētū ab eo: nisi si nocu-
mētū sit i ip̄o cōe sic̄ audit̄? et odorat̄? plu-
rimū eīz nocumētū ip̄ius qd̄ purgatōe et cō-
plexiōis p̄m̄suzatōe nō r̄mouet̄: ē ex cēbro
Qua p̄p̄t̄ r̄liq̄ sensus cū suis ledūt̄ sensatis
nō siḡnt nocumētū i ip̄is caliditatis aut sic-
citat̄is: nō pueniētū ad hoc ut v̄tutē p̄stē-
nāt. Audit̄? aut̄ et gust̄? s̄m plurimū siḡ-
nificat̄ qd̄ illa p̄plexiō ē i cēbro. De opōni-
b̄? v̄o moralibus sciēduz est: qd̄ fortitudo
meditatōis et p̄scrutatōis siḡt fortitudiez
p̄plexiōis cēbri oīo: et eaz debilitas signat
lesiōez fortitudis i ip̄o. Quare oīz ut d̄mō-
streē qd̄ opōuz sit lesa. Ex ip̄is em̄ ē corrup-
tio v̄tutis ymagiatōis et formatōis & eīz
nocumētuz. Hec nāq̄ v̄t? cū ē fortis: iuuat
ad significāduz āterioris cerebri sanitates.
Hec at̄ v̄t? nō ē fortis: n̄ cū hō b̄n̄ p̄t serua-
re formas sensor̄: utpote figurar̄: et
sculpturar̄: et mox: et gustuū: & uocuū et
modulatōnū: et r̄liq̄rū. Est em̄ aliqd̄ hoīm
cui uest̄ v̄t? iteḡ scd̄z hoc ca. adeo ut qd̄ ex
geometris optim̄? ē p̄sidet̄ semel figurā li-
neatā: et siḡficat̄ i ip̄i? aīa similis illi: et eīz
l̄re: et nazret̄ qd̄ez usq̄ ad finē ip̄i? nō id̄i-
gēs icēata p̄sidatōe i figura. Et similis ē di-
spō quozdā scd̄z p̄p̄onē ad modulatōes: et

dispō quozdā cū p̄p̄onē ad gust̄? et r̄liquo-
rū. Et ex hoc capitulo p̄det̄ boitas agni:
tōis pull̄? Ip̄a eīz id̄iget ymagiatōe forti-
figurata i aīa ex tactis. Huic aut̄ v̄tutē cū
accit̄ nocumētū: aut d̄struit̄ opō: et nō r̄ma-
net i ip̄o forma ymagiatōis s̄sate p̄? r̄mo-
tōez eīz a p̄p̄ortōe qd̄ ē mē ip̄az et sensū euz
eā s̄ctit̄: aut debilitat̄: ā m̄iuit̄: ā mutat̄ a
cursu naturali ut ymaginē. qd̄ siḡt eīz de-
bilitatē. Mutatio v̄o cū? et destructio opo-
nis ip̄i? s̄m plm̄ signat supfluitatē frigō:
ris aut siccitatis in ān̄iore cēbro: aut huī-
ditatis. S̄z friḡ? ē cā eēntialis: et due reliq̄
sūt cāe p̄ acc̄ns qm̄ afferunt eā: et mutatio
oponis eīz et p̄mutatō ip̄i? siḡt caliditatis
supfluitatē. Et hec q̄de oīa sunt s̄m plimū
rei: et scd̄m qd̄ d̄cm est in v̄tutib̄? sensibili-
b̄? Et hec egritudo q̄n̄z accidit sana rōe v̄l̄
itelligentia ita ut p̄fecte cognoscāt pulcrū
et sedū: et sint eoz v̄ba cū hoīb̄? sana: sed
imagināt̄ quosdā p̄sent̄es: qd̄ exteri? nō re-
piunt̄. & imaginant̄ voces tympani striaz
et r̄liq̄. sic narrat galien̄? accidisse abzutha-
li medico. Et ex ip̄is ē corruptio i v̄tute co-
gitatōis et imaginatōis. s̄. aut destructio
et nomiat̄ hec deletio rōis: aut debilitas.
et nomiat̄ amētia: et eaz p̄ncipiū ē friḡ?
anterioris cerebri: aut siccitas: aut huīdi-
tas eīz. Et illud plurime scd̄m qd̄ dictū ē:
aut mutatio: aut p̄mutatio: ita ut sit in eīz
cogitatōe tegumētū: et rectū faciat dicen-
do: qd̄ nō est rectū. et nomiat̄ p̄mixtio ra-
tōis: et siḡficat aut ap̄a: aut māz colicam
calidā et siccā: et ē demoniū lupinū: et est
p̄mixtio eīz cū malicia. Aut materiā melicā
et ē m̄lia: et est eīz p̄mixtio cū malicia exte-
matōis: et cū cogitatōe absq̄z cōphensioe.
Qui autē ex illis morib̄? ad timorē decliui-
or ē: ē magis siḡficatiu? frigoris. Et ex eis
decliuior ad audaciā et irā. est magis siḡfi-
catu? caloris. Et s̄m d̄ras qd̄ est mē eos. et
nos p̄ea afferem̄ eas. Et fortitā erit illd̄
p̄p̄t cōicatōez mēbri alteri? et illd̄ qd̄ co-
gnosceē significatōib̄? multis p̄ticularibus
q̄s p̄? narrab̄? Et v̄l̄r cū cogitatōes plm̄
multis mouēt̄ motib̄? et p̄mutat̄ et variat̄
tunc illic ē caliditas: Et q̄n̄z etiā accidit p̄-
mutatio cogitatōis in egrit̄ udib̄? frigide
mat̄iei: cū a caliditate n̄ euacuāt̄. sic p̄mixtō
rōis in litargia. Et ex ip̄is est lesio i v̄tute
mēorie. s̄. aut v̄t debilitat̄: aut ut destrua-
tur. sic narrat galien̄? qd̄ pestilentia fuit i
pre ethiopie: qd̄ eis accidit p̄p̄t cadauera m̄l-
ta relicta p̄? forte plū. et puenit pestilen-
tia illa vsq̄ ad terrā grecor̄. Accidit ergo
eis: ut cā illi? tm̄ caveret obliuiois donec

eis adueit; dispō bz quā hō nois sui ipius
obliuiscē et filij sui. Et plm qdē accit obi
litas i meōia: ppē corruptōz i postreō cē
bro ex frigiditate: ā huīditate: ā siccitate.
Aut ppē eū q pmutat: et accit ei: ut imeō
ret ei? qd nūq ei adest. et significat oploem
calidā absz mā: ā cū mā: sz māia sicca ad il
lud ē mag cōueiens. et illd totū ē. cū oplo
n supfluit: & vtr? n cadit. Dicā? at nūc s
monē diūctū: q destructō haz opatōnuz
qñz sit ppē dñiuz frigoris: ā i corpore cere
bri: & ē ex eo qd dñat sup cēbz. aut super
vētrē ei? Et qñz sit ppē frig? cū huīdita
te. et qñz affert ipaz siccitas. et silr eaz obi
litas. Ipaz at mutacō sit ppē apa: ā oploz
colezica: ā mlicā: ā corp? adurēs. Et signifi
catō dispōnū sōnōz ē ex eo qd oz adiūgi
huic loco. plm ei vīhois rez cūtinaz signi
ficat dñiuz colē. et silr plm vīhois rez cui
qz oploi pportōaliū: qz nūare n ē necē. Et
sōnia qdē pmutata significanc caliditate et
siccitate. & silr appz i egtudib? acutis cēb
et silr sūt sōnia trībilis: et illa q? n rēor
dā significat frigiditate et huīditate bz plz
Cap. d significatōib? opatōnū motiuarū
& qd eis similaē ex sōno cū vigilijs.
 Significatōnū at assūptaz ex gñe opa
tōnū motiuarū destructō et obilitas
signit huīditate supfluam i instris
ipaz subtilē plimā. Et ē significat i quocūz
mēbro fuerit lesiōem i cēbro. Verūtē eis
mag pziū ē: qd i toto corpe fuit: sic apo
plexia. ā i pte vna: sic palis: et tortura la
xa. Et qñz pueniūt ābe: ad significatō destru
ctōez et debilitatē calidatis cēbz: ā siccita
tis i ipo: ā i aliquo mēbroz lōgiquoz ab eo
vex illd eit p? egtudies plimas & paulatī
& paulatī et fm dies. Qd at i mēbro vno
fit: sic mollities et silia ei? qñz ē ppē egrit
udies pphas illi? mēbz. Et qñz ē ab expulsi
ōne supfluitatis cēbz ad ipm. Eaz vō mu
tatō si est subito: signit huīditate. et si sit
paulatī paulatī significat siccitate. s. i ite
stinis. Que at cēbro ppa est: ē sic mutacō
motuū epilērici: qñ adest epilēsia q ē spaf
m? cōis: & ipa qdēz n sit nisi ab huīditate
qm ipa sit subito. Aut cōicatōe mēbz alte
rius fm qd declarū est: et signit opilatōez n
pfectā: sic tremor capitis. Oia em hec signi
cat māiam grossā i illo latē cēbz: aut obi
litatez: ā siccitate: si fūnt p? egritudies ā
recedētes: et fūnt eoz aduēt? paulatī pau
latī. De eis at q sūt i mēbris a cēbro lōgim
quiorib?: fmo ē illd qd dixi? multoties et
oēs isti mot? egrediūt a cursu naali. Et
dici? et q si hō ipiger ē ad mot? oplio cē

bri ei? i pñcipio ē calida et sicca. Qd si est
dedic? pigricie et lassitatis: tūc eius oplio ē
frigida & huīda. Et scū bz egtudies: et mor
t? ipi? pñet mgetudini: tūc ē calid? . Et
si qetī attinēt: et vtr? n est vehemētis caus
tūc declinat ad frig? . Et ex eis q huic cap
pportōant. ē significatō dispōnū sōni et vi
giliaz. Scias ergo q sōn? semp seqē mali
ciā oplexiois huīde laxē: ā frigide ogelatōis
motū vtrū sensibiliū: ā vehemētez sps aia
lis resolūtōez ppē supfluitatez mot? : ā ppē
ipulsionē vtrū ad iteriora vt māia dige
rat: et ipellat cū eis spūs aialis ppē psecu
tōez: quēadmod sit p? cibū. Sōni at cā q n
scōz naalē cursū pcedit: neqz seqē laborez
et motū: est huīditas aut ogelatō . Qz si n
cadūt cāe ogelatōis: & significatōes n si
gnificat supfluitatez frigoris (de qbz ime
morabimur) tūc cā ei? ē huīditas. Ampli?
n oīs huīditas fcit sōnū. senū em cū huīdi
tate oplexionū ipoz plonganē vigiliē. Et
galieno qdēz videt: q illud ē ex qlitatibus
huīditatū ipoz nitrosaz. Ipe enī vigilare
faciūt ppē nocumtū qd cēbro inferūt. Ve
rūtāmē siccitas scōz omēz dispōez vigilare
pculdubio facit.

Cap. de significatōib? acceptis ex ipo
gñe opatōum naaliū: d eo qd minuit. &
de eo qd ozit ex capill. et ex eo qd apparet
de apatibus et vlceribus.

 Significatōes aut accepte ex genere
opatōnz naaliū appent: veputa ex
supfluitatib? p ipaz diminutōem
i qntitate et qlitate eaz: et p ipaz phibi
tōem. Earū vero expulsio sit ex palato: &
naso: et aure. & ex eo qd appet sup caput
de vlcerib? et bothoz: & aposteātibus. et
ex eo qd ozitur de capillis. Capilli em ori
unē ex supfluitatib? cerebri. Et ex capillis
qdēz sumit significatio velocitate ort? ipoz
aut tūditate: & reliqs dispōib? qz iā nūa
uim? . Remeōremur ergo vie significatōnuz
expulsionū supfluitatū a seitis pōcis. Iste
qdē supfluitates cū multiplicat: signit ma
terias pōcas: & signit cām q supfluitates i
mēbro multiplicat: quēadmod sciūsti. & q
expulsiua n ē obil. Cū at phibēt: ā mīozāt
& iueit cū h? ā gūitas: ā pūctio: ā mordica
ca: ā extēho: ā pulsa: ā ruolu? et tūit? :
significat oploez matiei et obilitatē vtrū ex
pulsiue: & iploez. Ge? vō ei? significat: qm
pūgitiua mordicatiua adustina pue gūita
tis: et citrinās colorē faciei & oclī significat
q māia ē coleica. Et pulsaria gūis: rubifi
cās colorē faciei et oclī: et iflās veās: signifi
cat q ipa est sanguinea. Et laxatia faciens

pigritia: cū qua color mutat ad plūbeita-
 tē: et ducēs ad sōnū & dormitōez: significat
 q̄ ip̄a ē flegmatica. Q̄ si color offuscat in
 dispōe illa: et corūp̄it cogitatō: et caput
 ē mīoris gūitatis: & sōnus cū hoc nō ē do-
 mīas: et n̄ sūt reliq̄ siḡ: significat q̄ ip̄a ē me-
 lācolica. Q̄ si aliqd̄ horū est cū tīnitu et re-
 uolutōe: & pmutatōe loci: significat q̄ mā-
 gnat ventositatē: et inflatōz: & vaporē: &
 q̄ h̄z caliditatē in ip̄az agentez. Q̄ si ad est
 supfluitatū retētiō cū leuitate capitis: siḡ-
 ficat siccitatē absolute. Et h̄o quidē capitu-
 lū qd̄ attulim⁹: est p̄p̄iū q̄ntitatī expulsio-
 nis & p̄hibitōis. Qualitatis at̄ ei⁹ ē: sicut
 si tēdit ad cīrīnitatē: & subtilitatē: et ca-
 liditatē: & exuberatōem venaz significat q̄
 ip̄a est sanguinea. Et salsa et dulcis cū pri-
 uatōne reliquoz signozū: aut nitrosa frigi-
 di tactus aut calidi tact⁹: significat flegma
 in quo agit caliditas. Et insipida grossa fri-
 gidi tactus: significat qd̄ est flegma crudū.
 Et iste quidē sūt significatōes q̄lītatis expul-
 si in coloē suo: & gustu: et tactu: & s̄ba. O-
 doris v̄o eius: qm̄ p̄credo odoris et eius
 acuitas significat caliditatē. Et priuatō o-
 doris fortasse significat frigiditatē. non tñ
 sic p̄ma significat caliditatē. Que aut̄ pen-
 dent ex eis: que apparent in cute capitis: et
 qd̄ sequit̄ eam ex vlcērib⁹ & bochor et eē
 aposteātibus: significat scdm̄ plīmū mate-
 rias q̄ fuerūt et expellūt. & nō significat di-
 sp̄ositōnem cēbz in illa hora manifeste: nisi
 sint forsitan in augmento. Tu autē sciūsti
 cās apostematū calidoz: et frigidoz: & du-
 rozū: & cancerosoz: et vlcēz pambulatiū
 & quietoz: & reliquoz: ex hīs q̄ dēa sunt.
 Nō sūt ḡo tibi difficiles cogitatōes eoz
 h̄z dispōez capitis. et iā ē sciūsti ī lib̄o p̄o
 cās euēt⁹ capilloz: et sciūsti cāz c̄spitūdis
 eoz: & planicie: et s̄bilitatis: & grossicie
 & paucitatis: et mltitudis: & velocitatis
 canicie: & tarditatis ei⁹. Et nos qd̄ doce-
 bim⁹ te cāz scissiois ip̄oz & caus ip̄oz ī p̄-
 prijs caplis. Cognosces ḡo ex eis q̄lītatez
 significatiuā ip̄oz capilloz. et nos qd̄ diffe-
 rem⁹ illd̄ vsqz ad illū locū fugiētes multi-
 plicatōz et elōgatōz. ¶ Capitl⁹ de signifi-
 catōib⁹ assūptis ex p̄ueniētia & diūsficatōe
 & velocitate passionū et tarditate ipsaz.
Sic at̄ assūpta ex ḡne p̄ueniētie et di-
 ūsficatōis: et velocitate passiois. &
 tarditate ei⁹: sūt ista. ¶ Cōueniētia em̄
 & diūsficatia ip̄ossibil̄ ē: qm̄ a mutenē ī di-
 spōe ī q̄ dispōit⁹ nihil d̄ sanitate negat: q̄
 ip̄z tenz: a ī dispōe ī q̄ ē ei⁹ exit⁹ a saitate:
 & mutat ei⁹ op̄lo īnata. Cōueniētia ḡo ei⁹

4
 ī dispōe saitaris q̄ ip̄z tenz: ē assilata com-
 plexio ei⁹. Cōplexio igit̄ ip̄i⁹ agnosciē ex
 illo. Qd̄ at̄ diūsficat ab eo ī dispōe illa: est
 strariū op̄loni ip̄i⁹. In dispōe at̄ ī q̄ fit ei⁹
 exit⁹ a saitate: et mutat ei⁹ op̄lo ab ip̄o:
 iudiciū ē ep̄rio. Et nos iā qd̄ dixi⁹ ī eo qd̄
 est p̄teritū de dictis vlibus: q̄ saitas ī cor-
 porib⁹ oibus n̄ ē s̄m op̄lexionē vnā. Et q̄
 possibile ē: vt sit saitas corp̄is a op̄lone. c̄z
 simil̄ ē. ex eo q̄ afferr̄ eḡtudiem corp̄i alte-
 ri si h̄et illā op̄lexionē. Verūtñ oz vt p̄fio-
 ret⁹: qd̄ sit ei diūfū in extremitate alia: et sic
 diūsficat ei hoc in hac extremitate: ita vt
 extiatōe sciat q̄ntitas op̄lexiois quā habet.
 Due ei⁹ extremitates simul sūt diūse: īpediē-
 tes p̄culoubio. Et neqz ē p̄ueniens saitas a:
 liq̄ extra eq̄litate: nisi dū nō vehem̄ter sup-
 fluit. Et cēbz qd̄ qd̄ op̄lexiois calē malici-
 am h̄z īnuat aere frigido: et cibis & odorib⁹
 frigidois: siue sint boi: sicut & cāphora
 et sādālini: & nenufarini: et eis siles: si-
 ue feridi n̄ boi: sic limosi et albalubiati: &
 īnuat trāq̄litate et q̄ete. Et qd̄ h̄z maliciāz
 op̄lexiois frigide: īnuat eo qd̄ ē illi p̄triū.
 īnuat ḡo aere calido: & odoribus calis &
 lenificatib⁹: et et īsoluētib⁹ & calefaciēti-
 b⁹: et exercitijs & motib⁹. Et qd̄ h̄z malici-
 am op̄lexiois sicce ledit: eo qd̄ ē ex ip̄o eua-
 cūat. Et qd̄ h̄z maliciā op̄lois hūide: īnuat
 eo qd̄ ex ip̄o euacuat: & minuit ab eo. Siḡ-
 ficatōes v̄o velocitatis passionū eius: sic si
 velociter calefiat: a velocitē ī frigide: sunt
 iste. Q̄ ei calefit velocitē: significat caliditatē
 op̄lexiois h̄z p̄cedēs p̄dās ī libro vli: et si-
 milic qd̄ velocitē ī frigida. Et silit̄ qd̄ ve-
 locitē siccat: illud ei qm̄ sit p̄p̄tuitatē hūi-
 ditatis ei⁹: & qm̄ sit p̄p̄tuitatē ip̄i⁹ hu-
 miditatis: a p̄p̄tuitatē sue op̄lexionis.
 Verū differētia īt̄ ea: ē qm̄ cū p̄o repiunē
 īliq̄ siḡ siccitatis cēbz: sic vigilie: et reliq̄
 d̄ qbus remediabimur ī cao signoz op̄lois
 cēbz: Et h̄o h̄z ē: qm̄ siccitas n̄ accit̄ ei: nisi
 ī horis q̄ sūt ap̄o motū laboriosū: a calidi-
 tatē forte: a q̄ p̄cedit c̄su ei⁹ ex caus̄ siccit-
 atis p̄dās: apli⁹ si nō affuit ei in reliquis
 horis: significat siccitatis. Cū eo v̄o qd̄ sit p̄-
 p̄tuitatē op̄lois ei⁹: sūt reliq̄ siḡ calita-
 tis ī op̄lo. Q̄ at̄ velocitē hūectatē: qm̄ sit p̄-
 p̄tuitatē s̄be ei⁹. et qm̄ sit p̄p̄tuitatē frig⁹ s̄be
 ip̄i⁹: et qm̄ sit qm̄ op̄lo s̄be ei⁹ radical fuit
 hūida: et qm̄ sit qm̄ op̄lo s̄be ei⁹ radicalis
 fuit sicca. Q̄ si fuit ex calitate: erūt illic siḡ
 calitatis. apli⁹ eit̄ illa hūectatō n̄ ex eo q̄
 s̄p̄ ē: s̄z ip̄a eit̄ successiua calitatis supflue-
 cadētis ī cēbz: et attrahētis hūiditatem ad
 ip̄z: q̄ ip̄z īplebūt. Dein si īmāferit op̄lexio

calida vices: succedat ei siccitas cum dimi-
 one. Et si humiditates vicerint: fiet cerebrum
 frigidum & humidum. Et si equabuntur: puenient
 secundum plurimum putredo et egritudines putride
 et apata. quoniam hec humiditas non est innata: puer-
 titur 8° in ea calitas innata pmissione innata:
 verutamen non puerit in ipsa: nisi pmissio extra-
 nea: que est putredo. Quod si fuit propter op-
 positionem frigiditatis: non erit euerit humiditatis subito
 sed secundum dies. deinde eueiet humectatio: ei fiet
 cum velocitate: & erit signum frigiditatis cere-
 bri ipsius repta. Quod si illud fuit propter humi-
 ditatem cerebri ipsius: erit velocitas in illo: propter
 unam duarum rerum: aut quia humiditas facit frigus
 & frigus corrumpit virtutes digestiuas: mutan-
 te illud quod puenit ad cerebrum de nutrimento
 & appet humectatio. Cuius ergo puenit frigus
 illud subito: humectatio per ipsum sequitur subito
 Et quoniam cum illo accidunt operationes in meatibus:
 accit ut supfluitates retineantur. deinde erit
 hoc sepe & inseparabile: & non erit ex eis que sunt
 raro. Et autem quod fit propter cerebri siccitatem: causa est
 desiccatio adueniens subito: cum siccitas ac-
 cidit uno momento: et est cum signis siccitatis
 pccis: et est filis ei que puenit ex caliditate:
 nisi in eo in quo abo diuificat ex signis ca-
 liditatis & signis siccitatis. Iste 8° sunt si-
 gnificatioes assupte ex velocitate passionum
 & non oportet ut velocitas passionum mute-
 tur propter debilitatem virtutum naturalium precipue in
 humectatione. quoniam debilitas virtutum naturalium se-
 quitur unam harum causarum. Omnia autem puenientia et
 diuificatio non sumuntur ex qualitatibus: ymo su-
 muntur ex formis & motibus: quemadmodum vi-
 demus habere egritudinem que notat ouem eligere
 insupmatorem de reliquis sitibus dormitoris sue
 Cap. de significatibus facis ex parte mesure
 capitis.

Ognitio vero facis habet puitatem capitis et
 magnitudinem eius: est quod oportet te scire quoniam causa
 puitatis capitis in creatura est paucitas
 materie: sic causa magnitudinis eius est materie multitu-
 do. materia spiritus in parte in parte que capi-
 ti est naturalis. Amplius si fuit materie paucitas
 cum fortitudine virtutis formatie pme: erit bo-
 ne forme: et erit minus malum eo quod puitati ca-
 pitis adiungit figure malicia in creatura: quod si
 significat debilitatem virtutis: habet quod ipsum non est ex-
 pers malicie in forma cerebri: & debilitate vir-
 tutis et restrictione meatus virtutis moralis &
 naturalis. Quia propter phisionomici dicunt quod habet
 est pccis: timidus: velocis ire: hesitans in rebus
 Et galienus quod dicit: quod caput paru oio non
 vacat a significatone malicie cerebri forme: &
 quod magnus caput non habet assiduam significatorem boi-
 tatis dispositis cerebri: dum non sunt ei opes boitas

figure: et grossitudo colli: & amplitudo pe-
 ctoris. Ipe ei sequitur magnitudinem dorsii et co-
 starum: sequentium magnitudinem nuce et eius
 fortitudinem: que sequitur fortitudinem cerebri. Cum
 ei multitudine materie compar existit fortitudo
 virtutis formatie: caput est secundum hanc formam.
 Ex eis autem que illud subicitur: est ut illic sit proportio
 naturalis reliquorum membrorum. Quod si ei par fuit
 ipsorum debilitas erit male figure: debilis colli:
 paru dorsii: a erunt lesa: et que eo oriuntur: et
 ab eo oriuntur: secundum quod quibus accit ex augmento
 capitis in magnitudine: que non est habet natura: sic fit in
 pueris quibus accidunt aptio capitis et mag-
 nudo eius: que non sunt in natura: ymo secundum semitam eg-
 tudinis: & causa in ipso est multitudine materie ascende-
 tis. Et filis accit adultis: ex doloribus capi-
 tis puit: et quibus accit ut incipit minor: et
 rumpus planus fiat: cum eleuet herispila super
 cerebrum. Ita 8° scis significatioes puitatis capi-
 tis et magnitudinis eius. Et ex signis quod boita-
 tis cerebri est: ut non patiat ex vaporibus vitiis:
 & que cum eis narrahimus: et que patit ex subtili-
 te et caliditate eius et ut addat mens eius
 ut perturbatorem vel sensum. Cap. de significa-
 tionibus capitis.

Significatioes vero figure eius sunt iste
 Iam ei docui te in causa ossis capitis:
 que sit naturalis figura capitis: et que sit
 mala: & que malicia figure cum accit alicui p-
 tiu capitis ledit procul dubio proprietates o-
 perationum illius partis cerebri: de que dixit galienus
 quod almusafata et quod data sunt vituperabiles
 semper. Et emmetia extremitatum: est vitupabilis
 nisi causa sit in ipso fortitudo virtutis formatie
 si sit supabundans in operationibus suis: & signifi-
 cat etiam fortitudinem habet virtutis forma colli
 et ipsius quantitas et pectus. Cap. de signifi-
 catore eius quod scit cerebrum de guitate capitis:
 & leuitate eius et calitate et frigiditate &
 doloribus eius.

Significatioes autem sumpte ex graui-
 tate capitis et leuitate eius sunt:
 quoniam grauitas capitis semper significat
 materiam in ipso. Si materia colerica facit gui-
 tatem minorem: et adustorem vehementorem. Et
 melancolica facit guitatem maiorem illa: & siccis-
 tatem magis. Et sanguinea facit guitatem for-
 tiorem quam ille: et pulsationem et dolorem in radici-
 bus oculi: propter penetrationem chimii calidi:
 & rubedinem et inflammatorem in veis vehementio-
 rem. Et flegmatica facit guitatem maiorem quam
 oes alie: et dolorem maiorem quam sanguinea et co-
 lerica: et somnum maiorem quam melancolica: et tr-
 ditatem & cogitationem: et pignitiam et paucita-
 tem agilitatis. Significatioes vero assupte ex
 caliditate et frigiditate. I. quod ex eis tangit

Signa signi
 facis humores
 dormit in
 cerebro

caput i seipo: & qd agit aliud exteri? no
occulat tibi. Calidu qd significat calidita-
te si pauerat oploale: et si accit & nocz: ac-
cidetale: et si est iudiciu frigidu sz ei? co-
sideratoez. Et si est iudiciu aridi & sicci sz
sua sideratoem: si no venerit exteri exa-
spet as & azefacies. Et si est huiou: si non
fuerit calor inter? sepana. Et dolores qui
de corrolui: q ymaginai faciut i capite ho-
mis icellus: s. alic? rei cu corrolioe et mor-
dicatoe: hgnr materia calidaz. Et pulsatiui
significat apa calid. & si subitac sig? ipoz
pcomitaci febris. Et grauatiui opsiui sig-
ficat materia frigidā. Et extensiui materiam
retosa: & pmutatō subitac illō. Et dolor q
ē sic pculsiō cū malleo significat sic ouū et e-
migraneā tpalē. Et dolor etiā significat cum
pte sua sic dolor q est ppe cōitatez stoāchi
et sic fm mod. Et q ē ppe cōitate epatis sz
formā aliā: quēadmodū narzabim? Et cum
hō qnz hgnr sz suā paueratiā. dolor ei cū
pauerat i āterioze capitis pte et posterioe
ei? significat cū pte sua. karabitum.

Cap. de significatōib? supis ex dispōib?
mēbroz que sūt cerebro sic ppagines: ut o-
cul? & lingua: et facies: & meatus vne: &
due amigdale: & collum: et nerui.

Significatō aut oculi: q est de sūma
illoz: est ex dispōe venaz eiuz: et
ex dispōe grauitatis & leuitatis
ipi? et ex dispōe coloris ei? in citrinitate
sua: aut offuscatoe: aut plūbeitate: aut ru-
bedie ei? & dispōe tact? ei?. Et omia illa
valde vicina sūt i significatōe ei? qd ē in ipo
cēbro: et qnz significat p illō qd fluit ab eo d
lacris & lippitudine: et qd accit ipi ex clau-
sura: & pupillarōe: et palpitacōe. Et ex di-
spōib? oculi q siderant fm pūditatē: &
exitū ei? ad extioza: et magtudinē & pui-
tatē: et ifirmitates & dolores. Nā si ocul?
siccat significat siccitatē cēbri. & flux? lippit-
udis & lacrimaz (cū nō sit ppe egtudinez
i ipo oculo) significat hūiditatē āteriozis cē-
bri. Et magtudo venaz oculi calefactōem
cēbri i sba significat. Et flux? lacrimaz absz
cā maifesta significat i egtudibus calidis in-
flamatōez cerebri: et apata ei?. & ppe cū
currūt ex vno oculo. Et cū lippitudo pu-
pillā tegere incipit: sic tela aranee: deinde
adunat: tūc ē mori ppmquus. Et ocul? q
remanet apt? et nō mouet sic sit i karabi-
tho et qnz in litargia. Et qui claudic: & sit
ei? actio difficilis: hē sit sz plurimas vices
i litargia. & sit etiam in karabitho apud i
solutōez virtutis: significat lesionem magnā
in cerebro. Plurimū āt mobil significat ifla-

matōez & caliditatē et demoniacū. Et ad-
herēs suo icuitu vni loco: q est almubelce:
mati. Et terrefcūs alienatōez & melācolia
Et qnz significat ex motib? ei? error cerebri
ex credulitatib? ire et angustie et timoris
& acupiscētie. Et ad extioza exiēs significat
apata & reploem vasoz cerebri. Et pfun-
dus significat resolutōez plurimā sbe crebri
sic accit in vigilijs: et alcubub: & acupi-
scētia: quāuis hāz forme diūsficent in hoc
quēadmodū distiguem? i locis suis: et si-
milie qnz significat agelatōez cerebri et eius
mortē. **S**ignificatōes aut assūpte ex dispō-
nib? ligue sunt: sic q ligue mltoties color
significat cēbri dispōem: quēadmodū sua albe-
dine significat litargia. Et citrinitate sua p-
& nigredie sua hō: karabitū. Et sic significat
dnio citrinitatis sup se: aut viriditate veā-
rū q sūt sub ea caducatōem ppe. Et nō q
de ē significat colore ligue: sic significat colo-
re oculi. Nā illō vehemētiore hz cū cerebro
pprietatē. **C**oloe āt ligue qnz significat sto-
maci dispōes. Verūtn cū sciē q lesio ē i cē-
bro: nō elongat significatō ab eo. **A**ssū-
pte āt ex colore faciei sunt plures: et tu q-
dem scis significatōem colorz cōplexionuz
Et ex eius aut pinguedine et macie sunt:
quia ei? pinguedo & rubedo significat do-
minū sanguinis. Et ipi? macies cū citrini-
tate significat dominū colere. Et ei? maci-
es cū tenebrositate: significat dnium sicc-
tatis melācolie. Et inflatio modica signifi-
cat dominū aquositate i sanguie victo
Postq nō fuerit iste dispōnes dominij
pncipales. Et postq scuerit q egritudo n-
ē in corpe mutans formā: nisi in latere cē-
bri. **A**ssūpte vō ex dispōe colli sunt: qm
si ē forte et grossuz: significat fortitudinez
virtutis cēbri: & ei? exuberantiā. et si est
curtū & subtile: ecōtrario. **E**t si est pparū
ad recipiendō serophulas et aposteata: tūc
cā in hoc nō ē debilitas in ipo. et tūc etiā
qn vacuū est ab illo: nō ē cā in hō fortitudo
ei?. Verū cā i hō ē debilitas vtutis dige-
stive: q ē i cēbro ppe aliquā spērū pplexio-
nis qz narrabim? & fortitudo vtutis ex-
pulsive. Partes ei colli recipiūt qd cerebri
expellit: et carnes molles glādose q sunt i
ipo. **E**t si est et dispō significatōnū assū-
ptaz a dispōe vne: & duaz amigdalaz: &
etiā dentiū. **A**ssūpte vō ex dispōe mem-
broz neruoz mtriseoz sūt ex semita iu-
dicioz cōitatis. Necessariū ē ei vt cēb? &
nuche dicēt: sicut cum lesiones sup ea ppe-
uerāt: afferunt cēbro spēz egritudinis que
eis inest: & qnz adueit eis illud ex cerebro

quid significat
dolor pauer-
rans:

hinc de causa sci-
larj

Et nerui quide cu fortes fiut et ingrossant
& vne ipo p fiut fortes: q eis create sut pn
cipales: significat fortitudiez. Et cotraiu
illi? sigt ptiu ei? Cap. de significatõe coi
mebroz: qbz coicat cebru et appropiqe.

Quoniam mebra cebro pccatua fortia exi
stut: tuc cebru e forte. Et si plimas
hnt lesioes ppe cas manifestas eis ad
ueientes: tunc cerebz obilitat: a ledit. Et
fortasse sut opatões ille in mebris alijs ppe
coitatez vutũ cerebz: sic pigit vt n va
dat eger ad vrinã: & egestionẽ: indigẽs eis
p puatõz sels? sic accit i litargia & i clau
sura oculoꝝ vigilatĩa: aut ppter grauitatẽ
motus sup ipm: sicut i eis: etiã in karabito
& sicut defect? trasglutiẽdi & sorbedi. &
serach. i. qn aqua ingredit tracheã arteriã
in istis egritudib? Et sic significatões an
helit? Anhelit? ei qnz abscondit et dstrui
tur ppter causã lesiois in cerebro puenien
tis ad velamen. & mebra anhelit?: et sicut
magnificentia ahelit? et eius magnitudo
sunt magis significatĩa silara. Et strictura
& puitas ei? sunt magis significantia dor
mitatõem vigilatiuã & litargiam.

Capitl de significatõe membroz cui?
comunicatõe cerebrum patitur.

Quoniam stomach? est ex mebris plu
rimũ coicatõe sua ledetib? cerebru
tuc oportz vt significet illud ex di
spõne desiderij: et digestionis: & eructua
tõis: et rugit?: et dispõne singult?: & nau
see: & dispõne tremoris stoachalis. In q
litate vo hoz fm stoachũ pndere? vbi loq
mur d stoacho. Et significat et ex dispõne
vacuitatis et replonis. Coitas em cerebri
cũ stoachõ. cũ e replet? aut hz inflatõem
apparet in dispõne replonis ei?. Sed eius
coitas cũ ipo ppter caliditatez: et coleram
rubeã: & dolores ipoz q fiunt inde: et ex
fortitudine caloris: apparẽt in dispõne vacui
tatis. Et plerũqz fit ex replõne cã ad equã
cã aplõez: et opilatõez inter vaporez calid
& cebru. Et ppus significat illd fm locũ do
loris in pn? sui: et ipi? mationez. Egris
tudies em cerebri coicatõe stoachi factas
iã significat dolor cũ incipit a sincipite de
inde diffundit ad illud qd est inter vtrasqz
spatulas & fit fortior apd caput. Et qnz
egrotat caput coicatõe epatis: et e tuc de
climatõ doloris ad dextrã: sic cũ fit coicatõ
ne spleis: est declinatõ doloris ad sinistrã
Et qnz coicatõ multiplicat cerebri cũ mi
rach: et cũ eo qd est corã serasif: est gº do
lor decliuis ad anteriora valde. Et qndoz
coicat matrici: & sit cũ egtudib? matricis

& ei? significatões dce sut in caº illi? Et si
stie dolor i vertice sincipitis. Plime at coi
catões cebrũ cũ mebris eueniut ppe vapo
res ad ipm ascendẽtes. et via quide ascen
sionis ipoz aut e illd qd est corã anteriorẽ p
te aserasif. & sentit i pms extẽsionẽ ei? ad
supiora: et est extẽsio vt corda: & pulsatõ
in venis iuxta ipam: et scit pncipiũ dolo
ris anteri? aut illd qd sequit ptez colli: &
sentit pncipiũ doloris posterius. et tẽdũ
tur vt corde vene: et arterie poite posteri
us: & sentit illic pulsatõz. Cũqz pnderaui
si accns mebrũ coicantis: oportz ne accidẽt
sit accns illi mebro in seipo: sed ppter coi
tatez suã quã habz cũ cerebro: nõ ppe coi
catõem cebrũ cũ ipo. Cũ em significet ex nau
sea: q egritudo cerebri sit ppe coitatẽ stoã
chi: tuc non elogat qn erre: & sit egtudo
i cerebro pus: et sit occulta. neqz apparz nau
sea i stoacho: nisi ppter coitatẽ suã cũ cere
bro i egtudie occulta cũ q e. Oportz gº
vt redeas ad pncipia q tibi dedi i libz pri
mis: qbus cognoscas egtudies pncipales
ab egtudimibus comunicatõis.

Cap. d aplone cebrũ i sua aplone eqlis
Erebz in sua cõplexione eqlis est
illud: qd est forte in opatõib? sensi
bilib? & moralib? et mobilib?: &
pmenturatu in expulsiõne ei? qd ab eo ex
pellitur: et i ipi? retẽtõẽ: & forte ad resi
stend accntib? ipedimẽtũ afferẽtib?: capil
los hns in puericia glaucos: & i adolescen
tia igneos et rubeos ad nigrediez declinã
tes: circ plemẽtũ creatõis et augmẽti me
dios iter cõpitudinẽ & planiciẽ. et iporum
ortus & tẽpus nascẽdi totũ in sua hora: et
ipoz canides n e festina neqz tarda ab hoã
natãli: caluicũ n cito ei aduenit.

Cap. de significatõibus pplexionũ ma
larũ euenientiũ in conceptõe.

Quoniam e galie. q calitas gnat ronis p
mixture & alienatõez. Et nos qdẽ
istis adiugam? subitãtõez & veloci
tatẽ caus mitionz: et pmutatõis volutatũ.
Et q frigiditas gnat stoliditatez et qetẽm
mot? Et nos adiugã? istis tẽditatẽ itelle
ct?: et excusatõz cogitatõis: et pigciã. Et
q siccitas scit vigilias: & ipaz significat vigi
lie. Et nos qdẽ i hº pccõnem?: q n sit ab
huitatib? nitrosis: et n e cũ guitate i cerebro
& assiduãtõe euacuatiõis supfluitatũ: et fli
qs significatões huiditatis. huiditas ei salsa
et nitrosa teste ipo gal. scit isonietatem si
cut in senibus. Humiditas vero facit sonũ
profundũ. Et tu statue cum anima tua cõ
dicõnem predictã. Et galieno quide visũ

signa significantia egritudines
cerebri factas p colligantia
thomaz.

na quando caput egrotat
comunicatõe ipati et
quando egrotat comunicatõe
splenis.

signa
calide

signa
frigida

signa
sicca

signa
humida

signa
calide

signa
calide
humida

est: qd significatio ad ostendēd qd cōplō ē dñans
sine matia ē puat. o flux? supfluitatū cū si
gnificatōe malicie oplonis. Significatō ūo
qd ipa dñet cū matia ē flux? supfluitatum
Et nos qdēz pscrutemur et dicam? si n̄ sūt
oplones. et debilitas v̄tutis expulsiue. et
illi? significatō ē qd p̄dixim? et p̄fecim? Si
gnificatōes g^o cēbri calē cōplōis sūt: velo
citas ort? capilloz ī p̄ncipio nat̄itatis: ā ī
ventre: et nigredo ip̄oz ī p̄n^o: et dñigtō
eoz p? glaucedimē velox: et c̄spitudo eoz
et filia: et velocitas repletōis capitis: et ip
si? gūitas ex cāis eueniētib? sic odorib? &
silib? et lesio ei? ab odorib? calis: et pau
citas vs? sōni cū leuitate ei? et appitio ve
naz oculo: et acuitas ip̄oz: et velocitas p
mutatōis ī cōsilijs et volūtātib?: sic ē di
spō infantiū. Et significat illō tact? et ru
bedo coloris: et decoctio supfluitatū effu
saz et expulsaz: et eq̄litas ip̄az ī s̄ba cū cō
patōe ad alias. Significatōes v̄o oplōis
frigide: sūt augmētū expulsiōis supfluitas
tū fm qd ex p̄dicōe p̄dēm ē. et planicies ca
pilloz: et paucitas niḡdinis eoz: et veloci
tas patiēdi ex nocumtis: et multitudo reu
matismi et accētū coize p̄p̄ leuē cāz: et oc
cultatio venaz ī oculis: et multitudo sōni
et ei? forma ē silis forme dormitāris tard?
ē palpebray mot? et ē stabilitas fm volū
tates: sic ē dispō senū. Sicce oplōis siḡca
tōes: sūt mūdificatō meatū supfluitatū: et
claritas s̄sūū: et poña ī vigīlādo: et fortit
ud capilloz et velocitas nat̄itatis eoz p̄
ē fumū oplōis ī etate p̄ma. et velocitas cal
uiciē: & crispitudo capilloz. S̄z hūide cō
plōis significatōes: sūt planicies capilloz
et tarditas nat̄itatis eoz: et tarditas calui
cij. et p̄turbatō sensūū: et mltitudo supflu
itātū et reuātism? et p̄fūditas sōni. Et
calē et sicce oplōis significatōes: sūt puatio
supfluitatū: et claitas s̄sūū potētia vigīlā
di et paucitas sōni: et velocitas ort? capil
loz ī p̄ncipio: et fortitudo ip̄oz: et nigre
do et crispitudo ip̄oz. et multa caluicij ve
locitas: et calitas tact? capitis: et siccitas
ip̄i? cū rubedie maifesta ī ip̄o & ī oculo:
et pmutatio ī volūtātib?: et velocitas ī eis
et fortitudo ītellect? et mēorie: et veloci
tas oponū aīaliū. Significatōes oplōis ca
lide et hūide sūt iste. Nam si oplō illa nō ē
valde remota ab eq̄litate: color ē bon? et
vene sūt maifeste: et tact? ē calid? et lenis
et supfluitates sūt plēs et magis coctē: et
capilli plani declinātes ad glaucedimē absq;
velocitate caluiciē: et calefactō et hūecta
tio sūt ei veloces. Qd si ab ea fuerit elonga

Signa q̄plis
calide v̄tutis

Signa q̄plis
frigide

Signa q̄plis
sicce

Signa q̄plis
humide

Signa q̄plis
calide v̄tutis

Signa q̄plis
calide v̄tutis
humide

ta: erit egrotatiūū: recipiēs cas? calī et frī
et egritudies putridas ī s̄ba sua velociter
et erūt sens? illi? c? est cēbri gūati: p̄ba
ti: et oculi ei? debiles: et neq; abstinebit a
sōno: et videbis sōnia pmutabilia. Signi
catōes aut oplōis frigide et sicce sūt iste.
Nā caput ē frigidū tact?: abiect? color ve
ne sūt ī ip̄o oculce: et ī oculis tard? capil
loz ort?: et sūt castanei et s̄biles: et tardi
tas caluiciē: p̄p̄ie si nō ē magis dñans ei?
siccitas q̄ frigiditas: et nocet magis frīs s̄z
cōditōes p̄dēas. et sens? sūt clari ī infātia
sua: et cū p̄cedit ī etate: debilitat velocitē
et senescit: et appet spasm? et p̄ectio ī p
tib? capitis ei?: et fit ei? sanitas īstabil? q̄n
em ē leuitas capitis: viay aptio: et q̄n est
ecōrrio. In oplōne aut frigida et hūida ē
hō multi sōni: et p̄fūd? ī ip̄o: maloz sen
sūū: piger: tard?: multe euacuatōis supflu
itātū ex capite: et siḡficat ip̄az tarditas cal
uiciē: et velocitas euēt? reumatismoz.
Apostematum ūo significatōes et reliquoz
dicemus ī distinctionib?.

Signa cuiuscūq; egritudinis capitis.

Hoc capitlm et qd ē an ip̄z: sūt sic cō
clusio p̄ncipioz q̄ dedim? d significā
tōib? dispōnū capitis: et oz qdē ve
has significatōes suem? et nō sit necessariū
iterare ī vnoquoq; capitloz ī q^o loq̄mur
de egritudib? p̄tū capitis. Qd si iterabim?
eas ī aliquo capitlo: iterabim? eas vt illō
sit adiūuās ad q̄litarē redēdi ad hos cano
nes ī capitlis alijs: ī q̄bus iā p̄tēti erimus
fm qd erit de hīs qd attulim? ī illo capi
tulo vno: et silr oportz vt aīaz tuā sup illō
q̄scere facias de reditōe ad canones vles ī
cu ris p̄ricularib? capitis: nisi ī quo ī vli
b? n̄ ē dēz et ē ncēriū ip̄z dicē ī p̄ricularib?

Signa malicie oplōis calide absq; mā.

Ipsaz significat īflamatio cū puatōe
gūitatis: et vigīlie: et īquietudo ī
motib?: et pmutatio ī imagib?: et
agitatio et velocitas ī ira: & rubedo oclōz
et iuamētū ab īfrātib? et nocumētū a cale
faciētib? Sig malicie oplōis frīe absq; mā
Entē frig? cū puatōe gūitatis &
pigra et tepiditas: et albedo colo
ris faciei & oculi dimiūtō ī ymagia
tōib?: et declinatio ad timorē: & iuamen
tū a calefaciētib?: et nocumētū ab īfrigidā
tib?. Sig p̄plexiōis sicce absq; materia.
Euitas et āncessio euacuatōnū: et d
siccitō s̄ctue nariū: et dñiuz vigīli
arū. Sig malicie oplōis hūide absq; mā
Igcia et tepiditas cū puitate gūedīs
et paucitas flux? e? qd effluit: ā ip̄i?

Signa q̄plis frigide
sicce

Signa q̄plis frigide
humide

in ipso dñantis: et significatōib? egruam

... eas et euōni pueniēti p gargaifina et flū

[illegible]

Canon
philos
omnia

cū cōplis ifridatiuis. Et vt caueam? eorū
admiſtratōez: n̄ p? fiduciā ſūptaz ex oſue:
tudie egri: q̄ illō qd̄ ip̄e bibit d̄ hoc ſoluit
ip̄m et euacuat. ita ne ſit potō n̄ra ei cā ad
pnicie aut corruptōez. Q? ſi hūozes fuerit
nō digeſti: digerem? p̄us v̄traſz ptes eoz
ſic i meōzabimur. Et ſi hūozes fuerit aſcē:
dētes a latē: ā a corpe toto them? ad p̄triū
ſic ſi fuit ex iſeiozib? corpiſ tori? admīſſe
bi? cliſteria et ſuppoſitoria et ligabi? extre
ma: & p̄pe pedes. Et euābi? mēbz v̄puta
ſi fuit ſtōach? cū yerapiḡ: aut ſplen cū eo
qd̄ ē ei p̄priū. et ſilr vnūqz qz m̄bz et iḡe
m? totū ſm iḡimē ſuū qd̄ ē ei p̄puz. Iſti er
go ſūt canōes v̄les de eſſe matie. Et q̄cū:
qz matia euacuata ſit. tūc ſi cā ip̄i? puenit
malicia d̄ploniſ: medicamur p̄ p̄triū. Ex eo
aut i quo matie hūoz diuſe q̄ ſunt i capite
cōicant ſm itentōez cauterizatiū ē: vt ſi:
at vbi pueniūt index et anularis m̄ſurādo
ab extremitatē naſi: aut vbi pueit medietas
ſili c? lōgicudo eſt ab aure ad aurez capite
p̄us raſo. Nūc aut ad diſtiguēd redeam?
ſi ſanguis quidez i toto ē corpe: et in capite
matia exuberāſ p̄tineē: flomeē cephalica.
S? ſi nōdū p̄tineē: ſ? ē i hoc vt p̄tineat: mi
nuat n̄gra. Et ſi timeē cōphēſio aḡp̄ i cū:
piat puenire ad hoc vt p̄tineat: ſic ſi p̄tin
gat p̄pter cāz atrahētez hūozes in circūi
tu capitiſ ex caliditate extriſeca ā p̄cuſſiōe
ā reliq̄s flomeē baſilica. Et ſi viſ vt ex̄haſ
pl? illo: floma ſophenā: et crurib? v̄toſas
p̄pone ſup̄ calcaneū parū: et floma venaz
pediſ. Et ſi fuit p̄p̄ cōitatez mēbz: floma
venā v̄triſqz cōem: ſi viſ euacuare ex ābo
bus ſil? et matia ē q̄eta. Et ſi viſ trahē ad
p̄tez cū euacuatiōe mēbz cōicātis. floma ue
nā cōicantē mēbz aḡcedēti cū eḡtudie: &
cadat in p̄trario p̄tis capitiſ. Ampli? cū p
ueniſ ad caput ſolū: ā ſanguis a p̄ncipio rei
ſolūmō ē in ip̄o: tūc qd̄ ſi fuerit cadēs in ve
laib? extriſecis c̄nei. ſm qd̄ remēorabimur
in eḡtudiſ? p̄ticularib? ā eḡtudo ſentie p̄
p̄iḡ omiſſiſ: et viſ cur ā facile: appone ven
toſaz nuche. q̄ ſi ē p̄funda: aut nō ſp̄at e?
attractio ad exteriora cranei. floma venaz
frōtiſ p̄p̄ie ſi dolor ē poſteri? Et poſt ac
ceptōez q̄dez ſanguis ſumāt euacuatiā que
fiūt ex mirabolaniſ et ſuccis fructuū. et ſi
remanet neceſſitas admīſtreſ cliſtere. Et ſi
egritudo fuit p̄ua ſic ūbi ḡra apopliā ſan
guinea fleubotoma ex guidez. Digeſtiua ūo
ſi materia fuerit flaca: ā melica ſūt m̄tres
medicinaz. q̄ in ei? digeſtōe admīſtrāt: in
q̄bz eſt ſt̄iliatio: et iſiſio: et reſolō. v̄puta
ta amaracū et folia lauri ſceha et abrotanū

et ſqnātū: et camoilla: et mellilotū: et ane
tū: & polipodiū et epichimū: q̄ ſūt maḡ p
p̄e melice et albaſce: et yſop? faudenigi &
ruta ſm alioſ: et albelengeſſi alberiliſ. i.
oliū cū folijs nigris: et oē i quo ē vt? re
ſoluedi. Et nos qd̄ iā ſcripſim? ea i tabul
iſoloiſ et digōis mediciaz calaz. ſ? ſit cōp
hēſio regiſ i ſlatica et melica diuſa p̄p̄ illō
qd̄ dicem? Et oz vt ad ḡdus hāz medici
naz calaz pueniat p̄ q̄ntitatē mēi. Nā ſi fu
eit m̄lte q̄ntitatis: et vehemētis q̄litatis: po
nē? medicias calas fortes. ita vt ſit i q̄rto
ḡdu. ſic p̄iretrū: et euſorbiū: & reliq̄. n̄ tiea
tur ebullitio mēz. et illō qd̄ ē: ſi fuit mul
ta valde: et timē? q̄ cū ip̄a caleſcet augmē
tabit ei? totalitas: et faciet extenſiōez do
lozoſaz et ap̄a. Illic em̄ oz vt i cūpiā? et eua
cuemus ex ea aliq̄d. deinde reſidū decoq̄
i cūpiat. Recti? aut qd̄ ē in digōne humoz
maſteſte cruditatis ē. vt ſit cura ex emplis
d̄ medicis eḡl calefactōis et admīſtra q̄etē
et ligatōz: vt digerāt mā facile. Q? ſi fuit
pauce q̄ntitatis: ā fuit debil? q̄litatis: p̄teri
erim? eis i q̄bz nō multa exiſtat calefactio
ſm ſt̄iliatōz q̄ ſūt i ḡdu p̄mo. Et ſi fuerit
media: medijs. Q? ſi mē melice fuerit: nō
erit? p̄tenti iſtis medicis. ita vt i deſiccatiōe
addam? & p̄cipue ſi fuit melia p̄ter naſaz
imo ſit aduſta. ſ? idigebim? i maſatōe mēi
melice lenificatiōe et hūectatiōe p̄culdubio
deide ſuccedam? cū maſatis iſoluiſis ſt̄il
iſolutōis: q̄ ſūt i ḡdu ſcōo et i cūo. Et meli?
ē vt diuſas leiſicatiā et hūectatiā cū calis
i cūſiſis et iſoluiſis. Matie v̄o calē digtōz
faciūt medicie cū agḡgatōe ſue ſbe. et ap
tōe: cū hoc et iſiſiōe: et iſta qd̄ ſūt iſrigi:
dātia hūectatiā i q̄bz ē abſterſio & ablutō
ſic aḡ ordeī: et lac cap̄z recēt muſſum. Lac
tū v̄itet q̄ vtutis debilitatē cū ſoda habue
rit. et digeſtiua q̄ ſūt cū iſtis aditōib? Et
v̄taē h? loco aḡs in q̄bz decocta ſūt folia
ſalicū: et viole: & nenufar: et v̄ga paſtoris
et herbe frigide oēs deſcripte i tabul? ſuis
q̄ ſūt mediciaz ſingulariū mixte cū aliḡnto
aceti: vt eas p̄fūdiz: et vtutes eaz penetre
faciat. Q? ſi i eis fuit paz groſſiciei addantē
camoilla et malua. et ſi tūc eaz vigiliē affu
erint: et volūtas fuit ne vigilet. ponāt i eis
cortices papaueris. Dico at q̄ acētū ē cōe
oib? matijs. ei? ei iſridatō p̄bile ē ut leui
cā frāgaē. Ampli? i manz p̄fūdatio ei? cū
medicis et ip̄i? i cūſiſio: hoc qd̄ez ē cū admī
ſtrāt i matijs frigidiſ. In maſatōe aut mēz
calaz non eligat ſup̄ ip̄m. Et olea cala oia
dēā i āridotario. q̄ fiūt ex folijs odoriferis
et florib? & plātis: iḡrediūtur i digeſtōe

Canon de
phloſob
mia

hic dicit qd̄
ſunt q̄ ſi
calera groſſa
ſoluiſis et ſi
ſoluiſis groſſa

Aduerte de aceto quia
guenit in omniſ ankeris

Amaracū h̄t multas expoſitiōes. i. ſanſuans. i.
contorta h̄t. i. m̄tuita q̄ ſcrip̄t. ſa
cados. et abrotanū p̄ Alhaſa. i. yſop?

frax. Qd si materia fuit vehemens frictatis:
a multe quantitatibus: a difficil' resolutiois: tunc
olea adhibenda sunt: qd sunt fca cu guis calis:
et spib? fortib? et oleu d ben: et sabucinū
et de narciso: et lilio: et rafano: et lauro:
et amaraco: & d duab? spiciis: a oleu oliue
i quo decocta sit ruta huida: a calametu: a
anetu huidu: a camoilla huida: et his filia
de qb? imemorabimur i antidotario: et illic
collige illd. Oleu aut balsai ppe sua sctilica
te velocit' resoluie: et n multu pbet iuuam
tu i epitimā et vngedo puenies sue forti:
tudis. Et nos qde mei opponim? euando et
thedo fm ptiu: et faciedo vtruqz sil' Arz:
ctio vo ad perariu: e atctio q sic ad man?
et ad pedes. Et ad illd iuuat ipoz fricatio
cu sale et oleo violaceo. a oleo camoillio. fz
aplexioz. Ex eo qd i ipa admistram? nos: e
exercitiu i quo sua cap ita vt no moueat
cu corpe: et n mouet n inferioza tm et e ex:
ercitiu i quo ho suspedit i fune: a peder ex
pariete: et retinet supioza corpis ei: et n
cessat mouedo pedes: et seqe ipm: et h° p?
euatōz. Fricatio vo extremitatu et eaz pstri:
ctio a supiorib? ad inferioza e hmoi: et ppe
cu cibari det. Et qnz pga cap solu leui ex:
citio: sic fricatio et pssio: donec ad pecti
nā puenit. & admistratio odor ex fetidis
ppe. sic fit i fine litargie. Res at aggregas
duo regimia sil' sunt elistere et suppositoza
et diuretica et sudore puocacia fm matiaz
et vtute: et oia nuata sunt i antidotario. So
lutua aut q euant caput cu coitate corpis
sunt pill. de yeris: et pill. cochie: et pill. d sti
cados: et ille qde puenietiozes sunt huoz:
b? adustis: i qb? dñat cole: et i qb? e gros
sicies. Imo sunt sic coicantes colicis et flati
cis: et oib? illis fortis e infusio aloes: q sic
cu aq endiuie: et pprie ei? qd e fortis ex eo
et illa e q scpra e i antidotario. a infusio de
yera. Et vomit? ex oximelle cu semie ateri
plicis. Decoctio vo mirabola. et pruo: et
fuitre: et sirop? d fructib? et sirop? vio:
lace: et decoctio casheistule: et q se istis si
millia: fca fortia cu scamonea et reliqs fm
dispoez corpis: et vacuitate ipi? a febre: a
eentia ei? i ea: scdz dispoez etatis et vtutis
et hoz similiu. sunt coueniencia huozib? cole
ricis sctilib? **Vex** yera archigeis: et yera
rufi: et yera logodio: et yera galiei: et pill.
fca cu lapide lazuli et elleboro fm qd reme
morabimur pueniut huozib? grossis et mli
cis. et silr oe qd repit i sticados: et vrisz et
puenies e vomit? fcaus ex potu oximell &
seie rafai et pulpa coloqntide cu rliqs me
dicis mouetib? huozes viscosos ex eis qos

deimauim? et dixim?: et reliq opolita de
stineta i antidotario fm qd ipe ordies hnt.
Prim? e q e cu yera: et tbit: et epithio & a
garico: et castoreo: et q sunt illis filia. et pill
magne. deide yere deide duo ellebozi nign
mli: et albus flati cu cautela et timore: et
lapis lazuli: et lapis armen? absq cautela
et timore. Etia oz vt icipiam? a debilioze: &
gdatis pceda? donec scia? ex dispoe egro
dis qd ipa ia e absclsa. Solucia vo ad pga
cap se asceiaret ex qb? sunt pill mag: vt p
uu pondo opoz faciat sufficiete cu mora et
n noceat ppe puitate sua itato: et dormiat
sup ipaz. ne destruāt mot? et vigilie eius
opoez. Et cano qde? i eis e aloes et yera:
deide cadit i eis mastix ad cofoitad stocacū
et recipiut i eis mirabolani: vt pphibeant
vapore calid acutu: si i stocacū gnat a capite.
Q si volutas ade. vt huozes colici educat
sic i eis iuuamtu cu scamonea et silib? ei: et
fortasse vs? scamonee cu aloeticis admistra
tis ppe pgaioz ipi? cebri a stocachi si egro
do. cebri e ei? coitate: pphibz eaz calefactoz
supflua ppe supfluitate i ore ipoz: et exci:
tatōes adbreuiatas a plemeto pgaionis:
eo q iuuat ad pgaio. Q si volutas ade: vt
iuuamtu fiat ex extetoe huoz flegmaticoz
iuuet cu pulpa coloqntide: et cu zizibere:
et tbit: et cu sticados. Et si ade volutas ut
fiat hoc i huozib? melicis: iuuat cu pauco
elleboro: et epithio: et polipodio: et eis sil
b? et silr pille magne diufaz descriptonuz
qs repies i antidotario: et scias ipaz iuu
metu et eaz electoz inde. Ex mudificatis
aut q capiti sunt ppria: sunt gargarismata i q
b? oib? almu sic admistratu. Q si huozes
fuerit colici puri: n vtaris i ipoz mudatoe
gargarismate: timedo descelsu ipoz ad pe:
ctus cu ia adepti sint supflua acuitatez ex
medicis pgaioz acutis. Na subtiliata co
licos cu facilitate et sctilitate: et q sunt eql
oplois: n multu agut i gargarismate. Q si
aliquo eoz e iuuas: tuc oximel de semib? cu
ediua solumō: et oximel sctilicū: et oximel
icapiēs scamonea: et aq lupuli: et aq pruo
rum: et siropus violaceus et tamaridi cu
pauco scamonee: et que hoc cursu proce:
dūt. Q si huozes fuerint cu grossicie: tunc
gargarisma fiet cu almu. et aloes: et yera
et oximelle de semib? et squillitico cu ye
ra: et vt ofortet illd cu scamonea & puc o
turbat et sup illd nihil addat. Q si huozes
fuerit grossi viscosi flatici: tuc addat sup
illud pulpa coloqntide: et ziziberis: et stica
dos: et turbat: et yera archigenis: et busu:
et fortasse idigebis vt cu eis admistres

o q oleu violaceu ppe sua sctilica
et oleu camoillio i frigidu

infundit. n. i ad endiuie ut
aloes ut remoueat u) malicia
et nocumtu qd iuuat: ppe

in gurgulio medicinas
suauantes humores
grossos et melancholicos

No q d. dicit
q dormitio qd
et pillas dicit
uoret p mē
lenis et itelligit
pauz et no mē
ipit ppe ipa
bz et dormit
e imde p asphit

sinapi: et piretrum: et piper cum mastice: et vis p illō fortitudinē opoīs medicie: cū fuerit huōres vehemētis fortitudōis. Et si milie fortasse facis masticare piretrū: et pip et zizib. & acorū: ita ut pueniat ad vltimū ad stasifagaz & q̄ eis sūt filia. Et istis q̄nt amiscenē subtiliātia. sic ylop? & cīnamo: mum et casialig. et origanū: et cortices radicis capparis: et metastrū: et q̄ eoz cū p cedūt. Sternutatoria aut q̄ pueniūt hūoribus colicis. sūt sic vapor acetī: in quo paz castorei dissolutū est: et odor fungi acetoli acuti. Et flegmaticis pōsi: et pip: et cepe: et alliu: et sinapis: et nasturciū et baurach et q̄ cursu eoz pcedūt. Et ex istis medicis q̄nqz assumim? emplā: & accipimus ex eis epichīata sup tympora. Caputp̄gioz aē alia fiūt: ut p ea pueniāt infrigidatō et humectatio et alia ut resolo: & alia ut cōfortatio. Cūqz caputp̄gia amistrās resoluētia cōfortātia: grad? in ipoz amistratōe obserua. Ammīstra itaz ea pma vice cū oleo rosato et lacte: et q̄ talit̄ currūt. Et in vice scda cū exp̄siōe sicile et silib? In t̄cia vice cū aq̄ amaraci et silib?. Qz si principiū mē et vapor nō ē nisi a stō. attende sbaz hūoris in stomacho pphēli: quē pphendes p ea q̄ scies in capitlo egri. stomoci et euacuatiōis ei?. Cum aut mā distēdēs ē vapores aut v̄tositates retēti: optz ut eos resoluas cū aq̄ in q̄ cocta sit schea: et epichimū et albasce: et medicīne pōcē in capitlis suis: & distileēt etiā oleū sambucīnū et laurinum & amaracīnū i aure. Cūqz autē corpus cēbri vis pfortare: et phibē hūores colicos: ne a stōaco ad ipm ascēdant: et ab eis q̄ sequitur ipm: optz ut ipm cibes fructib? acetosis: et p̄rie gnatis acetosis: et pomis & piris: et agresta: et p̄rie p? cibū. Curatio actua i opiloib? sit cū embrocis apiciuis sēp. Et optz ut sit effusio oīs embroce administata i omī accēte a loco alto: ut ei? vire? plurimū p̄fundē: et caput p̄pē ut cadat sup sinciput: et sup posteriorē p̄tē capitis et mēbra dura: et sint etiā masticationes et pilli de seiar et olea resoluētia. Et si egri: tudo fuerit v̄tositas in stō: pūrga. deinde affer oleū rosatū dulce cū aq̄ decoctōis radicū et fenugreci et cordumēi et hīs silibē a affer oleū cū infusōe aloes: a cū cordumēi. Cū at curas apata cala: optz ut i eis icipias pus cū eo qd̄ ipellit qd̄ sit ex ifra nrib? pōcis mixtū cū aceto & aq̄ rosata n̄ illuc fuerit dolor vehemēs: tūc ei aliena acetum. Et cadat in eis administratio olei rosati ifrigidati sufficiēter: nō tū supflue cōquassati

cū aceto multo aut paucō in frōte et capite: & aqua v̄ue lupine et fufel: et croco: & sādalo et scismeite: et bolo armēno: et lentib? excoctatis: et silib? v̄taris: et aq̄s in q̄bus cocta sint stiptica frīgida: et ex calis stipticis cōfortatiuis: in q̄bus etiā sit ppositio in amixtōe eoz frigoris vel ex frīgidois sic aluchili. i. fructus tamarisci. Alienatō v̄o ex medicis vehemēter frīs factis ex eis q̄ sūt sic papauer: et opiū et reliq̄ ē tibi necessaria: n̄ apd̄ vehemētē necessitatē et forte dolorē. Et camoilla qd̄ frāgit aliqd̄ ex acuitate narcoticoz in epithimatib?. Vomit? v̄o est ex eis q̄b? nō sit iuuamēti i curis egriitudinū capitis. n̄ fiat p̄pē cōratem mē in stō. melior mōz expulsiōis ei? ē vomitus. Inq̄ gal. nō est dispō sōda in vehemētē n̄cēte vel idigentia narcoticoz sic di spō colice. Colice em̄ dolor q̄nqz puenit ad hoc ut pimat. s3 sōda nō est sic in vehemētē necessitate s̄m plimū. Qz si mē fuerit vehemētis acuitatis. admīstrabis a quam fructuū p̄dictoz: deinde v̄teris maturatiuis i memoratis i mēbus acutis. postea administabis i quo sit paz resolonis: sic aq̄ in q̄bz decocta sint ordeū fractū et radices mirti. Et etiā ex oleis oleū camomellinū recēs solū: aut mixtū cū oleo rosato s̄m acuitatem egriitudis et sbam matiez et p̄p̄inq̄tatez tēporis stat? et p? ipm ex aq̄s in q̄bz cocta sint radices apij: et fenicli: et fursur cū seibus suis: et fenugrecū: et malua: et cōzona regia: et alacohen alba. i. herba simil' cotule: et ex oleis oleū anetinū: et silia: et donec pueniat ad statū et resoluat tūc: et etiā emplāstra q̄ fiūt ex istis. Euacuātia aut necessaria a n̄cedāt in eis s̄m matiaz: & admīstrētur in cibando h̄ntes apata colica p̄pē medicīne leues huīde. In apatib? v̄o frīs incipiat pmo sic in alijs cū eūatōe: et admīstram? in eis illud in qd̄ requit oleū de cberua: oleū amigdalū amax: et pigz: et hīs silia. ex reliqs potōib? notis cū aquis radicū. Et cōtenti sum? ex apocruisticis oleo rosato in pncipio rei. Et et misce cū oleo vel oleis subtiliātia sic albasce et calamentū et castoreū p̄pē. deinde admīstra s̄q̄llā p̄pē & acetū ei? faciēdo emplm̄ aut gargarismū si fuit illd̄ possibile. Et fortasse sumēt i potu castorei duas t̄cias aurei. et p̄pē patientes litargia. deinde admīstra maturatiua in q̄bz sit mollificatō et puz resolonis: d̄ q̄bz pōcē ē deid̄ p? illd̄ et apd̄ statū admīstra apud v̄tqz res sil. s. frīdas et calas mollificātia. Et sit admīstratō frīgidoz mollificatiū ite gre: et resoluētiū pfortatiuo ex emplis et

omnis in egriitudinib?
 nullu induit iuuamēti

remonens dicitur
 et hīs

camomellinū

noce habent
in capite suo

aq̄s et oleis. Et scias q̄ om̄is qui cōq̄rit de
egritudine frigida in capite suo. nocet a vi:
no et moza in balneo. Et oīs q̄ egritudine
habet i velaib? cerebri ledit ab aq̄ frigida
vehementer. Curatōes at malicie oplonis ca
libe solū: sūt cū eo in quo ē infractio ex her
bis et oleis frigidis iſratis: sic oleū rosatū
et nenufarinū. et violatū: et elegaci? illis
est oleū rosatū: et oleū de semib? cucurbi
te et oleū de se. lactuce: et oleū de semib?
papaueris: et fortasse vti? oleo de semine
iusq̄ami: cū vehemēs ē dolor. Et meli? ex
istis oleis ē. cui? radix ē exp̄ssa ex oliuis: q̄
cruditati attinet nō sallitis: et folia ei? in
quo create sūt multiplicat: et ē recēs. Her
bas vō et q̄ herbar? esu icedūt: nosti oīa:
et ipe q̄dē sūt sic lactuca et portulaca: et ra
sura cucurbite: & q̄ sūt eis filia. et etiā fo
lia nenufaris: et virga pastoris et sempui
ua: et aq̄ citroli et cucurbite: et saue ordi
cū aceto: & aq̄ rosata: & cāphora: et sanda
lo et acacia. Et linimentū cū oleo rosato et
aceto. Et nō perāseat illō vsq; ad ea in q̄b?
ē vis narcoticādi et agelādi sp̄m: n̄ pp̄t ve
hemētē necessitatē. Inqunt et nō optz q̄dē
vt acetū sit vehemētis acuitatis et vinoli:
tatis. nā in ip̄o existit nocumētū. Et ex illis
q̄d sūt mustilago psillij cū aceto et aq̄ cori
andri: et folia ei? Et oportz vt alienes hec
empla et epithiata a posteriore cerebro q̄d
ē neruoz origo. hec em̄ nō iuuāt cerebz n̄
ex via p̄missure. q̄ est i sinapite et p̄missure
coronal. Ex via aut p̄rioris cauēdū ē: ne
pueniat ad ip̄m cerebz: et corrupat ortū
neruoz. Ex eis etiā q̄b? sit curatio ē. vt ol
faciat odores frigidos: et fiat eis cappur
giū. sic cū istis oleis et exp̄ssioib? i. succis
Et sint cibi ex lētib? et sallis: et faseolis: et
ordeo fracto: et spinachijs: et crisolocāna:
et cicerib? fractis: et q̄ illi filia sūt. Et ster
nanē iste herbe et folia i māsiōe ei?: ita vt
sit i domo i q̄ strati sunt rami iſrigidates.
Et q̄n? p̄cipit vt in ea sit sp̄s ozimi sabrā
et folia alchāne. Et existimo q̄ recti? sit:
vt sit p̄p̄quū in eo ex sehesabrā q̄d ē aspsū
aq̄ frigida. Et siliē iuuāt eū fruct? frigidi
et glacies. et aq̄ copiose. Qd si nō iueneris
cū caliditate siccitatē: sed huīditatez absq;
mā: et hoc valde paz est in egritudib? ce
rebri: facies tūc epithiata ex aq̄s fructuū
in q̄b? ē stipticitas: q̄z dmodō dixim? et p̄
cipue i p̄ncipio ap̄atū caloz. Et optz q̄dem
vt om̄es isti phibeāt a morib? alib? et ierū
lecis: et agitatōe pupille in suis aspectib?
& alienē ab aspiciēdo s. colores et pic̄as
Et sili? eoz audit? tegant. Qd si ē malicia

oplōis frie admistra empla: et aq̄s sūptas
ex medicis calis p̄d̄is. & olea p̄ocā pp̄rie
oleū rutaceū calefactū: et si necriū fuit vt
i ip̄o addat p̄fortatō: amisceat ei euforbiū
et sili? oleū laurinū: et amaracinū et hīs si
milia. Etia si cū hoc ē melica: et melia ē na
tural: aut flātica: calefac ip̄z cū huēctatōe
S; si fuit adusta: aliena qd desiccata: aut ca
lescit: & sis p̄tent? huēctatiuis ex lactib?
et oleo violato: et ebzocis: et emplis: et a
bis. Q; si cū fricate ē siccitas. agga et iē
huēctatōz et calefactōz. Et si cū frite ē hu
miditas. amistra euacuātia p̄ocā: et medi
cinas in q̄b? ē desiccato cū caliditate: de il
lis q̄s dixim? tibi in tabulis. Et optz q̄ sc
as q̄ liq̄da admistret sup caput distillādo:
sic dixim? & admistret retēra in retentōe
scā ex pasta: aut lana ifusa q̄ caput coronat
et sit ip̄oz effusio ab eo qd ē corā anioze p
te sinapitis. Et qd ex eis ē lene: nō optz vt
linimētū ei? sup ip̄z distat: s; laue. et n̄ di
mittat ip̄m in retētōe coronali tpe multo
s; renouet. qm ip̄z putrescit velocit. Et me
li? hoc ē vt amistret p? abzasiōz: et similiē
oīa empla et vnetōes. Cūq; cibis patietel
egritudies māles capitis. frica extrēa et exic
ca lat? capitis: et p̄forta cū apocrusticis.

Sermo vltis d soda.

Tractatus scdus de dolorib? capitis: q̄
sunt species sode. Cap. d sp̄b? sode.

Oda est lesio siue dolor in mēbris
capitis. Oīs autē lesiois cā ē mu
tatō p̄plexiois a ei? diūstas: a so
lutio p̄tinuitatis: aut agggatō abaz simul
Mutatio aut p̄plexiois ē vna d sedeci notis
quāuis huīdū nō faciat dolorē: nisi sit cum
matia mota ad solutōz p̄tinuitatis. Et cōti
nuitatis solutō nota ē: et ei? sp̄s scdm cās
ip̄i? sūt note. Duaz vō cāz doloris diū
ctio simul ē i ap̄atib? Et ap̄ata sic nosti nu
meratas hnt sp̄s et eoz sp̄s sūt q̄tuor.
Et oīa illa q̄n? sūt in sba cēbri. et q̄n? sūt
in velamie circūdāte ip̄z: et q̄n? sūt i duo
b? velamib? circūdātib? ip̄m. et q̄n? sūt
in venis. et q̄n? sūt in pāniculo extrinseco
a crāeo pp̄t illō qd ē in ea d suspēsoijs p̄
d̄is i anothoia narrata. Et q̄n? sit cā ledēs
q̄d cūq; horz mēbroz fuerit cā māsiua i mē
bro ip̄o. Et q̄n? sit pp̄t cōitatē nō integrā
aut mēbz in qd et mēbz capitis p̄tinuat
mediatōe neruoz. sic stomachi: et matricis
et velamis: et alioz mēbrozum si fuerint;
Aut mēbz inter quod et cerebz continua
tur in volutōe venarū: facta ex venis et
arterijs: sicut cordis et epatis et splenis:
aut membri vicinantis ei alia vicinitate.

hūc cor
soda dr

oplogio
humida no
facit dolor
mā

Admistra de
soda p.
caligantia

sicut pulmo positus sub eo. et adducit ei
nocumentū. aut mēbrū cōicātis mēbro vno
mō. et cerebro alio mō. sic cōitas ei? cū re-
nibus in dolorib? ipsoz. aut ppter cōitatē
corpis: sic fit ppter febres. Que aut est cū
cōitate. qñz fit cū piodis et pioximis fm
piodos et pioximos cause. q est in mēbro
cōicante. sic q fit ppter cōitatez stomaci. cuz
est ppter effusione matiez collica. et aliaz
ad ipm cū piodis: et sic q fit cū piodis au-
gmenti spēz febrū. Et soda qdez diuidit
alio mō. Nā ex ipa est cui? cā est aliq spēz
pmitiuaz: sic soda ebrietatis. naz dū pleue-
rat soda ebrietatis: et nō sit fixa ppter fixōz
cause augmētationis: illa gñat ex ea. et sic
soda ppter comestioz rei calē sic alioz. et re-
liquoz. Et ex ipa ē: cui? cā ē aīcedēs i am
collecta: et ē māsiua: et manet ipsa ppter eaz
et qñz est aīcedēs accūs dīde fit egritudo.
Et cū remanet egritudo p? febres. acutas
nūciat egritudines cerebri: et significat defc-
māte ab expulsiōe materiei pfcā fluxu sāgu-
nis per nares et reliqs. Et ex egritudinib?
sūt quib? nūciat subet: aut apopleia. aut o-
monū: aut mollicies: aut surditas scōz sbaz
materiei: & scōm motū ei?. Soda quoqz diui-
dit scōz loca sua. Qñqz em ē i vno latez ca-
pitis. et q ex ea est p̄suetudinaria noīat emi-
gnea. Et qñqz est in aīriore capite: & qñz
est in posteriore capite: et qñz cōmet totū
caput. Et q ex ea ē p̄suetudinaria īsepabilis
noīat ouū et nux: cui? assilatio est ouo ar-
moz. qd sup totū caput p̄hendit. Et soda
diuersificat scōm fortitudinē: & mediatoz
et debilitatē. Soda enī alia ē fortis: ita vt
cū obuiat incipitū infantis. leuia habentis
ossa: sepat ipz: et frāgat cōisbaz ei?. Et alia
est q est debil: sic plm sit i litargia. Et debil
quidē alia est q ē īsepabilis: et alia est q nō
est īsepabil. Et qñqz soda c? cā ē debil: ac-
cidit qbusdā et n alijs. Accidit ergo ei c?
cerebri sens? est fortis. et nō accidit ei c?
cerebri sens? est debil. Et vlt quidē cuius
cerebri sensus est fortis. ipse est apt? vt reci-
piat soda ex omī cā faciente soda. Et si de-
biliteē et oīno: tunc cerebri velocitē recipit
facientia soda aut ppter debilitatē suā. Et cu
qdē sciuit in vlib? q debilitas seqtur ma-
litia p̄lois: aut ppter fortitudinē sui sensus
et ledit ab omī cā: & si sit leuis. Et itez so-
da alia ē cui nō sūt accētia. Alia q ad accēt-
tia pducit p̄tib? capitis p̄ria. sic si pueni-
at ex fortitudine doloris āpa in p̄tib? capi-
tis. Et alia q pducit ad accētia pueniētia
ad alia mēbra: sic si ei? lesio: et nocumētū:
et āpatio ei? pueniat ad radices neruoz:

et pueniat spasm? aut pueniat inde aliqd
ad stomacū. et ptingat cal? desiderij: et sin-
gult? et nausea et debilitas digōis. et sila.
Et scias q soda t̄palis: aut fit ppter flā: aut
ppter melāz: aut debilitatē capitis aut ex
āpate incipiente indurari: aut iā indurato:
et est illud qd plm ē. Et soda quidē et oēs
egritudines diuersificat. Qñz em egritudo
est salua: et salua qdez ē: in q nō p̄hibet de-
regie ei? qd ei sit necriū in seipā. Et alia ē
q nō est salua: ymo est hñs sociū: et fortas-
se p̄hibet ex regie suo necrio: sic si sint et
soda: et reumatism? tūc p̄ri? fit reumatil-
uus sode in necessitate regis quā hēt. So-
da quoqz diuidit qñz scōz alias p̄sideratōes
Soda em alia est q accidit subito sano non
hñi egritudines. Alia q accidit hñi āpata:
aut labores. Et ex corporib? qdē sūt qdaz
q sūt p̄pata sode: et sūt corpa q hñt caput
debile: & mēbra digestiua debilia. Qñare
in eis plm? gñat vapor estūdes ad stoma-
cos eoz hūores collicos facientes soda. Et
itez in receptis sūt qdā q faciūt soda: iā p-
dicta in tabul? medicinarū singulariū: et oīa
alefeginati sūt faciētia soda et p̄rie casia
lignea: & costum: zafranū: et zīmamomū: et
amomū. Et oīa aromata sūt faciētia soda.
siue sint calida sine frigida. Verūn cū suc-
cedūt expellūt. s. cū p̄cedit illō qd nocz ca-
litate vaporis sui: & succedit ei qd vapo-
rem facit frigidū: aut ecōnerfo. Cum autē
lesio sit non qualitate solū: sed quātitate:
tunc nō cōfert ipsoz successio ymo nocet.
Et soda frigida qñqz nō multiplicat ostrī-
cta in hyeme: et qñ estas fuerit septentrio-
nalis paz pluuiosa. et qñ autūnus est meri-
dional pluuios? multiplicat soda in hieme
Soda vō plurimū fit p̄p̄ea q arterie affe-
runt capiti vapores fraudulentos.

Capitulū d soda fca ex malicia p̄lois.
fferam? itaqz smonē exponētem
vnā qzque haz sūmaz. et hec est
dist mētō pma. Dicam? ergo cō-
plexioal qdez sūma est: qm a p̄loe calā: &
a p̄lone frigida: et a p̄lone sicca: qñz p̄m-
git dolor scōz qd sciuit in p̄ncipijs vlib?
quāuis sit dispō in cōpl. xidē sicca scōm qd
sciuit paz faciens dolorē. Et p̄lo qdem
hūida scōz qd ē p̄lo hūida: nō efficit dolo-
rē: nisi illic sit matia hūida facies dolorē ex-
pte vaporatōis: aut euent? v̄tolitatis fa-
ciētis soloz p̄inni tatis. Et calida qdē et sic-
ca: et frigida et sicca dolorē faciūt v̄rūf-
qz q̄litatez: et faciūt et dolorē motu soluē-
tez p̄tinitatē. Calā vō et hūida: et frīa et
hūida nō faciūt dolorē: n qñ lē calē et frīe

*Corpora Secunda
sunt corpora
caput debile
in p̄pata sode
omnia aromata
calida sine frigida
frigida sine calida*

*apoplexia humida
non facit dolorē
similis mō ad
ab hñt d? sup̄ia*

nō unde sunt huīde nisi fm modū pōictū
 Et pplexiōis q̄dē calide cā. aut ē matīa ca-
 lida sanguīea. aut colerica. ā pposita acūes
 īflāmās faciēs q̄litate sua īpreSSIONē. aut ē
 ei? cā uērositas. aut uapor calid? aut ē ei?
 cā mot? calefaciēs corpore? aut aīalis fm
 qd̄ sciūsti ex diuīsiōe ei? ī reb? vlib? aut
 est ei? cā sic obuiatō ignis. aut adustio so-
 lis. aut acceptō cibi calefaciētis. ā medicīe
 calefaciētes. aut vicinitas mēbroz cōitate
 quoz iā calefactū ē. Et cāe q̄dē pplexiōis
 frigide faciētes soda sūt oppositē istis q̄rū
 nūs est apud te. Et cāe sicce. aut sunt de-
 siccantia exteri? resolutōe et adustione sic
 dies caniculares et emplā calida. aut rube
 di es facientia nāaliē. aut accntaliē subito:
 & nō subito phibentia cibū uel nūmentū
 penetrare ad caput. et siccanē mēbra ipius
 pmo. Aut ppe abscisiōe pot? & īsolūtōz
 huīditatū pncipaliū. Aut desiccātia īteri?
 resolutōe sua. Aut euacuatiōe ipoz. Aut q̄a
 eoz vīr? est desiccatiua. & q̄ nūrimētū
 ex eis factuz ē siccū. aut pauce huīditata
 tis. Aut vicinitas mēbroz iā siccatoz. et
 ipoz coītas. Et motus aīmales. et corpo-
 rei supflui desiccātes p semitā euacuatiōis
 et resolutōis. Siliter coit? et exuberatio
 sudoris vel vīme vī reliquoz. et flux? san-
 guinis & exercitiū forte. Et euacuātia qui-
 dē alia sunt euacuātia ī mēbris q̄ sunt ī-
 ferius. Alia a mēbris capitis et q̄b? caput
 coīcat. sic euacuātia vīa ex toto corpore.
 aut euacuātia pncipalia. sic euacuātia ex
 vno mēbro sine alio mēbro. Et alia sūt eua-
 cuātia ī mēbris capitis sic reumatism? &
 catarrus. & flux? sanguinis ex naribus. &
 spēs adductōis adq̄site pcaputpurgia &
 sternutatoria & gargarismata. Et ex caus
 siccitatis ē abscissio matīez huīditatis quā
 uis nō fiat euacuatiōe: sicut ieiuniū. & di-
 missio cibi. aut eius priuatiō.

Capitū de spēb? soda facte ppe solutōz
 cōtinuitatis.

Continuitatis solutō q̄z accidit ī
 velaib? cēbri: et q̄z accidit ī sub-
 stātia ipius. & q̄z accidit ī venis
 & scidūē. & q̄z fit sic scis ex moribus va-
 poz & vērositatū: incipiēdo at ppter opi-
 latōez: & q̄z fit ppter huōrē corrosiuū. &
 q̄z fit ex pessione aut cau. ā incisiōe exte-
 rius. Que at fit īteri? forsitasse n̄ repleē
 carne. s̄ remanz vlcerosa ledēs caput. et p
 seuerat faciēs soda. Percussio aut & ca-
 sus: q̄z sūt leuis adiutorij et curāt. et q̄z
 pueniūt ad hoc: vt cēbriū ppteā pmutetur
 et pereat. Quidā vō medici īdī dixerunt

q̄ q̄z ē cā ī soda vermes gnati ī ptib? ca-
 pitis motu suo ledētes. Et q̄daz īmouerūt
 hoc. s̄ nō ē necessariū vt īmoueat. Nam
 vermes multoties nascūt ī aīnoze capite
 sup locū q̄ ē ī stricatura nariū & possibile
 est vt nascāt apd̄ velamīa et si raro p̄rigat

Distinctio speciez soda fce ab apatib?

Postema a quo pueit soda: q̄z ē ī
 velamib? cēbri: & q̄z est calid? &
 vocat hirsē. Et q̄z ē frigidū: & no-
 mīat lieargia. s. obliuio. Et q̄z est pposituz
 & nōatur dispō hntis doz mītatōez vigila-
 tiuā. Et q̄z est durz: et q̄z fit ī ipo cere-
 bro & s̄ba ei? Et ē aut calidū: & vocatur
 flegmō: aut erisipila. Aut frigidū: & h? di-
 stictio ē ex eis q̄ tibi adueniūt vicinī: et
 hoc mltoties īsoluē si p̄rigat vt egrediat
 ī aure & reliqs p? ā sanies: ā matīa aquosa

Capitū d̄ q̄litate accnti soda ex matīf

Icim? q̄ materie sūt cā soda: ā p se
 aut p accns. Que aut sūt p se: sunt
 qm̄ mutat cōplexio p se: aut soluiē
 p̄tinuitas p se. Cōplexio at nō mutatur
 p se nisi fm duos mōs: aut p vicinīatē: ā
 ppter pmutatōez. Per vicinīatē q̄dē: qm̄
 fit humor omixt? calid? ā frigid? & cale-
 facit: aut īfrigidat: & cū sepat humor ab
 eo qd̄ ei cōmixtū ē: finit & euanescit: & n̄
 facit morā d̄ qua curet. Que aut ē p trāsi-
 tōez: fit qm̄ huōr iam fixit īp̄SSIONē: & affir-
 manit eā. & quāuis sepe euacuatiōe & re-
 solōe: tū īmanz q̄litas fixa. s̄ ipaz essentia
 fit cā soda p se s̄ seita solutōis p̄tinuitatī
 qm̄ illd̄ mouz eas: & sepat mordicatōe &
 corrosiōe sua. Et plīz q̄dē fit soda p morōz
 si vērosites excitē. Et illd̄ q̄dē plurimū fa-
 ciūt matīe frigide: q̄s p̄cussit caliditas: que
 nouit fce sunt cale: ā cū p̄mixti caliditati
 Mordicatīe at & corrosiue sūt huōres cali

Soda at fca ab eis p accns: ē cum accit
 opilo ppe āpa: ā n̄ ppe āpa. Et opiloēz seq̄
 tur mutatiō pplexiōis sic sciūsti: et ipaz seq̄
 tur solō p̄tinuitatis. Et illd̄ iō qm̄ matīe q̄s
 mouz nāa ī corpe: ā mouz eas fm seita ex-
 pulsiōis: ā s̄ seita sepatōis et diuīsiōe nu-
 trimēti: et hoc q̄dē n̄ fit n̄ ex trāsitib? nāa
 lib? q̄ cū opilat: phibēt. et cū dilatāt resis-
 stūt: et resistētia q̄dē facit extēsiōez: et ex-
 tēsiō fct solōez p̄tinuitatis. Et opilo q̄dem
 q̄z accit ī s̄ba cēbri: et q̄z p̄rigit ī veīs q̄
 sūt ī ipo: et q̄z fit ī arterijs ei? et q̄z p̄ri-
 git ī vīsisq̄ q̄ sūt ī velamib? ipi? Et opi-
 latō q̄z accit ab huōribus: ā ppe ipsorum
 viscositate: ā eaz grossitiē. ā ppe eoz mul-
 titudinē. Viscositas vō n̄ repit n̄ ī flate &
 grossitudo etiā est ī flate et melācolia. et

flegma quod opilat viscositate & multitudine et grossicie. Et multa grossicie et multitudine. Et colica opilat multitudine et sili sanguis. Soda quoque cretica est de genere sode et causa est motus naturalis secundum semitam expulsionis. Et soda quod fit per successiones digestionis cibi est de genere sode. et causa est motus naturalis secundum semitam separationis. Comprehensionis autem materie impeditur in membro oportebit nos rememorari in capitulo principio vltimo: postquam sciuerimus quod ipsa autem est antiqua apprehensionis et retentionis: autem est cibalis: generata in illa hora a cibo generatio chimii mali in substantia sua: et qualitate sua cum corruptio in ipso cibo et ordine suo: autem quantitate sua: autem digestionis sua: autem reliquis modis corruptionis sue potest in capitulo suo. Et ex hoc genere est soda corrosio nis alliorum et cepe et sinapis: et soda ebrietatis et soda ex acceptio frigidorum. Et oportet quod ut rememoratur motum mentis in membris ex principijs vltimis. Et uetustitas quod ex summa est mentis facientium soda: et facit soda extensione: et illud est cum transit naturalis ei restringitur creatur strictior quam oporteat ei in hora sua: autem inquit ut faciat puenire transitum non naturalis et vapor etiam ex tota illa summa agit: autem qualitate sua: a apprehensione humorum in locis: et mouet eos. Et uetustitates quod et vapores quoniam generantur in corpore et in cerebro ipso: et quoniam odoratio attrahunt ab exterioribus: autem adueniunt ex partibus pororum: deinde retinentur in cerebro et faciunt soda. Et ex hoc genere est soda fetoris & soda boni odoris. Et scias quod uetustitates flatice: et vapores flatici sunt generati tardius motus retenti. Et multi sunt facientes estici: fixi minoris quantitates: et deterioris qualitates. Acuti uero humores non excitant uetustitates sed vapores. Et vapores quod sanguinei sunt dulces minoris nocimenti sua qualitate quam vapores alij: sed sua quantitate magis nocent. Et colerici sunt acuti inflamantes.

Capitulum de speciebus soda facte per coitatem. Soda facta per coitatem. Alia est quod est cum coitate absoluta: et alia est quod est cum coitate non absoluta. Coitas uero absoluta est ut ad partem cerebri ex membro coitate nihil pueniat corporeum penitus nisi ipsius nocimentum. Coitas uero non absoluta etiam ut ad substantiam cerebri ex illo membro pueniat materia humorosa: aut vapor. Prime autem partes sunt species soda in tetano facte: et spasmo: et extensione et uetustitatibus gibbosis: et doloribus iuncturarum: et sicut quod fit in podagra: et sciatica fortibus. & fortasse aduenit ex qualitatibus coibus qualitas simplex: quod est ex qualitatibus naturalibus. Aut qualitas extranea non proportionata calido neque frigido: sic qualitates venenose

et fortasse in aliquibus membris erit humor venenosus male subiectus: et qualitas aduenit: et fortasse ex materiis aduenient materie extranee in naturalis suis et fortitan nocebunt fortitudine suarum qualitarum aut augmento suarum quantitarum & fortasse erit impediens materia extranea generata in quibusdam membris generatione extranea corrupta sicut fit in perfocione matris: aut fit ei cui tempus coitatus prolongatum est: aut euenit in mirach et humor malus aut in aliquo extremitatum suarum. Et quoniam fit qualitas impediens adueniens causa ad apprehendendum materiam ledentem eam. Et illud secundum duos modos: quorum unus est ut corrumpat illa qualitas quod inuenit in partibus cerebri de materiis bonis aut quod ad illas puenit de cibo bono. Et secundus est ut ponat cerebri receptibile materie malarum: et hec receptio est secundum duos modos: unus eorum est receptio ab attractione eius: sic si calefiat cerebrum: et attrahat ei a quo cerebrum calefiat. Et secundus est receptio a debilitate resistentie: et iam sciuitis in principijs quod cum membrum debilitatur recipit quod ei aduenit ex materiis. Et coitas quod est cum toto corpore aut est propter qualitatem expansam in toto corpore aut propter materiam expansam in toto corpore sic fit in febribus. & soda cretica est propter illam. Cum autem in febribus acutis soda fit fortior: eius fortitudo est signum malum ymo perniciosum cum reliquis mala signa ei paria sunt. Si singularis fiat significat crism fluxu sanguis ex naribus: et quoniam significat crism vomitu. Membra autem coicantium: primus et dignius eorum est stomachus. Quoniam enim in stomacho supfluit humores aut quia generantur in ipso. Aut ad ipsos effunduntur materie colice secundum proodos: aut absque proodos. Aut est creatio colicita ut effundatur cola ex uase suo spisso siue subtili ad stomachum secundum quod exposuimus in capitulo suo: aut retinentur in ipso uetustitates: aut eleuantur ex ipso vapores et fit soda. Et ebrietas facit soda cum uaporatio: et uelociter aduenit ei frigus propter resolutionem prius eius. Et matrix est ex eis quibus coicat cerebri fortiter: & mirach etiam: et epar et splen et uelamen: et renes et extremitates omnes et partes dorsum. Primum ergo quod cerebro coicat est illud quod ipsum circumit de panicle coopiente cerebrum. Et plimum quidem fit soda coitatis apud primas partes materie apostematum membrorum inferiorum coicantium cum mouentur ad superiora.

Sermo vltimus de signis ostendentibus species soda et modos eius.

Soda quidem facta a causis extrinsecis factis sicut percussione: aut causa: aut occursu rerum calidarum aut frigidarum: aut diebus canicularibus desiccantibus

Membru debilitati recipit materias

soda fortis in febris acutis et perniciosum signum

Matrix communicat cerebrum

aut vêtis bñ redolentib? . aut fetidis . aut
retentõe ventoz i narib? et aure sigtur ex
iuentõe eaz. Qd si eaz obliuiscit rdeat ad
ipaz uestigia et elaboret in ipaz significatõe
scdm q nos iam declarauim? Illa aut q
fit a debilitate sigficat ei? excitatõ cū pua
cā: et cū pturbatõe flui: et iuentõe ipedi
menti in oponib? cerebri. Et illā q fit a for
titudie sensus cerebri sigficat uelocitas pa
tiendi etiā a pua cā in cēbro sensata . s. ex
uoab? et odoratib? & reliqs . s. sēs? ē bo
nus: et meat? sūt mūdī: et opones cerebri
sūt nō lese. Omnes aut q sūt a cāis mālīb?
cōicant i fece iuenta i hūiditate naris. Et
cū fuit ex mā acuta: et fuit cū fece rubedo
et calitas et pprie i ea q est ex matijs gros
siorib?: fortasse associabit ei pulsatō. S; hu
miditas naris qñq; mīoraē cū sūt matie
grosse. Et siccitas qde; stricture narium in
huiōi soda nō sigficat puatõe; mēz cū gūi
tas ei associat. Colica aut pprie ē cū mor
dicatõe et adustõe uehementi et punctõe. &
qñz fit illd in ea forti? q i alijs cū siccitate
stricture nariū et siti et uigilijs et citrimita
te coloris: et gūitas in ea est mīor. Frigi
das aut signt frig? et tpa et color. et si illd
fuit repletō a satietate nauseatā signt eas
destructō desiderij et pigcia. Et mās hui
das si frigide sint a cale sigt subet. Flatice
aut et melice n̄ uehementē dolere faciūt. Et
cū matijs qde; siccis mīoraē gūitas et mul
tiplicant uigilie. Frigide aut vacue sūt ab
inflamatoe et mltiplicat i eis cogitatō corru
pta: et obtenebraē color. Aliqn ūo sigficat
ois hūor p colorē faciei et oclor & fortas
se fit diūstas i paucitate. Cā aut i hoc aut
est expulsio hūoris inflamati ad oclz: aut cō
strictō in ipo: aut atctō mēz calaz absq;
mēb? dolore faciētib? frīs usq; ad ptē oclō
rū et faciei pp̄t dolore. nā cū dolor igrediē
mēbz attrahit ad ipz et ad illd qd est ei vi
cīnū. plimū a atctiē ad mēbz i hac dispōe
illd qd est sangs. et qñq; attrahit aliud. Cū
ea ūo q fca ē a uēositatib? mīoraē gūitas.
et mltiplicat extensio. et fortasse est cū pū
ctõe. et fortasse ē cū corrosiõe. et in uērosa
qdē nō est gūitas. Ventosa aut et uaporo
sa signt qñz sonit? et tinit? et fortasse exu
bant mltū cū ea guidez. et qñq; mltiplicat
cū ea pmutatō. s. doloris d loco ad locū et
cuz mltiplicat uapor fit pulsatō fortior ca
pitis et imagiat imagiatōes corruptas. &
associanē ei scothomia & vertigo. Signa
aut facta a oplonib? puris sūt retentō illaz
oplonuz cum puatõe gūitatis et siccitas in
stricture nariū. Siccitas enī scture nariū

est sigficatō pportōnal' isti. In calis qdē sē
tit eger ip̄e. et sentit tangēs caput ei? calī
ditatē et inflamatoz. et ē illic rubedo oculi
et iuuat ab ifrigidatib? et frigore. In frigi
dis ūo ē res ecōtrario: et n̄ ē i facieb? eoz
extenuatō maciei: ne; rubedo coloris: et ne
q; fit dolor supflu? et si sit tpa. Siccitas ūo
significat pcessio euacuatiōnū. a exēcitōz a
vigilijs plimaz: aut coit? aut āgustia. et
pp̄etas eaz ē ut augmētē cū iteratõe alie?
hoz. Facta at pp̄t cōitatē ptigit et dstruit
et fit fortis et dilitat. s. qd accidit mēbro
cōi ex dolore: aut destructõe: a fortitudie
aut debilitate. Qd si non fuit pp̄t cōitatē:
erit in reliqs oponib? cēbri nocumētū. sic
tenebrositas i oclō: et gūis somn?: et gūi
tas pseueras cū boitate dispōis iliquoz m
broz. Cūq; nocumētū est i ipi? uelamī
bus cēbri et est forte. sigficat illd aduent?
doloris usq; ad radices oculor. Et si nocu
mētū est in pāniculo extēseco. aut i loco
alio n̄ puenit dolor ad oclōs: s; cutis capi
tis tacta dolz. Ecēaz ūo cū cōitate stōachi
signt iuentō āgustie et nausea et puitas de
siderij. aut ei? dstructō. aut malicia digōis
aut paucitas ei?. aut ipi? destructō post i
uentōez sigficationū āncedentiū. Et cū est
pp̄t effusione mēz ad ipm fit fortior cū ua
cuitas adest et sup somnū et saluā. Et for
tasse soda fit pp̄t cāz in cēbro: et facit i ore
stōachi illas dispōnes & ipedimēta scōz se
mitā cōitatis stōachi cū cēbro: n̄ s. m̄ seīta;
pncipij ex stōacho et p̄tatē cēbri. Oportz
ergo ut pseueres i cognitõe huiōi et agno
scas dispōez uniuscui? q; duoz mēbroz i se
ipo & rōcmando distiguas āncedēs ab eo
qd est āncessū. Ex eis ūo q illd signt de sto
macho pprie sūt: diūstas dispōis in digōe
et absq; digōne: et diūstas dispōis i vacui
tate et repletõe. Nam si dolor stōi ē ex cola
excitā cū est vacuitas. Et si est ex humore
frigido ē mīor i vacuitate: et sedat ipm fa
mes. et qñq; famēs excitat ex eo uapozē et
impedit. Verūtāmē cū hoc cōmestio nō i
regre sedat ipz multotiēs: et fortasse sedat
cū s; raro. Inter inflamatoez et adustioez di
stigit eructatō. Et tu qde; cognosces sig
ficatōes eructatōis in suo loco. Et similr
distiguūt in eas reliq; signa quoz imemo
rabimur i caplō stomachi. Et qñq; sigficat
illd qd vomitu egrediē: et significat illud
diuersitas dispositiōis in soda scdm diuer
sitem dispositiōis reliquoz q stomacho
supueniūt. Et multi qdem homies sunt ad
quoz stomachos colera effundiē: & cuz so
da excitatur et comedunt aliquid quiescit

Signa noua
inuenti ex
p̄tis in
pāniculis
ipsius cerebri

remane n̄ inueniuntur
in auct. vñ n̄ dolo

aliqd: quiescit. Illud igitur est signum quod ipsa est propter
 coitatem stoichi: & propter hoc quod quiescit si colera euo-
 mut. & significatio significat illud: sed & aliud
 quod significat ex parte doloris. Que enim fit cum
 coitate stoichi: plerumque incipit in anteriori pre-
 scipitis: & fortasse declinat ad medium incipi-
 tis: deinde remouetur. Et illa quod fit ex epe: decli-
 nat ad latere dexterum. Et quod fit ex splene: declinat
 ad latere sinistru. Et quod fit cum mirach: declinat
 ad anteriora valde. Et quod fit cum maicis existit in
 margie scipitis. Et fit plim ei post prui: a
 aborsu: aut in struor retetoz: aut ipso pau-
 citate. Signa autem quod dicta sunt de sode a ver-
 mib: generata: sunt ea quod id dixit. Inquit enim si-
 gna sode facte ex vermib: sunt: ut sit corro-
 sio fortis: et fetor odoris: & sit sode fortior
 cum motu: & e sedato est cum quere. Que autem fit
 ex renib: uel mib: dozi: est declinans ad poste-
 riora valde. Que autem est propter coitatem dolor
 euementiu in mib: alijs: fit cum excicatio eo-
 ru: & cum ipsi fuerint fortiores. Que vero est
 cum febribus & crisi: fit cum eis: & quiescit
 cum eis: & debilitat earum quere et debilitate
 Et quod etiam significat ipa: albedo urine cum
 fortitudine febris propter declinatorem humoru coli-
 corum ad superiora. Et multoties sunt res subti-
 liantes cum sode: propterea quod appiunt via vapo-
 ru ad cerebrum: & si sit non calidum sicut oximel:
 & simili est dispo emigrane. Et regim quod
 subtiliantiu nocitium est ei quod habet sode: cum ci-
 bi grossi propter colera: & fortasse augmentat
 sode in seipsa propter vehementiam doloris sui. Et
 accitit vehementiam doloris ei: augmentum in ipso
 Signa nunciatiua sode in egritudinibus

Regimen vniuersale in sode.

Visis quod sode est exemplum reliqua egritu-
 dinibus in necessitate abscissionis sue
 cause: & oppoe ei cum contrario. Et post hoc
 scis quod ex reb: in remotioe sode iuuantibus est
 paucitas comestionis: & potus: & propter vni-
 & multitudo somni. Verumtamen nimia pu-
 tas comestionis in sode calida nocumentum
 affert augmentum in ipsa faciens

De sode tempali vel cronica

Ichil est aduoueniens sode cronica te-
 porali sicut tranquillitas: & dimissio
 totius quod mouet sicut coitus: & cogita-
 tionis: & reliquorum. Et oportet ut solcite-
 ris in curatione colericaru ex ea in attracti-
 one materiez ad inferiora saltem cum cliste-

ribus calidis. Et oportet quidem ut confor-
 tes: donec sit possibile eas euacuare ex par-
 tibus epatis & stoichi. Ex reb: vero forti-
 bus in attractione materie sode ad inferiora:
 in vigilante ex sode: est fricatio pedum.
 Multoties enim dormit super ipsam patient
 sode: & quandoque sit eius assiduatio in pedi-
 bus donec resoluitur sode. Si autem vis uti
 epithimatis & emplastris: & egritudo est
 fortis temporalis calida siue frigida: oportet
 ut caput radatur. Illud enim est magis iu-
 uatiu: adhuc ut medicine uirtus in ipso pe-
 netret. Et ex eis que ad hoc iuuat est coroa-
 tio incipitis: aut cum massa aut cum lana ut
 res subtiles que super ipsum effunduntur retine-
 antur a cursu: & cerebrum eorum compleat ex
 iccatione: & earum uirtute non expoliet aer
 uelociter. Silogorus dicit: quod fleubothomia
 vene frontis: & vetosas apponere capiti &
 in inferioribus extremitatibus: & positio ea-
 rum in aqua calida: & deambulatio parua: &
 dimissio ciborum inflatiuorum & vaporosorum
 tarde digestionis: iuuant valde ei qui uult
 ut eius sode recedat: & non reuertat ad eum
 Ego autem dico: quod quandoque effundimus
 aquam calidam super extremitates patientis
 sode: & assiduamus illud: & sentit quod sode
 ex capite ad eum extrema descendit: cum quod descendi-
 de resoluatur. Et scias quod cibi acetosi non ueniunt
 patientibus sode: nisi sode quod est propter coitatem
 stomachi: quod cib: ille est de genere eorum quod propan-
 os stoichi: & fortat ipsum: & prohibet effusione
 materiez ad ipsum. Cum autem sola temporalis cronice
 associat ex lesione accens impedies: declina in tuo
 regie ad illud: quoniam fortasse erit illud accens cum
 augmentum in prima radice cui illud accens accidit
 sic vigilie. Nam cum accidunt propter sode diu fi-
 ut fortes: sunt ex causis augmentandi sode: quod 8°
 ut ipsum ebrietas cum alijs: quod sit sic oleum de cu-
 curbita: et oleum de salicibus: et oleum nenufari-
 nu: et sicut lac odorificatum cum capphora et re-
 lijs. Et quod est tibi necessarium: ut parum stupe-
 facias et dormire facias. In omni autem sode cui
 associat reumatism: non declinas ad infriandum
 caput et hucetandum cum oleis et silib: sed fu-
 ge ad euacuandum et stringendum extremitates et
 fricantes eas: et ponendum in aqua calida. Cum autem vis
 super caput ponere aliqd: est ut penetrat ad inte-
 riora capitis: non est tibi necessarium nisi annuere ce-
 rebrum sicut sciuit et ubi est commissura corda-
 lis: et apud inciput: apud utraq: enim confidit
 de penetratioe est quod penetrat. In postero-
 re vero cerebro: quoniam os quod ipsum coitiet est duri-
 us illo: non penetrat illud quod ad cerebrum pene-
 trare est necesse: quia si in hoc elaborat: non per-
 ueniet inde iuuamentum quod addat super illud

fricatio pedum

phlogostomatione
frontis

Cibi acetosi sperant
de somno et prohi-
bitione materiez
ad ipsum.

Canon de sode et reuma

quo inuamentū sit. Sis autē etē? pre anrio
re: et cōsione sūcipitis. Et cū hoc qm si me
dicia fuit ifrians affert pncipio neruoz &
origini nuche nocumtū: quo nō idigem?
Soda at pēssua associat apatib? calis &
fzīs: & ē qī sit pulsās. Qz si cā ē cala: admī:
stra ifriantia i qb? ē leitas. et vte etiā ven
tōi i collo nocte et appōe sāguissugarū sup
vtrqz tēp? et ligatōe extēitātū. Si at fria
ē: dclia ad illud qd carmiat: et p misce cū eo
etiā i quo sit vis pfortādī: et frig? aliqd: si
cūt si misceat cū olō ro. ruta aut mēta. Cū
qz h2modi soda adeo sit fortis: vt i pūis ad
hoc deueiat: qren? ipoz pmissuras disrum
pat: laudat i cuius ipoz vne oīte rehemē
& omixte cū oleo ro. & aceto. & līm ite. p?
qz admistrat capitis ablutō cū aqua & sale
& at vteris caputpurgis resolutiuis et o
fortatiuis: gradati utaris eis: fm qz dictuz
ē i canōe. Et tibi qdē cōcūt ne declines ad
narcacotica qtrū potes. Vextn nos ipsoz
modos dicem? i caplo sedariū soda cū stu
pefactōe. Et scias qz voīt? nē de curis so
da cū stupefactōe: sed ē vhemēter nocēs pa
tiētī eam: nisi sit cā stoī: & cōitate ipi? qm
voītū inuat. Et soda qdē q sit i posteriore
capite: si n fuerit febris: etiā ē eūo cū deco
ctiomb? pus fm qritatē virtutis: deinde
fleubothomia. Qui at inuenit soda i capite
suo pmutari: quā frigus sedat: forsitā fleu
bothoie & vctose sunt ei ncērie: vt doloris
assiduato i capite sitlū itates euenire n fāt
Curatō soda calid absqz materia ut ab adu
stioe i sole et reliqs: et cū materia coherica
aut sāguinea

Intetio i curado h2modi soda ē ifria
tio: & in ea qdē q ē incipies nihil magis in
uatiuū ē q oleū ro. purz: infrigidatū: super
caput effusū: & meli? hoc ē vt sūciput cir
cūdeē panice pōictō: & neqz oīz sicut sciuisti
vt i posteriore capite fatigeris. Qz si oleū
rosatū cū solū n ofer t. cōisceat ei expslicet
herbaz & spēz plācz frigida. Et quādo
qz forsitā nihil magis inuat ipaz qz facere
egro caputpurgū cū lacte aut olō violato
aut oleo rosato: infrigidatis sup niue. Et o
ueniēs ē ut oleū rosatū cū aceto misceatur
acetū em inuat ad penetrādū: fm pōictas
oditōnes i canōe. Et qnz inuat potatō ace
ti: cū multa aq mixti vhemēter. Eius aut q
sit ab adustione solis: q ē de hac sūma cura
tio ē hēc curatō: etiā addita cautela i omē
suratione aeris & infrigidatōe ipi? & redi
tōe ad loca fria Et admistratōe emplōz et
embrocay & vnetōnū ex oleis: q oīa sint
fria natura & ifridata niue. Et sūl atctio

ne p nares: & ebrocay: & odoratay & iam
sciuisti illō. Et tibi qdē necariū ē: vt in hoc
& i alijs alienes totū q mouet ipetuose ex
vocib? & multitudie cogitatōis: & coitus
& famis. Et illa qdē q ē ex adustione solis
cū i sui pncipio pōiderat facile mutat. Cū
aut negligit & tardat: n ē longū quim eius
cura excuset: aut difficilis fiat. aut adueiat
ei supfluitas ppetatis. Et multotiens qdē
accidit ex sole soda: nō ex hoc q calefacit tā
tū: sed ex hoc q eleuat vapores: & mouet
humores qetos. Cū huiusmodi itaqz nō est
excusatio ab euacuatiōib? fm modos pēdi
ctos. Et qnz etiā in ea in qua vapores nēle
uant: neqz humores mouēt ē ncēritas eūatō
nis. Et illud quidē cū sentit repleo: & timeē
i ipa materia attractō ad locū dolorosū qz
qd sciuisti ex pncipijs. Illic. n. si obliuio al
lit: eūatōis qdem humoris dōmīatis non
erit securitas: qui impēdimētū sit agilitas
Cū aut caput vhemēter inflāt. in spēbus
soda calide & calefit valde & trāsgredit ē
minū. sumant saue croci et philliz: & mis
ceat cū aq virgēpastoris: & ifriēt & fiat
ex eis capi ēplm. In ea vero q ē facta a ma
teria cala sāguinea: oīz vt incipiat a flōia
venay aleidit. Qz si ex illa q vis nō psequi
tur et remanet mod? eius. cū dispōne sua:
et vne exuberāt vti: et videt i capite: et fa
cie et oculis repleo: māifestā: oīz vt flōentur
vene. qz mūtione cerebz eūatur: sicut flō
mia venay que sūt i nate cuiusqz lateris et
minutō vene que ē i frōte. Ipa nāqz ē vena
cuius flōia plm egritudies capitis extirpat
et oīz quidē ut in hoc doloris pars attenda
tur. Nā si fuerit lateris posterioris: vna que
est āterioris lateris minuetur: et si fuerit la
teris alterius anterioris: vena que i parte ei
opponitur minuetur. Cū autē in pte opposi
ta desūt vene: ventosas loco fleubothomie
pone. Et archesagarus iaz dixit: qz si illō nō
sufficit: oportz ut ventose super alcheel. i.
duas spatulas sub collo ponantur: et sang
nis multus inde attrahatur: et locus vento
sarū sale trito aspergatur: et loco lana sup
ponatur infusa in oleo: et in mane suppona
tur ei medicamen vulneratiuū: et illud qui
dē nō ē i hoc eodē: imo i oībus spēbz soda
tpalis. Et mā fraudulēta qlicūz sit mā. Et
qnz ēt ofert plz i hac spē soda: et q hoc mē
curat flōia saphene: et ēt cruriū vctosati
et hoc qdē ē ipoz regim ex pte flōie. Cūqz i
lic aliqd materie colice sētū n est malū ipa
eūare cū eo qd nāz leniat: et lubricz materi
cū eo quod i capitulo coherice dicemus. E
oportet ut lenificatio nature vniuersaliter

Sol eleuat
vapores et
mouet hu
mores quie
sot

Cura soda
calida san
guine

Phlebotomia
vene frontis
exi hūanes
capitis ex
tirpat

qua soda quema
omnis

leum roz in soda
calida absqz ma

psuerz sicut cū iure aluesceguerat : & de
prunis et de iure de lētib? & almeleha . s.
almes absq? corpe ipoz? & vt eger nutria
tur cibis mfrigidatib? gnatūis sanguinis
frigidū trahētis ad siccitatē et grossiciē ali
quātulaz? & declinēt ad stipticitatē sicut q
fiat cū sumach et granatis & lentib? cum
aceto et cicere fracto: nisi timeatur siccitas
nature. Et tu qdē ad curādas capitis egrit
tudines lenificatōe nature multū indiget si
cut in hac dispōne: supēst igit tibi vt hec
stiptica tempes cū māna et scitascet & oī
bus q solūūt cū lenitate. Et oz vt cibi isti
sint boni chimī: et tu mīora de qntitate eo
rū: & nō fiat ex ipīs repletō. Et cū admini
stras embrocās & vnctōes: administra ex
eis eas in qbus sit mfrigidatō: & in qb? nō
sit hūectatō fortis. s? sit in eis repcussio a
liqua & stipticitas aliq? sic est aq? gnatorū
& expssioēs frigide stiptice fructuū & fo
lioz et radicū: & muscillago phillij cū ace
to. et aq? virge pastoris. Cura^o aut scē ex
materia colica ē hec. Nā si cum ea vides a
liqntulū motū sanguis: cura ē vt parūper
sanguis euacuet: & si nō: incipiat ab euacua
tōe sic cū mirabol: si nō fuerit febris. Et
si nō: cū lubrificatibus et cū eis in qb? nō
sit aspitas & expssio fortis sic cū scitascet &
sirupo de fructib? et aq? lupuli. & qnq?
et euacuat cū fumo tre et clisterib? lenib?

Et si matie colerice fuerit grosse et fue
rit imbibite tuicis stoachi: ita vt neq? voī
tu expellant: neq? lubrice fiat solutis lub
ricatis: necessariū erit euacuare cū yerapig
cū scamonea sūm descriptōes dēas: aut aug
mentare eā. et afferre sup eā lubrificantia: a
euacuare cū decoctōe mirabolanoz. sūm
qd videbis ī ācidotario. Deīn pmuta cō
plexionē cū eo ī q^o sit mfrigidatō & hūme
ctatō corpi qdē cū cibis et sirupis vl? po
tibus: et capitis qdē si in ipo solū cā fuerit
cū curis pōtis ī eā. et cū oī q^o malicia cō
plexiois calide & sicce curat: et sūm causas
cōes calido & cōes sicco. Et ex epithimib?
qdē pferētib? soda sūt troisci de croco: &
vigiliis etia pferūt quoz dscriptō Re. cro
ci aureos septē mirre aureos duos: expssio
nis agreste calcaois gūi oīuz triū aureū. j.
et .j. alūis iament aureos. viij. colchotar
aureos. v. medicie ille bñ puluerizate cum
vino pōtico tēpent: & ex eis troisci infor
mēt. Cūq? necessariū fuit: vn? eoz soluat
ī aceto mixto cū aq? rosata: et limiat super
vtrūq? tipus. Et soda qdē calidā ī febrib?
multiplicat vsus epithimatū. vapores extē n
mittētū: et sanat eā attra^o aceti et aq? ro

sate p nares. Curatio soda frigide absq?
matia: a cū mā flegmatica: a melancolica.
Onfert illi vapoza^o cū eo qd calefa
cit actu ex pānis calefcis: et ex milij
calefcis: & sale calefcō: et miliū qdē
ē siliū? et mag egle. Qn? vo oēs eos iu
uat: & ppe q ex eis sūt ogelati: & cū eorū
corpa sūt mūda et nō sētē ī aliq^o eoz mo
tus hūoz: si ipoz capita ī sole dnuat p oī
toz ī oriēte ei? vsq? sanent: & eoz soda
soluat. Et ogelato qdē nēm ē vt ei? cibul
mimozet: et ipi? natā ī soluat: & si nō cū a
lio saltē cū clisteri: & sepe īt ipz et īt mo
tus corporeos. et aīales & cogitabiles &
phibeat pot? frigido? et iterdica? ei? exire
extra ppe frig? Et oēs qdē q hnt soda ex
frigore p? ppatōz si ea īdigēt iuuat vnctō
nes: & caputpgia: et succōes narib? et o
dorānta: et ēbroce: et empla calefacientia
remedōrata. Ex ill? qdē q eos iuuat: ē bibere
vinū odoriferū subtile forte cū seib? s?z
cū eis q sūt vt semē apij: et feniculi: et se
mē baucie: & anisū: et ciminū: et daucū: &
petrosilimū: et q taliter currūt. Nā hec vos
securos faciūt huōres in stoacho pphendi
ad feruore faciend patos: & cū īfirm? fe
bre nō hz: & time? vt fortis fiat. Et iuuant
eos emplm d sinapi: et oīa empla rubificā
tia: ppe qn ī eis recipiunt sinapis: & gūi
rute silus. Et epithima ex cinere & aceto
iā exptū ē: & sili? vene cū oleo amigdalino
amazo inucto totū illd sit p? abrasione. Et
omestio allioz etia ē ex eis q pferunt soda
frigide. Curatio at soda frigide cū mā fleg
matica ē: vt euacuet corp? si huōz in eo fu
erit pīcas. Deīn admistret cibī mīoratō &
ei? siliatō: et admistrent seia q nō faciūt
soda. & admistret matatiua et euacuancia
dremica īcipiēdo a mīmo et a mīmo. Deīn
fiat cure alie narrate ī canone: & admistret
tur et q eoz dolores sedēt: et oīa qb? neces
sariū ē vt ī cura frigide et huōe. Et admi
strent tyriace pfecte ī septimana semel. In
cura at soda frigide cū mā melācolica oz ī
ea fieri hz qd dēm ē ī canone d flomia: si ne
cessaria ē pteā q sāguis ē vīcēs & corru
ptus: et euacuācia sūm suos gō? p? digesti
ua pūna. Deīn pmuta pplonē ī hīs pōi
ctis: & admistra qd gnet sāguis siliū lau
dabile hūidū tenuē. et sūmo qdē iā pplet? ē
ī ipo. Ex eis at q ipīs mltū pferūt sūt gna
gariophiloz: & nos remedōremur et h qd di
xit archigenes ī c^o flomie et alcheil: et nos
iā attuli? illd. Modi epithimatum soda

frigide pferentiū.
Incipiat a rasioe capis pus. deīn sumā

Cura soda frigide q m
flegmatica

Cura soda a mā melā
colica:

in pufiomb?
capiti lomp?
colicū mīnū?
et mīnū?
et mīnū?

Cura soda
colerice:

descriptio
troisci de croco

Aduerk
de vfu
epithimatum:

tur aure? euforbij: & aure? baurach & au
re? d' seie alharmel: & duo aurei rute silue
stris: et aurei .ij. sinapis: terat et tepent cu
aq amarisd: et linia? cap ex eis: & ex boif e
pithiatib? e hoc Re. pipis aur .j. fecis olei d
croco aur. et terciā euforbij recētis aur. .j.
stercozis colūbini aur. .ij. diūganē oīa post
tritōz cū aceto forti: deide linia? ex eo lo
cus rubificāo. ¶ Et itez epithimata ex
euforbio: et sale: & baurach. Et etiā ex eu
forbio: et aloes: & mirra: et gumi arabico
et castoreo: et croco: et aniso: et sarcocolla
et costo: et thure: et fiāt ex eis emplā cum
aq rute. Et ex epithiatib? boīs oībus egū
dibus capitis et emignee frigide: est vt li
nia? loc? cū lapide egiptiaco: qm est vehe
mētis iuuamīs. Et et pipis albi croci āboz
.3. .ij. euforbij. 3. .j. stercozis colūbini silue
stris pōd? .3. .j. et misceant cūz aceto: et li
nia? frōs. Et itez aloes: mirra: euforbiuz
castoreuz: epithimuz cost? pīretz: pipi
anē cū vīno ātiq°. Et et medicamen aliud
sterc? colūbarz: et e valde forte: & itez pi
peris omixtōis croci. s. trocisci d croco p
dicti: āboz aur .ij. euforbij aurei medieta
tē. stercois colūbarū aur .j. et .5. tepent cū
aceto fm quātitate nēitatis. et ille qdem
medicie qnz amīstranē cōqssate cū sābaco:
& omixtōe lactis: ā albumie ouī: & qnz pu
re. Et gō? illoz sūt diūsi. ¶ Mod? caput
purgioz iuuantiū soda frigidam.

Ex eis est caputpurgiu d nigella pōcm
i singularib? & ex eis ē qd fit ex mu
mia cū castoēo: et musco. Et extima
uerit qdā q cū fit capppgiū ex .vij. folijs ori
gai: & .vij. gnīs sinapis tritis cū oleo vio
lato ē iuuās. Et ex eis q sunt expta ē vt ex
musco et sigia & ābra omixtis: qntitas len
tis vni? sumat: & ex ide caputpurgiu fiat in
oī hora. Et ex eis qbz ad illō fit caputpurgiu
& calefaciūt et euacuāt ē oleū d pulpa co
loqntide: ā oleū i qo soluta ē expssio cucue
ris asinimi. Et ex eis qdē q qdā extimāt eē
vehemētis iuuamīs ad illō: ē vt suāt expssio
folioz enule expssioz sine aq: et fiat caput
purgiu cū eo distillāo ide tres guttas i narē
cū ē ieiun? . Deīn p? horā pñr adhibeat o
leū violatū et sorbeat issedciā mltē vinctu
ositatis. Et ex eis quidē q pueniūt huic mō
ē vt sumat fell' tauri citrini pōd? .iiij. 3. &
mumie pond? .ij. 5. et musci .3. .j. et cāfoē
medietal .3. et fiat capppurgiu cū eo et itez
suāt gūma rute agrestis aur .5. et radicis li
lij aur? .5. mell' colati aure? et .5. diūganē
oīa cū expssione fide et distillenē i nares.
Et etiā caputpurgiu iuuās buchoz marien

sicci aureos .iiij. baurach sumach āboz aur
iiij. teranē bñ & i nares cū cāna insufflenē
et eger cap suū eleuet et fortit nari? atē
bat: & iterū nigelle aur .iiij. expssionis cu
cumeris asinimi aureos .ij. salisarmoīaci au
reos .ij. misceant cū oleo d alchāna et oleo
cucumeis asinimi: et linia? ex eis it? in nari
bus: & eg i naribus sugen° fortiter anbe
litū thāt. Cūqz p? horā ex capite res mul
ta descēderit tūc laue? caput cū aq calida
¶ Modus oleoz quib? caput eius mungi
tur qui patitur soda frigidum.

Offerūt ei oīa olea calida i qbus co
cta sūt ea que sūt sic anetū et calām
tū et amaracū et secha & sisimber &
ruta et folia lauri: & ea q iā dixi? in cano
ne. Dispō vō olei balsami ē: quā sciūsti il
lic et h° etiā pueniē ē caputpurgis et distil
latōibus in aure: insufflatō oferēs illi q bz
soda tepozalē. Re. expssionē cucumeris ali
nimi buchoz marien nitrū teranē et i nares
insufflēt aut nigella et expssio cucumeris
asinimi: ā nigella et paz gūi rute agrestis.

¶ Cura sode sicce.

In sicca qdem que fit cū mā colerica
aut sanguinea sermo iam pterit: et
neqz restat sermo nisi in sicca soda si
ne mā: Principiū ergo cure ei? est regē e
grū cū cibis humectatis boni chimi ppe
multi nutrimenti: sic vitellus ouī. & sic ius
galloz vel pulloz pingue et cubugi et tra
chiz et sorbitōnes pingues cū oleis hūdis
Deide declinetur a pte calidi et frigidi ad
illud qd est cōueniētius. Et ex eis quidem
que cōferūt est admīstratō caputpurgioz
hūdoz cum oleis laudatis: sicut oleū ami
gdalimū amarum et oleū d cucurbita et re
liqua. Quod si aliquid ex hoc necessarium
est ad cōpletōem equādā cum infrigida
tōne: aut calefactōne: misceatur cū eo ali
quid ex oleis equans ipm. Et fortasse sicci
tas faciet eueire in sub stātia cēbz dīminu
tōem maifestā et ppabit ipm dolorib? ¶
portebit g° illic ut admīstrenē capppurgia
ex medullis i potu datis q sint extracte ex
cruribus ouī et vituloz et pinguedinib?
gallinarū & tareiz et tadaraz et ex stercoze
vaccarum et caprazum. Et ex eis que eos
iuuant est capiti apponere emplm ex phe
ludez subtili facto ex simila tritici: et ha
ordi: bz necessitatem: et zucaro albo: et lo
leo amigdalino aut de cucurbita: aut effu
sio subtilis ex eo sup sinciput & quandoqz
fit margo cum cōronatōne ex massa ppter
illud qd effunditur super caput.

¶ Cura soda apostemalis.

Quiusq; at spēs soda fēe ab apatib? curā in capitulo singulari dicemus.
Cura soda opilatōis.

Quia soda opilatōis ē cū maturatōe p ea q̄ scis. Deīn euacuātōe postea cū rīu allcebarz. deīde cū resolutōe p embrocās et emplā et odoramēta & gargarisnata: postea cū maturatōe: deīde sit amīstratō leniū: deīn resolutō donec imoneat & iam sciē q̄litas illi? i loco suo. **Q** si i capite est p̄lio calida: a ppter opilatō nē grossā curatō tibi sit difficil: o3 vt amīstres aptiōnē faciētia. **Q** Deīn cū excitatur soda a nocumētū capitis ppterea q̄ cura fit cū calidīs: succurte illi cū infrigidatib? cū q̄b? ē mollificatō & i q̄b? nō ē stipticitas. Postea cū q̄scit reitēta et nō cesses faciēdo illō donec apiat opilatō: et hō totū iā distinxim? **C**ura soda ex vētis et vaporib? in capite retentis p̄t cāz extrisecā.

Quia autē scā est a vētis grossis medicāda est cū yeris p̄mū. deīde cū alienatōe totū qd vaporat et inflat sic nux et dactili & sinapis siue sit calidū siue sit frigidū: & amīstrenē embroce et emplā p̄dca & odoramēta et caputpurgia narrata i canone: et odorz castoreū et muscum p̄p̄e: et si cū ē ieiun? igrediat balneū pfert i hoc ca°. **Q** si i p̄oz p̄ncipiū a stoācho fuerit: in i p̄oz cura amīstrenē euacuātia p̄dctaret p̄p̄ie ea quoz descriptōes recipiunt oleū de cherua & c? loco recipiūt oleū antiquū: et vranē diacimio et q̄ talit curreunt d q̄b? imeōrabimur i cura egtudinū stoāchi: & p̄ortet caput p? curā ei? cum oleo mirtio et laudanimo & oleo de lilio & exp̄ssione cip̄ssi & albecheli et ciperi & in quo ē calefactō & stipticitas: et adhibeat cē scarificatō in extremitatib?: vt attrahatur ad p̄riū ei?. **H**abētium vō cām q̄ sit a vaporib? si sūt ei? gñatio i i p̄o capite: et eger n̄ inuenerit i stoācho suo i flatōem & rugitū neq; i hoc augmētā & minuit p̄p̄e replōez et euacuātōz & p̄p̄e cibos vaporosos & pauci vaporis: cura ē ebzocē & carminātes note & p̄fortatō capis cū emplis resolutis: et i q̄b? sit stipticitas pua & odoramēta s̄briliantia: et eē i eis ē sufficiētia. **S**i at sūt i stoācho: tūc ex eis q̄ ipi p̄ferūt ē illō qd stoāchū p̄fortat sic mastix et geleziabī: deīde diacimūz & q̄ sūt eis silia. **C**ū qz cibis recipitur & incipit vaporare et facit soda: recipiant p? i p̄m mucillago psilij & coziandri sicuz cū zucaro: & si timeē frigus stomachi ex mucillagie semis psilij amīstret mucillago seislmi cū coziandro

sicco. **E**t p̄forta capnt cū eo qd scis. **P**ostq̄ ipam curaueris et sedaueris: eo quo o3 vt ipa soda sedet ex embrocis & odoramētis narratis: & p̄p̄e cum amaraco: fortasse em ipm soluz erit cā liberatōis itegre: et vtēre attēctōe ad p̄trariū. **C**ū ergo sese ris q̄ i materia vaporosa sit calitatis superfluitas p id qd inueniē d̄ sigs caliditatis. aliena b̄ subtiliātia multe calefactōis vehēter sic euforbiū & reliq. ymo icipies p̄mo attrahē ad contrariū: et p̄gare cū gargarismis: & amīstrabis ebzocās t̄p̄atā i balneo. **C**ura soda eueniētis ex vēto qui p̄net ulc ad interiora capitis.

Quia autē capitis sit soda ex vento intrante extrinsecus: consideret an sit ventus calidus estivalis: aut frigidus hyemalis: deīde consideret locus introitus ipius. **N**am si est calid? & eius introitus est auris distillet in ea oleūz cōmōmillinū tepidum: aut oleū alcheyrinū: aut oleum anetinum cōquassatū cum pauco oleo rosato. **E**t similiter si sūt introitus ei? nasus distillet illud in nares: et amīstra embrocās cūz eis que facile resoluunt ex eis que dixim?. **Q** si malicia p̄plexionis ei succedit calide cū eo qd facile ē medicē: & i cīpiatur ab eo quod est parū frigidum: si autem non iuuat: augmētetur. **Q** si frigida fuerit: pones oleum ad quācūq; duarū extremitatum necessarium sūt ipm amīstrare calidum. & i i p̄o sit castoreū: et muscus: & mīmoza et multiplica scdm necessitatis quātitatem: & amīstra embrocās et emplā p̄dicta scdm illud resolutiua calida et aliena totum qd inflat et lenit naturā.

Cura soda contingentis ex vaporib? malis aduenientibus capiti exteri.

Et similiter sunt cure vaporū malorū extrinsecus aduenientū: & q̄z sunt frigidi raro tñ sicut vapores locoꝝ almūta karezi limosorū: scdm vō plimū sūt calidi: quos qdem resolue cū embrocis tēperatis: si ex eis plim retineat: & imagineē scotomiā et vertiginē: & naribus attrahatur odores boni tempati sic rose et olei e2 nenufaris: & violaz. **Q** si vehemēs sentiatur caliditas cāphore et sandali. et amīstretur ablutio capitis i balneo cū aq̄ calida: et malua. **F**rigidis vō cōfert odor musci et castorei: et illud sufficit. **S**i autē vapores sint fumosi necessaria est huēctatio fortis cum oleis p̄dictis cum infrigidantibus determinatis: et ingenietur vt nares abluantur cum huiusmodi oleis. **N**aribus fortiter ex eis sugatur trahēdo ad superiora

& seruado illd in ipis: deinde effluere dimit-
tatur: postea remouet assidue op? illd: &
sitr cu aq rosata et aqua d salicib? & aqua
cucurbite et sup vapores har aquaz plu-
rima fiat iclmatō. Qd si ex eis ipedimētuz
malicie oplonis gñet: sicut fit ex fumo sul-
furis: et fumo arsenici: & similiū amistret
cāphora in oleo cucurbite vt huēctet vnū
ipoz et infrigidet alter: & sitr amistretur
cāphora in oleo lactuce: & oleo violato:
et sterne locuz totū ex folijs salicis: & odo-
riferis humectatib? **C**ura soda cōm-
gentis ex vaporibus bonis.

EA quidē q fit ab odoribus bonis si
sunt calidi: & nocēt caliditate sua nō
siccitate: tñ curet odorib? boīs frī-
gidis: sic si nocumentū psequis fit ex odore
musci & croci: curet h° cū cāphora & san-
dalo: et psequis ex cāphorā curet cuz musco
& croco. Et si fuerit etiā nocētes cuz hoc
cū desiccatoe & siccitate: tunc cura erit vt
nō sis pētus i cura nocumēti musci: vbi grā
cāphora: s; si est possibile succurre cū cap-
purgio ex oleis huēctatib? infrigidatis: qm
iam sufficit: & si nō saltē cum cāphora i eis
dissoluta: et sitr ecōuerso. **C**ura soda e-
uenientis ex odoribus fetidis.

Acte vō ab odorib? fetidis cura est
cuz boīs oppoitis eis i ploe: & si i
ill' odorib? fuit desiccato. Ing eniet
vt sint odoēs ill' oppoiti huēctantes: sic o-
dores nenufaris: & violaz: et salicis: & ad
h° est oleū. s. oleū salicis bonū: hñs ppetā-
tem sup oēs odores oppoitos odorib? bo-
nis et fetidis caliditate nocētib? tempādi
& humectandi. **C**ura soda euenientis
ex ebrietate.

IN soda at ptingenti ex ebrietate. In
pmis oz vt amistret stōachi purga-
aut vomitu fco cuz oximelle et seie rafani
aut oximelle et expssione rafani: ā oximelle
cū aq tepida: ā cuz vomitib? leuib? & me-
dijs d ill' quos i ātidotario faciem? **Q**z
si vomit? nō fuit obediēs: et timeē ei? āmī-
stra: solues cuz vera pfortata cum scamo-
nea ne e? mora plōget: q si ibi fuit aliqd
phibēs ab admistratōe e? qd ē calim ppe
egitudiez calām: soluas cū decoctōe mirabo-
lanoz: ā si ropo d fructib? solutio: & si aia
abhorruet hmōi solutia: solues cū aq vt
rūqz gñatoz cū pulpa: s; qd dicē? i ātido-
tario: vigorata cū scamonea parūp: et nō tī-
meas ppe ipi? calitē Et si ē aliqd qd sepet
ab euacuatoib? cuiusqz mōi fuerit: fac eos
dormire quousqz digerāt qd i eoz stōachis
priet d vmo: et illd qdē appet ex coloē vi-

ne et e? tictuā: & frica pedes eoz cū sale
et oleo violato: et sup ipoz extremitates ef-
fūdat oleū camomillmū. deinde fac eos igre-
di balneū: et vt ipoz capita mūganē oleo
rosato infrigidato nō tñ vehemēter. **E**t ci-
bē lētib? et agresta et silib?: et i caulib? *caules
reprimunt
vapores
eunt ad
caput*
qdē ē ppetas: q vapores a capite phibēt
Gal. inq: si cibus illos pull' colūbaruz nō er-
ras: et videē q cā sit sbrilitas sanguinis ex
eis gñati: et fortitudo e? ad rsoluēd vapo-
res: & oz vt ei tribuas frēus stipticos: &
vt sit pot? aq et nō aliud: nisi stōachus fuit
debil: et timeē ipi? laxitas: tunc em phibe
eos a multitudie potus aq frigide: et pota
eos aq granati acetosi et ribes ppe et rob
e?: & acetositate citri ppe & rob e?: et ci-
toioz et maloz: & crāglutire coriādz sic
cū cū zucaro fm pōd? et pōd? cōfert eis:
deinde fac eos dormire et qescē qm ē radix
i cura ipi? **Q**z si ppe h° nō qescunt: reitēra
illd eadē die & i mane: et pone cibū ipoz
q hz ifridatōez et huēctatōez & sbriliatōez
sic ē vitell? oui: et sup eos fūde aqm calāz
multe resolutōis: & amistra eis sōnū mqn-
tū potes: deinde cū imouet nausea si fuit &
imanz soda: absce oleū rosatū ab eis: qm
nocuū ē eis post illd: cū pus fuit ncēm ad
pfortand cap et phibend vapoēs: et qñqz
imouet in istāci. Et oportz vt statim āmī-
stres oleū camomillmū loco ei? fricādo ad
resoluend. **Q**z si ppter illud non remouet:
adhibeat oleū de lilio: qm ipm est vltimū
& exptuz. **A**mpli? cuz ebrietate icipit al-
leuari et descēdere: fac eos ābulare paula-
tim paulatim: & repa eos: et ciba eos tunc
carnib? pisciū petrosoz: et testicul' galloz
& pullis cū herbis frigidis. Et oz qdem ne
sup cibū ābulent: s; p? p tres hoās. Et vlr-
meli? ē vt pndere digestionē eoz cū sōno
ā qete lōga: donec stōach? parump alleuiē-
tur. Deinde amistret oximel zucarinuz si fu-
erit calefacti: aut mellmū si fuerit huēcta-
ti. & redi super fricatōnem pedum suorū
deinde ambulent non laboriose: aut moue-
antur alio motu non laborioso et scdm q
oportet eos a puro aceto et almuri fieri a-
lienos. q si abstinere non poterunt vtantē
eo qd non est acutum. Cūqz parū feceis
eos ābulare: amistra eis tināz & balneū
deinde ad vltimū oportebit vt eos mfun-
das cum embrocis equalis resolutōis: & ci-
bes eos carnib? leuib? Med cime optimū
ebrietati. Re sem endiuie semē caulis bēi
mūdati ex se suo: sūach lētiū excorticataz
rosaz. spodij oīuz eqli omiscāē oīa: et bi-
bat ex eis pōdus. iij. 3. cū chirata cāphore

et .z. aq̄ gñati. aut aque ribes. aut acetosi-
tatis citri & rob eina.

Cura soda eueniētia ex coitu.

Hec soda accit quidē ppter siccitatez
quā ip̄e fecit ip̄m possidē: & ei? cuā
est: qd̄ p̄xim? in c^o curatōis soda
sicce. postq̄ declinas cū humectatib? p̄p̄e
repletōem ī corpe cui supuenit coit? mot?
cōpositus ex corporeo & aīali et eleuat va-
pores fraudulētos. Oportz em̄ vt cui illō
accit successione coit? aut q̄ repletōez hz
incipiat a minutōe p̄us: deīde cū solutōne
si vnaqueqz fuerit necessaria aut vna eaz
deīde p̄fortet cerebz cū oleis p̄fortatiuis
sic oleo rosato & oleo mirtio: et nuciatur
eis que sunt velocis digestiōis et boni
chimi et remouēt coitum: Qd̄ si non inue-
nit ei? excusatōez: non coeat cū ē ieiunus.

**Cura soda facte a p̄cussione aut caū &
regimē eius cui accit commotio cerebri &
vuln?**

Oportet vt sit tua voluntas & finis
rei tue et tua intētio in eo q̄ hz soda
aduēientem a caū: aut a p̄cussione:
ad h^o vt dolorē sedes quātū potes: et elō-
ges materiā quātū potes a loco lesō: aut
cū euacuatōe: aut attractiōe ad cōtrariū
& non apostemeē: et medica plagā si accit
vt carne repleat. Sed nō ē possibile vt car-
ne repleat malicia complexionis manente.
Quare oportz vt ī ip̄i? incarnatōe p̄ploez
ptis ei? tēperes. **E**t scias qz in illo q̄ hz
h^o impedimētū: si apparz feb. & p̄urbatur
intellect? tūc iaz incipit aposteāri. Primū
g^o qd̄ te oportz facere ī ei? cuā ē fleuboto-
mia cephalice ā nigre vt apatio p̄hibeat:
si ac illic ē replō oz vt vtaris clisterijs acu-
tis saltē cū pulpa coloq̄ntide Verūcū si ha-
buerit febze: tūc clisteria eq̄bis. Qz si cliste-
nō uenit: oz vt euacuenē cū aliq^o qd̄ sic si
cut pillē cochie si febze nō habuerit. Qz si
habuit calorē q̄ febze sit mior: nō p̄termite-
tas ip̄az potōem. Necessaria ē ei euacuatio
vt curet ap̄a. Deīde oz vt p̄sideres: naz
si illic fuit vulnus mediceē p̄us: & ncēm ē
tēpare locuz ī p̄plexiōe sua donec recipiat
curā. Quod si nō fuit emplē locus: ex eo
qd̄ locū p̄fortet: sic sūt empl̄a quoz aq̄ sūt
sic aq̄ mirti et salicis: & quoz olea sūt oleū
mircinū et liliaticū & rosatū: et eoz p̄mix-
tiones sunt in q̄bz ē stipticitas subtil et re-
solutō pauca sic rosa et mellilotū & calā?
aromatic? & camomilla et bolū armenuz
& alumē iamenī cū vīno odorifero. **E**t for-
tasse p̄rent? eris oleis ex eis. Et recte agit
q̄ eis vtiē tepidis. Et fortasse dolor et tiōr

apatis facit ne cessariū vt parūper infrigis
deē. Et oportz vt caueantur balneuz & vi-
nū et ira & abī vaporosi & calefacientes.
Qz si loc? incipit apari: tūc: necesse ē amimi-
strare stiptica fortis stipticitatis & infrigi-
datōis sic cortices gñati & balaustias et lē-
tes et rosas: embrocādo caput ex aq̄s eoz
& faciēdo empl̄z ex fece ip̄oz. Deīde post
illō fiat p̄mutatō ad illud in quo cū hoc sit
subtiliatō: sic ap̄sus: et mirica et citonia
& olibanū. Et cū p̄cussio fuit amouēs cap-
oz tūc vt incipias dare ad potandō sticados
cū aq̄ aut siropo mellimo: ip̄i em̄ cū eo libe-
rant. Et scias qm̄ cum lesio p̄ueit ad vela-
mē cēbri est in ip̄a timor. Et cū egrediē p̄-
pter p̄cussione sanguis ex cēbro oz vt pa-
tientē potes cerebelli gallinaz q̄ntūz possi-
bile est: deīde potet sup illud aquā gñati
acetosi: et cū soluiē apostema mltiplica po-
tū cerebellozum vsqz ad tres dies: & post
fleubotomiā.

Cura soda fce a debilitate capitis.

Eius cura est p̄mutatio malicie cōple-
xionis quā habz: & ip̄ius cōfortatio
cū cibis odoriferis confortatibus ca-
put: in q̄bus est subtiliatō: et stipticitas cū
aggregatōe causaz motuarū. Et multoti-
ens quidē causa agens cōpar cause passiue
debili ē aggregatō humorū malozū calidozū
in stomacho. Oportet g^o vt euacuenē p̄ io
qd̄ ē eis p̄ueniēs. Et vt afferat cibis adiu-
gens ad terminū eius qd̄ ab eo resoluit vir-
tus resolutiua: & suscipiens digestiōem.
Et si nō repiunē vtreqz p̄prietates extreme
eligat melior eaz. Et melior quidem hora
in q̄ cibis dandus ē: est post introitu; bal-
nei. Et oportz vt seruet eozūz cenas: et vt
ip̄ozū abī sint: sic caparis et oliue cū caseo
& vt p̄fortet os stoāchi eoz. **I**poē ac con-
cessit eis in potu vīnū absolute. **E**t Gal-
eligit vt sit mixtū ā subtile: aggregentur
vtreqz: et vt sumatur cum pane.

Cura soda facte a fortitudine sensus.

Eius cura est: vt sensus parump fiat
piger cum cibis qui nutrimentum cer-
ebri ingrossent: sic caput assumptū
cū frumto & ordeo: & carnes bouine si di-
gestio ē fortis: aut cibis fcis cū lactuca &
portulaca: et caro pisciū: & q̄nqz amistras
reliq̄ narcotica: sic siropus d̄ papauere: &
sic semē lactuce: & q̄nqz sit inde epithima.

**Cura soda que est accidens in febribus
et egritudinibus acutis.**

Huius alia ē q̄ accit cū fortitudine eg-
itudis: & ei? p̄ximo: deīn imouet.
Et alia ē q̄ rmanz p̄ r̄motōz egritudis

aut eradicationem eius paroxismi. Et illa quide[m] que ex ea accit in febribus: qñq; inquietat egru[m]: adeo donec in causa ei[us] que est febris augmentu[m] faciat: et ip[s]am qñq; significat etiã albisica[m] vrine subito: et ei[us] alterat[i]o in similitudinē vrine asinorū. Sed ei[us] assimilatio vrine asinorū qñq; significat essentiam suã in dispōne: & qñq; significat resolutionem. Oportet g[itur] vt redeat ad reliq[ua] significat[i]o[n]es. Cura autē eius pueniens est alrasin in oleo onfacino cuius acceptio sit cū oleo rosato. Aut oleū rosatū vsuale squassatur cū aceto tepidū in hyeme: & in leuitate febribus. Infrigidatū in estate & in fortitudine febribus. Et ad ip[s]am iuuat embroca ex decoctione ordei & papaueris violarū: & rosarū si vapores sua nocēt acuitate. Quod si sua nocent multitudine: tūc nihil horū facias: sed euacua: et amista quod cū facilitate resoluat: sicut oleū i[n] q[uo] coctē sūt balsamita: & virga pastozis: & maiorana cū virga pastozis si vis resolvere. Itaq[ue] qbusdā antiquorum visū est q[uod] camomilla epithime[m] q[uod] si narcorica et sōnifera tibi necessaria sūt ppter doloris vehementiã: vt eis cū cautela & timore. Et qñq; phibet eleuatō matiei in ip[s]a cū sauiā et phillio in p[ri]mo: et danē in potu et. Et qñq; phibet coriandru[m] & oleū rosatum & qñq; vtrosq[ue] in ip[s]a. In ligat[i]o[n]e v[er]o extremitatū et ip[s]arū fricat[i]o[n]e: & amistrat[i]o[n]e regis ebr[i]j ē rectitudo pueniens valde. Cūq[ue] extremitatū ligat[i]o[n]e vteris: o[mn]i vt cōp[ar]mas eas cū sit fricat[i]o in aq[ua] calida. Et si nō sedat p[ro]p[ter] o[mn]ia illa: radat caput: et emplet cū camomilla: & malua: et viola: & albascech p[ro]mixtis. & illud q[uod] ē i[n] abrasione[m] capitis. & qñq; indiget v[er]etosis et s[an]guisugis. Et qñq; reman[et] soda p[ro] febre et eg[re]tudinē acutas: & ip[s]ius q[uod] ē cuā ē infrigida[m] ciborū: et eorū hūectat[i]o: & s[an]forat[i]o capitis ex oleo rosato cū camomillino: & vt effundat sup[er] vtraq[ue] manū et vtroq[ue] pedes aq[ua] calida bis in die mane & sero: et vngat cū oleo violato. deinde iuuat cū extinguentib[us] qñ appet declinat[i]o manifesta. Cura soda cretica.

In soda q[uod] ē cretica p[ro]videre an infirmus inueiat nausēa: & subuersionem aie: et treore i[n] labio et v[er]iginem: & v[er]i sign[um] declinat[i]o[n]is naēe cū mā ad sup[er]iora & tūc iuuat vomitu scō ex oximelle calefacto cū lenitis frigidis. Et an inueiat rugit[us] & iflat[i]o[n]es i[n] v[er]usq[ue] laterib[us]: et v[er]i sign[um] declinat[i]o[n]is naēe cū mā ad inferiora. & tūc iuuatur soloe: & sup[er] lenificat[i]o[n]es naēe cū lubrificatis lenib[us]: sic siropo d[icitur] prunis: et pruis i[n] iuleb p[ro] incisionē vt itumescat: &

bibat violas et siropū d[icitur] tamaridis et xiraxet nō p[ro]d[ucit] magnū: s[ed] q[ua]ntitas ei[us] sit. v. z. & q[uod] ē su illorū currūt. Aut v[er]i inueiat g[ra]uitatē i[n] p[ri]b[us] renib[us]: et sub costis do[rum] ad posteriora tēdentes: & v[er]i sign[um] declinat[i]o[n]is materie ad viã vrine et medicē cū diureticis sic cū oximelle: cui supiaciē p[ro]dus 3. ij. semelois: et citroli se. mediā: et cibentē citronijs. qm[od] phibet vapo[rum]es: et exuberat[i]o[n]es faciūt. Aut v[er]i inueiat radios & rubedines corā oculis & imagiat[i]o[n]es citrias: et eloge h[oc]: et si fluat s[an]guis ex narib[us]: tunc cū acetos fiat sternutac[i]o et cū ei[us] vapore: & i[n] naribus isufflet: & amoueat nasus ei[us] cū aliq[ua]bus aspis: a[ut] opponat oculos suos radio solis si possibile ē subito: & intueat ip[s]os: deinde dimitte ip[s]os. Et si inueit pulsū vndosū: et inuenit lenitate i[n] cute: amistrenē vinct[i]o[n]es fricādo et bibēdo et sup[er] cap[ut]: & o[mn]i vt sint temperate. Q[uod] si inuenit similitudinē mordicat[i]o[n]is & doloris lassitudinis sub aure sua: aut ascella sua: a[ut] igume suo: fiat sup[er] ea emplastrum calida attēctiua sic menta et apiū cū butiro antiquo. Et fortasse indiget vt ventose absq[ue] scarificat[i]o[n]e apponant[ur]: vt mā ex cēbro expellat ad illud ad q[uod] declinat: & apostemetur.

Cura soda q[uod] d[icitur] fieri cā vermiū.

Oportet vt purgatio fiat cū purgatione corporis et cerebri: deinde fiat cap[ut] purgium cū yerapigra pauca. Et fiat illud i[n] ebdomada aliquotiens. Et amistrenē o[mn]es medicie q[uod] dicent[ur] i[n] ca[pitulo] de fetore nariū. & omnia q[uod] vermes i[n] ventre necat: sic expressio foliorū persici: et expressio radicis mori & aloes: et iuuat ex caputpurgijs & steruutatorijs p[ro]gātib[us] cēbru[m]. Cura soda q[uod] excitat successiō[n]e sōni et dormitat[i]o[n]is.

Oportet vt cū ea purgent[ur] corp[us] & caput p[er] ea q[uod] sciuit. Et iuuat ad ip[s]am vt t[em]porib[us] et frōti fiat emplastrum ex cinere & aceto: et cinis ei[us] melior est cinis d[icitur] lignis fici. Regimen specierū soda fce p[ro]pter cōitatem. Sermo vniūsalis in ipsa.

Oportet vt solliciteris in o[mn]ib[us] speciebus soda facte p[ro]pter cōitate[m] membrorū de ill[is] membris: vt ea euacues cum eis que fiunt eis p[ro]pria: et vt ip[s]orū p[ro]mutes p[ro]plexionem: & cū hoc oportet vt cōfortes cap[ut] cū s[an]foratis: vt nō recipiat si fuerit i[n] principio) cum frigidis sicut oleo rosato et aceto. Post illud autē si materia fuerit calida et qualitas calida: facies illud idem opus semper. Et si fuerit frigida p[ro]muta te ad oleum camomillinum cum oleo mirtino: aut oleo in quo dissoluatur gumi

cipilli: a sit fcy cū folijs cipilli & exp̃ssioe e2
 et tamarisci. Cū op2 m̃bri expleuēis p̃sida
 an acēis p̃sioe fiat egritudo ip̃a: et an fiat
 cā soda fixa ī capite: et tu qdē agnoscis ma
 teriā et q̃litate. g^o fac qd̃ scis. Et ī illa qdē
 q̃ sit p̃p̃tē p̃tate cruris: et h̃ns eā sēit quasi
 eleuē aliqd̃ ex crure suo: o3 vt si illic sit ī
 p̃lētō maifesta: flōtomet sōfena: a ṽetose
 tur crura: et p̃geē e2 corp2 cū stiti con.
 Et si nō sūt replō ibi maifesta: strgantur
 duo crura vsq̃ ad īguina & fiat frica^o ī pe
 dib2 e2 cū sale et oleo d̃ keiri. Et si sciē lo
 cus ex q^o īcipit cauterizē: et am̃stret su
 per ip̃m medicam̃ vlcerauiū vt vlcery et
 apiat. Cura ṽo sp̃ei fce cā vapo2 ascēden
 tū ex mēbris corp̃is ad cap̃ si cā sūnt vapo
 res ascēdētes: ē vt sumāt āte p̃iod̃ fruct2
 Q̃ si n̄ fuerit p̃ntes aq̃ fr̃ia quāuis sit ieiū
 n2: et d̃ fructib2 p̃uentiora sūt citoia: &
 coriādrū ē ex eis q̃ ī ip̃a iuuāt: & ē ex eis q̃
 p̃hibēt eleuatōez vapo2. Et silr est dispō
 e2 q̃ sit p̃p̃tē cōitatē epatis. Et iuuāt ad il
 lud p̃p̃e diuretica ṽl exuberātia et ēplatio
 epatis ex emplis q̃ m̃az retinēt. Cura autē
 sp̃ei fce p̃p̃tē p̃tate stoāchi: e2 cā ē d̃bilitas
 stoāchi & p̃p̃e debilitas oris ei2: ita vt su
 scipiat m̃as: et corūpāt ī ip̃o chimi. & illd̃
 bz plm̃ n̄ excitat n̄ bz vacuitatē ē vt d̃glu
 tiat buccellas īfusas ī aq̃ agste: & aq̃ ṽtūz
 g̃natī: et q̃ ill sūt filia: a ī rob fr̃euū sipti.
 coz boī odoris: et vt sorbeat sorbitōes pa
 nis: a farinē tritici torrefcē cū aliq^o qd̃ sit
 sic g̃nū g̃natī et filia. Cū ei hec multiplicā
 tur: d̃fortat et os stoāchi ad hoc vt nō faci
 at illd̃. Cūq3 nausēa iuenit: euomat colam
 effusā: et q̃elcet. Et si stoāch2 cum h^o fuit
 frigid2: am̃strenē hec seina cū alefegimati
 boī odoris: acutis: a fiat eis iuleb cū alefe
 gmati et incigat buccellas ī eo qd̃ īde scm̃
 ē ip̃i: & si acetositas et mordicatō n̄ p̃ueni
 unt ei: et excitat ip̃i2 nocumtū. sit stentus
 bucell' ī iuleb: a puro: a cum alefegimati fm̃
 qd̃ e2 est necessitat. Et h̄ hō multū iuuat si
 āte soda incipiat & deglutiat buccellas: a
 sorbeat sorbitōes. Et cū sēit descētionem
 sui cibi et digestōez e2: suāt aliqd̃ de illis ī
 q̃b2 ē sipticitas: sic sūt buccelle paīs ī rob
 fructuū: a ip̃os fr̃eus: a panē cū caparib2
 a oliuis. In ea āt q̃ sit cā huō2 ī ip̃o: p̃mu3
 qd̃ o3 ē vt īcipiat cū p̃gatōe. Et p2 illd̃ &
 cū ea vt nutriat cib̃ subtilib2 laudabilib2
 facit digestōis boī chimi: deinde declinent
 cū q̃litate sua ad illd̃ qd̃ ē ncēm: & sint euz
 h^o ī eis resolō et digestō et solutō. Et si n̄
 inueniūt laus & g̃natio sanguis boī cōpes
 sāguī alteri: eligat laudē et g̃natō3 boī san

guis p̃ illis ṽl sup eas. Et meli2 illo est vt
 sit p2 itroitu balnei. Et istis qdē ncēm est
 vt desiccenē eoz huōitates et ip̃oz vapo
 res. Et si huōres sunt colici: cura cū eo qd̃
 te docui ī canone ī curis d̃fortado cēbrū
 cū oleo rosato: aut oleo mirtio. Si āt huō
 res sūt flegmatici frigidi: ī q̃b2 ṽetositates
 fortes excitant: tūc am̃stret vomit2 q̃ sunt
 fortiores et s̃btiliātia. Et si n̄ īmouet: yeras
 magis cū decoctōe epichimi. Et ad illud q̃
 dem iuuat incisio duaz arteriarū tympois
 aut duo cauteria leuia sup duo t̃pora: ita
 vt n̄ adurat cap̃: et sit striclio sup duas ar
 terias: & arterie qdē multotiēs extrahun
 tur: a m̃cidūē et cauterizant. Et cōuesens
 cauterizatio ē: vt discoopiatur arteria: et
 cauterizē ip̃a arteria: ita vt vestigiū suuz
 n̄ cadat sup cutez. Et cauteria qdē sit ac2
 ignite Verūtū q̃ntū est possibile: ṽiteē: &
 p̃ipue ī estate ṽiteē. Et o3 vt ei2 cibis sit
 sorbitōes: & vt n̄ masticez aliqd̃ vsq3 ad de
 cem dies: Et sit hora d̃mestionis ei2 ī esta
 te hora frigida. Et oport3 etiā vt nō multi
 plicet smones. Et silr vt siptica super ar
 terias adhereāt: cū quib2 misceatur sarco
 colla et croc2. Et nos narrabim2 illd̃ ī an
 tidotario. Et q̃n3 ponit sup eas plūbuz: &
 stringit cū vitra vt nō pullēt et faciāt do
 lores. Et silr lignū. Cauterizatio āt fortis
 q̃ ī istis dca est: est vt tria ponāt sup medi
 um capitis: & duo sup duo t̃pora: et vnū
 sup nuchā apud posteriōrē ptem capitis.
 Et oport3 vt alienē ṽmū fm̃ d̃munē dispo
 tōem. Si aut cā est vapores ascendentes a
 stoācho: tūc ē cūā bz oia q̃ p̃cepim2 ī cur a
 soda fce ex vaporib2 ascēdentib2 ad cēbrū
 ex m̃bris alijs. Et h2 qdē g̃nis est cura so
 da q̃ excitat potu aq̃. hec ei etiā sit p̃p̃tē de
 bilitatē stoāchi. Et melior cūā e2 est vt ha
 bēs cā potet paz ṽmī odoriferi: & d̃misce
 at cū eo aqm̃ suā quā bibit. vt n̄ īpediat of
 stoāchi. In regie ṽo e2 q̃ sit p̃p̃tē cōitatē re
 nū & mirach et matricis & filiquoz: suffi
 cit qd̃ p̃misim2 ī p̃n^o ṽliū: & qd̃ de soda
 febrū iam diximus.

Capitulū d̃ g̃uitate capitis.

Ad ip̃am iuuat euacuātia: et vsus al
 scebari: & si sāguīea fuit: e2 cūā eic
 cū floia. deinde minuat ṽeā fr̃otis p̃p̃e si lu
 ent g̃uitas posteri2: et etiā minuant ṽene
 colli: et due arterie q̃ sunt post aures & p
 prie si fuit g̃uitas ī anterioribus.

HDe soda nota q̃ d̃z ouū et chauchati
 Ec sp̃el soda noiat ouū et chauchati
 p̃p̃tē suā p̃ph̃esioez sup totū cap̃: et ē
 soda māliua p̃ph̃esioez fixa croica e2 p̃uitat

excitat oī hora: et a parua cā motus & po-
tatōis vīni: & receptōis vaporosi: et exci-
tat eā vox fortis: et qñqz excitat ip̄az vox
media: ita vt eā hñs odio habeat voces et
lumen: & p̄mixtionē cū hoībus: et diligat
solitudinem: & tenebras & q̄etē & resu-
p̄matōez. Et ip̄i q̄dē diuificāē i eo qd̄ eos
leuit ex causā p̄d̄cis. Quidā eī eoz ledunt
ab aliq̄ ip̄az: & quidā ab alia re: & sentit
eam oī hora: q̄i cap̄ e? malleo p̄cutiat: aut
ēhāt tractōe aliq̄: a scindat scissione aliq̄:
& p̄ueit dolor e? vsqz ad radices oclorum.
Et Gal. q̄dēz poit allatozem h? egtudis d̄
bilitatē cēbz: a fortitudinē sens? e?: & gra-
uatura e? ē huōz mal? aut ap̄a calidū: aut
frigidū hñ q̄ plm fit ab ap̄ate melacolicō: a
duro. Et plm q̄dē fit in medio velaīs a ex-
trīfeci a cneo: aut intrīfeci. Et tu iā sciui-
sti qd̄ qñ cāe sūt ap̄a a aliud: et nō ē nisi in
velaīe intrīfeco i cneo: sentit dolor exten-
sus vsqz ad oclm. Et qm̄ p̄anicul? ille p̄phē-
dit neruū motuū cōcauū: extēdit pars e?
vsqz ad pupillā. Et cū ē in velaīe extrīfeco:
sentit dolor tactu man? et paties odit
casuz tact? laboriosi sup eā. Et mltiens
p̄tingit ab egtudib? ātecedentib? q̄ debili-
tauerūt s̄bam cēbz: et velaīa ip̄i intrīfeco
ca et extrīfeco: ita vt ledat motibus p̄uis
q̄ sūt ex motib? corpis cibalib? et vapora-
bilib? & motib? extrīfeci: & recipiat sup
fluitates ledētes. Medicorū vō qdā nō ob-
seruat i ouo has p̄ditōes. ymo dicūt ouum
oēz dolorē p̄phēdētez sup totū caput extē-
craneū et itra. et sit e? cā ex vaporib? sto-
machi: a ex vaporib? capitis p̄p̄is: a ma-
terie: aut flegmō i ip̄o cerebro aut velaīb?
ei? et sit cū grauedie et pulsatoe. a erisipi-
la et sit cū iflmatōe et mordicatōe absqz
ml̄ta grauedie. aut ab huōzib? alijs si non
fuit erisipila et sint illic signa huōz frigidō-
rū. et medicant totū hñ modū suū. Verū
tamē nomē ouī in veritate p̄suetum apud
p̄uētes medicos ē hñ qd̄ est p̄ cōditōes
p̄dictas. Cura eius.

Si sciueris qd̄ illic ē sanguis pl̄mus: et
q̄ e? cā p̄ma a cā e? motiua ē sāguis
fleubotoma. Qd̄ si siḡ existūt qd̄ hu-
mores sūt frigidī: & tēp? hñ egtudiez est
elongatū. Et tu iā amīstrasti in p̄n° et qd̄
ip̄ellit: tūc vtē ēbrois ex aq̄a i q̄b? r̄solue-
tia modice sūt calefaciētia cū r̄p̄cussioē mo-
dica & stipticitate: sic flos squinanti et ca-
moilla et menta: & r̄liq̄ q̄ sciuiſti i canone:
& ḡdati p̄cede ad fortioā et euacua cū eis
q̄ oueniūt. Et amīstra° pillaz d̄ aloē et ma-
stice ē d̄ eis q̄ multū p̄ferūt i ea: et fiat illō

oī tertia nocte: et vtaē cochijis i euacuato-
rib? suis: si nccitas ē vt dent eis fortiores
Et suāt i potu decoctōez casiefistule cum
iij. aur. olei d̄ cherua. Et scias qd̄ cū p̄gasti
sup̄est tibi vt p̄fortes cēbz et velaīa e? cū
aliq̄b? q̄ ip̄m p̄fortent de eis q̄ sciuiſti. Et
ex ill' q̄dē sūt odoramēta musci et ābre &
camfore etiā illis p̄mixte: et qñz p̄miscēt cū
eis aloen: vt p̄iugant cū p̄fortatōe resolōez
et adhibe ei emplā calida & stuporē inferē-
tia q̄ sciuiſti. Cū g° declinat: amīstra balne-
um & ēplā p̄fortaria. Dū aut in p̄n° p̄sue-
rat: & scias qd̄ mā ē calida tūc fortia decla-
ratū ē tibi: & sciuiſti illō i canone regis ce-
rebri. Et frequēter pota cū medulla casiefi-
stule cū oleo amigdalīno dieb? frequētib? **E**t
qñz iuuat eos caputpurgū cū mumia
cū oleo violato. Et scias qd̄ ouū t̄pale nō
eradicat: nisi qd̄ ē fortis resolutōis et cale-
factōis. Et qñz iuuat eos si fiāt eis caputp̄-
giuz ex trociscis stelle et scelite et diamus-
co et q̄ p̄cedūt ēsu eoz. dissoluto qd̄cunqz
eoz fuit in lacte lactātis puellam: et p̄p̄ie
cū dolor sit fortis & vīcāt vigīlie. **F**leu-
bothomia vō et cauterizatō arteriaz et ea-
rū icisio i cauchati sūt hñ qd̄ fuerūt i soda
antiqua. Cibus aut sit qd̄ non vaporat de
eis q̄ sciuiſti: ita vt pueniat ad lētes cuz o-
leo amigdalīno dulci: et sil' r̄ius fabaz. Et n̄
est malū vt cibenē q̄ ex eis sunt m̄frigidati
cū hñmōi p̄pter puitatē vaporis eoz. Epi-
thimata at oz vt declinēt qñz ad illō qd̄ pa-
ruz stupefacit: s̄ sit maior itētio resolutō
& ex istis q̄dēz epithimatis ē opūz & sā-
guis dracoīs et croc? & terebēntina: fiat ex
eis epithima et limiat ex eis t̄p? vsqz ad t̄i-
pus apud necessitatē idigentē stupefactō-
ne: & ex eis ē croc? et galle et trocisci stel-
le. Nā cū ex illo limiet tota frōs: erit iuuās
& tu q̄dēz redi ad antidotariū et ad tabu-
las medicinarū singulariū. **D**e emignea.

Emigranea ē dolor in vna medietate
capitis excitat? Et Gal. diffiniuit eā
dicens: qd̄ ip̄a est ābulator medius.
Eius qd̄ cā qñz ē intra craneū: et qñz ē in
p̄aniculo coopiete craneū. Et plm qd̄ sit
i lacertis t̄poris. Que autem est exterius
qñqz peruenit ad hoc: vt nō toleret tactū
Et materie sunt peruenientes ad locū eius
aut ex venis et arterijs extrīfeci: aut ex
cerebro ip̄o et velamibus eius. & eleuat
plm eius ex via coīssuraz. Et qñqz sit ex
vaporibus expulsis a toto corpe: aut mem-
bris illius partis. Et emigranea qd̄em hñ
plurimū est habens p̄odos. Et ip̄a n̄ sit n̄
s̄z d̄natōnem humorū: et non sit emigranea

ando egritudo est
in craneo dolor
est ad oculū
ando egritudo est in
p̄aniculo extrīfeco dolor
sentit tactu manus.

quinanti camomilla
menta resoluunt
calidū r̄p̄cussione
si p̄iugant

Emigranea
ābulator
medius

Emigranea
ābulator
medius
p̄iugant
calidū
r̄p̄cussione

q̄ntitatē h̄ns ex malicia p̄p̄oīs singularis
Et illa q̄dē q̄ sit ex huōrib? q̄n̄z sit ex huō
rib? calis & q̄n̄z ex huōrib? mal' fr̄is: & q̄n̄z
ex v̄etositatib? et q̄n̄z ex vapoib? Et tu iā
sciūisti signa. Verūtamē m̄ueis cū frīgida
q̄etē cū calefactōe et extēsiōe p̄p̄inquā: Et
cū calida calefactōez tact? & pulsatiōem
in t̄porib?: et q̄etē cū ifrīgidiatib? et etiāz
q̄z cū frīgida sentiūt frīg? & cū calida senti
tur caloz: et illd apd̄ vehementiā doloris.

De cura eius.

Eius cura ē floīa fm̄ qd̄ sciūisti ī ouo
& reliqs̄ p̄p̄ie vene fr̄otis & t̄poīs
et solutō et clisteria & at̄ectio: et totū cuz
eo qd̄ suēt ipi fm̄ q̄ tibi p̄ceptū ē ī cano
ne. Et ex eis qd̄ q̄ p̄ferunt calide ē infusio
aloes ī aq̄ endiuie d̄ca ī antidotario: c?
potio sit iter vnā vndā et sex vncias. Et ī
ipā p̄fert floīa frontis: & vene nasi valde.
Cunqz p̄iodus adest: o? ut p̄geēt corp? āte
ipm: et p̄mu tē cōplexio p? purgatōnem.
Q? si mā fuit calida: ponet narcotica supez
t̄pora: sic opūz & cortices mādragore: et
anetuz: et iusq̄amuz: et cāphorā: et ifrīgida
bis locuz cū h̄is q̄ sciūisti de q̄b? d̄cū est ī
canone. Et q̄n̄z iuuant ex encausto scripto
rum l̄mito sup̄ ptem ī q̄ ē emiḡnea. Ex e
p̄ichimatis? frontū h̄ntū emigraneā ē cro
c? & iuuant ex ēplo facto ex ruta et mē
ta cum v̄mo et oleo rosato. Et silr̄ ep̄ichī
mate ex trociscis pauli d̄cis ī ātidotario: &
silr̄ āmistratōe ēplastroz d̄ q̄b? ē h? **R**e.
haccay lauri folioz rute āboz p̄tes ēgles
sinapis p̄tē mediā: d̄iungāt cū aq̄: & āmimi
strenē. et qd̄ magis p̄fert ei ē cerotuz factū
ex cataridib? et posituz & d̄missuz donec
locū vesic? ā ex guī rute agrestis: qm̄ ipm
ē vlcerauiū: et enunciat iuuamentū caute
risatōis. Q? si mā frīgida fuit vehemētis fri
giditatis nimis facies emplm̄ ex euforbio
et sinapi & piretro et silib? **E**ḡtudo autē
c? tēpus plongatuz ē: est frīgida fm̄ oēs d̄i
spōez: et idiget resolutōe: et qd̄ calefaciat
cū fortitudie. Et ep̄ichīata q̄dez & ēbroce
coīa & p̄p̄a emiḡnee d̄ca sūt ī ātidotario
illa g? āmīstrenē. Cūqz ep̄ichīata āmīstraf
postq̄ tu iā eūaueris ex corpe et p̄gaūis
tūc p̄cede m̄ugendo lacert os t̄poris ī pte
doloris digitis tuis: & cū mātili aspo apd̄
horā p̄iodi. deīde l̄me Et cū nc̄z ē stupefa
cē cū dolor pulsatiū? sit fortior. tūc p̄fert
l̄mere sup̄ arterias ī t̄poē qd̄ ē corā loco:
opiū cū sarcocolla et stiptica: et ut strigat
plūbū: ā lignū sup̄ ipm̄ decēter posituz: ut
p̄hibeat pulsatiōz fortē faciētē dolorē pul
satiūū: quēadmodō ostēdim? ī h̄is q̄ p̄cesse

rūt d̄ canone d̄ cauterizatōne. Quidā p̄te
rea medici narrauerūt medicamē emiḡnee
t̄poral' exptū iuuamentū acceptū a muliē
Et illd qd̄ ē: ut decoq̄nt radices cucume
ris asinimi et absinthiū ī oleo et aq̄ donec
dissoluant: et ēbroceēt ps dolorosa ex aq̄ &
oleo calidis: et fiat emplm̄ ex fece. Et mu
lier qd̄ illa quoties āmīstrabat hoc: sana
bat emiḡneā siue essz cū febre: siue sine fe
bre. Et ex emplis qd̄ nō ē sic emplm̄ sinā
pis. Cūqz eḡtudo plōgata ē: fac emplm̄ ex
guī rute agrestis: et corticibus radicū ca
paris cū s̄q̄lla et euforbio tritis & om̄ixtis
cuz v̄mo odorifero: est ei medicamē magis
p̄ferens ei. Et ex eis q̄b? iuuat ē: ut incipi
ant et iḡrediat balneū: et m̄ltiplicēt m̄clia
tōes sup̄ aquā calidā: deīde fiat eis caputē
giuz ex oleo fisticino: illd ei sopit dolorē illi
co. Ampli? colligant d̄scriptōes s̄c̄pte ī an
tidotario et singl̄ia allegata ī tabul' medi
cinarū singulariūz.

Tractat? tercius
de ap̄atib? calidis et solutōe p̄tinuitatis e?

Sermo d̄ karabito q̄ ē ap̄a calid capis.

Dicit karabit? ap̄a calid ī vela
mīe cēbri s̄belli et grosso abs
qz corpe ipi? quāuis corpori
ipi? qn̄qz accidat ap̄a. Nō em̄
quēadmodō qd̄ existimant me
dicoz: q̄ cēbz ipm̄ n̄ ap̄eē ē v̄ez. Hoc est
qd̄ dicūt: nā qd̄ ē lene sic cēbz: ā dūz sic of
sa n̄ extēdit. & qd̄ n̄ extēdit n̄ ap̄aē. h̄ aut
fm̄o ē erroneus: et illd iō qm̄ lene viscosū
extēdit. Et ossa et ap̄anē: et Gal' illd p̄fes
sus est: et nos d̄mōstrabī? fm̄onez d̄ eo ī
c? dentū. ymo dicit? q̄ p̄ qd̄ nutrit exten
dit et augm̄tat cū nutritō. Et p̄p̄ h? cō
cedend est qd̄ extēdit et augm̄tat cū sup
fluitate: & illd ē ap̄a. Et illd est: qm̄ si cere
brū qn̄z ap̄aē: tūc karabit? et s̄rsen ē nom̄
p̄p̄ū ap̄atis velais cēbri cū est calz: lz ī q̄b?
dā locis qn̄z p̄cedat et d̄ici d̄ ap̄ate s̄be cē:
bz: & est vs? p̄pus h? noīs. Verūtm̄ tran
sumptū ē ex noīe accētis qd̄ ipz coītat: &
est aliena? et itellc̄us p̄mixtio cuz calitate
aduzente. Et nomen accētale cadit sup̄ h?
accētis: et artificiale sup̄ h? ap̄a. Et actio q:
dem hec silis est p̄mutatōni nomis accētis
qd̄ est subet ad eḡtūdm̄ez facientez ipm̄: et
siḡficantez ipm̄ q̄ est s̄rsen cēbri: et est istd
Quidā aut hoīes sunt qui p̄nomia ignorā
tes nomināt q̄ s̄rsen sit nom̄ huius ap̄a
tis: et q̄ s̄rsen sit leuius ipo: s? non est ita
nā s̄rsen est dictio persica: s̄rsen enim est pe
ctus: & sen est ap̄a: et s̄rsen et est p̄scum
s̄rsen enim est caput: et sen est apostema et e
gritudo. Et s̄rsen quidē factū ī febribus

Damasceus h̄nt p̄han

quod nutritur ex n̄d̄
et augm̄ntatur p̄
ap̄atib? vnde h̄nt
ceretū s̄rsen h̄nt
et aquosum viscosū
m̄ est s̄rsen ex h̄
q̄ et ap̄atib? h̄nt
s̄rsen sunt ap̄atib?
salim ī p̄uicia

quid significat s̄rsen
quid significat s̄rsen

exhibet
et similis
n̄mpus
fuit
prolunat
et frigida

a ē fcm ppe hūores i ore stoāchi adustos.
 & ē illd qd est ppe apata i ptrib? capitis ex
 trisecis: aut i pāniculo extrinsecis. Et sursē
 fcm cū birsē et ē illud qd sit ppter coitā-
 tem velaīs et apata eius & reliquoz lacto-
 rum pectoris: & factuz in apate vesice &
 matricis & stoāchi. Et similitudinem cadentē
 in h^o noie narrantiū narratōes diūsficanē
 sic diūsficanē narratōes narrantiū litargi-
 am: q est sursen frigid qd nomiat obliuio.
 Sursen at vez fm vsū artificialē ē illud qd
 dixi. Et qnz apatur cū ipo substātia cere-
 bri: etiā in coicatōe & pmutatōe. Et illd ē
 vehemē malū pimes i qrtō. qd si ipz pnsit
 euadz. Et plim qdē q moriūt ex birsē: mo-
 riūt ppter ipediūtū i spū. Et apā h^o hz lo-
 ca diūsa fm ptes cēbri diuersas. Et qnz
 coicant in ipo due ptes: & coicant loca oīa.
 Et plm cū sit nō stat e? aduent? nisi in eo
 qd sequit vacuitatē āteriozem: & in eo qd
 mediat. Et e? qdē pncipiū est sāguis: ā ci-
 trina colā pura: ā rubea pura: ā adusta tra-
 hens ad nigredinē: & ē vehemēter malum
 & qī n sit fm plm nisi a sanguie colico pre-
 ter apā flegmaticū: ā a citrio et n finit nisi
 sudore qī aut fluxu sanguis ex narib? Et
 multotiēs apat velamē: et vene q sūt exte-
 riora capis: ita vt fortasse apianē pmissu-
 re. Et illd qdē ex quo sit pmixtio rōis ppo-
 sita ex fletu et risu hora p? aliā ē malū. Et
 cū est pmutatō ex pipleumonia: qm sigfi-
 cat fortē calozē huōis. Et silr si pmutetur
 ad n verū. Et cū accit vt pseuerz gūitas i
 ptrib? capitis et pulmōis: deīn supueit spā-
 mus et vomit? viridōis: moriē infirm? i ho-
 ra sua: et plixioz mora e? est vn? dies aut
 duo dies si vire? sūt fortis. Ex spēb? vō
 karabit? in q maior ē fiducia: est illa i qua
 eger recordat e? cū qd alienauit p? alleuia-
 tōem sue febris. Et qn accidūt ei res risus
 arabonar est sigficatō laudabil. Cū g^o la-
 borat hns sursen et euomit colām rubeā et
 est debil: moriē eadē die: ā forte plongabi-
 tur duob? dieb?. Et nullus qdē visus est
 hns apā i ptrib? cēbri e? vīma fuit aquosa
 q euaserit. Et karabit? multotiēs resoluē
 p emoroydas cū fluūt: et qnz ifrigidatur
 et mutat in litargiaz: et qnz liberat ab eo:
 et cadit in ethicā: aut sit demoniac? Et mlti-
 totiēs pmutat n vez in vez. Et senes qdē
 raro euadūt ab egtudie karabit? Quidaz
 vō medicorū extimāt qd qnz accit egtudo
 silis karabit? absqz febre: sigficās vacuita-
 tē apatis. Dnt ei qm sit fortis iqtudo et o-
 scita^o et hns eā n tolerat qtez: & fort alle-
 saliedo ascēdit ptes: et e? rixa sit fortis:

& stringit ipi? āhelit? et addit sitis e? Et
 cū bibit aquā strāgulat ea: & expellit ipaz
 & dicūt qd est pnecans ea die fm plm. Et
 qnz extendit vsqz ad quattuor dies: & ab
 ea null? euadit post illud: sed accit vt ipz
 soz facies nigrescat et ligue: & sint ipozū
 oculi pzelati: & dispōes ipoz sic dispōes
 timentū: deīde ipoz leniunt motus: & ca-
 dūt eoz vtutes et pulsus: & moriunt. Et
 plures mortes ipozū sūt cū strāgulatōe.
 Et vides eos currēts: deīde vides eos p?
 illd statī cadere & mori. Et dico ego n est
 lōge quī cā in h^o sit ppter coitatez cerebri
 cū alio mēbro nobili sic mēbro anhelit?: cū
 accit ei spasm? magn?: aut corruptio alia.
 sic strāgulatō: & pueniat ad cēbrū et pmu-
 tet & corrupat ipm: & pmisceat intellēm:
 & faciat sitī ppter desiccatoez ptiū capitis
 & gutturis. **S**igna eius cōmunia.

Igna aut q sunt spēbus ipius veris
 cōia sūt illa. Alienatō supfluit qnz
 & absēdiē alia vice. Et abomiatio
 loqle & pigcia ab ea: & pmixtio intellect?
 & plm hoz circa quartū diē: et inqstio ex-
 trematū et extremoz frig? et agitatō: et
 spūs agitat? nō ordimat?: s; ē magn?: et ē
 extensio ossiū pectoris ad supiora multa.
 Et tremor mēbroz cū ipo & āte ipm nun-
 ciat ipm. Et qnz ē cū eo sōnus inqet?: & ex-
 citant ab ipo & clamāt: & qnz dormiūt: &
 qnz vigilāt: & ē eoz somn? fm plm agita-
 tns: p motus cū fāfalsijs & sōnīs corruptis
 terribilib?: & e? excitatō ē pmixta cū voci-
 bus: & sūt illic inuerecundia & audacia &
 ira vlē cōsuetudinē: & abhorret radios &
 auertūt se ab eis: & agitant ligue eoz ve-
 hemēter & stringunt eas: & qnz apant: &
 mltotiēs absēdiē ipoz vox: & desiderant
 aquā: & bibūt ex ea parū: nō mltiplicanē:
 & neqz ipam et desiderāt aquā plm. Et ple-
 rūqz ifrigidat ipoz extreitates absqz frigoē
 extrinsecō faciēte h^o. Ipoz at vīme sunt de-
 climātes ad tenuitatē & subtilitatē: & ipo-
 zuz pulsus sunt durī ppe essentiā apatis in
 mēbro neruoso duro & ppe duriciē vene
 & debilitatē vtutis ad ppmendā māz: sētis
 in pulsib? eoz vtutē aliqm vsqz appropi-
 quat tiori: qm siccitas aggregat & stringit.
 Et sūt ptes pstrictōis & dilatatōis velo-
 ciores. Et cū sua serenitate n euacuat ab
 vndositatē qdā. qm cerebz ē substātia hu-
 mida. Et qnz accit pulsibus eoz vt dilatē-
 tur aliquoties & magficē ppe nccitatē: &
 vt freqntes fiāt: & diūsficanē i ptrib? loci
 & tremant. Et illud qdēz ē ex eis q nūciāt
 sincopi: nisi sit gen? tremoris: & diūsficatē

septima in substantia
 medullari cerebri pncipaliter
 in quarto et quinto

prima, aduersa in
 m. pncipaliter iū
 on. rale

mlti. part. euadunt
 a pncipaliter

et tréorē faciāt duricies venarū: et fortitudo virtutis: quā tūc nō nūciat illud. Et quā accidit pulsui ipsoꝝ ut sit spasmus: et nūciat spasmū. Cūq; vides siq; egitudinū acutaz: et febres pūas et stringit nā: tūc illud siq; hirsē: et ē qsi ex nūcijs fortibz. Et pcedūt karabit? obliuio rei xpi q: et tristitia sine cā: et sōnia mala: et sōda multa: et gū: et replo. Et aīcedūt ipm fm plm citrinitas faciei: et vigiliē plixē: et sōn? inqet? et accitā hec fiūt fōtia: dū matie pseuerāt in itine pueniēdi ad caput: et isoluē i venis suis: et subiliāt. Et cū a ppiquāt ei: & bibit cēbrū matiaz: iueniūt pncipiū doloris in posteriore capitis pte apud locū ubi est diuēctio colli et capitis: et ppe in colico. Et cū icidūt i ipm: et apat cēbrū: desiccant p mū oculi eoz vehemēt: deinde accidūt lac me: et ppe ex vno oclōz: et multoties accidit ut vene ipoz forti afficiāt rubedine: & quā succedūt eis distillatōes sanguis ex naribz: et plerūq; fricāt oclōs suos: et declinant ad qetēz et reqēz i maiore pte corpis nisi in manibz quā cū eis fortasse inquirūt et colligūt villos: et sit illud plm cū clausione oculoz: et quā sit cū pupillatōe et qre la. Et quā pigri fiūt in loqndo manifeste: nō addētes sup motū lingue. Et quāq; accidit eis distillatō vrine cūz cognitōe ipoz: aut absq; cognitōe. Et ē i febribz de signis fortibz q hirsē ē pns: et obliuiscunt doloris si ē in mēbris ipoz: imo si aliqd de mēbris ipoz dolorosis ipetuose tāgiē: nō picipiūt ipm. Nos autē addim? et dīci? q quā apā sit i pte anriore corripit imaginatōez. Cūz ergo illud ē icipiunt colligē villos ex vestibz: et paleas et q sūt filia illis ex pietibus: et imagināt aliqs fantasias q nō iueniūtur. Q si sit in medio corripit cogitatōz et ēba tur i eo qd agit et loqē cū alienatōe plima. Et cū cadit in eo qd ē corā posteriore obliuiscit ei? qd videt: et agit in dispōe ita ut quā petat aliqd et pntē ei: et nō recordeē se qsiuissē illud. Et plerūq; petat peluī ut migat i ipo: et ponat corā ipo et obliuiscatur ei? Si autē apā pphēdat sup pres omēs appent hec oīa siq; ut cū eo apat cēbrū: rubea sit ipi? facies et oclī: et exeūt oclī extius vehemēt. Et fiūt rubei si mā apā faciēs sit sanguis: a citrini fiūt si mā faciēs apā ē colera pura. Factū vō ex huōribz ppe dñitatez siq; fiant ei? euētus subito: et psequētia malicie dispōis mēbz alteri? Et poxis m? q ē in exābatōe fortitudis ei? minuit cū diminutōe alteri? et augmetat ipi? augmentatōe. Et fcm a hirsē cerebri: accidit

paulatī paulatī: et seqt. Et siq; hirsē veri i sepabilia aīcedūt: deinde accit egitudo. Nō vōz aut pcedūt egitudies alioz mēbroz: deinde appent siq; ei? Factū aut ex ptribz velamīs distiguētis et lacertoz pectoris aīcedūt siq; hirsē et pleuresia in alio ex dolore pūgitiuo: q sūt dolor pūgitiuus in latē ap ābelicū. Et stricā ābelic? et puls? serm? et tussis p mū sicca: deinde huēctat fm plm et expuit. Etia sit cū febre cōtinua: c? plz calor tēdit ad ptes pectoris: et i vō ad ptes capitis cū q mltiplicat extētio ossiū pectoris ad supiora: et p? sit ei sūs doloris sup vricez nō pphēdēs: et non fiūt siq; pōcā ei? i eo qd pterit fortia et multa. Et ei? spūs sit diūsus: debilitat em quā et sit frēqns: et magificat alia vice: et sit ei silis et puus et debilis plz: et sit quā si icus. Sz i carabito vō sit spūs maior imo sit magn? Et duo qdē hirsē cōicāt i fortitudie huōz. Verūcū hirsē frēqns differt a hirsē vō: i hō qd seqt i fortitudie sua fortitudinē febris: et alleuiat cū alleuiatōe febris. Cū eo at qd sit ppe huōrez i ore stōi: sentit eger mordicatōes i ore stōi et nausē et sit et aaritur: omē oris. Et fēz ppe apata mēbroz alioz scit p illd qd appet de dispōibz ei? quā dū nō sūt appētes et manifeste nō ducit ad pmixtōz itellect? et hirsē manifestū. Et nūc qdē rememoremur signoz spēz vī hirsē: dicimur 8° q p mū signoz facti a sanguie: est q cōitas accidentiū ei? pōcōz dñum accidit cū risu: et accidūt ei distillatōes sanguis ex naribz: et magnificat ei? spūs: et distillāt oclī ei? et lippitudinē patiūt: et nō sūt vigiliē q accidūt ei cū hō supflue: et ē aspitas lingue in ipo tendens ad rubedine declinūs ad nigredine: deinde nigrescit: et sit lingua in ipo gūis: et quā pigrescit a locutōe ppe gūitatez lingue: et sūt fantasie ei? q s vīdz rubee: et vene frōtis et oculoz eius plene sunt: et accidit ei frēqntia sedendi et standi absq; necessitate quā iōe habeat. Qd at sit ex colā pura vigilare plm facit: et allenianē cū eo oculi valde: et aspat lingua fortit et citrinat pūs: deinde nigrescit et febris sit fortis: et multiplicat amor tergendī oclōs et imagināt qdā tendētia ad citrinitatē: & igredit in mores eoz rapacitas et melie ppetas: et audacia in disceptādo et ē qsi in forma ei? q vult litigare et attenuat naref eoz et ppe ipsaz extremitates: et accidit eis i frōtibz suis atēctio fortis ad supiora. Ei? at qd sit ex colā adusta et ē illd qd pimit. Siq; sūt: q cōitas accidentiū ei? accidit cū dmoio et rixa: et sps magificat: et magcat

Signa pleuritis

*Signa veri sirsē
ex sanguine*

*Signa veri sirsē
ex colera pura*

*Signa veri sirsē
adusta*

inquitio: et sunt oculi eorum conturbati: et eius causa est
libare et est quasi ipsa. Signa vero permutatiois eius
sunt ista. Nam si permutetur in litigium: et illud est quod
in eis expectatur. vides oculos profundari in clausu-
one cum lacrimis. et salivam erit: et pulsus tardatur
et levis fit. Signum vero eius in sacakulos: & est ap-
prensio: sunt quod apparet signum sacakulos: & oculi tunc
nigredo oculorum et appetit albedo. quibus: et non idem
ligit dormire non in superum: & inflat ventrem eius et ex-
tendit ossa pectoris eius et multiplicat treor
membrorum eius. Et signum permutatiois eius in ethica: sunt
profunditas oculorum sedatio febris: et nigredo cor-
poris: et puritas pulsus et durities eius. Signum
vero permutatiois eius in spasmum: nos afferemus
in capitulo spasmum.

Cura spiritus eius. Ommnis quod spiritus eius verax cura
est flomina ex cephalica: et egressio san-
guinis aliquantula. imo multa valde. Et
incipiat in hoc sic incipit humores: si nihil for-
te fuit quod prohibeat. Et oportet ut fiat eius flom-
ina cum cautela in cognoscendo dispositio ipsius in
sincopi: an ceciderit in ipsam: an sit ei vicinus &
retineat sanguis cum sincopis adest propinquitas
Et ingenietur in cognoscendo illius. Nam in eis non
appetit dispositio icoluitatis ad dispositionem lipotho-
mie multum manifeste: sed pulsus quibus significat ipsas
Nam cum tremat: et descendit & diffusificatur ab-
ordine: ita ut invenias unam magnam: et aliam
parvam: significat propinquitatem sincopis. Et oportet
ut sit cautela in ligatione vitte super ipsas: ita
ut sit firmata: quam motus ipsius et agitatio in-
rationalis non solvant: quibus enim soluit eam et ei
cit per seipsum propter imaginationem corruptam ducen-
tem eum ad illud. Deinde per hoc floma venas
frangit: si ventrem fuit fortis: et fecerit optem illud
dispositio et fortitudo egritudinis. Quod si ventrem et
dispositio non consentiunt ut fiat eius flomina visus
et ex manibus eius aut non est tibi possibile habere
manus eius: et quod addit ei ex hoc ducit ipsum
ad incertitudinem et rixam fortis: tunc floma eum
in fronte. Et pone super caput eius in principio
oleum rosatum cum aceto infrigidatum nive: et re-
liquum quod nunc tibi ex expressioibus infrigidantibus
Et colicis quod inuadit: si fiat capiti eius emplastrum
ex folijs senticis valde: et fac eum quiescere in do-
mo tepata in aere pura: in qua non sint pi-
cture neque forme. Nam ipse diligit inueniri ima-
ginatōes earum: et illud est ex eis quod ledunt cere-
brum eius et velamina cerebri ipsius: et oportet ut in
domo eius et iuxta ipsum sit multitudo redo-
lentium frorum sic nenufar et rosa et viola et
caphora et quod nuncium in canone. Et associa
ei aicos suos prudētes sibi caros et miseri-
cordes eius: et ex quo verecundetur: et cesset
propter ipsum a sua permixtione et agitatione quod ei
nocet. Et stude ut ipsum facias dormire: et

ut fiat hoc: aliquod opus duobus cornibus frō-
tis eius appropinquet: et naso ipsius si ventus est for-
tis: et si non: caue: quoniam id est pimes imo sine
opio sis contetur. Sed amista quod sit sic sirupus
de papauere: et fac emplastrum capiti eius ex la-
ctuca: et pota eum semine papaveris in aqua
dei. Veritatem rectam est ut expellas per flomias
si tolerat eam hora: et non fuit in postremo eius
timor fac illud in principio duobus diebus: aut
tribus. Amplius cum flomias: si est possibile non
pueniat donec non remaneat in corpore sanguis
quo confortetur nam ad resistendum vaporibus et ad
fectui nutrimenti: si fecerit hora illud optere
Et postquam flebotomaueris eum tunc oportet ut
ipsum clisterizes clisteri valde leni: sic oleum
rosatum cum aqua ordei et aqua et oleum: quod si eges
eo quod sit fortis hoc postquam sit in gōu lenitatis
fac et tunc manum ad inferiora oimodo fricatione
pedum et reliqua. Et funde super eos aquam cali-
dā: imo ligando et strigendo et ponendo ve-
rosas super eos et prope in dispoie descensionis
Et guttas fortitudinis febris si adest ei illud
quoniam facit oportet in principio dispositiois egritudi-
nis ut ponat ventose in loco quod dicitur keeletu.
Et primo incipe nutrire ipsum subtili nutrime-
to ita ut sis pectus oximelle: deinde per hoc die
uno aut duobus permuta ipsum ad aquam ordei
subtilem cum oximelle: deinde ad grossam: & si
vera in hoc virtute et egritudine. Et quoties
vides accidētia egritudinis fortiora: incipe a
principio a subtiliatioe cibi multa: nisi ventus
casus timeat tunc enim nutriat. Et aliena eos
ab aqua vehementis frigoris prope si fuit in ve-
lamine distinguere apud: an in visceribus. Et sic
videbis egritudinem declinare: gradum in nutri-
mento pcedere a ex ipso addere. Et pone ut ipse
sit ex cucurbita et herbis frigidis et almes:
et gnis frigidis: a ex effluuiis: aut aceto
sum cum fructibus frigidis. Et in hac hora in-
uadit pane sile infuso in aqua frigida: et iuleb in
frigidato cum nive vehementer. Et quod quod ut in
principio amistres percussiva pura non sit de gne
magno ex quo apemetur vene quod sunt ex capite
cum coitate velas. Illic enim est te incipe ab eo
in quo sit parum mollificationis et sedationis do-
loris. deinde stiptica: et sit tibi securitas mul-
ta: in clisteribus: deinde amista semper plim em-
brocas infriantes non cum stipticitate: et pone
in eis parum papaveris ut dormire faciat: et pa-
rum camoille et ut resistat papaveri et resolat
resolue modica. Cumque egritudo fuit sita hijs
medicamentis: et remaserit alienatio. tunc mul-
ge super caput lac ex ubere et mamilla si vir-
tus quodem in ipso est fortis: lac caprarum. Et si
debilis quodem fuerit: lac mulieris. Et omni
multiori morati super ipsum hora una fac succe:

inquitio: et sunt oculi eorum conturbati: et eius causa est
libare et est quasi ipsa. Signa vero permutatiois eius
sunt ista. Nam si permutetur in litigium: et illud est quod
in eis expectatur. vides oculos profundari in clausu-
one cum lacrimis. et salivam erit: et pulsus tardatur
et levis fit. Signum vero eius in sacakulos: & est ap-
prensio: sunt quod apparet signum sacakulos: & oculi tunc
nigredo oculorum et appetit albedo. quibus: et non idem
ligit dormire non in superum: & inflat ventrem eius et ex-
tendit ossa pectoris eius et multiplicat treor
membrorum eius. Et signum permutatiois eius in ethica: sunt
profunditas oculorum sedatio febris: et nigredo cor-
poris: et puritas pulsus et durities eius. Signum
vero permutatiois eius in spasmum: nos afferemus
in capitulo spasmum.

inquitio: et sunt oculi eorum conturbati: et eius causa est
libare et est quasi ipsa. Signa vero permutatiois eius
sunt ista. Nam si permutetur in litigium: et illud est quod
in eis expectatur. vides oculos profundari in clausu-
one cum lacrimis. et salivam erit: et pulsus tardatur
et levis fit. Signum vero eius in sacakulos: & est ap-
prensio: sunt quod apparet signum sacakulos: & oculi tunc
nigredo oculorum et appetit albedo. quibus: et non idem
ligit dormire non in superum: & inflat ventrem eius et ex-
tendit ossa pectoris eius et multiplicat treor
membrorum eius. Et signum permutatiois eius in ethica: sunt
profunditas oculorum sedatio febris: et nigredo cor-
poris: et puritas pulsus et durities eius. Signum
vero permutatiois eius in spasmum: nos afferemus
in capitulo spasmum.

dere ablutōez cum embrocis eq̄lib? in q̄b? ponunt violē et radices lilij et camomilla cū reliq̄s in fr̄idatiuis: sic videbis ī antido- rario. Q̄ si egritudo p̄longatur: et nō remo- ueet medicamib? istis: aut est ḡuis faciens subet: et p̄transierit term̄iuz p̄ncipij: et q̄el ī ea fuerit maior motu: tūc aliena ea q̄ ve- hementē īfr̄idant et p̄prie papauer: et adde ei ī embrocis tunc post septimā balsamitaz et mētastrū et rutā et exp̄ssionez mente et mellilotū: et pone sup caput muscillagīnez semis limi cū oleo et aq̄: et vnge corp? cū oleo calefacto assidue: cūq̄ videris q̄ v̄t? cōseruat p? longicudinē egritudis: et post q̄ p̄transierit septimā et q̄d ē sup ip̄z: tibi inē vt potes ip̄m paz vini p̄mixti: et multoties accide eis vomit? et iuuatur eo. Et q̄nq̄ potatur q̄daz ip̄oz aq̄ p̄mixta cū oleo frigi- do: et sit ip̄oz vomit? facilis: et humectat eos. Et cū nō mīgūt p̄p̄ defectū itellect? et debilitatez sensus: vnge eoz vesicas cū oleo tepido: et meli? ē oleū d̄ oliuīs: ā em- broca ip̄os cū aqua calā et aqua in q̄ cocta sit camomilla. Deinde sup eas op̄me donec vima puoce? et sis solici? cū h̄o ex eis oī hora: et op̄me vesicas eoz in oī hora sp̄as in ip̄o vīmaz puocari: si aut illud nō rīdet: amīstra embrocis scōz q̄d dcm est. Et optz vt stringas eos ligādo: si iueneris eos mul- tiplicare p̄mutatōez et agitātōez et ledunē ab eis vehemēter: et p̄prie cū flōmas eos. et cū fissura nondū est p̄solidata. Amplius cū p̄cedunt in declinatōe et exitu a fortitu- dine egritudis plurimū: rege eos regimīe p̄ualecētū: et adhibe eis restauratā leuīa et aliā ip̄os ab aerib? et v̄tis mal' et calis et canicularib? dieb? et sole: ut nō incur- rant recidiuā. Cum aut eos vis balneare: balnea eos in aq̄s sapidis balneatōib? leuī bus: vt facias eos dormire: nā in dormitōe ip̄oz consistit iuuamentum plimū. Et ciba eos carnib? leuib? et hic q̄dez ē s̄mo v̄lis in cura ip̄oz. Eius v̄o q̄d diūificat: aliud ē colicū: aliud sanguineū: Colericū v̄o idigz in sui cura eductōe colē cū solutōe plima et flōmia mīori: et sit q̄d solūdo educit co- lerā ex eo: pot? ex lubrificatib? et subtilib? p̄dictis et purgātib? sanguīez. Et tibi iest vt ponas ī eis fumū terre: si sciueris q̄ ma- teria obediens sit scōm omēz dispōnem. Et q̄z ponūt in eis scamoneaz cū cōfidunt de obediētia matie s̄m cōsuetudinē egritudinū. Et colic? cū flōmaē: nō seq̄t p̄p̄mqtatē sin- copis: s̄z flōmeē flōmia bona cū cautela in- de habita: deinde solōne euacuet. Et etiā cō- ueniēs ē vt ponas cibos ei? frigidos et hu-

midos. Cibi aut sanguinei sint frigidi. Et p̄rāsit vt sint stiptici: q̄n fca ē eūatō cū so- lutōe et clisterib? sic q̄ fiunt cū agresta et ribes et ḡnatis et ciconijs et pomis. Colico aut nō pueniūt isti: s̄z q̄ sūt sic q̄ fiūt ex cuē bica et alchesheti. s̄. fact? ex ordeo excor- ticato et q̄ fiunt ex sp̄machijs et acriplici- bus: et almugati et est q̄ sit ex almes et fili- b? istis: et eoz acetositas sit de aceto et zu- caro: aut ex prunis et q̄ sūt illis filia. Et sci- as q̄ colic? indiget extēsiōe pl? et sangui- ne? resolone pl? et in colico nō timeet oīs cautela īfrigidatōis q̄ timeet in sanguineo: et nō alieneet aq̄ frigida oīno: et optz vt sis plim solici? in somno ip̄oz: et illud erit sic embroce humectantes. et cum amīstratōe oleoz: sic olei lactuce et cucurbite et q̄ eis silanē faciendo caputp̄giū. Et in colā q̄ est adusta multipliceē studiū cū humectatib? et cū admīstratōe euematū īfrigidatū d̄ humectantiū in eis quātū possibile est.

De flōne accidente ip̄i substātie cēbri.

Purimū q̄dez accidit ex sanguīe pu- trido apante cēbri: et q̄z sepat cō- missuras et rarificat: et forisā cap- cū ea dirūpiē et scidiē: et dolor cū ea fit fo- ris: et oculi sūt rubi et exeūt valō: et max- ille valde rubescūt. Et q̄z accidit cum ea spasmus: et q̄z accidit vomitus et nausea p̄pter cōitatez stomachi: et declinat ad resu- pimatōez valde scōm p̄trariū cōsue- resu- pimatōis: et scōm diūitatez ordiā: et ē s̄m plimū p̄necās in tercio. Si aut ip̄m p̄transi- erit fiducia hēē. Et scias q̄ egritudo nō est vehemēt p̄aua: alioq̄n mēbri non tolerarz ip̄am cū hac eēntia: et cum hac sublimitate. Et ip̄i? quidē cura est cura s̄isen et forti- or: et p̄fert ei flōmia vene q̄ est sub lingua vehemēt: et illud post flōmiaz vene p̄nis et venarū aliaz. De erisipila in cerebro et impetigine accn̄tibus cerebro.

Vandoq̄z accidunt in ip̄o etiā cere- bro erisipila et vsugaro et fit dolor fortis et inflatio vehemēs. In facie v̄o q̄z accidit frig? p̄p̄ occultatōez calita- ris: et citrinitas p̄p̄ illud: et p̄prie in oculis deinde calefit subito: et rubificat. Verūtū s̄m plim sit tendēs ad citrinitatē: et frigus et ē siccitas vehemēs in ore. Et cū eis nō ē tm̄ ex subet q̄ntū accidit in flegmōe. Verū tñ accidētia ī eis sūt trībilioza: et febris est fortior: et eaz cura ē cura s̄bare: et plim e? p̄necat ī tercio: si at nō īf̄icit euadit. Et pue- ris q̄dez q̄z accidit erisipila ī cēbro et p̄fū- dāē cū ip̄a sincip et oculi: et mīoraē ocul? et desiccat corp? totū. Medicet ḡo ex vitello

Capl'm de sibare.

Lithargia dicitur aqua flaticum sem inera
craneum: et est hirsut flaticum. Et plim
quod est fit in meatibus sbe: cebra:
absqz relabz et ventricul: et corpe cebra:
qm flia raro pgregat et penett i paniculos
ppter eorum duriciez: neqz in sba cebra pp

Flourens
vado fin
a + legname
bivvigia
vado a
colera

Holobon
 + gperer
 atione p
 edini 2
 atione f
 raliost
 eptemak
 ifi alind
 vagm ga
 dar imp
 list

3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527

sunt eius signa: qd dolor sit fortior: et fiunt
cū ea rixa et alienatio: et oculi sunt apti in-
tuentes in vno loco. Et cū lithargia ē i sba
cēbz subet ē fortior: et difficultas motuuz
ē maior: et albedo lingue ē in ipa valde ve-
hemēs: et oculi ad exitū tendūt: et difficul-
tas mot? et dolor ad laxitatem tendūt. Si
aut ē in velamib? dolor ē fortior: et mot?
sūt leuiiores: et accidit in eis multoties re-
tentio vime ppter obliuionez: et ppter debi-
litatez lacerti vimalis: Ex signis aut icess?
hoīs ad lithargiā ē multitudo tremoris: ca-
pitis cū pigricia et gūitate: cunqz fortiora
sūt accidētia lithargie: et multiplicatur su-
dor: valde ē tūc pīmēs: ppta qd sudor deij-
cit vritē: et cū spūs dilatat et sit bonus et
declināt accidēcia: tūc tendit ad salutē: et
ppte si apparēt apata p? aurem. plimū em-
eris ei? sit p ea.

Cura.

Si non fuit qd phibeat: flome? pus
deide amīstra eis clisteria acuta: et
attrahat mā ad iferioza: et fac euz
vomere cū penna sinapi et melle illmita: &
fac eū qescere in domo lumiosa. Et phibe
ipm ne in subet pfundē assidue excitā?
ipm et i pncipio rei repelle māz cū oleo ro-
fato et aceto. Deinde p? duos dies a pnci-
pio sui admisceat eis castoreū: et sit acetū
acetū sglitū: et nō potes ipm aq frigida n-
parūp. et in pncipio ppe et apud statum
ei? et ppe in fine sui phibe illud. Deide in
unge corp? fricādo ex oleo et nitro et semi-
ne vrice et laureole et pipe et pīretero et si-
milib? et amīstra embrocās fortis resoloīs
et odoramēta et sternutatoria cū melle et
sqlla: et gargarismata subtiliatua in qbus
sint hāce et ysofū et calamētū et origanū
et gargarisma cū melle et sqlla et reliqs q
sciūsti in canone. Et cū sqllaz sup caput e?
amīstras ppe hūidū: valde ea iuuat: et am-
mīstra etiā rliq rubificācia sup caput: et li-
nimētū fac ex sinapi. Et frica extremitates
ei?: et ppe eas donec rubescāt & doleāt
qm ē magni iuuamēti: et fiat illud assidue.
Cum autem subet pfūdi fuit: extēde capi-
los ipoz: et euelle quosdā eoz. Et pone et
apud nocrā ventosas mltas cū igne absqz i-
cisiōe: et fortasse icisiō tibi nccia est cū ē ne-
cessitas euacuatoīs sanguis. Et cū nutris:
nutri eos cū aliqbus q sine sic aq lnpinoz.
et aq cicēis cū ordeo fracto: cūqz eos tiba-
ueris: cōpme extrēa ipoz aliqbus horis: vt
vapor ad supiora nō trahat. Qd si tibi ne-
cessariū fuit pte egtudis lōgitudinē vt po-
tes ipz solutio: et ppe qn cū ipo appet tre-
mor: pota ipz duab? tēis aurei ex castoreo

cū pauca scamonea q sit min? pōdē vni?
dauch Et si timef supfluitas febris: aliena
scamonea et sis pteent? castoreo et pmuta-
tōe aplonis absqz euatōe: et melior euatio
nū ē illa q sit cū clisteri. Si aut alia tibi fue-
rint nccia: da ei ad potād yerepigre pond?
3. j. cū qrtā 3. j. de pulpa colloqntide: et tri-
bus 3. mirabolaōz: et dauich vno masticiis
Et si febris nō ē vehemētis caloris: et pfidis
qd soluat. Qd si nō pfidis p illud: fac ei sup-
positoria ā coliria: vt due cāe ad illō faciēd
se iuuēt. Deinde excita ipm: et pcepe ei vt
pmutet ad egerend. Et cū ei accidit obli-
uio vime et stercoris: ebzoca vtzqz emūcto-
ria et ventrē cū aqs in qb? coctē sint como-
milla et mellilotū et viola et radices lilij &
pme vesicā vt vīmā emittat: deide cū fmi-
tur egritudo amīstra restaurācia: et fac eū
tolerare terminū exēctij pui: et adhibe ei i-
gimē dualescētū.

Ca. de aq in craneū.

Quoniam qnz pgregat hūiditates aq?
se itra craneū: et extē ipm. Tūc si fu-
erint extra craneū: significabit eas
qd ppinq dicem? Et si sūt intra craneū: et
loc? eaz sup pāniculū duz: sentit gūitatez
inter? et sit cū ea difficil clausio oculi: imo
nō ē possibil. Et hūecta nē oculi vale et lac-
māe assidue: et stāt apti i tuētes i vnū locū
Et i huiusmōi nō est ingenium.

Capitlm de apatibns q sunt extra crane-
um: et aqua extra caput et atas infantū.

Quādoqz accidit i velamib? q sūt
extra caput apata calā et frigida
Et qnz accidit et ppe infantibus
egtudo q ē cōgregatio aq i capite: et qnz
accidit etiā maiorib? Et hec qdem egtudo
est hūiditates retente in craneū et cutem
et in pūos pāniclos extrilecos: et accidit
inferioratio in loco illo capitis: et fletus et
vigilie. Infantib? qdē accidit illd i alio pnci-
pio rei fm plm cū obsterix errat: et pmit
caput et sepat ipm: et apitū orificia vena
et currit ad illud qd ē sub cute sanguis aq?
sus. Et qnz sunt hūiores alij ab hūitatibus
aquosis: qd si color cutis ē cū dispōe sua: &
cutis ē eleuata et ppsa expulsa: tūc ē aq in
capite. Et si color ē mutat? et tact? diūf?
et ē ibi fortitudo et phibitio ad expellēdū
et sentit mordicatio et dolor: tūc ibi ē apā
extēneū. Infantib? aut et alijs cū ē aq i ca-
pitib? ipoz et hoc qdēz plm nō sit n infāci-
b? tūc optz vt cognoscas: an sit multa: et
an sit expulsa ab extēob? ad iterioza violēt
Nā si taliē fuerit nō medicat. Si aut fuerit
pauca et retēta iter cutē et craneū: tūc fac
aut scissurā vnā in latitudine. ā si fuit mltā

phlobozomia
st gperos
ratione plem
indini
ratione febris
3° ratione
apostematis
nisi aliud
magis pash
culat pmp
diat

No q qda bi narrant se
diuisse a os anatos an
cancerio uttingente usqz a
pē off et nō pforante et
etui resoluūto media

ma ceapa

scissuras duas se se secantes: a tres scissuras
secantes se si fuerit plima: et euacuet qd est
in ipo: deinde stringe et liga et suppone ei
vinu et oleu vsqz ad tres dies. p? solue li-
gaturā: et medica cū vnguentis et licmijis
si cis indigueris et filo & puluerisatōe si il-
lud sufficit: et nō idiges vnguentis. Et si car-
nis gnatio tarda: p?cipit vt os leuē rade
vt caro nascat. Si aut aq fuit vald pauca
sufficiet tibi vt resoluat humor aquos? cū
emplis. Que aut ex apatib? extrisecis sint
calā et q frigida cognosces tactu et colore
et pueniētia ei? qd ad ipm puenit. Et i oi-
bus qdēz sentit dolorē pmentē craneū: &
cū tangis inuēis dolorē. Et cura ipm medi-
cam se leuiozi ex cura sirsen: ita tñ q tu sis
secur? in amistratōe fortioris in ipo: et vē-
tose qdem in ipo conferūt pl? minutōe. In-
atas aut infatiū: optz vt lactās aquā poterit
ordei: aut aquā sauich ei? si infas solonem
habuerit et ifanti detur ad potand tūc ali-
qñculū spodiū torrefacti et semis portula-
ce torrefacti: solo em in hac egtudie ē ma-
la. Et lactari iterdicaē belneū et ponat su-
p sindput ei? viola ifrigidata. De suber-
asahari quā qdaz medicorū noiant suchos
sz nō est ipa imo suchos ē spēs ogelatōnis.

Hec egtudo est egtudo sirseniari
cōposita ex sirsen frigido et calō:
qm āpa est scz ex duob? hūorib?
sil. s. ex flate: et colā. Et e? qdē cā ē rpletō
quā gnat gulositas: et mltitudo comestōis
et pot? et ebrietas. Et vtriqz quidē humo-
res qnz equat: et qnz vnus ipoz vinct: &
vinct tūc ei? signa. Si ergo flatie? vinct
noiat subeth: et si vinct colic? sahara sube-
tia: et qnz pueniūt i egtudie vna cū nūo
et vnusqz eoz ipugnet alter. Et qnz vinct
cit flā: et qnz colā. Et flā qdēz facit in ipa
subetē qnz et gūitatz et pigritia: et clausi-
onez oculorū. et difficile fit ei rñdere ad illō
qd qñt ab eo: et est ipi? respōsio rñsio tar-
datis et cogitatio. Et colā qdēz in ipo effi-
cit inqetudine et alienatōem otinnā et pal-
pitatōez: et neqz pmitit ipm pfūdari i su-
bet: imo ei? subet est subz a q excitat cū ex-
citā. Et cū flā vinct: gnat subet et claudi-
tur palpebra cū apit. Et qñ vinct colā exci-
tat et alienat: et puenit ad motū: et aperit
oculū absz palpitatōe et n claudie: imo ipi?
extreitas spioz atthie: sic accidit patiēti sir-
sen: et desiderat resupinari: et ē ei? resupi-
natio nō nālis: et mflā eius facies: et decli-
nat ad viriditatez et rubeomē fm dñantio
rē dispōnu ei? Trahit palpebra ei? ad su-
pioza et clamat ita q n itelligit. Et cū apit

oculū suū ē ipi? aptio sic aptō hñtis suchos
et ogelatōez absqz palpitatōe. Cū at loqē:
ei? hmo nō ē ordinat? et strangulat ab aq:
ita vt plerūqz rñdet aq ex narib? ei?: et silr
stragulat a sorbitōib? et hec qdem sig sūc
mala. Et multotiens accidit in ipa retētiō
vime et egōnis: et paucitas vtriusqz. Et
accidit ei strictura spūs: et qnz silat i pli-
bus dispōib? pfocatōi mñcis. Verūcū faci-
es in pfocatōe matricis ē cū dispōne sua &
adsūt reliq sig pfocatōis matricis dēa i ca-
suo. Hic aut possibile est: vt in ea eger ali-
qd loqndo enūciat: et si p?cipit vt intelligat
In ea at e? matrix pfocata est: nō ē possibi-
le illō dū in pfocatōe pseuerat. Et hec qdē
egritudo silis ē litargie: sz tñ differt ab ea.
qm facies nō ē cū dispōe sua: sic ē in patiē-
te litargia. Et itez eis adsūt vigilie et aptō
oculorū absqz palpitatōe et febris in ipsa ē
fortior. Et silat karabito: sed tñ differt ab
eo: qm subet in ipa ē maior: et alienatio mi-
nor. Et pulsus qdēz ei? ē velox et frequens
ppt āpa et pñctōez cōgelatiuā: qre diuifi-
catur a pulsu litargie: et debilioz pulsu kar-
abiti. Et ē lat? et breuis ppt flā & āpa su-
um: qre diuificat a karabito: et ipi? qd em
breuitas ē ppt latidmē sui. Ampli? ē forti-
or pulsu litargie et debilioz pulsu karabiti
et fit pul? nō extensus rar? valde spasma-
sus: sic in pfocatōe matricis: sz vtrus in ipsa
nō rmanet neqz egredit ab ordine omi illo
egressu sic fit in pfocatōe matricis: imo ut?
cadit et pulsus fit frequens. Cura eius.

Cura eius. Vraut cōis est flōia sic scis. De
de clisteria in quoz attractōe et le-
nitate adde fm qñtitate in q iuenis
māz p sig pñctā: ita vt cognoscat an vñcat
flā aut colā. et cib? etiā phibeat fm qd fit
in karabito: et ppe si cā ei? fuerit multitu-
cibi: q ppter cum cā fuit multitudo cibi: fac
egru vomere et purga stōachū ipi?. Si at
ei? cā fuit ebrietas: nō curabit oīno: donec
abscondat ebrietas. Deinde sit stent? hūectā
tib? caput ei?: deid ad vltimū curet eo qd
curat finis ebrietatis. Et ipi? qdēz species
cōicant in ebriocis et emplis et sternutato-
rijs pñctis: et euacuatoib? sibilib? cū eo
qd bibit et clisterisatur sicut scis. Et iste
qdēz medicie nō sint in ipa i emio frictatis
q p?cipit i carabito neqz i emio calefactōis
q p?cipit i litargia: sz sit opoite ex eis et vi-
cat i eis illō qd oz sz qd appet q aliqs duo
rū hūor sit magis abūdās: et tibi qdēz iaz
pmissz ē in canōe totū qd oz te facit i hui?
modi et optz vt ponas illi in embrocis eius
si fuit colā supabūdās folia salicis et violas

no q post infisiones capitis
ad hoc ut extrahat mofia
te pulvis daret expansio
dñi in oleo

rs de egriū akpōb
ipofit

quāto humor flegmaticus
in eis egreditur ad omni
partes subet quāto
colericus ad omni
sahara

lūia / mñr
litargia et
subet

et radices lilij et ordeū cū camoilla et cora
na regia & aneto: et qñz des in potu siropū
de papauē si nō timeat q supueniat ei dñiū
statis. Et inten^o qñz qre in potu tribuit ē
vt dormiat. Q si vereqz matie sūt eqles ad
de in eis habasce et amaracū. Et si flā ē sn:
pabundās adde in eis folia lauri et rutam:
et mentastrū. et yfopū: & castoreū: et origa
num. Et silr est dispō in emplis: et euematī
b? fm hūc canonē. Et tibi qñz possibile ē
colligē ea ex antidotario. In fine aut egritu
dmis: et postq declinauerit ifirmitas: tūc
aliena ab eo embrocās frigidās: et sis oten
tus subtiliatūis q scis: deinde balnea ipm
et rege eū regimie cōualescentium.

De plaga et incisiōe cutis capitis: et q
taliter currunt.

Eperatio eueniēs in capite: aut ē
in cute et carne: aut in osse: a ma
nifesta hīscimati: aut ita q ossa in
de extrahēda sunt: aut limach et ex limach
est aluturati. et ē vt exuberet velamen ad
exteriora et apetur et ipiguet: et fiat sicut
fucati. Et ex eis est q fit in dura mre et in:
suatiua. Et ē i eis timor. Et i vulnerib? q:
dem puenientib? ad pāniculū cēbri accidit
laxitas in latē vulnerū: et spasm? in oppo
sito ei? Et cū incisiō nō puenit ad ventres
sz ad terminū velamīs subtilis est magis in
colnmis. Cum ergo icisio puenit ad cēbriū
appet febris: et vomit? colē: et non est ex
eis q sanāt nisi raro. Et pūm qñz ad incolū
tatē icisio ē q cadit ad fucati duoz ventriū
anterior. Cum em cito succurris ei pūma
tur. Ille vō q in duob? ventrib? posteriori
bus siūt: sūt pūiores. Et illa q fit i medio
pūior est ea q fit in posteriore: et remotior
vt redeat ad dispōez natālem nisi sit valde
pua. Et pncipiū qñz cōsistat in emplis: &
rit ei? rectificatō velociē. In cura vō cōsi
stic pncipiū ad phibendū apā cū eo qñz to
lerat. **D**istinctōz vō medicatōis vulneris
plagatiūi qñz ē in cute et carne dicem? vbi
vulcerū rememorabimur i libro qñto. Et di
cem? curā fracture q ē ex eis in capitelō fra
cture et i restauratōis. Et medicī i fractura
cranei de q exēbenda sunt cū extracta sunt
ossa: hnt duas itentōes. Intentio em est q
rūdā q declināt ad medicīas sedatīas: q do
lorē vehemēter qescere faciūt. Et intentō ē
alioz qbus videt q amīstrande sūt medi
cine vehemētis desiccātōis: et amīstrant p?
incisione fracture et eradicatorē secti et extra
ctōez fracture ei? medicīas attractīuas in
vnguētis et alijs sup locū sup ipm exteri?
exñte epithimate ex aceto et melle. Et hoc

mō p man? hoz posterior puenit maior in
colūitas q p man? pūmoz. Et illud qñz n
ē mirū. Galien? em dicit q pūlo ossis et pā
niculi est sicca.

Tractat? qñz de egritudib? capitis &
pūmo nocumēto ipaz in opoibus sūs et
mozū. **C**apitlm de subet et somno.

Dicitur subet somn? supflu? et gra
nis: nō tñ omīs supflu? ē grauis
sz ille cui? gūitas est in mā et qñ
tate sil: ita vt ipius spaciū sit pūlixius: et e?
eleuatio fortior: et debilitat excitatio ipius
ab eo. Si aut excitat tūc somn? ei? est nāl
in qñtitate et qñtate sua. Et ei? qñdem ali?
est gūis: alius subet pfund? est. **S**omnus
aut vniūsalitē ē redit? spūs aīalis ab instris
sensuū et mot? ad pncipiū: cū quo pūatur
ipoz instrumēta ab exitu oponis in ipis: n
q necessaria sūt ad hoc vt vita pmaneat: et
illa sūt sic instrumēta spūs. Et somn? qñz
natālis absolute est: cui? redit? ē cū pfun
datōne spūs vitalis ad interiora: vt dige
rat cibis: quē in ipis seqē spūs aīalis sicut
fit in motib? corpoz subtiliū pūmixtoz pū
necessitatem vacuitatis: et qñ ē etiaz ppter
qñtez: et vt spūs sibi adiūgat ptem ei? quo
nutritur: et sustētāt & augmētāt sba ipius
et recipiat restauratōez ei? qñ ex ipo in vigi
lijs resoluit. Et huic qñdem pūmquus est: q
accidit ei qui sanitati vicin? est ab egritu
dine sua. Accidit em somn? pfund?: et sig
ficat sedatōez egritudis ei? ipē tñ in san is
nō significat bonitatē. Et qñqz etiā accidit
somm? hui? generis ei qui euacuat? est me
dicina plurimū: et somn? ille cōfert ei red
dens ipm v tūti sue. Et plerunqz accidit sō
nns nō absolute nālis: et ille quidē cū redi
tus sit ad pncipiū pū supfluitatē resolois
spūs: et nō tolerat ei? sba dilatatōz ppter
defectū augmēti sui sup illō qñ sufficit ap
plicatōi cā resolonis facte ex motu. pūm
dat? g^o: sic fit in dispōne laboris et exercitij
fortis: et illud fit ppter euacuatōez supfluā
accidentez spūi aīali: natura igiē fit pūmpta
ad retinendū qñ est in substantia ei? nisi cō
seqtur: ipaz ex nutrimento sustētaculū. **D**if
ferentia vō int ipm et illū qñ est an eū: ē sic
differentia int petitorē cibi a corpe sano vt
sit loco resolonis ex eo nālis: et petitorē ci
bi a corpe debilitato a solone et fluxu san
guis. Prim? em duoz sōnoz petir i restaura
tōez resolois vigiliāz: et ē res nāl. Et scds
petir restauratōem resolonis laboris: et ē
nō natālis. Et qñqz accidit somn? nō natā
lis absolute etiā: et ē vt sic redit? spūs aīal
ab instris pū cāz infriantez sbe spūs pūriāz

plexio ossis et pū
et sicca

Summus quid sit

quid sit summus
ntus

No q fractur ossis cranei pūto mōm. f. capillaris
ocula. pū d. asualis. 3. d. fractura nō penetrās. 4.
d. penetrās. 5. d. qñssio unde ossa vñt vñ. 6.
d. qñssio nō sic pūe. 7. d. fractura ossis sm. solutio
gūmūlatis i pūone et oute. 8. d. fractura fūgalis.
Et has ē pū reduat ad b. mōz. 2. pūantū et
Ahab.

aut extrinsec? aut ex medicis infirmitatib?
 Et intra adipiscunt frig? inconueniens penetrat
 omni spūs vitalis in eis: sū modū suū renouantē
 effusioez spūs ī eis adunari: et corū pētis
 oplōnez q̄ recipit vītutē aīalē a pnciō q̄re
 residuū redit ad pfūdū pectoris: et sic piger
 a dilatōe ppē frig? oplōnis: et bec ē stupor.
 Et qñz etiā accidit ppē cāz hūectā tē
 instrā: et pēbātez sbaz spūs: et opilantē
 viā ei? et laxantē sbaz neruoz et lacertoz.
 Et mollificatio quā sequitur oplo et coopim
 rū q̄ p̄hibent spūz penetrare: qm̄ sbā ipi? spi
 rit? iā est igrossata et pēbata: et qm̄ instrā
 ei? sūt corrupta iā ppter hūiditatez de ppē
 laxitatē corū sil: et iste ē sōn? ebrietatis. Et
 accidit qd ē hūic accidētī p̄ximū ppē nimīā
 stōachi repletōz et p̄lixitatē more cibi ī sto
 macho: hoz aut subz remouet vomitu: Et
 hee due cāe cū firānt: sūt cā q̄ plm̄ accidit
 subeth. Qñz etiā aduāntē frig? et iuuat ipz
 hūiditas sil ī cāis sōni. Verūcū cā ei? an
 cedens tūc ē ex frigore et iuuat ipm̄ hūidi
 tas: sic aggregatē ī vigilijs calitas et siccitas:
 et ē cā vera ipa calitas: quā iuuat siccitas.
 Subeth p̄tea sūt cāe alie: ex qb? est ve
 hemētia p̄ximoz febris: et euēt? nē cū eēn
 tia sua sup egritudinez et ipi? p̄ssio sub mā
 et seq̄ ipaz spūs aīalis sic dictū ē: de p̄rie
 si mā febris est frā flatica. Et ipa qdē n̄ ca
 lefit nisi cū putrefcōe. Et qñz sit ppē ma
 licia hūoz et vaporū ascēdētū ad aīr? cē
 brū a stōacho aut oplōe ī egritudib? suis de
 reliqs mēbris. Et qñz sit ex multitudie ver
 miū ascaridū. Et qñz sit ex coarctōe cēbri
 ipi? sub osse cnei ā laia: ā cortice ipi? cum
 cēbro aduenit p̄ussio. Et vehemētiōz uen
 triū ad faciendū subeth ap̄ ī ciliōez ē vehe
 mētiōz eoz ad faciendū subeth aput p̄ssio
 onē. Et qñz sit ppē vehemētē dolorēz p̄cus
 siōis eueniētis lacertis īmporis: ā sūm cōi
 tatez lesiōis ī ore stōachi: ā ī mērice: q̄re
 p̄trahit ex eo cerebrū et opilat vias spūs sē
 sibil' talitē: qd cū ea sit difficil' mor? spūs ad
 p̄cedendū. Et qñz sit ppē vehemētez debi
 litatē spūs: et īsolōnez ipi? q̄re difficilis sic
 ei? dilatātō. Et qm̄ p̄mi sensuū q̄ p̄uanē ī
 sōno et subeth: sūt visus et audit? oīz tūc
 ut sit īpedimētū ī subet ī aīriore cēbro pp
 ē cōitātē corruptōis imaginatōis. Naz si n̄
 ellz cōitas aīriorez cēbri: et nō accideret no
 cumentum nisi posteriori parti. non opoz:
 teret ut visui et auditui proueniret priua
 tio: neqz esset somnus: imo esset destructio
 morus et tactus solummodo: et essent sen
 sus reliq̄ cū dispōib? suis: sic p̄tingit ī egrī
 tudib? cōgelatōis et soch? et nō ellz nocu

mentū qd subet affert sensui vlt nocumētū
 qd ifert morui. Nā ipē destruit sensū oīno
 et nō p̄mit? destruit morū. Remanet em̄ ī
 columis ī anhelitu. Et optz qdēz ne opila
 tio pueniēs ī subet sit op̄leta: neqz cū mli
 ta spissitudie: et si nō fiet nocumētū ī ahe
 litu. Oīs aut subet ex cōplexione pendēs ē
 ppē frig? p̄mo: et ppē hūiditatē scdo. Am
 pli? qñz sit p̄mutatio ad subet sic sit ex p̄
 ripleumonia et pleureli et silib?. Et qdaz
 hoīm sunt quoz hūozes dū sedent sunt fra
 cti nō nocētes: q̄re coopit eos dormitatio:
 cūqz se p̄sternūt p̄fūdā calor īnat? et fer
 uent: et excitant vapores cēbri: q̄re sōn?
 ipm̄ coopit et p̄cipue ī eo q̄ est sicce oplo
 nis. Cum gō multiplicat coop̄e vel opp̄ssi
 ones sōni indicāt egritudines. Et sic ex aq̄
 gnatoz tardatē ī stōacho q̄ retinet vapores
 et libat a vigilijs. Et nos qdēz iā dixim? q̄
 lit opreat esse formā iacentiū sup cibū: nūc
 aut dicim? qd vsus resupinatōis multoties
 ledit dorsū et laxat ipm̄ cui? qdēz cura est
 vsus surgendi plim? Ex somno p̄tea ī so
 le timeē capiti: et q̄ sit ī luna fac possidē sā
 guis sreatū q̄ sit cū rascatōe p̄p̄tea qd lu
 na mouz hūozes. Et cā qdēz soīt? guttis ē
 coop̄ura oris cāne: q̄re spūs nō egrediē nī
 si voce hūiditatis. De signis sp̄ez subet
 I aut subet sit ex frigore puro extri
 sec? ei? siḡ sit ut fiat ppē successio
 nē frigoris vehemētia adueniētis ca
 piti exteri? ā ppē frig? ī corp? et cēbri
 et ī mueniē ī facie īflatio: neqz ī palpebris
 et color est viridis vel tendit ad viriditātē
 et puls? est extensus tendens ad duriciem
 cū raritatē vehemēti et si subet sit ex frigore
 pot? alie? mediciaz narcoticaz q̄ sūt op̄i
 um et iusq̄amū radix mādragore et semen
 mādragore et nux merche et fung? et lac ī
 stōacho caseatū et coriādū hūidū et semē
 phillij mltū siḡficat signis q̄ dicem? de vna
 qz eaz ī cā de ueneis. Et ut subz fiat cū
 alijs accētib? p̄focātōis et viriditatis ex
 trematū et frītate ipaz et ap̄ate lingue
 et mutatōe odoris et sit puls? cū cāu formi
 cās debilis nō cū ranite imo frequs hīs ē
 q̄ntiā vermiculosi et formicantis. Et si frūt
 rar? nō erit ei ordo neqz firmitudo imo re
 dit ex raritate ad spissitudinē et ex spissitu
 dine ad raritatē. Scias ergo si aliqd hoz ī
 potu ei datū est aut ipē p se bibit et medi
 cet totū cū eo qd dicem? de eo ī cā de ve
 nenis: Sunt aut qdā hoīm q̄ dicūt qd subet
 frigoris puri est leuior subet mēi hūide: s3
 sūmo ille n̄ ē vehemēt san? imo qñz est fortis
 valō. et oīs qd spēs subz sē a frigore cēbri

primi sensui qui
 principatur in somno
 sunt visus et auditus

subet frigidus

subet frigidus

morari facit

radijs lune

subet frigidus

subet frigidus

subet frigidus

subet frigidus

subet frigidus

subet frigidus

subet frigidus

subet frigidus

subet frigidus

20 27
*Arum / max sube
 e- preparationes
 maritius*

in fba sua: a ppe mediciaz ebibita seqe cor
 rup^o i cogitaoe et meoria Qz si subz si tex
 bnditate pura sut ei? signa vt no videant
 signa sanguis neqz gūicatis flatis Si autez
 fiat ex flate scie illd ex pcedete iploe et ni
 mia sto. facietate: et mltitudine pot? et leni
 tate pulsus & ipi? fluctuatoe cu latitudo
 ne: et scie ex pfudatoe subet et gūicate ip:
 sius: et albedie coloris in facie et oculis et
 lingua: et gūicate capitis: et iflatoe i palpe
 bis: et frigiditate tact? et regie pcedete
 et etate: et regioe: et reliqs. Ex sanguie uo
 fact? scie ex iflatoe venaz: q dicut guioez
 et rubedie oculoz: et maxillaz: et rubedine
 lingue: et sensu calitatis in capite: & silib?
 illis q sciuit i canoe. Et si cu hoc sanguis
 et fla diugatur aggregatoe apatum videb
 signa karabiti et litargie et subet et asabari
 Qd si ca in ipo fuit vapores expulsi ex cor
 pore i febrib?: et ppe apud dolore pulmo
 nis: et apa in ipo noiatu peripleumonia a
 vapores stoachi: scies totu suis signis. Na
 si e ex stoacho: pcedunt ipm vtrigo et sco
 tomia et rinit? et fatasie: et e leuis apud
 fame: et augmetae apud repletioez. Si vo e
 ex pte pulmois et pectoris. pcedut ipz do
 lor gūis: et dolor i ptrib? pectoris: et stru
 ctura spūs: et tussis et accntia pleuresis &
 pipleumonie. Et silr si fuerit ex epate: pce
 dūt ipm sigones egctudinis in epate. Et si e
 ex matrice: pcedut ipm egritudoes mris:
 et ei? repletio. Qui aut fit ex pculsioe fca
 sup albema aut sup timp?: scie suis signifi
 catioib? Et differentia qdez me subet et apo
 pliam e: q hntez subet possibile e itelligere
 et exatari et sunt mot? ei? leuiiores sensibz
 suis. Apopleticus vo puat sensu et motu.
 Et oio differentia me hntez subet et illu in
 quo e malefactio ppe debilitate cordis: est
 q pulsus hntis subet e fortior et silior pul
 sib? sanoz: et pulsus habetis linchopiz est
 debilior et durior: et sincopis puenit pau
 latim paulatim cu mutatoe coloris tenden
 tis ad citritatem ad silitudinē coloris mor
 tuoz: et infridat extrema: in subet autē nō
 alterat color faciei: nisi ad illud qd e bonu:
 et nō exiccat frustū faciei et nali. neqz mut
 tat a forma dormietū nisi puo tumore et in
 flatoe. Et differentia qdez me hntez subz: &
 illa cui? matrix pfocata e: est q possibile
 e: vt hns subz itelligat et loqē cu pcpitur.
 Illa uo e? matrix pfocata e: itelligit cu dif
 ficultate: et nō loqē penit? Et e motus et
 pzie mot? colli et capitis et pedū facilioz
 in eo q bz subet: et sens? et aptio palpebra
 iū facilioz in hntē mris: pfocata. Et est p-

focato mris ca venies sbito: et idicat pra
 te sui et finie a miorat. Et subet extendit
 et fit itroic? i ipo i pfudatoe gdati: et iei
 pit a sono gūi: n ca ei? sit frig? subito eue
 nies aut medicia ebibita. Scias ergo illud
 De cura subet: et soni gūis: facti i febrib?
 Vbeth qdez q accidit ab egctudie
 exnte in aliqb? mēbris: semita cu
 re est puenire ad mēbrū illud cuz
 regie vt purget et remoueat qd i ipo e. Et
 pfortatio cebzi ita vt matiaz non recipiat.
 Et illud qdez ubi gra fit cu oleo rosato &
 aceto plimo: ne oleū dormire faciat: et pci
 pue cu ipm e solū cu expssioib? fructuum
 cofortantiū. Et p? illud adhibeat embroce
 ifrigidatue. Demde fiat pmutatio ad reso
 lutiua: si fuerit in cebzo retentū aliqd. Et
 tu qdez iaz sciuit oia illa in canone. In eo
 aut q fit in febrib? et in pncipio piodoz oz
 vt icipiat a ligatoe extreitatū et motu ster
 nutationū assidue: et odoramento aceti et va
 poris ei? et vinctoe capitis cu oleo rosato
 et aceto plimo: aut aq egeste et aq gnati:
 et stipticoz. Ille aut q fit ppe potū narcoti
 coz curet fm illud narcoticum et deē egro
 ad potaduz thiriaca ipi? et qd dicturi sū?
 in libro qrtio. Subet aut facti ex frigore ex
 trinfec? adueniente cura est pot? tiriace: &
 metridati: et diamusci: et ebroceē cap cum
 aq in qb? cocta sūt ruta et castoreū et pi
 retrū. et vngat cap cu oleo de ben: et oleo
 de duab? spicis cu castoreo: et squilla: &
 oleo muscelino et oleo costino cu castoreo
 et silr adhibeat emplā facta ex castoreo: &
 sqlla: et musco. et sint castorei ptes due: &
 sqlle ps vna: et musci qntitas pua: et odo
 ret muscū assidue: et vtae eis q oca sūt in
 calefactoe cōplonis cebzi: s3 cu labore absz
 facilitate. In illo aut q fact? est ppe dñum
 sanguis. optz vt icipiat a flomia cephalice
 et vctolis cruriū. aut floia sophene: et vta
 tur clisteri tempato: et subtiliatōne cibi: et
 vtae eo qd torefactu e. Illū at q fctus e ppe
 dñū hūitatis pure q nō e cu mā: oz vt cu
 res cu emplis factis cu castoreo: et flore sq
 nati: et costo: et nuce cipssi: et sauiā et eu
 forbio et piretro et deliceē cib? et alienē
 tur olea & ebroce nisi cu cautela. Hūecta
 em q e in oleis qnz vinct vtutez mediciaz
 n sit valde fortis: et oportet vt amistratio
 fiat inunctōis capitis et rubificatōis ei? et
 odoratōis musci Et si fuit hūiditas cu mā
 flatis optz vt euacues cu clisteri forti pus
 et igenie ei vt euodat et plimū ei? qd ex fla
 te e i sto. et oz ut euodat cu eo: qd fla icidit
 ex eis q dicē? i suo loco. Et admist ebrocal

*Summa / am
 quomo
 sube
 et apia
 difram*

digestivas fortes: et caput p̄gia & sternu:
tatoria et gargarismā: et r̄liq̄ q̄ sciūstī i ca
none sic tibi p̄terit. Et ex cura est: vt eger
audiat et videat res q̄ ip̄m p̄stant: tristi
tia em̄ in hm̄i egritudibz in q̄bz debilitat̄
cogitatio et extinguit̄: est ex eis q̄ cōmouēt
aīam: et reducūt eā ad rectitudinē. Et ex
medicis q̄dez vigilare faciētibz est epithi
ma factū cū calchātō: et absterio faciei cū
aceto: & cōstrictio extremitatū i ferioz et
amīstratio sternutatorioz.

De vigilia et sahara.
Vigilia q̄dez ē dispō aīalis cū effun
dit spūs ei? ad istrumēta sens? &
mor? vt eis vtaē. Sahara vō ē supfluitas
in vigilia: et egressus a re nat̄ali. Et ei? q̄
dem cā cōplonalis est caliditas et siccitas
p̄pter igneitātē spūs: et mouet semp ad ex
teriora. Et caliditas vehemētī? est faciens
sahara et anteri? faciēs. Et sahara q̄dē q̄nz
fit ex nitrositate hūiditatis ocltate i cēbro
aut p̄pter dolorē et cogitatōes cōnes. Et est
sahara cui? cā ē lumē: et loci illuatiō: cū p
uenit in hm̄i aliq̄s p̄parat̄ sahare. Et est
sahara q̄ est p̄pter maliciā digestōis et multi
tudinē replois. Et est sahara q̄ fit cā ei? q̄
inflat et amouet hūores et sōnia et timorē
in sōno sic fabe et silia. Et est sahara q̄ fit i
febriz p̄pter eleuatōz vaporū siccoz mor:
dicatūoz ad cēbrū. Et dolor q̄dez q̄ decte
pitis accidit ex sahara ē p̄pter nitrositatē hu
moz eoz et salsedimē ip̄oz: et siccitatē sbe
cēbrū ip̄oz. Et est sahara q̄ fit cā ap̄tis me
lancolici in cēbro: aut cā cancerosi in p̄tibz
cēbri. Et dicit q̄ ille in quo sahara fit for
tis: deinde accidit ei tussis: moriē. Et nos q̄
dem iā dixim? in capitulo sōni q̄ oportuit
nos dicere.

Signa.
Signa ergo ei? q̄ fit ex siccitate pura
sine matia et nō socia calitatis: sunt
leuitas capitis et sensuū: et siccitas
oculorū et lingue et nariū: et q̄ nō sentiē in
capite calor neqz frig? Eius vō q̄ fit ex ca
liditate cū siccitate: signa sunt iuētō signo
rum siccitatis cū inflammatōe et adustōe.
q̄nz ē cum siti & adustōe in origine oclorū.
Et ei? q̄dez q̄ fit ex nitrositate humorū: sig
nū sūt inuētiō hūectatōis in nariū? et lippitu
do in oculis et sensibilitas gūitatis pue: et
velocitas excitatōis apud sōnum cū saltu:
et illud q̄dē significat̄ ex regimie p̄terito et
erate. Et ei? q̄dem q̄ fit ex illuatiōe loci: a
ex cibo: signa etiā sūt cāe ei?. Ei? vero q̄ ē
ex ap̄ate melico: signa sūt signa p̄dicta ml
tories. Sed ei? q̄ est ex dolore: aut cogitati
onibz cōibz et febriz acutis: signa sūt ei?

cause.

Cura eius.

Oportet q̄dez vt habēs illā cui? cā ē
siccitas: vtaē cibo hūido et balneis
tempatis p̄pe. Qd si balneū ip̄z nō
facit dormire: tūc est nō tempati corpis &
nō bone p̄plonis et neqz nisi i potestate sic
citatis: aut in p̄tate hūoz maloz quos bal
nem eleuat. Et optz vt deserat cogitatōz
et coitū et laborē: et vtaē q̄ere et trāq̄lita
te et assiduitate inuētiōis capitis cū oleis
hūectatiuis p̄dictis: et emulsiōe lactis sup
caput: et ebrocis hūectatiuis p̄dis: et arc
ctōne cū nariū? oleoz: et caput p̄gis ip̄oz
et distillatōe eoz i aure: et p̄pie olei nenu
farini et p̄cipue faciēdo cappurgiū: et fric
catōz inferiorū pedū. Eius vō q̄ ē ex calidi
tate cū hoc: regimē ē cū additōe facta i re
gimie hāz medicarū et amīstratio: ubi ḡra
rasure cucurbite et porulace et muscillagi
nis psillij et ūge pastoris & sempuue et si
miliū. Et ex minoticiis est somn? suauis sub
tilis cū quo nō ē zethez: et sit ei? casus gūis
aut si sit cū hezez sit eqlis: et p̄pter illud so
nitus arborū et sonit? aq̄ faciūt dormire.
Eius autē q̄ facta ē ex dolore regimē ē sēda
tio doloris. Et ip̄i? cura est cū eo qd p̄pū
est vnicuiqz dolori in capitulo suo. Facta
vō in febriz: multotiens hūi dā in portu
adayacur pur: et facit dormire: et oportz
vt eā hūs vtaē ablutōe faciei et embrocis
et vinctōe timporis et frōtis cū oleo de pa
pauere et lactuca: et vt ponat̄ in sorbitōi
bus ip̄i? semen papauenis albi: et q̄nz stu
pescit ex narcoticis quoz descriptōes sūt i
antidotario: et troisci p̄dicti de croco i ca
pitulo de soda calā cū dissoluūt in exp̄siōe
papaueris: aut aqua rosata in q̄ coctū ē pa
pauer: aut aq̄ lactuce: et liniē ex eis frons:
cōferūt. Et ex eis q̄dez q̄ ad illud expta sūt:
est vt sūant casialigneas et opiū et crocus:
et dissoluāt in oleo rosato: et abstergāt̄ ex
eis nares: et silr epithia factū ex corticibz
papaueris et radicibz mandragore sup v̄e
qz timpora: et etiā odoramētū ex eis. Et q̄
sumit ex istis q̄ntitatē vni? ḡni herbi dor
mit sōnum cēparū. Qd si humor ad ip̄z ascē
dens fuit gross? fiat eplm frōti ex mellilo
to cū comoilla et robo. Et ex eis q̄dē q̄ dor
mire faciūt febrientes et alios: ē vt excrei
tates habentiū sahara ligent̄ cū ligamē fa
ciēte dolore: et corā ip̄is ponat̄ lampas: &
p̄cipiat p̄tibz vt multiplicet̄ afabulatōes
et smones: deinde soluāt ligatē repentē: et
remoueāt lāpas: et p̄cipiat ibi excreibz vt
taceāt sp̄ete: et tūc dormiet. In ea at̄ q̄ sūa
ē p̄pter nitrositatē et salsedimē: o: vt acceptō

quid sit vigilia
quid sit sahara
vigilia est productio
spūs atis ad iustitiam
spirituum et operatio
mōs exercitōdas
duore q̄ queda
sunt vigiliē mtes
et quedam mtes
vigilia mtes nihil
alind est q̄ exp̄siō
a summo
aufe vigiliāz sum
mūle sicut vnt
accidentia amme
fōres. fluxus ventri
dolor. claritas. inuētiō
fames et primario
inimicitia. nimia
repletiō et crapula
et indigestio. nimia
siccitas dominas in p̄
anteriori cerebri. nimia
caliditas. caliditas
siccitas simul. abondantia
color rub. in p̄teriori
cerebri. humor melanco
licus ibidem abondans.
humor phlogisticus calidus
sicut in feris. et si alique alie
cause inueniantur possunt reduci ad istas

ois acuti et falsi alienet et cibe eaz hñs pi
scib? petrosi et carnib? scilicet succabegi
cū pauco sale: & euacuent cū pillis ex sce
hebar. & assidue fiat inuctio capitis cum
oleis suauib? tepidis. Cūqz hec spēs saba
re accit in etate senū: e? cura ē pua. Verū:
tamē o? ut eā hñs vta? embroca ex aq? i q
cocta sūt ordeū et camoilla alhocuen: & n
aliud oī nocte: fci? ei dormire. & hñr odo
rent narib? fca ex oleo alhocuen a oleo yri
no: a oleo de croco. Et qñz o? ut i potu tri
buam? hñi saba? supflua vcuris e? time
tur resolo. ceratā & silia ex opio ut faciat
ipm dormire. Ei vo q n h? saba? cū hñoi
supfluitate sufficit ut laborz: & exēcitē et
balneet. deide ate cibū bibat aliqntulū vi
ni & pmedat cibū: qm dormiet in hora.

De lesione sensus.

Species nocumēti ptingētis i opatōi:
bus cēbri sūt ppter duas cās: & co
gnoscunt ex trib? moīs. Cūz ei sens? hoīs
ē incolumis: & imaginatō formaz rez i sō
no et vigilijs ē sana: deide sūt res & dispō
nes q̄s videt in vigilijs suis a in sōno suo
ex eis de q̄b? possibile ē ipm pponere: & re
mouenē ab eo. & cū audit eas et testificat
n remanēt apd ipm. tūc lesio illa est i meō
ria & i posteriore cēbro. Qz si in h? n est i
pedimētu: s? loq̄t ea q n sūt dicēda: & timz
ab eis a qbus timere n o? & putat esse bo
nu? qd n debz putari bonum. & sperat: qd
spanduz n ē. & inq̄rit qd n ē inq̄rend. & fa
cit qd faciend n ē. et ē potens suare ea quo
ruz vult rēcordari. tūc lesio est i cogitatōe
& i pre media cēbri. Si vo e? memoria &
ipm? loq̄la sunt sic eē debēt: & n p̄rigat in
hijs q agit et loquit aliqd contriū rectitu
dini: & imagine? res sensibiles: et colligit
villos: & videt singlia mendosa: & ignes
et aq̄s & reliq̄ mēdosa: a debilit ymaginē
formas rez i sōno et vigilijs: tūc lesio est i
ymaginatōe & i vtre anteriore cēbri. Et si
aggregant duo ex ill: a tria: tūc lesio est in
duob? vtrīb?: a trib?. Et si cogitatō ifir
met: & accit i ea adueniatō ppter cōitatem
lesiois i meōria pcedētis p̄mū: facili? est q̄
si ifirme? cogita? & seq̄t eā egtudo meō
rie. Et qdēqz horz ē declinās ad diminutō
nē: tūc egtudo ē ex frigoē. Et qdēqz est
declinē ad pmutatōz et agitātōz ē ex calita
te. Et qdā existiāuerūt q declinatō ad di
minutōz ē ppter diminutōz sbe cēbri. Et h?
qdē n ē lōgiquū apd me. Cā vo e? a ē in p
mis ab ipo cēbro: a ē ex mēbro alio: et qñz
ē ab extrinsecis sic p̄cussioe a cau. In curis
at o? te sollicitū eē fm pncipia q dixi i cano

ne. Et collige ex tabul egtudimuz mēbroz
capitis i libro secūdo medicinas ad illa oīa
uiuatiuas: q̄b? i eis vteris. & p̄siderabis q
ex eis et q̄ ex cibus ledāt eos: q̄re alienabis
eos in eis: et i de eas p̄siderabis: et alienab
eos a cibus q eos ledunt in ipis. De per
mixtione sensus & alienatōne.

Permixtionis vo sens? & alienatōis
declaratō est: qm q fit ppter cerebruz
ipm ē: a ex colera nigra: a ex sangui
ne calido inflamato: a ex colera citrina: aut
ex colera rubea: a ex calore puro: aut ex va
pore calido. & illa qdēz sunt ex eis q defic
cant. q̄re cerebrū mā spūs innati puaē: per
cui? sile possibile est ratōni viā suā suare
Et fca ppter membrū aliud aut corp? ē sic
q fit ppter stoachuz: a os e? a mirach: a p
pter matricez: a ppter totū corp?: sic in fe
brib?. Et totū illd vl est ppter q̄litate pu
ram veientez ad ipm: sic eleuatur a digitis
peduz & manuū qn apant. & a mēbris cor
rupte p̄lonis apatis. Aut ppter vaporem
calid colē & flegmatis iā putridi: & acuti
Et p̄mixtio rōnis magis incolumis est q fit
cū risu & q est fm q̄tē. & deterior q ē cū
agitātōne et rixa & audacia. Signa.

Scias q oīs dolor vehemens de quo
paties n q̄rit: et in q n sentit p̄mix
tōem et vima oleagimia signē in fe
bribus p̄mixtionē rōis. Que vo fit ex me
lācolia est cū tristitia et estātione mala: a
cū sigs mlie quoz i c? ipm? imeōrabimur.
Et si mlia ē colica ē cū lupiositate & auda
cia: & si ē mlia sāguinea ē illic leticia et ri
sus cū exuberatōe venaz. Facta at a cola
citrina est cū inflammatōe et caliditate & ri
xa & malicia mox et agitātōe vehementi:
& imaginatōe ignis & scitillaz: & adustio
ne āguloz oclōz iterioz et citrinitate co
loris: & inflammatōe capitis: et extēsiōe cu
tis frōtis: & p̄fundatōe oclōz: & saltu ad
oppositū. Et i illa qdē q fit ex rubea sūt acci
dētia ista vehemētiōra & magis p̄usa. et h?
qdē gñis ē p̄mixtio q fit i febrib?. Et plm
fit i pestilētiālib?. Cū ea at q fca ē ex cali
tate et siccitate puris: n sūt gñitas neqz si
gna mēz p̄dēaz i canone: & i capitul p̄ce
dētib?. Facta at ex flegmate iā putrefacto
& acuto hñtibz: accit ut eis adsit cū per
mixtōne seuēitas: & ut eleuet supcilia sua
maib? suis oī hora: et ut ipoz capia gñēē
et patiat subet ppter s̄bam frigoris: sic p̄mi
scēt eoz rōes ppter accētia calitatis. et isti q
dē n sepāt ab eo qd tenēt: & plerūqz accit
eis ut extimēt seipos bestias & aues. Et vlt
qdē p̄mixtio rōis cū accit a calitate sicca:

*Alienatio pp corobru
fa a mēbris corp?*

Alienatio pp p̄mixtiōem

*Signa alienationis
p̄mixtionis*

Signa facta a mēbris

*Signa facta a colera
citrina*

*Signa facta a mēbris
corp?*

tūc ipaz signē vigiliē. Aut a calitate hūidi
sanguis a a flegmate putrefacto: tūc signē
ipam subet. Illa vō cū cā ē vapor ascēdēs
ex mēbro: cognoscit ex dispōne illi? mēbri
dolorosi: si fuit mēbrū. a corpis toti? si fuit
cōphēdēs sic i febrib? cōicātib? Et cog^o
scit an ē pura: a cū mā: aut vapor. & sig^o q
de? oīm illoz pōca sūt i c^o d soda.

Cura eius.

Q Vram ac qm mliā adhibet: dicē? in
ca^o mlie. In cuā at pmixtōnis scē ex
sanguie oz incipē a flōmia: & ab oib? q tem
perāt sūguinē & ipz ifrigidāt: & e? eēntiā
rectificāt. Ei? vō q scā ē ex citiā a rubea:
cura ē vt incipiat & euacuet: & permute
oplo aut corpis toti? a capis ppe. Et amī
strenē ifrigidatōes & huēctatōes pōcē in
canene: & amīstrāt empla p? ratiōe capil
loruz: q si coartēt & fortior fiat regat alio
regie. Et ex eis qde? q oueniunt pmixtioni
sens? calē: ē cerotū ifrigidatū ex oleo rosa
to & aceto sincipiti supposituz: & oleū vīo
latū: & lac si n fuit febris: a oleū rosatuz &
papauer cū cautela repulsiōis vaporum
Cūq? vigiliē adfūt: tūc oīa epithiata sūt n
iuuatiā. Et qnz faciūt euz possidē pstrictio
nez calitatis: qre n faciās caputpgiū: et faci
as augmētuz i atēctōne: ymo pnter adhibe
clistere lenitiuū In ea ac q sit ppe membri
cōitātē vtē capis pfortatōe: et e? ifrigida
tōne et atēctōe ad pēriū. Et h^o totuz qde?
iam scit ex canonibus pteritis vlib? et pi
cularib? Cūq? euz calitate et ratiōis pmi
xtōe n sunt debilitas et sig^o apatū: oz vt pa
tiens alapis cedat vehemēt. Et qnz nēcia ē
pculsiō: vt ad ipz ipi? redeat ratio. Et qnz
oz vt cap e? fm crucē cauterizēt: si nihil a
liud ofert. Et ex reb? ipi? pferētib? ē: vt fū
dat sup capita ipsoz decoctio ped et capi
tuz. Et mltotiēs sanat eos alfelur cum ex
eo bibūt et cōmedūt ipsuz dieb? aliqb? sic
est: a i aliq^o alio fructuū: et dulcib? mē ea
q coopiunt et faciūt n apparere.

De stoliditate: et amentia.

Differētia int pmixtōez rōis et int sto
lido tatē & amentia (quāuis sint duo
ipedita rōis: & sit cā faciēs ptingere vtz
siml cadēs in vētre medio cēbri) ē qd pmi
xtio sens? ē lesio i opatōib? cogitatōis fm
mutatōz Stoliditas vō & amētia sūt lesio
fm dimmutōez a destructōez: & ē dispō si
milis fuitati & infātie. Et tu qdē iā sciui
sti: q spēs opatōnū sūt tres. Hui? aut eg
tudiū cause: aut sūt frigiditas pura: a cū
siccitate cōphēdens sup ventrē mediūz cē
bri in lōgicūtie diez & spaciū: aut frigidit

tas cū aliq^o flatico i vacuitatib? vasoz cē
bri Et cā i h^o n ē nocumētū ex frigate & ca
litate: n qm h^o nocumētū ē destructō & di
minutio. qm calitas ē faciēs cogitatōez. q
ē vn? ex motib? sps q^o mouet ab ātenore
pte cēbri vsz ad e? postremā & ecōūso Et
calitatē qdē eleuat mor? & iuuat ipaz: &
pgelatō phibet ipaz Qua ppe pōita ē oplo
h? pte cēbri decliuis ad calitatē: & pōita
ē i medio vt sit ei rōit? ab ymaginatōe ad
mēdiā. Et tu qdē iā sciuiſti ymaginatōem
& mēdiā i loco suo. Cura: hec aut eg
tudo curat a calefactōe cēbri & huēctatō
ne ipi? si fuit cū siccitate aut resoluē e? qd
ē i ipo: & euacuatōib? cū medicis magis:
& vōitu scō cū oximelle sūllitico: aut leie
rafani si fuit a matia. Et ex illo oz vt puei
atur ad exitād cor cū medicis sibi ppijs sic
diamuscū & meridatū & elmuſera et hīs
silia. Et neq? oz vt plōgē? smonē in h^o c^o
Iam ei sciuiſti modū silis h? regis i canoib?
i eo qd pterit. Et oz qdē vt sit hospitium
e? dom? lūosa. Et vlt qdē vigiliē & saba
ra & subtiliatō cibi & paucitas ipi?: & de
climatō ad oploem sicciorē: & ad subtiliatō
nem sūguis & tēpand ipm: & paucitas ip
sius: & calefactō eius ita q nō sit vehemēt
ebullitio & calefactō: ymo sic caliditas sū
tilis nō feruens: hoc em est ex eis q rectifi
cāt sensū & mūdant ipm. Et nihil ē magis
inimicū sensui q replō ex cibis & hūidita
tibus. Et siccitas nocet sensui: nō vñ ē di
minutio: sed vñ est supfluitas in velocitate
motus: aut vñ ē paucitas spūs vehemēt
aut e? resolu cū aliquāto motu.

De corruptōe memorie.

Psa ē cōpar stoliditati: nisi qz ē i pos
teriorē cerebzo. qm ē dimmutō in a
liq opatōnuz posterioris cēbri: aut
destructio i oib? eis. Et e? qde? cā pma a
pud Galienū ē frigiditas aut pura: aut cū
siccitate: & n impmēt in ipa sile. Aut cum
hūiditate: & n hūat qd impssuz ē in ea. Sz
si ē cum siccitate sig^oficāt ipaz vigiliē. Nā b
uat res pteritas: & nō ē potēs seruare res
momētaneas illi? hore. Et si est cū hūidi
tate: sig^ont ipaz subet: & q pterita pētus
n seruat: & forsitā seruat ea q sūt illi? hore
& momētanea spacio maiore q pterita. Et
si fuit illic frigiditas puā: est stupor: & ver
tigo. Et fortasse erit ex siccitate et calitate
& erit cū ea pmixtio sens?. Et illō quidē a
in illa pte cerebri ipius: a in vētre ipius: a
in vase ei?. Et qnz sit ppter hūores & ma
licia cōplexiōis timpozū peruenientē ad
cēbrum: & quidam ātquoz iam dixerunt

*clivis pte pphitiane
et ptem hōnem ratiōem*

hoc: & est ex eis que testificata sunt & exper-
ta. Et obliuio quidē & corruptio memorie
sunt plim non accidunt nisi a frigidoitate & hu-
iditate. Quoniam tunc sit ab aposteātibus cēbri &
prie frigidois. Et scias quod obliuio quoniam accit
cū sanitate: nūciat egritudines cēbri ppiquas
sicut epliam apoplexiam & litargiam.

¶ Signa causarum eius: & specierum ipsi.

Oportet ut cognoscas illud ex canoni-
bus & non iteres eos in omni hora. Cu-
ra. Illa autē quod separata ē a caliditate &
siccitate ē facilius cure. Et ei quod cura
ē cū eo quod dictū est multoties. In ea vō quod
facta ē a siccitate nuda: oī egrū nutrirī ex
cibis huēctantibus tepatis: & ut amīstres
exēciū ptiū capitis cū fricatōe & pssioē
scā cū pānis aspis: & motōe manū & ped-
& vlr exercitiū quod nō sit forte: sed sit sūm qn-
titatez quod fiat fames: & pueniat augmentuz
cibi: & quietē et sōnuz: et balneū: et calefa-
ctōem cū emplis calefaciētibz notis: quo-
rum remediātōem nō iteram? & cū vcto-
lis sup caput absz scarificatōe: & cū medi-
cinis rubificantibus. Et fortasse necesse erit
ut plim sit posterius vbi collū iūgiē craneo.
Et amīstrenē aq in qbz decocta sūt camo-
milla & mellilotū & pedes capraz: & ex o-
leis oleuz de narcisco & keiri. Quod si fuit a
mā hūte frigidoitatez & huīditatē: euacua
ipm p digestionē cū eo quod scis: & habitet
i domo multi lūis. Et icipiat p mū ab eua-
cuatibus: quod sunt faciliōra sic vera & pulpa
coloqntide & castoreū. Deinde gradatī p-
cedat ad veras mgnas: postea amīstret (si
cōfidis quod non sit malicia pplonis calide)
pfectōem anacardimā: quoniam ē fortior in pfor-
ratōe sensus: & facientē adq̄rere seruatōz
& iuuatissimā seruatōis. Et amīstra etiam
reliq digestiua ex rubificatibz & gargaris-
mis & odoramentis quod scis: & nō festines in
desiccātōe ei: s; gradatī pcede. Et caue
ne desiccātō tua cōsequat finē huīditatum
pncipaliū: & cōsequat eā frigidoitas pplonis:
illō em ē ex eis quod in obliuioē augmētū pre-
bent. Et opz ut alienēt a se ebrietatē & suf-
flatōez vctoz & replōez. Et alienēt ab ab-
lutōne cū aq penit: calida quodē ppter illō
quod ē i ea de mollificatōe: & a frigida quodē
ppta quod stupefāt & nocet spūi sens: quod
si eis accit replō subtiliēt igimē p? ipam.
Oportet gō ut alienent a cibis retentiuis &
guatis & vaporos: Replō vō ex vīno scā
nocz valde: s; paucū dilatat aīaz & pfortat
ipm & scit ipm bonū: & excusat a multipli-
catōe aq. e? vō multiplicatō ē res magis no-
cēs eis. Et dormitio mltā i meridiē: & vlr

son? mltus nocz plim: & ppe sup replōem
plimā. Supfluitas quoq; vigiliāz debili-
tat spūi: & resoluit eū. & cū hō replet cē-
brum vaporibz: & eis quodē expta sūt acor?
nutrit: & pip longū nutritū: & iuēta sūt
maifeste addētia in suatōe. Et medicamē
hō ē exptū: & e? quidē pfectō. Re. olibai
cipi pipis croci mirre ptes eqles: omisceat
& sumat in oī die pōd? .3. vni? Et hoc ē
iā ē exptuz: pipis ptes duas: cimīni tūde?
& zucari albi ptes tres. Et exptuz ē etiā oī
die i ielunio potare in ipa olibai tres q-
tas aurei: & pipis qrtā. & itez cimīni ptes
qngz: pipis .i. acori .ij. cipi .ij. mirabolai ni-
gri .ij. mell anacardi .i. mell duplū oīz. Et
oī ut redeas ad medicinas singlares scēptas
i libo secūdo: & eaz loc? i tabul egritudinū
capitis. Et oī ut sit hospitū hmoi dom? i
quod sit lumē plim. Facta vō ab apatibz cē-
bri curat cū eo quod dcm ē in karabito & li-
targia & subet asabari.

¶ De corruptōne ymaginatōis.

Ipsa eadē cognoscit ex sigs narratis
in alijs capitul. Verūtn ē in aterioē
pte cēbri. Et e? corruptio ā est ut ymagiē
tur quod nō ē: & videat res quod nō est inue-
tio. & illō ē ppter dominiū coleraz i ante-
riore pte cēbri: ā ppe dñiū malicie pplōis
calide absz mā. Aut ut minuat ymaginatō
& debilitet ab ymaginādo res ymaginabi-
les: & neq; videat visiones: & somnia nisi
paz & obliuiscat eoz: & obliuiscat forma-
rū sensorū qliter sūt: & neq; ymaginerur
eas. Et e? quodē cā est eadē cā. quod est diminu-
tōis mediē. Verūtn plim corruptōis medi-
ne nō sit nisi a frigidoitate & huīditate: &
paucitas ipi? sit a siccitate: & res hec est e-
cōuerso. Verūtn hō istrumētū creatū est
lene: ut velocit fiat e? ipssio quod ymaginat
& illō dux ut solo e? difficil fiat ab eo quod
i ipo ē ipssuz ppe res cadētes in ipo econ-
rio. Et corruptō quodē mediē cadit i duab?
dictōibz sēlatoz: & i corruptōe ppositōis
eoz. & corruptō ymaginatōis cadit sic i sē-
latis & formis ipoz: & hō quodē scit ex arte
alia. Quod at magis significatiū ē quod egritudo
ē ex huīditate ā siccitate: ē dispō sōni & vi-
giliāz: & dispō siccitatis oculoꝝ & nariū
& huīditatis ipoz: et dispō coloris lingue
et huīditatis e? ā siccitatis ipi? Et quoniam est
egritudo corruptōis ymaginatōis nō ipius
diminutō: tu es sufficiēs ad cognoscenduz
eā: et quoniam ē a melācolia: ā colā: ā a pplone ca-
lida singulari p illō quod dictū ē et scit. Cu-
re aut illi? sunt sūm curas que sūt in egritu-
dibz pētis. Verūtn oī ut cuā sit i ptiibus

Corruptio in ymaginatio
est in antea p
est in

principioz sens? Et si necia ē fricatō: a ven-
tosarū appositio fiat i anteriorē pte cēbri.

De mania & canina.

Expositio manie ē demoniū lupinuz
Cania vō ē spēs e? exns cū ira pmi-
xta tripudio: & inq̄sitōe corrupta p̄mixta
petitōi: quēadmodō ē ex nātis canū. Et sci-
as qd mā faciēs demonium lupinū ē ex sba
matie faciētis mel'ia: qm̄ vtreqz sūt mlice.
Verūcū cā faciēs dmoniu ē mlia adusta fa-
cta a cola: a a mlia q ē dterior. Et faciēs
mlia ē mlia nāl mltā a adusta. Sed ē fca a
flāte: a sāguie dulci: paz tñ fit a flāte adu-
sto. Si at fiat ab ipā mlia: tūc plm̄ fit (cuz
mlia n ē n mania) cū sua applicatōe i ātioē
pte cēbri & sba e? qm̄ ipi? applica° ad cē-
brū ē sic applicatō maiei karabiti. Et mlia
qd ē cū malicia extimatōis & cogitatōe
corrupta: & tiōre & dte: & neqz ē i ipsa a-
gitatō vehemēs. Mania vō tota ē agitatio
et salt? et inq̄sitō et lupositas: et aspectus
cui n̄ assilāt aspect? hois: ymo res ei ma-
gis silis ē aspcus lupoz. Et differt ab vna
spē karabiti cui eā hns i dmoio assilāt: qm̄
cū hac egtudie n ē febris sm̄ plm̄: s; kara-
bitus nō euacuat ab ea. Cania a ē species
manie m q ē associatio vehemens & aicicia
cū obediētia & pueiētia siml. Et m ipā q
de? n ē credulitas p̄tentōis q ē m maia &
ē qī ad sāguieā p̄p̄qoz. Hec aut egtudo
plm̄ accit m autūno p̄pter maliciā huōz
Et qnz multiplicat m vere & estate: & est
ei excitatō ap̄ flatū septētrionis p̄pter de-
siccātōez septētrionis. Et hanc qdē egtudi-
nem plm̄ nō rsoluūt n̄ emorroydes & vari-
ces. Et cū accit successiōe ei? ydopisis:
soluit eā cū huīditate sua: p̄p̄ie cū e? cā ē
caliditas epatis & ipi? siccitas. Et multo-
tiens accit hec egtudo p̄pter cōitatē stoā:
chi: quā vomitus sanat.

Signa manie vlia & speciez ipsius.

Ig itaqz vlia e? sūt: qd muta° opati-
onū moraliū & mobiliū ē muta° p̄-
dicta. Sig vō indicatā ipaz: sūt sic i
cubus cū caliditate cēbri: sic & si replean-
tur pedes sāguie: & fiant rubci: a coagule-
tur sāguis i māmilla mulieris. Et sigt mo-
tus corruptōis sāguis. Et p̄mū qnz sigfi-
cat: qd scā ē vlit cā corruptōis m m̄bro: i
quo calor inat? n ē fortis regēs sāguie bñ
imo corrupit i ipō sāguis aliq corruptōis
spē. Et cū accit lignū p̄mū i fine maie: for-
tūan sigficat ipi? rsolutōz sigficatōe vari-
cum. & multoties accit maia i egtudibus
acutis sigficās crīsim. Ergo si reliq sig ei?
iutōez attestent: sigficat qd crīsis erit bo-

na. Et qnz ē vehemētia manie signs crīsim
ipi? maie. Et signū qdē fce ex mlia a mlia
adusta ē qd e? dmoniu & lupositas e? fiūt
cū cogitatōe & dte spacio aliq°. Deīn cū
moueē & loq̄t: incipit rōcinari cogitās: po-
stea cū iterat sup eū n̄ ē possibile euadere
ex eo: neqz facere silere ipz. Et ē extenuatō
corpis i ipō vehemētior: & color ad nigre-
dine decliuior: & sōnia deteriora. Et qnz
vomit aliqd acetosū ex quo ebullit terra.
In ea at q ē a mlia colica fiūt pmutatōes
ad p̄tentōez veloci? & qes ab ea velocius
& n̄ recordat p̄tentōis & odij: sic recordat
e? p̄m? a miorat e? qes & multiplicat mo-
t? ipi? cū rixa et agita° e?.

Cura eius.

Ireplōem vides huōzū: flōma. Et
si vides dñiuz colez i corpe p vīmā
& reliq sig: euacua cū decoctōe epi-
thimi a mirabolan: si ē cola mlica. Et si ē
mlia pura: fortasse necesse erit tibi vt eua-
cues eā cū epithimi puri pōdere trium. 3.
cū oximelle & pillis d azulo. Deīde veī ad
caput & euacua si ē ibi replō sāguinea a
melia sāguinea ex venis q sūt sb ligua. Et
assidua ipi? euacuatōez cū hīs pillis qm̄
p̄fectio. Re. yere pigre: epithimi: sticados
oīm triū añ p̄tem vnā: scamonee mirabol.
āboz ana. p̄te mediā: fiat ex ea pille magne
& p? vlem euacuatōez m noctib? sepatis
sumat ex eis quaqz nocte pōdus duaz. 3.
Et ex eis qdē q p̄ferūt ad illō sūt pille isti?
modi. Epithimi polipodij āboz añ. 3. j. la-
pidis armeni: pulpe mirabolanor kebuloz
ana. 3. j. sticados. 3. x. sal' indī: pulpe colo-
quintide amboz añ. 3. iij. bellinici emblici
bafech ellebozi nigri oīm añ. 3. iij. curbit. 3.
xx. cōficiāt cū oximelle mellino & amistrēē
Et fiat gargarismata cū oximelle scamone-
ato. Et n̄ supflue vtaris pill' de seibar: sed
vtere eis toto tpe quo assidue inueit i eis
lenitas. Cū at maliciā p̄p̄lois calām sētis.
absctōe eas: & p? euacuatōez puei ad ifri-
gidatōez & huēctatōez cū ebzocis & alijs.
Et fortasse nēm erit vt i die qnquies em-
brocent & lmiāt capita ipoz ex decoctōe
pedū & capitū: & mulgeat sup ipā lac: &
ponat sup ea butir crudū. Sitqz intentio
tua i huēctādo maior itentōe tua i ifrigi-
dādo. Verūcū si nō inueis medicias vehe-
mētis huēctatōis n̄ frigidās pone cum eis
camomillā: & fortasse nēcū erit tibi vt eol
dormire facias super medicamē qd tribui-
sti eis m potu dabis eis ergo bibendū cuz
aqua granatorum dulcium vt humectet:
aut cum siropo de prunis vt leniat: a cum

a mltā aduſta
a colera
a dmoniu lupinu
a mltā aduſta
a mltā aduſta

Exgritudo ipa accit
m autūno p̄
malitiam humaz

30.
a
p
a q̄ ordeī. Et embroca eos cū aq̄ in q̄ coctū
sit papauer: vt dormiāt. vey recti? est vt
ponas in ea paz camoille: et emulge super
caput lac et olea iuuatā ad illō sunt bona
Et cū amīstrauis embrocas et cap̄purgā
huēctantia et olea: ingēia vt dormiant po
stea fm dispōem q̄ fit sōn? ex embrocis et
oleis faciētib? subet et pprie oleo d̄ lactu
eis. Et i potu tribue eis qd̄ huēctat: sic aq̄
ordeī. Et nō des ei ad potand̄ aliqd̄ qd̄ cur
rat cursu oximell: et i quo fit subtiliatō et
delicca? et icisio. Et quotiēs videris nāz du
ram: clisteriza infirmuz vt n̄ eleuēt ad cap̄
vapoēs ipediētes ex fece: et oz vt i aq̄s ip̄
sōz des i potu radices fenicli siluestris et
sem̄ e? et radicē vitis albe. et ē alfeur qm̄
sunt iuuatā. Sitqz ip̄oz potio aurei vni?
quaqz die: si at illā nō biberit abscode eā i
cibis eoz. Et corā infirmo sedeat d̄ qd̄ ve
recundet et quez timeat: et stringant coxe
et crura e? semp: vt assidue vapor ad infe
riora ehaē. Qd̄ si timeē qd̄ seip̄os ledāt: ligē
tur fortit: et ingrediāt i cabijs. et suspēdā
tur i suspēsozio eleuato qd̄ est sic argeatu
Et oz vt sint cibi eoz huīdi fm oēm habi
tudīez. Verūtū oz ne cū sua huīditate sint
ex eis q̄ opilatōes eueire faciūt sic amiduz
et q̄ silia sūt ei. Et nō deē ip̄is qd̄ plm̄ puo
cat vīmā: illud em̄ ip̄is nocz. Et reliq̄ cure
ip̄oz i q̄b? oz vt sibi timeāt et sibi caueāt
sūt cura melie: et nos remediabimur eius
i cō suo. Cūqz declināt: n̄ ē maluz si ad po
tād̄ deē eis vinū plm̄ amixtuz: nā illō huē
ctat eos: et dormire fci. **De melancolia**

Dicit mīa mutatio estimatōnuz et co
gitatōnū a cursu nāli ad corruptōez
et ad rōrez et ad maliciā ppter ople
xionem melācolicā facientē siluestrem spm̄
cēbz interī: et facientez ip̄m timid̄ ppter te
nebras ip̄i? (sic tenebre extrīsece sollicitāt
et timere faciūt) fm qd̄ oplio frigiditatis et
siccitatis contrā est spūi debilitās ip̄m: sic
cōplexio caliditatis et huīditatis vt cōple
xio vīmī ē pueniēs et cōfortās. Cūqz melā
colia opoiē cū rixa et saltu et scitill pmuta
tur: et notat mania. Et neqz dicit mīa nisi
e? eueitus ē a colā nig nō adusta. **Et mīe**
qd̄ cā: ā ē in ip̄o cēbro: ā ex cēbrū. Et it
la q̄ est in ip̄o cēbro: ā ē ex maliciā oplonis
frigide et sicce sic mā pmutate substantiam
cēbz: et oplōez spūs lumīosi ad tenebras.
Aut ē cū mā. Et illa q̄ ē cum mā: ā ē mā q̄
ē in veīs veiens ad eas ex loco alio: et con
uertit in eis ad colām nigrā ppter adustio
nē ei? qd̄ in eis ē et fit fex: et hec est plm̄.
Aut ē matia imbibita i corpe cēbz: et ē im

pediēs cēbrū q̄litate et substantia sua: et
effundit in ventrē: et multotiēs fit pmuta
tōe ex epilēsia. Illi vō e? cā est ex cēbrū
cōicat res alia: ex q̄ ad cēbrū huīd̄ eleua
tur: aut vapor tenebrosus. Est gō res illa:
aut i toto corpe cū ei dñat oplio melācolicā.
Aut splē cū in ip̄o rectimeē mīa: et n̄ po
test ip̄am p̄gare. Aut defect? et n̄ pōt tra
here colām nigrā ex sāguie. Aut qz in ip̄o
puenit āpa: aut n̄ pueit s̄z nocumētū aliud.
Aut ppter vehemētiā calitatis epatis. Aut
ē res illa ip̄m mirach: cū in ip̄o adunāt sup
fluitates nutrimentū et vaporis itestinoz et
adurunt huīdres ip̄i? et cōiunt i genus
melācolicū. et faciūt eueire āpa: ā n̄ faciūt
eueire: et eleuat ex eis vapor tenebrosus
ad cap̄. Et nomiat hec inflatō mirachia et
mīa mirachia. Et ip̄a qd̄ multotiēs eleua
tur ab āpate portonarioz epatis: et aduri
tur sāguis in mirach. Et ē illō qd̄ Gal. po
suit cām i mīa mirachia. Et theophilo qui
de? videt qd̄ e? causa ē vehemētia calidita
tis epatis et intestinoz. Et qd̄ alij ponūt
cām in ea opilatōes q̄ fiūt ex mēseraicis. et
non sit āpa. Sigt gō q̄ ponit cām in illo o
pilatōes i mēseraicis: qd̄ instrumētū istoꝝ n̄
penetrat ad venas: et accit ei corruptio.
Et sigt q̄ dicit illō esse ppter āpa longitudi
nē retētionis cibi i eis crudī cū dispōe sua.
et hoc āpa fm plm̄ nō fit calid: s̄z neqz ē il
lic febris et sitis et voitus colerū. Et qn̄ qz
ē cā gnātōis e? aer exterior. Et pncipiū qd̄
dem gnātōis e? est i cēbro: cū i stōacho ē
āpa calid: et adurit vapor e? i huīditati
bus cēbz: ā ē in matrice: ā reliqs membris.
capiti cōicantib?. Eius vō q̄ fit a frigidita
te et siccitate sine mā: cā ē maliciā cōplexio
nis i corde melācolice cū mā ā sine mā: cui
cōicat in ip̄a cēbz. qm̄ spūs aialis p̄tinu?
ē spūi vitali et ex substantia ip̄i? qre ople
xio e? corrupta mīa corrupit oplōez cēbz
et dūrit ad mīcā. Et qn̄ sit ppter cās alias i
fridates et deliccates n̄ ex corde solū cū tū
n̄ sit possibile vt fiat absqz coitate cordis.
ymo fortasse magtudo cāe i ip̄o eit ex cor
de. et ppter hō necz ē vt p̄leq̄ eua cordis cū
cū ā cēbz i hac egeudie. Et scias qd̄ sanguis
cordis cū ē teri? s̄bz clar? lericās iustit
corruptōi cēbz: et rectificat ip̄z. ymo n̄ est
mirū si sit s̄z plz pncipiū illi? ex corde: licz
hec egeudo n̄ p̄firmeē n̄ i cēbz. n̄ ei ē mirū
si cordis oplio corrupat p̄mū: et seq̄ eā cē
bz: et corrupat cēbz oplō: et seq̄ eā cor
et corrupat oplō spūs i corde: et fiat siluīis
et corrupat qd̄ ex ip̄o penetrat ad cēbz: et
iūuet cēbz ad se corrupēd̄. Et qn̄ accit in

fine egritudinū mālū: & pprie acutaz mlia
 et ē signū mōtis Et tūc accit hoi illi ut rēo
 deē mōtis & mortuoz plz. Et vlr qd colā
 nig multiplicat: & gnat qnz cā mēbz ope
 rāis nutrimentū qd est epar cū aduriē san-
 guis: a debilitat ab expulsiōe supfluitatis
 mlice: & ē min⁹. Et qnz cā mēbz qd ē eua-
 cuatoriū colē nigre & ē splē: cū obilitat i
 duab⁹ reb⁹. qru vna ē attēctio fecit sāguis
 & cineritatē e⁹ ab epate. Et alteā ē expul-
 sio supfluitatē q ex eo ad ipm ēhiē ad locū
 q ē ei ppat⁹. Et qnz gnat colā nig in mēb⁹
 alio: a ppē vehemētiā adustiois nutrimentū
 e⁹. a cā defect⁹ ipi⁹ ab expulsiōe supfluita-
 tis nutrimentū sui: qre resoluē e⁹ sbrile: & fit
 fex spissū ipi⁹ mlicū. a ppē vehemētiā mfrigi-
 datōis & desiccātōis e⁹ qd ad ipm pue-
 nit. Et qnz etiā fiūt cā in gnatōne eius cūbi
 generatiui colere nigre. Et quibusdam
 medicorū visū est: q mlia contingat a de-
 monio. S; nos n curā cū phisicā docē? si
 illud ptingat a demonio: a n ptingat. postq di-
 cīm⁹: qm si ptingit a demonio sufficit nob ut
 pūtat oploez ad colerā nigrā: & sit cā e⁹ p
 pinq colā nig: deide sit cā illi⁹ colē nigre
 demoniū a n demoniū. Ex caus vō fortib⁹
 i gnatōe mlie ē supfluitas tiōis & tristicie
 Et o; ut scias qd colā nig faciēs mliam: qn
 qz ē a colā nigrā nālis: a flegma cū pūtiē i
 colām nigrā ppter spissitudiez a ppē aliqn-
 tulā adustionē: quāuis b⁹ sit paz a rarum
 a sāguis cū ppter decoctōez pūtiē abs; ad-
 ustione vehemēti. Huōr at colic⁹ cū in ipō
 cadit adustio vltia fēit maniā: & n ē pēt⁹
 sup mliam: & vnaqz spēz colē nigre cum
 in cēbro ē modo pōictō: fēit mliam. Verū
 tñ qdā eaz cū mliā efficit maniā. Illa vō q
 ē magis incolumis: ē illa q fit ex fece sāgui-
 nis: & cū q est gaudiū. Et mliā qdē plerū-
 qz resoluē per emorroydes & varices. Et
 qnz miorat gna⁹ b⁹ egritudis in alb & pin-
 guibus: & multiplicat in brunis & pilosis
 extenuatis. Et multiplicatur gnatō i eo c⁹
 cor est vehemēter calid⁹: et cēbz ē hūidum.
 Quare fit caliditas cordis e⁹ gnatia colē
 nigre in ipō. et hūiditas cēbz ipius susce-
 ptua impssionis e⁹ qd gnat i corde ipi⁹.
 Ex eis vō q ad ipam sūt ppati: sunt trauli
 et sillabā multoties repetētes: anteqm di-
 ctione pferāt. liguas hntes leues: & odos
 mobiles: quoz faciēs sūt vehemētis rube-
 dinis: et brunis: pilosi. & pprie in quoz pe-
 ctōrib⁹ sūt pili: nigri & grossi: quoz vene
 sūt āple: & labia grossa. qm qdā istoz sunt
 significatōes caliditatis cordis. & qdā signi-
 catōes hūiditatis cēbz. Et plm sūt fm qd

Corpora preperata ad
 mēlancoliam.

appet statici. Et hec qdē egritudo pl⁹ accit
 vris: sed mulierib⁹ ē deterior: & multipli-
 cat i iuueib⁹ & senib⁹: & miorat i hyeme:
 & multiplicat in estate et autūno. et qnz
 excitat in vere plm: qm ver eleuat huōres
 & pmiscet eos sāguini. Et qnz ē e⁹ excita⁹
 cuz pyodis: in qbz excitat colā nig: & fer-
 uet et. Et ad illū quidē q ppat⁹ ē mlie: ci-
 to pueit āpa: cū adsunt ei tiōz a āgustie a
 msonietas. a retineē in ipō pūet⁹ cursus
 sāguis: aut vōit⁹ mlicus: aut reliqua.

Signa specierum eius.

Signa pncipij mlie sūt: extimatio mar-
 la & tiōz sine cā: et velocitas ire &
 dilectio solitudis & tremor et vtrigo et soi-
 tus & tñitus et pprie mirach. Cū at pfir-
 mata ē: tiōz & malicia estimatōis: & angu-
 stia et sollicitudo et esticia & aliena⁹ fmo-
 nis: & fastidiū ppter multitudinē vctoli-
 tatis: et spēs tiōis ex eis q sūt aut nō sūt
 Et plm tiōis e⁹ ē ex eis q nō timent bz cō-
 fuerudinē. Et spēs qdē iste sūt indefinite:
 qdā em eoz timēt casū celi sup se. Et qdā
 eoz timēt ne terra absorbeat eos: & qdā
 timēt latrones: & alij timēt ne lup⁹ ad eos
 ingrediat. Et qnz res pprie hnt in hoc imp-
 sionē. Et cū hoc qnz ymagināt res corā o-
 culis suis: q nō sūt vere. Et qnz ymagināt
 seipos fcos reges: a demones: aut lupos:
 aut aues: aut instrumta artificialia. Ampli-
 us qdā sunt q nōt: & pprie quoz melāco-
 lia ē sanguinea: qm ymagināt qd placet &
 delectat eos. Et qdā sunt q plozāt: & p-
 prie quoz melācolia ē mliā pura. Et qdā
 q diligunt mortē: & qdā q eā abhorrent.
 Signa vō e⁹ q est in cēbro: pprie ē supflui-
 tas cogitatōis: & assiduato sollicitudinē me-
 lācolice: et assidu⁹ aspect⁹ ad rem vnā &
 ad terraz. & significat ipam color capitis &
 faciei & oculoꝝ: & nigredo pilorū capitis
 & grossitudo eoz & antecessio msonieta-
 tis & cogitatōnum: & mora i sole & q silia
 sunt istis. & egritudies cēbz ātecedētes. &
 ut adsint sig q dicem⁹ membris cēbro coi-
 cantib⁹ pūeta. & ut nō appeat iuuamētuz
 cū membz illd medicat. s; remaneat & ve-
 sint accidētia valde magna. Et at q fca est
 coitate corpis totū: nigredo corpis et ei⁹
 arefactio. & retētio e⁹ qd euacuat ex sple-
 ne & stoācho. & qd euacuat cū pyodis ex
 ano aut ex mēstruis: & multitudo pilorū
 corpis & vehemens nigredo ipoz. & āte-
 cessio ciborū maloz melācolicoꝝ: quos te-
 docuim⁹ in libro secūdo. Et egritudies qdē
 qbus succedit melācolia: sūt sic febres tpa-
 les & pmixte. Veruntñ signa e⁹ que facta

Signa
 melanco-
 lie q est
 in cerebro

Signa mli-
 e q est
 in corpore

Signa mltie
facta a
splene

Signa mltie
E stomacho

Signa mltie
mirachie

Adverte
de signis
humoris
faciem
melanco
liam:

est ex splene sūt multitudo desiderij ppter
effusioēs colē nigre ad stoāchū: & cū pau
citate digestiōis ppter frigiditātē aplexi
onis. & multitudo rugit? lateris sinistri.
& inflatō splenis. Et illud qdē est qd n̄ ab
eis sepat: scz repletō vehemēs ppter infla
matōez. Et qnz est cū ea febzis qrtana: &
nā est lenis. Et qnz mordica colē nigre fa
cit vt sit mania. Sig at e? q est ex stoācho
sūt muetio signoz apatis stoāchi remeōza
tozū in ca° de egtudib? stoāchi. & augm
tuz egtudis cū satietate nauseatiua & re
pletōe & in hora digestiōis. Et multoties
excitant dolores cū eo apō cōmestione vsq
quo digerāt dolores: deide qescūt apud
digestiōē. Si aut ē calid: sige ipm inflama
tio in mirach & sitis. Et plm mliāz hñs est
splenic? Sig vō mirachie sūt gūitas in
mirach: & attēctio ad supiora: & nausea in
sepabil: & malicia aie: & corruptō digesti
ois: et eructuatio acetosa: et sputū hūidū
& rugit? & exitus vētositatis: & inflamatō
& vt inueiat dolorē i stoācho: a dolorē inē
vlsq spatulas: & pprie p? cibū vsqquo di
gerat pfee. Et qnz euomit flegma colicū: et
qnz euoit acetosū ogelās dētes. Et accidūt
ei hec accidētia ex acceptōe cibi: ymo post
ipm p horas aliqs. Et erit egestio ei? fleg
matica colica. Et alleuiat ppter bonitatez
digestiōis. Et augmētāt dormitōe ipius
& plerūqz pcedit ipam apā in mirach: aue
ē cū ea: & inuenit treōz plm? in mirach i
qbusdā horis. Hec aut egtudo augmētāt cū
satietate nauseatiua: & alleuiat velocitate
digestiōis. Et dicim? qd colā nigra faciēs
mliā cū ē cū sanguie: ē cū gaudio & risu:
& nō comitat ipaz tristitia vehemens. Si
at ē cū flegmate: ē cū pigicia & paucitate
caliditatis et qete. Et si ē cū colā ē cū agi
tatōe & lesioē & dmoio & ē simil' manie.
Et si sūt colā nig pura: tūc cogitatō i ipa
erit plima: & audacia erit min? n̄ moueat
& rixet: & hēat odiū: c? nō obliuiscitur.

Cura eius.

Oportz vt cura e? fieri incipiat ateq
pfirmet: qm facil est i pñ: & praua
& difficil' cū ē pfirmata. Et ncēm qdē ē vt
fm oēm dispōez aia ipi? letificet & iocūde
tur. & sedeāt i locis tpatis. & huēctet aer
hospitiū e? & odorificet sternē° odorifera
i ipo. Et vlr oz vt sep olfaciat odoēs bonos
& floēs boi odoris. & suāt cibos laudabil'
chimi huēctatios valde. & fiat augmētū in
h° vt corp? e? tenerescat cū cib pueientis
b? & balneo añ cibū. Et effūdāt sup cap
e? aq tepida n̄ vehemētis calitatis. Cū ex

balneo egrediē: si paz sitis hz: n̄ ē maluz si
paz nq potz. & amistret frica° tenet facie
ens pōca i c° d pūatōe satiatif. Sicqz stu
diū tuū i huēctatōe ipi? sup tuū studiū i
e? calefactōe qntū possibile ē. Et alienet a
se coitū & sudorē vehemētē. Et alienz fabas
& carnes sallitas et lētes & caules: & vinū
grossū & nouū: et oē sal & oē saluz et acre
& acutū: & oē qd ē vehemētis acetositatis
oz at vt suāt pigue et dulce. Et euz volun
tas adē vt dormiat: n̄ ebrocet ipoz capita
n̄ cū aq papauis & camoille et albacoe. sō
n? ei ē ex pueientiorib? curis ipoz. Verū
tū succurrat cū eo qd tm afferat eis salutē
qntū nocumti papau acbuit. Si at mliā fu
erit ex malia splonis singlaris frise a sicce
sufficit vt amistret calefactōz cordis cū le
tificatib? & medicis de musco & tiriacha
& metridato & hijs silib? . Et cuā cap euz
hijs q dca sūt i c° d stoliditate. Et q ex ea
fortis ē accēs successioē egtudis alteri? ca
lide: facil' ē cure: ita vt ebrocatoib? imoue
atur. Si aut ē ex mā mlica pfirmata i cēb°
tūc thesaur? cuē e? ē tres res. Pria eaz ē
euacuato matiei: & fortasse erit p clistere
& voitū: nisi i illo e? stoāch? ē debil'. illuz
ei nūquā i hac egtudie vomere facias: neqz
et i mirachia. Et secūda ē vt amistret cum
euacuatoē huēctatōez assidue euz ebrocis
& oleis calis. Et poīs i eis ex medicis sic
camoilla & aneto et melliloto & radice li
li: vt nō igrosset hūo: ppter resolutōz purā
i q n̄ ē lenitas neqz grossitudo vt huēctet
et n̄ sit i eis resolutō. Quod si colā nig est
clōgata a calitate: i te ē vt addas sticados
et schea et folia lauri et calameū cū huēcta
tōe: et n̄ cures. Et amistra cibos gnatiuos
sāguis laudabil': sic pisces petrosos et car
nes laudabiles pōcas: & i qbusdā horis vi
num albū pmixtū pter atiquū et forte. Et
tercia est: vt amistret pfortatōez cordis (si
fēit oploem frigidā) cū letificatib? calidis
et si fēit oploez dclmātez ad calitatē cū le
tificatib? epatis. Et si caliditas ē valde for
tis tūc amistra letificatia frigida multe fri
giditatis: et illd qd scies ex pulsu. Incipia
m? aut distiguere regia ista: et dicā? (Eua
cua° qdē ita faciēda est: nā si vides venas
pleās qlitercūqz sit: tūc colā nig est sāguis
nea: flōma g° ex nig. ymo oz fm oēs dispōz
vt a flōia icipias: n̄ tiōz vehemētis debilitas
eis affuit. Et scias si matie sūt pauce: et sūe
i cēbro tm: qd tūc siccitas dñat sup oploez.
Ampli? si flōmas: et inuenis subtilē sāguis
nem non retineas sanguinem propter hoc
qm multotiens pcedit in ipa subtil'. Et silr

Canon de euacuatiōe

oz vt aplifices floiam: vt n̄ effluat qđ sub
 tile est: et r̄tineat grossū et augeat malicia
 Et p̄sidera qđ duoz latez capitis sit ḡuius
 et floma cephalicā q̄ seq̄t ip̄m. Et qñqz ne
 cessariuz erit tibi vt flomes basilicā. et ate
 flomiā venaz fr̄ctis moue pl̄: cū iueis siḡ
 coia. deide si iueis humores melācolicuz et
 decliue ad friḡ: euacua cū pillis factis ex
 epithimo et aloe et ello: et incipe a digesti
 one. Ampli? euacua i p̄n° rei cū medicinis
 lenib?: i q̄b? recipiunt epithimū. et pulpa
 coloq̄ntide et scamonee paruz. deide cū d̄
 coctōe i q̄ sint epithimū et agaricū postea
 si nō p̄ferūt amīstra yeras maḡs. deinde si
 p? illō idiges eūatōe amīstra ellōz cū cau
 tela et tiōze: et lapidē lazuli et lapidē arme
 nū: et pillas f̄cas ex eis sine tiōze et cautela
 Et mltoties q̄dez iuuat eos amīstra° harū
 medicinaruz p̄d̄caz i aq̄ casei fm̄ assiduato
 nez et mīoratōz flegmatis ex medicīna. Si
 g° n̄ p̄ferūt: reit̄era itez: et i omī ebdoma
 da euacua vice vna cū pillis subtilib? me
 dijs: et inē spaciū illō amīstra triphorā epi
 thimi. Exptuz nāqz est potare eos triphorā
 epithimi fm̄ hunc mod̄: sumāt triphore. 3.
 iij. epithimi. 3. j. yere. 3. 5. et in oī mēse eua
 cua cū aliq̄ forti d̄ yenis magnis et pillulis
 magnis donec iueias egtudine iā remotaz
 Et amīstra et voītu? p̄prie: si vides i stoā
 cho aliqđ qđ i egtudie augmētū faciat. et si
 n̄ e egtudo vehementis d̄bilitatis. et oz vt
 fiat voītu? cū aq̄ i q̄ cocta sint calamētū et
 rafani semē. Et recipiat exp̄sionē rafani i
 quo ifus? ē ellis: et dimissus aliquot diebus
 donec currat in ip̄o vt? e? cū oximelle. Et
 sumāt hūc eund̄ rafanū ifusū in oximelle.
 Sitqz quātitas oximell' triuz sextarioz. et
 q̄ntitas exp̄sionis e? sextarij vni? et au
 geat illud et minuat h̄z q̄ntitatē v̄tutis. si
 at v̄tutis times debilitatē: aliena ellm̄. Cū
 qz purgaueris intēde ad cor cū eis q̄ mul
 toties dixi? et hec q̄dē trīfora epithimi ex
 p̄ta est in h° ca°. Cū g° antiq̄e egtudo: ad
 mīstra voītu? cū oleo: et amīstra masticati
 ones: et gargarismata nota: et amīstra o
 doramēta bona et muscū: et ambrā et alefe
 uiati et xilolaloez. Et si mā fuit decliuis ad
 colerā citinā euacua cū decoctōe epithi
 mi et pillis stoāticis t̄patis. Et ex eis q̄dez
 q̄ euacuat adustā colam: sūt ea q̄ dicūt in
 ca° suo. Et tu q̄dē adde i huēctādo: et mī
 noza ex calefactōe: q̄muis n̄ sit tibi excusa
 ex camoilla: et q̄ sūt i e? v̄tute. Cūqz amī
 stras ebzocas n̄ ē via ad amīstrād̄ ifrigidā
 tia pura sup cap̄. Quidā at medicorū atiq̄
 rū laudauerūt i h̄mōi loco: vt suāt ex aloe

Elleborus debet
 administrari 9 h̄mor

oī die i ieiunio aliq̄ntulū: a d̄glutiat oī die
 aquā i q̄ cocte sūt absinthij. 3. iij. et x. he
 rates exp̄siois absinthij dissoluti in aq̄. Et
 laudauerūt vt sorbeat oī nocte acetū for
 te et p̄cipue acetū s̄lliticū. Nos at cime? *Aduer*
 i eo maliciā s̄lle et acetū i hac egtudine: n̄
 adlit fiduciā qđ mā sit ḡnata ex colā adu
 sta: qm̄ ē calida: nā tūc acetuz ē magis iuua
 tiuū ei alijs reb?: et p̄cipue s̄lliticū et oxi
 mell' f̄cm cū oximelle s̄llitico: et s̄llr acetū
 in quo poit̄ polium mōtanū a aristologia.
 Et qñz et iuuat acetū cū egtudo sit cū coi
 tate spleis: et mā ē in ip̄o. Et oz vt fiat o
 dor bon? e? cū opoitis egl̄ib?: i q̄bus reci
 piunt cāphora et musc? et oleū violatū et
 sit multū v̄ncēs cū odore suo siccitatē cā
 phore et musci et reliq̄ odoramēta frigida
 bñ idolentia huīda: et p̄prie nenufar. Qz si
 cā i mīa fuit ap̄a i stoācho et visceribus: a
 pplio calida i eis adusta: succurres illi cum
 eis q̄ ifrigidat cap̄ et huēctat ip̄m et p̄for
 tant: vt n̄ recipiat qđ p̄ueit ad ip̄m ab alijs
 Et si fuit cā i mirach: et iueniūt ventosita
 tes et rugit? et h̄ijs silia: qm̄ illō ē ap̄a i mī
 rach calid̄: cura ip̄m et ifsolue cū eis q̄ sunt
 nccia: de q̄b? dcm̄ ē i ca° d̄ ap̄atib?. Et cō
 forta cap̄ et imūge ip̄z cū oleis p̄forat̄is et
 huēctatis. Et amīstra v̄etofas cū scarifica
 tōe euacuādo sāguiez. Et n̄ calefacias i hu
 iusmōi dispōe epar: ymo tibi atcinz: vt ip̄z
 ifrigides cū inueis ip̄z calid̄ adurēl sāguiez
 sua caliditate: et p̄fora splenē: et poē sup
 mirach v̄etofas: et medicamē de sinapi et
 silia: vt n̄ mittat splen māz ad cēbruz. Et si
 fuit mirach frigide p̄plois iflātis ip̄z: et ne
 qz fuerit ibi ap̄a neqz iflamarō: dabis ei ad
 potand̄ aquā decoctōis absinthij: et succū
 e? h̄z qđ dcm̄ ē. et ebzoca stoāchuz ip̄i? cū
 ebzocis calis p̄d̄cis. et fac ei emplm̄ cū illis
 emplis: et amīstra i eis sem̄ agni casti et se
 mē rute et radicē lilij et herbā marie: et re
 tine eplm̄ sup ip̄z lōgo t̄pe: deñ cū imoue
 ris ip̄z: pones v̄etofas sup locū: et sup euz
 sit totū ifusum i aq̄ calā et oleo: a lana car
 mimata: a spōgia. Et p̄fert vs? epl̄i ex sina
 pi sup ip̄z: et sup illō qđ ē inē duas spatu
 las: et epl̄a dca i at̄idotario. Et p̄fert vt po
 nant sup ip̄m v̄etofe absqz scalpelatōe: nisi
 illic sit ap̄a a dolor p̄hibēs illō. et multoti
 ens qđē nccm̄ ē vt ad potād̄ dē i mīa im
 flatua semē apij et ciminū et anisū: et siro
 pi i q̄b? semia ista coquunt̄: et ruta et ane
 tuz. ymo qñz tibi nccz erit: vt amīstres sem̄
 rute et agni casti. Et multotiens indiget
 mirachia antiqua vomitu cum elleboro
 albo. Et oportet plerumqz in melancolia

Aduer
 de aceto

mirachia et ut rectificet epar: ne ex eo gne
tur cola nig. Et multoties iuuat hñtes me
lācolia mirachia etiā ut res amīstrenē ifri
gidātes. vñ sunt huēctātes & oppoite ppē
colera nigrā: & qz ipe sūt phibitōz facien
tes in gñatōe vētositatis & vaporis: q̄ vñ
qz ipediūt sua eleuatōe ad cap. Si at iuua
mētū ē cū frīdo: n̄ ē iuuamētū vñ abscidēs
egitudiēz. s3 ex frīdo cū ē huīd n̄ gñat cola
nig: & abscidit mā e2: neqz et vapoāt mā
pphēsa. & fiducia est q̄ nā dñabit ei: et re
ctificabit eā. Et scias q̄ regimē grossū gñā
tiū flatis fortasse resistit colē nigre. & re
gimē subtiliatū ppē illō qd̄ efficit ex adu
sione facile: nocet. & fortasse iuuat ipsum
Nō g° seducat te iuuamētū quorūdā ppē
flegma qd̄ ipi euacuāt vomēdo ā egerēdo
nā illō n̄ ē ppē euacuātōz flegmīs iuuatē ip
sos: ymo qm̄ mltitudo & pssio huōz adi
uicē remouet ab eis. Verūtñ iuuatiū esse
tialitē ē euacua° colē nigre. Et canon qdem
curatōis mlie ē: vt pueias vsqz ad vltimū
i huēctatōe: & cū h° n̄ mīuas i euacuātō
ne colē nigre. Et quotiēscūqz corrūpit cib?
i vētrib? hñtium mliam: duc eos ad h° vt
ipm̄ euomāt: & ppē qñ sētūt acetositatēz
i ore: o3 ei vt tūc pculdubio eos vomē fa
cias: & phibe eis ne comedant p2 illū cibū
aliū. & amīstra ellia pfortātia os stoāchi.
Et caueāt ab īgressu balnei. & ab ītromissi
one cibi sup cibū iā corruptū. Et o3 vt me
lācolia hñtes i aliquo sint occupati quocū
qz modo sit. & vt eis sint pñtel d̄ qb? vere
cūdenē: & cū qb? gñtulenē: & vñū albū e
q̄le pmixtū parūp. Et occupenē et cū can
tilenis & letificatib? nihil ei ē eis nocibi
li? q̄ tīdō & sollicitudo. Et mltoties qdē iu
uat eos accñtia eueniētia ipis. ā timent ali
qd̄ & occupanē eo a cogitatōe. & facē vt
ipi a cogitatōe remittāt: ē cura ei? opriā.
Qd̄ si cā fuit puoca° retēta mēstruoz: aut
e2 qd̄ p anū egrediē: ā reliq̄: puocab illud
Si at accit caus dñderij: tūc egitudō ē ma
la: & siccitas ē extēsa. & cū accñt i corpib?
eoz vlcera: signt q̄ mors est ppimq̄. Et i e2
cūqz corpoz fuit cola nig mobil: eit magis
susceptibil: cuē: q̄ ille e2 cola nig n̄ erit mo
bilis. & cū e2 cola nig apparz i egestione
& voitu & vrina & i coloē cutis et lētigis
nib? & pāno & vlcerib? & scabie et vari
cib? & elephantia & cursu e2 qd̄ ex ano p
fluit: tūc illud signt q̄ ipa recipit discretōz
a sāguie. Cūz aliqd̄ hoz i eis apparz ē signū
boīratū. Et cū aliqb? ipoz accit spasmus
p2 solutōz & euacuātōz: tūc ipi sūt dignio
res illa q̄ ali? ppē siccitatē ipoz. o3 g° vt in

32
aq̄ tepida sedeāt. & cibēt pane ifuso in iu
leb & pauco vmo. & deē eis i potu aq̄ mix
ta: deīde dormiāt & balneent p2 ipz. deī
de cibēt cū egrediūt. De kutubut.

Kutubut ē melācolie plm̄ eueniēs i fe
bruario: q̄ fct vt homo dilīgat fugē
ab hoīb? viuīs: & cupiat appropinq̄
re mortuis & sepulchris cū malicia forma
tōis repēte ei eueniētis. & ē pcessio hñtis
eā nocturna: & ipi? occulta° et regressio
diurna. et totū illd̄ fct dilīgēdo solitudi
nē & elōgatōz ab hoīb?. Et cū h° n̄ q̄scit
i loco vno pl? vna hora. ymo nō cessat dīf
currere & ābulare īcessione diūsa: ignorās
q° vadat cauēdo sibi ab hoīb?. ymo qñqz
nō cauet sibi ab eis negligēs pēitus illud.
& parū discernēs illd̄ qd̄ videt & ei sit p
sens. & cū h° ipe ē i vltiō q̄etis & sollicitu
dinis & q̄rimoniē & cautele. Et citrin? est
color faciei: ligua sicca sitiēs: & sup crura
ipius sūt vlcera q̄ nō cōsolidanē. Et e2 q̄
dē cā ē corruptio materie melācolie: & mlti
tudo mor? pedū e2: q̄re materie ad ipsos
descēdūt. & p̄cipue qz ē i oī hora offendēs
& occurrit pedib? illi? aliqd̄. ā moroz ipm̄
canis: & sit illud cā vt effūdat multitudine
materiez ad crura e2. Quare fūt i eis vl
cera. Et qm̄ remanēt sm̄ dispōez suā & dī
spōez causaz suaz: n̄ cōsolidanē. Et sit sicc?
visus e2: neqz lacrimāē oclī ipi? & e2 oclī
sūt debiles & submersi. Et totum illd̄ est
pp̄ter siccitatē pplexionis oculoꝝ ipius. Et
h° neqz noīat kutubē: n̄ p̄pterea q̄ cā hñs
fugit absqz ordīe: & qm̄ e2 īcessio ē diū
sa. Ignorat g° q̄ p̄te mcedat: & ē q̄i fugiēs
ab īdiuiduo apparēte ei. Nā ipe pp̄ter pau
citatē sue seruatiōis: & defectū rctificatō
nis p̄sili? sui: īcipit i p̄te sua moueri obuiās
ali? īdiuiduo. q̄re itēz fugit ad p̄tē aliam
Et kutubut qdē ē bestiola exñs in supficie
aq̄ q̄ sup eā mouet diūsis morib? sine ordī
ne. Et q̄cunqz hora aliqd̄ accit ei: fugit ex
eo qd̄ ipi accit: deīde apparz: & d̄z bestiola
alia n̄ q̄scēs. Et d̄z eē mascul? ex saal. id ē
demone. Et d̄z eē vulpis alhamatu. Verūt
ñ magis filia n̄o loco sunt duo pus oca.
Et cā qdē h2 egitudis: ē cola adusta: & me
lācolia.

Cura eius.

Cura h2 egitudis est cura ipius mlie
cū ē ex cola: ā mliā adusta. Et o3 vt i
e2 flōmia ad hoc pueniāt: vt sāguis
plm̄ ex eo egrediat & malfactōi pp̄iqu?
fiat. & regat cibis laudabilib? & boīs. bal
neis. Et deē ei ad potād aq̄ casei trib? die
bus. Et p2 illd̄ euacuet humor cū vera ar
chigeis. Deīde īgeniet vt dormiat. Deīñ

cor ei? pfortet p? euacuatoez cū thirīacha
et q̄ cursu ipi? pcedūt. Et cū h^o valde hū
meētē et embroceē cū ifrigidatib? ut nō
aggreget calefactio illaz medicinarū q̄ ne-
cessarie sūt cū morib? exercitatiuis. Verū
tū nēm est ut calefaciat cor e? cū eo quod
ipm pfortat. et hūeētē corp? ipiū. et fiat
ut dormiat: ut tpetur e? aplō. Cōplemētuz
vō e? cure est dormitio plīma: et ut detur
ei ī potu epichimū qñz: ut q̄scat ei? nā: et
abscedat e? cogitatio. Et cū ī ipā n̄ pferūt
medicamē et cura: flagellet. et fiat ut dolo-
rem sētiat. et pcutiat cap? e?: et facies ipi?
et cauterizet e? sinciput: qm̄ sanat Q. si re-
deat: redeat.

De ylischi.

Hec egritudo ē sollicitudo mīca similis
mīe: ī q̄ homo sibi iā adduxit incita-
tōez cogitatiois sue sup pulchritudi-
nem q̄rondā formaz et figuraz q̄ insunt ei
Deīde adiuvat ipm ad illd̄ desiderū e?: &
n̄ seq̄. Et siḡ qdē e? sūt pfūditas oclorū.
& licitas iporū & puatō lacrimaz: n̄ cum-
flet? adest: & mor? p̄tinu? palpebrarū rīsi-
bil: q̄ aliqd̄ aspiciat pulcrū dlectabile. aut
audiat rumorē iocūdantē: ā letificet. Et ē
spūs e? plīme īterfectōis & reūhois & fit
mīte eleuatiois. Et alterat dispō ipi? ad ri-
sū & leticiā et ad tristitiā & fletū: cū amo-
ris cātīlenas audiat. & p̄cipue cū sit remeō-
ratō repudiij & elōgatiois. Et sūt oīa mem-
bra e? arefacta p̄ter oclorū: qm̄ ipi sūt cum
sua pfūditate gues magni. Palpebre sunt
grosse p̄tē vigilias ipi? & plorat? e? q̄ scz
cū singultu euaporat ex capite e? & e? fi-
guris n̄ ē ordo. Et puls? ipi? ē puls? diuer-
sus absq̄ ordine oīo: sic ē pulsus hñtū tediū
Et e? qdē puls? & dispō ipiū alterant cū
sit remeōratō ei? qd̄ diligit p̄pe. & cū ob-
uiat ei subito. Et possibile ē ex h^o siḡficare
q̄ sit ille q̄ diligit: cū n̄ cōfiteē ipm. Cog-
tatio nāq; e? qd̄ diligit ē vna viarū cure ipi?
& īgeniū ī h^o: ē ut noīa plura īmeōrēt īte-
rādo multotiēs: & sit manus sup pulsū ipi-
us. cūq; p̄tē illd̄ diūficat diūlitate maḡ
& fit silis īterfecto. deīde iterat & expi-
ē illd̄ multotiēs: scīē qd̄ illd̄ ē nom̄ e? qd̄ di-
ligit. Deīn siliter remeōrenē figura et mā-
tio: & illud ī q^o valz: & artes: et genus: &
regiones: & cōpet vñq; eoz ad nomē
e? qd̄ diligit: & hūet pulsus: ita ut cū alte-
rat apd̄ remeōratōez rei vñ? multotiēs:
aggreget īde p̄petates e? qd̄ diligit ex no-
mīe: & ex eo ī q^o p̄ualet: & agnoscat illud
Nos ei iam expi fuim? illd̄: et īuenimus
ī uamētū ī faciēdo morā ī illo. **A**mplius
cū nō īueit cura n̄ regimē cōiunctiois ī-

ter eos fm̄ mod̄ pmissiois fidei & legis fiat
Et nos qdē iā vidim? cui reddita ē sal? &
vītus: & rediit ad carnē suā: cū iā puenissz
ad arefactōem: & p̄trāisset ipaz: et toleras-
set egritudines p̄uas atiquas: & febres lōgal
p̄tē debilitatē vītutis scām p̄tē nimietatem
alhischi. nā cū sētit applicatōz e? qd̄ dilige-
bat: euauit qd̄ hēbat ī breui tpe: & estia-
uim? mirabile esse: & siḡficauim? obediē-
tiā natē medicatōib?.

Cura eius.

Considera an e? dispō pueit ad adu-
stionē humoris p̄siḡ q̄ nosti: & eua-
cua. Deīde amīstra eis sōnū & hūe-
ctatōez: & nutrimentū iporū cū laudabilib?
& fac ipos balneari fm̄ p̄ditōem hūeātō
nis notā. et sit caus eoz ī disceptatōib?
& occupatōib? & p̄rouis: & vlr ī rebus
negociosis: illd̄ ei fēit eos fortasse obliuisci
delectatōis iporū. ā īgeniet ut ipi diligāt
aliud ab eo qd̄ diligit qd̄ sit ex eis q̄ lex p-
mittit. Deīde cogitatio iporū a h^o absceda-
tur ateq; p̄firmet: & postq̄ obliu fuerint
p̄mi. Si at ille q̄ diligit fuit ex ratōabilibus
tūc adhorta^o & correctio: & vitupa^o illi?
& coactio ipi? & trāsformatō ad ipz q̄ il-
lud qd̄ hz n̄ ē n̄ sollicitudo melācolica & p-
cussio demois: erūt ex eis q̄ multū īuabūt
verba ei ī hñdī ca^o p̄ferūt Et etiā vetule
ad eū īcitē ut vituperent illd̄ qd̄ diligit
ipe: & remeōrenē e? dispōes: & narrēt ei
res aliqs de ipō ex q̄bus horrorē incurrat.
& narēt ei de ipō vituperatōes mltas: hec
ei sūt ex eis q̄ sedāt plm̄ quāuis sint ex eis
q̄ alios p̄solent. Et ex eis q̄ ad illd̄ īuāt ē
ut narrēt vetule iste formas e? qd̄ diligit
cū silitudibus fetidīs: & assilient mēbra fa-
ciei e? cū narratōib? horribilib? et assidu-
ent illd̄: & p̄seuerēt ī ipō. hec ei sūt ipaz
opa & sūt p̄udētiores ī h^o viris nisi mol-
lib? ipis nāq; et iest ars n̄ breuior arte ve-
tularū Et p̄pterea possibile ē eis ut īueni-
ant q̄litez p̄mutēt amorē diligētis ad illud
qd̄ n̄ diligit ḡdati. deīde abscedat op? suū
atq; p̄firmet amor secūd? Et ex occupatō-
nib? p̄dōis ē ēptio puellarū: & plīmus con-
cubit? ipaz: & ipaz renouatō et dlectatō
cū ipis. Et qdā hoīes sūt quos sanat leticia
& auditus cātīlene. Et qdā sūt quos illud
augmētāt ī hñschī. Et possibile ē ut scias
illud. Venatio aut: & spēs ludi: & dignita-
tes assūpte ex regibus: & silr spēs tristitie
magne: oīa sunt sanātia. Et fortasse neces-
sarium erit: ut isti regant regie hñtū me-
lācolia & man iam & alitubut. Et ut eua-
cuent humores eorum p̄dicti cum yeris

magnis. Et hūectet cū eo qđ dcm ē ex hūe
ctantib? Et illō est cū pmutat cū morib?
suis: et sanitate corporū suoz ad similitudinez
istorū.

Tractat? qnt? de egritudib? cerebri in
opatōibus mot? De vertigine.

Quāto ē ut hūi ipaz imagiet
qđ res sup ipm voluat: et qđ c?
cēbrū et corp? ipi? reuoluant
qre n regit se ita ut firme īmo
cadit. Et multoties qđ ē abhorret voces: &
accidit ei ex obuiatōe sui ipi? sic illō qđ ac
cidit ei qđ voluit sp seipz multoties cū velo
citate: n ei figit sedēs: ā stās aut apit oculos
suos. Et illud ē ptea qđ accidit spūi i vē
trib? cēbri ipi? et in venis & arterijs e? ex
ebuiatōe sui ipi?: illud qđ accidit ei cū re
uoluit reuolutōe pūua. Et differētia qđez
inter epliaz et vertiginē: ē qđ vertigo qñqz
manet tpe aliquo. Eplia vō fit repēte & ca
dit cā hns silens et sanat. Vertigo aut est:
ut cū hō stat vel surgit obtenebrat oculi ei?
et excitat ad hoc ut cadat. Et qđ ex ea fortis
est: silis ē eplie: verūtn nō fit cū spāsmo sic
fit eplia. Et hec qđē vertigo qñqz accidit ho
mīni ptea qđ reuoluit seipm: et reuoluūt
vapores et spūs in ipō sic reuoluit vas pri
uens sup aquā tpe aliquo: et qñ reuoluitur
spūs: imaginat hō qđ res voluat. Nam egle
est: siue diuifiet pportio partiū spūs ad p
tes mūdi pūuētis ipm ex pte spūs: siue diu
sificet illud ex pte mūdi: cū fuerit sensibili
tas p eas. Et sūt reuolutōes q sūt pte oppo
sitōem: nā cū sentiēs mouet: pmutat opposi
ta: sic cū mouet sensatū. Et hec qđez vtrigo
qñqz fit ppter cōsideratōem etiā ad res q vol
uūtur: ita ut insigat forma illa sensatū i aīa
Et ppter hō dī: qđ omēs opatōes sensibiles
pendēt ex istrumētis corporeis patiētibus
quoz pūū et digni? ē spūs sensibilis: et re
manet in ipō ab omī sensato forma ipi? p?
ei? sepatōem cū sensatū est forte. Omē em
sensata nō efficit in istrumēto sensibili nisi
formā q est sibi silis: deīde firmat forma il
la et euāescit cū qntitate receptōis in stru
menti et fortitudine sensatū: hui? vero expo
sicio i scia pūuēt nāali: et qntūcūqz fuerit
corp? debili? erūt passiōes iste fortiores si
cut in egris. Egritudo em plerūqz i hoc cō
sequitur elōgatōz: ita ut appeat semp eis qđ i
uoluat cū puo motu ipoz: nō em idigent i
motu ut inūgat eis: qren? in motu vehem
ter pseuerēt ppter debilitatē ipoz: nā spūi
eoz accidunt nocumētū et passio et pmutio.
Et qñqz qđez fit vertigo ex causis corporeis
aut pntib? in vacuitate cerebri cōtēntis i

ipō ex vaporib? pueniētib? in venis q sūt
in ipō in neruis: aut ex huōrib? cōtēntis i
ipō omīs gñis q euaporant cū puo motu ā
caliditate: cū ergo mouent vapores illi mo
uent suo motu spūm aīalez: q nō dirigūt &
rectificat nisi in illis venis: deīde reqescit i
substātia cēbri postea dispēgit in neruis ad
corp? Aut ppter multitudinē vaporū iam
retentoz in ipō ascendentiū ad ipm ex lo
cis alijs: deīde qescentiū in ipō: remanen
tiū in ipō ab egritudine acuta ante: ā egrit
tudine frigida. Et erūt ventositates infla
tiue qđ mouebit virt? digestiua et resoluti
ua: Et qñqz fit nō ppter motū vaporū i cere
bro: s; ppter maliciā pplonis diuise in ipō: ex
qua cōsequitur excitatō mot? agitabilis i spi
ritu nō cū motore corporeo pūiscēte ipz ex
vapore aut alio. Sicut accidit illud ex mo
tu diuiso pueniente ex aq: et igne cū aggre
gatur. Et qñqz fit ex motore spūs exterius:
sic pūssioe capitis et fractione cranei: ita
ut cōpmat cerebri et spm qetū: et sequitur
ipm mot? circulares diuisi vndoli: sic accidit
in aq ex pūssioe graui sup eā: aut casu ver
beratōis fortis sup dorsū ipi? Reuoluunt
em vnde ei? Et casus vbi gñā i aere: s; cor
pus aereū ē digni? s; tñ nō sentiē. Et qñqz
fit ex vaporib? ascendētib? ad cēbrū in di
spōsitiōe suaz ascēsiōnū: et si non sint gñati
in substātia cēbri neqz retenti in ipō antiq
tus. Nā cū ad ipm ascendūt: mouēt ipm.
Et qñqz fit ascēsus eoz ad ipm: ā in trāsib?
neruoz: et ē ex stomacho et cisti fell: ā me
diāte stomacho et vesica et mīce et velaie
cū eis adueniūt egritudies: ā mouent huō
res q sunt in eis. Illud vō plm fit ex stōa
cho. Et p? ipz ex matrice recipiēte supflui
tates. Et aut inuenis et arterijs: ā occultis
ā manifestis. Vaporis aut mā qñqz ē colā:
et qñqz est flā. Et vtrigo qđē flatuca silis est
eplie. Et multoties fit cōitas scothoie & v
tiginis nō ppter matiaz cōphensā: imo ppter rē
iāpiētez pūuāri cēbro sua qilitate et facie
possidē scothomiā et vtriginē: sic accidit cuz
ē vacuitas: et fames qbusdā hoīb?: et ppter
eis q famē nō tolerāt: ptea q os stomachi
eoz leditur: cui cēbrū cōicat. Et qñqz fit v
trigo et scothoia sm semitā crisi. Et vtrigo
qđē frequis: & ppter i dcrepitis nūciat apo
plexiā: et silr vtrigo eueniēs successiōe stu
poris cōitantis mēbz. Et qñqz soluit vtrigi
nē soda accidens. **S**igna eius.

Acta at ex reuolutōe hoīs sup seipz
aut ex cōsideratōe ipins ad res
reuolutas et luminosas cum non
sedet: nota est per seipsam. Et similiter

*habentes pūuēt sepe su
amici et pūuēt vtrigo
necoz quare si multu
cent malū in illud
cadent diligētissime
igit aduerkndū:*

*de egritu
me v pō
pūua vide
bat q
Interiorf
cap vūy*

q̄ sit a p̄cussioe aut casu. In ea aut̄ q̄ sit a re-
 tentioe matieꝝ vaposaz p̄cedentiū ī cēbro:
 aut ḡnatoꝝ ī ip̄o cēbro: ē egritudo assidua
 et nō sequēs egritudinē ī aliqb̄ mēbris:
 et nō ē excitata cū repletōe: & sedata cum
 vacuitate. Et q̄nq; āncedūt ip̄am dolores
 capitis: et sonit̄: et t̄nit̄: & grauitas est ī
 capite: et inuenit tenebrositatē ī visu suo
 fixā et iueit ī sēibz adbreuiatōz: ita vt sit ī
 gustu et odoratu: et sentit ī arteriis ante-
 rioribus pulsatōez vehēmter: et iuenit ḡui-
 tatez ī odoratu. Q; si fuerit humor q̄ est ī
 cerebro: aut ī alijs mēbris humor ex quo
 excitāt vapores illi: erit ḡuitas et timor et
 mltitudo sōni: & signa flatis p̄cā ī canōe.
 Et si fuerit colā erūt vigilie et īflamatio s̄m
 multitudie grauitatis: et imaginatōes citri-
 ne auree. Et si fuerit sanguis: erūt ī flatu
 vene: et facies & caput: et oculi rubei: cala-
 et erūt grauitas et sōn̄ et lassitudo et pul-
 satio. Et si fuerit a melia: erit grauitas cū
 q̄ntitate et erūt vigilie et imaginatōes la-
 miaz et capilli nigri: et cogitatio corrupta
 et reliq; signa p̄cā. Qd si ei? cā fuit ex sto-
 macho: erit cū destructōe desiderij aut īpe-
 dimētī ī ip̄o: aut corruptōe ī digōe: et tre-
 more cordis: et laxitate spūs: ee erit p̄muta-
 tio ī stōacho et declinatio nocumētī ad ān-
 riorē p̄tē cēbri et mediā ip̄i? et nō elongat̄
 q̄n pueniat ad ip̄i? posteriorē. Et diūstas
 dispositōis sit? : q̄nq; em̄ sedat̄: et q̄nq; au-
 gmetat̄ s̄m repletōz et vacuitatē: et sit suc-
 cessioe satietatis nauseatiue a cibo p̄terite.
 Et iuenit etiā dolores ī stōacho et īflatōz
 ī q̄busdā horis. Et sit ī via cōitatis ner-
 uoz: et iuenit ān ip̄az: et apud ei? reūsiōez
 ī postrema p̄te ip̄i? dolorē p̄t̄ s̄nciput ap̄
 originē paris sexti ī p̄tibz colli. Et si est ex
 matrice p̄cedūt ip̄am p̄focatio m̄fida: et re-
 tentio sp̄matis et mēstruoz: et ap̄a ī ip̄a:
 et silr si est ex vesica. Et si ē ex p̄ncipio mē-
 broꝝ oīm: aut ex origie nutrimentū q̄ ē epar
 aut ex origie spūs q̄ ē cor: ē ei? transit? ī
 venis et arteriis ortis ex eis: aut ī illis q̄
 sūt p̄t̄ aurē: aut ī illis q̄ sūt ī collo. Et il-
 lius q̄dē signū ē vt sit cū pulsatōe vehēm̄ti
 et tensioe vt corde venaz q̄ sūt ī collo: &
 vt nō iueniat dolorē de quo sit curandū ī
 collo et mēbris ei? neq; ī reliqs nervis: &
 cū vides arterias extrinsecas extensas apud
 collū: et alleuiat̄ cū māu tua pulsū p̄hibes
 aut ligamētis lacinioꝝ: aut plūbo: ā linis sp̄
 ip̄m stiptica p̄cā: tūc scis q̄ c̄sus ē ī eo: et
 si nō tūc est ī alijs. Et silr experire ī alijs
 q̄ si nō ī mucis: tūc est ī illis p̄fundis. Illa
 vero q̄ sit a malicia p̄lōis diūse: scit̄ p̄ le-

uitate cēbri et p̄uatōez cāz p̄cāz et casus
 frigoris ā caloris rep̄te exteri? : ā ex recep-
 tis īfrigidatibz et calefacientibz subito: &
 seq̄ ea vertigo. Scothomiā vō h̄ns nō t̄m
 iuuat̄ a vino: q̄mtū a potu aq̄. Et scias q̄
 scothoiā et vertigo cū p̄longat̄ tūc egritu-
 do ē frigida: et signa q̄dem c̄tice manife-
 sta sunt. Cura: scā q̄dē a reuolutōe ho-
 minis sup̄ seip̄m: et p̄sideratōez ei? ad reuo-
 lutōes: ā ad p̄sideratōez ex loco alto: curat̄
 cū d̄te et trāq̄llitate et somno: si nō cito se-
 dat̄: et sūat stiptica acetosa et frangat buc-
 cellas ī eis et sumat ip̄as. Que vō scā ē a
 sanguie: ā huōre p̄tento ī corpe: curat̄ flo-
 mia ex cephalica: deinde ex vena q̄eta q̄ est
 p̄t̄ aurē est em̄ optia ī curatōe oīm sp̄ez
 v̄tigis matialiū. Et q̄nq; cauterizat̄ et p̄pe
 ī ea cui? cā est ascensio vaporū ī corpe ī
 q̄cūq; via eleuēt̄ ventose quoq; cōferunt
 nucrati supposite et etiā sup̄caput. Si aut̄
 cū sanguie huōres fuerint diūsi: ā ei? cā fu-
 erint huōres p̄ter sanguiez: tunc īcipiat̄ ad
 euacuādū cū pillulis de yera: ā īfusiōe alo-
 es si fuerit huōres calidi: ā de cōctōe mira-
 bol' ā d̄coctōe ep̄thimi et pillulis stōaticis
 si fuerit diūsi. Et p̄t̄ euatōnes ām̄stret̄ cli-
 st̄ cū aq̄ cētauree et colloq̄ntide. deinde v̄-
 toset̄ sup̄ caput et nucrā: p̄t̄ pueni ad gar-
 garismata et caputp̄gia et attractōes odo-
 rū naribz: ī q̄bz sint muscus et castoreū et
 nigella et amaracū. Cūq; poxism̄ excitat̄:
 tūc adiuua cū fricatōe īferioꝝ. Et si fuit
 cā ī hoc ex stōacho et huōibz: ī ip̄o ām̄
 stra vomitū cū aq̄ ī q̄ sint anetū et rasan?
 et ponat̄ ī ip̄a mel et sal et reliq; vomitiua
 tp̄ata: deinde euacua cū cochijs si virt? fuit
 fortis: ā cū pillulis d̄ pigra et īfusiōe aloes
 si virt? fuit m̄m? fortis. Et scias si huōres
 sunt colā pura: tūc em̄ cū decoctōe mirab-
 cū fumo t̄re. Et illud q̄dē scies p̄ significa-
 tōes p̄cās ī hoc capitulo: et ī capitulo d̄ sto-
 Et si cā fuit ī mēbris alijs: curabis totū cū
 eo qd optz et cōfortabis caput ī p̄ncipio
 suo cū oleo rosato cū aceto et oleo camoilli
 no: et p̄t̄ p̄firmatōz cū oleo camomillio sin-
 gulari: Cū ergo scit̄ qd mā ē ī capite t̄m:
 ponat̄ v̄tose sup̄ caput et nucrā: et flome-
 tur vena q̄ ē p̄t̄ aurē: et ām̄stret̄ asabarec
 et gargarismata et ēbroce et at̄ctōes odo-
 rū naribz et caputp̄gia p̄cā: et q̄ filia sunt
 ill' s̄m mās: s̄m qd sciuit̄ ī canone. Et si cā
 ē malicia p̄lōis diūse: oz vt scias cāz ei? &
 siḡ p̄ ea q̄ scis: et cura p̄ p̄triū: vt t̄p̄t̄ p̄lō
 natalis: Et si cā est p̄cussio aut casus: curet̄
 p̄us cū eis que dicēt̄ ī capitulo ip̄i? Si gō
 sanat̄: et im̄anet v̄tigo curet̄ v̄tigo cū eis q̄

sūt ostēsa. Et optz q̄dēz vt hñs v̄tigmē ali
enet a se p̄sideratōez ad oēm rez cito reuo-
lutā: et alienē ab aspectu p̄fūditatū foue-
arū: verticis mōtiū et colliū: et sup̄ficiēz
sup̄maz. Scorchomiā v̄o et v̄tigmē factas
p̄pter vacuitatē stōachi sedat acceptio buc-
cellaz infusaz in rob fructuū stīpticoz: &
aquis ip̄oz: et p̄prie agreste.

De allue: et est palpitatio.

Oporz q̄dē accidit ex pte multipli-
catōis replōis et similiū i lacertis
et venis dispō q̄ ē sic lassitudo: p̄p̄-
quā extendūē vene et multiplicat̄ oscitatio
et alaz extensio p̄pter multitudinē ventosi-
tatis et vaporis. Et cū ea rubificat̄ facies
et oculi: & puocat iuolutōez et extensionē
Et cū illud in hoīe multiplicat̄: significat re-
pletōez. Optet ergo vt euacuet̄ huōz san-
guinez et colicē: et amīstret̄ aqua frigida.
Illud em̄ qñz sedat eā a dispōne: p̄terea q̄
tempat ebullitōz. Acori quoqz inest p̄prie-
tas remouēdi ip̄az cū masticat̄: aut pulueri-
zatur: sumit̄ et bibit̄. Et forsitā cū eo q̄dē
soluit ventositates dñantes: et silr zuchaz
cū coriādoz. Et balneatores sanāt hñtez eā
cōstringēdo man? sup venas et sup duas
apopleticas donec hoī eueniat qñ sincopis
Et fortasse cū eo q̄dē exp̄mit̄ de spū ascēde-
te ad cēbrū oīmoda fortitudine dñante ma-
tiē? cū resolutōe. Et in ip̄o q̄dem ē caute-
la hñda: et optz ne man? sup venas teneat̄
ea qñtitate: q̄ homo nō tolerat vt i ip̄o spī-
ritus eius teneatur.

De incubo: et notatur strangulator: &
notatur arabice albedilen: et alchacum.

Incub? autē est egtudo: in q̄ hō sen-
tit cū in sōnum igredit̄ fantasma q̄
ue sup se cadens: et p̄p̄mēs ip̄z. Et
angustat̄ ei? spūs: et itersecat̄ vox ip̄i? &
mot? ei?: et fortasse p̄focat̄ p̄p̄t porozum
oplōnes. Et cū ab ip̄o sepat̄: excitat̄ eū s̄bi-
to. Et est āncessor vni? triū egtudinū aut
apoplexie: aut epilepsie: aut manie. Et illd
q̄dem cū fuit ex matiē? p̄p̄mentib?: et nō
fuerit ex cāis alijs nō matiatis. Eius v̄o cā
fm plm est vapor matiēz grossaz sangui-
neaz: aut flegmaticaz: aut melācolicaz: ele-
uat? ad cēbrū subito. in dispōne q̄etis mo-
t? vīgiliaz r̄soluētis vaporē: et cū resoluē-
oīs huōris comitātis ip̄m. Signa aut omīs
huōris manifesta sūt p canones āncedētes.
Et qñz fit ex frigore vehēti iueniēti cap
s̄bito ap sōnū q̄re p̄p̄mit̄ ip̄m: et igrossat̄ et
p̄h̄it et efficit̄ in ip̄o fātasias illas subito.
Et illud q̄dem non fit nisi propter debilita-
tem cēbri caliditate sua: aut malicia oplōis

quam habet.

Cura eius.

Quia ei? est flōmia et solutō vētris
cū eo q̄dē totū humorē educit. Et si
huōres sūt multi et grossi p̄fert hō
solutiū: et cōfectio. Re. eufōbij qñtitatē
3. j. cū terciā. 3. j. de scamonea: et q̄rea. 3. de
pulpa coloq̄ntide et duob? dauich anisi si
virt? fuerit fortis: et si nō cū pillis de azu-
lo: aut pill. stōaticis et epichio et yeris ma-
gnis. s. yera cucumeris asinini: et yera rufi
p̄prie: deinde cōforta caput cū eo q̄dē sciui-
sti ex canone et ex eis q̄dem q̄ iuuāt ad hō
est vt gna pioniē in potu fm cōtinuitatem
sumāt. Si aut cā in ip̄o est frig? iueniēs ca-
put: et facit in ip̄o hāc fātasiam: optz vt olā
calā amīstres calefaciētia stīptica: et empla
rubificatiā: et reliq̄: et optz vt nō p̄longē?
fmōnē in ip̄o qm iā p̄cessit quod exculat.

De epilepsia.

Epilēpsia est egtudo p̄hibens m̄bra
aiata ab opatōib? sens? et mot? &
erectōe nō itegre: et illd ē p̄p̄t op̄i-
latōez cōtingentē. Plimū v̄o ei? ē spasmus
vlis: acc̄ns ex nōcumēto adueniēte vētricu-
lo an̄tiori cēbri: q̄re facit puenire oplōnem
nō p̄pletā: et p̄hibet trāsitu virtutū ei?. s.
sensus et mot? in eo: et i mēbris itegre fici
absqz itersectōe vlis: et p̄hibet a possibili-
tate erigēdi. Et nō ē possibile hoī: vt cum
eo remaneat erectio corpis. Et qm oīs sp̄as-
m? quēadmodō oñdi: fit aut a repletōe: aut
a siccitate: aut cōtractōe p̄p̄t casū ipediē-
tem tūc: silr eplia. Verūtū nō fit a siccitate
qm eplia fit subito: s; spasm? siccus nō fit
subito: et qm cēbrū ex siccitate sua: nō p̄se-
quit̄ vt sp̄asme? multū. qñ moriat̄ corp? p̄-
us: tūc restat vt ei? q̄dē cā sit: ā cōtractio
cēbri ad expellēdū rez ipediētez: q̄ ē aut va-
por: ā q̄litas mordicatua: ā hūectatua ma-
le s̄be. ā huōz faciēs euenire oplōnē et sp̄as-
mū nō itegrā in ventriclis cēbri et p̄ncipijs
origmū neruoz. Et qñqz fit illud ex huōre
p̄pter motū vndosū p̄tingētem in huōre: ā
p̄p̄t ebullitōez caliditatis supflue in eo q̄dē
accidit ex oplōne: q̄re virt? sens? et mot?
nō p̄trāsīt suo nat̄ali trāsitu. et fortasse ei?
āncessioē n̄ p̄plet̄ aliqd cū qñtitate aliq̄: q̄f
n̄ puāt m̄bra s̄bū et v̄tute mot? itegre: ā
p̄p̄t ventū grossū retētū in trāsib? spūs:
fm q̄dē visū ē p̄ho magno arestote. et vidit̄
ip̄az eē vnā cāz eplie: et cū ibi fuit huōz opi-
lās tē cēbrū cū hō ē p̄h̄et̄ vt expellat illd
q̄dē ipedit: sic accit̄ sto. ex singltu et nausea
et sic accidit ex trēore cū ē p̄ctio et p̄p̄sio
p̄ncipiū in expulsione mēbroz ei? q̄dē ip̄a ex-
pellūt. Et ē cēbrū p̄h̄it̄: mot? et diuificat̄

de epilepsia vide Ga
2° Interior cap 7°: 4
Interior cap 2°: 2° aff
9° 4° 5° vide Haliat
Theorie cap 6° vide
2° colligat cap 1° amo
serapionem p° sui breuia
cap 22°
A quibus fit spasm
Quomo spasmus sicut
re optima dicitur

Causa
Incub

et seq̃e ip̃m cōtractio neruoz in facie et in alijs: et diuificat̃ mor? ip̃oz. Et sanitas q̃ dē: aut cōtingit p̃p̃t expulsiōem hūoris: et p̃p̃t resoluōz ventositatis: a p̃p̃t expulsiōz ipeaētis. Spasmi aut̃ descendētis ad mēbra q̃bz associat̃ eplia cā ē: qm̃ mā q̃ puenit ad cēbrū: a nocumētū qd̃ ip̃z comitat̃. comitat̃ neruos eē: q̃z ē dispō ip̃oz: dispō ei? Et illd̃ ē p̃p̃t tres cās s. q̃z sequūt̃ sbaz cēbrū: et ledūt̃ ab eo quo ip̃m ledit̃: et eoz re p̃lo ē ex hūore expulso ad ip̃os in p̃ncipio ip̃oz ut augmētēt̃ eoz latitudo et adbreui eē ip̃oz longitudo. Et eplia nō p̃cedit n̄ ē su spasmi nō cursu laxitatis: et efficit cōtractōez cēbrū et adbreuiatōez: et nō facit molificatōz et dilatatōz n̄ q̃z cēbrū amīstrat in hoc expulsiōz alic? rei a seip̃o. Expulsiō vō nō cōplet̃ et p̃ficiē n̄ cōtractōe et expulsiōe. Oī aut̃ spasmo mālī p̃fert̃ febris: S; eplia ē spasmi mālī. Et ap̃ata qm̃ appent in ipsa fortasse resoluūt̃ cā: et minuūt̃ mās ei? Et multoties qd̃ p̃mutat̃ melia ad epliaz: et mltoties p̃mutat̃ eplia ad meliā. Quidā aē hoīm estimāt q̃ qm̃z sit eplia q̃ n̄ ē a mā. Si g̃ significat̃ p̃ hoc q̃ cā in ea ē vapor: a q̃litas nocēs cēbro: et faciat in ip̃o cōtractōz p̃dēz: tūc hmo ip̃oz intentōz hēt. Si aut̃ significat̃ q̃ cā illd̃ ē ip̃a oplio pura cū ē i cēbro et efficit eplia: tūc illd̃ ē qd̃ mod̃ hz: qm̃ cū q̃litate illa affectū fuit cēbrū: op̃ebit̃ ut sit eplia insepabil̃ ei: et nō ex eis q̃ sepanē in dispōe. Nēz cā eplie ē ex eis q̃ subito fiūt: et sepat̃ i dispōe: a vici et iterficiat̃. Et si l̃r nō ē q̃litas pura in ip̃o cēbro sine mā: a q̃litas adueniēs ei et rescindit̃: et sit illd̃ ex mēbro alio p̃culdubio. Spūa vō accēs i eplia ē p̃p̃t agitātōz mor? spūs p̃p̃t p̃focātōz ei? Et illa agitatio ē p̃p̃t agitātōz spasmi. Et i apopleia qd̃ accidit p̃focatio p̃p̃t violētiā anhelit̃. Et eplia qd̃ ē q̃li spasmi p̃pus p̃mū cēbro: et spasmi? epilepsia p̃pa p̃mum mēbro alicui. Et mor? sternutatōis est q̃i mor? eplie leuis. Et eplia ē q̃li sternutatio mlt̃a et fortis. Verūt̃ plm̃ expulsiōis sternutatōis ē ad p̃tē aūriore p̃p̃t fortitudinēz ṽtutis: et debilitatē mat̃iei: et expl̃io eplie ad quācūqz p̃tē fuit ē faciliōz: et possibiliō. Et oī qd̃ ē ut p̃phēdat̃ qd̃ dēz ē: qm̃ cū eplia ē in ip̃o cēbro: tūc cā in ip̃a ē mā p̃culdubio faciēs ṽtositatēz retentā in meatib? s̃bus et mor? a replet̃ ṽtrosqz ventriclōs aūriores cēbrū repletōe aliq̃. Et hec qd̃ez mat̃ia: a ē sanguis dñans et plm̃: aut flegma: a melia: a colā et ē pua valde. Et p? ip̃am in paucitate est sanguis pur? Sanguis autēz cui? oplio ad oplioez colē nigre et flatis i:

clinat̃ essentia multoties sit cā. Verūt̃ cā plurima ē hūiditas denudata et declinans ad colerā nigrā: plurimū ei cū accidit eplia accidit a flate. Et ypo. qd̃ez dixit: q̃ plime oues q̃ patiūt̃ eplia cā cēbris suis anachōa tizant̃ iueniē i eis hūiditas mala fetida. Et oīs cā eplie cēbrū op̃at̃ ad debilitatē digōis in ip̃o: nō g̃ eūat̃ qm̃ aut sit in s̃ba cēbrū et velamib? ei? et ē deterior. Aut sit in p̃āni culis ip̃i? et ē leuior. Et eplia melica fortis est deterior. Cū ergo flegma sit pl? tūc melicologica magis op̃ilat̃ trāsit? spūs. Et illa q̃ ap̃d quosdā p̃po noīe dē mī pueoz iterfici mlt̃cū. Et qm̃ cōtinuāt̃ p̃oximi eplie iterficiat̃. Eplia aut̃ cui? cā est in mēbro alio sit: q̃z a eleuat̃ ex ip̃o ad cēbrū vapores et ventositates ledētes q̃ritate sua: ita ut ex eis agg̃get̃ h̃m seicā ascēsiōis aliq̃: deīde p? illd̃ i spissit̃: et sit mat̃ia h̃ns essentia faciēs essentia sua: a eo qd̃ ex ip̃a g̃nat̃ de ventositatē. Aut q̃z ad ip̃m eleuat̃ vapor: a ventositates ip̃ediens n̄ q̃ritate imo q̃litate: a cū cōgelatōe a adustōe: a ventositatē et maliciā s̃be. Aut q̃z eleuat̃ ad ip̃m q̃litas pura tūc. Aut q̃z eleuat̃ ad ip̃m qd̃ ip̃edit duob? modis. Membzū aut̃ ex quo eleuat̃ur vapores ad cēbrū facientes epliaz multiplicati in ip̃so aut est totū corp? aut stōach? aut splen: a mirach et p̃tingit̃ illud et in reliq̃s mēbris. Illud aut̃ qd̃ ip̃edit vapore male s̃be et q̃litate est in toto corp̃e: etiā ita ut sit in digitis pedis et man? et sit cā illi? reretio sanguis aut hūoris i trāitu: cui iā accidit op̃ilatio: et abscondit̃ ab eo calor inatus: et morit̃ in ip̃o et putrefit̃. et cōtūc ad q̃litate malā: et p̃cedit ex eo h̃m deglutitōz i p̃mī mat̃ia vaporosa: aut q̃litas venenosa: a fic casus sup̃ ip̃m quozūdā venenosoz: et imp̃mūt̃ in neruis sic ip̃mīt punctura scorpionis sup̃ neruos: et expellit̃ ei? venenū mēdiatib? neruis ad cēbrū: et ledit̃ ip̃z: q̃re cōtrahit̃ ex eo et spasmat̃: et agitant̃ mor? c? sic accidit stōacho cū rēcipit̃ qd̃ hz mordicatōez vacu? h̃m qd̃ iuenim? ip̃z in singultu et cū essentia oris stōi ē fortis s̃bus et singl̃t? qd̃ez ē spēs spasmi. Cū g̃ accit̃ cēbro ab h̃mōi cā spasmi? et p̃ctio et adbreuiatō: cū ip̃z seq̃e p̃ctio oīm neruoz: et spasmi? ip̃oz. Et gal. qd̃ de seip̃o narrat: q̃ accit̃ ei singult? cū rēcipit̃ diap̃eō: et p? ip̃z bibit̃ vinūz p̃p̃t ip̃edit̃ ū oris stomachi cū acuitate: & nos etiam testificamur in alio quod illi est proximum. Et galieus et alij retule rūt: et nos post ipsum testificamur illud. q̃ multoties sentit epilectic? aliq̃ eleuari ex pollice pedis sui qd̃ ē h̃c ṽtositas frida &

Spasmi ip̃m mō mātē
p̃fert̃ febris:

Causa eplie fū
subito

nomō generat̃
spūm dñi eplia

sternutatio est quasi motus
leuis sp̃it̃is

Spasmi p̃t fieri ab
ob̃ mōrōib?

Eplia ut
plurima sit
Oues p̃m
mī epliam

Kalm
mōrō
fū
m
fū
mōrō
mōrō
mōrō

Spasmi
mōrō
mōrō

que quantitas: a paucitate penetratōis in meatibus: que ponit re everso. Null? vero vero runqz fmo in eo determinat? est. Inq? ruf? cū appet albaras in partibus capitis eplie significat resolutōez corruptōis eplie et sanitate. Et multoties qdē resoluē eplia ad paleam et meliaz. Eplie pparatis accidit eplia ppe hūiditatis ppe etates suas. sic infatibus et pueris: et hūectatis ppter regimē suum sic q faciecatē nauseatiuā sūesūt: et illis q inhabitāt terrā meridionalē venti: qm implet caput hūiditate. Eplia aut mliet et ifan: tiū et oīm quoz sanguis est paucus ē ppter cōstrictōz venaz. **Sig spēs ei?**

Dicim? q ex signis cōib? plib? spēs eplioz sūt cōtrinitas lingue: et viriditas venaz q sūt sub ea. Et plm qdem aīcedit eā mutatio corpis a cōplone sua et gūitas in capite: et ppe cū irascit: a accidit ei inflatō in ventre: et aīcedūt eā coartatio in motu lingue: & sōnia eoz mala & obliuio: a pauor et tremor: et forido. et accidit ei vt loqē secū et cōstrictō pectoris: et ira & acuitas. Nō oīs vō ei? spēs redp curā et q ex ea mag ē ledēs: ē illa ex q pueniūt vtrigo: et agitatō plm fortis. Deinde sequit eā quies fortis addita vehemēti ad: dītōe: et nocumtū in spū. Quare significat mltitudinē mēi. et debilitatē vtrutis. Cū autē volueris scire si egritudo ē in cēbro: a in membris alijs: attende an semp inuenias gūitatē in capite et vtriginē: et tenebrositatē in oculis et grauitatē in lingua et sensib? et agitatōne in morib? et cōtrinitatē in facie. Cūqz illud inuenis cū pmixtōe in itellē & obliuione assidua et amētia aut stoliditate: et nō ē gūitas et minuiē fm fluxū ventris cū eo qd attingit ex lenitate nate: et ab eūatōib? tūc iudica q illō est ex cēbro tmmō. Amplius si nō inuenis in mēbris nervosis et in splene et epate neqz in aliq extrematū & in iūcturis nocumētū: neqz eger sentit aliquid eleuari ad caput ex loco: certifica p te q impedimētū ē ex cēbro. Sig aut eplie leuioris sūt: vt sint accidentia magis sana: et vt hūit ipaz cito redeat rō: et verecūde cū sanat. et vt velocitē adueniat ei icolumitas sua: et ppe cū sternutatorijs: et attractōib? odorū p nares: et ex eis q mouēt vomitū de hīs q igredit in guttur: aut q uomere faciāt. Sig vō ei? q puor ē: sūt difficultas spūs. et plixitas agitatōis: deinde lōgītudo cōgelatōis p? ipaz et paucitas euahōis attractōe odorū narib? et sternutatorijs. Et mior ista est a m q elongat agitatō et nō clēgat cōgelatio: a m q plongat age

latio: et miorat agitatō. Et signū ei? c? cā ē ex ventositate grossa in ipa gūata: est vt nō inueniat cū ea neqz ppe eā gūitas: imo inueniat sonit? et extēlio: neqz sit spasm? ei? fortis: et signa ei? c? cā ē fla: sint vt sit salua ei? cala spūosa grossa mltia: et sit in vrima e? aliqd sile nitro liqfacto: et mltiplicē in ipō pauor et tior et tristitia et gūitas et obliuio. Et qnz cognoscit ex re vōit? et coloē spūe et ex coloē et sāguis. Et qnz cognoscit ex etate et rēgide et ex cāis pētēis d cūbis & regimē. Et ex eis qdē q ipaz significant sūt qes et trāqllitas et color faciei et oclorū et reliq q sciuit in canone. Q? si fla cū hoc fuit crudū frigidū: erit obliuio et stoliditas et grauitas capitis et corpis: et pfūditas sōni pl? et erit eplia magis laxans et debilitas: et hec spēs est mala valde. In ea vō q facta est a flate falso: ē sōni pfūditas mior: et frig? cēbri leui? et mot? saniores. Signa aut ei? cui? cā ē colla nigra: sūt qm est melia a silis sanguini nigro: a acuta adusta: a acetosa ex q ebullit tra. et sunt nate hūitum eā decliues ad pmixtōez in sū suo et ad dispōez q est sic melia: neqz itellect? eoz mūdā cū sepat. Et significat et melia ex colore faciei et oclorū: et ex siccitate natiū et lingue et regimē gūatiuo melie. Si ergo fuerit melia fex sanguis nalis: melia erit eplia cū laxitate et paucitate smonis et cū qete: et eit hūs eā hūs cogitatōes qetas. Et si fuerit d gūe colē aduste: et ē acuta: tūc ei? pmixtio erit demoniū: et cū multitudie smois et vocū: et ei? eplia erit agitabil et leuis imotōis: et qnz erit cū febre et pcpue cū fuit melia ei? subtilis. Si aut fuerit a melia sanguinea: erūt e? dispōes cū rīsa. Et tu qdē cognoscere potes sbaz mlie ex vomitu. Nam si ē silis feci sanguis: tunc ē melia nalis. Et si ē silis feci vmi: ē melancolia adusta. Aut si est aspa: tūc est stiptica: et signat fmez frictatis et siccitatis ei? Aut si est acetosa subtilis cū spuma: et tūc ebullit sup terrā. Aut est spissa n hūs spuma. Signa aut ei? cui? cā est sanguis sunt ista. Naz dico q sāguis facit epliaz cū ebullitōe et motu absqz qntitate: nō apparet ei magna opatō in colore et exuberatōe alguidē: neqz est dispō pfocatōis in horis in quibus est eplia: neqz appent ex ea gūitas et stoliditas et laxitas et multitudo spuci et mucillagis. sic appet cū flate: et ē cū calitate et rubedie in oculis: et vapore sup caput sanguico. Si vero cū qntitate fac eā sāguis cū sigis est exuberatio in gūidez: et aīcedit dispō q est sic pfocatio. Sig aut eplie q est

pp̄t materiā colicā: et illō qd̄ ē fm̄ minus
 sunt vt sic nocum̄tū & tribulatō ab ip̄a ve
 hem̄tiora. Et sp̄asm̄ cū ea sit m̄ior: et spa
 ciū ei? sit breui? Mot? v̄o s̄t i ea fortioris
 agitatiois. Et ip̄az qd̄ez siḡficāt vomit?: et
 inflammatō: et vehem̄tia pm̄xtionis rōis: et
 citrinitas coloris & oculoꝝ. Ei? v̄o cui? cā
 ē ex stomacho signa s̄t: tremor i ore stoma
 chi: et p̄cipue cū tardat̄ cibus et p̄cussio &
 tremor & p̄motio cū ē epl̄ia: et voces & p̄
 cipue i p̄ncipio iuasiōis. Et sūt cū ea solō
 stercoꝝis: et exubatio vr̄ine & sp̄matis qd̄
 emittit̄ pp̄t āplexū m̄lris & visū s̄n coitu
 et sp̄matis cū coitu: et tremor cordis: et so
 da fortis: et leuitas epl̄ie: aut ipsi? remotō
 cū ām̄stratōe vomit?. Et disp̄oes signican
 tes corruptōez stōi: et augm̄tū epl̄ie: sūt
 pp̄t lim̄m̄tū stomachi et purgatōz ip̄i?
 Et q̄nqz iterficit hec pp̄t freq̄ntiā p̄iodoꝝ.
 Ex eo itaqz ē vt hūor qd̄ est in ea agat multī
 tudine sua: et multitudie vaporis sui: et h̄
 huor est flatic? fm̄ pl̄m: et q̄nqz ām̄scet ei
 ali? Et signa qd̄ez ei? sūt vt accidat epl̄ia
 in horis repletōis et satietatis nauseatiue
 et alleuiet̄ cū vacuitas adest: et cū venter
 soluit cibū. Et s̄t fm̄ iteratōz freq̄ntē nau
 seatiue satietatis: Si ergo sūt pm̄xtō cū il
 lo m̄e colice iueniet siti et iflatōz & moroi
 catōz et adustōz. Et si sūt cū illo melia: m̄l
 tiplicabit̄ ei? desideriu i pl̄ib? disp̄oibus
 et sentiet gustū acetosū: et ḡnat ab ip̄o co
 gitatio: et vt sol? loq̄t̄ secū: fm̄ qd̄ signatio
 nes flatic? sūt d̄nantiores. Et ex eo ē vt hu
 mor qd̄ est in ip̄o: agat malicia sui nō multi
 tudine sua. Et signa ei? sūt vt epl̄ia fiat in
 horis vacuitatis: et cū mā inuenit os stōi.
 vacuū: et abscondat̄ epl̄ia cū cibo pueniēte
 laudabili. Si v̄o huor fuerit calid? de ḡne
 colere cognosces ip̄m per significatōes q̄s
 dixim?. Qd̄ si ē ex mirach: ei? siḡ sūt ruct?
 acidus et iflatio et rugit? facies dolorē tā
 de q̄etis: et inflammatō in mirach: et q̄nqz ex
 citat̄ cū ea dolor iter v̄s qz spatulas p? al
 sūptōez pauci cibi nō q̄scens nisi apud e?
 digestōez: deinde redit p? assumptōez cibi
 Cum vero accidit fm̄ vacuitatē: n̄ accidit
 nisi cū duricie nature: et destruit̄ lenitate
 natē: et pp̄t si tu iuenis extēsiōz i mirach
 ad sup̄iora et tremorē. Et istis qd̄em acci
 dit vomit? cibi indigesti: pp̄t illō qd̄ dixi?
 de reūsiōe cibi ip̄oꝝ corrupti: et op̄oib?
 viariū eius. Ex illa itaqz est cū ē vapor i mi
 rach facies epl̄iaz colic?: et cognoscit̄ illud
 pp̄t m̄flatōez cōingentē ex corpe: et pm̄x
 tōem iōis declinatēz ad rixā: et ad iquisi
 tēz vt colligat aliqd̄. Et ex illa ē c? vapor

est melicus: et pueniūt cū ea ramī m̄lie et
 timor: et vt solus secū loq̄tur: et pauor te
 nebrosus pp̄t tenebrositatē matiei: et ac
 cidit ex ea dilectio mortis: aut odiū ipsius
 et timor: et reliq̄ que d̄cā sūt in melia. Illaz
 vero cui? cā et p̄ncipiū sūt ex epate aut ex
 toto corpe: significant color et capilli et sic
 citas cutis: et arefco ei? cū nigredie: ā ip̄i?
 laxitas et p̄guedo: aut ei? macies: et mul
 titudo rois vaporis sāguis: et signat̄ ip̄az
 pulsus et vr̄ina: et disp̄o ciboꝝ p̄cedentiūz
 et regim̄is p̄teriti: et signat̄ ip̄az retētiō ei?
 qd̄ euatur ex stōacho et matrice et v̄eis &
 reliq̄s. Si aut̄ ē sanguinea tendēs ad adu
 stōem: vides rubedine coloris et m̄udatōz
 vene et risum apud casū. Si aut̄ fuerit co
 lica ā flatica ā melica: cognosces eā p̄ siḡ
 ei? p̄dca. Illa v̄o cui? cā ē matrix: p̄culdu
 bio ē cū retentōe m̄struoꝝ: ā sp̄matis aut
 hūiditātū effusaz ad matricē. quā quidē p̄
 cedūt dolor in pect̄ine et in v̄eniqz īguib?
 et p̄tib? dorsi et grauitas in m̄fice. Illa v̄o
 c? cā est spl̄e agnoscit̄: qm̄ eḡudo ē melica
 et sentit̄ dolor in latē splenis: et ē cū ea in
 flatio splenis et duricies ei?: ā cū rugitu in
 latere ip̄i? et cū cōitate corporis ad ip̄z h̄z
 pl̄z. Ei? aut̄ qd̄ ē ex matia venenosa eleuata
 ab aliquo m̄broꝝ mediātibus neruis p̄nci
 piū ā ē extrinsecū: et signa illi? sūt m̄ise
 sta: sicut p̄ctura scorpiōis aut rutele aut
 vespe: cū aliqd̄ horū accidit neruis. Aut
 intrinsecū: et sentit̄ qd̄ eleuat̄ vapor ex eo ad
 caput quo obtenebrat̄ vis? et cadit: Et in
 brū illud aut ē pes aut manus aut dorsum
 aut pect̄en: aut aliqd̄ ex viscerib? h̄c stōa
 ch? et matrix. Signa v̄o ei? qd̄ sit ex vermi
 b? sūt curs? saluē: et casus vermiū et asca
 ridum. **De causis mouētib? epl̄iam.**

Permutatio ad aerē ē iuuas ad epl̄iaz
 sic qd̄az cause remouētes pm̄uatōez
 ad aerē cōferūt ei? Et oīs calor sup̄flu? so
 laris ā igne?: et oē frīg? & coit? pl̄m? Et
 epl̄iaz qd̄ez eleuat̄ m̄lītudo pluuiay et v̄e
 ti septētrional et meridionalis sil. Septē
 trional qd̄ez: qz p̄p̄mit matias et p̄hibet eas
 resolui. Et meridional qd̄ez et regiōes meri
 diāles pp̄tea: qz mouēt hūoꝝ et ipl̄et cē
 brū et subtiliat̄ eos et eleuat̄ eos ad ip̄z. Et
 excitat̄ i hyeme m̄l̄oties: h̄c excitat̄ i septē
 t̄e et autūno pp̄t corruptōem humoꝝ. Et
 m̄iorat̄ i regiōib? septētrionalib? imo par
 fit qm̄ n̄ cā sūt fortis nō accidet Et odoēs
 boī q̄nqz mouēt eā aliq? motu. Et spectatio
 motuū velociū et circulariū: et spectatō ab
 alto et lōgītudo moē i balneo et balneū añ
 digōz et effusio aq̄ calid sup cap Et assūptō

et qđ gñat sanguiez vaporosū feculētū: a tenebrosū sic vinū feculentū: et antiquū et pp̄t nocumētū suū: et nouū qđ nō ē clarifi catū: et nō ē trāsmutatū et purz nocumētū faciēs in cēbro: et apiū pp̄rie sua pp̄tate quā hēt in ea: et lentes pp̄tea qz gñant san guiez melicū: nisi p̄misceāt ordeo s̄fracto: et fabe et allia: qz īplent caput vapore. & cepe silr. qm̄ eaz s̄ba cōuertit ad huīdarez malā: et lac etiā: et dulcia: et plm̄ pinguedi nis in cibo: et om̄e grossū inflatiū & stīp ticū et frigidū: et oē cal̄m et acutū: & nau sea: sūt ex eis q̄ mouēt epl̄iam: pp̄tea q̄ ele uāt huīdres et mouēt eos ad ip̄az: et repl̄io stōi et malicia digōnis et vigiliē et passiōes aīales fortes ex tristitia et ira et tīore: et p̄ mutatiōes sensibiles fortes ex auditu uocū magnaz sic tonitruū: et pcussīōes tympani et rugit̄ leonis: et vocū duaz sic vocis no laz: et stridoris sic stridoris porci acuti: & silr ex visu splendorū lumīosoz: sic fulguris rapiētis visū et splendoris oclī solis et ex ta ctu motuū vētoz fortūū sic motuū vētoz t̄bmū. Et qñz excitat epl̄ia ex exercitio sup̄ ip̄loz siue fiat ad īsoloz faciēdā siue n̄ et co itu et medicis epl̄ia faciētibz: medicias aē epl̄iaz faciētes iā dixim̄: et illas q̄ detegūt epl̄icos: ī tabul' egritudinū capitis cū signis sic suffumigatio cū galbano et mirra et cor nu capno: et omeistio epatis hirci: olfactus odoris ip̄i: et silr cum ponit mirra in nare eius.

Cura eius.

Oportet qđ: ut epl̄ia q̄ ē in īfātibz curet: ita ut nutrimentū lactātis re: ctificet et fiat pueniēs ad calidita: tē subtile cū bonitate chimī. Et lactās alie net a se om̄e qđ gñat lac aquosū: aut corru ptū: aut grossum: et phibeat sibi coitū: et p̄gnatōez. Et oz ut h̄ īfans alienet ab oī re ī q̄ ē tīoris subitatio et coartatio: sic sūt voces magni sfus: sic vox tympani et toni trui: et fulguris. et nolaz: et vox vociferā tiū. Et ut alienet a vigilijs et ira et timore et frigore vehemēti & calore forti et malia digestōis. Et īiungat ei exercitiū aī cibuz leue: et īndicat ei motū p̄ cibū. Et si tole rauerit eūatōes q̄ fiūt medicis euacuātibz flā subtile: fiat illō. Et eos qđ īuāt: ut qñ qz euomat cū aq̄ mellis: et ut potēt zucaz rosatū et mel rosatū et olfaciāt rutā: et reli q̄ subtiliātia: nā olfacē odoramēta q̄ dixim̄ fortasse excusat laborē in eis. Ampli? cōe ē oībz epl̄icis: ut vtāt cibis laudabilibz q̄bz īest huēctatio laudabil' nō supflua: et ut caueāt sibi a repl̄one: et ut se custodiant a malicia digōis. Et illō ē: sūt p̄cti: et non

cōsequuntē p̄plemētū īfectōis et ille c? p̄sue tudo nō tolerat ut semel reficiat: diuidat cibū suū q̄ ē mīoz refectōe sua in tres pres et sumat duas t̄cias in p̄adio: et terciā ei? ī cena p? exercitiū subtile: et neqz mltū vtāt vīno. qm̄ ip̄z vehemēt replz cēbrū: deīd si ex culari n̄ pnt qñ ip̄o vtāt vtāt vīno pauco antiquo clarificato declimate ad p̄ticitatē Et ex ībz qđ ē eis nocibilioribz ē por? suc cessiōe balnei: et etiā frig? repētū. imo oz ut caput muniat ab oī calore supfluo: aut a frigore supfluo. et ī balneo nō faciat moraz Et epl̄ico qđ ē nc̄riū ē ut alienet a se car nes grossas oēs et fortis nutrimenti: et p̄scel oēs. imo carnes oīz q̄drupe dū magnoz: et sit p̄tent? pull et durarig et atauiz et puis auibz domesticis et siluestribz: et cauemur et turturibz et edis et capolis et leporibz. Et iā oz q̄ caro porci siluestris valde īuua tiua ē eis: et laudat eis carnes capne pp̄t il lud qđ in eis ē de siccitate et paucitate hu mectatōis: sic vitupant eis dulcia et p̄ma guia et silia: et alienz a se olēa oīa vsqz ad ac triplex et blitos: ne dū alia et pp̄rie apiū ē ei ei p̄petas amouēdi epl̄iaz. Si aut excu sari nō p̄t amīstrēt ei fumūstere et endiuia: et qđ cōcedit lactuca. Ego ūo nō plm̄ eaz laudo. Et cōcedit eis coriandru: pp̄tea q̄ phibet vaporē a cēbro: Ego eis vitupo ip̄ sū et ei? multiplicatōz: nisi in sanguinea & colica. Et aq̄ qđ ē fide elixate ī aq̄ p̄dite cū oleo et almuī: et q̄ erunt c̄su ei? si ei? acce ptio cibū aīcedit pp̄t lenificatōz naē p̄ce diē. Et ruta et ylop? ex sūma herbarū con fert suo odore olfacta: et cū ruta et anetuz in cibis ip̄oz ponūt: p̄ferūt. Et optz ut ali enet a se fruct? huīdos oēs et oēs fruct? grossos: n̄ quosdā stīpticos sup̄ cibū cū qñ titate alleuiatōis pauce ut roborēt os stōi et deponāt cibū. et lenificet nā: et phibe: at vapores. Et oz ut vitēt oēs cibos gues q̄ sūt sic napi et rafanns et caules & bancia. Et oz ut alienet a se oē acre vaporosū: et si naps qđ ē ex sūma eoz q̄ īpediūt sua va poratōe et īnmissiōe supfluitatū ad ip̄z: & eductōe eaz veri? illō. et qz p̄cutit cēbruz sua acuitate. Et alienet a se ebrietatē et ex ufflat oīz vētoz et repletōz: et deuitet ablu tōz cū aq̄ penit. Cū calā qđ ē pp̄t illō qđ ī ea ē de laxitate. Et cū frīa pp̄tea q̄ stupe facit et nocz spūi sēbili Qz si epl̄icis accidit repl̄o cibi: euomat et s̄biliet regimē p? ip̄z et optz ut alienet a se cibos desiccatiuos ḡ uatiuos stupefactiuos. vaporatiuos. Re: plo ūo vīni valō nocz. s̄z parz ex ip̄o sup̄tū dilatat aīam: et cōfortat sp̄m: et acuit ip̄m

Repho Lim mltū nocz

Et excusat a multitudine aq. **M**ultiplicatio
 vo ei? e nocibilior res. Et multu dormire
 post meridiu nocet: et vlr sonus mult? no
 cet: et pprie sup repletōz multā: et supflui
 tas vigiliāz: etiā debilitat spm et resoluit
 ipz: et cū hoc implet cerebrū vapore. Primū
 aut eplie regimē est alienatio cāz mouen:
 tiū epliam: qd dixim? Et qes: et trāqllitas
 sūt ei magis oueniētes. Q. si exēcitiū nccū
 fuerit p? euacuatoz et mūdificatoz corpis
 quaz pcessit remēoratio: oportebit vt am
 mīstret sup repletōz: et exēcitiū nō psequas
 lassitudinēz. Deinde qescat p? exēcitiū: &
 studeat vt sit caput suū eleuatū: et caueat
 ne ipm pendē faciat īquātū possibile ē. Ne
 qz moueat ipm plm: qre multitudo matie
 ad ipm trahat: et optz vt moueāt inferiora
 cū ipe mouet supiora. Ex eis vero q matiaz
 ad inferiora trahūt: est fricatio corpis gda
 tim facta a supiorib? ad inferiora: īcipiēdo
 a pectore et qd sequit ipm cū pānis aspīs
 fricādo donec rubescāt. Deinde gradatī de
 scēdat vsqz ad crura. Sitqz oīs scda fortior
 pma. Et sit caput ī dispōnibus eleuatū: et
 p? illud mīugāt ei deābulatio. Sz optet vt
 eū qescē facias ī loco exēcitiū sui: vt redeat
 ad ipm ei? sps: et qescat eius agitatio. Et
 ipe qdē nō sepe a loco suo: nisi p? illd. Cū
 ergo attracte sūt matie oēs ad īferiora: cō
 cedūtur ei tūc mūdificatio et solutio ven
 tris: et vt fricet caput et pectinet ipm vt
 calefiat cū illo: et mutez ei? oplio. Et ex eis
 qdem q ipm iuuāt sūt ventose supposite ca
 piti: et cauteriū sup ipm calefaciēdo cēbz.
 Post mūdificatoz vo et solutoz vētris et
 qetem aliqb? dieb? nō ē malū si ingrediat
 balneū: et si vētose ponāt sup illud qd est
 sub ypocōdrijs ossib? pectoris ei?: et cale
 fiat caput ei? cū eo qd sciūstī. Et qnz poit
 p? poxismū pila cadēs iter dentes eius: et
 pprie ex pilis: vt remaneat os eius aptū: et
 oz vt īcipias euacuare fm eā. Deinde itēde
 ī purgādo caput cū gargarismis attēti
 uis. Si aut illud accidit cū piodis: et multi
 plicat cū multitudine huōz: eūetur cū appa
 rēte: et educaz humor: qui ī ipo dominaz
 fm qd dicturi sum? Et si nō fuit qd phib
 eat ipm a minutōe flomez. Ipiz vo floia
 ī vere et ppe ī pedib? ē ex eis q ipi cōse
 rūt: si p ipaz nō psequē īfrigidatio cēbz ei?
 fm qd dicturi sum?. Cūqz hora poximi p
 trāsit: et tu potes facē vt ipe vomat pēna
 oleo d lilio iūcta ī ore ipi? missa: et pprie
 si fuit stōacho ī hoc itroie? vt vomat hū
 ditatē: iuuabit eo tūc: licz multitudo vsus
 vomit? noceat eplie cēbz. Et ex deglutie

rib? ī dispōe eplie et ī alijs sūt asa et casto
 reū ī oximelle. **E**x sufflatōib? aut ī eplia
 sūt epla coloqntide: et cucumer asinin? et
 ei? succ? et sal armoīacū: et nigella et silia
 ell's alb? et pōsi: et pip et ziziber: et mirra
 euforbiū: et castoreū: et sticados sepati: &
 diūcti et asa et pix sicca et alkīran. Ex va
 pōatis ē peoia et ex odorāntis ē ruta ī hō
 eplie et ī hō qetis. Ex eis vo q hunayn ele
 git ē gūmi rute agstis pmixta cū farina oz
 di et aceto d vīo: et ex q? fiāt fōme maloz
 et assiouet odorē eaz. Et ex sirupis ē oxīel
 sāllicū ppe qd singlis dieb? ī potu sūat
 et sil'r sirup? d absinthio et apozima ysopi
 cū origano: & oxīel sāllicū suptrū ī po
 tu ī hyeme cū aq calida: et ī estate cū aq
 frigida. Et ex vinctōib? q eis sūt bone: sē
 cū eis q dca sūt medulla cruriū cameli cum
 oleo rosato sup timpora et omissuras et pe
 ctus. **S**uspēsiōis vo peonie iuuamētū iaz
 expti sūt antiq ī eplia. Et videt q illd sic
 mag? ppiū illi q ē de romaia huide. Et ex
 medicis qdē qd ī potu sumē oz sūt agaricū
 et siseleos et radix aristologie rotunde: &
 ex peonia oī hora ī potu tribuat cū aq. Et
 iā cōuenerūt: q potare oī die bondachātē
 metridati duab? vicib? ī mane et cū va
 dit dormitū: ē qī ex eis qbusq? pl'es sanant
 Et qdā volūt vt eis ī potu tribuat ex spu
 ma maris oī die bis: et ex polio mōtano cū
 ppetate sua ī ea et alhasce etiaz. Et eis q
 ipos iuuāt ē medicamē de sālā hmōi suma
 tur sālā et ponat ī vas vitreatū de terra
 ī quo mel fuit: et caput ei? strigat ligamē
 to forti: deinde cū corio grosso coopiat et
 dimittat. xl. dieb?: quoz pm? sit an ortuz
 aschebē. x. dieb?: et ponat vas expositum
 meridiei: et pmutet oī hora ppmq. ut sit il
 lud qd ex calore ptrib? ei? aduenit eqlis ap
 plicatōis. Deinde apiatur os valis: et inueni
 es sālā iā decoctā et dissolutā. ipaz igit ex
 pme: et sume sucū ei? et pmisce ipz cū mel
 le: et sūat ī potu oī die ex eo qritas coclea
 riū vni?. Si autez hora festinat: coqē sālā ī
 aq et aceto: et fiat īde oxīel mellinū. Et
 ex medicis qdē boīs ē: ut sumat siseleos au
 rei. iij. baccaz lauri tmdē: aristologie rotū
 de radicis peonie amborum aurei. iij. casto
 rei trociscoz sāllicicōz āborū aurei. j. mi
 sceat cū melle dispūato: et amīstret oī die
 cū oxīelle. Et ex eis et q eos iuuāt ē pmuta
 tio ī regiōib? **P**remutatō ei ī regiōib? do
 nec aer iueniat cōueniēs desiccās sbriliās
 est si cut pmutatio ī etatibus ex īfantia ī
 adolescentiā ī iuuamēto epilepticōz. Cū
 ergo accidit epilectis tortuositas mēbrī: ā

Medicine quoniam in
 epla.

Peonia iuuamētū qrit
 Rur odoratū

Oxīel sāllicū pro
 pmutatō

Suspensio peonie

Althēda

Polio mōtano

Summus
 mē dicitur

Chilid
 fricatio

Ex mōt

phlo 100
 in pmi
 8.11

spasm? ei? et equur fricatōe cū oleo et aq
repida et pssione forti: Et cū fuit eplia cā
cēbri: tūc mell? est vt euacuet cū elleborō:
et cū eis q sunt talia: et pulpa coloqntide:
et scamonea & yera et decoctōe agarici
faciēdo solutōz p? solonez in āno. Cūqz ne
cessariū ē vt flomia fiat ex quocūqz hūore
sit: optz vt nō solū fiat flōia: imo vt fiat sal
tez ex ābab? cefalici sil: et seq? flomia ve
ne q est sub lingua. Et qnz vētosae sup col
lum vt matia in ebdomada trahat a cēbro:
si illic nō fuerit ex aplone cēbri et debilita
te ipi? qd eaz phibeat. Et qnz tibi ncēriuz
est: vt flomia: mltiplices. Cum ergo illud
feceris: optebit vt illud qescere facias per
ebdomada: deinde solue cū potōnib? et cli
sterib? fortibus q sūt ex cētaurea et pulpa
coloqntide et kerua & reliqs. Deinde fac
qescere: postpone ventosas apud elkeil et
caput & nucrati colli: et sup crus: deid fac
ipm quiesce postea solue. Et nō cesses pce
dere fm qetēz et iteratōz vsqz quo purgeē
Et amistrenē p? illud gargarismata: et ca
putpgia: et q purgat caput solūmō cū eis
q sciisti. Cūqz sit ei caputpgiū cū sifeleos
et postea cū sebebich: et cū aq amarici est
iuuatiū. Et optz qdem vt occurrat poxif
mus cū mūdātōe stōachi. Et si possibile fu
erit ei vt euomat an cibū: et pprie ab eis q
sūt vt pisces salici: et alia erit iuuatiū. Et
post illud totū pmuta aplonez cēbri cū co
fortatiuis calefaciētib? ex emplis et sinapi
et q talit pcedūt ex eis q docui te et noia:
ui tibi: et fac eū odorare rutā. Et optet ne
labores in ipo cū calefaciētib? et pmutati
bus aplonez subito: imo gōatim in hoc ice
de. Si aut inde nocumētū acciderit in opa
rōib? suis: tūc qesce. Mell? aut quo pgaē
illa cui? cā est flā: ē yera et pulpa coloqnt
ide & yera hermetis. Nam si vtatur yera
herētis oī die pondē medie 3. māe et pōdē
medie 3. in sero magnificat ea iuuamētū ipi
Q: si cū flate est replō vlis: tūc flomia fm
qd narraui? est ei iuuatiua. Et sili eūatō
cū turbie: et agarico et sticados et yera ruf
fi pprie. Melica vō soluiē cū as q sūt sic d
coctio epichimi: et ellebor? et lapis azuli:
et lapis armen? et sticados: et polipodiū
et mirobolani. Et ex vnctōnibus medulla
crutis cameli cū oleo rosato sup collū et ti
pora et pect? In eplia vō colica: oz vt sit
solicitudo cū infrigidatōe et hūectatōe: &
pprie cū clisterib?. Si at ē adusta: tūc ē i iu
dicio melice ā iter colicaz et melicā: et eā q
noīata ē mī ifantiū: et forsicā ē de gñe colī
ce ap quosdā et ppē illō pēpiūt i cura ipi?

vt amistret ima et caputpgia si fida et hui
da: et effusio lactis sup cap: et vtaē hūme
ctatōe corpis. Et si infans ē pēpiūt vt de
ē in potu lactati ipz qd lac ipi? ifrigidet et
pēpiūt vt i domo frida subteranea imbitet
et videē q sit hec eplia ap eos siliaria ā ma
nia. Verūtn h? nois vs? n ē famos? ap ve
ridicos medicos. Et cū aliqb? mēbris epli
cis accidit tortuositas ā spasm? iuuat eos
fricatio cū oleo et aq repida: et ut i eis tole
ret pssio. Qn vō eplia ē ex stōacho: tūc cō
ueniētiōza qbz sit eūatio sūt pulpa coloqnt
ide: et sticados: et fiat illō in āno mltoties
Et oz qdēz p? mūdificatōez sto. vt assidue
vtaē pfortatis: et nō tribuāt eis n cibi ve
lois digōnis boni chimī: et rōucāt fm qd
narraui? in suo loco. Impēdat g? studiū i
pphendēdo boītatē digōnis: et oz vt dimie
tāt stōachū vacuū tpe lōgo. Illi vō q ex ea
exatāt scōz famē: succurat cū eo qd dēm ē
in ca? eplie et reliquoz. Illa vō q sit cū ele
uatōe alie? rei ex mēbris: oz vt liget sup il
lō mby cū poxism? adē: et fortasse phibeē
poxism? et eūet hūor q ē i mēbro: ā p eūan
tia scita si iā puenit ad ipz vt? eūatōis: ā cū
vleeratōe et eductōe puris i hora qetis cū
medicis q vlcēat: et p? currē faciūt. et cū
adustōe mē: sic ē epithia d gūmi rute silue:
stiris et euforbio et reliqs: et has qdē medi
cias cognouisti ex tabul libri scōi. Et forsi
tā optebit vt in eis pueniat gō? amistradi
cātarides et alkebenes et sterc? ancipitris
et anacardos et reliq. In illa q a toto corpe
eleuat dnt qdā q si nō eet timor i flōia du
az arteriaz apoplecticaz: nō i eo q nō p?
le sit retētio sanguis: sed ppē frig? qd acci
dit cēbro et abscessiōz spūs: et seq? ea apo
plia: eet i ea sanitas iteg illi? q patit eplia
cū cōitate corpis totiz: et ppē illō qd ad cē
brū ascēdit ex eo. Et nos qdē dicit? si h? n
ē p?le: i cuiuscūqz arteriaz ascēdentiū mci
siōe h timor nō existit: nō ē lōge qn magni
ficeē multitudo iuuamēti.

De apoplexia

Apoplexia ē ociositas mēbroz a sēsu et
motu ppē opilonez ptingētē i vētri
cul? cēbri: et in cēbri? spūs sēsilil et motiui
Nam si euacuat ex eo mītra mot? et anhel
t? aut debilitetur: nō sit facilis anhelit?
imo illie ē spuma: et ē hñs vicissitudinē sic
strāgulatō: ā sic vox strāgulati: hec g? ē p
ua: signās defectū vtutis mouentis mēbra
anhelit? Et ea qdēz p?auioz ē: vt nō appe
at anhelit? neqz spuma neqz vox strāglati
Si at nocumētū n magnificat i ābelitu et pēn
sit i guttē ipi? qd imictiē n3 egōiē p nares

Aduerk q apoplexia diffinitur ab Auerz 3
colligat collimo cap? Apoplexia est q homo
cadit ad terra et cessat viuis vocis et priuatur
omnes operationes totius corporis: aliter diffinitur
a Galieno q dicit apoplexia est passio ure
aufrens sensum et motu tot corpus repens et
subito magna coere pudent ppē opilatione
in mēbris et in cōtinentis vrbōi
tam principalit? q nō principalit? aliter
diffinitur a Gal 3. de acc nō mēbro cap?
diffinitur a Gal 3. de acc nō mēbro cap?

Hand. Enforbio

No of complete periods used:

kist e der dulle galle
 3.9.16 und 4¹⁰⁵ 3.4.5.

Adverte de caput purgari
post vaccinationem &
exstirpi & simili

ut cū par euomūt: i potu sumāt olei d che
rua decocti cū ruta oī die .3. ij. cū aq de ra-
dicib? & gdati pcedat donec potz quacū
qz die .v. 3. Et si possibile ē p? euacuatiōem
suāt qntitatē būdachate vñm ex tiriacha
et metridato & ex sceliche & laurabebe &
sagzene: & q sūt silia ill. Et d simplicib? ca-
stoei aureū vnū cū aq mell. Et ex oximelle
et mellio cū bibiē bakilla vna. Pot? at ecz
sūt aq mell pura: aut cū alefeuiati hz neci-
tatē. Et cū vidis alleuiatōz: fac gargaī ma-
ra & sternutatōes: & poē vētolas sup col-
lū & nucrā cū icisione: ā sine icisione hz cāz
matici. Et adhibe ei cās oualescētie in ar-
uiatu. Deinde fac eos balneari p? tres eb-
domadas. Et vnge eos i die balnei cum o-
leis calefaciētib?. Et ex gargarismis qdem
eis pferētib? p? p̄gatōez vlem ē decoctio
ysopi & alhasce & calamēti: & origani: &
hijz silii i aceto: cui amisceat mel. & et aq
i q elixat p̄retrū & stasifagria & habasce
& sumach. Et forti? illo. ut sumat diapipe-
riō & longū pip: ziziber. & staphisagria &
baurach & rose & sumach & terat & omi-
sceant: & ex eis fiat colliria. Deinde amini-
strenē masticatōes ex eis ā gargarismata in
decoctōe ysopi cū mastice. Et ex eis qdē q
illi vicina sūt cū sūnt sic illd sūt pip & lō-
gū pip & sinapis & calamētū. Et ex eis q
masticant sūt calamētū & stasifagria & pip
& amarcū: & sinapis sigillatī & mūctū
& p̄misceat eis sic rosa. Et sumach ncēm est
& acor? ē ex eis q iuuat i h? ca?: & p̄forta-
tur e? ip̄sio. Et p̄fert eis mūctio cū oleis
calis p̄fortatib? spm q ē i neruis & in sba
neruoz resoluētib? supfluitates: i qb? nō
est labor: sic ē oleū de lilio: & p? ip̄m oleū
amaracinū: & oleū camoillinū: & anetīnuz
& oleū de sgnato: & p̄pe sup cap. Ip̄m em
ē i q? fiducia hñda ē i re capitis: & p̄pe p?
q̄ iā assūpserit v̄rutē ysopi: & origani: cala-
mēti: & alhasce: & silii. Cibi at hñtiū apo-
plexiā sint s̄belliores cibis hñtiuz epliam.
Et recti? qdēz ē ut sis p̄tēt? in eis i matu-
rimis pane solo. Et paīs qdē cū ficibus sic
cis: est bonas eis. Et potus super abum
est ex rebus magis nociuis eis. Cum autem
voluntas adest ut cenent: non est malum
si ante ipsam premittatur exercitium leue
& moueant membra laxata motu aliquo.
Et cum aliquid sumunt non dormiant su-
per ipsum velociter. Sed expectent aliqn-
tulum: donec descendat & digeratur dige-
stione aliqua. Nec etiam plurimum vigilet
Illud enim iuuat cerebrum & resoluit ex
cibis vaporem non digestiū prohibentē

110 g. jälla
vatten 100
endrinby 100

digestione. Quidā vō dicūt eis eē bonum
organū cū lētib? Et vne passe & amigda-
le: et sic? sūt ex fructib? pueniētib? eis :
Vinū ac nouū pueniēns n̄ ē eis ppter illud
qd̄ i eo ē de supfluitatib? & aīquū ppter
illd̄ qd̄ in eo ē de velocitate penetronis ad
cerebrū & declinatōis e? : s; magis pueniēns
vinū eis est illd̄ qd̄ ē inter verū qz. Cū apo-
pletic? febricitat: fac moram in re ipi? do-
nec discoopiā: fortasse ei ē cū sitqz mora
vsqz ad septuagita duas horas. Si at ita n̄
ē: s; febris ē ppter apā & putredinē: tunc ē
mortaliferum. Et scias qd̄ apopleia & palisis
cōstrigūt meat? sibi: qre n̄ sint medicie fa-
cientes euacuatoz: euacuātes ex mā facien-
te ipas ppte. **D**ictio secūda de eg-
tudinib? neruoz: q̄ ē tractat? vn? **E**gri-
tudines neruorum.

Neruoꝝ q̄oꝝ ip̄oꝝ originem &
diuisione & figurā & naturā
& anathomia iā sciūsti. De e-
gitudinib? vō ip̄oꝝ scias: q̄
sūt tres egitudinū spēs. s. com-
plexional: & istrumētal: & solo singlaritatis
Et appet qd̄ lesio ī opatōib? suis nālib?
& sēlibilib? & motiuis. Mot? vō laboriosi
ī faciēdo egitudinē neruoz introitū magnū
hnt sup illd̄ qd̄ ī alijs ē: ipi nanqz sūt istru-
mēta mot? Laboriosi vō mot? sūt sic extē-
sio cū fune: et eleuato rei gūis: & oē m q̄
est extēsiō & exp̄sio & ptractio. **S**ig-
nificatōes at in dispōib? eoz sumes ex opatō-
nib? sēsiū & mot?: & ex tactu in lenitate
& duricie & ex coitate cēbri et spōdillū
cū eis: & ex dolorib? & materijs q̄ sūt p-
prie neruis. Et plima qd̄ sig qbus pueniē
ad cognitōz dispōnū cēbri: sūt ex nocumē-
to opatōnū: et ex tactu. Cū at dubitat de
aliq̄ egitudinū neruoz an sit hūda an sicca
phiderē q̄liter ipa accit: nā si subito accit:
n̄ ē dubitatio qn ipa sit hūda. Et et ex hoc
q̄ mēbz vinctōez desiccāt: nā si ipam velo-
citer exiccat: n̄ ē dubitatio qn ipa sit sicca:
cū mēbz n̄ sit calefactū calefactōe extra-
nea. Exercitiū vō p? purgatoez melius est
illd̄ qd̄ pmutat oploez: & vnicuiqz mēbro
fm seipm: et oꝝ qd̄ vā a faciliōri icipias: &
gōatī puenias ad illd̄ ī q̄ ē vā equal. Mo-
dus vō cure in p̄gatoe neruoz & pmutatō-
ne oplois eoz ē: qm plm e? qd̄ ē n̄cēm eua-
cuare ab eis vlr ex materijs: n̄ ē n̄ ex frigi-
dis. Et euacuatiā qd̄ eos sūt medicie for-
tes. sic pulpa coloqntide et ellb ppe albus
cū vomit? sit cū eo. & euforbū: et albasce-
ni & serapimū & reliq̄ gume fortes et yere
magne fortes: et ex subtilib? q̄ eos euacu-

ant sūt balneū siccū: & exercitiū tpatū. Ip-
soꝝ vō oploez pmutatiā sūt ea q̄ in ca° de-
cēb° dca sūt & ppe ea ī qb? ē vctuositas
& oleū vinctuosū. Et cū adipēs amīstras
sint adipēs lupoz. **F**eces quoqz oleoz cali-
doꝝ sic fex olei oliuarum: et fex olei d̄ limo
sūt pueniētes egitudinib? neruoz frigidis:
& agruētes duricie ipoz: et oleū d̄ costo
& oleū de ādacoca sūt vehemētis ppetatis
cū neruis. Deide embroce: et exp̄sioēs fm
oploez eoz. Verūcū oꝝ vt ipa sint in recti-
ficatōe cōplexiois neruoz fortiora valde.
Et vt ad penetrand talr pparē. qten? cō-
segtur resolutōez corpis: et porozū aptio
nē fortiter. **E**t scias qd̄ intētiō in curādis
plimis neruoz egitudib? ē intētiō posteri-
oris pris capitis: n̄ q̄ in facie sūt. Deide p?
illd̄ extēdat neru? q̄ mouet illd̄ mēbz: c?
infirmit? ē neruus. Et neruis qd̄ nocēt res-
qda: et iuuāt a reb? quibuscūqz: quarū mlti-
tens remēdaci sum? . Quarū qd̄az sunt in
tabul medicinarū singlariū. Et illd̄ qd̄ez n̄
attēdiē n̄ in dispōib? et egitudinib? suis: q̄
sunt eis magis ppe. **R**es itaqz neruos pfor-
tates ex eis q̄ in potu sumūt: sūt acor? nu-
eritus: et castoreū: et gna pmi mag: et cere-
bzū leporis assatuz: et sticados ppe c? qui-
dem potio sit oī die pōd? 3. j. ī pillis redā-
cti: ā cū siropo mellino. Et iuuat eos exer-
citiū tpatuz: et olea calida. **R**es vō neruis
nocētes: sunt coit? plim? supflūus: et sō-
nus sup replōez: et pot? aq̄ frigide cōgela-
te: et multa ebrietas. **E**t vinū plm ppe vā
hementiā mordicatōis vmi: et resolutōem
ad acetositatē mfrigidatē cū h°. Et ledie
eos oē acetosuz et sipticū et mfrigidatiū
porētia. Et flōia plima eis nocz. Et nos qd̄
dem in h° tractatu remēdaci volum? eg-
tudines neruoz oploales et oppilatiuas.
Ip̄oꝝ vō apata et vlcera tardabimus vsqz
ad libū q̄ sequit libū hunc. **E**t scias qd̄ a
qua frigida nocet neruis: ppterea qd̄ facit
eos deficere a digestione hūditatū q̄ sunt
in eis: qre ī humorē indigestū permutant.
Et scias qd̄ agaricū pfortat neruos calefa-
ciēdo: et purgādo.

De palisi: et mollificatione.
Paralisi qn̄z dicit sermone absoluto
et qn̄z dicit sermone p̄prio. **D**ictio
vō palisi fm intētiōne absolutā: sigt illud
qd̄ sigt mollificatō in quocūqz mēbro sit.
Paralē vō p̄pa: ē illd̄ qd̄ d̄ mollificatōne
ē cōe vni duarūz ptiū corpis ī lōgitudine.
Alia ei ē ī pte incipiēdo a ceruice: et sūt fa-
cies et cap sil sana. Alia ē q̄ ī tota pte cur-
rit ad pedez. **L**igua vō arabica per pulsim

*fere oleoz calidoꝝ
guemunt in egitudi-
neruoz*

*Aduerb hūm canonē q
nerui semientis ad fac-
iem vni a park anka
aliq̄ vō semunt a
posteriori et affert
7° inferior cap 2*

*Medicine pfortantes
neruos*

Res nocentes neruoz

*vinū plm nocet quā
mfrigidat alitabit a
mēbris et quērit a
acetositate*

*quomo aqua frigida
nocet neruis*

*Agaricus pfortat
neruos*

*Paralisi dicit sermone
absolutio et sermone
p̄prio*

*Paralisi est mollificatio neruoz cū ablatione sensu
et motu*

nar fias destructio
sensu et motus

plexio prohibens
sensu et motu secundum
plures est frigida et hu-
miditas et humiditas
de humore motum

significat hanc intentionem: palis qñz ei innuit
in lingua ipoz ad pre & medietatez. Cūqz
palis accipit cū intentione mollificationis ab-
solute: tūc cū ea est illd qd coicat vřqz la-
teribz sil' exceptis mēbris capis: qbz si coi-
caret essz apopleia: sic ex ea est qd vñi digi-
to ppiū est. Et scitū ē: qd destructio sensus
& motus sit. qm sps sensibil' a motuul' a reti-
neē a penetratōe ad mēbra: a penetrat. Sz
mēbra n̄ insapiūt eē ipssione ppter corrup-
tōez ppls. Cōplio at corrupta: a ē cala-
a ē frigida: a huīda: a sicca. Et vidz qdēz q
calid n̄ phibz ipssione sēs? i eis: dū n̄ pseqē
finē quēadmodū videt i hñibz extenuatōez
& ethicis. In ipis ei cū calitate eozū n̄ de-
struit ipoz motus. Et siccū ē ppiquū ē iu-
dicio ipius. Cōplio vō q phibz a sensu &
motu hz plm est frigida & huīda: & illd qd
dē n̄ est lōgiquū. frigidū ei pēriū est spūi &
nocz ei. Et n̄ est lōgiquū: qñ huīditas facit
at mēbrū ppatū stupefactōi. Ex cāis ei de-
structōis motus: sūt frigiditas & huīditas
absqz mā. Verūtū illd est ex eis qbus suc-
currere est facile cū calefactōe: & est sic il-
lud qd n̄ coicat plime pti corpis: a vñi late-
ri ipi? absqz altero latere. Vmo si necm fu-
erit accidz vñi mēbro: scōz pportōem vt sit
palis & mollificatō plima q sit ppter re-
tentōez sps. Causa at retentōis: a est opila-
tio: a separatō porozū & tñsitū pōcentiūz
ad mēbra cū sectōe. Opilatō vō: a est scōm
seita rei aggregatōis ābas res & est āpa: &
tūc ē cā mollificatōis & palis faciens ab-
scissionez sps a mēbris pēctio porozū: aut re-
plio: aut āpa: aut solo singularitatis. Por-
rozū at pēctio qñz accit ppe ligaturā ligā-
tis exteri? q est ex eis q possibile est remo-
ueri: & est mollificatō illa & illa dstructō
sens? et motus res accidētāl' q remouet cū
soluē ligatā. Et qñz sit ex pssione vehe-
ti sic accit apd pssione aut caūz. & sic ac-
cidit cū declinat spōdiles & rumpunt ad
vñū duoz latez dextrū aut sinistrū: & p
mūt neruos exeūtes ex se in pte illa. Aut
ad āteriora: a ad posteriora. Sz ad āteriora
& posteriora: accit ex eis tētio non coarta-
tio: qm occurfus spōdiliū i duobz lateribz
āte & retro n̄ sūt sup exituz neruoz fm qd
sciūsti. & exit? neruoz scōm q sciūsti nō
ē ex duabz pibz scz āteriorē & posteriorē:
re. Et qñz strahunt pōi ppter grossitudi-
nē substātie mēbri Repletō vō opilatua ē
ex materijs huīdis: currētibz qbus mēbrūz
huēctat & currūt in vacuitates oīm mēb-
rum: aut stāt i pncipijs neruoz: aut ramis
neruoz: & qñz sit in via spūs currētis i eis

Apā vō qñz et accit i originibz neruoz
& ramis ipoz & opilat tñsit? Incisio autē
q neruis accit q in lōgitudine ē: n̄ nocz sens-
sui & motui: & q ē in latitudine phibz sen-
sū & motū a mēbris q ibibunt ex meatibz
q sunt pxiui iē ipā & iter villū tūc incisū
Et scias qd nucha silis ē cēbro in diuisioni-
bz suis ad duas diuisiones: licz sēs? eas n̄ di-
scernat. quō ei n̄ erit ita illd: cū pcedat et
a duabz diuisionibz cēbri. nō g° elōgat qñ
seruat nāz vñi? duoz laterū: & expellat
māz ad lat? qd ē debili? & qd ē magis su-
sceptibile matiei pmi: & cui accit pssio
& ictus: & ad qd expellit supfluitas late-
ris cēbri qd ipm psequit. Et n̄ ē mirandū si e-
gritudo sit ppa vñi lateri absqz alio latē:
nā ei pcepto sui creatoris iā discernit qd
ē subtili? h°. & tu qdē recordare hz ex pzi-
cipijs q tibi dedim? in lib° p°. Et scias qd
multoties expellit mā huīda ad extrema-
tes ppter dñuz calitatis i corpe. aut motu
subito ex tiōre aut pauore aut ira aut deli-
cijs aut āgustia. Et scias qd cū lesio aut mā
q faciūt palis sūt in vno latere vētricloz
cēbri: coicat lateri corpis toti: & lateri fa-
ciei cum eo. & silr si sūt i meatibus lateris
vñi? quēadmodū si eēt in duobus lateribus
vētricloz cēbri aut i meatibus: eēt apo-
plexia. Si aut sūt apd originē nuche corp?
totū ē paliticum: ppter mēbra faciei. Et qñz
accit cū hoc stupor in cute capis si phibeē
trāsit? sens?: quoniam cuti capitis adueni-
unt nerui sensibiles ex ceruice quēadmodū
ostendim? Si aut sunt in latere originis nu-
che coicat lateri toti: excepta facie. Qñ fu-
erint descendentes ab origine submergendo
aut in latere vno: mollificat & paliticū sic
qd sequit illd ex mēbris. Qñ si nō fuerit ex
nucha ymo ex neruis: molli ficat qd ē ppi-
um illi neruo: siue sit i toto neruo a i medi-
etate ipi? a in pte ei? mollificat ē qd mo-
uet illd qd seqē ipz p illd qd veit ad ipm d
illo leso ppe māz & resolutōz singlis a āpa.
Paralisis vero quedam est que est crisis co-
lice: & multoties remanet cum ea sensus
qm materia est cū ea in neruis motus & nō
sens? Nā quidaz antiquoz dixerunt: si co-
lica aliqbus annis coicat: interficit plios
Et qui euadit: euadit cū paralisi tñali eue-
niente ei. Quasi ei nā expellit illā materiā
que est adueniēs neruis: & reducit eā ad
exteriora: & esset maximum vt cum sudorē
denūciaret. Retinetur ergo in neruis & fa-
cit paralisis. Et multoties quidē accidit
vt in hac sit affirmatio sensus cum dispo-
sitione sua. Et est paralisis que est crisis in

neruo
in sum
no motus
sensu

no

Hic
vat e
nudi
m
p
m

egitudibus acutis: q̄ pmutat mā ad neruos
et illō qdē est: cū nā n̄ pōt ppter etatē aut
debilitatē itegre expellere: q̄re remanz resi
duū materiez in p̄tib? cēbri: et remanent
p? statū soda et gūitas capitis. deide ex
pellit ip̄m nā expulsioē gūitatis n̄ expulsio
ne euacuatois itegre: q̄re accidūt palisis et
silia. Et palisis qdē pl̄m accit in fortitudie
frigois hyemis: et q̄nz accit i r̄gioib? meri
dionalib? eis q̄ iam puenerūt ad q̄nq̄ginta
ānos et vlt̄ fm seicā fluxuū expulsor̄ ex ca
pitib? eoz: p̄pterea q̄ meridionalis v̄tus
pl̄m replet cap. Paralici at pulsus ē debi
lis tard? et rarus: nā cū eḡtudo frāgit v̄
tutē: obilitatē puls? et sic freq̄ns: et eueni
unt ei vicissitudines sine ordie. Et v̄ma h̄z
pl̄m sit i eis alba: et q̄nz sit in eis valde ru
bea p̄pt̄ obilitatē renū i discernē s̄guinē
ab aquositate: a debilitatē venaz ab attra
ctione s̄guis: a p̄pter dolores q̄ fortasse ē
cū eis a p̄pt̄ eḡtudinē aliā eis p̄p̄quā. Et
q̄nz accit vt sit lat? sanuz palisis inflatū ac
si eēt i igne: et alter paliticum frigidū ac si
eēt in niue: et sūt puls? duoz lateruz diūsi
est ei puls? lateris frigidū deiecit? ad h̄o q̄
iudicia e? frigida cogunt ip̄s: et q̄nz puenit
ad h̄o vt ocl̄s m̄iorez. Et q̄deunq; mēbroz
mollificatoruz et paliticoruz h̄z colorē reliq̄
corpis ex̄ns n̄ m̄iorat neq; extenuat: est d̄
q̄ maior h̄nda ē fiducia q̄ illō qdē diūsi
ab hoc. Ad palisim p̄pterea sit pmutatō ex
apopl̄ia et epl̄ia et colica et ex p̄focatoe
mat̄cis et febriz? tp̄alib? fm seicā crisis ē
Paralisis v̄o eueniens a remotōe sp̄o d̄ilium
mortifera ē h̄z pl̄m. Et illa q̄ sit ab ic̄tu nō
pterete neruos vehem̄ter q̄nz sanā: si aut
sup̄fluat n̄ ē spes vt sanet. In illa at i q̄ est
spes o? īcipe a fl̄oia: et iā quidez dixi? q̄liē
dilatet mā palisis ad apopl̄iaz et cōuerso.

Signa.

Nllam at q̄ ē a tortuositate a casu aut
p̄cussioē a sectōe cā siḡt: q̄nz tamen
occultat cā i sectōe: cūz neru? ē p̄fundus
Ip̄az ḡo siḡt q̄ subito accit: et n̄ p̄fert ei re
gimē. Que at curā recipit: ē ea que n̄ ē a
sectōne: sed ē cū ap̄ate & silib? Et si est
cū ap̄ate calido: tunc extensio & febris &
dolor siḡnt eā. Et si ē ab ap̄ate duro siḡnt
ip̄am tact? & p̄sideratō sensibil in neruis
& dolor at̄cedēs: nā fm pl̄m accit p̄ ip̄az
tortuositas aut ap̄a calid. Si at ē ex ap̄ate
fluxo: tūc siḡtio est difficil: verū tñ fm q̄s
dā dispōnes n̄ euacuat a dolore pauco &
calitate et febre leui: & ab augm̄to doloris
& e? dim̄nutōe scōz mot? & cibos & ei?
euēt? n̄ sit subito: ymo scōz dies & ex oī

bus i stis eger s̄etit ap̄o volūtate mot? q̄si
sit aliq̄o p̄hibēs i illo eodē loco. Paralelim
aut h̄ns f̄cam ab hūiditate exp̄sa s̄etit cāz
exp̄saz in toto mēbro palitico. Factā vero
a grossitudine neruoz siḡt difficltas reuer
siois mēbri a p̄ctioē cū laborat i ip̄o eger
si ē possibile: a faciat illō ali? ad dilatatoz
& mollificatoz: & neq; sūt mēbra lenia sic
in palisi absoluta. Et si mā ē cū s̄aguie siḡfi
cat eā guidez & vene: & ocl̄s: & repletio
puls? & siḡficatoes p̄d̄ce multotiens. Si
v̄o ē ex hūiditate nuda siḡficat eā albedo
& mollicies m̄ta. Et si sit successioē colice
& febriz? acutaz: siḡficant eā colica: & fe
bres acute. Et si ē e? cā malicia op̄lois sin
gularis frigide a hūide n̄ accit subito: neq;
sūt illic siḡ alia: & iudicat de ip̄a p̄ tactuz
& p̄ res agētes i mēbrū. Et d̄ q̄ cū v̄ma
ifatis ē viridis: nūciat palelim a sp̄asmus

Curatōis modus

Oportz vt sit int̄tio tua i eḡtudibus
duoz. v. s. stupore: sp̄asmus: tremorē
& palisi: & saleu. int̄tio posterioris cēbri
Et n̄ p̄peres i vsu medicinarū fortū i prim
cipio rei: ymo tarda vsq; ad q̄rtū & septi
mū. Q̄ si fuit eḡtudo fortis vsq; ad q̄rtum
decimū. Et i hac qdē hora siḡ p̄ct? reb? s̄b
tilib? ex h̄is q̄ leniūt: & digerūt & soluūt.
Et cū clisterib? n̄ est malū i hac hora. De
de p? illō euacua cū euacuātib? fortibus.
In regie aut abadi eos o? vt i palitico i p̄
mis cū apparz sis p̄ctul aq̄ ordi & aq̄ mel
lis duob? dieb? aut trib?: si tolerauerit v̄
tus vsq; ad quartūdecimū. & si nō tolera
uerit: ciba eū carnib? auū leuib?: & stude
vt facias pati famē: & ciba eū cibis siccis.
Deide fac eū tolerare s̄iti. In mēsis quoq;
secūdis iuuat eū vti medulla nucleoz p̄mi
magne p̄p̄ie. Et scias q̄ aqua melior ē ei q̄
vinū. Vinū ei mās in neruis penetrare fac
& pl̄m qdē ip̄i? q̄nz acescit in corpib? eoz
& sit acetū. Acetū v̄o ē ex rebus q̄ neruis
sūt nocibiliores. Illa at q̄ ē a tortuositate:
& coartatōe curat cū eo qdē determinabi?
in c̄o tortuositatis & p̄phensionis posita.
Si aut est a p̄cussione aut casu: tūc e? cura
est p̄ua. cū tñ cura scdm̄ oēm dispōem est
vt p̄sideret an illa tortuositas euenire faci
at ap̄a: a at̄hat m̄az: & curet totum cū eo
qdē p̄ueit ei. Et o? vt ponat medicie in cuā
illi? in quocūq; loco acciderit sup̄ loca p̄z
cussiois: & sup̄ p̄ncipiū ex quo egrediuntē
nerui mouētes mēbruz paliticū. positio at
medicinarū sup̄ ip̄m mēbruz paliticū est ex
eis q̄ nō afferūt iuuamētū de q̄ sit curatō
Et tibi qdē iest cognoscē originē neruoruz

Hic gnum
vat exri
nudi n̄s q̄
p̄m̄tant
et paralē
ip̄a:

Curatōis modus
paralisi

Canon de op̄o medic

Historia laudamur
Regimen cibi et pot

Curatōis modus
paralisi

Aluerk de apopl̄ia
medicinar

& egle est siue intetio i medicina sit phibi-
tio apatis: aut sit itetio i ea mollificatio aut
sit intetio i ipa calefactio et pmutatio com-
plexiois: & fortasse necz erit ponere iuxta
membri pcutus & apostomosu icipies resol-
ui vetoslas exthentes sanguine ab eo ad pte
aut ad illd qd appet de corpe. Si at fuit e-
gritudo ipa palisif ocula fca ppe mollifica-
tioez neruoz: tuc illd qd e necm p? regime-
toe e coitas materiei cu eo qd descriptum?
& diffiniuium? in euacuatoe ipaz matieru
subtiliu sine additoe & diminutioe. Et me-
liora qde qb? euacuat sur pille d euforbio
& pille armeri meresteni & pille de sceta-
raz & pille fetide & pill'e hermetis & yera
hermetis: & voite? cu ello albo cu dispo-
sua: aut cu expssione rafani i q? sit vt? ei?
& silr reliq voite? ofertur eis: & qnz sit eis
supfluitas i h?: & i potu de tiriacha pon-
dere vni? dauich. deinde addat paulatim
paulati neqz augeat sup. 3. j. & qnz amisce-
ei sisamu decorticatū. Qnz vo dat oximel
cu sua dispo: & opopanacu cu sua dispo-
ne cu siropo de melle. & e? qdez portio sit
qntitas dakilen & ofert eis. Et oz qdez vt
clisterizet ur enematib? fortib?: & collina
fortia supponant: & indiment eoz materie
ad inferiora. Et ipoz spodiles mugat oleis
fortib?: & ofertur eis vnetioes cale ex oleis
& empla rubificatia: quoz imeozato itera-
ta e multis vicib?: & ppe cu destruiet sen-
sus. Et radix qde lilij e ex medicis boe ru-
bificatiois frican? cu ipa fm modu mugen-
di. Eis pterea ofert positio vetosaz sup ca-
pita lacertoz absqz incisioe: s? p? euatoez
ppter ea q calefacit lacertos & fortasse ne-
cessaria erit incisio aliq. Et vt vetose stri-
cta habeat capita & suspendant cu igne ml-
to & suetione forti & laboriosa et imoue-
tur velocit. Cu g? vetose adhibent: oz vt
separi ponant sup loca plima: si mollifica-
e plm separa. & si n e plima ponat diucti
& vtere sup ea p? illd pice & gua pimi: &
amistra sup ea empla calida rubificatia sic
emplm de farina git & lilio cuz melle. Em-
plastru quoqz de sinapi e ex eis q ipis cofe-
runt. Et tu qdez pmuta oe qd est debile ad
hoc vt rubificz & vesicz. Et emplm d scel-
taraz maximu ofert palisi iuuamē. Et e apd
plimos eoz excusans a guma rute agrestis
& sinapi. Emplm quoqz de gua rute silue
stria e iuuas: & pprie cum sulphure & ni-
tro: & fricatio cu oleo & nit? & aq sulphu-
rea & aq marina & ebzoce subtiliatie cofe-
runt. Cuzqz sesus e debil fortasse empla str
forte nocz & n fecit illd: & ducit illd ad le-

sioez & vlcatoz forte. oz g? vt oi custodia
ab illo caueat: & vt psideat dispo ipssiois
empli. Na si rubificat & inflat: & cutē nō
ptrahit: & sepat pssione digitoz subtili:
& albificat loc? e? tuc ipssio n ptrahit cu-
tē. Et si rubificatio e magis fixa: & calitas
magis appens: tuc remoue. Mod? vo co-
gnoscedi h?: est vt auferas emplm oi hora
& psidea dispoez. Si g? ncia e ablatō: re-
moue. Et si ncia est iteratō: itera. Et scial
qd isufflatō ex codisi i narib? eoz valde co-
fert: & silr q sūt ei filia: qm purgat cebruz
& pūunt mas facietes egctudiez a pre egri-
tudis. Et vnu ariqū paucū ofert valde
egctudib? neruoz oib?. Plurimū vo ex eo
suprū e res nocibilior neruis. Et amistrato
acori nutriti: e ex eis q eos iuuat. Et silr g
dati ozdiment i potado yeras: & sint pmix-
te cu aliq? qd sit sic castoreū: donec pue-
niat ad hoc vt ex inde sumat i potu pōd?
vj. 3. p? 3. j. & silr pot? olei de herua cu aq
d radiab? iuuat valde. Quidam vo hoim
sūt: q palisim curat dādo i potu oi die au-
reuz vnu ex yera cu aureo vno pipis: & sa-
nant. Et oz vt cu aliqo istoz i potu sumue
n potet aqua vt plonge e? mora i stoma-
cho. Et fortasse morat tota die: deinde opat
Qnzq vo nocte sumut i potu pipis aureū
vnu cu aureo vno castorei. Et ill qde n est
aliqo ita oferes vt tiriacha & metridatum
& scelire et almerichei. Asa quoz fetida ve-
hemtis iuuanti e bibita vl' limta: & pprie
cu bis i die suie. Et e buda cha indica. Cu
qz mebru redit ad se: oz vt ipz exercites p?
illd: & ostrigas et dilates ipz vt ad itegra
redeat sanitates. Et ipi qdez qnz iuuat a fe-
bre: & iuuat vocib? et lectoibus altis. Et
p? euatoes & iuuanta ab eis qb? vtut: iu-
uant balneo logo sicco: a balneis. Et i fie-
rei & p? euatoes: & vbi necm e rsoluere.
oz vt n sint resolueta cu lenificatioe pura
s? cu aliqntula stipticite. Quappter opz
vt rsolutō fiat cu aliqb? q sint vt anisu: &
figia. et castoreū: & sqnantu: et q sunt filia
bijs ex calidis stipticis. Habetes vo illa q
fca e p? colica iuuat medicame factum ex
nuce romana scriptu in antidotario: & iu-
uant eos olea q nō sūt violēte vtutis & ml-
te ppositois: sed sint sicut oleū de lilio: &
oleum de duabus spicis: & oleum de narcis-
co: & oleū de oliuis. & exprum est oleum
de nuce indica: & oleum de narcisco confe-
ctum cum guma albulati vtrumqz sil' acce-
ptum iuuatiū est sua proprietate. Quan-
doqz vero iuuantur plures eozum cum eis
que infrigidant: & pfortat: & phibet maz.

Et cū medicāe calidīs: augmētāt egritudo.
Et illud ideo: qm̄ mā subūl dilatatur p ea
plm. Cū g^o mēbrū infrigidat. pfortat mē-
brū a frigore: et mīorāt qntitas materiē:
et puenit ad h^o vt euāescat. et n̄ oz vt in
eoz calefactōz pueiat: s; est nēcū vt sint
medicīe pfortate cū aliq^o q̄ sint sic camo-
milla et mellilotū et maratrū et mēta et ca-
lamentū: et amiscēat eis alia: et etiā illd qd
liq^o infrigidatōis hēat sic succ^o liq^oricie et
semē endiuie et reliq^o. Hec ei cū amistrant
inuāt valde. Que vō a sectōe scā est: curaz
nō hz. Illa āt q̄ scā est a p^olōe frigida: cū ca-
lesciētib^o notis curat. Et illa cā p^olonis
c^o est potius aq̄ multe: vtaē balneo sicco.
Et scias qd qn̄ aggregāt palis et febris in
aliq^o: tūc oximel cū zucharo rosato ē pue-
niens medicamē in illa hōa. ¶ De spasmo
Spasm^o ē egritudo neruosa qua mouē-
tur lacerti ad pncipia sua et inobedi-
entes sūt i dilatatoe. Eoz itaq; aliq^o
remanēt fm̄ dispōem suā: et n̄ dilatāt. Et
aliq^o eoz facile redeunt ad dilatōez suā: sicut
sic i oscitatioe et singultu. Causa vō i ipō:
ā est mā: aut cā absq; mā: sic caliditas et licci-
tas. Et mā qdē spasmū fm̄ plm ē flegmatica:
et qn̄z melacolica: et qn̄z ē sanguinea et
illd est i apatibus lacertoz: cū resoluit mā
faciens apā cū vlcere villi nerui: qre augmē-
tāt i latitudine sua: et mīorāt a sua longitu-
dine. Et mā qdēz oīs spasmū mālīs effectia
aut est pphendit sup lacertū totū: et illud
est cū spasm^o est sine apate. Aut est pphē-
sa i loco vno quē reliq^o pres sequūt: sic sic
a spasmō scō ppter apā a mā effusa ppter
cussioēz: ā absclione: ā ppter cāz altā ex cāis
apatīs: et n̄ est lōgū qdē qn̄ sit spasm^o eue-
niens a ventositate istatia spissa. Ipe ei est
ex eis q̄ plm accidūt et remouentur i hora
Spasm^o vō māl multotiens accit fm̄ seicā
pmutatōis materiē: sic accit i successione
imātieret successione pleuresis: et successi-
one sursen. Ex spasmō āt q̄ sit ppter p^ouatō-
nem materiē & hūiditatis & dñituz liccita-
tis: accit vt pth. nē lōgītudo & latitudo e
qliter. Colligit g^o ad seipm: sic ē dispō co-
rū poiti āte ignē. Et tu qdēz scis dispōes
cordaz eē: q̄ ipē elōganē in hyeme ppter hu-
medatōez: & adbreuiant i estate ppter de-
siccatoez: & sili nerui. Et qn̄z sit spasm^o q̄
ad māz nō pportōat: eueniēs cā rei ipediē-
tis: ā q̄ nerui fugiūt & agregāt ad expellē-
dū ipam: & cā illi ā ē dolor ex cā dolorem
faciēte: & multotiens est ex humore calido
mordicatio: ā qlitate venēosa pueniēte ad
cēbrū & ad neruos: sic accit ei quez pupu-

git scorpio sup neruos. Aut ppter qlitatem
n̄ venenosaz sic cū spasm^o accit ab infrigis-
datōe vehemēti agregātē neruū & lacertū
& inspissātē ipm: & pthē ad cap. suū. Sic
ei mollificatō qn̄z diuersificat i mēbris fm̄
pncipia mēbroz: & sili spasm^o: & rō i am-
bob^o ē vna: i eo qd sit sup ceruicez & in
āterioze pte & postēioze: & i pte q̄ est in-
fra ceruicē Spasmū āt ex repletōe hūidi cā
eēntialis ā ē hūiditas & frigiditas adiuuāl
fm̄ agelatōz ipi^o & e^o grossiciē: qre nō sic
dilata^o: aut siccitas & caliditas iuuat sup
psecutōz p resolutoem hūiditatis. Materia
vō spasmū faciēs n̄ efficit spasmū & molli-
ficat nisi ppter suā grossitudinē. & qz n̄ est i
gtesa sbam villi puo mēroitu quo iuuētuz
s; est coartata i foramibus: & sic qdē spasm^o
mus ē epilenia mēbrū sic eplia ē spasmus
toti^o corpis. Differētia vō mē vēmz ē cōi-
tas & ppetas: eplia ei plm resoluit veloci-
ter: & sit cū piodis Reliqs āt dñas scies ex
spasmō hūido p illd qd accit lactētib^o p-
pter vicinitatē māmille: & hūētatoz lactosi-
tatis in cordis: & agelatōez lactis i eis: &
cū ventres ipoz pstringūt: & i vigiliis ip-
soz: & multitudie flet^o eoz: & spasmū manē
et in febrib^o suis: qmuis sint leues. Et vlr
infantiū facil est caus i spasmū: ppter debi-
litatē vtrūq; cerebroz eoz & mēbrozū ipō-
rum: & lacertozū ipoz: & sit facil exitus
eoz ab ipō ppter fortitudinē vtrūq; epatur
ipsoz et cordiū eoz: et qm hūores eoz n̄
sunt iobediētes vehemētis grossitudis: et
ppter hoc liberant a spasmō sicco velocitē p-
pter hūiditātē p^olonū suarū: et hūiditātē
cibi eoz. In puberib^o vō n̄ ē facil aliq^o dua-
rū rerū. Cū tñ qn̄z accidat ifatib^o spasmus
malus successioē febrū acutarū: et cū eo
sūt sig^o q̄ dicem^o ex q^o raro euadūt. Ille vō
q̄ septē pñsit annos n̄ spasmaē: n̄ ppter fe-
brē valde pūā: est pterea spasmus q̄ accit
ppter tiōrem et cās dilatatiās sbmersas su-
bito et faciūt seq lacertos moros ad pnci-
pia sua fm̄ suas formas. Et ē spasm^o q̄ cō-
tigit ppter sustentatōez factā sup aliq^o mē-
brozū qd est pthēz ad qd sit effusio: et re-
tineē in ipō aliqntulū: et sup formā cōtra-
ctōis sue. Et qn̄z ē cū eo accēs faciēs illud
Aut sit ipm vt ferat pōdus gūe: aut sit vt
obdormiscat sup lectū durū: et h^o qdē est
ex eis q̄ p se remouent. Et qn̄z ē h stupor
aduēiens mēbro ppter replōez ex mā effusa
coartātē spm motiū et phibēte penetra-
tōez e^o: q̄ n̄ ē possibile vt moueat ad dila-
tatoz faciendā: et cū idit vtr^o et pfortatur
nā: sit dilatato. Et qn̄z sit ex extēsiōe illi^o

Epilia est spasmus
totius corporis
similis ventis colli-
a cat 30. Interic
capo 7

Infans de facili
spasmus et di-
curantur

osus
inulmus
no ver
drum
spasmus
qua cito
reuerturn
ad qm nō
spasmus
ex vno
si talis
ex mō
et qno
verm
libia
vtrūq;
grafa

Spasmus est sumptus proprius de duplici
p. proportionalis ad materiam et non proportionalis
proportionalis. i. q̄ sequens suphabundantia oīs fm̄
neruo q̄ h diff. dñm vtrūq; duplex. i. de repletione
et de p̄uisione. Exmple p̄ vtrūq; p̄uisione mēbrū
q̄ sequens repletione neruo ex mēbrū. q̄ sequens p̄uisione
neruo ex mēbrū. nō p̄uisione ad materiam et non p̄uisione

file. et h^o qdē plerūq; fit p^o sōnū apō exci-
 tatōez cū remanēt mēbra dēcta: nec exten-
 dunt ē: qm̄ sps ē i sōno fit pigrior: et nō
 fit assidu² i faciēdo dilatōz p^o declina-
 tōz suā ad itēriorez p^oez. Spasm² at siccus
 ali² est q fit successione febrū adurentiū:
 et p^ope i febrib² sursen. et successione mo-
 tuū laboriosoz corpaliū & aīaliū e²: sicut
 sūt vigilie & agustia & riōz: & ille ē ex eis
 a qb² fit enasio. Et ē ali² spasm² q accit i
 febrib² cū h^o & non ē vehēmter mal². &
 ille est q fit p^opterea: qd ipse faciūt currere
 nās i neruis & lacertis: & p^ope cū corpus
 est plenū. Et qnz accit illd i eis p^opter cōi-
 tatez oris stoāchi: & remouet ipm voitus.
 & tal qlis est iste spasm² ex febribus: n̄ est
 illi² puitatis & malicie: c² est ille q est i fe-
 brib² t^opalibus: i quib² desiccāe nerui et la-
 certī. ymo cēbrū: et asumūe hūiditatei ina-
 te: et fit spasm². Et plerūq; est ex h^o c^o q
 fit et destruit velocitē: et cā i ipō ē siccitas
 cēbrū p^optē dūbilitatez quā seq^o lacertoz sic-
 citas: nā cū mīma cā dūccatā cēbrū adueit:
 reducit ad se hūiditates a neruis. deīn. cuz
 nā sollicitāe ut cēbro hūiditate. acqrat suf-
 ficientez: redeūt mēbra et sūt obedientia di-
 latatōi cū p^oceptōe. Et qnz accit ex vehēm-
 tia frigoris: mltotiens ei accit spasm² p^optē
 frigiditate cēbrū: et coicāt ei lacertī. et spasm²
 m² qdēz ipediēs est h^o scūs a siccitate. Et ē
 spasm² cū siccitate scūs: q est cū spē agela-
 tōis hūiditatis: et mīorat e² qntitas et m-
 spissat vehēmē: qre mēbrū spasmae hī accit
 ex vehementia frigoris: & sicut accidit ei
 qui bibit medicinas narcoticas ut opium
 Spasm² vō scūs p^optē medicinas: ē hīc spasm-
 matio pot² vmi: fit ei spasm² p^o solōez p^o-
 p^o siccitate: & fit ei spasm² aī ipaz p^optē r-
 p^orietatē et venōsitatez e²: q^o nerui vehe-
 mentē icurrūt lesione cū q dēhūmē. Et h²
 qdē gñis sūt spasm² e² qui euoūt hūōrem:
 q ē sicut erugo eris nocentē ori stoāchi. Et
 spasm² scūs p^optē fortitudinez sēl² oris sto-
 machi: cū ad ipz expelliē colā. Et spasmus
 scūs p^optē cōitatez cēbrū et matricis i egē-
 dib² suis: et vesice et reliquoz. Et spasm²
 scūs a pūctura scorpiois et rutele et ser-
 pētis sup neruū: ā a sectōe adueniēte nūis
 ā corrosione. Et scūs ab egēndie i ore stoā-
 chi et matrib² et mēbris neruosis. Et vici²
 istis ē spasm² accūs p^optē vmes. Pretēa
 ē spasm² q ē i labio p^oprio & palpebra &
 ligua: & scit qd e² cā est ex ipō cerebro. &
 cū corp² i spalmo declinat ad āteriora tūc
 spasm² ē i lacertis āteriorib²: & cū ad po-
 steriora: tūc spasm² ē i lacertis posteriorib²

Et cū ad vīq; sil tūc egēudo ē i vīq; sil si-
 cut ē i palisi Qnz vō fit spasm² adeo fortis
 ut cuix p^otoz qat & dētes strideāt Cū ac ali-
 qd morit ex spalmo corpe ipi² calō: tūc il-
 lō ē ex eis q p^ofocādo itēciūt. & neq; suffo-
 cā^o itēficiūt: n̄ q lacert² anhelit² spasmae
 & dēstruit mor² ei² Et oīs qdēz spasm² se-
 qns vuln² ē mortal². **Signa.**
Pulsus spasmator² ē extēsus & diū-
 sus i situ ascendēs: & dimittēs sicut
 sagitte euadētes ex arcu sagittarij. Et diū-
 sificāe motus p^oussionū e² i velocitate &
 tarditate. Et vena qdēz ē calā & magis ca-
 lesfacta reliq; mēbris. Et est corpus vene
 collectū: n̄ hīc est collectio venaz i rigore:
 & neq; hīc illd qd coartatū ē: hīc fit ap^o du-
 riciē vene p^opter longitudinē egēudois. Aut
 qd factū est cū dolore vīscēz: i hīc ē aggre-
 gatō p^otiū intestini extēsi ab extēritatibus
 suis. Et ego dicam siq; doloris i spalmo
 parū p² Spasmi vō facti a replone siq; sūt
 q^o pueit subito. & n̄ bibit velociter qd su-
 per ipm ponit ex oleo: n̄ iā adueniēt ei ca-
 liditas p^opmq; t^opris. A siccitate vō facti si-
 gna sūt: qd fit paulatī paulatī & successio-
 ne egēudmū euacuantū qdēq; genus fu-
 erit: & euacuatōis medicinarū: aut colice
 passionis: ā euacuatōis p se. Factuz vero a
 nocumēto: cognosces p cās extrīsecas: & p
 ea q bibūt hīc euforbiū & ell² & reliq; **Et**
 sicut cū nocumētū ē ex stomacho: & coi-
 cat ei cerebz. deīde nerui: sēit āte illd soli-
 tudinez: & agustia & obsidione stoāchi.
 & qnz repit illd t^ope spasm². **Et** qnz ē ille
 spasm² successioe voitus: q est sicut succus
 porri: aut erugo eris. Et hīc ille q fit p^optē
 fortitudinez oris stoāchi. Quorīes ei effun-
 dit ad ipm mā: spasmae hīs ipm. **Verū** p^o-
 cedit ipm nocumētū i ore stoāchi & mor-
 dicatō. Et qnz accit file illi i egēudimibus
 matricis & vesice & reliquoz cū fortes fi-
 unt. & fit cuz dolore vehementi: & p^opter
 nocumētū maifestū i illo membro at ecessio
 spasm². In reliq; vō spasm²is: ā fit dolor cū
 eo: ā fit dolor p^origens a spalmo: n̄ spasmus
 contigens a dolore. Fact² at ab apate co-
 gnoscit p ea q dixim². **Et** ex significatōibus
 qdē significatib² aduētum spasm²is: ē puitas
 puls² & ipi² raritas p^omū. Deīn e² pmuta-
 tio ad illd qd dcm ē. & mltoties rubificāe
 facies: & appet i oclis p^orosho & iclmatō:
 & i ābelicu itēfectō & dīsnia. & qnz accit
 ris² n̄ h² radice: & dēstrigit nā & dēccat. &
 vīa et mltoties itēneē: & mltoties n̄ itēneē
 et egreditur sicut aquositas sanguinis: &
 h² apullas: & accit ei singultus & vigilie

& soda & treōz & dolor sub iuncturis: & p̄cipue sub iūctura cernicis: & iter spatulas: & ap̄ iūcturā alchari & albosos s̄b illa. Spasmū vō p̄rigētez cā febris significane & nūciāt ip̄z i febrīb? p̄ropt̄o i oclō & rubificatō i extremitate oclī & i circūitu: & stridor dētiū: & nigredo ligue: & p̄strictō cutis capis: & rubedo v̄rie p̄mū: dēiñ eius albedo p̄pter eleuatōez materiei ad cap̄ & pulsatio t̄ipoz & venarū capis. Et q̄n̄z d̄siccat i eo v̄ter ā spasmā? **¶** p̄p̄o. q̄dēz d̄ixit. q̄m si accit febris p̄? spasmū: meli? est q̄ si accidat spasm? p̄? febrē. c̄? m̄tētiō est q̄d cū febris supuenit spasmō hūido soluit eū. Spasmus vō q̄ p̄ueit ex febre ē siccus q̄ raro recipit curā. & accit ei ātē ip̄z t̄iōr i s̄ono: & d̄uho coloris ad rubedimē & viridit̄atez & plūbositatē: et cōstrictio naē. Et v̄rina q̄dēz cruda i febre et rigor: cū eis associant̄ sudor i capie: et tenebrositas in oculis: signē spasmū cā dubellati in viscerib? Si āt ē cū febre spasm? & n̄ ē de fortitudi ne illius febs et lōgitudinē t̄pis eius v̄t adurat hūiditates & finiat eas: tūc ille ē de ḡne e? cū q̄ n̄ est illa siccitas tota. **¶** Ex siḡ vō mal i spasmō ē: v̄t multiplicē ventositas i m̄bris: & p̄p̄e q̄n̄ cū eo islaē v̄ter: & p̄cipue cū ē m̄ p̄n̄ sui. Et v̄ria acuta i spasmō & tetano est mala: signē q̄ cā est caliditas pura. Et q̄n̄ cū spasmō sūt pulsatio & saltus: tūc illd ē signū malū: pulsatio nāq̄ v̄nā duaz rerū siḡt: aut ap̄a i visceribus maḡficās pulsatoez aut extenuatoez in eis q̄re appet pulsus magn? q̄ ē p̄p̄e p̄cussorez magnū. Cū āt linat̄ie materie declinat̄ ad nervos: v̄t ad ip̄os p̄mutate faciant eueire spasmū: siḡt illd app̄itio spasmī i pulsu. Et cū pleureis declinat̄ cū mā suā ad illd: siḡt illd fortitudo p̄strictōis ābelit? & neq̄z febris ē valde fortis. Et cū p̄mutat̄ mā s̄isē ad illd: incipit cū treōre & m̄titudinē palpitatiois & stridoē dētiū: dēiñ torq̄e oclō et torq̄e cūix: dēiñ appet spasm? **¶** Cura **I**N eo q̄dē q̄ fact? ē a p̄cussioe: o? v̄t am̄istrēē embroce q̄ laxat̄ s̄cē ex ordo fracto & camoilla & malua & faria fenu gredi & q̄ ill sūt silia. & nos q̄d iā oñ dīm? i canone locū am̄istratōis eaz. Et factus vō a nocumēto si fuit p̄p̄e potū alic? rei: tūc curet̄ cū eo q̄d cognosceēt i capitulō venenis. Et si fuit cū febre: curet̄ cū humectatōe vehemēti cēbri & neruoz & lactozū cū mollificatib? vehemētis huēctatōis q̄ docui te. & h̄iter i domo frigida. Et si fuerit p̄pter dolorē: seda dolorē postq̄ s̄ide raueris q̄s sit: & absceide cām e? . Et si ē p̄-

p̄e p̄ucturā: cuēt̄ q̄d ip̄a facit cū eo q̄d d̄iceēt in capitulo d̄ p̄ucturis. Et si ē ab ap̄ate curet̄ cū eo q̄d d̄iceēt in cura ap̄atū neruoz. **¶** Si āt ē a siccitate: cura e? ē p̄ua. Verū p̄ue n̄tētiōz cura ē tina: & m̄uclio ex oleo hūido p̄? ip̄am: & e? iteratō multoties. **¶** Et ille ludo cū nō ē cū febre: vbi n̄ itromitrat̄ oīo. Et assidue fac illd i oībz iūcturis. Si autē possibile ē v̄t tina fiat: ex lacte fiat. Et si n̄ ex aq̄s in q̄bus decocta sint folia salicis & ordei fractū: & viola: & nenufar & cucurbita: & citroli ā fiat tina tota ex succo cucurbitae: aut succo cucurēris. Aut sit totū illd ex aqua rosata: in q̄ decoctū ē aliq̄d hoz: ā aq̄ mellonis m̄di: aut aq̄ salicis: & q̄ sunt si milia illis. Et cū feceris ei elisteria ex istis exp̄ssioib? & oleis: & aliq̄bz dissolutis humectatib? & ip̄iguantib? erit vehemētis iuuam̄is. Et am̄istrenē sup iūcturas & super originē lacertoz olea: faciēdo v̄nctio: n̄tez p̄? v̄nctioē cum studio cēbri valde. & p̄positōe quā te docuim? de huēctatōe cēbri. Et infirmo dē i potu lac recētez m̄ltuz s̄z mensurā p̄uenientē: si n̄ fuit febris & aq̄ ordei: & aq̄ cucurbitae: & aq̄ mellonis m̄di: & iuleb: siue fuit febris siue n̄ fuit. Si ḡo m̄scaat̄ cū aliq̄ hoz parū v̄mi albi v̄t penetrare faciat: erit p̄ueniens. Et silr sine aq̄ ip̄i? mixte cū aliq̄ p̄te v̄mi. Et o? v̄t assidue fiat cura ei hec p̄ter q̄d moueat̄ aut exercitio adhereat. Et si ē possibile v̄t totū corp? e? submergat̄ in oleo tepido fiat. Et fiat ei cappurgiū cū huēctantibus que sint ex oleis & succis: & huēctet̄ caput ei? cū eis q̄ sciuit̄. Et optz v̄t fiat firma statio i phillio & oleo rosato. Et ex eis q̄dēz q̄ ip̄os iuuant: ē v̄t in potu sumāt teraniabim: & p̄p̄e isates. Qd si n̄ fūnt lactētes. & si habens spasmū hūidū debil fuit v̄tutis: n̄ abscondat̄ ab eo carnes sicce: sic carnes m̄m̄tarū auiū & cubegi & kemberi: & alteiez. Et si n̄ fuit v̄t? debil sint cibi eius p̄is cū melle. & aq̄ ciceris cū aneto & sinapis etiā nutrita cū oleo. & ponat̄ in eo q̄d ip̄e recipit pip̄. **¶** Cib? āt h̄itiū spasmū siccū sit totū q̄d humectat & lenit: & oēs sorbitōes p̄gues lenēs facte ex aq̄ ordei & oleo am̄gdalino et zacharo bono: et aq̄ carnis assūpta ex carnib? agnoz et hedoz. et q̄n̄z potur ex oleribus huēctatis. q̄d frāgit nocumētū carnis: si fuit illic caliditas. Qd si cū illo paz v̄mi m̄scaat̄ v̄t ip̄m penetrare faciat: n̄ erit longi quū a rectitudine: et p̄p̄ie cūm non fuit caliditas supflua: et silr si m̄scaat̄ v̄mū cū aq̄ quā bibit. **¶** Cura vō ita fiat: si ei ē hūid? o? v̄t curet̄ cū euacuātib?

Cura spasmī a siccitate
est p̄ua adeo q̄
om̄ia dat cura
simp̄s quia spasmus
d̄ p̄am̄ione malū
et m̄orale n̄ ip̄i
in 7° aff̄e 2° 9°
Idem in 5° aff̄e 9°
Idem in 5° 9° 70.

p̄lepe quēre et 2 f. 6
et sim̄ f̄bre quia
humidat̄ et fr̄igida
qui om̄ia m̄uip̄
sunt in spasmō v̄t
siccitate

Cibi habentū spasmū
siccū de b̄m̄ h̄m̄
et lenit

Cura spasmī humidi

Hyp 2^a
aff̄: aff̄:
2°
Idem aff̄e
de appropriat̄
cap̄ de spasmō

Signa mala
in spasmō

De quartana cili Hyp: 1° aff^o aff^o 70
Idem Aures in pa 4° radz 2° cap de
quartana ad finem cum frgt et quartana
que salua est liberat ab vnguentis malis
melancholicis sicut vpta et melancholia et in ea
est securitas a peste:

mictat sup ips3 donec siccet & pmutet cum
 alio. In spasmo ptea toti corpi pfert itetio
 cebzi et cu pgaroe fca cu sternutatorijs ma
 gnifice. Et i eis expu e: vt ex lana pl3 mol
 li fiant eis suspensoria: sic ill3 qbus mulies
 vtut in brachijs: & duplicat i collo: & vo
 cat brachiatorie: q a collo ad verumqz bra
 chiū ptedant: sup q oī hora oleū calidū a
 spgat. Balneū quoqz siccu3 magifice iuuat
 eos. & vt iclinet sup lapides ignitos sup
 quos aspgat vinū: & sudet cu coopimetis
 Et ex emplis qde boīs ē emplm scm ex sto
 race liqda: & euforbio: & castoreo: & cera
 citrina: & oleo d lilio: & empla dca in aci
 dotario: & adipēs: & reliq. & imunctio ex
 fece olei sisamini: & olei seīs lini: & spuma
 fenu greci. & ex vaporatōib3 boīs ē sal ca
 lesactū poitū sup exicū neruoz. Ex eis qd
 q in potu sūpta afferūt febrē: sūt castoreū
 & asa fetida pmixta cū melle accepta s3 qn
 titatē nucis. Afferūt ei febrē: & resoluitur
 spasm? ilico: & silr oleū de kerua & aqua
 mell cū asa fetida: & decoctio carpobalsa
 mi. & ex eis q valde pfert ipis est in potu
 sumere tistacā: & pfectioēs magnas: & qn
 qz pfert sumere diuretica. Hec ptea medi
 cina expta ē. In potu sumāt ex radicib3 ko
 ti. 3. xx. decoctas i duab3 lib3 aq: donec ter
 cia remaneat. ex q potet. 3. iiij. tepidas cū
 3. ij. olei amigdalini. Illud ei pfert & pprie
 spasm: q ē i posteriorib3. Et qnz decoquū
 tur loco radicis kotī carpobalsami. 3. x. &
 est e? potō triū vnciaz: & silr calamētū a
 greste. Et ex eis q vehementis sūt iuuamētū
 ē sumere in potu castoreū: & opopanacu3
 ex qb3 q fortis est bibat aureū. j. & medie
 ratē. 3. j. & custodi tūc stoāchū qm ipse per
 illō debilitat vehementer. & asa et fetida sū
 pta sm qntitatē seīs herbi i qntitate quat
 tuoz. 3. & medie mell: & armoniaci: silr bi
 bat totū & decoctio ysopi. & anuiden: &
 aq castorei. Sūt ei plimi iuuamētū & mimi
 nocumētū. Sitq potio ex ea qntitas duoz
 coclearioz vsqz ad tria: deē ad potād plu
 rib3 vicib3. & sit qntitas i eo qd bibit qn
 titas poicta. & mim? qdē fit nocumētū i ip
 so si sit p? cibū quocūqz mō sit. Nō ē ei i ipo
 tiōz: Et ex cura qdē e? ē vt mūgat ex oleis
 fortis resolois pdcis: sic oleo cucūeris ali
 nimi & oleo d kerua et oleo rutio et oleo d
 costo cū castoreo et pīret. e ei valde iuuat
 tiuū. et ren dissclut? et oleū nāciscinū. Et
 oleū qd ē hmōi. Re. olī vtusqz spice kistū
 j. cere. 3. ij. olī d berbīs kistum polij amoī
 stoācis. masticis. oī3 añ. 3. j. gariof. euforbi
 āboz añ. aūr. iiij. spice. 3. j. olī balsā. 3. j.

Ave a¹ melliori
 a fere offimen
 Ego no an
 terem hoc
 facer quia
 homines vari
 temporis sum
 gustosi et
 sedo peri
 entis effi
 m. Indus
 ghar puerile
 abris et
 no offmera
 et ita effi
 et cionu
 no uime di

omifceat. Et ex illi qd oferte eis: e vt i eis a
miftrac eplz ex euforbio: e ei iuuatiu val
de In eo aut qd lactentib? ex fpafmo accie
fint otente vt ipaz iucturis apponat eplm
ex melle: cu quo ofecta fut croc? et radix li
lij et anifuz: ita vt fit plz eoz radix lilij: p?
anifuz: et fit ex croco res pua: et ofuefcan
pone mebra fua in aqs in qb? decocta fint
camoilla et mellilotu & fenugrecu et qnz
ofert oleu camoillinu folu. Vnu aut pauc
cofert hntib? fpafmu huiou: refoluit ei ip
fu fic febris. Plm vo est vna ex cais facien
tib? eu: et oz vt eger ex veteri bibat: & fp
cibu parup. Et fcias qd cu fpafm? est cois
corpori exceptis mebris faciei: tuc medici i
tendut cu emplis et vnetoib? fpodiliu col
li: & qn e i mebris faciei itedut i cebro: &
cu hoc fi fpafm? est ex coitate ftoi: et videt
figna pda: tuc icipe et fac hoiem illu vo
me: fortaffe em vomet colaz aut huorez pu
tridu et liberabit in hora. De tetano.

Tetanus e egritudo official? phibes
vtute motiua a tractoe mebroz:
de aptitudine quoz est vt strahant
ppe nocumetu in lacertis et neruis Dictoe
vo alcuzez vtut i fignificatio? diuis: aliqn
em dicut cuzez: & fignat p ipm illu qd icipit
a lacertis fureule et extedit eos ad anriora
vel posteriora aut in vefqz ptes fil. Et qnz
dicut cuzez oem tetanu. Et qnz dicut cuzez
fpafmu oculi pprie. Et qnz fignificat per ip
fum tetanu qui est duo fpafmi a duo tetani
posterio et anri? Et qnz appropiant noie
alcuzez illud qd e ex frigore ppe frig? coe
latiui. Tetanus aut fm veritate e straius
fpafmo: & igredit in gen? fpafmi introitu
cotrarioz in ghe vno. Et eoz opatio ad caz
vna e euenies casu strarioz. Verutn fpaf
mus fit ad prem vna. Cum g? duo fpafmi
in duab? pti? straiis aggregat: fit tet
nus: qmadmodu accidit ei qd het fpafmu an
et retro fil: accidit em ei ex duob? motib?
straiis in mebris fuis vt extedant. Cuzqz
tetan? ifte fit duo fpafmi dupli: oz vt acu
tior fit fpafmo fimplici: & ei? erit erilis ve
lociter. Et h? qdem duplus no est ex duob?
fpafmis imo ex duob? tetanis: & neqz eua
cuat fpafm? i plimo duaz rez a dolore ve
hemeti. Cause aut cuzez filis fut cais fpaf
mi fm modu vnu: & diufe fut ab eis h? mo
du aliu. Eaz aut filitudo cu eis e: qm cuzez
qnz fit ex replone: & qnz fit ex ficitate: &
qnz fit ppe nocumentu ofeqns mbra neruo
fa: & iterdu fit ex apatib? Diufitas vo ei?
ab eo est: qm fpafm? n raro no fit a vctofi
tate. Alcuzez plm fit a ventofitate extenua

imo alcuzez qd e opofit? ex duob? fpafmis:
qnz fit plm ex ventofitate cu dnat in corpe
et e cu h? egritudo pufa. Cum aut fpafm?
fingularis accidit in mebro vno ex ventofi
tate no est puus: & illud ideo: qm iftud fit
pprer dnu ventofitatis in toto corpe. Et
qn cu fpafmo fingulari dnat ventofitas:
est illic timor & fignu mortis. Qualiter g?
erit duplus. Et diufificat aliq mo: & e: qm
ca in fpafmo matiali est vt cadat i loco ner
ui fm forma phibitois & dilatatois: qm
extendit villu in latitudine: aut oftringit eu
ad radicem fua: & fpafmat. Causa vo i cu
zez matiali est: qm casus eius est cotrario.
Aut em huiufitas faciens cuzez currit fcdm
longitudinem in rimis villi: deinde cogelatur
et remanet fcdm duriciem: & fit difficil ei?
redit? ad tractoem. Aut cadit subito: &
iplet villu: ppe qd diufificet eius ca ex ca
villi: imo cadit fm extensione villi: et dila
tatur: pper qd in logitudine minuat: fed ipfa
fua logitudiez ipls forata. Materia at fa
ciens fpafmu in neruis e diufi fit? in rimis
neruoz: no penetras in eis penetratoe fili:
neqz penetratoe plima: et videt qd fit tran
fit? matiei alcuzez: qd est fm huc modu filis
transitui matie mollificatois. Verutn illa
ma subtilis est laxu faciens. Et hec qde co
gelata e dura no pmittes mebru iflecti et
strahi. Aut erit ma i cuzez: deid cadit i me
dio lacti: et corde: a nerui. Vex i pn? fui e
hic neruu: a corda i logitudine et n pte pbi: a
erit ille apa. Aut matia cadit in rimis villi:
ita qd cu mebrum cotrahct neccffari u erit
vt ppe ipam strahat villus: & ledat dolore.
Causa aut dolore faciens e matia: a no mar
cadet in pncipijs lacertoz aut cordaz. Et
fugit ab ea in logitudine: fic accidit fpecies
cuzez fucceffione vomit? laborofi et euacua
tois pper lefione exiftetez in cordis & ner
uis letis a ftoacho. Hoc qde & fi ca i cuzez
fit ficitas fit: qm lacerti no strahut in lati
tudine: n ppe refolonez huiufitatu augmeta
tem longitudinem: & strahut ex ea trasitus
in qbus penetrat virt? motiua: et debilita
tur a pmutatoe mebroz ad tractoem: &
ppe cu adiuuat duricies ptinges a ficitate
ad imobediendu. Spafmus vo ficcus filis
illi qnz strahit in logitudine et latitudine fil
fm femitu eqlitatis. Qua ppe fpafm? fice?
detior e alcuzez fcco: & fic mollificatio ac
cidit ppe fectoez: filr tetanus. Et quadoqz
fit vt cu plaga accidit: elonget lacert? fm
tractoem. Et ex alcuzez qnz accidit aliqo
magnu: forte propter caz forte & maz for
te pliaz. Et qnz ofigit h? mod euet? fpafmi

Alcuzem fit pte
ventofitate

vinum pau
cum qd

Idem est
p. 57
Idem in
p. 58
Idem in
p. 59

Ita diffinitio Tetanus est egritudo si egritudo
est animus quia est mala morbi figuratio in pte
sensum membra in qdahi no possit a fante. Ita egritudo
officinali sunt organa de eo qd egritudo est in figura organos organici
ui. officinali: de pte huius qdahi qui h? h? pte huius
in in h? organo qdahi in egritudo illa qui pte huius organici
pte huius in egritudo membris. Ita ipa pte huius pte huius
qd h? de ratione quoz est voluntaria qdahi: sicut pte huius in pte huius
que sunt pte huius organici: sicut pte huius in pte huius
pte huius in pte huius organici: sicut pte huius in pte huius

stupoꝝ repletuꝝ opilaꝝ vias spūs: & rema-
nent mēbra extēsa: et nō dilatā: sic rema-
nent mēbra ptracta: et nō extendū: ad hō
ut iueniat spūs viā & transitū: et hoc qui
dē sit p l m post sōnū: qm spūs ī ipso iten-
tus ē ad itētiōz: sic diximꝫ ī spāsmo. Et
qm accidit ppe formā nō natālez incōueniē-
tē p rariā accidentē lacertis: & mīozā vī-
tus eiꝫ: et facit dolorē nō tolerātem ut mo-
ueant: qre remanēt fm illā figurā: sic qui a
fune ledit: a eleuat aliqd gūe: a fert sp̄ dor-
sū suū pōd? gūe: a dormit sup terrā: & tra-
ledit lacertos eiꝫ & pterit eos. Aut accidit
ei casus a p cussio pterēs lacertos: a sectio a
adustio ignis faciēs eos dolē qre deficiunt
a cōtractōe. Et qm qz ē cū hoc mā effusa ad
eos: a ventositas grossa gūata ī eis: a ascē-
dit ad eos extendēs ipos. Et quēadmodū
spasmus ppiꝫ mbris faciē ē malꝫ: sīl r te-
tanus qm pseqt palpebrā a linguā aut labiū
solūmō. Et qm ptingit spēs alcuzez mali sic
ci quā pcedūt febres īsepabiles cū īq̄etu-
die et fletu & alienatōe: et color sic cstrimꝫ
ppe eas: et deficcāt os et labiū: et denigē lī-
gua: et pstringit nā: et exaspāt cutis et ex-
tendit. Ois aut alcuzez a p cussioe cui asso-
ciantē singulꝫ et punctio et p mixtio et de-
structio rōnis ē mortal. Aduenit em lacer-
tis deficcato et ebullitio hūiditatis eoz: do-
nec extendit eos ī lōgitudie: deīde hūat il-
lud ī eis cū deficcatoe vltia hūate īflatoꝝ
Alcuzez ptea multotiēs accidit īfantibꝫ: et
sit facilis ī eis: q̄ntoplꝫ sūt mīozes fm qd
dēm est ī spāsmo. Et qm aīcedūt alcuzez
plimꝫ saltꝫ corpis: et gūitas ipiꝫ et gūital
fmonis: et duricies ī laceris et ī ptribus
spōdiliū vsqz ad halhausos: et difficiltas de-
glutiendi: et pruritꝫ: et cū scalpīe non dele-
clat īde. Cūqz ī vrina ē sic putredo et vi-
rꝫ: et est horripilatio et tenebrositas ī visu
et sudor ī capite et cernice: sigt extēsiōz
ī verisqz lateribꝫ fūaz: qm hūmōi putredo
multiplicat ī eis: n purget īteriꝫ itēgre:
imo ascendat ex ea aliqd ī eis: et ex īde ad
cēbrū ut ledat ipm et frāgat corpꝫ. Cūqz
alcuzez cōis īcipit claudīe os et rubificat fa-
cies: et sit dolor fortior: et sit ne sit pueniēs
qd ipse sorbet: et multiplicat palpitatio: et
lacrimat oclī. Et differentia qdē iter teta-
nū & spasmū ī pncipio sui: est qd spasmꝫ ī-
cipit ī lacertis cū motu: tetanū vō pncipiū
ī lacertis est cū q̄ete. Et qm ptingit p mu-
tatoꝝ fieri ad tetanū ex sinantia et pleureti
et sirsē fm qd sit ī spāsmo. Et qm multi-
plicat ī regionibꝫ meridionalibꝫ ppter re-
pletōez et motū hūoz: et ppe ī flacis.

Et qm accidit ī regionibꝫ septētrionalibꝫ
ppe recētiōz supfluitatū: et ppe mulieribꝫ
qm ipse sunt debiliū mēbroꝝ. **S**ig eius
Ignū qdem tetani absolute ē: ut nō
sint lacerti rīdentes ad ptractōem
Alcuzez vō signū si ē ī aīrioribꝫ ē
qm ē sic hō pfocatus suffocatā hūs faciē et
oculos: et qm imaginaē qd ipse rideat ppter
extēsiōē lacertoꝝ faciē eiꝫ. Et est caput
eiꝫ tractū ad anteriora: pcedēs cū extēsi-
one oclōz: qre aspice nō p̄t: et qm qz non p̄t
mingē ppe extēsiōz lacertoꝝ vētris: et de-
bilicatē expulsiue. Et qm migit absqz volū-
tate: qm lacertꝫ vesice eiꝫ est extēsiō nō cō-
tractus. Et qm migit sanguiez ppter rup-
turam venaz ppe vehemētiā coartatois: et
accidit ei singulꝫ. Et si alcuzez ad postērio-
ra ē: trahit caput ad spatulas et lacertos ē:
etiū ad postēriora. Et qm accidit illud
ppter extēsiōē lacertoꝝ vētris ad poste-
riora. cū cōitate extēsiōis lacertoꝝ fīcteris
et nō p̄t retinē qd est ī ītestis recto: et ne-
qz p̄t deponē qd ē ī ītestis gēlibꝫ: et ābo-
qdem cōcant ī pfocatoe: et vīgilijs et do-
lore: et aquositate vrine: et multitudie īfla-
tioniū vētositatis ī ea: et calꝫ a lectis. Sig
aut hūidi et siccī et apostemosi: et facti a le-
sione sūt fm regulā qd dca ē ī spāsmo. Et ml-
totiēs qdē accidit eis colica ppe frigus si fu-
erit egēdo frigida. **C**ura eius.

Eadem ē eiꝫ cura q est spasmī. Ven-
tosoꝝ vsus sup mēbra h plꝫ si-
at qd ī spāsmo: et illud īdeo: ut re-
ducat calor sintqz cū scarificatoe ppe sup
nervos collī: et spondiliū et ferasī et ypo-
cūdoꝝ. Ex eis vō q obfuanda sūt ī pati-
ente cuꝝez: ē ut qm eiꝫ corpꝫ sudat ppe do-
loris vehemētiā: a ex medicia: nō dimittat
ut īfrigidatio ei supueniat: qm ipm ledit.
Sꝫ vō deficcet cū lana īfusa et qm sit ut
sedeat ī oleo calefacto: qm ē fortis resoluti-
onis. Ex opopanaco quoqz ī potu deē vs-
qz ad 3. j. fm vturē: et ex ala fetida etiā. Al-
cuzez pte rea dignior ē: ut ī curādo ipm ī-
cipiat pūsqz spasmꝫ: qm alcuzez ē ledēs pfo-
cās īterficiēs. Ex eis vō q dicūt vald cē iu-
uatiua ī cura alcuzez et spasmī: ē ut ferueat
succꝫ aneti et mittat ī ipso catulꝫ thaboīm
a catulꝫ canis a catulꝫ vulpis: et coq̄e do-
nec dissoluat. Deīde īfūdat eger ī ipso bis
et sīl r pferat eis īmūctio ex pīguedie asini sīl
uēstris: et adipe leois: et adipe cerui et vrsi
et alchīabo singlꝫ a cū medicis. Et fert eis
enema ex olo rucio: a castoreo et cētaurea
Et sīl r suppositoia moroicatia calā ī qbz sē
baurach et pulpa colōq̄itide et q sē filia illi.

Si in fine tetani et
spasmi.

Qd si nimietate sua supflua adurunt: fiat
distē: postea cū lacte asine et vnguēto re-
nū singularitē: ā cū aliq̄ pōcāz pinguēdīm.
Et ex reb? q̄de? magis pferētib? cetano fri-
gido hūdo ē castoreū: q̄re o? vt assidue tur
Cunq; hñtes cuze? cibāt: nō o? vt trāsglu-
tiāt ex cibo n̄ bucellā valō parūā: et vt for-
beāt pultes subiles: qm̄ trāsglutire ē eis p-
uersū: & sic inde spuma ī narib? eoz: et cō-
mouent: q̄re illud augmēt eoz egritudiez
Nos iā dicem? medicīas: q̄s ī potu sumēt
et ex q̄b? eoz mēbra abstergūt & ipoz na-
res ī antidotario: et silr vñctōnes confe-
rētes eis: sic oleū de alchāna: et reliq̄ q̄ dca
sunt. Et silr caputpurgia & sternutatoria
Et sternutatoriū eis meli? ē storax almu-
seuie cū q̄busdā oleis. Febzis vō q̄ nataliē
accidit: est melior cura ei q̄ ex eo ē hūdo.

De treore: & signis spēz ei? et cura e?

Tremor ē morbz official' eueniēs ap-
ter defectū vtutis motiue a motu
lacertoz bz p̄tinuitatē ppar gūitati
p̄i icromittēti sua motōe morōez volūtari-
am: q̄re cōmiscēt mor? volūtarij cū moti-
bus nō volūtarijs: et est nocumētū ī v-
tute motiua: sic stupor ē lesio ī sensibili.
Hui? autē cā aut est ī virtute: ā ī m̄stō
aut ī vtrisq; sil'. In vtute vero qm̄ cū de-
bilitatē p̄p̄ea q̄ accit tior: ā p̄p̄ applicatōz
rei absēisse terribil: sic aspect? a loco alto:
aut ābulatio sup parietē: ā poratō coraz eo
ex quo aliq̄s verēcūdat et q̄ timeē: ā reliq̄
ex q̄bus p̄trahūt vtutes āiales: ā angustia:
aut tribulatio: ā gaudiū desideratiū: p̄p̄
ordies em̄ motuū vtutis accidit tremor ī
neruis: et sic illud qm̄ facit p̄tingē diūsitā-
tem ī motu spūs. Et ex cāis q̄de ei? scdm̄
semitā debilitatis vtutis ē mltitudo coit?
p? resectōez & replōnez. Qui aut fact? ē
ab istrumēto: ē qm̄ vt mollificatōez aliquaz
icurrāt nerui: p̄p̄ quā n̄ seq̄ paleis: q̄ nō
retinent apud motōz: sic ē ap̄ potū multū:
et ebrietatē frequētē: et multitudine pot?
aq̄ frigide: ā potū ei? nō ī sua hora. Aut
vt ī mēbris p̄tingat opilatio: p̄p̄ repletōz
plimā pueniētē a causis notis: hñ ē satietas
nauseatiua a cibo: et dimissio exercitiij q̄re
p̄pter eas virt? p̄fecte nō penetrat. Et mā
q̄de frigida aut ē paties a meatib? ī q̄bus
ip̄a mouet: et qm̄ cū via penetratōis: &
qm̄ cū phibitōe. Aut nō ē paties oīno. Et
aliqñ q̄dem sic: vt istrumētū aliqūā icurrat
desiccatoz et n̄ obediāt r̄flexōi obediētia fa-
cili. Cōitas vō ē: vt ī stōacho accidat no-
cumētum pueniēs ad hoc vt noceat vtuti
quēadmodū aduenit eis frig? vehemēs ex-

trinsec? ā ex pūctura aīalis: ā ex hūore: ā
ex calore vehemēti sic apud adustōz et alia
et aduenit cū eis virtuti ipedimētū: ā ad-
uenit vtuti scdm̄ suā singularitatē ipedimē-
tū suū qd ē sibi p̄p̄iū: & mēbro fm̄ suā sin-
gularitatē aduenit nocumētū sibi p̄p̄iū: &
p̄tinuāt duo nocumēta sil'. Tremor aut qm̄
est ī oib? mēbris: et qm̄ ī corpe: et qm̄ ē
ī capite solū fm̄ applicatōez nocumēti ad
lacertū vñ sine lacerto alio. Et qm̄ sit tre-
mor ī vtrisq; manib? et nō ī pedib?: aut
qm̄ cā nō ē ī origīne nuche: s; ī ramis pene-
trantib? ad man? neruoz: aut qm̄ cā ē ī ori-
gīne nuche: s; expellit eā ad p̄p̄m q̄ora loca
et p̄p̄m q̄us lat? et natā suat nuchaz ne pe-
tret cā illa ī ip̄a & p̄seq̄ finē suū: aut qm̄
spūs motiū? ī inferiorib? corpis ē fortior
et magis vigenz fm̄ necessitatē illoz mēbro-
rū quā hñt de suo sil': q̄re nō patiūt vehe-
ment a cāis q̄ nō sūt valde vtutes: q̄ si pa-
ciē istrumētū p̄fortat ei? supatio: man? aē
nō ē ita. Et cā q̄de dñans ī euctu tremoris
fixi: est frig? debilitās neruos et spm̄ sil': ā
hūditas liq̄da laxa mīoz mollificatōe hūdi-
tatis faciētis palisim. Et ypo ē. q̄de iā dixit
cui accidit ī febre causonide tremor ā sbus
p̄mixtio: resoluit eā ab ip̄o Gal. vō nō p̄ce-
dit hūc affozismū: verūcū nō ē ex eis q̄ mo-
dū nō hñt. Et scias q̄ tremor magis p̄sus
ē q̄ a sinistro icipit: et tremor q̄de ī seib?
medicamē nō ī mouet. Signa vero sūt cāe
p̄dce: & sunt manifeste. Cura. Fac qd ī
alijs fecisti capitlis ex aptōe opilationū: &
distmētōe mollificatōis: et euacuatōne et
p̄fortatōe neruoz: & hūctatōe si nēitaz e?
est ī tremore: si ē p̄p̄ debilitatē ab egritudi-
ne: & calefactōe si est cū frigiditate repen-
tina: ā imbibitā et p̄ssioe et fricatōe & ex-
pulsioe si ē nēctia: & fm̄ qd oñdim? ī ca-
nōe: & balneū ī aq̄s maris: et balnea sic q̄ sē
ex aq̄ uiri & arsenici et asphalti & sulfuris
et aq̄ maris sūt iuuatiua etiā. Et si est cā e?
frigus: vaporatōes ex nitro et sinapi: & ī
unctio cū oleo costino. Et si est cā ip̄i? po-
tus multi vini: euacua et āmīstra oleū cu-
cumeris asinini: & q̄ talitē p̄cedunt. & assi-
dua vñctōz cū oleo canabino. Oleū p̄terea
de ādacoca p̄p̄ietatē h; ī hoc mirabilē et
silr si emplm̄ fiat ex hūda solūmō. Si autē
ē ex hūozib? imbibitis ā grossis: aut p̄firma-
tur egritudo: āmīstre p̄positio ventosaz sup
spondilē p̄mā: & sed eat ī tina olei calefci:
et ī iurib? āiāliū p̄dictis capitlo de palisi
et spasmō & alcuzez: & ī fine rei detur ī
potu castoreū ī sirupo mellino: aut cum pe-
ris magnis. Et dentur eis ī potu pillē fce

omnis
quib? accidat tremor
tremor est duplex
scilicet et particularis

de tremor
vide Gal.
scilicet de feb.
morbis

ex morbo
gharys
fui
tremor
et Gal.
7° affoz.
9° 21.

Gal nō x̄m̄r ip̄i apho
quo ad modum quā
aliquis est modus
q̄ r̄p̄itudo soluat
p̄rior causam: sed
x̄m̄r q̄ p̄ssioe
n̄ p̄i p̄i et
ita quo ad rem.

Cuius p̄p̄
repletiō
et causa
moris

Cerebrum leporis
quum in vino

chole

un pluvialis pp
infestam

por est diminutio
vasus et anohis et
duerit q sensus et
rohus aliq sunt p
nu nervu aliquando
duos si pnu
spus oio possit
cruentur hunc stupor
est diminutio sensus
motus si aut
fiat p duos hunc
adluuat manne
am nervo hachuo
me bene mouet sed
o bene senti et
ne sapit et est
diminutio sensus hachuo
stupor vide o at
interior cap 2
ibi dicit q
ansa epilepsie apople
ia est stupor et
ne flogistica
rozza et sine dubio
viscosa i

ex rita et scolopendria. Et iuuat qdē ex cē
bro leporis valde: qre ex ipso comedat al fa
to. Et ex eis qdem q tremulo pferūt: est ve
bibat sirupū mellinū cū aq i q dcocta sine
semis malue & folioz dumuchiū media. z.
Et silr sumāt i potu succū eupatorij cū aq
et velocit vtanē cura ipa mollificatōis. Et
si tremor ē in capite ppe iā exptum est eis
sticados pond? 3 j. aut duaz solū: ā cū ye
rapiq: vel ex q facte sint pillule: aut in siru
po mellmo. Et eis qdē iā exptum ē i potu
sumē pillulas cochias. ij. 3. et. 5. oib? .x. die
bus sel. et optz vt cib? sit velocis digōis.
Et vinū qdē eis nocet: et silr aq frigida: et
q ex aqs est eis melior et mioris nocumēti
ē aq pluuiat: et silr omī egduōi eneruose et
ledunē in multitudine flōmie. ¶ De stupore
Sus dictōnis hui? stupor in libris
ē diūsus: plerūqz em ponit dictio
stuporis simonia dictōi palef. Nos
vō et pli hoim uimur ea fm hunc modum
Et qdē stupor est morib? official: faciēs eue
nire i sensu tactuali nocumētū. aut destru
ctōem: ā diminitōez cū tremore si est debil
ā mollificatōez si est affirmat? qm vtus sen
sibilis non solū phibeē a penetratōe: sed et
motiua phibeē sic exposuim? multotiens
quāuis in qbusdā horis iueniāt stupor abs
qz difficultate mor? ppe diūscatē neruoz
mor? et sensus. Causa autē stuporis: ā est
ex pte virtutis: qm debilitatē: sic in febrib?
fortib? & acutis ducētib? ad stuporem: et
sic in illo q passurus ē hincopi statim: & ap
pimqatē moris. Aut ex pte instrumenti
qm corūpit ei? ppo ppter frig? vehemēs
ex potu medicie: aut pūctura aialis: sic scō
plōis aqtiē: aut tactu piscis q noīat beri
lie: et facit ptingē illud grossitudiez in spū
q ē instrumentū virtutis: aut debilitatē: aut
corūpit ei? pplonez ppe calozē vehemētez
sic quē momordit serpens: aut remansit in
balneo vehemētis caliditatis: aut i febrib?
mēsiuis: aut ppe grossiciē sbe neruoz: qre
spūs in ipa nō penetrat bñ: et ppter hoc cō
tingit in tactu pedis cū opatōe ad tactuz
manus sic stupor. Aut sit ppe opilonez ex
būozib? grossis. s. aut sanguie: aut flate: ā
melia. et qnz possibile ē vt sit colā. Aut p
ter opilonez ex coartatōe apatis exiture. ā
coartatōe vehemēti et ligatura: et coarta
tōe sit? inuolūte neruos. Aut propter ac
cidens forte. Aut propter dolorem cū quo
effunditur ad membrum sanguis. Aut hu
mor n plim? opilans trāsīt? et h? qdēz pli
mū ē a sanguie. ¶ Et ppter hoc cū pmutatur
sit? ei? & remouet et recedit ab eo qd ad

ipm ē effusum: redit sensus. Et qnz accidit
illud ex siccitate et exiccatōe: & opilatē mea
tus ppe collectōez villi et eius coopturā et
hoc ē malū. Et qnz accidit opilatō ppe mol
lificatōez factā ab hūiditate opilonali absz
matia: et seqtur illā mollificatōz clausio me
atuū. Cause vō stuporis qnz sūt in ipso cē
bro: et tūc si ē vliis cōis corpori toti: ē mor
tal. ¶ Et qnz sūt in nucha. Et qnz ē ei? pnci
piū ex spondili. Et qnz ē in ramis neruoz.
Cum ergo pseuerat stupor et plongaē per
ducit ad mollificatōez. Stupor ppea nūc
ciat apopliā et epliam: & spasmū: ā alcuzez
ante palelim cōez. Et omīs qdem stupor oīs
mēbri cū pseuerat et fit fortis: nūciat pale
sim: aut spasmū adueniētez ei. Et stupor fa
ciei nūciat torturā. Et plimū qdem succe
dit pipleumonie et plenresi et hirs ē frigidō
stupor. Et scias q cū stupor pseuerat: & n
rmouet ipz eū o: deīde succedit vtrigo nūci
at apopliā. Et scias q semē croci ortensis
positū i enemate calefacit neruos. ¶ Sig.
Ipsa eadē sunt cause: sic dēm ē i tre
more. Signat g° illud ex eis augm
tū stuporis cū additōe eaz: et eius
diminutio cū eaz diminutōe. Et cura qdēz
est fm qd dēm ē i tremore eadē. Verūtū si
fuit a sāguie: et existāt significatōes replōis
venaz: et inflatio guidez: et gūitas corpis
et sōnus & rubor faciei: et oclōz: & reliq:
et oz vt flōmes flōmia vltima: tūc fleubo:
thomādo psequē. Nam multoties remouz
stuporē sola: & cū rectificatōe regimīs: et
alleuiatōe dbi. Cum g° appet stupor in ali
quo mēbroz ppe cāz antecedentē: aut pmitiaz
sic frigus: ā aliqd adueniēs pncipio neruoz
Oportz vt nō sis otent? curatōe loci. Sed
sit omīs cura in pncipio vie ad ipm. Et ex
curis qdē pferētib? stupori ē exercitiū illi?
mēbri: et assouatio mor? ei? ¶ De tortura
Ipsa ē morbus official in facie ppter
quē trahit ps faciei ad prem nō na
turalē: et alterat forma ei? naturalē.
Et remouet boitas obuiatōis pterozqz labi
ozū. & ambaz palpebray ex pte. Et ei? qd
cā: ā est mollificatio: aut spasmus lacertoz
palpebray: & faciei. Tu autē iā sciūisti eos
et sciūisti ipoz originē. A mollificatōe vō
facta est: qm cum declinat ad ptem trahit
cū ea ps sana: et mollificat eā: et mutat eaz
a forma sua si fuerit fortis. Et si ē debil mol
lificat sola. Et apd quosdā si ē mollificatō i
latere: et est attractio torti: sed nō ē cōce
dendū. Et ex eis qdem est paulus. Hec autē
facta a mollificatōe est propter cās molli
ficatōis numeratas. Facta vero a spasmō

Stupor col
hoi corpori
est mortalis

Tortura est
morbus offi
cialis figura
et dispositio
ne faciei
naturalis
corumpens

Et est ea q̄ h̄m plm p̄m̄git: est qm̄ cū para
spasmat: stupefit ps sc̄da: et seq̄t ip̄am. Et
cā q̄dez in ip̄a ē cā q̄ est in sp̄asmo. Qd̄ aut̄
dictū ē capitulo sp̄asmi sicci sc̄i sic̄ i febribz
acutis: et euacuatōibz et fluxu ventris: &
vomitu: et fluxu sanguis ex naribz et alijs
est p̄niciosū. Quidā v̄o dixerūt q̄ lat̄ egrū
in tortura est lat̄ qd̄ sanū videt̄ quāuis cā
sit in ip̄o: et latus sanū m̄strat attractōez
ip̄i? ut eq̄t. Hoc aut̄ nō ē v̄ez h̄m plz. Ana
thoia em̄ et qd̄ sciuit̄ de dispōne lacertoz
faciei: facit te cognoscere corruptōez eius: et
casus hui? cōis: et qm̄ sens? in ip̄a eoz de
struit̄ ex lat̄e torture. Et pl̄ibz qd̄em hōim
accidit ap̄a in lacertis colli: et est ex sūma
suffocantiū: et aduenit eis inde tortura &
aduenit eis etiā palis exēdēs vsqz ad ma
nus: qm̄ lacerti ex quo hauriūt lacerti colli
virtutē motiua: origo etiā est ex sp̄odilibz
colli. Om̄is au tē torture extēse vsqz ad sex
mēses: fortasse nō sp̄at̄ r̄ctificatio. Et sc̄ias
q̄ tortura colli pl̄uqz nūciat p̄alim: imo
multoties portēdit apopliāz. Cōsidera ḡo
an associēt ei accidentia epl̄ie & apoplie:
q̄re ic̄ipe ab euacuatōe forti. Quidā aut̄ez
extimauerūt q̄ i patiētibz torturā timetur
mors subitanea: vsqz ad q̄ttuor dies eoz.
Si v̄o p̄trāsēnt eos: euadūt. Et videt̄ q̄ sit
illud cā epl̄ie fortis quā tortura nūciat.

Signa.

Sunt ut accidant inflatio: et sputi
emissio ex lat̄e: et n̄ retineat salua
pt̄is. Et m̄ltoties p̄seq̄t cū ea soda:
et p̄p̄ie in ea q̄ ē sp̄asmosa. Cognitio aut̄ q̄
duar̄ p̄tiū sit lesa est: q̄ cū ip̄a extendit̄ &
rectificat̄ manu redit̄ alceri? h̄m nat̄az ad
figurā suā ē facil̄. Signa aut̄ i tortura molli
ficatiua sūt: qm̄ mor? est debil̄: et sens? sūt
turbati: et sc̄it̄ i cute lenitatē: et i lacertis
et neqz sentit̄ extensioez: & est palpebra i:
ferior̄ demersa: et videt̄ medietas pannicli
q̄ ē sup̄ palatū qd̄ ē ex p̄te illi? oculi molli
ficata & hūda laxa et appet̄ q̄ medietē hō
ad iferiora & aspiciat. Et cā in hoc etiā est
cōitas hui? p̄aniculi cū p̄aniclo extrinsecō
rie lingue secāte palatū in lōgitudiē: et est
cōicās ei: & ē cutis declinās a p̄tibz colli et
elōgat̄ in eis et difficilis sit reditus ip̄i? ad
eas. Siḡ aut̄ sp̄asme sūt qm̄ sens? sūt ēbati
scōm pl̄m: & cutis extensioez hēt cū q̄ extē
dunt̄ ruge: et lacerti faciei sūt duri: & m̄o
rant̄ salua & sputū scōm pl̄m: et est declō
cutis ad p̄tes colli plus: & reditio eius ab
eis est difficilior. Signa at̄ ei? q̄ ē ex sp̄asmo
hūdo & sicco: sūt ea per q̄ cognoscit̄. Et ex
signis qd̄ ē euētus torture: est q̄ hō iuenit̄

dolorē in ossibz faciei sue et stuporē i cute
sua: et multitudinē saltus ei?.

Cura eius
Olicitudo est et it̄ctio ut nō moue
atur tort? vsqz ad q̄rtū et septimū
et cibeē etiā cū eo qd̄ s̄briliat sicut
aq̄ ciceris cū oleo: & nō desicceat cū exicca
tōe mellis et pullis colūbaz. Q̄ si nā fuerit
sicca: moueat̄ i die sc̄do cū clisteri vehemē
tis lenitatis qm̄ ē p̄ueniēs. Intendē aut̄ ad
gargarismata i p̄ncipio est nocēs: & q̄nz ac
trahit qd̄ p̄p̄inquū ē: et nō resoluit crudū:
et sp̄asmo i p̄mis sit fortis. Et neqz facias
euacuatōez cū debilibz nō sufficientibz: do
nec digestio aliq̄ vice fiat: festinatio em̄ ad
medicinā acutā exiccat mat̄iaz et m̄iorat̄ eā
et desiccat neruos & debilitat̄ opatio me
dicie in ea: imo abstine. Et oz qd̄ vt cures
p̄alim a sp̄asmo sic sc̄is: h̄m qd̄ p̄inet. Iaz
aut̄ exptū est: q̄ si tort? om̄i die pondo? .ij.
3. ex vera hermetis bibat p̄ mēsez p̄tinuum:
forte efficiet̄ ip̄ssionē. Qd̄ aut̄ exptū est vt
bibat oī die: est vt ex zizibē et acoro p̄fectis
cū melle sumat in mane et vespe q̄ntitatem
nucis: & optz ne abscondat̄ ab eo aq̄ mellis
Quidā aut̄ medicī m̄di dixerūt: q̄ ex p̄fco
ribz qd̄ tortura medicat̄: est ut q̄ app̄iet̄
mēbzū lesū: & caput cū carne siluestri elix
ata: & videt̄ q̄ melior siluestris ad hoc sit
lupus et alchobuha et vulpis et hyrci silue
stris & cerui et asini siluestris: vel q̄ sūt m̄
nores athaboha absqz gazell' et q̄ sic p̄cedūt
ex hijs q̄ carne sua nō calefaciūt. Et oz si sit
egritudo hūda: ut liget̄ ps in q̄ ē morbi p̄n
cipiū h̄m formā nat̄alez: si aut̄ est sp̄asmo i
cipe p̄mū ab ei? lenificatōe deide ab ip̄i? re
solone. Q̄ si iueneris signa sanguis flōma
venā q̄ ē sub līgua & suppone vētosas sp̄o
dilibz p̄mis absqz scalpellatōe: et nō est du
biū: qn̄ mat̄ia facies torturā veniat ex p̄nci
pijs neruoz et lacertoz faciei: & p̄pter h̄o
diligē vt medicie rubificātes supponantur
sp̄odilibz ceruicis: et sup̄ mādibulā etiā: cū
pl̄imi villi sint veniētes ex eis ad lacertos
q̄ sūt in facie. Lacerti v̄o faciei nō sūt ex illa
sūma: & eoz regimē ē purgatio an̄ioris p̄
tis cēbri & silr vaporatio sicca sup̄ spondi
les et mādibulā iferiorē: & fricatio ei? et
fricatio capitis etiā: & p̄p̄ie sup̄ famem ve
hemētē. Et ex eis etiā q̄ iuuāt tortū est assi
duatio ablutōis faciei cū aceto: & delimit̄
loca p̄ocā cū aceto et p̄p̄ie cū i ip̄o coquū
ē s̄briliat̄. Et si ē acetū i quo decocta ē si
napis: ē mirabile: & vt ic̄limeē sup̄ decocti
onē schea et abrotani et alharmel et laur?
et silia: et assumant̄ sub eo q̄ sint sic tamari
sc? et alhetil. Cū ḡo medicie nō p̄ferūt: fiat

*Clisteri lenitatis. In
Canon de gargarismata
Canon de euacuatione*

*Acorus galicus 9 33
et melle*

cauteriū sup venā q̄ est p^o aurē ei². Et o³ ut inūgat ei uti gargarismo plusq̄ alijs: & amīstrenē masticabilia et pprie acorus et nux muscata et pīetrū: et ex eis q̄b² in masticatōe utiē sint mirabol^o nigri: et opt³ ut retineat masticabile in pte lesa: & sit in domo tenebrosa: & fiat ei caputpurgū ex fellibus gruum aut armoniaco a oleo: a cum soboci: a expssioe canab & amaraci et ficie: a aq̄ opopanacis cū oleo de lilio: a euforbio q̄ntitatis lentis cū lacte muliebrī. Et cure ē caput cū eis q̄ ipm purgāt: de q̄bus diximus in canone egritudinū capitis cuiusq̄. Et ex caputpurgijs exptis ei ē auelana idica et pprie cortex ei² supior: et auricla muris: & expssio cucumeris asinini et ciclamis et q̄n³ miscenē illa cū eis q̄ cū sternutatōne calefaciūt: sic castoreū et nigella et reliqua. Dignius vō quo sit caputpurgū est aricula muris: et cū caputpurgū sit sit in pōdē. ij. 3. ex aq̄ ei² cū dauich opopanacis et media 3. olei pfert imo sanat in q̄nq³ dieb². Et q̄n q³ p̄cipiūt inueneri specula ut sit semp eoz i tentio in rectificatōe faciei et specula ouentioza eis sūt q̄ sunt ppria in vidēda facie et sunt illa q̄ de calibe fca sunt. Infātes aē cū eis aduenit tortura in fine veris sumant in potu trisorā mīorē aliq̄b² dieb² vsq³ ad septē dies: et cibū sit aqua ciceris.

De saltu.

Altus est mot² lacertosus et q̄nq³ mouet cū eis cutis q̄ eis adherz. Et ipe q̄dē ē ex v̄tositate grossa iflatiua. Significatōes aut q̄ ipe sit ex ventositate: sunt velocitas resolonis: et q̄ nō est n̄ in corpib² frigidis & causa frigidis: et potib² rez frigidaz: et sedant cū calefaciētia. Sed significatōes q̄ ipe sit lacertos² carnos² neruolus sunt q̄dē: q̄m in pte q̄ est lenis sic cēbrū nō retinet v̄tositas: & silr i illa q̄ ē dura si ē os: s³ accidit fm plm ei q̄d ē mediū in duricie et lenitate. Et cāe q̄dē salt² sūt v̄t² ifrigidatiua: et mā hūida: et accidit salt² ex accidētib² aialib² plm. & ppe in gaudio: et multotiēs accidit ex tristitia et ira & reliqs: q̄m mot² spūs q̄n³ rsoluit matias i v̄tositate s. Et scias q̄ salt² cum oñis ē corpi nūciat apoplīa et cuzez: & q̄n pfenerat i mirach nūciat meliā et eplīaz: & cū pseuerat i facie nūciat torturā: et salt² q̄ ē sub serafis: q̄n³ sigt aīa i velamib²: q̄m est de cōcomitātibus ipsū. Cura.

Apozēt cū euaporatōib² calefaciētib²: illd ei rēouet ipz. Et si nō: v̄tē oleis resolutiuis icipiēdo a debiliōzi: et pueni ad illud q̄d ē fort²: nā remouet. Et si

nō solutiū in potu da: et assidua p^o illud medicias calefaciētes. Castoreo quoq³ cū s̄baco test ppetas i h^o capitlo: et neq³ detur aq̄ ogelata et vinū multū: et q̄d iflatōz h³ & ifrigidatōez. Et ipi² q̄dē cura ppimq̄ ē cure filiū ipi². Cōpleamus g^o hmonē de egritudib² neruoz h: et sim² p̄tenti eis q̄ sē sēuales et motiue & situales. De apatib² vō et solonib² p̄tinuatis et reliqs tardabim² hmonē vsq³ ad libzū q̄rū si dō voluēt.

Fen terciā de anathomia oculi & dispositioibus eius.

Capitlm de anathomia oculi.

Oculus visiva et mā spūs visibil² pcedit et penetrat ad oculm p viam duoz neruoz cōcauoz: quos nouisti p anathoiaz. Cū: q³ nerui et pāniculi q̄ eis associant ad orbicā descēdūt: dilatat extreitas cniusz eoz: et replet et ampliat: ita q̄ cōphendit hūozes q̄ sūt i pupilla: quoz medi² us ē glacial². Et ipe q̄dē ē huōz clar² sic gn do. Glacial² vō ē rotūdo² cui² minuit rotunditatē p̄ssio ipi² ab añriore pte e². Et ipe q̄dē opmīe ut in eo iformatio pueniētiōis sit q̄ntitatis: et habeat pua q̄ vidēt. Sectōez magnā i q̄ formē. Et p̄t h^o ei² postremū pūp p̄strictū ē: ut ipi² coop̄ta i corpib² fiat bona q̄ ipaz dglutiūt: et sūt p̄fūda et dilatata a p̄stricto ut ipa bñ coop̄iāt eū: et h q̄d huōz posit² ē i medio q̄m ē digior locis q̄ sūt cū custodia. S³ et p² ipz huōz posit² ē aliū adueniēs ei a cēbro ut nutriat ipm. Inter ipz em et iter sanguiez puz ē gradat² h aut humor silis ē vitro liqfacto: & color vitri liqfacti ē clar²: et declinat ad puā rubedinē. Clar² vō ē q̄m nutrit clar²: pue aut ē rubedis q̄m ē ex s̄ba sanguis. Et pprie nō pūtiē ad silitudinē ei² q̄d nutrit integre. Et h q̄dē huōz nō puenit ab eo: n̄ q³ mittit ei sanguiez a cēbro mediāte reti: q̄re o³ ut seqtur pte ei². et h huōz eleuat ad medietatē posterioris p̄tis glacial² vsq³ ad maiorē circulū q̄ ē i eo. In añriore pte ei² ē ali² huōz silis albugini oui: & noiat albugine². Et ē sic supfluitas a s̄ba glacialis pueniens: sed superfluitas clari clara ē: et positus ē añrius p̄tē cām añcedentē & p̄tē cāz q̄ est sicut cōpletua. Causa autē añcedens est q̄m ps supfluitatis opposita est parti nutrimenti. Et causa p̄pletua est ut ḡdēt delatio lūis super glacialē et sit ei clipeus. Amplius extremas nerui p̄prehēdit vitreū et glacialē vsq³ ad terminū qui est iter glacialē et albugineum: et termin² apud quē puenit vitreus ē ap coronā sic rete p̄prehēdit venatōz

qua ppter noīat retina. Et nascit ex ipi? ex
 tremeitate tela aranea: ex q̄ gñat tuica sbril?
 cū q̄ penetrat future ptis secū dīne quā no-
 mīabim? Et illa q̄dē tunica dīstīnguit iter
 secū dīnā ut iter albugīnēū & iter sbrile et
 spissū sit sepatōriū aliqd: et ut adueniat ei
 nutrīmentū ab añriore pte ipius penetrans
 ad ipm a retina et secū dīna. Et subril? non
 fuit sic tela aranea: nisi q̄ si esset spissa cre-
 cta in facie glacialis: nō elongaret qñ acci-
 deret ex ea ppter suā spissitudīnez q̄ velaret
 lumē a glaciali ex via albugīnēi. Extreitas
 aut pāniculi subril? implet et textit ex venis:
 sic secundā: qm̄ ipa facit penetrare nutrī-
 tū sūm veritatē. Vex n̄ ē necessariū ut sint
 oēs pres ei? p̄pate ad iuuamētū nutrībile.
 s; ps postrema q̄ noīat secū dīa. Illud autē
 qd̄ perant illū tīmū ad añriora spissat: &
 fit tuica vs; ad grossitudīnē aliq̄ hñs colo-
 rē iter albedīnē & nigredīnē ut ogreget vi-
 sū: et ut equet lumē opatōne sua q̄ coopit
 visū apud lassitudīnē idīgētē tenebris: &
 opositōe lūis et tñbray: & ut dīstīnguat iē
 hūiores: et iter forte vehemētis duriciē: &
 stet sic mediatrix iusticia et nūtriat corneā
 cū eo qd̄ aduenit ipi a secū dīa. Et ipi? qd̄ez
 pphēno nō oplet ab añriore pte ei?: ut nō
 phibeat aduentū formay: s; dīmittit in añ-
 riore pte sui fenestrā et foramē: sic reliq̄ i
 vna: qm̄ imouet suspensōriū ipi? ab ea: &
 in illo qd̄ foramē cadūt adueniētia. Cum
 g° ostringit: phibet visus. Et in añriore p-
 te hui? tuice vualis ē r ugositas vbi obui-
 at glaciali: ut sit magis simil' raro lei: et ut
 mīoret nocumētū tact? ei?. durior vō p̄tūz
 ei? ē añrior ps ei?: vbi obuiat tuice corneē
 dure: et vbi finit: ut sit illud qd̄ cōphendit
 foramē durī? et foramē qd̄em ē plenū hūi-
 ditate ppter iuuamētū p̄dēm: et spū qd̄ si-
 gnat extenuatō que ē corā foramē apud
 p̄pinq̄tatē mortis. Scdus vō pāniculus est
 stri ct? valde: ut sit bona ei? retētō. Et no-
 mīat postremū ipius tuica dura: et ei? añ-
 rior ps ophendit totā pupillā. et sit puia ut
 nō phibeatur visus: & ē perui? in colore
 cornu subiliati limatōe et abrahōe: & no-
 mīat ppter illō cornea. Clarior aut p̄tū ei? ē
 illa q̄ ē añrior: & ē scd̄z veritatē sic oposita
 ex tuicis subtilib? q̄tuor q̄ sūt sic cortices
 suppositi: ut si ex corticē vn? eoz: nō fiat
 oñe nocumētū. Et de ea ē qd̄ opponit for-
 mī qm̄ locus ille magis idiget fortitudīe &
 tutela. Terci? vō ophendit lacertū motus
 pupille: et implet tot? carne alba et p̄gūi ut
 leniat oclm et palpebrā: & phibeat eos ex-
 icari: et vocat totū ei? p̄iūctiua. Lacertū

aut mouentē oclm iā dīxi? i anathōia. Pal-
 pebre aut cicate fuerūt. ut expellāt qd̄ ad
 oclm volat: et descendit ad ipm ex capite:
 et ut equet lumē sua nigredīe. Et cū eis q̄:
 dez ponit qd̄daz sile pāniculo: q̄ silat carti-
 lagini: ut eoz statio sup ipz sit bona: & nō
 cadāt ppter debilitatē ei? in quo fixi sunt: &
 ut lacertus apiens oclm habeat sustēctadīm
 sic os ut bona fiat ei? motio. Partes at pal-
 pebre sūt cooptōriū: deide vna duay tuni-
 cay pāniculi deide ei? adeps: postea lacer-
 tus ei?: deide tuica postrema: et hec ē supe-
 rior. Inferior vō ex p̄tib? deest lacert?. Et
 locus qd̄ez in cui? scissioe est rior: est ex eo
 qd̄ seq̄t añriore p̄tez ei? apud initū lacerti

De cognitōe dispōnum oclī et op̄lōnū
 eius: et sūmone vniūsalī de egritudībz ei?.

Cognitio illius ē ex tactu ei?: et mo-
 tu ipius et ex venis ei?: et ex figu-
 ra ipius: et ex colore eius et ex quā-
 titate ipius et operatōnibus suis p̄p̄is.
 et ex dispōibz ei? qd̄ currit ab eo: et dispōi-
 bus passionū ei?. Cognitio aut illi? ex tactu
 eius ē: qm̄ inuenit eū tactus calū: a frigidū
 a durū: a siccū: a lene: a hūidū. S; cognitio
 illius ex motu eius: ē ut p̄sideres an motus
 ipius sit leuis: et significabit caliditatē a sic-
 citatē qd̄ tact? dīscernz ipi? Et an sit gūis
 et sigcabit frītatē et hūiditatē. Illi? vō co-
 ḡtio ex veīs ē: ut cognoscas an sint grosse
 et āple: et sigficat illud hūiditatē eius. An
 sint subtiles et stricte: & sigficat siccitatē
 eius. Aut plene: et sigficat mltitudīnē ma-
 terie in ipo. Cognitō vō illius ex colore ip-
 ius ē: qm̄ color sigficat hūores dñantes p-
 portōnalez: s; rubeus et citrin? et plūbeus
 et fuscus. S; cognitio illius ex figura ipius
 ē: qm̄ boītas sue figure sigficat fortitudīez
 ei? in creatōe: et malicia sue figure sigficat
 cōtrariū illius. Dispō aut magitudīs ei? &
 puitatis ipius: ē sūm qd̄ dēm ē in capite. Il-
 lius vō cognitio ex opatōibus ei? p̄p̄is ē
 qm̄ si videt occultū alōge et ex p̄p̄inquo sit
 et nō ledit ab eo qd̄ ad ipm redit a visibili-
 bus fortibus: est fortis op̄lōnis et cqlis. Et
 si est debil' visus: et scdm cōtrariū illius: tē
 in cōplexione eius et in creatōe est corrup-
 tio: et si ipē nō est ipotens in ophendendo
 p̄p̄inquū quāuis sit parū: et est ipotens i
 cōphendendo longinquū: tūc spūa eius est
 clarus: sanus purus: et dicūt medīci qm̄ n̄
 est sufficiens dilatatoī egredienti ppter sbr-
 tilitatē sui: et signāt p illō radiū que credē
 eē de sūma spūa: et qd̄ egdīt: et obuiat visi-
 bili. Et si non est ipotens in ophendendo
 lōginquū: & si appropinquat ei illō qd̄ est

color significat humores
 dominantes

ut qui res parat
propinquas non
ideatur et a longinquo
ideatur.

ut accidunt omnia
genera morborum
sunt morbi et similes
affinitas et similes.

puum non videt ipsum: et si recedit ab eo secundum quantitatē longitudinis videt ipsum: tunc spiritus eius est multus: perturbatur. Et non est aliter neque subtilis: imo humidus: et est duplexio est humida. Et dicitur: cum medicus: quoniam non subtilis neque clarificatur nisi motu longo. Et quoniam procedit radii in motu subtilis et attenuatur. Et si debilitatur in utrisque dispositionibus: tunc spiritus eius est purus et turbidus. Cognitio autem illius ex dispositione eius quod ab eo currit: est quoniam si ipse est siccus: et non facit lippitudinem omnino: tunc ipse est siccus: et si facit lippitudinem superflue: tunc ipse est humidus: valde. Ex dispositione autem passionum eius: quoniam si ipse leditur a calore: et sanat a frigore: tunc ipse habet maliciam splendoris calide. Et si leditur a contrario: tunc ipse habet contrarium. Et scias quod medicus in omni dispositione habet spiritus est equalis: nisi superflue in bonitate visus: ipse enim equalis est. Oculo propterea accidunt omnes species egritudinum: scilicet materiales: et pure: et opposite: instrumentales: et cōes. Et oculo quod in dispositionibus suis: quod ei accidunt in forma palpitatio: et clausio: et aptio: et colore: et lacrimis: adfuit iudicia pendencia ab egritudinibus acutis. Et optet ut inquiratur in eis. Amplius egritudines oculi quoniam sunt proprias: quoniam sunt cum cōitate. Propter quod ut quod ei cōicitur est cerebrum: et caput: et velamina exteriora et interiora: deinde stomachus. Et omnis egritudo quod fit per cōitatem velaminum exteriorum est magis salua.

Capitulum de signis dispositionum oculi.
Signa generationis egritudinis oculi cum cōmunitate cerebri sunt ut sunt in cerebro quod significat nocumētorum suorum potestatem. Nam si mediator fuit velamina in crinseca: videbis dolorem et lesionem incipere a profundo oculi. Et si fuerit materia calida iuvenies sternutatioem et pruritum in naso. Et si fuerit frigida senties cursu frigidum. Et raro quod erit hec cōitas cum malicia splendoris singulari. Quod si fuerit cōitas cum velaminibus extrinsecis. Et si fuerit materia veniens ab eis sentiet extensionem incipientem a fronte et venis extrinsecis. Et apparebit nocumētu in eo quod sequitur palpebras magis. Et si fuerit cum cōitate stomachi erunt signa potestatis in capitulo de cōitate cerebri cum stomacho. Et si fuerit illic fantasie causa stomachi morabuntur in vacuitate: et multiplicabuntur in repletione. Signa vero egritudinis materialium in quoniam est in ipso oculo: sunt quod sanguineas significat guttas et rubedo: et lacrima et inflatio et exuberatio venarum: et pulsatio tympanorum: et aglutinatio: et lippitudo: et caliditas tactus. et proprie quoniam cum eis associatur signum sanguinea capitis. Flegmatica vero significat guttas vehementes: et rubedo oculi cum plubositate quodammodo: et aglutinatio: et lippitudo: et timor: et paucitas lacrimarum. Colericā autem significat punctura et inflammatio cum rubedine ad citrinitatem tendente quod non est sicut rubedo sanguinea: et subtilitas sanguinis acuti: et puritas coagulationis: et caliditas tactus. Sed melancolicā signum gravitas et obfuscatio et puritas aglutinationis. Complexiones vero puras signum puritatis guttaris cum exiccatione et iuventute significationum quoniam proximam in capitulo cognitionis: unicuique autem egritudinum instrumentaliū et omnium adueniet capitulum.

Canones universales de curis oculi.
Vere oculi sunt opposite egritudinibus oculi. Et quoniam egritudines sunt a malis a pure a opposite a solo cōmunitatis: tunc cura oculi a est euacuatio: et ingredere in ipsa regimine aptum: a regimine complexionis aut rectificatio forme sicut est in egressionibus aut solidatio et incarnatio. Ab oculo vero euacuatur materia aut secundum semitam ductionis ab eo: aut secundum semitam resolutionis ex eo. Cōversio autem ab eo est prima ex corpore si est repletum: deinde ex cerebro cum eo quod sciuit de modificationibus cerebri: deinde permutatio ab eo per viam nasalem et per venas proximam oculo: sicut sunt due venae lacrimaliū. Extractio autem ex eo fit per medicinas educētes lacrimas. Complexionis autem permutatio iuvatur medicinis propriis etiam. Sed solo cōmunitatis adueniens in ipso curatur per medicinas quod habent exiccationem non plurimam: et sunt cum elongatione a mordicatione et tu scies has medicinas ex humore non de obtalmia et reliquis egritudinibus in oculo. Et optet ut scias quod in egritudinibus in oculo materialibus est necessarium ut amittentur moratio nutrimenti et acceptio eius quod generat humores laudabiles: et alienatio omnis vaporosi: et omnis cuius mala sit digestio. Et cum materia procedat ex cerebro: intende fleuboromado illud membrum. Et cum materia adveniat ex velamine extrinseco amittentur vicosas et amittentur apocristica super fronte ex quorum summa est cortex bathete ad calidam et calcadum ad frigidam. Vene autem quod flomant propter oculum sunt sicut cephalica: deinde vene quod sunt in partibus capitis. Que ergo in anterioribus sunt magis sunt iuvatiue in permutatione faciendā ex loco: et quod sunt posterius magis sunt iuvatiue in attractione. Et scias quod illud quod accidit in oculo ex materiis: et indiget permutatione eius ab eo ad membrum aliud: tunc illud ad quod rectius permutatur est naris et illud cum non fuerit in via effusio ad oculum: et hec quod permutatio non fit nisi per caput purgationem et odorem menta predicta in locis alijs ubi diximus regimine oculorum capitis. Medicinam autem oculi alie sunt permutantes splendor et sunt: a frigiditate

si succi solatri et virge pastoris: et aq̄ edi
uie: et aq̄ lactuce: et aq̄ rose et succ⁹ ei⁹ &
mucillago psillij. Et alie sūt calefaciētes sic
musc⁹ et pip et acorus et memiran & silia
Et alie sūt exiccatiue sic tuchia et arimoniz
um et climia. Et de sūma eaz sūt ostrictiue
sic hiefmemithe & aloes et alfeluza haragi
et croc⁹ et rosa. Et alie sūt lenientes sic lac
et defricatio azuli et albumē oui et mucilla
go. Et alie sūt maturatiue: sic vene et aq̄ fe
nugreci et croci et arob: et pprie illud ī q̄
effundit panis: et alie sūt resolutiue sic sar
cocola et aq̄ feniculi. Et alie sūt stupefacti
ue sic succ⁹ pomoz mādragoze et papaue
ris et opiū. Et scias q̄ qñ cū egritudine ocli
sic soda: tūc oz vt icipias ī cura soda: et n̄
cures añq̄ ipaz remoueas. Et cū euacuato
et mūdificatio et regimē cōueniēs nō iuuāt
scias q̄ tūc ī oculo p̄lo ē mala. ā mā mala
muscata ī tūcis corūpēs nurrimētū pe
netrans ad ipm: aut illic ē debilitas ī cere
bro ī loco ex quo p̄ellit flux⁹ ad oculum

Capitlm de rememoratioe p̄uatiōis sani
tatis oculi et remēoratioe eoz q̄ nocēt ipsi.

Oportet ī p̄mis vt ille q̄ laborat ī
cōsuando sanitatē ocli: tueat eū a
pulvere et fumo: & aerib⁹ egrediē
tib⁹ ab eq̄litate ī caliditate & frigiditate
et a ventis crudis et frigidis: & venenosis
et nō assiduēt ītueri rem vnā a q̄ nō autat.
Et ex eis a q̄bus optz vt vere custodiāt est
multitudo flet⁹: et optz vt mīore aspect⁹
ī lris subtilib⁹: n̄ iterdū sūm semitā exēctij
Et nō p̄longet somn⁹ ei⁹ sup collū. Et scias
q̄ multiplicatio coit⁹ est nocibilior res
oclo. Et silr multiplicatio ebrietatis et re
pletōis cibi & somn⁹ sup repletōez: et oēs
cibi: et pot⁹ grossi: et omīa vaporē emittē
tia ad caput: et de sūma eoz est omē qd hz
acuitatē sic porrū: et andacocha: & omīa q̄
exiccāt supflue: de quoz sūma ē sal multus
et oīa ex q̄bus gñatur vapor mult⁹ sic cau
lis et lens: et oīa q̄ dixim⁹ ī aris medicā
rū singulariū q̄ sūt p̄portōata ad hoc q̄ sūt
nocitiua oculo. Et scias q̄ multitudo vni⁹
cuiusq̄ duoz. s. soni et vigiliāz est vehem
ter nocua oculo. Et magis pueniēs ei ē tē
pamētū vniuscuiusq̄ eoz. Res aut quarū
vsus p̄fert oculo: et p̄uant virtutē ei⁹: sūt
ea q̄ fiūt ex antimonio et tuchia: sic spēs tu
chie nutrire cū aq̄ sansuci et aqua fenicli.
Et facē colliriū omī hora ex aq̄ feniculi est
mirabile et magni iuuamētū. et īfrigidatio
gñati dulcis est mirabile etiaz: et puluis et
fact⁹ aq̄ vtrozūq̄ gñatoz ex gñatis veris
cū pulpis suis decoctis ī tānoz cū melle &

*multiplicatio
coitis nocet
oculis*

Colirium ex aqua feniculi

si scies illud ī loco suo. Ex eis aut q̄ abster
gūt oculū & acuit ipm: ē s̄mergi ī aq̄ cla
ra et apire oclm ī ea. Rerū aut visui noci
biliū. Alie sūt opatōnes mor⁹: et alie sunt
cibi: et alie sunt dispōnes p̄uatiōis ī cibis.

Opatōnes aut: & mor⁹ sunt sic oīa q̄ exic
cant: sic coit⁹ p̄lm⁹ et longitudo aspectus
ad lumīosa: et legē subtilia: supflue et assi
due scribē. (Mediū em ī eo cōfert) et silr
opatio puoz: et sōnus sup repletōem et ce
nam. Imo optz illū q̄ ī visu hēt debilitatē
expectare donec digestio fiat: deīd dormi
re: et omīs repletio nocet ei. Et omē qd ex
iccat nāz nocet. Et omē qd sanguiez tur
bidat: siue sit de reb⁹ salis siue acutis: siue
alijs nocet ei. Et ebrietas nocet ei. Vomī
tus autem confert ei īquantum mūdifi
cat stomachum et nocet īquantum mouet
matias cēbri: et expellit eas ad ipm: et si n̄
fuit excusatio qñ fiat: tūc oz vt fiat p⁹ cibū
et cū facilitate. Et balneatio nocet ei & sō
nus supflu⁹ nocet: et flet⁹ plurim⁹. Et mul
tutudo floie: et pprie cū v̄tosis p̄tuis &
freq̄ntib⁹ nocet. Cibi vō salis et acres & va
porosi q̄ ledūt os stōi sic cepe et porri et al
lia & bedarogi comesta: et oliue mature &
anetū et caulis et lens. Cōuersio aut ī cibis
ē vt ita comedāt: ne eoz digestio corūpāt
et multiplicet eoz vaporatio sūm qd ī suo
loco demonstrabit: et ego iā pueni ad illud
et tu scies illud ī tractatib⁹ h⁹ lib⁹ terci⁹.

Capitlm de obtalmia et p̄urbatioe.

Obtalmia alia est ūa: alia est ei silis
q̄ noīat cōturbatio et vacillatio: &
īpā calefacit et hūctat. Que acci
dit oclō ex cāis extrīsecis facientib⁹ ī ipō
bothoz et rubificatib⁹ eū: sic sole: et soda
adustiuā: et effimera adustiuā: & puluē: et
fumo: et frigore ī q̄busdā horis p̄p̄ p̄stri
ctōez ipi⁹: et p̄cussione p̄p̄ p̄motōez ab ip
sa: et vento p̄celloso p̄p̄ suā p̄uitatē. Illi⁹
vō toti⁹ īp̄p̄sio leuis est: associata cāe q̄ nō
ita remanet p⁹ ipaz vt de ea sit curād. Et
si nō medicāt remouet cū remotōe cāe m̄
totiens: et nomīat grece tarascis. Qd si cā
corpea aut extrīseca īuenerit matiale p̄mā
possibile erit tūc vt velocitē p̄mutet ī apā
manifestū et v̄ez: sic īmutat febres effimē ī
febres alias. Cū aut p̄mutat et ē ī p̄ncipio
p̄mutatōis noīat grece afrikē. Et de spē
b⁹ qdē obtalmie ē q̄ seq̄t scabiez ī oculo:
cui⁹ cā ē scalpatura ocli q̄ ī p̄ncipio rei p̄
cedit cursu cōturbatōis: et neq̄ aduenit
ei cura: nisi post scabiei fricatōez. Obtalmia
vō oīno est apā ī p̄uēctiuā: et alia qdē ē q̄
est apā simplex non p̄transiens cōmūm: et

*submerget oculum in
aqua clara et ipm
aperit multum iuuat
que vix nocent oculis*

*Obtalmia est cōmūm
et iuuamētum ipi*

*Obtalmia est cōmūm
nocet oculis
Cibi nocent oculis*

Obtalmia est cōmūm

*causa corpora v̄ez
Extrīseca īuenerit
matiale p̄mā
possibile erit tūc
vt velocitē p̄mutet
ī apā manifestū
et v̄ez*

*Obtalmia est cōmūm
ī p̄uēctiuā*

obstalmia cura vlt
 apia in pupilla sequens
 giummum

plm qd e in ea e renaz exubatio et d'us &
 dolor. Et alia e q magis est p'rahiens termi
 nu in magnitudine i q supabudat albugo sp
 pupilla: et regit ea: et phibet clausioz: & no
 miae chimolis: et apud nos d'z alguardene
 gi: q plm accioit infatib? p'p' multitudinez
 matu? eoz: et debilitate oclor? ipoz: et ip
 sa qdem no fit a materia calida tantu: imo
 a flegmatica et melancolica. Et quonia ob
 talmia va est apa in pupilla seqns diuctiuu
 et ome apa aut e a sanguie: a a cola: a a flate
 a a melia a ventositate: tuc filr obtalmie no
 euacuat ca ab vna istaru caru. Et qnz e hu
 mor apans gnatus in ipo: et qnz e aduenies
 ei a cerebro fm semitaz catari p uia uelamie
 extrinseci coopiētis caput: a p via uelamie
 intrinseci & oino a cerebro et p'ib? ipi? na cu
 in cerebro aggregat matie plime et repletio:
 tuc vix euadit oclus qn obtalmia icurrat n
 fuit fortis valde. Et qnz sut arterie q effu
 dunt ad ipos supfluitates suas: cum sunt
 supfluitates in ipis multiplicat: siue arte
 rie sint intrinsece siue extrinsece. Et qnz ma
 no est adueniens ei a pte cerebri et capitis: sz
 adueit ei a pte alioru mebrozu: et p'prie cu
 oculu ia psecuta est malicia p'p'ois: & dila
 tauit eu: et se ipz susceptibile nocumtoz.
 et e ad que effundut supfluitates. Ampli?
 de spib? obtalmie est q het piodu & poris
 mu fm piodu effusiois matie et piodu hore
 gnatois ei? Et violētia qde doloris in ob
 talmia: aut est p'p' hūorez mordicatiū cor
 rodente tunicas: a p'p' hūorez plm extensi
 uū: a p'p' vaporez grossu fm raritate: & ide
 est raretas in dolore. Et matie qde illi? sic
 sciuiti: a sunt ex corpe: a ex capite ipo: a ex
 venis q oculo afferut matiam mala calaz a
 frigidā: et qnz sut ex oculo ipo: et illd si ac
 cidat tunicis oculi corrupto p'p'lonis p'p'ez
 hūorez retentu in eis: aut obtalmia venien
 te sup eas: et ouertat totu qd aduenit ei o
 nutrimēto ad corruptōz. Et ille cuiuscūqz
 oculi exteri? sut p'mmētes e susceptibilior
 magnitudis obtalmie et fortioris ei? p'p'ez
 hūiditate oculor? suoz et aptōez poroz ip
 soz. Et qnz qdem multiplicat lacime frigi
 de in spib? obtalmie p'p' puatoez digōnis
 Et multoties resoluit obtalmia cu resolue
 nae. Et scias q malicia obtalmie e fm qli
 tate matie et magnitudo ei? fm qntitatez
 ei? Et scias q in regionib? meridianis ml
 tiplicat obtalia et remouet velocitē: sz adue
 t? ei? in ipis plm e p'p' d'lu mēz eoz: et ml
 titudine vapor? eoz. Curatio vo e? in ipis
 velox e p'p' raritate poroz mēz eoz &
 solone nataru ipsaru. Q si subito supueni

at eis frigus sit difficilis eoz obtalmia: &
 phibet hūore ei? a cursu. In regionib? aut
 frigidis et tporib? frīs miorat obtalmia: sz
 e pua. Et puitas qde ei? in eis e p'p'ez qe
 te hūoz in ipis et agelatōez eoz. Ei? vo p
 uitas e: qm qn p'phendut in mebro no resol
 uunt velocitē p'p'ez coartatoz meatuū: qre
 extēdūt magfice donec accidat ut ex eis si
 dat sup hac. Cūqz pcedit hyems septētriona
 lis: et seqē ipam ver meridionale pluuiosū
 et estas pluuiosa multiplicat obtalmia. Et
 filr qn hyems e cala et meridiana: replz cor
 pus hūozib? et deide seqē ea ver septērio
 nale: tuc pstringit eos. Et estas qde boreal'
 multiplicat obtalmiam: & p'prie p? hyemē
 meridianā vel austrinā. Et qnz multiplicat
 etiā in estate cui? ver fuit meridianū: et sic
 ca hyems et septētrional'. Et tu qde p'p'ea
 corpa dura sz rgiōes septētrionales & cor
 pa leia et rara sz rgiōes meridionales. Et sic
 regiones calide faciūt obtalmia: filr balneu
 valde calidu qn hō ipm igredit: pculdubio
 facit obtalmia. Et scias q qn adest obtalia
 et oculi dispō no mutat psequēs cum cura
 recta et purgatoe vltia: tuc ca ei? e matia
 mala retenta in oculo corrupens nutrimē
 tū: et catarr? ex cerebro et capite fm qd de
 clarauim? in illis q sut p'missa. Signa.

 Cias q dolor q i oculo d'ringit: aliq
 sut mordicatiui: et aliq corrosiui: &
 aliq extēsiui. Et mordicatiui qde sig
 nificant corruptōz q'litatis matiei & acuitatē
 ipi? et extēsiui significat multitudinē ei? a
 ventositatē. Et obtalmia velocioris status
 e in q lacime magis currūt: et q acutiores
 het mordicatōez. Et tardioris e: q est mag
 sicca. Et lippitudo qde e significatio ve ma
 turatōis a grossitudis matiei: et lippitudo
 nāqz q est velox cu leuitate accidentu exce
 pra guitate ocli e significatiua grossitudinis
 matiei. Et illa cui associat maculatio et cu q e
 oculi extectio i initio pūper: et resoluit ve
 lociter e laudabil'. Et illa cui? gnū e pūm
 est raro significatiua boitatis: puitas nāqz gē
 ni maturatōis sigt tarditates. Cūqz palpe
 bre aglutinari incipiūt: tuc ia maculatio adē
 p'pinqtas: sic dū p'p'uerat flux? aquosus est
 initiu adhuc. Post hec aut dicem? q p'cur
 batio cognoscit lenitate sui: et ca sui: et qn
 titate apatis p'mitui. Et obtalmia qde q e
 cu cōitate capitis significat soda et guitas ca
 pitis: nā si via flux? a cerebro ad oculū n e n
 p uelam extrinsecu coopiens caput: frōs est
 extēsa: et vene exteriores sunt plene: et filr
 iflatio incipit venire ad palpebram et in frō
 te sunt rubedo et pulsatio. Et si e p uelamē

obstalmia
 borealis
 meridianalis
 australis
 calidum
 facit ob
 talmiā

qua si
 obtalmia
 velocioris
 status
 est

signa
 obtalmia
 facit r/g
 obtalmia
 facit

Signa maxie fluxus a cerebro
 ad oculū p'p'ientia op'p'ientia

pulsant et calidior: et incidunt: et pueni ad
linē i e? extirpatōe si ē ex eis q̄ incidunt: &
sūt pue n̄ magne. Et qñz incidunt illa q̄ ē sup
tym? & o? ut liget i p̄mis: deīn abscidat
postq̄ elige illō c? p̄terit r̄meōra°. s. ut
sit p? euacuatoz: & abscidat maior mimoz
& calior eaz. Et o? an abscisionē ut striga
tur qd ē i ea i feri? cū vilo sericino i lōgitu
dine: & dimittat ligatā i ipa: deīde i cidaē
qd ē p? ipam & cū putrefit: licz ut aufera
tur strictura. & ipa qd ē nccia in ea q̄ est
maxia. i pua vō sufficit ut p̄fūde scarificet
q̄ten? currat qd i eis ē ex sāguie. illō eī qñ
q? p̄ximū ē iuuamēto v̄etozaz in nucha: &
pohitōi sāguisugaz sup frontē. & qñ non
sufficit illō qd fit: fiat flōia ex lacrima ali an
gulo oculi & ex venis frōtis: cū tñ ventose
nuche sint vltimi iuuamti Cūq? plōgatur
egitudo amīstrenē hie i qb? ponūt es vstū
& amētū vstū. & qñz sufficit alcosol facē
ex aloe solo. Et cū plōngat obtalmia & n̄
iuuat ab aliq?: tūc scias qd i tuicis oculi est
mā mala corūpēs nutrimentū supueniēs ei
q̄re i cedēs pfuge ad aliq̄d qd sit hie tuchia
abluta p̄mixta cū lenitiuis hie cerusa & cli
mia aurea abluta & amilo & pauco gumi.
Et qñz cauteriū sup verticē ē nccm ut reti
neat catarr?: qñz ei e? p̄seuerātia ē p̄p̄e p̄se
uerātia catarrī. Cū at̄ m̄itiū ē ex velamib?
intrifecis: tūc cura ē difficil: n̄ si sit e? reuo
lutio fm̄ euacuātia fortia euz amīstratōne
emplōz p̄fortatiū cap̄ p̄gnitoz ad hāc rem
si ēplm̄ fcm̄ d̄ spica & rosa & acacia: cū a
qua coriādr̄ hūidōi & ipō coriādro hūidō
& sicco: cū pauco croco dimisso sup locuz
vna hora ā duab? deīde remoueat. Et qñ
q? amīstrat i ea glutinatia ē amēsuratiua
materiez acutaz. & gñā lactis sūt ex sūma
eorū. & n̄ ē p̄ueiens ut dimittat distillatō
e? i oclō tpe lōgo: ymo o? ut remoueat &
renocet oī hora. Et d̄ eis ē albugo oī: &
n̄ ē nccm in ipa ut remoueat: ymo si dimit
tat aliq̄bus horis n̄ nocz: & est laudabilior
lacte. & si sit lac magis absterhūum. Et al
bumē qd ē oī aggregat cū lenificacōne &
applanatōe sua: si n̄ adheferit & n̄ strixerit
poros. & decoctio fenu greci aggregat cū
lenificacōe sua & maturatōe sua: ut faciat
planū & sedet dolorē. & oleū rosatuz est
h? gñis. Et penit? o? ut n̄ sit i medicīa am
mīstrata i oclō & p̄p̄e i obtalmia aspitas:
neq? q̄litas saporis acetosi ā acuti: & o? q̄
dē ut p̄terat valde. q̄tenus ipi? remoueat
aspitas. & q̄nto plus tibi ē possibile: ut sis
p̄tēt? īspidōis odoze p̄uatis nā illō ē bonū
iterdū vō amīstrant cap̄purzia mūdifican

tia & q̄ eoz cursu p̄cedūt exntia ex eis q̄ p
nares materiei ptes exēbūt & de q̄bus tūc
n̄ timeē q? ad oclm̄ aliā atēhāt mām Garga
rismata quoq? qñz amīstrat in ea Et de me
dicinis qd ē iuuatis ē vapoza° ex aq̄s repi
dis cū spōgia aut lana. Et qñz e? amīstra°
semel fca ā bis satis sufficit. Et qñz ē nccm
ut plm̄ itereē fm̄ fortitudinē obtalmie &
e? debilitatē. Cūq? i aq̄ q̄ sit vapoza° melli
lori & fenu greci fuit decoctio: erit vltia i
p̄ferēdo. Interdū p̄terea sup frōtē lūmūnē
apocrustica: & p̄p̄e cū via effusionis mate
riei ē velamē extrifecū. Et hec qd ē apocru
stica sunt: hie cortices bathethe p̄p̄e: & hie
hief memite: & hie feluzaharagi & aloes: &
semē rose: & crocus: & sarcocolla. Et ea q̄
sūt hie aq̄ solatri: & aq̄ virge pastoris: & si
milit rānus & saūch ordeī: & solatru: &
citoniū. Q? si supfluitas fuit vehemētis cali
ditatis & tenuitatis amīstrenē epithimata
vehemētis stipticitatis hie de gall: & balau
stijs: et tribul. Et emplz ex eis cursib? flu
xuū adhibētū maxiam hz efficacīā. hec qd ē
cū mā fuit cala S? si fuit frigida: tūc fiat ex
eis q̄ exiccāt & astringūt: & p̄fortāt mēbzuz
cū calefactōe: hie epithima ex sambuco &
sulphure et baurach. Et o? qd ē ut oclis as
sidue mūdificet a lippitudie ex lacte distil
lato i ipm̄: & laua ipm̄ albumine oui. Q? si
tactus fuit necessari?: oportebit ut sit euz
facilitate. & o? si fuit obtalmia vehemens
ut fiat flōia: v̄sq̄ quo timeat lippothoia Sā
guis nāq? emissio plm̄ sanat i hora. & optz
ut m̄q̄ntū possibile ē: retardet i obtalmia
colūtiōz amīstra° v̄sq̄ ad tres dies: & suf
ficiat regimē p̄dcm̄ ex euacuātib?: & atē
ctione matiez ad extrēa Et mora quā dixi
mus locoz et dispōnū. deīde si p? illō amī
streē colūtiū: n̄ erit malū. Plerūq? ei sanat
obtalmia hīs reb? absq? cura alia. Nature
vō lenitas ē res q̄ ē ei nccia. ymo ē nccz ut
soloe educaē hūōz dñans sāguī p? flōmiā
Et i vaporatōe qd ē n̄ existit bonitas. ante
mūdificatōez: neq? in balneo. Et qñz fit il
lud causa ad attrahēdā māz plmā coopien
tem tuicas oculi Et oportet ut non admī
strenē i p̄ncipio inspissatiua fortia: & que
sunt vehemēter stiptica: quoniā inspissant
tunicas: & p̄hibent resolucōem: & magfi
cant dolorē: et p̄p̄ie cū dolor fuerit for
tis. Et ea etiam que debilitē constrīgunt
in p̄ncipio non sufficiunt ad p̄hibendam
materiam: & nocent propter inspissatio
nem tunicarum & constrīgunt materiam
in eis. Q? si aliquid horum contingat: suc
curre cū vaporatōe ex aqua calida semp

Albugo oī est laudabi
lior lacte

scodio f. m. i. guemi
dim habimur a d. 13
l. m. cap. 20
d. m. cat. quarto amīstrat
cap. 2. q. d. m. albumi
oī d. m. f. m. i. m.
S. m. m. m. m. m. m. m.
m. m. m. m. m. m. m. m.
d. m. q. r. p. e. m. m. m. m.
m. m. m. m. m. m. m. m.
S. d. m. m. m. m. m. m. m.
f. m. m. m. m. m. m. m.

Colūtiū
nō que
m. m. m. m.
ad res
d. m. m.

et solū colliriū albū dissolutū in aq̄ mellis-
 loti est p̄ueniens. forti? nāq̄ illo cū repl̄oe
 capitis q̄n̄ ē nocumētū ei. Resolutiua v̄o
 ī p̄n^o obtalmie vehēmter deuicta. Et plerū
 q̄ ē nēcia post ista stiptica et p̄prie q̄n̄ nar-
 cotica eis sunt amixta: distillatio aq̄ zucha-
 ri et aq̄ mellis in oculo. Q̄ si p̄uenerit ex istis
 p̄motio egritudis: ifrigidabis eā cū eo ī quo
 nō sit īspissatio ad succurrendū ei: et optet
 ut intēdas āte h^o ad mūdificatōez lippicu-
 omis cū facilitate: et nō noceas oculo. In lip-
 pitudis nāq̄ mūdificatōe est doloris alle-
 uatio et absterio oculi: et medicis adest o-
 peradi possibilitas. Et q̄n̄ doloris vehēm-
 tia facit necessariā stupefactiū adhibētōz
 sic succi pomorūz mādragore et lactuce et
 papaueris: et aliq̄ntule aq̄ sumach. Expel-
 le g^o illa q̄ntū potes. Q̄ si aliq̄d horū amī-
 stras p̄pter nēcitātē: tūc admīstra ip̄m fm
 cautela. Et si possibile ē tibi ut sis p̄ctus
 albuie oui cōq̄sato ī aq̄ in q̄ papauer sit d̄
 coctū: fac. et fortasse oportebit ut ponas
 cū eo fenu grecū et iuuet ad sedandū dolo-
 rez ex pte resolutōis: et resoluat et: et imo-
 ueat nocumētū stupefactōis. Q̄ si mā est
 subtilis et corrosiua: nō ē malū ap̄d me uti o-
 pio et stupefactiuis. Ip̄m nāq̄ ē sanās eaz
 et nō succedit dolor: quāuis oporteat credē
 q̄d m̄q̄ntū visui nocē ē malū. Verū opio in
 doloribus a mā corrosiua p̄ueniētibus nō ē
 malū ap̄d me uti. ip̄m ei sanat celeriter. Et
 cura q̄dē mordicatōis ē ex glutinatis et in-
 frigidatis et subtiliatis. Et cura extēsiōis
 ē cū mollificatōe oculi et resolutōe p̄ ea q̄
 rū vnūq̄q̄ dixi? ī loco suo et p̄mutatōe
 matiei. Cūq̄z aē egritudo sit cronica: tūc flō-
 mia ē faciēda ex lacrimilib? et fleubotimā
 de sunt ābe arterie q̄ sunt p̄ aures. Et oz
 ut patietes obtalmia: et patientes reuma-
 tismos ad oculos deuictet (quēadmodū mul-
 toriens dixi?) īunctōez capis: et distil-
 latōz alicui? olei in aurem. Et penit? cura
 obtalmie ē sic cura reliquorū ap̄atū ex rep-
 cussione p̄mo: et resolutōe secūdo. Verū
 rū exigūt p̄pter mēbrum ip̄m supflūa facili-
 tas. et ē: ut illō q̄d repellit et replet: ā
 subtiliat: et q̄d resoluūt: et abstergit nō sit
 laboriosū tact? ledēs sensū faciēs eueire a-
 speritatē: et illō q̄dē nō oplet nō sit stiptici-
 tas ei? q̄d refrenat t̄pata: et mordicatō e?
 q̄d resoluūt leuis pua ymo meli? ē: ut sit in
 illo exiccatō sine mordicatōe. et ut violen-
 tia laboris e? frāgāt p̄ id q̄d ei amiscetur:
 de eis q̄ sūt sic albumē oui: et lac mulieris
 mulctū sup̄ p̄fricatōz colliriū q̄ sit alcosol
 Cū āt mā iā ē euacuata et dolor nō ē ī sum

mo laboris: amīstra colliriū notatū vni? di-
 ci p̄mixtū cū eo q̄d sit: sic vitell? oui: et ne-
 q̄ ē lōgiquū q̄n̄ sanet īfirm? ī die suo: et ī
 grediat balneū ī seq̄nti: sitq̄z illō q̄d suffic
 ad īsoluēd residuū matiei sic ē colliriū de
 spica. Et q̄n̄z hoā fēt nēcz: ut facias ip̄m o-
 dozare d̄ collirio alisticācā ī die p̄^o rē mo-
 dicā: et addas ī secūdo die d̄ eo: et erit cuz
 eo sal? Cūq̄z mā sit pua ī obtalmia ātece-
 dēte ad dissoluēd: tūc fortitā nēcm ē aliq̄d
 q̄d sit sile succo cucūeris asinini. Cura
 obtalie calē & colice & sāguiee & erisipile
Regimē cōe obtalie cū cā ē mā colica
 ā sāguinea ē flōia & euacuatio. Nā si
 cā fuit sāguis calid? colic? ā colā so-
 la p̄fert cū flōia euacuatio ex decoctōe mi-
 rabolanoz. et q̄n̄z poit ī ip̄a ēbit. Q̄ si cuz
 ea fuit aliq̄ntuluz grossicie: et sciueris q̄d
 mā sit ibibita ī velaibus cēbz: p̄fortabil ea
 cū yerepig. et fortasse sufficit ī hmoi infu-
 sio aloes. Et si illic fuit caliditas: erit aq̄ in
 q̄ ip̄e infudet aq̄ endiuie: ā aq̄ pluuiat: aut
 ille ābe. Et oz q̄dē ut ī initio fiat in ip̄a em-
 plastrū oculo ex ifrigidatis q̄ sūt exp̄ssiones
 sic exp̄ssio ligue arietis: et exp̄ssio foliorūz
 salicis: et mucillagis. et fiat distillatō eoz
 in ip̄o: deinde albumē oui cū lacte asine: et
 solū. deinde colliriū albū & reliq̄ colliria q̄
 remediabimur in apocrusticis: et neq̄z ī eis
 finē p̄sequis p̄pter quē tuice inspissent: et
 matie p̄strigant: et dolor fortior fiat. Cūz
 repuleris māz p̄ euacuatoz: et attēctōz: et a-
 pocrustica: tūc ḡdati tēdas ad maturatiua
 et sint ī p̄mis mixta cū apocrusticis. Est er-
 go ī p̄mis p̄ueniens eoz p̄mixtio cū aliquo
 q̄d sit sic aq̄ rosata. Et ī generib? q̄dem la-
 ctis ē v̄tus maturatōis: Et ī mucillagīne
 psillij ē cū rep̄cussione maturatio q̄dā. Et
 mucillago seīs citonij ē vehementioris ma-
 turatōis q̄ ip̄a. Et aq̄ fenu greci bona ma-
 turatōi ē sedatiua doloris: et ē maturatiuo-
 rū dignior ut ab ea incipiat: et nō ē ī ip̄a ac-
 tractio. Et si ē nēcm īgrossare aliq̄d ex illo
 fiat cuz mucillagimibus: ā īfrigidare: fiat
 cū succis. Et iā expt? ē succ? arboris: que
 grece notat atata: et siriace asel: ī p̄n^o ob-
 talmie calide et inflammatōis e? et fuit p̄ue-
 niēs cū p̄petate forti. Et succi q̄dē isti q̄n̄z
 coagulant: et reseruāt: postea trāsī ab hu-
 iusmōi ad decoctōez melliloti: in q̄ sine dis-
 soluta sarcocolla alba p̄pe nutrita cū lacte
 mulieris et asine Cūq̄z descēdere icipit: ad-
 de in amīstratōe resoluentiū et q̄d sit for-
 tius: sic sarcocolla ī aq̄ fenu greci et fenicli
 et vaporatō ex aq̄ ī q̄ decocta sint crocus
 et mirra. et amīstra balnea si sciueris q̄

*lac manwar
 murisac...
 mucillago...
 aqua...
 sedatione doloris*

*sarcocolla murisac in
 lacte*

cerebrū sit mundū: & da ī potu p² cibuz p
 aliquas horas aliq^o vmi puri antiq^o ī pua
 quantitate. Nā balneum p² ipm cuz aqua
 calida & vaporatio si fiat: erit illd iuuati-
 uū. Et amīstratō collirioz p²dictoz narra-
 torū ī antidotario ad descensione obtal-
 mie et sine e⁹. Q² si mā fuit sāguinea adbi-
 bebis vētosas p² flōiam: et assiduabil frī-
 catōez extreitarū: et p²strictōz eaz plusq² ī
 alijs. Et amīstrabis ī p²n^o rei succos p²dcōf
 deīn amīscabis eis medullaz panis: postea
 ifundes illū panē ī arob. et p²miscēb ī ipso
 Et fortasse oportebit: vt p²miscas cū ipso
 parūp opij: si fortis fiat dolor. Q² si mā fue-
 rit colica: euacuabis p² flōiam cū eo qd e-
 ducit colam: et amīstrabis balneū ex aqua
 dulci. Et qñz erit pueiens effūdere aquā frī-
 gidā sup cap et oclm: et qñz lauat facies ex
 aqua frigida cui amīscē parū acetī: et con-
 fere. Et o³ vt ī colica sit maior audacia ad
 amīstratōez stipticoz ī p²n^o sine supfluita-
 te eē: et amīstratōez collirioz stipticoz dis-
 solutoz ī succis. In erisipila at q est ex sū-
 ma illi⁹: o³ vt amīstrenē post euacuatiōem
 cum solutis et clisteri: emplā facta ex cor-
 ticib⁹ gñatoz decoctis sup prunas et tri-
 tis cuz arob aut melle: et assidue fiat ei va-
 poratō cū spōgia calida: et facere emplm
 ex farina herbi et frumenti decocta cū siro-
 po mellino: ā cū radice lilij p²trita p²fert ei.
 & oportz vt assidue īfrigidē: & huēctē
 & assidue lauet oclm cū lacte. Sed sufficiē-
 tia ī īfrigidantib⁹ ē ex eis q tardāt & he-
 betāt. Et qñ resoluit egtudo & remanz ca-
 liditas: fac emplz ex vitello oui assati & cō-
 criti cuz croco & melle: & reliqs q scripta
 sūt ad erisipilam ī antidotario.

Cura obtalmie frigide.

In obtalmia fca a materijs frigidis o-
 portz vt euacuet huōr frigidus. Et
 qñz ē ncēm iterare: siue sit potio: siue mie-
 ctio: siue gargarisma. & vt sit mīcium cuē
 a rep²cuissuī q nō sūt īfrigidantia valde: s³
 sint illa ī qb⁹ ē subtiliatō sic mirra & sarco-
 colla. Et si amīstraueris colliriū de spica cū
 aqs omēsuratis erit pueiens. Et si ī tuicis
 pupille non fuit nocumētū: facies alcosol
 ex aq ī qua bullita sit croc⁹ & calcadif &
 mel. Et o³ vt limiat frons ī p²n^o ex calcadif
 & p²pe cū via matiei ē p² velamē extrisecū
 Et hīlī n ē malū si abluat facies ex aq ī q
 dissoluīt calcadis: & p²pe qñ via matiei est
 ex velaie extriseco. Et si limiat palpebre ī
 p²n^o ex tiriaca & sulphure & arsenico ē bo-
 nuz & pot² tiriace eē p²fert: & iā qdē expta
 sūt ī hac folia alkerua p²trita & p²mixta

cū aneto: & folia malue decocta ī vīno.
 Nos vō dicem⁹ ī antidotario trociscos pue-
 niētes ad limiēdas palpebras: & aq qdē fe-
 nu greci & mucillago seīs limi sūt ex eis q^o
 rū distillatō ī oclm patiētis obtalmiā frigi-
 dā p²fert. & p² illd colliriū rubeū limitiūz
 & colliriū rubeū mai⁹: & colliriū almarai-
 gene & sarcocolla dissoluta ī succo folioz
 capparis: & ēplm ex folijs capparis solum
 & p²fert istis oib⁹ regimē subtile: & amī-
 stratō balnei: & vmi puri albi.

Cura alguardenigi:

Obtalmie vō q fca ē guardenigi cura
 ē euacuatio & flōia & vētosatio. &
 qñz ncēm ē tibi icidere arteriā. Q² si fuit
 obtalmia calida: & euaueris ex toto cor-
 pore & ex venis capitis & vētosaueris: o-
 portebit vt amīstres sic colliriū albū d re-
 p²cuissuī: & sic succ⁹ lenitiui frigidi. Em-
 plastra vō exteriora sint sic croc⁹ & folia
 coriādi & mellilotū cū vitello oui & p²ae
 ifuso ī rob vue. Et qñz est ncēm vt eis am-
 misceat d narcoticis aliq^o. & limimēta etiā
 sint ex hmōi & ex memithe & licio & aloe.
 Et ex eis qdē q expta sūt ad eā. ē vitellus
 oui cū adipe vñ: de qb⁹ fiat sic emplm &
 supponat pāno: & ponat sup oclm. Et cū
 dolor sit fortis ifūdat ī p²putijs vue: deī-
 de p²erat cū vitello oui & supponat oculo
 Cū at dolor sit fortior ifūdat croc⁹ p²rit⁹
 cū lacte & succo coriādi: & distille ī oclz
 Quidā vō diligūt ī guardenigi vt ammi-
 stratur cure extriseco: & sufficiat distilla^o
 lactis ī oclm trib⁹ dieb⁹ si dispō illud to-
 lerauerit. Et illi qdē q alcosol amīstrant iā
 expti sunt ī guardenigi ad dolorē vlcera-
 tiū: vt faciāt alcosol ex sarcocolla & cro-
 co et hiefmeithe et opio. Q² si fuit guardenigi
 p² obtalmiā grossā frigidā: purgabis
 cū yenis necessario: et amīstrabis mucillagi-
 nes lenificātes scās ex succo caulif: aut aq
 decoctōis ei⁹. Et qñz erit tibi necessariū
 p²miscere eas cū aqua solatri. et qñz erit tibi
 ncēm vt p²miscas eas cū mirra et sarco-
 colla.

Cura obtalmie ventose.

Obtalmia aut vētosa curat cū embro-
 cis et vaporatōib⁹ et balneis. Et va-
 poratio qdem ex milijs est iuuatiōz
 vaporatōnū que sūt ei. Quidā vō p²suma-
 ptuosi qñz audēt amīstrare narcotica ap²
 doloris vehemētiā: et illd vt sedēt ī hora:
 sed ipse excitatur post horā vehementius
 q prius fuit. propterea q prohibēt vento-
 sitatem resolui.

Sermo de medicinis obtalmie vñtatis.

Olliriū q̄dem albū nā ip̄m est glutinatuū m̄frigidatiū sedatiū doloris: rectificatiū huōis mordicatiū: q̄nq̄ vō amiscetur ei op̄iū: et sic vehemētius sedatiū doloris: et fortasse nocet vi sui: et plōgat egritudinē p̄pter stupefactiōnez et crudelitatem quā facit: et ex eis q̄ p̄cedūt suo cursu ē trociscus? rosatus: est em̄ maximū iuuamēti in inflatōe et dolore: et ē maior et m̄ior. Et tū q̄dez iuenies ī ātidotario trosciscos et colliriā huius generis: et in ueies in tabulis oculi medicinarū singulariūm repcussiuā: sic merdasengi et dragagāniz et liciū et rosa et anchimoniū hyspanū et acacia et memithe et sandalū et galle et lutū sigillatū et relique succi et gūmi et reliqua. Et de singularib? q̄dem q̄ maturant mās grossas sunt sic mirra et crocus et oliбанū et spica et castoreū: et parū eris: rubei: et aloes p̄prie: et amomū: et cornu cerui adustū. Mensurare āt huōrē cū eo q̄d ē frigidius et cū eo q̄d ē calidi? ē illd q̄d p̄tinet ad mōstrā artificialē in p̄ticularibus reliqua vō p̄mixta expta dicā ī ātidotario. Et ex repcussiuis exptis ad vehemētiā doloris et mās grossam ē encaustrū alesekefi cū melle puro et aq̄ fenu greci ponat ī āgulis lacrimali? cū stilo. S; de op̄oitis sūt sicut colliriū istictican et rubeū lenitiuum et colliriū de sedenigi mai? et troscisci d̄ semib? ex summa eoz sunt boni vltime.

Sermo secūdus de residuis egritudibus ei? q̄d d̄ oclō apparz: et pl̄m ei? ē de egritudinibus op̄oitis. Capitelū de velicis.

Ontigūt ī oclō velice aquose ī q̄busdā corticib? cornee que sūt q̄ttuor tunice. Et hec q̄dē aquositas coartat inter duos cortices hoz q̄ttuor. Et ei? q̄dem loca p̄culdubio diuersificanē: et qui ē pfundior eoz est deterior. Et diuisificanē sūm augmentū & diminitōem sui in q̄ntitate: & diuisificanē p̄pter colorē suū & essentiam suā. Et q̄nq̄ diuersificat p̄pter suā suauitatē & suam acuitatē & corrosionez suam. Et quecūq̄ eaz est ad corticē p̄mu? est mala nig: qm̄ illa p̄hibet visuz a p̄phensione vuez. Et profunda p̄hibet a p̄phensione ip̄i? qm̄ radius ē remotior ab hoc vt ip̄s; faciat puā: q̄re videt alba. Et pl̄ma aquositas acuta ē mala: qm̄ ledit cū extēsiōe & corrosione siml: & ois q̄ est copiosior: ē plus extensiuā & plus dilatās & corrodēs. Que aut ex eis opponit forami: nocz visu & p̄prie qm̄ est corrosiuā & ulceratiua.

Cura eius.

Vra ip̄ius dum ē pua: est cū medicinis exiccativis: & cū eis q̄ sunt sicut medicamē de luto op̄ato ad samos. Et est vt assumat luti samii correfacti .z. iij. & tuchie .z. j. & climie lauate & antiōnii abluti amboz añ .z. ij. & scozie eris ablute .z. iij. op̄i .z. iij. gūme .z. iij. terantur cū aq̄ pluuiāli & fiat ex eis colliriā & am̄strētur cum aqua fenu greci. Et qm̄ multiplicatur: curetur cum ferro.

Cap. de exituris oculi: & exituris cornee

Xiture oculi gerant sū plurimū ab humoribus acutis adustis: & sunt septē spēs. Quattuor in superficie cornee: quas galien? noiauit vlcerā: & accit p̄pter eas aspitas. Prima eaz ē vlc? sile fumo existēs: sup nigrū oculi expansa occupās locū magnū: & nominatur albasus: & fortasse noiaē katemea. Deinde est spēs altera & est pfundior & vehemētius alba & m̄ioris q̄ntitatis: & nominatur nubes: & fortasse noiaē ē katemea. Deinde ē spēs tertia coronal: & ē super coronam nigredis: q̄ q̄nq̄ occupat de albo p̄iū: et tūc aliq̄d: & videt q̄d est super pupillāz albū & q̄d est sup cōiunctiuā rubeū. Et quarta nomiat adustiua: & nomiat etiā lanosa: & existit in eo q̄d apparet de pupilla ac si lana pauca ess; sup ip̄m. Et tres sūt pfunde: quaz vna noiaē ammilin: submersā h̄ns pfunditatē: & ē vlcus pfundū strictū mundū. Et secunda nomiat lulume: sc; vngula: & est m̄ioris pfunditatis & latioris occupatōis. Et tertia ē vlc? q̄d noiaē afficume: sc; adustiū. Et ē vlcus sordidū h̄ns crustas: in cui? mūdificatōe est tior: humiditas em̄ currit p̄pter corrosione p̄niculorum: & corrūpit cū ea oclō. Vlcerā vero ī oculo fiunt: aut successione obtalmie: aut successione bochor: aut p̄pter pcussionem & multoties q̄d est p̄ncipiū vlcis iteri? & disrūpit ad exteriora & ecōuerso.

Signa.

Signa vlcis in eo q̄d de oclō apparz sunt: q̄ ē p̄ctū albū si ē sup pupillā & rubeū si est in cōiunctiuā: & ē cū eo dolor vehemēs & pullatō. Et qm̄ ē sanies q̄ iueit ī eo q̄d supponit alba significat dolores debile & pullatōz fortem. Si vō fuit citrina: ā fusca: ā subtilis erit ī illo leuior. S; cū fuit rubea: tūc dolor erit leuior valde.

Cura.

Qm̄ fuit vlc? ī oclō dextro dormiat sup sinistz. Et qm̄ fuit ī sinistro dormiat sup dextz. Et oz vt s̄tilet r̄gimē in p̄mis. Cū gō disrūpit vlc? declin; r̄gimē

ad extremitates & ad pilos: ut nō debilitet
& nō solioet vlc? & multiplicent supflui
rates corpis e? Et o? ut nō repleat: & ut nō
clamet: neq; sternutet qntū possibile ē. ne
q; igrediat balneū nō p? maturatōz egtudi
nis Si at igrediet: nō ē ei ut nō plōg? mo
rā. Et itēdat i mūdificādo caput & stoma
chū cū euacuatis trahētib? ad inferiora. Et
sili pferit i eo ventosatio sup crus plm. Et
sioia sophene: & assiduatio solois ventris
oib? qttuor dieb? cū eo qd educit supflui
ratē acutā subtilē ex decoctōib? & ifusioi
bus. Et si fuit hic obtrahētia: curet p?us cū
euacuatoe p?dca i ca? suo: & cū medicinis
& diungat inter sedatōez doloris & solū
datōz vlcis cū eis q sine sic colliriū anese
stigi & alcusi & cerusa: & distillatō lactis
mulieris i oclō. Et si fuit h? cursus: p?misce
atur ei illd qd h? vtutē phibitiuam. Et ad
sūmū canon electōis medicinarū i ipō ē: qm
o? ut eligat oē qd exiccat absq; mordicatōe
& si calor fortis fiat: tūc amīstra colliriū a
sedenigi lenitiuū. Et colliriū olibanū ē val
de iuuatiuū. Et de collirijs qdēz iuuatis ē
colliriū secalicū & conis. Et si fuit cursus
colliriū de narlmis & emelū indō & si fuit
cursus cū acuitate colliriū sebzien. Et si fu
erit sine acuitate colliriū i m? pōit mirza
& spica celtica. Q? si i vlcib? fuit sordes
tūc cū siropo d melle: ā cū aq? fenu greci cū
aliquo horz colliriōz p?dictōz: ā cū mucilla
gīe seīs lmi: ā cū lacte mulieris. & si fuit
corrosio vehemēs nō ē erit amīstrare tar
chametilo. Et qm mūdificat vlc? : tēde ad
exiccatia absq; mordicatōe: sic colliriū d oli
bano: & sic olibanū ipz & neseftigi: & ceru
sa: & plūbū adustū ablutū: & colliriū albū
& colliriū alcabaz p?pe. & sil? cinis ostraci
ablut? cū albuie oui ā cinis ostraci magni
ablut? cū cqli mīfura d sedenigi Descriptō
colliriū stubenis & ē forte. Re. climie. xvij.
aurei. Ceruse ablute. z. j. Amili & opij. &
dragagati oīm añ. duos aūr: terant et fri
cent cū aq? pluuiali: et pficiat cū albuie oui
Aliud eiusdē noīs et ē forte. Re. climie ad
uste ablute et ceruse ablute. z. vij. mirze
aūr. vj. acimonij adusti ablutū aūr. j. amili
aūr. vj. plūbi adusti talc amboz añ. z. iij.
dragagati. z. vij. terat cū aq? & conficiant
cū albuie oui. Cap. de rupturis cornee

Vandoq; fit a ruptura pcedere: &
qñq; sit a causa extrinseca sic pculsiōe
aut cau dīsiūpente: & tūc apparet
vnea. Q? si illd qd de ea appet ē res modicā:
noīat formical' & almusaragi & muscal'
& granatilis: & illd est fm magtudinēz &

puitatē. Si aut est augmētatioz illa: ita ut
appeat granū vnee noīat vnea. Et que ē
maior noīatur vesicalis. Si aut egrediarur
vnea valde: ita ut sepet iter palpebras &
coopturam noīat claualis. Et qñ albifica
tur vnea: nō ē ei sanitas. Et scias qd qñ cor
nea rumpit i lōgitudine nō videt albedo:
s; videt scissura: & ē quasi speculatoz iā sic
elōgat? Et possibile qdē ē ut hoc declaree
mō manifestioz: & dicat qd ruptura qñq;
sit i oib? ptib? cornee & corticū e? : & ē
eminētia de sba vnee. Et qñq; sit i qbusdā
ptibus cornee: & est eminētia ex ea ipa: &
sit apd corrosione quozūdā corticū ei? : &
assimilatur vesicis: sed differt a vesicis
mollib? & duris: qm ppter vesicas molles
& duras fiūt i albedie oclī rubedo & lacri
me & pulsatō: & frāgunē sub radio. s; non
ē ita hic. Eminētia vō q sit ppter fracturā
ram cornee i oibus suis corticib? : ā ē cum
apparitōe toti? vnee aut cū quadā pte e?
Eius at spēs sūt qttuor pua granatilis &
formicalis: q qñ mīorae silat vesice molli
& vesice dure. Et sepat ab ea: qm ē fm co
lorem vnee i nigredie & viriditate & co
lore medio iter eas. Q? si differat color e?
a colore tuice vnee: ē vesica. Et qñq; verifi
catur p cōsideratōz i re e? : si videt circū
dans i radice e? res alba sic limbus. Et
illd qdem nō ē nisi extremitas rupture cor
nee: & albificat ap suā solidatōz. Et secū
da ē illa quā pōxim? & noīauim? vneam
Et tertia ē maior illa & phibet coopturaz
& dicit vesical' & claualis. Et qrtā ē qī ipa
sit ex gñe vesical'. Verūtn est cronica diū
cta cū eo qd egreditur ex cornea pcedens
ab ipa: & dicit orbicularis: & ē silis armil
le fusi diūcte cū fuso. Cura.

Cum perseverat i via generationis
eius cura est cura vlcis: & bochor
fm qd dixim? : qm indiget mūdifica
tōne coporis qualiscunq; sit egritudo eua
cuando p flōmiam & solutōez. Et post eua
cuatōez amīstretur balneum ex aqua dul
ci. & proprie qñ est i cōplexione acuitas
ppter qd moret i aere balnei nisi paruz. &
neq; etiā multiplicet submersionē capitis
sui i aq? fontis siue sit calida siue frigida.
& neq; amīstrenē olea sup cap. Quedā ei
illoz mittūt māz ad oclz ppter resoluōez mate
rie i muete i cerebro: & attrahūt qd nō ē i ipō
& expmūt ipm ppter inspissatōz pororum
resolūtionis. Cum ergo non inueit vacuū
currit ad extremitates cerebri. Et oportet
quidēz ut cibi sint boni chimi: tpati: frigi
di & humidī: & reliquz corpus similiter.

Et dū pſeuerat i pñ^o maturet: & curet cu
ra vlcerz. Cū aut vlcerat: tūc amīstrenē su
per ipaz i pñis emplā stiptica cū absterſi
uis sic citonia & lentes decocta cū melle:
& sic aq̄ gñatī: & oliue: & vitellus oui: &
crocus: ā granatū muzū decoctū cū pau
co aceto & aq̄ agreſte & discoctū. deinde
fiat emplm inde. aut si tolerat distillee in
oclm cū amilo & silib^o. Cū āt fit ruptura
curee cū cura rupture. Formical^o vō curee
cū phibitis stipticis: & cū vaporatōnibus
ex aceto & aq̄ et vmo pōtico: ā cū aq̄ in q̄
bulliuit rosa. et fiat alcosol ex collirijs stip
ticis. Et ex medicis q̄de inuatis i ipa sunt
succus folioz oliue: et succus virge pasto
ris. Et ex medicis singularib^o stipticis sūt
spica et rosa et plumbū adustuz et chimo
lea et ēra sigillata et cerusa. Et ex alcosol
gallaz ptes due deinde antimonij ptes. x.
Et ex collirijs: colliriuz amir et haudumur
et beduciū et deſiles et colliriū arabicū. Et
ex eis q̄ sūt fortiora ē colliriū berdenetuse
les. Et cū ex eo distilla: liget frons et dor
miat resupinus. Colliriū forte ad illd: cinis
fusorij i quo purgat es et crocus et amilū
et dragagantū oficianē cū albugie oui gal
line nati ea die: & qñqz ponit in ipso lapis
iamenus. Colliriū bonū & est colliriū ber
denum pferens oibus spēbus bothoz. Re
ātimonij adusti abluti. iij. aūr: ceruse plū
bi aduste ablute aūr. vij. licij indi aūr. xvj.
spice aūr. viij. polij aūr. ij. climie aduste
ablute aūr. viij. acacie citrime. xx. aūr. ca
stozci aūr. vij. aloes tñdem. gūmi arabicū
aūr. xx. terant cū aq̄ pluuiali & fiat colliri
ria. Et scias qd̄ ncēm est tibi qñ incipit vl
cus in emimētia vt facias adherē oculo liga
turā q̄ sustentet & resupinatio. Illi vō q̄ ē
clauāl nō ē cura. & qdā ppter pulcritudi
nem delinquūt & abscedunt emimētiā ex
mufariget: s; recti? ē vt nō moueat: fortal
se ei effundet mā: & pmutabit ad oculum
alterum. ¶ Capitulū de bothoz in oculo.

Quod est sup corneā tēdit ad albedi
nem: & qd̄ ē sup iunctiua ē tēdēs
ad rubedimē. ¶ Cura eius

Et fleubotomia & distillatō sanguis
in oculū fm qd̄ dicem^o in ca^o atarſa
ti. & vaporatio oculi cū lana infusa i
albugine oui cōquassati cum aceto & oleo
rosato: & distillatō lactis in quo poit sem
almaru & colliriū alubar & colliriū clima
con. ¶ De sanie in siphach.

Hec sanies p̄tinet sub cornea aut in p
fundo ā in p̄p̄quo: & silat loc^o cor
nee vngule. & qñ corrodit cū ea ps

noīatur calcataren.

¶ Cura.

Dixit paul^o curat cū eis q̄ sūt sicut si
opus de melle: & succ^o fenu greci:
& colliriū de olibano. aut apiat cum
melliloto & mucillagie semil lmi & rafano
huīdo decocto: si nō phibeat obtalmia. &
mūdificet cū eis que sint sic colliriū d mir
ra & sum^o terre. Et si nō fuit vlc^o amīstra
h^o colliriū: calcadis croci āboz añ. z. j. mir
re. z. j. & s. mellis librā. j. Et etiā medica
mē magnetis fēz ad vngulā: & etiā medica
mē d luto samio p̄dicto in ca^o de vesicis.

¶ Capitulū de cancro in oculo.

Purimū accit in tuica cornea dolor
vehemēs: & extēſio in veis oculi: &
pūctura fortis q̄ ledit tym^o: & p
prie cū mouet hñs ipm: & rubedo i tuicis
oculi: & soda: & casus appetit^o cibi & ledi
tur ab oī in quo ē caliditas. Et ē ex eis in
quoz salute nō ē spes: quāuis sit spes i se
datōne ei^o. Et nō fāt dolorē cancer i aliq^o
mēbroz: q̄ sit sicut dolor ei^o cū accit i oculo
Et amīstratō qd̄dem medicinarū calidaz est
ex eis q̄ ledūt patientē ipm: & auget dolo
rem intolerabilem. ¶ Cura.

In non fuit excusato cure ei^o. tūc sit i
tētio sedatō doloris: vt mūdificet
corp^o & pars capitīs ab huōre p̄tur
bato: & nutritiō cibis boni chimi nutritiui
triticeis in quib^o nō ē calefactio: & potus
lactis p̄fert ei. Et oz qd̄ez vt amīstret in ip
so albumē oui cū melliloto. & aliq̄ de cro
co: & colliriū albū. ¶ Et oē colliriū factum
ex eis q̄ sunt sic amīdū & cerusa & gūmi &
opiū: & oīa in q̄b^o ponūt reliq̄ leniētia &
stupefaciētia & colliriū sanirōū: & colliriū
meburniuz: & cerotū factuz ex vitello oui
et oleo rosato.

¶ Capitlm de garab: et apatib^o lacmalū

Qvandoqz egredit in lacrimilib^o an
gul^o oculi exitura Et qñ ē dura que
tactu mouet: et nō rumpit: et ē d̄ ge
nere glādulaz. Et plm malicie ei^o ē qd̄ vī
detur emimētia in lacrimilib^o: et inuēt cū
exp̄ſſione: et dolet ei^o exp̄ſſio et multipli
cat cū ea obtalmia. Et qñ ē exitura botho
ralis faciens collectōz: et disrumpit: et qñ
rumpit facit fistulā fm plm. Et ambe cōi
cant i hoc qd̄ vnaqueqz eaz sub tactu mo
uet: et submergit euz exp̄ſſione: et augmen
tat cū dimittit. ¶ Et qñ est sba h^o bothoz:
et e^o augmētuz i pfundo: qre e^o emimētia
exteri^o nō appet. Veruz ipam sigficat pru
ritus. et qñ manus inuenit eā apd̄ cōp̄ſſio
nem vltimā. Et garab qd̄ est fistula adue
niens in āgulis oculi domesticis. ¶ Et plm

qđdem e? succedit exiture & bothoz appen-
 tibus in loco: deide rūpiē: & fit fistula. Et
 exitura illa anteq̃ rūpāē noīatur bakilus
 Et qm̃ illud mēbrū ē subtilē sbe: vidē ab in-
 teriori ei? vsq; ad ipi? exteri? sic pannus
 quem inuētes a latere ossis nasi: & a latere
 ei? qđ appet de oculo. Cuz g^o rūpiē dimit-
 tit lōgitudinē & remanz saniosa & difficilē
 ructōis qm̃ mēbrū est huīdū: & cū huīdi-
 tate sua mouet semp: & ppter h^o fit fistu-
 la. Et ei? qđē ruptura qñq; ē ad exteriora:
 & ei? ruptura qñq; ē ad interiora: & qñq; ei?
 ruptura ad ābo latera sū. Et multoties fit
 ei? ruptura ad nasū: & currit ad ipm̃. Et
 qñq; psequit malicia saniei ei? os: & corū
 pte ipm̃ & denigrat: deide corrodit illd: &
 corū pte cartilignes palpebre: & implet o-
 culum sanie: q̃ egredit cū pssioē. Cura
 Lgarab ē egritudo cronica: & q̃ ex ea
 leuior ē: est illa q̃ ē recēs: nā q̃ recēs
 est curat cū medicis facilib? q̃s di-
 cem? Cronice vō cura vera ē cauteriū qđ
 narzabim?: aut qđ stat loco ei? sic dichbar-
 dich. Incipiat g^o & frice fistula cū pāno d
 inde fiat liciniū cū dichbardich & impleatur
 Quidā aut extimauerūt q̃ qñ mūdificabit
 ab ea caro mortua: deide submergit totū
 in aqua siliquaz nabati: & intromittit ī ip-
 sa: pfert rehemēter. Et si q̃s vult amīstra-
 re medicinā absz cauterio: tūc meli? est vt
 expmat donec egrediat qđ ē in ipā: deide
 abluat cū vīno sīptico distillato in ipā. Et
 si fuit parz & nō egredit: dimittat vsq; ad
 duos dies aut tres ligata donec aggreget
 aliqđ qñtitatē hñs: deide expmat: p? laue-
 tur: deide distillet in eā colliriū algarab qđ
 mauuet? fili? zacharie sibi cōpat. & ppe
 qđ d eo dissolutū ē ī aq gallaz. Et melior
 qđē distillatō ē vt fiat distilla^o p? distilla-
 tōz iēueniēte hora int oēs duas distillatōes
 Et d meliore qđē rēgiē ei? ē: vt mēsurat p
 funditas ei? cū tēta: deide ioluat radius
 coto submerso in medicis: & ponat in ipā
 siue sit medicina curzēs siue puluis. Et oz
 qñ amīstrat medicamē: vt stringat cū pā-
 no: & adhibeat q̃s. Et d colliriū qđē exp-
 tis ē vt sumat arsenici rubei & atramenti
 & cataridarū & calcis & sal armoniaci &
 alumis ptes eq̃les aggregent terēdo cum
 vīna pueri: & siccēt. & amīstrent sicca.
 Qñz vō pfert in pñ^o sui & āte eruptōnem
 vt supponat ei atramentū: & ponant sup
 ipam armoniacū & menibezgi: & sū nux-
 iacida: & oē qđ ē fortis resolutōis. Et qñ
 terunt folia rute domestice cuz aq cineris
 & ponūt sup bakilū anteq̃ psequat os: &

p? psecutōz ei? & psolidat ipaz: & rctificat
 carnē sz mordicat ī pñ^o cū ponūt: deide n
 mordicat. Et qñ fit garab: scias qđ canō ē ī
 ipo vt mūdificet ī pñis: deide curet. Et
 ex eis qđē q̃ ipā mūdificat: ē vt sumat lanu-
 go arūdmis iūeta in īteriori pte ei?: & pro-
 prie ppiq̃ radici ei? q̃ grossitudinē qñdam
 bz: & submergat ī melle: & adhereat alga-
 rab: & mūdificabit ipm̃. deide lauet locus
 cū spōgia submersa ī aq mell. Et qñz seq̃ē
 super illud. s. lanugo arūdmis sicca sola si-
 ne medicā alia exiccate: & sufficit. Et ex
 exptis qđē ē hief meithe: & croc? cū aq ata-
 raxacon: & sine cessatōe pmutet. Et ex eis
 ē vt terant limacie cū ostracis suis: & per-
 misceant cū eis mirra & aloes & amīstret
 Et ē ex eis q̃ pfert ī egritūdie: & ē adhuc
 pauca & nō est aggregata. & qñz pfert ī ea
 cū ē vlcus: & ex eis ē gaudaim adustū cro-
 cus & taraxacon siccū cū aq sumach sola-
 ri. Et ex mirabilib? ī ipā sūt folia rute cuz
 aq gnatoz supposita ei. Et de ppetate eius
 ē qđ pphibet vestigiū imane fedū: & oz vt
 n cures de mordicatōe ei? Et ex eis qđē q̃
 rūpūt exitura: ē emplm ex pane cū seie ma-
 ru & olibano cū lacte muliebri: & croc? cū
 aq eruce: aut mirra cū terciā sui de gūmī
 arabico pfecta cū felle vaccino: & anectat
 sup ipam & nō moueat donec sanet eā. Et
 ex medicis algarab ē vt fiat liciniū ex floē
 eris cōgelato cū bdellio & armoniaco. Et
 extimauet īmōi q̃ mes masticatū sanat eā
 Et extimauerūt qđam eoz q̃ mirra sola sa-
 nat eā: qñ sup ipaz ponit. Et ex puluerib?
 exptis in ipā: est vt sumant venaz ps vna
 & ameos due terciē ptes vni? terant pul-
 uerizādo: & puluerizēt ī ipā. Et et medi-
 camē ppositū ex limatura eris & aluie & sa-
 le armoniaco pfert ei sanās. Et ex medica-
 mentis vltimis ē vt sumant atramenti & a-
 loes & sarcocolle & corticis radicis thuris
 ptritū: & memithe ptes eq̃les terant & cri-
 bellent: & ponat ī lacrimali. Et aloes solū
 modo cū corticib? thuris etiā. Et pñdera
 r. l. q̃s medicas dēas ī antidotario: & ppe
 medicamē acutū viride. Et cōsidera medi-
 cinas tabulaz singulariū. Cū autē psequit
 os: & n iuuat medicis: tūc necesse ē ipam
 scidē & detegē a suo ītore: & assumē car-
 nē mortuā si fuit: donec pueiat ad os: & ei?
 qđē rēgiē p? illd ē fm tres modos. Si os
 ē sanū: frice nigredo si appet ī ipo: & sol-
 uat aliqđ ex medicamētis psolidatis & su-
 perponatur: & ligetur & dimittatur diu.
 Et si res fuerit maior ista: tunc necessariū
 ē cauterium: & qñq; necessariū ē vt in osse

corrupto fiat forame: & intēdat cū h^o ut
fiat cauteriū q̄ pfundi? pōt ī infimo cōca
uitatis: nō declinan^o ad nasū neq; ad ocu
lum: et eleuet diunctiua ad latus nasi ī p
fundo: ita ut cū pforat locus vno forame
aut foraminib? tribus puis et penetrat et
currit sāguis ad pte oris et nasi: fiat tunc
cauteriū vltimū cū fiducia ut pueiat ad p
tem oculi: ymo oz ut teneat ocul? vltie: et
deide cauterizet et puluerizen ī ipso me
dicine: et liget cū pāno lineo. Et qñz excu
sat cauteriū a forame: et sit sufficiētia ī ip
so qñtū possibile est. Et medicamē q̄dez al
reliū ē ex medicamētis bonis ī illo ca^o. Et
oz qñ sit cauteriū et puluerizat ī ipso me
dicamē: ut ponat sup ipm oculm spōgia in
fusa aq̄ infrigidata niue: aut massa subtili
infrigidata niue: et quosciscūq; vult ca
lesieri roretur ea. ¶ Capitlm de additione
carnis lacrimaliū et dimīnūtōe eius.

Quandoq; magnificatur caro hec adeo
ut phibeat visū: et qñq; minuit val
de et occultat adeo: ut n̄ phibeat la
crimas. Et plm ei? attingit ab errore medi
ci ī scidēdo vngulā. Additio vō curat me
dicinis incisiōis: et nō fiat radicis? et pue
niat lacrimē. Dimīnūtō at pueiens ex inci
sione curā nō hz. Q; si fuit ex pte alia: qñq;
possibile est ut curet medicis generatiuis
carnis: ī q̄b? sūt stipticitas et exiccatio: s
cut medicīne facte ex aloe et memiche et
croco cum vīno. & medicīne facte ex aloe
& nesigi cū vīno: & aloes soluz qñ pulue
rizatur sup lacrimalia sferet. Et vīnū ipsuz
sferet: & ppe qñ decoquit ī ipso illō qd hz
vīnū astrictiua. ¶ De albugie ī oculo.

Scias qd albugo ī oculo. Alia ē sub
tilis pueiens ī superficie a pparēte &
noīatur nebula. Et alia est grossa:
& noīatur albugo absolute. ¶ Cura.

Eius qdem que subtil ē ex ea: ī corpo
ribus eueiens teneris: oportet ut as
sidue vaporatō cū aquis calidis: &
balneis cū aq̄ calida. deide amīstret frica^o
semp. & qñz sferet ei succ? floz papaueris
rubi: & succ? cetauree mioris. Et iterū veā
rum pars vna: ameos due terciē ptis vni
us: fiat ex eis puluis. Et fortius eo ē: ut su
māt sarcocolla zucharū tabarzet spuma ma
ris: aristologia: & baurach: & fiat cū eis al
cofol. & ex eis q̄ ei sferunt sūt alcofol astu
mechō: & alcofol alubar forte: & astagrica
& tarchanuticon. In cronica vō grossa &
facta ī corpib? grossis: oz ut amīstret le
nificatio albugis cū vaporatōib? & balnea
rōibus pōcis: & sint colliria pōcā quibus

fit alcofol dissoluta ī aq̄ acori: aut ī aq̄ sa
lis gēme fricati: & fiat cū eis alcofol ī bal
neo. Et si nō pfererit balnea: amīstret alco
fol cū alkītran cū ere vsto ex q̄bus fiat col
liriū. Et etiā colliriū de cornibus cerui. Et
etiā alcofol ex stercore lacerti solo: aut cū
massa cumia: aut ere adusto: aut cū salis gē
ma torrefacto. Et fortius isto sterco? prun
dinū cū sisamis de melle: aut melle. & ster
cus semabras fiat alcofol ex eis mane & se
ro. Et ex eis qdem q̄ sunt tpata ē sceba ad
ustus cū cancro marino & climia auri. Et
cū albugo ē pfunda: amīstra memirē & a
legi & mirram & sterus lacerti eq̄liter: &
medicamē magnetis dictū ī ca^o d vngula
Et qñz amīstrant tincture tingentes albu
ginē d q̄bus ē. sumāt caducoz rose grana
torum puozū & acacie & calcadis & gūmi
oīm añ. 3. j. anthimonij gallaz amboz añ.
. iij. dissoluātur cū aqua. & si muerit rosa
granati sumāt cortex ei? aut caput ei? aut
pānicul? subalbidus q̄ est inter grana ei?
Et itez gallarū & acacie amboz. 3. ij. calca
dis. i. fiat ex eis tictura. Et ex ticturis est
alcofol hmoi. plūbi adusti abluti croci gū
mi oīm añ. aūr. ij. cineris furni fusiois eris
abluti cum aqua pluuiāli aūr. ij. scorie eris
ablute aūr. 5. fiat ex eis alcofol. Aliud bo
nū ī vltimo. colcatat gallaz viridiū añ.
aūr. iij. resoluāt cū aqua & amīstret mul
tis vicib?. Aliud gallaz acacie aboz añ. p
tem vna calcātum pte. 5. terant cum aq̄ sa
chaich alnehemē. ¶ De sebel.

Sebel ē pānicul? accidēs oculo ex in
flatione venaz ei? apparentiū ī su
perficie diunctie & cornee. Et textū
quoddā ī eo qd ē inter eas sic fumus. Et
ei? q̄dez cā ē replō illarū venarū: aut a ma
terijs curētib? ad eū p viā pāniculi exte
rioris: ā p viā pāniculi intrinseci ppter re
pletōem capitis: & debilitatē oculi. Qñq;
vero accidūt ex sebel pruritus: & lacrimē
& pāniculus: & nocumētum ex luīe solis
& luīe candelē: & debilitat visū ex ea: qm̄
ipedit & infert estuatōez: & nocet ei omē
qd ei supponit. Plerūq; vō accit oculo pa
tenti sebel: ut fiat mior: & minoret corpus
pupille ei?. Et sebel qdem ē ex egtudibus
q̄ hereditat: & pū utant d vno ad aliū.

Signa.

Signa sebel cui? pncipiū est velamē
exterius sūt ea q̄ multoties diximus
de exuberatōe venarū exteriorū: & rubedi
ne faciei: & pulsatōe vehemēti ī tēporibus
& ī veis cornee. Et signa alterius sūt ea q̄
agnosces ex eis q̄ sunt pēria istis ī eo quod

declarabit in canone.

Cura.

Oportet ut patiens abhorreat cum ea
opia que abhorret hñs fluxū ad oculū
Que sūt ea de quibz dixim? in pñs
& non iterabimus ea nūc. Et ut utat de e
uacuatōis & mundificatiōis ea q̄ diximus.
Et ut vitet olea & emplā sup caput & ca
putpurgia. Iā em̄ dixim? in ea eē. & abhor
rent ei q̄dā ipa in ea eē. Sz ego n̄ video ma
lū in vsu eoz cū cap̄ est mundū. Et gal. q̄dē
pcessit ut i potu vñū dareē: & fierz ut p?
ipsum dormiret cum esset mundus: & non
essz mā in corpe & capite e? **E**t videtur
q̄d h° sit pueñens i sebel leui. In ea vō que
fortis est: nō est exceptio a collectiōe. Et
melior q̄dez collectiō ē: ut penetrēt fila ml̄
ta sub veis. Et cū adunata sūt: trahant ad
supiora ut eleuet sebel. deide colligat̄ cuz
nucradhi acuti capis ad incidendū ne rema
neat aliqd. deide amistrat̄ regimē phibēa
adherentia p̄dñm in ca° de vngula. Et qñ
dolet ocl̄s ex p̄patōe collectōis: n̄ absceida
tur ab eo vitell? oui. illō ei sanat ipm. Et
p? illō amistrat̄ colliriū rubeū & viride:
ut resoluat̄ residuū sebel: & mūdificet̄ oclu
lus. Et melior q̄dē horaz ad collectōez ei?
sūt ver & autūnus. Verū sit p? mūdifica
tōez & euacuatōz: qñ cū ē ate euacuatōez
dolor declinare scit supfluitates ad oculū
Medicie vō p̄ferētes sebel: n̄ p̄ferūt nisi re
centi fm plm. Et ex eis vō q̄ sūt expta: est
ut sumat̄ cortex oui recētis: sic cadit a gal
lina: & ferueat in aceto. x. dieb?: deide co
let̄ & exiceet̄ i vmbra & terat̄: & fiat cum
co alcolfol. Et ex eis q̄ sūt expta ē alcolfol
odli cū cinere cui adiūcta est marchasita.
Et ex eis q̄ expta sūt est alcolfol ocl̄i cū vri
na in q̄ dimittit̄ limača eris cip̄ij die vna.
Et ex collirijs p̄p̄tis: colliriū astaricon: &
rubeū lenitiuū: & rubeū acutū: & viride:
& tarcūticon: & colliriū rusatigi: & medi
camē magnetis p̄dñm: oīa illa sunt in atido
tario. & colliriū de alumine & balaustris.
Et qñ cōpar est sebel ad scabies exptuz est
colliriū sumach solū. Et qñz ponit̄ i ipo pa
rum gūmi arabici & sarcocolle: & fit ex eo
alcolfol: absceidit ei sebel: & remouz scabiē

De vngula.

Et additio p̄iūctie & velais p̄inētis
oclim iāpiens fm plm a lacimali: &
currēs semp sup cōiunctiua: & qñqz tegit
comeā & iuadit eā: ita q̄ coopit foramen.
Et e? q̄dez q̄daz ē q̄ est durior: & q̄dā est q̄
ē leuior. Et qñz ē citri coloris: & qñz ē ru
bei coloris: & qñz ē fuscī coloris. Et ē ūgula
e? vicitas cū p̄iūctia est vicitas adherētie

q̄ velocit̄ dñudat̄ q̄libz suspēsiōē. Et ē alia
e? vicitas ē vicitas vnitiōis & ioigz exco
riatōe.

Cura.

Melior cura e? est denudatō cū ferro
& p̄p̄ie e? q̄ lenis est. Dure vō dñu
datiō qñ n̄ ē facil̄ pducit ad nocumē
tū. Et oz ut eleuet̄ cū vncinis: supēsiō ei e?
incisionē facilez efficit. Qz si phibeat̄ exco
rietur cū capillo ā serico penetrāte sub ea cū
acu ā radice penne s̄bil. & illō q̄dez n̄ est
necm nisi i vno loco ā duob?: q̄d si n̄ suffi
cit necessaria ē excoziatō subtil̄ cū ferro nō
acuto. Et oz ut eradiceet̄ qñtū possibile est
p̄ter q̄d accidat carni lacimal̄: & accidat
lacrimis cursus: & color q̄dez distiguit inē
ābas. Et cū absceideris vngulā: distillabis i
ocli ciminū masticatū cū sale: deide subue
nies mordicatōi e? cuz vitello oui & oleo
rosato & violato. Et qñ nō amistras distil
latōz ciminū masticati cū sale: adheret p̄iū
ctiua palpebre: & p̄p̄e h° oz ut moueat eg
etiā oclm oī hora. Deide p? tres dies amis
trent̄ colliria acuta: ut residuuz extirpet̄.
Amistratō vō medicarū i ipa ē res q̄ n̄
multū valz i vngula q̄ ē grossa. Et cū hoc
ipe n̄ euacuat̄ a nocumēto pupille acuita
te sua. nccz ē ei ut ipe sint vehemētis abster
siois: & mixte cum putrefactis. Et ex collirijs
q̄dez exptis ē colliriū amicticō: & col
cotaret̄: & colliriū cesaris: & basilicon acu
tuz: & ruseminiū: & danaricon: & oīa ista
scripta sūt i atidotario. Et ad eā q̄dē exp
tum ē: ut sumat̄ eris vsti & calcadis et fel
lis hyrci ptes eq̄les: et fiat colliriū ex eis.
Et ut sumat̄ calcadis et salis gēme amboz
añ. pars. j. gūmi medietas p̄tis: fiat colliri
um cū vīno. Aut es vstum: et calcadis: et
cortices radicis capparis: et sal armoniacul
et fel hyrci aut vacce cū melle: ā mel solum
cū felle capno: ā magnetis et floris eris et
magre et armoniaci oīm añ. ptes. ij. et cro
ci ps. j. et vnicuiqz vncie illi? amisceat̄ coti
la vna mell. Et eē ex calcato et sale armoni
co fiat alcolfol: est ei mirabile. **E**t ex eis q̄
ad vngulā sūt expta: et est p̄p̄iquū imp̄ssio
ni denudatōis: ē ut sumat̄ testa catinoz
et friceet̄ ab ea limimentū: et p̄terat̄ multum
et p? illō amisceat̄ cū oleo d̄ seib? cucurbi
te: et p̄terat̄ siml: deide mittat̄ radi? in cu
te: et accipiat̄ cū eo medicamē: et fricetur
cū ipo vngula assidue oī die mltoties: sub
tiliat ei eā: et recedit cū ea. Et oz q̄dez ut i
climee ante medicinaz amistratōem sup
vaporem aque calide: tādū donc calefiat
oculus & rubificetur facies: aut ingredias
tur balneum: quādoqz vero confert in vñ

gula leui vt teratur thus: et ifundat in aq
cala tādū: donec sup ipz hora vna pñseat
et colet: et fiat cū ipo alcosol.

De arfarie.

Et pūctum sanguis recētis rubei
aut antiq mortui: ā rubei: ā nigri:
currētis a qbusdā venis ruptis in
oclo ppē pūssione vbi grā: aut cā alia ppē
quā rūpūne vene ex replone et apatib? ita
vt rūpanē in ipo. Et ex sūma eaz sunt cla-
mor et mor? laboriosus. Et qñqz est ex fer-
uore sanguis in venis: et qñz puenit a cāu
et pūssioe fractura subtilis in pupilla: Et
rupta q est in pūctiua est salubrior. **Cura**

Distilletur sup ipm sanguis colūbe ā
turturis aut alfaguachie aut alguara
lit et pprie de sub pēna. Qz si fuerit in pñ-
cipio: pmisceat ei aliqd de repūssiuis: sicut
est lutū deinde chimolea et lutū armenum
In fine vero ei? pmisceat cū resolutiuis vsqz
ad arsenicū cū luto sigillato. Et qñz cura-
tur cū lacte muliebri cū thure et aq sal: &
pprie i qua dissoluta sint salgēma: et sal ar-
moniac? et pprie qñ ponit in ipa illud cum
thure: et distillat ex eo in oculū. Et collū di-
naricon pferit ei valde. Et medicamē factūz
ex lapidis lazuli et pipis et sarcocolle pñb?
eqlib? & arsenici qñtū oīa et qñqz amisceat
eis salgēma: et sit ex eis collū. Et qñz sit ei
emplm d foris cū cali vel cab usto cū vīno
aut aceto. Et silr ex stercore colūbino cum
aceto & vīno. Aut sit emplm ex passis enu-
cleatis solis cū aceto: et reliq q dicta sunt
adhibeant et pprie cū sūt apā. Et silr cale-
us recens & parūp salit? et cortices rasat
et mellilotū cū sanguie draconis & radice
lilij & croco et lentib? cū oleo rosato et vi-
tello oui. Et reclmatio fiat sup aquā i qua
decocta sint yfopū et origanū: & vaporet
ex ea sola: aut aceto in quo decoquūtur ci-
nis aut mēta: aut infusiōe olibani cū aloē: ā
aq croci siluestris: aut infusiōe croci: aut de
coctōe camoille et melliloti: aut succo eoz
aut decoctōe folioz caul. Et fiat emplm ex
folijs caulis decoctis et cōtritis forti vīno
et antiquo: aut fiat emplm ex sinapi pñto
et cōmixto cū duplo sui de carne ficus: aut
arseico fricato cū lacte: aut fiat ei emplm
ex cinere decocto i vīno: aut ameos et yfo-
po cū lacte vaccino. Qz si cū tarfaci accide-
rit fractura in diunctiua: masticeatur cumi-
nū et sal: et distillet salina in ipo: et folia sa-
licis pferūt ei valde: qñ ex eis sit emplm.

De lacrimis.

Hec egritudo est. vt sint oculi semp
huidi huīditate aquosa: et qñz cur

runt lacrimae. Et eaz qdem alie sunt natue
alie accidentales. Et de accidētalib? sunt q
dam isepabiles in sanitate: et sunt alie seqn-
tes egritudinem q remouetur si remouatur
sic sit in febribus. Causa aut i accidētalib?
est debilitas retentiue: aut digestiue deco-
quētis: aut diminutio lacrimalis in matia: ā
ppē amistratiōem medicie acute: aut succes-
sione incisionis vngule. Et pñcipiū qdem il-
lius huīditatis ē cerebri et cursus eius ad
oculū in vna duaz viaz pñictarū multoti-
ens. Que aut natue sunt: aut pppter eradi-
catōz incisiōis lacrimalis nō sanant. Et cur-
sus qdem lacrimaz q sit in febrib? et egrit-
udinib? acutis: et est sine cā: est pppter no-
cumentū cēbri et apata cēbri. Et qñz accit
in febrib? vigilatiuis: q sunt ex febrib? effi-
meris aut in febrib? putridis sanguieis: &
multiplicatur et qñz multiplicat curs? lac-
marū in frigore. Et ille omēs q sunt de gñe
eaz q accit velociter remouentur: seqntes
egritudinē remouēt cū ea si remouēt.

Cura
Qanon in cura eaz est amistratio me-
diciaz eqlis stipicitatis. Eaz vero q
facte sunt successiōe incisiōis vngule: ā cor-
rosiōe ei? p medicinā: cura ē puluis citrin?
et trocisci de croco: et collū de aloē: et col-
liriū de croco cum bengi. Et vt fiat alcosol
sup lacrimale ipm cū thure: aut cū fumo ei?
pprie: et cum aloē et memithe et croco. Qz
si iam finita fuerit: & ad finē puenerit: non
nasceat vñq. Illa aut q facta est nō ab incisi-
one vngule: cū thuchia & alcosol de tuchijs
Et pprie sic cū alcosol d tuchia pñcto i ca-
pitulo de albugine: et oibus collijs viscosis
sic collū albū d sarcocolla: et collū astacti-
cā: et reliqua q dicta sunt in antidotario.
Et ex eis q expta sūt in eis est medicamē fa-
ctum ex aq gñatoz acetosoz cū med icis:
Et illi? qdez pfectio: est vt decoqtur libra
j. ex eo vsqz ad medietatē. Deinde ponat i
ipo aloes scotresis et licij et ferluzahargi et
croci et hiefmemithe oīm. añ. aurei duo: et
musci duo dauich. & remaneat sub sole. xl.
dieb? in vase vitreo clauso. Et ex eis q exp-
ta sunt in ipis: est ingredi balneū in ieiunio
et morari in ipo: et distillare acetū et aquaz
in oculū multotiens. Ille vero q sunt natue
difficiliter recipiūt curā.

De strabositate
Quādoqz sit strabositas ppē mollifi-
catōz quozūdā lacertozū mouētū
illud quod apparet de oclō: et decli-
nat ab aspectu illius ptis ad partem opposi-
tam ei? Et qñz sit a spasmō alicuius eozum
et declinat oculus ad partem eius. Et qñz
cūqz sit: qñqz sit ab humiditate: et qñqz sit

*Lacrimarum aliquae
sunt natue aliquae
accidentales.*

*Harum lacrimae non
recipiunt curam*

a siccitate: si accidit in febribus acutis. Et illa quodam in qua spasmus la certi est. causa non fit nisi a spasmio lacti motui: spasmus enim eius est qui facit euenire in oculo strabositatem et nocumētum. Spasmus autem lacerti retinetis in radice: non facit appere nocumētum. imo confert valde. Et multoties quodam accidit strabositas per quasdam egritudines cēbri: sic epliam: & karabritū et vrigimē: et siles istis. Et accidit propter adustionem et siccitatem: aut repletōem. Et scias quod remotio oculi ad superiora aut ad inferiora est illud quod facit vidē rem vnā duas res: sed ad duo latera non infert visui nocumētum de quo sit curandum.

Cura.

Infans vero non sanat nisi in dispo-
nente valde huide: quoniam enim spatium
sanet: et prope cum est recens: in humore enim
ut equetur cuna: et ponat candela in parte
opposita strabositati ut laboret semper aspe-
ctus ad eam. Et si oportet ut liget filum rube-
um cum re rubea oppositum parti strabositatis.
Aut suspendat aliquod rubeum apud tympanum
oppositum aut aure. Et totum illud fiat ita: ut
eius aspectus ipsum sequatur. ut videat illud cum
per laborē. Quoniam confert ille labor in equando
oculum: et emissio sanguinis est ex eis qui faciunt
aspectum rectum. Illi autem quibus accidit illud per
quod magni sunt et senes: et est causa eius mollifi-
catio aut spasmus humidus: oportet ut utantur mun-
dificatione cēbri cum euacuātibz quod dixi. scilicet cum
yeris magnis et siliis eis: et subiliatōe re-
gimē: & amīstratōe balnei: et resolutōe.
Et de medicis quodam iuuātibz in strabosita-
te: est ut fiat ei caput purgum cum succo folio-
rum oliue. Quod si fuerit eius aduentus a spas-
mo et siccitate: tunc oportebit ut utatur em-
brocis humectatiuis: et quando non affuerit fe-
bris: sumat in potu lac asinum cum oleis val-
de huēctatiuis. Et penitus oportet ut huēctetur
regimē eorum. Et oportet ut distillet in oculum san-
guis turturis: et ut fiat emplastrum ex albugine
oui oleo rosato et pauco vino & liget: et fi-
at illud diebus plurimis. De exitu oculorum.

Interdum accidit egressio aut propter ve-
hemētiam inflatōis oculi propter grauita-
tem et repletōem suā: Aut propter vehemētiam
coartatōis eius ad exteriora: aut propter ve-
hementē mollificationem suspensionis sue et
lacertorum suāntū suspensio: eius predicta. Et
illa quodam qui accidit propter vehemētiam inflatōis
oculi et repletōem eius: aut est materia prima in
ipso oculo inflatiua: aut humorosa humida. Et quoniam
est repletio propria in ipso: et quoniam est cum coitate cē-
bri et corporis: sic quod accidit propter retentōem me-
struorum. Et illa qui est propter vehemētem coartatōem

eius ad exteriora: non est nisi apud profocatos: &
si sit cum soda est vehemens et sic sit apud vo-
mitum et clamorem: et mulieribus post partum
vehementem et tenasmon. Et quoniam est cum hoc
ex materia declinata ad oculum: etiam cum non est
mundus pars. Et quoniam est ex corruptōe com-
mixtōis feti: aut morte eius: aut putrefactione
ipsius. Facta autem propter mollificationem lacerti est
quoniam lacertus continens nervum oculum cum mollifi-
cat non sustinet oculum: sed declinat ad exteriora.
Et egressio quoniam est ex mollificatione lacer-
ti tunc: et non destruit visus: et quoniam est cum ac-
tione eius et destruit visus et quoniam egrediuntur
ambo oculi in eis qui sunt sic profocatos et ap-
ta velaminibus: & in pipleumonia: & est causa in illo
coartatio. Et quoniam est causa in illo repletio etiam. Et
multoties fit illud cum sanguinitate impediē-
te et faciente apertam in cornea.

Signa.

Quoniam est ex materia prima aggregata in
pupilla tunc illic est cum egressione mag-
nitudine: et cum est ex coartatōe. quoniam est illic mag-
nitudine: si adiuvat eam materia. Et quoniam non est magnitu-
do. Et in ambabus dispositionibus sentit extensio
expulsa retro a posterioribus: et cognoscit
causa eius. Cum illa autem qui est propter mollificati-
onem lacerti: non magnificat pupilla: neque sen-
titur tensio vehemens ab interioribus: & est
pupilla cum hoc estuans.

Cura.

Egressione quodam leui sufficit vita impul-
sionem ad interiora: et somnus semper resus-
pinationem et exicare cibum: & puitas motus
et assiduatio clausiois. Quod si medicinarum indi-
get adiutorio: adhibeat collum de sumach.
Que vero fortis est ex ea: tunc si illic est ma-
teria: indiget mundificatione eius a corpore
et capite cum eo quod scis ex solitiis et flomia
et vetosis super ambo tympana. & colligis
acutis. Et penitus quodam solutio ventris est
ex rebus magnis iuuantibus species eius: &
similiter positio ventosarum super collum.

Et oportet ut assidue vaporatio in principio
cum lana infusa in aceto: et embrocet faciem
cum aqua frigida: et prope in aqua in qua deco-
cta sint stiptica sic cortices granatorum: et se-
rices et sic papauer et endiua et virga pa-
storis. Quod si non fuerit a repletōe confert hoc
regimen in omni hora. Et si fuerit illic repletio
oportebit in principio ut resoluat materia cum
rebus cognitis. Et si fuerit a mollificatione
tunc oportebit ut amīstres yeras magnas
et gargarismata et odoramenta et suffumi-
gationes cognitas. Et per illa amīstra stipti-
ca fortitudinem faciet. Illa vero qui est apud
perum: et si est a paucitate cursus sanguinis pie-
tium: aut corruptōe feti: puoca menstrua & ex-
the fetu: et si est a coartatōe tunc tunc adhibe

54
3
riptica. Et ex medicis quodam asserentibus in egressione & emittente: est ut fiat emplum ex anna fabarum cum rosas et chure: et albugine oui: et etiam nucleis dactylorum adusti cum spica sunt boni emittente et egressione.

De profunditate oculi: et eius puritate.
Istud fit in febribus: et proprie in vigiliis. Et successione euacuationum & infonietatis et angustie et tristitie. Et in illa quodam quod est vigilatiua: est oculus soniferus gavis: difficilis motus in palpebris & non in pupilla: et in angustia est queta pupilla. Quiddam autem dixerunt: quod accidit quibusdam hominibus diuersitas duorum laterum faciei in frigore vehementi et calore vehementi: accidit ergo oculo qui est in parte frigida profundatio et puritas.

De viriditate.
Viriditas accidit: aut propter causam quod est in tunicis aut propter causam quod est in humoribus. Et causa quodam in humiditatibus est: quoniam si fuerit glacialis in ipso plurime quantitas: et albugineus clarus: et situs eius propter quod ad exteriora: & equalis quantitas: & paucus erit oculus varius viridis: et precipue si non fuerit ex tunica prohibitio. Et si in humiditatibus fuerit conturbatio et glacialis fuerit paucus: & albugineus plurimus: obtenebratio fiet: sic est obtenebratio aqua profunda. Et si fuerit glacialis profundus: erit oculus niger. Causa autem in tunicis est in vicia: nam si ipsa fuerit nigra: erit oculus causa eius niger. Et si fuerit viridis: fiet oculus viridis. Et vicia quodam fit viridis: aut puritate digressio: sic platanus: nam in principio cum nascitur non est apparetis tincture: imo declinat ad albedinem. Deinde ipsa cum digressione fit viridis. Et propter hanc causam sunt oculi infantium virides et varius. Et hec quodam varietas et viriditas fit secundum humiditatem ultimam: aut propter resolutionem humiditatis quam sequitur tinctura: cum est digesta valde sic planta cum resoluatur eius humiditas incipit albificari. Et hec quodam viriditas est a siccitate dominante. Et infirmorum quodam oculi et senum varius fuerit propter hanc causam: quoniam in senibus multiplicatur humiditas extranea: & resoluatur in nata. Aut erit illud color eueniens in creatione: non propterea quod ipse adueniat vicia: cum non prius fuerit. Et fit quoniam propter claritatem humiditatis: ex qua creata est. Et quoniam fit propter unum duorum nocumentorum: quoniam accidit in principio creatione. Et scilicet illud bonitate visus et malicia eius. Et viriditas quodam alia est naturalis: et alia est accidentalis. Viriditas autem puenit ex aggregatione causarum nigredinis: & causarum viriditatis. Et asponitur ex eis res inter viriditatem et nigredinem quod est varietas. Et si esset varietas primitiua secundum quod est in mauit empedocles: esset oculus viridis lesus.

propter suum defectum ab aquitate: quod est instrumentum visus. Quidam autem nigri morantur a viridibus in visu cum subalbedo et viriditas non est propter nocumentum in ipsis. Et causa in hoc est: quoniam nigerdo quod est causa albugineus prohibet penetratorem formarum colorum cum declaratione propterea quod est straria puritatis. Et illud est: sic illud quod est propter conturbatorem humiditatis. Et si si fuerit causa propter multitudinem humiditatis. Nam sic multitudo etiam non respicit motum palpitantis et egressione ad anteriora: ita quod inde sit curandum. Quod si oculus fuerit viridis propter puritatem humoris albuginei: erit magis videns in nocte et in tenebris quam in die: propter illud quod accidit de motu luis materie purae: & impedit eam a declaratione: huiusmodi enim motus deficit a declaratione rerum: sic deficit a declaratione eius quod est in tenebris propter lumen. Nigri vero causa humiditatis: visus in nocte est morosus: propterea illud indiget palpitante et motione materie ad exteriora. Et maxima est gravior quam pauca. Niger autem propter tunicam aggregat visum vehementer.

Cura.
Iam exprum est alcosol ex bengi siccum decoquitur in aqua: donec fiat sic mel: et fiat inde alcosol: a summae antimonij yspani pondus iiij. 3. margaritarum musci caphore oim ann. pondus dus dauich: fumi lapidis olei: aut oliuarum croci aboz. ann. 3. j. aggregetur oia terendo et amittentur. Et crocus ipse et oleum eius est ex eis quod denigrat pupillam: et si succus solatri: aut summae succi tribulorum pondus 3. ij. et gallarum adustarum pondus 3. j. olei de nucleis oliuarum denigratarum super arboris: & olei sisami non ex corticibus aboz ann. pondus 3. j. decoquantur lento igne donec nigrescant: et fiat inde alcosol. Et ex eis quod sunt expra: est ut aduaret auellana: et permisceatur cum oleo: et inungatur vertex infantis viridis. Et etiam ut imittatur radius in coloquintida humida: et fiat inde alcosol ita quod de illud denigrat pupillam cacti. Et si cortices auellane striti: aut sumatur acacie ps vna: gallarum sexta ps: aggregetur illud cum aqua flos papaueris rufi & succo ipsius: et fiat ex eo distillatio: et si succus bengi et succus corticum granatorum.

Tractatus tercius de dispoibz palpebrarum et quod comitant eas.

De pediculis in palpebris.
Ateria pediculorum est humitas putrida: quoniam expellit nam ad partes cutis. Et virtus preparatiua generationis eorum est caliditas naturalis. Et ille cui plurimum accidit illud: est ille qui est plurime varietatis in cibis suis: et parui exercitij et immundus et nequus vnde balneo.

Cura. Incipe a modificatione corporis et capitis et partis

Pediculi sunt a morbo immunda puritate

oculi cū eo qđ sciūstī: et p̄prie cū gargaris-
mate facto ex aceto & sinapi. Et amīstre-
ablutio oculi: et embrocato īpī? ex aq̄ maris
et aq̄s salis & sulfureis. Et liniāt pili pal-
pebre ex medicamē facto ex aluie et medi-
etate īpī? de menibuzegi: et qñz additur ei
aloes et baurach amboz. añ. ps. media. Et
meli? qđem est vt sit illud quo oficiē acētū
squilliticū. S3 almenibuzegi cum baurach ē
medicamē ei bonum.

De sillac.

Sillac qđez est grossicies in palpebris
pueniēs a mā grossa male dispositō-
nis nitrosa: ppter quā rubescūt palpebre:
et cadūt pili: et adducit ad ulceratōem p̄tū
in qbus fixi sūt pili: et seq̄tur eā corruptio
oculi: et plerūq3 successiōe accidit obtalie.
Et de ipsa quidem alia est recens: alia est
antiqua mala. **Cura.** In recentī qđem cō-
fert facē emplm ex lentib? decoctis cū aq̄
rosata: et facē emplm ex portulaca & endi-
uia cū oleo rosato & albugie oui: et ammi-
streē illud totū in nocte: & ingrediat bal-
neū post īpm. Aut sumāt lentes ex corricas-
te et sumach et pulpa gñatoz et rose & ofi-
ciatur illud totū cū arob ī nocte: & balnee-
tur mane. Et assiduato balnei ē ex reb? ma-
gis cōferentib? ei. In antiqua vō et cronica
oportz vt crura ventosenē: et flōmenē ve-
ne frōtis: & assidueē amīstratio balnei. **Ex**
medicamentis aut q̄ ponenda sūt in ea: est
vt sumatur eris vsti medietas. 3. j. draganti
3. iij. croci pipis añ. 3. j. terant cū vīno pōti-
co donec fiat sic mel subtile: et amīstrentur
in exteriorib? palpebre. In ea aut q̄ sit suc-
cessione obtalmie est exprum collm scđum
hūc modū: dragagāci atramēti croci et spice
oīm añ. ps. j. sumāt: sedenigi. x. ptes. fiant
collia: & fricent ex eis palpebre.

Gesse. i. duricies palpebrarum.

St ut accadat palpebris difficltas mo-
tus ad claudēdū cū sunt apte: & ad
apiendū cū sunt clausē cū dolore et rubedi-
ne sine hūiditate scđm plm. Et p̄seq̄tur eas
plm: vt nō obediāt ad apiendū cū excitatō-
ne apđ sōnū. Et plm qđē īpī? nō ē sine fru-
stis lippitudis sepatīs dure sicce. & neq3 ē
cū ea cursus nisi p accēs: qm̄ est a siccitate
aut ab hūore viscoso declināte ad siccitatē
valde: s3 qm̄ sit dolor et rubedo. Illa vō q̄
sit a fricatōe sine mā fluente ad īpam: noīat
siccitas oculi: & multoties est illic oplo cala
et mā plurima grossa indigens euacuatoe.

Cura. Oportet vt assidue vaporatōem
oculi cum spōgia īfusa in aqua tepida. Et as-
sidue vtaē balneo cū aqua dulci eq̄li: & po-

nat sup oculū apud sōnū albuginē oui con-
quassatū cū oleo rosato. et assidue faciant
sudare caput cū hūectatiuis: et oleis et em-
brocis & caputpurgis hūectatib? cū oleo
violato et nenufarino et reliq̄s. **Et si signi-**
ficauerint dispōnes q̄ cū siccitate sit matia
colica: solues cū volubili: qm̄ ī ipa est p̄pe-
tas. Et si extimat q̄ illic sit matia grossa ex
siccata indigēs resolōne: resoluat cū mucil-
lagine fenugreci: & mucillagie semis lini ac-
ceptis cū lacte. Iste em̄ ambe qñ ponūtur
sup oculm: auferūt algeffe et euacuat hūorē
Et ex eis q̄ ad eam expta sunt: sunt adeps
gallie: & mucillago semis lini et cera et ole-
um rosatū: semp ponat illud desup. **Et in**
palpebris amīstreē qđ attrahit lacrimas: si
cut collm arsastratis: plerūq3 em̄ ofert ī ma-
teriali cronica amīstratio alcolfol puocanti-
um lacrimas. Ipa em̄ resoluūt matias gros-
sas: & faciūt eas currē: et attrahūt ex hūo-
ribus subtilib? illd qđ lenit eā: et resoluūt
īpaz sua resolōne.

Grossitudo palpebrarum.
St egritudo lequens scabiēm: et qñz
faciūt īpaz possidē linimēta facta su-
per oculm. **Cura.** Est alcolfol factū ex la-
pide azuli & lapide armēo et ex nucleis da-
ctiloz adustis: & ex spicis duab? et amini-
stratio balnei assidua: & alienatio vīni. Qñ
q3 vō fricat plz cū radio: & collio rubeo lei-
Sed fricatio cū zucaro: qñz excitat et attra-
hit.

Inflatio palpebrarum.

Accidit ppter matias subtiles: & va-
pores p̄p̄t debilitatē digestōis et ma-
licia eius sic sit in frebrib? vigilatiuis et in
vigilijs. Et qñq3 sit in p̄ncipio ydropis-
ie et cacecie. Et ppter apata humida: sic peri-
pleumonia et litargia. Et qñ accidit conua-
lescentibus: indicat multoties cōuersionez
et p̄prie qñ in eis est īliquoz mēbroz īflo-
nis puatio: et remanent īpe excitate et īfla-
te: cura est abscisio cause: et euaporatio.

Gravitas palpebrarum.

Vandoq3 sit p̄p̄t īflatōem: et cās ei?
Q Et qñz sit p̄p̄t debilitatē virtutis &
casū ei? in etbica. Et qñz sit ppter grossiciē
et asarebiach et silia. Et qñq3 accidit graui-
tas et mollificatio in p̄ncipio poxismoz fe-
briū.

Inuiscatio palpebrarum apđ lacrialē: & alibi.

Vandoq3 accidit palpebre vt gluti-
neē aut cū cōcauitate: aut cū diūcti-
ua: aut cū cornea: aut cum vtrifq3. Et qñz
sit in vno duoz laterum lacrimalis. Et qñz
sit pueniendo ad medium. et qñq3 sit cōis.
Et cā qđē ī ea: aut ē vlcera accidētia ā rup-
tura facientis alcolfol: qñ colligit ex oculo

sebel: & detegit ungulā: et fricat ex palpebra scabiē. Deinde nō canterizat ipm cū cīnio et sale: et silib? vltime sic dixim? & nō pñderat oī hora illō qđ oportz pñderare in ipō donec accidat vt pglutinet. ¶ De moro

E St caro pustulosa addita in oculo. qđ si fuerit apđ lacrimale tūc recti? erit vt incidat: deinde cura algarab adhibeat: aut curet cū alcosol basilicon: & medicamie violato: et medicamitis vngule et pprie cū collio de arsenico: Et si fuit cuz albedie & nigredie: tunc cura eius erit cura vngule.

¶ Inuiscatio palpebre et est assedita.

E Ius spēs sūt tres: vna eaz ē ut pñhat palpebra: et nō coopiat albū: et illud aut ē a creatōe: ā est ppñt icisionē eueniētez palpebris: & noīat ocul? hmoi oclus leporinus. Et est scda spēs media: et ē vt cū nō coopiat ptem albi et noīat adbreuiatio palpebre. Et cā ei? est cā pma: vep ē mior illa. Et tertia ē vt nō coopiat palpebra supior i ferioze. Et illud sit aut ex glandula: aut ex nascentia carnis addite qđ taz est: ā incipit. Aut spāsmo accidēte palpebre ex vlcē pñso lidato sp ipaz: nō pmittēte ut palpebra supior coopiat i ferioze: et qñqz sit illud totuz ex spāsmo lacertoz circūdantiū palpebram

¶ De grandine in palpebra.

E St hūditas igrossata in lapidē pñsa in aniori pte palpebre: & qñz sit i albedine sile grandini. ¶ Cura.

Ammistret sup eam linimētū ex sordib? vzeoloz et rliquoz: et qñz addūtur eis oleū rosatū et gūmi alboti & sarcocolla: ā liniē c armoniaco pñrito cū aceto et cinē: & asa fe: uida & linimētū aureiesus dcm i ca° ordeoli. ¶ De ordeolo.

O Rdeolū est apā longum apparēs sup extremitatē palpebre: sile ordeo in figura sua: et eius matia scdm plm ē sanguis dominans. ¶ Cura.

Curet cū mmutōe et euacuatiōe p pigram fm qđ sciuiti: deinde sumat aliqd de opo: panaco: et resoluat in aq: et liniat ex eo locus: qm est bonū valde et pñferūt ei vapoza rōes ex adipe dissoluto: aut farina ordeī cū galbano: aut fermentū: aut panis calefact? iterat? sup ipz: et vapoza rōes cū cauda muscaz hñcium capita absisa: aut cū aq i qua ordeū bulliuit: aut sanguis colūbe: aut sanguis alguariscē et turtunīs: aut sumat baurach paz: et galbani multū et omisceat ambo: et ponat sup ordeolū. Epichimata auribasi. Confectio epichimatis auribasi. Reolibaī mīre aboz. añ. partē. j. laudani. iiii.

ptis. cere aluis baurach armei oīm añ. me: dietatē partis: aggregentur cū fece olei de lilio et liniatur sup ipm: ¶ Asaruach.

A Saruach ē additio mē piguis pñgēs i palpebra supiore: et guat palpebrā ab aptōe: et facit ipaz qñ mollificatā. Et est pñucta nō mota: sic nodus. Et plm qđez accidit infātib? et hūctatis in qbus mltipli: catur lacime et obtalmia: Et ex signis ei? est: qm cū tu tangis inflōnez digitis duob? deinde sepas eos: emimētia in medio ei? exi sit. ¶ Cura.

¶ Manus est cura eius. Et ipi? mod? ē vt sedeat eger: & teneat caput ei? tractū ad posteriora et tendat in ipō cutis frōtis ap oculū: et eleuet palpebra. Et accipiat eam medic? inter duos indices et mediū suū: & pñmat parū: & aggregabit matia cōpressa ad illud qđ est inter duos digitos. Et ille qđ caput tenet: trahat cutē ex medio supclij. Cūqz apparuerit emimētia: incidat cutē ab ea sufficienti sectōne et subtili nō pñfunda. Cautela nāqz in hoc necessaria est. Et vt icisionem faciat p? icisionē: tutius est qđ vnā subito audēdo faciat icisionē: cūqz apparet p icisionē pñmā: bonū est. ¶ Et si nō in anathomia additio fiat: donec appar: tūc si iuenerit eā sepatāz. sup manū suā iuoluat pñnum lineū: et accipiat asaruach sepando ipam a dextera et a sinistra. Et si remāserit residuū nō obediens ei: puluerize sup ipm aliqñtulū sal: vt corodat ipm. Et si fuerit in tunica et vehemētis adherentiē: accipiat illud qđ ex ea sepatum ē: et dimittat aliud: et nō inuadat ipm: s; omittat rem suā resolutōi salis qđ puluenzat sup ipm: deinde ponat sup ipm pñnū ifusū aceto. Cūqz matutinū affuerit scde diei. et securitas fuit sanguis: curet ipm cū medicis pglutiatiuis et sint in eis licium et siefinemithe et crocus. Quādoqz aut iuadit partē ei? qđ nō sepat: detegēdo et excoziādo cū mñsiōe: & penetrat cū hais sub ipa: et mouet a dextera et sinistra donec sepat: ā facit illō cū ifimo pñne. Et o; vt cautela adhibeat i pñforādo ab eo: ita vt nō tēdat in pñfundū: foramē em si tēdit palpebrā cū vehemētia: ā fit pñcess? i foramiē tādū donec icidat cutis pñicli qđ ē sub ea: nocet. et icipit apparē adeps loci i cisi: qñ pñmiē digitis qđ ipaz circūdat in circuitu cutis extēse. et pñueit dolor vehemēs ā apā calm: et remanēt reliqe dure pñfunde qđ sunt deteriores qđ saruach: & fortasse inciditur de lacerto retinēte oclm aliquid cōueniens: & debilitatur palpebra ab aptōne. Recentez vō que debilis est pñerūqz sanāt

medicīne resolutive absq; opatōe manus.

De susati.

Est caro mollis eueniēs in anriore pte palpebre a q̄ nō cessat fluē sanguis rubens et niger et viridis: cui? q̄dem cura est mūdificatio cū exiccatūis corrosiuis et collis acutis. Cūq; susati coriosa fuerit: amistrabis tunc pulueres et collia q̄ carnis sunt gñatiua: sintq; ex eis q̄ in vlcēib? palpebrarū dicūtur: et ad vltimū cura prurit? et scabiei fortū curet.

De lapidositate.

Lapidositas est apostema puum sanguineum. et vertitur in lapideitatem a quo qñz liberat manus opatio: deinde adhibentur medicīne vlcēum oculi.

De vlcēibus et rupturis palpebrarum et earum cura.

Ammistret sup ea emplm ex lentib? et fisticis et corticib? gñatorū decoctis ē aceto: cūq; ceciderit cortices et corrosio destructa fuit: amistrabis sup ea vitellū oui cum croco qm̄ ipse solidat. Et si volueris amistrabis desup collūz de olibano: & collm alubar cū collio asticticā et rubeo leni: Rupture aut palpebre recipiunt solidatōem: & curatur cura rupturarum cutium dicta in capitulo suo.

De scabie & pruritu.

Eius cā ē mā salsa nicrosa ex sanguīe calido a humore alio acuto: faciēs puenire pruritū pus: deind scabiē. Cui? q̄dem plm succedit vlcēib? oculi. Et incipit egritudo pus cū pruritu puo: deind fit aspitās et rubificat palpebra: deinde fit vt granū fici & vlcēosa: postea adueniūt grana dura cū vehemētia scissōis adest in pruritu et apostematōe. **Cura.** Cum scabiei associat obtalmia: curā pri? obtalmiā: deinde pcede ad scabiē postq; nō dimiseris rem obtalmie. Et silr sūt dispō & iudiciū si est egritudo alia: nā oz vt tu vehemētiorez eaz diligēt attēdas. Cūq; videris vlcēas: tōez & apā: caue ne amistres medicīas acutas: et silia eis: nisi p? cōsecutōez cū facilitate ad possibilitatē: nam tu trahes cū medicinis aquā vehemētem. In scōa vō et terciā spēz pōictaz necessaria est fricatio aut cuz ferro aut cū medicinis: fiat fricatio ex eis q̄ sūt sic spuma maris: & pprie genis ei? q̄ noīat kasuri: a cū folijs fici: aut fac fricatōz ex sedenigi & croco et marchalita: fiat ex eis collū et frice cū eo. Illius aut q̄ curaz recipit cū medicis (et ē illa q̄ nō psequē g dum scōm et terciū spēz pōictaz) initium cure est assiduatio euacuatiōis & flōmie: & si nō plus saltim bis in mēse & flōmia lacri

malū post flōmiā vlez: & assiduatio balnei. Et alienatio pulueris et fumi et vociferatiōis: & cautela vehemētie stricture colli & coartatiōis capiti: et furozis et ire: et mltitudinis loqle et applanatiōis puluinaris: & plongatiōis iacendi sup faciē: et oīm q̄ ascēdē faciūt matias ad supiora: & trabunt eas ad faciē. Et cōfert in pñcipio sui collm rubēum lene. Et p? ipm colliriū viride lene. Qz si fuit fortior illo: tunc acuti? vno quoq; illozū et tarchamaticō: et collm aristratis: et collm de croco. Et qñz curat cū felle hyrci et felle porci: et cū sale armoniaco. et tuchia et ere adusto et calcadis pūctim et separatim et basilicō: et collm gñatiūū: omia sunt bona et medicamē aristratis est valō bonū. Et ex medicis pferentib? est medicamē hmōi. Re. karabe prem. i. corticis gñatorū pres. ij. pficiant cū melle. Aut aloes pte vnā: sal armoniaci partē mediā: et pficiatur cū melle et amistrent: et iterū sumatur eris vsti. xvj. aū. pipis aūr. viij. climie aūr. iij. mirre croci abozū aū. aūr. ij. flozis eris aūr. v. gūmi aūr. xx. terant et misceant sic scis cū aq̄ pluniali.

De tumore.

Limchifac est apā cū pruritu. Et qñz qz ē illud qd in ipso dñat ventositas. Et qñz ē supfluitas subtilis flatuca. Et qñz ē supfluitas aquosa. Et qñz ē superfluitas melica. **Signa.** Qd ventosū est: qñz accidit subito: et declinat ad prem lac malez: et ē sic quē pungit musca in loco suo et accidit in estate et lenib?: et nō ē gñitās. Et flatucū ē frigidū? gñi? et suat vestigiū pssōis hora vna: sz in aquoso nō remanet vestigiū impssionis p hōzā: neq; dolor ē cū eo. Et melicum fm plm cōicat palpebre et oclō: et ē cū duricie et extensōe seqntib? supcilia et maxillaz sūmitatē et nō ē cū eo dolor: de quo sit curandū. Et ē color eius fuscus: et plm ei? accidit p? obtalmiā: et p? variolam.

Cura eius.

Portet vt incipias pmū: et euacues corp? et mūdifices corp?: Et ei qd fuit ad flā decliui? amistra cplm ex folijs malue: et fortiora ei? sūt folia alkerua strita et pmixta cū aneto: et vaporatio ex spongia ifusa aceto et aq̄ calida: et etiā fiat linimentū ex aloē et felluzaharagi: et sief me: mithe et faufel: et croco cū aq̄ solatri.

Multitudo palpitatiōis.

Vltitudo palpitatiōis fit ex re cadente i oclō leui. Et qñq; fit ex siccitate: quandoq; multiplicatur in habentibus tetanum: et in preparatis ad ipsum. Et indicat in egritudinib? acutis tetanū: et spasmus

Q De casu pilorum. Adunt pili oclorum: aut cā matiei: aut cā loci. Et cā qdē matiei: ā qm̄ replent pediculis: sic sit in fine egritudinū acutaz pūaz: aut qm̄ corūpūē ppter illō qd̄ amiscet eis cā nascūē sic accidit in alopiā. Et est ut sit ī iteriore pte palpebre hū ditas acuta: ā matia nitrosa salsa: nō appen te ī palpebra nocumēto sensibili: sed ipa no cet pilis. Qui autē est cā loci: est qm̄ ē illic nocumētū manifestū: aut duricies et grossi tudo & nō inueit vapor a quo gñat pilus trāsitum: aut āpā: aut corrosio: & signat ip sam rubedo: et mordicatio vehemēs et do lor.

Cura eius.

In illo q̄ est cā loci cura nocumētū qd̄ ē in illo fm̄ qd̄ dicit in cura c? : cunqz capiti ei? in loco suo. Et ī il lo cui? cā est puatio matiei: curet corp? re gimie largo et cibatoe: & amīstra medicī nas trahentes matias piloz ad palpebras p ea q̄ dicturi sum? & q̄ sunt dce ī antido tario et in areis medicīnaz singulariū. Et ī eo q̄ est cā matiei corrupte. amīstra purga tōem capitis et mūdificatōez mēbz: deinde cura medicamēto piloz. Alcosol aut iuuā tia ad illud sūt lapis armen? et azuli. Et ex opōstis alcosol de nucleis dactiloz cū lau dano dictū in antidotario. Aut sumant de dactilis immaturis adustis pond? .iij. 3. & duaz spicarū. 3. ij. fiat ex eis alcosol: Et ex eis q̄ expta sunt: ē ut terant spica nigra et antimoniu et amīstre cū radio: & etiā fiat alcosol ex stercore muris adusto et nō adu sto cū melle et ppe affulahi. Aut sumat d terra in q̄ nascit vitis cū croco romano: & etiā aliditū pres eqles: et amīstre ex eis al cosol. Et ex eis q̄ expta sunt ad illud ex eis cum quo sūt prurit? et rubedo & corrosio: est ut decoq̄ granatū cū sua totalitate & ptribus suis in aceto: vsqzquo dissoluat: et ānectat sup locū: et oīa qdē viscosa con ferūt. Et ad illud etiā clīmie et colcotar at tramēti pres eqles sumat & terantur & ā mistrent.

De pilis inuersis et additis.

Ex eis q̄ expta sunt ē ut sumant stercoreis leporini adusti pondus 3 viij. et stercoreis hyrcini pond? 3. iij. cōterant et amīstre ex eis alcosol. Aut fiat alcosol ex muscis hntib? capita absca exiccatis: ā adurat auellana et terat & ofici at cū adipe capno ā adipe vrsi: & liniat ex ea loc? facit em̄ nasci pilos et cū hoc deni grat eos. Et etiā sumat ātimonij adusti ps vna: et pipis ps vna: et plumbi adusti ab lutū pres .iij. et croci pres .iij. et duaz spi

carū pres .iij. et nucleoz dactiloz adustoz pres due: pteratur et fiat ex eis alcosol. Et ad vltimū cura hoz piloz est vn? modoz qnqz: adherētia & cauteriū: et ordo cum acu et adbreuiatio palpebre cū sectōne: et euulsiō phibitiā. Inuiscatio autē est: ut ele uent et eq̄ne cum mastice et gummi pini et gummi et visco et armoniaco et glutio quod egredit de ventrib? ostreaz et aloē & sar cocella et dragaganto: et thure dissoluto cū albugine oui. Et ex iuiscatiuis bonis est ut iuiscet cū oleo de sceni. Et melior ea est cum colla casei quā nos dixim? in antidota rio. Cura vero q̄ fit acu: est ut acus pene tret ab iteriori pte palpebre ad exteriorē vbi ē pil? deinde ponat pil? in foramiē ei? et egrediat ad latus aliud: et stringat pil? et si sit difficilis itroiet? pili in foramiē acus ponat in foramiē acus extremitas capilli mlieris. et extra hat acus ex illo latē: deinde ponat capill? in foramiē ei? et egrediat ex alio latē: et stringat capill? donec rema neat filis anse a latē itrinseco: et ponat in ipa pil? et extrahat. Et si neēria fuit itera tio ac? qrat loc? ali? Scdatio nāqz pfora tōis acus dilatat foramiē: et nō retinet pilū Sectio autē est ut abscaat origo ei? ex pal pebra. quidā vero picipiūt ut scindaat loc? cōgnōtatus egena: et est apud extremitatē oculi. deinde cōsolidet et nasceat sup ipsūz caro addita: et eq̄t pilū et nō pmittit ipm iuerari. Cauteriū autē qd̄ meli? est: est ut fiat cū acu hntē caput curuatū cui? caput igniat: et extendat palpebra: et cauterizet cū eo loc? pili et nō redibit. Et qn? neērie sunt iteratōes bis aut ter: & nō redibit p? illud penit? Euulsiō phibitiua autē est ut euellat: deinde ponat sup locū medicīne p hibitiue natitatis piloz: et ppe sp palpebrā q̄ sint de his q̄ dicte sunt in areis medicīnaz singularium: et dicem? eas in capitulo pilo rum additoz.

De pilis additis.

Nascunt ex mltitudine hūditatis pu tride aggregate ī palpebris oclū Cura. Cura ei? est mūdificatō ca pitis et corporis et oclū cū eis q̄ scis: deind amīstra alcosol acuta mūdificatiā palpebrā sicut albifalicon: et rusenū et collium rube um acutū: et viride acutū: et collium d mi rabolanis et ppe si fuerit illic lacrima: aut aliqd̄ accidentiū hūoz acciderit. Si non suffecerint curā adhibe euulsiōis. Euellat et liniant sup originē eoz sanguis ericij: et fel arietū: et fel vulturis: et fel caprinū. Et qn? pmiscenē fella ista: et sanguis cū ca storeo: et fuit ex eis collia sic squae piscis et

amistrantē cū necessitas icūbit dissoluta sali-
ua hoīs. Qui vero vtiē eo: media hora ex-
pectet sup ipm. Et ex curis qdem bonis ē
vt sumat fel ericij et fel vulturis et castore-
um fm equalitatē aggregēt cū sāguie colū-
be: et fiant inde troisci. Et ex eis q narrāt
sūt sāguis tincee: et ppe tincee canis et sā-
guis ranaz. Verūtamē expimētum nō veri-
ficauit illud. Et recti? qdē scdm qd extimāt
est vt misceant cū alkitran. Et ex eis etiā q
narrāt: est vt amistrēt fel vulturis cū cinē
et sale armoniaco et succo porri: et ppe qn
ponit ī sartagiē sup ignē donec cōmiscēat
et equentur: et si fuerit cinis ostratorz erit
melior. Et rubigo ferri eruginosi cum salina
homīs est vltia: quāuis dolorē faciat. Et ex
eis qdem q sūt expta est tinea cū sale armo-
niaco: et ppe cū vngula asini adusta cū ace-
to forti. Et silr spuma maris cum aq psillij.
Cū em stupescit et ifrigidat locus eo: nō na-
scuntur ibi pili. ¶ Inuiscatio palpebrar.

A Ilud scdz plm p? obtalmia: oz g^o
vt amistrēt sarcocolle et zucari taber-
zet ptes equales: spume maris qzta partis
terant et puluerizetur sup locum.

¶ Tractat? qrcus de dispōibz virtutis
visibilis et opatōibz ei? de debilitate vi-
sus et nocumēto ipsius.

Debilitatem visus: et eius no-
cumtū efficit: ā oplo cōis ī cor-
pe siccitatis dñantis huōrose:
ā opional sine mā ā vapore ele-
uat? ex corpe et stō ppe: ā frī-
g? hñs mās: ā n hñs mās: ā ppe dñū calita-
tis mālīs aut n mālīs: ā ē seqns cāz ī cēbro
īpo egritudinū cēbri notaz q est ī sba cē-
bri: aut ī pte añriore tota: sic pēssio opssa
accidēs ei: qre nō videt oclūs: aut ī pte añ-
riore ei? Et plm qdem ei? est huōditas do-
minās: aut siccitas accidēs successione egrī-
tudinū: et motuū supfluoz corporeoz: &
aīalium euacuationū supfluaz: ppter qz ca-
dit virtus: et resoluit mā. Aut est ppe rem-
appropatāz ipi spūi visibili: et mēbris q ipz
sequūt: sic nerno ocauo: & sic huōribus et
tunicis. Et spūi qdem visibili qñqz accidit
vt multiplicē: et qñz accidit ei vt īgrossē:
et accidit ei vt subtilē: et accidit ei vt mi-
nore. Multiplicatio autē est melior res: et
magis iuuatiua. Et subtilitas qdē plurimū
accidit ex siccitate: et qñz fit ex vehemen-
tia sepatōis accidētis cum sol aspiciē: et re-
splēdētia et silia. Et qñz pducit aggregatō
valde supflua ad coartatōez resoluētē: &
īspissat ea pmū: deinde subtiliat valde s^o
et illud est sic accidit apud longā morā ī te-

nebris. Et grossitudo fit ppter vehemētez
huōditatē: et fit ppter aggregatōez vehemē-
tem: nō ita vt pducit ad vtendū. oplexiōe
subtiliatē: et qñz est cā ī eis cadēs ī mītō
creatōis. Et qñz ē ppe vehemētiā siccitatis
et mltitudīez euacuationū: ā debilitatē añ-
rioris cēbri validā: ā puitatē egritudinū: &
ppmqtatē mortis qñ resoluit spūs. Debi-
litas autē et nocumētū q sūt ppter tunicas
et plm eoz ē ppe tunicas extrinsecas sine p-
fundis: aut sūt cā sbe tunice: ā sūt cā trās-
tus q est ī ea. Et q sūt ppe tunicā ipaz sūt
ppter oploez malā: Et plmū ei? ē retentō
vaporis ī ea: ā supfluitas huōditatis pmix-
te ei: aut exiccatio et siccitas vt ī senib? de-
siccatio et magnificatio et corrugatio acci-
dentes eis: et ppe vuez et cornee. Aut cor-
ruptio supficieī ipi? ppe īmpfionē vlcerū
apparetū aut occitōz. Aut tolerantia obtal-
mie plime auferētis puietatē ei? Aut color
extrane? ītrās eā sic accidit cornee ī ycte-
ricia ex cūritate: aut ī tarsati ex rube-
diē. Aut denudatio coloris nāalis: sic illd
qd accidit cornee: et addit puietatē et fir-
mitudinē ad hoc: vt lumē vīcat vīū: et se-
pet spm visibilē. Et qñqz accit exiccatio et
calefactio ppter coherētiaz firmā aeris et lu-
mīs cū huōrib? Aut sepatio eaz ppe cor-
rosionē accidentē: qre non gōat lumē ī pe-
netrādo ī eis: imo subito penetrat ī glaci-
alē itegre. Aut ppter ortū pānicli sup eas
sicut ī vngula. Aut īflatōem et grossiciem
venaz eaz: sic ī sebel. Accidēs aut forami-
et trāsitiū ā est qz stringit sup nāales ppe
causas quas dicturi sumus ī capitulo suo.
Aut dilatatur aut opilatur itegre: aut
non itegre: sicut cum est descensus aque:
et nos qdem dicem? ista capitula omia si-
gillatim. Facta autē ppter huōres est: qm
glacialis qdē q est vnus eoz mutat ab eēn-
tia sua eqli: et īgrossat: aut ei? subtilitas fit
fortis: et fit īpediē? a delatōe luis et colo-
ris lumīosi sup se. Et ex albugineo qdē: qm
ī multiplicat valde: aut īgrossat: et fit illud
cā ad miorandā puietatē suā. Aut ppe huī-
ditates et vapores q pmiscetur ei: aut mu-
tant alterātes ei? puietatē: vapores em et
fumi extranei extrinseci nocēt ei: qñt g^o īn-
trinseci. Et omia gna īflatiua vaporosa sūt
guatiua visus. ¶ Nocumētū aut qd visui ad-
uenit ex vitreo: nō est pmittuū: imo nō no-
cet visui n īqntū nocz glaciali et cōuertit
eius eēntiam ab eqllitate ppe cibum nō eqle
quem ei deferūt. ¶ Nocumētum aut qd fit
ppe neruū est qm accidit ei opilatio: ā acci-
dit ei āpā & rupā. ¶ Signa.

IN eo quod est quod est cōitate corpīs signū ē illud quod deditur quod significat oploz toti? corpīs et illud quod sit cōitate cēbri ē qm̄ illū ē aliqd signoz significatiū nocumtū i cēbo cū h^o ut sint reliq̄ sei? lesi cū illo: illū ei fidu-
ciaz fac cōitatis cēbri & qnz a ppriat visui plz ppriatū e? et cū odoratu siue auditu sic p̄cussio coartatā qn̄ cadit in pte anrio-
re cerebri. Et qnz ē audit? cū sua dispōne & remanet oculus aptus et nō pōt claudī palpebra sup ipm̄ vez nō videt. Et signuz quod ipi spūi est appropatū ē qm̄ si spūs ē s̄b-
tilis & ē pauc? videt rem ex pximo sine p-
scrutatōe et non videt quod elōgatū ē cū per-
scrutatōe vez ei? subtilitas cū ē supflua n̄
figit rem lumīosā valde: imo fugat eā lum-
claz & sepat eā. Et si est grossus et plim? nō
deficit ei p̄scrutatio ituedi lōginquū & nō
p̄scrutāe risionē pximā. Et cā i hoc apd
loqntes de radio ē q visus nō sit nisi egres-
siōe radij et cū obuiat ei quod videt et q mo-
tus vadens ad locū pximū subtiliat gros-
ficiē ei? et equat essetiā ipi? qmadmod h?
mōi mot? resoluit spm̄ subtilē qre forsitan
nō opat aliqd. Et apud illos q dicūt puīuz
vehere formas videndi et reliq̄ ē q glacial
mot? sit fortis cū videt illud quod elongat:
et illud ē ex eis q subtiliant spm̄ grossū ha-
bitantē in ipō et resoluit spm̄ subtilē. pprie
paucū. Verificatio aut certioris i hīs duo-
bus smonib? p̄tinet ad sapiētes nō medi-
cis. Cognitio vō illi? ex dispōe tunicaz &
hūoz pfundoz ē ex eis q sunt praua cū nō
est res alia nisi ipa. Qnz aut reuertē ad di-
spōez coloris tunicaz & ad dispōz iflatōis
eaz et extēsiōis et corrugatōis et extenua-
tōis ipaz: et dispōez puicatis oculi ppter
puicatē ipi? et dispōez ipi? quod sp̄giē sup
ipm̄ de humiditate et imaginae de silitudi-
ne yris. a videt i ipō de siccitate et p̄turba-
tōe q manifesta est exteri?. Et forsitan non
appet cū eo hūoz oculi: et ē forā aspiciētis
in eū. Et qnz significat scōz dispōez cornee
et qnz significat scōz dispōez albuginei. Et
ille cui? est videt semp iter oculos suos h̄c
nebulas. Si aut vides cōturbatōez corā fo-
ramie tm̄: et nō sūt relique ptes cornee cō-
turbate significat q p̄turbatio ē i albugīeo
et q nō est clar? Et si cōturbatio est cōis
p̄tib? cornee nō est dubiū qn̄ ipa sit in cor-
nea: sed remanet dubitatio an ipsa sit silr i
albugīneo: an nō. Et qnz accidit albugīeo
siccitas. Et qnz accidit ex illa siccitate ut ag-
gregēt ea qdam ptes ei? et nō sūt puie:
qre videt corā eis fenestra: a fenestre. Et
qn̄qz est illud p̄tē vestigia vlcēz in cornea

ocultra faciētia imaginari imaginatōes: qre
errat in eis: et estimat q sint imaginatōes
aque: et non sūt. De constrictōe aut: & di-
latatōe: et aq: & dispōib? nerui: posteri? lo-
qmur. Et scias q ois corruptio existēs a sic-
citate sit fortis cū vacuitas adē et ap̄ exēci-
tiū resolutiū: et ap̄ eūatōes i hora meridi-
ci et ex hūiditate sit ecōtrio.

Cura. I fuit cā debilitatis siccitas iuuat hu-
meantib? et aq casei et emulsiōe la-
ctis sup caput et potu ei? & ponant olera
hūectantia sup caput et pprie cū fuit illud
in cōualescentib?: & pfert ei somn?: et req-
es et caput p̄gia hūectantia et pprie oleū d-
nenusare. Et ei? q in tūica existit: cura est
p̄ua. Qd si fuerit ab hūiditate amistrabis
tūc illud quod resoluit p? euacuatiōes. Voi-
tus aut q mīm? ē: ex eis est q cōferūt: et p-
prie senib?. Sz laboriosus nocet valde. Et
gargarismata: et masticatōes: et sternuta-
mēta pfert. Et ex euacuatiōib? iuuatiuis
in hoc est oleū de kerua cū infusiōe aloes.
Et amistratio ei? quod phibz vaporē a capite
sic trifoze et pprie apud somnū pfert etiam
Et iuuatur exercitijs extremitatum: & p-
prie extremitatum inferiorum. Et similiter
optz ut amistreē fricatio eaz. Si aut causa
fuit i ea grossicies: cureē cū medicis abster-
suis p̄dictis in aeris oculi. Et oz ut qn̄ am-
mistras medicinas acutas ut vtaris cū eis
medicis stipticis. Et ex reb? qdē iuuatiuis
in hoc ē tuchia abluta nutrita cū aq sansu-
ci: a aq feicli: a aq albedarogi et succo p̄as-
si et assiduatio alcosol cū licio pfert oculo
valde et cōsuat virtutē ei? vsq: ad temp?
longū. Et facē alcosol ex fricatōe mirabol.
cū aq rosata pfert valde qn̄ est hūiditas s̄b-
tilis cū caliditate et p̄uritu. Et ex alcosol
cōferētib? in hmōi capitis ē ex fellib? cū sē
singularia sic fel alcubugi et fel tauri et sa-
bot et auis frāgētis os et tauri et vli & le-
poris et vulturis & gruis et yūdōis et pas-
sez et vulpis et adib et cati & canis lepo-
rarij et arietis siluestris & felli auis ta rde
iest pprietas valde mirabilis. Et op̄posita &
ex oleis qdē iuuatis sūt oleū de kerua et d-
narcisco et oleū de gnīs lauri et oleū rafani
nū et oleū de fenugreco et oleū de lilio &
oleū sansucinū et oleū camoillmū et oleū al-
coen. Et facē alcosol cū aq albedarogi cō-
fert. Et ex medicamētis bonis omēsuratis ē
ut adurāt due nuces et trigmta ex nucleis
mirabol. citrinor et terāt et p̄iciat super
eos pipis nō adusti aureus vnus et fiat ex
eo collm. Et ex medicamentis iuuatiuis est
ut sumatur succus granati muzi et decoqē

vsq; ad medietatem et remoueat ab igne et
miscet eum eo medietas ipsius de melle: et po-
nat sub sole et amittet. Et si si sumat aqua
duorum granatorum et ponat sub sole duobus
mensibus in estate et colet & ponat in ea alo-
es & longi pipis et sal armoniaci et quibus sit
sine sale armoniaco pres equeles coterant oia
valde et piciat sup libram eius .3. iij. ex eis &
reueret et quanto plius antiq; tanto e melius
Et ex iuuatiuis cum hoc e acorus cum celidoia
quibus terit sic alcosol. Et facit alcosol ex aqua ce-
pe cum melle iuuatiuum e & collum fellum est
forte: et fella quidem siluestria sunt sic fel an-
cipitris et vulcuris aut sumant tabula et pi-
stellum quorum ambo sunt ex ere rubeo et distil-
lent sup ea stille acetum et stilla lactis et stilla
mellis: deinde terat donec nigrescat illud &
fiat ex eo alcosol. Et scias quod sume carne as-
sidue siue sit assa siue elixa est ex eis quod sfor-
tant visum valde ita quod remouet debilitate
anecedente. Et si quis pre sume carne viparum
decoctam secundum modum quod decoquit in tyriacha
et secundum quod distinguit in capitulo de lepra con-
uat sanitatem oculi ultime. Et ex medicis quod
ex seibus bone sunt et ei cui debilitat visus
ex coitu et reliquis e: tuchie non ablute pres-
sex et vini quantum sufficit et olei de balsamo
plus tuchie secundum quantitatem qua ouet terat tu-
chia & piciat sup ipsam oleum balsami deinde
vinum et terat sic optz & reponat. Medica-
me de quo dicitur quod tati existit iuuamens quod ocu-
lum tale efficit ne ei noceat in corpore solis aspi-
cere. Re. lapidis fanticus et lapidis magne-
tis & lapidis hacis et e alumine albu et sedi-
ne et calameti et succi coditi oim ann. prem-
vna fellis vulturis et fellis vipe aboz ann.
pre. i. et fiat ex eo alcosol. Et amistrato pe-
tinis sup caput iuuatiua e et proprie cofere
senibus quare optz ut amittet oim die multo
tiens quoniam attrahit vapores ad superiora &
mouet eos a pre oculi. Et ingredi aqua cla-
ram viride et submergi in ea & apire abos
oculos in ea secundum quantitatem qua possibile est: e
ex eis quod suant sanitatem oculi et confortat ipsum
et proprie in iuuetute. Et oz proprie eum qui co-
git de vaporibus stodi et cui nocet humiditas
ut vtae ann cibum decoctioe absinthij & oxiel-
le scilicetico & oim quod lenit et icidit supfluita-
tes que sunt in stomacho.

Rememoratio rerum visui nocetium.

Rerum autem visui nocentium alie sunt opa-
tiones et motus et alie sunt cibi et alie
sunt dispositio conuersiois in cibis
Opatioes autem et motus ut oia quod exiccat sic coi-
tus plimus et plixitas aspicienti renitencia
et legere minuta supflue et mediu in eis e

iuuatiuum: et si actioes minute et sonus per
repletioes imo oz illud quod in suo visu debilita-
te hiet expectare donec cibum digerat et oia
repletio nocet ei & ome quod exiccat nafaz. Et
ome quod debet sanguinem ex rebz salis et acur-
tis et alijs nocet ei: et ebrietas nocet ei. **Voi-**
tus vero confortat ei inquantum purgat stomachum &
nocet ei inquantum mouet matias cebi expel-
lendo eas ad ipz. Et si fuit necessarii: optz
tunc ut fiat per cibum: et cum facilitate: et bal-
neum nocet et sonus supfluum nocet: et fletus ve-
hemens et multitudo floris: et proprie cum vito-
lis pnuis. Cibi vero quod nocet sunt salis: & acuti
et vaporosi et omis quod nocet ori stomachi. Et
vinum grossum turbatum et porrum: et cepe: et
bedarogi comestum. et oliue mature: et ane-
tum: et caules: et lentes.

Noctilopa.

Et ut euanescat visus in nocte: et
videat in die: et debilitet in fine e?
Et causa quodam eius est humores oculi: &
grossicies eorum. Aut humiditas spiritus et grossi-
cies eius. Et plim quod accidit humilibz oculos
nigros non virides et puitati pupille: et cui
multiplicant colores: et anfractuoso in oculis
suis. Hoc enim significat paucitatem spiritus visi-
bilis in creatore sua. Et quibus sit hec causa propter
egritudinem in ipso oculo. Et quibus propter coitatem
stomachi et cebi: et cognoscit illud per signum quod
sciuit.

Cura.

Illis fuit multitudo: floma e epha-
lica: et angulos lacrimales: et am-
strat reliquid euacuata nota: et iteret
Et quibus euacuare cum scamonea et castoreo. &
conferat. Et in potu daret ann cibum vinum paucum
vetus: et daret in potu per digores integram. Et
ex medicis expris est illud quod currit ex epa-
te capno diuiso cum cultello: et posito super
prunas. Nam cum currit accipit de eo quod cur-
rit: et puluerizatur sup ipsam sal modum: et logu
pipis: et sit ex eo alcosol. Et quibus puluerizant
sup ipsum medicie cum supponit prunis: et sit
reclinatio sup vaporem eius: et coedit de car-
ne epatis eius affata et illud e valde iuuatiuum
Et quibus icidit: faciendo sectioes latitudinales
et ponit ex eo stratum vnum et ex pipe longo
stratum vnum et ponit stratum inferior et supe-
rior ex epate: et affat in tanor: et non pueni-
tur ad vlemum. deinde sumit et colat ex eo
aquositas: et sit cum ea alcosol: et si epar le-
poris. Et si colium secundum ex longo pipe et il-
lud quod e secundum hac descriptio. Logi pipis &
ziberis spice pres equeles fiat ex eis alcosol
et fella etia iuuatiua sunt et proprie fella hir-
corum et arietum montanorum. et similis alco-
sol cum oleo balsami coassato cum paucis opio

Cominus
noct v
iuuat de
pupillis
in cap
de gferia
none sam
ratis oculi

exilis perinatio

submerget oculos
et aperire in aqua
clara multum qfrit

omnia opicantia
nocent oculis:

Et alcofol ex pipib? trib? pttis sic puluis
iuuatiuū ē valde. et siliter alumē egiptum
Et alcofol cū melle et aq? feniculi ocl'o sub
merso sup ipm spacō lōgo: est valde iuuat
tiuū. Et fortis? eo ē mel cū in eo ē vtus alu
minis et salis armoniaci. Et alcofol scm ex
sanguibus aialiu calidaz pplexionuz pfert.
Et pfert alcofol ex succo cucumeris asinini
cōqssato cū seie portulace: et colliriū alcali
et colliriū flozis eris pfertur ei. Et stercus
lacerti et stinci. Et sumat? fellis hedi pars
vna. pipis pres. ij. armoniaci pres. iij. cōfi
cianē cū melle et amistrē ei Et pfert ei flo
mia vene lacrimaliū.

Aliahar et ē vt nō videat i die
Musa aliahar est subtilitas spūs et
paucitas e? multa: qre resoluit cum
luie sol: et adunat in tenebris: et qnz est cā
aliahar pua qre videt i tenebris et ymbra
nocte et die: et debilitat i luie.

Cura.
St additio in humectatōe et ingros
satōe sanguis. **Y**maginatōes.
Vnt colores q sentiunt coraz visus:
ac si ipi sint mixti in aere. et cā i eis
est statio rei nō puie iter glacialē et i
ter ea q vident. Et illa res ā est ex eis quo
rū sile nō pphendit i pphendibz oio. et
neqz pphendit ipm n q ē fortis visus egre
dientis a pphendie in pphendē. **M**ut ex
eis q pphendit visus qn medi? fit: et non
existit in fine acuitatis: s; ē fm seicā cōsue
tudinis. Et intēio pmi est: qm cū visus ē
fortis: cōphēd it debile et occultū ex reb?
q volant i aere ppe visuz: q sunt ex formis
a qbus aer n euacuat: et reliq: qre appent
ei. et ppter suā ppinqtatē quā hnt cū aere
nō verificat eas et similiter cū sūt in interi
ori pte ppter vestigia vaporū puoz: n euac
uant ex eis pphio et nā oio. Verūtamē h
duo occultant a visib?: q nō sūt in vltimo
acuitatis et ista sūt ex eis q n ppanē ad no
cumentū. Diuisio at altera aut existit in tu
nicis: ā existit in hūorib?. Et illa q existit i
tuicis: ē vt sit sup tuicaz corneā vestigiū
occultū valde: qd remansit a variolis ā ob
talmia et bothoz aut alijs: et n appet oculo
exteri?: et apparet ocl'o interi? ppterea
q nō sit puus loc? i q? est. Occultat g? p
pter ipm ex eo qd sentit et aere puio pres
vise magne fm qntitatē: q si fm veritatez
exteri? repta foret: eēt pars illa pua: mag
ps formaz e? q sunt in foramiē vuae. **I**lla
aut q existit ex hūoribus ē fm duas ptes:
qm aut ē puerla iā sba e? in hūiditatem ex
eo q ē exterius ab ipa ad qd iaz puerla est
sba hūiditatis ipi? **M**ut accit pti ei? mali

cia pphois alterās colorē e?: et remouens
e? puietatē: qre nō puia sit illa qntitas ei?
ppter frig? aut hūiditātē ā caliditātē: fm
illā g? qntitatē apparz in ipso aeritas. et ex
ppietate aeritatis est: vt cū pmisceet hūi
ditati sbiti puie: facit ipam lactei coloris.
Et faciat ipaz videri n puia: ā ppter sicca
tatez ispissantē et aggregatē valde: s; erit
illd qd supuenit ei ex ea i alio. ergo n eua
cuatur qn ā sit accidens nō fixum: et est ex
gñe vaporū q eleuat ex corpe toto ā ex sto
macho ā ex cēbro: et cū sunt subtiles pue
niunt et resoluūt. et sic fit in crisi? et p?
vomitu et p? irā **M**ut sit fixū i eo et pōtē
dit aquā. Et iste qdē ymaginatōes qnz di
uersificanē in qntitatib? suis et sūt pue et
magne. Et qnz diuisificanē i essentijs suis:
et sūt grosse et subtiles occulte. Et qnz di
uersificanē i sitib? suis: et sūt rare: et qnz
sūt spisse nebulose. Et qnz diuisificanē i fi
guris suis et sunt gñose et sūt cīmicales:
et sūt muscose: et qnz sunt filose et capil
lares cū lōgitudie. **D**ifferētie et signa.

Igna eaz q sunt ex acuitate sensus:
sunt vt sint leues n fm modū vnuz
et figurā vnā. et associat hoi aliquo
tpe sanitas sui vis? ppter q illa ymaginatō
sequat ipm. Et illā q sit ppter corneā signi
ficat cā ei? pphicta: et vt figatur aliq? tpe
nō addēs et nō pducēs ad nocumētū in o
culo ppter se. Et illa q sit ex cā i albugineo
ē vt sit tpe lōgo: et nō pducit ad nocumē
tuz magnū: et sit aut successioē obtalmie a
cute: ā successioē cāe infrigidātis: ā calefa
cientis. Et ē ex eis q sciunt sensu: et ppe
qn inueit cornea tersa clara in q nō ē aspi
tas aliquo mō. **A**mpli? cū ē res fixa nō ad
ditur: neqz pducit ad nocumētū magnum
Illa at q sit ppter vapores stoaticos et cor
poreos: cognoscit ppterea q ipa amouet
cū vaporolis: et apd repl'oez et digestionē
et apd motus et vertiginē et scorbomiam
et nō morat fm dispōem vnā. ymo augmē
tatur et minuit et n appropriat oculo vni:
ymo sit in ābobus oculis. Cūqz cum ea est
nausea: verificat ei? significatō. Et qn ē voi
tus et euacuato cū pigra: et subtiliatō nu
trimenti: et studiū in digestionē remouent
et minozāt eā. Et tu qdē iā sciisti in capi?
debilitatis visus sig? ei? cui? causa est sicci
tas albuginei: aut aliud. Et qn ptiuat sat
tas oculi: et incolumitas ei?: q hz ymagina
tōes sex mēsis est scdm plm in securita
te. Et ymaginatōes q sunt antecedentes a
quā: nō cessant gōari in cōturbatōe visus
vsqueq? descendit cū eis aqua subito: et

raro p̄rāseunt sex mēses. Cum autē vides
ymaginātōnes remoueri & redire: & addi
& minui: scias q̄ n̄ sūt aquose. Cūq; aquo
saz tēpus p̄longat: & n̄ p̄tinuāt ī debilitā
tate visus: scias qd̄ ip̄e non sunt aquose.

Sermo de cura ymaginātōnū: & initij
aque.

D Rīmū ymaginātōnū est: vt tu ve
nias ad curā eaz q̄ aq̄m portēdūt
Reliqs aut eazum q̄ sunt ex siccī
tate: conferūt q̄z humectantia
nota: s; si sunt ab hūiditate: & alie q̄ n̄ sūt
a siccitate: p̄ferūt eis oīa alcosol que abster
gūt. In portēdētib; vō aquā: o; vt īcipias
& mūdifices corp;: & p̄pe stoāchū: deīde
venias ad mūdificand; cap; cū gāgarismis
& caputp̄gijs & masticatōib;. Ex sternu
tatōib; vō m̄q̄ntū purgāt: sperat iuuamē
tūz. Et ex pte laboriosi mot; eaz time; ex
eis mot; aq;: & p̄pe si ē cadēs sub neruo &
p̄pe ip̄m. Et scias qd̄ yera pigra ē mirabil
iuuamēti in eis. & silr pille auree & medi
camēta in q̄b; ponūt cētaurea & cucumer
amarus. Et tu qd̄e iā sciūsti in capitul; cuē
capitis & mūdificatōis ei;: illō qd̄ te o; at
tendere. Et o; vt sit mūdificatō p̄ yera pi
grā aut pillas aureas s̄m semitā mūdifica
tōnū frequētū valde. Et neq; vtaris me
dicinis solutis absterhuīs faciendo alcosol
nisi p; mūdificatōez. Et p̄fert in p̄n^o aque
f̄loia arteriaz p; aurē. Et o; qd̄e vt īcipi
as p̄mo a medicis lenitīs sic feniclj; cū mel
le et oleo: & sic dicie q̄ odoramētūz san
su: ci p̄fert ei q̄ timet descēsu; aq̄ in oculis suis:
& silr olfactio olei ip̄i. Et dicie qd̄ apposi
tio sanguissugaz sup tympora p̄fert in mi
tio sui. Et q̄z p̄fert alcosol cū seie alkeizim
& dicie q̄ ip̄m remouet aquam: & resoluē
ip̄az: & q̄ ip̄z ē vltimū. Deīde ḡdati pueia
tur ad medicas cōpositas ex sarapimō & si
milibus sibi. Ex illis ē medicamen qd̄. Re
sarapimī tres ptes ase fetide. & ellebori al
bi amboz añ. x. mell. viij. cotilas. Et ex eis
q̄ valde expta sunt: ē vt ex capite hyrūdīs
adusto cū melle fiat alcosol: & colliriū asti
ctican: & oīa fella p̄dicta ī ca^o debilitatis
visus. Et fortī; eis ē colliriū de fellibus
almazastani: & ē alcosol amil;: & alcosol
dictū in antidotario cūz felle testudis: &
medicamē auribasi; cū aq̄ feniculi: aut colli
riū sansuci: & alserus & almeruimū: &
oleū balsami p̄fert in eis. Et ex eis q̄ cōfe
rūt ī initio aque vt sumant fel guarsen: &
fel saboth sani corpis: & ponant in vase e
reo & dimittant p̄pe. x. dies vel vsq; ad
duas septimanas. Deīde sumātur mirre &

croci tritoz & fellis testudis siluestris: &
olei balsami oīm añ. pond; .3. j. p̄miscant
oīa: & aggregent oīa vltime: & fiat ex
eis alcosol. Et etiā accipiat ellebori ps vna
& ase fetide ps vna: & serapimī q̄nta & de
cima p̄tis: & est tres decime p̄tis: fiat ex eis
colliriū: & fiat alcosol cū eo. Et iterūz elle
bori albi & pipis ps vna & armoniaci ter
cia p̄tis: fiat ex eis colliriū cū succo rafani
& amistret. Et o; vt vitet pisces & cibos
ingrossantes & vaporatōs: & potū plin
aque. & etiā vmi & frequētā f̄loie & ven
tosaz: ymo postponat illō q̄ntū possibile ē
nisi casus necitatis cogat ad illō: & sit cre
dulitas q̄ s̄guis sit calidus plurimū.

Almitifar.

Almitifar ē vt fiat foramē vuae latius
q̄ ē in nā. Et q̄z sit illud successione
soda: & p̄pter causā p̄mitiua ex per
cussione aut cau. Et q̄z sit p̄pter cās exi
stentes in ip̄a pupilla: & illō est aut ī albu
gineo: ā in vuae. Albugineus nāq; cū huē
ctat & multiplicat p̄mit vuae & mouet
eā ad dilatatōez: albuginei vō siccitas non
facit dilatatōez p se sed per accēs m̄q̄ntūz
sequit eā siccitas vuae. Et vuae ip̄a si defic
catur aut extēdit ad extremitates suas sic
extendunt coria p̄forata cū exicant: accie
ei vt dilate;: sic dilatant foramia illoz co
rior;: & p̄pe q̄n p̄mūtur ab hūiditātibus
Et q̄z accie ei illō ex hūiditate intrate in
s̄bam ei;: & addēte ī spissitudine ip̄i;: & ex
tendēte eā ad grossitudinē: q̄re accie forā
mini vt dilate;: Et q̄z accie illud p̄pter
ap̄a extensiuū pueiens in ea. Et q̄z ē āpli
tudo oculi nālis & nocet visui: videt enim
res miores quā o; vt videant. Et q̄z est
accntal: & q̄z ē ita. Et q̄z p̄sequit ad h^o
vt nō videat aliqd̄. Multotiens ei dilatāt
oculus adeo: vt dilatātō p̄sequat coronam
& n̄ remaneat visui aliqd̄ de quo sit curād
Et illa q̄ ē ex percussione ā cau nō habz curā.

Sig. **I**ā dixi; ea in c^o debilitatis oculi
Cura.

Illa q̄ nālis ē curam nō hz. Et illi q̄ ē
ex siccitate p̄fert huēctatō oculi cūz
huēctatiuis p̄dictis. Et illi q̄ ē ex hūidita
te p̄fert f̄lomia si in corpe ē multitudo: &
etiā f̄lomia venaz lacrimaliū euacuat ex lo
co & p̄fert ei. & silr f̄loia venarū tympozis
& incisio earū: & euacuātōnes quas sciui
ti. Et effusio aq̄ salse & sallite sup caput
p̄pe mixte cū aceto. Et n̄ o; vt multiplicē
euacuātōnes cū solutis et debilitē vire;
et nō euacuetur qd̄ q̄rit: ymo q̄nq; sufficit
ei euacua^o omnibus. x. dieb; cū .3. j. et .5.

cū pillis cochijis. Et cib⁹ sic aq̄ ticeris cum oleo sisamino. ¶ Et fiat alcosol oculo alteri cū tuchia vt nō dilatez sic p̄mus. ¶ Et oz vt amistras alcosol p̄dicta in ca° ymaginatōnum & aq̄. Et p̄ferūt ei v̄tose sup̄ collum p̄pter illō qd̄ in eis est de attractōe ad posteriora. Illud aut̄ quo vtendū ē i cura eius q̄ scā est successioe p̄cussiois: est vt fiat flōmia: deinde ventose caput. postea amistra in frigidatā: & fiat emplm ex farina fabaz sine corticib⁹ suis: et farina ordeī cū aq̄ folioz salicis: aut aq̄ endiuie: aut lana infusa vitello oui cū oleo rosato et paucō vīno. Et distillez in oclm s̄guis turtur et pullo rum. Et die terciō distillez in ip̄z lac et alcosol q̄ sūt fortiora. Et penitus plm cure h⁹ est ex ḡhe ap̄atis calidi. Et p̄ illō amistre tur colliriū factū ex thuris & croci & mirre oīm añ. p̄te vna & ex arsenici p̄te media. Medicamē inuatiū omoroē & ē dilata: tio: Fellis hedi & fellis gruis aboz añ. aūr ij. croci. 3. j. pipis cētuz & septuagita numeri v̄l ḡna: succi liqr. aūr. v. & terciā armoniaci: & ij. aūr. mellis s̄m q̄ntitatē neci ratis: & fiat ex eis alcosol & teraē cum aq̄ feniculi: & misceat cū melle. Et ad illam q̄ facta ē ex p̄cussioe medi⁹ aureus teraē cū succo rasani vsqueq̄ sicceat: & amistretur ex eo sicco alcosol. Et etiā fellis hyrci aūr. j. stercoz lacerti & stelliois sicci aūr. j. & 5. nitri medi⁹ aūr. pipis: fellis gruis aboz añ. aūr. ij. croci aūr. j. armoniaci aūr. medi us. ellī albi aūr. j. teranē etiā cū aq̄ feniculi & misceant cū melle. ¶ Constrictio.

Constrictio est vt sit foramen vuestri: q̄ s̄uerū sit. Et si est nālis ē laudabilis: & si est accētal ē deterior q̄ dilatato. Et q̄nqz p̄ducit ad oppilatōem. Et eē cā est aut siccitas v̄uee corugatiua aggregans eā: & p̄trahit foramē: & accit p̄strictio aut oppilato. Aut hūditas extendens v̄ueā a laterib⁹ ad mediū: & p̄stringitur foramē: & accit sic illud qd̄ accit cribis q̄n madesiūt & mollificanē & extendunt i p̄tes. Aut siccitas vehemēs albuginei: q̄re immoraē: & sequit̄ ip̄z tuica ad detumescē dum & aggregatōez diūsam dispōni exiūt. Et plm accit hoc accit ex siccitate.

¶ Sig. ¶ Itā dixi⁹ ea i ca° debilitatis oclī Cura.

Etus q̄dem que sicca ē cura sunt hūe: ctatiua: q̄ sūt ex distillatōib⁹ & cap purgijs & embrocis: factis ex succis hūdis & reliqs sic scis. & cibi leues & p̄gues in horis. Et n̄ inueis necessitatē vtendi aliquo in q̄ sit caliditas aliq̄ p̄pter attē:

ctōez materiē hūde ad oclm. Et oz vt amistre frica° faciei & capitis & oclī conti nua breui tpe: & totū illō vt attrahat. naz amistrato hūctantiū pure q̄nqz etiā nocet. Et q̄n amistras alcosol attēctiua: itera tunc hūctatiua. Ei vero q̄ hūda est: p̄ferūt alcosol cognita p̄dca in ca° debilitatis visus & aq̄ & ymaginatōnū. Et ex eis ē colliriū h⁹ descriptōis flōzis eris armoniaci aboz añ. ps. j. croci ps terciā. aloes. v. p̄tes. musci medietas p̄tis. fiat ex eis colliriū. Et iterum armoniaci aūr. ij. flōzis eris aūr. iij. stercoz lacerti aūr. ij. croci aūr. ij. gūmi aūr. j. p̄ficiat cū melle: & amistrenē. & etiā piperis & armoniaci aboz añ. p̄tes. ij. olei balsai nona p̄tis vni⁹: croci ps. j. resoluat armoniacuz i aq̄ feniculi & p̄ficiat sup̄ ip̄z oleū balsai & p̄ficiant cū melle: hoc nāqz ē valde bonū.

¶ De aqua.

Descensus aq̄ est egtudo oppilatiua & ē hūditas extranea stāl i foramiē v̄uee int̄ hūdrem albuginē: & sifac & cornea q̄re p̄hibet penetrare formas ad visū. Et ip̄a q̄dez q̄nqz diūificat i q̄ntitate & diūificat in q̄litate. Eius aut̄ diūitas in q̄ntitate ē: q̄m q̄nqz est plima s̄m cōpatōem ad foramē: q̄re oppilat totū foramē & n̄ videt ocul⁹ aliqd̄: & q̄nqz est pauca s̄m opati onē ad ip̄m: q̄re oppilat p̄tem ei⁹. & dimittit p̄tem ei⁹ detectā. Illō g° qd̄ ex visibili bus corā p̄te oppilata existit: nō p̄phendit visus: sed p̄phendit illō qd̄ est corā p̄te discoopta. Et q̄nqz p̄phendit visus alicui⁹ rei medietatē: aut p̄te ei⁹: & nō p̄phendit reli quū nisi p̄mutatōe pupille. & fortasse p̄phendit ip̄az itegre vice vna: & nō p̄phendit ip̄am itegre vice alia. & illud p̄pter sitū e⁹. Nā cū puenit cū integritate sua corā oppi lato nō p̄phendit ex ea aliqd̄. & q̄n puenit cū integritate sua corā discoopto p̄phendit ip̄am totā. & h⁹ q̄dem oppilatio dimmuta q̄nqz cadit ad lacrimale supius. & ad lacriale inferius. Et q̄nqz p̄ueit: vt sit illō i anulo medi⁹ foramis. & q̄ ip̄m circūdat discooptum. Et tūc q̄dem nō videt de oī re nisi latera ip̄i⁹: & nō videt mediū ei⁹: vīno vidz in medio ip̄ius sic fenestrā aut apturā. & i tentio illi⁹ est q̄ nō videt: s̄z ymaginatē tenebras. Diuersitas v̄o illi⁹ in q̄litate q̄nqz ē in eēntia q̄m alia est subtil̄ clara q̄ n̄ tegit lumē et solē. Et alia eius ē grossa valde. Et q̄nqz est in colore. q̄m alia e⁹ ē aerei coloris et alia e⁹ est alba gipsi coloris. et alia eius alba ē margarital. et alia ei⁹ ē alba q̄ decli nat ad viriditatem int̄sam et aureitatem. ¶ Et q̄dam est citrina: et q̄dam est niḡ. et q̄dam

modus disuermendi an
catharata sim aqua
sin subiubili

cinericia. Et illa qdē q magis ē receptibilis
cure ex pte coloris est aerea & alba marga
rital q ad viriditatez parūp declinat: & ad
cinereitatez viridē cū intensioē. Gen? autē
gipleū: & viride: & nigrū: & plumbeū ve
hementis nigredis: & citrinū nō recipiūt
curā q fit cū acu. Et ex speciebz qdēz eius
q grossa est: est qdā spēs q qūz sit dura val
de: ita vt egrediatē ab hō vt sit aq: & neqz
est ei cuā. Et illa qdēz q magis est suscepti
bilis cure ex pte essentie ē sbell: q cū tu eā
ospexeris: & sup ipaz digitis tuis cōpssio
nez feceris: sepabitē velocitē. deinde redibit
& aggregabitē. Hui? nāqz ablatio cū instru
mēto auferendi aquā sperat. Verūtamen
h? expientie assiduatio est ex eis q aquā cō
turbāt: & facit curā cū instrumēto difficilē
Et qūz expit illd alio mō: & est vt ponatē
sup oculū coruz & sufflet in ipz vehementer
deinde auferat & pndereē velocitē: an videat
tur in aq mor? nā si vidz: tūc iā apta ē vt
cū instrumēto curet. & silr si clausio oculi fa
cit dilatatoz alteri? Et illa q p? casū aut e
gritudinē cēbri accit: sit difficil sanitas ei?

Signa.

Eigna portendentia aquā sūt ymagia
tiones poiete q n sūt a causis alijs.
Et nos qdēz iā exposuim? esse earuz
in ca° ymaginationū: & qd accit cū eis cō
turbatio sensibilis & ppe qū ē in vno oculo
loz. & q ymaginatē ei res luisse: sic candē
le duplices. In aquā vō & oppilatōz intri
secā distat: qm qū vn? duoz oculoꝝ comp
mitē: dilatāt alter in aq. Sed n dilatāt i op
pilarōe alter. Et illd qm cā in illa dilatatoe
ē expulsio spūs q est i oclō pssio ad alterz
cū fortitudine: s3 cū inueit oppilatōz postea
rius nō penetrat: & hō fm plm rei: in fine
rei dilatāt i altero: nisi aqua sit aqua vehe
mentis grossitudis. & si n fuit oppilatio: s3
in almitur n est aliqd de hoc.

Cura.

Eo iā vidi hōiem de hijs q ad apre
hensione redit & intelligētia: cui
aqua iā acciderat: q curauit seipm cū
euacuatoib? & abstinentia & mioratōe ci
bi & alienatōe iuriū & hūctatiū: & fuit
orentus assatis & frixts & amistratōe al
ccfol resoluentiū & subtrahentiū: & redit
ad ipz visus e? bon? Et fm veritatem qū
succurrit aq in pñ? sui: pfert in ea regimen
Illiaut q pfirmata est: n est dueiens n cura
cū instrumēto. Oportz g° vt repellat habēs
eam replōz & vinū & coitū: & sit cōtent?
cōmetere semel in meridiē: & fugiat piscel
& inuct? et carnes grossas ppe. Vomit?

Catharata pfirmata
nō recipit cura
nisi g instrumentu

aut quāuis oferat ex pte mūdificatōis sto
machi: tñ ē nocitiū? i pprietate aq: Et nos
qdēz iā docuim? canones curatōis e? cū
medicis in ca° ymaginationū. Et nūc dica
mus res exptas. Ex eis est vt sumāt gnoz
laui extorticatorz. x. ptes. & gūmi pars. j.
terant cū vima pueri n polluti: ad aquā &
ad debilitatē visus cū aq pura: & amistrē
tur. Ad eū q nō vidz: pficiat cū felle vipe
& melle: & fiat cū eo alccfol: est ei bonum
valde. Dico iā expti sūt hōies veraces fel
vipere: et n egit opatōez veneni oio: et hō
expimentū ex eis est a qbz cauendi minuiē
necessitas. Aliud exptuz bouuz succi gna
toz relatorz ad isulā macois: et camedrei:
et coralli oim añ. aur. j. pficiant cū aq feni
culi. In regie at cure q fit cū instrumēto: Canon
oportz vt ate ipam pcedat mūdificatō cor
poris: & capitis pprie: & fiat floia si neces
saria fuit: deinde obseruet ne ille q cum in
strumēto ē curandus habeat in oclō ruptu
ram: & timeat vt accidat in tuicis apā: aut
sit assuetus pati cussim: aut sit vehemētis
rixē aut velocis ire: nā rixa & ois ira sunt
ex eis q mouēt ad reditū. Et oz vt fugiat
vinū & coitū. Et cū hoc nō oz vt nō amini
stret cura cū instrumēto: nisi pūsqz aqua
steterit & descēderit qd descēdere vult ex
ea: & igrossata eēntia fuit ei? parūp: & hō
ē illd qd vocatē plemētuz. Et pssio qdem
subito facta: & floia nocet. Et cibus ei? sit
aq ciceris: & pficiat loc? ad quē maneat
curas cū instrumēto sub oclō: & silr inueni
tur multoties ex pncipio. Et qū voluntas
adest vt fiat cura cū instrumēto: pmittitur
hūti aquā vt nutiat piscibus recētibus &
cibus huēctariūis pmutatis: & amistratur
aliqd ex hijs q resistūt nocumēto aq. deinde
fiat cura cū instrumēto. Et ad vltimum
si aq fuit subtilis valde: aut grossa valde n
obedit cure cū instrumēto. Et qū volūtas
est faciendi precipiatur infirmo aspice ad
lacrimalem domesticum & ad nasum: &
conseruetur scdm illam figuram. & nō sit
iuxta fenestram: neqz i loco vehementis lu
mis valde. Deinde pcedat artifex & icipiat
& pforz cū mucadabati: & vadat int duas
tuicas vsqueq° sit corā foratē. Et inueniē
illie sic spaciū & sinuositas. Ampli? ex ar
tificib? ē q exhibet almacdabati: & itromit
tit i eū caudā almueth: & ē a leditu vsz ad
terminū foramis: vt pparz extremitati acute
almueth tñsitum: & vt assuefaciat egrum
patiētia. Deinde itromittit almueth vsz ad
terminū diffinitū: & suspēdit cū eo aqm.
& n cessat dponē eā: don° clarificet ocul?

Et occultet aqua post corneam desubtus deinde dimittit almueth in loco suo aliquāto tpe: ut stet aq̄ i illo loco. deinde declinet ab eo almueth: & considerat an redeat tunc: si redit: iterat regimē donec sit securus. Et si aq̄ nō obedit ut currat ad ptē ad quam facit eā descendere: declinet eā ad ptē alterā. Expelle at eā ad ptē ad quā ip̄a declinat: & sepa ip̄am in ea. Q̄ si videris aquā redire in dieb? in q̄b? curas: reduc almueth i illo eodē forame. Ip̄m ei reman: et nō solida tur. Et cū ad foramen currit sāguis: o3 vt descendere faciat eā: et nō dimittat remanē illic vt agelet: et nō sit ei cura. Cūq; curā cū instrumēto opac? fuis: pone sup oculū cui adhibita est cura cū instrumēto: vitellum oui p̄ssatū cū oleo violato cuz aceto. al3 cū coto. Et o3 vt oppile? sanus etiā vt nō moueat: et sequat eū infirm? et fac eū dormire sup collū trib? dieb? in tenebris. Et qñz necessarie sūt iteratōes pl̄ime hui? emplātōis et p̄seruatōis h? p̄paramenti et resupinatōis p̄ vnā ebdomadā. et illd q̄dez qñ fuit illic ap̄a: ā soda: ā aliqd aliud. Vex ap̄a facit necessariā eē solutōez ligatōis fortis et mollificatōz ei? Et penit? melius est vt p̄seruet eger p̄paratōem suā vsque q̄ r̄mo ueatur dolor. Et nō soluat ligatā: nisi i oib? tribus dieb?. Et o3 q̄dē vt fiat vaporatō i tpe solutōis cū aq̄ rosata: et aq̄ salē eis: ā aq̄ cucubite: ā aq̄ virge pastoris: et sibi sibi. Et hoies q̄dez habēt vias diūsas in exercendo curā aq̄: que fit cū instrumēto ita vt q̄dā eoz sint q̄ disrūpunt inferiores ptē corneae & extrahūt aquā p̄eam: & hoc ē in quo ē tior: qm̄ cū aqua qñ ē grossa egredit albugineus. **Destructio visus.**

Destructio visus qñz accit ex causis debilitatis visus cū supfluūt: q̄re cōsideret illic. Nos vō iterū dicamus & dimittam? q̄d ē cū cōitate cerebri & aliorum: qm̄ illd illic intellectum est. Destructio visus aut fit p̄tribus oculi manifestis in suis substātijs incolumib?. Aut fit illd cū iā accidit eis nocumētū sēhibile aut nō sēhibile: & q̄ eoz itinere p̄cedūt. Noster vō sermo ē de primo: nā si p̄tes oculi appētes fuerit incolumes in substātijs suis: sed iā acciderit eis nocumētū ex p̄te alia non manifesta hoib? & vulgo: tūc aut erit forame fm̄ dispōez sanitatis sue. ā erit illic op̄pilatō aquosa: ā erit op̄pilatō nō illic: ymo in neruo cōcauo. aut p̄pter rē cadentē i forame ei? ā p̄pter coopimentū accidens ei ex siccitate ā mollificatōe ā ap̄arib? i laceratis suis p̄ssis in seip̄is. aut sequat cōp̄ssio:

nē accidentē āteriori cēbro: fm̄ q̄ exposui mus i hijs q̄ p̄terierūt. ā accidet ei attritō aut glaciali accidet remotō ab oppositōe foramis. ā erit corruptō p̄plexiōis ei? & nō erit p̄ueniens vt sit instrumētum visus. Et plm̄ q̄dem accit p̄pter hūiditatē dñantem sup eū valde: ā p̄pter siccitatē vīcentē super ip̄m: q̄re colligit in seip̄m & corrugat & notat h? egritudo glauconia: & n̄ est ei medicamē. & fit oclus p̄pter eā varius mltorū generū. aut nō erit forame incolume: s3 ā erit iam p̄secuta ex eo dilatatō in vltio fine. ā erit p̄secuta ip̄z p̄strictio coopture.

Signa.

Signū aē aque & dilatatōis & p̄strictionis & reliquorū ē illud q̄ dixi? in ca? suo. Causa vō i ea q̄ fit i neruo p̄cauo ē illd: c2 cōp̄hensio fit facil p̄ siḡ p̄dicta in ca? aq̄: sed distinctio rei i ip̄o ē difficilis & fortasse n̄ p̄phendit sapiētia. Et qñ illic fuerint pulsatō & rubedo: tūc extima q̄d sit in neruo ap̄a calid. Q̄ si affuerit illic gūitas & puitas caliditatis: tūc extima: q̄ sit illic ap̄a frigidū. Et si fuit gūitas vehemens & ocl̄s hūidus valde: tūc mā erit hūmida valde. Et si fuit ocl̄s siccus tūc mā erit melācolica. Et qñ accit sup caput percussio ā caus facies exire ocl̄m pus deinde sequit illd p̄fundatō e? & destructō vis? tūc extima q̄ neru? ocl̄i iam attritus est.

Diminutio radij.

Illud ē ex eis q̄ significant calefactōez spūs: & ei? inflammatōez & ei? coruscationem. Et indicat plm̄ karabitus: nisi sit p̄pt scabiē palpebrarū. Et ei? cura est illud q̄d nosti. **Alcumur & albedo vincens.**

Ovandoq; accit ex luie vincēte & albedine qñ aspect? assiduā in niue & nō videat nisi par. & videat illd ex p̄ximo: & nō videat illd ex longi quo p̄pter debilitatē spūs. Cūq; aspiciat colores ymaginat q̄ sup eos sit albedo. **Cura.**

Recipit vt assidue inspiciat colores virides & celestes & suspēdat coloēs nigros coram visu. Q̄ si iam aggregatū fuit cū nocumēto niuis p̄pt suā albedinē nocumētū e? p̄pter frig? ip̄i? distilletur in ocl̄o aqua in q̄ decocta ē palea tritici tepida: vt n̄ noceat. Et qñz fit alcosol cū melle & cū succo amuleti. Et qñq; apit oclus sup vaporē vini distillati sup lapidez molarē ā vaporat ocl̄s cū vino duro: aut inclinatur super vaporē aque in qua decocta sūt papauer & resoluentia subtilia cognita sic ylop? & mellilotū. & camomilla & similia.

*Auris non est creata ad
aliu finem q ad
recipiendu sonu
et audibilium sicut
oculus ad visionem coloru.*

*Asamach e principiu
foraminis auris
ear auris fuerit creata
cartilaginosa. 1. qn cadere
ide cat & i do
Oli hanc particulam cap*

*Humor de amigdalis
maris facit ad
dolor aurium de ma
frigida exurit. m
mar ventosa m
auribus incarnata
et sibilu rari potest
omnibus et surditati gfer*

¶ Fen quarta de dispōib? auris et est tra
ctatus vnus. **¶** De anathomia auris.

Auris e mēbrū creatū auditui.
Et factū est ei ostratū anfra
ctuosuz: vt sentiat oēs voces
et faciat tñitū eaz necessariū
Et foramē incipiēs in osse pe
toso inuolutū anfractuosuz: vt sit anfra
ctusitas ei? elongās spaciū aeris ad inter
iora cū adbreuiatōne sub eo. ad qd si scm
ess? foramē penetrās directē: adbreuiare
spaciū ad ipm. Et nō circūdat nisi vt plō
ge? spaciū ad ipm: vt nō subito pueniant
ad interiora ei? calor et frig? supflua: ymo
veniat sup ipm gradata ad ipm: et foramē
qdez auris puenit ad cōcauitatē in q ē aer
stans. Et supficies ei? domestica est strata.
villis nerui audit? : pueientis a pari qnto
qd est ex parib? neruoz cerebri. Et super
flua duricie scus est dur? : vt n sit debilis:
passibil a pmissione aeris et q̄litate ei? Cuz
g? pueit vnda vocal ad illd qd est illic: cō
p̄hendit eā audit? Et hic qdē neruus i di
spōib? audit? ē sic glacial in dispōib? vis?
et reliq m̄bra auris sunt sic reliq q circum
dant glacialē ex tuicis et huōrib? q sūt cre
ate pp̄ glacialē vt seruiāt ei: et custodiāt
ipz & adiuuēt eū. Et asamach ē sic foramē
vuae. Et creata est auris cartilaginosa: qm
si foret creata carnea a pānicularis: nō ser
uarz figuraz foramis et anfractuositatis q
ē i ea. et si crearet ossea lederet: et lederz i
oi cau: s? creata est cartilaginosa: hñs cū
p̄seruatōe figure lenitatez et reflexionē. Et
create aures sūt in laterib?: qm āteri? fuit
p̄ueniētius visui pp̄ illd qd sc̄misti: i oculo
ergo obseruatio habita fuit. Et creata est
sub consura capilloz i hoīe: vt nō sit sub
tegumēto capilloz et tegumēto vitcaruz.
Et huic qdez memb? accēt spes eḡtudinū
et qnqz sūt dolores ei? p̄nitiosi. et multoti
ens accidūt ei species eḡtudinū.

¶ De p̄seruatōne sanitatis auris.

Oportz vt i aure itendat et caueatur
vt nō eā leat calor et frigus et res
extranee. neqz eā ingrediat aliqd aquarum
et aīaliū et mūdificent sordes ei?. Deinde
oz vt assidue distillatō olei de amigdalib?
amaris in ea i oi ebdomada semel: est ei mi
rabile. Et oz vt custodiāt ne gñeē i ea apa
et bothoz et vlcera: qm sūt corūpētia au
rem. Et si timeē q ei accidat bothoz: ammi
stret in ea distillatō sief memiche in aceto
& in distillatōe sief memiche in oi ebdoā
da semel est securitas a fluxu qd descendit
ad ipam. Et ex eis qdez q nocēt auri & res

*sief memik. i sief de
suo celidone coagulato
ad solum.*

liqs sensib?: sūt fastidiū & replo & pprie
sonus sup reploz. **¶** De nocumētis audit?

Nocumēta audit?: sūt sicut reliqrū o
peratōnū. Et illd est qm nocumētuz
ois opatōis ē vt destruat opatō : &
sit loco ei? hic destructio audit?. Aut mi
nuat: & sit vice ei? hic vt minuat auditus
qre nō subtiliter p̄seruteē neqz audiat nisi
ex lōginquo. Aut alteret: & sit vice ei? hic
vt audiat qd nō audit: sic est illd qd accit
in aure ex sonitu & tñicu & sibilu. Et scias
qd nocumētū audit?: aut ē ab origine & ē
surditas: aut tarxen: aut guacren natia.
Aut ē accētale. Et intētio qdez surditatis
est p̄ter itentōez tarxen. Surditas nāqz est
vt pars intriseca samach creata sit surda: i
qua nō existat cōcauitas intriseca quā p̄di
ximus: q ē sicut vuae p̄phendēs aerē qetū
q audit voces sua vndositate. Tarax vero
& guacre sūt: vt nō p̄pter eas nocumētū
cōlequat p̄uatōez sensus: & nō elōgat qn
guacre sit sic destructō cōicans soliditati
& nō sit illic p̄cauitas: s? neru? nō affert v
tutē sens? Et atarax ē sic dimmutō absqz
destructione. Aut pueniāt fm ouersionez
in significatōne. Et tarax qdē multotiēs acci
dit successionē voīcus: & ē facil remotōis
Et destructio qdez audit?: alia ē natia na
tural: & cui n ē curatō: & similiē reliq spe
cies alguacre. & atarax et alie sunt natie
nāles: q curatōez n hñt. Et alia accētalis ē
sed ei? spaciū ē elongatū & ē cronica: & il
la etiā pp̄mā ē desperatōi & difficil cure.
Recēs aut & pp̄mā epis q ē ex tarax: ē reci
piens curā. Vex cāe illi? qñz sūt cū coīta
te mēbri: sic q sūt ex coītate cēbri: aut quo
rūdam mēbroz ei vicinor: sicut accit cū p
muz nascunt dētes: & sic accit ap dolores
dentiū. Et qñz sūt p̄pter nocumētū pp̄uz
in auditu: aut in neruo: aut i foramē. Et
nocumēta qdem auditus: aut sūt op̄loalia
aut instrumētalia: aut resolutiua singulari
tatis. Nocumentum vō in neruo audit?
qnqz accit p̄pter omēs cās eḡtudinū consi
miliū p̄tiū in ipo: & instrumētaliū: & soloi
p̄tinuitatis. Et eḡtudines qdē siliū p̄tiū in
ipo: sūt vnaqz sp̄ez malicie op̄lois singu
laris & op̄oite. & plm ei? est ex frigoē. Et
qnqz sit vnaqz eaz absqz mā: & qñz sit cū
mātia mlica: aut colerica aut flegmatica ex
flegmate crudo: a vētosa. Et mltotiēs qdē
retineē flux? vētis colicus: & succedit ei
surditas. Et nō elōgat qn silt in alijs cōtib?
contingat scdm naturam & retinetur &
prohibentur non in hora sua. Instrumen
talis vero in neruo sunt sic oppilatio quam

*Aduerbe q
auditu
adueniunt
ma acido
na sicut
et alijs se
sibus sicut
du cat q
de acc et
morbo
cap 3
quonia
aut auferit
aut adine
rat aut
corumpit
surditas
natia no
recept
curam*

*ista est
sentia aff
26 quart
pte*

facit huor: a saies a apa qd e adubellati a a postema calid: a duru: aut coopimentu for dicit: a tremulu: aut iflatio. Et dissolutio singularitatis in ipo. qnz fit ex vlcere: a ex corrosione. Plm vo e? q fit ppter trālituz e ppter cam intrileca. Et intrileca qde est sic verruca: a apa: aut caro addita: aut ver mis: & plm ei? e sordes: aut huor grossus viscosus: a ogelatio saniei ex apate rupto. Extrileca vo est sic arena: aut lapis: aut nu cleus igrediens ea: aut ogelatio sanguis: cui? qde ps fluxit ab aure: & ps ei? remāsit. Et illd qde qnz accit subito: & qnz accit pau latim paulati. Nocumētū pterea auditus: qnz accit fm semitā crisi: & fm seita per mutatiois materiei in fine egtuomū acuta: rū. Et qnz remanet p? recessione febris g: uitas capitis. Et qnz fit nocumentū qd est h? capiti: aut fm seita accētis sepabil: sic recedit apd mot? crisi: a fm semitā accētis fixi: ut ipz sit ipamet expulsio crisi: scz ut crisis iā expulerit māz ad prem auris: & firmaverit ea in ipa: nō ppterea tñ q inue nerit ea fm semitā vicitatis. Et multoties qde portēdit hoc accēs voitz: aut fluxū sanguis nariū: & multotiens destruit ipm fluxus ventris.

Signa.

Actū qdē coitate cerebri: significat di spositio in reliqs existēs sensibus: & coitas auditus cū eis i ea. & coitas vritus motiue etiā. Et significat magis sig ficatū? ei? est coitas lingue: & ppric cum succellione lirsen: & succellione omixtio nis itelleus: & p? nocumētuz cēbz aplōa le: & reliq eoz q dicta sūt in ca° egtuomū cēbz: & foramis. Et tñsus audit? : & tē pus ppinquū pseueratie sanitatis audit? ate. Et si cā est dubellati: aut apa calidū in ipo neruo: significat ipam febres cū qb? sūt horripilatio & tremor: & comitanē ipm fe bzis & pmixtio itellect? & alienatio: & in ipo est timor n apiaē. Qz si n fuit ppe apa in ipo neruo: n oportebit ut sit febris nisi bz iudiciū febris diei: & erunt extensio & dolor & gūitas: & pulsus. In dolore vero & gūitate cōicant omia q sunt ex apate & mā vbiūqz sint. Qz si cā fuit vētositas: sig ficabūt ipam foitus & tñit? & q erit non cōpar gūitati. Et si ē vlc? & bochor sigfi cat ipam pziur? cū doloē. Oppilatō vero multoties fit sine gūitate: & qnz fit cū gūi tate. Et qn nō ē gūitas: & ē nocumētū & nō ē illic malicia oplois vicientis: tūc ē ex oppilatōe: & regimē atecedēs qnz sigt ipaz Et si oppilatō ē ex carbūculo & silib?: sigt ipaz pulsato. Et si ex sāguie: sigt ipaz cur:

sus sāguis atecedēs. Et illā q ē ex malicia oplois singularis sigt dolor i pfūdo sine g uitate: & n ē extēso Et si ē frigida: ledit a frigidis: & fit fortior i frigidiorib? pibus diei. Et si ē cala: ē ecōerario. & sēit iflama tōz & mordicatōz. Et si ē illic mā: sentit cū h° gūitas: & ppe cū psterne i rōe. Et e? q ē ex siccitate signū ē: ut sit p? rigilias & ieiuniū: & cū otumescētia faciei & oclī Et illd c? cā ē vermis: sigt assiduato pnotōis cū exitu vmis in qbulda hois.

Cura

Dicam? pmū qd oz ut sint oia q i au rez distillant tepida n frigida: neqz cala. & h° dcm ē vlc. Deinde distin guam? rē i ipo. In eo qdē qd colicū ē: optz ut euacuet colā cū solutio vētris. plerūqz ei accit solo i ipo va: & remouet cū eo sur ditas: sic mltoties accit flux? colic? & re tinet: & accit ide surditas. Qz si illic ē ca liditas tñ: tūc cū ifrigidatib? curet ex olis & alijs: a succo gnatī: c? succ? reducat in cortice suo cū aliqnto aceto & thure & o: leo rosato & decoquat donc ster: & distil let i ea Et distillet i ipaz aq lactuce a aqua solatri. Illi at qd scz ē a frigore & a mā fri gida. pferūt oia olea cala i qb? dissolutū ē castoreū. & ppe oleū balsai & costi & o: leū amigdalimū amay: & succ? absinthij & oleū camomillimū cū adipe vaccino & fel le thaurino: a oleū sisaminū in q° decocta sit pulpa coloqntide a radices ei? Et qnz pferit i ipo vrima thauror: qn i ea dissoluit mirra et ponit distillā: et succ? cucūeris asinini. Et totū illd fiat p? euacuatoz mate riei frigide si fuit coartata cū euacuatis q sciuiti cōib? corpi: et ppe pri capis. et p? amistratōnez ebzocay qz sciuiti ei: et ppe illa in qua ponūt folia lauri et gna ei? Et exercitiū est vehemētis iuuamis i illo: et si miltiter vociferatō vehemēs i aure: et clao res buccinay et silia. Et qnz ponit in aure cap embube: ut ad ipam pueire faciat va porē decoctionū resoluentiū. Et pferit ois bus ill succ? rute cū melle et castoreo et o: leo anetino et vrima capna et felle e?: et p prie cū galbano. Et ex eis q expta sūt i h° ē ut sumat castorei pōd? 3. iij. et nitri pō: dus 3. j. et 5. et ellī pōd? 3. j. et 5. fiat ex eis q trocisci: et amistrenē distillādo. Et i alia descriptōe ellī tres qrtē 3. j. et nitri 3. iij. Et ē sumat condisi et croci et castorei oim ptes eqles. baurach ptes. iij. dissoluā tur cū vīno et amistrenē. Aut aloes et ca storeū et pulpa coloqntide et euforbiū et fel vaccinū. Et iā expta sūt oleū rafanimū et oleū de stafisagria: et fuerūt vehemētis

Canon pferit
in airm pphio.
Medicamin aurin
de bono vlc. ppi dr
1. pte dr. med
aurin vlc oculi
de bono vlc. ppi dr
ur. Mofue sumit
sepe cap d. vlc
vgnit m. aurin
v. raris est quin
oculū sum. pposi
acri et vlc ppi dr
Iudo vlc qui nō
admirantur de bono
vlc. ppi dr. et ita
p ppi dr. et ita
aurin 9

uniperus bulbus in
oleo qd fert surdilat:

iunamīs: ā succ² absinthij: ā decoctio ipi²
ā succ² rafani cū sale: & ppe qñ est infusio
& oppilatō. Et iam exptū est ī h^o vt fiat
licniū ex sinapi p̄rito cū ficub² & qñz ad-
diē ī ip̄o nitrū. Et distillare aquā marīnā
m eā est iuuatiuum. Et ell² niger & fella
sūt iuuatiā: & ppe fel capnū cū oleo ro-
sato. Quidā āt estiāuerūt: qd qñ bulliē uni-
per² ī oleo sifaino ī codeario ferreo: cādiū
don² denigraē iuniper²: ē distillatō pferēa
surditati. Et ex eis qdē q ad illō pferūt: est
oleū anetiniū & lauriniū & de lilio: & nar-
simū cū castoreo aut spuma absinthij aut
succo rute. Et facti cā siccitatis cura ē ad-
herere balneo & cibo & vīno huēctatiuo
& effusio olei eq̄lis & aq tepide sup caput
& caputpurgiū cū eis q sūt sicut oleuz ne-
nufarinum & de salicibus & de seie cucur-
bite & alijs. Et sc̄m cā oppilatōis curetur
cū eis q dicūt ī ca^o de oppilatōe. & cōfert
ei succus gnoz canabis. Et succus coloqn-
tide huide ē iuuamēti bonū. Et qñ accit ta-
rax subito: pferit ī ip̄a aq ī q decoquē ab-
sintbiū ā succ² absinthij: & misceat² cū eo
fel thauri & fel saboth aut fel testudis ā
fel thauri cū oleo rosato: ā ell² cū aceto ā
spoliū serpētis. Et ī sc̄o successione sode:
pferūt aq rafani & oleū rosatū & castore-
um cū gnis lauri cū oleo rosato. Et ī eo qd
sc̄m est successioē sursen: oz vt incipiat ab e-
uacuatōe cū yera pig. deide distillet ī au-
rem castoreū cū oleo castino solo aut oleo
rafanino: ā oleū amigdaliniū dulce & oleum
rosatū & lauriniū: ā castoreū cū lauro cum
oleo rosato. Et ex pillis exptis ei qd sit ex
oppilatōe & huore & v̄etositate: est vt su-
manē turbit. 3. xx. & coloqnide. 3. x. & sar-
cocolle. 3. ij. & 5. & aloes. 3. vij. mirabol. 3.
x. fiāt ex eis pille & deglutiant²: sitq potio
eaz p̄odus. 3. ¶ Et dicam² sic a capite ite-
rātes verbū: qd ex medicis coib² oibus ill²
q sc̄a sūt ex gūitate audit² & dolore e² &
v̄etositate ipi² & loitu & t̄nitu e²: cā ma-
teriei frigide & frigoris p² purgatōz capi-
tis: sūt vt distillet ī aurē baurach cū ace-
to & melle. Et fel ouīū cū oleo & vīno: aut
cū oleo amigdalino amaro: & aq porri aut
aq cepe cū melle: ā lac muliebre. et medi-
cine cōes dicte ī ca^o dolor. & due gutte
distillent² ex kitrano mane & vespe: ā ell²
alb² & niger cū qbusdā oleis: & ppe cum
oleo de lilio. ā aq anisi aut aq absinthij & a
qua corticū rafani. & silr oleū decoctōnis
spoliū serpētis: ā gnoz lauri. ā euforbiū &
castoreū cū vngueto: ā oleum balsai ā nap-
tha. Aut sumat² glutinis alimbat. 3. j. & o

lei alkeiri. 3. ij. & olei amigdal. amara² me-
dicas. 3. j. bulliāt oīa siml²: & amistrē² ex
eis tres stille mane & sero. Et silr mel stora-
cis cū oleo alkeiri. Et silr aq solioz colo-
qntide recentū: & succ² dracōtee. Et albe-
zerhasen sūt valde vehemētis v̄etutis & me-
dicie cōes dce ī ca^o dolor. Qd si infatibus
hmōi accidāt: curat² cū oleo d dodi ī q^o d
cocta sūt ruta & maiorana: & ē salua ma-
sticatōis ordei cū salgēma solū. Et ex va-
poratōib² iuuatis ē aq cala cū decoctōne
camoille & aneti & folioz lauri & sansuci
& alfabaca sicca & piretri vaporē ea col-
lum & īferiora auris. Et silr ebzoce p̄dicte
ī c^o capis: & ponat² ī kinuma: & opponat²
cū descēsiōe sua auri vt igrediat vapor e²
p ip̄az. Et ī euacuatōe qdēz hntiū tarax: cō-
ueniēt² ē vt mltiplicet² numer² e²: & mi-
nore² qntitas e² oī vice: qten² pferuet² v̄-
tus & pueiat maturatō. Factū āt ppe āpa
cura qd ē ex calō & qd ē ex frigido cū eo
qd sc̄is. ¶ De dolore auris.

Olor auris: ā fit a malicia p̄lois. Aut
fit cā a p̄atis ā bothor. Aut fit cā so-
lutōis p̄tinuitatis. Et malicia p̄lo-
nis: ā ē cala sine mā: sic illa q est cā aeris ca-
lidi ā v̄eti cali: & ppe qñ fit pmutatō ad
ip̄z a frigore subito. Aut fit ablutio cū aq
cala: & igrediet² ex ea ī aurē. Aut cū aliq
aquareū ī qd² dñat² vt² cala. Aut ē cala cū
mā sāguinea: ā colica. Aut frigida sine mā
ymo ppe aliquā cāz p̄riarū cāis p̄ocis ae-
ris: ā v̄eti frigidozū: & ppe qñ ad ambos
eorū pmutatō fit a colore subito. Aut aq
frigide: ā aq ī q dñat² aliqd frigid². Aut fri-
gida cū mā. Aut v̄etosa friā: ā huōrosa v̄is-
cosa. Fact² āt cā a p̄atis & bothor: ā ē ppe
āpa calim: ā frigid². Fact² v̄o cā solonis p̄ti-
nuitatis: ē sicut q fit a v̄etositate extēsiua:
ā vlcerib²: ā exituris. Et ex sūma qdē cārū
dolorū auris q fiūt a soloe p̄tinuitatis est
v̄etositas gñata ī ip̄a: ā aq q igrediet² eā: ā
aīal vadēs ad samach ipi²: aut neru² gñas-
tus ī ea. Et qñz fit successione cāis aut p-
cussiois. Et p̄sior dolorūz auris ē ille: q est
ex āpate calō p̄fūdo. & illō est cū febre ī
sepabili: & ppe cū pducit ad p̄mixtiōē ī
tellect². Cū āt dolor ē ī cartilaginib² ex-
tr̄secis nō ē illic vehemēs dolor: neqz ve-
hemens timor: sed ille q ī primis dicte² ē
qñqz subito interficit: sicut interficit apo-
plexia: & ip̄e magis est interficiens adoles-
centes q̄ senes & velocius interficit eos.
Et quandoqz interficit ī. vij. ¶ An senibus
vero multotiens peruenit ad pus hoc apo-
stema. sed pueros interficit plerumqz āte

aut emplm ex adipib? galline et anatis. Et
 qñ nō ē āpa vehemētis calitatis: āmīstra ī
 īpo medicām fcm ex adipe capno liqfacto
 et pmixto cū pñbus equalib? mell' et arob
 et yfopi: quoz vnūqđqz sit equale illi adi
 pi: et pone ī aures. Et ex eis q sunt fortio
 ra illo et maturāt cū vtute est istud. Re. li
 targiri ceruse āboz. z. j. thuris et pulueris
 molendini et gūme pñi oīm āñ. z. iij. olei
 lib. j. adipis porci aut adipis capni recētis
 lib. ij. succi semis lini quantū sufficit fiat ex
 eis emplm. Et fortasse idigebis narcoticis
 āmīstrabis g^o fm mod quē dicem? Et qñ
 ouertit ad saniam āmīstra spumā seīs lmi
 cū oleo rosato aut cū oleo camomillino: et
 reliq q dicem? ī ca^o suo. Si aut āpa est ex
 tra aurē: ē pauci timoris: et medicat cū fa
 rina ordeī. Et emplm factū ex farina faba
 rum ē bonū valde: et ex farina fabaz et ca
 momilla et viola: et farina ordeī et malua
 et melliloto terant et cribellent: et infūdan
 tur aqua tepida et oleo violato. Et qñqz
 sufficiūt solatrū et oleū sisaminuz et farina
 tritici. In botho: aut q sunt ī aures: qñqz
 sufficit labor: decoctio sicuū cū tritico qñ
 distillat ī aurē: aut ponit liciuū ī ipaz ex
 ea. Et qñqz sedat dolorē āmīstratō embube
 fm mod quē pñxi? Et qñz sufficit ī stupe
 factōe & sedatōe doloris illd qd diximus
 p^o dictū embube ī h^o ca^o. Et ex medicis
 qdem coibz ad dolores auris & pprie illi
 q declinat ad frigus: est oleū onfacinuz ī
 quo bullit scarabe? aut lūbrici terrestres
 aut vermis q est sub vrceo aque: aut fel pi
 scis cū oleo onfacino: ā adeps lacerti ā vul
 pis aut arechamati: aut gruis: ā oleū scor
 pionū: nam ē iuuatiuū valde. aut aq salsu
 luci recētis: aut decoctō foliorū algarab &
 corticū ei? ā decoctio lūbricoz terrestriū
 decocta colata: ī q dissoluat adeps anatis
 Et si fuit frigus vehemēs decoquat ī ipa
 fel thauri ī oleo alkeiri vsqueq^o estimef q
 fel iā resolutū sit & finitum: deinde repoat
 illd & āmīstret distillan^o: est enī mirabile.
 Et qñz necessariū ē ī curatōib? dolorū ve
 hementiū ī aures āmīstrare narcotica &
 sit illud aliqd ex silonio cum lacte. Et silr
 troscisci crocei: & croscisci stelle & opiu &
 castoreū & croc? cū lacte mlieris Sz oz re
 postpoat illd vsqueq^o tiat sincopis: & p
 prie cū fuerit huōres frigidi: illd ei nocet
 eis valde. Q si accidat nocumētum ex vsu
 narcoticoz āmīstra castoreū p^o illd solū
 Et qñz fiunt troscisci ex castoreo pñico vlti
 me: deinde pñciē ipm opiu pñitū: deinde fi
 ant ex eo troscisci cū vino puro. Et si fueit

Emplm ex farina fabarum
 fabaz

oleum onfacinum

illie vlc? valde dolorosū tūc āmīstra liciū
 & opiu cū lacte. Aut sumant. xx. amigdas
 le excoctate: & opij & baurach & thuris
 oīm āñ. 3. j. & 5. croci galba mirre oīz āñ.
 3. j. terant & puluerizent cū aceto & exic
 cent: & cū necesse fuit infundant oleo ro
 sato & distillent: & si fuit illic sanies: loco
 aceti sit vinū aut mel aut oximel.

De sonitu: & tinitu: & sibilo.

Hec dispō est vox quā homo incessā
 ter audit exterius. & ei? cōpatio ad
 auditū est cōpatō ymaginatōnū & tenebra
 rum: qñ videt homo ex cā extriseca vel abs
 qz cā exteri? ad oculū. Et qñ vocis cā est
 imundatō accidēs ī aere q pueit ad sensū
 & tunc oportz vt sit ī h^o accidēte ī quo
 fit sermo de sonitu & tinitu motus aeris:
 & cū non sit ille aer exterior: tūc ē aer īte
 rior: & aer qdem interior ē vapor effusus
 ī pcauitatib? Et h^o imundatō: aut ē oculi
 ta a q fortasse nō pueit vapor effusus ī vē
 tribus: aut ē maior illa. Q si fuit occulta:
 & ex genere ei? c^o euacuatio sit difficil: &
 accidat ī qbusdā horis vt audiat a tali qñ
 ipa est sonitus & tinit? & nō accidat ī q
 busdā alijs: tūc illud aut ē pp^o acuitatem
 sensus ī qbusdā caz & nō ī alijs. ā scdm
 ppatōz quā dixim? ī ymaginādo ymagina
 tōes: aut pp^o debilitatē ei? qre patit a qñ
 bet imundatōe: sic accit debili frig? a quo
 libet frigore: aut calor a quolibz calore. Ec
 spēs qdem debilitatis: sunt qñ sciūsti ex
 speciebz malicie oplōis. Et si est sup occu
 tam: & supra illam ī qua diuersificanē for
 tis & debilis: tūc causa eius est īuētio ei?
 qd mouet vaporē imundantē ei supra moti
 onē & imundatōem cōsuetam. Et mūdans
 vaporē: aut ē vētositas gñata ī pte ca pis
 tis mota ī ipō: aut ē sonit? saniei q foris
 tan gñatur ī ipa & feruor puris ī pñbus
 ei?. Aut mot? vētositatis accidētis mltor
 tiens ī meatib? ei?: sicut fit ī febribz. ā
 repleo supflua ī corpe & pp^o ī capite. sic
 fit p^o ebrietatē plīāz. ā agitātō tēdēs vsus
 cēbz pp^o: sic fit p^o voītu? laboriosū: aut
 casus: aut percussio. Et qñz fit illd nō pp^o
 agitātōem mot? ymo pp^o māz viscosā re
 solutā ī vētositatē paucā: & assiduāt illud
 Et qñz fit pp^oter vehemētiā famis. & illd
 etiam pp^oter agitātōem cadentē ī huōrib?
 sparsis ī corpe qescentib? ī ipō. Et cū n
 īuēt natura cibū aliquē: pñt ad eos: &
 resoluit ipsos: & cōmouet eos. Et qñqz ac
 cidit soīe? p^o medicias: qñ pp^otas ē vt re
 tineāt huōres & vētositates ī pñbus cēbri
 Et cā hū? sonit? qñqz est ex aures ipsa: &

quid sit
 sibilus
 hic affe
 nat. cas
 vocis

qñz est cū cōitate alioz mēbroz mittentius
has ventositates ad ipsam.

Signa.

In illo qñdem q est pñu? et assidu? cā est aliqd stans in ipso cēbro. Si autē qñcūq; deide excitat p? replōz aut vacuitatē: aut morū: aut cū calor sit for-
tis: aut frigus. tunc est ppter cōitatē. Amplius forma vocis significat ipam. Est em qñz qñ sit vox rei ascendētis ad supiora. et plm eius est cū cōitate corpis aut stōachi. Aut qñ vox q ruoluit sup seipaz sic fragor arbor: et significat illud abscoñōez ventosi-
tatis. Et si est illic febris aut dolor pducēs ad tremorē: tūc signat collectōez purulēta. Et qñ ei? pñitio est fm semitā gñatōnis post gñatōem occultā pñuā: tūc ē ppe hu-
more viscosū. Illū autē q est ppe acuitatē se-
sus signat defect? cāz ventositatū et reple-
tōis et mūdificatōis audit? et excitatio e? apud ieiuniū et vacuitatē. Factus aut a sic-
citate est p? euacuatiōes et febres. Et fēm a debilitate scies per supfluitates. Et qñz est cū pplexōie calida et fit sbito et cū infla-
matōe: et frigida est ecōtrario. Cura.

Oportet ut omēs isti vitet solez & balneū laboriosū: & voitū et clamo-
rem et repletōem: et ut leniat natu-
ras suas. In eo vō q sit ppter cōitatē: o? ut
intētio sic intētio mēbz faciētis ipz & ppe
stōachi: qre mūdificet: et intēdant cēbrū &
auris qre pfortetur. Cerebrū qñez cum ali-
q? qñ sit sic oleū mirtinū: & auris cū eo qñ
sit ut oleū amigdalimū et silia. Et cōsidereē
in hoc ad pñonez pñā: et intēdant illud qñ
adiuuat ipm fm canones cognitos. Et silr
factū a replōne: et o? ut mūdificet corpus
et caput cū eo qñ scis: et subtiliet regimen
Creticus aut nō o? ut moueat: qñ imouet
cū remotōe febris. In eo vō q fact? ē ppe
velocitatē sensus: sūt qñā homies q pñiūt
utendū eē stupefacientib?: sic oleo rosato
decocto cū aceto (cui? eē pñictū est) cū
paucio opio: aut mixto cū oleo de ben & iu-
squiamī pñito cū castoreo. Et pñientius
qñ pñepunt: est ut sumat gñā pñi et casto-
reum cū oleo: et pñerant cū aceto: et distillē-
tur. Fact? aut a pure curatē curatōe apatis
et puris. Fact? aut i cōualescentib? quoz ū
pñlio est sicca: si cā ei? sūt siccitas: curetur
cū nutritatōe et hūectatōe cū oleis tpatis
declinatib? ad frig? aut calozē fm necessita-
tē. Si aut sūt cā debilitas: tūc amīstra illd
qñ tpet pñonez accñtalē ex distillatōib? p-
dictis. In eo vō q fact? ē ppe matiaz expul-
sam ad ipaz in dispōne sirsen: aut humorem

grossum viscosū: amīstra oīa pñicta in ca-
doloris et tarax. Et ex eis q pñia sūt illi q
succedit sirsen et febriz? pñie ē succus ab-
sinthij cū oleo rosato aut cū aceto et oleo d-
lilio qñ est medicamē bonū. Ei autē q sit ab-
huōre viscoso frigido appropatur trocisc? et
crot? et est ut sumat ellebori albi tres: et
crot? v. et nītri. x. fiat trocisci: & amīstrē
Et ex medicis cōib? aggregatis expñis ad
illū qui est a debilitate: et ad illum q est ab-
cōpilatōe aut huōre: est ut sumant gariofi-
loz: et semis porri amboz añ. 3. 5. musci da-
uich vnus: & distillētur cū aq sansuci et ru-
te: aut cū vīno. Et silr cū decoctōne folio-
rū pñi: & decoctōe folioz axixare: & deco-
ctōne folioz lauri. Et o? ut alieneē in omī-
bus eis cēna: qñā aut antiquoz sapientum
dixerūt nō est aliqd magis cōferens sibilo:
qñ medicamē alphandarigi dictū ad memo-
riaz: nam ipm ē magis iuuatiū. qñ creauit
deus ad illud. Et cōfert ei distillatio scā ex
ysopo cū folijs pñi et granis lauri. Et attē
de qñ dēm ē in ca? tarax & doloris ex curis
cōibus et pñie frigidis.

Cura saniei et puris & vlce? in aure.

Ovod in pñis o? pñictē est subtilia-
tio cibi: et amīstratō carniū et olez
ex qbus gñat huōr bonus dulcis &
laudabilis: & inclinatō regmīs ad illud qñ
o? ex qñitate tpatā. Qñ si pñlio facit nēcium
ut sumat aq ordei: & sibi silia: fiat: et leui-
tas exercitij: & ielima matiaz ad nasū & ad
os cū sternutatōib? & gargarismis. Ampli-
us nō pñt eē vlcera qñ aut sint appentia tē-
sui aut pñfunda ad qñ nō pñiūt sensu. qñ igit-
ur ex eis manifesta sunt: abluūtur cū ace-
to et aq: aut cū oximelle et aq: aut vīno aut
decoctōe mellis cū rosā & mirtō. Et post
illud sufflet in aures illud qñ exiccat sic dra-
gātū adustū et silia. Et qñz qñdem pñert sani-
ose & purulēte oleū de semie canabis. Et
meli? ē ut nō repñiat neq; pñibeat dū nō
supfluit: imo o? ut abluat et tergat: aliquo
qñ sit sic aq rosata: & oleū rosatū: & etiā ex
succo folioz oliuaz cū melle amīstrenē di-
stillatōes. Profunda vō alia sunt pñm q tē-
poris: et alia sūt cronica. Sz ea q sūt pñm q
tēpis curēt cū eis q sunt sic hēfmemitche cū
aceto: a coliz rosatū: et mirra & aloes i mel-
le a i vīno ponat i aurē. Et qñz pñert distil-
latio aq vīue acerbe in ipa: & pñe qñ ponit
cū ea mel. Et silr succus folioz salicis: a de-
coctō eoz: aut aluis iamenī adusti et mirre
amboz. 3. j. teratur cū melle et ponantur i
lana. Aut sanguis draconis et spume maris
et sarcocolle et baurach armeni & mirre &

Succus absinthij

*Aduerq q ista nō
dūent fieri nisi
facis uariatione
tūc
hic pñia cura sūt
et puris in aure
medicinas*

*Aduerq q Alii dñt
medicinis sicut qui
auris est mēbra
sicca et pñia pñia
sicca ad pñerandū
pñia pñia pñia
similis mēbra collig
a cat? de pñia
cap? de pñia
de pñia pñia
et si medicus illic
crediderat apñia et*

*aure pñia pñia et pñia
pñia pñia pñia
sed pñia cat? de pñia
pñia pñia pñia
et apñia si ibi esset q
pñia pñia pñia
pñia et pñia pñia
et aceto et pñia
ad pñia pñia*

thuris et sief memithe partes eq̄les: pulueri
 zenē sup liciniū iuolutū sup radiū ifusum i
 melle: et ponant in aurē. qđ si dolorē habue
 rit: curet cū scor̄ia ferri trita in ea multo
 tiens: et misceat cum eo qđ exiccat et qđ se
 dat dolorē: & illd ē sic am̄stratio olei amig
 dalmi cū mirra et aloē et croco: et qñz ē ne
 cessariū vt pmisceat cū eo pum opij. et am
 m̄stratio medicam̄is capitalis est iuuatiua
 etiā. Exptum nāqz est cū eo qđ in ip̄o est ex
 exiccatōe cui associat virtus sedatiua dolo
 ris. Et pferunt etiā in hoc pposita q̄ dixim?
 in antidotario: et pferunt ei trocisci andarō
 Et pferunt vt sumat ex nucleis mirabolanoz.
 et gall' adustis tritis cū oleo alkeiri et fece
 Et cōferunt ei emplm de cerusa: et emplm
 baxilicon als bisalicon pmixta & distillata.
 Ea vero que cronica sunt profunda anti
 qua submersa sunt vald mala. Et quādoqz
 pducūt ad detegendū os: et significāt ipsa
 dilatio meatuū et mltitudo saniei fetide:
 q̄re indigent eis q̄ sint sic alkitrā pmixtum
 cū melle: & sic fel cerui et testudis et eoz ā
 m̄stratio cū lacte mulieris aut cordumeni
 et nictū mixta cum ficub? mūdatis a gnis:
 et fiat ex eis liciniū: & am̄stret p? mundifi
 catōez sordis: & silr in medicis. Et ex medi
 cinis fortib? in hoc capitulo est scor̄ia eris cū
 arsenico et melle et aceto: aut rubigo ferri.
 aut scor̄ia ferri: aut scor̄ia ferri ip̄i? frixa cō
 trita sic puluis p? frequētē frixionē multo
 tiens factā cū aceto vmi: donec fiat sic mel
 et distillet in aurē. Et qñz est necessariū
 emplm de flore eris: et illd est qñ antiq̄tur
 et sordidat. Et ex eis q̄ sunt media in h^o ca
 pitulo ē alumē adustū cū eq̄litate sui d mel
 le. Et qñz addit in ip̄o dactil? Et fortior il
 lo est ppositio hmōi. Floris eris corticū eris
 amboz. añ. 3. iij. succi porri. 3. j. mellis pu
 ri nō decocti. 3. j. am̄stret. Cum aut multi
 plicat pus valde: tūc necessaria est am̄stra
 tio liciniū submersi in felle taurino: aut di
 stillatōes ex vima infantū: Et fortior eo est
 scor̄ia ferri abluta et frixa in sartagine mul
 cotiens: qñ decoq̄tur in aceto et am̄stret.
 Et qñ cum pure antiquo fuit dolor: fūde in
 aurē vinū durū cōquassatū cū oleo rosato
 aut aq̄ porri aut cum aq̄ piscis saliti. Et qñ
 dolor facit necessaria eē aloem et opium &
 crocū pmiscant cū melle et ponant in eam
 Et cū videris hūiditatez retineri pp̄ medi
 cinas phibitivas exiccativas: tūc funde in
 aurē oleū rosatū vt cadat crusta: deide po
 ne in eā qđ gnat carnē. Et oz penit? ne vii?
 retineat: imo phibeat natiuitas ei? et exic
 cet vlcus ip̄i? Et plures qđem callidorum

medicoz iplent aurē purulentā panno phi
 bendo cursum saniei ab ea: et phibent infir
 mū dormire in illo latē: vt nō iueniat sani
 es meatū q̄re egrediat: ad hoc vt declinet
 vsus carnē mollē q̄ ē i radice auris: & facit
 euenire ap̄a: et pforant ip̄m p? maturatōz
 et curāt ip̄m: et sanat cursu saniei ab aure.

Eructio sanguis in aure.

Quādoqz est aliqua spēs eius q̄ pce
 dit cursu fluxus sanguis nariū in h^o
 q̄ est creticus. Et qñz est a repletōe pducē
 te ad scissōem vene aut abscissionem eius
 aut ip̄i? aptōem et qñz est a casu aut pculsi
 one.

Cura.

Qreticus qđem nō ē pueniens vt re
 stringat si nō pducit ad debilitatez
 et sincopim. Alius vero restringat
 aut cū stipticis aut cū cauterizantib? ā cuz
 ifrigidantib? Stiptica vō sūt sicut decoctio
 gallaz cū aq̄ aut aceto et decoctio senticis
 et qñz misceat cū ea ex vmo antiquo ā aceto
 et silr sief memithe et licū et decoctio foli
 orū arboris mastice aut gnata decocta cuz
 aceto et exp̄ssa. Infrigidantia vō sūt sic suc
 cus virge pastoris et arnoglosse cum vmo ā
 sief memithe et opiu. Cauterizantia vō sunt
 sic albedarogi. Et ex eis q̄ sūt mirabilia val
 de: est coagulū leporinū cū aceto: aut suc
 cus porri cū aceto. Et ex eis q̄ expra sūt ad
 illud: est vt sumant duo renes thauri et ali
 qđ adipis saliti: deinde assent media assati
 one et exprimatur aq̄ eoz in aurem.

Cura sordis et opilatōis facte ex ea i aure.

QVra qđem ei? leuis ē vt distelletur
 in ea oleū agmigoalinū de amigda
 lis amaris mōtanis pp̄rie in nocte:
 et patiens ingrediat balneū et ponat aures
 super terrā calidā vt liq̄fiat sordes. Et qñz
 pferit ei insufflatio atramenti in ea. Et etiam
 cordumeni aur. j. baurach armeni medietas
 aurei vni? ficuū alba quātū sufficit ad cō
 ficiendū ea fiat inde liciniū. Aut fundat i
 ea medietas 3. fell' caprini cū oleo: et p̄ssuiz
 cōtritū aut cū aq̄ p̄ssij: aut solvatur bau
 rach cū aceto: et dimittat donec q̄scat ebu
 litio eius: et misceat cum oleo rosato: et di
 stillat. Aut misceat baurach cum ficub? ex
 q̄bus electa sunt grana: et fiat grana pua:
 et ponant in aurē: et in die terciō extrahāt
 associabit em ei sordes plima et succedit ei
 leuitas manifesta. Et qñz ponūtur i ea cor
 dumeni et vrtica. Et ex eis q̄ sunt fortiora
 illis est succus foliorum colōquintide trito
 rum distillatus. Et sumatur baurach et ar
 senicum equaliter: & conficiantur cum mel
 le et liquefiant cū aceto: et distillent in aurē

et expectet p² una hora: deinde ablue auris cum aq³ mell^{is} aut cu^m aqua calida. Et licinijs q^{uod}dem fortib^{us} noⁿ vtaris nisi p² euacuatoez et ex eis est liciniu^m ifusu^m in pice et oleo camomillino et oleo nardo. Quidam autem ex tinauerunt q^{uod} capphora vehementer ofert atarax: & videt^{ur} ut sit h^{oc} tarax colerice. Et ex eis q^{uod}dem q^{uod} expta sunt est oleu^m de scorpiobus: ipm^{us} em^o sanat surditate. Et ex eis q^{uod} conferunt ad oppilatōem vctosam sordis: est liciniu^m factu^m ex nasturcio et baurach & ad hereat aurib^{us} trib^{us} dieb^{us}: deinde extrahat et egrediet^{ur} sordes plima. & silr sunt licinia cum melle.

De oppilatione accideⁿte in aure.

O Vandoq^{ue} fit hec oppilatio sic que est ppter p^{an}iculū creatū sup^{er} foramen. Et q^{uod} fit p^{ro}p^{ter} sordē. Et q^{uod} fit p^{ro}p^{ter} carnem cōgelatā. Et q^{uod} fit p^{ro}p^{ter} carnē additā & verrucā. Et q^{uod} fit p^{ro}p^{ter} lapidē aut nucleū cadētem in eā: aut aīal intrās in eā et moriet^{ur}. Et q^{uod} est ex huore viscoso oppilate foramen a meatum nerui: et sentit hō ac si auris eius semp^{er} sit oppilata. Et q^{uod} accidet illud post ventum vehementem. **Cura.**

Illa q^{uod}dem q^{uod} est ex panniculo a carne oppilate meatū iⁿ initio creatōis ē difficilis cure cū ē p^{ro}funda: et manifestā ē facilis. Ad intrinsecā vō ingeniū inueniet^{ur} cū iⁿstrumēto minuto secāte ipaz de inde phibeat^{ur} p^{ro}nuitas scdm^o q^{uod} in p^{ro}xio dīcturi sum^{us}. Et si ē manifestā: o^{mn}is vt scidat^{ur} cū cultello spīoso: quo iciduntur emorroides nali: deinde tēta aut buccella iponae: super quā puluerizatū sit colco tar: aut q^{uod} pcedūt cursu ei^{us}: q^{uod} sunt ex eis q^{uod} phibent natiuitatē carnis. Q^{uod} si oppilatio fuit ex re fixa in ea opt^{er} vt distillet in aurē q^{uod} sit sic oleū rosatū et de lilio: aut de alkeiri. Et si q^{uod} fixū ē: est sic aīal mortuū in ea: tūc ifundat^{ur} in eam ex oleis aliq^{uod} q^{uod} eā apiat: deinde extrahat cū mūdatorio auris facile. In facta autē ab oppilatōe p^{ro}p^{ter} carnē additā: aut verrucā: o^{mn}is vt ablue cū aq^{uod} calida et nitro: & distillēt in eā es vstum et arsenicū rubeū trita cum aceto valde: ita vt adurāt carnē: deinde cura vlcus. Et iā dictū est q^{uod} assiduatio effusioⁿis fellis porcinī valde ofert ei^{us}. Et ad illō q^{uod}de q^{uod} imaginaⁿt hō q^{uod} ei^{us} auris sit oppilata conferunt distillatio olei de lilio: aut fellis rhaurini in succo sicle: & succo semis canabis. Et succo coloq^{uod}ntide: inest em^o p^{ro}p^{ter}ietas iuuadi ad oppilatōem auris. Si autē oppilatio ē sordicis: curet cū eo q^{uod} dixim^{us} iⁿ ca^{pit}o oppilatōis ex sordicie. Et ex eis q^{uod} oferūt opi latōi ex sordicie et reliq^{uod}s: ē tenta scā ex na:

sturio & baurach: q^{uod} trib^{us} dieb^{us} aurī adhereat: deinde extrahat. Et ex eis q^{uod} sunt forti ora illo. et mūdificat neruū etiā: sūt troiscī de ello quorum descriptio. Re. ellebozi albi aur. ij. nieri. aur. xvj. croci. aur. iij. ofringat^{ur} et p^{ro}terant cū aceto: et fiat inde troiscī: de inde q^{uod} sūt necessarij soluant^{ur} in aceto: et di stillent^{ur} in aurē: sūt em^o mirabiles valde. In oppilatōe vō q^{uod} sit iⁿ creatā: & ē vt creet^{ur} auris n^{on} pforata. Aut in creatōe iteri^{us} ē oppilata: iā expit^{ur} opatōe man^{us}: ita vt pueniat ad discoopiedū & pforandū vsq^{ue} ad samach interiorē. Et q^{uod}z ofert: & q^{uod}z nō ofert.

De attritōe accidente: aurī et p^{er}cussioe

I Pocrati q^{uod}dem visū ē: vt nō curet cū aliquo. Sed illis q^{uod} fuerūt p² ipz visū est vt illud curet. Et ex eis q^{uod}z ipi curauerūt: est vt sumatur acacia et mirra & thus et fiat ex eis linimētū cū aceto & albugine oui: aut medulla panis cum melle.

De ruptura auris.

S Vmaⁿ aqua absinthij: & fundat^{ur} iⁿ eaz cū aliq^{uod}bus oleis: aut bulliatur absinthiu^m cū oleo: & distilletur in eam.

De introitu aque in aurem.

I Ngrediet^{ur} aqua in aurē q^{uod}z cū nō effundit eā ille q^{uod} balneat^{ur} aut abluat^{ur}: et ledit. Et q^{uod}z apat^{ur} radix aurii: & vehementem incurrit dolorē. Et ex eis q^{uod} conferunt ad illud est: vt cū embuba ita sugat^{ur} vt extrahat subito: deinde effundat^{ur} in eam oleū amigdalīnū dulce. Et q^{uod}z extrahit eaz tussis et sternutatio. aut lignū de aneto in aceto aut scissio papiri b^{on}i quātitatē palmi vni^{us}. Inuoluat^{ur} itaq^{ue} sup^{er} vnā extremitatē ei^{us} quātū ē terciā sui de coto: & submergatur in oleo: & ingeniose extremitas altera iⁿ aurē mittat^{ur} cū eo cū quo ingelata ē in ea: et iaceat ille cui^{us} ē auris: & altera extremitas in q^{uod} ē cotum iflameⁿt igne: et dimittat^{ur} iⁿ flamarī vsq^{ue}quo pueniat caliditas ad iteri^{us} ora auris: & tūc extrahat: et egrediat^{ur} subito. Quare egrediet^{ur} cū ea q^{uod} iⁿ aure ē ex aq^{uod}. Et ex eis q^{uod} iuuat^{ur} ad illud: & p^{ro}p^{ter}ie in p^{ro}nei^{us} ē vt sumat^{ur} selizatorio aliq^{uod}: & iⁿpleat^{ur} cū eo auris: deinde puertat^{ur} sup^{er} eā ille cui^{us} ē: & sic salies donec egrediat^{ur} totū. Et q^{uod}z etiā exhibet^{ur} cū selizatorio: itromittit^{ur} em^o caput eius: et exhibet^{ur} ipi^{us} ppendiclaris: q^{uod}re exhibet^{ur} cum ea aq^{uod}: et q^{uod}z excusat iⁿ ea q^{uod} pua ē effusio oleorū et effusio lactiū tepidorū p^{ro}inue & p^{ro}p^{ter}ie quando remanet dolor: & remouet^{ur} cā. Et si dolet illud vehementer: vaporetur auris cum corticibus papaueris: & melliloto: & camomilla: & viola: et malua: & semine lini: & farina ordei cum lacte mulieris.

Quandoq; accidit ppter inroitu-
m
puorū aīaliū in aurē vehemētia do-
loris cū anxietate: & mot⁹ scōz qn-
titate aīalis. Cum verme vō sentitur agita-
tio.

Cura.

HEc apata sunt ex genere apatum accitum in
carnibus mollibus: et propter carnes
gloriosas: & noianem nedit? et noian
em nascetur auris. Et fortasse persequetur quoniam ex ve
hemencia doloris eius? ut interficiat. Et homo qui
de multoties predicat amixtio intellectus. Et
ipsum et apata factum in samach pl? interficit ado
lescens qui iuuenes: quoniam est in seibus? leuius quam
adolescens? qui sunt calidioris complexionis: quia
ma apatum eorum dolorosorum est acute qualitatis et

vehementi? dolorosa: et mīm? tolerās vsq; q^o
collectōez faciat. Et ap̄atum q̄ fūit sub ori
gine auris magis incolume: est illud qđ est
scđm semitā crīsis boni. **S**igna.

Signa.

Illud quodem quod est a crisi cum qua non est signum muturationis: aut precedit horam crisis: est malum. Et hec apata oio sunt a materia sanguinea: a colerica. & quando sunt a melancolia: aut a flegmate. Et significant illud quod sanguinem est rubedo & grauitas et expulsio eius ad pressiones: & restrictio in meatibus. Et significant colericum et factum ex sanguine subtili dolor mordicativus fistulosus sine grauitate: et non restringit meatum: sed est cum inflammatione vehemente. Et flegmaticum est. cum tremitate et leuitate et paucitate rubedis. Et melancolicum est cum duricie: & paucitate doloris. Et est ex eis in quibus secundum plimum oportet ut intendat in refrigeratione et attractione eius non in impulsione ipsius cum sit materia effusa ad ipsam superfluitas membri principalis: & precipue in crisi febrem egritudinem eius: sic illud quod accidit in crisi litargie multoties: Et nos quod iam inuimus ad cognoscendum hec in libro vniuersaliu. Oportet ergo ne intendas ad curam eius in quantum exigit curam apamose adhibendo stiptica & apocrustica in principio: deinde oportet regimines: deinde resolutiones puras: imo oportet ut incipias: et proprie cum accidit in febribus cum dolore capitis: & ad iuues ad attrahendam materiam ad apata cum oio ingenio: etiam cum ventosis: si non fuit velocis attractionis. Et oportet ut minores materias commutatione si ipsa fuerit necessaria. Si autem vehemens fuit aduentus et attractionis: dimitte eas secundum naturam suam: ut non faciat euenire dolorem vehementem quo febris duplicetur: imo oportet ut sis contentus si fuit illic dolor vehemens: eo quod mollificat et sedat dolorem quod sit ex eis que sunt calida et humida. Et si fuit initium eius cum dolore vehementi sis contentus vaporatone cum aqua frigida pura. Et si fuit leuis: sis contentus vaporatone camoille: aut medicinae alachoen: aut diachilon alis diaquilon et emplastro memite. Et si non fuit vehementis leuitatis: & appuerit ei caput: tunc amictus illud quod est iter glutinatione & iter carmiatorem. Et quod est magis preferens et magis maturas: & humori est sic farina tritici et lini cum sirupo mellis: aut aqua fenu greci et malue & camoille. Si existat quod non resoluat: imo suppuratorem faciat: tunc necessarium est in ipso ut extrahat pus: a cum resolutione subtili si est possibile: a laboriosa: et est cum incisione & suctione: et ex eis que extrahunt pus ab

E ipso p[er] lecto[rum] a apto[rum] e medicame[n]t[um]. Cura
T[em]p[or]e q[uo]d s[an]c[t]i uenietia i[n] hac eg[re]d[i]t[ur]
c[um] sua a[n]t[ic]ip[ati]o[n]e et r[ati]o[n]e sua & p[ro]p[ri]etate.

terra semini est ad
 ministratio rerum
 amararum q̄ timor
 domus interfigit
 et ipse interfectus
 non adherens
 particula et hunc
 et hunc repulsius
 natus est amari
 totum ad repellendum

alibant
ligda

Aduerit q
cura ap^{ta}
inquin^{ta}
ap^{ta} talis
fio qum
m. p^{ro} qur
minor rep
en^{im} 2°
resolutio
2 repen
ius in p^{ro}
p^{ro}ta re
luzius so
lū nūm
in cura
i^{ta} no
di^{ta} r^o
re^o repen
f^oius m^o
gratia o^o
d^o nū
q^o d^o l^o
i^{ta} r^o
valde r
o^o i^{ta}
l^ous

Hier
ca
grün
collie
wenn

sua in ipsa: est stercus caprinum. et adeps anseris & galline: et ex eis est noxa et Kach. & adeps vaccinus non fallit. In egritudine autem antiqua necria sunt cinis ostratorum & aliqua dabi cum melle aut cum adipe antiquo: aut suantur ficus et coquantur cum aqua marina. a ammi streum armoniacum solum aut cum alio & silium pix liquida & bdellium cum sordibus alueariorum: & storax liquida et medulla cerui. Si autem fiat scrofule & sigat: tunc accipe emplum cuius elementa sint hominis viscus albori et pix & grana lauri & stafisagria et gummi et cinimum & piper et radices serpentarie & galbanum et coriandrum et cordumeum et cinis corticum radicis capris: et piretrum et stercus ouium et stercus caprinum: et adeps et prope adeps porcinus et caprarum et hircorum motanorum prope melicorum: et silium cebella galliarum & alcubugii: et vaccharum cebella et prope siluestrium: et olea. ad illud quod est calidioris materiei cum oleo rosato: et violato: Et ad illud quod est frigidioris materiei cum oleo de lilio et anetio et camomillino et de kerua et offert hijs apertis quoniam difficilia sunt emplum de resina.

Q De terrore auris ex vocib? magis
Ausa in ipso existit debilitas virtutis
aialis q? est i cerebro: aut adueniens
ad auditum. Quare necessaria est cura ce
rebr? cu? eo qd? pfortat ipsum fm qd? sciuiti
Sen qnta de dispõibus nasi. **T**ractatus
pmus ipsius de olfactu et nocumẽto ipsi?
et currentib?.

De anathomia nasi.
Ophendit anathomia ossu ei?
et cartilaginū ipsius et lacerti
mouētis extremitatē ei?: et il-
la sūt ex eis a quibus iā expediti
sumus. Et ei? quodem meat? am-
bo penetrāt vsq; ad colatoziū positum sub
duob? corporib? silibus duobus capitibus
mānille. Et velamē cerebri illic pforatū ē
corā foramine colatozi: vt in ipm penetret
odor. Et est em̄ via vna q̄ penetrat ad gut-
tur: et anathomia istrumti quo fit odorat?
et illud quodem sunt duo additamēta mānil-
laria q̄ sunt in anriore cēbro: et extendūē a
duobus ventrib? anteriorib? cēbri: & pp̄
illud colātur supfluitates in illo foramine:
et ex duab? extremitatib? eius recipiūt ce-
rebrum: et duo additamēta nata ex eo odo-
rem cum attractōe aeris. Et cerebro quodem
ipi mēst aeris attractio: vt cōseruet aer ca-
lozē innatū in ipso sic pulsus: qñz vō augmē-
tatur apud clamozē & apud pfocatōz aeris
et euēcatōz ad sn̄piora. Et i duab? quoz ex-
tremitatib? nasi sūt duo transit? ad duos

lacrimales: & ppter h^o gustatur sapor alco-
sol in lingua. Qualitas vero odorat^r iā dca
est in capitulo virtutū sed q^d odoratus sit in
aere cū passiōe ei⁹: aut delatōne ipius: aut
ppter vaporē qui resoluit: illō ē q^d pmet
phīs: et recipiat medic⁹ q^d odor est in ravi-
ce p cōuersiōez aliquā: in aere sūm viāz dela-
tōnis: deinde adiūuat ipz acuitas vaporis
ex eo q^d habet odorem. ¶ De naso.

IAm diximus anathomia nati: et iuua
mentu ipsius et lacertu mouete abas
nares eius in eis q pterierut. Et nuc qdem
nobis necessariu est vt dicam? egritudines
eius: et cas ear: et signa et curatoes ipaz.
Capitelin de qlitate viaz ad mstracionis
mediciaz nati.

Scias q̄ curatōnes nasi: alie sūt q̄
bus nō est p̄p̄iū vt fiant p̄ viam
nasi: sic gargarismata & linimenta
sup̄ caput. Et alie sūt q̄ approp̄anē ei sic sūt
vapores et odoramēta: et sic caputpurgia:
et sunt corpa hūida q̄ distillanē in nasū. Et
alie sunt siccōes narib⁹ et sunt corpa hūi:
da q̄ attrahūtur ad nasū cū attractōe aeris
Et alie sūt insufflatōes: et sūt res sicce pul
uerizate subtilissime vt insufflenē in nasum
et opt̄z vt isufflenē in embubaz. Et oīs cui
aliq̄d caputpurgii fit: recti⁹ q̄d est: vt os
aqua impleat⁹: et p̄cipiat ei vt isup̄inet⁹: et cō
uertat caput suū ad posteriora: deinde distil
letur in nasū eius caputpurgii. Et opt̄z vt
narib⁹ sugāt om̄e q̄d ponit⁹ in nasum ad su
periora oīno: ita vt faciat opatōem suam.
Et multotiens q̄dem succedit medicis acu
tis distillatis ī naso: & isufflatis ī ipso mor
dicatio vehemens in capite: et qñqz sedat⁹
per seip̄am: et qñz indiget medicamēte q̄ se
deat. Et recti⁹ est: vt sit sup̄ caput cū sit ca
putpurgii ex aliqua re acuta moradicatiua
pānus infusus aq̄ calida: et qñz fricat⁹ ante
ip̄m: aut cū lacte mulcto sup̄ ipsū aut oleo
q̄d sup̄ ip̄z effūdīt sic oleo de gñis cucurbi
te: et oleo resato: et oleo de salicib⁹. Cūqz
caputpurgii suā fecerit opatōz tūc d̄sequē
ipsū distillando lac in nasū cū aliquo oleoz
frigidorum.

De nocumentis odoratus.
 Nocumentū ingredit̃ odoratū sic ī
 gredit̃ reliquas opatōnes. Impossi
 bile nanq3 est quī odoratus: aut d̃
 struat̃: aut debilitē: aut mutetur et corū
 patur. Et destructio quidem eius et ipsius
 debilitas sunt secūdu duos modos. Aut
 enim destruitur et nō sentit odores. Aut
 debilitatur et sentit aromaticū et fetidū
 sensu debili. Et corruptio et mutatio eius

1 medicina ocularis
In cap. 2° p. 16
de nat. 2^a p. 16
cap. 12 p. 16
Aurea 2° de dia
p. 96

Caput purgum est res
humida distillat
p. nasum
p. embolum .i. p. con-
tota q. os debet
aqu. quia si aliqua
penetraret p. colicam
non sentiretur sap-
or si esset sapor non
noceret et sic p. m-
g. aqua illa et quae
expulitur :

Actio odoratus sedit
tribus modis aut
diminuit sicut quo
aliquis diminuit
odores aut ^{excep} ~~ampli~~
et hoc est malu
iudiciu dar de
odoram quia no
recipi odores ut
sensui se offerunt
aut auferunt quia m
modo senti

*Hic notat
 cat. n. 11
 quod ad
 collig. 11
 unum*

tatur apud clamorē & apud placatoz aeris
 et euētatōz ad supiora. Ec i duabz qdēz ex
 tremicatibz nasi sūt duo transit? ad duos
 & istis dictis collige qualiter
 cerebrum mouetur dilatur
 & stricatur eius optimum multū
 dicunt

Cura.
I cā eius est malicia oplonis: tūc oꝝ
vt curet eū strario: & itendaē aññi:
oꝝ ps cēbri cū embrocis & odoramē
tis & suctōibꝫ q̄ sūt naribus: & epithima
ribus & emplis p̄dictis in capº curatōnuz
capitis. Et plim q̄dem accidit ex malicia cō-
plexiōis: & ē vt sit oplio frigida: ā ē ī ābo
bus venteribꝫ aññioribꝫ totis: aut ī īp̄is mā-
millaribꝫ additamētis. Et medicie q̄dez ma-
gis iuuatiue ad illud sunt capurpurgia fca
ex oleis calidis in q̄bꝫ dissoluta sunt eufor-
bium & castoreum & muscus. Si autē cā in

Luxus sanguinis ex narib? qñz sic
disillado: et qñz sic fluendo cū ve-
locitate vehemēti ā cā dominij san-
guis feruēis cū virtute: et qñqz est ppter
eruptōem retis venarū cēbri et arteriarū ei?
et est fm plm nō recipiēs curaz: et plurimū
ipsius fit successione euentus sōda: et infla-
matōnis: et egritudinis acute: aut successi-
one casus: aut pcussionis: et sequuntur ipz
accidentia corruptōnis opationum cerebri
pculdubio. Et quādoqz est ppter vapores
acutos calidos eleuatos. Et ille qdē q̄ fit ex
arterijs discerniē ab eo qui fit a venis sbrī-
litate sua et rubedie et calitate sua. Et qñz
fit. rediēs cū piodo: et qñqz fit cadēs sbito

Nota q fluxus sanguinis marini
est quodam accidentis generis
generis inl. expulsiue inl.
utriusq. simul. deo autem
accidentis quia exiens
mutatur alig^o in quantitatem
alig^o in qualitatem.

Signu' pronost

iste canon est generalis
quia omnis mala
q[uod]libet io curat per
q[ui]ntum.

hic ponit
curam
nocturne
preventionis
huius ab op
tatione, q
humor:

hic: p[er]tinet
cura non
minuat
se vento
pitale:
emoroides
1 polipus

velis cerebrum
 i. pie
 amaris et
 duri mo-
 ris q
 apprehendunt
 cerebrum
 sicut velle

Fluxus san-
guinis qua-
doq; lunat
quandoq;
morer:

dem cat
3° de crisi
cap^o 3°
dem Aug
2^a 4° cap^o
de signis
crisis:

hic pomis
corpora
preparata
ad fluxu
sanguinis
narium

Et est qdē sanguis ex narib? ē ex dispōib?
q̄ offerūt et nocēt. Nam q̄ iuenit successiōe
et leuitatē capitis p? repletōem: et eq̄lita-
tē coloris p? rubedinē vehemētez: et eq̄lita-
tem forme p? inflatōem iuuat eo p̄cipue ī
egritudib? acutis: et in apatib? intermiscia
et pprie sanguis et colicis in cēbro: deide
in epate: postea in velamē: postea ī pulmo-
ne: iuuamētū em flux? sanguis ex naribus
in pleuresi pl? ē q̄ sit ī p̄pleumonia. Et flu-
xus qdē sanguis nariū crisis magna est ī
egritudibus acutis multoties et pprie ī eis
q̄ sunt sic variolē et morbill? Cnm autem
mult? sit: succedit citrinitas nō cōsuetā ā
plūbositatē ā offuscatio ex citrinitate et ni-
gredine: et extenuatio p̄trāsiens terminū.
et īfrigidatē extrema: quāuis em retineat:
ei? tñ finis est nociua. Et ī illo cui? color
cōuertit ad citrinitatē: dñat colā citrina &
leuē cū extractōe sanguis min? . Et ī illo
cui? color ouertit ad plūbositatē: dñat iaz
flā. Et ī illo cuius color ouertit ad offusca-
tōem: dñat iam colā nigra: et isti duo vehe-
mēter ledūtur p̄ id qd minuit ex sanguine.
Et vlt qdē ille ī quo supfluit flux? san-
guis ex narib?: est sm timorem debilitatis
epatis et ydopis et reliquoz. Et corpa
vehemētius p̄parata fluxui sanguis nariū:
sunt colica citrina subril? sanguis: & iuuā-
tur ex eo q̄ tempat? ē. Et flux? sanguis na-
riū significatōes hēt sic splēdor apparēs ī
verisq; oculis: & lineae albe: et rubedo: & ci-
trinitas: et pprie post soda: et reliq̄ q̄ distix-
im? vbi locuti fuim? de egritudib? acutis
et crilib? eaz. Et qñz significat fluxus san-
guis nariū et disposiciōes ei? scdm disposi-
tiones egritudinū acutarum et earum cri-
ses: et nos iam diximus illud ī loco pro-
prio sibi.

Curatōnes.

Retici qdē et silis ei qui accidit ex
seipō via est: vt nō curetur donec
stringat aut sentiat casus virtutis
Et qñq; cōsequūtur q̄ttuor libze ex eo. Et
oportz vt nō retineat: donec vehemēter su-
perfluat. Reliq̄ vero curētur cū medicinis
retinētibus fluxū sanguis nariū. In eo vō
q̄ factus ē p̄pter p̄paratōem corpis et cali-
ditatē ei? oportz vt assidue euacuatio co-
lere ex eo. Et omēsuratio sanguis eius cum
cibis et potib?. Et flōmia qdē ē melior res
q̄ retineat flux? sanguis nariū: cū sit flōmia
subtilis ex latē eq̄distatē cōi: et pprie qñ cō-
tingit sincopis. Medicine vō cōstringētes
fluxū sanguis nariū: aut sūt vehemētis stip-
ticitatis: aut sūt vehemētis īfrigidatōis et

grossatōis et coagulatōis: aut sunt vehemē-
tis cōglutinatōis: aut sunt acute cauterizati-
ue: aut sūt medicie hntes pprietatē ei?: aut
sūt medicie aggregātes duas intētiōes aut
tres. Medicie vō stipitice sūt sic succus bar-
be hyrci: & sic acacia et sic balaustie et len-
tes et galle: et sic succ? folioz senticis et fo-
lio z pizoz et folioz citoioz et virge pasto-
ris. Infrigidātes vō sunt: sic opiu et cāpho-
ra: & semē iusqami albi: et semē lactuce: &
succ? lactuce et salicis: et aque floz palme:
et alkakille: & arnoglosse omia nō decocta
Glutinatīue vero sūt sic puluis molendini
et farina thuris. Cauterizātes aut sūt: sicut
atramēta et colcothar. Et cū iste cauteriza-
tiue amistrant: oz vt amistrētur cū cautela
īpe nāq; qñq; faciūt euenire crustā: q̄ cū ca-
dit attrahit deterit? q̄ pus. Ille aut qbus ī
est pprietas: sūt sic sterc? asini: et aq̄ albeda
rogi et aqua mente.

Cura leuis fluxus sanguinis narium.
Caputpurgia qdēz sic fiāt: sumat aq̄
floz palme et acacie amboz añ. z. s.
cāphore gñū. i. et īcessantē distillent
ī nāsū. Et ex eis est aq̄ floz palme cū bar-
bahyrci et cāphora. Et etiaz aq̄ floz palme
cū succo porri: et etiā aq̄ salis amari distille-
tur ī nāsū: et aq̄ coriandri. Et etiā succus
kakile cū sua dispōne nō decocte et etiā aq̄
cucumeris et cāphore: ā etiā succ? albeda-
rogi cū cāphora: aut succus arnoglosse cū
terra sigillata et cāphora: aut succ? vge pa-
storis cū eis. Et ex eis q̄ sūt vltima ī h^o ca-
pitulo: est succus stercoris asini recētis. Si
autē sanguis multitudinē senseris: tūc flos-
eris mfulus ī aceto distillet paulatim. Et
etiā amistra caputpurgii: ex tritura balau-
stie cōtrite optie cū aq̄ plātaginis. Et etiaz
aq̄ ī q̄ dissolutū ē opiu. Et nō oz vt sit su-
pfluitas ī effūdēdo aquā vehemētis īfrigi-
datōis: fortasse em coagulabit sanguēz: et
cōgelabit ipm ī pāniclis cēbri: et hec sunt
caputpurgia scripta ī antidotario iuuatā
valde. Tente aut ita sunt: fiat tenta et sub-
mergat ī encaustro: et puluerizet sup ipaz
dragatū donec oīa omisceatur: deinde mie-
tat ī nāsū. Et etiā sumant succ? folioz vr-
tice et colcatar: & pili leporis: et sterc? asi-
ni siccū: aut hūidū: et succus porri et oliba-
nū et fac ex eis tētā: Et ex eis q̄ sūt expra-
est tēta scā ex licio ido adusto et aq̄ albeda-
rogi. Et etiā tēta scā ex puluē molēdi: & fa-
rina thuris: et aloē cū aceto: et albugie oui.
Et etiā tēta scā ex dragato et carta obusta:
et cortice thuris cū aq̄ albedarogi. Et et tē-
ta ifusa aq̄ rosata: et lberfa ī colcothar et

hic gnumera medicina
que curant p̄p̄tiam
īfrigidando & glūm
cauterizando et a
promuēt:

Soldanella app̄tate
dilat

Stercoris asini
aq̄ albedarogi

Aq̄ floz palme

Succus stercoris
asini

canon:

Aduert de isto medicamin
quod apud me fuit
ex phar:

aloe. a. rēta. ifusa aq. porri sup. quā pfluēzā
est mēta cōtrita. Aut tenta ex spōgia et pi-
ce liqta submersa in aceto. Et fac tentaz ex
cādela alcorob aut tela aranee cū colcorar
et draganto et flore eris. Aut sic tēta facta
ex pilulis leporis carmiatis submersis i thu-
re et aloē pfectis cū albugie oui. Et et tēta
ex dragāto adusto duabz partibz: opij pte
i. aggregent oia: et terāt & pficiant cū ace-
to. Aut tēta ex corticibus oui adustis q. mi-
sceāt cū encaustro et gallis. Ex insufflatōibz
vō est licū indum adustū: & etiam rane ad-
uste insufflate in nasū & etiā puluis molen-
dimi: aut terra teste albe aut noza. Et etiam
corticis thuris & carie & draganti ptes eq-
les insufflent in nasū: et etiā cortices fructz
adulb. exiccati & pecti. Optz vt accipiat il-
lud cū submersionibz alutne sup. lanā: & ac-
cipiat lanugo ipi: & ponat i vreis nouis
cū terra sua: & si ē cū eis tra. figuli ē meli:
et stringat caput eius donec siccat i vmbra
et terat cū necessitas fuit sic athomi q. appa-
rent in radio solis. et sufflet in nasū et con-
stringet sanguis statim: a cortices oui con-
triti et etiā calami aromatici: et semis lilij:
et semē rose & gariofiloz oiz añ. 3. i. mirre
et gallaz āboz añ. 3. 5. parz musci et cāpho-
re et suffletur in nasū diebz pēnuis: & cū i
sufflat. insufflatio in ipz: tūc stringat nasū
hora vna: et expuat illud qd. descendit ad os
et oz vt sit insufflatio in embuba vt phibe-
at exuberatōez fluxū sanguis nariū. Ex lini
mētis vō et effusioibz ē limimētū sup. fron-
tē hmōi Re. succū folioz salicis: et folioz vi-
tis: & folioz mirti: et aquā rosatā: et ifrigi-
dent oia et apponāt frōti cū pāno lini. Et si
miliē fuit ex oibz medicis frigidis stipticis
et stupefactiuis notis dissolutiuis i succis
ifrigidatiuis stipticis: sic ē succ. extremi-
tū salicis et senticis: & ramoz vitis et folio-
rū piri et citonij et virge pastoris linimēta
et emplā. Odozamēta vero sunt sic stercua
asini recēs. Et impletōes ita sunt: implet ei cū
capite cāne a cū capicibz palmarz siluestri-
um: et cū coto papiri. a cū coto reliquoz q.
egrediūt ex plātis. In eo aut q. pūior ē illo
et factz ppe feruorē et caliditatē vehemētē
aut eruptōz arteriaz: necessaria ē flōmia ce-
phalice q. seqtur illā narē minima valde. Et
necessarie sūt vētoze sup. posteriorē pte ca-
piti s. cū scarificatōe leui: et sup. māmilla q.
seqt. eā fiat suspēho e? sine scarificatōe. Et
qñz oz vt extrahat sūguis p flōmiā vsqz ad
sincopi ex cephalica et ex vena spatule q. ē
posteri: qm ē magis vltia q. phibz sangui-
nē eleuari ad caput: ipa nāqz cū ad sincopi

pducit sedat statim: et illō i fluxu sūguis na-
riū vehemētis velocitatis imo oz vt succat i
hora cū sentit vehemētia fluxū sanguis na-
rium et velocitas ei: añq. cadat virt? **S**
si nō fuit velox vehemēter: s. fuit guttatim
et fuit cū poxismo: optebit tūc vt sit flōia
paulatim vicibz pēnuis. Et cū flōmia pue-
nit ad finē sufficiētē: oz vt fiat pmutatio ad
inspissandū sanguēz cū eo qd. ifrigidat ipz:
et cū eo qd. facit ipm turbidū: quāuis nō i-
frigidet cū eo qd. sit sic iniube. **V**etosa vō
sanguis dñanti fuisse nō valet: imo oz i pms
vt flōia p extractōz paulatim minuat: deide
ponat vētoza. Et positio vētozaz sup. epar-
si fluxū sanguis nariū ē a dexta: et sup. splē-
si ē a sinistra: et sup. ābo sil. si ē ab āboz la-
teribz: ē ex nobilioribz curatōibz. **E**t oz ē
vt stringat extrema: ita vt etiā testicli viro-
rū et māmille muliez. Et strictio ābaz au-
riū ē valde vltia: et oz vt amistret embroca-
multū cū aq. frigida. Et qñqz ē necriū: vt se-
deat hō in aq. frigida ifrigidata cū niue do-
nec viridia fiat ei? mēbra. Et qñz necriū ē:
vt caput ei? gipsat cū gipso ifuso i aq. aut
gipso ifuso in aceto: Et vt effundat sup. cap-
ei? aq. ifrigidata cū niue: donec stupefiat.
Et qñz nō iuenit i ipo excusatio a tētis for-
tibz factis ex flore eris: et ab aq. albedaro-
gi cū cāphora. Et a mumia pura ex q. pōde
dauidh vni? fiat caput purgiū. **E**t ad mim?
duenit vt teneat aquā frigidā gelatā i ore
suo. **E**t scias q. qñz viuic hō i fluxu sanguis
nariū vsqzquo egrediāt ex eo vltra. xx. lib.
et vsqz ad. xxv. lib. deide moriet. Et qñz sin-
copis ex q. cadit ē cā abscondendi ipm. Cibi
vō sint illi q. fuit ex lētibz cū sumach a aceto
a agresta a silibz illis. Et case? recēs hūid?
ē ex cibis duenitibz patiētibz fluxū sūguis
nariū: et silr lac decoctū donec igrosset.
Et oua elixata: ei q. ppat ad fluxū sanguis
nariū ppe colerā sanguis sui: cū tñ acetosa
qñz nocet patiētibz fluxū sūguis nariū ppe
icisionē et subtiliatōz q. ē in eis. Et oggato
qd. expientiū extimat q. cēbella gallinarū
sūt ex melioribz cibis imo ex melioribz me-
dicis ei q. hēt fluxū sanguis nariū ex cāu a
pcussioe: vey oz vt ex eis plz sumat: a fiat
in cibis pēnuis. **V**imū aut cōfert inqntū cō-
fortat et nocz inqntū excitat sanguēz: cum
g. idiges ipo inqntū pfortat omis ce ipz pūp
et cū nō ē necriū: neqz fluxū sanguis nariūz
facit casum vtutis pximū tūc nō des ipsuz
in potu. Et oportz vt obseruet ne dimittat-
tur aliqd. descendere ad ventrem: & inflet
stomachum et debilitet pulsum & excitet
sincopi. **Q** si aliquid descendit: oportz vt

vetosa ne
resistat san-
guini dñti
idem cap.
5. de me-
cap. 3. de
A. lib. 5.
practica cap.
71.

Adu. h.
ista dicta
quia mori-
cibus ad-
uenit a
tanta fū-
llacmāto

dum i stōacho pmaneat: euomat et icipiat illud cū sentit ei? descensus ad stōachū: nā si ipz ptraherit: optebit vt fiat clistē: vt velociter egrediat et nō remaneat i stomacho

De regimie eoz q faciūt fluxū sanguinis narium.

Necessitas qñz facit rectum vt fiat flux? sanguis nariū: et pprie in egitudibus cēbz. Et pp hoc antiqui fecerūt instrumētū faciēs fluxū sanguis narium pcutiēdo nasum: et curauerūt plimas egitudines idigētes in sui sanatōe sanguis nariū cursu. Et ex regimie qdē in faciēdo fluxū sanguis nariū: ē omotio fca cū extremitatib? plāte lenis tact? et pprie ei? que nasciē sup lignū squimāti sic flos: et ē sicut araneae tela. Et collio facto ex eo qd ē in supma pte squimāti et mēastro capestri: et facto ex medicis acutis sic cōditi et staphisagria et euforbio pfectis cū felle vaccino.

De coriza & catarro.

Hoc qd egritudines pñicātes sūt in hoc: q vnaqueq earuz est cursus matiei ex cēbro. Verū qdaz hoīm sūt q appropiant noīe catarrī illud qd descēdit ad guttur: et noīe corizae qd descendit ex via nasi. Et qdā hoīes sunt q noīant totū illud catarrū: et noīant corizaz qd descēdit ex via nasi subtile et acutū frequens: & phibens odoratū effusum ad oculū et cutē faciei: et penit? ad anteroīza mēbra faciei: Et catarrus spargit ad palatū et ad pulmōnē et ad meri et ad stōachū: et qñz vlcera ea: et multoties omouet eo appetit? canī? et qñz descendit in neruis vsqz ad lōgin qora mēbra: et qñz gñant ex eo sinances: et pīpleumonia et pleuresis et extenuatio pprie et pīpue cū catarr? est calid? et acut?: & dolores stōachi et flux? ventris: et rasura i testimoz cū est salsus aut acetosus: et gñat ex eo etiā colica: et pprie muscosa q cruda ē. Et cā oīz illoz aut ē caliditas oplonal? ppe aut extriseca ex sole: aut venenis: ā olfactu mediciaz calefacientiū sic musci et croci & cepe. Aut frigiditas oplonalis ppe: ā eueīens extrinsec? ex aere frigido aut septētrione ppe cū discoopit caput ad vtrosqz: pīpue hora q rarificat cēbrū ex balneo: ā exēctio: ā ira: aut cogitatōe: aut alijs. Et qñz accidit ex flōmia rarificatio: q ppat corpus ad recipiēdū calozē et frig? qre accidit catarrus et pīpue p? flōmiā plimā: et silr ex malicia oplonis calide q accidit alicui corpi. Et cū frigiditas oplonal? sit fortis: et figit i ea sic sit in senib?: dī qd ipse nō digerit: nō ipī pueniāt ad vlamū finē in sanitate oplonis

et caliditatis ei?. Et q cēbro frō cū adueit nutrimentū debilitat in senib?: et in hñte dībile cēbrū: qre nō digerit in ipso qd ad ipm penerat pp debilitatē suā: et supfluit qre descendit. Et factus qdē a frigore plimus est q factus a calore. Et hñtes oplionē calidā vehemētī? sūt ppatī ad recipiēdū cās extrinsecas facientes corizā: q hñtes opliones frigidās. Et habentes complexionēs calidas in seipsis plus sunt securi vt ne illud accidat eis ex causis corporeis q habētes complexionēs frigidās. Cerebrum enim frigidū nō digerit illud qd puenit ad ipm ex nutrimento: et nō resoluit qd ad ipm ascendit ex vaporib?. Cōuertūt ergo supfluitates nutrimentī: & pponūtur vapores: sic cōuertit in alembico illud qd ascendit ad ipm excucurbita: qre assidui sunt in ipso fluxus. Et catarr? qdē qñz est grossus: et qñqz est subtilis aquosus. Et qñz ē calis acut? et salsus aut mali saporis. Et qñqz ē calis moridus catiū? Et qñz ē frigid? Et catarr? qdē frigidus maturat febre. Calidus vō nō iuuat febre. Et catarrī qdem et egritudines catarrī multiplicāt cū flat vent? septētrional? & pprie p? austrinū. Et mltiplicāt etiā i hyeme: et ppe cū sūt estas post ipaz septētrionalis pauce pluuiē: et autū? austrin? pluuiosus. Et qñz multiplicāt catarrī in hyeme et pprie etiā i regionib? meridionalib? pp replonez capitū. Inqt ypoē. plumb? eoz q bus accidūt catarrī nō accidit splē. Inquit gal? qm plerūqz q egritudinē hēt in mēbro vno tūc alia mēbra hēt icolumia. Dico. aut fortasse qm ppatus catarris subtiliores hēt huōres: et ille cui? huōres ingrossant nō pparat catarris multū. Et qñ sōda est pueniens catarro addit i eo cū atēctoc.

Signa.

Signū catarrī acuti calidi si ē coriza lis ē rubedo faciei et oclōz: et moridicatio eius qd currit: et subtilitas ei?: et caliditas tact? ei?: et qñz accidit euz eo febris: et nō iuuat ea. Et si ē in gutture: acuitas ei? qd descendit ad guttur: et vehementia adustōis ei?: et attractio ipī?: & subtilitas eius: sentit cū mflatōe qñ ipsum rascat et signat ipm sputum ad citrinitatē declmans et rubedimē: et est hic etiā qñqz oppilatio et nauēitas et omotio acuta. Frigidū aut catarrī signū ē frigus ei? qd currit si ē in naso: et omotio in naso cū tensiōe frōtis et vehemētia oppilatōis et nauēitas. Et qñz significat ipm grossicudo matiei. Et si ē ad guttur frig? ei? qd rascat et albedo ipī? & iuuamentū a febre si accidat.

Cura

Quia catarrhi est comprehensa in accen-
tibus diminutio materiei & oppositi-
one cause facientis abscessus et secti-
one eius. Aut mensuratio eius: a motu ip-
sius ad partem aliam: & accessione prohibiti-
onis eius ex quo forsitan generatur: sicut chalum in naso
et ulcera super nares: a siccitate asperitas gutturis &
tussis: & ulcera pulmonis et quae sequuntur ea: &
asperitas: & omnia ea indigent repulsi-
one fastidii et dimissionem repletionis ex cibo et vino. Et
sternutatio est nociva in principio aduenit catarrhi
et corripit: prohibens materiam humorum praetorum in
cerebro: quod non materiam non cum quod est: & cum hoc ipsa est
hic ad ipsum superfluitates alias: et est post ma-
turationem ultimam iuuamenti valde propter illud quod
euacuat de superfluitatibus maturis. Et oportet quod
ne patiens catarrhum et corripit repleat ventrem
cibus: quod repleat caput eius: & ut assidue
calefactio capitis et elongatio eius a frigore:
& muniat ipsum a septentrio et prope post
austrium: auster enim replet et rarificat: et sep-
tentrionem restringit et exprimit. Et minor potum
aque gelate: neque dormiat in die. Et faciat &
fame patiat: & vigilet quantum potest: quoniam sunt mi-
tium cures. Et incipiat a fluxu ventris: & extra-
etio sanguinis: deinde cum fluxu ventris post
ipsam: bonum est si necessitas exigat ab eo. Et ra-
ro quod est amissionem flomiae et prope in principio
non si non tollere illud propter multitudinem: et melius
est dimittit ipsam et non flomare: dum non accidit
tussis. Si autem tussis est puri sputi: necesse est pur-
flomia levis renouas numerum: propterea forsitan
quod facit necessarias esse iterationes. Et ammi-
stret syrupum de papauere si assuet vigilie: et si
non iucundus: si non sunt vigilie. Et clister attri-
bit superfluitates: & tu leni viam cum eo quod sit
sic aqua ordeii: ut faciat penetrare eas. Et cum in-
uenit cum catarro punctio in mamillis: sicut quod
ma declinat ad latum: fiat quod inceptio cum
flomia et suffumigatio: et quoniam accidit fe-
bris. Et pilule quod ad tussim proueniunt sunt
ad asperitatem pectoris non ad materiam calidam
capitis. Et oportet etiam ut toleret sitim: et frangat
eam amixtione sirupum de papauere et aqua. Et si vo-
lunt ostentare peccatum: tunc aquam ordeii et laurum
Et quoniam cum catarro fuerit tussis non balneetur
Et illi in quo perseverat catarrhi estate et hye-
me pilule cochie sunt ex curis magis iuuatis
Et motus membrorum inferiorum est valde iuuatius ad
catarrhos propter attractionem materiam ad inferiora
Deinde amistra quod narrat ex vaporatibus
et suffumigatibus cum oblatione: ne amistret
super repletionem. Et ille qui assuetus est pati ca-
tarrum: quandoque prohibet aduentum ca-
tarrhi suo subito ad sudandum in balneo anni
aduentum catarrhi. Et oportet secundum om-

nam dispositionem ut regatur cum inclinatione
capitis: et eleuetur puluarum: & non insupinatio
fiat in sono. Materiei autem diminutio est cum ami-
stratione muniificationis capitis. In calida quodam
cum flomia et solone ventris educete humores
calos: et clisteribus trahentibus materiam ad infe-
riora. Et infrigida quod cum medicis soluentibus
fla ex capite: quae sunt eis quae bibuntur: et quibus fi-
unt clisteria. Et ad summum oportet ut minor co-
mestio et potum aqua: et repellat eum omnino die
et in nocte et remouebit. Oppositio autem cause
efficientis calide quod est: ut sit sollicitudo infri-
gendo caput cum eo quod est infrigida frigida
potentia: sicut introit balnei dulcis omni mane
cum est ieiunans: & effusio aqua super extremitates
et inunctio capitis et extremitatum et sumis
et ani et testiculorum et quae sunt in circuitu eorum
cum oleo violato: et amistratione embroce fa-
cta ex ordeo et papauere & violis et camo-
illa: et effusio fortiter infrigidantiu actu super
caput: & declinatio cum cibus ad illud quod alle-
uiat et infrigidat et humectat: & amistratio
mellis rosati omni die: Si frigida est sollicitudo
cum incipit emotio et sternutatio in calefaciendo
caput: & vaporando ipsum cum pano calefacto
usquequo sentiat calorem iam prouenisse ad cerebrum
et quando caput super illam sumas. Et quoniam ne-
cessarium est: ut fiat cum sale et milijs: et quoniam sit
vaporatio cum aqua calidis in fine quo possi-
bile est eas tolerare. Et amistrent in ea embro-
ce materiam resolutiue: et inunctio extremi-
tatum cum oleis calis sicut est oleum anetinum: et olum
camoillinum et salsuginum. Et fortiter illis est ole-
um rutaceum: & oleum de ben: et oleum de lilio:
et oleum laurinum: et inungat eis testiculi: et quae
sequuntur eos et an: et sume: et extremitates
Et caput lauet cum sapone constantinopolitano
Oleum vero inque potes: fac ne caput tangeat:
non si non iueneris excusationem: ita ut idigeas in-
frigidationem fixam: a calefactione: & sit propter euatorem
Et amistrent super caput & frontem linimenta
ex sinapi et costo et silibus: et ablue ipsum cum
aque saponis et silibus. Et ut declinet cum cibus ad
illud quod alleviat et subtiliat: & calefacit: &
exiccat cum hoc ut ex eo limiet peccatum. Et quoniam est
necesse amistratio medicinarum rubificationum: ita
ut in eis recipiant sterco columbinum cum sinapi:
et sic: & metastrum: et guma rute agrestis.
Imo amistratio cauterij. Et ad ultimum cale-
factio capitis: & ipsi exiccatio offerunt: et
expellunt illud quod accidit. Et oportet in hoc catar-
ro ut non ingrediat balneum anni materiam. Imo
amistrent vaporatorem sicce. Et ex eis quae co-
ferunt in eo est odoramentum musci: et silr
inpletio auris ex lana infusa in oleo calido cale-
facto usque ad terminum. Abscessio autem eius sit

canon in
calida
cervorum in
frigida

Permutatio est maxi-
ma novum hum in
plo

Sibi famus et vi
gum in in

pitte cochie valit
tode

cū gargarismis laudabilib? frigidis ^{et spissimis} gelac-
tiuis: sic gargarismate ex aq? frigida: & cū
aq? rosata: & aq? lentis: & aqua coriādi: &
aqua in q? decocti sūt cortices papaueris:
& aq? granatorū. Et frigida q̄de3 ad calidū3
& calida ad frigidū. Et sic limimētū gutturis
cū vino: i quo p̄rita est mirra: & p̄pe i fri-
gido. Et silr retentio auellaz more factaz
ex opio & storace & thure & croco: p̄ter
q̄ deglutiat aqueitatē earū. Et sic siropi
q̄ hnt p̄prietatē i h°: sicut sirop? pur? de
papauere ad calidū. & sirop? de papauere
scūs cū decoctōe i q? p̄rita sūt sic mirra &
crocul & alia q̄ dicturi sum? i antidot. ad
frigidū. Et n̄ oz vt in potu deē sirop? de pa-
pauere: nisi in p̄n° vt phibeat a pectore.
Cūq3 retineat & necessariū ē sputū: nō ē cō-
ueniens iste sirop?. Et sic vapores retinen-
tes amīstrati: ita vt inc̄et in chālasim reti-
nentes vaporē. Et isti q̄de3 vapores sūt sic
vernix ad calidū & frigidū silr. Et sic nigella
ad frigidū vaporata aut odorata: & costus
et & nigella frixa q̄ odorantē ligata in pā-
no lineo sunt iuuatā valde. Et silr suffumi-
gatō oris notata cochia. Et silr vaporatio
vini aut mell sup lapidē molare3 ignitum.
Et ex eis q̄ iuuāt ad illō est suffumigatio
cum thue & xiloloe crudo & vernice &
costo & storace. Tamarisc? aut & rosa ad
calidū: & silr altarbazerh & fabe & ordeū in
fusū in lacte vaccino: de q° butirū est exē-
ctū p̄pe: & zucarū & cāphora & fursur in
fusū in aceto: eis fiat suffumigatō ad calidū:
& silr vaporatō acetī a lapide molari ablu-
to mūdificatō. Equatio aut eētie ē sic am-
mīstratō elariorū & receptō dragagātī aut
gnoz citonij in ore: vt p̄misceat grossitur-
do eorū subtili qd̄ descēdit: & ingrossetur
ea & descēdat & nō descēdat ad p̄fundum
& fiat cū ea facile sputū. Et amīstratō ei3
qd̄ subtiliat illō: ita vt nō noceat sua gros-
situdine & viscositate sua. Et q̄n catarr? est
frigidus: nō est p̄ueniens introit? balnei an-
maturatō3: & si calid? ē: p̄pter illō nō erit
multū malū ymo iuuabit eo. Attractō vō
ē2 ad p̄tez aliā: est sic illō quo vtūc cū time-
tur q̄ catarr? descēdat ad guttur: q̄re exē-
bitur ad nasū cū sternutatōib? & oib? q̄
mordicant nares: & sic illō qd̄ facit oēm ca-
tarrū currere ad inferiora ex amīstratōne
v̄etose sup nuchā. Et silr inclinatōes sup ē-
brocas factas ex odoriferis at̄hentib? ma-
teriā ad p̄te3 nasi. Antecessio at̄ ē: sicut quo
custodiūt guttur & pulmo a nocu mento
suo: & plm e3 ē cū cibis. In calō qd̄ ē cum
inūctōe pectois ex olō violato & acceptō

aq? ordeī cū aq? violaz nutrita & aq? ḡnato-
rū dulciū. Et amīstratō sorbitōis scē ex a-
milo & faria ordeī & fabarū: & cum lacte
mulcto si n̄ ē febris: noc3 ei lac si adest fe-
bris. Et amīstratō electuārioz leniū frigi-
dorū: & siropoz d̄ ysopo frigidorū. In frigi-
do vō fiat inūctio pectois cū olō viol. &
de ben: & amīstratō sorbitōnū frigidarum
leniētū: sic triticū cū melle: & sicut fursur
triticū cū olō amigdalio & melle: & sic p̄ais
cū rob: & amīstratō electuārioz leniētū
calorū & siropoz. Et p̄pe q̄ scī sūt ex yso-
po calorū: & et ysopi ipi? cum storace. Et
pot? aq? cale ē iuuatiū? i catariis maturā-
eos. & expellit ab eo qd̄ seq̄t ipos ex m̄bris
ābelit? maturādo illō qd̄ descēdit & leniē-
do. Et vinū qd̄ n̄ ē p̄ueniens eis. Et q̄nq3
p̄ueit: vt p̄ferat eis h° i p̄n° p2 maturatō3
aut illō qd̄ p̄m̄lurātū ē: ē p̄ueniens. Et oz vt
sit i illa dispōe et̄ ad calidū colicū p̄mixtum
Et p̄guia qd̄ mali odoris phibēt matura-
tōez i subtili i p̄n°. Tractat? secūdo? d̄ re-
liqs dispōib? nasi. De fetore nasi.

Quasi fetoris i naso: ā ē vapores
putridi ascēdentes ad ipm ex p̄ti-
bus pectoris & pulmoīs & stoā-
chi. Aut huōr putrefcūs i circūi-
tu ossiū alchālasim: q̄ si for3 acut? facer3 e-
uenire vlcera. S3 ip̄e ē putrid? fetidi odo-
ris. Et q̄n3 p̄ueit odor ei3 ad supiora: & se-
tiē odoramēto sui: ā huōres putrefacti in
v̄etre: ā i cēbro toto: ā anteriore p̄te cēbri
ē2: ā in ea p̄te sui quā seq̄t nasus: ā putre-
factio & corruptio accidētes ill' ossib? oī-
bus q̄rū curatō ē difficil: ā p̄pter emorroy-
das i naso putrefcās.

Cura.
Oportet vt p̄cedat mundificatō e2 qd̄
aggregatū est ex huōre malo si est i
alio loco q̄ in chālasim & p̄fūdo e2
ymo ē in stoācho & cēbro. Deīde amīstrē-
tur medicie narrate q̄ fiūt ex tētis & cap-
purgijs & insufflatōib? & reliqs. Et tente
expte in h°. Et recti? qd̄ est vt abluatur
nasus āte eas cū vino: deīde ex ill' tentis ā-
mīstre? tenta ex mirra & amomo & acacia
scā cū melle: ā ex amomo: & rosa: & oleo
nardino: & mirra ā mirra cū oleo d̄ neridē
Et tēte pline diūsitatis: facte ex istis medi-
cinis s̄m diūsitatē ponderū. & sūt cipi: et
spica: et rosa et anesrīn: et calam? aromati-
c2: et amomū: et gariofilī et mirt? et aloes
et rosa: et aliqd̄ ex sale diūcte aut separe.
Et tenta infusa i triplicato subtili: sup qm
puluerizet puluis scūs ex gariofil. et cipi3
et ramek: et laudani p̄tib? eq̄lib? Et etiaz
mirti calamī aromatici rosarū siluestrium.

Sirop? de ysopo et electuāri
valet

pot? refectile et unguēt
et mātreat

Rum nō p̄uenit

Ad silm
catarriz

ma dē

& gariof. oim añ. 3. j. mirze gallaz abozum
añ. 3. 5. musci caphoe aboz añ. gna. iij. cli
mie & salgēme aboz añ. kezates. iij. amini
stre ex eis tēta. Et ex caputpgijs: caputp
gium cū succo mēastri. Et meliora caput:
purgia et magis iuuatā ex eis sūt vime a
linoz. ille em nūq fallūt. Et ex expimentis
bois ē vt resoluāt trocisci andazacō icepti
in tiriacha et in vīno distillent ī nasū: qm̄ sa
nā. Et decoctō aderscesā cū vīno odorī
fero ē boā valde: amīstret g^o aliqb² die
bus: et narib² atēbat. Et ex limimētis est:
vt liniaē illō qd est iteri² e² cū colchotar.
Et et folia sambaci terāt cum aq: et liniaē
ex eis nas². Et h^o medicamen karitō et est
mirze. 3. iij. et due terciē. casie lig. 3. j. et se
xta. amomi tātūde² oficiāt cū melle. Et ex
insufflatōib² ē: vt insufflet in eo mēastrū
ipm: a ellis alb²: et ostratū adustū et ex me
dicāie pōcō in fine tentaz. Et vt insufflet
xilobalsamū ī naso. Et ex attēctioib² ī nari
bus ex eis q sunt expte: est decoctio adar
scesaan cū aq ā vīno et amīstret dieb² aliq
bus. Et ex eis q expta sūt in cura ei²: et p
prie cū est ī cēbro ā ī āteriori pte ei² puer
do: sūt duo cauteria a dextra pte calue et
ex sinistra e² corā aurib² q sequunt ad am
bo tēpora: ā cauteriū vnū sup mediū capis

Vlcera in naso.

Quandoq³ gñanē in naso vlcera: ā ex
vaporibus acutis: ā malis: ā ex catar
ris acutis: & sūt ā feridi putridi: ā cruste:
aut vlcera ex bothor: ā vlcera pura: & sūt
ā apparentia ā intriseca. **Cura.**

Quasi est m̄bz hūidi² aure et sicci² o
culo: qre oz vt sit cura vlcera ei² p
xima cure vlcera auris & oculi: oz g^o
vt sint medicie exiccātes vlcera nasi mmo
ris exiccātois q medicie exiccātes vlcera
auris: & vehemētioris exiccātois q medi
cine exiccātes vlcera oculi: vlcera ei² nasi īdi
gent re q sit ī initio euēt² exiccātois. **Amp
pli²** si cā sūt materie currētes: ā vapor es
ascēdentes: tūc cura cū euacuatoe eoz: &
attractōe ipoz ad ptem aliā. Sm q scis: &
ad simū necessariū ē vt exiccet cap: & con
fortet cū eo qd sciuit: deide intēde in na
res. Et scias qd oēs medicie iuuātes ī nari
um emozroydib² & alarnabet ex eis q di
cturi su m² sūt iuuatiet: et in vlceraib² cum
sūt fortia: & pferūt cū mucillagib²: & eis
q silanē ill: don^c limiūt. & pueniūt oib² vl
cerib² leuib² et. Sicca vō vlcera curēt cū
munctōe scā ex cera: cui admixtū ē qntum
ē mediet. is ei² us d medulla cruris vaccini
dissoluta cū aliq^o qd sit sic oleū nenufari:

nū & lirinū. Et pueniēt² apd me ē oleū
rosatuz: & pprie fcm ex oleo onfacino. Et
etiā curet cū mūctōe facta ex oleo viola:
to cū dragaganto: ā pauca spumā phillij: &
malue: & etiā cū tēta infusa ī yfopo: & adi
pe anatis: & cera citrina: & adipe cerui:
& adipe galline: & melle. & et ex adipe &
oleo & mirabolaīs citrinis ā gallis. Et qnz
pferit floia vne in extreitate nasi p² cefali
cā. & ventosa nūcrati: & solō vētris. Vl: nocro
cerū aut ad q currit mā acuta: ā mala feti:
da: cū sit difficil. & necessaria ē euacuatio
Et qnz indig³ solutōe vētris exyeris q sūt
magne: & oz vt assidue eoz ablutō cū ni
tro & sapone: & ppe q cōpatus ē ad ascli
dius. & sapone ppatō ad pstatinū. Deide ā
mīstrenē medicie vehemētis exiccātois: ex
qbus ē h^o. Re. corticuz eris: & calcadis: &
arsenici rubei: & citrini oim añ. pte. j. cōte
ranē: & infūdanē ī felle thauri aliqb² die
bus don^c rubescāt in eo: & amīstret. Et
qnz addunē ī eis amomū: & mirza: & men
tastrū: & ppassiū. & crocus & alumē: oim
añ. ps vna. Et medicamē ruffi exptū. Et ē
vt sumāt cipum: & alumē: & galle: & mir
re: & croc²: & arsenicū: & amīstrenē. Vl:
cera aut vehemētis doloris curāt cū plūbo
adusto abluto & cerusa & merdasengi: fiat
ex eis emplm cū olo rosato & cera. Vlcera
āt bothorosoz cura: sit cū oleo rosato & o
leo mirtino & merdasengi & aq rosata &
pauco aceto: ēplo scō ex eis. Vlcera vō ma
nifesta cū h^o emplō cura: ceruse lib. j. mer
dasengi scorie plūbi adusti aboz añ. 3. iij.
miscēat cū vīno & oleo mirtino. Et ex me
dicis qdēz cōib²: ē vt sumāt gnatū acetosū
& decoquat in vase ereo: donec pueiat ad
medietatē: & liniaē ex eo tēta. Deide amī
stret. Et ex eis qb² curāt: sūt trocisci āda
ron qnz infusi ī vīno. & qnz infusi ī aceto &
aq. Sm q videt. Et ex emplis qdēz bois: est
vt sumāt scorie plūbi & vīnū ver² & oleū
mirtinū: aggregēt terēdo sup ignē leuiter
accensū: & moueāt donec ingrossent & re
suet ī vase ereo. Et plūbū vstū ē ī iudicio
scorie plūbi. Et oz vt amīstret succus ficie
sol² ā cū medicis. qm̄ ē valde iuuatiuus.

IDe cura vlcera q nominant dulcia.
N pñ^o qdē sufficit oleū rosatū solū:
ā ceā & adeps gallinace². Et fortius
illo ē ēplz d cerusa: & pcpue mixtū cū mu
cillagie gnoz citonij. Et si exiccātois addi
tio qrit: poāt ī ipo scorie argēti. Et qnz cō
fert sola cū oleo lentiscino. Cuz aut egritu
do parumper sit fortior amīstret h^o emplz
Re. ceruse libram vnā merdasengi. 3. iij.

plūbi adusti abluti p̄trici cū vīno. 3. iij. fiat
ex eis vnguentū cū oleo mirtino et aceto.
Cū āt egritudo sit cronica et fortis valde
fiat vnguentū h̄mōi. Re. merdasengi. 3. iij.
rute hūide. 3. iij. alumis. 3. ij. fiat ex eis vn
guentū cū oleo lentisciuo et aceto. Et for
tius eo ē illō. Re. draganti et calcātī et mir
re oīm aī. ptes. vij. calcadis. vij. ptes aluīs
iamenī gallarū scorie eris oīm aī. ptes. iij.
thuris ptes. j. et mediā aceti lib. j. et. 3. viij
coquātur in vase eneo donc fiat in sba mel
lis: et fiat iōe limimētū.

De oppilatōne in chaia sum.

Oppilatō in chaia sū est res retēta in ā
teriori pte e2: ita vt phibeat ēnsituz
ex guttē ad nasū: et ex naso ad guttē
Et qñz ē hūōz viscosus et tenax. Et qñz ē
caro nata. Et qñz ē crusta.

Signa.

Hec oppilatō facit nausitatē ita qd pro
hibet supfluitatē exufflatōis ad hoc
vt imbibaī in chaia sū quare scit tūi
cum sem ex ea.

Cura

Svmāe lentis amare. 3. j. castorei. 3. 5.
opij croci amborū aī. cherates vna.
mirre. 3. 5. fiat ex eis pillē. et fiat ex eis ca
putpurgū cū aq sansuci hūdi. Et multoties
qdē idigz dispō opatōe man? et rasioē nasi
cū radio ppo nasi qo possibil ē rasio: rasio
igīe nō cessz donc mūdificet. Et qñ; egre
diē cū rasioe res plīma: de c? sūma mira
biē homo: fortasse ei ssequit medietatē li
bre: si aut n adiuuat fiat illō qd dicē? i ca
emorroiydarum.

Cura.

Ex curis e2 ē vt fiat caputpurgium
et gargarism? cū medicamē h̄mōi d.
coquāt galle p̄trite cū aq gñati dul
cis submerse donec bibat ipm: deinde exic
cent: et cū eis misceat in ea lib. thuris me
dia ā sarcocolle: et omiscea vice alia cū a
qua gñati in q cocte sūt galle: et amistref
faciedo caputpurgū et gargarismū dieb?
aliqb? Et ex eis qb? curat: ē vt ponat i na
re tincar cū cera et oleo. et fiat hō sine iter
missione donec sanet.

Contritio nasi.

Elius et laudabil? ē: vt impleat ite
rius: deinde equat exteri? & extēat
ex eo qo plen? ē paulatī donc eque
tur. Limimēta vō iuuatā in hoc q oz ponē
sup fracturam: sunt parū aloes & croci &
mes & mirre & ramecha & gallia muscata
& lucū armenū & lucū romanuz & malua
laudanū. & limiat cū aq aletil & aq tama
rici: verū nos fortasse reiterabim? resoleoz
h? capitli in libro fracture & iustauratōia
Emorroydes: & albarnabet in naso.

Emorroydes qdem sūt carnes addite in naso
nascēces. Et qñz sūt carnes molles al
be: & n est i eis dolor. Et iste sūt fa
cilis cure. & qñz sunt rubee: aut fusce ve
hemētis doloris. & iste sūt difficil cure p
cipue cum ex eis currit sanies fetida. Et
qñz est ex eis illō qd ē cancer corrupēs fi
gurā nasi. & dolorē faciēs cū extēsiōe sua
vehementi. Et est ille q est fuscū coloris: &
male gñatōis valde in pfūditate sua plu
rima: c? via ē blādimētū sine incisiōe &
rasiōe. Verū inter cancrū & emorroydas
malas distat. Qm caro nata si ē p? egredi
nes in capite & catarros est emorroydes.
Et si n ē hz illō: ymo accit p? claritatē nasi:
et p? puatōz c? ē cācer: & ppe si fuerit ā
te aduētū e2 i cēb? egrediēs mīce et fu
erit pncipiū e2 sicut cicer: ā auellana: & in
ceperit augmētari & acciderit in palato du
ricies. Et cācer qdē vt in plib? ē n hns sa
niē & cursū ad palatū: ymo ē sic? durus.
Et emorroydes qñz elongat: & sūt emor
roydes pēdentes. & qñz elongat adō q ex
naso egrediūt & palato. Et oēs qdēz medi
cine q pferūt albarnabet pferūt emorroydi
bus. Et qñz necessariū ē vt frangat earum
virtus.

Curaciones.

Quecūqz illaz sūt ex diuisiōe pma: in
cidunt cū cultello puo. deinde radūt
cū rasorio multū. Et q sunt ex diuisi
one secūda: meli? ē vt coqñt aut cū medicā
nis qd dicuntur sum? aut cū igne cū cauce
rio puo subtili: & incidat cū rasorio extē
do qd in naso ē ex additōi b? & supfluita
tib? Et meli? qdēz rasoriū ē illō qd est vt
embuba. deinde ifūdāt i nares p? illō acetū
& aq. Qz si meliorē p? ipm ābelit? & reo
ueat oppilatio: bonū est. Et si n: tunc iā re
manēt ex eis in pfūdo reliq: tūc g? neces
sariū est: vt amistref serza filosa: & ei? mo
dus ē vt sumāt fila ex capill ā sera: & ligēt
ita vt ligatā illa fiāt: sic serza hns dentes.
Et imittat i acū de plūbo curuatā itromit
tēdo p narē: donc egrediat ad palatū: de
de sercet cū ea residuū carnis extēdo eam
ex duob? latib? sic fit cū serza: deinde acci
pe ēbubā ex plūbo ā pēna & volue sup eā
pānū: & pulueriza sup eū medicinas emor
roydas: sicut medicam de cartis: & medica
mē andaron: & reliq q dicem? p? & intro
mittem? ipam i nasū vt remaneat loc? an
belit? aptus. Et qñ sit rasoriū sicut lima:
sz ē vt ēbuba possibile ē: vt cōseqē eo vo
lūtas ex mūdificatōe. Et qñ amistrant in e
morroydib? istrumētuz incisionis & abrasio
nis & medicie corrosiue: oz vt sternutetur

p² illō: donec destruat^r omnis putredo & ferra^{ta}. Medicīe vō q² curat^r ille q² ex eis leues sūt: sūt sic tēta scā ex cortice gⁿatī cō trito cū aq²: don^c p²ficiat^r: & amīstret^r illō si ne cessatōe. est ei exptū s³ ē tardī iuuamētī. Aut tēta ex vsnen vīdī pura: ā ex pulpa coloqⁿtīde ā ex nuce cīp²si cū aliqⁿto sicu um: amīstret^r aliq²b² dieb². Aut tenta submersa ī succo ozīmī solū: ā submersa ī succo e². deīde puluerizet^r sup ipaz succ² eius ā ī vīno & puluerizet^r sup eam tritū ozīmī. ā ex p²gelato aq² vīsiq² gⁿatoz p²ritoz cū cortice & pulpa: ā tēta cū melle & oleo ro sato iterata ī die aliq²b² vicib²: ā īsufflatio ex arsenico & calcāto p²rit² cū aceto & exic caris. Medicīe vō q² ille curant^r q² cronice sūt: sūt tēte & pulueres: & vnguenta scā ex eis q² sūt sic anetū et mirra et es vīstū & cortices eris & radix lili² albi & calcan tū & colchotar & atramētū & nitrū: fiant ex eis cū vīno ā aq² ozīmī ā aq² āboz gⁿatoz cū pulpis & corticib² tēte: ā īsufflatō: nes amīstret^r. Si at n² p²ferit sit tēta ex h²mōi aq²s: sup quā puluerizat^r res plīma ex calca dis & colcotar & alcali & flore eris & a² mēto & aluīe s³ q²litatē. Et recti² q²de ē vt amīstren^r p² īcīōnē: si vō illō n² adiuuat eē amīstret^r alkalidicon. Et iā dcm ē q² sem serpētarie sanat emozroydas nasi. Et si fue rint cācrose: tūc exp²mat^r vua q² ē sup extre mitatē luf serpētis: & ībibat^r īde lana & ī tromissa ī ābas nares destruet carnē addi tā & cācrū. Albarnabet vō ē recti² vt cuē tur cura man²: & illō q²de p² dīmīnutōem replōis a corpe & a capite: si at fuit leuis amīstrabis ex medicīs vlcery: medicīnas fortes sic īsufflatōz scā ex aluīs & mirre ābozū aⁿ p²te. j. colcotar gallarū ābozū aⁿ p²te media: sufflent^r ī ipō aut fiat ex eis tēta. Et medicāmē q² Gal² elegit ē: vt sumatur aq² duozū gⁿatozū exp²sozū cū corticib² & pulpis suis & decoctozū decoctōe pauca deīde reponat^r ī vase plūbi: deīde sumanē scofe: & p²teranē tā diu don^c fiat sic massa: & ībibanē ex tāta qⁿtitate succi ābozū gⁿatozū qⁿta fiat lenes: deīde fiat ex eis col liria lōga: & ītromittat^r ī nasū: & dimittat^r ī ipō. p² q²escat ī q²busdā horis: & exēhan tur a naso & līmat^r nasus tūc & palatū cuz succo ābozū: & p²seuerz fm h²o regimē: ē ei iuuatiū vlcery et emozroydarū ex eis q²de iuuamētis ē q² ipm n² efficit dolorē d² q² sit curand². Et qⁿz aggregat^r illō ex trib² gⁿat is. pōtico & dulci. & acetoso. Si g²o emoz roys fuerit dura addatur ex acetoso. Et si fuerit plīme hūiditatis addat^r ex pōtico &

acetoso. Quidā vō eozū q² p² Gal² fuerunt addiderūt qⁿz ī ipō parū colcotar & salio armoniaci & flozis eris. & ex eis q² p²ferunt eis ē medicāmē citrinū: & medicīne acute corrosione iparū sufflate ī ipō. Et qⁿ apat^r dimittat^r don^c q²escat: postea amīstret^r cera & oleū: & mel. deīde īmouet^r īsufflatō: p² remouet^r dimissio sine cessatōe: fiat illō do nec cadat. Et xilocaracte n abarie hūide iā expte sūt. Nā cū ipē īplenē lana: & ītro mītut^r ī nasū corrodūt albarnabet: sic cor rodūt verrucas. Et nux cīp²si ē iuuatiā eē. Et ex eis q² expti sum²: ē vt terat^r a²mētū vī ride sic alcosol: & sufflet^r ī naso mane & se ro: sanat ei. Et qⁿ abscoīd^r albarnabet: tūc ex medicīs retinētib² sāguimē e² ē lutū īfu sū cū aq² frigida: ita vt fiat lutū grossū: et ī frigide² valde et līmiatur eo nasus.

De sternutatione.

Sternutatō ē mot² p²pus cerebri ad expellēd² hūōrē: ā māz aliā cū auxilio aeris narib² attracti subito p² viā nasi et o ris. Et sternutatō q²de cereb² ē sic tussis pul moīs: et eis q² sequūt^r ipm. Quidā at extia² uerunt q² cēbrū n² redit ad sternutand²: n² qⁿ p²utit^r hūōr² nociuus ī aerē: et exēbit eū cū aere narib² attracto. et illō n² est necm: ymo n² īdigz aere ī h²o n² vt sit corp² plenuz aere c² attractio ad p²te hūōris sit p²tinua. Cū g²o p²mit^r aer tot² motu lacezozuz p² etozis et velamīs laborioso: et expellit^r ab interiorib² ad exteriora: cogit cū festinati natōe ptes suas lōgiores ex p²ctore ad exi tū: et ē adiut^r ad expulsiōnē et ad victoriā: am: q^m ipm comitat^r p²motio aeris q² sequit^r ipm: et adiuuat vtutez expulsiuā ad incide dā māz: et expellend² eā. Et sternutatō qui dez ē nociā valde ī pⁿo catarrī et corize p² pter necessitatē q²eris: quā h²z hūōr ī q² qⁿ tur maturatō. Et qⁿz multiplicat^r ī febrīb² et eis silib² tantū q² deīcit vtutez: et replz cap² supfluitatib². et qⁿz excitat ī febrīb² scorbomiā: q²re oz vt sit festinatio ī rēctō ne e²: vt n² attrahat singulē nocentēz p²mo tōne sua. Et sternutatō q²dez ē q² accit ī pⁿ cīpio p²oximozū febrizum. Indī vero extia² mauertunt: et non excessezunt vt ritatez: q² conuenientior situum capicis sternutantis ī eo est vt sit ante ipm non inuens oppo sitionem forme: neq² sit cōuersum. Non g²o consequetur eum malicia. Et sternutatio quidē est ex reb² magis iuuatiuis ad exic candum caput. cum materia aut est pauca que expelli pōt: q²muīs nō sit matura: ā est vētofa. quāuis sit plīma. aut est vaporosa. Nā sternutatō ē ex rebus magis valētibus

*Sternutatio
rio / n
significat
est loram
signum*

ad repulsionē vaporosam in capite: aut est
grossa q̄ nō ē digesta. Si autē est plus hoc:
tunc significat fortitudinē cēbri. Et ppter
hoc ille cuius mors ē p̄xima non pōt ster
nutare. Et ille cui ex eis exhibent ea q̄ ster
nutare faciūt: et nō sternutat: non sperat
ut sanet vnquā. Et ip̄a ē ex eis q̄ adiuuāt
ad expellēdas supfluitates retētas: et faci
unt partū facile et egressionez secūdine: et
sedat grauitatem capis. Verū ip̄a nocet ei
in cui⁹ capite est mā q̄ indiget q̄ete ad hoc
ut maturet: et ut nō calefiat illō qd̄ seq̄t eā
et nō moueat timēdo qd̄ attrahat ad ip̄az
ad aliud ab ip̄a. Et ip̄a etiā est nociua ei in
cui⁹ pectore est mā plima aut cruda.

Medicīe p̄hibentes sternutatōnem

Ex eis q̄ p̄hibent sternutatōz sunt o
leum rosarū et oleū de salicibus q̄ ve
hemiter sedant eā. Et q̄qz p̄hibetur
si sorbitio cala sorbeat. Aut balneē caput
cū aqua: et effundat oleū calidū i ababus au
ribus. Et resupinatō sup pu' umar calim po
sitū sub collo et odoramentū pomorum et
nefrin. Et silr odoramentū spōgie marine
est ex eis que abscondūt eā: & cogitatō &
solicitudine eorū p̄ que remotio fit ab eā: &
p̄ez que ip̄a abscondit. Infantes vō iuuan
tur eo qd̄ fluit ex renib⁹ sanis positis sup
ignem & assatis: & sumunt anteqm̄ coqn
tur. & accipiat illō qd̄ currit ex eis: & na
ribus sugitur: aut sit ex eo caputpurgium
Et ex eis que ip̄am p̄hibent est vehemētia
tolerātie in ip̄a & ut retineat: & est medi
camen sufficiens ei qui est debil. Et ex eis
q̄ p̄hibent ip̄am est fricatio oculi & auris:
& extremitatū & palati & fortitudo oculi
& vehemētia ei⁹: & eructuatō & palpitātō
aspect⁹ ad supiora: & inuolutio & pmuta
tio & inunctio lacertoz cū oleis huicetā
tibus: & p̄prie lacertorū mandibularū. &
p̄cipue pfundatio in somno & timor exci
tatōnis p̄cedētis: & cautela a puluere &
somno.

Sternutatōnem facientia:

Vnt ellebor⁹ al. & castoreū: & cōdi
li: & pip: & sinapis: aggrega ea: aut
singulariter accipe. Et cū pēna appo
ne ea i naso. Aut accipiant p̄retrū & gal
lia cōtrita: & ruta siluestris: & aloes: & ex
eis fiat limimentum. Leuia vō sternutatōz
facientia sūt opium q̄ odorat: & stipites al
bedarogi: & aristologia: & rosa cū suis pil
Et ip̄a ē ex eis q̄ faciūt sternutare calefcōs
Et limimentū iterioris pris nasi ex medica
mie sternutatōis puocatia: recti⁹ ē q̄ isuf
flatō ei⁹ i ip̄z. De cura rez cadētū i naso

Ernutz hñs illō cū aliqb⁹ medicinis
& intromittant in os ip̄i⁹ & narē sa
nam Cūqz sternutauerit egredietur
ex ea res. et ista sūt q̄i ex eis: quoz relacō
p̄cerit. De exiccātōne nasi.

Quandoqz fit ppter caliditatē: & q̄qz
ppter siccitatē vehemētē: & q̄qz p
pter humorē viscosū quo exiccatur.
Et curatō vniuscui⁹qz eoz ē manifesta: &
res magis iuuatīa in ip̄a: sunt olea & succi
frigidi & hūidi. Et extractio hūoris si fuit
post lenificatōz ei⁹ cū aliquo oleo aut suc
co: ita ut non egrediatur illō ei⁹ nō querit
egressio. De puritē nasi.

Quandoqz fit ppter vaporē calidū: &
ppter catarrū calidū si est. aut fit p
pter catarrū fortis cursus q̄muis sit
frigid⁹: & q̄qz fit ppter bochor. Et q̄qz fit
ppter motū fluxus sanguis nariū: Et est ex
signis crisis. Et ex signis variolarū & mor
billi fm q̄ scies i loco suo. Et cura vniuscui
usqz eoz ē cū eo qd̄ scitur ex p̄ncipiis fa
cilis. Fen. sexta d̄ dispōib⁹ oris & lingue &
ē ēctat⁹ vn⁹. De anathomia oris & lingue

O S ē membrū necessariū ad hō
ut pueniat cibus ad cōcauita
tem inferiorē. Et coicās in hō
ut pueniat aer ad p̄cauitatez su
periorē. Et cōfert in expulsioē

supfluitatū aggregataz i ore stomachi cuz
clongat: & fit difficilis eaz expulsio ad in
feriora. Et est vas vltē mēbroz loquutiōis
i hōie & vociferatōis in reliqs aialib⁹ vo
ciferantib⁹ exufflatōe. Et lingua q̄ est mem
brū eius: ē ex instrumētis cōuersionis cibi
masticati: & incisio vocis vel extractō lite
rarū: & ad ip̄am p̄inet discretō gustus.
Et cutis supficiē ei⁹ inferioris est p̄tinua
vl p̄ducta cū cute meri: & interiore p̄te sto
machi. Et cutis strata ē diuisa i duo media
corā p̄missura neruali. Et int̄ illa duo ē cōi
tas i ligamētis & p̄tinuatōe. Et tu iā sciu
sti lacertos ei⁹ motiū & sēnibīlē. Et melior
liguarū fm potētiā bñ loq̄ndi est illa que
p̄mēsurata est in lōgitudīe & latitudīe sua
que est subtil' apud extremitatē suā exteri
orem. Et q̄n lingua est magna: & lata val
de. aut parua sic spasmata: habēs eā non ē
potens loq̄. Et substātie q̄de lingue est ca
ro mollis alba quā cooperuerūt vene pue
intrātes sūguīes rubee ex colore ei⁹: qua
rum alie sūt vene: & alie sunt arterie. Et i
ip̄a sunt nerui plures p̄cedētes ex neruis
quattuor venientibus ad ip̄am quos iā di
ximus in anathomia neruoz. Et in ip̄a est
ex venis & neruis vltra q̄ credatur esse

*hic ponit anathomia
oris q̄m ad vltimū
et iuuamenta*

*hic ponit anathomia
lingue q̄m ad
vltimū p̄ncipales
p̄ q̄ est vltima
q̄m ad vltimū
lingue q̄ est locuta*

*Hic ponit anathomia
lingue q̄m ad
p̄t molles et habet
a cat q̄ de iuuamē
membra cap⁹ q̄*

in suo fili. Et sub ea sunt duo orificia quae am-
bo ingrediuntur stilus: et sunt fontes salivae: quae
ad carnem perveniunt glandosae quae in radice est
& nominantur generatio salivae. Et ista duo fon-
tes nominantur duo hauritoria salivae perservantes
rorem linguae. Et pāniculus quod est in circuli
tu est ductus cum pāniculo totius oris &
usque ad merum & stomachum. Et sub lingua sunt
duae vene magne: virides: ex quibus procedunt
vene plures & vocantur duae raurae.

De egritudine linguae.

Quandoque accit linguae egritudines faci-
entes nocumētum in motu eius: aut ita ut
destruat aut debilitet: aut mutet. Et
quoniam accit ei accidētia faciētia nocumētum ei
in sensu tactus & gustus: ita ut destruat aut de-
bilitet. Et quoniam destruit unum duorum sensuum
est sine altero: sicut gustus sine tactu: propterea
quod egritudo potentia habet euacuandi nocumen-
tum cum debilitate duarum virtutum. Et egritudo
quoniam quod est malicia operis: & quoniam est officia-
lis aut ex magnitudine aut putate aut corruptione si-
gure aut corruptione situs: quare non dilatat pus-
neque restringit. aut ex resolutione singularis operis
Et quoniam est egritudo operis sicut unum apertum. Et
quoniam est nocumētum in ipso ramo nervi quod est ei
proprius. Et quoniam etiam ledit cum coitate stomachi.
Et quoniam per coitatem pulmonis & pectoris.
Et linguae quod est operis quoniam signat ex parte sa-
poris vincētis in ea: ex eo quod sentit filis aceto-
sitati aut dulcedini aut insipiditati aut amaritu-
dini: aut abominatōi gūate a putredine: aut pon-
ticitati aut stipticitati. Et tamen significatio
ex eius colore & ex eo quod invenit ex sapore quoniam
pertransit ipsam usque ad egritudines plures alio-
rum membrorum rubedo namque eius & proprie cum a-
speritate signat aperta sanguinea in partibus capitis
stomachi & epatis. Et albedo ipsius quoniam signat
frigorem stomachi & epatis: & duntaxat flegmatis
in capite: & quoniam signat yctericiā si color corpo-
ris est diversus. Et sapor est signat humorem do-
minantem in corpore toto aut stomacho & capite.
Et quoniam significatio est habet ex parte humidita-
tis & siccitatis suae. Et siccitas quod est sentit
habet duos modos: quorum unum est cum claritate
superficie linguae & hoc est siccitas levis. Et se-
cunda est cum cursu humoris profundus viscosus
quod est in ipsa: quae calor iam exsiccat: & hoc non
signat siccitatem in substantia eius: ymo humidita-
tem viscosam aggregatam in ea aut ex catar-
ro aut ex vaporibus grossis spissis. Et hoc est
ex eis quae faciunt errare medicos: quod non cognos-
cunt ex infirmo dispoem exsiccationis oris:
non enim discernunt inter modum quod est ante
ipsam: & inter eam. Et asperitas quod est sequit
siccitatem: & planities sequit humiditatem. Et

quoniam significatur linguae dispoem ex dispoem motus
est apud loquaz. Et ex dispoem detumitōis
eius & leuitatis ipsius. Et ex dispoem grossicie
ipsius ita ut minuat omni hora & gūet motus
eius: & significat replem sanguis aut humidi-
tatis. Et quoniam significat est dispoem ex apertibus
& foribus quae accit in ea. Et tibi quod est pos-
sibile erit exponere modos significationum ex
hac acceptōe: postquam comprehenderit principia
vltima iam praeterita: & particularia quae ostendi.

Curatio linguae.

Quandoque est curatio eius cum coitate
quam habet cum capite: aut stomacho pro-
prio quod rectificat ab eo. Et est ex eis quod
rum unumquodque sciuit in suo casu. Et quoniam est
curatio ipsius cura propria cum potestibus euacu-
antibus fluxum ventris quod sunt magis iuuat
quod illa quae vomitum faciunt & quae promutent co-
plexionem: aut stipticis: aut resolutis inci-
sivis subtilitatibus: quarum cum bibunt virtutes
ad ipsam perveniunt. Et opportunius quod est bi-
bunt humorem post cibum. Et quoniam curatur col-
lutibus oris: & fricationibus: & gargaris-
mis: & oleis retentis in ore: & pillis pre-
tis in ore factis ex speciebus quae habent virtutes
praedictas secundum necessitatem. Et melius quod est
ut sumantur compresse: & oportet ut caueatur in am-
pliatione medicinae oris & linguae cum fuerit
ex genere earum quae nocent gutturi & pulmoni:
ut non accipiant aliquid a cursu earum ad ipsam.

De corruptione gustus.

Nocumētum in gustu ex mo-
dis tribus notis. Et totum illud quoniam
est cum coitate: & quoniam est propter egrit-
udinem propriam ex malicia operis: aut egrit-
udinem officiale: aut commune & signat per illud
quod innumum.

Cura.

Quia eius si est cum coitate: est ut cogno-
scas dispoem cerebri: & rectifies
eam cum eis quae te docuimus in casu egritudi-
num cerebri: aut dispoem stomachi. Et tunc si cau-
sa fuit repleo: & humor malus oportet ut
euacuetur. nam si fuerit acutus: euacuetur cum eo
quod sit sicut vera pigra: aut pillis cochleis: &
pillis factis ex scamonea: & pulpa colophon-
tiae: & sale naptico. Et si fuerit grossus:
tunc oportet ut euacuetur cum veris: & ampli-
stret gargarismata decem in casu mollificationis
linguae. Et cibet patiens cibis acutis sicut cepis
& alleis & sinapi & aceto.

De mollificatione linguae & gūitate eius:
& destructione introitus in sermonem.

Ingue mollificatio est ex summa spem no-
cumetorum linguae praedictorum in eis quae pre-
terierunt. Et causa quod est nota: quoniam est ex

Adverber quod lingue operis
tria aduermum accit
sicut est ablatio minoris
et corruptio et bi gūa
alig^o auferitur omnino
loquax ut in multis
alig^o minorat sicut
in illis qui gūph
exprimuntur & difficultat
alig^o corumpitur sicut
in trahis et oleis

6. 71 74
humiditate sanguinea aut aquosa. & quicquid est
propter causam primam in cerebro. Et quicquid est propter causam
in lacerto mouere eam: aut ramo veniente ab
ipso ad eam. Et tu scies quod fit cum coitate cerebri
& quod fit absque coitate ex eis in quibus inueniuntur di-
spensatio in reliquis membris acquiruntur in cerebro sen-
su & motu. Et quicquid signat quod materia sit sanguinea
rubedo lingue & caliditas eius. Et quicquid signat
quod materia sit subtilis aquosa multitudo cursus salie
ne subtilis & paucitas iuuamenti ex resolutione
& iuuamenti ab eo in quo est stipticitas. Et quicquid
puerit mollificatio lingue: ad hoc ut puer loquatur
languis: aut fiat difficilis: aut alteretur. Et ex ea quod est
est albescentia & albescentia. Et ex pueris quod sunt
quodammodo defectus quorum a locutione plaga
tur. Et ex eis quod est quod vultu tata in locutione
sua. Et est aliquid cui cum accit egredo cala sol-
uitur lingua eius propter liquificationem humiditatis
anexe cum lingua retente in radice nervi eius. &
propter humorem sit puer albugina. & cum sit ado-
lescens: & tepere humiditas eius sit loquens expe-
dite.

Curatio.

Oportet ut mundificetur corpus cum vera
morte: deinde cum veris maioribus. deinde
deinde deinde ps capitis cum medicis sibi
propriis. Et si extima quod cum humiditate dicitur
sanguis: flomem vene lingue: & ventose me-
tum. deinde curet cum gargarismis: & fricati-
onibus lingue: & assiduatio motus eius per eua-
cuatores. Et tu quod est in sciuiti duo prima cap. in
regime egredimur capitis. Medicie autem pro
loco: quod sunt in plin eis: sunt ille qui sunt cum re-
solutione icisuiis & subtilitatis. Et gargariza-
tio cum aqua eorum: & emplastrum factum cum eis: & sunt
hic origanum & albasce & sinapis & piretrum
& cortices radicis caparis. ymo hic sinapi
& codisi: & totum illud cum eo quod sit hic alium
& acerum squilliticum. Et quicquid iuuat ex fricatione
lingue facta cum sale armoniaco & cum zimibere
& cepe: ita ut ex ea currat salua plima.
Et oximel squilliticum quod amistrat ad garga-
rizandum. ad colluendum os fert valde: & aco-
rus est bonus mollificatio lingue & gurgitatio eius.
Et quicquid mollificatio sit vehemens & prohibet lo-
cutionem: tunc sumat aliquod euforbium & codisi
& assidue fricatio lingue & radicis eius cum
ipsis. & os ut ponant ista medicie & eorum si-
miles super collum eius: & quicquid sunt ex istis medi-
cinis & similibus eis pille prefecte cum eis qui phi-
beant eas a velocitate resolutionis. hic est lau-
danum & dragagantum & guma pini & gum-
me viscosae. Descriptio pillarum quae retinent in
ore sub lingua perferentes mollificationem & casum
eius glutinis albat. 3. ij. & ase fetide. 3. j. fiant
ex eis pille: hic cicer: & teneantur sub lingua
Et ex eis qui extra sunt in hoc est gargarismum

ex sale armoniaco & pipe: & piperis: & sinapi:
pi: & baurach: & zimibere: & staphisagria
& origano: & saluco: & sale naptico: teruntur
& cribellantur: & fit cum eis gargarismum in aqua
calida diebus quinque. Et ex ellectuaris quod idem
dixerunt ad hanc rem utilia. est ellectuarium eius
descriptum est hoc. Cimmi nigri cimmi ca rme-
ni: cinami grossi: sal modicum oim an. aur. 5. pi-
peris logi gna centum pipis gna ducentum
zuchari sextaria octo. Sumat ex eo omni die.
Et cum resolutio non valuerit: & extimaueris
quod humiditas sit subtilis & currens: adiuvata te-
cum resolutione stipticis hic adarselab amixtum
cum rosas: & hic est flos squamati cum spodio.
Et multoties quod fert ei fricatio lingue cum
acetosis stipticis. Ipe ei facit vehemens cum
resolutione salie & esu eius in acetositatem
hic lac acetosum & hic succus fructuum qui non sunt
maturi. Et quicquid puer tardat ad loquendum: oportet
ut assidue motus lingue eius & fricatio ipsius
& currat salua ex ea. Et fert in ea hoc prope
quod amistrat in fricatione eius mel & salgema
& oia quae deca sunt in cura cure humiditatis lin-
gue. Et ex eis qui mouent linguas eorum & sol-
uunt eas: est violenter facit eos loqui.

Spasmus lingue.

Quandoque fit spasmus lingue ex humidi-
tate viscosa tendente lacertos eius in la-
titudine. Et quicquid fit ex mellea strigente. Et
quicquid in egredibus acutis accit spasmus in la-
certo lingue in via exiccationis & siccitatis
Et spasmus etiam quicquid fecit apparere nocumen-
tum in sermone.

Curaciones.

Non elongat cura spasmum lingue in canone
a cura spasmum vltis prode in fen prima h
libri. 3. in via propria cura eius est: scilicet
quod accit ex suma illi sunt vaporatores radi-
cum colli cum eis qui sunt hic camoilla & corona-
ria & fassafa & sansuc & anetum: singilla-
tim ad iunctum. Et sili gargarismi cum oleis eo-
rum: & impletio oris ex aqua earum in eo spacio
aliquo & sint tepide deinde retentio earum in eo
spacio aliquo. Et amistratio collutionis oris
facte ex oleis calidis et dulcibus resolutionis:
et semibus hic fenu grecum et qui sunt ei filia. Et
quicquid sunt in febribus sunt olea amistrata sicut
violatuz et oleum de cucurbita et alkerua et
salicibus tepidum. Et os ut embrocen loca pro-
dicta cum aqua tepida et succis humidis et te-
pidis.

Magnitudo lingue.

Quandoque fit magnitudo lingue a san-
guine durante. Et quicquid fit ab humidi-
tate plurima flegmatica mollificatio
exiccatio. Et quicquid magnificat plimum: ita
ut egrediat ex ore et non capiat eam os. Et
humorem quod magnitudinis resolutionem singulare

fecim? i ca° apostematib? ppter illd qd ei p
priu est ex ditteretia. **C**uratio.

Anguinea qd em et fca ex materia ca
lida curat si assidue e? fricatō cum
incisuiis acetosis et stipticis sicut ri
bes et acetositas citri. Et facta ex huīdita
tibus si assidue fricatō e? cū sale armonia
co et sale cū cepis et aceto p? euacuatoēs:
aut accipiat zinziber et piper et longuz pip
et salgēma: terant bñ et frice? lingua cū eis
qre reuertet ad mēsurā suā: et ingredietur
qd ex ea exiuit. Et mollificatō qd ē ligue cū
accit pueris: sufficit in ea sollicitudo custo
die: et abatio ex passeribus et volatilib? a
bulatiuis. Quidaz homo iā vctosus? fuit
et pcellus ē cū scalpelo vil? nerui in spōi
lib? pāniculi pūcti cū lingua: qre mollifi
cata ē ligua. **D**e adbreuiatōe lingue.

Vandoq? accit pūuatiōe ligamēti
qd est sub capite ligue et extrema
ti eius adbreuiatō & nō pmitit lin
guam dilatarī. Et qñz accit fm semitā spaf
mi.

De ea qdem q fca est cā spasmī: iā dī
ctum ē. Eius vō q fca est cā adbre
uiatōis ligamēti cura est incisio illi?
ligamēti ex latere extremitatis ei? parūp: &
succurrere loco cū draganto adusto vt ab
scidat sanguīez ei?. Et sūma q necessaria ē
ex incisione e? in solutōe lingue: est vt rfle
ctatur ad supiora palatī. & nō egrediat ex
ore. Et si nō audet incidere ipm cum ferro
pauēdo & timēdo effusionē sanguīs plimi
trāseat ad hoc vt intromittat sub ligamen
to acū cū filo: & dirūpat absq? incisione:
& ponat sup mbrū q phibeāt aglutinatōz
& sūt medicīe cauterizātes attractiē. Et si
subtiliat in incisione e? cū cautela venarū
que sūt sub ligua ne adueniat eis icisio: n
adueniet cursus sanguinis plurimi.

De apostematibus lingue.

Vandoq? accidūt ligue apta calida:
& apta mollia flegmatica: & apta
dura: & cancer. Et sig oīm illoz ma
nifesta erūt cū redierint ad illd qd dictuz
est in signis apatum. Et qñz apta ligua p
pter potū venenoz: sicut fūgoz & opij.

Cura.

Apostemata qdēz calida curāt i pms
cū flōia & solutōe vctris: & illd me
lius ē in apatibus ligue q vomitus
& qñz nō excusant a flōia venaz q sunt sb
lingua. deinde teneat sub ligua sua cuz est
pncipiū oz succū endiuic: & succū lactu
ce ppe: & succū solatri ppe: & lac acetosū
& aquā rosatā: & aquā in q decoctē sūt ro

se & succus virge pastoris: & frice? cū p
siciis huīdis: qm sunt vehemētis iuuamēti
ad illd. Si aut nō resoluant & nō aperiant
indigent ad vltimū maturatiuis rfolutiuis
qb? fiat gargarism? sic melle cū lacte. &
sic ē decoctio radic lilij: & sic decoctio ficuū
& fenu greci & decoctio passulaz et fenicli
& potus yere pigre. vt soluat mā ab ore
stomachi. Et sint cibi ex genere eoz q ma
turent & resoluāt: sicut illi q sūt ex caulī
bus & atriplicib? cū oleo sisamino. Et si a
periant amistrē stiptica i ore: sic decoctō
sumach & mizti & lentiu: & folioz oliue:
& vinū ponticū. Et qñz valet ad illd vn
guentū factū ex succo solatri & oleo rosa
to & lentib? excorticatis & rosis. Si at a
postema est molle flegmaticū: tūc cōfert ei
& apati calō in q° est vltim? stat? ei?: vt
oburat radic fenicli & anectat ei. Et qñz
in hmōi sūt caputpurgia & i qbusdā apa
tib? calis in qbus est grossitudo cuz hmōi
medicamē. Re. croci & yere pigre aboruz
añ. ptē. j. caphoze musci aborū añ. terciā
pris vñz zuchari tabazet ptē. j. & s. resol
uant ex eo totū pōdus dauich vñz i lacte
puelle: & fiat ex eo cappurgiaz. Inqt Gal.
apata fuit ligua cuiusdā hoīs apate magno
qui erat sexagenari? & nō fuerat puerus
floodari: qre nō flōauit eū. sed feci eū potare
pillas cochias: & vt lingua ei? muoluere?
emplis frigidis volui: sed ipe erat stult? i
obediens medico suo. Vidit itaq? in visioē
in illa nocte: vt teneret in ore suo succū la
ctuce: qd & fecit: & sanat? est integre: &
fuit pueniēs illd & mirabile. Qñ si apa fuit
durū: tūc oportebit vt subtiliet regimen:
& cib? fiat bon? & euacuetur humor cuz
yeris magnis pōcīs i capitlīs pōcīs: & amī
strē gargarismata subtiliatia: & teneat in
ore infusio fenu greci: & decoctio e? cū fi
cub? & gnoz lauri cū passis mūdificatis.
& teneat i ore lac mliebre & asinimū & cap
nū: & ē decoctō dactiloz & ficuū cū vino
dulci: & vino d vuis: & cū melle casie fistu
le & assidue leificatōz naē cū eis q sūt vt
yere pue & casie fistule. **M**ichael i locutōe

Am dixim? qdaz q oportuit dici de
ea in pñ° mollificatōis lingue. Nunc
āt dicam? qd caras et reliq nocumē
ta loquutōis: qñz sūt ex nocumēto in cere
bro: et in pñb? nerui veniētis ad linguam
et mouētis eā. Et qñz sūt in ipō ramo et
qñz sūt i lacerto ipo. Et illd iō: qm alkael
ā ē spasm? ā tetan? ā duricies ā mollifica
ā adbreuiatō ligamēti: ā nodatō ā plaga cō
solidatā: ā apa durū. Et qñz sic illd sic scis

ex humiditate secundum plurimum: & quoniam fit ex siccitate. Et quoniam fit nocumētum in locutione ex parte apertum: aut ulcerum accidentium in lingua et partibus eius. Et quoniam accidit propter siccitatem propter expulsioem supfluitatis ex cerebro ad nervos et in febribus acutis: propter exiccationem earum. Et quoniam est lingua in hoc tumefacta spasmata et est rarissimum: et hoc est ex nocumētis accētib⁹ ab origine. Et quoniam fit nocumētum in sermone propter causam lacertorum epiglottis: cum sunt extensi et mollicati. Et homini quod est quoniam est difficilis vociferatio in principio rei: quoniam laborat in mouendo lacertos pectoris sui et epiglottis sue: ita quod non tolerat laborem ipsam illi lacerti: quare fiunt inobediētes cum ergo respirat in initio dōnis et sionis currit post illud. Et oportet quodam ut homo homo pararet se ad loquendum cum respiratio magna: & motu pectoris magnos: imo festinet in ipsa velociter: nam cum ille assuescit illud: facilis fit ei locutio: & consuescit facilitatem in ipsa. Reliquorum vero modorum curationes iam dicte sunt in capitulis suis. Et factum quodam post siccitatem offert quoniam flomina duarum venarum que sunt sub lingua valde.

Ranula.

Est similis glandule dure existens sub lingua cuius color est similis coloris composito ex colore superficie lingue & venarum que sunt in ea. et est similis rane. Et causa eius est humiditas viscosa.

Curatio.

Expiant in ipsa medicie corrosive incisione resolutiue: in quibus est supflua exiccatio sic sal armoniacus & acetum & sal et fricatio cum flore eris et dragaco. Quod si non operetur amistratio medicie acutis: sic medicamentum adoron: et medicamentum ascarinon & medicamentum oui humidum dictum in antidotario. Et amistratio flomie sub lingua: et medicamentum fortis alcola amistratio. Si autem non valuerint: non erit excusatio ab operatio manu. Et ex medicis laudatis in ea est ut sumantur oregani phlegma et cortices gnatorum et sal: et fricet cum eis lingua infatis patientis ranulam: quoniam sanat eis. Et ex eis que expta sunt in ea: sunt dragantū adustum et hermodactili composita cum albugine oui: & posita sub lingua.

Adustio lingue.

Quandoque accidit illud causa caliditatis in ore stōachi aut cerebro quod non puenit ad hoc ut sit febris: aut causa receptio nis reum acutaz: aut salis: aut amaraz: aut dulcium: aut propter sitim vehementem. Et quoniam fit propter causas maiores illi sic febres acutas: et aperta iteriora. Et cura illius in summa est: quoniam oportet prohibeat quod de hoc querit: et proprie quod est

ex egris ne doriatur sp collu: et ut assidue utatur oscitatio: et osueat uti amistratio pilularum scilicet ex seib⁹ bateke et cadi et citroli et cucurbita et cucumeris et teraniabim: et silibus illis. Et teneat in ore nucleos prunorum et tamaridi et zuccari et albanez: et mucillagines notas: & succos infrigidantes: et hūctantes. Et ouenit ut super ipsam fiat abstersio: si est illic humor viscosus: deinde mungatur et colluat os cum oleis: et mucillagibus et succis et adipe volatiliū. Et quodam homines sunt qui curant illud fricando cum menta

Cura fixurarum in lingua.

Mallago psillij teneat in ore: et trahat glutiat ea. et sumat crura et pedes et oua mollia cocta in aqua. Et ex eis que expta sunt in eis est butirū recens. Et ex eis est frustū cucumeris et sebesten.

Deiectio lingue.

Quandoque fit propter aperta eius magna. Et quoniam fit a profectionibus: deiecit ei nata aut voluntas linguam: ut apiatur meatus anhelitus. De bothor in ore.

Plurimum quodam patitur os bothor propter statorem caliditatis in partibus stōachi & capitis et vaporum. Et quoniam fit in febribus: et iam est dictum: quod quoniam apparerit in febribus acutis bothor nigre in lingua: morietur infirmus in die secundo. Singularia vero iuuantia in bothor in principio rei cum est necessitas infrigidationis et exiccationis. sunt sic mirabolani et galle & semina rose et amilum et fructus tamarici & hesimemithe et dragagantū: et balaustie et duo sandali et rose et spodiū et sumach et lētes et lutū armenum et capita granatorum et cortices glandium et climia et faufel: et succus frigidus sic succus lactuce et solatri & succus virge pastoris et portulace et extremitates vitis. Et plurimorum quod est infatū sanant bothor oris cum zuccaro tabarzet et caphora. Causa vero que sunt necessaria in fine rei: sunt sicut celidonia et darscelaban proprie. et cortices nucis muscate: & cipū et crocus et nux cipilli et buglossa et piretrū et gariofili & mentastrū et gallia. Et ex medicis sordidis est steracus canis. Et quoniam necessarium est in eis que sunt ulcerate arsenicū. Et ad eas quod est que sunt grosse iam expte sunt: decoctis darscelaban. 3. 1. venarum. 2. 5. celidonie quarta pars. 2. aloes pondus. 3. 1. croci aur. 1. et silr aq in quo decoquunt gariofili et nucis muscate et darscelab. 1. partes equales a propinquo. Et si incipiunt bothor super purari: tunc fortasse est necessarium ut appropinquentur eis mucillagines facte ex eis que sunt sic semē lini et semē almaru et sum⁹ etre et sem malue: et ista scia eadem et farina ordei

*Bothor in lingua
febris & coiscentib⁹
acutis singulis mor.*

et lac asininū solū aut cū aliquo istorū. Et
qñz idigent decoctōe semīs lini cū ficubus
et butiro & farina frumētī et mēta et fenu-
greco. Quidā vō sublimiū medicorū dixerūt
nō est aliqd magis iuuatiuū. q̄ oleū desqui-
nātō in curādo bothorū oris tepidū in ore.

Alcola: & vlcera maligna.

Alcōla est vlcus existēs in cute oris
et lingue cū expāsiōe & dilatatiōe
Et qñz accidit infātib? plimū: imo
cū plimū accidit: nō accidit nisi ex malicia
lactis: & malicia digestiōis ei? in stōachis
eorū. Et qñqz accidit ex omī humore: & co-
gnoscit ex colore suo. Albū em̄ est flegmatī
cū: et gñat ex flate salso in plibus. Et citri-
nū est colericū: et est vehemētioris inflamati-
ōis q̄ alia. Et nigrū ē mlicū. Et rubeū cla-
rū est sanguineū. Et malignū omib? ē me-
lācolicū. Et qñqz fit cū apate: et qñz fit sin-
gulare. Et omē vlcus eueniens in supficie
oris: est velox ad dilatādū: p̄p̄ea q̄ non de-
ficit ei caliditas īsepabilis: & cutis buīda et
lenis. Et de cōsuetudinē q̄oēz Gal. est vt no-
mīnet ea colahan dum in supficie p̄seuerat.
Cūqz putrefiūt et submergūt nō noīat ea
colahan: imo vlcera maligna: Et sūt illa q̄ i-
digēt medicis cauterizatiuis. Et qñz mul-
tiplicat alcola: qñ multiplicatur pluuie: &
multiplicant in febrib? pestilentialib?.

Cura.

Oportet vt intēdat p̄mo humor do-
minās faciēs alcola: et euacuetur ex
corpe toto si est dñans: deīde ex ve-
nis q̄ sūt sub mento: et ex eis q̄ sūt i hiaarī
flōmia nāqz p̄fert omib? egitudinib? oris
calidis: deīde amīstrenē medicie bothora-
les p̄dicte: ita vt curent fortia et plime hu-
miditatis: et acuta saniosa cū fortib?: et de-
bilis cū debilib?. Et qñ vlcera pueniūt vs-
qz ad os: tūc necria sūt fortia valde sic alcal-
cadicon cū acacia plima: et oz vt alienet oīa
olea vsqz ad oleū d oliuis. Medicie vō colli-
gant ex medicis bothorū frigidis et calidis
quas dixim? in capicō p̄mo: in qbus sūt sti-
plicitas pauca et īfrigidatio: deīde ille q̄ i-
soluūt. Et in illis q̄ declināt ad rubedīe et
citritatē: oz vt addat in īfrigidatiōe medic-
ine. Reliq vō indigēt in p̄mis eis q̄ exiccāt
et abstergūt cū q̄litate sua eq̄li in initio rei.
Deīde eis q̄ exiccāt et resoluūt cū fortitu-
dīe. Et obseruetur etas in omnibus illis.
In pueris em̄ optz vt sint medicie eorū de-
biliiores: & vt lac eorū rectificet. In magnis
vō oz: vt sint medicie eorū fortiores. Et pu-
eris qñz p̄ferūt cibi solū: si aut sūt comedē-
tes oz vt q̄ eos lactant cibent eis. Medicie

vō puenientes alcola q̄ sūt acuta sūt sic ma-
sticatio foliorū rubi: et sic lēres cū aceto. Et
omēs medulle cū p̄miscenē cū citonijs sunt
iuuatiue: et p̄p̄ie medulla cerui et vituli &
poma stiptica et pira stiptica & zarur et ci-
tonia et iuiube & exereitates vitis et citro-
li ortulani siccati et farina lentiū & farina ri-
zi: & fortiora illis puluis fact? ex gallis: &
spodio et rosis et acacia & silib? illis. Et ce-
lidonie cū stipticis test virt? mirabil? i cola.
Et cāphora est vehemētis iuuamētī in cola.
In vtrīsque vō frigidis: addiua te cū abste-
nuis exiccatiuis: & p̄p̄ie in flegmaticis: &
cū resolutiuis fortis īsolutiōis et exiccatiōis
et p̄p̄ie in melācolicis: sic est farina herbi &
mel cū gallis: et rasura p̄gameni ē vehemē-
tis iuuamētī in hoc: p̄p̄ie in pueris: qñ mi-
scent cū aceto. Et malignis p̄fert dragancuz
cū aceto: & qñ sūt corrosiua mala tūc neces-
saria est amīstratio florīs eris cum colcatar
et gallis in rob: aut gallaz et alumis & ba-
laustie p̄tes eq̄les: et amīstratio trociscorū
busus: aut alcolfol tarchamaticō cum succo
stiptico sic succo agreste: et sic medicie cō-
munes ex alumie et gallis cōtritīs: aut pul-
uerizatiō et puluis: fricet cū eis os multū.
Et galle q̄dem p̄ferūt omī cola maligno: et
p̄p̄ie qñ coquūtur cū aceto et sale et cū sit
eis colū oris in cola pueorū. Et cinis alme-
zerion hēt p̄p̄ietatē mirabilē in cola malo-
et est ex medicis cōib? sp̄eb? alcola. Et sūt
alumē puluerizati et aq̄ erea et fex adusta.
Alcola vero melico nigro p̄fert vt liniatur
cū melle: cui amīxte sunt oliue passe et enu-
cleate et anisum. Si aut illic fuerit ap̄a etiaz
tūc amīstret hoc vnguētū aq̄ albedarogi sa-
craiatī vnū: olei rosati sacraiatī medietas lē-
tium tūdem: croci pond? duorū aur. fiat ex
eis vnguentum.

Multitudo sputi et cursus ei? in sono.
Vltotiens accidit ex multitudīe cali-
ditatis et hūiditatis et p̄p̄ie in stō.
Et qñz fit p̄p̄ie victoriā caliditatis soli?: sic
accidit ieiuno. Aut p̄p̄ie grauitatem cibi.
Aut p̄p̄ie corruptōz ei? ex sputo assiduo vs-
qz quo comedat et q̄scat illud ab eo. Et qñ
qz accidit ex frigiditate et ex flate. **Cura.**
Ifuerit ex calitate: tunc oportebit vt
flōmeē basilica p̄us: et amīstret aro-
bob acetosa: et stiptici fruct? ex vīno vete-
ri cū p̄mixtōe plima. Et sit cib? ex piscib? et
carnibus lenibus: sic carnib? edī et volatili-
um: et assiduēt collutiōem oris cum decocti-
onib? stipticis factis ex lētib? et sumach et
silib?. Et si fuit ex frigore et flate amīstra
vomirū cū eis q̄ sciūstī omni in ebdomada

*hla bonnia p̄fert
omib? ex hūiditib?
calidis oris*

Canon:

duabus vicibus aut tribus: et de eis ad po-
randū omī ebdomada hoc medicamē semel
Re. yerepig. pond? 3. ij. sal. indi pond? .ij.
dauid anisi: et ameos amboz an. dauid
vnū: detur in potu cū sirupo acetoso d mel-
le & de semib? . Et amistrenē post illō cūria
cha et ellaria calida. Cibi autē ei? sint pulli
colubaz cocti in cazola cū spēb? q̄ sūt vt pi-
per et sinapis et alia. Et sumat in cenis tor-
tillas cū almuri nabati. Deinde transglutiat
aquā calidā: & fricet gīngiua: sic ostendi.
Et ex curis p̄nibus et bonis est vt sumat
omī die pond? 3. j. sal. criti nō subtilē cum
endiuiā huīda: deinde amistret triferā: &
assiduet amistratōez fricatōis gīngiua: &
iam expt? est mus assat? & inuentū ē iuuā-
mentū ei? et p̄prie in pueris.

Abscisio odorū horribilū ex p̄mestis.

Onferūt ad illud masticatio rute: &
masticatio foliorum rubi: et collutio
oris post eas cū aceto squillitico: et amistra-
tio cipi et zedoarie in ore.

Sputum sanguis ex ore.

Est exitus ex sba oris et cute ipius:
tūc cura ipm cum troscis p̄dictis i
capitlo borhor et alijs: et i decoctōe ramo-
rū vitis: & p̄puriōez ei? est iuuamentum
maximū. Si autē in alijs fuerit locus nos iam
singulare ei fecim? caplm: imo capla.

Fetor oris.

Vt eius p̄ncipiū est gīngiua p̄p̄e pu-
tredinē q̄ est in ea. Aut p̄pter molli-
catōem q̄ accidit ei. Aut putrefactōem i ra-
dice dentiū aut in ipso dente. Aut est p̄nci-
piū eius cutis oris p̄pter p̄lonez malā i ea
q̄ alterat huīditates. et plimū hui? p̄plois
est calidū. Aut fit vt sit ei? p̄ncipiū stoma-
chus p̄pter huōrem putridū in ore stōachi
aut colericū aut flegmaticū. Et q̄n? fit ex p̄-
tib? pulmoīs sic accidit in hūtib? p̄tism

Cura

In illo q̄dem q̄ est ex gīngiua: a carne
q̄ est inter dētes rubea: o3 vt itendat
in mundificatōe dētiū semp: et ablutōne
eorū cū aceto et aq̄. Si g° valuerit illud: bñ
erit. Si autē n̄ valuerit: imo fuit illic supflui-
tas putrefactōis: tūc oportebit vt masticz
post illud fructū tamarici: et p̄retrū et ru-
tam et foliū: & xilaloēs. et masticē: & cor-
tices citri: & gariofilū. Et vt ponat sup gī-
giuā aloēz: & mirrā et ambobus filia: & vt
colluat os cum aceto squillitico: & vt fricet
cū aniso et vīmo et passo dulci. Qz si fuerit
fortior illo: amistret masticatio staphisa:
grie et expulsio salīue. Si autē nō p̄fert: &
apparet putrefactio maifeste: sumat dragā-

ti adusti ps yna: et radices lilij: et croci ābo-
rū. an. ps. 5. p̄ficiant cū melle: et fiāt trocib?
et amistrenē et colluat os post ipos cū ace-
to puro: aut mixto cū aq̄ rosata: a sumatur
medicamē forti? isto et est de pāno pgamei
adusti. 3. iij. fenicli: 3. ij. et 5. gallie: suach 3i-
ziberis: pipis adusti: trociscoz calcadicon.
oīm an. 3. ij. fiat ex eis fricatio et limimētū:
et p̄oat sup ipz pān? līmē? . Et alcali solū q̄n
poitur sup putrefactōz eradīcat eā: et deij-
cit ipam: et facit nasci carnē bonā. Et ex eis
q̄ expta sunt est istud: acacia. arsenicū citri-
nū: arsenicū rubeū: calx: alumē: fiant ex eis
trocisci cū aceto: deinde terant cū aq̄ mellis
ā d coctōe semis iunipi. Sz si fuerit putre-
factio in ipso dente: tūc medicamē ipi? erit
fricatio ei? si fuit i extremitate: aut limača
eius cū lima: aut eradīcatio dētis: si fuerit
putrefactio seq̄ns radicē dentis. Si autē fu-
erit illic mollificatio in gīngiua: et fuit cā in-
euentu putrefactōis: tūc cura ipm: p̄strigē-
do ipaz cū eis q̄ sūt in capitlo mollificatōis
gīgiue. Si autē est huōr coleric? putrefact?
in stōacho: aut in toto ore: tūc non ē aliq̄d
magis p̄ferēs ei: q̄ crisomila huīda i ieiunio
Et silr albatecha aut citroli aut p̄lica. Si at
crisomila p̄ntia nō fūit & p̄lica huīda: a-
mistret ifusio eoz q̄ ex ipis incisa sūt et sic-
cata i ieiunio: & p̄prie siccata crisomila. Et
ex eis q̄ iuuāt ad illud: est amistratio saūch
cū zuccaro & aq̄ niuis: et amistratio pilula
rū aloeticaz q̄s dicem? i antidotario: & sit
abus ei? omē lauans et ifrigidās nō p̄ueri-
bile in colaz. Si autē huōr est flegmatic? a-
mistrenē yere mūdificātes os stōachi dicte
in capitlo stōachi: et amistret triferā mīoz
et 3inzib nutritū: & subtilis pulnis aloēs p̄-
prie: et sit cib? ei? patelle. et mīoret potūz
aq̄: & abhorreat fruct? et olera humida &
assumat fricatōes suas ex arborib? amaris
sic alcherit et oliue. Et ex medicis q̄ iuuāt
eos: est vt sumāt oī mane ex folijs mirri cū
eq̄li mēsa sui de passis enudeatis ad magi-
tudinē nucis: a file ei? ex nucē cip̄si & inni-
pi cū pass. Et p̄ferūt eis ḡna p̄mi: et etiam
pilule de gariofil. Et h° est descriptio eaz
Re. gariofiloz galange āboz. an. 3. 5. musci
cāphoze āboz an. dauid. j. p̄retrū. 3. j. alo-
es. 3. iij. sinapis. 3. j. Fiant pill. cū vīmo. Et
medicē q̄dē s̄plices expte sunt sic thus: &
xilaloēs indum: et cinamomum grossum.
et cortices citri: et rosa: et cāphora: & san-
dali et gariofil: et cubube: et mastix: &
macis: et nux muscata. et radix aladar: &
albarmech et alexenē blactē bixancie et cor-
damomū: et agn? cast? et folia citri & spica

et alneremisch: et zinziber: et reliq̄ que iueni
unt in areis singulariū. Et ea q̄bus medicie
cōficiunt sint miua et serum: et succ? citri.

De ore manere apto.

Os remanet aptum: aut pp̄t vehemētē
necessitatē sp̄s maxie inflamatois. Aut
pp̄t cōstrictōz et p̄focacōz. Aut pp̄t debili
tatē lacertoz oris: q̄ nō efficiunt opatōem
suā in sōno. et illud est in egritudib? acutis
malum. Meliora autē loca ad distinguēdos
colores dētiū sunt loca alia et cum dicē
egritudines acute.

Fen septia de dispōibus dentium et est
tractat? vn? Sermo de dentibus.

Iam sciūsti q̄ locuti fuimus dē
dētib? & anathomia eoz & iu
uamēto ipsoz: optz g^o ut tu ac
tendas q̄ dicē illic: et ut scias
q̄ dentes sūt ex sūma ossiū q̄bz
inē sensus pp̄t illud q̄d venit ad eos ex ner
uis a cēbro p̄cedētib? leuib?. Et q̄n dolēt
sentiūt illud q̄d accidit in eis ex p̄cussioe &
saltu et q̄n sētiūt fricatōz suā et p̄motōz suā
Et q̄n accidunt in eis egritudines mollifica
tōis et fixure & eradicatōis et augmēti. &
alteratio coloris in sba sua: & in epichima
tib? cōpositis sup eos: et accidunt eis corro
sio et putrefactio & fractura. Et accidunt
eis dolores vehēntes & fricatio: et accidunt
eis stupor et est sp̄s dolor ei?. Et accidunt
eis defect? a masticatōe dulcis et acetosi:
et noceri a calore & frigore: et puitas tole
rantie ad obuiādū vni amboz aut vtrūqz.
Et q̄nqz accidunt eis sp̄s apatum: & illud
q̄d nō ē miz. Omē ei q̄d r̄cipit extensioz cū
augmēto nutrimentū: nō elongat q̄n recipiat
extensioem cū supfluitate: nā si nō recipiat
matias penetrātes in eis augmentātes eos:
nō fierēt virides et denigrāretur: illud em̄
est pp̄t penetratōem supfluitatū in eis. Et
dentes q̄dem creati sūt recipientes augmē
tū et additōem semp: ut sit eis illd loco ei?
quod p̄teritur: ita q̄ dens opposit? loco ei?
q̄ cecidit et eradicat? est: augmētā i lōgitu
dine: cū sit additio adueniens ei: et nō oppo
natur ei cōtritiō. Et scias q̄ dētiū p̄lonef
q̄n significatur ex gīgia et colore eius: si
est cīrina est colerica: et alba ē flegmatica:
aut rubea est sanguinea: et si est ad fuscitatē
et nigredinem est melancolica.

De cōseruatōe dentium.

Qui vult ut icolumen sint dentes sui
optz ut obseruet octo res. Ex q̄bus
est: ut sibi caueat a frequēti corruptōe cibi:
et potus in stōacho pp̄t rem in sba cibi: &
est ut sit recipiens corruptōez velociter sic

lac et pisces saliti et pisces cui. Aut malia
clain regimīs sue acceptōis ex eis q̄ iam sci
ta sūt in locis suis. Et ex eis est: ut nō vta
multis vicib? vomere: et pp̄t cū est illud
q̄d euomē acetosū. Et ex eis est ut viter ma
sticatōem omīs visci: et pp̄t cū est du lce
sic cōfectio de melle et ficus viscosa. Et ex
eis est deuitatio frangendi durū: Et ex eis
est deuitatio ogelantiū. Et ex eis est deuita
tio ois rei q̄ est vehemētis frigoris: et pp̄t
post calidū. Et omīs vehemētis caloris: &
pp̄t post frigus. Et ex eis est: ut assiduet
mūdificatōem ei? q̄d igredit? dentes absqz
p̄fricatōe multa et cōsuetudine vsqz ad hoc
ut noceat carni rubeae & carni q̄ est iter dē
tes: et moueat eā: aut moueat dētes. Et ex
eis est deuitatio rez nocentiū dētib? pp̄t
tate sua: sic porri. Ipsi em̄ vehemēter nocēt
dētib? et gīgiae: et reliq̄ q̄ dicta sūt i sin
gularib?. Fricatōes autē optz ut amīstrenē
cū eq̄litate: et nō fiat in eis p̄fricatio tanta
ut destruat hūiditas dētiū & aquositas eo
rū: & p̄paret eos ad recipiendū flux? et va
pores ascendētes a stōacho: & fiat cā ad ti
morez. Et q̄n amīstrat? fricatio cū eq̄litate:
abstergit dentes: et p̄fortat eos et p̄fortat
carnē rubeā: & p̄hibet lapides: et facit bo
nū oris odorem. Et melius q̄dem lignū ad
fricatōem faciendā: est illud in quo sūt stip
ticitas et amaritudo. Et optz ut cōsuescat
fricatōem dētiū cū vadit dormitū cū oleo
Sicqz illud oleū: aut sic oleū rosatū: si ē ne
cessaria infirigidatio: a sic oleū de ben et ne
riden: si est necria calefactio. Et q̄n est ne
cessaria p̄p̄sio. Et meli? q̄dem est ut fri
cent? pus cū melle si ē illi c frigus: a cū zucca
ro si est declinatio ad frig? aut par caloris
Vnūquodqz aut amboz ogregat p̄petates
laudabiles absterhōis et cibatonis et ipm
guatōis et mūdificatōis. Sed zuccarū i hoc
toto ē iferi? melle si terat? a tabarzet: et cuz
melle misceat? abstergit et mūdificat et strin
git gīgiā: deinde oportz ut seq̄t ipm oleū
Et ex eis q̄ p̄seruat? sanitatē dētiū est ut col
luat? os in mense bis cū vīno i quo decocta
est radix citimalli. Est em̄ pueniens ad vlti
mū i faciendū bonū odorem: et nō aduenit
illud facienti dolor dētiū. Et sū caput le
poris adustū q̄n sit in eo fricatio. Et sū sal
p̄fectus cū melle cū aduriē: aut nō aduriē:
sz adust? est melior. Et oz ut ex eo fiat aue
lana: et ponat? in pāno: et fricent? cū ea den
tes. Et sū fricatio cū lupis: et sū alumē ia
mei cū aliq̄ntla mirra: et pp̄t alumē adustū
cū acero. Et q̄n iuuant? dētes istis medicis
oz ut amīstretur post eas mel: et fricatō cū

port? no
vnt dēti

ellectio
ligni p
fructu
ne dēti

Caput
leporis
adustū

dem h̄ ab Haliab
g. Thronie cap? i? g
dēti et sūndū dēti
mull? p se habet
dolorem nō in sūndū
cūis rei signum est q̄
cor aliquis frangit
māia sū park homo
m̄ lūdit
cap? m̄ h̄net q̄
dēti et vtrūqz
nō possunt apostomari
quia nō possunt esse
uay in tumore
et ad apostomatione
requiritur tumor
hoc probat? quia
omēbra nō possunt
exhindi erg nō
mūne p̄t. similis
omēbra molia
fluum sicut aqua
h̄ nō possunt apostomari
m̄ ratione sua demonstratū: pp̄t q̄ Hala q̄
quodam est ap̄t causari p̄ uiam dētiū
et quodam p̄ uia gēstionis: nō ratio h̄net
probat? q̄ dato q̄ dēti nō apostomantur p̄
m̄ dētiū in apostomantur p̄ uia gēstionis

0771 74
47-100
9

1/2 1/2
1/2 1/2
1/2 1/2
1/2 1/2

1/2 1/2
1/2 1/2
1/2 1/2

matia fuit calida: curet cum succis refrigerantibus: et fiat preparatio in equale ei. Si autem illud non valet: preparatio sit per illud: aut in resolutione eius: aut in ipsius stupefactione. Et si materia fuit grossa aut plima: preparatio sit post illud quod diximus ex curatione miti cum resolutionibus etiam. Et melius est: ut sit collutio oris cum aceto & oleo rosato. Ipsa enim quibus attrahit humiditates radicales per superfluitates. Et quibus est necessarium ut aggregentur ad resolutiones medicinale stiptice: quoniam melleum est siccum. Quod si causa est ventositas: tunc curatione fiat cum resolutionibus que dicimus: et proprie serapimo: et galbano: et gnis alharmel. **M**edicine solutiue.

Medicine amistrate in doloribus dentium indigentibus resolutione: alie sunt collutiones oris: in quibus omnibus optime ut teneantur in ore spacio longo sic acetum in quo decoctum est spoliū serpentis: aut acetum in quo decocta est coloquintida: & est fortis iuuamenti valde. Et cum frigus est manifestus: tunc fit cum vino: aut aristologia: aut piperetro aut asa fetida cum sinapi: aut cortices capparis: aut cortices pini: aut mentastrum: a folia dulcis: & polium: et cortices rafani cum aqua & aceto. Et sicut folia lauri et gith: et sicut fustes allij cum piperetro. Aut acetum in quo ponitur coctum tenentur in ore: aut piperetrum & fructus tamarisci in aceto. Et ad dolorem sansuci siccus aut radix cucumeris asinini et eius succus in aceto: aut cum harmel qui sunt decocti in aceto aut serapimo: & ad dolorem pulsatiuum decoctio gallarum crudarum cum aceto et solatri cum aceto: et bengi cum aceto: et cornua cerui adusta decocta in aceto squillitico trita: & coacta in oximelle. Et alie sunt gargarismata cum siliis eorum que proxime de collutionibus oris. Et ex eis est ut decoquantur passe montane et allia in aqua: et fiat ex ea gargarisma: et dimittatur os apertum ut currat saliuua plima: Et alie sunt masticationes accepte ex medicis predictis et siliis eis. Et ex illis est ut sumantur mentastrum motanum & piperetrum et pip albū et mirra et officina cum carne passulaz: et fiat ex eis auellane: & mastice ex eis omni die auellana una. Et alie sunt linimenta: et epichimata et rozationes: et emplastrata facta ex medicis resolutionibus notis. Et ponuntur in eo quod habet eentiaz tenacem sic est mel: aut kistrā: aut aliquod dissolutum in aqua qua resoluantur: aut officiantur cum aqua sola: a accipiant sulphur recens et liniantur. Aut sumantur pulsatiuo sinapi tritum soluz aut cum asa fetida: aut sagzenea: et ponantur super radicem dentis. Et ex eis que sunt expta: est ut sumantur medulla nucleorum pici: et quantum est medietas eius de pipe: et officiantur cum kistrā

et friceat cum eis dens. Aut nigella coacta & coacta cum oleo applicet: et liniantur cum ea. Et ex eis que sunt expta: est ut sumantur papis et piperetri et staphisagrie et ziziberis omni anno. per una baurach armeni per .j. et .s. terant bene et fricentur cum eis dentes et gingiua: quoniam sunt vehemens iuuamenti. Et quibus barbe fit epilum cum eis que sunt sic malua et camomilla & anetum et semine lini: et decoctio aneti: et oleum eius: & amistrantur. Et Galienus quidem estimauit: quod epar stellionis quoniam ponitur super dentem dolorosum corrosu sedat dolor eius. Et alie sunt vaporaciones exteri: adhibere: et oris ut amistrantur ante cibum duabus horis: aut post ipsum quatuor horis: & horum est necessitas propter vehementiam doloris: sic si fiat vaporatio cum sale et milijs: aut cum oleo calefacto: aut cum cera liquata. Et quibus vaporat barba faciendū vaporacionem post vaporacionem: ut ad ipsam trahat matiam: cum enim apatur barba sedat dolor: & proprie cum lini dens cum oleo feruente in illa hora. Et alie sunt cauterizantes: et regimen quod cauterij est sic: ut decoquantur oleum cum aliquibus medicis resolutionibus predictis: aut solū. Et quibus sumitur acus et ignis et submergitur in illo oleo: & fit ut penetret in vacuitate embube ingeniose super dentem dolorosum donec pueniat ad dentem: et cauterizet ipsum. Et quoniam ponitur in circuitu eius: cera aut massa a aliquid aliud distinguens inter dentes que sunt in circuitu eius et carnes rubeas. Et iuuamentum quidem huius ad illud in quo matia est in ipso dente est plin. Et quibus distillat in embuba etiam olim feruens per ingenium predictum: et oleum quidem oliue est conuenientius oleis reliquis. Et quoniam est necesse in cauterizantibus: ut perforet dens perforatorio minuto: ut penetret in ipso viret cauterizatiua. Et quoniam non valent curationes: cauterizet dens cum acu ignita totiens: donec pueniat ad vltimum in cauterizatiue eius: et forrasse sedabit dolor: et frangeat dens. Et alie sunt fricationes accepte ex eis quorum preterit narratio. Et zinziber cum melle est fricatio iuuans: & etiam acetum et sal. Et etiam acetum et pulpa coloquintide & piperetrum: et alie sunt fumus et suffumigationes. Et ex eis melius est ut fiat in traiectorio. Et quoniam suffumigat ex resolutionibus: sic venis coloquintide aut gnis eius a gnis sinapis: a ungula asini: a sepe cepe et proprie ad vermē: a folijs mirri: a polio: a rute folijs: a piperetro. Et alie sunt capurgia resolutionia sic aqua cucumeris asinini: et succus radicis sicle et fassafa: & aqua sansuci. Et alie sunt distillationes in aurem qui sequitur dolorem: sicut si amistrantur ista caput purgia distillata in aurem: aut succus capparis huius

Et alie sunt impletiones corrosione si fuit doloris causa ex corrosione. Et optz vt subtili et nō impleat cū labore et vehementia ad dente in dolore: sic gallia cū cipis: aut cum mastice. Et fortior illo est asa fetida cū serapino: aut nigella trita cū oleo: aut pip: aut sex adusta: aut euforbiū: aut piretrū: aut impleat ex medicamine medulle persicoz pōco imo impleat calidis cum frigidis: & frigidis cum calidis.

Medicine stupefacientes.

Quandoqz amistrantur fm modos pōictos i resolone. Vex meli? ē vt sint delimitre: aut annexi: ā ipientes: cū tñ qñqz amistrant vt sint masticatōes & suffugationes. Ex eis itaqz est vt sumat semen iusqami albi: et opij: et storacis: & galbani oīm. añ. pond? .3. ij. pipis et ase fetide de scemi amboz. añ. .3. j. fiat ex eis collium cū coagulato rue: et ponat sup dentē dolorosū. Aut sumat opij et castorei ptes eqles: & distille tur ex eis granū. j. ā duo gna in oleo rosato in aurem vbi est dolor: aut sumat qd adhereat ex radice mādragoze: qñz em sedat ipm aut sumat fm qd ostensū est ex mō suffumigatōis cū semie iusquiami albi: aut decoqz radix mādragoze solū: aut cū iusquiamo albo cū vino et te neat in ore. Et qñz danē in potu etiā narcotica sic filoniū: potat em ipm q de dente suo conqrit: et accipit ex ipo in ore suo: & dormit: et maturat egritudo ei? et qescit dolor ei?. Et ex eoz sūma que stupefaciūt absqz nocumēto: ē aqua infrigida cū niue in vlcio: & ponit in ore acceptio p? acceptōez: donec stupefiat dens: qre qescit dolor oīno: quāuis sit qñz addens in principio.

De dente comoto

Quandoqz amouet dens ppe cāz pmi tiuā ex casu aut pculsiōe. Et qñz comouet ex hūiditate comouēte neruum pstringētes. Et qñz est dens cū hoc pinguis: deinde extenuat. Et qñz amouet ppe corrosiōez accētes origini dentiū. & amplificat eā aut subleuat dentē ppe illd qd minuitur ex eo: et nō facit dolē adirroz. Et qñqz comouet ppter decumitōez accētes: dētib? ppter siccitatē dñantes: sic accidit dentibus coualescentiū et senū: & eis q famē tollant vehemētes ptnue: & adbreuiat eis nutrimentū. Et qñz comouet ppe adbreuiatōz carnis alhamur.

Cura.

Portet vt vitet masticatōez cum illo dente: & miorer locutōez: et nō tēgat ipm manu neqz lingua et penit? dimittat masticatōez: & itendat ad sorbitōez quātū pte. Q si cā fuit corrosio. curet corrosio et rliq

Et si cā fuit decumitio: succurat cū cibarijs cū tñ hoc sit ex eis quoz obuiatio est difficilis: deinde curet cū hūectantib? faciēdo ut adhereat: & fricādo et distillādo in aurē sic est oleū rosatū et de salicib? & succ? folio rū solatri: imo cū stipticis: nā si ē ppe decumitōez dētis: nō valēt cibaria: qm ipa forsitan nō impinguat ipm velocitē: imo oz ut curetur stipticis frigidis. Et silr si accidat a percussione. Si autē puenit ab hūiditate mollescente: oz vt curet cū stipticis calefactib? et amistrant stiptica opilatiua ex medicis dentiū: colluēdo os & fricādo cū calefactiuis: sic collutō oris ex aq in q decocta sunt asedar paz: & folia cipssi: aut passo in q decoctū ē alumē cū medietate sui de sale. aut aq in q decoctū est serapimū. Et ex adherētibus ē: vt sumat aluīs .3. ij. sal? .3. j. anectā: tur sup radicē dentis: aut cortices eris cū oleo et radicis lilij & corticū cipssi oīm añ. .3. iij. et aluīs ps vna. Et sumat cineris tamaricis et sal? eqliter: aut cornu ceruini adustū & sal? cōfectoz cū melle adustoz et mirre aduste oīm añ. .3. x. aut mirre aut croci & spice & masticis oiz añ. ptes due: rute sicce et sumach et balaustie oīm añ. ptes tres. fiat ex eis dentifricū et q ad hereat. Et etiā stiptica pmixta cū aloe et colcotar et climia Dentifricū pueniēs ad h? caplm et ad alia Re. cipi rosaz spice aromaticce et salgēme: et carmezich et cornu ceruini adusti partes eqles. Et ad illud qd est cā diminutōis carnis gīgiuaz sumant alumē iamenī xilaloel adustū et cipi et sumach et balaustie.

De pforatōe dentiū et corrosiōe eoz. Cedit illud ex hūiditate putrefcā in eis

Cura.

Intentio i cura corrosiōis est phibē additōez ei? qd corrodit. et illud sic cū mūdificatōe substācie corrupte et resolone matiei ledentis illud: et phibitōe dētis ne recipiat illas matias: et puerione illaz matiez ab eo cū eūantib? si eis idiget. Et medicie phibitiue corrosiōis sunt exiccatīue. Si aut est fortis: idiget fortib? vehemētis exiccatōis: et calefactōis. Et si ē debilis: sufficiūt i ea exiccatio et stipticitas sic mirr? et liciū et spica celtica. Et ipaz amistratio sit ex modis quos pōximis. Et plurimū ei? fit ex capitlo impletōis. Ex illis em ē vt impleat cū gallia et cipis: ā cū gallia sola phibet em corrosiōz: et sedat doloz ā impleat mastice et cipis et mirra aut storace ā gallis viridib? cū licio aut storace et opio ā galbano: et sulphure citrino: et licio ā visco albetim et pipe: aut cū gallia aut alboti

et metastro: a cu nigella cōtrita et oſecta
cū aceto et melle: aut cū sulphure replēdo
ā līmēdo ā cū zizibere decocto cuz melle ā
aceto: qm̄ ipm̄ est vltimū ad h^o: aut ala fe-
tida aut cū alkietran ā cū ala fetida et armo-
niaco: ā cū ala fetida sola: et bulliat cū cera
vt nō resoluat: est ei vehemens ad sedand^o
dolorē: aut cera sola: ā cū medicis aut cum
licio et draganto. Et iam expta ē cāphora
in iplēdo: et ē iuuatā in ipā vlcie cū phi-
bitōne additōis corrosiōis et sedat dolo-
rem. Et o3 vt adiuues te cū eis q̄ pterierūt
in c^o doloris dentiū Et qñz āmistranē i h^o
epithimata ex castorei et pīretri et opij:
et galbani pūb? eq̄lib? ā pipe et cardomo-
mo cū melle: ā pīretro et mirra cum melle
et gnis viridibus cū melle: aut vinū bonū
cui supfūdiē acetū feruēs: ā epate laterte:
aut sulphure cū eq̄li mēsurā licij: ā pipe et
laete titimalli: ā baurach et pīretro: ā gal-
bano et seie iusq̄ami albi: aut storace et o-
pio. Medicamē bonū. Re. baurach & albē
gi amboz añ. ptes duas: pīretri & piperis
āboz añ. pte. j. epithimi ptes tres: ponanē
sup locū. Et iterū. Re. capitū gnatoz & pi-
peris & semis iuniperi oīm añ. pte mediā:
& qñz āmistratur i mēdo ex eo & epithi-
mando: & qñz ponit sup locū calidicō for-
te: aut suristicon: ā calcis ptes due: & salis
armoniaci et aluis & mirre & gallaz & a-
cadie & yreos oīm añ. ps. j. & ordeū adu-
stum & spuma maris: & qñz addit in eo
galbanū. Et qñz iuuat ex collutōib? oris
retētis in ore magnifice: si decoquat radix
capparis cū aceto don^c osumat medietas a-
ceti: & teneat in ore. Et āmistranē distilla-
tiones in ipā corrosione: sic arsenicū disso-
lutū in oleo: & ferueat: & distillet i corro-
sum. Et ex eis q̄ iuuat est: vt distillet in la-
tere dētis corrosi oleū rosatū.

De ruptura dētis & eius corrosione.

Et cā in h^o fm plurimū dūho oplōs
ei? ad hūiditatez. Et qñz ē cā in ipso
vt excecet siccitate vehemēti: s3 diffe-
rentia ē maifesta. s. detumitio: & pteritium
et si est illic significatō alteratōis coloris
aut corrosiōis: sūgt oplōez hūidā hūtez māz
Et curatō pma ē phibitō materiei: & mū-
dificatō dētis cū stipticis forrib? pōictis:
& alumē qdem ē fortis i mpsiois in hoc: &
si sūt calefaciētes in h^o n̄ ē eaz labor van?
sic ellis niger mixt? cū melle Si vō ē a siccī-
tate pura cura ē? ē cura siccitatis.

Alteratō coloris dētium.

Qvandoq3 sic illō ppter alteratōez ē?
qō coopit eos ex līmīto: & feic acci-

dere pānū. Et qñz sit lapis in radicib? den-
tiū. cui? eradicatō sit difficil. Et qñz sit p-
pter māz malā penetrantē in substātiāz dē-
tis: et alterat i ea: & corrūpit colorē e? cō-
uercēdo ad colorē melōgie & similiū: pter
q̄ sit sup ipm̄ pānus.

Cura.

Prīmo qdē curet cuz eo qd abstergit
& mūdificat: sic spuma maris: & sal
& nasturciū tritū: & cinis ostratorū
& cinis radicis cāne & aristologie rotūde:
& ordeū adustum: & salgēma. q oīa sint s3
ptes eq̄les. Et si vis adde in eo ostratūz li-
maciāz adustū: ā sumanē alborin adusti:
& pipis āboz añ. ps. j. amomi ptes tres: &
folij duas: & giphi adusti. x. ptes: terantur
& āmistranē. Et si fuit supflua: tunc flos e-
ria cū melle. Et ex eis q̄ albificāt i dispōne
ē tritura catini de sumi: ā tritura nitri: aut
massa cumie: & simbedegi: & lapidis ada-
mātis. Secūdo vō curet cū eo qd resoluit
māz: et extrahit eā: ā abstergit eā sic piper
& metastrū: & costus: & aristologia rotū-
da: & ala fetida pmiscenē cū absteriuis p-
dictis. Et sic denerificiū qd dixim? āte h^o
Denerificiū bonū. Re. radicis aristologie p-
tem. j. cornū ceruini adusti ptes. ij. masti-
cis ptes tres. olei rosati ptes. v. teranē: &
āmistranē. Aliud. Re. abrotani: & sal tor-
refacti et lilij oīm añ. ptes. iij. cipi ptes. v.
spice pte. j. pipis ptes. vj. Aliud. Re. salis
q̄ tādū adust? fuit don^c fuit vt carbo par-
tes. iij. et folij ptes. ij. et spice pte. j. Et ite-
rum cineris ostratoz ptes. iij. rosaz sicca-
rum ptes. v. cipi ptes. iij. floris squamati p-
tem vnā. Difficultas originis dentiū

Qvandoq3 accit infatib? vt dētū eo-
rum natiuitas sit difficil. Et qñz cōi-
cat eis solutō vētris. Quare necessa-
riū est. vt omeasure cū epithimatis? sup
ventrē: et succis pparis ad retentōez eorū
et necessariū est vt līmāc cū collirijs pōctis
in lib^o vli. Et ex eis qb? ort? dentiū sit fa-
cilis: est fricatō cū adipibus et cerebell^o et
ppig cēbro leporis extracto ex capite ei?
p2 decoctōez: ā cū alcāna: et butiro: et olo
de lilio. Et iā dictū est: q lac caninū ofert
i h^o vehemēter cū ppetate sua. Et si dolor
vehemētiōz fiat: līmāc cū succo solatri cum
oleo rosato calefacto. Et o3 vt phibeatur
masticatio sup rē q̄ h3 essentiā tenacē. ymo
o3 vt nutrix itromittat digitū suū i ore ei?
tūc cū incipit dolere ppē ortū dentiū et fri-
cet gīgiuā e? vehemēter: vt curat ab ea hu-
miditas ex via gīgiue deide fricet cuz me-
dicis pōctis. Cūq3 dētes parūp appent: o3
vt fiat ēplm capiti et collo et mātibul cum

Corebru leporis facit
orhi dēnnū facilem
Idem Gat. 6. miamit

lana submersa in oleo: et distillet in aure eius oleum. Et nos iam promissum? tale quod est hoc capitulum in libro primo.

Regime eradicationis dentium.

Quoniam quibus aduenit ex dente doloroso: ut non recipiat curam omnino: & fit ut quotiescunque sedat nocumendum quod lede in proximo redeat. Amplius fit vicinitas eius reliquis dentibus? nocumendum: propter illud quod ex ipso protrahit ad eos: & non inuenit ad eum rectificationem seita: tunc cura eius est eradicationis. et ipse eradicat quibus cum tenalibus per detectum eius ab eo quod tenet cum radice eius. Et ideo ut attendas ante eradicationem. Et considera: an egrotus sit in ipso dente. Nam si non fuerit: non oportet ut eradicet: & non eradicet cum causa fuerit in gingiva: a fuerit in nervo qui est sub dente. Illud ei quauis parum dolore alleuiet: non tamen ipsum destruit: ymo redit & non quod alleuiat ipsum nisi propter illud quod resoluit ex materia tunc & cum eo quod puenit ad ipsum ex medicis. Et in eradicatione illorum dentium qui non mouentur est timor ex quibusdam nocumendum plurimorum. Quibus ei detegit a mandibula: & putrefit per se eius: & excitat dolore vehementer: & quibus excitat dolore odii & febre. Cum ergo sciueris quod eradicationis est difficilis: a non tolerat eam infirmus: tunc non erit rectum. ut moueat cum vehementia. Illud namque est ex eis qui in dolore augmentum faciunt: cum tamen ueniens est quibus si fuerit egrotus propter causam in dente. Nam si moueat: resoluit materiam sub ipso & sedat dolor. Quibus vero eradicat cum medicinis. Et rectius quod est: ut incidat in circuitu dentis cum flomo: & amittat super ipsum medicamentum. Ex illis est: ut sumant cortices radicis mori: & piretrum: & terant in sole cum aceto forti: donec totum fiat sicut mel: deinde limiatur cum eo radix dentis in die tribus vicibus: a teratur piretrum: & in aceto sub sole dimittatur xl. diebus. deinde distillet super illud quod incisus est: & dimittat hora una: a horis duabus. Et quibus inuestit san? cera bene. deinde extrahitur: quare eradicat. a ponit loco piretri radicis cucumeris asinini: aut limet cum arsenico nutrito cum aceto: quoniam mollificat eam: a sumatur semis vitice: & galbani partes equales. a vitrica & o thure duplum eius: & ponat super radicem dentis. Et quibus feruet cum folijs ficis: quoniam ipsum fragit eum: & eradicat ipsum cum facilitate & fex ipsius aceti est mirabilis. Et quibus sumunt cortices mori: & cortices cappis: & arseicum citrinum: & piretrum: & vene & radices cologintide & sisamum: officianem cum aqua aneti: a cum aceto forti: & dimittat tribus diebus: deinde limat. Aut sumant venas citrinas & cortices cum noni aboz an. ps. j. arsenici citrini partes

ij. officianem cum melle: & ponat in circuitu dentis totius: quoniam eradicat eum. Aut sumant radices abrotani: & lactis titimalli aboz an. ps. j. radices titimalli partes ij. officianem cum melle: & ponat super ipsum. Et si dēs est debilis: liquifiat cera cum melle in sole: & distillet super ipsum oleum: & precipiat ut masticeat eam. **F**ractio dentis corrosi: & est sic eradicationis sine dolore

Quoniam farina cum lacte titimalli & ponat super ipsum aliquibus horis quoniam frange. Et ideo ut ponant in ipso folia volubilis maioris acute: & adeps rane arboris cum incisus fractis: & est rana viridis qui hospitat in platis & arboribus: & ascendit ex arboze ad arboze

De vmbis dentium.

Suman seīs iusqamī albi semen porri aboz an. partes iij. semis cepe partes ij. & media officianem cum adipe caprimo strito & fiant ideo pille: quarum unaquodque sit 3. j. & fiat suffumigatio ex una pillularum cum cooptura capitis & cum traiectione

Cura stridoris dentium.

Stridor dentium in somno fit propter debilitatem lacertorum mandibularum: & est ex eis sicut spasmus: & accit infantibus multoties: & remouet quoniam fiunt puberes. Et quoniam multiplicat stridor dentium & sonitus eorum in somno: indicat apopleiam aut epilepsiam a spasmum: aut sicut vermes in ventre. Et ille qui est ex vermibus est huius vicissitudines & oportet ut curet patiens illud cum mundificatione capitis & munctione colli ex oleis calis odoriferis in quibus est virtus stiptica.

De dente qui elongatur.

Oportet ut sumant digitis: aut instrumentum costrictiuum: deinde limat cum lima. postea sumant gna lauri & alumē & aristologia longa et friceat cum eis.

De congelatione dentium.

Congelatio est stupor quodam accens dentis. Et illud quod est propter causam itentam et est aut stiptica aut pontica. Et quibus est propter illud quod occurrit denti propter causam retentam adueniens extrinsecus: aut stas. Et quibus fit propter illud quod eleuat ad eos ex stoacho cum fuerit illic humor acetosus. Et quibus sequit ymaginatio extimata cum prius est ille qui masticeat acetosum mastico cum transmissioe

Cura.

Confert ei masticatio portulace valde aut seīs portulace contriti et infusi cum aqua: aut glutinis alibac. a amigdale: a nucis regal et alneregil proprie: et a uellana: aut oleum onfacinum fricando: a fex olei ingrossati in vase ereo cum melle in sole

aut sup ignē. Et collēctō oīs cū lacte asino
& oleo tepido ā cordumēi cū vino aut gna
lauri ā aristol. lōga ā assa fetida ā lac ti-
tiali aut squilla. Et sal ppteā qz oppositē ē
acetositati ofert valō obstupescationi

De hebet aque dentium.

St vt dētes nō tolerēt aliqd fridum
neqz calidū: neqz durz: & plm ei? ē ex frigo-
re: & ē pcedēs dolorē dentiū. Et cū ē cā in
hoc frigus: amīstra grana lauri: & alumen:
& aristol. longā & uaporatōz assiduā cū ui-
tello oui. Qz si cū illo nō sedat fricē cū ye-
ra pigra. Si at nō valet: tūc cū iiriacha. Et
oleū sinapimū ē iuuamētū valde. Et alkieran
calefactū cū eo multoties iūgiē fricādo ē
iuuatiuū valde. Si at cā fuit oplo calida: &
ē raro: significabit ipsaz color gingiue: &
tactus eius et tactus dentiū. Quare oportet
bit vt assiouetur fricatio dentium cum o-
leo rosato tepesfacto in quo sit camphora
& sādali: & amīstrē mucilago psilij: & ma-
stica portulace aut seminis e? proprie.

Debilitas dentium.

Onferūt ei stiptica pōicta: & galle-
aduste extincte ī aceto: & grana miri albe
& sal rozesact: & extict? cū aceto: & are-
mich: & vinū stipticū: & dētficiā stiptica
Dētficiū bonū. Re. cipi. 3. iij. mirabol. ci. e
nucleatorz. 3. v. cinami grossi. 3. xv. cinā. 3.
iij. alumis. 3. iij. piretri. 3. vij. salis armōiaci
pisīs lōgi: gallie croci. oīz añ. 3. j. salis. 3. v.
sūach ppatōz coīij. 3. iij. fruct? tamarici. 3.
iij. cardamōi. 3. iij. aristol. 3. xvj. balau-
stie. 3. iij. terat oīa: & aggregent dētficiūz bo-
nū. Re sādali rubei cubebe: & faufel oīz añ.
3. xv. cinami grossi. 3. v. cinamōi. 3. iij. bakeiz
3. iij. cōficiā cū amilo tici. Dentifriciū ad
hanc rē bonā. sumant kiske ordeī teratur. et
inuoluat melle: aut kieran pauco semie et fi-
ant troscici inde. Et submergatur carta de
panno: & ponatur sup lacertū positū in ra-
dice furni. Cūqz eius color denigratur exte-
riatur: & recipiatur ex eo ps vna: & ex rup-
tura xilaloes: & balaustis & cipi: & corti-
ce granati: & sale ex omnibus. añ. ps. j. terā-
tur: & fiat ex eis dētficiū. Et quandoqz su-
mantur ordeī adusti narzati pres. xx. & cipi
& faufel: & alcharmesich oīm añ. pres. iij.
& ziziberis ps. i. fiat ex eis dentifricium

**Fen. viii. d. dispōib? gīgiue & labioz et ē
tractatus vn? De egritudinibus gīgiue**

Ingiue accidunt apata cā matiei
dscēdētis ad ipaz bz plurimū ex
capite. Et qnz ē ppe cōitātē stōi
Et qnz accūt ei apata in initō
ydopib & acētū malicie for-
me ppe illud qd ad eā eleuatur ex vaporibus
corruptis et sigē gen? materiei p colorē et
ta ctū. Et qnz sūt ex eis māifesta recētia ve-
locia ad suscipiēdā curā et pfūda ad susci-
piēdā curā tardam: & quādoqz sūt cū febre

Cura
I materia ē supfluitas calida tūc amī-
stra eūatōz et flōiā aliecheric et cura ī pnci-
pio cū colloib? oīs ifriantibus et sit ī eis
stipticitas sicut ē aq ro. lac acetū & aq mir-
ti et aq folioz stipticoz frīoz et dco balau-
stiaz et aq arnoglosse & ifusio gladiū et su-
c? portulace Dein p? illō fiat oīs collutio
cū oleo dscācio et oleo arboris mastice et o-
leo mirtiō ī vnaqz ūcia pōatur mastix aut
oleo ī quo bullierūt mastix et rose sice aut
oleo ro. ī quo bullita sūt spica et rose sice et
mastix. Et oleū qdē arboris mastice hēt vir-
tutē vehemētē ī sedādo dolores gīgiue et p-
pe recēs ifistit ei et nō exasperat et magis
pziū iuuamētū e? ē ī dispōe doloris. Demō-
p? illō amīstretur q sit sicut suc? pzeos hūi
d? fāc. n. curzē sāguiez et fāc qescē aut suc?
folioz oliue aut sex vmi aut succus rute. aut
oleū alhabati et alchatra bullitū cū aq ī q
sint folia e? aut dco aristologie. Si at apā
ē calidū et pfūdū et noīatur berules nō sol-
uitur cū medicis imo fit purulētū: et quādo
qz idigēt cura man? et qnz substantia e? p-
ueit ad creādū carnez nouā et malā: quā oz
rmoueri. Cūz g? purulētū sit amīstra sup
ipz florez eris et gallas aut corticez eris cō-
tritū cū aceto dieb? aliqb? et surie adustuz
aut gallas. Cū at gīgiua nō cessat suppurari
et apatur et nō sanatur idigz cauterio et me-
li? ē ut sūatur oleū feruens cū lana iuoluta
sup extremitatez tēte toriens fiat dōec de-
rūescat gīgiua et cōstīgat. Si at apā fuerit
ex hūiditate supflua oportebit impnci? vt
colluatur os cū oleis calidis et cū melle et
oleo d oliuis et rob: deid amīstrentur solu-
tiua fortia pōicta multotiens.

Gingiva sanguinea

Onfēt ei alumen extinctū cum aceto
cum duplo ipius ex sale: et cum surie tanto
quantum est ipsum et medietas e? sparsum
super eam. Et etiā adurantur characha sal-
lita vsqz quo fiat sicut carbo: et sumātur ex
cinere eoz pars vna: et ex rosis siccis partes
due. Et itez sumantur mirti: et lentium ad-
ustarum amboz añ. pars vna sumach:

& scozie amboꝝ añ. ptes due: floꝝ squiman
ti ptes tres: cōmisceantur & amministrenē

De fissuris gīgiue

Vrit cura eaz cursu fissurarum labij

¶ Vlcea gīgiue: et corrosio eꝝ: et
fissure eꝝ

¶ Lcera gīgiue: alia sunt pura: & alia
sūt incipientia putrefieri: et alia sunt
incipientia corrodī

Cura

PVrozū quidē cura est cura alcole. Ea
vero q̄ putrefieri incipiūt: oꝝ vt curē
tur cū eis q̄ sūt sicut olea calida: et se. iuni
pi. Si ergo iuuerint erit bonū. Et si nō: su
manē gallaz ps vna: & mirze ps media ag
gregenē cū olo ro. & amistrē. Et ex speci
ebꝝ collutōnū ozis iuuat: est collutō ozis
cū aceto squillitico: & collutō ozis cū lacte
asinio: & collutō ozis cū decoctōe folioꝝ
oline & decoctione rosaz: & lentiū: & gal
laz: & capitū rosaz: & granatoꝝ. Corrofa
aut si sūt profunda in ipa: oꝝ vt curent cum
calchadicon pprio eius dicto i antidotario
& simlī fissule. deinde spganē sup ea medi
cine stiptice: et ex eis que sūt expta: est hoc
Re. tribuloꝝ fructus tamarici: pīretri oīz
añ. 3. iiii. celidoie. 3. i. mirabol. citrimoꝝ rosa:
rū siccaꝝ amboꝝ añ. 3. ii. fabaz sal' armonia
ci cucube & spume maris omniū añ. 3. 5. ba
laustiaz croci amboꝝ añ. 3. iiii. cāphore. 3.
i. fiat ex eis dēstificiū. Et ē dēstificia i q̄
bꝝ recipiunt aristol. & colcothar & scozie
& arsenici añ. 3. iiii. In mediis aut sumāe pi
retri: & radicia lilii. aboꝝ añ ps. i. suach &
gallaz nō pforataꝝ & balaustiaz: & alumi
nis oīz añ. 3. ii. terant: & fiat ex eis dēstifici
um: & amistrenē i mediis iter corrosa & fi
stulas. Et similiter ex balaustis & squama
feri puluerizet gīgiua: & retieat i ea. dīce
coluat os cū aceto sūllitico: aut aceto i quo
decocta sūt folia oliue. Et ē amistrē filoi
um i loco corrosio: qm̄ ē bonū aut diacalam
tū. Et cōfectōes phibētes putrefactōꝝ re
soluētēs illud qd̄ puenit ex ea. Et ex eis ē cō
fectō de alharmel Si at nō valz: tūc nccari
um ē alcalidicon. Et ex eis q̄ appimāt ei ē
vt sumāe aluminis: & calcis: & gallaz et du
oꝝ arseicoꝝ ptes eq̄les: accipiatur ex eo da
uich. i. pꝝ pꝝctionē vehemēte: & fiat cū eo fri
catō fricādo bene. deinde expectet sup eam
boza vna postea colluat os cū olo ro. et qn̄
qꝝ ponit i ipso acacia: et ē conueniēs vt fiat
ex eo trocisci et desiccet: et reseruent ad ne
cessitatē. Et quādoqꝝ sufficiūt duo arsenica
et calx et acacia: et fiunt inde trocisci. et
quādoqꝝ cōfert cauteriū pōictū: et ē ex eis

q̄ deiciūt corrosione: et faciūt nasci carnē sa
nā: dīce amistrē dēstificiū ex gallis cū ecia
pte mirze: creat em̄ carnē: et ostēgit gīgiuā
et fleubothomia algeberich: confert in eis.

¶ Augmētū gīgiue.

¶ Cūa eꝝ pōca ē i ca° d̄ fetore ozis

¶ Diminutio carnis gīgiue.

SVmāe thuris masculi et aristol. rotun
de et sāguis ozac. et farie herbi et radi
cis lilii ptes eq̄les et conficiāt pꝝ pꝝctionē cū
melle et aceto sūllitico et amistrē fricando
Et farie herbi. 3. x. cōficiāt cū melle & fiat
ex eis trocisci. et ponāt sup laterculū aut te
stā positā i inferiore pte furni dōec pueniat
ad hoc: vt pterat et forsitan adurat. et sup
illō qd̄ adurit et cōterit pīciāt. sāguis oza
cōis. 3. iiii. thuris masculi q̄tū ipꝝ et aristol
ro. et yreos aboꝝ añ. 3. ii. et fiat secūdu mo
dū pōictū

¶ Mollificatio gīgiue.

SI qd̄ fuerit pua tūc sufficiet collo o
ris in ea cū aqua in qua cocta sūt sti
ptica cala aut frida hꝝ pꝝloꝝ. ¶ Et ex eis que
sūt vehemētis iuuant i hoc ē aluū decoctū
cū aceto. Si at fuit plīma tūc recti? est in
ea vt incidaet et dimittat sāguis curze et ex
pua qd̄ egredit ex eo: deinde colluat os pꝝ
ipm̄ cū dōce stipticoꝝ hꝝ mōꝝ pōictū i eis q̄
p̄terita sūt. Et ex eis q̄ sūt ouenietia ad illō
ex dōcibꝝ ē ut sumāe fructus tamarici. 3. iiii.
et folioꝝ alchanne. 3. ii. tepefiāt et amini
stret: aut suant balaustiaz et corticū grana
toꝝ añ. vi. ptes et taraniabm̄ et aluminis iāe
ni añ. iiii. ptes rosaz et suachalbeg dedi añ.
viii. ptes et spice arōatice et floꝝ sūnati añ.
ptes. x. fiat ex eis limi mētū et qd̄ adherat: et
flos alicherich ofert ei. Cōfectō limi mētū cō
uenietis ad illud qd̄ amistrat pꝝ colloꝝ ozis
Re. rosaz cū capitibꝝ suis pipis añ. ptes. vii
corticū gladiū balaustiaz grāoꝝ mirri viri
diū añ. iiii. ptes siliqꝝ nabati sumach mūda
ci aremich quinqꝝ partes aut loco aremich
mirri. viii. ptes. ¶ Et quādoqꝝ cōfert tangē
palatū cū yera mīmori et collue os ex ea cū
aceto sūllitico et amistratio asulfusz fortū

¶ Caro addita in gīgiua.

Onantur in ea calcantum l' calamētū
& mirra quoniam purgant eam

¶ De labiis & egritudinibus
eorum

DVo labia creata sunt ad cooperi
endum os et dentes et ad decorem
et ad retinendam saluam et adiuuā
dum in hominibus ad loquendū. Et creata

sunt ex carne et nervis que sunt ptes lacer
corum qui continet ea.

De fissuris labiorum.

Medicine quibus indiget in curatōe fis-
surarū sunt ille q ad exiccationem et
stipicitatē aggregat lenificatōez.

Cura.

Medicine pferentes ad illō ex illis ē dra-
gagancū qn tenet in ore: & amouet
lingua. Et ex regimie iuuāte in ipsa
est munctio sum is: et ani: et vt liniaē sup
eam butirū recens. Et ex eis ē frustū cucu-
meris sup illud: aut liniaē sup eas aqua se-
uesten: aut aq ordei: ā mucillago psillij. Et
ex pinguedib? sunt butirū: et medulla: et
adipes: et adeps vitulorū: et anserū cū mel-
le aut oleū alhabat alchadza. Aut oleū ro-
satum: et in qo sunt albumē oui: et farina:
et ppe farina herbi et cerotū. et qnz poni-
tur in ipo merdasēgi. Et ex medicis exptis
ē illō qd. Re. gallas veritas cū cerusa plum-
bi amidū. et dragagancū cū adipe galline
et etiā galle verice cū sisamo. et eē mastix:
et viscus albotin: et ysopus: et mel. fiat ex
eis vnguentū. et iterū merdasēgi: et sedi-
na: et venarū vitis oīm añ. ps. s. dehenigi
ps media: vngule capne aduste: croci ābo-
rum añ. ptis tercia: caphoze sexta ptis: guī
ptes sex: cere sedeci ptes: oleū rosatū. Et
ē ābra soluta cū olei de balsamo: ā olei de
ben: aut olei de citro qrtā ptis. sumat: et ā
mīstretur in ipsis cerotū. Et sint cibi eius
pedes et extrema: et oia forbilia.

Apostemata labiorum.

Oportet vt incipiat in eis cū euacua-
tōe humoris dñantis. deinde ammi-
strenē medicie locales. Apostemata
vō sunt pxiē positionis ex iudicio apatum
gigine. Et cura fortior parūp est eis magis
necessaria. Medicie vō locales ad vlcera as-
sumunt ex stipicis: sicut mirabolais: et li-
cio: et semie rose: et nuce cipressi: et radici-
bus vitis. Et qnz ponūt in eis dehenigi: et
vngule capne aduste. & capilli adusti: &
fum? aggregat? & vsnee. Olea aut q am-
mīstrant in eis sūt sic oleū de crisomilis &
oleū de nuce indica. Emorroydes.

Si aut in eis sūt emorroydes: tunc ex
eis q pferūt ipis: sūt squama ferri: &
merdasēgi: & cerusa: & croc?: & a-
lumē: fm ptes eqles sūpta. ex qbus fiat vn-
guentū cū cera & oleo nucis moice & olo
rosato.

De tremore labiorū. vel salu.

Purimū accit cū cōitate oris stoma-
chi & ppe qn ē i eo nausea: ā mouet

qī ad expellend aliqd cū voitu: pcpue in e-
gtudib? acutis: & horis crisis. Et qnz ē cū
cōitate neruoz venientū ad ea a cēbro &
nucha cū cōitate quā cēbrū hz cum eis.

Sen nona de dispōib? gutturis: & ē tra-
ctatus vn?.

De anathomia gutturis.
Er guttur itelligim? spaciū
in qo sūt meat? ābelic? & ci-
i. Et de eo sūt additio q est
vua: & due amigdale: & galsa-
mat. Et tu qdē iā sciūisti ana-

thomiā meri & anathomiā epiglōtis. Vna
vō ē sba carnosa pendēs sup supmā prem
epiglōtis sic velamē. Et e? qdē iuuamētū
est gradatio aeris: vt nō pcutiat suo frigo-
re pulmonē subito: & vt phibeat puluerē
& fumū: & vt sit pcutiēs vocē q pfortetur
& magfice? qī ipa sit porta custodiēs sup
exitū vocis qntitate sua. Et ppter hō nocz
e? incisio vocis: & ppat pulmonē ad recipi-
endū frigus & nocumētū e? & tussim ab
eo. Due vō amigdale sūt due carnes nate
in radice lingue tē dētes ad supiora: ac si ipe
sint due auricle pue: & sūt carnosae neruo-
se sic due glādule: vt sint fortioēs. Et ābe-
sunt ex modo quodam suo sic due radices
duarū aurū: & sic itineris interi? ad meri
Quarū ambaz iuuamētū: est vt adiuuent
aerē apud caput cāne sic arca aerea: & vt
nō expellat aer penit? cū sit attractio cor-
dis & officiat aial. Algasamata vō ē caro
pāpidlosa ānexa palato sub vua pēpēs co-
opiens caput cāne. Et sup galsamata ē al-
fahic. Et ē os habēs qtuor latera: duo su-
peri? & duo inferi?. Cāne vō & meri ana-
thomiā dicem? posterius.

Egritudines mēbroz gutturis.

Vandoqz accidūt in vnoquoqz istoz
egritudines pplonis: & apata: & reso-
lutio singularis. De cibo quo fit stran-
gulatō: & q similiter currūt cursu eius.

Vando aliqd figit magnitudinē hñs
oportz vt incipiat & pmat collū: &
qd est inē verasqz spatulas adhibē
pcussionē p? pcussionē: si aut nō sufficit ad
iuuēt vomitu. Et qnz est i hoc timor.

De spimis & q cursu eoz pcedunt.

In spimis qdez & in frustis ligni &
ossis & q sunt ill' filia: oz vt cōsidere
tur tūc si sensus pphendit ea: aut pē-
na: aut curuitas chaizerā: aut corda arcus
dupla: tūc expellat cū ea aut extrahat. Et
si ē instrumētū pphendēs spimā recipiēs cā
tunc rectior est ei? extractō hz q narrabo
Si aut sens? deficit: tūc oz vt p? ipam for-
beant forbitōnes viscosae: si aut non valēt:

salitas pueri

*medicame expectorantia
adipem calmi
est expectorantia*

*ri
m
uā
labiorū
ta*

excitene singuli? & roitus cum digitis & pena & medicatē. Et ex eis q̄ expta sūt: est ut bibat oī die .3. j. nasturcij cōriti cuz aq̄ cala: & euomat: ip̄m ei expellit qd̄ retinet. Et meli? qd̄ est ut euomat p? cibū suū cū aq̄ & qñz ligat cū filo fortiter & deglutit: deinde extrahit & egredit qd̄ retentū ē. Et silr sic? sicce ligate cū filo qñ paulatim masticant: & deinde deglutiant. Et qñ fit gargarism? cū rob vne: i quo decoctē sūt sic? sicce: tūc qd̄ ifixū est mouet a loco suo. Et qñz exteri? ponit emplm gutturi: i q° sūt maturatō & aptio subtil: ut apiat loc? & egrediat sp̄ma: & q̄ cursu e? pcedūt p se. Et silr huic est emplm fcm ex farina ordei cū oleo & aq̄ tepida.

De sanguissugis.

Q Vandoq; atigit ut sint qdā aq̄ habētes sanguissugas puas ocellas: qruz occultatō difficile facit cauere ab eis qre deglutit. Et qñz pēdet i manifesto gutturis. Et qñz suspendit i interiori pte meri: & qñz pueit ad stoāchū. Et qñz ē puā: & a spiciens nō videt suspēsiōe e? cū aut per trāit sup illō hora de q̄ cuat: & fugit ex sanguie q̄ntitatē magnā crescit corpus e? & appar et ei? q̄ntitas.

Signa.

A Cidūt ei in q° suspendit sanguissuga: tristitia & agustia & sputuz sanguis: cū g° vides sanū spuētē sanguinē sibilē: aut spuētē ip̄m qñz: tūc phidra dispōem gutturis ei? fortasse ei est in ip̄o sanguissuga.

Cura.

Q Vandoq; curat illa q̄ visu pphendit curatōe acceptōis & ablatōis scdm q̄ narzabim? Et qñz curat cū medicinis gargarismatuz & vaporuz: si fuit ppe guttur. Et ex eis sūt qdam cū cappurgis: si fuit declius ad nasū. Et cū eis q̄ vomitu & ventris soloe educunt vermes: & q̄ eis sūt filia: si fuit stans in pfūdo & i stoācho. Et qñz ingeniat aliud mgeniū ei: inde ē ut submergat se homo in aq̄ cala: i moreē in balneo calō et ppe p? alia q̄ assūpsit: deinde nō sit deserēs indestinēter aqm frigidā in frigidatā in ore suo assumere hora p? horā don? descēdat sanguissuga q̄ in ip̄o suspēsa est fugiēs a calore et declinās ad ptem frigoris. Si aut necessarium fuit ut expectet fm illū calorem vsq̄ q° timeat sincopi: expectet sup illō. est ei regimē valde bonū i extrahēdo ip̄am: & multoties qd̄ offerunt in ea: ut sit pētus pmetiōne allicz: & mora in sole tenēdo os ap̄rū corā aq̄ frigida in frigidata. Et qdā hoies sūt q̄ potu tribuūt habētī sanguissugam alfeles: & estimo q̄

sunt spēs cūmicū rubeoz sanguineoz similitū techis debiles habentiū cutes: quos forsitan destruit tact? & si fuit facile dentur in potu cū aceto a vīno: aut suffumigēt ex eis guttur cum traiectorio & fortasse ip̄i sūt q̄ nomianē i terra nostra alhabchal. Et acetū solū cū sorbetur qñz extrahit eam ex gutture & ppe cuz sale. Ex gargarismis vero est gargarisma qd̄ fit cū aceto: & gargarisma cū sinapi cū duplo sui de baurach aut sinapi cū eq̄litate sui de nigella: a aceto vīni i q° decocta sūt allia: & sceba: & lupini: & coloquintida: & sirac: aut aceto vīni fm q̄ntitatē duaz. 3. i q° ponunt baurach 3. iij. & sal armoniaci: & allioz duo dauich. Et gargarismati qd̄ cū succo folioz salicis inest ppetas in extrahēdo ip̄am: Et similē gargarismati ex aceto cū asa fetida: a kitrā & aqua. Cū aut iā puenerit in stomacho. oportebit ut in potu sumat de h° medicatē Re. sceba: abrotani: & absinthij: nigelle: lupinorū: costi: nasturcij: mētastrij: sirac: oīm añ. pond? .ij. 3. cū aceto pmixto. Et et abetur hñs eā alijs: & cepis: & porris: & calamēto fluuiali huīdo: a sinapi p̄dito: & oī calō acuto. deinde euomat. postea si facil fuerit ei voitus: si aut nō fuit ei facile: tūc resallite acute. Et cū e? suspēsiō fuit in naso & diligit e? caūs: fiat caputpurgū cū aceto: & nigella: & succo cucumeris asinini: & elleboro. Cūq; accit ut abscondat. tūc sibi caueat ille in q° fuit: a clamorē: & loq̄la. Si aut currat sanguis: a euomat ip̄m: a solone educat eū: curet totū cū eo qd̄ scies in ca° suo. Et hermodactili qd̄em p̄prietatē hñt in expellēdo illud. Mod? autē quo accipit cū istrumēto cyurgico ē ut stet ille qui deglutit sanguissugā in sole: & aperiat os suū: & premat lingua ei? ad inferiora cum extremitate istrumētī cyurgici qd̄ est sic coclear. Cūq; videtur sanguissuga: ponat istrumētuz cyurgicū in radice colli eius ut nō icidat. Et hoc qd̄ istrumētū ē istrumētū quo remouēt emorroydes.

De suffocatōibus: & adhab fūc de sp̄ata

P Refocatō & phibitō penetratōis a belit? ad pulmonē & cor: ē res accidēs ex cāis plimis sicut potu medicinarū pfocatiarū: & medicinarū venenosarū: & sic ogelatōe sanguis in qbusdā viscerib? Illa aut de qua nūc loq̄mur: ē illa que ē ppter cām accidentē i ip̄o istrumēto a belit? p̄p̄ q° epiglōti ex apate: a cooptura: a pigcia virtutis a motōe istrumētī attractōnis aeris. Et tu quidem scis qd̄ apostema oppilat: & q̄ coartatō mēbzī vicini oppilat

meat? vicini sui. Et scis qd lacere? mouens
mēbra motu atēhendi aērē ad ea. Et ē lac-
tus epiglōtis (quēadmodū dictū sum? in
ca° ābelit?) cū deficit a motōe sua. & opa-
tōne sua ppter siccitatē agregatā sup hunc
lacertū: qd ē ī īteriori pte epiglōtis: & qd se-
quūtē ipm: ā ppter mollificatōez: ā ppter spās-
mū: ā ppter nocumētū aliud. nō ē possibi-
le aīali vt anhelet. quāuis meat? nō sit oppi-
latus. Cooptura autē ppter coartatōez vicini:
qñz accit ppter remotōez spōdiliū: qd sunt
ī initio colli ad īteriora: cā pculsiōis: ā caus
& nō hz curatōez: ā ppter āpā ī lacerto spōdi-
liū & ligamētis eaz: ā ī lacerto meri & liga-
mētis e? cū cōitate. & ppter aliquā cāz que
ēbit eas ad īteriora. ā ppter spasmū qd acci-
dit ī eis etiā ī trahēdo eas. & deterior eis ē
sicca. aut ppter aliud nocumētū neruorū
ppter qd sit. Et illō qdē plz accit īfātū?
ppter lenitatē ligamētū eoz. **Q**ue āt ma-
ioris ē timoris: est illa qd ē ī spōdili secūda
& qd sūt sup ipaz. & qd ē sub illa ē magis sal-
ua. Et fortior ea est illa qd est ī spōdili pri-
ma: ipa ei ē fortior & acutior eazū qd sūt ī
c° vicinitatis. Illa autē qd sit cā vermiū di-
cē? ī c° difficultatis ēnsglutiēdi. **D**iuisio
āpatis fm mēbra apostemosa: ē qd nptita
aut ei erit āpā ī lacertis extrīsecis ab epi-
gloti declinib? ad āteriora & īferiora: ita
vt sit āpā appens. & appeat e? rubedo ī
āteriore pte colli aut pectoris aut toracis.
Aut erit ī lacertis extrīsecis ab ea: s? ī ill
qd sunt ad posteriora: & ī lacertis meri: ita
vt sint āpā & rubedo e? & color ipi? appa-
rentia int? ī ore: & qñz pueit ad spōdiles
& nuchā cū cōitate. Aut erit ī lacertis īn-
trīsecis meri & qd sequūtē ipm: & pstrigic ā-
belitū ppter vicinitatē: & nō appet sensui
Aut erit ī lacertis intrīsecis ī epiglōti: & ī
pāniculo vestiēte eū: & ē deterius qtuor:
& ipm non appet sensui eē. Et aliqn aggre-
gat ex istis āpatib? numer? duorū ā triū.
Causa vō hoz āpatū qñz est cā aliorū apo-
stematū. Et qñz ē ppter quosdā cibos qd sūt
pximi ī faciēdo strigere ista āpata sic ē āda
coca: & d? qd ei? tyriacha est lactuca & en-
diuia. **E**t qñz nō ē cā replōalis ī corpe toto
ymo ē corpus mund: & neqz supabūdat su-
pfluitas nō ī mēbris vicinis mēbris gutturis
& fctit eueire āpā. Et iā diuidit h° āpā: &
d? qd aliud ē appens sē sui exteri? **E**t aliud
ē appens sē sui cū aspiciē īterior ps guttu-
ris īteri? **E**t aliud ē qd nō appet sē sui. Et a-
liud ē ī meri. Et aliud ē it? ī epiglōti. **E**t nō
aspiciē illō nō cū cāū ligue p? aptione oris
cū fortitudine cū pssio ē ligue ad īferiora:

Et h° qdē āpata qñz accit ex sāguie: & qñz
accit ex colā rubea: & qñz accit ex flate.
Et plm pfocatōis e? ē cū coopēa lacti gut-
turis. Et ex pfocatōib? qdē flatica ē magis
icoluīs: & e? sanatio ē velocior & facilior.
Et qñz plōgat. xl. dieb? **E**t flatica qdē: a-
lia est c? gnatō est ex flate viscoso grosso
Et alia est c? gnatō est ex flate sctili calō.
Et cū hmoi flā dscendit a capite: & ipz qd-
de? nō dscendit nō ex capite s? plm rei: tunc
possibile est vt dscēdat ad lactos supioris
pris epiglōtis ppter gūitatez suā ā pūitatez
penetratōis sue. Et raro qdē accit ex mīa
Et dicūt qdā qd nō accit oīo: qm mīe mīo-
rat effusio ab aliq° mīb° ad aliq° mēbrorū
subito: verū nō elōgat cū raritate illius qñ
accidat subito ā paulatī paulatī: deinde p
foc? **E**t qñz pmutat ex āpate calō s? amu-
nem dīspōez & est mala. Et oē āpā pfocati-
uū ā īterficie: aut pmutat e? mā: ā collecti-
onez fctit & supurat. Et qñz āpantē īterius
cāne: s? nō pueit ad h° vt pfoc? **E**t pfocati-
uum malū faciēs: nēcū vt sit assiduato ap-
tionis oris & pīectōis lngue: nōiat can-
nū. Qñz ei d? illō defectio ī lacto īmerise
co & epiglōti. **E**t qñz de eo qd accit ī dua-
bus spēb? lacerti sil. Et qñz d? illo qd accit
ex remotōe spōdiliū Et qñz pmutat sinātia
ad pyploniā. Et qñz expellit mā ad pulmo-
nez. Et qñz pmutat ad pte cordis & īterfi-
cit. Et qñz effūdiē ad stōachū. Et oīs sinā-
ticus qd moriē spasmaē ī pmiā. Et pfocatō
qdēz canina qñz īterficie mē pmū diem &
qrtū. Et qñz multiplicat sināces & eazū li-
milia ī vere hyemali. Cū g° pfocatio for-
tior sit: ābelitus ponit arctatū? ī q° fit
iuuamētū motōe pulmoīs: & fit nēcū mīo-
tiens mouē pect? cū pulmone velociter &
freqnter si adiuuerit vt? & nō sūt ābeliti-
bus eoz īflamatō. Et qñz accit pfocatiō ī
febrīb? acutis & pstrictis: & qñz porten-
dit ī eis variolas. Et silr dolor gutturis ī
eis quāuis nō sit pfocatiū? Et accidentia p
focatōis ī febrīb? acutis sunt mala valde.
qm ī eis est nēcitas ābelit? vehemens. **E**t
qñ accit ī die crisis: ē rīdrosū. & pniciosū
Nā crisis cū aposteātib? pfocatis est pni-
ciosa proculdubio. **S**igna.

Intentio coīs oīb? specieb? pfocatō
nū est pstrictō ābelit? & qd os rīma-
neat aptū. Et difficultas deglutiēdi
ita vt qñz pueiat patiens ad h° vt bibat a-
quā: & egrediat ex narib? e? **E**t exit? am-
borū oclorū. Et egressio ligue ī ea qd vhe-
mens est cū debilitate mot? e? **E**t qñz p-
uenit illō plm ad h°: vt sic loqta ei? illius

de faringo
vide
interior
capo 3o circa
finem

speciei q̄ dicitur q̄ ille loq̄t cū narib⁹: & est v̄
ecōtrario illi⁹. Ille eī q̄ ad hāc op̄at in p̄sue
tudine hoīm n̄ ē n̄ h̄ns nares oppilatas. Ip
se ḡo vere nō loq̄t ex narib⁹. Dolor at̄ n̄ fit
fortis in flatica & dura: & fit fortis in cali
da. Cū ḡo vehēti⁹ fit dolor: tūc q̄n̄z īfla
tur collū totū & facies: & p̄det lingua. Et
magis icolūis decollatio ē illa cum q̄ anhe
litus n̄ fit difficil⁹. Et pulsus q̄dē habentiū
p̄focatoz ī p̄n̄o sui ē frēq̄ns diūsus. Deīde
fit puus rar⁹. Et cōicat oē apostemosū in
h̄o q̄dē sentiē a cū visu a cū tactu: ita vt sē
riantē m̄bra meri & epiglōtis dura extēsiua
& sit h̄ns ea q̄i desiderz vomere. Et cūz re
motōe q̄dē ē attractio collī ad iteriora &
abscisio: vbi remouē sp̄oiles. Et q̄n̄ tan
gicur dolet. Et si iacz sup collū suū nō ole
ctat aliqd q̄dē ip̄e deglutiat oīo. Et dīa qui
dē iter p̄strictōez ābelit⁹ scām cā decollati
onis & scām cā p̄p̄lonie ē: q̄m illa q̄ est in
p̄p̄lonia nō p̄focat s̄bito: s̄z h̄o subito q̄n̄z
p̄focat. Et dīa m̄t ap̄a ī epiglōti & ap̄a in
meri ē: q̄m cū deglutire ē possibīle: & ābe
lit⁹ est p̄hibit⁹: tūc ap̄a ē ī epiglōti: a si est
ecōuerio: tūc ap̄a ē ī meri. Et q̄n̄z maḡfica
tur epiglōtale adeo donc p̄hibet deglutitō
nem. Et q̄n̄z maḡficat meriale adeo q̄ p̄hi
bet ābelitū. & nō p̄strigit ābelitū aliqd apo
stematū meri n̄ q̄dē ī supmo ei⁹. Qd̄ v̄o ē
sub h̄o nō p̄hibet ābelitū: quāuis difficilis
fiat & p̄strigat q̄m nō p̄ueit ad h̄o vt opp̄
mat cānā & extremitatē ei⁹: & n̄ ingrediat
in eā aer oīo. Cūq̄z ap̄a ē ī meri: & intrise
cis lacertis: nō manifestat sensui: quāuis lin
gua palato vehēnter adhereat. Et dīa m̄t
ap̄a malū q̄dē n̄ sanat: & ap̄a q̄dē nō ē cū illa
malicia: ymo ē in postremo lacerti meri: est
q̄m vidē q̄ nō cū eo p̄stringat ābelit⁹. n̄ cū
ē deglutitio. Et illd̄ est malū q̄dē m̄t in e
piglōti: & n̄ appet sensui exteri⁹ ex eo ali
qd̄: neq̄z iteri⁹ cū m̄spiciē ei⁹ guttur: s̄z ē p̄
fund⁹. Deīde illd̄ q̄dē nō vidē iteri⁹ & vidē
exteri⁹. P̄focatio at̄ mala festinat ad p̄hi
bendū ābelitū: & q̄n̄ resupinat paties eā p̄
hibet ābelit⁹ oīo. Et q̄n̄ n̄ resupinat ābeli
tus fit difficil⁹. & ip̄e et assidue extēdit col
lū īgeniādo ad ābelandū: & reuoluit cū īcli
natōe & diligit expassionē: & n̄ pōt iacere
Et cū p̄ueit p̄strictio ābelit⁹: & necitas ex
thēdi vaporē fumosū ad h̄o: vt educat vir
tus q̄ efficit ābelitū hūiditates ad extero
ra ī ābelitu: & appet spuma. tūc n̄ ē spes ī
ip̄o: & nō oz vt curet: cū tñ q̄n̄z accidat vt
p̄focat⁹ spumet aliq̄n̄: deīde sanat. & illd̄
ē cū illic fuerit fortitudo & appetit⁹: & nu
trimentū. Cū at̄ facies ei⁹ fit viridis: & de

nigraē sinus oclorū ip̄i⁹. tūc ip̄e moriē. Et
sili⁹ quādo m̄iorat pulsus: & infrigidant ex
trema. Et grossitudo q̄dē ligue: & ip̄i⁹ de
nigratio sūt ex signis mal⁹. Et q̄n̄ est cū p̄e
focatoib⁹ mal⁹ febris mala. tūc mors festi
nat: q̄m febris scit egrū m̄digere anhelitu
magno. Et iam dictū est in signis mortis
velocis: q̄ si q̄s p̄focatonem patit⁹: alterat
color postremi collī ei⁹ a rubedie sua p̄sue
ta ad albedinē aut ad viriditatē: & sudant
a scelle & inguia ei⁹ sudore frigido: tūc ip̄e
moriē in vno duoz diez. Signa v̄o speciei
sunt: si p̄mutat rubedo ad exteriora: m̄to
riens ei⁹ aperit tūc oculos suos & sanat⁹.
Et sili⁹ q̄n̄ alterat eoz ābelit⁹: & incipiūt ā
belare ābelitu breui: & illd̄ ideo: q̄m ip̄i in
dispōne vehēntie incipiūt ad ābelitū lon
gū vt ip̄m paulatī iterare faciāt: cū at̄ ad
breuiat tūc iam remouet cā p̄pans ad lon
gitudinē: & redeūt m̄bra ad dispōem na
turalē. Et sili⁹ q̄n̄ accit ap̄a in latere opposi
to: sperat cū eo resolo aliq̄. Siḡ autē p̄mu
tatis sinantie sūt vt videant in ap̄ate de
tūmitio & resolutio absq̄ aptione ad exte
riora cū mollificatōe sua: deīde oportet vt
p̄sidere puls⁹: nā si sit vndosus magn⁹: &
accidat cū ea tussis: tūc ip̄a p̄mutat ad p̄
p̄loniā. Si v̄o pulsus ē spasmosus: tūc ip̄a
p̄mutat ad spasmū. Et si debilitat pulsus
valde: & m̄morat: & fiat rar⁹: & omouet
tremorē cordis: & resoluē inat⁹ calor: &
accidit sincopis: tūc mā est effusa ad p̄tem
cordis. Si at̄ accit dolor in stoācho & nau
sea: tūc iā effūdīt ad stoāchū. Collectōnis
at̄ signū ē: q̄m inueit leuitas pauca cū p̄n̄
fitōe q̄ri diei. Et q̄n̄z accit sinatē q̄ scit ap
pare rubedinē ī collo & ī p̄te p̄ectoris: vt
ḡnet erisipila. Et illd̄ ē s̄z duos mōs: a p̄p̄
reditōz matiei ad interiora corpis: a p̄p̄ e
uacuatōm materiei. Si at̄ ē p̄p̄ euacuatōz
tūc ē ī q̄ ē spes: & alleviat cū ea ābelit⁹: &
aliud ē malū. Et siḡ q̄dē ei⁹ q̄ sāguinea est:
sūt siḡ sāguis nota: & rubedo ligue & fa
cies & oclorū: & iūctio saporis sāguis a dul
cedis a silis saporis v̄mi: & dolor vehēnt
extēsiu⁹: & p̄strictio ābelit⁹ vehēnt. Et
siḡ colice sūt īflatio & calitas: & īsticia ve
hēnt: & sicil vehēnt: & dolor vehēnt
mordicatu⁹: & amaritudo & siccitas et vi
gilie: et n̄ p̄leq̄t ī p̄strigē ābelitū p̄secutoez
eueientē ex sāguie: et q̄n̄z siḡt ip̄az color li
gue: et adustio loci: et acuitas ip̄i⁹: et ē q̄si
fit in loco aliqd acutū mordicatuū: et do
lor colerice m̄mor est dolore sāguinee. Et
signa quidem flatices sunt salsedo aut sapor
baurach cū caliditate & viscositate: q̄m h̄o

Ha est corruptū et putrefactū. Et qñz sig-
ficant ipam albedo coloris lingue et faciei:
et paucitas siccis et puitas inflamatois: & qñ
qz psterne lingue cū mollificatōe: & raro
accidit cū ea apā in glandulis: & qñz est do-
lor cū ea puus aut puat: et nō sūt cū ea fe-
bres: & plongat spaciū ei? vsqz ad .xl. dies
Et qñ nitiē hñs eā: possibilis ē ei dglutitio
qm penetrat deglutitū in mollicie. Et signa
melice sūt duricies et sapor acetositatis &
pōticitatis: & q accidit paulatī: et qñz est
pmutata ex apate calō. Et signa facte a sic-
citate mēbroz spūaliū qñqz fuerint sunt
paucitas hūditatis in ore: et iuuari ex aq
calida statim: & cū eo qd hūctat et molli-
ficat. Et scias q qñz accidit lingue dolor p
seuerās anno vno aut duob? in gutture e?
Et signat petrosam supfluitatē in partib?
gutturis.

Sermo vniūsalis de curis apatū acciden-
tiū in ptribus gutturis et epiglotis et glan-
dulis circūdantib? eam et vne & gallsama-
ti & duaz amigdalaz.

OPortet vt enacuet i pncipio vni?
cuiusqz illoz matia facies illud cuz
flomia et solone ventris: vt tra-
hae mata ad prem diūsam: saltē cū vctolis
positis sup loca longinq opposita ei et ligati-
one extremitatū dolorosa. Et vt icipiat i ea
cū medicinis stipticis comixtis cū eis q hñt
paz absterhois sic mel. Et meliores eis sūt
cortices nucis: deinde rob mori. Et scias q
iceptio ad gargarizandū cū aceto cū incipit
passio vne aut sinatia: est ex eis q repellunt
et phibent attractōem hūditatis plime:
et est cū eo phibitio ei? qd eueniet. Et de
istis qdē medicis sunt sic alumē et galle &
balaustie et abo gnata decocta vsqz ad dis-
solutōz: & fiat ex eis qd dglutiat. Et ex eis
q iuuat ad illud ē: vt radat sinciput et limi
at cū succo acacie et hoc in pncipio: deinde
gdatio fiat ad maturatiā: deinde fiat gdatio
ad apitura fortia vsqz ad gōū sal armonia:
ei et piretri et ad ea q dicturi sum? Et ex
eis q pferunt in hoc est sternutare cū eis q
sūt sic odili et costus et folia oleandri et sa-
sucus. Et ex rebus exptis q faciūt sua pprie-
tate in apatib? pfocatiōnū et vne et amba-
rū amigdalaz et oīo oīm mēbroz gutturis
iuuamētū maximū ē vt sumāt fila et pprie-
tincta cū murice mario: & pfocet cū eis vi-
pa: deinde circūdet eis collū eius q hñt aliqd
hoz apatū: illud em pfert ei iuuamētū mira-
bile bonū ptransiens qntitatē ei? qd timeat
Et lac qdē ē ex medicis sublimib? in pncipio
et statu: ppea q repellit: & lenit: et sedat

dolorē. Et o3 vt opiciat i amistrado ea q
stringūt aut resoluūt aut maturāt. & pñde-
ret ad dispōez corpis in lenitate et duricie
sua: et pñde illud qd est forte in duricie:
et leniat in lenitate. Et silt obseruēt etas et
oplo cū tpe et pñtudo. Et qñz appriatur
apata vne: et abaz amigdalaz et mollifica-
tio eaz in icisioe. Et ego qdē abab? singla-
re faciā caplim. Et ex mōis qdē curatōis est
cōpñsio sup locū. Et ei? loca sūt tria. Vnus
eoz est cū remouent spōdiles. Et scōus est
ex apatib? vne: et abaz amigdalaz indigen-
tiū subleuatōe sua a cāu abaz ad supiora.
Et terci? est i apatib? flaticis: qñ pñtrigūē
ābo meat? et iuuat cū cōpñsioe fm mūdi
ficatōem ipsoz et subtiliatōem eozum.

Cura decollatiōnū & pfocatiōnū: & oīs
suffocatiōis ex omni causa.

Ncala qdē o3 vt icipiat cū flomia: et nō ex-
thae sanguis plim? subito: et ppe cū iā ice-
pit virtus debilitari: imo sumāt decē et de-
cē in oī hora vsqz ad terciū diē cū separatōi-
b? pñnuis. Si aut debilitari nō icipit tūc o3
ut sñ cessatōe exthae sāguis: vsqz q appeat
sincopis i forti. Et o3 vt decliet cū separatōe
vñs pñuatiōe vtutis: et expulsiōz sincop
Sincopis ei cū accidit: cadit virt? ei?: qre
aggreat ei difficultas ābelit? et cas? vñu-
tis. Et ppe iōdiciē eis vt mōret cibū nērio
ā volūtariē: & pñpue si fuit febris. Et qñz
o3 vt attendat i re flomie res alia q ē magis
itegra: qñ qñz ē cā dñum sanguis i pfoca-
tōib? retēti: pñpue pñueti expelli sic sāguis
mēstrui et sanguis emozroydaz. Et i hmoi
qdē o3 vt sit flomia in latē trahēte ad prē a
q cadit itentio: sic nēcia est h flomia saphe-
ne et ventose cruriū. Cū em egrediē sāguis
plim? tūc qñz sedat accētia statī: et qñz ē
nēcia iteratio i mane. Et fm vñtatem cū di-
spō tolerat expulsiōz flomie vsqz ad matia
tōez: tunc illō ē meli? ad hoc vt remaneat
virt? in corpe: et cadat euacuatio ipi? ma-
iei egrediē: et sufficiat emissio freqns i die
b? cū x. pñderib? sāguis: ā qñqz pñderib? et
fit facil' anhelit? et silt etiā gargarismā p?
ponat si illic ē replō: et fūnt gargarismata
dolorosa timēdo atēctōz: imo amistrēē gar-
garismata p? mūdifictōez. Et decollatō is
qdē ē species qdam existens i fine algafa:
maci. Cū g? sit flomia an declinatōez egre-
diē: descendit ad locū pfocatū: et mltoties
qdem sciē cum eo hora pfocatiōis ex pñcio
et augmento. Et stat? et declinatio ē ex o i
spōne deglutitiōis: et augmētāē difficultas
aut casus ei? & declinatio ipi? Et dum p
seuerat in augmento nō est necessariū vt fi

quia oportet q sint fam-
ria corpori vel nō
sint multax opianea
pñpue
hic pñm curā per
operatiōne manuale

Ex istis diuis collige
qualiter datus q dñi
in alio instrumento
debet evitari toto pñ

eadem, sicut medicu
nō pñ subuenire

canon de phlobois m
in pñtione sanguis
mensuralis et emor-
daz

Nota ista dñi quia
sunt multū difficultiō

hic dat modū facienda
phlobois m

sanctus

corruptio
ante pñtione
debeat homi
sup loca
lungina
corruptio
no existet
phlobois
debeat homi
sup loca
propinqua

hic pñm
curam
qñm ad
localia
hic dñi
videat
erroneu
magis
vñm
sup hoc

ai quoniam in Sham et m
pñm

at flōmia vltima imo sufficiat illud qđ dixi
mus. Et cū sinātia est: nō cū cōitate repleti
onis in toto corpore: imo est supfluitas i pre
gutturis tñ: et nō sentit extensio: ptransit
vt nō fiat flōmia: imo elongatio fiat ab ad
ditōne cāz resōlonis facientū eē necriā cā
bitōem plimā: & phibeat nutrimentū: vt sit
corpus ei? vtens sanguīe ipi? in nutrime
to: et cōuertēs ipm a pte apatis: qñ fiat ei i
obediens sanguis: deinde vadat scdm reso
lutōez & maturatōez. Nam si flōmia fiat:
tūc fortasse nō tolerabit illud: et nō erit ex
cusatio cibatis. Et in cibatis est labor: &
pprie cū deglutit. Et nō postponat flōmia
vene q̄ est sub lingua: imo oportz vt icipiat
illud saltē in die eadē: imo saltē in dispōne
sepatōis pōicte: & pprie cū fuerint vene q̄
sunt sub lingua extense. Et qñqz necriā est
flōmia alguadege. Et qñqz necessaria est scal
pellatio lingue ipi? et necessarie sūt vento
se cruris: qm sunt pferentes valde. Et illū q̄
dem q̄ cōsuet? est incurtē sinātes: optet vt
flōmeē anteq̄ accidat cū rideet repletio: &
cū est ver. Et ex eis qđem q̄ sūt vehemētis
iuuamīs: est icceptio amīstratōis clisterioz
fortiū valde: nisi febris phibeat: tūc em oz
vt sit pcent? clisterib? leuib?. Clisteria nan
qz fortia et collia in hoc maximi sūt iuuamē
ti. Et optz vt embrocet extrema: et circū
det collū lana: & pprie lana ysopi q̄ sit iſu
sa in oleo oliue: aut in oleo camoillino: Ipa
em sūt lenificatiua et sedatiua doloris. de
inde in postremo ipi? admisceant ei attracti
ua: cū nō pferunt ista: et sunt sic baurach et
sinapis & costus et castoreum et sulfur &
vnguētū forte rubificās et etiā mel anacar
di: & omne qđ vesicat. Et oz vt sint pcenti i
cibis suis vsqz ad diē terciū oximelle: aut si
rupō de melle: deinde gradatio fiat ad aquaz
ordei cū qbusdā medicis delectabilib?: de
inde ad vitellū ouī: postea cū facilis fiat de
glutitio: amīstrenē sorbitōes ex candaroz.
Et in fine eius fiat sorbitōes ex maturatis
deinde resolutinis. Et cū deglutitio sit diffi
cilis: ponatur ventose sup collū apud spon
dilē secundā cū suctōe aut igne: vt dilate
meatus paulatī: et deglutiat illud qđ sorbz
ex cibis. Cūqz illud ppleuerit: remoueantur
vetoſe. Ignite aut cadent per seipās: et nō
est malū si scalpellet etiā egrediat sanguis
illinc: & ex albacōhani deinde vtoſet vē
tosa. j. sup caput: et ponant etiā ventose su
per mētū sub gutture: et illō fiat post p ab
scindit mā. Omia em hec trahūt matiaz ad
diūsam ptē: & min ozāt eā: et silr illud ē me
li? silr ponat sub māmillis et sup alkechel

Et non ē malū itromitē aliqđ qđ mūdificz
ex alkechēz et ei silib? sup qđ corū sit iuo
lutū: mūdificatio nāqz dilatat. Et qñqz itro
mittit in gutture cānula facta de auro aut
argento aut silib? ambob? adiuuādo ad in
spirandū. Et silr qñ fortior sit cōstrictio: nō
est excusatio qñ ventose ponant sup collū.
Et qñqz pferit in dilatatōe deglutōis & an
helitus ppsio sparulaz cū fortitudine. Me
dicine autē in pncipio sint stiptice: et pprie
in sanguīe. Et meliora qđē stiptica sunt q̄
hnt cū stipticitate sua sbaz subtilē q̄ sbmer
gunē. Et ex rebus qđem q̄s extraxit expm
tū est. q̄ stiptica pmixta pposita magis sūt
iuuatiua q̄ singularia simplicia. Et qñqz o
lor sit fortior in pncipio rei: qre necriū ē vt
stipticis amisceat aliqđ qđ sedet dolore &
leniat sic est sirup? violat? et penidij et lac
calidū & mucillago seīs lmi et arob. Et qñqz
multiplicat effusio qre nō est excusatio qñ
resolutiua eis amisceant. Et qñqz nō est mā
plima in effusioe: & apā nō est forte: icipia
tur g° & amīstrenē galle et sal armoniacus
qm phibēt cū fortitudine: et resoluūt cū for
titudine. In colica vō oz vt sit plimū inten
tōis ouerū ad ifrigidandū cū eo qđ fac stip
ticū. Et qñqz amīstrant limimēta: & qñqz amī
strant in ea et in oī calida gargarismata: &
amīstrant iſufflatōes cū iſufflatorio et pul
uerizatōes. Et ex eis est gargarism? factus
cū oximelle et aq̄ et aceto: et ipe em ē maxi
iuuamenti i initio calē et frigide et cū rob
mozoz pprie siluestriū: deinde cū eo in quo
ē zucharz aut mel: et amīstret i pncipio pu
rū et cōfortet cū stipticis q̄ sint de gñe suc
ci sumach et agreſte siccoz: & sic sūt balau
stie. Et in hmoi qđē nō ponit mel: nō vt mū
dificet: nō vt pfortet. Et silr decoctio alke
ste cū melle: a decoctio sumach cū coagula
to vne. Et forti? illo est succ? nucis recētis
qm ipe est ex meliorib? medicis hoz apatū
et succ? rose recētis. Et rob papaueris qñ
pmisceat cū stipticis: ē vehemētis iuuamē
ti in initio. Et forti? illo ē decoctio mirti et
gladiū: et aq̄ coriādz et sumach: et aq̄ cor
ticū nudis: et aq̄ mirti: et aq̄ lentiū decocta
rū valde: et citōia valde stiptica: et sorbe p
prie: et alumē iamei hz pprietatē in hoc. Et
etiā iſufflet i gutture iſufflatio ex seīe rose
et sumach et balauſtijs fm ptes eqles: et cā
phoze res modica. Ec colice adhibeat suc
c? olez frigidoz pmixt? cū eo qđ hz stipti
citātē aliquā sic succ? vge pastozis et succ?
solatri: et succus ramozum vitis. Et ex cōi
bus inter eas in pncipio sunt semen rose
et semen portulace et mucillago phillij et

Et silr ponat sub māmillis et sup alkechel
m fine 1055

amilū et spodiū et sumach et draga gātū et
 cāphora: ex qbus fiant pilule cōpresse et te-
 neant sub lingua. Cum ergo absconditur ac-
 tractio oportet ut misceant cum rob moroz
 mirra et crocus: mirra em̄ pfundat cū vir-
 tute sue stipticitatis et sue resolutōis: &
 facit crocū pueire ad pfundū: & aggregā-
 tur ad maturatōem faciendā. Si autē vide-
 ris ipaz decliare ad duriciēz pmisce aliqd ex
 baurach. Cum autē appropiquat stat? aut p-
 uenit in ipa: optz etiā ut amnistrenē ea in
 qbus est sedatio et lenificatio: sic lac mul-
 ctum in quo dissoluūtur squame castefistu-
 le: & oleū in rob moroz: aut decoctio ficu-
 um: & fenugreci: aut rob mirri cū rob: aut
 succus vitis cum melle: aut rob aut bdelliū
 arabicū dissolutū cum rob vue: qm̄ est iu-
 uatiuū valde. Et aqua radicū in qua deco-
 cta sint passe & fenugrecū et dactili et fi-
 cus & mirra et crocus et cinamomū garga-
 rizata cum oximelle aut aq mellis. Et ammi-
 strenē emplā etiā ad maturandū sic emplm̄
 aschir. Et distillatio olei rosati in aurē ē iu-
 uatiua in hac hora. Et qn̄ vides q non ma-
 turat: & vides duriciē: oportet ut ammi-
 stres in medicis eius caules. Cum autē ma-
 turatio iam adest: tunc stude in apertione
 apatis cū gargarismate qd̄ diūgit inter ap-
 tōem et lenificatōem: sic qdam medicie acu-
 te in lacte in quibz sit gargarism? Et si est
 apprensus: & elongat temp? et nō distrūp iē
 nō est mala amministratio ferri. Et ex medi-
 cinis tempatis cum iceptōne est decoctio
 ficuū cum fenugreco et dactil: et decoctio
 lentiū cum rosis: et rob liquiricie et semie.
 1. *amarū* almaru: et post illud fiat gradatio ad illud
 quod est fortius qre misceant cū rob mo-
 roz baurach & mirra et dragagātū: et etiā
 semē almaru dissolutū in lacte caprino: &
 olea calefaciēcia pprie cum melle & gallia
 et fiat ex eis gargarismus. Et ex eis q sunt
 sic aq mellis i qua decocta sunt ficus & ca-
 lamentum et sansuc? et alumen & menta et
 sūmbriū: et radix lilij cōiunctim et sepatim.
 Et costo et pprie marino inest iuuamētum
 maximū in hmoi hora et in vltimitate stat?
 et post absterlionē integrā. Et post matura-
 tōem opletā et aptōez cum eis q sunt sicut
 baurach. & nitrum et asa fetida: et mirra:
 & pip: et castozem: & stercus yrundinū:
 et stercus adhib: et fiat ex eis gargarismus
 cū rob moroz: imo cū sale armoniaco et pi-
 retro: & semine alabarmel et sinapi: aut se-
 mine rafani cū aqua et oximelle. Et ammi-
 strenē ex istis insufflatōes: et insufflatio sa-
 lis armoniaci est faciens qescere. Cum ergo

81
 dediat egritudo amistra vinū et balneum
 et embrocas. Confectio pilularum iuuatiū
 in statu. Re. radicis lilij qtuor ptes ase fe-
 tide medietatē ptis: colliganē cū succo caul
 aut coagulato vue. Ex curatōe vō flārice
 est ut itus i gutture itromittat virga mol-
 lificata torta: sup quā sit inuolut? pannus
 quo linat apā et quo mundificet hūditas.
 Et ei qdem q est antiqua: asa fetida et cīma-
 momū. Et soluat venter cum cochis et ye-
 ra et silib? Et clisterizetur cū clisterib? for-
 tibus valde. In cura autē melācolice ex me-
 dicis magis cōferentib? ei est medicamē al-
 harmel gargarizatū et limitū interi? & exte-
 rius. Ex medicis vō q pprietatē habent: &
 cōuenientes sūt in omī hora: est sterc? cais
 album: & adhib albū qd̄ hoc modo colligit.
 Custodiē canis ne aliquid comedat nisi ossa
 tm̄: donec stercus piciat album: qd̄ pui exi-
 stat fetoris. Et silr sterc? homis: et pprie i
 fantis: Et oportet ut sollicitudo sit: ita ut il-
 lud quo cibā sit cū quātitate q digeratur.
 Et qd̄ eo meli? est: est panis lupinor scdz
 quātitate puam: et in potu tribuat p? ipm̄
 vinū vetus: deinde sumat stercus ei?: et ex-
 icetur: est ei pauci fetoris. Et si cū pane d̄
 si derat aliquid aliud: tunc denē cibi bone
 digestōis boni chimi: calide oplonis cū eq̄
 litate: sic carnes galline: & pōicum et extre-
 mitates capraz. Hoc em̄ cū boitate digōis
 educit feces pui fetoris. Et ex medicis qd̄
 sua pprietate facientib? sūt yrundies adu-
 ste: decollant em̄ pus et currit sanguis sup
 alas ipaz: deinde puluerizatur sup eas sal:
 et ponunt in vceolo lutato: & ligat caput
 ei?: & ponit in furno. Et ut ponat i vitrea
 to vase limbo luto sapientie est rectius ap-
 me. Et silr stercus yrundinū adustū cū forti-
 tudine. Et qn̄q limit palatū habētis sinatiā
 sale: cū melle: et aceto: et oleo oliue: et silr
 apata vue. Et limit etiā palatū ex felle tau-
 rino cū melle: et felle testudis: et flore eris
 et capitib? pisciclorz sallitorz: et pprie vua.
 Et silr ammistraē gargarisma cū oximelle i
 quo decoctum est semen raphani. Et colco-
 tar quidem et calcadis: ambo sūt bona apo-
 stemati gauonis. Et ex compositis sunt me-
 dicamen mori cū mirra: et croco: et medica-
 mē yrundinū et medicamē alharmel: et me-
 dicamen corticum nucis recentis: et troci-
 sci androsim. Et medicamen huiusmodi.
 Re. stercoris canis albi adusti in testa aut
 preter testam. 3. j. pipis. 3. ij. gallarum adu-
 starum corticum granatorū carnis simij et
 suis & ad hoba oīm añ. 3. j. mirre costi abo-
 rum añ. 3. 5. isufflet aut limitur cum melle

Et etiam in fine eius et in hora vehementie ammistrentur stercus pueri quod est ex pane lupinorum: et stercus canis et yrundinum adustum: et sal armoniacus: iteretur hoc in die multotiens. Quandoque vero apostematum lin gua prefocati etiam: et indiget fortasse curatione ipsius: sed nos iam locuti sumus de apostematibus lingue: Et illud quidem quod huic loco proprium ex eo est: necessarium est redire ad illud quod illic dictum est: scilicet ut ingenietur post flebotomiam in attrahendo materias ad inferiora. Et quandoque fit illud in hoc loco cum vera pigra habet enim proprietatem in deponendo humores qui sunt coram supremo oris stomachi et meri et gutturis: deinde ammistrentur super ipsam infirigidantia repercussiva sicut succus lactuce: et est medicina habens proprietatem quam signat visio iuuamenti eius: deinde si necessaria est resolutio subtilis: fiat. Ex eis autem que conferunt in regimine eius que est propter spondiles: est ut ingenietur in compressione loci cum facilitate ad posteriora: fortasse enim reuertetur spondilis. Et illa quidem compressio quandoque fit cum instrumento et cum digitis: et inuenietur quandoque per illud requies. Instrumentum vero est res similis freno: quod in gutture intromittitur: et expellit quod est intus in gutture ad exteriora: compressio autem valde est nociva in apostematibus. Cunctis sinaces vehementiores fiunt: et non valent medicari: et creditur quod perditio futura sit: illud per quod speratur euasio est scissio canis: et illud est cum scissione ligamentorum que sunt inter duos anulos canis: preter quod aliquid accipiat de cartilagine: ita ut per illud anhelet: deinde sumatur cum expletum fuerit regimen apostematis: et medicetur et sanabitur. Et modus quidem curationis est ut teneatur caput ad posteriora et teneatur: et sumatur cutis et scindatur. Et quod de ipso rectius est: est ut sumatur cutis cum vincino: et elongetur: deinde discoopiatur canis: et si datur quod est inter duos anulos: deinde sumatur et ponatur super ipsum pulvis citrinus. Et oportet quidem ut duplicem duo labia fissure cutis solum: preter quod contingat cartilago et panniculi in aliquo: et hoc est iudicium huiusmodi fissure: quantum non cadat ad hanc intentionem: nam si extimatur quod in illis eiusdem ligamentis sit apostema et nocumetum: non oportet ut ammistretur scissio. Cum autem incipit superuenerit egro: et timeatur quod compleatur prefocatio: incipiat a clisteribus fortibus: et flebotome

vena que est sub lingua: et stometur vena frons: et appendant ventose super collum et submento cum incisione a absque incisione. Et si fuerit causa prefocationis eius et incisionis eius submersio: tunc conuertatur ut currat aqua: deinde suffumigetur cum eo quod habet fortitudinem et odorem bonum donec renouiscat. Oportet autem ut ille qui euaserit a suffocatione vehementi: flebotome et clisterizetur et sorbeat aliquibus diebus sorbitiones ex farina ciceris: et sorbeat lac aut aquam carnis in qua dissoluti sint panis et vitellus oui. Et scias quod omni qui habet dolores gutturis melius est fugere sermonem ex quo cumque sit dolore.

De vna et ambabus amigalis.

Istis quandoque accidit catarrhus apostemas eas: ita ut prohibeat anhelum. Et quandoque molliciat vna preter apostema: et indiget eo quod constringat eam et exciet ipsam ex materia. Et quandoque indiget incisione: et appropinquat curationi prefocationum. Et curet in principio cum linimentis in quibus sit facilitatis observatio et ammistrentur cum penna: digiti namque in non hora sua quandoque laborem afferunt. Et in illa que magna est et puer inflammationis: ammistrentur pontica. In flegmate vero conueniens est illud quod est vehemens infirigidatio: sicut aqua solatri: et sicut semen eius: et folia rose. Vtriusque enim inest operatio fortis. Et ex eis que sunt fortiora in hoc capitulo sunt gummi arabicum: et dragagatum: et sarcocolla et nescitengi lita: et etiam balaustie partes due: et aluminis pars una conteratur et cribellentur cum ozali: et ammistrentur cum spatula habente caput incisum in latitudine: et quandoque adducitur in eis crocus: et caphora et ammistrantur liniendo: et etiam galle trite cum aceto: et liniuntur cum penna. Et iterum aqua granati acetosi cum stipticis: et etiam lapis scedenigi: et etiam lapis chorosus adustus. Et ille qui notatur accat: et lapis alafurugie: et spodium et lutum sigillatum: et armenum: et rob agreste: et fructus spine egyptiace: et alumen iamenit: et semine rose: sumantur ex eis si est illud. Et suffumigatio cum ramis aneti: est ex eis que frīgunt vnam valde: et etiam succus granati dulcis tritus cum cortice suo: cum sexta sui de melle factus viscosus spissatus: est linimentum bonum. Et oportet ut cum gargarisma sit cum stipticis: assidue gargarisma cum aqua calida. Illud enim preparat ipsum: ut stiptica in eo operentur: et lenit ipsam: et prohibet stiptica indurare ipsam. Quod si stiptica eam acquirere faciant durities.

et coartationem dolorosam: amministra in ea mucilagines: & gummi arabicum: et dragagantum et amilum: et sarcocollam: & semen malue: & aquam furfuris: et ordeii: et fiat ut stet succus extremitatum rami cum quinta sui de melle et aqua mixtum: quoniam est liminatum bonum. Et oportet ut cum gargarisma sit ex stipiticis assidue fiat gargarisma ante illud cum aqua calida aut decoctione rosarum et sumach: cuius sexta pars sit mellis: decoquatur et inspissetur. Et liniatur exterius cum eo quod habet exiccationem et stipiticitatem fortem: sicut quod fit cum gallis et alumine iameni. Et sal quidem est illud quod est pretermittendum ante omnia illa. Melancolice vero gallarum imaturarum nucis atramenti rubei sumach omnium annorum partes tres et tertia: salis torrefacti viginti partes sumantur et amministrentur. **M**edicamen bonum in dispositionibus & horis. Realuminis iameni partes tres rosarum partes duas: costi partem unam amministretur emplastrum cum penna ut perueniat ad vnam. Medicamen bonum ad horam suam. Resuccum granati cum cortice suo et inspissetur cum quinta sui de melle: et liniatur cum eo. Et etiam aluminis partem unam et mediam gallarum imaturarum tertiā partis dragaganti tres partes. Et quando peruenit status aut appropinquat amministra mirram et etiam crocum et ciperum & que sunt eis similia: et darscesaban proprie et flores squinati: et ramos balsami: & alumen amministrentur liniendo. Et etiam aqua eorum gargarizetur & proprie quando amministratur in eis gargarisma decoctionis radicis lilij et seminis rosarum cum melle. Et distilletur oleum amigdalinum in aures omni hora: quoniam est iuuatiuum. Si autem collectio fiat in utrisque amigdalibus et in eis que sequuntur eas: amministra decoctiones predictas in capitulo sinantie. Quod si dolor perseverat et non sedatur: reuertendum est ad solutionem ventris: si vero per hoc non completur: amministra ea que sunt fortis resolutionis sicut est succus cucumeris asinini: et centaurea: et nitrum rubeum cum melle aut solum. Et si indurescit apostema et prolongatur: non est ei aliquid ita conueniens sicut asa fetida. Cum ergo incipit subsidiari in loco uno: et ingrossatur in loco alio: tunc incidatur. Et quantum possibile est ut expellas illud: & facias illi emplastrum sale armoniaco et mittas ipsum ei cum coleari quod est sicut frenum: est melius. Et non oportet ut incidatur: nisi cum

radici eius aduenit extenuatio: quoniam in ea est timor magnus. Gargarisma exiccans vlcera apostematum gauonum et purgas ea. Res. lencium balaustrarum ambozum annorum partes quinque: hiesmemithe costi costi omnium annorum pars una coquatur in aqua: et sumatur ex decoctione earum pars. j. & misceatur cum medietate sui de rob mori: & quarta sui de melle: et fiat cum ea gargarisma.

De casu vne.

Quandoque cadit vna cum febre. Et quandoque cadit sine febre. Et eius casus est ut tendatur ad inferiora: ita ut non redeat ad locum suum. Et quandoque fit necessarium deglutienti comprimere digitis suis donec transglutiat.

Cura.

Si sint illic caliditas et rubedo: fleuor botoma: deinde amministra gargarisma predicta in capitulis preteritis: sicut gargarisma cum aceto et aqua rosata: deinde de fricetur cum rosis: & sardalis: et balaustris: et camphora: et rob de moris proprie in instrumento simili freno: et oportet ut fiat cum facilitate quanto magis possibile est. Et si non sunt illic caliditas et rubedo amministra gargarismum cum oximelle et sinapi: et almuri anabati: & fricetur cum in instrumento predicto. Et medicamen quo fricatur: est illud quod fit ex gallis et moris corticibus. Et fortior curatio est: et subleuetur cum instrumento ad superiora extendendo ad exteriora cum medicinis stipiticis et permixtis cum resolutiuis: secundum quod oportet. Et quandoque premittitur cum digitis limitis ex eis que sunt sicut rob mororum & nucum et aliorum. Et ex medicinis bonis ad eleuandum sunt balaustris: & alumen: et camphora: et ex bonis in eleuatione vne est gallia cum sale armoniaco. Sed gallia est subtilior: postquam non fuerit illic nocumentum ex apostemate et repletionem. Cum ergo stat: faciat gargarismum cum aqua salsa: utendo gargarismate per gargarisma. Et ex eis que experta sunt ad illud: est ut sumatur seminis rosarum medietas libris: succi barbe hyrcine. iij. z. decoquantur in melle: aut vino: quoniam est fortius. Et infantiū qui dem vnas: quandoque eleuant galle aduste cum aceto: & proprie quando liniuntur ex eis eorum incipit.

Sermo singularis de incisione vne: & utriusque amigdale.

Oportet ut in vna consideretur eius subtiliatio et detrimicio: et proprie in inferiore parte eius. Et si ingrosatur extremitas eius: et resudat ex ea sicut pus: et tunc est melior hora: & tunc incidat cum ferro et cum medicinis cauterizantibus. et fiat preservatio cum solutione ventris subtili precedente ipsam: & excussione corporis a repletione: si fuerit in ipso ex sanguine aut alijs. Incisio namque cum repletione est timorosa. Illius autem incisio que subtilis est et longa: sicut cauda muris equitans super linguam absque repletione: aut rubedine: aut nigredine est parvi timoris. Et modus quoque dem incisionis eius est: ut prematur lingua ad inferiora: et sit possibile accipere vnam cum instrumento: & ponatur ad inferiora: et non radicatus incidatur: imo dimittatur ex ea aliquid. Nam si tu abscideris eam ex palato: sanguis forsitan non abscideretur omnino. Cum tamen non oporteat ut incidatur res pua: et sic nocumentum: & remaneat cum dispositione sua: imo oportet ut incidatur quantitas quam addit super naturam. Cum autem est rubea apostemosa: tunc eius incisio est timorosa. Et quandoque manat sanguis et non abscinditur propter aliquam medicinam. Ex medicinis autem incidentibus eam: sunt asa fetida: et alumen iamenti que sine intermissione ponantur super radices eius: quoniam incidunt eam: & faciunt ipsam cadere. Et ex medicinis facientibus ipsam cadere cum cantherio est sal armoniacus cum asa fetida et atramentis. Et oportet ut medicina iste super vnam annexe teneantur cum instrumento narrato: & teneantur hora vna: ita quod non deglutiat: donec agant in eam: deinde iterentur usquequo nigrescat. Nam si denigratur: cadet post tres dies secundum plurimum. Et oportet ut sit ille qui curatur de clivis ad inferiora: habens os apertum: ita ut currat saliva eius: et non retineatur in ore ipsius. Due vero amigdale suspendantur cum vncino: et trahantur ad exteriora quantum plus possibile est: preter quod cum eis attrahantur tunicet et abscondantur cum rotonditate desuper radicem apud quartam longitudinis cum instrumento incisionis: preter quod permutetur instrumentum et incidatur vna post aliam post observationem conditionum predictarum in colore: et quantitate earum. Cumque ceciderit ex eis quod absciditur: dimittatur sanguis currere secundum quantitatem mediocrem. Et sit patiens de clivis super faciem suam: ne sanguis ingrediat guttur eius: deinde colluat os ex aqua

et aceto infrigidatis: & euomat: et tussiat: ut mundificetur interior eius: deinde ponatur super eam quod abscindit sanguinem: sicut colcotar et alumine: et dragatum. Et gargarizet cum decoctione senticum: et foliorum mirti: et sit tepida.

Rememoratio nocumentorum incisionis ex eis est nocumentum vocis. Ex illis est directio pulmonis frigori et calori: & facit accidere tussim ab omni frigore et calore: & non tolerat sitim. Et ex illis est detegere stomachum malicie complexionis a causa primitiva ex ventositate et pulvere et eis similibus. Et plurimi eorum infrigidant aerem temperatum. Et in pectoribus plurimorum eorum significat frigus et pulmone ipsorum: donec moriantur. Et quandoque accidit ex ea sputum sanguinis: & non retinetur.

Cura sputi sanguinis ex incisione vne: & utriusque amigdale.

Oportet ut ponantur ventose super collum: et ut fiat regimen cum flebotomia venarum inferiorum communicantium: sicut ascellarum et eis similium: intendendo ad attrahendum. Singularia autem retinentia sanguinem: et limimenta ammixtrata ad illud sunt: sicut atramentum: quo fit atramentum: aut pulverizetur atramentum super ipsum: et infrigidantia actu: sicut nix: et succus stipitici frigidi notii: sicut succus agreste: et papini vitis: & ribes: et solatrum: & aqua citoniorum acetosorum: et ex rebus expertis que habent proprietatem in hoc: et oportet ut ammixtratur in dispositione medicamine quod rectificat: est sapiens nominat: dyogenes et alcuefric: et etiam succus arnoglossae cum ammixtratur proprie cum trociscis de carabe: et luto sigillato. Et oportet ut non ammixtre aliquid ex eis calidum: imo frigidum actu. Calidum enim cum eo quod attrahit destruit operationem medicinale.

Fen decia de dispōib? pulmonis & pe-
ctoris. Tractat? p̄m? de ei? p̄ncipijs
& ābelitū: de anathomia epiglōtis & can-
ne pulmonis

Pulmois est mēbrū opo-
sitū ex cartilaginibus pluribus:
q̄ sunt circuli & ptes circuloꝝ
quaz alie alijs cōtinuānt. Que
g^o ex eis obuiāt meatui cibi q̄
ē posterioꝝ & est meri: facte sūt dimīnute:
& p̄māq̄ semicirculo. Et posita ē abscissio ea-
rum ad meri. Et cōtigit meri de ea corp? pā-
niculosū nō cartilaginosū: ymo sba e? car-
tilaginosa ad āteriora posita est. Et sponūē
hee cartilagine ex ligamētis: q̄ pānicul? te-
git. Et cōphendit oīa illa intrinsec? pāniclū
lenis ad siccitatē & duriciē declinās aliq̄n-
tulā & filr etiā exteri? & caput e? superi?
psequit os & epiglōtū. Et extremitas eius
inferior diuidit i duas sectōes. Deīde diui-
dit i sectōes cūctes i pulmoē vicinātes
raīs venaz pulsatiliū & q̄etaz: & pueit ea-
rum p̄tō ad orificia valde strictiora q̄ o-
rificia eoz q̄ silant eis: & occurrūt cū ipis
Ei? igit creatō fca est ex cartilagine: vt iue-
niat in ea ap̄tio p̄dicta: & ne lenitas facēt
eā idigere cooptura: & vt sit duricies eius
tutame ipi cū sit e? sit? ad āteriora. Et sit
duricies e? cā ad h^o vt pueniat vox: ā iuu-
ad eā. Et fca ē e? spositō ex cartilaginib? plū-
bus ligatis cū pānicul: vt sit ei possibil ex-
tensio: & diuēctio ap̄d attēctōez aeris & re-
spiratōez: & n̄ doleat ex pcussioib? q̄ accit
ei desub? & sup: & ex attractōib? q̄ acci-
dūt ei ad extremitates e?: & vt cū nocumen-
tū accit n̄ dilateē neq; coangusteē. Et fca ē
rotūda: vt sit securior & magis icolūis. Et
nō minuit ab eo qd d̄ ipa tangit meri: n̄ vt
nō s̄p̄mat buccellā t̄nleūtē ipm: ymo p̄rā-
seat a facie e? cū extēdit meri ad āplitudi-
nē: & sit ocauitas e? tūc q̄i adiuuans meri
cū incipit meri extēdi ad ip̄z & penetrat i
ip̄z: & p̄p̄e i d̄glutitōe ne diūgat ābelitui
qm̄ d̄glutitio nēz fct vt coopiat cāna pul-
monis sup̄i? vt n̄ ingrediat eā cib? trāsiēs
sup̄ eā. Et sit cooptura e? cū sup̄pōtatōe car-
tilaginū stantiū sup̄ meatū. Et filr e? q̄ no-
minat n̄ h̄ns nomē. Et cuz sint d̄glutitio &
voitus indigētes coop̄ea in h^o meatu: n̄ ē
possibile vt sint cū sit ābelit? Et creata ē
p̄p̄e vociferatōez res q̄ noīat lingua fistu-
le: s̄stricta ap̄d extremitatē cāne: deīde dila-
taē ap̄d epiglōtū: q̄re incipit ex āplitudie p-
ueniēs ad s̄strictōez: deīde ad spaciū āplū
sic ē i fistula: qm̄ necessaria ē voci s̄strictō
vt retineat. Et h? q̄de? corp̄is filis lingue

fistule p̄petas est: vt diūgat & dilateē: vt
fiat p̄ illō pcussio vocis. Duricies vō pāni-
culi q̄ tēgit eā interi? fuit: vt resistat sol ca-
tarnis & sputis malis: & vaporū fumoso re-
deūti ex corde: vt n̄ mollicet pcussioē vo-
cis. Ei? āt diuēctio i p̄mis in duas ptes fuit
qm̄ pulmo habz duas ptes: s; e? ramificatō
cū venis q̄etis alias pulsatilib? fuit: vt ex
eis accipiat nutrimentū. Cōstrictio aut̄ ori-
ficioꝝ eoz fuit: vt mēsureē in eis respiratō
arteriarū venientū ad cor: & n̄ penetret in
eis ad ipm. Nā si penetrarz facerz puenire
sputū sāguis: h^o g^o est forma cāne pulmo-
nis. Epiglōtis āt est instrumētū ad d̄plēdā
vocē: & vt teneat ābelit? Et i interiore p-
te e? ē corp? filis lingue fistule. Et iā dixi-
mus ipm. Et cū eo qd opponit ipi ex pala-
to & ē filis additōi q̄ claudīt caput fistule
ap̄ e? vox. Et epiglōtis q̄de? coartata ē cū
cāna cōstricta cū meri. Cū g^o meri appetit
deglutire & declinat ad inferiora p̄p̄e attra-
ctōem buccelle coop̄it epiglōtis: & eleuat
sursū: & coartat cooptura quarūdā suarū
cartilaginū cū alijs: q̄re extendūt pāniculū
& lacerti. Cūq; cib? p̄rāsit meatū meri: si-
cut orificiū epiglōtis: & cāne adherētis pa-
lato sup̄ius: q̄re nō ē possibile vt ingrediat
ipm ex eo qd s̄phensū ē ap̄d meri aliqd: q̄
re p̄tēnt ipm cib? & pot? ita qd non ca-
dat ad cānā aliqd: n̄ in q̄busdā horis i q̄b?
festinat deglutitio āteq; d̄pleat mot? iste: ā
accidat cibo mot? p̄pter meri s̄curbatū: q̄
re nō cessat nāta laborare in expulsioē eius
cū tussi. Et nos q̄dē iā dixim? anathomiaz
cartilaginū epiglōtis: & lacertoz e? in lib^o
p̄mo. Pulmo aut̄ ē sposit? ex p̄tib? quarū
vna est cāna. & secūda ē ramī arterie vena-
te. & tertia ē ramī quos p̄culdubio diūgit
caro moll̄ rara aerea creata ex tenuiore sā-
guine & s̄btiliore. & ille eē est nutrimentū
e?: & ē plurimum meatū: moll̄ & rar? ad al-
bedinē declinās p̄p̄ie in pulmoib? āliū
quorū itēg ē creatō. Et creat? est rar? vt
in ipo capiat aer: & digerāt in eo: & expel-
lat sup̄fluitas e? ab eo. sic creatū est epar-
cū s̄patōe ad cibū: & ē h̄ns duas diuēctōes
quarū vna tēdit ad dextrā: & altera ad si-
nistā. Et sectio q̄dē sinistra duos habz ra-
mos. Et sectio dextra tres habz ramos. Et
iuuamētū pulmois oīo est attēctio aeris. Et
iuuamētū attractōis aeris est p̄patō aeris
cordis pluris q̄ ipm in q^o indigz impulsu
vno. Et iuuamētū h? p̄patōis est: vt sit aīa
li cū s̄bmergit i aq̄: & qm̄ emittit vocem lō-
gā & cōtinuā impediētē ipm ab acceptōe
aeris: aut cū abhorz e? attractōem p̄pter

Hic Anus
signas m
causas pp
quas carm
pulmonis p
fada car m
yrosa

anatomia pulmonis

iuuamētū pulmonis
attractio aeris

dispōes & cās ducētes ipm ad illō ex feto
re aut alio aer ppatus quem assumat cor.
Et iuuamentū h? aeris ppati est: ut rēpet
sua euentatōe calitatē cordis: & ut rēstau
ret cū sba q̄ ē magis vices i pplōe e? p? q
aer sol? sic extimāt qdā dūtatē & fiat sps: sic
n̄ sola aq̄ nutrit mēbz: verū vnūquodq; eo
rum ā est ps nutriti: ā est ps facientis pe
netre lubricitate. Sed aq̄ ē ad nutrimentū
corpis. s. penetrās. Et aer ē ad nutrimentū
spūs. Et vnūq; duoz. s. nutriti corpo
ris & spūs est corp? ppositū n̄ simplex. S3
iuuamentū extractōis supfluitatis aduste
spūs: & ē e? fumolitas: & pulmoīs: est ad i
troitū aeris frigidū. Iste nāq; attract? iaz
pculdubio dūst? ē ad calefactōz: q̄r n̄ pfert
i tēperādo spm. Ramificatō at venarū &
cāne i pulmone fuit: qm̄ cāna & arteria ve
nal cōicat i nutriendo pulmonē ex sāguie
digesto claro veiente ex corde. Carnis aut
iuuamētū est: ut oppilet rimas & diūgat ra
mos. S3 e? raritas est: ut rectificz actōz
aeris: n̄ est ei ut n̄ penetret aer n̄ i cāna tm̄:
ymo qm̄ vadit ad corp? pulmoīs ex eo. Et
i h? ē apitio i multiplicatōe: & ut iuuaz et
i ostrictōe ad expulsionē. Est g? ppat? du
ob? motib?: & ppe h? apitē pulmoīz suf
flatōe. Et āc albedo ē ppe dūiuz aeris sup
illō q? nutrit: & ppter plimā ei? frigidita
tem. Et vō pūcio i duas ptes est: ut n̄ cel
set ābelit? ppe nocumētū adueiens vni dua
rū ptiū. Et oīs ram? e? ramificatē ppe illō
i duos ramos. Quē? at q̄ est i latere dext?
est lect? substrat? vene q̄ noiat cōcaua: &
n̄ est e? iuuamētū i ābelitu plm. Et qm̄ cor
fuit magis decliue parūp ad sinistrā: addi
tur i pte sinistra qd occupet spaciū pecto
ris. Et n̄ est bonū ut pulmoī sit i latē dex
tro additio exūs s3strata venis: qm̄ iā cec
dit necitas e?. Et pulmonē qdē coopit pan
nicul? neruosus: ut sit (bz q̄ sciūst) s3l? a
liqs aliq? mō: & si n̄ est itras: ē coopiens:
quāuis ipe pulmo sit s3strat? cordi leniēs
lenitate sua ipz: & e? cutamētū. **Pect?** vō
diuisū est i duas pcauitates: iter q̄s distin
guīt pānicul? oze? ex oppositōe mediatōis
toracis: & n̄ est tnsit? ab vna duaz pcaui
tatū ad alterā. Et iste pānicul? i veritate
ē duo pāniclī: & ē diūct? i posteriori pte
sui cū spōdilib?: & supius: ut defendat am
bas furculas. Et itentio i causādo eos fuit
ut sit pect? hns duos vētriclōs: q̄tenus si
eueiat vni eoz nocumētū: sufficiat alter ad
faciend ābelitū & e? itentōez. Et ex iuuamē
to e? ē ligatō meri & pulmoīs & mēbrozū
pectoris ad iuicē. **Velaīs** at iā dixim? for

mā & iuuamētū e? i anathoia lactozū: ipm
ei i veritate est vn? lactoz. & ē ex tribus
tuicis qz media i veritate ē corda q̄ oplet
e? opatō. Et tuica q̄ est sup ē sic fūdamen
tū & basis pānicul? pectoris q̄ iteri? coope
rūt ipz. Et tuica inferior ē sic pāniclī siphac
Et i velaie qdē sūt duo foramīa: quoz ma
ius ē tnsit? meri & arterie magne. Et per
mim? ē trāsit? vene q̄ noiat alhabari: & est
vehemētis suspēhoīs cū ea & incarnatōis.

**De ppolibus pulmoīs & vīs signoz &
dispositionū eius**

Dicam? itaq; qd pplōez calidaz
significāt āplitudo pectoris &
magtudo ābelit? Et qm̄q; du
plac & exufflatio & vox: & o
peratō e?: & paz nocet ab aere frigidō: &
& plm a calo: & q̄ accidētia sitis sedet aer
frigid? absq; potu multotiēs cū accidūt ei
plm īflamatō & tussis. Frigidā vō pplōez
significāt puitas pectoris & puitas ābelitus
& vox: & acuitas āboz. Et q̄ nocet ab oī
frigidō: & multitudo gnatōis flegmatis i
ipo: & multotiēs qdēz duplat i eo ābelit?
& adueit ei asma & tussis. Cōplexionez at
huīdā signē multitudo supfluitatum: & rau
cedo vocis: & ostrictio: & ppe cū fuit cuz
mā. & fuit decliuis ad supiora: & defectus
ab eleuatōe vocis nō ppe debilitatē corpo
ris. Siccā vō pplōez significāt paucitas sup
fluitatū: & aspitas vocis & silitudo e? cuz
voce gruū. Et qm̄ est illic dīsnia ppe vehe
mentia spissitudōis. Vnāq; aut harū ppolo
nū qm̄ ē pulmoī nālis: & qm̄ ē ei accntalī
& cōicat i aliq?: et differūt i aliq?. Illa at
i qb? cōicat sūt sig pōcā: nisi illa q̄ excipie
m? p? S3 ea i qb? differūt sūt duo: vnū eo
rū est: qm̄ cū ppolo est nālis: signū ei? ē stās
bz naturā. Et si est accntal: ē signū ei accn
tale: et iā adueit ei: n̄ sit signū o gne eozum
q̄ n̄ accnt n̄ nā tātū: qm̄ tūc est signū nāle:
e? sile est magtudo pectoris ā puitas eius
Et scias q̄ magis ppe significatōes sm di
spōes pectoris pulmoīs ē ābelit? i sua ca
litate et frigiditate sua: et magtudiē ei?
et puitate ipi? et facilitate ipi? et e? diffi
cultate et fetore et boitate odoris e?: et si
milit et reliqs dī pōib? e?. Et silt vox ei?
et i hmoi re: sic illō qd significat illa q̄ strāgu
lata ē: cū nocumētū sit i lactis dilatātibus
et rauca cū nocumētū sit i lacertis ostri
ctiuis cū nocumentum est i lacertis: et silt
tuss et sputū et puls? Et iā dclata est tibi
qualitas significationum ābelitus: et qua
litas significationum vocis: et qualitas si
gnificationū tussis. Et q̄litas significatōum

iuuamētū i pūctiōis
pulmonis i dūst
pūctis

ne-homia pēdoris

spuci. pulsū aut et qđ ipe significat fm aplo
nes et egtudies iā sciūsti. Et pulmo qđem
vicinat cordi. Et significatōes dispōnū ei?
sunt super ipm fortiores. Et pulsus est ma
gis significatiu? e? qđ sequit ramos neruorū
pulmoīs. Et tussis est magis significatiua illi?
qđ seqt cānā et carnē pulmoīs. Et sēibili
tas gūitatis est signatio ppa qđ mā est im
pāncul et lactis. Et cū nō spuit n̄ cū tussi
leui: tūc mā ppiq est supmo canne et ei qđ
seqt ipm. Et si n̄ spuit nisi tussi plima: tūc
est mā pfūda lōginq. Et qñz associant no
cūmētis membrorū pectoris sig membrorū
lōginquorū: sic vtrigo i apatib? velaīs: et si
cūc rubedo faciei in apatibus pulmonis.

De aposteātibus accētib? pulmoni.

*Hic habet
qđ apia est
passio gūmū
membrū cuius
qđ dicitur
et morbo
cap p.*
Pulmoni qñz accidūt apata appropā
ta mbrū similitū ptiū: et egtudies offi
ciales: et ppe oppilatio in venis suis
et ptiū? cāne ipsi? et ppe in venis grossio
rib? et i rāritate corpis e? Et qñz sūt ppe
cās oppilatōis intra ipsū: vltiq? pueniat
ad cōpcturā: et egtudies cōes. Et qñz mul
tiplicat egtudies pulmoīs in hyeme et au
tūno ppe multitudinez catarrī et ppe i au
tūno pluuioso p? estatez sicā septemtrio
nalez. Et aer frigid? nociu? pulmoī est: nisi
sit a calore lesus vehemēti. Et multotiens
qđe pducūt egtudies pulmoīs ad egtudi
nes epatis: sic pducūt vehemētia frigidita
tis e? & vehemētia calitatis e? ad ydopi
sum: & silr velaīs. De cura pulmonis.

Atende qđ dicitur in ca^o almatīs &
ābelit? & pmutet ad aliud ex eo qđ
coīcat ei in cāis egtudimū. Et qñz ex
citāt pulmo cū eo qđ ē sicut eleuatio vocis
& sic ābelit? exufflatōis: vt subiliēt per
illō supfluitates e?. Et admīstratōi qđem
medicīnāz pectoris inest forma ppa: optz
ei vt amīstrenē facit pille & electuaria i
pluribus retinēdo ea in ore: & deglutitō
qđ resoluitur ex eis paulatī vt prolonget
spaciū more eaz in ptrafundo cānā: & rei
teret: & pueiat ad cānā & pulmonē & p
prie cū dormit resupm? & huēctat lacer
tos omēs qui sequūtur pulmonē & cānā
e?. Et ppiqor mod? declinatōis supflui
tatū pulmoīs ē latul qđ seqt meri: qđ propē
iuuat voītu plm: cū n̄ ē ibi qđ phibeat.

De materijs siccis in pulmone & iudi
cijs eaz in curatōne earum.

Materie qđ cōtinent in pulmone qñz
sunt ex genere sanguis: & qñz sūt ex
genere hūiditatis. Et qñz sūt ex ge
nere saniei. Et sunt materie calide & subci
les. Et materias qđe siccās in pulmone qñz

ē difficile spuerē: qre n̄ adheret ei vētositas
expellens eas cū tussi: ymo rūpit hūiditas
sup ventositatē: qre adueit ei vētositas nō
eradicans. Sed ad vehemētiā multitudi
nis e?: cū sunt hūores pectoris grossi non
pueias exiccādo ad vltimū: ymo lis occupa
tus cū lenificatōe & incisiōe cū resolutōne
matiei & sic itentio maior duaz rerū tibi i
cāno. aut sit studiūz cū incisione plusq sit
cū resolutōne materiei. Et amīstra m oib?
ill? medicīnis aquā mell: est ei faciēs eaz pe
netraē: & lenificat & abstergit. De me
dicīs pectoris singularib? & cōpositis &
forma amīstratōis earum.

Medicīne pectoris sunt medicīne
que mūdificāt pect? & sūt scōz
ordies Ordo p̄m? est sic farina fa
barū & aq mellis: & semē lini al
bum: & amigdale dulces: & v̄mū dulce: nā
ipm vehemēter apit oppilatōem pulmonis
sicut ipm vehemēter gnat oppilatōem epa
tis quēadmod scies in ca^o epatis. Et ex fri
gidis semē cucumeris & bāreke & cucurbi
te. Butiri v̄o cū solum amīstrat maturatō
pl? est qđ ei? mūdificatō. Si autē deglutia
tur cū melle & amigdal amaris est e? ma
tuatō mior: & mūdificatō e? maior. Et fō
ti? illo est glutinū albōti: & amigdale ama
re: & oximel sc̄llitici: & fenugrecuz & oli
banū. et dactili heiron habēt fortitudinez
in hac itentōe. Et fortiora ill? sūt cīminū &
piper et herb? & radix lilij & radix opopa
nacis: & castoreum cū melle: & squilla assa
ta cōtrita & pfecta cū melle: & centaurea
maior: & aristologia rotūda: & nigella &
vermis qđ est sub vrcis cū desiccāt sup tē
stam sup prunas ā in furno don^c albeāt:
& amiscet cū melle. Et sūt enula qñ ponit
in medicīs. Et aqua e? ē vehemētis iuuam
ti. Et alreūened est ex sūma corū qđ faciunt
facile spūtū. Et siseleos est valde iuuatiū
& ppe crudū: & p? ipm illud qđ nō est e
lixatū nisi elixatura vna. Et crocus pfortat
instrumēta ābelit? & facile efficit spūtum
valde. Et medicīne qđem iste sunt ouenien
tes ebibite: & sūt pueīentes vt emplm su
pposite. Ex medicīs aut opoitīs sūt pillule
platonis & sūt pille de storace & sirop? d
ysopo cū descriptōib? diūsis: & medicāmē
andromachi: & medicāmē asclepiadis &
medicāmē galieni. & siropi de papauere
cū descriptōib? & medicāmē mai? & me
dicāmē anacardi cū mirabolanis. Et ex eis
que faciūt spuerē hūores grossos & saniez
ē medicāmē qđ Re-serapmi & mirze āboz
ān. aūr. j. cordūmeni aūr. ij. opij & castorei

canon.
Ma epistola grossa et m
rebus et foras
exicantibus quia talia
resolvendo subilia
magis ingrossant

remun hmi affatur aum rem
et hoc sua ista amaro
mū dūne appu opila
pulmonis: epas v̄o
ipm nem vehemētis
opillat: et habetur
cat 13° d. p. 1°
dist 3ª cap 7°

agua emule

crocus pfortat membra
anhelitus et facile effi
spūm valde

ambozū añ. añ. j. pficiant cū vīno dulci.
 cū potio ē medietas auri. Et ex eis q̄ exp-
 ta sūt ē medicam qd̄. Re. olibani. 3. iij. mir-
 re. 3. ij. cū. iij. z. rob: coquant cū melle & d̄
 glutiant. aut succ? caul cū equali pondere
 mell: aut decoctio ei? decoquāt ābo donc
 coagulent. Et sit ignis ignis carbonum
 Et etiā mirra & pip: et semē vrtice et sera-
 pinū et sinapis su manē et fiant ex eis pille
 et deē ex eis ī potu mane et vesp̄e apd̄ som-
 nū: et etiā sinapis. 3. j. baurach nouē kara-
 tes succi cucumeris asinini kiarates. j. 5. et
 sunt potō vna educēs supfluitates plimas
 et mūdificat sine lesione. Et ex medicis for-
 tibus est vt sumāē nasturciū. et sinapis et
 semē vrtice: et succ? cucumeris asinini et a-
 nīfū: diungat totū illō cū melle et pficiatur
 cū eo. Et ex om̄mixtis declinātib? ad calidi-
 tatez est vt sumanē fenu greci. z. j. seīs limi
 z. j. 5. orobi. z. j. ei? qd̄ est iter gna cori. z.
 5. succi liquiricie. z. ij. inuoluant oīa oleo a-
 migdalio & diūganē cū melle. Et itez sebe-
 sten & fic? albe & passe enucleate & radix
 lilij & capillus veneris decoqnt in aq̄ ve-
 hemēter: & deē ex ea ad potand Et si ī hac
 aq̄ decoqnt polipodiū & turbit erit iūua-
 tiuū. Et scias q̄ multotiens retineē aliqd̄ ī
 pectore: & est respiciēs vt expuat: n̄ virt?
 ab eo debilitē: & tūc qd̄em oz vt adiuuet
 cū sternutacōe. ¶ Sermo vlis d̄ anhelitu.
ANhelit? opletur duobus motib? in-
 ter quos sūt due more. scd̄z q̄ res se-
 bz ī pulsu. nisi qz mot? anhelit? est
 volūtarius: q̄ pōt alterari cū voluntate a
 cursu nālī. Et pulsus ē nālīs purus. Et itē
 tio qd̄em ī anhelitu est vt impleat pulmo
 nē aere frigidō: donc ppetur ppatio cordis
 & nō cesset cor sumere ex eo aerē frigidūz
 & reddat ipi vaporē fumosū: ad hō vt ac-
 cidant illi attractōi due res: quaz vna est
 pūlio ipi? a frigiditate cū calefactōe ei? qd̄
 ei vicinat. & e? qd̄ ei om̄isce. Et altera est
 pūlio ipi? a claritate sua: ppter ea q̄ amisce-
 tur ei vapor fuosus: tūc ei remouet ab eo
 intētio q̄ fit pūciens ad hō: vt extendat pul-
 sus ex eo: qre necēia fit e? eductio & p̄m-
 natio ipius. Et iter duas res sūt due more
 Et e? qd̄ez introit? (& ē attractio aeris)
 fit cū dilatōe puls? pulmoīs seqns motū
 corporz qbus circūdat: & āhelit? qd̄e apd̄
 coitatem ē illō qd̄ educit. Et apd̄ medicos
 Et ī positōne q̄ ē inter eos qnz est illō qd̄
 educit sicut ē apud coitatez. Et qnz ē hoc
 totū: sic pulsus apd̄ coitatē ē motus dilata-
 tiu? Et apd̄ medicos ī ipō ē positō p̄pria
 sm spēm notā. Et mot? āhelit? eglis natu-

ralis vacui a nocumēto p̄pleē mo tu relais
 Si at̄ idiget additōe fortitudis ppter illō
 qd̄ nō igredit nisi cū labore: aut vt p̄forte-
 tur anhelit? ad extrahendā insufflatōnem
 cōicat velai ī hoc adiutoriu lacertoz pe-
 ctoris oīm: ita q̄ supmoz ei? aut saltē qd̄
 rundā inferoz e? em. Si aut̄ necessariū est
 vt secet literas vt gñet ex eo loquutio: nō
 est excusatio qn̄ amistratō sit lacertoz lin-
 gue. Et qnz ē ncēm ī eis amistrare lacer-
 tos labioz. Et quēadmodū ī pulsu ē ma-
 gnus. & puus & lōgus & breuis & velox
 & tardus. & calid? & frigid? & frequens
 & rarus. & fortis & debil. & intercisus: &
 p̄tinuus. & spasmos? & tremul? & pue re-
 plonis venarū: & multe eaz: & itez lauda-
 biliū: & rerū illaudabiliū: & om̄ib? illi sūt
 cause: & om̄ibus illis sūt signatōnes scdm
 res suas. & est e? diūsitās sm oplones: &
 etates: & gñā & accidētia corporea & aīa-
 lia. Silt anhelitui sūt iste res numerate &
 q̄ filēs sunt eis. Et vnaqz res earū bz cām
 & oīs res ex eis habz significatōez. Anhelit?
 igit̄ aliū ē magn? & ali? ē pu? Et aliū ē
 long? & ali? est breuis. Et ali? ē velox. &
 ali? ē tard? Et ali? ē rarus: & ali? est fre-
 quēs. Et ali? ē strict? & ali? est latus. Et
 ali? est facil: & ali? est difficilis. Et ali? ē
 fortis. & ali? est debil. Et ali? est calidus:
 & ali? ē frigid? Et ali? ē eglis: & ali? ē di-
 uersus. Et ex spēbus qd̄ez āhelit? sūt q̄ ha-
 bent noīa p̄p̄a: sic āhelit? intercis? & āhe-
 lit? p̄patus: & āhelit? duplus: et āhelitus
 suffocat? et anhelit? violētus: et hñs feci-
 rat sic est ī apoplīa et silib? Et nocumen-
 ta q̄ accidūt sūt ī mēbris āhelitus et ī p̄nci-
 pijs iporū. Et ī eis q̄ cōicant eis cū vicini-
 tate. Et mēbra qd̄ez āhelit? sūt epiglotis:
 et pulmo: et canna: et vene non pullatiles:
 et arterie: et velamē. et lacerti pectoris: et
 pect? ipm. Nā nocumentū qnz fit ī ipso
 pectore cum est debile et puū: et adueit ei
 ppter illō ī āhelitu nocumentū. Eorū aut̄
 p̄ncipia sūt cerebrū ipm et nucha et cū ip-
 sa est origo velamīs. Nascit̄ em̄ plm c? ex
 pari q̄rto neruorū nuche: et p̄tinuant ei ra-
 mi qnti et sexti: et nerui ad ipm venientes
 Mēbra aut̄ cōicantia cū vicinitate sunt sic
 stomachus et epar et matrix et itestina et
 reliq̄ viscera. Et illa nocumenta aut sunt a
 malicia oplexionis calida aut frigida: ā hui-
 da: ā sicca: quēcūqz earū sit pura: ā cuz mā-
 humoris retent i: aut effusi ad ipsū plu-
 rimum: aut viscosi: aut grossi. et sanies et
 pus sint ex summa eius: aut ventositate:
 aut vapore. aut egritudo officialis vt ex

palisi vel spasmio. a solutio singularis ex scissione: aut putrefactio: aut ulceratio. aut corrosione. a ex apate frigido aut calido aut duro. aut ex dolore. Et tu quod iam scivisti per illud quod narraui tibi: quod anhelitus est fortis significatio: & currit cursu pulsi: postquam tu obferuas consuetudinem in eo: sic necesse est tibi ut obferuas rem naturalem consuetam etiam in pulsu.

De anhelitu magno & puo & causa eius & significatibus ipsius.

Anhelitus magnus est anhelitus qui recipit aerem valde plenum super equelem. Et est ille cum quo dilatant membra anhelitus in partibus omnibus superabundanter propter magnitudinem eius quod attingit. puer autem & stricti dispositio est in hoc e contrario propter puritatem eius quod attingit. Et sicut in parte extractiois. Cause vero anhelitus magni sunt cause pulsi magni. scilicet tres. prout dicitur. Et extrema a quibusdam: quod puer est ille qui completur motu velis tamen. & illud non est verum absolute: nam quavis quibus sit ille qui completur motu solius velis puer: quibus tamen est ille equal. Equale enim non eget motu non velis: cum velamen est fortis virtutis. Et quibus est anhelitus puus: quavis membra omnia pectoris moueantur: cum sunt omnia debilia. Non enim sufficit velamen solum ad anhelitum qui est necessarius: neque si necessarius est equal. ymo est necessarium ut omnia ei associentur. Amplius non est ex omnibus ex sufficiencia in attractione aeris & eius eductione accens: quod sit sile eius quod est a velis solo si est icolume & sanum & forte: quoniam non est neque vnum ex illis membris sufficiens ad dilatationem integram. neque illi quantitas: ut quoniam illi aggregat adiutorium alteri: prout ueniat ex omnibus dilatatio pulmonis sufficiens equal. Et illud est propter debilitatem virtutis. a strictio nem meatuum: sic accit in pyplonia. Verum oportet ut sit magnitudo anhelitus apata cum quantitate eius quod de aere in ipso exerceat recepto: & eo quod redit. Et non completur illud non motu omnium laceratorum pectoris: & eorum qui sequuntur eos. Deinde non ouertit donum sit motus omnium istorum qui in ipso mouentur. scilicet motus omnium laceratorum: ipse enim est anhelitus magnus: ymo non est non quoniam ad ipsum mouetur oes motus lacerati qui est vltimus in dilatatione & strictioe operando in aere primo. Et puus est secundum eum oppositum. Et quibus sequitur ex vehementia motus membrorum anhelitus ad attingendum aerem ut fiat motus dilatatio in arterioribus: vsque ad furculas: & posterius vsque ad os duarum spatularum: & in latibus vsque ad maximam partem carnis spatule. Et quibus iuuantur vtriusque naribus ymo iuuantur eis vtriusque in plibus dispositibus. Quibus vero diuisificat dispositio in strictioe & dilatatione ex parte magnitudinis & puritatis: quibus enim est dilatatio maior & quibus est strictio Et

motus qui est secundum quacumque qualitatem qui maiorem habet necessitatem equationis cum introitu & dilatatione: est additus. Et quantitas qui indiget equatione cum introitu. scilicet aeris: & dilatatione ex parte magnitudinis & puritatis: & fortasse est dilatatio: qui cumque earum magis est necessaria. & est motus qui tenet eam magis additus. Nam si est necessitas expulsionis vaporis fuosi plima propter multitudinem quantitatis eius: aut acuitatem quantitatibus ipsius: est strictio exufflatia. Et si est necessitas extinguendi ignem inflammatum: est dilatatio magna. Et quoniam attingit in homine ut non sit magne attractionis aeris: ymo puer: deinde sit magne extractionis anhelitus: est illud significatio quod calitas inata est diminuta: & extrema intras est addita. Et caue in hoc quod hoc omnia membra laborioso motu affliguntur sunt quattuor. ipsa enim aut sunt propter causam magne necessitatis qui est propter inflammationem caliditatis in partibus cordis & pulmonis. Aut propter causam debilitatis in ipsis lacertis motiuis. Aut propter coitatem principiorum: sicut est in fine ethice & partibus & in collectione materiei: quoniam ipsa debilitat virtutem. Aut propter eundem instrumentum eius propriam: a propter coitatem eius prout dicitur in eo quod preterit ex spasmio accidente ei a malicia splonis: aut apate: a dolore: aut alia re. Aut propter prohibitoem accidentem lacerto a dilatatione: sic est repleo in stocho a cibis. Aut vetustitas cum pensit terminum: quoniam separat in velamen & dilatationem: quare non dilatatur ipse solum. Aut propter strictioem meatuum qui sunt epiglottis & rami canis & arterie: & qui continuantur eis ex meatibus anhelitus: sic raritas que est in pulmone: quoniam cum ipse impletur humoribus a multiplicat in eo oppilationes: aut accit in eo apata. Et isti quod sunt sicut patientes asma: & habentes sanie: & pypleumonici. Aut propter negligentiam cum necessitate: a pauidate necessitatis: ita ut prologetur spatium in duos anhelitus & sit necessitas anhelitus magni restauratis illud quod accit ex negligentia: sic est pulsi habentis permixtionem rois cum non habet vehementem conditum frigiditatem: quoniam impeditur ab eo: deinde vltima in ipso. Et ex summa habet necessitatis est magnitudo anhelitus: quoniam multiplicat in ipso vapores fuosi pculdubio: & negligit anhelitum a voluntate extra etiam anhelitus: vsque quod multiplicat cum ipso necessitas: quare egreditur pculdubio magnus. Et sicut est pulsus: splio cordis eius non est cum illo calore recipientis anhelitum: quare expellitur ad horam necessitatis: & restaurat eum magnitudinem quod defecit cum expulsionem.

Sed quibus discernit in eas motus pectoris totius sunt: quoniam si fuerit causa necessitatis: & ut fuerit fortis: erit anhelitus plenus in introitu ipsius: & in exufflatione eius & erit tactus

ābelit? calis īflamat? & magn? significās ca-
 liditatē: & erūt sig īflamatōis reptā in pe-
 ctore & facie & ocul' . et ligua ī colore suo
 & aspitate sua: & ī reliq's . Si āt n̄ fuit ita
 & vtr? nō fuit delecta: & qī n̄ fuit ei possi-
 bilis dilatatio īteg: tūc cā āstrictōis erit ī
 re: & re eoz q̄ numerauim? . Si āt membra
 oīa laborauerūt vt moueāt: postea n̄ mota
 fuerūt motu d̄ q̄ sit curand: neq; extēdun-
 tur dilatatioe īteg: sic cū conat aliq's illd qd
 nō ē & nitit oī nīsu p ābas nares: & n̄ fue-
 rit illic apd rōitū exufflatō: tūc vtr? motiā
 q̄ ē ī lactis erit lesa . Et qn āstrictio est ex
 hūiditate ī cāna & q̄ sequit īpsā: est cū si-
 gnis ī ābelitu son? e? q̄ stercit: & ē neces-
 sitas excreatōis: & ē additio signi sup signū
 āstrictōis totale: q̄ si illd n̄ fuit: erit cā ma-
 gis īobediēs hac . Cū g° adueit cōstrictio
 sbitl' subito: tunc iā currit ad pulmonē mā
 ex catarro (aut currit ad pulmonē pus: de
 ide ad cānā secūdo) sanies & pus ex aliq°
 mēbroz subito . **Ānbelit?** vehemēs est
 ille: ex c? magnitudie vtrus laborat illic sup-
 flua coartatioe ad introitū & ad exufflatōū
 cū exitu: qre ē cū magnitudine fortitudo .

Ānbelit? altus sublimis ē spēs ābelitus
 magni: ī q° necessari? est mot? supioz la-
 certoz pectoris: & nō pueit necitas ī ipso
 ad mouend velamē & īferiores lacertos pe-
 ctoris: & iste qd ē ābelit? sepi? accit ī fe-
 bribus pestilētiālib? . **Ānbelit?** pu? co-
 gnitō causaz e? ē ppē cogtōem causaz ma-
 gni s; scitā oppositōis . Et qn mīozat ābe-
 litus cā doloris: qn sepat dolor ī mēbra
 ābelit? & ī mē mot? eoz . Et qn mīozat ābe-
 lit? ppē āstrictōz . Et qn associat ei raritas
 significat mortificatōz naē . Et qn associatur
 ei frequētia: sigt dolorē ī mēbris ābelit? &
 q̄ sequit ea ex stoācho & ei silib? : sic vlce-
 ra eoz & apata ipoz . **Sig.** Sig cāz an-
 belit? pui oppositū cāis ābelit? magni no-
 ta sūt fm oppositum . Ipz āt c? puitas ē p-
 pter dolorē nō ppē āstrictōz significat īuen-
 tio doloris: & q̄ hns dolorē si tolerat dolo-
 rē & expectat sup ipz: possibil' est ei vt ma-
 gnificet ābelitū suū . Et cū h° qn accit ī
 ter sepatōes ābelit? e? : ābelit? magnus ad
 quā necitas adducit . & ad tolerād dolorē
 Aut adduc necitas ī ipso negligētiā doloris
 Et scūs a āstrictōe ē ecōtrario illi? totiz .

Ānbelit? lōg? ē ille ī q° plōgat spaciū
 mot? aeris ī attēctōe ipi? & ei? reditu . vt
 possit vtrus opari ī aere plimo . Et qnq;
 phibz magnū & velocē dolor ā cōstrictō:
 & poit lōg? ī oplenito e? : vt psequē qd atē-
 ctū ē q̄ticitē magni & velocis **Ānbelit?**

breuis ē diūsus a longo . Et qn associat ei
 frequētia ē cā e? dolor ī īstrumto ābelitus
 & q̄ sequit ipz . Et qn associat ei raritas: si-
 gnificat mortificatōz īnati . **Ānbelitus**
 velox . **Ānbelit?** velox ē ille ī q° ē mot? ī
 spacio breui cū psequutōe necitatis n̄ sicut
 breuis & pu? . Et cā ī ipso est vehemētia ne-
 cessitatis: cū n̄ psequē ī ipso sufficiētiā mag-
 tudis . ā qn necitas ē sup illd qd magnitudo
 ad ipam pphēdit . aut qm magnitudo sepat si-
 cut dcm est ī pulsū ī illa sepatōe: ā ī īstru-
 mēto: ā ī vtrute . Et qnq; ē velocitas ī vno
 duozū motuū plusq; ī alio ppter similitudinē
 cāe pdcē ī ābelitu magno . **Ānbelit?** tar-
 dus: ē contrari? veloci: & cāe ei? sūt contrarie
 causis ipi? . Et qn tardat ppter dolorē: qn
 necē est vt mēbrū ānbelit? moueat cū faci-
 litate: & spaciositate . **Ānbelit?** frequē
 Est ānbelit? ī mē quē . & mē illū q̄ ē ante ip-
 sū . adbreuiat tēpus . Et ex cāis e? est vehe-
 mētia necitatis cū nō sufficit magnitudo &
 velocitas: qm ipa ē maior: q̄ sit illd qd p-
 hēnsū ē ad ipam cū eis: qm mīoz ea est phī-
 bitio ex dolore: aut apate: ā āstrictōne p-
 pter mās plimas: ā coartatōez: aut effusio-
 nē puris ī spacio pectoris aut aliquā cau-
 sarū āstrictōis . Et tu qdēz discernes īc illū
 q̄ accit cā necitatis: & illū q̄ accit cā dolo-
 ris: & aliozū ex eis q̄ pterita sūt tibi ī cā
 magnitudis . Et ābelit? frequē fm q̄ de ipso
 testat Ypoē facit seq nocumētū ppē exic-
 catōez pulmois: & dstructōz īstrumti ābe-
 litus ī eis q̄ sequit ipsū . **Ānbelit?** frigi-
 dus: significat mortificatōz vtrutis: & extin-
 ctionē calitatis īnate: & dūsiōnez opionis
 cordis ad frigiditatē . Et est deteri? signū
 ī egtudib? acutis: & ppe qn cū eo est rari-
 tas . Nā tūc oplet significatō ei? sup resoloez
 īnati caloris . **Ānbelit?** fetid? : ē intrās ī
 fetore oris . s; sepat ā reliq's spēbus fetoris
 oris . qm ī ill' spēbz qn euentat fetor ī dī-
 spōe q̄ n̄ est ānbelit? : & significat hūores pu-
 trefactos ī mēbris ānbelitus aut canna
 aut pulmone cum ī eis putrefit humor aut
 materia .

De pmutatōibus que currūt īter ābe-
 litum magnū & īter velocem & ānbelitū
 frequentem & cōtrarios eozum .

Iam sciūstī q̄ quādo necitas ad-
 ditur magnificatur ānbelitus . Si āt
 additur plus: fit velocior . Q̄ si adda-
 tur plus: fit frequē . Si autem redeat ne-
 cessitas: minuitur prius frequētia: deide
 velocitas: postea magnitudo . Et similiter qn
 do minuitur desiderium: & prohibitio: &
 quando deficit reditio ī intentionibus .

tribus inuenit raritas plus: deinde tarditas
postea magitudo. Quare est egressio a nali
ad puu min: qd ad tardu. & ad abo minus
qd ad raru. Et tu experieris ista in dilata
tione & costrictione simul fm diuinitatem dua
ru necessitatu pdictaru: declarabit tibi di
uersitas in additoe & diminutoe. Cu ei ca
est magis ducis in dilatatoe additoe: est
tempus qd est ate dilatatoez breuius. Et qn
est filis illi cause in ostrictoe: est tempus qe
ris q est ate ostrictoez breuius. Et abelitus
frequens: & velox seqt apa calidu: aut ostri
ctoez ab oppilatione. Anhelit? motiuus
sez moues pulmonem.

Iste abelitus significat debilitatez vir
tutis: aut ostrictoez vehementer pfo
catiuu i scolatoe aut collectoe ma
teriei: aut effusione hūoris. Sermo vni
uersal de malicia anhelitus.

Malicia anhelitus coicat dispoibus e
grediētibz a nā in abelitu: quā non
psequit accētia sana: ymo accētia e
gra: i. egrotatiua. Et illa sūt sic difficultas ā
belitus: et ostrictio abelit? & duplato an
helitus: & intercilio anhelitus. Et abelitus
ppatus. Et qnz accit ppter spēs malicie cō
plexionis repletional: ā ppter oppilationem:
& vicinitatez coartatois apatum: & dolo
res phibētes a motu: & ppter vlcera i ve
lamie & ptrib? pectoris: & ppter casu vir
tutis ex egriūoib? attritu faciētib?: & fe
brib? acutis & pestilētiālibz: & venenis
bibitis. Et ois qdem malicia abelit? ā ipius
ostrictio: aut difficultas e? ppter materiaz
addit apd resupinatōem. Et ē media apud
dormitōz sup latus: & alleuiat cū sup ven
tre iacet aliqs. Et in pfocatio intriseo p
hibet apd resupinatōez oio.

Constrictio anhelitus.

Constrictio abelit? est: vt nō inueiat
aer in qo exercitatio sic cum anhelitu
meatu i pte sui mot? nisi strictu in
qo nō penetret nisi paulati. Et ei? cāe aut
sūt apata in illi meatibus q sūt epiglottis &
cāna & rami e? & arterie: aut in ipa rari
tate pulmois & corpe ipi? Et de apatibz
e? qd vehementi? oppilat abelitu est illd qd
est duru: & huōres plimi in ipso aut grossi
aut viscosi aut aquosi aggregati in pulmo
ne: aut cooptura accis ei ex coartatōe vi
cina ex apate in epate aut stoācho aut sple
ne: aut huōres effusi in spacio ppter ydropi
sim: aut alia sicut fit ex aptoibz apatū in
vētre inferiore nō pmittebuz fieri dilata
tōez: aut spissitudo a siccitate aut stipticita
te aut frigore adueniēte pulmoī & velami

aut a siccitate in nervis & velaie: & est me
lius vt noiet difficultas abelit? aut vapo
ribz fuōis ostringentib? intriseo abelitu
in locis strictis. Et qnz ē causa e? ostrictio
pectoris: & vt nō inueniāt mēbra dilatan
tia anhelitu vbi expādanē. Et qnz fit causa
crisis. Et signū e? qn declinant materie ad
supiora. Et qnz fit difficultas abelit? &
ostrictio e? ppter cursu materie ab apa
tibz intriseis pmutatis ad ptes capitis:
& idicat aposteata p? aures: si fuit res ma
gis icolumis: aut i cerebro si fuerit puioz.
Signa Apatū pfocatioz remediatio
iam pterit tibi. Signū vō apostematis qd
fit i ipso pulmone ē dolor gūis: & i lacertis
& velaibus pectoris ē dolor pūgiu? i tri
secus & ē fortior & vehemētor. Et exteri?
& est debilior. Et in cartilaginibus pul
monis ē dolor i qo est ostrictio. Et qnz per
ducit ad tussim. Et si fuit calidu febris. Et
sig pfocatiui nota sūt: q fit vehemētius a
pud resupinatōez. Sig aut hūoz si sunt in
cāna: sunt sputū & desiderū tussiedoi: & iu
uari ea: cū manatōe rei cū aliqntula tussi
& stertitoe. Et si sūt in pulmone est illa di
spositio sili: nisi qz tussis incipit a loco ma
gis pfūdo: & nō est stertitio nisi fm quāti
tate e? qd manat ex eo qd spuit. Et si sunt
in spacio: tūc iā pmutat ex latere ad lat? cū
alteratōe iacēdi. Deinde egrediūt cū sputo
& nō ē in ipso cū ostrictōe abelit? tussis
de qua sit curandum.

Anhelitus diuisus.

Anhelitus diuisus fit cū cāis q sūt sic
cause diuisatis pulsus: & ē e? diuer
sitas ordinata & inordinata. Anhe
litus dupl? est ex spēs diuersi. Et ē anhe
litus i qo cōplee dilatio aut ostrictio du
obus motib? in quos abos est mora: sicut
ē anhelit? pueri cū plozat. Nā fit in eo cō
pssio qn dilatat: & mutatio qn ostringit. Et
e? cā aut ē caliditas multa q non iuuat eo
qd attrahit: ymo e? extensio scit necessita
tem i additōe. Aut ē debilitas in istrumē
to abelit? noto faciēs necessitatez qetis in
abelitu: aut ē malicia pponis deiciēs vru
tem: aut exiccās: aut idurās istrumentum
& ē plm. Aut ē dolor i ipso: aut i vicis e?
aut apa. Et vidni sūt sic velamen: & epar:
& splen. Sz epar ē vehemētoris cōicatōis
q splen. Aut ē egitudo official ex eis q iam
numerate sūt multis vicib? Aut ē multi
tudo spalmi pteriti ā futi. Et iste abelit? ē
signū malū i egitūib? acutis & febribz.
Cū aut accit ex frigore: tūc ipse est ex eis q
sanat febres. Anhelit? ppat? est vt sic

nocumentū in medietate pulmonis : & sic medietas altera incoluis. q̄re est āhelitus medietas āhelit? incoluis. ¶ Anhelit? difficil' est ut sit exercitatio in aere labor. siue sit strictura siue nō sit strictura. Et cā ī ipso ē nocumētū mēbroz āhelit? fm q̄ dictū est ī alijs. Et q̄z est ppter inflammatōz igneam dñantē cordi. Et sic ppter frig? mortificans v̄tutē motuā: ā ipediēs eā. sic accit cū est frig? velaīs: sicut frig? ex aere: ā frigus ex emplō poīto sup ipm ppter cām in ipomet. aut ppter cām in stoācho: & epate: & cadit ipz ī vicinitate ipi? emplī & infri-gidat: q̄re nō sit boā dilatatio. Et q̄z sit ppter oppilatōz: apō quā retineet pulmo atēbens aerē: & idiget labore don' iflet. ¶ Et iste est diūsus pstrictiūsus. Et q̄z est oppilatō āpā. Et q̄z sit ppter medicīnā soluti-uā mouētē & nō soluentē. aut ppter cliste-re acutū nō soluēs. Et silr q̄ flōmia ī pleu-re si nō psequit' necessitatē: & oz q̄dē ut le-gat' illō qd scripsim? ī fine hmonis nostri ī pstrictōe āhelit? hic ē. ¶ Preparatō āhelit? Preparatō āhelitus: & ē anhelit? q̄ nō aduenit hñtī ipm nō pparetur: & equeē: & ex-tendat collū suū extēsiōe tendente ad su-periora: q̄re apertē meat? ppter illō. Et non pōt declinare collū: qm pstringit sup ipm āhelit? sic pstringit sup trahentē collū suū ad posteriora. Et silr nō pōt declinare peēt? & dorsū ad posteriora. Et qm remouet' hēppatō: & ppe qm resupinat: accit ei ut co-operiant' ex ipa ptes pulmoīs. s. qdā earuz cū quibusdā: q̄re oppilat' meatū. qm ipē ī initio ī hmōi ē oppilat? ī plurib? & ī ipso nō ē aptio nisi pua: quā destruit declinatō ptiū q̄rundā sup alias: quare oppilant' mea-t? Et q̄z sit illa oppilatō accēs ī febrib? & silib? ppter vapores declinātes & huius-ditates resolutas. Et q̄z sit ī virtute ppe hūores implētes & oppilatē: & āpata: aut qm lacerti sūt mollificati. Cū gō nō descen-dūt ad ptem pedū: ymo descēdūt ad ptem dorsi & pectoris: coartant.

¶ Sermo v̄lis de āhelicu naturarum & di-spositionū de anhelitu etatum.

P Veri qdē indiget eductōe supfluita-tum fuōsarū necessitate vehemētī: qm digestio ī eis ē plīma & magis assidua: & nō est vehemēs valde: qm ipi nō sunt ppleti ī corpib? suis & suis v̄tutib? q̄re necessariū est ut cadāt ī āhelitib? ipso-rum frequentia & velocitas vehemētes cum magtudoie aliq̄ nō ente cū illa vehemētia iu-uenū at āhelit? sūt maiores: s. sunt mīoris velocitatis & frequentie. Et velocitas psequē

ī eis cū magtudoie. Senū vero āhelitus sunt mīores ī intētionib? additōis q̄ an-helitus iuuenū: & nō sūt ī puitate anhelit-us decrepitorz. Sed decrepitorz anhelit? sūt mīores & tardiores & vehemētī? rari ppter illud qd tibi non occultatur.

¶ Anhelit? repleti ex cibo aut ex purga-tione aut ex ydropisī & similibus.

E Orū anhelit? declināt ad puitatem: qm velamē est coartatū a motu dila-tatio: Et ppter q̄ mīorat' corū ā-litus nō est excusatio a velocitate & frequē-tia: si est v̄tus sufficiēs. aut frequētia sol a: si est v̄tus debilitata. ¶ Anhelit? balnea-ti. Balneati qdē calida magtudoie āhelitus ppter necessitatē & ppter lenitatē instru-menti: & sic velox & frequēs ppter neces-sitatē. Balneati v̄o frigida res est ecōue-rso.

¶ Anhelit? dormiētis. Cū virtus ī ipō ē fortis: tūc ē? anhelit? magtudoie: & sic rar? ppter cām pdictā ī ca° pulsus. Et est ē? pstrictio maior & velocior q̄ ipi? dilatatio qm digestio ī ipō ē plīma. ¶ Anhelitus dolorosi ī mēbris pectoris. Est sic sciūstī ī eis q̄ pterierūt tibi ex me. Ipse ei dedit ad puitatē & breuitatem. Et q̄z debilitat' Et q̄z est difficil'. Et q̄z tardat' qm nō est inflammatō: & sic frequēs sic sciūstī. Et sunt puitas ē? & breuitas ipius plusq̄ eius tar-ditas: qm ducens ipm ad retentōz & puita-tem dilatatiois est plusq̄ ducēs ipm ad fa-cilitatē. Et ut noceat cū magtudoie dilata-tōis vehemētius q̄ ut noceat cū velocita-tate: nā inflammatō cordis & calefactio nō excusant ex velocitate: quāuis ledat' eis.

¶ Anhelitus ē? c. āhelitus pstringit' ppe quācūqz cām: est anhelitus hñtis asma.

O Portet ut succurrat' ei q̄ sit cū pstri-ctōne ex pte velocitatis & frequētie ī plurimo rei: q̄re sit āhelit? eius p-uus strict? frequēs: & anhelit? hñtis asma est ex eis qui veloces sunt ī capitulo suo.

¶ Anhelitus habentium saniem.

Quandoqz laborant ī dilatatiōe pectoris totius cum caliditate & exufflatōe: & nō est illic caliditas neqz qd adiuuet virtutez qm habens hanc egēndim iam vltimat' est ī debilitate. sed virtus ī habentibus peripleumoniam & asma est remanens.

¶ Anhelitus habentium decollatiōez & suffocatiōem que ambabus sunt similia.

E St cum dilatatiōe magna & cū ve-locitate & frequentia propter neces-sitatem & submersiōez materiē & nō est ei exufflatō asmatīs.

¶ De asmate.

*Asma diffinitur a cat. & a pta affore
ut v. 26. q. diu. asma est m. spissitudo spūs
sicut suffocari patitur.*

*Asma in
decrepitis
non per sanari*

Asma ē egritudo pulmonaris cū q̄ pa-
tiens n̄ inuenit excusatoz ab anhelitu
frequenti: sic est āhelitus q̄ laborat p̄
focat? & festinat? Et h̄c egritudo cū accitē
decrepitis nō forisā sanat neq; maturatur
quō ei cū ip̄a ī iuueibus eē sit difficilē scdm
plm: & augmētā apd resupinatōz. Et hec
q̄dez egritudo est ex egritudib? lōgis: h̄ns cū
h̄o p̄ximōs acutos b̄m silitudinē p̄ximō
rū epilie & spasmi. Et q̄nz sit nocumentuz
h̄o in ip̄o pulmone: & ī eis q̄ ip̄i p̄tinuānt
pp̄t muiscatōz huōz grossoz ī arterijs &
ramis eoz breuib? & finitorib? alis sucto
zib? earū. Et q̄nz est ī cāna pulmoīs: & q̄nz
est ī raritate pulmonis & locis vacuis: &
iste huōitates q̄nz sūt effuse ad ip̄sū ex ca
pite & pp̄t ī regiōib? meridianis. Et q̄nz
sūt expulse ad ip̄sū ex locis alijs. Et q̄nz ē
cā gnatōis earū ī ip̄so frigiditas ei? & ra
rificat paulatī paulatī. Et q̄nz sit pp̄t huō
rem nō existentē ī pulmone & arterijs eius
ymo ī stoācho effusū ex capite: ā ex epate:
ā gnatū ī stoācho. Et p̄hibitō āhelit? adue
niens cū ascēsus sit: est pp̄terea qd̄ stoma
chus op̄mit velamē: & velamen op̄mit pul
monē. Et ep̄at q̄n īfrigidat ā īgrossat q̄nz
adiuuat ad faciendū asma. Et isti q̄dez huō
res q̄nz nocent sua qualitate: & quando
q̄nz nocent sua quantitate & multitudine.
Et q̄nz sit s; raro ex exiccatione pulmoīs &
siccatate ip̄i? pp̄t corrugatōz aggregatōis
ei? ad seip̄s. Et q̄nz sit ex ffrigiditate ei?. Et
q̄nz sit pp̄t nocumentū pueniens ad mem
bra āhelit? ex neruis & nucha & cerebro ā
catarro expulso ad ip̄a ex eis. Et q̄nz sit p̄
pter cōitate mēbroz vicinorū op̄mentium
mēbra āhelit?: q̄re nō dilatanē: sic est stoā
chus plen? q̄n op̄mit velamē. Et q̄nz accitē
pp̄t multitudine vaporis fuōsi: q̄n coar
cat ī pulmone & puenit ad eū. Et q̄nz sit p̄
pter ventositatē coartatā ī mēbris āhelit?
op̄mentē āhelitū. Et sit q̄nz pp̄t puitatē pe
ctoris: q̄re n̄ p̄seq̄t ip̄s necitat ex āhelitu: &
sit illd̄ nocumētū nāle ī āhelitu: sic accitē ī
cibo ex puitate stoāchi. Et q̄nz sit asma ve
hemēs: & sit āhelit? p̄patōis. Et multoties
ens pmutat ad p̄p̄lōniā. **S**igna. Si fue
rit cā asmatīs huōres ā huōitates ī canna
ip̄a: erit illic p̄strictio ī p̄nō āhelitus cū ex
creatōe & hesitatōe & retētōe mat̄iei stan
tis: & gūitas cū sputo rei ex loco p̄pinquo.
Et si fuerit huōres a catarro: erit subito.
& si nō: erit paulatī. Et si fuerit ī venis du
ris pseuerabit diūstas pulsus tremulosa.
Et q̄nz adducit ad tremorē cordis p̄firmā
tū & iterficiat. Et plm puls? h̄ntiū asma est

tremulos? Si at̄ fuit ex spaciū quocūq; mō
sit: n̄ erit tussis. Et si fuit cū cōitate p̄ncipi
oz sūt ip̄z illd̄ qd̄ p̄terijt. Et si fuit cū cōi
tate vicinorū: significat ip̄z additō ip̄i? pp̄t
excitatōz mat̄iei ei? qd̄ ē ī eis: ā replōez accitē
tē ī eis. Et si fuit a catarro significabit ip̄z di
spō ei?. Et si fuit ab eruptōne saniei sbito
ad mēbra āhelit?: significabit ip̄z illd̄ qd̄ p̄ces
sit d̄ ap̄ate & collectōe: deide illd̄ qd̄ pue
nit ex eruptōe. Et si fuit a siccitate: signifi
bit ip̄z siccis & p̄uatō sputi oīo: & q̄ ip̄uit:
cū recipit qd̄ huēctat: & amīstrat qd̄ huē
ctat. Et si fuit pp̄t v̄tositatē: significabit
ip̄m lenitas p̄tiū pectoris cū p̄strictōne: q̄
diūstificat h̄z acceptōz ei? qd̄ īflatiū ē: &
ei? qd̄ nō est īflatiū. Et si fuit pp̄t frigus
op̄lois pulmoīs: & sic sit ī decrepitis: tunc
ip̄a paulatī icipiet & p̄firmabit. **C**ura as
matis & p̄strictōis āhelit? & p̄patōis ei?.
IN facto qd̄ ab huōitatib?: cura &
mod? ei? ē: vt pueniat ad finied huō
itates q̄ sūt ī pulmoīb? eoz cū faci
litate: & eālitate. Et si sciueris q̄ nocumē
tū accitē ī eis ē pp̄t multitudine: tūc euacu
abis corp? p̄culdubio cum solutio. Smtq;
medicīe subtiliatie maturatie absq; calefa
ctōe vehemēti pducētes ad exiccatoz mate
riē: & subtiliatōez ei?. Et pp̄t h̄o ātiq; nō
apposuerūt ī p̄fectōib? cure asmatīs op̄iuz
neq; iusquiamū neq; mādragoz: nisi sit ī
entio p̄ illud p̄hibitio catarrū q̄n multipli
catur: ymo neq; p̄siliū: n̄ q̄ de? vult glo
riosus & excell? Et pp̄t h̄o oz vt assuefac
huēctatō materiei: & maturatō ei? cū est
grossa & viscosa. Et nō sis p̄ctus subtiliati
one: ā incisione pura. Et q̄nz adducit labor
ei? & inobediētiā materiei ad vulnēra ī
pulmone. Et silr q̄n oīa q̄ puocat: nocent
huic egritudini īm̄ntū puocat: pp̄terea q̄a
exhūnt subtile ex huōitate. Tūc cū sentis
cū asmate grossiciē ī epate: oz vt p̄misceas
cū medicis pectoris medicias ex ḡne eupa
torij & absinthij. Et illd̄ qd̄ cōiungit inter
duas res silr vehemēter: ē sic rubea tictorū
& aristologia et̄. Et cū ille q̄ curat ē puer:
oz vt p̄misceat tūc cū medicis lac matris ei?
& denē ei sufficiētes medicīe eāles sic feni
culū huōdū cū lacte: & ex eis q̄ iuuant ad
maturatōz est ius galli decrepiti. Et ex re
gie iuuatio eis ē: vt amīstret vnguētū. &
oz vt tu amīstres ī q̄busdā horis abrotanū
& nictū: & fiat cū eis frica° pectoris: & q̄
sequit ip̄z cū manib?: & mādili aspo pp̄t
si fuit illie āhelit? p̄patōis: sitq; fricatō eā
lis sicca absq; vnguento: n̄ accidat lassitu
do: tūc ei amīstrat vnguētū. Et oz vt tu

canon observat:

*in asma medicine op
gylam's materia
sum guesmēns mī
Lehmus siliū catarr
quia sicut oīo ātimu
medicinis multū cal
resoluitis in mē
figidus*

*Asma p̄
multa med
cipiens
furnis*

Rubus cortex et aristologia

in galli p̄fect

aristoteli

qz q medicina sot
darj rribus m
vruatis gadi homib
ma est q ma su
apata et digesta rribus
ne sue visiofatis et
grossitij et quia. epa
trahitur p medicinam
vias angustas multu
secundo gadiis est
ma su plurima
uia si ma effi
ama ita qz medius
redat ram p spiritum
vacuat no i ffectus
i medicina sot:
gadiis est qz no
tetur medietm pante
studij paroxismo ga
mor est de gadiis
firmi
pomis curam gadiis
et reificatione regimini

admo vulpis
pulmo eritij

amistres i qbusda horis abrotanū. & nicy
& fiat cū eis fricatō vehemēs. Et si mā est
plima: tūc nēcia ē p̄gatō e? cū solutio fco
ex eis q sūt sic semē vrtice. & polipodiū: &
cucumer asinim? & pulpa coloquintide Et
ex regie i h° p? p̄gatōez & voitū: ē amini-
stratō vocis cū eleuatōe gdati ad fortitudi-
nē & lōgitudiez. Et ex regie i illa mundifi-
catōe ē amistratō voic? otinui. Et ppe p?
omestione rafani: ā potatōz. iij. 3. baurach
cū pōdē. v. 3. siropi d melle. Et illō qdem
qn fortis sit vt? & debilitat ref. Et ellebo-
rus alb? valde iuuat? ē: & i egtudib? pe-
ctoris securi? & absz riorē. Et recti? qdēz
ē vt sumāt frusta ellebori: & figanē in rafa-
no: & dimittāt sic die & nocte. Deide ex-
trahāt ab ipō & omedat ille rafanul: & cū
suat sinapis & sal aboz añ. 3. j. baurach ar-
meni. 3. j. nitri dauich. j. Et dentur in po-
tu in quinqz sextarijs aque & mellis. Et
quātitas mell i ipa sit. 3. j. Et ex regie bo-
no i h° ē assiduato lenificatōis naē Et ad
iuuat eos ad illō receptō capparis falliti ā
te cibū: & ouoz taracoz āti quoz: et iuris
galli decrepiti cū medulla cartami et volu-
bil et sic. Qz si p illa n sit lenificatō deē in
potu aq orde i q vehemē decoctū ē paz eu-
forbij. Et epithimū qdē ē vehemētis iuua-
mis i hac egtudie. Nā si suat ex aq in q de-
coqē epithimū cū melle ē vehemētis iuua-
ti. Et silr si suat ex eo aūr. j. cū rob. Et silr
decoctō ficuū et calamēti et rute in aq: Su-
mat ex ea cū melle. Et ē decoctio fenu gre-
ci cū ficub? p̄guib? cū melle plimo: amī-
stret añ cibū tpe lōgo: et reiterez p? ipm.
Et silr decoctō passularū et fenu greci cuz
aqua pluuiali. Et ex regie i h° ē exercitiuz
in q? gdatō fiat ex tarditate ad velocitatez
vt nō faciat accidē eis festinatō p̄focatōez
pterea qz ipa mouet māj laboriose. In ci-
bis vō eoz oz vt sit gdatō silis ei quā p̄di-
xim? i exercitio: vt sit eoz panis: panis co-
ctus hīs seia: vt ciminū anisum & silia ex
massa fermētata. Et sint eoz vma s̄bilia: in
qbz ponūt sem arascede: & ysofū: & origa-
nū: & calamētū: & p̄guedies. Et cibi eozū
sint ex adipibus leporū: & cerui: & gazel: &
& p̄prie vulpis: & p̄cipue eozū pulmones
Pulmo ei vulpis ē medicamen h? egtudis
cū exicat: & dat ex eo i potu p̄odus. 3. ij.
Et silr plmo ericij cāpestris Eoz vō carnes
sūt sic pisces petrosi fluuiales: nō lacūales
& sicut parue aues & starnē & p̄dices: &
ius gallorū p̄fert eis. Et qnz ponit ligua a-
rietis in cibis hntiū asma Sed eozū vma
sint odorifera antiq subulia pue quātitate

descriptio
pittari
de agar
clisr

Et qñ volūtas adest: vt mltiplicet matura-
tio & iuuamētū ad spuenō accipiat ex eo
subtile valde. Et sirop? de melle p̄fert eis
et. Et i vmis dulcib? adiuctis cū aliq? s̄b-
tiliatio adiucto eis ē iuuamētū ipi? ppter
illō qd i eis ē ex abstersione & lenificatōe
& calefactōe eqli. Et oz vt elōget mē cibū
& potū: & n̄ facient ex aqua subito: ymo
plib? vicib? Ex reb? āt qz oz eos vitare ē
balneū qntū possūt: & ppe p? cibū. Et sō-
nus plimus & ppe diei. Et sōn? p? cibum
ē res nocibilior eis: n̄ adueiat eis spaciū
vehemēs & lassitudo & calitas. tunc nāqz
dormiat parū. Et oz vt vitet oē granū in
q? ē inflatō. Et vt vitet potare p? cibū: si-
ne sit aq siue vīmū. Medicie vō solutie for-
tes q eis pueniunt: sunt sic si i potu sumāt
ex opopanaci & pulpe coloquintide āboruz
añ. 3. 5. cū aq mell: ā castoreum cū cinamo-
no. Et pille de agarico nēm ē vā in mēse
bis: qñ cā sit fortis. quarū descriptio. Re.
agarici tres ptes: radicis lilij: p̄raij āboruz
añ. ptem. j. turbit ptes. v. vere pigre. iij.
pulpe coloquintide sarcocolle āborū. 3. j. p̄fi-
cianē cū rob: & sit potio earū duarū. 3. j. Et
etiā pulpe coloquintide medietas aurei. ani-
li sexta aurei: p̄ficiat cū aqua: & fiat ex eis
pille: & amistrenē p? amistratōez clisteris
puri añ ipas p die. Et sit ex eis q sunt sic
aq sic: & oleū sisammū: & baurach. & q
cursu eozū pcedūt. Et iterū pulpe coloqu-
intide danich duos. seīs vrtice. 3. j. epithimi
3. 5. p̄ficiat cū aq mell & sint potō vna. &
expectet sup eā tres hore: deide potet. 3. j.
j. aut tres ex aqua mell: & etiā pulpe colo-
quintide & sceba equaliter: baurach medie-
tas p̄tis radicis lilij opopanacis āborū añ.
ps vna. fiat ex eis pille: sitq potio earū ex
3. j. & 5. vsqz ad duas. & expectetur hora
vna: & deē i potu p? eas media cotila aq
mell. Et ē sinapis aūr: j. sal q in pane poi-
tur medius aurei: succi cucumeris asinimi
medi? aureus: fiat ex eis octo trocisci. Et
bibat trocisc? vn? ex eis vna die: & die al-
tera n̄: & potō sit cū aq mell. Ista ei leniūt
nāz: & faciūt expue cū facilitate. In reliqs
vō medicis oz vt pmutatō fiat & n̄ p̄tinuet
vna medicia eis assidue: & aplectat eā nā.
Et iterū mē medicias & corpa sūt p̄portō-
nes: q n̄ p̄hēdūt n̄ cū expimēto. Cū g° ex
perieris psequaris qd magis iuuatiū sit.
Et oz vt obseruet ps effusiois matiei. Nā
si fuit ex capite: r̄ge cap catarrū curatōne
cū r̄gie mūdificatōis hūoris. Et qnz ponū
ē i co nācotica. Et lucū amēnū ē mirabile i
phibendo catarrū. Distinctio vō medicie

summe
post et
noct
iurgus
summs
et magis
meumena
ut sorapio
il Rapis 4
ghs et
lungo summo
accidit
asma in
sanis psonis
qto mapis
in infirmis

ne camoz
apud Raym
q gds p̄cap
et gemitus
et similes
Ioum a
serapio 2
lipro cap
calus ante
prohibe
catarrum

de quantitate viny Rapis q ghs cap 2° dicit q
vinum tenue et subtile facit ad huiusmodi
passione si in multa qre accipiantur Auic vero hic
dicit opporū dico q vinū loco cibi debet esse in
parua quantitate et maxime qno mō est plurima
et nō mō loquitur Auic hic vinū vero loco medicinae
sed p̄ darj in multa qre cū mā est digesta et parua
et in hoc oppo qsidit nōz mō et qsidit et nō mō

Inter medicinas et corpora mō
proporione occultū qñ nō possunt
cognosci nisi et p̄perimentis
distinto hic ponit cura qñ
ad assumptione malicie et
resolutione et iuuatōne p
spiritum

aristologia
rotunda
suma

ru est sic medicame dialcozidis set sic aristo-
logia rotunda et longa: sumat in potu inde
ol die media .3. cu aq: et sic serapmū cū vi-
no: et sem iunipi et nux cipssi. Et etiā alfe-
lire et alfehriste .iiij. dauid et mediū cū aq
radicū et cē acetū i q° ifusū ē de seie vrtice
mltociēs pōd? .3. ij. et sem nasturcū sup qd
distillatū ē oleū aigdalīnū dulce: et radix ru-
bee medietas et qtra .3. j. cū oxille sāllicico
oxiel ei sāllicicū iuuatū est vald et sālā af-
sata ipamet: et ppe cū melle et aristologia
rotūda: et duo calamta: & schea: et lilū et
& cāepitheos: et castoreū: et et decoctio cē
tauree. Et centauree due spēs iuuatiue sūt
eis in duab? dispōib? .grossa ap motū i pñ
cipio: & minuta apud qetēz in postremo fi-
at elim cū melle. Et etiā glurē alimbat solū
aut cū pauco piretro et aq rosata et opopa-
nacū fortiter iuuat hāc etiā egritudinē. Ve-
runtamē est ex eis quoz maxia malicia tim-
da est in neruis. Et medicamē sulfuris est
eis vehemēs iuuamē. Et etiā sumat nastur-
cij: et lisami amboz añ .3. xxx. et psopi sicci.
.3. vij. et sit potio ei? scōz quātitatē testifica-
tā. Et etiā pulmōis vulpis sicci .v. calamēti
mōtani .iiij. semis apij. folij. indi amboz añ
viii. amomi pipis amboz añ .iiii. semis iusq
ami. ij. aut sume succū squille cū melle eql
mēsure cui? spuma pūciat & coagule sup
prunas: & de ex eo i potu mixtura añ cibū
et tūde p? cibū. Et etiā calamētū hasche &
yreo et pip et anisū: et cōficiant cū melle:
et amīstret ex eis qntitas vni? auellane ma-
ne et sero. Et etiā polij. schea: & armenī: et
camepicheos: & castorei: & olibani et psopi
oīm añ .aūr. j. sumat et cū melle misceat: &
est potōes due: ā baurach. iiij. pipis albi .ij.
anuidē .iiij. arōniaci .ij. oficiat cū rob. Et sit
potō ei? qntitas fabe .j. cū aq mell: ā casto-
rei et aristologie rotūde armoniaci oīm añ.
aūr. j. pipis .x. gna misceat cū rob vne. Et
potio ex eis sit qntitas fabe vni? in oximē-
le: & prassij et costi et storacis et gnoz pimi
oīm añ .aūr. j. polij. et castorei āboz añ .aūr.
j. pipis albi succi cucumeris asinini āboz añ
aure? medi? oficiat cū melle: et sit potio fa-
be vni? cū aq mell calefacta: et etiā sinapis
et baurach āboz añ pres due: calamēti flui-
al: et succi cucumeris asinini āboz añ. ps j.
cōficiant cū aceto sāllicico: & sit potio eius
qntitas ozobi in aq mell crudi in ieiunio: ā
schea & absinthiū et ruta oficiant cū melle
ā coagule cū decoctōe mell: et meli? ē sumē
in potu cū oxille: ā decoctōe calamēti cū fi-
cub? & ppe cū fūit illic caliditas. Et scias

Enula et aqua eius multū vale

ne. Et ex medicis fortib? ē arseicū cū gūma
pimi ex q° fiāt pill ad asma: et deē i potu ar-
senicū cū aq mell et sulfur cū oīs mollib?
coctis in aq. Et ex medicis boīs pīmqs eq-
litati ē cimimū cū aceto cōmixto: & ē iuuati-
uū valde ad anhelitū ppatōis. et etiā mucil-
lago sinapis albi cū eqlī mēsurā mell decoq-
tur vt electuariū: & amīstret. Et apud ve-
hemētiā pfocatōis: et cōstrictōem anhelit?
sumat baurach .3. iiij. cū .ij. .3. nasturcū in .v.
z. aq et mell. oferūt em ei q hanc patiē egtu-
dinē statī: et sūt iuuatiue sciaticē. Et olā q
distillant in potib? eoz ppe sūt oleū amig-
dalīnū dulce et amarū: & oleū d pineis. Et
vnctōes sūt sic oleū de lilio: & oleū lauri-
nū: et ex eis ofricando iungat pectus: & si
miliē oleū anetmū. Suffumigatio aut sit sic
arsenicū et sulfur: ex qbus fiat suffumigatio
cū adipe renū et etiā mirra & costū et cas-
sia et croc? et aristologia et etiā storax et
galbanū et aloē scōtense et etiā arsenicū et
aristologia longa terant et oficiat cū adipe
vaccino: & fiāt ex eis auellane: et suffūgēt
ex eis cū .3. j. dieb? .x. et fiat omī die ter. In
asmate aut et ofstrictōe anhelit? factis ppe
vapores fumosos dñantes i corde: & ab hu-
moribus exñtib? i arterijs cordis: ofert flo-
mia: et melior est illa q sit in latē sinistro. In
cura aut factorz ppe ventositatē itentio est
due res: qz vna est resolo vctositatis cū fa-
cilitate qd sit cū sbriliatiuis notis. Et scda
ē aptio oppilatōis n inueniat qd iobediēs
est ex ea ad dissoluendū meatū. Et ex eis q
oferūt ad hoc ē iunctio etiā cū oleo de neri-
den et oleo nardīno et oleo rutaceo. Et ex
emplis iuuatiuis ē anetū et camoilla: et san-
sucus decoqnt et vaporent ex eis pect? &
ābo latera. Et ex eis q in potu sumunt sunt
asagzenea et homozusia et colliriū et etiā se-
rapmū et opopanacū: & sit potio cuiuslibet
eoz aure? In asmate aut et ofstrictōe anhe-
lit? scīs ppe catarrū: oz vt labore cū cura
phibēte catarrū et faciēte spue qd agōga-
tū ē. Sz illi? qd existiatū ē ex ofstrictōe ābe-
lit? eē ppe neruos: & ē fm vrtatē spēs diffi-
cltatis ābelit? et ex malicia ābelit? et nō ex
ca° ofstrictōis ābelit? iā dixi? curā i ca° dif-
ficultatis ābelit? Fcis ac ā siccitate et exicca-
tōe ofert pot? lactis asini et capni et succi
fri et huīdi: et olz aigdalīnū: et sorbitōes et
vinū sbrile: hñs amixta cū huēctatib? et fu-
gē calefaciētia cū poña et rsoluētia et exic-
cātia q sē ex eis q sciūsti: et pueniūt eis epi-
thiata huēctātia et emplā et vnguēta tene-
ra. In ofstrictōe vō ābelit? fca ppe calitatez
ē q iueit ifla° oz vt amīstret epla ifriantia

Cimimū

hui pomē curam qd
ad pfocatiōe

hui pomē cura asma
a catarrho ppe vapo-
res fumosos dñantes
i corde: & ab hu-
moribus exñtib? i
arterijs cordis: ofert
flocia: et melior est
illa q sit in latē
sinistro

et cerotaria ifrigidantia. Et est in veritate species malicie anhelit? nō cōstrictio anhelit? Et potio violati additi et aq̄ ordeī ofert valde in ea. In facta vō a frigore calefacientia bibita et illimita et decoctio fenugreci cū passis confert eis.

Cura reliquarum speciey anhelitus.

Ifuerit cā in malicia anhelit? caliditas cordis: amīstra medicinas ifrigidatias bibitas & limitas. Et si fuerit cā multitudo vaporū q̄ sūt in ip̄o corde: aut in pulmone venientiū ad ip̄m ex locis alijs: flōma basilicā: et amīstra euacuatōez cū aq̄ casei accepta cū oximelle cū yera pigra: & amīstra fricatōes manuū et pedū. Et si fuit causa huīditas subtilis: admīstra qd̄ temperatam ei? cū igrossatōe. Et si fuit cā humiditas equalis: vey ip̄a erit oppilatiua: amīstra qd̄ abstergit: sicut sūt gna pmi et nucea & passe. Et cōferūt malicie anhelit? huīdi faciatū ex aqua albedarogi huīdi: aut aq̄ rute. Si aut fuerit huīditas grossa amīstra mūdificatiua p̄dicta fortis absterfōis: sic est sgl la et yfopus et silia eis. Et redi ad illud qd̄ dictū est in capitulo asmatia. & q̄ nomianē i pectoralib? Et si fuerint vapores et huīditates venientes ex locis alijs. Cura cerebrales ex eis curatōe catarrhi et mūdificatōe capitis. Nisi sit catarrus ex debilitate sbe cerebri: qm̄ curatōem nō habet. Et cura qd̄ aduenit ex locis alijs cū attractōe matiei ad partem alteram p2 flōmā & euacuatōez. Et tēcipe ofortare pectus cū eis q̄ sūt sic aristologia: & succudriū et sticados: et adiacurpuz et ofortatū ofert valde in mūdificatōe capitis. Et si fuerit cā nerui: amīstrabis ea q̄ ip̄os ofortant: et ofortent spūm in eis & viuificent ip̄m: sic sunt olā bene redolentia. Et si fuit p̄tē a p̄a in meatib?: a maliciā complexionis cura illud cū eo qd̄ dictū est i suo capitulo. Et si fuit cū cōitate stomachi ofortata stōachū. Et oforta ip̄m cū eo qd̄ dicē i capitulo suo. Et si fuit ex frigore amīstra ea q̄ sunt sicut sagzenea: et homozusia: & almkir deia. Et si fuit ex siccitate: amīstra q̄ sūt sic penich cū lacte mulcto: & q̄ dicūtur i capitulis suis: et si fuerit ex ventositatibus amīstra vaporatōes p̄dictas i asmate: & empla et alia. Et scias qd̄ crocus est ex sūma medicinarū oferentiū malicie anhelit? et difficultati ip̄i? p̄terea qz cōfortat instrumētū anhelitus et faciem ip̄m efficit.

Cura difficultatis anhelit? ex hac sūma.

Iē illō ex huīditate: Galien? p̄cepit dari medicamē ofectū cū melle i oī mīse bis. Et sit potio ei? triginta sex

herates. Et in die in quo eger ip̄z sumit nō loq̄tur neqz moueat an illū diē duob? diebus: & in hora septima recipiat panē cū vino mixtū. Et in sero vitellū ouī cū medulla panis. Et i mane habeat pullū puum de q̄ sumat ius: et balneet in sero illi? diei. Si autē cū hō nō remouet: amīstret ofectō asciuo et medicamē andromachi p̄prie qm̄ p̄longat egritudo. Et si egritudo fuit ex capite amīstret ablutio capitis omī ebdomada bis cū sapone et baurach: & vtatur sternutatoriis: et gargarizet cū rob de moris et aloē: & mirra: et vtat exercitio iunctōis cū fricatōe sup dorsū: et vtat ligatōne cruriū incipiendo a supiorib?: & pueniendo ad iferiora. Et amīstret mūdificatiua p̄dicta: & pilule hmoi sceba: et ramorum rute et herbe absinthij sumantur p̄tes eq̄les: & oī die informent ex eis due pilule ad modū ciceris: et sumant et post eas oximel: & p̄prie squilliticūm. Et itez alie. Re. castorei sceba amboz an. p̄tez j. absinthij amigdalaz amaraz amboz an. p̄tē mediā fiant pilule sic cicer. Et electuariū de caulib? est bonū eis. Et etiā calx sanguisugarū que sunt sub vceis cum adurunt in testa donec fiat cinis: et misceat cū melle et amīstret eis oī die cocleariū vnum. Et omēs isti modi oferūt cū causa est nervosa.

Si vō est ex caliditate: tunc trocisci iuuant valde q̄. Re. rosarū. 3. vj. radicis lilij. 3. xliij. amirberberis. 3. ij. lacce aristologie: mastice succi eupatorii: succi absinthij: spice: anisi seminis feniculi oīm an. 3. iij. croci. 3. 5. seīs citrulli et cucumeris et cucurbite et melonis an. 3. j. Et oz vt amīstret euacuatio cum eo qd̄ educit humores calidos. Si autē fuerit oīm an. 3. j. gūmi draganti succi liq̄ricie oīm p̄tē debilitatē aduenientē neruis a nocumtū op̄ebit vt curet cū eo qd̄ ofortat spūm q̄ est in neruis ex oleis calidis odoriferis: sic ē oleū narcissinū: et de lilio et razaki et oleum factū cū sp̄eb?: vt pipe: ciamomo: & silib?. Et cerotaria facta ex illis oleis: et oleū de croco: et crocus ip̄e est vltim? in iuuamēto ip̄i? Et si fuit cā prussio adueniēs origini illoz neruoz: curet cū eo qd̄ oportet ex locis apatis.

Traetat? scdus de voce.

Nocis factor est lacertus q̄ est apud epiglotim cū mensuratōe aptōis: et expulsiōe aeris egrediētis et p̄culsiōe eius. Et ei? instrumētū est epigloris et corp? sile ligue fistule: et ē instrumētū p̄mū i vitate. Et reliq̄ istra sūt mictētia et adiunātia. Et mictēs m̄az ei? ē velam et lacti pectoris afferūt allatōz aeris velam q̄ iundat apud epiglotim. Cūqz ita sit tūc nocumtū

hic p̄prie
cura a cal
ditare

diuo
dion

bilis: substantia
vedij: q̄ nō crebra
sua substantia
fictum ofortare
accidit in fine
marunda egrediētis
homo iam mori
propinquant

quis ofortat
p̄prie i p̄prie
di facile

accidit ei a ex causis efficiētibz: a pp̄t cāz mit-
tentē matiaz. Et ei? q̄dem nocumētū a ē de
structio a diminiutio: a alteratio pp̄t rauce-
dinē: aut acuitatē: a gūitatē: aut asperitatē
aut tremorē: aut aliud. Et vnaq̄qz harū cāz
nō facit egritudinē n̄ cū malicia op̄lonis sin-
gularis: aut cū matia et pp̄rie ex catarro &
lesione accidēte epiglōti: aut pp̄t aliud qd
accidit ei ex solone singularis et incisiōe: aut
ap̄ate aut dolore: aut pcussioe & cāu. Et qn̄
qz est nocumētū in ip̄a eadē. Et qn̄ est cum
cōitate p̄ncipij pp̄m q̄ neruis q̄ dilatant ad
illos lacertos & p̄ncipia eoz: et lōginq̄ sic ē
cerebrū. Et qn̄ est cū cōitate mēbz vici-
mū qd est ex mēbz nutrimentū aut mēbz abe-
licus: a p̄mentis ambo q̄ sūt ventris et pe-
ctoris: aut p̄mū cū ambobz qd est ex sp̄o:
dilibz sp̄me: imo ex palato. Nam si alterat ad
hūiditatē aut ad siccitatē et asperitatē: tūc iā
alterat vox. Et ex h̄o ḡne ē ic̄sio vne et du-
arū amigdalaz: nā h̄ns eā cū vocē emittit:
sentit q̄si cōmorēz fortē facientē eē necriaz
rascatoz. Et qn̄ oppilant guttura eoz ap̄o
vociferatoz. Ex pte autē ledētis fit: qm̄ vox
alterat pp̄t vehemētiā cōlōitatis pulmoīs
a frigiditatis ei? a hūiditatis ip̄i? pp̄t cur-
sū saniei ad ip̄m ex ap̄atibus: a pp̄t cursū ca-
tarrū ad ip̄z: aut siccitatē ip̄i? Caliditas ei
magnificat vocē: et frigiditas acuit eā et mi-
norat eā. Et siccitas exasp̄at eā: & facit eaz
silēm vocibz grūū. Et hūiditas facit eā rau-
cā: & planitudo eq̄t ip̄ā: et facit eā planā.
Et qn̄ replet pulmo hūiditate: & cāna nō ē
mūda: nō est possibile hōi emittē vocē altaz
neqz clarā: qm̄ illd est cū q̄neitate claritatis
pulmoīs et epiglōtis: & ecōtrario claritatis
amboz. Et qn̄ diuīficat vox in gūitate et
et acuitate sua scdm̄ dilatōem cāne pulmo-
nis et epiglōtis & p̄strictōz eaz. Et qn̄ for-
tia sūt nocumēta p̄dicta in mēbz mittēti-
bz & adducētibz destruit vox. Et nō oz vt
destruat locutio: locutio nāqz qn̄ p̄plet cū
anhelitu eq̄li: sic faciebat hō neruo reūsu-
cui? accidit frig? cū eēt neciū vt discoopie-
tur cū ferro: q̄re destructa est vox eius. Et
fuit ali? q̄ cū curaret a scroful: ic̄sus ē vn?
duoz neruoz reūsuoz: q̄re absisa ē medie-
tas vocis duoz lacertoz. Et cū nocumētū
est i lacerto dilatato: fit vox rauca. Et qn̄ ē
in lacerto motio dilatatio ē p̄focatiua vox:
imo qn̄ accidit ex eo p̄focatio. Et qn̄ est in
lacerto mouēte p̄stringēte ē vox sufflatiua.
Et qn̄ destruit ei? opatio: destruit vox: &
qn̄ accidit in ip̄o mollificatio nō iteḡ: & di-
sp̄o ei? silis ē treōzi: tremit vox. Et qn̄ nō p-
ueit hūiditas ad h̄o vt mollificet: raucescit

vox. Raucedo igit̄ cū accit ab hūiditate acci-
dit ab hūiditate pauca: & cū multiplicat pa-
rūp: treit. Et si multiplicat plm̄: destruit. Et
qn̄ raucescit vox pp̄t dilatatoz istri vocifera-
tōis: q̄re accit p̄ eā lassitudo a ap̄atio a tēho.
Et deterior est ea q̄ est p̄ cibū. Et qn̄ rau-
cescit pp̄t frig? difficile: & calozēz supflūū
cū eo qd oñdiē ex op̄loe et silr vigilie et cibi
aspi: et raucescit pp̄t mltitudiez clamoris &
attractōez hūiditatis cā ei? ad tunicā co-
opientez guttē & epiglōti. Et raucedo q̄ ac-
cidit decrepitis n̄ sanat. Et cū fuit estas sep-
tētrional' sicca: & ei? autū? meridional' plu-
uial': tunc raucedo multiplicabitur in ip̄o.
Et varices qn̄ appent sūt plm̄ cāz puenien-
tiū voci. Et scias q̄ dualescentes & debiles
& religiosi: et siles cū obilitate sua eis: pp̄t
paucitatez virtutū eoz: sūt q̄si deficientes ab
cp̄atōe in aere plurimo: q̄re angustat eoz
epiglōtis: ita vt acuāt eoz vox. Et qn̄ niti-
tur debil' vt dilatē epiglōti suā & gūet vox
non audiet omnino. Cura eius.

Cura abscessiōis vocis ē: vt si fuit pp̄t
maliciā op̄lonis i q̄busdā lacertis: a
nocumētū: curet cum eo qd oz in ca-
suo qd sit ex eis q̄ sciūsti. Et ille qdēz q̄ sen-
tit incitū abscessiōis vocis: oz vt incipiat ad
curandū aq̄ fortis fiat. Accipiat ḡo vitel-
li oui elixati: & sisami excorticati: et lactis
boni oīm aū cocleariū vnū. et sūat in potu
cū aq̄ oī die tribz diebus. Et oz vt sorbeat
qd decoq̄tur i iteriozi pte ḡnati mellissa dul-
cis decocti sepulti in cinē calō et assūpti ab
eo cū lenit: et liq̄scit: et eradice qd i eo su-
pi? ē: & radat qd i ip̄o ē cū spatula. Et ef-
fundat i ip̄m paz aq̄ zuchari: & bibat. Et si
fuit ex hūiditate i lacerto pp̄m q̄ epiglōti a
epiglōti pueniēte ad finē i mollificatōe & n̄
sit illic dolor: et sint illic p̄batio et gūitas:
optebit tūc vt sumāt ficus sicce et calamen-
tū: & decoq̄nt: deinde misceāt cū gūmi ara-
bico p̄rito cū decoctōne sua donec fiat sic-
mel: & deglutiat: a sumant mirra et crocus
cū coaglato vne: aut sumāt croci .3. iij. et .5.
mirre: succi liq̄ricie: thuris oīz aū .3. j. aggre-
gent cū rob vne: & coagulent: aut sumāt
croci .3. j. ase feride medietas. et mell. iij. de-
coq̄nt donec coagulent: et fiat ex eis pilule
& teneāt sub lingua. Et electuariū de cau-
libz p̄fert eis etiā & masticatio ramoz cau-
liū hūidoz. Et sorbitio aq̄ eius paulatī pau-
latim est iuuatiua. Et quādo nō p̄fert elnūz
de caulibus ponat sup ipsum parū ase feri-
de: & farina herbi: et fenugreci: et porrum
te sceni: & anabati & cepe: & succus eius
et allia: & fistici: et rua dulcis: hyemalis

Canon obscurus

*Electuarium de caulibus
aqua cauliū*

et etiā sumat zinziber cōditū cū lacte vlti-
mū i nutritōe et terat donec fiat sile medul-
le: & pīciat sup ipm medietas ipsi? de lon-
go pipe cōtrito sic alcohōl: et q̄rta eiusdē de
croco silr: et quātū est totū de amido: & te-
rant cum tabarzet resolutō & p̄pato: aut
cum melle qd sit purū valde. Et ex cibis illi
qui cōfortant sensū: sic sunt pedes et extrēa
et p̄prie pedes vacca? ex q̄bus comedat. Et
optz in eo qd est a siccitate neruoz t̄m: et p̄-
prie cū cōitate meri: & signū ei? est: vt nō
sit cū raucedine magna: imo pua: et acuita-
te et claritate quadā q̄ est cū aspitate & do-
lore: vt sumat in hora dormiēdi ex oleo vio-
lato recente dulci cocleariū vnū cū zucharo
tabarzed: et ofert ei mucillago semis psillij
cū aq̄ zuchari pl̄imi: & cibi humectatiui lei-
tiui: & ius galline factum iſſideget: et ius
olerū notoz. Et sic? sūt iuuatiue ad abscessi-
onē vocis siue sit ex hūiditate siue ex siccita-
te. Et medicamē ficuū factū cū calamento
cōfert d̄bilitati vocis siue ex hūiditate siue
ex siccitate: et raucedine ei?.

Cura raucedis vocis: et aspitis ei?.

Iam sciūsti causas raucedis. Et sci-
as q̄ ille cuius vox rauescit: oz vt
alienet a se omē acetosū et salū &
asperū et calidū acutū: nisi velit per hec cu-
ram et iſſionez: tūc em̄ vta? eis p̄mixtis cū
medicis lenificatiuis. Si aut raucedo accit
ex multitudie vociferatōis: assumat ficuum
et mēte & aloes pres eq̄les: et oficiat ea cuz
rob et sorbeat ex medulla tritici & kisch oz
dei et oleo amigdalino et croco et vta? cuz
vino vne. Et ofert illud qd d̄r in iſſiōe vo-
cis: & p̄prie medicamē de asa fetida cū cro-
co. Et si est illic caliditas: tūc de? ius d̄atri-
plicibus et maluis et aq̄ ozdei et ḡna cucu-
meris et amilū et amigdale. Et si fuit cā fri-
gus: iuuat etiā cū medicamine de asa fetida
& croco p̄dictis: & vt sumat sinapis assati
3. iij. et pipis. 3. j. mirre. 3. vj. et storacis ca-
lamite & galbani āboz añ. 3. iij. fiant ex eis
pilule et teneatur sub lingua: aut sumatur
mirre pond? 3. ij. olibani. 3. x. diungat cū vi-
no. Et si fuit ex vociferatōe & lassitudine cō-
fert ei balneū: sic cōfert reliqs sp̄ibus lassit-
udis. Et ofert eis cibi mollificatiui et glu-
tiatiui sic lac et vitelli ouoz sorbiliū sine sa-
le et tri: et sorbitōes note: et ius de atripli-
cibus et maluis: et q̄ sunt iſtis silia: et pilu-
le facte ex amilo & dragaganto: et succo li-
q̄ricie et gūmi: et pilule lenitiue vel digesti-
ue. Si aut fuerit ex apate resolue? cū eo. Et
similiē gargarismata et ofectōes molles q̄
lambi p̄nt lenificatiue: q̄ sunt ex sūma eoz

q̄bus curat squimātia calida. Et silr sorbitō-
nes q̄ aggregant ad aglutinatōez et abster-
sionem absq̄ mordicatōe: sic facta ex farina
fabaz et semie lmi. Et forti? hoc est gūma
albori: et cōuenit h̄nti hanc raucedinez: vt
abhorreat vinū penit? et p̄prie in p̄ncipio
Et quādo fuerit ex apate calido: bibat vinū
dulce: et rasanū decoctū: et almuri ofert eis
Et q̄n ē ex hūiditate: tūc nō ē excusatio q̄n
necessaria sint p̄dicta in incisione vocis. Et
omēs ille medicie ofert ei: et sorbitōes s̄ce
ex farina fabaz. Et ex eis ē decoctio ozobi:
q̄ est iuuatiua in hoc capitulo. et res q̄ sunt i
p̄mo gradu absterſiōis: et silr tri: et lac: de
de mirra et squilla et q̄ p̄cedūt cursu earū.
Et si fuerit hec raucedo hūida ex catarro:
denē h̄nti eā papauer et rob ei?. Et ex eis q̄
clarificant vocem asiam et turbidā est ma-
sticatio cubebe. Et ex medicis remouētib?
raucedinē est aq̄ granati feruēs: in q̄ postea
distillet oleū violatū: et p̄pare? deinde bu-
titū et congelatū vne et radix lilij et rob ei?
deide fabe cum melle et decoctio ficuum.

De medicis cōseruantib? lenitate pecto-
ris et que bona sunt ei.

Vnt fabe et grana pmi: et passe: et fi-
cus et gūmi: et fenugrecū: et semen li-
mi: et dactili: et radix lilij: et amigdale et p̄-
prie amare: et cāne zuchari et sebesten et si-
rupus de melle. et rob p̄dictū. Et ex medi-
cis calidis sunt mirra et asa fetida et pip
et galbanū: et olibanū: et glutē albori et ca-
lametm et gūma pmi: et storax calamita et
acetū squilliticū: q̄n non est ex caliditate et
siccitate: et radices opopanax. Et ex medi-
cis frigidis sūt semia cucurbite: et cucue-
ris: et amitu: et dragantū: et gūmi et mucil-
lago psillij et iulep: et succ? liq̄ricie: et vitel-
li ouoz sūt ex pueniētiōib? matijs ad h̄: vt
cū eis cōponatur reliq̄ medicie: et similiter
lac mulierum.

Vox aspi et eius cura.

Accidit aspitās vocis ex frigiditate
et ex extēsiōe lacti pectoris: et ex
dispositōe q̄ est sic spasm? et ex coi-
tu: et vigilijs. Et cura ei? est abstinentia a
bus q̄s dixim? iam et dimissio cātilene cum
delectatōe: et vt recipiat lenificantia p̄dca i
capitulo raucedis: et ficus hūidas et siccās:
et passe et p̄prie infuse in oleo amigdalino
sūt maxī iuuamēti. Et illis q̄bus acci dit ex
incisiōe vne. rectius est vt decoq̄nt coagu-
latum vne cū eq̄li q̄ntitate mell̄ fm q̄ntitatē
q̄ reouerī possit ex eo sp̄ua: deinde commi-
scea? ex aqua calida: et fiat cum eo gargari-
sma: et in potu patiens ex eo sumat: et anti-
quuz eius magis iuuatiuum est q̄ recens:

Vox brevis.

Causa breuitatis vocis est breuitas a-
belit. Et o3 vt gdeē in plongatōe ā
belitū ita vt p̄suecat p̄phensioē anhelit.
Et gradeē in exercitio et ascēsiōe & descen-
siōe in collib? et gradib? et cursū faciente3
necessitatē ābelit? vt gdeē ad plongandū
anhelitū. Et plonger morā etiā ī balneo ca-
lido: et in oī qđ adducit ābelitū et festinat
ip̄m: et cōtineat anhelitū suū: et faciat illud
totū: et exerceat et balneet. Et p? exitum
a balneo o3 vt bibat vinū: nā vinum magis
nūtritiuū est sp̄s: et silr p? cibū: & stet plu-
rimū cū anhelitu vno. imo et sōnus cōfere-
eis. **Vox grossa.** Qñq3 accidit ex cāis ni-
mie repletōis stōachi faciētis fastidiū mol-
lificātis et dilatātis meat? et accidit ex m-
litudie vociferatōis: et ei? cura ē magis p-
ua. Et qñq3 accidit ei qđ studet ī exufflatōe
plūma ī fistul? et ī buccis pprie: pp̄ illō qđ
accidit ex icisiōe anhelit? eoz: et retentōe
eius in pulmone: qre dilatatur meatus.

Vox subtil. Hec ē p̄traria p̄turbate. Et cāe
ei? sunt p̄trarie illis ex vigilijs et lassitudie
et sōno pprie p? cibū: et exercitio laborioso
et euacuatiōib?: et cura eiusdē ē: vt dimit-
tat vocē: et adhereat exercitio eq̄li faciēte te-
nez: et cibus tēpatis: et itroitu balnei oī ma-
ne et effugiat stiptica et exiccata & coitū.

Vox tenebrosa et turbida. Est illa qđ sila-
tur voci plūbi qñ fricat vñ cū alio. Et ei?
cā est hūiditas grossa valde. Et cōferūt ei
exercitiū et luctamē: et cōtinē ābelitū: et fi-
cacio sicca cū pāno lineo et īgressio balnei:
et amīstratio medicīaz subtiliantū et icidē-
tiū: sic p̄sces fallit et vñū antiquum.

Vox tremula. Precipit patienti eā: vt non
clamet neq3 eleuet vocē suā ī spacio mensis:
et mīoret locutōez suā qñtū p̄t: et risū suū:
et motū et saltū: et ascensioz et descensioez
et irā & dimittat qñtū p̄t extensioz manuū
et faciat eas q̄esce. Deīde resupineet: et la-
bozet vt loq̄e cū iā gūauerit pectus suū cū
eo qđ sit sic plūbū ī frusto quodā sup̄ pe-
ctus suū s̄m qñtū qđ toleret ip̄z et patia-
tur. Et cibus meliores ei sint qđ p̄fortant sensū
et sūt pedes et extremitates et lacti: et ea ī q-
bus sūt aglutinatio et stipticitas.

**Tractatus tercius de tussi et sputo sā-
gumis.**

Tussis est ex motib? qbus expellit
naā nocumētū a m̄bro aliquo. Et
hoc mēbrū ī tussi est pulmo: et mē-
bra qđ ei p̄tinuant et cōicantia. Et tussis qđ
pectori ē sic sternutatio cēbro: & p̄lectus
dilatatiōe pectoris et p̄strictiōe ei? et motu

velamis. Et est ā pp̄t cām pp̄riā pulmonī: ā
s̄m semitā cōicatiōis. Et cā adducēs tussim:
ā est p̄mitiua: ā p̄iuncta: ā aūs. Et cāe tuss
m̄pitiue sūt ex cāis p̄mitiuis ponētibus mē-
bra pectoris lesa ī p̄plone sua ā formis eoz
sic frigus adueniēs pulmonī et lacertis qui
sūt in pectore: aut reliqs. qre mouet nā ad
expellendū nociuū. Aut ex aliq cāz p̄mitia-
rū aduenientiū et calefaciētiū ea. Aut ex ali-
q re exiccāte. Aut ex asp̄itate: sic est fum? ā
pulis aut sapor cibi acetosi: aut pōrici aut
acuti. Aut extranea cadēte ī meatu qđ non
recipit difficultatē ābelit? sic accidit ex tuf-
si pp̄t cām alicuius rei ex cibo ā potu ī illo
meatu pp̄t negligētiā et occupatiōez cū ser-
mone. Cause autē tussis cōtinue sūt: sic ea qđ
accidunt ex causis corporeis calefaciētibz
pulmonē ā īfrigidatib? aut huēctantibus ā
exiccantib? absq3 matia: ā cū matia sanguīea
ā colica ā flegmatica s̄btili: ā grossa ā m̄lica.
Et illud est raro. **Si aut matia sūt effusa ex** *NON*
supiorib?: tunc dū ip̄a p̄manet discurrens su-
per cānaz: sic discurre aliqđ sup̄ parietē nō
exiccat plm tussis. Cū aut vult vt fundat ī
spacio canne: p̄mouet tussim: & silr qñ mor-
dicat. Et silr qñ mansua sit ī pulmone. &
vult nā expellē ip̄az: ā expulsa ex stomacho
et epate: ā ex aliqbus mēbris pectoris que
ipellūt eā: ā ex qbus gnat. Et qñq3 sit pp̄t re-
solonez singularis: & pp̄t apata: & oppilatiō-
nes ī velamē ā ī pulmōe ā ī gutture: &
ī oībus locis recipiētib? has matias: et nō
cumēta ex pulmōe & velamē distinguentē
et velamē qđ ē ī me cor et pulmōe. Cause
aut āncedētes sunt repletio & āncellio cāz
corporeaz ad cās p̄iunctas p̄dictas. Et tuf-
sis qđez facta cū cōitate est: sic illa qđ fit
cū cōitare corpis totū ī febribus: pprie cū fe-
bze adustua aut febrī vñius diei laboriosa
et silibus: ā pestilēciali: aut pp̄t cōitate cor-
poris absq3 febre. Et tussis qđem alia ē sic-
ca: et alia ē hūida. Et sicca est illa cū qđ non
emittit sputū. Et fit aut pp̄t maliciā p̄plois
calide: ā frigide: ā sicce singularis. Et qñq3
fit ī p̄ncipio aduent? ap̄tū calidoz ī p̄ti-
bz pectoris vsq3quo maturent. Et qñq3 fit
cū ap̄ate duro tussis sicca valde. Et qñq3 fit
pp̄t apata epatis: et p̄tes suspēsiōis. Et ī q-
budā horis fit pp̄t apata spleis. Et qñq3 fit
pp̄t sanie replentē spaciū pectoris qđ nō ex-
pellit nā cū tussi. Et scias qđ qñ egdiē cū tuf-
si res petrosa silis ciceri ā grādī. Et cā ei? ē
huōz grossus quē ī ipso caliditas ī lapidē
p̄uit. Et alexan. qđē testificat hō: et testifi-
cat ip̄z paul? Et dicūt qđ exiuit et hac spē
ī sputo. Et nos etiā testificamur illō & tuss

de tussi vide qat 5° de acc^o et morbo
cap^o 2° 9 dicit tussis nihil aliud est q̄
fortissima suffragio qm^o aer 9 nimia expulsiōe
quo canales pulmonis mundificantur et 7°
affore 9 52° dicit n̄tus tussis purgare est sup̄fluitatē
canalū pulmonis

de hoc video qat 4° p̄m
cap^o ultimo

freqns qnz pducit ad sputu sanguis: & qnz
multiplicat tussis i hyeme: & vere hyemali.
Et qnz multiplicat i vere eqli. Et multipli
cat cu flat septetional vent. Et cu estas
e septetional par pluuiosa: et e autun? me
ridional pluuiosa? multiplicat tussis i hyeme.
 Igna qde in tussi fria sut addito e?
ex frigore: et diminutio ipi? cu dimi
nutioe frigoris: & cu calore: et plu
beitas faciei: et p uitas sitis. Et qnz e cu fri
gore catarr? & sentie descendē qdā ad pe
ctus: & extēio ei? in gutte: et gūitas cu ac
tētoe mei ad nasu. Et pūit illō qd descen
dit ad nasu cu rascatoe. Et videt sig catarr
in omot oe in vijs catarr: et extensio i eis q
sequit frontē: & oppilatōes i narib? et reli
qs: & q nō expuit in pncipio rascatois: de
inde expuit qdā flatu: aut desinās ad ci
tricatez & viriditate. et qnz e cu hoc febris
Et signa calid sut infla? et sitis: & sedatō
ab aere frio maior e q sedatō ab aq: et rube
do faciei et magtudo puls? Et signa huide
sut huideitas sbe pulmois. Et q ipa accidit
decrepitis: & hūctatis: et mltitudo sterti
tois: & pprie in sōno et p? ipm. Et signa sic
ce sut augmētū ei? cu motu et fame: et leui
tas ipsi? cu sut qes et replō et ap balneū: et
potū huēctatiuū. Et signa pure i oib? illis
sut ut nō sit sputū oio. Et signū ei? q e cuz
mā: e sputū. Et gen? qdē mei sigficat gen?
ei? qd expuit. Et signū ei? q sit ab apatib?
et silib? e iuentio signoz pleures: et pipleu
moie calaz et friaz: & alioz q dixim? i ca
suo. Et signa ei? q sit ex vlcerib?: sut signa
q dicēt i ca? vlcerz pulmois ex sputo crusta
rū: a puris: a frustoz corpis pulmois a anu
loz cāne. Et ei? eē e p? catarrū mordicatiū
et p? sputū sanguis: et apata. Et plm sicce
fir cu e illic mā ppe debilitatē expulsiōis: a
ppe ābelit? sic scies in ca suo. Et signū ei? q
sit cu cōitate: coitate qd scz stōi. e cu eo qd
cognoscit de sigficatōib? egtudinū stōi: et
additōe tussis cu additōe dispōis facientis
eā necriā i sto. siue sit repletio siue vacuitas
et fm cibos: et plm ei? excitat ap replōz: &
ap digōem. Et fca cu coitate epatis scit p si
gna apatis epis. Et cu apa e calm: nō e excu
satio a febre. Et si nō e calid: nō e excusatio a
grauitate. Deinde attēde reliqs sigficatōes
qs sciūsti. Et scias q res cale subtiliat māz
et nō expuit. Et res frie sic sirup? de papa
uere et pulres aggregat māz ad expuendū
Veruntū cu ipe supfluūt: agelat. Et sirup?
ysopi nō e oueniēs: nō cu qrit absterio con
gregati grossi. ipe nāqz est absterioz bon?
Cum autē illic nō fuit sputū neqz fbrile ne

qz grossū: tē egtudo e aspitas pectoris. Et
cura sut electuaria mollia q labūē. Et qnz
accidit febricitatib? tuss: et nō sedet tuss re
dibit febris ad mictū. Et stiptica valde con
stringūt meat? sputi. Aq vō ordeī e bona
ad aggregād sputū. Cu ergo recinet sputū
et febricit hō: tūc iā putrefit mā & facit cadē
in febre putridā a ethica. Cura Cura q
de splonis frie est: qm si est leuis puentōis
ad vltimū & est ex cā fria extriseca: rectifi
cat eā pphensio ābelit? ipe em calefacit pul
monē cu facilitate in momēto. Et si e necria
cura fortior ad hoc: a ad aliud splonis frie:
tūc ex cura ei? e: ut teneat sub lingua auel
lanā ex mirra a storace fcaz cu melle: a suat
ex fece alkitrā cocleariū vnū: a ex glutino al
bori cu melle a bibat ex oleo balsami cu sera
pino vsqz ad aureū vnū: & silr sulfur cum
ouis sorbilib? et electuaria q lab unē fca ex
mucillagib? calidis: & herbū cum melle et
cum aq granati dulcis ppara sup quā pūit
mel a peich et amistret. Et iunctōes super
pect? sint sic oleū de lilio: et oleū narcisci
nū cu cera rubea: & dragato: et cōfert mel
rosatū cu aq ficuū et passulaz: et radiciis lilij
et capilli veneris: et oleū amigdalimū cum
aureo vno colliri dissoluti in ipo: et pfere i
ipsa decoctio ysopi et asari cū ficub? et alijs
Et cibi ei? sint sorbitōes frumētales cum fe
nugreco et butiro: et sic? et dactili et radix
porri de scemi. Et ola sunt oleū fisticiū et
grana pimi: et tri cu peich pfereunt eis. Car
nes at sint carnes plloz et galloz et alefida
bezi. Et caro agnoz ānualū. Et i scōis msa
vtāe fisticiis et granis pimi et passis cū fenu
greco et cānis zuchari et ficub? et crisomil
et musa. Et omeatio ficuū siccaz cu amigdal
et nucib? abscondit illā q antiq e et vinū odo
riferū subtile antiquū: et aq mell. Cura autē
tussis cale e cu extiguētib? notis q sunt ex
succis et oleis et limētis et vinctōib? Et
suppositoria etiā pfereunt eis: et sumē in potu
adeiacur puz mane et sero fm descriptōez
quā dicem? et silr elrium de papauē. Descri
ptio electuarij de papauē bona. Re. capita
qndeci papaueris nō valde recētia q ifūdā
tur in kisti aq fontū et aq pluuiā qd meli?
e die et nocte: deinde dissoluāt cu decoctōe
et colēt: & pūciat sr oēz prez colatē media
ps mell a zuchari et ispissēt coqndo ut elluz
et potio ei? sit cocleariū vnum i mane: et co
cleariū i sero. Et ex eis que pfereunt istis est
aq ordeī cu sebesten et sirup? violat? et vi
olatū nutritū & decoctō ysopi frigidā et p
pe qn maturaē: a in fine ei?: & aq gnatoz i
spissata sup q pūciat zuchaz tabarzed & cā

lūe albotin
arborina

mel 209

vi. 1. 109
de pasta

ba 109
fenu
alefida
modus
perahoma

De gaffi
ali

silr 109
ap 109
violat
muri 109
st 109
muri 109
muri 109
muri 109

Sumptus papaveris

ysopi 109
papaveris 109
goss 109

ne zuchari etiā: Et ellīa eoz q̄ lābendo su-
munē sint ex mucillagie phillij gnatoy citoi
ozū et aīlo et gūmī arabico et gna et medul-
le q̄ dicē? in capiclo pillulaz tussis. Et qñz
ponunē in eis narcotica. Et cibi eoz sint ex
olerib? frigidis: et medull: sic cucumeris et
cucurbite: & citrulli cū oleo amigdalio: et
fabe cōfracte dissolute in decoctōe cū oleo
amigdalino et oleo cucurbicino: et aqua oz
dei et sorbitōnes facte Et si natura fuerit
declivis ad resolutōem: tunc adhibeatur sa-
nich ozdei cum zuccaro et tri. Et si vehe-
mēs sit res tūc aq̄ ozdei cū cācris ablatiis ex
treitab? ablutis cū aq̄ cineris salsa: descri-
ptio medicamīs: de vicoz frigidī cōteraē se-
men papaueris viridis cū cortice suo et dis-
soluat decoqndo in aq̄ et coleē & pñciat s̄
ipaz zucharu: & decoqē spissando ad spissi-
tudinē iulep. Et si nō fuit hūidū īfūdāē sem-
fici dritū in aq̄ die et nocte: deinde coqē i
aq̄. Si autē necessariū fuit qd̄ ē forti? tūc ag-
greget cū eo cortex & pprie nigri. Et si res
fortior fiat: ponat cū eo modicū d̄ semie iul-
qami: & dissoluat in eo paz opij. Cura autē
humide pñsionis hūide & hūiditatis in ipō pulmōe
cū exiccatōis exiccatib? pñmixtis cū absterfi-
uis ex qb? est opositū fm hūc modū. Re. bo-
li armeni dragaganti gūmī arabici oīm aī-
ptē vnā calāenti ylopi hāce ciamoī yreos
capilli veneris oīm aī. ptez mediā: et pficiā
tur et amīstret. Cura autē pñsionis sicce h̄ ē
ipossibile ē em qñ aut sit febris: & nō sit fe-
bris. Si gō nō fuit febris tūc puenierior res-
rū eis ē lac asinmū et capnū: & alioz cū reli-
quo regimine. Et si fuit febris ammistren-
tur res huēctatiue bibite et amīstret cō-
taria īfrigidatiua nota: et amīstrent aq̄ oz-
dei et huēctatio pedū semp cū oleis. Et sor-
beāt sorbitōnes amigdalmas huēctatiuas.
Et si ē oplo oposita tūc pponat regimē. Et
si est illic mā s̄bil: matā eā cū diacore sim-
plicī et ellīis de papauē: & mucillagib? de
qb? aliq̄ dicē? i antitotario. Si autē fuerit
grossa resoluē eā: & absterge ipaz fm d̄dicō-
nes p̄dās in eis q̄ p̄rierūt. ita vt nō cale-
facias n̄ cū eq̄litate: imo stude in hoc vt lei-
as & icidas: et lubricū facias: & ammistra-
mūdificantiā p̄dā. Et ex eis q̄ sūt magis p-
p̄a huic loco est glutinū alibac cū melle aut
semē croci ortensis cū melle: & cipi cū equali
mēsurā sui de melle: & succi liq̄ricie et dragā-
ti. z. j. et aīgdalaz dulciū eq̄lit: et aloes qñz
teneē i ore cū melle & pfert vald: & sumanē
ta oua iteg: & duplū eoz mell: & medietas
ipoz d̄ butiro: & sūanē pipis. xl. gna oterāt
mīscēat oīa illa: & coagulēt absqz decoctōe

& lābat ex eis mae et sero. Et et sūanē capi-
ta septē porri de scemi: & decoqne i libris ē
b? aq̄ donec reāneat tēia: & coleē: et mīscēat
ē cū īfūdō succi cortici ei? et melle & deco-
qē. Et etiā sūanē rose hūide gna octo: pmi
vnū gūmī alboti vnū: passulaz q̄ttuor: mel-
lis q̄ntū sufficit: fiat ex eis electuariū. Medi-
camē bonū. Re. calamēti fluvial q̄nqz. z. g
noz pmi et semīs vrtice oīz aī. z. j. seīs lmi
et pipis oīm aī. z. iij. pficiāt cū melle et amī-
strent: & sūanē dactiloz carnosoz q̄nqz par-
tes: nigelle octo ptes: croci et pipis amboz
aī due ptes: orobi. xx. ptes: pficiāt cū melle.
dispūato: & sūanē croci et spice aromatice ā
boz aī. pa. j. pñij et ylopi āboz. aī. tres p-
tes: mirre et lilij āboz aī. ptes. ij. pficiāt cū
melle colato. Et ad antiquā deē in potu al-
kitrā cū melle fcm elrū: & costi īmōi cū aqua
aneti decocti q̄ntitas semiciati cū codeario
olei sisamī: & etiā se. lmi frixū cū melle solū
ā cū pipis mēsurā vna p oīb? .x. ā calamēti
et etiā lābēdo sumāt mel storacis calāte cū
melle apū: & opopanacū et et sinapī et aīg-
dalas amaras et etiā metridatū. Et pueris
qd̄ sufficiūt sorbitōes decoctē cū lacte nu-
triciis: donec sint i eētia mell: & cū aq̄ fenicli
hūidi. Et si cā fuit in ea catarr? curet catarr?
i? & si nēria fuit in phibitōe ipi? amīstra-
tio emplī de ficubus amīstret sup caput: et
teneat s̄b lingua oī hora: et i nocte ppe g-
nū vnū a mīdi: et fiat gargarisma cū stipu-
cis q̄ nō hnt saporē acetoīū neqz saporē pō-
ticū: et cū diacur simplicī: si fuit caliditas: &
cū mirra et croco et alijs si fuit frītas. In cu-
ra at fce ab apatib? et vlcērib? i pulmōe et
pectore fiat reūsio ad illd̄ qd̄ dicē? in capio
pleures & pipleumoie et apatis epī et pñs
Et ad tussim qd̄ fuit pilule q̄ teneē i ore ex
eis nāqz sūt pill. ad tussim calāz q̄ i ore tene-
ē: de qb? sūt pill. b̄ ichichie note. Et ex illis
sūt oposite ex succo liq̄ricie & gūmī et dra-
gagato & amilo et mucillagie phillij et gnis
citoioz et medulla gnoz. f. gnoz. cucume-
ris et cucurbite et cōde et citrulli et ex spo-
dio et gnis papaueris et silib? & qñz fuit
fz hūc modū amilū et dragagatū et succē liq̄-
ricie fozmāt i pilul cū succo lactuce. Et de
ill sūt pilule ad tussim frīaz fce ex succo liq̄-
ricie et tamaridīs mūdatis et medulla criti-
ci et croco et dragagato et gnis pmi et gnis
coti et gnis mirri: et seie papaueris et corti-
ci ipsius et aniso et aneto et mirra et croco
et penidīs. Et de illis sūt pilule qbus q̄ri ē
stupēfactio et dormitio et intētio i eis nar-
cotica: et amiscenē eis medicīne bezabarie
calide. Nam ex pilulis expres ad illd̄ et sūt

Cura pñs
humide pñsionis
ma

Cura pñs
sicce

Hic ponit
curam pñs
a mala
pñs gma

hic describit multas
medicinas quare pñs
est sedario pñs
pñs b̄ichichie .i. m
sumantur quia g pñs
sumant ad mūdifican-
pñs et h̄r a
xi de pñs cap pñs
Hic qd̄ opus pñs opia
f̄ qñ querit pñs m
pñs pñs sum pñs
pñs pñs pñs
pñs pñs

sedantes tussim antiquā nociuā sūt pilule de
storace note. Et iterū sumanē storacis et ca
stori et asari opij pres eqles: et fiāt ex eis
pilule et teneāt ī ore: et etiā semis iusqami
sex gnozū: pmi tres: croci vna: pficiāt cum
rob: et mō formēt pilule: et storacis et etiaz
mitre et opij oīm añ. z. s. olei d balsamo &
croci oīm añ. drachami duos fiāt pilule ad
modū orobi. Et qñz. āmistrāt ī tussi antiq
huīda suffuigatōes pōce ī ca° asmatīs. Et
cū huīditas ē pueniens ad qñtitatē āmislē
suffuigatōez ex arsenico rubeo: et stercore
leporis: et farina ordeī et corticibz fisticoz
pfectis cū vitell ouoz: & trociscis formatis
ex eis quoz qsqz sit. 3. p. exiceēt ī sole: et suf
fumigatio fiat cū eo tribz vicibz. Et etiam
aristologie et storacis: & galbani eqles su
māz pres: arsenici fm qñtitatē oīm. pficiāt
cū melle et butiro vaccino: & fiāt mō silitu
dies auellane: Et fiat suffuigatio ex eis. Sz
tussis fce ī febribz īā singulare ordinauī
regimē: apud accidentia februm.

De sputo sanguinis.

Anguis qñz egrediē spuēdo: & ē ex
ptibz oris. Et qñz egrediē rascādo:
et ē ex ptibz guttis. Et qñz egrediē
cū vehemētiore rascātōe: & ē ex cāna: et qñz
egrediē vomēdo: et ē ex mezi et ore stōachi
et stomacho et epe. Et qñz tussiendo et ē ex
ptibz pectoris et pulmoīs. Et ī illo qd ē
ex pectore nō ē tm tioris qñtū ē ī eo qd ē
ex pulmone. Illud em qd ē ex pectore sanat
velociter: & si non sanatur non habet ma
liciam vlcērum pulmonis. Et multoties fio
vltus fistulosū rediens oī hora cū sputo sā
guis. Et cāe pmi q oibz illis sūt vuln? ppe
cāz pmiuā ex pculsiōe ā cāu sup pect? ā su
per ep et velamē: ā rē icisiuā: ā tussim freqn
tez: ā vociferatōez: ā acuitatē vocis sine gra
datōe aut rixā: et ppe hoc mltiplicat ī de
moniacis et ill q rixāt ab oī re. Et qñz pce
dit ex voītu laborioso ppe ī ppatīs. Et qñ
qz pcedit ex assūptōe solutiūoz acutoz ā ci
boz calidoz sic allioz et cepay: ā tiorē: ā ā
gustia acūte sanguiez: ā dormitōe non sup
stratū: ā sanguissuga adherēte gutturi & ra
dici ei. Et illud ā ē ī venis: aut est ī alijs
Et illud qd est ī venis: aut est icisio: aut p
foratio: ā aptio dilatata ab acuitate ā molli
ficatōe: ā corrosio ppe acuitatez huōis: aut
ppe raritatē resudatiuā: et mltoties dilata
tur meat? q sūt īnt pres cāne et arterias su
p illā q est ī nā: qre resudat sanguis ad cā
naz. Et illd qd est nō ī ueīs: aut est vuln? ā
vle? a vulnē aut a corrosiōe et putrefactōe
cū eradicat ex mēbro aliquo. Et qñz ē ab apā

te sanguīeo ī pulmōe ex q° resudat sāguis
et hmoi qdē apā est īncolume qm est sāguis
neū: & qm resudat mā nō phita neqz īgros
sata: & qm īueniuntur ī pulmone: Omnea
iste cause nisi sanguissuga et harum causaz
punctarū sunt cāe magis āncedentes: & sē
ā multitudo matiei: aut mltitudo ciboz &
dimissio exercitiij. aut qz ipe sūt supfluitates
a ppatōe natē: sic accidit illi de q° locuti fu
im? ī li° vliuz apud dimissioz exercitiij aut
rententōz mēstruoz: aut sanguis emorroy:
darū: aut abscessiōz mēbri aut ppe acuitatez
suā: ā ppe vehemētiā mor? sui: ā ppe rētohi
tatez ī venis facientez eas laboriolas: et p
pe ī lacertis qm illud mltiplicat ī eis. **P**re
patōes aut pmentes māz sūt aut ppe frig?
cōstingēs eā: et faciens dilatatōez ei? diffi
cilē: qñ nō obedit vt? laboras ī illo cū dilata
tōe: imo cū attractōe. Aut ppe caliditatez
extremēca aut īrmsecā: aut siccitatez q īā p
pauit eā ad illd qd est cū īspissatōe et exci
catōe. s. ad scissioz ā qlibz cā. Aut ppe huīdi
tatez mollificatē eā: qre dilatanē pōt ei? ā
obuiatōz calidi acuti: aut corrosiui: aut īci
siui: ā putrefactiui. Cū ergo accidit replo
sanguīea īcipit nā expellē māz: ad quācūqz
pte possibile ē ei cū sit vehemēti? ppatā: aut
expellit ad illā pte cū sit ppiqoz loco supflu
itatis: qre expellit eaz cū sputo ā solone ex
emorroydibz: ā ī mēstruis: ā ī fluxu san
guis nariū. Qz si vene fuerit fortes q nō eua
cuanē a sanguīe: accidit mors sbito ppe ef
fusiōz sanguis ad pcauitatē venarū. **E**t ille
cui accidit sputū sanguis: ē ppat? vt aduei
at ei vlc? pulmonis. Nā sputū fm plm sit a
vulnē: & vuln? decliat ad hoc vt fiat vlc?
Et qñz succedit sputo sanguis retēti sputū
sanguis: timeēt ei q sit hoc fm accēs ab vlcē
ad qd cōuersū ē vuln? pmi. Et multoties
ē sanguis q expuit ex natālibz currēs ex ca
pite ad pulmōē. Cūqz sputū sāguis ē ex p
tibz pulmoīs cōitānē ipz duo tiores. s. tior
supfluitatis eius: & tior vulneris ne fiat vl
cus. Et nō ē oē sputū sāguis timor osū imo
illud qd nō ītimeēt: ā ē cū se. Et mltoties qd
est sputum sanguinis cā sanitatis apatis ī
epate aut splene.

Signa.

Propius sputo: ē cū tussi pua. & lō
ginqus ē cū tussi plima: & qnto plus
est longinqus expuit cū tussi vehemētiore
Et qñz dormit sup lat? ī quo est egritudo
addit excreatio ei? qd expuit. Et oz vt cōsi
dereē ī pmiis: ne sit illud quod expuit san
guis ex naribus: Et cognicio illius est cum
cōsuetudinē flux? sanguis narium. Et eius
euētū: & cū alleuiatōe accēte capiti p? gūi

*sputo sanguinis
vide Hattab q Theo:
ap 20 vide cat
interior cap 5:
cus pulmonis solum
perducit ad psum
est saniosum:*

*hic ponit cas
p parantes*

*hic ponit
cas effluentes*

*hic ponit
canones iuda
uales*

signa sanguinis
muri prout
muri ex
pro pria fuba
pulmonis

signa pectoris
excreta
a pectoris

tatez. Et signa fluxus sanguinis narium sunt an :
sic rubedo faciei: et oculi: et splendor coram
oculis: et ut non sit spuma: et sit subito. **Signa**
sanguinis excreati ex ista carnis pulmonis ex
vulne a vlcē sunt: ut sit spumofus: et sit ab:
scisus cum quo non sit dolor: et est minoris quanti
tatis quam venalis: et maioris malicie et deteri
oris finis. Et quicquid expellit spumofum pleu
retici et pipleumonici cum in pulmōibz eoz ē
caliditas ignea feruens. Et quicquid ē spumofus ex
cāna pulmōis: ē est eueniēs cū rascatōne et
tussi pauca. Et est illud quod egreditur par est:
Et ē ibi sensus quodā cū dolore. Et ille quod expui
tur ex venis ei? nō est spuōsus: et ē rarior
et vehemētioris spissitudinis quam ille quod ē in pul
mōe: et similitor sanguis quāuis nō sit ī gros
situdine ei? quod ē ex pectore. Et signa excreati
ex pectore sunt nigredo coloris ei?. et grossi
tudo ipsi? et coagulatio ei? ppter longitudi
nez spaciū cū spuōsitate quadā: et spuma cū
dolore ī pectore significat locum egritudinis.
Et additio ei? ī sono ē certū signū ei?. Et
cā illi? doloris ē nervositas mēbroz pecto
ris. Et ē ei? sputū paulatī nō exuberās: et
ē sputū ei? cū tussi vehemēti donec expuat:
Et signū scī ex icisidōe venaz ē exuberantia
sanguis. Et signū corrosiōis ē āncessio cāz
corrosiōis ex acceptōe rez acutaz: et descē
su catarrī acuti. et ut sit febris: et sputū sa
niei a corticis: a ptis pulmōis: et ē sputū si
mile aq carnis: et ī cipit sputū sanguis pau
lati. Deinde quicquid fluit sibi: et expuit res ma
gna: et color ei? ē malus. Et signū ei? quod est
ex aptōe orificiōz venaz ē: ex repletōne et
ut nō sit dolor oīo. Et iueniē reqes et sua
uitas. Et egredit ī p̄mis min? quod id quod eg
dit p̄ icisidōez: et scissidōez ī p̄ncipio rei: et ē
plus eo quod egredit a corrosiōe ī plib? ho
ris. Et siq̄ resudat oīs ab apate sunt puitas
ei?: et p̄rie siq̄ pipleumonie: et reliquoz.

In expolito sputo. **Curationes.**
Sanguis oī hora o3 ut attendat solo ī
pletōis ei?. Et quotiēs cūqz sentit ī eo r̄ple
tio succurrat cū flōmia et p̄pe cū pect? ei?
ī creatōe fuit strictū: et fuit tussis ī ipso
frequēs. Et recti? ē ut iclmet sanguis eoz
ad p̄tez īferiōz cū flōmia saphene: et p2 ip
saz cū flōia basilice. Et p̄ puocatōz mēstruo
rū muliez ī hora sua: et h̄m quod sufficit: reō
uet sputū sanguis eaz: sic accidit ī eis retē
tōe eoz. Et o3 ut custodiāt ab oībus causis
mouētibz sanguiez: sic sūt cibi calefaciētes
et sic salt? et clamor: et rixā: et coit? et an
belic? alit? Et locutio plima: et ītueri res
rubeas: et pot? vini plimi: et mltitudo bal
neatōis. Et vitent apitiua quod sūt ex medicis

sic apiū et aloes: et sisamū: et ruta: et case?
antiqu? quā ē nociu? eis: recens vō cōfert
eis. Et cibi ouenientes eis sūt omē aglutia
tiū et oppilatiū: et omē solidatiū: et
omē ifrigidatiū sanguis phibēs feruorem
ei?. Et ex eis ē lac decoctū ppter illud quod ī ip
so est de glutiatōe: et lac vaccinū de quo bu
tirū est extētū ppter illud quod ī ipso est de stip
ticitate: et butirū et case? recens ppter salli
tū: et fruct? stipitici: et quodā spēs prunoz p
uoz ī quibz est stipiticitas et oleū onfacimū ī
centis exp̄ssidōis. Et quicquid offert ī eo īpingua
tio ciboz eoz: et aq aluiose vehemēte offert
eis. In eo vō quod scī ē ab ipso corpe pulmo
nis: o3 ut patienti ī potu denē medicie icar
natie sicē lūtū et emathites cū aq arno
glosse: et acetū mixtū cū aq. Cura vō eius a
regie cibi ei? ē. ut succurat ad flōmā dā ba
silicā ptis ī quod extiat eē resolo singlaris. **Subito**
Nex faciendo flōiaz. et accipiat sanguis ī ex
pulsiōibz ī quod sūt tres hore: quā ipse sit cū
p̄uatōe vtutis. flōmia em atēbit sanguiem
ad vacuū: et phibet etiā aduentū apatis ī
vulnē. Et fricent īpōz extremitates: et ligē
ē īcipiendo a supioribz ad īferiōz: et iterō
cāt eis res p̄dce: et tpenē eoz aeres: et sint
eoz sōni sup lac? et h̄m formā quod est sic pre
patio: ut nō cadāt aliq̄ p̄tes pectoris super
alias. Et quicquid est oueniens ut ī potu sumāt
acetū mixtū cū aq: ipm em phibet sanguis
cursū et mūdificat p̄tes pectoris et pulmo
nis ex sanguie si r̄tinet ī ipso: quare nō agelat
et sumāt ī potu medicias frigidās aglutina
tiuas. nā glutinatio h̄ est meli? quo occupari
o3. Et quicquid repit cū glutinatōe mūdificatio:
est vltimū ei? quod quicquid. Et philliū est iuuati
uū cū ifrigidatōe sua: et vbi est sitis est ve
mentis iuuamēti. Et quicquid est neciū: ut cum
eo misceāt narcotica ppter duas res quā vna
est sedatio sanguis et s̄bulatio ei?. Et scda
est dormitio et reōtio mor? Et ego dicā me
dicias cōes speciebz sputi sanguis ī fine h2
cap. Cū g2 accit sputū sanguis ex catarro:
et nō est catarr? acut? pūgitū? vald colic?
flōmet hō statī: et assidue ligatio extreita
tū ei? descendēdo a supioribz ad īferiōz:
et fricent cū oleo calido: a cū vnguento ca
lido sic est oleū cucumeris asinini: et silia ei
Et nō iungat cap oīo. Et sint cibi eoz trici
cū cū aliquo pōticoz h̄m semitā sorbitōis:
sintqz pōtica ista ex fructibz: et quod eis silanē
et apō debilitatē cibent pane īfuso ī aceto
mixto cū aq frigida. Et amiltreē ī eis clistē
acutū ad attrahendā māz a partibz capitis
cū nō fuit flōmia ppter phibitōnez. Et o3 ut
studū īpendat ī ifrigidando caput quātū

Hic ponit curam spiritus sanguinis
ad existeris
Hic ponit curam spiritus sanguinis
quod fit a carne pulmonis
phlebotomia debet fieri
eadem parte quia prop
diuerit et accipit ab ip
solo materiam: corpor
m nō existit reple
quia nunc debet fieri
ex opposita parte?

Troici de karabe

possibile ē: et nō ipēdat plimū studiū i hūe
ctando ipm. Et ex eis q̄ offerunt eis est tri:
buere ipm in potu troiscos de karabe. Cū:
qz nō valent ea q̄ dixim⁹: non est excusatio
cure catarr̄i & retentōis ei⁹ cū eis q̄ sūt sic
abzasio capitis. Et amistratō emplī facti ex
stercore colūbino qd̄ more emplī suppona
tur et remoueat s̄m necessitatē. Et galien⁹
qd̄ez dixit: q̄ mlieri aduenit sputū sanguis
ex catarro: quā clisterizauit clisteri acuto.
et pprie qz nō erat possibile flomare eā: q̄a
iam remāserat q̄rtuor dieb⁹ et fuerat debi
litata. & cibauit eā pultib⁹ et fructib⁹ in q̄
bus erat stipticitas: qm̄ spaciū ei⁹ cū cibo
longinquū erat: & curauit caput ei⁹ cū me
dicamine stercois colūbini: et p̄cepit eā in
gredi balneū ppter medicamē: & nō iunxit
caput ei⁹: vt nō huēctaret: & dedit ei i po
tu tiriaca rcentē: vt faceret eā dormire: naz
hec tiriaca fortis opij est vt dormire faciat:
et p̄hibet cōmotōez tussis: et sedat cursum
matiei cū igrossatōe. In die vō scdo h⁹ me
dicamis nō pueit ad mouēdū eā: imo dimi
sit eā q̄etam crāquillā: cū tñ ei necrīa foret
mūdificatio pulmoīs. Et plimū quo eā rex
it fuit: q̄ fricuit extremitates ei⁹: et dedit
ei in potu q̄ntitatē fabe de tiriaca receti mi
nus q̄ heri. Et fuit intētio ei⁹ vt gradatim
duceret eā ad mel: vt mūdificaret cū eo pul
mo: deinde dimisit eā q̄etā: deinde fricuit ex
tremitates ei⁹: et dedit ei post illud aquam
ordei cū paucō pane vt viuificaret virtus.
Et in die q̄rto dedit ei tiriacā antiquā cum
melle plimo: vt mūdificaret pulmonē ei⁹ ve
hementē: & cibauit eā in reliqs diebus scdm
qd̄ oportuit. & rexit eā regimie qualescen
tiū. Et cū hoc iā posuerat sup caput ei⁹ ho
ra post horā ex cerotario gūme rute silue:
stris: et imhibuit ei balneū. Et hoc regimē ē
bonū: et oz vt sit tiriaca inē duos mēses vs
qz ad q̄rtuor mēses: ipa nāqz dormire facit
et retinet catarrū: & non apprimēt capita
istorū oleo: & necrīa ē abzasio capitis ad ā
mistrandū ista rubificatiā: & si nō alijs sal
tē mulierib⁹. Et necrīa est vētris solutō cū
cis q̄ sūt sic pilule cochie: si est illic multitu
do matiez: & p⁹ illō flōma. deinde adbeant
medicie rubificātes. Et in eo qd̄ ē ex fixura
vene ā icisiōe ei⁹: et ē cā ei⁹ replō: oz vt nō
cibet eger q̄ntū possibile ē: imo ieiunet tri
b⁹ dieb⁹ i q̄ sufficiat oī die cib⁹ pauc⁹ ex
aliq̄ viscoso. Et qñ nō aper casus v̄rutis:
expellat a cibatoe q̄ntū pl⁹ possibile ē vsqz
ad q̄rtū. Et si timeat casus v̄rutis timore ne
cessario: cibet eo a quo gñat huōr eq̄l. ā de
cliuis ad frīg⁹: & in quo sit glutinatio ā iui

scatio & tenacitas et stipticitas: & ppe in
grossatio sanguis sic alberisati cū extremitati
b⁹: et sic capita: et sic oua sorbilia: et sic tri
ppe qd̄ decoqt ur cū lentib⁹: & sic lētes et
miube: & q̄ntū possibile ē: vt nō comedat
illud qd̄ ē forte: faciat vt sit p̄tent⁹ aq̄ ordei
et ppe decocta cū lētib⁹: ā miubis: ā citoni
is et pane ifuso in aq̄ frigida: ā aliquo aceto
so: siue sit sulcitū siue nō sulcitū: & totū sit
ifrigidatū actu. Et lac vaccinū de quo ext
ctū ē butirū qñ plongaē egtudo: est iuati
uū ppe stipticitatē & frigiditatē suā. Et lac
cōsuetū ppe aglutinatōz suā et suā iuiscati
onē. Si autē nō sufficit et addat i sanguie:
fiat flōia & pisces aradradac als aradiadat
sūt vehemētis iuuamētis eis. Et oz vt sint ci
bi istorū et eoz q̄ p̄cesserūt eos frigidū actu
et case⁹ recens nō fallit⁹ valde iuuat eos.
Et qñ cibāt isti et siles eis carne eliganē ex
carnib⁹ ille q̄ sunt pauci sanguis sicce leues
sic sūt carnes colūboz agstū et tureurū &
poicū decocte in stipticis et pōticis. Et ex
reb⁹ exptis i abscondēdo iteratōez sputi s̄a
guis ē masticatio portlace: et deglutitio aq̄
ei⁹: qñz em̄ statū itimeē. Et ex fructib⁹ cito
nia et poma q̄ ābo sūt stiptica: & miube hu
mide & gna mirti: & xilocaracte d̄ scemi et
q̄ hoc cursu pcedūt: & qñz sit eis quo vti ē
i scda msa qd̄dā ex luto sigillato armēo cū
gūmi arabico et pauca cāfoza. Cūqz retineē
sanguis et pueniē ad q̄rtū diē: oz vt nutria
tur et cōfortet et icipiat ab eis q̄ sūt sic pa
nis ifusus in aq̄: deinde alberis et extreita
tes et cēbelle. Et si fuerint fixura et incisiō
cā acuitatis sanguis: fiat illud qd̄ oz de de
cliatōe sanguis ad iferiora et ad diūsitatē
ptis. euacuet g⁹ celera: deinde fiat ifrigida
tio cū fortitudie et fiat huēctatio. Et amī
strēē stiptica et aglutinatio et aq̄ ordei et cā
cri et cucurbita: et medicamē andromachi et
medicamē galieni. In scō aut ex aptōe vena
rum medicie q̄s oz amistrare sūt stiptice et
pōtice cū glutinatōe sic sūt medicie q̄ necie
sūt in eis q̄ p̄terierūt. Et sūt glutinatue in
carnatiue cū stipticitate. Et iste sunt sicut
balaustie et capita gñatoz et sumac: et suc
cus terachich et succ⁹ ramoꝝ vitis et glan
des et folia rubi et karabe et acacia et liciū
et succ⁹ v̄ge pastoris et suchaba et succus
agreste et euifstedis. Et qñz p̄fortanē ista
et q̄ ex eis fiūt cū alnīe et gall' et aloē et ab
sinchio. Et fiūt ex eis medicie p̄posite et tro
cisci p̄pati ad h⁹ capitlm iā p̄positi ex medi
cimis p̄dictis. Et qñz decoquūt iste medicie
i aq̄s puris ā in q̄busdā succis et bibiē deco
ctio earum: et qñqz fiunt ex eis empla. Et

qñqz amiscenē eis & aggreganē medicīne
cordis pōcē: & medicīe pectoris: sic apūz
& ameos & anisum & spica & ramera. Et
qñz miscenē cū eis narcotica etiā: sic sūt cor
tices radicis mādragore & iulqami & pa
paueris. Et qñz pmiscenē eis glutinātia: sic
gūmi & cortices thuris: & stella senius &
spodiū & sem arnoglosse & mucillago phil
lij & semē e? & succ? portulace & mucilla
go gñoz citonior. S; cū ē resudatō ex apa
te: tūc cura e? ē floia & euacuātō: deīn ma
turatō. Et n̄ curet cū stipticis. Illō ei atē
bit uocamentū magnū ymo oz vt curet cu
ra pyplonie. Factū at ex corrosione: ē pue
cure & difficil: & ē sicut illō d q? desperat
Nō ei sanat a n̄ solidat n̄ cū remotōe ma
licie oplonis. Et illō n̄ fit nisi ī spacō: ī c?
sili: a indurat vlc? a putrefit. Vex qñz cō
fert vt nō pmittat corrosio pfirmari: expel
lēdo hūorē acutū. Et qñqz solōe educūt co
lera & grossū sil: cū eo qd ē sicut pillē d a
gazico. Et si idigueris intētione pfortatio
nis: pforta: & īgenia vt sedes pmo tēz tuf
sis cū medicamē d seib? Sperat em ex eo
q? aliqd pferat iuuamētū. Et ad sūmū cura
eoz ē mundificatō & euacuātō cū floia &
alijs: & dbi boni chimī. Et ex eis qdē q? sa
nant corrosione sūt th? & mirra: & sāguis
draconis: & sem portulace & radix malue
& troāsci stelle: ī qbus addit opij medie
tas ptis. & medicīe ppoite q? dixit paulus
& nos dicē? ī atidotario Et eoz medicīe
iuuatē ad h? sūt ille: ī qb? ponūt scedina
& sāguis dracois: & karabe: & sandaraca:
& luti sigillatū. & ad vltimū omē exiccat
iū mundificatiū solidatiū iuiscatiū
Factū at ex pectore curat cū emplis & me
dicis ī qb? est sba subtil: a cū qbus ē sba
subtil q amixte sūt eis. & sūt ille q? dixi?
vt pueiant ad pect? Albedarogī vō ī se
īpo diungit ī me duas res cū extimat qd cā
sputi sanguis sit ruptura. Et medicīe pōi
cte oēs sūt ueniētes ad h?. Et cū extimat
qd cā sit frig? faciēs eueire sputuz sanguis
bz mod pōictū: tūc cura e? ē sic dixit Gal.
Illō ei accit cuiōā adolecētī: & curauit eū
flōmauit nāq; eū ī die pmo & secūdauit:
& fricuit extremitates e? & ligauit eas strī
gēdo fm q? oz ī oī retentōe sputi sanguis:
& cibauit eū sorbitōib? & posuit sup pe
ct? e? cerotaria de gūma rute: & remouit
īpm ab eo hora noctis: vt nō adderz cale
factōi e? fm quātitate q? sitā: & cibauit eū
sorbitōib? & dedit ei ī potu medicamē d
seib? Et postq? dies terciā affuit v? est su
per pect? e? illo cerotario trib? horis: de

inde remouit ipm & cibauit ipm aq ordeī
& tafeata cū carne anatis. postq? igit tpa
ta est oplō pulmoīs: & sublat? ē timor ad
uent? apatis: mūdificauit pulmonē ei? cūz
tūriacha antiq? opleta: & gradauit eū ad bi
bend lac asinimū: & ad reliquū regimē spu
ti sanguis. Et dixit Gal. qd oīs quē pseqē
ex istis sputū ī die pmo sanat: sed alioz di
uersificanē dispōes. Et iam nos testificati
sum? de istis qm inuit h? via & silis ei. Et
qñ extimat qd cā est hūiditas & mollifica
tio: amīstra illō ī q? sūt exiccatō & calefa
ctio & stipticitas: sic ē radix sgnati & ma
stix & cinimū correfactū et calamentū mō
tanū et alcaadis et castoreū et crocus et
abrengi. Et qñz amiscē eis stiptica eqūa si
cut castanee. Et qñz fiunt ex istis ppoite q
dicenē ī atidotario. Et qñ extimat qd cā sit
siccatas et illō est ī pñ: amīstra hūiditatem
notas q se ex lactib? et oleis et succis p? ī
gimē pūne de declinatōe materie ad pñ
etate pñs Verū ea q pmet hūic lo? ex flo
mia et alijs: mīora sūt et debiliora eis q p
timēt ill. Et qñ ē cā cal? sup epaz: tūc cura
e? ē cū ipo suffuf. Re. reubarbari. 3. x. lac
ce. v. luti armeni. v. sitqz dosis ei? pñti. 3.
j. et. 5. Ex medicis vō coib? ille q singula
res sūt: scripte sūt ī lib? secūdo ī areis no
tis. Et illa q ex eis pmet hūic loco ē ema
thites: nā cōterit vchemēter sic puluis: et
bibit ex eo aure? ī qbusdā stipticis aut suc
cis: iuuat nobili iuuamine. Et qñ masticat
portulaca: et deglutit aq e? tūc qñz retine
tur statī: et aqua citrolī et succ? e? et pro
prie cum qbusdā glutinatis stipticis valde
cū paula tī traicit. Et cornu cerui adustū
qñ pmiscet medicis est plimi iuuamētī: et
litr aqua mēte. Et et fruct? algarab pōdē
3. ij. et et illō qd est supius ī coriādo cū aq
frigida pōdē. 3. ij. mane et sero: et et coral
lus qm est plimi iuuamētī: et luti semis. Et
extimauerunt qdā qd noīat grece stella ter
re et noīat noibus plibus: et videt q sit n̄
atalch. Et et suat sanguis hedi anteq? oge
let: et suat ī potu ex eo medietas. 3. tribus
dieb? et et d gnis mirti et seie arnoglosse
pōdē. 3. ij. ī aqua plātāgis aut succo rose
qm est vltimū. Et citonia et iuuat et ppe
assata: et etiā coagulū leporis cum aq rose
aut aliud ex coagulū euz decoctōe pōtica: a
cum aqua albedarogī ppe ī eo qd ē ex pe
ctoē: et luti sigillatū et loco e? luti seni
us cū aliquanto aceto: et et sicutū et ē sēp
viua. Et dixit vir ī qbusdam q aggregauit
q ē spēs calamētī nascēs ī me lapides q te
nē et pmediē euz sale et nomīatur ī musil

alburna siluestre. Et i h^o e solidato. Et h^o
 medicina suie i potu cu eqli mifura amili Et
 itez ex illi q iuuat ipz: e vt de e i potu ex a-
 lue iamei: & ppe i vitell ouoz tepescis n
 coagularis oio. Et e glutu pisciu pfert qn
 bibi ex eo. Et qn puioz fit res: tuc qnz da
 e m potu podo qrtz. 3. vni? d seie iusqami
 cu aq mell. Et oz vt denet medicine m potu
 astringentes sputu sanguis cu vmo potico
 vt penetrat: n febris sit: tuc ei sumat i po-
 tu cu succo alio. Et ad antiqua & veterem
 seie porri nabathie & gnoz mirti pres su-
 mat eqli: & pote ex eis vsz ad .ij. 3. cu a-
 q virge pastoris: a sumat succi porri d sce-
 mi. 3. j. aceti media. 3. pote i mane: & de e
 m potu adustu spogie cu aliqntulo vmo d
 passis. Et Gal. qde curauit sputu sanguis
 cuz tiriacha & metridato: & medicis boni
 odoris: qm ipe ofortant naz: ad h^o vt sit a-
 uara sanguis & solidet vulnera. Et filr tro-
 cisci stelle: & medicame adromachi & cen-
 taurea agregat ad retentoz sputi sanguis &
 mudificatoz. Quare i potu sumat ex ea fe-
 bricitates cu aq: & aliq cu vmo. Et sclau q
 de curat cu decoctoe radice cetaree ma-
 ioris Et ex potib? e ille q recipit succi arno
 glosse podus. 3. ij. succi buglosse podo. 3. j.
 succi portulace & succi ramoz rose recetis
 3. j. terat sine rozatoe aq sup eos: & colat
 & n decoqnt: ymo dissoluat m eis aliqd de
 luto armeno & potent. Aut suat succ? ra-
 moz rose: & dissoluat i eo succus euifeste-
 dis: & sedina: & cornu cerumi adustu &
 pote. Et ex trociscis trociscos hmoi. Re-
 acacie balaustie rosaz rubearu succi barbe-
 hyzine corticis gladiu & corticis thuris p-
 res eqli: & itez arsenicu: cortices radice
 madozagoze: luti d albohera. th?: acacia: se-
 me portulace: sem albedarogi: balaustie: ca-
 phora: sumant & fiat trocisci ex eis: & sint
 potu eoz podo. 3. ij. cu dimidia. 3. aq aut
 vmi potici: a aq albedarogi. Et e sem pa-
 paueris: & luti sigillatu: euifestides thus
 caphora denet i potu cu aq albedarogi. Et
 iteru trocisc? que dixit ibe serapio: & e il-
 le q seus e cu guma amigdale. Et ex oleis
 qde amistratis sup pect? m estate qde est
 oleu de cironijs Et i hyeme e olm nardinu
 Trocisc? bonus. Re. luti d albohera & co-
 ralli & stelle sceni? & rose sicce oim. an. p-
 tes. ij. karabe & gumi & amili oiz an. prez
 j. misceat: & fiat ide trocisci. Et potu e? sit
 qrtuoz aur. febricitatib? i vmo stiptico: &
 non febricitantib? m vmo & ppe stiptico:
 & ex emplis coib? e farina orde. & farina
 herbi & acacia cu albugie oui Cuqz sanguis

retinet: tuc pueiat ad solidand vuln?: &
 ad phibend apa. Et solidato vulneris est
 cuz eo qd sciuit ex glutinatis stipticis: &
 phibito apatis cu phibito cibi & attetio-
 ne materiez ad extreā & ifrigidatoe pecto-
 ris. Et oz vt sorbeat acetu mixtu mltotient
 Et oz vt se custodiat p? retentoz & puen-
 toem et sup res pdcas: aqua at qua potat:
 oz vt sit aq pluuiat. a aqua i qua ponut lu-
 tu armenu & rose. Et aqua ferri & i q exti-
 guet ferru e iuuatia ppe sua stipticitate Et
 qn timeet ogelatō sanguis i pulmoē: oz vt m
 potu de e i pno acetu mixtu cu aqua n tus-
 sis adhe tuc ei oz vt caueat acetu Et qnz sa-
 nat sanguiez ogelatu medietas. 3. vni? dia-
 curcume cu aliquatulo d aq porri & cocle-
 ario oximell. Et ex copoitis ad h^o e illud
 qd Re. fenu greci decocti. 3. ij. aristologie
 3. j. mirze. 3. ij. olei de lilio. 3. j. pipis. 3. j. ius-
 qami. 3. j. rosaz. 3. ij. fiant ex eis trocisci: &
 exiccent i vmbra: & sumat i potu cu aqua
 fenicli & api. Et e coagulu leporis & aq
 cineris ligni fic? cu hasce aut origanu cum
 melle: a solnat veter cu eo qd euacuat. Et
 medicinas qde singulares dixi m lib^o scdo
 & opoitias dice m acidoario & tu lege s-
 monē nrm d resolutoe sanguis ogelati m li-
 bro quarto. Tractat? de pncipis spe-
 culatis scietie apatu mbrozū priu pectoris
 & exituraru eozū pē codis. Sermo vlis d
 dolorib? pectoris & lateris. De plethi.

O Vandoqz accit i velamib? &
 cuicis & laetis q sūt i pectoē
 & costis & ptibus eozū apata
 ledentia valde dolorosa: q no-
 minat solata: & hirsē & pleu-
 resis Et qnz sūt etiā dolores i istis substā-
 tijs nō ex apate: s; ex vteofitate. qre errant
 qdā & extimāt q sit ex hac egitudine Vex n
 e pleuresis n apa calm i ptib? pectoris aut
 i laetis extrisecis & i velamie coopiete pe-
 ctis: a i velaie distiguet. Et e illd qd e pa-
 ru aut i lacto appente extriseco: a velamie
 extriseco cu coitate cutis aut absz coitate
 Et mai? istis & terribili? e illd qd i ipso e
 velaie distiguet: & e pui? eis. Et mā qde
 h? apatis fm plm e colla: aut sanguis coleri-
 cus. qm i mbis cuicosis n penetrat n sub:
 il sanguis colic? deā sanguis pur? Et ppter
 h^o sūt poxismi vehemtie febrili e? terciari
 sz plm. Et ppe h^o raro accit ei q eructuat
 scdm plm acetose: qm e flatrice oplonis. Et
 cu h^o qnz sit sepe ex sanguine adusto. Et
 qnz sit ex flegmate putrido: & qnz sit sz ra-
 ro ex mlia putrefacta inflata. Et nos iā oñ
 dim? m libz vlib? qd non est ex conditoe

et pp hoc ishid dictu hr ab Hyp: cap^o proprio
 33° et bat m 9° illud
 aff^o multa dicit notata digna et
 m vide

apatis cali ut non sit ex flate et mlia: ymo qnz sit ex flate et mlia sz mod tu ut n sit acurū n qn ē ex colā ā sāguie. Nā si ē ex aliis q ex hīs duob? ē croicū. et hē res quam ples hoīm n pphendert. Et ppta q omne hie dery
 āpa ā resoluiē: ā iōuraē: aut collectōz fcit: minar de
 tūc sūt ē dispō pleures. vey iōuratō i plesi pleuresi dery
 ē ex eis q mmozāē. Ipīm igiē ā resoluiē: aut ad modum
 collectōz fcit i dñatōe dispōnū. Et plesi rermimmo
 qdē cū iōluē iēipic pulmo sz plm illō qd mis
 resoluiē ex ea: & exiccat illō: & ext educit rēfōlūm
 ipīm. Et qnz resoluiē ad pte alterā. Et qn ad pām
 colligē sanies: iōiget nccio maturatōe ut aliam
 rūpāē. Et qnz recipit pulmo sanie: & qnz ad aliud
 recipit eā vena pcaua: & egrediē ad vīnaz membrū
 Et qnz effūdē ad meatū fecis: & euacuat pmutat
 cū solone vētris Et mltoties cadit ad loca
 vacua & carnes glandosas: & fcit euenire
 āpata i eis q sūt sic duo īguima & almagabeni: & p2 ābas aures. Et mltoties expelli
 tur mā ad cēbrū & mbra alia sic dicem? & qnz
 accit tior: & iterficiē. Et qnz pfoat mā plē
 monē multitudie sua pfoatō meatū ābeli
 tus. Et qnz e2 mltitudo n est hē multitudō
 & n ē maā sic sanies siue sputū sile sanie: mem qnz
 sed vītes sūt pstrate: qre deficiūt a spu de sputū
 to. Et ppe hō oz ut ofortē vey i hac hora: me mō
 ita ut sit fortis ad faciendā pstricōz vehe
 mentē ad tussim sputi. Hoc nāqz sputū est
 opatō q ppleū duab? vītib? quarū vna ē
 nāl motia & expulsiua ē: & altera est vo
 lūcaria. Et qn n pfortanē ābe: possibile est
 ut deficiāt a mūdificādo. Et scias qd diffi
 cultas spuēdi n est n a vīute qn est debilis
 Aut ex istrumto: qn istrumtū est lesū mo
 tu sui ipi? aut motu sui vicini. ā ex mā: cū
 est sbeil valde: ā grossa: aut viscosa. Et im
 hmōi qdē dispōib? qnz accit i pulmone sic
 est ebullitō ppe amixtionē aeris cū mā mo
 bediēte effusa ad plmonez & ad cannā. Et hoc hū
 qn nō mūdificat cū sputo i plesi vsqz ad ab hūp
 xiiij. dies: tūc iā fcit collectōz. Et qn n mū aphor
 dificat cū spuro vīrus p2. xl. dies tūc iam aff 9
 cadit i pyploniā & pstriz. Et qnz erūpit vno hū
 tus i. vij. sz i m plib? est i. xx. & m. xl. & m aff 10
 lx. Et qnz accit rūpā āte maturatōez: pro hie pām
 pte rea qz nā expellit materiā nocētē ppter sōi quāto
 suā mltitudiez: ā acuitatē suā: aut ppe cali ante ma
 tatē oplois & etatis & tps & īgiois: & i rurationē
 ceptōz: facientiū ruptōz ex exhibitis āte ho
 rā ex pte erroris medici. Et ego dicā erum apā p
 pēcia p2. Aut ex motu egri supfluo & ma rumpi
 xio & sic cāu: aut tussī: ā vociferatōe: & il
 lō ē tiorosū. Et qnz accit ut pmutē ples hie dery
 i pyploniā: ita ut iēipiat plmo māz apatis omnar de
 Deīn n ē bonū sputū e2: & itineē i ipo: qre particula
 nō est cū i. nō bene spūm uel nō est rēfōlūm
 dom coloris rēfōlūm
 pmutatōem

apāt. Et qnz accit ut pmutē plesis ad pti
 sim qnz mediāte pyploniā sz mod quē dēu
 ri sum? Et qnz absz mediātōne pyplōie
 ymo ut vlcēz mā aut saiel iōluta ab ea sū
 stantiā pulmois acuitate & malicia sua. Et
 qnz accit ut pmutē ad spasmū & alcuzez:
 ita ut expellat mā ad neruos diūctos mē
 bō i qō ē āpa: nā mbrz est neruosū. & hē p
 mutatō pnciosa ē. deīn n sequēscū ea rliq
 sig boā. Et qnz succedit plesi & pyplōie qī
 stupor i postreō adiutorij patiētis: & i do
 mestico brachij e2 vsz ad extreā digitoruz
 Et qnz pēnit ad pte cordis: & accit treōz
 cordis: quez seqē sincopis: & ad lat? cēbrū
 e2 i dispōe iōlois āte collectōz: & i dispō
 ne collectōis. Et qnz pmutat mā ad mbra
 appazentia: & sūt exice. Et qnz sit pmuta
 tio e2 hē cū penetratōe ipi? i sbas neruoz
 & cordaz ymo ossiū. Et qn dcliat ad loca
 iōiora: deīde apitū & sūt fistule: est illō
 ex cāis euasiois: & n sūt fistule maligne no
 citie. Et si dcliat ad iūcturas & sūt fistu
 le: euadit iōfirm? e2. Sz qnz āciqē mbrz: & p
 pē cū n ē illic euatio alia cū stercoē aut vī
 na grossa plimi sedimis. ā p sputuz plie ma
 turatōis: nā si sūt aliqd hoz: erit salubrius
 illō e2 sigficat paucitatē matiei faciētis exi
 turas & possibile ē rectificatō e2 cū matu
 ratōe. Et exice iste qn occultat & pfūdāt:
 sigficat nocumtū. & mltiplicat ppe qn re
 dit mā ad pulmone. Et qnz accit ex vehemē
 tia febris frēntia ābelit? Et ex frēntia ā
 helitus viscositas sputis sputū e2 exiccat cā
 ābelit? frēntis. Et qnz accit ex viscositate
 sputi: vehemētia laboris & additō iōlatōis
 Et ex additōe iōlatōis frēntia ābelitus. &
 ex frēntia ābelit? viscositas. Et nō cessat
 ābe adiuuare se sup maliciā. Querē aut q
 spēs pleuresis & pyplōie sint deteriorēs. f.
 an illa q ē i latē sinistro vicina cordi: aut
 illa q ē i latē dexto. Quidā e2 ponūt hāc d
 teriores. Et qdā ponūt illā deteriorē esse
 Verū veritas est q ppiq pti sinistre est de
 terior: sz est pucientior ad hō ut maturet:
 & recipiat resolōez: si sūt d ppetate e2 ut
 recipiat illud. Et illa q remotior ē a pte sinī
 stra est salubrior. Vey ipā ē ex pte resolōis
 & maturitatis magis iōbediēs. Et qnz fcit
 cadē i plesi iōplo huōz: qn accit i pte capis
 aut i pte pectoris: aut i qbusdā vīs diū
 ctis pti? pectoris. Et qnz fcit ipam pos
 siōē mltitudo pot? aq frigide pstrigentis
 vel retinentis mās: & frig? additū: quēad
 mod fcit ipz eueire calitas vehemēs: & po
 tus vīni puri mouētis huōres quos ebulli
 re fcit. Et raro qdē pmutat peripleumōia

seumeli modū quē dicitur
 sumus. s. m capo de perip
 monia
 g ea. f. pmutatōne reliqua
 signa. i. sum. g ea signa
 mala
 antiquat membrū. f. g vey h
 dū
 ip. sermo similis est illy H
 2o reg. acutor
 frēntia hūmilitas
 causa vīrationis spū
 De istō dubio sicut pū
 dicit. Com. sup ist
 Cap.
 Pleuresis sinistra ph
 est dextior pē gūm
 maturatōem pām u
 dextre est salubrior
 sed iōbiduāior m
 rāion
 Pōis aqū frigide
 causa pleuresis
 Pōis vīni puri est
 pleuresis

mon. App
 ut rēfōlūm
 de iōdurat
 pām
 duratio m
 vīrēsi m
 oratur qu
 nāx rīu
 fūbiles
 nō apd
 iōdurat
 bñas. s.
 expulsiua
 m
 re diff. cultas
 spuēdi
 que fū
 Lm. dery
 li.
 40 dīs
 pām
 mūdificat
 adu m
 pām
 mīm.
 magno m
 m
 ap. pām

tū ppter debilitatē virtutis & multitudinem
materiei. Et qntū est tussis qñz em accit in
pñº hº egritudis tussis sicca: deinde cum
sputo. Et qñz est tussis hº i pñº rei cū spu
ro: & ē laudabile valde. Et tussis qdeqz non
accit: nisi ppterea qd pulmo ledit ex vicini
tate. ampliº resudat ad ipm illd qd resudat
ex mā egritudis: qre indigz sputo eº. Qz si i
soluat rota & resudet: tūc iā mūdificat il
lud qd collectū erat: & cū ea qde q pura ē
nō est pulsatio: qm mēbrū est puatū multi
tudine arteriarū. Ampliº qm plēsīs ē silis
apate epatis ppter tussim & febze & pstri
ctōz ābelicº: & ppte tensionē suspērioriū
et expulsioē doloris ad pāniclº coopientē
oz vt distinguat int vtraqz. Et itez silatur
pypleumoiē ppter illd & ppter sputū: qñ
oz vt distinguat int ipam & illā. Et iterum
differentia int plēsīm & apā epatis est: qm
pulsus i apate epatis est vndosus & dolor
guatiū? nō pūgiū? & facies est vūsa ad
citrinitatez malā. & tussis est absqz sputo:
ymo tussis eº est sicca tarda: & qñz denigē
ligua pº citrinitatē. & vrima ē grossa ydro
pica. & egestio est epatica. & sentitē gūital
lūm latē dextº: & nō pphendit ipm tactº cuz
doloze. Et qñz est i apate epatis solº silis
loture carnis recētis ppte debilitatez vtu
tis. Et cū apā est i gibbositate: sentitē i car
ne plm. Et si est in pcauitate: detegit ab eo
ābelicº iobediens cū sigficet rem guem su
spensā. Et pstrictio ābelicº i apate epatis ē
silis i horis nō vehēms valde: pleuretici vº
tussis est cū sputo: et dolor eº est pūgiū?
Et eº vrima est bone sbe: & color eº ē opti
mus: & pstrictio ābelicº eiº est vehēms &
est pueiens ad additōz plimā. ¶ Et differen
tia int ea ābo & it pypleumonia: et est qm
pulsus pypleumoniē ē vndosus. et dolor
eº est guatiū? et pstrictura ābelitus eiº est
vehēms: et ābelicº eº est calefactus: et sig
alia. Et qm cū plēsī qñz accit accntia sirsē
horrenda: sic pmixtio itellectº: et alienatō
et freqntia ābelicº: et tremor cordis: et sin
copis: et q sūt mīora ill. et puitas angustie
et multitudo rixe: et vehemētia sitis: et alte
ratō coloris faciei ad colores diūfos: et ve
hementia febris: et voitus colere. ¶ Et cā in
istis accntibº est cōitas pectoris cū mēbris
pncipalibº: et vicinitas eoz: oz vt distigna
ē it vřsqz res. s. sirsē et birsē. ¶ Et dñā igit ē
qd pmixtio itellectº accit sirsē i pms De
ide vehemētia i ipso fiūt reliq accntia: et est
ābelicº i eo sanior: et postponit corruptio
ābelicº a pmixtioē. Et sūt cū eo accntia ip
siº ppa: sic ē rubedo oclor. et atēctō ipoz

ad supiora. In birste vo postpoit pmixtio i
telcus: et qnz n e n iuxta morte: ymo e ro
e2 icoluis: vez i ipo pcedit alterato abeli
t? et e2 malicia. Et est i pn° tasio i mirach
ad supiora: ac si ehae ad apa: et dolor pun
gitiu? Et ex oia i h° e: q pul? i fursen est
mgn? oclmā ad raritate: et i plesi pu? ad
freqntia: vt succrat puitati. Et ples qn fit
vehementior: vehementiora fiut accntia pda
cu ea. Et exiccat ligua cu ea & exaspae. Cu
g° augmetae: accit rubedo i facie & oclis
& i qetudo vehemes: & corrupto abelitus
& pmixtio itellcus: & sudor interfect? Et
qnz pducit ad fluxu vteris malu. **S**igna

Qum n est plesi pura: ymo est i pani
clo velate costas: & lacto extrinseco
bz sig: & sut dolor i ea & nocumtuz
ad term inu. Illa naq: q fit i paniclo extrin
seco pphendit tact? Et qnz coicat ei cutis
& apparet visui. Et qnz rupit exteri? & n
fcit sputu. Et h° erupto qnz fit a na: qnz
fit arte. Et cuz illa q fit in lacto extrinseco e
pullato. Na si sentit cu attetoe aeris: est in
lacto dilatare. Et si sentit i reditu: e i lacto
ostrigente. Et ia ondum? qm abo iueniunt
i duab? tuicis. i. intrinseca & extrinseca. &
pphenio e2 pphendit huc mod plesi q no
est pura. Et i hac qdez n pura no est ex do
lore pugitiu o: & ex ostrictoe anhelitus &
tulle: & ex duricie puls? & ferrinitate eius
& vehementia febris & accidetiū e2: qd est
i pura. Et qnz est puls? lenis. Et qnz e fe
bris. ppe apa i alijs locis a pdcis. a ppe caz
alia sic sputu saniosu a aliud. Et n est ples
cu n est illic dolor pungitiu? & puls? ferri
n? & reliq. Et in no va existit dolor sbeus
pectine plate. Et i pura q est i velaie disti
guente est dolor oclmās ad ossa pectoris:
& est pmixtio rois i ipa: & fiut vehemēti
ora accntia & dolor & difficltas abelict? &
n est vehemētie febris velocitas sic in alijs
ymo qnz postpoit vsq? putrefiat supflui
tas: & fit febris fortis valde. Et si est i pa
niclo regente pect? dolor e vsq ad furclaf
& diuificat dolor ppe diuilitatez tact? pri
um panidli furculaz: & ppe diuilitate ptiū
i sensu. Et n est cum ea pullato oio. Et do
lor oclmās ad pres toracis e ppe apa i ve
laie distiguate. Et qnz e ppter euentum
apatis i istrumtis mebroz carnosoz q sut
i costis: & n est i eo mltus timor.

Signa eiz mala & sana.

Significat salutes e2: sputu facile velox
matuz: & est albu planu egle. & pul
sus q no est vehemētis dunciei & ser

de istis signis vidi Hyp: 2° pmonstrat
Inscribendo a pmonstrat 43° usq ad 57
Idem hē a Cat p de vifi cap 5:

Hoc q vrina in vritumū vena habet signum
sine furia bona sicut mala In vritumū aut q sunt op
venat sine in phurisi si vrina fuerit laudabilis bonu

no est signum vriti salutis ex alijs n p perichitay si aut
fuerit mala. v. Indigesta vriti de alijs malis qd dicitur qd vriti
rimitatis: & paucitas dolores & reliq accn
tia: & incoluitas soni: & abelict? & recepto
cure: & q eger tolerat illd qd patit. & eqli

cas calitatis in corpe cu eqliate: & puitas
sitis & tristicie. Et silr vrina & sudor & e
gestio bz dispōz laudabilē. Et digestio vrie
est signū bonū i ipa: sic e2 malicia ē signū
malū valde. & malicia egestiois & fetor e2

& vehemētia citrimitatis e2 est signū malū
Et aprio flux? sāguinis nariū est ex signis
bonis vltimis in plesi. Et maluz est: vt sint
accntia e2 & significatōes ipi? vehemētia &
fortia. Et sputū rerentū a tardū: & est non

digestū: a rubeū pur: a plūbeū: a nigrū: a
addit viscositas eius: & difficltas: & ostri
ctio: & est secundo vritū reliquoz q nume
raui? i bono. Et ex signis mal ē: vt sit illic

vritū feculenta nō eqli: & est sāguinea sigfi
cās iflatōez omissurarū cēzi. Et ex signis
mal est: vt sit illic calitas vehemēs: & ppe
qn est cu frigiditate in extremitatib? & do
lor tendē ad posteriora: & additō doloris

qn eger dormit sup lat? Cu g° accit ei aut
pletico diuilitas i fine e2: sigt qd epar iam
debilitatū ē: & ē malū valde: & est in pn°

sui signū bonū: ymo est res iuuās. Diuersi
tas at q veit p? illd: & n remouet cum ea
difficltas abelict? et tristicia: fortasse iterfi
cit i qro a ate ipz. Et treoz qest sb torace

in plesi: multoties sigt omixtiōē rois cum
ditate velaīs. Et qnz fit iste mot? ex mate
rijs velaīs. Et mot? e2 bz plm i hmoi egcu
die est mot? ascēdens. Et ex sigs mal ē: vt

pfūdēt exīe pcedentes a plesi absz seda
tōe febris: et n sit sputū bonū. Na illd sigfi
cat mortē ppe illd qd est cu eo pculdubio
o reditōe matiei ad pfund. De sigs vo bo
nis et mal q sut p? suppuratōz singul aē fe

cim? capilz. Et scias qd plesi cu n est in ea
sputū: tūc est a debil valde: a mala fraudu
lētā. Na aut n est cuz ea mltitudo materiei
o q sit curand: a est mobediēs ad spuentū

maligna. Inqt Vpoē mltoties ē sputū bo
num facile et silr abelict? et sut illic alia sig
mala mortalia: sic spēs in q est dolor ad po
steriora. et est qd dorlū patientis eā dorluz

verberati: et vritū e2 est sāguinea saniosa: et
raro fit beat? ymo morit iter. v. et. vij. Et
raro ptendit illd vsq ad. xiiij. Et in plibus
cū pnsit. vij. sanae. Et mltotiens appet i

ter huōres patientis ipaz rubedo: et calefit
spatula e2 et n pōt qescē. Si at calefiat vē
ter e2: et egrediat ex eo egestio citria: mo
rit: n pnsat. vij. et qn ad ipz festinat spu

ritū plimaz speciez et diuiaz: deinde vehem
tior fit dolor: morit i 3°. et si nō: sanae. Et

Signa m vritina

est signum bonu

primario digestiois

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

signu malu

Species alia ē cū q̄ sēit̄ pulsacō extēsa a fur-
cul: vsz ad cruia: et est vīa in ip̄a aquosa:
cū q̄ nō est sedim̄ et sputū: et est mortal̄ p-
pter declinatōz materiei ad caput. si at̄ p̄trā-
lit. vij. sanat̄. ¶ Signa horaz̄ eius.

Quoniam nō est sputū: aut adest sputum
sibile aut puū: aut illd̄ qd̄ noīat̄ salī-
ua: s̄z qd̄ dicturi sūz: est ī p̄n̄. Et cū
augmētā accētia et augmētā sputū: et ī-
cipit remoueri a s̄brilitate: et addit̄ in im-
spissatōe et ī facilitate: et īcipit remoueri a
rubeōie ad albedinem. Et si est mā dēcliuīs
ad citrinitatē est p̄pōitōabil̄ rubeōim̄ et ī
augmento. Ampli? cū eger expuit sputūz
facile maturū (scdm̄ qd̄ dixi? d̄ maītate)
et est plm̄: et dolor est leuis: tūc illd̄ est sta-
tus: & hora euent? maītatis itegre: deīde
cū sputū īcipit minui cū s̄ba illa aut illa fa-
cilitate: & cū puatōe doloris: et diminutio-
ne accētiū: tunc iā dēcliat. Cūqz retinetur
sputū p̄ remotōz illoz accētiū oīo: tūc iāz
opleet̄ declinatō. ¶ Siḡ specierum e? scdm̄
causas ip̄i?

Etres ex q̄bus significat̄ cā efficiens
plēsum: sūt sputū et color e? cū ē sim-
plicis coloris: aut pmixti coloris: et ex lo-
doloris: et ex febre: et vehemētia e?: et po-
xismo ip̄i? Sputū nāqz cū est rubeū signat̄
sanitatem. Et cū est ad citrinitatez dēcliuē si-
gnat colām. Et flauū significat̄ agreatōez ā-
boz. Et qn̄ ē ad albedie? dēcliuē: et ē maturū
significat̄ flā. Et qn̄ ē tendēs ad nigredinē et
plūbeitatē: et nō est p̄p̄t̄ cicturā exteri? ex
fumo ā silibus illi: significat̄ mīaz. Et iterum
dolor ī flegmatica & melācolica sm̄ plm̄ ē
descēdēs: & ad lenitatem tendēs. & ī alijs
duab? ē ascēdēs īflatus. Et rurs? si febs
fuit fortis vl̄ vehemēs: erit ex mat̄ijs calis.
Et si fuit n̄ vehemēs: erit ex materijs decli-
uib? ad frig? q̄ntūcunqz fuit. ¶ Et qn̄z signi-
cat̄ poxism? significatōz bonam.

¶ Siḡ pmutatōis eius.

Quando nō expuit sputum laudabile
velox: & nō mūdificat̄ in. xiiij. dieb?
tūc iā pmutat̄ ad collectōem: & siḡt̄
mītiū e? ī ascēhione vehemētia doloris pus:
& difficultas ābelitus & p̄strictō e?: & du-
plicitas ip̄i? ap̄ dilatōem cū puitate &
vehemētia febris: & asp̄itate lingue p̄p̄e &
siccitate tussis: p̄p̄t̄ viscositatē materiei: &
spissitudie? velais: & dēbilitatē vtutis: &
caūs appetit? & pmixtio rōis: & vigilie: &
guitas q̄ sēit̄ ī loco suo. Et qn̄ collectōez
fcit̄ & opleet̄ collectō: q̄scūt febs & dolor:
& augmētā guitas Cūqz rūpiē accit̄ treōz
diūsus: & dilatāe puls? cū diūsitate sui: & r̄m̄ar

... 1. apparet salior.

cadit vt? & dēbilitat̄ ābelit? Et mlt̄oties
accit̄ febris vehemēs: p̄pterea qz mā moroi-
cat m̄bra & moroicat ap̄a. Cūqz rūpiē: deī
de n̄ mūdificat̄ a die rup̄te vsz ad. xl. dies
pducit ad p̄t̄is: & rup̄ta sanīoli ī die. vij.
ē ex eis q̄ numerant̄ ibi raro. Et plm̄ e? p̄?
illd̄ vsz ad. xx. & xl. & lx. Et q̄nto pl? fue-
rit accētia collectōis vehemētiōza: erit cru-
ptio velocior. & q̄nto pl? fuerit leuiōza: er-
it eruptio tardior & p̄p̄e febris exis d̄ sū-
ma accētiū. Et qn̄ appent siḡ tiorosa: & tu-
iā testificat? el̄ significatōz laudabilē ī sputo
& alijs: tūc nihil timeas. qm̄ eoz euetus ē
eā collectōis: nō p̄p̄t̄ cām aliā. Et oīs plēsis
c? dolor n̄ q̄scit̄ p̄ sputū: neqz minutōem:
neqz p̄ alia: tūc spera ex ea sanīositatē: aut
mortē āte ip̄az s̄z reliqs̄ significatōes. Et cum
vidis puls? tensionē fieri vehemētē: & p̄p̄e
qn̄ e? frēq̄ntia fortior fiet: tunc illd̄ m̄dica-
bit mortem si vt? fuit dēbil̄. Et si vt? fuit
fortis: tūc ip̄a pmutabit̄ ad p̄p̄loniam &
ēp̄ima & p̄t̄is. Et ad sūmū cū illic ē siḡfi-
catō vtutis & icoluitatis: deīde n̄ quiescit
dolor cū sputo ā solone ventris & floia &
euaporatōe: tūc ip̄a ē magis dēcliuīs ad ē-
p̄ima. S̄z si nō fuit siḡtō icoluitatis fixiois
vtutis & fixiois a p̄p̄t̄e? & aliōz: tūc illd̄
īdicabit qd̄ mortal̄ ē: & īdicabit sincopī p̄?
qm̄uis appetit? cadat s̄z plm̄ ap̄ rupturam.
Et rubedo maxillaz ābaz est p̄p̄t̄ illd̄ qd̄
ad eas ascēdit ex vapore: & calefiūt digiti
p̄p̄t̄ illd̄ eē. Et q̄ rūpiē ad āplitudinē p̄cto-
ris fcit̄ meditari alleuiatōz ali q̄b? d̄icibus:
teīde mollifica dispōz e?. Cū g? rūpiē: vi-
des pulsū sm̄ qd̄ indicauit̄ iā dēbilitatū &
dilatātū & rarificātū & tardatū: p̄p̄t̄ reso-
lutōz vtutis cū euacuatōe & extictōe cali-
tatis. & accit̄ et hē dixi? treōr quē seq̄t̄ fe-
bris cā moroicatōis hūoz. Si g? fuit mā a
ptōis pl̄ima & vt? dēbil̄: pducet ad p̄niciē.
Et scias qd̄ qn̄ vt? ē dēbil̄: & tensio & frē-
q̄ntia vehemētiōzes sūt: tūc illd̄ hē sciūisti
portēdit sincopī. Et si ē frēq̄ntia mīor illa:
& mīor ea quā fcit̄ ip̄a pleuresis: tūc qn̄z
īdicat̄ subeth & spasmū: ā tarditatē matu-
ratōis. Et subeth qd̄ ē n̄ accit̄: nisi p̄pterea
qd̄ cerebrū recipit vapores hūidos: q̄ sunt
p̄culdubio nō cū illa acuitate. neqz frēq̄n-
tia puls? ī ea ē valde. ¶ Et cēbrū qd̄dem reci-
pit eos p̄p̄t̄ dēbilitatē suam ab expulsione
eoz ī neruis. Et significat̄ tarditatē sup-
puratōis propter grossitudinē materiei.
Et qn̄ ip̄a nō pmutat̄: tunc cerebrū & ner-
ui fortes n̄ recipiunt ip̄am. ¶ Et quandoqz
īdicat̄ spasmum: & illud quando p̄strictō
ābelit? vehemēt̄ fit fortis: & febris nō est

diminuit. s̄z ab
eo qui fuit qn̄
cū collectio hū

*sputū sicut salinū signi-
ficat v̄ri hūm̄ ip̄i
in p̄p̄t̄e
sputū grossū significat̄
q̄n̄ anḡst̄
sputū in lūna m̄d̄ratū
significat̄ ip̄i in salinū
sputū panis q̄ diminuit
hūm̄ doloris significat̄
dēclinationē*

*huc sicut h̄ a b̄at
g? Theoric cap? 21
sanguinis*

*Quid dicitur h̄ ab
Hyp? 5. affor? 9*

Sermo aggregat⁹ de sputo.
 Audabili⁹ sputu⁹ est qd̄ ē facili⁹: &
 veloci⁹: & plim: & magis matur⁹: qd̄
 ē albū: planū: egle: ī qd̄ n̄ ē viscositas: ymo
 ē equal' sbe. aut qd̄ ē pp̄iquū huic matura
 tōi: & cū qd̄ n̄ est pmixtio icellcūs & n̄ fue
 runt āte ip̄z vigiliē: ā accūs aliud malū. Et
 seq̄t ip̄m illd̄ qd̄ ē declivē ī pmis diebus ad
 rubedinem: & declivē ad citrinitatem. Et
 p̄ illd̄ spumofū. Et spumositatis qd̄ez cā ē
 vt sit res pua huōris sbril': cui āmisceatur
 aer plim⁹: & sit e⁹ omixtio vehemēs val
 de: quāuis spumofū nō sit illius bonitatis:
 ymo ē declivis ad maliciā. Et deteri⁹ eo im
 p̄n⁹ est rubeū pur⁹: & citrinū purū igneuz
 & ex mal' valde est albū viscosū rotundū. Et
 deteri⁹ oib⁹ ē nigrū: & pp̄e illd̄ qd̄ est fe
 tidū ex eo. Et citrinū ē meli⁹ nig⁹ & gros
 so gōato: & rotundū est meli⁹ nō rotundo.
 Et si fuit malū: tunc erit significatō grossitu
 dmis materiei & domini calitatis: & signifi
 cat cū lōgitudīe egritudis qd̄ p̄ntit ad p̄tisi⁹.
 Et rubeū ē meli⁹ citrino: qm̄ sāguis nāl' ip̄e
 & flā egle sūt leniores lactis q̄ colā corro
 sua adustiva. Et viride significat p̄gelatōem
 ā adustionē vehemētez. Et n̄ remouet iudiciū
 malicie spuci ī sba sua facilitas exit⁹ e⁹.
 Et fetidū qd̄ ē est malū: & expuere hmoi mā
 la ē p̄pter multitudinē: n̄ pp̄e maturatōem.
 & oē sputū cū qd̄ nō q̄scit nocumtū: est n̄
 bonū: & ex osuetudīe qd̄ez eoz ē vt noīent
 purū cui nihil extneū āmisceēt maturū. aut
 nihil sāguis: ā nihil colē: aut nihil mlie: sali
 uā. & n̄ noīant ip̄m sputū. Et hmoi qm̄ pse
 uerat: & n̄ pmisceēt ei aliq̄o: neqz accīt ei di
 spositiō: q̄ significz qd̄ huōr est hns maturatōz
 tūc ip̄m significat lōgitudīem egritudis. Et
 qm̄ est cū p̄uatōe maturatōis malū: significat

Quando spiritus in die primo aliquo subtili non maturum: tunc sperat ut maturet in quarto & descēdat in septimo Si autem non maturat usque ad quartum: a initium spiritus non est ex die primo: tunc crisis est erit in undecimo a initium quarto cimo. Si autem non expuit usque per quartum. deinde expuit: & in ipso est maturitas aliquā: tunc res est media. Et si non est in ipso maturitas: tunc egritudo plorat cum fiducia: & prope cur sunt illic signa bona virtutis & appetit & etatis Et quando non spiritus usque ad .vij. aut expuit spiritum multum sine maturatōe peccatus: ymo non est huor nisi purus: tunc si inueneris virtutē debilem: scias quod non maturabit nisi per tempus. tunc si ipse deficit ante illud vel debilitat eger: non pensabit xiiij. & quando iter facit ante ipsum quando crisis eorum que sunt humori est usque ad .xl. aut .lx. & nate debilis icoluitas non pretendit usque ad illam horam: Quod si virtutē inueneris fortem: & vidis duo sidera equalia laudabilia: & vidis sonum & anhelitum semper quod ozi: & vidis virum bonam maturationem sparis quod pensat .xiiij. deinde moriat scilicet plim per ipsum. Et totus homo cum materia que egrediem fecit fuit acuta. Et prorsus longior crisis est que facili est quartusdecimus est dies. Et quando extendit usque ad .xx. Et Gal. quidem dixit quod quando mudificat cum sputo usque ad .xxx. aut inuenit cum eo crisis integrā. Et nos iam dixi quod spiritum simplex quod est ut salua: signet longitudo egredietis. Et quando contingit ut spezet crisis in hora: & accidat significatio que ponat ipsam propi quiorē: aut significatio que ponat ipsam longiorē sic cum sputo & dispoēs significant quod crisis erit in .xiiij. & appar per septimum spiritum nigruz: & prope in die malo sic .viij. Ipsa namque signat quod crisis mala pcedet Et si appareat loco est significatio bona significat maturatōnem laudabilem: significabit quod crisis mala postpositur: & bona pcedet. De pypleumonia.

P Erupleumonia est a^{pa} calid^o iⁿ pulmoē
Et ipa qñz acci t^u iⁿci^piēdo: & qñz seq^u
tur euentum catarrⁱ descendētis ad

Peripneumonia br a pulmone
 scio appellat' syridico. pul
 monaria;

De peripneumonia vide
Haliob: 9 Thorac cap. 20

secundū qualitatis dominantis
humoris erunt spiritus qua-
litatis et habitus Inferioris
similiter ad spiritum sanitatis
ad dissipationem morbi he-
bitur a Cat. 6° affert 9°
33°.

De her side bat p^a
sta affør 9¹⁰ 12⁰

Idem h^r ab Halimb: 9°
Theoria cap^o 21°.

¶ duo desideria intelligi
re animata

Spurium simile qd v^m
siam satum p^r
Iung Indinum Eginth

Peripneumonia est aqua calida si-
p se sine p accidens qu
ma fleumatica ut p
peripneumonia q p putrefac
m calida hoc p
tr a m sive cap
di peripneumonia

Peripneumonia que fit
sequens alias exhalationes
terminat usq; ad septimū
quia aduenit p̄m̄ deficiē
ex alio morbo: & Hyp.
7° affor̄ aff: si diu
q; p̄phreunde periph
monia malum:
Nota q; m̄s̄m̄ de m̄m̄
Est in cap^o de periph
monia diu q; p̄m̄
est difficultate curare
q; phuresis et promp̄io
ad p̄m̄ p̄m̄ndum p̄p̄
diu res: in uicta:

no est sensibilis substantie
no est sensibilis p̄ se ratione
substantie m̄m̄b̄ sed ratione
p̄m̄culi inuoluentis

et adheret ei manus: 4° pp
p̄m̄fificatio:

1. *Signa*

pulmonē: aut p̄focatoēs resolutas ad pul
monē aut pleuresis uersā ad pypleumoniaz
et h̄m̄oi interfecit vsq; ad septimū diē. Et si
natura nō p̄focet ad sp̄uendā m̄z: tūc ip̄a
fm̄ pl̄m̄ sc̄it cadere in p̄f̄is. Et pypleumo
nia qd̄ fit ab oī humore: verū pl̄m̄ e? fit a
fl̄ate: qm̄ i m̄b̄ro r̄azo p̄m̄et h̄uōz s̄b̄ilis.
sic pl̄m̄ p̄f̄is est colicū ecōuerso h? int̄er
on̄is. qm̄ m̄b̄rū ē p̄aniculōsū sp̄issū stricū
in q^o raro penetrat n̄ subtil̄ acut? quāuis
qñz fiat ex s̄agūie. Et qñz fit ex gñe colere
rubeē: et ē i f̄ficiē fm̄ pl̄z sua acuitate & qz
vicia ē cordi: et qz parū iuuat ab eo qd̄ bi
biē: et qd̄ lo^o ēpl̄i suppoit̄. illd̄ ei qd̄ bi
biē n̄ p̄ueit ad ip̄az dū p̄seruat ex v̄tute i f̄rigi
datōis sue illd̄ qd̄ ei oppoit̄. Et illd̄ qd̄ loco
ēpl̄i suppoit̄: n̄ p̄ducit ad ip̄ā i f̄rigidatōez
eq̄le ei. Et pypleoia qd̄ qñz i mouet cum re
solōe. Et qñz p̄utit̄ ad ep̄ima. Et qñz idura
tur. Et qñz p̄mutat̄ ad ext̄er? Et qñz p̄mu
tat̄ ad karabit? et est malū. Et qñz p̄mu
tur ad p̄f̄im̄: et ē h^o parū et rarū. Et qñz
sc̄it succedere stuporē: sic p̄edem ē i p̄f̄is:
et ē pl̄m̄ eorū q̄ succedūt ei. Et flux? s̄agūi
nis nariuz nō p̄fert i pypleumonia: sic p̄fert
i p̄f̄is: p̄t̄ diūitatez duarum materiez: &
qm̄ attractō pulmois lōgiquior ē q̄ sit ve
lais & p̄anicli p̄ectoris & lacertozū eius.

Signa

Si pypleumonia oīa sūt: febris acuta:
qm̄ ē ap̄a calz i viscerib? & p̄strictio
an̄helit? vehemēs sic p̄focato acc̄is ābelā
ti p̄pter ap̄a: & qz ip̄z coartat vias: & calē
ditas i ip̄o vehemēs. Et ḡuitas p̄pter mul
titudīez materiei in m̄b̄ro nō sensibil̄ s̄be:
& s̄sibile p̄pter panniciz in q^o iuoluit̄. Et
ext̄esio i p̄ectore toto p̄t̄ illud. Et dolor
t̄elus ex p̄ectore & ex p̄f̄udo ad p̄tes tora
cis & dorsū. Et qñz sentit̄ iter ābas spatul
as: & qñz sentit̄ pulsato sub spatula & fur
cula & m̄amill̄ aut p̄m̄m̄m̄ aut ap̄d cussim
Et nō tol̄at vt dormiat n̄ sup colluz: s̄ sup
lat? p̄focāt. Et pypleumonia qd̄ ligua ru
bescit p̄us: deide nigrescit. Et ē lingua e?
ita qz adheret ei man? qñ t̄agit eā cū gros
situdine. Et qñz cōicat ei i ext̄esioē & reple
tōe faciei toti? & apparēt in v̄risq; maxill̄
rubeo & inflatio p̄t̄ illd̄ qd̄ ascendit ad
eas ex vapore p̄pter carnositate eaz & ra
ritatē ip̄az. & nō sūt sic frons in cute sua.
Et qñz vehemēs fit rubeo adeo donc̄ sile
tur t̄icto. Et qñz s̄cit̄ ascensio vaporis q̄i
ip̄e sit ignis subito susp̄sus. Et appet̄ ifla
tō vehemēs: & ābelit? alt? velox p̄t̄ mag
tudīez febs & nocumtū e? & iflatō ocl̄oz
& ḡuitas mot? eoz: & repleo venaz eoz

& ḡuitas palpebrarū: & cā in eo et est va
por. Et appet̄ i cornea silicudo ap̄atōis: &
i pupilla silicudo exit? cū imp̄guatōne &
v̄netuositate: & ingrossat collū. Et qñz ad
uenit subeth p̄t̄ multitudīez vaporis hū
di. Et qñz ē cū ea frig? ext̄erit̄. Puls? āe
ē v̄ndosus lenis: qm̄ ap̄a ē i m̄b̄ro leni: &
mā est hūda. Et v̄ndos? qd̄ est diūsus p
culoubio in dilatatōe vna Et qñz est illd̄ h̄z
dilatatōes pl̄ias. Et qñz accit̄ in dilatatōi
bus pl̄ibus vicissitudo. Et qñz accit̄ i eis ca
dēs in medio. Et e? puls? h̄z pl̄z est magn?
p̄pter vehemētā necit̄atis: & lenitatez m̄
strumētī n̄ debilitat̄ virt? valde. Frequentia
v̄o vehemēs fit & m̄iorat̄: fm̄ febrē & neci
tatez: & fm̄ qz vt? sufficit illi magnitudinē ā
defic̄ ab ea Et Ypoē. qd̄ dicit qz qñ eis ac
cidunt exiture ap̄d m̄amillas ā ea q̄ sequūt̄
eas: & aperit̄ fistule: euadūt. & illd̄ ē no
te cāe. Et silr qñ accit̄ exitē i crure: sūt sig
laudabilia Et qñ p̄mutat̄ licz raro ad p̄f̄is
alleuiat̄ p̄strictō ābelit? & aduenit p̄ctio
Et sputa eorū sūt et tūc sc̄dz colores siles
p̄f̄is colonib? Et pl̄m̄ eorū f̄aticū ē. Cum
pypleumonia at̄ q̄ est ex gñe colē rubeē: auc
t̄bit ad colerā rubeā: sūt p̄strictō ābelitus:
& grauitas s̄sibilis i p̄ectore m̄m̄: s̄z infla
matō ē i v̄lciō vehemētie. Et signa p̄mutatō
nis ei? ad ep̄ima p̄xia sunt signis p̄f̄is in
h̄m̄oi. Et sūt vt febris n̄ m̄nuat̄: neq; do
lor: & neq; videat̄ dimmutō de qua sit cu
randū in sputo: aut v̄ima grossa h̄nte sedi
men aut egestione. Si at̄ videris egrū cum
istis signis fortē incolumē: tūc ip̄a p̄uertit̄
ad ep̄ima: aut ad exiturā ā sup̄ius ā i f̄erius
sc̄dm̄ signa p̄ocā i p̄f̄is. Et si illic nō fuerit
virt? & icoluitas: tūc time mortē. Et qñ
fit saluosū dulce: tūc iā fit emp̄ia. Et si mū
dificat̄ in q̄oragita dieb? ē bonū. & si nō:
prolongatur temp? Et quādo plongatur
tempus euz pypleumonia: facit incurere e
grum inflatōez pedū p̄pter debilitatē nu
tritue p̄p̄e in ext̄erit̄ib? Et qñ declinat
mā ad vesicā: sc̄it sanitatem necessario.

Apotea durū in pulmone.

Qñz accit̄ in pl̄mone ap̄a durū: & si
gnat ip̄z p̄strictō ābelit? cū h^o qz ip̄z
auginat̄ cū dieb? & ē cū ḡuitate & pauci
tate sputi & vehemēti siccitate tussis & fre
q̄ntia e? Et qñz alleuiat̄ i q̄busdā horis cū
ḡuitate caloris in p̄ectore.

Apotema molle in pulmone.

Qñz accit̄ i pl̄mone ap̄a molle: &
signat ip̄z p̄strictō ābelit? cū salua
pl̄ima & hūditate i p̄ectore absq; calitate
pl̄ima & i facie n̄ ē rubeo: ymo plūbeitas

impingua
h̄m̄m̄
p̄p̄
dime
m̄m̄
que n̄m̄
illu:

5 2 p̄m̄
m̄m̄

ca diu
m̄m̄
m̄m̄
m̄m̄
m̄m̄

Nota
facies
plong
m̄m̄

Bothor in pulmone.

Q Vandoq; accit in pulmone bothor:
& sig eaz sunt: vt sentiaē grauitas
et pstrictō ābelitus cū velocitate et
frequentia: et calitas in pectore: et īflato abs
q; febre cōi. **Aggregatō aq; i pulmone.**

Q Vandoq; aggregat i pulmoe aquo:
sitas: et significat ipam omotō de latē
ad latē: et febris leuis: et apā extre:
tatu: et malicia ābelit: et sputum subtile
aquosū: et dispō q est sic dispō ydropici.

De apate a vulnē accit cāne pulmois.
Signa vulneris sūt febris debilis: et pul
satō i medio dorsi et dolor. Canna ei
nō ē sic pulmo in hō q ipse non sentit.
Vex ē dolor leuis: et cū hō accit prurit
in corpe: et rauedo vocis. Et si vlcerat: e
rit odor oris fetid: et sputū paucū.

De pure et sanie.

P Vs in loquutōe medicorū venit sup
duas intentōes: quarū vna ē vlti tata
in oī loco: q apā colligit sanie: & est
collectō sanie apatis. Et secūda ē qua veni
tur ppe i egitudibus pectoris: & volunt p
illō replōem spaciū qd est in pect: & pul
monē ex pure erūpēte ad ipz: a i ābob? la
terib? sil: aut i latē vno. Et cā h? replōis
aut sūt catarr? effundēs mās subito: a vlce
ra i pulmoē: ex qb? currit sanies & virus:
& sit empima p? .xx. dies fm plm: deinde
expuit. Aut eruptō apatis i ptibus pecto
ris & est plm: & est illō aut sanies matura
aut res q ē sic sex. Et dispōes illi? sūt q:
tuor: aut ei pfocat multitudie & iterficat.
Et appitio illi? est: vt īcipiat ābelit? e? cō
strigi: & nō expuat. Aut putrefit pulmo:
& scit cadere in ptis. Aut mūdificat cum
sputo succurrēte facili. Aut mūdificat cuz
expulsioē ex via vene magne & arterie ma
gne ad vesicā cū vrima grossa. Et ē cursus
e? pus ex vena ad epar: deinde ad renes: &
qñz ad intestina cū egestione. Et sūt ambe
laudabiles: & iā pterijt a nobis in rememo
ratōe sanie eruptōis. Et cognitō illius est
fm fortitudiem signorū & etatis & epis &
aplois. Et decrepiti qdē moriunt ex empia
te plusq; iuues: ppe debilitatē ptiū cordi
um ipoz. Et iuuenes moriūt in doloribus
plusq; decrepiti ppe vehementiā sēsūū corz
Et nos iā dixi? sig empatis in ca° signorū
pmutatōnū plēis: & silr signorū eruptōis
Sig at replōis spaciū pectoris & puris sūt
guitas & cussis sicca cū puatōe ābelit? &
dolor. Et qñz ē i plib? eoz cussis hūda fa
ciēs ymaginari leuitatē cū sputo. Et ē eoz
ābelit? pseqns orimu? & ppe hō est sermo

eorū velox: & frequentes sūt nares ipoz ad
coartand apō ābelitū: & comitat febris mi
nuta ducēs ad ydropisim. Sig at loci i q° ē
sanies cognoscūt: vt dormiat eger qñz sup
lat? vnū: & qñz sup aliud. & cūc lat? super
qd pēdet guttas coartās: ē lat? oppositū lo
co saniei: & omotō e? & soit? e? q in omo
tōe audiet. Et hoim sūt qdā q ponūt super
pect? & latera e? filū lineum infusū i luto
rubeo dissoluto in aq: & piderāt locū qui
pus exiccat: qm ipse loc? ē puris. Signa ac
eruptōis icolūis sūt: vt succedāt rupēe se
datō febris & augmentū appetit? & facili
tas sputi & ābelit? Aut eueniāt cū ea exi
ture i latē & ptibus e? q fiāt fistule: & silr
illa q est ex eis media. Nā egrediē ex eis sa
nies alba mūda. Sig vō mala sūt: vt appa
reāt sig pfocatōis a sincopis a sputi mali a
ptis. Et cū coqē aut pforat: egrediē saies
cenosa fetida. Signa at orie mē sanie & mē
flā i sputo sūt descēsus saniei sputi i aq: &
feto? e? sup ignē: & flā natat i aq nō fetēs
sup ignē: quāuis sanies qñz expuat i egu
die q nō ē ptis fm q oñdim? i lo° pcedē
te. Et qñz emittit cū sputo pus plm valde
& ego iā vidi q expuit in hora vna circiter
duas eminas puas: a emina vnā magnā &
pl? medietate emine. Et Gal. qdē testifica
tur qd qdam empicus expelleb at omī die
circē .l. z. & sūt fere .ix. cotile. Et iā feci te
scire dīam mē sanie & hūditates alias. Nā
sanies discernit fetore ap sputū cuz pūciē
sup ignē & i aq mergit & nō natat. Sig vō
pmutatōis empatis ad ptisim sūt plūbei
tas coloris: & tēfio āboz laterū & colli: &
calefactio digitorū oīm tāta: q nō sepat eē
in illo e? extreā infrigidari pueuerūt in fe
brib? Et febris q addit i nocte ppe cibum
& curuitas vnguiū ppe dissolutōez carnis
sub eis: & ipiguatō oclorū cū decliatōe ad
albediez & cūrimitatē: & signa alia q dicta
sūt in ca° ptis. **De vlceribus pectoris
& pulmois & ex eis est ptis.**

H Ec vlcera aut sūt i pectore: aut sūt
in velaie: aut sūt i pulmoe: & ē diui
sio hec post reā: & ē ptis. Aut sunt
i cāna: & iā dixi? ea. Et magis sana hoz vl
cerū: sūt vlcera pectoris. & illō iō: qm ve
ne pectoris sūt miores: et ptes e? sūt duri
ores: qre nō magificat in ipo malicia: et qm
vir? n remanet i eis: ymo curit ad spaciū
pectoris: et n est ita dispō pulmois. Et qm
mot? e? nō ē fortiter sēsibilis sic mot? pul
monis: ymo fortasse est qet? Et qm ipsum
est cānosū: et carnosū magis ē susceptibile
psolidatōis. Et mltoties accit ppter vlcera

*perimētū ad cognoscendū
locum in quo est sanies*

*Comodo cognoscitur sanies
et fistula*

*Gal. 5° de Inuentione cap 3°
et 2° pmo p 9 ibi*

*huius determinat de solutione
gummi
don licet Aliab: 8°
praxie cap 12
Idem Gal 5° de Inu
gummi cap 8*

pectoris scā a vulnerib? putrefcīs vt cor:
iūpanē ossa: ita vt indigeāt sectōne e? qd
putrefcī ē in eis: vt saluē illd qd vicinā
eis. Et qñz pueit putrefactio ad illd quod
seqt ipm de pāniculo. Illa at vlcera velaīs
q penetrāt nō solidāē. Et nō penētia: a
cadūt in pūib? neruosis: & nō solidant: a
cadūt i pūib? carnosīs: & solidāē si succ:
raē eis i pūo: & nō dimittāē apari. Nā cum
apānē & croīca sūt: nō sanāē in vlcēib? at
pulmōis diūficatī sūt medici i hō q ip̄sa
sanāē: dicūt ei qdā q nō sanāē oīo: qm̄ oīo
solidatō idigz q̄ete: & illic nō ē q̄es. S3 Gal. di
uēficatē ab eis: & extiauit q̄ mot? solus
nō phibz solidatōz: nō adiūgāt ei reliq̄ phibētia.
Et significatō illi? ē q̄ velam̄ eē moue
ē: & qñz sanāē vlcēā ei? S3 galienī ip̄i? s3
mo i vlcēib? plimōis ē: q̄ si accidāt a solōe
singlīs: nō ab apate a corrosiōe huōis corro
siui: ymo p̄p̄t eḡtudīez aliā: tūc dū pmanēē
vulnera: & nō sūt ad huc saīosa: neqz apān
ē: r̄cipiūt saīratez. Et silr illa q̄ sūt ex vlcēi
b? i q̄b? adueit sputū: & nō sūt saīosa. S3 q̄
sūt ab apate: a corrosiōe: nō recipiūt saīratē
qm̄ vlc? saniosū tūc nō ē possibile vt sanēē:
nō cū mūdificatōe saniei. Et illd fit cū tussī
& tussis augmētū fcit i dilatatiōe vlcēis &
disruptōe e?. Et omotō fcā i ea addit i do
lore: & dolor addit i attractōe matiei ad p
tem. Et medicie exiccatīue sūt phibentes
sputū: & mūdificatiōe sūt leificātes vlcus.
Et fcā ab huōre corrosiuo nō sanāē absqz re
ctificatiōe e?. Et illd nō pueit nō i spaciō: i c?
silr oīz aut vlc? vlcēē: & fiat fistula q̄ nō
solidat oīo: a dilateē adeo: donc corrodat
torum corp? pulmōis. Et in fcīs post apā
qñz aggregāt iste itētōes. Et ex adiuuati
b? ad pūitatez solidatiōis ē mot? & etiā
eētia reāz q̄ sūt i pulmōe magnaz āplaz
durarū. Illd nāqz ē ex eis q̄ difficilez faciūt
solidatōz rupē. Et itēz lōgītudo spaciū iē
itroitu medicie bibite & int pulmonez: &
nēcitas debilitatis vtutis e? ad hō vt pue
niat ad vlc? sūt ex adiuuatiōibus ad hō. Et
medicie ei? frigide sūt tarde nō penetrātes
Et q̄ sūt calē: addūt in febre q̄ comitat vlcē
cera pulmōis. Et exiccatīe sūt nocitiē et hi:
ce q̄ comitat ea. Et hūectatiē phibēt oīo
solidatōz vlcēz. Nā cura oīm vlcēz ē exicca
tio: & p̄p̄e hūmōi vlcēis ad qd adueniunt
hūiditates desup & desub? Et hō q̄ dezi
firmitas recipit oīm curā: cū est i pūo. Et
est sup pānidz tegentēz cānā intrinsec? Et
sba pulmōis carnosā nō est facile suscipiens
in cartilaginib? vō ip̄is nō recipit. Et hoīes
magis susceptibiles cure p̄sis sūt infātes

2° canon

Et vlcera plimōis magis salua sūt illa que
sunt ex gñe cruste: cū nō est illic cā in op̄loe
& i ip̄o huōre q̄ fcāt vlc? siccū ip̄etigino:
sū. Et qñz accit p̄sico: vt p̄tendat cū eo
p̄sis pducēs cū spaciō t̄pis. Et silr extēdi
tur a iuēctute vsqz ad senectutem. Et ego
iā vidi mulierē vixisse i p̄sici circiter .xxij.
ānos aut pl? parū. Et hūc vlcera plimōis
ledunt valde ab autūno. Et qñ esse p̄si
sis ē occultū: detegit ip̄am i patiente eā in
troit? autūni sup ip̄m. Et nomen qdē p̄si
sis qñz pcedit aliq̄ eḡtudīni cū qua non est
febris. S3 pulmo est suscipiēs huōres gros
sos viscosos ex catarro q̄ effūdunt ad ip̄z
semp: & strigit meat? e?. quare patiētes
cadūt in ostrictōez ābelit? & tussim frēqn
tez: qd pducit ad debilitatem vtutū eoz &
corp̄m. & sunt vere pcedētes cursu asmati
coz: tūc si sūt mor? pū? oportebit vt am
miscatur curis eozum aliquis cure asma
ticoz.

Cause vlcēum pulmonis.

Cause vō vlcēū pulmonis sūt catar
rus mordicatiū? corrosiu? a putre
factiu? p̄p̄t suā vicinīatē: cū q̄ pul
mo nō saluat vsqz matureē. Aut sanies
b? gñis currens ad pulmōē ex m̄bro alio
Et ātecessio p̄p̄loie q̄ iā p̄putruit: & vlcē
rata est. Aut saniositas p̄sis rupte. Aut
aliq̄ causaz sputi sanguis p̄dictarū apiens
venā aut scindēs ip̄az: siue sit cā intrinseca
sic ebullitō sanguis: aut aliud de hijs q̄ dca
sūt siue extrinseca: sic caus aut p̄cussio. Et
qñz sūt ex cāis eoz putrefactō & corrosio
pcedens in sba pulmōis ip̄i? sic accit mem
bris. Et qñz multiplicat p̄sis qñ estati bo
reali sicce succedit autū? pluuiosus.

Prepari ad p̄sim in figura & forma &
etate: & regione: & complexionē.

Isti sunt alati habentes pectus stri
ctum: habentes spatulas nudas car
ne: & p̄p̄ie posterius habētes spatu
las declives ad anteriora incedendo: & qñ
vnicuiqz eoz sint due ale: & qñ spatule ei?
sint ab scife ab adiutorio & ante & retro:
& habētes colla longa: & inclinātes ea ad
anteriora. Et qñz pcedunt guttura ip̄ozū
& emittit. Et i pectorib? quidē istozū & q̄
sequūtur ea multiplicat v̄tositates. & in
flatō est i eis p̄p̄e debilitatē pectorū eozū.
Si aut cū hō est debilitas cēbrozū recipiē
tium supfluitates: & nō digerunt cibī: tūc
iam op̄leunt p̄ditiones: & p̄p̄ie si fuerint
humores colerici. Et forme quidem recep
tibilis p̄sis velociter cum alatiōe p̄dicta

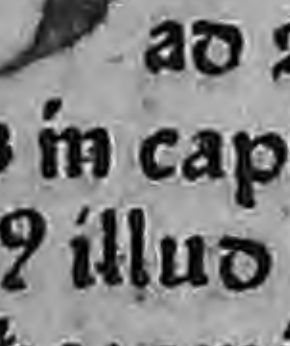
Ulcera saniosa nō recipiunt
curam pp multa
hō a Gordinio 4° cap
5° de p̄sici.

mmia vlcera indige
exiccatōe

Air ad q̄ph mēh
Ulcera saniosa addit canones quinq

Infantes facilius curantur pp mīa p^o quin hū
fortiores ntes q̄ntes quare op̄ratio est solidatio
et restauratio 2° quin vōz mēbra sunt mīora
et solidatibilia magis 3° quin resolutio est
in eis q̄formior et quin sunt suaporabiles et
restauratio possibior et facilior.

et in hō
dix causam
q̄ ip̄a p̄sici
sunt ad p̄sici
quin sunt
dibilia p̄sici
in p̄sici mē
indit d̄p̄t m
coloris mē
phicā v̄tosit
m̄ in v̄t
et p̄sici
q̄sequētib
cōtēstis ad
et hūc m
atris possū
et causa
et p̄sici
et hūc m

 Porcet vt phibeas matiaz euenietē
 ad apā cum euacuatōe et attractōe
 ad strariū: & lege illud qđ narraui
 mus in capitulo qđ est añ hoc. Et fortasse di
 cem? illud itez? Dicam? ergo qđ cura ei? ē
 fleubotomia: si sanguis fuit vincēs scđz mo
 dū pōem in capitulo qđ ē añ ipz Et extrahat
 donec alteret color ei?. Significat em̄ qđ no
 cibilor sāguis iā euacuat? est. Et scias qđ sā
 guis corpis vehemētiōris nigredis est ille:
 qđ ē xp̄inqu? hmōi apati: quis pseruato vtu
 tus i hō necria sit Et qñz n̄ pcedit virt? i hō
 extractōez sanguis fieri vsqz ad hūc eminū.
 Et si ē huōr ali? eūa: n̄ cū eis qđ sūt sic mira
 bolani: neqz in qđ est stipticitas: imo cū eis
 in qb? ē cū solce lenificatio: sic res fce cū vi
 ol et siracost et teraniabi: et zuchaz albaiez.
 Et soluanē in nocte Quidā vō sapientum
 dixerūt: qđ recti? ē qñtū possibile ē vt eūet
 cū flōmia timēdo i qetudiez in quā qñz cadē

facit solutiū: et iā dixim⁹ illud: & ppe qm̄
spuū ē collicū valde et ppe fm̄ qd̄ dicit ga
lien⁹ qm̄ feb̄ris ē vehem̄s valde. Et gal. qd̄
pcepit eos custodiri a scamoēa et nō pcepit
custodiri a yera et ellebo similiter. Et laudauit
opatōez aq̄ ordeī p⁹ am̄stratōez solutiui &
sepatōez ex eo: cū ip̄o vō abscidit opatōem
ei⁹: q̄uis opteat vt obseruet ps̄ decliatōis
doloris et lesionis. Nam si declinatio fuerit
ascendēs ad furculā et thoracez & qd̄ ē sup̄
ea: tūc flōmia est melior. Et si dolor decliat
ad ptē ypocūdzioz: tūc necria est solō sola:
ā cū flōmia fm̄ qd̄ necriū facit illud qd̄ testi
ficaē. Et illud iō qm̄ flōia sola ex basilica nō
trahit de hoc loco aliqd̄ de quo sit curandū
Et ex eis q̄ significāt tibi vehementiā necria
tis euacuatōis: est q̄ iuenis euaporatōez et
emplā tōez nō sedare dolorē: ā inueis eas ex
eis q̄ augmētāt ip̄m. Et significat illud rpl̄o
nez in corpe toto. Quare necria ē eūatio &
pprie cū flōmia. Cūqz flōmas & euacuas
et nō sedāt accētia: tūc scias q̄ phibitio col
lectōis quā q̄ris difficilis ē. Non g⁹ iteres
flōmiā: vt nō ogeleē matīa q̄ habitura ē col
lectōez. Et illd̄ ē ex eis pp̄t q̄ defect⁹ matīa
tōis sanguīe cū diminutōe v̄tutis nō dige
rit mām. Cum g⁹ maēat: oz vt phibeas eaz
fieri sanitē: et studeas vt mūdifices añ illud
cū spuro. Et ad v̄timū cū nō sit flōia: & ma
turaē et emittit̄ lputū sufficientē: deinde vi
des debilitatē in v̄tute. Nam si sepat debi
litas v̄tutis in flōmiā & solonez. i. in te &
illas. i. nō pmittit facē eas: tūc non flōmes
oio Descriptio nāqz debilitatis v̄tutis nō ē
q̄ tolerare possit flōmiā et solutionē. Necess
sariū est tūc vti clisterib⁹ medijs et acutis:
fm̄ qd̄ necriū facit id qd̄ testificaē hoc: et p
pe cum dolor est de cliuis ad ypocūdzia. Et
ppo. qdem̄ inuit i cura pipleumonie in q̄ n
lentiē dolor: Vex etiā cū ē vehem̄tis declia
tōis ad ypocūdzia: vt eūē cū ellebo nigro:
ā cū calidicō: & in alio libro cū herba silue
stri q̄ est silis portulace: & hēt lac et ē de ge
nere lacticiuioz. Cū ergo euacuaueris: & in
ueneris dolorē leuiorē: sis p̄tent⁹ aq̄ zuchari
et aq̄ ordeī decocti cui⁹ oz deū sit excortica
ū in aq̄ plima decoctōe vehem̄ti & aq̄ alcā
barusi si idiges p̄fortatōe: & melonib⁹ idis
et aq̄ iuiube et aq̄ sebesten: & viol⁹ nutritis
et semie papaueris. Et oleū qd̄ am̄strat cū
aliquo hoz ē olim aīgdalimū. Quidā autē ph̄i
ouerūt ḡnata pp̄t frigidatōez eoz. s. ap̄ me
eis q̄ dulcia sūt nō ē malū. Et qm̄ sit ex istis
medicis decoctō q̄ am̄strat ad mūdificandū
et hec. Re. ordeū excorticatum et iuiabas
et sebesten et violas & semen papaueris &

Grammae dubie quidam
in Phureti.

Idem de u. H. n. b. r.
prax cap. 13.

et ex feniculo elixato. Et itez emplm factū
ex absinthio et radice lilij cū aliqntulo mell'
cū oleo nardo. Et scias qd si mā ē multa tē
empla et epibimata frigida nocitā sūt. Et
si est pauca nō nocēt. Et silr si āpa iā resol-
uit: et descendit matia cū quātitate. Et qn
accidit vt euacuatio ex flomia fiat iuuatiua
cōcedit etia vt fiat declinatio. Descriptō al-
teri? emplī boni. Re: folioz violaz et mal-
ua visci amboz añ. ptē vnā: radice lilij pres-
duas: farine fabaz farine ordeī amboz añ.
ptē vnā cū dimidia: camoille dragātī añ. p-
tes duas. Et si est matia grossa: & idiget ad-
ditōe resoluōis: addat i eo semē lini et fiat
ex eis pfectio ex rob cū cera et oleo violato
Et si est caliditas mior etiā: ponat loco olei
violati oleū de lilio: aut oleū narciscinū. Et
si caliditas est fortis. ponant loco additōz
calidoz qd descriptōi addidim? folia nenufa-
ris et rose & cucurbite. Descriptio vngue-
ti boni. Re: cerā adipē anatis & galline: bu-
tirū ouinū: yfopū huīdaz: fiat ex eis vngue-
tū: qm est bonum valde. Et exemplis qd ad-
maturatōez aggregāt sedatōez doloris: est
emplm factū ex farina ordeī: & melliloto:
et cortice papaueris. Et qnz adiuuat etiā i m-
cis cū emplis huīdis & sicis. Et huīda qd
sūt dueuētiora ei qd tbit ad rubedimē: & sic-
ca ei qd trahit ad flomis prietatē. Vez huī-
da cū nō iuuat: nō nocēt. Et sicca si nocent
nocent magnifice. Et melius est vt ancedat
spongia infusa in aq calida. Et fortior ea est
aq maris & aqua salsa. Deinde ptransi illud
si neciū tibi est: et fac vaporatōnem cū va-
pore: aut cū oleo et aq calidis. Et forti? illo
est illud qd sit cū aceto et herbo et caulib?
sup lanā ibibitā oleo. Et ex sicis subtiliati-
uis est fursur: deinde gna milij: deinde sal.
Et euaporatō qdem resoluūt omēz dolorē al-
tū: aut isimū cū nō est phibitio ex replone
quā attrahat vaporatio. flomia vō pl? ofert
dolorib? vinctib? Cūqz emplm facis a-
vapores: tunc stude vt retineas vaporē ei?
facie egri: ne eo excite? tristitia: & constri-
ctio anhelit? Et qnz est egtudo vehemētis
siccatas: & cadit tūc vapor emplī et vapo-
ratōnes huīdoz tēpatōz: qn pcutit faciem
et puenit in attractōe aeris. Et qnz addiu-
uant cū elijs qbus vtūtur. Et duenient?
ipoz calefactis: est cera alba colata abluta
cū olo violato: & ppe qn est dolor vehemē-
Et qnz redit ad ventosas post mūdificatōez
corpis cū flomia et alijs: et fiducia qd ipsū
sit iam mūdificatū. Ex vctolis em cū ponū-
tur sup locū dolorosū: apparet iuuamētum
maximū. Et qnz set at dolor oio. Et qnz tra-

bitur ad pres extrinsecas. Et emplz de fina-
pi si amistret in hmōi loco efficit opatōem
ventosaz in attrahēdo. Cum ergo ptransit
septimū pceperūt antiq dari electuariū fēz
ex amigdal' & granis alcurat et melle & bu-
tiro: & electuaria scā ex butiro et visco al-
botin. Et qnz amistrabāt pfectōes magnas
sic est atanasia. Et est via bona q incedē pos-
sint q artem verificauerūt pidentes in seip-
sis: cū meditatioe iuestigatrice: vt succurrat
si regimē hoc dederit vt possit eger tolera-
re illud: qre cū ea psecūtur finē mūdificatio-
nis sufficienter. Noui aut timorosi nō pside-
tes in seipis: i hoc timēt mel: & ponūt loco
eius zucharū. Et antiq etiā inuebant vtendū
eē medicis fortis mūdificatōis ppatis cum
melle. s. pilulis q tenent in ore sub lingua Et
inuebant in hac hora vtendū eē medicis et
emplis q noiant hntes odorē factis cū san-
succo et emplō ascedebi Et ad sūmū ille qd
redit hac via q est antiquoz: oz vt icadat ea
cū cautela et obfuitōe: et timore qd rūpat
āpa: et excitet calorē plimū: deinde attinet
ei vt psideat p? illud de iuuamento festino.
Si aut egtudo remanet vsqz ad. xliij. diem
nō est excusatio a ventosis: & subtiliatōe re-
gimis tunc. Et cū vigilie in eis sūt vehemē-
tes: tūc necessari? est sirupus d papauē. Et
qn sit anhelit? in eis frequēs: tūc nō succur-
ritur nocumēto nisi cū huēctatōe: cū eis q
sunt sicut mucillago phillij sorbēdo ex ea ali-
qd post aliqd et sicut iuleb. Quādoqz autē
pferit embrocatio lateris cū aqua tepida: vt
alluēt dolor et miorē frequētia anhelit?
qm est nocitia scdm qd sciūsti. Et post de-
climatōem manifestā amistra balneū: et alie-
na infrigidatōem nisi in eis q sūt de gne cor-
lere rubee. Et silr aliena regimē igrossatiū
et amistra subtilatiū: et decoquant in aqs
et sirupis pdictis caules et calamitū in fine
eius. Et labant semē alcurat cū melle. Qd si
āpa fiat inobediēs: & vadat versus collecti-
onē: cū regie regat qd d: i ca? illius ppe.
Et oz vt caueat i dualescētib? pleureticoz
salsa et acuta. Et saturitas et replō saturita-
tis facientis nausē et vctositas: et fumus:
et vox alta: et saniofitas et coitus. Nam si
ciduāt moriūtur. Hec dicim? si pleuresis ē
calida pura. Si autē nō est ita: imo nō ē pu-
ra: et non vehemētis caliditatis: tūc i te est
vt frices: et emplm facias cū eis q sunt sicut
fenugrecū: et pix: et vt ventosas apponas.
Emplastrum valens ad illud. Re: cinerem
radicis caulis qui conficiatur cum adipe: &
fiat emplm cum eo. Et in cura quidē flaticū
icipiat a clisteribus acutis: & solone vētris

Emplastrum mahuans et
sedans dolorem:

hic ponit cura p euaporatōem
humida cū nō iuuat
nō nocent. Idem
cat 2° reg: aruē
q 2°

fursur milij et sal
habent qm subtilia
nitam:

quando aplicas Emplastrum
doloris prohibet
vapores: aruē
ad caput Idem
cat 2° reg: aruē
q 4 et 5 di reuē
causam:

ventosis agrius

maximū iuuamētū
dem hō a dilo nescit in de appropriat cap de
pleuresi q dicit ex rebz aū maximū iuuamētū
ad diuēndū morbi māz est positiō ventosaz
sup locum doloris nunc q frusione nunc puer
ea sicut vngū māsitas sedatur. n. ex hoc dolor
Interdum et interdum mā ad parhs curā trahitur
vix oportet qd oporatiōem hanc pcedat mūdificatio
corporis q phlebotomia et solutiō ventris. Gordomus m
in q pta cap de pleuresi et alitias opprimōis q dicit pcedia alia
minuitur curat pleuresim q attrahit corpus mūdificatōem pcedendo
curat locum et mūdificatōem et sicut et similib? ut qd nō sūt illius opinionis. p2

absqz opo
so ex uis

scro
en f

q rebz
substanti

uis et
mūstis

quia mā
ip gressa

uel sub
lihom

1. subtili
dicta

aleuati
1. 5. v

live
est cū
moris

requit
quid par
de bñ re
signi omnia

mag

et nō fiat flōmia: et amīstrenē resolutiua q̄
sint ex emplis et vaporatōib? p̄dictis: in q̄
b? est virt? et cibē? sicla et aq̄ caulū et aq̄
ciceris. & oleo de oliuis: aut oleo de aīgdal
dulcib? et amaris: & amīstrenē emplā et va
poratōes calide p̄dicta: et deē in potu deco
ctio ioseph vīgilatoris quā in potu damus
cū oleo de herua. In melācolico vō icīpiat a
sorbītōib? factis ex tritico p̄fracto cū mel:
le: et oleo aīgdalmo dulci et electuarijs leni
ficantib? calidis: et sorbeant olea lenificātia
sic oleū amīgdalīnū dulce. Et sorbitōes fce
ex fabis et pauco fenugreco et lac mulettū:
& p̄pe lac alimū: qm̄ ipm̄ est iuuatiū eis
Et ex eis q̄ p̄ferunt in eo est vt sumat costi
pōdus. 3. j. et deē in potu in aq̄ decoctōis
aneti et oleū balsami ā sirupus mell. Et hō
etiā p̄fert ruffi male. Aque vō aggregate ī
pulmone cura est leuior eis q̄ dicem? ī cura

Cura pīpleumonie:

N cura pīpleumonie: currit cursu pleures:
nisi qz oz: vt emplā iph? sint fortiora: et vt
ponant in eis q̄ sūt p̄fundatā. Et oz vt sit
sollicitudo ad mūdificandū cū sputo magis
vehemēs. Et sit in ea loco iacendi sup p̄tem
spuendi resupinatō decliuis ad illā p̄tē. Cū
qz naēa in ipsa fuit restricta: oz vt in potu
sumat oī die semel de hoc sirupo. Re. casie:
fistule et passullaz enucleataz āboz añ. sex
taria. 1. i. et p̄iciat sup ea. iiii. sacraia aq̄
que decoq̄tur vsqz ad medietatez: q̄ sumat
et sup ipaz p̄iciat sacraia aqua solatri: &
hoc est illud qd̄ in potu forti dat: et debili
medietas eius. Ex si naēa lenitate habuerit
debilitantē: deē in potu rob mirti: et citoīa
dulcia assata et ḡnata dulcia. Et illi? q̄ ē ex
ḡne almesir: et coleze rubee: cura est sic nar
raim? difficil. Nam si aliqd̄ cōfert est extē
ctio vltima cū succis vehemētis frigidatis
scitis: olez et herbaz: et fructuū. Et denē ī
frigidatiua & lenificātia: sic ē succ? endiuie
et hlia illi. q̄ si euacuet colera cū eis q̄ sunt
sic seracost: & tamaridi: et teraniabi: et silia
illis est bonū. Et silr q̄z ē necriū ī ipsa facē
fle. mīa: si fuit illic r̄pletio. De empimate

qz apparent in apatib? pleures &
pīpleumonie: signa collectōis p̄dicta
et ascendūt: tūc necriū est vt iuuat
mentū fiat ad maturandū post mūdificatōez

corpis qd̄ sit cū emplis et vaporatōib? sic
illud qd̄ sit ex farina ordeī et visco alimbat
et vino albo et dulci: et ficub? huīdis. et fi
cubus siccis. Et fortius illo est illud cū quo
ponunt stercus colūbīnū et nīcrū est oueni
ens in fine. etiā apud eruptōez. Et oz vt dor

nia: añ horā eruptōis sup latus infirmum:
adiuuat em̄ ad spuendū et rūpendū. Si aut
caliditas fuit plima: deē in potu aq̄ mellis ī
aq̄ ordeī: ā aqua mell' subtilis sola. Et si cali
ditas est nō fortis: et vtus est fortis: oz vt ī
potu tribuat decoctio yfopi: in qua cū yfo
po decocta sūt hāce et prassū. & ficus et
mel: et vt ī potu sūt aqua ordeī decocti cū
radicib? lilij. Et q̄z idiges eis q̄ sūt sic me
ridatū et tirāca ad maturandū. Et oueniē
tiores hore ad potandū ipa sunt post matu
ratōez itegrā: et erūpat scdm̄ ouatōz inati
Et dactili qd̄ sunt vltimi ī hac hora: & p̄
ipam et sirup? de prassio est vltim? Troci
scus maturatiu? Re. sem̄ altee et citroli &
malue et melonis et cucurbite: & succū liq̄
ricū et floz melliloti et violas. Et multoci
ens qd̄em fuit troisci cū mucilagme semis
lini: & dantur in potu cū aq̄ ficū. Eoz aut
cibi in abscisione sint panis infusus aq̄: ā cū
aq̄ & melle: et oua sorbilia et q̄ sūt illis silia
Et ea qbus vtūtur in scda mēla sint grana
pīni maioris et mīoris: et amīgdale dulces
et sorbitōes subtiles facte ex farina ordeī
et ciceris & fabaz cū oleo amīgdalmo et zu
charo et melle. Cūqz p̄transit hora eruptōis
et oplet maturatio oz vt iuuamentū fiat ad
erūpendū. Nam dimissio ipi? facit egrū p̄
uum. & male p̄prietatis: & suffūgent gut
tura ipoz cū storace calamita. Et deē in po
tu sirup? yfopi fortis quē dixim? et appo
nantur emplā fortia que diximus: & dare ī
potu meridatū et tirācā in hac hora est iu
uatiū: si non fuerit feb̄is: neqz debilitas
neqz extenuatio. Et in cibo denē pisces salli
ti et sumat in ore suo cū vadit dormitū pil
las factas ex yera et pulpa coloq̄ntide: Et
pillule etiā cochi in potu sumat in hora dor
miendi: & suffūgent guttura eoz cū stora
ce calamita. Et q̄z p̄fert eis mouē sedē sup
quā sedet hoīe tenente cū per spatulas. Et
p̄fert ei in potu sumē sinapi cū aq̄ mellis: &
portare asā fetidā in lacte: & p̄fert ei iacere
sup latus sanū q̄ vult eruptōez. Et p̄cipie
vt vomitus fiat p̄ cenā ī hōī horis: vtz
illud ē timorōsū: q̄z em̄ facit possidē erup
tōem magnā vice vna: & q̄z p̄focat. Cum
aut n̄ rūpiē necriū ē vt cauterizet: deide cō
sideret. Nā si exiuerit saies alba mūda: spes
ē hūda: et si nō. nō est spes hūda. Cūqz erū
pit sanies et currit: et extimas q̄ pauca sit
et eglita q̄ possibile sit vt mūdificet cū spu
to vsqz ad. xl. dies tūc op̄tebit vt amīstren
tur p̄ eā absteriua lauatiua mūdificatiua
dādo ea in potu cū icipit expui illud quod
erūpit. Et illa sūt sic decoctio yfopi cum ra

Nam si exiuerit sanies alba Nota qd̄ si hūda in dando mīda
capo de pleurgi peruenit ad Empima pomū quingz significā
tiones laudabiles: que significānt respiratō salutem que
sunt lenitas. quies. p̄uentionis. et desiderii. et bonitas
aliarū operationū. p̄ naturā et spiritaliū

dormit sup latus infirmū
adiuuat ad spuendū:

hāce. i. thimus

secundū obseruationē hāc q̄ hō
p̄fortat et p̄feruat. calidū. mādū

panis infusus in aqua quia
solus vt nō festinet erupione
et si vis eam festinat sic nō
solus quia q̄ute formam
habet. q̄ute r̄p̄tiam:
quia natura nō facit. Ideo
cogimur eam facere nos:
facit. q̄p̄ p̄uati. i. male
dispositū quia corrumpit mē dū

Nota qd̄ Amīa in dando mīda
et mītridati ḡsiderat res
ḡd̄iones. p̄ q̄ nō fuerit
febris. fortis quia Amīa
inf. amariore. 2. q̄ nō fuerit
debilitas. 3. q̄ nō fuerit
ex Amīa quia exierit
Iacēt sup latus infirmū iuuat
ad rūpendū quia mater
exuat p̄uatiū et p̄p̄ia
q̄ repente se voluit sup latus
sanū. Iacēt vero sup latus infirmū
iuuat ad erupionem p̄ p̄p̄ia
mē p̄uatiū p̄doris et p̄uatiū
Cumqz hī pomū curā p̄ absteri
et mūdificantiā

post mundi
ficatōne
q̄ dū
fuit h
esse corūm qd̄ corpus nō p̄tū quia mādūmā
p̄ corpus p̄uatiū mādūmā

pulmonis adinuicē: & nō remoueanē ptes
 vlcis a cooptura & positōe natāli: et oꝝ
 vt frēqntē in ipso sedatio cussis cū phibi-
 tōe spuci: nā in hoc est timor magn⁹ quāuis
 meditari faciat leuitatem. Blandientia vō
 sūt regimē in idurādo et exiccando ipsa ita
 vt nō fiat in eis scauitas: neq; dilatenē licz
 cū eo nō spenē incarnatio et solidatio. Et
 in hoc est spes in tpe patientis ea: quāuis vi-
 ta ei⁹ sit nō dilecta: et lediē a quolibz erro-
 re. Et ista q̄de exiccatiua stringūt pulmo-
 nē: & exiccāt eū: & claudūt vlcus: q̄uis nō
 cōsolident ipsū. Et si hac via pcesserit: non
 optebit vt amistreē lac oīo. Et mel est ve-
 hiculū medicamīs p̄sis: et ipsū nō nocz vl-
 ceribz. Vlcis aut mūdificatio fit cū mūdifi-
 cantibz p̄dictis: & cū decoctōe ylopi p̄di-
 cta ad p̄sum in antidotario. Et foris illo ē
 electuariū de ozobo cū granis coti dictū i
 antidotario. Et foris illo est electuariū de
 salla cū lacte asinino. Et q̄z ē necriū vt ag-
 gregēt eis viscositatē facientia aglutinati-
 ua. Et q̄z adiūuāt cū narcoticis vt phibe-
 atur cussis: & adiūuāt in opatōe sua: et tūc
 necriū est regimē viuificabile. Et iā dixim⁹
 tibi mūdificatiā in p̄ncipio capitloꝝ: et dixi-
 m⁹ etiā ea i capitlo ep̄maris. Et vltata ex
 eis sūt sorbitōes facte ex ozobo: et sorbitōs
 in qbus ponit porrū de semi facte ex faria
 ciceris: et alchadaroa: et hoc ipsū porrū elix-
 atū: & aq mell in qbz ponit mūdificatiā &
 icarnatiua. Et oīa illa iāz p̄terierūt tibi. Et
 cōfectōes exiccatiue sūt dyacimū & atha-
 nasia: & electuariū de semie lini: vey metri-
 datū et tiriaca cū amistratur in qbusdā ho-
 ris et p̄pe in p̄ncipio: & vbi nō ē debilitas
 vehemens sūt iuuatiua: et ubi nō est febris:
 iā pueniēs ad vltimū in arefactōe. Et lutū
 q̄dem sigillatū est res magis iuuatiua in oī
 hora et lutū armenū. Et sūt oīa q̄ dixim⁹ ex
 emplis et vaporatōibz et vnguētis mūdifi-
 catiuis. Cūq; putrefiūt vlcera i p̄ctore et
 pulmone: offert facē vt eger lābat codeariū
 puū de hira in mane solo: ā cū melle: ā cum
 aliqnto galbani liqfacti cū melle. Si aut fu-
 erit illic caliditas: et timē mūdificatiua ca-
 lida valde: et nō offerūt frigida: tūc sūt pul-
 mo vulpm⁹: & semē feniculi: et succ⁹ liqri-
 cie mūdificat⁹: & succ⁹ capilli veneris: ag-
 genē cū aq zuchari igrossata: qm̄ est vltimū
 Et q̄z amistranē in hac egritudine: gna suffu-
 migationū exiccatiū & mūdificantiū: qbus
 fit suffuigatio cū traiectione. Et ex eis sunt
 illa q̄. Re. arsenicū et pip: fiāt ex eis silicudi-
 nes auellane cū albugie oui et ex eis ē illa q̄
 Re. folioꝝ oliue dulcis et stercoris vaccay

p̄gnantiū et adipis renū hyrci & arsenici &
 stercoris leporis ptes eqles. Et ex eis ē illa q̄
 Re. ortices nabach: & arsenicū: et adipem
 renū hirci: et ex illis ē illa q̄. Re. arsenicū &
 butirū de ouibz. Et ex illis ea q̄. Re. arseici
 et aristologie: & corticū radicis caparis p-
 tes eqles: & aggregēt cū melle et butiro. et
 etiā p̄mea i q̄ est ex alkitrā: & arsenicū citri-
 nū cū sisamino oleo. Et quotiēs calefit op̄lo
 ei⁹ supflue cureē cū trociscis de caphora ali-
 qbus dieb⁹. Et redeat post eos ad exiccādo.
 Cibi aut sūt ex p̄dictis decoctis cū semib⁹
 et sp̄eb⁹: & nō phibeāt vīnū albū pur⁹ i p̄n-
 cipio sui: Et olfaciat semp odorifera: et ad-
 hereat sōno et req̄ei: & q̄ei et dimittat iraz
 et rixā: & nō pueniat ad ipm̄ illud qd cōtri-
 stat. Et ex eis q̄ ego multotiēs sum expt⁹ in
 corporibz diuisis et regionib⁹ diuisis: est vt
 vtaē patiens zucharo rosato recentī sui ani-
 oī die q̄ntū p̄t q̄uis mltū sit: ita etiā vt cū
 pane. Deide attendat eē ei⁹: tūc si strigēt
 anhelit⁹ ei⁹ p̄p̄ exiccatoꝝ rosay: deē i potu
 sirupus de ylopo fm̄ q̄ntitatē necessitatis.
 Et si inflatur feb: denē in potu trocisci de cā-
 phora. Et nō inmittat hec cura in ipso: qm̄
 sanat. Et si nō timere dici mēdax narrare in
 hac intentōe mirabilia: et referre sūmā qua
 vta est mulier p̄sica: puenit res ei⁹ ad hoc
 vt egredo cū ea plōgaret adeo donec pue-
 niret ad mortē: & vocaret ad ipaz q̄ pparz
 ea q̄ mortis sunt necessaria. Tunc qdā frater
 ei⁹ surrexit ad ipaz: et curauit eam hac cura
 tpe longo et reuixit: & sanata: et ipm̄guata
 est. Et nō ē mihi possibile vt dicā sūmaz ei⁹
 qd comedit de zucharo rosato. Et q̄z egēt
 siccitas: & arefactio amistratōe lactis et
 adhoho. Et in hoc sūt cibatio et hūctatō
 et equatio huōris corrupti et cōglutinatio
 vlcis cū casietate et mūdificatō cū ab stē-
 siōe aq lactis: virus et saniei: imo multotiēs
 vlcera pulmonis sanat hoc regimē cū nō in-
 tendit i regimē eoz vt idurenē. Et de lacti-
 bus magis pueniens ē lac mlieris suctū ex mā-
 milla. Deide lac asinay et lac capnū & p̄pe
 p̄p̄ s̄ticitatē q̄ est i lacte capno et lac eq-
 num est etiā ex eis q̄ mūdificāt et faciūt spu-
 tū facile. Vey nō est ei aglutinatō scdm̄ qd
 estimo. In lacte autem ouimo et vaccino est
 grossitudo: & si posset sugi ex vbe eēt mag⁹
 pueniens. Et oꝝ ut aialia ex qbz mulget plā-
 tas pascāt: qz opatio est neēia ad icarnatōz
 qdē sūt vga pastoris et ausici: & comatre: i-
 pir⁹: & q̄ sūt illi silia. S; mūdificatiā faciētia
 spuē sūt albasce et albandacoca et luo? apis
 imo sūt lacticiui. Et ille q̄ v̄uatur potu la-
 ctis oꝝ ut ob̄ruet reliquum regimē. Nā si

*zucharam rosato est
 efficax remediū
 Nota qd zuchm̄ rosē debet
 esse recens quia magis
 ad̄hūit neq; ita stringit
 materias et quia sūm
 abs̄sionis ex rosīs p̄ am̄qu
 h̄m abs̄inditur que
 aduā possidet in reuocā
 et m̄p̄ in de appropri
 cap⁹ in p̄p̄i*

hic pomis modis laudat
lac

quatuor aut quinq. mensib. quor
lac nimis propinquum partib.
est infirmitatis sup. fluuiis
mensib. nimis est sic lauda
bile.

Modus decoquendi lac
Secundum doctrinam mesu
In de appropriatis cap.
de phis.

errauerit in aliquo fortasse foucet sup eum
malicia. Quidā aut eoz q medicinā pphēde
runt: iā narrauerūt sufficientiā dandi lac in
potu. Et dixerūt illud cui? itentio est cū p
posito nostro: qm oz vt ex aialib? eligant il
la q a ptu elongate sūt. iij. mēib? a. v. mē
sibus. Et vadāt ad vas i quo lac mulgeat et
abluat cū aq. Et si fuit lac multū in eo añ
lauet cū aq calida: et fūdat in eo aq calida
et dimittat donec rfoluat aliqd si fuit i eo
in aq. Deinde abluat cū aq calida: inde cū aq
calida et frigida. Deinde ponat vas in quo
mulgeat lac in aq calida: et mulgeat i eo me
dietas faciati: et est qntitas ei? qd in potu
dat in die pmo: si fuit egritudo salua. Et si
nō: tūc pl? i o dabis fm qd putaueris et esti
maueris. Et sūat in potu in scdo die duplū
illi? multū illa multioe. Et si naa fuit iam
restricā in die pma: ponat in eo qd bibitur
in die scdo aliqd zuccari. Et fac in tercio sic
fecisti in die pmo. Q. si naa nō leniat in die
scdo: et ppe cū nō lenificat vsqz ad terciū
tūc in potu da duo sacraia lactis cū duo
bus dauich sal: indi et de amilo pond? me
die. 3. vsqz ad. 3. j. et mediā. Et n cesses dare
oi diei potu pōd? medietatis sacraia. Q.
si puenerit sext? et nō responder naa. acci
pe ex lacte tres faciati: cū eis omisce zucha
rū et salē et oleū aigdalimū et polipodiū. Si
aut respōdeat vltra tres fellas: tūc nō am
sceas p? illud ex lacte aliqd: a minue ex la
cte: et oio oz vt addat naa in die et nocte
sup tres: neqz minuat ex duab? Tunc si iu
uat cū hoc: da ei in potu trib? ebdomadib?
Et iā dixerūt qdam pphēdentes q meli?
lac in potu sumēdū illud est qd est aialis pa
scentis loca i qb? sūt herbe subtriliatiue mū
dificatiue cū stipticitate et exiccatōe: sic ab
sinehiū et allia et sceha: et abrotanū et poli
um: et rubuz. In lacte aut capno rectius ē
vt misceat cum recente multo aliqd aq: et
igneant lapides: et piciant in ipsū multoti
ens donec coqtur: et auferat aquositas ei?
Et hec est melior decoctio q decoctio sup
igné: et attende etiā lenificatōez nae: n sit
diarrīa. tunc em oz vt iponas in eo ypoqsti
dos. Aut tuss plima: qz oz tūc vt ponas in
eo dragagati pond? 3. j. Et si fuit stōachus
debilis ponant in eo cimimū et carui: et lac
qdē coctū cum digerit ipsū pificus: est ei
cibus sufficiens. Et qn nō post ipsū febric
pificus tūc oz vt abscedat. Ad hoho autē ē
necriū cū vehemētia ē febris: et cū ventris
est solō: et ē eis iuuatiū valde. Et meli? ē
si dimittat lac acetosū nocte vna p? accep
tōez butiri toti? in loco tpatō. Deinde moue

atur i mane vehemē: donec aduicē vehemē
omisceat. Deinde sūant trocisci de farina tri
tici q sit simla boni pais adeo pforati: don
sit illud qd noiat beredeti plice: et piciat
sup pond? .x. 3. ex eis pōdus. 3. 3. de hoho
et accipiat in die scdo adde ad hoho decimā
sui: et minue de pane pōd? 3. j. fiat illud af
sidue donec rmaneat solū lac acetosū: deid
couerte rē cū nō idiget ad hoho: et apert sa
tas et decliat egritudo: nō ergo cesses minue
ex ad hoho: et addē in trocib? donec absceda
t. Q. si aliq eoz habeant diarrīa pice ferrū
ignitū in ad hoho multoties: nō est malum.
Et redi h ad illud qd dicit in antidotario.
Cibi aut ipoz sint ea q glutinatōz faciūt: sic
panis de simla et tri: et q sūt de milijs et ri
zi: etiā mūdificat et facit nasa carnē Et kisk
ordei bñ decocta ē glutinātia mūdificātia:
et est oueniēs apud vehemētiā febris: et p
pe cū cancris quoz extrēa sunt abluta: quo
rū ablutio est iterata cū aq et cmē: et ppe
cū olerib? frigidis: et lentes etiā et ea q ac
cipiūt cū cucumerib? et citrol et melonibus
efficiūt sputū facile. Si aut febris est leuis
tūc nō est aliqd sic caules et sparagi et ea q
spue faciūt. Pisces aut sallici cū comedunt
semel a bis pferūt in mūdificando: et cū vl
cus ē malignū tūc aliena illud: et omne falsū
Q. si eos carne cibaueris: tūc sit cū eis q sūt
sic caro athaigi et galline et poicis et alca
nauir et minutaz auitū: et omēs sint nō im
pinguare: et meli? ē vt comedat eas affatas
vt sint vehemētioris exiccatōis et icarnatō
nis: et extremitates etiā sūt bone ppe visco
sitate eaz: et pisces in furno decocti: et qn
desiderat iura tūc pmisce ea cū melle Et qn
qz cōcedit vt ipi igrediant balneū añ cibuz
et post ipsū: cū nō est i epatib? ipoz oppi
latio. Ipsū em ipinguat eos: et pfortat ipol
Aque vō ipoz qz ipsi potāt sūt aq pluuię
Et pificis qdē multoties accidit sputū san
guis fm qd pterijt ei? mēoratio. Et ex tro
ciscis bonis ad illud sunt trocisci q. Re. luti
sigillati. 3. iij. amili. luti. armeni. rosaz rubea
rū oiz. añ. 3. iij. karabe gnoz mirti aboz añ
3. vi. cācroz adustoz semis portulace aboz
añ. xv. corali dragati spodi sedime oiz añ.
3. v. gūmi: fecis succi liquiritie oim añ. 3. vii.
pfiat cū succo portulace et aq rosaz recen
tiū et fiat ex eis trocisci: et bibant cū aq cu
cumeris: a cū aq pluuiāli. Et multoties qdē
accit pifico cas? vne: et cadit in labore et
pforatōz ppe ipz. Et qnz idiget abscessōe ei?
Fen. xi. de dispōib? cordis. Tractat? pmo
ei? de pncipijs et radicib? ad illud de ana
thomia cordis.

ordo sum q debent videri de corde p eius anatomia. f. subfama
gms figura numerus partu locus colligamta qplexio et vltimis

202

Cor qdē creatū est ex carne for-
ti ut sit longinquū a nocumen-
tis: in quo pexte sūt spēs villo-
rū fortiū vehemētis diuinitatis
f. longitudinālū attractiuorū:
et latitudinālū expulsiuorū & trāuersorū
retentiūorū: ut sine ei spēs motuū. Et mēsu-
rata est ei? creatio cū quātitate sufficiēti:
ut nō sint supfluitas et gūitas & magnitu-
do: qm̄ ex ipso est origo arteriarū: et suspen-
sio ligamētōrū. Et dilatatuū est: ut sit in ori-
gine sufficiētia cū eo qdē oriē. Et posita est
hec ps ei? altior duarū ptiū ipsi? ut sit lon-
giqua ab appodiatiōe sup ossa pectoris: ut
nō ledat eā eorū tactus. Et subtiliata ē alte-
ra ei? extremitas: sic illō qdē aggratū ē ad pū-
ctū vnu ut sit illō qdē ledit tactu ossū mior
ptiū ei?. Et fca est dura illa ps ei? supflue
ut sit illō qdē parū est ledi illa obuiatiōe me-
lius factū. Et gdata est figura ad pmeā ut i
geniosa fabricatio inferior & superior sit bona
et nō sit in ea supfluitas. Et positū est i pā-
niculo solido valde: q quāuis sit ex gne pan-
niclorū: tū nō iueniē pānicl? cōpar ei in spissi-
tudine: ut sit ei clipe? et tutamē. Et separatū
est corp? ei? ab illo pāniclo cū quātitate q-
dam nisi apud radicē ei?: et vbi oriūtur ar-
terie: et ē ei ut dilate? in ipso absqz pfocatiō-
ne. Et apud radicē ei? est mēbzū sic fundamē-
tū sile cartilagini pū: ut sit basis fixa:
firma. Et in ipso sūt tres ventres. f. duo vē-
tres magni et vētē qsi medi? quē galienus
noīauit foueā: a meatū nō ventrē. ut sit ei r-
ceptaculū nutriti quo nutriti: spissū: for-
te: sile sbe ipsi? & mīmera spūs gnati i ipso
a sāguie sctili. Et intē ābos sūt vie vī meat?
& ille vie dilatanē in ipso cū dilate? cor: et
coartantē apud lōgitudinē ei?. Et basis qdē
ventris sinistri altior ē basi ventris dextri.
Et basis qdē ventris dextri descēdit multū
Et vene pulsátiles: et sūt arterie: create sūt
nō vna eaz hntes duas tunicas: & durior ea
rū ē itrmseca cū ipa sit obuiās pūssioni et
motui sbe spūs forti cui? itenditē pūatō et
custodia & fortitudo. Et origo arteriarū ē
ex ventre sinistro q est vn? duorū ventriū
pectoris: qm̄ dexter ē ppinqor epati: qre oz
ut sit occupat? i attractiōe nutriti et āmī-
stratiōe ei?. Et qz dexter vētē cordis pphē-
dit grossū: et sinister pphēdit subtile le-
ue rpa sūt ābo latera cū pfirmitatiōe ven-
tris q pphēdit grossū: et ppe qn securat? i
silo cū refudatiōe ā exiccatiōe ppe grossitu-
dinē meatuū & igrossādo vētrē q pphēdit
sctile: imo positū ē vas sctili? stricti? & tē-
patior sāguis ei? ē in medio. Et sūt ei duo

additamenta sup duo orificia itroie? duarum
mēz sāguis et aeris atēti ad cor: sic due au-
res nervosa q sūt rugosa mollificata dū cor
pmanet pstrictū: & cū dilate? tēsa: et adiu-
uatiā ad pstringendū illō qdē pphēdit ad ite-
riora: sūt g° sic due arce als arterie recipiē-
tes a vasib?: deīde mittētes illud ad cor cū
mēsurā. Et sctiliata sūt ut sint magis pphē-
dentiā et meli? obediētiā pstrictōi. Et fca sē-
dura: ut sint lōginqora a passiōe. Et cor qdē
nutrit cū vtutib? suis naēalib? cū dilati-
one qre atēti sāguis ad iteriora ei? sic atē-
biē aer. Et cor qdē positū ē in medio mediū
pectoris qm̄ ē tēpatior locus: et declinat ma-
gis par? ad sinistru: ut longeē ab epate. Et
hēat ep locū āplū. Splen vō ē descendēs ab
eo cū elōgatiōe. Et i descendētiōe ei? ē iuuamē-
tū qdē e° dicā: Et ut cor āplificz locū epati
meli? ē q? ut āplificet ipz spleni: qm̄ ep ē sub-
limi?. Et ex eis q itendū ē i declinatiōe cor-
dis ab epē: ē ut nō aggratē calor tot? i pte
vna: et tpeē lat? sinistru: cū splen ipē sit nō
calid? valde. Et ut ipz mī? pparat venā cō-
cauā venientes ad ipz pppando ei qndā locū.
Et si aliq ātalia sūt magni cordis: et sūt cū
hoc pauida & timida hē lepores et cū: tūc
cā i eo ē: qm̄ calor eorū est pu? Et exiccat ex
eo res plima: qre nō calefacit ea itegre. Et
illa q sūt pui cordis: & cū hoc sūt audacia:
ideo sūt: qm̄ caliditas i ipso est plima: et co-
artat et sit vehemēs. Vex illa q plimū sē au-
dacia sūt ea q sūt magni cordis. Et cor qdē
nō tolerat nocumētū neqz dolorē neqz apa-
Et ppe hoc nō decollat ātal: i cui? corde in-
ueiat ex nocumētis illud qdē iueniē in reliqz
mbris: Et qnz iueniē i qbusdā ātalib? magi
corpis: os magnū et ppe in bob?. Et hoc of-
est declinē ad cartilagiēz. Et illō qdē est pl?
et mai? cū additiōe et duriciē: ē illō qdē inue-
niē i cordē elefatis. Et iā reptū ē cor cui? dā
simi? hns duo capita. Et ex vtute vite cor-
dis ē: qm̄ qn auferē ab ātali inueit pulsare vī
qz ad horā. Iā autē errauit q estiat q sit lacer-
tus qūis sit filius rex cum eo verū motus
eius nō est volūtarius.

Egritudines cordis.

Cor qdē accidit cordi i sua ppetate spēs
egritudinū omis: sic spēs malicie ppois
q qnz sūt māles: & qnz sūt pure. Et māles
qnz sūt in venis ei? Et qnz sūt in eo qdē ē
inter pāniculū eius: & corpus ipsius et pro-
prie humiditas. Multotiens em̄ inueniūtur
in illis locis humiditates: et scitū est q qn mī-
tiplicat coartant cor ad dilatatiōz: et mēfici-
unt. Et quādoqz accit ei āpata & oppilatio
Et qnz accidit ei aliqd de egritudib? sit?

Cor fuit situatū in medio
p lāmā membrū omniū
principaliū sūt fca pma
in eodem loco collocatū
Cor declinat par? ad sinistru
sinistru ut fca libro
ad Alma: cap° de anatō-
mia siue figura cordis
dicit vīus hōmalem ptem
Xpus simplici par? m
declinat et pphēdit
in sinistra par? sctili
magis pulsatiō q in dextera
ppe orūm arterie in sinistra
determinatū.

Cor nō tolerat nocumētū
dolorē neqz apm.
Iam est quinto pphēdit
cap° 2°
Cor ppe āpata et in
se et in sua capsa
nō q āpata remat ad
qplemētū.

sic illud qd accidit ei coartatōe i hūiditate
 cōpressiua p̄hibente ip̄m a dilatatiōe q̄ mē
 ficit. Et solo singularis q̄ accidit aut in ip̄o
 aut in p̄niculo ei. Cūq̄ p̄firmat in corde
 malicia p̄lonis nō recipit curā. Et cū nō ē
 p̄firmata: nō est facile susceptibil' cure. Et
 ap̄a q̄dem calidū: est mēficiēs statī. Et frigi
 dū est ex eis q̄ sūt difficilia. Et raro eueni
 unt duricies et mollicies in corde. S̄ plimū
 eius est in p̄niculo cordis. Q̄ si p̄tingat ut
 in ip̄o eueniat: tūc ip̄m nō mēficit in momē
 to mēfectōis ap̄atis calidi. Veruntē cū hoc
 est mēficiēs. Et q̄n̄z p̄longat durq̄ qd accidit
 in p̄niculo ex humore grosso: et nō durq̄ ex
 humore aquoso distillādo ad spaciū. **hic di-**
 spositiō in ap̄ate qd fuit i p̄niculo cordis si
 mi: qd narrauit galienus. **V**ixerat ille simi
 lesus: sed postq̄ anathomizat est p̄ mortē
 suā: cognitū est qd passus est in vita sua: fu
 erant em̄ ei extenuatio et debilitas. **C**unq̄
 cor ip̄m nō toleret ut ap̄ame: quō ergo to
 lerabit ut colectio et saniositas in ip̄o fiant
 Et cū illic accidūt vlcera tolerabilia botho
 ralia: tūc ip̄a mēficiunt p̄ fluxū sanguis ni
 gri ex narib' scdm qd dicit. Et q̄n̄z accidit
 in venis cordis op̄ilatio nocēs op̄atōibus
 cordis. **C**or autē longinquus est ab hoc ut to
 leret solonem singularis q̄ ap̄a. Et q̄n̄z acci
 dit corpi ip̄i ut penetret vsq̄ ad ventres
 mēficit statim: & si nō est penetrās: tūc for
 tasse postponit ei mēfectio vsq̄ ad diē fm̄
 Et q̄n̄z accidūt cordi egritudines p̄p̄ cōitate
 p̄niculi sui: & cōitate cerebri et lacerti: et
 pulmonis et ep̄atis: & itestimoz: et reliquo
 rū viscerū et p̄p̄ie stōachi. Et q̄n̄z est p̄pter
 cōitatez mēbroz alioz et corpis cōiter: sic ē
 in febrib' ita ut verificet p̄p̄ proximōs su
 os et crises suas et p̄p̄ cōitate alioz mēbro
 rum. Quādoq̄ sūt p̄pter ea q̄ abscondūt ex
 eis: sic cōitate ep̄atis q̄n̄ debilitat in trāsmic
 tendo nutrimentū ad ip̄m. Et cerebri q̄n̄ de
 bilitat: et debilitat lacert' faciēs anhelituz
 ab anhelitu. Et q̄n̄z sūt p̄pter ea q̄ ex eis ad
 ip̄m veniūt. Ex cerebro qdē sic q̄n̄ i ip̄o m̄
 tiplicat humor melācolic' & penetrat i s̄
 stantia cēbri: q̄re penetrat in via arteriarū
 vsq̄ ad cor: excitās tremorē cordis et cāuz
 virtutis: & tristitiā cū excitatiōe malicie co
 gitatiōis et angustie. Et sic illud qd ex eo p
 uenit ad ip̄m ex huōre hūido per hanc viā
 & facit accidē obliuionē et pigritiā & casū
 festinationis. S̄ ex ep̄ate sic illud qd ad ip̄m
 mādāt ex sanguīe malo calido & frigido et
 grosso. Et q̄n̄z sūt p̄p̄ cōitate in nocumēto
 fm̄ semitā vicinatis: sic nocumētū qd est
 p̄p̄ ap̄a calidū: a frigidū exis in p̄niculo

cōtinente ip̄m p̄p̄ie: & reliquoz viscerū p̄p̄i
 ter. Et nocumētū ei? qd est p̄p̄ nocumētū
 oris stōachi: & stōachi ab huōre viscoso: a
 mordicatiūo: aut vermib' & ascaridibus: a
 vomitu mordicatiūo: q̄re euenit ex eo tre
 mor cordis. Et q̄n̄z sūt p̄p̄ cōitatez in dolo
 re: q̄n̄ vehemens sit: & p̄ueit ad ip̄m: et m̄
 toties mēficit. Et q̄n̄z sūt p̄p̄ mutatiōez mē
 sic ex squimātia a pleuresi: a p̄pleumoia: q̄r
 declinat matia ad cor & p̄focat et mēficit:
 g° mutatiōes q̄ cadūt in cor et p̄nicul' ei?
 nō oz ut p̄sequitur p̄nicul'. Et si est ap̄a: dum
 nō est calidū: ip̄m em̄ est p̄nicul' sū. Et q̄n̄z
 accidit in ip̄o ore stōachi tremor: & nocte
 cordi: **C**apitlm signoz dispōnuz cordis.
Odi ex q̄b' significānt dispōes cordis
 sunt octo: pulsus: et anhelit': et ca
 tura pectoris: & ea q̄ nascūtur sup
 pectus: & tact' corpis: et qd accidit i ip̄o
 et mores: et virt' corpis: & debilitas eius:
 et meditatiōes. Pulsus qdē qm̄ velocitas
 ei? et magitudo & frequētia ip̄i? signāt cali
 ditatē ei? & eoz p̄traria significāt frigiditatē
 ei? et ei? lenitas significāt hūiditatē ip̄i? &
 ei? duricies significāt siccitatē ip̄i? et ei? for
 titudo et eq̄litas et ordinatio significāt sanita
 tē ei? et eoz p̄traria significāt p̄trariū saita
 tis ip̄i? Et anhelit' qdē magn' et velox et
 frequēs & calid' significāt calitatē ei? Et cō
 traria eoz significāt frigiditatē ipsius. Et pe
 ctus amplū latū si nō est p̄p̄ multitudīez
 cēbri: quā significāt capitis magitudo: faciēs
 multitudīez cēbri: facientē magnitudīem
 nuclie: facientē magnitudīem spondiliū: faci
 entem magitudīem costaz ortaz ex eis: imo
 ē illic puitas capitis: a ei? mediatio: et for
 titudo pulsus: significāt caliditatē ip̄i? Et
 p̄trariū illi? si nō facit ip̄m puitas capitis:
 significāt frigiditatē eius. Et pili plimi orti
 sup pect' & p̄pe illi q̄ sūt crispī significāt
 caliditatē ip̄i? et nuditas pectoris et pau
 citas piloz significāt frigiditatē ip̄i? p̄p̄ p̄
 uatōez agentis fumū. Aut siccitatē p̄p̄ p̄
 uatōez mēi fumi: & si nō p̄tradicat hūiditas
 p̄lonis corpis valde et cōsuetudo aeris et
 regiōis et etatis. Et caliditas corpis toti? si
 gnificāt caliditatē ei? si nō resistit splen et
 ep̄ar: et frīa cū frītate sua. Et frigiditas cor
 pis significāt frītatē ei? si nō resistit ep̄ aliq°
 mō. Et lenitas ei? significāt hūiditatē ei? si
 nō resistit ep̄ aliq° mō resistēdi. Et duricies
 ei? significāt siccitatē ip̄i? si nō resistit ep̄ar
 Et febres putride cū sanitate ep̄is significāt
 caliditatez ei? et hūiditatez. Ex via at mox
 qm̄ ira nāl q̄ n̄ ē a p̄suetudinē et audacia et fu
 riositas et leuitas motuū significāt caliditatē

A p̄p̄ie mēficiēs in p̄niculo
 cordis sicut durū sicut molle
 o vō p̄p̄ie - 5° de h̄m cap 2
 p̄p̄ie mēficiēs

hic p̄p̄ie mēficiēs
 que infunt cordi p̄
 p̄p̄ie mēficiēs

Modi
 significandi
 dispositiōem
 cordis:

11
103
etus. Et eorum peraria si non est adquisita ex
meditationibus? & consuetudinibus: sicut frigidita-
tes ipsi? Corpis aut fortitudo sicut ipsi? for-
titudinem. Et est debilitas si non fuit nocum-
tum in cerebro & nervis: sicut debilitates ipsi?
Et debilitas est sicut malicia operum in ipso.
Et fortitudo est sicut operum ipsi? nam equalita-
tem: & est quod essentia caloris innati & sanguis
& spiritus vitalis plima est in ipso non inflamata: fu-
mosa: ymo splendida: pura. Sed accidentaliter ex ca-
litate: sicut vehementia inflammationis: & rixa-
tione: & quibus producit ad nocumtum in anhelitu.
Meditationes vero quod declinant ad gaudium: sicut
fiducia & bonitas spei: sicut fortitudinem ip-
si? & equalitatem ipsi? quod sentiunt in calitate &
humiditate ipsi?. Et declives ad inquisitionem
solitudinis & dissolutionis: sicut calitatem eius.
Et declives ad tristitiam & tristitiam: sicut fri-
giditatem & siccitatem ipsi?. Et dispositiones quod se-
tuntur in ipso corde: sicut inflatio accens in ipso
& sicut tremor quod sentiunt ex ipso: alie sicut per seip-
sas operum est sicut inflatio: et quod non sicut non per co-
pare suum sicut tremor cordis. Tremor namque cor-
dis sequitur omnes species debilitatis cordis & ma-
litiis operum ipsi?: & non sicut rem puram in ipso.
Et quibus plima tremoris cordis est propter fortitu-
dinem sensus cordis: quare accit tremor cordis
ex quolibet meditatione aut vapore aut silibus
illius ex eis quod perveniunt ad ipsum. Et quibus sunt egrit-
tudines cordis cum coitate aliorum: & propter capi-
tis & oris stomachi. Et non evacuante egritudi-
nes cerebri melle & epileptice cum coitate cor-
dis. Et quibus permittuntur ad cor materie expul-
se ex eis quod sunt sicut plenis & pyptioia: & sunt
cause tristiciis magni & mortis subite. Et quibus
accit humoribus diminutio a quantitate necessa-
ria: primum nocumtum illi? est in corde: quare alie-
rat operum ei?. Et quibus pervenit calor purus: aut
frigus purus ad cor: moritur ille est. Et quibus
vidi congelatum locum: & iam moriebatur cum sudore
& sine sudore. ¶ Signum operum cordis naturalium.
Quomplexione quod calidam naturam significat
apertitudo pectoris in creatore sua: nisi
resistat cerebrum. Et magnitudo pulsus
naturalis: & declinatio ipsi? ad frequentiam & veloci-
tatem. Et magnitudo anhelitus naturalis: & declina-
tio ipsi? ad frequentiam & velocitatem. Et exuberantia
pilorum super pectus: & propter super sinistram pa-
rump: si non repugnat humiditas membri alterius
cum contrarietate vehementi valde: a regio & aer.
Et vehementia ire & furiositate & bonitate
credulitatis: & spaciositate spei significat
magnitudo pectoris cum non est propter cerebrum secundum quod
dicitur. Complures vero frigida naturam significant
strictio pectoris non propter coitatem potestas: &
puertas pulsus naturalis: & declinatio est ad rarita-

tem: a tarditate non sit illic causa faciens velocitatem
& strictio anhelitus naturalis: & declinatio est ad
tarditatem & raritatem: & debilitas & pigri-
tia: & patientia non adquisita ex consuetudine &
exercitio: & mores siles moribus mulieris:
& erubescencia cum timore: & hesitatio: & obli-
vicio: & passio a minus rebus: & frigus corporis.
Humida vero operum significat lenitas pulsus? &
velocitas patientia a facientibus? ira: & lenifi-
catis? supervenientibus? & velocitas remouen-
di ab eis: & humiditas cutis si non resistat epar
Sed operum siccitatem significat duricies pulsus: &
tarditas agendi: & tarditas patientia: & tar-
ditas descendendi: & lupinositas morum: & siccitas
corporis: si non resistat epar. Calida autem &
siccitatem operum significat pulsus magnus? cum mensu-
ra. Et illud idem: quoniam magnitudo est propter necessi-
tatem: & diminutio ipsi? propter siccitatem instrum-
ti: & velocitas propter ad strictio: & frequens.
& anhelitus magnus? velocis: & propter cum ipse exte-
rior aer frequens: & perfidia morum: & inuerecun-
dia est lenitas in moribus: & blandicies: & ve-
locitas ire propter calitatem: & tarditas pacifi-
candi propter siccitatem: & multitudo pilorum pecto-
ris & spissitudo ipsorum propter siccitatem matris
ipsorum: & crispitudo ipsorum: & calitas tactus
& siccitas ipsi?. In calida autem & humida sunt pili
pauciores: & est pectus latius magis: & pulsus?
est magnus? verum est leuior. & velocitas et
frequentia est sunt infra illas quod sunt in opere sicca
cum equat in calitate. & est ira in eo velocis et
non vehemens. et tactus corporis est calidus? et hu-
midus: si non repugnet epar. In frigiditate
vehementi et in humiditate si fuit infra vehemē-
tiam: et multiplicat egritudines putride. Frigi-
dam autem et humidam significat pulsus? cum non est ma-
gnus? ymo est declivis ad putredinem: et est lenis non
velox neque frequens: ymo declivis ad contraria
eorum secundum illud ad quod in ultimo pervenit operum. Et
est huiusmodi ea piger timidus? tardus? mordace festi-
natio: nudus? a pilis non recinens malum: neque
irascibilis. Et est corpus? frigidus et humidus: si non
resistat ei epar: cum calefactione plima: et exic-
catione quavis non sit plima. Frigida vero et sic-
cam huiusmodi pulsus? non est cum illa tarditate tota.
Et huiusmodi ea est tarde ire: fixe retinens malum
lenis: frigidus huiusmodi corpus? et siccus: si non resistit
epar cum calefactione plima: et humiditate qua-
vis pura. ¶ Signum egritudinis cordis.

O illis sunt significationes operum non na-
turalium. Et quibus sicut malicia operum cor-
dis debilitas et resolutio virtutis et li-
quifactio non pervenit ad causam primitivam aut an-
tecedentem: aut coitatem membrum. quod si tremor
cordis adiuvat in hiis significationibus? tunc iam
operum significatio. Et quibus producit ad sincopim

tūc iā confirmata est res. Et qñ i corde fortis
fit malicia opilonis frigide a calē aut sicce si
ne mā: incipit corp? pcedē in via pñis et
liqfactōis. Est g^o illa q est cala ex illa: ethi
ca absoluta. Et frigida spēs ethice cōpata
ad senes et decrepitos. Et sicca spēs pñis
Et ethica qdē diuificat i toto illo a pñi fa
cta a pulmōe: pulmo ei i hac nō est lesus i
seipso: et hñs eā nō hz tussim. Et diuificat
ab ethica cū calitate ppē pñatōz calitatis.
Signū at malicie oplois cordis calē: ē aug
mentū puls? in velocitate et frēqntia non
nālī: et egressio ābelic? ad magtudinē et ve
locitatez et frēqntiā nō nālē: et vehemēcia
fictis q sedat cūz aere frigido: et suauitas in
frigore: et cōitas extenuatōis et liqfactōis
absz cā alia. et tristitia et oturbatō pñixte
inflatōis. Signa aut malicie oplois frigide
sūt declinatō puls? ad pñtatē et tarditatez
et raritatē nō nālē: n cadat vñ et sit neces
saria frēqntia vt succurrat cū eo qd appo
pñat necessitati cū alijs ab eis duab? et
est cū debilitate anbelic? et resoloe vtutis
et tranquillitate ad illd qd calefacit ex spēs
b? eozū q tēgit: et olfacit et gustat: et timi
ditas et nō audacia et supfluitas in pietate
et misericordia. Sig^o at malicie oplois hñs
de cordis: sunt iclmatō pulsus ad lenitatē
nō nālē: et velocitas patiēdi ab impment
b? i aia: cū velocitate eoz remōtōis: et mē
titudo euēt? febriū pñridaz. Signa malī
cie oplois sicce: sūt declinatō pulsus ad sic
citatē nō nālē: et difficultas passionū cum
fixione earū siue sint fortes siue debiles: et
liqfactio corpis. De significatōib? aut apā
tū: sūt significatōes apatū calidoz. Ipa em
in pñ^o sui faciūt appere i pulsu diuificatem
mirabilē nō sñetā: et magficāt inflatōem
in corpe et pprie i pñb? mēbroz ābelicus.
et ābelās qmuis aterabat maximū aere: et
frigidissimū: tñ est qī pñat? ābelicu: deīde
scqē ipm sincopis successiua. Et nō oz vt ex
pectet in cogtōne dispōis apatum cordis
caloz: illd qd est ex duricie istrūcti pulsus
fm qd currit sñetudo o expectatōe i alijs
q sūt filia eis. Apā em nō ita adueit cordi
vt p ipm iduret puls? ymo interficit āte il
lud. Singlis aut resolutō scit ex cāis pñiti
uis Et dixerit qdā: qd qñ accit i corde vñ
et erit ex naē sinistra sāguis: morit patiēs:
et signū e? ē dolor i loco māmillari sinist^o

De cāis impmentib? i corde.

Ausarū i corde impmentū. Alie sūt
q sūt ei ppe: et alie sūt q sūt cōes ei
et alijs: sic cāe efficiētes oplois: et
cāe efficiētes apatū: et efficiētes soloz singu

laris: et reliq files illi q sunt ex eis q nume
rant? tibi in libris vñb? Vñ cordi appo
pñant cāe ātecedētes ppē ābelicū: et cāe ā
tecedētes ppter passioēs aiales. Ppter ā
belicū qdē: qñ qñ ostrigē: ā calefit valde:
ā ifrigidat valde: seqt ex eo vt icipiat cor
nocumentū. In passioib? aut aialib? oz vt
redeat ad ea q dixi? in vñb?: et iam oñdī?
ipñione earū i corde mediāte spū. Et cuius
q earū q supfluit in ipñioe pñocatōis spā
innatī ad iterioza: ā spñois e? ad exteriora
Et qñz oleqē vt faciāt pñeire sincopī: ymo
oleqē vt iterficiāt. Et ira q ē ex sūma eaz
ē mior omib? illi h^o. Ira ei raro interficit
Vigilie vñ et exercitiū et filia illi debilitant
cor cū resolutōe. De canonib? vñbus i
curatōe cordis.

Dos qdēz feci? de medicis cordialib?
tractatū singlez: q^o cū hō diunxerit
iter sciam suā i medicia: et cognitōez
suā i pñcipijs q sūt magis cōia q medicina
iunabit? hic vñ inuim? ad illd qd oz dici i
libris medicinalib? puris: ppter ea q cor est
mēbrū pñcipale pñt oī pñcipali et sublimi
eo oz vt sit velox studiū i curatōe e? cū me
dicis: ita vt adiueat absqz erroē vñe: siue
vñe euacuare ex eo huōrez: siue pmutare
ei oploez. In euacuātōe at q pcedit cursu
fioie: ita studiose festinamus: ne oporteat
nos pñiscē eā cū alio regie in undificatio
ymo plz qd i ipo obseruam? ē ne supfluat
et cadat vtus: et vt viuificet? vtutes si de
bilitat parūp cū reb? viuificatib? vtutem
qñ debilitat ppē oploz frigidā a calām. et
h^o res nō appropat egressioi sāguinis tñ:
ymo oib? euacuātōib? qmuis sit extractō
sāguis vehemētioris nēcitatis ad h^o subsidi
um. Causa at cū q excusamur a studio spēs
rū regis alteri? est: qz egressio sāguis nō ē
medicam pñuēis ad cor: et qd plm repleti
onū cordis n sūt n ex sāguine et vapore: a
nocumto quoz duoz sil liberat fioia. Et re
pletō qdē sāguinea remouet fioia basilice
dextre: s? repletō vaporosa fioia basilice si
nistre. In reliqs at euacuātōib? q sūt cūz
medicis: oz vt misceat medicie cū regimie
pñcō et rgie alio. et illd ē qm plures medi
cie euacuātie sūt pñarie corpis: qz oz vt m
eis associet medicie cordiales. Et ipe medi
cie q efficiūt i corde fortitudinem cū pñeta
te q ē i eis: ita vt sint cū medicie āmstra
tō i euātōe huōris cordial sociare medicie
nriacales bedezariati pñmentes cordi. Et
plures quidem harum medicinarum cons
terunt: ymo plures earuz oferunt ei ex alia
pte: et illd ē: qñ ipse et faciunt penetrare

*Nota q Aui^a dicit q plures medicam
euacuatur sum pñarie cordi. quia
oio omnes medicine quia nō
medicine benedicti in uiola
manna est reus agarius roma
vindi et diacatonem et ist
nō pñariam cordi alie nō
a pñariam euacuatur sum*

medicinas euacuatas ad cor remouendo eas
 ab alijs locis. Permutatō autē oplois: aut ē
 qz ouertit regimē ad pmutatōz frigidū: aut
 pmutatōz calū: a pmutatōem hūidū: aut p
 mutatōz siccū. Cū g^o volū? pmutare com
 plexionē frigidā: audaces sum? ad illd^o cuz
 medicis calis omixtis cū medicis cordiali-
 bus calis. cū custodia nra ne accidat ex eis
 mot? laboriosus hūidus cordis: ita vt extē
 dat corp? cordis cū eo qd gradatū fēit illd^o
 aut extēdat mā aposteōsa & reliq. Cū autē
 volū? vt pmutē? oploz calidā: nō sumus
 ausi ēē otenti infrigidatis. Nā sba ppe quā
 cor creatū est: & ē spūs effusus in ipō: est
 sba cala. s. caliditate inata nō caliditatib?
 nocius corpi. & accit ei ex malicia oplois
 cordis qū est calida: vt mīorez & resolu-
 tur: & vt ouertat i fumū & oturbeē. Cum
 g^o supueit corpi cordis qd extiguat ipam
 & nō ē pmixtū cū medicis calis: quaz ppe
 tas ē vt ofortent calorē inatū: nō totū illd^o
 ppter caliditatē eaz: ymo cū ppetate ipaz
 associata caliditati eaz: possibile ē vt noce
 at radiā. s. spūi. quāuis ramo oferat: & est
 corp? cordis. ppterea qz iuuat ad tēperatō
 caliditatē cordis: cū sentit cū eo calitas
 spūs. Quā ppter nō iuei? sapiētes atiquos
 euacuasse curatōz malicie oplois calide q ē
 in corde: & e? qd accedit ei a pmixtōe me-
 dicinarū frigidarū cū cordialib? calidis: ofi-
 dētes q nā si fuit fortis discernēz mē ifri-
 gidatū & calefactiū. & afferrz ifrigida-
 tiū cordi: & afferrz calid cordiale spūi &
 tēperabit illd^o: & qnz istd^o Et si inueniūt me-
 dicamē egle faciēs ofortatōz spūs cū pprie-
 tate sua: a pximū eqlitati sic buglossam vi-
 gorantē & adiuuāt se cū ea. S; si nā fuit de-
 bil: nō ofert regimē. Et qnz cogit eos amini-
 strare medicinas calas cordiales: illd^o qd ipi
 sciūt de gūitate sbe plm medicinarū frigida-
 rū cordialū: & paucitate penetratōis eaz
 & declatōe iparū cū nā ad fixationē: & nā ad
 penetratōz: qre cogit eos illd^o ad h^o vt per-
 misceāt medicinas cordiales calas: qbus pe-
 netrēt: vt nā adiuuēt ad deferendū illas cor-
 di: sic pmiscēt crocū reliqs pmixtis trociscis
 coz cāphore: reliq ei pmixta discurrūt cuz
 eo ad cor. deide vtuti nāli inest vt pcedat
 a corde: aut iflamet ipm cū spū cordis: &
 adiuuet cū ifrigidatis ad epandā oploem.
 h^o nāqz meli? ē eis q vt vtantē ifrigidatis
 puris: q figūt in pn^o meat? & nolūt pene-
 trare. Et illi qdēz q abstulerūt crocū ex tro-
 ciscis cāphore & blasphemauerūt pmos: fe-
 cerūt trociscos cāphore pauci iuuamti quā-
 uis ipi ignorēt. Ampli? oplo cala curatur

dādo i potu rob d fructib? & ppe aquaz
 pomoz d semī & citonioz: ē ei bonū medi-
 camē cum eis q sibi filia sūt d ill q dicturi
 sum? & cū epichiatib? & emplis q sūt ex
 extinctis pmixtis cū ofortantib? cor. Et si
 cā fuit mā: euacuet. Cura at malicie oplois
 frigide ē cū ofectōib? magnis qd dicē? &
 cū vmo odorifero: & cū exercitijs tēpatis:
 & cū emplis & limiētis calidis aromaticis
 cordialib? & cibis calis cū qntitate q dige-
 rat: & si cā fuit mā: euacuet. In cura at ma-
 licie oplois sicce necessari? est cib? plimus
 huēctatiu? & introit? balnei p? ipm: & a-
 mīstratō tme cū custodia ipi? & paucitas
 met? & trāqllitas: & sumere i potu aquaz
 frigidā. Et si fuit illic frigus: alienet ab aq
 frigida q est vehemētis frigoris. & cibetur
 cibis & potib? & multiplicet sōnus p? ci-
 bū calid. Et si cā fuit mā: euacuet. Et tu qz
 dez scies dist mētōez illi? vbi loqmur d cu-
 ra ethice & arefactōis. Cura at malicie cō-
 plexiois hūide est sctiliatō ciboz: & amini-
 stratō medicinarū exiccatiarū: & exercitia
 tempata cū freqntia & multitudīe. Et si
 cā fuit mā: euacuet. Frigide vō & hūide
 oplois cura est mltitudo exercitijs: & balnei
 āte cibū pcpue termarū: & submersio plia
 in aq cala: & amīstratō solutiūoz diureti-
 corū: & vsus vmi fortis resolutōis odorif-
 eri: & amīstratō ciboz laudabil chimī cū
 qntitate nō plurima. Qz si illic fuit calitas:
 vitet balneū & vtantē coīcu. Et si fuit cum
 mā hūida: aut calida & hūida: euacuetur.

De medicis cordialibus.

Pedicie qdē cordiales cuz totalitate
 sua: oz vt colliganē ex areis medicina-
 rū singulariū: & ex area mēbrozū an-
 helit? sed fm necitate in hac hora nos di-
 cem? de eis illas q sūt sic capita: & radices
 Dicā? g^o ille qdē q ex eis sūt pxie eqlitati
 sūt iacmēt? & albelēgesif & alferugi: et au-
 rum & argentū & buglossa. Calide vō sūt
 doronigi & zedoaria: & musc? & ambra:
 & zurūbet & seta ppe & crocus: & ambo
 been sūt velocis iuuamti: & gariofilī sunt
 valde mirabiles: & xiloaloes crudū: & mel-
 lissa & semē e? & ascehesabran & semē ei?
 & cardamomū: & cubebe & alfelēgemī sb:
 & acetosa & semē e? & folia cit rī & foliū i-
 dum: & enula est mirabil. Frigide vō sunt
 margarite: & karabe: & cāphora: & coralli
 & sādali: & rosa: & spodiū: & lucū sigilla-
 tū: & poma: & coriandorū siccū & hūidu m.
Tractatus secundus de particularib us
 dispōnib? cordis. **C**apitulum primū de
 tremore cordis: & causis eius.

Si mē fuit rā mūmēt

Aurum indur ad calidum
 Argentū ad frigidum
 alferugi .i. smaragdus lapis
 liberans a veneno sine
 nocumento si de his faciat

magis pfecti & valde
 mirabili

maria datur

antusa ofat

emula mēabilis

in pom-
 anono di-
 entes in
 rarione
 ordi qu
 y altera
 nam -

ordi qu
 a no
 uiola
 ius
 L ip
 e m
 100

o/a q. si in memoy cordis
 consideremus perceptionem
 morum huius modo est
 accidens spiritus sensitivus
 si vero consideremus maliciam
 motus huius modo est
 accidens spiritus motus alius

Remor cordis ē motus tremulus ac
 cidentis cordi Et cā ē oē qd ledit
 cor ex eis q sūt in ipso: aut ī pāni-
 culo ē: aut pēnuant ei ex mēbris
 vicis cōicantib? ei. Et qñz fit a mā huōrosa
 Et qñz fit a malicia oplois pure. Et qñz fit
 ab apate. Et qñz fit a resoluē singlis. Et fit
 a cā extēna. Et qñz fit a morfu venenosoru
 aīaliū. Et qñz fit a serpētib? q sūt in vētre
 Et qñz fit a sēsu vehemēti. Et mā huōrosa
 qñz ē sāguinea Et qñz ē huōditas: et qñz est
 malācolica: et qñz ē colica: Et qñz ē vētosa
 et ē leuior et facilior earū. Et ille q ē a mali-
 cia oplois pure: iō ē qz oīs oplois dñans fēit
 debilitatē: & oīs debilitas efficit in corde
 dū pseuerat ī ipso residuū vtutis agitatioez
 quādoā: qī ipz expellat a seipso aliqd nocuū.
 tū. Et treōr qdē cordis qñ supfluit pmuta-
 tur ad sincopē: & qñ magis supfluit pmuta-
 tur ad mortē. Et vnaqz oplois simplicius
 fēit illd. A pā vō calm dū in pñ pseuerat:
 fēit appere treōrē cordis: deīde sincopim:
 postea mortē. Et frigō ē pñquū dispōni
 ē? S; qñz iterponit spaciū aliqñtūlū & silr
 resoluē singlis: & silr oppilatō exñs ī cūbus
 sāguis: & sps ī corde: & q sequūt ipz & in
 veis sēlibilib? pñū plimōis. Fcūs vō a cā ex-
 tēna ē: sic fcūs a dolorib? pñictis: & pmuta-
 tioib? materiez apatū vicioz pñictōz: vt
 pñictōie pñicti: & a potu venenosoz: & fcūs a
 morib? serpentū. & fcūs a serpētib? q ac-
 cidūt ī vētre: & pñe qñ ascēdūt ad supioā
 mirach in cibo & fece. Fcūs āt a sēlibilitate
 sēsus cordis ē: qñ hñti illd accit treōr cor-
 dis ex qlibet vētositate gñata ī spaciō qd ē
 inē ipz: & mē pñictib? ē: ā in corpe pñicti
 ē: ā ī vena ei? & ex qlibet qñtate frigida
 aut calida aduētiēti ei. ita q succedit po-
 tui aq pñ qd pñcat illd ad debilitatē ī op a-
 tioib? suis. Fcūs āt cū cōitate: ā ē cū cōita-
 te corpis totū? sic accit febrib? & pñe fe-
 brib? pestilentialib?. Aut cū cōitate pñi-
 cli sui: ita vt accidat ī ipso apā molle ā dūz
 sic accit symio & gallo pñictis. Aut cū cōi-
 tate stoāchi qñ ī ipso ē huōr viscos? vitre?
 ā moridicatu? colic? aut corūpiē in eo ci-
 b?. Aut cū cōitate oīm mēbroz q dolēt ve-
 hemēter Et qñz multiplicat cū cōitate stoma-
 chi pñe huōrez q ē ī eo: ā bothoz ī ore ei?: ā
 attritōz succedēte labori: ita vt n forsitā
 discernat inē ipm & inē cordialez. Et qñqz
 accit pñe treōrē in ore stoāchi: & cōtinuat
 illud: & ē similioz res treōri cordiali. Et qñ
 qz fit cū cōitate pulmōis: qñ multiplicat in
 eo oppilatō ī pte illa q obuiat cordi: & non
 pñetrat ābelit? fm modos suos: & illd m-

dicat pñictōz ābelit? nō securā. Et qñqz
 fit cā crisis & motuū accidētiū huōrib? ad
 crīsim: & ego exponā illd in loco suo. Et si
 qñ pñict d treōre cordis pñ egēdies: & hz
 nausēā: & euomit plimā colerā: & n remo-
 uet nausēā: ē maluz & indicat spasmum in
 stoācho.

Signa.

Remorē cordis oēm sūt puls? diuer-
 sus trāsēs terminū ī diūsitate sēsu p-
 cepta ī magnitudie & puitate & velo-
 citate & tarditate & raritate & frequētia:
 & multoties assilāt pulsui habentiū asma.
 Et sūt illū q ē huōr? vehemētia lenitatis
 puls? & sēlibilitas hñtis eū qñ cor eius sit
 poitū ī huōditate. Et sūt illū q sāguine?
 ē: sūt calitatis & īflatiois: & velocitas pul-
 sus & magnitudo ei? ī alia hora q tremoris
 cordis: & iuuat coitu: & ī frigido ē ecōtra-
 rio. Sīgificāt illū q colic? ē & est raro: egri-
 tudies colice seqntes ipz: & duricies qdaz
 ī pulsu: & vehemētia īflatiois. Et sīgificat il-
 lum q mlicus ē tristitia & sollicitudo & du-
 ricies ī pulsu. Et vētosū qdēz pñz signant
 velocitas resoluē ei? & leuitas laboris ei?
 & paucitas diūsitatis in pulsu ei?. Et sūt
 aposteōsū in sba ipi? aut pñicti ei?: sūt
 duoz apatū pñictōrū. Et illū q fit ex resolu-
 tioē pñictitatis: cā sua. Et factū a venenis
 & morib?: cāe sue sunt cū pñatōe reliqrū
 cāz. & silr fcūs a vermib?. Et fcūs a oplois
 singulari calida & īflatioē vehemēti absqz
 sēlibilitate huōditatis in q natet cor: velo-
 citas pulsus & frequētia ei?: quāuis sit non
 ī hora pñictōis ei?. & qd est pñ cās spasma-
 ticas sine mā & ī ethica & silib?. Et silr fa-
 ctū a frigōe puro sūt cāe sue: ex euacua-
 tioib? extinguitib? calozē inatū. & egēdies
 īfrigidatie: & aeres & alia: & pulsus tar-
 d? rar? nō ī hora treōris cordis. Factuz āt
 ab oppilatōe sūt diūsitatis pulsus ī puitate
 & magnitudie & debilitate: & fortitudie cū
 pñatōe signoz repletōis. Fact? āt a sēlibi-
 tate sēsu cordis: & a qlibet vētositate gñata
 & nocumto aduētiēti ei: cognoscit ex
 fortitudie puls?: & sūtate ābelit?: & inco-
 luitate iliquoz mēbrozū. Et fortitudo pul-
 sus & magnitudo ipsius sūt sīgificatōes pñe
 sīgificātes ipm. & certificāt ipm si fuit cor-
 pus cū frequētia h? treōris cordis incolūe
 & virt? pñeruata: & pñuetudo in operatō-
 nibus sana Et illi quibus plurimuz accidūt
 iste sunt super quoruz facies appent vēsti-
 gia passionum aīaliū quāuis parum: sicut
 ire aut gaudiū: aut tristitie: aut aliarum.
 Factus autem cōmūitate corporis totius
 ī febrib? manifest? est & silr ceticus. Et

factū cā stoāchi significat significatōes disposi-
tōnū stoāchi & appetit? & qd expellit ab
ipō: & ymaginacōes & nausea & pūctio. &
q alleniat i tpe vacuitatis n sit a cā colica
eritula ad os stoāchi in tpe vacuitatis: & q
sit vehemēs i hora q icipit cib? digerit. Et
ille q sit cū cōitate pulmoīs ē: qm hīs euz
ē ppar? al matī: reptis i ipō signis significan-
tib? hūiditate pulmoīs & oppilatōz viaruz
in eo qd dicit? i suo ca°. Et ex eis q significāt
ipm sūt salua currēs: & dolor sic q sit a cō
strictōe vnguiū: & pūctura euēiens subi-
to in ore stoāchi. Curatōes vniuer-
sales tremoris cordis.

IN mālī oī ferē auxiliū cū euacuatis
in sāguieo qdē cū flōia & extractōe
sāguis pleia: & epamēto cibi in qnti-
tate & qntitate. Et si ē illi poxism? aut tēp?
in q° amoueāt plm: sic verbigrā ver: tunc
ncēm ē vt pcedāt ate poxismū flōia & sub-
tiliatō cibi: & acceptō e? qd pfortat cor. An
scō aut ppter hūorē flaticū: o? vt fiat eua-
cuatō cū medicis quarū impissio psequē cor.
Et illaz puentioēs sūt yere magne euacu-
antes hūiditates viscosas. Facti āt ppe sū
anguiez mlicū loci lōgmq: cuā ē flōia: & tpan-
cia epatis ita vt nō gnet mliam cum eo qd
dī i ca° suo. Si āt est nud? hūorē melācoli-
cus: tūc cura i ipō est eūatio cū eis q sūt sic
yera rufi: & logodion & oīa q eūant hūorē
mlicū ex locis lōgmq: deīde remanet post
illō eqūo pplōis. Frigidōe qdēz cū calefaciē
tib? & calē cū ifrigidatib?: & ppe cū eis
q ex eis sūt medicie cordiales. Ille vō q est
cū cōitate stoāchi: si est ex hūore grosso: cu-
ret cū voitu p? cibū: & p? acceptōz subti-
liantū notoz: sic acceptōz succi rafani in
oximelle: & solō vētris fiat p? ipm cū yeris
magnis sic logodion theodoricon. Et yera
pigra pfortata cū pulpa coloqntide: ā aga-
rico & epichio. Et si sūt ppter colām mor-
dicatām: curet pfortatō stoāchū cum rob-
fructuū odoriferorū: sic pomoz odorifero-
rū ppe: & citonior: & ppe p? cibū: & py-
rorū & corz q sūt illi filia: & cū declinatōne
naē ad lenitatē: et alienatōe e? qd suertit
ad hūorē colicū: et regie tēperate stoāchū.
Et sūt qn cib? in ipō corūpiē: o? vt regat
cū eo qd pfortat digestiōe e? qd corūpi-
tū: cū eo qd dicit in ca° stoāchi. Et quē ad
modū cu absēdis cām cum h° regie: sūt oz
vt tu pfortes paties qd est cor: ita vt non
reāpiat ipssionē: et nō sis pte c? i absēden-
do cām absz pfortatōne patiētis. Imo oz cū
h° vt itēdas ad cor cū medicis cordialib?
et ex eis quoz i uamētū magificat i treōre

cordis est potare pondus medij aut de bu-
glossa i tpe sōni noctib? pmutis. Et ex eis
q ad ipz expta sūt ē potare qntitatē pōde-
tis nuclei de gariofilo masculo in xij. aur.
lactis dulcis i ieiunio: aut potare aureum
de sansuco sicco i aq frigidā: si fuit illic ca-
litas: aut vmo si n fuit illic calitas in die
b? pmutis. Et ex eis qbus iuuat hīs treō-
rez cordis est vt secū sit semp aromaticum
aliqd ex gne corz q ei pueniūt: et vt assidue
vtat suffūgatōe cū eo scā: et vt vtat odoā
mētis e?: et vt sint in aromatico e? q habet
treōrē cordis calim vinctia rosa et cāpho-
ra et sandalū: et olea frigida cū pua pmixti-
one medicinarū aliaz subtil caliditatē: sicut
parū musci et croci et gariofili: n metā trās-
grediat res: tunc em sis pētus frigidis. Et
si est cū eo pplō frigidā: tūc amisce muscū
et ambzā et olī de ben et olī de citro: et
nūat ab aquā cāphoratā et algaliā: et q sūt filia ill-
et ppiqua ex spēb? suffūgatōis et rozifica-
tōis puenientib? fm pplōez. Et ego qdē n
multiplico tibi loquutōz numerādo medici-
nas cordiales et calidas et frigidas: tu nāqz
muenies eas oēs scriptas i tabul' membrorū
ābelitus i medicis singlib?: et ad vltimū
oīs medicia odorifera est cordial' et cū h°
iā dixi? q harū medicinarū sūt ācedētes
in hac itentōe: Habēs treōrem cordis cum
nausea e? treōrez cordis dixi? esse malū: cu-
ra e? ppe si fuerit illic reliqe febris i potu
sumat sauich ordeī ablutū cūz aq calā deīn
ifrigidatū cū pōdere. x. 3. zuchari. quāuis
em ipm euomat et tū iuuat eoz. Si ipē ab-
horret zuchari ppter additōz quā efficit in
nausea: accipiāt loco e? gna malagratī: et
stringāt ābo crura: et olfaciat cāphorā: et
q silant ei cū aceto: et ponat sup pect? pā-
nus ifusus i aqua duorū sandalorū et cāpho-
re et aliorū. Et multoties qdem excitat tre-
mor cordis: deīde expellit aliqd ad inferio-
ra a dextra et sinistra: et sedat treōr cordis.
Cura treōris cordis calidi.
Si iste treōr eordis ē cum mā et eua-
cuas eā: et remanet vestigiū e?: aut
est treōr cordis calid? sine mā: tūc oz
vt cibeē hīs eū cū eo qd parū ē et pferit: si
ent ē pāis ifus? i aq rosata: i q ē parū vmi
odoriferi: et panis cūz siropo d pomis: et
ius pomorū: et lac acetosuz sine butiro qd
est tps p m q amotōi: aut n acetosū valde
et cucurbita et bliti: et fructus frigidi. Si
āt tolāt carnē: tunc vtat alkares et alculez
pullorū et alcubugi ppe: hz em ppetatē in
hac re ppe frigiditatē pplōis: et spēs aceto-
forū q oēs scē sunt cū succis fructuū: et

Nota q licet bñt semp
qforat quia qforat in
post euacuatiōe plus sūt
flesseri mā flegmatica
sue melancolica quia bñt
nō multū pcedit sed
quasi equalis:

Nota q in cura cordis malis
qforat calide cordis elobema
semp admittit calida q
frigida: et hoc habet
veritatem qz malicia qforat
calide cordis nō pcedit
in alio sicut in consen-
quia lūm debemus admitti
epithimata et odorem nā frū-
gus medicina odorifera et
cordialis.

zuch' m addit in nauseam

qz
ab
si
hz
no:
m

uer
up
pelo
tia:
ma-
tia
a sic
me?
pul
oria
dera
egri
paz
ile
du-
ane
ei?
gne
lig
olur
entis
qru
one
bzq
pelo
non
alma
far
cua:
oief
tar
zāe
itate
euz
Bali
gha
ex
inco
pul
pme
cor
olue
atō
dūe
peli
cuc
am
cūg
Et

agresta: & pomis acetosis: & aceto acuto
super qđ sp̄sa sit aq̄ rosata & aq̄ salicis. Si
autē fuit acetositas citri & limonis: erit res
magis iuuatīa. Qđ si res fiat vehemēs & in
flātō: da ei ad sorbēd aquā frigidā: & aq̄m
niuis mixtā cū aq̄ rosata dādo sorbitōz p̄
sorbitōz: & da ei ad sorbēd siropū d̄ fructi
b? & siropū d̄ mal' asemī & q̄ sūt filia illis
eando aliqđ p? aliqđ. Et si tibi ncēm fuit
vt dissoluas i cāphora: fac. Et qñz ē tibi ne
cessariū vt sis p̄tē? i eo ad dand ipi i potu
lac acetosū ab vna lib. vsq; ad .ij. lib. & pue
niet cib? ei. Qđ si tibi ncēz fuit: vt pfortes
eū cū aliqntulo ex medulla pais & tortella
rū fac. Si at iueneris vtutē debilem: & ti
mueris extictōem: n̄ erit excusato qñ pmi
sceas cū b? & cū eis q̄ via ei? icediūt ex cu
bebe: & cardamomo: & folijs citri: & cē ex
coziādo & cāphora cuz rosas: & spodio vt
tēperēt ea. **Sup buglossā** vō sis audax & n̄
timeas maliciā ei? & vtēre ea i oī qđ i potu
ēbuis & i cibo das. etenī iā cucurrit p̄suetu
do vt i potu ēbuiat. Et silr aq̄ ei? distillate
Et qñz p̄fert ei potare pond? .3. j. d̄ reubar
baro de semī i aq̄ frigidā dieb? p̄muis. Et
stude vt sit aer ifrigidat? vlcia ifrigidatōe
& vt sint roratōes: & odoramēta aromati
zata cāphorata & ex sādāl' p̄ntia. **Et nō est**
malū vt rozeť sup ea aliqđ vmi cū tāta qñ
titate q̄ penetrať faciat aromaticitatē eorū
ad cor. Et ex eis qđ? iuuatē bñs treōrez cor
dis calidū: ē pmutatō ab aere suo ad aerez
frigidū. Illō ei reducīt ad sātatez: & non oz
vt obliuiscaris empla ifrigidantia sup cor:
scā ex sādāl' & aq̄ rosata: & aq̄ ferrariōz: et
cāphora: & rosas: & spodio: & lencib?: em
plestret cū eis os stoāchi: & p̄pe i febrib?
Cōpoita vō iuuatīa i b? sūt vt i potu den
tur troiscī de cāphora cū croco: cū siropo
acetositatis citri. Et qñz ponūt i eo folia ci
tri: & diamuscū dulce & letificās ifrigida
tiū. **Descriptō** expta ad illū qđ nō ē ex
caliditate vehemēti. spodij ptes .iiij. xiloa
loes mōi gallie muscate. āboz añ .3. j. carda
momi gariofoli. āboz añ .3. j. cāphore. 3. 5.
dragagari. 3. iij. fiāt troiscī cū aq̄ de terani
abim: sitq; vnusq; troiscē? pōdere medie
tatis. 3. j. **Descriptō** alia. Re. dozonogi
ptē. j. cāphorē quartā p̄tis: sādaloz terciā
p̄tis: margaritarū karabe: coralli: xiloaloes:
spodij rosaz oīm añ. medietatem p̄tis: bu
glosse ptes duas: p̄ficiant cū aq̄ maloz: &
fiāt ioe troiscī: & qđ ex eis i potu suē sit
pōd? .3. j. vsq; ad aur. **Medicamē** aliud
foru? illo i extiguedo. Re. semē lactucarū
semē enpiuie spodij rosarū sandali: semen

sis audas sup buglossam:

portulace: buglosse: coriandri sicci: coralli:
karabe margaritarū oīm añ. ptes duas: cā
phore quartā p̄tis sitq; qđ ex eo i potu suē
tur pōd? .ij. 3. **Descriptō** alia. Re. amili
karabe margaritarū: melisse: flozē genestre
als. felēgemich. als. felēreng. alūis iament
frīxi: oīm añ. ptes. iij. luci rubei armeni: co
riādozi āborū añ. ptes. v. sitq; qđ ex ea i po
tu suē pond? aurei cū aq̄ melisse. qđ si sup
fluat res: & ioe augmētē iflātō: & timeť
qđ sit vestigiū apatis: tunc fortasse ē tibi ne
cessariū & vt i potu des semē mādragoze
& opiū: & meli? qđ ē est vt i potu tribuas
d̄ seie mādragoē pōd? quarte. 3. j. & de o
pio vsq; ad medietatez: 3. j. p̄mixtis cū medi
camine aromatizato ex musco & xiloaloes
crudo cāphora & croco sm vtutē & horā
ncēitatis. **Curatōes** corāis frigidī.

E Vacuātia qđez si fuit illic mā sine bz
semitā quā tibi exposui. Et ex eis q̄
tibi expta sūt ad flātū hūidū de ill
siue sit i p̄tib? cordis ā in stoācho: ē vt suā
tur agarici pōd? medietatis. 3. j. & pulpe
coloqntide pōd? .j. dauich: & turbit pōd?
3. j. & bdellij pōdus dauich. et musci et cro
ci āborū añ. tsaugī et xiloaloes iōi pōdus
dauich. et sal' naptici pōdus q̄rte. 3. j. et est
dosis vna. **Et ex eis q̄ expta sūt ad m elā**
colicū: est vt suāť mirabolanozū nigroruz
et keubulozū āborū añ. pōd? .3. j. epithimi
medietas 3. j. lapidis armei pēd? q̄rte. 3. j.
diamusci amari pōd? .3. iij. suāt i potu cuz
tāta quātitate vmi odoriferi qua dissoluat
Et qñz sufficit āmistrať assiduatoz yere pi
gre i pōdere aur. j. cū pōdere dauich d̄ epi
thimo dādo ipm i potu cū oximelle et ori
nueť. **Medicie** at pmutātes oplonem frigi
dā sūt tiriaca: et metridatū: et diamuscum
dulce et amarū: et medicamē cesaris: et seli
the et miliū ābie: et diacādi et letificās ma
gnū: et p̄fectio hanaial: et troiscī d̄ musco
Et qñ frig? sit forte idiges eis q̄ sūt sic cor
dumene: et dare ex eo i potu. **Et qñq; cō**
fert ei sumere i potu acetositatis istigar.
xxx. aur. cū vīno i q° iā ifusa fuit buglossa
et cibeť aqua ciceris: et pull' colūbarum: et
carnib? p̄uarū auiū. et alkanabit. **Et ex**
p̄pōitīs alijs est medicamen exptū. Re. bu
glosse. 3. j. zurūbet: dozonigi ambozū. 3. iij.
dosis ei? sit pōd? .3. j. i p̄n° m̄lis et i medio
ei? et i fine ipi? . Et oz vt sit i vīno odorife
ro. **Aliud**. Re. karabe castorei āborū añ. 3.
j. felēgemisch gariofilozū gallie oīz añ. p
tē. j. dosis ei? sit medietas. 3. cū succo almu
fē n̄ colato neq; bullito. **Et hee sūt medicī**
ne boē vlcie p̄lixaz d̄scptōnū d̄cē i āridoē.

Spēs sincopis et cāe ipius: et cāe mor-
tis subite.

SIncopis ē dīstructō maioris pīs plz
vītutū motie: et sensibil' ppē debilita-
tem cordis et aggregatōz sps totū ad ipz
ppē cām mouentē eū ad itēriora: ā ppē cām
mouentē et pfocantē ipm itēri? quāē non
iueit spiraculū. ā ppē puitatē: et fbrilitatē
suā: qre n̄ supfluit sup illū q̄ repit i mīnera
Et tu scies ex eis q̄ verificasti vsqz ad hāc
horā: q̄ cāe illi? n̄ euacuāē: qn̄ ā sint reple-
tō materiei pfocantis sua multitudine ā
oppilatōe: aut euacuātō resoluēs spm̄: aut
puatō iſtauratiōis e? qd̄ resoluē: et fames
vehemēs. Et debiliores qd̄ hoies ad tole-
randō ipaz sūt opati ad hō vt neqz sint infir-
mi: neqz sani: sic infātes et q̄ sūt eis pximi:
et decrepiti: et pualescētes: s; i etatē pueni-
entes tolerāt ipaz. Et e? tolerātia i hyeme
plima ē q̄ i estate. Aut malicia oplois iam
pfirmata Aut accēs e? magnū subito Aut
dolor vehemēs. Aut debilitas vītutū pnci-
piōz regaliū: & pprie cordis: deim de cēbri
deide epatis. Aut debilitas cōicantis sic ut
oris stoāchi cū corde. Aut debilitas corpo-
ris totū & macis & extenuatō. Aut dñuz
accidentū aīaliū s; qd̄ dixi? tibi i loco alio
Et plm̄ e? ē decrepiti & debilib? & puales-
cētib?. Aut applicatō vītutis p̄trarie fbalie
oplois cordis & spūs. f. āboz sic est ex olfa-
ctu fetoris puteorū: & pestilētia aeris. Et
sic accit i febrib? pestilētia libus: & ex cada-
uerib?: & penetratōe vītutū venēorū ad cō-
Et qn̄ ē ppter arterias: & ex ill' ē qd̄ accit
cā vermū q̄ ascēdunt ad os stoāchi. Et o?
vt distiguā? p? hō distictōnes plimas. Di-
cam? gō materie qd̄ faciūt eueire sincopī
ā ppter multitudiez suā: & oppilatōz viarū
sps. Et qz op̄hendūt ipm totū i corde: ita dō p
vt foritā pfocēt. Et h? qd̄ gñis sūt effusi
ones huōrū plimoz: ā sanguis plimi ad sto-
machū: aut pect? & ad ābo: aut pmutatō
materiei apatis s; qn̄atē & plēb & pyplonie
ad ptes cordis subito: aut ppē viscositatem
earū i pōis: qre oppilat meat? & ppē i
mēbris ābelit? Et qn̄ ē cōis i oibus venis
corpis: quāuis n̄ faciāt illd̄ sua mltitudine
aut ppter vehemētiā sui nocuūti cū q̄litate
frigida valde: ā mordicātia valde & adusti-
ua valde. Et sincopis qd̄ ē accit i initio p-
oximi febris ē e? gñis: & e? cā lūc huōres
grossi valde: ā viscosi: aut mordicāti val-
de: ā adustiui. Et qn̄ sit illd̄ ppē p̄p̄m̄tātē
cordis. Et qn̄ ē i mēbris alijs cōicantibus
ei: sic cēbro Nā cū i eo accit oppilatō integ
& est apoplia: sit sincopis pculoubio. Et

qn̄ ē i stoācho ppē cām ātiquā: ā ppē debi-
litate ātecedentē ppē quā sit recipiēs attē-
ctōz matiez ad os suū siue sint calide siue
sint frigide. Et qn̄ sit cā multitudis oppila-
tōis i veis corporis vbiqz sūt: & iste mate-
rie pnciose mltotiens accit ex supfluitate
p̄mestionis & pot? & frēq̄ntia fastidiū p-
pter maliciā digestiōis: ita vt ex ea spgat i
corpe qd̄ repleat venas & oppilet meat? ā-
belit? Et iste qd̄ materie ppē suā multitu-
dinē qn̄ adiuuāt ad sincopī faciēdā ex pte
qua puāt corp? nutrīnto. qm̄ oppilat vias
nutrīnti boni: & n̄ ouertūt p seipās ad nu-
trīntū: qm̄ ipē ppē suā multitudinē cōfor-
tanē sup nāz: qre nō patiūt ab ea: & cū hō
oplio corporis corrūpit p eas Et iste qd̄ ma-
terie q̄ faciūt sincopī sua mltitudine: ā malis-
cia sua: sūt q̄ faciūt p̄urbatōz tristitiā &
nausē qn̄ i stomacho cadūt: & sūt mīoris
q̄ntitatis ā malicie. Ecā at cā euacuatiōis
supflue nō est: n̄ qz leq̄t ipam spūs euacua-
tus cū ea vsqz ad hō vt resoluāt maior ps
e? & illd̄ aut ē solutō vētris cūz diarria: ā
solutō vētris p̄mua: aut lubricitas stomā-
chi & itestimoz: ā rasura: aut voie? plim?
ā flux? sāguis nariū. ā expulsio sanguis ex
mēbro alio: sic ozificijs venaz ani: ā ppter
vuln?: aut ppter descēsu aq̄ ydropisul: aut
ppē aptōez dubellati p̄pterea qz currit ex
ea res plima fbito: aut ppter fluxū mēstru-
orū & p? ā ppter multitudinē exercitiū: ā
morā i balneo calō vehemētis sudoris: aut
ppē aliquā cāz sudoris fortis supflui acci-
dētis: aut qz facit sudorē p seipaz sicut cali-
ditas: aut ppatōz sic raritas corporis supflua
aut fbrilitas huōrū i fbijs suis & naturis
suis. Et qn̄ accit sincopis ab euacuatiōe
huōrū vītute vitali adhuc forti nō ē adhuc
timendō: & illa ē sic sincopis q̄ accit p? fleu-
botomiā. Dolor at fēit p̄rigere sincopī: p-
pterea qz supflue resoluē spm̄: sic sit i ylia-
ca & colica: & i mordicātiōe supflua acci-
dētē i mēbris fētibilib? .f. ozis stoāchi & i
testimoz: & silium eis. & sic i dolore mo-
tuū neruoz & vicerū eoz. Et morionū eis
accitū sicut scorpionis & vespe. Et i vlce-
ribus iūcturuarū p̄patarū fricatōi & p̄cus-
sioi: & q̄ sequūt eas ppē effusionē materie
rū nocentiū. Et sic dolores vicerū ābulati-
uoz: vehemētia quozū dolorū fēit sincopī
ppē acuitatē & corrosiōnē ipozū: & pueit
ex eis corruptō membrorū don' pducit ad
mortē. Ipā nāqz faciūt sincopī i p̄mis ppē
dolorē: & i fine ppē vehemētiā ifrigidatō-
nis cordis: aut allatōz vaporis venenosi cō-
rupti ad cor seq̄ntis ipz ex exiccatiōe mēbri

hic ostendit eas sincopis pro-
uenientis ab euacuatiōe
Hic qz euacuatiō debilitat
quodammodo si associatur spūs
euacuatiō g. m. ipē sūt
vapores et subtilis fari-
moly et euacuatiō mūlti
humoris associatur et feli-
tante euacuatiō corruption
mūlti p. euacuatiō mā g. m.
euacuatiōe aliqua sequat
debilitas:
Et hoc colige q̄ntē p̄hle
nomi p. fieri usqz ad
sincopim: et p̄p̄m̄tātē
dolor facit aut dōr sincop
quia supflue resoluē

& pulsio e? ad strariū oplois pportōalis
hoib? De accitib? vō aīe iā locuti fuim?
& sciuiti cāz i extenuatōe & oppōsioē quā
cordi faciūt. Apōsteā aut fcit eueire sinco
pi: aut ppter magtudinē suā vbiqz sit ap
parēs: a occultū corrūpens oploem cordis
mediāte allatōe arteriarū: a ppter mēbrū
i q^o ē: cū ē sicut pānidis cordis: a est mem
brū pxiū cordi i q^o et si n̄ ē apā magnū
valde: ipm tñ fcit illō qd̄ efficit maximū lō
gmquū: a ppter dolorē qñ vehemēs fit cū
eo. S3 & stoāch? q̄liter sit cā sincopis: scias
itaqz qd̄ stoāch? ē mēbrū pxiū loco cor
dis: & ē cū h^o vehemētis sēsus: & est mīne
ra collectōis huōrū diūforū: q̄re ipē fcit e
uenire sincopi: aut qz ifrigidat ipz valde: si
cut in bolismo: aut qz calefacit valde: aut
qz dolere fcit valde: a qm̄ ex ipō est mā ma
la frigida: a mordicatia acuta: & vlcera &
bothor i ore e? S3 & reliq̄ mēbra q̄liter fiūt
cā sincopis: scias qd̄ mēbra alia sunt cā sin
copis: aut ppter dolorē pxiūatū ex eis cor
di: a ppter vaporē veneōsū quez ipā mittūt
cordi: sicut ē illō qd̄ accit i pfocatōe matrici
cis: a ppter euacuatōz accitē i eis resoluē
tē spm̄ cordis: si ē obilitas vehemēs i ore sto
machi: aut ppter opilatōz facientē pstrictōz
vīarū sps: in eis q̄ sūt i circūitu meatuū cor
dis: aut ppter oploes corruptas malas for
tes dñantes eis: sicut fit i febrīb? adurētī
b? & pestilēcialibus: & illō ē ex eis q̄ fiunt
cōitate oīm mēbroz. Et scias qd̄ sincopis
pfirmata curatōz n̄ h3: & ppter qñ pducit
ad viriditatē faciei: & pulsionē colli: fortas
se ei n̄ erigēt & ille c? res pueit ad hoc tūc
cum caput eleuat suū: moriē. Et scias qd̄ in
corde illi? q̄ float ppter nccitatē: & sinco
pizat sup ipaz n̄ ppter mltitudinē eūatōis
neqz ppter p̄suetudinē i floia assuetā: est
ēgudo: aut i stoācho ei? ē obilitas p se: a
ppter effusionē rei ad ipz. Et qñ mā de
crepiti febrētis r̄soluē ad stoāchū suū: fa
cit accidē sincopi. Et cā q̄re aliqz sincopim
patiē i pma floia sui ē: qz subitū ē qd̄ n̄ con
sueuit. Et mltoties qd̄ accit i crisi? sincopis
ppter expulsiōē materie calē ad stoā
chū. Et mltoties fit floia cā sincopis ppter
ifrigidatōz. **¶ Sig.** **¶** Signa significātia cās
sincopis: & dolores eius pportōalia sunt
signa p̄cis treōris cordis. Nā si ipā sūt obī
lia sūt treōris cordis. Et qñ sūt fōtia: sūt sin
copis. Et qñ plm̄ fiūt vehemētiora: sūt mor
tis s̄bito. Et puls? qd̄ ē significā^o significatōz
illi? significat ei sua p̄ssioē cū fixiōe v̄tutis
māz p̄ssiuā. Et sua diūitate vehemēti cū vi
cissitudib? & puitate maxia r̄solōz v̄tutis

Reliqs at significatōes suas h3 reliqs dispōes
iā sciuiti. Et ad sūmū cū sincopis n̄ fit s̄bi
to: tūc ad ipaz mīorat puls? i p̄mis: deinde
sāguis icipit occurrere ad interiora: & p̄tū
color a dispōe sua: & fortasse palpebre n̄ e
leuāt. & appet i oclis obilitas mot? & al
teratō coloris: & visui appent ymaginatō
nes ext̄ iuentōz: & ifrigidat̄ extreā: & appa
ret ei roritas i corpe frigida. Et qñqz accit
nausea: & qñ ifrigidat̄ totū corp? Cū g^o
icipit aliqd̄ horz signoz p2 floiam a solōez
v̄tutis: a assiduatoz rei necessario facientis
lesionez: abstineat ab ea & imoueat cā: qñ
iā pducit ad sincopi: si n̄ abscedat. Et qñ sin
copis n̄ h3 cāz manifestā p̄mitiaz aut atēce
dentē: & ē cū treōre cordis frequēte: & n̄ ē
illō qd̄ ē i ore stoāchi cā faciēs ipaz ncciam
& gñans eā: tūc ipā ē cordial' pfirmata. Il
la vō cū q̄ ē nausea & p̄turbatō ē stoāchal'.
Et qñ pxiūat̄ sincopis & vehemēs fit: &
n̄ ē cā manifesta faciēs eā: ymo est cordialis:
tūc hñs eā moriē s̄bito. **¶ Cura.** **¶** Illa q̄
fortis ē: & scā ppter maliciā oplois p̄firma
te: curatōez n̄ h3. Et illa q̄ n̄ ē ista ymo ē le
uior: a ē seqns cāl extrīscas a corde: curat̄
Et patiēs qd̄z sincopi: qñz est i sincopi: &
qñz ē i eo: qd̄ est iter sincopi & s̄itatz: &
qñz est i leui pxiūmo sincopis. Cū g^o est i
dispōe sincopis: n̄ est sēp possibile nobis vt
laborē? i abscessione cāe: ymo nobis nccm̄ ē
vt opponā? accitē qd̄ ipsi accit cū eo qd̄ p
tinet ipsi d̄ cura. Et qñz aggregat̄ nob̄ due
nccitates p̄rie s̄m duas ptes diūsas. Indi
gem? ei in qbusdā mēbris dimīnutōe & eua
cuatōe e? qd̄ i eis ē ex huōib? & in sp̄riti
b? additōe nutrīmti & restauratōe ei? qd̄
eis accit d̄ resoluē. Et i pl̄mo qd̄z qd̄ acci
dit ex sincopi: o3 vt icipiat & laboreē cum
eo qd̄ nutrit spm̄ ex odorib? boīs: n̄ in pfo
catōe matricis. In sincopi nāqz scā ex ea o3
vt approximenē narib? eoz odores feridit
& ppe puenientes cū h^o ori stoāchi. Et o
dorānto qd̄z calat̄ est p̄petas in ea ex p̄
prie in cura calē colice. **¶** S̄līr ḡp̄s: ymo curat̄ dādo i potu: & ad sorbendū cum
viuificatib? v̄tutem: & qñ fiūt illic vacui
tas & fames: tūc n̄ approxiet̄ eis vinū pur
ymo o3 vt misceat̄ cum aq̄ carnis mltā: &
pmisceat̄ cū aq̄. Et si n̄: tūc fortasse accidet
ex eo p̄mixtio rōis & spasm? **¶** Et ex eis que
nccia sūt i pl̄ib? speciebz sincopis est ispis
satio corpis exteri? vt p̄p̄at̄ sp̄s resolu
tus: n̄ sit solō ventris valde: aut sit cā frig?
vehemens: & tūc n̄ est illic cā frigidis mā
festa prohibens rozatōz aq̄ frigide: & euen
tatōz & sorbitōz aque frigide & aq̄ rosate

Stomachus induit sincopim
p2 nec cas pā quia est
membra propinquū loco
cordis est. n̄. Iuxta venā
ascendēte 2^a: quia est
stomachus sensus qm̄ ad
os est. Cat 2° de accit
morbo cap 2°: 2ª quia
stomachus est minora collectio
nis diuorsorū humorū et cā
est quia stomachus de se
multam aggregat supfluitatē
et fluxum: unde
Ami in 13^a 3^a de vitiis
diuorsorū somni p̄tū qz humores
in somno aut gñat̄ p̄signa
sincopis pfirmata no
recipit curatiōem: quia
malicia op̄lioniis in
corde pfirmata no curat

pulsus est insignificatior quia
p̄xim sup dispositiōem
cordis. Si n̄ fiat curat
cordis sincopis est passio

In sincopi
facta a p̄fo
latione ma
ritis de be
nūis appa
mar' adores
fecit dos amio

Muscu qd
lat cor
eorebrum
Algalia
Galia mus
Scaba

pppe: & idui ea q̄ odore sādaloꝝ ifecta sūt
cū odoramto odorū frigidorū . multotiens
ei sanāe cuz istis . Et si ē fortior hac & n̄ sit
successioē rei resoluētis cale valde: tunc oꝝ
ut isufflet muscū i nares eꝝ: & olfaciat gal-
galiaz: & suffuget cū neda: & sorbeat dia-
muscū si possibile ē . Et si cā fuit calitas tūc
odorifera frigida amistrent: & roret aqua
frigida sup facie eꝝ i p̄mis: & n̄ est malū ut
pmisceat parū musci cū eo qd amistreat de
ill' cū victoria ex eis q̄ sūt sic cāphora & sā
dali . & qd ē fortis ifrigidatōis ut sit frigi-
dū oꝝra calim ipediēs: & muscū ut pfortet
calore vitalē: & ut sorbeat aquā frigidā .
Qz si tolāt dispō ut sit mixta cū vino ifrigi-
dato s̄bili tenui: tūc est meliꝝ . Et oꝝ cū h̄o
ut friceꝝ os stoāchi frēqntē: & ncēm ē ut sit
lectꝝ eꝝ in aere frigidō . Et silr oꝝ: ut sint le-
cti oim hntiū sincopi: cū nō ē ex cā frigida
& pprie i sincopi hntiū ethicā . Et oꝝ ut al-
siouet ebzocatō extreitatū . & ptiū m̄bzoz
ipozū regalium cū aq̄ rosata & succis frigi-
dis cogtis: & ncēm ē vinuz ifrigidatū qd
ipi i potu sumāt . Et si h̄ fuerit illic singltꝝ
& nausea: tūc oꝝ ut viuificeꝝ calitas infir-
mi: & adiuuet nā eꝝ omouēdo guttur cuz
pēna excitāe voitū: & omouendo spm̄ ad
exteriora . Et oꝝ ut assidues ista & atēctōz
sup eū: & clamorē maximū: & sternutatōez
& sit cū poisi . Cūqz illa n̄ valēt & n̄ sterna-
tat tūc eger moriē . Et oꝝ & pppe i sincopi q̄
fit ex euacuātōe: ut appropiques ei odoēs
ciboz desideratoz: n̄ i hntibꝝ nausea & sin-
copi accitē cā huōris in ore stoāchi . Nō eire
oꝝ tūc ut illd̄ approximet eis: & oꝝ ut vtat
vino: & sorbeat aquā frigidā a calefactam
fm̄ duas dispōes notas . Sitqz vinū magis
penetrabilis res: & subtilior & melioris sa-
poris ex eo in qd̄ est residuū stipticitatis:
quāuis sit vtē i eo qd̄ recens ē ad aggregā-
dū spm̄ & pfort and ipm̄ . Et oꝝ ut n̄ sit in
ipo amaritudo fortis & abhorreat ipm̄ nā
neqz grossitudo qre nō penetret in ipo cū
velocitate . & oꝝ ut sit color eꝝ citrīnꝝ . Insi
sit sincopis ab euacuātōe & pppe fm̄ poros
pp̄ raritatē eoz & reliqz: tūc em̄ diligie vi
nū nigrū grossū . Ip̄m ei ē nutritibꝝ: & ma-
gis facies decliare huōres ad oꝝrariū eꝝ qd̄
sit resolo & reducēs spm̄ in eēntia sua . Illi
aē q̄ n̄ hz hāc egduōmē: vinū puenientiꝝ est
illd̄ qd̄ ē velocioris penēctōis . & tibi qd̄ez
possibile ē ut ipz expiaris: ita ut gustes ex
ipo paz . Cūqz vidis ipm̄ penētre ad calefa-
ciēdū cū velocitate cū boitate s̄be & odo-
ris: tūc illd̄ ē pueniens . s̄ illd̄ qd̄ q̄riē . Et qn̄
qz ponimꝝ i ipo de musco circiter duo gna

a de diamusco q̄ntitatē dos vni? a medie
tatis eꝝ: a terciē ipi? . Et illd̄ qd̄ez i sincopi
vehemēti . Et silr trociscos muscatos ocōs
in atidotario . Et puenientiꝝ vinū i h̄mōi est
illd̄ qd̄ ē calefactū: ipm̄ ei in eo cē sincopis
n̄ est ex calitate est magis penetratiū . Et
qn̄ pfortat fortitudie p̄is: est magis logi-
quū ab h̄o ut exiccet . Et ex eis q̄ pferūt eis
ē miua appropata sincopi ocā i atidotario .
Et hoies qbꝝ magis ncēm ē potatē vinum
calefactū: sūt illi quoz tardior est cessatō .
Nō ei oꝝ ut sumāt isti potu frigidꝝ: & silr
cē ifrigidatē totū corpꝝ . Et isti sūt illi q̄ in-
digent ipo: & munctōe extreitatū & stoā-
chi cū oleis calis aromatizatis . Et si ē sincopis
cā matiet: tunc si possibile ē ut expellat
mā cuz voitū eꝝ sp̄at facilitas: a cū clisteri
aut cū flōia: fiat illd̄ . Et si est pp̄ euacuātō
nem ex p̄tibꝝ intrisecis: calefiāt extreitates
& fricenē & mūgant cū oleis calis aroma-
tizatis . Et qn̄ ncēm ē stringē ea: & suat in
oi gne euacuātōis illd̄ qd̄ dē in ca° suo . Et
pp̄a in viuificatōe natuē illd̄ qd̄ scis . Et cō-
uenientiꝝ ē hnti illā q̄ ex h̄o c° sit successio
ne colice passiois: ut suat galliaz muscataz
i vino & succo citonioꝝ cū aq̄ carnis fortis
in vino . Et p̄fert ei masticatō thuris & luti
ansibunioꝝ nutriti cuz cāphora . Et si ē p-
pter euacuātōez ex p̄tibꝝ extrisecis sic su-
dor & q̄ silant illi: ifrigida extreitates &
pulueriza sup cutē: mirtū & lutum chimo-
leaz: & cōtices gnatōz: & silq̄ stiptica . Et
si extrahas materiā ad exteriora oio . Et nō
amistres h̄mōi puluerizatōz in sincopi ab e-
uacuātōe intriseca: ymo oꝝ ut pfortes vtru-
tē in oi euacuātōe p̄cipue approximando o-
dores ciboz desideratoz: & silia eis de eis
q̄ ocā sūt . Et si fuit cā doloris: stupefac illū
dolorē: si n̄ ē possibilis absctio cāe eꝝ: sic cū
tur colica cū filonio & silibꝝ ei . Et si vene-
na fuerit cā: dā ad sorbedū albezaharat ex
pta: & diamuscū: & medicinas ocās in libo
de venenis . Qz si fuit i cessatōe: et iā sanāe
aliq̄ntulū: tūc sit regimē eꝝ et silis regimini
pō cū additōe cē possibilitas sit in h̄mōi di-
spōe . Et exēplū eiꝝ in qd̄ abo cōicant: h̄o ē
qm̄ verbigrā oꝝ ut ad sorbendū denē medi-
cine iuuatē fm̄ dispōz: & dispōnes de ill' q̄
sciunt: & dē sūt in ca° de treōre cordis &
festinet i h̄o . Et illud i qd̄ possibilitas ē ad
ditōis: ē sicut si sit illic replō in ore stoāchi
studēdū est ut euomat illd̄ qm̄ sanat . Et si
mili si sit illic replō: oꝝ ut fames adhibeat:
& minoret cibꝝ eꝝ & vtat exercitio tolabi-
li eq̄li ad h̄mōi . Et fricatō adhibeat omibꝝ
mēbzis: vsz stoācho & vesice: & neqz cogas

hoc Idam h̄r a Catiz a
In cap 3° in princip
vinum in quo posuit
panis est minoris accuit
et Idam minus expiccat

hic pomu curā si ncopis a
maloria

Hic pomu
curam qd
sincopis q
sumatur al
tut accitē
Nota qd illi
qui no per
mutant qd
moritur ea

ist qui
habent mor
na debilita
in cerebro
et Idam no
sunt mor

dicatōne qd
aut alterius
reij facient
permuat e
daro qd Idam

significat ita dicit in qd h̄ expulsiū
q̄ no sit moueri ad expulsiū et hoc
est signū moris pro tanto apropiquans
mori nō possunt permuat ne sumit ab
Auc a 1a 2a capo de permuatione

Nota qd vera doloris cura
no est stupefaciēdo Imo
est in illis periculū
q̄qz peruenit eꝝ stupe-
factō ad malam habi-
tudine totius corporis
ut multo tempore mal-
patione aueratur in ad-
eudumur:

fricatio q̄fort gshem
Lienificat calorem p
quar fricatio hoc p
sumit ab Auc libro
2o di p̄b̄māibꝝ
cap 4o quia fricatio de
amgt calidum calore qui on
et facit ad nutrimēti abradē
ad membra pp id q̄ rarificat
crasior n̄ facta caro magis p
accipit ut pponia: et quia pp
crasior facit corpus transizabile

hora gra multos medicos

hic ponit cura splr

hic ponit cura ab unum
alione qn' sap a poro
samatur infirmu

hic ponit cura magis
in sp

hic ponit cura sincopi
qn' gurgur frigida
hic dicit qd oppt meli
cu' sicut ad
mumificandu et hinc
mumificandu et hinc
quia dicit de bilis
stom: qd su: et pon
sing odoriferi et comest
ni y subit' cibo:

Tafaa proprie ut h' ab Auerj quinto colligit
cap' de quib' est caro cibis factus ex
carnib' frustulim incisim et positis in oleo
et cope decoctus addendo parv' et paulatim
de aqua calida donec sint cocti

Trafes aut' est duplex alba que sine alia admixtione
fit et viridis que fit q' mied alicuius herbi

ipz sume cibū: n' vīnū pōictū i dispōe sinco
pis qd nēm est. Et ples qdēz stultoz me
dicoz studēt i cibādo eū extimantes qd sit
ei pueiens: et viuificz vteutēz e? Ipī g' suf
focāt calitatez ei? inatā: et iterficiunt ipm
Et isti qdēz iuuatē siropo acetoso: et ppe
illo q' coqē cū aq' i q' sūt s'briliatō et incisio:
sic ylop? et silia. Et si sūt cā oppilatō i mē
bris spūalibus: & q' sūt corā eis: da ad sor
bend' oximel: & frica crura e? & adiutoria
e? & labora i h'mōi ad puocādā vteutē ei?
& da ei i potu d' vīno qd s'brile ē: & illd' si ē
illic calitas: Si atē ē ab euacuatoe & debili
tate ad sorbēd' deē aq' carnis aromatizata:
& fiat vt sugat panē ifusū in vīno odorife
ro cui aq' rosata sit amixta. Et qnz iuuatē si
suāt i potu lac acetosū absz bñficio infrigi
datū: & illd' si sūt illic: cū euatōe caliditas
& silr aq' agreste: & meli? illo ē rob acetosi
tatis citri: & qnz ponūt i ipō folia eius. Et
ad sūmū illi q' cū sincopi hz pcurbatōz & in
flatōez: ā accit a sudoe vebemti. o? vt deē
illd' qd dāt infrigidatuz: & si sit eē res in q'
qritē calefactō. Et ex eis q' ei pferūt: ē vt in
potu suāt aquā cānis fortis decoctōis: cui
amixta sit decia sui d' vīno odorifero: & ali
qd de vitello oui: & aliqd d' succo maloruz
dulciū: ā muzorū: ā acetosoz hz q' exigit di
spōitō. Si atē timueris i ipō calefactōz: ne
qz sūis aus? dāt ei i potu vīnum: da ei ad
potand' lac acetosū infrigidatū i q' sit p'ri
t? pāis de simila. & da ei i cibo spēs aceto
soz factorz cū succis fructuū. Q' h' hns sin
copi iueit frig? cū ea: ā p? eā: ā cū in potu
sūt infrigidatū: & ppe i viscerib? dabis ei
ad potād' cardamomū: & pip' ipz: & absin
thiū: & qnz dāt i potu vīnū. Et qn' curatō
fcit nēm vt fiat mūdificatō: & times nocu
mētū ei? o? vt pfortes stoāchū: & p'cipue
cū eo qd ē sic sirop? de absinthio decoctus
cū melle: & amīstra epla pfortatā stoāchū
pocā: & ad bibēd' da ei vīnū odoriferū: p?
illd': & ciba cibo laudabili. Ecē vō i p'n' fe
briuz: & cā apatū curā dicē? vbi dicē? cu
rā accidentiū febriū. Et pēt? o? vt frices
extremitates e? & calefacias & strigas vt n'
s'bringat v'us a mā: & phibeat a p'mestio
ne cibi: & vīno: & iterdicat sōn? n' sit qd i
p'n' sui n' accidat n' ppe debilitatē. Et qcu
qz horz q' sincopi patiūtē: indigēt cibo: o? vt
deē āte poximū duab? horis ā trib?: & sit
cib? sauib' d' ordeo infrigidatū: & pāis euz
aliq' qd habeat puā acetositatē: & narib?
atēhat odorez bonū: & si sūt illic p'stictio
v'etns suāt pus cib? q' lenificat sic sūt tase
ate & silia eis: & sirop? de mal' cū oximelle

ē iuuatiū in h'mōi. Q' si nēm sūt vti cib
subtiliatō: sūt sic aq' carnis: & vitell? oui
& sorbitōes cū medulla pāis: & i aq' cānis
qnz nēm est vt misceat cū aliqntulo vīni.
Si atē nccitas illoz sūt ad h' vt pfortetur
stoāch? tūc oportebit vt misceat cum eis
rob: & succi fructuū odoriferoz in qb? est
stipticitas: s; i hora poximi nēm ē vīnum
Sincopi atē fce ab accitib? aīalib? succiē
eē cū eo qd āte dcm est: ex odorib? boī: &
strictōe nasi: & vōitu: & fricatōe extremita
tū: & stoāchi: & cibatoe e? cū aq' carnis: &
sūt i ea tortelle. & vīno infrigidato: ā cale
facto fm q' scis. Et si sincopis ē ex p'mua
tōe cole citrie: o? vt sit vīnū pmixtū: & silr
i sincopi ex doloē. Et nos qdēz dicē? illud
qd p'p'riū ē colice i ca' suo. Et plm qdē sin
copis q' accit successioē floie accit stomati
cis & hntib? venas s'briles: & stoāchū d'bi
lem: aut corpa in qb? dñat colā citria: & ei
q' n' p'suevit vti floia: & o? vt isti āte floiaz
in potu sumāt aliqd de rob pfortatib? stoā
chū & cor. Et qn' cadūt in sincopi fiat illud
qd dixi? et sumāt i potu vīnū mixtū infri
gidatū pfortas stoāchū eoz et p'seruās eos
et ppe cū succo alio. Et o? vt dicā? denuo
qd qnz eget curatō i sincopi stipticis: vt p
hibeat euacuatoes: et pfortēt m'bra mollifi
cata adiuuātia ad resolvend': et vt strigat
ante os stoāchi: et n' recipiat illd' qd puenit
ad ipz: et eget vteutē penetrāte velocis pe
netratōis ad nutriend' spm sic est vīnū. Et
ābo sūt phibētia opatōes: o? g' vt dīcer
natē iter amīstratōz vtrarūqz dispōnū. Am
mīstrenē itaqz stiptica i hora sanatois: aut
postq' amīstraueris aliud icipiēdo ad hoc
vt viuifices vteutē cū ipa iā imp'ssione i eo
fecerit et sūt viuificata. Et amīstra secund
in hora nccitatis velocis ad viuificanduz
vteutē. Et nō p'mittas stipticū sup illd': et p
hibeat penetratōez e? Et qnz nccitas pou
cit ad illd' qd ē fortioris nutritiū q' vīnū
et ppe cū sincopis ē a fame: ā resoloe plia
Et qn' sit vt cū vīnū purū supueit corpib?
eoz: multiplicat i eis et fcit possidē omixti
onē intellect? et spasmum: tūc nō est aliqd
eis ita conueniens: vt aqua carnis p'ed cā
cōmixta cum vīno puro: et succo pomoruz
aut acetosoz: aut dulcium scōz duas res
Et cū non est qd prohibeat: tunc meli? est
vt ponantur i ipa que sūt sicut garicili &
muscus. Na m stomachus est magis recipi
ens eā: & virtus stoma chi cū ea vebemti?
iuuatē: & cor magis atēhit ipaz. Et qnz tib i
nēm ē vt dissoluas panē simlagmeū in eo
qd facit ipsū sorbere: cū spaciū a cibo longi

p diana
 p m l l g i
 f i n g i o n
 m a r t i s p
 e o l o r i c a m
 p a s s i o n e
 p m l l g i
 f a s s i o n e m
 q u a r i o n
 e s t r o m i t a
 e f i n g u s
 u r a p i s

Hoc plimū pringit ubi nō est dolor ne:
q3 solutio ventris neq3 apā magnum
neq3 eūo magna et nō est nisi ppē currētes
hūiores: et raro qdē pringit vt sint illi humo
res sanguinei. Sanguis em̄ dū nō facit acciōē
pūs aliud accñs: & n̄ succuriē cū extractōe
ei? facit acciōē casū vcutis subito. Illud aē
qđ sepi? ē: est vt sic cā hūiores grossi ī sto°:

Causa finis si subiecto n. sine
manifesta causa sineopsis aut si
a manifesta causa

huiusmodi casum
is in operant
sinopim:

hic notificat casum & ha
ex parte notum in op
rationum

Scammonea ponitur in ad
omnibus ad glandulas
et accurrendum (p. 115)
ad evacuandum:
fricatio significat calore
item et g. foras (Chlor)

Thur augmentatur
subtile et cibo

A Postema qđe qñ fit aña: tñc iā mēfi
cit ā mēficiet: añ illud vō qñ apparēt
tremor cordis magnus: et īflatio ve
hemēs et signa pđcā: tñc est scđz īceptōez p
niciē: qđ si aliqđ iuuat īpm: tñc flōmia bali
lice. Et qñz spať ī ei? euasīōe cū flōmia ar
terie ī īferiorib? corpis: et īfrigidatōne pe
ctoris ei? cū niue et camphora sup aña.

Fen. xij. de māmilla et dispōib⁹ ei⁹ et ē
tractat⁹ vnus. De anathomia māmille.

Confidere q^d Amic^{us} sui
p^{ro}pter militat^{ur} duas
mamillat^{ur} una ut
generent lac nam
proprio m^{en}bra genera
tionis ladi sum^{us} mami
lia militat^{ur} est finis
estimus ut v^e ladi
militat^{ur} fetus.

Cias q̄ lac mltiplicat̄ mltitudīe sā-
guis boni. Et qñ minorat̄: tūc cā e?
est diminutio cāz sāguis: ā penuria
bonitatis ei?. Et cā in puritate sanguis: aut
est ex pte matiei: aut ex pte oplonis. Et illa
q̄ est ex cā matiei: est qm̄ est cib? paucus: ā
est p̄trari? gñationi sanguis ab eo p̄p̄t siccit-
atē suā & frigiditatē supfluā aut ē iā p̄suf
ad p̄tē aliā. s. flux? sanguis: ā ap̄atis: ā alioz
Ex pte v̄o oplonis: qm̄ est oplō corpis ā mā
mille exiccās huīditatē cui? passiōe nō gñat̄
ex ea sanguis. Aut p̄p̄t supfluitatē aquosi-
tatis ei? & elongatōe ei? ab eq̄litate pueniē
te sanguīea: aut aliud. Sed cā q̄ p̄sūt s̄bam
sanguis: et corrūpit illud qd̄ gñat̄ ex ea (q̄-
re nō est pueniens vt gñet̄ ex eo sanguis la-
ctis: cū lac nō gñet̄ nisi ex sanguīe bono) ē
dominiū vni? huōz triū. s. colē: aut fl̄atis: ā
melīe. Et declaratio q̄dem colē est in citrini-
tate coloris lactis: & subtilitate ei? et acui-
tate ip̄i? Et fl̄a declarat̄ in vehemētia eius
albedis et aquositate ip̄i?: et declinatōe ei?
ad acetositatē ī odore et sapore suo. Et me-
lancolia in vehemētia spissitudis ei? & pau-
citate ip̄i? Et mltitudo fortitudis ei? non
elongat̄: qñ sit ideo qd̄ sanguis p̄p̄t vehemē-
tiā multitudis sue īobedit opatōi nature:
q̄re nō patit̄ ab ea: et accidit nature defcūs
in p̄uertēdo illud p̄p̄t coartatōnez quā facit
ip̄i. Et hoc ē ex eis quoz signa nō sūt tecta
Et qñz accidit ex exiccātōe lactis et sp̄ma-
tis vt egrediat̄ sic filū: q̄re sit sanguis quā-
uis sit exuberans nō laudabilis s̄be: neqz cō-

ueniēs ad hoc vt gñet ex eo lac natāle: & ē
illud qđ gñat ex eo de lacte illaudabile. Et
postq̃ iā sciūstī cām tūc tu puidus es i mo
dis abscindēdi eā. Et scias qđ om̃e qđ exube
rare facit sp̃ma: exuberare facit in plib? cor
porib? lac: sic lactuca vel lac: et semē papa
ueris et vber capre l' ouis & filia: q̃zadmodū
illud qđ exiccat sp̃ma et mīorat ip̃m: et phi
bet gñatōez ei? mīorat lac etiā sic semē ca
nabis. Et cū cā in paucitate lactis est pau
cas cibi: multiplicā cibū: & fac delectari in
ip̃o. Et fac vt ip̃se sit ex gñe calidi et hūidi
laudabilis chimī. Et qñ est cā corruptio ci
bi: rectificā ip̃sū: et reduc ip̃m ad gen? p̃di
ctū. Et qñ cā est multitudo exercitiū: mīora
ip̃sū: et fac delectari. Et si cā in ip̃so est pau
citas sanguis ppter fluxū sanguis et filia: r
tine ip̃sū: & si est ei? flux? in inferioribus: ad
supiora. Et si ip̃si? flux? est in supiorib?: ad
inferiora. Qz si ei? cā est corruptio cōplonis
pure: pone cibos oppositos illi p̃ploni cū es
sencia exuberatōis chimī. Et si fuit cā huōr
corrupt? dñans: euacua cū eo: qđ optz in oī
huōre. Et pone cibū muliez colice p̃plonis
illud qđ declīat ad frigiditatē et hūiditatez
Et ex eis q̃ p̃ferūt eis ē aq̃ ordeī cū iuleb et
etiā semis atrulloy pugillus: & semē cucu
meris: & acceptio cēbellor: et potus lactis
vaccini et caprini & pisces aradadi: et caro
edīma & gallimacea ip̃inguata: et sorbitōnes
facte ex kisch ordeī cū lacte: & ius maluar
ortulanar. Et pone r̃gimē eaz q̃ sūt flarice
p̃plonis ex cibis & medicis: in q̃bus est cale
factio i p̃mo et scđo cū hūectatōe: aut pau
ca exiccatōe. Et ex hoc qđem gñe sūt panis
et baucie: et feniculū et anetū et apiū hūidū
et macis et p̃prie hūidū absqz sicco: qm̃ ē ca
lesfactiū et exiccatiū: et sorbitōnes facte
ex farina tritici cū fenugreco et feniculo. Et
qñ lac egredie filōsū p̃t grossitudiez suā &
siccitatē suā: tunc cura est embrocatio cū eo
qđ hūectat valde: & acceptio hūectantiū:
et filr in sp̃mate: et itēde r̃gimē p̃plonis se
cundū medicas et cibos in q̃bus est supflu
itas calefactōis p̃pinq̃ ei qđ dixim?: et hūe
ctatio vltia. Et cognoscas etiā genus melie
dñantis: & rege scđm ip̃m. Et ex medicinis
quidem tempatis facientibus lac exuberare
est vt sumantur de zebel apum. xxx. 3. et de
folijs feniculi xx. 3. et de fassafa. xv. 3. et de
tritico fracto. xxv. & de cicerib? excoctica
tis: et ordo albo attrito eqlē de vnoquoqz
xviij. 3. et ficus magne. x. nūo buliant m. 3.
lib. aque vsqzquo redeant ad octo libras et
minus. Et sit qđ inde bibitur quinqz. 3. cum
media. 2. olei aīgdali dulcis: et. 2. 1. 5. zucan

fulimeni: et pisces saliti sūt ex eis q̄ exuberare faciūt lac. Et ex medicis faciētib⁹ lac exuberare: est vt sumat farina sisami: et dissoluat in vino puro: et colet et bibat colatura eius: et emplet māmilla ex fece ipi⁹: et etia⁹ sūant ex interiorib⁹ melongie pond⁹ medi⁹ calici⁹ et elixet in aq̄ vehemēt donec dissoluatur deinde moueat vehemēt et colet et accipiat de colatura ei⁹ et ponat sup ipam. ʒ. j. butiri: et bibat. Aut sumat infusi ciceris: et bibat i ieiunio dieb⁹ p̄muis et p̄rie sit ei⁹ infusio in lacte et aq̄ ordeī cū melle: ā iuleb. Aut sumat se. fal. fasa ps vna cicerule p̄tes due cui⁹ potio sit kimatū vnū cū aq̄ calida aut sumatur in potu de pillul nardinis. ʒ. ij. cū vino. Et ex medicis q̄dē bonis ē vt sūat butiri vaccini. ʒ. j. vini cadus magn⁹ detur ad bibēdū in ieiunio. Et rami papaueris ruhi et folia ei⁹ decocta cū tritura ordeī supra sorbendo: aut sumatur rasanus et furfur et bulliant in vino: et coletur vinū illud et bibat: aut sumat semē papaueris assū cum sauiich eq̄lib⁹ p̄tib⁹ cū oximelle: aut rob post q̄ infusa fuerint in quolib⁹ eor⁹ trib⁹ dieb⁹ Nam illud est meli⁹. Et q̄n⁹ in potu dat nigella cū aq̄ mellis: aut sumat semen aneti et semis porri et semis adachoche oīm añ. ʒ. j. et semē fenugreci: & semē fassafa p̄tes eq̄les misceant cū succo feniculi et bibatur: & si misceant cū melle et butiro est meli⁹.

De minoratōe lactis et phibitōe exuberationis eius superflue.

Lac q̄n⁹ supfluit: plimū nocet: et apostemat et affert etiā egritudines. Et q̄n⁹ aggregat lac in māmilla absq̄ impregnatōe: et p̄rie q̄n⁹ retinet mēstrua: conuertit em matia q̄ nō iuenit virtutē expellē di p̄ matricē p̄pter puritatē ipi⁹: & puenit i vberē et sic lac. Et q̄n⁹ aggregat lac in corpibus viroz: & p̄rie in puerib⁹: ita vt rotundenē māmille ipoz. Et tu q̄dē iā sciūsti in hijs quoz remēoratio tibi p̄terita est: cās puritatis lactis. Et illud q̄d pl⁹ attēdit i ea est oīne q̄d exiccat vehemētia sue siccitatis: aut vehemētia resōlonis sue: et calefactōis et oīa q̄ ifrigidat etiā: et huēctantia q̄ sunt vehemētis huēctatōis etiā minorāt sanguinem flaticoz: & oīes medicie mīozātes sp̄ma sūt mīozantes lac. Ille autē q̄ ex eis sunt frigide sunt sic semē papaueris et lētes et alcahil cū aceto: & ex eis q̄ limiūnr sūt succ⁹ arboris psillij et mucillago ei⁹ q̄ retinent & stupefaciunt: et farina fabaz cū oleo rosato et aceto. Calide vō sūt sic ruta et semē eius: et p̄rie ruta mōcana: et sic alfengelensch et semē ei⁹ et dolis ei⁹: vltima est vsq̄ ad. ij.

3. Et istud q̄d veri⁹ est de albedarogi est q̄d ipm mīozat lac: quāuis dicāt q̄dam q̄ facit ipm exuberare: & cimimū p̄rie montanū exiccat lac etiā: et etiā vt ex eo fiat epithia cū aceto. Et ex epithiatib⁹ calidis est illud q̄d sit de armoīaco et vino. Epithia bonū: sūantur radices cauliū et terāt: et fiat ex eis emplastrū: aut sumant farina lentiū et fabaz: et croc⁹ et nux heridē et sal: et fiat ex eis epithima cū aq̄ frigida. Et etiā fiat limimētū cū succo fenugreci aut cū lacca et litargiro. et oleo rosato. Et ex eis q̄ p̄cedūt cursu p̄rietatis est vt limiat māmilla cū cancro marino p̄rito: aut cū cancro fluuiali adusto.

Caseatio lactis in māmilla.

Quandoq̄ lac caseat in māmilla: p̄pter caliditatem exiccatuā. Et q̄n⁹ caseat p̄pter frigiditatem congelatiuā. Et tu q̄ dez scis ex eis quoz remēoratio tibi p̄terita est signa cuiusq̄ haz duaz rez. Medicie autē p̄hibitiue caseationis sūt limimētū factū ex cera in q̄busdā oleis s̄btiliatuīs: sic oleū alkeirī: et oleū de mēta et filia. Et epithia cū mēta trita factū in modū panis. Et epithia super calidā scm ex ceroto: et ex mucillagib⁹ frigidis: & olis frigidis: et cera colata et coriandū huīdū: et portulaca valde iuuatiua sūt in hoc emplō. Et ex medicis resoluētibus caseationē calidā est acetū vini conq̄ssatū cū oleo rosato: et calefactū & suplimētū: aut folia solatri p̄rita q̄b⁹ fiat eplm: ā folia alkekengi: & folia solatri et folia caul: ā succus eoz et p̄rie q̄n⁹ cū eis omiscēt mirra et crocus: & acetū vini et oleū violatū et paz fenugreci sūant: et sit ex eis epithia. Et ex medicis resoluētib⁹ caseatōz frigidaz est assiduatio embrocatois cū aq̄. Et phibent ei⁹ saniofitatē feniculū et semē feniculi. Et oēs spēs q̄ puocat lac q̄ sūt de eis i q̄b⁹ coquuntur camomilla et anetū & balsamita et fenugrecū et abrotanū et castoreū et ex oleis olz de lilio & oleū narciscinū et oleū d costo. Et ex medicis tpatis bois est: vt sumat p̄ais d simila & farina ordeī et eruca et fenugrecū & euiscus et semē lini cōtritū de vno quoz quātū vna man⁹ clausa p̄tinet: & fiat ex eis emplm. Et ex eis q̄ p̄ferūt apatōni p̄ caseatōem est: vt supponat spongia infusa aq̄ et aceto tepidis aut mirra cū pane aggregenē cum aqua et aceto: et menta cum aceto & pane est bona: & marchasita p̄rita sic puluis cum oleo rosato & albuie ouī. Et ex eis que aperiunt oppilatōez lactis in māmilla est vt limiatur cum caratim: aut ex mirra cū aqua calamenti et anisi. Et ex farina ciceris et folijs lauri et semine api⁹ et cimino

*Nota q̄ sanguis vadit ad matricem est
et materia lactis et menstrua in
Anic⁹ ai 3 cap⁹ 2.*

nabati: et cardamomo cū aq̄ virge pastoris.
Et silr aq̄ ficile: et triticū: et nigella: et etiam
thus cū felle bouis aut sumat mel storacis
calamite: et misceat cū oleo violato: et fricā
do inūgat ex eo māmilla qm̄ resoluūtur cū
eo caseatō et ap̄a: et sorbeat aqua caulii qm̄
est iuuatiua ad hoc.

De cōgelatōe lactis in māmilla et putrefa:
ctōe eius et extensiōe q̄ accidit ei ex egritu
dine que aduenit ei.

Sumat sicla: et decoq̄tur tādū donc
dissoluat: deinde iungat cū medul
la p̄is et farina fabaz et oleo sisamio
et supponat aut eplastre cū pane et herba
que noīatur berdekies als berchides huīda
cū cera et oleo rosato: aut cera et aq̄ et oleo
cum melle et vīno aut rob: itereē emplm̄ cū
quocūqz fuit ī die bis aut ter. Et silr sisamū
cū melle et butiro et si misceat cū eo farina tri
tici cum surfure: aut farina fabaz est iuuati
uū. Et vaporatio cum aq̄ calida: et inclinatō
māmille sup vaporem ei: et p̄p̄e qm̄ deco
quunt in ea semē lini et fenugreci et euiscus
et semen cucumeris et camomilla. Et embro
catio etiā cū ea est iuuatiua ei que nō tole
rat grauedm̄ emplī. Qz si accidat cū hoc ei
egritudo iuuat cū hoc emplō. Sumant mes
et interiora passaz: et p̄terant et pficiantur
cū aq̄ ficile et aqua alethil. Et qm̄ caseat san
guis in māmilla: affouet ei? inunctio cum
oleo violato: deinde fūdat sup ip̄z aq̄ calida
deinde empletur cū emplis p̄dictis in p̄nci
pio huius capituli.

Apostēata māmille calida et dolores lo
ci māmillaris.

In p̄ncipio q̄dem eaz amīstrent rep̄cussio
cognita in hac cura et misceat cū eis pa
rum de subtiliatuīs et illud q̄dem est sicut
euaporatio cū aceto vīni cū aq̄ calida: a cu
pauco oleo rosato: & farina fabaz cū oximel
le et folia solatri cū oleo rosato. Et qm̄ p̄rā
seunt initū parūper: curēt cū emplis d̄cis ī
capitlo extensiōis et cōgelatōis sanguinis.
Et ex eis q̄ sūt bona vltime: est vt sumat fa
rina fabaz & mellilotū p̄rita et olz sisamū
et fiat ex eis epithima cū aq̄ dulci: et itez pa
nis p̄rit: & farina ordeī et fabaz: et asafe
tida: & fenugrecū: et euiscus: et vitell? oui
et crocus: et mirra sumant: & fiat ex eis em
plastrū. Et etiā fiat epithima ex semine lini
cū aceto. Et multoties q̄dem resoluē sursen
ad ap̄a māmillaris: et ē loc? vbi tūmē pleu
relis. Quare īgenia vt agreges p̄filliū: &
pone sup caput apostemolū: nō in circūitu
ip̄si? et pone in circūitu inferior ei? adog.
Et nō vapores in p̄ncipio doloris: & resol

uatur subtile et remaneat grossū qm̄ est ers
roz: et qm̄ dolet caput māmille fiat flōia: &
embroceē cū eis q̄ sūt sicut sandali et acacia
ita vt non accidat cancer.

Ap̄ara māmille frigida flegmatica.

Confert eis vt terat apium et ponatur
super ea: aut camomilla.

Duricies māmille: et nodi et glandule: et il
lud qd̄ accidit ei ex inouratōe papille maxi
me a pubertate.

I aut deliat ap̄a apparēs ī māmilla ad
duriciē: tūc ex eis q̄ p̄ferūt in p̄ncipio
est vt emplet cū rizo infuso in vīno: a p̄mix
to cū ceroto facto ex oleo violato: & vitel
lo oui: et dragagāto. Qz si ap̄a fiat durz: lini
at cū ceroto facto ex cera et oleo rosato: &
alkitran: & aq̄ cāphozata: & qm̄z ponit ī ipo
fel bouis: et qm̄z medicat cū folijs gallaz &
oleo. Et ex eis q̄ p̄ferūt est sex decocti vete
ris: aut sex aceti ex q̄ liniat. **N**odoz autē et
glādulaz in ip̄a meli? medicamen est vt su
mat folia p̄fici huīda: & folia rute huīda: et
p̄terantur simili cū eis fiat emplm̄. Qz si il
lud est residuū a circūitōe papille puberal:
aut ē accēs p? illā et īobediēs vt medicie f
solutōez faciant in ip̄o: tunc necriū est vt p
foretur tū donec cōseq̄tur pinguedo: deinde
extrahatur et sumatur.

De dubelati in māmilla.

Vando accidit māmille ap̄a faciens
collectōez: tūc ex medicis bonis ī ma
turatōe ei? est vt sumant semē lini et sifa
mi: & radices lilij: et storacis et stercois ca
pni et stercois colūbini et nicti et gūme pi
ni p̄tes eq̄les scōz qd̄ necriū facit testimoni
um: et fiat inde limimētū cū siregi et oleo de
alkeiri et medulla cruris vaccini. Et si vis
pone in ip̄o rob. Qz si īdiges p̄foratōe: fac?

Vlcera māmille et corrosio in ip̄o.

Sumat vīni p̄otici pōd? .xx. lib. et po
nat ī ipo de sumach tict oz lib. j. et d
gall imaturis lib. media: et de calhalignea. S
lib. et de nucib? cīp̄si lib. j. infūdanē ī vīno
et dīttanē .xx. dieb? deīd decoq̄nē cū lignis
cīp̄si et amoueāt donec minuat medietas:
deinde amoueant fortit et colenē et rōucaē
ad ignē et calefiat: sitqz ille ignis leuis vald
et reseruet in vitreata: et est bonū oib? vl
cerib? q̄ accidūt in mēbris mollib? sic sūt os
et lingua et alia: et p̄hibet corrosiōe. Et ex
eis q̄ p̄suāt māmilla puā: aut coartatā: et p
hibent eaz a casu: et p̄hibent etiaz testicu
los p̄neroz magnificari sūt ista. s. vt minorēt
troitū balnei: et similiter pueri sumant ce
ruse et chimolee ambaz añ. pond? .3. j. con
ficiant cū aq̄ semis iusqami albi: et misceant

cū aliquāto oleo masticmo: & fiat ex eis limen-
tū & affouet sup ipz pān? lime? ifus?
aq gallaz ifrāta & ppe qñ sunt mollificati-
& itez expū muliez liniaē sup eos lutū azō
al alharzū et mel q si pōat in ipō opū & pa-
nis cū aceto erit forti? aut sumat luti arme-
ni pondus. 3. xx. et iufqami pondus. 3. ij. &
fiat ex eis epichia cū aceto: a sumat luti fa-
mos & acacia et cerusa & linianē cū succo
arboris iufqami: a sumat thus & conchule
marie & fari a ordi & oficiat cū aceto forti
vald et liniaē cū eis mailla trib? dieb? a. iij.
aut sumat oua alcubugi & storax & chimo-
lea: & liniaē cū aq psillij a liniaē cū herba iuf-
qami sicut ē tezaē & diūgaē cū aceto: & di-
mittat trib? dieb? Et qñ vult vt leiet pōat
ō sup spōgiā ifusā i aq et aceto a sūanē succi
ppoqitidos: & corticū gnatoz & plūbi ad-
usti cū sulfure oīm añ. qī. 3. iij. aluīs iamenti
ceruse plūbi lentiū adustarū oīm añ. 3. iij.
limaciaz adustaz abrothā oīm añ. 3. iij. cō-
ficiat cū aq plātagis et liniaē: a sūanē ciminū
albū cū cepe lily & melle et aq et dicitat sup
mailla trib? dieb? aut sumanē armoīacū et
iufqamū & ponat sup eā trib? dieb? & iuf-
qamū solū nouē dieb? Et ex eis q sine expi-
mēti certitudine dicūt i hoc caplo ē vt liniaē
cū sanguie testicli porcini a sanguie erichij a
sanguie testudis: aut sumat oleū & alumen
seritū sic alcosol: & ponat i mortario de plū-
bo & moueatur tādū donec in ipō ifoluat
plūbum & assidue fiat mutatio cū eo: & silz
lutū alharzū: & galle imature: aggregēt cū
melle & linianē cū eis

Fen xij. d meri & stomacho & dispōib?
amboz **T**racta? p mus ipi? de dispōib?
meri & stoāchi. **R**adices d re stoāchi. Ana-
thonia meri et stoāchi

Meri qdē est opoitū ex carne et
tuicis pānicularib? planis vil-
los hñibz lōgitudiales vt p eos
facil fiat attritio i deglutitiōe.
Nā tu scis q attractio nō pficiē
n vill lōgitudialib? cū trahūt: et regit ipm
exten? pānicul? villos hñs latitudinales vt
p eos fiat facil expulsio ad illd qd sub? est
Scis em q expulsio nō pueit n p villos la-
titudiales: et i ipō ē carnositas manifesta. Et
opacōe qdē duaz tunicaz sil oplet deglutitiō
p iō quod attritio villus eius: et p iō qd ex-
pmit villus ei? Quādoqz autē difficilis est d
glutitio ei cui scidit meri i lōgitudine ita vt
pueit attritio adiunāz ad vomitū huōz. Et
voitus qdē opletur cū tuica extriseca sola q
ppe ē difficil. Et hoc qdē ei? ē sup spōdiles
que sunt in collo fin rectitudinez i custodia

et tutela: et descendit cū eo par neruorū ex
cerebro et qñ est in directo spōdill qre que
est ex spōdilibz dōsi pñetibz pectori: deid
ptansit ipaz: recedit parūp ad dexterā dila-
tādo locū uene veniet i a corde: deid descen-
t i super spondiles octo residuas: ita q qñ
pueit ad velamē. i. diafragma: ligat cū eo li-
gamē qd subleuat ipm pūper: vt nō ppmat
illud qd comitat ipz ex vā magna et vt sic
descē? neruoz cū eo fm gdatōez: securādo
ipz a nocumto extēsiōis recte ap gūitacē ad
uenietē stomacho. Cūqz pñsit velamē dēliae
itez ad sinistra: hz qd declinauit ad dexteraz.
Et ille qdē redit? ad sinistra est: cū ptansit
spōdill deciaz vsqz ad. xi. et. xij. deid dilata-
tur post peneēōez i velaie: et āpliat mediā
do et obuiādo ori stoāi. Et p? meri ē corp?
stoāchi ptextū: et creata est itriseca ps meri
amplior et magis spissa pmo i testimo: qñ
est trāsit? durioris: et itrimseca ps stoāchi
est media: et illud qd in ipō ē: leni? ē apd os
stoāchi: deinde in intestino est leni?. Et non
vestit iterior ps ei? pāniculo extēso usqz ad
postremū stoāchi aduenietē ei ex pāniculo
regēte os: n vt sit attractio pūua: et vt ad-
iuuet ad subleuandū epiglōtim ad supiora:
cū sit deglutitio cū extēsiōe meri ad iferiora
cū verificaueris q meri est ps stoāchi cōti-
nua ei cū gradatōe. Et ei? qdē m tunice sūt
sic tunice stoāchi: qz magis itrimseca est ma-
gis silis pānicul? et ad lōgitudinē. Et magis
extriseca ambaz est carnosā grossa latitudi-
nales hñs villos. Verū est pl? carnosā qd ea
q ē stoāchi: sed ē ex ea et in situ ei? et pūua-
tione ipi? Primū autē itestmū nō est ps sto-
machi: imo est res pūua ei ex pximo. & pp-
ter hoc nō gradat ei ostrictio: neqz tuice ei?
meri sūt sic tunice stoāchi. Nam sba meri si-
milior est lacerto: & sba stoāchi silior ē ner-
uis. Et rotūdat ps stoāchi vbi pūuat cū
eo meri et obuiat velamē: et āpliat iferi?
qñ locus in quo morat cib? est inferior: qre
opez vt sit āplior. Et fact? est rotūdus ppe
illud qd scit de iuuamto ei? et dilatat i po-
teriorib? ipi? vt bō fiat ipi? obuiatio dō-
si. Et ē stoāchus ex duab? tuicis: qz iterior
est lōgitudiales hñs villos: ppter illud qd
scit de necessitate attractōis. Et ppe hoc cō-
trahit stoāchus cū sit deglutitio et eleuatur
epiglōtis Et extriseca hēt villos latitudi-
les ppter illud qd scit de necessitate expulsi-
onis: et nō positi sunt villi expulsiui extrin-
si: nisi qñ attractio est pma opationū ei?
et propinquior ei: deinde expulsio aduenit
post illud. et oplet ppter expulsionē pūuā
in toto vase: vt expellatur quod in ipō est:

de ope
ratione
stomachi
vide bñ
in lib
de mo
nō hñ
cap. 20
dem in 3° de pñib?
nlib? cap. viij q dicit
preeria transgūire faulius
et q comere dem Haliab
3° thorie cap. 29

de meri
re u x/o
pñib?
vide bñ
7° de iuna
mentis qñ
larox cap
p in malis
cap

os pro est sensibilibus
omnibus membris
Hec dicta sunt a Gal
9° de interioribus cap 7°
9 dicit et per immo
omnibus est os pro sensibilibus
omnibus membris
et quibus de interioribus
cap 7° 9 dicit na
multum nervi a cerebro
ad os stomachi descendunt

Nota q in dictione
duos consideramus. f.
alterationem absolute in
alterationem ad hanc
formam. Ad quendam
vibum in chylum plus
quod ad absolutam
transformationem plus
faciunt membra alia
q stomachus est in
stomachus sicut oia
sua sapientia posita
ad ignem: alia aut
membra sibi preparantur
ut ignis et decoquenda
que maiorem hanc calidi
tatem quam in caliditate
stomachi propria et sicut in transformatione et alteratione
absoluta simul alia membra forsan plus faciunt
sed ad conversionem cibi ad hanc formam plus chily
plus materia et propria caliditas facit q sui organi
proprie forme stomachi vel suis

Et permiscet tunc intermiscet villi transversa
et adiuvent ad retentorem faciendam: et positi
sunt in attractioe non in expulsiōe que non comi
scet tunc extrinsece: et separat ab eis me
ri: cum non sit ad retinendum. Et tota tunica ei
extrinseca obuiat corporibus spissis. Intri
nseca vero ps ocaua est pl² carnosia et calidior
et sit plus digerens. Et os ei² est pl² nervo
sum: ut sit vehementer sensibile: et aduenit ei
ex nervis cerebri ram² acquirere ipsum facies se
sum: ut percipiat famem et diminutionem: et illo
quod non indigent reliq² q sunt post os stōi. et
stōach² non indiguit sensu: n² q eget ut exciet
ipm qn vacu² est a cibo. Nam cum extremitas
prima est sensibilis acqrens nutrimentum sibi ipsi
et alijs: non eget illud quod est p² ipaz illo: qm
ipsa sufficiens est ad deferendum on² alterius.
Et iste quodem nervus descendit ab alto iuvolu
tus sup² meri: et iuvolu² sup² ipm vna iuvolu
tioe cum est propinquus stomacho: deinde primi
at stōi: et loco stōi vehementer gillolitas
supponit vena magna pcedens in longitudie
ipm: et mandat ei ramos pl²imos: q cum eo li
gant²: et diuidunt in ramos subtiles ostiendi
in ordine vno. Et adheret ei arteria fil²: et p
cedit ex arteria sic illud: et inicit vnaq²
ear² sup² reflexione siphac: et p²exie ex summa
ear² zyrbum fm quod narrabo. Et stōach² quod
digerit caliditate q est in carne sua inata et
caliditate alijs acqrens a corpib² vicin² a
tibus ei. Epar em supponit dextere ei² de
sup² et illud ideo qm illic rotundat²: et sit eius
suppositio bona. Et splen sternit sub eo a si
nistra elongat² parumper a velamine capitis i
ipo. Nam si supponeret ipse splen et epar fil²
vna suppone² guaret illud sup² stōachū. Ele
ctum est igit² ut supponat ep² talit². qrenus
apphendat ipsū additōib² extensis sic digiti:
et substernat splen subt². Et cum hoc ep² est
magnū valde fm opatōez facta ad splenem
p² necessitate sue magnitudinis: et quod non: cum
splen non sit n² receptaculum vni² supfluitatū ei²
Consequens g^o ē ut declinet caput stōachi ad
sinistram aplificando locū epi: et coagustet si
nistram: et declinet ei² inferior ps ad ipacium
quod euauit ep² subt²: et dilaret etiā locū sple
ni a sinistra et desub² posita ē g^o nobilior
duar² ptiū: et ē supior. et dextera epi: et vi
lior ear² opposita ei: spleni hec ē. Et additū
ē in eo ab anteriorib² zyrbū extensū sup² ipz: et
sup² oia i. estima homin² p²pe. p²tea q sunt ma
gis egētes adiutorio digōis p² debilitatē
ventū ipoz digestiuar² fm opatōez ad alia.
Et scm ē spissū. ut cōphendat caliditatē: et
subtile ut leuiet ei² adeps. Fit g^o obuiatū
caliditatis ab anteriorib². Adeps em ei² reci

pit caliditate valde: et obuiat ea p² suā vi
scositatē pingue. Et sup² zyrbū paniculare ē
siphac noiatū beriteron et sup² ipz ē mirach
et lacerti veteris pingues oēs. Et iste due tu
nice iuncte sunt in supmo abaz apud vela
men: et separe ab inferiore pte ear². Et a po
steriorib² dorsū extendit sup² ipm vena pul
satil² magna calida p² multitudiez calidita
tis sui spūs et sanguis sui: et associat ei ve
na magna calida p² multitudinē caliditatis
spūs et sui sanguis. Et siphach quod ex summa
hoz ē: et est panicul² p² q apphendit visce
ra nutritiua oia. Ipsū em regit ea et declinat
ad interiora: et aggregat apud dorsū a latere
suo: et p²nuat velami a supiore pte sui: et
p²nuat iferi² vesice et o nobz ylis ab iferio
re pte sui. Et illic adueniūt ei duo foramina
apud duo iuguma: q sunt due vie in quibus pe
netrat vena: et suspensoria. Et cum dilatat² d
scendūt per ea intestina. Et iuuamēta quodem
eius sunt tutamē illoz visce: et distinctio i
ter intestina et lacertū mirach: ut non coopiat
ea: et p²turbent² eoz opatōes. Et cōcant ei
etiā illa que sunt in vetre nota. Et in tunica
extrinseca q est mirach sunt iuuamēta. Cum
eis em expmit stōach² per modū lacerti cum
eo: et per hoc quod ipse mouet eū. Extēditur
ergo totū sup² vasa de quib² sunt corpora: quo
iū p²ietas ē: ut expellat expressiōe quod ad
iuuante ad expulsiōez fecis. Et fil² expmit ve
sicam: et adiuuat ad emittendā vrinā: et ex
p²munt ventositates iflatiuas: ut exeant. q
non deficiūt intestina: et adiuuat ad parietē.
Et siphach quodem ligat oia viscera ad iuicez
et cum dorso: et sit eozū aggregatio firma: et
est ipse cum dorso sic res vna. Et qn p²nuat
velami: et obuiat due extremitates ei² ap² dor
sū: tūc ligat illic. Et ex ideo ē inicitū ei²: ei² nā
q inicitū ē supfluitas descendēs ex velaie ad
os stōachi: et obuiat ei supfluitas ei² quod ex
ipso ascendit ad dorsū et obuiat sibi et gna
tur illic siphach. f. corpus paniculare non di
uisū in villos sensibiles: imo est corpus sim
plex i sensu et apphendit stomachū posterius
a duab² tunicis q sunt in sba stōachi: et ē tu
camē tunice carnosae q est ei: et p²uit ad sto
machū et ligat ipsū cum corpib² q sunt a parte
dorsū: et sit ei reflexio et ascēsiō et descēsiō.
Et illud quod in ipso est grossius: ē iferi² eiul
et sinistrū ipsi². Et ē ei tunica ex subtili
lacerto veteris coopiea. Et sub ipso est sub
tile ei² quod ē vere siphac: Et ē vehemētis sub
tilitatis: Et ex eo oritur panniculus te
ges pectus et superfluit ex eius origine si
pach superfluitas a duobus lateribus: ex
qua et ramis duarum venarum pulsatis

Siphac et
mirach
velamē
admodū
vires ram
adherens
Mirach
ex quatuor
partib²
9 p² ar
vires ram
ex car
p²inguis
pannicu
carnoso
et mirach
qui a car
oriuntur

et nō pulsatilis extēsis sup stōachū tēxitur
 fba zyrbi: q̄ cōtēxta est ex duabus tunicis: a
 ex tunicis plib? scdm loca suppositis p̄guib?
 bus coopies stōachū & intestina et splenem
 et meseraicas: reflexa ad lat? inter? Et hō
 zirbū cū sua separatōe est suspensū cū eis cū
 hoc qd̄ trāsiuit ex stōacho et p̄cauitate sple
 nis. Et loca suspēsiōis ei? sūt glādule q̄ sūt
 int̄ venas sugētes q̄ nōiānt mēsaice. Et int̄
 intestinū duodecī digitorū. Vex ei? suspen
 siōes sūt pue et debiles. Et qñz p̄muanē cū
 epate et costis doli leui cōtinuatōe. Et iste
 qd̄em suspēsiōes sūt fixiōes zirbi: & p̄ma
 eaz est stōach? Et zirbū istud est sic sacc?
 in quo si aliq̄ gūe ponereē retineret illud.
 Cnm g^o verificaueris tunc scies q̄ cutis &
 pānicul? q̄ est p? ipsā et est carnosus: & la
 certus posu? in tūica q̄ est sup̄ma tunicaz
 lacerti ventris: nota dēmiata omēs sūt i sū
 ma mirach. Et tunica q̄ est ifima tunicaz la
 certi vētris cū pāniculo s̄bili q̄ est scdm ve
 ritatem siphach est ex summa siphach. Et
 zirbum est sicut interior pannus siphac et
 sicut exterior stomachi. Et h^c quidem cor
 pora omnia sūt adiuuantiā in calefactōe
 stōachi: quoz adiuutoriū est in defēsiōe ei?
 Et in iferioze pte stōachi est foramē cui cō
 tinuatē intestinū duodecī digitorū. Et hoc qd̄
 dem foramē nōiānt portanari? & est stricti?
 foramiē supioze: qñ est trāsiē? ei? qd̄ dige
 stum est et subiliatū. Et illud est transitus
 eius qd̄ est p̄rariū ei. Et iste qd̄em meatus
 claudicē vsqzquo completē digestio. Deinde
 apicū vsqzquo cōpletē expulsio. Et scias q̄
 stōachus nutriē trib? modis. Vnus eoz ē
 quo fouet cibo adhuc i eo existēte. Et scds
 est ei? qd̄ ad ipsū venit ex nutrimento in ve
 nis p̄iectis in anathomia venaz. Et tercius
 est eius qd̄ ad ipm effundit in tpe famis ve
 hēntis ab epe ex sanguie rubeo puro & nu
 trit ipm. Et scias q̄ antiq̄ qñ dicūt os stōi.
 itelligūt qñz interoitiū ad stōachū q̄ est loc?
 cōstrictus: in quo non dilataē aliq̄ p̄tium i
 troit? stōachi q̄ sūt p? meri: & qñz supioze
 itroitiū: q̄ est t̄min? p̄nis int̄ meri et stōachū.
 Et qdam hoīes sūt q̄ nōiānt ipm alfuēd: &
 cor: sic sūt qdam hoīes q̄ faciūt currē in ser
 mone suo os stōachi et inuunt ad cor: cōicā
 tes in nōie: a debiles in discernēdo. Et isti q̄
 dem sūt valde antiq̄ medicorū. Vpo. autem
 multoties dicit fubed: & significat p id os sto
 machi scds suā expositiōez.

Egritudines meri.

Qñz accidunt meri spēs malicie oplōis:
 et debilitat ipm ab opatōe sua q̄ ē de
 glutitio. Et qñz sūt in ipo egritudines istrum

tales oēs et cōes. Et qñz sūt in ipso apata
 calida & frigida et dura: & illō plz qd̄ sit in
 eo de egritudibus istrumetalib? est oppilatō
 aut p̄t coartatōem deforis a spōdili r̄mo
 ta: aut apate mēbri vicinatis ei aut p̄t apā
 in ipso: aut i lacerto q̄ retinet ipsū. Et ex sū
 ma quidē egritudinū q̄ accidunt ei sepi? ex eg
 tudinib? cōib? est flux? sanguis et eruptio
 eius.

De q̄litate deglutitiōis et vomitu.
 Cias q̄ deglutitio sit per meri cū vir
 tute attractiua attrahēte cibū cū villi
 longitudinalib?: quos adiuuāt villi latitudi
 nales: p̄p̄ea q̄ retinet retro illud qd̄ deglu
 titur et expmūt ipsū ad iferioza. Et vomit?
 etiā p̄plet per meri: vex deglutitio est facili
 or: qñ est mot? scds motū naē: et sic cū ad
 iutorio duaz tunicaz q̄rum vna hēt lōgitu
 dīales villos: et altera est coopiens eaz: lati
 tudīales hīs villos. Vomit? aut est motus
 nō scdm cursū naturalē: & nō p̄plet ei? opa
 tio n̄ per tunicā velatiuā expmūt em t̄m.

Constrictio deglutitōis et difficultas de
 glutitiōis.

Constrictio deglutitōis. aut sit p̄pter
 cām in ipso meri: aut p̄t cāz vicini
 eius. Et cā q̄ est in ipo meri: aut est apā: aut
 siccitas supflua. Aut ē exiccario hūiditatis
 in ipo p̄t febrem: aut aliud. Aut est aliqua
 spēs malicie oplōis supflue. Aut casus v̄
 tūis et debilitatis ei? et p̄p̄ie in fine eḡtu
 dinū acutarū malarū. timorolarū et aliarū
 Et cā vicini ē constrictio p̄strigētis. s. a apatis
 in lacertis epigloris sic sit in squamantijs et
 alijs. Et qñz est in p̄strictōe anhelitus etiā a
 mēbris colli. Aut est declatio spondil? ad i
 terioza. Aut est vētositas inuoluta cū ipso
 coarctas. Aut spasm? et cupez q̄ vult fieri: a
 iā icēpit: h̄ em sepe aūcedit cupez et p̄gela
 tōez. Nam aut accidit euidā nostrorū notorū
 difficultas deglutitiōis p̄t retentōem rei in
 deglutitorio ignote: & p̄uixit eū illud ad si
 militudinez p̄focatiōis: et fecit eū sincopiza
 ri cū nausea cū q̄ euōuit vermes pl̄imos cū
 quorū expulsione faciliōr facta est deglutitio:
 et ablata est p̄focatio: et scias q̄ cā fuit
 retentio illozū illic.

Signa.

In illa qd̄ez q̄ est p̄t ipōdiles: augmē
 tatur p̄strictio in tpe resupinatiōis: &
 est deglutitio dolorosa apud spōdile remo
 tam. Et illā q̄ est cā malicie oplōis debilitā
 tis s̄gt longitudo spaciū itimeris ei? qd̄ de
 glutit: & est cū lenitate et paucitate festina
 tōis i toto spacio absqz dolore: n̄ sit illud in
 pte meri visibiliē: & p̄stringat illic et sēciat
 cū retentōe ei? qd̄ deglutit apud ipm. Et i
 illa q̄ est cā apatis sit cōstrictio i app̄q̄tate

deglutitio est motus s̄cundū
 cursum n̄r et sic actus t̄m
 duaz tunicaz q̄rum vna hēt lōgitu
 dīales villos et altera est coopiens eaz
 vero est motus nō s̄cundū
 cursum naturā et sic
 cū tunicam m̄

Nota qd̄ si vermes n̄r
 generentur in stomacho
 in quodāq̄ aspidem
 sursum ex quo t̄m
 vult auē: & qñz qd̄
 sūt possunt in mē
 v̄t fuit difficultas
 deglutitiōis

Thomas
 nutritur
 trib? modis

eius: & fit ibi dolor et nō euacuat dispō in
plūb? a febre: quia sūm plūm nō sit vehemētis
fortitudo. Et qñ aīa est calū signāt īpsūm
etiā caliditas et sitis: et si nō sūt calidū nō
erit febris. Et qñ est exitura nō cū illa cali
ditate: & est illic dolor pūus: cū quo accēt ī
qbusdā horis tremor et febris. Et qñ facit
accidē collectōez: & rūpiē: et emittit saniez:
et sedat illud qd euenit ex eo: et fit egēdo
vltus. Et illā que sit ī antecessiōe cūez et
congelatōis: signāt cū ea reliq significatōes

Cura.

Si cā fuit aīa aut īmotio: tūc cura e?
est cura illi? Et si cā fuit malicia cō
plexionis: tūc si fuerint īflatio et adustio &
calitas ī supficie oris: optebit vt amīstres
līmētū ītē ambas spatulas ex succis et me
dicinis frigidis: & sorbeat qd sit sic lac absq
butiro acetosum: & q sūt silia illi. Et si fuit
ex frigore: & est illa q sepius sit: optebit vt
cureē cū emplis calefactiuis: qbus vteris ī
curatōe stōachi frigidī: et cū oleis et vngue
tis calefacientib? dictis ī ipso: & cum oleo
balsami et oleo rafanimo et oleo muscelio et
silibus: et cū emplis factis ex castoreo & ar
moniaco & mirra et prassio et alijs. Q si fu
erit ppter oplonem hūdam mollē valde: &
scit ex cōitate supficie oris & lingue: tunc
cureē cū eo ī q sūt stipticitas et calefactō
ex medicis aromaticis p? mūdificatōz stōi
et rectificatōz ei? si eger ea. Et iste qdē me
dicine sūt sic anisum assatū et behem duo et
spica: & spica celtica et foliū īrou & thus
et minutū ipsi? & mirra. Et si necriū est vt
mīseant cū eis calefacientia fortia cū stipti
cis frigidis: vt frangāt p calefacientia frigus
stipticoz frigidoz & vehemētis exiccatōis
sic rosaz et balaustraz et silium fiat et apd
me anūden est vehemētis iuuamētī ī hoc.
Et si fuit cā siccitas fiat pteritū illi? & amī
stra electuaria huēctantia eq̄lis oplonis: &
oua sorbilia: & adipēs et butirum et medul
las et regimē corpis & stōachi. Nam meri ī
plūb? egēdoib? est seqns ī oplone sua com
plexionē oris stōachi. **A**postema meri.

Qñq sunt calida flegmonica et pustula
ria et frigida flatica dura: et plūmoz
difficil sit maturatio et tardanē. **S**igna.
Significāt ipa dolor ī hora deglutitōis
et ī nō deglutitōe cū puenit ad posteriora
spondiliū colli cū ostrictōe deglutitorij. Et
cū illo qd ex eis est calidū qñq est febris ī
vehemēs: & qñ ē vehemēs hora p? horā: qñ
ipa sit febris diei nō vehemēs: & qñ est cū
eo horripilatio. Vez ē cū eo sitis vehemēs
et calitas. Cū g? maturat: remouet horripī

latio: & qñ apit emittit pus. Cum autē aīa
nō ē calidū est ostrictū sūm silitudinēz ostri:
et ois aīatis calidi. Vez ē absq caliditate:
et neqz est febris: neqz sitis. **C**ura.

Medicine illi? alie sūt q bibunt: et alie sūt
q exteri? apponūtur. Et o? vt medicie q ex
teri? apponūtē ponant ī loco q est ītē duas
spatlas. Et o? vt sint medicie repcussive si
ptice facte ex odoriferis et fructib? scdum
opatōez q est ī curatōe aīatū stōachi. De
inde addant ī eis ea q sūt sic armoniacū et
bdelliū: & gluten alibat & sic? ppter qd eūa
ta sūt stipticis et adipibus etiā. Q si illa nō
valēt: et sint necria illa q sūt plis ī solois et
aīa fuit ī radice duz: tūc o? vt mīseatur
cū eis q sūt fortis resolōis: sic gna lauri &
piretrū: & cordumeni et yreos et balsamū
et aristolo. Et qñ ē tibi necriū: vt amīstres
erūpentia emplando sic sinapis et gūma ru
te agrestis: & reliq q sūt de hīs q dixim? ī
dubelatis pectoris et pulmoīs: quousq p
ueniat ad tūmū stercoris colūbini. Oportz
aut vt ī cura ei? qd calidū ē: sumāt medi
cine q bibūt: qñ qdā sūt elria: quoz īcessus
sup locū sit īcessus pūnu? paulatī paulatim
Et sint ī pms elria q sūt sic lētes et spodiū
et mucillago sic psillij et semis portulace: &
aq cucurbite et silia. Deinde fiat pmutatio
ad pmixtōez ex repcussiuīs et resolūtiuis ī
q iā positū sit aliqd ex ficub? et aq feniculi
et camoille: deinde addat et ponat ī ipa da
ctili et fenugrecū. Et amīstrenē sorbitōes ī
pms qdē ex repcussiuīs: sic scē ex farina oz
dei et lentib? & fiat acetose cū eo qd scis et
nō acetose & cū īcipit maturari fac sorbitōz
ex succo fursuris cū oleo aīgdalimo: & zuca
ro: deinde pone ī eis ea q sunt sic semē lini
et silia: deinde pone ī eis q sunt sic farina
herbi et ciceris. Et qñ puenit ad eruptōez:
tūc īdiges vt accipias ī ipō virtutē ex radi
ce lilij celestis: & aīgdalis amaris: et pssio:
et aliqd ex sinapi et ficub? et daetilis.

Cura apostematum frigidorum.

Considera qd dicit ī aīatibus stōi. frī
gidis et amīstra sup ea lenificācia ma
turatiua. Inrimsec? qdem sic elria: et sorbi
tōes qñ dixim? ad maturādū: sic q fuit d se
rima herbi: et farina ozdei: et illa ī qbus sūt
ablutio et fortitudo sic radix lilij celestis: et
radix liqricie et alia. S? exteri? epla matati
ua q dixim? de qb? sūt fenugrecū et camo
milla et mellilotū et bdelliū et gūmi albori:
et armoniacū et yreos: et vint? aromaticozū
Q si declinat ad maturatōez et sedatōez fac
sic dictū est ī capitulo primo: et cōsidera
ī eis illud quod dicitur ī capitulo stōachi.

De eruptōe sanguis ex meri.

Iam sciūti cās eiua: et signa ipsi? in capitulo de eruptōe sanguis ex sto: et optet ut q̄rae illic. Et ex eis q̄bus sit differentia: est illud qd̄ dicit in capitulo de curatione eruptōis sanguis ex stomacho: scilicet qd̄ medicie in hac eruptōe optet ut sint medicie hñtes viscositatē et glutinositatē ut nō impellātur ad stōachū subito: imo currant sup locū eruptōis cū lenta mora: ut possibile sit eis agere in eum cū illa lenta mora opationē forte: quāuis redeant p̄ vias venarū: & agant ī ip̄m. Vex cū vñce debili p̄pter lō: gitudinē viarū: & mltitudinē passiōis ī viis. Vlcera in meri.

Quandoq; accidunt vlcera ī meri ex scissura accidente in ip̄o: aut p̄p̄t ap̄ata q̄ erūpūnt in eo: aut p̄p̄t hūores acutos trāsentes in ip̄o cū sit voicē: et silia. Et nō elōgat q̄n eueniat cū ea catarrus. **S**iḡ ip̄soz.

Iam ostendim? in capitulo vlcēz stōi. differentia int̄ vlcera stōachi et vlcera meri. Illic ergo ppendant: Vex significatōnes q̄ in meri est vlcē? et nō ap̄a: sunt qd̄ de glutinō ī ap̄ate ipedit cū magnitudie buccelle et q̄tate e? plusq; ipediat ē q̄litate ip̄i? ex acuitate: aut acerositate: aut stipricitate. Vex scdm̄ diūnitatē q̄latis in ea diūnitatē in vlcērib? ipeditm̄. Et fortasse manatio eq̄lis quātatis nō ipedit: & pua q̄ habz q̄litate dñantez ipedit: ita ut si penetret non p̄p̄ca: q̄a p̄p̄mit ip̄m sua quātitate: sed affeeta q̄litate forti ipedit et dolorem facit. Et illi? qd̄e cui accidit vlcus a plaga aīcedere cura sit difficilis: et ē sup̄ extremitatē mortis scōz plm̄. **C**ura. Si sūnt in meri vlcera: nō in potu tribuem? medicias p̄solidatiuas illoz vlcēz subito: sic faci? cū volum? ī potu tribuē medicias vlcēz stōachi et alioz: imo foigem? in illis medicis ut demus eas ad potādū paulatim: et eligam? eas viscosas grossas: ā in eis amiscēā viscosa & grossa. Et cā in hoc ē q̄re medicie n̄ morant sup̄ meri: neq; figunt. imo trāsēunt et sepātur. Cūq; sepant in potu: & nō potant subito: obuiant faciendo obuiatōez p̄ obuiatōem q̄re efficiūt opatōez p̄ opatōez. Cum ergo iūiscant adherēt suo itinē: et figūtur et nō sepant subito. Illaz vero mediciaz substantia dicemus in capitulo vlcēz stomachi. Ip̄e em̄ sunt ille.

De op̄ionib? stōi. naēalib?. **S**igna op̄ionis calide naēal in stōacho: sunt qd̄ bene digerit cibaria fortia: sic carnes vacillas et: āserinas et alia: & qd̄ corripūc ī ip̄o cibi subules leues: sic caro pulloz et lac: et qd̄ ip̄e recipit cibos q̄ sunt calē

op̄ionis meli? Et qd̄ digestio vincit appetitū. Et signa op̄ionis frigide naēalis sūt: ut nō sit in appetitu diminutio: et sit in digestione diminutio: q̄re nō digerit n̄ cibaria subtilia leuia: & ut sit meli? recipiens cibaria q̄ sūt frigide op̄ionis. Et signa op̄ionis sicce nālis sūt qd̄ sitis multiplicat in osuetudine. Et sit cōtēnt? q̄ntitate pauca pot? et adueit nausea ex q̄ntitate plima. Et est stōach? recipiens cibos plurie siccitatis meli? Et signa cōplexionis hūide naēalis sūt: qd̄ sitis ē pua: cū tolerātia pot? plimi et securitate a nausea et stōach? ē recipiens cibos hūidiores meli?

De egritudib? stomachi.

Stomacho accidunt q̄nq; egritudines malicie op̄ionis. xvj. pure et fce cū mā sanguinea: ā colerica cū spēbz suis aut flatica vitrea. aut subtili narate: aut hñte ebullitōnez: aut flatica acetosa: aut salsa ā mā melācolica acetosa: ā pōtica. Et accidunt ei ap̄ata: et accidunt ei vlcera: et resolutio singularis: et q̄ currūt via eoz ex cāis extrinsecis sic casu et p̄cussioe. Et q̄n tolerat disrup̄tōem. et non m̄ficat statim. Et q̄n puenit vltime resolutio ad hoc ut disrup̄t corpus stōachi: tūc paties moriē. Inq̄t ypo. omnis cui? disrup̄t stōachus: moriē. Et q̄n accit ei raritas texture in villis suis. Et q̄n accit ei vehemētia sp̄situdōis. Et accit ei ex egritudib? cōtādōis in q̄ntitate ut sit magnus valde: ā p̄uus valde. Et ex egritudib? figure ut sit (vbi gr̄a) vehementis rotunditatis. Et ex egritudib? aspicatis et lenitatis ut sit vehemētis lenitatis lubric? Et ex nocumētis sitis: ut sit sit? ei? (vbi gr̄a) vehemētis appetitōis ad exteriora. Et q̄n accit ei oppilatio in villis suis: & oppilatio in meatib? stōachi ad epar et ad splenē. & accit sāguinolenta digestio si fuerit illud in viis epis: et puitas appetit? si fuit illud in viis spleis. Et q̄n accidunt in stomacho vērositates & īflatio cā ciboz: et cā debilitatis sue in seip̄o et nos faciem? ad illud capitulū singulare. Et malicia qd̄e op̄exionis in sto? q̄n sit ex cāis extrinsecis: scz ex calore et frigore et alioz ab ambob? Et q̄n accit ex cāis intrinsecis. Et ex egritudib? qd̄ez stōachi sūt qd̄az q̄ omouent in calore vehemēti: ā p̄p̄ca qd̄ ip̄e adiūuat eū ī actōe matier malaz ad ip̄sū: ā qd̄ adiūuat caliditatē ei? ad resoluēdū māz in ip̄o malo adiutorio nō nāli resoluēte ip̄az ad formā nō nāle. Et q̄n ē cū mā tūc n̄ eūat q̄n ā sit mā ibibica in corpe ip̄i? sōmeris: aut alherena super corpus eius: aut effusa in concauitate ipsius. Et q̄n est hūor inuent? in ip̄o gnat? et q̄n ē effus? ex m̄bro

Et adde qd̄ dicit qd̄ stomachus recipit cibos plures siccitatis et de hūido idem dicit et nō dicit de calido et fce et de q̄ sitis et hñte et de p̄cussione et de m̄ficatōe et de m̄ficatōe

considera qd̄ egritudines que p̄p̄t accidunt stomacho sunt tres in gener. s. q̄nq; regionales edes et instrumentales

De istis signis vide sat 2. regni in tractu de ventre

*Membra a quibus malitia
est ad stomachum fluitant
sunt quatuor. videlicet
epax splen et felle:*

*Colligitur hic qd dolor
ad hunc*

*flamma generatur in
stomacho:*

alio ad ipm: sic effundit ex cerebro cu catar. o
calido a frigido. Et calefit ppter ipm aplo
stomachi: a itrigidat: et declinat ad opelxione
ei? qd descendit ad ipm. Et silr quz effundit
ad ipm ex felle huores colici: & illud i qbus
da in qbus creant vie ples ex felle ad stoa
chu loco aduent? sui fm plm ex felle ad ite
stima: qre effudit ad stochu illud qd oz ve
effundat ad itestima. Cuncqz ploga: faciut
accide salu acuti q sut ex eis in stochbo vlee
ra: & frigidi insipidi lenitate et lubricitatez
Et qnz puenit eoz ipssio ad pmu intestinu
eoz q lequut ipm. Et corruptio appetit? et
alstibze in ipso est res pma: sut em qda ho
mies in qbus cae illud fm strariu suetudis
et scdm strariu illi? qd dixim? in anathoia
et scdm diuilitate ei? scdz qd est plm i crea
toe venaz venientiu ex felle ad stochum.
Et qnz effundit ad ipsu ex epate et ex felle
in qbusda in qbus crea ex felle via magna
ad stochu: qre effudit in ipsu illud qd erat
necriu vt effunderet in itestima. et qnz effu
dit ad ipsu melia ex splene etia sic faciam te
cognosce. Et plimu qd ad ipm effundit e
cola ex epate. Et qnz adiuuat ad illud cae q
sut in stochbo: sic dolor vehemens et copssio
vehemens: & tarditas ei? cibi: et debilitas v
tutis ei? expulsiue. Et qnz est ca in ea ira: a
tristitia: aut passio aialis ex eis q mouet ma
tiam et effundit ea ad stochu: & facit acci
dere mordicatoez q n remouet n voitu. Et
qnz effundit ad ipsu cu hmoi motib? et p
prie cu dolore huores virulenti: pcpue cum
fuerint in illis ptrib? vlcera. Et cu hoc qnz
effundit ad ipsu melia etia: et ca i effusioibz
melie ad ipz est mltitudo melie: a debilitas
stomachi. Et cae mltitudis melie sut ex eis q
tu scis. Et ca effusiois sanguis ad ipm e mlti
tudo sanguis et amotio ei? in mebro nobi
liore eo vicinate ei in latere suo: sic est epax
a sup ipz sic cerebro cu ex ipo effudit sanguis
ad guttur et meri: & penetrat ad stochu: &
virtutis ipi? expulsiue obilitas adiuuat ad
rcipienda oia q effundit ad ipsu. Et ex cais
fortib? in effusioe sanguis ad ipsu: & ad alia
est retetio curs? mstruoz: a sanguis emor
roydaz: a sanguinolente egestois: a dimissio
exerciti? euariui: a incisio mebrz: qre supabu
dat illud qd na ppauit ei ex ma: & idiget ex
pulsiue. Et qnz expellit ex via stomachi: &
euomiet sanguis. Et scias q debilitas stomachi
est ca fortis in effusioe ei? qd effudit ad ipz
Et plimu qdez qd inuenit in stochbo: a gna
tur in iplo ex huorib? e fla. Et ca in hoc e q
hilus est ppinque nae flari. Cum gº no di
gerit digone itegra: no fiut sanguis et cola

et mlia. Et itez ad stochu no effudit i plu
rimis dispob? cola lauas eu: sic abluat ince
stima: sz cola no gnat: n in qbusda intestinis
Et fm plm no effudit ad ipsu n ex epate: q
uis ipsa gnet in stochbo calido: qn iuenit ci
bu recipiente diuisione v elocit ad fuositatez
Et qnz accidit stochbo a i creatoe: a cu pfe
ueratia egtudinu a doloru et malicia regis.
vt fiat corp? ei? laxa texture: rare sbe sbril
cutis: qre pducit illud ipsu ad debilitate in
oib? opatib? suis. Et est necriu vt curet
cu labore Et cae egtudinu stoi sunt oes cae
egtudinu pdcay extrinsece et intrinsece: et se
ei vt sint cibi tales q necrio faciat malicia di
gestois: sz stoch? no sit n fm sanioze dispo
sitionu: & e dictu in suo caº. Aut sint pauci
valde: ita vt poucat stochu sanu ad exicca
toez et ad adunatoez. Aut mltiplicez vs? me
dicinaz et psuescat stomach? vt adiutorio
medicie i opatib? suis. Aut laborer plm
voitu et solone vetris: & pprie voitu: qm
ipse idiget motu laborioso no nali: & acci
dat vt rarificez textura villosu ei? et exte
nuet. Et stoch? vehemens sbus par? e leui
et ipediri a qlibz ca. Et ois ppo debilitans
supflue facit accide i oi opatoe diminutodem
ita q calitas pura: qnz em sit ca lubricitatis
stomachi ppe illud qd facit accide de debilita
te retentie Sz et calitas cu ma colica sepe e
ca illi? Et nocumta qoe q eueniut in opati
onib? suis: aut eueniut in vtute appetitiua
et actetiua: et no appetit oino: aut miorae
appetit? ei?: aut multiplicat valde: aut cor
rumpit ei? appetit? et illud a cibi: a aq. Aut
in virtute retentia vt vehemens fiat ei? retetio
a debilitat: a destruat ei? retentio et na
ret cibis: Aut in vtute digestiua: ita vt de
struat ei? digestio: aut debilitat. aut corru
pat & ducat rem ad fuositate: vel acetosita
te. Aut in vtute expulsiua: ita vt vehemens
fiat ei? opatio i ipo: aut ad via nali: aut ad
supiora: aut debilitat ei? expulsio: a destru
at. Ex oi naqz re cui? plongat mora in sto
et tardat: accidit vaporatio gnatiua huoru.
Et n e aliqd ita vaporosu vt fruct? Et qn
qz accit ei dolores extesini: & mordicatiui
et reliq. Et qnz sequit obilitate hax vtutu
oiz a quaruda natatio cibi: et tarditas desc
siois ei?: a velocitas descensiois ei? et debili
tas digois: a destructio ei?: a corruptio. s.
cas? appetitie: aut appetit? caninus: a appeti
t? corrupt? et sequit ea rugit? & eructua
to et iflatio: & mordicatio et alia. Et qnz p
ducit illud qd puenit ex hoc: ad coitate me
broz a alioz: et pprie cerebri cu coitate me
ea pneruos plurimos: qre accidit epilepsia

aut spasm? a mlia: a fct cadere in visu no
 cumentu. Et qnz ymaginanē i oculo qī cimi
 ces: a cimis: a tela arance: a fum? a nebula
 Et multotiens coicat cor stoācho & accit
 sincopis: a ppe vehemētia doloris: & ppe i
 apatib? suis magnis: a ppe qntitatem sup
 fluā caloris: a frigoris: a pūisionis ad vento
 sicatez. Nā debilitas materiei ad h^o vt faci
 ant accidē sincopi: facit eueire pūibatōem
 & estuatōez & saltū et treōrē. Et hmoi q
 dez sūt de qb? dicit Ypoē. qd sumē i potu:
 vinū mixtū scdm mediū sanat eos ab hoc.
 Et illō ppe illō qd i ipo ē de mūdificatōe
 et ablutōe cū pfortatōe. Et stomach? qdez
 qnz ppat cā vehemētie sui sēsus passioni a
 cā pua. Et pducit illū ad epiliāz: a spasmū
 et iste hō leditē qlibet ira: et ieiunio et tristi
 cia: & cā mouēte hūores. Nā cū effunditur
 ad ipm ex eis ppe illō hūōz colic? moridica
 tiuus ad os stoāchi: nocet eo ppter vehemē
 tiā sen? sui: qre patit epiliāz: & sincopis
 supueit ei. Et spasm? ppe coitātē cēbzi cū
 ore stoāchi. Et hūic hōi qdē accit sicut est
 illō qd accit ex debilitate oris stomachi ex
 hoc qd qn vsqz ad fastidiū replee cibo: a su
 pfluē i potu vini: aut coitu: i pasmaē: aut
 icurrit epiliāz. Et multoties qdē accit vt
 euadat hmoi voitu porrimo aut viridi: vt
 erugo eris. Et qnz plima replō fct eos pa
 ti subeth plixā pdurantē vsqz vomat &
 excitē & surgat. Et qnz ē illō cā ad cadēd
 i mliāz colicā & i cogitatōes & somnia cor
 rupta. Et scias qd egdudies stoāchi qn p
 lōganē pducit ad raritatē texture villorū
 e? & sit difficile succurere & medicari. Et
 ex nocumtis mal i curatōe est vt sit caput
 frigidū ppatū enētui catarrhi: & sit stoāchus
 calid? qre nō tolāt ea q mūdificant illū ca
 tarrū: sic sūt diapipeon & diacalamētū: &
 diacimimū. **Modi significatōnum disposi
 tōnum stomachi.**

REs ex qbus significantē dispōes stoma
 chi sūt ex dispōib? cibi: in h^o q stoā
 ch? tolāt eū: & puaē tolantia ei? & ex hoc
 qd digerit ipm: & ex h^o qd expellit eū. & ex
 h^o qd ipe appetit cibum & potū: & ex moti
 bus e? & smotōib? ipi? sic treōr stoācha
 lis & singit? Et ex dispōib? oris & lingue
 in sapore suo: & infusioē sua: & exiccatōne
 sua: & aspitare e? & lenitate ipi? & odore
 & ex eis q egrediūt ex stoācho cū voitu: a
 egestioē: & vctositate descēdēte cū sonitu
 a sine soitu: a ascendente q ē eructuatō: &
 retēra q est rugit? a ex colore faciei: & ite
 rioris ptis oris: & ex dolorib? & ipedimen
 tis: & ex coitate ipi? cū mēbris alijs: & ex

pre e? qd ouet ei: aut ledit ipz ex eis q dme
 dunt & bibunt & medicis. Significatōes at
 ex tolantia cibi a puaē toleratōe ei? sūt
 qm si stoāchus nō tolāt nisi paucū q sit ita
 puerū: tūc i eo ē debilitas ppe aliquā cārū
 debilitatis. & si tolāt tūc vt? ipi? est rma
 nēs. **Verū significatōes ex egestioē & eis q e
 grediūt ex vtre sūt.** Et ex egestioē qdem
 sūt: qm eqlis tpate ticture & fetoris signē
 bonitatē digestiois: & boitas digestiois
 signē fortitudinē stoāchi: & eqlicitatē ppois
 e?. S; ille q nō digerit ex ipo: signē debilita
 tē stoāchi: & maliciā ppois cum ipo. **Am
 pli? tictura signē māz q est i ipo: qd si fuit il
 lic lenitas & fetor significat qd dscēdit a sto
 macho āte horā suā: ppeā qd stoāch? ma
 le pphendit eū ppe debilitatē vtrutis reten
 tiue. & si nō ē lenitas nō signē illō: ymo signē
 debilitatē digestiue.** Significatōes aut ex so
 nitu sūt: qm iā dcm est in eis q tu scis: qd
 descēsus e? signē fortitudinē stoāchi & mag
 tudo e? sonit? signē bonitatē digestiois &
 fortitudinē e? et: & silr puitas fetoris eius
 Et rectit? qdez i h^o ē qd descēsus e? nō signē
 fortitudinē: ymo signē debilitatē qndā: s; ē
 debilitas q est infra illā q fct accidē erup
 tōez. **Verū eēntia magnitudis soit? si ē ppe
 sbam e?: tūc est ppe grossitudinē suā. Et si
 ē cā e? vtus expulsua: tūc illō signē fortitu
 dinē aliquā. Subtil? at tenuis cui soit? non
 est magis significat fortitudinē qd spissa cla
 mōsa: & ppe illa e? soitus non ē a volūta
 te missa. Soitus at exiens ex seipo signat p
 mixtionē sēsus. **Verū puitas fetoris signē p
 culdubio boitatē digestiois: & vehemētia
 fetoris significat corruptōez ei? & si nō est fe
 tor oīo signat cruditatē e? Significatōes vo
 ex via singit? sūt qm si hns eū sctit moridic
 catōz: tūc illic est hūōz acetos? a acut? aut
 amar? Et si sentit cū eo extēsiōne: tūc illic
 est ventositas: et si nō sentit illō neqz sitit:
 tūc illic ē hūōz flatic? et si ē p? euacuatio
 nes et febres: tūc illic est siccitas. **Significati
 ones at ex sitit sūt: qm sitis signat pponem
 calām: et si ē cū nausea signat māz colicām
 a falsā flaticā. Nā si sedat potu aq calē: tūc
 mā i plib? dispōib? est flatica falsa: a mate
 ria nitrosa. Et si augmētāt tūc matia est co
 lerica. **Verū significatōes ex dispōe oris et li
 gue sūt: qm qn lingua i dolorib? stoāchi est
 vehemētis aspitatis et rubedōis: tūc signat
 dñiuz sanguis: a apā calid? i ipo sūgumēū
 Et si ad citrimitatē: tūc nocumentū est co
 lericiū: et si ad nigredinē: tūc cā ē melācolia
 ca: qd si ad albedinē et lenitatem tūc causa ē
 hūiditas: et si est siccitas supflua: tūc cā********

de egestioib? vide Hyp:
 2° pponit nsm 13° dcm
 habetur a sat 1° de cris
 cap^o 21°

de egestiois ppe cognos
 stomachi dispositio

quid significat si h^o

quid significat lingua
 in dppositiōib? do
 quando est chom
 rubedinis
 quid significat in
 citrina
 quid significat qn
 nigra

*Quomodo cognoscatur
bona digestio.*

*Accidentia communia
quando non fit bona
digestio.*

*Proprietas albi
Proprietas nigræ
Proprietas flammæ*

*Ergo appetitus cognoscitur
per diminutionem
inmorum*

*Causa appetitus carbonum
et uretæ.*

est siccitas. Sed significatio ex via digestio-
nis sunt: quoniam digestio bona non fit nisi quando per cibum
prehensum non accit guttas in ore stomachi: ne-
que rugit: neque inflat: neque eructo: neque sa-
por fumos: à acetosus: neque singultus & tre-
mor & extensio. & ut sit spaciū in hora cibi in
stomacho spaciū cōle: & descensus est ab eo in
hora quod non ante ipas neque per eā: & sit som-
nus tpat? & expgefactio velox levis. & in
oculo non sit aqua. & in capite non sit guttas: &
obediencia nature sit facilis: & sint inferiora
veteris ante egestionē inflata: h^o est si sit boi-
tate involutio stomachi super cibum & quod ipse bene
prehendit ipsum: & illud significat fortitudinem
stomachi & puerientia ubi in quietate & quanti-
tate: Cū g^o stomachus non prehendit cibum bonum
prehensio: neque sit digestio bona: accit rugi-
tus: & frequentia eructuatio: & remanet ci-
bus in stomacho spacio longo: à descendit ante
horā necessariā. Et cole quodam ppetas non est
ut phibeat digestionē phibitoe destructo-
ria: à diminucia aut faciente cruditate: ymo
quoniam corrumpit eā. Si mlie ppetas est: ut p-
hibeat digestionē & corrumpat eā. Et fleg-
ma declinū est ad ipas corrumpendū. Et scias
quod quoniam in stomacho non est aqua neque vlc: & in
cibo non est corruptio: deinde digestio non fit bona
tūc cā est malicia opionis: & plim est ex frigi-
ditate & humiditate: & per eas calia: & per
ipam sicca. Verū ex stomachi dolorib? signifi-
cationes sunt: quoniam verbigrā: dolor extensio si
gnat ventositatē: & quatuor signat repletōez
& mordicatio significat huorem acetosus à
acutū: aut ponticū à amarū. Significationes
aut ex appetitu sunt: quoniam significat ex eo: aut per
additōez est: à per diminutōez est & ipsi de-
structōez: aut per speciem ad quam ipse declinat
sicut est: quoniam ipse quoniam est siccus & appetit frigi-
da: & quoniam appetit acetosus: & quoniam appetit
exiccantia salia & acuta. Et quoniam aggrega est
appetit? acutoz & salsoz & acetosoz fil:
ex modo quod ista sunt cōia in faciendo lucrari in
cisionē huoris nocitui: quare sunt significatio d-
bilitatē stomachi: stomachus est fortis declinat
ad pingua. Et quoniam est appetit? declinū ad
res malas quod refugit nā sic appetit carbones
& alusne & alia. Et cā in h^o est huor corru-
ptus exteneus non ptnēs huorib? laudabili-
bus. Cū aut boitas adest gustus & est san? non
eligit appetit? sapore sup dulce. cūqz
declinat appetitus versus aliū: & abhorret
illū: tūc illic est nocumētū: nā si appetit pin-
gua tūc illic est siccitas & spissitudo &
siccitas: & si nā abhorz cibos calefacientes:
& declinat ad frigidos ppter frigiditatem ipo-
rū: tūc illic est calitas. Et si appetit calefa-

cienter tūc illic est frigiditas. Et si appetit i-
ciliua & acetosa & acuta tūc illic est huor
viscosus. Et appetit? quodam in stomacho cali-
do aqua pl? est quod cibi. Et quoniam sit vehementia ca-
lidoris ppter resoldem & inqstoz restaura-
tōis. Et mordicatio quod exiccat famē vehe-
mentē. & est spēs famis quod nullo modo tolā: &
& associat ei sincopis ppe quoniam tardat cibum
Et appetit? in stomacho ad quē effūdū mlia
& flegma acetosū multiplicat. quoniam est eoz qn-
titas infra quietatē vocantē ad expulsionē
& multiplicat in eo appetit? & sit caninus
non ppter illud quod dictum sum? in ca^o appetitus
canini. Et scias quod appetit? nutriti cōicat
oibus mēbris: vtz illa cōitas est nāl: & scā
ex suspensioē vocatōis vtrius nutritiue cūz
atēctiua. Ampli? appropat stomacho appeti-
tus aialis & sērit cū eo. Et quoniam pueit quibus-
dā hoib? ut esuriat plim: & pmedat plimū
Et neque adueit eis saturitas fastidiosa. Et
neque egredit in egestionē horū sex plima: &
neque cū h^o eoz corpa impinguant. Et cā quod
deh h? dispōis est resold plima: velox cū sa-
nitate digestiue: & atēctiue & appetitiue.
Verū significatio ex via saporis oris sunt:
quod amar? significat caliditatem & colam. & a-
cetosus significat frig? stomachi: si mīn? frigo-
re cū quod non digerit cib? oio. Et quoniam signifi-
cat calorem debilem cū humiditate: faciente e-
bullire humiditatem parū: quod postea sepat ab
ea deficiens in digerēdo: quare accit acetositas
sic fit in musto. Accescit em quoniam in frigidatē: &
acescit quoniam feruet a caliditate debili: & est
acetositas quod fit ex effusioibus materiæ ace-
tose ex splene ad stomachū. Et scā quod splen-
nis cā iuitat appetitū nēcio. Et multiplicat
inflatōem: & rugitū: & maliciā digestionis:
& scit eructuatoez acidā: & ille quod ex saporibus
oris est insipid? significat saporem huoris insi-
pidi. et salus significat saporem huoris salis.
Et sapes extenei horribiles significant huores
exteneos putridos malos. Si significatio ex
voitu sunt: quod si est nausea tūc mā est
viscosa ibibita: et si est voitus facilis: significat
quod ipsa est effusa in ocuitate. Et si sunt voitus
et nausea et non sepanē: significat aggregatōez
vtriusqz rei. aut viscositatem huoris: et non
est nausea scā ex mā ibibita. Et quoniam est pluri-
me mordicās os stomachi à pauca: pfortat
quoniam ipsa cū cibo pmisset: et ascēdit ex pfun-
do stomachi ad os stomachi et mordicat ip-
sum: quare ppter facilē sit quoniam expulsio huorū
per cibū: et non sit facilē ante ipsum. non sint multi
Vtz quoniam est aduēt? ptturbatōis et nausae a
puocatōe: tūc mā est effusa: Si vo est currens
tūc mā gnata est in stomacho h? ptturbatōez. Et

*Signa
via saporis*

*Signa
vomitus*

13
voitus et significat p colorez et qd egrediē
i ipo ex matia: significat g^o colam et mliāz p
colore. et flā viereuz p colorem: & flegma
acetosum et salsum p colorem et saporem
et flegma descendēs ex capite per colorem
mucosū et qd associat ei ex descensu ad mē
bra alia. Et ex hoibz ē q cū recipit cibū ali
que sentit ex seipo: q si moueret supfluo
motu: euomeret cibū suū: et illd qdēz sigt
huīditatē i stoācho: a debilitatē stomachi.
S3 illd qd ē ex huīditate: accit et cū vacui
tas adest. & illd qd ē ex debilitate n accit
n fm repletōz tm. S3 significatōes ex via co
loris corpis sūt: qm color ē vehemēs sigfi
catō dispōis stoāchi & epatis fm plimum
plime ei egtudies stoāchi sūt frigide: & co
lor stoāticorū est plūbim? & si i eis ē citrini
tas: est citritas decliuis ad albedinē. Sigfi
catōes ex via rugie? sūt qm rugie? sigt de
bilitatē stoāchi: & qd ipe male pphendit ci
bū & egestionē huīdā. Vex significatōes ex
spu sūt qm multitudine e? & spuositatē ip
sius sigt huīditatē stoāchi mīttētis aquosi
tatē & mucillaginositatē. Et exiccato oris
& paucitas saluē sigt siccitatē stoāchi &
caliditatē. Et si sūt illc significatōes alie:
adiuuabunt illa in significatōe calitatis. Et
scias qd siccitas oris est a siccitate pplexio
nis duobz modis. Vn? eoz ē siccitas vera
& ē vt nō sit salua. Et secūdo? ē mēdosa: &
est vt sit salua exuberā viscosa s3 sit exicca
ta cā caliditatis vaporose veientis ad ipaz
qre oz vt distiguat mē siccitatē & exiccato
nē spu viscosi scdm os. Nā illa sigt siccit
tatem. & h^o huīditatē viscosā: a pcedentē
a stoācho: aut descendēte a capite. S3 sigfi
catōes ex eructuatōne sūt: qm eructuatō
qñz ē acetosa: & qñz ē fetida: a fuōsa: a aci
da aut lutosa: a putrida: aut limosa: a siml
cibo quē recipit eructuās: a pura i q non
est qlitas alia: & ē sanior eructuatō. Nam
si est fuōsa: & cā i h^o n est sba cibi q sit ve
locis pūtionis ad fuōsitatē: sic vitelli ouoz
i patella & rasan? a cib? cui i artificio suo
& cū sit associat qlitas fuōsa: sic dulce cui
supueit ignis dñiū & alia: tūc cā i ea est
igneitas stoāchi ppe māz: a maliciā oplonis
pure. Si at est cū matia: tūc est scōz vnum
modoz pōictorū. Et plm qdēz ē illd ex ma
teria colica effusa ad stoāchū ex felle scdm
mod c? pterita est remeōratō: a ex catarro
calo a capite: & ppe cū hō n ē colic? in cō
plexione sua. Et significat et qd cā calitatis ē
māl a pura ex modo isto. q cib? q sūptus
fuit lōgiqu? ē a fuōsitate: sic est paīs oz dei
Nā cū hmōi eructuat fuōse: tūc cā est cali

144
ditas stoāchi: & silr attende egestionē an ē
colica. Nā si ē colica tūc sigt qd cā est cali
ditas stoāchi. Et si egestio n ē colica n est
ncēm vt cā sit calitas stoāchi: qñz ei ē mali
cia pplōis singlīs. Et voit? et est significa^o
magis signās p io qd i ipo egrediē. Et qñz
signāt eructuatō acetosa & fuōsa vigilias
cū qb? n iueit stoāch? vacatōz sufficientez
digestiōi: & illat & calefit. Q si ē eructua
tio acetosa non a cibo acetoso: neqz a cibo
qui cum superflue sumitur mutat ad ace
tositatez: tūc illud est ppter frigus stoma
chi: & ppe cū accit a cib elōgatis ab h^o vt
acetosi fiāt sic est mel. Nā si iueneris eos a
cetosos fieri: tūc iudica qd cā i h^o ē frigus
stoāchi sine matia. a cū matia: & associat ei
qd ē cū matia gūitas i ore stoāchi semp: &
plm accit illd hūitib? colam nigrā & splene
ticis: & illi ad c? stoāchū descendit catar
r? frigid? Qñz at acescit eructuatō a cali
ditate cū iueit materiā dulce: & fcit eam
ebullire: & fcit ipaz acetosaz: & signat illd
vt sit eructua^o acetosa cū signis calitatis
& illatōis: & amaritudie oris: & sici: & iu
uamto cū eis q ifrigidat. Et ex eis qdē qb?
significat qd calitas plia supflua qñz acescē
facit cibū & eructuatōez: est q calitas qñz
fcit acescē lac veloci? q ipz fcit acescē fri
giditas. Et qñz significat p voitū et materia
Et cū eructuatō ē fetida: tūc qñz significat
putrefactōz i stoācho significatōe fetoris o
ris. Et qñz significat vlcera stoāchi. Et luto
sa & cenosa: & limosa significat huīditatē
putrefcāz. Et illa q ē vt erugo eis significat a
cuitatez & calitatē cū putrefactōe. Et est
vehementior significatō calitatis q fuōsa. Si at
eructua^o n ē fuōsa neqz acetosa: s3 est affe
rens saporez cibi p? spaciū eueiens scōz ac
ceptōz cibi: tūc significat debilitatē stoāchi
i pūendo cibū. Vex significatōes ex eis q
sūt puenientia a fugienda a ipedientia sūt
vt pūdet an res ifrigidates sint puenientes
ei: a res calefacientes: a res exiccates pueni
ant: a hūectates. postq pūderat res vna:
sepe ei accit error cā dimissiois e? cū nō at
tendiē: & est q res ifrigidantes mltotiens
frāgūt ebullitōz huōis sctil aquosi huīdōi
a falsediez huōis flatici: & estiat q cū eis
iā pueit iuuamtu: quāuis illic sit calitas Et
res calefacientes mltotiens expellūt huōrez
calid: & resoluūt eū: & estiat qd cū eis iaz
accit iuuamtu: quāuis sit illic frigiditas:
ymo oz vt pūderent cū hīs duab? relique
significatōes. Significatōes at eoz i qbus
iueniē sensus stomachi: sūt qm si nō sentit
mordicatōez: ymo gūitatem: tūc matia est

quid significat eructua
fenda

flatica vitrea. Et si sentit mordicatōz cū in
flōe: tūc mā ē amara: ā salsa. A mordicatōe
sine īflatōe: tūc mā ē acetosa. Et si est illic
mordica^o cū leitate: tūc mā ē sbril: ā pau-
ca. Et si ē cū gūitate: tūc ē mā grossa: ā me-
lācolica. Sīgnificatōes āt cū dispōib⁹ cōicā-
tib⁹: sūt qm̄ p̄sideratē (verbigrā) an cēbrūz
patiat a cāis catarrī: & mittat ad stoāchū
descensioēs. ā epar an sit gñatiū colē: &
mittat ipaz. ā an splen dīficiat ab expellēdo
mliāz. et sit apōsus plīme mliē: & h^c ē cog-
tō cāe. Et p̄sideratē an ymaginēē corā oclis
res n̄ p̄suete: & n̄ fixe: & an accidāt soda &
estuato cū replōe & mīozentē cū eūatōne:
& silr v̄tigō p̄pe. Et an īmuetat treōz cor-
dis p̄ replōz ā h̄z vacuitatē: ā accidat sincō-
pis: ā spasm⁹: & h^c ē cogtō accētis. Nā si
replō fecerit acciōē ymagiatōes & soda ā
īdetudīez & vīsiōēs diūlas: ā tremorez cor-
dis: ā subeth maxīaz: tūc stoāch⁹ erit plen⁹
ā debil: aut ī ipō ē malicia p̄plois. Qz si tre-
mor cordis & soda & sincōpis & estuatio
acciāt ī dispōe vacuitatis: tē ipē ē h̄ns re-
ceptōz colē: ā huōis mordicatī veientis ad
os e⁹ cū est vacuitas: ā huōis mliē. Et co-
gnosciē supfluitas ī h^o cū reliq̄s sīgs q̄ tibi
dedi⁹: aut huōis frigidū: aut e⁹ q̄ ē ex istis
cāis ī īferiore pre stoāchī. Nā n̄ magīficat
illud qd̄ ex eo gñat ex soda & epilīa & sin-
copi & spasmō. Et accētīa sīgnificātia dispō-
nes e⁹ cū cōitate alia sūt cerebralia: sic per
mixtio sēs⁹ & subeth & agelatō & estuato
Et alia sunt cordialia sic sincōpis: & treōz
cordis & malicia puls⁹. Et alia sūt cōia sic
destructō ābelitus & difficiltas ei⁹ & malī-
cia e⁹. Sīgnificatōes p̄plexionum.

Signa malicie p̄plexionis calide.
Igficat ipam sicis n̄ supfluat & deij-
ciat v̄tutez: & eructua^o fuōsa: & lu-
colitas salīue: & iuuari ab eis q̄ īfrigidant
scōz p̄ditōes p̄mitas ī sīgnificatōib⁹. & adu-
stio ciboz subtiliū quoz siles n̄ adurūt ī
dispōe nālī. & q̄ cibi grossi digerūt plusq̄
digerant ī illa: n̄ supfluat & deijciat v̄tutē
& multitudo sicis. & puitas appetitus cibi
scōz plm̄. & p̄pe qm̄ malicia p̄plois ē cū mā-
colica faciūt cadē v̄tutē oīo. Nex digestō
ē fortis: n̄ supfluat malicia p̄plexionis vsq̄
ad h^o: vt debilitet v̄tutes. Et qm̄q̄ associat
huic p̄plexiōi feb̄is ethica. Et qm̄q̄ hec com-
plexiō p̄p̄ supfluitatē āteq̄ deijciat v̄tutez
pmouz famē vehemētē p̄ id qd̄ r̄soluit et qd̄
atēhit sua mordicatōne: & qz mouet mām
ad resolutōz sicut fit suctōe. Et hec qdem
fames qm̄ ē sincopalī qm̄ tardat cū ea cib⁹
ā fcit cadē ī sincopi. Et cū plōgat spaciūz

e⁹ parūp destruit appetit⁹ oīo. Et qm̄q̄ mli-
tūplicitatē etiā p̄pter cursū sputi scōz famem
& multiplicatē scōm saturitatē caliditas re-
soluēs stomachū: qz si īnuenerit huīditatez
erit illō plus: & hec qd̄ sedant cibi grossi
Et scias qd̄ illi⁹ c⁹ stoāch⁹ ē igne⁹: sāguis
ē pauc⁹: malus: fetidus: acutus: quē abhor-
rent mēbra diūsa ei ī p̄plexiōe radicali. qz
nō nutriend eo: sit g^o ille paucē carnis: &
sūt vene e⁹ exuberātes: qm̄ sāguis e⁹ inclu-
sus ē ī eis quo n̄ vtiē nāta. Et floīa exēbit
ex ipō sanguinē malū. Sīgnia malicie cō-
plexionis frigide.

Significat frigiditatē stoāchi tarditas
mutatōis cibi: ita nō vt descendat: s; ex-
pella⁹ v̄tutu p̄ spaciū qd̄dam: &
nō mūtē mutatōē q̄ valeat. Qz si supfluat
nō alterat p̄pter ipā cib⁹ oīo: & nō digerit
tur. Et qm̄q̄ signant ipaz multitudo appeti-
tus: & paucitas sicis: & eructuato acetosa
absq̄ cā ī cibo scōm qd̄ dixi⁹: & hec signat
maliciā p̄plexiōis e⁹ frigide. Et ex sīgnificatō-
nib⁹ sīgnificantib⁹ illō: est vt nō sit alīstibze
nisi e⁹ qd̄ ē leue ex cibis grossis q̄ iā ante di-
gerant. Et qm̄q̄ p̄ueit malicia p̄plois frigide
ī stoācho ad hoc: vt accidāt ex cibo d̄mesto
p̄ horas plīmas extēsiō: & dolor magnus
q̄ nō sedat: n̄ cū expulsione huīditatis ace-
tose oī die. Et qm̄q̄ p̄ducit ad ydropisim &
yliacam. Et sup colorē qd̄ h̄ns stoāchūz
frigidū appent citritas & albedo: & n̄ ocl-
tant expienti. & est ille ex meliorib⁹ curis
cui⁹ ē ameo. Et qm̄q̄ cōicat cerebrū ī com-
plexiōe h̄ntib⁹ hāc p̄ploem qz sūt soda v̄-
tosa & tinnit⁹ & silīa. Et qm̄ p̄ueit malicia
p̄plexiōis frigide cū p̄ploē radicali calida:
multiplicat rugit⁹ & īflato & exiccatō &
sicis: & augmēt coruptō quorīes īmōiget
floīa: qm̄ exiccat eū & p̄ducit ad ethicam.
Et e⁹ qdem medicīa est vt suāt parū v̄mī
scōm q̄ntitatē q̄ īfundat ante cibū: ā sint ci-
bi e⁹ exiccantia & caro rubea sine iure p̄m-
gui cū micis. Sīgnia malicie p̄plois sicce.

Significat ipaz sicis vehemēs & exicca^o
lique supflua scōz p̄ditōes p̄dās ī
ca^o sīgnificatōnū: & attenuatō corpis:
& arefactō ipi⁹ sup scām nā: & iuuamētūz
cū cib huīdis. Sīgnia malicie p̄plois huīde

Significat ipaz paruitas sicis: & terre-
ria cibis humidis & nocri ab eis:
& iuuamentum cū mīozatōe cibī: &
cū eis q̄ sicci sūt. Et significant ipaz multi-
tudo sputi & salīue. Et si sūt scōz famē sīg-
ficat caliditatē cū huīditate scōm plm̄. Et
qm̄q̄ fiunt ex calitate sola. Et multoties qd̄
est sup os stoāchi hoīū huīditas īfusua &

*Nota qd̄ caliditas deijciat
appetitum respondet
digestionis: frigiditas
vero respicit suū
digestionis augmentum
qm̄ appetitum*

quotiens ea hñs omedie aliqd mediat q si moueret vomerz. Et qñz sit isto ef ex debilitate stoachi. Sz associant significatōes debilitatis pōcē. & sit h° fm vacuitatē etiāz quāuis n omedat: sed illd ē apd omeditionē tñ. **S**ig materiez oplonū & q sit cū eis **O**plexione q est cū mā significat voitus & eructuato: & amaritudo proprie comitans ipm. & p illd qd ipst amiscet: & amiscet vime: n sit ppter necessitatem trāseuntē terminū: & subtilē qdem calidā virulentā significat cū leitate stoachi & nausea: & mordicatō & sitis & inflatio. & qñ recipit cibū grossū patit cū eo nauseam. Et ad sūmū si est plima cū ea est semp nausea. Et si ē pauca ē nausea apd cibū. Et si sit si est n ibibica: sz ē pphensa i sūdo stoachi: qre n scit nauseā. Cūqz miscet cū cibo corūpit i stoacho. & spgic: & pueit vsqz ad os e? & scit nauseā. Et qñz significat illaz q effusa ē i spacio stoachi: q nō imbibit: q qñ recipit hñs eā aliqd absterhuū: sic aqua mell' & zuchari educit ipm ad eructuatoez. Et ibibica nō agnoscit ex pte e? qd exit cū voitu & egestionē: ymo ex reliqs significatōnib? pōictis: & e? radix ē nausea: qñ significat māz pculoubio. **N**ā si est pcurbatō tñ tūc sunt illic adherētia & ibibitō materiei. Et significat gen? materiei sitis: & sitis significat a calitate e?: a salsedine e?: a nitrositate e?. Nā si sedat cū calida: tūc ē flā salsū. Sz si non sedat ea: tūc est mā colica. Et cognoscit ef sapore oris: a cū eo qd voitu expellit. **Q** si aggregent nausea & sitis: significat illd. Et si n est sitis: significat qd mā est frigida. Et ex significatōib? aggregatōis materiei flatice plime viscosē: ē vt cadat appetitus: & nō dilatect pect? ppe cibū plimi nutrimenti: ymo declinet ad illd in qd sūt acuitas & mordicatō. Cū g° accipit illū apparz inflatō: & extēsiō: & nausea. & nō qelcit n cū eructuatoe. Et ex significatōib? aggregatōis materiei male in stoacho & q sequunt ipz: est sale? mirach: & qñz pducit ad epilefiā & mliāz. Et ex significatōib? q matia effusa sit mlica: ē appetit? plim? cū debilitate digestiois & cū multitudie inflatōis: & cū gueseguesē & solitudie. Et ex significatōnib? q matia ē fortis ē solō vētris: & vtrigo cū multitudie descēsus ex capite ad os stoachi: & et illd qd egrediet i voitu & egestionē cū huore mucoso. Et ex significatōib? q matia ē huīda nocēs sua ebullitōe: ē sitis vehemēs cū defectu amaritudis a salsedine i ore & sensibilitas rei qñ ascēdētis: & descēdētis cū huīditate supflua in ore: & capite

stoachi inflamato. **D**e significatōib? nomenclatorz stomachi n cōplexionalitū. **S**ignificatōes qdēz magnitudis stoachi sūt vt sit stoach? tolans cibū plimū & cū replet scit tūc adherē viscera & pmi adinuicē. Et cū euacuat minuitur & dimittit viscera qī suspēsa paruatit vō significatōes sūt: vt nō tolerz cibū plim āte saietatē. Et significatōes qdem oppilatōnū cadentiū iter epar & stoachū: sūt huīditas egestionis & mltitudo ipi? & sitis: & puitas sūguis & alteratō coloris ad ydropicalem & inceptō malicie dispōit: e? fortasse notū? nomē est malicia oplonis: a malicia habitu dīs. **S**z significatōes oppilatōnū cadentiū inē stoachū & splenē sūt puitas appetitus cū magnitudie splenis. **V**erz significatōes oppilatōnū accidentiū inē stoachū & itesti na sūt accētia yleos & colice. Et significatōes oppilatōnū cadentiū inē stoachū & cēbriū sūt puitas appetit? cū rectificatōe cōplexiois: & remanētia digestiois cū dispōe sua: si n fuit aliqd qd phibeat: & puitas sentiendi deglutita mordicatia acuta valde: & n accidat singule? p? potū dyapipeon: & potū vini in ieiunio. **V**etositatis vō significatōes sūt extēsiō i stoacho & lateribus & sub ypocōdrijs & natatō cibi: et multitudo vētositatis descēdentis et eructuabilis. Et scias q qñ iueit senties inē stoachū et epar duriciē cū gracilitate: tūc illud est significatō indicans resolucionem nature. **C**uratōnes cum modis vniuersalibus. **V**raē stoach? cū eis q bibunt: et cū epithimatis? et embrocis cū aqs i qbus decoquūt medicie et liminis et vinctōnib? ex oleis et emplis scis cū ceris decoctis i aqs i qbus decoquūt medicie: sz epithimatis et emplā sūt meliora embrocis. Embroce ei debil sunt impssionis. **E**t scias q cura malicie oplōis q accit stomacho in vtrifqz qlitatib? actiuis facillima ē: ppteā qz facile inuenimus medicias pērias eis vehemētis vtutis. **V**erū cura q accit ei malicie oplōis i vtrifqz qlitatib? passiuis ē difficillima: et ppe oplōis sicce. Nā oppositō cuius cūqz earū est cū vtute debil' impssiois. Et spaciū qdē calefaciēdi frigidū ē sic spaciūz ifrigidadi calz: sz tiōz in ifrigidado ē maior pēcipue cū qdā mēbra vicināia stomacho hñt maliciā oplexiois frigide: a debilitatez. **V**erz tiōz i huēctando et exiccādo est silis: qñis spaciū huēctadi sit lōgiqui? Et scias q cū egtudies stoachi sūt ex matia: deide abigua sit matia: tūc nō est qd magis oferat ei q vera: qñ ipa ē mag adiuuās mediciaz

signa oppilatōis vtrifqz
in vtrifqz stomacho

signa oppilatōis vtrifqz
in vtrifqz stomacho
signa oppilatōis vtrifqz
in vtrifqz stomacho

signa vtrifqz

malicia oplexiois qñ accit
p p qualiter actiuis i p
facilis curatiois quia
vtrifqz q qualiter i p
actiuis in calida q p
et exiccatō:

materia vtrifqz ambigua i
stomacho nūc nō melius
hiera: munda m. stom
chum n in sua mpa
actione qfortat et cat
5° puerioz. cap° 21°

considera qd hie est q
uim in regimibz
stomachi ubi est materia
sed ubi no est no quum
ma gfer quom si est
mola gregio calida in
fieri sim ma mouet q
calidat in spicac

de euacuatione stomachi
vide Galen 7° de puz
cap 21

in regimibz stomachi
debemus considerare
egressiones et crinas

ad rectificand stoachū & oplēdas opatōes
e2 ipi pphas: s3 oz vt nō cures de ea qn est
malicia oplois sine mā: qm ipa nocet calido
& sicco: & inueit in frigidis qd ē forti2 ea

Cūq3 eūaueis stoachū ex huore effuso ad
ipm ab alio pforta ip3 p2 illd: vt n recipiat
illuz huore. E pstrictō extreitatur: & cale-
factō iparuz adiuuat i retinendo illd qd ef-
fundit ab eis. Et siropus d papauē ē vehe-
mētis iuuamti ad effusioēz matieruz calarū
Qz si huor ē frigidus tunc pfortantia q ne-
cessaria sūt p2 ipa: sūt sic mastix & trocisci
de rohis miores: & mēta sicca: & xilaloes
et gariofili: et q sūt ill filia. Et si huor ē ca-
lidus tunc a robub: et trocisci frigidī fci ex
rosa et spodio: et q sūt filia ill. Et ille q in-
ueit gracile & durū illd qd ē inter stoachū
& epar fm qd dixi2: ponat cibos suos &
medicinas suas aquā ozdei cū succo & gra-
deē i bibēdo ipam quaq3 die ad decē vsq3
ad vigiti et vsq3 ad cētū s3 mltitudiez diei
sue vīq3 sit potēs i bibēdo ipaz vice vna
ā duab2: & n appoxiet medicina euacuatia
neq3 floia. Trocisc2 dictus ad illd. Re. ma-
sticis & trociscoz dyarodō aboz an. 3. iij.
karabe & mente sicce & marmeur & xilao-
loes crudi oim an. 3. ij. deē i potu cū vīo
ātiq3 a miua. Et oz vt amistrēnt in mūdifi-
catōe stoachi & e2 qd aggregat i vacuita-
te e2: a adherz: a ibibiē: medicie n pēseun-
tes stoachū & vial pxiās stoacho absq3 ve-
nis lōgīqs ab eo: si at n valet vice vna ite-
ret illd ei est meli2 qd eūa cū n sit nēcia e-
uacua. Et oz vt attēdas eē egestionis &
vrine i egtudib2 stoachi. Cūq3 videris eas
iā incipe rectificari: tūc iā incipit stoachus
rectificari: & oz vt n afferas in curatōibus
stoachi a calitatis e2 aliqd vehemētis mfrī-
gidatōis: sic aquā vehemētis frigoris & pro-
pe i eo q n puer2 est ea: & nō euacues me-
dicinas resolutas ppe illd qd i ipo ē ex sup-
fluitatib2 a stipticis & pūatib2 vtutē ppe
illd qd scis. Cura malicie cōplexionis
frigide & humide in stomacho.

Et cū illic ē mā tūc euacua scd3 qd sci-
uisti i canone. Et si n ē mltitudo ma-
teriei: tūc expimētatoēs hnt viā i eo
notā. In cibatoē qdē cū mā n ē: tūc cibant
illū cū eis i qb2 ē stipticitas & amaritudo
vt exiccēt eē cū stipticitate sua: & calefaci-
ant cū amaritudie sua: & h2 qdē gnis ē vī-
nū pōticū. Et ex medicis q bibūt: medicie
absinthiales: & sirop2 absinthij ipi2. Et me-
dicie scē cū citonij. S3 ex ēplris & epithiā-
tib2 & vinctōib2: ēplra i qb2 ponūt medi-
cie stiptice: sic amomū. & calam2 aromati-

e2 & spica & foliū & laudanū & bdelliū et
radix lilij & balsamū & ol3 e2 & gna ipius
& storax. Vnguēta at sūt cerota fca ex olō
masticio & olō d oliuis & d citonij. Si ac
n pfert ei hē sūma: amistra ēpla rubificatia
& medicam d gūma rute siluris. Et ex em-
plastris pfortatib2 ē vt suant croci & spice
sire & masticis & oli balsai oīz an. ps. j. &
mell ptes. iij. & mirre asportate a ciuitate
atrisolō ptes. iij. gūi albotiz ps. j. & media
euforbij ps. j. fiat ex eis ēplm & vt bibat
ex eis paz: pēnt. Et itez aliud. Re. stora-
cis ptes. iij. cere ptes. terciā. medulle cerui
ne ptes. duas. gūi alboti pte. j. oli balsami
pte. j. s. olei nardini ptes. ij. Et iterū aliud
storacis terciā medulle ceruie. iij. aloes ru-
bei. iij. masticis ptes. ij. olei nardini. octo.
olei balsai. iij. cere. v. fiat ex eis cerotū. Illi
vō q ratiōinatōe vtūt i dīpiūt i pms cum
exercitio tpato: & amistrat cibū boi chimi
facil digestiois egl qnētatē ad puitatē ali-
quā dclmātē scd3 mēsurā q digerāt. deide
gōat i hō ad amistrādas medicinas pdcās
& q esu eazū pcedūt. Et ex electuarijs aro-
maticis calis cū eglitate qdē scd3 qd exigit
oppositō egtudis. ita vt amēsurē dplexio
Et ex iis electuarijs sunt dyapipeon. &
dyaciminū. Medicamē bonū. Re. gnoziū iu-
nipi & gūe alboti: & pipis oim an. pte. j.
& mirre asportate a ciuitate atrisolō: & est
mo q oz vt sit cū ea storax: & spica celtica
oim an. ptes. ij. petroselimi. s. seīs apij mō-
tani & keisim aborū an. medietatē ptes cō-
ficiāt cū qntitate sufficiente mell. Et qn fri-
g2 ē vehemēt2 illo: tūc oz vt i potu tribuā-
tur omozusia & sagzenea. Et ex medicis bo-
nis ad oēs egtudies māles frigidās & gros-
sas huīdas ē sirop2 sgllic2. Et e2 pfectō
Re. sglle mūdare icise tres eminas pūciantē
i vase d vitro: & ozificiū coopiat valis &
dictat sex mlib2.

Cū malicie oplōnis calide
Inflamatōi stoachi pfert sumē i potu
lac acetosū & acetū ppe cūz corian-
dro: & lac acetosū vaccinum: et me-
dulla citroli: et pisces recētes ppe sedant
inflātōz i stoacho et aq frigida: et fructus
recētes: et endiuia et cucūeres et plica q n
sūt vehemētis aquositatis: qre pūatē ad co-
lerā: et lactuce et lētes et coriādrū huīduz
et acetū et cucurbita et q sūt filia ill mixta
cū camphora et sādalis et rosis si illa nēcia
sūt. Et dāt eis i potu eē trocisci d spodio:
et ppe cū ē illic solō vētris colica: et oua
cocta cū aceto: et lētes cū pūmto gñatorū
et cū sumachia: et cōoimento d agresta. Et

Non omnia Alcantara folius 1x 3: s3 a
cinnam 2 12 3 et 5 ut 13 3

carnes q̄ eis pcedunt sūt caro athabui: et
daragi: et pulloz. Q̄ si eoz calitas n̄ psequē
mortificatōz v̄tutis: tunc ciba eos frigidis
grossis. sic ifrigidatis piscib? recētib?: et i
frigidatis v̄trib?: et oib? i q̄bus ē stiptici
tas ē: et rob d̄ papauē: et sirop? e? pferūt
ad h̄o valde. Et ex eis q̄ pferūt eis ē vapo
ratō cū ifrigidatis. Et q̄z emplastrā eoz
stoāchi cū vesica inflata iā ipleta ex aq̄ fri
gida. Cūq̄ eplastras stoāchum ex emplis
ifrigidatis: caue tūc ne velamē ex eis ifri
gideē a epar talī ifrigidatōe q̄ eoz opatōes
natuāles noceāt. Multoties ei tūc accit no
cumētuz i ābelitu et frigus i epate: q̄ si p
cepis aliqd̄ hoz tunc sucere ei cū oleo cale
facto effuso sup locuz: et empla ipz eoz
et poē loco emplastroz ea q̄ bibuntur.

Cura malicie cōplexionis frigide.

Ifuit h̄o malicia pplexionis leuis: sis
p̄tētus i curatōe e? trociscis. rosatis
i q̄b? sunt absinthiu: et cinamomuz
cū decoctōe cimmi & ameos decoctoꝝ in
vase vitreo mūdo. Et ameos q̄d ē magni
iuuamēti i h̄o. Et cū est fortior illa: tūc ne
cessariū est v̄t p̄fectōib? calis fortib? & se
minib? calis & dyapipeon & tiriacha maḡ
& metridato cū vino & sagzenea: & dyaci
mino & omorisia & alcādiōicō: & dyamus
co amaro: & p̄fectōib? de stoāticō: & dya
olibanū iuuatiuū ē ad h̄o vbi nā ē lenis. Et
oz vt ad bibendō denē hmōi i decoctōe spi
ce & mastice & s̄qnāci & eoz q̄ sūt silia ill
& zinziber cōditū ē iuuatiuū eis. & ē tro
cisci rosati cū eq̄li mēsurā xilaloos: & itez
dyapipeon cū vino. Nā ipm̄ vehēter ca
lescit stoāchū & significat v̄timitas sue im
p̄ssiois p̄ singulū. Et oz vt v̄tā afa & pi
pere i cibis suis. Ipa ei sūt plimi iuuamēti i
h̄o. Et allia ei sūt ex reb? q̄ magis pferunt
eis. Et ex oleis iuuatis iugēdo stoāchum
sūt oleū camomillmū: & oleū de alcāna: &
oleū de lilio. & olīm masticinū poita in ipis
adipe galline. Et si idigz supfluitate v̄tutis
ponāt i eis armoniacū & bdelliū. Et si sūt
nccia fortiora ill: tūc amistrē oleū costmū
& olīm de ben: & olīm s̄abucinū. Et ex eis
q̄ bibunt sūt sic sirop? d̄ lilio cū xilaloos
& musco & ābra. Et ex seib? fenu grecum
& semē apij mōtani & altee. Et q̄z positō
v̄tolarū sup stoāchum i dolorib? frigidis
maximū affert iuuamētuz. Et scias q̄ calefa
ctio extremitatū pducit ad calefactōz stoma
chi ex p̄rio.

Cuā p̄lois huide i stoācho
V̄tā cū exiccatō: & incisiuis: & eis
in q̄b? sūt calitas & amaritudo. post
q̄ eis amiscenē res pōtice. Et oz vt

veant vīno forti parūp: & sint cibi exicca
tiui: sic illi q̄ sūt i patella & assati: & mīore
tur pot? aq̄. Et trocisci rosati euz rosas re
centib? pferūt p̄lois huide i stoācho. Et ex
eis q̄dē q̄ remouēt huīditatez stoāchi: ē vt
bulliant. 3. j. anisi & 3. j. seīs fenicli in aq̄ &
colent sup. v. 3. zuchari rosati dissoluti di
gitis.

Curatō p̄lois sicce in stomacho.

Hoc curatō curatōni ethice p̄xia exi
sit: hec ei eḡtudo est q̄dā ethica sto
machi. cū ḡo p̄firmat curatōz oīo n̄
suscipit: & neq̄ est possibile vt occupatio
sit ad huēctandō ipm̄ solūmō. ymo huēcta
tō e? nō sit n̄ cū cōitate corpis. Ex huēcta
tōe igiē istoz est eoz balneatō: & sessio ip
soz in tīna: & eoz iteratō ad balneū: s̄m sū
mā nccitatis siccitatis. Et q̄z nccm̄ scit su
pfluitas siccitatis q̄ est i eis: vt non pcedat
eis ābulatō ad balneū & ab eo. ymo deferā
tur ad ipz & ab eo sup aliqd̄ q̄d pferuet ne
dissoluat eos motus: & ne resudet illō q̄d
suxerūt ex tīna. Et q̄m̄ balneū est mollifica
tiuū v̄tutis: tūc oz ne approximet ei quod
resoluat: & duplicet illō. Et op̄z vt sit bal
neatō eoz submersio ipoz i tīna: & nō ē
eis necessari? aer balnei: & oz vt sit aq̄ tīne
tēpata. s̄. mē illā ex q̄ sit horripilatō & mē
mordicantē. Et ad vltimū oz: vt nō patiat
ab ea: ymo delectet: & huēctet ipm̄: & am
plificz poros. Et oz vt sit spaciū balneatōis
e? dum pseuerat iflatū: & augmēt corpus
e? āteq̄ icipiat detumescē. Et oz vt euz de
balneo egrediē: q̄scat paululuz. Deinde in
potu sumat ex lactib? s̄bilib? a lac mulie
bre: i lac asinimū: a capnum. Et melius est
ex eo vt sit suctū ex māmilla. Et afferat lac
hora q̄ mulget: & bibat ipm̄ anteq̄ patiat
ab aere oīo. Et vt sit illō cui? lac bibiē iam
cibatur tāta q̄ntitate quantā digerat. & sit
v̄sus exercitio āte cibuz equali: & vt nō sit
suctum. Et si ē aīal p̄ter hoīem: cognoscit
boītas digestionis e? a malicia ipius p̄ feto
rem stercoꝝis e?: a p̄uatōz ipi? a fetore: &
eq̄litatez e?: aut huīditatez e?: a ipi? exicca
tōez: a ei? supfluitatē i vna earuz: a p̄ eius
eq̄litate: a ei? iflatōez p̄tē ventositatē i ipo
Et vt friceē cum istrumēto: & abstergetur
exercitādo ipz: deinde expectet i infirmo di
gestio e? q̄d bibit de lacte: aut aq̄ ordeī. &
sic illō ex eructuatōe e? & leitate v̄scerū
deinde redeat p̄. iij. ā. v. horas & balnee
tur: postea iunganē mēbra ei? cū facilita
te vt exiccet aquositas effusa i eis. Si autē
fuit p̄suet? balneo: balneet vice tertia. Et
si fuit recti? vt sit p̄tēt? duab? vicib? ad
dat i horis interpositis it̄ duas balneatōes

*hac cura si de cat
7° de memo cap 6°*

e2 fm q dicitur est e2 expositio vt sit qes i
regra. Q si declinat ad lac: de2 ei i potu se
cundo. & si no: de2 ei i potu aq orde2 cui2
artificiu e bonu & sapiens: & e illa c2 aqua
multiplicat: de2 de decoq2 tadiu donec mi
nore2 aq e2. Et cibetur pane furni sc2 ex
fermento & sale bn cocto. & piscib2 aradza
da: & alis leui2 volucru2 carniu molliu: &
testicul2 gallo2 leui2 carniu impiguatoru2
cu lacte. & prohibe ei viscosa & dura &
grossa. Et si fuerit nutriti2 multi: elige ex
eis illa q cu multitudie sui nutriti2 sut ve
locis digestionis subtili2 chimi & huioi. &
suma sit tate qntitatis q no gnet: neq2 ex
tensionē faciat plima. Veru miorato nctia
e i hmoi. Et ne2m est in potu tribuere ei vi
nu subtile: decline ad stipticitate paru cole
rans pmtione2 ppe aquositate sua. ipm ei
scit penetrae cibū: & viuificat vtutem: &
excusat a potu aq frigide facietis irasci suo
frigo2: & sit e2 suma rata ne natet sup sto
machu: & ne faciat rugieu. Et sit e2 cibato
secuda cu ia pm2 integre digest2 e. & sepe
tur e2 cib2 qntu possibile e: & sit cib2 e2 le
uis. vt no psequat cib2 e2 cibū idigestum:
sitq2 h2 regime e2 aliqb2 dieb2. Cuq2 me
liora2 parup addat i exercicio & fricatioe
& cibo. Cu at sanitati approxiat: abscondat
hist orde2 & ponant loco orde2 vno die a
duob2 sorbitones sc2 ex cadaruli: & addat
ei cib2 ex eis qb2 vti pueuit. Et incipiat a
pedib2 & extremitatib2 & carnibus auum
mollibus. Cura frigide & sicce.

Vod si plo est frigida & sicca: tunc
rege frigida sic regis sicca: & qm ei2
regime no e n cu calefacti2: tuc ali
ena i ea: ea q addit i siccitate ppe rsolutoz
sua: a ppe stipticitate forte in eis. Et vapo
ratōes qde2 oēs nocet ei: & no pferut ipsi
Et o2 vt alienet calefactio fortis velox: qm
illd exiccat & addit in siccitate. ymo o2 vt
calefiat paulati: & hūectet in eo qd e iter
illd: & addat i substantia caloris inati no in
igneitate. Et ex eis q faciut illd e vnu pue
pmixtio2 & lac. Et aq orde2 pmixta cum
paucō melle ablata spuma e2: vt multipli
cet ipi2 nutritiū: & miorat e2 supfluitas
e bona eis. Et mūgat stoach2 ex oleis aro
maticis: q magis hūectat q calefaciat (ver
bigra) sic olm d spica & spica celtica: & ol2
de mastice e bonu eis. Et qnz misceat cu eo
oleū d balsamo. Et qnz sut pte2 oleo d bal
samo: qm e iuuatiū. Et meli2 qd e: vt mi
scea2 cu eis paz cere: vt sit mora eoz sup
stoachū. Et ex eis q forte afferut iuuamtu
e vt calefiat mastix et miscea2 cu ol2 d neri

den: & ponat sup stoachū: & eligat ex ma
stice illd qd est pigui2. Q si frig2 vebemē
ti2 fiat: no e exculato qn linia2 stoach2 cu
eo qd est sic pix: faciedo vt ipa adhereat ei
oi die: & remoueat ateq2 ifrigide2. Et qnz
amistrat illud in die bis: ipa ei attrahit ad
stoachū sanguiez nutritiū. & o2 vt agno
scas formā amistratōis picis: ex eis q de2
sūt in ca2 picis. Et ex eis q maximū afferut
iuuamtu e aplexari infantē carnosuz sane
plois: qm ipse scit stoachū adq2rere calidi
tate innata vebemēter digerentem cibū. Si
at no fuit infas sit catul2 canis pinguis: a
catul2 mascul2 pinguis: aut qd pcedit via
eoz. Et o2 qde2 vt n sudet ifans aplexatus
& ifrigide2 sudor: & pole est vt linia2 ven
ter e2 cu eis q phibet sudore. Et o2 vt no
supflue de2 ei aq frigida: qm ipa e res mag
nocua ei. Cura plois sicce cu caliditate

Vra e2 est vt aggreget in2 duo regi
meta q dixi2: q si caliditas fuerit p
ua sufficit vt habeat regime hūcūm
siccitate. Et ponat vnu eoz recentis tps.
Et o2 vt ip2 i potu sumat infrigidatum i e
state: tepidu in hyeme: & sili sint reliq2 cibi
eoz. & sit muctio stoachoz eoz ex oleo de
cironijs: & ex oleo onfacino. Et qnz sanant
itegre ex potu plime aque frigide: & ppe
qn est siccitas supflua. Cura pplexionis
calide & huide.

Onferut ei frigida & exiccacia: & ag
grega in2 duo regimia malicie plo
nis calide & huide. Et pferut ei troisci ro
sati facti cu rosis recetib2. Et qn illic e so
luto ventris: amistrat cerotu factu cu2 oleo
de cironijs. Cura malicie plois stomas
chi cum materia: & cura oppilatōnum ei2.

Portet vt cognoscas dispōem mate
rie in stoacho: an sit exiccās: sic exic
cat spogia aqua: a sit imbibita sber
sa in ipo sic imbibit panus tictura viscosa
submersa i ipm: a adheres: a effusa i pcau
tate q noiatur ap2 quosdā natas. Et opt2
vt agnoscas e2 mitiu: & locū gnatōis eius
& pte effusiois ipi2. Q si fuit ei2 gnatō in
ipo stoacho: itentō i curado est itentō eius
Et rectifica i ipo cam gnantē ipaz. Et si fu
erit veniens ad ipm ex mēbro alio sic cēb2
aut felle: a epate: a splene: euacua illd qd p
uenit: & rectifica mēbrū mādans materia2
ad ipm: & sforta stoachū vt n recipiat illd
quod effundit ad ipm. Et qnz est effusio
e2 in hora famis ap2 motū vtutis attracti
ue stomachi: & qtez expulsiue: qre recipit
ex materijs illd qd no recipit i hora alia. &
isti sunt illi q non tolerant famē. Et qnz

de hac cura vide Gat
7° de Inguis cap 10

curam de spica magis
humiditate & caliditate

de cura hac vide Gat 7° de
Inguis 11

supueit ei sincopis cu ipa adest: oz vt puer
niat effusio materiez cu omeitione cibi: &
vt sint cibi confortates stoachū. Et qñz pñm
git qñ mā nō effūdīt: n̄ cū adlūt passiones
aiales: sic ira vehemēs: a tristitia: a alie: &
nō sedat mordicatio accūs eis n̄ cū voitu
Et illi qñez qñ descēdit a cēbro ofere piper
albū otricu cū aq: & absinthiū. Et aloes dē
bil iuuamti ē in ipa. Sz vera fortis fit ad il
lud: pñt illd qd ē i ipa de medicis fortis re
solutōis & absterhois. Et iā pñt iñt. a nob
qñ ex opositōe difficil cure ē: vt sit stoachus
calid: et caput frigidū. scit ei necz illd qd
descēdit ex capite vt amistrētur ea qñ sunt
sic dyapipeon et dyacinū. Et illa qdē m nō
cent sbe stoachū. Et e2 cura qñ ab epate ef
fundit idiget eis qñ leniūt naturā: euacuāt
huōrē subtilē colicū: sic aq casei cū mirabo
lanis: & sca monea. Et qñz declinat ipm ab
veroz eoz sil p itentōez ad illd qd confortat
stoachū. Et oz vt pñttas lenificatiā i cibo
Et facias seq stiptica sm qd dicturi sumus
i loco sibi ppo. Illa at qñ effundit a splene:
curat cū eis qñ dicē in cao appetit canini.
Et tu qdē iā sciisti qñz effūdunt ad os
stoachi huōres acuti mordicatiui: & faciūt
eueire sincopi & spasmū. Et qñz pducit eo
rum effusio ad destructōz pulli. Et qñz
sūt melacolicū. Et qñz est tibi ncēm vt ofor
tes os stoachū: ne recipiat mās attractas ad
ipm cū emplis i qbus sūt stipticitas & aro
maticitas. Et frigida qdē i dispōe curatio
nis calitatis in febriz sūt alcaibi & gallia
et citoia: & succ? agreste: & rai alaubach
& oleū sic oleum rosarū. Calida vō ex eis
sunt hñcia dispōz pñtaria pñtici: sicut mirra
croc? & aloes & mastix & absinthiū & oli
banū & zinziber & spica. Sz olea sūt sic ne
riden & oleū de lilio. Et multoties qdē est
cā aggregatōis materiei i stoacho: retētiō
euacuationū mūdificantiū ipm: nō effusio
ad ipm. Et i hmoi qdē oz vt euacues illd
qd aggregatū ē: & aperias pñt cursus eius
& facies ipm decliare a stoacho ad ipaz: &
neqz ducat ex stoacho huōr n̄ ad pñt decli
natōis ipi? i euacuatōne. Si at abigua sit
educ natantē qñ seq os cū voitu: & illū qui
ē ei pñtari? cū solone. O si huōr ē ibibitus
itrās: & nō ē nisi sbeil i eētia sua: tunc me
lius qñ curat ē aloes: & ablutū rectū ē ad
ofortand: & n̄ ablutū ad pñand. Nā euz ab
lutē debilitat e2 euacuatō & mūdificatō
ipi? Et vera ouentior ē abob? pñt illud
qd i ipa ē d spēb? rectificatib? & adiuuan
tib? & pñtib? a nocētib?: & pñt pura
nō pñmixta cū melle. Cōmixta ei cum melle

quāvis sit plime solutōis ex modis diūsis:
qm ē plim remanēs i stoacho tñ e2. oforta
ē mior: qm mel frāgit d fortitudie e2 aliqd
i ofortado & pñado: qñ abo sil pñquirunt. Et
oz vt qñ bibit vt itentō sit pñt ipaz abulare
Et nō oz vt alterz pñt ipam regimē suū. Et
qñz remouet egtudo potōe vna ex vera: &
si fuit illic caus appetit? a nausea ponat lo
co croci i vera rose rubea. Et qñ muelē cali
ditas iflata n̄ amistrēt vera qm ipa qñz ad
dit i maliciā oplois: & pñt qñ estiat qñ il
lic sit mā. Et si n̄ fuit mā oio: tūc vera ē me
dicia magis oferes huōrib? colicis i stoma
cho: & pñt cū decoctōe absinthij. Descri
ptō vere ad hūc modū leuis. Re. floz squi
pronati & xilobalsai & asari & cinamomi oim
pñt. j. & aloes pñt. v. Et qñ n̄ qñtur
in ipa fortitudo euacuatōis. ymo mūdifica
tio eqñ: ponat pñtus ois medicime pñ. j. &
media. Et ex pillis exptis iuuatib? i hō est
vt suat aloes. 3. j. mirabolanoz ceteroz &
rosarū medietas. 3. & oficiat cū succo endi
uie: & dyacitonitez solutiū factuz ex cito
nijs et zucharo & scamonea. Et qñz sufficit
vt i potu de dāuich scamonee i trib? . 3.
lactis acetosi colati a butiro suo: dimissi v
na hora donc bona fiat eoz amixtio. Et ge
leniabim solutiū ē maxī iuuamti in hō. Et
silr fum? terre: & pñt ad colericā. & deco
ctio absinthij: & pñt oz & tamaridoz. Et
sirop? rosarū solutiū ē & pñt i estate: &
silr aq casei cū mirabolais: & pauca scam
onea: a aloes si est volūtas vt euacuet mām
colicā. Medicamē Gal. bonū. Re. absinthij
romani. 3. v. & rosarū rubearū sanarū. 3. xx
decoqñt i libris duab? aq donc remaneat
medietas libe. Deide poteē sicut ē: a cum
zucharo paucol. Et aloes qdē ē oueient in
euacuatōib? stoachū: & scamonea ē nodua
stoacho & imimica ei. Non gō audeas dare
ipam n̄ cū necitas adest. Et i hmoi qdē ma
terijs ofert flōia: qñ illic ē replō vt mouea
tur huōr ad venas & extremitates. Et sint
huōrib? qñ sūt i stoacho meat? i qb? expel
lant. Et iā qdē exptum est sumere in potu
yerā cū decoctōe absinthij: qm ē vltia. Et
exptū est dyacitonitez hmoi. Re. citoniorū
assatozū i massa qñtitate triū. 3. & croci &
absinthij abozum añ. 3. ij. 5. & olei arboris
masticis: & olei de citonijs octo darkamee
oficiat cū vmo odorifero: & amistrēt: con
fortat ei stoachū qñ est cū hō mō: & pñtib?
ipm recipe huōres calidos. Et ex eis qñ exp
ta sūt et ē vt sumat absinthij. 3. x. cinamoi
3. v. xilobalsai spice abozū añ. 3. ij. foliozū
rosarūz recētū. 3. ij. xiloolof masticis aboz

Post assumptiōem huius
pauis debet ambulare
ad hoc ut ab ore dō
disfundat
Cōsidera qñ existit inflama
tio in stomacho huius
debet exhiberi: ratione
caliditatis quia magis ad
inflamat et magis
eximatur qñ ibi sit mal
Inflammans

Et sic utitur vlt
ioz est pñtari

Alloes ē quoniam
Scamonea nō est pñt

per in decoctōe absinthij
ē dñtina

no pñt
albus
est melius
No mactio
alys dñt
pñtib?
aqua casei
euacuat
humor
sub h
colericū

gallia nō sūt
et pñt māt
et pñt agreste
oleū ros

de aloes
et nō pñt
vid. Gal
vltia
miamir
cap. 5

De vera vltia Gal. 7. de pñt. cap. 5. dñtina
et ibi habetur descriptio. Alia descriptio
habetur octavo miamir cap. 5. et vltia
vltia fuit et in passioib? stomachi capitis
et pñtis et pñtari sum mactina
honorum et dñtina

*omnis fadus q aqua
raffani oximelle aqua
omnis et aqua ordoy*

*Aqua calida q pauco mli
lauat mag*

*Aqua exanapiz gform
os do*

*Sinapis iudic mli rias
grossas spu mli m*

*Olini accuunt appetitum
at dat 2o alim mli
Amic 2o com mli
foris m mli mli*

*Porri q aceto et sinapi
gummi mli mli mli
Alig m mli*

an. 3. j. coqnt i aq multa vsq^o redeat ad p
uitatem. s. ad qntitate libze vni? a minus
& colic & infudat in ipa aloes: c? potio sit
qritas. 2. j. oi die vsqueq^o appeat sanitas
Et si huor e effus? n adheres cu neq gross?
iuuat voitu scō cuz aq rafani: & oximelle:
& aq mell' & aq ordeī pmixta cum oximelle
calido: & q pcedūt ēsu eoz ex eis q faciūt
romē leuib? Et qnz sufficit aq cala sola a
cū oleo: a cū oleo callo solo: a cum oximelle
cū aqua cala sola. Et aqua qdē cala cū mel
le pauco lauat māz. Et qnz expellit eā naēa
cū voitu: & deducit eā ad iferioza. Et qnz
curat hmōi mā soloe vētris et cū eis q dixi
m? si ex voitu n pueit illō qd qrit: a est ad
fund stoāchi magis decliuis. Et qn volue
ris solue vētrē cū yera in hmōi mā: dab in
potu p? balneū i die ātecedēte aquā ordeī
Et qnz ē huor h moridicatu? pauc? & est
tūc amistratō sauch ordeī cū aq gñatoruz
auferēs ipz ppe exucatōz sauch: et exiccati
onē e? & qz pfortat aq gñatoruz os stoāchi
qre nō recipit ipm. Si aut huor grossus ē:
tūc recti? est vt icidat & subtiliet cū poti
onib? iciduis & subtiliat. Et medicie qdē
icidue sūt sic oximel & alcauguamich & si
napis & caparis: & oliue & cū emplis sub
tiliat. deide educat soloe vētris cū eis q
educūt hmōi. Qz si amistret voitus: deide
vētris soloe: erit recti? Et si ē inobediēs q
n eradicat: tūc oz vt facias romē cuz eis q
sūt fortiora: sic decoctio nucis voice & si
napis & pipis. Medicamē faciēs voimē fla
mucillago cartami dissoluat cū aq aneti cō
triti & pñiat sup ipaz oleū laurimū: & deē
i potu infirmo: & mittat pēna i ore ei? &
euomat cū ea. Et qn mūdificat stomach?
tūc amistrenē ea q equāt oplōez & calefaci
unt ipz cū subtilitate: vt n genereē vice alia
Et qn vis solue vētrē in hmōi mā: dabis
ei ad potand vno die āte ipaz p? balneū aqz
ciceris. Et oz vt amistres eis illō mltoties
& balneatō i aqs termaticis & deābulatō
nes & mot? iuuat eos. Et mltoties ē d cō
suetudie hois vt agregeē in stoācho ipius
fla plm: tūc g^o amistrenē porri cū aceto &
sinapi: qm sanat: ppterea qd illa icidūt cor
p? huoriz: & ppe soloez accntē habent ipz
et si fla ē acetosū deē i potu yera cū oximel
le: & vtaē medicie dyacalanū. Et medicie
qdē solutie rectificātes huores grossos q
sūt hmōi: sūt pille alefuihati: & pille aloes
tice magne: & pille stoātica: & aloes i siro
po acetoso cū seib? fortia hñte seia scō cuz
melle. Vera ad illū huorē q gross? est. Re
seis apij sex ptes extreitatū absinthij: ani

si: seif fenicli oiz an ptes. iij. pipi albif asari
āborū an. pte. j. & 5. costi spice de keifim
oim an. ptes. ij. masticiis croci āboz an. pte
j. & aloes ptes. viij. pficiant & fiant ex eis
troscisci: & bibat oi die troscisc? pōdere a u
rei vni? qm mūdificat stoāchū cū facilita
te Et qnz ncm est vt yenis magis Et ex eis
q pferūt ppe p? potōem pcedentē sūt mi
rabolani keibuli cōditi: & siropus de absin
thio: & zinziber pōitū. Et cū pueitētores
eis sūt iura alkanabit: & puaz auū & ius
pulloz colūbe: corpa ei pulloz colūbinoz
sūt tade digestiois: & lōge more i stoācho
Et scias qz fabaner ē exiccatia stomachi: &
exiccatia supfluitatuz huōdarū oim. Et aq
ferri mīneral' a i q extiguit ferrū mīnerale:
a i q extiguit ferrū ignitū mltoties: ē iuuat
tia stoāchi huōdioris. Et oximel scilicū ē
vehemētis iuuanti. Et dyacitonitez puz ē
bonū matij calis & illō qd ē cū pipe & zin
zibere materijs grossis frigidis Et c? descri
ptō est. Re. succi citonioz aquosozū paruz
pōticorū pte. j. & mell' ad ifrigidatū: & zu
chari ad calefactū pte. j. & aceti boi fortis
sez aceti vini pte mediā. ppe sup ignē len
tū & reponat. Qz si volūtas est vt sit maio
ris fortitudis ad ifrigidatū stoāchū: pona
tur i ipo zinziber & pipi. Et ex eis q pferunt
ad resoluend matias grossas & stoācho est
ap lexari ifantē q nō polluit Sz ē pxi? ad
ad h^o sine velaie. Et qnz aggregant i stoā
cho duo huores pterarij: & ē ille q ē imbibit
tus (verbigrā) ex subtili colico. & effusus
i ocuitate ex grosso. oz g^o vt icetō sit i eo
qd ē maioris nocumti Et qn huor ipediēs ē
calid? moridicatuus: ex q^o accntē sincopis:
& spasm? tunc rege ipm cū eo qd dixi? in
ca^o sincopis. Et pmi q^o oz vt ei succurras
ē facere ipz sorbere aquā tepidā. Nā cū ipi
p ea euomūt huores suos. sedat illō quod
habēt. Et si huor nocēs effusus est mlicus:
tūc pferūt ei decoctio calamēti cū melle:
& decoctio epibimi & calamti cāpestris
Et ex eis q valēt ad h^o: ē vt pficiant aluū:
& calcadis: & es vstū cū melle: & ponat su
per stoāchū. Et oz vt ponat sup stoāchos
eozū i hora puitatis egtudis spōgia ifusa i
aceto calō valde. Cūqz huor fuit frigid? &
huōd? tūc sis pte? calefaciētib? resolutis
& n facias igredi i eis ea q exiccat cū stipti
citate: qm ē error max? siue sit cibus: siue
medicia. Et qnz mā ipedit mltitudie sua:
n sua corruptōe. Et si i succurrendo nocum
to: ammistrentur medicie & cū stiptici
absqz spe malicie. Curationi autem apatiū
stomachi singularia posterit? facit? capitla

*sur de
asim
quemi
fada em
malone*

*idem ont
quidox de
simplicia
dispe
cap 2o
de
cap 7o
cap 10*

Repleto est immis
Stomachus
Causa qd corpus gulo
no augetur
Hec dicta hnt a
Rabimise tractum
de regimine famine
omniu hominum:

Canon motus

oleum de olivis et de
nucibus multum quoniam
stomachum

si app. i. si app. i. si app. i.

lac molle stomacho

Omnes medicinae sunt
molles stomachum
a. b. c. d. e. f. g. h. i. j. k. l. m. n. o. p. q. r. s. t. u. v. w. x. y. z.

stomachum et maxime

oxy ipius

q. t. r. p. l. u. v. w. x. y. z.

pp. n. e. r. u. o. s. q. u. i. o. r. i. a. m.

no. co. p. h. o. o. p. p. u. r.

g. m. e. d. i. c. i. n. a. s. o. l. p. m. i. s. s. e.

omne quodam medicamentum

odoriferum ut non odoriferum

odorus med. sot. ori. p. o. i.

grunda et simplex

et obominatio reff

sido cat. feto minuit

cap. p. q. d. i. c. i. t. u. r. s. i. n.

his que adglutinantur

glicinae app. natura

quibus offeruntur q. emm

Inde debilius assumitur vuerhi

stomachum

et app. sua diuinitate in leuitate et guitate
et diuinitate motu ventositatu euenientiu
in ipo: et requit romitu et solonem vennis
fil. Et scias q. phibitio egressiois fecis. et
ventositatis est maximi nocenti. Qnq. em
ascendit app. illud sex: ex reuolutoe ad suo
lutionez ad supiora: donec roit ad stoachū
et ipedit nocumeto maxio: et amouent ex
eo ea q. sūt sic yleos. Et accit pturbatio et
casus appetit. Et ventositas etiā qnq. ascen
dit ad stoachū: et eleuat uapor ipi? ad cere
brū: et nocz vehement. & corrupit illō qd
est in stoacho. Et scias q. omne qd stipticita
tez nō hēt ex succis pprie et ex alijs pnter
est malū stoacho. Et oia olea mollificāt sto
machū. Et qd ex eis ē mag pueniēs: et mag
sanū est oleū de olivis: & oleū d. nucib? & d.
oleū de fisticis. Et ex medicis et cibis sto
magis nocuis scōz plimū sūt grana pini et
felk: et albedarogi: & napi nō dissoluti i de
coctoe: et acetosa & atriplices: & bliti nisi
cū aceto et almuri et oleo: & ex istis sūt fer
nugrecū et sisamū: qm abo debilitāt stoma
chū: et lac est nociuū stoacho. Et silr me:
dulle: et cerebella. Et ex medicis gna iuni
pi: et gna alfaged. Et scias q. oēs medicie
solutiue: et oia q. abotatōez faciūt sūt mala
stoacho. Et coit? est ex reb? magis nociuis
stoacho: et dimissio ei? ē ex reb? magis cō
ferentib? ei: Et vomit? laboriosus quauis
sit iuuatiu? ei expte purgatōis nocet tam
plimū cū debilitatiōe.

Tractatus scōus hui? sen: de regimīne
doloris stomachi et debilitate eius: & di
spositione appetitus eius.

Q Olor stomachi accidit: a ppē malici
am oplois absq. mā: aut cū mātia
et pprie acuta mordicatiua: a ppē
solonez prinitatis: ex cā ventosa extēhua
aut mordicatiua adustiuā: a aggregatiua a
baz rez sil: sic est in apatib? calidis Et qnq.
fit ex vlcēib? corrosiuis. Et ex hoib? qdē
sūt aliq: qbus accidit dolor stoachi cū co
medūt et sedat post digōem: et hoz plimi
sūt melici et patiētes meliam mirachiā. Et
sūt ex homib? qdam qbus accidit dolor in
fine spacij aprehensiois cibi in stomacho et
apud horā decimā: et q sequūtur eā: de q
bus sūt qdā qncz dolor non sedat: donec
euomat quoddā qd ē sic acētū ex quo ebul
lit terra. Deinde sedat dolor eoz cū descē
siōe cibi nō cū voitu. Et d. duab? sectis sē
q remanēt fm tolerantiā suā longo tpe. Et
cā qdē pmi ē effusio melie ex splene ad sto
stoachū: Et cā scōi est effusio colere ad ipz
ex epate semp: q abe nō ledūt in pncio rei:

qm ambe cadūt in pfundū. Cūq. cib? p
miscet eas: amouēt cū cibo: et ascendūt ad
os stoachi. Et est ex hoibus stoacho cuius
puenit dolor: aut adustio vehemens: et cū
comedit sedat. Et ei? qdēz cā est effusio ma
teriez mordicatiuaz ad stoachū qn vacu?
est a cibo: aut acetosaz mlicaz: et sūt raro
aut acutaz colericaz q sūt sepe. Et ex hoib?
b? est cui accidit ppē mltitudoine omestiois
et iteracōis eius nō fm veritatē fais. et pp
ter replonez corpis eius ex satietate nause
atiua adustio in stoacho ipi? itolerabil. Et
qnq. fit dolor stoachi ex ventositate: aut do
lor fortis: aut dolor pūgitiu? Et ex hoib?
est cui? vehemētia sensus stoachi et accidē
tia ei? qd dixim? de huōrib? colicis q effū
dunt ad ipm sūt cā doloris maxī accidētis
stoacho ei? intolerabil: et qnq. facit accidē
sincopi. Et qnq. puenit ex potu aq. frie do
lor i stoacho estuosus clamorus: et qnq. mo
ritur subito ppē aduentū doloris ad cor: et
qnq. descendit dolor: & facit pueire colicaz
Et retinet qdēz in illo in quo plongat do
lor stoachi qd aterabat apa stoachi: & pte
dit in pregnatib? pfocatōez matricis: quā
uis dolor stoachi multiplicet in pgnantib?
Et in libro qdem mortis festime dicē: q qn
aper cū dolore stoachi sup pedē dextrū qd
dā silē vesice: tūc patiēns eū moriē in vigi
tiseptē dieb? Et ex signis illi? ē q ipse ap
perit res dulces. Et si habet dolorē vētris
et apparēt i supcilio ei? vestigiū et bochor
nigra silis fabe: deide fit vlcē: tūc ipse mo
riet. Et hūc qdēz accidūt subet et mltitu
do sōni ppē frigus sue egritudis. **Sig.**
Signa oplonū puraz sūt signa poicta
et sig. oplonum q sūt cū māijs sunt
signa poicta etiā: et mordicatio qdē cū ifla
matōne est significatio matie calide ppē qlita
rez acutā a falsā. Si aut mordicatō est non
stabilis: imo renouat sigt effusioz matiei co
lerice ex epe. Et qnq. facit icurrere mordica
tio stoachi febrez effimeram: et mordicatio
stabil qnq. facit icurrere febrē terciāā inse
palilez: et dolorez i latē dextro: et signat cō
mnnitatē pāicli velāris ep. Et qn sedat
febris: et remanet mordicatio: tūc illud est
ppē effusioz matiei ex supfluitatib? epis.
a maliciā oplonis calide: a huōrez viscosu z
in stoacho: et absq. iflamatōe sigt māz ac e
to sāt. Et signū ei? qd ē ex sūma illi? in quo ē
doloris euentus post horas super citū cau
sa melancolie: est vt accidat vomitus aceti
acetosi: et sedat eo dolor: et vt splē sit les?
et digō mala. Et signū ei? q est ex illa cā co
lere ē vt nō accidat voit? aceti: imo si sūt

considera q.
homines qui
comedunt
multū et
sepe nō ex
pechatis
ex appetitu
pauitū
manifestū
sacietate
et corruptione
multas m
stomacho et
deo m
foris
doloris m
stomacho

erit colericus: & ut non sit digressio diminuta: & sint signa colicis manifesta: et ep calidum inflamatum. Et si est ex vicositate sunt eructuatio et rugitus ex excessu in ypodermis. Cura. Cura quod est ei? quod est ex malicia operationis calida: est in potu sume lac acetosum vaccinum: et lac de quo extractum est butyrum acetosum: & aqua frigida et in cibo sume pullos: et albugi: et aduragi cum melle: & cucurbita et portulaca & pisces puos elixatos cum aceto et ex sirupis sirupum acetosum: & rob agreste. Et ex medicis troiscos de spodio: & amistrare empla ifrigidantia. Et si videris extenuationem et arefactionem: amistrabis tima et potabis ipsum vino subtili mixto: & facias ei sorbitones calefacientes subtiles teparas. Et cum dolor fuerit ex humore colerico calido euabis: & amistrabis sirupum acetosum cum aceto in quo fuerit infusum absinthii spacio longo. Et dolores quod est stomaichi frigos et vicosos si sunt leues sedat vaporatio cum milijs: & vicosos cum igne et prope quoniam ponit ex eis vicosos magna super locum mirach vetricis medij: ita ut apprehendat umbilicum ab omni latere: & dimittat sic hora una absque ictu: ipsa enim ilico dolore sedat mirabiliter. Et sume in potu vinum purum: et mungi ex oleis calefacientibus: & hoc etiam sedat dolores prauos. Et aristologia longa est maxime iuuamti in resoluendo dolores vehementes vicosos. Et filii castorei quoniam bibunt cum aceto mixto: a vaporat ex eo ventus exterior: cum oleo acicquo. Et vicositate quod est resoluunt potus vini puri: & allea: et exercitium secundum vacuitatem: & amistratio eorum quod diximus in causa ista totis si vehementes fuerint neccitas adhibere fortiores medicinas. Et si dolor est ex vicositate pro focata in stomacho: a eis quod sequuntur eum: offerunt ei genna lauri: et cimum affatum. Et si est dolor ex melia inflata: tunc oportet vaporat fiat cum alio quanto aluie et dragagato contritis cum aceto acetoso: et ut vaporet etiam cum ramis anetriticis. Et si fuerit dolor ex apate: tunc cura ei? erit cura quam dicemus in causa apatum stomaichi. Quod si dolor non cessauerit: mollificabis cum adipibus et ebriosis facis ex aneto et silibus. Et cura doloris quod excitat per spaciū longum faciens neccitū ut euomat melle acetosa: est ofortatio stomaichi cum calefactione et emplis calis cum vino: & vino puro: et ofectionibus magnis: & cibari ex eis quod in patellum propanant: & quorum prope tas est ut fumigatores faciant in stomacho calido: sic sunt oua assata et mel. Et cura ei? cui accit dolor vsque comedit: est euo cole a extimectio si est ex cola a euo melie: si est ex melia: a declinare vtrūque humorem ad partem quod non sit stomaichi prope illud quod diximus in causa canoicis: et etiam ut ofor

tes os stoachi. Et oportet per illud ut diuidat cibum: & ut cibetur abo cibo pauco in quantitate multo in nutriendo: et non bibat aquam super ipsum: non sorbedo: & expectet vsque ad horam famis et cum prople bibat tunc. Dolor autem quod accit per cibum: & non sedat non vicitu: est dolor vehemētia malus. Et rectus quod est ut sumat in potu omni die aliquod mellis an cibum: & ut consideres curam illius ex causa vicitu: et etiam illud quod optat curari ex infusione aloes et silib: deinde ammi stera troiscos stelle. Et ex eis quod offerunt ad hoc: est ut sumat olibani et mastice et nigelle & ameos et corticū fistici viridiū et xiloes loes crudi pres egles terant et cribellent et conficiant cum melle eblico: et sumat ex eo an cibum quantitas .ij. .vsque ad duos aureos. Et offerunt ei amistratio coriandri: et sirupus gnatorum cum melle: et reliquod quod dicitur in causa vomit. Et ex eis quod offerunt doloribus stoachi cum proprietate: secundum quod testat galienus: sunt eures intrinsece stoachorum gallinarum. Et plim quod mordicationes stoachi sedat res frigide sic lac acetosum et silia.

Debilitas stomachi: et cura eius. Debilitas stoachi est nomen dispositionis stoachi quoniam non bene digerit et turbat eum cibum vehemētia absque causa quod sit in cibo ex causis predictis in capitulo principio digressio. Et multoties quod associant ei defectus in appetitu et pituitas. Vnde illud non est semper imo quoniam est appetitus plim: & digestio pauca: et non significat illud fortitudinem stoachi. Et quoniam causa ei? in fortitudine augeat sunt illic rugitus & eructuatio alterata et nausea et prope super cibum: ita quod quoties sumit cibum non potest moueri donec ipsi euomat: et sic mordicatio et dolor in abas spatulas. Quod si causa in fortitudine valde addat: non erit eructuatio: a non facill erit exitus stercoris: a non erit ei mora et lubricitas velox. Et erit patiens deiectionis pullus velox ad sincopi. Et quoniam cibum: eumque appropinquant ei terret ex eo: a sumit rem modicam: a accidit ei febris pro quilibet causa: et apparent in ipso accidentia melie mirachie. Et scias quod debilitas stoachi fortasse est causa omnium egritudinum corporis. Et hec quod est debilitas quoniam est in superioribus stoachi. Et quoniam est in inferioribus ei? Et quoniam est in vtrisque ipsi? Cuius est in superioribus stoachi est nocumtum ei? quod comedit in principio cum comedit: et quod diu est in superioribus stomachi. Et si est in inferioribus stomaichi: est nocumtum cum requiescit cibum: et appetit ei? vestigiū in egritudine. Et causa quod debilitatis stomaichi sunt egritudines euemetes prode in eo: et nauseatua satietas continua. Et quoniam facit eam plim vsque vicitu: Et ex pimentatores quod est in cura eius potenti sunt

Coriandri ofort
Sirupus gnatorum cum melle
Tentus intrinsece stomachorum
gallinarum appropinquant vales

accidentia in stomacho
mirachie sunt nauseas
corruptio digestionis dolor
et cibum est sumptus in
habetur a causa 3° pimentorum

intra po
ta sup vena
de colore

no de
stoma
stoma
stoma

gemma lauri

Ancto

exurcatōe et desiccātōe scdm qđ inuim? ad
 illud in capitulo succurrēdi cōplōni frigi-
 de et hūide q̄ accidit stōācho. Sed veritas
 est qđ debilitas stōachi seq̄t omēz maliciāz
 p̄lōnis: q̄re o3 vt cognoscat cōplexio: de-
 de opponat cū cura. Et qñq3 est debilitas
 p̄p̄e siccitatē stōachi: si ergo curet cura pre-
 dca q̄ p̄tēti sūt expimētatores: erit cā mor-
 tis. Et qñz est sanitas ei? in potādo ip̄z aq̄
 frigida ā potōe lactis acetosi vaccini ifrigi-
 dati sup niuē: et amīstratōe fructuū frīorū.
 Et qñz vehemētia debilitatis stōachi curatē
 cū calefaciētibz: et dñat ei sitis. Sed obuiat
 ei cū eis q̄ sūt sic aq̄ frigida: et sanat ilico.
 Et qñz expellit statim p̄p̄e replonez aq̄ illō
 qđ est illic ex hūore nociuo: et egredit cū
 solutōe vētris et euadit eger cū eo. **Solutio**
 ventris est ex eis q̄ debilitat stōachū
 et sit cū ea soda. Et scias qđ fortitudo stoma-
 chi fixa est cū fortitudōe oīm virtutū q̄tu-
 or: quecūq3 em̄ eaz debilitet: debilitat sto-
 machū. Verū hoīes iā s̄sueuerūt vt dicāt
 illud scdm digestiua. Et vnaq3 ipsarū v-
 tutū debilitat p̄p̄e omēz maliciā p̄plexionis.
 Verū attractiua debilitat frigore et hūidi-
 tate s̄m plm: q̄p̄op̄t o3 vt cōseruet cū me-
 dicinis calidis & siccis: nisi sit debilitas e?
 p̄p̄e cām aliā. Et retentiua o3 vt cōseruet
 scdm plm cū siccitate cū declinatōe ad frigi-
 ditatē. Et expulsiua cū hūiditate et cū fri-
 giditate. Et digestiua p̄ siccitatē cū calitate.
 Et scias qđ deterior debilitas stōachi ē illa
 q̄ p̄tingit in raritate texture villos ei? Et
 significat illud hoc qđ n̄ iuenit illic signū ma-
 licie p̄lōnis: neq3 ap̄a: neq3 s̄fert r̄uolutio
 ciborū illic. Scias ḡo qđ stōach? iam atterit
 Et nocumētū qđem igredit sup virtutē re-
 tētiua: aut vt nō iuoluat stōach? sup cibū.
 oīo: ā mala iuolutōe ip̄m s̄phēdat. s. tremu-
 la: ā cū tremore cordis: ā spasmofa. Ex ea
 iḡit est illud qđ sentit eger manifestu sensu
 sic spasm? et trēor cordis. tremorē vō qñz
 nō manifeste p̄cipit. Vex significat illud cū
 eo qđ sentit de labore stōachi et desiderio
 ei? deponēdi cibū a se p̄ter qđ sint vocātes
 ad illud rugitus et extensio & inflatio. Qz
 si supfluat horripilatio: sit tremor magnus
 et sentit ex eo sic sentit ex tremore reliquo-
 rū mēbroz. Et igredit sup attractiua: ut n̄
 at̄hat oīo. Et qđā noīant hoc mollificatōz
 stōi: ā attrahit cū pena: sic sit in initio eḡtu-
 dis q̄ noīat mollificatio stōi: ā est ei? attra-
 ctio iq̄era variā q̄ si sit spasmofa ā tremula.
 Et debilitas qđ vtutis alteratiē p̄ducit ad
 ydropisim carneā. Et scias qđ qñ stōachus
 talit̄ debilitat: qđ cibū mutare nō p̄t absq3

Solutio ventris
 de debilitate stomachi

cā oīo: excepta debilitate stōachi ē cā quaz
 distinguūt expimētatores itēdētes succur-
 re ei ita vt nō p̄cipiat: & sili iuuat cū regi-
 mie electo apud eos scd3 plm. Et o3 vt em-
 plastra et vnguēta p̄dca qñ volūt ex eis cō-
 fortatōez stōi calefaciāt vehemēter: tepida
 nāq3 scd3 eos mollificāt os stōachi. Et gal-
 qđē vsus est in hoc capitulo ceroto s̄m hūc
 modū. Re. cere aureos. viij. olei de neridē
 z. j. & misceat cū vtrīs q3 si stōach? fuit ve-
 hement debilitat? ita vt nō retineat cibum
 aloes et masticeis amboz añ. aūr. j. & s. ā
 aūr. j. et succi agreste aūr. j. & ponat sup
 ip̄m. Et gal. etiā affirmavit qđ eḡtudiēs sto-
 machi cū qbus nō est caliditas vehemēs: ā
 siccitas vehemēs sanant cū dyacitonitē s̄m
 hūc modū. Re. succi citoniorū lib. ij. & ace-
 ti fortis lib. j. et mell quātū sufficit: decoq̄
 tur donec fiat in essentia mell: & puluerize
 ē sup illud zinziber. z. j. & ecia. aut. ij. z. et
 amīstret. Medicam aliud p̄ximū illi. Re. ci-
 toīorū assatorū lib. iij. et mell lib. iij. p̄misce
 ant ābo et p̄jdanē sup ea pipis. iij. z. et se-
 mis apij mōtani. z. j. Et ex eis q̄ s̄ferūt sto-
 macho debili est amīstratio vociferationū
 et oīm q̄ mouēt siphach. Et ex medicis bo-
 nis stōacho debili mollificato est trisera &
 medicamē psaz: et ei? mod? ē vt sumāt mī-
 rabol. nigroz assatorū cū butiro vaccino. z.
 x. et nasturci assati. z. v. ameos et origani
 p̄fici amboz añ. z. iij. scorie ferri. z. x. dosis
 ei? sit. z. ij. cū vīno forti. Descriptio emplī
 boni ad debilitatē stōi cū duricie sua. Re.
 casiel. medietatē. z. j. lilij carmeth. viij. flo-
 ris squinnanti carmeth. vi. iunipi carmeth.
 xviii. bdellij carmeth. z. spice celtice. z. vi.
 ā gūme rute silue. z. viij. aloes. z. j. olei bal-
 sai z. ij. cīamoī grossi. z. j. et potatē ḡna mir-
 ti est valde iuuatiuū eis. Et i mēta est iuuā-
 mentū manifestū. Et supiora feniculi sūt ex
 eis q̄ s̄ferūt in emplīs calidi stōi et frigidi.
 Et pix ē ex ēplīs stōi frigidi debil. Et scias
 qđ debilitas stōi qñz ē cā tarditatis descen-
 siōis cū expulsiua ē debil: q̄re o3 vt sit
 panis p̄fect? istis plz h̄ns fermēti. Et qñz ē
 cā velocis descensiōis cū p̄p̄e suā ifusiōez
 lubricantē: p̄p̄e debilitatē sue vtutis reten-
 tiue. Quare o3 vt sit panis p̄fect? istis ad
 azimū decliuis aliquātulum.

Siḡ nausētie satietatis et destructōis
 digestionis.

Ex signis illi? sunt apostemata faciei:
 & p̄strictio anhelitus et grauitas ca-
 pitis: et dolor in stomacho: et singultus et
 pigricia et tarditas motuum et citrinitas
 coloris: et inflatio in ventre: et in ītestinis

Apparat
 bei: auch
 in: modis
 alia: chini
 nur: eig
 w: nur
 alig: auch
 nur: alia
 cor:

Eufas. ap
 viles ju
 le. se. m
 nel. f
 humore
 corrupt
 fupposan

humores fluentes a
capite ad stomachum
corrumptur digestionem
sordidam et appilantur

Not di animalibz acubantibz
in cavernis sive hyemis
sine cibo:

Cibus est necessarius pro
resolutionem quia
in corpore dissolvitur
Idcirco necessarius est
cibus ad dissolutionem
corporis et ut in
Collige quatuor modos
effunditur a splenore ad
os stomachi et per
appetitum:

pp. Impregnatione scilicet
destructio appetitus v. talis
potius ab ipso. Hinc
in sequenti in cap. de
corruptione appetitus.

Causa quoniam aliquis non
habetis appetitum
Inanis comedit & pi-
latur appetitus

Paris Infusus in aqua
virida efficiat appetitū

oz vt effundat. Et signa eius q̄ fit ex melia
plima effusa ledente stōachū: est voic? me:
lācolie: & sapor acetosus: et iquetudo: & al-
teratio coloris hoīs ad nigredinē. Et signa
ei? q̄ fit cā vermiū: sūt signa vermiū: & cō-
ualescentia hui? appetit? qñ āmīstrat aloes
in sirupo maloz loco emplī. Nam descēdūt
vermes a supiorib? ventris. Et signū ei? q̄
fit ppē puitatē sanguis: est vt accīdat qua-
lescētib?: aut ei q̄ euacuat eūone plima. Et
signū ei? q̄ fit ppē somnū: est malicia dispo-
sitōis sōni cū puatōe reliquoz signoz. Et
signa ei? in q̄ est cā mortificatio appetitus:
sūt malicia splōnis pfirmate: aut eūones p-
terite debilitātes totū corp?: et vt eger ta-
lis fiat: q̄ qñ appetit aliqd et afferē an ipm
refugiat ab ipso et abhorreat: & mai? illo ē
vt nō appetat oīno. Et signa eius q̄ fit ppē
destructōem sensus stōachi et debilitatem
eius: sūt vt sint ilīq̄ siḡ sana: & vt res acu-
te n̄ mordicatōz faciāt: neq; nauseam: neq;
faciāt euenire singultum: sic dyapipeon qñ
sumit in ieiunio et bibiē p? ipm. Cura e?
Ex curatōe bona ei q̄ nō appetit cibū: n̄
ppē caliditatē dñantē: est vt phibeat cib?
spacio longo: et mīorez ei cib? donec viui-
ficez virt? ei?: & digeratz tegmata oīo: &
vt patiat famē: donec letificez stōach? ei?
et appetat cibū sic accidit vigilātib? qñ cū
ipī phibent a sōno tpe longo fiūt dormien-
tes: et pfūdant in sōno. Et ex eis q̄ pferūt
illis quoz appetit? pstrat? est ppē debilita-
tē sic pualescentiū: aut ppē matiaz hūīdam
viscosaz: est vt comedāt oliuas aq̄: et aliqd
ex piscib? sallitis: et vt sorbeant acetū sāl-
licū paulatim. Et oz vt alienez in cibarijs
eoz croc? oīo. Verz sallita psueta sunt pl?
puocantia appetitū. Et ex puocantib? appe-
titū sūt capares pparate: et menta et cepe
et oliue et pip et gariofoli et galaga et ace-
tū: et acetosa et acetū eoz et et almuri et al-
lea et cepe et parū opopanaci et mel et pip
albū et zinziber et asa et belseuere als belse-
me etiā puocat appetitū et mūdificat cum
hoc os stōachi. Et ex medicis disrūpentib?
appetitū ei q̄ habet maliciā cōplōnis cale:
ā febrē ē electuariū dyacitonitē. Et ex me-
dicis dirumpētib? appetitū est medicamē
factū ex succo citonior factū cū pomis di-
ctū in antidotario. Et ex eis q̄ iuuāt appe-
titū et phibent subūsiōez stōachi eius q̄ nō
recipit cibū: est rob mēte scōm hūc modū
terātur granara acetosa cum corticib? suis
et sumatur de succo eoz pars vna: et succi
mente pars media. et mellis boni ā zucari
ps media: deid ppē cū facilitate sup ignē

ERBUM de
 apperit in
 prolocat
 mansum in
 the non dicit
 2° como in
 2° di mado

 dia cibom
 9 specied
 datur in mado
 frigida qte
 sine spec
 in mado
 in calid

et sic dosis eius in ieiunio colearium vnu.
 Facta autē cā caliditatis qñz rectificat po-
 tus aq̄ frigide: in quātitate q̄ nō mortificet
 innatū calozē: & ofert ei vti rob acetosif. Et
 ex eis q̄ expta sūt in ea: ē sumē i potu aquā
 gñatoz cū oleo rosato: & pprie qñ est illic
 maīa: aut dñum sitis: et succi granoz frigi-
 doz cū robub ifrigidatis: & empla ifrigida-
 ta. Et si fuerit illic mā eūabis eā in p̄mis.
 Et de sūma istoz sūt pualescentes exeūtes
 a febribz: et ē cū eis remanētia acuitatis: &
 eoz cura est hec cura: vez ipsi nō vtant aq̄
 frigida plima: vt n̄ deiciat v̄rutes stōacho-
 rum eoz. Et necriū est vt i potu sumāt h̄o
 medicamē. Re. rosaz. 3. x. sumach. 3. ij. car-
 damomi. 3. ij. fiat ex eis trocisci: & sic dosis
 pōd. 3. ij. Ipsū em facit appetitū et icidit si-
 ti. Et ex eis q̄ faciūt eos appeteē: ē saūch ab-
 lutū cū aq̄ et aceto: & ofert eis vomē imis-
 sis digitis: mouet em v̄rutes. Patiētibz autē
 facta pp̄ frig: ofert decoctio sp̄ez q̄ sunt
 vt pip̄ et ciamomū et silia. & silr v̄mū vet?
 et dyapipeon et tiriaca pp̄e: et allea sūt ma-
 ximi iuuamēti in hoc. Et dyacalamentū plm
 ofert eis: et oīa electuaria calida: et silr ci-
 cōdita: & mirabolani cōditi: et secacul p̄di-
 ti: & zmziber p̄ditū: & oferūt ei vaporatōes
 cū milio: qm̄ ipm̄ est magis iuuatiū q̄ sal.
 Facte v̄o cā flatis plimi viscoli ofert vomī-
 tus factz cū rafano comesto: sup̄ quē bibiē
 sirup? acetosus de melle singularit scdm̄ qd̄
 exposuim? in capitulo cure v̄lis. Et ex eis q̄
 oferūt ipi est sirup? acetos? cū semibz mel-
 lim? in quo ponūt scdm̄ om̄ez emimā mellis
 q̄ in ip̄o ponit aloes. iij. 3. et sumūt i potu
 ex eo om̄i die tria colearia. et etiā oliue de
 aq̄ cū aniso: et capares in aceto cū melle. Et
 qñz ofert eis vti aq̄s emarū: & deābulatō et
 mot? et curat p? mūdificatōz cū eis q̄ dixi?
 i capitulo d̄ casu appetit? cā frigoris. In ea atē
 q̄ sit cā hūoris colerici: ā hūoris subtili: fiat
 cūo cū eis que scis ex mirabolaīs: & sirup?
 acetosus cū aloe est melior sirupo acetoso
 cū scamonea. Scamonea nāqz inimica ē stō-
 macho. Et curet etiā cū voitu q̄ educit hu-
 mores subtiles: & decoctōe absinthij etiāz:
 qm̄ est vltia. In ea v̄o q̄ facta ē cōitate ner-
 uoz afferentiū sens? a ut cōitate cēbri ipi?
 oz vt tendat v̄sus curā cēbri et ofortatōem
 ei? Sed in facta pp̄ spissitudinē: et puica-
 tem suctōis venaz ex ep̄e: oz vt rarificetur
 corp? cū balneo et exercitio eq̄li: et puoca-
 tōe sudoris cū apicis. In ea v̄o q̄ facta ē cā
 melie: oz vt eūetur melia. deīde amīstret al-
 caugua mich et icidua: vt icidat illud qd̄ re-
 māsit ex ea: deīde amīstrent cū boni chimi

odoriferi. Eius v̄o q̄ scā ē abscessiōe melie:
 cura est cura spleis et ei? ofortatio: et aptō
 venaz q̄ sūt in splenē & stōachū cū medici-
 nis qñ ē mouere ad p̄tez spleis: sic ē epithi-
 mū: & cortices radices caparis cum sirupo
 acetoso: & silr capares cū aceto oferte. Pre-
 gnantiū aut qñz appetit? accrescit qñz cadit
 cū eis q̄ sūt sic incessio tempata et exercitiū
 tpatū: et incētio in cōmestis et bibitis: & vi-
 num vet? odoriferū cōfortatiū virtutis ex-
 pulsiue: & resolutiū maīci male: & rep̄sen-
 tatio ciboz saporosoz: et ea in q̄b? ē calidi-
 tas: et incilio. Et in ea qd̄em q̄ facta est pp̄
 casū virtutis: oz vt icipiat a rectificatōe cō-
 plexionis deiciētis eā q̄cūqz op̄lo sit: et cō-
 uersiōe ipi? ad p̄trariū sui. Et silr si sūt p?
 eūatōes et rasurā: tunc illd̄ erit p̄pter mor-
 tificatōez v̄rutis. Vez in facta pp̄ debilita-
 tem v̄rutis eoz: oz vt mot? fiat vomitu cū
 digitis. Ipsi nāqz licet non vomāt: inueniūt
 tñ augmētū v̄rutis appetitiue. Et qñz sit eis
 necriū potare tiriaca in q̄busdā sirupis stō-
 maticis: sic est sirup? de absinthio: ā sirup?
 de semibz miri scdm̄ qd̄ puenit. In scā v̄o
 pp̄ debilitatē sens? stōi: oz vt curet cēbri:
 et auferat cā q̄ itroisit nocumtū i op̄oe ei?
 Et scias qd̄ voic? mūdificans cū facilitate ē
 medicamē mirabile ei: cui? appetit? p̄strat?
 est in dulcib? et vinctuosis: et est p̄cent? in
 appetēdo acetosa & acuta. Et ex eis q̄ ofere
 plimū hūitib? destructōez appetit? sunt oli-
 banū et mastix et xilaloes et gallia. et cala-
 mus aromatic? et balaustie: et aq̄ citonioz
 cū vīno odorifero: qñ ex ea sit emplm̄ cū nō
 ē ex siccitate. Et ex eis q̄ ofert ē sirup? d̄ ab-
 sinthio. Et vt sumat oī die pōdus. 3. i. de ra-
 dicib? squinati et medietas. 3. de spica bibā-
 tur cū aq̄ i ieiunio: et illa ofectio q̄ op̄ata ē
 filoabet dca in antidotario est iuuatiua etiā.
 Et dicie qd̄ cū ex ozobo p̄rito sumit aure?
 cū aq̄ gñati muzi est oferes in excitando ap-
 petitū. Et qñ casus appetit? pducit ad lincop-
 pi: tunc cura ei? est app̄imatio odoramēto-
 rū delectabiliū ex cibis ad ifirmū: sic sūt cā-
 nes et edus lactēs: et gallina assata et alia.
 Et phibeat ei sōn? et cibet cū pualescit pa-
 ne ifuso in vīno et sumat sorbitōes velocis
 nutrimenti. Et scias qd̄ oīa olea et pp̄rie bu-
 tirū p̄sternūt appetitū: ā debilitāt ipm̄ pp̄
 hoc qd̄ mollificāt: et p hoc qd̄ corūpūt ori-
 ficia venaz. Et illud qd̄ ex eis pueniēt? est
 illud est in quo est stipticitas aliq̄ sic oleum
 onfacinū: et oleū fisticinū: et oleū nucum

Corruptio appetitus.
 vado in stō hūor aggregat mal? di-
 ūsus a p̄suetō i q̄litate sua: nā tē i q̄rit

omnia olea et buty-
 praesternunt appetitum.

Aduerte q' due sunt causae
 q' supfluitas mensura
 est que retinetur
 in principio quodammodo
 veniunt omnes
 ad matrem in p'oe
 in 2o mense vel re
 nentur in 3o corpor
 inde et stomachus
 de illis supfluitatib'
 accipit p'ca est
 equit si totum mense
 et curret ad matrem
 in p'oe quodammodo
 abortus 2a ca est quia
 embrio in principio
 no indiget multa
 materia q' supfluit
 illud q' de mensuris
 retinetur quoniam ad
 necessitatem. i. sup
 illud q' est necessaria
 rui ergo corrumpit

aliqdo ei perariū. Et perariū diuersū a p̄suetō
 diūfū est nō p̄suetū. Fugātia nāq3 sūt extrēa
 et ecōuerso. Quāpp̄ accidit aliqb2 appeti
 tus lutī: imo carbonū et terre & gīphi et re
 rū hui2 gñis pp̄ q̄litatē q̄ in eis est exucān
 tem ā icidentē perariā q̄litati hūoris. Et qñ
 q3 accidit p̄gnantib2 pp̄ retentōez mēstru
 oz appetit2 corrupt2: plusq̄ accidat eis de
 structio appetit2: & cā in hoc ē illud qd dixi
 mus. Et illud vsq3 p̄pe duos mēses ā tres.
 Et illud qd ē est. qm̄ eaz mēstrua retinēē ad
 nutrimentū ēbriōis. Et qm̄ qñ currūt timeē
 in eis qd aborsū faciāt. Ampli2 embriō in
 initio p̄ceptōis nō plimō idiget nutrimento
 pp̄ puitatē sui corporis: qre supfluit qd de
 mēstruis retinēē quātū ad necessitatē. Cor
 rūpiē ergo et multiplicat supfluitas in ma
 trice: et in stōacho. Cūq3 embriō sit indi
 gens supfluo nutrimento: et illd est ap̄ qrtuz
 mēse: & mīoranē supfluitates iste: & mīo
 rat h̄ appetit2. Et est ille qd notat p̄iculū &
 discriminē. Et recti2 ad qd alterat iste appeti
 tus: est ut sit declinūs ad acetosū & acutum
 Et illud qd est magis corruptū: est ut sit d̄
 clinūs ad exiccatū: & sic cū: sic est lutū et car
 bones et teste. Et qñ3 accidit hoīb2 sile hūic
 pp̄ supfluitates. Cura corruptōis appetit2
 Portet ut euacuet hūor faciens cor
 ruptōez cū medicis q̄s dixim2: qb2
 oz vti. Et ex regimie expto ad hoc:
 est ut sumat pisces salitos: & rasanū ifusū
 in oximelle & comedat vtrosq3: deinde bibat
 post ipsos aquā in q̄ faseoli rubei decoquūt
 et anetū: et nasturciū: & semē eruce: q̄ i po
 tu sumat. Et qñ3 ponit in ip̄a lutū iuenti in
 croco quātitas. iij. 3. et fiat voitus cū ea in
 mēse semel: ā bis: deinde amīstreē p̄fectio d̄
 mirabolaīs cū nuce hendē. Et ex eis q̄ p̄ferē
 ad hoc sūt cīminū carmenū: & ameos masti
 cata ī ieiunio: & p2 cibū: et comedat sup̄ta
 semel in puluē hausto p2 ipsū liquore: ā su
 manē. 3. p. de cardomomo mīore: et tñdez d̄
 cubebe: & quātū totū de zuchato tabarzet:
 et sumanē oī die. Et ex medicis p̄positis cū
 cupul glandiū vehemētis iuuamti: sūt ea q̄ sūt
 sic medicamē: cui2 hec est descriptio. Re. cu
 pulaz glandiū. 3. viij. aloes. 3. xvi. herbe eu
 patorij. 3. vi. radicis s̄q̄nanti. 3. iij. mirre. 3.
 ij. p̄teranē oīa et decoquāt in duab2 lib. aq̄
 donec remaneat medietas: et sumat ī potu
 oī die terciā lib. trib2 dieb2 p̄tinuis. Et ite
 rū cupulaz glandiū. 3. ij. anisi. 3. iij. mirabo
 lanoz nigroz belliricoz polipodij ēblicoz
 oīm añ. 3. v. scorie ferri infuse in aceto forti
 multoties: postq̄ oī vice assat sup patellam
 3. x. decoqñē in octo. 3. vini pontici: et octo

3. aq̄: donec ad medietatē pueniāt: et denē ī
 ieiunio. 3. viij. In cura autē appetit2 lutī: oz ut
 eūet hūor req̄rēs illd cū voitu noto ad suū
 sile: sic ille qui sit p2 comestōez pisciū salito
 rū cū aq̄ faseolorz: & aneti et rasi. Et ex eis
 q̄ fortiter agūt et sūt fortiora istis. Et si ne
 cessaria est solō ventris: etiā fiat. Et ex eis ē
 euacuatio cū turbit & gñis citri et sale nap
 tico: qm̄ est iuuatiua: & pp̄rie si fuerit illic
 vermes: & amīstreē post illud medicie q̄s
 dabit hora: et alie p̄dictē in antidotario. Et
 oz ut fiat ex ameos et mastice et cīmio glutē
 et mastice: & ut sumat ex duob2 cardomo
 mis añ. 3. ij. et de zucharo tabarzet quātū ē
 totū in ieiunio: & sorbeat sup ea aq̄ tepida
 multoties paulatī. Et ex eis q̄ expta sūt eis
 est hec p̄fectio. Re. mirabolanos belliricos
 emblicos nucē hendē & mastice et cardamo
 mū mai2 ameos 3m̄ziber: p̄ficiātur cum mel
 le: & sumat ex eis añ cibū & post ip̄m qñ
 titas nucis. Et ex regimie bono ī hoc est ut
 mūdificet patiens eā stōachū suū: & rectifi
 cet p̄plonez suā. Ampli2 sumat lutū albaur
 et dissoluat in aq̄: & ponat in ip̄a medicie
 vomitiue: q̄ nō hnt saporez manifestū: deinde
 ponat in ip̄a ex sale: q̄ ip̄az bonā efficiat: de
 inde exiccet in sole: & p̄cipiat appetēti lutū
 ut sumat ex eo aliqdo in quo sit de medicie
 qd nō addat sup dosim vnā: ā dosim vnā et
 mediā: qm̄ faciet ip̄m euomere illud qd co
 medit: et pp̄rie si fuerit res p̄mouens voitū
 sic caules et filia et faciet ip̄m abhorrere lu
 tū. Et iā extimauerūt qdā q̄ iuuanti2 qd ā
 mīstrat ad expellendū appetitū lutī: est ut ci
 beē patiens dū est ieiun2 pull colūbarz assa
 tis: et vtaē eis in scda mēsa p2 cibū paulatī
 et in scda mēsa vti ameos est valde mirabile
 et silr amigdal' amaris. Et dixerunt qdā q̄
 potare sacraiatī de sisamino abscondit eum:
 Et oz ut loq̄mur in hoc scdm̄ expimentū: n̄
 scd3 ratiocinatōez. Et ex illis q̄ p̄ferūt q̄uis
 sit ex lutis: est nux hendē: et suctio salsoz:
 et si sit ex lapide. Et iā exptum est amilū d̄
 tritico: et pp̄rie cū sale. Et ex eis q̄ expta sūt
 eis: est ut sumat vmi pontici. viij. 3. qd de
 coq̄t donec remaneat mediā lib. et ad bibē
 dū deē in ieiunio p̄ ebdomadā vnā. Et illis
 qb2 oz eos vti in scda mēsa sūt fistici et pas
 se et castanee et crisomilla. Et ī qbusdā eoz
 exptum est ut sumat azirabegi: et sint ī ip̄o
 pisces pui: et cepe: et carui et oleū ablutum
 et spēs sic pip et 3m̄ziber. Et iā est dictū q̄
 ruta est maxi iuuamēti. Et nos qdē iā dixi2
 regimē ei2 q̄ appetit acetosū et acutū absq3
 dulci et vinctuoso. De fame et vehemen
 tia e2 et expulsiōe appetitus canini.

Appetitus communis est intensus Irrationabilis et Irascibilis
 et quia plus appetit Iam magis comedere de caminis
 quoniam sicut canis sicut canis 13 Iam reuertitur ad omnem
 in qui hanc patitur passionem magis per saviari et sicut
 diabolica passio est sicut Irascibilis in caminis appetitus est famis Irascibilis

at
 e
 mo
 omi
 au
 i
 p
 malus
 aut
 a
 nima
 nam
 corporis
 f
 calor
 magno
 uel
 uel
 hunc

Multoties excitat hunc appetitum canis? p^o euacuaciones et febres plixas resoluētes corp^o. Et qñz accidit ex debilitate virtutis retētiue in corpore: qñre assidue sit r^o sol^o supflua: & assidue sit appetit^o vehemētis restauratōis eius. Et qñz accidit appetit^o canin^o p^o caliditate supflua in ore stōachi resoluēte et req^orentē restauratōez qñre est os stōi qñi semp sit famelicū: & hoc scdm pl^o mū facit sitim: & in qbusdā dispōib^o facit famē cū supfluit ei^o r^o sol^o. Fames aut scdm pl^o mū est a supfluitate caloris in corpore toto et in extremitatib^o ei^o. Caliditas autem licz cū appropat ori stōachi facit appetē aquā et currētia hūda: tñ ipa cū dñat corp^o por^o: resoluit et cogit venas vti suctōne p^o suctōez: donec pueniat ad os stōachi capiēdo qd aggregatū est. Et qñz ē hec caliditas veniēs de foris: p^ocipue p^o dñum aeris calidi in corpore: cū occurrit raritati ei^o: et obediētie ipsi^o ad resolōez: et necessitati recte ad restauratōez. Et qñz est supfluitas resolutōis corp^ois sola cā in hoc: cū est illic caliditas intrinseca digestiua r^o solutiua: et p^ocipue si fuit illic caliditas extrinseca: aut adiutorium debilitatis retētiue. Et qñz accidit etiā ex catarro ex capite: et illō est raro. Et qñz sit p^o vermes et serpētes magnos cū subitō incipiūt veire ad comesta: et appropinqnt eis: & dimittūt corp^o et stōachū famelica. Et qñz est p^o hūdz acetosū. s. aut meliaz: aut flegma acetosū omouentē os stōachi: & facit in ipso illud qd facit suctio venaz capiētiū cibū: & comitat ipm vt ispisset cū eo sanguis et strahat et sentiat i orificijs venaz: sic abstergens sugens. Et etiā acetosū sua icthōe et expulsionē remouet hūdz viscosos si sūt i ore stōachi q sūt strarij appetitui: qñ mot^o ei^o cū cōprehēsiōe hūdz hūo rū est ad expellendū vehemēt^o: qñ sit ad atrahendū. Et itez villos stōachi mot^o vehemēs sit ad ispissandū et cōstringendū: cui^o si mile accidit cū est mot^o suctōis venaz: & mot^o virtutis attractiue. Et illud qd accidit ex camna fame pēgre p^oficiscēt^o vehemēti in frigore possibile est vt sit p^o hāc cām & silia. Et ex cāis qdēz omouentib^o famē et appetitū vehemētez sūt vigiliē supflue: p^otea qz resoluūt et extrahūt hūditates ad exteriora. Et scias q appetit^o canin^o multoties pducit ad bolissimum et subet & mortem.

Signa. Signū ei^o q sit p^o eūones et eg^otiūes resolutiua ē ancessio eaz: & vt sit nā r^o soluta s^o pl^o: qñ corp^o atēhic hūctatōz cibi ad se

ip^o: qñre exiccat fex. Et sig^o ei^o que sit ex frigore: sūt puitas sitis: & multitudo fecis: et inflatio: & reliq^o sig^o hui^o p^olonis. Et ex ill^o ē frigiditas h^o aeris circūdātis. Et sig^o ei^o q sit ex caliditate sūt fortitudo sitis: & n^o est voi^o t^o acetosus: et ē nā scōz pl^o stricta & reliq^o sig^o h^o p^olonis. Et sig^o ei^o q sit ex debilitate virtutis retētiue in toto corpore et i stōacho sūt multitudo exic^o egestōis crud^o: & p^oductō dispōis ad sangumolēta^o egestōez: et reliq^o signa p^oportōalia nota. Et sig^o ei^o q est ex multitudine resolutōis sūt cāe resolutōis p^ode i li^o vli: qñ rememoratio p^oerit: & vt nō sit i digestionē nocuētū. Et ex sūma signoz cālū sūt caliditas aeris circūdātis: & vigiliē et similia. Et sig^o ei^o q sit ex hūore acetoso: ā melacolie sūt paucitas appetit^o aq^o et acetositas eructuatōis: & reliq^o sig^o p^oportōalia nota. Et sig^o catarr^o ex capite sūt ea q dixim^o i ca^o suo. Et sig^o vermiū sūt ea q sciunt i loco suo et q dixim^o in capitulo suo. Cura eius. Illa qdem q est ex frigore et supfluitate flatica oz vt enreē mūdificatōe nota cū calefactiuis p^odis: & vino pl^omo in quo nō sūt ponticatas: neq^o acetositas oio. Ipsū em^o sanat ab ea sumptū in potu calefactū in ieiunio. Ipsū nāq^o ē curatio magis p^oferēs eis: n^o ipsi^o adit vēr^ois solo: tūc em^o oz vt omē vinū vitent. Scripticū nāq^o augmētū efficit in canimo appetitu ipsor^o. Et amaz addit in solutōe vēr^ois ipor^o. Et oz vt sint ea q bus cibant p^oguia calide p^olonis: sic ea q ipingua ē ex gibbo cameli. Et oleū ē eis iuuatiū cū in ipso nō sūt p^oticatas et acetositas: & aliudabet p^ofert eis. Et ex eis qbus oz eos cibari est vitell^o oui assat^o valde p^o cibū: et oz vt elōget ab acetoso et p^otico. Et amistrē eis clea odorifera: sic alcanzi et olz aneremisk p^orie cū fuit illis solo ventris. Et ex vinctōib^o abstergēdo factis q eis p^oferūt sunt muscus et laudanū. Et ex eis q expta sūt: sūt gna alchadza in ieiunio aliqbus dieb^o. Illis autē q patiunt^o eā ex debilitate virtutis retētiue: nam ipsa licz scdm pl^o debilitat^o p^o frigus tñ debilitat^o qñz ipa: et ois virt^o p^o omem maliciā p^olonis. Et nō attendas smonē illorū q negant illud. & dimittūt: imo oz vt cognoscas p^olonez: & opponas cū p^orietate cure: & si sit magis vincēs illud qd est cum hūditate p^ofert panis de adarmacha valde. Qz si eoz naē fuerim t vehemētis mollificatiōis: tunc retine eas. Nam in retentione earum est cura fortis huius egritudinis. Verum illos quibus accidit hec post febres et euacuaciones: oportet cibari ex vinctuosis q mūdificāt os stōi q nō sūt male sbe: sicut

est oleū amigdalīnū cū zucharo: et ut īspisse-
tur qđ d corpore īpōz est apparēs. Et sīlī ē
cura eius qđ accidit pp̄t resolonez plīmā. Et
oportz ne patiētes hāc spēs famis canine ad
calefacientia pueniāt et sirupos: imo nutri-
ant ex cibis frigidis: & limiātur extrinsecus
ex eis qđ oppilāt poros: sic est oleū mirtinū
et pprie in ceroto: sic alumē dissolutū in ace-
to. Et abluat aq̄ frigida: n̄ sit qđ phibeat.
Et optz ut sint cibaria eoz frigida viscosa
grossa: sic sūt ventres: et acida et acetosa et
cōgelata: et panis azim? Et cū īuenit aliq̄s
eoz īuamētū ex hoc regimē cōuenit ei ut
abhorreat ip̄z paulatim: et succurrat malicie
ip̄si? Et sīlī ille cā famis cui? ē raritas cor-
poris. In illa aut cui? cā sunt vermes et ser-
pentes: oīz ut īficiant: & educant cū eis qđ
dixim? in capitlo vermiū: et ut cibent ex ci-
bis grossis frigidis et pane infuso in aq̄ frigi-
da: & aq̄ rosata: et eo qđ dissoluūt ī decocti-
one ex carnib? galloz et gallinaz et pisciū:
& utant fructib? stipticis. In ea aut cuius
cā est ex flate acetoso: oīz ut patientes ip̄s
sumāt cū aliquo in quo cadūt oziganū: & si-
napis et pip: & ut comedāt mel et allia et ce-
pe & nuces et aīgdalas et vinctuosa: & adi-
pes: sic sunt adipēs gallinaz et silium. Et in-
tencio qđez in qbusdā eoz est calefactio. Et
illa qđem sūt medicie calide p̄dictē. Et in q̄
busdā eoz est eq̄tio acetositatis. Et illa qđe
sūt cibi vinctuosi p̄dicti. Et ille qđem qđ for-
tis est tolerās solonez ventris soluat p? am-
mistratōem hoz subtiliatuoz cū pigra con-
fortata eis: deinde dent ei vinctuosa. In pu-
eris vero cū subtiliant cū eis qđ sunt sic cepe
et allia & cibi subtiliatui assidue tribuēt eis
in potu aquā calidā p? regimē cū subtiliatīs
illud em̄ lauat huōres eoz. Illa aut qđ ē pp̄t
meliaz effusā semp qñz indiget flōmia basilicē
siluestre: & si est sanguis in eis plīm? cā
melie plīme. Et si est splen apātus: tunc ela-
bozēt in euacuādo eos cū illis qđ scripta sūt
in canone & alienētur ab acetosis et stipti-
cis. Et qñz p̄ferūt eis vērōse sup splenem.
Spēs vō qđ fit ex caliditate curat cū eo qđ
scis. Et dent cibaria subtilia et cucumeres
et melōes et cucurbīta et silia: & vite aer
calidus. ¶ Fames vocata bolismus.

Et fames qđ noīat fames vaccīna: &
ip̄az qđez plerūqz āncedit fames ca-
nina: & d̄struīt appetit? p? ip̄az. Et
qñz nō est. imo d̄struīt appetit? oīo īcipien-
do. Et est fames mēbroz cū satietate stōi.
sūt ergo mēbra famelica valde īdīgētia nu-
trimēto: & stōachus respuēs ip̄m. Et qñz
puenit res in ip̄o ad sincopī: & vene qđem

sūt vacue. Sz stōach? respuīt cibū abhorrēs
ip̄m: et mltotiens qđem accidit iter agētib?
in frigore vehemēti: et agelatis qnoz stōi ex
frigore vehemēti īspissant. Et cā ei? ē ma-
licia complexionis mōdificans virtutem sē-
sibilem et virtutem attractiuam. Et fit ex
humoribus tegētibus os stomachi cooperi-
entib? ip̄m: et sparsis in villis eius mouen-
tib? ad expellēdū: et refugietib? attractōez.
Et tu quidem cognosces signa cum eis que
dicta sunt tibi: et iterata in casu. ¶ Cura.
¶ Est cura casus appetit? oīo. Et penitus
oīz ut odorenē cibi puocātes appetitū: hntel
spēs et fruct? odoriferos aromatica odora-
bilia: in qbus est stipticitas: ut agregēt vir-
tus qre nō resoluāt. Et deglutiant panē in-
fusu in vīno odorifero: et sumant in potu: a-
sorbeant ex vīno odorifero et pprie si pmi-
scent ei cāphora in calida oplone et aloes et
gallia in alijs. Et p̄fert ei sirup? de lilio si n̄
fuit cā caliditas. Et oīz ut ligent man? et pe-
des ip̄oz vehemēter et phibeant a sōno. Et
oīz ut doleāt pūcti aliq̄ re pūgente et vngu-
ibus p̄stricti et p̄cusi virga subtili et molli
ut dolere faciat: et non d̄struat: n̄ fuerit cā
ei? caliditas. Et ex eis qđ p̄ferūt ip̄is: ē ut su-
mant tortelle et digitis p̄terant īmesus: aut
in nudeac odoriferis: et ex eis ēplm fiat sto-
macho & pprie in dispōne sincopis: et fiat
ei ēplm etiā cū emplīs odoriferis: sic sūt em-
plm pīneale et emplm almarudfrimi al almu-
rudisin. Et qñz p̄fert ei ut amīstrenē super
stōachos ip̄oz medicie facte ex medicinis
cordialib? boni odoris: et ut vaporez ex suf-
fumigijs factis ex ambra et fiat emplm iun-
cturis ip̄oz ex emplō facto ex aq̄ rosata &
aq̄ mirti et almesus et cāphora et musco &
croco et xiloaloes et gallia et rob. Et fiat p-
patio ī calefaciēdo corpa eozū si cā est frig?
et īfrigidādo ip̄a si cā est calor. Et cū super-
uenit eis sincopis: fiat ip̄is illud qđ dixim?
etiā in dispōne sincopis: et spargat sup faci-
es eozū aq̄ frigidā: et strīngant manus & pe-
des ip̄oz: et pungātur plante pedū eozū et
extēdant capilli et nasi ip̄oz. Cūqz euadūt
cibent pane infuso in vīno odorifero. Et si
fuit in stōachis eozū huōr coleric? aut sub-
tilis: sumāt in potu qñtitatē d̄uozū cocleari-
ozū de oximelle cū aureo vno d̄ yera: a min?
si fuerint debiles. Et si fuerit frigiditas sup
flua sumāt in potu tiriaca: et sagzeneā et di-
amarte et p̄fectōem stomaticō et electuari-
um diasmaton. ¶ Fames sincopalis.
¶ Et ut sint patiētes famē nō tolerātes
seipos cū famelici sūt Cūqz tardatur
eis cib? supueit eis sincopis et cas? vtutis

Et cā e² est calitas fortis: & debilitas i sto-
macho. **Cura.** **Huius** e² e² cura p-
xima est cure bolismi. Et iam pterijt maior
ps canonis regimie ipi? i dolorib? stoma-
chi & bolismo. Et ad sūmū cura iporū diuī
diē ad curandō patientes ipaz i dispōe sin-
copis: & ē iā dictum in ca^o sincois: & ad
curandō ipos qñ euadūt. Et ē vt cibenē paē
infrigidato i vīno & siropo de fructibus.
deide cū alio regimie infrigidate pōcō i bo-
lismo: & eo q^o curat ante illd. Et est vt p
hibeant a sōno plimo: & n̄ tardeē e² cibus
& vt cibenē frigidis actu: & vt fiāt eis illa
q̄ dicūt i dolorib? stoāchi. **Sitis supfluēs**

Vltitudo sitis & e² vehemētia: qñqz
fit p^{te} stoāchi: a p^{te} caliditate com-
plexiois stoāchi: & p^{te} oris ei². Et
qñqz accit illa calitas in inflatōe febriū: ita
vt qdā eoz nō cessent bibere & nō satientē

*vinorum
to cat²
rio 2° cap
f^o f^o f^o
nat^o historia
famulo
ary*
don^o moriantē ide i p^{te} xio. Et qñqz accit illa
caliditas p^{te} potū vini fortis veteris valde
plimi: a cibū calidū valde actu: a potētia. si-
cut est asa & allia. Et multoties moriē hō
ex potu vini veteris inflat? & turbat? &
sitiens. Et qñqz accit illa calitas ex potu a-
quarū salinarū: & aquarū aliarū: & aq̄ maris
qñqz efficit i siti additōez cui n̄ succurritur.
Et qñqz fit p^{te} medicias & cibos siti facien-
tes q̄ faciūt sitim cū ablutōe a cū. Et ablu-
tōe qdē: sic res sallite quas nā abluere que-
rit lauātōe. Et cursu sic viscosa: q̄ nā qrit
subtiliare valde: ita vt n̄ penetrēt neqz ad-
hereāt. Et qñqz scit siti res grossa: p^{te}erea
qz veit ad eā calitas. Et pisces qdēz salliti
aggregāt h^o oia: a p^{te} siccitate stoāchi. Et
qñqz fit p^{te} flā salū in ipo: a dulce: a colerā
amarā. Et qñqz fit p^{te} hūiditates feruentes
Et qñqz fit cū cōitate mēbroz alioz: sicut q̄
fit i dyabete. Et ē de e² e² e² renum: &
dicē? ipam i ca^o renū. Et qñqz fit sitis hui²
capitli: p^{te} oppilatōz exntem inē stoāchum
& epar: & sepat inē aquā: & inē penetratō
nē ipi? ad corp²: qre n̄ sedat sitis: quāuis
bibat aq̄ plima. Et h^o est sic illd qd accit in
ydropisi: & i colica. Et qñqz fit p^{te} cōitatez
epatis cū febricitat: a apatur: a vehemēs sit
frig² e²: qre n̄ atēhic. Et p cōitate pulmo-
nis cū calefit: & cordis eē cū calefit: & ite:
stini ieiuni eē: & meri: & alcalasim: & q̄ se-
quuntē ipz: qñ exiccāt in ipo hūiditates &
mūmunt & qñ calefit vehemēter. Et qñqz fit
p^{te} e² e² e² cerebri ex sursen calā: & ma-
nia & alkubut. Et vehemētiōz qdēz sitis est
illa: q̄ scā ē cā hoz mēbroz. & p cōitate illa
q̄ omouēt ab ore stoāchi: deide q̄ omouēt
a meri. Postea q̄ omouēt a p^{te} fūdo stoāchi

deide q̄ est cū cōitate pulmois. **De** de que
est cū cōitate epatis: debinc q̄ ē cū cōitate
intestini ieiuni. Et qñqz fit cū cōitate corpo-
ris totū: sic in febrib²: & sitis cretica: & q̄
est i sine ethice: & p^{te}sis. Et sic accit p^{te}ter
pūcturā viparū sitim facientū. nā cū ipse
pungūt: n̄ cessat pūctus bibere: & n̄ satiat
donec moriat. Et silr a potu vini i q^o mor-
tue sūt vipere: a cibo: & sic accit p² eucua-
tōem cū solutiūo: & egestiōe sū guimolēta
supflua. Et bibeti qdēz mediciaz solutiūam
fm plm accit cū opat medicia sitis: e² defe-
fect² i plib² hois significat q̄ medicina ad-
huc est in opatōe. Et qñqz accit vt tardeē
ab hora sua a ātecedat. & festinet āte opa-
tōem medicie. Vex e² ācessio sit: a p^{te}ter
caliditate medicie: a p^{te}ter calitate stoma-
chi: a e² siccitate. Et tardeē p^{te}ter araria il-
loz: & p^{te}ter illd sitis in eo: e² stoāch² ē cali-
dus & siccus: & bibit mediciaz calidā: non
significat q̄ medicina fecerit opatōem suā. Et
in eo q̄ ē ei p^{te}ter araria: significat q̄ ipa effecit o-
peratōez suā iam dudū. Et ex eis q̄ omouēt
sitim sūt multitudo locutōis & exercitiū &
labozis: & sōnus sup cibos calidos: sū cum
n̄ ē sup cibos calos: tūc sōn² sedat sitim. Et
qñ aggregāt i e² e² e² acutis sitis vehe-
mēs & siccitas vehemens: tūc illd ē malum
valde. **Sig.** **Sig.** qdēz scē p^{te}ter oploes
sciunt ex eis q̄ dca sūt i capitul aggregati-
oīs: siue sit cū mā: siue abiqz: & sit mā ama-
ra: a falsa nitrosa: a dulcis: a impediens sua
ebullitōe. Et signū scē cā oppilatōis est qñ
significat ipam qñqz lenitas naē. Et sic signū
scē cā dyabetis ē: vt sit sitis vehemēs quā
n̄ sedat pot² aq̄: ymo cū bibit aq̄: sit neces-
sitas extētois ipi? cū vīna & redit sitis: q̄
re sūt sitis & puocatō vīe sese pcomitātē
& equales. Signū vō scē p^{te}ter cās faciētes
sitim pōcās: est ācessio illaz causarū. Et si
gna ei² q̄ fit cū cōitate: illi² qdēz q̄ fit cum
cōitate pulmois & cordis: sunt q̄ sedat eā
atēctio aeris frigidū: & vigiliē pferūt ei: &
sōnus addit in ea. Et qñqz fit suctio aque
paulatī magis vltia in sedando ipam q̄ sor-
bere ipam plm: ymo qñqz sorbitō e² subito
ogelat supfluitatē: deide calefacit eā: quare
addit sitis i duplo. Et expulsor sitis addit
in siti: qre n̄ iuuat ab eis q̄b² iuuabāt i p^{te}o.
Et illa q̄ fit ex exiccātōe meri est pua debil-
qre pferūt ei sōn² p^{te}terea q̄ hūēctat ven-
trem: & qes: & dimissio locutōis. Et si est
ex calore: tūc vigiliē pferūt ei. Et factā cū
cōitate epatis significat cogitō dispōis epa-
tis in cōplexione sua calida & sicca. & apā
suum calidum: & non calidum.

Sitis ex panchura viparū

*Sitis ex humore et siccitate
in acutis e² e² e²
signū malum valde*

*summit aquam paulatim decu-
rendo magis sedat sitim
q̄ dulcare stomacum*

Cura eius.

Omnis scā ex cāis opionalib? curatur cū pñio. Et sitis pulmoīs curat cum aere atēcto. Et multoties qdēz sedat sitis manādo aquā frigidā sup linguā. Et ille q timet sitim in ieiunio: pmitat loco aq fabarū & ciceris acetū cū oleo: & abhorreat aquā fabaz & ciceris: qm̄ abo sūt faciētia sitim. Et euacuat? expectet sup sitim quā ad q̄siuit ei euacua^o. vs queq^o p̄fortet e? dige stio. Et non bibat sities aliq̄d plm subito: neq; aquā frigidā valde & mortificz caliditatez quā debilitauit sitis. Et roitus qñq; scit sitim: & sedat eā siropus d pomis cū a qua rosata. Et in stoācho qdēz callo & sicco addit aq frigidā sitim. Et sūr i stoācho sal si huōris: & aq calā sedat sitim e? mltoties. Et qñ vehemēs sit sitis: & nō ē febris: tūc misceat cū aq parū iuleb: vt pueniat aq ad extrema membrorū.

De percussione & obuiatōne & casu sup stomachum.

Emplastrū cōferens ad h^o. Re. poma scemi decocta cum decoctōne boi odorif: don^c dissoluant i decoctōe: de iode terant bñ: de iode suat ex eis pōdus .i. 3. & misceat cū .x. laudani & .viij. rosarū & .vj. aloes & aggregent oīa cū duob? succis arnoglosse & foliorū cipressi: & misceat cū eis oleū de lilio: & fiat tepidū: & liget sup ventrē: & ubi est stoāchus aliquot diebus.

Tractat? terci? h? fen. Nocumētum digestionis.

Nocumēta digestioīs sequunt nocumēta in inferioribus stoāchi: aut ppter cām i cibo. Aut ppter cām in dispōe q̄tis corporis & motus e? Et factū cā rei stoāchi est malicia aplois: a calide: a frigide. Et fortior earū ē frigida: & debilior earū est calā. frigida eī vehemēt? nocz digestioī q̄ calida verū sicca & huīda nō pueniūt ad hoc fm plm vt appeat ex eis solis cū eq̄litate abaz aliarū qualitātū nocumētū in digestionē: n̄ iam fecerint eueire. sicca qdē arefactōez & huīda ydroposim. Verū dispō mē quietē & sōnū & eoz p̄traria: & qd seq̄ ea de iudicijs cibi in h^o ē q̄d cib? indiget q̄te & sōno vsqueq^o boā fiat digestio. Et qñ sūt loco aboz mot? & vigilie n̄ p̄let digestio. Et cib? qdē gūis remanet i stoācho p̄lixē & digerit: a remanet indigest? a ē pue digestioīs. S; leuis cib? cū n̄ digerit n̄ plon gat spaciū remanēt e? n̄ digesti: ymo qñ n̄ est i stoācho q digerat ipm: corrūpit velociter. Et cib? qdē aut p̄uertit ad illō qd

ncio scit digestionez itegrā a p̄uertit ad illō qd necessaria scit p̄uersionem aliquā: & digerit digestione aliq̄ n̄ mtegr. q̄re n̄ attrahit corp? ex q̄ntitate cibi quā possibile ē ipz sumere q̄ntitatē qua indiget ex cibo. & sit ibi extēuatō. Aut n̄ digerit oīo: & illō ē h? duos modos. Nā ip̄e tūc a remanet cum dispōe sua: a p̄uertit ad substantiā extēneā corruptaz. Et qñq; sit illō in oī digestionē: & vsq; mterdia & q̄rta. Et cā illi? accit ydropis & cācer & formica & crisipila & morphea & baras & scabies. Et illō ideo qm̄ sāguis n̄ est digest? digestionē p̄uertiēti natuē: q̄re mēbra n̄ attrahūt ipz: ita vt ip̄o nutiant: & putrefit & fetet: & nō sit nutrimentū eo & n̄ sit bona assilātō e? cū eis. Et si fuerint illic vinctia fex & calitas denigrat. Et qñq; sit nigredo e? silis p̄ici. Et stoāch? eē qñ n̄ digerit oīo: p̄uertit res ad lubricitatē itestiorum: a ydropisim tīpanitez. cū stoāchus in ip̄a h? imp̄ssionē tāte q̄ntitatē q̄ scit vaporatōem cibi: & nō q digerat. Et scias q̄ corruptō digestioīs & debilitas e?: & ad vltimū nocumētū e? cū accit ex q̄libz mā: ē facilius ad curand? q̄ sit cū accit p̄p̄ debilitatē vtutis & maliciā aplois p̄firmatam.

Corruptō digestionis.

Cibus corrūpit i stoācho p̄p̄ cās que sūt p̄trarie cāis rectificatōis ei?. Et ad sūmū causa i h^o: a ē in cibo: a i receptore cibi: a reb? accitib? sup̄uientib? eis. Et cib? qdē corrūpit i stoācho: a ppter q̄ntitatē suā: a ppter q̄litatē suā. Prop̄t q̄ntitatē qdē: qm̄ est plusq̄ oī: q̄re patit de digestionē infra qd oī. Aut ē m̄m? q̄ oī quare patit d digestioē sup qd oī: quāe adurit & in cinerē p̄uertit. Et ex p̄ximo huic corrūpit cibū subtilm̄ stoācho igneo callo. S; ppter qualitātē: qm̄ ē i seip̄o velocitē suscipiens corruptōez: sic lac recēter m̄lctum & melones & p̄lica. Aut tarde recipiens rectificatōz: sic tubera: & caro bubali. Aut ē supflue qualitātis p̄p̄ suā caliditatez: sicut mel. a ppter frigiditatē suā sic cucurbita. Aut ē p̄hibēs appetitū cibi cū p̄petate q̄ ē in ip̄o a in omedēte: sicut ille e? refugit nā a cibo aliquo: quāuis sit laudabil aut sit appetend? ab alio. Aut ppter horā sue receptōis: & illō est qñ suū: & i stoācho est repletō aut remanēcia alterius: aut suū ante exercitiū s̄uetū p? expulsionez cibi p̄mi & egressionez e?. Aut ppter errozē in ordine suo ita vt ordīnē q̄ est velocis digestioīs sup illū q̄ est tarde digestioīs: & remanet natāl sup ipz: q̄re corrūpit: et corrūpit illū q̄ omiscet ei. Et ncēm quidē est in ordine vt

in h? q aqua p̄tingit si h̄m

ma digestio p̄ cibum fit quatuor modis de causis et. h̄ ab Haliab: 5° p̄ Theoric cap. 2°.

Cibus indiget summo a quiete usq; quo bona fiat digestio. Idem Gat de acie et morbo cap. 5. Idem in p̄ affoz 3° is q̄ dicit summo autem qm̄ natura iuuat bonum est p̄pender quasi dicat q digestio nullo modo p̄ p̄p̄ri absq; summo.

pmittat lenis sup guez: & lenis sup stiptic
cum: n̄ sit illic aliqd vocas egru faciens ne
cessariu vt pmittat stiptic? ad retinendam
naz. Aut ppe multitudinē speru ei? & mi
sceant aliq cū alijs: qre omiscenē ille q̄ ē ve
locis digestionis & ille q̄ est tarde digestio
nis. Ecā at cā receptoris: a est i sba ei? aut
ē cā alteri? & eorū q̄ circūdant ipm et acci
dūt i ipo. Et illd qd est i sba ei? est sic si sit
in stoācho malicia oplois cū mā ā sine mā:
et debilitet i digerēdo. ā pñseat digestio
nē sic i calo iā sciuisti et frigidu ā sit sba ei?
spissa: et zibū ipi? subtile: ā pñsio eius
sup ipsū n̄ silis et n̄ bona: ā sit bona. Veruz
guitas ei? sit impediens stoāchū: quāe ipse
appetit deponē qd i ipso ē: quāuis n̄ eueiat
rugit? et iflatō. Et ista duo sūt ex cāis de
bilitatis stoāchi et destructōis ei? S; illa q̄
est cā alteri? ē: sicut si sit vctositas sepan
inē ipsū: et inē pñhēsiōnē vltimā sup cibū
Et qū tū qd multitudo eructuatōis est ex
cāis corruptōis digestionis: n̄ est inquantū
est eructuatō: ymo igneū ē vctositas: quāe
extendit stoāchū: & fcit natate cibū. Non
gō sit bona pñhēsiō fūdi stoāchi sup cibū
Et oē qdēz faciēs natate cibū est pñhēs a
digestione Et sic si ad stoāchū currat ex ca
pite ā epate ā splene: ā reliqs membris qd
corrupat cibū ppe suā omixtionē: & nō pos
sit stoāch? regē ipm. Et multotiēs qdē ef
fundit ad ipm p? digestionē: & multotiē
effūdit āte ipam. Et ex eis ē vt sit illud qd
circūdat ipm ex epate & splene frigidu: ā
male oplois. Ecā at ppter cāl recēter supue
niētes cibo & receptori: ē sic cum deficit ci
bo illd qd idiget de sōno digestionis. Aut
cū inueniē mor? sup ipm qd n̄ idigz: & cō
mouet ipm: & corrumpit. Aut qz accit po
tus sup ipsū plusq̄ sit ncēm: ā minus. Aut
accit coit? sup eū. Aut multiplicat cibaria
sup naz digestionē. Aut balneū. Aut obuia
tio aeris vehemētis frigoris ā male sbe. Et
vctositates retēte i vctre pñhēt digestio
nē: & corrupit eam: qz pmouent cibos: &
mouent i eis. Et cib? qdē corrupit i stoā
cho: ā qz putrefit: ā qz adurit: ā qz acedat: ā
qz adqrit qualitē n̄ pportōalē ad aliquaz
qualitatū sūctaz. Et totū illd ē: ā qz cib?
pūrit ad illd: ā qz humor fm illā formā pmi
sctē cibo: & corrupit ipm. Et qnz ē iste hu
mor natās & qnz est pu? residēs ad iferio
ra stoāchi. qre nō dilatat neqz pueit ad os
stoāchi. Et quotiēs addit cib? accrescit: &
ascēdit ad os stoāchi: & pmisceit cū toto ci
bo. Et qnz ē hmōi huōr penetrās i reīs: de
ide reūit subito cū opponit ei oppilatō su

bīto i facie meatuū cū qb? nō ppaē penē
tio. Et cū stoāch? ē calid? absqz mā: ā cum
matia colica effusa ex epate ad ipm ppe ml
titudinē gnatōis ei? in ipo p viam fell pōi
ctaz: corrupunt i ipo cibi leues: & digerū
tur fortes grossi: sic caro vaccina. Et splen
est cā corruptōis cibi. Et scial qz corruptō
digestiois qnz adducit egredies plimas ma
lignas: sic epilenā: & mliam mirachā: & si
milia: ymo ē mater egredimū: & origo croi
caruz infirmitatū. Et qn corrupit digestio
ualefcētib? & gnat acerositas: inducit re
ciduatōz ppe illud qd timē d putrefacti
one. Et multotiēs qdē fcit accidē corruptō
digestionis: pruritū.

Debilitas digestionis.

Cause debilitatis digestionis sūt omē
cāe q̄s dixi? i corruptōe digestionis
Et sig earū sunt illa sig. Verū effu
sio colere ex illa sūma nō debilitat digestio
nē: s; qnz corrupit eā. Effusio at mlie qnz
aggregat ābas res. Et silr et siccū & huīdū
ex hac sūma nō pueniūt ābo sola ad hoc vt
destruat. Nā huīdū perducit ad ydopisim
& siccū pducit ad arefactōez. Et ex cāis de
bilitatis digestionis est raritas mirach: & p
uitas carnis ei? Et qnz ē cā in debilitate di
gestionis velocitas descēsiōis cibi: ā ppter
lubricitatē stoāchi ex eis q̄ scis i ca° lubzici
tatis stoāchi. Et n̄ est illd ex cāis corruptō
nis digestionis: & nō igredit in eis: ymo in
gredit i cāis debilitatis stoāchi Et hic qdē
descēsus āte horā: qnz sit ex boitate pñhē
sionis stoāchi sup cibū qn festinat expulsi
ua motu suo: & est fortis Et qnz sit ppter
debilitatē retentiue: qre nō retinz: & nō cō
prehendit sic oz donec digerāt integre. Et
qnz ē ppter aposteāta cala ā flatica ā melā
colica ā vlcera & filia: qre nō sit bona pñe
hēsiō. Et qnz nō sit bona pñhēsiō cā cibi
cū est guis: aut mordicatiū? colic? aut est
calid? aut stoāch? hz oploem calām: aut i
potu sumit hns ipsū: & cū ipso ē oplo cala
pñhens boitatē digestionis: aut aliqd calū
dū pñhens digestionē. Et fm plm corrū
pit ipsā & nō pñhēt ipsā tm. Et hmōi qui
dē boiem sic scis: qnz sanat & tēpat digesti
onē ei? pot? aq frigide. Et silr qn i stoācho
sūt huōres mali: & ppe mordificatiū disti
guētes iter ipsū. & iter cibos: qre nō fiunt
bone pñhēsiō & retētiō: & ē desideriu ex
pellēdi vehemēt? Et illd qd ē cā boitatis
digestionis: ē ppter boitatem pñhēsiōis
Cōprehensio ei stomachi sup cibū cū est in
tegra: & est nō impediēs digerit qd sibi p
tinet. Et si nō est itegra sed ē grauiua: &

Corruptio digestionis adducit
p. luvimas exiditantes
et est mater corruptionis
et origo ydopisim
mitium.

Colera nō debilitat
digestionem sed gndat
corruptionem

Stomach? retin? cibū retentōe e? q? h? tres
rem pp? quādam gūedimē. & est appetens
vt sepet ipm: est digestio ifra illā: & nō sūt
eructua? & rugit? Et si nō est pphensio: est
debilitas digestiois & rugit? & eructuatō
Et qñz pducūt debilitas digestiois & pū-
sio cibi ad flā ad treōrem: & frigus extre-
tatū & omotōez poxismi febris. Verū pul-
sus nō ē puls? fact? i micio poxismi febris
Et qñz sit debilitas digestiois pp? nausea-
tiuā satietatē & replōz ātecedentē. Et in li-
bro qdem mortis velocis dicit. Q? si super
oclos ei? q? h? nauseatiuā satietatē: & cadi-
tatē digestiois apparz bothoz nigra silis ci-
ceri: & rubet ps ei? & viridis sit ps alia.
tūc ipē incipit cū dimmutōe rōnis: & mori-
tur i septiadeia. Et ex cāis corruptōis di-
gestiois & destructōis e? est tristitia: sicut
ex causis boitatis digestiois est gaudium.

Signa debilitatis digestionis.

Llam qdēz q? leuis est: sūt grauitas
& extēho: & remanentia cibi i stoma-
cho lōgiōz p̄suetā. Fortē āt sigficāt e-
ructuatō adducēs sapozē cibi p? qñqz ho-
ras & rugit? & nausea: & extēho: & estua-
tio ābelit? Sed vltiam sigficat q? cib? non
alterat alteratōe de q? sit curandū penitus
sic si sit frigiditas supflua valde. Et cibus
qñ nō digerit nisi tarde. descēdit tarde: ni-
si sit pp? motuz vtutis expulsue ex mor-
catōne ā gūitate: ā q̄litate alia p̄ria. Et sig-
e? q? sit pp? p̄p̄loez: sūt ea q? iam sciūsti: &
q? est pphensio tremula absqz forti appetitu
descēlionis cibi. Et ē desideriu eructuandi
absqz eueū rugit? & eructuatōis frēq̄ntis
& singult? & inflatō petēs illō: ā sic si eue-
niat p? Et sig e? in q? est cā descensus cibi
āte horā: sūt leuitas egestiois & fetoz eiuf
& paucitas mūdificatōis epatis & corpis
ab ea: & qñz accēt cū ea mordica? & infla-
tio Et sigficatōes qdē ei? q? est ab huōrib?
calis sūt sitis: & puitas appetit? & eructu-
atio fetida fuōsa. Et illā q? sit ab huōribus
frigidis: sigficāt illō qdē egredit ex eis cum
voitu: & acetositas: & casus appetit? cū si-
gnificatōib? frigoris: & materiez p̄dictaz
i tractatu p̄mo. Et illaz q? est ab apatib? &
silib? sūt signa eozum. **Cura.**

Qum fuit debilitas digestiois accidēt
a cā leui: ā replōe ātecedēte nō plima:
tūc efficiēt i ea longitudo sōni & di-
missio exercitij & vociferatōis & balnei: &
āministratō vomitus cum aqua tepida: &
subtiliatō regimīs. Et qñ est pl? illa & ma-
ior & sint post acceptōz cibi mordicatio &
nausea & eructuatō pueniē ad sapozem ci-

bi: o? vt sumat in potu aq? tepida mltoties
& nō cessz iterare donec euomat totū qd
corruptū est: deide effundat sup caput ei?
oleū: & vaporez v̄ter ei? & viscera cū pā-
no calefacto: & fricent extremitates ipi? cū
oleo p̄muni & oleo rosato: & effundat sup
ipam aqua tepida: & describat ei plixitas
sōni & p̄hibet cib? in illa die: q? si in mane
surrexerit letus & fortis ingrediat balneuz
& si nō: redeat ad sōnū & regimē subtiliati
uū & dormitatōez paucā leuē trib? diebus
p̄tinuis vsqueq? p̄uertat stoāch? ei? ad di-
sp̄ositōez suā. Et qñz indigz solutōe v̄tris
Et pip qdem est ex medicis magis iuuat
ad digestiōē. Et sōnus oīs iuuat ad dige-
stionē. Verū sōnus sup finistrum est plimi
iuuanti in h? pp? cōphensionē epatis sup
stoāchū. Sed sōnus sup dextrū est cā velo-
citatē descensionis cibi: qm p̄patō stoāchi
scit illud nēm. Et scias q? āplexari infante
pp̄quū ad hoc vt polluat sūm lōgitudinez
noctis ē ex reb? magis iuuat ad digestio-
nē. Et o? ne supueiat ei sudor: sudor em in
frigidat & prohibz iuuamētū calefactōis
cū calitate sua inata: & o? vt nō sit cum eo
de ābelitu estuatō. Estuatō ei? & mot? ap-
petitus variat motus nutritiuarū vtutum
Et sūt qdā hoies q? amplexant catulū canis
aut catulū masculū nigrū. In debilitate aē
digestiois scā pp̄ter caliditatē cū materia
ex eis q? p̄ferūt sunt oxipozū dyacitonitez
& cibi acetosi & siptici & almurati & oge-
lati & q? sūt siles illis ex frigidis: et p̄fert ei
pōd? .ij. 3. suffuf facti ex .3. x. rosarū et spo-
dij .iij. coriādz sicci .v. sumāt in potu cum
aq? ḡnatoz: aut oxipozio dyacitonitez

Signa corruptionis digestionis.

Significatōes qdem e? ex qb? cogno-
scit corruptō digestiois manifeste sūt
Verū sigficatōes q? qñqz associant
sūt rugitus et eructua? et mordica? Et si
gnatōes e? q? sit pp? dispōes ciboz p̄dcās
sūt cognitō disp̄ositōnū eoz: an sint multi
ā susceptibiles putrefactōis: ā sit erratum
in ordie eozū: ā hora ipozū. Et mot? qdē su-
per ipos est genus erroris pp̄t illō cui? re-
meōratō p̄cessit: et vt quotiens fecerit illō
accidat corruptō digestiois. Et quoties ca-
uet et abstinz rectificat digestio. Sig autē
accidētia pp̄t p̄plexionē stomachi: et egtu-
dines e? cognoscunt ex signis p̄dcīs in cā
aggregate. Et qñ mā corrupta ē i stoācho
ipso sunt nausea et accidentia q? sūt cū cor-
ruptōne digestiois frēq̄ntia non habentia
vici litudinem. Et si fuerint illic vicissitu-
dines: tunc matie sunt aduenientes effuse.

*Trisicū est causa
corruptiois digestionis
et gaudium est causa
bonitatis trisicū est
causa infirmitatis
et gaudium est causa
bonitatis ad bonitatem
gaudium vero bonitas
causa est ad bonitatem
digestionem*

13
In facta aē pp̄ raritatem stomachi et at-
tenuatōem texture villosz eius: et accidētia
dispōis ad ip̄m sic vetustatis signa sunt p-
longatō dolorz stoāchi et egritudinū eius:
et debilitas digestiōis cū debilitate appe-
titus: et extenuatō corp̄is. Et ex istis q̄oēz
q̄n̄z accidūt debilitas digestiōis et destru-
ctio ei? sine corruptōe ip̄ius. Facta vō p-
pter ventositates lignt significatōes ventosi-
tatū p̄cedē. Sed significatōes effusiōis ex
mēbris cōibus sunt ex eis q̄ dixim? in locis
suis: et ut p̄sideres dispōem illius mēbri in
seipso: et ut cognoscas an multiplicent in
ip̄o effusiōes ad mēbra alia in v̄ijs alijs: si
cut ut cognoscas an ille c? stomachus exi-
me? leui catarris: habeat catarrū descendē-
tem ad guttur et pulmonē et alia. Et signū
casus corruptōis digestiōis pp̄t effusiōez
colere est: ut sit p̄lio nō cū illa colica: dēim
de inueniant i stoācho moridicatō et nata
cibi. Curatō corruptōis digestiōis.

Primū illi? est: ut egrediat qd cor-
ruptū est in stoācho ex cibo vsq; ad
finē sui cū voitu a solone vētris: et
ut rectificet regimē ei? qd p̄medit et bibit
et reducat in oib? dispōibus ad illū qd ne-
cessariū est: et ut expellat cū cibo: donc ve-
rificet ei? bonitas: qre mundificet stoāch?
p̄us potū aq̄ rosate. Si autē fuit corruptio
digestiōis pp̄t caliditatem stoāchi aut co-
leram effusam ad ip̄m: ingrossa cibos eozū
et declina cū eis ad frigus adeo donec sint
sic caro vaccina cū aceto p̄dita. Et non po-
nas frigida subtilia: qm̄ subtilia corrupunt
in stomachis eozū velocitē. Et o? ut ille q̄ ex
eis colicus est: euomat ante cibū. Et si fuit
illud pp̄t frigus: curet illū frīg? cū eis que
dixim? i ca? suo. Et si fuit causa raritas sto-
machi curet cū medicis odoriferis s̄pticijs
p̄dictis: et cū cibis boni chimi velocis di-
gestiōis q̄ sūt sci decliues ad exiccacōem et
s̄pticitatē arte: et cū semib? et relijs q̄ di-
xim? i ca? aggregatē. Et ille in corruptōe
digestiōis c? cā est effusio colere ex cursu
p̄dco euiciens raro: o? ut p̄suescat vomere
āte cibū multotiens: q̄ si melioze p? illud
etumat cibū abscondat hanc cōsuetudinē
ut n̄ debilitet stoāch? ip̄i? Et cū hoc optz
utumat p? voitū robur p̄fortātes stoma-
chū repellētes qd effundit ad ip̄z: et assidue
fiat emplz stoācho ip̄i? cū eis q̄ p̄fortēt ip̄z
ad expellendū qd ante ip̄m effundit. Deinde
ponant ei circūit? i qbus euomat āte cibuz
fm̄ ratiocinatōem p̄dictā. In ill' vō quorūz
stomachi cibū acescere faciūt: si fuit acetosi-
tas pua accidētalis sit iuuamentū cū succi

125
one pomorū dulciū: et iuuant coriādo: o? cūz
bibunt ip̄m āte cibū cum aq̄. Et similr ma-
stix cū i potu sumit ex eo. Si aē fuit fortis
tūc ex eis q̄ p̄ferunt ad hoc fortiter magni-
fice: vltie sunt sūmitates squinātī cū carui
Et silt oia electuaria cala: et electuariuz al-
chabit. Et qn̄z iuuant cū zeleniabim infuso
in aq̄ calida. Et ex illis q̄ ip̄is p̄ferunt: ē ut
sumāt ad mālione h? medicamē. Re. cimīni
semis aneti amboz añ. p̄tē. j. rosarū rubea-
rū ablatīs capitib? p̄tes. ij. cribellenē post
p̄ritōem cū ozali: c? dosis sit medietas. 3.
vni? cū vmo p̄mixto. Si vō indigent eis q̄
sūt fortiora hoc: o? ut vranē vomitu: post
cōmestione salis et aceti et acetosi: sic foca
Expectent itaq; postea vna hora: deide e-
uomat cum siropo acetoso mellino calefco
et succo rafani: et cū eis q̄ cursu eozū ince-
dūt: et ex aq̄ mellis et silib? deide mūdifi-
cent cū trociscis rosarū maiorib? et cūz tri-
fera. Et multotiens qdem nō est necessari?
i ea voit? qn̄ est cā i ip̄a frigiditas sine mā-
pp̄t quā acescit cibus. Et qn̄ cibus acescit
pure: tūc est maior corruptō. Et o? ut hns
eā dimittat cibaria cū micis et iura: et cibe-
tur exiccacib? et fr̄xis ex eis q̄ in patell' co-
quunt: et carne rubea. Et o? ut copozū eo-
rum p̄mutet cōplexio tm̄: et ex eis q̄ verifi-
cant oēm cibū corruptū in stoācho: ē ut ex-
pellat. Q̄ si nā sufficiens fuit facere illud:
tūc sufficiat ipsa. Et si nā non est sufficiens
ad illud: sumat dyacimū fm̄ q̄ntitatē ne-
cessitatis. Si aē nō sufficit adiuvet cūz reli-
qs electuarijs solutis de qb? suāt q̄ntitas
pauca fm̄ mēsurā q̄ educaē sex: et dyacito-
nitē ē ex sūma eozū q̄ eligūt ex eis. Et signa
qdem bonitatis p̄phensionis stoāchi sup ci-
bum est bonitas digestiōis q̄ est in vltimo:
et contria eozū sūt ea q̄ diximus in capitul'
significatōnū: q̄ si res ille p̄dictē nō fuerint
sed sentiunt cōturba? et gūitas: et deside-
riū mīnuēdi gūitatē cū p̄strictōe accidente
tūc scias qd stoāchus est vehēntis p̄phensi-
ōis: s? ē abhorrens sūmam cibi in q̄ntitate
sua. Et scias qd digestio est fundi stomachi
et appetitus oris stoāchi.

Tarditas descēsus cibi ex stoācho: et ve-
locitas descēsus eius in ventre.

Qvandoq; remanz i stoācho aliqd de
cibo vsq; circū. xv. horas in dispōne
sanitatis: et. xij. horas: et illū scdm ci-
buz i leuitate sua. Et significat illū inuētō sa-
poris ei? in ore. et in eructuatōe. Retentio
nāq; cibi in stoācho nō est nisi pp̄t tardita-
tem digestiōis vsqueq; digerāt. Et expul-
sio ei? est pp̄t expulsiōē expulsiue cū p̄ple

*digestio pertinet fundi sto-
machi
appetitus pertinet ori
stomachi
ad as vni q̄ manifestat
pertinet mētri:*

huius p[ro]p[ri]et[ati]s b[on]e a g[ra]t[ia] b[on]e de
p[ro]p[ri]et[ati]s b[on]e a g[ra]t[ia] b[on]e de

Nota de expulsiōe cibi

Tempus p[ro]p[ri]et[ati]s cibi
usq[ue] ad finem sui exiit
est deum horar[um]

digestio: aut p[ro]pter motu[m] mouentē expul
sua sic mordicatō colere: aut melācolie ace
tose: alicuius eor[um] que dicem[ur]. Et nō est
sic estimauerūt q[ui]dam: q[uod] oīs cā in retentōe
e[st] est strictura meat[us] inferioris. Nā si esset
illud nō e[ss]et possibil[is] exit[us] denarij: & aurei de
glutitōz: & vinū & lac nō remanerēt i[n] sto
macho. Et ambo non natarēt i[n] stoācho d[omi]n
bili: & facerent rugitū & inflatōem: ymo
cā in descensione cibi nāl[is] ē digestio & vir
tus stomachi ad expellendū: cui nō ē que
entia magna cū alio i[n] dispōne cibi: cū non
accit stomacho nocuentū donec digerāt
cibus. Stomach[us] ei[us] sanus p[ro]p[ri]et[ati]s ipsum
& p[ro]p[ri]et[ati]s sup[er] ip[su]m meat[us] suus inferior ve
hemēt[er]. Cūq[ue] adest hora expellēdi dilatat[ur]
& expellit stoāch[us] q[uod] i[n] ip[s]o ē cū villis suis
latitudinalib[us]. Et quotiens festinat digestio
festinat descēsus: & si tardat: tardat: nisi ac
cidat aliq[ui]d causaz facientiū descēdere cibum
a stomacho cū nondū sit digest[us] ex eis q[ui]a
iam sciuit. Et q[ua]ntitas q[uod] ē e[ss]e remanentie
cibi i[n] stomacho & egressiōis e[st] ē illud q[uod] ē
i[n]t[er] .xij. horas: vsq[ue] ad .xxij. horas. Et cibus
q[uod]em pl[ur]imus cū non digerit p[ro]pter suam
multitudinem: & ille e[st] q[uod]ualitas est mala e[st]
tūc nullus eor[um] remanet i[n] stoācho sano for
tis expulsiōis: ymo expellit ad inferiora ve
lociter. Et q[ua]nt[um] succed[it] ut ei flux[us] vētris: &
colerica passio. Et q[ua]nt[um] fuit stomach[us] debil[is]
quē cib[us] g[ra]uat: a vlcerosus h[ab]et bochor: aut
fuit i[n] eo huor viscosus lubric[us]: nō morabi
tur i[n] ip[s]o cib[us] nisi parum: & sit h[oc] siue sit
debil[is] retētiua: a digestiua. Et tibi q[uod]ez pos
sibile est vt agnoscas sig[na] q[ui]a oz te cognoscē
ex causis hor[um] ex eis q[ui] p[re]terierūt i[n] capillis
p[re]teritis. Cura e[st] a cui[us] stoācho tarda[ur]
descensus cibi: aut super cui[us] stomachum
natat cibus.

EX cura illius est sōnus sup[er] dextrum
adiuuat em[er] ad h[oc] vt velociter descē
dat cib[us] a stoācho quāuis sit debilis
adiutorij ad digerendū. Et adiuuāt ad hoc
deambulatō subtil[is]: & fricatō pedū: & ofra
ctio vētrositatis cū eo q[uod] scit i[n] ca[usa] eius.

Cura eius a cui[us] stomacho festinat de
scensus cibi.

Vidā antiquor[um] fuerūt q[ui] noiauerūt
istos stomaticos: s[ed] postremo cecidit
nomē stomatici sup[er] aliud. Et ex eis
q[ui] expta sunt illis est vt amittretur eis em
plastrū ex farina fenu greci & semis lini &
melle: & vt i[n] potu sumant ex eo etiam. Et
ex eis est vt sumant vitellum oui assati: &
coclearium mellis: & duo dauich mastice
contriti: piungant oia i[n] cortice oui: & assē

tur super cinerē calidum: & sine intermissi
one moueant donec p[ro]p[ri]et[ati]s sint: & comedā
tur. Et amittret[ur] hoc tribus dieb[us]. Et oz
vt amittretur ante cibū ali q[uod] ex stipiti cis
frigidis: si fuerit illic cōplexio calida: aut p[ro]
mixtū cum calidis: si fuit cōplexio dechuis
ad frigiditatē. Et tu iam sciuit omēs has
medicinas. Et oz vt dormiāt sup[er] cibū: & nō
moueantur: neq[ue] excitent oīno. & vt strin
gant extremitates superiores.

Eructuatō stomachi & durici es eius.

Vandoq[ue] aduenit duricies i[n] stoma
cho filis apostemat[is]: & non est ap[er]ta
& ē cā eius frig[us] inspissans: a ut mlia
igrossans intrans sine apostematōe. Sig[na]
Sūt vt agnoscat cā e[st]: & si eueiat signū
apostemat[is]. Cura. Fiat ei empl[us]m cū
melliloto & croco & mastice: & balsaō &
ebure & bodilio & spica cordumeni: & mu
gath: & cera: & oleo rosato. Et fil[us] oēs cu
ratōnes dicte ad ap[er]ta dura & p[ro]p[ri]et[ati]s ea q[ui]
dicta sūt i[n] ca[usa] debilitatis stomachi p[ro]pter
duriciem. Descriptō alia bona ad hanc intē
tionem. Re. cere. z. viij. glutis alimbat. z.
iij. zinziberis & opopanaci aboz añ. z. ij. a
loes & galbani amboz añ. z. iij. olei d[omi]n lilio
eminam: & fiat ex eis empl[us]m durum.

De eis que mouent eructuatōem.

Vm i[n] stomacho accit ventositas &
nō remouet: & est retēta i[n] ore stoā
chi & impedit. oz vt euacuet cum e
ructuatōe: sicut euacuant superfluitates
natantas cum vomitu: & si non corrumpit
digestiōez & natat cū cibo: nisi accidat mul
tudo hu[m]iditātis & flegmatuz p[ro]p[ri]et[ati]s ad
hoc vt ouertantur i[n] vētrositate: tunc enim
necessarium est vt sit sup[er]fluitas i[n] cōmotō
ne eructuatōis ex eis q[ui] mouent rem p[ro]p[ri]et[ati]s
Et ex eis q[uod]em que mouent eructuatōem
sunt origanū & folia rute & anisū & carui
& calamētum & menta & ameos & gario
fili & mastix & thus mastiatum & haustu

Cura eructuatōis superflue.

Ausal q[uod]e eructuatōis: & significatō
nes s[ed] dispōes e[st] iā dixim[us] i[n] capi
significatōnū. In acetosa q[uod]em ofere
patitū eā potare dyapipeon cum vino. Et
q[ua]nt[um] iuuant si i[n] potu sumāt ate p[ro]p[ri]et[ati]s
suū & cenā suā coriandri sicci pōd[us] aurei:
deide bibūt p[er] ip[su]m vinū purū. Et ex eis q[ui]
sedāt eā s[ed]m q[uod] dixerūt q[uod]a est vt linat sto
machus cū calce & stercore galline. In fuō
sa vō si est a materia: ofert absinthium &
yera. Si vero est sine materia: ea que ifrigi
dant & extingunt & forte faciūt: sic sunt
robub fructuū frigidor[um]: & cū frigidū.

Tractatus q̄rcus de eḡtudinib⁹ instrum̄
talibus & cōibus accidētib⁹ stoācho.

Apostemata calida in stomacho.

Toācho accit apata cala p̄p̄
cās p̄gnitas q̄ faciunt accide a
posteāta cala Et ex ill' cās sūt
dolores plōgati. Et q̄z sunt
apata e? cala sāguinea: & q̄z
sūt colica. **Sig** Q̄n plōgat i stoācho
dolor q̄ n̄ remouet quāuis r̄gimē bonū fiat
tūc extrema q̄ illic ē apā. Illō āt apā qd̄ est
calm s̄ḡt cū h° īflātō vehemēs & adustio
fortis: & sitis: & febs īsepabil: & dolor pū
gitiū? & aūgnitū qd̄ q̄z s̄tē: & q̄z p̄ou
cit ad p̄mixtiōē s̄elus & ad s̄isē & ad me
lācolia. Cūqz extenuat corp⁹ & p̄fūdāt o
culi & īsoluit nā & m̄ltiplicat flux⁹ vēris
& vōit? & supat febris & m̄iorat v̄ma &
stoāch⁹ p̄p̄m̄ sub digitis: vbi p̄p̄ duriciē
n̄ p̄mebat s̄b digitis: tūc iā sit exituā. Et
q̄n accit cū doloē i stoācho frigus extrema
tūc illō ē signū malū. **Cura** Q̄n autu
mat q̄ apā calm appeat: ā appebit p̄p̄ ve
hemetiā adustiois & īflātōis: tūc meli⁹ ē i
p̄n° vt īcipiat a rep̄cussiois: & m̄ugat sto
mach⁹ cū eis q̄ sūt s̄c olz d̄ citonijs: & fiat
ei emplm̄ cū citonijs & corticib⁹ cucurbite
& portulaca & fariā ordeī & q̄ currūt hac
cura: quāuis abstinentia & s̄bilitatio cibi &
regimis magis iuuatū sūt eis. Cūqz medica
ris apata stomachi cala: tūc caue ne i potu
tribuas solutiū forte: ā qd̄ vomē faciat.
Nā am̄istrā vōit? est error. Floia āt nēcia
ē i plibus horis. Et aliena solōem & vōitū
laboriosū: & s̄is p̄ctus medicis & cibis lei
ficatis: s̄c aq̄ ordeī & almes & cucurbita &
atriplicib⁹. Et m̄ltiplica medicas lenifica
tiuas: s̄c casiafistula. Nō ē malū ē vt eua
cua fiat cū casiafistula: qm̄ p̄fert apati &
exiccat m̄z. Et q̄z am̄isceē ei ex vera & a
loes p̄odus duoz dauidh vsz ad mediā .3.
Et meli⁹ h° ē vt i potu tribuat casiafistu
la cū aq̄ edūie. Et q̄z poit i ipā absinthij
parū qm̄ est iuuatiū cū sua s̄tpticitate. Et
q̄z v̄tūē in ea qd̄ mirabolais. Ego vō nō
declino ad eos neqz laudo: n̄ sint apata in
via dubitatis: & ego abhorreo h°. Et q̄n
appent: n̄ oz vt am̄istrē. Et q̄z dat eis in
potu scamoneā cū siropo acetoso: & ego
abhorreo eā. Et q̄n appent & n̄ est ex h̄mōi
excusato: tūc deē aloes aure⁹ vn⁹ cum siro
po acetoso: quāuis dimittē ipz sit melius.
Et ex solutis iuuatis in p̄n° ē vt sumāt aq̄
solatri & aq̄ endiue .z. ij. & medulle casie
fistule .z. ij. olī d̄ cucurbita: & olī amigda
lini āboz an̄ .3. ij. & denē i potu: & sine ces

fatōe lenificet nā cū h° si fuit siccitas vsqz
ad diē septimū. Et oz vt ne sint ausi potare
aquā frigida plimā: neqz calidā: ymo fran
gant eā cū iuleb ā rob si u. tuū. Et abstinen
tia qd̄ a cibo ē ex illis q̄ eos valde iuuant
Et si dolor vehemēs fiat dabis eis in potu
p̄odus .ij. .3. d̄ semie cucumeris cū aq̄ frigi
da: ā aq̄ albela: & sumāt i potu aquā tabar
zet: qm̄ ē iuuatiā valde: & aquā ataraxacon
ē. Et emplā scā ex bela & caparibus & ba
laustijs & aleuifistides: sūt iuuatiā valde.
Et absinthiū cū ex eo sit emplz p̄fert apati
p̄hibēs ne ībibat in oibus p̄ibus stoāchi.
Et quādiu calitas p̄manet: & si sit p̄ septi
mū: n̄ abscedas aquā endiue & aquā sola
tri: & aquā kekēgi: & aq̄m ataraxacon. &
p̄misce cū illis: cū p̄n̄herit septimā: trocī
coz de rosīs mediā .3. & aliqd̄ de succo ab
sintij: & de mastice: & p̄misce cū eis etiā
aquā fenicli & apij: & sit cib⁹ vsz ad septi
mū ex mes excorticatis cum atriplicib⁹ &
blicitis cucurbita et oleo amigdalmo ā oleo
onfacino. Et sint illa q̄ i potu sumūt iuleb
et aq̄ prunoz: et succus endiue: et ataraxa
con: et in fine e? p̄misceatur cū mastice &
succo absintij. p̄ septimū āt m̄isceat cum
eis ea q̄ abstergūt et maturāt parūp̄ sicut
sila et alubleb: et deē eis i potu sirop⁹ ace
tosus. Et q̄z sumūt eū in potu āte illō ali
quot diēb⁹. et q̄z sumūt ipm̄ i potu cū vio
lis nutritis: si n̄ fuit nausea vehemēs impe
diēs: et illō qd̄ vsqz ad .xiiij. Cūqz sedat i
flamatō et leificat apā: tūc ē hora resoluōis
Cū g° declinat parūp̄: introducāt i emplis
ea q̄ sūt s̄c mastix et absinthiū. Et poatur
pot⁹ ex siropo acetoso absqz tiorē. Et q̄z
sufficit sumere i potu casiafistulā i aq̄ feni
culi et apij et oleū amigdalimū dulce vsz ad
finē e? Et recti⁹ tibi ē q̄n ad sūmū p̄uēt
cura hora mollificatis et resolutōis: vt nō
audeas sup̄ verasqz audacia nuda cuiuslibz
earū: ymo p̄misce medicas mollificatiuas
cū s̄tpticis. Nā in h° vt s̄is p̄ctus mol lifi
catiuis est error magn⁹. Et q̄z p̄oucit pa
tientē ad mortē siue sint medicie q̄ bibant
ā poite sup̄ ipm̄ extrisec. Et stoāch⁹ qd̄ez
dignior in h° est q̄ epar. Et s̄tptica p̄ueni
entia ad hāc rem sūt illa i q̄b⁹ ē aromati
tas s̄c mastix: et rose: et ēē galle: et gallia:
et balaustie et extreitates arboz. Et ex o
leis sicut oleū d̄ citonijs: et oleū de mastice
et oleū de mal' et oleū de neriden: et oleum
onfacinū: ymo oz in estate et in p̄n° vt am̄i
stres i emplis āboz oleū rosatū et oleū on
facinū et oleū d̄ citonijs et olz d̄ mal' i hye
me et i horis resolutōis oleum d̄ neridē: et

Emplā apati op̄ absinthio
p̄fert apostemati

oleum amigdalū guenit

hic connumerat medicas
s̄tpticas q̄ aromati

oīm anetiniū & oleū camoilliniū & olz de li-
 lio: & olz d mastice tpare Cōfectō ēpli boī
 ī pñ: & ī augmto & statu Re. farie ordeī
 & faufel et nenufaris oīz añ. 3. 5. rosaz. 3.
 1. 5. croci. 3. 5. viol. xv. dragagati. v. altee
 camoille oīz añ. x. sādali. xv. mastici acacie
 balaustie oīm añ. xv. cere & oli rosati cū q
 bus pficiat. Et ex ēplis boīs ī pñ apatum
 sūt radix lilij. mellilotum: cera & oīm viola-
 tū. Et n̄ oz vt emplz fiat cū lubricitate ve-
 hemēti vctis: ymo tēpēt vctē ī pñis: deīn
 amīstret ēpla Et ex emplis boīs ī hora sta-
 tus: vtz ad declinatōz ē illd qd. Re. cimas
 sgnati & camoilla: & mellilotū & absinthi-
 um romanū: & spica & radice altee: & san-
 dulū: & faufel: & crocū & gna lauri: & q
 sūt filia ill: addat ī stipticis ī pñcipijs: & ī
 resolutis ī postreis. Et ex medicis boīs ī
 maturado āpa calz c? qñt maturatō & al-
 mēxere: ē vt fumanē rosaz & extreitatū
 absinthij & extreitatū sēp viue & corticuz
 citri exteriorz & masticeis & thuris oīm añ.
 ps. 1. & 5. & citoniorz & dactiloz īmaturō
 rū & croci & aloes & mirre oīm añ. ps. 1.
 & cere & olei camoillini & olei de neriden
 oīm añ. pres. x. Q. si cā ī euēn apatis fuit
 dolor ātecedēs: de veritate c? ē vt curetur
 cū sbriliatīs: tūc cū pueit ad āpa: oz vt ab-
 scidas sbriliatā ab eo: & sis pñt? sedatis
 doloꝝ sic est adeps anatis & galline: & qñ
 ātiquat āpa: da ī potu trociscos d spica: &
 fac emplz ex ēplo d bdellio cū gnis de ben-
 dcō ī ātīdotario. Et ex eis q pferūt ad hō ē
 cerotū cū olō d balsaō: & aloes: & cera alba
 Et oz vt amīstret cerotū Gal. pñt? ī cō de
 bilitatis stoāchi. Et emplz de mellilotū iu-
 natū ē ad hō valde. Et ex ill sūt camoilla
 & balaustie & sem lini & mellilotum & al-
 tea: ex qbz fiat emplz: & fiat ex eis vapora-
 tio: & ebzoca fiat cū decoctōe ipsoꝝ. Et ex
 eis q sanāt illd ē illd qd. Re. rosaz. 3. x. xiloa
 loes. 3. 11. masticeis seīs endiuie cuscute oīm
 añ. 3. 11. suāt ī aposteate īflato ī potu cum
 cāphora: ā sumāt tria sextaria casiesi. q de-
 coqñt ī lib. 1. aq: don remaneat medietas:
 deīde colet & pñciat sup ipsā d aq solatri
 & aq kekēgi sacraiat: & bulliat & pñciat
 sup ipsā media: 3. yere pigre & suāt ī potu
 ex ea ille q fortis ē totā itegre: & debil me-
 dietatē e? Et si indigz fortiori hō addant
 ex seie apij: & seie caul: & armoīacū: & me-
 dulla cerui: & adeps galline. Et qñz indigz
 emplō bolisimi: & emplō citrio: & ī hac ho-
 ra qñz nēz ē vt ī potu denē trocisci d bdellio.
 Et ex emplis iuuatib? ī hō ca? ē ēplm
 hmōi. Re. cere olei de neridien amboꝝ añ

aūr. 1. & bdellij. 3. 11. soluant ī vīno & ag-
 gregent ītē has medicinas fm acceptōez em-
 plastrū. Q. si fuit illic solutō vētris: qñq? e-
 rit nēcm vt ponas cū istis succū agreste: ā
 succū absinthij ā aggredes ītē vtraqz. Et d
 errore maxio est vt plonget tēp? tolerātie
 & apatis īcessanter fiat cura? cū īfrigidan-
 tib?: & fiat āpa ī via vt ipsū fiat exituā: &
 phibeat a maturatōe: oz g? vt pñderes hō
 Et iā dictū est: q suspensoriū scm ex lapī-
 de belalis cū suspēdiē: ita vt tāgat stoāchū
 erit iuuatū e? magnū ī doloribus ei? et a
 posteatib? e?. Cū āt āpa sit dubelatī et exi-
 tura: nos iā singulare capitū fecit ei. Cum
 vō āpa ē colicū: oz ī pñ? vt īfrigidet val-
 de cū emplis īfrigidō atis notis pmixtis cuz
 sandal: et cāphora et rosas et silib? Et deē
 ī potu aq ordeī cuz aq gnatī muzi decocti:
 et cū cācris: deīde p? illd p aliquot dies ā
 mīnistra aquā solatri: et aquā endiuie. Et si
 p? illd āppropiat stat? misceat cū aqua
 solatri: et aqua endiuie parum aq feniculi

Apostemata frigida flegmatica.

Sta āpara gñant ex hūiditate: et ma-
 licia digestionis et puritate exercitij.
 et ex reliqs cāis gñantib? mā cronī-
 cas coartātib? eas ī valis et viscerib? qñ
 pñtō pñtē. **Sig.** **Qñ iueis signuz**
 aposteatis cū dolore īqeto ī oī dispōne et
 augmto: et n̄ ē febris neqz īflato neqz īq-
 tudo: s; ē hūiditas lubrica et claritas colo-
 ris: et paucitas sitis: et puritas appetit? tūc
 illd est āpa flaticū. Et tu sigficabis cū reli-
 quis sigficatōib? pñtis de hūiditate aplo-
 nis stoāchi. **Curatōes.** **De canone ī**
 hō et est: vt n̄ euacues resolutia ā stipticis
 Resolutia ei qbz idiges ī hō sūt fortis re-
 solutōis. Incipe g? ī cura istoꝝ: ita vt des
 eis ī potu aq apij et aq fenicli āboꝝ añ. 3.
 11. baurach. 3. 11. de oleo amigdalīmo dulci
 qñtū sufficit. Deīde p? illd sumāt ī potu
 3. 11. olei de kerua cum. 3. 11. olei amigdalīmi
 dulcis: & decoctōz melliloti. et e? pñctō ē
 hō. Re. melliloti. 3. x. radiceis seīclī. x. aq lib.
 11. decoqñt dōc īmaeat lib. 1. et da ī potu. 3.
 11. Et pñt istis decoctio ysopi ī q decoq-
 tur mellilotū. Et ponāt sup potōem e? 3.
 11. olei de kerua. et. 3. 11. olei amigdalīmi
 dulcis. Ex vnguentis autē et emplastris ē
 medicamen expertū qd. Re. polij et mellilo-
 ti et amomi et camoille et aneti oīm añ. 3.
 x. et absinthij et spice āborū añ. 3. vij. aloes
 3. ix. et masticeis. 3. x. thuris. 3. vi. radiceis al-
 tee. 3. xv. armoniaci et opopanacis et stora-
 cis omniū añ. 3. x. adipis anseris et adipis
 galline omniū añ. 3. ii. cere rubee lib. 5. E

hmoi res: amista medicinas pccas in ca-
apatu duroz. Cibi aut pueientes ei in pn-
rei sut sic forbitones facte ex amido; & oz-
deo excocticato: & vitello oui. Et i fine ei?
illi in qbus ponunt fenu grecu & anetum
fm mensura. **V**lcera in stomacho.

Tomacho qnz accidut vlcera: & bo-
thor ppter acuitate huoru q ibibunt
corpus ipi? & q obuiant ei ex ipis.
Et multoties fut ppter illud qd pueit ad
ipm ex alijs: multoties ei vlcerat stoachus
ex catarro descēdente ad ipm ex capite ca-
lido mordicatio: a corrosiuo ppter sua putre-
factoz: qre putrefit stoach? & corroditur
cu plonga catarr? **S**ig & differentie.

Vltoties pducit vlcera stoachi: &
ppter in inferiorib? e? ad mmozatōem
ābelic? & puocatōez sudoris: & sin-
copi: & mfrigidatōez extremitatū. Et qnz
sigt vlcera i stoacho fetoz eructuatōnis:
& eleuatō vaporis: faciēs icurrere siccitate
ligue & exiccatoz ipi? & e hincopis plima
Et qn sut in stoacho bothor multiplicatur
eructuatō valde. Et ia distiguit inter vlc?
scm in meri & int scm i stoacho. qm in illo
qd scm ē in meri: sentit dolor i ipo vsqz po-
sterius int duas spatulas & i collo vsqz ad
initia pectoris & verificat dispōez e? tran-
situs deglutiti qm sigt locū dolorosū cum
pntia e?. Et qnz pntit hunc locū parūper
Fca aut i stoachi ore sigt qd dolor ē in inferi-
oribus pectoris: & supmis vētris: & ē ve-
hemētiō. Et deglutituz sigt ipm cu pnti-
tōe pectoris. Et plm e? decliat ad mirach
& miorat ex eo ābelic? & mfrigidat corp?
& pducit ad sincopi plm. Verū fca in fun-
do stoachi sigt exit? corticis vlcis e? in e-
gestione absqz excoziatōe in itestinis: & in
uētio & augmentū doloris p? qetē ei? qd
sumit i inferiorib? stoachi & fit dolor puus
Et distiguit int vlc? i stoacho & vlc? i in-
testinis p locū doloris cu igredit cibis in
corp?: & ē exit? corticis q egredit i egesti-
one rar?: & est cortex e? sbru ex gne eius
qd egredit ex itestinis supioribus. Et sigt
qd ē ex stoacho qd dolor nō ē i ptib? visce-
rum: ymo sup. Verū multoties appropiqt
& assilae disinterie. In eis at q fut i intesti-
nis supiorib?: oz vt tu valde itēdas. In vo-
mitu at cu cortex egredit nō ē vlc? nisi in
meri a stoacho. Et oz vt cu volueris expe-
riri illd vt cibus egrū ex aliq? i q? sint sina-
pis & acerū. **C**ura vlcis in stomacho.

Plaga rectes q fit i ipo: oz vt curetur
cu medicis stipticis: & denē cibi ve-
locis digestiois. Et ritent medicime

vlcerose i qb? ponut flos eris & cerusa &
litargirū & euchia & silia: ymo oz vt curē-
tur vlcera stoachi & corrosio in ipo: in pri-
mis cu mūdificatōe cu eis q sut sic aq mell
& iuleb. Et nō oz ē vt sit i purgatorio for-
tudo purgatōis & ledat vlcera plusqz oz
Et oz vt sit eoz absterio & ablutō ad infe-
riora: q si fut illic corrosio & caro mōtua
oz vt mūdificet cu medicamie mūdificante
carnē mortuā & incarnate & faciete nasci
carnē: & o q pueniens vera pigra ad illud
Et cu mūdificat: oz vt in potu de lac ace-
tosū vaccinū a q? ablatū est butirū: & siro-
p? de citonijs & gnatis & silib?: & dētur
i potu et aq ordeī cu gnatis & siropi d fru-
ctib? stipticis. Et qnz ē nēm vt cibentur
vētrib? vituloz & hedoz cōditoz cuz ace-
to. Et scias q qdiu nō mūdificat sordes
tota: nō ē inuamē cure alteri? neqz ammi-
stratōis solidatiuoz. Et cu amistras icar-
natiua: & egritudo ē in ptibus meri & ore
stoachi: tūc poē i eis ex glutinatis aliq?
magnū: sic est gūmī & dragagātū. & pfert
vlerib? stoachi filoniū: & et pfert eis
troisci de karabe: & pcpue si fut illic voi-
t? sāguis. Et pfert eis oia robub fructuū.
Et qnz pfert rob eupatoriū & rob absinthij
Et qn fut i stoacho vlcera. et n ē excusatio
solis vētris ppter aliq? vocantiū ad hoc
tūc oz vt soluas ventrē cu eis q sunt sic ca-
siastula. Q si accidat ex vlerib? solō ven-
tris: curet cu troiscis de spodio et robub
stipticis cum aq sauch decocti. Et si fut il-
lic corrosio curet cu eis q dixi? i cura sputi
sāguinis.

Bothor in stomacho

Onfert eis mūdificatō cu sollicitudie
eozū qb? ocessū est fieri solōem ven-
tris i vlerib? stoachi et cibari cum
gnis gnatis: cu passulis: et lacte decocto cu
ferro ignito. **Ruptura stomachi.**

Vorū stoachus disrupit fortasse nō
euadit nisi pauci a ruptura parua.
Tractat? quitus de dispōib? stoachi
ex pte e? qd ipē ophendit et egredit ab eo
et aliqb? dispōib? mirach: et q sequit ipm

Inflatio.

Ovandoqz fit ppter cibū: cuz in
ipo ē hūditas extranea: q cō-
uertit in ventositatē Et non ē
possibile caliditati si est equal
vt resoluat eā: ita q non resoluat ipam ad
ventositatē. Et qnz fit ppter calitatez dige-
stiuā cu ē debil. Cib? nāqz: quāuis sit nō i
flatu? i nā sua: tū cu debilitat i ipa calitas
euaporat: et scit accidē vētositatē: mā nāqz

u gopu
trae
mosia
m

assumptio aq: & omotio sonans. Et ad sumū
quod accit v̄tuti digestiue: oīa eīm cognos-
cūē p̄ iuentiōē cāe: & remotōez īflatiōis
& alteratiōē regiōis. Et oīa qdē mē īflatiō
nem mlicā & illā q̄ ē ex hūoribz malis eru-
dis: est q̄ īflatiō mlica est cū siccitate: &
alia est cū hūiditatibus. Et facte ex causis
alijs signū est iuentio aliaꝝ cāꝝ. Cura.
I est cā īflatiōis cibus dimitte ipm
tendens ad aliū: & meliora regimen
futurū vt nō ledaē digestio: et vsqz quo fit
illud: oꝝ vt dormiat hūs eam sup ventrem
suū sup puluinar plenū eis qne calefaciant:
sic est corū. Et si ē cā ei? frigiditas stoāchi
et debilitas ei? curet cū eis q̄ oportet ex ill
q̄ dicta sūt ī caplo ei? Et iunganē cū oleo
ī quo decocta sūt s̄beliatiā disrūpētiā v̄-
tositates: sic ameos et keisiz et cūminū. Et si
īdiget fortioribz illis: tunc sint ruta et sem
ei? et ḡna lauri et alamuiden et fiseleos. Et
qñz sufficit iungere mēbzū ex oleo cū quo:
pmisceat anetū et q̄ currūt cursu ei? Deīd
cū emplis fortis resoliōis sic ē emplz factū
cū ysopo et aneto et aqua cineris et silibz.
Et qñqz sūt necria clisteria cū hmōi oleis.
Et qñz ponit ī eis pix. Et si fuit frig? ex mā
grossa nō dabim? ī potu istas medicinas:
qñz eīm ipse addūt ī omotōe ventositatū:
imo oꝝ vt purgem? māz ī p̄mis: deīde de
mus eas ī potu. Et si frig? fuit paz: & fu-
erit mā pauca nō curabim? de hoc: imo da-
bim? eas ī potu. Et ex eis q̄ ī potu dam? et
magificat eoz iuuamentū ē manipul? poliꝝ
decoct? ī aq̄ vehement: deīde sumat ex
ea ī potu: aut misceat decoctio calamēti
fluuiā cū melle et sumat ex ea ī potu. Et
decoctio galange est iuuatiua vald. Et ga-
lange sic est: & galāge p̄fectū cū sirupo ace-
roso: s̄m pilule: sic cicer: et sit dosis ei? au-
rei vni? cū aq̄ calida. Et est ex eis q̄ solone
educūt ventositates plimam et hūiditatez
pauca. Et ex eis q̄ sunt maxī iuuanti ī īfla-
tiōe accidente est castoriū: qñ bibit cū aceto
pmixto cū aq̄ et rob cū oleo ātiquo: et p̄pe
aceto alamuiden ā s̄llitico. Et dicit q̄ cal-
cane? porci adust? est bon? ad hoc. Et qñz
sufficit ī ea q̄ leuis est: vt ī potu suat vi-
nū puz: parūp bibat illud: deīde dormiat
sup ipsū: et surget san? ab egritudine sua.
Vnguentū p̄ferēs ei: decoq̄ nigella et ḡna
lauri et ruta ī vīno vehement: et colet: de
īde coq̄ ex oleo medietas illi? vīni cū ip̄o
donc īmaneat olīm: deīde fiat mūctō ex ip̄o
et silr olz d̄ lilio. Dixit qdā al ē iuuatiua
vald īfātibz quoz īflāt ventres. Et īflatio
īsepālis melica curat cū eis q̄ sūt sagzene

Makris existenti: quod
 debet pro sua
 anni: cum deus miam
 va Gabrio: m.
 utam medicina:

*apt. v. casine mufon
gamin m. l'infatione
ds u.*

De castoreo vidi pandectas
in .1. ca.
Caleancus vici glau
Cinum vici

Higella. i. carum vide
pand. par. p. 1. A.
Churn de talis gura
in p. 1. A. 1. A.

ha et alcacadiicon et ameos. Et si indiget eūone forti amīstra pilulas fetidas et poē sup spongiā ifusaz aceto forti valde: et melius est acetū alanuīdē. **Rugitus.**

QMnes cāe iflatōis sūt ipse eēde3 cāe rugit2: cū accidūt ille cāe iflatōis et nisi nāa expellere eas: et nō pōt: et non expellit ad supiora neq3 ad inferiora: imo mouet in valib2 intestinoz: tūc est rugit2. & pprie cū est in intestinis subtilib2 strictorū meatuū. Cūq3 pmutat ab eis ad ampla in testina grossa: q̄scit et mīorā: vez sonit2 eius tūc est grauis: cū hoc q̄ est mīor: in sb̄tlib2. vō est acut2: cū hoc q̄ est plim2. Cū q3 pmiscet ille vētositates cū hūiditatib2 nō sūt pure: & q̄n iueniūt spaciū et sūt in flantes cōmouentes sonitū: faciūt pueire sonitū valis h̄ntis strictū collū. Et claritas q̄dem sonit2 significat mūdificatōem intestinoz: aut exiccacōem fecis. Et cura quidē rugit2 p̄xima est iflatōis cure. Et ille qui iuenit ventositatē in ventre cū febre pauca bibat aquā cimini cū teraniabim in loco penidior. **Lenitas stōachi & lubricitas e2**

QVandoq3 est cā eius malicia oplonis stōachi et raro sit ex oplone calā simplicis: q̄n puenit ad hoc vt mortificet retentiā. Et q̄n3 sit p̄p̄ maliciā oplonis frigide cū matia lubricate: aut absq3 matia. Et q̄n3 sit p̄pter vlcera in stōacho: q̄ ledunt ab eis q̄ ad ipā pueniūt: q̄re mouet ad expellendū ea. Et q̄n3 est cā ei2 debilitas adueniēs retentiue. Et q̄n accidit post lubricitatē stōachi et intestinoz et lenitatē eoz eructuacō acetosa. est scdm dictū ypo. bonū signum signat em̄ augmētum caliditatis dimīnute. **Nam si nō sūt caliditas: nō erit ventositas neq3 eructuatio.** **Signa eius nota sunt: et nō est necessariū iterare ea.** **Cura.**

Si fuit cā ei2 malicia cōplonis calē cū mā tūc oz vt educaē huōr ē facilitate & amīstrenē rob fructuū stipticoz: ā aq̄ sa uich ozdei decocti cū milio. Et si plongaē illud: est neēriū bibere ea q̄ sūt sic lac aceto sum vaccinū decoctū: ā in quo extinguit ferrū et lapides cū quo sint amixte medicīne stiptice: sic spodium et rose et karabe et balaustie et alcor et ypoq̄stidos p̄p̄ciant sup mediā libzā lactis acetosi. v. 3. de medicinis: et amīstrenē sup stōachū emplā dca i antidotario. Et sit ab2 ex lētib2 excoztica: ris et rizi & milio cū succis fructuū stipticoz: sic est aq̄ agreste et aq̄ ḡnatoz aceto: soz: et aq̄ citoniorū acetosoz. Q̄ si nō iuenis excusatōem: q̄n cibes eos carne cibabis eos illis que sūt ex carne pulloz et cubugi

et thaegi assata valde aspla acetosis pōtis. Et sciē ex istis cura ei2 q̄ est raro: et minus ex calibus hui2 egritudis p̄pter oplone3 calidā purā sine matia ex eis q̄ docui te in capitulo p̄ni. Q̄ si fuerit ex frigore: cū calefactis cura ebibitis. Et emplā ei2 sine cū eis q̄ iā exposita sunt in loco suo. Et fiat cibus ei2 ex canabir et minutis auibus assatis et pullis etiā: q̄n sūt tarde remanēt in stōacho: & puluerizent cū speciebus odoriferis calidis stipticis: aut calidis permixtis cum stipticis. Et si fuerit illic matia: euacuetur cū eis quozū p̄terijt declaratio: et amīstre tur vomit2 in omni septimana: & amīstre electuariū alchazni: et electuariū de granis mirri: & electuariū de scorzia ferri. Et deē i potu vinū purū antiquū. Et si fuit ex vlcerib2: curab vlcera cura sua: deinde regimē adhibibe p̄fortando stōachū. Facte aut ex debilitate vtutis retentiue. cura est vt amīstrenē sirupi stiptici cū calefactiuis odoriferis in potu sūpti et vt emplm suppositi. Et ex eis q̄ p̄ferūt ad illud est electuariū de xilocaracte cū aq̄ senticū hūidarū ā medicamē de sumach cū aq̄ xilocaracte: ā suffus de ḡnis ḡnatoz cū rob de citonijs acetosis puro: ā alchaz. 3. j. cū rob de mirto. Et ex illis q̄ maximū afferūt iuuamētū sūt trocisci euifstides: et trocisci de balaustis et empl3 de absinthio cū stipticis. Cibi aut p̄ximi sūt illi quos dixim2 in ca° oplonis calide et hūide: et assata et frixa et ea q̄ in paretell cū robub fiūt. Et scias q̄ aq̄ ozdei cū tamardis iuuatiua est ad difficultates egritudinum. **Vomitur et subuersio. & nau sea: & eructuatio stōachi.**

Qomit2 et subuersio sūt mot2 stōachi ad expellendū ex eo aliqd qd ē in ipso p̄ viā ozis. Et subūfio q̄de3 vna duozū est mot2 expulsoz: cui nō associat mot2 expulsi. Et vomit2 q̄ est vnus ipozū est vt associet motui facto ab expulsoze: motus expellendi ad exteriora. Et nausea est dispositio stōachi q̄ q̄si suscipit hos motus: et est q̄si declinatio ei2 ad hos motus aut multi t̄pis: aut pui t̄pis: scdm susceptōnez matiei. Et iste q̄de3 dispōnes p̄trarie sūt appetentib2 ex oib2 p̄tibus. Et subūfio aīe dicit nausea isepabilis. Et q̄n3 dicit destruetio appetit2. Et vomit2 q̄de3 ali2 acutus estuosus: sic in celerica passioe: & sic accit ei q̄ bibit medicīnā vomitiuā. Et ali2 q̄et2 sicut accidit stomaticis: Cum ergo accidit subuersio: tunc iam accidit aliqd cōmouens os stōachi ad expellendum aliqd ad p̄p̄ndozes vias. Et illud ē: ā q̄litas opatiua

*Liquor cimini
ruginis:*

*Conditio ex ali
ditas eructuatio
sum a caliditate*

aut opatōe eius mā ex q̄ ip̄e ledit̄: ā mēbr̄i
cōicantis sic cēbr̄i: aut aduēt? p̄cussiois:
aut mā grossa ibibita: aut effusa in ip̄o cor
rūpens cibū: ā colica: ā huīditas mala pu
refacta sic accidit p̄gnantib? ā huīditas n̄
mala s; tremula debilitās os stōi absq; ma
licia cāe. ā huīditas grossa adherēs: ā mlt̄a
grauās: quāuis n̄ sit causa alia. Nā q̄uis sic
(vbi gr̄a) sanguis aut flā dulce sp̄at̄ cū
ex h̄mōi q̄ nutrit̄ corp? et nutrit̄ etiā m
stōachū. ^{Sanguis em̄ nutrit̄ stōachū: & flā}
^{dulce nāle ouerit̄ etiā i sanguīez: & nutrit̄}
stōachū. Vex ip̄z nō nutrit̄ eū quocūq; mō
accidat: & q̄le puenit ad ip̄m. Sed q̄n; nu
trit̄ eū: q̄n; gōat̄ aduēt? ei? ad ip̄m ex ve
nis alteratib? sanguīez ad p̄lonez stōi
et assimilātib? ip̄m ei: & ex venis p̄dictis i
anathomia: n̄ accidat x̄p̄t cām: cū q̄ nō iue
niat stōachus nutrit̄ oīo. Et nō afferat̄
ad ip̄sū vene qd̄ ei oueniat: et libent̄ susci
pit ip̄m: & digirendo faciat ip̄m sanguīem
sic multoties effundit ad ip̄m epar: nō per
viā venaz spargentiū sanguīez: imo p̄ viā
venaz p̄ q̄s penetrat̄ hilus: sanguīez bonū
pueientē: nō plm̄ grauantē: vt nutrit̄ ip̄
sū scdm̄ semitā: q̄ ip̄e ex eo exugat: & con
iūit eū cū sua s̄ba ad suā similitudinē. Et il
li qd̄ errauerūt q̄ extimauerūt q̄ sanguis
nō nutrit̄ stōachū: & iudicat̄ de eo iudiciū
euūciatiū absolutū. Et qdam̄ homīes sūt
q̄ h̄nt̄ p̄odos in melia cōsuetos: et i eis sūt
sani. Et q̄n; p̄ouit̄ adustōez in meri & gut
ture: imo vlc? Et ex nausea ē q̄ est signum
crisis. Et q̄n; est signū malū sic in febribus
pestilentialib? Et q̄n; multiplicat̄ in puale
scenib?: indicat̄ conūsiōez. Et de voītu q̄
dē cretico est: q̄ ofert̄ febrib? acutis et ap̄a
tib? epatis: q̄ sūt in latē p̄cauo. Et est voī
tus q̄ accidit in ascensioe febriū: & q̄n; sūt
in stōacho et viscerib? it̄eriorib? ap̄ata et
p̄prie cala. Et sūt facientia euenire voītu:
p̄p̄tea q̄ declinat̄ ad expellendū. Et p̄p̄tea
ledunt̄ ex quolibz tactu accidente eis: ā ex
quolibz cibo: aut medicīna aut huōre: ā mē
bro mollificato. Et nausea qd̄em q̄n; rema
net et n̄ p̄mutat̄ ad voītu: et cā est vehem̄
tia v̄rutis retētiue ā debilitas q̄litate: que
facit̄ nauseā: ā puitas ei? Ita q̄ q̄n; sup̄ ip̄az
fit mor? alleuiat̄ voītu: imo mouet̄ vomitū
Et illi cui? stōach? ē debilis: accidit vt sin
copizet̄ ip̄e: et nō possit vomē x̄p̄t vacua
tē stōachi sui: aut x̄p̄t puitatez huōris ledē
tis ip̄m: siue sic ibibit? ā nō. Imbibit? qd̄
si loco hui? stōachi et oris ei? est? stōach?
fortior: et os stōi fortior: nō sincopizaret ip̄
se. neq; patere ab ip̄so. Vex x̄p̄t debilita

tē ei? patit̄ ab eo: et nō x̄p̄t debilitatē eiū
et paucitatē mei: et nō ē ei possibile vt euo
mat ip̄lū. Cūq; comedit: pōt ip̄m euomere
p̄pter duas res: q̄z vna est: q̄ huōr q̄n; est
nocens ei paz nō mouēs: neq; laborare fa
ciens qm̄ est in fūdo stōachi. Et q̄n; cibā
eleuat ip̄m cibū ad ip̄m: & multiplicatur
Et scda est: q̄ adiuuat̄ cū q̄ntitate cibi ad
expellendū ip̄m et vincendū. Et q̄n; subuer
tit̄ aīa: & cōmouet̄ nauseā caliditas et siccī
tas accidēs ori stōi. Et facit̄ q̄litate sua ca
lida id qd̄ fac̄ huōr vicin? q̄litate sua cala
et. Et amīstratio qd̄ vomit? cū q̄litate ē
iuuamētū maximū. Vex assiduatio ei? de
bilitat virtutē stōachi: & facit ip̄m lacunaz
supfluitatū. Et vomit? qd̄em creticus eua
dere facit. Et multoties accidit febricitanti
spasm? ā epilīa ā sile epilīe subito: et euo
mit huōrē q̄ est vt flos eris: ā vt iudiciū: &
euadit. Et q̄n; facit euadē etiā ex subet: et
lamentatōe replonali in febrib? et alijs. Et
multoties voītu sanat ex singultu clamoso
Et ex amīstratōe voītu cū q̄litate p̄seruat̄
renes. Et curat̄ eo nocumētū eoz: et nocum
tū pedū: et sanat̄ eruptio venaz deferētū
sanguīez et arteriaz. Et amat̄ qd̄ez vt amī
stret̄ in mēse bis. Et melior horaz vomit?
ē illa q̄ est p? balneū: et postq̄ comedit p?
ip̄m: & ip̄lū. Et nos qd̄ iaz subtilit̄ p̄seru
tati fuim? s̄monē de hoc libro p̄mo. Et sto
mach? qd̄ debilis quotiens cibā: accit̄ ei
nausea et subuersio aī. Et si fuerit debilior
parū: nō poterit retinē illd̄ qd̄ recipit: imo
expellet illud ad sup̄iora et ad inf̄iora. Et
debilitas qd̄ stōachi q̄n; sit ex sp̄eb? mali
cie p̄loneis. Et tu scis q̄ de cāis quarūdam
sp̄erū malicie p̄loneis sūt qd̄a qbus adiun
git̄ resolo sp̄us: sic est solutio v̄tris plima
et p̄prie sanguis. Et tu scis q̄ ex debilitati
bus stōachū sūt dolores vehemēs: & tri
sticie: & ieiuniū: & fames vehemēs. Et ip̄a
etiā sūt ex cāis vomit? s̄m semitā it̄oit?
debilitatis sup̄ stōachū. Et voītu? doloros?
etiā velocit̄ euomit̄ cibū et expellit̄ ip̄z. Et
illi cui supuenit frequē nauseatia satietas:
et q̄ comedit nō scd̄z v̄itatē faīs verificata
accit̄ in p̄mis q̄n; comedit̄ adustio vehemēs
valde quā nō tolerat: deīde ouertit̄ esse ei?
ad hoc: vt euomat totū qd̄ comedit. Et o
terior qd̄ez voītu? est ille q̄ est vomitus san
guis nisi scdm̄ necessitatē quā dicā: tūc em̄
ē s̄ḡtio fortitudinis nē: et seq̄ ip̄m voītu? ni
ger. Et cā in hoc ē malicia p̄loneis: qm̄ ista
duo nō sūt gnata i sto: imo n̄ sūt n̄ expul
sa ad ip̄z ex locis lōgīqs et mēbris alijs. Et
signat̄ nocumētū in illis mēbris et scd̄z cōi

*Affiduo vomitus debilitat
stomachum et facit
ipsum esse lacunam supfluitatibus*

*Stomachus debilitatus
prohibet vniuersum corpus humorem
ad ipsum illos diuertiendo
Stomachus debilitatus
facit vniuersum corpus humorem*

*Accidentia debilitatis
stomachum*

*Stomachus debilitatus
est de vniuerso humore*

Signa portēdētia vomitum.
Vnt nausea & subūlio añcedentes
voitū. Et qñ tremūt labiū: & accīdit
tensio ypcūdizoz ad supiora: tūc ipz iudi

E T sanguis qđ ē cū p voītū egrediē
tūc est ex sto^o aut meri. Et cā in i
lo ā est eruptio vene et scissura cū
et ipsi? icisio. Et multotiēs fit p? vomitū
plm: ā ventris solonez factā catarrico calē
pplonis: ā est eruptio apātis nō maturi:
ppē sanguēz currentez a capite ad stoāchū
a loco qđ ignorat: ā ppē effusiōez sanguis ad
ipsū ex epē et ex alijs mēbris: et p̄cipue cū
retinet illō qđ oz eūari ex sanguīe. Aut ac
cidit icisio mēbri et supfluit nutrimentū ei?
scōz modū cui? declaratio p̄terijt a me ī ra
dici? ā accidit dimissio exercitiū cōsueti: ā
pot? sanguisfuge suspense in meri ā ī sto^o
aut accidit fistula in stoācho. Et cā eruptō
nis venaz et scissure eaz est illud qđ sciū
tī in libris vliū: & illō qđ dixi? in p̄cipio
hui? tractat? & oz vt cognoscas ex eis il
lud qđ ē ppē mollificatōez venarū cū s̄bili
tate et sua mollicie: & qđ ē ex vehēntia ex
iccatōis earū: ā aliud ppē grossitudiez ea z
Et mltotiēs qđez fit vomit? sanguis ex sa
na vtute: et expellit sanguinē ad p̄tez quā ī
uenit in dispōne expulsiōis ei? ouenientia
rem: & ppē hoc multotiēs est in voītu dua
rū libzarū sanguis (vbi grā) trāq̄llitas et
iuuamentū: et illud qñ effundit supfluitas
splenis & ep̄is ad stoāchū et egrediē voī
tu: & expellit. Et illud qđ ē a splene est ni
grū & turbidū: & qñz ē acetosū: et nō ē cū
istis duob? dolor. Et multitiēs qđez voītū
expellit homo frustum carnis: & causa in
illo est caro addita verrucosa aut fistulosa
orta in stomacho. Et absconditur ppē cām
aliquā: & expellit ipsā nača ad supiora. Et

[illegible]

omnis vomit? sanguis cū febre ē mal? s. cū
nō est illic febris qñz nō est malus. **Sig.**
Ille qñz q est a stōacho dīstīnguē ab illo
q est a meri p locū doloris: nisi sit ex aptōe
venaz: & nō ex corrosiōe et vlcērib?: qñ n
sit illic dolor. Et illū q est a corrosiōe sīgt si
gnū vlcēris qō pcessit. Et sāguis egōit ab
eo ī p̄mis paulatī: deīde emanat res plīma
Et illi? q est a sana v̄tute ē: vt nihil d esse
suo īmutatū sentiat patiēs: & īueniat leuī
tatē: p? grauedīnē: et sic sāguis san? nō ca
lious corrosiū? aut vlcēros? Et ei? q est a
sanguissuga est: q sanguis q est ex ea: ē s
ciliis sanios? & ille iam bibit de aq ī q sūt
sanguissuge. Et ei? q est ab emoroidib? ē:
vt sic illud hora p? horā: et īuuant per illō
et colores eoz sūt citrini. Et differentia q
dem īnt factū p̄t epar: et effusiōez eius ex
īpo ad stōachū et factū p̄t splenē: & sēm
p̄t stōachū īp? est q cū illis nō est dolor:
et ille q ē a stōacho n̄ euacuat a dolore. Et
ille q est a splene est niger turbid? Et qñz
est acetos? Et mltoties euoit hō frustū cā
nis et iam añ dixim? cām eius.

Cura vomitus absolute.
Sermo v̄lis ī curatōe voīt? ē s. In voī
tu q gñat a corruptōe amīstratōis
cibi: rectificē cib? et fiat bon? Et adīue
tur ex qbusdā q dīxim? pfortatib? stōachū
boni odoris calidus: ā frigidus sūm qō pueit
Et ī illo cui? cā ē mā mala: ā plīma eūetur
illa mā scdm canones p̄dictos: et cū embro
cis et clisterib?: et mīorez cibis: et subtili
eē: & adhibeant īeiuniū et exercitiū s̄bile:
et clisteria p̄portionalia scdm egritudīnem
sūt īuuatia p̄t illud qō declīnat de mā ad
īferiora. Et multoties qōē abscīndit voītū
clīstē acutū. Et voīt? etiā abscīndit voītū
cū est a mā: sanaris em ex voītu cū euomis
illā māz: p̄t egssīōz ei? cū voītu: ā vbi ḡra
cū aq sola: ā cū sirupo acetoso: ā cū aneto:
ā cū aq rafani & melle: et q sūt illis s̄ilia. d
hijs q sciunt ī loco suo. Et cū fuit illud qō
eūare volum? vomēdo: ā sudādo grossū ī
cipiem? et s̄biliabim? īpsū et īcidem? illō
deīde eūabim? īpsū. Et si fuit nausea: īmo
vomit? etiā ex malicia p̄lōnis curabiē cuz
eis q īpaz pmutāt. Q si neēria fuit renoua
tio fiat illud qō narrauim? nup. Et vlcīmū
qō ītendim? ī regie nausēe est expulsio hu
moris faciētis sincopī: ā subtiliatio eius: &
īpīus īcīso: si est grossus viscosus: ā eius
rectificatio si est putrid? sanios? cū bono
odore ei? qō ī potu sumit ex medicīs. Bo
nus em odor vehemēt est pueniēs stōacho
et p̄prie cū est ī nutritis: et remoueri ab ip

so si sensus est diligēs īpsū: ā attractio ma
teriei excitantis ad excreitates est īuuatia
valde ī retentōe voīt? et p̄prie cū ē ex ex
pulsioe hūoz ex mēbus p̄mētib? stōachū
ad īpm: & illud fit cū stringunt extrema et
p̄prie īferiora sic crura et pedes p̄strictōe
descendēte a supiorib? Et qñz adīuuat ad
illud eoz calefactio: et positio īpsoz ī aq
calida. Et qñz est necessariū vt ponat sup
adiutoriū: & crus medicamen rubificatiū
vlcēratū. Et mirabile qōē ē: q calefactio
excreitatū īuuatia est ī sedatōe voīt? ve
locis calidi: p̄prie q īfrigidat. Et s̄lī īfrī
gidatio stōachi. Et estīauerūt qdam q aīg
dale dū terunt et dīgītīs fricando dissoluū
tur ī aq et colant: & sumit ex ea ī potu:
sūt maxia cura voīt? dñantis supantis. Et
fabe decocte cū corticib? suis ī aceto p
mixto p̄ferūt plm eis: et lētes effuse cū elix
ant ī īpo qñ decoquūt ī aceto. Et ex eis
qdem exptū est medicamē qō. Re. gallie xi
loaloes crudi et gariofi. p̄tes eqles sumat
ī potu cū aq maloz. Et glutē gariofiloz.
meli? ē ex gariofil: & sit pond? ei? pond?
illoz. Et qñ ponūt ī īpo cū nō repit glu
ten gariofiloz gariofili: et ponit cū gariofi
lis pulegī quātum sunt gariofili sunt v
timi et stant loco eius. Et tu quidem stu
de qñtum potes ī hoc vt eos dormire fa
cias: qñ illud ē radix. Et ex eis q p̄ferūt ī
hoc est facē vt īpsi ī potu sumāt nolentes
ā īuiti aquā carnis plīma cū semib?: & sit
ī ea coriandz siccū. Et qñz fundit ī ipsa
vīnū odorifex: et si est cū hoc pōticū ē me
li? Et qñz īfundūt ī ipsa tortelle aut p̄as
de simila. hoc ei qñz facit eos dormire. Cū
qz dormiūt sudabūt. Et cū nā fuit siccā nō
p̄stringas vomitū cū eo qō exiccat ex s̄ipti
cis n̄ cū mēsurā absqz nocumēto et amīstra
clisteria et solue natāz: deīde sis audax ī dā
do arobub. Et multoties qōē alleuiat nau
sea et vomit? p flōmīā. Et cū voītu expel
lit medicamē fortit p̄stringēs voītū: reitera
īpm. Et si vehemēt abhorret īpm: tūc al
tera ei aliqd odoris eius: ā coloris īpī? Et
scias q qñ nausea ledit: & n̄ associat ei vo
mit? tūc oz vt adīuues īp? cū voītis subti
lib?: ita vt euomat cibū suū: aut hūorez su
um. Et si necessariū fuit tibi vt soluas ven
trem ei? cū facilitate: fac. d eīde p̄forta sto
machū cū oleis p̄dīs: et p̄prie cū oleo d ne
ridē puro: ā p̄mixto cū oleo rosato & sic vī
des de calefactōe stōi. Et qñz ē nausea nō
p? cibū: īmo scd? vacuitatē ē: et n̄ ē possi
bile vt fiat vomit? p̄t pūtatē mēi: qñ oz
vt comedat patiēs īpaz cibū: qñ cū replet

Amig: retinet vomit:

leniter colare a p a rary deco
sum p̄prie et ext ali
om nōz a:

summs retinet omnes vocat
hones seuand modū eūm
absqz a p. can. 2. fū
cap. de eis q p̄mūm
sumas et cūgilia:

causa abscīf:

diuine
nao cam
m. hūm:

facilis sit p^o ipm vomit^o: et expellit cū ipso
huor. Et p^o imū q^o de^o nausae accidētis a ca-
litate et siccitate remouet appōne ēplōz
cū frigiditatis hūectatiuis ifrigidatoz cū
niue: et sumdo ī potu aq^o friaz ogelatā. Et
q^oz ponit ī ipsa sic rob agreste et rob ace-
tose. In nausea vō matiali neēna est purga-
tio cū eis q^o oueniūt: deinde curet q^olitas re-
manens cū eo q^o est ipi p^otrariū ex medicis
odoniferis cū rob calidis: ā frigidis. s. vñū
q^oz scōm se. Et oēz quē curas si ipm vis
cibare: cū paulatī et paulatī ita vt nō mor-
ueat ī ipso vice alia. Et o^o vt illi^o stōacho
q^o cōsuet^o est uomē p^o cibū: & nō stat cib^o?
ī stōacho ipi^o: apponāt empla stiptica pre-
dicta ī canone. Et si nō sūt caliditas: per-
miscant cū eis illa q^o sūt sic pīetrū et th^o?
et spica & mirra: et valde iuuant ex troci-
scis abēbarus quos laudauit gal^o. et dētur
ī potu si sūt illic caliditas et sicis arobub
sic rob de granatis: et p^orie illud ī q^o po-
nit menta: et seq^otur illud vñū pmixtū si p^o-
mittit p^olo. Si autē nō sūt caliditas sumāt
ī potu cū aq^o. Et p^oferūt eis valde trocisci
elschilus. Et p^ofert eis valde q^o adest eis cū
frigiditate trocisc^o? hmōi. Re. zurūbet gar-
ofili vñee: cū amomi masticiis thuris oīm aū
dauich. j. opij keratez. j. castorei keratez. j.
aloes q^ota 3. Et ex eis q^o oueniūt illis q^o euo-
mūt cibū suū: est vt multiplice^o ī cibarijs
suis coriandzū: & labant mel emblicoz: &
etiā comedāt cortices fistici hūidos ā siccos
Et mastice^o th^o? & mastice^o et xilol^o. & cor-
tices citri & mēta. Et oueniens est eis vt
euomat: deinde comedāt. Et atiq^o q^o de varijs
ī medicīa curāt impedimētū ī vomitu: cū
est adolescens fortis hñs stōachū repletum
hūiditab^o? retētis subtilibus: et est multe
salūe flomādo ei venā cū eq^olitate ne p^oseq^o
terminos sincopis: si tolerat nā: deinde ex-
pectāt trib^o dieb^o: postea fl^o omāt venā e^o?
q^o ē sub lingua: deinde dāt ī potu stupefacien-
tia: postea faciūt eū gargarizare cū s^obilis
tis: deinde expectāt postea dāt ī potu yerā
scāz cū colloq^ontida: et īgeniāt vt īmaneat
ī stō^o a^o? tpe puo: deinde p^o septē dies euo-
māt: deinde adherē faciūt ventri e^o? vētola
sine icisioe: & euaporāt locū cū oleo calefa-
cto: et ī mane ponūt emplm desup ex fe-
nugreco p^otrito p^ofecto cū melle: et sem mal-
ue cōfectū cū oleo: et faciūt illud trib^o die-
bus. Si autē illud nō sufficit ī potu tribuūt
yerā cū pulpa colloq^ontide: & lmiūt stoma-
chū ex gūma rute agrestis: et medicis rubi-
ficatib^o? donec videāt sup locū bothoz et
vesicas: & dāt ī potu yerāpigrā: deinde de

coctōez absinthij: et medicamē factū cū ca-
storeo et aq^o: deinde iterant rubificatōz cum
eis q^o sūt leuioza: deinde amistrant gargaris-
mata: postea sūt facientia: hec est ergo via
ī medicīa antiq^o varia nō scōm viā p^oprehē-
sam. Jam q^o de^o dixim^o? de cura vomit^o? illud
q^o currit cursu canonis. Et nos addem^o? ei
nunc distīctiōnes.

Vomit^o factus p^opter caliditatem.
Vmat caparē nō maturā p^orie: &
gnata et sumach et algobere: et ci-
tonia: & sirupos q^o sūt ex eis: et pi-
lulas hmōi. Re. semē iusqami p^otez. j. et seīs
rose rubec et sumach et caparis oīm aū. iij
p^otes: aiūganē cū duplo eoz de rob de cito-
nijs: & de^o ex aggregato cōfecto a medio
aureo vsq^o ad aureū vñū scōz virtutē facit
ei dōire et sedat nausēā. Cūq^o nō ē illic cō-
strictio naē: tunc tibi sup ē tribuē robub
pura facta ex agresta et acetosa et ex aceto-
sitate citri p^orie. Et cāphore q^o de īmest p^ope-
tas phibendi votū et nausēaz calidos: sup-
te ī potu cū robub. & olfacte et lmiē su-
per stōachū. Illi^o? vō q^o cogitat q^o si mouea-
tur p^o cibū euomet: est cura melior. Et ei^o?
q^o euomit cibū suū nō cū colera citrina imo
est vomit^o? ei^o? p^opter meliaz: aut huōrez frigi-
dū: est q^o est ex curatōe facta cū calefactis
exiccantib^o? et ex eis ē illū q^o. Re. semē apij
anisi et absinthij p^otes eq^oles fiant ex eis tro-
cisci. Sitq^o dosis eoz aurei vñi^o? cū aq^o frigi-
da. Et etiā fiat ex eis ius tinctū ex cimino
et pipe et pauco vīno: miscant illa cū ace-
to et almuri. Et ad illū q^o de^o q^o cibū suū euo-
mit cum dolore stōachi sumāt caparis et cō-
terat: & distillet desup aliq^o de sirupo g-
noz mirti. s. quātitas q^o cōficiat: deinde mi-
scea^o illud sup vīnum paucū: et mel paucū
et bibat: et etiā vitell^o? oui assati et miscea^o
cū melle: & q^ondecim gñis masticiis p^otrici et
comeda^o: & amistret illud trib^o dieb^o. Et
cōferūt trocisci p^odicti ī capitel^o doloris sto-
machi: ī q^obus ponunt absinthiū et mirra
Et oportz vt dētē istis et qui eozum cursu
īcedūt post cibū q^odem stiptica: Et ante ipz
q^o de^o lubrificatiua: sic volubil^o. Et p^ofert eis
vt sumāt sup cibū hoc suffus q^o. Re. thus
et glandes et sumach. Et medicamē iuuati-
uū valde ad nausēā: est illud q^o. Re. coriā
dri sicci rute sicce p^otes eq^oles: q^o bibat cū vi-
no q^odem cōmixto si sentit cū acetositate: ā
cum aq^o frigida pura: si sentit cū mordicati-
one. Medicamen p^oferens vomitū acciden-
ti p^opter frigiditātē et humores frigidos
Re. zurumber doronigi castorei p^otes eq^oles
zuchari quātū omia: dosis ei^o? vsq^o ad .ij. 3.

amistret aliquot dieb⁹. Si h^o aut regim^u n^o sufficit cū trociscis p^oictis: sumant in potu oleū de kerua cū aq^u de seminib⁹. Accidēs aut post satietatē nauseatiuā: curet cū curatōe satietatis nauseatiē: & sothira. Eius aut q^u accidit pp^o hūorē saniosū: cura ē eūo ei⁹ cū vomitu et mūdificatio stōi ex eo: et eq^uatio ei⁹ cū q^ulitate boni odoris: et cadunt in ea ex semib⁹: sic anisū et semē apij & si: seleos & cimimū et daucū. Et oz vt reganē sic oñdim⁹: ita vt sumāt an^o cibū ex cibis: cibos lubricatiuos lenitiuos: & p^o ip⁹ cibos stipticos odoriferos sic citonia: & silia: vt deponāt cibū ab ore stōachi ad fundū eius et iclīnāt matīaz ad inferiora: non ad supiora. Et q^uz est necriū in q^ubusdā: vt in potu sumāt cimimū & sumach. Et q^uz indigēt alī quo leui p^o cibū: et diamuscū est iuuatiuū eis valde. Et trocisci stelle sūt vltimi eis cū vīno: in quo dissoluūt granū musci. Voīt⁹ aut pueniēs ex melia: nō oz vt strīngatur quātū possibile est. Q^u si sūt paties ipm replet⁹ sanguīe: flōm^u basilica: & vctosēcti poza etiā: vt alleuiet replō supior sanguis et melie: & q^uz sufficit dimīnutō iplois q^u si supfluat adeo vt nō tolere⁹: trahāt ad inferiora cū clisteri in quo sit acuitas aliq^u assumpto ex cartamo et polipodio & tribul^u et epithio & alhasce et camoilla cū oleo si: samio et melle. Et fiat spleni emplm ex mel liloto & mirto et laudano & vsnee cū vīno pontico. Et in potu tribuat etiā sirup⁹ de mīta cū gnatīs cū alafeniatī. Et si sūt illie reliq^u: replōis fiat flōmia ex venis pedum et vctosēcti crura. Cū q^uz sedat vomit⁹: eua cue⁹ melia cū medicis factis ex mirabolais nigris & epithio et agarico et sale indo. Et si exigit res vt in potu sumāt oleū d^o kerua cū yerapig^u et absinthio: fiat. Et si in splene fuerit eg^udo: curetur splē. Et illi q^ude qui accidit pp^o effusioz matiei: subtil^u moroica tiue omiscētis cibū: q^ure sit nausea: ofert⁹ trocisci stelle in horis poxismi. Et expulsio cū yerapigra p^oter horas poxismi et solō vē tris cū oximelle cum aloe mixto: et oximelle facto cū scamonea ad solōnē ventris: & cū aq^u prunoz et tamarindoz: ipa em ābo sūt declinātia matīaz ad inferiora: et sedantia vomitū cū acetositatē sua. Et oz i hūoi vt trahāt matīa ad inferiora cū clisteri leui ex viol^u et iuiubis & ordeo excorticato: et tribul^u et camoilla et sebestē et turbīe cū oleo violato & zucharo rubeo et baurach: et vt amistret⁹ sirup⁹ de papauere p^o excussione. Et ofert⁹ sirup⁹ alexandri cū hac descriptōe: citoia et suach et nabach & gna gnatoz et

tamaridī decoq^unt: deide ponat⁹ th⁹ et paz xilool. Et scias q^u q^u nā ē sicca cū cāis vomitus nō debes app^oxiare stiptica.

Vomit⁹ factus p^oter hūiditatem. T omes q^u habēt vomitū hūiditatis iuuant cū sirupis et pane exiccato in furno et spodio in succis. Et oē q^u adheret illi hūiditati et exccat eā: ofert⁹ eis. Et est necriū multociēs vt ponant⁹ super ventrē eius ventose et sup^o dorsū inter ambas spatulas. Et est necriū: vt dormitō ei⁹ et ei⁹ cōmotio sit in cuna. Et si sūt hūiditas saniosa: tūc adhibeant⁹ narcotica odorifera resistētia corruptōi sa nīei et fetori: et stiptica exccātia: pp^oie si fuerit aromatica: imo si sunt nutritiua. Et si est hūoi mā submersa ibibita: oz vt sint illie etiā subelliatiua icisua: sic sirup⁹ acetosus: & sic alafeniatī p^oictē. Et silr si est viscosa grossa: tūc ea q^u sūt fortiora parūper. Et vera cū sirupo acetoso est cōis ad plīma. Et isti q^ude p^o illud sumūt in potu medicas sedantes vomitū cū calefactōe aliq^u: sic sirupū de mēta factū cū gnatīs in quo positū sit xilool es crudū: ā sirupū acetosū in quo iā posite sint alafeniatī calide & xilooloes et folia citri: & etiā diamuscū amax et diacitoniten. Et totū illud cū decoctōe alafeniatī: & eē diamuscū cū miua & sirupus de absinthio ofert⁹ eis in oī hora. Descriptio bona. Re. gnatoz acetosoz et mēte et sinlibrij oīz an bacati. j. decoq^unt in duab⁹ lib⁹. aq^u. vsq^uquo rīmaneat medietas: & ponātur i ipa musci dauich. j. et xilooloes q^uta. 3. q^u oīa sint strīta et sorbeant hora p^o horā. Et ex medicis sedatib⁹ hāc spēz voīt⁹ ē rob citri cū xilooloes: et gariofilo & sirup⁹ de mēta cū gnatīs: & pp^oie q^u ponunt⁹ in ipo thus et galia et corices fistici et musc⁹ et xilooloes: et miua sedat vomitū flaticū valde. Et q^u timent⁹ ex frēq^untia voīt⁹ et multitudie eius (et quocūq^u mō sit p^oter i febrīb⁹ vehemētis caliditatis) casus virtutis: sorbeat ifirmus aquā carnis assumptā ex pullis: et ex treitacib⁹ edoz et arietū: cū tortell^u stritis sic alcolol: et aq^u pomoz: et paz vīni: & ol faciat ex pull^u assatis scissis an facie eius: et silr olfaciat panē calidū. Et ex illis ē vt elixent⁹ pulli in aq^u: & effūdāt ab eis: et decoq^unt in aq^u et dissoluant⁹ in ea: deide terāt in mortario: et expmāt in ipo aq^u ipoz et ifrigideē et dissoluāt in ipa medulla panis de simila: et misceāt cum pauco vīno et ponāt in ipa succ⁹ maloz et sorbeant ex ea. Et illi q^u dissoluūt i decoctōe deide p^oter nē: meliores sūt illis q^u p^oterunt⁹ et deide decoquūt: ab istis

Sirupus acetosus mēta
et xilool

Sirupus de absinthio

em̄ resoluē hūditas nāālis: et euapozat:
et in illis p̄met̄. Et qñz p̄ferūt nausē et s̄b
uersioni aīe in expulsiōe cū vomitu cibi fā
ex cubugi et pullis: factis acetosis cū aqua
agreste et acetositate citri & sumach et aq̄
malozū acetosozū fr̄xis cū oleo onfaciō cū
illis. Et nō est malū cibare eos saūch ordi
cū aq̄ ordeī: et p̄prie cū sūt voīt? r̄l̄q̄e. Et
oz vt iteret̄ illō sup̄ eos: & si euomūt illō
et abhorēt p̄mutet̄ forma e? si r̄fugiūt ip̄z
Medicine singulares et composite con
ferentes nausē & vomitū.

Scias q̄ masticatio masticis et thu
ris & cip̄ssi qñz p̄fert ad illud: et si
milit̄ grana alchadza: aut ruta sicca
de q̄ in potu sumat̄ codleariū vnū: qm̄ ē mi
rabilis. Et gariofilī cū terunt̄ vehemēt̄ sic
alcohol et puluerizant̄ sup̄ sorbitōez factaz
ex cortellis et succis sedant̄ statim. Et s̄l̄r
cū bibūt̄ in aq̄ frigida: aut decoquūt̄ cū
aq̄ et in potu sumit̄ decoctio eoz: & p̄prie
ad pueros: et melius est vt puluerizet̄ sup̄
eā mastix. Et ex medicinis retinētib? vomitū
et nausē est rob citri: qd̄ i potu sumat̄
ille q̄ vomit̄ p̄p̄ colā: sic est & ille q̄ euo
mit̄ p̄p̄ cās frigidas: p̄mixtū cū xilool: crudi
do et gariofilis. Et itez decoctio corticuz
fistici: aut pura: ā cū alefeniati. Et fortior
ea est aq̄ pulloz vitis singularis et cū alefe
niati cū carui: et mīua et susen sūt ex eis q̄
sunt necria. Cōpositum exptum et est etia:
ex eis q̄ adiuuant ad digestiōem. Re. semis
lini p̄reos masticis cūmī oīm aī. p̄tē vnaz
decoq̄tur ex eo cū aq̄ mellis: & am̄stretur
Cum g^o deficit curatio: necria sūt narcoti
ca in quoz nāā nō ē vt voītū moueat̄: sic
est in decoctiōe iusq̄ami et nucis metheo
des: n̄ associēt̄ eis medicie opozifere reti
nentes eoz stupefactiōem: & rectificantes
eoz vomitū: et resistentib? sua similitudīe
imo debilioza ex eis: vt semē papaueris &
semē lactuce: et forti? eo est cortex ei? &
p̄prie nigri: & sequūt̄ ip̄m cortices radi
cis māozagore campestris: Et forti? eis est
opiū: & parū ex eo est iuuatiū cū salute:
et p̄p̄e cū est cū eo ex medicis h̄ntib? vim
tiriace ei? qd̄ repugnat veneno ip̄i. Et ex
bonis cōpositis i hoc nobis: est vt sumant̄
corticū fisticoz et zucari et rosaz. & semis
rosaz oīz aī. ps vna: & bezachar ps media
et si nō sūt p̄ns: ponat̄ in ip̄o zurumbet ps
vna: & opij due terciē p̄tis: & xilool: crudi
fiāt ex eis trocisci: & dosis ei? sic vsq̄ ad au
reū. Et ex medicis boīs ad illō nobis ē vt
sumant̄ citonioz et capais imature ābozū
aī. p̄tes due et semis papaueris ticia partif

et corticū radicis māozagores ticia decie p
tis: & xilool: crudi q̄rta decie p̄tis: et aq̄ mē
te tīm quo totū submergat̄: & aq̄ rosaz tīm
q̄ sup̄eminet̄ digito vno: & aq̄ cucurbite
trip̄lū ambaz aq̄rū. Et oz vt cum facilitate
adeo decoq̄t̄: donec dissoluāt̄ capares & ci
tonia: deinde colent̄ aq̄: postea p̄penē cum
facilitate: & sumat̄ ex eo in potu. Et cū in
potu sumūt̄ stupefacientia: oz vt multū
p̄lice olfact? opoziferorū et dormiat̄: et n̄
sepe aromaticū suauē ap̄d eū: si aut̄ abhor
ret aromaticū p̄muta ad ip̄m ad aliud. Et
trocisci b̄ndicti s̄m qd̄ testat̄ gal: sūt iudati
ad illud. Ip̄i em̄ aggregāt omēs res ne ces
sarias in cura vomitū. et p̄prie cū est hūo
virulent? trocisc? em̄ ille est eius tiriaca.
Et est s̄m qd̄ scriptū ē i antidotario. Inq̄
gal: nā i ip̄o ponunt̄ anisum et semen apij
opozifera et nutritiua: & absinthiū ad ab
stergendū et deponendū humozē: et ad con
fortandū os stōi et faciendū rigidū: et ciamo
mū ad p̄trariādā sua aroācitāte virulēciā
et ouertendū ip̄az ad rectificatiōez aliquam
et resoluendū eā. et in ip̄o est ex aromatici
tate qd̄ ouenit oī mēbro neruoso. Et opiū
vt domire faciat & stupefaciat: et castoreū
vt succurrat corruptiōi opij et nocumento
ei? et veneno ip̄i. S̄z trocisci stelle sūt ve
hemētis iuuamētī in h̄mōi dispōne. Et nau
sea qd̄ez qñ est p̄p̄ debilitatē stōachi quā n̄
sedat expulsio fca voītū: tūc nō labore? in
illa: imo si dimitat̄ p̄ seip̄az: fortasse iuuabi
tur. Et qñz sedat eā saūch ordeī algelilij.
Et ille q̄ iuenit subūsiōez inseparib̄ in vere
et fuit̄ p̄suet? vomē p̄p̄e in h̄mōi tpe come
dat cū pane pue q̄ritatis. 3. iij. cepe narc
sci: deinde sumat aquā calā et nō multū su
mat de cepe narcisci: qm̄ facit acciōere spas
mum.

Curatio vomitus sanguis.
Si senseris vlcera: tūc curabis ea cum
eis q̄ scis: & si senseris sāguiez descē
dentē ex capite: tūc incipies et phibebis cāz
ei? Et si sensis replōnez expellas eā Et qñ
qz idigebis p? eūonez quārū libzarum san
guis flōmia alia minuta. Cūqz augmētāt:
liga extrēa vehemēt̄ et p̄prie in eo i cui? cā
est pot? medicie calē. Et qñqz sumit̄ in po
tu in facto p̄p̄ mediciaz vīm mixtū cū la
cte sup̄ate vsqz ad q̄ttuoz cotilas dādo ali
qd̄ p? aliqd̄ deid̄ dat̄ i potu sirup? acetos?
ifriat? cū niue. Verū ex medicis exptis in
phibitione sanguis est compositū in probi
bendo sāguiez vehemēs. Re. acaciam sem
rosarū lutū sigillatum balaustias opium &
sem̄ iusq̄ami albi gūmi arabicū succū arno
glosse: ā succū vge pastozis et sūat̄ in potu

*Medicina q̄m̄ prohibens
vomitum sanguinis*

cū aceto vīni mīte p̄mixtōis: aut cū aq̄ arno
glosse si fūit pueniēs ad stōachū plm: et do
lis ei? sic ex medio aū. vsq̄ ad .3. j. & p̄fer
ad illud sumē in potu robub stiptica: et ex
eis est rob de nuce et sūt cōposita dicta in
antidotario. Et ex curatōe facili est vt sūa
tur gallaz et balaustie ābaz añ. ps. j. & su
mae ex eis in potu pond? duoz aureoz cū
kerate opij cū aqua plantaginis.

Conturbatio et anxietas stomatica.

Vadoq; accidunt ex stōacho anxietas
et cōturbatio: ex q̄bus iuenit ifirm?
eristia: et sic neciū vt p̄mutē de figura
ad figuraz. Et q̄n? comitāe ipaz tremor cor
dis: aut accidit cū ea. Et nō est possibile ha
bēi eū: vt cognoscat cāz i eo. Et q̄n? sequū
tur eū scothomia et vertigo. Et q̄n? altera
tur ex ea color: & est scd? veritatē p̄ncipiū
nausee: et q̄n? est cū eo nausea: & q̄n? p̄mu
tae ad nauseā. Et cā i illo est matia nausee
et p̄prie ibibita. Ipā em̄ dū p̄manet ibibita
facit accidē p̄turbatōez. Cūq; aggregat in
ore stōachi: facit accidē nauseā sup stōachū
p̄ expulsiōez hūoris p̄ excitatōem nae cū
eo. Et q̄n? p̄turbat reliq̄e rēositatū hūoz
ex medicis voitiuis et solutis: q̄re deē rob
de citonij: et rob de agresta et similia: Et
om̄e qd̄ feruet in stōacho ex fructib? et ex
malis dulcib? p̄turbat. Et aq̄ frigida q̄ bi
biē nō in hora: p̄turbat. Et multoties fit in
febrib? cā additōis febris nō ergo qd̄ vt bi
bae in febre nisi aqua calida.

Cura.

Illud qd̄ paz ē ex ea i mouet vīnū mixtū cū
aq̄ scdm̄ mediū: et aq̄ p̄mixta ex eis q̄ p̄for
tant & ifrigidat: aut cū aq̄ mellis: ā cū eis
q̄ tēpant hūozes malū. Et illud qd̄ ex ea ē
plimū: idiget medicis nausee. Et si fūit ex
caliditate et hūore calido & est illa q̄ fit se
cundū plimū: q̄n? sedabūt eā ifrigidācia hu
mida et epithiata facta ex eis et ex sandal
et cāphora et rosis. Et ex eis q̄ expta sūt in
hoc: ē emplm̄ ex corticib? cucurbite & por
tulaca et saūch ordi cū aceto et aq̄: et fiat
ex eis ēplm̄ stōacho et ep̄i: et q̄n? augmēta
tur fiat ēplm̄ cū sandal et rosis rubeis et si
milib?. Et ex eis q̄ in potu tribuūt ad p̄tur
batōez stomaticā est saūch de ordeo et cō
tritū p̄prie. Et supiora granatoz sine semie
p̄ferunt et rob de citonij. Cū ergo nō est
nausea: aliena vīnū oīo: et sit p̄mixtio eius
aq̄ tamaridoz: et sirup? de pois antiq̄s cū
supfluitas resoluta est: et ad eos qd̄ez nar
rata est aq̄ citroloz citrinoz excozicatorū
cum iuleb tabarzet parū & .3. j. spodiij.
Sanguis retentus in intestinis et in stoma
cho.

Sumat pond? duaz .3. ellī albi: faba
rū pond? .3. iij. et sumant in potu cū
aq̄ calā. Si autē ogeleē: sumat in potu eger
aquā albasce: et similit̄ coagulū leporis.

Coagulatio sanguis in stomacho.

Vra ei? est sumē in potu coagulum
leporis: ā aque mēte p̄p̄tatē duaz .3.
in q̄ lā positū sit pond? duaz .3. sal cōtriti.

De singultu.

Singult? est mot? diūsus p̄positus
sic spasm? p̄strictiū cū tensiōe di
latatiua exns in ore stōachi: ā toto
corpe ei? ā meri: ex quo aggregat ad seipz
cū spasm? fugiēs ex nocente si fūit nocens
aut p̄pat? ad motū fortis expulsiōis seq̄n
tis ipm̄: sic accidit ei q̄ vult sc̄reare: & alia
tur alicui modozū mot? cū hūis q̄ est in pul
mone et velamē ad expellēdū hūozes. Aut
nō sit nocēs: imo sit scd? semitā supfluita
tis & siccitatis mouēis ad silitudinē aliq̄?
sic spasm?: et naēa moueat ad dilatationē
et nō obediat illud et succurrat ei. Et plm̄
qd̄ accidit ori stōachi p̄p̄ illd̄ qd̄ ledit: sic
accidit ori stomachi tremor: p̄pter illud qd̄
nocet: & p̄prie si fuerit stōach? sicc?: et nō
toleret os ei? nocumētum mordicatōis. Et
q̄n? accit p̄p̄ cōitatē. Et q̄n? accit singult?
p̄ voitiū ori stōi: ā p̄p̄ dimissiōez humoris
pauci in ipō: qm̄ nō expellit voitiū: sic q̄n?
fit singult? p̄p̄ retentōz voiti? et expecta
tem sup ipm̄: q̄re q̄scit mot? volūtarius.

Et plm̄ mot? p̄tiū stōi: nō est n̄ motus oīs
ei? p̄p̄ vehemētiā sens? ei?: et fortitudinē
lesiōis ei? a matia feruētē. Et dixerūt qd̄az
q̄ mot? singult? fortior est motu voitiū:
qm̄ voiti? expellit rem effusā in ventrē: &
singult? expellit rē siccā. Sed nō oīs voiti?
et subūsiō fit a cā effusa: Neq; etiā q̄ expel
lit aliqd̄ oz vt sit debili? eo qd̄ nō expellit:
et eo qd̄ laborat vt expellat: et nō p̄: imo
singult? est mot? debili? motu voiti?: &
ē q̄li mot? ad voitiū debil. Et silit multoties
icipit singult?: deide fit voiti? q̄i mot? stōi
ap̄ tactū cāe singult? ē puus: qm̄ cā ē pua
et q̄li q̄n? augmentat res: vehemēti? fit mo
tus: et sit voiti?. Distingua? aut illud qd̄
facit accidē singultū p̄p̄ nocumētū p̄seq̄ns
os stōi. Dicā? itaq; q̄ q̄n? fit illud: ā a re
ledēte os stōi fritate sua: sic accidit ex sin
gultu in rigore febrili: et in aere frīo: & in
hūorib? ifrigidantib? a frigore alio confir
mato in cōplexione stōachi constringente
ipm̄: et spasmante eum. Et multoties accit
hoc pueris: & infantibus. Et frigus quidē
facit accidē singultū trib? modis. **V**nus
eorū est ex pte isepabilitatis matiei. Et scd?

de singultu vide oāt s
affor? 3. 5. 9. dicit
singultus est spasmus stom
mū plm̄ et desiccat
aut moribatione aut
irritatione aliqua p̄m
vide Halib. 9. 7. 10. 11.
capo de singultatione.

Not qd̄ autē: p̄mōbat
oppressionē oāt posita
p̄ p̄ta affor? affor? it
3. 39: 9. dicit singult
em̄ vocatur spasmus in
p̄o: m̄l m̄ri cū hūis si
ntem essentia eape cū hū
mō spasmus esse de p̄o
quidam ad nomen
modis fortior ē cū m̄
hū gnummrat a quib? p̄m
m̄l est singultus.

frigus facit accider
singultū trib? modis:
singultū m̄l m̄l m̄l:

est ex pre frigoris ei? & strarierate sua cū
qlitate sua trāseunte eqlitate. Et terci? ē ex
pre pstrictōis ei? & spissatōis quā facit ī
poris: qre retineē ī illis spissatis illud de
vitate ei? ē qd ab eis r̄soluit. Aut a re nocē
te suo colore: sic accidit ī febrib? adurētī-
bus ex spāsmo ī ore stōachi. Aut a re nocē
te mordicatōne sua: sic accidit ex potu sina-
pis: & diapipeon. et huōrib? virulētis: &
potu medicinar? mordicatuar?: ut diapipeō
cū vino et ppe scdm sanitatē sens? stōachi
aut debilitatez sbe oris stōachi. Et de hoc
gñe est cib? corrupt? ouersus ad qlitatem
mordicatūā. Et pueris qdēz accidit illud
plm. Et silr accidit ex effusioe ī os stōachi
colere: & sic fit cū est colere mot? ī crītib?
ad os stōachi: ut expellat eā natā cū voitu
Aut a ventositate retenta ī ore stōachi et
tuicis ei?: et ī meri gnata a caliditate vapo-
rosa: q nō p̄t resolui: aut a re nocēte sua g-
nitate: sic fit ī replōne. Iste ergo sūt spēs
ei? q sūt a cā nocente. Ille vō q fit a siccita-
te: qñz fit a siccitate pura cū spāsmo: sic ac-
cidit ī postremo febriū īcensuar?: & eua-
tionū exiccantiū et famis plix: et est signi-
ficatio tioris. & qñz fit ex siccitate nō cōfir-
mata. Et iuuat ex quolibz hūectante: et re-
mouet. Fact? aut ppe cōitatez: est sic ille q
accidit ei cui factū est apā magnū ī epate
suo: et ppe ī latē p̄cauo: ā ī ītestinis: ā est
ī velaib? cēbri sui: ā est ppe venas ī vela-
mib? cēbri sui: & sic accidit apud iētū no-
diū: & p̄cussione doloza p quā pcutitur
caput: & sic accidit ī febrib? ī eleuatōne
sua & ī signis crīsis: ille em̄ est ppe cōitatez
corpis. Et iā extimarū est ī veniēdo cāz p
pinqū euentus singult? ī ape ep̄is. Et dixe-
rūt qdaz q ē qm̄ effudit ex eo cola ad duo-
denū: deīde ad stōachū: postea ad os eius.
Et dicūt q cā ī ip̄o est cōitas ep̄is et sto-
machi ī neruo minuto p̄tinuāte īt ea. Et
si hō habuerit singultū ex mā: et accideat ei
ī seip̄o sitis: resoluet singult? ei? Et silr si
euomerit et expulerit huōrez. Q si euomat
et ei? singult? nō resoluit: signat aut apā ī
stōacho: ā ī radice nerui eueniētis ad ip̄m
ex cēbro aut ī cēbro: et seq̄ illa ābo silr ru-
bedo oculi. Et dīstinguit īt veraqz p acci-
dentia apatū cēbri et accidētia apatū stōa-
chi. Et singult? q īgrediē ī signis crīb qñz
est signū bonū: et qñz est signū malū fm̄
qd exponem? ī suo capitulo. Et ī li° apho-
rismoz ypocra. dicūt: q qñ vomit? nō se-
dat singultū: et est cū eo rubedo ī oculo ē
malū significans apā stōachi aut cēbri. Et
ī libro signoz mortis velocis dicūt: q qñ

accidit hñi singultū apā ī latē dextro eg-
diens a nā absqz cā cognita: et est singult?
vehemēs: egrediē aīa ei? ex singultu ante
ortū solis. Et ex illo est ille q habet cū sin-
gultu pūctōz et vomitū et cūez et destruc-
tionem rōnis: moritur. **Signa.**

Omnis singult? q vomitu sedat: cā est
res nociua sua gravitate ā qualitate
sua mordicatua: scdm vnū mōz p̄dictoz.
Et om̄s singlt? succedēs eūonib? et febri-
bus adurētib?: et nō sedat ip̄z vomit?: imo
addit ī ip̄so: est a siccitate. Fact? vō ppe
p̄ploes cū mā & sñ mā: sic ex significatōibz p̄-
dictis ī capitlis cōib? Et scūs ab apatibz sto-
maticis ā cēbri ā ep̄is signat accūcia vni?
cuiusqz eoz dicta ī capitulo suo. **Cura**

Omit? est cura magis p̄ferēs singlt?
cui cui? cā est replō plurima: & res
nocens sua qlitate. Et silr om̄e mo-
uens laboriose. Et mouēs terrefaciendo &
vociferatio et ira et tior: & gaudiū subito
accidens: & tristitia supflua: et asp̄io aque
frigide sup facie subito: et mot? et exerciti-
um et eq̄tatōes: et expectatio sup retētōz
tussis cōmouētis: et expectatio sup sitim.
Et sternutatōi qdem ī supando māz facie
tem singultū īest īp̄ressio maxia. Et ex eis
q remouent eū etiā ē lōgicudo retētōis ā
belit? qm̄ illud est res faciēs accrescē cali-
ditatē et mouet eā ad exeundū vsus poros
qrens attractōem aeris: qre mouet huōres
et resoluit eos. Et somn? long? vehemēter
iuuat ip̄m. Et p̄strictio extremitatū. Et ap-
positio ventosaz sup stōachū sine īcīsiōe &
īt verasqz spatulas: & positio medicinar?
rubificantū. Et ex curis p̄ferentib? singul-
tui viscoso et r̄plonali ē. ut paties ip̄m iei-
piat et euomat: deīde bibat yerapigram: ā
succū ablinchij sumēdo ex eo aureum et ex
sale īdo duo dauich: deīde post illud r̄ta-
tur ī rabolanis p̄ditis. Si aut cā est visco-
sitas: oz ut ī eius cura tres res itendant. f
resolū matiei: & īcīsiō eius: sic cū oximelle
sq̄ll itico. Et sedā pmutatio p̄plonis ei?: ita
ut eq̄tur: si nō fuit nocēs nisi qlitate sua.
Et terciā stupefactio sensus oris stomachi
parūper: ita ut mīoreē mordicatio matiei.
Et iam laudati sūt trocisci hmōi. Re. croci-
costi et rosarū recentū et mastice et spice
oīm añ. aūr. iij. asari aūr. ij. aloes opij. am-
boz añ aūr. j. p̄ficiāt cū succo psillij. Et bi-
batur ex eis medietas aurei. Psillium em̄
et opium stupefaciunt. Spica confortat
et resoluit. Asarum īclinat humiditates
ad partem r̄ie vime: et educit eas p eā. Et
aloes īclinat eas ad viam fecis: et extrahit

123 137
eas ex ea. Costus et croc⁹ maturat et pfor-
tant calefaciētes: pp: hoc fuit ergo troscici
isti pferētes valde singultui vehemēti: et sū-
uersioni aīe. Et si ātīquāt et cronic⁹ fiat: cō-
fert ei oleū alkekelengi iuuamētū maximum
exptū: et qd ex eo bibiē sit cocleariū vnuz
cū aq cala. Et ex eis q pferūt ei ē decoctio
ziziberis in aq tepida. Cūqz vehemēti⁹ fit
et ātīquāt: necessarie sūt pfectōnes magne
valde: et electuaria sūt dyacinū cū aq tepi-
da: ymo qnz indigz cōfectōib⁹ et tiriacha.
Et filoniū hz iuuamētuz maximū i h^o: ppē
illō qd in ipso est de stupefactōe cū pforta-
tōe et resolutōe et expulsiōe. Et iuuat ex
pillis: sūt illis q sūt de opopanaco et pillul⁹
stoaticis. Et troscici stelle vehemēter valēt
ad singultū. Et medicie valentes in curatō-
ne singultus fci a mā frigida et sicca ā pxiā
ei: sūt ruta et nitrū potata cuz vīno: et silr
aq apij et acetū sāllicū: et basilicon aq et
asarū: et neriden: et maiorana: et alamudē
ita q olfact⁹ sedat singultū: et arist ologia
et anisū et daucū et ziziber et enula exicca-
ta: et succ⁹ eupatorij et folium: et acor⁹: et
abrotanū singulares: et pposite: et fiant ex
eis electuaria. Ipa em sūt puenientiora ori
stoachi: et magis adherētia: ei q ea q bibū-
tur et descēdūt ad fūd subito. Et castoreū
hz ppetatē mirabilē in ipso. Et ex eis q ma-
ximū afferūt iuuamētū ei cū ex ea i potu su-
miē: ē decoctio abrotani & calamiti mōtani
& mastice: assūptis equis ptrib⁹ & elixatis
in aq: & bibat cū vīno decocto cū mastice
& cinamomi & sāllicū. z. iij. in hīsto aceti. Et
deē in potu ex eo paulatī aliqb⁹ dieb⁹. Et
iterū nitrū cū aq mell⁹. Et iterū pfectio de
galanga cū melle: & sumat i potu mane &
vespe qntitas nucis. Et itez medicamē h⁹
ppositōis costi & aloes & sqnātī & sisimbrij
sicci & calamiti fluminal⁹ & mente & rute &
seis apij & thuris & asari oīm añ. 3. ij. opij
rosaz siccarū āboz añ. 3. 5. Et iā laudatur
capares cōditū cū aceto i h^o. Et qnz adiu-
uat has medicinas amīstratō medicinarum
sternutare facientū: q si fuit ex frigore pu-
ro: tūc medicie pde pferūt ei sumendo ex
eis in potu cū aceto & aq: & liniēdo ex eis
collū & gulā: & locū q est sup furculaz: &
qd ē sub ossib⁹ pectoris. Aut liniāt collū
& loc⁹ q ē sup furculā cū oleo ātiq⁹: ā oleo
cucumeris asinini. Et silr sunt olea cala oīa
silr vl sola iuuatīa: & ppe oleū camoillmū:
a oleū in q^o decoquūt castoreū & cinū &
anuidē. Et sumāt castorei & costi āboz añ
3. 5. petroselinū & mastix: ā suāt cortex ex-
terior rubeus fistici cū radice sqnātī: & de

coqnē in aq: & bibat ex decoctōe āboruz.
Et dixerūt qdā q cortices altala qn exiccā-
tur: & bibiē ex eis pōdus aūr. j. cū aq feni-
culi & seis rute sunt iuuatīe valde. Et ego
nō estimo q pferant frigidō. Qz si fiat vehe-
mēs & ātīquāt: nō est excusatō qn ponatur
vōtose sup stoāchum sine incisiōe: & cōse-
qnē eas medicie rubificātes. Illi at q sit ex
ventositate retēta sup os stoāchi: aut i ipso
ā i meri pferat amīstratō balnei: & receptō
aliquatuli thuris pstri in eo: deinde fiat vt
currat aq cala sup ipm paulatim. Et enula
exiccata ē vltia in h^o. Qz si fuit hūor moroi-
catū? gñatus illic: ā effusus ad ipm: picipi-
atur patiēti ipm vt euomat si pōt cū eis q
vōitu educūt hūoi: aut soluat vēter cū eis
q sunt sic yera. cū siropo acetoso: & sic cuz
siropo de absinthio. Et qnz sufficit potare
acetū & aquā: & sorbere butirū: ā sorbere
olm amigdalimū cū aq cala: & occupari sō-
no & plōgare ipm qntū possibile ē. Et silr
aq ordeī affert ei iuuamētū maximū & vehe-
mēs: & ppe cū aq gñatoz dulciū & mu-
zozū declinātuz ad dulcedmē. Et aqua ace-
tose ē ex eis q pferunt et cuz mundificatōe
& pfortatōe silr. Et si cā ē cā accidētāl: tūc
cura in ipso est euacuato ad sumendū i potu
lac recēter muletū: & aquā tepidā: cuz ali-
q^o qd sit sic olm amigdalimū: & oleū d cu-
curbita. Deinde aquā ordeī & aquā cucur-
bite & aquā citroloz & mucillagines frigi-
das: & silr munctio ex eis exteri⁹: & mūn-
ctio iuncturaz: & vti cimis & silib⁹. In fa-
cto at p⁹ vōitum si sentit eger reliqas hūo-
ris mordicatiui: & sit cum eo parū nausee:
sternut⁹ sternutatōib⁹ frēqntib⁹: postq
danē ei ea q lubricū faciunt illum hūorē sic
rob de prunis & tamaridī: & ppe cum cu-
fuis papiens ei recipe tamaridos. Et si nō
sentit illū: ymo sētū extensioē: fac emplm
ori stoāchi cuz emplis tēpatis. Et fac eum
sorbere sorbitōes leues i qb⁹ nō ē mundifi-
catō: ymo i qb⁹ ē pfortatō: sic medulla triti-
ci: & sedatō aliq: sic olm amigdalimū. & o-
doramētnz aliq⁹ sic pulli. In fco at ab apa-
tib⁹ epatis: & alioz: oz vt curet āpa: & fiat
flōia si nccia est flōia. Et tēpēt stoāchus in
ipso cuz eis q sunt sic aqua gñatoz: & aqua
ordeī: & aqua endiuie: & ēpla. De dispo-
sitōibus accētib⁹ in mirach: & ypocūdzis
QVandoqz accēt i istis ptrib⁹ tremor
ppter materias existētes i eis: et qnz
sunt male: et puenit nocumētū eaz
ad cerebrum: et scit accidere in ipso mliam:
sicut dixi⁹ et epilenhā mirachiales. Et qnz
est de h^o tremore qui sit ppe os stomachi:

soluatur vōitū g hūora

aut in ipomet ppe tremore cordis. Et qñqz qdem facit accidere inflatōem insepabilem et grauitatem: et fit pñima signatio illi. Et qñz significat apata intriseca: qñ si sentit atē ctio mirach et ypocūdzioz ad supiora: tūc qñz significat voicū: et i febribus acutis sigt sodā qñ mouet: a sanguinē a capite fluēte in a voicum. et fm qñ distinguem? ipz i suo loco: a pmutatōz materici et apā. Et qñ ē eorum atēctio ad iferiora et ptes sumimis: significat pmutatōz ad iferiora: et soloz ventris: qñ pñmat punctio. Et tensio ypocundioz ad supiora ē ex eis qñ multiplicanē in febrib? pestilēcialib?. Et qñz est ppe siccitatem seqntē calozē a frig? Et qñz ē et ppter apā: quāuis sint et in iferiorib?. In illis atē qñ sunt in supiorib? ē tensio eoz ad supiora cuz ābelitu et mirach sil. Et hec inflatō in egritudib? acutis ē mala: cui associatē ictericia epatica. Et qñz accitē istis mēbris. s. ypocundijs et mirach dolores mordicatiui et dolores extensiu: ppe egritudies epatis et egritudies splenis et aposteāta lacerti et in febrib? et in crītib? Inqñ butharisoch anesi burni i ca° doloz epatis si destruit virtutē appetitiua. draco ei cuz debilitatē i venādo hedos et arietes et silia: et n̄ valet deferre eos ad crīptā suā: venat aues: et ppe auem qñ dicit captilus et comedit epata eoz: et excitat tunc appetit? e? et redit virt? eius.

Fen quartadecia d epate et dispositōibus eius. **T**ractatus pñmus de vlibus dispositōib? epatis. **C**apitulū pñm de anathomia epatis.

Epar est mēbrū qñ gñat sanguinē qñuis mēseraice ouertāt qñz chylū ad sanguinē dūsiōē aliqñ ppe illō qñ est i eis de virtute epatis. Et sāguis qñ ē fm veritatē ē cibus ouersus ad silitudinē epatis: qñ ē caro rubea: quasi ipa sit sāguis ver? ogelat? Et ē vacuū a vill? neruoz: in quo nascuntē vene qñ sūt radices eaz qñ pcedunt ex eo disprite in ipo sicut villi: et sicut tu sciuiti in anathomia venarū qñ etarū: iste vene sūt sugentes ex stoācho et intestinis mediātibus ramis porte noīate mēseraica ex pcauitate: et decoqñt illō illic sāguinē: et mittit illuz corpozi mediāte vena pcaua orta ex gibbositate e?. Et mandat aquositates ad renes ex via gibbositatis: et mittit spumā colericā ad fel ex via pcauitatis e?. Et pcauatuz est illud quod de eo est a pre stomachi vt eius coaptatō sup gibbositatē bona sit. Et acutum est illud qñ de eo est a pre dyafragmatib: vt nō coartcē dyafragma cū suo labo

rioso motu: ymo sit quasi tangēs ipm ppe punctū: et est diunctū iuxta venā magnāz orta ex eo: et vt bñ pphendant sup ipm coste due. Et ipz qñ tegit pānidis neruosus geuerat? ex neruo puo veiente ad ipm. vt faciat ipm adquire sensū aliquē quēadmodū dixim? i ca° pulmois. Et hic sēsul manifestior est in latē pcauo) et vt liget ipm cū alijs viscerib? Et veit ad ipm vena pulsati lis pua disprita in ipo: et affert ei spm: et seruat caliditatē ei? innatā: et tēpat ipz cū pulsu. Et scm est vt penetret hec vena ad pcauitates: qñ gibbositas ipa euētat motu dyafragmatis. Et sāguinē qñ non est creatum i epate spaciū aplū: ymo ramosū dispritu: vt sit pphensio e? totū sup chilum vehementior. et passio dispriti chili ex eis magis cōpleta et velocior. Et illud qñ de venis est a pte epatis subtiliores habz tuicas vt velocius pueiat p eas impssio carnis ad chilū. Et pānicul? qñz qñ cōphēdit epar: ligat ipm cū viscerib? tegentib? intestina et stoāchū qñ dixi? et ligat ipm et cuz dyafragmate ligatōē maxia forti: et ligat ipsuz cū costis dozli: et ligant ipsum alia subtilia pua. Et pñnuat inē ipsū et inē cor vena cōtinuans inē ea ābo quā sciuiti descēdes ex corde ad ipsū: a ascēdes ex ipso ad cor: a fm ābas intentōes. Et hec qñ vena sapiēter ligata est et cū epate. cū pāniculo duro spisso: et est penetrās sup ipsū. Et subtili? lat? eius est illō: qñ est a pte intriseca: qñ tangit mēbra subtilia. Et epar qñ ē hoīs maius est epate omīs aīalis appropiquantis ei in qñtitate. Et dicit qñ omē aīal pl? cōmedens et debilioris cordis est habēs maius epar. Et cōtinuat inē ipsū et inē stomachū neru? s? est subtil: et nō sūt cōicantia nisi ppter rem maximā ex aposteātibus epatis.

Et pñm qñdem qñ oritur ex epate: sūt due vene: quarū vna est i latere pcauo: et plurimū iuuamenti ei? est in attractōe cibi ad epar: et nominatē porta. Et altera est i latere gibboso: et iuuamentū ei? est applicatio nutrimenti ad membra ex epate: et nominatē concava. Et iam ostendim? anathomia eaz in libro pmo. Et epar qñz habet additamēta comprehendētia stomachū et adherētia ei: sicut est pprehētio ei? qñ cōbenditur digitis. Et maius additamētoz e? est additamētu appropiatū nomie additamenti. Et positū est super ipsū fel: et posita est extētio ei? ad inferiora. Et omia additamēta eius sunt quattuor aut qñqz. Et scias qñ n̄ est corpus epatis in omnib? hominib? cōprimens costas dozli: et fortiter annexum

De hoc vide ext. de
iuuamenti cap. 2.

Hoc qñ epar nō est proprie
sanguis ogelatus vel
coagulatus quia frigiditas
ogelativa nō est operativa
in nostrā generatione
sed est sanguis qui
gmasatur in omni a
calido minori qñ calidū
faciens alia membra
solida.

eparis
est rari
epi
est ali
dura p
per rari

ab epate
oriuntur
due vene

eis quāuis sit in pluribus eoz sic. Et est cō-
 munitas e2 ad ipsum pp̄ illud .s. cōitas e-
 patis ad costas dorsi & dyasfragmatis: &
 caro q̄dem epatis sensū non h3: sed illd qd
 de ea sequit̄ panniculum sentit: p̄pterea q
 adueit ei parūper de p̄ibus panniculi ner-
 uosi. Et pp̄ hoc diuersificat̄ hec omunitas
 & iudiciū eius in hoībus. Et tu iam sciūsti
 q̄ gnatō sanguis sit in epate: & i ipso sit se-
 paratio colere: & m̄lie & aquositatis. Et
 q̄z destruit̄ res in vnaquaqz earū. Et q̄z
 destruit̄ i gnatōne sanguis: & nō destruit̄
 in sepatōne: & q̄n destruit̄ in sepatōne: de-
 struit̄ et in sāguine bono: Et q̄z accit̄ de-
 structō in sepatōe: nō p̄pter epar ymo p̄p̄
 mēbra at̄bentia ex eo illd qd sepat̄. Et in
 epate q̄dem forti sūt q̄ttuor vtutes nāles
 cui2 plimū digestiue ē in carne ei2: & plm
 aliarū virtutū est cū vill' ei2. Et nō est lō-
 ginquū qn sūt i meseraicis oēs iste vtutes
 lic3 qdā postremo2 aduersent̄ p̄mis: & di-
 cant. Errauit ille q̄ posuit in meseraicis at̄-
 ctuā & retentiū. Ipe ei sūt vie p̄ quas at-
 trahit̄: & nō est possibile vt sit in eis attra-
 ctio. Et affert ad hō rōnes siles racōnibus
 debilibus q̄ sūt ei in oī re. Et dicit: si mese-
 raice haberēt vtutē at̄ctiūā: haberent &
 digestiūā. S3 n̄ hnt vtutē digestiūā: quō
 ei vtutē digestiūā: cū nō moret̄ in eis ab?
 tpe qd patiat̄. Et dicit: si haberent vtutem
 at̄ctiūā: cū epar et̄ habeat: p̄nenirēt in sub-
 stācia pp̄ cōuenientiā virtutum. Et iste qd-
 dem debil' consideratōis n̄ sciuit: qd virtus
 at̄ctiua cū est in meatu ex quo at̄ctiū: est
 illud magis adiuuans: sic cum expulsiua ē
 in meatu ex qd expellit̄: sic est in intestinis
 ē illud magis adiuuās. Et oblit̄ ē qd attra-
 ctiva ē in meri: & est meat? Et non sciuit
 qd non ē mēlū malū vt sit in q̄busdā mea-
 tibus vtus a c̄ctiua: & nō sit digestiua de
 q̄ sit curandū: cū nō sit necessaria in eis di-
 gestio: ymo attractō. Et oblitus est qd chi-
 lus q̄z ouertit̄ in meseraicis ouersione aliq̄
 qre gō negauit: vt sit causa in hō virtus di-
 gestiva in meseraicis: & qd sit illic virt? re-
 tentiua retinēs quātitate aliq̄: quāuis n̄ p-
 lōge ē. Et oblit̄ ē qd spēs villos opatōnuz
 notarū sūt diuerse. Et elongauit: qd sit i il-
 lo in qd festinat penetratō digestō aliqua:
 & illd nō ē elōgand? Medici nāqz dicunt
 qd in ore ipso ē digestio aliq̄. Et non negant
 qn in oī intestino sit virt? expulsiua & di-
 gestio: & est mēbrū qd velocit̄ euacuat̄ ab
 eo quod cōprehendit. Et oblitus est: qd est
 possibile vt diuersificet̄ sba mēbrozū: &
 cōueniant in attractōe vni2 rei: quāuis sit

vadens i via vna ad oīa mēbra. Et oblit? est: qd attractio sit ad epar: & plm eius sit cū villis venarū: & sūt omogenij cum sba meseraicarū nō longiq̄ ab eo. O q̄ntū erra-
 uit iste homo in hō iudicio. Illud at̄ qd Ga-
 lien? dicit: significat qd attractō p̄ma fortis ē
 vbi in ipso est incitū motus de qd curat̄. Et
 e2 intentō fuit vt sepet illū qui ē drent? cu-
 ratōne meseraicarū sine epate. Et significatō
 ad illd est sermo e2 cū dicit: q̄ incidit i hac
 egritudine ad curandas meseraicas: & di-
 mittit curatōez epatis: ē sic ille q̄ vadit ad
 hoc vt faciat emplm pedib? mollificatis:
 pp̄ nocumentū accidēs nuche q̄ est in dor-
 so: & dimittit curatōem p̄ncipij & radicis
 q̄ ē nucha: hic ē sermo Galieni diūct? huic
 sermoni. Et tu q̄dem scis qd pedes nō sūt
 vacui a vtutib? .s. nāli & motiua & sēsbili
 quas nucha hab3: & non est differentia in
 virtutē eoz: & virtutē nuche: nisi qd vtus
 sensibilis & motiua vni2 eoz est p̄ma: & al-
 terius ē secūda. Et silt ē dispō meseraicarū
 ipe nāqz nō sūt vacue a vtute: q̄uis sit eaz
 p̄ncipiū epar. Et quō cum ipe sūt instrumē-
 tū: & instrumētū nāle qd attrahit ex lon-
 ginq? n̄ sūt semitā mot? local: sic i lacerto
 sūt plm non euacuat̄ a vtute currete in ip-
 so & obuiate patienti: & ita qd ferrū patia-
 tur a magnete: & q̄z attrahat cū eo ferruz
 aliud. Et silt tangēs in ferrū & magnetē
 apd plimos eoz q̄ verificauerunt.

Modi ex quib? significānt dispōes epatis
 Vandoqz significānt dispōes ei2 per
 obuiatōez tact? : sic significānt apata
 ipi? q̄z. Et q̄nqz et̄ significānt p̄ dolo-
 res qui sūt ei pp̄ij. Et significānt p̄ opera-
 tōes scās ex eo. Et significānt p̄ coitates mē-
 broz p̄riorū ipi: sic stoāchi & dyasfragma-
 tis & intestinozū & renum & fellis. Et si-
 gnificānt p̄ coitates mēbroz q̄ sūt longin-
 quiora ill' ab eo: sic p̄iū capitis & sic spleis
 Et q̄z significānt p̄ dispōes coitatis totius
 corpis: sic colozē & formā: & tactum. Et
 q̄nqz significānt per ea q̄ oriunt̄ i partib? e2
 ex pilis & q̄ oriunt̄ in ipso sic venas. & ex
 forma mēbroz aliozū ex eis que gñant̄ in
 ipso & procedunt ab eo. Et per cōuenien-
 tia: & diūficātia. & ex etatib? : & ex cāis:
 & ex consuetudinib? : & que p̄tinentur euz
 eis.

Distinctio modozū harū significatōnū.
 Similitudo quidem accepta ex tactu
 est caliditas tactus partuz eius qm
 ipsa significat complexionem calidā
 Et frigiditas eius significat complexionem
 frigidam. Et lenitas eius signat humidam

Caro epatis
 nō h̄t sensū

In vtrāqz
 generatōe
 vni2
 in vtrāqz
 generatōe
 vni2
 in vtrāqz
 generatōe
 vni2

In vtrāqz
 generatōe
 vni2
 In vtrāqz
 generatōe
 vni2

In vtrāqz
 generatōe
 vni2

p[ro]p[ri]etatem epatis. Et duricies siccitatem epatis
 a apostea d[icitu]r in ipso. Et ip[su]m inflat[i]o signat
 ei[us] tuorem a a[po]sta in ipso. Et lunat[i]o q[ue] sentit[ur]
 ex inflat[i]one ei[us] significat q[uo]d est in ipso epa-
 te: et ip[su]m elongat[i]o et existens s[ecundu]m alia[m] for-
 ma[m]: q[uo]d si est in alio ab epate: et q[uo]d est in la-
 certo v[er]it[is]. Similitudo at[que] accepta ex dolo-
 ribus est: sicut si fuit ext[er]ius cu[m] gravitate:
 tunc illic erit oppila[tio]. a apostea. Et si fuerit
 sine gravitate: tunc illic erit v[er]it[is]. Et si
 fuit gravitas sine p[un]ctura: tunc mat[er]ia erit i[n]
 corpore epatis: siue fuerit a[po]sta: siue oppila[tio]
 fuit. Et si fuit cu[m] p[un]ctura: tunc erit apud
 p[an]icul[u]m velantem ip[su]m. Veru[m] significat[i]o[n]es
 assu[m]pte ex op[er]at[i]onibus factis ab eo s[un]t p[ro]p[ter]
 digest[i]o[n]em et at[er]ect[i]o[n]em: et expulsi[o]nem sa-
 guinis ad corpus: et aquositate[m] ad renes:
 et eclere ad fel: et m[il]ie ad splen[em]. Et sic di-
 sp[osi]t[i]o tussis. Cui[us]q[ue] destruit aliq[uo]d horu[m]
 et non fit p[ro]p[ter] membru[m] co[n]cans epati: tunc
 est ex epate. Significat[i]o[n]es at[que] accepte ex co[m]munitatib[us]: sicut si sitis: nam si dolor est ex
 stomacho multoties significat disp[osi]t[i]o[n]es epa-
 tis: et sic singultus et et sicut appetitus et:
 et digestio: et sic malicia a[n]helitus: q[ui]s em
 sit p[ro]p[ter] pulmonem et diafragma: t[ame]n q[ui]q[ue] sit
 p[ro]p[ter] epar. Et sicut sp[irit]us egest[i]o[n]is et sp[irit]us
 v[er]me signat disp[osi]t[i]o[n]es epatis quas scies. Et
 sicut disp[osi]t[i]o[n]es soda et egritudine[m] ca-
 pitis. Et disp[osi]t[i]o[n]es egritudine[m] splenis si-
 gnant ip[s]as: et sic ex disp[osi]t[i]o[n]ib[us] ligue in ta-
 ctu ei[us] et asperitate ip[s]i[us] et colore ei[us] et co-
 lore labio[rum] signant ip[s]as. Et iam q[uo]dem cur-
 rit me cor et epar diversitas et diversitas
 et victoria in qualitatibus suis q[ua]s diximus
 in ca[pit]ulo anathomie cordis. Veru[m] significat[i]o[n]es
 p[ro]p[ter] disp[osi]t[i]o[n]es co[n]catis s[un]t sic significat[i]o co-
 lor[is] sup[er] epar: ita ut si sit rubeus alb[us]: tunc
 significat sanitatem eius: aut sit cin[er]eus:
 signat caliditatem ei[us]: aut pl[ur]ib[us]m[us]: signat frigi-
 ditatem ip[s]ius: aut brun[us]: signat frigiditatem
 et siccitatem eius. Et sic est signat[i]o icterici
 sup[er] ip[su]m. Et et sicut signat[i]o pinguedinis
 carnosae signat caliditatem et humiditatem ip[s]i[us]
 aut pinguedinis cum adipe signans humiditatem
 et frigiditatem eius. Et sicut macies si-
 gnat siccitatem ip[s]ius: et sicut amittas ca-
 liditatis in corpore signat si non fuerit a vehe-
 mentia caliditatis cordis: caliditatem eius
 et cognoscunt cum ea significat[i]o[n]es calidi-
 tatis eius p[re]dictae. Significat[i]o[n]es aut[em] ex
 formis membroru[m] alio[rum] s[un]t sicut significat[i]o[n]es
 ex magnitudine venaru[m] et amplitudine ea-
 rum signantes magnitudinem epatis: et apli-
 tudine[m] v[er]iaru[m] ei[us]: ex breuitate digito[rum] et
 longitudine eoru[m]: signant p[ur]itas et mag[is]

do ip[s]ius. Sed significat[i]o[n]es ex pilis oris
 super ip[su]m: s[un]t sicut significat[i]o[n]es eoru[m]
 i[n] me[m]bris alijs quas diximus. Significat[i]o[n]es
 vero ex eis que oriunt[ur] i[n] ipso: et s[un]t vene:
 s[un]t: q[ui]a si ip[s]e s[un]t magne grosse ma[n]ifeste:
 tunc o[m]plexio p[ri]ncipalis est calida: et si s[un]t
 subtiles occulte: tunc o[m]plexio p[ri]ncipalis e[st] frigi-
 da. Veru[m] eius caliditas et frigiditas et
 lenitas et duricies q[ua]nq[ue] s[un]t p[ro]p[ter] o[m]plexio-
 nem p[ri]ncipalem. Et q[ua]nq[ue] s[un]t p[ro]p[ter] p[ro]p[ri]etatem acci-
 dentale[m]. Significat[i]o[n]es aut[em] ex eis q[ue] i[n] ipso ge-
 nerant[ur] s[un]t sicut signat[i]o[n]es i[n] ipso colera signi-
 ficat caliditatem ei[us]: et m[il]ia caliditatem ip[s]ius
 vehementem: a frigiditatem ip[s]i[us] et siccitatem
 s[ecundu]m q[uo]d scit[ur] i[n] loco suo. Et g[ra]t[i]o sanguinis
 boni: est significat[i]o sanitatis ei[us]. Et ille ei[us] san-
 guis est coleric[us]: a melancolic[us]: a mollis (de-
 clara[m] i[n] ea q[uo]d spargit[ur] ex eo ad corp[us]?) aut
 aquosus no[n] recipiens p[er]tinuat[i]o[n]em cu[m] corp[or]e
 sic est i[n] ydopisi carnosus: e[st] infirmu[m]: s[ecundu]m q[uo]d
 significat ip[su]m disp[osi]t[i]o[n]em ei[us] q[uo]d spargit[ur] ab ip-
 so. Conuenientia vo[ro] et diversificancia sciunt[ur]
 ex hoc: q[uo]d p[re]sentia s[un]t s[ecundu]m co[m]plexioni na-
 turali: p[er]traria o[m]plexio[n]i accid[en]tali. Ex etate
 vero et ex consuetudine et q[ua] currunt cu[m] eis si-
 gnat[i]o[n]es cognoscuntur i[n] qualitatibus.

De diversitate cordis ad epar i[n] q[ua]litatib[us].

Cias q[uo]d caliditas cordis vincit frigiditatem
 epatis mag[is]. Et humiditas ei[us] no[n] vincit siccitatem ip[s]ius. Et siccitas ei[us] q[ua]nq[ue] vincit humiditatem epatis parumper.
 Et caliditas epatis vincit frigiditatem cor-
 dis debilitat. Et humiditas ei[us] vincit siccitatem
 ip[s]ius. Et eius frigiditas parum vincit ip-
 sius caliditatem. Et ip[s]ius siccitas semp[er] vi-
 cit humiditatem ei[us]. Et frigus cordis vincit
 caliditatem epatis plusq[ua]m vincat eius siccitas
 illi[us] humiditatem. Et caliditas cordis vincit
 humiditatem epatis plusq[ua]m vincat siccitas ip[s]i[us]
 humiditatem ei[us]: et vincit frigiditas ei[us] etiam
 caliditatem illius aliquo modo victorie.

Signa co[m]plexionum epatis naturalium

Complexio calida naturalis

O[m]plexio[n]is calide naturalis sig-
 nant amplitudo venaru[m] et ipsaru[m]
 manifestat[i]o[n]es: et calefactio pulmo-
 nis et corporis si no[n] resistit ei cor-
 (caliditas em cordis vincit frigiditatem epatis
 fortiter) et multitudo generat[i]o[n]is co-
 lere i[n] etate iuuetutis et melancolie i[n] fine
 eius. Et multitudo piloru[m] i[n] ossib[us] pectoris
 et fortitudo appetitus cibi et potus.

Complexio frigida naturalis.

Ig[is] ei[us] p[er]tria s[un]t illi signis: et frigiditas
 cordis vincit caliditatem epatis m[ag]is q[uam] vi-
 cat calitas ei[us] illi[us] frigiditatem. Et q[ua]nq[ue] sanguis

Malícia complexionis sicce.

Malicia complexionis humide.

Sermo vniuersalis de curis epatis.

& sepatum qđ separari oportuit: & in ipso
& in uestione tepus interueit coueniens.
Et in consuetudine hoim est hora qđ est in
surrectione a sono: & inter balneationem.
Et oportet eē in epate ut tu nō euacues me
dicinas apituias & resolutiones qbus orabit
versus egritudines epatis males oppilatiuas
& aposteōsas ex stipricis pfortatib? in exi
stimes siccitate supflua. Et nō o3 ut ad sū
mū pueiāt in ifrigidatōe epatis qntū pos
sibile est & pducatur ad ydopisim: neq3 i ca
lesactione e2: & pducatur ad arefactō3. Et p
pter hō o3 ut scias qntitate pplexionis nāl
epatis qđ curas: ita ut cū reduceris ipsum
ad eā stes. Et scias qđ cū tu erras in epate:
pueit error tuus ad venas: deinde ad corp?
Et ex errore qđē est: ut tu puoces vrimam
vbi necessariū est te soluere venterē: & ē ut
sit mā i cōcauitate: & soluas ventrē cuz te
oporteat puocare vrimā: & eē ut sit mate
ria in gibbositate. Et o3 quidem ut medici
ne epatice optime terant. Et o3 ut sint sub
tilis substantie: qntius ad ipm pueniāt: siue
sint calide: siue sint frigide: siue stiprice. Et
subtiliantiu qđem ppietate est ut acnāt san
guinez: lic3 sint apituias: qre o3 ut attendas
illud: & sic aqua radicuz est ex sūma apitu
rarū eius. Et subtiliantia qđem e2 generāt
qnq3 humores diūses non pportōales: qre
oportet ut cuz frequētas eius potū duobus
diebus ā tribus: psequēt cum aliq° lenias
nām. Verū vrime puocatōem aqua ipa de
radicibus operat. Et omnes qđem spēs en
diuie: & ppietate amara qđ ad rubeōmē decliat
cōferūt lesionib? epatis: calesactis qđē cū
siropo acetoso: & ifrigidatis cum melle. Et
epar adipiuatiuū est cū sua ppietate: &
& carnes limaciārū similiter.

Cause nocentes epati

Cias q̄ itromittere cibū sup̄ cibum:
& error ordinis ei⁹ sunt ex reb⁹ ma
gis nociuis epati: & potare aquā frī
giōā subito in ieiunio & p⁹ balneuz & coi
tū & exercitium qñz pducit ad inſrigidatōz
vehementē epatis. Et qñz accit epati infla
matō ab ipſa ſuctō veloc & mltā ex ea: &
qñqz perducit ad ydropiſim. Et oportz in
hmōi diſpōne vt pmiſceas eam cū vino: &
nō iſrigides eam vehement & nō traicias
eam impetuoſe deglutiendo: ymo ſugēdo
paulatim. Et viſcola quidem omnia nocent
epati ex parte qua faciunt accidere oppila
tōnem: & frumentum eſt ex ſūma eorum i
quibus eſt viſcoſitas cum comparatōne ad
illō quod eſt poſt epar ex membz cum di
genitur in epate: & non eſt oē frumētz ita

*Limmon
dulce
nou
epati.*

ymo glutinosū Et vinū dulce scit accidere
i epate oppilatōem: & ipm abstergit illā q
est i pectoe. Et cā in illo est q vinū dulce
atēhē ad epar nō gradatī: ppter ea q epar
diligē ipm ex hō q est dulce: & ppter suā pe
netratōez ex hō q ē pot? qre nō morat i ip
so qntitate q sepeē fex ab eo fm morā aliaz
rez grossaz: ymo supueit epari cū grossitu
die sua. & iueit vias ad ipm patas: qm vie
q sūt inē stoāchū & epar sūt ample scōz cō
paratōez ad illō qd veit ad ipm ex veis sp
lis i epate. Ampli? cū pphēdiē i epate nō
morat qntitate q sepeē & digeraē: ymo ex
pellē sctile i venas strīctas illic velocitate
sue penetrōis: & dimittit sedimē ppter pstri
ctōz vie. In pulmōe vō res ē ecōtrario: qm
supueit ei vinū dulce cū iam colatum est: ā
ex via meatuū meri scōz scitā resudatōis
ex meatib? strīctis ad āplos ā ex via pcaua
cū iā dimisit fecē: & vadit ad hō cū sit cola
tum: & tñsit ex meatibus strīctis ad āplos
qre colat vice altera. Et siliter reliq dispō
nes n̄ inueniūtur ei cū opatōe ad pulmōē

Res puenientes epari.
Ex medicis qdem cōferūt ei oīa in q
bus est amaritudo q apiat: ā virtus
alia q apiatur cū stipticitate q pfor
teē: & odoramēto pueniente sbe spūs & p
hibente putrefactōz: sic cīnamomū & sūmi
tates sgnātī & mirra & silia. Et ea in qbus
sūt ablutō & abstersio & mūdificatō virus
malī: cū nō psequūt i mollificatōe sūmam
psequutōis mell: & ea in qbus sūt matura
& lenificatō. & ppe cū stipticitate & pfor
tatōe: sic croc? & q sūt cū hoc suauia: sicut
passe. & velocis penetratōis sic vinū odori
ferū: plurib? eparib? in qbus n̄ ē calitas ve
hemēs. Et qn medicina aggregat ad pprie
tates pdictas suauitate: tūc fortasse ē ami
ca epatis diligēs ipm: sic passe & sic? & a
uellane: & ē vltimi iuuamēti. Et si ē non reci
piens putrefactōz & corruptōz: tūc ē ma
gis vltē psequutōis in iuuādo. Et atara xa
con qdēz & endiuiā ortulana & cāpestis.
pueniūt ei valde. Et pfert frīgida egtudini
calide i epate cū ppetate sua & qlitate cō
traria sil: qm qdam dicāt q illa q vehemē
ter amara est: est cal'a. Et confert apiendo
oppilatōz ppter suā amaritudinē: & pfortādo
ppter suā stipticitatē. Et pfert egtudī frīgī
de cū sua ppetate: & cū eo qd ē in ipā ā a
ptione & pfortatōe. Et qn supfluit frīgus
i epate pmisce quālibet illaz duaz cū mel
le: ā cū aqua mell: qm resistit mel ifrigidati
oni e? si timeē ex ea. & adiuuat ipaz ad re
liquas opatōes suas. Et qnqz exiccant ābe

& sumunē in potu cū melle & aq sua: ā de
coquunē cū melle: & pferūt valde: & ape
riunt & educūt huōrem frīgīo cum vīma.
Et ex cibis qdem puenientib? epari sunt illi
quoz chim? bon? ē. Et dulcia pueniunt epa
ti: qre ipinguat eis: & magnificat & pforta
tur. Verū velocia sūt ad hō: vt eueire faci
ant oppilatōez: ppter ea q epar atēhit ea la
boriose: associans ea huōrib? alijs. Et ppter
hō oz vt deuitet dulcia ille q hz āpa in epa
te suo: qm ipā pueritūne velociter ad colaz
Et faciūt accidere oppilatōez: & nocibilia
dulcia sūt q sūt ex eis grossa: ppter ea q fa
ciūt accidere oppilatōez: & q ex eis sūt cali
da ppter pueritōne suā ad colam. Et fistici q
dem iuuatiui sūt ppter suā aromaticitatez
& stipticitatē: & pfortatōz: & mūdificatōez
viaz cūbi. Verū sunt vehemētis calefactōis.
Et auellane sūt puenientes omib? eparib?:
qm ipē nō sūt vehemētis calitatis: & sunt
apitue: & chimus eaz est bon? . Et epar a
tib: & carnes limaciaz puenientes sunt epa
ti cū ppetate que est in eis.

Cura malicie cōplexio nis calē in epate.
Portet vt sit subtiliatō in regimie e?
& nō pueiat ad vltimū. Et vt cauea
tur in ea mollificatō vehemēs cū hu
meatatis aquosis: & vt caueat in ea euēt?
oppilatōis cū ifrigidatib? grossis. Et oz vt
caueat i ea stupefactō vltia: ymo oz vt ifri
gidatīa ipz aggregēt ad ifrigidatōz: & ab
sterione & aptionē & penetratōez cūbi: &
stipticitatē pfortantē nō plimā: & in aqua
ordei sunt oēs iste ppetates. Et endiuiā q
dem cāpestis & ortulana est vltia i hac in
tentōe: pplō nāqz ābarū decliuis ē ad frīg?
nō valde supfluū. Et ē in ea calitas apitua
n̄ calefactiua: & stipticitas equal' pfortans
epar: ymo pueit ex iuuamēto ābarū: vt non
noceat epari frīgīdo. Et ponunē ābe in me
dicis: sic dixi? in medicis singularib? . et in
areis medicinarū epaticaz. Et qn pmedūē
elixate et ppe cū conandro huīdo et sicco
et comedunē cū aceto. Et amiberberis hnt
pprietatē maximā et et tamarīdi et. Et cū
sentit oppilatō in epate: pueit vt adiungat
illis ābab? apiū: qm apit oppilatōes ex qua
cūqz duarū ptiū sint: et est ex eis quoz pe
netratō est velox: et silr calefactō. Et ex eis
q pferūt ad illō: ē vt sumant succi endiuiē
et succi alke kēgi et succi solatri oīm añ. z.
ij. et succi coriādzi huīdi: et succi fenicli oīz
z. j. s. āmiscat media z. croci et suat in po
tu oleū rosatū bonū: et oleū de pomis cum
aqua frīgida: et tēpat pplōem epatis. Et ex
eis q cōferūt epari qd hz maliciā pplōis

*dulcia guemina epari
dumodo nō sint munda
chifedim sicut mē
ppter ex pūm dicit
dom sat 3° re pūm
centro x pūm 9. 3
d. m. fūe if 3 cap
d. u. h. r. e. u. m
in nigra*

*Auellane guemina
omib? eparib? h
via quia immore pūm
bitem pūm r. e. u. m
pūm r. e. u. m
et quia in calidatē
nō mūltū ē resūm*

*aqua ordej habet omnes istas
calidatē
De endiuidi s. rap
rapo proprio*

*Apium ualeat in opila
nōmib? epari*

*impulse
pūm
epati*

calide: et ut fumanē alces fugius. alias al
 ffrugi? aurei duo cū zucchero tabazet et a
 q̄ frīgida Et et ut i potu suat succ? cucur
 bite assate: et aqua gnatoy et lac sine buti
 ro vaccinu: et aqua pomoru et piroz et al
 chariti: et succus rose recētis Et qñ n̄ est fe
 bris cū aqua lactuce cū siropo acetoso omī
 die bibat cū pondere .iij. 3 mirabolanoz ci
 trinoz: et pondere .3. j. de lacca abluta: et
 media .3. semis apij. Et qñ sepatio fit ex eo
 duab? ebdomadis bibat lac camelaru? feta
 rū incipiēdo ab .j. lib. vsqz ad .ij. et coquāt
 in i?o medicie diuretiche apitue faciētes pe
 netraē sic aliqd ex succo eupatoz: et ex se
 mie endiuie et semie cuscute. Et qñqz sunt
 nēcia ea q̄ sunt sicut suitates sgnati. Et qñz
 ē nēcm sumē in potu stupefaciētia: et cōse
 clioēs opiatas: et recipiētes iusqamū: et si
 loniū. Et ego abhorreo illud cū inueniē ab
 eo iter. Et vinū forte qñz excusat ipm si bi
 bat cū aqua frīgida valde in ieiunio. Et cō
 seēt ei troisci d̄ spodio: et troisci d̄ berbe
 ris frigidis: et troisci d̄ caphora. Et ex troci
 scis pteretib? eis ē troisc? hmoi Re. folioz
 salicis & folioz nenufaris aboz an. x. 3. ro
 sarū rubearū a bsqz capitibus suis. 3. xij. cā
 phoe pond? .3. ij. 5. & mellis rubei & lacce
 ablute cuz alefenuathi: sic est ablutō aloes.
 aboz an. 3. vij. & gariofiloz .3. vij. & cro
 ci .3. ij. & aristologie .3. v. & luti alcabrusi
 ni & masticis & capilli veneris oim an. 3.
 iij. p̄ficiant cū aq̄ solatri & endiuie: & fiat
 inde troisci: sitqz vnusquisqz troisc? aūr.
 j. & assumat ex eis oīs troiscus cū aq̄ sola
 tri. Et qñz p̄ferūt ad illd̄ emplā scā h̄z hunc
 modū: sumat portulaca & terat & ponat
 sup ipaz oleū rosatum & infrigidet & fiat
 cū ea emplm: a sumat aboz sandalo an. 3.
 j. & gariofiloz & violaz siccatz aboz an.
 3. 5. & iofaz .3. j. 5. & croci ablut. 3. j. ab
 sinthii 3. q̄ta pars: & caphore pōd? .3. ij.
 adiungat cereto scō cum oleo d̄ salicibus
 & limat sup aliqd latū & p̄prie folia cucur
 bite & folia acetose & folia sicla: & fiat cuz
 eo emplz Et qñz fit emplz cū succis herbarz
 frigidarū: sic cucurbite & cucumeris & re
 liquis q̄ dixim? in ca° eoz q̄ bibūt: & poni
 tur in i?o ordeū: aut sanich lentiū: & effun
 dit sup ipm oleū rosatū: & fit cū eo emplm
 Et qñz ponit in i?o aliqd d̄ ligno sādali &
 gariofili & caphora: & nō elogat qñ pona
 tur i i?o aliqd ex odoriferis & aq̄ fructuū
 odoriferoz: & qñz roat sup ipm aliqd de
 missis Cibi vō qbus cibāt sūt sic aq̄ ordeū
 & decoctō olerū p̄dictoz & ipamet olera
 decocta: & endiuia decocta cum coriādo

huīdo & lactuca & sicla decocta et passe a
 cetose & aq̄ lactis acetosi: & carnes limagi
 arū. Et ex fructib? azarur & citronia & pi
 ra: & nō multū sumat ex illis: ut nō supflue
 addat in sup̄ticitate: & gnet oppilatō etiam
 & poma & gñata muza & exp̄lio vne ace
 tose Et frangat sup̄ticitas eoz cū eis in q̄
 bz ē limificatō: & moza a semī & ribel cū zu
 charo: & acetū p̄patū cū aq̄ gnatoy: et gra
 na gnatoy ate cibū & p? ipz: & melones q̄
 sūt supflue dulcedis: & p̄cipue illi q̄ noīant
 rubei & palestrini & idi Et nō oz qdē ut de
 istis medicis fumanē ille frēq̄nter in quib?
 est cū infrigidatōe sup̄ticitas p̄t illd̄ qd ē
 in ipis d̄ vi faciendi accidē oppilatōez Et n̄
 est malū sumere melones duos pue dulce
 omis: & vuas in quib? ē duricies carnis &
 puitas dulcedis: & illas q̄ sūt muze ex vuis
 p̄prie. Et conferunt eis cibaria scā de mes
 et de cucurbitis et de spinachijs et lentib?
 cū aceto cōdita et sine aceto. Et quidaz ho
 mies sunt qui pcedūt passas: s; oz ut sint d̄
 cliues ad acetositatē et auellanas. qm̄ non
 est i eis calefactio p̄ima et sūt apitue op
 pilatōnū: et sūt boni nutriti. O; ergo ut
 misceant cū eis i quib? ē infrigidatō aliqua
 et sup̄ticitas. Et ex carnib? p̄ciū puoz de
 coctoz in s̄idebegi a cum aceto: et almusos
 et ogelata scā ex carnib? subtilib? .f. carni
 bus hedi et auiū leuis digestionis: sic ē ca
 ro p̄dicū et turturū nō supflue pinguū
 cū pomis p̄pata. Et p̄ferūt eis vētres auiū
 aq̄: et alguaniscen cū aq̄ rosata et galline cū
 aceto cōdite. Et s̄lr pue aues cū aceto pre
 parate. Et nocent eis epar et splen: et cor:
 et carnes grosse sic carnes byrcor et arietū
 et aialiu? neruosoz et duē carnis. S; caro
 vaccar iuuēcularz p̄pata ut ea q̄ ogelatur
 p̄fert habēt fortē stomachū: et illū q̄ dige
 rit. et oz ut vitet oua cocta: donec fiat du
 ra. et assata: et oz ut vitet p̄guia supflue.
 Et nocet eis vinū valde n̄ ipz sit necessariū
 p̄pter p̄suetudinē: a p̄p̄ debilitatē digestio
 nis: tūc ei oz ut sumat in potu pazz subtile
 qd ē decliue ad albedinem.

Regimen malicie complexionis frigide.
 X eis q̄ p̄ferūt istis ē potare siropū
 de absinthio cū siropo acetose d̄ mel
 le. Et qñqz p̄fert h̄nti frigidū epar: ut
 dormiat i nocte sup troiscos de absinthio
 et semia calefaciētia nota sūt rehemētis iu
 uamētū. Et s̄lr iuuat cuz amīstratōe lactis
 camelarū arabicarū nō aliarū cū pondere
 v. 3. vsqz ad x. 3. zuchari. hoc em̄ tēperat com
 plexionē: et eduat humores frigidos soluē
 uendo ventrem et prouocando vrimam et

limagie
 proprietas
 ramon
 m̄trophica
 humores
 9 forlane
 contrabiles

Nob de
 auellanas

aperiendo oppilatōes. Et fortius illo ē ut
dormiat sup dyacurcuma. ā dyalaccā. aut
athanasiā. Et ut amīstret ī sincopi dyaco
stū & ziziber dicitū cū aq apij. & trocisci d
costo & dialacca dicti ī antidotario. & bi
bāt ī ieiunio eupatoriij & asari pond. 3. iij.
& bibat desup vinū. Et ex decoctōibz de
coctōez costi & absinthij dās ī antidot.
bibat cū olei amigdalini dulcis pōdere. 3.
duarum. Et olei de fisticiis pōdere. 3. iij. Et
fortius illo ē ut bibat cū oleo de neriden. &
oleo amigdalino amaro. & oleo de herua.
Et et cū decoctōe mōi h. Re. semē fenī
culi & semē apij & anisi & masticiis pōpus
3. iij. & corticū radicis apij. & corticūz radi
cis fenicli āboz añ. 3. x. & herbe eupatoriij
& absinthij romani añ. v. & lacce & calai
aromatici & costi dulcis & amari. & aristo
logie oīm añ. iij. & supioz sgnanti. iij. de
coquāt cū quattuor lib aq vsqueq. redeat
ad medietatē. Et bibant ex ea oī die. 3. iij.
cū olei de fisticiis qntitate. 3. j. & 5. & olei
amigdalini dulcis qntitate. 3. iij. Et qnz cō
fert eis si adhibeant epichiatā calā. & emplz
sic emplm stomaticon. & emplz calcadis.
& emplz d melliloto cū empl'o fco ex eis que
sūt sic costus & mirra & spica. & neriden
romana. & acor. & fenu grecū & similia.
Emplm bonū ad illud. Re. vñee. amirber
beris. masticiis. melliloti. spice. radicis lilij
celestis. rosarū ptes eqles. dissoluant ī olō
masticino decoquēdo fiat ex eis emplz ma
ne & sero. & sit tepidū. Et itez emplm bo
nū. Re. sumitatu sgnanti. & gnoz alben &
masticiis & cordumeni. & amomi oīm añ.
darkimet. iij. aloes & herbe eupatoriij &
absinthij & supioz ei. oīm añ. darkimet.
vj. spice aromaticē. & cassie amboz añ. dar
kimet. ij. yeros venarūz sansuci āboz añ.
darkimet. ij. armoiaci darkimet. xxiij. gū
mi alboti thuris āboz darkimet. xij. gūmi
lib. j. & 5. olei de alcāna qntū oz ad pficien
dū. Et itez emplm. Re. amomi. 3. j. carpo
balsami. & bdellii & cordumeni & thuris
& croci oīm añ. 3. j. & 5. spice semie. 3. ii.
gūme alboti. 3. vi. soluant thuz & bdellii
ī vino. & dissoluant croc. ī ipo. & liqfiat
gūma albotiz ī neridē. & terant medicīne
sicce. & misceant cū oleo de neriden & vi
no & piciat sup ea parū cere. & amīstret
emplz mde. Et sumant et citonia. & farina
ordei. et cera. et medulla vituloz. et oleuz
rosatū. et absinthiū. et amomuz. et gallia.
et croc. et asarū. et mastix. et gluten alim
bat. et neridē. et sumat ex eis fm qntitatez
necitatis. et fiat ex eis emplm. De cibis autē

sumāt medullā panis calī et cōtritū ī vino
et pēritū andachocha. Et carnes leues que
sūt ex carnibus puarū auīū. et alchanabir
et adhuragi et pōicū et ventres anseruz. et
ppe oīa illa assata et frixa et cū semibz cō
dita. et caules decoctos ī aq. tribus deco
ctōibus dōitos cū semibz calefacientibus
et cinamomo et pipe et cimino et silibz. et
incidat sup ipos ruta. et sorbitōnes fce ex
eis q sūt sic fenugrecū et medulle calē. Et
qnz ponit ī cibē diuina. et ppe illa q est ve
hementis amaritudis. Et sūt qdaz q dicūt q
miliū vehementer coctū ofert eis. et illud a
pud me ē pūū. fruct. āt et silia qbz ī secū
dis vūt mēis sint sic castance et passe pū
gues et fistici ppe. Et qdam sūt q dicunt
q oz ut abstineat a fisticiis et amigdal. ppe
guitatē āboz sup stoachū. s. nō oz ut atten
dant verba eorū ī fisticiis et amigdal. Et
ex eis q ofert eis ē caro limaciā. et ppe
ppata cū seibz. Et oz ut deuitet gna lactis
et pisces et fruct. hūidos recentes et car
nes grossos. Regim malicie pplōis sicce.

Regimē ē cū huēctatis pōictis ex
cibis et oleribz et epichiatibz. et em
plastris et potōibz. Et fiat declinatō
cū eis ad equalitatē. ā calz ā frigid fm quā
titatē necitatis. Et cū h. nō oz ut supflnital
sit ī huēctatōe. ita ut nō pueniat ad mali
ciā forme et mollicie et ydropisim carnosā.

Regimē malicie cōplexionis huide.
Egat euz exercitio et mīmoratōe cibi
et acceptōe ei. ī q. sunt subtiliatō.
et exucatō et ppe ei. ī q. cū exuca
tōe ē exiccato. et mīmorz potatōez aq. et de
uitz lac. et n pueniat ī exiccatoe ad vltimuz
et pducac ad arefactōnem.

Et Regimen malicie cōplexionis calē et sicce
Tat hīs eā cib frigidis et huidis et
herbis frigidis et humidis. et ppe
endiuiā. et deuitz ea ī qbus ē frigus
et siccitas vehemēs. Et ex eis q oferunt ei
valde ē lac asinimū d. q. bibat debil. vsz ad
vij. sextaria cū aliqntulo zucharo tabarzet
non plimo. et fortis vsqz ad. x. sextaria. Et
vrat emplis & epichiatibz frigidis hume
ctatibz. Et cū h. toto nō oz ut ad vltimuz
pueiat ī huēctatōne. et pueiat ad sūmuz.
cū ea mollificatō. Et oz ut deuitet rizi et ci
minū et adimta calā ut cinamomū et fisti
cos plimos. S. paz ex fisticiis qnz nō nocet
ppe pportōalitatē. et deuitz cānes grossas.
Et membra grossa bonaz carniū sic epar et
splen.

Regimē malicie pplōis calide et
Mmīstrenē īfrigidatūa humide.
i quibz est stipticitas et exucatō aliq.

ex cibis & medicis Et si fuerit materie am-
mistrant et q̄ eas subtiliet: q̄uis n̄ insit eis
exucatō: sic est aqua casie: & zucharum ca-
barzet: a sumat ex succo arboris solatri &
et alkekenez q̄ntitas: l. guesueti vsq; ad .xl.
cū duob; aūr. aloes ad fortez. et mīm? illo
ad debile: a medietas aurei de yera cū duo
b? sextarijs casiefistule dissolute ī sacraiat
aq̄ solatri: a aq̄ ediuie: a casia fistula sola ī
aq̄ ediuie: a aq̄ feniculi: a aq̄ solatri.

Regimē oplois frigide et sicce.

Legatur cū emplis calis: et piguib;
leuib;: et emplis pfectis: et alijs. Et
amistrant pfectōnes calide: sic dya-
lacca: et dyacurcuma: et pfectō de lactea et
omorua & achanasia & cokiū. Et de pfe-
ctōib; hendernicon quantitas ciceris a fa-
be cū aqua de radicibus ī qua cadūt olea
huēctantia: & amistrat vinū subtile forte.
Et cū fuit illic pfectō nature amistra pil-
lulas hmoi. Re. serapini & armoniaci & o-
popanaci ptes equales: & semis apij et ani-
si aboz aūr. medietatē et quartā p̄tis fiat ex
eis pille: a sufficiat serapinū cū vino coruz
f̄m̄ necessitatē. Et sit p̄odus vni? a duorum
a oīz cū sūt medicie oēs amistrare. et dosis
e? sit debili vni? aurei: et forti duob; aūr.
Et oīz ut tu obserues ut n̄ adueiat vltimus
f̄inis ī mollificatōne.

Regimē malicie oplois frigide et huide

Ammistra ex cibis et medicis ea ī q̄
bus sūt caliditas et stipticitas et sb-
tiliatō et exiceatō. Et si ē illic matia
euacua eā cū eis q̄ sūt sic aqua de radicibus
fortis: et sic alkekēgi: et sic yera archigenis
euacuatōe subtili. Et subtilia regimē & ca-
lesac ipm. Et sit cib? e? ex carnibus leuib;
cū semib;: Et vinum sit forte subtile pu-
rū parū. Et amistra cōfectōnes magnas
scdm q̄ faciunt eas necessarias hora & di-
spositō. Et amistra empla resoluētia ex-
teri?.

De paruitate epatis.

Inozā epar ī q̄busdā hoībus. Et est
q̄nq; sic ren puus. Et sequit e? pui-
tatē: q̄ cum hō assuit qd ei necessari-
um ē de cibo non capit ipm epar: & mittit
ipi stachus illud: a quo cōstringit. Et scie
illud accidē oppilatōem: aut dolorē grau-
tūū extensūū. aut ledit vīr? epatis ī ope-
ratōib; suis ppter coartatōem v̄tutis eius
opantis sub virtute patientis supueientis
ei q̄re destruunt dispōnes attractōis & di-
gestionis & retentōis & separatōis & expul-
siois. Et q̄nq; comitant illō sanguinolēta
rētis egestio & fluxus ventris: q̄m d̄ chi-
lo nō attrahit ad epar illud qd colatū est.

Signa.

QVandoq; significant ipam ut sit euen-
tus ab ipa ī epate oppilatōis. & v̄-
cositas: & q̄uat ipm cib? temperate
q̄ntitatis: & debilitat corp? ppter ea q̄ ī
diger cibo plimo: & assiduā debilitas di-
gestionis: & multiplicat euēt? oppilatōis
& apatum: & certificat illō breuitas digi-
toz ī creatōe. Et iam fuit homo c? corpus
nō ledebat a cibo ī aliq? & non ascende-
bat ad ipm aliqd de q? esset curand: quare
extimauit Gal. q̄ ipse erat fastiditus ppter
uitatē epatis & p̄strictōem viarū e? rexit
ergo ipm regimē similis sui.

Regimen eorum.

Regimē istoz est p̄parō cū cib pauce
q̄ntitatis & plimi nutrimenti velocis
penetratōis. Et ut assumat separatim
ī vicib;: & ut amistrat medicie solutis: &
diuretice mūdificatōe epatis & subtiliatōe
aperitiue. **T**ractatus secundus de debi-
litate epatis & oppilatōe ei? & doloribus
eius & inflatōe eius.

Debilitas epatis.

INquit Galienus epaticus est ille: ī
opatoibus epatis cui? est debilitas
absq; re manifesta ex epate aut dube-
lati. Verū debilitas epatis ī veritate seq̄-
tur egredomes epatis. Et illud aut ē ppter
maliciā singularis p̄lōnis sine mā: aut cuz
materia: c? p̄ncipiū est ex epate ipo: aut ex
mēbris alijs que sunt inter ipm & mē ipsi
vicina: sicut ē fel: q̄n fit ut non trahat cole-
ram aut splen: q̄n fit ut nō trahat melāco-
liam aut renes: a vesica: aut matrix ppter
vehementiaz fluxus sanguis: & infrigidat
epar aut ppter vehementiā retentōis mē-
struoz: & corrupit ppter ipam sāguis epa-
tis: a stomach? cū non mandat ad ipm chi-
lū bone digestōis: ymo mittit ei chilū de-
bilis digestōis: aut illum qui de eo corru-
ptus est. aut ē ppter intestina cū leduntur
& q̄n multiplicat ī eis huōr viscosus: &
accit mē ea & inter fel oppilatō: & nō sepa-
tur colera ab epate: & remanēt plena: q̄re
n̄ recipiūt illō qd vadit ad ea ex sāguine:
et h? mēoties accit ī colica: a ppter cōitatē
mēbroz pectoris: a ex corpe toto: sicut fit
ī febrib;: Et q̄nq; est n̄ ppter maliciā p̄le-
xionis solā: ymo ppter apā sāguineū: a eri-
syllā: aut dunciem: aut cancrū: aut vndi-
miaz: aut ppter vlcus & scissuram: a ppter
putrefactionem accidentem epati. **E**t de
bilis epatis total aggregat debilitatē oīz
virtutū ei?: et q̄nq; est debilitas v̄lis. imo ē
f̄m aliquā quattuor virtutū. Et plm qdēz

debilitant attractiua et digestiua ex frigore: et debilitant retentiua ex humiditate: et expulsiua ex siccitate.

¶ Signa.

Color est ex reb? q? significat scdm plm dispōz epatis. Epaticus em fm plm est decliuus ad citrinitatē et albedinez. Et qnz declinat ad viriditatē et fuscitatez sicut dixim? in significatōib? oplonum. Et illi? qdem ep cui? colorē vides scdm finem sanitatis egitudinē nō hēt. Et medic? qdōz exptus cognoscat epaticū et stōaticū omēz per colorē suū: nō egens cū eo significatōe alia vt puto. Et non est ad illud nomen significans illud pportōnale ppiū. Et ego et vrina siles aq? carnis signant fm plm: q? ep nō est fortiter laborās i gñando sanguinē: qre nō sepat matiaz et? a chilo: neqz colat ipz ab aquositate. Et hoc fm plm est significatio debilitatis epis. Et iste flux? vctris lauatiū? in fine suo pmutat ad spēm aliam: et fit in hñte oplonez calidā virulēt? deide fit sic sex vmi: & sic sanguis adust? et multiplicat an ipm solo ventris cū colera pura. Et in hñte frigidā oplonem: fit sic sanguis agelat?. Et pueniūt ambo sil? ad educēdas res diuersaz qlitatū et sbaz: et ppe i hñte frigidā oplonez. Et est sic accidit apud debilitatez digōnis stōachi. Et plimos eoz q? debilitatem hñt in suo epe: comitat et pro prie cū penetrat cib?: dolor leuis extensus vsqz ad furculas. Cōplexiones aut significanē ex radicib? pōictis in cognitōe malicie oplonis epis. Et calida ponit huōres expāsos. Et frigida ponit huōres grossos tardi mot?. Et sicca pōit eos paucos grossos. Et humida ponit eos aquosos. Et illā q? sic ppe fel: qnz significat color ycteris: & qn qz est cū ea egestio alba: qn est oppilatio inter fel & iestia. Facta vō p cōitatē spleis significat p egritudines spleis: et p colorē i eo vincit nigredo. Stomatica vō significat p significatōes nocumētōz stōachi: & maliciā am digōnis. Et illa q? est p iestina sigē per puncturā: & ventositates: et rugitus: & p colicā: et q? sūt illis silia. Et illa q? est p renel et vesicā: signat p alteratōez dispōnis vrie ab eo qd oz scōz nāz. Et decliatio forme ad maliciā habitudis ad ydropisim. Et illaz q? fit ppe mēbra pectoris: significant maliciā anhelit? et tussis sicca. Et qnz inuenit hñs eā in suspensorijs gūitate aut tensiōz. Sig aut apacū: et duriciū: & vlcēris: et scissure et reliquoz dicā oīa i loco: qre oz redire ad illa. Significatio vō debilitatis virtutis digestiue ē: q? cib? penetrās ad mēbra est in digest?: a pue digōnis: a corrupte digōnis

178

cōuersus ad qlitatē malā: qre mltotiens in flac ppe ipm facies et oculi: & est sanguis q? currit p flomiā declinās ad aquositatem flaticā: nō sit ex debilitate retentiue: et nō itineat tpe quo digerāt. Et deterior spēz ē: vt nō digerāt: deide vt digerāt parz: deid vt digerāt male. Dixerūt qdaz duas pmas seq? flux? vctris diuersaz ptiū: et terciā flux? vctris sic sanguis grossus: et hec ūba sūt absqz pphensioe. Et ablutiū? qdē flux? ventris sigt debilitatē digōnis cū digōne pauca. Et albus purus sigt q? attractiua ē debilis valde et digestiua pēt?: pēpue cū egrediēt sic itrauit. Et si egrediūt res diūse: sigt q? corrupta est digestio. Et vrina in hac itentōe est magis significatiua digestiue et egestio attractiue. Plurimū aut significatiōū debilitatis attractiue ē egestio et lenitas ei? et albedo ipsi?. Et qn est cū hoc in vrina tinctura: sigt q? nocumētū est in attractiua tñ: & ppe qn nō ē i stō? nocumētū. Et certificat debilitatez attractiue debilitas corporis. Vex significatōes debilitatis retentiue sūt significatōes debilitatis digestiue ppter defectū retentiue: ita vt pueniat ad mēbra nutrimentū illaudabil? digestiōis: & fm illā spēz. Vex illud est a digestiua pl? et a retentiua min?. Et ē illud qd est ppiū retentiue: q? ab epe festinat remotio expulsiue: ita vt mīorez separatio supfluitatū et mīorez vrina et mīorez cū hoc ei? tinctura: & tinctura egestiōis: et mīorez necessitas surgendi et nō expellat melia ad splenē et mīore tur appetitus cibi ppe illud: & aggreget in coleze mollicies cū citrinitate & nigredine pmixtis cū albedine: et multotiens pōicit ad ydropisim: et qnz pducit etiā ad colicaz flaticā.

¶ Cura debilitatis epatis.

Cognoueris cāz in debilitate epis vtrū sit ppe oplonem: a egritudinē officialē: a alia p sig pōicta a d eai: tūc curabis totū cū cura pōicta in ipis. Et plimū qdem debilitatis epis est ppe frigus aliqd: a humiditate: a siccitate: aut ppe mas malas retētas in ipo. Et ppter h? ē plimū cure ei? cū calefactōe subtili: cū aptōne et maturatōe et lenificatōe pmixta cū stipticitate confortate et phibente putrefactōz. Et plm illi? fit cū medicis aromaticis i qb? sē aptō et maturatō: sic croc? Et qnz pferit et res muze i qb? est parz stipticitatis: ipe em sua stipticitate confortant: & acerositatem incidunt et dulcedine abstergunt: sicut gna granatorum muzorum. Deinde conside ra partem caliditatis et frigiditatis scdm quod exqrit ppo. & cognosce cū ea illud

Resoluitur no debent oporere
a. ~~stipit~~ stipititate

*Spar lupi mirabilis
calet in seruis
hpi*

No clasp pluri qd de de vino
valis ad opibromes opus
appetate hinc dicitur do
Amenda qm p. 120 p. 121

qd calefacit: aut ifrigidat. Et de h^o gñe se
passe cū suis interiorib² p² bonitate masti
cationis. Et cū aliq^o te vocat ad resoluen:
dū: tūc nō euacues ipsū a stipititate: siue
sit in apatib² siue in oppilatōib²: a alijs nō
sit illic op^o sicca valde. Et qñq³ idigem?
ppter retentōez matiei in ipso flōmā et so:
lutōe ventris. Et mñbato: scdm mñz si ē fri:
gida viscosa: sit sic agaricon. Et si est ad sb
tilitatē decliuis et caliditatē: aut ē illic op:
pilatio: sit sic succ² eupatoriij et absinthij:
cū qbus sint amixta ea q adiunāt. Et qñq³
retinet solo vētris et egestio sanguinolēta
et icipit medic² adhibere medicinas stipi
cas: & puenit ex eis nocumētū maximum:
imo oz in hmoi vt amñstres apitia et pfora
tiua cū stipiticiis eqlib²: & cū aptōne pura
et pprie aromatica: & pprie decocta i vino
odorifero in quo est stipiticitas. Et ex me
dicis cōib² spēs² debilitatis epīs: & opā:
tib² cū ppetate sua ē ep adib exiccatū atri
tū: de quo sumat cocleariū vnū cū vino.
Et cū curas ep cū cūis necessarijs oz vt tu
puenias tunc ad lac camelaz arabicaz. Et
ex medicis bonis ad debilitatē epīs est h^o
medicamē. Re. lacce ablute aristologie alo:
es oīm añ. 3. iij. succi eupatoriij semis feni
culi seīs atriplicis oīm añ. 3. v. absinthij ro
mani. 3. vj. semis endiuie semis aneti aboz
añ. 3. x. semis apij. 3. iij. fiant ex eis troisci
a suffuf. Et ex medicis laudabilibus plaris
alijs ē h^o medicamē. Re. passaz enudeataz
aur. xxv. croci aur. j. calami aromatici aur.
ij. bdellij iudaici aur. j. et. S. cinamoni aur
j. casie medietatē aur. spice aur. iij. squinā:
ti aur. ii. et. S. mirre aur. iij. gūmi alborū
aur. iij. darcselabam aur. ij. mellis aur. xvj
vini quātū sufficit. Et qñz ponūt i ipso opi
um: et semē iusqami albi. Extimauit galie.
q h^o medicamē opositū ē ex medicis pueni
entib² cū suis pprietatib² epī. Et ex seib²
sūt q stipiticitatē afferūt tempatā cū matu
ratōe. Et ex eis sūt q exiccat: et mūdificāt
virus malū. Et ex eis sūt q rectificāt oplo:
nez malā: & ex eis sūt medicime pterarie pu
trefactōi. Et plēs eaz sūt spēs aromatice:
sic cinamomū et casia: ipa em ābo sūt ptra
ria putrefactōi: & rectificāt oplonez: et ex
pellūt cāz corrupentē et mūdificāt vir² ma
lū: & expellūt ipm: et resistūt medicis mor
tiferis et veneno: licz sit cinamomū fortit²
casia. Et iste due medicie: sūt fortiores oī:
b² medicis aromaticis alijs sic spica & alie
in hoc ca^o. Sed adarselabā et crocus agre
gāt ad stipiticitatē maturatōez. & rectifica
tōez putrefactōis. Vex passaz pōnd² qñz

ponit nimis multū ppter dulcedinē suam: &
vt sit magis pueniēs. Et est ex medicis ami
cis epī cōibus ei. Et hec amicitia est melior
ppetatiū medicie iuuatiē: et in ipa etiaz est
maturatō et eqtio huōz: et est nō velox ad
corruptōez. Et vinū est ex medicis puenien
tib²: dū nō est aliq^o qd pphibear ex eis q^o
rū rememoratio nō pterijt: et in ipso est cō
trarietas putrefactōi. Et in melle qdēz est
illud qd scis. Et bdelliū est lenificatiū mā
turatiū & resolutiū. Et silr glutē alboti
et i ipso est aptio et absterio. Et illud i q^o
ponit opū et semē iusqami albi est etiā ve
hementis iuuamētū cū debilitas epīs ē asso
ciata caliditati alicui: & ppter h^o sic filoniū
pñter iuuās hñtes caliditatē epīs scdm de
scriptōez suā. Et ex medicis iuuatis in qb²
nō est calefactio vehemēs: ē vt sūat aneri
den ptes. iij. absinthij romani ptes. ii. terā
tur & diūganē cū melle: et sūat ex eo in pō
tu. Et ex vaporatōib² ē vt medicie aroma
tice note decoqñē in vino odorifero stipi
co: & sint iā mixte cū eis tortelle: & ponat
in eo oleū de neridē et silia: & sūat cū lana
vl spōgia: & fiat vaporatio et eplm dcm i
antidotario: et in ipso sūt agresta et pputia
vitiū et rosa et oīa q dicta sūt in capitlode
bilitatis stōachi ex plis. Et emplā cōposita
ex cipis et mastice et spica et thue et gallia
et musco et nucib² cipssi et spiorib² sgnati
et seib² notis omixtis cū melius et silib² et
emplm qd seqtur ipz ex aloe et mastice. Et
qñ ē debilitas epīs ppter debilitatē: et est ex
eis q sūt pazz infra illud qd in ipa dñat: oz
vt pcpiaē ei comedē citoia et mala. asemī
et pira asemī et gñata muza: & acetosa si nō
fuit oppilatio plima: & aq endiuie et aq so
latrī: et pcpiaē accipe ius aleffidabegi co
latū in pinguedie sua factū cū coriandro.
Et si nō fuit caliditas vehemēs: aromatizeē
cū cinnamomo et spica et mastice: et pueni
unt eis almofuset plena coriandro humido
cū pauca mēta: & si nō fuit calitas vehemēs
ponat i eis semīa pōca. Et cū vives ipssiōz
debilitatis in epe pueniētez ad digestiuam
pfora cū eis eis in qb² ē stipiticitas. cū mē
sura & aromaticitas: & sit in eis maturatō
sic sūt medicie i qbus ponūt spica et foliū:
et nux muscata: & coriandrū: et mastix et ca
lam² aromatic²: et cipi & silia. Et si fuit p
ueniēs vsus retentia adde in pfortatōe et
stipiticitate: & minue de calefactōe: a pfor
ta hmoi medicias cū medicis oppoitis ei cū
ifrigidatōe: sic sūt balaustie et rose: et ypo
qstidos. Et si fuit debilitas i atēctia pfora
cū eis in qb² ē stipiticitas: & mīora valō ea

in quibus non est de stipenditate mensura que consistit
uat virtute episcopi: sed est in eis aromaticitas
et calefactio. Et stude in hoc ut cures cum
emplis et epithimibz et vinctibz quoniam ipsa
vehementia sunt venientia in hoc loco. Et stu
de etiam in apte oppilationum. Et si fuit debi
litas in expulsiua sforta ipsaz et calefac re
nes et calefac viscera cum eis que scis in cap
suo et apud poros. Et scias quod quoniam sit omnis
debilitas ex omni malicia oppilonis. Et quoniam
est necessitas ut infrigideat: ita ut digeratur et
ita ut attrahatur: 8° considera malicia oppilonis
distantis anque tu consideres debilitate: verum
plim cuius causa cadit defectus in digestione est ex
frigore: et sicut in attractiua. Et venientio
res ubi sunt illi in quibus non sunt grossitudo
et viscositas: sicut carnes leues: et frumtu non
glutinosum: et aqua ordei calefactis: scilicet dispo
sitiones suas: et infrigidatis cum melle: et vitelli
ouorum subtilium: et que sunt filia illis. Et ex albe
iet iuuatibus eos est romauati cum passis cum
atomatizant cum cinamomo et pipe. Et passe
ferunt eis ita quod prohibet solonez veteris filiz
aqua carnis. De oppilationibus epatis.

Oppilationes epatis accidunt in carne
episcopi propter grossiciem sanguinis que nutrit
ipsum et propter debilitate expulsiue: a
vehementiaz attractiue. Et quoniam accidunt in ve
nis que sunt in ipso: a propter strictiorem eam: a propter
creatores ipsaz: a propter accens ex strictione
et siliis: a propter eam inuolutam in creatore sua
a propter illud quod currit in eis. Et plimum quod est
huius generis est in ramis portae: quoniam materia oppi
lationis puenit ad ipsos per illud quod celat
ab ipsa ad officia venarum ramificationum ex
vena ascendente: et ita dimisit fecit illic. Et
propter hoc plimum oppilationum non fit nisi in latere co
cauo. Et quoniam puenit ad hoc ut faciat accide
oppilationes in gibboso. Et quoniam multiplicat
et prolongat tempus eius in episcopo puenit ad putre
factores facientes accide febres et apata p
ducentia ad ydopisim et generatorem vetosita
tis facientis accide dolores puos. Et oppila
tiones quod sunt ex matribz egritudinum episcopi.
Et materia que generat oppilationes: a est humor oppi
lans propter suam grossitudinem: aut propter viscosita
tem suam: a propter multitudinem suam: aut propter re
pletorem factam ex eo: a est aqua: a est ventosita
tas: a quoniam licet attractiua. Quod autem dicitur de or
tu carnis: a pororum: a permanencia alicuius rei
absque humore grosso est longinquum et parum et
raz valde. Et illud ideo quoniam officia venarum
sunt nervosa super quorum filia nihil oritur: et se
plura: tunc si oritur non coicatur omnibus secundum com
partes una: sed efficiens oppilationem est debi
litas digonis et separatōis et debilitas expul

sionis propter malicia oppilonis calide et frigide
aut alia generata in ipso: a venientia ad ipsum: sicut
comesta grossa ex carnibus ex auiibus propter
et ex appetitis corruptis: sicut carbonibus et
gipso et alusnen et fungis et quibusdam generibus
piroz: sicut zarur et que sunt illis filia. Et radix in
eis est grossicies. Quandoque enim sumunt frigi
da subtilia tenuia: et non facit accide oppila
tiones. Et quoniam sunt calida grossa: et propter grossi
tudinem suam faciunt icurrere oppilationes. Et
iam diximus in eis que preterierunt: quod res quoniam se
grosse per partes ad episcopo: non grosse partes
ad ea que sunt per ipsum cum digerunt in episcopo sicut
tritici glutinosum. Et multoties quod est cofor
tat naturam ad expellendum materiam oppilationum
aut adiuvat ad ipsaz curatio: et egrediuntur
a in egestione si fuit oppilatio in latere cauo
a in vrima si fuit oppilatio in latere gibboso
et apparere humores mixti grossi.

Signa oppilationis.
Igna oppilationis sunt ut non attrahatur
episcopo chilum: quoniam non inuenit meatum: a quoniam
virtuti attractiue perculdubio associatur no
cumetur. Et accitant illud due res: una ea
rum est ex eo quod expellitur: et altera ex eo quod
retinetur. Et illa que est ex eo quod expellitur est: ut
sit egestio subtilis chilosa et plima: subtilis que
dem: quoniam aquositas colica non inuenit viam ad
episcopo. Sed chilosa: quoniam episcopo opatio non pualet
in ipso: ita ut ouertat ipsum a sua chilositate
ad sanguinitatem. Multa vero: quoniam illi cuius prope
tas est ut in egestione expellatur fex: iam additum
est illud cuius prope tas est ut penetraret ad episcopo:
et ouertatur plimum eius in sanguine: et sepe pl
eius facta aquositas: et sepe ps eius facta cola
et ps eius facta melia. Et hoc totum additur
ad illud cuius prope tas est ut egrediatur secundum
egestio: quare multiplicatur nocumetur eius. Illud
aut quod sequitur ex eo quod retinetur in ipso: est g
uitas sensibilis in partibus episcopi. Et illud ideo
quoniam illud quod expulsus est ad episcopo cum in ipso co
pheditur: raro expellitur ad egestiōem scilicet: et ne
que expellitur ab ipso ad aliud: tunc ipsum mulci
plicatur et repletur ex eo quod penetrat in ipso a
penetratōe et grauat: et quanto magis cum est
illic aqua: est guitas in parte episcopi tunc: et non est
plima oppilatio valde. Vex dolor est vehe
mentior eo que est in oppilatione pura: cum que non est causa
alia faciens dolorem plimum. Quod si est episcopo: et non est
febris. Et aqua quod est significatōes apatis signat
et que egrediuntur ex parte vrimae et egonis: et ali
eque que sunt in illa que dicitur materia aqua. Et op
pilationes quod habens est pauci sanguinis
corrupti coloris. Et cum illic est vetositas
significat ipsaz cum grauitare extensio mu
tabilis. Illam autem que est secundum sem

si materia faciens oppilationem fuerit
in gauro epatis egredietur
et egestione si fuerit in gibbo
egredietur et vrima

oppi latio
est mater
epi in diru
epatis quia
fuerit materia
in episcopo
materia epatis

Signa oppilationis

et astrictio: signat auctio eaz stipricita
tez facientiu: sic pot? aqz stipantiu vald
et significat ipaz siccitas manifesta in corpe
Et qnz sequitur oppilatio: difficultas in abe
licu etia ppe coitatez mebroz anhelit? cum
epate.

Cura.

Oppilationu medicie q necessarie sut i
curatõe oppilatois accidentis in epe
ab hūorib? sut medicie absteriue: et ille in
qbus e solo ventris tpata: et puocatio vi
ne scdm necessitatē: cūqz oppilatio est i latē
cōcauo: amīstra ea q ventrē soluant. Et si
est in latē gibboso: amīstra ea q sut diureti
ca: & meli? qdem est vt tu pmetas eis illa
q icidunt et apiūt et abstergūt. Et qn an
tiqur oppilatio: indiges flōmia basilice et
solone: hora aut sumedi in potu: et qd optz
cōsiderari post potū sic aq de radicib? et si
milia: iā dicta est in canone vli. Et iste me
dicie absteriue qnz sumūtur in potu in aq
radicū endiuie: & sceba: et camoille: et ala
choben: et squamāti: & cuscute: et fūterre:
aut in vīno: a in decoctõe seinū: a decoctō
ne absinthij. Et si nō videē in vīna sedimē
manifestū et signū digestionis vel decoctō
nis: non oz vt denē in potu fortia. Cūqz
cā est apā aut vētositas: oz vt cureē cā cū
eis q dicem? in capitlo suo. Et pferē i hmoi
sumē in potu lac camelaz: & succedē ei cū
solone ventris facta cū aqs olerū et casiafi
stula et silib?: et diureticis subtilib?: i qbz
nō sint ebullitio et caliditas cū eis q dicen
tur in ca° suo. Et qn cā est astrictō in crea
tōne: a corruptio sit? in venis: adhibe regi
mē ei? q habet paruū epar. Et si est ppe cō
stipatoez accitē et siccitatez regat cū leni
tiuis et maturatiuis ex lacte et alijs: de ill
q dicunt in capitlo suo de hūectatõe epis.
Et mediciaz qdez apitūaz alie sut frigide
et alie sut ppxime eq̄litate. alie sut cale q sut
necessarie in cronicis. Frigide vō sut sic en
diuia ortulana et capeltris: & taraxacon et
aq plātagis cū folijs et radicib? suis et oia
q puocant cum infrigidatõe. Et cuscute
est apitūū valde: et nō est potandū i calā:
et reubarbarū: & silr absinthij etia. Nā licz
sit in eo caliditas qdaz: non est tñ malū vti
ipō in oppilātōne associata caliditati et fri
giditati sil: sic oz vt ipz amīstret a decoctō
ei? et ppxie in aq cuscute et aq endiuie et
radicis eius et eupatozij et aigdalaz ama
raz. Ipsa em oia ppxia sut. Et ppximi istis sē
succū fenicli hūidi: et succ? absinthij cum si
rupō acetoso fortiū seminū. Et si necria ē
plima caliditas: cū melle et aq e? cū sirupo
acetoso mellmo. Eq̄litate aut vicine sut sic

lupini: ipi nāqz sut medicia melior q petie
aptio epatis absqz calefactõe a ifrigidatõe
et camepitheos est eis ppxia: sed est calior
eis parūp. Et si potē ex ea cū aq endiuie:
tempat. Et acētū squilliticiū & oximel sq̄lli
ticū et sparagi: & radix lilij ē h? gnis et lac
ea etiā. Et ista qdez potanē scdm necessita
tē: a sicut cū aq endiuie et aq cuscute: si
fuit oplō hns caliditate: aut cū vīno et aq
seminū et aq lupinoz calā cū decoctõe ab
sintij et silib?: et sirupis acetosis scdm or
dies suos: et aceto de alijs et aceto de anu
iden et de caparib?. Ille aut q sunt ad cali
ditatē decliues sut diuretica fortia: sic asaz
et casia et petroselinū: et arestologia rotun
da et rubea. & yreos: et fistici: & agaricū:
et epithimū: & squilla: et poliū: et centau
rea mīmoz et succus eius: et genciana: & si
rupus acetosus de melle: & sq̄llitici? qui fit
cū rubea et silib?: et ficus ifuse in oleo aig
daloz. Et ex medicis ppositis fortib? sunt
troscisci ples quoz descriptōes dicā in anti
dotario sic troscisci de lacca et de absinthio
et troscisci de scolopēdia: et dialacca et dia
curcuma: et homozusia: et athanasia et tiri
aca de qttuor reb?: et socrugene: et arasco
mi: et pfectio de gēciana: et pfectio de reu
barbaro cū scamonea et sine scamonea: et
pfectio facaruscon: et cōfectio de anuiden
nigro: et pfectio diapipeon et diacalamen
tū ppe: et filoniū & diamuscū amaz et pfe
ctio quā dicā in antidotario factā ex musco
et suffuf et pilulis quas dicā i loco suo illic
in duricie epis et splenis. Cōfectio fortia
in aptōne oppilationū splenis et epatis. Re
armoniaci. z. i. masticis thuris amboz añ.
karmet. v. costi eupatozij amboz añ. kar
meth. iiii. pipis et lōgi pipis añ. karmet. vi
folij karmet. viii. spice aromatice et sterco
ris leporini āboz añ. karmet. vii. cōficiantē
cū melle despūato: et dosis ei? sit cocleariū
vnū cū vīno in q° ifuse sut aliq medicie fa
ciētes oppilatoez: a cū aq de radicib?. Et ex
eis q sut faciliora illis: ē vt sumanē spice ro
mane tres: et absinthij. ps. i. pteranē et ofi
cianē cū melle: et denē. Et itez agaric? cū
succo eupatozij: iuuatiū ē vald. Et ex ill? ē
vt i potu deē radix rubeae cū sirupo aceto
so. Decoctio pferēs ad oppilātōnes epis et
splenis. Re. sq̄lle et capilli veneris et amig
dal. amaraz et fenugreci et extreitatū absin
thij ptes eq̄les: decoquāt et sūat decoctio
eoz cū melle. Confectio valēs ad oppilatio
nem epatis ppximi tps. Re. pipis. z. i. et
S. et spice aromatice karmeth. iiii. aut sex se
cundū diūnitatem scripturaz: & fenugreci

Si oppilatio fuerit in gauro
administra ea que ventri
soluant. Et si fuerit in
gibbo administra ea que
moucant crumina: ratio
est quia latus epatis
gaucum ppximis ppari
cipat. Vena que porta
rebat et miferat
Gibbus vero epatis remittit
pparticipat q vix colla
a vena orientur gaucū
q a latus egreditur epatis
gibboso.

et costi et asari añ. karmeth. vi. mell. lib. j. et. s. pficiant cū eo: & sit ei? dosis coleari um vnū cū aliqbus sirupis puenientib? ad hāc rem. Et ex sirupis est sirupus acetosus de cucurbita cū semib?: et fortior illo ē mel lim? cū semib? et sſiliticus: & aq mell' in q fortiter decoctē sūt spēs aromaticē in qb? est stipticitas: & decoctio lupinorū amaro: rū in q posic? fuit succus eupatorij: & decoctio in q ponunt radices caparis: & radices apij: & radices feniculi et sſquantū: et lacca et rubea: et fenugrecū & decoctio eupatorij: & sirup? de absinthio: et infusio ei?: & ifusio facta ex aloe et aniso et amig: dalis amaris. Solutiua aut pueniētia ad hō capielm vbi oz vt solō ventris fiat: non oz vt amistrenē ex eis fortia nisi cū vehemēs est necessitas: imo oz vt sint leuia: qm mā ē in eo qd pxiū est medicie: & qm membro si virtuosū est sufficit qlibet adiutorium ad expellendū. Et medicie bone ad hāc rē sūt yerapigra et polipodium et agaric? et absinthiū: deē i potu de yerapigra forti vsqz ad aūr. j. et. s. et debili vsqz ad aūr. j. et est cū oleo de kerua pueniētiō et fortior et melior. Et suffuf de turbit cū polio dictus i antidotario iuuatiū est eis vald: ipse em apit et soluit vētrē sil'. Et cū necessaria sūt solutiua fortia: nō est excusatio qn denē ea q sūt sic pilule stōatice et pilule de sapino. Et qnz sūt necria ea q sūt sic theodozicon et yeralogodion. Empla vō sint sic emplm factū ex polio et farina lupinorū et semib? diureticis: & sic emplm factū ex fenugre: co et amoiaco et absinthio et camedreos & mastice & croco cū oleo de neriden et cera. Eius aut regimē cū cibo est: qm oz vt alienet grossū omē ex carnib? et pane azimo: et pane facto ex simula viscosa glutinosa: et vinū grossū et dulce: & rizi et miliū & pedes et capita frīxa siccata et assata siccata imo ea q sūt sic decocta pueniētiōra sūt ei et dactili et dulcia oīa pprie in qbus sunt viscositas et grossitudo: sicut alanasari et alhebiati et alfeludes et alcabif: & deuiter oīa q dixim? eē de illis q gñant oppilatōez. Et oz vt nō succedat cibo ei? balneū: et resoluat ipm nā loco ei? qd ab ipsa resolutē: et ipse nō est digest? Et silr oz vt nō vtaē sup ipm motu neqz exercitio: et neqz bibat sup ipsū plm: imo elongē inē comestōez et potū: & pprie potū vini. Ipem em itromit: tū cibū indigestū ad epar & oz vt sit massa panis ei? plimi fermēti: & salē habeat qfū sufficit. et parū pl?: et ordeū et alhandarū et cicer et triticū leuis pōderis: & fabe:

oīa sūt bona ei. Et nō est malū tribuē vinū antiquū subtile pur. Et oz vt amiscēant i cibis suis porri et silia: & sparagi iuuatiui sūt ei et capares.

De ventositate & inflatōe in epate:

Qnz aggregant in ptribus epis et sub ptrib? pāniculorū ei? vapores. Cū gō retinent & ispissant et ouertūt in vētositates iflatiuas nō iueniūt meatū: a ppter suā multitudinē: a ppter oppilatōez in epate: tē illud est iflatio i epate. Et qnz est cū ea extensio plima: et nō est in ipsa gñitas plima: sic est in apate et oppilatōe: neqz febris sic est i apate: et accit a ppter debilitatē vtutis digestiue: a qm matie cibalis a huōrose ppetas est: vt omoueat ventositatē. Et qnz est hec ventositas retenta sub epē: sic retinet sub splene: et mouet eā pphensio sub ypo: cūdijs. Et illud qd plm sūt ventositatē ē tensio icipiens: deide addit & in ipsa est pmutatio qdaz: & nō seqtur eā alteratio dispois in forma et colore egrediētis a consueta. Et qnz sedat pssio inflatōez: et isoluit eā et cōsumit matiaz eius.

Cura ventositatis et inflatōis in epē.

Aproximat cura ei? cure oppilatōnum et est cū medicis subtiliatīs resolutiuis pdictis: in ipsa et confectionibus preditis. Et conferūt ei balneum in ieiunio: et vinū pur in ieiunio: et paucitas potus aq frigide et vaporatōes cū panno calefacto et cū alefuiati resolutis. Et empla fca cū mastice et sſquanto et spica et gna de bē et empla fca ex eis q sūt sic oleū de neridē et mastix cū semib?. Et si vaporatio mouet: tūc optebit vt pñderes lat? cōicarōis: nam si extēdit dolor ad ptes itestimorū: tūc solue vētrē pus: deide resoluē ventositatē. Et si extēdit ad diafragma et ossa pectōris et ad dorsū amīstra diuretica etiā: deī de resoluētia ventositatē. **Dolor epis.**

Epari qnz accidit dolor: a ex malicia pplonis diūse in ptrib? pāniculi sui: a ex ventositate extēsiua: a ex oppilatōib?: a ex apatib? calidis a duris: cū frīa flatica raro faciunt accidē doloz. Et qnz sic ppter motū huōz in crisibus: et cognosciē ps ei? ex significatōib? notis in pnosticis. Et qnz sit ex debilitate et nō tolerat illud qd velt ad ipm ex cibo: et ledit eo qz abhorret ipm. Et qnz ptingit i motib? matiez creticis: vt accidat gñitas et dolor in ptribus epis. Et dolor vehemēs vald nō fit n ex apate cald a ex vētositate: q ppter cū nō ē febris et ē dolor vel ems: tūc cā ei? est vētositas: et ppter hō cū febris supueit ei soluit ipz: qz admod

dixit ypo. Et ypo. qdem dixit i libro qui
ei dicit ptnere: que dicit qdam iuentum
fuisse in eius sepulcro: q qn accidit dolor
epatis cu pruritu rehemeti in camadubati
et posterore pte capitis & pollicis pedis:
et apparet in collo botroz silis fabe: morit
eger i qnto an ortu solis. Et illi cui accidit
hoc accidit difficultas vrine ppter oppilati
orez cu distillatoe: qm est in lacerto: dico
ergo ca eius est qm ut sit aquositas malig
q xpellit in vrina i pms expulsa penens
aliquo modoz penetratonis in extremitates
et facit accidere caliditas ei? & bauracitas
ipsi? pruritu rehementem.

Signa.

I Am sciuiti signa eiusde rei ex eis q
pca sut in capitulo suo.

Cura.

I Am dixim? etiā omēz rem i capitulo
suo: vtz hoies iam dixerūt ad dolo
res epatis medicinas dicentes ipsū
iuuari ex eis absolute. Et plimū iuuamēti
eaz est in spē debilitatis ei? Et nos qdem
referem? qualdā eaz: & eas in quib? est si
ducia scōz qd dixi? eas. Dixerūt magis iu
uatiue ex illis sūt troisci d reubarbaro cū
descriptōib? diuersis et pfectio de reubar
baro: & diacureuma: & pfectio de ruta so
lutiua: & pfectio de cordumēni: & pfectio
cesaris: & athanasia minor et maior: et ta
mirui et cocale: et cōfectio asclepiadis: &
troisci de cimi: et pfectio galieni pportio
nata ad illud. Et dixerūt ex eis q pferūt ei
sūt due. 3. succi folioz pmi recentū cū siru
po acetoso: aut decoctio eoz cū reubarba
ri pondē medie. 3. et octaua tēie. 3. j. & cū
aliquātulo semie apij et fenicli. Et etia? su
mant rosaz. 3. iij. et spice et mastice aboz
an. 3. ij. et succi eupatorij et succi absinthij
et lacce: et reubarbari & troci et supiorum
squimati: & et rubee tinctozum: & asari: et
semmū triū xilaloos crudi oīm an. 3. j. xilo
balsami. 3. 5. Et cū est illic dolor cū solone
vētris narrauerūt hoc medicamē. Re. fecis
vrini decocti et lacce et spice et reubarbari
oīm an. aūr. j. scorie ferri pōd. 3. vij. biba
tur sup duas: 3. aq coriandri. Et oz in oib?
illis vt deuitet cibos grossos & carnes: &
sit pcent? leuibz subtilib? ex auib? & ali
is sic sciuiti et ppte cum illic est caliditas
Et ex emplastris emplm de cordumēni: et
emplm d euforbio: & emplm de melliloto
et emplā pportionalia.

**Tractatus terz? de apostematib? epa
tis et solutiōe pmutatis ei? Sermo vni
uersal d apostematib? epatis et que sequū
tur ipsum.**

A Postematū in ptribus epis ac
cidentiū qdaz sūt q accidunt in
ipso epate: & alia sūt q accidunt
in lacertis positis sup ipsū: &
alia sūt q accidunt in meseraicis

Et eoz q sūt ex ipso epe: alia sūt q accidunt
in ptribus ei? supiorib?: et ad lat? gibbosū.
Et alia sūt q accidunt in ptrib? inferiorib? ei?
et ad latus pcanū. Et alia sūt q accidunt in
velamib? ei? & pāniclo ei? et i venis ipsi?
et hec diuisio est scdm mīm? **Et qnz cōicat
apā spēb? ptiū ei? Ampli? apostema ipsū
nō eūat qn sit fleumonides dubelati: ā non
dubelati: aut colericū cācerosū: aut nō cāce
rosū: aut islatiū ventosū. Et cāe illi? sūt
cōplo calida cū febriz? destruentib?: ā sū
febriz?: aut pplo frigida pphibens digestōz
et expulsiōem: aut debilitas in stōacho: ā
oppilatio cōgregās huōres: deinde facit eos
penetrare in pte epis penetratōe nō natāli
Et colā etiā et silia sūt ex cāis hui? oppila
tōis. Et cū est oppilatio ad latus fellis facit
sanguiez feruentē: et ibibit in ptrib? epis i
bibitōe nāli ppter multitudinē colē. Et
ad sūmum maxima colē multitudine est ex
cāis apatis epis calī. Et qnz est ex nocumē
tis cū cōitate stōachi et corūpit digestōez
Et cū qdēz calefacientes & grossi: et illi q
nō digerūt valde adiuuātes sūt ad faciēd
accidē apata i epe: et filr cū ep ē rehemētis
attractōis et attrahit vlera q oporteat: &
sedē ipsā attractōez ex eo cuius est expelli
res magna: et ppat apā. Et qnz accidit ppe
pulsionē ā torliōez. Et omē apā in epe cre
ticū vel faciēs crīsi? si ē extatē gibboso. ē ei
crisis cū sudore: ā puocatōe: ā fluxu sāguis**

**Et si ē in latē pcano facit crīsim cū sudore:
ā voitu: ā solone vētris. Et apā qd ē in gib
bositate deterit? ē apate qd ē ap pcanitatez
Et omē apā accēs i epe calim vel frigidum
facit oppilatōez: es non relinqt corpi n san
guiez aquosū: & cū hoc debilitat ep isepan
do aquositate: et cū itimeē plz aquositatis i
venis meseraicis: et ista sūt cā ydropisis. car
nose et asclitīs. Et qn pmutat apā calim ex
epe ad splenē ē bonū & qn pmutat ex sple
ne ad ep ē malū.**

**Sig vliū apatū epis cō
I** gna qdē cōia sūt: q iuenit muniū.
eger gūediez sub ypocōdrijs isepabi
lē. & iuenit illic dolorē rehemētē qnz: non
siē i oppilatōib?. Ipsa ei accit a dolore forti
et alterat cū eo forma: nō siē in iflatōe in q
nō alterat. Et ē cū eo attractō furclē ad i
feriora i plib? horis nō semp. Et nō sit qdē
hec attractō n pte tēsiōez cōcauitatis et
suspensioez. Et non accidit in egruabū

*de significatiōib? ostendunt
apostema vpati dōe Haliab 9
Theoria cap 90.*

epatis calidis et alijs pulsatio : qm arterie
discrete sunt in pñiculo eius: et neq3 est gra
uitas ali3 penetratio in eis: nisi quāctas iſe
sibilis. Et qñ3 cōicant coste dozi delozib?
epīs et apatibus eius supiozib? & ascendē
tib?: quāuis nō sint semp cōicantes. Et ha
bentes qdez apā epīs pprie calida et mag3:
nō pñt dormire sup lat? dextrū: & grauat
eos dormire etiā sup lat? sinistrū ppter tē
sionē apātis ad iſerioza: imo plima eoz ſeli
natio ē ad dormiēdū reſupine. Et si apā est
in latere gibboſo: iueniē grauitas illic: et ſe
titur tēho apud ſuſpenſoria: et cadit tact?
illic sup apā manifeſti? & pprie iſebili. Et
accidit tuſſis ſicca et aſtrictio anhelie? &
pprie qñ anhelat cū fortitudie ppē cōitatez
diafragmatis et pulmonis ad ipm in nocu
mento: & miorat vima: & qñ3 recitē oīo
cū apā est magnū ppē illud qd accidit de
oppilatōe in latere gibboſo et debilitate ex
pulſue. Et grauitas in ipſo maior est ea q
est in facto ap cōcauitatē: qm lat? cōcauū
ſuſtentat sup ſtoachū: & est gūitas in ipſo
plus: & attractio furcule ad iſerioza a dex
tro min? & pprie in illo cui? epar creatuz
est nō vehemēt adherēs et obuians coſtis.
Vex attractio furcule ad iſerioza et cō
munitas furcule in dolore ad epar: ſunt in
contmuatōe epīs cū coſtis maiſeſtiores et
maiores. Et ſingule? miorat in gibboſo: &
multiplicat in cōcauo ppter elongatōez gib
boſitatis ab ore ſtoachi. Cum aut est apā i
cōcauitate & latē iſerioze: est gūitas mior
ppter ſuā ſuſtentatōez sup ſtoachū: & non
ſūt tuſſis et aſtrictio anhelie? de qb us ſic
curandū: & nō cadit ſub tactu caſ? de q
cureſ. Vex dolor est vehemēs ppter com
pſſionez factā illic: et pprie cū attrahiē mi
rach. Et cū apata epīs ſūt magna: declinat
naſa ad reſupinatōez a dormitōe. Q si sup
fluat: ledit a iſupinatōe etiā. Et apata late
ris pcaui: cōicant meſeraicis plimū. Et p
ſus cū apā est ad lat? pcauū: ſtoach? ē ve
hemētioris cōitatis et apparēt ſingultus &
nauſea et tuſſis ſi est apā calidū. Et eſtia
uerūt qdā q cōitas inē vtraq3 est p neruū
ſubtilē ptiuatēz inē ep et inē os ſtochi q ppē
nō accidit ſingult? niſi cū est apā magnūz
ppmēs os ſtoachi. Et videt galieno q cā i
illo est id qd effundit ad ſtoachū i ore ſuo
ex apate calō et ex huōre acuto: & ad ſum
mū ſingult? apud omēs nō apparēt n cū ē
apā magnū: qm ſpaciū longinquū ē inē ep
et os ſtoachi: et ſi est illic neruus in quo ip
ſa duo cōmunicāt: & ptiuat inē ea: ē ſub i
valde: et ad ſumū dū nō est apā magnū: n

ſit inē ſtōm et ep cōitas ſm plm. Et illd de
apatib? epatis qd ſcm est circa pñiculos
et venas est vehemētioris doloris et pñui
oris febris ſi est calidum. Si aut apā est in
vtriſq3 laterib? ſil apparēt ſigna q ſūt vtro
rūq3 latez ſil: et qñq3 cōicat latus lateri vſ
q3 ad terminū nō plm. Et qñ3 pducūt omēs
ſpēs apatū epīs caloz et frigidoz ad ydō
piſim. Et ſciās q cū apati epīs aſſociat vē
tris ſolo: est mortale

Differentia inē apoſtema epatis et apo
ſtema lacertoꝝ poſitoꝝ sup ipm i mirach.

Ognofcē differentia inē vēq3 ex p
te figure et qm apā lacerti apparet
ſemp: et apā epatis qñ3 nō apparet
et pprie in pcauitate et i pñguī: niſi ſi res
magna vehemēs et lacerti qdez ſitus aut ē
in latitudie ā est in lōgitudie ā trāſuerſe ca
piēs in lacerto. Et iā qdez ſignificam? ipſū
in anachōia. In figura vō: qm figura ei? qd
appet de apate epīs est lunaris ſcōm ſicum
epīs q ſentit: cū ſepatōe abſciſſiōis ei? cōiſ
Lacertoſū aut ē ſile ſtilo: cuius vna extreī
tatū est groſſa: et altera ē ſubtil et ē qñ cau
da muris. Et ſilr nō ſetit cū ſepatōe abſciſ
ſiōis ei? cōiſ: imo vides ipſū ſubtiliari i lō
gitudie ſua paulatī: imo nō forſitan pñgic
vt pprehēdat ex eo n paz in pñudo: cū ē in
lacerto pñudo trāſuerſo et ē ſilr? apatib?
epatis. Ex pte aut accitiū ppoz et cōium
qm ex accidētib? ppijs et cōib? q accidūt
apatib? q ſūt in epate: nō ē aliqd in apatib?
lacertoꝝ de quo ſit curandū: et cū vides al
mirach declinare ad tenebroſitatē et ſiccita
tem: tūc extima q apoſtema est epaticum.

Apoſtema calidum.

Auſe ei? ſūt ex ſūma cāz apātis i q
est calitas. Eius vō ſig ſūt ſig apatū
cōim: & q ſūt in qbuſdā ptiab? & est illic
febris acuta: cū est apā i carnoſitate: et ſic
vehemēs ſitis: et miorat appetit? & accidūt
ſingult? et nauſea et voiet? colic? in pñmis:
deid vt flos eris: p? niger: et accit frig? ex
tremitatū: & nigredo lingue: et ſincopis: to
tū illud: et ppe cū apā est in pcauitate: et ē
malicia ābelit? et dolor extenſus ad dozu
et ad furculā: et mordicatio et ppe ē ē apā
in gibboſitate. Et qñ est in pcauitate: tūc n
addit niſi i re ābelitus: qm quādo attrahiē
aer plurim? valde extēdit diaſtagma et co
artat ipſum et cōſtringit attractionē aeris
Et qñ3 accidit tuſſis et accidūt lingue quo
cunq3 modo ſit: citrimitas et rubedo vehē
mēs: deide declinat ad nigredinē: deide al
terat color cutis toti? et ppe cū apā est in
gibboſitate. Et qñ ē vt? fortis et ppe vt?

*Solatio. nris in ep.
Epatis est mortale
signū si fiat in pñu
et si morbi.*

*Accia propria apātis q est m
gibbo sunt ruffis malicia
hamelitus et malicia vtri
Accia propria apātis qcauū su
sitis nauſea vomitus ſingult
malicia reſtione et hie o
no sunt in apoſtema
Signa apātis calidi
de ſignificatiōib?
qñdennit? calidu
apā eſſe in epate
vide bat ſ interior
cap 7.*

Stomachi: & aqua est in occultitate retinetur nam
et si virtus in corpore et stomacho est debilis
soluitur. Inquit ypo-egestio perturbata nigra
in principio egritudinis acute signat quod in epate
est aqua calida magna: hoc est: et fit pulsus
vndosus: magnus: frequens: velox. Et aqua quod
dem calida aut resoluatur: et destruitur accidia
ei: aut collectionem facit: & sunt cum eo signa
dubelati: & dicantur ea aut induratur & permutatur
etiam ad signa apatis duri: & destruitur signa
apatis calidi. Et plimum quoddem cae permutatio
nis ei ad duriciem est supfluitas in ifrigida
tione et constipatione et amissionatione grossorum
in aqua. Et differentia inter ipsum & pleuresim
est: quoniam tussim non sequitur sputum: et quod dolor
est in dextro quatuor: & color lingue &
color corporis alteratur cum eo: & pulsus non fit
binus valde: & capere manu si est in gibbosi
tate. Et signat ipsum labor anhelitus magni
et attractio aeris plima si est in concavitate
propterea quod aqua opprimat diaphragma & extendit
ipsum: & quoniam amouetur tunc tussis. Et crisis quod
dem apatum epatis calidorum in gibbositate fa
ctorum: & apatum factorum in lacertis calido
rum: fit cum fluxu sanguinis narium: et propterea ex
dextera: aut cum sudore: aut vrima laudabili
bus. Et factorum in occultitate: fit cum sudore a
fluxu ventris colico: aut vomitu.

De almesire in epate.

Rauitas almesire in epate est minor:
et inflamatio et mordicatio & denigra
tio lingue & tinctura coloris vehementior:
res sunt plimum: et est color declivis ad citri
nitate: et est proximum vehementie febris terci
ane. Et ei quod iuuametur a frigidis: et huius
modi est vehementior: et pulsus est durior et
silior ferrino: quod vndoso puro et minor et ve
hementioris frequentie & velocitatis.

Flegmon in epate.

Significant ipsum signa apatis calidi: et
diuersificant ipsa ea quod proportionantur
ad mesire in proprietatibus: et rubedo faciei
et exuberatio venarum.

Apostemata frigida in epate.

Nistis apatibus est guttas plus: et non est si
tis neque febris neque nigredo lingue: et sen
titur cum eis in stomacho similitudo spasmi: et si
gnant ipsa etas et regimen et plio et color
secundum quod sciuit.

Apostema flegmaticum

Significant ipsum inflamatio cutis: et plubei
tas coloris: et quod non sentit cum duricie
et vehementia leuitatis pulsus cum reliqua si
gnis apatis fri.

Aqua dura et cancer.

Sepe accidit ab apate aut ipsum: et quoniam
accidit incipiendo: et quoniam accidit a per

cussione et incipit tendere ad duriciem. Et signat
ipsum tactus in eo quod suscipit tactum prout epatis
eius. Et si non incipit ydropisis pueri ad ha
bentem ipsum apparere ad tactum manifestum val
de. Nam almirach extenuatur cum eo et debili
tatur: et attestatur aqua lunare absque dolore. Ve
rum quoniam leditur apud initium receptionis cibi: et
allenatur apud famem: et est via ad ydropisim
Et quoniam significant ipsum vehementia guttatis
valde sine febre: et extenuatio corporis: & ca
sus appetitus: & tenebrositas coloris. & quod
minoratur vrima. Et quoniam succedit accidentibus
apatis calidi: cum remouentur et non remanet non
guttas. Et si additur propter illud difficultas an
helitus: signat quod aqua calida induratur. Et dif
ficultas quoddem anhelitus: et guttas sine febre
communicatur in apate duro et oppillatione. et
differunt per reliqua quod dicuntur sunt. Et sequitur ipsum ydro
pisis et propterea yposarcha propter debilitatem se
paratorem aquose matiei ex sanguine ad resu
datorem subtilis ei: quare currit aquositas cum
sanguine ad membra: et accidunt febris et ebul
litio. Et spissum aquositatis quoniam puenit etiam
ad spacium ventris: secundum quod dicemus in ca
suo: et fit asclites: quare moriuntur secundum plimum
propter resolutionem nature propter oppillationem viam
ad epar: quod propter dissolutionem eorum virtutes. Et
isti quoddem non curantur nisi in principio: tunc enim
quoniam offertur cura: sed cum plorat egritudo: non co
fert curatio. Et si fuerit durum cancerosum et fue
rit illic retentio: tunc dolor erit vehemens: et
accidet nocumentum in colore & in appetitu
et reliquis plus. Et quoniam accidet singultus et
nausea sine febre: et si non sentit dolor: erit
via securitatis membri. Et scias quod epar velo
citer oppilat et durit in lapideitate: et propter
cum amistratur supflue ingrossatiua et consti
pantia in apate calido.

Plurimum fit post aqua calida: cum enim
incipit fieri collectio fit dubelati.
Et cum incipit collectionem facere vehe
mentiora sunt febris et dolores et accidia in p
mis: deinde accidunt tremores diuersi: et leditur
a resupinatione: ne dum a dormitione super latus.
Cum ergo facta est collectio: lenitur pressio et sedatur
tunc accidia. Cumque rupitur accidunt horripilationes
& lubricatio viris et sanici: et reperiuntur quod sunt sic
fex: et inueniuntur per illud leuitatem et resolutionem ex
grauitate sensata. Et ipsi eruptio: aut fit
ad partes intestinum: et egreditur cum egestione: ad
ad partes renum: et egreditur cum vrima: ad ad spa
cium quod est in occultitate ventris: et inueniuntur al
leniationem et detumescere: et non attestatur
euacuatio in egestione aut vrima. Et adube
lati quod quoniam est profunda in carne epatis: et quoniam
tendens ad manifestum ipsum: et non profunda et sanies

14
diuersificat in ea: sit em i ea q submersa est nigra: et in nō submersa tēdit ad albedinē.

Apostema meseraice.

Qomunicat in signis suis apati epis vez febris in illo qd calidū est ē de bilis: nō exns in vehementia febris apatis epatici. Et est grauitas cū extēsiōe pfundior ad ventrē et stōachū: et qñz est tensio maior q grauitas. Cū ergo n̄ inueis signa oppilatōis epis: neqz sig apatū epis: et inuenis chilū subtilē ppter debilitatem digestōis in stōacho et significatōez ei: et sūt illic tensio et febris leuis: scias q in meseraicis est apā calidū. Sed int apā durz et int oppilatōes meseraice est differētia difficilis nisi cū extimatōe longa. Nam si egredi tur aliqd saniosū post dies aliquot: tūc scias q est ab epate. Et hec sanies discernit a sanie facta a suo fili in epate i hoc q illa tendit ad rubedinē et sanguitatez saniosaz et cicerinitatem.

Cura apostematis calidi sanguici.

Primū qd tibi necessariū est: erit vt tu consideres dispōem repletōis: & dispōnez virtutis. et etatis: et hore et alioz q tu scis: & qras ex eis licentiaz in flomia: ergo floma si tibi possibile ē ex basilica: & si nō: ex nigra: & si nō: ex cephalica. Et si fuit virt? fortis extrahe qd necrū ē de sanguie in vice vna: & si nō: ptre et se: grega in vices plimas. Et scias q qñ tu nō flomas: & dimittis mās in epate: & ammisstras stiptica et apocrustica: pculdubio in durat apā. Et si tu ammisstras resolutiua: nō est dubiū qñ amoueāt dolor & apā: floma ergo in pms: & nō hesites in hoc: cū nō est phibitor fortis: & extrahe sanguiez abundante: Et scias q tu indiges in initio eius eo cui? sile est in canone de repcussioe et i: frigidatōe. Vez tibi inest tūc: vt attēdas latus duriciē. O q velocitē ispōdet duriciē. Et ppter hō oz vt sint pmixta cū subtiliativis et apitiuis. Et epichimatu qdē frigidorū amistratio supflua qñz pducit ad duriciē. Et qñz sufficit eis i: roit? balnei. Et qñz r ū: piē ad renes. Et scias q ples medicinarū in qbus est stipticitas aliq et frig? et silt cibo rū q sūt hmōi sic gñata et poma et pira nocent ex alia pre. Et illud ideo qm ipi constipant meatū q est ad fel: qre nō attrahit colerā. Et est illud additio i apate: et malicia plima. Et ex ostipatōe ex hoc q ipsa est necessaria in pncipio egtudis: & in fine ei? et et apud respōsiōez resolutōis ad psuandaz virtutē timēt due malicie lapideitatis: et i: tentio colē in epe. Quappter indiges euiaz

vt icipias a regimie resolutōis matiei i hac egtudine: plusq sit tua inceptio in reliqs apatibus timendo lapideitātē et duriciem et expellēdo illud qd forsitan resudat ex virus malo: a cui? resudatōe nō euacuantur apata cala. Vez resolutio et aptio qñz molificant virtutē: & pximāt mortē: sic narrauit galien? de dispōne medici curātis apata epatis cū mollificatis qbus curant reliq apata: sic est emplm factū d oleo et tritico et aq: & cibabat illū alcādarusi: & optebat vt cibaret eis in qbus est absterio sine viscositate et grossicie. & vt miscerent cū resolutis medicie in qb? sūt stipticitas & cōfortatio et aromaticitas: sic cipi et calam? aromatic? & absinehiū: & vt amistraretur de istis quatitas q psuaret sanitatē: & non supflueret: et eēt in initio sui repcussio cū fortitudine: & in medio ipsi? opositio: & i fine ei? resolutio cū stipticis hui? gñis. Et si eēt necesse vt psortaret resolutio: tūc festimaret qdā et i ipso est qd est i ipso. Ille ergo non recepit ex galieno: & indicauit ei galien? i egroto qñ duenerūt ad eū: q iste eger moriet cū dissolutōe virtutis: et sudore viscoso pauco apparente sup ipsū: mortuus est igiē infirm? et fuit scdm qd estiauit galien?. Non est ergo necessariū vt cuz hac resolutōe singulari icipiat in hora ispōsionis repcussionis. Et neqz oz vt euacuet a stipticitate et aptione in dispōne respōis pure resolutōis. Et cōsideratio oīm istoz est ex subtilib? reb?. Et scias q hoc mēbrū sic velociter ouertit i lapideitātē: silt velociter suscipit resolutōem. Et qñz sūt resolutio et aptio cāe ad eruptōem. Et qñ amistras resolutōem: nō amistres eā ex gñe eoz que mordicat et amoueāt apata. Et aq qdem oz dci quāuis abstergat sine mordicatōe tam est dulcis: et dulce facit incurrere oppilatōnes: ppter illud ergo i aq est sufficiētia abundans: qm abstergit sine mordicatōe: et non facit accidere oppilatōes. Ampli? possibile est vt psortet ei? aptio et absterio cū eis q amiscuntur ei si necessarium est vt addatur ipsius virtus. Et mordicatio quidez & stipticitas plus nociue sunt cōcauitati q gibbositati: quoniā iste festinant cum virtute sua et faciunt accidere oppilatōes in initio viaz. Et in gibbositate sūt fracte virtutis: et obuiāt extreīs ozificijs. Amplius oz vt cognoscas lat? egrū: & caue ne puoces vrimā egtudie exñte in cōcauitate: a soluas ventrē egtudie exñte i gibbositate: & facias mās i vtrisq dispōib? silt in obediētē: imo oz vt tu eues ex ppinqzib? locis

142
146
agua ordej ratione sue
dulcedinis potest inducere
oppilationem.

Canon pfer

Euacua ergo ex apate quod est in concaui-
tate ex latere solutiois ventris. Et illud qd
est in gibbositate ex latere puocatois. Et caue-
ne dimittas naz remane restricta. In h^o ei
est nocumentu magnu: et in ipso est error.
Et no etia dimittas ea resoluta supflue: et
cadat virtus et hesitet na: imo superest tibi
vt resoluas restricta cu eqlitate: et pstrigas
soluta cu eqlitate. Medicie aut puenientel
apatibz epatis in initio rei cu illic est calidi-
tas supflua: sut aq endiuie et aq solatri cu
acetoso sirupo zucharino: et aq ordeis et aq
virge pastoris et aq arnoglosse et alkeken-
gi et aq coriandri humidi et aq cucurbite et
aq cucumeris et aq cuscute. Et oz vt ammi-
scea eis aliqd eoz q sut sic absinthiu et ca-
lamus aromaticus. Et troiscis hmoi. Re. car-
nis alem bbiis. 3. x. rosaz et spodi aboz an.
3. v. medulle seis citrulli et medulle se. cu-
curbite et sem portulace et semen endiuie
oim an. 3. iij. semen fenicli pond. 3. j. sua
ex eis in potu pond. duoz aur. Et si neces-
sariu est addere pfortatia epar ponant in eis
lacca et reubarbaz. Et si sunt illie tussis po-
nant in ipsis succ. liqr. et aliqd de dragato
et teraniabin. Medicie q sut fortiores et co-
uenientiores q no hnt ex caliditate quanta-
tez puenientez in ultimo: sut aq feniculi et
buglossa: et sqnantu et apiu moranu et alu-
bleb: & totu illud cu sirupo acetoso. Ista ei
et filia pferut in illo qd e i tunica pma: cu i-
cipit in maturatone puenire paz. Et troi-
sci de rosis etia: & pprie in eo qd seqt co-
uitate. Et multoties qdem est ca apatis &
initiu ei? salt? et pcussio. Et ex eis que pbi-
bet ipsu accide p? illa duo et p? flomia: e
vt i potu sumat ex rubea: et rau sceni oim
die. 3. j. Et fiat hoc tribz diebus. Et postq
scis q apa est in latere deauo: tunc pmu e vt
amistres aqua alubleb pmixta cu eis q ne-
cessse est illi amisceri ex ifrigidatiuis pdictis.
Et aq sicle in oibz q maturat et repcutit
et lenit naz. Et cofert cu apparet matura-
tio opopanacu cu aq feniculi et aq solatri
& aq alubleb. Et tu ponas in cibis aliqd o
semie cartami: & sile sui de vrtica et poli-
podio. Et qn declinat amistra fortia: sicut
aloes et agaricu et turbit. Et qda amistrat
mirabolao citrimos. Ego vo abhorreo eos
ppr illud qd in eis est de virtute stipticita-
tis & timeo q educaet subtile: & vertat in
lapideitate grossu. Et qnz amistrat i hmoi
hora ea q sut sic semen cartami et sic vrtica
et polipodiū in cibo: et epithimu sine tiore
et qnz audem? ad ea q sut sic ellebor? scdm
necessitate. Clistere aut in pncipio: & no n

accidat vt sic na restricta: fiat ex eis q sut sic
succ? folioz sicle cu melle et sale et baurac
aut cu zucharo rubeo. Et apud declinatōez
fiat fortior: & ponant in ipso polipodiū et
centaurea et ylop? & origanu: & qnz poie
in ipso coloqntia. Cum aut est in latere gib-
bositatis: oz vt icipias i ipo cu diureticis fri-
gidis: deinde cu tpatis. Et qn apparet ma-
turatio amistra fortia acuta: et no est neia
hec posterioratio nisi ppter timore lapideita-
tis. Medicie aut iste sut sic rubea: & petro-
selinu: & asaz et sqnantu et troiscis aleber-
beris descripti: et troiscis de eupatorio for-
tes: & reliq diuretica fortia pdicta i areis
expulsiōis et in capitulo puocatois. **Empla**
vo no oz vt amistrat frias: sic sut apata alia
imo tepida. Et illa qdem a qb? oz incipe cu
extimas q apa est hns initiu: sut succi frigi-
di stiptici: sic succ? portulace et cucurbite
et sepuue et aq rosata & sandali et capho-
ra. Et empla facta ex pputijs vitiū et rosif-
ficis & atriplicibz. Et no oz vt sint hmoi
cu verificat q apa ia est. Meliora nanq em-
plastrā sut illa q sut facta ex citonijs cu me-
dicis alijs: de illis est vt terant citonia cu
farina ordeis: et aq rosata: et fiat emplz: aut
citonia decocta cu aceto et aq donec deco-
cta sint: misceant cu sadalis: et ponat sup
ea aliquantulu olei rosati: et amistrent. **Ec**
ex illis est vt decoqnt citonia cu vino odo-
rifero in quo sit stipticitas: et addat eis v-
ga pastoris: et pfortet cu eis q sut sic parū
spice et absinthiu et cipi: et ppet cu eis q
sut sic sauich ordeis et amistrent. Et qnz po-
nie cu eis oleū de citonijs: a oleū masticinū
aut oleū de alchana. Et de aqs aq miri: et
aq de folijs maloz et aq citonioz et filia.
Et qnz sit emplm de citonijs decoctis cum
decoctoe absinthij. Et cu volutas adest ut
eleuet ad gradu resolonis: ponat i ipo ma-
stix et camoilla et melilotu et faria ordeis et
fenugrecu cu reb? in qbus sit stipticitas et
semē lini et oleū ei? et oleū fisticinū et oleū
camoillinū et fenugrecu. Et ex emplis lau-
datis est emplm de milijs: et emplm de me-
liloto. Et emplm cariebiū: et empla q dice-
mus in antidotario. Descriptio emplm ad i-
flamatōez. Re. busuri et succi rubei ambo-
ru an. ptem vnā: croci et masticiis aboz an
ptem mediā: olei rosati ptes. iij. cere qua-
tu necesse est. **Et** in fine ei? amistra empla
apitua resoluta pmixta cu stipticis ppter
pauatōz virtutis: sic sut epla facta ex yreol
et asaro et alusne et polio et origano et sce-
ba et seie apij et boellio et silibz. Et qnz ad-
duc i eis pfortatia: et empla facta ex mirto

Habere in latere apatibus
debet esse remane

Medicine conuenientes in
pncipio apatibus

Medicine conuenientes in
pncipio apatibus

Medicine conuenientes in
pncipio apatibus

Medicine conuenientes in
pncipio apatibus

et rubea ticture et granis lauri et croco et mirra et mastice et cera et oleo sabcino: et oleo de lilio. Descriptio emplii resoluētis apā epatis pportatuz ad cabos laudabile exptū. Re. storacis et cere añ. darkimet. x. et mastici et croci et armoniaci omniū añ. darkimet. iiii. et olei de arboze mastici et olei rosati aboz añ. darkimz. ij. vmi cotilas ii. et. s. liqfiant cera et oleū: et misceantur cū eis oīa. Aliud iuuamētū valde. Re. lili amomi folii oīm añ. pōdus darkimi. j. storacis cere aboz añ. darkimū. j. olei d arboze mastici qntū nccē est Aliud bonū. Re. aloes. z. iii. mastici. z. i. camoille et melli loti aboz añ. z. iiii. croci. et rubei: et calai aromatici: et asari oīz añ. z. ii. cere et armoniaci aboz añ. z. vi. olei de lilio qntū sufficit. Aliud resolutiuū pfortatiū. Re. croci. s. ii. bdellii. z. vii. et sordis vreceoli. z. iiii. et amomi et spice romane et carpobalsami oīm añ. z. vi. olei de lilio qntū sufficit: per misceant et amistrent. **Q**uā si cū apate fuit solō ventris debilitans quā sollicitudo exigit retineri: tūc oportebit vt ī potu sumatur trocisci alemberberis: et trocisci d reubarbaro muscati Cib? ac melior ē kisch oīz dei: ifrigidat ei et abstergit. Et nō fcit adquirē oppilatōes: et festinat ei? ppatō. In candaruli at: et frumento fortiori eo nccio ē aliqd d grossitudie: et pssione apatis Et si nō ē excusatio a pane: sit panis q nō ē ex simila: neqz ex tritico grosso: et iā sit ī furno panis fcūs. Et oīz vt intendaē cūz cibo vltie: et ex olerib? lactuca et atriplices. et ex fructib? gnata dulcia ei ī c? stoma cho nō pueritū dulcia. Et oīz vt deuīt dulcia qntū pōt. **C**ura erispile.

Qura erispile pxima est cure flegmonis. Verum oīz vt sit vētris solō: d vime puocatō sublimiores. Et cū m eis q sūt decliniora ad frigiditatem. Et ponant medicie sup ipaz īfrigidate cū niue. Et nō incessāter remouēt illd donec eger īueiat submersione frigois. Et fiant empla ex nenufare: d aq alkekēgi: d aq citoniorū d sādaloīz d cāphora d silib? d nō amistres ī ea calefaciēcia qntū possibile est.

Cura adubelati.

Qportz vt amistrent ī pno adubelati d cū icipit apā calid d q extimatur q ad collectōez pueiat: repercussiuā q sūt ex emplis cū eq̄litate d epithiātibus d ī potu denē aq ordeī d sirop? acetosus Et si dispō ncciaz fcit flōiaz: flōma ex basilica: a ventosa pte vētris q sequit epar Et qnz idiges soloe ventris. Cū g nō ē excu-

satō qn collectōz faciat: tūc necessariū est vt amistres maturatōz d suppuratōem: d nccm ē vt adiuuet cū incisione d subtilia: tōe: cū nccm sit huōrib? grossis existētib? ī hmōi apatib? qbz mēbrū iam ibibitū ē. Et nccia ē lenificatō: vt fciat huōrē ppatū ad resoluend. Cū g apparz maturatō: d n suppurat: altera ipz ab ill: d vt ere suppuratiuis fortibus potado ā ēplastrado: deinde adiuua naturā ad expellendā māz. Et si iōi gueris adiutorio d oppositōe ad ptem de climatōis: d oportuerit vt vētrē soluas: ā vīmā puoces: facies. Et nō puoces cūz re forti d re calida: d faciat icurrē egrū nocu mentū ī vesica pseruatō em vesice ī hac ē: gitudie: d cū erūpit pus ad ipz p seipam ā medicia diuretica necessaria ē. Cūqz erūpit pus: ā expellit d nccia est ablutō residui pus: tūc fiat cūz eis q sūt sic aq mell: d rubea Deinde si indiges icarnatōne vlceris: tūc si vētris vire? solōem tolāt ē ī ipsa adiutoriuū plm: cū n ē supflua. Et vētris q dem solō nccia ē ppe duas res: vna eaz ante eruptōem: vt miorē mā d alleuicē sup nāz: d secūda p? eruptōz: ā ppe eruptōem d plemētū maturatōis: cū scit q mā ad pte īntestinoīz ē declinior: d q dubelati est ī latē pcauo. Et illis qdē qbz vēter soluit āte eruptōz fm seicā adiutorij natuē: d al leniatōis: sūt tereniabm d siracost d casia fistula d zucharu rubeū d hmōi ī aqs alit bleb d ediuie bibita. Et forti? ill est decoctio eupatoriū seminiū d radicū: ī q decoctū est eupatoriū: d ī q soluta sūt tereniabm d siracost d casia fistula: d silia Et qnz ponunt ī ipa aloes d absinthiuīz. **E**t ex clisterib? clisteria nota leuia. Solutia at que sūt p? maturatōz d iuuāt ad maturanduz et d ad eruptōz: sūt vt ī potu sumant ī decoctōe radicū d eupatoriū d olei de tribulis. z. iiii. sabcī pōdus. z. ij. diungāt cūz media. z. zuchari d media. z. casia fistule. Si at mā fuit vsus gibbositate: nō oportebit vt amistrent n fm viā adiutorij d alleuatōis ī pno d āte maturatōez vō post oīz vt amistrent diuretica pōcā fm ordinez suū quotienscūqz ē maturatō. In vltio amistrent fortiora. Medicinē vō ebibite ad iuuātes ad maturatōz sūt siē lac asinum cū zucharo rubeo: ā zucharo alhusair: d sic aq de radicib? cū passis d ficub? d capill veneris d fenugrecū cū oleo amigdalino dulci ā amaro: ā oleo de fenugrecō ā oleo de tribul. Et si velic fortis illo ponant ī ipa dactili: d sumāt ī potu ī ieiunio decoctōem polij d siropū de psopo pfortatum

Et cibent melle colato a spuma sua cū decoctōe & ficub? & aq̄ mell' & aq̄ ordeī. ā sumant de taraxacon sicca pond? .3. j. & laetis asinini .3. iij. cū zucharo: & vtant medicinis in q̄bus sūt aptio & subtiliatō & confortatō: sicut sunt absinthium & croc? & spica & radices peonie & radix alhasce & radix rubee & mastix & veraq; spica: & gna alfadī: & succus eupatori: & radices centauree. Et ex oleis oleū de neriden: & oleū de arbore masticiis: & oleum de lilio. Emplra vō adiuuātia sūt sic emplra ī q̄b? ponunt farina & mellilocū & camoilla & radix lilij & calamentū: & radix euiscī: & ficus: & oleū: & fermentū: & cepe assatum & oleū de ben. Si autē nccia sūt fortiora ill' amistret emplm ex farina ordeī & baurach & simo colubino: & calamēto & glutine albotin: & pice & māna & filia. Et o3 qn sentit maturatōz: vt dormiat sup epar suū: & assiduet balneatōez cū aq̄ calā. Et qn ē necessariū vt exerciteē & abulet si possibile ē ei illud. Qz si erūpat: tunc o3 vtumat sup ipsam ea q̄ abluūt ipm: & mūdificant sic aq̄ mell' calā: deide osequant ea q̄ mūdificant ipm ex pre declinatōis: ā cū soloe vētris: ā cū puocatōe vrine si indiges eis: aut misceatur aliqd illoz cū aq̄ mell'. Et nō o3 vt detur in potu diuretica valde: & ledant meatus vrine. Qz si accidat vt vlcere: aut ledat pus meat? vrine aut vesice: tunc recti? est vt nutriet cibis in quib? ē absterio absq; mordicatōe: ymo cū glutinatōe aliq̄: sic est aq̄ mell' decocta cū equalitate: cuz q̄ pmixtū est paz amidi: & ouū: & oleū rosatū: & sic sunt malue cū cādarus. Et ad vltimum o3 vt regat regimie vlcere mēbroz interiorum. & sm qz o3: vt res currat ī vlcerebus renū. Cū g° mūdificat vltie: o3 vt in potuumat in matutinis aquā ordeī & siropū acetosū. Cūq; pterierit hore aliq̄ sumatur thuris & sanguis draconis āboz añ. aūr. j. & semē endiuie & semis apij: & masticiis oīm añ. aūr. j. Etumat ea ī potu cuz siropo acetoso: ā gileni: aut aq̄ mell'. Et p? illd confortet cū cibo: & curet vlcus e? cū eis q̄ sūt sicut ea q̄ dicē? in cura vlcerebus renū. Et cū accit vt mā effūdat ad spaciū vētris tūc necessariū ē vt icidat cutis apud inguina: & discoopiat lacert?: adeo donec appareat siphach iteri? noiatū birabaton: deinde fiat in ipo foramē: & ponat ī ipo canula p quā currat pus: deide cū emplris. De cibis vō o3 vt amistret ī pñ° subtiliatō cibī: & sit pētus kisch ordeī & siropo acetoso: deinde p? illud amistrenē cibī apitiui

quos dixim?: & vitelli ouoz sorbiliū: & sorbitōnes lenificātes. Cū g° erūpiē & mūdificat nccia sūt ea q̄ confortant: sic aq̄ carnis: & carnes arietine & hedine & auium teneraz: & eaz iura cū aceto odita sine semib?: & vitelli ouoz sorbiliū & filia: & parū vmi. & vtaē odoramētis confortatibus.

Cura aposteātū frigidorum.

Portet vt amistrenē in eis subtiliatua exterius. Et appropinquat cura eoz cure oppilatōnū & cure adubellet q̄ ppatē sūt ad maturatōez. Et tu quidē iam sciisti medicinas maturatiuas & diureticas & apitiuas & subtiliativas. Et o3 vt sit in eis vrus stiptica confortans aromatica & mittunt in eis de oleis: oleū de herua & oleū de gesemū & oleū sabbacinū. Et in emplastris q̄ ad ea assumunt. Et meliora ēpla ipsoz sūt emplra fuluduacōn: & emplz stoaticon: & emplm de seib?. Et pferit eis dya curcuma & dyalacca et filia. Et fistici quidem maximi iuuamēti sūt ī eis: et troscisci de spica. Et ex siropis sirop? de seibus cū camedreos et polio iam decoctis ī eo. Et ex eis q̄ ī ipis iuuat: et pprīe ī illo qd iduratōni pxiū ē: et pferūt et dolorib? renū et splenis: est medicamē factūz cuz slla scdm hunc modū. Re. slla affate: et lilij celestis et asari: et dauci: et semimis apij: et anisi: et spice aromatice: et casie: et castorei: et calamēti montani: et cimini: et calamēti fluuialis: et acozi: et pipis longi: et piretri: & nucis muscare: & amomi: & opij: & eufozbi: & semis altee: & sticados: & polij: & sileleos: & seīs rute: & semis feniculi: & corticū radicu caparis: & aristologie rotūde & cinamomi grossi: zingiberis: & baccarūz lauri: & seil iusqami albi: et costi: et ameos et seīs carui oīm añ. pte. j. oficiant cū melle despumato et amistret. Medicamē fcm cū alijs capestrib? et efficit opatōz pdictaz eandē. Re. alleoz et genciane albe et eupatori: et costi et aristologie et keisim et sileleos et pipis lōgi oīm añ. darkimet. iij. semimis apij: et asari: et meu: et nucis muscate: et ameos. et anuidē nigre oīm añ. darkimet. xv. castorei et aq̄ rosate oīz añ. darkimet. xij. soluant ista cū vīno: et filij terant et misceant ita vt fiat res vna: deide diungantur cū melle. **C**ura apatū durorū.

Con euadit aliqs ab aposteate duro quiescente cōfirmato: et illi q̄ sanantur ex eo sunt q̄ curant in initio sui. Et canon qdem curatōis eoz est post purgatōem corporis ex humoribus grossis cū medicinis cōpositis ex spēb? in q̄bus sunt

leificatio equal: et resolutio et subtilitatio et
 calefactio tepata: et aptio oppilatonu dñan
 rior q̄ lenificatio: et p̄fortatio et stipticitas
 et aromaticitas cū q̄ntitate q̄ indiget: ifra
 qd̄ adiuuat duas intentōes alias. Et i p̄li
 bus harū medicīaz q̄ adiuuat duas inten
 tōes dñanē amaritudo et stipticitas pua. Et
 iste medicīne amīstranē in potu: et amīstrā
 tur et in emplīs: et amīstranē in embrocis.
 Et o3 vt lenias nām si fuit tepata cū reb?
 leuib? et clisterib? p̄prie. Et illō qd̄em effi
 ciūt grana p̄mī maioris: et seīs līni: et glu
 ten alboti cū hoc q̄ ip̄a p̄ferūt ap̄ati. Et nō
 o3 vt sit audax ad soluendū ventrē cū rebus
 vehemētis caliditatis: et faciāt lesionez: et
 addant in nocumēto. Et o3 vt sit e? somnus
 sup lat? dextrū. Illō em̄ est ex eis q̄ p̄ferūt
 valde ad resolutōz ei?. Medicīne vō singu
 lares valentes ad illō sūt grana p̄mī et me
 dulle et adipēs tepate ad caliditatez decli
 ues. Et in farina fenugreci ē lenificatio que
 dā cū maturatōe. Et cost? ē vehemētis iū
 uamīs: nā cū ex eo sumit in potu media .3.
 vsq; ad aureū cū melle mixto: aut cū vīno:
 p̄fert manifeste. Et qñz p̄fert ei sumere i po
 tu oleū de neriden: aut oleū de balsamo: ā
 oleū de costo cuz aq̄ in q̄ decocta sūt ruta.
 & dosīs olei de neride n sit q̄ntitas .3. iij. ā
 mīstre illud ebdomada vna: & cōfert ma
 xime. Et ex eis q̄ p̄ferūt ad illō sūt seminis
 agni casti pond? .3. i. in q̄busdā siropis: et
 eupatorij pond? .3. i. cū aq̄ apij: ā feniculi:
 aut endiuie. & arnoglosse sicce pond? aur
 j. & decoctio lupinorū i q̄ positū est de spi
 ca aromatica vsq; ad mediā .3. aut de pipe
 min? hoc. & amigdale amare in vīno. & ra
 dix arboris sāguis draconis iuuatīa est et
 & cortex arboris ademeſt & bacce lauri &
 radix amigdalī: & radix fu: & cicer nigrum
 & poliū: & camedreos: & porri. Et ex me
 dicinis op̄positis p̄ferentib? ad illō sūt troci
 sci de bdellio quoz p̄fectio. Re. rosarū tri
 tarū .3. x. spice aromaticē .3. ij. mirre .3. i. co
 sti .3. i. & semīs mastice .3. i. amigdalaz a
 maraz .3. i. & .5. bdellij .3. iij. teranē medi
 cine & dissoluat bdelliū cū vīno: & p̄ficiant
 tur cuz eo medicīne & fiāt inde trocisci: &
 potō eoz sit .3. iij. cū aqua mellis: ā cū apo
 zimate de seib? & si fuit caliditas cum aq̄
 alubleb & endiuie. Et ex illē medicamen
 asclepiadis al. asclepiadis scm̄ cū felle v2
 si. āpm nāq; exptum est p̄ferre p̄ istud qd̄ i
 ip̄o ē de spēbus medicīnarū valentiū ad illō
 fm̄ potōnes suas q̄a dixi? Et descriptō q̄
 dē e? Re. camepitheos: & prasi: & semīs
 apij mōtai: & gētiane: & seīs agni casti: &

fell v2si: & sinapis: & seīs cucuēris: & sco
 lopēdrie: & radicū opopanacis: & amiloz
 lacune & rubee tictuē & seīs caulū: et ari
 stologie: & pipis: & spice inde: & costi: &
 seīs apij ortulani: & seīs eruce: & herbe iu
 daice: & polij: & opij: & eupatorij: & gñq
 rū iuniperi ptes eq̄les: p̄ficiant cū melle: et
 dosīs e? pōd? auellane cū vīno. Et ex eis q̄
 p̄ferūt ad illō sūt dyacurcuma: et athanasia
 et tiriacha dyatesseron: et socrugene p̄ferē
 ad illō. Et ex op̄positis leuib? ad hō ē medi
 camē ataraxacon scm̄ in ca° adubelatī. Et
 medicīne q̄s dixi? in ca° ap̄atū frigidorū ab
 solute. Et cū amīstraueris oī die trociscos
 alemberberis p̄ ebdomadā vnā: q̄ bibanē in
 aq̄: et icipiat a .3. i. et .5. vsq; ad .ij. .3. et .5.
 erit vltimū. Et vt aggreget aliqd̄ hui? aq̄
 amīstrādo cardos et sambzē. als. asabzē
 gradatī ex .3. iij. et .5. vsq; ad .3. i. et stude i
 hō ne faciat illō cadē ip̄m in erectōe et ap̄i
 oppilatōes. Et ex potib? q̄ bibūt est apozi
 ma costi & ramoz eupatorij: et fenugreci:
 et passaz .iij. .3. cuz .3. i. olei amigdalini: ā
 olei d̄ nucib? recētib? Aut apozima quod
 Re. gētianā et absinthiū et mellilotum: et
 passas: et fic? Aut apozima aristologie et
 absinthij et rute et floz squinati: et passis
 et fenugreci: et apozima lupinorū et costi et
 absinthij cū oleo de kerua. Et ex emplīs
 bonis ad illō ē vt emplz fiat cū amomo hu
 mido: ā sicco decocto cū vīno pontico: aut
 ex spica cū oleo de fisticis cum prassio. Et
 ex prassio cū aneto decocto. Aut emplz fa
 ctū ex farina fenugreci: et ficub?: et ruta:
 et melliloto et nitro: ā sumāt aromatici .3.
 c. et bdellij .3. xv. et croci .3. xij. teranē oīa
 et p̄ficiant cū ceroto scō ex cera et oleo de
 alcāna fm̄ q̄ videē. Aut emplm̄ scm̄ ex fa
 rina fenugreci: et stercore capno: et corou
 meni et calamēt o: et caulib? et vīnee et ru
 ta. Et illi qd̄ e? cā ē p̄cussio et iaz icēpit a
 posteāri et indurari: p̄ueienti? ex emplīs est
 emplz rosatū cū scebzā. Et ex medicinis et
 regie bonis cū amīstraueris potōes et em
 plastra ē: vt ponant sup mēbzū vētoſe ca
 leſcē sine incisiōe: ymo supponāt loco san
 guisſuge: deīde amīstra medicīas q̄ sūt for
 tiores i s̄tūlatōe et resolōne: et fac adherē
 loco ea q̄ sūt sic nitrū et sulphur citrinum
 qñq; diebus: ā ebdomada vna. Deīn amīni
 stra epithia cū sinapi i oib? decē dieb?: po
 stea fac vomē egrū cū rafano. Q. si obedi
 ens fuit ap̄a. amīstra elleboz albu3. Et qñ
 sit ap̄a cācer: mīorat spes in eo. Nā si p̄fert
 aliqd̄ tūc medicamē asclepiadis qd̄ ē i anti
 dotario absz felle v2si Cibi at sint illi quoz

digestio est velox: sic vitelli ouorum forbilibus: et sic kisch ordet et cibis ei? qd h3 oppilatōz i e pate suo Et parū vini qd est sbrile ē bonū valde: et abstineat a carne.

Cura apostematum almirach et lacerti.

Et p̄xia curatōi ap̄atur epatis ex p̄te medicinarū. n̄ q2 audacia ad rep̄cūtiendūz māz in p̄mis: et ad resolūē d̄ eā secūdo ē fortior: et n̄ timeē ex eis ex st̄p̄ticate et rosoloe qd timeē ex ap̄ate epatis.

Cura apostematis meseraicarum.

Et silis curatōi ap̄atum p̄cauitatis epatis. **P**ercussio: et obuiatō et casus sup̄ epar.

Quoniam qñz accit obuiatō: aut casus aut nocumētū sup̄ epar: tūc necē est vt succurras: vt non accidat ex eis

fluxus sāguis: ā ap̄a magnūz. **Q**uod si accidat ap̄a: cureē cū eis qd diximus de cura ap̄atis qd succedit p̄cussioni Et qñz accit ex eis: vt additamentū mai? d̄ additamentis epatis imoueat a loco suo. et p̄prie si fuit magnū et accidat dolor s̄b ypocōdrijs dextris p̄ p̄cussione: ā saltū: ā casū. Et rectificat istd̄ p̄motio et excussio cū p̄patōe p̄ctoris illi? qd h3 illd̄: et erectōne illi? qre sedat̄ dolor subito cū reditōe additamentū ad locū suūz. In alijs aut̄ o3 vt incipiat̄ & fiat flōia. **E**t si vehemēs fuit calitas: tūc poteē & limiat̄ cū infrigidatis apocrusticis. **S**i āt sāguis ei? egrediat̄: tūc ponant̄ cū eis st̄ptica Et si non fuit caliditas vehemēs: neq3 cursus sāguinis: aut fuit iam sedatū illud. qd inde erat: tūc tua incētio n̄ erit nisi vt resoluas sanguinē mortuū. Et si n̄ fuit possibile vt resoluas sanguinē: ā p̄trāsiuit terminū: tūc āmīstra resoluētia. Et nō est aliqd̄ sile ep̄thiati cū mumia & oleo arazachi: & p̄ferūt oibus illi medicie p̄dicte i ca° ap̄atum euenientū ab obuiatōe. Medicam̄ p̄ferēs ad illud in p̄n° ā cū est calitas & inflatō: ā cieē cursus sāguis. **R**e. reubarbari & balauſtia ru3 & sāguis draconis & aluis iameni p̄f̄equales. Et dosis ei? sit aur̄. j. cū aq̄ citonio rū. **Q**uod si non fuit illic calitas plīma. & volueris āmīstrae medicias in qb? sit rep̄cussio cū rosoloe aliq̄ & p̄fortatōe: tūc p̄fert ad illd̄ h° p̄p̄itū **R**e. karabe. 3. x. melliloti 3. x. rosaz rubeaz. 3. v. acacie. 3. iiii. spīce i de croci āboz añ. 3. vj. mastice corticū caparis añ. 3. iiii. luti armeni. 3. vij. nucis cipressi. 3. viii. p̄ficiāt̄ cū aq̄ arnoglosse: & fiant inde trocisci: quoz vnusq3 sit vnus aurei. Medicamē bonū. **R**e. aq̄ neilon. 3. x. & lacce ablute 3. vij. et reusin. als reu sceni 3. iiii. & croci. 3. iiii. & 5. & hāſce. 3. iiii. ci:

ceris nigri. 3. vj. mirze. 3. v. luti armeni. 3. x. p̄ficiant̄ cū oleo de lilio in q° p̄oita sit mumia: & fiant ex eis trocisci: & fumanē i potu & dosis sit vsq3 ad. iij. 3. **E**t rauseni & lutū sigillatū cū miscenē cū aliq̄ntulo de ḡnis mirti: sunt res magis iuuatīe ad hoc in eis qd ego sū exptus. In fine āt rei: & cū nō caueē ab inflatōe & apostematōe: o3 vt in potu suāt de hoc trocisco **R**e. reu sceni lac cāzimiber: fiant ex eis trocisci Et qñz p̄oite cū eis aliqd̄ arsenici citrini: qñ ipm ē mirabilis v̄tutis in rep̄cussioe & resolutōe sāguis: sumat̄ i potu ex hoc. Et limiat̄ super ipm hmōi ep̄thia. **R**e. xilooloes & crocum & baccas lauri & bdelliū: & calamū aromaticū & mastice & cerā & oleū arazachi & almeisus fiat empl̄z & ponat̄.

Scissura & incisio in epate.

Eximauit Ypoc. qd moriet̄ ille cuius disrupiē epar: & accit separatō cōis ex eo corpori ipi? & veis ei? In illo aut̄ qd est mīm? h°: qñz est spes: & qñz accidit illic v̄ria sāguis: & solo v̄eris cū eo fm̄ duo latera epatis.

Cura. **V**ra illi? ē cū medicinis st̄pticis & glutinatis fm̄ qd scil: & fm̄ qd ocm̄ est in ca° sputi sāguis. Et qñz confert dare ei in potu p̄odus. 3. ij. de rolis cū aqua frigida: aut dare ei i potu balauſtiās aut facere empl̄m ex eis.

Tractatus quartus de huīditatibus qbus accit causa epatis vt expellat̄ egredie do aut coartant̄ occultando spēs expulsiōis rerum ex epate.

Quandoq3 diuersificanē expulsiōes in s̄ba ei? qd expellit̄: & qñz diuersificat̄ cā ei? p̄pter qd expellit̄. Substātia v̄o ei? qd expellit̄ qñz ē res chimosa: & qñz ē aquosa: & qñz ē ablutiua: & qñz est colerica: & qñz ē virulēta: & qñz ē nigra s̄b t̄l: & niḡ sic fex & niḡ melācolica. & qñz ē fetida: & qñz nō. & qñz ē sāguis purus Et qñz expellit̄ silis ei ex via stoāchi cū voitu & sigt̄ ipm p̄uatō doloris: & qñ q3 est res grossa niḡ q est s̄ba carnis stoāchi. Causa āt ei? p̄pter qd expellit̄: qñz ē ap̄a qd rūpitur aut oppilatō q apic̄ & expellit̄. ā scissura. aut vlc̄. aut corrosio. aut debilitas retentīue: qre n̄ retinz illd̄ qd i ip̄o p̄phendit̄. ā debilitas attractīue: qre n̄ attrhit̄. ā debilitas digestīue: & n̄ digerit illd̄ qd p̄phenditur in ip̄o. Et qñ nō recipit ipm corpus & expellit̄ ipm: aut fortitudo v̄tutis expulsiue: aut malicia p̄p̄ois calide liq̄factīue aut frigide debilitatis ex cāis ifrigidantib?: &

ex eis sūt euacuatiōes plime. a ē pp̄t rple
tōem quā necē est naturā expellē. Et qñz ē
repletō hz corp⁹ totū: & qñz ē i ip̄o epate
qm̄ boā ē gñatō sanguis: s; morat i ip̄o sā-
guis: & nō penetrat ad venas pp̄ter ostric-
tiōez earū: a pp̄t debilitatē attractiue i ip̄o
so: a pp̄ter oppilatōes: a pp̄t apata q̄ dixi?
Et qñz ē cā replōis q̄ expellitur dimissio
exercitij: a additō in cibo: a incisio membri
scdm q̄ dixi? in xli libro: a retentō cursus
psueni emorroydaz: a mēstruoz: aut alioz
Et qñz ē cā mor dicatō: & acuitas materiei
cogēs nāz ad expellendū: licz virtutes nōdū
fecerūt i ea opatōz suā quā facerēt si nō es-
set hō nocumētū Et qñz associat illō qd i
uenit in via: & fit ei laboriosū & imobediēs
& qñz fit hmōi i crisi? Et qñz cā nō est in
ip̄o epate: ymo i meseraica: & qñz nō sint
possibiles in meseraica oēs modi istaz cāz
ē tñ possibile vt sint ex pte apatū & oppila-
tōnū. Nā si fuerint in ea p̄mū: possibile est
vt epar atēbat: & meseraica nō atēbat: q̄re
accit ex eo res de q̄ curat: q̄uis attractio
dignior sit epati n̄ meseraice. Et nō est atē-
ctio meseraice soli? attractō de qua curet
Et multotiens qdem ē solō vētris epatica
pauca: qm̄ corpus n̄ recipit nutrimentum:
& redit pp̄t oppilatōem: aut pp̄t aliud. Et
omēs spēs haz expulsionū nitunt i verita-
te a ad debilitatē a ad fortitudinē. Sūt gō
ea q̄ sunt ex scissura & vlcerosa: & p̄tinens
ad maliciā pplōis: & debilitatē virtutis: d̄
gñe debilitatiuo. Et ap̄tio oppilatōnū: & e-
ruptō adubelati & expulsio superfluita-
tum de gñe fortitudis. Virtus ei dū n̄ con-
fortat n̄ pōt ap̄ire adubelati: & supfluitas
sāguis corrupti pp̄ter multitudiez aggrega-
tōis: & paucitas suctōis ex eo: & supflui-
tas sāguis plimi: & alia oīa ista sūt d̄ gñe
oportatio. Et qñ egrediē sāguis fetidus:
nō oz q̄ estimeē q̄ illic sit supfluitas debi-
litans: qñz ei fetet pp̄ter lōgitudinem more
deide expellit: & est q̄i sex nig. Cūq; sup-
fluit expellit ip̄m nā: sic ostēdim? eē i vēis
Vēz illū q̄ expellit a vtute sequit leuitas:
& ē cū eo sāitas dispositōnū. Et qñ nō est
fetēs i oī dispositōe mala: tunc niger ē dignior
vt n̄ sit i dispositōe mala. Et silr qñq; ē in
expulsionibus coloꝝ diuersoz leuitas. Et
errat q̄ retinet hos coloēs diūfos i oī di-
positōe. Et vehemētior error e? ē q̄ retmz
eos cū oppilatōis ostipatiuis. Et scias q̄ nō
elōgat qñ vtus debilitet: & nō sepet sup-
fluitates: & nō expellat replōez: deide acci-
dat ei vt oportet vtus: a pueiat de p̄patōe
materiez: & aptōe oppilatōnū cū q̄ facilis

fiat expulsio imobediētis: & expellant sup-
fluitates. Et cā qdē in soloe ventris chilosa
q̄ est cā epatis: & eoꝝ q̄ sequit ipsū: a est
pp̄t debilitatē atēctiue q̄ est in epate: a est
pp̄t oppilatōes & apata q̄ sūt in ocauitate
e? a in meseraica: ita vt nō aterahāt: & nō
alterent oīo. Et ego dicā iudiciū haz oppi-
latōnū in ca° intestinoꝝ. Et ē ex eis q̄ cum
dimittunt arefaciūt & deiciūt vtutem: &
qñ retinent islant in supiorib? & nocēt eis
& ostrigūt anhelitū. Materiez vō chilosaz
multitudo ē: q̄ ip̄e sūt augmētatores vtu-
te atēctiua q̄ ē i epate: q̄re remanet maior
ps eaz nō attracta. Et qñz est cā i hoc ve-
hemētia appetit? stoachi & supfluitas ei?
Et cā i soloe ventris lauatiā ē debilitas v-
tutis alteratiē sepatie q̄ ē in epate: a augm-
tū patiētis sup agentē: & debilitatō reten-
tiue: & ē tūc silis soloi vētris lauatiue epa-
tis debil. & cā e? est voitus: & colica pas-
sio ab eo qd nō tolāt stomach? debil: & ex-
pellit āte oplemētū opatōis pp̄t debilitatē
retentiue. Cū gō n̄ ē pp̄t debilitatē retentiue
tūc ē pp̄t debilitatē alteratiue: & vtreq;
debilitates sequūtur oēm pplōnē. S; plm
debilitatis retentiue est pp̄t caliditatem tm̄:
aut pp̄t frigiditatem tm̄ i vtisq; dispōibus
Nā ablutia ouerūt ad illō qd est pl? sāgu-
nū: pp̄t vehemētiā psequutōis corpis: de-
ide ad illō qd ē turbidū. Et e? qdē q̄ facta
est a calitate ē signū aliud: & fē a frigidi-
tate signū aliud: q̄ ego dicā Et cā i solutiōe
ventris colica: ē multitudo colere: & forti-
tudo expulsive. Et cā in virulēta ē adustio
sāguis & humor: & liqfactō eoꝝ: & qñq;
pducit ad adustionē corpis epatis ip̄i? &
q̄ ipsum epar educit p? huōres diūfos. Et
qñz fit virulēta pp̄t resudatōez apatis: aut
dubelati: & sepe fit isudatō ex epate: & fit
vētris soloi piodica. Et cā i fca q̄ ē silis feci
a ē eruptō dubelati: a oppilatōis ap̄tio: aut
corrosio & vlcera putrida: a adustio sāgu-
nis & alteratō i p̄tib? epatis: pp̄t puitatez
penetratōis cū calitate epatis & eoꝝ q̄ se-
quit ipsū: a alteratō e? i vēis cū ē vehem-
tis calitatis & corrupit ipsū: & n̄ fugit ex
eo coꝝ p? q̄re ingrossat: & fit sic fex fetida
vehemētis fetoris: & in ip̄o ē additō ebulli-
tōis & liqfactōis & amaritudis pp̄ter do-
mimū colē. Et qñ corrupit hac corruptōe
expellit ip̄m nā fortis: & significat corruptō
nē pplōis i mēbris: & ē pculdubio p̄tinēs
extenuat. Et differt a m̄lia p coloꝝ & sb̄
statiā & fetore. Nā ip̄a ē m̄ior illa i magtu-
dine p coloꝝ & sb̄am: & fetor ipsius vehe-
mēs ē: e? silis n̄ est m̄lie. Aut frig? ispiās

Juncea viridina
serius flens succens
et limorofum:

sat d. inferioribus cap. 10
 et scripto 30. tract. cap. 26.
 perinde dicam pro solutione
 patet ex his finalibus magis
 in duobus. 5. in dolor quod
 in vena non est dolor sed
 in finalibus est dolor et
 quod vena non est vena
 sed interpolata magis
 et quod per transmutationem ad
 finalibus: finalibus vero
 est magis continua cum
 ab aliis vena cum
 aliis vena. per addi
 tionem dicitur quod vena
 est plurima et par vi
 magis sanguinis sed
 sanguis qui est ab finalibus
 est minor

F.

sic sordet aut pus & sanguis. & meseraice
 declinū? ad albediem & citrinitatez q̄si sit
 virus vlcēis. Vexz oīa inter soldez vētris
 q̄ est ab vlcēibus & corrosione & dubelet
 & inē illā q̄ est a virtute est: qm̄ cuz illa q̄ ē
 a vtute repit leuitas: & egrediunt̄ cum ea
 colores diuerſi extranei. Et nō sūt cū ea si-
 gna apātū. Et qñz sunt ante ip̄am oppilatō
 nes. Et quocūqz mō sit non antecedit̄ ea;
 febres & arefactio: neqz ātecedit̄ eā solutō
 vētris lauatiā: aut sāguinea subtil̄: ā viru-
 lenta. Et illa q̄ est cā apātum: retinet sāgui-
 nē & corrūpit ip̄m: & non sūt ibi dubelet.
 Signū g^o e² est: vt sit illic apā: & nō sit il-
 lic signū collectōis: & sit p̄mo subtil̄ virulē
 ta resudatiua: deinde ingrossēt in fine rei.
 Et illā q̄ sit ppter debilitatē epatis icipiēs
 exlauatiā: & pueit ad feculentā: antecedit
 illō: & raro sit subito. Qz si sit subito cuz al-
 teratōe coloris & casu vtutis: tūc ip̄a est a
 debilitate. Et cū cā ē ap̄lo: significant ipsam
 sig² ei². Et feculēta c² cā est caliditas: silat
 sanguī adusto. Et ātecedunt eam liqfactō
 humorū & mēbrorū: & fluxus ventris viru-
 lentus & sitis: & paucitas appetitus: & ve-
 hēmētia rubedōis aq̄. & qñz sūt cū ea febres
 & ē ei² egestio sic egestio febris pestilētie ī
 vehēmētia fetoris & grossitudoie: & tictuā
 coloris: deinde egrediūt in fine ei² sāguis ni-
 ger. Et illa c² cā est frigiditas: est lilis san-
 guini putrefactio in seipso: nō sic caro liq-
 facta: & neqz est multa fetoris vehēmētia
 ymo fetor eius minor est fetore calide: & ē
 minoris nigredinis q̄ calida & minoris co-
 loris. Et quādoqz est sanguis subtil̄ niger
 quasi sit sanguis aliquomō feculentus non
 congelatus: & est incessus eius lauatiuus
 plus: & sitis in principio sui est parua: &
 appetitus cibi est plurimus. deinde in fine
 sui perducit propter sui putrefactōem ad
 febres: & deijcit virtutem etiā: et perducit
 ad ydopisim. et ad vltimū est longitudo
 cum extensione dispositōis. ¶ Et significat
 illud quod associat cōplexionali ex humidi-
 tate et siccitate p dispositōnem e² qd̄ egre-
 ditur in substantia sui et p sitim. Et illa que
 sit adubelati qñqz est pus grossum: et san-
 guis feculentus: et humores plurimi sicut
 sit in oppilatōnibus. ¶ Verum signa adubela-
 ti et maturatōis eius et eruptōis ipsius
 sunt sicut iam sciūsti et cognouisti āte. Et
 quandoqz currit adubelati et apostemosa ī
 pncipio sui virus subtile: deinde cū erūpiēt
 egrediūt sanies: et qñz erūt cū ea sāguis. Et
 illa qd̄ ē q̄ sit ab vlce: ā corrosioē ē cū doloē
 ī pub² epis: et cū paucitate e² qd̄ egrediūt

in ea Et qñqz sit ppter cōitatē ficteris ppe
retentōz sūguis emorroydaz: & silr in mē
bris alijs pōcīs. Et plm qdē cōicant mēbra
fecis cū pcauitate: & mēbra puocatōis: &
ābelit? cū gibbositate. Vez plime cōicatō
nes pducētes ad ydropisiz sūt cōicātes cūz
renibus & orbo & splene & meseraica &
stoācho. Quidā at dixerūt qd qñz accidit
ydropisiz ppe āpata accidētia ī locis vacuis
ppe igneis: ppe maliciā oplois eoz ledētē
epar & nocentē ei. ā sūguinē mlicū q mltō
tens coartat ī eis: & gñat oppilatōes ī eis
q vīcīa sūt illis pueniēdo ad ea. & egestio
nē sanguinolentā. Et p̄mum ē pducens ad
ydropisim p? tolerantiā doloris pfirmatī ī
p̄tibus yloz vel intestinoz: q forsitā nō re
soluit p medicamē & euacuatōz: & hic est
sermo nō bon? Et deterior qdē ydropisiz
ē illa: q est cū egrotūne acuta. Et sūt hoies
qdā qbz videt q yposarca ē deterior alijs
qm corruptō ī ipā cōicat epari & oībus ve
nis corpis & carni: ita vt destruat plm di
gestiois terciē. Et ex eis sunt qbz videt q
sit leuior alijs: & ita vt sit leuior tīpanite
Vez digni? est vt sit asclites malignior ill
oibz: deinde de yposarca sit aliq q ē leuior
oibz: & sit d ea alia q ē valde mala. Et illō
fm p̄sideratōz causaz facientū cadē ī ipaz
Et ī maifesta qdē dispositōne: & ī plimo
qd expimentū fcit eē ncēm: oz vt sint spēs
yposarce leuiiores: & nō oz necessario vt d
eis sit deterior fm q ē ī ill' reliqs. Et hō d
q? vehemēt? timent cū adueit ei ydropisiz
ē ille cui? oplo nālis ē calida & sicca. Non
ei egrotat p perariū sue oplois: nisi ppe rē
magnā ydropisiz at eueiens ppe duriciem
splenis magis salua ē: q eueiens ppe duriciē
eipatis: ymo est ī q speratur curatō. Et
qñz dñat mā ydropisiz adeo: donec faciat
accidē dīsnā & p̄strictōz anhelit? & soloz
vētrīs: & illō sūt p̄pinqtatē mortis ī diebz
tribz. Et qñz alterat ābelit? ppe p̄p̄sionez
officiālē: & hec ē magis salua. Et qñz accit
eis ppe mortē vlceza oris & gīgiuaz: ppe
maliciā vapoꝝ: & ī fine e? accidūt vlceza
ī corpe ppter maliciā oplois sūguis. Et d
q qñ descēdit ex ydropico qd ē sic caro: p
nūciat mortē e? Et si alicui accit ydropi
sis habentī mliam resoluē mliā: ppterea q
ydropisiz humectat eū. Et scias q fluxus
ventris ī ydropisiz mortale est. Et oz qdem
vt habēs ydropisim sciat illō qd de seipso
p̄mū inflat: an sit femur: aut pedes: ā dor
sum & p̄tes renū: & alkeren ex intestinis.
Et optz vt sit natura ī lenitate & siccitate
cognita Natura em sicca melior ē q cū ipā

est lenis: & p̄p̄ie ī incipiente ex alkeriz &
renibz. Et cū incipiente qdē ex alkeri multi
plicat lenitas nature ppter reuersionē hui
ditatū dī ex eo ad intestina: & siccitas ī ī
cipiente ex āteriozi est pl? Et oz vt cognos
cas dispōnem locoꝝ & femoꝝis: an sint te
nuia vl' grossa: aut carnosā: carnosā at sūt
fortitudinem & tolerantia solonis vētrīs.
Et p̄sidera etiā an siphach cōicet ī inflatō
ne: aut nō cōicet: & qñ cōicat timent e? re
sudatō: & resudatō qdē putrefacit & liq
facit & fcit cadere ī vlceza maligna diffi
lia ad sanand

Causa ydropisiz asclitis p? cās omnes
Aula ī ipā dīnctā ē q supfluitas a
quosa n̄ egredit ex pte sui exit? qre
reueritē ncōio: & fluit ad aliū locūz
q ad illū ī q? p̄p̄endi & p̄stringi solet ne
cessariū: ā scdm semitā resudatōis: aut ppe
sepatōz vētrōsitatis quā resoluē coartatō:
aut ppe multitudinem materiē: ā ppe vehe
mentia expulsiōis quā expellit nā a necessi
tate vincēte ī vīs quas hnt supfluitates
ad spaciū vētrīs & ad vacuitatē vētrīs ī q
sunt intestina. Et plm statōis ei? non ē nisi
iter zirbū & inter siphach intriscū nō ppe
resolutōez zirbi: ymo nō nisi corrosione zir
bi. Et tu iā scivisti q expulsiō nālis qñz pe
netrat aptionē ī ossibz: nedū ī alijs: aut
scdm scitā scissure aliquoz meatuū q ppa
ti sūt cibo ad epar: qre attrahit aquositas
apd eos āteqz ad epar. Aut fm semitā quā
dixerūt qdā antiquoz sblimiū: & sequuti
sunt eā qdam posteriorz: q illa reuersio est
ex orificiis venaz q pueniūt ad sumen vē
trīs ī vētrīsqz lateribz & sumit ex eis cibis
& orificiis q sūt veniētia ad ipm: & egredi
tur ex eis vrina. Nam īfantes dū sūt ī vē
tre mīgunt ex sumine: & orti anteqz cā ad
ueniat mīgunt et ex sumine. Cūqz p̄hibet
ex illo latere tendit ad vesicā: cū g? necessi
tatē faciūt oppilatōes & resistētia virtutū
expulsiuaz ex p̄tibus alijs: expellit aquosi
tas ī ill' venis: donec pueniat ad orificia eaz
Cūqz nō inueit meatu ad sumē dilatantur
ad ventrē & apiunt: & sūt valde latiores
bz cōpatōz ad creatōez p̄mā suā & coartāt
meatu q sūt apd gibbositatē. Ipī ei sūt stri
cti: & augmētāt strictura eoz plusqz illo
rum qui sunt apud pcauitatē. Et nō elōga
tur quin sit euacuatō aquositatis ex vētre
eueniens ex istis partibus. Et medicina q
dem inuenit viam per eas ad epar: deinde
ad intestina. Et cause qdem hui? cause con
iuncte sūt tres: aut est ī vrute sepatia: ā
ī materia sepatā: aut ī vīs. **C**ausa itaqz

habetur ab Hyp.
2° promissionem monit

Asclites deterior est alijs

droneis si
saluator

No y fluxus ventris sicut
demonstratur est signum
mortis

q̄ est in virtute separatiua ē: qm̄ sepatō est cō-
munis in virtutē expulsiuā ī epate: & vir-
tutē attractiua ī renib⁹. Cū g⁹ debilitant
ambo: aut vna eaz: ā fuit in vijs oppilatio
& pprie cū est ī renib⁹ apostema durum:
& non sepatatur aquositas: & non recipit eā
corpus: & nō tolerant eam vie: tūc necessa-
rio est vnus modoz casuū ydropisis ascli-
tis. Et ppter hoc qñz accidit ydropisis ppter
debilitatē & egtudinē in epate solum. Cau-
sa autē q̄ est ī sepatō: est vt sit aquositas plī-
ma valde vltra q̄z virt⁹ separe possit: ā sit
nō bñ digesta. Et aquositas qdē sit plīma
valde ppter potū aq̄ frigidē plīme. Et silr
ppter vehemētia siccis dñantis ppter oploz
ī epate faciētē siccū: ā ppter cāz aliā faciētē siccū
ā ppter oppilatōz cū q̄ n̄ atēhiē ad epar aliq̄o
d q̄ sit curād: q̄re assidua sit siccū sup mul-
titudinē pot⁹: ā qm̄ aq̄ nō pfert siccū ā q̄ aq̄
calida ē n̄ frigida: ā q̄ ī ipā est q̄litas faci-
ens siccū ex falsedie ā bauracitate aut alijs
Pars autē alia est: qm̄ ppterea q̄ nō equat
dispo digestionis cibi hūidi: recipiunt cor-
pus & epar ptem cibi hūidi: & redit pars
eius: & implet vias. Et qñz pducit ad cāz
ydropisis asclitū p̄dictē: si dñat aquositas
aut timpanitis si dñat v̄tositas: & illd in
digestione secūda. Causa autē q̄ est in vijs ē
vt sint illic āpata & oppilatōes p̄hibentia
aquositatē ab incessiōe vie sue: & penetra-
tōe in pte sua: ymo p̄hibet & ouertit eam
ad aliā ptem q̄ ad viā suā. Et qñ expel-
lit nā ex ydropico aquositatē ydropisis p
seipam: significat euacuatiōem. Et in pluri-
bus horis cū catarrū patit ydropic⁹: redit
inflato ī spatō triū diez. Et h̄z plm̄ sit illd
ex ventositate. Inquit Ypoē ab illo q̄ habz
flegma plm̄ inter dyasfragma & stoāchum
faciens ei dolozē: tūc cū ipm̄ vadit in v̄is
vsqz ad vesicā resoluē egtudo. Inquit Ga-
lien⁹ meli⁹ est vt p̄cipiteē flā ad femur: nō
ad ptem vesice. Quomō em̄ resudabit ad
eam cū sit flegma: & nō sit aquositas subci-
lis. Et dico ego non elongat qñ resoluatur
& subtiliet. Et non elongat qñ sit expulsio
e⁹ sm̄ electōez nature ad ptem aliquā ppter
necessitatē suā: aut sit in ptes alias ppter cāz
agentem: sic expellitur pus qd est in pecto-
re ad venam cōcauam ad vesicā. Hec ac-
penetratō nō est mirabilior penetratōe pu-
ris in ossibus pectoris. Et illud qd qdā di-
xerunt q̄ forsitā itellexit p flegma aquosi-
tatē: est longinquū & nō est necessariū. Et
qñz accidit vt infletur v̄ter: sic ydropici
in eo qui habet vlcera intestinoz: deide p-
forat & nō mouet vsqueq⁹ moriat. Et ege-

stio effūdat ad ventrē e⁹: & magis eē iste.
Sed h⁹ scdm̄ me q̄zuis dicat est sic longin-
quū. Mors ei magis ātecedit q̄ illud: & p-
prie cū eruptō est in superioribus.

Causa yposarce post causas omnes.

Causa antecedēs in ea est corruptō in
digestione tertia declinā ad crudita-
tem & aquositatē & flegmaticitates
& sāguis nō adherz corpi adherētia natu-
rali ppter frigiditatē sui cruditatē & aquo-
sitatē. Et qñz ē antecedēs ī h⁹ digestio se-
cūda: ā digestio pma: ā corruptō ei⁹ quod
sumit: ā flegmaticitas. Et qñ debilitatē di-
gestiua & retētiua & separatiua in epate ipso
aut ppter cōitatē q̄zuis nō sint āpata: ā op-
pilatiōes p̄hibentes penetratōz cibi: & sūt
multitudo frigiditatis venaz corpis & eg-
tūdes accidētes ei: & oppilatōes existētes
in eo ex omeitione viscosoz & luti & siliuz
Et qñz est ppter statōez in frigore aeris fri-
gidi ī q⁹ iā fortē efficit imp̄ssionē Et qñz ac-
cidit cā caliditatis liq̄faciētis corp⁹ & hūo-
res Cū g⁹ accidit oppilatō nō pōt cū ea pe-
netrare hūo: virulētus liquefactus ī pres-
renū: q̄re dispartit in corpe: & plm̄ hoc sit
subico Et fluxus qdē v̄teris qñz est val-
de iuuatiuus in yposarca: & nā qñz studee
vt expellat supfluitatē aquosam in vijs na-
turalibus & non naturalibus: h̄z qñz sit pi-
gra ab illa expulsionē: ā fortasse v̄cit pene-
tratō ei⁹ non nālis in modis p̄dictis domi-
niū expulsiois natural sup eā Et fortasse n̄
recipiunt eam meat⁹: & fortasse expulsiua
expellit eā ad ptem epatis: qm̄ est e⁹ aquo-
sitas & est ex gñe ei⁹ qd expellit ad epar.
Cum ergo non recipit eā epar & q̄ sequit
ipm̄ ppter debilitatē: aut ppter multitudi-
nē materiē: ā qm̄ corpus nō recipit eā ppter
oppilatōes ā alia: hesitat in duas expulsio-
nes. Inq̄t Ypoē cui⁹ epar replet aq̄: deide
erūpit aqua illa ad p̄niculū intrinsecum:
implet v̄ter ei⁹ & morit. Inquit Galien⁹
itellexit p illud vesicas plīmas q̄ accidunt
sup manifestā pte epatis: & ogregēt aquam
Cūqz erumpunt & sūt multe: & colligūt a-
qua in spacio: & p̄z penetrat in zirbū: nisi
ppter corrosionez zirbi ex illa pte. Et dixit &
hec aq̄ est sicut aq̄ ydropici q̄ non moritur
ymo egreditur aqua eius: & viuificat: aut
incidendo: aut medicando. Et silr non elon-
gatur in hoc qd rarum sit: aut elongat q̄
viuificatur. Et ego estimo q̄ moritur: qm̄
hecaq̄ ē deterior ī substantia sua: quā cor-
rumpit in spacio: & interficit vapore suo:
qm̄ epatis eius tuica otnēs ipz iā corrupta
ē. Causa timpanitis.

Hyp: 2^a f. 1^a aff. 1^a aff. 1^a
56.

Purimum carum timpanitis est corruptio digestiois prime propter virtutem: a propter materiam. Ipsa enim cum non valde digerit: cumque in ea egerit calitas debilis operatio aliqua non fortiter: et abhorret eam corpus: et repellit eam primum ad quod peruenit est vapor et ventositas. Et quando sunt iste materie stente in partibus stomachi et intestinis recipientes resolos debiles: qui resolo fit in ventositate: et propter cum stomachus est frigidus et humidus: quando non digerit ad digestionem epatis. deinde fit in epate calitas aliqua propterea ut digerat aliquid non dum propterea ad suam digestionem. Et quando est illud propter calitatem vehementem extrinsecam in stomacho et epate incipiendo ad cibos humidos et humiditates corporis ante quam digne super eos digestio quam praebeat a calitate innata: et efficit in eis operationem non naturalem: et resoluunt eos in ventositatem ante digestionem. Est igitur causa timpanitis debilitas digestiois prime et debilitas caloris: a propter vehementiam caliditatis diuturnam: quam non admittit tempus digestionis a propter cibos. Et quando accit in febribus pestilentialibus et in pluribus finibus egredimur acutarius inflatio ventris quam timpanites: ex quo auditur ut sonit? timpani si percussus manu: et est signum malum valde.

¶ Signa communia.

Quoniam species ydropisis sequitur corruptio coloris: et est color in splenetica declivis ad viriditatem et nigredinem: et in omnibus eis accit inflatio pedum propter debilitatem calitatis innate. Et propter humiditatem sanguinis et est vaporis. Et inflatio alborum oculorum: et inflatio extremitatum aliarum. Et omnes ille euacuatur ex hoc clamorosa et asclitoe abelice et plures earum est cum paucitate appetitus cibi propter vehementiam appetitus aquae: nisi accidat quicunque illarum sit a frigidoitate epatis. et propter a potu aquae frigide in non sua hora. Et in omnibus illis et propter in asclitoe: deinde in yposarca mioratur vrima. Et in pluribus dispensibus rubet propter paucitatem suam quae aggregatur in ea tictura quam ipsa est in epate. et etiam propter paucitatem separationis sanguinis neitatis et colore rubee ab vrima. Non igitur oportet iudicem propter ticturam aquae et rubedinem eius caliditas ydropisis. Et accidunt eis plures febres tepide. Et multoties accit eis bothor: qui erupit emittit a se aquam citrinam. et multiplicat egestio sanguinolenta in yposarca et timpanite. Et cum est initium ydropisis ex appearance in epate: et astringit naturam: et aperant pedes et est tussis sine sputo: et accit aperta in latere dextro et sinistro quam occultant: deinde apparent: et plures illi sit in asclitoe. Et si incipiat in alboribus ylis et alkati incipit aqua ex pedibus: deinde accit fluxus ventris sanguinolentus.

lente longum quod non resolutum: et neque egredietur cum eo aqua. Et ydropisis est causa est calida: est cum signis calitatis ex inflatio et siti et citrinitate coloris: et amaritudine oris et vehementia siccitatis in corpore. et casu appetitus cibi et vultu citrino et viriditate: et fortis sit aduratio vrimae in fine est propter vehementiam colorem. Et si est ex genere est in qua multiplicatur liqua etio et expulsio ad duas vias naturales: signum ipsam multitudo citrinitatis: et signum liqua factio nis: et antecessio egestionis: et vrimae lauatione et virulente: et incipit ex partibus ylis et alkati. Et sicut omnis ydropisis scilicet ab egredibus acutis. Et ydropisis est causa est aqua dum cognoscitur per signum est: et fluxum ventris sanguinolentum quod sequitur eam: et paucitatem appetitus cibi. Et illa est causa est aqua calidum: quando incipit ex parte epatis et astringit cum ea vrima: et sunt reliqua signa quae sunt apatis calidi. Et splenetica quod significat color ad viriditatem declivis et egredo antecessio in splene: et quando non cadit cum ea appetit? et sicut cum est ex renibus non cadit appetit? in hora eo casu quod cadit in epate: et antecessio eam egredo renum et a postea eorum et ulcera ipsorum. ¶ Signum asclitoe.

Quoniam asclitoe est guttas sensibilis in ventre. Et cum percussus venter non est ei sonus sed quando movetur: ex eo auditur sonus a que comote. Et sicut quando permutatur habes eam ex latere ad latere. Et tactus est tactus ventris plenus: non ventris in quo est inflatio: et non sunt cum eo membra gravia: et non est magnitudo eorum sicut in yposarca: ymo arefiunt: et est super cutem corporis teltio cutis humide extense. et quandoque cum ea est aqua virge: et accit paucitas vrimae: et est pulsus hntis eam puus frequenter declivis ad duriciem cum aliquanta tensione propter tensionem velaminum. Et quando declinat in fine est ad lenitatem propter multitudinem humiditatis. Et quando est ydropisis asclitoe euens subito post lapidem exeunt absque causis manifestis in epate: tunc scias quod vna duarum viarum duorum testiculorum iam disrupta est.

¶ Signa yposarce.

Quoniam ipsa est: appetit cum ea inflatio in corpore toto: sic accit corpori mortui. Et inpinguant membra in ipsa: et propter facies est declivis ad piguedinem non ad arefactionem. et cum primum digiti in omni loco corporis eius apmunt. et non est in ventre est de inflatio et amotio: aut inflatio et exitu sumis et ventris illud quod est in ventre asclitoe et timpanitis. Et sicut plures sequuntur eam fluxus ventris sanguinolentus: et lenitas nature tendens ad albedinem. Et pulsus eius est vndosus latus lenis. Et iam dictum est: quod quando est in facie hominis

*vinum spiritum rubrum
non habemus pro hoc
arguor sup. auditu
ydropisis*

Signa timpanitis.

Curatio cacesie.

Agave mundipia - squarrosa

granata dulcia gueriani
in caesia

Citonia secum appetitum et gfortam hominum

sinapis et porrū et allea: et q̄ currūt cursu
eorū absq̄ multiplicatōe plima.

Curatio ydopis asclitis.

Canon cōmunis in curis eorū est exic-
catio et extractio supfluitatū: et si n̄
cū alio saltem cū statōe in sole ubi nō est vē-
tositas: et calefaciēdo ad ignē accensū ex li-
gnis siccis: et comedē cū m̄sura: et dimittē
aquā: et apire poros: et puocatio vime fre-
quēs: et solōne vētris educē aquositate s̄b-
tilē cū facilitate et frequentē expectatio su-
per sitim: et regimē ipsi? Et phibitio a vi-
sione aq̄ nedū a potu ipsi? q̄tū possibile ē:
et si nō ē excusatio q̄n ip̄a potēt: bibat p̄
cibū aliquanto spacio: et pmixta cū vīno: a
alijs. Et mīoratio cibi et subtiliatio ei? val-
de: est melior cura. Et exercitiū qd̄ dixim?
i capitlō yposarce: et p̄uatio v̄tutis: et cō-
fortatio ipsi? cū bñ redolentib? aromaticis
et olfactōib? suauib?: et odorib? ciborū cō-
fortatiū: et p̄fortatio ip̄orū cū vīno aroma-
tico: et nō est m̄tutudo pot? vīni in ea lau-
dabil. Et ex eis q̄ p̄ferūt eis est vomit?: et
p̄prie aq̄ cibū et etiā p̄ ip̄m de terciō in ter-
ciū: a de q̄rto in q̄rtū: a de q̄nto i q̄ntū: ip̄e
em̄ iuuat valde eos. Et sternutatio cū me-
dicinis: et insufflatōes et alia p̄ferūt eis ex
illis q̄ deponūt aquositatē et extrahūt eam
ad vias euacuatias. Flōmīa v̄o oz ut deui-
tet oīs ydopisim h̄ns q̄tū p̄t: n̄ illi q̄ patiū-
tur ydopisim ex retentōe sanguis: flōmīa
em̄ phibet mēbris eorū nutrimentū cum ip̄a
sint pauci nutrimentū & cū hoc ifrigidat ep̄
ip̄orū. flōmīa igit̄ est nociua in q̄plurimis
dispōnib?. Et si fuit illic ap̄a: p̄ueiat ad ip̄z
in p̄ncipio rei. Cūq; ydopis? cōq̄rit̄ de la-
tere sinistro multaz arteriaz: tūc nō ē eius
q̄rimonia p̄tē tensiōez q̄ sit in ip̄o. Naz ābo-
lata cōicant in hoc: imo illud est p̄pter san-
guīez: flōmēz ergo in p̄mis: deīde curez cu-
ta ydopis. Et si fuit ap̄a durz: tūc nō spe-
tur in sanatōe ydopis asclitis q̄ seq̄t̄ ip̄m
Nam et si aq̄ eūetur q̄libet eūone redit tñ
et replet. Et scias q̄ eūo cū medicis lauda-
biloz est: q̄ q̄ sit sectōe et resudatōne: & sic
difficile succurrē eis. Et oz vt fiat eūo hora
q̄ nō est febris: quāuis enim regimē exiccet
ydopisim: tñ ap̄a redire ip̄az facit. Et optz
vt i ip̄a mīorēt̄ troiscī stiptici quāuis sint
p̄fortatiui: sic est troisc? de alamberberis
et p̄prie cū p̄stricta est nā. Et oz vt fiat ex-
iccatio in ydopisi frigidā cū oī calō subtili-
atiuo et apitio: i ydopisi aut calā scōz mo-
dū aliū: d̄ q̄ singlarit̄ h̄monē faciā. Et scias
q̄ oleū de fisticis et amigdalimū iuuatiā sūt
in oīb? sp̄ebus ydopis. Medicie autē sin-

glares p̄ueniētes huic sp̄i ydopis: et cū
est frigidā: sūt sic decoctio andacoke vehe-
mentis decoctionis: de q̄ bibant̄ oī die .3.
ij. aut decoq̄t̄ s̄q̄lle lib. i. in q̄rtuor kist vīni
in vase mūdo: donec p̄sumat̄ terciā vīni: et
bibat̄ ex eo oī die quāritas coclearij magni
deīde addat̄ sup illō donec p̄ueniat̄ ad q̄n
q3 coclearia: deīde minuat̄ donec redeat ad
vñ. Et itēz deī in potu oī die d̄ succo ca-
lameti. 3. Et dixerūt qd̄a q̄ oz vt sumat̄
cantarides et auferant̄ capita et etiā ale ea-
rū: deīde resoluant̄ corpa in aq̄ mellis: & in
grediat̄ eger balneū: et sūt illud in potu:
aut comedat cū eo panē. Et hoc apud me ē
error maxim? Et pl? qd̄ exptū ē debē sūi
ex eis i potu est kerates. i. in potu aq̄z expt̄
saz notaz. Et dicē q̄ q̄n mūdificat̄ corp?
potādo oī die ex tiriaca q̄ritatē ciceris cū
decoctōe calamenti viginti et vno die: et ē
ptent? comestōe vna leui: qd̄ p̄fert. Et esti-
mauerūt qd̄az q̄ sumē in potu sterco cap-
nū cū melle iuuatiū est eis. a vīna ouīū:
aut asinorū cū spīca et melle aut aristologia
rotunde pond? .3. iij. in vīno. Et iam lauda-
uerūt eis qd̄e oī die: aut omib? dieb? duo-
bus sumē quāritatē fabe ex alumie hūdo i
aq̄. Et ex medicis iuuatis sūt alkekengi et
diacurma p̄prie: & spes est ad omēz ydop-
isim in diacurma et p̄fectōne aburbar?
p̄prie & electuario asus et medicamine de
squilla et sirupo squillitico et tiriaca. Et sci-
as q̄ tiriaca et diacurma et alkekengi p̄fe-
rūt valde i fine ydopis frigidē. Et ex me-
dicis mirabil iuuamētū sūt troiscī d̄ sabraz
ex dauich. i. Re. sabz mirabolanoz citri. p-
tes eq̄les: & dosis ei? q̄datim sit ex dauich
i. et .5. ad quāritatē .3. i. bibat̄ in oīb? q̄rtu-
or dieb? semel: et in eo qd̄ est int̄ eos bibat̄
troiscī de alamberberis. Et q̄n3 p̄ponunt̄
medicamina ex reubarbaro et costo et bac-
cis lauri et fenuḡco et lapis et enula & gē-
tiua et gūma amigdalī et galbāo: et sūt me-
dicamēta iuuatiua. Regimen aut euacuans
aquositatē est cū solutis ebibitis et clisteri-
bus p̄prie: ip̄a em̄ sūt p̄p̄m̄q̄za aq̄ et leuioza
sup nās: et remotioza a liq̄factione et cum
sp̄ebus balneationū cū thermis et cū regie
calefaciente: & aq̄s in q̄bus decocta sūt s̄b-
tiliatiua sic feniculū et camomilla et s̄q̄nan-
tū: & sp̄eb? imunctionū: & emplorū: et va-
porationū: et igredie in sūma illi?: vt sūt
in potu lac caprimū et lac camelaz fetarū.
Et de hoc qd̄ez ḡne vīna et lac camelaz fe-
tarū p̄ueniētiā sūt ascliti cū sumūt̄ ebdoma-
da vna cū troiscis de aloes i p̄mis. 5. 3. ex
eis cū media .3. spodiij vsq3 q̄ p̄ueiat ad .3. i.

*Solum nouer potus aquosus
sed visio inl aspectus
epinus*

*omnis iuuat sine
fieri ante cibū sine post*

documentum phlebotomie

*phlebotomia infirmitas
par*

*Medicus est in maculatione
et in missione
tunc vider*

Et p[ro]p[ri]et[ate] e[st] u[bi]one[is] euacua cū mezereō cū .3. i
kekengi: de[st]e itera troiscos de aloē ebdo
mada vna: et nō cesses facē hoc: et fortasse
sanabit[ur]. Extenuat[ur] vō nō sumāt in potu ex
troiscis de aloē i p[ri]ncipio n[on] quātitate vni?
dauich: & descriptio q[ua]de[us] troiscor[um] d[icitu]r aloē
est in aridario. In solutiuis aut nō o[st]e[re]t
sit illud q[uo]d nocet ep[ist]o. Et si aliq[ui] necessitas
facit h[uius]m[od]i neciū esse o[st]e[re]t rectificet: & o[st]e[re]t
ut nō sit subito: imo scō[rum] vices. Nam illud
q[uo]d subito est: mortale est: et puū nocu[m]tū
debilitat ep[ist]o: & aloes solū ē valde malū ep[ist]o. Aloes
q[ua]re opt[us] ut elōge[re]t ab ep[ist]o n[on] p[ro]p[ri]et[ate] necessita
tē: aut cū igenio rectificatōis. Et o[st]e[re]t ut so
lutiua sequant[ur] ieiuniū: q[ua]re nō comedat so
lutus postea die & nocte si possibile est: & o[st]e[re]t
ut sequant[ur] postea q[uo]d p[ro]fortat et p[ro]stipant pa
rūper: sic sūt troiscis alemberberis et sicut
aq[ua] fructuū in q[ua]bus est suauitas et stiptici
tas ita ut p[ro]fortet ep[ist]o: et p[ro]p[ri]et[ate] p[ro] ea q[uo]d sūt sic
euforbiū et mezereon et aq[ua] armoniaci et si
milia: de[st]e am[er]strenē rectificat[i]a oplone[is]
sic tiriaca et diacucurma in frigida: & aq[ua]
endiuiē in calida. Et illi q[ua]de[us] q[uo]d ē vehemētis
caliditatis nō puenit lac camelaz fetaz: &
icipiat in lacte camelaz in p[ri]mis a .iiij. .3. et
addat in omni die .3. x. Et deuita cū fuit ca
liditas: ut nō solone educas colerā: q[uo]m ip[s]a
resistit aquositate aliquo mō. Et q[uo]m necesse
est ut aquositas solone vētris educa[re]: tūc
duplicat solō vētris: & accidit v[er]itū nocu
mentū: imo necessariū ē ut exiguat colera
et solue aquositate nisi colera sit trāsgredi
ens terminū in multitudine. et sis p[ro]tent[ur] eis
q[uo]d sūt sic mirabolani. Etem bonū solutiū in
h[uius]m[od]i dispōne sic serapmū: est bonū soluti
uū in dispōne frigida. Et omis supfluitas
eūonis in quātitate et in t[em]p[or]e est mala: & est
in cala rectior. Et ex lenitis boīs est ius al
canabir: et ius gallo[rum] decrepito[rum]: & p[ro]p[ri]et[ate]
cū polipodio et aneto et silib[us]. Et cū eua
cuaueris vici[us]. x. per aliquot dies cum ali
quo euacuatiōis subtiliū: et cū lacte came
laz: et aq[ua] casei: & reliq[ua] et mīnuta sūt aq[ua]:
et alleuiatū sūt ap[er]ta: tūc recti[us] erit sup vē
trē cauteria fiat: & ut nō recipiat aquā p[ro]
illud. Et fiat cauteria p[ro] abstinentiā et dimis
sionē solonis vētris duob[us] dieb[us] a tribus
et sint sex cauteria .s. tria in lōgitudine inci
piendo a casu vsq[ue] ad femur: & tria in lati
tudine vētris: & expectet p[ro] ipsā famē &
sitim. Et recti[us] q[uo]d est: ut i potu sumat mē
duas solones vētris aliq[uo]d de ap[er]itibus
oppilatōes: sic troiscus de amigdal[is] maris:
lac aut camelaz et capraz et p[ro]p[ri]et[ate] arabica
rū & p[ro]p[ri]et[ate] ipmguataz in potu de[st]e cū eis

q[uo]d solone vētris educat aquositate: et subcū
liat: et puocat sic sceba abrotanū & carda
momū et alia. Et calefactis ex eis q[uo]d pueni
unt cū h[uius]m[od]i ep[ist]o: sic cuscute et endiuiā et alia.
Et nō respicias ad illud q[uo]d d[icitu]r in ip[s]o ex h[uius]m[od]i
q[uo]d decipiūt sophisticī: q[uo]d d[icitu]r q[uo]d nā lactis ē cō
traria ydopisi: imo scias q[uo]d est medicamen
tuatiū p[ro] illud q[uo]d in ip[s]o est de p[ro]p[ri]et[ate]
sua. Q[ua]nq[ue] ei ē medicia lubrificat[i]a p[ro]traria
ei q[uo]d q[ua]rit de cura q[ua]litate: s[ed] est pueniēs cū
p[ro]p[ri]et[ate] sua: a p[ro]p[ri]et[ate] egritudine: sic eūo et si
milia: sic ponit endiuiā in curatōibus ep[ist]o.
q[uo]d h[uius]m[od]i egritudine frigidas et sic cū sit eūo
et filia: tendit ad scamoneā in egritudine
colicis: imo scias q[uo]d hoc lac est vehementis
iuuamēti eis. Nam si h[uius]m[od]i assidue ip[s]o vteret
loco aq[ua] et cibi: lauant[ur] per ip[s]m. Et illud q[uo]d
de iā exptū fuit in q[ua]busdā q[uo]d pueniūt ad t[er]
ras arabū: & p[ro]duxit eos necessitas ad illud
et sanati sūt. Et lac q[ua]de[us] camelaz q[ua]nq[ue] am[er]
strat solū: et q[ua]nq[ue] am[er]strat mixtū cū alijs me
dicis: & in q[ua]busdā q[ua]nq[ue] it[er]io regimīs non
calefactis valde: sic mirabolais cū semie
endiuiē et seie cuscute et sale naptico: et in
q[ua]busdā eaz ē it[er]io regis calefactis s[ed] bili
antis: sic sapino et granis ei[us]. Et i q[ua]busdā
eaz est it[er]io supfluitas solonis vētris: sic
costo et silib[us]. Et q[ua]nq[ue] am[er]scenē vrime came
laz: et q[ua]nq[ue] sūt p[ro]tent[ur] eo loco cibi et potus:
Et q[ua]nq[ue] addit ei cib[us] ali[us]: et i v[er]isq[ue] dispo
sitōib[us] o[st]e[re]t ut tu verifices i re ei[us]: an corp[us]
sugat ex eo et nō soluat: a soluat p[ro]p[ri]et[ate]: a sol
uat plus pondē suo s[ed] m[ed]surā tolerabilez.
a supfluat et soluat v[er]e tolerantia: a caseet
in stoācho et i v[er]is: a p[ro]ducit ad frigiditatem
a fluxu vētris educat huōres grossū flaticū:
a huōres adustū p[ro]p[ri]et[ate] putrefactōez suā si eaz
recepit. Et scias q[uo]d melior hora sumedi ip[s]z
in potu ē ver[us] usq[ue] ad m[ed]iū estatis. Et ex re
gimie bono in dādo ip[s]ū i potu est illō q[uo]d
expti summ[us] it[er]io: & p[ro]tulit & ē ut bibat
lac camelaz fetaz s[ed] m[ed]surā vacuitatez vētris et
abstinentiā diei et noctis an ip[s]z. Et nō sūat
in eis n[on] p[ro]p[ri]et[ate] valde. Et si possib[ile] ē abstinen
tia eoz: fiat: et n[on] n[on] q[uo]d ē abstinentia noctis.
q[uo]d ē an ip[s]z de iō bibat ex eo q[uo]d m[ed]iū ē i h[uius]m[od]i
et stat[im] quātitas .z. ij. a .iiij. Et meli[us] q[uo]d ē
ut sumant ex eo cū: .z. ij. vrime cameloz: &
abhozeat aquā aliq[uo]d dieb[us]: & cōsidera v[er]
q[ua]nq[ue] ad dies tres: et iueniet q[uo]d egō d[icitu]r cū puo
catōe p[ro]ximū ei q[uo]d bibit: & p[ro] illud soluet
vent[er] cū eo q[uo]d bibit ex eo. Et fortasse n[on] sol
uet cū eo n[on] sex parūp[er]: et nō soluit p[ro] ip[s]m n[on]
q[ua]nq[ue] corp[us] iam repletū est ex eo. Q[ua]nq[ue] si soluat
venter eius vltra q[uo]d bibit: abstineat ab eo
vno die: aut misceat cū eo illud q[uo]d p[ro]stipat:

10 q[uo]d vbi dicit q[uo]d amomū
debet d[icitu]r sp[eci]e anella et
fuit q[uo]d i libris ad boz
recepta erat l[ac] q[uo]d i
debet d[icitu]r d[icitu]r d[icitu]r d[icitu]r
caule q[uo]d i d[icitu]r q[uo]d r[ati]o d[icitu]r
et caule i d[icitu]r q[uo]d soldanella
et p[ro] q[uo]d nō iuenit r[ati]o d[icitu]r
et p[ro]stipat

magnus
et kengk

Solutio
ip[s]m

tu nouit
ip[s]m

Alces noct
ep[ist]o vult

Ja p[ro]p[ri]et[ate]
ip[s]m

ip[s]m

ip[s]m

ip[s]m

ip[s]m

ip[s]m

Colera res
aquositate

ip[s]m

ip[s]m

ip[s]m

ip[s]m

ip[s]m

ip[s]m

ip[s]m

ip[s]m

ip[s]m

ip[s]m

Adhuc proinde
vixit.

Canon observandus in
administratione
directoris:

Jamiro gaa Juma. u. uping
 cham di gi

est hoc mō tolerare exercitiū tempatū et si
tim & mīoratoz cibi. Et o3 vt nō audeat fi
eri dū possibil' est cura alia. Et recti2 q̄de3
ē vt nō fiat in vice vna subito: et euacuet
spūs subito et cadat virt2: imo paulatī: &
vt ip̄a nō pueniat ad vltimū debile. Mod2
aut īcisiōis ad extrahendū aquā iste est: p̄ci
pit em̄ astimil ut erigat se eger eq̄liē si p̄t: a
sedeat eq̄li situ: & cōpmāt seruientes laēa
ei2: & expellāt eā ad īferiora sumīs: deinde
ammīstret īcisiō. Et si nō est potēs ad illd
nō īcidas ip̄m. Et si vis ip̄3 īcidē: o3 vt mē
sures īferiora sumīs quātitate triū digitorū
diunctoz: deinde īcidē si fuit ydopis mī
tiū ab intestinis. Et si fuit ex latē ep̄is: fac
īcisiōez a latē sinistro sumīs. Et si cā fuit ex
splene: pone ip̄az a latē dextro sumīs: & s̄b
leua ip̄ā vt nō scindat siphach: deinde exco
riet mirach a siphach parūp ad īferiora lo
ci scissiōis mirach: deinde p̄fozet siphach: ita
vt sit foramē mirach īferi2 foramē siphac:
q̄tenus cū egrediē cāna: coopiat illd et re
tineat aq̄ p̄t diūsitatē duoz foraminū: de
inde ītromitte in ip̄ā cānulā ereā: cūq3 acce
pis aquā cū mēsurā: fac īacere ip̄sū resupī
nū. Et o3 vt p̄sideres pulsū et cū īcepit de
bilitari parūp retine aquā. Cūq3 aquaz ex
traxeris in fine extractōis: et remāserit ali
qd: tūc iā sufficit vt in ip̄a laborēt medicīe
solutie. Et q̄n3 sūt p2 īcisiō3 cautia q̄ dixi
m2. Et q̄n3 sūt in stōacho et ep̄e et splene
et īferiorib2 sumīs cauteria minuta. Et q̄n
q3 subtilianē q̄daz: & faciūt currē aquosita
tē ad saphan: & īcidūt ex saphā paulatī: &
est regimē cōueniēs iuueniū. Et illud cū
sternutatōe et cū oī qd trahit aquositatem
ad īferiora. Et o3 tūc: vt caueat ne p̄ueiat
ex eo ruptura: et vt fiat cū eo illud in qd nō
ē nocumētū aliud. Et q̄n3 pūgim2 īflatūz
testiclorū cū accub2 m̄tis: vt aq̄ habeat re
sudatōnes plimas. Et fortasse īcisiōi succe
dūt dolor & pūctura: q̄re o3 vt amīstretur
effusio olei anetini et oli camōellini et olōz
līmitiuoz sup pūcturā: et sup locū īcisiōis
ponāt emplā scā ex fenugreco et semīe līmi
et seīe altee et silib2. Et q̄n3 sufficiūt aq̄ ca
lida: et oleū effusa sup locū īcisiōis. Cūq3
sedat pūctura dimitte eā. De eūonib2 aut
eoz p̄ticularib2 cū medicīs afferā capitla.
Et has qdē medicīas solutias aquositatis
iā nūauim2 in tabul'. Et fortes eaz sūt sic
lac lactīcīoz et arbores eoz. Et meli2 qd
eoz malicia frāgiē est acetosū et poma et ci
tonia: & seīa ḡnatoz: & p̄prie acētū in qd
cōdita sūt citonia et filia: a in quo sūt deco
cta: a in quo sūt dimissa aliq̄b2 dieb2: a sup

qd rozat? est succ2 eoz. Et ex eis q̄bus p̄fi
ciūt lactīcīa sic lac ascebrā sūt rob & filia
Et sirup2 acetos2 ē melior 1o. s. cū soluiē i
z. ei2 dauich. j. et p̄prie ex eis q̄ sūt sic arbor
scebrā ex qua fit tiriaca: & extreītates ala
ghiati: & euforbiū. Medicāmē de quo i po
tu sumiē pond2. 3. j. i vitello oui sorbil' qd
m̄tociens p̄fert in fortib2 cū tiorē maxio.
Re. galbanū & es vltū et scoreā eris: & p̄
prie p̄fectā cū medulla panis et fca3 ad mo
dū pilulaz: & herbā q̄ noīat mezereon: et
succū cucumeris asinini et vinū i quo īfusa
ē pulpa coliq̄ntide. Et ex sūma lactīcīoz
mezereon ē fortis in hoc cao: et eius rectifi
catio ē vt īfundat in aceto: et q̄n3 sit ex h2
mōi sirup2 acetos2: et de armoniaco q̄n3 su
miē i potu vsq3 ad 3. j. cū aq̄ mell'. Et ex eis
q̄ eq̄litati vicina sūt: sūt sapmū & yreos et
semē vrtice excoctatū ex cortice suo confe
ctū cū melle et aq̄ folioz rafani. Illa vō q̄
sūt salubriora et debiliora sūt aq̄ cardamo
mi media libra cū zucharo albusar et aq̄ al
kekenet: et aq̄ solatri et sirup2 acetosus de
mezereon: et lac camelaz fetaz p̄patū. &
aq̄ lactis p̄pata cum v̄tute yreos et scorīa
eris et almezereon et silibus. Descriptio aq̄
lactis ponat sup duas lib. ei2. 3. j. sal' gēme
et 3. j. turbit trita: bulliāt cū subtilitate: &
accipiat spūa ei2: et coleē. Et īceptiōe sūa
tur i potu ex ea t̄cia ps libze: deinde addat
paulatī vsq3 ad lib. j. ip̄a em̄ expellit aquaz
sine calefactōe. Et aq̄ casei melior et lauda
bilior ea calefactis est illa q̄ accepta est ex
lacte capraz et lacte asinino. Et ex medici
nis resistētib2 ad illud et p̄ferētib2 ydop
pili cale: ē vt īfudat medietas citonij i ace
to trib2 dieb2: deinde terat cū pondē sui d
mezereon recētī vehemēt: ita vt misceat: &
p̄piciat sup ea medietas p̄noderis aceti de
zucharo: et decoq̄tur donec redeat i eēntiā
mell': et misceant oīa. Et q̄n3 appropinquāt
huic pilule facite de seīe mezereō cū zucaro
albusar: et sūt ex eis in q̄bus nō ē tior in ca
lida etiā. Et ex p̄ferētib2 ē alkekengi: et cō
fectio n̄ra de scorīa ferri & almezereon i an
tidoratio. Et p̄fectio quozūdā. Re. endiuie
et seīf apij añ 3. x. et succi ataraxacō sicci pō
d2. 3. xx. et succi amēbbis. 3. xv. lacce ablu
te rau d̄ scemi āboz añ 3. v. succi absinthij
3. vii. succi cucumeris asinini et pulpe colo
q̄ntide. 3. v. agarici. 3. vii. conficiant cū iu
leb et sumat in potu cū aq̄ de olerib2 et hō
est medicāmē bonū qd qdā dixerūt p̄moz
et secuti sūt eos qdā postreoz et ē securi2
latus q̄ alkekengi: & i ip̄o sūt cōfortatio et
solō fortis. Et ex potib2 est sirupus noster

de yreos. Et sirnpus hmoi. Re. eris adusti
 aur. i. terat valde: et puluerizet: et fini co-
 lubinaur. i. et tercia rāoz rute: et aliqtu-
 lu salis panis bibat illud cu vmo. Et ex pi-
 lulis pilule fulurim? et eaz pfectio. Re. sco-
 tie eris et folioz almezereon. & semis anisi
 oim an. ps vna. Et fiant ex eis pilule: et su-
 mat ex eis in potu fortis aur. i. et debilis. 3.
 i. Et etiā pilule exechie: et pilule hiberez et
 pilule de sapino: et pilule de mezereon: &
 sūt vltime i ascliti: sūt pilule de reubarbaro
 sūt vltime in yposarca: et pilule de bdellio
 et pilule de sebrā et pilule qs dixi? in anti.
 Et pilule hmoi. Re. lactis ascebrā & succi
 absinthij & spice et turbit oiz an. dauich. i.
 agarici et rosaz aboz an. 3. i. isormenē pilu-
 le cu aq solarri et bibant. Et pilule bone.
 Re. corticu eris camepitheos anisi pres eq-
 les: et isormenē pilule: & icipiat ab eis cu
 3. i. & fiat sbleuatō. Et itez ex troiscis tro-
 isci d reubarbaro plz solutiui: & meliores
 de mezereon cu seib? Et troiscis de meze-
 reon sūt descriptōis alteri? note. De bal-
 neis vo illa q sūt huīda sūt eis horēda. Et
 illa q de eis sūt meliora sūt sicca sūt eliban?
 calefact? postq tolerauerit isirm? vt igre-
 dia? in ipm: et pprie hns yposarcā. Cūqz i-
 gredi? dimittat caput suū extra ad aerem:
 vt pueniat frig? ad pres cordis et pulmo-
 nis: & ifrigide? cor ei? & nō magnificet si-
 tis ipsi? & resoluat corpus ei? in sudore
 exuberāte iuuatio. Et si fuit huīda cu aqs
 termaz nitrosus et sulphureis et aluminosis
 notis exiccatis iuuabit eis valde in statn
 egritudis: & pprie hns yposarcā iterando
 ingrediat i eā in die vicib? aliqbz: & si nō
 cadit virt? ei? & si possibile ē ei vt steet in
 eis p longitudinē diei: faciat. Et hui? qdēz
 gnis est aq maris tepida et calefacta. Vez
 submersio ifrigida est in fine rei vehementē
 cōueniens. Et de bonitatib? aqz termaz ē
 statio regimis anbelic? frigidū cui? silis de-
 ficit in balneis. Qz si aq termaz nō sūt p sen-
 tes: tūc resoluantur aq dulces cu eis q ami-
 scēt eis ex medicis: & decoqnt i eis ea q se-
 hē baurach: & sulfur et alusne et sinapis et
 calx et spēs alie note qs vis: in oib? em nō
 malū. Et oz qdem vt iste aq obuiet ventri
 habentiū ascliti et timpanitē et yposarcam
 totū corp? ydopis aut calida q est seqns
 apa calidū: aut seqns oplonez calidam sine
 apate ppē debilitatē virtutis stōi. Et nō si
 gnat ydopis hanc spēm pculdubio rube-
 do aq: qnz em ē ppē cor suū: imo inicit in ea
 scdm reliqs significatōes: deinde curat. Et
 oz vt deuitet isti duo sil' medicias calidas

oio: qm addūt in cā et addūt in egritudinēz
 imo est in eis timor magn? Et nō oz vt at-
 tendat illud qd dicit q ydopis nō sanat
 nisi cū medicis calidis. Multoties em sūt
 illud qd testificamur et expti sumus vt cu-
 remus nos: & q fuerūt an nos. apa curati-
 one sua: et oplonez calidā cū ifrigidatōne.
 Et ego qdem vidi mulierē quā ydopis at-
 trivit & magnificata est sup eaz: et morata
 est scōz plixitatē tps: tā maxiaz qe? rela^o
 et credibil' et sanata est. Et ppauit seipsam
 et appetitū suū hoc regimie. Et cū hoc etiā
 oz vt attendas lat? aquositate aggregate
 Nam si tu osideraueris latus febris tm: erit
 timorosū. et si cōsideraueris lat? tm aquo-
 sitatis: erit error. Oportet g^o vt tu piugas
 mē duo regimā cū facilitate et itende tm i
 eis q equāt et resistūt vincenti. Et scias q
 qn studes i sanādo ydopisim: & apa et fe-
 bris stātia sūt: nō est tibi possibile. Et regi-
 mē etiā i hmoi est vt amistres aquā solatri
 et aquā alkekengi: & aquā api et aquā cā-
 damomi: et aquā teraxacon: et ē alia daio:
 als daio amara. Et oz vt misceat cum istis
 aliqd de lacca et croco et reubarbaro cum
 mirabolanis citrimis. Et vt amistres etiam
 ap neētē illud qd posuimus in ordie pūto
 de solutis de mezereon et alijs. Et oz ut tu
 attendas illud qd dixit galien? i cura ydo-
 picis: calidā ydopisim hncis: et descriptim?
 illud suis dictōib? Inqt gal' illud qd ppa-
 ui senē aicū meū i ydopis ascliti cū calita-
 te et vtute debili fuit hoc. Cibavi illū cane-
 edī affata et carne alcubugi et alchabim &
 ataiugi et silib? ex auib? & pane kaschar:
 als kaxchar: infridatis cibariis: et almosos
 et albulē: et lentib? cū aceto facto ex eis ci-
 bario citrimo: et pcessi illud ei ppē pbatōez
 vtutis: et nō pcessi ei vt vtteret iure oio nō i
 die in quo i potu mediciaz ei tribuē volui
 In illo em die pmissi vt ipse vtteret zerebigi
 als zirbrabegi an mediciaz et p? ipaz: et nō
 multiplicata fuit sitis ei? Et pcepi ei vt co-
 mederet ista cū aceto medie fortitudis: &
 solui ipm cū hac decoctōe. Re. mirabolāoz
 citrimoz. 3. vii. fuiterre. 3. iiii. herbe absin-
 thii. 3. ii. herbe eupatorii. 3. ij. endiuie recē-
 tis bacatū: spice aromaticē. 3. ij. seia ediuie
 3. ii. rosaz. 3. ii. decoqnt i trib? libris aq do-
 redeat ad duas lib. et spgat i ipa pōd? 3. x
 zuchari et bibit. Et itez cū istis pilul. Re.
 lac scebrā et zuchari qtu ipz: cōgelauī ipm
 et dedi ipsas ante cibum suum. Et quando
 qz coagulauī ipm cū lacte ficuū et dedi ex
 eo duo cicera a tria: et dedi ei in potu post
 illud rob de agrestula et acetla: et feci eplz

epati ipi? cū frigidis et cū gnis p̄di et me
zereon infuso in aceto. Et ex epithimib? su
super ventrē est illud qd? Re. lūtū armenū
et aquā et farināz ordeī et milij: et stercus
vaccinū: et simū capnum: et cinerez q̄reus
et vitis: et ī vtrisq? laterib? baurach et sul
phur: et omīa sint cū aceto. Et cū epī ei? fa
ciebā emplā q̄ recipiūt sandalos: q̄z pone
bā emplm de sandalis sup epar et resoluti
uū sup sumen et ventrē. Et q̄z solui eū cū
sirupo rosato postq̄ infudi in ipso mezere
on et mirrā: aut dissolui in ipso lac asabraz
et cōcessi ei de fructib? ficus siccas et aīg
dalas et zucharū. Et p̄cepi ei tolerare suūm
et q̄n supfluit ī ipso p̄miscui iuleb et dedi
ei in potu. Et q̄z p̄trui folia almezereō: &
p̄miscui cū melle ficuū & dedi ex eis ipi aī
comestōez et p? eā: Et ad vltimū nō dimisi
eū die vno absq? expulsioe: hec sūt vba ei?
Cibus aut hntiū ydropisim oz vt sit pauc?
et semel in die. Et si possibile est eis vt ab
stineāt a pane tritici p̄t viscolitatē suā: &
suā oppilatōez faciāt: & sint p̄renti pane oz
dei cū seib? Et si necessariū fuit oz vt sint
panis de furno hiscarien coctus exiccatus
vt nō sit azimus et sit ex frumento. Et sunt
qdā hoīes qui in eo ponūt farinā ciceris &
sit eoz vnetuositas ex tali q̄le est oleū on
facinū. Et ex cibus eoz est oleū cū semibus
et almufenati qm̄ ē pueniēs eis. Et ius gal
line est iuuatiuū eis: ipz em̄ aggregat ad p
uocatōez & rectificatōez epīs. Et cib? quē
faciūt xpiani ex oliuis et nucib? & alijs Et
oz vt sint iura eoz aq̄ ciceris et ius alcan
bir et galli vetusti et gallie: & p̄rie cū her
ba almedimetī. Et sint carnes q̄s sumūt car
nes auium leues sic aduragi: et alcubugi &
alefeni et alfenidet et alcanabir: et carnes
alcata et carnes algazel et edoz et puoruz
piscū subtiliatiū et acutoz & mīsuoz: &
caro vipe est eis bona valde: sed ipsa q̄nqz
supfluit in siti: Et eoz olera sint sic apium
et sicla et herba iudaica et endiua et fu
musterre: et paz o sumach et porri et ruta
et folia carui et calamitū et alia: & caparis
et sinapis: et gna oīa nocēt eis p̄rie patie
tibus timpanitē: medulle aut fistici et auel
lane et amigdale. Et q̄z p̄cedūt eis ī ho
ra furtiua dactili & rue passe. Et de fru
ctib? recētib? nō p̄cedunt eis oīo n̄ ḡnata
dulcia. Vmo at̄ n̄ appiqt calaz hīs ydropi
siz Vez ydropisī hīs friaz oz vt n̄ bibat ex
eo n̄ subtile ātquū paz nō tñ cū est ieiun?
neqz sup cibū: imo p? horā et cū scit descen
sionē cibi a stōacho. Clisteria vō et supposi
toria sint ista: clisteria aut sint facta ex aq̄s

extrahentib? aquositate cū eis q̄ sunt sic si
rupus acetosus et silia. Colliriū bene extra
bens aquā. Re. semis vrtice. v: nūos ḡnoz
alimendenati. xxx. nūos: agarici karati vij.
corticū eris darkemi. xxx. misceant cū me
dulla panis: et amīstret colliriū et sumanē
ex eo. vi. kirat aut. vii. De diureticis autez
sciendū ē: qd oīa diuretica p̄ferūt eis. Et ex
illis q̄ sūt illis bona est medicamē puocans
vīam qd? Re. vrtice kirat. vii. ellebori ni
gri tñdē kekēgi dirkimia. i. spice indice. 3.
ij. p̄miscant et sumā: eius potio sit aūr. i.
cū sirupo alefeniati. Aliud puocās vīmaz
Re. xilobalsai spice et casie & cimī et ra
dicis lilij & ypericō et floz squamati et aīg
dalaz basit et azebie & amomi et semerion
et est spēs apij cāpestris: et petroselmi: et
est semē apij mōtani & calami aromatici et
pipis et alkekengi: et siseleos: et est anuidē
romanū: oīm aī: 3. ii. misceant oīa et dosis
ei? sit 3. ij. Cura ydropis yposarce.

Radices vles iuuantes in curatōne
ydropis yposarce iste sūt. Et cum
hoc iā dixim? in capitulo ydropis
asclitis p̄dictōnes pueniētes ad curatōnes
yposarce. Et in ea q̄dem q̄z accidit necessi
tas flōie: si fuit cā retētio sanguis mēstrui
aut emorroidaz. Et si fuit illic significati
ones replōnis: in flōmia em̄ tūc erit ablatō
p̄focatis extinguentis. Et flōmia q̄dē ve
hementi? est p̄portional yposarce q̄ ascliti
et lenitas nature in eis est cōueniēs Et q̄n
est cū yposarca febris tūmēt solō vētris: et
eū cū flōmia: neqz medicā dū nō īmouet
Et trocisci de sebrā: & potatio eoz scd? qd
narrauim? in ca? asclitis vehemēt? sūt cō
nuenientes yposarce q̄ reliqs spēs? ydropi
sis valde. Non g? oz vt retētio fiat: imo oz
vt soluat semp: et si nō cū alio saltē cū me
dicā tempata: & p̄fert vomit? Et p̄fert gā
garism? mūdificās cēbrū et p̄fert solō ven
tris. & q̄ melior est: est illa q̄ est cū pilulis
de reubarbaro. Et ydropis quidē et p̄rie
yposarce adest exercitiū icapiens: p̄mū ī re
supinādo: deinde in nitēdo sup dorsū aīal:
postea ābulando paulatim sup terrā lenem
arenosam. Et associet eis q̄ abstergāt sudo
rem vt nō oppilet resudatio p̄ma a scdā: et
pueniat p? exercitiū ad calefactōem p̄rie
solis: qm̄ ipse est fortis siccitatis. Et q̄n ve
hementius sit calidus sol: caueat caput: vt
non adueniat ei egritudo cerebralis. Et di
scoopiantur omnia mēbra reliqua: et sit le
ctus eoz arena si inueniē: et cū pulueribus
p̄dictis. Cūqz puocatur ex eo sudor abster
gat et mūgat cū eis q̄ sūt sic olz cucumeris

Pitte de Reubarbaro

*Humoribus
panis m
aī*

*Calidat
iuris
gala*

*Dialacca et
diacurcum
rosi de eupato
rio*

asini et filia. Et caueatur flatus ventorum
frigidorum ne oppilet. Et o3 vt bibat dialacca
et diacurcum et alkekengi etia et amistrē
tur diuretica p̄dicta et solutua in quibz ē
subtiliatio et exiccatio. Ex eis sūt troisci d
eupatorio cū iunipo in aq̄ radicū. & in siru
po acetoso cum semibz. cū sit caliditas me
dicinaz singulariū in ascliti p̄ferens omibz
istis: ita q̄ sapinū et costus et almezereon
et euforbiū et decoctio iunipi iuuatiua est
valde. Et si decoq̄tur sola sc̄dum quātitatē
q̄ ex ea rubeat aq̄: deide sūa p̄pono. 3. iij.
de iunipo: et bibat d̄ illa aq̄ desuper. Et su
munē in potu etiaz ameos et sal atabarzet
cimimū. In illa autē q̄ sit a cā cala: o3 vt floia
fiat vt egrediat virus malū et puoce. Si
autē suoz p̄cedat: rectificat p̄lonez ep̄is
per hoc q̄ reducit ep̄ ab īflatōe ad p̄lonez
naturalē. Et cibatio yposarce frigide et ca
lide: et toleratio sitis ei2 est sic in ascliti fri
gida et calida ipsa.

Cura ydropisis timpanitis.
Anon in curatōe ei2 est: vt eūetur
hūoz hūidns si ipa est p̄p̄t retentio
nez ei2: & vt sforret stōach? si fuit
cā ipi2 debilitas: & tempe epar cū epithi
matibz et alijs: ita vt nō supfluat e? vapo
ratio. Et flomia q̄dez nō ingredit in h° ca
nisi raro: imo meli2 est vt soluat nā cū faci
litate. Et o3 vt nō adsit multiplicatio so
lutiūoz. Et o3 vt amistrētur diuerica. Sz
non sit supfluitas in eis. Supfluitas em̄ in
eis p̄ducit ad generatōez vaporū p̄limozū.
Deinde amistrētur facientia eructuatoz &
resoluentia vētositates: & fricet venē eius
cū alijs multoties. Et vaporez cum milio
et surfure & p̄fert ei. Et silr pilule ebibite
et suppositoria. Et q̄z est necessariū ponē
ventosas euacuatiuas sup ventrē ei2 mul
totiens. Et o3 vt alienēt grana et olera &
lac et fruct? recentes. Et si fuit ydroposis
timpanites ex malicia p̄lōnis cale: optebit
vt in potu dentur q̄ sūt sicut aq̄ feniculi &
apij et meliloti et camoille et tribuloz. Et
si fuit ydropisis timpanites ex malicia com
p̄lōnis frigide optebit vt i potu dent cimi
nū et anisū et castoreū et ameos & mastice
tur cimimū et thus semp. Et cōfert ei deco
ctio de acoro cum nigella: et est dicta i an
tidotario. Et itez ameos et iunipus et ci
minū et sal tabarzet. Suppositoria. Re. ci
minum et baurach et folia rute: et fiat ex
eis collirium. Et ex clisteribus oleum rura
ceum ipsum solum: aut cū baurach est reso
lutum ventositarum.

De doloribus partium ypocūdziorum.

In ypocūdzis eueniūt dolores mor
dicatū et extensui vētosi et alij.
Et q̄z fuit p̄pter cām ep̄is. Et m̄
totiens fuit cā diafragmatis. Et q̄z fiunt
cā splenis. Et q̄z fuit cā apatis in membris
carnosis q̄ accidunt in castis: & nō est timor
in eis. Et q̄z accidit illud in febribz: & m̄
totiens currit in crisibz. Si autē nō fuit: aut
fuit dolor puus ad supiora tendēs: & hūoz
declinūs ad p̄tes capitis: cadet crisis illie.
Et si fuit cū dolore et pūctura: a declinūs
ad sumē et ad īguinā: aut ad dorū et alke
rim: tūc fiet crisis cum solone vētris aut p
uocatione vrine. Et q̄z tendūt ypocūdzia
et mirach ventris p̄p̄t siccitatē seq̄ntez ma
licia p̄lōnis: aut apata intrinseca. Et cōsio
q̄dem ypocūdzioz multiplicat in febribus
pestilentialibus.

Fen. xv. de anathomia fellis et splenis
et yctericia. **A**nathomia fellis.

El est kistis pendēs ab ep̄e ad
p̄tem stōachi ex tuica vna ner
uosa: & hēt orificiū ad ep̄: & i
ipso est meat? attrahēs hūozes
subtilē cōuenientē ei: & colerā
citrinā: & cōtinuat meat? iste cū ip̄o epate
et venis in q̄bus gnat sanguis: & sunt ei il
lic rami p̄limi neruosi quāuis sit itroitus p
pendicularis ei2 ex cōcauitate. Et hēt ori
ficiū et meatū ad p̄tem stōachi et ītestino
rum in quibz mādat ad p̄tes eoz supfluita
tem colē sc̄dum qd̄ dixim? in libro p̄mo. Et
hūoi q̄dem meat? cōtinuatur ramus cum
duodeno: & q̄z cōtinuat res pua ex eo cuz
fūdo stōachi. Et q̄z accidit res econtrario
et puenit maior otinuat? cū vase grosso ad
fundū stōichi: & mior ad duodenū. Et p̄li
bus hoibz est meat? vn? otinu? cū duode
no. Introit? vō cānule sugētis colaz ē p̄xi
mus itroicui cānule vesice in vesica. Et de
cōsuetudine q̄dem medicorū antiquorū fuit
noīare fel kistis miorē sic de cōsuetudine
eoz fuit noīare vesicā kistiz maiorē. De iu
uamentis vō in curādo colerā est mūdifica
tio epatis a supfluitatibz spumosis: et itez
calefactio ei2 sic accēso sub vase: et subtili
atio sanguis: et solō supfluitatū etia cū mo
tione egestōnis: & mūdificatio ītestinoz: et
coartatatōe ei2 qd̄ mollificat de lacerto in
circuitu ei2. Et nō fuit creata in p̄libz felli
via ad stōachū vt lauarent hūiditates cum
cola sic lauāt hūitates ītestinoz n̄ qz stōa
chus ledit p̄ illas: & patit nausēā: et corū
piē digō i ip̄o p̄ illō qd̄ p̄misceat cibo d̄ hūo
re illo. Et adueniūt illi ex vena pulsatili et
neruo q̄ otinuat ē ep̄e duo rai vald̄ pui. Et

*Oleum ruti. resplm
Leonardi*

*hec rpi
a Gut
de iunior
his mēda
cap 32*

fel qdē hē vnā hēt tunicā opoita ex spēs? villos trib? Et qñ nō attrahit fel colaz: a attrahit: s; nō cōplete eueniūt ab ea nocum ta. **C**ola em cū itmeē sup fel: facit possidē apata epatis et yctericiā. Et qñz putrefit: et facit accidē febres malas. Et qñ currit ad mēbra vime cū supfluitate: vlcera. Et qñ currit ad mēbrū aliqd accidūt erisipila et formica. Et qñ spargit i corpe toto quierā absq; ebullitōne accidit yctericiā. Et quā: do currit a felle ad itestima cū supfluitate: facit icurrere solonez ventris colicaz et rasuram.

De anathomia splenis.

Splen oīo est euacuatoriū fecis sanguis et adustōnis ei? et sūt melia nālis et accidētalis. Et mēst pprie tas ei & qdam virt? resistēdi cordi ex latē et epati et felli ex latē. Cūq; trahit turbiditatē sanguis: digerit ipm. Et qñz acescit aut sit pontica: & sit oueniēs ad amouēdū os stōachi et ppanōū ipsū: & tempandū caliditatē ei? et mandat eam ad ipm in vena magna. Et debilitat splen a mūdificatione epīs: & q sequūt ipsū. Ex melia accidūt in corpe egritudines melice. s. ex cācro: & varicibus: & elefātia: et ipetigie: et lētigibus nigris: et morphea nigra: imo melia et lep et reliqs. Et qñ debilitat ab educēdo illud qd oz exire ab ipso de melia: oz vt fiat magnus: et magnificet et apetur: et vt nō sit ei qd gñat de melia loc? in ipso: & vt retieatur illud qd amouet os stōi. Et qñ mādāt eā cū supfluitate: fortis sit fames. Et si fuit acetosa et nō fuit supflua: tūc facit voitū et facit nausē. Et qñz facit accidē i itestis excoziatōez melicā mortiferā. Et cū igrossatur splen arescit corpe: & arescit epar et ē magis nocēs epī. Et qñz adurit melia i sple ne declinās ad acetositatē tempatā. Et qñz effundit plurimū abominabil ad stōachū et facit accidē voitū melicū: et qñz est ei pio: dus: & accit ex eo subūho stōi. Cūq; multiplicat eūo melie: & nō est illic febris: tunc est ppē debilitatē retētiue: a ppē fortitudi: nē expulsiue. Et qñ multiplicat ei? retentō tūc est ecōtrario. Et splen qdem est mēbrū longū longuosū diunctū cū stōacho a sinistro suo vsq; itro: & vbi est dorsū attrahēt meliaz cū collo otinuo cū cōcauitate epīs: vbi otinuat collū fellis: & expellit ipaz cū collo orto ex iteriore ei?: et ei? ocauitas se qd stōachū: & gibbositas ipsi? seqt costas: et ei? suspēho cū costis nō ē cū ligamētis plibus fortib?: imo cū paucis villosis vigoza: tis cū pāniclis costaz: & ab hoc latē otinu at cū vris qetis et pulsatiuis & lat? ei? cō

cauū supficiāle velt int ep et stōa chū: quīs sit eqdistās inferiori pri epīs cadēs apud iteri? stōi & cōtinuat int ipm et int stōm vena icarnata cū vnoquoq; eoz: & in ipso est suspēho etiā: et sustētā ipz a siphac cō stās ex duab? tuicis cū ramis q ex ipso sepā tur in eo plib? nūo pue quātītatis itratib? splenē et zirbū. Et in splene qdēz sūt vene pulsaciles plime: et nō pulsaciles plime i q bus sanguis dirigit et asilāt sbe ipsi?: deid expellit supfluitas. Et corpe ei? ē rax vt facile rēpiat supfluitates mlicas q ipsū igre diunt: & regit ipsū pānicul? ort? ex siphac et cōicat diafragmati cā illi?: quānis sit pā nculus diafragmatis etiā ex siphac.

Yctericiā citrīna et nigra.

Ictericiā est alteratio coloris corpis feda ad citritatē tendēs a ad nigre dinē ppē cursū hūoris citrini & nigri ad cutē et q sequūt ipsā sine putrefacti one: q si ei associaret facit accidē terdianā i citrīna: et qrtanā in nigra: et cā citrine scōz plm ē ex pte epīs et ex pte felli. Et cā nigre est ex splene: & qñz accit vt sit ex epe. Et qñz accit vt sit cā citrine et nigre sil ipsa cō plo cōis corpi. Loqmur g° pus de yctericiā citrīna: et dicam? q yctericiā citrīna: a sit ppē multitudinē gñatōis colē citrīne: a ppē phibitōez eūonis eius. Et mltitudo ei? qd o ea gñat: a ē ppē mēbrū gñans ipsā a ppē mās a q gñat: a ppē cās extraneas. Et mēbrū qdē gñans ipsā in nā est ep. Nam cū ipm valde calefit ppē cās calefacientes. s. a ppē apata in epe et in meatu colē: a ppē op pilatōez retinētē colaz a felle: a ppē calitatē oplōnis colē: & calefit oplō epīs vald: facit colaz scōm qd sciūsti i loco suo. Gñans vō ipaz nō in nā ē totū corpe. Nam cū ipm supflue calefit: cōuertit q i ipso ē ex sanguie ad colaz: Et mā sūt cibi: et cū sūt ex gñe eoz a qbus gñat colā: a ppē caliditatē ipsoz a ppē velocitatē puerfōis eoz ad calidita tē in stōacho calō nō eūant a gñatōe colē plime. Cause aut extraneas sūt hē calitas ex triseca dñans sup ipz et ipsa i eo ppē cāz q ē hē mozi? gēratat: a spētis: a pcussio ve spe grosse: a pūctura pedicli vultis. Et qñz faciūt eā medicie ebibite: sic fel leopardi et vipe: cū sūt talit q nō mēficiūt: & venenū s; plz appet sbito. Et in yctericiā qdē q sit ppē multitudinē colē: qñz sit ei? splio ex ipa ppē vehementiā victorie ei? super sangui nem: & quādoq; est scōm semitam expulsi onis nature: et ē yctericiā citrīna. Et hec mltitudo qñz accit vt gñet subito: et qñz gñatur paulatī: et in dieb? aliqbus qñ illud qd

ictericia fit quando natus
sine solitudine et sine
putredine mlti excreant
ad cutem.

ictericia arina vel fit
pp multitudinē gñatōis
colō citrine vel fit
pp phibitōem euacuatōis
eius.

Et supflua caliditas
epatis gñat colā
sicut dicitur in tractatu
gñat colā 2° scilicet
Item dicitur 3° gñat
acutius 3° 3°
Item dicitur 4° 3° cap
dicitur qñ mlti excreant
sicut dicitur et vipe
facit colaz

gñat nō rōlūit: ā ppter spissitudinē cutis
aut ppter grossitudinēz matiei. Et ppter has
duas cās fit yctericia: cū cōmouent ventū
septētrionalas: et ī estate frigida: et cū rī
net sudor p̄suet? Et mltitudo gñatōis co
le qñz est ī epe: et qñz ē ī corpe toto s̄m qd
sciūstī. Et est ppter āpata calā vbiq̄z sint
ppter illud qd alterat de p̄lone ad calidita
tē: qre multiplicatio fit gñatōis cole. Acci
dit ergo yctericia a vicinitate āpatū calo
rū: ppter ea qā alterat p̄lonez q̄uis qñz acci
dat illud etiā scdm seītaaz oppilatōis et pro
hibitōez eūonis. Et frīa sūt digniora ad ge
nerandū colāz nigrā: hec ergo ē illa q̄ fca ē
ppter mltitudinēz. Facte aut ppter p̄uatōz eūo
nis: ā ē p̄uatō ab epe ā a felle: ā ab ītestis &
mēbris aliis. Et qñ nō eūat ab epe: ā cā ē ī
agēte: ā ī īstrumēto. Et cā q̄ est ī agēte ē
debilitas v̄tutis sepatiē: ā debilitas v̄tutis
expulsiue. Et cā q̄ est ī īstrumēto ē oppila
tio meatū: ā ei? qd ē īnt epar & meatū. Et
hui? qdē gñis ē illa q̄ gñat ab āpatib? ep̄is
calis et duris. Et hui? gñis ē yctericia q̄ ē
cū frigore ppter debilitatez epatis: qre cōsti
pat ei? meatū. Et illa q̄ fit ex coartatōe et
et reliqs cās oppilatōis. Et scias q̄ qñ p
uenit oppilatio retinēs colāz ī epe ī quocū
qz locoz sit epatis et fellis: o? vt ex ea fiat
calidi? ep q̄ ē et gñet colā et plusq̄ ea que
gñat ī dispōne sanitatis. Facta aut cā fellis
ā ē ppter debilitatē ei? ab attrahēdo ex epe
p̄cipue cū ē cū debilitate ep̄is a sepatōe et
expulsiōe: ā ppter vehemētiā v̄tutis sue atē
ctōnis: & īplet ipsū vice vna: et non capit
ip̄az ppter illud qd ip̄m repleuit: et valde ex
tendit ip̄m: deīde cadit v̄t? ei?: et nō atē
hit: ā ppter casū oppilatōis ī meatu ei? ad
īntestina. Et qñqz fit illa oppilatō: ppter ea q̄
vehemēt retinēt ī ip̄o illud qd ad ipsū cuc
rit de colā subito ppter multitudinē gñatōis
ā vehemētiā expulsiōis ep̄is: ā attractōnis
fellis: qre coopit ozificiū meatū ex eo qd rē
tinet: et cū hoc v̄t? alia debilitatē: & qñqz
fit ppter r̄liqs cās oppilatōis. Et illa q̄ ē ī colī
ca fit ppter ea q̄ hūōz viscosus glutinat faciē
meatū: qre colera nō effundit ad īntestina
et hec ē illa cui? cā est colica: est em̄ ycteri
cia qdā q̄ fit cū colica: et nō ē ei? cā colica
īmo sūt ābo sil cōicantes ī cā vna: et ē op
pilatio p̄terita q̄ puenit ad meatū fellis an
q̄ accidit colica et p̄hibuit colāz effūdi ad
īntestina et abluē ea: postq̄ g° p̄hibita fuit
ab h° vt effūderet ad īntestia nō fuerūt ab
luta: et mltiplicate sūt ī eis hūiditates et cō
mouerūt colicā: et accidit vt colera rediret
ad corpus: qre cōmouit yctericiā. Et ī o

qdem oppilatōe ī meatu ep̄is ad fel: aut ī
meatu fellis ad īntestina q̄ ē ex īcarnatōe: ā
poro: nō sperat sanitas. Facta aut ab īntes
tinis est illd qd qdā extrimat: q̄ qñ accidit
vt aggreget ī īntestinis: & p̄prie colon co
lara plima q̄ tā effusa fuit ad ea: & nō egre
dit ab eis ppter cām resoluente. qre nō iueit
colera q̄ est ī felle locū ī quē eūet quāuis
meatū sic apt? et h° valde par fit & qñ lō
linquū: qm colera qñ multiplicat et colligi
tur ī īntestimo extrahit seīpaz et alia: nō acci
dat seīui vt destruat: ā expulsiue: vt cadat
yctericia aut nigra splenetica ip̄a ī modis
sue gñatōis est scdm yctericiā colicā: iquā
tū ei? gñatio est ppter oppilatōez v̄rozūqz
meatū. Et ī q̄tū ei? gñatio ē ppter debilita
tē q̄rūdaz v̄tutū: & fortitudinē q̄rūdaz
eaz. Vex yctericia nigra epatica qñqz est
ppter vehemētiā caliditatis ep̄is: et adurit
sanguēz ducendo ipsū ad nigredinē: et fac
ip̄m multiplicare meliāz ī corpe: q̄ si ip̄a
iuuerit ex splene et meatu aliqd: p̄plet res
Et qñz est ppter vehemētiā frigiditatis eius
qre ppter ip̄az p̄turbaē sanguis et nigrescit.
Et qñz est illud frig? cū siccitate: et qñz est
cū hūiditate: & qñz ē ppter āpata frīa et dura
Yctericia v̄o nigra q̄ est cā corpis totū: ā
est ppter vehemētiā caliditatis corpis totū
et adurit sanguēz faciendo nigrū: ā ppter
vehemētiā frigiditatis: & congelat ip̄lū &
denigrat eū. Et oīs yctericia citrina: ā nig
q̄ est ppter corpū totū: ē cā venaz p̄cedētū
ī toto corpe: et ē corruptio v̄tutis s̄guis
ad ip̄az h̄z opatōz corruptōis s̄guis v̄tutis
ad m̄az yrozopis yposarce s̄cē q̄uis n̄ sit il
lic corruptio apparēs ī epe: imo sit ī v̄tū
rū. Et tibi qdē possibile est vt diuidas: &
scias q̄ yctericia nig qñz fit ppter multitudi
nē: & qñz fit ppter retentōez: et scdm qd p̄di
ctū est ī citrina. Et qñz aggregat v̄reaz
yctericie sil: ā qā colere et ei qd ip̄i om̄isce
tur ex sanguē accidit adustio: & fit nigra
et pponūt ābo hūozes: ā q̄ ī v̄tūqz lateri
bus sil est nocumtū. s̄ latē epatis et colere
et latē spleis: et tā extrinauerūt qdā q̄ colā
accidit subito: & meliā non accidit subito:
et fuit eoz ītētio ad hoc q̄ cā gñatōis cole
est fortior cā gñatōis meliē et meliā gñat
paulatī. Et res nō ē ita: quāuis sit plm s̄m
qd ip̄i dixerūt. Et qñqz accidit etiā vt sic
yctericia nig crius eḡtudinū spleis: et que
silantur eis: cum non reminiscitur natura
rendens ad ptes excussonis ppter cāz no
ctūaz. Et plibus quidem yctericiā h̄nci
bus citrinā accit ostendit n̄az eoz: ppter itē
tōez exiccatoris morozcaui q̄z tu sciūstī

Et in illo q̄ habz ictericiā factā: & nō cura-
tur neq; resoluit̄ e? mā: ē tior. Et plib? eoz
associat̄ mors subita. Reliquē at̄ spēs sunt
yctericie epatice q̄ est ab epate: & est illa
quā dicit Ypoē. & dicit cū epar est indura-
tū: tūc illō ē significatō mala. Et Ypoē. quī-
dem iā dixit i q̄busdā q̄ ad ipm referuntur
q̄ ictericie ē spēs mala in vrina patientis i
q̄ ē silicudo herbi: & ē cū ea pfundatō i vē-
tre: & febris: & treōz debil: & ē debilitas
in loquutōe ex liq̄factōe: & ista interficit
vsq; ad quattuordecim dies.

Signa causaz ictericie citrine.

Cias q̄ in plurib? ictericijs citria &
nigra tūc vrina: & q̄ntomagis pl?
tincta est vrina: est acutior & magis
significat̄ sanitatis epatis & virtutis eius.
Facte at̄ a malicia oplois calide i epate sig-
sūt signa nota: siue sint illa signa cū signis
apatū calidoz: ā nō sint: cū nō albescit cū
ea egestio ea albedine quā hz in oppilatiua:
ymo q̄z tūc plus: & nō sentit̄ gūitas q̄
sentit̄ in oppilatiua: & mioratur appetitus:
& multiplicat̄ sitis: & exiccat̄ corp? & ru-
besit vrina: & raro fit subito. Et si fuit cā
vehementie caliditatis egctudis colera in fel-
le & inflammatō e? i ea: & tūc sig ei? erunt
assiduato citrinitatis coloris corporis: &
nigredo faciei soli? & albificatō ligue: &
arefactio & strictio nature: p̄terea q̄ co-
lera vehementer exiccat fecē & albedo vrie
& subtilitas ipi? i dispōib? p̄pter retētōz
colere in corpe absq; expulsiōe: deide ve-
hemētia citrinitatis ei?: deide nigredis: &
grossicies ei?: & vehementia fetoris odoris
e? in fine. Vex scā a malicia oplois calide i
corpe toto: est vt sit corpus totū calidi ta-
ctus: & in ipo sit prurit? & sit appetitus
puus cū acceptōe grossi & dulcis: & sit e-
gestio p̄xia s̄uete tendēs ad lenitatē: & si
militer vrina: & vt vene sentiant̄ calē val-
de alterati coloris: & nō sit cū albedie ege-
stionis & grauitate p̄tiū epatis & fell: sic
est in dispōe oppilatiue: ymo multoties est
egestio ticta: & corp? leue & nō appropar-
tur epar aliq? signoz ei? singulari ei: & n̄
fit subito: sicut ē qdā spēs oppilatiue. Qz si
fuit p̄pter apā calidū: aut durū: scies signa
ei? ex eis q̄ dicta sunt. Ex oppilatiuis autē
signis inseparabilib? sūt albificatō egestionis
i plib? horis: ā paucitas citrinitatis e? & ve-
hemētia citrinitatis vrie in coloē suo: & gūe
do i mirach & latē dext? & dolor & iflatō
apō cibū & prurit? i corpe toto: & leuitas
somnia sup lat? sinistrū. Vex ex colera e? n̄
albificat̄ cū ea egestio sbito vehementi deal-

batōe: albificatur g^o egestio i p̄mis: deim
de accit̄ ictericia. Et cū epatica nō albifica-
tur egestio nisi gradatī. fel ei transmittit
illud qd i eo ē de colera paulatī vsquequo
erūpat. Et silr albificat̄ egestio paulatim:
vsqueq^o opleat̄ albificatō e?: & iam appa-
reat ictericia. Et qñ cadit oppilatō i meatu
q̄ est in felle ad intestina: & nō est i opatōi-
bus epatis nocumentū p̄teritū: neq; i hoā
nisi postq̄ ledit̄ eo ex retētōe colere i ipo
& nō inuenit viā cū fel sit plenū: tūc est a-
maritudo oris vehemētior & sitis fortis.
Et colica qdē plerūq; amouet colicā: ā asso-
ciat̄ ei scdm modū quē inuimus. Et illā ex
oppilatiua cui? cā est frigus: aut dissipatō ex
stipticitate: significant dca p̄terita. Et ex sū-
ma eaz est dispō corpis totū? Si at̄ cā eius
est huor viscosus: significat ipam regimen p̄-
cedens. Qz si causa ei? fuit nascencia rei ali-
cui? aut incarnatō significabit eā assiduatio
ictericie: & assiduato signoz oppilatōnis:
& puitas iuuamēti amistratōis apitiuorū
ex clisterib? & alijs. Et in illa in qua cā est
debilitas virtutis expulsiue epatis aut dis-
cretiue: nō ē tictura vrie vehemēs valde
sicut est in oppilatiua in dispōne q̄ sunt vir-
tus discretia & expulsiua fortes: & non al-
bificat̄ egestio pure: & nō sentit̄ gūitas q̄
est ex oppilatōe: & inuenit̄ i reliqs opatōi-
bus epatis debilitas. Et qñ associat̄ ei ege-
stio sāguinolēta: & signa debilitatis epatis
Et illa in q̄ est cā debilitas vtutuz fell: est
cū nausea vehemēti & amaritudine absq; gra-
uitate: & est generatō ei? paulatim: & tm-
ctura in egestionē ē inter albedinē & citri-
nitatez. Sed ē in vrina fortis valde icteri-
cia: cuz non ē illic debilitas virtutū epatis
expulsiuaz. Quid am aut extimauerūt q̄ i
illa q̄ est ex felle cū rectificatōe epatis: vri-
na est scdm colorem suū & dispōnes suas
naturales: & h^o est impossibile epar nāq;
sanū expellit colerā in p̄mis ad fel. Qz si nō
fuit: tunc ad vrinā: & phibet ipaz penetra-
re in sāguinem q̄ntū potest. Vex qñ multi-
plicat̄ remanētia vrie albe cū ictericia: ā
parū ticta est deterius: & magis timendūz
q̄ cadat hñs eā i ydropisum: qm significat q̄
est ex frigore. Venenosā at̄ significat morsus
si ē ab aiali: sed si ē a veneno: significant ipaz
p̄terita sanitas: & bonitas humoruz: & ad-
uentus illi? subito absq; alteratōne egesti-
onis ad albedinem. Eius vero q̄ cretica est
signa sunt: qm ipa fit in egritudinibus acu-
tis habentibus crises p eam. Et sunt cum
ea signa alia crisis: sicut nausea: & subuer-
sio stoāchi: & voitus coleric? & vehemētia

*Epar sanū expellit colerā
ad fel si vero nō expul-
sit ad vrinam.
vrina alba in
ictericia*

*signa ictericia si est
a veneno*

vigiliarum et sitis: et puus appetitus cibi
et amaritudo oris: et puitus anhelitus: et
siccitas nature. Et cretica q̄dem significat
crisis tantū: sed bonitas et malicia verificā
tur cū significatōibus vicinantib⁹: quēad
modū dicem⁹ de eis ī capitulo suo. Et pul
sus q̄dem ī ictericia citrina ī plib⁹ dispōi
bus ē puus ppter debilitatē v̄tutis: sed nō
est vehemēs: qm̄ colera est lenis: calida. s;
est durus ppter vehementiā siccitatis: & n̄
est ppter illō velox: qm̄ virtus nō est cum
illa fortitudine ppter maliciā p̄lois. Et cū
ictericia q̄dem citrina multoties egreditur
sudor citrin⁹.

¶ Sig ictericie scē a splene.

Ictam q̄dē a splene solū significat qm̄
non est citrina: deīde fit nigra. Citri
na ei non fit a splene oīo: licz nigra
q̄z fiat ex epate. Vez nīg splenetica rebe
mētioris nigredinis est. Et sepant eā signa
duricie splenis: & magnitudo e⁹: & dolo
res e⁹ q̄ sūt ī latere sinistro. Et q̄ q̄z sūt
egestio & v̄ma ī ea nigre: & q̄z egrediē
ī egestionē sex nīg: & h⁹ est signū forte.
Et q̄z saluā v̄ma: cū ī epate nō ē nocu
mentū: si nō v̄it ad ipm̄ nocumentū aduē
tu supfluo. Est ei tūc salus e⁹ significatō: q̄
ictericia est splenetica. Et ī hac ictericia mi
rach q̄z est extensū cū dolore & grauedie
& fm̄ plm̄ nā est p̄stricta: & q̄z nō ē: & ē
digestio mala: & est cū ea malicia aime: &
tristitia & varietas sine causa. Et q̄z egre
diē cū ea sudor nige. Et factā ppter oppi
latōez ī meatib⁹ significat grauitas vehe
mens: & difficultas dormiēdi sup lat⁹ sinis
trū. Et cū scā ppter apā calidū durū: sūt
signa e⁹. Et cū scā ppter debilitatē: non est
guitas. Q; si sūt debilitas epatis: et signi
ficant ipaz sig e⁹. Et factā ex epate sigt q̄
nocumētā p̄ma apparēt ī epate: & splen ē
saluus ā illesus: nisi cū eo fuerint nocumē
ta epatis facientia mliam: & nō ē nigredo
p̄za sic ī splenetica: & significat ipaz nocu
mentū ī v̄ma. Et si sūt corruptō ex latere
caliditatis & siccitatis erit nigredo ad ci
trinitatē decliuīs. Et si sūt corruptō ex la
tere calitatis & hūiditatis: erit illic citrini
tas cum rubedine sic citrinitas q̄daz. Et si
sūt ex latere frigiditatis & siccitatis: & fri
gus sūt dñans: erit ad viriditatē decliuīs
aut siccitas dominās erit ad nigredinē. &
si sūt ex latere frigiditatis & hūiditatis
humiditate v̄mcente: erit ad citrinitatem
quādam & fisticitatē. Et si fuerit frigiditas
v̄mcentis: erit ad viriditatem. Splenetice ve

ro colorato: vnus est.

¶ Cura ictericie.

Scias q̄ intentō ī curatōne ictericie
ad duas res tendit. Quaz vna ē vt
remoueat ictericia ipa cuz eo qd̄ re
soluit ipam a cute & ab oculo cū medicis
notis & lauatīs & cū collirijs oculi & cū me
dicis solutōe eductib⁹ m̄z facientē icte
ricia. Et secūda vertit ad cām & abscoit
eā. Et ē aut rectificatō p̄lois. aut cōfor
tatō virtutis: ā regimē apatis: ā aptō oppi
latōis: ā euacuatō p̄ floiam basilice: ā salua
telle: ā venaz q̄ sūt s̄b ligua: ex eo qd̄ nar
rauerūt q̄dam. Et si non sūt illō: tūc ven
tosatō fiat sup locū epatis sub spatula dex
tra: ā sub spatula sinistra aut sub eo ī spa
cio qd̄ est sub costis: aut euacuatō cū solu
tōe ventris euacuante materiā & euacuatō
cuz vomitu. Nā ipē est iuuatiuus ī omni
ictericia. Vez ī curatōne nocumētī vene
ni abscois cāe est melius qd̄ oportz p̄mittē
quare o; vt cum ea occupatō fiat p̄mo. Et
ictericie q̄dem cui⁹ cā est p̄lo calida ī epa
te: ā ī corpe: ā ī felle p̄t aliquā causaru
p̄t ebibita & omeſta & q̄ sūt ex ambobus
cura ē si est illic repletō sāguinea & colica
cū euacuatōe ābaz ī p̄no rei. sāguis q̄dem
p̄ floiam: sic ex basilica: s; colē p̄ solutōz v̄
tris cū eis que sūt sic mirabolani & fum⁹
terre: & sicut cum scamonea ī lacte aceto
so coagulato: & ad vltimū cū soluentibus
coleram: ā speciebz āq̄ casei factis fortib⁹
cū mirabolais & scamonea & similib⁹. De
scriptio aque casei bona. Re. lactis capni
libras tres: & cartami quantū manu capi
potest teratur & dissoluat digitis ī lacte
hora vna: deīde coletur & dimittatur lac
vt coagulet ī nocte: deīde coleā a caseita
te sua & accipiat aquositas eius: & p̄iciat
sup ipam aliq̄ mellis: aut zuchari & salis
mōi pond⁹ .3. ij. Et si vis ipam facere forti
orem pone ī ea scamonee dauich. j. & biba
tur ex ea scdm̄ mensurā que tolatur tribus
dieb⁹. Et ex eis q̄ cōiungunt mūdificatōez
ictericie cū eductōe materiē per solutōem
v̄tris est vt sumant aque folioz rafani. 3.
j. & caseifistule. 3. ix. & semis atriplicis. 3.
j. & aloes dauich. j. & croci dauich. j. & h⁹
est recti⁹ ei q̄ est cum aposteate calido ī
epate: aut ī meatib⁹: & febricitat etiā: &
sic cibus sicut aqua ordeī: & olera scdm̄ q̄
sciūsti ī ca⁹ apatū epatis: qm̄ non est ī p̄
logatōe sermonis vtilitas. Cūq; appet ma
turatō expire ea ī q̄bz ē scamonea & aloes
& similia: postq̄ fregeris cum eis q̄ sūt sic
aqua cuscute & ediuie & reliquoz ex illis

omnis
induratur
in omni
ictericia

omnis
induratur
in omni
ictericia

omnis
induratur
in omni
ictericia

que sciuiti: & ad sumū dū nō remouetur
apā: & rectificatur dispō: non adhereas in
curatōne ipius ictericie: sed si febris non ē
& virtus est fortis: & illud ē significatō apo
stematū: deinde ē inflatō: tūc tibi mēst amī
strare almosasac & cibos ifrigidatos d car
ne vaccina & hedīma: & aquas fructuū &
succos eoz: & pprie aquam granatoz in ie
iunio: & acetosuz de carne vaccina: & ace
tosum d piscib: & succos olerū frigidoz
Plurima nāqz istoz quāuis sint ex cibis: tū
mest eis ppetas fortioz medicinaz huius
capituli i rectificando cōplexionem. Et ex
curis hmōi dispōis est illud Re. succi folio:
rum rafani: & succi mori pres equales: bi
batur ex eo pond? .xxx.3. Nā in ipō inten
diē etiā intentō ipi? ictericie. Et silr si fue
rit inflatō in felle: & pfert istis lac asininū
decoctū cū pauco aceto: & sumat in potu
aut sumat succus absinthij cū aqua frigida
Et qnz pfert: vt cibeē infirm? pane azimo:
& sale trito: & endiuia plima septē dieb?
hoc em lauāt fel & remouet putrefactōem
eius: & ingrossat illud qd est in ea. Et istis
qdem non cōcediē vt bibant vīnū nisi plu
rime amixtū: & nō pueniāt n ad illō qd ē
leue ex carnibus: & ad ius carnis auis. Et
omīs q habz ictericiā ex cā calida: oportet
vt deuitz vigilas & irā: & motū plimū &
balneū. Et qn caliditas ē in toto corpe: & i
frigidās epar & vesicā: & ifrigidas venas
& pprie quādo admīstras balneatōem cuz
aquis frigidis & tepidis in qbus decocte
sunt medicīne frigide & humide: nocēs.
Aqua vero frigida actū: & illa in q sūt vir
tutes medicīnaz constipantiū: phibent so
lutōem ictericie. Et iam amīstrant in cura
tōne epatis & fellis calidoz emplra super
ea. Et qnz dantur in potu trocisci de quī
bus sunt trocisci compositi ex semie citrōli
& semie ediuie: & semie lactuce: & granis
cucurbite: & sādalis: & spodio: & rosis ru
beis assumptis equalib? partibus: projicia
tur super omnes. ij.3. ex eis kirata. j. cam
phore: & fiant inde trocisci & bibantur Et
ego qdem iā expertus sū iuuamentū corū.
Et fac emplm epati in eo qd est in circūitu
e? cū succis ifrigidatis sup niuem & duo
bus sandalis. Et cāphora ita vt sentiatur
ifrigidatō interi? ipm em remouet icteri
ciam: & albificat vīnam i dieb? aliquibus.
Si aut cā fuerit debilitas in epate & felle:
curetur cū regimie predicto i debilitate e
patis. Nam cura ipius fellis est illa cura eē
Ad regimen aut apostematis iam etiā inui
mus hic: & compleuimus sermonē in ca^o

epatis. In oppilatiua vero illud qd cōicat oī
oppilatōni est cura oppilatōnis predictē in
ca^o epatis ex floia & puocatōe si fuit oppi
latō in gibbositate: & ex resolutōe ventris
si fuit in scauitate & scdm nccitatē. Et ali
enet a se omē qd ostipat & exiccat: qūis sit
calidū: qm ostipat meatū & oppilatōez effi
cit fortē. Et ex eis que rectioza sunt: est
vt pmitas e? lenificatōz & humectatōez
deide segrīs cū aptōe: & sit leificatiū qnz
calid & humid: & qnz frigidū et huīd quē
admodū dispō fcit ipm necessariū: & cum
aperis i fine aut incipiēdo: tunc ex eis q re
cta sūt est: vt sequaris illud soluēdo secun
dū q tolāt ipam: & fm q pterijt de soloe
ventris. Et scias q qn tu incipis cū solone
vētris: & nō efficit impssionē: tunc tibi m
est vti vōitib? fortibz: deide solutio fortī
Et oz vt des in potu vice vna h? fortitudi
nem. Et si fuit oppilatō ex nascentia rei ali
cui? nō estimo q sit ei medicīna. Quidam
tamē dixerūt ei medicāmē. Et dixerunt: su
me succi portulace & succi folioz rafani:
& aq folioz acetose oīm fm estimatōez. &
fac bullire oīa sil: & colent & ponant quā
tū illud est de succo acetose cū aliquatulo
herbi pcriti. Et dixerunt deē in potu ex eo
aliquo cum semie rafani & semie melonis ex
corticatis & amixtis cum quarta aboz co
sti & mirre. Et si fuerit oppillatio ex sicca
te & cōtractōe: & ill d ē ex eis qd significat
corpus: tūc amīstrabis lenificatiā ex subti
liantib? colaz sic mucillagines: & sicut sebe
sten & silia cum oleo amigdalino. Q? si op
pilatō fuit ex apostemate calido: tūc cura
erit cura ipi? Cū g^o maturatur sis audax
in dādo in potu diuretica: sic anisū & feni
culū sine timore. Et silr ad educendā soloe
ventris colām. Et si fuit apā duz: tūc res i
ipō erit difficil: oportebit em vt cureē apā
durum: & vsqueq^o fiat illō oportebit vt i
tendatur intentō ictericie ipius cū eis que
dicemus. Et medicīe qdem singulares so
lutue in hoc ca^o: pōictē sūt i ca^o oppilatō
nis epatis. Et ex aperitiuis boīs pprijs h?
capituli sūt sqlla & asarū & anisū & agari
cum: & ea in qbus sūt cū aptōne intentōes
alie: aut sumant granoruz pīnee maioris.3.
xxx. & passaz enucleataz.3. v. & sulphuris
citrini aur. medius. & epichimi & seminis
apij montani et ciceris nigri: et thuris albi
oīm añ.3. ij. terantur et cribellentur et suā
tur ex sūma eoz.3. j. et.5. cum aqua feni
culi: ammīstret diebus aliqbz: silr est em
sanatiuum. et nos iam experti sumus illud
multotiens. Et assimar est ex melioribus

*Cura oppilationis /
Quando no quoniam
vlt in vltio curatur
procuratōne urine
fuerit in concano
solutione / iuanit
Cancer obseruan dū
et est de iuanit
medicā g lenitione
postea g aperitione*

*Aqua alu
frigida
mā*

*Cura de
bili
epatis
fchj*

medicinis ictericie. Et debilioz ista ē in q̄
ē oppilatō in meatibus colē: s; clisteria &
solutiua sunt pueniētiōra in ea. Et assumūē
ei solutiua ex eis q̄ sunt sicut epithimū &
polipodiū: ponantē in eis iste medicīne. De
scriptō boā ad illd. Re. gnatōz. 3. iij. & a
garici. 3. iij. & succi eupatorij. 3. iij. i. formē
tur ex eis pille: & bibat ex eis. 3. j. & itereē
multoties. Et qm̄ cronica sit ictericia oppi
latiua: tunc ncēm est sumere oyacurcuma
& tiriaca: ā silia ex eis q̄ apiunt cū fortitu
dine: & silr dyalacca. Et qm̄ est cū oppilatō
ne febris: tunc atriplices sunt boni valde:
qm̄ sunt apitiui & extinctiui. Et silr radix
lactuce de q̄ sumat pondus. 3. ij. cū melle:
& silr aqua cuscute & endiuie & lactuce:
& mirra cū rotulis casiesfule cū oleo ami
gdalino amaro & dulci. Curatōes aut icte
ricie in qbus attēdit intentō egrediētis ipiūs
& resolutōis ei: licet in eis sint aprio oppi
latōnū & reliqua iuuamenta: alie aut sunt
poriōnes: alie sūt ablutōes: & alie sūt ster
nutatōes. Et plurimū iuuamentū eaz est
in oculo & facie. Et alie sunt q̄ sūt regimē
pmune: sicut est amistratō tīne cū aq̄s for
tibz. Et qm̄ incipit mingere: mingat i tīna
qm̄ est cura ei. Et qm̄ egreditur ex balneo
coopiat: ut nō adueniat ei frigus oīo &
dormiat coope. Ea vō que sunt p balne
um ex illis que amistrantur vsu medicīne:
sunt que extrahūt ex cute ictericiā. Et me
dicīne q̄ extrahunt illud qm̄ extrahūt ipz:
aut cū solutōe ventris: aut cum sudore: &
meli? est ut sit sup exercitiū & laborem &
sicim: & p̄rie qm̄ est faciēs sudare potus:
& silr post balneū. Et illi qui sue ictericie
curatōem vult cū resolutōe nocēt frig? &
septētrion: nisi velit p ea resistere medicīne
calide & aggregare eā: sicut q̄ in potu sūt
piper: deide post illd sedet in aqua frigida
Et dicē q̄ patietes ictericiā iuuantē p psi
deratōem in reb? citrimis: illud em̄ mouet
naturam ad expellendū materiā citrimā to
tam ad cutē: q̄re alleuiat adiutorij curatō
nis in ea. Ego vō non sū ex illis qui negēt
hmoi curatōnes: sicut negāt plures coruz
qui philisophant ad eas. Et ex medicinis
bibius cognitīs est ut in potu sumat stās i
tīna. 3. ij. succi rafani cū media. 3. baurach
& 3. j. vmi. Nam ipsa non morantur quim̄
extrahant ex eo citrimicatem. Et iteruz su
matur spagi manipulus & pugill? ciceris:
& decoquant i vase vitreato cum. v. asith
aque: de qua in potu sumatur mixta cū vi
no si non est febris: & si est febris poterit
sola. Deinde sedeat in tīna aque in q̄ deco

ctus est capillus veneris: & egredietur ex
eo citrinitas. Et itez floris niri pond? 3.
ij. cum vīno antiquo dimittatur in nocte
sub celo: & sumat in potu. Et de balneatō
ne fiat illud qd dictum est: aut sumat i po
tu squilla assata cū. vj. pibus salis adusti:
& dosis sit aūr. ij. in ieiunio. aut sumatur i
potu leporis marini pond? 3. ij. pulueriza
ti sup ouū sorbile & sorbeat: aut corticum
granatoz. 3. iij. & arsenici pond? 3. ij. su
matur ex eis sil qntū tolāt pollex: & sumat
in potu cū tribus. 3. lactis asinini. aut pon
dus. 3. j. & qd est supra fenugreci: & suma
tur in potu cum aq̄ & melle. & sedeat in ti
nella aq̄ frigide: aut sumat capillus veneris
trit? & accipiat ex eo. 3. iij. cū aq̄ i q̄ deco
ctum est anisū: aut succus acetose cū aliqn
to vmi: ā stercoris canis comedētis ossa al
ba nō nigra pond? 3. iij. cū aqua mellis: ā
folioz sicle exiccate. 3. iij. cū vīno pmixto:
fiat illud trib? diebus. aut ciceris nigri lb.
j. capilliueneris manipul? j. coquant in a
qua donec sumat tertia: & sumat de ea i
potu. 3. j. aut succi rafani. 3. ij. vmi. 3. j. ā
ciceris nigri lb. j. carpobalsami thuris se
minis feniculi oīm añ. manipulus. j. deco
quant in sex asith aque donec sumetur ter
cia: & sumant in potu ex ea. 3. ij. Et si nō
fuit febris poteē cum vīno: aut cinamomi
quātitas quā tolerant tres digiti cū vīno
& melle medietatis: scdm mensurā. 3. j. &
5. aut cū aqua & vīno: aut semina almaha
leb ex corticib? suis excoctata: de qbus i
potu sumant pond? 3. ij. aut rubee tictuē
3. j. in ouo sorbili: aut sumant limatuē cor
nu ceruini kirat. xvij. & sumant in potu
cum siropo berguaseticon aut sumant gna
pīnee & ameos & stafilagria. Et sumat in
potu eger ex eis: ā piperis & stercoris ca
nis albi comedētis ossa corleariū vnū cum
vīno: aut impleat colōntida electo vel ex
tracto ex ea qd mēra ipam est: vīno & aq̄
& bibatur. aut deē in potu de felle vrsi in
vīno: aut sumat cornu cerui. 3. j. & tertia:
& sulphuris pōdus. 3. ij. & bibatur illud:
& bibatur p? illud vīnuz: aut sumat & p
prie in oppilatiua reubarbari ypericon ca
pilliueneris olibani rubee tinctoz ptes eq̄
les: & dosis sit. 3. j. Et medicīne qdēz singu
lares que ingrediunt in hoc capitulo: &
sunt aperitiue etiam sunt absinthiaz anisū
asarum acozus rubea tinctorum gentiana
xilobalsamum agaricon condisi nux cīpssi
costus vtraq; aristoclogia Ex eis que dicun
tur & sunt leuia est: ut sumat in potu ce
rebzū alcubugi in vīno puro: aut sumatur

Accipitibus p hom valde

Consideratio reb? citrimis
imdat

Suavis cassini

De ybalano q
qrat
Rubri An. 12
dim. A.
Scrapio m
m. 9
cap. 10

Canes cicut
De carne
scrapio
m. 9
cap. 10

nigella

ad 20

vitelli duoz onoz: et conquassent. in me
dio ascarati vmi: et bibant. Et ex eis q lau
dantur vehemeter: est vt sumat in potu o
lumbicis terrenis exccatis: qm ipi mundi
ficant statim: et silr fel vsi. Et ex eis q exp
ta sunt etiā est vt denē in potu radices ace
tose et stet in sole: et abulet post illud hora
vna: donec calefiat et sitiāt: deinde sumat in
potu decoctōem capilli ueneris et rubee tū
cture et mente. Et silr post balneū si bibat
Et ex diureticis ppijs eis ē: vt suat nuci
cipssi: pōd? 3. ij. cū pōdere 3. ij. casilignee
et bibatur cū vmo antiq: deinde qnz mīn
gent ictericiā totam. Et qnz iuuant cum
carne eziq ppter fortitudinē sue puocatō
nis et mūdificatōnis: et puenientie sue ad
epar. Et aqua cuscute qn bibit ex ea sacra
ati. 1. cū semine api et zucharo tabazet ē iu
uatiua. Et ex solutis ppijs ei est vt pfozet
coloqntida: et expellatur illd quod est i ea
et impleat vmo: et bulliat super prunas. et
coletur: et bibat. Et ex eis q nos pbauim?
est vt sumantur aloes. 3. 5. et scamonee da
uich. 1. salis naptici. 3. 1. qnta. rubee tincto
rum: et agarici amboz añ. 3. 5. fiant ex eis
pille: et bibant in aq de semib? et medicina
rum quas dixim? Et nos iaz dixim? cliste
ria in antidotario ad hoc capitulum. Et ex
sternutatorijs sunt succi qb? sternutatur:
sicut succ? cucumeris asinini: et succus fo
liorum nastureij: et succ? prassij: et succus
ciclamis sicut est. aut pteritur ciclamē: et i
fundit in lacte mulieris in nocte: deinde ex
primē in mane & tepescit: & distillat. aut
succus radicis alfassafa exprimit & bullit
cum sabacino ebullitōne leui: & in ipo sic
parū gallie: & fiat cū eo sternutator: a suc
cus radicis rafani contriti cū folijs suis. Et
ex succis q nō sunt caliditatis magne: ē su c
cus ficle. Et ex succis frigidis & succ? sep
uiue: aut succus ales fuid fluuiat. Et acetuz
ipm qn sugitur narib? & retineat hora vna:
& infirm? sedeāt i pila balnei: q est sic tina
qm est bona curatō. Et silr si infundat in
eo nigella die & nocte: deinde colet & fiat
cum eo caputpurgū: & odoret ex ea sola
& pmixta. Et ex eis que sūt preter succos
est vt sumat stasifagrie qrtā. 3. 1. & terat
& dissoluat cum aqua coriandri: & olei a
migdolini añ. 3. x. & fiat cum ea caputpur
gium ipo ente in tina a pila aque in balneo
Et qnz miscenē cū eis aliqd ordeī sicci &
aliquid aceti vmi. In oculo vero ipso assi
duetur ipius ablutō cum aq rosata: & aq
coriandri: & aqua niuis. Ablutōnes vō ha
bentibus ictericiā sunt aq in qbus deco

quantur capilli ueneris & sceba: & maiora
na: & poliū: & camomilla: & alhānidē. als
alachoen pzie & tribuli: & anetū est radix
in eis. Et qnz ponitur ppter calidā icteri
ciā in eis acetositas citri: qm est vehemē
tis absterisionis cū suz incisione in omī tin
ctura. Et qnz assumunt ex istis rebus em
plastra: & assumunt ex eis olea qbus fit i
unctio: sicut oleum alhacoen: & oleum ca
momillmū: & oleū anetū: & iterū oleum
congelatū vne: & oleum de lilio. In icteri
cia vero cetica oz vt cum excutit infirmus
intendat cū ea intentōem ipsi? egritudinis
cum lauatiuis & diureticis mūdificatiuis.
& fortasse indiget solueōne ventris: & for
tasse sufficit balneū solum. Qz si videris in
vminis eoz & egestionibus paucitatem tin
cture: scias q materia in eis est grossa: qre
conforta illud cum quo medicas ex lauatis
notis & similib? Venenose aut cura est ti
riaca & metridatuz: ppterea qz resistūt ve
neno: deinde bibat aquaz maloz acetosoz
& aquam granatoz: & succum endiuie &
portulace: & mucillaginē psillij: & alēber
beris: & omnia in qbus est infrigidatō cū
virtute tiriace. Et in ipa qdem iam exptuz
est i principio cū accidit: & proprie cū ve
nenum est ebibitum vt bibatur lac asidue
cū oleo amigdolino. Regimen aut ipozum
cū cibus iam docui ipm in cōplexione cali
da absqz debilitate manifesta & sine oppila
tōne. Oppilatiuam vero & debilitatiuā co
gnosces p ea que dicta sūt in capitulo epa
tis. Et cibus qdem ictericoz est ille q alle
uiat & subtiliat: & in qo ē apertio. Et ius
piscium confert eis: & proprie cuz eis que
prouocant & subtiliant de illis q dicemus
in fine capitulorum.

Cura ictericie nigre & aggregatōnis
vtriusqz ictericie:

In illa qdem que splenetica est: consi
dera illic an sit repletō sāguinea plu
rima: quare fleuboroma basilicā fini
stram & saluatellam post eā. Deinde occu
pare cū splene & rectificatōne oppilatōnū
eius: & apostematū ipius & debilitatōnis
eius. Et si fuerit causa illius melācolie mul
titudine ppter id qd generat ipaz ex virtutib?
& cibus fm qd dictū est: oportet et euacua
re eam cū eis q ipam euacuant. Et ex illis ē
decoctō scolopēdie et polipodij cum elle
boro dicta in antidotario: et euacuetur ex
ea multotiens. Et decoctō epithimi scdm
hunc modum. Re mirabolanoz nigroz et
kebul omniū añ. 3. x. fumiterre et scolopē
die et polipodij et floz sgnati omniū añ.

Terna mundat
dem cat 30 m
cap 7

ins pifony

Scolopendria et polipodia
euacuant in mōre me
Sanctohium

3. v. radices api & feniculi abaz añ . pugil
lum . j . ellebori nigri pondus . 3 . ij . decoquan-
tur i tribus libris aq: donec remaneat quarta pars
& piceant sup ea epithimi . 3 . v . & bulliat
bullitoe leui: deinde colet: & ponant euz ea
yerepigre . 3 . xxx . Et filr pille fecit ex mirabo-
lanis nigris & epithimo agarico & sale in-
do & corticibus radices caparis . Et qñ sit e-
uacuato de in potu lac camelaz: & si non
repiet aq casei fca euz siropo acetoso de se-
mibus & spodio & polio . Et medicine scti
les q sunt ex scolopendria & radice capa-
ris & similibus . Et aque in qbus decoquũ
tur folia tamaricis & radices: & aqua foli-
oruz caparis: & aqua folioz rafani & siro-
pus acetosus: & filr aqua solatri & aqua a-
pi si fuerit caliditas: & siropus acetosus i
quo decocte sunt scolopendria & folia ca-
paris & fructus tamaricis & polium . Et si
fuit in splene apostema calidũ oportebit
ut non supfluitas sit in calefaciẽtib: ^{Idem} Et si
in ipo sunt oppilatõnes: tũc aperitiua for-^{Habeb}
tia predicta in cao epatis sũt etiã iuuatiã ^{Theon}
Et ego dicã in cao oppilatõis splenis medi-^{cap 32}
cinas q ei ppe sunt . Et si est cã debilitas ac-
tractionis splenis: tũc de illis q nccia sũt
est ut tu ponas sup ipm ventosas sine inci-
sione: & ut amittres exercitiũ & eplastrum
pfortatã splenẽ: sicut illud qd fit ex absin-
thio & cordumeni & floz squimati & hala-
sce & centauree & radices caparis oim añ .
ps . j . & ex rosaz ptibus duabus: & ex bdel-
li parte . j . & 5 . & armoniaci ptibus . vii .
& decia ptis: fiat ex eo emplm . Et quando
abluit fiat cum aceto puro forti in qo bul-
liant anetũ & baurach & sal & ruta & ca-
lamentũ . Et si fuit cã in ictericia nigra cali-
ditas epatis: curet epar cum subtriliatiuis .
Et si fuit frigiditas: curet cũ triacha maio-
re ppe: & cum medicinis notis . Et si fuit
causa in ea corpus totum: fac in pms illud
quod cõuenit epari: ut patiant ab eo vene-
ide corpi . Ipam autem ictericiã cura euz
eis qbus curas ipam ictericiã citrinaz . Et
cum eis que de illis fortiora sũt . Et qñ ag-
gregant ambe ictericie simul: & est reple-
tio: & idges fleubotoia / fleubotoma tũc
abas manus: & euacua inter eas ambas die-
bus aliqbus . & aggrega inter duo regimẽ-
ta: & da in potu in ea ambo decoctionem
absinthij & epithimi: & aggrega aquas fo-
lioaz rafani & tamaricis & salicis oim añ . 3 .
j . & 5 . aq solatri . 3 . ii . aq folioz caparis . 3 .
ij . aggrega & fac bullire oia cum . 3 . x . casei
fistule & pice sup ea podus . 3 . xxx . yerepi-
gre & pondus . ij . dauid croci: & pondus

triũ kirat scamonee assate in cepe: & expe-
cta duobus diebus: & post illud bibat aqua
casei: & siropus acetosus . Cibi aut in omi-
bus illis sint cibi leues noti: & pisces ara-
zadi: & ex pullis impinguatũ . Et ex oleri-
bus endiuiã & apiũ condita ppe & capa-
ris cum aceto . **T**ractatus secundus de
remanentibus dispoibus splenis . **S**ermo
vniuersalis de egritudinibus splenis .

Pleni accidunt omnes spēs eg-
itudinũ predictarũ de egritudinibus
complexionis & compositõis
sicut oppilatões & solutõ con-
tinuitatis & similia: & apata
cũ suis spēbus . Et scias q qñ splen impin-
guatur: extenuatur corpus: qñ in pms de-
struit virtus epatis vehementer euz cõtra-
rietate: quã mimoratur generatõ sanguis
& cum hoc ipe attrahit de sanguine illius
infirmi rem plimã propẽ magnitudinẽ suã
Et penitus extenuatõ splenis significat bo-
nitatem humorũ: & piguedo eius maliciã
humorũ . Et qñqz dũtunt egritudines sple-
nis ad febres continuas cõmixtas sicut ip-
se qñqz gñatur ab illis egritudinibus . **I**ple
enim gñatur multociens ex terciana n pu-
ra . Et ex febribus pestilentialibus & febr-
bus cõmixtis . Et plime quidem egritudines
splenis sunt autumnales: & color habentis
eas: est decliuus ad citrinitatẽ & nigredinẽ
Et qñqz pueniunt egritudines splenis ad sto-
machum . Et fortasse addunt in appetitu e-
& qñqz destruunt appetitum ipius . Et qñ
doqz cogunt ipm euz pproxima est digestio
ad mouendũ rem acetosam ex qua ebullit
terza absqz nocumento: & absqz dolore . **E**t
prima sanguinea bona est in fine egritudinũ
splenis: & similiter grossa in qua est fex . Et
viscositas que est in ipa est similis viscosi-
tati sanguinis . Et quãdoqz resoluit p eam fe-
bris ex febribus egritudinum splenis quare
resoluit p eam splen .

Signa complexionis splenis .

Aliam significant sitis & inflama-
tio in sinistro: & corruptõ virtutis
eius que attrahit melancoliaz . Frigi-
dam vò significant debilitas attractõis e-
et casus appetitus et iteratõ fastidiose sati-
etatis: et multitudo rugitus: et eructuatõ-
nis . Et significant siccam duricies et debili-
tas corporis: et grossitudo sanguis: et vehe-
mentia nigredinis coloris . Et humidã signi-
ficat lenitas lateris sinistri: et mollicies cor-
poris et nigredo trahens ad albedinẽ plu-
rimam .

Cura .

Emplastrum apertum
in iure myre .

phloboz m. liby
fieri in abas
manibz qñ abas
icterici iunguntur

*Medicine digressum debent esse rigorosiores
in fortiores qui in rigore multum deprimuntur
in splenibus multum deprimuntur in splenibus*

Et prima curatio epatis: & in
diger ut sunt medicie fortiores et pe-
netrabiliores: & igenie earum pe-
netratio cum eis que penetrare faciunt: & cu-
is que conseruat virtutem super eas usque
quo perficiant operationes suas. Et scias quod dif-
ferentia inter curaciones spleneticas & epa-
ticas est in fortitudine et debilitate et labo-
re & alleviatioe. Epar ei? dignius est ut al-
leuietur cum eo: & non sit supfluitas in co-
fortando illud quo curatur: et non afferan-
tur super ipsum medicie acute nimis: sic acetum
forte: non in nocte. Et sple? ecotario illi? eget
ut adiuvenet medicie eius cum eo quod pfer-
uat virtutem eaz & cum eo quod penetrare
facit. Et spleni quidem sunt medicie que sunt
pprie et: sic cortices radices caparis: & sic
scopolendria et armoniacum et allium sil-
vestre. Et quicquid necessarium faciunt egritudi-
nes splenis: ut flebotome? basilica maior
et flebotome? sophena: imo flebotome?
utraqz guidez.

Apostemata splenis calida et sicca et du-
ra cuius duricies est in fine apostematum.

Scias quod moriantur in splene acciden-
tia apostematum calidior: et fixio ip-
sorum simul: imo quando accidunt splei apo-
stemata calida festinant ad duriciem: quam san-
guis qui puenit ad eum ut nutriat ipso: est
sanguis spissus: & componitur in apostema-
te: que induratur. Plura igitur apostemata sple-
nis sunt dura. Mollia vero sunt in quibusda-
horis. Et plurimum quod accidit in ipso de apo-
stematibus calido est sanguineum: & colericum
accidit in ipso raro: & durum est in inferiore
parte splenis propter gravitatem materie. Et fi-
gure eius sunt quatuor: rotunda et lata et longa
et grossa: & longa et subtilis: flaticum vero
accidit raro. Et spleneticus quidem est qui ha-
bet duriciem in splene suo: aut propter grossici-
em sue substantie quamvis non pueniat ad finem
ad quem puenit apostema: aut propter aposte-
ma durum in ipso: et primum quidem est leuius.
Inquit ypo: si spleneticus invenit dolorem in
teriore est magis saluum: et illud ideo: quoniam ad
huc in ipso speratur sensus. Et dicit quod quando
accidit ei fluxus ventris cum sanguine est me-
lius: quia si speratur cum ipso resolutio mate-
rie splenis eius. Si autem pseueraverit: adue-
niet ei lubricitas ydropica et morietur: &
causa in eo est dominium frigiditatis super co-
plexione. Et dicit. Illi qui catarrum habent non
accidit splen: & in hoc est consideratio: & mi-
tudo catarrhi est significatio complexionis
humiditatis eius: ut sit illud in proximo futuro
Et in libro ypo: ille qui habet dolorem in sple-

In suo: et currit ex eo sanguis rubeus & ap-
parent in corpore ipsi? ulcera alba non leden-
tia: morietur in die secundo. et si non: cadit appetitus
eius. Et quicquid terminantur a parta spleis fluxu
sanguinis narium etiam et prope ex latere sinistro
et a partibus apud aures difficilis suppurati-
onis et aptionis propter grossiciem materie. Et
laudabilior vima eorum est grossa sanguinea
Et vima in qua est fex viscosa: quicquid signi-
ficat sanitatem splenis et destructionem eius
Et dixerunt quidam cum fuit in vima sic su-
spensio sanguis: & febricitas habuerit sple-
nem: destruit splen eius. Et quicquid contingit
in quibusdam hominibus: ut genere? magnitu-
do spleis: et remaneat secundum illud tempore
longo: & sint secundum salutem disponum suarum
apparentium spacio longo: quamvis quandoque
accidant ex magnitudine eius nocumenta
plurima etiam secundum materiam efficientem: & secundum
virtutem splenis. Et scias quod quicquid a parta sple-
post apostema epatis secundum semitam pmutati-
onis: et illud est melius quam quod pmutetur ad ep-
apostema splenis.

Signa eius.

Communicat a parta splenis omnia in-
gravedine et in magnitudine & in do-
lore extenso usque ad diafragma ex
latere sinistro. Et quicquid ascendit usque ad fur-
culam: et ad humerum sinistrum per communiter
furculam. Et quicquid facit anhelitum duplicem secundum
formam anhelitus fletus infantis: quoniam
apostema impedit diafragma ad hoc ut va-
cet in motu anhelitus: que stat subito propter
lesionem: deinde redit. Et dum non est apo-
stema magnum non comprimit diafragma. Nam
communicatio splenis ad diafragma minor est
coicatio eius ad stomachum etiam: sensus enim
sentit inflationem splenis: & corpus allevia-
tur. Et quicquid accidit ex apostematibus splenis
et prope quod sunt in inferiore parte eius: ut sub-
tilietur sanguis: quoniam splen vehementer mudi-
ficat sanguinem a fece sua: et accidit ut rube-
ant pedes & genua eius. Et illud: quoniam stoma-
chi os coicat inferiori parti splenis: quoniam ex ip-
sa ascendit vena expellens humorem melancoli-
cum. Cum ergo caliditas naturalis vincit: pue-
nit ad extremitates prias: et accidit extremi-
tati nasi eius et auri ipsi? ut resplendeat propter
illud quod accidit ex a parta sanguinis: & ma-
licia passiois eius: et paucitate etiam. Et ista
membra sunt vehementis passiois ab infirmitate
eius. Et a parta quidem differt ab inflatione per
puationem gravitatis: et quod apostema do-
lere facit incessus: et inflationem quandoque
sedat et remouet eam: et euentum rugitus
et eructationem. Et communicant a parta eius

Proponitur

*Quomodo diminuitur apostema
splenis*

Significatio

*Medicine
que appropri-
antur spleni*

*Quomodo
dicatur
spleneticus*

*Quomodo apostema splenis
inflatio differt*

calida cum accidētibz p̄dictis. Et cū inflati-
one febri et siti. Vex eius qđ colericū est:
inflatio est vehementior: et sitis fortior: & g-
uedo ei? minor. & est dolor ad inflammatōem
declinior qđ ad tensionez: & color est ad ru-
bedinē tendēs. Cum apatibus vero ei? du-
ris maligna sit aia: & cōmouet tristitia: et
varietas in qbusdā horis: p̄mixtio vero sen-
sus fortis nō accidit nisi apđ plimū victo-
rie. qm mā melica mota est nō ad ptem. ca-
pitis: quāuis iam accidat ex pte alia: et est
per cōmunitatē splenis ad diafragma: deī
de diafragmatis ad cerebrū. Et qñqz deni-
gratur lingua ex duricijs splenis: & sentit
duricijs ei? absqz rugitu cum p̄mit: nisi ag-
greget ei inflatio: & nō est cum ea febris in-
sepabilis: imo qñqz est scđm ordinē: & qñz
non est scđm ordinē. Et qñqz cum ea multi-
plicant vlcera crurū: & corrodūtur dētes
et gingiue ppter grossitudinē sanguis qui
descendit in vlcera crurū: & corruptōem
vaporis qui ascendit in omēs ptes gingiua-
rū et dentiū. Et qñqz est in vlcēribz crurū
crisis illi? plibus nanqz eoz qui splenē ha-
bent cū accidunt exercitia laboriosa: attrahi-
tur matia ad crura: & vadit: et egrediunt
cū ea bothoz q noīant amitheā. Et multoti-
ens est vrmale splenetic i sic sani. Sed cum
exercet seipm: resoluit melācolia eius ad
vrmale: & facit ipm habere nigredinē non
existentē. Et si eēt cā in ea renes pseuera-
ret saltez in hora exitus eius. Et flōmia plī-
ma apostemat splenē. Et autūnus est eius
inimic? Et qñ fuit duricijs post apostema
calidū aīcedent accidētia calidi: deinde in
qrenē accidētia duriciē. Et multotiēs qđ
pfortat splen subito per seipm: aut p illud
qđ pfortat ipz: & pualet sup totū illud qđ
est in ipo de matia mala: & solutōe educit
eam feculētaz: sic fex oliuaz. Et signat qđ
ex splene: & nō ex epe euacuatio epatis ab-
egritudine: & qđ splen tolerat ipam: & de-
cūmītio eius p̄t illud qđ accidit ei ex hoc.
Cum apatibus aut frigidis flaticis: sunt si-
gna apatum cū lenitate tact? et cū albedi-
ne coloris in quo est paz nigredis. Et sple-
netici qđez vehementiorem cibi appetitum
hnt qđ alij. Sed voīt? difficilis sit in eis val-
de: et sūt nače eoz stricte scđm plimū. Et
idigēt vomitu et soloe vētris cū medicis.

Curaciones apatum splenis calidorum
valde.

Approximāt curatōnes eoz curatōi-
bus suoz filium in epate: pter qđ
necessitas sit illaz: et obseruantia
ad lat? stipticitatis Sz cū cautela calefacti

onis vehementis: vt non festinet matia ad
grossiciem et duriciē: & cōmunicat in hoc
epar etiā: ambo em̄ p̄pata sunt: vt pmutē-
tur ex apostematibus calidis ad duriciem.
Vex oportz vt misceant cū eis medicīne in
quibus sint icisio aliqua cum caliditate eq-
li: et stipticitas & vt? frigiditatis sic alūm.
Et scias qđ acetū multū ingredit i curis eo-
rū. Et oz vt icipiat in p̄mis a flōmia basilī-
ce: deinde denē i potu succi et aq p̄dicte in
egritudine epatis. Et illa q appropānē sple-
ni plimū sūt aq folioz salicis: & aq folioz
algarab: & aqua portulace: et aqua capilli:
ueneris humidī. Et ex eis que pferūt i ipo
est vt in potu detur pond? 3. j. de semine
portulace cū aceto: mēst ei ei p̄prietas in re-
soluendo apata et duriciē eius. Et de arno
glossa exiccata pulueris omni die sumatur
quāritas cōlearij vni? Et cib? sit ille quē
dixim? in capitulo epatis Et zer siccati mēst
p̄prietas iuuatiua: et p̄prie quando frangi-
tur cum zucharo siccitas eius: et cum tera-
niabim.

Curatio splenis.

Quā scis qđ causa i illo ē oppilatio
ex sanguīe plimo melico: optz vt
fleubotomes basilicā et saluatellā
et dimittas saluatellam constrigi per seipaz
cum cōstringit ante casum virtutis. Et qñ
qz necessarium est tibi vt fleubotomes gui-
degi sinistram. Et quādoqz idiges vt cōse-
quaris eaz cū euacuatiōe per ea que educūt
meliā de quibus dictum est in capitulo
yctericie nigre. Et oz vt nō obliuiscaris ca-
nonis p̄dicti in curatōne duricierum de
lenificatiōe vltima: imo resolutōne vt non
vertatur in duriciem lapidis humor: qđ si
expeditus fueris ab hoc: aut non indigē-
tis eo erit tibi necessariū vt ammistres me-
dicinas absteriuas incisiuas in quibus nō
est multitudo caliditatis: & fortasse inue-
nias has intentōnes in medicinis singulari-
bus: et fortasse idigebis compositis. Et me-
dicīne singulares que faciunt illud sunt me-
dicīne in qbus inuenis amaritudinē et sti-
pticitatem: aut caliditātē tempatam: et sti-
pticitatem. Et quādoqz inuenis medicinas
singulares facientes illud cum p̄prietati-
bus que sunt in eis. Qđ si inuenis medicinā
in qua sit amaritudo tantum: tunc per mi-
sce eam cum aliquanto aluminis et aceto:
alumen enim frangit sua virtute subtilita-
tem eius. Et cauterium in egritudine sple-
nis super venam que est in interiore parte
brachij sinistri fiat. Et si nō fuit manifeste
disponis: tūc cū eo qđ inui? Et qñz suffic

phloboz m̄ p̄lung et
causa apatē splenis

Spleneticū sunt vrmā
appetitū

regimē subtiliatuū in sanatione splenis: et
quāq; accidit ut conferat in ipso regimen
īpinguās corpus: cū nō facit accidē oppila
tōnez et nō fuit ingrossans sanguinez. Et si
fuit ita sed nos possum? ipm rectificare: r
gimē nanq; īpinguatiū est ex eis q̄ hūme
ctant sanguinez et rectificāt ipm: et tēpant
eum cū fractōe melie. Et quāq; puenit duri
cies splenis ad hoc: ut nō sufficiat in curati
one eius adiutoriū cum eis q̄ bibunt absq;
eis cū quib? fit et emplm. Et omē lac p̄ter
lac camelaz est malū spleni. Et medicīnā
singulariū q̄ ammiſtranē ad hāc cāz melior
est cortex radicis caparis: ipse em multoties
educit vīmā & egestōez sanguineā malam:
et sanat & p̄prie q̄n bibitur cum sirupo ace
to de semibus trahēte ad acetositate: & nō
est ipse solus: imo sic centaurea et succus
ei? & p̄prie minor et radix lilij: et flos salis
et acozos cōfecta cum melle omī die cocle
ariū vnū: et grana alcaſid: & mirtus: et ca
mephteos et camedreos. et grana alcaſid
cum sirupo acetoso cū aqua ferrarioz quaz
dicā: et squilla est bona et vltima: & meli?
est oximel eius: & scolopendria cum succo
tamaricis: & nasturciū: et nigella: et agari:
cum solū cū sirupo acetoso: & centaurea et
dosis cuiuslibet illoz sit ab aureo vno vsq;
ad .3. j. et epithimi pond? .3. ij. in .3. j. sirupi
acetosi vsq; ad .3. v. Istud em cū iterat solu
tōne ventris educit illud qd est in splene:
et detumescere ipm facit: & armoniacū &
lupini p̄cipue decoctio eoz cum sirupo ace
toso: & decoctio cū aq̄ dulci et bibat cū si
rupo acetoso: aut cū aq̄ decoctōis polij: &
acetosa nutrita cū aceto et sirupo acetoso:
et succus spīmaz recentū et anetū siccum
sumat de eo omī die pond? .3. ij. cōsequa
tur vīmā cameli et succi eupatoriij pondus
3. ij. cū aq̄ decoctōis absinthij: et iuua mē
tum cū lacte camelino et vīmīs eoz est ve
hemēs valde: & assumat inde fortis et debi
lis omīs scdm se. Et meli? est illud cui? ca
mela iā pauit algarab et sceba et apiū & fe
niculū. Et q̄n apparet ex potatōe ei? egestō
apostematis: & apparet in fece euacuatio
melācolica: pueni post illud cum cōfortati
one: aut sume alboti infusum in aceto sep
tem diebus: deinde accipiat ex ipso albotim
omī die tria coclearia: & sorbeat ex illo ace
to super ipsū: et sumat in potu semīs rafaī
pondus .3. j. et .5. cum aceto forti: aut deco
ctione folioz nucis recentū decoctaz cuz
aceto squille: aut aq̄ folioz caparis cum si
rupo acetoso: aut decoctio de neridē cum
aceto squillitico. Et ex eis q̄ currūt cursu

eoz qbus est p̄prietas est pond? .3. ij. semīs
portulace cum aceto: aut coralli decocti
valde pond? aurei vnus cum aliquo siru
poz spleneticoz: aut emplm de cucurbita
tenera: a ut cucurbita ipsa teratur post ex
iccatōnez et bibat ex ea .3. ij. pond? cū siru
po acetoso. Et iterz cāne semen: et semē cu
scute et folia salicis p̄pter suā amaritudinē
et stipticitatē: & semē acetose: et semē atri
plīcis: et fruct? tamaricis et folia eius: et
pulmonis vulpis aut epatis ipi? pōdus .3.
ii. exiccati. Aut accipe vespriliones: & decol
la eum: et exicca ipm: & cōtere eum: et acci
pe ex eo qd tolerāt tres digiti. Aut accipe
septez vespriliones pingues: & decolla eos
et scinde eos: et exicca eos et pone ipsos ī
vase vitreato submersos cum aceto forti:
et lutato et dimitte ī furno clauso Cum g^o
decocti sūt: deponē vas extractū ex eo vs
q; quo īfrigidet: deinde extrahē eos et dis
solue digitis ipos in aceto. Et sumat ex eo
in potu omī die .3. ii. et hec est curatio exp
ta. Et pueniens qdēz est ut hmoi medicīne
singlāres dē p̄us et posteri? bibat ē siru
po acetoso & aceto: et ut fiant ex eis ēpla
cōfortata cū aceto. Medicīne vō compo
te que bibunt: sūt sic scolopendria & spo
diū: et ex qb? bibat pōd? .3. ii. cū siru^o ace
toso. Et troscisci d caparibz: et troscisci alfele
niamusk ī sirupo acetoso: et troscisci de reu
barbaro facti cū corticib? radicis caparis
ebibiti in aceto vehemētis acetositatis. Et
illud cū non fuit īflatio. Et troscisci de ruba
et tiriaca diatesseron est optima valde cuz
nō fuit febris: aut sume nasturciū p̄tez vnā
et nigelle p̄tez .5. p̄ficiant cū melle despu
mato: et sic dosis .3. iii. cū aceto cōmixto: a
suffus ex aristol. et mirabolanis kebul. de
quo sumat cocleariū vnū cū vīmā cameli
et vīmā capraz. Et corticū caparis .3. iii. et
aristol. longe pōd? .3. ii. seīs alfelēgemusk
et pipis amboz añ .3. vi. fiāt ex eis troscisci
Et ex eis q̄ p̄ferūt est illd qd. Re. capillūe
nenis et corticū caparis radicis: & seīs por
tlace et seīs tute: et semē alfelēgemusk: &
ysopi oīz añ .p̄tes eq̄les: & dosis sit .3. iii. in
sirupo acetoso: a sumat radices caparis: &
passe: et semen napi: & ysopus terant oīa
et īfūdēt in aceto die et nocte: et docoqn
tur in aq̄ plima: donec ad paucā redeat: et
misceat cū ea sirup? acetosus fortis de seī
bus et bibatur: aut in potu sumat in aceto
in quo decocte fuerunt saūma: et nux cipl
si decoctōne vehementi: donec remaneat
parum: et bibat ex eo illud quod potest: et
fiāt emplm cū fece ipi? aut lac camelarum

Emplastrum de curatōne
bita. xnera
Cucurbita exiccata et
bibit. 3. in o. malor
gu. m.

Respirationes exicca
gu. m.

Canon obseruandus

Troscisci de caparibus
Troscisci de reubarbaro
q. corall. 9. rad. capar.

Medicīne gu. m. 25
ipm

min. lac
prek. lac
camelaz
es. malor
Hic ymum
rat. medi
uim. q
m. m. m.
ipm.

scdm condictiones suas in potu sumat cum
aq foliorum algarab. Et iterum sumantur
rubea 3. xij. et corticu radicis caparis et ari
stologie lōge: et yreos oīz añ. pōd 3. ij. cō
terant valde et cōficiant cū oximelle aceto
so: et fiant inde troisci: sitqz dosi aūr. j.
cū aq absinthij et corticu radicis caparis d
coctaz sil' a suant in potu folioz rami recē
tiū corticu et radicis caparis: & fruct? ta
maridis: & scolopendze & sqllle assate: & pi
pis albi pres eqles: iformenē troisci: & sit
dosis pond? duoz aureoz cū sirupo aceto
so: a sumant splen asini siluestris: & splen
pulli eqni ambo exiccati et cōtriti et bibat
ex eis aūr. j. pueniēdo vsqz ad 3. ij. cū vino
pmixto. Et dicit q cū iste medicīne in potu
dantur porcellis aliqbus dieb? non repiē
in eis splen. sumant epichimū et cortices ra
dicis caparis mediat: et cōficiant cū melle
et bibat ex eo citra aūr. v. aut sumant cor
tices radicis caparis: et scolopēdria: & fru
ctus tamaricis: et cortex salicis: & rubea:
et yreos: & assaz: et acorus: et decoqnt cū
aceto forti: deinde colent et fiat ex eo siru
pus acetosus mellin? et bibat in cui? dosi
sit pond? 3. j. armoniaci est em mirabile.
Et si spleneticus conqrit de solone ventris
in q n est sanguis: & cū q nō est pūctura
sumat suffuf de granis granatoz trib? die
bus: aut qrtuoz oīm die 3. iij. aut. iij. et fa
ciat vt cibus eius sit medietas ei? quo con
suevit uti: nam solo ei? spleneticus est: & cā
in eo est qm corp? nō recipit sanguinem. Et
scias q res calide valde nō sunt multū cō
ueniētes spleni: ppta q indurat et exiccāt
et phibent a resolone. Et quādo fuit i vri
nali caliditas: tūc meli? erit etiā vt i potu
sumat troisci ameberberis et silia. Medica
men cōfetes duriciei accidēt in splene. Re.
radicum opopanacis et radicū caparis: &
speciei volubilis noīate: & medulle squille
assate: & granoz alben: et alleoz siluestrū
oīm añ ps. j. misceant omia: et sumat ex eo
darkimet. j. in mane cū sirupo acetoso: aut
aceto pmixto. Aliud. Re. medulle albē dar
kimet. iij. alleoz siluestrū darkimet. vi. cor
ticū radicis caparis darkimet. iij. costi dar
kimet. ij. radicis plante storacis darkimet
vi. pelij. darkimet. iij. radicis plāte noīate
cotoli et est illa q noīat asacraiat darkimet
ij. extimo q hec est species asacraiat et est
planta hūs folia similia mirto: & in medio
sui habet anulū simile oculo et assimilat sē
puiue maiori et granoz maioris nūo. xxv.
armoniaci darkimet. iij. galba bezard dar
kimet. j. et radicis ei? darkimet. iij. seminis

arboris marini darkimet. j. et. 5. et radicis
eius darkimet. iij. cordumeni darkimet. j.
5. & granoz squille et est albosol affoz dar
kimet. xvi. misceant sil' et amistrenē in siru
po acetoso: & sit dosi ei? darkimet. j. et. 5.
et scōz plimū darkimet. ii. Troisci alij faci
entes illā opatōez. Re. semis lilij darkimet
iij. pipis albi et spice sire et armoniaci oīz
añ. 3. ii. iformenē troisci et amistrenē sicut
illi qui sunt ante eos. Troisci alij sferētes
spleneticis. Re. armoniaci et fruct? albau
segi añ. darkimet. viii. corticis radicis capa
ris et fruct? tamaricis et pipis albi et scor
deon & squille mūdare assate oīm añ. dar
kimet. ii. cōficiant cū aq et fiat inde troi
sci quoz vnusquisqz sit darkimet. j. et dosi
sit vn? eoz cū sir^o mellio. Aliud. Re. medul
le sqllle assate lib. ii. radicis alefer et est ra
dix vitis lib. 2. viii. pipis albi et petroselinū
et pastmace siluestris: & farime herbi: et g
noz pīnee oīm añ. 3. viii. lilij celestis et ra
dicis oppopanacis amboz añ. 3. iij. cōficiant
Et cū amistranē aliqo hoz: tūc melius est
vt dimittat aquā: aut mīoret potū eius: vt
sit medicīa et nō trahat ad gibbositatē epa
tis ppter adiutorū aque plimū. In amistra
tōne autē ciboz meli? est vt amistret ante
eos balneatio longa scdm ieiuniū: & sit sta
tio in tīma. Et qn egrediē eger ex ea sumat
incisua subtiliatua facientia sitim: sicut pi
sces sallitos: et carnē sallitam incisaz: & si
napis: & sabane: et sumat in potu ieiuniū
mixtū cū aq marina. & subtiliet regimē suū
et faciat illd tribz diebz: et in qrtō exicet
donec sudet et frequēs fiat abelict ei? ^{descrip. ho} ^{emplast} ^{emplast}
emplastre: hoc fiat si fuerit res fortis: &
si fuit debilior hac: sit pēt? eo q ē leui? h^o
Emplastroz vero forma est: qm qnqz fiunt
ex illis simplicib? que dixim? Et cū emplm
sit ex armoniaco ipo et stercore ouū cum
aceto est emplm forte. Et stercus ouū ad
ustum: & cinis asinaz est emplm bonum
quādo officē cum aceto et sit emplm cū eo
Et sil' ex radice vitis albe cū aceto. Et qn
accipit stercus vaccaz pascentiū: & exicca
tur in primis: deinde decoquatur cū aceto ē
ex eo emplastrū bonū. Et quādoqz pulueri
zatur super ipsū sulphur citrinū. Et empla
stratio cum flore salis est mirabilis. Et ex
illis est granorum alben cum aceto: et itez
alkramel cum semie suo decoquat in aceto
donec dissoluatur: et fiat ex eo emplastrū.
Et eis que sunt ppinqua equalitati est siela
decocta cum aceto: & radices altee sfecte
cum aceto. Et ex compositis est maram ba
silicon: et maram galieni: et maram aliskia

Splen. asem siluestris
et splen pulli eqni

Sirupus gummi splen

Res calide ad mē
nō gument splen

leus: emplastrum aureum: et emplastrum de aloe galii: et marā factum de radice caparis infusa in aceto horis tot donec lenificetur: deinde exsiccat et teratur bene: et fiat ex ea maram cum cera et cum oleo de alcanna: aut sumatur nigredo vasis de ere: et fiat ex ea: & farina ordei et aceto: & sirupo acetoso emplastrum: quoniam est vltimum iuuatiuum. Aut amistratur emplastrum de sinapi: quoniam est forte. Aliud resoluens duriciem. Re. armoniaci et cere & gumme pini omnium an. darkimet. iij. glucinis alboti et bdellij & bezarad oim an. darkimet. iij. thuris et mirre et olei sitidii omnium an. darkimet. iiii. infunde liquida in aceto et pmissce ea: et vttere eis. Aliud fenugreci & farine herbi amboz an. z. ij. gumme alboti & armoniaci amboz an. z. v. radices caparis et granoz alfugoi: & radices alij siluestris et rubee tinctorz omnium an. darkimet. ii. cere lib. ii. infundantur in aceto: et misceant in oleo antiquo et amistratur: aut farina fenugreci et sinapis & nitrum: aut ficus sicce in aceto in quibus supponat sexta pars armoniaci: aut sumatur mel faui vel crudum. Et liniatur super ipsum sinapis: et emplastratur ex eo splen: et dimittatur dum toleratur: aut sumant ex ficibus decem pingues. Et infundantur in aceto horis tribus decoquantur et dissoluant et colentur: & sumatur pondus eaz de sinapi et radice caparis coniunctis: & misceantur omnia. Et quandoq3 ponunt cum eis armoniacum et mezereon secundum quantitatem necessitatis: & faciunt ex eis omnibus epichima & emplastrum: et fenugrecum et cordumeni et calx et baurach cum aceto: aut armoniacum et cau alcauz: et mirra et thus equaliter cum aceto forti liniantur super ventrem et ponantur super ipsum et dimittantur quousq3 cadant per seipsa.

Et ex eis que expta sunt et eligit ipm alchidus: est ut sumatur ruta et cortices radicis caparis et absinthium & calamentum et organum: et decoquantur cum aceto et exprimantur: et ponant super frusta filtri: & fiat cum eis emplastrum et renouet quotiescunq3 infrigidat viginti: et vna vice in ieiunio. Et ex eplis bonis valde est ut sumant farieglandium lib. ii. et resoluant super prunas et proiciant super ipsam lib. ii. calcis: et misceantur: et fiat ex eis emplastrum: aut sumatur baurach et calx et pircrum et sinapis aggregent omnia cum kistran: et liniantur et non conueniunt cum febre: aut sumantur piri. z. v. et sinapis. z. xv. et de grais almezereon. z. iiii. et cordumeni. z. iiii. et nu-

cis aromaticis. z. i. et pipis. z. iiii. aggregentur cum aceto squillitico: et fiat ex eis emplastrum spleni tribus horis: postq loci ab lusus fuerit cum aceto et nitro. Et croico quidez fit epichima ex armoniaci et amigdalaz amaraz an. ptribz. x. et folioz rute ptribz. v. fiat ex eis epichima cum aceto: aut sterco capraz et sinapis recens olecta cum quibusda succis iuuatiuis et paucis aceto. Et ex ebriocis est aqua in qua decocti sunt lupini et ruta et piper. Et ex emplastris vehemens. vtutis est ut sumant ellebori nigri. z. iiii. et ellebori albi. z. iiii. et armoniaci. z. iiii. et nitri. z. iiii. et scamonee. z. ii. pipis grana. xxx. prepetur ruta cum glucine alboti talit ut toleret pmiroez cum istis sic maraz: & liniantur super locum post calefactionem eius cum fricatione et hoc etiam solutiuum est. Et quando non conferunt medicame: oportet ut ponant ventose et scarificatio super locum. Et quandoq3 oportet cum domina humore melicis et sanguis ut flebotomez aliquid de sinistra: et fiant cauteria super quicunq3 loca splenis aut sex deinde non pmittant sanari qd si non tolerat ignem amistratur cauteria ex medicinis: sic emplastrum de ficibus et sinapi: et sicut emplastrum de guma rute siluestris et alia. Et si domina caliditas: et non tolerat infirmum emplastrum fortia vaporez splen eius cum vapore acetis ex lapide crudo: aut sumat in potu in ieiunio: et ponat super splenem ipsi frustum filtri infusi in aceto calefacto et pprie in quo decocta est ruta. Et meli? illo est ut ingrediat eger balneum ieiun? cum tolerauerit illud et resupine in eo: et non cesset ponere super splenem frustum filtri in aceto infusu vice vna post aliam dum tolerat: et itere super diebus aliquibus: quoniam est curatio fortis. Et ex eis que appropinquant huic et conueniunt calido est ut sumant ex semine endiuie et semine portulace et cucurbita sicca: et semine agni casti et in potu sumant ex illis aurei. ii. cum sirupo acetoso: et iterato fiat super illud. Cibi vero sint illi qui sunt leues et pingues ex iuribus factis ex eis que sunt leuia et subtilia et calefacta cum equalitate: et caparis cum aceto: et grana alcadza cum aceto condita et reliqua que sciuit in locis alijs. Et oportet ut amministrentur cum illis subtiliatiua: sicut sinapis et que sunt illis similia. Et potus eorum sit aqua ferrariorum: et omne in quo extinguitur ferrum ignitum multoties.

Cura apostematis flegmatici in splene.

Leniose apostem. super locum q. scarificationis et hoc alij rim. d. no inhi. n. h.

Aqua ferrariorum gummi pro potu.

Quia eius est illa que temperata est ex cura duri cum euacuatione flegmaticis et melacolicis. Flegma enim eius melacolicum est: et emplastra accepta ex melliloto et aneto et calamo aromatico et ruta sicca et alijs

Oppilatio.

Quandoque fit ex ventositate: et quandoque fit ex apate: et fit ab humoribus secundum quod sciuit. Et cum ventosa quod est extensio vehemens cum leuitate. Et apostemata est cum signis apatis: et oppilationes alie sunt cum grauedine et non associantur eis signa apostematatis. Curaciones sunt ille eedez que sunt fortes ex curacionibus oppilationum epatis: et iam innuim? ad eas illic etiam.

Ventositas & inflatio in splene.

Inflatio in splene est ut sentiantur in ipso tensio: et duricies et eminentia et compmissio tendens ad rugitum et eructuationez absque grauitate apostematum.

Cura.

Scias quod medicine ueniētes cure duricie splenis proxime sunt in virtute curationi inflationis. Nam ipsa etiam indiget aperitiuis absteruiuis resolutiuis cum virtute siccifica forti plusque virtus resolutionis: quam materia est ventosa leuis: et hoc est diuersum ab eo quod est in apostematibus. Et cum hoc sunt medicine ei que ipsi sunt magis siles. Et in ipsa magis opantes & magis ueniētes ei: sicut agnus castus et ciminum: & ruta et semen rute: et ameos: & que sunt eis filia. Et confert illi iunamentum maximum positio ventosarum ignitarum super splenem. Et oportet ut faciat toleret et non sumat cibum subito: imo distinguat paruitatem valde paruam: & non bibat aquam in quantum potest: imo bibat vinum antiquum subtile amarum parum et non dormiat super ipsum donec alleuietur venter ei. Et quando repletio ventris eius commouet super eum dolorem nocte vel die: compmat ipsum faciendo compressionem post compressionem. Et ingenium faciat ad egestionem et dormiat. Quod si illud non confert: fomentet ipsum. Et cum sciueris quod materia melacolica est plima: et inflat multitudinem suam euacuabis. Ex ebibitis namque sunt troisci humidi. Re. ellebori albi pondus .3. xxx. qui terantur et cribelletur et conficiantur cum aceto vini acuti: & fiant ex eo troisci subtile parui: & ponantur ut panis in furno: aut patella usquequo exiccantur et non adurantur. Et suant troisci humidi .3. xxx. in initio antequam ut panis in furno ponerentur et terantur et misceantur cum eis granorum albuginis et fructus tamaricis an. 3. v. et scolopendrie .3. vij. et isozmenem ex eis troisci: & do

si sit .3. iij. cum sirupo acetoso & zucchero et conferunt etiam troisci de agrostis casto aut sumantur carmesic granorum almarum an. 3. x. seis endiuie et seminis portulace amborum an. 3. v. et isozmenem troisci et sit dosis .3. iij. cum sirupo acetoso de zucchero. Et quandoque oportet ut in potu tribuatur ex agrostis casto et ameos et corticibus radicis caparis et ruta sicca & acoro aur. .j. cum vino antiquo: aut decoctione medicinarum conferentium ei. Inunctiones autem et emplastra ex oleis sunt sicut que fiunt ex oleo absinthio. et oleo de neridē: & oleo costimo. Et ex maram est maram factum ex sulfure et alumine et nitro et spice et armoniaco. Emplastra vero sunt sic emplastra dicta in capitulis predictis: sicut emplastrum de ficubus cum aceto et cum ruta cum aceto et nitro: & semine agni casti et melliloto et camomilla. Embroce autem sint sicut acetum in quo decocte sunt ille medicine proprie secundum quod diximus ex amministrazione ei: cum frustis filtri: & proprie acetum in quo decocta sunt caparis recens et sulfur: et fructus tamaricis: et scolopendria: et semen agni casti et nucum cipissi et ruta. Et si voluerit ut sit cum fortitudine: et ut non sit febris: ponatur in eo armoniacum et bdellium et similia: et iterum calamentum et ruta et alusnen et baurach decocta in aceto cum aliquanto alumine. Et cibus in illa sit similis ei qui dictus est in alijs.

Dolor splenis.

Sit fit propter ventositatem et inflationem: aut propter apostema magnum aut propter solutionem continuitatis: aut propter maliciam complexionis. Et tu quidem iam sciuit signa eorum et curas cuiuslibet speciei ipsorum: et cum dolori non associatur sensus nisi in parte splenis apud latus: tunc est ventositas retenta inter panniculum et siphach. Et si natura fuerit sicca resoluatur et ammistretur balneum. Et non fiat flebotomia quauis iudicet eam communitas medicorum: nisi apud necessitate paucam

*positio ventosarum super
splenem multum confert*

¶ **E**n sextadecima de dispoibus ficteris et intestinoz: et est qnqz tractat. ¶ **T**ra ctatus primus de anathomia eoz et solutio ne ventris. ¶ **A**nathomia intestinoz sex.

Q Reator sublimis pp̄ pmissio nē sue benigne ordinatōis in hoīe: et aecessione sciētie sue icōmodis. e? . Creauit intestina e?: q̄ s̄t istrumēta expulsiois su p̄fluitatū siccaz plz nūoz iuolutōnū & re uolutōnū: vt sit cibo descēdētī ex stoācho mora p̄ueniens ī ill' iuolutōib? et resolōib?. Nā si creassz lo^o intestinoz intestinū vnū: ā breuif q̄ntitatē sepaēt cib? velocit̄ a vētre et essz necz hoī oī hora sumē cibū sz p̄tinua tōz: et seq̄rēt illō p̄tinuatō egerendi: et sur gēdi ad necitātē: et eēt ex vno eoz ī p̄ocu patōne laboriosa a negocio suo ī necessita tīb? vite sue: et ex secūdo ī nocumēto et ḡ uitate: et eēt dotat? silitudinē: et malicia be luarū. Creator igit̄ sūmus intestinoz nume rus multiplicauit: et ip̄oz pl̄ima plōgauit p̄pter hoc iuuamentū: et multiplicauit eoz reuolutōes p̄pter illō. Et p̄pter iuuamentum aliud: et ē q̄ vene p̄tinuate inter epar et in ter istrumētū digestiois cibi: n̄ trahūt nī si qd̄ s̄tile ē ex cibo suis orificiis penetran tīb? ī tuīcas stomachi: ymo ī tuīcas inte stinoz. & non trahūt nisi qd̄ tangūt. Eius vero qd̄ ab eis occultat̄ & submergit̄ ī p̄ fundo intestini elōgati a ractu orificiozum venaz: attractio ā est impossibilis: ā diffici lis. Quare subtiliat? ē creator ī multipli cando iuolutōes: vt illud qd̄ cōtineēt ocl̄ tum ī p̄te vna intestini: redeat p̄tingens ī p̄te alia: & sit possibile ordīni aliq̄ venaruz suggere purū e? qd̄ euasit acie p̄mam. ¶ **E**t numerus q̄dem intestinoz ē sex. p̄mū eorū est duodenū: deīde qd̄ noīatur ieiunū: p? illud intestinū longū qd̄ noīat̄ subtile & iuolutū: deīde intestinū qd̄ noīat̄ monocu lum: deīde intestinū qd̄ noīat̄ colon: deīde intestinū qd̄ vocat̄ rectū: & ē extale & ista intestina oīa ligata sūt cū dorso cū ligamen tis strigentib? ea s̄m necitātē sicutū ip̄ozuz & creauit supiora eoz subtil' s̄be: qm̄ neces sitas q̄ ē ī eis digestiois & penetratōis virtutis eparis ad ip̄a plus est q̄ necessitas ī intestinis īferiorib?. & qm̄ illō qd̄ ip̄a cō tinēt subtile ē: & nō timeēt vt pūgat s̄bam intestini p̄pter suā penetratōem ī ip̄o: & suā incisionē p̄ ip̄m: & non scalpit ip̄m: & ī feriora incipientia a monoculo sunt grossa spissa pingua īterisecus: vt sint resistētia feci que nō indurat̄ & reuoluit̄ nisi p̄pter mltitudinē illic. Et silr n̄ putrefit: nisi cū inc-

pit putrefieri ī eis. Et sup supiora q̄dem nō est p̄guedo: vtz tñ nō vacua fuerūt ī creatōe sua a glutinatōe supficiēi sue ītrm sece: cū hūiditate viscosa mucosa q̄ eis ē lo co p̄guedinis. Et mtestinū duodenū cōti nuatū est fundo stoāchi: & habz orificiū se quēs stoāchum: & noīat̄ portanari? . Et hō oīo oppositū est meri: nā sicut meri non est nisi ad attrahendū ad stoāchum supior? . Silr istud nō est nisi ad expellendū a stoācho s̄b: tus: & est strictū q̄ meri: & nō fuit necm ī creatōne ip̄ius vt dilataret̄: sicut dilata tum est meri p̄pter duas res: quaz vna est qm̄ res q̄ penetrat ī meri ē grossior & du rior & maioris q̄ntitatis. Et illud qd̄ pene trat ī hoc intestino: est leuius & plani? & subtilioris q̄ntitatis p̄pter digestioē suaz ī stoācho & p̄mixtionē spume aquose secū. Et secūda est qm̄ penetratī ī meri nō attri buit̄ ex virtutib? naturalib? nisi vna vtus q̄muis volūtas adiuet ip̄az ex p̄te vna & est attractiua: adiuet ergo apiendo viā. & dilatādo ip̄am: penetrās aut̄ ī intestino p̄mo parit̄ a duab? virtutib?: quaz vna ē expulsiva q̄ est ī stoācho: & altera attracti ua q̄ ē ī intestino. Et adiuet eā sex q̄ pue nit p̄pter sūmā cibi: & sit facil' p̄pter illud expulsio e? ī via: tēpate āplitudinis: & p̄pter hāc rē diūsficat̄ a meri: & illō qm̄ me ri est sic ps stoāchi filis ei ī forma p̄posito nis sue ex tuīcis: hoc autē ē sic res extranea adherēs ei diūsa ī s̄ba tunicz suaz a dua bus tunicis stoāchi cū idigeat attractōne forti: cui? fili nō indiget mtestinum. p̄pter il lud ergo vincēs sup duas tuīcas intestini ē villus vadēs ī latitudine. ¶ **V**erū ī intesti no recto iam apparēt villi multū longi qm̄ est ex intestinis maioris opatōis indigens ad attrahendū illō qd̄ ē sup ip̄m: vt adiuet eis sup bonitatez exp̄ssionis & expulsiois & egressionis. Nā paucos habēs est inobe diens ad expellendū & exp̄mendū. ¶ **E**t p̄pter il lud creatū fuit amplū magne cōcauitatis: & create sūt ī intestino due tuīce p̄pter p̄ser uatōem ī hō: vt nō ibibat ip̄m corruptio & putrefactio: ad q̄ duo intestinū p̄patum ē apd̄ qd̄libet nocumētū p̄seqns ip̄m velo citer p̄pter diuersitatē duaz opatōnū ī dua bus tuīcis. & creauit hāc cānā recte creatō nis extēsa ex stoācho ad īferiora: vt sit īi tiū expulsiois p̄patū: penetratō em̄ fecis ī extenso recto velocior ē ea q̄ est ī vndoso & sopito. & fuit hec creatio ī ip̄o itez iu uatiua ī mētione alia: & ē qm̄ cuz ip̄m se det rectū dimittit a dextra & sinistra suuz locū reliqs m̄bris circūdatibus stoāchum a

De intestino duodenū sicut portanario

causa q̄ in intestino creatur sunt due tuīce

De intestino
iunio

De intestino illon sine
longo

De monoculo seu orobo

duobus lateribus: sic portio epatis a dextra
& sic splen a sinistra & reliquis intestinis.
Et dictum est duodenum quoniam longitudo eius est
hec quantitas digitorum habetis ipsum. Et eius quod
dem amplitudo est amplitudo orificii eius quod
notat portanarius. Et per intestinum sicut quod
sequitur duodenum notat ieiunum. Et in hac quod
dem parte est initium inuolutiois & circuitionis
& reflexionis: & qui sunt ei via plime. Et no-
minat hunc intestinum ieiunum: quoniam ipsum inuenit
semper plim manitum & vacuum. Et cum in hoc est
conexio duarum rerum. Quarum una est: quoniam illud
quod attrahit ad ipsum de multitudine chyli ve-
lociter separat ab eo: portio namque eius attrahit
ad epat: quoniam plures venarum meseraicarum con-
tinuate sunt huic intestino: quoniam hunc intestinum
est propinquus epati quam alia intestina. Et non
est in aliquo intestino de ramis meseraice quoniam
tunc est in eo: & post ipsum in duodeno. Et hoc
intestinum strigit & detumescit & minorat
in egestudine valde: Et portio alia abluat ab
eo ad illud quod est sub eo de intestinis: quoniam co-
lera citrina venit ex felle ad hoc intestinum.
Et est pura non mixta: quare est fortitudo ab-
lutiois vehementer mouens virtutem expulsi-
uam cum mordicatione: propterea quod lauat & adiu-
uat ad expellendum ad inferiora per hunc quod mouet
expulsiuam adiuuat quod ad expellendum ad
duas partes simul. scilicet ad epat & ad inferiora:
accidit quod propter duas dispositiones ut remaneat hec
per intestinum vacua: & notat propter illud iei-
unum. Et continuat cum ieiuno ex intestinis inte-
stinum longum inuolutum & reuolutum: hunc reuo-
lutum unam partem aliam. Et inuamentum in inuolu-
tione sua: & cum reuolutionum in ipso: est illud quod in-
uenimus in capitulum antecedentibus. Et est ut sit ei
bi in ipso mora: & cum mora continuat orifici-
um venarum sugentium partem continuat. Et hunc in-
testinum est postremum intestino superiorum quod
notat gracilia. Et digestio in eis est plusquam sit
in intestinis inferioribus quod notat grossa. Sum-
ma ei operatio intestino inferiorum est proptio
fecis ad excrementum: quoniam eis non euacuantur a di-
gestionem: sic non euacuantur a venis epaticis
venientibus ad ea propter suggestionem & attra-
ctionem. Et continuat cum inferiori gracili intesti-
num notatum monoculum: & notat ita quoniam est
intestinum quod non habet nisi unum orificium: & est
sic histis ex quo recipit ipsum illud quod ad ipsum ve-
nit desuper: & ex ipso interim educit & epel-
lit illud quod expellit. Et sit eius est ad postero-
ra partem & eius declinatio est ad dextram. Et crea-
tum quidem fuit propter inuamenta: de quibus est ut
fecit sit locus in quo comprehendat: & non cogat
surgere omni hora. Et in omni hora quod puerit ad in-
testina inferiora partem stercois: sit precauitas

in quo aggreget cum sua totalitate: deinde ex-
pellat ab ea cum facilitate cum opletur fex. Et de
eis est: quoniam hunc intestinum est initium reliquarum
conuersionum cibi ad feculentiam: & proptio
suctionis future accidentis ei ex meseraica
licet non sit in illo illa suction. & est motus. scilicet ci-
bus & descendens & depositus. Vnde non con-
pletur nisi cum euadit ab epate: & appropin-
quat ei cum vicinitate digestionis partem digesti-
onem stomachi quod fuit cum quete in vicinitate. ci-
bo ipso aggregato & apprehenso in re una: in
qua remanet tempore longo cum esset quietus & ag-
gregatus. Fit quod proportio eius ad intestina
grossa proportio stomachi ad gracilia: & propter
hoc est necessarium ut approximet epati: ut con-
pleat ex epate & fiat complementum digestionis
& auertat residuum eius quod non digerit. Et non
est conueniens suctioni epatis ad melius: ad quod
possibile est ipsum auerti: cum iam fuit inobedi-
ens in stomacho: & non aduenerit ei comple-
tum digestionis propter multitudinem materie
& processionem separationis aduenientem ei quod est
magis obediens: propterea quod illud quod est magis
obediens submergit illud quod est inobediens. Et
nunc iam denudatum est illud quod est inobediens.
Cum quod aduenit ei virtus actiua: inuenit ipsum pro-
patum & denudatum: nisi a superfluitate: de qua
necitate est ut auertat in fecem. Et est repta in
utrisque dispositionibus simul. Sed si fuit in stomacho
cum submeriore alio: & in colon est hunc submer-
sum solum: & est illud quod ei permiscet dignius
ut patiatur proptio. Et non euacuat est stomachus
a passione quodam & digestionem & proptio
propter complementum digestionis & passionis:
cum euacuat ad impressionem agentis. & intesti-
num quidem monoculum est intestinum in quo com-
pletur digestio eius quod fuit inobediens in stoma-
cho: & superfluit a digestionem portio. Et partem
submergit ipsum: & separat in ipsum & in vir-
tute agentis in chimo humido. Et sit taliter ut
parum virtutis rectificet ipsum: cum inuenit stas
& moras in ipso tanta quantitate quod discernatur
eius digestio: deinde separatur ab eo ad intesti-
num ex quo surgit stomachus illud quod preparatum est.
Quidam autem dixerunt quod intestinum quod creatum est
monoculum: ut moret in ipso chimum ad mudi-
ficandum epat ex eo quod remanet in ipso de substantia ci-
bi integre: & putauerunt quod mesarice non veni-
unt non ad monoculum. Et isti quod expimentato-
res errauerunt in hoc. Et non sunt inuamenta eius
non illa quod declarauimus. Et huic quidem intestino
sufficit orificium unum: cum non sit sit eius situs
stomachi. semper longitudo corporis. Et ex utilita-
tibus eius ex hoc quod est monoculum: est quod ipsum est ag-
gregatum superfluitatum: quod si uerent oes ad
reliquum intestinum: timeret euentus colice. Et

Nota de
monoculo

qñ aggregantē ī eo diuertūt a vīa. Et possi-
bile est vt eaz aggregatō expellat a natuā
in sūma vna: aggregatū em veloci? expelli-
tur q̄ dispicitū. Et ex iuuamētis e? ē: q̄ ip̄e
ē locus e? qd̄ generat in ītestinis. s. vermiū
& serpentū: nā raro euacuat ex eis corpus.
Et ī gñatōe ip̄oz ē iuuamentū et cū sunt
pauci numero & paucē qñtītatis. Et h° ī
testinū est digni? alijs ītestinis vt descen-
dat ī ruptura īguinis: qm̄ nō est ligatum
nec strictū cū eo qd̄ adueit ei d̄ meseraica.
non em̄ adueit ei ex meseraica res q̄ habeat
magnitudinē. Et p̄tinuat cū monoculo ab ī-
feriori pte e? ītestinū notatum colon; &
ē ītestinū grossum spissū: cū elongat a mo-
noculo declinat ad pte dextrā declinatōne
pueniētī ppter p̄pinq̄tatē epatis: deinde ad
ptem sinistrā descēdens: cūq; opponit late-
ri sinistro declinat ad dextrā: & ad posteri-
ora descēdens etiā. & illic p̄tinuat cum re-
cto: & cū p̄trāsīt splenē coartat. Quapro-
pter ī eo q̄ habz ap̄a splenis: p̄hibet ex it?
v̄etositatis: dū nō op̄mitur sup ip̄m. Et iu-
uamentū ī hoc ītestino ē aggregatō fecis
& exp̄sio e? & aggregatō ip̄i? ad expellē-
dum p? subtilē p̄seruatōez fecis ex cibo si
fuit ī eo. Et ī hoc qdem ītestino accit co-
lica. fm̄ plm̄: & ex eadē deriuat nomē eius.
Et ītestinū rectū: & ē postremū ītestino-
rum: & p̄tinuatur cū inferiori pte colon. de-
inde descēdit ex eo scdm̄ rectitudinē & cō-
tinuat cū fīcteri sustentatū sup dorsū alba-
tū: ampliātū fortasse sile est stoācho & p-
prie e? īferi? Et iuuamentū hui? ītesti-
ni est expulsiō fecis ad exteriora. Et crea-
tor qdem cui? eēntia sublimis ē: creauit ei
q̄ttuor lacertos sic sciuit. Et h° ītestinū
non fuit creatū rectū: nisi h̄t expulsiō fecis
ab eo faciliōr. Et lacerti qd̄ adiuuātes ip̄z
ad expellēdū nō sunt ī ip̄o: ymo sūt illi q̄
sūt sup mirach. Et sūt octo lacerti. Sit ita
qz hec qñtītās sufficiens de anathomia īte-
stinōz & relatōe iuuamētī eoz. Et nō mo-
uet aliqd̄ hōz mēbzoz q̄ sunt vīa cibi p la-
certos: nisi duo extrema. s. caput. & meri
& guttur & īferius & ē fīcteris. Et adue-
niūt ītestinis oībus vene & arterie & ner-
ui plures neruis epatis: p̄pterea quia īdi-
gēt sensu plīmo.

De solutōe v̄etris oīm modoz & causis
vīq; ad lubricitatē digestionis ītestino-
rum: & colerica passiōe: & sanguinolēta
egestione: & fluxu sāguinis ex ventre: &
expulsiōib? rerum ex epate: & splene: &
cerebro: & ex corpore ī tenasimone.

Cias q̄ oīs flux? v̄etris ā ē ex
cibarijs & cibis: ā aere p̄tinen-
te: ā ex mēbzis. Et nos qd̄ lo-
q̄mur p̄mū d̄ facto ex mēbzis
Et fact? ex mēbzis ā ex stoma-
cho: ā ex meseraica: ā ex epate: ā ex splene:
ā ex capite: ā ex ītestinis: ā ex toto corpore
Et omēs illi cōicant ī causis: nā ā seq̄t illd̄
maliciā p̄plexionis p̄pter debilitatē retenti-
ue: ā digestiue: ā expulsiue: ā attractiue: ā
p̄fortat expulsiua. Et totū illd̄ ē: ā p̄p̄ ma-
liciā p̄plois singularis: ā p̄p̄ maliciā p̄plois
cū mā p̄firmata ī ītestinis: ā p̄pter p̄turba-
tōz sbe e? ā egritudinē officialē: ā vlc? ā ru-
pturā. Et d̄ fco ab epate iā nos expediū?.
Et dixim? d̄ eo q̄ fit p̄p̄ p̄plones e? & ap̄a
ta ip̄i? & op̄ilatōes ip̄i? & alia. Et sīl? dī-
xim? illū qui ē ex meseraica. Fact? āt ex cē-
bro ē ille q̄ fit p̄p̄ catarrū descēdentē ex eo
ad stoāchū: & ad ītestina: & corūpit ip̄m.
scz cibū: & fct̄ ip̄m descēdere: & descēdit
ip̄met cū eo: p̄p̄ suā lubricitatē & expulsi-
onē expulsiue. Fact? āt a stoācho nō ē tot?
īdigest? & cā illi? ē debilitas virtutis re-
tētiue: q̄re nō sustin? dilātōez cibi: nisi vsq;
ad tēpus ī q° iā digerit deīde nō pōt gra-
dare missionē e? & egressionē. Et illud est
p̄p̄ debilitatē existētē p̄p̄ maliciā p̄plonis
frigide fm̄ plm̄: & ē p̄p̄ calide & hūide &
sicce. Et errauit q̄ existimauit q̄ sit illd̄ p̄p̄
flegma & n̄ aliud: & p̄p̄ p̄ploem frigidam
& hūidam: q̄uis hoc sit supans. Et hoc ē
ducēs sua lōgitudīe ad yd̄ropisim: & ē ī sū-
mo difficil? curatōis cū p̄firmat. Et multoti-
ens ē cā ī ip̄o remanētia v̄tutis medicīna-
rū solutiua: adherēs sup̄ficiēi ītestinōz &
stoāchi: & orificijs venaz stoāchi & ītesti-
nōz. Et hīc qd̄ qñq; seruat periodos. Et
multotiēs pducit ad ab̄rasionē malā & vlce-
ra. Et qñz sit iste stoātic? p̄p̄ debilitatē di-
gestionis: q̄re corūpit cibū & appetit ex-
pelli. Et qñz sit p̄p̄ lubricitatē ī stoācho fa-
ctā p̄p̄ hūiditates: q̄re nō dimittit ip̄m si-
gi ea qñtītate q̄ digerāt. Et nō ē hoc ī veri-
tate egrediēs ex eo qd̄ dixi? s; nos approp̄a-
uim? ip̄m cū ablatōe ī distīguendo ad exci-
tandū. Et h° plm̄ qm̄ illud pducit ad yd̄ro-
pisi? Et ypo? qd̄ laudauit ī ip̄o eructu-
atōnē acetosā: qm̄ siḡficat paucā caliditatē
facientē vapozē quēdā. Et līcz nō sit p̄plet?
postq̄ fuit mundificat? Et qm̄ acetositas
qñz īcidit & p̄pat stoāchū: & fct̄ adq̄rere
retentōz: tūc laudauit p̄ illd̄ īm̄ntū ē siḡfi-
catō: & īm̄ntū ē cā. Et qñq; sit h̄mōi lubri-
citas ex vlc̄erib? ī ip̄o: ā ī eo qd̄ ei vicinat:
q̄re cōicat ei stoāch? ī doloē: ā p̄p̄ vlc̄erum

*Inguis p̄uenit a
a cibis an nō ē
an a mēbzis*

*Catarrus descendens a
v̄etris est causa fūg*

*Inguis factus a sto-
macho*

apta affert aff p

acceptōez: & illō in stoācho par ē: Et qñq;
 flux? vētris stoātic? ē catarr? in stoācho
 ppter illō qd ipse pphendit ex huōrib? malis
 effusis ad ipm ex corpe qñq; qre corūpūnt
 cibū qñq; sic bone sbe: & fit nēm ei expel
 lere ipm voitu: & deponere ipm. Et si fue
 rit ps supior fortior: nō expellet ipz: & nō
 educit voitu. ymo cū soloe vētris. Et qñq;
 non fit solutō illoz humoz ppterea qd ipsi
 corūpāt cibū: & cogāt stoāchū ad expellē
 dum ipz: ymo ē in ipo vtus quaz abhorret
 stoāch? qre expellit ipz & qd ē cū ipo. Aut
 ē in ipomet vt? solutia ā lubrificatā: ā īci
 sua: ā abrasua: sic fcit multitudo effusiois
 materici colice ad os stoāchi. Et fit illō cā
 flux? ventris stoāchi. Et qñq; fit ppter vētosi
 tatē & īflatōem qd oriunt. & corūpiē dige
 stio: & accit illō qd dīxim? Et qñq; fit lubri
 citas nō ppter aliud n qd dīmedit ex debilita
 te retentive: ā pmixto corūpente: ymo in
 pmoesto pus ppter qñq; tāte suā. ymo ppter qñq;
 tatē. Illō ei cū multiplicat viciē vtutē retē
 tiuā: & egrediē sic intravit. Et qñq; fit ppte
 rea qd corūpiē: ā ppter multitudinem sui: aut
 ppter suā puritatē fm qd sciūsti: ā ppter malici
 am sui ordinis: deīde ppter artificiu. Et qñq;
 ē solō vētris stoātica: ppter doloēs exntes ī
 stoācho: ā ī eo qd ei viciat qre accit dōbili
 tas vtutis retētiē ī ipo. Et doloēs illi ī ipo
 fiūt a vētositatē: & ab apatib? & a malicia
 ppolis diūse & totū id ē ī ipo: ā veit ad ipz
 ex eo qd ipsi viciat. In fco at ab ītestinis
 dicā? ī pms illū qd fit ex ītestinis qñq; su
 periorib? Et dicā? qd flux? vētris fact? ex
 eis: ā ē cū excoziatōe: ā sine excoziatōe. Et
 excoziatō ē dolor abrasionis ex superficie īte
 stinoz ītrifeca. Et illō abradēs: ā ē mā colī
 ca. v. l. sāguinea acuta: ā virulēta: ā saniosa
 ā feculēta. & pcedit ab ipis ītestinis: ā ab
 eis qd sūt sup ipa: & pueit ad ītestina. Et e
 patie? ē h? gñis. Et iam pterijt sermo no
 ster ī ipo subtiliter pscrutans. Et aposteo
 sus sanior ē qd epatic? & ille qd est ex debi
 litate est susceptibilior curatōis. Et excozi
 atō & solutō vētris splenetica: & fellina &
 epatica: & illa qd est ab vlcētib? in stoācho
 & in meri: oia sūt ppter illud a qd pcedit mā
 colica ad ītestina. s. noster sermo non est
 nunc in illo: ymo ab illo qd est ab ipis īte
 stinis. Et illō est ā ppter apā ī ītestinis: ā
 ppter moridicatōez colicā: aut sāguinē ef
 fusum ex epate vehementis caliditatis: ā
 profectionem vene in superioribus aut in
 feriorib? aut ppter medicinā solutiūā vul
 nerantē ītestina sicut pulpa coloquintide
 aut ex colera & vlcētib? cū putrefactōib?

& coruisione. aut vlcētib? mūdis. ā vlcētib? mūdis
 bus fordidis. Et ipa aut sunt in ītestinis
 grossis & sunt magis salua: aut ī ītestinis
 gracilib? & sūt puioza: & ppter cadētia in
 ieiūno. Videē ei qd non sanet vlcus ei? ne
 dum qd a ruptura sua ppter multitudinem
 venaz ei? & magnitudinem earum: & sub
 tilitatē corpis ei? & cursum colere pure ad
 ipz ex felle ppter pmiutionē. Et qm maxima
 est malicia nocumēti ei? pptererea qd pxiū
 ē mēbro regali qd est epar. Et non ē ex īte
 stinis aliqd pxiū qd ē ī ieiūno. Et medici
 na etiā nō stat super ipm: ymo lubricādo
 recedit ab ipo. Et vlcēā qd ē fiūt ex excozi
 atōe fecis: & ex acuitate cole: aut ex falsedi
 ne humoris: aut vehemētia fixionis viscosi
 tatis: que cuz eradicaē vulnerat: aut ppter e
 ruptōem apatū & reliquas euacuatiōes di
 uersas nocētes p suū exituz. Et quēcūq; ex
 coziatō melācolica ē eueiens fm semitā īce
 ptōis: est mortal? valde: qm sūt cancrū pu
 trefactū. Et ista que est in fine febrū: est
 mortalis valde: qm nō fiat solutō melāco
 lica. & ppter illa qd ebullit sup terrā: & habz
 odorez acetosū: & quāuis sit fortis adhuc
 virtus: & quāuis sit ī sanitate ē: tñ hñs hāc
 spēm mlie nō sanat. Cū aut nō est ei hec p
 prietas: & nō ebullit: nec hz odorem aceto
 sum: tunc est supfluitas mlica quā expellit
 natura: & speratur cuz ea sanitas quādoq;
 Et vlcus qdem quādoq; generat? successio
 ne aposteātis: & fit a re inobediēte aut
 abrasione: aut a cibo duro excoziatē suo in
 cessu: & qñq; fit ab humorib? qd soloe edu
 cti fuerunt: deīde vlcerauerūt. Et termin?
 qdem tempis generatōis vlcēris a fluxu
 colico est due ebdoade: & a baurachio mē
 sis: & a melācolico post. xl. dies vsq; ad
 plimū illi. Et multoties qdem pforantur
 ītestina vlcera habētis: & morit? scōz plm
 Et qñq; sunt fortes & laborāt aliquo tēpoē
 & aggregat? fex ī vētre eoz: & sūt qd yoro
 picī: deīde moriūt. Scōz plm vero cū vlc?
 ad hoc puenit vt egrediatur. aliqd de sba
 ītestinoz qñq; tāte habēs: pducit ad putre
 factionem: & ad casum virtutis cum cōita
 te stomachi: & ad mortem. Quō em nō p
 forant? & ppter ītestina supiora. Et dixerūt
 qdā qd pforata sūt quedam ītestina īferiora
 deīde perforata sunt mirach & vēter ppter
 apostema accidens ī eis ī directo foramis
 & cōmunicās illi putrefactōem & nocumē
 tum: & perforatus est etiā venter illic: &
 egrediebāt sterc? ex eo: & vixit homo. Et
 hoc quāuis sit ī sūma possibiliū: ē tñ d possi
 bilib? longiquis. Et longinquus ex eo ē vt

Fluxus sanis ab
 ītestinis

Pulpa coloquintide uluere
 ītestinis

viuatur: & fex effundat ad spaciū ventris. di-
 xerūt qd qñ accit vt pfozet intestinū: & vē-
 ter in directo ieiuni nō sedat dolor: & nō
 figit aliqd in stoācho: & arefit hñs illd: & a
 perit vter e? & morit. Et spēs excoziatō
 nis sūt: sāguinea & virulenta: & saniosa &
 baurachia: & cortical. Et saniosa ē salua: &
 succurrit ei. Et multoties fit ex egtudibus
 acutis: & febrib? aduentib? & tercianis.
 Et multoties ē eis crisis. Et saniosa cū inci-
 pit pmitie: ā ē cā eius eruptō dubelati & a
 posteatū in viscerib?: quā expellit nā ad in-
 testina: & ē magis icoluis. Et ista ps non
 ē vere stomatica. Et multoties nocet stoma-
 cho: & fcit accidē in ipso corruptōez i fine
 rei. Et multoties seqt ipsā fluxus vētris sa-
 niosus: & non retineet: & ē plm illi? pus sa-
 niosū: & qñz āmisceet ei sāguis. Qd si illd nō
 ē cā eius: & nō est i mēbris iteriorib? apā
 matur? qd erūpat: tūc fit ex pre canceri pu-
 trefacti ex intestinis: & nō est sanitas ppe
 multitudinē e? qd pūngit: & puitatē eius
 qd muerit de qete ppe difficultatē egritudi-
 nis in seipā. Virulēta at ā est a liqfactōne
 ā a resudatōe apatis existētis in via matu-
 ratōis. Et plm ipi? non ē cū stoātica. San-
 guinea aut ā ē eueniens sbito: ā est eueniens
 paulatī. Et pme qdem cā ē aptio venarum
 Et secūde resolō singularis: & cū nō associ-
 atur ei dolor aliqz: tūc nō fit ex apatibus:
 ymo ex reb? alijs: & ppe cū associantē euz
 illo sig alia. Et qñz fit ex intestinis sine do-
 lore: cū ē fm semitā aptionis orificior? veā
 rum eoz sine cā alia: & ē icolumior. Et euz
 fuit hyems sicca septētrional: deide succes-
 seit ei ver pluuiosū meridionale & estas plu-
 uiosa: multiplicabūt sāguis flux? ex vtre
 Et silr qñ hyems ē austrina: & ver borea-
 le pauce pluuiē: & ppe i corpib? hūdis &
 i corpib? muliez. Et qñ vēr estas p? ver
 boreale: & hyemē austrinā multiplicanē so-
 lutō vētris & excoziatō: & est cā eaz mul-
 titudo catarroz. Et qñz multiplicanē flu-
 xus sāguis p ventrē in regionib? meridio-
 nalib?: & cū exufflatōib? austrinoz & ml-
 titudinē pluuiē: ppretea: qā mouent mās &
 mollificāt poros: & ppe p? catarrhos sallos
 Flux? at sāguis p ventrē q est p? solutōez
 colericā & excoziatōz colicā & cū dolore: ē
 mal? & ppe qñ pcedit alchurati: deide ve-
 nit sāguis purus. Illd ei significat qd ē super
 corp? itestinoz. Alchurati vō ē ab aliqua
 abrasione tuice itestinoz. S3 mucosa ē ppe
 hūditatē grossā. Et qñz accit flux? vētris
 mucosus in febrib? opoitis: & spē febrium
 quā dicā i suo ca? i febrib? pestulentialibus.

Et plm qdem fit i pestulentialib?: & ē spu-
 sus. Cortical at qñz fit ab vlcereb? stoāchi.
 & egredit cū soloe vētris: s3 non est illic ex-
 coziatō: & qñ ē cū excoziatōe ē ab ipis tui-
 cis intestinoz. Et significat qd sit d grossis: s3
 per p grossitudinē: & i plibus p maiorem:
 & qd sit de sctilib? p strariū. Et cortices
 isti egrediunt apd eleuatōez ad fellā: & est
 plm exic? eaz cū sit clistere loriūū. Inquit
 Ypoē. solō vētris grossa mlica nō sanatur
 Dixit Ypoē. cū est euacuato silis aq: deide
 fit silis vngueto ē mala. Et cū accidit post
 ydropisim solō vētris: & ppe flux? vētris
 eueniens ab apate epatis: q est mala. & est
 egestio sāguinolēta: tūc soloe educit aquo-
 sitas: & nō abscondit. Inqt. omis flux? ven-
 tris p? egritudinē subito ē mal? significas
 mortē ppiquā. Inquit & qñz fit ydropisim
 egestio sāguinolēta: q n abscondit: & nec sa-
 nat: qm nō soloe educit aquositas: ymo so-
 lutōe educit illd q? debilitat corp? Et qñz
 pducit excoziatō & vlcera itestinoz ad
 ydropisim Et si aliqz habz cū pūctura spal-
 mū & voitum & singultū & turbatōem
 rōnis: sigt mortē. Et i libro ypocratis q hz
 disinteria: & apparz p? aurē e? sinistrā res
 nigra silis herbo: & accit euz h? silis vehe-
 mens: morit in vigesimo: & nō tardat: & n
 euadit. Illa at q fit i itestinis absqz excozia-
 tōe: & absqz cā eoz q sunt sup ea: cōicat lu-
 bricatōi stoātica in cāis: s3 ē scā a corpibus
 vlcēz in eis plusq ea q est in stoācho: ymo
 qñ nō est nisi in eis. Si at fuerit eradicabi-
 les: & mā faciēs eos nō cessauerit currere:
 pducet illū ad excoziatōez sāguis pculou-
 bio: & ad fluxū sāguis p ventrem fortē: &
 cōicabit ei in cā cōcomitātia vtutis medicī-
 ne solutiue ad orificia venaz q sunt eis &
 supficiē eoz: & faciet soloez. Et illā q fit a
 debilitate intestinoz & stoāchi: noiat mā
 vētris. Et plm cāe i h? ē debilitas & vlcēā
 & corpa eoz. Et qñz accit vt pgelet aliqd
 h? sāguis effusi in ventrē: & significat illum
 frig? extremitatū subito & festine: & infla-
 tio vētris: & casus pulsus: & puētio ad sin-
 copim. De ea at q ē ab intestino recto: &
 ē itestinu sextū. Alia ē q ē cū dolore: & no-
 mīat zabir: & ē dolor excēsiu? & abrahū?
 i itestino recto. Et alia ē q ē sine dolore. Et
 cā zabir: ā est apā calidū ex q? currit aliqd
 ā apā durz: aut mollificatō lacerti: qre egre-
 ditur cū eo anus: ā tensio ex qua accit spal-
 mus: quare phibeet lacertus retētius in p-
 te ani ab opatōne sua: aut supfluitas falsa
 ā baurachia: ā chimus grossus: ā colā ingre-
 diens: aut frig? adueiens mēbro: ā lōgicudo

Adnotat quod a stomacho
 possunt egredi cortices
 p solas que corrodam
 et dissipant eius substantiam
 sed p excoziationem
 p istam excoziationem a
 stomacho non egrediuntur
 quia stomachus non est
 venter cum venter exco-
 zietur p grossitudinem sua p
 Fluxus prius egritudo
 nem subito est red-
 quia significat cor-
 nem subitum

hic eliminat de fluxu
 ventris qui di lubricitas
 que est absq excoziatione

sessionis sup durz: aut grossitudo ei? qd e:
 gredit d' fece: & duricies e? a emorroydes
 a fistula: a ragadie: aut rugit? a corrosio:
 aut gravitas sensata. Et plm qdem fit ex
 huore viscoso. als. mucoso: & postq sunt
 viscosus fiat cura e?: deide puctura sngu
 nis. Et qnz egredit euz zabir aliqd qd e sic
 caro. fm qd dixerut quida. Sed Gal. elon
 gavit illd. Et zabir qdem plm accit haben
 tib? flegma putridu: na putrefactio e? reli
 quit vestigia in intestino recto: apd incessio
 nem sua in oi hora. Ampli? est viscosu ad
 heres nociu: & qnz cogitat eger ut in ano
 suo sit sal pulverizatus ppter bauracitate ei?
 Et azahir facili? est illd qd no succedit di
 sinterie: a gnae a disinteria. Et qnz accit
 ut spasmee an? & rectu aut tdae: qre ac
 cidit lacerto ut no retineat illud qd venit
 ad eu: sic accit ei ut spasmee: & non pot fa
 cere descendere qd sup ipm est ad eu. Illa
 aut q fit ab ano sine dolore e sanguis non a
 liud. Et plm e? est fm semita q na expellit
 supfluitates ex corpe: & coadunat ipm in
 corpe cause supfluitatu ciboz: & retentio
 cursus: a icisio mēbz: aut dimissio exerciti
 aut reliq q dicunt in locis suis. Et iste non
 oz ut retineat: nisi timeat casus pulsus &
 virtutis. Iste igit sunt spes cursus intesti
 nalis intestinoz sex. Fact? aut a toto cor
poze. aut e fm semita crisis: a fortitudinem
expulsive virtutis: aut fm semita caus virt
tis retentive: sic accit timeti q statim supue
niat ut morte gladio. & haberi pssim: & i
fine vite sue. Aut scdm seitam liqfactois:
& icipit subtil: deide fit turbida. & fit for
tis fames: & cadit vtus: & accidit febres.
 Et qnz accidit nausea & difficultas vrme:
 & retositas: & rugit? & tenebrositas co
 lozis: & frigus extremitatu: & exiccatio lin
 gue. Aut scdm semita puerionis humoruz
 ad corruptoz ppter febres malas: & vene
 na nocetia. Aut scdm semita expulsiois re
 pletiois rebehtis ppter illud qd scis de di
 missione euacuatois: aut retentoe cursus
 psueti: a absisione membri: aut dimissione
 exerciti: a paucitate resolutiois ex corpore
 & reliqs q sciuiti. aut ppter ppositonem
 nauseatue satietatis plime in vicib? pluri
 bus. Et redit scdz semita egtudis acute: &
 e de suma colerice passionis: aut scdm semi
 ta phibitois nutrimenti ppter oppilatoes in
 reis & alijs. Colerica aut passio e mor? ma
 teriez corruptaz n digestuaz ad separat
 ex via intestini redeuntiu ad ipm a corpore
 scdm acuitate & labore expulsu. Cibi na
 qz cu no digerunt valde: puerunt i humo

res no puenientes corpi: & mouetur na ad
 expellend eos a corpe cu grauāt sup ipm:
 ex ptibus cu speciebz vomit? .f. colerici vl
 aquosi: vel eruginosi: qnz ex speciebz flux?
 ventris. Et illa colica passio e? ca est corru
 pto cibi: icolumioz est ea e? causa e frequē
 tia corruptois p? corruptoez. Et colica q
 dem passio mala icipit in pms cu lenitate.
 deide accidit dolor & puctura in vetre &
 intestinis: & dilatat et ascēdit ad stoachuz
 ppter multitudinē e? qd noz ei ex humori
 bus acutis veientib? ad ipm. Et scdm plm
 sunt flux? ventris & vomit? fil. Cu igitur
 expellunt mudificant huores corpi ppter
 illd qd scis ex cāis. Incipit igit cu fluxu vē
 tris colerico: deide aquoso puro molli feti
 do. deide qnz pducit ad fluxu vētris sicut
 lotura carnis recentis habentēz odorē pin
 guedis & ad curathiuz. Deinde pducit ad
 mollificatoez pulsus: & spasmū & ad sudo
 rem frigidu: & ad mortē. Et in habetib? q
 dem colerica passionē multiplicat sitis: &
 quotiens bibūt aqua: calefit i stoacho eoz
 & euomūt ea: & tolerare sitim pfert eis. &
 multoties accit eis destructio pulsus fm
 semita pssionis & lesionis: & ppter casu ac
 cidentiu seqntiu malignoz: euz go qe: eunt
 accidētia: redit pulsus. Et ille q psuet? est
 incurrere colericā passionē no habz ex ea ti
 more: sic ille q no assuet? est ea: & e in ifan
 tib? plus. Et colerice qde passionis plm n
 accit nisi in estate & autūno ppter debilita
 tem digestionis vtriusq: & miorat in hye
 me & vere. Et qnz multiplicat euetus cole
 rice passionis ex potu aq frigide in ieiunio
 seqnte cibū grossū pcpue in uestione g
 norum pini: & crisomila & melones sunt
 grossi ex eis que commouent colericā passio
 ne. Et multoties qdem restrigē colica pas
 sio. & declinat sub ito materia ad vias vrie
 & accit ardor vrme. Flux? aut vētris eue
 niens ppter phibitoz penetratois cibi e op
 latiu? Et est ille q nomiat flux? vētris fa
 ctus cu piodis. Et illd est: qm vene pcpue
 meseraice oppilate replent i tpe noto vsqz
 quo euacuent: deinde euacuant redeundo:
 & i eo qd est inter vtrasq dispositio est sic
 sana. Et plm qd e inter pproximos e viginū
 dies: & qnz antecedit aut tardat ppter illd
 qd scatur de causis. Factū aut ppter cibos iā
semel dixim? in stomacho. verūtamē n est
malū si iterem? illd & addamus velociter.
 Dicamus itaqz: q factus ex cibis aut est
 ppter eoz paucitate: quare corrupunt i sto
 macho ignito sicut sciuiti & n recipit eos
 natura: aut ppter grauitatem eorum etiam

hic dicitur de fluxu
 factu a toto corpore

ex his accit p
 malum fluxum
 in ventre eadit disolutio
 nebrofias accit p
 reitacione: frigus p
 caloris p
 exiccatio lingue p
 dicitur accit vtriusq

Quid sit passio colerica
 Colerica passio dicitur
 Intestinorum passio

Primum q dicitur in colerica passione est cibus corruptus
 in stomacho quia est propinquior a pphor corruptioni
 De hac passione vide Galienus: & Theoric cap 25
 & ab ipso vocatur peritudo:

in passione
 colerica accit
 lumen: lumen
 unguis &
 non m dicitur

sicut fit de
 inflammatione
 ppter m
 fluxum man
 riet

in vtriusq
 accit m
 ppter m
 ppter m
 ppter m
 ppter m

in m
 m
 m
 m
 m

in m
 m
 m
 m
 m

f. doloris et putredinis punitione

q̄ cū inuenitur illa dispō: q̄ est ex intestinis. p̄culoubio. licz cū ei? puatōe q̄z sit et ex i. testinis. Et excoiatōz & fluxū sanguis pu ri ab intestinis significat et dolor & pūctua Et q̄qz est flux? sāguis ab aptōe venaz: & ē cū eo excoiatō cum exulceratō sit. Et q̄z est exulceratō i p̄mis: deide seq̄t ip̄am flux? sanguis & significat q̄ ip̄e est intestina lis alchurat & abrasio Et q̄z est vlcus era d:abile adhuc: quare non apparz alchurat nisi post horā: sed ē lubricitas dolorosa in loco noto Et est quātitas ei? qd̄ egreditur pauca & p̄tinua & longi tempis. Et exit? corticū in fluxu sine excoiatōe: significat qd̄ est in stoācho velut in eo qd̄ sequit ip̄m & significat ip̄m dolor stoāchi & illud q̄ scit i suo ca°. Et scias q̄ alchurat & excoiatō sūt due significatōes vltime ad significāda vl cera. Et q̄ sūt cum hoc fetidi odoris: signi ficant corrosione Et si sūt cū illo fetoz me lancolie: timez q̄ sit cancer. Et scit loc? vl ceris a lesionis per exitū sanguis ex eis: & per locū doloris: vt sit sup̄ sumē: a sub eo & ex eo qd̄ est supra dolorē. nā dolor graci lium ē vehemens cōicans membris supiori bus: & dolor grossorū mēbris. s. inferiorib? Et ex corticibus an sint s̄biles an grossi: qm̄ grossi semp sūt a grossis: & subriles/ s. plim sūt a subtilibus: & magni sūt s̄m plim ex grossis. & pui sūt ex gracilib? Et ex p mixtione: qm̄ vehemens p̄mixtio cū eo qd̄ egreditur: significat q̄ vlcus ē in supioribus. Et separatim ab ea: significat q̄ ip̄m est i infe rioribus. Et multoties sit in illo qd̄ ē i iſe ricibus & in ano: vt sāguis ei? egrediatur āte egestionē. Et ex tēpore qd̄ est inter do lorem & affellatōez: qm̄ si tēpus est plixuz tunc ē in gēilib?: & ex dispōe ei? qd̄ ip̄i as sociat ex egestionē: qm̄ si ē chilosū: vel sile aque carnis: tunc ē in gracilib? Et ex fetore: qm̄ illd̄ qd̄ descendit ex gracilibus est ma gis fetidū. Et ex dolore: qm̄ dolor eoz ē ve hemētiōz. Et ex sanguie q̄ q̄z egredit: qm̄ ē i gracilibus lauatiū? nō p̄mixtus cū ip̄o stercoē Et scias q̄ q̄n egredo ē vlcus: & ē troica. & illi qd̄ egredit ē quātitas apli? n̄ test dolor sensat? tūc vl? ē plime sordis. Et differētia qd̄ inter vl? sordidū & cor rosiū: est qm̄ vlcus corrosiū est vehemē tioris doloris: & qd̄ egredit ex ip̄o ē vehe mētiōis fetoris: & ē decliue ad nigredinē: & minus in q̄ntitate. Et ex sordido est vi rulentū aquosuz & ē decliue ad albedinē: & est grauis odoris. Et qm̄ egreditur p? alchur sanguis plim? significat q̄ vlcus profundatur & egritudo sit fortis: & fini

cur illd̄ qd̄ ē sup facie itestioz: & pueit ad pte itestioz. Et multoties sūt p? apata q̄ p terierūt vlcera: & significatur p dolores co rum: & per reliq̄ que dicta sunt de signis. scdm̄ q̄ ip̄a sunt apostemata Et multoties qdem sūt vlcera ppter causas alias ex eis q̄ diximus. Et si excoiatō est ppter aprōez venaz: p̄cedit eam euacuatiō sanguinis pu ri: cui est p̄mixtio qdam. Et q̄qz est cū ea dolor: & q̄qz non est: & q̄qz sūt piodi: sicut sit etiam in ea que nō est in intestinis: & ātecedunt eam signa repletōis. Et si fue rit ab emorroydibus & rebus cācerosis: in supioribus intestinis erit putrida: & cuz ea erit sāguis niger: & fiet paulatim cōtinua s̄m repletōem corpis: & eius euacuatiōem. Et si fuerit ab huīditatibus salis: vel bau rachis: aut grossis vlcolis: significabit eam euacuatiō earum p̄cedens: & euentul ven tositatis: & rugitus: & puatō tincture in e gestionē: & illud qd̄ sentitur de re eradica ta ex loco: & erit dolor q̄si insepabilis: q̄ nō pmutatur ad horam: & sentit in ea q̄si gra uedo: & āmisceē alchurie flegma. Et si fue rit a colēa excoiatō ei? significabit eā eua cuatiō eius p̄cedens: & p̄mixtio alchur si sūt: vel egressio corrupciōis ticture ei? Et s̄r melancolica mām & saluā: signifi cant p̄cessio illius ordinis melancolie: & p mixtio ad illud qd̄ egredit acetosa in odoē bulliens super terrā: aut feculēta nigra nō acetosa in odore nec bulliens sup terrā. Et est cū ea pturbatō vehemens: & q̄qz pou rit ad sincopim. Et scias q̄ si cā disinterie ē stans adhuc: & egredit cū alchur (ver bigrā) colera: aut melācolia: a sanguis cali dus: aut flegma putridū: aut vitreū: a ster cus sicū: tūc egritudo est in via additiōis ppter insepabilitatem cause. Qz si abscedat illud: & remaneat alchur & abrasio & s̄m milia: tunc causa iam abscessa ē: & remansit causatū & imp̄ssio pueiens ab ea: quare oz vt tu itedas ad ip̄m solū cū curatiōe. Et si gnuz fluxus stoāchi saniei est: q̄ facit seq̄ excoiatōez dolorosā: aut fluxū frequentē deide destruit cū eo appetitus: & subueri tur aia: & p̄ducit ad abrasione & alchur & interficit multotiens. Fact? aut subito sine dolore plimo & absq̄ nocumēto seq̄n te ipsum in appetitu & alijs est saluus. Et si est a grossitudine fecis: significat ip̄z dispō fecis: & eius euentus cum incesione fecis super ipsum: & sedatō doloris cum lenitas adest nature. Et multoties egreditur suc cus separatus a fece cuz ingrossatur: & al leuiatur p̄t causam que exiccat ip̄am: &

hic dolor distinguitur p 9. signa locum doloris & in qd̄ in ip̄o gracilib? in grossis & hoc p̄tū cat p̄tū in anō uo mō cognoscatur sicut & decoratur

spidura q̄ diuina & blunz quon possit alijs cordis subtilis & p̄tū a grossis

considera q̄ membra q̄nta ringi sunt spermatiz mō magis & excoiatōe p̄tū qm̄ illis magis oppositū ē hō multū opp̄t iſse calidū & p̄tū a mōm
hic sicut & sicut corosium & sordidum

hic p̄tū signa fluxus & sicut in lūm & sicut in p̄tū & sicut in p̄tū & sicut in p̄tū

hic p̄tū signa fluxus & sicut in lūm & sicut in p̄tū & sicut in p̄tū

hic p̄tū signa fluxus & sicut in lūm & sicut in p̄tū & sicut in p̄tū

hic p̄tū signa fluxus & sicut in lūm & sicut in p̄tū & sicut in p̄tū

hic p̄tū signa fluxus & sicut in lūm & sicut in p̄tū & sicut in p̄tū

extimā q̄ sit flux⁹ q̄re retineat: & i ip̄o est mors. Et signū illi⁹ est: ut nō sit aliqd e⁹: cū lenitas est nature: & sepatō fecis: & ut atcedat fex: deinde egrediat post illd fecis parum. Sed diuilio illa q̄ est ante ip̄m: & plm ip̄i⁹ egredie ante fecē q̄ excoziat. Differentia aut q̄ est int̄ illū q̄ lubrificati⁹ ē & int̄ lubricitatē stoāchi: siq̄ digestio pua existēs in cibo: & q̄n descēdit a stoācho: n̄ morat̄ in intestinis: ymo pcedit ad exitum. Si aut cā illi⁹ sunt vlcera: siq̄ ip̄a excoziatio cū eo qd egredie de significatōibus vlcerum. Et si est illic flā viscosū: significat ip̄m eē flegma qd egredie cū eo: & vctositas & rugitus. Et in flātico sentie lubricitas rei ḡ uātis. Et in vlceroso sentie dolor sub loco stomachi. Et si ē lubricitas nō ab vlcerib⁹ nec a flate: ymo p̄p̄ maliciā p̄plois: signat illd p̄uatō exit⁹ signoz vlcer⁹ & flatis. Opilatiū aut & liq̄factiū significat cursu in seip̄is: & denudatō significatōnū nccio facie tium fluxū sup ea: & inflamatio corp̄is & caliditas e⁹: et comitātia febris minute: et diu sitas coloris & essentie: & fetor odoris. Qui igit̄ est ex liq̄factōe ē virulent⁹ aquosus. Et q̄ est ex liq̄factōe adipis: est virulent⁹ grossus sicut i vlcerib⁹ cū piguedie: & colore diuerso. deinde sit ei eētia adipis absqz diu sitate in sba sua neqz in eētia sua. Et si militer ē dispō liq̄factōis carnis rubeae: nisi q̄a p̄uat̄ piguedine: & est postremū ei⁹ feculentū coloris. Factuz ymo a supfluitate & reploe quā nā expellit ex corpe ppter illud qd dictū est de causis attrahētib⁹ supfluitates & reploe: significat cause. Et q̄n si gnificat ip̄m qd euacuatū ē sanguis purus mund⁹ cū multitudie sine dolore: & nō facit seq̄ mollificatōez & debilitatē: & habet poximos. Azabit aut diuisiones significat illd qd egredie ex eo qd videt̄. Et cāe repte ex frigore adueiente: aut ex sessione sup duz a ex emorroidib⁹ & ragadijs & alijs & qd p̄cessit ex fluxu & excoziatōe a nō p̄cessit. Et sic errāt qdā in ip̄o si fuit illic fex retenta ledēs & dolorē faciēs: & mittēs suē cūz estimātes q̄ sit cursu zabir. Silr errāt cū q̄n egredie churt sic flegma: & extimāt q̄ sit zabir flāticū. Nō g⁹ oz ut decipiaris in hoc: ymo oz ut p̄sideres cām ex omī pte fm qd sciūisti. Et differentia int̄ vlcera eius & vlcera intestinoz q̄ sūt sup ip̄m ē: qm̄ in illo q̄ fluit ex recto intestino est fetor: aut n̄ ē in eo fetor. Et q̄n accit habētib⁹ vlcera intestinoz: & habentibus fluxū sanguis: ut coagulet̄ sāguis i vtre: eoz scias siq̄ q̄ diximus i ca⁹ h⁹ eḡtudiis ex iflatōe vtr̄is: &

frigore extremitatū subito: & ex caū virtutis & pulsus. Cū g⁹ accit illd: tūc scias q̄ cū egestio nigra scā ab adustione: tēdit ad viriditatē: tūc iam nā incipit succurrē: q̄re fit viridis: deinde citrina: postea stat. Et scias q̄ q̄n egerunt res plures numero: & estimāt qdā q̄ sit churt p̄p̄ aḡa & vlcera intestinoz: & illd nō ē nisi cū pūctura: illud ergo n̄ ē churt: ymo supfluitates humoris. Et scias q̄ si q̄s hz fluxū ventris: & strigie & ip̄e remanet fm dispōez suā: & nō aduenit ei fortitudo sua: tūc cā in hoc est: q̄ corpus e⁹ nō recipit cibū. Et scias q̄ in illo q̄ assellat i die plusq̄ i nocte: ymo accit ei ut assellet quoties supserit appetit⁹ ei⁹ in die cā ē debilitas stoāchi e⁹. Et cū i nocte pl⁹ tūc cā ē debilitas epatis: & q̄ remittit cibū. Et scias q̄ multoties succedit assellatōni p h⁹ q̄ ip̄a attrahit s̄bile: & dimittit spissuz colica vehemēs. Quā flux⁹ vtr̄is absolute

Dico in p̄mis q̄ oz ut iuuēt medici se cum eo: qd dicie in ca⁹ supfluitatis flux⁹ vtr̄is: ex medicis ebibitis & legant illd capitlm cūz h⁹ ca⁹. Ampli⁹ dico q̄ fluxus vtr̄is phibet̄ m̄ntū ē flux⁹ cūz stipticitatē faciētib⁹ & igrossantib⁹ mās: & faciētib⁹ aglutinatōz. Et q̄n nccia sunt narcotica. Et itez q̄n qz curat̄ flux⁹ vtr̄is cū diureticis & sudorē faciētib⁹ & dilatātib⁹ poros: & vomitū faciētib⁹. Omīa nā qz hec mouēt m̄z ad p̄trariā pte fluxus vtr̄is: & si misceat̄ fluxui ventris caliditas: ponant̄ cū eis ifrigidātia: aut eligant̄ ex eis ifrigidantia i q̄b⁹ sit stipticitas: & ammi strentur dilatātia poros & sudare faciētia corp⁹ exteri⁹. Si aut ei admisceat̄ frig⁹: ponant̄ cū eis calefaciētia: & eligant̄ calefaciētia i q̄b⁹ sit stipticitas. Et tūc plm necessaria sūt calefaciētia cūz virt⁹ digestiua sit debilis. Et cū est opilato ex huorib⁹ viscosis & iuuat̄ se medici cū eo qd dicie in ca⁹ debilitatis digestionis. Et tūc plm necessaria sūt ifrigidantia cū retētiua ē debilis. Et caliditas q̄n adiuuat ad retinendā nāz: p hoc qd facit penetrare cibū: velociter: & p hoc qd puocatōnem facit: & facit sudare. Et q̄n facit vinū antiquū purum hoc: q̄n em̄ ille qui habet fluxum ventris bibit vasa terrea plena vino hmoi. scz vnum post aliud: ita ut sit semp quasi ebrius: & retineat̄ natura eius. Et scias q̄ dormire est ex reb⁹ magis iuuatiuis ei qui habet fluxū ventris. Et q̄n fuerit cum fluxu ventris tussis: dimittat illud i quo est acetositas vehemēs & stipticitas: & sis p̄tentus eis i quib⁹ nō ē illd ex cibarijs & cibis. g⁹ eligat frigida

Causa q̄ alias ap̄
plus in die quā
noctē & q̄rario

fluxus ventris inguit
fluxus phibetur
9 stipticis

Dormire multū iuuat
in fluxu ventris
in fluxu est p̄p̄o
do corpus ut assellat
m̄ supfluitatē accit

quandocūqz ex multā illatione
ad assellat p̄p̄o in recipim
eas ut tunc summus q̄r̄t
illud q̄ omnis retinet evacuationes
ut p̄ canonem p̄r 2^a cap^o de h̄
q̄n p̄m̄m̄m̄ & summo &
ingit

h¹-Amica spitz ham-ond
except

nō p ventose maxie gferūt

no de melius a. 2. 1/2
 Simp. Sij. a. 1/2
 in Hail. a. 1/2
 praeu. cap. 357
 medi. ne. de
 fer. restricta
 ut

Remanentia valet
 105 qd. Anus^a tui quia
 merat reus^a inter me
 aiaius frigidas et
 in est calidum: a n me
 ipo solutur ratiōn deatōn qst
 n. n. catē

Casens affat⁹ 9 fort-

Narz exornata dalei
et ad pueros

Et atēmēta: & coagula cōstricta sūt Et de
coagulo q̄de3 hedī q̄n3 dāē ī potu īfātī pon
dus q̄rte .3. vñ? ī aq̄ frigidā: & magno su
pra illō vsq3 ad pōdus .3. j. Et sīlīr coagulū
leporis: nā īpm retinet ventrem statī: & oz
vt īcipiat: q̄ ad potandū dat coagula .a da
uich .j. si vō non cōfert: addat ex eo vsq3 ad
illud qd nō p̄nseat ī pōdere .3. j. Et caseus
q̄dē ver? c? regimē p̄teritū ē: cū ex eo dāē
īn potu .3. j. ē mīoris nocumētī: & fortioris
opatōis q̄ coagula . Et iā existimauerūt q̄
dam q̄ q̄n frustū ex arob adurīt donec de
nigree: deīde dāē ī potu ex eo pōdus .3. .5.
tūc strīgīt ventrē. Et q̄dam amic? meus ex
medicīs iaz dixit mihi illō ver? eē expiēdo
īpm. Et stercus canis p̄medētis ossa solum
cū ex eo dāē īn potu pōdus .3. j. & .5. cum
decocto retinet fortiter: & ppie siccū acce
ptū cū aq̄. & ex eis q̄ non p̄tinet ad vnā du
arū extremitatū est vēter struci3 exiccatus
& dosis sit .3. iiii. & exicceē. & limeē cum li
ma: & detur ī potu q̄ntitas hec illi q̄ habēt
dyarriā ī rob mīrcī: ā īn rob de cītoni3 s̄m
declinatōez p̄plonis. Et itez lac capnū de
coctū donec īgrosset: aut decoctū cū lapi
dibus fluuialib? ignitis: & ter īn īpm p̄ie
ctis. Et q̄n3 ponit īn īpo par? erici3 frixi. Et
itez vitellus oui elixatī īn aceto. Et ex p̄po
sitis declinantibus ad frig? sūt trocisci de
spodio muscati: & trocisci nōiati calidicon
& trocisci de luto sigillato. & trocisci d̄ ba
laustijs: & trocisci alfeluzuharagi: & troci
sci d̄ ypoq̄stidos: & trocisci d̄ croco: & tro
cisci de opio: & trocisci d̄ papauere musca
ti. Et pillē de opio: & pillē de mandragora
& suffus de ḡnis granatoz: & pillē de san
daraca. Et ad fluxū supfluū pondus .3. ij:
ostratoz adusto: & luti armeni mediatim
et spēs assatoz cū luto sigillato. Et nō opt3
vt sit superfluitas īn assatōe eoz: et liq̄fiat
eoz virtus: ymo oz vt igniatur vas: et ele
uetur desup ignem: et dimittant sup īpm:
et moueat donec assent. Et ex p̄poitīs d̄cli
nātib? ad calorē siue pu? sit ā magn? sūt
trocisci allefeuiati: et efm alcazur: als alca
uzim: et electuaria q̄ d̄cā sūt ī antidot. et ele
ctuariū d̄ seibus stipticis: et trocisci crocu
des: et trocisci d̄ karabe. Et iterum sumae
gallaz n̄ p̄forataz viridiū. et corticiū ḡna
toz: et sumach et pipis oīz añ .3. .5. terāt et
p̄ficiant cū albuīe oui: et p̄cauet ḡnatum et
p̄ficiāt ī īpo: et oppileē e? foramē cū pulpa
et sup prunas poāt. Et ex ill? ē: vt suāt fari
na tritici: et misceat cū aliq̄ntlo d̄ ameos et
frēu tamaricis et nasturcō et dissoluant cū
olo onfacimo et p̄ficiāt et fiat panis et exic

Coronula liparis
Delot et al.

ē lac capnū cū hoc qd ipm ē magis stipticū.
 Et lac acetosū ē meli⁹ calefactis qd n̄ aceto
 sū. Et sic medulla simulagiei assata īfriata
 exiccata. Et sic panis cui⁹ farina pfecta ē
 cū aceto facta panis valde et ē calefactis
 vlti⁹. Et sic lens decocta ī duab⁹ aq̄s effu
 sis sup eā: deide decoq̄t ī t̄cia donec īspis
 set et acefcat: ā nō acefcat. Et sic illd qd fit
 acetosa. acetosa at̄ sūt sic illud qd fit ex su
 mach et gnis gnatoy ī tortell' et coriādo:
 Et qñqz ponit ī eo rizum. Et fabe decocte
 cū aceto sūt bone eis. Et ex cibis eoy q̄ co
 medunt et sūt ī seip̄is curatio bona: est ut
 sūanē ex sauich ozdi pugilli duo et seis pa
 paueris pugill⁹ vn⁹ et corticis papaueris
 pugill⁹ .j. decoq̄nt valde: & colenē & sūan
 tur. Et si acetosa fiāt cū sauich maloy ace
 tosoy: ā gnis gnatoy ā sūach erit pueniēs.
 Et sit sal eoy salgēma terat̄ deide friceē be
 ne: deide āmisceant̄ ei gna gnatoy et coriā
 dzū et sūach. Et si nō est caliditas uehem̄s
 pmisceat̄ cū eo case⁹ vet⁹ assat⁹ trit⁹. Et
 oz vt nō sumāt ī potu n̄ īfrigidatū q̄lecun
 qz sit īfrigidatū em̄ pstringit et sufficit: &
 tepidū resoluit: & sit necriū pl⁹ n̄ ī colica
 passiōe scdm qd p̄dicationatū ē: et ī oppilati
 uo et ap̄oso. Et carnes de q̄bz dat̄ eis licē
 tia sunt carnes altabahugi: et alcubugi
 et adaragi: & aues pue: et alcanabit: & ca
 ro leporis: & alcata: & asese⁹ al̄s alefen: et
 alfucat: et caro alarie pprie. Et recti⁹ ē vt
 sint assate cū semib⁹ p̄dite ā acetose. Et ē
 vitell⁹ oui elixat⁹ ī aceto. Et almusufat scā
 ex eis cū eis q̄ sunt sic gna gnatoy et passe
 magnoz interioroy: & coriādzū: & cū eis q̄
 sūt sic sumach et eis silia ex fructu rubi: &
 capriol' vitis: et folijs acetose: et folijs ar
 neglosse: & caulis iterate decoctōis. Et pi
 sces pui decocti cū aceto. Et ex eis q̄ currit
 cursu seminū: est flos fistici et flos zarur &
 coriādzū et gna mirti. Et qñ nō digerunt
 carnes fiāt eis p̄tritōnes ex carne pullozū
 et alcubugi et siliiū: et coq̄nt fortit̄ & misce
 ant̄ cū eis rizi et milij paz: deide colenē et
 reducāt sup ignē donec appropinquēt coa
 gulatōi: deide fiāt acetose cū sumach ā gra
 nis gnatoy & silibus. Et alcordadumech
 iuuatiuū ē eis cū non corripit̄ digō valde
 Et oz vt nō falliant n̄ parūp: & vt currat
 ex eo ī mane hūitas plima. Et pedes uehe
 mētis iuuamētī sūt eis cū decoquunt̄ ī rizi
 assato. Et vitet fruct⁹ oīo quāuis sint stip
 tici: n̄ cū stōachus refugit ex cibis. Sz casta
 nee nō nocēt eis et silr alcaibij. Et si abus
 subtil' corripat̄ ī stōachis eoy: abēt̄ cibis
 ī q̄bus ē grossitudo: sic pedes sunt cū ro

bub stipticis: et sic sorbitōes fortes fce ex ri
 zi et milio. Et qñz iuuat̄ qdaz cū cibo īfri
 to scō ex ventrib⁹ et silibus. Et acetoso scō
 ex boīs p̄tib⁹ vacce: comedāt acetosū solū
 cū micis: & sumāt cū eo si appetūt ex boīs
 aliqd scōz q̄ritatē vtutis digōnis. Et non
 sūt vētres pueniētes ultie oib⁹ spēbz assel
 latōi. Et ex sorbitōib⁹ laudatis eis ē vt sūat̄
 papauer et asseē plimū: deide fiat ex eo &
 ex rizi et milio sorbitio. Et si voluerit fiat
 acetosa cū sūach et gnis gnatoy & silibus
 Aut fiat sorbitio: et ex tortell' siccis et rizi:
 et adipe renū capz. Aut īfudat̄ sūach ī aq̄
 pluuiāli die et nocte: et bulliat leuie: deid
 coleē uehemēt: postea ponat̄ ī ea coriādzū
 et dimittat̄ vsqz qd īfudat̄: deide coq̄t: p⁹
 ea fiat dissolutio ī ea manib⁹: deide coleē
 et p̄iciat̄ sex: deide sine cessatōne moueat̄
 sup ignē cū ligno donec redeat ad silitudi
 nē cibi: deide p̄diat̄ cū sale pauco: & sit pī
 guedo ei⁹ adeps edi: ā aigdale assate & cō
 trite et paz olei. Et nō multiplicē ī ipso
 sal et p̄guedo et ita sit siue cib⁹ sit calid⁹
 siue frigid⁹. Et ex eoy p̄guedib⁹ ē oleū
 onfacinū. Et oz vt sint aq̄ eoy aq̄ pluuiāli ī
 ipā nāqz est stipticitas. Et estimo qd multi
 tudo iuuamētī illi⁹ ē pp̄t velocitatē sue pe
 netratōis ad ep̄ et velocitatē īsolutōis e⁹
 q̄re nō relinqt ī kilo hūiditatē. Et mēdica
 tur eis vinū: si aut̄ nō fuit excusatō: q̄re fu
 erit vtus req̄rens ipz: vt ipo reuiuifcat̄ tē
 sit nigrū stiptici saporis paz. Et recti⁹ qd
 ē vt nō comedāt cibos plimū spēbz nec ml
 toriēs: imo oz vt sint p̄tēti cibo pauce q̄ri
 tatis et sit vice vna: et vt p̄mittat̄ añ cibū
 illud qd ē magis stipticū: ā vt sugāt añ ipz
 aliqd de citonijs et gnis acetosis: & nō bi
 bāt sup illud aquā. Et si expectauerit vt n̄
 bibāt ex eo oīo erit cura p se et pprie cū nō
 mouent̄ ad eā. Et oz ut p̄mat̄ eoy extrema
 supiora: ut attrahat̄ nutrimentū ad ea. Et ut
 emplenē stōi eoy cū stipticis retentis fris
 et calis et pmixtis sm qd exigit dispō. Et
 oz qd ponant̄ ī eis spica & mastix et mirra
 et tortelle: et almeifus ē plimi iuuamētī cū
 apponit̄ ī medicis. Epithia bonū qd limē il
 lud qd ē īnt̄ stōachū et ep̄ qñ cōicat̄ ī fluxu
 bulliat̄ .3. x. absinthij ē umo: et coleē: & po
 nat̄ sup locū cū pāno. Deide sūat̄ rosaz et
 balauftiaz: et mirti sicce: et acacie: et ypoq
 stidos et gallaz p̄tes eq̄les: et misceāt̄ ē aq̄
 mirti: et īspisset̄ absinthiū p̄dcm: et ēpleē
 cū eo. Et scias qd tiriaca est conferens vald
 omni fluxui ventris ī quo itenditur: et de
 iicit uirtutem et cuius causa non est apo
 stema: et neqz cum eo est febris uehem̄s: et

osiliū qđ dandū est illi qđ n̄ pmutat ex loco suo: et iā recēta ē ei? assellatio quā habuit: s; corp? ei? n̄ r̄cipit nutrimentū: ē vt comedat puaz auuū & alimēto pectora absq; extremitatib? eoz mag? tardis ad descēdēdū in patella coctoz. Et silr illi cui? appetit? est ad comedēdū: et debilitat ei? digō: dēē iste res et caro rubea frixa cū oleo pulueri zato desup cīnamomo Et ifundit illud etiā in sirupo de citonijs et malis.

Traetat? scōs de curatōib? spēz solonis ventris et diūsz pōcāz post cessatōez a curatōe vniūsalī.

Cura fluxus epatici. Am sciūsti cās flux? epatici: et sciūsti curatōez cuiuscunq; cause: o; 8° vt redeas ad illud et cures maliciā oplōnis ei? & apata ipi? & debilitatē et op: pilatōez et replōnez eius. s. vñ qđq; cū eo qđ dē in ca^o suo. Naz cū tu feceris illud: tē iā curauisti. Et illud qđ cadit in hoc ca^o ē errore: est vt denē illi qđ hēt fluxū epaticūz oppilatiū medicie ostipatie addētes i op: pilatōz: & augētes eā vt ostingāt naturaz et pducit illud ad errorē maximū. Et multoties qđez limit īspiciēs ep in hac assellatōe cū īspissantib? epīs sang uiez: et extingueti bus ep p hoc qđ sūt frigida. Et in h^o ē moza et ppatio ad putrefactōz. Et o; cū sciueris qđ cā in ipo ē oppilatio et in epe: et in mese: raica: vt itēdas cū aptōe oppilatōnis. Et iā laudate fuerūt passule pingues i hoc ca^o ita qđ qđā extimauerūt qđ ipe sanāt fluxum epaticū lotiūū difficilē. Et nos qđē iā expet fuim? illud: & fuit res nō lōgimq; ab eo qđ dixerūt. Et in īceptōe assellatōis epatice p mū est: vt nō appximet panī: qm ep nō r̄cipit ipm: imo recti? est vt sit pteat? aq; sa uich ordeī in die bis ā ter. Q; si tolerat i fine sui pmixtōez milij cū eo coquēdo: deind colādo ipz faciat: et si tolerat vt comedat decoctū: nō colatū faciat. Et in decoctōne sit sacraiatī. i. de sauich cū .xx. sacraiatī aq; et decoqtur vsq; quo īgrossetur. Cūq; in vase nō fuit varietas: nō erit malū vti ad: pe gallie. Et qñ ē assellatō sāguica epatica sic pūsis: tūc nō o; vt retineat de virtute aliqd: vt nō retineat aliqd nocitiūū: & acci dat p illud nocumētū: imo denudeē regim et cura desuper.

Cura flux? stōatici et ītestinal' asq; exco riatōe et īcipiam? a lubzicatio ex eis.

Am sciūsti in ca^o stōachi qñ curat lubzici tas stōachi: cū spēbus suis. Et cura lubzici: tatis ītestioz ppxia est illi et xportional' ei. Et cū hoc nos afferem? potōnes et empla

et canones dignioza istis locis. Et canones ad eos in qđbz nō sūt vlcerosi. sūt vt pmi sceas stiptica fortis stipticitatis cū medicis calafactiuis: dando eas i potu & ponēdo in emplis. Et vt vtant medicis qđ adiuuant naēaz: et pfortat spm: sic tiriaca magna: & omorufia: & athanasia. Et o; vt ammistres narcotica: qm ipa sūt fortis iuuamētī i hac egtuōe. Et cū significāt significatōes multitudinez flatis: labora in euacuādo ipm. Et si nō valēt medicie ppxmā & fortes fortitu die tpata: tūc fortasse īdiges eis qđ sūt sic el lebor? Vex eūo h? matiei cū voitu ē dif: ficilis mala: q; raro euacuat vomit? flā de scēdēs ad ītestina. Et nō o; vt bibāt aquā quātū possibile est. Ampli? si bibūt eā nō pcedit vt bibāt eā calidā oio. Et vinū qđē vet? subtile puz paz pfort eis: et illud qđ diūficat ab illo nocet eis. Et si diligūt vt in scōis mēsis comedāt: comedāt i eis eā qđ sūt sic sauich algaso: et sauich alchaib l' alca il: & sauich de siliq; & sauich de gnis gna toz: & sauich de nabach/Cozianozū vō ē fortis īpssiois i remēdo cibū i sto^o. Et ex cō positis boīs ad eos est. Re. semis arnoglos se et anisi amboz añ. 3. j. corticū gnatoz et sanguis draconis āboz añ. 3. S. et est potio vna. Et o; vt bibāt in vino pōtico. Et si fu erit illic febris: tūc cū aq; pluuiāli. Et ex cō positis cōferētib? eis ē elm de gall: & elm de thure: et elm de siliq;. Et de emplis qđ pferūt eis est sic emplm de semie lmi cū da ctilis: & pfortat cū eis qđ sūt sic succi citoni ozū: et aneti huīdi: et xpoq;stidos: et acacie et balanstiaz: et masticias et rosaz et rubi: et mirri ptes eqles. Et qñz fuit ex istis me dicis marā cū cera et oleo: & sic emplm d cul? et emplm rub: et emplm de faufel: cū fuit calitas. Facti aut ppe vlcera īte stmoz cura est cura vlceaz: et multitudo ammi stratōis exiccatiū stipticoz ex medicis frīs sic illō ē qđ fit de agsta et sumachia. Et cu ref cura disinterie quā dicē? et cū cā col'i ca illic est illa qđ effundit et vlcera: tūc me li? est vt ipa eūē in estate cū voitu: & nō eūes eā ex via vlceaz. Et qñ cā ei? ē flā ne cessariū tibi ē vt eūes flegma p distē dictū in ca^o suo: et exicces cibū et calefacias ipz et poās ipm ex assatis et alcalage factis ex carnib? leuib? et miora potū aq; deīde si ī diges fortiori illo: tūc vtē aut albo ad sto machū: ā nigro ad ītestina inferiora. Et est etiā ex eis qđ eūant limita.

Cura ulcerosi. Edicamē bonū ad lubzicitatē huīdā et est sicut cibus. Re. passas nigras qđ coqñt et terāt cū suis īteriozib? et misce

Handwritten note: Hic quod no. de. uenit ad opian. nisi co. onk. m. u. r. k. ?

Handwritten note: C. n. l. i. a. s. r. o. r. i. a. n. d. r. i. in. r. e. h. n. e. n. d. o. c. i. b. u. m. i. n. p. o. m. a. c. h. o.

Handwritten note: x. p. o. q. s. t. o. s. i. b. a. r. b. a. h. y. g. r. i. n. a.

Handwritten note: passule pingues. omat. f. u. g. m. p. a. l. i. u. m. l. o. t. i. u.

antē cū eis cortices gnatorū alborū et pip al
bū: et oleū onfaciū: et comedaē cū pane.
Et oꝝ vt omisceat cū eo qđ cū ipso amīstra
tur d̄ stipticis fr̄is mastix et thus: et si tole
rat pip. Et cū cronica sit solutō ventris lu
bricatia: et p̄rigit vt virtū cadat: tūc neces
sarium est in h̄o: vt īcipiat cū eq̄tione com
plexionis et calefactione eius: et facias
egrum vt exercitio qđ ipse toleret: aut fa
cias ipm ingdi balneū: et p̄mas p̄ssioe s̄bri
li: et frica qđ de corpe ei? appet: deide da
ei ad sorbendū iacētī nō sedenti: imo coxa
ei? supioze eo toto qđ supra ipaz ē in p̄pa
tione: aliqd d̄ aq̄ carnis fortis cū q̄ amixtū
sit vinū stipticū et tortelle sicce. Et si tole
rauerit virtū et p̄plo ei? vt p̄sequeat adhibeas
aliqd penetrare faciēs: sic diapipēo: & dia
calamētū: fac illud ita: vt faciat ipm penet
re. Nam cū tu feceris illud attrahet ep ali
qd illi? ubi: et p̄fortabit eo. Reliq̄z aut spe
cies flux? stōi q̄ est īfra lubricitatez: pluria
cura nota est: & appropiqt curatōi lubrica
tioni. In illa atē cui? cā ē colera rubea plima
effusa ad stōachū et ītestina: oꝝ vt tēpes mē
brū in q̄ gñat colera et a quo p̄cedit scilz
ep et fel per illud qđ sciūsti in ca° suo: &
euacues supfluitatē colericā si fuit plima.
Et recti? illud ē cū voitu si possibile ē: et
leue. Et cū fluxu vētris si nō fuit cū virtute
debilitas: & nō timeat vt accidant vlcera: a
q̄ sint facta. Et p? illud īcipe in p̄mis cuz
īfrigidantib? stipticitatē faciētib? p̄dictis
Et multoties qđ sanat hāc lēsiōez sumē in
potu mirabolāos citriōs: ipi ei educūt colaz
et faciūt succedē vtutē īfrigidatiuā facietē
stipticitatē. Et ex eis q̄ p̄ferūt eis ē amīstra
tio lactis acetosi: p̄prie cū spodio & silr cū
aq̄ saūch ordeī. Et si fuit cā ei? flā: curetur
cū eis q̄ educūt flā ex ebibitis et clisterib?:
si fuit plimū vald: deide curet cū eo qđ cō
stipat & calefacit calefactōe tēpata. Et ex
eis q̄ pueniūt ad illud ē ellm de granis gna
torū: qđ ē cū cīmīno: & ellm alcāzi: & troci
de spēb? Et si flā est vitreū: nō est excusa
tio eoz q̄ sūt sic trocisci alkiledis: et suffuf
facti ex anuiden et ameos. & cīmīno in acē
to poito & assato et seie limi torrefactio: et
gallia & balauisti: & carui et mirra et thu
re cū spodio: scōz qđ tibi bñ visū fuit d̄ mē
suratōe testioni ei? qđ ē in p̄nti. Et si fuit
illic flā et colera sil: & significāt illa exitus
ei? qđ egrediē et reliq̄ h̄g iuuabunt: si sup
serit mirabolanoz citrimoz ptē. j. et nastur
cii ptēz. 5. cū qđ misceant zuchari & gno
rū miri et sumach et carmezich oīm añ. sex
ta ptis vnus. Et si cā fuit melia effusa ad

ipm: nos faciem? ei capitelz singlare: qđ ap
p̄patur ei cū capellis flux? melici: & p̄porti
onabim? ipm ad splenē. Sz et ei q̄ est scdm
q̄baria et cibos: singlare etiā faciem? capilz
Et si nō fuit n̄ obilitas fortis et malicia cō
plonis p̄siderabis maliciā oplonis p̄ siḡ sua
et plimū qđ ē malicia oplonis ītestioz est
cōicans malicie oplonis stōi: & siḡ ei? sint
signa illi? Qz si debilitas fuit ī digestiua so
la: & fuerit frig? iuuat cū ellio alcanzi: et
iuuat cū ellio n̄ro qđ ē fm modū hūc. Re.
xiloaloes crudi. et cīmīni in aceto īfusi et as
sati: et ameos et carui: et zm̄iberis assati: et
cardamomi: et īterioz passulaz tritoz añ.
ptes eq̄les fiat ex eis suffuf. Et sit dosis ei?
vsqz ad 3. iii. Et si fuit illic vērositas plima
ponam? in eo semē aschesabzā et semē rute
Et itez opositū quozūdā plime vtilitatis ī
hoc ca°. Re. zm̄iberis et seminis feniculi
et anisi et pipis lōgi et cardamom ī oīm añ
3. iii. et semis ameos: et semis apli āboz añ
3. iii. et casie: et calami aromatici et cipi et
xiloaloes crudi oīm añ. 3. iii. et 5. & gallie
3. i. et croci. 3. iii. et gariofil: et lac cebizācie
et nucis muscate oīm añ. 3. iii. et sextā & g
noz miri. 3. xx. īformenē ex eo trocisci. Et
sit dosis eoz scdm mēsurā testificati: vl ei?
qđ ē in p̄nti. Et iuuat ī ea trocisci almāna
valet p̄prie si fuit virtū expulsiua debil? et
Et iuuat ēpla in ea calefactiua p̄dā. Et si
fuit cū obilitate expulsiue p̄misce ea ē abfin
thio. Qz si fuit corruptio digestiōis p̄prie ca
lorē: amīstrabis medicas īfrigidatias: et sic
in eo stipticitas aliq̄ et īgrossa cibū: et fac
eū ex gñe supioz grossoz de q̄bus diximus
Et oꝝ vt adiuueris cū eis q̄ diximus in ca°
malicie digestiōis. Qz si fuit debilitas in re
tentiuā p̄prie frig? a calorē amīstrabis stipti
ca p̄dicta in īncio capitelī calida a frigida.
Et si fuit expulsiua et debil? amīstrabis suf
fuf d̄ scorza ferri cū nuce muscata ī sirupo
de mēta: & amīstrabis emplā scdm necessi
tatem. Cura fluxus coleri.

Am dixim? ipaz in ca° stōi: et ē pen
dēs in fine rei cū curatōib? dispōnuz
epis et fellis et stōi et gñantiū colera: et oꝝ
vt q̄ratur illic. Cura flux? melici et ē
fluxus spleneticus in quo nō ē excoziatio.
Portet vt intendas in ipso curā sple
nis: et cām ei? cognoscas: et oppōas
per illud quod necessariū est in eo. Et si fu
erit illic multitudo melancolie: & exuberā
tia virtutis ieuacuabis cū decoctōe epithi
et silib? supple q̄ meliaz educūt. sic sene &
Tapis lazuli et silib?. Et si fuit grossa sic sex
et nō fuit ab apate: imo p̄pter grossitudiez

*Ad hunc in eductum melancoliam
supflua*

*Mirabolam suauem
stipticando.*

melie ipsi: tunc amistrabis in ipsa hoc soluti
uū si fuit virtus fortis. Re. salisgēme ptez
j. et spine egiptiace ptes. iij. et elii nigri p:
tes. ij. decoqne itaqz spina et elis in aq for
tis: et dissoluat in aq sal et colet. Et hec est
via flux? ei? & purgatois ei? ab eo qd flu
it ex eo. Et si necria fuit flomia: floma. Et
pforta ep: & pforta os stoachi. Et si cā fuit
in fluxu stoachico melia & ppē illud qd effū
dit ad stoachū de huōrib? melicis: pone s
splenē ventosas retentias retēto in eis illo
qd ab eis pphendit ad stoachū et intestina
Et postea rege cū eo qd ē subtile pfortatū
Sic est h^o opositū qd est. Re. gnoy gnatō
rū. 3. x. et been rubei torrefacti. 3. j. zedoa:
rie assate. 3. j. & karabe. 3. j. et semis rute. 3.
j. et seīs ascehesabzā. 3. j. rizi. 3. j. fiat ex eo
suffuf: et sit dosis ei? 3. iij. Et itez sūanē g
na gnatōy: et passe nigre: terat cū aceto et
aq: & expmanē desup: et colet: & piciat d
sup paz sal: & origani et itinguat cum eo
Si aut necria fuerit fortioza h^o. sumat thu
ris et cipi et nucis cipssi et gallie oīm añ. 3.
5. et tortellaz. 3. j. bibat cū vīo ariq^o puro

Cura fluxus sanguinei absqz excoiatōe.
Am sciuisi qd hoc fit ex corpe vel
fit ex stoachō: vel intestinis supiori
bus vel inferiorib?: vel fit ex ficteri
et nouisti signa eoz: et qd ex eo est virulēt?
et feculēt?: et lotiū? Cura ipz ex pte epis
et rectificatōe oplonis ei?: et aptōe oppila
tōis ipsi? Et regimē aīcedēs in curatōe il
lius ē pōderatō dispōis in replōne. Et cōsi
deratio cāz facientiū necessariū. Cum g^o n
est ppē ipsū dolor et existimas qd ē ex corpe
ā epe: et nō cadit ppē ipm. s. fluxū sanguis
virt?: et nō itēmeas ipm. Et si timeat qd cur
sus ei? qnqz faciat accidē excoiatōez: ā fa
ciat accidē debilitatē: fiat flomia: & extra
bat ex pcrario ptes mot? ei?: deīde amistrē
tur medicie stiptice restringētes sanguinē
Et in illo qd accidit ex ruptura vel attracti
one in venis itestinoz: qnqz pducit ad exco
iatōez festime: oī ergo vt cōuertas studiū
ad retimēdū eū: et inclmādū ad pcrariū pūf
et si fuit illie replō vehemens & plima. Et
scias qd potata pstrictiua conueniētiōza ex
clis sūt ei qd est ex itestis supiorib? et qd se
quunt ea & qd sūt sup ea Et clisteria sūt cō
ueniētiōza ei qd ē ex itestinis inferiorib?. Et i
co qd ē in illa: recti? est vt aggregēt vtras
qz curatōes. Et omēs medicie frigide stipti
ce faciētes aglutinatōez pōictē in eis qd p
terita sūt: strigūt sanguinē pāpue qn i eis
ponūt alumē et semē canabis pūitū hē pul
uis: & sanguis draconis: et carabe & coral

lus et margarice cū bibūt: & fiūt ex eis di
steria. Et qnqz indiges narcoticis: & qnqz est
tibi necessariū vt pfortes ea. s. medicias cō
strictiuas cū illis in qb? cū sit pūitate est
fortitudo. Et trociscis de balaustijs i sūma
eoz qd bibūt est virt? fortis: et tro. de seie
acetose: et tro. de semie canabis: p illud qd
scire fecim?. Et succus arnoglosse et succ?
psilli & succ? barbe hyrcine in his itentio
nib? iuuamētū pferūt: & ppeie cū ponūt in
eis medicie singlāres pōctē: et trocisci dē i
pms. Et itez sūanē maloz cironioz et rosa
rū siccaz añ. lib. 5. decoqne in lib. v. aq do
nec remaneat lib. i. & 5. et ppiat sup eaz
tūde olei rosati. s. onfacim: et coqē in vase
duplici donec psumet aq: et remaneat oleū
Et oleū illud amistrēt i eis qd bibūt. Cliste
ria uō sūt pstrigētia ex istis succis et ex aq i
qb? decoquūt stiptica nota: & puluerizēt s
ea ex eis: qd decoquūt i ipis: et ponant i eis
pinguedines ex adipe renum capraz et ex
oleo rosato bono vltio: et dicem? ea in an
tido. et dicem? ea in ca^o excoiatōis: et eli
gem? ex eis salua tpata: in qbus nō sūt me
dicine acute: et afferem? qdam h. Clistere
bonū ex his qd exposuim?. Re. corticū gna
toz: et arnoglosse et siliqz spine: et sauich
anabach: et sauich rizi oīz añ. 3. viii. et sūan
tur d gall imaturis due: et balaustiaz et ro
saz añ. 3. iiii. effundat sup ea aq emina vna
cū pua discurretia. Et si fuit aq illa aq vge
pastoris erit valde bona: deīde decoqē cū
facilitate: donec remaneat fere terciā eius
et colet et sumat alumis. 3. 5. sanguis dra
conis acacie: semis canabis: balaustie et suc
ci barbe hyrcine: et gūmi et bdellii assati et
ceruse: plumbi. et ostracoz adustoz et lu
ti rubei armeni oīm añ. 3. i. et olei rosati. 3.
vi. et iterioris adipis capz. 3. vi. Et qd vult
ponat in ipo opii pond? dauich. i. vsqz ad
dauich. i. et 5. et clisterizet cū eo Et cū ē in
tentio i clisteri retētio sanguis: nō ē necriū
vt igrossēt cū faciētib? glutinatōez ex rizi
et milio et silib?. Et cū est i ipo regimē ex
coiatōis ā regimē āboz sil necriū est illud
Et studebis vt hec duo n faciāt igredi i cli
sterib? vctositatē. Et ex suffuf fortib? i h^o
ca^o ē: vt sūanē accacie: et gūme arabice et
seīs iusqami albi: et opii: et ceruse plūbi et
boliarmoni et carabe: et gallaz imatāz oīz
ptes eqles: ptere ea: et aggga ipsa cū medi
camie decocto calido: et fac ex eis similitu
dies gladiū. In eo vō qd ē ex ficteri sufficie
vt amistres has medicinas: sumat me rda
sengi: et balaustie: et cerusa plūbi et ostra
ca assata et amistrenē sup locū: p? ablutōz

Troisci de balaustijs

Troisci de s. anelost

*Nō qd traslato: cuant pōctō
sōne anabis in pte albi qd
debetat dicit ematōis et h
pnt coroz i m. dicit*

his

*nō sem
en ama
bis i colana a pte*

et mūdificatōz. Cū ergo feceris hoc et i-
net sup te egritudo et nō retineat: nō iueis
ei excusatōez qñ liges omēs man? ab assella
stringendo vehemēter et fricando extremi-
tates eoz vehemēter: & sedeat eger in aq
frigida estate: & in aere frigido hyeme. Et
da ei ad potandū aquā frigidā. Et effunde
sup ei? sorbitōes alis ei? viscera succos fri-
gidos ifrigidatos: & sirupos pstrictiuos si-
cut rob de agresta: et rob de ribes et filia i-
frigidata cum niue.

Cura excoiatōis et vlcis itestimoz.

Oportet vt nō sit error in excoiatō-
ne: fortasse em nō est illa q iuge-
at eo in quo est virt? vehemēs: &
est in amistratōe ei? in ipa pñicies: & ē ipa
ifrigidatio vehemēs. Et dare melones in-
dos et lactucā: & portulacā sufficiens est in
cura. Cūq; amistras clisteria in quib? po-
nunt medicie cauterizatiōe: est pñiciosū. Et
oz vt cures sic sciūsti illud qd est ex itesti-
nis supiorib? cū ebibitis: & qd ē in iferio-
rib? cū clisterib?: et qd est in medio cū vtrif-
q; curis. Deinde pmū qd oz te pñiderare est
dispō. cāe faciētis excoiatōez: & vlcera in
testimoz: an est adhuc in effusione: & an cā
ei? aūs sit ex ruptura: aut replone: a apate
remanēte: a itentū absēfū et iā destructū:
est: & remāsit vestigiū ei? ex excoiatōe &
vlcere. Et nos qdem iā dedim? sig in hoc.
Si gō cā adhuc effūdīt: prepa in absēnden-
do eā et restrigēdo ipaz cū eo qd iā sciūsti
in loco suo. Et si fuit necrīa eūo ppē mali-
ciā huōis fluētis: fac eā cū timore et caute-
la. Et stude vt sit solutiūū: nō vehemēt no-
ciūū vestigiū & vlcis: imo sic mirabolani.
Et rectifica ipm cū eo qd misceat ipi ex eis
q sūt sic dragagātū: & q sūt filia illi. Q si ti-
bi possibile est: vt phibeas ipm a cibo duo-
b? dieb?: vt faciat corp? auaz ei? qd effū-
dit ab eo: fac. Et cū volueris eū cibare: ci-
ba cū lacte decocto: cū lapidibus: et deco-
cto scdm qd pñerit in ca? suo. Et iste cib?
est scdm semitā medicie. Cibus vō ipē ap-
necessitatē et apitōz debilitatis: est ille cui?
quācitas mīorāē: et mltiplicatē sfortatō ip-
sus: sic ep galline pinguis: et paz panis de
simila decliuis ad azimitatē: et testiclī gal-
loz nōdū coeuntū: et oua q ascendūt a sor-
bilib?: et descēdūt ab assatis fortib?. Et qñ
qz iuuat ex piscibus assatis calidis: et pedi-
bus decoctis in lacte dulci. Et rizi torrefa-
ctū ē bonū eis valde: cū fugit ipz. Et oz vt
pñerues virtutē ei? etiā cū robub fructuū
et cibis dictis in ca? pmo. Et sit sal ei?: sa-
gēma et sit torrefactū. Et oz vt non bibat

vinū: n qñ multiplicat caliditas: tūc em br-
bat ex eo paz qd sit nigrū stipticum. Et aq
ei? sit aq frigida. Et nō est pueniēs: vt inci-
piat in primū a medicis puris singularibus
cū qñtab? suis stipticis et asperis mordica-
tiuis. Et qñ dolor est fortior: idiges necrīo
facientib? glutinatōez: vt fiāt sic parietes
vel scutū: et liniāt sup faciē infirmi. Et oēs
medicie ifrigidatiē facientes stipticitatē p-
mixti cū glutinatis sūt iuuatiē in ea: n acci-
dat cor osio: fortasse ei? idigebis tūc abster-
siuis et cauterizatis pmixtis cū eis q leuia-
sunt sine mordicatōe. Et oz vt deē in potu
hñti excoiatōez: illud qd in potu ex seib?
et alijs in aq frigida: et non in aq calida. Et
reubarbaro quidem inest pprietas mirabil-
in vlcis itestimoz et fluxu alagras. i. ex-
coiatōe & pprie qñ dat in potu in eo qd ē
sic aq arnoglosse cū pauco vino antiq°. Et
glādes assate et siliq virtutē hñt pñictē &
sepate. Et semē rose ē mirabile vald. Et nos
iā expi sum? illd qd dixerūt qdā q qñ dāt
ex eo in potu. 3. iij. cū aq frigida remoue-
tur ab eo. Lūtū autē sigillatū est iuuatiūū
valde oī excoiatōi: ita q corrosiōi de quo
in potu dat p? mūdificatōem corrosiōis et
sordiciei cū clisteri aliquo ex clisterib? q di-
xim?. Et silr cū clistere sit cū luto sigillato
in succo arnoglosse et stellā semis etiā: suc-
co portlace. Et ex eis q pñerūt etiā ad illd
est succ? mori etiā qd nō maturat. Et silr
succus herbe caude equi et succus herbe
rinctorum citrime scz bibicus et clisteriza-
tus. Et dixerūt qdam in medicinis huius
capitli pedē alachoan: et estio q ē pes cor-
ui. Et dicit q ypoē. cū dixit pes alachoan i-
tellexit p illud folia ficus. Et hō nō ē ex eis
q pueniūt in hoc ca? Et potare coagulū
leporis: et caseū ablato ei? tale ab eo scdm
qd dixim? in ca? pmo: ē vehemēt iuuās eos
et qd ē vlcimū i corrosiōe. Et cū accidit ex-
coiatō ppē medicinā ebibitā: tūc ex rebus
iuuatiuis ē vt fiat clistere cū butiro et san-
guine draconis: vt scz ponat in. xxx. 3. buti-
ri a. 3. 1. sanguis draconis vsq; ad 3. iij. Et ex
ppositis valētib? ad eos sūt troscisci: et suf-
fus frigidī pñicti. Et ex eis q illis bona sunt
ē panis scz azim? cū puluerizat sup vinum
et deē in potu ex eo et bibat p? ipm: aqua
frigida. Et ex eis q pñerūt ē vt sumāt cime-
ris ostracoz fluuialiū ptes. iij. et gallaz i
maturaz ptes. ii. et pipis pte. i. et terāt et
cribellenē et puluerizēt ex eo pond? 3. i. su-
per cibū: vel bibat cū aq frigida: et filoniū
ē etiā iuuatiūū eis cū bibūt ipz cū aq fria.
Suppositoria vero et clisteria pueniētia ad

om hñ a cat p° interio et cap q
diuis scio. n. bene qd qd
scio sicut somacho pñerit
clisteria sibi erant q dantur
superius ex cibis in potu
faciliora. n. sunt: passiones
quidem q nō sunt lūne
ab ano iuuantur ex rebus
superius dātis sicut ex clisterij

Mirabolani in la-
ganto valēt quā-
dam habet pñerit
similia in mētib?
clisteria sicut
cibus ex lacte cocto
in laps.

2. m. v.
Rifum est frigidum in p
gradu sicut in a° unde
et naturam pñerit sed
nō forlikr. et Haliab. 5°
Theoria cap° de ordeo.

Ancat vt reubarbarū i fluxibz talibz
excoiatōis pñerit assatū nō nō assatū
p qua qd ponā 2. qñs dñbo vñdēt
quāz p° ē ista si mē ē enuata tñt
pñerit assatū qd pp assatōez remonēt
ptes solutū et remanēt ptes. pñerit
q pñerit et pñerit et pñerit et pñerit
Si pō mē sitenanda tñt pñerit
assatū qd ibi sūt ptes et supficiales
q educt mās

Mat. de sp.

hoc sūt sic clisteria & suppositoria pueni-
entia ad fluxū sāguis absolute: additis i eis
i pncipio stipticis faciētibz glutiatōz: & i fine
ei? mūdificatis si pduc ad corrosiōz: et cau-
terizatis: & vsqzq^o dissoluat illō qd ē sup
iustitia et reaneat maifesta: n̄ oz vt pēseas
glutiatōz faciētia et stiptica. Et dixerit qdā
q oz ne accacia mittat i clisteri: cū n̄ ē i eg-
tudie vel cā sanguis: et nō ē h^o aliqd. Deī
de cū mūdificat vlc? icipiat ē exiccatis sti-
pticis aglutiatōz & pinguibz. Deīde i sic ei?
si pduc ad corrosiōz cū mūdificatis a caute-
rizatis. Et sūt qdā hoīes q pmscent rē mo-
dicā d calidico i qbusdā succis: & clisteria
salua pferūt ei iuuamētū maximū. Vez cū n̄
ducit neccas ad illō qd ē acutū calz et ad il-
lō qd ē acetosū: tē meli? ē vt n̄ amistrē: &
oz vt pmutatio fiat p mū ad acetosa: deīde
ad calā. Et qn exigit neccas l corrosio tūc n̄
cures. Et si cū calidicon amistres necessita-
tē tuā in eo. Et qnz rectū est vt icipias cū
aliquo narcoticoz: deīde amistra clisteria
acuta: n̄ cū nō tolerat ipa ifirm? & de istis
acutis et illis q fiūt ex arsenico tūc denu-
datio cutis p? cutē: donec pfozēnt intestia
Et ppe hoc oz vt sit icceptio in amistrando
ea cū scis q iā corruptū est vlc? & nō tar-
deē vsqz ad horā in q timeē: accidat forām
ppe dilatatoez vlcēz & pfunditatem eoz.
Et scias q adeps capraz bonū est sup totū
illud qd aggregat ad clisteria ex glutiatōz
est em succurrēs et sedās mordicatōnez: &
portat sup locū egtudis velocit. Et hoc ē
nō est necessariū nisi in pncipio egtudis: et
qn puenit ad sanie idiges mūdificatis: deī
de illis q sūt fortiora. Et idiges si iduriciē
lapidis ouertat pinguibus et glutinatis &
desepantib? inē mediciaz et egtudinē. Et cū
scueris q vlcera sūt sordida: tūc mūdifi-
ca ea: cū eis q sūt sic aq mellis Et fortior il-
la est aq salis: & aq in q cōdiunē oliue falli-
te: et decoctio pisciū fallitoz. Et necessariū
tibi est i sanie vt amistres ea q sūt sicut tro-
cisci de arsenico pculdubio: cum ptransierit
egtudo nouitatē: et nō phibuerit ab eis p-
hibitor. Et scias q clisteria pinguia gluti-
nata sedant dolorē ei? q hēt vlc? in inte-
stinis suis corrosiuū: s; nō sanat. Et nō cu-
res in corrosiōe n̄ de medicis pferētibz cor-
rosiōi: & sūt mūdificatia absteriua cū exic-
catōe et stipticitate. Et ea ex qbus fiūt tro-
cisci. Et nō oz vt multiplicē sup eā glutiatō-
ua et pinguia: & sepent inē ea et inē corrosi-
onē: & valētia corrosiōi Et qnz ledūt et do-
lorē faciūt: s; nō respiciat ad illud. Et scias
q qn tu mūdificas cū clisteribus acutis: oz

vt facias seq eā incarnata assūpta ex stipti-
cis & glutinatis. Et illud cū scueris q ca-
ro sana appet Et qnz aggregat febris et debi-
litas et corrosio: & fuit calitas: et n̄ pt egē
vri eis q sūt sic tro. d arsenico solū. Et oz vt
dissoluat i aqz fructuū stipticoz frīoz: sic
agsta: et lūach & ribes et gñata et rosa: et
q sūt ill' silia Deīde exiccet et mltiplicet ff
eos illō: et amistrē Et qnz n̄ ē excusatō qn
misceat iusqamū albū et opiū ē eis: a pmit-
tāt narcotica ff ea: a deē ifirmo cib? lauda-
bil. Et maior sūma l' psecutō hozz trociscoz
ē a. 3. 5. vsqz ad 3. j. Et qnz ē rectius: vt po-
nas i aqz ei? ifrāntia stiptica. Et d eis sūt lē-
tes: & cupule gladiū Et illud adiuuat i h^o
i. in cāis corticis: vt accadat cortex. Et ex
eis q fortē faciūt dolorē ei? et iuuamentū
sil' est: vt clisterizet cū tro. d arsenico in aq
salsa: cū vehemēs ē grossitudo meri. Et qn
qz sufficit febricitatib? et debilib?: & illis
quoz sensus fortis est: & nō tolerat acuta
clisteria: hoc regimē. Incipiat & clisterizet
cū aq mellis: deīde p? qttuoz horas cū aq
sal: deīde deē in potu lutū cū aceto mixto
cū aq: sanat em eos. Et ex regimē i ca^o cli-
sterioz ē: vt clistere fiat paulatī per vices
Et cū dolor sit fortior: tūc succurre cū olo-
rosato: & clisteriza cū eo. Clisteria vō q am-
mistrant i retencōe sanguis et phibitōne
flux? ei? sūt alia. Et sūt pxiā clisteribus p-
hibicōis flux? vtrūqz Et qnz fiūt ei trocisci
q amistrat in co p se. Et nos qdem dicam?
nūc clisteria: et colliria: & trociscos: q igre-
diunt in clisterib?. Ex clisterib? itaqz leui-
bus i hoc: et i fluxu vtrūqz calido: ē vt fiat
cliste cū aq arnoglosse sola: a cū alijs tro-
ciscis quos dicā. Et fiat cliste cū pane simi-
lagieo azimo trito in succo. Et ex clisterib?
leuib? ē vt sumat aq ordeī et oleū aigdalī-
nū. et vitell? oui: et aq rizi decocti cū adi-
pe renū capz aialū: colent et piciāt in lu-
to sigillato. Et silr decoctio rizi assati deco-
cti cū adipe capz. Et qnz ponūt cum ea in
ipo cortices gñatoz et galle. et silr clistere
aq sauiē: et luti sigillati. Et itez cliste iuuā-
riuū cū calitas ē vehemēs succ? rasure cū
curbite: et portulace: et arnoglosse: & suc-
c? vge pastoris: et gñā mirri: et lētes a qbz
aq bis electa ē: aggrega hos succoset omi-
sce cū eis clz rosatū: et cerusa et lutū arme-
num et acaciam et tuchiam. Et si idigueris
opio pone in eis scdum necessitatem et di-
spositōnem. Descriptio clisteris conueniē-
tis excoziationi. Re. cortices amigdalārū
et cortices fistici: & granatoz: et gallas: &
sumach: & folia senticis. i. rubi: et radices

Adeps
Capraz
et sepiam
hirij
simthoma
et h^o a
cat i2
ing: capz

Medicine ad excoziatione

alientū: elixenē itaqz cū vīno donec īspissē-
tur: deīde colenē: & teranē aliq trocisci cli-
sterioz: et ponanē ī eo cum oleo mirtīno.
Collirioz aut ad excoziatōez medicīaz ma-
tres: sūt mirra: thus: & crocus: et sandara-
cha et alumē: et storax: & castoreū cū adest
opiū: & liciū: et carta cōbusta: & sanguis
draconis: & cornu ceruinū adustū: & chī-
molea: & lūta q̄ currūt cum ea: et climia: et
merdasengi: et q̄ sūt filia illis. Et qñz neces-
saria sūt atramenta et arsenica. Colliriū ad
excoziatōez et tenasmon: mirra et croc? &
thus et opiū pficiant cū albugie oui. Aliud
sandaracha storax mirra croc?: opiū: pficiā-
tur cū aq̄ arnoglosse. Et qñqz fit ex hmōi
medicīis marā cū oleo rosato et cerusa. Et
āmīstrenē sup pānū: et frustū coti: et ponā-
tur ī ano scdm qd̄ ponit ī ipso tēta ita vt
equeē illud qd̄ mūdificē. Trocisci autē cli-
sterioz excoziatōis sūt sic trocisci stelle: &
trocisci de arsenico ad excoziatōez. Et oz
vt fuerē ī vīmaciā vne: et fuerē ī eis vire?
et trocisci de carta pbusta. Descriptio tro-
ciscoz carte pbuste: 3. x. arsenicoz adusto-
rū: & corticū eris: et alumīs iamenī: & gal-
laz: & calcis q̄ nō est extincta oīm añ. 3. xij
fiāt ex eis trocisci cū succo arnoglosse: quo
rū vnusqzqz pōderet. 3. iij. et puero ex eis
āmīstrenē pōd? 3. j. Et ī uueni trocisc? vn?
īeger. Trocisc? ali? Re. sumach et capitū
granatoz et sucuthū: & balaustiaz: & gna-
agreste et calcantū: et colcotar: et eris adu-
sti: et antimonij oīm añ. pte vnā: flozis eris
pte mediā: fiāt ex eis trocisci. Trocisc? for-
tis. Re. calcē: & alcali et acaciā et gallas: &
arsenicū: teranē cū aceto aliquot dieb?: &
īformenē trocisci. Et ex fortitudine ei? qñqz
sufficit vt clisterizē cū aq̄ arnoglosse. Em-
plāstra aut et epichīata iuuatīa ī hoc sunt
emplā pōicta ī ca? curatōis flux? vētris
absolute. Et iam exptū est epichīa d̄ troci-
stelle cū aq̄ mirti: & pulit ei vald̄. Et qñ n̄
cessat dolor: tūc sedeat īfirm? ī tēta ī cui?
aq̄ decocta sūt stiptica nota: cum aliquāto
aneti: & fenugreci: et altee. Et si fortitē fiat
sitis et angustia ī excoziatōe colica: ammi-
stra lac acetosū decoctū ī aq̄ sauich q̄ vtqz
sint īfrigidata. Qz si dolor adeo fiat fortis:
donec appropinqt hincopis: n̄ erit excusatio
narcoticoz. Et añ illud clisteriza cū adipe
vaccino cū aq̄ sauich ordeī absqz expulsioe
et fortasse sedabit dolor: et abscondet egri-
tudo p̄ illud qd̄ accidit de eq̄tione huōris:
et si non: sedat cura cū eo qd̄ scis. Et si vis
clisteriza ī hmōi hora cū hoc clisteri: sūat
aq̄ hischi ordeī: et rizi: & adeps renū capra

rū: et oleū rosatū: et gūmi arabicū: et ceru-
sa: et vitellū oui: et p̄ssent oīa ī vase vno
et si vis pone ī eo opiū: et amīstra. Et si
fuit excoziatio flatica: tūc necessariū erit:
vt īcipias ī curatōe ei?: cū eo qd̄ īcidit fla-
et educit ipsū: et facit q̄scere ab eo. Et ci-
beē cū hmōi: donec sint cibi a? etiā p̄sces
falliti: et sinapis cū sicla et almurī: et alcau-
guamich. Et sint tincture ei? ex eis q̄ sunt
sic gna gnatōz cū olo cū semibus et sinapi
et q̄ īcidit. Et qñ multiplicatē cibatio: ex al-
buli assato: cū iaz sūpserit aliqd̄ ex medicīs
q̄ ad caliditatē decliues sūt: sic alcāzi: et car-
damomū: iuuat cū eo. Et dixerūt qd̄ q̄
dā hīs vlcera ītestioz iuuat? est cū elio:
qd̄ oī die sumebat ī potu cū vīno: deīde
cibabat albuli assato: fecit illud aliqb? die
bus. Et videt q̄ sit illud hui? gnis. Et iam
dixit qd̄ hō fuit curas disinteria āncedē-
tez cura mortificāte ī sanāte ī die vno. Ci-
babat hoīez pane cū cepe acuto: et mīnora-
uit potū ei? ī illo die. Et clisterizabat eū ī
mane cū aq̄ salis acuta deīde p̄seqbat illud
cū clisteri medicīe fortiois ex clisterib? ī
carnatis. Et si tolerabat dolorē ei? cū quo
curabat: sanabat. et si nō. moriebatur. Et
erūt clisteria eoz ex hmōi clisterib?. Re. sa-
luci: cimini: carmeni: sal: folioz addebemest
huīdoz: melliloti oīz añ. 3. j. et olei kist. ij.
decoq̄ ī oleo donec sūmet tertia: et colet
et amīstrenē illud oleū clisterizādo. Et iterū
pfert eis clistere cū decoctōe rizi. Et qñqz
ponūt ī eis p̄sces falliti. Cerotum dcm ī
hac spē eḡtūdis. Re. carnis dactiloz pōd?
lib. ij. et 5. & masticis. 3. j. 5. aneti hūdi. 3.
vi. aloes. 3. j. et cere. 3. x. et olei rutacei &
olei rosati quātū sufficit. Et qñz ponit ī ip-
so semē nasturci. & p̄prie qñ sentit fla vi-
treū. Excoziatōi aut melice: p? īgimē mlie
et splenis fm qd̄ dixim? ī loco añ hunc: &
p? rectificatōez regimis: pfert suffuf de lu-
to. Et pfert ei clisteria de rizi. Et sint ī eis
spēs aromatice et semia cala lenia: et semia
stiptica: et ponāt ī eis oleū rosatū et vitel-
lus oui. Et eoz cibi sint a qb? gnatē sanguis
Et cū fuit vlc? malignū: nō erit excusatio
qn̄ fiat clistere cū aq̄ salisgēme: deīde seq̄-
ris ipz si īdiges eo: cū illo qd̄ tam vald̄ mū-
dificat donec appeat caro mūda: deīde cu-
ra cū clisterib? īcarnatis. Et clisteria leuia
ad hō sūt sic clistere: ī q? ponūt sp̄ie egypti-
ace ptes. iij. ellī nigri ptes. ij. decoq̄nē cū
aq̄ et salegēma. Qz si illud nō pfert: tūc am-
mīstrenē trocisci de arsenico. Excoziatō au-
tem que fix ex fece curatur cum eo qd̄ leīte
natāz. Et sint ī eo leītas et vinctuositas &

glutinatio et lubricitas. Et pmitteat an cibū
sic vitellū oui sorbilis: et sic ius galli decre-
piti: & sic iura aliffidegi facte ex pullis fa-
cilibus ipiguitis. Et amittent clisteria li-
nitua ex succis glutinatis lubricatis si-
mul cū oleo rosato et vitello oui et silibus
qñz pfert cū plongaē hec excoziatio: vt su-
manē semē lini: et psillij semē: et semen ma-
rubij: et semen altee Et accipiat mucillago
eoz: et detur in potu an cibū. Ipsa em agg-
gat ad lubricitatem se atqz doloris et gluti-
natōem. Et sumē pruna an cibū: qñz remo-
uet hoc accidēs. Excoziatōi vō facte suc-
cessione pot? medi cte: cōferūt medicie sin-
gulares ifrigidantes glutinatie pōicte. Et
cōferūt ei dragagantū assatū: de quo bibe-
tur in lacte acetoso. 3. iij. et. 5. et qd ē sup
Et pfert ei valde vt fiat clistere cū butiro
vaccino recentī bono. Et qñz ponit in ipso
aliquid de sanguīe draconis. Et qñz cōfert
ei ius ventriū in aliq excoziatōe colerica: et
non est medicīa omnium.

Cura fluxus ventris facti ppter cibū.

Cura nota resistēs istis: est vt nō p-
hibeat descensio ei? dū nō accidit
colerica passio fortis dolorosa. **S**z
si fuit ex multitudine cibi: fiat illud: & am-
stret fames post illud. Et qñ descēderit: su-
mat aliqd ex rubub stipticis. Et si accidit d-
bilitas sumat alcanzi: a suffuf de granatis.
Et si sentit debilitas in stōacho cū eo qd ac-
cidit de multiplicatōe cibi in stōacho: & si
gnificat illud id qd accidit de rugitu et vē-
tositate: sumat balaustiaz et thuris et ame-
os an. ptes eqles: & cōficiant cū passis tri-
tis cū suis iteriorib? & comedat ex eo oī
mane quātitatē nucis: et itez sumat medi-
amē de acoro et alcarmezech dictum i an-
tidotario. In facto aut a corruptōe ciboz
in seipsis: aut in eo aut qualitab? malis i
eis: aut velocitate amīstratōis ei? in eis: o3
vt sumat post eos cibos boni chimi: & cu-
retur ipressio remanēs ex calore: & frigore
cū eo qd scis d elijs frigidis aut calidis. Et
si fuit cā viscositas eoz et lubricitas ipsoz
cōuerte eos ad illud in quo cū lenitate est
stipticitas: frig? aut eoz aut caliditas ipo-
rū sūt fm qd eis pueit. Et si cā fuit pmissio
lubrificantis pmitteat stipticū. Et si cā fuit
postremitas ei? cui? velociē sit digestio ap-
regimē: tūc sumat spodiū: et aliqd d robub
vt rectificeē stōach? ab ipressiōe ei? cuius
alteratio nocuit ipm. nā fm plm accidit ca-
lesfactio. Et si faciat accidē raro frigiditatē
ppter acetositatē cibi in qbusdā dispōib?
bmōi regimē: sūat spodiū: cū canzi. Et si cā

fuit paucitas cibi: a subtilitas sbe ei?: cibe-
tur p? ipm carnib? grossis mofusat. s. poi-
tis cū stipticis: et cū aceto ppatis: et pisci-
bus sallitis et silib?. Qz si timeat cū hoc de-
bilis digestōis cū semib? condiatur.

Cura fluxus cerebralis.

Oportet vt hñs eū omīo nō dormiat
sup collū. Et qñ excitat a sōno: est
ei necessariū vt vtaē vomitu qten?
egrediat huōz grossus effusus ad stōachū
ex capite faciens fluxū. Et vt amīstret illd
qd dixim? in capitlo catarrī de rashōe capi-
tis: & fricatōe eius cū rebus asperis: et ex-
vaporatōib? capitis et amīstratōe rubificā-
tiū et cauterizatiū sup ipm: et ex pforatōe
ei? & rectificatōe oplonis ei?. Et qñqz ne-
cessariū est cauteriū. Et nō o3 vt amīstret
retentō ei? a stōacho cū medicis stipticis:
et magificeē timor: imo o3 vt extrahat illud
qd de eo aggregat supius per vomitū: &
illud qd descendit: ex via itestimonz: & si nō
cū alio saltem cū clisterib? et restringat il-
lud qd de eo descendit ad ventrē: nō cū il-
lo qd pstipat vel pstipatū facit: qre sepat i
ventrē: imo cū eo qd est sile illi quo retine-
tur ex pectore: ex eis q dixim? in suo cao.
Et cū eo qd docuim? te in capitlo cure ca-
tarri: ex abscessiōe cāz facientiū catarrū &
rectificatōe earum.

Cura fluxus oppilatiui.

Luxus oppilatiui? plimū fit cū pio-
dis: si nō sit a corpe toto: aut sit ab
oppilatōe epatis: aut int epar et
intestina. De errore igiē est: vt cadat ad di-
tio in oppilatōe per stiptica: imo o3 vt iu-
uetur qd expellit ab oppilatōe cū cūone:
Cunqz euacuant vie ab eo: misceant medi-
cine apitiue oppilationū vt apiant eas. Et
qñqz necessariū est in apiendo oppilatōnes
solutiū fortiter attrahēs mās grossas ge-
nerātes oppilatōez: & clisteria fortis attra-
ctōis et aptōnis. Et vomitus est ex rebus
magis iuuatis ad illud: qñ cadit ex obuiat-
ione ipsi? quēadmod testat ypo. Et recti?
qdem hñti hanc egritudinē: vt comedat ci-
bū suū in multis vicib?: nō i vice vna: imo
in oī hora quātitatē q pmet ei de cibo suo
Deide o3 ut patiat: deide o3 ut pseq faciat
cibū suū: illud qd adiuvet cum velocitate
ad penetrādū: & apiat oppilatōez cibū. Et
meli? illo toto ap ga. ē diacalamtū. Et deē
de eo an cibum usqz ad aureum vnum. Et
cum digeritur cibus detur ex eo etiā quā-
titas. 3. 5. Et unum uetus forte subtile
paucū est bonū uald: cū amīstret post ci-
bū. Et tiriaca ē res magis iuuatiua ad illud

*Passulo sine acinis seu arillis mollium
ventrem q acinis vero stringunt ventrem
et mollium. et H aliud: s. Theonice
capo 19.*

Et qñ rectificat digestio cibi balneet: frica-
tio aut optet ut nō ab ipso sepetur. añ cibū
et post ipsū. Et qñ debilitat: idiget fricati-
one vehemēti cū pāno aspo dozi et vētris
Et qñqz est necessariū: ut liniaē corp⁹ eius
pice: et medicis rubificantibz. Oppilationū
aut aptōem iam sciūsti. Et oportet ut non
soluat iste eger a fricatōe: nā cū tu curau-
ris eū et apueris oppilatōes et solueris hūo-
res oppilatiuos: penetrabit cib⁹ ad corpus
eius: et nō accidet dyarria post illud: et cō-
fortabitur corpus eius.

Cura fluxus liquefactiui.

N eis qdem q sūt sic ethica et pñsis: et que
hac via incedūt: nō sperat ut curet nisi sic
sperat in curatōe cause ei⁹. In eo aut q est
ifra illud: curet corp⁹ cū ifrigidatis hūme-
ctatibz et aeribz et ebzocis. scōz illud. Et
extinguat cū eis q sūt sic trocisci de spodio
et trocisci de cāphora et cū epithimatis et
emplis ifrigidatis sup cor et pectus et ep
Et sit cib⁹ ei⁹ ex carnibz lenibz hulumeth
ifrigidatis et musafat: et caro pisciū succa
begi cū aceto: et panis simulagine? bñ cō-
fectus: et fermentat⁹ panis cū assat. Et qñ
qz sit ex eo sorbitio pñmixta cū gūmi. Et silr
cibus q sit de acetoso et silibz. Et non reti-
neat expulsio vice vna: imo retineat gōati
cū hmōi curatōibus et cū trociscis de spo-
dio restrictiuis pprie. Et cū trociscis scōm
modū hunc. Re. lutū armenū: et spodiū: et
castaneas: et semen acetose excozūcatū: et
alembi beris: et rosas: et gūmi assatū et cā-
eros adustos: terant omia et cōficiant cūz
aqua citoniorum.

Cura fluxus facti a spissitudine.

Am inuim? ad sig⁹ ei⁹ ubi docuim?
regimē attractōnis replonaliū ma-
teriez ad extiora corporis. Et meli-
us quidē est: ut extrahant hūores per flo-
miā et fluxū vētris pñmentē: a q⁹ iā expe-
ditū sum⁹: et amistrent balnea cū aq⁹ apiti-
uis. Et sūt illa in qbus decocta sūt apicia.
Et cū lauatis apicis mūdificatis: et multo-
tiens vtant tñis yctericie. Et si fuit spissi-
tudo vehemēs: amistret fricatio cū pānis
laneis aspis et cū villis donec rubeat cutis
deinde effundat sup eam aq⁹ calida: et aq⁹ i
qbus est vire? apitiua eoz que dixim⁹.

Cura colerice passionis.

Olerica passio habet regimē in pñci-
pio cū mouet: et regimē in medio
sui mot⁹: et regimē apud cōmotōz
suam malā: et inobedientiā suā maliciosam
et motōez accidentiū suoz timorosoꝝ. Cū
apparēt signa colerice passiois et incipit eru-

ctuatō alterari a dispōe sua: et sentit i sto-
macho gūitas: et in intestinis pñctura: Et
qñqz est cū ea nausea. cu ne oz ut nō sūat
sup illud aliqd oīo: nec post illud: nisi cū ti-
me casus virtutis: tūc em regē cum eo qd
dicem⁹. Primū igit qd oz sic fieri: est ut ex-
pulsio fiat p vomitū si fuit cib⁹ adhuc pxi-
mus supioribz. Et si nō fuerit ita: cōsequē-
adhibeat aliqd qd ipm deponat ex eis que
leniūt natāz. Et sic illd qd facit vomitū le-
nificatiū cū mēsurā q extrahit illā quanti-
tatē pter qd extrahat supfluitatē sup illud
aut rem extraneā ab ea. Et oz ut expellatur
cū eo in quo nō sūt due malicie mollificatō
stōachi: et debilitas virtutis ei⁹ sic in oleo
sisamio: cū oleo de oliuis et aq⁹ tepida: nec
cū illo in quo est glutinatio cū ipi idigeat
cōtrario glutinatiois: sic est aq⁹ mell⁹ et siru-
pus acetosus dulcis cū aq⁹ calida: nō ppter
necessitatē: imo cū eo qd est sic aq⁹ calida so-
lū: aut cū pauco baurach: aut cū sale napei
co/a aq⁹ calida cū cimino pauco. Et similiter
si vomuerit per seipos: et accidet eis subū-
tio nō obediēs: et nō noceat eis p illud etiā
tūc illa oz ut curent. ypo(em dixit q vom-
tus qñqz phibet vomitū: et flux⁹ qñqz ph-
betur fluxu: et vomitus quandoqz prohi-
betur fluxu: et fluxus phibet vomitū. Et
eoz flux⁹ oz ut fiat cū suppositoꝝ leui ex-
teraniabi et zucaro et sale: aut clisteri leui
ex aq⁹ fide quātitate sexaginta. 3. et baura-
cis pauci sup ea quātitate aur. 1. et zuchari
rubei quātitate. 3. x. et olei rosati et sisamini
quātitate. 3. vij. aut cū aliquo qd bibat sic
cim mū: ipsū nāqz est iuuatiū valde i hoc
Cum ergo sciueris q matie in corpe coleri-
ce sūt amouentes eā: nam ipse qñqz sūt de ad-
iuuatiibz ad hoc: ut accidet colerica passio
et nō est tot⁹ ex cibo timor: nō iuenis excu-
latōem: qñ ifrigides stōachū tūc exteri? cū
eo qd ifrigidat: et si non cū alio saltē cū ni-
ue: post adiutoriū ei⁹ ad vomitū si decliat
ad illū cū mēsurā tolerabili. Et in illa ifri-
gidatōe: est sedatio sitis si fuit. Cum ergo
supabūdat vomit⁹ ex eis q retinent ipm ē
ifrigidatō stōachi cū hmōi: et ponere vōto-
sas sup ventrē absqz icisiōe. Et si fuit frigi-
dū ifrigidatōe: ex succis fructuū: erit etiā ma-
gis iuuatiū. Et si misceant cū eo sandali
et cāphora et rosa: et liniaē cū eis almirach
erit iuuatiū. Et qñqz necessariū est stringē
extremitates. Et si nō fuit calitas fortis curet
cū medicamē de luto anesiburni oīo i an-
tido. Ampli⁹ oz ut pñderes illd qd egrediē
dū ei pseuerat exēdo kil? et aliqd omoge-
niū ei et cib⁹ n. pcedit em retētiō oīo aliqd

modoz in ipo ei est timor magnus. Cūqz al-
teratur ab illo alteratōne feda: fortasse ne-
cessaria est et retentio. Et silr cū illud qd e-
greditur est res curatien: viscosa: aut cole-
rica: aut alia: ex eis q debilitant corpus &
impmūt in pulsu: & faciūt ipm frēntē: hz
equalitatē: & descēdentē: & faciūt apparē
in corpe sicut extenuatōez: & in mirach sic
spasmū. Et fortasse accidūt siris & febris:
& significat q solutō veneris pmutat ad sa-
tatē. Et oz q adiuuet in retentōe ei? cū ro-
bub stipticis: & qnz cōdiunt cū eo qd ē sic
mēta. Et si euomuerit ea reitē sup eos:
& denē eis paulatim. Et non oz vt celled a-
dando in potu medicinas restrictiuas & ro-
bub stiptica fm virtutē eoz: ymo oz vt ite-
renē super eos: & fiat pmutatō de vna me-
dicina ad aliā: & sint omēs stoārice. & aqua
rosata calefacta cōfortat stoāchos eoz: &
calefacit & phibet ex egtudinib? eoz. Et
ista robub oz vt non sint acetositas talis
q mozdicet stoāchū etiā: & sint adiuuantia
māz: ymo si est cū eis aliqd ex hoc: frangat
cū re q non sit de gne ei? qd soluit a vomē
facit. Et acetosa qdē cōuenientia sūt i exco-
riatōe. Et silr ea q sunt vehemētis frigidit-
atis ex eis q bibunt actu. Et qnz n cōue-
niunt eis p hoc qd pcutiūt stomachum. Et
plimi qbz ista pueniūt sūt illi q sunt coleri-
ci: qre oz vt expiatur dispō qua recipiāt ea.
Et sirop? de mēta fact? cū aq granatoruz
expssoz cū pulpa sua cū aliqnto mēte ē bo-
nus eis: phibens vomitū eoz. Et silr aqua
acetosoz granatoruz. Et qnz ponit i ipo ali-
quid d luto aromatizato qd pmediat. Et cū
plimi eoz bibūt aquā calidā fortiter: expā-
ditur vtus ad venas e? & redeūt materie
expāse ad venas. Et oz vt vaces et ad eua-
poratōes fomētatōes & vnctōes ex oleis
in qbus sūt pfortatio & stipticitas & cale-
factio subtil sup ypocūdzia: sicut oleo d ne-
riden: & de lilio: & narciscino. Et oleū rosa-
tum ē: & oleū in q bullitū est mastix: ē
munctio bona eis ppe e? colerica passio ē
a cibo grosso. Iuncture vō & lacerti mūgā-
tur cū eis q sūt sicut oleuz rosatū aromati-
zatum: & sicut oleū violatū cū cera pauca
& i hyeme cū oleo de neriden & cera pauca.
Et eplestrenē stoāchi eoz cū emplis sti-
pticis ifrigidatiuis vehemētis stipticitatis.
& sit i eis aromaticitas: ex eis q sciuisti. Et
cuz tibi necm fecit timor: vt prohibeas colli-
cam passionē: & si euacuata sūt oia q opor-
tuit euacuari d cibo corrupto & huore ma-
lo: deidē amouet: tūc oz vt cibus eū adhuc
cū cibis frāgētib? ipz: deidē euacues eū p?

aliquos dies cū eo qd soluit ipz. Cū g° sen-
seris q cā tota n ē ex cibo: s; ē illic sic forti-
tudo frigoris stoāchi ppabis i retinēdo vo-
mitū eoz: postq voitu expulerit qntitatē
quā oportuit expelli: cū siropo de mēta p-
mixto cū mīta pauca: a cū vtute xilaloos.
Et fac vt sint empla eoz decliuora ad ca-
lefactōz. Et fac vt illi sup quē dormiūt ex
cibo pmixta: sit virtus pulloz colūbaz: &
cū eis sint spēs fm quātitatē quā estimas:
& panis ifusi i passo et. Cūqz g° feceris ha-
bentib? h° accidēs: ex potatōe & eplestra:
tōne illd qd dixi? tūc necm erit: vt īgeniū
inueias in faciēdo eos dormire sup lectos.
stratos panis: cū cāticis sōniferis & cātile-
nis: & cunis: & pssioē leui fm qd dormiāt
sup eā: & cū eis q dixi? in faciēdo dormire
eos sup quos dñant vigiliē. Et oz vt sit lo-
cus eoz loc? i quo nō sit lumē plm: nec fri-
gus frig? nāqz expellit huōres eoz ad inte-
riora: & necitas ad trahend eos ad extērio-
ra ē necia. Et si pulsus icipit miorari: & vi-
deris aliqd de ipssioē spāsmi & singult? in-
cipies & dabis ei i potu aliqd d vmo dulci
odorifero: i qd ē stipticitas cū aq citonioz
& tortellat: a medullā panis simulaginei ca-
lidi qntū possibile ē. Et si necm ē q sit for-
tius illo: accipiat caro plima: ex carne mol-
li & tenera: q sit ex carne auiū & arietū ca-
stratoz: & icidat: & ponat sic est i vase vi-
treo: et decoquat vsqueq° emittat aquosi-
tatē suā: & forsitā ad se redire eā faciat: de-
inde expmat fortiter: p? decoquat illd qd
expssū ē ex ea paulatī: & fiat acetosū cū ali-
quo fructuū ifrigidantiū: & meliores eis
sūt gnata & citonia. Et sūt ex hoib? q po-
nūt cū eo aliqd occultū ex vmo: & sorbet.
& si digitis soluat in eo panis pauc? non e-
rit in eo malū: deidē dormiat sup illd. Et n
est malū eis vti vna pēfili d q tēp? accipit
cū appetūt eā: & sumere ex ea parz mastica-
do gna e? bñ. Q si nō retineat in stoāchis
eoz aliqd de h° & alijs: & declināt ad vo-
mendū: tūc pone sup inferiora vētriū eoz
vētosas magnas apd vmbilicū sine icisione.
Q si nō steterit sup ipm tūc sup illd qd est
intē vtrasq spatulas decliues ad inferiora:
& si possibile fuit vt sic dormiat erit rectū.
Et si fuit decliue magis ipz ad iferiora liga-
qd ē sub assellis e? & adiutoria eius: & fac
eū dormire si possibile ē. Et cū excitat ipm
dolor ventosaz a instita: tūc reitē ea ābo
sup ipm: & non alteres ea ābo vsqueq° sis
securus: & icipiat cib? descendē a voitu a
sedet mot? descēsiōis i fluxu vētris: tūc ei
solue qd cūqz āboz fuit paulatī. Si ac non

emplastrum debent de h
ad sanis caliditatis

magis ad prouocandu
summa

Trigoris ne cummone

Preparatio carnis

Unusqz potu apud vmbilicū
Lilius

mēta

aq rosata
calida
q for m
m.
huc

Sy de mēta
aq rosata
q mēta
aq calida

emplastrum
anon ubi

recipiat aliqd: ymo fluxu vtrius educat ip
sum: tunc aggrega in cibatoe e? in? stiptica
& in? ea i qbz e stupefacto aliq sic amiluz
assatu: qd ponat i decoctoe papaueris: &
ponat sup ipm gallia: & n ponas i ipa dul
cedine: dulcedo ei qnz e ca ad abhorreo &
lenitatis & flux? & solutis natue. Cum
g° dederis ei hmoi: fac ipm dormire desup
Q si fuit illic voitus: psequenter adhibeas ei
cocteanu vnu de siropo mete: a rob e? . Et
si fuit flux? vtrius: pmitte sup ipm suctio
nem aq citonior stipticor: & azaur: & pi
roz: & asimij: & maloz ascemi muzoz: &
algobeira. Sitis aut eoz frangit cu eis que
sunt sic sauch orde: a sauch maloz cum aq
gnatoz. Et oz vt no sepen? ab eis odores
pfortatiui: & restaurent sup eos. Et oe qd
mou? i eis subusione aie pmutet ad aliud.
Et qnz abhorret qda eoz odor? panis: &
qnz delectat qda eoz eo. Et qnz abhorret
qda odor? iuris: & qnz delectant eo qdaz
eoz: & silr vinum. Et silr suffumigationes
fructuu a odores plures eoz recipiunt. Et
oz vt no cibent aliq: du no verificat eozuz
fames. Et si fame patiat ate mudificatorem
no cibent: ymo mittant i balneu: & fuda
tur sup capita eoz aq tepida: & exeant & n
morent. Si aut appareat spasm? amministra
sup iuncturas cerota leuia cala pfundatia
sitqz i hyeme cu oleo de neriden & de lilio:
& i estate cu oleo rosato & violato. Et silr
pice sup eu panu infusu in oleis humecta
tibus lenitis: & in oleo de oliuis ee. Et oz
vt intentio sit i madibul: vt incessanter ele
uet cu mto & lacerto mouete genas infe
riores ad supiora cu cerotis. Et iteruz cum
qescit inflamato colice passionis: & dormiut
& excitant: da eis i potu aliqd de robub: &
fac eos igredi balneu cu facilitate: & n mul
tiplicet mora in ipo: ymo qntitate q sumat
de humiditate balnei: deide exthe eos: & co
opi ipos: & ciba eos cibo pauco leui boni
chimi: & calefac eos: & n dttas eos bibere
plz valde. Et sepen? it aqua & vnu: si sup
ferint stiptica sup cibiu. Et ppa p? illd i co
fortando stoachos eoz cu eis q sunt sic tro
cisci o rosis pui & magni: & sic geleniabiz
& spodiū: & cu eis q sunt sic alcāzi. Et mul
tories qdem fit balneu ca sphonis humoz
& materie colice passionis & euert? & con
fortatois i mbriz. Regime flux? medicinal
D hoc ia singulare fecim? capitulu
vbi dixi? medicinas solutias: & vo
tias: & eaz amistratoez: sed cuz ho
nos dicet? breuiter: q i pn° sui oz vt curet
cu lactib? & oleis: & pprie cu ingeniat in

lactib?: vt sint stiptica: & in oleis vt sint i
eis aliqd ex h°: hec ei teperat cam sanguis.
Et qnz sufficiut in pn° lac & oleū: & aqua
calida. Et qnz e sanatio in potado ista vna
vice p? alia. Et bibat aq cala: & pprie cuz
adheret ex sba medicie aliqd stoacho & in
testinis: ipa ei trāmittit audacia e? : deide
si psequis illd cu clisteri pfortato tepate &
ex cibo: silr confert regime fluxus cetic
Non oportet vt retineat flux? cetic? cuz
no pducit ad timore. Q si supfluat: curet
cu ppmq° illi quo curat colica passio. Ve
rutame no oz vt cibe? aq carnis: si fuit eg
tudo acuta valde: ymo cibe? eo in q° sunt in
frigidato: & igrossato: sicut est sorbito fca
ex sauch orde: & sauch maloz. Et si tole
rat carne: cibe? cu eis q sunt sic pisces re
cetes cocti cu gnis granatoz: a cu aq eozu
pdiu cu semib? stipticis q sunt ex coriandro i
aceto poito & exiccato: & similibus ei.

De tenasmon.

Primu qd te oz scire in dispositone te
nasmon: est an est tenasmon vez: an
tenasmon mendosū. Et tenasmon q
de mendosū e: vt sit i ano sex sicca retenta.
Et qnz expmit ex eo aliqd. Et qnz abradit
intestinū pp laborē q puenit ex motu eius
Qnz ei e illd: & existimat q illic sit tenas
mon. Si g° est aliqd ex illo: oz vt cures ipz
cu clisterib? lenib? & collirijs mudificatis
q si non agut clisteria lenia: acue ea cu leni
tate & humiditate sua aliq acuitate: vt ext
hatur graue ex eis. Deide si idiges i reliq°
lenitate & pura humiditate: sis contet? eis.
Et qnz indigebis: vt in potu des pillas ex
bdellio aut gummi albetin: si fuit illic grossi
tudo materie. Et si fuit caliditas indigebis
eis q sunt sic casia fistula: & sirop? violat?
& similia: & pillis factis ex medulla casie
fistule: cu succo liquiricie & dragagato. Si
aut fuit tenasmon puz: tunc si fuit ca ei? fri
gus adueiens ano: curabis ipm cu euapora
toibus: & cu clisteribus calidis: aut cu fur
fure cu q° vaporabunt anus & coxe: & pe
cten: & emuctoriz. Et sedeat sup miliu &
falem calefacta ambo in panu: aut vapore
tur cu spogia & aq calida. Et cum spogia
sicca & calefacta Et mungan? cum ceroto
cum qbusdam oleis calidis: et stipticis vt
camomillmo et mireino. Et calefiat locus
eius: et pmisce ipm cum vmo calefacto et
oleo onfacino: aut pcipe ei vt ingrediat
balneuz calidum et sedeat super terrā cali
dam. Et scias q frigus facit tenasmon in
plurib? horis: et ppter illud est calefactio
subtilis conferens et in pluribus horis. Et

*Frigus est causa tenasmonis et
ideo cura eius est caliditas*

ulcerū. Descriptō colliri ad tenasmon. Re-
opiu castoreū thus crocum: fiat ex eis colli-
riū cū licio: & supponat. Et itez galle ima-
ture: cerusa plūbi: thus: sanguis draconis
opium Empla vō sunt emplā scā ex vitello
oui & medulla simulaginei paīs: & camoil-
la ā aq̄ eius exp̄ssa ex ea q̄ hūda ē: & aneto
sicco: & altea: & mucilage semis limi: & si-
milibz. Et ex bonis q̄bus fit emplm ano e?
sunt porri scemi decocti elixati cu3 butiro
vacino: & oleo rosato. & pauca cera cola-
ta. Suffumigatōes autē sūt suffumigatōes
note ad eos: q̄bz vtat̄ cū dolor fit fortior:
ita vt sedeāt sup sedē pforatā: sup quā eq̄e
anus: ā ponat̄ subtus traiectoriū p qd̄ fiat
suffumigatio. Et ex illis itaqz ē: vt fiat suf-
fumigatō cū sulphure: & nucleis oliuaz: &
stercore cameli. Et si fiat suffumigatō cum
plūmo sulphure subito iuuat̄ eo. Aq̄ vō in
q̄bus sedent quidā. vt sedetur dolor: sunt
sicut aq̄ in q̄bz decoquūtur malue & anetū
& camomilla: & altea. Et qd̄e: vt retineat̄
illd̄ qd̄ currit: sūt aq̄ in q̄bz decocta sūt sti-
ptica. Et o3 vt aggreget̄ int̄ aq̄s. s. stipticas
et doloris in tigitas h̄m necessitatē. Qz si a-
nus egredietur: lauet̄ & mūdēt̄ & reducat̄
& sedeat ille c? est i aq̄s stipticis valde. Et
fiat ei emplm p? reductōez: & reuersionez
cum stipticis pforatis p̄ritis aggregatis
cū q̄busdam succis stipticis.

Tractatus tercius in inceptōe sermoīs
de punctōe dolorum intestinorū

Punctōis aut sūt ventositas coartata: ā supfluitas acu-
ta mordicatia: ā baurachia sal-
sa mordicatia: ā huōr viscos?
q̄ nō expellit̄: ā vlcus apatis
ā serpētis & ascarides. Et ex punctōe est q̄
fit h̄m semitā crisi: & ē ex signis e?. Et oīs
punctio vehemēs ē silis colice. Et cura eius
ē cura colice: nisi colice. Nā si ip̄a curat̄ illa
cura: est i ea timor magn? ymo punctio q̄ n̄
est cū fluxu: cū fortior fit ē colica ā yliaca.
Et qn̄ pueit punctio ad euzē & vomitū &
singultū: & destructōez ratōis significat mor-
tem. **Sig.** vctosa qd̄e fit cū rugitu &
inflatōe & extēsiōe sine gūitate & q̄ere
cū exitu vctositatis. Factā vō ab huōre co-
lerico significat gūitas cū vehemētia mor-
dicatōis inflamate: & sitis: & exit? ei? in ege-
stione: & ē silis colice. Qz si curet̄ cura eius
erit timor maxim? **Sig.** aē scē ab huōre bau-
rachio sūt mordicatio cu3 gūitate addente.
& egressio flatis in egestiōe. Et siḡ facte
ab huōre grosso viscoso: sūt gūitas & ad-
herētia doloris i vno loco. Et exit? huōrū

h? gūis i egestiōe. Et siḡ scē ab vlcēribz
sūt siḡ excoarctōis nota. Et siḡ scē ab ap̄a-
te: sūt siḡ apatis dicta in ca° colice. Et siḡ
scē a vermibz: sūt siḡ dicta i ca° vermium

Curatō **Optz** in oī punctōe malī: no-
cete sua mā: vt vomat h̄ns eā: deide solua-
tur. S3 punctio q̄ ē ex vctositate curet̄ pri?
cū regimie aueniete: & alienatōe e? ex quo
gnat̄ ventositas: & mioratōe p̄mestiois: &
paucitate pot? aq̄ sup cibum: & paucitate
mot? sup cibū: deide si fuit ventositas inse-
perabil: tūc oportebit vt curet̄ itestina cū
clisteri euacuāte huōrē: ex q° ip̄a euaporat
Et am̄strenē i eo adeps galline & oleū ro-
satū: & cera: ā cum eo qd̄ bibit si fuit egtu-
do supius: sic & daclilicō & yera: & i aq̄ d̄
seib? & silr dyacitonitē. deinde sumat ea q̄
sūt sic triacha: & socrugene & filia: & sic
seia resolutiua vctositatū. Descriptō cliste-
ris: decoquat̄ polipodij: & centauree & ci-
mini & aneti & rute sicce & fenugreci &
seis apij i aq̄ decoctōe boā: deinde suat̄ ex
ea pond? .c. 3. & ponat̄ i ea opopanacis &
bdellij aboz añ. 3. 5. ā minus ā pl? h̄m nccī-
tatē: & distillēt̄ sup eā oli de neridē. 3. x. ā
oli rutacei & mell. x. 3. Puluis. Re. cimini
& baccarū lauri & rute & ameos oīm añ. 3.
5. & penidij lapidosi. 3. v. fiat ex eis pul-
uis & ē dolis vna. Et itez sumat̄ cetauree
grosse pōd? .aur. j. cū decocto. Et ex eis q̄
sūt mirabil iuuamēti apd̄ exp̄metatores ē
calcanē? porci adurat̄. & suat̄ ip̄m in potu
h̄ns punctiōe ventosā. Aut denē i potu de
gnis lauri siccis sol? duo coclearia. Et eis q̄
pferūt ei & flatice: ē illd̄ qd̄. Re. granorū al-
ben & carpobalsami aboz añ. 3. j. bibatur i
aq̄ calā mane & sero. Et ex emplis cōibus
vctisqz. i. vctose & flatice sūt auellane assa-
te cū corticibz suis cū q̄bz ēplastre? locus
semp. Et silr euaporatōes: cū eis q̄ sūt sic a-
netū & ruta & salsucus sicca. Et emplatio
circa vmblicū cū granis lauri p̄ritis: & cō-
fectis cū vmo: ā cū aq̄ rute & reseruata to-
ta nocte iuuatia ē valde. Et cib? vctose &
flatice sit ex eis q̄ sunt sic ius alcanabir. &
galloz decrepitoz equatū cū aneto plūmo
& spēb? & seib? & sit p̄centus iure. Et sit
panis: panis salic? bñ pfect? et alkiscar re-
ctior ē eis. Et vīmū sit vetus subtile. Et o3
vt vtat̄ exercitio subtili āte cibū. Et ericius
assat? h3 qd̄ dicit̄: p̄fert punctōibz ambab?
simul. Facte autem ex flegmate viscoso co-
gnoscitur cura ex cura ventose: nisi qā o3
vt intentio sit in mundificando pl? aut de
subtus aut desup. Et ex eis que conferunt
ill i ip̄a si non fuit fluxus ē puluis amomi.

Tulius anozm

ſup̄t? p ſe. ſeq̄nte potu. Et ofert eis ſumē
in potu naſturiū cū oleo & trociſcoſ aleſe
uiatī. In facta at̄ ex flate ſaſſo: oꝝ vt ic̄pia
tur ab euacuatoe ei? cū diſterib? q̄ recipi
unt turbī: & polipodiū in q̄b? ſit equatō
cū eis q̄ ſūt ſic aq̄ ſebesten & violaz: & vt
euacuet̄ et̄ cū eis q̄ ſūt ſic yerapigra & dya
cironiten. Deīde amīſtrēē cibi boni chimi i
pinguatī p̄guedie bona: ſicut p̄guedo fa
cta ex carnib? arietū & galline & pullorū
pinguiū. Et mīoreē cib? cū bonificatoe ei?
Et bibat vinum ſubtile paucū. Et ex eis q̄
oferūt i oī pūctione frigida: ē ſumē i potu
aquā mell cum gnis arāſcet. & anīſo & a
coro: & granis lauri & ariſtologia & foliſ
lauri: & cētaurea: & xilobalfamo ſingulariē
& apoite. In ſcā at̄ a colera oꝝ vt p̄ſideret̄:
q̄ ſi ſūt illiē vt? fortis & mā plima: euacu
etur cū eis q̄ ſūt ſic decoctō mirabolanoꝝ
cironioꝝ & ſic aq̄ granatoꝝ & paz ſcamo
nee a abſz ſcamonea: ymo ſola & ſequatur
eā aq̄ cala. Et cū eis q̄ ſūt ſic decoctō tama
rindoꝝ: & caſieſtule & ſirakuſt & q̄ ſunt
ſilia ill. Deīde equeē mā cū eis q̄ ſunt: ſicut
ſemē pſilli cū olo roſato & aq̄ granatorū
& ſucc? cucumeris cū olo roſato. Et ep̄la
ſtreē v̄ter cū emplis frigidis: & ſunt i eis
ſolatrū & ſupioꝝa v̄tis. Et oꝝ vt miſceanē
cū eis et̄ ſic abſinthiū. Et cibi ſint illi q̄ ſiūt
de lētib? & de ſumach & de ſpinachijs: &
de berberis & ſiles ill. Et oꝝ vt caueat̄ ab
erroꝝe cadēte i ea: & eſtimeet̄ qd̄ ſit colica:
& curet̄ cura e? & moꝝiat̄ iſirm? Verūē
nō redibim? ad cogitatōz integritē? qd̄ oꝝ
vt curet̄ hec ps pūctōis cū loq̄mur de ſpē
bus colice. Eſtimā gō p̄plementū ſermoīs
i eo illic. Facte at̄ ab vlc̄erib? cuā ē cura vl
cerz: & iā dixi? eā. Sz ſcē ab ap̄ate: cura eſt
cuā ap̄atis. Vez ſcē a v̄mib? cuā ē cuā ver
miū. De rugitu & egreſſioē ventofita
tis abſq̄ voluntate.

Vgicus gñat̄ ex mltitudoē ventofita
tis: & gñant ip̄z cibi inflatiui: a malī
cia digeſtioīs p̄tē aliquā cāz in malī
cia digeſtioīs q̄ ē in mēbris: a q̄ ē in ab. Et
plm qd̄ ē in mēbris: & n̄ ſit n̄ p̄tē frigida:
tem: a p̄tē caſū vtutis ſicut i fine p̄tiſis. Et
plm qd̄ ē ſit cū lenitate natuē & ſtimulatō
ne necitatis egeſtioīs. & qñz ſit i mteſtinis
ſupioꝝib? ſubtilib?: & ē ſonit? e? acut?: et̄
ſit i groſſis: & ē ſonit? ei? grauioꝝ. Et qñ
pmiſcet̄ ei hūiditas ē dediuis ad gurgula
toēz. Et qñz rugitus ē ſignū criſis. Et qñz
accit̄ p cōitatē ſplenis. Et accit̄ multoties
patiētib? i mirach: p̄tē oſtrictōz p̄tērea qd̄
iteſtina eoz iſrigidant̄. Et qñz ſit cū i epa

te ē debilitas. Exit? at̄ ventofitatis abſq̄
volūtate qñz ſit p̄tē mollificatoēz recti: &
qñz ſit p̄tē mollificatoēz ieiuni vel colon. &
qñz ſit p̄tē mollificatoēz v̄triuſq̄. Et diſtin
guēt̄ mē v̄traſq̄ p illd̄ qd̄ videt̄ de paucita
te ſenſus ani: aut frigiditate eius.

Cura Regat̄ cū alienatōe ciboꝝ iſla
tiuoz & plimoz: & cum tolantia famis: &
pfortatōne digeſtioīs cū eis q̄ iā ſciuiſti: &
reſoloe v̄toſitatis cuꝝ medicis q̄s dicē? in
ca° colice v̄toſe. Et ex eis q̄ boā ſūt in h°
i plib? hoꝝis: ē dyacimimū: & itez dyapipe
reon: & itez acor? odit? Et ſi ſiūt cum flu
xu: tūc alcāzi. Et itez ſuāt cimini: & ameof
& keiſiz: & carui: oīz añ ps. j. & anīſi p̄tes
ij. ſiat ex eis ſuffuf cum penidijs lapidoſis:
pōdere. 3. v. Et curet̄ exit? v̄toſitatis abſz
volūtate curatōe paleſis ani: cū aſſūptione
tiriacē: & olei alkekēgi: & mūgat̄ illd̄ qd̄ ē
ſup vmbilicū cū oleo coſtino: & ſilib? ſi ſu
rit p̄tē ieiunū. Cura & retentio fecis.

Olica ē inteḡ iſteſtinal doloroſa: cū q̄
ſit diſſicil̄ exit? ei? qd̄ egrediet̄ p nāz.
Et colica qd̄ ē ſz veritatē: ē nomē ei?
i qd̄ ē cā i mteſtinis groſſis. ſ. colon: & q̄ ſe
quūt̄ ip̄m. Et ē dolor q̄ multiplicat̄ i eis
p̄tē frig? eoz & p̄tē ſpiliſtudoē ipoz. Et
p̄tē frig? eoz multiplicat̄ ſub ea adēps. Qz
ſi ē i mteſtinis gracilib?: tūc nomē p̄p̄riuz ei
ſm ſcientiā verā: ē yleos. Vez qñz ē yleos
in q̄buſdā locis colica: p̄tērea qz vehemenē
ē ei ſilis. Et cāe colice: a cadūt p̄tē in colō
a cadūt in alijs: & p̄ueiunt ad ip̄z ſm ſeītā
cōitatis. Et cāe ei? q̄ cadūt in ipo: p̄tē aue
ſūt malicia p̄lois ſingularis cala a frigida
a ſicca. Et calida qd̄ opat̄ exiccatōe ſua &
oſtrictōe reducēte nutrimentū ad ep̄a &
expellēte illd̄ ad ip̄z. Et frigida p̄gelatōe ſua
a faciēte accidē malicia p̄lois nōciūam. Et
plm e? ē i terris frigidis: & cuꝝ flat ſepten
trio. Et frig? qd̄ qñz facit illd̄ p̄tē ea qd̄
ſtrigit lacertos v̄etris: & p̄ueit̄ calefactio
e? ad ocauitatē: & exiccat fecē: & ſtrigit
lacertū ani: & expellit feces: & quod cū eis
eſt ad ſupioꝝa. Et ſicca opatur p̄tē p̄i
uatōnem eius quod lubrificat fecē: & muen
tōem eius qd̄ exiccat ip̄am: & exiccat eam.
Malicia aut̄ p̄plexionis humide ſingularis:
nō eſt ſemper cauſa colice: niſi accidat ex ea
accidens qd̄ ſit cauſa colice frigida aut hū
da materialis: aut malicia cōplexionis cum
materia: aut cuꝝ materia calida q̄ inflammat
& mordicat & ſeparat p̄tinuitatē: & p̄tēan
ſit terminū pūctionis p̄ueniens ad terminū
colice. Aut frigida & redit ad maliciā cō
plexionis diuerſe frigide. Qñqz aut̄ accit̄ a

*Diapimimū
Diapiparon
Acordis conditū*

*Maya i foris
p̄tē v̄traſq̄
doloris*

*Quomo d̄ram dolor colicū
in iſtā
Cōſidera qd̄ p̄guedo ſi
a frigido r̄m̄ a cā v̄traſq̄
p̄tē v̄traſq̄. ſanguinis ſm
Cauſa colicē cauſa mē*

*Hic declarat̄ m̄m̄
p̄tē q̄m̄ mala p̄tē
calid̄ iſt cā colicē*

f
 sepatōne p̄tinitatis subito: quāuis sit illō
 cum eētia colice: tamē qñz fcit ip̄m accide
 re frigus p hoc q̄ gñat ab eo ventositas in
 corpe intestinoꝝ hora post horā. Et qñqz ē
 huōz faciēs hunc dolorē: aut illū q̄ p̄pinquē
 ē ei. m̄lia. Et qñz est e2 euēt? cū poximis:
 & apd̄ omeſtionē cibi: & qñz sedat ip̄m voi
 tus rei acetose m̄lice. licz sit hmōi vomitus
 in hmōi doloē fm pl̄m flegmatic? & gñat
 ip̄m frig? mēbroꝝ: aut malicia digestionis
 & cibi & fruct? & olēa. Aut ē cā colice p
 prie oppilatō p̄hibens egestionē & huōres
 & v̄tositates a p̄tetratōe: & ip̄i expellun
 tur: & accidunt dolor & extēſio maximī. Et
 pl̄m h2 oppilatōis cuz n̄ ē ap̄a: accit. postq̄
 repleē monoculū: deide pueit ad colon. Et
 hec oppilatō aut ē ex ap̄ate in intestinis: &
 pl̄m e2 est calidū. Aut ex huōre fl̄tico vif
 coſo iplente ſpaciū e2 & oppilat ip̄m: & ē
 illa q̄ fit ſcōm pl̄m: & est illa q̄ iuuat febre
 Aut ex v̄tositatē accidēte. Aut p̄tē cōroſi
 onē torquentē p̄pter v̄tositatē torquētē
 & incisionē ligamētī aut rupturā a ateritio
 nē: aut expulſionē iſteſtinoꝝ ad p̄tes ingui
 nū & teſticuloꝝ: aut rupturā ſup̄ illō. Aut
 p̄pter vermes op̄zimētes. Aut p̄pter feceꝝ
 ſiccā. Et hec ſex ſicca ē qm̄ ip̄a est ſex ciboꝝ
 ſiccōꝝ: a q̄ remanet tēpe longo: & ſiccaē.
 Et cā remanētē ei2 est debilitas expulſiue
 in iſteſtinis. Et multotiēs ē hec remanentia
 p̄pter potum rei narcotice ſtupefaciētis v̄
 tutes op̄antes in fece. Et cū hoc poſſibile
 est etiam vt debilitē virtus expulſiua: q̄ ē
 in lacereis ventris: ſicut accidit ei qui mul
 tiplicat coitum. aut p̄pter deſtructōez ſen
 ſus iſteſtini. aut p̄pter paruitatē effuſiois
 colere expellētis lauantis. aut qm̄ meſeraī
 ca exuccat ex ea huīditatē pl̄mā. aut p̄pter
 puocatōnem ſudoris ſup̄flui: aut exercitiā
 facientia ſudare. aut p̄pter vehemētā rari
 tatis corporis p̄pter cōplexioneꝝ que est in
 ip̄o: quare obedit attractōi aeris cōtinen
 tis calidi. & p̄pter hoc est balneatio cum a
 qua calida ex eis que retinent naturā. Aut
 p̄pter aerē ex calefactōe cui2 oſequit vt at
 trahat humiditates. & ſi ſit abſqz raritate:
 aut propter raritatem ſiſtuloſam. Et quan
 doqz ſit propter artē facientem neceſſariū
 tactū caliditatis: ſicut vitrearia & ferraria
 & fuſoria. Aut proptē complexionē in ven
 tre ip̄o calidam valde exiccantē caliditate
 ſua. Aut est cauſa in illa caliditate i paucis
 diſpoſitōibus multitudo colere acute: effu
 ſe ad ventrem adurentis fecem cum inueit
 eam preparatam: propter puritatem ſuā: aut
 p̄pter ſiccitatē ſbe ſue. & h2 est fm minus.

Sed fm pl̄m ip̄a ſoluit naturā. Et cū accit
 hec colica in p̄n2 nocz: & in iſteſtino dolo
 rem fcit vehemētē intolabile. Et qñz est cā
 illi2 caliditatis vehemētia frigoris aeris ex
 terioris: q̄re coartat caliditatē iſteri2: & cū
 hoc puocat v̄mā: & oſtringit anū: q̄re im
 pellit fecē ad ſupiora. Aut p̄pter oplexioēz
 ſiccā in iſteſtinis & v̄tre q̄re exiccatur ſex
 Et eſtimāt qdam q̄ qñqz lapideſcit illō qd
 retentū est i iſteſtinis: & egrediē lapis. *expell*
 aut que ē p cōitatē: est ſicut ſi accidat i epa
 te aut velica a in renib? aut in ſplene ap̄a
 & cōicet ei iſteſtinū p hoc qd coartat illō
 ap̄a de ſubſtātia e2 & cōſtipat ip̄m: & oppi
 lat illō. Et ſi ſi cōicet renibus i doloribus
 lapidis: & debilitat opatō ei2 in expulſioē
 humoꝝ: q̄re retineat in ip̄o. Et accit colica
 p cōitatem lapidis: q̄uis dolor lapidis ſit
 ex eis q̄ aſſimilant colice dolori: & occultat
 niſi illi qui hnt p̄uſioneꝝ. Et nos dicemus
 differētiā in v̄traſqz cū ſignis. Et qñz acci
 dit colica & yleos fm ſemitā accidentie eg
 tudinū peſtilentialium aduenientū: & per
 ueniūt de regione ad r̄gionē: & de homine
 ad hoīem. Et iam retulit illud quidam me
 dic2 de antiqz. & dixit qd pueniebant qdā
 coruz ad epileſiā & paralīſim: & erat epi
 lenſia mortal. Et qdam ad reſolutōem iſte
 ſtini colon: & mollificatōem ei2 cū incolui
 te ſenſus ei2: & ſperabat cū huiusmōi eua
 ſio. Et erat pl̄mū ei2 yleos: & ledebatur
 colon ſcōm ſemitā permutatōis ſilis criſi
 Inquit. & qdam medici curabant eos cura
 mirabili. Ip̄i nanqz cibabāt eos lactuca &
 endiuia: & carnib? piſciū groſſis: & carne
 omī habēte vngulā: & pedibus: & oib? ill
 inſrigidatis & aq̄ frigida: & acetosis: & ſa
 nabant eos cū hoc: ita qd ſanabāt omēſ talī
 ter ne caderēt i epileſiā & paralīſim p̄dictaz
 Et ſanabāt quosdā eoz i q̄b? inceptō erat
 epileſie. Et qñz accit colica hntib? tetanū:
 q̄re deficiūt i expellēdo fecē & huōres ab i
 teſtinis ſupiorib?: ſicut ip̄i deficiūt i retinē
 do qd ē i iſteriorib? Et qñz ē frig? ſtoācho
 rum eoz cā colice. Et pl̄mū quidē accit
 colica a fl̄ate groſſo: deide a v̄tositatē for
 ti facta: & penetratē i tuīcas iſteſtinoꝝ &
 villos eaz p̄pter ſepatōez p̄tinitatis earū
 Ventositas ei2 ſp̄giē in ſtoācho p̄pter apli
 tudinem ſtoāchi: & p̄pter caliditatē ſtoāchi
 & p̄p̄m̄tatē m̄broꝝ calidoꝝ ad ip̄m. Et ſp
 gitur i iſteſtinis ſupioribus p̄pter gracilitatē
 iſteſtinoꝝ ſupioꝝ: & retinet i iſteſtinis alijs
 p̄pter p̄tē illi2 ex frigōe eoz & oſtrictōe ip
 ſoꝝ: & multitudie reuolutōnū i eis: & ſp̄ſ
 ſitudie tuīcaꝝ eoz. Et colica v̄toſa q̄uis

Hic p̄tē
 cauſas colice
 p̄ cornu
 fide

Hic p̄tē
 cauſas colice
 p̄ cornu

Hic p̄tē
 cauſas colice
 p̄ cornu

Hic p̄tē
 cauſas colice
 p̄ cornu

Hic p̄tē
 cauſas colice
 p̄ cornu

hic p̄tē alia cauſa
 colice q̄uo iſt oppilatō
 hic diſtinct cauſas
 huius oppilatōis

colica p̄tē pl̄m
 ab humoꝝ flegmatico
 viſcoſo

hic diſtinct cauſas colice
 vnde ſit ſex ſicca

hic diſtinct cauſas colice
 de p̄tē p̄p̄m̄
 colicam. p̄tē m̄m̄
 colicam: p̄tē m̄m̄

non ē ex mā q̄ sit mā ventositatis: qm̄ nō cō
parat illi materiē: qm̄ māta sola non oppi
lat viā sed qd̄ egredit̄: & non fecit dolorē p̄
se: ymo ppter illd̄ qd̄ accit̄ ab ea. Et flegma

dolere fecit p̄ se: & oppilat p̄ se: reliq̄ aut̄ di
uisiones min⁹ illi. Et ex eis q̄ ppant ītestina

ad colicā et p̄rie ventosā: ē vīmū plīme cō
mixonis: et oleā et p̄rie cucurbita. et fru

ctus recētes et p̄rie vna: et pot⁹ aq̄ super
eos: et mot⁹ sup̄ eos: et coit⁹ et retētiō vē

rositatis volētis egredi: et aduēt⁹ frigoris
vehemētis veniētis ad ītestinū et īfrigidan

tis ip̄m et īpissantis illd̄. Et ex eis q̄ ppant
ītestina inferiora: ē p̄mestio ouoz assatoruz

et p̄iroz et citionoz stipticor⁹: et passe et sa
uich et miliū et rizi: et q̄ sūt filia illi. Et itez

retentō egestiōis volētis egredi qnqz facit
accidē ī ip̄az. Et coit⁹ plīm⁹: et p̄rie super

cibū grossū. Et ex mā oīs colice ex humore
grosso ā fecibus impleē monoculū pus fm̄

plīmū: deīde puenit ad alia. Et dū non eua
cuat mā q̄ ē ī monoculo: nō accit̄ cōplemē

tum sanitatis. Et qnqz ē colica. vēiens desu
per. Et quotienscunqz sit clistē ā vaporatō

retineē mā ī monoculo: q̄re duplat̄ dolor
Et febri⁹ qd̄ ē īuatiā ī oīb⁹ dolorib⁹. co

lice: cui⁹ cā ē ventositas grossa: ā filia: ā mali
cia cōplexionis frigide: et ē ex reb⁹ velocius

sanātib⁹ vētosam. Et colica qd̄ multoties
p̄mutat̄ ad palefīm: et sanā p̄eam et illud

qn̄ expellit̄ mā subtili ad extremitates: et cō
artant̄ ex ea lacerti. Et silr qnqz sanant̄ p̄ do

lores iuncturaz. Et qnqz p̄mutat̄ ad dolo
res doli flatica ā sanguinea: ad quā pfert

floia: p̄pterea. q̄a maturāt calitas dolorosa
& medicie yliace materias crudas. Et qn̄ p̄

mutat̄ ad varietatē mlicā & mliam & epilē
siam: ē malū. Et qnqz p̄ducit ad ydropisim. p̄

illd̄ qd̄ corūpit de p̄plone epatis. Et qn̄ ī
uenit colica dolores articulor⁹ & filia: non

appent illi dolores trib⁹ de cāis: qm̄ dolor
fortior īpedit debilitat̄. Et qm̄ materie sūt

puerse ad lat⁹ doloris fortis. Et qm̄ dolor
& fames & vigiliē. resoluūt supfluitates.

Et qn̄ plongat̄ retentō fecis. inflat̄ venter
& interficit. Et qn̄ fortia sūt mēbra colice: ī

& nō recipiūt supfluitates: tūc multoties
redeūt supfluitates: & infirmat̄ caput.

Et multoties accit̄ colica p̄ solutōes q̄bus ex
pellit̄ grossum. Et multoties subleuat cura

tio colice singultū punctionis.

Signa colice absolute.

Cccidentia qd̄em colice vere. cō nō de
claratur p̄firmatō: sūt qm̄ mioratur

illd̄ qd̄ egredit̄ d̄ fece: & expellit̄ po
gestionis: & miorat̄ appetitus: ymo

remouet̄ oīo: & abhorret hñs eā vinctuosa
& dulcia: & nō declinat declinatōe pua ā ad

acerosa: ā acuta aut̄ salsa. Et est declin⁹ ad
subuersionē & nausēā: & p̄rie cuz recipit̄

vinctuosū: & cū olfacit̄ odorē vinctuosi &
dulcis: & debilitat̄ digestio e⁹ valde: & ī

uenit oī hora p̄ctionē: & declinat ad potā
dū aquā plīmā: & īueit̄ dolorē ī crurib⁹

suis & ī dorso suo. Deīde sūt cū eo fortia
īsta accidētia: & sit ip̄a fortis: & retineē na

tura: & fortia nō egredit̄: nec ē vētositas
penit⁹: & qnqz retineē eructuatō e⁹: & sit

fortis p̄ctio. Et sit q̄si p̄foret vētē e⁹ tē
rebello: ā q̄i sit abscoīa ī ītestinīs ei⁹. acus

stās: & quoties mouet̄ dolet: & sit fortis si
tis: & non satiat̄ hñs eā: licz bibat plīm. qm̄

qd̄ bibiē nō penetrat ad epar p̄t oppilatio
nes accidētis ī orificijs mēseraice q̄ sequūt̄

ventrē. Et qnqz multiplicat̄ q̄busdam eoz
tremor absqz cā. Et si ingeniet̄ ī extrahēdo

aliqd̄ de vētre habētis colicā: egrediūt̄ hū
ditates & s̄q̄bale sit stercora ouū vī capra

īū magne & pue: & res natās ī aq̄: & fre
quēs sit vomit⁹ colic⁹ & flatic⁹. Et appro

p̄quat fm̄ plīm hūori flatico: deīde colico:
deīde qnqz euomit rē p̄orale: & vt erugo

eris. Et qnqz euoit rē d̄ gñe mlie īncisam hu
mores em̄ qnqz corūpūt̄. & qnqz adurūt̄

ex doloē & vigilijs: & medicis calidis. Et
vomit⁹ qd̄ nō sit frequēs: nisi p̄t cōitatē

stoāchi ad ītestina. & p̄t mltitudinē ma
teriei & penuriā vie ad īferiora: & qm̄ via

colere ad ītestina: fm̄ plīm p̄strigīt̄: q̄re ex
pellit̄ ad supiora. Et p̄t hoc ruber vīma ī

ip̄a: qm̄ maior ps colē ouertit̄ ad renes cuz
nō īueiat viā ad fel sustētātū prop̄ illud

qd̄ ē coram eo d̄ oppilatōne. & qm̄ dolor ru
bificat aquā: & qm̄ renes cōicat̄ ī doloē. Et

p̄t illd̄ qnqz retineē vīma e⁹. Et qnqz ē vīa
ī p̄n⁹ e⁹ fm̄ colorē aq̄ ciceris: vel aq̄ casei.

Et qnqz associat̄ ei tremor cordis maxi⁹: & ī
diger pect⁹ ei⁹ retētiōne cū manu. Et qnqz

puenit res ad sudorē frigidū: & sincopim.

Signa salua colice.

MAgis incolūis colica ē illa ī q̄ non ē
retētiō vehemēs: & ē dolor mutabil

& qnqz alleuiatur plurimū quāuis re
deat post eā. Et īuenit habēs eā p̄t exitū

vētositatis & egestionis & āmīstratōem
clisterior⁹ quietē: sicut ei⁹ contraria est p̄

uioz colica.

Signa mala colice.

Ortitudo doloris: & q̄ vomitus se
quit̄ vomitum. & sudor frigidus: &
frig⁹ extremitatū prop̄ vehemētiaz

doloris vētris: & declinatōnem sanguinis

nō habet appetitū ad

dulcia qm̄ p̄p̄io

appetit̄ sibi alia

appetit̄ nūq̄m

acerosa

ut ymouatur. f. ama

caloris nō recipiūt

supfluitates qm̄ m. l. r. a.

nō arantur. i. p. ho

appetit̄ humida que

ymouant arantur. i. m. e.

causa sibi sū fada

n. m. l. m. r. p. l. o. n. e.

īnst. p. color opilantur

ori p̄m. v. m. e. m. e.

caus. que. i. d. i. s. u. m.

et que. s. u. m. n. p. s.

reco. que. s. u. m. m. e.

v. n. d. i. a. q. u. a. n. d. o. h. o. d.

ad r. m. d. r. a.

urina ī colica ruber

dolore īnflamantem

q̄ p̄ colore regurgitat

ad vīas vīne et eā

p̄ p̄p̄ionem renes ei

dolore. quā. vīna

retineat dū et hngit

Flegma oppilat

al p̄ se

fane dolor

p̄ se

si m. m. l. m.

m. i. x. i. n. e. s. t.

causa colicē

Colic⁹ sup

cibū erudit

fibris p̄m

ut dolor

dolor fortior

de m. i. g. r. a.

de m. i. g. r. a.

de m. i. g. r. a.

de m. i. g. r. a.

de m. i. g. r. a.

de m. i. g. r. a.

de m. i. g. r. a.

de m. i. g. r. a.

de m. i. g. r. a.

de m. i. g. r. a.

de m. i. g. r. a.

de m. i. g. r. a.

de m. i. g. r. a.

de m. i. g. r. a.

de m. i. g. r. a.

de m. i. g. r. a.

de m. i. g. r. a.

& spūs ad ipm: & qñ puenit ad singultum
quorū vnū sequit̃ alium: & ad pturbatōem
rōnis: & ad spasmū: & retentōnē toti⁹ qđ
egrediet̃: & nō egrediet̃ saltē cuz ingenio: est
mortalis. Et in extēis signis ē cū apparet
in eo qđ habz dolorē ventris vestigiū vl' bo-
thor nigrū sicut faba: & vlcerat̃ & remanz
vsqz ad diē secundū ā pl⁹ qm̃ moriet̃. Et huic
quidē hōi adueniūt subet: & multitudo sō-
ni in pñ⁹ egritudis sue. Et boitas ābelitus
ē bona significatō ad euadendū quō g⁹ erit
eius malicia. **D**ifferentia que ē int̃ colic-
cam & lapidē renū.

Quandoqz accidunt ī lapide renū acci-
dentia colice p̃dicta: qm̃ colon ipm
cōicat renib⁹: qre accit̃ ei dolor qđ est
ei p̃p̃ius. Et accidunt ei accidētia sua qđ per-
tinēt illi dolori. **N**ex differentia int̃ eas: qñz
ē ex dispositōe doloris. & ex pte vicinātū
p̃p̃oz: & ex pte ei⁹ qđ puenit: & ex pte ei⁹
qđ nō puenit: & ex pte ei⁹ qđ egrediet̃: & ex
pte vltie p̃secutōnis accidētium: & ex pte
cārū signatōnū accidētium. Dispo aut̃ dolo-
ris diuisificat̃ in eis qñtitate: & loco: & tpe
& motu. **Q**uātitate vō: qm̃ ille qđ ē lapis: ē
puus qñ sit acus: & colic⁹ ē magnus. **L**oco
at: qm̃ colic⁹ icipit ab inferiori pte dextri la-
teris: & tēdit ad supiorē sinistri: & qñ p̃fir-
mat̃ dilatat̃ dextra & sinistra. Et fm̃ quos-
dam nō incipit colica a sinistra: s̃ illd nō ē
vex. & nos iā expti sum⁹ cōtrariū ei⁹: & ē
ad āteriora & versus pectinē declinior: qđ
si ad posteriora. & renal icipit a supioribus
& descēdit paulatī vsqz ad locū vbi p̃firma-
tur: & ē declinior ad posteriora. **T**empore
vero: qm̃ renal fit fortior in hora vacuitatis
& colic⁹ alleuiat̃ in ea: & fit fortis cū sumi-
tur aliqđ. Et colic⁹ incipit subito in ī tpe
breui: & lapidos⁹ paulatī & fit fortis in fi-
ne suo. Et si ē renal: fit pus dolor ī dorso:
& difficultas in vr̃ia: deinde sig̃ ī qbus co-
lica: & in colico sūt illa sig̃: deinde dolor. **M**o-
tu at: qm̃ colic⁹ ad pres mouet̃ plures: &
renal̃ figit̃. Ex pte at̃ vicinātium p̃p̃iorū
qm̃ tremor multiplicat̃ ī renib⁹ ābobus: &
nō p̃tinet colico. **D**ifferentia aut̃ accepta ex
eo qđ pueit: & n̄ pueit ē: qm̃ clisteria & exi-
tus v̄tositatis & fecis alleuiant dolorē col-
lice: & nō alleuiāt dolorē renū alleuiatōne
de qua sit curandū in pluribus dispositōni-
bus. Et medicie lapidē frangentes alleuiāt
dolorē renū: & nō alleuiant dolorē colic-
ce. Ex pte aut̃ eius qđ egreditur est: qm̃ cū
renal̃ fortasse nō ē retētio rei: qđ cum egre-
ditur ē sicut stercus & s̃q̃bale vel auellane:
& sic stercus vaccinū: & natat: & qñz non

est retētio oīo & rugit⁹: & silia. Et colicus
nō euacuat̃ ex h⁹. Ex pte aut̃ vltime p̃secu-
tōis accidētium ē: qm̃ dolor crurū & dorſi
& tremor in renal̃ ē plus. Et casus appeti-
tus: & vomit⁹ p̃secutiuus flatic⁹: & parui-
tas digestiōis: & vehemētia doloris: & p-
ductio ad sincopi: & sudor frigidus: & iu-
uamentū cū voīcu in renal̃ sūt mīn⁹. Ex p-
te at̃ cāz & significatōnū ātecedētium ē: qm̃
frequentia nauseatie sarietatis: & assūptō ci-
borū maloz: & vicissitudo pūctionis: & ru-
gitus: & retētio fecis sunt p̃cedētes in coli-
ca. Et vr̃ina arenosa & filosa ē p̃cedēs in re-
nal̃. Et nō est in renal̃ vr̃ina subtil̃: deinde
filosa grossa: deinde arenosa. **S**igna disti-
ctōnis colice sig̃ flegmatice ex eis.

Quandoqz significat̃ colicā flegmaticā
āncessio cāz gñatiaz flatis. s. ex sati-
tate nauseatiua ex sp̃ibus ciboz: &
etas & regio & hora & reliq̃ qđ sciūstī. &
significat̃ ipam exit⁹ flatis in fece āte colicā
& cuz ea sit clistē & frigiditas inferiorū: &
gñitas sensata: & vehemētia retētionis mul-
ta qre nō egrediet̃ aliqđ de fece: ā humoe: ā
v̄tositate. si at̃ egrediet̃: ē res inflata sicut
stercus vaccinū: sic egrediet̃ in v̄tosa: & ē
lenior: & fit dolor plixus: ymo in spacio lō-
go. Et nō oīz vt decipiat̃ aliqđ p̃ illd qđ for-
te fit de siti & inflatōne & rubedine aq̃: &
estm̃z qđ egritudo sit calida: illud nanqz cō-
mune ē omnibus. **S**igna v̄tose.

Inecessio cāz suaz notarū. s. ex mul-
titudine potus aq̃ frigide: & pot⁹ vi-
ni amixti: & olera inflata: & fruct⁹
& qđ affuit cib⁹ non digest⁹: & rugit⁹: &
retētio fecū in intestinis: & extētio: & volū-
tatio vehemēs quasi p̃fōrent̃ intestina tere-
bello: & qñ occulcet̃ ī intestino ac⁹. Et hoc
qñz fit ī flatica: cū retinet̃ v̄tositas: ā gñat
ipam: s̃ ē in v̄tosa fortis: & nō sētē in v̄-
tosa gñitas vehemēs. Et ī v̄tosa qđ ē qñz
p̃cedunt rugitus plimū: & v̄tositates qñz
p̃escunt: et non rugit tūc: et non egreditur
et fortasse non accit̃ vt rugiat: nisi cuz fiat
euapora⁹ et cōp̃ssio. Et qñqz figit̃ dolor:
et non pmutat̃. Et qñqz cognoscit̃ inflatō
cum manu: et fm̃ plimum iuuat̃ ex cōp̃ssio-
ne. Et qñz iuuat̃ euaporatō ei⁹: et qñz non
iuuat̃. Et illud cum fuit mā faciēs v̄tosita-
tem siccam: tūc quotiēs inuenerit calidita-
tem et calefactōnē facit v̄tositatē. Et qñz
significat̃ ipsam grossitudo fecis vacine qđ
natat super aquam prop̃ multitudinē eius
quod in ipsa est de v̄tositate. Et qñqz est
venter cum ea lenis: et qñz est fluxus huoz
& egrediant̃ et n̄ iuuat̃ eo prop̃ retētiōem

comunicat renib⁹

per dolorē colicum
in renal̃

non incipiat dolor
colic⁹

non incipiat dolor
renal̃

non quāt dolor
colic⁹ alleuiatur
in vacuitate

non quāt dolor
renal̃ alleuiatur
in vr̃ia

non quāt dolor
colic⁹ alleuiatur
in tpe breui

non quāt dolor
renal̃ alleuiatur
in fine suo

non quāt dolor
colic⁹ alleuiatur
in tpe breui

non quāt dolor
renal̃ alleuiatur
in fine suo

ventositatis grosse in tuicis intestinoꝝ. Et illa i qua e pmutatō doloris e incoluioꝝ. Et illa in q est mflatō ventris sic timpani e mala. **S**igna eius que fit ex fece.

Signa eꝝ que fit ex fece: sunt añcessio rerum q sunt retetio fecis añ euentū doloris cuz tensione: et e illic gūitas valde vehemēs: et sentiē quasi intestinū scī daē a seipso. Et qñz fit renasmon et ñ egredieē aliquid: sed qñz egreditur res viscosa grossa: verum illa que fit ex fece colica si gnificant tinctura fecis. et multitudo eiꝝ quod egreditur de colera: et adustio et m flaº: et mordicaº: et aduentus quietis cū fluxu matie colerice et exiccaº lique. **E**t feculentā factā a raritate corpis significat p cessio puitatis fecis: et siccitas corpis: et ve locitas ledendi ex calore et frigore extriseco. **E**t feculentā factam a caliditate vētris et siccitate eꝝ: inuentō inflamatiois et siccitas i mirach: et tenebrositas eꝝ: et siccitas ege stionis et eiꝝ nigredo ad rubedinem quādaꝝ decliuus. **E**t feculentā factā a resolōe aeris et exercitio et sudore et reliqs. significat p missio puitatis fecis scē a resolōe cuz cur su causaz pōictariū. **E**t signa scē ex retenti one colere effuse ad intestinū: sunt gūitas & mflatō ventris: & albedo coloris egesti onis: & difficultas egressionis eꝝ cū doloē & extēsiōne fecis: & pssione scā ex ea tm. **E**t qñz vicinaē ei ictericia. **E**t signa retenti onis scē ppter frigus epatis aut alterius e vt nō sit igneitas: & sit color decliuus ad vi riditacē. **E**t signa scē ex melācolia acetosa: sunt eructuato: & nigredo egestionis: & m flatō ventris cū puitate doloris.

Signa colice apostemose.

Signa scē ab apate calido sūt dolor tē suus fixº in loco vno cuz gūitate & pulsatoē & cū iflatōe: & febris acu tā: & sitis vehemēs: & rubedo i coloē: & i flatō in oclis & retentio vñie: & e signuz forte: & ledi cū fluxu. **E**t qñz est iste dolor cum lenitate natuē. & qñz pōicit ad frigº extremitatū cū calore vehemēti i vētre. **E**t qñz rubet illd qd ei opponit de vētre. **E**t si fuit apā colericū: erūt tensio & pulsato & gūitas mīmº: & febris & iflatō & mordica tio vehemētiº. **S**ig at facte ex apate frigi do flatico & e parum: sūt vt sit dolor con tinuus appares in loco vno: & pprie cū de scendit aliquid ex eis q descendūt ex vētre & inuenitur cū manu iflatō cū lenitate: & est forma eiꝝ forma molliū. **E**t iam pmissuz est qd facit illud ex assumptōne generuz la ctis & piscium & carniū grossarum & fru

ctuū & olez frigidoz & humidoz. **E**t est spma frigidū subtile: est em signuz pueiens ad hoc: & e egestio flatica. **S**ig facte ex corrosicē & ruptura. **E**t signa facte ex corrosione sunt euentº eꝝ colice subito pº motum laboriosum: aut saltū vehēmentez a casum: aut pcussionem: a calcationē: a lu ctationē: aut tolantiam ponderis: a ruptuā a ventositas vehemens. **E**t est dolor eiꝝ sil non incipiens: deinde addēs paulatim. & significat ruptura illam q fit ex ruptura.

Signa specierum reliquaz colice leuis a frigore & calore a debilitate sensus & ex pulsue aut a vermibº. **E**t signa facta a frigore itestinoꝝ sunt puitas sitis: & apperi tio egestionis & eiꝝ mflatō: & sensibilitas frigoris in intestinis: & leuitas doloris: & qñqz e spma cuz eo frigidum. **E**t sig scā ex colera citrina sūt cause añcedētes. f. etas & regio: & tēpus: & forma: & alia eoz que inueit de mordicatōe vehemēti & inflama tōe & adustione & nocumēto a clisteribº a cutis: & nocumēto ab eo qd solone educiē & descendere facit colezā: & noceri fame & iuuari a tpatis infrigidantibº: & euacua tōe colere: si fuit materia ibibita & pmo tio raro adueiens. **E**t qñz associat ei febris: & fortasse nō associat ei: & non e febris eꝝ sic febris apose i magtudoie accidentiū. **E**t qñz associatur ei dolor in pectine: qñ pūctura cultelli: & non e ventositas. **E**t signa fa cta ex debilitate expulsiue sunt vt iā añces serit eam lenitas natuē. & necitas surgēdi ad sellaz frequēter: sꝫ paululū: atecessio cau sarum eius ex eis q debilitant virtutē ex ca lore & frigore aut assūptōne ciboz. **E**t m toties accidit vētri vt sit leuis aut tēpatus & sit qñtitas egestionis & qualitas ipius scdm cursum naturalē: sed e necessariū ad hoc vt egrediat fex vt i instrumento aut sup positorio. **E**t qñqz e illud propē fistulam. **E**t signa eius q est ex debilitate sensus: sunt vt illd qd sumit faciens declinaē ege stionē cum qlitate ad mordicationē non p cipiat i assellatōe. **E**t hoc e sic porruz & ce pe & caseus et fenugrecū. **E**t iterū vt sup positorioꝝ acutorum ñ sentiat nocumētuz cū supponunt. **E**t vēter inflatur ex eis q su munē et retinent: et nō dolz dolore d quo sit curandū. **E**t qñqz accit vt sit illic fistula corrupēs sēsum: et sig scē ex vñibº sunt signa vermium et atecessio exitus eozum. **T**ractatus quartus de curā colice et lo cutōne in yleos et rebus picularibus egri tudinum itestinoꝝ et dispositōnum eo rum. **C**anoni curatōnis colice.

in pōm signu
m pty
signu

veria signu

in pōm
signu

in pōm
signu

in pōm
signu
color qu
in vñie
ad māt

in pōm
signu
color
fact
signu
signu
signu

Oportet ut colice regimē nō p̄ter
mittat: nā cū appent sig̃ iceptōis
e? .oz vt iterdicat̃ repletō: et ici
piat̃ mūdificatō e? qd̃ ē fm̃ ip̃az.

Et si fuit p? cibū quē p̄medic: expellat ip̃m
voitū statī: et euomat cū eo qd̃ retinet̃ de
huōrib? .donec mūdificet̃. Et voic? quidē
qñz incidit nāz colice huōdam et colicā: q? si
supfluat retineat̃ cū retinētib? voitū. Et
ex eis q? boā sūt et expta in hoc ē: vt ponat̃
in siropo d̃ mēta scō ex aq̃ gñatorz aliqd̃ d̃
cimino et sumach. Et ex eis in qb? nō ē que
niētia: ē vt sit festinatō ī dādo ī potu solu
tiū desup: ip̃m ei fortasse ē vehemētis vir
tutis: et huōres et s̃qbale sūt pluēs. Cūqz
p̄uertit̃ ad eos huōz desup: fortasse n̄ inue
nit penetratōz: et p̄ducit regimē ad timorē
maximū. Et illō qd̃ in p̄mis nēc̃z ē: ē vt inci
piat et sorbeat leniētia lubrificat̃ia: sic ius
galli vetusti qd̃ narrabo in eis q? sūt post.
Et iā narraui? illō in areis mediciaz sin
gulariuz: deide amistret̃ clistē leniciū. Qz
si fuit illic febris: p̄muet̃ aq̃ galli: & loco
e? sit aq̃ ordeī: vt incipiāt huōres & s̃qba
le desub? descēde paulatim. Cū sentit̃ qd̃
s̃qbale & huōres grossi valde iā egrediunt̃
& oz vt in potu deē aliqd̃ desup: fiat. Et si
possibile ē vt fiat mūdificatō desup cū voi
tu frēnti: fiat. Et nō sit vehemēs nēc̃itas
dādi in potu desup: n̄ qñ sūt p̄ncipiū mate
riē stoāchus & itestina supiora. Et sciē qd̃
stoāchus ē debil: & multitudo huōrū: & in
ueniē repletō sup̃ vmbilicū: & gñitas illic:
Omīa ei ista exigūt vt fiat flux? desup. Et
silr si accidat colica p̄pter excoziatōz: tunc
cura desup facta ē melior. Et in hac specie
colice ē illa cui? p̄ncipiū ē ex stoācho & su
periorib? & si fuit mā p̄firmata: deide ip̃a
mādat ad intestinū lesū māz p? māz: & quo
riens puenit ad ip̃m: accit̃ dolor: tūc nēc̃ia
erit mūdificatō icipiēs. Cū g? bibiē solu
tiū a ex̃bit̃ eam: & sanat̃ ex ea: aut depoit̃
ip̃am ad inferiora ad locū vnū. mūdificz g?
ip̃az clistē vnū: a mīoz numer? eo q? necessa
ri? ē ate illō. Et qñ n̄ oz dāe mediciaz desu
p p̄pē nēc̃itatē manifestā: tūc n̄ oz vt ī potu
sumat̃ desup oīo aliqd̃: & sit p̄ctus clisteri
& illō qñ plm̃ colice cā ē huōr gross? visco
sus egrediēs et n̄ egrediēs itegre p̄ euacuā
tia. Cūqz bibiē medicīa desuper euacuat̃ n̄
ab vnoquoqz duoz. s. stoācho & intestinis
tū: ymo ex alijs locis a qbus euacuatō oīo
necessaria nō ē: & illō facit adq̃rere debili
tatem p̄culdubio. Cū ergo hoc sit. deinde
sit necesse mūdificare intestinū exigēs cliste
ria plima: & euacuatōes frēntes & debili

taē vtus valde. Tunc oz vt sit p̄ctus quā
tuz possibile ē clisterib? & eis q? currūt cur
su eoz: ip̃a ei dū inueniūt ī intestinis huō
rem: nō attrahūt ex locis alijs: & n̄ euacuat̃
ex reliqs m̄bzis plm̃. Et si itereē clistē mltō
tiēs fm̃ nēc̃itatē huōris gñatiui doloris: nō
erit tanti timoris in ip̃o: qntū est cū sit eua
cuatio desup p̄ medicīas attrahētes ex cor
pore toto. Et cū clistē non educit aliqd̃. &
mā nō maturat̃: tūc adbreuiet̃ & nō cliste
riet̃ p̄prie cū clisterib? acutis: hora nanqz
eoz ē p? maturatōez: quāuis ex clisteribul
acutis timeat̃ cordi & cēbro. Et multotiēs
qd̃ sit clistē & nō soluit: ymo facit soda: q?
re oz vt adiunet̃ desup. Et qñz ē solutō de
sup: & oppilatō desub? qre nēc̃m ē tūc vt
strigat̃ qd̃ ē supius cuz stipticis: ita vt fiat
retentō vna: deide euacuet̃. Et oz vt lenia
tur clistē cū fuit illic febris: & multiplicet̃
e? v̄etolitas vt frāgat̃ salsedimē salis: de q?
fortasse nēc̃m ē vsqz ad .3. ij. & .5. Et cuz cli
stere nō scit̃ descendē aliqd̃ tūc deē ī potu
yerapigra cū vīno: aut sicca. Et silr p? assū
ptōem hoz q? sunt sic alschibiz & dactilicō
Et nō oz vt p̄fortet̃ yera eoz cum agarico:
qm̃ ē p̄fundas stās ī viscerib? Et oz vt nō
fiat clistē dū in stoācho est aliqd̃: & trahat̃
crudō ad inferiora. Et oz vt n̄ p̄tinuent̃ cliste
ria: ymo iterueniat̃ mē ea spaciū. Et colice
qd̃ colice poxism? viciē cum pillis aureis
Et qñz accit̃ vt medicīe attrahētes ex cor
pore attrahāt ad itestina huōres malos ali
quos: & qñqz attrahāt huōres puros: qre ag
gregant̃ excoziatō & colica sil: & h? est ex
nocumētis mortalib? Et qd̃ deterit̃ ī potu
sumit̃ ī colica de solutis: ē vt sit magne qñ
titatis ex q? fugiat sumēs: & nō remaneat ī
stoācho. ymo pillas & yera: & oē qd̃ ē mīo
ris qñtitatis: & magis aromatici odoris est
melius sumē in potu. Et oz vt intentō in ta
pice sit vehemēs valde: ita vt non recipiat
vapores e? qd̃ retinet̃ ī ventre: & vapores
medicīaz acutaz q̃s amistret̃ nēc̃ē ē ī plib?
horis ī egtudib? colicis. Qñz p̄ducit illud
ad varietatem & ad cōmixtionem ratōnis
& est cauendū in colica. Et ex eis quozum
causa generat nocumentum: est vt non sit
possibile medico vt sciat formam dispositō
nis egri: quare non potest tunc scire qd̃ ne
cessarium est in curatōne. Et hec intentio
completur cum aromaticis frigidis: & cuz
oleis frigidis & reliquis ad q? inuim? ī in
frigidatōe cōplexionis capitis. Et qñz accit̃
vt sit nēc̃essitas calefaciendi itestina: cō
par nēc̃itati ifrigidatōis epatis: qre custo
diat̃ illō cū ē plis ifrigidatibz ep: & silibz Et

custodiāt ps ep̄is ab empl̄is vētris: et vñ
ctiōibz eiꝝ calidis: Et similr est dispositio
cordis. Et quētiōz īfrigidatio eiꝝ ē cum
succis frigidis cū cāphora et sandalis. Et
optz tunc vt ponat in p̄tibz ītestinoꝝ et
p̄tibz cordis et ep̄tis aliqd qd distigat
ex panno aut fermēto aut silibus p̄hibens
ne erat qd ē p̄p̄iū vñ eoꝝ ad aliū. Et sitis
multiplicat in eis: et nō optz vt bibat nisi
paz aut tolere. Cūqz illud fuit p̄mixtū cū
iuleb: erit magis iuuatiū sitī p̄p̄ea qz cor-
pus diligit rem dulcem: et facit ip̄am pene-
trare.

Cura colice frigide.

Colice aut frigide regimē scdm se-
mitam canonis est: vt nō incipiat
in ea a stupefactione. Incipientes
em̄ sedare dolorē cū narcoticis p̄ponūt rez
maximā erroris: am̄istratio em̄ narcotico-
rū nō est cura vera in aliquo. Et illud ideo
qm̄ curatio vera est icisio cause: et stupefa-
ctio est p̄firmatio cause: & destruit sensū p̄
illā. Et illud ideo: qm̄ si cā ē huōz grossū sit
grossior & deterior: aut ip̄a cōplo frigida
sit frigidior: aut ventositas spissa sit spissi-
or: aut oppilatio īspissans corpꝝ ītestini: &
nō resoluit ex eo qd in ip̄o retentū ē: sit ve-
hemētius īspissans: & redit dolor p̄ diem
vñū aut duos aut tres fortior q̄ fuit. Qua-
re nō optz vt ī ea elaboret quātū possibile
est: & dum iuenit ab ea excusatio et deu-
tatio: imo elaboret ī elōgando cām. & ab-
scindēdo eam: et resoluēdo ip̄az: & dilātā-
do poros: in q̄bus retinet sua viscositate:
Et qz plus facit hoc sūt medicie subtiliatie
nō vehemētis calefactōis: vehemēs nāqz ca-
lectio cū ītestis subito accidit: non est
securitas: qd sit illud qd ip̄a omouet de vē-
tositate: additū sup illud qd ip̄a resoluit d̄
matia: imo oz vt sit quātitas eius quātitas
q̄ faciat in vētositate resolutōez fortē: et in
matia huīda subtiliatōem et maturatōz nō
resolutionē fortem. Et p̄pter hoc q̄z suffi-
cit abstinere a cibo & potu diebꝝ aliq̄bus.
Et similē euaporatio q̄z omouet dolozē
vehemētē: q̄re necessariū est tūc: aut dimit-
tere euaporatōnem aut multiplicare: & ite-
rare ip̄am vt resoluat illud qd p̄mū cōmo-
uit de ventositate. Deinde am̄istrentur
clisteria euacuātia illud qd oportz. Oportz
em̄ si fex fuit retenta: vt nō icipiat n̄ cū eo
ī quo est lubricatio fecis p̄pter mucillagi-
nē q̄ est in ip̄o: & oleis et de medicis q̄ sūt
ad feces. Et sūt ille q̄ quētiū curatōi colī-
ce facte ex fece pure: hoc q̄ est vētosa: de
inde p̄ illud redeat ad clisteria euacuātia

fla: si fuit flatica: a resoluētia vētositatem
et euacuātia ip̄am: si fuit vētosa. Et optz vt
scias qz q̄z euacuat totū qd est ex huōibz
et īmanet res pura: q̄ est illud qd associat p̄
ti dolozis: & est faciēs dolozē. Oportz ḡ
ne dicat qz curatio nō est iuuatiā: imo eua-
cuet illud etiā cū clisteribz. Et q̄z est illud
ventositas sola: quā significat significatōes
vētositatis. Quare oz vt am̄istret qd cōfor-
tatiū sit mēbz: et resolutiū vētositatis ē
calefactōe subtili. Et fortasse sufficit tūc bi-
bere p̄fectōem fortē calidaz: sic triacā et si-
milia. Et q̄z sufficit ponē vētosa cū igne
sup locū dolozis. Et q̄z sufficit potare se-
mita resolutiua vētositatis. Et q̄z sufficit bi-
bere vñū calefactū: & q̄z sufficiūt emplā
resolutiua: & fortiora eis sunt rubificatiua
facta ex sinapi. ip̄a em̄ q̄z resoluūt: & q̄z
attrahūt matiaz ad lacertos vētris. Et aq̄
termaz in dolore vehemētī q̄ cū eis sit bal-
neatio iuuat valde. Et aq̄ de sale armoīaco
est mirabilis in hoc absolute: & si nō aliter
salim bibita si tolerat eius potatio. Et silr
tima facta ex aq̄ ī qua decoctē sūt medicie
resolutiue subtiliatie. Et q̄z sufficit frica-
tio ventris subtilis cū fricatōe forti alioꝝ.
Et q̄z omouet dolorē potz aq̄ frigide: est
em̄ nocibilior res in hac egritudine cū pau-
ca intentōe ī sedatōe sitis. Et passum durz
paz: est melius in ea: & calidū est magis se-
datiū doloris. Et nocibilior res istis: ē fri-
gus et aer frigidus: quēdo modū res magis
iuuatiā eis est aer calidꝝ et aq̄ calā. Et si cā
fuerit frigus ītestinoꝝ: & fuerit mirach ḡ
cile: festinabit habenti ip̄m colica omni ho-
ra: q̄re oz vt calefiat ventꝝ eius semp: et ex-
pellat ab eo frigus cū eis que coopiunt ex-
pellibz et stringat sup eū ex eis. Et vñctio-
nes ex oleis calidis: et embroce q̄s dicemus
sūt iuuatiue in ea. Et q̄z necessarie sūt va-
poratōes: et q̄z neciū ē vt ponat in oleis
eiꝝ calidis castoreū et euforbiū. Et oīs colī-
ce frigide cui cā ē illd qd diximꝝ de attra-
ctiōne rei: et rei ad locū lesū: q̄re accit tunc
dolor. Cura est euacuatio subtil' sepata fre-
quens: n̄ si sciat qz illic sit matia plima: tūc
em̄ eūatio facienda est in ea: aut q̄ est scdm
semitā attractōnis et gnationis: cōueniēs
est vt in potu cū proximū est dolozis eti-
nocte vehemētē eius aliqd: sicut pilule de
aloes: et pilule de yera: et pilule composite
de pulpa coloq̄ntide et scamonea et sapino
et aloē sumat in potu: ex quibuscunqz eaz
fuit ex medio aureo: vsqz ad duas tercias
aurei: ista enim cū assiduā aliq̄bus diebꝝ
et rectificat cibū. sanant.

*ventosa p̄m sup locū
sine igne*

Aqua armoīaci salis

*potz qd fuit, d̄no 102
ī hac p̄p̄i*

Aer frigidus

Carapen

Pille quētiū

*Incip. p̄p̄i
116*

*ad m̄m̄statio
narcoticis
nō est cura
vera*

f
¶ Canonis proprii ventose q̄ est ex eis q̄ sūt
int colicam frigidam:

¶ Portz vt amistrenē clisteria et suppo-
sitoria et epla q̄ dicē? et iēdicat cib?
oio: et si nō plus salti trib? diebus: et dor-
miat quātū possibile est ei et studeat i era-
dicatōe matiei v̄tositatis cū clisterib? reso-
lutinis: et in calefactōe mēbri: cū eis: et de-
foris scdm modū quē dixim? añ. Si aut nō
iueneris q̄ illi sit hūor: tūc calefac qd̄ vis
et vapoza qd̄ vis: et stude etiā in positione
v̄tosaz cū igne absqz icisidē. Cūqz nā fu-
erit obediēs tunc iueet: fricando suauit lo-
cū doloris: et mūgendo cū eis q̄ sūt sic olīm
sambacimū: et oleū de neriden et oleū albē
calefacta: et uapozādo cū milio et sale ca-
lefacto scdm quātitatē quā vides pueniēti-
orē. Et expiri figurā dormiēdi scz resupina-
tōem et dormiēdi sup v̄trē q̄ eoz sit cōue-
niētiō: et magis expellēs v̄tositatē. Et ex
eis q̄ bibira p̄ferūt: ē vt i potu decur carui
et semē rute in aq̄s de semib?: aut in vino
antiquo: aut aq̄ mellis aut cū penidiis. Et
qñqz dat in potu filoniū in hac hora: et eua-
dere facit. ¶ Cōpositio solutiū eus qui
hēt colicā frigidā ex v̄tositatē a matia flati-
ca de qbus sunt clisteria.

¶ Cōpositio clisteris educētis flā et
fecē: Re. tribulor et polipodii et fe-
nugreci et cartami & sebesten par-
tes eq̄les: & turbit pond? .3. ii. & pulpe co-
loq̄ntide sane: nō p̄rite mediū aureū: et fi-
cus siccs nūo. x. et semis lmi et semis apij:
et anisi et cetauree mīozis et gnozz d̄ kerua
tritoy et violaz oīm añ. 3. i. et rute maipu-
lū. i. et foliozz caulū manipulū. i. decoq̄ntē
in aq̄ suauit donec redeat ad paucā: & cō-
fricentē manib?: & colentē: et sumant ex ea
ciriter .3. c. & dissoluant in ea casiefi. 3. vii.
et zuchari rubei. 3. vii. et sapini & bdellij ā:
bozz añ. 3. j. et baurach aūr. j. et olei sisami:
3. v. et clisterizet cū ea. Et qñqz ponit in ea
aliqd de felle tauri. Clisterē educēs flā sua-
tur cōmixtio illi? clisteris et ponat in ea de
pulpa plusq̄ illud: & suant gnozz alkerua:
3. v. et exp̄mat cū ea aq̄ volubilis & effūda-
tur sup illud qd̄ colat ab eo clistē p̄mū &
ponat in ipso loco casiefi. et zuchari pond?
3. xv. mell: et sit oleū ei? oleū cartai: & po-
nat in ipso t̄ndem de opopanaco quātū est
sapinū scz pōd? 3. i. et amistret: & qñz po-
nit in eo oleū de kerua. Et multotiēs qd̄ez
sūt p̄tenti decoctōe seminiū et hāsce et ori-
gani et ysopi et cimmi et petrosilmi et seīs
rute et polipodij & centauree & calamēti
et anuiden: de idē addit in ea succus cucu-

meris asinini p̄prie. 3. 5. & fit clistere cū ea.
Aut coq̄ntē cū ea radices cucumeris asini
et aliqd de pulpa coloq̄ntide: et dissoluat i
ea serapini et opopanacis et bdellij oīz añ.
pond? .3. i. et fiat cū ea clistē. Et multotiēs
qd̄ decoquūt iste medicīe in oleo: aut in
oleo calido: et fit cū eo clistē. Et multotiēs
fit clistere cū sirupis acetosis icisuiis. Com-
positio sirupi acetosi cū quo clisterizant hñ-
tes colicaz. Re. aceti kist. i. et mellis kist. j.
et pulpe coloq̄ntide aūr. iiii. et pipis. 3. j. et
zimziberis. 3. ii. et seīs rute siluestris et amo-
mi et keisiz et anisi: et epithimi: oīm añ. añz
iij. et polipodii. 3. i. terat illa oīa et coq̄ntē
i aceto et melle donec mediēt. Et qñz poit
in ipso anuiden et polipodii etiā sed nos nō
inuenim? ad h̄mōi regimē. Suppositorium
clisteris sedatiū doloris quozūdā antiq̄
rū bonū. Re. aloes et castorei et storacis: et
glutis alimbat oīm añ. 3. i. succi bothorma-
rien recētis et corticis. 3. i. et 5. et resuet:
et ammistret cū necessitas est ex eo quātū
tas fabe: et ponat in qbusdā clisterib? ¶ Et
qñqz ponunt in qbusdā clisterib? teca adi-
pum et olea: et clisterizat cū eis in qbusdā
clisterib?. Et qñqz clisterizat cū clisteri for-
ti: cū fex est inobediēs cum flatib? vehemē-
tis viscositatis vltima in virtute et i obedi-
entia: q̄re oz vt fiat clistere cū aq̄ alusnen
huide d̄ q̄ sumat media libra cū. 3. i. et 5.
aceti et 3. v. baurach. Et forti? illo ē vt su-
mant grana asabze: et folia almezereon: et
cordumeni excorticatū: et bothormariē: et
arthanita: et cortices coloq̄ntide et ei? pul-
pa: et cucumer asinini: et turbit et polipo-
dii: coquāt omia in aq̄ scdm descriptōez q̄
est in suo simili: et p̄p̄clant sup decoctōem
eoz oleū de kerua: et mel et fel vacciniū: et
clisterizent cū ea: et ponant iste medicīe in
oleo calido: et fiat clistē cū eis. Et cū clistē
fit ex oleo cucumeris asinini: qñqz extrahit
flā viscosum: cum mora fit sup clistē horis
aliquib?. Et silr oleū de rafano et alkekēgi
Et qñqz necessariū ē cū vehemētia ē dolo-
ris: vt ponat in his clisteribus: asa et armo-
niacū et sim? colūbm? cū eis q̄ calefaciunt
mēbriū: et euforbiū in qbusdā horis. Et qñ-
qz fit clistere cū kitrā cōquassato in aq̄ mell
plimaz spēz: et sedatur dolor: et succ? bo-
thormariē ē mirabil valde. Et qñqz neces-
saria sūt scamonea et euforbiū et alia. Et
laudauerūt qd̄em medicamē bonū noiatū
diamuscū dicēs q̄ cū poit i clisteri sit eo iu-
uamēti. Et quandoqz fit clistē ex pondē. 3.
ii. castorei cū olō. Et iterū suat picis q̄ritas
3. iiii. sup quam fūdatur vini et olei rutacei

et butiri oīm añ. sacraiat. i. et amīstretur.
Et qñz ponūtur in clisteribz fortibus folia
feci et cortex arboris eius.

Cōpositio medicīnarū ebibitarū soluentiū
fla de pilulis fortis iuuamēti.

Oe illis sūt pilule q. Re. ascebrā cū se
rapīno: et itez pilule de sapīno cum
secacul et pilnle de serapīno cū harmel. Et
itez sumāe turbit & aloes scotēsis: & pul
pe coloqntide ptes eqles: scamōee terciā p
tis pficiant cū melle dispumato: & isormē
tur ex eis pilule: pilule bone ad fla. Re. pul
pe coloqntide dauich. i. et turbit. 3. i. & suc
ci cucumeris asinini dauic. 5. & castorei da
uich. 5. & zinziberis dauich. i. et yerepigre
pond? duaz terciāz. 3. i. et fiant fortes cuz
scamonea erit bonū. Reliq aut solutiua sūt
sic alif kifu et dactilicon et pigra confor
tata cū pulpa coloqntide: & sit cū ea oīm d
kerua: et sic diacitonitē. Et qñ pmisceē fex
et fla: et fuit fex plima & mltā nō obediēs
reqrit necessitas admīstrationē solutiūoz
fortiū. De qbus sūt pilule hmōi. Re. euf oz
bij & gñaz almezereō et scamōee ptes eq.
et sit dosif eaz. 3. i. Solutū aliō forte. Re.
casciū id est. simi colūbini: et manipulū. i.
aneti et daurach aq: et coqē vsqz ad mem
diatarē. Et deē ex ea in potu. 3. i. et est ve
hemētis fortitudis et vehementis timoris.
Et oīm lacticiōz lac resoluit colicā: sic albi
gati et sic scebrāz: & silia. et noīanē gñā ei?
gñā būborū: et sic spēs lacticiōz sup quaz
sunt aures muris silis maiorane magnoz
folioz: et cū ea curat punctura scorpionū
et hēt lac plimū: et iā dixim? eam in medi
cinis singularibus.

Suppositoria fortia educētia fecem plī
mā cum flegmate viscoso.

Oe eis est ut qraē sal petrosus et sup
ponat ex eo glās vna. Et oz ut sit e?
longitudo septē digitoz. Et ex eis est glās
magna facta ex stercore muris. Et fiat ten
ta ex rafano et sit cū melle: et supponat aut
glans cū melle pmixto cū pulpa coloqnti:
de: & glās ex cucumere asinino: et pulpa co
loqntide et felle vaccīno et nitro et melle.
aut pulpa coloqntide cum penidijs solum.
Et itez pulpa coloqntid cum sarcocolla et
penidijs. Et itez mellis et teraniabi et pul
pe coloqntide: et salis naptici ptes eqles.
Et itez res cōmunis flaticē: et ei q sit ex fe
ce & ventose. Re. pulpe coloqntide casto
rei amboz añ. quātū est nucle? oliue: et ki
trā coclearia duo amīstrenē cum aliquātu
lo mellis et succo bothormariē. Et ē forte
valde qd necriū est cū nihil valet: et mltō:

tiens qdē necessariū ē amīstrare scamoneaz
et semē vrtice imo euforbium.

Capitulum clisterioz ad ventosam.

Hoc clistere bonū. Re. albasce et yso
pi et rute et origani et semis rute
et semis agni casti & gñoz alkerua
tritoz et camomille et tribuloz et centau
ree & aneti et seminū triū et anuiden et pe
trofilmi ptes eqles: decoqtur in succo plu
rimo donec redeat ad paz: deide sumatur
olei ps vna: et succi decocti ptes. ii. Et deco
quat donec remaneat oleū solū: deinde sūa
tur ex eo quātitas clisteris vni? et ponat i
ipō pōicta cū adipe anatis et capraz et ali
quātulo opopanacis et sapini: & fiat cū eo
clistere. Et si accipiat succ? ipe: et dissoluā
tur in ipō gūme pōictē cū adipib? suis: &
ponant in ipō pondus. 3. x. & fiat cū eo cl
stere: erit iuuatiū: & intromissio castorei
et ase in clisteribz eoz est iuuatiua valde.
Et qñqz sit clistere expōdē. 3. xx. olei: i q?
dissolutū est pond? 3. x. storacis liqde et ē
iuuatiū. Et qñz sit clistere ex baurach plī
me resolutū in succo rute: et sit sūma eius
vltia: vsqz ad. 3. v. et sal vsqz ad. 3. xv. Et
qñz clisterizatur cū oleo rutaceo: & oleo de
neriden et oleo rafanimo et oleo de kerua.

Cōpositio suppositoꝝ ad ventositatem.
On terat ruta cū aq mellis: donec fi
ant sic illud de quo fit linimentū: &
ponat in eo quātū est medietas de cimino:
et quantū est qrtā de nitro: et sumat ex ea
glans cui? longitudo sit septem digitoz.
Et itez suppositoꝝ qd sit ex oleo rutaceo
cū castoreo et cum melle et cū felle vaccīo
et baurach o vno q? quoz sit medi? aur.
Et itez sapinū et bdelliū et baurach et co
loqntida et altea fiat ex eis glans.

De clisteribz et suppositoꝝ habentia
frigus intestinoꝝ absqz matia.

Clisteria vero ei? q hēt colicā ex aplo
ne frigida sine matia: et suppositoria
eius sūt sic clisteria habentiū colicā vērōsā
et suppositoria eoz. Et qñqz iuuat eos alki
tran solū cū sit clistere cū eo pondē. 3. ii. in
oleo. Et silr iuuat eos simus colūbini? sol?
qñ cū eo sit clistere in succo camoille et olo
de kerua. **D**e tina et balneis et ebrodīs.

Ina vehemētis iuuamēti est in dolori
bus colice & pprie cū est plena aqua
in qua decocte sūt medicīne colice: ipa em
sua caliditate acqfita ab igne et vtute sua
acqfita a medicīs resoluit eā et humiditate
sua cū calitate mollificat mēbrū: qre alleui
at carminatōez cāe faciētis dolorē et mollifi
cat lacertū ani. Et illud est ex eis q adiuuat

ad expulsioz retēti: verūtamē tīma facit ac
cidere angustia et sincopi: ppter hoc qd mol
liscat de virtute Quare oz vt vtae ea debi
lis scdz cautela: et sint ei pxima cu ea vti
ea q cofortant virtute de odoribz fructuū
et odorametis et alchardenech et pais cali
dus: et ea q delectat eu in quibz ipe qescit
Et studeat vt nō coopiat aq pectus ei? &
cor ipei? Et aq qdem termaz vehemētius
coferūt colice frigide: cū sedent in eis sicut
meli? est eis: et nō appximet aqs dulcibus
Cunqz aliquod vasoz iplet aqs termaz: ā
aqs in qbus decocte sūt medicme colice &
infūdo eius sepanē foramia plura: q forsan
non sentiūtur ppter suā debilitatē: et resupi
nat eger et eleuat vas ab eo vsqz ad quāti
tatē stature: & dimittat ita vt distillent ex
eo sup vētrē ipsi? stille frequētes: est vald
vehemētis iuuamentū.

**Sermo de qlitate clisterioz et instrumē
to eoz.**

M Elioz qdem canne clisteris figura ē
quā antiq dixerūt. vt sit circulatio
canne ei? diuisa p terciā et p duas
tercias: & sit positū inē vtrasqz velamē de
corpe de quo facta est cāna et sit solidatū
cū cāna solidatōe vehemēti: sit ergo vela
men ei? duaz ptiū diuersaz. Et sit vter de
cent aptat? in pte q duaz ptiū maior ē: &
sit in pte mīore apt? Et qn vter decent est
aptatus sup tota cāna: stringat caput pris
mīoris cū solidatōe forti: vt nō igrediat
ipaz aer. Et sit ei sub vtē in loco q nō igre
diē anū meat? p quē egrediē vētositas. Cū
em amīstrat clistere: et expmīē cū fortitu
dīne vētositas: & egrediē enema et sistitur
enema bñ: vētositas em est p quā redit ad
exitū: et facit necessitatē surgendi ad sellā
cū velocitate. Ampli? oz vt tu pñderes et
si dolor est decliuis ad ptez dorsi: clisteriza
egro resupino: et h° est meli? ei cui? colica
est cū cōmunicate renū. Et si ē decliuis ad
anteriora clisteriza eo iacēte sup vētrē. Et
oīo clistere qd sit iacēti sup vētrē magis
faciat puenire enema ad volutōes itestimo
rū. Et qnz sit clistere alicui iacenti sup sinī
strū: et eleuat qnz ancha cum puluimari: &
subleuat pes dexter ponēdo ipz sup pect?
et deponit sinister in plano. Cū igiē clisteri
zat? ē rdeat sr dorsi suū Et silr oīs q cliste
rizat: et ex hoibz est aliqs qui nō idiget. h°
Et ex hoibz ē cui recti? ē vt itroittat anu
larē in anū suū multoties: qui iā sit vnctus
cū ceroto: donec dilateē: et decent aptet in
eo cānaz. et de hoibz est q nō idiget hoc: cū
g° vis clisterizare fac qd videē tibi ex hoc:

deinde mūge cānaz et anū cū ceroto et im
pelle ipam in eo taliē vt nō oplete retineat
ab intestis: imo nō ptraseat itestimū rectū
Cunqz ita accidit: deide intromitte enema
cū g° eqtur cāna in loco suo: effūde enema
in vētrē deide expme ipm vrisqz manibus
tuis et expssione bona pñua q nō sit cū la
boze Nam multoties ipellit enema in hmōi
vsqz ad longinquū vltra locū necessitatis.
Et recti? qdem cū ē hmōi: et cū sit ipulso
enematis ad supioza: ē vt tēdanē capilli ca
pitis: et effūdat aq frigida sup faciē: et ad
iuueē ad attrahēd enēa ad iferiora Et scias
q qn enema amīstrat: et nō descendit nō ē
excusatio qn amīstrenē suppositoza: vt de
ponat ipm cū egritudine. Et cū hoc nō oz ut
sit ipulso enematis cū illa facilitate: & nō
psequitur enema locū necessitatis. Cūqz ipel
lis enema: et declinat ad egrediēd: nō phi
beas ab hoc imo reitera ipm statim sic est.
Et oz ne eger clisterizeē dum sternutat aut
tussit. Et scias q enematis eqilis qntitatis
iuuamentū nō psequitur itestima supioza: &
qn ē plurimū: multiplicat nocumētū ei?: &
timeē ex nocumēto ipsi? Et spissum adhe
ret et efficit nocumētū plurimū: & subti
le nō cofert: et ē in iudicio paucitatis.

Cura colice ab apate frigido.

In facta qdem ab apate frigido (& ē
paz valde) ex curatōibus bonis est:
sumat olei laurini et olei de oliuis & adipis
anbis ptes eqles: ē em mirabile. Et pferunt
ei emplā facta ex abrotano & aneto et pi
retro et meliloto et reliqs medicis qb? cu
rant apata frīa: et ex eis q sciuisi i omī lo
co. Et ex eis q valde pferūt ei ē emplm de
abrotano factū cū butimīne iudaico.

**De regimie dandi i potu olm de kerua
in curatōe colice frigide ei q nō psuevit ipz**
Oleū d kerua est ex reb? magis iuua
tis eis cū mēsurat scdz necessitatē
in hora sua: et cū semibz: ipm ei nō
dat in potu nisi postq mūdificatū ē corpe?
cū eis que sūt sic pilule de sapīno aut alie.
Et dat in potu die pmo pondus .ij. aūr. et
die scdo addit medietas aūr. Et silr addit i
omni die medi? aūr. vsqz ad septimū: deim
de nō ē malū vt dimittat paulatī: donec iā
puētū sit ad duos aūr. et ē ei vt stet ap sep
timū. Et quoties effundit sup semia: misce
tur cū eis vehemēt cū istrumēto miscēdi.
Et ē necessariū omī die potatōis ei?: ut tā
deē cibis p spaciū qd est inē sex horas usqz
circit decē horas: & usqz q non sentiat in
eructuatōe odor ei?: deide cibeē sup ipsuz
cū alifidebeget. Et si appetit acetositatem

tūc cū eū cū ze
mell' Et o3 vt of
ei2: ita vt frice
seātur ipm ol
Cunq3 ab ān'
tur post ip
coloqntio
illud ne
expel'
Mo
fr'

illis ē vt sūanē
faci boni. z. j. &
anē: et leniāē
it aq folioz al
qñqz ponū
i. et bibūē.
ōne cliste
ulo ca
octe
ni
x

con no
ctus n
et fce
cis a
pli
cu
e

itione
upēa
tōne
m =
o =
e

^{pputatio...}
q̄ p̄inz ei ex factōe potētie. Et p̄p̄ h̄o crea
ti sunt vermes & musce & q̄ cursu eorum
currūt ex materijs putridis hūidīs: qm̄ ille
matie cū rectificanē: illō qd̄ colant vt reci
p̄iant d̄ forma ē aīal vermiculāe: ā aīal mus
cale: nā illud meli⁹ ē q̄ vt ip̄e remaneāt. h̄
putrefactōz puram. Et est cū hoc qd̄ ip̄a sa
liunt sup̄ putrefactōes sep̄atas ī mūdo: &
cibant̄ eis p̄p̄ coitātē: & allumūt eas ab ha
bitatōib⁹ hōim: & ab aere p̄tinēte eos. Et
vermes qd̄ v̄cris sunt h̄o ḡnis. Et nō est
eorū ḡnatō ex oī hūore: ip̄i ei nō ḡnant a co
lera rubea neqz nig: qm̄ vna earū ē vehem̄
tis caliditatis: q̄re nō ḡnat̄ ex ea v̄mis h̄
dus: ymo est p̄craria p̄ploni e⁹: & alte
frigida & sicca lōgiqua a p̄p̄oalit̄.
Sanguī vero custodia ē attributa
bra vehemet̄ indigēt eo: & ē p̄
ni hōis & ossib⁹ e⁹ nō vermi
eis q̄ fūdunt̄ ad intestina: &
& ḡnat̄ ex eis vermīs nec
& color ei⁹ significat qd̄ ī
nea: ymo mā v̄miū est
trefit & multiplicat̄
ī eis. Et tu qd̄ scī
flacis. s. ex satiet̄
& debilitate z
cām fūit. s. ex
ex eis q̄ ḡn
criticuz &
pulueris
& lact
ablu
nea

terciā. Et lōgi sūt p̄p̄ p̄m
ad sūmā q̄ est v̄lera cul
ti sūt p̄p̄ terciā: quā
periorib⁹ & p̄p̄
fortasse nō o
deide sp̄
latere
ist

I

maximus. Et plim gñantur in
bertatis et in fine adole
in plim gñant in eis q
S3 rotundoz plim e
etib? et miora
Et ipi qdez
ib? : pp
et pu

& qñz inflant aut intumescunt: aut tendunt
ventres eorum sicut ydropicorum: & quasi
non sint ventres eorum nisi tensi. Et qñz apo
stemanē testiculi eorum: & emittunt sudorem
frigidū cū fetore vehemēti. De signis autē
distinctionū eorum qdam sūt omnis distm
ctionis: & est exit? illius speciei ex egressi
one. deinde lōgos significant omnis oris stoā
chi: & mordicatō ipi? cū pūctione ei? qd
sequit ipm. & difficultas deglutitiōi: & ca
sus appetit? fm plim: & nocumentū ex cibo
& lubricitas. Et qñz nocēt pulmōni & cor
di p vicinītatē suā. Et qñz accit tussis sicca
tremor cordis: & diūritas pulsus: & sūt
is & excitatō non fm ordinē: & est pi
& accit prurit? & tinit? & palpitā
tio oculi: ymo declinat ad clausio
& accit oculis eorum ut rubeant qñ
alia vice obfusenē: & qñz tē
eorum: & fiunt sicut ydropici:
eis fluxus ventris. Cum la
appetit? fm plimuz mul
nū elongantur a stoma
cho: & rapiunt cibum
is motu nocente:
ficante: inciden
aruos aut sigfi
ital omotōis
s: donec ac
cū aggre
ocūdijs
is omi
aceti
iē i
ē a
3.
1

Acetū
for

& dulcis ut ille
 diligit ea: & e
 Et melius cura
 ventris Et ei
 cos i lacte &
 ad sumendū e
 magis inter
 bens verme
 rat i die ter
 tē eos Et c
 muenit or
 deponit
 dicie si
 mīstrat
 tūc me
 & p
 suma
 vmo
 non
 latū
 res
 ben
 inter
 ut
 ear
 m
 in
 s

Hic
 Hic
 Hic

nistree alkitran
ua mentu maxi
no pueniat te
tib2 ad tenas
litee cuz poti
bachu: & iam
ste cuz aquie
: silib2 & p
n clisteribus
Ad radicem
cu fuit cali
nes.

edicis si
s q sunt
laccinuz
q sunt
n cum
onioz
icum
n bo
pumi
ven
qñ
Et
e iu
i p

Medulla
coru

v
c

en
 di
 cal
 mo
 uis.
 lozie
 rales
 royo
 uidun
 nates
 & ppi
 strmgū
 apparēt
 dā sunt
 Et diuia
 tes: & ci
 venaz pl
 nihil cur
 ex mlia ve
 nerantē ex
 qli sint ve
 pisciū. Et
 ut fiāt ex
 vuce mē
 cidāt e
 rū i an
 tiplic

Et dicit
 apoc. 12.

e
da
di
3.
e li
ipo
erie
eat i
le p?
ne ad
trumē
get su
det ea
o sana
s: & cu
o sup ea
de ceru
& ex aqs
qn; nō re
icle acute
medicamen
pcedēte:
tū n̄ cuz
enigret
ichbar
ll. Ec
poat

desup: & sedabit dolor: deinde iteret donec cadat. Si aut sup morale: & eas q ipsi sunt files: puluerizent atrameta: exiccabit eas: & deiciet ipas. Et qnz incidunt et: & floia & flux? vctris necessarij sut in eis. Et puluerizatoes & suffumigatoes & epithimata fiut in eis. ¶ Regime emorroydas: surdaru aptionis & puocatōis sāguis earum

Oportet in pms vt leniant cū balneationib? & fiat iuuamentū ad aptōez eaz cuz fleubotomia sophene & vene almabid. als. almadib: & vnctōnib? ex eis q sunt sicut oleum de pscis: & medulla crisomiloz: & amigdalīs amarīs: & cortex pīguedmīs gibbi cameli: & medulla ceruic & bdelliū & alia singulariter & ppoite: de inde amīstret sup eas succ? cepe fortis. Et qnz ponit in eis succ? buto: marien Et qnz ponit cum eis aliqd d lacticiujs & stasifagria & stercore colūbino: qm apit pculdubio: & qnz pficiunt aspaltū. & galbanuz & q igrediunt i hoc: & silr folia rute & oleū alhacoen ipm puocat sāguinē: q aplificat poros. & medicamē de mirabolanis cū seibus subtiliatīs cū iuuamēto suo i emorroydibus puocat sāguinē. scz emorroydalem ppe illd qd in eo ē d semibus subtiliatūis. Et ex eis q puocat sāguinē ē: vt sumat pulpe coloqntide. 3. iij. et amigdalaz amaraz 3. iij. fiat ex eis licinia lōga: & retineatur i ano: & pmutent oī hora. Et sint quīqz licinia in qnqz horis. Cū dolor fit fortior poat tur in ano liciniū ex oleo rosato. & fleubotomeē sophena. Et qnz aperit eas obuiatione sui ipsius. ¶ Sermo de medicis emorroydalib? suffumigatoes & puluerizatoes.

Ectius ē vt limiatur ate puluerizatio nes fortes cū sarcocolla dissoluta in aq: & si tolauerit dolorē: limiat mēus anus cū pilotro balnei & collet parū: deinde abluat cū vīno stiptico: deinde puluerizetur puluis super emorroydas. scz cortices eris vsti soli & cū plūbo adusto. Et iterum erugo eris & catarides & sal armoniacum puluerizat sup eas. Et suatur illd cui? pte rit relatō ex butiro & silib? & forti? illis ē: vt sint pfecta cū vīma infātis: & h° currit cursu medicamīs acui. Que aut sūt cōueniētiōra illo & leuiora: sūt sic cinis nucis cīpīsi lauat cū vīno: & cinis corticis oui: & cinis ossiuz dactiloz: & lupini amari sic ci & adusti: & silr ossa dactiloz adusta. Et ex eis q currunt cursu ppietatum: est vt sumatur caput piscis saliti & exicceē approxi mādo igni: & misceat cuz tāto caseo. veteri quātum ipm ē: & puluerizet sup circulū Et

silr cinis caude piscis saliti. ¶ Et nigella est de puluerib? bonis mirabilis iuuamēti. Et de eis sunt suffumigatoes: & eaz fortior ē anacardus solus. a cum reliqs medicis: & cū arseico ppe: & arseicū solū & sulphur & lacca sola. Relique at medicie sunt sicut radix auiden: & radix oleāori: & alistigar & radix lilij: & radix caparis: & radix coloquitiide: & radix albarmel: & vene cinctoz & semen porri: & sinapis: & sterc? cameli: & alcali: & fim? columbinus: & alusnen: & galbanū: & sarcocolla: amīstrenē iste medicie singulariter & aggregatī. & poatur a liquid d anacardo: & pficiatur cum oleo de nisum & fiat inde troisci: & referuent vt fiat cū eis suffumigatō. Et ex eis q pferunt in eis sūt alusnen: & galbanū: & sarcocolla & stercus cameli est iuuatiū. Et qnz sufficit suffumigatio scā cum tamarisco multo tiens pūne. Suffumigatō cōposita. Re. radice caparis: & radice apij: & folioz oleāori: & radice spīme que est exterior: & maruch: & radice lilij: & anacardi oīm pres eqles: & fiat ex eis auellane cum oleo sābu cino: & amīstrenē suffumigādo. Et dixerūt quidā qd suffumigatō cuz folijs mirte ē iuuatiua valde. Et silr cutis nigra excorticata cū sale armoniaco Et hec suffumigatō qnz sit cum traiectorio ingeniose posito in ano ab extremitate: et suffumigatur in ipso. Et qnz sit cū vase pforato: sup quod sedet. Et qd puenienti? ē ad ipz calefaciendō ē sterc? cameli. ¶ De liquidis q ponūt sup eas et quib? embrocatur.

De eis sunt fortes acute: sicut aq in q bus decoquuntur calx vīna et alcali et arsenicū: et alia. deinde cōficiatur cū cis calx et cali. Et aque alumiose bibite et in ablutōe amīstrate sunt ex eis q retinet cursū eaz. Epithima sumat frumētū humidum et fūdat in qtuor ptes: et ponatur in vase. et fundat super ipm vīne cameli pascentes et ppe arabici submergēdo ipm: et ponat in sole estiuo: et restauret cū vīa quotiens minuit. est ei vehemētis iuuamēti et deicit eas pculdubio. Et qnz sit limin tum cū mitra aliquotiens: nā ipa corrodit emorroydas: et in aq sili q submergat lana et poat super emorroydas quoniā p eas destruit oīo Et si fiat fricatō cū ea semper faciet illd sicut sit i verrucis Et silr cucumer caparis humid? ¶ Et vnctiones butiruz vetus et oleū de nucleis crisomiloz et oleū d nucleis pscis: et pīguedo gibbi cameli et oleū alhairi et oleū de alchāna. Et licinia et suppositoria submergat ur cōrum i melle: et

puluerizet sup ipm nigella adusta & ammi
stre. Et qñz sit liciniū adustū factū ex
vetroqz arsenico et silibz. Et possibile qdēz
est vt ex medicis puluerizabilibz amistrent
licinia cū melle. Et ex eis q sūt mirabilia sz
sūt difficilia et acuta: ē vt incidatur radix
dragatē i frustra pua: et infundat in vīno
die et nocte: deīde retineant qñtūz possibi
le ē. Et qdā estimauerūt de nenufare q qñ
sit ex eo tenta pfert: et estimo q sedat dolo
rem. Et de eis q bibunt sūt pille d bdellio
fm descriptōz notā. et ille q sūt de cucurbi
ta. et ille q sūt cū guada. Et ex eis sūt pille
adedie: et eaz descriptō ē hec. Re. mirabo
lanoz et belliricoz et siremblegi: et embli
coz ptes eqles & dedui egiptiaci partes. v.
dissoluant cum oleo de crisomil donec sub
mergant: & pficiant cū melle Et sit dosif e?
ex duabz. z. vsqz ad aūr. iij. Et pille de san
daraca. descriptō eaz est hec. Re. sandara
ce corticū ouozū fumiterre semis porri p
tes eqles: sal armoniaci ps media scorei fer
ri ptes. iij. fiāt ex eis pille sicut nabach. Et
dosif eaz i mane sit sex pillaz vsqz ad. viij.
pillas. & cōmouēt coitū Et itez. Re. mira
bolanoz nigroz & belliricoz aboz añ. 3. x.
cucurbite aduste. 3. viij. karabe. 3. iij. acori
3. ij. bdellij. 3. xx. infundant in aq porri: &
fiāt ex eis pille & amistrent. Et ex eis q ex
perta sūt est illud qd. Re. scorie ferri & se
mis porri & semis ameos oīm añ. 3. j. fru
ctus caparis sicci. 3. iij. dosif e? sit sic pugil
lus cū aq porri. & itez sumant mirabolaō
rum nigroz frīxoz cū butiro vaccino cum
aq porri & oleo de nucibz & trisera de fer
rugie ferri. Et itez scorie ferri cribellate &
tute. 3. iij. cū. 3. ij. nasturcij albi deē i potu
ex eo in ieiunio in. 3. j. aq porri & pondus
3. ij. olei de nucibz eē. Et itez sumant aristo
logia lōga: & pip & piretrū & tribulū & a
migdale amare & ameos & pñciaē desuper
pugil? farine ordeī & pficiant cū aq porri
& oleo de crisomil. Et itez sumant saūme
recētis mūdare. 3. x. & infundat in aq porri
aliqbus dieb?: & exicce in vmbra: & terat
& addant ei seīs alharmel & anuidē carme
ni: & nasturcij albi & fenugreci & ameos
oīm añ. 3. viij. ferueant nasturcij & alhar
mel cū oleo de nucibz: & oleo d crisomilis
& terant reliq remanētia: & aggregentur
omīa i vase vitreato. ā scutella vitreata: &
potio sit ex vno aureo vsqz ad duos aureos
Et ex eis q electa sūt & expta ē vt i potu
sumant galbani sicci pōd. 3. ij. i aq. nā ipsuz
remouet eas. Et si i potu suāt tribz vicibz
ñ redibūt. Et serapimū & storax sunt ex sū

ma bibitoz q bibunt ad emorroydas. Et si
nā ē leīs pfert suffuf mirabolaōz cū seibus
& ipm puocat sāguiez. Et ex ill q pfert
eis ē assiduato amigdalaz cū melle Trisera
āt cū scorīa strigit sāguiez & confert emor
roydibz. ¶ Sedantia dolorem.

Serapimū bdellij balbidi abo
rum añ. 3. ij. storacis. 3. j. opij. 3. 5. oli
de nucleis crisomiloz. 3. j. & 5. &
dissoluant gūme i eo: & poāt desup pōd?
3. 5. de castoreo. Et itez nenufaris exicca
ti ps vna altee ps. 5. Et itez melliloti & lē
tiū excorticataz aboz añ. ps. j. diūganē cū
vitello oui & oleo rosato. Et iteruz folia al
tee & mellilotū: pfecta cum vitello oui &
olo rosato qñ ponūt sup dyaqlō cū olo ro
sato: & aliqñtulo croci & opii: & rob: sunt
iuuatia. Et adeps anatis ē vehemētis iuuam
ti Et itez cācer fluuiā yfop? huīda adeps
renū caprū cera alba: Et itez & ppe cum
apanē pueit vt sumant camoilla mellilotum
& paz croci terat & pficiat cū mucillagie
seīs lmi & triplicato. Et addat ad hoc ca
pitulū illd qd dixi? i ca° fīcteris ipm ei cō
fert & sedat dolores incisionis & ligatōis
& apatis.

Restrictiua cursus.

De illis sūt ea q restringūt cursū icē
onis & sūt fortiora & meliora qñis
sint cauterizatiā. Et de ill sūt ea que
retinēt cursū corruptōis. Et illa q retinēt
sāguinē icēionis sūt aīmetā: & itez q sunt
sic puluerizato ex aloe & thure & sāguine
draconis & balaustis & hief memiche & si
milibus puluerizet & lige ligatura forti.
Et itez pili leporis aut tela aranee euz al
buē oui: et iuoluat puluere galieni: et lige
tur vsqquo sigille. Et q ex eis fortia sunt
sūt sic alcholchotar cū acacia et gall: deīde
lige fortiter. Q si nihil pfert: coquat cum
coto submerso i oleo calido feruēte: et reti
nebit sāguis: deīde puluerizetur restrictiā
Et i hoc ē timor spasmi. Ea vō q sunt infra
illa: sūt stiptica nota: et aque in qbus deco
quūtur stiptica: aut vīnū stipticū in quo de
coquūtur cortices et galle Et ex eis que bi
bunt ad illud ē trisera mīoz: in q poita est
scorīa ferri infusa in aceto ebdomada vna:
a qua colet acetū: et frigaē ipa in sartagine
ita vt bibat ipm: deīde terat sicut puluis
subtilissim?

Curatio emorroydaycoz.

Portet vt alienet a se omne grossuz
ex carnibus et rebus lenibus: et om
adurens sanguinem ex ateguabil
et semimibz: nisi secundo quātitate iuuamti

Et o3 vt amedat ea quoz digestio e velox
Et o3 vt fiat cib? eoz bon? ex carnibus &
vitellis ouoz: et alifidebegit piguibus: et
aluidebenet: et zirabeiet: et aq ciceris et zi
zamū dulce ofert eis. Et nux inda cum peni
dijs cofert eis. Qz si fuit illic soluto et cur
sus sanguinis supfluo oferūt rizi et cibus fa
ctus ex gnatīs cum passis. Et eoz olea: sint
oleū de kerua: et oleū d nuce indica: et olm
amigdalimū: et oleū de nucleis crisomilorū
et piguedo gibbi cameli: et adipēs laudabi
les ex vitell: et cofectio ex porris et pauco
cepe et penidi: et sic? sūt meliores illi q da
ctili. De aposteātib? calidis i ficteri et
erispila

DE illis sūt incipiētia: et scā p? dolo
res emorroydaz et successione cura
tionū emorroydaz cū icisione: et me
dicinaz acutaz. Et qñ aposteāta collectōez
faciūt: & sūt vlcera: timeē sup ea q fiat fi
stule: ppter h? igit apūnē āte maturatōem
Et o3 vt amistret flōia in pñ? hoz apatum
qñz em sedat dolor solū. Et amistrenē sup
ea marā de cerusa: ā līniā cū albuie oui tri
to cū oleo rosato in mortario plūbi ā stāni:
donec i ipo denigret. Aut sumat merdasē
gi. 3. v. ematitīs ceruse pōd? 3. ij. mirre. 3.
ij. sumach. 3. ij. pulpe coloqntide. 3. ij. olm
zizamini quātū sufficit: ā poat cū eis aliqd
de triplicato et vīno. Et adeps anatis ē ve
hemētis iuuamēti. Et silr panis coct? cum
aq cum sit ex eo emplz cū vitello & olo ro
sato. Aut panis mūdi lib. j. croci. 3. j. opij.
3. j. amistrenē in robī. Et emplm factuz de
kekēgi ē bonū valde. Et silr emplm factuz
ex vitell ouoz sorbilum q terant i vīno sti
ptico: deide misceant cū cera & oleo rosa
to. Et qñ pñseunt mītiū: & n sūt ab icisio
ne: amistret sup ea marā dyaquilō dquall a
tum cū oleo rosato. Et paz emplri basilicō
cū vitello oui sorbil. Et itez cepe & porri
elixati cuz camomilla ā maran ceruse cū ar
moniaco. Et si fortis fiat dolor: tunc folia
iusqami viridis expmant: & sumat ex aqua
eoz aliqd: & misceat cū aqua et: deide isū
datur i ea panis: & adiungantur ei vitelli
oni non coagulati cū alq? ps vna: & oleuz
rosatū & fiat ex eo marā. Et itez qñz ofert
euopozatō eq̄l: & sessio in aqs in qb? deco
cta sūt ea q sedat dolorē: sic semē līni: & se
mē altee & malue. Et addit sup ea mucilla
go frumēti cocti cū aq: vsqueq? fiat quasi
puls. Et o3 vt redeam? ad capitl? tenas mō
i eo nāq3 ē cura boā ad hoc capitl?. Et cuz
sūt ista apata ppiq tmi i ano ex gñe q eoz
aggregāt māz: tūc cito pge ad pforādū āte

maturatōez: vt nō extēdat mā ad pfunduz
& fiat fistula. Et iā narrat hoc regimen ab
ypocrate. Ragadie ani.

Ragadie in ano qñz sūt ppter siccitatez
& caliditate acciōtes ei: qre scidit
a fece sicca: & qlibet cā. Et qñz sūt
ppter apata calida: & qñz sūt ppter vehemē
tiam grossitudis fecis: & siccitate ipi? Et
sūt ppter emorroydes q scindunt. Et sūt p
pter fortitudinem expulsiōis sanguis ad oufi
cia venarū ani. Cura. Quedā medi
cine ragadiaz sūt incarnatie lubrificatiue.
Et qdā sūt lenitiue huēctatiue. Et qdā cu
ratiue apatis. Et qdaz sūt incedētes incessu
pprietatis: ā ppiq eis. Incarnatiue aut sti
ptice exiccatiue sūt: sic galle n ptusate q bñ
in aq decoqnt cum pauco vīno pontico: &
amistrenē ex eis epithiata. Et forti? illo est
vt sumant vifur: & balaustie: & cerusa. &
merdasēgi: & plūbū adustuz & scoriza argē
ti: & climia: amistrenē cum oleo rosato &
pauca cera. Et itez marā de cerusa notum
aut cerusa & stānū adustū. & oleuz rosatuz
& albugo oui: ā scoriza plūbi & semen rose
et terant & amistrenē i marā et sicca: & ad
herentia. Et itez alchāne sumat ps. j. cere
albe pres. iij. dissoluat cera cū oleo rosato
& misceatur. Et silr alkeiri exiccata. Et ex
eis q currunt cursu pprietatum sunt cinis
ostratoz & polipodiū: eq̄li mēsurā & folio
rū oliue medietas vni? & cū eis līniat. Et
ex medicis iuuatis est illa q Re. litargiri &
ceruse & fricatōis plūbi & olei iusqami al
bi & cere pres eq̄les: & olei rosati qntum
sufficit. Et itez adeps anatis & th? & me
dulla ossium cerui & semē rose & tuchia &
climia abluta & opiu3 & ysopus huīda &
succ? endiuie & succ? solatri: & oleū rosa
tum & cere paz & fiat ex eis cerotū. Et i
h? qdē cū rectificatōe vulneris ē phibitio
apatis & rectificatō ipi? & expulsio dolo
ris. Et ex eis in qb? sedet est aq cucume in
q feruēt solatri: & lētes & rose & ordeuz
excorticatū. Et qñ nō ē prurit? cofert filo
niū cū oleo mirtino. Et ex eis q sunt fortis
aggreatōis: est vt sumat olei zizamini &
thuris puri: & aluis rotūdi oīm añ. pond?
3. ij. & croci: & mirre āboz añ. 3. j. glutinis
alimbat: et cere āboz añ. 3. xxi. aggregent
cū vīno & oleo rosato. Et ex medicis hui?
capituli sūt medicie oferētes cuz equatōne
et lenificatōe scā cū adipib? et iurib? pū
guibus et succis et oleis et glutinationē fa
cientia: sic amilū et puluis molendini et dra
gagatū et silia. et aggregent ad illas. Cura
tio ragadiaz de illa ē hec descriptō: ysopus

huīda medulla vituli: amili abluti: adipis anatis et galline: & oleū rosarū. ¶ Et ex illa est ut sumat medulla cruris vaccini & asini & amili: & liniat. Et iterū maran. Re. bōelli: gibbi cameli: & farine ordei pres eq̃ les: medulle cruris cerumi: adipis cerui oīz añ. 3. j. mumie. 3. 5. olei zizamini. 3. ij. amili amigdalaz dragati añ. 3. j. & aggregetur cū oleo zizamio Et olea iuuatīa ī ragadijs ī q̃b? n̄ ē calitas pl̃ia Et ad ap̃a sine emorroy dib? sūt oleū alkeiri: & oleū de lilio: & olz de nucleis crisomiloz: & oleū d̄ nucleis p̃i corz: & dissoluat in eis bōelliū Et pfert eis suffuigatō cū bōellio p̃fecto cū adipe Apo steōsas at q̃nz aufert: & cōfert eis cimolea cū oleo mirrino: & sessio ī stipticis & oleo onfacino: & iterū decoq̃nt galle cū vīno: & fiat emplm ex eis. In ragadijs vō emorroy saicis ē ncēm ut sup eas amistrenē maran: & amistrenē ea q̃ bibunē: & amistrenē pil lule d̄ bōellio cū serapio q̃ bibatur ī nocte ā die: & q̃n currit ex ragadijs aliqd̄: suatur corū: & submergat in aq̃ aneti & exicetur & abstergat ex eo an? & deuitenē stiptica exiccātia digestionē. ¶ Cibatio habentiu ragadias.

¶ Portet ut ip̃i deuitent acetosa & sti ptica exiccātia nām: & sint cibi eorū aliffidebeget: & ea q̃ fiunt ex maluis: & p̃i guedo gibbi cameli: & adeps galline: & a natis. Et pfert eis p̃ditū ī issidebegi: & vi tella ouoz forbiliū p̃prie ate alios cibos. & p̃fectio de vitell'ouoz & porris & cepe cū butiro vaccino n̄ vehementis fortitudis & nux īzica & auellane & penidi pfert eis. Et via cibatois eoz: ē via cibatois habētū emorroydas. ¶ Mollificatō ani.

¶ Vandoqz fit ex p̃plexione palitica: ā frigore infra illā. Et p̃plexio q̃dē palitica q̃nz ē ex huīditate subtili ibibita fm pl̃m Et q̃nz ē ex huīditate q̃ est decliuī ad calitatē & ē e? calitas cā ibibitois eius Et cognoscit illa caliditas p̃ tactū: & q̃nqz fit p̃t emorroydas & ligatōez emorroyde ā incisionē e? cū lacerto: & adueit nocumē tū omune. Et q̃nz fit p̃t casū sup dorsuz ā p̃cussionē nocentē: q̃m strigit neruos ā rū pit eos. Et h̄o fit subito: & n̄ ē ei cura. Cō plexioālis at accit paulatī: & recipit cura tōem. Et accit ex mollificatōe ani exitus se cis inuolūtariē. Et q̃nz ē illic tētio ad exteri ora: filis mollificatōi p̃pter illud q̃d sequit ip̃m de exitu fecis inuolūtariē. Et multoti ens sequit colica p̃pter illud q̃d adueit ner uo constrictiuo de tēstione. & scit p̃ tactuz duricie: & q̃nz ē mollificatio cum sensu Et

q̃nqz est cū destructe sensus: & illa que ē cum sensu ē incolumior. ¶ Curatō ani.

¶ I fuit cā eius frigus vehemēs cū ma teria ā absqz mā sedeat ī aquis cucu me ī quib? decocta sūt sauma & co stus & nux cip̃si & spica & aliqd̄ de squi nato Et si indiget fortiore illo clisterizetur cū medicīa noiata euforbiū. ¶ Et amistrenē sup ip̃m ea q̃ sunt sicut oleū costinū & alia. Et si fuit mā faciens huīditatem ī q̃ sit ca liditas aliq̃ q̃d scit per tactū: fac sedere ip̃z ī aq̃s stipticis fortib? decliuis? ad frig? & p̃misce cuz eis calefaciētia et ī eis. ¶ Et si estimaueris illic esse tensionē: tunc amistra mollificātia lenificātia ex oleis & adipibus & alijs. & ī fine illi? oz ut amistres stipti ca & mouētia ī q̃bus est subtiliatō & reso lutō ad excitandā virtutē & euacuandā māz sicut aq̃ salsa & aq̃ sallita & colouitida Et attēde ea q̃ dicunt ī ca? q̃d ē p? illud: & ē de egressione ani. ¶ Egressio ani.

¶ Vandoqz fit p̃pter vehementiā mol lificatōis lacerti p̃strigentis: retinētis anū: educētis ip̃m ad supiora. Et q̃n doqz fit p̃pter aposteāta dominātia. Et cu ratio q̃dēz redeūtis facilior est curatōe apo stemoli q̃ nō redit: & cura vtriusqz nota est. Et rectius q̃dem est ut curet vn? curatōe q̃ curat ali? & reducat & stringat. Qz si n̄ reducat amistrenē mollificātia. ¶ Et oz ut dicamus medicīnas constringentes anū & constipātes ip̃m. Nam plurimū necessaria sunt ea q̃ sunt h̄mōi. Nā cum amistratur & reducitur anus post eas si fuit reducibil' & stringat: iuuat. Et ex eis itaqz sūt aque ī quibus sedetur: & quib? fit embroca: & ī q̃bus decocte sunt medicīne stiptice. Et conuenientior illaz est: ut sit aq̃ & vīn um stipticū. Et ex ill' est ut sumatur rosa & len tes et solatrū & sumach & coquatur ī aq̃ & amistrenē. Et ista iuuat etiā cum illic ē a postema Et ex eis sunt pulueres de quib? cum non est caliditas vehemens: est ut su mantur corticū arboris alboti. 3. viij. nucis cipressi p̃odus. 3. ij. ceruse. 3. j. madesiat vul nus cum vīno stiptico: & abluatur cum eo & assidue istud super ip̃m. Et iterū minuti thuris & merdasengi āboz añ. 3. viij. nucis cip̃si sicce: & ceruse plūbi assupte p̃ fricati onē plūbi cuiusdā sup aliud cuz vīno stipti co āboz añ. 3. ij. Et iterū scorie plūbi & su mach āboz añ. 3. iij. mirre. 3. j. seminis rosa rum. 3. iij. Et iterum cum melle & oleo ro lato crudo sumatur alumen & sumach & galle & antimonium & cerusa plumbi & puluerizentur super ipsum & reducatur

17
si reducibilis est: et stringat. Quod si anus non
reducitur & non redit propter apertam magnam tunc me-
lius est ut regatur apertam et mollescat per sessionem in
aquam calidam in qua cocta sunt sedantia & dolor mol-
lificetur apertam de eis quae iam dicta sunt in capitulo suo.
Et inungatur post illud cum oleo anetio et oleo
camomillio: nam si lenitur et redit: tunc curetur
cum eis quae dicta sunt. Et ex eis quae praefertur in hac ho-
ra sunt sedantia doloris praedicta et proprie nenu-
far praedictum in quo sunt lentes.

De fistulis in ano.

Quandoque gignantur iste fistule a vulne-
ribus in ano et corpore eius: & quicquid ge-
nerantur ab emorroidibus: corrosivis
Et de fistulis anni quidam sunt non penetrantes
et sunt incoluiores. Et quidam sunt penetrantes
et sunt deteriores. Et ille qui sunt propinquius cocau-
tati & introitus sunt icolumiores quam si pro-
prie non aduenit lacerto totum nocumtum imo
partem eius: & in reliquo est eius operatio ex re-
tentione. Elongate autem cum propinquo & est cura-
tio: incidit lacertum? retentum? totum aut plim-
eius: & destruit tota retentio: & perducit ad
egressionem stercois involuntarie. Et quicquid sunt
continuae cum venis et nervis: & est in eis tumor
Et scire differetia inter penetrantes: & non pe-
netrantes per introitus tentem in fistula:
et digitum in ano quo sentitur ultimum? status ca-
sus tentem: quare sciunt penetrantes: & non pe-
netrantes. Et penetrantes quicquid significat exi-
tus stercois ex eis. Et scire etiam an expressio
adueniat lacerto toti aut parti eius? Regimen
quod quidam propter antiquorum dixerunt et imita-
ti sunt quidam postremorum: & illud est ut intro-
mittatur digitus in ano: & tenta et fistula: pro-
prie infirmo ut stringat anum: & trahat ipsum
ad superiora: et sentiet illud quod stringit et il-
lud quod egreditur de lacerto: et quanta sit lati-
tudo eius? quod est in longitudine corporis: & quantum
sit inter extremitatem tere: & est scire latitudi-
nem eius in longitudine corporis an sit par: an sit
plimum. Et penetrantes quicquid habent officium unum
et quicquid habent officia plima. **C**uratio.

Quod non penetrantibus quidem si non fuit no-
cumentum cursus plimi & fetor superfluum: non
erit alium dimittere eas: & si fuerint nocentes
expiantur super eas colliriū algarab et quod praecedunt
cursu eius ex medicis fistularum: & si rectificati-
uerint eas aut minorauerint corruptio eas erit
bene. Et si non amiserint medicamentum acutum ut
consumat quod appet de fistula: & est caro
mortua: et appeat caro sana. Et quicquid succur-
rit dolori cum butiro cui supponitur oleum rosa-
tum: deinde incarnatur vulnus cum medicis et cum
marā incarnatis et proprie marā arafil ipsum em-
sanat ipsum. **Q**uod si fuit fistula etiam: non curet

18
adhuc cum eis quae incidunt cum calitate sua et sic-
citate sua: sed cum subtilitate et in spacio: & ex
eis quae ipsas incarnant est marā nigrum. Penetratiū
autem curatio est expressio: & praefertur in expressione illud
quod diximus. Et ex bona expressione eius est: ut co-
puletur cum pilis formatis ut licimū quod sit sub-
tile: aut cum seta formata ut licimū cum quo
stringatur & dimittatur. Et quicquid perducit ad dolo-
rem vehementem et timeat quod accidat spasmus: &
aliud accidens malum: auferatur ab ea filum et
curetur cum eis quae sedant: deinde iteretur cōstrictio
cum eo. **P**uritus anni.

Quandoque fit propter vermes puos gignatos
in eo: & quicquid fit propter humores salios et
colericos mordicantes ipsum: & quicquid fit propter vl-
cera saniosa in ipso. **C**ura. **F**actus quod est
a vermibus curatur curatione vermium: sed factus
ab ulceribus curetur curatione ulcerum. **E**t facti
ab humoribus retentis in eo si fuerint venientes de
super: curatio est rectificatio cibi et euiatio hu-
moris. Et fuerint retenti illic: est euiatio cum col-
lirijs scitis narratis in eis quae mundificant inte-
stinum rectum ex humore flatu et colerico. **E**t
iam dictum est in capitulo tenasmon: et curetur cum
suppositorijs tepidis: & cum suppositorijs stu-
pefacientibus. Et rob cum aceto vini est iuuati-
uum valde: et filum ventose super albugines.

Vlcera anni.

Quod venient cum exiccatis foribus praedictis in
capitulo excoiationis: quauis sit dolor ve-
hementis valde in sensu loci doloris. Et conse-
runt eis almaraz nigrum et almaram de viridi-
eris: et ponatur totum in lana super caput
tentem.

Fen. xviii. de disponibus renū et est duo
tractat. **T**ractat propter mus de xlib? iudi-
cium renū et de lapide eorum. **A**nathomia
renum.

Quod reati sunt renes ad hoc ut sint in-
strumētum mundificationis sanguinem
ex aquositate superflua: quod indiget
propter necessitatem facientem eam neces-
saria: et illa quidem necessitas de-
struit dum digest? est sanguis et praeparat? ut pe-
netret in corpus: et tu iam sciisti ista. Et propterea
quod hec aquositas valde plima est: fuit necesse
ut crearetur membrum mundificationis ipsarum: attrahens
ad se: a membrum magnū unum: a duo. scilicet par. Et
si esset unum magnū coartaret et praepararet: lo-
co igitur unum? creata sunt duo: & in mundificati-
one eorum est iuuamentum quod notum est in creatio-
ne membrorum parium: & duarum diuisionū et diuio-
nū plium una. scilicet ut cum nocumtum accit unum eo-
rum stet secundum cum parte opposita a cum plimo eius? **E**t
subtiliatum est ad multiplicandā substantiam eorum et ad-
faciendā eā solidā propter iuuamentum. **Q**uorum unum

est ut occurrat multo cum suo spacio. Et secundum est ut sint prohibiti ab attrahendo nisi subtile: et exiccando ipsos. Et tertium est ut sint fortis sibi: non velociter patietes ab eo: a quo impleantur in omni hora ex aquositate acuta cui afficiantur humores acuti in pluribus horis: quia igitur creati sunt ita ut alleviatur penetratio in meatibus eorum: et dilatatur est locus eorum propter illud quod positum est illis de visceribus. Et positus est ren dexter super sinistrum: ut sit locus eius sicut episcopus proximior: et magis attrahens ab ipso quam tunc possibile est: ita ut fortasse trahat ipsos: imo tangat additamentum quod sequitur ipsos. Et positus est sinister descendens: quoniam oppositus sit in latere sinistro a splene: et illud quod attrahitur ex aquositate non attrahitur ex foramine quod habet: imo attrahatur ad proximius in primis: et ad longinquius secundo. Et ipsi quod sunt cum duobus additamentis in concavitate ipsorum: et in gibbositate eorum. Et posita est in interiori parte cuiusque eorum concavitas: a qua attrahitur ad ipsum aquositas ex superiore quod advenit ei: et ipsa vadit: deinde trahitur ab ipsa ex interiori parte eius ad vesicam: et in inferiori latere quod separatur ab eo paulatim postquam mundificat ren illud quod associatur illi aquositati de supfluitate sanguinis purificatione meliori et magis ultia quam possibile est quare nutritur ab eo quod de ipso purificationem est: et expellit supfluitatem. Aquositas enim non pervenit ad renes existentes in ultio clarificationis et separationis: imo pervenit ad eos ex parte ipsa sanguinitate secunda: quod est quia ipsa sit natura carnis ablutione ultia: Et sicut quoniam debilitantur renes: non purificationem: quare egreditur aquositas associata sibi sanguinitate. Et sicut cum epas est debile: et non discernit aquositatem a sanguinitate separationem quod oportet: et quantitate quod oportet: et regimine quo oportet: tunc penetrat cum aquositate sanguinitas plusquam necesse sit penetrare: propterea quod supfluit illud quod associatur ei de sanguinitate mensura quam indiget renes in nutrimento sui. Et est illud quod egreditur ex illo in urina lotium etiam: sicut loture quod egreditur cum renes debiles sunt in nutriendo se. Et renibus quod advenit nervus prius ex quo creantur panaculi eorum. Et advenit eis vena ex latere episcopi. Et advenit eis arteria quantitate huius ex arteriis quod adveniunt epati.

De egritudinibus renum.

Eccidunt eis egritudines opsonis: et accidunt eis egritudines opositionis in puritate quantitatis et magnitudinis eius: et ex oppilatione de cuius summa est lapis: et egritudines solonis otinuitatis sicut ulcera et corrosio et abscessio venarum et aptio earum: et totum illud accidit aut in ipsis: aut in meatibus quod sunt in eis

eos et in eis alia: et illud parum fit. Quod si accidat in illis meatibus oppilatio ex sanguine a humore malo aut lapide: concitat ren in curatione. Et quoniam multiplicatur egritudines in renibus: debilitatur epas adeo donec perveniat res ad ydriopisim: siue renes sint calidi siue frigidi. Cumque vides habentem dolores renum mingere urina viscosa glutinosa: tunc scias quod illud ad dicitur doloribus eorum propter illud quod attrahunt de matris malis. Et quoniam gravant lapides: et dissolvuntur eorum egritudines per urina grossa residet rem. Et multoties quod facit icurrere strictura labaris dolore et caliditate in renibus.

Signa quibus significantur dispositiones renum. Ignificantur ex urina in quantitate et subtilitate sua et colore suo: et ex eo quod amisceatur ei ex dispositione sitis: et ex dispositione desiderii coitus: et ex dispositione dormiendi: et doloribus eius: et ex dispositione crurium: et ex ipso dolore: et ex tactu: et ex eo quod pervenit: et quod non pervenit. Et egritudinibus quodam renum associatur urinae paucitas. Et distinguuntur egritudines epatis quod eis assimilantur: quod appetitur non omnino prostratur est. Et ille qui mingit urina propter quam multoties ens ad mingendum surgit in renibus eius est egritudo. Et sicut est in illo qui habet sedimene carnosum capillosum et herbium.

De debilitate renum.

Debilitas quod est renum fit causa opsonis alii cuius? cuius? deterior est illa quam confortata est. Et fit quoniam propter extenuationem. Et quoniam propter dilatationem meatuum et eorum aptitudinem et molliorem: quam eorum adquisivit essentia. Et est debilitas propria eis ab eo? et est illa causa cuius? deficiunt in colanda aquositate ab eo quod ei associatur usque ad renes. Et quoniam sunt vene icolues: et quoniam non sunt. Et causa illius est sicut multitudo coitus: et sicut multitudo amissionis stupefacientium: et multitudo urinae: et statio in equis: et ipsorum equitatio absque gradatione et consuetudine propter laborem adveniendum renibus et propter percussionem: et huius quod est generis est assellatio plima et incessio precipue pedibus.

Signa.

Illam quod est causa coplonis significant signa coplonis. Et quod est causa extenuationis significant signa extenuationis. Et cum illa quod est propter dilatationem meatuum et molliorem carnis eorum non est dolor nisi quoniam: et minoratur cum ea appetitus cibi: et est urina ante digestionem et advenit cum ad venas secundum plimum aquosa cum autem cibibus pervenit vel advenit: tunc secundum plimum fit exitus sanguinis et humiditatum grossarum cum urina et est plimum urinae? sicut lotura carnis grosse: quam ipse nutritur cum eo quod ad ipsum currit: et non discernit grossum a subtile: et accidit multoties ut subledeat

sanguineitas: & appetat res silis spūe maris
et illud est qñ vene sūt incolumes. Cū vō
non sūt incolumes nō discernit aliqd: imo
remanēt cum dispōne sua ppter debilitatē
digestōis. Et comitat qdem debilitatē re-
nū quocūq; mō sit et extenuatōez eoz pau-
citas vrime: & defect? in coitu: et debilitas
visus: et dolor capitis.

Cura
Vratio ei? q est ex cōplone: est cura
complonis i pmutatōe sui: & eūone
matiei si est. Et ei? q est causa extenuatōis:
cura est cura extenuatōis. Et in ea q ē ex
cā dilatatōis: & est debilitas vera: o3 vt sit
intēcio phibēdi cās dilatatōis et pglutimā-
di et pfortandi. Et phibitio qdem cāz dila-
tatōis est dimissio mot?: et coit?: & odire
balneatōem plimā: & declinare ad qetēz: et
transqllitatē et abhorre diuretica. Conglu-
timatio vero sit cū glutinatis et stipticis et
frigidis: ex cibis quidē sic sauib et dactilis
sicis: et zaroris: et citonijs: & cibo fco ex
gnatis cum iterioribus passulaz: & cū adi-
pe capraz et eis q sugunt: & pglatis cōfe-
ctis ex eis que sūt sic grana gnatoz: & suc-
ci acetosi: et muzi: et acetum bonū cū coriā
dro: et ea q silia sūt eis. Et ex potib? vīniz
passum ponticū. Ex medicis vō sic sūt suc-
ci stiptici pmixti cum bolo armeno: & gum-
mi. Et empla facta ex sauib: & casab: et ci-
tonijs: et rosis et eis q currunt cursu eoz.
Et vnguentis pdictis ad debilitatē epis et
stōi. Cōfortaria autē sūt cibi et clisteria et
pfectōes ipiguatione dce i ca° extenuatōis
et o3 vt addant in eis stiptica: et ponant in
clisterib? pdictis sic dactili sicci et citonia
et ammistre in eis lac camelini et ouinum
nā ipa pfortāt renes: et aggregāt eos et cō-
solidant etiā: et lacti qde3 oīo nō est cōpar-
in egtudib? renū: ppter debilitatē et pprie
qñ cū eo misceat qd ē sic bolū armenū. Et
comedē renes cū reliqs cibis: et pmisce cū
eis phibentia est iuuamēti multi.

Ventositas renum.

Generat i renib? vētositas renū gros-
sa extendēs eos. Et significant qd ē vē-
tositas dolor et tensio absq; gūedine: et n
sūt sig lapidis: et sit in eis mutatio qdaz: q
mimozat cū est vacuitas et scdm digestōez
bonam.

Cura.

Oportet vt abstineat a cibis inflatiuis
et bibat diuretica resoluētia ventosi-
tates: sic scia: et semē rute et fogdi in aqua
mellis: aut in iuleb scdm dispōnem. Et em-
pleē cū eis q sūt sic ciminū et anetū: et ca-
lamētū siccū: et ruta sicca. et euaporeē euz
eis et inūgat cū colīmo et sambacīmo als sū

bucīno et silib?.

Sit ex apate: aut vētositate: aut lapid
aut debilitate: et qñz sequūtur dolo-
res eoz debilitas digestōis et casus appe-
titus et nausea: etiā tu qdem iā sciūisti sig
diuisionū pdictaz et curatōnes eaz. Cūq;
dolor sit vehemēs: tūc supest vti eis q sūt
sic filoniū et trocisci stelle: et q tramite il-
lo pcedūt: itādiu donec sedeē dolor: deinde
cureē cū yreos. Et tūc vehemēt pferunt ei
qñ decoquūtur in eis medicie lenitie et sa-
dative doloris scdm qd dixim? in capitlis.
Et o3 vt icipiat in admīstratōe semini q n
inuenit excusatōem ab eis in curatōe renū
et vesice pcpue habentiū vlcera. Vez vti
semib? cū dolore est timorofū ppter illud qd
accidit et descendit. Et studiū i abstīnēdo
itez a narcoticis ē magis necessariū. Sit g°
ptentus aq tepida: et sedatōe absq; lōgitu-
dīne in amīstratōe pducente ad stuporē et
attractōez. Explet? ē tractat? pmus de
reib? et egtudib? eoz: Fen octauadecima
libri canonis.

**Tractatus scdus de apatibus renū: et
solone pmutatis eoz de apatib? calidis in
renibus et dubelati in eis.**

Apostemata calida in renibus
diuersificanē in mā. Quedaz ei
eoz fiunt ex sanguie grosso: et
quedā ipoz fiūt ex sanguie sb-
tili colerico. Et diuersificatur
cā suoz lozoz: fiūt em qdam ipoz in corpe
renis: et qdā eoz tendūt ad lat? pcauitatis
et qdā ipoz tendūt ad lat? pāniculi velā-
tis eos. Et itez qdā eoz tendūt ad ptē me-
atus emulctozij. Et qdā ipoz declināt ad
ptē dozi: et qdā ad pres meat? q est ad su-
piora. Et itez qñq; sūt in vnoquoq; duoz
renū: et qñz sūt in rene vno. Et rursus qñz
faciūt collectōz: et qñz nō faciūt collectōz.
Et quando collectōnem faciunt: aut rum-
puntur cum rumpuntur ad partem vesice
et ē mcliz omnibus: aut ad intestia expulsi-
one fca a nā ab eis ad intestia: sic expellit ma-
tiāz pleuritis i ossa lateris ad illd qd appet
de corpe. Et qñz sit scdz semitā iditōis ad
ep: deide ad mehaicā: deide ad itestima. Et
expulsio q sit ad intestia qlitercūq; sit ē ma-
la valde. Aut expellit ad spaciū pcauitatis
et loca vacua: et idiget pforatōe educente
illud. Aut non rūpitur: et remanet in eis.
Et b° etiā curanē cū aptōe: et omnia quidē
renum apostemata velocia sūt ad hoc vt in
lapidem cōuertantur. et quō non: cum ipa
sint causa lapidis. Et cum apostema calidū
est i rene: et illud nō sit vacuū a febre: deid

accidat cōmixtio rōnis tunc illud fit cā cō
munitatis velamīs magnitudinis apātis : &
est mortale: Et pprie qñ accidit significatio
mala: nā illud est ppter cōitatē malā. ¶ Qñ si
accidat significatio bona: tūc expectatē rup
tura ad salutem: & fortasse egrediē i hmoi
de pinguedie renis aliqd: & fortasse egdiē
sic pilus rube? in lōgitudine vni? palmi et
pl? Et cāe qd apātis rñū sūt: ipletio i toto
corpe: aut mēbris cōicantib? eis: aut ppter
quātitatē sanguis: aut qñtatē ei? aut exco
riatōz lapidōis: aut retentōez vñe apud re
nes extēdentē & alia ipletio nāq; hec apat
rñes Et apatib? qdē calidōis i reib? velociē
aduenit duricies: & tunc appent sig durici
ei. Et qñq; facit icurrē apata strīctura lū
baris in medio. ¶ Signa Signū apātis ca
lidi in renib?: est febris insepabil: q hēt etiā
remissiōes et cōmorōes inordinatas qñ sine
pncipia qrtane. Et pulsus nō hēt mīoratōz
in īceptōe pxiōmōz ei? quā hēt in īceptōe
reliq; febrū. Et est febris ei? cū frigore ex
tremitatū pprie manuū et pedū: & sic illic
horripilatio cōmiscens inflammatōez: & sensi
bilitas extēsiōis: et gūitatis apud pte reīs
semp. Et nocumētū ab omī diuretico acuto
et salso & acetoso. aut īflamatio fm matāz
Et dolor q cōmouet et sedat: & pprie si fu
erit dubelati. Et dolor q magis qetus est:
ē cū sit apā i corpe renis. Cum autē est apd
pāniculū et apud suspensoriū: magnificat
dolor et fit fortis. Et phibet erectōz et tuf
sim et sternutatōez et debilitatē preparatōis
e?: in quo nō est pfirmatū sup lectū suum
Et qñ resupinat est dolor leuior: qñ sit cum
iacet sup ventrē: pprie qz suspendit renez:
et est ei? ppatio leuior ipi. Et qñz fit fortis
febris hui? egtudis: ppter magnitudinem
apātis: & pducit ad cōmixtōez sensus: pte
cōitatez velamīs: & ad vomitū colere pte
cōitatez stoāchi ad ep. Et qñz cōicat dolor
faciei et oculis: & retinet venē pprie q co
artat mā ītestina. Vrina vō est alba: deīde
fit citrīna ignea nō pmixta: deīde fit rubea
Et qñ aq pseuerat alba: indicat duriciē fu
turā: a ouerhōez ad dubelati. Et ad vltimū
qñ vñma in hac egtudie est viscosa alba: &
pseuerat scdm hoc: ē significatio mala. Et
qñ rubet aq: & iñidet in ea sedimē laudabi
le: tūc obedit apā digōni: absq; ouerhōe ad
rem aliā. Et qñ ptransit apā maturatōez in
pms dieb?: et remanet vñma clara tenuis:
tūc apā est in via faciēdi collectōem: a via
īduratōis. Et sciē q apā ē i corpe reīs: aut
ppe pāniculū scdm q dixim? in eis q pteri
ei tūc. Et sciē q apā ē in rene dextero a sinī

stro: qñ iacere sup lat? ei? est facili? qñ ia
cere sup oppositū sibi pte suspensioez suaz:
et itez qz si pte dolo apte epīs: tunc
apā est in dextro: et si extendit ad pte vesi
ce: tūc apā est in sinistro. Et si sunt signa sil
omia: tūc apā ē in ābob? sil. Cūq; apā sit
dubelati: magnificat gūitas valde: et sentiē
gūitas qñ spera gūatiua in vētre: et accit
īflatio in locis vacuis: et accidētia fiūt for
tiora: et sentiē punctura vehemēs i vētre.
Cum apā qdē ē in sinistro: tūc sentiē sup in
gūma duo: et magnificat dolor i lacerto dor
si i toto illo. Et qñ maturat: alleuiat febris
et augmētāt horripilatio: et īgrossat vñma
et multiplicat in ea sedimē bonū. Et qñ rū
piē apā: īmouet febris et rigor oīo: et si sa
nies ē alba lenis nō fetida: et egrediē cum
vñā: tūc adeo bonū est: q meli? esse nō pte
Et silr si ē sāguis et pus albū: et qd ē diūsi
ab hoc: ē deterī? fm diūsitatē sui. ¶ Cura.
¶ Nitium curatōis est abscisio cāe per
flōmiā ex basilica: si sanguis ē vīncēf
Et qñz est tibi necri ū vt seqris illud faciē:
do flōmiā ex curuata poplicis et si n appet
vena illa: tūc fiat ex sophena. Et p sol onem
vētris etiā si sūt illic cū sanguie hūores acu
ti calidi cū clisterib? lenib? factis de mucil
lagib? quātū possibile ē. Et illud qd meli?
soluit: cum aq casei est. Et i aq qd casei ē d
eliatio matiei ad ītestia: et ablutio et abste
tio et īfrigidatio et maturatio et rectifica
tio in vlcērib?: et i casiafi. est solo et matu
ratō cū facilitate. Et aq zuchari et mell plī
me cōmixtionis ē hui? ordōis: et si est possi
bile vt hūor tēpē: deīde solone educat p?
ē meli? Et oz ne solo sit laboriosa fortis: et
magnificet nocumētū pte hūores plīmū effu
sū ad ītestina vicina renib?. Et aq qdē ordō
est ex eis qbus est adherēdū in ea. Et oz vt
nullo mō dimittas. Et non des in potu seīa
et pilulas q ex eis fiūt: et pprie corpe n mū
dificato: hūores em effūdunt tūc ad renes
donec cū vīficat matatio puoces. Et pte il
lud oz vt phibeas potū aq quātū possibile
ē: scz in hora silī hui? hore: qñ sit fm ali
quē modū curatio ad mundificādū: nā et si
aq sit oueniēs: pte qz īfriat et humectat
apata calā: veruntū cū ē talit q expellit p
uocatōez: et coartat vñus eos ea q sūt effu
sa ad lat? pte h? apātis: ad strariū vie sue
motu tūc nocumētū ei? ē sup ipi? iuuamētū
cā qñtatē sue: et cū h? associat cum ea ipā
hūores ad rñes: quoz descēs? ad eos fit fa
cili? p oueniētiā aq. ¶ Qñ si necria fiūt etiam
tūc oz vt i potu deē aq dulcis clara frigida
que sugendo p corū vel aliud sumat: etiam

Signa apātis calidi

Urina alba et viscosa
perseuerans signum
mali

omne adu
calidū
noct

o3 ne ita sic frigida vt phibeat maturatōm
Et aſtineat a carne et a dulcibz. Aqua vō
calida nocet eis: et ſilr omē calidū actū qđ
fortis eſt caliditatis. Et penit? aq̄ plima n̄
euacuat: qñ laborare faciat īnes ſuo icellu
& moru. Et nō ē vlceribz et apatibz aliqđ
cōgruū: ſic q̄es. Et balnea qđem nō cōueni
unt eis: niſi p? declinatōez apatū calidoz
Et o3 vt amīſtrent in p̄mis ex eis q̄ bibunt
et ex epichiatibus & clīſteribz et alijs illd
qđ eſt iuuatiū: deīde amīſceat ei de eis q̄
ſūt abſterſiua et mollificatiā & maturatiā
aliqđ ſcđm magnitudinē apatis et eius pui
tatem: deīde amīſtrent abſterſiua & molli
ficatiā. Et o3 vt amīſtrent d abſterſiuis &
mollificatiōis ea in qđ? nō exiſtit mordicatō
Si vō neceſſaria ſūt fortiora mordicatōem
habētia ppter magnitudinē apatis: tūc re
ctius eſt: vt in eis vīcat qđ mordicatōz n̄
hēt. Et ſilr ſi eſt illic huōr viſcoſus: eūetur
Et o3 vt frāganē cū cibis q̄ ſūt d gñe ſorbi
tionū puenientibz renibz & apatibz: verū
tñ ſint de ſūma eoz q̄ mordicatōez nō hēt
qm̄ ipi eis nutriunt. Et o3 vt cognoscatur
diſpō huōz m ſubtilitate & groſſitudine et
in ſba ſua an ſint de gñe corrupti aut ſani:
aut huōris alteri? et in ſua ſūma an ſit m̄
tus: aut pauc? ita vt opponat illi cū q̄lita
te medicie: aut quācitate ei? Et dum potes
curare cū eo qđ eſt mīoris acuitatis: nō in
tendas ad illud qđ eſt acutius. Cūq3 apā ī
regre maturat: cui? cognitio eſt in vīma:
tūc ī potu denē diuretica: ſic ſemīa et pillē
eoz in aq̄ ordeī et ſilībz. & an illud nō dē
tur in potu diuretica: & p̄rie qñ ſūt hūo
res corpis mali. Et qñz facit accidē ſumē il
la in potu gūitate: ſed nō cures iōe qm̄ po
tare illa ipa remouet illud. Et p̄ma qđ? ſit
curatio in rectificatiōe apatis Et in ſolutōe
hūoris mali ſint clīſteria et potōnes. Clīſte
ria em̄ magis ſūt pueniētia ad ipa cū fixiōe
virtutis ſue. et cū hoc ipa nō faciūt deſcen
dē aliqđ deſup: ſic deſcendē faciunt ea q̄ bi
būtur: & p̄rie ſolutiua. Et o3 vt ſit clīſtere
lene p̄dictū in capitlō colice: vt ſit clīſtere
facile nō coartans nec horribile: & faciat le
honē et noceat: & caſieſi. qđez ē res p̄grua
in curatōibz renū. Nam cū ipa ponit in clī
ſteribus et eis q̄ bibūtur: euacuat ſine labo
re et aſſociat. Et cū ſcis qđ corp? eſt mūdū
et apā eſt puū: tūc fortalle ſufficit tibi dare
in potu aquā mellis: aut aquā ordeī plīme
pmixtōis: nā abſterſio ābaz et eaz icīſio &
ſubtiliatio fortalle reſoluet ipm ſine mordi
catōe. Et res iuuatiua in p̄ncipio ē aq̄ ordi
cū oleo roſato aut oleo aliquo: & ſucc? ſali

Sucus ſalici

dis: & ſucci frigidi. & emplā cū ſubtiliatis
et ſumē in potu mucillagīnez pſillij: & for
taſſe dat in potu lac. Et ſi eſt iſlamatio: o3
vt ſit lac ſcđm qđ narrauim? & poſt illud
tūc amīſtra clīſteria ex altea et maluiſ et ſe
mie līni cū aliquo frigidoz: et oleo roſato.
Et optet vt amīſtres emplā ex farina ordi
et ſint cū ea violē et fabe: et in ſine eius di
mitte frigida: et adde fenugcū & camoīllā
et ſilia. et ſit oleū ſiſamīnū et oleū d cartāo
Et emplē d foris cū eo qđ eſt maturatiū
et vehemētōis calefactōis. Et ex illo ē vt
emplē cū pāno laneo inſuſo in oleis calefa
ctis: & illi qbus ē vtus aneti et altee. Et
ſumanē emplā ex farina tritici et aq̄ mellis
dcocti: & ex folijs fenugci: et caulis et radi
ce liliij: et aneto et altea et camomilla q̄ a p̄
pata ſūt cum lenitiuis. Et fortalle necriū
eſt cā doloris: vt ponat in eis aliqđ de pa
pauere et cortices māozagore ſūt pueniētes
ad illud Et illud qđ ſit ex apate p̄pē lapidē
o3 vt regat regimie illi? loci cū eo qđ dice
m? et nō eſt niſi regimē doloris cū amouē
tur: & p̄rie apud veſicā: ppter magnitudi
nē lapidis in ea: aſp̄itatem excoſtatōis: et
qñz ſedaē in balneo et tīma. Cūq3 ſupfluic
et mollificat: redit dolor vehemēs p? horā
Et embroce facte ex camoīlla: & facte ex
meliloto et ex altea et ex furfure ſūt iuuati
ue valde: & ſi eſt illic retētiō aliq̄ naē: tūc
illud qđ rectū eſt: eſt extractio fecis cum
collirio aut clīſtē: nō magno: qđ coartet a
dolorē faciat: imo magis diligo vt colliriū ī
lenificatiōe naē ſit leitatis plurie: & ſedet
dolorē. Et nō eſt via ad amīſtrādū ſolutū
qm̄ dolorē facit: et nocet per id qđ deſcen
dē fac deſup. Clīſtere aut cū in eo ponunt
adipes et vīctuoſa. et p̄fortat ei? molliſi
catio: et p̄fortat ipi? puocatio: facit cū ſo
lutōe lenificatōz: et frāgit dolorē. Et ex em
plīs fortibz ī maturādo ad ubelatū acciden
tē in renibz: ſūt ſic? elixate cū aq̄ mell: et
ſi necriū eſt vt p̄fortet cū mezeriū et yreos
fiat. Et ex potōibz exptis eſt illud qđ. Re
ſeis līni pōd? duoz aur. aili. aur. j. et ē dūe
doſes. et qñ p̄leē maturatio: tūc amīſtrēē
diuretica q̄ bibant: et ex qbus fiat clīſtere.
Et ex emplīs qđē ē emplz factū ex camepi
theos et polio: et p̄aſſio et petroſilīno et
ſqnāto et ſpica. Et o3 vt tu aſſidue vtaris ī
diſpōe doloris et ſedatōe ſuſpēſorij eius: ſe
datiuis que dixim? multoties. Et quāoq3
eſt clīſtere extrahens fecem ſedans dolorē:
ppter hoc qđ facit deſcēdē illud quod p̄p̄i
mebat p̄pterea qđ lenit: et ſi non facit illud
necriū ē vt alleuieē: ſic cū flomia ī v̄toſis

Solutum morēt p̄p̄ dolor
Eliz

Emplāſt factū ex ſemibz
elixans q̄ aqua mellis
facit ad maturatōem

quā ordi
q̄ oleo roſe

positis cum facilitate iter cathin et dorsū
demde fiat scalpellatio. Et euaporet locus
cū lana infusa in oleo calido: in quo decocta
sint sic altea et abrotanū & camoilla si ne
cessariū est. Et ut eplet cū eis q̄ sūt sic sem
lini: et silia. et q̄q̄ necessariū ē tibi ut con
fortes emplz cū eis q̄ sūt sic poliū: et oliba
nū: et herebū: et cera: et oleū d̄ lilio. Et q̄q̄
est tibi necrium ut ponas medicamē pene
tratiū: ita ut ponas uetosas: et scalpelles
leuiter: deinde euapores cū euaporatōe pre
dca. Et fortasse necrium est tibi: ut in potu
tribuas semia diuretica frigida cum paucis
calidoz subtilium in aliquo narcoticor: sic
anisū cū herbo et apio: et sic filoniū: ipsum
em̄ meli? medicamē in hmoi loco. Cura autē
ppa dubelati: cū sciueris q̄ necriū ē ut colle
ctōez faciat: est qm̄ oz ut tu adiuues cū ma
turatis q̄ dixim? et addas in eis v̄tutē cum
eis q̄ sunt sic glutē alboti et urtica et ablin
thiū & yeros et farina herbi. Et q̄q̄ ponū
tur in eis ea q̄ sūt sic radix vitis albe: et me
zeriū: et sim? colūbm? Et q̄q̄ sufficit i ea
deco. ficuū cū melle. Et oz ut utaris i diste
rib? & in potib? eis q̄ maturāt cū fortitu
dine: et ammistres vaporatōes p̄dictas cō
fortatas cū eis q̄ scis q̄bus oz eas cōfortari
Et multoties q̄dē ē causa tarditatis matu
ratōis malicia op̄lonis calide in flate. Cūq̄
eq̄tur maturatio et illud q̄dē fit cū eis que
sunt sic ḡna lactis ebibita et clisterizata: &
redi tu ad maturatōez faciēdā sup res fri
gidas nača: calas p̄ accidens: sic est aq̄ cala:
in q̄ fiat encatissima. Tūc si nō rūpiē: ammi
stra rupturam faciētia: & clisteria acuta vs
q̄quo puenias ad illud in quo ponunt elle
borus et sicidōis & allia. Et illud q̄d exteri
us est rege cū vaporatōib? et emplis de fo
ris. Et adhibe diuretica fortia sic est acor?
et semen agni casti: & eis q̄dem v̄risq̄ est
ppietas in hoc. puocat em̄ cū virtute labo
riosa: deinde ammistra ea q̄ incarnāt de me
dicis p̄patis ad vlcera renū: & ego dicā ea

Apostema flegmaticū in renibus.

Ipsū puenit a causis faciētib? eue
nire flegma.

Signa sūt grauitas et tensio et m̄ozatio
in opatōibus renū: et nō est illic inflammatō
et q̄q̄ est cum eo mollicies i facie et ocu
lis et in reliquo corpe et est sp̄ma humidū
valde tenue frigidū cū defectu signor̄ que
sunt pp̄ia duro.

Cura est cū emplis caleficiētib? et cum
diureticis m̄dificatiuis. Et oz ut ponat in
ea ficiūcia pl̄ima in lauro: & folijs e? et olo
ipi? et i ruta et in hmoi: et ammistrē cliste:

ria. **A**pa dūz in renibus.

Vandoq̄ est icipiēs: & pl̄imū ei? est
post egritudinē acutā. Cui? q̄dem cā
est mā m̄lica currēs ad ipm̄: aut est lapidei
tas ex ap̄ate calido pp̄t frig? q̄d ouertit ip
sum in lapidē: aut colorē ingrossantē ipsū:
q̄ ābo sūt cā in hoc ne pueniat maturatio.
Maturatio em̄ est sequēs caliditatē tenden
tem ad eq̄litate.

Signa.

Significat q̄ apa dūz est in renib? : ḡ
uitas vehemēs cū q̄ nō est dolor de
quo sit curandū: nisi in facto p? apa calidū
in ipo em̄ q̄q̄ omouet̄ dolor. Et de signis
dn̄ri est paucitas pixidū: & stupor ambaz
et stupor ancharum. Et q̄q̄ stupefciūt ābo
crura. verūtamē ip̄a ambo non euacuant a
debilitate: et accidit in omib? istis mēbris i
feriorib? arefactio et extenuatio. Et v̄ria ē
subtilis pauca in quātitate: pp̄tea q̄ ipi am
bo paz aquositatis attrahūt pp̄ter debili
tatē v̄ritutis et debilitatē expulsiōis āboz.
Et est puata digestione tenuis: et causa in
hoc est oppilatō: ip̄a em̄ phibet q̄d turbidū
est penetrare. Et pl̄imū ei? q̄dem tenue est
imo oppilatio q̄q̄ captiuat v̄rinā: et debili
tas et phibet v̄tutem digerē. Et q̄q̄ pue
nit ex eo omotio: et multoties perducit ad
ydropisim pp̄t oppilatōem v̄ie aquositatis
sanguis: et reditiōē ei? ad corpe? **E**t pp̄t
illud q̄d oz in hmoi egritudinē: et alidue si
at eius puocatio.

Cura.

Considera radices que sūt in curatōi
bus duriciē ep̄is et medicis. naz illa
eadem sūt via curatōis duriciē renū. Q̄
si necessaria est flōmia pp̄ter multitudinem
sanguis melici: fiat. Et cōfert ei potare q̄
q̄ semia in q̄bus est lenificatio et resolutio
sic semē almaru: et semē lini: et semē altee:
et fenugreci: et cartamū: de q̄bus fiant pul
ueres q̄ siccī manibus in os p̄p̄ciant et m̄
sceanē cū eis diuretica scdm̄ necessitatē. Et
nō sit supfluitas in medicis: q̄pobz retinea
tur grossū et ouertat in lapidē: imo p̄sidera
v̄rinā ei? et quoties ingrossat: puoca cum
eq̄litate. Et quotiens stat: matura. et de si
gnis maturatis est: q̄d multiplicat v̄rinā.
et cōferunt ei m̄uctōnes: et vaporatōes cū
eis q̄ sunt sicut oleū de costo: et oleū nardi
nū et sambacmū: et oleū camoillmū: et olim
anetmū: et oleū laurimū. Et de emplis sunt
empla facta de camoilla: et meliloto et se
mie lini. Et q̄q̄ necessaria sūt ea q̄ sunt sic
bdelliū et armoniacū: et sapinum et adeps
v̄si: et adēs leoīs: et medulla vaccia: et cui
na: et alia de q̄b? fiāt empla et vngueta: et
ammistrentur. Et q̄q̄q̄ necessarium est: ut

*Acorus et semen ammi
casū sunt fortia
diuretica*

amistrē sup ea q̄ sūt sic bōelliū : et armoni
acū in decoctōe diureticorū. Et sūt camo-
ila: et tribuli: & mellilotū: & polipodiū: et
decur ex eis in potu. ¶ **Ulcera renum.**

Quse ulcerū renū sūt ipemet cāe reli-
quorū ulcerū. Et sūt cāe sepatōis cōti-
nuitatis: deinde appio. Et illud q̄z sit a fis-
sura vene & eruptōe et ipi? icisione: ppter
cās notas. Et sūt ppter dubelati q̄ rūpūc
et sūt ppter lapidē q̄ egrediē. Et q̄z sūt
ppter huōres colicos excoziātes: aut visco-
sos excoziātes faciētes per eradicatōz suā
ex adherentia sua cū labore. Et **ulcera q̄de**

lura renū
ant mīnē
malicie
lura renū
m dicit
rapio

renū mīoris malicie sūt q̄ **ulcera vesice:** et
q̄ **ulcera meatuū** inē veraqz: & q̄ dispō vl-
cerū meatuū inē duo emūctoria. Et cā i hō
est q̄ **ulcera mēbz neruosi** difficilioris sūt
sanatōis q̄ **ulcera mēbz carnosī.** Et plimū
q̄dem accidūt **ulcera in meatib?** ppter gñati-
onē matie colerice excoziātes faciētes: aut
ppter lapidē faciēte accidē excoziātes. Et
q̄z sūt ista **ulcera corrosiua:** & q̄z nō fi-
unt: & multoties q̄de pueniūt ex **ulcerib?**
renū fistule: & q̄ nullo mō sanant: quāuis
sint de illis q̄ cessant a cursu suo: cū mūdisi-
catōe corporis: et currāt cū est ei? repletō
Ex illa ergo que est bone matie: nō puenit
magn? timor: nec etiā timeē ex ea nisi dila-
tatio & corrosio. Illa autē que ē male matiei
facit accidē dilatatiōem: & pducit ad pōiti-
onē. Et ille cui? ren dīrūpiē: moriē. et mī-
tories est aliqd ex capite apatis decliue ad
exteriora: q̄re rūpiē ad exteriora. ¶ **Signa-**

Signa **ulcerū renū:** sūt q̄ egrediunt in
vīa sanies: et ptes capillares: et fru-
sta rubea carnosā. Et q̄z sentit hīs ea do-
lorē in locis renū: & q̄z āncedit ea mictus
sanguis adubelati renū: aut dolor ex eradi-
catōe lapidis: et q̄z significat ipam pcussio-
eueniēs a casus. Cum aptōne vō nō fit do-
lor: & significat ipā assiduatiō mictus san-
guis paulatī. Mictus em̄ sanguis cū est ex
eruptōe dubelati: a fissura vene desup: pos-
sibile est vt sit assiduus duob? dieb? a tri-
bus. Si autē illud est pl?: tūc sit ppter aptōez
a ppter vlcerū i renib? a vesica: nā cū nō plōga-
tur: et ē illic alteratio coloris: a pmixtio vi-
rus: tūc nō est nisi vlcerū in renib? a vesica.
Et ille mictus sanguis debilitat: qm̄ q̄uis
illud q̄ de eo puenit omī hora sit par: tñ
frequētia pducit ad hoc: vt eūetur summa
plima. Et differētia q̄dem inē **ulcera renum**
et **vesice** est q̄ **ulcera renū** sūt cū facilitate
vīne: et **ulcera vesice** sūt cum difficultate
vīne. Et cortices in **ulcerib?** renū sunt ru-
bei: & in **ulcerib?** vesice albi: a magni gros-

ni pla
habent
bat q
for q
rio m
lura
mū
si q

si si sūt i vesica ipa. a pui tenues si sūt i mea-
tib? Et cognoscit dīa etiā p locū doloris.
nā locus doloris in eis diūficat ex vlceri:
bus meatuū in medio: & meatu nerui post
collectōez. Et q̄z associat dolor i **ulcerib?**
vesice: cui est p̄motio omī hora sic pturiētis
Et significat q̄z differētia q̄sta ex hoc: q̄
dolor i **ulcerib?** vesice ē difficilior: qm̄ mē-
bz illud est mēbz neruosi fortis sensus.
et mict? sanguis frequēs quāuis sit de sig-
ficatōib? vtriusqz rei: est tñ in vesica mīo-
ris quātitatis: et mīoris pmixtōis cū vīna
Et qm̄ mīgunt patiētes **ulcera renū** et **vesi-**
ce sanguiez p? mictū saniet: tūc significat in
de corrosio. Et significat q̄z difficultas vl-
cerū in renib? & malignitas eorū p pauci ta-
tem receptōis rectificatōis et lōgitudinem
tpis: & multitudinē fecis: & colorē malum
uindē in eo q̄ mīgē: & uehēmētia fetoris.

Cura pmū q̄d neciū est itendēdū in cu-
ratōe **ulcerū renū** et **vesice:** est eq̄tio huōz:
et declinatio eorū ab amaritudine et baura-
ditate ad dulcedinē: ut nō faciāt pueire uul-
nus p? uuln?: & dimissio oīs acuti: et ama-
ri et falsi & acetosi: et mīoratō pot? aq̄: ut
mīoret necessitas mīgendi: & mīoret mor?
renū: ab eo q̄d puenit ad eos: et eorū ratio
p illud. **Canonē curatōis ulcerū ē q̄es.** Et
ex eis q̄ equāt huōres sūt flōmia: si neā ē
Et solutio subtil et tenuis sine labore peni-
tus et sine solutōe huōz acutoz sbito una-
uice: hmoi em̄ expellit a corpe expulsiōez
subtilē: cū declinatōe ad pte q̄ alia est a pte
renū. Et dū nō admistras solutiū colerū
est meli? usqz ad necessitatē. et meli? q̄d ē
ut eques māz: & educas illā p? illud p̄rie
uomicū. **Vomit? nanqz est meli? q̄ **ulcera****
renū curant: p̄pica q̄ mūdificat et eūat et
per hoc q̄d attrahit huōres a p̄rario p̄tis i
nū. Et q̄z ē usus uoit? frequēs sufficiēf
ad illud excusās ab alio: et melius q̄d ē ut
puoces pus cū semib?: deide pmuteris ad
uoiū. Et oz ut uoit? fiat sī cibū: cū eo q̄d
facile efficiat sic melon et semē ei? p̄rie cū
uino dulci: et cū eo q̄d ē sic sirup? acetosus
cū aq̄ calā. Et oz ut nō fiat p̄motio uehēmē
cū labore. Et ex eis q̄de q̄ huōrem tpant: ē
sumē aq̄ melois romai & uuā: et alkekelē
gi: et papauer. Et de radicib? q̄s te oz p̄sid-
rare ē: ut cū dolor sit fortis: cureē dolor p-
us: deide ulc? Et cū ulc? ē recēs: et quoti-
ens rūpitur apostema: est ei? curatio facili-
or. Et fortasse sufficiūt pilule de amilo: cū
sirupo violato: cū autē cronicū sit res ē dif-
filiis. Et oz ut tu p̄pes ad mūdificandū
in leui q̄d cū diureticis leuib?: sic ē semen

cano.
ulcerū sup: et ardoris
vīne adubelatis ad dīctas
dispositiōes: est equāto summa
p aqua mīlitiū: cūrum et vīna
potētia parata queri ad renes
Canon

ulcera renū curantur
Lomdi: q̄ breuiarij
Idem serapio q̄ breuiarij
q̄ dicit: quando vītur eo
aspiciat homo sanatur
et clouit p̄natione p̄pica

Si vīnus: furorū: uromiē
et difficilis curatiōis

alkekengi et altee usq; ad acceptōez fenicli
 Et in mala q̄de et maligna cū eis q̄ sūt sic
 capillus ueneris: licz sic tempatus et yreos
 et farina herbi. Et est necessarium vt agḡ-
 ges in potationē & emplastratōez cū egri-
 tudo est maligna. Et fortasse cōferūt in ea
 yfopus et ruta & silia. Si autē mūdificetur
 tūc sis occupat? in sigillatōe: ut nō eueiat
 corrosio. Et o; ut q̄eti adhereāt: & nō labo-
 rent quantū eis possibile est. imo o; ut sint
 cōtenti p̄ exercitio fricatōe extremitatū: &
 p̄ euatione quā facit exercitiū vaporatōne
 sicca: ita ut nō pcedas eis incessiōez et alia.
 et pp̄ie cū assueti fuerint exercitio: deinde
 cū sanantē ḡdatim exercitio utantē leui: us-
 q; quo redeāt ad p̄suetudinē in motu suo.
 In cura vō ip̄i? ulceris: o; i p̄mis ut dimi-
 tatur coitus. Coit? nāq; nociu? est istis ual-
 de: p̄pter mltitudinē mor? et exercitiū. Et
 sufficiat fricatō: qm̄ ip̄a est iuuatīa et attra-
 ctīua sanguis ad corp? Ipsor? vō regimen
 cū medicis: o; ut sit cū exiccatis absterhuif
 sine mordicatōe. Q; si ulc? nō fuit ē illa ma-
 licia: sufficiat illud qd ē tēpatū in absterfio-
 ne et exiccātōe. Et si est malignū: est necriū
 illud qd fortis? mūdificat: et lauat sordē: et
 qd est uehemētioris exiccātōis: ut phibeat
 sordes: et post illud qd est uehemētioris sū-
 p̄p̄icitatis et phibitōis: ut phibeat effusiōz
 malor? huor? Et cū mūdificat et exiccatur
 et auertūtur ab eo matie: est sanatio. Et o;
 ut cōmisceas cū medicis ulcer? omib? glu-
 timatōem facientia: sic sunt amilū et draga-
 gātū et gūme frigide. Nam glutinatio ē ex
 eis que ponūt vlcera muta ab excoziatōe
 eor? q̄ trāseāt sup ea. Et q̄ de eis ē unctur-
 osa sic lacca: facit carnē membri. Et illud q̄
 dem ex quo ip̄m nuerit est spissum: & ānex-
 um p̄paratōi ad sigillatōē. Et o; itez vt mi-
 sceant cū eis diuretica et medicie subtilia-
 tiue: vt faciāt puenire ad ip̄a medicias rēti-
 ficantes et sigillantes: licz ip̄e in seip̄is noce-
 ant & cōmoueāt. Et qm̄z necessariū ē: vt mi-
 sceant cū eis narcotica ex herbis: sic iusq̄a-
 mū albū: & mādragoza et opiū & iusq̄amū
 nigrū: & illud p̄pter sedatōez doloris et ex-
 iccatōem et rep̄cussionē. Cūq; scies qd in
 vlcerib? est sordes: tūc da in potu absterfi-
 uū: in quo ē fortitudo puocatōis: sic est aq̄
 zuchari: & aq̄ mellis cū q̄busdā seib? donec
 puocet et lauet: deinde p̄nr adhibe exiccati-
 tia. Et medicie ebibite q̄bz curat qd nō ē ma-
 lignū valdē de vlcerib? renū: sē sic sem altee
 et sem almaru et radices eor? cū aq̄ mell: &
 sem alkekēgi: & aq̄ vne vulpis et p̄pe mō-
 tane: et itez semē cucūeris: et bolūarmenū

cū iuleb: & capill? ueneris cū aq̄ mell et ra-
 dici liq̄ricie in exiccatio et mūdificatio &
 maturatio & aglutinatio. Et itez semis li-
 ni: dragaganti añ. ps. j. polipodij p̄tes. ij.
 cū aq̄ mell. Et itez ḡna p̄mi & semē citroli
 sumantē: de q̄bz puluis fact? quātū palma
 plena est sumat. Et itez o semē papaueris
 torrefacti: et cōtriti sūat. 3. j. & 5. cū aq̄ in
 q̄ bullita sūt s̄q̄natum & radix liq̄ricie. Et
 fortis? eis q̄ dixim? est petrosilinū a daucū
 cū vīno odorifero: et iuoluaē bolo armeno.
 Et iuuantē sumēdo in potu bdellij dissoluti
 cū gūma alboti et terre sigillate p̄tes eq̄les
 et sit dosis pueniēs ad aūr. j. cū vīno dulci.
 Et itez farina herbi est fortis mūdificatōis
 et exiccātōis sola. Cūq; cū ea aggr̄gat ea
 q̄ sūt sic terra sigillata et acacia & succ? bā-
 be hyrcine p̄pleē iuuamētū ei? et yreos ē
 est forte cū quo fiat hec opatio et silia. Cō-
 posita autē sūt: sic illd qd sit ex semis cucu-
 meris excozticati ḡnis. xxx. et ex ḡnis p̄mi.
 xij. et ex ḡnis amigdale. v. nūo et ex croco
 qd sit eq̄le pōdēi hor? et bibat i ieiunio. Et
 si caliditas est uehemēs loco ḡnoz p̄mi: po-
 nanē ḡna citroli. Et itez ex ḡnis. xx. grana
 et de ḡnis cucumeris. xl. polipodij. 3. j. et 5
 bibat cū lib. j. et 5. aq̄ in q̄ bullite sint sp̄ice
 celice et seīs apij amboz añ. 3. vīni. quousq;
 redeat ad q̄rtā. Et itez terre sigillate et san-
 guis draconis et castorei et semis melonis
 et semis apij et semis cucumeris et seminis
 cucurbite et succi liq̄ricie et lacce et aristo-
 logie et amigdale p̄mi magne et papaueris
 et semis iusq̄ami albi p̄tes eq̄les i potu dē-
 tur scdm qd exigit illud qd p̄ns ē cum rob.
 Et itez de ḡnis p̄mi magne. xxx. nūo. amig-
 dale excozticate. xx. grana: dactiloz carno-
 sor? ḡna. xv. fruct? caparis aūr. iij. croci
 aūr. j. sexta. Conficiant cū rob: et am̄stren-
 tur. Cūq; dolor sit fortior: o; vt a curatōe
 vlceris separatō fiat: et curet cū hmōi medi-
 camie. R. semis iusq̄ami albi. 3. j. sexta. opij
 keraten. j. semis citroli semis lactuce ābo-
 rū añ. 3. i. seīs portulace. 3. i. ip̄m em̄ sedat
 doloz in dispōe. Et qm̄ dolor est puus: se-
 dat ip̄m pot? lactis loco aq̄: et potare siru-
 pū violatū. Et de fortib? sūt diacalamētū
 et trocisci alkekengi et trocisci asclepiadis:
 et trocisci dialcozidis: et suffuf r̄gis. i. pul-
 uis q̄ sicct? sumit: et aristologia: et regimen
 alkekēgi mōtane: et suffuf camedreol ē for-
 tis valde. Et mltoties p̄ferūt clisteria disin-
 terica scd̄z semitā vicinitatis. Et qm̄z ammi-
 stras empla hui? ḡnis ponēdo sup dorsum
 et ap̄ stricturā medii et loca vacua sic illud
 qd sit de farina herbi dec̄cta cum vīno et

*Conus multum mouet habentibus
 leura renum quia
 aug. i. ad d. i. in
 membrum illis maxime pp̄
 motum illor? partem.*

*Canon obser. de gelumitano
 me.*

*Canon obser. de
 medicinis diureticis*

melle. Et itez qd sit de rosis siccis et lētib?
et melle et gnis miri emplent cū eo Et hō
qdem phibet putrefactionē dilatātā. Et o
vinctōibus sūt oleū de alcāna: et oleū arbo
ris masticeis: et oleū de citoniis cū qb? qnz
miscet qd est sic storax. Et qnzqz necessariū
est illud qd est sic adeps anatis ad lenificā
dum. Fistule vō curatōem nō hnt nisi exic
catōez et phibitōem corruptōis. Et exicca
tio qdē sit cū assiduatiōe mūdificatiōis cor
poris et cautela a repletōe scdm qlicitatē &
quātitatē. Et hoc qdem sufficit in curatōe
eius q nō est maligna. Maligna vō optz vt
curec cū hoc: & cū eis q sunt fortiora eo sic
sūt emplā et potōnes phibētia putrefacti
onē: sic sūt stiptica nota tū absterfione in q
bus nō est mordicatio cū mūdificatiōe.

Cibus.

Oportet vt sit cibus boni chimi: ex cā
nibus autū qd scis: & piscib? aratha
cha: et olerib? boni chimi frigidiis sic sūt ac
plices et bliti. Et dū vlcera pmanēt mala:
optz vt dent assata: & sicut vitelli ouorum
sorbiliū: & gradatim perueniat ad gal
linā pingue: & ad tri. Et gna lactis pferūt
eis qn ea digerūt. Qd g^o est sic lac asinimū
et lac eqnū etiā & lac camelimū confert eis
qm lac rectificat matias vlcey: & lauat ea:
et cōglutinat ea cū sua retētiōe. Et qd est
sic lac vaccimū et ouimū aggregat ad illud
additōez in pfortatōe mēbri et cibatiōe eius
verūcamē lac capnū et lac asinimū iuuatiūū
est ex pre rectificatiōis pponis: et ablutiōis
et ex pre ppietatis ē iuuatiūū plusqz duo il
la: et ppiet qd ē nutriti in domo. Et fortas
se est pueniēs vlcerib? in qb? scit dispō ei?
Et oz vt misceat cū lacte eoz et cibus ipoz
q ipi sūmūt aliqd ex medicis rectificatiōibus
vlcera: sic ē dragagatū: sūptis in potu his
gnib? lactis post mūdificatiōez: & amilū &
gūmi: & exiccata etiā: & aliqd de diureti
cis ex seib? faciētib? glutinatōez. Et qn bi
bit lac: nō comedat p? ipm aliqd donec de
scendat: et si ei? tardat descēso misceat cū
eo aliqd sallicū. Et qnzqz ponūt in eo sal &
mel: & lac pueniēs est eis loco aq et cibi sil.
Et cū deficit pus: est iuuamentū lactis ca
melini p hoc q sigillat et aglutinatōez facit
et cōfortat. Et ē ei vt bibat gna lactis cum
suis adest. Olera aut et fruct? q ei pueniūt
sūt: melones: citroli et pira: zaur: et gna
dulcia: et citonia. Et de siccis qb? in scōis
vtdū ē mēsis: sūt amigdale et ppiet toze
facte: et fistici: et auellane: et gna pimi ppe
et alcasbi. Et dimitrāt ficus siccas: qm ma
le sūt ad vlcera abstergetes ea et scalpētes

ipa: et exiccantes ea. et in ipis est lactimū
occulū. Et oz vt deuitet omē acetosū for
ris acetositatis: et omē acutū et omē salū
et omē qd est vehemētis dulcedinis.

Scabies renū et meatum.

Est de gne vlcey et cāe ei? sm plimū
sūt bothoz q appent sup eos ex hūo
rib? colericis: et baurachiis: deide vlceratē.

Signa sūt cū signis vlcey in exitu eius
qd egrediē cū omotōe et pruritu i loco re
num: cui admisceat punctura: et qnz magfi
cat cum ea dolor. Et illud qd egrediē de ea
q sit in meatib? est pāniculosum.

Cura.

Onfert ei flomia basilice: si ē corpus
totū plenū. Et magis iuuatiūū ei in
omī dispōne est flomia basilice: & ventosa
tio loci renū. Et amistratio mūdificatiōis
corporis semp et ppiet cū vomitu. Et cōfe
ctiōnes auellanis siles de semib? cū boli ar
meni et succi et liqricie equis pibus. Et ci
bus sit q bñ digerit et boni chimi sic vitelli
ouoz: et q ifrigidat et hūectāt sic pulli cū
atriplicibus et blitis et spmachis.

De lapide renū.

Ommunicat renes et vesica i cā gna
tōnis lapidis: et illud est qm lapidis
generatio nō cōplet n ex mā ptiēte et vir
tute agente: matia vō est hūiditas viscosa
grossa flatis aut saniei aut sāguis aggrega
ti in apate: et hoc ē raro. Virtus vero agē
est caliditas egressa ab eqilitate. Et materia
qdey duas hēt causas: quaz vna est matia
matiei: et scda est retētiō matiei. Matia vō
matie sūt cibi grossi ex gñib? lactis et pro
prie spissi: et casei: et ppiet hūid? et carnes
grosse: et carnes autū paludestriū et magni
corporis: et caro camelina et vaccia et hū
cina et q de siluestribus igrossant: et pisces
grossi: et cibi de patellis omēs: et panis vi
scosus et crudus et azimus: et tri: et sorbi
tōnes et silia et adarmacha viscosa: et cōfe
ctio de melle viscosa: et fructus acetosi et
difficilis digestiōis: et illi q gñant hūiditatem
viscosum sic mala imatura: et sic caro cicri:
et caro piroz. Et ex aqs turbide ppiet non
cōueniētes diuerse: et vna nigra grossa: et
ppiet quādo digestiō ē debilis ppiet debilita
tē virtutis digestiue: aut ppiet multitudinē
ei? qd sūt et destruit virtutē: aut ppiet ma
licia ordis et exertū sup repletōem. Et qnz
materia est sanies vlcerum in eis aut i aliis.
Retentor autem matiei est debilitas expul
siue in reibus propter oppilationē aut apo
stema calidum: et erisipilam aut vlcera i re
nibus: et retinentur in eis superfluitates

Canon obsequi:

Lapis generatur ex duobus

Cibi generans lapidē

Ad Pehus generans lapidē

debilitas generans lapidē
siue causa
generandi lapidē

ficus sicca sunt male quia abstergunt
et scalpant ipsa silera et causa est
quia ipsi ficus sunt lactimū quoddam
occulum.

residentes omnis aquositate que puenit ad eos
aut ex vehementia caliditatis in eis: et retinens
superfluitates et facit eas lapides antequam ex-
pellantur: et attrahit eas ad eos ante digestiones in re-
gratia superioribus corporibus. Et hec calitas a
est inseparabilis: aut accidet propter laborem: aut
acceptorem calefacientis: a propter opilationem su-
perfluitatum aggregatarum: aut est frigida et strigens
a aperta oppilatione: et est hoc plimur: et frigida et
dura et coitas membrorum propter quorum sicut in re-
stinorum et aliorum. Et quando comprimunt renes
tunc accidet in eis oppilatio: Et iste res omnes
lapidis inueniuntur in vesica: quoniam differant ve-
que lapides. Est enim ille qui in renibus est lenior pa-
uper et minor: et magis declinans ad rube-
dinem. Et ille qui est in vesica est durior et maior
valde: et magis declinans ad nigredinem et ad
ciencitatem et ad albedinem: licet generetur in ea lapis
qui immutatur fragilis. Et item si est lapis renium
et generatur secundum plimum: et non adhuc migret:
tunc est sedimen- vime retentum cum ea. Et si est vesi-
ce: et discernit secundum plimum post separationem vime:
tunc est fex sanguis: unde associatur ei et diu-
sificatur ab eo. Et ille cui plimum aduenit lapis
renium: est pigrius: et ille cui plimum aduenit la-
pis vesice est extenuatus. Et senibus plimum ad-
uenit lapis renium quod lapis vesice. Et infanti-
um et eorum qui illos secum esse est e converso. Et
plurimum huius sit inter infantiam et puber-
tatis initium: et illud ideo: quoniam virtus expulsiva
in infantibus et adulescentibus est fortis: quare
expellit a superioribus membris ad illa que sunt in-
feriora. In senibus vero virtutes renium ipsorum de-
bilitantur valde. Et item quoniam infantium et
adulescentium subtiliores sunt humores tunc: propter
hoc penetrant in renibus eorum: et senum humores
sunt grossiores: quare non penetrant in renibus
eorum. Et quod plimum generatur lapis in infantibus est
propter appetitum ipsorum: et motum eorum super imple-
tionem: et quia potant lac: et propter restrictionem
meatus vesice eorum. Et in senibus propter de-
bilitatem digestionis ipsorum. Et propter hoc iu-
dicavit hypocritas: quod ipse in senibus non sanatur.
Et omnis vima in qua est humor plimur: est digni-
or ut ex ea generetur lapis. Et est illa in qua cum
descendit generatur sal: et est eius sal plimus.
Sal namque generatur ab aquositate: in qua est terrei-
tas plima quam adurit caliditas. Et vima que
dem infantium pluris salis est quam vima senum:
non quoniam creitas eius sit plima: imo quoniam calitas
eius in eis est plima: et terreitatis eius in adu-
lescens est profundior: et propter hoc vime eorum sunt
turbide propter multitudinem promixtionis ipsorum: et
propter raritatem corporum eorum quare resolvitur ab
eis plimum aquositate cum resolutione occulta.
Et dignior et verior in quo generatur lapis: est ille

qui est sicce nature secundum plimum: et calidi stomachi
et non exiccat naturam secundum plimum: nisi propter at-
tractionem humiditatum ad eum eius: deinde membra
vime ipsi. Et quoniam est illic calitas et est causa efficiens
prout et ad summum siccitatis nature: facit vrimam
grossiorem et plimam. Et in illo in quo est sedimen-
arenosum non aggregatur lapis: quoniam materia non
est coartata: et nec aduenit ei causa iterum plima
et si ipsa esset plima: esset plimum quod generaretur ab
ea lapis magnus durus: nisi esset plima sed esset
mollis suscipiens diminutionem. Et si non: non mul-
tiplicaretur eius separatio in vrima. Et cum forma
sit hec scias quod materia non est nec propter causam
in seipsa: nec propter vehementia calitatis eius
quod in lapide convertitur non suscipiente diminutionem:
et significat fortitudinem expulsiue: et
huius iudicium plimum est non necrius. Et scias quod
parum accidet puellis et mulieribus lapis in ve-
sica: quoniam meatus vesice earum ad exteriora est bre-
uior et latior et paucior amfractuus: et in
breuius facilitate expulsiue est quod non est in lo-
go. Et de habentibus lapidem sunt quibus sunt
proximi generandi lapidem et migendi eum.
Et quoniam aggregatur et fortasse egreditur cum vrima
aduenit eis sicut colica: et spatium in hoc est diu-
sum inter menses usque ad annum. Et si ille qui consuevit
tolerare lapidem magnus: alleviatur per alios do-
lores vesice: et significat illud quod membrum non susci-
piens apertorum velociter: non apertum velociter per huius-
modi: nec per dolorem clamor cum tolerat dolo-
rem lapidis cum magno lapide. Tunc unus:
quisque amborum si singulare fiat apertum. Et scias
quod lapis renium: et vesice est ex eis qui heredi-
tantur.

Signa.

Signorum autem lapidis qui est in renibus
plimum est in vrima: et est quod cum vrima in
plimis est grossa: deinde incipit converti
ad tenuitatem: et attenuatur propter retentionem
turbidi: tunc estimatur eius generatio: quauis quoniam
migrat in principio rei tenuis. Et generatio eius
in principio rei grossa est magis significatio
sanitatis virtutis et dilatationis meatuum. Et quoniam
quod est cum eo sedimen- plimum sile sedimen- quod est in
egredibus episcopi infirmi. Et quanto plura est vrima
vehementius clara et assidue magis clara et
paucioris sedimen- significat quod lapis est du-
rior. Dicitur enim quod quoniam sani et proprie senes mi-
gret nigrum cum dolore a absque dolore: indicat
quod lapis operatur in vesica: et confirmat significa-
tio in illis omnibus si vides arenam residentem: et est
arena illa tendens ad rubedinem: et est citrinu-
tatem: et confortat illud si inuenitur grauitas
in cathin et dolor: et si quasi retineatur ali-
quid cum mouetur super eum: sentitur in eo
quod sequitur alchabim significat ma-
gis fortitudinem virtutis et amplitudinem

Quomodo dicitur lapis
Lapis in re in vesica
Lapis durior et maior

Qui aduenit lapis renium
in plima
Qui aduenit lapis vesice
in plima
Senibus in plima aduenit
Lapis renium

Significatio vime
a quo generatur sal

Quare dicitur propter vime
in vesica

meatuū. Et vehementior dolor q̄ sit pp̄e la-
pidē renū cū in p̄mis generat̄ ē: q̄a ostē-
git: & p̄pterea q̄ innitit̄ euz mouet̄ et ince-
dit in meatib⁹: et p̄pt̄e in meatu vesice fa-
cit̄ dolorē cū mouet̄ ab eo. In dispōne vero
agelatōis e⁹ et q̄etis e⁹: et quietis patiētis
ip̄m cū nō ē repletō vehemens coartans et
pmouēs lapidē inuenit̄ retētiō ḡuitatis t̄m
Et repletō cibi sc̄it ip̄m vehemētis excitaē
dolores: et p̄pt̄e q̄n descēdit cib⁹ ad testi-
na et p̄trāsit ea: cū at̄ euacuātur et expellū-
tur supfluitates ex intestinis dolores sunt
q̄etiores. Siḡ vero mot⁹ lapidis sūt ḡuitas
doloris et e⁹ vehemētia: et descēsiō e⁹ ex al-
chatin vsq; ad iguina et ad emūctoria: et
tūc iā puenit lapis ad meatū vesice: et cum
sedatur iste dolor tūc iā puenit in vesica.

Cura.

Dicam⁹ hic curatōnes q̄ sūt lapidis re-
nū p̄pt̄e et omnes ei cū lapide vesice
ce: deinde faciā ad lapides vesice capi-
culū singulare: et curatōes singulares p̄p̄as
Intētiōes q̄dē q̄s medici in curatōe lapidis
intēdunt: sūt abscessio materiē ei⁹ et p̄hibi-
tiō ḡnatōis ip̄i⁹ cū abscessione cause: et recti-
ficatō e⁹: deinde mūdificatō ei⁹ et p̄minutio
ip̄i⁹ et fractio ip̄i⁹: et p̄p̄siō ip̄i⁹ et eradica-
tiō e⁹ ex suo suspensōrio cū medicis q̄ illud
efficiūt: deinde e⁹ extēctio & subtiliatō i ip̄o
& orōme e⁹. Et illō p̄plect̄ cū medicis p̄uo-
catis: a cū adiuuatib⁹ deforis Deinde ē re-
gimē sedans illō q̄d sequit̄ inde de dolori-
bus. Et rectificatō e⁹ q̄d accit̄ in eis de vl-
ceribus. Et sūt q̄dā q̄ laborāt exthēre ip̄s p̄
incisione ylij & p̄ dorsū: s; ē timor magnus
in eo: & opatō ei⁹ q̄ ratōem nō h; Materiei
aut abscessio p̄patur in p̄mis cū euacuatiōne
e⁹ p̄ solutōz vētris: aut p̄ voītū: deinde ab-
stinēdo a cibis grossis: & aq̄s turbidis: & e-
quādo q̄d comedit̄: & p̄fortādo stoāchum:
& faciēdo vt digestio sit bona: & cū exerci-
tiō tēpato in tpe vacuitatis: & fricatōe ei⁹
q̄d in medio strigūt: & leniēdo nāz vt decli-
nent huōres grossi ad latus fecis: & nō fiat
ex declinatōe fecis coartatō renū. Et ex eis
q̄ p̄ferunt ad hoc ē assiduatiō p̄uocatiōis cū
eis q̄ lauāt vesicā de semibus diureticis. Et
de ill' q̄ bona sūt ap̄ illud ē aq̄ ciceris: & a-
qua carui: & aq̄ foliorū rasanī: & rasanus
ip̄e p̄pt̄e minut⁹ huīdus. Et cū supuenit ei
spaciū diez: amīstret̄ diureticum forte. In
pueris vō p̄hibet ḡnatōz lapidis sumere i
potu vīnū subtile albū p̄mixtū. Et iuuant̄
a clisterib⁹ lenib⁹ tēpatis p̄ illō q̄d educūt
fecē: & leniūt naturā. Et q̄n ponūt i eis
ō medicis clisteris & p̄ducunt vtutē p̄pt̄e

Et ex p̄hibitiis ḡnatōis e⁹ ē voīt⁹ p̄ cibū
& mult⁹ vs⁹ e⁹: ip̄e ei expellit supfluitates
grossas p̄ viā p̄trariā vic cui⁹ mot⁹ ē ad re-
nes: & sc̄it lat⁹ renū vacuū mundū: & bal-
neū. & renes fortasse pueniūt ad lubrifica-
tōz e⁹: & q̄n exthunt materias ad illud q̄d
ō corpe apparz: & auertūt eas a renib⁹. Et
q̄n mult⁹ vs⁹ ē eoz mollificat̄ virtutē & o-
bilant vtutē renū. Et silr si amīstrenē in
hora i q̄ nō sūt necessarie lenificatō & seda-
tiō doloris: faciūt ei renes suscepibiles ma-
terierū effusaz ad eos p̄pt̄ mollificatiōnem
ip̄oz. Et dormire sup dorsū ē ex eis q̄ lapi-
di p̄ferūt. Medicie vō p̄minuētes eū sūt h; p̄-
p̄m medicie amare: q̄ n sūt valde vehemen-
tis caliditatis & addāt i cā. & oē c⁹ icisio ē
vehemētior: & c⁹ caliditas ē mior: ē meli⁹:
Et o; vt ille q̄ sūt lapidis vesice sint vehe-
mētius calide q̄ ille q̄ sūt lapidis renū. Et
ē hic gen⁹ mediciaz aliud: quaz opatō nō
p̄porcionat̄ ad calidū & frigidū: ymo nō fa-
ciunt illō q̄d faciūt nisi cū p̄prietate. Et me-
diciaz p̄minuētiū q̄dā sūt q̄ n sūt cū illa
supfluitate i virtute: & natura eaz ē etiā
ad p̄minuēdo lapidē puū. Et illaz q̄ n sūt
p̄ueniētia: q̄dam sūt q̄ sūt vehemētis virtu-
tis s; lapidē renū: s; sunt p̄ue virtutis s; m
lapidē vesice: aut n h; virtutē ad illō: sicut
lapis iudaic⁹. Et q̄dā sūt earū q̄ sūt fortes
s; lapidē renū: & opant̄ in lapide vesice.
Et q̄dam sūt fortes vehemētes i vtrisq; la-
pidibus sil: sicut auis q̄ noiat̄ atragulidos:
& sic cinis scorpionū. Et cū p̄ponunt̄ ex me-
dicis ad lapidē medicie: o; vt adiungātur
eis spēs mediciaz q̄ eas adiuuēt ad opand⁹
q̄d efficiūt: de q̄bus sūt medicie fortis p̄uo-
catōis: & exthunt in vīna grossū illud q̄d
eradicaē de lapide & p̄minuēt. Et o ill' sunt
medicie in q̄b⁹ ē alteratō e⁹ q̄d alie mouēt
medicie: & morant̄ vt sua mora p̄ficiāt inte-
gritatē sue opatōis. Et iste medicie sūt nō
velocis penetratōis p̄pt̄ p̄guedinem i eis
& viscositatē. Et sūt cū hoc facientes dige-
stionē sic gūma feniculi vl' polipodij. Et o
illis sūt medicie velocis penetratōis & mū-
dificatōis sic pip & alia. Et medicie p̄fortā-
tes mēbrū ap̄ diuersitatē imp̄ssionū in eo
& motuū sup ip̄m: & sūt medicie albezara-
ti: sic spica & casia & alie. Et de ill' sūt me-
dicie: in q̄b⁹ stipticitas ē subtil' sic sunt ro-
bub fructuū vt p̄feruēt mēbrū. Et q̄nq; mi-
scēt̄ cū istis medicis: medicie sedantes do-
lorē cū p̄prietate a stupefactōe sua aut cū
p̄uocatiōe. Cūq; cōponim⁹ medicinam s; m
hanc formā: opatur virt⁹ natural' i ea: q̄re
vtrē eis q̄ ad lapides sūt ap̄ lapidē: postq̄

hilas somnis

*No dormito sup
dorsum iuu*

*No q̄ lapi iudaic⁹
ip̄e lapidē renū*

*Ans q̄ noiat̄ atragulidos
Et cinis scorpionū*

*No q̄ gūma feniculi
vl' polipodij
pip p̄fortā*

robub fructuū

res fuit illi ad hoc ut puerent ille q sunt ad lapide ad locu lapidis. Et tunc vti liqfacti uis & lenitiuis illic: ut pmaneat medicia lapidis: & sciat ipaz morari: ut opatoz sua efficiat: p hoc qd dnat ei vtus amistratia: cu iam ate illd res fuit illi facietib? penetrare: q festinare fecerit illi ad lapide facientibus ad lapide. Et cu vti omniuētib? & opmētib?: & faciūt opatoez sua euanescent me dicine morari facietes: & puocatie: & penetratine. Cu autē extēdit dolo: amistratu pefacientia: fm qd ē regula cognita in opo stōne mediciaz. Et qnz ē nēm: ut i medicia singulari vna sint plures hāz ppetatu: & nūc qdē numerē? medicias omniuētē la pidē & exēhentes ipz. ¶ **M**edicine omniuētē res lapide.

Et sunt sic radix costi: & radix rubi: & bdellium: & radix sulle: & cortices radicis ademeti: & cicer nigrū: & p prie aq ei? & semē altee: & fruct? alkara tie: et gūmī azaror: & in zarorē virt? i hoc & tribuli: & radix eoz sūt boni ad illd. & radix albasce: & sqlla & acetū e? & oximel ipius: & apū montanū: & calamentum: & absinthiū: & casia: & radix citroli capestris & xilobalsamū: & carpobalsamū: & radix ei? ē fortis valde: & semē malue capestris: & cardus: & aq radicis e? & scolopēdria: & capill? veneris d q? sumat pondus .3. ij. in aq rafani: & apij: & radix atheil: & se men canabis: & virga pastoris & pprie romana: & ciminū capestre: & radix petasilo & aq ei? & camepitheos: & poliū: & radix spagi: & semē cipi egiptiaci: & cortices radicis lauri: & semen rafani: & scordeon: & extremitas vitis albe & ruta agrestis. ¶ Et itez baurach atheni d q? sumat pōd? .3. v & pficiat cū melle: & potet cū aq rafani tribus dieb? . Et itez sote aū .1. cū aq tepida. Et dicūt qdam qd si sumat .lxx. gna piperis: & optie terant & fiat ex eis septem troiscis: deē in potu oī die troisc? vn? de scēdit lapis. Et i fisticis ē vtus q cōmūit lapis renū. Et de fortib? fm lapide renū scē lapis iudaic? & pulegiū: & camepitheos. Et de fortib? absolute sūt cinis scorpionū & oleū scorpionū: & oleū i q? ponūt scorpiones stās sub sole limitū & mietū p sirigā & i lapide resce. Cimezeis at scorpionū regimen melius ē: ut lineas vas silē vimali spissum luto sapiētie: deinde ponat in ipso scorpiones: & dimittat in furno calido nocte vna ad mīn? ita ut n pueiant adl ūmū in adustione & in mane remoueat. Et vtiū ē meli? qz testa exiccās: & accipies vtru

tem. Et cinis leporis decollati fm hūc mod ē fortis. de q? sumant i potu pōd? .3. ij. Et aq e? sūt vehemētis resolois. Et q de eo ex more sumunt: sūt caput & extrema ipsius exiccata in sole in vase eneo. Et itez lubrici terrestres exiccati. ¶ Et itez vitru attritōne factū ut athomi q in radio sol apparēt. ¶ Et itez cinis vitri. Et illud meli? sic: si igneat sup cocleariū ferreū: & tritū cribellē: deinde ponat sup aquā fabaz: & ostēdet in ea qd d eo calcinat: & itez reliquū donec puluerizet totū: deinde terat puluis sic athomi qui sūt i radio sol. Et dat de eo i potu aūr .1. in .xij. aūr. aq calide: & illd meli? ē qd de vitro albo claro. Et de illis q valde fortia sunt: ē vnus lapidū q in spōgia iueniuntur. Et itez sāguis hyrci exiccet? & ille melior ē q sumit i hac hora. in q colorat vua. Que re g? ollā nouā: & ablue eā aq: ita ut remoneat qd in ea est d natura terreitatis v? cine reitatis & falsedinis. & si fuit lapidea erit melior: deinde decolla hyrcū qbz qttuor ānos: sup illā ollā: & dimitte p mīn? sāguinē e? & vltimū curē: & assume mediū tm: deinde dimitte eū donec coagulet: deinde icide ipm in frusta pua de qbus facias troiscos quos ponas sup rete ā pānū mund: & spar ge eos ad solē sub diuo . p? orale defēdes eos a puluē: & dimitte eos tamdiu: donec ipoz exiccato vehemēs fiat i loco ad quem ros nullo mō ptingat: & cōserua troiscos. Et cū volueris eos in potu tribue: dabis d eis in potu cocleariū vnū i aceto vni i hora qetis doloris aut i aq apij mōtani: & vi debis rem mirabilē. Et de eis q fortia sunt ē cinis ouoz galline: postqz euacuata sunt a pull. Et de ill q sunt vehemētis fortitudi nis: & meliora oīm ē auis q grece noiatur tragulidurries: & est auis de gne quoz mīnor oibus auib?: excepta aue regia. & color corporis e? ē inter viridē & anericū & citrinū: & sup alas e? sunt pēne auree: et super caudā ipi? sunt pūcta alba. et plm eius appitōis ē i hyeme: & apd piscinas: et apd parietes. & ipi? volatui nō ē fixio: ymo volat par: et cadit: garric semp: et mouet caudam. & ipa cōmediē cruda sic est: qd meli? ē. et omediē elixata & assata & sallit et rser uatur ut caro sallita: & qnz aduriē sic est: ā in furno q nō sit cuz illa caliditate. s. cum qntitate cum q dñet ei adustio: et destruat virtus: et sit in vitreato vase: et scdm modum q pdictus est ad scorpiones et alia. et qnz aduriē in olla lapidea aut burneati et stringitur caput eius. et cū pñsit terminū rei tendens ad adustionē tūc retine. et qnz

Lapis iudaicus laudat
in est q maximo
periculo quia facit
deriuat magnam
quantitatem mactris
iusto ad vltimū
de qua magna il
dolores sui indignatio
stūm oritur: quā reib
si placet ego nō reib
nisi q pmostrat n maxima
vrgat mactris.

puluerizat illud qđ de ea fallitū est & affa-
tum ip̄i? cū pipe & silib? & bibiē tritū ei?
a puluerizatōe ā adustione cum vīno claro
cū melle ā cū aq̄ mell? ā cum cādicon. & silr
vnaqueq̄ harū medicīarū. Et estimāt qđā qđ
hec auis sit auis spīne. & hec ē auis quā no
mināt frācigene safurion de q̄ nescio an sit
illa ā alia: & estimāt qđ qñ exiccat & bibiē
paulatī exēbit lapidē ex oī loco. Et dixerūt
qđam qđ lapis ip̄e exēbit lapidē. Et iterum
fīm? columbīn? & fīmus galli. Et estimat
hunaiz; & alkim? qđ qñ sumit pond? d eo
3. ij. et origani pond? 3. 5. & qñcū ip̄z ē zu
chari tabarzet exēbit oēm lapidē. Et qñz po
nunt cū eo pip? & sal? & pprie in decoctio
ne pulegij. Et iterz scarabei exiccati. Et esti
māt quidā qđ suffūgatō e? qđ ē sub virga
cū spīnis erici; scit mīgē lapidē. Et h? ē de
illis q̄ ego nō verifico. Medicīe vō q̄ cum
istis pmiscenē farmacīs ad penetrāduz sūt
sic pip? & calamētum & cinamomū. Et iste
cū h? sūt iuuatīe ī ca? morōis lapidīs. Me
dicīe at̄ q̄ cū istis pmiscē: vt puocēt & cū
virtute exēbant supfluitates grossas: sunt
sic semia cognita pprie fenugrecuz & sicut
daucū & meu: & fu: & asar: & acor?: & a
meos: & keisim: & siseleos: & semē agnica
sti: & squantū: & cordumeni. Et fortasse qđ
dā hoīm dicūt bonū ē vti cataridibus. Et
iste qđē medicīe cū vehemētia puocatōis
sue nō sūt puate imp̄ssione ī lapide. Medi
cīe vō doloris sedatiōe sūt sic semē lmi: &
mucillago e? & sic nuces: & auellane: & se
men altee: & hñt ordinē ē ad medicīas la
pidīs et pueniētiā ad corp? renū. Et narco
ticis ē illud qđ sciūm? Medicīe at̄ pforta
tiue sūt sicut bebez; & aristologia: & liliuz
siccū & semē agnicasti. Et iteruz sicut rosa:
& balaustie: & squantū & sādali. Medicīe
vō ppoite ad lapidē sūt sic meridatū: ip̄m
nāq; ē fortis opatōis in lapide renū & sic
sagzenea. Et sicut pfectio d scorpionib? co
gnita ad renes & vesicā. Et iterz medicāmē
factū cū sāguīe hyrci: & noīat manus dei
pp̄t suā nobilitatē. Et medicāmē thesauriza
tum dictū: sc̄m cūz oleo balsamī qđ ē mira
bile. Et sic medicāmē forte qđ expti sumus
recipiēs cineris vitri: & cineris scorpionū
& cineris radicis caulīs nabathij: & cine
ris leporis: & lapidīs spongie: & sāguinis
hyrci exiccati & contriti: & cineris corticis
oui de q? pullus egressus ē: & lapidīs iu
daici: & gūmi nucis & acori partes eq̄les
& petroselinī & dauci: & pulegij & gūmi
arabici & seīs altee & pipis oīm añ. partē
vnā et 5. pficiant cū melle et cōseruetur c?

dosis sit vsq; ad duos aūr. et sup cū aqua
tribulorū decoctoz cū ciceribus nigris. et
hoc pueniēs ē et ei qđ ē in vesica exēbens ip̄z
silem luto albo. Et iteruz ex eis qđ sūt fortia
aggregatiā ē illud qđ. Re. semīs melonis
et vitri adusti et culbuz pres eq̄les sumat
cūz aq̄ ciceris. Et iterz fimi colūbini et fimi
galli: deē aliqđ cū aq̄ rafani: ā cū vīno: ā cū
aq̄ calida: ē ei aggregatiū. Et de eis qđ sūt
aggregatiā: ē vt sumat pōdū pond? 3. vni?
fimi colūbini. 3. j. scarabei. 3. j. duodecīa: te
ranē et denē cū vīno. Et iterz lapidīs spon
gie: et scolopēdrie: et capilli veneris: semīs
altee: et petroselinī eq̄liter: et sit dosif qñtū
necesse ē ī aqua apij: ā aq̄ radicū: ā aq̄ tribu
lorū: ā aqua rafani. Et iterz d eis qđ sūt aggre
gatiā ē illud qđ. Re. gnoz fruct? balsamī
et calamēti cāpestris licci: et lapidīs spōgie
et seīs malue: et albedazogi sicci pres equa
les: terāt et deē ex eo oī die cocleariū vnuz
cū vīno pmixto quasi. 3. iij. Et d illis que
ppiora sūt ei qđ ē ī renibus: ē illud qđ. Re.
meisus sumurion āboz añ. pondus. 3. ij. pi
peris. 3. iij. c? dosis sit fm quātitatē qđ esti
tur cū oximelle sālūitico. Et iterz rute cāpe
stris et malue cāpestris et radicis apij pres
equales. de quibus suāt quātitas duoz. co
cleariorū qđ coquāt ī vīno et coleēt et bibat
vīnū. Et iterz radix pētafilon cum oximelle
squillitico: ā aqua mell. Et iterz semīs rafa
ni et culbi equaliter suātur ī potu vna vice
p? aliā. Et iteruz gnoz almahaleb excortica
toz tritoruz aūr. ij. croci aūr. j. aristologie
aūr. 5. cōficiātur cū melle: c? dosis sit aūr.
iij. Et iterz cordumeni pond? 3. ij. cūz ter
cia sui corticū radicis lauri. Et iterz semen
albarmel: et bdelliū sumāt: d qđ? fiat pilu
le: et suātur de eis oī die pond? 3. j. cū aqua
calā: et cū aqua foliorū rafani: ā enule humi
de: ā cū aqua oliuarū. Medicāmē vltimū se
dās dolorē: et exēbens lapidē. Re. sumuriō
et est apij cāpestre et dicit apij plicū. 3. j.
cipi egiptij. spice aromatice. semīs papaue
ris albi. cinamomi: casie. pipis albi. seminis
baucie. acori omniū añ. 3. j. et 5. lapidīs iu
daici. lapidīs delati de regione macedonie
añ. 3. 5. Conficiant cū melle d q? suātur ad
magtūdiem auellane cū vīno. Medicāmē cō
ferēs gnatōi lapidīs. Re. semīs apij et pule
gij et semīs altee oīm añ. 3. j. semīs cucume
ris ortulani. et semīs melonis: et dragagati
oīm añ. 3. 5. misceātur omīa. et sumāt. heq;
dosis ei? pōd? 3. ij. cū vīno subtili pmixto
Aliud. Re. lapidīs muēri ī spōgia: et radi
cis tribuli: et semīs baucie oīm añ. 3. ij. seīs
cucumeris: et semīs melonis: et semīs altee

*Decoctio malue campestris
i. alter q. v. v. v.
in melle emulsi
gummi.*

amili: oim añ. pōd? .3. ij. semis feniculi ani
li & poliñ oim añ. 3. iij. Et qñz dāt eis in po
tu aq̄ i qbus decoquunt medicīne lapidis:
sicut aq̄ i qbus decoquunt camepicheos: &
poliū: & calamētū & siseleos. & radix tri
buli: & fructus e? & scolopēdia: & radix
malue: & capill? veneris: & vīrga pastoris
& radix tamaricis: & radix eupatorij: & se
mē altee: & semuriō: & saguafir: et pulegiū
& alia ex diureticis Et cū amīstrant in die
bus sanitatis: phibēt gñatōz lapidis eē. Et
ex decoctōib? qb? iuuamētū pferē lapidē
cū eaz amīstratō asiduāt i horis poximi:
ē vt decoqñt folia malue cāpestres: & pona
tur i decoctōe ei? butirū: & mel d q̄ sumat
in potu res plima: frāgit eī lapidē: & puo
cat vrimā: & lenit iter e? & exhibet eū cū fa
cilitate. Et Ruffus qdē dixit: q̄ plima bal
neatō i thermis sulphureis frāgit lapidē:
& hoc fortasse scit pueire ad hoc: q̄ qdaz
aq̄ calide q̄ qñz vlceraūt cutē: qñ ponūt i eis
medicīne lapidis: & submergiēt in eis pānus
dū sūt calide: & ponūt sup locū lapidis re
soluit ipm. & ego iā expt? sum res hui? ge
neris. In regie aut in ppatōe lapidis ad hō
vt eleuet: & patiat a medicis cū facilitate
lubricitatis & exit? ē: & oz vt amīstrentur
olea mollificātia mīguēdo cū fricatōne: &
sīlīr ebzoce & emplra & cerota mollificātia:
& balnea & tīne cū q̄litate q̄ nō mollificet
vtutē supflue & debilitetur expulsua. Et
qñqz currit p̄t illō ad mēbz additio mate
riē: & tūc bibiēt medicāmē ad eradicationē
lapidis: vt facili? fiat sup ipm eradicationē &
extēctio: & oz vt misceāt cū mollificātibz
pfortātia sīm canonē notū: & p̄rie dū non
ē cū pfortātib? plima p̄trietas ad intēti
onē q̄ ē in resoloe: & illa sūt sic oleū d lilio:
& oleū de spica: & olīm de alchanna & cor
pora eoz eē: et oleū alkeiri aggregat intēti
ones plimas: deīde strigat mediū & alcha
tin & pectē: vt dilatenē meat? desup: a fri
cent cū manu: deīde deē i potu medicāmē
p̄mūtiū: & si fuit sup̄tū i potu: tūc cōse
q̄nter adhibeant diuretica. Et nō ē malū vt
bibaēt eē qd ē sicut cascistula cum olō ami
gdalino: & cū succo viscoso qui fit d succis
diureticis i qb? sūt viscositas & lubricitas
cū oleo amigdalino. Et ex eis q̄ pferunt p?
mollificatōz: a cū excusatō ē a mollificatōe:
p̄t illō qd scis de lapide suspensio moto:
lūt vaporatōes cū spōgia & sibi sibi? infu
sa i aq̄ & oleo & cū pāno & fursure: a em
plastrā calefaciētia & viscosa cū oleis calis
calefactis. sicut oleo rutino aut cū oleo cō
muni & castoreo. Et ē necessariū vt p̄serue

tur calefactio emplroz: q̄ si nccia sūt forti
ora illis ponant ventose vacue sub lapide
& sit earuz positō dolorosa vt atēbat ipm:
deīde dponāt ab illo lo: ad illū q̄ ē sub eo
ad inferiora & supendāt ibi. Et sīlīr sīm de
gradatōz descendāt a loco renū: sīm obliq̄
tōem emūctorioz ad inferiora Cūqz descē
dit ad vesicā dolor sedat. Et qñz exercitiū
mor? & eq̄tatō sup aīal in q̄cte incedēs suffi
ciunt. Et sīlīr descēs? p ḡous: & p̄rie post
q̄ amīstrate fuerit inunctōes Cūqz descen
dit ex vesica ad meatum vīrgē: tūc fortasse
scit dolozē. Et tūc oz vt reganē r̄gimie illi?
loci cū eis q̄ dicem? Regimen aut doloris
qñ p̄mouet: & p̄rie apd vesicā: p̄pter mag
tudmē lapidis: a p̄t dētes i ipō: & fractu
rā rascationis: & asperitatē excoziātem. Et
qñz possibile ē vt sit cū balneo & tīna: cum
āt supfluūt & mollificāt: redit dolor vehe
mens p? horā. Et ebzoce d camoilla & mel
liloto & altee & fursure: bone sūt iuuatiue
Et si fuit p̄strictio aliq̄ nate: tūc d rectioz
bus reb? erit exēhere fecē cū suppositorio:
a clisteri nō magno: qd coart? & dolorem
faciat: ymo suppositoziū amīcabili? ē mibi.
Et i lenificatōe quidē natuē ē alleniatō plī
ma & sedatō doloris. Et nō ē semita ad am
mīstrādū catarticū: ipm eī ledit & nocet. p
id qd descēdere scit desuper Cliste at cū i
eo ponunt adipēs: & vinctuosa: & vtutes
mollificātes: & virtutes diuretiche scit. cū
solutōe vētris lenitatē: & frāgit dolozem:
& adiuuat ad extēctiōē lapidis. Et cū do
lor ē fortis: sedat: qñ curat cū eis q̄ dixim?
deīde cū cuāt lapis: mltiplicat Quae recti?
ē vt abstineat a medicis fortiter mouenti
bus: & amīstrent clisteria lenia lenificātia:
& inunctōes q̄ p̄mēdo & p̄fricādo fiūt Et
cerotaria mollificātia lubricātia. Et de ill
que iuuāt in hac hora est amīstratō vomī
tus: & illud est de illis q̄ mīmorāt materias
comprimētes lapidē: sed fortasse nocet per
illō qd trahit lapidē ad superiora Et si fue
rit dolor de illis q̄ non remouentur p̄ozis?
tūc necessariū erit dare in potu illud qd
stupozem facit. Et iterum filonium & me
dicamen mandragoratū et tiriacha que nō
est antiqua: ymo est ad nouitatem decliuis
et est virtus opi remanens: ipsa em pluri
bus confert modis. Confert nanqz ex pre
tyriacitatis: et ex parte prouocatōis: et cō
mūit lapidē: et ex parte stupefactionis
doloris. Et quandoqz adiuuat in dieb? vē
tositatē i renib? coartātem: eē lapidē: et co
gnosciē p̄ siḡ vētositatis renū: a ventositatē
i itestis p̄primētē ipsuz: et cognosciē p̄ siḡ

*Cliste
nō debet
transire
liberum
Mouit
p̄t. d. in
soluere
nō p̄t
mīn.*

sua. Quare o3 tunc vt intendat ad ea que frágunt v̄etositatē sicut ruta : et semē ei? et semē apij: et anisū: et ameos: et carui: et nigella. dādo ī potu ī eis q̄ sūt sicut aqua mell: ā emplastrādo: ā faciēdo d̄ eis cerotū cū oleo aliquo: et vtendo eo ī clisteri. Et si lapis fuit p̄p̄t āp̄a calidū: curet curatōne aposteātis renū ī p̄mis. Et sufficiēt ea q̄ scis de embrocis et emplris: et cerotarijs īfrigi dātib? q̄ p̄terierūt tibi ī capitul' plib? asp̄so sup̄ ea modico aceto: donec penetrāt. Et si līr fiat clistē cū istis succis: et cū oleo rosa to cuz eis. Et si indigz flobia: fiat. Et si fuerit p̄p̄t aposteā durz: tūc adhibeant ea q̄ sūt sicut mucillagies calide: vt mucillago semis līni: et fenugreci: et altee: et semis almaru p̄mixte cū eis q̄ īfrigidāt. Et si līr camoilla et mellilotū et tribuli et anetū. Et ita amīstratur ista bibita: et amīstrant clisterizata et amīstrant epithiata: et q̄n amīstrant epithiata: o3 vt ponant ī eis q̄ sūt sicut gūma p̄mi: et serapimū: et armoniacuz: et storax: & castoreū: et sic mirra. Et itez olea calida cū p̄fortatib? aliqb? Et de vnguentis vnguentū dyaqlon: & vnguentū de adipibus: & alia. Et cū videris inflamatoz p̄uocabis tūc. Cibi aut̄ paciētū lapidē sunt illi: q̄ contrarij sūt cibis nocētib? eis. Et carnes auiū assate: habentiū colorē cinericiū & auiū ī domib? habitantiū: dissolute cū decoctōe: n̄ nocēt eis: & si līr q̄ de carnib? sūt subtilia & cāri assati caro p̄fert eis. Et o3 vt ponatur ī cibis eoz capita cardī: & spagi: & p̄p̄rie cāpestris cū aq̄ ciceris & oleo cartami.

¶ Fen decianona de dispōib? vesice & v̄rine: p̄phendens tractat? duos. ¶ Tractat? p̄mus d̄ dispōib? vesice. ¶ Anathoia vesice.

Quemadmodū de? excelsus creauit feci vasa aggregatā cōphendētia totū vsqueq̄ aggregatē. deide epelliēt totū sū: per qd̄ sit excusatio ab assellatōne p̄tinua hora p̄2 horā sic sciūsti. Si līr p̄parauit excels? & creauit ei qd̄ de supfluitate aquositate atēbiē digne excuti & expelli capacitate: & sacculū p̄phendētē totalitatez ei? ā pl̄m ipi? donec surgat ad exēhendā ipam semel: & n̄ sit ncēm expellē ipam conēinue. sic accit̄ paciētib? distillatōz v̄rie. Et capacitas illa ē vesica. Et creata ē n̄uola ex neruis ligamētū vt sit vehemētioris fortitudinis: & sit cū fortitudine susceptibil' extēsiōis plane substētante vt īpleat aquositate. Cūqz implet euacuat qd̄ ī ea ē cū volūtate ad quā pducit necitas. Et ī collo eius est carnositas retēta vicina lacerto. Et ipsa

qd̄ h3 duas tuīcas: q̄rū interior ī p̄fūdo est dupla extrīsece qm̄ ipa obuiat aquositate acute. Et subtiliat? ē creator sapiēter ī atēhēdo aquositate ad eā: & exēhēdo aquositate ab ipa. Quāē puenire fecit ad ipam: emulctoria duo q̄ sūt renū: & cuz ad ipam puenit: sepauit vesice duos anulos quos fecit incidē m̄ duas tuīcas incipiētes ī p̄mis penetrare ī tuīcā p̄mā p̄forātes eā: deinde habētes īcessū habentē q̄ntitatē īter duas tuīcas. deide submergunt ī tuīcā īteriorē: distūpētes vtrāqz eaz ad p̄cauitatem vesice: ita vt q̄n replet aquositate & s̄stetatur coopiat tuīca illa tunicā exteriorē: expulsa ad ipaz ab īteriori p̄te & p̄fundo: talit̄ vt estimet q̄n tuīca vna: & nō sit ī eis penetratō. Et p̄p̄t illd̄ non redit aquositas & v̄rina cuz figit vesica ad posteriora & ad duo emulctoria. Deide creauit ei de? cui? v̄rit? ē sublimis collū expellēs aquositatez ad v̄rigā anfractuōsū: plues h̄ns anfract? p̄p̄t quos n̄ mundificat ab aquositate ītegre expulsa p̄p̄rie ī mascul' ī eis nāqz tres habz anfract? Et ī mulierib? h3 anfractū vnū p̄p̄t p̄p̄m̄q̄ratē vesicaz eaz cū matricibus eaz: & illi? colli? qd̄am ps̄ minuta ē eo qd̄ circūdat ipm̄ sicut suffocatoriū & ex p̄ssorium: ita vt phibeat exitū aquositatez ab ea nisi cū volūtate mollificāte illuz laceratū adiunctū lacertis v̄eris s̄m qd̄ sciūsti ī loco suo: nisi illi lacerto adueiat nocumētū: ā supfluat necitas. Et p̄tinuant vnicui qz latez ei? neru? q̄ntitatē habēs: & v̄neq̄te & pulsaciles: & multiplicati sūt nerui e? vt ipa s̄tīat illud cui īnitit & ad qd̄ extēditur.

Egitudines vesice & cura eaz. Cidunt itez ī vesica egitudines cōplexionis cū mā & absqz mā & āp̄ta & oppilarō d̄ c? sūma ē lapis. Et īueniunt ī ea egitudines q̄ntitatis ī p̄uitate & magnitudie: & accidūt ei egitudines sit? ex augmēto & dislocatiōe: & accidūt ei egitudines solois singularis p̄aptiōē & scissiōē & incisiōē & vlcera. Et q̄n3 cōicāt vesice mēbra regalia & nobilia sic cēbrū: ipm̄ sit dolorosum cuz ea: & adueit ei vertigo: & q̄n3 puenit ad s̄rsen cā cōitatis egitudinum vesice calidaz: & sicut epar itez. multoties enim accidit yd̄ropisis prop̄t frigus vesice. Egitudines quidē vesice multiplicātur ī hyeme: & curatur iterum sicut curatur ille que sūt renū: & cum medicinis fortioribus & magis remanētib? & sunt potōnes & īiectōnes: & v̄nctōnes & emplastra q̄bus ēplestrantur duo emulctoria & sub vmbilico & ī duabus commissuris

*Membra regalia v̄nctū
in ipa:*

*Egitudines vesice
multiplicantur ī
hyeme.*

De eis que calefaciunt vesicam.

De eis que infrigidāt velicam.

De lapide vesice & signis eius.

79 - D'Arenum una m. durio

Curatōnes lapidis vesice.

Qapis vesice inoigz medicinis fortioribus qm ipa e frigidior: & qa e longiquior: & qm lapis e? est vehemētius asfirmat? ex vehemētia coagulatois Et medicīne ei? sunt medicīne fortes p̄dicte ī curatōne lapidis renū. Et eis qdē conferunt sagzenea: & metridatū cum lapis ē puus alenis: & silr athanasia. Et conferūt ei scolopendrie pondus. 3. j. et mahaleb excorticate. 3. 5. Siropus iuuatiu? eis. Re. milij soltrij. 3. xv. capilli veneris. 3. vij. petroselimi 3. iij. ficus albas. vij. numero. decoqñt? cuz quattuor libris aq: donec r̄maneat libra .j. et bibatur p? exitum de balneo: cui? dosis sit libra media. Et oportet vt tñe que ī ea amīstrant? sint fortiores: et ponant? ī eis cum medicinis notis medicīne que sunt sic folia agni casti et capillus veneris et foliū et asuesir: et rosa eius et aliquid habēs stipticitatem: vt non supfluat mollificatō Et ponant? ī eorum vnctionibus et galbanū et pīx et armoniacum et euforbiū: et meli?

lapide renū i q̄litate & q̄ntitate ex ca^o lapi
dis renū: differūt ei vtriq; lapides: & ille
q̄ est in renib? ē q̄si lenior paruz & mīor:
& magis trahens ad rubedīnē Et ille qui ē
in vesica ē durior & maior valde: & magis
decliuīs ad soliditatē & cinereitatē & albe
dīnē: licz gñē in ea lapis q̄ omīuīē: & ille
q̄dem qui ē in vesica discernit fm plm post
separatōez vīme Et ille cui plm adueit lapis
vesice ē extenuat? & in renib? ē ecōuerso.
Et īfātibus & q̄ eos sequūt adueit lapis i
vesica. Et dicā b q̄ vīa i lapide vesice de
cliuīs ē ad albedīnē: & sedīmē nō ē rubeuz
ad albedīnē tendēs ā cinereitatē. Et qñq;
ē vīa grossa oleaginee fecis: & fm plm ē
subtil? & pprie in pñ^o Et nō ē dolor lapidis
vesice sic dolor lapidis renū: qm̄ ille q̄ ē ve
sice teneē in spacio: nisi cū lapis tenet vī
nam: qm̄ ei? dolor vehemēs fit: & qñ ipse
cadit in meatu. Et asperitas in lapide vesi
ce plīma ē: qm̄ ē in spacio in quo possibile ē
vt stet sup cū illō quod ipse retinet. Et pp̄
hec ē maior: qm̄ ei? loc? ē latior. Et accidit
qñz vt sint i vesica vna duo lapides & plu
res illis excoꝛiantes: & multiplicatē confra
ctio arene ex eis. Et ē qñq; cū arenositate
fex fursurea pp̄t abrasionē eius a lapide ab
stergēte. Et i lapide quidē vesice ē assiduati
o prurit? & doloris in virga: & in radice
eius & in pectīne cōmunicatione virge ad

eorum est emplastrum de bdellio de mecha
et melius oleorum est oleum de scorpionibus
b2 emplastratum et clisterizatum aut injectum
cum quo miscetur aliquid confortativum. Et
medicines quidem emplastro eorum sunt sco-
lopendrie radix: et radix aschebet et polium
et canabis: et altea: et capill? veneris: et po-
nantur in eis ea que sunt sic folia virge pa-
storis: et avis predicta in ca? lapidis renu
et q? diximus cum ea de ordinibus eius val-
de conferunt ei: Et de eis que propria sunt illi
in curis ipsorum est: ut utantur medicinis
lapidis in iniectione et iuvant eis vehemen-
ter. Et quando urina sit difficultas: et retineat
calapiois vesice: et non est semita ad scinden-
dum propter aliquod quod prohibet: aut propter ti-
morem: tunc de hominibus est aliquis qui inge-
niatur: et in eo quod est inter anum et testiculos
scissuram efficit quam et ponit in ea canulam
ut egrediat? qui cognoscit anathomiam vesi-
ce: et cognoscit locum colli eius cui continuan-
tur vasa spermatis: et cognoscit locum arterie
et locum carnosum vesice: ille facit hoc. Et
ost? ut caveat illud quod oportet ipsum cavere: quare
non accidat nocumtum in generatione: aut flu-
xus sanguinis: aut fistula que non consolidetur:
et oportet ut evaporis intestina et vesicam an-
illud resupinus.

Regime quod in ipso recipitur.

Et ut preparetur sedes: et sedeat eger
super eam et sit presens minister et intro-
mittat manus suas sub genu? eius
deinde preparatur ad sciendendum. Et oportet
ut ante teneat lapides: et faciat ipsum puerire
in locum qui sciendū est. Et illud faciat intro-
mittendo digitum medium in anum viro: et virgi-
ni et mulierum corruptarum in officio matricis
donec inueiat lapidem: et operatur manu alia
desuper: faciendo ut descendat ex mirach: et
summe donec descendat lapis ad locum pro-
pinquum oris vesice: et studeat ut expellat
lapis taliter ut remoueat a commissura quan-
titate unius pilii. Et cave ne scindas super com-
missuram: quoniam est malum. Commissura est secundum veri-
tatem locus mortalis. Et ost? ut non cadat
in expulsionem adbreuiatō: quoniam euenit tunc scis-
sura lata que non sanatur. Cum expellis et vi-
des scissuram non penetrantem: tunc perfora: si
tua operatio huius quantitatis non producit ad do-
lorem vehementem et torsionem colli et casum
virtutis: et destructionem motus et sermonis
et operationem palpebrarum: et oculi. Si autem
produxit ad illud tunc non proficiat ipse: nam si ipse
perforaueris morietur illico. Amplius fac super ipse
scissuram tendentem ad transversum parum cum in
genio bono: quoniam non pergit nervum studendo ut

cadat scissura in collo vesice: nam si ceciderit
in corpe vesice non consolidabitur oris. Et stude
quantum potes ut scissio minore: nam si lapis fue-
rit fortasse expellatur cum expulsiōe: magnus
vero indiget scissione ampla. Et fortasse indiget
exhibente quod ipse extrahat. Et quoniam est lapis ma-
gnus valde: quare non est possibile ut scindatur
propter magnitudinem suam: quare ost? tunc ut apprehen-
dat cum tenellis: et rumpat paulatim: et assuma-
tur quod frangitur: et non remaneat in vesica ali-
quid oris: nam si remanserit magnificabitur: et
fiet magnus. Et multotiens accit? ut lapis p-
ueniat ad collum vesice et quod sequitur virgam
et tunc ost? ut sine cessatōe mungat peccet: et
fiat pressio super ipsum: et sit tecum adiutor ita
ut quando figitur lapis in loco scindas subtus eum: et
exhat? et fortasse erit rectus? ut ligetur post
ipsum ad interiora cum filo: ita ut non redeat. Et
si penetrat ad locum propinquum capiti virge: non
ost? ut elaboretur ad exhibendum eum ex ipso: illud
ei faciet fortasse accidere vulnus quod non consoli-
dabitur: ymo ost? quod equeat a strigat? quod est post
ipsum: et scindat sub? caput virge ut egredi-
atur. Cum ergo feceris in lapide omnia que dicta sunt
in ca? de illo: et extraxeris ipsum fortasse acci-
det ex pressione ventris cum fortitudine: et ex do-
lore scissionis ampla: et est res tritorosa. Et ex eis
que non permittunt euenire illud: est ut iam clisterizes
egrum: et exhibas fecerit? deinde des ei in potu
per illud aliquid leniens naturam: et non abest eum
nisi re pua et nisi lenificat. Si autem indigue-
ris floia ut allevietur ex moratōe: fac. Quod si
volueris ut vehementer allevietur: et appareat
signa apertis et dolor sit vehementior valde
tunc ost? ut sedeat eger in tina a pelui aq? in qua
decocta sint lenificatia: sic molochia: et se-
me lini: et altea: et furfur: et cum illa aq? sit
permixtum oleum plim et aquassatum cum ea: et sit
aq? illa tepida. Cum extraxeris eum de tina:
inunges per virge cum oleis lenificatib?: sicut
est oleum camoilimū et anetinum: et pone super
vulnus butirum tepidum: et fude in ipsum. Et po-
ne super ipsum coram infusu in oleo rosato et pau-
co aceto: deinde amista medicinas consolidati-
vas. Si autem magnificat? ampla assidue fac eum se-
dere in tina predicta in decoctione fenugreci
et scis lini: et si dolor fiat fortior: fac eum se-
dere in die secundo et in die tercio in aq? et oleo
tepidis. Ille autem quem scissura et vulnus non ita
dole facit: ut non inde curet: soluit in die ter-
cio. Et ost? ut assidue calefactus vesice cum
oleo de ruta: cum enim calefit est rectoris dispo-
sitionis: et minoris doloris: et minoris urie
et vima quidem ledit valde perforatos. Et propter
illud ost? ut sumat in potu aquam paulatim: et
quoties mingunt ost? ut sit minister conservans

manu sua locū ligamēti: & opmat eū: ut nō
infundat vīa locū scissū. Amplius nō pōt
eē quī aut currat ā non currat d sanguine
quātitas q̄ nccia ē: & illic est timor apatis:
& corruptōis mēbri: cū alterat color e? ad
corruptōz a rubedine: ā ut erat & supfluat
& timeat flux? sanguis. Et p̄mu? q̄dem o?z
ut curet fm q̄ vides signūz p̄dictū: ymo
incidat ilico ut erat sāguis: & ut ponat d
sup emplm ex aceto & sale ī pāno limi tam
diu donec phibeat corruptōz. In secundo
aut qd ē ut timeat flux? sāguis: ē rectius
ut sedeat in aq̄s stipticis agnitis: & ponat
sup locū thus & atramētū critica: & sup ip̄a
corū: & sup illō corū aliud maius madefa-
ctū aceto & aq̄. Et si sciueris q̄ rena maḡ
aut arteria incisa sit: adde ī curatōe ei? cuz
p̄strictōe. Et si sāguis iobediēs ē: & nō cel-
sat: & nō sanat: tūc fac eū sedē ī aceto for-
ti: & fortasse idiges ut flebotomes euz ut
attrahat sāguis. Et fortasse nccm ē tibi ut
ponas sup pectinē & inguma narcotica.
Et ex eis q̄ accidunt ex scissura & cursu san-
guinis ē: ut currat frustū sanguis ad vesicā
& coagulet sup orificiū e?: q̄re sit difficul-
tas vrime. Et tūc nccm est ut itromittatur
digitus ī foramiē: & auferat nocumētum
ab orificio vesice & collo e? & exhat. Aut
curet loc? cū aceto & aq̄ donec resoluatur
claudēs agelatū: & exhat. Et ex eis que
accidunt ex illo ē abscissio gnatōis. Siḡ autē
mala q̄ cū accidunt expectat medic? morte?z
sūt ut fortis fiat dolor sub vmbilico: & ifri-
gidenē extrema: & acuat febris: & accidat
rigor & casus v̄utis. Ampli? cū addit ve-
hemētia doloris loci p̄forati: & accit singul-
tus: & mouet v̄eter motu ext̄neo: tūc iam
appropinquat mors. Signa at̄ egrī bona sūt
salus ratōis: & sanitas appetitus: & ut sint
color & forma sani valde.

Apostema calidū ī vesica & dubelati ī ea
Accidit quāuis nō plimū ap̄a calidūz
ī vesica ex mā sāguinea & colerica ā
ap̄osita: & ē egritudo mala. Et mltō
tiens accit illud & p̄prie ī infantib? cā lapi-
dis & dolorositate e?: & quia ip̄e conquat
sat vesicam. **S**igna.

Significat q̄ ap̄a ī vesica ē calidū fe-
bris & retentio vrime: ā difficultas e?
ā ip̄i? distillatō. Et retentō qdē eius
ē cū iacent: & nō possunt ei?cē aliqd de ea nō
stātes: & q̄z est retentio stercoris: & infla-
tio pectinis et ylij cuz dolore pūgitiuo &
pulsatōe: & q̄z appet rubedo ext̄rius. Et
significat ip̄m ex t̄nquillitate infirmi quā iue-
nit ex vaporatōe. Et de accidētib? q̄ cū ip̄o

accidunt: sūt sitis vehemēs: & vomit? colē
pure: & asma: & frigus extremitatū. Et for-
tasse nō calefiūt: & alienatio & nigredo līn-
gue: & noceri ab omī acuto & diuretico.
& p̄prie cū sūt huōres corp̄is calidi. Signi-
ficat g° ip̄m etas & cause p̄terite & p̄fetes
de ill' quas scis: & deterius ē illud cū quo
p̄tinuat caliditas febris acute. & vehemēs
fit retentio vrime & stercoris: & fortis fit do-
lor: & ī vīa nō est digestio: ē ei mortale:
& plus hoc ē cū sit dubelati. Cū aut apparz
ī vīa fex subsidens lenis: tunc ē maioris
spei. Cū dubelati vero apparet d horripila-
tōib? diuersis & febrib? p̄mixtis illō quod
dixi? ī dubelatis renūz. Et silr significat ma-
turitatē e? lenitas: & sūt de accidētibus di-
gestionis vīa & sedimē e?. Et significat ei?
ruptionē vīa habens pus amixtū. Si aut
signa maturitatis nō apparuerit: non rūpe-
ante ebdomadam. Et plime exiture vesice
sunt versus collū e?: & q̄z declinat ad p-
tes alias. & q̄z aperiunt ad iteriozē ptem
vesice: & q̄z aperiūt ad pte aliam.

Cura aposteātis vesice.
Portet ī p̄mis ut ex basilica sinistra
fiat flōia fm v̄tutē: est ei p̄ma curati-
onū eius & melior eaz. Et festina si
illic fuit caliditas valde vehemens ad ēpla-
stra apocrustica spacio breui: & non super-
fluas ī eis: neqz plongeris: illō nāqz noci-
uū est: & indurat ap̄a velociter: ymo si ice-
peris a mollificatis cū nō fuerit aliqd qd ab
illo phibeat ex sensu vehemēti: erit melius
qm̄ mēbz ē neruosū. Et p̄pter h° vehemēs
fit trāquillitas egrī ex vaporatōib? rep̄cus
suis spacio breui: factis euaporatōib? cum
spongijs & lanis infusis ī aq̄: ī q̄ decocta
sunt lenitiua & resolutiua: & vesicis ī qui-
bus sufflatū est plenis aq̄ calida: & oleis le-
nitivis subtiliatis & p̄p̄is eis que iaz sci-
uisti ī ca° curatōis renūz. Et cuz hoc subti-
lia te ut iniecias si colat per siringā ī primis
qd sit sic mucillago psillij ī lacte asinimo ā
aq̄ ordeī ī lacte asinimo q̄re ē magis salua.
& p? illō lac asinimū & adeps: & p? illō ca-
siastula ī lacte mulieris fm ordinē quem
scis fm horas aposteātis. Et q̄z ofert di-
sternitō facta cuz eis fm ordines suos. Et
de emplastris bonis post p̄ncipiū inceptōis
est illud qd sit ex simila: et zizamo excortica-
to: cum lacte & oleo violato: & oleo camo-
millino & silibus. Et itez napi boni sūt: &
iteruz sulla elixata emplastrata & vapora-
ta. Qz si ebdomadam pertranseat & appro-
ximet status: tunc adhibeantur farina faba-
rum: & semē limi: & camoilla cū triplicato

& silr descendit p floiam saphene & dilata te in amistratoe resoluentiu que sint ex emplris & vnguētis pōcis i ca° renuz. Et qñz egēs emplastro ex ylopo & castoreo & cera: & ppe post narcotica. Et scias qñ assi duatō sessionis eoz in tina ē valde iuuatīa ita qñ adueit eis vīma: tunc rectius est vt mingāt in ea. Et aq tīnaz eoz meliores sūt ille in qbz ē mollificatō d illis que iā sci uisti multoties. Et qñqz ponūt in eis aliqd arscelabā: & cipi: & cordumēni. & spica et amomū: & squantū cū fenugreco. & semie limi: & sedāt dolorē & apā. Et iste aq mol lificatiō qñ multoties sciūsti: sunt sic deco ctio semis limi & fenugreci. Et itez aq i q decoquūt napi & albasch & caules. Et cu ratō qdem dubelatī e? pxiā ē curatōi dube lati renū: ymo ncēm ē vt sint medicīe eius fortiores. Et qdā laudauerūt papaueris al bi pond? .3. j. & .5. qd deē i potu i decocti one spice: & squimati: & pxiā qñ sūt diffi cultas vrīne & dolor. Et cum vehemēs sit dolor: & timeē mors: nō ē excusatō a narco ticis limitis & epithiatis & suppositis. Epi thimata vō sūt sicut epithiā scīm ex iusqui amo albo: & mādragoza: & papauē: confe ctis cū oleo. ā sumat qrtā .3. j. opi & disso uat i oleo violato cū pauco croco: et ibi ba tur pān?: & suppoatur i ano: fortasse ei in ueniet p illd tñquillitate: & dormiet loc o e? & qñqz amistrat aliqd d eo in siringa si tolāt. Et epithima d opio extrisec? scīm ē fortis stupefactōis. Potiones vō & reliq curatō sūt curatō hirsē & birsē.

Apostema durum in vesica.

Accidit a cāis silibus cāis aposteātis duri in renib?: & plm e? sit successio ne calidi: & successioe pcuratiōis aut casus: & qñz sit successione scissure. **Sig** Vm eo sit difficltas vrīe & egestiōis sil: ā accidūt ex eo accidētia duricie renū ex retentōe fecis: & stupefacti one in crurib?: & agitatōe diuersa: & debi litate: & puentōe ad ydropisim: quāuis sit supuentōe: al: s b puentioe ex duricie renū Et int ea qdē discernit p locū in q° accidit gūitas: & illd cui accit gūitatis cā i pms.

Curatōes. **S**ūt eedem curatōes que sūt duricie renū ex inūctōe scā cū oleis ca lidis & euaporatōib? cū eis: & dāre in po tu aqs in qbus decocta sūt semia diuretica cū melle: & caliasitula & amistratō tīnaz fm illum moduz: & scdm gdatōnes pōcās illic. Et ex eis q pxiā sunt: ē vt amistrenē illa olea & gumme in siringa scz electōio vrīne si possibile ē. **V**lcera vesice.

QVandoqz fiūt a cāis vlcezz notis. qñ iā narrauim? in ca° vlcezz pectoris vel renū. ā excoiatōe lapidis: ā exco riatōe humoris colericī. Et qñz fiūt p? apā ā bothoz q vlcerañt. & i eo cui assidue fit vrīma acuta succedūt vulnera vl vlcera: & sūt difficiliora plm q vlcera renū: qñ sunt vlcera mēbz neruoli. Et ille c? vesica disrū piē moriē scdm plm: q si findat n incarnat tur vesica n cadat i pre ptis carnose. **Sig** Am dixim? i ca° vlcezz renū differe tiā int duo vlcera: & dixim? q vlce ra vesice faciūt difficultatē vrīne: & retinēt eā: & q dolor eoz ē i loco pectinis & ylij: & q egrediunt cū eis cortices albi ā grossi magni si sūt in vesica: ā tenues pui si sūt in meatibus: & alia q oz te scire illic: & sig q sunt in eo: ymo totū sic illd qd dicit uz ē in ca° renū. Et signū p mune vlcereb? re nū & vesice ē mict? sāguis & saniei paula tim n subito: deide distiguūt p ea qbz dif ferūt Et sig quidē aptōis & scissiois & cor rosiōis & silium vna sūt in ābobus simul.

Curationes.

Portet vt ipi deuitēt cibaria acuta: & salsa et acetosa: et vehemētis dul cedis ouertibilia ad colerā: et sumāt cibos delectabiles bonos: et illos q faciunt glutinatōez. Et exercitium quidē nocz eis: p terea q acuit: et inflammat: si aut non facit illud: tūc ē iuuatiū: p terea q pfortat mē bz: expiat igiē paulatī. Et psidea i canonib? datis in ca° vlcezz: et pmuta plmū eo rū ad hūc locū. et ppe illud psidea in eo qd scripsim? d potu genezz lactis: qñ ipa sunt scdm pōitōes pōcās iuuatīa vlcezz meatuū vrīne: pcpue lac equaz. Et scias q pserua tio in curatōe eoz ē vt amistrēt i pms mū dificatō cum aq mell: et zuchari decocta cū diureticis ebibita ā micta: deide psequēter adhibeātur reliq medicīe. Et si illud qd mī gitur ē fuscū: oz vt mīciat illud qd subtili atur a cinere arboris fici: ā cinere arboris quercus: ā cinē scebe don? mūdificet vlcē. **M**edicīne vō q ad ipa bibunt: sunt sic ales sius cum oleo rosato: et sic lac asinum et caprimū: et iumētū potet scdz assiduatoz diez cum quātitate digestiōis cui? plmū sit quātitas .iiij. .3. Et iā quidē ppatur de sti pticis mfrigidatibus trociscozum de papa uere: et trociscozuz alkekēgi pondus aūr .j. cum aq frigida. Et de vnguētis bonis qbz compmēdo sit inunctio: ē vt sumātur sto racis liquide pond? .3. j. pinguedinis anse ris ex tribus vsqz ad quattuor et cere albe pondus duoz sextarioz. Et cū eo fiat eplz

vrīma acuta vlcera

Vlcera vesice faciunt difficultatem vrīne et retinent eam

canon de exercitio

Et vnguentū iuuatiuū: & pprie cuz ē corro-
sio: ē illud qđ. Re. dactilos & passas & gal-
las: & acaciā: & alumē: & ypoquistidos: &
qñz ponūt cū eis yfopus: & storax: & qñqz
āmistrat āte illd vnguentū. & in q^o non ē
corrosio cera & adeps anatis: & oleuz rosa-
tum Et āmistrat exiccata potando & nu-
triēdo. Et qñz āmistrat d istis eisde clisteia
& āmistrat eg^o sup genua recuruo. Et cū
nō pferūt ea q bibunt: & pprie in eo qđ est
ppiqui? meatui: & cū quo ē corrosio: tunc
curatōes e? sint mictōes cuz incarnatiuis
dissolutis in lacte mulieris: de quoz sūma
sūt trocisci de cartis: & trocisci andrul' cuz
aliqñtlo merdasēgi & ceruse & amili & cal-
cis ablute. Descriptō opetēs ei. Re. terre si-
gillate & chimolee: & cornu ceruini valde
adusti ptes eqles: & semis canabis terciāz
ptis vni? & opij sextā ptis: & vnguenti de
cerusa ptes. iij. & sarcocolle pte. j. & mediā
& mirre & thuris aboz añ. ij. terciās ptis:
aggregēt oīa cū aliqñtlo olō rosato & ceā
& āmistrat in siringa: & qñz addit in ea a-
ristologie rectūde ps vna. Et leuius illo est
illud qđ sit ex sarcocolla: & amilo: & ceru-
sa qđ cū lacte mictiā. Si at pfortē cū plū-
bo adusto et thue tunc ē forti? **T**rociscus
exptus. Re. euifstidos: terrā sigillatā: ka-
rabe corallū: amilū: semē citroli: semē altee:
et semē melonis excorticatū: semē apij: dau-
cum: petroselinū: trociscos alkekēgi. **M**edi-
camen aliud. Re. semis cucurbite: seminis
cucumeris: seminis melonis excorticati oīz
añ. 3. v. amilij. 3. iij. succi liquiricie. 3. viij. se-
minis portulace. 3. iij. et. 5. amigdalaz dul-
ciū excorticataz: auellanarū assatarū ābarū
añ. 3. iij. gnoz pmi. 3. iij. et. 5. seīs apij dau-
ci seīs eruce gnoz muhaleb excorticatoruz
oīm añ. 3. iij. draganti gūmi amigdale seīs
iufqā mi albi: opij. oīz añ. 3. iij. ciceris nigri
3. x. croci. v. pferant cū rob: et informetur
trocisci. 3. ij. et bibant cuz aqua rafani ā aq
apij: aut aq ciceris nigri et pprie p? mūdisi-
catōem vlcis et oīz vt miorē pot? aque
Et qñ dolor sit vehētiōr mictiā in ea col-
linū albu quod ē ad oculū cū lacte mulie-
ris. Et iteruz semen papaueris et opium et
adeps galline disterizent ā supponant aut
mictiant.

Scabies vesice.

S Citur scabies vesice ex adustioē vrie
et fetōe e?: et dolore vehēti cū pru-
ritu & sedimie fursureo Et qñz crūt
sm assiduatiōem humiditates: et qñz currit
sanguis. **C**ura. **O**portz vt āmistrat
absterhuā: mundificatiua: et q sūt d exicca-

tiuis absqz mordicatōne Et sint illa penit?
fortioza qz ea q sunt in reliqs vlcibus: et
āmistratur medicie scabiei renū mictē in
eam et ebibite. Et bibant et glutinatiua in
frigidatiā sicut mucillago semis citoniorū
& sic mucillago psillij cum oleo rosato. Et
pferūt cibi dulcis chimi viscosi sicut sūt pe-
des & res piques cū oleo amigdalio: & aq
ordei: & frumētuz coctū cū carne auiū. &
genera lactis sic lac asinū: & caprimuz &
oumū: & vaccmū: & assiduatiō mūdisicati-
onis corpis.

Coagulatiō sāguis i vesica.

S Ignificat ipam q accit de angustia
& residentia sincopis: & frig? extre-
mitatū: & puitas anhelit? & pulsus
cū frēqntia: & sudor frigidus: & nausea Et
qñz ē cū ea rigor cū ātecessione mict? san-
guis: ā percussione: ā casus super vesicam

Cura. **C**ura illius ē cura lapidis. Et
qñz sufficiens labor ē in ipa potare siropuz
acetosū. & vt euomat cū eo ptrasit: & pro-
prie squillitico: & pprie cū aliqñto cineris
ligni fici: aut in q^o decocta sint incisiua &
medicie lapidis. Et qñz mictiā in vesicaz
coagulū leporis & medicine ad lapidē. Et
sit vt sedeat in tina in q decocte sūt herbe
q sunt ad lapidem Et de illis q laudanē ad
ipam ē sumē in potu de carpobalsamo pon-
dus. 3. ij. aut tātūdem ligni peonie ā gnoz
peonie: & pprie cū aq ligni e? ā tantūdem
de blact. bisantie. ā aūr. j. cordumeni cum
aqua calida aut cū aceto vmi & oleo onfa-
cino. Et oximel acetosū squillitici a me ma-
gis diligit q acetum: in aceto em ē incisio.
& mel resoluit & abstergit. Et iterū saui-
ne & ase: & armoniaci: & rubee tinctoz p-
tes sumant eqles: & fiat ex eis pillē siles a-
uellanis: de quib? iij. pillē in potu sumāt
cum aq de radicibus: & mictiant i mictō-
ris aut agaricū ā sifeleos ā duo aūr. ase ā
aristologie lōge. Et de habētib? pprietatez
sunt epar asini & fel testudis: & coaguluz
leporis. Et ppriū in ipa ē lignū vitis. & ab-
rotanū in hoc ē iuuatiuū: & lac sic? exicca-
tū cū de eo mictiā aliqd puū: & āmistratur
de eo ebzoca pōderis. 3. j. & de exiccato ite-
rum cum aliqua d aquis: & silz embroca ex
pondere aūr. coaguli leporis. Aque vero i
quib? potant medicie iste: sunt sic aq cice-
ris nigri: & aq alhasech & aq cineris ligni
fici: & aqua cineris ligni vitis: & ligni abro-
tani: & decoctio abrotani cum vmo.

Dislocatiō vesice & mollificatiō eius.

A cadit dislocatiō e? ex rmore ipius a
suo loco: & accit ei? mollificatiō ppri-

exitū urine absq; uolūtate. Et dislocatio q̄
dem fit cā hūiditatis: et cā uentositatis: &
causa p̄uisionis sup̄ dorsū: aut p̄pter casū
Et mollificatio fit p̄pter causas mollificatō
nis notas: et seq̄tur mollificatōez et disloca
tōez q̄n̄z difficultas urine: et q̄n̄z iuolūtaria
emissio vr̄ine sc̄dm̄ id qd̄ accidit lacerto de
tensioe et dilatatione. ¶ Curatio.

Acte q̄dem a p̄uisione: et casu cura
tio est difficilis: & fit per reditōem
et stricturā cū medicis calefaciētib; exicca
tiuis quas dicem; Facte v̄o a p̄lone pal
tica: cōfert eūatio mat̄iez flegmatica; sub
tilis: & p̄hibitio ab eo qd̄ ḡnat eas et regi
men h̄ntium palisim in eo qd̄ comediē et bi
biē: et motu: & alijs. Et cōfert ei vomit; &
si sit cū elleboro albo. ¶ Si vr̄ina egrediat̄
absq; uolūtate: o; ut ammistres st̄pticitatē
facientia rehemēti; et nō mollificēt pl̄mū
imo aggregēt int̄ resolutez et int̄ strictōz
et sc̄dm̄ opationē curationū palis. Et sūt
om̄e qd̄ igrossat aquositatē et ip̄nguat eaz
et ḡnat sanguiez laudabilē calidū grossum
sicut alpbeludez. S; si vr̄ina est cū dispōne
sua ad difficultatē d̄cluiis: tūc audacia ad
mollificatiua cū quātitate aliq̄ cū resolute
bona: et ic̄sione vltima est audacia necessa
ria. Et de potōib; p̄ferentib; oib; sp̄eb;
eius q̄ sūt ex dislocatiua: et palitica sūt tiri
aca: et metridatū: et sagzenea: et omozusia:
et dyacurcia: et coqum. Et itez flos alaco
hen: et cipi: et thus sunl: et singularit̄ alma
haleb: et itez succus semis rute hūide: aut
flos eius decoct; in v̄ino. Et itez agn; ca
stus et sem̄ ei; et opopanacū: et cimimū. Et
q̄n̄z cōfert: et p̄prie ei cū q̄ est difficultas
ut bibat ex corticib; mellonis siccū pugillū
vnū cū zucharo. Et de eis q̄ currūt hoc cur
su: & p̄portionantur ad p̄prietates sūt testi
culi leporis siccū: q̄ cū v̄ino odorifero bibā
tur. Aut guttur galli adurat; & deē in po
tu i ieiuno cū aq̄ tepida. Medicinē aut̄ q̄ i
injiciūtur sūt sic oleū de ruta: & oleū costi
nū: & oleū laurimū: et oleū nardimū: & sam
bacimū: & oleū cucumeris asinini: et oleū d̄
pino: cū quib; p̄mixta sūt ea q̄ sūt sic casto
reū: et sic asa et galbanū et opopanacū. Et
ista itez oueiūt: si sūt mūcta super em̄cto
ria et mirac; & p̄prie oleū testis p̄mixtū cū
semib; st̄tilib; odoriferis. Emplā v̄o sine
ex medicis calidis: in q̄b; est st̄pticitas ali
q̄ sic cipi: & cinamomū et bdelliū: & spica:
et mir; cū camoilla et sceba & mel. Et q̄n̄z
curat̄ etiā cū clisterib; calefaciētib; factis
ex centaurea et coloquintida: & alkerua et
alijs: et olis p̄dictis calidis. Et natatio i aq̄

maris & balneatio in aq̄s termaz iuuatiue
sūt valde ad illud. ¶ Dolores vesice.

Aunt ex cā malicie p̄lōnis diuerse:
et ex lapid; et ex vlcētib; et ex scabie
et ex apatibus et ventositatē. Et iam sciū
si omne capitlm̄ et curatōem ei;. Et mlt̄o
tiens sic ex significatōe crisis expectare cū
vr̄ina. Et dolores q̄dem vesice multiplican
tur cū sufflat septērio cū i vesica est dolor
Et dicit q̄ q̄n̄ appet in habēre ip̄z sub ascē
la eius sinistra ap̄a sic ciconiū et accidit illd̄
in die septio: morit̄ in q̄ntodecio die: et p̄
prie si accidit ei p̄fundus somnus.

¶ Debilitas vesice.

Debilitas vesice q̄n̄z accidit etiā ex p̄
te p̄lōnis: cui; pl̄mū est frigus. Et
ex p̄te apatis duri nō tolerās vr̄inā pl̄maz:
et desiderat euacuare eaz: & q̄n̄z debilitat̄
lacert; ei; in adiuvādo ad eūandū soluēdo.
seipm; & est ex aggregatōe duar; rez distil
latio non dilatata. ¶ Ventositas i vesica.

Qvandoq; est recenta: & q̄n̄z est p̄mu
tabilis. Et causa in hoc sunt cibi infla
tiui. Et pl̄mū eius est humiditas in vesica
cū debilitate caliditatis. ¶ Signa

¶ Signum ventositatis est tensio sine gra
uitate: et p̄prie cum p̄mutatur. ¶ Cura

Magis iuuatiua curationū ei; post abstīnē
tiā ab inflatiuis et a malicia digestionis ē ut
bibat oleū de kerua cū aq̄ radicū. Et limiat
pectinem cum oleis aromaticis resoluteib;
et gūmis calidis. Et emplētur cum ruta &
camoilla et aneto cū forti re de castoreo &
asa aut musco. Et injiciant̄ ista olea cū ali
quātulo castorei: i virgā. Aut injiciat̄ i ip̄a
succus rute cum musco. Aut oleū de been
cū musco: et gallia cū ol̄o sambacimū. Et re
cordare ei; qd̄ dictū est tibi in ca^o renum.

Qrenes et vesica q̄n̄ sūt dolorosi aut egrī
nō appropinquēt pilulis de semibus: et alijs
gmentē in renib; et vesica dolor cū atra
ctione: neq; stupefaciētiā: imo aq̄ tepida p̄
quantitatē q̄ non attrahat nec stupefaciat
aliquo.

¶ Tractatus secundus de nocumētis que
accidunt vr̄ine. Qualitas exitus vr̄ine na
turalis.

Vesica expellit vr̄inam: quoniā strē
gie sup̄ eam ex omnibus lateribus
et exprimit eam: et dilatat lacertū
suum qui est super ip̄s; orificiū: et comp̄
mit lacertum mirach.

¶ Nocumenta vr̄ine.

Sunt ardor vr̄ine: et difficultas vr̄ine
et recentio eius: et inuoluntaria ip̄
sius summa de cuius sūma sunt multitudo

canon obsecr^s: de prouocatio
ne vr̄ine

cius: et ipsi? distillatio: et diabetes.

De ardore vrine.

Quise ardoris vrine sunt aut acuitas vrine et eius bauracitas propter cam oplonalē: aut causa defectus e? qd prepatū est ad tempandaz ipam. Et hec est huīditas prepatā in carnib? glādosīs q̄ sūt illi: ipsa em huīditas currit sup meatū: & glutinosū eū facit: et pmisceē vrine etiaz & equat eaz. Cum ergo finit huīditas: deficit loco glutinatō et vrine eūatio & eq̄tio: q̄re accidit ardor. Et ex illis q̄ adiuuāt ipsū est multitudo coitū: iste em huīditates q̄z eḡ diūtur cū coitu: et p vicinitatē spmatis exitu plimo. Et itez egritudies eliquātes corpus. Aut vlcera q̄ sūt in meatib? vrine p pīqua vge. Et scabies q̄ adustōnem facit. Et signū q̄dem prioris est acuitas vrine: & vt nō sit sanies. Et signū scōi est gñatio sāguis et saniei & multoties pducit p̄mū ad scōm: scōm qd sciūsti in eis q̄ sūt p̄terita. Primum igit est sicut accidens scōi: sicut fluxus ventris colericus est quasi accidens vlcerym intestinozū. Cura.

Sic est cura sanie & sanguie: tūc ei? cura est cura vlcerym vesice et priū eius et illud iā distmctū est. Descriptio cōpetēs ad illud: fiat trocisci scōm hūc modū: sūanē semis melonis: & citroli: & gnoz cu curbite oīm añ. pondus. 3. xx. thuris et gūmi: et sanguis draconis oīm. añ. 3. x. opij. 3. iij. & semis apij. 3. j. denē in potu cū aq̄ de papauere: sitqz dosis. 3. ij. postq̄ de eis facti fuerint trocisci. Et si nō fuerint vlcera neqz sanies: tūc melior cura ei? erit exuberatō vri re cōsequēter extrahēdo supfluitates cū solutione subtili scōm qd sciūsti in capitulis egritudinū renū: et vomitu: et cibi hūctātes et infrigidātes ex cibariis et olerib? & fructib? et deuicatio omnis falsi et acuti: et vehemētis dulcedis: et dimissio laboris. Et coitū. Et de illis q̄ pferūt est pot? mucillagmū: & iniectio eaz sic est iniectio mucillagis semis almaru: et mucillago phillij: & mucillago semis citoniorū: et aliqd de papauere. & semina frigida diuretica. Et deē in potu totū illud cū aq̄ frigida. Et amīstrentur kisch ordi et aq̄ ei? itez: & oua sorbilia. Et cibus fact? ex cucurbita: & cib? fact? ex mēs: a eis q̄ sūt sic oleū amigdalimū: a cū pullis et gallina pīguī. Et si cā in eis ē exiccatio accidēs glādulis: tūc cura ei? ē hūctatio: et dimissio eius qd exiccat ex coitu. Et de iniectōib? v̄satis in hoc est mucillago phillij & mucillago seīs almaru: et mucillago seminis citoniorū: & gummi et

cerusa et albugo oui recentis: et lac mulieris: & inicijanē in eā. Et quādoqz sufficit i assiduatiōe iniectōis lactis: lac asinimū et muliebze nō currēs et lac capnū. Et q̄z sufficit iniectō albumis oui solū: aut cū aliq̄ diureticoz. et cū oleo rosato. Et q̄z ponūtur in eo stupefaciētia: naz si dolor sit vehemēs et p̄rie cū mīngiē sanies: tūc nō est excusatio qn ponat in eo qd mīngiē aliqd de stupefaciētib? Et scōz d̄scriptōes p̄dictas in ca° vlcey. Descriptio bona. Re. cortices papaueris: et amilū et succū liq̄ricie: sumat ex eis qd mīngiē: et si indigeat cōfortatiōe: ponat in eo aliqd opij: et seīs iusqami albi.

Paucitas vrine.

Sit ppter paucitatē pot? aut multitudine raritatis: aut multitudinē flux? ventris: aut ppter debilitatē renū in attrahendo: aut epatis in discernendo et mittēdo aquositatē: sic fit in cacexia: & ydropisi.

Difficultas vrine et retentio eius.

Difficultas vrine aut fit ppter cām i vesica ipa ex debilitate et seq̄e complōnez malā et p̄rie frigida: sic accidit in multitudine flat? septētrional: aut apā: aut alia: q̄re nō p̄rāsit apud expulsioz ei? dñū sup vrinā: vt extrahat eā expmēdo scōm qd se habet res natural. Et fortasse ē cā in ea frig? aut calor deforis: aut p̄cussio. Aut retentio vrine plima. Aut fit ppter cām in meatu q̄ est collū vesice et caput virge. Aut fit ppter cām in virtute. Aut ppter cāz in istrumento qd est lacere? Aut ppter cāz mēbri mittētis. Aut ppter cām in vrima. Et causa q̄dem in meatu: aut est p̄mitiua: aut p cōmunitatē. Et p̄mitiua aut est oppilatio i ip somet: aut oppilatio p cōitatem. Et oppilatio in ipō aut est cā apatis calidi: aut duri in ipō: aut rei grossē sic huīditatis: aut rei iūscate et saniei. Et multoties qdē fit sanies causa oppilatōis: aut lapis: aut vētositas repugnās: aut verruca: aut incarnatio vlcerys: aut ppter ostrictōz ex frigore: aut ppter cōstrictōez ex calore vehemētis: sic accidit i febrib? adurētib? in egritudib? liq̄factōis. Et q̄z sit cā vlcerys: et q̄z sit cā tensiōis q̄ accidit ei vehemētis oppilātis aut saniei: et multoties qdē sit tensio cā oppilatōis sic accidit ex difficultate vrine et retētiōe ipsi? illi q̄ supfluit in retinēdo vrinā: naz si gītū vesica: et coopit meatus: et retētiō qdē sit in nocte ppter somnū: et i die ppter occupatōez. Et ille in quo fit oppilatio scōz cōitatem: est sic si sit in itestimo et matrice et in sumine apā calidū aut durū: aut sit in eo fex sicca: a flā plimū extēsiuū a vētositate

Coitus. et humiditas in
vrima. simul q̄ vrima
et prohibetur in ardorem
et sicut non

Coitus. et labor mulier
non
canon obsequi quam vis
mulier facit gratia:

Nota qd per mulierines erina
redditur imprestia minus
secundum se quia peruenientes
ad substantia vesice p̄mū
sup ipam quandam viscositate
sup qua vrima transiunt
arua nō in sensibilibus
imprimis in ipsam:

repugnās aut extendēs: aut apā in ano īci
piēs: aut causa tenasimō: ā īcisio emorroyde
aut dolor emorroyde vel fistule: ā ragadie
dolorose: ā hīc si sit in pūb? īferiorib? dorsi
apā aut torio: ā hīc si accidat testicū eleua-
ri ad mirach: qre pōmat meatum & trahat
ipm ad supiora: et cōstringat ipm: & diffi-
cile faciat exitū vrīne: & dolorem faciat: et
egrediat paulatī. Et qñz cā vrīne difficulta-
tē faciēs et retinens est dolor ppe vlcera ī
meatu sine oppilatōe et sine apate. qre quo-
tiens vult mingē dolet: qre nō expmit mi-
ctor vesicā suā cū lacerto vētris fugiens a
doloze: & ppe qñ est cū hoc in lacerto de-
bilitas ā spasmus: & q sūt hīs filia. Et cū
studet in seipo mingit vrīnā suā natālem in-
qntitate et qlitate & sedat dolor: & filr cū
vincit. Et qñz hīs hoc est cū difficultate
vrīne patiens distillatōez ei? qre cū egrediet
paulatī alleviat et tolerat. Causa aut ī vir-
tute: ā est ī vtute sensibilis: ā motiua: ā ī
nālī. Et facta cā vtutis sensibilis est: vt sit
īgressū sensū vesice aut lacerti ei? nocumē-
tū: qre nō suscipiat ab expulsiua expulsiōez
fortē: ā expulsiōez oīno. aut sit īgressū pnci-
piū hoc nocumētū: hīc qd accidit in karabi-
to et litargia de obliuioe & puitate sensus
Et facta cā vtutis motiue est vt nō sit lacē-
to: vt soluat seipm: et moueat a sua cōstri-
ctione ad dilatatōez suā existēs auar? ī sua
dilatatōe. Et vt sit lacert? ventris non obe-
diens virtuti sue ad hoc vt pōmat in vesica
ppe debilitatē vtutis: ā ppe dispōnez ī eo
de tensiōe et silib? Et facta cā virtutis nālī
ē hīc si debilitat virt? expulsiua ppe maliciā
oplōnis diūse calide: et ē scdm mīm? & fri-
gide: & ē scdm plīmū. Et cū mā hīc cala cuz
acuitate vrīne: et frigida cū hūditatibus
mollificatib? ā extendētib? Et qñz ē cā h?
debilitatis acciōes electio natē ī retinēdo
qre debilitat virtus expulsiua. Facta autēz
ppe cāz ī lacerto: ā ē nocumētū oplōnale: ā
apā: ā nocumētū nerui ex spasmō ā mollifi-
catōe: et destructiōe vtutis motus ppe p
cussiōem ā casū: ā alia: ā ī ipō: ā ī pncipio
ei? ex ramis nerui: ā nucha: ā cēbro. Causa
vō mēbz mittētis facta est vt sit ī renib?
apā calidū: ā durū. ā lapis: ā debilitas attra-
ctionis eoz desup: aut debilitas expulsiōis
ipoz ad īferiora: aut sit ep ipotēs lenifican-
di māz: et mittendi eaz ad dispōnes ydopi-
cas: et h? qdē diuisio expone tibi si posueri-
mus ipaz capitelī singulare: aut posuerim?
ipaz de gne paucitatis vrīne. Facta aut cā
vrīne: ē ut sic calor faciēs doloze. Et expū
qdē ē ī plib? horis: et dcm ē q hēt difficul-

tatē vrīne: et aduenit ei p? ipaz tenasimon:
moritē ī septio: nō accidat febris et puocati-
onē plīmā faciat. Et scias q qñz accidit p?
ardore vrīne et remorōz ei? exiccatō ī glā-
dula sup quā lubricat vrīa & pducit ad dif-
ficultatē vrīne et retentōez ipi? Quare oz
vt amīstret hūectatio: vt nō accidat illud.
¶ Signa ¶ Signa qdēz ei? cui? cā est frig?
oplōnis ē albedo vrīne: cū grossitudine ā te-
nuitate: & multitudo neētis surgēdi ad mī-
gendū an illud: et multitudo balneatōis &
sensibilitas frigoris: et vacuitas a reliquis
signis. Signū vō ei? cui? cā ē calitas: ē acu-
itas vrīne et inflatio q sensu pēpiet. Et si cā
est pstrictio a frigore: significat iuuamētū p-
ueniēs ex mollificatōe. Et si est a liqfactōe
et febrīb? adurētib? significat ipā iuuamen-
tū hūectatōis: & itez de signis ei? ē q par-
nō egrediet: et multū ē facilioris exit? ppe-
rea q hūectat madesaciēdo meātū et dilata-
do ipm. Signa aut ei? q est cā apatis ī ve-
sica ā mēbris ei vicinis aut exiture iaz sciui-
stī ī illis q pterierūt: et nos deēmīabimus
vnicuiqz eoz capitelī stans p se. ¶ Amplius
differētiā mē difficultatē factā ab apate:
et factā ab alijs: est q apōsa accidit paulatī
nō subito. nō sit res magna ualde. Et sciē il-
la q sit ab oppilatōe apud vesicā ipaz ppter
egritudinē ī ea: aut coartatōz ei? cū appo-
diatōe vesice et ei? īflatione et tensiōe eius
Et illa q est cā mēbz mittētis: est ut nō sit
ī vesica appodiatio et īflatio. Et oēs spēs
oppilatōis q accidunt ī vesica ex ipā aut
ex coartatōe: sūt cū dolore. Et cognoscitur
apā oppilās p illud qd sciuiistī: et cognoscit
res oppilās absqz apate p sūmgā: et p id qd
ipā extrahit de sanguīe aut hūore: aut p id
qd stat ī facie ei? et nō dimittit ipsā īcepē
ex uerruca aut lapide aut īcarnatōe. Et la-
pis qdēz sciē p signa ei? et ppea q sūmgā
tāgit rez durā uald. Et sāguis qdēz et hūor
cognoscūt itez p urīnā pteritā. Et sanguis
ipse qñz cognoscit p sig? gelatōis sanguis
ī vesica: et ex citrimitate coloris et puitate
pulsus et anhelit? et frequētia āboz et su-
dore frigido et febre: et rigore et nausea:
et est mal? a quo par fit euasio. Et hūor q
dē grossus cognoscit itez ex gūitate sēlata
si est ei sūma de q sit curādum: et si egrediet
ī urīna hūor crudus. Illius autē q est a fri-
gore pstrigēte: aut calore solidū faciēte: cāe
ppm q et āncedentes sūt significatōes. Et si
gnū eius q sit ex uentositate ē tēlio sine g-
uitate et qñz sit cū pmutatōe: et qñz ē re-
tēta ī vesica. Et signū ei? q sit ex debilitate
sensus est: vt nō sentiat mordicatōez vrīne

Curatio amboꝝ simul scilz paucitatis et difficultatis vrine.

Medicine provocans
urinam:

A work of printing

12. *diagnostica differenziale*

[illegible]

... sanguine m

etiam de vniuersis collegiis

Prob. 11. - $\frac{1}{2}$ de 1000
claro

quantum pars plus affluat

potest prout in

signature in

Down Val de m

modo de casus singularis

115. *var. laxa* Sm.

not giving colors 172

omnia vrin

no. 10. 11. 12.

on cap. part. p. 1111

Lychnis v. pub.

the literature since

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

1000

asa p̄dictū in capitulo agelatōis sanguis in
vesica bibitū et iniectū. Et qñz p̄ponūē me
dicie in quibz ponūtur castoreū et eusorbi
um et zinziber: et pip lōgū et oleū balsami.
Et qñqz ponūtur in eis opiū: et semē iusq̄
ami albi cā doloris: et tu videbis eas in an
tidotario. Et omēs medicie q̄ sūt ad lapidē
cōferūt ad hoc: et ad plures spēs silr a calo
re et frigore: postq̄ nō fuit sanguis ā vlcē.
Et sūt sicut cinis scorpionū: et lapis spōgie
et cinis nitri. Et de illis q̄ p̄p̄ietatē quādā
habēt scōm qd̄ dicie: est vesica damule exie
cata de qua. 3. iij. in vīno odorifero bibant.
Et itez canceri marini adusti pondz. 3. iij. bi
baē: et p̄p̄ie a pueris. Et iam diximz medi
cinas alias in curatōe ei? cui? cā est frigus
vesice. et oz vt legant in hoc ca° itez. Fca
aut cā cōgelatōis ei? qd̄ iuiscatū est. curat
cū eo qd̄ dictū est in capitulo agelatōis eius
qd̄ iuiscatū est i vesica. Et qñqz āmistrant
empla ex istis medicis cū aq̄ rafani et qñqz
limē cū tiriaca et mastice et omorussia et di
acurcuma et diakebit regis. Et qñz necessa
rie sūt embroce fortes accepte ex eis q̄ sūt
sic sinapis et pulegiū cū simo colūbino: et
itez ex baurach et piretro et sinapi. **Emplz**
exptū bonū. Re. baccarz lauri et alumis ia
meni et amomi et mellilori: et farīne ciceris
nigri et camomille oīm añ. 3. x. dauci et seīs
rafani et semis apij ortulani: & mōtani oīz
añ. 3. vij. fiat ex eis emplm cū oleo balsami
aut oleo lilij: et pficiant cū aq̄ caulis arme
ni. Confectio vnguētī boni. Re. serapimi et
bdellij et opopanacis et acozi p̄tes eq̄. de q̄
bus fiat vnguentum cū adipe anatis et ce
ra citrīna et oleo de lilio. Et de iniectōibz
est iniectio facta ex galbano et storace: &
opopanaco et pipe: & qñz ponit in ea asa.
Et si fuit cā lapis: cureē lapis vbiq̄z fuit.
Et si cā fuit verruca aut caro orta aut icar
natio tunc curatio erit cū timis mollificantī
bus: et oleis mollificatis scitis in ca° vesice
et abstinentia ab acetosis et stipticis: et for
tasse p̄derit: et fortasse nō proderit. Et si cā
fuerit ap̄a: cureē ap̄a et mollificeē & limiāē
et āmistree tiriaca in balneo aq̄: & leniētia
ex q̄bus fiat emplm: & iniecta supposita in
ano: et mīoret potū aq̄: et dimittat stiptica
et phibeat cibis saltem duobz diebus. **Et**
cū lenitas est ap̄atis iā descendit vrima cum
comp̄ssione & exp̄ssione p̄ multitudinem
mollificatōis et lenificatōis. Et caules et
altea et cepe et porri decocti elixatione iu
uātes sunt in hoc capitulo plurimum: cum
ex eis fit emplastrū. Et flōmia basilice ē de
ill' q̄ magis necesse ē p̄mittere: deīde saphene

Quoniam enim puocat cum ea vrima. Et cum ca fuerit frigus et stipticitas: curet curatione malicie oplonis frigide: et si fuit calor curetur cum oleis tepatis: & frigidis in quibus est lenificatio: & mollificatio sic oleum violatum: et olim de cucurbita pinctum cum oleo anetio et camoilio. Et si fuit illic siccitas etiam amittuntur tunc et olea mollificata & cibi humectantes & regimine qualescentium et balneum. Et si ca fuit palis curet cura eius. Quod si ca fuit spasmus lacerti: curet cura spasmus potius in capitulo suo. Et si causa fuit opilio frigida curet cum oleis calidis et cofectionibus calis quod sciuit: & de illis que conferunt ad illud et ad palisum est: ut sumantur fimi columbini siluestris pondus 3. j. et bibat cum vrima pueri: et puocat. Et stercus muris pondus 2. aur. j. in aqua decoctionis anetio. Et quoniam inicitur cum mumia. Aut pondus 3. j. ventris arachnida cum eadem mensura salis indurati cum aqua calida. Et conferunt ei potus balsami cum aqua calida et tertia 3. vni? a se in lacte asinino. Et hoc etiam confert ei quod est ex humore grosso. Facta autem a calore curat cum semibus frigidis: & semen lactuce bibit cum vino pincto et aqua granati acetosi. Et fuit a casu vel percussione iam apertam faciente: aut non apertam: aut remouet aliquid: tunc curatio est flomina in primis & mollificantia temperata: & tunc et studet in hoc ut mitigat. Quod si mixerit sanguinem plurimum: tunc retinebis eum cum trociscis de karabe: quod artificiosum fuit cum oleo nucis. Quod si timeat quod accidat aliquid quod inuiscet: tunc cura ipsam cum cura eius quod est inuiscatum congelatum. Quod si illud quod inuiscatum est fecerit oppilationem: tunc curet oppilatio facta ex inuiscatura et iam dictum est illud. Quod si ca fuit vetustitas curet cura vetustatis vesice. Facta vero causa doloris prohibetis curet cum amministrazione stupefacientium: & iniectione: deinde cum descensione vrimae. Et per amministrazione cura vlcis: aut cura equitatis vrimae acute cum cibis: & herbis pinctis. Et quoniam inicitur glutinatos facientia separata in acuitate vrimae & nocumetum eius in meatu sensibilis. In facta autem propter debilitatem sensus curatur principium si fuit egritudo procedens a principio aut ipse lacertus et vesica cum medicinis humilibus: virtute albezahar: quod sunt triaca et metridatium et vinctos et iniectiones quoniam venientes vlcis: sic oleum sambacium et de lilio et narciscum: et oleum de croco: et oleum de balsamo proprie: et amittuntur emplastrum ex folijs arborum fructuum et olerum dilectorum spiritui aiali: sic sunt folia malorum et menta: & ruta: et miscantur cum eis medicinis expugnantes valde sic semine alharmel: & semine rute mortane: de

inde empletur cum eis pecten. Et si fuit propter debilitatem expulsivam: altera opione dñante et egritudine debilitate cum eo quod scis: et cura. Et si fuit causa debilitas virtutis naturalis expulsiue: & illi? quod est plurimum est ex frigore: et eius curatio est cum eo in quo est calefactio et stipticitas et proprie quod dñm est in debilitate sensus. Et si fuerit causa longitudo retentionis: tunc eius cura ite? est cum tinnis mollificantibus lenientibus factis ex seie lini et feugreco: et cartamo et sulla et emplis factis ex istis: deinde ut eis quod sunt vehementis puocatis: et siringa. Et oleum balsami et quod sunt ei oparia sunt maxime iuuamenti hic. In facta vero causa renum et epistimorum et dorsum: ut itenda? intentio illorum membrorum: tunc si curatio valet in eis: bene est: et si non: non valebit: et cum hoc necessarium est amittere mollificantia ex tinnis et emplis et iniectionibus: et necesse est amittere diureticorum: nisi timeat quod ipsa faciat descensum maxime plurius. Et scias quod lac est res magis quoniam ueniens eis cum non est febris: et omni hora in qua dande sunt pilule siles auellanis de semibus: et non est febris tunc consilium meum est ut cum lacte in potu sumantur.

Rememoratio renum facientium mingere conferentium in pluribus modis.

Dixerunt quidam quod quoniam simus colubinus cum mumia inicitur facit mingere. Et iterum illud quod dictum est in capitulo cura totius oppilationis grosse: et quod dictum est in curatione eius quod est ex frigore. Et dixerunt quidam et de illis quod iam expti sumus: et profuit: fiat suppositorium de sale tabarzet: et supponat in ano: puocabit enim vrimam: et soluet ventrem et dixerunt si itromittat in caput virge pediculus: aut sumat alcordium quod cadit de lecto et forsitan est illud quod notat fefesi alis fefesi et albagil: et imittat in caput virge: et puocat vrima: et sicut si limianet super ipsam allia: a cepe: puocat: et ponat in capite virge cooptura ex croco. Et quoniam non est aperta: sed est oppilatio quoniam litercumque sit: offert iniectionem olei in quo sub sole morate positi fuerint scorpiões albi quod non sunt mali valde cum siringa argenti. Aut adiuvet cum exufflatione facta per cathartum et ipsi? administratio in mungendo et iniectione. Et quoniam non conferunt medicinis non est excusatio ingenii alterius? et amministrazione alcathtar: et in strumeti quo migit. Et caue ne amittas ea cum aperta est in vesica a in coartante ea propter me: itromissio namque horum aperta et addit in dolore. Et siringarum melior est illa que est ex lenioribus corporibus: et magis susceptibilium flexionis. Et iam inveniuntur similiter que tam animalia marina: et quedam coria aiali

fluens riuū cū aliquo mō preparatur: deinde su-
mē ex eis aliqd qd et cōglutiat glutie casei
Et quādoq3 fit ex plūbo et stāno: et est bo-
num etiā: et si est vehementis lenitatis fiat
forte: cū pauca re p̄iecta sup ip̄z ex masacu-
nia: et marchasita: ā cum multitudine lique-
factōis et fusionis et p̄iectōis sanguinis
hircini sup ip̄m: hircius em̄ sanguis ē fortis
in hīs capitulis: & cū hoc stringit plūbum.
Et tūc o3 ut sit caput ei2 durū rotundū &
fiant in ip̄o foramina plūma nūo: ita ut cum
retinet aliqd horū aliqd arene: aut sanguis
aut hūoris grossi sit ei qd inijciē d̄ medicīa
aut puocat de vrima penetratio alia: & nō
egeat extractōe: et itromissione frequēti: &
aliqn̄ sit ex argēto: & reliqs corpib2: et qn̄
preparat totū illud ad clisterizandū aliqd: &
qn̄q3 p̄parat ad extrahendū aliqd cū eo. Et
sup illi2 (qd preparat ad h̄o ut cum eo cliste-
rizatio fiat) extremitatē aptam solutā liga-
tur aliqd qd est sic vagina pua: aut vesica
cōfricata firma: & fundit in id medicamen-
deinde ipellit scdm qd ipellit enema: et est
possibile ut fiat sic sit clistere electū quod
dixim2 in capitulo colice. Et si preparat ad h̄o
ut per ip̄m educat vrima: tūc necesse est ut
currat cursu attrahentiū: ppter cām pueri-
onis cā casus vacuitatis. Et illud est qm̄ i-
pletur re aliq: deinde extrahit illa res ab eo
cū fortitudine: qre extrahit post ip̄am vrima
puocata: aut aliud. Aut ingeniose statuitur
in eo aut sup ip̄m aliqd exprimens de aere
quātitatē aliquā: cū ergo extrahit et aer nō
est introitus: o3 necessario ut extrahat vrima
puocata: aut aliud. Et illud qd iplet illam
vacuitatem itrimsecā: aut est lana ordiato-
rū filoz extenso medio totius cum filis: ita
ut cū ipellit a duab2 extremitatib2 suis in
spaciū et cōcauitatē in pulliōe leui: deinde
extrahit filiū egrediat lana et sequat ip̄am
illud qd sequitur: aut est ppendicularis pene-
trās in eo: et suspensiones & cōprehēdentia
sup ip̄az cū manica q̄ imoueat. Haz vō me-
dicinaz amīsi ratio melior: ē ut sedeat eger
sup extremitatē caude sue: & p̄mat anum
sustentatus retro et eleuet genua sua paz
vsq3 sup iguina: cū aptōne int̄ ea: p̄cedente
balneatōne ei2 cū timis mollificatib2: & ip̄
si2 emplastratōe cū vnguētis et ēplis mol-
lificantib2: deinde itromittat siringa tanta
quātitate q̄ sit ut in mēsurā lōgitudis vge
Et meli2 quidē est illud quo educit vrima
oīs hoīs scdm virgā ei2: & ei2 amplitudinē
et ip̄i2 stricturā: et tu iā p̄cessisti et lenisti
cū cerotis: & p̄prie cū sūt ex oleis p̄portio-
nalib2 intentōi. Cū ergo puenit in ip̄a quā

titas sic medietas virge: p̄p̄et eq̄lis sicut
stans cū declinatōe ad sumē: deinde subtili-
etur in ip̄ulsiōe siringe in meatu vesice quā-
titate vni2 nodi aut duoz nodoz. Et illic
puenit ad vacuitatē vesice et sedat cum ea
dolor aut mīoraē: aut sentit qd ei2 penetra-
tio iam puenit ad mouēdū aliqd: & ad vlti-
mū est penetratio sensata. Deinde redeat v-
ga ad p̄tem inferiorē ad suā dispōnez p̄mā in
preparatōe sua: aut vehementi2 inferiorius. Cum
ergo feceris illud: extrahē aliqd si vis: et im-
pelle aliqd per clistere si vis ipellē illd. Et
ad vltimū o3 ut studeas ne excoziatōez faci-
at: & sit scdm tarditatē et facilitatē cū do-
lore.

De distillatōe vrimē.

Aut sit ppter cām in vrima: aut ppter
cām in istrumētis vrimē: aut in cor-
pore ip̄i2 vesice: aut ppter cāz in p̄n-
cipiis. Et cā qdem in vrima: aut est acuitas:
aut mltitudo ei2. Et sit acuitas q̄ est cā di-
stillatōis ei2: aut ppter illud qd dixim2 in
ca° difficultatis vrimē: ex hoc qd sit ei2 mis-
sio dolorosa ppter acuitatē in ea fortē. & agg-
gatōz ei2 et gūitatez ip̄i2 itolerabilē qre sit
ei dispositio int̄ itentōez et emissiōnez q̄ est
distillatio. Aut qm̄ om̄e puū eius ppter nocu-
mentū ei2 cū sua attractōe exq̄rit expulsio-
nē: qre expellit ipsum expulsua quāuis fiat
absq3 volūtate. Et ppter cibos et medicinas
et labore: et coitū: & alia. Aut ppter op̄lo-
nē mēbroz vicinorū sic epatis: et uenaz ei2.
Et renes q̄de2 op̄lonez hnt purā: aut cū mā-
saniei: aut asq3 sanie: aut in toto corpore ē su-
perfluitas acuta qre expellit eā nā. Multi-
tudo vō q̄ est cā distillatōis ei2 sit ppter ip̄i2
gūitatē: & qz ip̄a p̄mit lacertū: ad aptōez
puā: quāuis volūtas nō noceat ad illud. Aut
ē cā p̄p̄ia in lacerto: sic est mollificatio sup
flua: et cū stupore et destructōe sensus sic
accidit ano. Aut ppter ap̄a. Aut ppter mali-
ciā op̄lonis debilitatēz incipientēz in eo: ā p-
cedentē ad ip̄m: a p̄ncipio suo: cui2 plimū
ē a frigore. Et ppter illud ei2 q̄ ogelat vrimē
distillatio multiplicat. Et qn̄ accidit ei debi-
litas debilitat ei2 p̄strictio sup meatum: et
cū hoc debilitat solo sui ip̄i2: et ppter cū cō-
mūcat ei lacert2 uētris in debilitate. Facta
aut cā vesice: ā ē debilitas in ip̄a ex malicia
op̄lonis frie: et est illud qd ē plimū: & illd
ē sic dixim2 in eo q̄ cōgelat et distillat vrima
ei2. Et illa op̄lo et hec debilitas distillatōz
vrimē gūant duob2 mōis. Quoz unus ē ppter
tea: qz debilitat ei retentiā: qre nō ualet re-
tinere om̄e paz p̄prehēsu: donec aggreget
plimū: qre p̄mittit ab ea ut currat: l3 nō as-
sit volūtas. Et scōs ē p̄p̄ea qz debilitatur

ei expulsiua: q̄re nō exp̄mit v̄mā nisi parā
et est ex distillatōe p̄mixta difficultatē. Et
q̄nq̄ sit debilitas in seip̄a. Et q̄nq̄ sit p̄ cōita
tem mēbroz q̄ sūt sup̄a eā cā ap̄atū et du
belech: & ap̄tōis in renibz et q̄ sūt sup̄ eos
q̄bz cōicat vesica: & ledit per id qd̄ currit
ad eam. Et q̄nq̄ est cā in vesica vlc? et sca
bies: q̄re nō valet retinē v̄mā p̄pter dolorē
Et q̄nq̄ sit distillatio p̄pter oppilatōez mea
tus vesice: ex ap̄ate in ip̄o: aut i matrice &
intestino duro: aut lapide: aut oppilatione
alia. Et cum nō est oppilatio cōpleta: possi
bile est naē vt igeniet et extrahat v̄mā
paulatī. Et q̄nq̄ sit cā doloris vesice p̄pter
vlcera in ea: scdm̄ qd̄ dixim? in ca° difficul
tatis. De distillatōe v̄mē igit̄ est cū q̄ est
difficultas: et de ea est cū q̄ nō est difficul
tas. Et de difficultate v̄mē est cū q̄ sūt ar
dor: & dolor: et de ea cū q̄ non est illud. Et
videt̄ qd̄ fiat plimū distillatōis v̄mē p̄pter
cās inuolūtarij ei? exitus: & p̄pter cās diffi
cultatis: et p̄pter causas ardoris. ¶ Signa
ap̄atum qd̄ & oppilatōis et cāz mat̄ialiū
et dolor et alioz plurimū corpoz et diuisio
num iam sciūsti signa. et sciūsti signum cō
plonis calide ex corpe v̄mē. et inflatōe loci
et ancessione cāz. Et signū op̄lonis frigide
ex colore v̄mē: & inuentōe frigoris et an
cessiōe cāz. Et signa cōmunia itez nota sūt
et nō oz vt plonzē sermonē in eis.

¶ Curatio iam sciūsti itez curatōez om̄is
calidi in se singularē purā. Vez hec egtu
do plimū accidit cā frigoris & cā paleis:
et plimū curatōis ei? est curatio calefaciēs
cōstringens. Et om̄is q̄ deficit in tolerātia
v̄mē: iuuat̄ a medicis desiderū coeūdi fa
cientibz. Et de medicis ebibitis valentibz
ad illud: est ciniaca: & metridatū: et yera ga
lienī: et anacardimū: et trisera maior: & elz
de thure: & trisera mior cōfortata cum ana
cardimo: aut sagzenea cōmixtis cū ea aliqui
bz stipticitatē faciētibz: sic sūt gna mirri &
cupule glandiū et q̄ sūt eis filia. Et itez na
sturciū est iuuatiū. Et amīstratio allioz ē
iuuatiū: puocat em̄ v̄mā abscessam et re
ducit eā ad id qd̄ necessariū est. ¶ Et de exp
tis sūt pilule albasce cū piretro. Et de eis q̄
nos expti sum? ē: vt sūat mirabolanoz ke
buloz torrefactoꝝ ps. j. et been albi ps. 5.
et calamēti sicci: & gnoz mirri: et sādace
et mirre: & olibani: & cipi: & macis oīm añ
tercia ptis. j. et gariof. ps. 5. et enule aduste
et gnoz almaleb ptis due pficiant̄ cū melle
emblicoꝝ: et iseruet et bibat. Cōfectio for
tis mirabola nigroz: et kebuloz: & gallie:
oīm añ. pond? 3. v. mirre et cast oꝝi āboz

añ. 3. j. 5. karabe et cipi āboz añ. 3. ij. et. 5.
olibani et gnoz almaleb amboz añ. 3. v.
Conficiat̄ totū cū melle: et sumat̄ ex eo sm
assiduatoem pond? aūr. j. Et itez cimi: &
centauree et origani oīm añ. pond? 3. ij. cū
aq̄ calida. Et itez gnoz mirri: & glandiū:
et corticis thuris et cimi carmeni oīm añ
ps. j. et sit dosis. 3. iij. cū v̄mo ātiq°. Et ite
rū mirabolanoz kebuloz et emblicoꝝ vel
emblicoꝝ torrefactoꝝ: et belliricoꝝ oīm
añ. 3. vij. corticis thuris. 3. v. gnoz mirri. 3.
x. inuoluat̄ quotiens exicat̄ aq̄ in q̄ extm
ctum ē ferrū ignitū multoties: deinde pficia
tur cū rob mirri. Cōfectio alia. Re. gnoz
mirri. ptē. j. laudani q̄rtaz ptis vni? & fru
ctus clairo alis euiloz ptis. ij. cōficiat̄ ur
cū eo et sit dosis eis aureoz. vii. Aut folio
rū mirri: et folioz alcanne: & dactiloz: et
thuris et balauſtie et glandiū oīm eq̄lī bi
bat q̄cū necesse ē cū v̄mo. Et itez p̄fectio
iuuatiua et cōueniens mictui in lecto Re.
vniuscuiusqz mirabolanoz kebuloz et bel
liricoꝝ et emblicoꝝ añ. 3. x. et glandiū ifusa
rū in aceto die ac nocte torrefactaz soluz
et sandarace et cipi et thuris masculi et enu
le sicce: & storacis sicce et coralli oīm añ. 3.
v. mirre. 3. iij. cōficiant̄ cū melle. Et iterum
medicamē forte. Re. castorei et mirre et al
basce: et cuplāz gladiū et piretri: oīz añ. p
tes eq̄les cōficiant̄ cū aq̄ mirri huide et sit
dosis. 3. j. ad mālione. Aut bibat thuris et
olei de alkāna amboz añ. 3. j. Et de curatō
nibz leuibz est: vt bibat d̄ semie portulace
pond? aūr. j. Et farina glandiū iuuatiua est
et p̄prie qn̄ ifūdūē glades in aceto sāllicico
die et nocte: deinde frigunt̄ sup̄ testā: et bi
bit̄ ex ea. Et vltimū qd̄ sumit̄ ē pond? 3. x.
Et iterū cipi et thuris ptis eq̄les. de q̄ bi
bat omni mane in ieiuno aūr. j. Et iterū ni
gelle et seīs rute ptis eq̄les: et sit dosis vsz
ad. 3. ij. Et itez enula ē ap̄etēs medicā. ¶ Et
olm de kerua itez bibitū et t̄ mictū. Et cō
fert ei assūptio mellis scdm̄ assiduatoez. Et
ad senes qd̄ ē medicamē iuuatiū qd̄ Re.
castoreū et opiū et semē iusqami albi: et se
mē rute bibat̄ d̄ eo aūr. j. cū. 3. v̄mi. Et qn̄
supponit̄ mumia dissoluta i s̄abaco in ano:
et distillat̄ in virgā: facit tolerare v̄mā. ¶ Et
s̄lr comestio sicuū cum oleo.

¶ Inuoluntarius exitus v̄mē.

¶ Et vt egrediatur absqz voluntate.
Et sit plimum ei? propter supfluita
tem frigoris: et mollificatōem lacerti et de
bilitatem accidentem ei: et vesice sicut ac
cidit in renibus: et in fortitudine virtutis

*Medicamentum v̄mū pro
inueniendū in lecto*

attractiue: et qñz sit ppter caliditatē plimā
attrahentē ad vesicā rīudatōez a corpe. Et
de causis eius est remotio spōdiliū: qre ac-
cidit nocumētū ī lacerto: & nō pōt pstringē
eam. Et qñqz est iuolūtaria vīme egressio:
nō ppter cām ī vesica et lacerto & vīma:
īmo ppter stercus coartās et ppmēs omni
hora: & expmit: qre egrediē vīma sic accit
pregnātibz: & illis ī quoz ventribz ē sex
plima. & habētibz apata magna ī mēbris
sup vesicā. nō ergo īdiges p? illud qd di-
stinctū est vt cognoscas signa. Et scire ea
facile sit ex eis que preterierūt. **Cura.**

Illi q est ex caliditate et ē raro: pferunt
medicīe īfrigidātes stīptice. Et de illis est
puluis q sic? ī ore manu sumitur hmoi.
Re. coriādz sicci rosaz rubeaz: amboz añ.
3. v. spodij. 3. x. semīs lactuce et semīs por-
tulace āboz añ. 3. xv. boliarmeī. 3. v. cāfoze
3. 5. gūmi pond? 3. ij. cōficiant cū aq gñati
acetosi. Et itez karabe et boliarmeī: & mira-
bulanoz nigroz: et medulle glādiū: & len-
tiū excoctatāz oīm añ. pond? 3. ij. coriā-
dzi torrefacti ī aceto positi. 3. ij. Et sit do-
sis ipsius sicci. 3. ij. et curat cura diabetis.
Et abscondit sitis per illud qd tenet ī ore ex
masal: & sumach: et nucleis tamarindis: et g-
nis gñati. Frigido aut pferūt curatōes pdi-
cte ī capitulo distillatōnis. Et itez cipi: &
acori et enule sicce: et medulle glandiū oīm
añ. 3. ij. mirre. 3. ij. et est puluis q sumitur
siccus. Et diacimīū est valde iuuatiūū pro
prie qñ ei? spēs valde terūt. Et diacimīū
itez cōfert ad illud epichimatū: et ad vlti-
mū est iuuatiūū ei qd est ī mēbris vīme ex
frigore vehementi. Et ex eis q cōferūt ē su-
mere ī potu. 3. iij. thuris. retinet em īuo-
lūtaria vīme egressiōē aut pōd? 3. ii. ma-
haleb. Et olera calida disruptis ī eis mu-
sco et asa et castoreo et euforbio et similibz
Cōfectio clisteris boni. Re. bafech lib. j. ci-
peri pond? 3. xv. mahaleb pond? 3. x. de-
coquant ī iiii. lib. aq cū facilitate postq ī
fusa sunt die ac nocte: cūqz ex aq remanse-
rit quātitas lib. j. colet: et fundat sup eam
quātū est ipsi? medietas olei sisamini: & de-
coquat et admistret oleū ī clisteri. Aut su-
mat aq ps. j. et olei d been: et auellanaz et
fisticoz et alhabet: et alchadza et almahaleb
pres eqles quēadmodū estimatō facit illud
necessariū: et disruptat ī eo virt? musci: &
clisterizee cum eis: et oīm de ben est forte
valde. **Mictus ī lecto.**

Ausa eius est mollificatio lacerti. Et
qñz adiuuat eā acuitas vīme. Et pue-
ros qdem adiuuat ad illud pfūdicas ī sō-

no cū ergo mouet expellit eā nā: & volūtas
occulta filis volūtati aīe añ ipoz euigilati-
onē. Cum ergo fortes fiūt et pfortant: alle-
uiatur sōnus et pfortat lacertus mollifica-
tus: et non mīngunt. **Cura.**

Cura eoz est cura ei? q habet mollifica-
tōem vesice: et distillatōem vīme: et īuolū-
tariam ipsi? egressiōē. Et ppre medicām
de mirabolans cum enula et storace. Et de
vnguētis oleū de ben est vltimū: et cū h-
oz vt dormiant: et alleuiet cibis vt alleui-
tur eoz sōnus: et nō bibant aquā plimā: et
cōmoueant seīpos ad mīgendū. Et fortas-
se aliqs eoz ē cū imaginat qsi vocet eum v-
tus expulsiua et sensibilis ad mīgendū dū
ipse dormit: qm cōueniēs est loc? ad hoc vt
ī eo mīngat: et cōsuescit illud. **Q**uāsi locus
ille fuit īuent? curret tūc cursu latric et
cloace et recture tegētis: deinde elaboret
adeo donec alteret ipm: & fabricet ī ipso
oratoriū et habitatōes alias: et figat illud ī
imaginatōe sua: cūqz desiderat puenire ad
illum locū: deinde īmemorat ī ymaginatōe
sua q est alterat? ab eo qd fuit ī ipso: tūc
abstergit vire? volūtaria ei? illud spaciū
occultū nō famosū: et accidit ei ī sōnis vt
stet statōe aliq cū īmōbediētia virtutis ex-
pulsive: qre nō morat qñ exatē. Et de illis
qdez que expta sūt ad illos est illud qd Re.
glandiū et thuris et mirre oīm pres eqles:
q omia decoquantur cū vīno quātitaris. 3.
iij. vsqz quo redeat ad. 3. j. et colet: et pote-
tur cū pondē. 3. i. olei mircini. Et estimau-
rūt qdaz q qñ exicant renes leporis: et su-
mitur de eis ps. i. et semīs aneti ps. i. et pi-
retri et semīs apii amboz añ. ps media et ē
dosis eoz pond? 3. ii. et. 5. m. 3. i. aq frigi-
de: est valde iuuatiūū ad illud. Et pferit ei
cerebrū leporis nutritū cum vīno. Et con-
ferūt ei troscisci pfecti ex massa ī q posita ē
virtus simi colūbini cū aq frigida sunt em
vltimi. Aut ex vīno ī ieiunio cū est īfrigi-
datum. Et qñqz conferunt ei clisteria cū me-
dicinis retinētibus vīnā: et īiectio eaz ī
vesica. **De dyabete.**

Et vt egrediat aqua sic bibit ī tē-
pore breui. Et pportio quide huius
egritudinis ad ebibita et ad mēbra
sua est pportio lubricitatis stomachi et ite-
stinoz ad comesta. Et sūt ei ī greco noīa
alia q diabetes: dicit quādoqz clisacumis
als dipsacumis et cadumis et nominatur
arabice circumitus: et rota molēdini et lu-
bricitas renum. Et dixerunt quidam q
hoc accidens accidit subito: quoniam est
res naturalis non facta cum voluntate:

et lubricitas intestinoꝝ paulatim: qm̄ illi ē
sensus et volūtas: & iste fmo nō ē pueniēs
Et habens quidē egritudinem meatuum et
trāitus sitis: qre bibit et nō satiat: imo mī
gic sic bibit nō valens retinē penit? et cā q
deꝝ diabetis est dispō renū aut ppter debi
litate accidēt ei et dilatarōez et aptōez ori
ficioꝝ meatuū: qre n̄ adunāc hora tanta q si
gatur aquositas i renib? et qñz sit illud ex
frigore dñante corpi aut renib? Et qñz fa
cit illud pot? aq frigide: aut obsessio vehe
mens frigoris in totū penetrātis. Aut ppe
vehementiā attractiue ppter virtutē calām
inacalē cū matia aut absq matia: & ē illud
qd est plurimū: qre renes attrahūt ab epa
te ultra qd illud qd tolerāt: quare expellūt
illud: deinde attrahūt ab epe: & epar ab eis
q sūt añ ipam. nō ergo cessat illic attractō
cōtinua aquositas & expulsio. Et tu scis:
q quando expellit illud qd currit: qñz pou
rit ad liqfactōem et ad ethicā: ppter multi
tudine attractōis huīditatis ex corpe: &
qz phibet ab eo qd oz ipz recipit d supfluita
te huīditatis per potū aq. Et tu qdē scis &
cognoscis signa eoz q dicta sūt & lecta vs
qz ad hāc horā. **Cura** Diaberes qdē cū
accidit: plimū accidit ex caliditate ignea q
ppter plimū curatōis ei? est ifrigidatio &
huēctatio cū fructib? et olerib? et robub
frigidis: de illis q nō puocat: sic sunt lactu
ca et papauer & qescere in aere frigido &
humido: & sedē i tina aq frigide: tādū do
nē fortasse agelet: & sedē sitis ei? et ifrigi
denē renes: et fortes fiāt lacerti eoz. Et cō
fert in ea odorare cāphorā: & nenusar: et si
milis de iedolēib? frigidis. **Et de illis que**
valēt ad hoc est dormire. Et occupatio a si
ti est regimē añcedens: qre oz vt occupetur
saltē sumēdo in potu supfluitatē aq. Et me
lius illo est vt sumat in potu aquā frigidaꝝ
valde: deinde euomat eā & iterec illud i eo.
Et oz vt cōuertat aquositas a renib? cum
vomitu et cū sudore forti. Et stupefactio p
tis alcharim ē ex eis q pferūt p dormitatōz
virtutis ab inobediētia aq et defectu eius
ab attractōe itez. **Et de illis q oz ipm deuī**
tare est labor dorni: et assumptio diuretico
rū. Et lenificatio qdē nature pferit eis: & si
n̄ cū alijs saltē cū clisterib? rēpatis. Plures
nanq eoz sicce existūt naē. Et qñz idigēt
flomia in pncipijs egritudis. **Et de ebibitis**
iuuariuis est lac a quo extractū est butirū
acetosum ifrigidatū: & de ipo meli? ē illud
qd magis ē spissū: & ppe qd ē ex lacte ouī
no: & aq cu curbite assate et succus citroli
cū pillio: & aq gnatī acetosi: et aq mori: et

aq prunoz et filia hoz. Et sint pot? huius
gnis et eoz fractio cū aq quantū possibile
est: & rob mēte pferit eis valde. Et aq rosa
ta imo succi rosaz. 3. j. cōfert eis sedās sitis
eoz. et dosis sit qñtitas cocile vni? lactis:
et itez aq distillata ex lacte vaccio acetoso
extracto butiro. Et de illis q nos expti su
mus ad eos: est vt sumat alfoca d farina oz
dei: & quoties pcurbat hec est magis frigid
qre bibat ifrigidatū. Et de medicis sūt tro
cisci de balauitjs fm hūc modū. Re. acacie
pōd. 3. ij. rosaz. 3. iij. balauitaz. 3. iij. gū
mi. 3. j. dragagati. 3. 5. bibat cū mucillagme
psillij et aq frigida: & cū aq cucurbite. **Et**
itez trocisci d spodio cū aq cucurbite: aut
citroli a cū aq gnatoz. Et itez sumant spo
dij: & terre sigillate: et cancroꝝ flauialiuꝝ
adustoz ablutoꝝ oīm añ. ps. j. et lacce ter
cia pris vni? & semis papaueris et semis
lactuce amboꝝ añ. ps. vna. et. 5. aggregēt
cū mucillagme psillij: et informēt inde tro
cisci: et dosis ei? sit sic vides. Et de emplis
illa q sūt ex medicis in qb? ē ifrigidatio et
pstrictio. **De scriptio emplī.** Re. atriplicis
et capolos vitis: et si inueniēt de oleo malo
rū et citonioꝝ et zarur aliqd: aggregēt ad
illa. Et sili nulla et ribes et agresta: et virga
pastoris: & cortices gnatoz misceant omia
pmixtōe emplī: & amistret. Et de epichi a
tibus illud qd. Re. acacie. 3. iij. thuris. 3. ij.
succu barbe hircine et laudani et remich oīm
añ. 3. ij. gallaz. 3. j. terant et pficiant cū aq
miri huīde: et limiat cū eo. Et de clisterib?
fortib? in hac egritudine est clistere bonū
factū cū lacte de quo extractū est butirū:
cū succis frigidis sipticis pōictis i emplis
et qñqz sit enema cū clisterib? lenibus: sic q
fiūt ex fenugreco: et oleo de cucurbita: et
oleo amigdalino. Cibi aut eoz sint illi q nō
sūt velocis pueriōis ppe suam subtilitateꝝ
ad colerā: aut ppter suā subtilitatē et pau
citate: ita q fiāt vapor: & resoluātur et ex
iccent egestōem. Et ei? qdē exiccatō qñqz
sit ppe pueriōez aquositas ab intestis ad
renes: imo si est subtilis: resoluit aquosital
ei? ita q nō aggregat ex eo plimū vrine et
est associat lenitati naē: qre est bon? Nā
melior res dispōnis ciboꝝ quos sumē pēpi
unt: est vt sint tales quaten? comitec eos
lenitas nature et cōfractio sitis. **Et de illis**
q ipis pferūt sūt sorbitōes de candarusi et
aq kist ordi et almosusach et albellemet et
qñqz ponit cū eis qd pmuret pstrictōz quā
ipi faciūt naē: et alestidabeget plima cum
pinguedine carniū animalium: et gallina
pinguis: et de pedibus pedes vaccini:

Suoni rox:

Troisci de balauitaz

*Troisci de spodio cū
aq cucurbite*

*diaberes
pdm
ad egritudinem*

canon ob

ac a quo

lactem

et lactem

Seda's unum

et pisces recentes cum aceto pparati si se-
curitas adest de eoz siti: et lac oumū deco-
ctū cū aq̄ donec aq̄ consumatur: et aliquid
de lacte oīa illa pferūt eis. Et o3 vt custo-
dianē a fructibz in qbus est infirmitas et sti-
plicitas cū puocatōe sic sūt citonia. Factū
aut a frigate q̄ cū h° nō eūat a siti: et cuius
psentia nō accidit nobis: reuerūt qdā sapiē-
tum antiquoz: et dixerūt. Oportz vt sit sū-
tilitas ad sedandā sitim ei2: deinde soluat cū
clisteribz lenibz aliquotiens: postea soluat
cū pilul' d aloes. xj. nūo qz vnaqueqz sit sic
cicer: deinde dimitte eū tribz dieb2: et itere
tur regimē: deinde fac eū vomē sup cibū cū
rafano et q̄ sunt illis silia: deinde calefac cor-
pus ei2 cū ventosis: et ponanē sup ipm et
euaporatōes et suffuigatōes et pprie extre-
mitates eius. Et qnqz necesse est tibi: vt tu
vtaris sup ipz medicis rubificatibz: deinde
q̄scat aliqbz dieb2: deim de exerceat cū eq̄
tatōe eq̄li et fricatōe tēpata et pprie in ex-
tremitatibz ei2: et ī fine ei2 p̄cipiat vti bal-
neo calido: et bibat vinū odoziferū.

Multitudo vrine.

Vlcitudo vrine est scdm modos: de
qbus est ille q̄ sit fm seicā diabetis: &
nō isti2 cū quo ē sitis tm: imo illi2 cū quo
ē sitis que nō satiat: et egrediet aq̄ sic bibiet
Et de illis est cū quo ē sitis: et nō sūt ei di-
spōes diabetis: et ei2 viret. Et de illis ē cū
q̄ nō est sitis de q̄ sit cur adu: & si est ardor
et acuitas ei2: tūc cā ī ipa est acuitas vrine
aut vlcera sic sciuiti si nō fuerit illic cause
iuolūtariē vrine emissiois frigide: frig2 em
puocat mltoties: pp̄ea q̄ pstringit et pp̄te-
rea q̄ calefacit ventrē. Et illi2 qdem vrina
miorat: cui2 egestio multiplicat et subtilia-
tur. Et illi2 cui2 exiccat egestio: multiplica-
tur vrina: & iā cognouisti ea q̄ p̄muanē cū
hoc in illis q̄ p̄terierunt. et iā qdem p̄terijt
curatio oīm illoz: & dicā in hoc itez curati-
ones ei2 q̄ ē ex frigore. Dico ergo q̄ omēs
medicē q̄ sūt ad coitū faciētes: iuuatīe sūt
ei q̄ hēt mltitudiez vrine ex frigore. Et for-
bere oua sorbilia in ieiunio: iuuatm est. Et
sumē gha lactis cocta. Et ex eis q̄ conferūt
ipis itez est decoctio gnoz mirri: & piroz
siccoz et dactiloz da oī die. z. ij. in ieiunio
Et mirra est de medicis bonis: et silr almu-
haleb: & silr cipi: et silr thūs: et silr galāge:
et silr scorīa ferri et coriandzū. Descriptio
medicamīa. Re. castorei: et mirre: et hasce:
et cupulaz glandiū: & piretri oīm añ. ptes
eq̄les: fiat ex eis pilule cū aq̄ mirri huīde: d
quo sumat ad māsioez. 3. j. Clistere ad illud
bonū et pfortat renes. Re. succū albasce de

coctū donec fiat fortis: & vitellum oui: &
adipe renis capni: teranē et resoluāe oīa
ista eq̄liter et aggregē: et sumat de lacte
rceter muleto et butiri et adipis gibbi ca-
meli: et olei alhabet alcadza ptes eq̄les q̄
rū sūma sit silis ei q̄ sumpsisti ī p̄mis: et cō-
quassent ad iuicē: et fiat cū eis clistere.

De mictu sanguis et saniei: et vrina silis
loture carnis et capillis: et de vrinis extra-
neis et que sunt similes illis.

Sanguis qdē purus q̄ migit. aut est
sanguis q̄ p̄cedit ex mēbris q̄ sunt
sup renes et vesicā: sic est ep: a corpe
toto pp̄t replonez multā supflua: q̄re sepa-
atūitas venaz scd3 tres spēs notas. Aut
dimissionē cōsuetudis: a abscissionez mēbri
et reliq̄ q̄ sciuiti. Aut h3 modū crisis et mū-
dificatōez supfluitatū. Aut pp̄t obuiatōez
pcussiuā et saltum et casū et pcussione exp̄-
mētē sāguiez etiā. Et silr omē qd currit esu
eoz: et hoc scdm mīm. Et aut est in p̄tibz
mēbroz vrine pp̄t icisione vene: aut aptōz
ei2: aut ipi2 scissioez per pcussione aut casū
aut ventositatē: aut frig2 scindēs cū dete-
ctione: aut pp̄t corrosionē. Et qn3 gnatō
illi2 est a tetano et sp̄asmo fortibz. Et qn3
est spēs vrine sāguiez pp̄tea q̄ liq̄sit carno-
sitas rediēs in sāguiez: aut pp̄t vehemētiā
tenuitatis sanguis in corpe: hoc em cū acci-
dit cū fortitudine renum: attrahūt sāguiez
plurimū. Et sūt p̄mo due itentōes in facili-
tate sanguis: qm currit cursu supfluitatis:
et qm non est ei essentia: q̄re currit. Et scdo
est intentio vna: et cū renes attrahūt cum
fortitudine: expellūt illud ad vesicā. Mict2
vero sanguis silis loture carnis: sic aut pp̄-
ter debilitē digestionis et discretōis in re-
nibus: aut pp̄t debilitatez eaz in epate.
Mictus vero sanguis pmixti cū huōribus
grossis sic plimū pp̄t debilitatē renum.
Et silr mictus rei silis capillis: naz fortasse
est cā ei2 debilitas digestōis renū. et fortas-
se ē cā ei2 debilitas digestōis venaz: et qn
q3 est lōga valde q̄si duobz palmis: et qnq3
est ad albedinē decliuis: et qn3 ad rubediez
Et nō plonga nisi cā sue gnatōis in iuo-
lutōibus venaz renū aut alioz. Et ex cibis
grossis et gñibus lactis et gñis sic fabis et
silibus. Et nō est ī ei2 mictu de timore fm
qd terre cor p e2 exitū: et fac timē. Mict2
aut puris et mict2 sāguis pmixti puri: qn3
sic pp̄t eruptōez dubet in mēbris supi-
ozibus pulmoīs et pectoris et epis quēad
modū sciuiti totū in loco suo. Aut pp̄t
ap̄a eruptū ī mēbris vrine. Aut pp̄t vlcera ī
eis hñtia pruritū: aut nō habētia pruritū

*Angus monolat vrina
quando egrediet
malu vrina p̄mua
in equo*

quid signum
quod vime
grosse mignone
 Vime vo grosse mignone a ca mudificatōis
 et crisis et expulsiōis quā sequit alleuiatō
 Et qñz sunt ppter multitudinē humorū gros
 sorū ppter debilitatē digestiōis. Vime vo
 pigues facil' exitus: significāt liquefactiōem
 adipis. Et o3 vt redeam? in ca° distictiōis
 ad sermonē nostrū in vima. Inquit Ypoē:
 cuz mignitē sāguis sine doloē: et ē paucus i
 horis quibusdā: nō ē malū in eo: cū āt pse
 uerat tūc fortasse accidet febris et mictus
 puris. **Signa** Mictū sāguis puri q ē
 ppter repletōez et cās opares ei: significant
 cās sue: et sig causaz e2 de ill' q sciūsti. Et
 ille q est ppter aptiōnē venaz sit sine dolo
 re: et ē mund? sincer? Vex sāguis aptōis
 sit paulatī: et sāguis eruptōis et fissiōis sit
 plimū. Et in vesica qdē nō sit aptiō et ru
 ptio cū q curzat sāguis plim?: et sit in reni
 bus. Vesice ei adueit aquositas colata: san
 guinē vo nutrimentū recipit ex venis puis i
 qbus aduenit ad eā nutrimentū tm: qre nō
 ē in ea sāguis exuberās. Et ad renes qdēz
 veit sāguis plimū cū aquositate: colat g
 apud eos aquositas: et adueniunt eis vene
 magne ex qbus mēbra alia alimentū sumūt
 qre ē sāguis eoz plus q ille quo indigent:
 qre ē plimū: et vene eoz nō sunt minute
 et nec sē boni sit? equal. Vene vero vesice
 sūt pseruate nō expoite scissiōi et eruptōi
 cū situ suo. Et sāguis qdem vlez ē cuz do
 lore quodā: et si ē corrosio: est paulatī et ad
 nigredinēz declinū: et qñz ē cū eo fetor. Et
 sit plimū ei? p? egrediēs: et multotiēs sūt
 cū eo cortices: et sanies: et pus: et resoluūt
 illud exitus sāguis puri: et sic sciūsti ex si
 gnis vlez: et ex signis e2 qd egreditur ex
 eis. Significāt vero liqfactiū liqfactiō: et
 q illud qd mignitē d sāguine: ē tenue sic adu
 stum ac si ipm sit abrahio libzi Illū āt q ē ppter
 tenuitatē sāguis corpis: significat illud qd
 egredit ex eis ex floia existēs valde tenue:
 & nō associat signū aliud. Locus āt saniei:
 et doloris cognosciē p dolorē si fuerit dolor
 et cognosciē p sig egreditū in qbuscunqz
 mēbris existāt sic p sig apatis: ā dubelati: ā
 vlezis: ā repletōis: & cognosciē ex via cō
 mixtiōis: nā quāto magis ē altior tāto ē ma
 ior cōmixtiōis: et qnto pl? ē inferior: tāto
 ē vehemētiōis sepatōis illo. Et illū qdem
 q sit ppter cās vicinas virge antecedit vima:
 et elogat? a virga postposit ab vima: ā per
 misceē vehemēter ei. Silis āt loture carnis
 ē significatiū debilitatis renum ā epatis. Illa
 qdē qē ex renib?: ē vehemētiōis albedinī
 et ad grossitudinē trahēs Et epatica est ma
 gis trahens ad rubedinē: & subtilior: & si

milior sāguini. Et significāt apā illi? & saniei
 vrimā: sig apatis nota sū vnūquodqz mem
 brū: & pcomitātia febris. Et ille q ē pulue
 rulentus egrediēs ab apate: ē plim? subito:
 & nō poucit ad excoziatōz & vlezatōez &
 nocumētū. Et ille q ē ex vlezib? ē paucus:
 & sepatnr: & qñz corrūpit incessū suū cum
 sanie & pus. Et cū illa q de istis expulsiōi
 bus ē cretica: ē alleuiatō & fortitudo: & ē
 subito. Et illa q sit cā repleiōis ā cā dimissiō
 nis exercitiū ā abscissionis mēbz: qñz habet
 piodos. **Curatōes.** Facti qdē a reple
 tiōe & q cū ea dicunt iā sciūsti curatōes
 in pncipijs vlibus & q sūt p? ea. De facto
 vo ab vlezib? iā sciūsti. q curatō e2 ē cu
 ratō vlez & corrosiōis: & iā ostēdi tibi
 oia illa i loco suo. Et cura debilitatis dige
 stiōis in renib? & epate: & liqfactiōis & te
 nuitatis huōrū totum ē ex ill' q sciūsti. Et
 scias q cretica & e2 qui ē h3 semitā expulsiō
 nis: nō ē retētiō nccia. Cū g° indiges floia:
 tūc magis pferit saphene: qz basilice: & subti
 lia cibū p? fleubotomiā. Et nō approximes
 stiptica sic ē cibus fact? cum sumach: nisi
 postqz vima significat mudificatōz. Stiptica
 ei pgelant qd muiscatū ē & pstrigunt: qre
 qñz reuertit aquositas ad posteriora: & in
 eo ē timor: & silt acetosa Mict? vero capil
 loz indigz vt in ipō amistrenē subtiliatua
 incisiua ex diureticis & medicis ad lapidez
 & vt sit cib? huēctans huēctatōne abun
 danti. Et curatō quā nūc o3 me dicē ē cuā
 tio mict? sāguis: q ē cā sepatōis pnuita
 tis in venis. Et curatōes quidē omnes in
 ter illū qui ē cā vesice & renū: sūt ifrigida
 tio & pstrictiō cū medicis: quarum plures
 dixim? i ca° flux? sāguis mēstrui: cū stupe
 faciētib? & diureticis vt faciant penetrāe
 medicias: & vt tu antecedas cū attractōe
 sāguis ad posteriora cuz vctosis: & floia
 subtili pauca ex basilica & acceptōe ciboz
 ingrossantiū sanguinē: & ifrigidantiū ipm:
 & qete: & trāquillitate: & pstrictōe mbro
 ru extremoz. Et o3 vt dimittat coitū oio
 Et o3 vt amistres tinas in qb? decocta sūt
 stiptica: & ex lētib? excozticatis: & cortici
 bus gnatoz: & citonijs: & piris & gall' &
 virga pastoris & silibus. Et de medicinis
 fortib? in retentiōe ei? sūt alhascech: & fer
 raturā ligni anabach: & radix cetauree ma
 ioris: & grana peonie. Et de epithiatibus
 radicis rāni & siliq nabacie & siliq spine:
 & sumach: & radix pruni siluestris: & cor
 tices granatoz: de qb? fiat epithima cū aq
 ribes: ā agreste: ā succi rosarū Et sempuua
 sola ē epithima bonū: & pprae radix ei? cū

flus sanguinis cretica
non est respiciendus
p h3 doctima saphene
magis pferit qm basilice
stiptica non debent
approximari: nisi
apparent signa mu
dificationis

dragagato & aliquo succo stipticoz. Et ex
limimentis in dorso & pectine sunt mirra : &
atramentum & galle & carte combuste & acacia.
Et de illis qui bibunt est trociscus qui. Re.
balaustiarum & sanguis draconis abozum annum .3.
Et de fortibus & qui necia sunt in mictu sanguis
ex vesica factus est trociscus homini. Re. a
luminis iameni: & balaustiarum & sanguis dra
conis omnium annum .3. dragagati .3. gummi .3. s
detur in potu cum vino pontico dulci: & in
succo portulace. Et quod est sub illo: & ma
gis incolume est illud quod. Re. dragagatum: &
semen papaveris: & terre sigillate: & succi
barbe hyrcine: & gume prunorum nigrozum:
& karabe omnium partes equales. & dosis sit a dua
bus .3. ad .iiij. Et iterum radicis sepiuue: & ka
rabe abozum annum .ps. .j. folii ps. .5. alius iameni
sexta partes unius. poli armeni ps. .j. et .5. dos
est sit usque ad aureum & dimidium in quibusdam
succis stipticis. Et quibus ponunt in eis stupe
facientia sic est hec descriptio. Re. croci &
gnozz alharmel: & gnozz malue siluestris:
& opii omnium annum .3. iiij. amigdalas mundatas
tres & media numero: de quo sumatur ad nu
cis magnitudinem. Et iterum corticis radicis ma
ragoze assate: & anisi assati: & gnozz apii
assatoz omnium annum .3. iii. papaveris nigri .3. xij
perficiantur cum vino de quo sumatur pondus .3. ii.
Et iterum suffus cornu cumini adusti et draga
gantii partes sumantur equales: & fiat suffus cum
rob mirri. Et iterum medicamentum quod laudauerit
antiqui: semis almuthi: alis: almugthi munda
ti gna .xxx. gna pini .xii. numero. amigdale
amare excorticate septem numero. semis mal
ue .3. iii. sit dosis est .3. .j. in ieiunio. Illud ve
ro quod vesice proprium est: est ut ponantur medici
ne que ebibunt fortiores: & diuretica in ea for
tia iterum. Et de illis quibus iuuamentum fit iterum
est ut emplastrum est cum spogia infusa in aceto que
ponatur in omnibus lateribus est & in duobus emul
toribus: & aliis. Et ut amittentur medicame
in ea mictetur cum succis sicut est succus arno
glosse. & succus albachariz: alis: albachare &
succus portulace. Et de medicis trociscus
aneti predictum: & trociscus de stupefacientibus
predictis: & cornu ceruinum adustum: & karabe
& semine canabis: & gummi: & galla: & succus
barbe hyrcine: & balaustie & aliquod nulum
aneti. & plumbum adustum ablutum: & virtus
de stupefacientibus opiatibus: & qui cum iusquam
sunt perfecta. Et de regimine retentiois cursus
sanguis vesice est positus ventosarius super ylia:
& anchas: & pectine: illud ei retinet sangui
nem. deinde adhibeat regimene quod inuiscatur
sem quod dictum est. Et de cibis est pars tritum in la
cte: de quo butirum est extractum. & cibum co:

ditus cum gnatibus: & cibum factum cum sumach.
& si virtus fuit debilis confortetur cum iure stipti
corum confortato cum carne contrita: & cibum cum
effidebeger: & cobugi: & predictis masculis
& turturibus cum aceto predictis: & cum aqua agre
ste & gnozz gnatum: & lacte decocto & si
milibus illis. Et si non fuit excusatio a vino pro
pter casum virtutis: a vehementia desiderij:
tunc detur ponticum grossum nigrum. Cumque sana
tur ille qui migrit sanguinem a sanie: tunc bibatur
illud quod est permixtum: ut abstergat & puocet
& non retineat urina omnino. & redeat egestudo
¶ Explicit tractatus secundus & completus cum
eo fenonadecima.

¶ Fen .xx. de dispoitionibus membrorum gnatonis
masculorum que est duorum tractatum. ¶ Tracta
tus primus de vlibus & de appetitu coeundi

¶ Anathomia testiculorum & vasorum spermatis.

 Vblimis deus creauit duos testi
culos (sicut sciuitis) qui sunt me
bra principalia in quibus gnatum sp
ma ex humiditate delata ad eos
in venis: que est quasi superfluitas ci
bi que in toto corpore: & est sanguis magis dige
stus: & magis subtilis. Comouetur ei in eis per
spiritum. Et in meatibus que veniunt ad duo oua
est de venis pulsantibus & quibus plim ramifi
catis ex vena pulsantili & vena queta: que sunt
due radices ramificatione plimorum anfractu
& inuolutonum: que tadium ramificatur: donec
incisio tua quam in vna illarum duarum facis: sit
sillis incisioni tue quam facis in pluribus venis
propter multitudinem orificiorum que appent. Dei
de effunditur ab eis in vasis spermatis que dicetur
ad virga: & prout in omixtione cum muliere
que est coitus naturalis ad matricem cui obuiat ma
trix orificium cum aptone: & attractioe vltia
cum veniunt due partes simul. Et testiculi quod
duo creati sunt: et est substantia omni ex membris
gladoso albe carnis: que est res magis sillis car
ni mamille: et assilatur sanguinem que effunditur in ipso
cum colore suo que albificatur: et proprie propter illud
quod mouetur in ipso de aeritate et per spiritum.
Et meatus quod est in quo veniunt vene ad testicu
los est in sifach maiore quod est super femur. Sed
paniculi qui regit arterias et venas veniunt
tes ad testiculos origo est ex sifach maiore si
cut sciuitis in loco suo. Et sifach etiam continuatur
cum paniculo nuche: et descendit super illud quod
descendit de venis. et suspensorius in partibus
inguinum ad duos testiculos que generatur ex
eo meatus penetrans. Et paniculi regentis illud
quod penetrat in barbaki inguinis gnatum etiam
est ex eo. Et tu iam sciuitis in anathomia
venarum quod ad ouum sinistruum venit vena
alia ab illa que venit ad dextrum cum nutrimento.

Et q̄ illa que venit ad dextrum: effundit ad
ip̄m s̄guinē magis digestū et magis mūdi
ficatū ab aquositate et ouū q̄dē dextrum ī
pluribus q̄dem hoībus ē forius q̄ sinistrū
nisi in illo qui est ī iudicio lassitudinis. Vasa
autē sp̄matis incipiūt sic barbaki existēte in
vnoquoq; ouo barbaki vno q̄si ip̄e sit sepa
tus ab eo nō ex ip̄o generat? licet et sit p̄in
gens adherens. Et dilatat? vnūquodq; eo
rum p̄pe ouū dilatatōe q̄ habet q̄ntitatē sē
satā: deinde incipit stringi: quāuis ramificē
tur p̄prie in mulierib? vice altera apud sta
tum suū. et ista vasa ascendūt in p̄mis: deī
de decimāt ad collū vesice sub meatu v̄rie
Virga v̄o ē membrū istrumentale ḡnatū ex
mēbris singularib? ligamētalib? et neruosis
et venosis et carnosīs. Et p̄ncipiū originis
ei? ē corpus ortū ex carne pectinis ligamē
tale pl̄ime p̄cauitatis late quāuis sit ḡnatū
in pl̄ibus dispōib? coop̄tum. Et ideo cum
ip̄m replet? v̄tositate fit erectio. Et currūt
sub h̄o corpe arterie plures dilatate sup̄ h̄o
q̄d ouenit quāntitatē h̄? mēbz et adueniūt
ei nūi et ex sp̄odilib? caude: licet n̄ pl̄z sint
submersi ī substantia ei? et ip̄i non sunt nisi
nerui quoz substantia ē ligamētalīs p̄uati sē
sus. Et nerui ex q̄bus erigit? apud galienū
alii sūt a neruis mollificatis ex q̄bus molli
ficat? Et tu q̄dez iā sciūstī lacertos p̄prios
virge in capitulo lacertoz. Et in virga sūt
meatus tres: meatus v̄rie: meat? sp̄matis:
et meatus aliquid. Et scias q̄ virge adue
nit virtus erectōis et v̄tositatis a corde:
et adueit ei s̄sus a cerebro et nucha: et ad
uenit ei sanguis equal? et desiderū ab epa
te. Et desiderū naturale q̄nq; fit causa re
num. et apud me p̄ncipiū ei? ē ex corde.

Causa erectōis.

Erectio q̄nq; accit? p̄pter tensionē cāne
p̄caue: et q̄ sequuntur eā dilatate et
plongate p̄pter illud q̄d effundit? ad
ip̄m de v̄tositate forti quā defert sp̄s de
sideratiū? sp̄issus: cū q̄o mcedit s̄guis plu
rimus et sp̄s grossus. Et p̄pter illud q̄d ac
cidit cū s̄onus ē: ex calefactione arteriaz q̄
sūt in mēbris sp̄matis: et attractōe ventosi
tatis et sp̄s et sanguis ad ip̄am vt erigat?
Et de illis q̄ adiuuāt ad hanc erectiōnē est
omē in q̄o est hūiditas extranea: p̄pata ad
hoc vt ouertat? in ventositatē: et ē non faci
le. non ei p̄t digestio p̄ma cōuētere eā in
ventositatē: et finire illud q̄d ex ea resoluit?
ī ventositatē resolutōe veloci: ymo figitur
vsq; ad digestiōnē terciā: illic em̄ inflatur.
Et vsus coitus hoc membrū s̄fortat? et fa
cit ip̄m lacertosū et ingrossat ip̄m: et dimis

sio ei? liq̄facit ip̄m: et arefacit: opatō nāq;
quēadmodū dicit Vpoceras ingrossat et di
missio opatōis liq̄facit. Et cā q̄dem deside
riū et mot? ei? a est meditaciua: a est p̄pter
multitudinē ventositatis ī s̄guie ex q̄o ge
neratur sp̄ma: et ex quo nutrit? instrumen
tum virge: q̄re inflat? et erigit? et fit p̄pter
illud q̄d mouet? ex desiderio p̄p̄tatiōem
mēbz ad illud: q̄m tensio facit accidē mori
catōem. Et itez cū aggregatur sp̄ma in mē
bris coitus: et multiplicat? inq̄sitō sepatōis
ei?: mouent? materie in ip̄is. Et q̄nq; fit ere
ctio p̄pter moriicatōz materie st̄tis ī glā
dulis positīs in duob? laterib? orificiū vesi
ce: a materie tenuis subtilis veniētis ad eā
ex renib?: sic fit p̄pter motū sp̄matis ip̄ius
cū acuit? et multiplicat? et moriicat?

Causa spermatis.

Sperma ē sup̄fluitas digestiōis q̄rte
q̄ fit cū disptitur cib? in mēbris: re
sūdando a venis terciā digestiōe iā
p̄pleta. Et ē de sūma hūmiditatis p̄xie coa
gulatōis: et ex qua nutriunt? mēbra dura vt
pote vene et arterie et filia illi. Et q̄nq; repit?
de ea pl̄z retentū ī venis ad q̄d iā p̄cessit di
gestiō q̄rta: et remāsit vt nutriātur ip̄o ve
ne: a p̄uēat ad mēbra omogenia: et nutriāt?
eo: p̄pter q̄ nccia sit magna alteratō illi? Et
p̄pter illud p̄uēit sp̄ma ex eo. Et apud Galie
num q̄dē et medicos masculi et femie siml?
sūt duo semia: de q̄b? abobus dicit? nomen
spermatil nō cōitate nomis tm̄ s̄z vniuoce: et
in vnoquoq; duoz seminū ē virt? forman
di et iformādi sil. Vez semē masculinū est
forti? ī vtute: a q̄ ē inceptō formatōis ius
su dei: et semē feminēū ē pl̄m in virtute a
q̄ est p̄ncipiū informatōis. Et sp̄ma q̄dem
masculi expellit? p̄pe matricē: quāe deglutit?
ip̄m os matricis at̄ctōe vehemēti: et sp̄ma
mulieris expellit? itra matricē ei? in vasis
et venis ad locū oceptōis. Sapiētū v̄o me
dicoz cū intentō p̄phendit? est p̄phensio q̄
in sp̄mate masculi ē p̄ncipiū formatōis: sc̄z
actiue et q̄ in sp̄mate femie ē p̄ncipiū for
matōis: sc̄z passiue ī re p̄pria: virtus ei ifor
matiue in sp̄mate masculi intēdit? informan
do ad similitudinē ei? a q̄o sepatū ē: nisi sit ali
quid q̄d p̄hibeat et īpediat. Et virtus ifor
matia ī sp̄mate mulieris intendit? sepati in
recipiēdo formā ad hoc vt recipiat eā fm̄ si
militudinē ei? a quo sepatū ē. Et nomē q̄dē
spermatis cū de eis duob? dicit? ē p̄ cōitatem
nomis: vt cōponat? intentō aggregās rem
distictā in intentōe. Nā in intētiōe q̄ nota
tur expulsio viri sp̄matica: nō noīat? expul
sio spermatica. Et vere quidem nā sperma

*Causa ingrossationis
rum. et dimissio
inbilitas.*

*sperma est sup̄fluitas quare
dixit p̄mis*

*sperma masculi expellitur
prope os matricis sperma
mulieris expellitur intra
matricem:*

*sperma masculi est principium
formationis actiue sperma
mulieris est principium
formationis passiue:*

*sperma viri est calidum
digestum & spiritum: sperma
femine est spiritum sanguinis
mensuratum digestum parum
et spiritum parum.*

vir est calidum digestum spiritum & sperma
femine est genus sanguinis menstrui dige-
stum parum: & uersum parum: & non eloga-
tur a virtute sanguinea elongatio spermatis vi-
ri. Et propter hoc assimilauerunt ipsum propter
cedentes menstruo: & dixerunt quod sperma mas-
culi quando permiscetur operatur cum virtute: & non est
alicui propter est plim? introit? in rectificatione p-
ticularitate corporis infantis: illud ei est sperma-
tis mulieris & sanguis menstrui: ymo plimuz
studij sui est in particularitate spiritus infantis: &
non est nisi sicut coagulum agens in lacte: sperma
aut mulieris est fundamentum particularitatis cor-
poris infantis: & unumquodque ab eo exuberare
fecit quod generat sanguinem calidum humidum. Cog-
itio vero certitudinis unius? harum duarum intencio
non pertinet ad scientiam naturalem: & non nos me-
dico ignoratitia est? Et nos quod iam exposuimus?
dispositio in ea in libris nostris radicalibus.
Et Ypocra. quod dicit in suis dispositio? vel
intencio? quod plim materiei spermatis est ex
cerebro: & quod descendit ex duabus? venis que
sunt post aures: & propter hoc abscondit
flos abaz generatio: & facit currere sterili-
tatem: & est sanguis est lacteus: & continuatur sunt
nuche: ut non elongentur a cerebro & quod ei silant
spacio longo: quare alteraretur spiritus illi? sanguis
& puerteret: ymo perueniunt ad nucham: deinde
de ad renes: postea ad venas quod veniunt ad
testiculos. Et Galienus? quod nesciuit: an fa-
ciat incurere incisio harum duarum venarum sterili-
tatem an non. Mihi vero videtur. quod non oportet ut sit
sperma ex cerebro solo: quauis eius fermentum
ex cerebro sit particulariter: & est verum quod dicit
ypocras de esse duarum venarum: ymo oportet ut sit
ei ex omni membro principali fons: & ut sit ex
membris alijs resudat et ad istas radices:
& propter illud est assimilatio. Et propter hoc ge-
neratur ex membro diminuto. membrum diminu-
tum: licet illud fiat dum vene non ultimam finem co-
sequitur: & non procedit appetit? ultimam? cum
digestione completa. Et sperma quoniam expellit
vetustas permixta ei: & necesse est ut procedat
exitum est exitus illius. **S**ignatōes splexi-
onū mēbroz spermatis naturalium & p^o calide.

Signa splexionis calide: sunt appetitio vea-
rum in virga & pelle testiculorum &
grossitudo est & aspitudo ipsius: & ve-
locitas ortus pilorum super pectine: & que se-
quuntur ipsum. & aspitudo & multitudo & spif-
situdō ipsoz: & velocitas ssequutōis. Et quod
vult cognoscere splexionem sui spermatis recti-
ficet regimen: deinde attendat colorem sui sper-
matis. **S**igna cōplexionis frigide.

Rigide complexionis signa sunt con-
traria illis signis.

Signa complexionis humide.

Humide splexionis signa sunt subtilitas
spermatis: & multitudo est: & debili-
tas erectionis virge.

Signa cōplexionis sicce.

Icce splexionis signa sunt peraria illis
& quoniam egrediuntur sperma in ipso filiosum.

Signa calide & sicce.

Alide & sicce splexionis signa: sunt domi-
nium spissitudinis substantie spermatis:
& assiduatio desiderij apud quilibet
presentia: & quod impugnat plim & efficit mascu-
lum: & est desiderium vehemens & velox: & est
erectio est fortis: veritatem abscondit a coitu
iterum velociter. Quod si superfluat caliditas &
siccatas: erit parum aqua & parum descensionis cum
velocitate erectiois. Pili vero super pectine
& anchas: & quod sunt in eas sunt in calida &
sicca plures spissi.

Sig calide & humide.

Alide & humide splexionis signa sunt: est
pluris spermatis quod calida & sicca: sed
est paucorum pilorum & immo impugnat:
& vehementioris fortitudinis super coitum plu-
rimum: & non est pluris desiderij & erectiois.
& ledit a dimissione coitus superflua: & est
plime pollutio: & velocis executio.

Signa splexionis frigide & humide.

Rigide & humide cōplexionis signa
sunt lenitas pectinis: & tarditas desi-
derij coitus: & tenuitas spermatis: &
paucitas impugnationis: & tarditas ortus pilo-
rum & paucitas eorum. **S**igna comple-
xionis frigide & sicce.

Rigide & sicce cōplexionis signa sunt
grossitudo spermatis: & paucitas eius.
& est diuersa a calida & humida in modis
omnibus.

Signa cōplexionum innaturalium.

Innaturalium splexionum signa sunt
ut accidant signa quod sunt naturalium: dum
non fuerint prius: & significat earum di-
stinctionem sensus.

De iuuamentis coitus.

Coitus bonus est ille: qui fit in hora
quam superfluitatū sequitur euacuatio: &
alleuiat corpus: & parat corpus ad
augmentum sicut cum de cibo postremo sumit
aliquid quasi delegatum: mouetur natura ut
restaurum motu fortis: quod sequitur impressio for-
tis: & adiuuat eam illud quod est in homine de assecu-
tione. Et quoniam sequitur ipsum expulsio cogitatio-
nis dominantis: & adquisitio audacie: & edo-
matio ire superflue: & adquisitio grauitatis.
& ipse quodem offert mulierem & plim? egreduntur?
colere nigre. propterea quod dilatat: & propterea quod

*in libro de egritudinibus prolixi coitus videtur quod p[ro]p[ter] p[er]it[ur] epid[em]ia 25^a in p[ro]p[ter] p[ro]b[lem]a
problemata 55^a in quo p[er]itur p[ro]p[ter] p[er]it[ur] p[er]it[ur] p[er]it[ur] p[er]it[ur] p[er]it[ur] p[er]it[ur] p[er]it[ur] p[er]it[ur] p[er]it[ur]*

expellit fumū spmatis agregatū a pte cere
bri et cordis. Et pfert dolorib[us] renū reple
tor[um] et egritudinib[us] flatis oib[us] et pp[er] in eo
c[on] caliditas ī nata ē fortis quā nō destruit
exit[us] spmatis: et p[ro] hoc req[ui]rit appetit[us] cibū
Et q[ui]z abscedit mām apatum accidentiū
ī p[ro]ib[us] inguinū & testiculor[um] & omne cui
adueniūt ap[er] dimissionē coitus & p[ro]stricti
onez coitus tenebrositas visus & vertigo
& gūitas capis: & dolores emulcorior[um] &
anchaz: & apata illoz: q[ui] p[ro]p[ter]us ē: sanat Et
plimoz quoz p[ro]plexio req[ui]rit coitū cū ipsuz
dimittit īfrigidat corp[us] & reliq[ua] dispōnes
& cadit appetit[us] cibi: ita ut ip[s]z nō recipiat
& expellat cū voitu: Et omne ī c[on] corpore
est vapor fumosus coit[us] alleuiat ab ip[s]o &
cōfert ei & remouet ab ip[s]o q[uo]d timet d[omi]no
cumēto coartatōis vaporis fumosi. Et q[ui]z
accidit viro ex dimissione coit[us] & abūdan
tia spmatis & frigore e[st] & ouerhione ip[s]i[us]
ad venenositatē: ut mittat spma ad cor &
cēbrū vaporē malū venenosū: sic accit mu
lieribus ex coartatōe matricis. Et minores
dispōnes illius nocumēti: & anteq[uam] spgatur
venenositas sunt gūitas corp[us]: & frigidi
tas e[st] & difficultas motuū. De nocumē
to coitus & dispōibus e[st] & malicia figu
rarum ip[s]ius.

Coitus euacuat de substantia cibi po
stremi: q[ui]re debilitatē affert e[st] similē
alie nō afferunt euacuatiōnes: & eua
cuat d[omi] substantia spūs rē plimā p[ro]p[ter] delecta
tionē. Et pp[er] illud q[uo]d plus delectant. plus
sūt cadētes ī debilitatē. Et coit[us] q[ui]de[us] ve
lociter scit p[er]ire illū q[uo]d plim eo v[er]it ad ī
frigidatōez sui corp[us] cā sui: & resolutōem
caliditatis īnate: & mortificatōez virtutis
& p[ro]pat ip[s]m ī p[ro]mis ad caliditatē fumosaz
adeo donec multiplicent sup ip[s]m pili: deim
de succedūt ei īfrigidatō cōpleta: & debili
tas sensuū visus & audit[us]: & accidūt cruri
bus ei[us] tepor[um] & dolor: q[ui]re nō forsitā susti
net on[us] sui corp[us]. Et q[ui]z assimilat dispōsi
tio e[st] epilēsie occulte pp[er] illō: & q[ui]z supat
ī ip[s]o nigredo: deide citrinitas Et accidūt
ei piodi a debilitate: & videt ei q[uo]d sit īces
sus fornicaz ī mēbris suis: incipiēs a capi
te suo vsq[ue] ad finē dorli: & accit ei tinnit[us]
Et multoties accidūt ei febres acute adurē
tes. Et q[ui]z adueniūt ei tremor & debilitas
neruoz & vigiliē: & p[ro]mētia oculoz ad
exteriora sicut accit ī sepatōe aīe a corpore
Et accit eis caluitium & epilēsia: & dolor
dorli & renū & vesice: dorlū igit[ur] ignescit
pus: q[ui]re attrahit mām dolor ad ip[s]m. & re
stringit eoz natura: & q[ui]z scit incurrē co

licā: & scit eis accidere fetore: & fetz eozuz
os & carnes gīngiuarū. Et ī illo ī quozuz
corpe sūt huōres mali celerici mouet post
coitū horripilatio. Et ī c[on] corpe humores
sūt putridi: p[ro]cedit p[ro] coitū ex eo odor fe
tidus. Et ei q[ui] est debilis digestiois: acci
dunt p[ro] coitū rugit[us]. Et de homib[us] ē qui
ē passus p[ro]plexionē malā: & dimissio coitus
p[ro]sternat plimū: & gūat corp[us] eius & cap[ut] ut
e[st] & rixat & multiplicat pollutō ip[s]i[us]. Et
si ē ei obediēs: debilitat stoach[us] e[st] & defic
cat. Et dignit[us] hoib[us] ab alienatōe coitus
ē ille cui aduenit p[ro] ip[s]m tremor ā frigus: ā
p[ro]strictio ābelit[us] occulta: & pulsus cordis:
& p[ro]fūditas oculoz: & destructio appeti
tus cibi. & cui pect[us] ē infirmū ā debile: ā
ē debilis stoachi: dimissio ei coit[us] ē oueniē
tior res ei q[uo]d habz stoachum debile: & deu
tent ip[s]m d[omi] mulierib[us] ille q[uo]d aborsū patiunt[ur]
Et ī coitu q[ui]de[us] sūt figure male: sic si ascen
dat mulier sup virū: figura ei illa ī coitu ē
mala ex q[uo]d time[us] ramex: & inflatō: & vlcera
virge & vesice p[ro]pter laborē electōis spma
tis: & dubitat si currat aliquid ī virgā ex
pte mulieris. Et scias q[uo]d retēcio spmatis ī
coitu ē mala valde. Et q[ui]z p[ro]ducit ad p[ro]stri
onem vni[us] duoz ouoz. Et oz ne coit[us] fiat
necitate fecis: ā ī hora mingendi: neq[ue] cum
exercitio ā motu: ā post passionē aīalez for
tem. Et coitus q[ui]dem cū īfātib[us] ē fedus a
pub multitudinem gentiū & p[ro]hibitus ī le
ge. Et ē ex pte nocibilior: & ex pte minus
nocuus: ex pte q[uo]d natura indiget ī ip[s]o mo
tu plurimo ut educat spma: est nocibilior.
S[ed] ex pte alia q[uam] spma nō expellit cū eo ex
pulsione plurima (sicut fit ī mulierib[us]) est
minoris nocumēti. Et comitat ip[s]m d[omi] iudi
cio p[ro]fēcie min[us] q[uam] vuluā. De horis coit[us]

Portet ne coitus fiat sup repletōem
prohibet em digestiois: & facit ca
dere ī egritudines quas efficit mo
tus sup repletōez: & debilitat. & si accidat
alicui illud: oportz tūc ut moueat post ip[s]z
paulat[us]: ut descēdat cib[us] ī stoacho: & non
nater: deide dormiat. Et oz q[ui]ntū possibile
ē ne coeat aliq[ui]s cū adest vacuitas itez: hoc
em ē nocibilius & onerosius nature: & ma
gis p[ro]necans calozē īnatū: et magis attra
bens liq[ui]factionē et ethicā et arefactionem
ymo oportet ut fiat cuz cib[us] descēdit a sto
macho: et cōple[us] digestio p[ri]ma et secunda
et mediatur dispositio ī digestione tertia.
Et hoc diuersificatur ī homib[us]: nō ergo
audiendus est sermo eius qui dicit: oportz
ut fiat illud post complementuz digestio
nis tēcie ex omī modo: illa em hora ē hora

*sup[er]fluous unus coitus
panis p[ro]p[ter]it[ur]
colicam*

vacuitatis: cum corpus incipit in sparsione
& in oibus mbris sūt reliq̃e cibi i via dige-
stionis. Nā de hoibus ē q̃ ē in hmoi dispōe
in pncipijs noctis: q̃re sit illa conuenienti-
horaz coitus ei ex gñibus p̃dcis. & ex pre-
alia & ē q̃ sōn? long? succedit ei: & accre-
scit cū eo virtus: & figiē aq̃ in matrice p̃p̃e
sōnū mulieris. Et o3 ne coit? fiat nisi a desi-
derio sano qd nō excitat aspectus ā ituit?:
ā pruritus ā ardor: sed cōmouet ipm mul-
tudo sp̃matis ex repletōe: & adiuuat totuz
illd sanitas virtutis. Et o3 vt viteē coitus
post satietatē nauseatiuā: & p? euacuatōes
fortes ex voitu: & fluxu vētris: & colerica
passione: et dyarr̃ia scā subito: et mot? cor-
poreos et animales: et apd motū vr̃me: et
stercoris: et flōiam Dyarr̃ia vō āt̃iquā qñz
alleuiat sua exiccationē: et t̃bendo mās ad p-
tem aliaz a pte intestinoz. Et o3 vt deuīteē
in tpe et regione calidis. Et deuītz ipm vir
corpe suo calefacto ā infrigidato: licz post
calefactōez sit incolumior: q̃ p? infrigidati-
onē. Et silr p? huīditatē melior q3 p? siccī-
tatē. Et melior horaz eq̃liū est hora quam
determinauit? Et qñ vtiē eo i ipa p? spa-
ciū i q? abhorz coitū inueiet leuitatē: et al-
leuiatur ābelit? & bon? fit sensus.

De sp̃mate generāte & nō generante.

Sperma ebrii & decrepiti & infantis
& viri multi coitus nō gñat. Et sper-
ma habentis membra debilitata raro
gñat sanū. Et cū plongaē virga valde: p-
longaē spaciū motus sp̃matis: q̃re venit ad
matricē calore e? innato iā fracto: non g-
gñat fm plm. De signis ei? q̃ coiuūt.

Rina e? est habēs filios: & ramos p-
mixtos adinuicē.

De dimīnutōe coitus.

Causa: aut ē in virga ipa: ā in mēbris
sp̃matis. Aut i mēbris pncipalib? et
q̃ sequūt ea. Aut i mēbro medio int̃
pncipalia & mēbra coitus. Aut causa mē-
broz vicinoz p̃pria eis. Aut ppter paucita-
tatem inflatōis in inferiorib? corpis. Aut
paucitatē e? in corpe toto. Facta āt causa
virge ip̃ius: ē ppter maliciā p̃plonis in ipa
& mollificatōem supflūā. Sed scā cā testi-
culez & vasoz sp̃matis: aut ē ppter maliciāz
complexionis singularis supflue: aut cum
siccitate & ē deterior: ā est dominans siccī-
tas sola. Et qñq3 est ppter puitatē motus
sp̃matis: & defectū eius a mordicatōe
excitāte: ita vt qñq3 sit in quibusdā sperma
plurimū: & cum coeunt non descendit p̃p̃e
congelatōz suā: & coeunt cū hoc paruz qm
vsa sp̃matis non calefiūt in eis: q̃re non

calefit sperma nec subtiliat. Facta āt causa
mēbroz pncipaliū: ā est ex pte cordis: q̃re
abscindit mā sp̃ritus & ventositatis icedē-
tis. Aut ex pte epatis: q̃re abscindit mā
sp̃matis. Aut ex pte cerebri: q̃re abscindit
materia virtutis sensibilis. Aut ex pte renū
& frigore ip̃oz: & eg̃tudimibus eoz notis
& p̃plexionibus eoz. Aut ex pte stoāchi p-
pter maliciā digestionis. Et totū illud: aut
est cā debilitatis pncipij: ā cā oppilatōnum
meatuū inter mēbra coitus. Et multotiēs q̃
dem ē debilitas scā cā cerebri sequēs casuz
aut percussione. Causa āt q̃ est fm inferiorā
ē vt sit ā caliditas ā frigiditas valde: ā siccī-
tas complexionis: & priuē in eis inflatio.
Et inflatō q̃dem ē bonus adiutor: ita vt in
illo in cui? ventre multiplicat inflatō absz
supfluitate dolorosa: erigat. Et habētēs co-
lerā nigrā sunt plīme erectionis p̃p̃e multi-
tudinē inflatōis ip̃ozum. Causa āt in vicinā-
tibus est sicut illud quod accit ei cuius e-
moroydes incidunt: & habētib? anū dolo-
rosū: nocz ei illud neruis cōib? inter anū
& lacertos e?: & inter virgā. Et ex eis q̃ de-
bilitat coitū & virtutem e?: sūt res medi-
tatiue: sicut horribilitas coeundi: ā verecūdia
eius: ā atecessio it̃ellectus ad cor: debilitat
em a coitu & facit deficere: p̃p̃ie cuz illud
aliq̃ hora cau accidit: tunc quotiens euenit
reiteratō affilat illud in mēte. Et fit causa i
illo qñz dimissio coit?: & q̃ aia obliuiscitur
e? & cōstrictō mēbrozū ab eo: & paucitas
p̃p̃atōis nature in gñatōe sp̃matis: sicut
nō est sollicita in generando lac in māmilla
remouētis filiū a lacte. Et scias q̃ erectio-
nis cā est vētositas p̃cedēs a sp̃mate aut
non a sp̃mate: & frigus & calor simul sunt
p̃traria ventositati. Nā frigus eius prohibz
generationem: & calor resoluūt materiā
eius. Et non ē q̃ ipam generet sicut huīdi-
tas temperata: & caliditas quā ipa nutrit.
Et de illis que adiuuant in hoc: est equitatē
equos scdm int̃entionem ei qui p̃sueuit: &
cui? renes & vesica sunt humidī ā cum hō
frigidi. Illi vero qui renū p̃plexionē calidā
habent: & non vsus ē ea etiā cum equalita-
te: est nociua & facit incurrere sterilitatez.

Signa.

Acta autēz propter mollificatōnem
virge aut frigus complexionis nerui
cognoscit ex hoc q̃ non fit erectio:
& non contrahitur in aqua frigida. Et qñz
est sperma exuberans facilis egressionis:
& quandoq3 descendit sine erectione. Et
quandoq3 est cū eis extenuatio corporis &
debilitas eius: & non est in desiderio

diminutio. Facta vero cā testiculorū: et mē
broz spmatis: si fuit difficultas e? ppe frig?
eoz: significat exitus spmatis et frigidus ta
ctus. Q si fuit ppe siccitatē eoz et paucita
tem spermatis: tūc sperma erit paucū diffi
cilis descētionis. & plim e? ē cū extenuatōe
corpis et paucitate carnis et sanguis. Et ē
humectatō ex eis q̄ pferūt ei. s. ex balneati
onib? et cibis. In scā at cā mēbroz ppoito
rum sup mēbra coit? si ē ex epate et renib?
mimozat appetit? ymo ē digestio nec appe
titus nec gnatō sanguis s? qd oz. Et si fue
rit ex corde miorabit erectio: et qnz erit de
scētio sine erectiōne: et erit pulsus debil le
nis: et caliditas corporis dimmuta. Et si fuit
ex cerebro: miorabit sēsus motus spmatis:
et nō erit pmoio pfricatiua. Sperma. ei est
ex eis q̄ excitāt: et significabūt ipam significatō
nes dispositōis sēsus et oculi ppe: et ppe
qn ē p? percussōne ā casū aduenientē cēb?
Et oī cordi et epati et cerebro i debilitate
sua: sūt sig iā pperita et renib? in egtudini
b? suis sūt sig: agnoscat g? ioc. **Facte vō**
ppe paruitatē iflatōis in iferiorib? sig sunt
qm vides virtutes mēbroz saluas: et vides
debilitatē in erectiōe tm cū virtute cordis
et renū et desiderio: et qn amistrantē infla
tiua iuuant eis. **Facte vō cā paruitatis mo**
tus spmatis et puitatis mordicatōis ei? : si
gnū est q̄ pzediē apd coitū res plima con
gelata: et plimū illi? sequitē pplexiōne frigi
dam. Et qnz ptingit vt sit spma plimū: sed
sit qetū cōgelatū fm qd dixim? . Et pguis
qdē magis defectus ē a coitu q̄ extenuat?
Et ei q̄ vult coit? multitudinem: puenit vt
mimoz sudorē et balneatōz facientē sudare
et dimittat floiam qntū pōt: et vtrā mun
ctiōne pedū cū oleis calidis: illō ei pfortat
renes et vasa spermatis. **Curaciones**
Cum cognoueris qd cā ē i mēbris pncipali
bus: tūc ncēm ē vt intēdas in curatōe eoz
Et si cā ē frig? eoz: qd ē plimū : tūc n ē ali
quid qd sit sic meridatū: qm ē fortit? medi
camē ad illō : Et in oī defectu a coitu ppe
frigus in quocunqz mēbro sit: ā ppe debili
tatē : aut ppe epar denē q̄ sunt sic dyacur
cūa: et si omozusia: et sazzenea. Et ē ppe ma
licia digestiōis stoāchi pforta stoāchū. Et
si cā est in renib? cura renes in pms cū cu
ra q̄ ē eoz cui? plimū est cū calefactōe: nā
calefactio dozi et renū iuuatia ē in erecti
one: cū g? feceris illō cura cuz residua cura
tione & odoribus bonis: & caputpurgia o
dorifera humectātia pferūt cēbro & cordi
eius : & cordi medicamē de musco & tyria
ca & meridatū. Et si fuit cā paucitas ifla

tōnis in iferiorib?: tūc si fuit cā ei? frig?
qd ē cū eis: amīstra fricatōem subtilē & vn
ctiōnes q̄s dicā: & amīstra cinamomū plu
rimū: & amīstra grana in cibis: sic fabas &
fascolos & cicer & cepas cū sale i q? aliqd
cadat altit. Et si fuit cā paucitas iflatōis
valde: amīstra ifrigidatōz & equatōz cuz
potib? & decoctiōib? & epichiatib? & ci
bis: & sumant ea i qb? ē ifrigidatio & m
flatō sic pira & moza scemia & fabe & ferū
Et si cā fuit debilitas corporis: pfortet cū ci
bis pfortatib? sic sunt alifidabegit : & ea
q̄ ppata sunt in patellis & assata: & ea q̄ p
parata sūt in vasis cū coopturis: & frumē
tū coctuz vt puls: & oua sorbilis: & napi:
& lac: & butiruz: & panis simile: & medul
le fructuuz sicut medulla amigdale: & nu
cis medulla: & nucis indice: & fisticorū: &
auellanarū: & alcaōza & q̄ sūt filia istis &
theguebil ex semib?: & pmixta cuz cepe &
mēta: & porris: & fenugreco: & andacoca
& eruca. Et filr pfortet corpus cuz balnea
tionib? necessarijs & vinctōib? pfortatib?
sic est oleū de lilio: & oleū de ben. **Et si ne**
cessaria ē supflua calefactio: ponatur in eis
muscus & castoreū: & alia. **Q si cā fuerit**
frig? mēbroz spmatis: curet cū medicinis
calefacientib? q̄s dicem? : & cū vinctōibus
abstergēdo fcis calefaciētib? **Et si fuit cuz**
hoc siccitas adiunet cū humectatib? calis
ex illis q̄ pmedunt. Et si cā fuit calor mem
broz spmatis cū supfluitate: pfort oē ifri
gidatiuū humectatiuū cū eqlitate: sic ferūz
vaccinū & lac i q? cocta ē portulaca. **Et si**
fuit siccitas: tūc humectatō eqlis cū balnea
tionib? & vitellis ouoz sorbilium & lacte
dulci decocto: & qnz ponit i ipō quita ei?
de tereniabī & cibis ppatis: vt ifridabegit
& huēctatōe cū olis frigidis vsz ad oleū d
lactucis & cucurbita. Et si cā fuit siccitas
humectet corp? cū cibis & gñibus lactis:
& balneatōib?: & vmo subtili: et sorbitōni
bus lenib? ex gñis & aq̄ cucurbite & ocio.
Et si fuit cā frigus neruoz virge & molli
ficatō eoz: curetur cum cura que est molli
ficatōis & frigoris: sicut q̄ dca est i capitu
lo vesice. Et oz vt euitet coitus p? euacua
tiones & laborē & ligatiōe vulneruz: illō
em debilitat. & coitus frequis plimus. **Q**
si illud accidat ei: retineat leniendo. **Mulci**
tudo nāqz coitus qnz abscondit coitū. Et
vt deuiter satietatem nauseatiua: qd si acci
dat alleuier cibis: & fiat vt digestio bona
sit: & confortet stomachus. Et oportet vt
mimozet potus aque: multitudo ei pot? aq̄
ē res nocibilior. Et deuiter omne resolutiū

ventositatis: & exiccatiū calore suo: sicut
ruta & salsicum: & harmel: et almarmacho
ra: & cimimū: & semen agnicasti: & oē exic
catiū cū frigiditate: sicut lentes: & xiloka
raete: & miliuz: & acetosa: & stiprica pp̄
exiccatoz suā: & omē infrigidatiū vehemē
tis infrigidatōis: sic narcotica: & sicut cā
phora: & psillium: & nenufar: & rose: cum
licz in semie papaueris sit paz stupefactō
nis: tñ est pinguedo: & qm̄ ipm̄ omouet
ventositatē: succurrit ei: & addit sup ipsuz
Et oz vt deuiteē coitus menstruate: & coi
tus vetule: & egre: & coit? illi? q̄ nonduz
puenit ad etatē in q̄ ē mulier: & coitus ei?
q̄ nō nup coiuuit: & coit? virginis: totū em̄
illud debilitat virtutē mēbroz coitus pp̄
Et oz vt referant ei pposita coeuntiz: &
libri narrati de dispōibul coitus & figuris
ipius: & cogitet in eis cū dimissioē coitus
oio vsqueq̄ p̄fortē. Et approximēt i istis
deficiētes a coitu pp̄ dimissionē & afflicti
onē aīe. Et oz quidē vt isti gradati pueniāt
ad eū: & vtāt munctōib? & fricatōib? q̄s
dicem? & corā ipis fiat rememoratio cāz
coitus: & referātur q̄ cōtinuant eis: & re
spiciāt ad coitum aīalium. Regimīs vero
appropriati nomī appetit? coit? plimū est
tendēs ad calefactionē: & humectationem
& inflatōem: & calefactionē doli & renū
cū eis q̄ illō efficiunt ex vaporatōib? & in
unctōib? sic oleū de ben: & oleū de gnis
coti mūctū abstergerendo. Ea vō q̄ sumunt
appropriato noīe q̄ ipa valentia sint ad coi
tum: sūt medicie pferentes frigori virge i
uncte & bibite: & medicie in q̄bus ē infla
tio in digestionē secūda & terciā: & eaz in
flato est cū hūiditate extēna cū q̄ inflant.
Et medicie q̄ agunt cū p̄prietate: & cibi
ex quib? generat sāguis calid? & hūidus
abundās: & in eis cū hoc sunt iflatō & vis
colitas & spissitudo sic cicer & faseoli & ci
bi quos dicā. Et melior amīstratō eoz est
vt sit post balneū hūidū & iunctionē cum
oleo sambacino & de lilio & narciscino &
silibus. Et sorbeāt oua sorbilia āte cibū pul
uerizato desup sale stinci aut q̄ sunt sic ipe.
Cunqz omedit cibos ad coituz: bibat p? id
vinū odoriferū parūp: deīde p̄gat ad lectū
suū & abluat pedes suos aq̄ calida: & vtāt
vntionib? & absterfione cū vntione. Et
nos dicem? nūc has medicinas & cibos: p
cedem? etiā ad loca eaz in eis q̄ pueniunt
diuisionibus debilitatis coit? Et scias q̄
plimū sustentatōis est sup cibos: & ex eis
puenit exuberatō materiei & viuificatō v
tutis. Et oz vt p̄sideret ille qui in coitu cu

pido est: cū mulcū vtiē medicinis ad coitū
corpus suū. Q̄ si videat febrē & inflama
tōez & repletōz adbreuiet & tēperz naturā
deīde iteret ea q̄ sunt ad coituz. Et non oz
vt ad sūmū pueniat in calefaciēdo: & pdu
cat ad exiccatoz: & cū vtiē medicis & cibis
ad coitū: tunc p̄sequēter sumat vas terreum
plenum vino odorifero.

Medicine ad coitum singulares.

Semina q̄de sūt sic semē napi: & cau
lis: & vrtice: & lupini: & eruca: & al
kerua: & baucie: & mentastrū ortu
lanū: q̄d ē menta: & semē spagi: & semē ra
fani: & semen artetice: & semē melonis: &
semen api: & petroselinū: & cordumeni: &
alkaculla: & macropip: & semē eilbaugue:
& zizamū: & semē limi: & grana arafcedo: &
gna de ben & oleū e? & gna alkikil: et gra
na azelem: & fenugrecū & p̄prie decoctuz
cū melle: deīde exiccati. Grana vō sūt sicut
cicer & fabe & faseoli: & q̄ sūt eis filia Cor
tices aut et herbe sūt: sic cinamomuz: et ci
namum: & macis: & alhascech: et talisafar.
Medulle vero sūt sicut gna pīmee: et ligua
auū: & gna viridia: et gna alkikil: & fistici
et auellane. Gūme aut sūt sicut dragagātū
& asa: qm̄ inflat valde: nā cū infrigidat? bi
bit de asa aūr .j. cū vino: magnificat ei? iuua
mentū. Radices vō & ligna sunt sicut radi
ces aluf et ben: et zedoaria: et cost? dulcis:
et testiculus vulpis: nā ipe est fortis in ere
ctione: et spagi: et radix cardi: et cepe et p
prie assatū: et squilla assata: et secacul: et zi
ziber: et p̄prie ābo condita et galāge: et p̄re
trū: et radix ascech: et asaz: et buzidē: et al
mugat: et hermodactili: et napi: et barba
ria: ipi em̄ omouēt sicut caliditas rute i to
to corpe: et cipi etiā bibiti et muncti. Mā
lia āt sūt sicut stellio et lacert? et stinc?: et
p̄prie radix caude e?: et ei? fumen: et renes
ipi?: et sal ipius. Sumat lacert? in diebus
veris: et decolle?: et mūdenē viscera ei?: et
impleant sale: et suspendat in vmbra donc
exicce: cūqz feceris illō tūc accipe salē eius
et p̄prie corpus ipi?: et sufficiet tibi de sale
e? res pua mī? q̄ de sale stinci et alhubere
et almerbesegi: et alkersegi. De aīalibus aq̄
et pisces pui et fluuiales exiccate cutis: et
lac camelinū de q̄ bibat .xx. dieb?: oī die
q̄ntitas q̄ digerāt et non grauet: et pisces
pui: et fluuiales exiccati: et sit dosis .3. vij.
Et oua piscium: et oua galline: et p̄prie
oua perdicis: et oua columbe: et oua parua
rum auium: et omia cerebella: et p̄prie pul
lorum: et paruorum auū et anatis et pul
loruz et arietis. Et de illis q̄ currunt cursu

proprietatū: est ut sumat veretrum thauri et
 exicce: deinde terat et puluerizetur de eo
 res modica sup oua sorbilia: et sorbeatur.
 Et itez res mirabilis de animalibus: sumat
 coagulū filij cameli masculi pui exiccatum:
 et suatur de eo ate necessitate duodeci ho-
 ris qntitas ciceris dissoluto i duab? tercijs
 libze aq et bibatur. Q si ledat: abluat cum
 aq frigida. Et iterū d melle cocto suatur a
 qua mellis absqz spēbus: et bibat cu oleis
 et si ē in ea parum croci ē bona. Aque vero
 sunt sicut aq ferrea et vinum nouū: aūquū
 vō subtiliat vaporē et resoluit eū: et nocet
 de fructib? vō dulcibus: vna est bona ad
 coitū: et pprie q recēs ē. qm implet sāguinē
 vētositatē et humiditatē cum caliditate et
 spissitudine cibi. Holera vō et q sunt eis si-
 milia ē alhascech: et pprie aq e? cū melle d
 cocto donec stet ut buccella: et itez eruca
 et pprie cū bibiē oī mane ex succo ei? cum
 lib. j. vini puri. deinde fit cibatio ex eis q cō-
 ueniunt: qm ē pfectis iuuamēti. Medicinā
 vero ppositāz ebibitāz caput ē metridatū
 et itez dyamuscū ei q est ex debilitate cor-
 dis. Et itez tres aur. de electuario d seib?
 cū. z. j. aq eruce humide. Et de eis ē medi-
 camē de stico notū. Et itez semis eruce cā
 pestis. 3. iij. cuz butiro vaccino: et medica-
 mē de hascech: et medicamē almuroulis et
 medicamē almebedi. Et itez sal stici: et se-
 men eruce tritū et puluerizatū sup vitelluz
 oui. Et itez testicul? galli exiccat? cū equa-
 li mēsurā salis stici. Cui? dosis sit oī die 3.
 ij. Et itez semis eruce et semis rafani et se-
 minis melonis oīm añ. ps vna: bibat cū la-
 cte recēter mucto: Et itez sumat gnozuz
 pini et semis apij mōtani et fellis masculi
 cerui et glutinis alimbat pres eqles: cōmi-
 sceatur cū melle et suatur de eo aureus. Et
 iteruz sumat secacul et seīs eruce et hermo-
 dactiloz et zinziberis et pipis lōgi. omniū
 añ. pond? 3. ij. lingue auis et cerebellorum
 puoz auiū et thuris oīm añ. 3. j. inuoluat
 totū cū oleo de nuce indica: et pficiat cum
 melle et penidijs et amīstret. Et ille quidez
 i quo supfluit frig? iuuat valde sumēdo in
 potu pfectionē nasturci cū piretro: et opo-
 panaci pond? 3. iij. dissoluat cū. z. j. deco-
 ctōis sāfuci: et bibat illd i crib? dieb?. Et
 itez zinziberis pres tres. pipis longi. ps. j.
 pficiant cū melle et de ex eo aur. j. cum aq
 calida. Et itez semis spagi secacul zinziberis
 oīm añ. 3. v. tuderigi rubei et albi aborum
 añ. pond? 3. ij. ben albi et rubei aboz añ.
 3. iij. semē sulle: et semē rafani: et semē eru-
 ce: et semē vrtice oīz añ. 3. ij. squille assate

202
 fuminis stici aboz añ. 3. iij. lingue auis. 3. ij.
 zuchari. 3. xl. Sitqz dos e? 3. iij. cū vino tri-
 bus dieb?. et sit cib? q ē ad coitū. Et iterū
 medicamē forte de eis q sūt nobis. Re. ase
 et semis eruce: et alkikilati: et seīs baucie:
 et lingue auis: et cordumēni: oīm añ. pres
 j. et buziē: et pipis aboz añ. pres. iij. mu-
 tici sexta pris vni? inuoluant cū oleo pīnee
 mioris et pficiant cū melle. Medicamē ve-
 hemētis vrticis. Re. mellis anacardi et mel-
 lis apū et butiri vaccini pres eqles: et fer-
 ueat. deinde bibat d eo qd bibitor tolauerit
 in vino. ē em mirabile. Et de medicinis bo-
 nis q nō sūt vehemētis caliditatis supflue
 ē ut sumant dactili: et fenugrecū: et deco-
 quatur donec cocta sint. deinde sumant da-
 ctili et extrahant ab eis ossa: deinde exicce-
 tur et terant et cōficiat cū melle: et sit do-
 sis e? qntū ē auellana et bibat post ipm vi-
 nū. Et iterum ifundat media libza gnozuz
 viridiū: et libza dactiloz q vtraqz sint con-
 trita in duab? libzis lactis ouini: deinde cō-
 medat qd infusum ē: et bibat p? ipm d la-
 cte in duob? dieb?. Et d medicis bonis ē
 confectio d medullis. Cuius descriptō est
 Re. amigdalorum et auellana ex corticata-
 rum et fisticoz et nerigil excorticatoz con-
 tritoz et amigdalorū pini: et granorum al-
 kihil et granorū alzelē: et granorū viridiū
 oīm pres eqles. neremisk et pipis longi et
 zinziberis. oīm añ. pres. x. et plus paruz. te-
 rant omia et conficiant cū penidijs: d quo
 sumat omī die qntū ē ouū vnum.

Inunctōes q abstergēdo fiūt et elisteria
 ad anum et pectinē et testiculos et virgāz
 et albagē et q sequuntur ea.

Piretri. 3. 5. misceatur cū sambaco bo-
 no. et qnqz misceant cū eo euforbiuz
 et muscus: et mūgunē cuz eo virga:
 et albagē et q sequūt ea. Aut piretruz et
 quantū medietas eius de musco sumant et
 dissoluat aureus vnus d eis ambob? simul.
 in. 3. j. olei sambacini. Et itez sinapis cum
 olō araziki. Et silr semē vrtice cuz olō arazi-
 ki. Et itez asa cū olō sambacino ē muctio
 fortis. Et iterū semē almezerion cuz olō ca-
 lido. Et itez baurach cū melle colato. et fel
 thaurinū cum melle colato. Et itez medica-
 mē bonuz. sumat d cepe narcisci res parua
 cum olō sambacino: et fricatō fiat cum eo.
 Aut gna nil: et piretrū equalitē sumant cuz
 olō. Aut stasifagria cū oleo calido. Et itez
 asa cū melle. Et iterū cipi ipi cū rob: et mū-
 gatur cū eo. Aut sumatur cetaurea: et pix
 et cerotum cum oleo d lilio: et olō d keyrē
 et cera et mastice: et cipiis liniatur cum eo

virga: et pres e? Et oia olea p̄dicta i capi-
tulo de clisterib? sūt mirabil' iuuamēti cuz
āmiſtranē iuncta cū abſterſione: et pprie
oleū de granis cori. Et oleū de ſtozace pro-
prie. Et adeps leonis ē vehemētis virtutis
in hoc Vnguētū Rūfi forte valde. Re. mir-
re: & sulphuris nō extincti: & ḡnorū: car-
tami oīz añ. 3. ij. piretri anulos. ij. pipis ni-
gri ḡnoz. xxx. cordumeni. ḡnoz. xx. teranē
cū. 3. ij. cepe optie. & si terat vnūq̄qz p
se erit meli? deide omiscēanē cū ceroto: &
teranē donec fiant in spissitudine mellis: &
iunganē cū eo alkatiz & abalagen. Et asa
in virga erectionē facit & stimulat: q̄ si ti-
meatur caliditas e? vehemens: dissoluat in
oleo violato. **Suppositoria**

Fiat suppositoriū ex adipe anatis: &
ḡnis cori: & piretro cū oleo de nuce
indica. Et dicē si supponat colliriū ex
adipe asini ē mirabile. Et itez suppositoriū
ex vnguento picis qd̄ dictū ē Clisteria vō
assumunt ex iure capitūz & pulloz colūbi-
noz cū vitellis ouoz. Et testiculi arietum
boni sunt: qñ in clisterijs ponunt. & est eis
iuuamentū in p̄fortādo cerebrū & corpus.
Et si ipi assiduāt nates: & ea q̄ sunt sic olz
nucū: & zizaminū: & butirū vaccinū: & o-
leū de fisticis: & auellanis: & oleū de nuce
indica: & de almahaleb: & oleū de ḡnis co-
ri est mirabile valde. Et calefactis oleū d̄
hasech: & oleū de papauē: & oleū de ḡnis
cucurbite: & ḡnis melonis & filia ill'. Cli-
stere ad eos sumat vinctuositas capitū pul-
lorum colūbarū decoctaz cum mugath: &
buziden: & secacul in furno decoctē deco-
ctione valde forti ps. j. & p̄iciat sup eam
lactis ps media. & butirū pris sexta. & oli
de nera & olei nucis indice āboz añ. terciāz
septie pris: & de adipe renū stinci: & lacer-
ti qd̄cunqz p̄sens ē. & sit sicut seia p̄diētia:
& fiat cū eo clistē. Confectio clisteris: suat
hasech recētis q̄nta pris vni? fenugreci pu-
gillus vni? & semē baucie: & eruce: & seīs
spagi & medullā sp̄malē hyrci: & testiculos
e? p̄ntos: & cēbrū ipius: & fundat desup
due libze aque: & due libze lactis dulcis. &
decoquat donec igrossetur: & fiat clistē ex
iij. z. e? cū. 3. j. olei botin & sepe in trib?
dieb?: & fiat in ieiunio p? assellatōz Cliste-
re aliud: sumat nates & incidat: & ponat i
incisionib? e? pond? medie. 3. castorei: i q̄-
bus diuidat cū mēsurā: & ponat natis sub
re graui dieb? trib?: deide icidat & liq̄fiat
cū eo qd̄ ē in ea de castoreo: & sumatur p̄i-
guedo e? & iseruet: & sumat d̄ illa p̄igue
dime asacraiat: & de butiro vaccio. 3. 5. et

d̄ aq̄ porri. 3. 5. & d̄ decoctōe fenugreci me-
dia asacraiat: & clisteriet cum eo vsqz ad
tres horas noctis: deide iteret cum ē hora
dormiēdi: & dormiat sup ipm: & fiat illud
trib? dieb?. Clistē forte. Re. caput arietis
& tres ā q̄ttuor testiculoz eius & frustum
natis: & cicer: decoq̄nt in furno & sumat
aq̄ eoz & vinctuositas ipoz p? decoctōez
vehemētē: & ponat desup oleū d̄ nucibus:
aut ol'm d̄ granis viridib? ā aliquid d̄ adipe
stinci & fiat clistē cum eo: & clisteria alia q̄
sūt scripta in ātidotario. **Cibi puri.**

Meliores cibi sunt q̄ fiunt ex carne he-
di p̄guis masculi: & carne ouina &
cicere & cepe absqz fricioē: carnis fri-
xio nāqz p̄hibz p̄fortatōnē carnis & multi-
tudinē nutrimentē e? & almuhamemet. & si
nō cū alio saltē cū almuri sunt bona: & silr
galline & pulli colūbini impiguati: & p̄pe
aliudebet: & oua sorbilia pprie pulueriza-
ta cū cinamomo & pipe & galanga et sale
stinci. Et oua pisciū et caro piscium calida
Et si fuit illic frigus resiste cū zinzibē et pi-
pere et macropipe et cinamomo et silibus
Et cibus de naps et cib? d̄ caulib? et cib?
d̄ baucis et pprie d̄ baucis postq̄ bene co-
cta ē caro earū. Et d̄ illis q̄bus sit iuuamē-
tum sūt cēbella p̄uarū auim: et butirū et
lac et silr cib? q̄ sit d̄ tritico cocto cuz mltā
aq̄ vsqueq? fiat sic puls: et aliudebet et al-
kemumet: et rizi cū lacte: et caro cuz lacte
ouimo. Et p̄ferunt i secundis mēsis eoz spa-
gi et eruca et porri et capita cardozum: et
mēta pprie ipa ei p̄fortat mēbrum sp̄matis
valde: et e? vsus fortitudiez facit sup sp̄ma
q̄re forte sit desiderū: et andacoca et fenu-
grecū. Et d̄ iudebet bonis ē illd̄ qd̄ ē cum
cācro et filia in lacte et aq̄ nucis indice. Di-
xerunt qd̄ā: ille q̄ assiduāt emestione p̄sse-
rum: et bibit post eā lac loco aq̄ sine cessa-
tione ē erectus et multū sp̄matis: et frigat
cepa cum butiro donec rubea fiat: et dissol-
uatur in decoctōe: & frāgatur sup eā oua
Calefacto at cōueniunt ea q̄ sunt sicut lac
acetosum et lac et pisces assati calidi: et me-
lones & citroli & cucumeres & cucurbita
& fruct? & olera hūda oia: ita q̄ lactuca
& ita q̄ semē portulace addit in sp̄mate eis
& albumē oui ē eis pl̄mū iuuamēti multipli-
cans sp̄ma: & cēbella aīaliū & medulla eo-
rum & cancri fluuiales: oia ista p̄ferūt eis.

Cibi in q̄b? ē similitudo cū medicinis.
De illis est vt sumatur lactis libra. j.
et p̄iiciatur desuper teraniabim pō-
dus. 3. xl. p̄suetis lacte: et coquant
donec inspissentur: et bibatur quantitas

cadī vni? omī die: et est tēparū cal. factis.
 Infrigidatōis vō est necessarium vt terat eis
 pond? .3. x. cinamomi vehemēter: & misce
 ant cū libra lactis: & aquassent: et bibatur
 ex eo cadum vñū in ieiunio: aut sup cibum
 loco aq: et nō bibat sup ipm aquā: & pprie
 cū ē ei? cibis ex cui? et al's muzet et adipe
 ouīma. Et qñq? iuuat eo ille in quo sunt frī
 gus et siccitas simul. Et de illis est vt sūat
 butiri vaccini et lactis vaccini et olei de fi
 sticis: decoqñt omīa donec rīmaneat terciā
 et bibant de eo in mane coclearia duo cum
 aliquātulo vñi: et itez penidiāz lib. j. suc
 ci cepe lib. j. lactis dulcis lib. j. coquat to
 tum donec igrosset et inspissetur: & sumat
 de eo in mane omī die quātitas. 3. j. & itez
 sumat cicer nigrum magnū. et terat et infū
 datur in aq eruce: donec intumescat parū
 per: deīde exiccat in vmbra postea terat cū
 penidijs: et pficiat. & sit dosis quātitas nu
 cls i mane: & quātitas auellane ad māsioez
 et bibat desup cadus: et infundat in aq al
 hasech: et nutriet i ipa i sole cū cautela icel
 sant ibibendo ipm quotiēs exiccat: deīde d
 coquat et reseruet et fiat ex eo sorbitio cū
 lacte dulci: & penidijs. Et itez sūant tres
 lib. lactis dulcis: et pñcianē in ipso media
 libra teraniabm. et media lib. gñoz viridiū
 tritoz & bulliant. deīde manib? pficietur
 bene: & coletur. & sumat de eo media lib.
 et pñciat i eo media lib galage: et bibat d
 eo cū quātitate alistimbze dieb? aliqbz: ē
 em mirabile. Et itez sumat aq cepe et quā
 tū ē ipa mellis: et dcoquat donec rīmaneat
 mel de quo bibat cocleariū vñū aut duo cū
 vadit dormitū cū aq calida. Et itez sumat
 farina et misceat cū aq dulci sic sorbitio: de
 inde expmatur ab eo expssione aliq: et deco
 quat cū lacte plimo: et addat lacti aq nu
 cis indice: et ipinguet adipe anatis: et fiat
 ex eo sic illud qd fit de frumento cocto vt
 puls. Et itez vitelli ouoz sorbiliū sumant
 et puluerizēt desup altit et sal stinci et sūc
 fortes et pprie p? balneatōem: et fiat frica
 tio cū sambacino et bdellio. Et itez sumant
 vitelli ouoz et cōquassent adinuicē: et licz
 vt sint cū albugine sua: deīde ponāt quā
 tū ē qñta eoz d succo cepe cōtrite: et fiant
 sorbiles: et sorbeant cū aliquo de salib?: et
 semib? pñictis. Et itez sumant baucie: et
 cepe: et napi: et i minutas redigant ptes et
 dcoqñt c fabis et cicerib? et melle cū cane
 molli bona: et puluerizent semib? calidis.
 Et itez sumant fabe et cicer et faseoli: et i
 fundāt in aq: deīde icidat caro ouīma sic p
 pat arebegi: et fiat d ea sternēdo ordo vñ?

et de cepis et gñis ordo alius: et puluerize
 tur sup vñūquēq? ordinē sal stinci: et parū
 altit et parū cinamomi et gaz plurimū: p?
 ea spgendo cerebella parua? auiū & colū
 barum fiat ordo ali? et fiat similē: et sit or
 do grossior ordo carnis pmixte: deīde effū
 datur desup aut aqua baucie sola aut aliqo
 aq que assumit cum aq eius. Et itez sumā
 tur cerebella. xxx. puaz auiū: et pñcianē i
 sacraiat de nitro vt decurrat aquositas e?
 et fiat taliter qd cōficiat: et pñciat desuper
 quantū ipa sūt de adipe renū capraz ho
 ra qua decollatur et seminent cū pipe et ga
 riosi. et zinzibere et fiant i de pilule vt auel
 lane et comedat de eis vñā post aliam: in dī
 spositiōne qua vult coyre. Confectio bona
 que ex nobis est: sumant de cerebellis pas
 sez et colūbaz. xxx. nūo: et de vitellis ouo
 rū passez. xx. nūo: et de vitellis ouoz galli
 ne. xii. et de aq carnis ouīme trite et bene d
 cocte et expsse: et de aq cepe expsse. 3. iij. et
 de aq baucie. 3. v. et de sale: et spibus q ci
 bis ad cōdiēdum ammiscenē quantū neces
 se est: et de butiro pond? .3. l. Sumat d ea
 et comedat: et bibat desup cū masticata est
 vñū forte odorifex ad dulcedinē declue.
 Modus cōfectionis sisamoz eis: sumantur
 de granis pīeaz mūdaz ptes. ii. de seie
 eruce: et semē melonū añ. ps. j. et bulliant
 cū butiro: et pñciat desup paz pipis et cin
 namomi: deīde pñciat desup d melle quā
 tum sufficit et fiat inde sisami. Al. Sumat
 cicer et infundat in aq: aut in aq eruce aut
 in aq alhasech donec inflet: deīde frigatur
 cum butiro vaccino leuit: ita vt nō adurat
 et de granis pīi mīmozis quātū est ipm: et
 pñciatur desup mel: et sumat aq et cōficia
 tur: et cōmisceat cū pauco mastice et cīna
 mo et deponat ab igne: et icidatur incisiōe
 sisamoz. Alio. Ingrosset mel dcoquēdo: et
 sternatur desup grana pīi maioris: et semē
 baucie: et pip longū et seccacul et cīnamo
 mū. et semē eruce: et fiat ex eis sicut electu
 ariū. Q. si horribile sit ei semē eruce: et eru
 ca ponatur loco ei? gñā viridiā et parum
 musci.

Potus dulces eorum.

Potus dulces sunt illi q fiūt de pas
 sis vere dulcedin is: et illi quibus ē
 grossitudo aliqua omēs pueniūt eis
 Confectio potus ad eos conueniētis iphis
 sumantur eruca et napi: et fic? et decoqñt
 cum aqua: et coletur aqua eorum et suma
 tur infusio passularum decoctarum colata
 et seruentur omnia secundum equalitatem
 et augmētē dulcedo ei? cū penidijs et fiat

inde vinū: et dimittatē donec psequatē finez.

Potus alius noster.

Sumanē alhasech: et eruca: et baucie et napi: et decoquantur in aq̄ vehe mēter: et colet aq̄ eoz: et ponat in vnaquaqz pte aq̄ sexta ptis. penidior et zu chari rubei q̄rta: et sexta ficuū et medietas et sexta ptis passulaz tarlij bone dulcedis et sexta septie nucis idice p̄trite: et fiat idē vinū d̄ passis: donec ad finē pueiat. **M**. nō strum. Sumat succus vūe et ponat in omī pte decē mīmaz ei? tertia mīne de hac medi cina semis eruce: et semis baucie: et napoz et buziden: et semis sparagi et lingue auis et gnoz alkikil: et napoz barbaroz et vtri usqz ben: oīz aq̄ ptes eq̄les: terātur et ponā tur in pāno: et ligenē in eo molliē et ponā tur cū succo in vase: et moueātur omī hora Potus alius: decoq̄ntur baucie et ficus in aq̄ plima: et colenē: et decoq̄ntur i aq̄ eoz passe enucleate: et colenē et p̄iciātur desup penidij: et dimittātur donec ferueāt. Et aq̄ ferrea: et aq̄ in q̄ extiguit ferrū ē sfortatia

De multitudine desiderij.

Multitudo desiderij coit? q̄n est cū for titudine corporis: et sanguineitate: et saitate p̄p̄onis et adoleſcētia etatis et po tentia sup coitum absqz successiōe debilita tis: nō est necessariū vt occupatio sit in re gimie ei? et fractiōe ipi? Fractiō nāqz ei? atterit p̄p̄onez: & destruit virtutē p̄p̄e ve hemētiāz sui nocumēti. Et scias q̄ gñatio sp matis sfortat corp? & cor: et puitas gñati onis ei? corrūpit calorē: et debilitat memo riā et itellēctū. Q̄ si adueiat ei raritas cor poris: & facilitas sudoris: & si vtanē exer cicio p̄paratōnis: & balneē si eis possibi le est cū aq̄ frigida: sfort eis. Et nō oīz vt frā gat de desiderio aliqd: nisi de illo q̄ ē p̄p̄e supfluitatē replōnis ex caliditate aut hūi ditate: tēpat em cū eūone. In illa aut cui? cā aut est acuitas spmatis: aut multitudo ei? cū debilitate corporis: p̄p̄e fortitudinēz vasoz spmatis: et qz attrahūt matiaz spma tis ad se: quāuis sit in corpore indigētia v tūtis sic accidit vt creent q̄dam mēbra for tiora alijs: succedit ei idē leuitas. Aut p̄p̄e pruritū ei? & bothoz in vasis spmatis: & sic accidit mulierib? prurit? in ore m̄ricis: q̄re nō q̄scit in eis desiderij coitus: et p̄p̄e multitudinē iflāmatiois. Et p̄pter hoc q̄n accidit ex rugicu q̄ nō facit dolozē coarta tio vehemēs: & sit fortis erectiō habentiū melancoliā. Et viroz q̄dem desiderij forte fit in regionb? & aerib? et tempibus frigi dis: p̄p̄ea q̄ aggregat illud ex virtutibus

eoz. Et dispositio muliez ē ecōtrario p̄p̄ea q̄ spgit illud de virtutib? eaz cōgelatis: & de illis eaz q̄ sunt frigide valde. Et dormi re sup dorsū est de faciētib? erectōz.

Signū saitatis corporis et signa replō nis nō tibi sūt occulta. Et signū acui tatis spmatis est: q̄ egreditur velociter cum acuitate: et adustione: & facit accidere i vri na ad ustionē: & seq̄tur ipm debilitas. Et si gnū multitudinis spmatis solius est: vt nō sit in corpe de dispōnib? virtutis et multitu dinis sanguis aliqd de quo sit curandū: & fortasse est cū ea debilitas: verūtamē spma multiplicat et pollutio frequens sit: & q̄ egreditur est plurimū: et debilitat corp? Si gnum prurit? est vt coitus addat in d̄side rio et q̄nqz est desiderij plurimū & seq̄tur coitū dolor. Et signum iflātōis est vehemē tia erectionis: & ancessio acceptionis iflati uoz et cōplexio melica.

Curationes.

Illius q̄ est a replōne calida curatio ē flōmia et alleuiatō cibi: et assumptio ifrigidantiū. Et illi? q̄ est a replōne hūida curatio ē q̄d ipellit eā ex calidis exiccātib? spma cū medicis ad coitū: vt pueniant me dicine ad vasa. Et illi? q̄ ē ex acuitate spma tis curatio est eq̄tio hūoz et ipoz ifrigida tio: p̄ acceptōz eoz q̄ sūt sic lactuca et por tulaca et semē eoz et endiuiā et cucurbita et cucumeres et fructus & coriādzū hūmi dum Et emplatio cū eis q̄ sūt sicut nenufar et muscum et cerota facta ex oleis frigidis cū succo cāne hūide: & cāphora limā & bi bita. Et ammistratio lamie plūbi sup dorsū et potus aq̄ frigide: et dormire super stra tum limū: et q̄ assimilanē ei: et cib? de len tib? et portulaca. Et illi? q̄ est ex multitu dine gñationis spmatis curatio etiā est ifri gidatio vasoz spmatis cū ifrigidatis q̄ dixi mus. Et illi? q̄ est ex fortitudine prurit? et bothoz curatio est flōmia et eductō matiei calide solone ventris: et eq̄tio cōplōnis: & epichimata ifrigidātia p̄dicta: et fortasse in diget narcoticis: et epichia cū eis q̄ sunt sic iusqāmū albū: et folia iusqāmī nigri: et ifu sio in aq̄ frigida valde. Et illi? q̄ ē ex iflatis curatio sūt ifrigidātia cū est caliditas vehe mens: donec extinguat caliditas iflatiua et exiccatiua cū fortitudine et resolutiua vē tolitatū si ē cū frigiditate vehemēti: et eua cuatio colere nigre eoz si sūt melici.

Desiccatiua spermatis frigida.

Dentes et aq̄ eaz et p̄p̄ie decoctaz cū seie canabis: licz semē canabis sit ca lidū: et nenufar et coriādzū et semē portlace et succ? cāne hūide et aq̄ lactis d̄ q̄ extētū

est butirū vehemētis acetositatis: & farina glandiū: & acetū: et semē canabis: & semē lactuce: et fortasse abscindit sperma qm̄ mlt̄ tū vtiē aliq̄s eo. Et ex oleis: oleū em̄ mmo: rat sp̄ma. Et emplastratio cū subtiliatiuis: et herba iusq̄ami nigri et iusq̄ami albi: & r̄ liqua q̄ ponūtur sup testiculos et anū & si mliē melones cum cerusa abluta & plūbo adusto et chimolea et aceto: & itez cōpositum ifrigidatiū semen lactuce: & semē ius quāmi albi: & semē citroli: et semē endiuie et psilliū nō tritū: & coriandriū siccū: et nenufar exiccātū: terant om̄ia nisi psillium et fiat ex eis suffus. Et de eis q̄ expti sūt ex pimentatores: est q̄ icesus nudis pedibus deijcit desiderium coitus.

Exiccatiua sp̄matis calida.

Oilium torrefactū: & nō torrefactū: et semē rute: et semē agnicasti: & calamētū: & euforbiū: et andacoca: et mirra alba: et cimīnū. Et de cōpositis diacimīnū ē exiccatiū spermat̄is valde: et si ille cui? ē: est calefactus: sumat ip̄m in potu cū aceto Cōpositū aliud pīneaz excocticatāz frīxarum et bdelliī amboz añ. 3. x. balaustiax et rosaz amboz añ. 3. v. semis rute. 3. vij. seīs agnicasti. 3. v. terant et cribellētur: & intē: tio in pīneis etiā est reliq̄ medicie: et frigū: tur ut frangat de fortitudine eaz quā habēt sup coitū. Et itez aneti pond. 3. ij. semis lactuce: et semis portulace aboz añ. 3. iij. bibat cū aq̄ lētiū. Et itez semis rute & castorei: et seīs iusq̄ami albi: oīm añ. pres eq̄: les. cui? dos̄is sit. 3. j. cū vīno cōmixto. Et itez semis rute anisi amboz añ. 3. i. castorei iusq̄ami albi amboz añ. 3. ii. rosaz rubeaz et balaustiax amboz añ. 3. iij. terant et cribellenē: et sit dos̄is. 3. ii. cū aq̄ frigida: ā vī: no p̄mixto. Et itez radicis lilij pond. 3. ij. semis rute. 3. iij. balaustiax. 3. v. sumant de eo pondus. 3. ii. cū oximelle. Et itez semis lactuce. 3. iij. et. 5. semis rute. 3. i. balaustia rū pond. 3. ii. seīs agnicasti. 3. i. et est dos̄ vna. Et itez p̄positū calidū: radicis canne sicce et ozimi mōtani et mirre oīm añ. 3. ii. euforbiū. 3. 5. semē rute et baucie: et agnicasti et sansuc? aggregent oīa: et sit dos̄is e? pond. 3. i. Et itez radicis plāte nomīate testicul? canis: et semē canabis cāpestris amboz añ. aūr. viij. semē agnicasti torrefacti aūr. ii. semē caulis aq̄ aūr. i. Et sit qd̄ bibiē de toto aūr. i. cū vīno nigro stiptico qd̄ iaz p̄miscuit aq̄. Multitudo exuberatiōis sp̄matis et hūoris q̄ añ vīmā et e? q̄ p? egdiē

Causa in hoc: aut est in sp̄mate: aut ī vasis sp̄matis: aut in renib? ā in lac

ris cōseruātib? ip̄m: aut in p̄ncipijs. Et cā q̄ est in sp̄mate aut est multitudo ei? ppter paucitatem coitus: et multitudinē acceptiōis generatiū sp̄ma: qm̄ si multiplicantur et gūant eo vasa sp̄matis: indiget motu expellente ip̄m ex vasis: cū applicatiōe sua super ip̄m: et pducit illud ad aptōez meatus q̄ est expellēs supfluitatez: aut ppter tenuitatem: q̄re resudat sic resudat omne tenue Aut ppter suā acuitatē et mordicatōez: q̄ re mordicat: et necessariū est nature expellere ip̄m. Et cā q̄ est in vasis sp̄matis: aut ē debilitas retentiue ppter maliciā p̄lōnis: ā ē ppter vehemētiāz virtutis expulsiue: ā ppter egritudinē officialem ex sp̄asmo aut tetano q̄ facit necessario motus extraneos: q̄re mouet virtus expulsiua ppter illud et expellit sp̄ma sic ipsa expellit nociū aliud: quē ad modū accidit vomit? cū aliqd̄ nocet in stomacho: & apd̄ alteratiōez cibi: et ad vltimū sp̄asm? ip̄e est p̄ssor: et exp̄ssor est eijsciens. Et scias qd̄ sp̄asm? mēbroz sp̄matis est solutiū: & sp̄asm? lacerti ani ē retentiū: qm̄ lacert? ani est creat? ad retinēdū: et illa ad exp̄mendū. Aut ē mollificatio in eis: q̄re n̄ retinet ppter debilitatē accidentez in meatibus. Causa vero in lacerto cōseruatiuo est sp̄asmus itez et mollificatio. Sed cā in renibus est: qm̄ qn̄z accidit adipi eoz liq̄factio ex vehemētiā desiderii coit? aut multitudi ne coitus: q̄re egrediē ex coeūtib? p? vīmā ex ea res plima pendens in pāno: et est mala destruens virtutē et corp? Causa autēz ī p̄ncipio ē sicut si multiplicet cogitatio ī coitu: et audit? suoz verboz: aut accidit ei q̄ desiderat in naēa coitū simile illi: q̄re mouetur ad opatōem suā aliquo mō motu debili et emittit hūorez añ vīmā: aut forti: & d̄scēdit sp̄ma. Et accidit qn̄qz m̄lierib? emissio hūoris plimi añ vīmā: ppter mollificatōz oris matricis: et debilitatē vazoꝝ sp̄matis earū etiā: et ppter has causas p̄dictas.

Signa.

Illā in q̄ cā est sp̄matis multitudo: nō sequūtur debilitas et diminutio cū mltitudi ne coitus: n̄ sit corp? d̄bile: et vasa sp̄matis fortia: tūc em̄ significat illud mltitudo ei? qd̄ egrediē: et eius eq̄litas cū debilitate ad ueniēte corpi ex eo. Et illaz q̄ est ppter tenuitatem ei?: significat tenuitas sp̄matis cū p̄sentia. Et in illa q̄ est ppter acuitatē et mordicatōem ei? sentiē ip̄a in egressione: et qn̄qz est cū ea ardor vīme: et est color ei? ad cū nitatē d̄cliuīs: et significat ip̄az cause p̄terite ex cibis et motib?. Et illi? q̄ est cā debilitas in istrumētis et in virtute sua retētiua

signū est qd descendit sine erectiōe et similr
si est illūc mollificatō Et cū illa q̄ est ex spaf
mo est erectiō: et silr cum illa q̄ est ex vehe
mentia v̄tutis expulsiue. Ampli⁹ mollifica
iō ni et spafmo adfūt signa. **Cura.**

Mīnores cibis et fiat eūatio: et amīstret
ea q̄ dixim⁹ de illis q̄ exiccant spma et mīo
rant ipm: et q̄ dixim⁹ de illis q̄ tempant ad
ustionē. Et iam dixim⁹ curā spafmi et molli
ficatōis: et tu sciūsti eā: equatio aut tenui
tatis ei⁹ ē cum eis in q̄bus est stipticitas et
calefactio pmixtis: cū exiccatis et iam sci
uisti ea: et ex cibis igrossatiuis sic sūt pulter
et triticū coctum et puls. Confortatio au
tē retentie fit cū faciētib⁹ stipticitatē q̄ tu
iā sciūsti potādo et liniēdo. Virtutis v̄o ex
pulsiue sedatio: fit cū ifrigidatib⁹ et stupe
faciētibus parūper. **Et menta qdē ē** farma
cum nobile in igrossādo spma: et pfortādo
vasa ei⁹ ad retinendū ipm. Et in libris quo
rūdam sūt pposita retinētia exuberatōez: s̄
timeo ex plimis eoz qd addant in spmate.

Multitudo pollutiōis tempe somni.
Ause ei⁹ sūt cē exuberatōis: et mot⁹
spmaris: et qnqz nō mouet nisi apud
fōnum: et ppe cum dormit aliqs sup ceru
cem: et scdm modū quē iam pegimus de cā
ei⁹. Et ei⁹ cura ē illa cura et stricture lamie
plūbi sup dorsū est ipressio magna: verum
qnqz nocet renib⁹ qre oz ut attēdat hoc in
eo itez. Et similr in lecto ifrigidātia: et dor
mire sup folia salicis et similia.

Pauca spmaris et exitus ei⁹ filiosus.
It ppe cās q̄ sūt p̄trarie cause exube
ratōis: et multiplicat in laboratibus
et exercitand⁹: et curatio ei⁹ ē curatio pau
citaris coitus: & cura exitus filiosi ē illd qd
humectat. **Capitulū de regimie ei⁹**
quē ledit dimissio coitus.

Portet ut hmōi homo pueniat ad cō
fortandū stōachū suū: et ad hoc ut ei⁹
digestio bona fiat cū eis q̄ bibūt: et epithi
matib⁹ et emplis p̄dictis in ca⁹ stōachi: ut
cōtingat per illud succursus debilitatis ac
cidētis per illud qd euenit ex coitu ppe ne
cessitate ex medicis q̄ sūt ad cor v̄tiles. Et
ammīstrenē sup membra coit⁹ ei⁹ medicie
ifrigidātes et mīorantes sperma de illis q̄s
dixim⁹: et bibāt ifrigidātia p̄traria spmati
Et ammīstrenē in stratib⁹ et in vnetōnib⁹
ea q̄ faciūt habentib⁹ p̄apismū: & dimittāt
omīa q̄ generāt spma: & assiduēt exercitiū
supior partū corporū suoz: sic est p̄cussio
altrab et sariliger: & eleuatio lapidis. &
oz ut gradatim pueniāt in mīoracōez coi
tus: & qn coeunt in p̄ncipio noctis: dimitt

tant ipz vno die aut duob⁹ dieb⁹ vsqz ad
horā fōni noctis añ ipm aut p⁹ ipm. Et re
ctificēt cibū in eo qd ē int illud: & dormiāt
post coitū: deide gdatim pueniāt ad dimitt
tendū scdm numer⁹ dīez quoz plimū fit p
occupatōem in ludicris: & de cibis eoz qui
succurrūt ipsoz debilitatib⁹ est panis bo
nus mūdus infusus in vmo bono.

De regimie eius q̄ plimo v̄tū coitu et
nocet eo et debilitat ipm: a cui⁹ ledit v̄tus
et sensus ipi⁹: et caput ei⁹: aut nerus eius:
et accidit ei tremor.

Portet ut amīstret calefactio et hūe
ctatio cū cibis bonis: quaz paucum
nuerit plimū: et cū balneatōib⁹: & aroma
ticis: & regimie. & facere: ut ipi dormiāt
et q̄scant: & letari i ludis q̄ letificāt: et lac
qdem ouimū et vaccimū est vehemētis iuuā
manti ad pfortandū et viuificandū cū sūt
de eo in ieiuno et p̄tittae q̄ digerāt: et dor
miāt sup ipm: & oz ut ammīstret exercitiū
p̄parationis. Et qn ammīstret metridatū a
diamuscū cū supfluitate in humectatōe: v̄
uiticat. Qd si appareat debilitas v̄tus: tūc
cā ei⁹ ē cerebrū: qre oz ut assiduēt inuncti
onē capitis sui cū eis q̄ sūt sic oleū violatū
et fiat caputpurgū cū eo: aut distilletur in
aurem: & v̄tāt m̄croitu aq̄ dulcis: et apiat
v̄tum suū i ea. Si aut accidat tremor ex ea
tūc si maia sūt hūda plima: soluat cū eis
q̄ sūt sic pulpa coloq̄ntide aut cucumē ahi
nimo et centaurea. & p⁹ illud curet v̄ga cū
vnguētis fortibus in q̄bus sūt muscum: &
ambra: et ben: et cū oleo de costo et nardi
no et de lilio: et d̄ cipis et almahaleb et olo
de sauina: et omī oleo calido in quo est stip
ticitas. Et si nō sūt m̄a: curet cū vnguētis
tremoris: et qn accidit ei p⁹ ipm tremor su
mat in potu opopanacū in aq̄ sanfuci et ca
siefi. scdm quātitatem q̄ tolerat: et aq̄ sanfu
ci sit q̄ntitas. z. j.

De multitudine erectiōis non ppter desi
derium et de p̄apismo.

Ausa p̄p̄m̄na multitudis tensionis
virge ut corda: est multitudo vento
sitatis grosse in p̄tib⁹ mēbroz coitus: aut
cū est multitudo hui⁹ cause ventose in ipo
neruo p̄cauo. Aut est supueniēs ei ex arteri
is et venis aut v̄tis spermatis. Aut sunt
due res simul. Et maia q̄de hui⁹ ventosi
tatis est humiditas plima: et efficiēs ipaz ē
caliditas pauca. Et hec maia: aut est refu
dans fixa in v̄tis spermatis: et in eo ubi ge
nerat: aut nō refudans. Qualitercūqz igit
sit si p̄tendit hec v̄tositas et v̄tus ei⁹: tūc
aut est ppe frīg⁹: aut ppe ipi⁹ grossitudiez

*Menta igrossat spma
et pfortat vasa ad
retinendum ipm.*

Et qñqz adiuuat causam matiales: et efficiē
tem: et causas istrumētales: vbi grā. ut sic
in cute vge: et q sequūtur ipam spissitudo
phibens resolutōem: aut dilatio orificio
rum venarū venientū ad eā: sic accidit ei c?
coitus sit vehemens plimū: et ei q dimittit
coitum ad temp?: qre mouet in eo sperma
et ventositas cū fortitudine. Et qñqz pueit
ad papismū. Et qñqz adiuuat omia illa cau
se pcedētes: aut ex cibis calidis acutis: aut
inflatiuis: sicut sunt cicer et uua et vitellus
oui: et illa q aggregāt utrāqz rem: sic eruca
et illud cui mēst ppietas generādi sperma
sicut vinum nouū. Aut ex dispōnib? & fi
guris: sicut est multitudo dormitiōis supra
collū: qre liquefiēdo cōuertit sperma in vē
tositatem: aut stricture anchorarum cum em
gulis o corrigijs aut institis: qre dilātatur
orificia venarum. Priapismus vō est si con
fortetur aliq harum causarū: & fortis fiat
erectio: & remaneat: et tendatur virga vt
corda: quāuis nō sit desiderium: & necessi
tas: & post pfectionē necessitatis. Et qñqz
incipit magnificari et augmentari aut pro
longari ppter illud qd effundit ad ipaz de
materiis plibus. Et plurimū causarū eius ē
amor. Et hoc nomē pmutatū ad hanc egrit
tudine ex forma formatōis erecte virge: q
ludunt qdam. Et hoc accidēs cum nō cura
tur: fortasse puenit ad tetanum vasoz sper
matis: & accidit apā calidum cum eo: & in
terficiat. **Signa.**

Quas sup signa plurima q narraui?
cum tua reuerfiōe ad illud qd accepi
sti vsqz ad hunc finē ex pncipijs. Et scias q
si fuit ventositas generata ī ipa virga: erit
illic tremor virge āncedens plurimū. Et si
nō fuit ita: tūc causa ī ipso est ppter vir
gam ad quā iam puenit ex arterijs sanguis
vasoz spermatis.

Curatio.
Quatio tensiōis vt corda assidua: est
amministratio eoz q dixim? de phibē
tibus iflationē ex ebibitis et epithimatib?.

Canon vō curatōnis papismi est euacuatiō
cū vomitu: & flomia absqz ventris solutio
ne oīno: ptea q timeet q ventris solutio o
scendere faciat matias desup. Et ppter illd
q vt sit exercitiū mēbroz supiorum luden
do cū tabrab et similib? & dimittat coit?
nisi ppter necessitatem eius: ne veniat nocu
mentū aliqd ex nocumētis dimissiōis ipi?
deinde ifrigidatio ī aq et ī stratib? rosatis:
et de salicibus & cū epithimatib?: et ceto
tarijs fortis ifrigidatōis pōictis. Et amini
stret lamia plūbi sup pedinē: et ebibita ī
ifrigidantiā vt nenifar et cāphora et lactu

*Nemifar distans semen
a proprietas et diu
habymais*

ca excusatio plurima est: et in eo qd est in
illa. Et post imozatōem matēi vōsitatis
oz vt ammistret qd subtiliet sine calefacti
one vehemēti: sicut sūt embroce camomilli
ne & de agno casto. Et ammistrenē tūc ea
q sunt sicut vinū et semē agnicasti & silia.
postq diuidit matia et bibat tunc vinū al
bum tenue: & oportz vt dimittat coitū oīo
et cogitatōem in eo et considerationē ad il
lud qd mouet desiderium: nisi ille cui acci
dit priapism? ppter dimissionē coitus oīo
scdm qd diximus. tūc em cura ei? est coit?
et nutriatur cū eis q sunt sicut lentes: & q
currūt cursu eaz: & non multū vtae aceto
sis: ipa em qñqz inflant.

De athuot.

lathuot est ille q cum coyt eijcit ster
cus suū cū spmatis sit descensio: &
nō regit anū suum et sup plures eoz domi
natur desideriu valde: et multiplicat in eis
delectatio: et mollificatur valde ppter reso
lutionē spiritū eozum: et plimi ipoz sunt
mollium corporoz.

Regimen eius:

Oportet vt ammistrenē vngueta et em
plastra stiptica pfortantia lacertos:
et semē agnicasti et silia: & fiat inuctio cū
eis q sunt hē oleū nardimū ppiet: et oleum
de cipisso: et oleū de sauina. Vnguentū bo
num. Sumat oleū de citonijs: et oleū de al
kāna: et terant carabe et acacia et lilium sic
cum: et fiat ex eis et oleo de citonijs et alkā
na vnguentū: et ammistret assidue sup lac
tum ani: et fiat ex eis suppositoria retentia
et ppiet in tempe coit?: sicut si supponatur
colliriū ex remisth et gallis et balauistis et
thure: et itez supponat colliriū ex olis stip
ticis. At vero qd dicūt de bonificatiōe cibo
rum eoz: et regimie ciboz ipoz: et subtilia
tōe eoz: est res q nō habet ī hoc intentōez
nisi itelligat de cibis stipticis qbus cibent
Et sūt ī clisterib? pinguib? ifrigidantib?
q dicūt: nō est utilitas apud me: imo optz
vt intenda in eis que diximus: et vt inten
dat ad frangēdam acuitatē stōachoz eozū:
et confortādo corda et cerebrū ipoz.

De alubuati.

Alubuati scdm veritatem est egritudo.
accidens ei: qui consuevit vt sup euz
iaceant homines et habet desiderium pluri
mum: et est ī ipso sperma plurimū non mo
tum: et cor ei? debile est: et ei? erectio est
debilis ī radice: aut debilitatur nunc: et
fuit iam assuetus coitu: quare affectat ip
sum: et non potest super ipsum. Aut pōt
super ipsum potentia medicatiua. quare

*vinum album tunc sumat
vinū album potius et acutū
nō quāvis sūmo diuī hab
q ipm sua proprietas qut
m ipō gūmāda est viciatā
coitū et implet vnas eoz
rib? bonis quāqz operatio vū
ad coitū pcedat operatiō
cūsqz aliterius rei*

desiderat ut videat coitū currete mē duos
et p̄p̄quior est ille q̄ est cū eo: tūc em̄ moue
tur desiderū ei? **Q** si emittat sp̄ma q̄n cū
eo aliquis coit: aut erigit cū eo mēbrū suū
tūc o3 p̄ficere desiderū suū. **E**st em̄ q̄dā se
cta eoz quoz desiderū nō erigit et mouet
nisi q̄ndo cum eis coyē: et tūc aduenit ei de
lectatō emissionis sp̄matis siue cū opatiōe
illi? siue absq3 effectu. Et secta eoz ē: qui
q̄n cū eis coit nō emittūt sp̄ma tūc: imo de
clīnāt ad hoc vt coeāt cū alijs: et sūt in ve
ritate prostrate aīe: et maligne nāe: et male
cōsuetudis et cōplōnis mulieris. **E**t q̄nq3
sūt mēbra eoz magis sustinētia q̄ mēbra vi
roz: et scias q̄ omīa q̄ dicūt p̄ter ista vana
sūt: et stultī homīes sūt q̄ uolūt eos curare.
Nā mītiū egtudis eoz meditatiū ē nō na
tāle: si vero pfert eis: tūc illd est qd frāgit
desiderū ex t̄sticia et fame et vigilijs et cā
ce et p̄cussione. Et dixerūt q̄daz q̄ cā alu
buarī est: q̄ neru? sensibilitatis q̄ veit ad v
gam: ramificat in illis in duos ramos: quo
rū subtilis radīci virge p̄tinuāt: & grossus
declīnat ad caput virge: q̄re idiget ille qui
tenuis est fricatōe vehemētī donec sentiat
q̄re sp̄gitur sup hoīem: et tūc aduenit ei ex
plementū libidīs. Et hec res est sic illud qd
remotū est. & p̄ma est sup quā est īniten
dū. Et auditū est ex q̄busdam q̄bus est scie
ps: & in arte maligna ītroit? et verificā ca
lūt verba oīm eoz sup illud qd dixerūt.

De chonche. i. hermafrodito.

Illi q̄ ē hermafrodit? nō ē mēbrū viri
neq3 mēbrū mlieris: & d̄ illis ē q̄ h̄nt
vtrūq3 s3 vnū eoz ē occultū & debilius et
aliud ē ecōtrario: & descendit sp̄ma ex vno
eoz absq3 alio et de illis est ī quo ambo sūt
eclīa: et p̄ueit ad me q̄ de illis est q̄ agit et
patit: sed p̄az verificat hoc: & multoties
curant p̄ incisionē mēbri occultōis: & īgi
mine vulneris eius.

Capitulū excusandī medicū de illis q̄ do
cet d̄ delectatōe et coāguſtatōe r̄cepticis
et calefactōe eius.

Quoniam est turpe medico: cū loq̄tur d̄ ma
gnificatōe virge: & coāguſtatōe re
cepticis & delectatōe mulieris. **E**t illud
ideo q̄m sūt ex causis q̄bus puenit ad ḡna
tōem. Multoties em̄ est puitas virge causa
vt nō delectet mulier ea: q̄m diuersa est ab
ea q̄ assueta est: q̄re nō emittit sp̄ma: & q̄n
nō emittit sp̄ma nō sit fili? **E**t q̄n est illud
cā vt fugiat a suo pari: & q̄rat aliū. **E**t fili
q̄n ip̄a nō ē angusta: nō puenit ei su? par: et
ip̄a itez nō puenit pari: & idiget vnusq3q3
eoz p̄mutatōe. Et fili delectatō vocat: ad

emissioē sp̄matis festinā. Mulieres em̄ tar
dant scdm plimū in emittēdo sp̄ma: & īma
nēt nō p̄plentes desiderū suū: q̄re nō sit ge
neratio. Et itez ip̄e remanēt scdm desiderū
suū: q̄re ille q̄ ex ip̄is nō custodiūtur: mīt
tūt in illa dispōne sup seip̄as quē inueniūt.
Et p̄p̄t hanc cām redēūt ad africatōez quā
mulieres mē se faciūt: vt p̄ficiant in eo qd
est mē eas p̄plementū volūtatis.

Delectantia viros et mulieres.

De illis q̄ delectant eos vtrōq3 fili?
Est salua eius q̄ sumit ī ore suo alit
et salua cubebe: & mel emblicoz: & mel cū
quo pficiē scamonea: & zmyber et pip̄ cum
melle: et si vtant limimēto p̄p̄ie sup medie
catem postremā virge: nō est magnū iuuā
mentū in vsu illi? facit em̄ delectatōez ī ca
pite virge solū.

De hijs q̄ magnificāt virgam.

Agnificant ip̄am fricatio cū adipib?
et oleis calidis p? pannū aspum et ef
fusionē genēz lactis sup ip̄am: et p̄p̄ie la
ctis quini: deide adherentia picis sup ip̄am
vt attrahat sanguinē: & retineat viscontar
e sua: et coagulet sua pinguedine: fiat affi
dua in istis ī duab? extremitatib? diei. Et
sciet q̄dem q̄liter fiat picis adherentia ī ser
mone nostro q̄ est in fen ī q̄ est decoratio
cū sciet ip̄inguatō mēbroz. Et de illis q̄ fa
ciūt illud sūt sanguisuge cū exiccat et li
niat cū eis: & lumbici terrestres: & albale
beth et ē sp̄s volubilis q̄ h̄et lac et aq̄ albe
darogi. Sumatur sanguis et ponant ī va
se in quo est aq̄ eaz: & dimittant ebdoma
da vna et qd est supra donec exiccent: p̄em
de terant et liniat cum eis.

Constringentia matricem.

Sumanē xilaloos: et cipi: et enula: et
gariofili: et remisch: et p̄az musci et
terant omīa et īuoluant ī lana īfusa ī mei
sus et supponat. Et itez galle immature su
piora s̄gnantī cribellentur cribro subtili: et
supponatur cū p̄ano īfuso in vmo vna vice
post aliā: facit em̄ illud redire virginitate
cōstringendo. Et itez corticū p̄mi p̄ritoz
pres: iij. alumis p̄tes. ij. cipi ps: j. decoq̄nt
in vmo odorifero et madesiat in ip̄o p̄anus
lini et supponat. Et o3 vt p̄ferue ī vase ob
struso capite: et amistret de eo vna vice p?
aliā: est em̄ hoc bonū valde.

Calefacientia recepticem.

Serueant muscus: et gallia: et crocus
in vmo odorifero in quo īfundatur
p̄anus lini: et ibibatur et amistret: est em̄
redolere faciens. Et cordumēni ē mirabilis
in hoc.

20
Tractatus secundus de dispositioib? ho-
rum mebrorum: de illis q non primum cu coi-
tu: de apatibus testiculorum calidis: et eis q
approximant in ano.

Apostema quicquid sit in ipso testicu-
lo. Et quicquid sit in osseo: & illius
quidem quod sit in osseo tactu? pos-
sibilis est: & cognoscitur dispositio
duricie eius: et lenitatis eius?
et color eius? Et in illo quidem quod sit in testi-
culo: est illud difficile et sentitur illud ipso ex-
istente intra osseum. Et quicquid est cum eo febris:
est enim membrum nobile: et primum cum corde.
Et multoties quod cadit osseum: deinde redit: &
remanet ambo testiculi suspensi deinde na-
scitur osseum et incarnatur: & creatur ei histis dura
non si erat prius. Et multoties corroditur testicu-
lus: quare indiget ut castratio fiat necessario:
ut non pambulet corrosio. Et multoties dele-
tur apud testiculi per tussim accidentem: quare
pmutatur materia ad partem peccatoris.

Cura portet ut fiat flomina: et soluantur nasa
et primum cum eis q ammittunt desub?
nam cum ammittunt suppositoria offerunt ma-
gnifice: et attrahunt materia ad anum. Et quicquid
necessarium est: ut post flomina vene manus:
secundo fiat flomina de saphena. Et oportet ut atten-
datur latus doloris: et fiat flomina ex latere
eius. Et si fuerit in utrisque testiculis simul:
accipiat quod necesse est accipere de sanguine ex
utrisque manibus simul. Et oportet ut allevietur
tribus: et dimittat carnem: et q sunt ei similia:
et regatur regimine subtili. Et ammittat in pri-
mis super membrum bibat panis in aceto et aqua
rosata & succis frigidis ifrigidatis et mu-
cillagibus: et cum incipit augmentari: ammitten-
tur humidi epithiata et empla. Sumatur aqua so-
lati et aqua cucurbitae et aqua cane huide primum
et aqua endivie et farina ordei & fabarum et ali-
quantulum croci et olivum rosatum. Et iterum folia al-
kekengi et farina ordei et farina lentium. Et
iterum folia cane et fabarum farina et oleum rosa-
tum. Et de eis q nos exprimi sumus iterum: est ut
sumatur alkekengi et farina fabarum et violarum
tritae partes equales: igniantur et emplantur cum eis.
Et si fuerit caliditas & dolor superflui: est ne-
cessarium ut misceantur cum repcussivis sicut sunt
folia iusquamini albi. Et si fuerit in eo duricies
aliqua aut pertransierit terminum principii maifeste:
tunc oportebit ut regatur cum eis in quibus est
maturatio. Et proximius maturativum ex gra-
du principii est farina fabarum et camomilla & al-
tea & mucillago seissimi: & rob: et farina or-
dei cum melle et aqua. Et iterum folia caulium cum fari-
na ordei et vitellorum ovorum et oleo rosato. Cum
autem indiget resolutione et stat augmentum: tunc

206
de exprimis bonis sunt passule enucleate: et ci-
minum: q terantur et fiat ex eis emplum cum vino
aut folia caulium: & fenugrecum decocta: aut fa-
rina fabarum: & passule piques enucleate: et ci-
minum decoquantur totum in vino mixto et limi-
atur. Aut farina ordei cum stercore vaccino in
fuso in aceto cum modico calore et aliquantu-
lo aqua solati: aut cinis papaveris silvestris:
et altea equaliter officiantur cum aceto. Et cinis
caulis cum albumine oui aut vitello eius: aut ra-
dix cucumeris agrestis cum vino mellis cum fa-
rina radicis lilij trita sic unguentum. Aut pas-
sularum mundatarum 3. v. granorum viridiu elixato-
rum 3. i. et 5. cimini 3. i. caulium 3. viij. gluci-
nis pini 3. iij. conficiantur cum melle. Et iterum
ad apostemata cum ulceribus scoriam argenti de-
coquantur cum oleo: donec fiat ei spissitudo: de-
inde ponatur super eum cera et gummi pini et re-
ponatur. Et iterum alkalimbat et armoniacum
equaliter: olei de lilio butiri vaccini quantum
sufficit. Et iterum radix lactuce cum saucibus et
fenugrecum et semine lini cum aqua cepe. Et iterum
sex vini antiqui cum saucibus. Et iterum ea q dixi?
in ca? frigidorum. Et iterum forte ad apud quod indi-
get maturacione et ad frigidum & ad ventosi-
tatem in testiculo: sumatur ciceris nigri et stafi-
grie amborum: an pars i. scorpiionis adusti:
ps. i. empletur cum eo et pariter infusio olei
sambacini in vgam est iuvamentum ad illud:
et ad frigidum primum: et suspensio rubee tictu-
re super ipsum. Et quoniam apud est dubelati: tunc de il-
lo quod bonum est: est ut fiat aptio apud osseum:
et non conceditur ut apud illud quod sequitur anu-
m quicquid fiat fistula mala: imo oportet ut assidue
positio farime rizi confecta cum aqua super ipsum: ut
prohibeat actionem eius. Et in fine eius iniiciatur i
virga muscus cum oleo sambacino: & est vl-
timum ante oleum sambacinum aliquoties est enim
cura sufficiens.

Cura apatis frigidi in testiculis.
Vltoties accidit in eis ista apata i
disponere cacesie et ydropisis. Quorum
curaciones sunt maturativa predicta in apate
calido: de quibus sunt farina fabarum: et farina
fenugreci cum triplicato. Et iterum caulium ma-
pulus unus: ficus quicquid numero decoquantur in
aquam donec dissolvantur: & fiat cum eis emplum.
Et fortiter illo est ut sumatur farina ciceris:
et farina fabarum et ciminum et adeps renum &
camomilla et mellilotum et cera et fiat ex eis
unguentum. Et iterum boelliū dissolvatur in rob
et amittat et distillet sambacinum in vgam
aliquoties: quoniam est mirabile: et oleum de kerua
efficax est in apostematibus testiculorum. Et ite-
rum sumatur mastix et anazarot et infundan-
tur in vino: et oleo sambacino: et limantur

sup ouum. Aut distilletur in vgam musc?
cum oleo sambacino: qm est vltimum.

Cura apatis duri in testiculis.

Svmatur ficus et adipis anatis aboz
an. ps. j. folioz oliue folioz cipssi et
armoniaci oim an. ps media aggregent cu
vino et butiro vaccino. Et itez folia caulis
cu farina ordeí et vitellis ouoz et oleo. Et
itez colcotar: et ysopi huide: et cere et olei
rosati et medulle cruris cerumi et folioz ru
bi. oim ptes eqles. fiat ex eis limimetur. Et
itez sumant bollu et armoniacu: et dissol
uatur in triplicato: et aggregent cu pauca
farina fabaz et oleo. Et itez curatio bona
et expta ad illud: sumat fufur: et indefinē
ter terat et cribellet in cribro tenui: donec
cribellat? sic: et resoluat armoniacu cu oxi
melle et oficiat cu eo: et inuiscet loco dum
tempatu retinet calore: et reitere sup ipm
assidue. est em oferens oim duricie. Et ite
rum aliud oferens duricie: suant cu camo
milla et fenugrecu et asa et fabe et butiru:
et cogelat. i. reb vue: et dactili discocti:
et fiat cu eis emplm. Et itez cineris osiuz
dactiloz adustoz ptes. ij. altee ps. j. terat
et pmisceant cu aceto et fiat cu eis emplm.

De acra et arfaton.

Hec e egritudo frigida: et e i mlieribus
plus: et est titillatio virge in viris:
et in ore matricis muliez: et tensio accidit
i vasis spmatis: et mollificatio et tetan? et
spasm? ipoz: et tuc inflat venter egri cum
sudore frigido.

Cura:

Qvando hec egritudo appet: oz vt si
at stomia et ventosatio: et mittantur
sanguisuge: deinde fiat ventris solio no se
mel subito: qre descendat aliqd ad mebra i
firma: sed paulatim cu facilitate. Et illud fi
at cu eis q sut sic aq volubilis cu casiafi. &
aq sicle: & aq solatri cu casiafi. et cu iure li
maciaz: & cu iurib? olez frigidoz leniectu
nam: et sut sic illud qd fit ex spmachis et o
atriplicib?: & q sunt illis filia. Et fiat eliste
rizato ex sebesten et prunis et altea et sicla
et siracfat et atriplicib?: et q sut illi similia.
Et pueniat ad vltimu in epichiatibus frigi
dis valde infrigidatib? sup mebra coit? &
sup dozu: sic illd qd fit ex iusqamo nigro:
et chimolea: & oib? q sciisti i de papismo
calido: et apatib? testiculoz calidis. Et ra
dix qdem nenufaris & radix lilij sut coue
entes ad hanc egritudiem.

Dolor testiculoz et virge.

Al ex malicia oplonis diuerse frigide
et calide et ex ventositate: et ex apa
te: & ex pcussioe et ex casu sup ventrem.

Signa. Cum est ex malicia coplonis:
non est illic tensio vehemens: et cognitio co
plonis est cu sensu: & est calid? inflamatus
et frigid? stupefact? et no est plurimu: &
cu ventoso est tensio et pmutatio sine gues
dine: et cu illis reliqs sunt cause eoz et sig
ipsoz. **Curatones** manifeste sut ex eis q
dicta sut in calefactoe testiculoz et in ifrigi
datone ipoz: & curatoe apatum eoz: & re
solone ventositatis ipoz. Quando frigus
sit vehemens: tuc cura ipoz e oleu de kerua
in quo dissolutu sit euforbiu. Et si veheme
tior sit iflatio et adustio: tuc curatio ei? est
cu succis infrigidatib?: in qbus aliqd poli
tum sit thuris et opij. In facto aut a pcussi
one aut casu oz vt fiat stomia: & assumatur
mebru cu infrigidantib? repcussiuis absqz
stipticitate vehemeti: qz dolore faciut: imo
sit cu eis virtus lenitiua sic sut viole et ne
nufar et cucurbita & similia. Deinde post
illud admistret mucillago altee et camomil
la et similia. Et itez guma pimi et mirra cuz
aq frigida: et seme lmi cofectu cu aq frigi
da et butiru et gluten alimbat eqliter.

De magnitudine testiculoz.

Eccidit testiculis vt magnificent: non
scdm semitam apatis sed scdz semitaz
ipmguationis et teneritudis sicut accidit
mamillis. **Cura.** Curat cu medicinis ifri
gidantibus qbus curant mamille virginuz
stantes: vt no cadant: sicut est epichima cu
iusqamo nigro: et iusqamo albo. Et omne
qd ifrigidat debilitat virtute nutericiuam
et fricatura plubi cofricta ad inuice cu aq
coriandri huidi: et confrictio cotis et lapi
dis moleomi. Et de illis q coferut ad illud
et tempant ipam est vt assidue iniectio sa
bacini in virgam.

De eleuatione testiculoz et paucitate e?
Qvandoqz accidit testiculo vt corru
getur et minoret ppter dominiu co
plonis frigide et debilitate: et qnqz ocul
tat et eleuat ad mirach vtris: ita vt diffi
cultas fiat vime: et dolor fiat cum mingie:
et accidit distillatio eius. **Cura.** Curet
cu muctonib? et emplis calefacientib? et co
fortantib? et attractiuis que dixim? i ca
erectionis. Et qn occultat et fugit: tunc cu
ra est assiduatio balneationu: et tmax coti
nuaru. Et qnqz est necessariu scdm qd scrip
serut antiqui: vt icromittat in virga opiu
et sufflet donec corp? eius subleuet: et de
scendat testicul?

Varices osei et duricies eius.

Qvandoqz appent sup oseu: et q sequu
tur ipz varices inolute plime in qb?

quādoq; coartat ventositas et frequēs sit
sup eas: titillatō: et multotiēs generat sup
eas apā durū qd ē de genē apātū frigidorū
et plurimū quidē accidit ī latē sinistro pp
ter debilitatē ipsi? et qñz habz venā additā
ad quā effūdūtur materie.

Cura eius est cura apātum durozum.

Mollificatio oseī.

Quādoq; plōgat oseū. et mollificat
oseū plōgādo: et sit in eo res feda.
Oportet ut ei? embrocato assidue cū infrī-
gidatib? stīpēcitātē faciētib?: et emplet cū
eis: et mīmoreē coitus. Et de medicis sūt q
dā qui incidunt partē oseī: et supfluitatē ip-
sius et suūt residuū ut equeē: et equat ei?
quāritas. Sed melius est et magis cōserua-
tū est ut suatur in primis: deinde abscinda-
tur superfluum.

Ramex et ruptura.

Ego postposui ramici et rupture ca-
pitulū ī quo inueniēnt in fīe tracta-
tuum q sūt huius libri terci.

De corrugatione testiculorū.

Sic illud causa frigoris vehementis ā
casus virtutis accidentis in signis
malis habētib? egritudines acutas: et ego
dicam ea illic.

Ulcera testiculorū et virge & mītuani.

Quādoq; accidunt in istis locis sūt
mala ambulatiua qm mēbra ista sūt
scdm formā ad quorū pres festinat
putrefactio: qm sūt ptecta ab aere: & de-
clīua ad caliditatē et hūiditatē: et appoxi-
māt meatib? supfluitatū: & assimilāt qdā
modo vlcerib? vlcerū et oris. Et eorū dete-
riora sūt illa q fiūt in lacerto q est in radice
virge et in ano: & illud ideo qm indigent ex-
iccatōe forti: & sensus eorū cū hoc est vehe-
mens: & fortasse necessarium est abscindē-
re vgam ipam cum sup ipam putrefiūt vl-
cera et perambulant.

Cura.

Ulcera q sūt sup caput vge indigēt al-
q sūt vehementioris exiccatōis: q sūt
ea qbus indigēt scā sup pputiū et cutē qm
caput virge est vehementioris siccitatis ī cō-
plōne sua. Et ista vlcera aut sūt recentia: ā
sūt antiq: et de eis sūt q sūt maligna. Et re-
centib? qdē nō ē res melior q aloes. Et as-
silāt aloes plūbū ustum et clīmia abluta cū
vīo et tuchia: et appximāt illi margarite: &
vene aduste sūt mirabiles ī hō et cinis ouo-
rū et tuchia puluerizata et epichīata cū aq
frigida. Si aut sūt hūidiora illis et iā faciūt
pus indigēt eis q sūt fortiora sic es vstum
et cortices arboris pini hūtis gna pua: ad-
usti. Et si indigēt gnatīs carīs misceat cū eis

thus. Medicamen exptū ad ea q indigent
exiccatōe vehemēti cū incarnatōe. Re. thu-
chie et aloes: & sarcocolle: et thuris et sede-
negi & corticis mediani algarab adusti: &
alumis iameni: & atramenti adusti: et gal-
laz & balaustiaz et acacie oīm añ. pres eq
les et flozis eris prem vnā et mediā: & ca-
pitū gnatōz acetosoz prez. j. fiat ex eis vn-
guentū cū oleo rosato. Descriptio alia sco-
ria ferri: plūbum adustū: sanguis draconis
carte cōbuste: alumē obustū sumat et cum
oleo rosato fiat ex eis emplīm: aut vnguentū
aut trocisci. Et si fuerit antiq ponat in eis
thus & mīmutū ei? et aloes scōz pres eqles
Q si illic fuerit corrosio: tunc ex eis q cōfe-
rūt illi est ut sumanē cinis capilloz homīs
et anuidē et lētes mōtane & fiat ex eis pul-
uis et emplīm. Et itez forti? illo sumāt de
vnoquoq; duoz arseicorū septē: & calcis n
extincte: lapides. xx. et acacie. xij. pficiantur
cū aceto et succo alefīus hūidi: et fiat tro-
cisci in umbra et amīstrenē. Et forti? illo ē
illud qd. Re. verūq; arsenicū: et acacia: et
stafisagrīa: et cinerē aneti: et pip de qb? fi-
ant trocisci. Si aut maligna fiāt: et denigrē-
tur: tūc meli? est ut penit? abscindat loc?
niger: et curet cū vnguento gnatīuo donec
gnetur.

Ulcera virge iteriora.

Quatio illi? est curatio vlcerū vesice.
et qñz necria sūt ea q sūt sic medica-
men de cartīs cōbustis et alumē adusto et
clīmia abluta post obustōez: et de corticib?
arboris pini mīoris sedenegi: et thure de q
bus fiant trocisci: et amīstrenē mīetozio.

Fricatio in virga.

It ex matia calida effusa ad ipsam: et
sudore acuto resudante ex pūbus: q
re facit ipsam fricari.

Cura.

Expellat humor cum flōmia et soluti-
one ventris: deinde sūat acacie et me-
mithe amboz añ. 3. j. salis armoniaci aloes
amboz añ. sexta. 3. j. croci duodecia. 3. j. et
quātū sūt oīa vīnen: terant oīa et cribellē-
tur et cōficiant cū oleo sambacino. Est em
mirabile. Et qñz sedat si līmiat desup in bal-
neo acetum: et oleū rosatū et sint in ipso vi-
trū et alumē. Et si est frigida ponat in ipō
aliqd de stafisagrīa. Et cum egredit ex bal-
neo līmiat ex albumine oui cum melle. Et si
non pfert aliquid et iam facta fūit flōmia
et euacuatio: tunc fiat vītosatio ab iterio-
ri pte coxe: et in pximo illi? loci: aut mīctā-
tur sup ipam sanguisuge.

Apostemata virge calida.

Quatioes eorū sunt proxiē curatōib?
apatū testiculorū caloz: s; sūt magis

*Alas
unh
ulcerib?
fige*

tolerantia siptica in principio rei. Et de de
scriptioibus eorum sibi propriis est hec: cortices
granatorum: et rose sicce: & lentes: decoqua
tur in aqua: et cum in decoctione dissoluuntur
terantur cum oleo rosato et ammistrentur
Et item chimolea cum aqua solatri: et filr bolu
armenum et lentes et folia alkekengi.

Apostemata virge frigida.

Erimo de eis est proximum smoni de apa
tibus testiculorum: & multiplican in di
spolitoe cacesie et ydropisis. Et de illis que
expta sunt ad ea est illud quod. Re. ossiu dacti
lorum pres. ij. altee ptem. j. coterant cum ace
to et empletur cum eo. Et medicam assump
tu ex fufure et armoniaco predictum in ca
apatis in testiculis: et est medicame magis
conueniens locis illis: et est virga quando
apostematur apostemate duro.

Ragadie sup virgam et pres eius:

Vrent cura ragadiarum ani. Et de illis
quorum iuuamentum proximum est: est ve
sumant chimolea: et tuchia: & alcana cotri
ta: et dragagantum et fiat ex eis et ex cera et
ex vitellis ouorum & oleo ouorum unguentum.

Dolor virge.

Eccidit dolor virge ex causis diuersis:
et multoties accidit a retentoe urine
quem clisteria lenia sanant: & ut sit contē
tus aqua ordei cum iuleb: et non appropinquet se
mibus: ut non descendat supfluitates: dei
de post clistere fiat euaporatio in circuitu pe
ctinis et virge tante quantitatē ut leniatur
cutis: et fundatur desup aqua tepida: et liniat
cum uiolis.

Verruce sup virgam.

Incidant et ponant desup medicamen
retinens sanguinem: et curetur cura reliquarum
verrucarum.

Cura bothor similiū morum et carnis
addite sup istas pres.

Vrant baurach adustum: et cinis ligni
uitis et teratur cum aqua bene: et ponant
sup mox et quod ei assimulant: et quoniam non valent
incidant: et puluerizent desup atramentum et
arsenicum: et si fuerit deterius illo non erit excu
satio quoniam cauterizet.

Corrosio virge.

Benificet virga cum lenicis ex oleis sic
sifamino et oleo narciscino: et adipibus sub
tilibus notis sicut adeps galline et anatis:
et medulle crurium uacciarum et ceruorum: et ce
ra & resina in balneo et sine balneo. Et cli
stere fiat ex hoc genere cum iniectionibus: & fi
ant colliria: & ponant sup aliquid: & fiat
ut equetur.

Fen. xij. de membris generatōis in mulie-

ribus tres continens tractat. **T**racta
tus primus de radicibus et pceptione & ptu.
Anathomia matricis.

Dico quod instrumentum generatōis est
matrix mulierum. Et est in radice
creatōis filis instrumentum genera
tionis quod est in viris: & est vir
ga et quod cum ea sunt: sed unum eo
rum est completum pcedens ad exteriora: et alte
rum est diminutum retentum in interioribus: et
est quasi conuersum instrumentum virorum. Est enim quod
si osculum sifach matricis: & quasi virga collum
matricis. Et duo oua mulieribus sunt sic vi
ris: vix ipsa viris sunt magna apparatus exte
rius elongata ad rotunditatem tendentia. Et
in mulieribus sunt parua rotunda tendentia ad ve
hementiam compressionis latitudinalis intrinseca
in vulua posita duobus lateribus eius: in omni
latere profunditatis eius existit unum: distincta
quorum unum quodque appropriatum est pāniculo: quod
ambo hystis vna non aggregat. Et pānicul
cuiuscunque ambo est neruosus. Et sic viri
habent vasa spermatis in ouibus: et in euacua
tozium radicis virge: similiter mulieres habent
vasa spermatis in duos testiculos & in illud
quod expellit ad interiora matricis. Vix illa quod
sunt virorum incipiunt ab ouo et eleuantur ad su
piora et egrediuntur siphac: & cadunt infora
mina ex quibus descendit cooptozium ouis: cu
stodita et pcepta deinde spgunt descendē
do transuersa expansa habentia inuolutiones
et completur in eo quod est in ipsa digestio sper
matis: donec redeat et expellat ad meatum
quod est in radice virge a duobus lateribus. Et in
proximo eius est illud quod expellit ad ipsum etiam
extremitas colli vesicet et est longum in vi
ris: breue in mulieribus. In mulieribus vero ex
tendit quod est in duo oua ad ambo ylia: sicut
duo cornua arcuata incedentia ad duo emul
toria quorum duo extrema pmanant cum duo
bus inguibus: et tendunt ut corda apud coi
tum equantia collum matricis ad recipiendum:
ita quod attrahunt ipsum ad duo latera quare dilata
tur et apert et deglutit sperma. Et ipsa ambo
sunt breuiora quam duo iactores sibi similes in
viris. Et diuersificantur in hoc quod vasa sper
matis in mulieribus pmanant cum duobus ouis:
et penetrat in duobus additamentis quod sunt
ut duo cornua quiddamque omnes ex vnoquoque
ouo: quod expellit sperma ad vas. Et nominantur
duo expulsoria spermatis: et non continuantur
vasa spermatis in mulieribus cum duobus
ouis: nisi quoniam membra spermatis in mulieribus
proxima sunt in lenitate duobus ouis et non fuit
necesse idurare ea et idurare pāniculos aborum
quoniam sunt ipsa in cauea: quare non idigent pceptione

longinq. In viris vō nō fuit bona cōtinua
tio eoz cū duobz ouis: & nō pmiscenē eis
ābobus: nā si fieret illō nocerz eis ābobus
cū tenderenē vt corda ppē duriciē amboz
ymo poitū ē int ambo mediū qd noīat en-
dros scz expulsoziū apō medicos ad iterio-
ra e? Et intra matricē est extremitas rotū-
da nernosa: in c? medio ē qsi semita: & sup
ipam sūt additamēta plīma incedentia. Et
matrix qdem creata ē habēs venas plīmas
ramificatas ex venis qz diximus vt sit illic
sustentatō embrionis: & sit supfluitatibus
menstruis pēpitatō. Et ligat matrix cum
dozso ligamētis fortibz plibz & ap ptē su-
minis & vesice: & ossi lato & eis q sequūt
ipaz: s; sunt laxa. Et de ligamētis ei? sūt q
dam qbus pētinuat ex neruis & venis pōi-
ctis in anathomia neruoz & venaz. Et fa-
cta ē ex substantia neruosa: vt extendat a
pud collectionē: & vt aggreget ad quātita-
tem puam apud ptū. Et nō plet ei? cōca-
uitas nisi cum plemēto augmētū: qm āte
illō ē vana: & nō ē necessaria: & ppter illō
matrix in puellis ē minor vesicis plīmū. Et
habz in hoibus duas pēuitates: & in alijs
habz fm numerū papillaz māmillaz: & lo-
cus e? ē p? vesicā: & supfluit sup eā desup
sicut supfluit vesica sup eā desubtus. Et in
anterioribz sūt intestina: vt sit ei a duobus
lateribus sustentaculū & strat? lenis & sit
in tutela. Et non ē intētio prima i hoc veni-
ens ad matricē ipam: ymo ad embrionē. Et
ipā qdē occupat qd ē inter ppinqtatē um-
bilici vsqz ad postremū meatū vulue: & ē
eius collū. Et longitudo e? ē eqlis i mulie-
ribus int sex digitos vsqz ad .xij. digitos:
& qd ē int illō & qnz adbreuiat & plonga-
tur p vsum coit? & dimissione ei?. & qnz
assilatur quātitas e? figure quātitatis eius
q pūctus ē ei? pūctū: & a ppropinquat ei
longitudo matricis ipi?: & qnz tāgit inte-
stina supiora. Et creata ē matrix ex duabus
tunicis: quaruz intriseca ppinqoz ē ad hoc
vt sit venosa: & aspitas ei? silr: & orificia
haz venaz q figunt in matrice nominant
foramīa matricis: & eis pētinuant pāniculi
ēbrionis: & ex eis currit sāguis mēstruus:
& ex eis nutrit ēbrion. Et exterior haruz
duaz ppinqoz est ad hoc vt sit neruosa: &
vnaqueqz illaz duaz tuicaz pstrigē & di-
latat cū ppatōe suarū naturaz. Et tunica
qdem extriseca pura ē vna: & intriseca ē si-
cut diuisa in duas diuisiones qsi distinctas
nō sūt pfoliadas: ita q si excoziaret tuica ex-
terior eaz duaz: excoziaret qsi a duabz ma-
tricibz. qbz ēēt collū vnū nō sic a matrice

vna. Et inueniunt spēs villoz oēs in tuni-
ca intriseca. Et matrix pterea ingrossat &
inspissat qsi ipa impiguet: & illō ē in hora
mēstruoz: deinde cū pgaē extenuat et exic-
cat: & ipa itez attenuat cū magtudinē em-
brionis: & e? dilatato est fm dilatationem
corpis ēbrionis. Et cū coit cū muliere: ex-
pellit matrix ad os matricis qsi pcedēs de-
siderado atēhere spma p nām: & cū dicitur
matrix neruosa nō itelligit p illō q ei? crea-
tio sit ex neruis cēbri. ymo q creatio eius
ē ex substantia fili neruis alba puata sāguie
viscosa extēsiua: & non adueniūt ei ex ce-
rebro nisi nerui pauci ex qbz sēcit. & si ēēt
vehementius neruosa: vehementi? cōicarz ce-
rebro. Et collū qdē matricis lacertose car-
nis est: qsi ipm sit cartilagosum: & qsi sit
ruga sup rugā cui addit piguedo duriciēz
& cartilaginositate: & impgnatō itez i ho-
ra impgnatōis: & in ea ē meat? opposit? ori
matricis extriseco: ex q? deglurit spma: &
expellit mēstrua: & parit fetū. Et sit in di-
spositōe pceptōis i sūmo pstricōnis. quā
fortasse nō ingrediēt extremitas ac? Deinde
dilatat pcepto dei excelli: & egrediēt ex ea
fetus. meatū āt vime i ea ē locus ali?: & ē
ppinqoz ori matricis ab eo qd sequit supre-
mū ei?. Et de mulieribz ē c? matrix collum
reddat ad sinistrū. Et d eis ē c? ē ad dextz
& āte violatōz puelle virginis sūt i ore ma-
triciis pāniculi ptexti ex venis & ex ligamē-
tis subtilibz valde: oris ex oī mēbro eius
quos destruit violatio: & currit qd in eis ē
ex sāguie. **Generatō embrionis.**

Cum matrix colligit sup spma: tunc
pma dispōnū q aduenit illic ē spumo-
sitas spmatis: & ē ex coopatōe vīru-
tis informatiue. & veritas qdem dispōnis
illi? spumositatis ē ex hoc: q vīr? informa-
tiua mouet illud qd ē in spmate ex spū aīali
nālī & vitali ad mīmerā vniuscuiusqz eoruz
in q figit. & creat illō mēbrū ex eo fm mo-
dū quē exposuim? & declarauim? i libris
pncipioz: et ppter illud repit exufflatō tota
impelli ad mediū hūiditatis vt pparet loc?
cordis: deinde fiunt a latē ei? dextro et latē
eius supmo due vesice qsi ramificate ab eo
tāgentes ipm vsqz ad horā: deinde separāt
ab eo et discernunt: et fit pma illō ex quo
creat cor: et dextra illō ex quo creat epar
et implet alia sāguie ad albedinem declui-
et penetrat ad exteriorē ptem humiditatis
spse post duas vesicas ventositas mundās
eā vt recipiat ppter eā rīstauratōz ex matrice
et ex spū et sāguie: et creat vmbilic? et qd
pmo creat ē pāniculus: veruntamen vesice

*quando est facta
generatio no p
sord. acut.*

*Comicio si mulier
pūctū ei?*

cordis & epatis & cēbri pcedūt creatōem
 vmbilici : quāuis plemētuz hoz triū post
 ponat a plemēto substātie vmbilici. Et h^o
 quidē iam verificauit & declarauit diūsi-
 tē in eo in libris pncipioz sciētie nālis. Et
 cū spma figit et spumat: et penetrat spuma
 ad pfundū. s. velicā cordis: gñat pānicul^o
 ex hoc qd spma muliebri mouet spma mas-
 culinū: & ē sepatus: deinde non suspēdit ex
 matrice nisi cū forātibz ppe attractōz nu-
 trimentū. Et embrio qdē nō nutrit cum hoc
 pāniculo: nisi dū pāniculus i ea & nutriti-
 ti parū ē ncēm. Cū aut idurāt: tūc fit ciba-
 tio p id qd gñat in poris: ex meatibz mā-
 festis venosis: deinde diuidit p^o spaciū in
 pāniculos. Et veritas qdē ē qd primū mem-
 brū qd creat ē cor: quāuis d^o Ypocrate dica-
 tur qd ipse dixit qd pmū membrū qd creat ē
 cēbrū & oculi hū qd testat illd dispositio
 pulloz oui. Cor vō nō est i pms cuz creat
 in oī re appens manifestū: & sequit capitu-
 la p^o i qb^o dicit: qd rectius est vt sit pmū
 qd creat epaz: qm pzia opatō corpis est nu-
 trimentū qd sit res hū appetitū e^o & deside-
 riū ipi^o. Et sermo eius iste ostēdit eē cor:
 rupt^o ex via expimēti: qm studiosi i hac re
 nō testificant rē eē hū qd estimauit oīo: &
 ex ratōciatōe. & ē: qm si res ē scdm qd ipse
 estimat: qd creatur i pms illud c^o opatio
 in pms pmittēda ē: cū ab eo nō fiat nutri-
 mentū: tūc sciat qd non nutrit mēbrū aīal^o
 in q^o nō est substētatio vite cū caloē nāli.
 Cū igit ita sit: necesse ē vt creēt mēbrum a
 quo pcedit calor nālis & spūs vital^o ante
 creatōez nutritiis ipm. Et vire^o informati-
 ua nō indigz in dispōe formatōis nutriti-
 to. dū nō accit resolutō sensibil^o sēibile faci-
 ens nocumentū: qre sit ncēm restauratōne
 e^o: & sit necessari^o spūs vital^o & calor aīal^o
 vt erigat eo. Qd si dixerit qd pphensio ifor-
 matie est ex patre: tunc silr eē virtus nutri-
 tiua associata virtuti informatiue gñate ex
 pre patris: qd igit erit qd illa magis ante
 cedat i modis suis. Et hec dispositio alia sit
 inuenta i ebriōne sāguīneo i siphach: & ex-
 tēsiō e^o in siphach sit extēsiō aliq^o. Et i hac
 dispositōe illa qd de velicis sāguīnea ē: puer-
 titur ad sāguīneitatē: & ouertit vmbilicus
 ad formā vmbilici sensibilē: & recipiūt di-
 positōes cōuersionē spmatis ad cōceptōz:
 & quedā eorū ad consoliditatez: & illic in
 membris pncipalibus iam apparz impressio
 sensibilis: & quantitas sensibil^o: & quedam
 eorum ouersionem ad hoc: vt compleatur
 creatio cordis & membroz p morū & inci-
 piunt separari abinuicē: & int ea sūt meatus

supremi & sūt extremitates iam lineate: s;
 non separantur integre: & vasa eius: deinde
 de ad h^o vt fiāt extremitates. Et vnicuiqz
 ouersioni a duabus ouersionibus siml^o ē spa-
 cium sup qd statur. Et nō ē illud de illis q
 nō diūsficant in hoc: nā diuēsficāt i mas-
 culis & mulieribz ebriōnum: & sūt in muli-
 eribus tardiores: & nō sigficāt expimētum
 & pbatō in hoc: qm int ea ābo in veritate
 nō ē diūsfitas: vnūquodqz em eoz non iudi-
 cat nisi p id sup quod pterijt res scdz expiē-
 tiam eius: & non ē ipossibile qd sit illd qd
 exptum ē in fine cadēs scdm illud qd ei diū-
 sficatur: in toto em illo ē qd ē plimuz pcul-
 dubio: & plimum ē in eo qd plus gñatur.
 Et spaciū qdem spume ē sex diez a septem
 & i hīs dieb^o format informatia in ebriōne
 nō petēdo aliqd ex matrice: & post illd ap-
 petit. Et inceptō lineaz & pūctorū ē trib^o
 alijs p^o illud: & sunt nouē dies ex pncipio
 Et qnqz sit ātecessio die vno: a postponiē
 die vno. Deinde p^o sex dies alios: & sunt
 xv. a cōceptōe: penetrat sāguīneitas i toto
 & fit illd vñ creat & qnqz āncedit vno die
 a duobus. Et. xij. dieb^o post illd fit humi-
 ditas caro. & iam discernunt frustra carnis
 & discernunt mēbra tria manifeste: & iam
 sepantur alia a contactu alioz: & extēdit
 humiditas nuche: & qnqz postponiē: a ante-
 cedit duob^o dieb^o a tribus. Deinde p^o no-
 uem dies separatur caput ab humeris: &
 extremitates a lateribus & vētre: vt discer-
 nat sēsus in qbusdā hoz: & occulte in qui-
 busdam eoz: ita vt sētiat post illd qtuor
 diebus pletis. xl. diebus. Et postponiē ra-
 ro vsqz ad. xlv. dies & min^o in hoc ē vsqz ad
 xxxv. dies. Et d^o i doctris pms: qd qn p^o
 xl dies scindit aborsū & ponit in aqua frī-
 gida apparz res pua discretaz extremitatū
 Et masculus velocior est i illo toto: qd fēla
 videtur em qd sit minus spaciū formatōis
 masculorum. xxx. dies: & minus pcuritōis
 eorum medietas anni: & qd dicem^o in pxio
 Determinatio autem dispositōis masculi
 & femine in distīctōne spaciū: est res quā
 qdam pars medicorum iudicat audacter
 & stulte. Primū em inueniē spma respirās
 respirare. & pmū qd agit iformatā ē qd ag-
 gregat calore inatum. deinde exitus & mea-
 tus. deinde p^o illd icipit nutritiua opari. Et
 apud quosdam embrio iam respirat ex ore:
 deinde respirat cum eo maiori respiratōe:
 cum completur in matrice. Sed non est su-
 per illud significatio. Et apud quosdam
 cum superuenit formationi embriōis du-
 plum eius in quo formatur: mouetur.

primū membrū quod
 creatur est cor.

Et cū supuenit motui duplū e? i q^o moue-
tur . nascit̃: ita vt sit spaciū qd̃ est a p̃ma
ēbzionis inceptōe p̃ceptōis vsq; ad motū
triplū. Et lenitas accit̃ cūz motu sēsus. Et
dicic̃ qd̃ tēp? egle mediū ad formatōz eius
ē trigintaquīq; dierū. & mouet̃ in septuagi-
ta dieb? . Et nascit̃ in ducētis et decē dieb?
et illd̃ est septē mēses. Et ātecedit dieb? ali-
quot: et qñz postponit̃: qm̃ fortasse cadit i
xxxv. dieb? raritas: et multiplicat̃ i dupla-
tōne. Et qñz illud qd̃ ē pl? ē. xlv. dierū: et
mouet̃ in nonagita dieb?: et nascit̃ in ducē-
tis septuagita: et illud ē nouem mēses. Et
qñz cadit in hoc itez diuītas i dieb? sicut
dictū est. Et nat? in octo mensib? quāuis
sit iā pplet? tñ plimū iudiciū e? est vt non
viuat fm̃ qd̃ faciā te scire p? et ipe qd̃ iāz
nō integre pplet̃ nisi fm̃ pportōez p̃dictam
et nascit̃ apd̃ p̃plemētū suū. Est ei spaciū
xl. dierū: deīde octoginta: deīde ducento
rū et xl. dierū. et mīmorat̃ et addit̃ fm̃ qd̃
sciuit̃. Et dixerūt nō inuenit̃ i aborsu mas-
culus pplet? añ. xxx. dies: et femīa qd̃ pplea-
tur āte. xl. dies. Et dixerūt qd̃ natū i septi-
mo mense īgredit̃ virt? p̃p̃atōis cūz h^o qd̃
supueniūt natiuitati e? septē mēses: et na-
tū i nouē mensib? et natū p? decē mēses.
Et nos afferem? i spacijs īp̃gnatōis et p-
tus: capitulū in tractatu qd̃ sequit̃ hūc tra-
ctatū. Et scias qd̃ sāguis mēstruus i p̃gnan-
te diuidit̃ i tres p̃tes. s. in p̃te qd̃ p̃uertit̃ in
nutrimētū: et p̃te qd̃ eleuat̃ ad māmillas: et
p̃te qd̃ ē supfluitas stās vsqueq^o veniat ho-
ra et expellat̃. Ampli? fetus p̃tinet̃ tribus
pānicul. s. secūda qd̃ ē pānicul? p̃phēdens
ipm̃ in q^o p̃texunt̃ vene ex trāuerso: cuius
pulsatiles diuidūt̃ i duas venas: et e? q̃ete
in venā vnā: & noīat̃ biles: & ē inuolutus
& effundit̃ ad ipm̃ vrīna fetus. Et terciū qd̃
dicic̃ abgas & ē p̃fundatio sudoris. Et non
est necessariū vas aliud supfluitati egestio-
nis cū sit illd̃ ex q^o nutrit̃ subtile in q^o nō
ē duricies nec fex & neq; sepat̃ nisi aquosi-
tas vrīne ā sudor. Et de pānicul? qd̃ ei p̃p̃m-
quior ē: est pānicul? terciū: & est subtilior
eoz vt aggreget̃ hūiditatē abūdātē ex em-
briōne. Et in retentōne illi? totius hūidita-
tis ē iuuamentū: vt nō p̃mitteat̃ sup̃ fetum
ipm̃ & sup̃ matricē. Et silr̃ in elongatōe e?
qd̃ ē int̃ vmbilicū e? & matricē: pāniculus
ei durus ledit̃ cū suo tactu: sicut leduntur
p̃p̃e tangētia ea qd̃ sunt in cute p̃p̃m qd̃ tēpis
& de illis qd̃ nascunt̃ sup̃ vlcera cū nondūz
sunt firma. Pānicul? aut̃ qd̃ sequit̃ hūc ad ex-
terioza: ē inuolut? qm̃ ē silis inuolutōibus
ad quē qd̃em penetrat ex vmbilico effusō:

rium vrīne: & nō ex virga: qm̃ virge meat?
strict? est: & p̃tinet̃ lacert? p̃posit? qd̃ solui-
tur cū volūtate: & sūt vsq; ad finem e? an-
fractus: & hora vsus hmoi ē hora ptus &
puerionis: hoc aut̃ ē amplū directū itroic?
Et posita fuit vrīne p̃fundatō p̃p̃ia: qm̃ si
obuiaret corpi: nō tolaret̃ eā corpus p̃pter
mordicatōz & acuitatē suā: & illd̃ in ea mā-
festū est. Et differētia qd̃ ē int̃ ipam & hūi-
ditatē sudoris in odore & rubedīe coloris
maifesta ē. Et si obuiaret itez secūda for-
tasse corūperz illd̃ sup̃ qd̃ sustentaret̃. Et
vene qd̃ secūda habent duas tuīcas sub-
tiles: & texunt̃ in eo qd̃ ē inter eas vene: et
pueit̃ vnūq; gen? eaz ad duas venas. s.
arteriā & q̃etā. Vene aut̃ q̃ete cū īgrediūt̃
tur: adbreuiāt spaciū ad epar: q̃re fiūt veā
vna: vt sit salubri? & penetrat ad gibbosi-
tatē epatis: vt euacuatō nō p̃p̃mat fel ex cō-
cauitate e?. & i veritate hec vena nō oīe
nisi ex epate: et descēdit ad vmbilicū ex se-
cūda: et disp̃it̃ illic: & fit due vene: & e-
grediunt̃ et mouent̃ i secūda ad orificia
venaz qd̃ sūt i matrice. Et istis qd̃ez venis
accidūt duo: quoz vnū ē qd̃ ipe sūt apud
orificia qd̃ eis obuiāt tenuiores: & sūt quasi
vt sint extremitates ramoz: & itez ipe nō
descendūt i p̃mis nisi īde: qm̃ ipe assumūt
sāguinē illic: q̃re extimat̃ qd̃ ipe oriant̃ illinc.
Qd̃ si p̃sideraueris amplitudinē foramis: fa-
ciet te extimare qd̃ radix sit ex epate. Et si
p̃sideraueris puerionem ad sāguineitatem
faciet te extimare qd̃ radix sit ex secūda.
Verū p̃sideratō p̃ma est p̃sideratō foramis
& meat? : pueriones vero sūt sic instrumē-
ta sup̃ficiey p̃prehendentū foramē. Et silr̃
arterie aggregāt̃ ad arterias. Et si acceperis
p̃ncipiū ex secūda: inuenies eas penetrantes
ex vmbilico ad arterias magnas: qd̃ sunt
sup̃ra dorsū sustētate sup̃ velicā. Ipā enim
sūt mēbra p̃p̃m q̃ora ad qd̃ possibile ē vt ipe
ligenē illic cū qbus sūt alligatē par n̄cul la-
xis. deīde sūt penetrātes i arterias lēpiter-
nas: qd̃ non apiunt̃ in aīali vsq; in finē vite.
Hec ē g^o maifestatō sermonis medicoz. In
veritate vō sunt duo rami: quoz origo ve-
ra ē ex arterijs. Et fm̃ p̃sideratōez p̃dictaz
Et dicūt medici qd̃ nō puenit̃ eis ābabus vt
vniēt̃ur ā extēderēt̃ur ad cor p̃p̃e longitu-
dinē spaciū & vniōem sepantiū. Et p̃ptēa
qd̃ appropiquat spaciū ābarū eis quib? con-
tinuant̃: nō indiguerūt vniōne. Et dicūt
qd̃ p̃ptēa qd̃ arterie & vene penetrantes
ex corde & pulmone in illa hora nō p̃ferūt
iuuamentū magnū in āhelitu: puerū ē eaz
iuuamentū ad nutrimentū: q̃re fact? est vni

eaz ad aliam meatus q̄ oppilat apud ptum.
 Pulmo ei non est nisi rubeus in embzione:
 qm̄ non respirat illic: ymo nutrit s̄guie ru
 beo subtili: & non albificat ip̄m nisi mixtio
 aeritatis. Et dicūt medici q̄ p̄anicul? inuo
 lutus creat ex sp̄mate mulieris qd̄ est par
 & min? sp̄mate viri: q̄re non fuit possibile
 ut eēt ampl? fact? est g^o long? ut continua
 retur fetus cū inferiori pte matricis: & co
 arctat? ē ab hūiditatib? oib?: q̄re nō ē excu
 satio quā penetrat ad sudorē effusoriū am
 plum. Et hoc ē ex dictis eoz nō i suo loco
 & cū ad cor fetus accedit p̄plexio masculi
 na fluit in oīa mēbra & est cū masculinita
 te sua assilatus patri suo. Et q̄nqz ē cā mas
 culinitatis p̄ter p̄plexionē patris sui: ymo
 est vacuitas matricis: ā ex p̄plexione accidē
 te sp̄mati p̄prie: quapropē nō oī ut cū ipse
 assilatur patri in hoc q̄ ē mascul? ut sit ei
 similis in oībus membris: ymo q̄nqz assilāt
 matri. Et assilatio q̄dem indiuidualis sequi
 tur figuram: & masculinitas non sequitur
 figurā: ymo p̄plexionē. Et q̄nqz accit cordi
 soli q̄si p̄plexio patris q̄ sp̄gitur in mēbra.
 Ex pte aut p̄patis figuralis ē receptio ma
 teriei in oībus i extremitatib?: decliuis ad
 figurā matricis. Et q̄nqz potens est informa
 tiua ad hoc ut dñeē sp̄mati: & figuret ip̄m
 ex pte lineationis cū figura p̄ma: sed deficit
 ex pte p̄plexionis ut faciat ip̄m simile in cō
 plexione. Et dixerunt qdā sapientū: & nō
 sunt elongati a iudicio possibilitatis q̄ de
 causis assilacōis: est illud qd̄ exemplificatur
 cū est dispositō p̄ceptōis in mēte mulieris
 ā viri ex forma humana exēplificatōe firma
 Causa āt in staturis q̄nqz est diminutio q̄ est
 in eis p̄pter materiā puā in p̄mis: aut p̄pter
 puitatē nutrimenti apd̄ creatōez: aut p̄pter
 puitatē matricis: q̄re nō inuenit fet? dilata
 tionē in ea. sicut accit fructib? q̄ ponunt i
 formis: cū sūt adhuc immaturi q̄re non fit
 additio sup̄ eos. Et cā q̄dem in geminis est
 multitudo sp̄matis: ita ut sp̄gat ad duos
 ventres matricis sp̄arsione replēte totum
 fm̄ sui singularitatē. Et q̄nqz accit p̄pter di
 uersitatez expulsionis duarū eiectionū q̄n
 puenit illi diuersitati motus matricis in ac
 tractōe. nā matrici in attractione accidūt
 mot? seq̄ntes: sic illi q̄ deglutit buccellā p?
 buccellā: & sicut respirat piscis emittendo
 r̄spiratōez p? respiratōz: qm̄ expellunt ex
 eo ad p̄fundū matricis ip̄pulsiones: & ē vna
 queqz ip̄pulsio cū attractione sp̄matis deforis
 inq̄sitō matricis ad aggregandū inter duo
 sp̄mata. & illd̄ ē res quā sentit ille q̄ ex coe
 untib? solicit? ē: & sciūt illd̄ itez p̄met.

Et ille ip̄pulsiones & attractōes singulares
 non sūt pure: ymo sūt tremule q̄si vnaque
 qz earū sit p̄pōita ex motib?: sed ip̄e nō cō
 plent nisi apd̄ numerū titillationū: ymo sen
 tiē p? omnē summā titillationū q̄es quedaz
 deīde redit ip̄m in q̄cte fili ei q̄ est inter eie
 ctiones cū virga eiecit sperma: & fit omīs
 vicissitudo secūda debilitatis virtutis & mi
 noris numeratōis titillationū. Et fortasse
 sūt vices ultra tres ā q̄ttuor. Et p̄pter illd̄
 multiplicat ip̄az delectatio: ip̄e ei delectā
 tur ex motu sp̄matis qd̄ ē in eis: & delectā
 tur ex motu sp̄matis viri i ore matris eaz
 descendendo ad ventrē matricis: ymo dele
 ctant p̄ ip̄m motū q̄ accit matrici. Et n̄ ve
 rificat sermo dicētis q̄ eaz delectatō & cō
 plementū nō stāt nisi fm̄ descensionē sp̄ma
 tis viri: ac si vir nō emitteret sp̄ma nō dele
 ctarent ip̄e sui ip̄i? sp̄matis emissionē. Et
 q̄ si vir emittat sp̄ma & matrici eaz n̄ acci
 dant mot? isti: & nō q̄lescāt ex eis: tūc ip̄e
 iueniūt delectatōez a delectatōe pua cuius
 filis ē viris eē āte motū sp̄matis ip̄oz: filis
 fricatōi & p̄motōi q̄ fit in emissionē hūoris
 q̄ nō ē sperma. Neqz sermo dicētis q̄ cum
 sp̄ma viri super matricē effūdīt: extinguit
 e? caliditatē: & sedat ip̄i? īflatōez: sic aqua
 frigida q̄ effūdīt sup̄ aquā calidā bullientē
 h^o ei nō fit nisi fm̄ mod̄ quē dixi? cū ip̄e
 emittūt sperma & deglutiunt sperma viri
 cū descēdit. In alia vō hora nō fit virt? d̄
 q̄ sit curand. Et q̄nqz p̄ueit eiectio virge e?
 effusioi eieptōez: q̄re permiscenē ābo: &
 sequūt illā p̄iectōes filis illi vice vna post
 aliā: q̄re imp̄gnat mulier ex vētib? nume
 ro plibus: cū vnaqueqz p̄mixtio sepata sit
 p̄ seip̄am. Et q̄nqz sūt p̄mixtiones vtrorūqz
 spermatū fil: deīde abscondunt: ā absconditur
 vnū ātecedēs cā ventositatis ā titillationis
 ā alteri? rei ex causis sepantib?: q̄re distim
 guē vnūquodqz fm̄ singularitatez suā. Et
 q̄nqz est illd̄ p? texturā p̄aniculi: & fit mlti
 tudo in re vna: & hoc ē ex eis q̄ non p̄plent
 nec p̄sequūt vitā. Et q̄nqz est āte illd̄ & que
 currūt hoc cursu. Silē igit est qd̄ fit parue
 utilitatis. & vtile q̄de n̄ est: n̄ illd̄ qd̄ cadit
 i radice distictū. Et sp̄ma virile n̄ ē adhuc
 exuberās nec īplens matricē nec perueniēs
 ad ptes q̄ttuor donec p̄tinuat cū eo sp̄ma
 mulieris ex duob? additamentis q̄ sūt duo
 cornua filibus ossib? dactiloz: & cum per
 miscenē fit ebullitio p̄edcā: & creat vesica
 & p̄anicul? p̄mis: & suspēdit sp̄ma totū
 tūc cū duob? additamentis que sūt duo cor
 nua: & inuenit illic qd̄ alit ip̄m dum manet
 sp̄ma vsque q̄ suāt ex sanguie mēstruo ex

Assimilatio aliq.
 si ē p̄mixtio
 m. vtrumque

Mulieres
 habent
 dupl. h^o

foramibus cū q̄b? p̄tinuat p̄nicul? genea-
tus. Et s̄m Galienū q̄dē iste p̄niculus est
sicut limimēcū q̄d creat sperma mulieris cū
ip̄m effundit illic ubi effundit ad ip̄m sper-
ma viri: & si nō permisceat cū eo tūc discer-
nit ap̄d p̄mixtionē. Et mulier q̄dē & mu-
lier suscipiunt sperma super sperma: & de-
lectat̄ ab eis. Part? vō nō fit nisi cūz fetui
nō sufficit q̄d ei mittit secundū ex s̄guine:
& q̄d perueit ad ip̄z de attractōe aeris cūz
m̄bra e? iā p̄pleta sint. Mouet̄ ḡo tūc apud
septimū ad exeundū cū i eo p̄pleat virt? &
cū deficit adueit ei debilitas q̄dā: & n̄ salit
ad ip̄z cū ea virt? vsq; ad nonū. Qz si egre-
diatur i octauo: egredit̄ & ē debilis: & nō
exp̄mit a virtute faciēte nasci: ymo a cā alia
exp̄mēte ledētī debili. Et egressio q̄dē fet?
nō p̄pleat nisi per scissionē p̄niculorū humi-
dorū: & effusionē humiditātū eorū facientūz
ip̄z lubricari. Et q̄nq; ouertit̄ super caput
suū i partu nālī: ut sit faciliōris separatōis
Part? vō super pedes virosq; ē p̄p̄t debi-
litate e? q̄ nascit̄: nō ei pōt ouerti & ē t̄dō-
rosū: nō em̄ vtile ē s̄m pl̄z. Et fet? q̄dē āte
motū suū ad exitū: est sustentat? cum facie
sua sup pedes suos: plātis manū suppoi-
tis geib? suis: & naso ip̄i? it̄ abo genua: &
ocli super ea abo: & colligit̄ ea abo ad an-
teriorē p̄tē sui: & ē poitū collū e? & facies
ip̄i? ad dorsū m̄ris e? defēdēdo cor. Et hec
q̄dem p̄paratio p̄ueniētior ē ad ouersionē faci-
edaz: licz q̄daz dixerint q̄ faciei mulieris p̄-
paratio ē s̄m p̄trariū h? p̄paratōis: & hec nō
ē nisi masculī. Et adiuuāt ad ouersionē gra-
uitas supiorū fet?: & magnitudo capitis ei?
p̄p̄rie. Et q̄n sepaat̄: ap̄it̄ matrix tali aptioē
c? s̄fēz facē nō valz i suo silī. Et ncēm est
ut sepentur q̄dam iūcture & sustentē ad
iutorio dei excelsi p? illud & p̄p̄t illō rede-
unt in p̄rio ad p̄tinuatōz naturalem: & est
opatō illa de opatōib? nālīb? foribus. Et
formatiua q̄dem appropriata ē re p̄tinuata
a creatore: ut sit p̄pata nō cessans p̄phende-
re cū augmēto fet? cū nō p̄phēdiē: & hoc ē
de secretis dei. Sit ḡo de? exaltat? q̄ ē rex
verax laudabil? & b̄ndict? & melior omniū
factor. Cōphensio igit̄ hec ē: q̄ cā partus
fecus nālīs ē q̄ ip̄e indiget aere pl̄mo & ci-
bo pl̄mo. Et cū exp̄giscunt virtutes aīme
ei? q̄rentes latitudiez spaciōsitatis: & attra-
ctionē aeris copiosā: & cibum abundantez
& fugiēs a stricture & a penuria attracti-
onis aeris copiosi: & a paucitate cibi. Cūz
ergo nascitur nondū comprehensi sunt in
eo somnus: & expergefactio: cū ergo adue-
niunt ei ridet post quadraginta dies.

Egritudines matricis.

Ecidunt matrici oēs egritudines cō-
plexionales: instrumentales & omnes
Et accidunt ei egritudines imp̄gnatōis
sic ut non imp̄gneat aut imp̄gneat & aborsū
faciat & ut imp̄gneat & n̄ faciat aborsū: ymo
fiat difficil? & sepetur & moriat̄ in ea fetus
Et accidunt ei egritudines mēstrue: ita ut non
emittat mēstrua: & emittat mēstrua pauca
aut mala: & non in hora sua: aut supfluant
mēstrua e?. Et fiunt ei egritudines p̄p̄rie: &
egritudines p̄ter p̄p̄rietatē ita ut cōicet ip̄a
mēbris alijs. Et q̄nq; fiunt ab ea egritudines
mēbroz alioz per cōitātē: ita ut cōicent ei
mēbra alia sicut fit i p̄focātōe matricis. Nā
cū multiplicat̄ egritudines in matrice debili-
tat̄ epar: & p̄paratur ad hoc ut ḡneretur ab
eo ydropisis. De signatōib? p̄plexionū
matricis signatio caliditatis.

Caliditatem matricis significat cōitas
corpis: & paucitas mēstruorū: & sig-
ficant ip̄am color mēstruorū: & p̄p̄rie
cū sumit̄ p̄nūs lineus & supponit̄ i nocte
deide exiccatur in umbra: & p̄siderat̄ an sit
rubeus an citrinus: & significat caliditatem
& colerā & s̄guinem. Aut sit niger aut al-
bus & significat contrariū illi. Verūz niger
cū fetore putrido significat caliditatem q̄n-
dam: & qui est sine ipsa significat frigidita-
tem. Et q̄nq; significat caliditas ex dolori-
bus in p̄tribus epatis & vulnerib? & vlce-
ribus accidētib? in matrice. Et exiccatio la-
bioz mulieris. Et multitudo pilorū. Et t̄m-
ctura aque s̄m pl̄mū. Et velocitas pulsus
Significatō frigoris in matrice.

Retentio mēstruorū: aut paucitas eorū
aut subtilitas eorū & ip̄soz albedo:
aut nigredo eorū vehemēs: & p̄olon-
gatio mūdificatōis: & antecessio ciborum
grossorū & frigidorū: & antecessio coitus
pl̄mi: & stupor in supioribus matricis: &
paucitas pilorum i pectine: & paruitas t̄-
cture aque: & corruptio coloris eius.

Significatio humiditatis.

Enuitas mēstrue & multitudo cur-
sus humiditatis: & aborsus fet? cūz
magnificatur.

Signatōnes siccitatis. Exiccatio & par- uitas cursus.

De sterilitate & difficultate imp̄gnatōis.

Causa sterilitatis: & est in sp̄mate vi-
ri: aut in spermate mulieris: aut i mē-
bris matricis: aut in membris virge
& instrumentis spermatis. Aut p̄pter cām
in p̄ncipijs: sicut tristitia & timor & ter-
ror & dolores capitis & debilitas digestiois

& satietas nauseatiua; & pp̄t ereticez accide-
 tem. Causa vero q̄ est in sp̄mate est sic ma-
 licia p̄plexionis diuersificatis virtutē gna-
 tionis calide; & frigide. s. frigide ex frigore
 naturali; & frigore accidentali lōge retentōis
 sp̄so; & hūditas. & siccitas. Et cā illius sūt
 cibi non cōuenientes & acetosa et: ipsa em̄
 sunt in sūma eorum q̄ infrigidāt & exiccāt.
 Et q̄n̄ est cā q̄ est in sp̄mate siccitas p̄plexi-
 onis non p̄hibens generatōz; sed sc̄it ipsā
 difficilē; & corrumpit illd̄ qd̄ aduenit matrici
 ex alim̄to infatis. Et q̄n̄ ē cā in sperma-
 te ut sit sperma viri diuerse impressiois ei
 q̄ est i spermate mulieris cōtrariū recepti-
 ci; & cōicantis super vnū duoz ordm̄; & n̄
 accidat m̄ ea abo fili? Et si permutez vnus
 quisqz sociū suū: non ē dubiū qn̄ sit abobus
 filius. Et q̄n̄qz diuersificanē duo spermata
 pp̄t cām malicie p̄plexionis in vnoquoqz eo-
 rum qd̄ cuz alio nō equat: ymo addit ei cor-
 ruptōez. nā cū permutant inuēt vnūqd̄qz
 amboz qd̄ equat ipsū cū p̄rietate: quā
 temperat. Et de gne qdem spermatis ex qd̄
 nō sit gñatio ē sperma infatis & patientis
 nauseatiua satietatē: & ebrij: & senis. & sp̄-
 ma e2 q̄ plimū vrit̄ coitu. & c2 corpus nō
 ē sanū. sp̄ma em̄ currit ex oibz mēbris: & ē
 ex sano sanū: & ex infirmo infirmum. s. qd̄
 dixit ypo. Et iste dispōes oēs inuēt sūt
 in vrisqz sp̄matibz sil. Et dixerūt qdam qd̄
 de cāis corruptōis spermatis viri est coire
 cū eis que nondū sunt magne: & h̄o currit
 cursu p̄rietatū. Causa at̄ q̄ est in matrice:
 & est malicia p̄plexionis corrupentis sp̄ma:
 c2 plimū est frigus gelans eaz. sicut accit̄
 ex potu aq̄ frigide mulieribz p̄ hoc qd̄ infri-
 gidat: & silr viris. Et q̄n̄qz alteranē ptes
 mēstrue. Et ex eis q̄ p̄stringūt ex potis mē-
 strue: qre nō effundunt̄ menstrua ad fetuz
 Et q̄n̄ ē cū materia. Et hūditates corrum-
 punt sp̄ma itez p̄ cōmixtionē suā cuz eo: &
 exiccāt. & resoluūt. aut humectāt lubrifi-
 cantes: qre debilitat̄ retētiua: & ē plimum
 & debilitates virtutē attrahentē sp̄ma: qre
 nō attrahit sp̄ma cū fortitudie: & pp̄t p̄stri-
 onē meatuū nutrimentū ex frigore: & calore:
 & siccitate. Et q̄n̄ vincit̄ ex siccitate. ita ut
 sil̄etur corijs siccis. aut corrupens nutrimentū
 infatis: & p̄hibens ip̄m ab amplificati-
 onē pp̄ter adunatōem oris matricis vehem̄
 tem pp̄ter siccitatem aut frigus & consolida-
 tionem vlcis: aut carnem additā verruco-
 sam. & sicut siccitas dominās secūdm̄: qre
 corrūpit meatus nutrimentū. aut accit̄ sp̄-
 mati frigida & humida: qd̄ accidit rozi in
 terra rosata. & in cōplexione calida & sic

ca qd̄ accidit cum in terra est madefactio
 sp̄sa. Aut propter abscissionem materiei q̄ ē
 sāguis mēstruus cum matrix deficit in atē-
 hendo ip̄m: & p̄tinuatōne ei? aut ē pp̄ter
 declinatōem in ea: & cōuersionem: & vehem̄
 tiam adunationis oris matricis atē ptuz p̄-
 pter oppilatōez: & pp̄ter duriciem. Aut car-
 nem additā verrucosam: & non verrucosā
 & pp̄ter consolidatōem vlcis: & frigus con-
 stringens: & alia ex causis oppilatiois & sic-
 citatis: qre n̄ penetrat in ipsa sperma. Aut
 debilitas adunatōis post pregnatōz: qre n̄
 retinet ip̄m: & multitudo adipis lubrifican-
 tis. Et q̄n̄ sit cū cōitate totius corporis.
 Et q̄n̄qz est in matrice pp̄rie & chybo & i
 matrice sola. Et qn̄ multiplicat̄ adeps sup
 chybū facit constrictionē sup sperma: & e-
 ducit ip̄m expressione sua. & opatō ei? est
 ad hoc & pp̄ter vehementiā extenuatōis in
 corpe toto: & in matrice. & nocumentū i ma-
 trice ex ap̄ate et vlcis? et emorroydibus
 & additōe carnea p̄hibente. Et q̄n̄ est in
 ore ei? res dura sicut virga: p̄hibēs itroitu
 virge: & spermatis aut vlcera q̄ p̄solidata
 sunt: qre leniē matrix: & constringuntur
 orificia venarū emittentiū sperma: & aspe-
 ritas oris matris. Causa aut̄ sterilitatis sc̄e
 in mēbris generatōis: & ē debilitas vasorū
 spermatis: & corruptō accidēs p̄plexioni eo-
 rum: sic cui abscidunt̄ vene auris posteriz
 aut c2 p̄forat̄ vesica a lapide: qre cōicat no-
 cumentū mēbris gñatōis. Et q̄n̄ abscindit̄
 aliq̄o d̄ neruo ei? et faciat incurrē debilita-
 tem in mēbris spermatis & in virtutibz eo-
 rum gñatiuis spermatis & eijectibz ip̄sum
 Et silr cui? abscidunt̄ testiculū aut empla-
 stranē cū in s̄qamo nigro: & bibit de cāpho-
 ra plim. Causa aut̄ virge facta ē sic si sit bre-
 uis in creatōe sua: aut cā p̄guedinis viris:
 qre assumit caro plimū ei?: & ex eis abobus
 simul: qre elonganē i matrice: & nō equat̄
 in ea virga. Et de eis ē āplitudo oris matri-
 cis: & n̄ equatur in eo virga: aut ex eis am-
 babus simul. aut propter tortuositatē eius
 Aut pp̄ter adbreuiatōnem corde: quare de-
 clinat virga ab opposito quare non eiicit sp̄-
 ma ad guttur oris matricis. Causam vero
 in p̄ncipijs iam numerauim? necessarium
 est em̄ ut sint membra digestionis: et mem-
 bra spiritū fortia: ita ut fiat conceptio. Er-
 roz vero accidēs est cum spermatis sit emis-
 sio atē complementū: aut post complemen-
 tum. Ante complementū vero cuz sperma
 emittitur: est ut sint mulier & vir diuersi i
 tempore coitus: quare n̄ cesset vn2 eoz añ
 cedere cū emissionē spermatis. Si ergo fuit

Spermata ebrij infatam
 semis in q̄ plurimu
 ut coitū nō generat
 Spermata currit ab
 omnibz membris

atecessio viri: dimittet eā & nō emittet sp-
ma. Et si fuit atecessio mulieris emittet vir
postq̄ emisserit mulier: & expellet ī os ma-
triciis ppter motū attractionis spmatis: q̄
se apit ei aptione vna p2 aliā cū attractōe
vehementis sensus qd̄ sentit cū ipm̄ emittit
Et nō fit illud cū ipm̄ emittit nisi ā ppter
attractionē aq̄ viri cum eo qd̄ currit ex ea
ex vasis spmatis e2 intrinsecis in matrice ef-
fusū ad interiora e2 apd̄ quosdā. Aut ppter
attractionē e2 qd̄ tūgit ipm̄: si vēr ē qd̄ di-
cunt qdam̄ alij. q̄ spma e2 quāuis genere
intra ipam̄ cū effunditur ad exteriora oris
matricis. deinde deglucit ipm̄ os matricis:
vt sit mot2 e2 ad attrahendū spma sui ipsius
de foris: q̄re recipit ipm̄ cū mouet sperma
e2: q̄re attrahit cū hoc spma viri: nō em̄ ap-
propriae illō emissioni spmatis viri. Error
vero accidēs post oplementū ē sic mot2 la-
boriosus ex saltu: ā obuiatōe q̄ fit cū casu
& velocitas eleuatōis p2 emissionē spmatis
& filia illis p2 pceptōem q̄re lubricat: aut
sicut timor accidēs aut aliqd̄ ex reliqs̄ cau-
sis abortus quas dicem2 ī suo ca°. Inquit
Ypoē. non ē vir oīo frigidior muliere sc3 ī
plexione mēbroz suozū p̄ncipaliū & cō-
plexione sua p̄ma: & plexione spmatis sui
sani: nisi accidat ex plexione sui accide-
te.

Et scias q̄ mulier q̄ parit & imp̄gnat m̄m2
infirma ē q̄ sterilis: verūtamē ē debilioris
corpis q̄ ipa: & veloci2 fit anus. steril' vō
ē pluriū egritudinū: & tardat e2 senectus
& ē q̄ iuuenis in plimo sue etatis.

Signa.

IN signis sterilitatis ex quocūqz duo-
rum spmātū sit: dicunt res quarū sal-
uatio nō verificat: nec in eis aliquid
iudicat: sic est illud qd̄ dixerūt q̄ oz vt ex-
periant duo spermata & p̄iciat sup aqua
& quodcūqz illorū natat in aq̄ tunc ex pte
illi2 ē defect2. Et dixerūt fundant due vri-
ne sup lactucā: & ex illo ē defect2 cui2 vri-
na exiccauerit eā. Et de hoc dixerunt vt su-
manē. vij. gna tritici: & vij. gna ordei: &
vij. fabe & ponatur in vase terreo: & m̄n-
gat sup ea vnus aboz & dimittantur. vij.
diebus: tūc si gna nascunt nō est sterilitas
ex pte e2. Et dixerūt qd̄ ē longiqui2 h° ite-
rum: & meli2 ē illd̄ qd̄ dixerūt in exp̄ientia
mulieris: q̄ oz vt suffumigēt matrix mulie-
ris in traiectorio cū suffumigatōe aromati-
ca: tūc si penetrat odor vsqz ad os & naref
e2 tūc cā nō est ex ea & si nō penetrat: tūc
illie sunt oppilatio & humores malī phibē-
tes perābulare odorē suffumigatōis & aro-
maticitatis. Et dixerūt supponat alleum &

osideret an inueniat odor & sapor ipsi2 de-
sup. et plima significatō e2 ē ad sciendū an sit
in ea oppilatio an nō. Q̄ si in ea ē oppilatio
tūc ē signū sterilitatis: & si nō ē in ea steri-
litas: tūc nō ē longinquū qn̄ sterilitati sint
cāe alie: & ad imp̄gnatōez phibētia alia. Et
oīs mulier q̄ mūdificat & remanet os ma-
triciis e2 hūidū: ē lubricas. Siḡ at sperma-
tis ex vasis suis in pplexione sua sūt qm̄ co-
gnoscunt sic sciuit caliditas & frigiditas
e2 ex ipso: & sensibilitate mulieris cū suo ta-
ctu: & ex spissitudine & subtilitate e2: & ex
disposiōe piloz pectinis: & ex colore e2 & o-
dorē ipsi2: & ex velocitate puls2 & tarditate
ipsi2: & ex tictura vr̄ne: & puitate tictue
ipsi2: & ex cōitate corporis. Hūiditas vero &
siccitas agnoscunt ex puitate e2 grossicie
& multitudie cū subtilitate. Et sperma q̄-
dem sanū ē albū viscosū splendidū: sup qd̄
cadūt musce & omedūt de eo: & odor eius
ē odor floz palme & sabaci. Signa vō men-
strue & mēbroz e2 in pplexiōe sua: sūt qm̄
significat sicut sciuit ā ex caliditate & fri-
giditate ex tactu: & ex colore mēstrue si ē
ad citrinitatē declinū: ā nigredinē aut tur-
biditatē: & ex disposiōe piloz pectinis. Et
significat hūiditas & siccitas ex multitudine
cū subtilitate & puitate cū grossicie. &
ex essentia oclorū apozorum tenebrosorum
ocul2 ei significat sup matricē apd̄. Ypoē.
& ex puitate cū grossicie. Et q̄cūqz mulier
ē & mūdificat & nō exicat os matricis e2
ymo ē hūidū: nō imp̄gnat. P̄nguedo aut
& extenuatio & adeps & breuitas virge
& tortuositas e2 & breuitas corde & puer-
sio matricis & dispositio duarū emissionū
spermatis sūt res q̄ cognoscunt exp̄imēto
& vulua cū chyro multe adipis ē stricti ī
troit2 lōginq̄ breuiū cornuū eminentiū vē-
riū: mouet apud omēz motū: & leuē quo-
libet odore & significat cursū matricis qn̄
sentit itra vuluā. Q̄ si non fuit os matricis
oppositū: tūc ē declinē. Et illa c2 matrix ē
habens declinuatē & puerionē sentit dolo-
rem apd̄ coitū. Regimē & curatio.

Regimē hui2 capituli diuidit in duos
modos: quoz vn2 est ad imp̄gnatōz
& subtiliatōez in ea. Et secundus est
ad curatōnes cāz phibentium imp̄gnatōz
Sterilis aut & vir non generans ex creatio-
ne: & incōueniens suo socio in complexiōe
indigens pmutari: & breuitas instrumenti
medicationem non habent. Et similiter ei2
cuius officia mēstrue oppilata sunt ex vl-
ceribus que consolidata sūt q̄re lenificata ē
Et c2 cōpar necē est pmutare: curatio non

Mulier
cur parit
et imp̄gnat
et m̄m2
infirma
et sterilis

pendz ex medicina. Reliq̃ vō ab illis regimē
habēt. Primi vero modi distinctio ē: q̃ optz
vt eligat puenientior horaz coit? et iā di
ximus eā. Et de eis eligat vt sit in fine men
stue et in hora fili hore in q̃ oz vt in ea coi
tus fiat ppter illud qd̃ dixim? Et oz vt p
longeē dimissio coit? tāta elongatōne ne p
ueniat vt corūpat ei ābo spmata frig? Si
vero accidat illd̃ vtanē coitu fm̃ modū q̃ ē
ad non imp̃gnand̃: deinde dimittat ipm̃ tā
diu q̃ sciat q̃ spma bonū iā aggregatuz sit
Et p̃sideret de eis vt sit illd̃ i p̃ma hora mū
dificatōis e? et filr i oī pmutatōe alia vice
Ampli? plōgent ludū: et p̃prie cū mulieri
bus quaz pplexiones n̄ sūt male. Tangat
gō vir māmillas ei? cū facilitate: et tangat
pectinē e? & obuiet ei nō p̃miscēdo se ei p
mixtione vera. cūqz desiderat & affectat p
miscēat ei fricādo de ea qd̃ ē inter anū eius
desup̃ & vuluā: ille em̃ loc? ē delectatōnis
e?. Considerz gō in ea horā in q̃ fortis sit i
ip̃a adherētia: & incipiūt oculi e? mutari i
rubedimē: & anhelitus e? eleuari: & verba
e? balbutire: & tūc mittat illic spma opposi
tū ori matricis dilatādo locū illic parump:
tāta q̃ntitate ne p̃sequat ipm̃ imp̃ssio aeris
exterioris oīo: ip̃e em̃ in dispōne corūpit
ipm̃: & nō ē pueniens ad gñatōez. Et scias
q̃ qñ mittitur sperma i hora sua puū: ymo
ē in p̃patōe sua inseparabile: oppositis fortas
se: tunc p̃ditur spma: ymo oz vt recipiat os
matricis cū electōe quadā: & nō strigat in
virga exitū: ymo adhereat ei hora cū iam p
miscet post illd̃ p̃mixtione q̃ est vehemēio
ris p̃scrutatōnis: donec videat q̃ nodi oris
matricis & ābelitus e? iaz quiescūt ex toto
& post illud parū ip̃a iacēte eleuatis coxis
& demerso dorso: deinde surgat ab ea: &
dimittat ip̃am sic horula vna strictis pedi
bus & retēto anhelitu. & si dormierit post
illud erit meli? ad p̃ceptōem: & si fiat odo
ramentū sup̃ ea qd̃ narib? attrahat cū suf
fumigatōib? pueniētib? huic rei: ē illd̃ pue
nienti? & suppoitoria & p̃prie de gūmis q̃
nō sūt vehemētis caliditatis: sic bdelliū &
q̃ filia sūt illi suppoita ante illud. Et de illis
q̃ sunt mirabilia ē vt sit mulier suffumiga
ta sub matrice cum aromaticis calidis: & n̄
odoret ea desup̃: deinde sumat cānam lōgaz
& ponat vnā duaz extremitatum in aquā
calidam: & aliam in ore matricis q̃ntitate
qua perueniat caliditas eius ad matricem:
aduentu tolerabili: & dormiat scōm illam
p̃paratōez: aut sedeat vsqz ad horā q̃ pōt
super eam: deinde coeat. Modus vero ali?
est: qm̃ si causa est ppter calozē humorum

calidoz: euacua eos & eq̃ pplexionē cū cib
& potib? notis: & am̃stira sup̃ matricē ce
rotaria equal' caliditatis ex succis & mucil
laginib? & oleis frigidis. Et si fuit cā frigi
ditas & huīditas: curet eum eis q̃ dicem?
post: & est illa q̃ sit fm̃ plimū. Et si fuit cā
in ip̃o remotio oris matricis: curet cura re
motōis cū ṽetolis p̃dictis in capitulo suo.
& floia saphene ex p̃te qua oz fm̃ qd̃ dictū
est. Et si fuit cā multitudo adipis: am̃stre
tur exercitiū & subtiliatō cibi & dimittat
balneatōez humidā nisi cū aquis termaruz
& ṽtaē euacuatōe cū floia & clisterib? cali
dis & exiccatis calefaciētib? sicut est tiria
cha & theodorici: & oz vt dimittat vinum
subtile albū & ṽtaē forti rubeo puro pau
co. & ex ṽctionib? bonis ad eas ē mel al
bum & oleū de lilio. Et si causa fuit vento
sitas p̃hibēs a bonitate formatōis spmatis
curetur cū eis q̃ sunt sic dyaciminuz: & bi
bat anisū & semē api: et p̃cipue semē rute i
aq̃ radicu: & pessaria facta ex eis & ex re
soluētibus ventositatē sunt sicut. castoreū
et semē rute & semen agnicasti. Et si causa
fuit vehementia siccitatis: am̃strenē super
ea clisteria humectantia et suppositoria d̃
adipibus lenibus: et detur in potu lac & p
prie lac caprimū: & alissidebegz humectan
tia: & supponant adipēs lenientes. Et si fu
erit causa strictura oris matricis: oz vt am
mistretur in ea sēp radius de stanno & in
grossetur gradatim et iungatur cū ṽngue
tis lenificatiuis: et multum vtatur balneo
et confert ei cōmestio cauliz: et am̃strenē
apium et ciminū et anisuz et similia. Et plu
rimū q̃dem causarum prohibentium imp̃g
natōem receptibile curationis: ē frigus et
humiditas. Et plimū medicinarum faciētuz
imp̃gnaē ē ex p̃te q̃li succurrēdi ei. Et non
ē excusatō euacuationū huīditatis cū yeris
et suppoitorijs et clisterib? Et ex eis que
bibunē sūt p̃fectioēs calide: sicut metrida
tum et tiriacha et theodorici et medicamē
alkekēgi. Et de eis q̃ bibunē habētib? p̃prie
rates: est vt i potu detur mulieri vrina ele
phātis: est ei mirabilis i p̃gnatōe: et fiat
illud cum proximus est coitus: et cum coit
Et iterum bibat serraturaz eboris: quoniā
est p̃sentis iuuamenti. Et semen siseleos
est bonum expertum: et de eo quidem da
tur in potu pecudibus femineis vt multi
plices generatio. Et de pessarijs est illud
quod sit ex oleo balsami et de ben et oleo
de lilio et pessaria de napta nigra. Et iterū
adept anseris in lana. Et ex ṽngulis aro
maticis et musco: et spica et cipris et aneto

Modus ut mulier
impregnetur

& origano & venerea & yfopo & bdellio
& testicul' vulpis. Et darselaan est mirabi
le: & nux cipssi & bacce lauri & gallia & a
momuz & foliū & cordumeni & ex oi cale
factiuo stiptico pprie. Et suppositio coagu
loz & pprie coaguli leporis cum oleo post
mūdificatōem adiunat ad impgnādū: aut
cū oleo violato. Et silr suppositio stercoris
eius. Et suppositio fellis gazel masculi fm
q' dicit: & pprie si ponat cū eo aliqd de te
sticul' vulpis. Et silr suppositio fimi eius &
suppositio fellis adib & leporis & leonis. pō
dere terciē. 3. vni. Colliriū bonuz spica &
croc' & mastix & mirra & gallia & casto
reum cū oleo nardimo. Et iterz sumanē mir
re. 3. iij. & yreos & fimi adib āboz añ. 3. ij.
pparet ex eis pessariū simile glandi: & sup
ponat: & iterz in oibus trib' diebus. Et
iterz mel colatū: & serapimū & bdellium &
oleū de lilio. Pessariū bonum croci amomi
spice melliloti oiz añ. 3. iij. & 5. folij & cor
dumeni amboz añ. 3. i. adipis anseris & vi
telli ouoz amboz añ. 3. i. olei nardimi. 3. 5.
Supponat post ablutōem in lana celesti tri
bus diebus renouando oi die. Et iterz su
manē aliū siccū & humidū & effundat sup
ipa quantū ipa sunt de oleo rosato aut ziza
mino: & decoquant donec in decoctōe dis
solvantur & recedat aquositas ex eis: & sup
ponat cū lana: est em bonū mirabile. Et qñz
indigeat āce vsum pessarioz clisterib' cum
re aliq. in qua sit virtus pulpe colocitioe:
quare educat humiditates aut supponat in
vulua sua qd ē sicut gūma arboris masticiā
& educet ex ea humiditates. Et ex suffumi
gatoib' sūt troscisci facti ex mirra & storace
& bacce lauri: & fiat ex eis suffumigatō
omni die. Et iterz arsenicū rubeū et nux ci
pressi pficiantur cū storace liqda: et fiat suf
fumigatio cū eis in traiectorio p' mūdifi
catōez trib' dieb' cōtinuis. Et silr mirra:
& storax liqda: & galbanū: & bacce lauri:
& nigella: iterz & bdelliū & yfopus.

Sig' impgnatōis & iudicia eius.

Ignificant ipam illud qd ācessit de
puenicia duarū emissionū spmatis.
Et dispō quasi tepoz succedēs coitui
Et ē caput virge qñ suctuz cum emittit sp
ma: & ē cū egredit ad siccitatē aliqntulam
decline. Et succedit ei vehemens adunatio
oris matricis: ita vt nō ingrediat ipm stil?
& silr eius eleuatio ad supiora & āteriora
& colligit absqz duricie ex vehemētia siccit
tatis illius ptis. Et retinent menstrua: qre
nō mēstruat vsqz ad tēp? ā mēstruat pau
latim: & accit dolor puus in eo qd ē inter

umbilicū & receptricē. Et qñqz fit difficul
tas vime. Et accit ei vt abhorreat coitum
p' illud & odio habeat ipz: & qñ cū ea coi
tur nō emittit spma. Et accit ei apd coituz
dolor sub vmbilico: & nausea. Et pgnans
habēs masculū vehemētius odit coitum qz
pregnās habēs feminā: ipa em qñz non ab
horret coitū: deide illud qd succedit ei de ā
gnstia & pigricia & gūitate corpis: & ma
licia aie & pua nausea: & eructuatōne ace
rosa: & horripilatōne: & dolore capitis &
vertigine: & tenebrositate oclloz: & pulsu
cordis. deide amouent appetit' mali post
mensē aut duos mēses: & citrinat albedo o
culoz e? Et qñz profūdanē oculi eius: &
mollificanē palpebre e?: & acuit aspectus
ei? & minozanē papille: & ingrossat eozuz
albedo & citrinat fm plimū. Et necessaria
ē alteratio coloris & euētus impssionum e:
grediētū a nā quāuis sit in pgnate ex mas
culo mīm? et in pgnate ex femia plus. Et
qñz impgnatio sedat dolores dozi et ācha
rum: p'pterea qd calefacit ea matrix: et cum
parit redeūt. Et qñz alterat corpus ei? ab
eo qd fuit: qre dilatat et citrinat sup ipm
vene ei? et virides fiunt. Et i plibus dispo
sitiōib' accit pgnatib' vt mollificanē eozuz
corpa in pncipio retentionis mēstruorum:
et augmento eius qd de ipis retineat ultra
illud qd indigz embzion ppter puitatē em
bzionis et debilitatē eius a cibatione: deide
cū magnificat embzion cibat illa supfluita
te: qre sit puerho et sedanē accidētia pcepti
onis e? et cū impgnat puella q nōdū con
suetā ē qndecī ānoz: timeat eius mors ppter
puitatē matricis: et silr ē dispō illius cū ex
magnis adueit febris acuta: interficit ei fe
tum ex hō qd fuit possidere de malicia pple
xionis cū ipse sit debilis non tolerans illud
et ex hō qd nutrimentū e? corūpit ex pte
plexionis e? Et ex hoc qd cū mater nō nu
trituz: debilitat fetus: et euz nutrit debili
tatur ipa. Et silr cū accit in matrice ei? apa
calidū: nā si est flegmon tunc qdem sperat
ab eo raro euasio fet? et matris Sere vere
est malū valde. Et qñz cognoscit dispō im
pregnatōis p expimentū: de qbus est vt in
potu deē de aqua mellis in hora dormiēdi
3. ij. cū tāto pōdere aq pluuiālis pmixta: et
videat an punctionem sentiat an non. Et
causa qdem in illo ē retentio inflatōis cum
coitate intestinoz: licet medici mirent d hō
et ē exptum certuz nisi in consuetis potare
illud. Et iterum laboret ieiunio in die et i
fero muoluatur pannis: et suffumiget ali
bello et traiectorio euz suffumigio. Si gō

*Mulier impgnat
abhorret coitum
Dria puer masculu
et feminam*

*Post duos menses in
pignā fuit māt
appetit*

*De hoc vide Hyp. 1. 2. 3.
Quia fuit apud
affo. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12.*

*Experiencia ad sciam
on mulier sit pgnat
idem hyp. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12.
affo. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12.*

De significatione
Lunae in pregnantia
viri

egreditur fumus & odor ex ore & naso tunc ipsa non est pregnans. Et si respiratur cum vacuitas est supponendo alium & dormiendo super ipsum: & considerando an inueniatur sapor eius & odor eius in ore an non. Et ex eo quod dicemus in causa signorum masculinitatis & feminitatis de suppositione aristologie cum melle & intermissione. Et urina quidem pregnantis in principio impregnationis est citrina ad subalbedine decliuus: quasi sit corum in eius medio sparsum. Et significat impregnationem urina pure substantie super quam est quod est sile nubibus: & proprie quoniam in ea sunt sicut genera ascendencia & descendencia. In fine autem impregnationis quoniam apparuit in vernalibus eorum rubedo in loco quod apparuit in principio impregnationis subalbedo. Et quoniam mouetur vix male pregnantis & turbatur: tunc est in fine impregnationis. & quoniam non perturbatur est in principio impregnationis. Cause masculinitatis & feminitatis capitulum.

Causa masculinitatis est sperma viri & caliditas eius & abundantia ipsius: & conuenientia coitus in hora modificationis: & puocatio spermatis ex dextro: quoniam est calidius & spissioris substantie: & sumitur ex rene dextro quod est calidior & altior & propinquior epati: & si respiratur quoniam cadit in dextro matricis. Et si similiter sperma mulieris in proprietatibus suis & in parte sua. Et regio frigida & tepus frigidum. & vetus septentrionalis adiuuat ad masculinitatem: & contrarium ad paritum. Et si res etas adolecentie absque puericia & senectute. & dicunt quidam quod si currit ex dextro viri ad dextrum mulieris masculinatur: & ex duobus sinistris femininatur. Et si currit ex sinistro eius ad dextrum ipsius erit femina masculina: & ex dextro eius ad sinistrum ipsius erit masculus femineus. Et dixerunt quidam de illi qui prudentes sunt quod pregnantia a die ablutionis est cum masculo usque ad quintum: & est cum puella usque ad octauum: deinde cum masculo usque ad undecimum: deinde est cum hermafrodite: Et sanguis pregnantis cum masculo est calidior plurimum quam sanguis pregnantis ex femina.

Signa masculinitatis & feminitatis. Regnas habens masculus est melioris coloris & plurius leuitatis & agilitatis: & mudiore facie: & sanioris appetitus: & quietior accidentium: & sentit grauedinem lateris dextri: plurimum enim generatur masculus ex spermate expulso ad dextrum duorum laterum matricis: & non accidit nisi aut propter desiderium illius lateris ad recipiendum: aut quoniam expulsio est ex testiculo dextro: & quando mouetur fetus masculus mouetur ex latere dextro: plurimum enim cum incipit

mammilla augumentari: & alteratur color: fit in ea quod habet masculum ex latere dextro: & proprie papilla dextra: & ad ipsam currit lac in primis: & puocatur in primis. Et est lac quod mulgetur ex ubere eius grossum viscosum non tenue aquosum: ita quod lac masculi distillat super speculum & adherat ad ipsum in sole & remanet quasi ipsum sit frustum argenti viui a granum margarite non currens nec prolongatur. Et augmentatur papilla in habente masculum in rubedine non in nigredine vehementi: & sunt vene papillarum eius rubee ad nigredinem decliuus: & fit pulsus eius dexter vehementi? plen? & frequens. Et dixerunt quidam quod quoniam mouetur a statione: mouetur prius pedem dextrum: & est expositum. Et cum erigitur sustentatur super manum dextram. & est oculus eius dexter leuioris motus? & velocioris. Et masculus mouetur per tres menses: & femina post quattuor menses. Et dixerunt quidam de ingenijs eius in cognitione illius ut sumatur aristologie aurum. & teratur & perficiatur cum melle: & supponatur cum lana viridi a mane usque ad meridiem in ieiunio: tunc si dulcescit salua eius est concipiens masculum. si amara est pregnans cum femina: & si non alteratur tunc non est pregnans. Et in hac causa est consideratio: & indiget experimento a multa perscrutatione in scientia sua. Signum autem femine & quod pregnantis est cum filia sunt multitudo ulcerum pedum: & proprie in coxis: & multitudo apatum eorum. Et quoniam est pregnantis cum masculo: si non est masculus nisi debilis: & est mollificatarum venarum. Signa autem femine fortia & enixe masculus sunt quod consumitur eius pectus in viginti quibus diebus usque ad triginta dies nisi ipsa sit egra & enixe femina ex triginta quibus diebus usque ad quadraginta: & illud fit secundum plurimum.

De regimine masculinitatis.

Portus ut calefiat vir & mulier cum aromaticis & suffumigatione & cibis & potibus meridati & cum suffumigationibus & pessarijs predictis si eis indigeant: & cum clisteribus & inunctionibus. scilicet abobus. Et non auscultet ille qui dicit quod oportet ut mulier sit debilis spermatis ut gnetur ex eo masculus. ymo oportet ut sit spissum spermatis & fortis & puella: huiusmodi enim sperma dignius est ut suscipiat masculinitatem. verum non oportet ut deficiat a spermate eius sperma masculi: ymo oportet ut sit sperma masculi fortius in hoc capitulo eo. Et oportet ut dimittat coitum ad tempus: & non recedat a coitu omnino: quare corrumpatur sperma secundum quod diximus. Et ut non multum vratur potu aqua ymo bibat de ea paulatim: & cibet cibis fortibus calefacientibus: deinde expiat vir sperma suum: & dum permanet tenue sciatur quod necessitas ad curatorem

Alasculum
mouetur
prius dextrum
mouetur
femina
per 7-10
menses

remanens est. Et cum ingrossat spma: expectet p^o illud dieb⁹ aliquot: & pcedat scd⁹ regimē suū donec pforteet sperma et aggreget secūdu modū quē inuim⁹. Deinde conueniat cū ea cōuentu quē inuim⁹ in loco aromatizato aromaticis calidis: sic vere p^o mo ex musco et croco et xilaloos in do cru do. et deuitet cāphoram: & sit in letore di spositione: et meliori anima: et delectabiliori domo: et cogitet de masculis: & approp^o et meditationē suā in masculis fortibus habentib⁹ audaciā: & opponat oculos suos forme viri de illis qui sūt rectioris creationis et gloriose forme: & coeat.

Signa albauim faciētis masculos.

Albauim faciētis masculos est vir fortis corporis: eqlis carnis in duricie et mollicie: multi spermatis grossi calidi & magnorū testiculorū: manifestarū venarū: fortis desiderij: quem nō debilitat coit⁹: & ex cui⁹ dextero eijciē spma. Nam rustici etiaz stringūt sinistrum testiculū vt effundat ex dextero. Cūq³ adolescētis dexter pus iflat testicul⁹ tūc ipse est masculinās: aut sinister tūc ipse est feminans. Et similē ille ad quez festinat pollutio nō a nocumēto in spermate est faciens masculos.

Signa mulierū masculinārium.

De mulierib⁹ masculinās est mulier eqlis coloris et forme: q³ nō est gūis cor poris: nec mollis: nec mēstrua ei⁹ sunt subtilia cruda: nec pauca aquosa: nec adusta valde: & cuius os matricis est vulue oppositū et cuius digestio bona est: et cui⁹ vene sūt apparentes pcedentes ad exteriora et cui⁹ sensus et mot⁹ scd⁹ qd³ o³ existūt. Et nō hēt vētris solutionē assiduā: nec ipsi⁹ pstrictō nem assiduam. Et oculi ei⁹ sunt decliues ad fuscedinez absq³ sub albedine: & est gaudētis nature lete anime. Et puelle viri potentes in p^omis cum coeunt: sunt velocis pregnationis ppter fortitudinē caliditatis earum: & puitatem adipis matricū ipsarū & huilitatum earū. Et ille qbus velociter veniunt mēstrua: digniores sūt vt masculos cōcipiant. Et spaciū mūdificationis illarū quaz est breue: est vsq³ ad .xxij. dies: et nō vsq³ ad .xl.

Causa geminorū et pgnationis sup p^o gnationem.

Causa est multitudo spermatis et diuisio ipsi⁹ in duos: et qd³ est supra: et ei⁹ calus in duos ventres: et icolumitas qdem duorū filiorū geminorū non est plurima: et parum sunt inter geminos dies plurimi. Ipsi em scdm plurimū fiunt ex coitu vno.

Et paz cōtingit qd³ ex coitu sup p^ognatōz fiat cōceptio. Nam si fit cōceptio fit in mulierib⁹ q tenera corpora habēt: et sūt multorū pilorū et multi sanguis ppter fortitudinem caliditatis earū. Et de illis sūt q fortasse vident sanguinē in p^ognatōe: et non curant de eo ppter virtutē earū: et fortitudiez matricum iparū: et nō abortiunt cū mēstruis et cum appitiōe ei⁹ qd³ eminet in matrice. Et qnq³ mēstruat sup p^ognatōez numero duaz menstruationū: et supra. **Q** si cadat p^ognatio sup p^ognationē in nō valde forti et in ea q nō cōcipit nisi ppter aptiōē oris matricis sue non ppter fortitudinē sue matricis: timeet q sit fili⁹ p^omus iam debilitat⁹ qre corripit secūdu. et itez in fortibus timeatur latus casus litigij et cōpressiōis iter duos filios: et illud qdem plurimū pducit ad febrem et iflationē faciei: et aduentū egitudinū ad hoc vt abortiat vnū eorū. Et de signis quidē geminorū et qui supra sūt fm qd³ dixerūt et exptum est: vt p^oderetur vmbilicus natī primī cōtinu⁹ cum fetu: tunc si nō fuerit i ipso ruga nec nodus: nō erit p^o natū primū fili⁹: et si fuerit in ipso ruge tūc p^ognatio erit scdm numez rugarū.

Signa appropinquationis partus.

Q Vm pregnans ingredit in spacio p^o pinquo temp^o ptus: et sentit gūitacē in inferiorib⁹ vētris sub vmbilico et i dorso: et dolorē i inguine: et caliditacē in vētre et iflationē in ore matricis vehemēter sentatam: et humectationē ei⁹: tūc iaz app^oxi mat. Cūq³ mollificat ei⁹ cauda: et iflatur ei⁹ inguina: et fortior fit iflatio inguinis: tūc nō est iter illud et in p^orum nisi p^oximū.

Signa debilitatis embrionis intra matricem.

Significant debilitatē ei⁹ egitudies matris sue: et euacuatiōes accidentes ei⁹: et p^orie continuatio eūationis mēstruorum p^oranseūtium illud qd³ fit scdm semitā raritatis et paucitatis: et scdm semitaz supfluitatis cibi. Et similē apparitio lactis in primo mēse in quo cōcipit ipm: et emulgeet cum māmilla exp^omitur. Et significat ipam q non mouetur fetus motu quo sit curandum aut mouet in non sua hora.

Signa debilitatis natī.

Q Vm fetus nascitur et non inflatur vmbilicus eius: et nō mouet et non sterminat vsq³ ad tempus: tunc ipse est debilis: et non viuet.

Tractatus secūdu de p^ognatione et partu.

T Empora quodam creatōis et motiōis
et prout iam dixim⁹ in anathomia: et
eis q̄ sunt p̄ ip̄az. Et scis idē q̄ mēsis septi-
mus est p̄mus mēsis in quo p̄t ip̄m: et ē fe-
rus fortis creatōis et p̄lōis: cui⁹ creatio
velox fuit: et cui⁹ motus festinauit: et cui⁹
petitio ad exitū velox fuit. Et multoties q̄
de moriē natus īfra hoc spaciū: qm̄ tolerat
motus vehemētes in debilitate creatōis:
h̄mōi nāq; nat⁹ licet in radice sit fortis: tñ
est p̄ximi spaciū cum creatiōe. **N**ex nat⁹ in
octauo mēse est q̄ plurimū moriē de natis:
et parū uiuit. **Q** si aliq; uiuat de natis in
octauo mēse: tūc illud est rāz valde: et pa-
rum ē q̄ uiuat nat⁹ pueniēs cū hoc tēpore.
Et in q̄busdā r̄gionib⁹ nō uiuit nat⁹ octo
mēsiū oīno: qm̄ nō eūatur e⁹ dispositio qn̄
aut sit retardat⁹ in creatiōe et motiōe et de-
siderio ad p̄tum vsq; ad hanc horā: et signi-
ficat q̄ ei⁹ virt⁹ nō est fortis ī radice. **M**ue
aduenerūt ei mot⁹ separatiōis in p̄ncipio tē-
poris cōplemētī: quāuis sit fortis in radice
virtus ei⁹: sic nati in septimo. **Q** si nō fuit
ita: imo fuit creatio ei⁹ et motus ip̄i⁹ et vo-
lūtas ei⁹ desiderās puenire ad p̄tum: et mo-
tus ei⁹ cōplemētī an̄ illū: tūc h̄mōi fet⁹ iāz
conat⁹ euadē a loco suo et conūtiē: s; quid
ualet ei⁹ conūsiō cum q̄ nō seq̄tur intentōz
suā: et reāneat sic conūsiō vsq; q̄ redit ad
ip̄m virtus sua: et faciat ip̄m deficē debili-
tas sue vtutis. Et accidit ei p̄culdubio qd̄
accidit debili intentō motib⁹ euasiōis cum
p̄cedit absq; directione sc; lassitudo et de-
fectus. infirmat⁹ ergo p̄culdubio et debili-
tatur: et resoluit⁹ virt⁹ eius: et cū nascit⁹ in
h̄mōi dispōne: est iudiciū ei⁹ iudiciū nati ī
firmi debilis. Et de iudicijs eius est q̄ non
sperat⁹ ei⁹ vita. Natus autē in nono si com-
pleta fuit ei⁹ creatio: et desiderauerit mo-
ueri ī septimo: & nō fuit ei possibile vt eua-
dat: imo remaneat in matrice: & accidat ei
in octauo qd̄ dixim⁹ uiuet in spacio mēsis
vita redeūte ad ip̄m virtute: & eq̄biē a cō-
uersione sua vsq; quo redeat p̄uersus & cō-
firme. Cūq; nascit⁹ saluat⁹: & cū nō sit ita:
imo nō desiderat nō moueri in illa hora: tūc
iudiciū ei⁹ est iudiciū omis debilis oīo. **E**t
plimū qd̄ez nascit⁹ in decimo ille cui accidit
vt desidēt p̄tū in nono: et nō fuit ei p̄parū.
Et accidit ei illud qd̄ accidit nato ī octauo.
Et par⁹ qd̄em accidit vt sit assiduatio sepa-
tioni cadens in septio: deinde extendatur
vita vsq; ad decimū: ita vt eueniat ei vita
ītegra in decio. hoc em̄ rāz est. **E**t cū hoc
est significatio debilitatis virtutis cum cur-
rit vicissitudo ex septimo ad decimū.

*Habes in oīno
mūsi nō uiuit*

Reginem vniūsale pregnātis.

O portet vt assiduēt lenificationē suā
naturāz semp cū eis q̄ leniūt cū eq̄li-
tate: sic sūt alissidebegz p̄guia & sic siract
et silia cum cōstringit nāa valde. Et vt oc-
cupeēt exercitijs tēpatis: & de ambulatiōe
tenui absq; supflua. supflua em̄ abortire fa-
cit: et illud ideo: qm̄ ip̄e replent⁹ p̄pter illd̄
qd̄ accidit eis de retentiōe mēstruoz. **Q** si
supfluitates in eis multiplicent⁹: o; vt nō as-
siduent balneū: balneū nāq; eis execrabile
est: nisi apud p̄p̄m q̄tatez. Et o; vt nō mun-
gatur capita eoz: et fortasse accidat eis in-
de coriza: q̄re accidat tussis: & cōmoueāt
fetus: et p̄ abortus. Et itez o; vt deuītēt
motū supflūū: et saltū: et p̄cussionē: et casū
et coitū p̄p̄ie: et repletōez cibi: et iram: et
non supueniat eis qd̄ faciat eas trīstari et ti-
mere. Et elongent⁹ ab eis omēs reliq; cause
abortus: et p̄p̄ie in mēse p̄mo et vsq; ad .xx.
dies: et p̄p̄ie in ebdomada p̄ma et vsq; ad
tres dies a cōceptione: illic em̄ est execrabi-
le sup eas omē p̄p̄ressiōez faciēs. et p̄sidereē
illud qd̄ dixim⁹ de cōseruatōe embriōis.
Et o; vt coopiat⁹ illud qd̄ est sub ypocūdi-
is eaz lana leui. Et sint cibi eoz panis mū-
dus cū issidebeget et alherbeget. Et deuī-
tēt omē acutū et amāz sic caparis et oliue
imature. Et omē puocatiū mēstruoz: sic
sūt faseoli et cicer et sisamū. Et si desiderāt
cibū in die cōceptiōis: p̄cepit ypocras vt in
potu sumāt saūch ī aq; ip̄m em̄ quāuis sit
īflatiūū: est tñ velocis nutrimenti. Et vinū
eaz sit odorifer⁹: subtile: antiquū. **E**t ypo-
cūdem dixit sumat in potu vinū nigrū: et vi-
deē q̄ voluit itelligi p̄ illud subtile nigrum
et sit nigredo ei⁹ p̄pter ip̄i⁹ fortitudinē: n̄
p̄p̄ fecem. Et sit in secūdis mēsis eaz passe
et citonia dulcia: et pira exiccātia appetitū:
et mala muza: et ḡnata muza. **M**edicie v̄ro
eaz sint sic ellm de margaritis. Cui⁹ descri-
ptio est. Re margaritaz nō p̄forataz pira
tri āboz añ .3. i. ziziberis: et mastidis āboz
añ .3. iij. zedoarie dozonec semis apij casie
cardamomi nucis muscate macis cinami oīz
añ .3. iij. been albi been rubei pipis macropi
pis oīz añ .3. iij. cinamomi .3. v. zuchari solu-
meni quātū oīa: et pl⁹ cui⁹ dosis sit coclea-
riū vnū: ip̄m em̄ rectificat dispōez matricis
eaz et dispōez stomachoz eaz. Et o; vt ve-
hemēs studiū sit in stōachis ip̄az. q̄re cōfor-
teē cū eis q̄ sunt sic geleniabim cū xiloaloes
et mastice et silib⁹. **E**t elia facta cū zucaro
plūmo cū sp̄ebus aromaticis: in q̄bus nō ē
multa caliditas. Et cū emplis stipticis cale-
facientib⁹ aromaticis.

Emicanda a p̄p̄ie

*Ellm de margaritis
2. lib. 5. Anus*

Regimen enixe.

Oportet quoniam parit ut studium sit in purgatione mēstruorum eius: et rectificet cibum: & non pmutetur subito ad regimen grossum: quare facit ipsa febrile: & debilitet virtutem alteratiua in epate eius: & multiplicetur sitis eius: & fortasse fiat ydriopica. Quod si induretur cum hoc epate eius: non speratur eius sanatio. Et diebus quidē prius sunt motus et periodi: & principium eius est hora aduentus motus et doloris. Et cum egritudo pertransit xx. dies usque ad. xliiij. egritudine stante aut recidiuante: significat tarditatem consumptionis. Et necessaria est euacuatio in die alio ab isto qui est dies crisis: si non fuit debilitas.

De appetitu pregnantis capitem & stomachi passione.

Quia cadit appetitus pregnantis: iuuatur dimissione pinguis vehemens: pinguedinis: et dulcis vehemens dulcedinis: & amistratio rei subtilis: & moderamine in potu aqua & ut sit contenta vino odorifero pauco subtili: est enim iuuatiuum rectificans appetitum & illud quod accidit de nausea et vomitu primo. Et de medicis appetitui conferentibus est omne in quo est stipticitas cum caliditate subtili: sicut virga pastoris decocta cum vino et succo eius: & aristologia an cibum et post ipsum de quo parum sumatur. Et emplastrum nota confortatiua stomachi facta ex citonijs & dactylis albis siccis & calamo aromatico & spica cum vino odorifero antiquo. Et quicquid ponitur in eis semine apij et anisum et feniculum: & proprie si fuerit illic dolor et inflatio. Quod si eius appetitus malus fiat supflue: stude in mudificando stomachum eius cum eis que sunt sic aqua ageleniabin factum cum rosis pscis: deinde rectificet cum acetosis. Et rob de agresta et vinum eius factum cum aqua mellis aut aqua zuchari: iuuamentum enim eius bonum est in illo et conueniens embryoni. Et polipodium quod exiccatum ouenit appetitibus luctum ex eis. Et quicquid iuuatur ex acutis ut sinapi et silia ipsum enim abscondit humorem malum et exiccat appetitum et est vltimum in reducendo appetitum eorum. Cumque conuertitur appetitus eorum ad casum: asseet ei humidus super prunas donec exiccet: quoniam ille est melior quam siccus acutus. primus enim est minoris supfluitatis: et secundus est magis disruptus appetitum. Ad ventositatem vero stomachi eorum et dolorem eius (vbigratia) ammistretur hoc electua. Re. cimini carmeni infusi in aceto et torrefacti post illud: & olibani et organij pscis oim an. prem. j. castorei pscis. j. terciam. sumat de puluere isto sicco a me

dio aureo usque ad aureum unum. Ad uentum vero eorum super cibum. oportet ut dentur super cibum ea in quibus sunt aromaticitas et stipticitas: sicut citonia assata & proprie eum fixa sunt in eis frusta xilaloes in di: et assiduatur compressio manuum eorum et pedum. Et ammistrentur super stomachum eorum emplastrum nota: et teneant in oribus suis granatorum cum folijs mente: & sorbeant aliquid de mīua. Et bolum armenum est de eis que sedant eorum nauseam.

Pulsus cordis pregnantium.

Illud quidem plimum accidit eis propter communitatem oris stomachi et causa humoris in eo. Quod multoties alleuiat sorbere aquam calidam: et exercitium leue: proprietas illud quod est in ore stomachi.

Regimen cursus mēstruorum pregnantis.

Recoquantur stiptica in quibus non est aromaticitas in aqua: & ex ea ammistretur tina sic sunt lentes et cortices granatorum & balaustie et galle et glandes et similia. Et quandoque fit ex gallis & balaustijs et corticibus granatorum et ficibus siccis emplastrum: et ponitur super pectus in aceto.

Apia pedum pregnantium et mollicies eorum.

Amplentur pedes eorum cum folijs caulibus: et liniatur cum vino mixto cum aceto et decoctione citri aut cum decoctione cimolee. Et quicquid sumitur emplastrum ex canis cum aceto et ex aneto cum aceto.

De abortu.

Quase abortus aut sunt primitiue ex percussione aut casu: aut exercitio supfluo: aut saltu vehementi et proprie ad posteriora: ipse enim multoties facit descendere sperma conceptum visibiliter. Aut aliquid ex passionibus animalibus sicut ira vehemens aut timor aut tristitia: et ex frigore aeris et caliditate eius supfluis. et propter hoc genus abhorret pregnantem plogatio balnei: ex hoc quod magnificat anhelitus eius: balneum enim licet abortire faciat per lubricitatem: facit tamen abortire per egressionem fetus ad aerem frigidum. Et quicquid pruenit ex debilitate eius propter defectum et molliem ipsius causa resolutionis rei corporis: et egritudinibus et askim. et fame vehementi et euacuatione humoris et sanguis plurimi per medicinas: aut flebotomia aut ex seipo et ex fluxu sanguinis mēstruorum plurimi. Et quanto magis filius est maior: est nocumētum cum flebotomia in ipso plus. aut ex replone vehementi aut satietate nauseatiua plima corrumpens nutrimentum fetus: et oppilante vias ad eum. aut ex multitudie coitus mouente matricem: et propter per

et phlebotomia supflua filii
abortus in ipso modo dicitur
reponi de auctoribus

phlebotomia noua in
mā filij est maior
solum Hyp: quinta psc
affor: aff: xxx

septimū & multitudine balneatōis: & ablu-
 tōis lubricante matricē et faciēte abortū: li-
 cet balneū abortire faciat causa mollificatio-
 nis v̄rutis et q̄a facit fetū egere eo qd̄ ē frī-
 gidū secūdū qd̄ dixim⁹. Isti ergo sūt ordi-
 nes causarū. Et qñqz sit a cāis prop̄ fetū
 sicut est mors ei⁹ prop̄ aliquā causā mor-
 tis ei⁹: quare expellit eū nā: et pp̄rie qñdo
 currit ex eo res virulēta que mordicat mat-
 ricē et ledit eā: Aut ē sicut debilitas eius: q̄
 re nō firmat. Aut ppter pāniculos et iuo-
 lutōes qbz cōtineat: cū em̄ abrūpū et mol-
 lificat et effundit ex eis hūiditas eorū le-
 dit matricē: et mouet eā expulsiua: et adiu-
 uat itez ad lubricitatē. Aut ppter causā in
 ore matricis de āplitudinē oris ei⁹ et puita-
 te adunatōis ei⁹. Aut ex hūiditatib⁹ i ma-
 tricē aut i orificijs venarū lubricatib⁹ et ḡ-
 uatib⁹. Et quādoqz sit ppter reliquas speci-
 es malicie cōplonis i matrice ex calore: aut
 frigore aut hūiditate aut siccitate & pauci-
 tate nutrimenti fetus. Et qñqz sit ex ven-
 tosite matricis: & ex apate: et q̄ sūt eis si-
 milia vt duricie aut cancro. Et qñqz sit ex vl-
 cerib⁹ m̄ricis. Et plimū abortus facti i mē-
 se secundo & tercio sit ex ventositate et ex
 hūiditatib⁹ sup̄ orificia venarū q̄ sunt m̄ri-
 cis q̄ nomīanē foramīa ex qbz p̄tēxūtur ve-
 ne scōme. Cū ergo humectant mollificant
 ipse: et illud qd̄ ex eis textit: q̄re sit abortus
 fetus ex quolibz motore ex ventositate aut
 grauedie. Et qñqz est causa malicia p̄plonis
 calide exiccātis aut frigide agelātis. Et ite-
 rum ex eis q̄ abortire faciūt in initio rei: est
 tenuitas s̄maris in radice: q̄re nō creat ex
 eo pānicul⁹ p̄mus nisi debilis p̄paratus ad
 disrūpendū cum hoc qd̄ attrahit sanguīez.
 Et in sexto et q̄ sūt post ipm ex hūiditati-
 bus disptitis in matrice lubricatib⁹ fetū:
 Et dixerūt qdam qd̄ sit plimū illi⁹ ex v̄eto-
 sitate: & veritas est iste sermo. Post spaciū
 vero notū plurimū abortus non sit nisi ex
 debilitate. Et dicit qd̄ illa q̄ est vehementer
 extenuata cū ip̄egnat abortit anteq̄ igros-
 secat: qm̄ corpus recipit de cibo ad sui re-
 ctificatōem et reditiōē sue virtutis talit̄
 qd̄ nō sup̄fluit embzioni qd̄ ip̄z nutriat: q̄re
 debilitat. Et in regionib⁹ qdem valde fris
 absqz eq̄litate & tēporib⁹ fris valde multi-
 plicat abortus: & s̄l̄r mors pregnatiū. Et i
 regionib⁹ meridionalib⁹ multiplicat abort⁹
 Et s̄l̄r ab aerib⁹ meridionalib⁹. Et m̄iorat
 in septentrionalib⁹: nisi sint frigidī vehemēt
 ledētes embzionē. Et qñ p̄terit hyems au-
 strina calida: & seq̄tur illaz ver boreale frī-
 gidū: & abortiūt pregnātes q̄ pariture sūt

in vere ex qualibet causa: vel pariūt debile
 Et dolores q̄de accīdētes apud abortū ve-
 hemētiores sūt dolorib⁹ accīdētibus apud
 partum: qm̄ illa est res non naturalis.

Signa.

Signa quidē abortus ip̄i sūt: qm̄
 incipit māmilla detumescere p̄ solū-
 ditatem sanā: soliditatē vero egrā r̄ctificat
 natura pducēs ad detumitiōē sine timore
 abortus. Et quēcūqz duarū māmillarū detu-
 mescit a soliditate sana: tūc h̄ns eaz abortit
 in die illa: & s̄l̄r ex pleuresi. Cum ergo sup-
 fluit lactis puocatio: et frequens sit adeo
 donec tumescat māmilla: tūc indicat qd̄ fet⁹
 est debilis: & qd̄ p̄parat abortus. Similiter
 multitudo doloris in matrice: et quādo ru-
 bet facies in febre: et accīdit rigor: aut gra-
 uatur caput: & domīat lassitudo: et sentiē
 dolor in p̄fūdo oculi: significat qd̄ cause ab-
 ortus sūt veniētes: & qd̄ ip̄e faciēt puenire
 mēstrua: deinde faciūt abortire. Et s̄l̄r cau-
 se abortus qñ pueniunt significant ipsum
 Complexiones v̄o et vlcera et ap̄ata & hu-
 miditates cognoscūt p ea q̄ dicta sūt m̄-
 toties. Factus aut̄ causa v̄etositate cogno-
 sciē p signa ventositatis: ex tensiōe absqz ḡ-
 uedine & ex pmutatōe: et ex additiōe cum
 acceptione iflatiuorū. Et cause p̄mitiue ite-
 rū cognoscūtur quāritate sua. Mortē autē
 fetus significat motio rei dilatate in cōcaui-
 tate ḡuantis: s̄l̄r lapis q̄ mouet de latē ad
 latus: & pp̄rie cū iacet sup̄ latus suū et in
 frigidat sumē cū añ illud esset calidum: &
 detumescit māmilla: & qñqz currūt hūidi-
 tates virulente fetide. Et certificat illud: si
 iam accīderūt p̄gnatib⁹ egritudines acute
 nocētes sua caliditate vehemēter: naz si ex
 eis phibet nutrimentum: moriē fetus: et si n̄
 phibet: vehemētior sit egritudo: et fiūt alie
 egritudines prauē. Et qñqz sit cum moritur
 fetus: et añ illud: et est de indicatib⁹ illud:
 vt demergat oculus p̄gnatis ad p̄fūdū et
 fiat albedo: oculi fusca. Et qñqz sit rigida au-
 ris ei⁹ et extremitas nasi cū rubedine labij.
 Et dispositio eius ē similis ydrosipi yposar-
 ce.

De conseruatione embzionis: et cautela
 ab abortu.

Embzionis suspensio in matrice est su-
 spensio fruct⁹ ex arboze: et s̄l̄r maior
 timor q̄ timeē sup̄ fructū qd̄ cadat: ē ā cuz
 ip̄i incipit appertio: ā cū ei⁹ existit p̄plem̄tū
 Similit̄ qd̄ vehemēt⁹ timeē sup̄ embzionē
 qd̄ abortiū fiat: est p̄ncipiū cōceptionis: &
 añ appropinquatōem. q̄re oz vt caueant in
 his duabus horis cause abo: sus predictē.

Doloris
 p̄ abortū
 sum̄ foris
 et p̄
 partum:

de h̄y p̄
 GAT
 p̄t̄ affo
 20
 XXXI

Idem GAT q̄ p̄t̄ affo
 p̄: Idem Flahat. p̄ p̄t̄
 cap. 19

Idem hyp. 4a pta affor. aff. p. 10.
 Et farmacū qđe solū est de sūma illaz cāz quare o3 vt caueat eius dispositio añ mēse quartū et post septimū et in eo qđ est inter illa itez: verūtāmē in eo qđ est mē ea: ē sa: lubri2 et ad ipm pueniē cū necessariū ē. Et forte nō erit excusatio in qbusdam hāz ho raz quā soluat et mundificet sanguis ei us vt nō corūpat embriōnē ppter maliciā cō plōnis: qre o3 vt fiat cū facilitate et subtili tate. Et qñq3 etiā mēstrua añ pceptionē nō sūt mēstrua necessaria: & remanēt in ea sup fluitates mēstruoz ei2 indigentes mūdifi catōe: & tūc si nō mūdificanē rēpit corru ptionē eaz embriō: o3 ergo vt mūdificetur illō subtili cū mūdificatis subtilibz n̄ potā do: sed supponēdo in p̄mis suppositoriū p2 collū matricis imo supponat in collo matri cis. Et nō mūdificet cū eis illud quod mun dificat vice vna: imo vicibz pluribz. Et cū sup mulierē timeat qđ abortiat causa p̄lois et apatum & vlcēz et v̄tositatis & reliq̄ rum: curetur totū cum eis q̄ sunt ī capitulo suo: Et cum abortit causa p̄lōnis frigidē: tūc si motor est p̄plexio: tēpēt: & si ē aliud et est de illis q̄ declinare faciūt ad matricē matiaz calidā ex q̄ timeat apostema: curetur cum apocrusticis et p̄hibentibz ap̄a: et cū eo qđ de solone possibile est. Si autem non fuerit illud: imo nō timeat ex eo nisi vt cōse quāt embriōnē causa ei2 nocumētuz aut le sio faciens ipm abortire: aut inficiēs ipm: tūc o3 vt curetur cū medicis cōseruātibus embriōnē quas dicemz. p̄pter lubricita tem v̄o ab hūditatibus q̄ est pl̄ima lubrici tas: o3 in hora pregnatōnis vt ammistrenē clisteria lenitiua euacuātia stercus: deinde ammistrenē iniectiones et puocātia v̄maz et clisteria mūdificantia matricem.

E Regimen bonum ad illud.
 Et vt in potu deat aq̄ radicū cum olō de kerua: aut decoctione alhascech: aut fenugreci cum oleo de kerua: et detur in potu in omibz decē dieb2 aliquid de p̄ lulis fetidis: & detur in potu yera galieni.

Clisterie bonū ad illud et ad ventositatē
 Ecipe origani: et sauiue & ameos et keiliz et ramozū aneti et camoille & rute et alhascech et fenugci oīz añ. pugillū j. decoq̄ntur in tribz libris aq̄ donec p̄suma tur medietas: et sumat de ea min2 libza: & adde sup ipam sextarium vnū olī arazachi: et sacraati vnā olei sisamini et vtē ipo cli sterizando: et clisteriza ipam in oībus quat tuoz diebus cū t̄m̄dem. Et ex eo est: vt sūa tur coloquintida: & p̄fozetur et extrahant ex ea grana eius: et impleat oleo de lilio: &

dimittat die et nocte: deinde p̄p̄etur ī ma ne sup cinerem calidū et dimittatur donec bulliat oleū integre: deinde colet & clisteri zetur cum eo r̄ceptrix dum est tepidum: h̄o em̄ mirabile est ad lubricitatez hūdam. Et post h̄mōi euacuatiōem o3 vt ammistretur olea odorifera calida inuncta et iniecta et supposita in lanis. Et cōfectiones magne & medicamē alkekengi et diamarte et sagze: nea in omibz tribz dieb2 aut qñq3: et silr de dia musco et diaspmaton: et itez sumat coricū thuris: et cipi tritoz amboz añ. ps. j. et mirre ps. j. decoq̄ntur cū septuplo sui aque donec r̄maneat q̄rta: et colet et cliste rizez ex ea cū. iiii. z. in oībz tribz dieb2 p2: qđ iam euacuata fuerit hūditas q̄ est añ ip sam. Et ex pessarijs bonis sūt bdelliū et glu tēn alimbat et armoniacū et nigella p̄iucti et singulariter: et ammistrenē post mūdifi cationē. Et supponatur spica et crocus et mastix et mirra et gallia et castoreū et bdelliū et similia in oleo nardio aut adipe anse ris sup lanam viridem. Et supponat p2 illō cuius p̄missio est necessaria coagulum lepo ris. Et medicīe cōseruantes fetum in ven tre matris cum nō est nocumētū p̄plexiōis calide aut apatis calidi et similitum illis. Et sūt medicīe q̄ sūt ad cor sunt sic zedoa ria et doronech et ben duo et letificans: et diamuscū: et metridatū. Medicamē p̄hibet aborsum. Re. doronech et castorei et zedoa rie et ase et gallie et musci et cādāmomī mi noris et gallaz et spodiū oīm añ. 3. j. cū aq̄ frigida. Et clisterizez calefactum añ hoc et ex eis q̄ conferūt in eo sūt ordeū et camoil la et asa et anetum et ameos et similia.

De regimine aborsus et extractione fe tus mortui.

Quandoq3 aborsus in qbusdam horis necessarius est de quibz est illa q̄ est cum pregnas est puella pua sup quā timeat mors ex p̄tu: et de illis est cum in matrice ē nocumētū: et additio carnis stringens sup fetus egressionē. qre mēficiat. Et de illis est apud mortē fetus in ventrē pregnantis. Et scias qđ quādo difficilis sit part2 quattuor dieb2: tunc iam moritur fetus: qre occupa tus sis in vita matris: et nō occuperis in vi ta fetus: imo stude in extractione illius. Et aborsum qđem qñq3 faciūt motus: et qñq3 faciūt ipm medicīe. Et medicīe qđe faciūt qm̄ mēficiūt fetū: et qz puocāt mēstrua cū fortitudine: quandoq3 faciūt cum lubricita te. Et mēficiētes fetū sūt amara: et puocan tia mēstrua itez sunt amara et acuta: et lu bificātia sunt hūda viscosa q̄ amistretur

*si parvus fuerit difficu
 geratur dieb2 fetus.
 m. v. m.*

bibita & supposita. Et ex motibz est fleubotomia et ppe ex saphena p^o basilica et ppe sup magnitudinē ieiunij et famis: et exercitiū et salt^o plimi: et delatio oneris grauis et vomit^o et sternutatio. Et de regimie bono in illo est: vt intromittat in os matricis pgnantis carta facta liciuū: aut pēna aut herba amara cū mēfura quātitatis pēne ex vsnen aut ruta aut arthanita aut siraes ip: sa em abortire faciunt pculdubio: et ppe cū leniūtur ex aq mediciaz abortire facientū sic alkitran & pulpa coloqntide. Et de medicis qdēz abortire faciētibz: alie sūt singulares: & alie sūt cōpositae. Et singulares quidē iam dixim^o i tabulis mediciaz singulariū. Et cōpositas in antidotario. Hic vō dicem^o de vtrisqz ordinibz ea q magis opatiua sūt in intētiōe. De medicis quidē singularibz q sūt longinqz a vehemētia caliditatis: sūt sic absinthiū et casia: sed medicie singulares calide sūt semē capsie et qd est simile nasturcio et est ei odor nasturcij. Et grana harmel itez bibita et supposita. Et oleū balsami cū supponit extrahit fetum et secūdam: et asa & galbanū forte ē itez et bothormarien in hoc ca^o forti^o est valde bibita et supposita: ita vt qdaz existimāt q si pgnas iaceat sup eaz pducit eaz ad abortiendū: & succ^o ei^o corrūpit fetum limit^o sup ventrē: quāto ergo plus suppositus sup coitū: et silr succ^o reliquaz archanithaz. Et si in potu deē de vsnen persico pond^o 3. iij. ei^o cit fetum in die illo. Et cuz sumit cordumeni tercia. 3. vni^o ei^o cit fetum et facit possidere caliditātē et motū. Et iterū si inijciat decoctio pulpe coloqntide in iniectionio narrato scdm pditiones suas: aut supponat in lana suppositoio ascēdente. Et ex medicis bonis est cinamomū cū pmisceat cū rubea: ipz em abortire facit fetū bibitū aut suppositū: & cū hoc sedat nauseā. Et de illis q ppietate hnt est ungula asini scdm em q qdam extimāt si oīo cū ipa suffuigeat fet^o mortu^o: extrahit eū. Et cū ex stercore ei^o sit suffuigatio per traiectioniū: extrahit mortuū velociter. Et silr suffumigatio cū oculo piscis saliti. Et de medicis cōpositis ebibitis in hoc est medicamē forte in faciendo aborsum: & extrahendo fetū mortuum. qd. Re. ase pōd^o 3. 5. et folioz rute sicce. 3. iij. et mirre. 3. ij. et ē dosi vna sūat i potu cū decoctione saume dosi vna in mane: & dosi vna in vespis. Aut sumant aristologie longe: et gētiane et baccaz lauri & mirre et costi marini et casiel: nigre & rubeetinctoz et succi absinthij et cordumeni re-

*oleum balsami educti
ferum et hoc expulsi
sum.*

centis acuti et pipis et mescatramesa equalis ptes: de quo bibat omni die aūr. j. decē dieb^o. Et de medicinis bonis faciētibz aborsum cum facilitate: cū sedatōe nausae est illud qd. Re. cinamomi et cordumeni et saume oīm añ. 3. x. mirre. 3. v. et sit dosi ei^o 3. iij. omni die. Et alleniat cū hoc mūdificatio enixe et exitus secūdine. Et tiriaca dyateseron est fortis in faciendo aborsū et extrahendo mortuū. Et ad infātez mortuū sūant 3. iij. aq rute: et tūdem aq fenugreci decocti cū ficub^o cū decoctōe multa et origani 3. iij. et sumantur in potu: ipa em lubricant mortuū. Et qnqz datur in potu aq frigide quātitas lib. vni^o. & puluerizat^o dsup altee 3. j. et datur in potu: & euomit: et sit etiaz sternutatio. Et dat in potu aq rubeae plima cū oleo de fenugco decocto cū dactylis: et est pueniēs secūdine. Et de pessarijs est medulla cordumeni de q & ex armoniaco fiat pessarium et supponat. Pessariū forte. Re. succi cucumeris asinini karates. viij. pfecti cū felle taurino: & supponat: extrahit enim fetū mortuū. Pessarium pauli. Re. ellm nigrū et stasifagriā et aristologiā rotundaz & bothormarien et grana almezeriō et pulpā coloqntide et armoniacū: terant oīa pter armoniacū: ipm nāqz resoluit in aq et aggregant cū eo reliq: & qnqz ponit cū eo fellis taurini exiccati ps. j. & sit ex eis pessarium. Et itez aliud forte valde. Re. salis armoniaci triti. 3. x. armoniaci. 3. iij. cōficiant sal armoniac^o cū rsolone armoniaci: et fiat ex ea pessariū et supponat nocte tota eleuatis pedibus sup pulmar. Et inijciat in eaz itez qd sit sic decoctio absinthij: et sic succ^o rute et sic decoctio saume et oleū de kerua.

De instrumēto quo iniectionio fit i mīfices. **O**portet vt sit instrumētū quo iniectionio fit triangulate extremitatis: longuz habēs collū: scdm mēsurā lōgitudinis colli matricis mulieris que curat: et taliter vt ingrediat os matricis et sentiat mulier qiaz puenit in spaciū intra matricē: et inijciatur sup illō qd mēficet et qd lubricat: et qd extrahit.

Regimen quorūdā antiquoz in extrahēdo fetum

Extractio fetus mortui et incisiō eius cum ferro cū difficilis sit part^o: consideretur an sit salubris: aut sit nō salubris. Si g^o fuit ex illis q salubres sūt. sim^o audaces in curatōe ei^o. Et si nō: phibeat illud. Mulieri em cui^o dispō mala est: accidit sin copis cū vigilijs et obliuioe: et mollificatiōe et dislacatōe: & cū vocat non fortasse

respondet. et cū clamat voce alta rēpōdet
debi liter: deinde supuenit ei sincopis ite-
rū. Et de illis sūt q̄ spasmatur cū tēsiōe: &
pulsant eaz lacerti: & p̄hibentur a cibo et
est pulsus eaz p̄uus frequēs. Illis vō q̄ sal-
uant n̄hil accidit de hoc. Oportet ergo vt
mulier resupineat sup caput et sup dorsum
suum: & sit caput ei? declinē ad inferiora:
et crura ei? eleuata: & cōtineat eaz m̄lieres
et accipiat ab omni latē si fuerint p̄sentes:
et si nō liget pect? ei? ad lectū cū ligamē-
tis vt nō trahat corpus ei? apud tensionē
deinde apiat ob stetrīx rectū colli matricis
et inūgat manū sinistrā oleo aliquo: & agg-
get digitos omēs in longitudinē p̄tensos:
et itromittat eos in os matricis: & dilater
eos cū eo qd̄ est sup ip̄os de oleo et inq̄rat
vbi oporteat figere vncinos q̄bus extraha-
tur: & loca eleuata vt figant in eis vicini:
tūc si appropinquat ei qd̄ iuenit. Ista g^o loca
sūt in fetu q̄ descendit sup caput oculi &
os et collū et palatū sub mādibla et furclā
et loca p̄p̄qua costis: et sub ypocūdijs. i
fetu vō q̄ descendit sup pedes sūt ossa que
sunt sup pectinē: et coste medie: et furclā.
deinde teneat istrumētū quo extrahit fet?
cum manu dextra: et itromittat manū sin-
istram sub vncino in eo qd̄ est inter digitos
suos: & infigat in p̄tibus locorū q̄ diximus
donec pueniat ad rem vacuā: et ifigat ecō-
tra vncin? ali? vt sit attractio eq̄lis et non
declinet ad p̄tez aliquā: deinde tendat et n̄
sit tensio eq̄lis in directo tm̄: imo i laterib?
etiā sic fit in ablatōe dentiū. Et o? i illa ho-
ra vt mollificet tensio: deinde itromittat idē
iunctus: et digiti pl̄imi in eo qd̄ est int̄ m̄i-
cem et corpus qd̄ rēmet: & circūdent digi-
ti ei? circūitum. Cum ergo seq̄tur fet? scōz
qd̄ o?: tūc p̄mutet vncin? p̄us ad locū alti-
orem: et ita fiat cū vncinis alijs donec egre-
diat fet? totus cū attractōe. Q? si egrediat
man? aī aliā: et non est possibilis reductio
ei? p̄p̄t ip̄i? coartatōem: tūc o? vt iuoluat
sup ip̄as p̄anus vt nō lubrificet: et attraha-
tur tādū donec cū tota egrediē: abscondat
ex spatula. Et ita fiat cū egrediūtur ambe
manus aī adiutoria sua: et nō est possibilis
eaz reductio. Et silr fiat: de pedib? cū nō
seq̄tur eos ambos reliquū corp? i: cidentur
ex iguimb?. Et si caput infantis est magnū.
et accidit ei coartatio i exitu: et est i capite
ei? aq̄ cōgregata: tūc o? vt itromittat in
ip̄o int̄ digitos fleubotomus aut cultellus
sp̄mosus aut cultel? cū quo incidunt emor-
roydes nasi vt p̄forēt cū eo caput ut effun-
dat aq̄ et detumescat. Et si aq̄ nō ē et sit ne-

cessariū vt extrahat cerebrū ei?: fiat. Si at
fetus est magni capitis nā: tūc o? vt finda-
tur craneū: et capiat cū tenaculis q̄bus ex-
trahūtur dētes et ossa: et extrahat. Et si eg-
diat caput et coartet pectus: tūc findatur
cū hoc ingenio loca q̄ sequūtur furculam:
donec pueniat ad ossa vacua: q̄re effundat
huīditas q̄ est i pectore: et detumescat pe-
ctus. Si aut n̄ adunet: o? tūc vt abscondat
et auferat furcula: cū em̄ auferē obedit tūc
Et si fuit inferi? ventris ap̄osum: et fetus
mortuus aut viuus: oportebit tūc vt eua-
cuet etiā sicut narrauim? cū eo qd̄ est i cō-
cavitate ei?. Fetus aut q̄ egredit sup pedes
attractio fit facilis: & trāsp̄ositio ei? ad os
matricis facilis. Q? si coartet apud ventres
et pectus: oportebit tūc vt attrahat cū pā-
no: et scindat scōz qd̄ narrauim?: donec ef-
fundat qd̄ itra ip̄m est. Si vō reliq̄ mēbra
afferatur et redeat caput et retineat: tūc i-
tromittat manus sinistra: et q̄rat cū ea ca-
put: et extrahat cū digitis ad os matricis.
deinde itromittat in eo vncin? vn? aut duo
ex illis q̄bus attrahit fetus: et extrahat. Et
si os m̄icis iā coartatū est p̄pter ap̄a calim
accidēs ei: tūc non o? vt labore: imo o? vt
amistret effusio rez p̄nguiū pl̄ima: et hūc
ctatio et sessio in tina: et amistrent ep̄ithi-
mata ad apiendū os matricis et auferat ca-
put sicut dixim?. In illo autē q̄ de fetibus
egredit sup latus: si possibile est vt eque
tūc amistrent ep̄ithiata ad apiendū os ma-
triciis cū eis q̄ dixim?. et si non suffecerit il-
lud tūc icidat infans tot? interi?: et necēia
est p? amistratōez hāz rez amistratio sp̄e-
rū curatōis ap̄atū calidoz q̄ eueniūt i m̄i-
ce. Q? si accidit fluxus sanguis curet cū eo
quod est in capitulo suo.

Regimen pregnātis post abortum.

Quoniam abortit mulier fecū: o? vt suffu-
get cū bdellio et ysopo et albarmel:
et glutine alboti et origano et sinapi albo:
vt currat sanguis et nō igrosset: q̄re retine-
atur et dolore faciat.

De extractione secundine.

Ingenium qd̄ in extractione qd̄ admistra-
tur in ea absq̄ medicamē: est vt sternutet
cum aliquo eoz q̄ sternutare facit. Deinde
teneat ambas nares et os violēter q̄re ispi-
satur vter et tendit: et lubricat secundina.
Cumq̄ apparet secundina: tūc tendatur pau-
latim cū facilitate: & nō sit in ea labor vt n̄
abscondat. Cum g^o timeat abscessio: stringat
illud qd̄ seq̄tur manum cum coxa mulieris
cōstrictōe tēpara: et elaboret i sternutatō-
ne: cūq̄ tardat casus secundine: nō tendas

eam tensioe aliq: imo stringe ea ad coxas a:
 bas ligatõe desup taliter vt nõ ascendat:
 et si fuerit adherens cū pfunditate matricis
 tūc subtiliatio sit in sepatiõe eius cū motu
 leui ad latera vt mollificetur ligamēta. Et
 oportet vt non cadat in hoc labor omnino
 Et si fuerit retētiõ eius ppter vehemētiā
 oppilationis et pstrictiõis oris mīcis: inge
 nietur vt carmine aut cū digitis aut effusi
 one vnguentoz calidoz mollificantiu secū
 dum p̄m̄q̄orem p̄paratõe situs mulieris
 q̄ possibilis est in ea: & fortasse est iacere e?
 cōuenientiū ad illud. Et q̄q̄ adiuuāt ad il
 lud vnetiões et emplā lenificantia de foris
 sub vmblico et alkatim. Et q̄q̄ sufficit limi
 mentū digitoz obstetricis: deide igat regi
 mento sternutatōis et suffumigationū: et
 tīmaz et coz q̄ bibunē: et ingeniet omni in
 genio. ipa em̄ in quolibz spacio putrefit &
 lenit et cadit: et adiuua te cū diureticis for
 tibus. Et admīstra ei tīmam decoctōnis vs
 nee: qm̄ ipa facit cadere. Et de illis q̄ faciūt
 ipam cadere: est vt infundat in matricē vn
 guentū basilicon: ipm̄ em̄ putrefacit eaz et
 extrahit ipam. Et cum egrediē: ammīstre
 oleū rosatū et similia. Et de illis q̄ adiuuāt
 ad lubricatōez eius est vt in potu de aqua
 rosaz recētium puluerizata desup altea: &
 detur in potu aut supponat aliqd̄ o sterco
 re ac cipieris: et ammīstretur d̄sup qd̄ dcm̄
 est de medicis facientibz abortire fetum:
 et pessarijs et suffumigatiōibz bonis. Et o
 suffumigatiōibus bonis ē ellis albus facta
 suffumigatione cum eo. Et sterco colūbi
 num facta suffumigatione cum eo: & aristo
 logia facta suffumigatiõe. Et de antiq̄s fue
 rūt q̄ p̄ceperūt obstetrici: vt iuolueret ma
 nū suā p̄ano: & itromitteret eaz: & accipet
 secundā: sed h̄ ē cura dolorosa: nā cū nõ
 egrediē secundā: tūc ipa carminat et egre
 ditur post dies. Verūtāmē piēti accidit dī
 sp̄olitō maligna ppter vapores malos ascē
 dentes ex secundā ad cerebrū & cor et sto
 machū: o ergo vt succurrat ad nocumēta
 eoz cū suffumigatiōibz aromaticis & potu
 almeisus et diamusci: & ammīstre epithi
 mata sup cor & stomachū et medicie facien
 tes cordi aromaticē. Et q̄dam antiquoz lo
 cutus est de extractiõe secundāe sm̄onem
 quē ego sua dictiõe narro. Inquit limid?: si
 remanet in matrice post exitū fetus: tūc si
 os matricis est aptum: et secundā est suspē
 sa q̄ iā collecta ē & fca est filis spe i latere
 matricis: tūc exit? e? est facilis: et o vt ca
 lesiat man? sinistra et mūgat: et itromittat
 in pfundū: et q̄rat cū ea donec iueniat: se

cundā anexā i collo matricis: o vt tra
 hatur nõ scdm̄ rectitudinē: qm̄ timem? in
 de cōuersionē matricis nec attractiõe vehe
 menti: imo o in p̄mis vt p̄mutet cū facili
 tate ad latera dextra et sinistra deinde ad
 datur in quātitate attractiōis ipa em̄ attra
 hit tūc et sepat ex adherentia. Et si os mī
 cis fuit adunatū admīstra species curatiōis
 q̄s dixi tibi. Et si nõ fuerit virt? debil: am
 mīstra res mouentes sternutatōez et suffu
 migatiões in naso cū sp̄ebus. Et si apiat os
 matricis: tūc itromitte manū et extrahē ea
 scdm̄ qd̄ dixim?. Q̄ si nõ egrediē secundā
 cū istis rebus: tūc nõ solliciteris ex hoc: ipa
 em̄ p? dies paucos rsoluet et eret: sic cur
 rit aquositas sanguis. At vero augmētum
 odoris ei? facit dolores capitis et corripit
 stomachū: et cor et angustia facit: q̄re opt?
 vt solliciteris. Et o vt nõ sit in amīstratiõe
 adbreuiatio suffumigatiōis cum rebus que
 nientibz ad illud. Inquit. et iā exptus sum
 in hoc suffumigatiōz nasturcū et ficum sic
 caz. Et alius locut? est sermonē quē scrip
 simus scdm̄ modū suū. Et iā videē mibi vt
 ponant medicie acute sicut ruta et p̄assū
 et abrotanum et oleū de lilio: et oleū de al
 cāna tante quātitatis q̄ humefiat medicie
 sicce: et aggreget totū illud in vase nouo:
 et coopiat caput ei?: et fiat in eo foramē
 puum: et itromittat in foramē cāna: et po
 natur s̄b eo ignis. Cūq̄ vno feruore bulli
 erint: remoue ipm̄: et p̄oe ipz s̄ p̄unas: et
 approxia ipam scamno sup qd̄ sedat mulier
 et pone cānam in vuluā ei?: et coopī cū pā
 nis plimis ex ptibus ei? vt non aggrediat
 vapor: et dimitte ea scdz hūc modū duab?
 horis: donec p̄mutet secundā. Q̄ si nõ suf
 ficie illud et debilitat vapor in extrahendo
 ipaz: tunc tibi ouenit vti emplis q̄ abortire
 faciūt fet?: amīstratio nāq̄ eoz p? vaporē
 est fortior et penetrabilioris virtutis.

De phibitione ipregnationis.

M Edico q̄q̄ necessariū est phibere im
 pregnatiõe in pua sup quā timetur
 de ptu. et in ea i cui? matrice est egritudo.
 Et in ea in cui? vesica est debilitas. Graui
 tas nāq̄ fetus facit possidere scissurā in ve
 sica: q̄re nõ iuolūtariē egrediē vīma: et nõ
 potest retineri vsq̄ ad finem vite. Et de re
 gimine in hoc est vt p̄cipias in hora coitus
 vt caueatur forma ipregnatiā quā diximus
 et cū diuersitate int̄ duas sp̄matis electiões
 et sepatiõe cū velocitate. Et p̄cipue vt ele
 uet mlier cū oplenito coit?: et saliat ad po
 steriōra salt? vsq̄. vij. et. ix. fortasse em̄ eg
 diē sp̄ma. Incessus autē puus et salt? ad

anteriora fortasse quiescere facit sperma. Et qñqz adiuuat ad lubricitatez spermatis ut sternutet. Et de illis q oportz cōsiderare est ut supponat ante coitum et post ipsum alkitran et ungat cū eo yga et silr cum olo balsami et cerusa. Et ut supponat añ et p? pulpa granati et alumē. Et suppositio sūmī tatis caulis et semīs eius apud mūdificatio nem: & apud coitum et post ipsum: est in hoc fortis & pprie qñ ponitur in kitrā: et submergitur in calamēto. Et suppositio foli orum algarab post mūdificationē: & pprie qñ cum hoc sunt submersa ī aq folioz alga rab Et silr pulpe coloqñtides & alhegueresē et scozie ferri: et cauliū: et scamonee: & se mīs caulis ptes eqles aggregētur cū kitrā & supponant. Et suppositio pipis p? coitū phibet cōceptionē Et silr suppositio sterco ris elefātis sola: aut cū suffumigatōe cū ea in hōis pōictis. Et de ebibitis est vt in po tu detur aq albedarogī. z. iij. phibet enim impregnationem.

De mola.

Q Vandoqz accidūt mulieri dispōnes siles dispōnibus pregnantū ex retē tione mēstruoz: et alteratōe coloris: & ca su appetitus: & adunatōe oris matricis. Et qñqz est cum hoc duricies qdā: & qñqz est in ea aliquis duricie ī matrice tota: & acc idit inflatio ambaz māmillaz et rpletio ea rum: & qñqz accidit eaz apostematō: & sē tic ī ventre suo motū q est sicut mot? em bzionis: et magnitudinez corporis q est sic quantitas embzionis qd mouet per cōpres sionē dextera et sinistra. Et qñqz remanet sic ānis quattuor aut qñqz: & qñqz pteñdi tur vsqz ad finē vite: et nō rcipt curatōez et qñqz accidit ei sic ydopisis et iflatio vē tris et q tendit ad duriciē nō ad tūpanitē clamātez voce tūpani. Et qñqz accidit do lor pariendi et angustia: & cū hoc nō parie imo qñqz est causa ī eo tensio & inflatio ī venis mēstrue: qre nō deponit aliqd Et qñ qz deponit frustum carnis cui est forma q dā: cui? spēs nō pprehēdunt. Et qñqz ē illud qd egredit vērōsitas tñ. Et qñqz sunt sup fluitates aggregate: qre egrediūtur cū san guine plurimo ex eo qd retineē. Et mola ex oibus istis est diuisio scda: et est eadē noīa ta mola et alia ab illa non dicit mola: & no mīat plice naduzari. Et cā ī gnatione hui? frusti carnis scdm qd estimat sūt due res: qz vna est mltitudo matiez effusaz ad eaz cū vehemētia caliditatis. Et secūda est co tus ī quo matix pprehendit aquā mlieris et extendit eā cū nutrimento et ppe defectū

virtutis masculinitatis nō cōcipit. Et de si gnis discernētib? ī mē molā haz spēs et mē pregnatiōē verā: est q res illa non mouet nisi hora qdam: deinde post illud nō moue tur: et est duricies vētris cum ea vehemē tior duricie vētris pregnātis cū cōceptio ne vera. Et sunt mulieris manus et pedes molles valde cum mīoratōne. Et signa di scernētia ī mē spēs alias et ex mola est estia tio q est embzion: et sentit corp? formatū ī matrice: et mltoties accidit ex mola illō quod accidit ex apate matricis. Et ex acci dentibus colice ppter constrictōez ab orbo qre accidit dolor vehemēs: licet multoties habens mola patiatur ex apate colice. Et ī colica quidez ventosa iuuamētum fit cū da ctilis īdis: et cum eo qd vocant afemī al's hafemī et silibus: ipa em resoluūt hunc do lorem et cum hoc extrahūt mola.

Cura.

R Egimen ī ea est paucitas motus et dimissio exercitij et isupinatio ī doz miendo cum eleuatōe iserior et phibitōe inferior a latere inferiore. Et si indiget flo mia et eūone et vomitu: fiant. et ī reliqs curatiōib? fiat curatio apatum grauatiuo rū: cū mollificatiuis scz emplis: et vapoza tiōib? et embrocis et timis et ex eis que aborsum faciūt post illud. Q uandoqz em re soluūt matiaz facientes mola et qd ei simile est: et qñqz ei dūt eam. Et multoties suffi cit ī ea labor dando ī potu logodion: et dando ī potu oleum de alkekengi. Est em vehemētis iuuamētī ī hoc.

Figure naturales et innaturales par tus.

Figura naturalis ptus est vt egredia tur sup cap suū scdz rctitudinē oris matricis absqz inclinatōe manib? ei? exten sis sup coxas. Et q est pter illaz: est non na turalis. Sed q ei ppinquior est: est vt egre diatur super pedes suos et egrediant ma nus eius extense super coxas. Q si caput declinet a rctitudine: aut rmouetur man? a coxis: et egrediuntur pedes et rmentur manus tunc est mala. et forme exitus malī quandoqz interficiunt fetum et matrez: et quandoqz euadit ex eis mater: et moritur fetus propter illud quod adueit ei d labo re. Et accidit ei apostematō exterius cum prolongatur: et non sedatur ī tribus die bus. Et quādoqz perducit ad apostemata calida: et euadit fetus: et moritur mater. Et quandoqz pfocatur ī huiusmodi puer et moritur pfocatus.

De difficultate ptus.

*hinc mlti pignatione
vera et mola*

Difficultas ptus: a sit cā pgnātis. Aut cā fet? a cā matricis: a cā secūdmē: a cā vicinantiū et cōicantiū: aut causa hore ptus: aut causa obstetricis: aut ppter cās pūmītiuas. Facta vō cā pgnātis: ē vt sit stricta: aut debilis passa egēdies et famē a sit timida: aut nō cōsueta impgnatōi et p rui: imo ē tūc pūmī cū parit: quare ē tior ei? maior et dolor ipsi? vehemētior. Aut ē an? debilis: aut ē plime adipis a vehemētis pūguedis habēs strictū almesem. Cuius mesem nō dilataē et nō adiuaē membrū vehemētis frigoris cōpressiōe lacertoz vē tris. Aut ē parue toleratiē i dolore: et est vehemētis pmutatōis et inquietudis: qre pducit illud ad causā aliā: et ē alcatio figuē infātis ab eo qd cōuenit. Facta aut cā fet? aut ē ppter gen? 2? femia em penit? ē dif ficilioris part? q mascul? Aut ē ppter ma gnitudinē ei? aut magnitudinē capitis ei? aut grossitudinē corpis ei? : aut ppter mul tā ei? paruitatē: a leuitatē: qre nō submer gē cū fortitudie. Aut ppter alteratōne crea ture ab eq̄litate facilis lubricitatis: sicut si sit sic ille q̄ habet duo capita: aut quē ppi mic numeratio embriōnū: fortasse em in vē tre vno sūt qnqz: imo qnqz ē numeratio ma ior illa q̄ pui sūt et diuersi: & qnqz est nua tio plima valde in kisti vna. Et qnqz sit dif ficultas ppteā quia est mortu? qre non fit ei adiutoriū ppter motū ei? aut est debilis et fit ei puum adiutoriū ppter motū eius. Et qnqz sit difficultas ppteā q̄ figura exi tas ei? est nō natālis: sic si egēdie sup pedes suos: aut sup latus suū et man? ei? sint pli cate sup coxas. & gēua ei? et illō sit ppter corruptōem motus embriōis: aut ppter mlti tudinē inq̄etudis pturientis. Et ex eis q̄ securitatē faciūt ei? est vt sint i q̄etudo p tus & dolor decliues ad iferīora: & sit ahe licus bonus. Facta vero cā matricis est vt sit matrix pua: in qua coangustat inēssus. Aut sit sicca valde in q̄ non sit lubricitas. Aut sit ea pstricta valde in creatōne. Aut ppter cōsolidatōem ab vlcēib? et reliquis spēb? cōstrictōis. Aut sit in ea aliq̄ egritudo mū malaz pphibentiū motū matricis sicut flegmō a vlcera a ragadie a emorroides in mīce. Aut fuit iam clausa qre scissū fuit si phac ab ore mīcis scissioē nō ppleta qre ē ei? dispositio sic dispō pstrictionis mīcis. Fca aut ppter secūdmā est vt secūdmā nō dīstrū patur ppter grossitudinē suā: qre nō ipiat fetus euasioēz. Aut rūpatur ab eo velocit et egrediant ab eo hūiditates plime añ cō plementū fetus: qre nō iueniat euasioē.

Facta vō causa vicinantiū: est vt sit i vesica apā a nocumētū aliud ex fixiōe vrie & alijs. Aut sit i itestīno fex sicca plima: aut apā: aut colica alterius gnis: aut emorroides: a ragadie ani. Et sicut si sūt ylia mulieris sū tilia. Facta aut causa hore ptus: est vt sit fe tus velox in amīstratōe part? et ordina tōne i eo: et nō depastus ē qlibet grauedie rei sup se: sic sepe cōtingit istud: sed pseue rauerit: qre accidit qd difficilis fact? est p tus eo nō existēte forti: & si fuit fortis scōz qd oz erit debilis scōm qd oz. Facta aut ppter causas pūmītiuas: est sicut si forte fiat frigus: quare fortis fiat cōstrictio mem bꝝozum ptus: & ppter illud multiplicatur in regionib? septētrionalib? & vētis septē trionalib?: et sit in regionib? et temporib? frigidis difficilior: & qnqz pducit hmoi dif ficultas ad magnitudinē vētris & inflatōez mirach. Aut fortis fiat calor: qre fortis fiat mollificatio virtutis: aut adueniat ei tristi cia. Et sic si mlier sit plurimū vētis aromati cis: et odoramēto aromātū: & fiat matrix ei? assidue attractōis ad supiora: Quā ppter nō oz apud difficultatē part? & casū virtu tis: vt olfaciat aromatica sup retētiōne ne cessitatis in reductōe virtutis: & si cadat. Et multoties quidē pducit difficultas ptus ex causis pōictis et ex medicamine pstricti uo & ispissatiuo ad hoc: vt incidanē vene i pectore et pulmone: qre pducit ad sputum sanguis et tussim & ptisim: et qnqz pducit ad icisionē neruoz et lacertoz ppter vehe mentia ei? qd accidit de tensiōe: cum pauci tate pplemētī ppter defectū lenitatis & lu bꝝicitatis qre pducit ad spasmū. Et qnqz p uenit res in q̄busdam eaz: ad hoc vt fmdat mirach vētris et illud est quādo supfluit i spissatio.

Signa difficultatis & facilitatis ptus.

Sunt vt sentiat dolores añ ptum: & post ipm in anteriorib?: nam si decli nat ad pectmē facilis fit ptus. & si decliat ad posteriora difficilis.

Regimē ei? quā ledūt ptus accidētia.

Quā pgnās appropinqt ptui: tūc ne cessariū est vt assiduet balneatōez & cūam. Et meli? est vt fiat extra balneū: vt nō debilitet: qre mollificet. Et vt amīstret inunctio pectinis et dozi et coxaz cū eis q̄ sūt sic oleū anetmū et camomelinū et de kei ri et alia ab illis: et assiduet suppositōez aro maticoz: & effundat in maceria sua cerota ria subtilia et olea mollificatiā & mucillagi nes mollificātes sic adēps galline et anbis i piguate tepida nō frigida: s; sit ad calitatē

ppiquior & pprie cū ē siccitas vulue & corporis totius cū vulua. Et o3 vt in potu deē propē difficultatē ptus mēse vno omī die ī ieiunio mucillagines: sicut mucillago citoniorum cū mucillagine semis limi. Et silr deē ei in potu in dieb? doloris ptus aqua fenu greci. Et sit cibus eius ex olerib? lenificatiuis & alissidabeg3 & caro pinguis & gallina pinguis & interdicat eis suprica. Et o3 vt suffumiget vuluā suā cū musco & aromaticis. Cūq3 p̄sens est ptus & incipiunt accidentia eius comedat rē pauce q̄ntitatis & mlti nutrimentū: & bibat desup vinū odoriferū: deinde o3 vt sedeat mulier hora vna & tendat pedes suos: deinde resupine sup dorsū suū hora vna: deinde surgat subito & ascendant in gōus & descēdat & clamet Cū ergo apit os matricis parū & incipit augmētari & apiri: tūc o3 vt suffumiget q̄ntū possibile ē: & pprie cū scindit siphach: et laboret siti: et aperiat os suū quantum potest: & intromittat aerem plurimū attrahendo ipm naribus q̄nto plus potest: hoc em̄ exhibet fetū & secūdinā. Et meli? sup qd sedet apud ptum est scānū posito puluimari p? ipam: & illud fiat p? apionē oris matricis. Q? si mulier fuit pinguis: iaceat sup ventrē suū & ponat caput sup terrā: & intromittat genua sua sub vētre suo: vt cōpma os matricis cū vulua e? deinde mungat vuluā suā cū lenificatib? p̄dictis. Et o3 vt dilate & apiatur cū digitis. Cū ergo fecit illud & coarctat vētre eius: parit velociter prū qua drupedum. Cū appar3 secūdinā scit. q? fet? appropinquat: & si nō scindit p̄t grossicie3 suā: o3 tunc vt scinda3 vnguib? aut instrumento notato lingua assumpto int̄ digitos cū facilitate: ne inueiat fetū & ledat eum: donec scinda3 & currat hūditas & lubrīcet fetus. Q? si tu amministras scissionē secūdinē: & fet? nō ē cōplet? incuruat? h̄m accidentia ptus euadēdi: & plonga3 spaciū & exiccat vulua: seq̄re illud effundendo lubrificatiā cerotaria subtilia & mucillagines in vulua & adipēs liqfactas: & albumē oui & vitellū e? ē ei mirabile regimē.

Regimē e? in q? sit difficilis p̄t? absq3 scitū medicinarum.

Quando difficil' sit ptus: tunc fac eam odorare odores delectabiles cū q̄ntitate pua. Et si virtus fuit debilis: da ei in potu aqua carnis: & ciba eam cibis bonis pauce q̄ntitatis: sic sūt sorbilia oua & similia. Et da ei in potu cados vini odoriferi aromatici: deinde fac eam sedere & tēpera sessionē e?: si ē hyems accende ignem

plimū: & si est estas euēta eam. Et fac eā sedere vsq3 ad ypocūdia in aq̄ tepida ad caliditatē aliq̄ntulā decliui & pprie cōcon ī q̄ decocti sūt manipuli. x. calamētī. Et suppone ei colliriū ex eis q̄ sunt sic mirra: & munge pectinē ei? & mēbra ptus ei? & dorsū ipsius ceroto & adipe tepidis: & pprie si cā fuit frig? Et silr mucillaginib? & lubrificatib? Et q̄n3 est tibi ncēm vt clisterizes cū eis vuluā e?: ita vt p̄cipias vt ponatur sub anchis e?: & sit ipa resupina sup puluimari & eleuent pedes e?: & apianē coxe eius: & q̄ntū possibile ē: & effūde in eā lubrificatiā ex pinguedib? & mucillaginib? & alia filia cū iniectione vltia in cāna c? longitudo sit longitudo matricis & pl? Et dimitte eam hora vna vsqueq? testentur mulieres q? os matricis e? iā apit: & q? hūditates iā incipiunt currē. Tūc fac ergo eā sternutare: & fac eā sedere sup scamnū & p̄cipe vt exprimat inferiora ventris sui: & p̄cipe ei vt exprimat se: & op̄ime ylia ei?: ipa em̄ pariet. Et fortasse indigebis q̄n3 vt apias vuluam ei? cū instrumento q? extrahunt naues vt appareat os matricis e? & apiat. Et o3 vt expianē sup eam figure iacendi sup ventrē & sup faciē extēsis maibus & resupine & alie. Et considera q̄ illarū fecit appropinquare caput infatis vulue: & alleuiet prū. Et caue ne dimittas obstetricē laborare ī receptrice & in dimissione vulue e? cū lubrificatiuis. Q? si hoc regimē nō excusat adiuuere cū medicis et suffumigatōib? Cūq3 das in potu ex medicis alleuiatib? ptum ex pilulis & alijs & non parit: o3 vt sorbeat ī hora meridiē de iure faseolorū & ciceris cum oleo zizamino: deinde cū secut? suis p̄cipe eis vt supponāt aliqd de supposito3ijs q̄ dicemus: & dormiat sup ipm: postea cū mane factū fuit suffumiga eam cū aliq̄ suffugationū quā dicem? deinde itera dare in potu medicinā. Si at nō pfert amīstra epithiā ta dorso: et vmbilico cū aq̄ rute p̄fecta cū farina asseylem. Et cū fortior sit dolor et pprie p̄pter frig?: ponat in vulua oleū e? calefactū qd dicit in antidotario. Et antiqui qdē primū dixerunt in extrahendo fetum ingeniū in capitulo motu cuius nos relationem dimittimus p̄pter paruitatē fiducie in ipso. Regimen eius cuius gemini pedes egrediunt ante caput.

Quod ut subtiliatio sit et reducantur pedes: et cōuertatur cū subtiliatione: ita vt eque3 sedens: et eleuent crura ei?: donec descēdat caput eius. Q? si nihil de hoc est possibile: liget genitus cū

victa linea et extrahat: et si nō est possibile
ut fiat sine incisione fiat illō sū modū qui
dictū est in genito mortuo.

Regimen e² cui² fet² egredit^r super lat² suum:

Et p^rimū illi et equet^r cū eleuatione
ad supiora: deinde cū sessione et lenifi-
catione cū facilitate.

Regimen eius q² parit apate in matrice
e² existente.

Ammistrenē sup eā cerotaria et olea:
deinde amīstra ei illa q² scripsi tibi de
bere fieri in pingui de forma partus
et alijs.

Regimen e² cui² ptus sit difficilis causa
magnitudinis geniti.

Oportz ut iueniat obstetrix possibili-
tatē hmoi fet²: quā subtiliet^r i extra-
ctione e² paulatī. Tūc si valet illud
i eo bene ē: et si nō liget eū cū margine pā-
ni et trahat eū subtiliter valde cū qbusdaz
attractionib². q² si illō nō pfert amīstrenē
forpices: et extrahat cū eis. Si vō nō pfert
illud: ext^rahat cū incisione sū q² facile sit: et
regat^r regimie fetus mortui. **R**egimē ei²
cui² ptus sit difficil^r causa mortis fet² aut
malicia figure ptus. cū q² non sepat^r vita.

Ammistrenē medicie extrahētes fetū
mortuū de eis q² dicta sunt et dicent^r
q² si illud non pfert: suspendat^r cū
vincinis & incidat^r frustatim & extrahat^r: &
festina i hoc ateq² inflet^r: si ergo fuit caput
magnum: & possibilis fuerit ei² cōquassatō
aut incisio ut currat illō qd ē in ipso: fiat.

Regimen nausae eius.

Pergatur aqua sup faciē e² si nō ti-
met reuersio ptus: & viuificet^r vitē²
eius cum aromaticis: & fac eā sumere
aquā carnis cū vino & speciebus cōdiētibus
Medicine faciliē efficiētes partum.

Omnēs medicine que educunt vermes
& ascarides extrahūt fetū. Et cū in
potu sumit mulier de corticibus casie
fistule. iij. aūr. parit statī. Et sumere in po-
tu asam & castoreū ē bonum & vltimū. Et
sumere in potu cinamomū ē bonuz valde.
ipm em accidētia ptus alleuiat & partum.
Et iterum decoctio folioz altee romane cū
aqua & melle ē ex eis q² alleuiant partū val-
de: quoniā alleuiat accidētia ptus & partū.
Et itez aq² fenugreci alleuiat partū valde.
Et iterum medicamē bonuz & vltimū: & ē
ut sumatur capillusueneris: & dissoluatur
concretus cum siropo rosato & aliquantu-
lo olei: & sumat^r in potu. Et similr pulegiū
Pillule bone q² sunt quorundā medicorum
me nup pcedētium: & quas mihi attribue-

runt quidā postremi. Re. cinamomi & sa-
uine amboz añ. 3. x. casie bone. 3. v. & mir-
re aristologie rotunde & costū amari oīm
añ. 3. v. storacis & opij aboz añ. 3. ij. mūsci
de fallo. 3. j. quartā. fiant ex eis pillē & den-
tur in potu aūr. iij. in duab². 3. vmi antiq².
Et qd magis diligēdū ē: est ut mmozetur
opium & sufficiat de eis. 3. j. Pillule alie bo-
ne. Re. sauinē. 3. x. & rute. 3. v. & granoz
harmel. 3. iij. & ase & amoiaci & rubee oīz
añ. 3. iij. fiant ex eis pillē: & bibant^r de eis
3. iij. cū decoctōne puocante mēstrua: sic ē
decoctio de sauma & pulegio & rubea &
cum decoctōne faseolorū rubeorū & cum
succo rute. Pillule bone. Re. sauinē. 3. ij. ase
armoniaci rubee omniū añ. 3. 5. & sūt dosis
vna. Et itez aristologie longe pipis mirre
oīm equales partes: fiant ex eis pillē: & sit
dosis. 3. iij. omī die cū. 3. j. aq² lupinoz sūt
enim abozsum facientes: ptum alleuiantes
mundificantes matricē cum fortitudine. Et
simile illis in suis dispositōib² ē illō quod
Re. bdelliū subalbū mirram sauinam de
quo fiant pillule auellanis similes & biban-
tur: quoniā alleuiant partū. Confectio bo-
na valde d^r qua dicit^r q² non equat^r ei aliqd.
Re. mirre & castorei & storacis omnium
añ. aūr. j. cinamomi sauinē amboz añ. aūr.
5. cōficiant^r cū melle: cui² dosis sit duo aur-
rei: & melius ē ut in potu detur cum vino
est enim vltima.

Emplastra & epithimata.

Svmatur decoctio pulpe coloqntide
& succus eius q² humida ē: est melior
& misceant^r cum ea succus rute: &
ponat^r in ea aliquis mirre: & liniat^r cum ea
pectē vsq² ad vmbilicum.

Suppositoria fortia in faciēdo descēdē
illud qd speratur.

Svmatur lana i succo pulpe co-
loquintide & succo rute & supponat^r
Aut supponat^r aristologia i lana. Aut
supponat^r bothozmarien aut statifagria &
cucumer asinus & cōditi: aut suppoat^r col-
lirium ex elleboro & opopanaco & felle
thaurino: facit enim descendere viuum &
mortuū.

Medicine faciētes illō cū pprietate.

Oicitur oportz ut difficultatē paties
teneat in manu sua sinistra magnetē
Aut liniatur cū cinere vngule asini:
qm est vltimum. aut suffumiget^r cum ea Et
simul vngula equi. Et similr suffumigatio
cuz oleo piscis saliti. Et dicitur q² si suspē
datur corallus in coxa dextra confert diffi-
cultati partus. Et dicit^r q² si supēdat^r super

coxam eius storax africana non adueniet ei dolor. Et dicitur quod si teratur crocus & conficiatur: & fiat ex eo nux & suspendat super eam expellit secundam.

¶ Suffumigationes.

Suffumiga eam cum mirra: quoniam est bona valde. Et iterum cum mirra & galbano & castoreo confectis cum felle vaccino: sumatur ex eo aureus vnus: & sumatur sulphur citrinum & mirra rubea & fel vaccinum & opopanax & galbanum: & suffumige cum eis. Et suffumigatio cum spolio serpentis: aut cum fimo colubino est alleuians: & fortasse interficit suffumigatio cum spolio serpentis fetum. Et suffumigatio cum opopanax solo alleuiat: & cum stercore accipitris.

¶ Regimen infantis cum nascitur.

Anc rem iam persecuti sumus in libro vniuersali: quare querat illic.

¶ Dispositiones enixarum.

Artus non extendit in masculis ultra triginta: & in feminis ultra quadraginta dies & plus parum. Et accidunt feminis egritudines plurime: sicut fluxus & retentio sanguinis: quare producit fluxus sanguis ad casum virtutis: & producit retentio menstruum ad febres prauas & apata praua. Et multotiens accit eis exitura ex pectore difficili. Et quando accit eis inflatio ventris: & fortasse moriuntur. Et sanguis quidem prius vehementioris est nigredinis quam sanguis menstruatorum quoniam est retentionis longioris spatij.

¶ Regimen multitudinis sanguinis eius.

Quoniam multiplicatur fluxus sanguinis enixe: oportet ut cum vitra ligentur manus eius: & ponant super ventres eius panes infusi in aceto: & supponant colliria ex eis que sunt sicut balaustie & karabe & rose & thus cum vino pontico. Et oportet deuitet medicinas cauterizantes: ipse enim male sunt matrici propter neruositatem eius. Et de illis quibus mest proprietas in hoc finem quod dicitur: est suspensio stercoreis porcini in lana: & suspendat in coxa eius.

¶ Regimen paucitatis sanguinis eius.

Quando parit aut abortit: & timetur quod sanguis eius minoretur: aut apparat illud: tunc rectius est ut sollicitudo sit in prouocatione sanguinis eius & attenuatione eius: nam cum retinetur facit accidere apostemata. Et sternutatio in hoc est iuuatiua. Et de medicinis quibus sit suffumigatio in hoc est ut suffumige cum sinapi & harnel & boellio & mirra. Et iterum ut suffumigetur cum oculo piscis sallici: aut cum ungula

equi aut asini. Si autem illud non excusat a liquido: tunc necessaria est flebotomia saphene ut extrahat sanguinem: & prohibeat nocumentum repletionis: & apostemationis eius: & fortasse prouocabit. Et flebotomia vene curuature poplicis est fortior.

¶ Regimen februm eius.

Qua ordeum confert ei: ipsa enim cum hoc non retinet menstrua: & similiter granata dulcia: & plurimum quidem februm earum propter retentionem menstruum: cum ergo curatio sit cum flebotomia saphene: sic iuuamentum cum ea.

¶ Regimen inflationis ventris eius.

Detur in potu dyamarthe: & detur in potu alkekengi: & detur in potu serapinum & origanum & mastix cum equalitate.

¶ Regimen dolorum matricis eius.

Sedeat in aqua tepida & mungat loca sua cum oleo violato dulci tepido.

¶ Regimen ulcerum matricis.

Quoniam vent cum unguento albo: & similibus unguentis convenientibus: vulneribus super membra neruosa.

¶ Tractatus tercius de reliquis egritudinibus matricis: exceptis apostematibus & quod currunt cursu eorum de iudiciis menstruum.

Menstrua temperata in quantitate & qualitate sua & in tempore suo currente secundum consuetudinem suam naturalem in omni spacio sunt causa sanitatis mulieris & modificationis corporis eius ab omni nocumeto in quantitate & qualitate. Et faciunt ipsam acquirere castitatem & paucitatem desiderij. Et mensuratio equalis est ut menstruetur mulier in omni mense usque ad triginta dies: & quod est supra illud & quod est infra illud quod cadit in quindecimo & decimosextimo non est naturale. Et cum alterant menstrua ab equalitate in dispositione sua naturaliter sunt causa egritudinum plurium. Et parum quidem accidit ut alteretur in tempore suo. Et ex nocumeto alterationis menstruum peruenit ad additionem debilitatis mulieris: & alterationem forme eius: & paucitatem conceptionis eius: & multitudinem abortus eius: & prius ipsi: & debilitatem fetus cum nascitur. Retentio autem menstruum & paucitas eorum commouet in ea egritudines repletionis omnes: & preparent eam ad apostemata & dolores capitis & reliquorum membrorum: & tenebrositatem visus: & perurbationem sensus

In retentione sanguinis post partum laudatur flebotomia saphene

et febres: et multiplicanē cū ea repletio va-
lorū spmatis ei? quare fit desiderās nō ca-
sta et non suscipiēs filiū ex impgnatōe ppē
corruptōz matricis ei? et spmatis ipi? Et p-
ducit cū eo res ad pfocacionem matricis: et
stricturā ābelic? et retētiōē ei? et pulsū
cordis et sincopim. et qñqz moritur: et acci-
dunt ei difficultates et distillatio ppter op-
pilationē illaz materierū. Et qñz accidunt
eis sputū sanguis & vomit? ei? et pprie in
virginibus et cursus ei? in fluxu ventris.
Et diuersificanē iste egritudines ex eis fm di-
uersitatē aplexiōis ei? nā si fuit colerica ge-
nerabunt i ea egritudines colerice: et si fuit
mlica generabunt in ea egritudines mlice.
et si fuit flegmatica generabunt in ea egrit-
udines flaticae. et si fuit sanguinea gñabunt
in ea egritudines sanguis. Et de mulierib?
qñdem ē cui? ablatio mēstruoz festinat qñz
in tricesimoqñto & quadragesimo āno vite
sue. Et de eis ē in qua tardatur illd vsqz
pueniant qñquagita āni. Et qñz puenit re-
tētiō mēstruoz ad alterationē dispositiōis
mulieris ad purpureitatē: fm qz dicitur in
capitulo retentionis mēstruoz: & qñz ap-
paret in ea cui? mēstrua abscindunt lac: &
signat illud. Et qñz accit retētiō mēstruoz
ppter vicia matricis.

De supfluitate cursus mēstruorum.

 Upsluitas in hoc qñz fit fm semitaz
qua natura expellit supfluitates. qñ
quidē est laudabile cum nō pducit
ad supflūā turpitudinē & cursū quo nō in-
diget. Et qñqz fit fm semitā egritudinis ā
ppter dispositiōz in matrice: ā propē debili-
tatem matricis: & illa ē deterior q fit ppē
maliciā complexionis alicuius: ā propē vl-
cera & corrosiōēs & emorroydes & frica-
tiōē & ragadias: ā ppter aptiōē orificio-
rum venarū & abscissionē earū & scissuraz
iparum ppter cām corporeā ā extrinsecam
ex percussione ā casu ā similibus. Aut mali-
cia ptus ā difficultate eius: ā ppter vehemē-
tiam oneris. Facta aut causa sūguinis: aut
est propter dominiū & multitudinem eius
& exitū ipi? cū virtute nō tam virtute na-
ture & rectificatiōē ei?. Et nos qñdem iam
diximus illā q fit regimie naturalis: q ambe
sunt diuerse: licet ambe sint cōpares in hō
quod utriqz non retinentur nisi cum adest
debilitas aut propter grauitatē sūguinis su-
per corpus: ā propter debilitatē in corpore
licet non sit sanguis trāsiens equalitatem i
qlitate & quātitate sua: ā propē acuitatem
sūguinis ā tenuitatē & subtilitatē eius: aut
ppē caliditatē eius: ā propē multitudinē

aquositatē eius & humiditatis. Licet omī
fluxus sūguis incipiat paulatim subtili: deī
de īcipiat pculdubio pueire ad grossitudi-
nem: deīde descēdit & pueit ad subtilita-
tem & pauidatē & aquositatē: & hec ē di-
spositio in omī fluxu sūguinis ob quācunqz
cām sit: & cā in hoc ē qz orificia venarū &
incessus ventositatis sūt in pms stricta: et
in fine ei? stringunt itez: & adiuuant ppē
siccatē. Et cum supfluit fluxus sūguinis:
sequit eum debilitas appetitus: & debilitas
digestionis: ā inflatio extremitatū & corpo-
ris: & malicia colois: & qñz pducit ad ydoro-
piz. Et qñz pducit multitudo exitus sūguis
ad dominiū colē: quae accidunt febres cole-
rice mordicatiue ppē inflatiōē caliditatis
mordicatiue: q equat per sūguinē. Et acci-
dūt itez horripilatiōēs. Et qñz accidit hec
caliditas i casu appetit? cibi quez facit fore
necessariū debilitas caliditatis: & addit in
casu appetit? stomachi ppē defectū sūgui-
nis: & accidit dolor i dorso ppē tensionē
neruozū positoz i illo loco. Et qñqz multi-
plicat fluxus sūguinis ex matricib? cū mul-
titudine humorum. **Signa.**

Ius quidē q est fm semitā expulsiōis
naturalis signū est. q non consequit
eā nocmētū: ymo perducit ad iuu-
mentū eius & nō aduenit ei lesio nec altera-
tiō virtutis. & plurimū qñdem accit in pñ-
guibus. Facte vero causa repletōis cōmu-
nis quā expellit natura: ā dominiū ei? quae
expellitur: signū est repletō faciei & corpo-
ris: & exuberatio venarū: & alia ex signis
repletōis: & qñz ē cū ea dolor: & qñz nō fit
& dum non debilitat: non retinet. Et co-
gnoscit dominā humor cū sanguine: vt exic-
etur sūguis: & cōsidere an color ei? decli-
nat ad albedinem aut citrinitatē aut nigre-
dinem & purpureitatē: qre euacuat huor
q dñat cū eo iterū. Ecā vō cā debilitatis ma-
tricis & aptiōis venarū ei? significat exitus
sūguis puri nō dolore faciēris. Si vero cā
est acuitas sanguis: agnoscit p dolore suū
& acuitatem ipius & velocitatē sui exitus
& pauidatem abscissionis egressionis eius.
In facta vō ppē subtilitatē sūguinis cū mā
aquosa & hūiditate: ē sūguis aquosus non
calid? & nocet cū stipticis: & qñz apparz
i ea qñ pñgnat: et qñz appet i ipa sic accide-
tia pt? qre parit hūiditatem: et sūt lacerti
corpis eius vehementis molliciei: qñ sint le-
nes postq voluerunt coagulari. Et qñz no-
cent ei curationes diuretice propter calidi-
tatem suā: quare addūt i aquositate sūguis
Facta vero ab vlcēribus cū mā et dolore

ē cū vehemētia doloris. In facta vō a corro-
sione egrediē paulatī q̄si fex: & pprie q̄n ē
a venis absqz arterijs: & si fuit corrosio ī p
fūdo matricis: erit color mīm? niger: & q̄n
ē illū & apd os matricis possibile ē vt tan-
gaē. Factam aut ab emorroydib? habz pio-
dū mēstrue. & q̄n? nō sunt ei piodi: ymo est
seq̄ns repletōz: & sūt signa emorroydarum
matricis manifesta: & ē sanguis fm plimū
niger: nisi sit ab arterijs. Et q̄nqz ē emorro-
sayc? frustatim. Et multociēs qdē associat
emorroydib? in matrice dolor capitis: & ḡ-
uitas capitis: & dolor ī viscerib? & epate
Et q̄n currit sanguis ex illis emorroydib?:
remouet illd accidēs. Cura flux? sāguis

Acta qdē fm semitā expulsionis na-
turalis: & facta a repletōe & graue
dine sanguis sup corp? oportz ne re-
tineat donc timeat d̄bilital. Et q̄n excusat
floia ab expectatōe ei? p̄ptea q̄a expellit
replōz & ēbit matiaz ad p̄tū. Et q̄n cā ē co-
leā rubea: euacuat colā: & p̄pē cū eis q̄ sūt
sicut fum? terre: & mirabolani p̄pē illd qd
in venisqz ē d̄ virtute s̄ptica. Et si cā fuit
aquositas & puocatio ei? & attractio ei?
ad cutē: tūc deē in potu d̄ gūmi arabico &
dragaganto. Et si causa fuit debilitas ma-
cis: aggrega ad medicīas s̄pticas medicīas
pfortatias cū sua aromaticitate & p̄p̄ieta-
te sua. Et si causa fuit vlcus: cureē cūz me-
dicinis cōpositis glutinatis & pfortatis
& s̄pticis diureticis. Et illa q̄ ē ex emorroy-
dib? cureē curatioē emorroydarū: & cūz
semie lmi cū aqua calida: & oz vt obseruē
hore quietis. Et si fuerint illūc periodi: cuē-
tur tunc in hōis piodorum: & studeat ad
sedandū. Cum ergo supfluit flux? sāguis
oportz vt ligent ambe manus a radice ad-
iutoriorū & vtriqz pedes a radice coxarū a
pud duo inguina: deide ponant v̄tose in
inferiore pte māmille & vbi incedūt vene
ascēdētes ex matrice ad māmillas: & sugā-
tur & eligatur v̄tosa magna: ip̄aem reti-
net sanguinē in hora vna: deide oz vt cōse-
quenter adhibeant reliq̄ in cura. Et q̄n? re-
tinet fluxuz sanguis positio ventosaz sup
locum q̄ est inter vtrasqz anchas. Et oz
vt patiens fluxū sanguis cibetur cūz eis q̄
sunt sicut vitelli ouorum sorbiliū: & cū oī
qd ē velocis digestionis pfortatiuo. Et q̄n?
oportet vt cibetur aqua carnis forti q̄ ace-
tosa facta sit cum aqua sumach & aqua ace-
tose: & potib? boni odoris ex carne bona
qm necessaria sūt: & s̄līr sorbitōib? huōis
ex saūch & amilo et vino nouo grosso dul-

ci: & deūcet antiquū subtile. Et q̄n? ouenī-
ens ē ei vinū mellis recēs. De medicinis ac-
cōibus & pprie fluxui sāguis acuto calido
amoglossa ē melior: ymo nō ē ei par: & q̄n?
abscondit fluxū sāguis oīo bibita & iniecta
& pfert cronice & si cronice. Et pot? alba
sech itez: & amistratio cāphore bibēdo &
supponēdo. Et de eis q̄ pfert ad illd ē su-
mere in potu lac bñ decoctū cū ferro igni-
to: in quo ē ferri scoria de q̄ cū q̄busdā sti-
pticis in potu tribuant oī die: z. iij. Et ace-
tositas citri bona ē valde. Et s̄līr deē in po-
tu gūmi arabicū cū dragagātō & semē lmi
cū aqua calida. Et trocisci de spodio cū cā-
phora cōferūt ei valde. Et trocisci de balau-
stijs. Confectio medicme vltimi iuuamētī.
Re. terre sigillate & boli armeni & alumis
& gallarū & sanguis draconis ptes eq̄les:
de quoz sūma accipiat. 3. j. & cāphore pon-
dus duorū gnoz & galle sexta. 3. j. Quod
totū dissoluat in. 3. j. siropi mirtini. Et ite-
rum. acacia. balaustie. galle. euifstedos. su-
mach. mirra. thus. opiu. cōficiant cū aceto
acuto forti: & sit dosis. 3. 5. & iterū draga-
gantū magisterij cupule gladiū mirra thus
opiu. cōficiant & fiat pille: & sumat d̄ eis
3. ij. sunt em bone valde. Et iterū bibant
cōcularū marinarū q̄ asportant a sancto ia-
cobo adustarū pond? 3. ij. cū aqua sumach
& citoniorū & dactilorū. Et istarū cibi an-
tequā indigeāt viuificatōe virtutis forti:
sūt albulen & cares & almosos ex carnib?
hedi & auū mōtanarum & p̄pata in patell
& cibaria ex lētibz aceto cōditis q̄ omnia
sunt frigida. Et deūtz oēz cibū calidū actu
aut potentia. Et de suppositozijs cōib? sunt
suppositoria facta ex litargiro & dragagan-
to & balaustijs & terra sigillata & bolo ar-
meno & antimonio & s̄līb? Descriptio me-
dicamīs ad illud. Re. colcotar: & dragagā-
tum: & acaciā: & cortices thuris: & ātimo-
nium: & fiat ex eis trocisci: deinde sumant
de eis aureus vnus & boli armeni: & gum-
mi arabici: & karabe oīm añ. aureus vn? &
ponant ī. 3. ij. succi s̄ptici ā aqua: & cliste-
rizetur cum eo matrix fm q̄ sciūsti. Confe-
ctio clisteris ad matricē. Re. aluminis. 3. 5.
& seīs iusquiami albi & opij amboz añ. 3.
1. sexta & supponat. Pessarium bonuz & p-
prie ad corrosione & vlcera. Re. testas fuz-
ni & succū barbe hyrcine & acaciā aggreg-
gentur et fiat pessariū cū aqua. gallarum ī
maturarum. Et iterū galle immature et ba-
laustie et amiluz et opium et alumen et reu-
barbaruz et grana mirti vridia sumach suc-
cū barbe hyrcine: gna agreste: carte. p̄buste

fumum
habent
in m.

ventosa
magis
velociter
fluxu
in hora
vna

Amoglossa
Lac decoctū cū ferro
Troscis de spodio
Troscis de balaustijs
Balaustijs

sandalū album: cortices thuris: terra sigilla-
 ra: capita gnatōz foliū: scorīa ferrī: corian-
 drū siccū: supponant de eo .3. iij. in lana vi-
 ridi ibibita aqua mirri: & teneat ea tota no-
 cte: Et itez balauſtie & sordes veru & car-
 te cōbuste & alumē & dragagantū: & cimi-
 num mſusū in aceto: & bolū armenū: &
 rob alcorth oficiatur cū aq̄ salicis & corian-
 dri viridis: & supponant nocte tota. ¶ Et d-
 tīnis oferētibus ei ē encatīma in decoctōe
 calamēti & folioz e? & fruct? ipi? & radi-
 cis e? decocti in mirro: & roſis sine capitū-
 bus & corticib? gnatōz & xilocaractis na-
 bati: & balauſtijs: & barba hyrcina & gall-
 viridibus. Et de epichīarib? & vñctioni-
 bus oferētib? eis ē epichīma de alcāna sup-
 ſumen: & iungē ptes matricis cū oleis ſti-
 pticis ſtipticitatis fortis. Et reitērem? di-
 ſtinctionē cure flux? ſanguis facti ppter te-
 nuitatē & aquoſitatē e?. Dico g^o q̄ nccm i
 hoc eſt vt fiat q̄ currat aquoſitas ei?: & o-
 pereſt sup ipm cū puocatōe & sudatōe cuz
 eis q̄ ſūt ſic decoctio aſari & api? & rubee
 q̄ ſunt ſilia illi: & erat vna vice: & puoceſt
 alia cū facilitate & puocatōe & sudatione
 & fricet corp? cuz pāno aſpo: & līmaē cor-
 pus e? cum aqua mell & cum emplis ydzo-
 picōz. Et qñz ofert eis vomitus fortis. Et
 oportz penit? vt declīnet cuz medicinis ea-
 ru? & cū cibis iparū ad illud quod exiccat
 & ingroſſat ſanguinē. Si vero cauſa ē vlce-
 ratio: tunc confert hoc vnguētum. Re. ba-
 lauſtias & plumbū vſtū: & fiat ex ambob?
 & ex cera cerotū cū oleo roſato & ſuppoat.
 Quidā aut faciunt nocumētū in curatōe
 patientis fluxū ſanguis mēſtrui capitulum
 vnū: & ē curatio ſpoſita ex mūdificatione
 & ſtipticitate & ofortatōe: & ē vt puocen-
 tur mēſtrua e? in hora: vt non tardentur:
 deinde anguſteſt motus eoz: & mūdificet
 matrix eius. & confortet: vt non ſuſcipiat
 ſupfluitates egrediētes a nccitate. ¶ Dicūt
 ergo: o? vt denē in potu ſaume .3. x. & ſeis
 mēte .3. j. & ſemis feniculi .3. ij. ponant in
 vaſe: & fundat deſup vini puri lib. ij. & d-
 coquat donec medienē & pijciatur deſup
 ſarcoſolle licij āboz añ. pondus .3. ij. & bu-
 tiri vaccini & mellis āboz añ. coclearium
 vnū: & ſumat de eo in potu in ieiunio quā-
 titas coclearij vni? & tardet cibū vſqz ad
 veſperā: faciat illud tribus diebus. Et ego
 dico qd quāuis hoc iuuatiū ſit in plurib?
 hois: qñz tamē ē fluxus ſanguis mēſtrui
 ex cauſis alijs facientibus nccm eſſe vti ſti-
 pticis puris & vt tu cognoſcis eas.

¶ De vlcerib? matricis & putrefactōe e?

¶ Am ſignificauimus in eis q̄ pterierunt
 illud: & tu ſcis q̄ cauſe eoz ſūt cau-
 ſe vlce? Et cauſe vlce? ſunt ex cau-
 ſis intrinſecis: & ex curſib? acutis & plagis
 vlceratis: a accidētibus deſoris ppter per-
 cuſſionē a caſū: a ppter ptum: a ppter alia: a
 ppter vuln? ex medicamēte ſuppolito: & iſtru-
 mento incidēte: & qñz ſūt cum putrefacti-
 one & qñz ſūt omia illa cū ſordib? et ſordi-
 cie a cū mūdificatione & ſine ſordicie. Et
 qñz ſūt in pofūdo: & qñz ſūt in non pof-
 ſundo. Et qñqz ſūt cū corroſione & abſqz
 corroſione: & cū apate & abſqz apoſteate.
 ¶ Signa ¶ Significat illd ſanguis: & pro-
 prie ſi ſig ſūt ſuper os matricis & in ei? p-
 ximo. Et ſignificat illd curſus ſaniei & hui-
 ditatū diuſi coloris & odoris & nocumētū
 ex medicinis q̄ mūdificant: & iuuamentum
 ex eis q̄ ſtipticitatem faciūt. Et ſignū mūd-
 ficatōis vlcerū matricis: eſt vt ſit illd qd
 egreditur ad groſſitudinē & albedinē de
 cliue & planicie ſine dolore vehemēti ſine
 fetore & mordicatōe. Et ſignū q̄ ipa ſunt
 ſordida & tabida ē multitudo humiditātū
 virulētarum: & qd currit ex intēſtino. Qz ſi
 fuerit illic putrefactio: erit ſimile aq̄ canis
 & q̄ illud qd reſudat ē putridū malum. Et
 ſi fuerit cum corroſione: erit illd qd egredi-
 tur nigrū cū dolore vehemēti & pulſatōe.
 Et ſignū q̄ ipa ſunt cū apoſteate: ē adherē-
 tia febris & horripilatio & qd dixim? de ſi-
 gnis apoſtematis & iuuamēto eius & cor-
 roſione eius.

¶ Capituli putrefactionis matricis.

¶ Hoc itez eſt ram? capituli vlcerū ma-
 tricis. Et eſt cā in ea difficultas ppter
 & mors embriōis: a a mīſtratio me-
 dicinarū acutaz: a curſus calid? & acutus
 a vlcera putrefacta: & ſit in ppximo: & ſit i
 pofundo: & ſit cū ſordicie & cuz priuatōe
 ſordicie. Et facta in pofundo non euacuat
 ex hūditatib? diuſis egrediētib? & fortalte
 plurimū aſſilant feci.

¶ De corroſione matricis.

¶ Am dixim? ſignū corroſiois in eo qd
 egreditur & diſpoſitōem doloris in
 capitulo fluxus ſanguis. Et differen-
 tia quidē int corroſionem matricis & cācrū
 ē q̄ cū corroſione non ē grauitas nec duri-
 cies: & ſequit eam quies in hois q̄buſdaz:
 & ppter poſt exitum ei? qd egreditur: & n
 eſt longitudo plurima ſpacij in euacuatōe
 cōueniēte. Spaciū vō cancri ē aſſidui dolo-
 ris et ē ibi pulſatio longi ſpacij. ¶ Cura.

¶ Oportet vt conſideretur an vlcus ſit
 ſordidum aut non ſordidū: ſi ergo

fuit sordidū mundificet in primis: cum aqua mellis & silibus piectis in eam cum instru-
mento iaciendi: aut cum decoctione yreos: a cum
unguento mundificatio. Et si fuit corrosio
mixta in ipsam unguentum rectificans cor-
rosionem cum mundificatione: et amministra cibos
conuenientes. Et considera an sit cum aposteate
an non sit cum aposteate. si ergo fuit cum aposte-
mate curet prius: et sedetur cum curationibus
apostematis quas dicemus: cum ergo mundificat
matrix: tunc curet cum solidatiuis que sunt un-
guenta predicta. Unguentum quod confert in prin-
cipio rei cum in vulnere nondum nascitur caro. Re-
litargiri et ceruse et sarcocolle partes equales:
et fiat ex eis cerotum cum cera et oleo rosato.
Et si fuit illic sordidus: ponat in eo parum
floris eris. cum ergo caro incipit nasci: et esti-
mat id: curet cum unguento humidi. Re-
tuchie ablute partes. in climie argenti ceruse sar-
cocolle omnem an. parte. i. fiat ex eis cerotum cum
oleo rosato et cera.

Regime de virginitate.

De mulieribus que accidunt cum viola-
tur dolores magni: et propter cum collum
matricis eius est strictum et paniculi sunt
debiles: et virga de uirginitate est grossa. Cum
ergo accidunt ei fluxus sanguinis et dolores: ne-
cesse est ei ut sedeat in aquis stipticis et in vi-
no et oleo. Deinde amistratur super eas: cero-
taria in lana inuoluta super canam prohibentem
a solidatione ut alleuetur super eam decubitus.

Cura Amministratur medicine mundi-
ficantes: deinde per illud unguentum predictum
ad ulcera: et quandoque amiscet cum eo terra sigilla-
ta et que sunt ei similia.

Ragadie matricis.

Ragadie accidunt in matrice aut propter
siccitatem superuentem ei maxime: et pro-
pter apud partem aut propter apostema
Et sunt in primo cum accidunt leues occulti do-
lores qui est sub dolore partus et reliquiis eius
deinde apparz et propter cum tangit. Et quandoque in-
grossant ragadie valde: et quandoque fiunt sic ver-
ruce: et remanent: et consolidat locum? **Sig.**

Possibile est ut pueniat ad attestatorem
ragadiarum ponendo sub muliere spec-
culum coram vulua eius: deinde aperi-
atur vulua eius: et consideretur illud quod
ymaginat in speculo. Et illud quod significat
eas est dolor apud coitum et exitus virge san-
guinolente. **Cura.** Non euacuantur ra-
gadie quandoque aut sint intrinsece: aut sint in collo: et
que sequuntur ipsum. Intrinsece ergo curantur cum
suppositoibus penetrantibus: et cum distillatio-
bus iniectionibus ex aquis stipticis mixtis cum un-
guentis mundificantibus: sic unguentum factum

ex climia & plumbo adusto: et unguentum
ragadiarum anni: et secundum curationem earum sen-
tias quasi mordicationem. Quod si indiget matura-
tione aliquam: misceat cum eis sic unguentum basi-
lico cum adipibus? et si fuit cum ragadiis gros-
situdine vehemens quam significat longitudo spa-
cii & puritas receptoris curationis: amministra
unguentum de cartis cum oleo rosato. Si vero
non tolerat illud: ponant cum eo oleum de lilio
& gluten alimbat. Cum ergo quiescit: curen-
tur cura ragadiarum purarum & propter quandoque ul-
cerant. Et quandoque indiget eis que sunt sic cortices
eis optime triti: aut dragagantur & galle
aut aggregatio illorum. In extrinsecis vero quandoque
sufficit laborare cum amistratione tuchie valde
trite cum vitellis ouorum: aut aggregatio illius:
& sine cessante fiat adherentia illius. **Et un-**
guentum de cerusa iterum.

Pruritus matricis & papismus mulierum.

Quandoque accit in matrice pruritus pro-
pter humores acutos colericos: aut sal-
sos baurachios: aut corrosiuos mlicos
semper quod apparet de dispositionibus coloris men-
strue: aut bothor generatas ex eis calidas acutas
valde. fortasse ei superfluit adeo donec desi-
ciant virtutem. Et quandoque accit illi mulieri ut in-
satietur ex coitu: et aduenit ei priapismus mu-
lierum: et quoties cum ea fit coitus addit malici-
am eius. **Cura pruritus matricis.**

Portet ut mundificet corpus cum floribus
ex vena nigra: et si indiget fiat secunda
tio ex cephalica. Et euacuet humor a-
cutus. si omnis humor cum eo quod euacuat ipsum
sic colera cum pilulis de scamonea. et flegma
cum pilulis stomaticis. et melancolia cum pilulis
de epithimo et decoctione eius. Et frangatur
ebullitio spiritus cum medicis infrigidantibus
ut infrigideat. et medicis adurentibus ipsum
necessitatem et attestatorem complexionis. Et
ablutione omnis matricis scilicet cum eis que sunt sic
acacia et ypodistidos et rose et salsali et hief-
memithe et fex et acetum et oleum rosatum: et
iterum que sunt sic succus portulace. **Et quandoque**
misceat cum medicinis semel imi: et sic ebro-
ca cum aquis in quibus decoquuntur stiptica: et
epiplastrat cum fece eorum. Et si indiget mundifica-
tione bibat mel cum aqua frigida valde. **Et ad**
pruritum est exptum istud. Sumantur folia me-
te et cortices granatorum et lentes exco-
ctate decocte cum vino et supponantur. **Et**
iterum sumantur croci et caphore amborum
anni. sexta. 3. vnius. plumbi adusti tertia. 3. i.
baccarum lauri. 3. 5. terantur et cribellentur
et conficiantur cum albumine oui et oleo rosa-
to et aliquanto vini: et supponantur. **Et iterum**
sumantur mirabolanzorum et balaustrarum

aborū añ. pondus .3. ij. licij et sal' armoiaci
et vñum antiquū teranē et cribellent. et li
niaē loc? oleo rosato et puluerizenē desup
ista. Et de suffumigijs est illd qd fit ex licio
et medulla gñorum citri.

Fistule matricis.

Quandoq; accidunt in matrice fistule
q; qñz ptransseunt carnē: et apparent
ab eo qd vicinū est ex mēbris: ita vt
corrūpant os pectinis et putrefaciūt ipsuz
et collū matricis: et qñz pueniunt ad abra
dendum pilos pectinis: et incedūt vsq; ad
pres ani et lacertozū ei? quare pars earum
tūc est in manifesto matricis: et ps ē in inte
riorē pte matricis: et sunt in vnoquoq; la
terum matricis. Et q ex eis ē i pfundo ma
tricis: nō est possibile vt curet: et similr p
ueniens ad vesicam. Reliq; vō ab istis cura
tionē habēt: et si sit difficilis. Et deterior ea
rum ē illa q puenit ad abradēdum pilos pe
ctinis: et pprie cum pforat os foramiē par
uo. **Signa ei?** Longitudo putrefacti
onis: et adherētia doloris: et añcessio vlce
rum q non sanant cū curationibus: et pro
longat spaciū: et currit virtus: deide dolo
res sic dolores cācri. Et agnoscitur loc? ei?
cū radio: et vbi puenit cuz eo. et scitur sta
tus: eius aut sit in carne adhuc: ā ptraseat
vsq; ad os p illud qd fēit extremitas radij
ex lemitate et mollicie et aspitate et duricie
Cura Ex curatōib? ē pforatio: et mul
tociēs pducit illd prop̄ neruositatē mēbri
ad spasmū et abscisionē vocis et pmixionē
ratōis. Et pforatio iterū nō ē possibilis ni
si in eo qd videt: et cui? carnē mortuā inci
dere ē possibile. Verū meli? ē vt amīstrēt
desuper medicine exiccatiue: & mundificēt
corpus: & pforēt matrix & medicēt.

Debilitas matricis.

Quia ei? ē malicia pplexionis & rari
tas texture: & tolerātia egritudinuz
diuersarū: & accidunt ex debilitate
matricis paucitas appetit? coitus: & multi
tudo cursus mēstruoz & spmatis & alioz
& puatio impgnatōis. **Cura** ei? est cura
malicie pplexionis: & succurrere ei qd acci
dat ipi de nocumētis cognitis.

Dolores matricis.

Sunt ex malicia complexionis diūse:
& ex ventositatib? extrēdentibus &
humiditatib? accidētib? in ea: ita vt
qñz accidat in ea sicut accidit in ītestinis de
colica. Et qñz accidit dolor matricis ex apo
stematib? & cācris & ex vlcēribus: & cōis
cant ei ylia & inguina & crura & dorſuz &
pecten & dyasfragma & anus & caput: &

pprie mediū sincipitis. Et qñq; pmutantur
dolores ei? ad anchas post spaciū vsq; ad
decē mēses: & pfirmātur in eis: & tu agno:
scis curatōnes oīm hoz ex hīs q tibi pmis
sa sunt: & nō ē in iteratōne sermonis eius
utilitas. **Cursus humiditatu matricis.**

Quandoq; accit mulierib? vt currāt
ex matricibus eaz humiditates putri
de. Et currat ex eis iter spma. Et pri
mum qdē fit pp̄ter multitudinem supfluita
tum & debilitatē digestionis in venis mē
struoz cum putrefit matrix & habet capi
tulū. Et cognoscit substātia ei? ex coloē mē
strue exiccate & ex coloē ei? in seipso. Secū
dum vō est sicut cursus spmatis viri. Si gō
sine desiderio fit: tūc cā in ipso est debilitas
matricis & vasoz ei?: & mollificatio ipaz.
Et si ē cū desiderio & mordicatōe & amo
tione: tunc eius cā est tenuitas spmatis &
acuitas eius. Et qñz est cā in eo pūrit? ma
tricis: quāē pducit cōmotio eius ad hoc vt
descēdat spma. Et habētis quidē cursuz dif
ficilis sit anhelitus & cadit appetitus cibi.
& destruitur color eius & aduenit ei apo
stema & mflatio in oculo sine doloē sū plū
mum: & qñz est cū doloē **Cura.** **Cur**
sus quidē spmatis earum curat cū similib?
qbus curatur illud in viris. In cursibus vō
alijs oportet vt incipiat a mūdificatione cor
poris cū flōia & solutōne vētris: si indige
tur ambobus: deide clisterizēt matrix i pri
mis cum mundificatiuis & exiccatis sicut ē
decoctio yreos & decoctio prassij: & fricē
tur crura cum oleis subciliauius cuz medi
cinis calidis: sicut ē oleū de squinato cuz pi
retro & pīpe: deinde cōsequantē p? illud &
adhibeant clisteria cū stipticis clisterizatis
& ebibitis. Et clisterizata magis opant p?
euacuatiōem. Et sūt aque in quib? decoqñt
sicut galle & balauſtie: & cortices gñatorū
& squinatū & mirtum.

Retentio mēstruozum & paucitas eoz
Enstrua retinent: aut pp̄ter causā p
p̄riam in matrice: aut pp̄ter cām omu
nem. Et illa quidē cā pp̄ria: aut est p
pter cām innatā: aut pp̄ter cām accidentem
alio modo. Ampli? mēstrua retinent: aut
pp̄ter cām in virtute: aut pp̄ter cām in ma
teria: aut pp̄ter cām in instrumento & ppe
solo. Et causa in virtute est sicut debilitas
pp̄ter maliciā cōplexionis frigide: aut sicce
aut calide: & frigida: aut est cum materia:
aut sine materia. Causa autem in materia:
aut est quantitas: aut qualitas: aut aggre
gatio ambarum. Et illa que est ex quātita
te ē paucitas: & illud ē: aut pp̄ter puatōez

ciborum & paucitate ipsorum: aut propter vehementiam virtutis comprehendens cibos: & si multiplicetur non mundificat superfluitates menstruum: & huiusmodi quidem mulierum nature virorum naturis siles existunt: & sunt potentes super digestionem ultimam & distributorem necessariam & expulsionem superfluitatum secundum modum quod expellunt eas viri. & ille sunt pingues a nervose lacertose: de quibus sunt fortes & viragines quarum anche ipsarum pectoribus sunt strictiores: & ipsarum extremitates sunt pingues plus: & sunt multarum euacuationum cum medicinis & exercitiis: & propter sanguis fluentis per vias: a emorroidas: a plagas: aut alia. Facta vero propter qualitatem matricis: est quoniam sanguis est grossus propter frigiditatem: a propter multitudinem eius quod admisceat ex humoribus grossis: a propter multitudinem tranquillitatis. & quod currit cursu eorum de illis quod sciunt. Et causa quod est ex parte instrumenti est oppilatio: & illa est aut propter calorem exiccantem astringentem: a propter frigorem exiccantem. Et multoties quidem fecit ipsarum possidere multitudinem potest aqua: & ponit ad putrefactionem: a propter siccitatem cum inspissatione sua. & propter multitudinem adipis: aut humorum grossorum viscosorum: a propter aposteatam: a propter clausuram & additionem carnis: a propter ulcera acciderunt in matrice quod consolidata sunt & corrumpunt sua solidatione orificia venarum apparentium: aut propter tortuositatem in ea superflua & conversionem: aut propter breuitatem colli matricis: aut propter percussionem a casum claudente orificia venarum. a successionem alia post. Facta autem propter retentionem menstruum causa coitatus membrorum aliorum est sic facta causa debilitatis epatis: quae non emanat sanguinem nec discernit ipsum: aut propter oppilationem in eo & in corpore toto: a propter pinguedinem facientem accidere oppilationem astringentem vias costrictioe facta a oppressione & extenuatio costringit eas costrictioe facta ab exiccatione: aut propter paucitatem sanguinis. Et sanguis effluit super matricem cum exitu: & cum non inuenit meatum redit: cum ergo iteratur illud dilatare in corpore & facit incurrere egritudines. **Accidentia illius.**

Quandoque accidunt ei cuius menstrua retinentur egritudines: de quibus est prefocatio matricis propter collectionem suam & declinationem ad partem lateris. Et accidunt ei iterum aperta matricis calida & dura: & aposteata viscera: & egritudines in stomacho ex debilitate digestionis & casu appetitus & corruptione eius: & nausea: & sitis vehementes: & mordicatio in stomacho. Et accidunt ex ea egritudines capitis & nervorum

sic epilepsia & palis: & egritudines pectoris: sicut tussis & malicia a helio. Et plurime ex egritudinibus epatis sic ydopisis et alie. Et alteratur ex ea forma. Et accidunt ei iterum difficultas urinae & eius comprehensio: & dolores alvarum & colli: & quatuor corporis & extenuatur & astat. Et adueniunt ei horripilationes & febres adurentes. Et quoniamque difficultas sermo propter exiccationem lacertorum lingue ex vapore calido: & fortasse est illa gravitas causa doloris capitis. Et accidunt ei inquietudo & irritatio propter fumum & vaporem. Et quoniamque aposteat totum corpus eius & veteris eius attentionem virulentie sanguinis ad ipsum. Et quoniamque accidunt ei in complexionem suam cum retinetur eius menstrua quoniam est fortis creationis cuius virtus est potens ad extendendam superfluitatem retentam: & ut afflicti viris: & multiplicentur pilae eius: a nascatur ei quasi barba: quae frangit formam eius & ingrossatur: deinde moritur. Et quoniamque puenit ante mortem ad dispositionem: cum quod non est possibile ut prouocentur menstrua eius. Et plures istarum sunt de illis quod pariunt plurimum. Cum ergo non coit cum eis aliquis: & recedunt ab eis sui compares: retinentur menstrua earum: & remouentur ab eis: quae necessaria fecit euacuatio sanguinis & acceptio conceptionis: & acceptio coitus. Et accidunt ei ut fiat urina eius nigra in qua sit sedime virulentum sic aqua canis: & quoniamque migrit sanguinem. Si ergo illius quod pedet ex frigore lignum est gravitas somni & profundatio in ipso & albedo coloris corporis & viriditas venarum: & tarditas pulsus: & frigiditas sudoris: & multitudo urinae: & flatulentia digestionis. Et illa quod pedet ex caliditate significat inflatio & exiccatio matricis: & reliqua signa caliditatis scita in illa quod praeterita sunt: & illa quod pedet ex siccitate significat signa siccitatis in ea scita in eis quod praeterierunt: & verificat ea extenuatio corporis & vacuitas venarum aposteata vero & clausura & alia sunt notorum signorum de illis quod tu iam sciisti usque ad hunc locum.

Cura.

Quatio quod pedet ex calefactione & infrigidatione & generatione sanguinis & humore etatione corporis & curationes aposteatarum & cura clausurae & similium sunt nota ex radicibus iteratis. & facta quidem a clausura quod non curatur & ab oppilatione orificiorum venarum ab incarnatione ulcerum & alijs est quod sine spe: & eius cuius est extectio sanguinis ut non multiplicet: & mundificatio corporis: & usus exercitiorum. Et non oportet nisi ut afferatur nunc remediatione cuationum prouocantium menstrua: & sunt ille quod monet sanguinem ad matricem: & faciunt ipsum

*dropis - fu 32
reanu m m p m m
hor sidi s m m
curam g p m m
ne v. curat sum*

penetrantē in poris: et faciūt poros aptos
 Et has qdē medicīas iā dixim⁹: cū de singu-
 larib⁹ tractarem⁹ i capitul⁹ ear⁹: et dicem⁹
 itē i atidotario. Hic vō volumus dicē de
 regimē et medicatōe illō qdē magis cōue-
 niens huic loco. Et regimē i hoc ē mouere
 sanguinē cū fortitudine ad mēstrua. Et de
 illis q faciūt illud est floia ex saphena & d
 vena q ē p² cauillā. Et floia vene geniculi
 & enature e⁹ ē fortior illa. & vctosatio sup
 crus & calcaneū & pprie pīguis est magis
 pueniēs. Et qñz ē nccm vt fiat floia sup sa-
 phenā pedis alteri⁹: & assiduatio strigēdi
 cū virtis mēbra inferiora: & ligādī ea: & di-
 mittēdi ea taliter aliqb⁹ diebus: deide amī-
 strenē medicīe vt apianē pori & currāt hu-
 miditates viscosae: & silr si cā sūt hūditas
 deide amistrētur medicīe pprie ad puocan-
 dū q sunt subtiliātes sanguinē & apientes
 oppilationē. Et d illis sūt q bibunt sicut ca-
 lamēruz & decoctio e⁹ cū aq mell⁹ & pulue-
 rizatio ipi⁹ sup aquā mell⁹. Et sauma ē for-
 tior illo. Et pulegiū ē forte valde: & cīna-
 momū: & yerapigra. & serapimū: & opopa-
 nacū & fructus e⁹: & castoreuz: & cordu-
 meni: & decoctio enule: & decoctio alusnē
 & decoctio faseolor⁹ rubeor⁹ a almaroth &
 alistigar: & semē sansuci. Et de ill⁹ sūt sup-
 positoria sic elleboz⁹ albus: & pulpa colo-
 quitide: & storax: & cētaurea: & gūma oli-
 ue cāpestris: & opopanax & fruct⁹ e⁹: &
 castoreū: & asa: & serapimū: & cordumei:
 & succ⁹ absinthij. Et qñz suppoit euforbiū
 sup corū: & expectat sup ip⁹ hora pua abf-
 q supfluitate. Suppoitoriu bonū. Re. mir-
 re calamēti amboz⁹ añ: 3. iiii. saume. 3. viij.
 ruce sicce. 3. x. passularū mūdaz. 3. xx: cō-
 ficiant cū melle vaccino: & fiāt d eis pessa-
 ria. Et iterū sumant castoreuz et mirra &
 muscus: & fiant silicudiēs gladiū cū oleo d
 ben & supponant. Et olz albacoen puocati-
 uum ē mēstruoz cū supponit: & succus pa-
 paueris ruffi & alnerin fm partes equales
 Et iterū galbanū ponat in lana infusa in sa-
 bacino & supponat intra matricē Et de eis
 sūt emplra & euaporatōes: & euaporatio
 cū spēbus q sunt vt pip puocat mēstrua.
 Et de eis sūt suffumigatōes: sic cū colloqui-
 tida: sola ipa em puocat in dispōe: & similz
 opopanax & asa & serapimū & cordumei
 Et de eis sūt tīne ex aq⁹ i qbus decocta sūt
 subtiliatiua puocantia mēstrua: sicut cala-
 mēruz & ruta & pulegiū & similia.

Tractatus quartus de nocumentis
 situs matricis & apostematibus eius & q
 sunt similia illis.

Clausura ē sup os matricis: e⁹
 egrediē aliqd qd phibz coituz
 ex re addita lacertosa a panni-
 culari forti: a ē illic incarnatio
 ab ulcere: aut creatioe. a illō
 quod ē int os vulue aut os matricis est sz
 vnū & eundē hoz modoz: a est sup os ma-
 tricis eius qd prohibz impgnatōē & exitū
 mēstruoz ex pāniculo aut incarnatōe vlce-
 ris: aut qd ē illis file. Aut meatus nō ē iue-
 tus in creatōe: ita vt accidat virgini cum i-
 cipit mēstruari: vt n iueniāt mēstrua mea-
 tum ppē aliquā harum causar⁹: qre accidit
 ei doloēs vehemētes & egritudo maxia Si
 g⁹ non ingeniet ei redit sāguis & denigrat
 mulier & pfocat & moritur. Et qñz accit
 vt clausa retineat p accidēs oceptionē: qre
 morit ipa & fetus e⁹ pculoubio si nō regi-
 tur. Et hoc quidē nō ē possibile nisi aliquo
 modoz: aut sit illō qd opponit ori matricis
 de clausura rare texture. Aut sit habēs fo-
 ramia plura: ita q possibile sit matrici atē
 here de spmate aliqd: licz em pazz sit: tamē
 ex illo puo fit cōceptio si pars ei⁹ ē veritas
 qd visum ē philosopho: & ps e⁹ qd visum
 ē galieno medico illō nāq qd nccm ē i cre-
 ando mēbra ē spma femie fm sermonē phi-
 losophi. Et illud i eo qd puocat ad macri-
 cē intra matricē fm sermonē galieni: & ē sp-
 ma viri: vt sumat ex eo vtutē odoris scdm
 sententiā phi. Vidit em q cū ouum galline
 crudū roze a psūm ē: & pcedit ex eo odor
 spmatis viri ouertitur ouū in oceptionē.

Cura.

Curatio clausē ē cū ferro non cū alio
 Si g⁹ hec clausura apparēs ē: tūc mo-
 dus ē vt disrūpat labiū vulue a clau-
 sura: ita vt ponat sup vnūqdz labiū pila
 & muniant pollices pāno: & cūdanē labia
 donec disrūpanē ab eo qd est int ea: a iue-
 ris fleubotomo obtuso: & scinde siphach
 & incide carnē additā si ē sub siphach pau-
 lati: ita vt rmaneat de addita aliqd: nec su-
 mas de radicali aliqd: & illō fiat cū calib.
 Et differētia qdem int siphach et cānem: ē
 q siphach non sanguinat sz caro sanguinat
 Deide pone inter ābo labia lanā infusā i o-
 leo & vīno: & dimittat trib⁹ diebus: & ā
 mīstra super eā aquā mellis si ea idiges. Et
 amīstra desup vngueta nutrita cū caute-
 la et solidatōe et aglutinatōe et ostrictioē
 et proprie si illud qd incisum est: est caro:
 siphach vō parum recipit consolidatōnem
 post scissuram. Si clausura fuerit pro-
 funda: tunc modus est vt pueniat ad ipaz
 vncinus et si ē siphach findat scissioē vna

non cum illa equalitate: nam fortasse coo-
pit vesicam et alia: imo o3 vt caueant alia si-
cut vesica: et incidatur si est caro paulatim
et adhereat incisioni lana infusa in uino stip-
tico pontico: deinde post illud sedeat in aq3
in quib3 decocte sūt medicīne mollificati-
postea curet cū vnguentis rectificanti-
cera limitis & iniectionis deinde cū solidatis.
Et cum appet sanitas: o3 vt assidue super
eam coitus. Et o3 vt caueat apud hanc scissi-
onē et incisionē due res sc3 adbreuiatō in i-
cidendo et findendo quātitatē additā: illō
em si est cōpositū est faciēs possibilitatem
cōceptionis apud coitū qui accidit cum ea
et difficilem faciēs p̄tum: p̄pans fecū &
p̄gnatēz morti. Et caueat itēz ne p̄ranse-
at quātitatē additā: et capiat de substantia
matricis aliqd: q̄re apostemeē matrix: et do-
leat & icurrat cūz et spasmū et egritudi-
nes p̄niciosas. Cum ergo feceris hoc: o3 vt
abstineas eā a frigore: vt nō appropinques
medicinā frigida3 actu oīno: imo o3 vt sine
omēs distillationes et iniectiones & supposi-
toria expoliata frigore.

De mō amistradi hanc icisionē & scissionē

P Reparet mulieri sedes corā lumie su-
per quā sedeat: cum pauco sustenta-
culo ad posteriora. Cum ergo equatur cru-
ra sua adherē faciat coris suis: & adiungat
illud ventri suo: et liget man3 suas sub cur-
uatura poplicū suor3: et liget scdm hanc for-
mā fortē. Deinde medicus admistret scissi-
onē siphac: et icisionē carnis: et qñ3 idiget
medicus vt amistret speculū et p̄prie in eo
qd est intra matricē. Cum ergo extendit si-
phac cū radijs et vncinīs extēsiōe cū q̄ nō
oprimūtur matrix et collū vesice: et siphac
ei3 cōp̄ssione nocēte hīs mēbris in primis
cū manu: et secūdo cū eo cui3 nō excusatur
p̄cessio cū vtrīq3 manib3 adueit ei de acu-
mie ferri. Et speculū qdē facit te vidē illud
qd arte efficias inde: et facit te cognoscē il-
lud qd associat siphac subtili d mēbris q̄ p̄-
terierūt hoc mēbrum ex vesica et alijs. Q
si supfluis: dimitte illud qd extēdisti vt re-
deat qd vehemēt3 est eo qd necessariū est
deinde sbleua siphac clausure cū subtilitate
deinde scinde ipm scdm obliq̄tatē vt nō cō-
sequatur vesicam. Deinde considera in p̄ncipio
cum scindis: et si egredit sanguis paucus:
tūc penetra in opatione tua sine timore. Et
si multiplicatur fluxus sanguis: tūc scinde
paulatim: vt nō accidat sincopis et puitas an-
helit3. Et qñq3 est tibi necessariū vt dimic-
tas instrumētū incidēs qd notat alcalib i ea

vsq3 in mane inuolutū in lana ligata cū pā-
no: & cum fuit mane consideret in virtu-
te eius: et si fuit fortis curetur integra cura-
tione: & si nō: dimittat vsq3 ad diem terciū
et remoueat tūc instrumētū: & considera di-
spōnē scissure cū digitis pon3 sub loco ei3
vt significet tibi sūma quā necesse ē te incidē
post. Et cū soluit mulier ab eo quo curat:
o3 tūc vt sedeat in aqua in qua decocta sūt
lenitiua cum est cala: et p̄prie si appar3 apo-
stema. Et meli3 qdem est vt ammistretur
sup eā vnguenta in calib prohibentia cōso-
lidationē. Et meli3 est illud qd est concauū
habens foramē: vt egrediatur in eo supflui-
tates et v̄rositates: et quādo incisiō acci-
pit carnē naturalē. tūc fortasse accidit cur-
sus vrine qui nō curat.

De suspensione matricis.

Q Vādoq3 accidit illud p̄pter clausurā
Et qñq3 accidit propter apostemata
callosa et dura. Et cura eor3 est cura eius.

**Augmentū m̄ricis et exitus ei3 et conu-
sio eius.**

Matrix augmētatur aut ex cā p̄mitiua
ex casu. Aut cursu vehemētī aut vo-
ciferatiōe qua ipa vociferauit. Aut sternu-
tatione maxima: aut strepitu: aut vocifera-
tione quā ipa audiuit: q̄re terefacta est. aut
p̄cussione mollificāte ligamēta matricis. ā
p̄pter cām parcus difficilis: aut p̄rus gūa-
tū: aut labore obstetricis: in exēhendo fe-
tum et secūdinā: aut exitu fetus subito: aut
p̄p̄t hūiditates mollificātes hūitates: ā p̄p̄t
putrefactōnes accidētes ligamētis. & qñ3
egreditur tota. et qñq3 ouertit radix eius.

Accidentia illius.

Eccidit mulieri inde dolor in pect̄e
magnus et in carhim et dorso. Et qñ
q3 sūt cum hoc febres. Et accidūt ei multo-
tiens exp̄ssio in egestione: et difficultas in
vrina: p̄p̄tea q̄ matrix op̄imit meat3 fecis
et vrine. Et accidūt spasmus et tremor in
cā. Et sentit rem rotūdā in pect̄e: et sen-
tit apud vuluā rem descēdentē leuis tact3
et p̄p̄rie cum complet cōuersio: egreditur
em quod intrinsecū eius est manifestum: cū
non sentit foramē eius rotundum scitur q̄
radix eius iam ouertitur et egredit. Si aut
inuenis foramen et iā exiuit sicut est nō cō-
uersa tūc nō cadit nisi clausura scias ergo
illud.

Cura.

Non speratur curatio nisi eius que re-
cens est in adolescentia. Et incipe in
primis a solutiōe nature cū clisterib3 et p̄-
uoca vrina cū diureticis. Et cum expletum

*si egritudo ipsa fuerit
amiqua no recipit
curacionem*

fuerit illud: resupinetur mulier: et aperiat
quod est intra crura sua: & assume lanam ex
velleribus lenibus: et fac eam adherere matri-
ci: deinde accipe lanam aliam et infunde eam
succo acacie: aut vino in quo dissolutum sit
aliquod sipticum: et pone super os matricis: et
reduc cum facilitate ad interiora: ita ut re-
deat lana tota ad interiora: deinde accipe la-
nam aliam & infunde cum aceto et aqua: et pone eam
super vuluam. Et precipue mulieri ut iaceat super
latus suum: & adunet crura sua: et conservet
lanam ubi est preparata ne cadat. Et pone ven-
tosas super radicem summi eius: & super dorsum ip-
sius: & fac eam odorare odores bonos valde
ut ascendant matricem cum eorum ad superiora. Et ca-
ue: ne approximare ei facias aliquod turbidum:
quod fugiat matricem ad inferiora. Cumque dies
tercia affuerit: permuta lanam eius: et pone eam
lanam infusa vino (in quo decocta sunt mir-
tus & acacia et rosa et cortices gnaton &
alia ab istis) tepido. Et embroca ex illo su-
per sumum eius et ipsius pectus. Et ammista
super eam limimenta facta ex saucis: & facta ex her-
ba que nascitur super lapides cum sunt in aqua & fa-
cit lubricare pedem: & facta ex lenticulis cum
sipticis: hoc enim regimen quoniam sanat eas. Et
fac eam sedere post illud in decoctione squinati
et mirri et rosarum. Et oportet ut facias eam abstinere
a salis et sternutatione: & commotionibus tus-
sim: et fac eam manere tranquilla et quietam.

¶ De declinatione matricis et separatione eius

Matrici accidit quoniam ut declinet ad unam
duarum partium matricis: & removeat os
matricis ab oppositione per quam inijciunt ad
ipsam spermata. Et quoniam est causa in eo durities unius
duarum partium: aut inspissatio et costrictio: que
re diversificans duo latera in humiditate &
mollificatione et siccitate & spasmo. Et quoniam est
causa in eo repletio nimia venarum duarum partium pro-
prie. Et quoniam est causa in eo humores grossi visco-
si in una duarum partium facientes illam: attra-
hi ergo secunda ad ipsam. Et multoties accidit
ex ea profocatio matricis. Obstetrices quidem co-
gnoscunt partem declinationis per tactum cum
digitis: et cognoscunt an sit a duritie an a re-
pletione: cum facilitate et tensione venarum:
et duritiam earum: et necessitate eius ad euacuandum.

¶ Cura.

Oportet ut si semel saphena partis cui
opposita est pars declinans si sentitur re-
pletio: et dicit obstetrix quod vene in illa parte
sunt tense et replete: et illic est grossitudo.
Et si illic est costrictio et coadunatio: et non
est illic grossitudo: ammista lenitiva ex cli-
steribus et suppositoriis et unctionibus. Et
ammista balneum: et fac ut cibum bonus fiat

Et si fuerint illic humiditates: euacua eas
et da in potu oleum de kerua et amistra etiam
in suppositoriis. et similiter inunge matricem eius
et inijce in matricem eius oleum balsami et ra-
zaki et similia. Et tunc fortasse possibile erit
obstetrici: ut itromittat digitos inunctos
cum ceroto: aut in adipe galline aut anacis
et equet matricem: et tendat declinationem do-
nec faciat cadere oppositum os matricis vulue.

¶ Aqua calidum in matrice.

Eccidit matrici quoniam aqua calida. Et
causa in eis est aut primitiva sicut percussio
aut casus: aut multitudo coitus: aut abor-
tus: aut disruptio ex obstetrice cum recipit
fetum. Et quoniam est causa in eis retentio menstruo-
rum et repletio: et multitudo humiditatis: aut
inflatio inspissata que non resoluitur. Et quoniam fiunt
propter elevationem spermatis. Et quoniam fiunt in ore
matricis. Et quoniam fiunt in concavitate eius in
quibusdam partibus duorum laterum et ante et retro. Et
quod de eis est deterius est illud quod est commune
pluribus partibus: et quoniam sit dubelatio: et quoniam
puerit ad duriciem aut cancerum. ¶ Signa.

Quandoque signant ipsam concavitate: stoma-
chus enim concitat ei: quod dolet: et accendit
in eo tristitia et angustia et nausea et singul-
tus: et corruptio digestio: et appetitus a debi-
litate. Et cerebrum concitat ei: quod accendit do-
lor capitis in principio: et dolor in collo et ra-
dice oculorum et profunditate ipsorum cum guttate
Et procedit dolor donec consequatur extremi-
tates et digitos et duo fociolia et utrunque
crus et iuncturas cum mollificatione in eis: et
dolent due partes dorsum et duo inguina et pe-
ctus et inflatur: et mirach iterum inflatur:
et sentit in toto corpore guttate: et accendit ex-
pressio et difficultas: ita ut non sit ventositas
in meatu ad exitum: et illud sit propter coar-
tationem apertis. Et ubi coartat de meatibus
plus illic sit sensibilitas vehementior. Et quoniam
est expressio sine difficultate: et difficultas
sine expressione. Et accidit in eo ut debilitetur
pulsus: et morietur et frequenter fiat. ¶ Si aqua
fuerit calidum: erunt omnia accidentia ista ve-
hementia cum febre inflata: et cum horripilatione
nubis: et cum nigredine lingue: et dolor fiet for-
tis et pulsatio: et multiplicabitur sudor in ex-
tremitatibus: et quoniam producet ad abscissionem
vocis: et spasmum: et incipit. Et significat par-
tem apertis locus pulsationis: et concitatio ite-
rum: aut sit dolor in summo: aut ad dorsum de-
clinare: aut ad utrumque pedem. Et quod est propter
quod os matricis est vehementius et duri-
us eo quod est in concavitate: quoniam os matri-
cis est nervosum: et est tangibile: et illius
quod est in concavitate tactus est difficilis.

Et in quacūq; parte sit apostema declinat
matrix ad perariū illi? et sit difficilis sōnus
sup cōtrariū ei? et sit difficilis motus loca
lis et eleuatio et sessio et incessio: et sequitur
egra vt claudicat ap deambulatores. Et signū
q; cōuertit ad dubelati est vt sit dolor addi
tus valde: et accidentia sūt fortiora: et diū
sificant febres et pmiscenē: et iuenit tranq̃l
litatem cū est flux? ventris et egressio vri
ne. Et signū collectōnis aplete est qd seda
tur febris et pulsatio: et mouetur rigor. Et
apa qdem matricis et ei? dubelati: qñ sunt
in ore matricis: possibile est vt sanent: et si
sunt profunda nō est possibile vt sanent.

Curationes apostematū calidoꝝ.

Necessaria est in eis eūatio sanguis
cū adiuvant significatōes famose:
et flōmia licz cōferat ad illud: ē tñ
in ipa qd retinet mēstrua: & trahit sangui
nē ad supiora. Et flōmia qdem saphene est
vehementioris cōitatis: & magis attrahens
sanguinem q̃ illa: et meli? quidē est vt puo
cent mēstrua et magis iuuatiuū: & pprie ei
in quo est cā retentio mēstruoz. Et recti?
qdem in pncipio est vt fleubotomeē basilica:
qre phibet effusionē matie: deinde psequen
ter adhibeat flōmia saphene: vt trahat san
guis ad locū: & succurrat ei qd fecit incur
rere flōmia basilice ex nocumēto cōicante
ei. Et oz vt fiat flōmia pedib? ei? ad supio
ra eleuatis & ipa sit iacens: & pueniat ad
sūmum in extrahendo sanguinem. Et oz vt
phibeat cibos aut mīozes i dieb? p̃mis vs
qz ad tres dies: & phibeat aq̃ penit? & p
prie in die primo. Et habitet in domo boni
odoris: & p̃cipiat vt vigilet quātū potest.
Et vomit? vehementis iuuamētū: est ad illd.
Et qñz est tibi necessariū: vt amīstres soloz
faciēs et educēs huōres. Et oz qd sit i medi
cimis ei? qd sedat nausēā: & mīozes cib? cū
necessitas est. Et sedeat in pncipio in aqua
dulci amīxta cū oleo rosato: bono et embro
cetur cū stipticis ex aq̃s: deinde nō sit assu
duatio sup eā cū stipticis: vt nō iouret āpa.
Et de eis quoz amīstratio est pueniēs in
hac hora: est papauer dissolutū cū decocti
one de quo fiat emplm cū oleo enfacio aut
oleo rosato aut oleo de pomis: deinde festi
na cū lenicis: qre fac embrocā ex vino cum
oleo rosato tepidū. Et suppone lanā infusā
in aq̃s in q̃b? decocta sūt ea q̃ sūt sic malua
et semē lini et alhasech & alharmel plurima
cū medicis stipticis sic arnoglossa et blitis
et silr vnguentū factū ex ouis et melliloto
decocto dissoluto in decoctōne. Et qñz po
nit in eo oleū de croco: et olīm nardīnū: de

inde fiat pmutatio ad maturatōes. Et ex eis
q̃ maturat ipm sūt dactili dissoluti in deco
ctōne decocti cū saue cū olō rosato et olō
de alcāna: & pprie i statu suo: et empla ex
ysopo et adipe anbis: & adipe vacce et me
dulla cerui et silib? Et qñ declinat egritu
do curatio ei? est tūc cū resolutiuis puris.
et sūt aq̃ sisimbzi et sansuci et laur? et poli
podium et similia de illis q̃ sciuit. Et ciba
eam et cōforta et viuifica ipam. Et qñ po
nunt sup eam empla: oz vt ligent: ligature
em nocent apati. In dubelati vero oz vt oc
cuperis in maturādo ipaz: & si est p̃p̃inqua
ori matricis: et est possibilis sectio ei? scōz
modū regimīs clausē: fiat. merinseca aut cū
possibile est vt cōsideret ei? maturatio ex
ipamet: aut sufficit illud qd puocat puoca
tione subtili sic lac et semē melonis cū aliq̃
mucillaginū et ei? eruptio ex ipamet: fiat.
Et si possibilis ē infrigidatio et resolutio:
tūc est meli? Et cū rūpitur dubelati: tunc
qñz egrediē pus ei? ex vulua: & oz vt iue
tur ad mūdificatōes et resolutōes residuoz:
cū eis q̃ sūt sicut vnguentū basilicon minus:
et mīciaē in eam. Et qñz egrediē ex vesica:
et tūc nō oz vt iuuamētū fiat in mūdificati
one ei? cum diureticis fortib?: qre effunda
tur matia alia ad vesicā: & vīcat: et faciat
aduenire vlcera vesice: imo subtilicis in il
lo: & sis p̃ctus eis q̃ puocat subtiliē sicut
lac et semē melonis cū aq̃ mucillaginū. Et
fortasse egrediē ex via egestōis: & fortasse ē
necessariū vt rūpatur cū medicis dictis in
dubelati matricis et alioz: sicut sunt empla
facta ex ficub? et sinapi et simo colūbino.
Et post illud oz vt mūdificet vlcus cū eis
q̃ sunt sic aq̃ mellis: et itereē illud multoti
ens dum inueniē pus grossū. Cūqz mūdifi
cat cū cureē curatōe vlceꝝ: & qñ magnificat
accidētia in dubelati: nō ē excusatio qñ am
mistrenē empla lenitiua facta ex farina oz
dei et ex ficub? et fenugreco et semē lini et
melliloto: et time q̃ sūt scōm hūc modū. Et
oz vt obfues res quas dixim? in ca? apatū
calidoꝝ et dubelati et in capitulis alijs p̃ter
matricē: & cōpleas q̃ hic adbreuiavi? illi.

Apostema flegmaticū matricis.

Apostema flaticum i matrice significat
significationes apatis p̃dictē q̃ pen
dent cum grauitate et inflatōe: sed nō est
cum dolore de quo sit curandū. Et sit illic
mollicies extremitatū et pectinis. Et ē for
ma habētis ipm sicut forma habētū yposaz
cam. Curatio ei? est curatio apatum flatico
rum in visceribus: et ex eis que diximus in
capitulis pluribus.

Apostema dūz matricis.
Significat ipm apprehensio e2 cū tactu
et qd ē illic difficultas ex pre vīne et
fecis aut vni2 ambaz. Doloris vō euentus
minora2: cū eo dum nō fit cancer. et si ē: ē
res leuis. Et extenuat cū eo corp2 et debi
lita2: et pprie crura: et apostemat pedes et
extenuant crura: et qñz magnificat venter
et accidit dispositio sic dispō ydropisis: p
prie qñ duricies est sparsa. Et quādoq3 ac
cidit ex eo ydropisis vera. Cum vō nō sol
uitur duricies: festinat ad cācerositatē. Et
signū qd apā dūz est cācer: ā sit cācer: cū q
dem ē vbi apparet sensui: est qd videtur apā
dūz nō eq̄lis figure: a quo pcedūt sic vari
tes qd ledit tactus vehemens: mali coloris
et turbidi declinis ad rubedimē q est sic ru
bedo fecis. et qñz trahit ad plūbeitatē et vi
riditatē. Et cū nō apparet significat ipsū g
uitas: et qd extimat de lesione et sentit: et
cōmūcat in ipso pecten et duo emulcoria
et due āche et inguā et puenit lesio ei2 ad
dyafragma et dorsū. **E**t multociēs accidit
cū eo dolor i vtrīq3 oculis et temporibus
et frig2 extremitatū: & qñz est cū eo sudor
plurim2. **E**t qñz comitat ipm febris incipi
ens cū leuitate: deinde acuit et fit febris cū
vehemētia doloris. Difficultas aut vīe et
ei2 guttatio et retentio stercozis aut vniū
eorz sine alio: ē signū in quo cōicat duricies
Et flegmon qdē si vlcera est: apparet pus
nō equale habens sordē: et est sordes scōm
plurimū mali coloris nigra: & qñz ē rubea
et viridis: & raro fit alba: et erit ex eo hūi
ditas acuta mala virulēta pueniēs ad viri
ditatē fetidam. Et qñz currit sanguis pur2
ppter illud qd accidit illi de corrosione: ita
ut estimet qd illud sit mēstrua: et qñz currit
res cū qua sedat febris et sedat dolor. **E**t
qñz associātur ei signa apātis calidi: & nō ē
ei curatio.

Curationes.
Apostema qdem dūz o3 ut medicet et
euacuet cū eo corp2 ab huōribz gros
sis et melicis: & amīstrenē vnguēta sic dia
kilon et basilicon & qd fit ex bdellio et adi
pe anseris et medulla cerui et butiro ouū
facto ceroto cū oleo d lilio: et raseki et nar
cissino et oleo anetimo et oleo camomillino
et oleo de fenugreco: & oleo d kerua & olo
de alcāna: & oleo de albachoen: & sit cera
ei2 cera cīcrima. Et qñq3 ponit in eo vitell2
oui. Et si necesse est ut sit forti2 isto: ponā
tur in eo castoreū. et aloes senigeni et coa
gulū leporis et serum et yreos et ruta et al
bachoen et croc2 et gluten alibat et gūma

amigdalaz. Et de vnguētis exptis: ē ut fū
danē folia capparis in aq̄ donec leniatur: et
tera2 cū eis case2 cū aq̄ mellis: et fiat ex eis
vnguētū. Et amīstrenē flores vitis cum
caseo et aq̄ mellis. Et folia caulis et flos e2
pueniētia sūt apud me ad h2. Et itez si sup
ponat sordes auris sic dicit2 cōfert. Et o3
ut sedeat in aq̄s in qbus sūt virtutes leniē
tiū. Et fiat emplm cū folijs altee recētibus
cōtritīs cū gūma amigdalaz et adipe anseris
Et emplā facta ex salsuco et melliloto et fe
nugreco et camoillino et althea. Cancer vō
o3 ut medicet cū medicatōib2 cū qbus sūt
vnguēta sedātia et humectatōe corporis:
et eūone sanguinis ex basilica asidue: et sa
phena post ipaz in qbusdā horis: et educti
one melie solutione vētris. et vnguētō ara
saul est pprietas mirabilis in eo et sedat do
lorem ei2. Et qñ fortior fit dolor intende et
expire in sedatōe doloris medicīas calidas
et frigidās sīl: ut sis pteat2 cōueniētiōib2
eaz et pprie ad vlcera2. Calide itaq3 sedā
tes dolorē sūt sic decoctio fenugreci et filia
et cerorū factū ex fece olei dimissi in vase
eris: ut sumat de flore eius paz cū cera cī
crima: qd d foris linia2. Et frigide: sunt em
plā facta d papanē cū coriādo et solatro
et oleo rosato et albumie oui: et ex eo qd r
soluit ex plūbo adiuicē fricato cū aq̄ coriā
di. Et itez decoctio lentiū sumat et diste
ri2 cū ea. Et itez lac asine et succus arno
glosse diūctim et ligillatim. Et qñ euenit ex
vlcera2 flux2 sanguis: amīstret vnguē
tum fluxus sanguis.

De pfocacione matricis.
Ec egritudo similis est epilēie et sin
copi: cui2 initū ē ex matrice et pueit
ad cōitatez fortē cordis et cēbri mediatiōe
velais et retis et venaz pullatiliū et qetaz
Quidā vō sapientū medicorū dixerūt: qd n
cognoscit cā pfocacōis. Vez causa in ipsa
cū cōprehēdit: est qd accidit retētio mēstru
o3 ā spmatis in adolefcētib2 et viripotenti
bus in p̄mis cū sūt viripotētes et virgibz
et viduis: et fit cōuersio ei2 qd retinet inde
ad frig2 scōm plurimū: et pprie cū accidit
ut i radice sit frigidū et addit ei spissitudo
et soliditas frig2: aut adaugēt frig2 putre
factionē: et est paz. Et cognoscit ex solidi
tate ei2 ad qd declinat in cōplone sua. **C**ū
ergo spissat vñū hoz duoz: aut mēstrua
corrupte corruptōe p̄dicta: et declinat ad
natam venenolā: et accidunt due spēs egrī
tudinis: Quarum vna est egritudo official
que in primis consequitur matricem: quare
spasmat et p̄trahit in primis ad superiora

aut añ et retro à ad lat? dextrũ et sinistrũ
scdm obedienciã materie retente in venis:
et nõ inuenit meatũ: imo dilatat venas: et
spasmat eas cũ dilataciõẽ: qre dolorẽ facit
¶ Et qñz spgiẽ matia illa i substãtia matricis
et ingrossat eam: deinde cõtrahit eã. Aut ñ
spgiẽ in ipa: imo apat ipaz: deinde corrugat
ipaz qre addit malicia. Aut puocat sũ ipaz
mẽstrua alia: q nõ iueniẽtia cõu pouciũ ad
nocumẽtũ i mẽbris pncipalib? vlt nocumẽ
tum pũ. Et qñz strahit cã apatis aut ma
licia cõplonis in pms. Et qñz añcedit con
tractio causa apatis aut malicie cõplonis ex
iccantis: qre accidit oppilatio oris matricis
et orificior? venaz: deinde accidit retentio
et silr due declinatões ad latera. ¶ Et scda ẽ
egritudo matialis cũ eo qd facit pcedẽ ma
teriã retetaz ad duo mẽbra pncipalia ex va
pore malo venenoso: qre accidit sic eplia et
sincopis. Et qñz hec egtudo fortior est sin
copi pura: tũc añcedit sincopis sic debilit?
añcedit fortior. Et q ex eis est menstrual? ma
gis salua ẽ q spmatica: spma em quãuis sit
ei? gñatio ex sanguie: & pprie in mulierib?
añ cõuersionẽ tũ est magis susceptibilis cõ
uersionis male q sanguis: sic lac gñatuz a
sanguie susceptibilis est cõuersionis q san
guis. Et qñz adsunt huic egritudini piodi:
et multoties accidit in autũno: & qñz sunt
piodi eius tardi: & qñz accidit omi die: &
frequẽtia eius ẽ pua. ¶ Et qre nõ accit hmõĩ
apud ptum: cum mot? ille sit laboriosus:
qm motus matricis tũc ẽ silis ex oĩbus dia
metris: & ẽ gradat? nõ subitus: et est ad i
feriora: & ẽ opatio nature: et i ipso nõ pro
cedit vapor venenos? ad mẽbra pncipalia
¶ Et deterior pfocatio matricis: est illa q de
struit anhelitũ i eo qd appet: quãuis sit ne
cessarius anhelit? aliqs. Et fortasse appet
in eo qd est sic lana carmiata suspesa coraz
anhelate: et destruit etiaz sensũ et motũ &
assilatur mortĩ. Et plurimũ illi? ẽ cã spma
tis. et cã ei? qd de eo frigidũ est: & seqt eã
in difficultate: illa q destruit anhelitũ. Sz
mior & leuioz cã est i gdu terciõ: q facit ac
cidẽ spasmũ et tetanũ & sincopi absqz no
cumẽto in rone et sensu. ¶ Signa.

Quando appropinqt piodus huius
egritudis: accidit disnia & difficil
tas anhelit? et pulsus cordis et do
lor capitis: & vt loqẽ secũ: et debilitas di
scernedi et pigritia: et debilitas in crurib?
et cõrmitas coloris: & alteratio corpis ei?
cum puitate fixationis sup dispositionẽ suaz.
¶ Et qñz accidit ex putrefactione vaporis ca
lidi sitis. Et qñ addit in ea accidit suber et

pmixtio ronis & rubedo faciei et oculi & la
bi: et egredient ad exteriora. Et qñqz clau
dit oculos et non apit eos & debilitat abe
litus valde: deinde abscondit scdm plimũ:
et imaginaẽ egra qñ aliqd eleuet ex pectie
eius. Et accidit stridor dentiũ et percussio
eor? et mot? iuolũtarij ppter corruptionẽ
lacertoz: & alterat dispositio ei? et abscon
dit loqũla et difficilis fit intellect? ei? qd lo
qẽ. Deinde accidit pcpue ex ea q spmatica
est sincopis: et absasio vocis: et attractio
crurĩ ad supiora. Et appet sup corp? ros
nõ cõis imo puus. Et qñz resoluit ad voi
tum flaticũ puz: et dolorẽ capitis: et dolo
rem geniculi et dorsũ: et ad rugitũ: et ad ex
pulsionẽ hũiditatis ex matrice. Et qñz pdu
cit ad pipleuoniã et ad sinatiã: et ad apata
dorsũ et pectoris. Et pulsus fit in ea in pri
mis tens? spasmol? rar? deinde fit frequẽs
absqz ordine: et pprie apd casũ virtutis et
ppinqtatez mortis. Et fit vima simil? loture
carnis: aut fit sanguiea rubea. et mẽstrua
lem qdem significat retentio mẽstruoz. Et
spmaticaz significat elogatio spacij a coitu
cũ desiderio et castitate. Et mẽstrualẽ qñqz
seqtur exuberatio lactis: et corp? ei? gñi?
est: et sensus debiliores: et dolores oculo?:
et coli: et febres: et accidẽtia q sequũtur i
tentionẽ mẽstruoz pdicta sunt manifestio
ora. Et cum hoc hũoris dñantis in sanguine
apparet dominiũ et malicia: sic melici: ipm
em facit accidẽ alienationẽ ppter cõitatez cẽ
bri: et sincopim forte per cõitatez cordis: et
destruit anhelitũ per cõitatez amboz simil?
et per cõitatez diafragmatis. Et flaticus ẽ
grauioz: et qetioz hẽt accidẽtia: et coleric?
ẽ acutior et magis incolumis. Spermatice
võ incipit cũ nocumẽto anhelit?: et magni
ficaẽ tior in ea magis q in mẽstruali. Reliq?
võ accidentia nõ apparẽt in ea: et multoties
qdem accidit ex hoc qd obsterix tagit ma
tricẽ ei? spasmol? omotio et desiderũ: qre
descendit sperma ei? grossũ et sanaẽ. Et qñ
qz expellit illud ex obuiatõe sui ipi? et inue
nit redẽ: et licz ipa sit simil? epilẽsie in pluri
bus iudicijs in hoc q subito accidit: tũ mẽ
ipsam et epliaz distinguit retetio ei? qd ele
uatur ex mĩce et pectine: et q ratio nõ mi
norat valde et sp: imo in dispõnibus vehe
mentib? valde: et quãdo euadit pfocata nar
rat plimũ ei? qd fuit i ea: nisi sit maxima i
moderata: et spuma nõ currit sic est cursus
eius in eplia difficili ex cẽbro: et si currit se
dat egritudine statim. et nõ indiget q excu
sat ab ea: et redeam? ad illud quod demon
strauim? in ca? epilẽsie de differentia.

presecutio
matricis
hanc est
si accidit
a corruptione
spermatice
a corruptione
sanguinis
mẽ
delat se
ratio ratione
et exphorime
to. 3 ore
uicij cas
proprio

Et perimẽdo
poma videt
mulieres
choir qm
uerunt bñ qñuam
reca retentionem spermatice
mẽstruas in nõ rekas
sepe inuadit in hanc
dispositionẽ et nõ sui
frequenter inuadit mulieres
nũqz coitu stantes et si
eis mẽstrua deficiunt

fictionē unam. Curatio.

fictionē unam. Curatio.

Oportet ut fūdaē sup caput olīm odo
riferū cōfortatiūū: calefactiūū ualō:
sicut oleū nardīnū aut oleū d̄ been: et īcipe
ad faciendā cōmotōem p̄dictaz et pprie cū
faciētibus pruricū mordicatōis: et supponā
tur colliria p̄dicta puocatiua et supposito
ria trahentia matricē ad īferiora sic gallia:
et olea odorifera sic olīm d̄ been et sambacī
nū al̄s sambucinū: et sic oleum albacohen
et oleum de folio: et reliqua olea odorifera

acuta ad q̄ declinat matrix: et cū h̄o est ī eis
subtiliatio et puocatio. Et similiē suffumi-
ga eā subtus cum musco et xiloloe: et silr
suffumiga eam cum musco cōtrito sup lapi-
des ignitos: et line cū cocholoe alā coloch
et algalia et tene ābelitū e? et nares ipi? et
moue ad vomitū cū pēna intromissa in gut-
ture ei? ipa em̄ inuenit cū vomitu req̄ez &
leuitatē: et fac eaz sternutare: & fac eā odo-
rare fecida. Et fac adherere inferiorib? ei?
vētosas plūmas trahētes sanguīnez et ma-
tricem ad īferiora pprie sup emulctoria &
coxas: aut sup illud qd̄ est p̄trariū p̄i decli-
nationis: si sūt declinatō vt trahat matrix
et sāguis ad īferiora. Et frica pedes ei? for-
titer: & fac adherē anchas ei? et pectm̄
ip̄i? et coxas & crura: & stringe eas ligan-
do a supiorib? ad inferiora. Et suffumige
cū eis q̄ sunt sic oleū arazaki et medicie cali-
de rubificantes in q̄bus sit qd̄ sit sic eufor-
biū. & suppone ano ei? ea q̄ resoluūt vēto-
sitatez: & line stōachū itez cum eis et voca
eā: & cōmoue. Cum ergo fiūt ei omia illa:
et nō redit anhelit? eius: tūc necessariū est
vt effūdāt feruēs oleū sup cap̄ ei? a cauteri-
jetur sinciput ei? si nō fuit excusatio inde.
Et q̄nqz euadit cum flōmia. Et caue ne des
ei in potu vinū: qm̄ aq̄ est ei cōueniētiōz: &
carnes grossas: & ea que addūt in carne et
sp̄mate. ¶ Emorroides et mox et bothoz
q̄ apparent in matrice et clauī.

Q Vandoqz eueniūt in matrice emor-
roides: & accidit in ea q̄nqz sicut mox
(sicut dictū est) in masculis. Et q̄nqz ap-
parēt sup eam bothoz diuerse q̄n replētur
sanguīe melācolico: q̄z qdam dicūtur alba-
sce: qm̄ sūt similes capitib? albasce & q̄nqz
sūt albe. Et q̄nqz apparēt sup eā bothoz sic
verruce et clauī successiōe ragadiāz: et suc-
cessiōe apostematū duroz. Et nō est possi-
bile vt sanent emorroides: nisi q̄ ex eis sūt
extra matricē. Et p̄az sanātur facte in pro-
fundo. Et q̄nqz seq̄tur illam cui? mēstrua
retinent appitio emorroidaz in ano suo: et
in eo qd̄ apparet de matrice sua nā sp̄at vt
apiantur et mūdificent: et sit cū eis securi-
tas ab egritudib? difficilib? quas facit mē-
struoz retentio. Et possibile est vt appare-
ant emorroides et filia illis in speculo cui
opponit vulua scdm̄ modū quē diximus in
capitulo ragadiāz. Et cū ip̄imūtur ī spe-
culo nō euacuant: qn̄ aut appareāt in hora
retentionis mēstruoz ei? et videāt rube-
dure: aut in hora q̄etis: & videant decume
facte et illud ē apud cursū ei? qd̄ currit ex
eis de re nigra sicut fex.

¶ Curationes emorroidaz.

I Ste emorroides nō dolent nisi ppter
vehemētiāz inflationis eaz et solidi-
tatis ip̄az: q̄re o3 vt leniantur et p̄pentur
ad currendū. ¶ Si nō iuuātur per hoc: &
emorroides nō sūt late ample: nō est excu-
satio qn̄ ammistretur ferrū scd̄z modū quē
dixim? in ammistratōe emorroidaz anī cū
calib noto: & illud est cū sūt extra matricē
Cum ergo icidūtur ponātur sup incisuraz
atramētū et alumē et cortices thuris: et
q̄ sūt similia illis. Cūqz volūtas est vt fiat
illud: itromittat mulier in domo frigida: et
incidatur illud ex ea in ipa: et p̄cipiat ei vt
subleuet pedes suos ad parietē duabus ho-
ris et faciat adherē dorso suo et pectm̄ et
macerie sue pānos infusos aquis stipticis ī
frigidatos niue: et si forsitan sanguis nō ab-
scindit: tūc pone sup pectm̄ et sup dorsū
et q̄ sequūtur ip̄z vētosas adherētes: et sup-
pone lanā infusā in aq̄ decoctiōis stiptico-
rū in q̄ sint dissoluta acacia et ipoq̄stidos et
licium et similia: et fiat vt sedeat in aq̄s sti-
pticis. Et si fuerit emorroides late ample:
tūc nō labores in icidendo eas sed amistra
sup eas exiccatiua fortiter retinētia sangui-
nem sic sūt pāni infusi succo berberis: a ace-
tose sup quos puluerizata sint licū et acacia
et silia et ligenē extrema ei? cū strictura.
Et p̄cipe vt dormiat scdm̄ figurā suantem
illud qd̄ suppositū est. Et rege eam regimē-
fluxus sanguis supflui. Et de lenificatiōe
eaz est vt sedeat mulier in aq̄s in q̄bus de-
cocta sint lenificātia: sic altea et camomilla
et fenugrecū et semē lini et mellilotū et ā-
mistra sup eas ex oleis sic oleū de pice et o-
lilio et oleū de melliloto.

¶ Clauī.

R Edeat habēs eos in decoctiōe fenu-
greci et lenificantū cum oleo et sup-
ponant pessaria facta ex ylopo et nitro et
resina.

¶ Caro addita et lōgītudo albathe et ap-
pitio rei sicut virge et rei noīate fursus.

Q Vandoqz oriē in ore m̄icis caro addi-
ta. Et q̄nqz appet sup m̄ierē res q̄ ē si-
cut virga cōmouēs sub coitu. Et quādoqz
adueit ei vt faciat cum mulierib? simile qd̄
sit eis cum q̄bus coitur: et q̄nqz est illud ba-
tharum magnū. Et fursus q̄d̄ est caro ad-
dita orta in ore m̄icis q̄ q̄nqz plōgat: et
q̄nqz adbreuiatur: et nō plōgat nisi in esta-
te: et adbreuiat in hyeme. Et summa q̄dem
medicorum: testificatur illud sicut archi-
genes et gal' et negat illud medicus igna-
tus.

Cura vge q̄oꝝ et albat̄a curatio ē īci-
sio p̄ p̄ueriōē eꝝ sup̄ ceruicē suā. et īt̄me
ventrē eius: & īcīdāē illud ex p̄fundo: &
ex radice vt nō accīdat fluxus sanguinis.
Carnē vero aliā fortasse possibile est cura-
re cum medicīs corrodētib⁹ carnē: de illis
q̄ amīstrant̄ ī ca° suo. Et fortasse nō est
excusatio q̄n īcīdatur: & tūc currit cursu
emorrhoidaz. Et fursus q̄dem ligat̄ cum fi-
lo ligat̄a strīcta: & dīmittit̄ duob⁹ diebus
aut tribus. Et fortasse īnuīt dīmissio eius
sic donec putrefiat & īcīdāē vt mīmozetur
cursus sanguis.

Aqua ī matrice.

Quandoq; aggregatur ī matricibus
mulierū aqua et p̄focat̄ ea. **S**ig-
sunt q̄ aīcedit retētiō mēstruoz: & multi-
plicat̄ rugitus ī ventre: & p̄p̄ie cū moue-
tur & ambulat. Et accīdit ī īferiorib⁹ vē-
tris ap̄a molle. Et q̄nq; sit sic yd̄opica: &
multiplicat̄ cursus hūiditatis aquosē. & q̄n
q; estimat̄ q̄ sit p̄gnans. Et q̄nq; est vulua
ei⁹ ī hoc vt p̄uocet̄ ab ea aq̄ plīma subito.

Curatio eius. **E**st vt amīstret̄ flōmīa
si īdīget ea: et exercitiū: & vt faciāt eā se-
dere ī reb⁹ p̄uocantib⁹ aquositate fortis
p̄uocationis: et res q̄ amīstrant̄ ī emplīs
yd̄opisis: donec maturet̄: deīde approxien-
tur ei⁹ p̄uocantia mēstrua: cū fortitudine. &
denē ī potu p̄uocātia vīmā: et nō est ma-
lum si clīsterizet̄ clīsterib⁹ yd̄opicoz & cū
collirijs p̄uocātib⁹ aquam et mēstrua. Et
suppositio ellebori albi cōfert ei⁹ et extrahit
aquā plurimā.

Inflatio ī matrice et cognitio ei⁹.

Quandoq; est cāp̄ma ī hoc vt eueni-
ant īflatio et ventositas ī matrice p̄-
cussio aut casus et sic illud q̄re dībilitat̄ cō-
plexio ei⁹. Et q̄nq; est difficultas p̄tus & cō-
uersio oris matricis aut frīg⁹: fecit em̄ sup̄
uenire op̄ilatōem op̄ilādo os matricis co-
artando vētositate ī vacuitate ei⁹: aut ī
vacuitate villoz ipsi⁹: aut ī angulis eius.
Et illa q̄ est ī vacuitate ē debili⁹: deīde q̄
est ī angulis. postea q̄ est ī concauitate.
Q̄nq; sit fortis virtus retētiōis vētositatis
ī matrice & ī villis ei⁹. vsq; quo cōseq̄ē
dolor extensus ad pect̄mē: et dilatat̄ ī m-
guib⁹: et eleuat̄ dolor vsq; ad coxas & vs-
q; ad diaphragma et stomachū: et habz vocē
sic est vox timpani et yd̄opisis timpanitis.
Et q̄nq; est p̄mutabilis: et associat̄ ei⁹ p̄uctio
pulsatio et punctura: quā vaporatōes cū
virtutib⁹ caliditatis sedāt: et redit cū red-
ditu frīgōis: et cōp̄ssio p̄mutat eā ī rugi-
tū: aut augmentat̄ cū ea p̄cten. Et fortas

se remanet hec vētositas spacio vite: et est
māt q̄dā q̄ dñiū matricis sup̄ sp̄ma resol-
uit hanc ventositatem q̄si non sit.

Cura.

Qonfert ad illud potus logodion et
sagzeneē ī aq̄ radicū et seminū: post
eūationē mat̄iei faciētis illud a corpe et ma-
trice cū eis q̄ sunt sic yerapigra: p̄p̄ie q̄n nō
est multū cronica. et si croica sit egritudo
tūc cū eis que sūt sic vera archigenis et olz
alkekelēgi iuuatiū est ad hoc valde. Et q̄n
q; supponūtur colliria ex eis q̄ sūt sic bōel-
lium et xilobalsamū et semē ei⁹: cū olo nar-
dmo et oleo de ruta. Et q̄nq; embrocāt̄ cū
oleo de ruta et oleo anetimo: et q̄nq; ponūt̄
sup̄ matricē emplā facta ex eis q̄ sūt sic ru-
ta et semen agnicasti et cimimū et cētaurea
et alberengelī et sāsucum et anisum et ca-
lamentū et casia et ameos: et reliq̄ semia.
Et q̄nq; sit vt sepeat ī aq̄s ī q̄bus decoctē
sunt medicie emplastroz p̄dictoz. Et q̄nq;
fiūt cum sp̄ebus calidis. Et q̄nq; apponūtur
pect̄m et matrici ventose cū igne.

De ventositate matricis.

Entic habēs eam q̄si sit res ī ea īmo-
luta suspensa: et videt̄ sepatiōē do-
loris permutari.

Cura.

Ius cura est ut sumat omī die. 3. j. et
5. de diarmarte cum 3. j. cimimi et sex-
ta. 3. vni⁹ masticeis.

Eten vigesima secūda de egritudinibus ap-
parentib⁹ ī extremitatibus mēbroz q̄ est
duo tractatus. **T**ractatus p̄mus de eo
q̄d accīdit eis de nocumētis quātitat̄ et si-
tus et de forma chirbi et siphac.

Portet vt scias q̄ sup̄ ventrez
post cutem sunt duo p̄niculī
quoz vnus nomiat̄ siphac: et
cōprehēdit īntestina et calefa-
cit ea sua spissitudine et vētosi-
tate et cōprehēdit lacertos. Et secūdus est
īnterior et nomiat̄ beriteron. et nomiat̄ rotū-
dus: q̄m q̄n singularis sit ab eo q̄d regit ip-
sum: est sic spera sup̄ quā sūt sūme et addi-
tōes molles et foramīa: et cōtinuat̄ desup̄
velamini: et p̄cessio ei⁹ est ex sup̄mo: et est
subtilis sub cute vētris et p̄niculo ei⁹. Et
adherēt ei duo ex lacertis ventris dexter et
sinister adherētia vehemētī: deīde cōtinu-
atur post eos ambos velamī et p̄ribus eius
carnosis cōtinuatōe vnionis post cōtinuati-
onē suam cū stomacho: & post cōfirmatōz
et soliditatem subst̄tie eius. et illa cōtinua-
tio est cōtinuatio dilatata. vtz ip̄e cum cōti-
nuatur epati est subtili⁹ vald⁹: et est ei⁹ ī ele-
uatōe sua ad stomachum et reflexione sua

descendēdo ab eo fortitudo cū oppositiōe
venarū et arterie magnarū suspensarū cum
eo: et descendit sub? et fit chirbū. Et erit
sup plurimū alberteron de subtilib? lacer-
tis dilatatis sup venterē tunica vna. Et for-
sitā extimā? qd sit ps e? ppter stimulatōez e?
et similitudinē suā cū eoi neruositatē. Cū g^o
singularis sit ab eo alberteron est subtilis
texture valde: et ille ē alberteron venterē: et sibi
tibi? ei? et purius ipi? est apud epiglotalē
et ortū pāniculi intrinseci costarū ex hoc pā-
niculo. Et iuuamētū hui? siphac ē replere
qd est int lacertos venteris et intestia: et strin-
gē locū: et phibere supfluitates ne cadant
in locis vacuis cum adiutorio diafragmatis
qd est posterius. Et cōpmere posteri? inte-
stina et viscera euacuatiā supfluitates cum
pxima sūt ad expellendū qd in eis est de fe-
ce et aq ydopilis & vrima: et phibē iflatōz
vehementē: & ligat viscera ligatōne forti.
Et est in dorso sic res vna. Et lacerti omēs
posteri? sup carnē glandosā qsi substrataz
eis & venis magnis et meatib? stimulatīs i-
ter intestina et stōachū. Quidaz vō dicunt
nō ptransit vt dicat: qd i siphac sint genera
villosz ptextoz scōz ptes notas villosz qui
sūt iftrumēta virtutū triū nāaliū. Et isti
qdē nō est possibile: vt dicāt istud in tuicis
venarū et vesice et matricis nisi de aliq^o pā-
niculoz: imo est corpus singulare. Et ista
duo velamīa tutamīa sūt viscerū cōcauita:
tis inferioris. Cūqz pueniūt ad pectimē: sūt
i eis duo foramiā stricta: qsi ipa ambo sine
per q trāsit lūbar dexter et sinister isepabi-
lia in eis: donec fiant sic duo kistes duoz
ouoz. Et sub duob? velamib? est chirbū:
et chirbū qdē est cōpositū ex duobus pāni-
culis: quoz vn? coopit aliū int quos sūt ar-
terie plurime et vene pauciores eis. & figu-
ra e? est sic kistis: et est ligatū cū stomacho
et mehaicis et cū colon. Et ei? pcessio ē ex
eo qd descendit ex supfluitate beriteron ap
stōachū et duodenū: & eo qd ascendit ex
supfluitate ei? et apud pectimē. Prīmū g^o
qd occurit de ventre est cutis: deinde sub ip-
sa est pānicul? pimus: et noīat aggregatiō
eoz mirach: deinde sunt lacerti: postea beri-
teron: deinde chirbū: deinde intestina.

De ruptura et q assimilatur ei.

Ruptura fit ppter solonem pāniculi a
singularitate sua: et casū fissure in eo
quā penetrat corp? qd fuit cōphensū in eo
an scissurā. Aut ppter dilatatiōez stricture
in meatu aut solonez. Et cū accidit illud ta-
liter: qd qn iccedit penetrās et puenit ad tes-
ticulos noīatur ramex et hernia. Qz autem

est ppter hoc: noīat noīe cōitatis hernia te-
sticuli et varices eius & duricies e? Et du-
ricies qdem folliculi testiculoz cadit i chir-
bo: accidit em qnqz vt dilatenē duo forami-
na pōicta ppter debilitatē eoz: aut disrū-
patur et egrediat qd seqtur ea d hūiditate
glutimosa aut hūidosa aut mollificatiua: a
ppter adiutoriū ex pcussioe aut motu a ca-
su: a itentōe spmatis moti et phibiti ab ex-
pulsione: aut ascensioe mulieris supra virū
aut labore anhelit? in coitu et ppter sup re-
pletōez: & silr coitu sup replōnez nauseati-
uam: et aggregatiōne venteris et egesti-
onis in ventre: qre descendit aut chirbū: a ve-
lamen: & intestina & ppter monoculū qm ē
solutū nō ligatū: aut hūiditates q effūdūt
ad eos ex expulsioe nate. Aut gnanē apud
eos ppter frig? ipsoz: et cōuersionē sangui-
nis ad aquositatē: et fortasse accidit eis pā-
niculus ppter hūiditatez
sanguineaz feculentā: vbi est cā ei? pcussio
aut casus aut venteritas iflatiua. Et qnqz cō-
fert curatio cum ferro. Et qnqz nascit illic
caro addita: & qnqz igrossat oseū: aut indu-
ratur ex apate aut pinguedie. qre assimila-
tur ramici: et noīant hernia carnis. Et qnqz
est silr in ignibus: & qnqz inflant vene eius
et nomiat hernia varicosa. Et qnqz mollificā-
tur mollificatiōe vehemēti absqz ruptura:
qre plōgat et assimilat hernie itez. Et qnqz
accidit ruptura sup testiculos: et puenit ap
iguina. Et qd est supra ea in sumie est malo-
rum accidentiū. & in duob? emulcorijs.
Et illa q accidit sup sumē ē parūp raro fm
cōpationē ad alias: qm ille locus sustētatus
est lacertis: & qd sub eo est tue? extrema-
tib? lacertoz. Et qnqz accidit sumini augmē-
tum: et est de gne rupture itez: & omē qd
est ex ruptura sup sumē ē maloz accidentiū
quāuis sit pue additiōis: & nō dolet in pn-
cipio: qm expulsū in ea sūt intestina minuta
et sūt cōpssa coartata et coartāt fecem: &
euoit eaz: et ē ex gne yleos et inqetudie e?
et angustia ipi? Vex illa q ē sub? ē magis
susceptibilis dilatatiōis: et magis iccedēs in
additione: et nō dolet i pncipio. Et scias q
ramex intestinorū et chirbi ē egritudo for-
tis difficilis qquis sit pua. et ramex aq ē eg-
redo facilis: et si sit magna. **Signa.**

Signū aut cōmune rupturis ē additiō
apparēs et sentit int siphac intrinsecū
et inter mirach. Et additur eius apparicio
apud motū et cōpssionē anhelit? Et ei?
q est ppter dilatatiōez meat? signū est q ap-
pet paulatī i oseō absqz motu laborioso et
vociferatiōe et alijs: et ē ramex testiculi q aē

est propter illud quod est superius: est propter disrupti-
onem proculdubio: et non confert ei exiccatio. Et
signum eius quod est ex intestinis penetrantibus in
fissuram: est reditio eius cum velocitate cum resu-
pinatione et sensibilitas et rugit: et proprie cum
primis. Illam vero quod fit ex chirbo et suphac sig-
nificat aduentum eius paulatim. et est ad profundum
cum equalitate sua in situ: et non sentit in illa ra-
mice rugit: et scorum plurimum est quantitate
pue in quantitate profunditatis. Et quoniam egre-
ditur totaliter: et habet tunc hernia illa quantitate
magna: et est difficilis sanationis sic hernia in
testini: verum eius tactus non est diuersus a tactu
hernie intestini et ventositatis. Et reditio eius
quod est ex intestino et chirbo difficilior est quam ven-
tose. Et ramex quodam aqua cognoscitur per tactum
et tensionem osi et per splendoris et lenitatem.
Et ipsa iterum non redit nec ingreditur. Et hernie
ventose cognitio est: quoniam inflatio ventosa mani-
festa est: et ventosa quidem redit absque pres-
sione plima et dolore: et quoniam redit in dispo-
sitionem: et resupinatio non facit ipsam velocioris
reditus quam hora alia: iudicium namque eius in resu-
pinatione et non resupinatione simile est: cum non
sit guttas ei nec lubricitas. Sed in ea quod est ex
intestinis: est diuersum: quoniam est apud resupina-
tionem faciliorem parat. Et quoniam accidunt ex ea do-
lores vehementes: propterea quod extendit osi et
quoniam comprimit testiculum. Et carnosum signum est
quod est in ipso osi non intra ipsum: et est cum duricie
et grossicie et diuersitate vie: Et quoniam est: ex
lapideitate apertis duris: et notatur buis.
Hernia vero varicosa cognoscitur ex venis
repletis: et contusione vineali in ea cum mol-
lificatione testiculorum et prohibitione a cursibus
et motibus: et illa quod est in arteriis tactus cum
digitis comprehendit: et illa quod non est in eis imo
in venis nutritiis illa membra non com-
prehendit tactus.

Curaciones.

Regime quod habetibus rupturam est
dimittere repletionem: et dimittere motum
plurimum et saltum: et incessum subitum: et coitum
Et deterior harum dispositionum: est illa quod est
super repletionem: et oportet ut dimittat cibos inflati-
uos: et non multum utatur potu aqua: et dimittat
omnes res mollificantes ita quod etiam balnea. Et
cum comederit resupinet: et sit cum sedet con-
strictus secundum rupturam: et apud coitum prope
et sit coitus eius super lenitatem ventris eius.
Et scias quod intentio in curatione rupture est
consolidatio scissure si possibilis est: aut conser-
uatio eius ne addatur: et exiccatio eius quod molli-
ficatum est et dilatatum: et reductio eius quod de-
scendit in ipsam si est chirbum aut intestinum: et
resoluo eius quod aggregatum est in ea si est aqua aut
ritectitas: et prohibitio materiei quod extendit eas.

Et si non resoluitur: preparatio fiat in eius extra-
ctione. Amplius consolidatio scissure aut conser-
uatio eius ut non addatur: fit cum medicis glutina-
tionem facientibus et confortantibus in quibus est
stipticitas. Et quanto magis est scissura mi-
nor: est consolidatio facilior: et quoniam fit iuu-
mentum in ea cum cauterio. Et eius exiccatio fit
cum medicis resolutis: et reductio eius quod de-
scendit fit cum strictura et ligatura. Verum re-
solutio eius quod aggregatum est fit cum emplis
facientibus ad ydriopismum et quod sunt eis similia.
Et prohibitio materiei fit cum euacuatione et equitoe
cibi: et eius extractio fit cum medicis adurenti-
bus cum fortitudine et operatione ferri.

Cura rupturarum. Intestini et chirbi.

Si est amboz descensio ad osi: possi-
bilis est eorum reductio: verum difficilis
secundum operationem reductionis amboz in rup-
tura quod est desuper illud enim fit facile cum resupi-
natione et quilibet compressione cum manu. Quod si ad-
dat ruptura incipiat in desiccando illud quod di-
latatum est propter humiditatem: et adunando quod
scissum est: et ingenietur in consolidatione eius: et
cum sit inobediens ad redeundum: fiat ut eger
sedeat in aqua calida. Et empletur ruptura cum
limitis: aut euaporet cum pano calido tamdiu
donec redeat: deinde stringat suppositis me-
dicis aggregationem facientibus: et dimitteat tri-
bus diebus et sit resupinus. Et sit strictura
cum reuolutioibus quod datus et iuolutioibus pre-
paratis ad aggregandum labia scissure: et quoniam
cauterizat secundum hanc stricturam et preparationem
et non amittit in iuolutioes sperice: quoniam ip-
se dilatat: maxime autem necessaria est consolidatio
et non oportet ut approximet huic rupture ferrum osi.
Et medicis quod bibuntur quibus iuuant hentes
rupturas: sunt sagzeneae et decoctio nucis ci-
pressi et proprie in qua dissoluta sunt sagzeneae et
diacimimum. Et oportet ut amittit in ea empla-
quod supra scissuram amittit: postquam aggregata
sunt labia scissure: et tracta sunt duo oua ad
superiora: et expleta est reductio eius quod de-
scendit. Et de istis emplis est illud quod fit
ex sauma: et nucis cipressi: et cipressi folijs: ipsa
enim sunt radices emplastrorum super plimum iuuant
ei quorum est conuenientia. Et de emplis conueni-
entia est illud quod fit ex bellio et dragaganto
et gummi arabico: et glutino piscium: et glu-
tino coriorum: et tuberibus siccis: et carnibus
cancerorum: et rosis cum capitibus suis: et omnibus
stipticis et mastice et mirto sicca et mes-
excorticatis: et aldaio: et folijs altee de me-
cha: et aluie iamentis: et sumach et fructu ta-
maricis: et magra: et cetaurea: et aloes sage-
ni. Descriptio alia emplis. Re. aromoiaci et
thuris et aloes sangeni et dabach omnium

añ. 3. iij. bdellij pond. 3. ij. acacie & sarco
colle aboz. añ. 3. j. terant i mortario; & ma
defiant in principio noctis cu aceto; deinde
terant in mane cu aliquotulo saue; & imbi
bat ex eis cotu; et ponat sup locu; et striga
tur ligado. Emplm leue. Re. mastice et sar
cocolle et thuris ptes eqles et aggregent i
vino de passis. et linia sup pgamenu d pa
no et striga. Et sile illi e illd qd fit ex alo
e et glutine; et thure. Et itez sumant nux ci
pssi et thus et acacia et balaustie et sarco
colla et sanguis draconis et liciu et mirra et
galle et sauma eqli mēsurā terant bñ et fi
ciant cum gumi et fiat vt adherat ouo aut
in quocūq; loco fuit ruptura donec cadant
Emplm bonu qd qñz p solidat rupturā infā
tium. Re. corticu gnatoz pond. 3. x. galla
rum imaturarū. 3. v. decoquat cum vini sti
ptici. 3. v. decoctione vehemēti; et reducā
tur intestina ad supiora; et embroceat locu
cum aq frigida; et muiscet hoc emplm; et n
soluat nisi cōfacta hebdomada; a in oibus
decē diebus semel. Emplm mirabile. sumā
mastice corticu thuris nucis cipssi & mir
re & glutinis piscium & sarcocolle oim p
tes equales; dissoluat gluten cu aceto vini;
& aggregent cu eo medicīne & fiat ex eis
emplm; & fortasse sufficit infantib; emplm
qd fit ex balaustijs & phillio & radice lilij
siluestris. Et fortasse sufficit tibi vt facias
emplm cu lēticula aq que de gñe ē herbarū
nascentiu in aq. Et fortasse sufficit vt limā
tur eoz rupturē cu bdellio dissoluto i vino
& oleo sambacino aut cu castoreo; & pprie
qn est aquosa. Et fortasse sufficit cu sauch
de ordeo. De ruptura aque.

Quandoq; euacuat aquositas e? cum
bezel gradato. & qñz euacuat cu em
plastris extrahētib; aquositate; &
post illud qñz fit cu ferro & cu medicinis a
cutis calefaciētib; illud qd sequit rupturaz
ex siphach; qre cōstrigē & non descēdit a
quositas. In opatōe vero q fit cu instrumē
to bezel & fleubotomo; o; vt eleuent testi
culi ad supiora & elongent valde ab oseo
postq obliquat ē pectē & ps e? vt elon
gent ab infirmo; & vt resupinet sup lectu;
a sup locu in q sedēt homies; & fiat vt se
deat acilla a dextra e? extēdēs virgā ei? ad
supiora; deñ fleubotome? cu fleubotomo
lato. Et caue ne flomes aliqd de pmissura;
sz a dextra pte a sinistra; deñ scide fugiē
do cōmissurā. Et stude tandiu donc descē
dit aquositas tota; & euacues eā; deñde ti
bi iest electio si timueris eūsiōē & replōz
e? p? tēp? & reitēres curatiōē si volueris

cu bezel. Et si volueris cauterizabis; & cau
teriū fit hoc modo: sume ferrū subtile i q
sint vncini; & igneant sicut ignē cauteriū
& liga testiculos qnto longi? possibile est
a locis; & reuolue cauteriū ab oseo; ita vt n
inueniat testiculū & inueniat oseū & alberi
teron; & pstrigat & calefaciat ipm; qre nō
igrediat ipm aq p? illd; & qd dilatz meatū
est ei meli? deñde cura crustas & p solida
et fortasse incidis ex beriteron aliqd; deñde
cauteriza ipm & pone sup scissuraz sūptica
& phibe egrū potare aquā. Emplra vo ad
ramicez aq sunt ex gñe emplroz ydopisis
& splenis. Et sic si sumat staslagria & cimi
num; et aggregetur cu passis rubeis enucle
atis aggregatōe scā cu ptritōe; & fiat sicut
vnguētum; & eplastre? cu eis; & itez su
matur cinis querc? & cōficiat cu oleo pfor
rato cu decoctōe; & eplre? cu eo; ē ei iuuā
tium valde. Et itez sumant pip & grana
lauri & baurach & cere & oleū antiquum;
fiat ex eis vnguētum; & eplastre? cu eo; &
sumat nitri. 3. xxx. & cere. 3. vii. & olei ā
ciqui. 3. vi. & pipis; qm ē bonū. & gñoruz
lauri gna octuagita; & fiat ex eis emplz ad
herēs. Et bdellū arabicu sanat testiculos;
& qñz resoluit ramice aq puerorū.

Cura rupture vëtositatis.
Regimē in hoc ē vt deuēt inflatia ex o
lerib; & gñis & repletōez supflua p
ducentē ad rugitū; et maliciā digesti
onis; et potū vini mixti et vinū crudū ifla
tiū. Et sumat in potu medicīas resoluētē
ventositatē; sicut dyaciminū et sagzenea et
trifora magna; et totū illud cu decoctione
galange. Confectio ad eos bona. Re. folio
ruz rute sicce et ysopi et cimini et ameos et
semis agnicasti et baurach et calamēti oim
ptes eqles; et epichimi qntū oia; pfiat oia
cu melle. Et fiat eplastrū cu ruta et ciminio
et calamēto et agnicasto et acoro et baccis
lauri et sansuco et sceha et storace. Et sint
olea qbus fit mūctio sicut oleuz d costo; et
sābacinū et oim nardimū pprie. Et fiat eua
poratio cu resoluētibus vëtositatē pōictis
multotiēs. Et qñ fortior fit dolor amistrē
colliria facta ex melle et nitro et serapmo
et opopanaco et ciminio et semie rute; et fo
lis rute et castoreo. s. omnibus aut quibus
dam eorum scdm nccitatē.

De ramice carnis et varicosa.

Vratio earuz est cura apostematum
duorum et multotiēs quidem sufficit
in ramice varicosa mūctio cum vn
guento basilicon et adipibus lenibus et me
dullis.

De augmento umbilici.

Quandoque accit in umbilico augmentum quod est semel ruptum note: & quandoque est semel ruptum ydropis: ita ut aggregetur in illo loco solo humiditas aut ventositas. Et quandoque fit causa vene aut arterie facientis currere ad ipsum sanguinem. & quandoque fit causa apostematis duri a addicione carnis sub cute. **Signa.**

In eo quod est causa egressionis chiri aut intestini: signum est quod color est color corporis ipsius: & fit locus diuisus: & proprie in ruptura ex intestinis: & associatur rupture ex intestinis dolor quidam & occultatur cum premitur ut occultetur: & occultatur quandoque cum rugitu: & addit ei amistratio mollificationum ex balneis & inunctione & motus magnitudine. Et illud quod est ex humiditate non reducit compressio: & est lene cuius quantitate non alterat compressio facta causa occultationis: & est color eius color corporis. Et quod est ex ventositate est lenius & minus expellens quam illud quod est ex humiditate: & est ei sonus tapani & vox. Et quod est ex sanguine est sanguinei coloris & nigri. Et quod est ex naturae carnis a duritie est graue durum: cuius occultatio non est sic occultatio aliorum. **Cura.**

A illud quod est ex apertione vene pulsantis aut non pulsantis aut ex ventositate curandum non oportet te laborare.

Quod si laboraueris ad illud: consequetur te ut labores ad incidendum & suendum. Reliquorum autem curatio est ut facias egrum surgere: & precipias ei ut extendat ventrem suum: & retineat anhelitum suum tantum donec appareat augmentum: cum ergo apparuerit fac in circuitu eius circulum: ut sit distinctus: deinde resupina eum non super circulum per separationem eius cum vincto super mirach solui: ita ut non accipias quod sub ipso est: & intromitte in eo aculeum cum filo tali: ut non obuiet corpori sub ipso: deinde profora tali perforatione ut discoopiat ab eo quod est sub mirach solui. Si ergo est sub eo intestinum expelle intestinum ad inferiora. & si est chiri extendere ipsum & deinde lacertum: deinde sue locum disruptum cum filiis oppositis duris extensis adinuicem: & strige ipsum super albatrum & sue eum: & dimitte filum quod tenet capita considerando ut cadat ad lacertum & solida residuum: & stude ut solidus ita ut profunde remaneat & non procedens ad exteriora: ita ut sit non fecundum. Ventose autem regimine iterum est albezel & incisio & osutio per illud secundum modum qui dicitur est. **De gibbositate & ventositate.**

Gibbositas est remotio spondilium a ad interiora dorsum: a ad anteriora parte. Et est

gibbositas anterioris partis quam quodam noiant arcuationem. & quandoque accit cum coitate ossium calsi & noiatur pcuratio & arcuatio. **M**ut ad exteriora dorsum & est gibbositas posterioris. **M**ut ad latus: & dicitur proterio. **E**t cause eius sunt premitive sic percussio: a casus & qui currit casu eorum. **M**ut corporee ex humiditate aquosa salsa lubricata mollificans ligamenta: a humiditate limosa. Et qui plim fit ab humiditate salsa est coctio non ad anteriora a posteriora. Et quandoque fit gibbositas propter ventositatem aliquam precurrentem facientem gibbositatez a aperta a exitura extendente tuicas in parte sua. **E**t multotiens declarat apostola per sanguinem egredientem cum solutione ventris significatam maturacionem apertis & eius eruptionibus. **E**t multotiens est illud aperta durum: & quandoque fit propter spasmus ligamentorum & est pauci casus velocis interfectionis. Et totum illud a est causa coitatis spondilium plurimum numero & semel generatione: a non est ita. **E**t gibbositas quidem & propter illa que est ad anteriora strigit locum super pulmonem: que fecit accidit est malicia anhelitus. Et quandoque accit in infante propter pectus iccedit in dilatatione & amplificatione sui que diuisificant membra anhelitus: nocumenta strigentia super ea anhelitum. Et propter illud quod dicit ypocras: cui aduenit gibbositas ex asmate a tussis antequam expuat ipse moritur. Et illud ideo quoniam significat permutacionem materiei facientis eas abas ad spondiles: & facit accidit in eis exituraz forte apparente eueniente a magna. **E**t si non esset eius grossitudo: non accideret ab ea gibbositas: & cum ita sit non fit preparatio pectori ut dilate pulmo: que retinetur anhelitus: ymo oportet ut malum fiat anhelitus & producat ad positionem. Et infans quidem accit gibbositas & ventositas gibbositatis: quoniam cibatur ante horam: quod obrem ingrossant humores eorum et declinant ad spondiles: & subtrahunt crura habentibus gibbositatez propter illud quod fecit gibbositas de oppilatione quorundam meatuum & vie in qua penetrat cibus.

Signa.

Signa facte a causis premitivis sunt casus earum: & signum facte ab humiditate est signum forme et tactus: & quod locus parum exiccat oleum cum quo inungitur et tarditas eius in exiccando ipsum: & incessio regimine humectantis. Et signum fecit ab aperte est tactus loci & dolor eius pugitum propter: & febres accidunt habentibus eam. et signum fecit a siccitate est significatio siccitatis corporis: & tolerancia febrium acutarum & euacuationum & velocitas exicationis olei & vehementia ipsius siccitatis.

Cura gibbositatis & ventositatis facientis gibbositatem.

Inmide qdem & sicce curatio est: cu-
ra paleis & spasmi huioi & spasmi
siccii in neccitate euacuatois & dimis-
siois e? & qlitate amistradi emplra & em-
brocas & q sūt eis silia. Et canon medicina-
rū e? q nō est cū siccitate est vt sint stiptice
vt strigant ligamenta q mollificata sūt. qz
obrem inclimate sunt spōdiles. Et calefacti-
ue vt pfortet ea. Et resolutiue vt strigan-
tur huioitates mollificātes aut adiuuātes
ad mollificand: nā cū cadit sufficiētia super
stiptica: possibile ē vt cōfortent ligamēta.
Vez cū nō soluit mā: ptrasit vt pmutet ad
mēbzū aliud. Et plimū qdez pmutat ad pe-
des & facit accidere in eis palisim & silia
fm materiā in subtilitate & grossitudine sua
& fm pmiutionē e? ex imbibitōe a infusioe
paulatī scā. Et cū atcedit mūdificatio nō
ē malū vt stipticis. Et qnz aggregant stī-
pticitas & calefactio & resolutio i re vna.
sicut aggregātur i nuce cīpssī & folijs ei?
& i folijs lauri & calamo aromatico & aluf-
niati & enula. Et qnz pponit medicia ex stī-
pticis frigidis: sicut rosa & acacia & balau-
stijs cū calidis resoluētib? & calefactiōib?
sicut baccis lauri & castoreo & folijs olean-
dri & acoro. Olea vō pferētia ei q huioa ē
sūt olea rerū calidaz stipticaz: sicut oleum
cīpssī & oleū rute. Et indigz emplris habē-
tibus medicinas resolutiuas fortis resoluti-
onis. sicut sūt folia oleanndri & acor? & ca-
storeū & ruta. Et ex oleis olīm de ruta oleū
de castoreo & oleū de pīetro & euforbio
factū s? hūc modū: disrūpanē pip & casto-
reum & pīetrū & pulpa coloqntide & eu-
forbiū: & asa in oleo rutino: ita vt p. 3. j.
medicinarū sumat lib. j. olei: deide moretur
s? sole & colet p? duas hebdoādas: & ino-
uenē sup ipm medicie: & fiat illd mltoties
ad minus octies: & amistreē. Medicamen-
forte ad illā q ē ex huioitate & ad vētosam
simul. Re. saumā & scehā & armoniacū &
nucē cīpssī & pīetrū & sāsucum & cordu-
menī & squimācū & cassiam: decoquant cū
aqua decoctiōne optia: & effundat desup
de oleo qntū ē aq medietas & decoquat &
itereē aliquoties: & pīciat in eo castoreū
& euforbiū & saumā pīrita & amistreē. Et
i ipo qdē ē cōfortatio mēbzī & carminatio
vētositatis & resolutō huioitātū extēnearū
grossarū. Emplm ad gibbositate ventosita-
tis. Re. storacis liqde & calami aromatici
& costi & saumē oīm añ. 3. j. euforbiū. 3. j.
olei nardini qntū necesse ē. Aposteōse aut
cuā ē cuā apatū difficil matatois & eruptō-
nis & resolois pīria apatib? duris Remeō

ratio empliroz ad gibbositate huioa empla-
strū bonū: sumant acorus & enula: & deco-
quant i aq cīpssī & epīreē cū eis loc? **E**m-
plastrū pferēs huioe & ventose ex eis liml.
Sumant enula & saumā & acorus: & deco-
quant i vīno donec in decoctiōe dissoluāt
& dissoluāt cū eis bdelliū donec fiat sic vn-
guentū & amistreē. Et qn nō valēt curatio-
nes cū eis q bibunt & emplris & silibus: a-
mistreē cauteriū vt remoueat mollificatio
& idureē loc? **De varicibus.**

Et dilatio venarū i crure & pede:
ppter multitudinē eius qd descēdit ad
eas ex sanguie. Et plm sāguis ē melā-
colicū. Et qnz ē sāguis mūdus nō melāco-
licus. Et qnz ē sāguis grossus flaticus. Et
quocūqz mō sit: ē sāguis in q nō ē putre-
factio: & si nō: nō saluabit cum eis spes ab-
ulceratōe & apatib? malignis. Et plm qui-
dem accidunt cursorib? & viatorib? & one-
ra portatib? & coram regib? assistētib?: &
multoties accidunt p? egitudies acutas: qm
expellit mā illic in illis q ex pīdictis sūt pre-
parati ad eas. Et qnz accidunt i cipiēdo sicut
accidunt dolores iūcturaz i cipiēdo. Et ac-
cidunt hntib? splenē ex pīdictis multotiens
& iste varices nō suscipiunt curatōnez: et
qnz incidunt et accit ex incisione eaz ex-
tenuatio mēbzī ppter pūatōem deferētū nu-
trimentum. Et accidunt in illis q ex eis sūt me-
lācolice cū incidunt et pībenē egitudies
melācolice et melācolia. Cū aut ē sāguis
mūdus et eradicāt a auferunt: tūc nō time-
tur q accidat melācolia. Et multoties qdē
putrefit illud qd ē in varicib?: et pducit ad
vlcera. **Elefantia.**

Et additio i pedib? fm modū q acci-
dit in venis varicū: qre ingrossat pe-
dem cū equalitate sua. Et qnz sit p-
pter humorē melācolicū: et ē illd qd ē plm.
Et qnz sit ppter humorē grossū flaticū. Et
qnz accit ex cāis ex qbus accidunt varices:
et ex sanguie bono cū plimū descēdit: a nu-
tritur eo pes nutrimento aliquo: et ē i pīs
rubeus: deinde niger. Et cā eius est vehe-
mētia repletōis et debilitas mēbzī ppter ml-
titudinem caliditatis et vehemētiā attracti-
onis eius ppter vehemētiā caliditatis inflatē
ex motu et adiuuant ad illud dispositōnes
adiuantes ad varices. **Signa.**

Discernitur vnaqueqz ex suo limilī p-
colorem et regimē antecedēs. Et me-
lācolica est grauis tendēs ad calidi-
tatem. Et illa que rubea est: ē magis incolu-
mis qz nigra: et flegmatica est ad lenitatem
de eluis: et qnz festinat melica ad scissioez.

et ulceratōz: et sanguinea nota est.

Cura varicum et elephantie.

Elephantia quod est maligna est quod parum sanatur: et ideo ut dimittat eum disponere sua si non additur. Quod si pervenit ad ulceratōem et timeat corrosio: non est aliud nisi ut incidat radicitus. Cum ergo succurritur ei in principio sui: possibile est ut prohibeat eum evacuationibus: et proprie cum vomitu laborioso: et cum eo quod extrahit flos et melancolia et cum flosa si indiget ea: deinde amistratur stiptica super pedem. Cum autem perficitur parum speratur quod prohibeatur. Et si sperat: scias quod si in curatōis sperate habet egritudinis est assiduatio in curatōe et amistratōe resolutiū fortium. Et dicitur quod alkitran confert ei inuiscatum et limitū. Regimen vero varicum est quoniam ideo ut evacuet corpus ex venis manus: et evacuet melia et humores grossi: et rectifice regimen: et deuitet omne ingrossatiū: et deuitet motus laboriosos et stationem longam: deinde perveni ad istas venas. Quare flebotomia et extrahere totum quod in eis est sanguine melico. Et fac flosiam in sine saphene: deinde assidue fac in eo paucum mundificatōz corporis cum eis quod sunt sicut verapigra cum aliquatulo lapidis lazuli: et assidue super eam quatuor posibile est. Et assidue potum epithimi in aqua casei et dimittat motum oio: et utat ligatura super pedes cum in istis ab inferiori parte ad superiorem a calcaneo usque ad genu: et cum habet amistrata epithimata stiptica proprie per mundificationem cum flebotomia ex manibus et pedibus et venis ipsis: et cinere caul: aut oleum de oliuis: pulverizata desuper tamarisco: et lupinos decoctos epithimando et ebrocando cum aquis eius. Et fimus capraz et farina fenugreci et semine rafani et semen eruce sunt habet generis. Quod si non valz aliquid nisi incisio: scinde carnem et fac appare vitē. Et scinde eas in longitudine sua. Et caue ne scindas eas latitudinaliter a ex transverso: quare fugiant et noceant. Cumque feceris illud: extrahere totum quod in eis est ex sanguine. Et ideo ut facias currere ex eis illud quod possibile est curare: deinde mundifices illud scindendo in longitudine. Et quoniam extrahunt cum acu et incidunt penit. Et ideo ut eradicent: et si non: nocebunt. Et melior extractio est cum cauterio. Cauterium enim melius est quam incisio. Et non licet ut extantur nisi rubee: non nigre. In nigris vero fiat illud quod descripsimus prius de mundificatione. Et quoniam accidit ut non sanetur vlcus dum non ad ultimum pervenitur in mundificatione: et non currerunt adhuc humores melancolici et grossi. Et oportet post incisionem et

extractionem et cauterium ut deuitz illud quod generat humorem melancolicum et assidue mundificationem corporis: ita ut non gneet superfluitas melancolica: quare fiat reusio egritudinis si fuit materie iter ad ipsam non strictum et moneatur quod fuit consueti motus a pedibus ad membra quod sunt sublimiora: quoniam in apertione et scissione sit timor. Et cum non expellitur ad membrum vilius pervenit ad membra sublimiora. Quod obrectius est ut non apiantur nec fiat in eis aliquid nisi per mundificationem ultimam. Et fortasse assilant nodi elephantie: quod re erratur in eis. Vnde nodi tangunt cum ferro: et elephantia est sicut diximus.

Tractatus secundus de doloribus horum membrorum. **D**e dolore dorsi.

Dolor dorsi fit in lacertis et cordis intersecis et extrisecis clausis cum dorso et qualicūque sit: accidit propter frigus complexionis et flatus crudi: a propter multitudinem coitus. Et quoniam fit propter causas gibbositatis cum nondum confirmata est. Aut propter coitatem quorumdam viscerum: sicut fit propter debilitatem renum et maciem eorum: et propter repletionem vehementem vene magne posite super dorsum: aut propter causas apertis: aut vulnus in cana pulmonis: et quoniam fit in medio dorsi. Et quoniam fit propter coitatem matricis: sicut fit cum appropinquat descensus menstruum aut pfocatio matricis. Et cum sunt signa prius dolor fit dorsi: et iterum quoniam est ex signis crisis

Signa.

Illum quidem qui est ex frigore et qui est ex crudo humore deambulatio et exercitium sedant secundum plim: et est inceptio paulatim. et quoniam sentitur cum eo frigus. Et secundum a labore et onere rei gravatis et silibus et a coitu significat atecessio rei illi. Et factus causa renum est apud alchati: et debilitas cum eo desiderium coeundi et fit cum una causarum renum notarum. Et factum causa caliditatis pure: significat inflatio et mordicatio cum lenitate et puatione pulsationis. Et factum causa repletionis venarum significant extensio doloris in dorso cum caliditate et inflammatione: et pulsatio et repletio corporis. Et factum propter causas gibbositatis: significant ea quod docuimus in capitulo eius. Et dolores quidem dorsi aut egent in curvatione aut erectione. Et indigentes incurvatione sunt illi in quibus est causa spasmus ex apostemate dorsi aut alijs ex causis gibbositatis. Et indigentes erectione sunt illi in quibus non est necessarium quod diversificet reductionem anhelitus ex incolumitate laceratorum a reclinatione recto et incurvatione

ante faciētibz dolorē. Et cū manus inuenit
dolorē: tūc cā est in dorso: & si nō inuenit:
tunc cā ē in ventre.

Cura doloris dorsi.

Oportet ut recurras in ea ad curatio-
nes dolorum iuncturarū quas dicē?
& curatōnes gibbositatis & ventosi-
tatis faciētis gibbositatē: nā via vna ē. **F**ri-
gus vero inquantū est frigus: oportet ut cu-
retur cū ebibitis & emplis & vntionibz
p̄dictis in capitulis p̄teritis. Et inquātūz ē
illuc crudus humor: oportet ut fiat euacua-
tio cum eis q̄ sunt sicue vera de pulpa coloq̄n-
tiae & pilule fetide. Et facti a labore & si-
milibz: o3 ut curetur cum cibo bono: & vnti-
onibus tepatis: & oleis tepidis. Et fci a
coitu: cura ē cura eius qui debilitatus est a
coitu. Et facti cā renū: curatio ē cura debi-
litis renū. Et facti cā repletōis venarū
plime: cura ē fleubotoia ex curuatuā & ge-
nu etiā: ipa ei in dispōne sedat eū & pprie
cū sequūtur mūctōes ex olō rosato & silibz
Et facti cā gibbositatis: curatio ē cura gib-
bositatis. Et qm̄ plimū e? qd accidit ex do-
lore dorsi non accit nisi pp̄t frigus: a pp̄ter
debilitatē renū: tūc o3 ut sit plimū cura-
tionis ex pte eorum. Et nos quidē iā cōple-
uimus sermonē in curatōe renū & cōpleui-
mus iterum sermonē in calefactione dorsi
in capitulo gibbositatis. Verum de curati-
onibus pp̄rijs dolori dorsi frigido ē ammi-
stratio olei de euforbio solius. Et de potōi-
bus exptis ad ipm̄ ē tiriacha dyatesseron a
oleū de kerua cū aq̄ apij: & ut bibat infusi-
onē ciceris nigri & acozi multoties cū. iij.
3. butiri & 3. j. mell & vtatur hoc. xiiij. die-
bus. Et omeſtio spagorum & assiduatio eo-
rum ē iuuatiua valde. & pilule soluētes ha-
bētes hūc dolorē qui ē frigide cōplexionis:
sunt pilule fetide. Emplastra vero sunt hoc
modo: nā ēplastratio cū oleādro sanat illū
qui āriquus est. Et emplastratio cū eis que
sunt sicut opopanacū & bdellii & serapi-
num & enula & armoniacū & castoreuz &
euforbium sigillatī & p̄posite cū oleo lau-
rino & oleo rutino & oleo de storace & olō
de kerua iuuatiua ē valde. Et de vnguētis
sunt oleum de euforbio & oleū de costo. Et
oleo de lilio inest pp̄rietas mirabilis: & me-
lius quidē ē ut calefiat dorsū in primis fri-
cando cū panno aspo: deinde inungat̄ com-
primēdo.

Dolor ylij.

Et pp̄xim? huic capitulo: & plurimū
eius ē ventosum flegmaticū & appo-
pinquat ei cura e? Et de curatōe pp̄-
pria ei ē ut sumanē gnozū arafed & fenu

greci & seīs apij & ameos & zinziberis: &
cinamomi ptes equales: serapini quantum
omnia: fiant ex eis pilule ut auellane & am-
ministrenē. Qz si fuit pp̄t ap̄a in membro
aut in eo qd cōicat ei: tūc curatio eius ē illa
cura. Et parum quidē sit pp̄t maliciā p̄ple-
xionis calide sicce: a cū materia nisi fm̄ sei-
tam cōitatis mēbroz vrine & intestinorū
Et signum & cura in hoc manifesta sunt.

**De doloribus iuncturarū & eis q̄ cōicat
podagra & sciatica & alijs.**

Causa patiens in hīs egritudinibus est
mēbrū suscipiēs. Et cā efficiēs sūt cō-
plexiones & materie male. Et cā in-
strumētalis ē dilatatio meatuū naturaliu
acciōētalīs: a ex creatōe: a euētus p̄plexio-
num nō naturaliu: quas accidē fciit motus
& vacuitas: & raritas acciōētalīs: a pp̄ter
creationē sicut ē i carnibz glādosīs Ampli?
distingua? vnāquāqz hāz diuisionū disti-
ctione aliq̄. Mēbrū itaqz suscipiēs ē causa
ut eueniant iste egritudines: a pp̄t debilita-
tem sui: a pp̄ter maliciā p̄plexionis p̄firmate
& pp̄rie frigide & debilitatez sui in creatōe
sua: nō ex pte cōplexionis aut pp̄t vehemen-
tiam caliditatis: & pp̄rie cū accit p̄ motuz.
& pp̄ter dolores & p̄ cās extrīsecas: licz h?
diuīſio nō sit lōginq̄ a diuīſioē p̄plexionalī:
a causa sui situs sub mēbris alijs: & vbi ad
ipm̄ currunt materie p̄ naturā: & pp̄ter h?
multiplicatur in pedibz & āchīs. Causa āt
efficiēs: a ē p̄plexio corp̄is totius: a in mēbrō
principali inflamās: a in frigidās cōgelans a
exiccans & cōstringēs: & pp̄rie cuz ei admi-
ſceē hūditas extranea. Materie vō: a sunt
sanguis singularis: a sanguis flaticus: a san-
guis melācolicus: a sanguis colericus: a est
flegma singulae: a vehemētia crudi: a hūor
singularis: a humor p̄pōit? ex flate & cole-
ra: a aliquid ex gñe colere: a ventositas irre-
tita. Et plurimū quidē sit a flate cū colera:
deinde a crudo: deinde a sanguie: post a co-
leā: & raro fit a mliā Et cause diuisionū h?
cause sunt qdam cause p̄terite. & catarrī &
corriſe sūt ex causis e? Et curatio colice h?
modū in quo p̄fortanē itestina: & expellūt
supfluitates cōſuetas & non suscipiūt eas:
quae expellunt supfluitates ad extrema-
tes. Et o causis ei? iterum sūt cibi gñantes
genus faciēs euenire dolorē illū materierū
& paucitas digestionis: & tranquillitas &
qes & dimissio exercitiij: & coitus plim?: &
freq̄ntia ebrietatis: & retētio euacuationū
cōſuetaz. scz sāguinis mēstrui & emoroy
darū ani & alioz quoz cōſuetudo iā currit
ex flōia a solutōe vētris: & dimissa ē. **E**t

no hinc p̄t de dolori mēbrorū

no hinc tpm

Limbum bilium m
fume hinc mms

no q. uia et uigilia p. ad debilitate
doloris et trahentes mas ad uirtutes

no q. dolores iuncturarum sunt ex forma
egritudinis q. hinc tpm

Passiones iuncturarum
frequentius et plus
accidunt in uer pp
humores qui hinc
mouentur qui in hyeme aggregant
eant in Autumno pp in uirtutibus
Temporis et multitudine fructuum

ite exercitiū sup repletōz et coitus sup re
pletōz et cibū: et vinū plimū in ieiunio añ
cibū: ipm nāqz ledit neruos. Et huōres cru
di cū retinent i corpe: deinde nō euacuātur
p nām in egestione et vīma: nec p artē: nō
ē longinquum qn eueire faciant dolores
iuncturaz si expellant ad eas ptes: si remā
serint & putrefiāt. Cū aut nā expellit eos i
egestione & vīma: tūc inuenis vīma cū eis
grossam semp nō subtilē crudā: qre tūc for
sitan fit securitas ab eoz malicia. Qz si non
ita fuit erit vnū eozū q dixim. Et si adiu
uerint ad hoc mās crudas mot? iunctura
rum laboriosus: a pcssio: a casus: aut addi
derint i debilitate virtutū ira & vigilia: de
bilitates virtutes & trahētes mās ad ipm
& fiant penetrātes sua pprietate: euenient
dolores iuncturaz. Et hōz qdē huōrū plu
rimū ē supfluitas digestionis secūde & ter
cie. Et aptiores ad hoc ut i eis multiplicen
tur ista sūt senes & habētes egitudines cro
nicas & qualescētes cū nō regunt cū recti
ficatōe. Et illud ideo: qm eoz virtutes de
bilitant a digestioē bona: & pprie cuz sunt
curati cū sedatōe absqz euacuātōe sufficiē
ti & expulsiōe vltia. Et nō quidē multipli
cant dolores in iūcturis: nisi qm ipse sūt ma
gis vacue qz reliqua mēbra: & pluris mot?
& debilioris pplexiois & frigidioris: & si
rus eaz i extremitatib? ē lōgīnqu? a regie
pimo. Et multoties quidē iuiscant matie
in iūcturas & fiūt sic gipsuz: & pprie que
ex eis crude sūt. Et multoties orit sup iūc
turas eoz caro: & pprie inter digitos. qre
prosequetur digitū & strigunt: & fit dolor
fortis qnz: & sedatur qnz. Et plm quidem
h? non fit nisi in habētib? pplexioē calidas
Et plimū quidē orit caro cū matia ē sāgui
nea. Et plimū quidē illi cui accidunt dolores
iūcturarū accit i pms podagra. Et dolores
qdē iūcturarū sūt ex sūma egitudinē q hēdi
cant plm: qm spma ē fm pplexionē gñantis
Et multoties qdē fit cura? doloris iūctura
rum & ofortatō eaz & expulsio matierum
ab eis cā ad pncipiē: qm ille supfluitates que
psuete sūt supflue & pueire ad iūcturas:
pueniūt ad mēbra pncipalia: & si nō trahū
tur ad iūcturas currūt alibi facientes cadē
habentē eas in timorē. Et aptiora tpa ad h?
ut i eis veniāt dolores iūcturarū & poda
gre: sunt ver pppter motum sanguis & huō
rum i eo. Et autūnus pppter maliciā humorū
& digestionis: & antecessionē dilatationis
pororū in estate: & ex calore qui fortis fit
in die. Et cū succurrit dolorib? iūcturarū
in pms cū apparent: fit eoz cura facil. Qz si

psirmetur & psuescat pprie illi q gñati sūt
ex huōribus diūsis: nō curant. Et qn appa
rent varices in habētib? dolores iuncturaz
& podagrā ē eoz sanatio p eas. Et d habē
tibus dolores iūcturaz quidā sunt qui sibi
supueire eos faciūt pppter maliciā sui regis
Et de illis sūt sup quos eueire scit eos cor
ruptio forme mēbroz eoz: & dilatatio mea
tuū venaz eoz: & gñatio huōrū malorum
in ipis pppter maliciā pplexionis mēbroz radi
caliū. Et qnz pmouetur dolores iūcturaz i
febrib? & eoz eleuatio: sic ipi qnz eueniūt
in febrib? Sciatica vō ē de sūma doloris iū
cturarū: & ē dolor q incipit a iūctura an
che & descēdit retro ad coxā: & qnz extēdit
vsqz ad genu & ad calcaneū. Et qnto plus
plongat spaciū ei? addit ei? descēdio & hz
materiaz in paucitate & multitudie sua. Et
qnz pteditur vsqz ad digitos: & extenuant
ex eo pes & coxa: & in fine ei? delectat cō
pssione & deabulatione pauca sup extēmi
tates digitorū suoz: & fit ei difficilis incur
uatio & equatio erectiois. Et qnz soluitur i
eo natua & iuuat p id: & qnz poucit ad dis
locatōz extremitatis coxe ei? & ē zemetietū
fm veritatē. Dolor vō anche ē ille in quo ē
dolor fixus in anche: qui non descēdit nisi
cum pmutatur ad sciaticā. Multoties accit
aut a debilitate cōsequēte anchā cā sessionis
sup dura: & causa pcssionis cōsequēte eaz
& causa assiduationis equitandi: & sūt cau
se ei? ille cause: veruntamē plurimū fit ab
humore crudo. Et multoties pmutatur a
doloribus matricis cronici: & remanenti
bus tēpoze longo: ita ut sint decē menses.
Et qnz fit a materiis calidis & pmixtis: &
ctia a repletōne venarum anche ex sāguine
et ab aposteāribus intrisecis i profunditate
locoz: veruntamē nō apparent pppter pfundi
tatē suam: sic apparēt apata reliquaz iūctu
rarū. Et dicūt q habz dolore anche: et apparz
i coxa eius rubedo vehemēs triū digitorū
nō faciēs ei dolore: et accit ei in ea prurit?
vehemēs: et desiderat olera moriet in xxv.
Et omē quidem mēbrum in quo ē dolor iū
cture macrescit & extenuatur. Et dolores
quit ē iūcturarum qui sunt ppter sciaticaz
& podagrā cum curant & eradicantur eo
rum materie non redeunt velociter. Sciati
ca vero & podagra cum curant & eradicā
tur earum materie: sūt ex eis que redeūt ve
lociter qlibet ex causa. Et illud fit propter
sitū membri. Et iste quidem egitudies sūt
ex eis q hereditantur: & pprie podagra.
Et materia quidē sciaticae plimū est i iūctu
ra: et procedit ex ea in neruo lato. Et cum

de sciatica

dolet p̄patur effusio materierū ex toto cor-
pore desup ad ip̄am p̄ter mat̄as coartatas
in p̄ncipio rei. Et q̄n̄ accit̄ ut nō sit ī iūctū-
ra: ymo in neruo lato. Et multoties quidē
multiplicat̄ hūiditas mucosa in p̄xide: q̄re
mollificat̄ ligamētūz qd̄ ē inē additamētūz
& p̄xide q̄mobrē diflocatur ācha. Et āte
illud accit̄ dispō inē firmitudinē & difloca-
tionē: & ē ut sit velocis exit⁹: & velocis re-
ditus inq̄eta valde. Et sciatica quidē ē d̄ ve-
hemētioribus dolorib⁹ iuncturaz. & caute
nū securitatē facit ei⁹. **Podagra** vō ex sum-
ma dolorū iūcturaz existēs q̄n̄z incipit a
digitis: scz a pollicibus: & q̄n̄z incipit a calca-
neo: & q̄n̄z a laterib⁹ pedis: & q̄n̄z incipit
a latē e⁹: deīde cōicat. Et q̄n̄z eleuat̄ ad co-
xam: & q̄n̄z ap̄atur: & videtur ut nō sit illd̄
in cordis & neruis: ymo ī ligamētis & cor-
poribus q̄bus p̄tinetur iūcture deforis.
fm q̄ dicit Galien⁹. Et p̄p̄ hoc nō accit̄ ut
pueniat dispō podagricorū ī dolorib⁹ suis
& ap̄atibus ip̄oz ad sp̄almū oīo. Et ex eis
q̄ accidunt habētib⁹ podagrā: ē ut plōgenē
osea testiculorū eoz. Et podagra quidē cole-
rica at̄hic mortē subitā & p̄p̄ie apud regi-
men plimū. **Signa.**

Illud qd̄ oī te agnoscere d̄ causis ha-
rum egritudinū p̄ signa: in p̄mis ē dī-
sp̄ositio simplicitatis p̄plexionis aut
p̄positionis eius cū mā. Et simplex quidē
ē parūp & raro & sit ī ea dolor sine ḡuedi-
ne absq̄ inflatōe: & nō ē alteratio coloris
nec signū mat̄iei. In mat̄iali vō illud qd̄ de
ea in p̄mis oī te agnoscere ē gen⁹ materiei
& via cognitionis e⁹ ē: ā ex colore loci: aut
ex colore ap̄atis eius cū dolore sicut sit in
huōre crudo. Et ex tactu an ē frigid⁹ an ca-
lidus & inflammat⁹: aut fm consuetudinē
Aut ex accidētib⁹ doloris an sit cū inflati-
one vehementi & pulsatiōe: ā cū inflatiōe
equali & tēsiōe: ā cū tēsiōe tm̄. ā ex eis
q̄bus iuuant̄ & cū q̄bus sedat̄ dolor si non
errat estimatiō. tūc em̄ estimat̄ p̄p̄ea q̄ fri-
gida sūt ei p̄ueniētia q̄ mā sit calida: & nō
accidit estimatiōi e⁹ ut erret nisi p̄p̄ addi-
tionē doloris ap̄d̄ infrigidatōz īsp̄illantē
estimās q̄ mā īsp̄illata sit frigida: ā errat
p̄ sedationē doloris ap̄d̄ resolutōz: & exti-
mat q̄ mā sit frigida & ē calida q̄ resoluē
& resoluē: & sedat̄ dolor e⁹: ymo oī ut cō-
sideres oīa illa. Aut ex hora doloris & addi-
tione e⁹ an ē ī vacuitate ā in replōe. Et ex
dispōe incipiēte ad ap̄a & tarditate in co-
ā p̄uatōe ap̄atis oīo: q̄re significat huōres ma-
los subiles calidos ā p̄p̄itos: & sūt inē hu-
mores calos & huōrē crudū pur⁹. Et ex di-

spōe ḡuitatis ḡuitas ī mat̄is s̄cilib⁹: d̄ q̄bz
possibile ē ut aggreget̄ pl⁹ vice vna ē pl⁹
Et q̄n̄ agnoscit̄ ī plib⁹ horis ex v̄imis illd̄
qd̄ vicit sup ip̄az & ex egestionē: an v̄mces
sup eā sit res colica aut mucosa. Et agnoscit̄
tur q̄n̄ ex etate & p̄suetudinē & ex regimē
p̄cedētī & p̄mestis & ebibitis & exercitio et
rege & contris eoz & cōitate complexio-
nis reliq̄ corporis. Et materiā qd̄ s̄gumeam
significat rubedo loci: si nō ē vehemētis p̄fū-
ditatis: ā nō ē: ā nō apparz adhuc: & significat
ip̄az tēsiō vehemēs & repulsiō & pulsatio
& ḡuitas & p̄teritū regimē: & qd̄ sciē d̄ dī-
sp̄ositōibus corporis s̄gumei: & fortasse est
corp⁹ grossū carnosūz p̄igue. & ē in sciati-
ca s̄gumea dolor extēsi⁹ long⁹ silis longi-
tudis p̄p̄ repletōz venarū: quē flōia statiz
sedat. Et materiā colericā sigt̄ caliditas ve-
hemēs q̄ leuit̄ tactū cū puitate quātitatis ī
egritudinē: & puitate ḡuedimis & tēsiōis:
& puitate rubedis: & declinatōe doloris
ad illd̄ qd̄ apparz d̄ cute. & trāquillitate ei⁹
ex frigore: & qd̄ p̄terit̄ ex regimē: & reliq̄
significatiōes q̄s diximus: & dispō corporis
colerici. Et materiā flaticā significat q̄ nō al-
teratur color: ā alterat̄ ad plūbeitatē: ā est
illc̄ paz inflatōis & adherētia doloris: &
p̄uatio signorū s̄guis & colere: & q̄ fortis
sit īcessio doloris in latū: & q̄ corp⁹ ē nō
carnosū: ymo ē adipe plenū: & significatiōes
note h⁹ p̄plexionis q̄ p̄terite sunt. Et mā
mlicā significant doloris occultatō & puitas
tēsiōis: et paucitas iuuamētī cū curatōne
et attenuatōe loci: et non ē ī eo mollicies: ā
claritas coloris: et q̄n̄ tēdit ad tenebrosita-
tem. Et significat ip̄az p̄plexio v̄iri: et dispo-
sitiō splenis e⁹: et appetit⁹ supfluous: et regi-
mē ip̄ius p̄teritū: et reliq̄ significatiōes quas
innum⁹ in cognitōe p̄plexiōis mlicē. Mate-
riam vō murie significat caliditas vehemēs
cū re q̄ est q̄si pruritus et cū nocumētō ve-
hemētī ab eo in quo ē calefactio: et iuuamē-
to vehemētī ab eo ī quo ē infrigidatio et sti-
pticitas q̄dam. Materiā v̄ero v̄etosam signi-
ficat tēsiō vehemēs absq̄ grauitate: et signi-
ficant ip̄am p̄muta⁹ doloris et regimē ven-
tositatis ḡnatiū. Materias at̄ p̄mixtas sig-
ficant tēsiō vehemēs et paucitas iuuamētī
cū curatōibus calidis et frigidis: et diuiscas
horaz in quibus iuuatur iuuat̄ em̄ aliq̄ me-
dicina vna hora: et hora alia cū ea q̄ illi cō-
traria ē. Et plin qd̄ accit̄ hoc accidēs copi-
bus calide cōplexionis ā colerice natue que
v̄unt̄ regimē infrigidatē et huēctante ge-
neratiuo flatis: et huōres crudi ex cib et mō-
tibus sup repletōnem: quare p̄miscēt̄ duo

huores & expellit qd ex eis e grossum ppre
rea q submergit ipm subtile sanguineu &
colericu ad iuncturas. Et horz quide plimuz
iuuant & qescunt dolores p pssione subri
lem cu maibus plibus: qm huoz resoluic &
maturat p ea & iuuant cu vnctionib? tem
perate caliditatis cu quiete: motus em phi
bet a maturatõe.

Curatõnes doloru iuncturarũ & poda
gre & sciaticæ.

Qum cognoscitur qd cã est complexio
simplex: facile est ipius regimẽ. Mul
totiens nãqz est inflamatio pura absqz
apate: qre sufficit pmutatio complexionis.
Et maius quo indiget est euacuatio colere
semel & sanguis. Et similr qnz e congelatõ
& frigus dolorẽ faciẽs: qre sufficit pmuta
o complexionis. Et maius quo indiget e euacu
atio flatis vt calefiat sanguis. Et multoties
quide e siccitas exasperas: quãe necessaria
e humectatio sicut scis. Cum autẽ causa in
eis e materia: tunc oportz vt prohibeat qd
effunditur p attractionẽ ad contrarium: &
p miorationẽ & cõfortẽ mēbrũ vt nō su
scipiat: & resoluat qd inuētum est vt puee
Et redi in oibus illis ad canones vles. Et si
sanguinea fuit aut cu dominio sãguis opor
tebit vt amittres floĩam ex parte contria
Et si fuit cõmunis iuncturis corporis: tũc
ex vtrĩsqz ptibus simul. **Deinde** amministra
vomitu: & pprie qn dolor e in inferioribus
vomitus em magis iuuatiuus e ei qd vētris
solutio. **Deinde** amistra solutõz vētris: et
incipi a re forti: si non phibz puatio matu
ritatis: & grossitudo materiei: quãuis facil
sit incolumior: & gradatio cõueniētiõz: deĩ
de seqre cu solutiuis mūdificatib? fm gra
dationẽ. Et sũt de homibus q de solutiuis
describunt initiũ cum facili post facile: & si
gillat cum forti post maturatõz. Et rectius
quide est in hoc si materia e subtilis coleri
ca festinae euacuationẽ: cu videtur matura
tio. Et si e grossa non e malũ pmittere qd eaz
subtiliet & maturet: & ppet ipam ad hoc
vt expellat ad ptem euacuatõis. Et tu inte
rim alleuia cu solutõe subtili. Et si mã fuit
cõpõita fac vt solutiũ & emplm sint ppoi
ta: licet tamẽ melius sit vt blãde tractet in
pnº: & non fiat floĩa. **Fleubotomia** em ac
crescere facit humores: & fcit eos currẽ in
corpus: & non extrahit illud. qd necesse est
vt exthet. Et silr nō fiat euacuatio. Et assi
duetur aqua ordeĩ vsquequo appareat ma
turatõ. Si aut repletio exigit vt fiat expul
sio. Tunc fiat cu eo qd facit assellare semel
aut bis ex eis que bibunt: sicut aq endiuie

& solatri cu caliasistula & clisterib? & sũt
rectiora. Cũ aut declinare incipit: tũc non
declines & euacua: qm fortasse mouebit hu
mores a locis suis ad egritudinẽ. Et attẽde
crises & q fit i die quarto & septimo & vn
decimo: & hora crisis melior eis e quartus
decimus. Et si possibile est vt cesses ab eua
cuatione vsqz ad maturatõe: & sis p̃tẽtũ
embrocis cuz aq frigida & calida & tepida
fm canones p̃dictos in caº embroce: fac.
& incipe ab aq frigida. Epithimata vº ca
lida & narcotica omia sũt nociua: calida q
dem p̃tẽtẽctionem. sed narcotica p̃tẽtẽ cõ
gelationẽ & cruditatẽ. Et iteruz epithima
ta infrigidaria grossuz faciũt crudũ: & mor
tificat subtile: & prolongat egritudinẽ. Et
aqua quide calida nociua eis e: qm huẽctat
iuncturas. Et oximel p̃p̃tẽtẽ acetositatẽ suã
nō est magni iuuamēti. Et semia fortia sic
semẽ feniculi. qnz adurunt supfluitatẽ i pn
cipio: & cõuertũt eã in lapideitatẽ. **Cunqz**
cõplee maturitas: tũc euacua cu eis q sunt
sicut hermodactili & buzidẽ & pilule eoz:
& intẽde cu facilitate: & incipe iterũ & epi
thima cuz eis q sunt sic herba q nascitur in
fluuijs & filia. Et caue ne in potu des i pri
mis nisi medicinã debilem: qm ipsa mouet
materiaz: & n̄ facit currere aliquid de qº sic
curadum. ymo fortasse subtiliat mās ogela
tas alias: & facit eas currere ad mēbrũ. Et
expedit ei q vult sumere medicinã: vt sũmo
maneumat: & tardet cibũ: deĩde suat p2
tres horas. xx. aureos panis i vmo & aqua
paucã: & post sex horas ingrediat balneuz
& egrediat: deĩde cibetur cu eo qd ouenies
est. Deĩde amistra puocationẽ. Nã puoca
tio desiccet mãm dolorũ iuncturarũ: qm ipa
sicut scis e ex supfluitate digestionis q est
epatis & venarũ: & pprie in podagra cali
da. Veruntamen plures habetium dolores
iuncturarum frigidos: & cõplexiones hui
das: non iuuant cum solutõe plima facta
porione & clisteri. Et cum medicatur cum
diureticis: sanatur. Et de corporib? quide
extenuatis sunt corpora q non tolerat so
lutionẽ & puocatõz plimã: & generatur ex
eis in ipis adustio sãguis. p̃siderent gº oia
illa. Et tiriaca itez i frigidis cõfert & pprie
p2 euacuationẽ: ipa ei mūdificat reliquias
materierum cum facilitate. & resoluic eas
& p̃fortat oia mēbra. **Repercussio** at matiei a
mēbro nō eoz vt fiat mã existẽte fortis effusi
onis plime resũptõis: illõ ei facit duas res
malas: qru vna e q fcit materiã inobedien
tem: & e contrariũ motui eius: quare accit
dolor magnus: & cuz accidit huiusmõĩ tũc

Si mã fuit sanguinea

Phlebotomia ex pte

nō hũt t̃m de vomitu

Vomitus diuersi mãm
ad inferiorib? euacuando
ubi ventris tot querit
ad inferiora.

Si mã fuit colerica

nō qd si mã fuit colerica
filius debet fistulari
inabiles

si grossa

Si mã fuit cõpõ

Humores phlebotomiz

Nō qd ad endiuie et solatri
cu caliasistula fuit ex his
q faciunt assellare vt clisteria

nō hũt t̃m de vomitu
ubi ventris tot querit
ad inferiora

nō

nō qd si mã fuit colerica
filius debet fistulari
inabiles

Nō qd ad endiuie et solatri
cu caliasistula fuit ex his
q faciunt assellare vt clisteria

Canon de
repercussione

cessa et occupare cū lenificatibz. Et secūda ē quoniam fortasse cōuertit ad mēbra pīcipalia: quare accidit tior. Et cū mā nō est plīma: a ē pue restauratōis: tūc nō ē malū ī pellē eā ī pīmis cū ē: nisi ī sciatica. Nā rep-
cussio ī ea recimet māj ī pfūdo: qre oz vt si at paulatī debilitet ā dimittat: et sit occupatō cū eūatione. In fine vero ei? oz vt ocuperis ī eis q̄ resoluūt et subtiliāt et ext-
hūt māj ex pfūdo ad illud qd apparz: saltē cū vētosis cū icthōe aut suctiōe: et cū cau-
terio: et cū rubificatibz et vesicatibz: p q̄s curzūt mē. et nō cōsolidēt vsqz ad tēp. Et de vesicantibz qdem sūt allia et cepe: q̄ nō est q̄ sit sic mel anacardi: q̄ post ipm lac ti-
mali: q̄ lacfici. Et oz vt misceat cū abster-
suo et vesicāte lenitiuū: et si nō pducet ad lapideitatez iūcturaz. nam vesicatio itez ē sic resolutio p illud qd timeēt de ingrossatōe et cōfert vesicās si misceat cum resolutiuis et adipibz: et deuiteē frig? Et nō oz vt ap-
proximēt ei resolutiua fortia in pīcipio rei aū eūonem: qm̄ faciēt euenire matias pluri-
mas: deinde resoluēt subtile eaz q̄ inspis-
sant residuū: q̄ itinebūt ipm et oz vt obser-
uetur illud scdm plīmū itez: q̄ pīe cū mā ē viscosa aut melica. Cū gō fortel sūt dolo-
res et nō tolerant: non est excusatio qn tri-
buanē sedantia doloris ebibita et limia q̄
epithimata: aut sedant cū subtilitate resolo-
nis matiei: aut cū stupefactōe. Et nō am-
mistres stupefaciēs nisi apud necessitatem
Et mēsurā illud qd sedat maliciā ad sūmaz
doloris: et vtare eo cum audacia q̄ temeri-
tate plus: q̄ multoties cōfert stupefactio ī
quantū ingrossat matiaz pcedentē: qre itine-
tur. Et scias q̄ recti? est vt pmutatio fiat
cum medicis: qn̄ em̄ est medicia cōferens
vni mēbro et nō alij mēbro: q̄ qn̄ confert
in hora: deinde post illud nocet: q̄ mouet
doloze. Et oz ut dimitteat vīmū oīo vsqz
sanet ex eo sanatione integra: et veniat sup
ipm q̄rtuor tempa. Et oz vt dimitteat illud
cōsuetus scdm gōationē: q̄ vtaē cū ipm di-
mitteat diureticis. Et vīmū de melle cū diure-
ticis cōfert eis. Et melici de habētibz arte-
ticam oz vt rectificet splen: et euacuet ei?
melia: q̄ humectet corp? ei?: et limiat cū ci-
bis q̄ mūctionibz q̄ silibz: et nō assidue
sup ipm pura resolo sine lenificatōe sic sciui
sti in radicibz vlibz. Et oz vt deuiteē caro
in eo qd factū est de hac egritudine. Qz si
necessaria fuit: tūc decur caro auis monta-
ne: q̄ leporis: et gazeli: et omīs caro pauca
rū supfluitatū. Qz si euenerit dolor in dor-
so ī pīmis et pmutet ad man?: tūc flōma ex

manu: vt egrediat sanguis et hūor ex parte
sue declinatōis.

Solutio eoz.

Oportet vt ī eis nō educat solone flā
solū: imo cū colera naz cū eis solum
flā solone educit: iuuat statim: et re-
dit colera: et facit currere ad mēbrū flā vi-
ce alia. Et nō oz vt sit eoz catarticū: vehe-
mentis caliditatis fortis valde: qre liqfiant
hūores: q̄ redeat ad mēbrū quantū est illō
qd acceptū est multiplici. Et in hermoda-
ctilis qdem credit esse plurimū iuuamentū
pīea q̄ ipi soluit statim hūorem frigidū:
et in ipis est res alia: qm̄ faciunt succedere so-
lutiōi suplicitatez: et cōfortāt. Quare nō ē
possibile cum eis vt redeant supfluitates li-
qfacte per mediciaz: q̄b? nō accidit vt eūa-
renē. q̄ phibent itez illud qd subulatū ē
per virtutē medicie solutiue currē ī meatū
et hoc ex opatione hermodactiloz pīariū
est reliqs solutiuis: et euacuat calidis. Et
plā eoz sūt q̄ dilatāt meatū et dimittūt col-
dilatatos. Vez hermodactili sūt nociui sto-
macho: qre oz vt pīmisceatur cū eis q̄ sūt si-
cut pip et ziziber et cimmū: et qūz admisce-
tur ei ea q̄ sūt sicut aloes et scamonea vt cō-
fortet eoz solō. Et dixerūt qdaz q̄ pedi cor-
uimo inest opatio hermodactiloz et nō est
ei? nocere stōacho. Et lapis armenus pferet
doloribz iūcturaz: et similr nō nocet stō-
. Et de cognitis sūt pilule iuuamētū: et pilu-
le fetide: et yera rufi est magni iuuamētū ad
sciaticā et podagrā. Et gna nil itez iuuatia-
fē: et gna regis et buziden et almehezaragi
et raialhamen et centaurea: et coloqntida:
et aloes et scamonea: et vitis alba: et alhar-
mel: ponatur cū eis armoniacū et sarcocolla
et bdelliū et turbit: et pīetrū. Descriptio
solutiui cū facilitate. Re. zizibens. 3. j. pipif-
agarici amboz añ. 3. 5. medulle cartami pō-
dus. 3. ij. radicis pedis: coruini. 3. ii. cuius
dosis sit decē: et octo silique faciēs assellare
septies aut sexies. Et itez cinnimi carmeni:
zinzibis hermodactiloz oīz añ. 3. j. aloes pō-
dus. 3. ij. sumat de puluere. 3. ij. et. 5. cū de
coctōe aneti. est em̄ iuuatiuū in hora. Et ite-
rū sumatur oleū de nucibus: aut oleū de al-
herua et sarcocolla vna die cum yerapigra
et vna die sola: nouē diebus: et non sumat
nisi cum alfelizaharagi: et aneto decoctis.
Et iterum sumatur hermodactili et buzidē
et mezaharagi et pīper: et zinziber: et anisū:
et daucum conficiatur cum melle et bibat
ex eis oī die. Et iterum sumatur ex hermo-
dactilis pond? 3. xxx. et pulpe coloqntide
pond? 3. x. decoqntur cum. xv. libris aque

nō q̄ pīmis
pīmis
ut pīmis
dōmū et pīmis

Adiuvare de hermodactili

Canon nō
de resolu-
tione

Canon:

shippatio q̄st

q̄st. 1. 1. 1.

q̄st. 1. 1. 1.

q̄st. 1. 1. 1.

q̄st. 1. 1. 1.

q̄st. 1. 1. 1.

q̄st. 1. 1. 1.

q̄st. 1. 1. 1.

q̄st. 1. 1. 1.

donec remanent tres lib. aq. et sit dosis ei?
omni die media libra: cum .iij. z. zuch. ē em
mirabile valō. Solutiū leue iuuatiū. Re
sarcocolle rubee. 3. iiii. et zuchari rubei. 3. iiii
terant et cōmifceantur cū oleo centū nucū
et pūciat sī ea aqua aneti ē ei mirabile sol
uēs absqz labore et alleuiat. Voitiū forte
valde pferēs habentibz hūiditatē et meliaz
ex habentibz dolores iūcturaz et sciaticā.
Re. aloes et seīs ellebori nigri et scamonee
oīm añ. z. i. euforbiū et nitri amboz añ. z.
5. cōficiant cum succo caul. Et qñ sit vom
tus cū eo eradicaē radix egritudis.

¶ Potiōes ad solutionē faciendā.

E T de illis que conferunt eis est medi
camen albesced scdm hunc modum.
Re. albesced de quo dixit qdam q est alke
iri rubea añ. i. 5. et gariofiloz. 3. vi. et mir
re et peonie et semis aneti oīz añ. z. i. et po
lii neuten. xii. et vtriusqz aristologie oīz añ
z. ii. de quo in potu deē neuten vñ cū aq
mellis: et nō comedat nouē horis: fiat illud
decē dieb. Et itez medicamē qd ammistra
tur omī hora et sanat cū puocatōe. Re. ca
mepitheos camedreos gētiane oīz añ. z. vii.
folioz rute sicce. 3. ix. terātur et cribellent
et sit dosis ei? omī die cocleariū vñ in re
iuno: post digestionē cibi pteriti in. z. crib?
aq frigide. Et itez medicamē albesced scdm
fmonem q estimauit q sit alkeiri rubei flo
ris et ē primū descriptiōi pmi. Re. cinamo
mi filonij oīm añ. z. ii. folij mōi. z. j. gario
filoz grana. xv. albesced qd ē alkeiri pōca.
z. 5. aristologie vtriusqz. z. iiii. cui? dosis
sit omī die kirat. iiii. qd incipiat bibere apd
eq̄litate vernalem: & vtaē eo qnq̄ginta die
bus: & dimittat ipm. xv. diebus: deinde re
iteret scdm hoc año toto: nisi cū ortu assa
hara vsqz ad mēsem & mediū: & scdm regi
ones. Si aut non p̄t bibē ipm año toto: bi
bat ipz imedietate frīa. Cūqz p̄rāserit du
centi dies: non erit malū vt bibat vno die:
et duobz nō. Et oz vt elonget ab eo come
stio quātū possibile est ei: & si nō plus sal
tem vsqz p? nonā: & rectificet reliquū re
gimen. Et oz vt deuiter ea q nocēt habenti
bus dolores iūcturaz. Et estimauerūt qdā
q de exptis q nō diuersificātur oīno: ē vt
in potu dent ossa homis adusta. Et iā qdēz
vñ fuerūt eis qdā de p̄sumptuosis: et sana
ti sunt cum eis ex podagra et doloribz iū
cturaz oīno. Et yera qdem hermetis ē ma
ximī iuuamētī ei q bibit eā in vere dieb? ali
quot cōfortando iūcturas ei? & ipa extra
hit supfluitates cui? plurimū efficit p sudo
rem et puocatōz: & p̄fert sciaticē: et cū cro

nica fūint apata & dolores iūcturaz iuuat
per hoc regimē relatū ab hunabim Sumanē
saume sicce q̄rta keiliz: et dcoq̄tur cū eo qd
submergat ex aq sup ignem leue donec de
nigret aq: & sumat de colatura ei? lib. i. 5.
et pūciat sup eā. z. iiii. olei sisamī et bibat
ipaz eger: & comedat sup ipam cibū p̄p̄a
tū cum agresta. Et ad dolorē anche est rgi
men leue si nō sedāt ipm balneū et aq calā:
et semia. Forsitan pprie p? cibū malū sedat
eū vomit? sup aqz ciceris: & solutio v̄etris
cū aq olez et caliasistula.

¶ Emplastrā iuuatiua ad dolores iūctura
rū grossi hūoris et eoz q sūt i via vt pūcāt

E Mplastrū bonū. Re. granoz alkerua
mūdatoz. z. iiii. terant cū. z. i. buti
ri vaccini optie et pūciat desup. z. j.
mellis. vt faciat ipz viscosū et fiat ex eo em
plastrū & pprie sup iūcturas siccas. & qñz
ponit cū eo. z. j. ex aceto forti. Et emplatio
cū stercore vaccino est fortis valde in dolo
ribus iūcturaz et dozi et genuū: & est qñ
melior pluribz alijs. Emplm forte. Re. oli
antiqui lib. j. 5. et nitri alexandrimi & gluti
nis alboti amboz añ. lib. j. et euforbi. z. j.
et yreos. z. ij. et farime fenugreci. lib. j. 5. fi
at ex eis emplm. Et itez bdelliū opopana
cum et adeps liq̄facta iuuatiua sūt valō ei
qd sit ex crudo hūore in genib? et iūcturis
Et emplm suctiū et resolutiū. Re. nitri
daulich. j. armoniaci. z. j. fiat ex eis emplm
aut sumat euforbiū et terat: cū oleo d lilio
et limiat cū eo. Et emplz forte. Re. baurach
et galliā et piretrū et stasifagiā et calcey:
misceant omīa et limiant ex eis iūcture cū
melle: et aliquantulo aceto. Emplm bonū
resolutiū armoniaci et licij ptes sūan
tur eq̄les: terant cū vīno antiquo et olo on
facino et farina fabaz: et emplet cū eo cali
do. Et emplz ex cinere ciclamis cū aceto et
melle: et est mirabile valde. Et de emplis ē
mod? q necria sūt ad cōfortandū mēbra et
resoluendū residuū: et nō indiget eis n p?
eūonem integrā. de qbus est hoc emplz qd
Re. saume et nucū cipsi: et ossium adusto
rū ptes eq̄les: et alumis ptem vnā: et dragā
ei sextā p̄tis vñ? et glutinis pisciū quantū
sufficit ad aggregādum. Aliud faciēs opati
ones in egritudibz plures. et illud ideo qm
apit et extrahit sp̄mas et ossa putrida ex p
fundo et cōfert mollificatōi iuuamētū mā
festum. Re. semis vrtice mūdati et spume
baurach: et salis armoiaci: et aristologie ro
tunde: et radicū coloq̄ntide: et glutinis ali
bat: oīm añ. añ. xx. fenugreci pipis: et ma
cropipis oīm añ. añ. x. armoniaci añ. xij.

Aduerke de ossibz
nominis

cordumeni et xilobalsami et thuris & mirre & adipis capre et gumi pini oim añ. aūr x. cere lib. iij. dhab lib. viij. lactis fici siluestris aūr. viij. olei de lilio quātū sufficit ad liqfactionē medicīaz humidaz: & vini optimi quātū sufficit ad cōficiēdas medicīas siccas: cōmisceant oīa & fricent & amistrētur. Aliud pferēs in hora ad sciaticā & dolo rem manus et pedes et doloze reliqrum iūcturaz sumat fenugrecū & pīciat in vase testeo: & pīciat desup aceti omixti quātū sufficit: & coq̃tur sup prunas vsqz q̃ dissoluat in decoctōe: deinde pīciat desup mellis quātū sufficit: et bulliat scdo et re seruet. Aliud simile illi pīcis de mīnera lib. iij. fecis aceti sicce aduste lib. j. baurach lib. j. & s. gūme pini et cere et sulfuris nō adu sti et stasifagrie oim añ. lib. j. piretri lib. s. cordumeni kistum. j.

Unctiones in hmōi intentōe p̃dicta. Oleum de coloq̃ntida: oleū de castoreo oleū de sinapi: et oleū de kerua: et olz de nuce romana & pprie qñ aduritur et currit: et oleū de coloq̃ntida factū ex decoctione ei? cū oleo rosato donec cōsumatur aq̃. Et oleū de costo vltimū est et pprie cū storace: a olz de costo cū asa: et o vnguē eis bonis iuuatiuis est oleū in quo decoq̃t vipa et est ex eis q̃ sanāt sanātōne integra. Et de eis est oleū vesptilionū: cui? mod? ē vt sumant. xij. vesptiliones de collati et sumant de succo almarmacor et olei aīqui lib. s. et aristologie. 3. iij. et castorei. 3. iij. et costi. 3. iij. decoquant omīa simul: donec cōsumatur aq̃ et remaneat oleum.

Embroce in illa intentōe.

Embroca sedatiua iuuatiua expta. sumant gallia et ordeū et lactuce coq̃ntur cum aceto donec discoq̃ntur et dissoluātur: et fiat cū eo embrocatio: et est pueniēs ad calidū. Et itez maiorana et anetū et folia lauri et ruta et ciminū coq̃ntur: et fiat cū eis embroca. Et ex eis itez q̃ cōferūt ad lapideitātē iūcturaz & genu est fex aceti i omī pte cui? ponit sexta ps harmel cōtriti sup quaz pīciant lapides igniti: et fiat suffumigiū faciendo cū eo suffumigatōez sub hisse: aut similib? Et sedeat in decoctōne asini siluestris in qua ponunt omīa mēbra eius decocta cum aneto et sale et rectificatur cū semibus calidis et porris et similib? Et decoctio ordeī et vulpis: cui? mod? est vt bulliant in aq̃ ebullitōe vehemētī: tādū donec minuat tertia ei? et pīciat sup ipaz daba. Aut vulpes vīua decollata cum sanguine suo: et decoquatur donec dissoluat in

decoctione: et coletur aq̃: et sedeat in ea: a pīciatur super illam aquam oleū: et decoq̃tur donec p̃misceant: a donec cōsumat aq̃ et remaneat oleum: et sedeat in eo: et quandoqz decoquit in oleo sic est.

Balneatōnes ad hmōi.

Balneatio q̃dem cum aquis calidis: et humidis nocet eis p̃ illud quod liqfacit de humoribus: et dilatat de poris nisi in aquis termarum. Balneationes vero sicce cum fricatione cum nitro et sale: et sepeliri in arena calida sunt iuuatiua eis.

Sedantia dolores calida leuia.

Svmatur fenugrecū et tēraē cū aceto permixto cōtritione minutissima: deinde fundat super ipm mel: et coq̃tur donec coaguletur: et liniatur postq̃ cōtriet sup tabulam sicut algalia et inuisceat loco cum pāno lini: et dimittat duob? diebus aut tribus: et succurrat exiccationi eius cum oleo rosato. Et hoc q̃dem cōueniēs est in p̃ncipio egritudinis et ascensione ei?. Et itez sumat i p̃ncipijs et residuis mucillago fenugreci et semis lini: et coq̃setur cum oleo sitamimo et igrossetur sicut mel. Et itez qñ non est dolor valde vehemēs: emplastretr cū caulibus recentibus et apio. Et si fuit fortior: emplastretr cū oleo ymo et farina fenugreci et farina ciceris cum sirupo mellis et cum paucō vīno. et aliquātulo olei de alcanna. Et itez cinis caulium cum adipe et ceroto facto cum oleo camomillino bonus est eis valde.

Sedantia dolorem narcotica.

Svmantur opij aūr. iij. et croci aūr. j. terant cum lacte vaccino: et pīciatur desup medulla panis similaginei: et liniatur et fiat ex eis emplastrū: et coopiat cū folijs sicle aut lactuce. Aut ponatur loco medulle panis similaginei cerotū. Et itez seminis iusquiami nigri. 3. vi. opij. 3. j. croci. 3. j. vīni dulcis cum quo cōficiatur et misceatur cum ceroto. Et itez semen iusquiami albi et opium et psilliū et acacia et mughath: sumantur et informētur ex eis troisci et liniantur cum lacte vaccino: et reeruet cū folio. Et iterum aloes. 3. x. succi iusquiami. 3. vi. iusquiami nigri. 3. iij. ypoquistidos. 3. vi. pomorum mādragore aūr. xx. croci aūr. iij. coquantur poma mādragore cum aceto donec dissoluātur: et pīciatur super medicīas: et liniatur cum eis. Et iterū mādragora pīciatur in butiro vaccino trita deinde mīgatur cū ea dolor. Et itez storax

et opiu sumantur: et fiat ex eis epithia. Et ex eis q stupefaciunt e effusio aque plime cu non sut vlcera. Et iteru philiu ifudat in aq calida: et cu iflae coquasse cu oleo rosato et in frigide: et limiat cu eo

Curatio ventosi

Hec currit cursu gibbositatis ventose Et de eis i quib? e iuuamentu i sedā do dolorē cu stupefactōe: e vt sumat gētia ne et rubee et ameos et aristo. et calamēti et semis citrolli et hermodactiloz et buzi: dē: et almehezahara: et almugat ptes eqles: opij ps media. cui? dosis sit vsqz ad .3. ij

Regimē cauterij ad eos

Et de cauterizatiōe bona eius: aut de eis q surgūt loco cauterij: e vt iacer at infirm? secundū figurā qua oz: et phibe at ei mor? et cōseruet circūit? doloris: et ipleat mediū ei? sale: et ponat desup paruz olei: et ponat desuper pānus: et sit presētia cauteria diuersa: et igneant cauteria: et ā mīstrentur i primis taliter vt nō sentiātur calida: deinde sciant cū ea: deinde fiant for tia donec nō possint tolerari Cū ergo ptrā sierint virtutem: pfozeur massa salis. Et p cipiāt ei vt inclinet qten? egdiat sal et olm deinde coopiat e lana et lige: et oz vt sit su per caput ifirmi vas plenum aqua & aq ro sata: cum q abstergat facies e? qn sudat. et caueat ne caro adurat et vlcere.

Cura calidi humoris.

Oportet vt curent cum eis q ifrigidat et humectat ex olerib? et carnib? & cibis et fructib? et limimentis & embrocis et cerotariis. Et exercitetur cū eqilitate: & balneent cum aq dulci: postq effundit sup extremitates eoz aq frigida in domo pma Et ammistret cma tepida: deinde submer gat in aqua tepida subito semel: & fundat sup pedes eoz aq frigida. Et oz vt soluant et puocatiōe vtatur cum eis in qbus nō est calefactio plurima: sic sirup? rosat? & dia citonitē solutiū. Medicamen bonū in quo sunt puocatio et solutio & sedatio doloris Re. semis melois et semis citrolli & hermo dactiloz alboz: et almugat oim añ. prem. j opij. terciā ptiis vni? aggregetur omia: & sit dosis ei? .3. iij. cum .3. iiii. zuch. est em p sentis iuuamenti.

Epithimata.

Scias q qn ipa sunt frigida scriptica si cut sandali: tūc fortasse ledūt: imo oz vt sint teporem faciētia: & leniat. Et qn le dunt cum ifrigidatib? ppter tensionē eoz ammistrent ea que mollificāt: sicut rob & oleū rosatū et cerotum factū ex his. Et qn

qz ponit sup illud pānus infusus aq & ace to. Et de eis q sut expta: est succ? extremi tatum cane huide: cum em ex eo limimentū fit sedatur dolor statim. Et itez terant glā des optime: & decoqnt vehemēter. & em brocet cum eis hora longa. Et cum tolerāt ifrigidātia & nō faciunt eis dolores per in spillationē et tensionē: tūc non est aliqd cō ferēs sicut aq endiuie & aq solatri et aq se peruiue et aq blitoy et cucumeris et cucur bite et similia. Et simlr emplastratō cū adi pibus et similib? eis. et cum melonib?: ipa enim ifrigidat et lenit simul. Et mucillago phillij est fortis ifrigidatōis. Et itez sanda li et memiche et similia sedant dolorem. Et cum sedāt dolorem oz vt auferant et remo ueant. Et de eis q iuuatiua sūt i fine residu ozū dolorū incturaz et podagre calidorum est vt sumat aloes et croci et mirre ptes eq les: et limiantur cum aq caulis aut endiuie scdm quatitatez caliditatis. Et itez cerotū cum oleo camomillino. Et itez diaqlon dis solutum: cum oleo camomillino. Balnea aq q eis nocēt sunt balnea calida: frigida vero qnqz iuuant et reputiūt et ofortant et se dant dolorem.

Solutiua.

Sumanē mirabol. citri. 3. x. et hermo dactilozum et buziden amboz añ. 3. iij. semis apij et anisi amboz añ. 3. ij. conficiatur cum zucharo dissoluto de quo in potu sumatur omī die. 3. ij. Et itez sumā tur succi citonioz lib. j. et aceti de vmo. 3. iij. et zuch. lib. i. et mirabolanoz citrimoz. 3. iij. et sit dosis eius ex. 3. 5. vsqz ad. 3. j. et. 5 Et itez Re. hermodactiloz. 3. x. scamonee. 3. j. et terciā. 3. j. cubebe. 3. iij. zucha. tabar zed. 3. xv. dosis. e. 3. iij. Et itez scamonea decocta in duplo sui aq citonioz acetosoz aut pomoz: decoctōne in q considere sub stātia ei? cum ergo icipit inspissari oppile os eius in quo est: et dimittat donec exicce tur: et sumat de eo pond? .3. x. et sumatur de tabarzed. 3. xx. et de cubebe cōtritis sic alcohol pond? .3. ij. aggregetur omia cum iuleb: et fiat inde pilule: et siccenē i vmbra et sit dosis eaz pilule. ij. vsqz ad. iij. in omī hora. Et cum ē illic cōpositio: tunc amīstra yerapigram. Et ex eis q oferūt eis ē sirup? rosat? scdm hūc modū: sumatur succi rosa rū lib. ij. et mellis lib. iiii. et scamonee assa te. 3. i. decoqnt vsqz quo ispissenē: et sit do sis ex duob? aūr. vsqz ad. v. Et itez ifudat tamarindi cū caliafi. in aq endiuie et fenidī Et si nō fuit febris. sumat decoctio mirab. et fumiterre: et prunoz: et tamarindoz: et ab sinthii: scdm qd videt Et itez buziōe: et

hermodactili et rose rubee eqli mēsurā su-
matur: de quo sumat aūr .j. & .s. est em̄ in
ip̄o sedatio et ifrigidatio. Et isti q̄dez iuuā-
tur plurimū a cibis frigidis et grossis sic q̄
fit de lentibus cum aceto et reliqs cibis in
frigidantibz et ingrossatibus sanguinem:
sicut ille q̄ fit de acerosa: & ventres cū ace-
to p̄parati: & acetosum carnis vaccine. Et
q̄nqz iuuātur plurimū cum cibis exiccantibus
sic est herbz. Et nō oz vt ieiunēt plu-
rimū: & eis q̄dem concedit ex fructibz vti
piris p̄pe et prunis et malis et granatis et
placis: ego autē abhorreo eis q̄ sunt sicut psi-
ca et crisomila: & que replent sanguinem
aquositate plurima.

Cura iūcturarū cōuersarū in lapideitate
et exiccataz.

Isti sūt habentes cōplones calidas &
materias grossas. Et oz vt isti nō sol-
uant sine lenificatiōe imo oz vt leniantur et
resoluātur simul. Et de eis q̄bus cauetur a
lapideitate sunt emplā facta ex farina her-
bi: & lupinoz cum oximelle: & alaniū &
vici alba cum pte licij: & armoiacō cum vi-
no antiquo: & oleo onfacino: & q̄nqz ponit
desup farina fabaz. Et de eis que pferunt
ei cui iūcture in lapideitate cōuerse sūt:
aut sunt in itinere lapideitatis: sunt emplā
q̄ diximz in frigidis de doloribz iūcturarū
grossorū huōz: & vñctiones et embroce q̄
fiūt cum eis. Et de illis q̄ cōferūt eis est fa-
rina lupinoz cū oximelle: aut aceto om̄mixto
et itez radix almaroth. Et itez emplēz cuz
bullo dissoluto cum aq̄: ip̄e em̄ p̄hibet lapi-
deitate incipietem. Et similiter embroce ex
aquis in q̄bus decocta sūt calamentū et al-
hasee aut aceto aut decoctiōe in q̄ case? an-
tiquus decoctus est p̄prie in iure calicistule:
et niterum et euforbiū & aq̄ cineris cau-
lium cōbustorū.

Cura cōtractionis et azeмена.

Scias q̄ oleū de andacoca potādo ex
eo & iungēdo cū ip̄o ē res magis cō-
ferens ei. Et mod? faciēdi hoc oleū est vt d̄
coq̄tur andacoca cū semibz in tāto vīno
quātum ip̄a est: et oleo donec cōsumat aq̄
litas: cui? dosis sit vsqz ad .3. ij. & minus.
Et illius q̄ ex ea ventosa est: curatio currie
cursu curatiōis ventositatis faciēdis vñctio-
nibus. Et de eis q̄ expta sūt ad cōtractum
est vt sumat pellis ouis hora q̄ excoiat &
ponatur sup ip̄z: et liniat lacte vaccino dul-
ci et iuuatur eo. Et ammistratio balnei siccī
et sudare in furno aut fouea ignita iuuatā
sunt.

Cautela a doloribus iūcturarum.

Oportet vt vtatur ille qui assuet? est
hijs doloribus flōmia et solone ven-
cris i vere: et cum p̄ximus est p̄ximus et
vtatur regimine temperato in subtilitate.
Et oīno oz si causa in eo q̄d accidit ei sit mlti-
tudo huōz: vt n̄ dimittat eos mltiplicari
cū eo q̄d eūat et cū eo q̄d mīorat ex cibo et
cū eo q̄d amīstrat ex exercitio bono. Et si cā
sit corruptio eoz: opponat illi cū eūatōe ei?
q̄d oz et cōtrarietate regimīs p̄pter q̄d ḡna-
tur: flegma em̄ ḡnatur per adiutoriū ex ifri-
gidantibus. & tu q̄dem scis ea et scis oppo-
sitiōe eoz. Et colera ḡnatur per adiutori-
um calefacientiū: & tu scis ea et oppositiōez
eoz: et similr melia generat per illud quod
scis: et opponit ei q̄d ḡnat ip̄m id q̄d scis.
Et cum accidit euacuatiō: tūc ex illis q̄ re-
ctiora sūt: est cōfortatiō mēbz cū sipticiis
vt nō suscipiat supfluitates et p̄prie cū nō
timetur cōuersio: eaz ad mēbra p̄ncipalia
cā ancessiōis mūdificatiōis. Et ista sūt sic
acacia et balauistie: et succus virge pastoris
et licij et memithe. Et itez fricatio locoz
cum sale trito: et cū oleo: nisi sit siccitas ve-
hemens: et q̄n est apostema flaticum: et bi-
bit habēs ip̄m aristologie rotūde pond? .3.
ij. aliquoties in vere et hyeme tūc fortasse
p̄hibetur p̄odus eius. Et vtatur exercitio
tempato et vñctione: et nō supfluat in eis
qm̄ excitant podagrā et dolores: et nō adhi-
beatur illud quo nō est cōsuetus subito si
ne gradatiōe. Qz si illud accidat: ammistra-
olea cōfortatiā in iungendo: et oz vt deuitēt
carnes grossas et salsa om̄ia et assekessud:
et ex oleribz deuitēt ea que sunt sic sica et
baucie: et citroli et aq̄ melonis. Nocent em̄
p̄prie q̄ ḡnant humore aquosum: et confe-
runt per p̄uocatiōem: et diuersificatur di-
spositiō eorum in corporibus: et deuitent
potare vinum plurimum: et grossum imo
omne vinū. Et cibent eis: q̄ sunt bone dige-
stiois et velocis. Et oz vt deuitēt replonez
et anichilatiōe ab exercitio: et deuitēt cuz
hoc supfluitatez in labore et exercitio et p̄-
prie sup replonez: et deuitēt coitū: et mīo-
rēt ex balneatiōibz: qm̄ ip̄e liq̄sunt humo-
res et faciūt eos currē ad iūcturas. Vez
aq̄ termaz conferūt eis in hora egritudis.
Et ex illis q̄ conferunt eis in p̄ncipio balne-
orum et post ip̄arum expletionem et in me-
dio introitus eorum i ip̄is est effusio aque
frigide super iūcturas: si non est aliquid
q̄d p̄hibeat ex debilitate neruoz. Et q̄nqz
auferunt hoc nocumentū febres. Et oz vt

*flōmia generat re
Infrigidantū adiutoriū
colera ex calefacientiū
adiutoriū
canon de euacuatiōe*

*Aduerb de exorcis
Temperato quā magis
guam quādo corpus
ip̄e mundū est Rasis
in diuisionibz q̄ dicit
n̄ p̄ferat eis oīz vñctiōes
Temperati post pyritia
aut post phlog. solutio
in vñctiōe
Id est vñctiōe de vñctiōe supfluitatē
cap de cura dolorū p̄prie
Id est quādo in p̄prie
dolorū p̄prie
libet vñctiōe oīz dicit
vñctiōe supfluitatē
postp̄prie vi reliquit
vñctiōe vñctiōe vñctiōe
p̄prie vñctiōe ad ip̄m
aliquoties p̄prie ab ip̄o
vñctiōe vñctiōe dicit
Id est vñctiōe vñctiōe ad
vñctiōe dicit vñctiōe
Id est vñctiōe vñctiōe
p̄prie vñctiōe p̄prie
vñctiōe p̄prie dicit
vñctiōe p̄prie vñctiōe
vñctiōe vñctiōe vñctiōe
vñctiōe vñctiōe vñctiōe
vñctiōe vñctiōe vñctiōe
vñctiōe vñctiōe vñctiōe*

non dormiat sup cibum oīno: qm̄ est ex re-
bus nocibiliorib⁹ eis.

Cura.

CVra que magis ppria est sciaticæ et
dolorib⁹ anche et genuū est: q̄ o3 vt
rediat in curatione eoz ad canones in do-
loribus iūcturaz: et tu q̄dem scis q̄ ipi dif-
ferūt ab alijs dolorib⁹ iūcturaz. Nam rep-
cussio in pncipio q̄q3 nocet eis nocumēto
vehementi: qm̄ matia p̄funda est: et repcus-
sio retinet eam illic: & taliter ponit eam q̄
difficilis sit ei⁹ resolutio: et prepat eam ad
hoc vt dislocet iūcturas cum ipa dislocet
iūcturas absq3 repcussioe silr. Imo o3 si vo-
lueris sedationē doloris i pncipio: vt sedes
eos cum mollificatis lenificatib⁹: nisi acci-
dat vt sit matia subtilis valde. Et difficilis
sit eoz curatio i frigore et tpe frīo & in p̄m-
guī et i pte sinistra est difficilior. In ill' vo-
q̄ de eis sunt sanguīe: de rebus magis cō-
ferētib⁹ eis est flōmia. Et iuuat in dispōne
p flōmiā i p̄mis ex manu: deinde ex pede: &
non fiat flōmia ex pede nisi p2 flōmiā ex
manu. Et iuuamentū sit in eis per vomitū
ventris autē solutio q̄q3 vsq3 ad finem p2
ponitur: & est sufficiētia in vomitu forti.
vt nō trahat solutio ventris materiam ad i-
feriora: nisi sciat si sit pua: et de bono est vt
ieiunēt duob⁹ dieb⁹: deinde flebotomē
Et scias q̄ flebotomia sciaticæ vene magis
iuuatiua est in sciatica q̄ sophene: plurimū
vbi sit dolor leuior extēsus in siluestri: imo
sit purus rubeus cui⁹ extēsus est ex dome-
stico: q̄re erit sophena magis conferēs ei⁹ q̄
vena sciatica: quāuis ipse ambe sint duo ra-
mi vene vni⁹ sic basilica et cephalica in ma-
nibus. Vez galien⁹ rememorat sophene et
vene curuature poplicis tm̄. Et fleboto-
mia vene curuature poplicis magis iuua-
tiua est q̄ vene sciaticæ: & sophene simul. Et
ex eis que flebotomant est vena q̄ est in
minimū et secūdu pedis et flebotomē
post ipam vena sciatica. Et dicē q̄ hec ve-
na magis iuua tiua est q̄ vena sciatica sicut
saluatella: est magis iuua tiua q̄ basilica i eg-
rudimibus epatis et splenis. Illi autē q̄ sunt
flatici ex eis: currunt cursu apostematum
grossoz in verificatōe curationis: & ppter
hoc nō o3 vt sit p̄sumptio ad ammistrandū
resolutiua fortiā añ eūonez: ppter illud qd
sciuisi cum eis q̄ diximus. & iam dixim⁹ q̄
vomit⁹ iuua ti⁹ est q̄ vētris solutio: p̄p-
t motum matiei ad ptem doloris: et vomit⁹
mouet eā ab eo. Et de eis q̄ bona sūt in eo
est vt fiat cū baurach et aceto. Et cū euo-
muerit cū vomit⁹ fortib⁹: q̄bus indigetuz

in huōib⁹ eoz frigidis grossis: tūc o3 vt se-
quaris illud cū subtiliativis calefacientib⁹
Et est necessaria in flegmaticis itez quan-
doq3 imo multoties flebotomia: et ammi-
strēt post eūonez cū eis q̄ dixim⁹ ex diure-
ticis et ebibitis iuuatib⁹ ad dolores iūctu-
raz. Medicamen hermetis pprie nā hoc me-
dicamē est mirabile valde. Re. cameo3 eos
gentiane amboz añ. z. ix. aristologie rotun-
de. z. ij. semis rute sicce lib. j. terant et cri-
bellent cribello subtili cui⁹ dosis sit coclea-
rium vnū. Et ammi strēt itez euaporatō-
nes et embroce resolutiue et aque termaz.
Q si non excusat tunc clisteria fiant. deinde
ammi strent ventose sup anchā cū incisione
et sine incisione. Et pone rubificatiā et vesi-
cantia et non consolidētur donec sanet. Et
emplastroz q̄dem ammi stratoz in eis dili-
gē acuitas ppter duas intētiōes: q̄ vna
est resolutio: et altera attractio ad extērio-
ra. Et abhorret eoz acuitas ppter quāda3
intētiōē: et est q̄ ipa exiccat materiā & in
lapideitatem cōuertit: et dimittit eā nō reci-
pientē medicinā: quāobz o3 vt non dimit-
tat lenificatio. Et q̄z necessarie sūt vento-
se et eoz positio ppter attractōem.

Embroce et time.

SVmantur olei de alcāna lib. i. et ace-
ti lib. s. et nitri quarta lib. i. et carda-
moni. z. i. et s. et ylopi. z. i. et s. submer-
gat in colana: et euaporet cum ea locus.
Et ammi strent time ex aqs medicinarū singu-
larū resoluentiū p̄dictaz in hoc cao. Ea vo-
ex q̄bus sūt mūctiores sūt sicut oleū costi-
num et oleū de euforbio et oleū de piretro
et olz de castoreo: q̄ ammi strēt post mundifi-
cationez. Et cerotaria cū opopanaco et eu-
forbio et oleis p̄dictis.

Epithimata et empla.

EMplastrū resoluēs matiam ad illud
quod appet ex p̄fundo. Re. seminis
rute siluestris baccarū lauri anuiden nitri
sceba armeni cordumēū pulpe coloquintidē
ameos oīm añ. aūr. iiii. rute recētis cere pi-
cis armoniaci oīm añ. octauā prem aureoz
q̄ttuoz: bezard aūr. v. opopanaci sulfuris
qd nō tetigit ignis āboz añ. aūr. iiii. fiat ex
eis emplz. Et si liniaē sciatica cū stercore ca-
pimo et aceto forti: erit sicut medicamē de
sinapi et meli⁹ eo et magis iuua tiuū ipo.
Et empla rubificatiā et vesicatiā bona sūt
valde. Et oportz vt p̄frentur vesice: deim
de puluerizetur super eas medicamen exic-
catium: deinde iteretur vesicatio vsq3 q̄
eueniat sanitas. Et itez sumātur lib. i. bau-
rach. lib. i. oli: & fiat ex eis epithima. Et

Adverte de repercutiōe

Canon obscurus circa
phlebotomiam:

saluatella magis est iuua-
tiua in epistemicis
epatis et splenis q̄
basilica.

vomit⁹ magis iuua-
ti⁹ est q̄ vētris solutio

iteꝝ emplm iuuatiuū. Re. stasifagrie. lib. j. fecis aduste lib. ij. piretri lib. s. nasturcij. lib. j. et s. bezaard. lib. s. sulfuris lib. j. baurach tñdem: olei cotilas tres gūmi pimi qđ sic equale cum bezaard: fiat ex omibus emplm et amistreē. Et iteꝝ sumātur picis pa j. et sulfuris ps vna contriti sic alcohol: & limiā sup anchā: & ponat desuper carta de pāno: & dimittat vsq; quo cadat pse. Et ex eis q̄ expta sunt: est vt colligat planta cap: sic in estate dum non est viridis: et ei? contritio optima fiat: qm̄ est difficilis ad conterdum: deinde aggrega ipam cum cera: et inuisca eam anche & loco doloris: et liget desup: et dimittat q̄tuor horis vsq; ad sex deinde ingrediat balneū. Cūq; paz rozare incipit: ingrediat tñam: et collat ab eo emplm: & ponat sup locū lana cū ozagagā: to ebdomada vna: aut decē dieb? et itere ē qm̄ excusat a sinapi et a gūma rute agrestis. Et iteꝝ stasifagria: & gūma: pimi: et iteruz gūma rute agrestis et cera & oleū de ruta: et iteꝝ piretrū de dabach & flos lapidos? et baurach et stasifagria: et construat ex eis emplm: et qñq; addit in eo nasturcium et ex eis q̄ cōferunt ad hoc et dolores genuum est cerotum ex euforbio. Et iteꝝ olei d alcāna. z. viii. et aceti. z. iij. et nitri. z. ij. et piretri. z. j. infūdatur piretrum cum oleo d alcāna postq̄ trueris ipm: et pone ipm in oleo tribus diebus: et bulliat bulliōne leui deinde piciat desup acetum et nitrum postea ibibatur in ipso lana sordida: deinde ponatur sup locum dolorosum anche. Aliud sile illi ex epithimatis? Re. cere colate aurcentū: et glutinis alimbat aur. xxv. et floris eris aur. vi. et lilij. & albezaard et mirre oīum añ. aur. vi. et alkitran aur. v. aggrega ista et cōquassa ea: sint pars vna. & fac ex eis emplm vnum: et line cum eo locum dolorosum pxiōis p̄cipue si fuit matia efficiens dolorem sanguis fixus in iūctura ipsa aut flegma grossum vitreū qđ iam bibit pxiōis iūcture. Emplastrū sedans sciaticam. Re. olei antiqui. z. xviii. limature plūbi et salis masse: et glutinis alimbat oīm aur. c. limature eris rubee. z. iij. floris eris abzasi et condisi et radicis almezereon nigri et aristologie et sinapis oīm añ. z. ij. et piciat in eo quādoq; piretri. z. j. Aliud. Re. anniden & seminis rute siluestris: & baccarū lauri: & baurach et coloqntid et sceba & ameos et cordumeni oīm añ. aur. iij. rute ortuane humide & picis sicce et glutinis alimbat et gumme pimi & armoniaci et adipis vituloꝝ oīz aur. xvi. opopanaci aur. vi. sul

furis non adusti aur. iij. olei de alcanna. z. xviii. Aliud. Re. picis humide. z. xviii. aristologie. z. x. & s. cere. lib. j. gumme pimi aur. iij. sulfuris n̄ adusti lib. j. baurach lib. s. stasifagrie kistum. j. et est cotile due. piretri lib. s. cordumeni kistum. j. bezaard lib. s. liquefac liquāda: et tere sicca: & p̄misce omnia: & frica ea scdm̄ modum p̄dictum: in eo cuius rememoratio p̄cessit: et scdm̄ quod dicitur post.

Solutiua

Sona et vtilia qđem sūt pilule d̄ hermo dactilis & pilule fetide: et pilule de raphia: et pilule de storace: et non sūt aliq̄ sicut pilule iuuamēti nec sic vera hermetis q̄ bibitur in vere. Et illius q̄ bibit eam incipiunt iūcture dolorose rorem mittere et sudare: & nō est in ea solutio vētris plurima: imo mūdicat cum subtiliatiōe. Et elemēta qđem medicinarū solutiuarum sūt pulpa coloqntide: et centaurea: & gūme: et fumus terre: et raphia et succ? cucumeris asinini. Sumantur due coloqntide et pforenē: et educa? qđ i cōcauitatib? ambaz ē ex pulpa et ex seib? et carne: et impleatur oleo lisamino: et coopiant ambaz fora: mima: et dimittatur nocte vna. deinde piciant ambe coloqntide in mane illi? noctis cum oleo qđ est in eis ambab? in olla: et fūdatur sup eas ambas quātū est mēsurā olei vna: et media de aqua: et coquantur simul vsq; quo discocte sint ambe coloqntide. Cū ergo discocte fuerit ambe: extrahantur abe: et coq̄tur aqua et oleū tempore sufficiente deinde piciatur desup ellebor? contritus et cribellatus scdm̄ quātitatē qua congele? aq̄: et fiat sicut panis de q̄ fiant magdale unculi scdm̄ quātitatē auellane: et sumant de illis auellanis. xviii. nūo: et sumat infirmus p? balneatōez. Et mod? alius est vt d̄ coq̄tur oleū cū succo. Et cū accidit mūdicatio p̄ solutionē vētris et vomitū: et plogat egritudo: tūc tibi cōuenit vti suppositoꝝ ex medicis facientibus excoziationē: et solutione educentib? sanguinem: sicut ē d̄ coctio cucumeris asinini et coloqntide: et fel vacinum et piretrum et centaurea et nasturcium et raphia: et elixatura piscium salitorum oīa illa iuuatiua sunt eis in hac hora et fortasse sanant. Et quādoq; ponitur in clisteribus euforbium: et dicitur qđ illud est nociuum valde prohibens a reliquis conuersionibus: in fine vero eius est iuuatiuum: et proprie quando sequitur velicatio: et multotiens quidem accidit excoziatio perse et euenit cum ea sanitas.

Clistere bonū ad excoꝛiatōz faciēs: decoq̃e
coloq̃ntida et nasturciū et radix capparis et
centaurea et cucumer asininus et raphia &
rubea et fiat clistere cū aq̃ et empletur an-
cha cū fece: et est ex clisteribz iuuatiuis. Et
iteꝝ emplet cū aceto: et sulfure calefactis:
Si aut̃ fuit illic sanguis q̃ morat̃ in ea: cau-
terizeꝝ cum auro rubeo locus sanguis cau-
terizatione vehemēti: vt currat sanguis ex
ea.

De bothoz nomiat̃s bothim.

Hee bothoz apparēt in crure nigre: q̃si
ipse sine fructus tamaricis aut grana
viridia magna. Et matia eaz̃ est matia va-
ricum: et cura eaz̃ ex pte mūdificatōis est
cura varicum et vlceꝝ mlicoꝝ: quoz̃ cano-
nem dicemus in libro quarto.

Dolor calcanei.

Qvandoqz accidit ex obuiatōe cōterē
te: aut casu: aut coartatōe calamenti
et alijs. Et sanant ip̃m embrocatio plima:
cum aqua frigida: & epithimata de memi-
the et bolo armeno dissoluto.

Debilitas pedis.

Hic q̃nqz in creatōe: & sic q̃nqz debili-
tas ex labore plurimo: & ex mollifica-
tōe aīcedente: & ex oppilatōe vie nutri-
mēti ad ip̃m: sicut accidit castratis illud qd̃
durum est vt lapis.

**De doloribus vnguū et attritione
eorum.**

Appropinquat cura eoz̃ cure supura-
tionis: et de illis que cōferūt illis est
emplm cum folijs miri: & cum folijs cip̃ssi
et emplm de adipibz cum fimo caprimo &
stercore vaccino. Et cōferunt eis nux cip̃s-
si et sanima empl̃ate: et conferunt eis fistici
decocti empl̃ati: Et de eis que liq̃faciunt sã-
guinem mortuum sub attritione est farina
confecta cum oleo: et sup ip̃m posita.

Inflatio vnguis & pruric̃ in ea.

Curatur cum aq̃ maris abluendo cum
ea semp: q̃re remouet̃: aut cū decocti-
ōe lentium: & horobi: aut cum decoctiōe
cucumeris. Et ex emplis eius sunt nenufar
et oleum et ficus decocte cōiunctim et sin-
gulariter.

Incipit liber quintus canonis de medicina
& est antidotarium.

Nost quod expediti sumus in
libris quattuor a relati
one sume scientie specula
tiue & opatiue artis me
dicine pferuantis sanita
tem: & facietis adqstioz
sanitatis: adest nobis te
pus sigilladi libru canonis p libru qntu va
riatu in medicinis copositis: vt sit sic anti
dotariu libri. Et hunc qde libru diuisimus
in tractatu scientiale: in quo inuim? ad ra
dices scientie ppositiois & in duas sumas.

Summa pma e de ppositis essentialib?
q est .xij. tractatus.

Prim? e de tiriadis & de pfectioib? magnis
Secundus de yeris

Tercius est de electuarijs nutritiuoz solu
tiuis & no solutiuis.

Quart? o suffuset & alchamaia & muret i
fancium.

Quint? de loachat ad spiritalia.

Sext? de siropis & rob.

Septim? de conditis & alingibet.

Octau? de trociscis.

Nonus de decoctioib? & pilulis.

Decim? de oleis.

Vndecim? de vnguētis & emplastris.

Duodecim? de iuuu mēto dictoz appropzi
ato vnicuiq; membro.

Et suma secunda e de medicis copositis
expertis in vnaquaq; egritudine q est
octo tractatus.

Tractat? prim? est de medicis ppositis co
ferētib? egritudib? capis & eis q sūt i ipo
Secundus de medicinis oculi.

Tercius de medicinis doloris auris & apa
tis e? & puris ipi? & grauitate eius.

Quart? de medicinis dētiū & doloꝝ ipoꝝ
Quintus de medicinis oris & gutturis &
ventris superioris.

Sextus de medicinis ventris inferioris.

Septimus de medicinis doloris iuncturaz
& sciaticę.

Octauus de medicinis alopicie.

Cum ergo attulerimus hos tres modos
gillabimus librum.

Tractatus scientialis in quo inuimus ad
radices scientie compositiois de necessita
te compositarum medicinarum.

Quandoq; non inueniem? in oi egrit
tudie pprie pposita medicinam oppoi

tam ei de singularib?: & si inuenirem? non
eligerem? sup eam. Vmo fortasse no inue
niem? de ppositis qua opponam? pposite.
Aut inueniem? eam. verūtamē indigemus
virtute addēte in vno simpliciu ei?: qre est
nobis necessariū vt adiugam? ei simplicem
pfortantē virtutē ei?: sicut ē camomilla. In
ea em est virtus resolutiois plus: & virtus
stipticitatis min?: qre cōfortam? virtute m
stipticitatis cū medicīa simplici stiptica ad
iungētes eam ipi. Et qnz inuenim? medicī
nā singularē calefacientē: vtz nobis est ne
cessariū calefacere min? qz ipa: qre est nob
necessariū vt adiugam? ei infrigidatiā. auc
plus ipa: quāobrem est necessarium nob vt
adiugamus ei calefacientē aliā Et qnz ind
gem? medicīa calefaciente qrtuoz ptrib?: & n
inuenim? nisi q calefaciat tribus ptrib?: qre
aggregamus medicīnā calefacientē quqz p
tribus. inter eas pficiēdo qd pueniat ex toto
calefaciens qrtuoz ptrib?. Et qnz est medicī
na quā addim? iuuatiua in eo qd volum?
sed est nociua in re alia: qre est necessarium
vt pmisceam? cū ea qd frangit partē nocu
menti ei. Et qnz est abomiabilis & horribi
lis cuz gustat quā abhorret stoachus & ex
pellit: qre adiungim? ei qd eā bonam faciat
Et qnz est intentō in ea vt agat in mēbro
longiquo: quāobrez tmem? qd frangat ei?
virtutē digestio pma & digestio secūda: q
re associam? eam cū conseruāte non patien
te puertere ab ea audaciā duarū digestionū
ita vt pueniat ad mēbrū de quo intendit sa
natio: sicut ponim? opiū in medicinis tiriā
ce. Et qnz ē intētio in ea penetratō: sic ppi
cim? crocū i trociscis cāphore vt faciet eos
penetrare ad cor. Vtz cū ipi puenerint ad
cor isurgit virt? discretiua: & denudat ab
eis crocuz & destruit ipm: & operantē infri
gidatiua extinguetia in corde: sicut fcit vir
tus discretiua separādo virtutes resolutio
nis & stipticitatis siue medicīna sit natura
lis siue scā: qre pcedit resolutiua ad ipz mē
brum lesū: qre resoluūt materiā: & refrena
tiua ad vias materiē ad ipm: qre pphibz ma
teriam Et qnz volum? medicīnam q moreē
in transitu suo parum: donec operetur illic
actionē nobilem plurimaz: deinde sit medi
cina illa velocis penetratōis. quāobrez pmi
scemus eam cum re tardante: sicut sūt plu
res medicīnaz apitiuarum Ipse em sunt ve
locis penetratōis ab epate: & fortasse ē ne
cessaria mora earuz in epate: quare pmisce
mus cum eis medicīnas attractiuas ad cō
trariū epatis: sicut semē rafani attrahēs ad
os stomachi: quāobrez existit medicīnā in

quantitate qua pueniat e? iuuamētū ad epar
deide penetrat. Et qñz ē medicina quā inue
nim? omunis duab? vñs. & intētio nostra
ē in via vna: quāobrē associam? cum ea qd
deferat eā ad illā. sic cū ponim? catarides i
medicinis diureticis apitū is: vt puerāt ea
a pre venaz ad ptez renū & vesice. Et scias
q plurimis medicinaz insunt opatō & sta
tio. Et qñz intēdiē cū ea opatō longinquior
stat de e? qre indigz faciēte viam. Et qñz in
tendiē cū ea opatō propinqoz statōe e? qre
indigz sigente. Et scias q medicina expta me
lior ē non expta. Et parū medicinaz meli?
plurimo eaz in itentione vna. Cā aut in h^o
q parū medicinaz est meli? plurimo eaz iā
exposita ē in pñ^o libri secūdi. At vñ cā i h^o
q expta melior est nō expta: est q oīs medi
cina pposita habet iudiciū ex simplicib? suis
& iudiciū ex tota forma sua. Et non expta
nō iudicat nisi ex enūciatōe sue & simpliciū
tū: & nō scim? illd qd fecit ei necessariū cō
plexio. e? scā ab eis: an est addens in inten
tione eaz an non addēs: an ē contra agēs in
sua forma. Et expte quidē iā verificatē sūt
vñqz res. Et fortasse est vtilitas in forma
plexionali maior qz illa q accit ex simplici
bus eius

De qualitate compositionis.

Scias q qñ accit tibi quattuor neces
sitates & nō inuenis ad eas medicinā
in natura nisi artificialē. sicut si idiges eua
cuatōe cū scamōea & pulpa coloqntide: &
aloe & turbit: & vis aggregatē ista vt sit ti
bi medicina aggregata: tūc plideā & si neci
tas eaz & opatōis ipaz fuerit eql: cū ipe
sint quattuor medicie: tūc accipe de vna
quaqz earū quartā portōis & ppone. Et si
non sūt necitas eaz equal: ymo quarundā
eaz magis: & quarundā ipaz min? tūc exti
ma extimatōe artificiali: & mēsurā sūmam
necitatis: & pone pportōnē necitatis ad ne
cessitatē canone & adde super illā positōez
aggregatā qñtitatē cuiusdā: & minue qñti
tatē cuiusdā scdm pportōnē necitatis & cō
pone. Et scias q medicine pposite cōferēt
vt tiriace insunt scdm simplicia e? vestigia
& virtutes: & secundū formā ipius q non
fermentatē i spaciō nisi vt faciat accidere cō
plexio e? vestigia & virtutes. Et fortasse
sunt meliora q simplicia. Non g^o respicias
ad illud qd dicūt medici: q cōfert tiriacha
ad hoc ppter spicā: & pfert ad h^o ppter mir
rā: ymo pfert ita. Verū illud cui intenden
dū est: est forma ei? Et iam adueit p accēs
sublimitas iuuatiua: & non possum? innue
re ad eā & ad pportōalitātē e? ad opatōes

ipi? imitacōne nobili. Et scias q in ppositis
sūt medicie q sūt qbus est intendum & ra
dix q cū pūuant destruiē basis. sic caro vi
pere in tiriacha: & aloes in yerapigra: & el
leborus in yeralogodion: & medicie pueni
entes ad hoc vt eijsiant & pmutent: & vt
addat in eis ā minuat: & medicie q si addū
tur nocerēt. nā si ponerent i tiriacha anacar
di: corrūperēt medicias. & ppter carnē vi
pere. Et medicie q si adderent nō nocerent
sic si tu adderes in tiriacha nucē muscatā si
inuenires cū impietate mag. Et scias q plu
rimū ppositōis pducit ad corruptōz: & plu
rimū e? pducit ad pfectionē & opatōez ei?
& q plurimū ppositōis sit a singularib? &
ppositis sic tiriacha a singularibus suis & a
troscis. trib? nā vñcuiqz troscisco cā ppoi
tōis inest ppietas q nō repit i singularib?
Et qñz ē medicina pposita ex ppositis.

Sūma prima de ppositis essentialibus.

Tractat? pñmus de tiriachis & pfectioni bus magnis. Tiriacha alfarach.

Hec tiriacha ē sublimior medicinaz
ppositaz. & melior eaz ppter multi
tudinē sui iuuamēti: & ppter i ve
nenis q sunt ex pūcturis sic serpē
tum & scorpionis & canis rabiosi: & vene
nis ebibitis interficiētib? Et ad egritudies
flaticas & mīlicas & febres eaz: & ad ven
tositates malignas: & palisim: & apoplexiā
& epilepsiā: & torurā: & tremorē: & ad eū
q secū loquiē: & mania: & ad lepram. ppter
& albaras. Et pfortat cor: & acuit. sensus
& appetit? Et pfortat stoāchū: & alleviat ā
helitū: & delet pulsū cordis: & retinet spu
tum sanguis: & pfert ad plures dolores re
nū & vesice ex quacūqz cā sint. & frāgit la
pidē: ppter in vesica: & pfert ad vlcēā testi
noz: & duricies intrisecas i epate & splene
& i alijs ab eis vñsqz: & ad piodos amboz
Et nō efficit has opatōes nisi ppter ppietatez
forme e? seqntē pplez simpliciū ipius: ita
vt pfortet spm & calorē innatuz: qre iuuat
natura p illd super cōtrarietate faciētia fri
gida & calida: & vincit virtutes earuz. Et
melior descriptōnū h? medicie ē descriptō
radicalis andromaci. Et iāz nisi sunt plures
medicoz sicut galien? & alij vt adderēt &
minuerēt i ea nō ppter necitatē facientē neces
sariū illd eis: neqz ppter aliqd forte vocās eos
ad illd: s; qrentes vt rememorarent: & vt
remanerz ab eis i ipa vestigiū sicut remāsit
adromaco. Et meū quidē consiliū est: ut nō
remoueāt aliqd qd experimentū iuuatiūz
inuenit. fortasse em illa pplexio cū illo pon
dere ē signās illd cui? iuuamentum inuenit

expimentū: qđ qñ ip̃a mouet a suo pōdere non psequit illā p̃prietatē. Qđ si aliq̃s eorū dicat qđ scit cām facientē illa pōdera facere illā p̃prietatē: tūc dicit mēdaciū in eo cui cont̃dicet super illō. sicut si dicat aliq̃s sciētiā ponderē elemētōz in eq̃s & hoīe & alijs. Et tiriace quidē adfunt infātia & pubertas & adoleſcētia et senectū & mors. Et fit ifā post sex mēses. Deīde incipit i pubertate & augmēto vsq; ad tēp? i qđ stat per .x. ānos i regioib; calis & .xx. annos i regionib; frigidis. Deīde stat ā .x. ānis ā .xx. Deīde decliat ā post .xx. ānos. deīde post .xl. ānos deīde expoliā virtute tiriace: ā post .xl. ānos ā post .lx. & fit vna p̃fectionū decliata a gradu tiriace. Et oportet vt deē in potu morſo d illa q̃ est recens & fortis: & reliq̃s quibus in potu dat̃ d illa que est debilior. Et fortasse ē necesse vt in potu deē morſo de recēti ex medio aūr vsq; ad aūr .j. Et ex eis q̃bus distiguit inē illā q̃ ē recens & fortis: & it̃ antiquā & debilē & malā. de expimētis quidē est vt in potu sumat hō catarricū & p̃sideret tūc si soluerit eū sumat in potu tiriacā: tūc si retinet eū est recens bona: & si non: ē mala. Et ex expimētis ē illō qđ dixit galienus: qm̃ oportet vt capiat gallus siluestris: qm̃ ip̃e ē siccioris p̃plexionis q̃ ille qui nutrit in domib;: & extimo ip̃m esse fānum masculū: & mittat sup ip̃m aīal. vene nosuz. Deīde deē ei in potu tiriacha: si ergo vixerit tunc tiriacha ē bona. Et itē expit in illo q̃ in potu suit opiu & iusqamū nigz & alia. In napello aut iuuamētū tiriace est puū: et q̃ntitas ē? vt expellat mortē ē mora pua. Et forsitan medicamē de musco sic extimant qđam est magis iuuatiuū in ea q̃ oīa.

Quātitates aut q̃ in potu danē de tiriacha in vnaquaq; egritudine sūt iste. In tussi qđā antiqua & dolore pectoris & lateris datur in potu lupin? vnus in aq̃ mellis aut iuleb si fuerit febris. In rigore aut piodico & frigore & vomitu in initio piodi deē in potu lupin? vnus cū aqua aut cū vīno qđ nō sit mīm? tribus. z. neq; pl? quattuor. z. & .s. Et sumat in potu ille q̃ habet colicā & iflatōem i stoācho & puncturā quantitātē lupini cū aqua mellis aut iuleb sicut scis. Et paties casū appetitus silr in aq̃ aut vīno sicut scis. Et de tiriacha lupinū in decoctioē asari. Et deē in potu in ydopisi āte cibum lupinus vnus de ea deglutiendo: aut cū q̃ntitate. z. j. .s. aceti omixti. Et suāt i potu paties sputū sanguis si fuerit tēp? eius i egritudine xp̃mquū vsq; ad aūr .j. in aceto comixto. Et si fuerit spaciū cum eo antiquum

detur in potu vltimū in decoctōne sumifurōn mane & sero. Ille vero qui patit̃ abscessionē vocis sumat de ea in potu fabā vnam i aq̃ mellis: aut rob vne: aut teneat eā sub lingua. Et deē in potu ad vlcera mtestinoz & solutōem ventris cum sanguīe i aqua sumach. Et ad constrictōnem ābelitus cū oximelle squillitico qđ sit mīm? .z. j. & fiat garism? ad epilepsiā in p̃mis: deīde detur i potu de ea quātitas q̃rte aūr .j. vsq; ad medium aūr in aqua ā oximelle squillitico. Et silr in dolore capitis & emigranea. Ampli? ip̃a frāgit lapidē in vesica & renib; cū potat̃ in decoctōne apij: & p̃hibet colericā passionē & retinet naturā. Et illi q̃ vritur ea in hora sanitatis non nocet venena: & nō impēdūt in eo nocumēta: & fit securus ab egritudib; pestilētie. Descriptō. Re. trociscoz squille aūr. xlviij. trociscoz vipe aūr. xxiij. trociscoz alandaracharon & piperis nigri & opij oīm ān. tātūdem. Et cinamomi in descriptōne aūr. xij. & in descriptōne aūr. xxiiij. rosarū aūr. xij. & in descriptōne aūr. xxiiij. & semis napi siluestris rotūdi et scordei & radicis lilij celestis & agarici & succi liq̃ricie & olei balsamini oīm ān. quantum est hoc pondus. Et mirre & croci & ziberis & reubarbari & cētauree & calamei montani & prassij & petroselini & sticados & costi & pipis albi & macropipis & pulegij indi & olibani & floris squinati & gūmi albotin et casilignee nigre et spice et polij oīm ān. aūr. vj. Et storacis liquide et semis apij et siseleos et semis siseleos et ameos et camedreos et camepicheos et succi ypoquistidos et spice celtice et scebe montane et folij et gentiane et semis feniculi et tre sigillate et colcarar adusti et amomi et acori et nasturcij albi et carpobalsai et yperico et fu et gūmi et cordumēni et anisi et acacie oīm ān. aūr. iij. dauci et bdellij subalbi oīm ān. aūr. iij. bezard et aspalti et opopanaci et centauree mionis et aristologie rotunde oīm ān. aūr. ij. Et in alia descriptōne centauree aristologie rotūde loco lōge castorei vero in descriptōe quadā aūr. ij. et in descriptōe aūr. iij. Et silr est sermion serapino et mellis lib. x. et vini antiq̃ odoriferi kisch. ij. liquefiant q̃ de eis liqueſcūt: et infundant̃ que ifundunt̃: et terant̃. sicca et cribellent̃: et conficiant̃ cum melle: et ponatur i vase vitreo aut plūbeo aut argēteo et non impleat̃ vas. Ymo sit in eo supfluitas vt respiret medicina: et omēs medicie preter mel et vinum sunt quattuor medicine.

Descriptio alia.

Re. trociscorum squille aur. xxviij. trociscorum vipe et trociscorum alandaracharon et pipenis nigri et opii boni oim an. aur. xxiiij. et alij siluestris et rosarum rubearum siccarum et seminis napi siluestris et yreos et agarici et succi licuicie et olei balsamini et cinamomi oim an. aur. xii. mirre et prassii et croci et macropipis et zinziberis et ozimi montani et petroselinii et petasili siluestris et reusini et costi amari albi et sticados et pipis albi et musci et pulegii et supioris squimanti et glutin alibati et olibanii et casie et spice oim an. aur. vi. et geticane et almealeffis (et est nasturciu albu) et storacis liqde et fiseleos et spice celrice et neriden et seminis ameos et camedreos et camepitheos et ypoqistidos et folii et epithimi et fu et meu et seminis apii et seminis feniculi et boli lacune et colectar assati et amemi et yficon et acozi et carpobalsami et acacie et gummi arabici et cordumeni oim ana. aur. iij. Et azufera et galbani et cyprianaci et serapini et bituminis iudaici et cetaurae et aristologie rotunde et castorei oim an. pond. aur. ij. Et addite sunt i hac descriptoe iste medicie: et sunt firmate i descriptois aliarum linguarum: et sunt ozimi fluuialis et galbani et dragagani et ciclamis et aristologie longe et seminis iusqami albi oim an. aur. ij. Iste ergo sunt spes. lxx. in commixtione excepto melle: et mel sit i upli medicinarum: que sit suma eius qd est in tiria mille et quadraginta et triginta quattuor aurei. Et terat croc. p se: et terat mirra et opiu et olibanu p se: et infundat illud in vino decocto nocte et liqfiant glutinu et galbanu cu oleo balsami: et teratur colcotar solu: deinde terant reliq medicie et cribellent et pficiat suma earum cum melle desumato. Et terat cu sit aggregatio in mortario stritoe bona: donec omittent. Deinde reponat i vase vitri qd sit sicut virale aut testeo vireato et admistret p. quattuor annos. Et sit dosis integ. p.odus. 3. i. cu aq tepida in ieiunio.

Descriptio alia.

Re. trociscorum squille aur. xlvij. et trociscorum tiri aur. xxiiij. pipis logi aur. xxiiij. trociscorum alandaracharo pond. aur. xxiiij. rosarum rubearum siccarum ablatis capitibus aur. xij. radicis lilij celestis aur. xij. et radicis liquiricie aur. xij. seis napi siluestris aur. xij. et scordeon aureos. xij. xlobalsami aureos x. opii aureos. xii. agarici aureos duodecim pipis albi aureos. vj. resim seminis apii aur. iij. mirre pure aur. vj. costi amari aur.

vi. croci aur. vi. casie aur. vi. spice ide aur. vj. melanopipis aur. xxiiij. et chuctaminis (et e pulegiu) aur. vi. prassii aur. vi. et sticados aur. vi. et petroselini et est semen apii montani aur. vi. macedonici aur. vi. et quicqz folij aur. vi. camepitheos aur. iij. et amomi aureos quattuor meu aur. quattuor et neriden (et est spica romana) aureos. iij. et similr camedreos aur. quattuor. geticane romane aur. iij. anisi. aur. mj. gummi. aur. mj. seminis feniculi aur. mj. cordumeni aur. mj. fiseleos aur. mj. ameos aur. mj. serapini aur. mj. castorei aur. ii. aristologie loge aur. ii. centaurie minoris aur. ij. bezard (et e galbanu) aur. ii. et fiat de ea illud qd dixim de contritoe et cribellatone et pfectione cum melle.

Ars trociscorum de viperis
Apiatur vipe cum est finis veris et incipit estas. Et si fuerit ver hyemale dimittant usquequo cosequat estus. Et vipers qdem sunt serpentes capita habentes plana que sunt lata: pprie apud ppinquitatem colli minuti subtil valde: quorum caude sunt curte strepitum facientes et sonitum incessu. Et istis quidem trociscis non conueniunt omes viperze: ymo flauae. et de flauis femineae. Et eorum signu est q masculi in olateze habent vnum dentem: et femine plures vno. Et oportet vt alienent cornute et varie et aspides decliues ad albe omne: et no capiantur ex piscinis et litoribus fluuiorum et aquarum et mariu: neqz petrose: qm in eis sunt quercine facientes liti. Ymo capiant in loco longinq ab huorositate. Et non capiantur ille q sunt debilis motus: ymo eligantur ille q sunt velocis motus habentes caput eleuatum. Et oz vt non morent cu capiunt: si possibile est: et abiciant a pte capitis eius qattuor digiti et fil: a pte caude ipsi et ani eius. Qz si cucurrit ex ea sanguis plurimus: et fuerit motus ei in illa dispositoe plurim: et mors ipsi tarda: tunc erit electa. Et si fuerit pui motus et pauci sanguis velocis motus tunc erit mala. Et de signis ei iterum e vt sit motus eius velox. Et aspectus eius aspectus audacie et presumptionis: et sic egressio fecis eius ex postremo caude ei. Cu qz mortua est extrahant viscera eius: et pprie fel ipsius: et abluatur cum aq et sale ablutione exquisitissime facta: deinde decoquat in aqua et sale: et si cu ea fuerit anatum: non erit malum in eo decoctoe discoquente cum qua leuis fiat collectio carnis eius ab osse ipsi. Mndificet g. caso ei ab osse et pnciat i mortario et terat bn et pnciat illi q fecit illud: vt odoret oleu balsami

& inungat ipm sup digitos. Cū ergo cōtri-
ta est: misceat cū cortellis fm descriptōes
diuisas: & non eligat sup descriptōez andro-
machi. Deīn fiat ex ea trocisci minuti subti-
les: et exiccant i vmbra: et reponant in re-
positorio. Et o3 vt non cadat sup eos radi-
solis oio: neq3 ate exiccatoez neq3 p2 ipsā.
sol nāq3 destruit et expoliat eos a vtute ap-
propriata carnib2 viperarū iterficiēte vene-
na q sūt ex morione et ebibita.

¶ Ars trociscorum squille.

Oportet vt eligatur de squillis hūdis
illa q est grauis et non ē mag: et non
lineas ipaz cū luto: qm illud fcit eā rancidaz
et corripit ipaz. Vmo line eā cū fermento et
assa eā i olla donec coquat: a i furno iā cale-
facto et extracto cinere eius: a in patella de
terra sup quā coquit panis. Cū ergo extra-
hit inde: tūc sumat iterius e2 lene & terat
opime et misceat cū eo farina orobi recēs
scdm virtutē squille & exit ei2. Androma-
chus vō miscebat cū pre vna squille duas
ptes farine & alij equali mēsurā. Cū ergo
pmixta est squilla cū farina orobi: tunc fac
ex ea trociscos subiles & mūge man2 tuas
cū facis ex ea trociscos oleo rosato & exic-
ca eos: & serua eos sicut pseruas trociscos
de vipis. Medici aut nostri tps accipiunt
squille ptes .ij. & farine prem vnā.

¶ Descriptio trociscorum alandarazon.

Recipe corticū radicis adarsesabā aūr
vi. supioris squimati aūr. xii. calami a-
romatici & costi & xilobalsā & asari et mir-
re & amomi & polii oīm aūr. xxiij. ma-
sticis & emerukie (& est alacohen alba) &
fu oīm aūr. vi. spice inde aūr. xvi. folii
tantundē croci aūr. xii. terat totū & cribel-
letur p se: & cōficiant cū vmo odorifero an-
tiquo declinate ad dulcedinē: & fiant troci-
sci: & exiccēt in vmbra: & pseruent sic con-
seruant trocisci de viperis.

¶ Descriptio alia horum trociscorum.

Oecipe ligni adarsesaban & calami a-
romatici & costi & asari & xilobalsa-
mi & amomi & mirre. kie & fu & hacoen.
oīm ana. aūr. xviii. & croci aūr. xii. & spice
inde & folii aboz aūr. xii. & mirre aūr.
xxiiij. teratnr totū & fiant trocisci: sicut di-
xim2 i vnaq3 descriptōnū q sūt ate istam.

¶ Descriptio alia horum trociscorum.

Recipe aselibet (& est darsesabā) aūr.
vi. floris squimati aūr. xii. calami aro-
matici aūr. vi. mirre & asari & xilobalsami
oīm aūr. vi. cinamomi aūr. xxiiij. amomi
aūr. xxiiij. casie aūr. vi. & amercii (& ē ala-
cohen alba) aūr. xx. spice iōe aūr. xvi. croci

aūr. xii. aggrega has medicinas tritas et plue-
rizatas: & confice cū vmo puro: & fac tro-
ciscos (sicut diximus) & pserua.

¶ Cōfectio metridati nobilis.

Et cōfectio quā fecit metridates rex
& nomianit suo noie & pposuit ipaz
& est ex medicis exptis sup venena pprie &
sup egritudies alias: vt ess3 aggregatiuum
iuuamenti venenoz diuersoz: & egritudi-
num diuersarū. fuit ergo ip3 tiriacha i illo
tpe. Deīde postq accit andromaco illō qd
exptus fuit ipm sup iuuamentū carniū ser-
pentum & alioz: addidit in eo trociscos de
vipis: & alteratū est paz p additōem & di-
minutōem. Fuit g° tiriaca magna i multitu-
die iuuamti. Verūtū tiriacha mag ē magis
iuuatiua ipo in re vna: & ē venenū serpētū
In reliqs vero reb2 nō diminiuit metridatū
a tiriacha diminiutōe de q sit curand: ymo ē
magis additi in plibus eaz iuuamēti & cō-
fidentioris vtilitatis: & non prolongemus
sermonē in numero illoz iuuamētoz: qm
ipa sunt illa pōicta q sunt tiriace: et sit dqb
copiosior parumper.

¶ Cōfectio metridati ex descriptōe cōi oīz

Recipe mirre & croci & agarici et 3m
ziberis et cinamomi et dragagati oīm
aūr. 3. x. spice & olibani alseis (& ē nasturci-
um babilonicū) squimanti xilobalsami stica-
dos & siseleos & costi & camepitesos & gal-
bani & nebeset & macropipis & succi bar-
be hircine & costorei & melakion (& est o-
pium) & folii iōi & storacis & opopanaci
oīm aūr. 3. viii. casie & leucopipis & melaō
piperis & hermodactilorū & polii & scor-
deon & dauci et melliloti et gēiane et olei
balsami et carpobalsami et trociscorū cokio
et bdellii oīm aūr. 3. vii. ruthe. 3. ii. amoniaci
et spice romane et masticis et gūmi et pet-
selini et cordumēni et semis feiculi omniū
aūr. 3. v. anisi et acori et meu et serapini et a-
sari oīm aūr. 3. iii. apii et rosarū rubearū et
pulegii oīm aūr. 3. v. fu et acacie et vmbilici
stinci et semis ypici oīm aūr. 3. iiii. et 5. vini
odoriferi antiqui in quo infundant ea q o3
infudi: mellis despumati qd sufficit. Miscea-
tur et seruet et amistret p2 sex mēses. et sic
dosis sicut auellana cū eo qd est pueniens d
potibus. Et in hac quidem descriptōe sunt
medicīne que non sunt in descriptōe Gal-
tredecī et sunt agaricū et hermodactili et
ruthe et armoniacū et dicates et asarum et
dragagantū et sticados et camepithecos et
mellilotum et xilobalsamū et melanopiper
et bdellium. Et in descriptōe galie. sunt
due medicīne que nō sunt i hac descriptōe

& sunt radix lilij & sal. & in descriptōe alia est medicina vna que non est in hac descriptōe & est semē ruche.

Ars cokion amīstrati in metridato.

R Ecipe passulaz rubeaz enucleatarum pōdus. 3. m. glutinis albotin pond⁹ 3. xlii. squānti & mirze amboz añ. 3. xii. cinamomi & bdellii subalbidī & blactebizā tie et spice romane et casie et melliloti et cīperi et baccaz lauri oīm añ. 3. iiii. calami aromatici pond⁹ 3. ix. croci. 3. i. bituminis iudaici. 3. ij. & et hec descriptō est sabor fili sehel in qua ē additū bitumē iudaicū. & in descriptōe alia est additū darsesahan pōdus. 3. ii. & 5. & in descriptōe alia sūt addite asari. 3. ii. & 5.

Tiriacha esdre.

R Ecipe amomi pondus aureoz. xii. superioris squānti aūr. viii. piretri aūr. vi. croci aūr. xxxvi. cinamomi aureos. vi. et mirre aūr. xii. petroselinū (& est semē apii mōtani) & danci (& est semen baucie siluestris montane cretensis) omniū añ. aūr. nj. dragaganti aūr. xxx. succi ypoquistidos aūr. vñ. radicis lilii celestis aūr. xv. semis feniculi aūr. vi. bdellii subalbidī aūr. vñ. seminis iusqami albi aūr. xxvi. casielignee aureos ix. semis papaueris albi aūr. xxx. spice idē aūr. xii. semis ruche aūr. i. gnoz citri excorticatoz. sumach semii āboz añ. aūr. ii. seminis aneti & epatis almeliki & asari & cordumeni & euforbii & opii oīm añ. aūr. vi. melanopiperis aūr. xxx. rosarum rubearuz siccarum ablatis capitibus aūr. ix. folii moi aūr. xii. olei balsami aūr. ni. neriden cretensis (& est spica romana) ameīs (& ē supius vitis) āboz añ. aūr. vi. rosaz oleādrī & superioris almarī āboz añ. aūr. mi. lacce munde aūr. xii. memiche gariofiloz āboz añ. aūr. xii. supioris spice romane aūr. ni. reusini aūr. xii. succi alitise (& est alselengesif & dicit abrotanuz siluestre) aūr. xx. & radicū endiuie aūr. xx. & costi et gētiane romane āboz añ. aūr. xii. folioruz citri aūr. xñ. & trociscoz alādaracaron aūr. vii. anisi aūr. vi. squānti aūr. xii. Aggrega has medicinas terendo & cribellendo infundēdo que d eis infundunt in vīno clare substācie. & ē radix aut cōi ā in triplicato aut vīno passo ā melino: & confice cum melle despumato scdm quantitatem q̄ necessaria est: & reponat in vase: & amīstret sicut amīstratur tiriacha maior. Et de medicis sunt q̄dam q̄ ponunt in ea de armoniaco. Et de eis sunt q̄bus illō non videtur: qm̄ armoniacū nocet stomacho.

Descriptio tiriace esdre.

R Ecipe amomi & mirre āboz añ. 3. v. piretri. 3. ii. & 5. sgnāci. 3. ni. casielignee. 3. xii. & 5. storacis liqde. 3. vi. & 5. dauci. 3. i. croci. 3. xii. petroseli. 3. & 3. ii. yreos. 3. ii. & 5. semis feniculi & bdellii amboz añ. 3. mi. & 5. olibanī. 3. ix. dragaganti. 3. x. succi ypoquistidos. 3. ni. gnoz citri excorticatoz aūr. i. semis aneti & epatis almeliki & lignorū citrimoz oīm añ. aūr. ii. seminis iusqami albi lib. i. semis papaueris albi lib. ii. spice. 3. ix. & 3. i. ruche sicce. 3. i. & 3. ii. sumach. 3. ni. anisi & asari & cordumeni oīm añ. 3. mi. opii. 3. ii. & 3. i. & 5. euforbii. 3. ii. & 5. piperis. 3. i. & 5. rosaruz. 3. mi. folii moi & carpobalsami āboz añ. 3. ni. anacardi. 3. ii. & 5. lacce mūdate. 3. v. cinamomi. 3. mi. meu. 3. ii. spice cretensis. 3. ix. sulfuris. 3. mi. memith & reusini & costi amari oīz aūr. aūr. q̄tuor folioz citri aūr. q̄nqz trociscoz alandaracaron aūr. mi. olei balsami aūr. vii. succi abrotani. lib. i. galange. 3. vii. licii. 3. vi. gariofiloz. 3. v. mellis q̄ntum sufficit. Confectio trociscoz alādaracharon amīstratorum in ea.

R Ecipe camomille rubee & camomille albe & sumach & tu & anisi & asari vñee & calami aromatici & xilobalsai oīm pres equales pōderis. aggrega has medicinas contritas & cribellatas cōfice cū vīno puro bone substācie: & est radix: aut cōi tribus diebus p̄tinuis: & moueat in omī die semel: & adde sup illud de vno hoz vīnoz si indiget illo: & fac trociscos pōderis aūr. vñ: & exicca in vmbra: hac tiriachā fecit esdre: & est vicaria tiriace alfaroch in rebus omībus.

Tiriacha dyatesseron.

R Ecipe gentiane romane baccarū lauri aristologie longe & mirre omnium pres equales: reatur & conficiat cū melle despumato scdm quantitātē sufficientie. cui⁹ dolis sit aureus vñ? cum aq̄ calida. Et dicit q̄ de medicis q̄dam sunt q̄ ponūt loco mirre costum amarum. Et refert seruaget q̄ inuenit in descriptōe quadā additōem croci p̄tis vñus. Hec tiriacha de quattuor speciebus confert puncture scorpionū & araneorum & egritudinibus frigidis proprie epilepsie q̄ subito accit: & tremori oris stoachi.

Sotira liberans magna.

H Ec medicina est aggregatiua iuuamēti conferens epilepsie & vertigini & dolori capitis antiquo & tremori: & prohibet materiā attrahi ad oculum: & quādoqz sit cum ea alcohol post abstractionē aque quare prohibet saniem & prohibet euentuz nocuenti ad oculū: & abscissionem vocis:

& palisim: & alguesgues: & dolorē dentiū
& dolorē oculi: et dolores pulmonis: et late
ris: et pectoris: et ypocōdrioz bibita in aq
mellis: et valet ad expulsionē sāguis pota
ta in aq aznoglosse et virge pastoris: et vē
rositatibus in stoācho et doloribus eius: et
ictericie et ad passiones frigidas: et clarifi
cat colorem: et delet cogitatōes: et remouet
eructuatōem: et sanat vesicā et egritudines
intestinozū et puncturā eozum: et clisteriza
tur cum ea: q̄re eradicanē aposteāta eozum
et aposteāta splenis: et puocat supfluita
tes renum et vesice: et confortat testiculos
et liniē super eos: et additur desiderium: et
p̄fert doloribz iuncturarū et spāsmo et po
dagre: et confert ad venena ex morisionibz
et ebibita: et confert febribus ātīquīs et pe
riodis rigoris: et resoluit aposteāta. Cui? p
mixtio. Re. mirre & casie & squimanti oīm
ān. 3. j. & S. castorei & petroselinū (& ē se
men apij siluestris montani) amboz ān. aūr
xv. seminis apij. 3. ij. siseleos aūr. j. costi a
mari & cinamomi & trociscorū aladarmeu
& storacis liquide & asari oīm ān. aūr. vi.
anisi aūr. x. amomi et croci āboz ān. aūr. m.
opii aureos. x. Aggrega has medicinas tri
tas & triconizatas: & confice cum melle de
spumato: & repone in vase: & vtēre p? sex
menses. ¶ Ars trociscorum aladarmeu ad
ministratozū in liberante magna.

Ecipe amomi & darselahan & costi
amari & calami aromatici & gariofilo
rum & pipis albi & ameos oīm ān. aūr. iij.
cinamomi & mastice & croci oīm ān. aūr.
vi. fu aūr. j. spice aromaticę & foliū indī am
bozum ān. aūr. viij. mirre aūr. vi. Aggrega
has medicinas p̄ritas & triconizatas & cō
fice cū vino claro aut alio & fac trociscos
puos ponderātes aūr. j. & exicca in vmbra
& vtēre. ¶ Nedrech darij.

Nedrech darij est vna de medicinis p̄si
cis magnis electis: que procedit īces
sione filonii & tiriace & scelite. et ipsius
iuuamentū est magnū in colica: cui? hec est
permixtio. Accipe croci & seminis iusqami
albi āboz ān. sextariū. j. & opii & euforbii
āboz ān. 3. xx. & spice & storacis liquide ā
bozum ān. sextaria duo & foliū indī & gario
filoz amboz ān. 3. m. et piperis albi. 3. ii. et
margaritaz non p̄foratarū & salis armonia
ci & semis ruthe siluestris & musci & cam
phore & cardamomi et cinamomi & casie
oīm ana. pondus. 3. i. & costi. 3. vñ. & seīs
alharmel & piretri & macropipis oīm ana.
3. m. serapini & castorei et opopanaxi oīm
ān. pondus. 3. ij. & zedoarie et doronici &

olei balsami oīm ān. aūr. vñ. Et in descri
ptōne syra & greca mirre. 3. m. & campho
re. 3. m. tere sicca & triconiza: et infūde ea
que liquecunt in vino decocto. deinde ag
grega omia & confice cū melle: et antiqua
sex mensibus. cuius dosis sit sicut nux cuz
aqua tepida. ¶ Confectio phorum: et ē illa
q̄ nominatur materia vite.

Valeat ad supfluitates flegmatis: p̄for
tat aīaz: lenificat: digerit: scit eructu
are assimilata: vt sit sic viaticū adoleſcentie
et addit in p̄seruatōne et medōia: et ratōez
efficit bonā: et absoluit linguā: et destruit
frigora: et abscondit fluxum vīme: et sedat
ventositates: et addit in spermate: et p̄for
tat memoriā: et detumescere scit carnē gin
giuarum: et stringit dentes: et remouet do
lores dorsi iuncturarū et ylioꝝ et emūctoꝝ
ozum. Cuius p̄mixto. Re. pipis et macropi
peris et zinziberis et cinamomi emblicozum
et belliricoꝝ et capsie et aristologie rotūde
de scemi: et venaz citrinaz: et ventris gno
rum pīnez maioris. Et in descriptōe alia nu
cis inde. sicutiō (& ē testicul? vulpis) oīm
ān. 3. j. et. S. camomille. 3. S. et plāte gnoꝝ
rue. 3. n. auferat interius passularū rubea
rum: deinde terat bene: et sumat q̄ntū sunt
omēs medicīne mellis et coaguletur: deinde
conficiant cū eo spēs quas diximus: et su
matur de ea scdm omnē dispōem q̄ntum est
nux parua in olei nucis inde mēſura cum q̄
inuoluatur. ¶ Scelite.

In hac medicina sub fidei iussione af
firmat omne iuuamentū existere et in
p̄positōne eius omē mirabile. Nos vero nō
iuenim? ei impressionē plurimā: nisi ī aspe
ritate accipēte ligue. et mollificatōe ei. At
vero medici dicunt q̄ scelite magnū p̄fert
iuuamentū manie et egritudibus frigidis
melācolicis et flegmaticis et palisi et epilē
sie et apoplexie et torture et alguesgues et
loquutoi anime et dolori capitis et emigra
nee et p̄liuioni et melācolie et frigori cere
bri et tremori et pulsui cordis. et p̄seruat em
bionē: et p̄fert aborsui: et p̄fert distillatōni
vīme: et deoloribus matricis et vērositati e?
et mollificatōi lingue: et vertigini: et tristi
cie: et nocumēto fungoz: et venenis: et la
cti qđ coagulatur in stomacho et alijs: et
confert doloribus iuncturarum: et omibz
doloribus antiquis frigidis. ¶ Et dat in po
tu ad omnē rem ad quā p̄inet: sicut ad fri
gus vehemens in aqua casiesistule: et dicit
q̄ in vino est magis iuuatiuū ad oppilatio
nes intrinsecas cum aqua radicz: et ad do
lores matricis cuz aqua anisi: et ad dolores

supiores cū aq̄ sanfuci aut euz aq̄ radicū
 et pueris cū oleo violato. hec g^a sūt ea que
 dicūt medici. Et illd qd̄ ē apd̄ me: ē qd̄ ē me
 dicina inordinata nō ordinata. ppositōis ad
 urens sūgūmē et huōres deficiēs a troiscis
 Cui² amixtio. Re. musci et cāphore et ābre
 oīm añ. pond². 3. ii. margaritaz non pfoza
 tarū et croci amboz añ. 3. x. auri p̄riti et ar
 genti triti amboz añ. 3. 5. amomi et seminis
 harmel et euforbii et vsnen nabati et vsnee
 et semis ap̄ii et seīs ruthe et stercoris vac
 ce mōtane et sulphuris rubei et citrini et el
 lebori albi et storacis liq̄de et cipi et mersu
 len (et sūt ligna sparagi) et venaz aleffiud
 (et est albarmel alba) et celidonie et ḡnoz
 almahaleb et xilobalsami et bezerebasien et
 simindar oīm añ. pond². 3. ii. et floris squi
 nanti et folii et nucismuscate et castorei et
 semis eruce & semis baucie oīm añ. pond²
 3. x. & alzarub & alkei & dragāti magisterii
 & nigelle & stercoris vulpis & radicis ca
 paris oīm añ. 3. 5. & serici crudi & seminis
 aneti & radicū eius & zedoarie & doronici
 & zinziberis & gentiane & ligue auis & sa
 lis iōi & piretri & coralli & bituminis iudaic
 i & fu & philli oīm añ. 3. m. j. gariofiloz &
 spice & asari & costi & casie & cardamoi
 & capilli ueneris omniū ana. 3. vi. j. & macis
 & yreos amboz añ. pond². 3. j. & fructuuz
 mādragore siccoz numero. xx. & casie mū
 date & lignoz casie amboz ana. pond². 3.
 5. & floz squināti pond². 3. x. & semis feni
 culi & ylopi sicce āboz añ. 3. x. & origani p
 fici & origani alinci amboz añ. 3. m. j. & be
 deguard & nodoz palee veteris in picrib²
 & reusini oīm añ. 3. vii. & pipēis albi & ni
 gri & macropipis & opii & aristologie lon
 ge & rotūde & granoz almuhaleb oīm añ.
 3. xx. & auellane mōde pondus. 3. ii. & duas
 tercias. 3. j. & supioris salicis & venaz iōa
 rum siccarū. & est almeius. & polii & succi
 yreos & darsesahan & abrotani oīm ana.
 pond². 3. j. & anuiden nigre pondus. 3. m. j.
 & quarte. & melliloti pond². 3. m. j. & duaz
 terciaz. 3. j. & capilloz algol & digitoz ci
 trinoz & gutte baracost & altit boni odo
 ris et serapini et opopanaci oīm añ. pōdus
 3. ii. et terre viaz quadrataz pond². 3. m. j.
 Et illd qd̄ inueniē de medicinis q̄ intrant ī
 scelithe in codicib² grecis additū sup̄ illud
 qd̄ est in hac descriptōe. ē istud azurūb et a
 lessit āboz añ. 3. ii. radicis alkeiri rubei pō
 dus. 3. m. j. supioris alchanne. 3. ii. agni casti
 3. m. j. cordumeni pond². 3. j. reusini et car
 pobalsami et xilobalsami et ḡnorum mirti
 egyptie et sigillati regis et ase fetide oīm añ

3. ii. nucismuscate. 3. m. j. granorū alben exco
 ricataz. 3. m. j. spodiū. 3. j. cuscute et karabe
 et murosaron et gestafid et nucis saume
 et mugath et marmacoz et vtriusq̄ been ru
 bei et albi oīm ana. 3. ii. anisi. 3. m. j. sceba. 3.
 m. j. salis tabarzed salis indi et salis panis ec
 dauci et petroselini et succi liquiritie et suc
 ci eupatorii oīm añ. 3. ii. et corticum cieri sic
 corum et fustium peonie oīm añ. pond². 3.
 m. j. churuden. 3. v. magnetis. 3. vi. calcanil
 (et est ozimū montanū) et amigdalaz ama
 rarū oīm añ. 3. vii. Tere sicca et triconiza: et
 infūde ea que liq̄siunt in vino bono. et cōfi
 ce cū melle qd̄ sit triplū ponderis medica
 rum: et repone in vase vitreo qd̄ sit sicut
 vrmale: et antequē sex mēsi bus. cuius do²
 sit q̄ntum est cicer cū aqua tepida.

Comixtio eius fm aliam descriptōnem.
 Ecipe musci boni pond². 3. ii. magari
 tarū non pfozatarū pond². 3. x. auri
 fusi et argenti fusi āboz añ. pond². 3. 5. am
 bre pond². 3. m. j. zarūb pond². 3. j. sirici ad
 usti aut nō adusti pond². 3. m. j. mirre gario
 filoz et spice boi odoris amboz añ. 3. m. j.
 croci pōd². 3. x. zedoarie et doronigi āborū
 añ. 3. iii. radicis lilii celestis pōd². 3. j. amoi
 pond². 3. ii. masticis pond². 3. 5. folii iōi pō
 dus. 3. x. carpobalsami pond². 3. 5. macis pō
 dus. 3. vii. fructuū mādragore numero. x.
 lignoz casie et casie amboz ana. 3. v. leuco
 pipis et zinziberis et radicū aneti oīm ana.
 3. iii. costi a mari pond². 3. vii. nucismusca
 te pond². 3. x. castorei pond². 3. x. euforbii
 pond². 3. ii. floris squināti pondus. 3. x. seīs
 aneti et gentiane romane et supioris lingue
 auis oīm ana. pond². 3. m. j. cardamomi pon
 dus. 3. vii. semis harmel. 3. vii. semis fenu
 greci pondus. 3. vi. fustii capilloz veneris
 pond². 3. vii. salis indi pond². 3. m. j. nigelle
 (et est ḡnū nigrū) pond². 3. 5. origani phi
 ci pond². 3. iii. fu pōd². 3. vi. dragāti artifi
 cii pond². 3. 5. vsnen nabati pōd². 3. ii. seīs
 ap̄ii semis ruthe & vsnee & sulphuris citri
 ni oīm añ. 3. ii. stercoris vacce montane aut
 capre mōtane pōdus. 3. ii. bedeguard pōd²
 3. vii. semis eruce pond². 3. x. saume pond²
 3. m. j. melanopipis et macropipis & seminis
 iusquiami al. oīz añ. 3. xx. terre viaz quadra
 tarum pond². 3. j. aristologie longe pond²
 3. x. aristologie rotūde pond². 3. iii. reusini
 pondus. 3. vii. seminis azufere pondus. 3. x.
 seīs endiuie pōdus. 3. iii. seīs alāuiden pō
 dus. 3. iii. & sexta. 3. i. melliloti pondus. 3.
 iii. & 5. philli & ifidis oīm añ. pond². 3.
 iii. granoz cucumeris excoctoz. 3. iii.
 & terciam. 3. i. bituminis iudaici pondus.

3. m. camphore & ellebori albi & nigri & ci-
pri & storacis liquide & celidonie & semis
spagi oim añ. pond? 3. ii. & digitoy citrio-
rum & capillorum algol & radicis endiuie
& casie baracost oim añ. pond? 3. ij. xilobal-
sami pōd? 3. ij. aque nigelle & aq spine no-
minate alchāna añ. pondus 3. j. & granoz
almuhaleb pōdus 3. j. radicū assid (& est si-
napis albi) pond? 3. ij. nodoy palee que ē
in pietibus 3. vij. stercois vulpis pondus
3. 5. corticū radicis caparis pond? 3. 5. beze-
rehascen & issindar āboz añ. pond? 3. m.
Aggrega has medicinas contritas & trico-
nizatas & infunde que infundenda sunt de
eis in vino odorifero. & confice cū melle de
spumato & repone in vasibus. & amministra
post sex mēses sicut cicer cū aq corticūz ra-
dicis feniculi & apii. & fac caputpurgium
ex ea qntitate vni? gni frumēti cū aqua ca-
nabis.

¶ Anus darij.

Est medicina mda q̄ letificat & cō-
fortat cor & corpus: & colorē efficit
bonū: & aufert lūbricos & fcit odorē oris
bonū & sudoris. & iuuamentū ei? ad epar
est magnū. & non est in ea nocumentū ap-
parens. & sumit āte cibū & post ipm. Cui?
omixtio. Re. rosarū rubearū pond? 3. vi. ci-
pri pond? 3. v. gariofilorum & masticiis &
spice & asari oim añ. 3. nj. cinamomi & aza-
rūb & croci & macis & cardamomi & heil
& nucismuscate oim añ. pond? 3. ij. Sume
has species p? triconizatōem cū orali: & p-
misce pmixtione decēti sterendo. deinde ac-
cipe emblicoy mūdatorū bonoz recētū lib.
j. & decoqnt in lib. ix. aq dulcis: donec re-
maneat terciā. deinde colet & iteret illa aq
in olla sup quā pūcianē de penidiis sabari
lib. ij. deinde bulliat cū facilitate donec in
grossē: & fiat ī spissitudine looch ad pect?
grossi: deinde auferat olla ab igne & pulue-
rizetur in ea medicīne & moueat cūz ligno
salicis donec pmisceant cōmixtione equali.
Cunqz infrigidatur reponat in vase viridi.
cui? dosis sit qd est ab vno aureo ad duos.

¶ Confectio alia mda.

Recipe piperis & macropipis & mi-
rabolanorū nigrozū & belliricorūz
& emblicorū ablatiis nucleis ipozū & cē-
tauree oīz añ. sextaria. m. & mellis & buti-
ri vaccini quātum conficiat ipam. cuius do-
sis sit aūz. j. aut plus vnicuiqz homini scdm
quāritatem sue virtutis.

¶ Confectio nominata algere.

Que confert vtriqz colere & pruritui
& frigoribus & confortat stoāchum
& valet ad colicā & ventositatem: & facit

appetere cibū: & confortat ad coitū. Cuius
pmixtio. Re. scamonee & medulle turbit &
macropipis oim añ. 3. vi. piretri & semis a-
pii & ameos & zinziberis et salis mēdi oim
añ. pondus 3. j. gariofilorū et zarūb ambo-
rum añ. 3. 5. aleflēgeti aūr j. mahaleb excor-
ticate 3. ij. zuchari tabarzed et croci amboz
añ. 3. nj. Accipe has medicinas post triconi-
zatōem exceptis scamonea et croco: qm̄ ipi
simul terunt: deinde pmisce medicinas cō-
mixtione decenti: et pice cum melle despu-
mato scdm pond? earū bis et semis. cuius
dosis sit ab eo qd est inter 3. ij. vsqz ad 3. ij
et 5. vsqz ad 3. nj.

Onfectio alia dilatās aīam et pfortās
eā letificans et pfortās corp? colorez
faciens bonū: destruēs lūbricos: odorē oris
faciens odoriferū et sudorē: et pfert stoācho
et epari et non est in ea nocumentū: et reci-
pitur āte cibum et p? ipm. Cui? omixtio.

Recipe rosarū rubearūz ptes. vi. ci-
pri ptes. v. gariofilorū et masticiis
et spice et asari omniūz ptes. nj. cinamī et
zarūb et croci añ. ptes. ij. macis et cardamo-
mi et helbaugue et nucismuscate oim ana.
ptē vnā. Terant et cribellent: et sumat ad
omē pond? 3. xxxnj. de omibus medicis li-
bra vna emblicorū recentū et decoquatur
omīs lib. cū nouē lib. aque vsquequo rema-
neant lib. nj. deinde colet et pūcianē super
illam aquam p omi lib. emblicoy libra vna
penidiōrū sabari: et decoquat donec fiat ī
spissitudine electuarii grossi: deinde pulue-
rizent desup medicīne: et pueniēter fiat ei?
permixtio: et reponat in vase vitreo viridi
cuius dosis sit ab aūr. j. vsqz ad aūr. j. et 5.

Onfectio triacalis magna ex nostra
arte exptozū iuuamentozū pdcō-
rum in pfectionibus que sunt ante eaz. Re.
corticū citri et gentiane et mirre et carpo-
balsami et foliozū ozimi citrati et seminis
eius et semis alfelengemisch et zedoarie et
doroniği oim ana. 3. m. et musci et ambre ā-
borum ana. aūr. j. et xilaloes mōi aūr. ij. et
camphore aūr. 5. et costi et cinamomi et a-
cori et croci et spice celtice et absinthij oim
añ. 3. nj. et fu et meu et petroselini oim añ.
3. ij. et 5. et seminis eruce et semis napi et
seminis porri et lingue auis et granozū pi-
peris oim ana. pond? 3. ij. et opii pondus
3. nj. conficiatur scdm descriptōem: et fer-
mentetur sex mēlibus: deinde bibatur.

¶ Confectio triacalis mior ex arte nostra

Recipe carpobalsami et costi et mirre
et gentiane et cinamomi et leucopi-
peris et xilaloes mōi et petroselini oim añ. pte

1. musci terciā ptis: castorei q̄rtā ptis: pficia-
tur cū melle & admīstretur.

Onfectio cesaris valēs ad pulsū cor-
dis et epilēsiā et doloēs stoāchi frigi-
di et intestīnoꝝ et oppilatōnē et putrefacti-
onez sāgnimis longā et difficultatē digestio-
nis et difficultatē ābelit? et singultuz vehe-
mentē. Cuius pmixtio Re. castorei et succi
liquiricie et casie et costi amari et melanopi-
peris macropipis et storacis et opij et croci
et spice aromatice oīm añ. pond? 3. nj. opo-
panacis pond? 3. j. musci pondus sexte 3. j.
zedoarie et doronici et margaritarū nō pfo-
ratarū oīm añ. 3. 5. mirre pondus 3. ix. Ag-
grega has medicīas tritas et cribellatas: et
pfice cū melle despumato: & vtē cū necesse
est quantitate diceris.

Trisera magna valēs ad maliciā dige-
stiois et frig? stoāchi ppe et intestīnoꝝ
et mollificatōnē in stoācho et vesica: et ad-
dit in desiderio coeundi. Cuius pmixtio.
Re. mirabolanoꝝ nigroꝝ excorticatoꝝ
pondus 3. vj. bellirici et emblici & seminis
apij montani & capsie inde et ameos & ori-
gani psci oīm añ. 3. j. spice & amomi &
heyl & acoꝝ oīm añ. pond? 3. nj. cīnamomi
pōd? 3. mj. leucopipis & melāopipis & ne-
remisch et salis indi oīz añ. 3. 5. scorie ferri
3. nj. sinapis 3. j. & 5. & salis armoniaci 3.
5. tere & triconiza & muolue cū oleo amig-
dalino: & confice cū melle despumato: de
quo sit triplū ponderis specierum & vtē
cum necesse fuerit.

OEscrip̄tio alia. Re. mirabolanoꝝ ke-
buloz & belliricoꝝ & seremlegi &
buziden & macis & capsie inde et secacul-
oīm añ. prem. j. tedarungi rubei & tedarū-
gi albi & lingue auis & ben albi & ben ru-
bei oīm añ. prem. mediam. Aggrega has me-
dicīas cōtritas & cribellatas: et cōfice cū
melle despumato & butiro: & vtē cuz ne-
cesse fuerit. Zehemiren magnum.

Et medicina īda cōferens malicie cō-
plexionis frigide & debilitati stoma-
chi et addit in desiderio coeundi: & pfert al-
guesgues et mlie: et rectificat mot? corpis
& conseruat embriōnē: et cōseruat renes et
vesicam: et frāgit lapidē. Cuius pmixtio
Re. acoꝝ et costi amari et aristologie longe
et aristologie rotunde oīm añ. sextaria. nj.
macropipis et zinziberis amboꝝ añ. pond? 3.
sextarioꝝ. v. seīs apij et ameos et carui et
semis feniculi et seīs alkatari et semis portu-
lace et seīs eruce et tudezūgi rubei et tude-
rungi albi et auricule muris et cīmī car-
meni et semis aneti oīm añ. pond? sextario

rum. vj. garosiloroꝝ et vsnee et calami aro-
matici et xilobalsami oīm añ. sextaria tria
melliloti et sceha et zarūb et carpobalsami
oīm añ. sextaria. nj. et casie et macis et car-
damomi et cīnami oīm añ. sextaria. mj. mira-
bolanoꝝ citrinoꝝ et seremlegi et bellirico-
rum ablatiis nucleis oīm añ. sextaria. vj.
pomoz mandragore siccoꝝ et ellebori albi
et marmacore et semis iusquiami albi silue-
stris et semis iusquiami albi ortulani et ha-
sech ortulani et capsie ide. et zeresch et gra-
noꝝ citri excorticatoꝝ et venaz et seriten-
mōi et been rubei et been albi et lingue auis
oīm añ. aūr. xij. nucismuscate. xxx. nume-
ro radicū cucumeris siluestris et seīs agni-
casti oīm añ. sextaria. nj. seminis baucie
et amomi amboꝝ añ. 3. vj. opij et euforbi
et castorei oīm añ. 3. nj. mirabolanoꝝ ni-
groꝝ ablatiis nucleis pondē 3. mj. folij indi
et fenugreci et meu et petroselini et dauci
et reusini oīm añ. 3. vj. Aggregent medicīe
iste trite et cribellate. Et sumant penidiū al-
bi pōdere medicīnaz dictarū oīm: et butirū
vaccinū pondē medicīnaz et penidiōꝝ siml
et mellis despumati pondere medicīnaz et
penidiōꝝ et butiri sil: et conficiat scōm hūc
modū. Sumant penidiū et incidanē et p̄ici-
ant sup eos tres lib. aq: et decoquant donec
liquefiant et ingrossent et fiant sicut mel-
deinde p̄iciat sup eos mel: et fiat tepidum
butirū vaccinū: muoluant cū eo medicīne
trite et cribellate. deinde p̄iciant penidiū
et mel cocta simul in mortario magno: et
puluerizetur desup medicīne muolute ī bu-
tiro et cōficiantur donec equetur: et repo-
nantur in vase in quo fuit mel tempelōgo.
et reponatur sex mēibus: et admīstretur
post illud. cuius dosis sit sicut galla in prin-
cipio diei et fine eius tribus dieb? et tribus
noctibus cum aqua calida aut cū aliquo de
vinis.

Permixtio ei? ex descriptōne alia.

Recipe acoꝝ et costi amari et aristolo-
gie longe et rotunde oīm añ. sextaria
nj. macropipis et zinziberis añ. sextaria. v.
et in descriptōne alia āboꝝ añ. sextaria duo
loco quinqz. seminis apij et ameos et carui
et semis feniculi et semis arotab et semis
portulace et semis eruce et seminis sansuci
et turdit albi et cīmī carmeni et seminis
aneti oīm añ. sextaria. vj. garosiloroꝝ vsnee
calami aromatici carpobalsami oīm añ. sex-
taria. iij. melliloti et sceha et zarūb et carpo-
balsami et casie et macis et cardamomi et
cīnami oīm añ. sextaria. iij. mirabolano-
rum citrinoꝝ et belliricoꝝ oīm añ.

sextaria octo pomorum mandragore sic
cor et miri sicci et ellebori albi et mar-
macor et semis iusqami albi siluestris et se-
mis iusqami albi ozulani et hasech et cap-
sie inde et zeresch et gnoz citri excoctato-
rum et seires indi et zaharor et been albi et
rubei oim an. aur. xxiiij. nucis muscate. xxx
nuo radicum cucumeris siluestris et semis
agnicasti amboz an. sextaria. iij. seis bau-
cie et amomi amboz an. 3. vi. opij et eufor-
bij et castorei oim an. 3. iij. mirabolanoz ni-
groz pond. 3. iij. folij indi et petroselini
et dauci et reusini oim an. 3. vi. Aggrega
has medicinas post triconizatione & pone
cum eis penidios scdm pondus medicina-
ru oim et inuolue cum butiro et cofice cu
melle despumato et repone i vase: cui? do-
sis sit. 3. ij. & 5. forti: & debili mmo? hoc.

Alzehermiri puu. Tuu ametoz pxi-
moz est ei. Re. acozi et costi et aristo-
logie rotunde et longe oim an. sextaria. iij.
gnoz arafed. & semis harmel aboz an.
sextaria. ii. pipis & macropipis & ziziberis
oim an. sextaria. v. et semis apij & carui et
cipi et semis napi et semis arotab. & semis
cepe et seis eruce et zaror et tuderu rubei et
albi et seis porri et seis lini seis andacoe
et semis feniculi et ameos et semis citri ex-
coctati et semis portulace et calameti &
bechir et fenugreci et semis sansuci et cimi-
ni carmeni et semis aneti et semis baucie
oim an. 3. x. gariofiloz et heil et vsee & fo-
lij indi et cardamomi et cinami & enule et
cipi et nucis muscate et calami aromati-
ci et zarumb. & melliloti et marmacor &
carpobalsami oim an. 3. xx. et casie et macis
et granoz miri et zeresch et ligue auis et
spice oim an. pond. 3. xxiiij. et rosaz sicca-
rum pond. 3. v. et mirabolanoz nigroz et
kebuloz et belliricoz et emblicoz oim an.
sextaria. iij. semis iusqami albi et euforbij:
et opij oim an. 3. iij. castorei sextariu. j. &
capisie inde et albafsch et zedoarie & been
rubei et albi et reusini et darugi & semis
portulace et galage et storacis oim an. sex-
taria. iij. et penidioz cu pond. oim harum
medicinar: & comisce et inuolue butiro vac-
cino et ofice cu melle despumato: cui? do-
sis sit aur. j. cum aqua tepida.

Confectio galieni.

Hec confectio calefacit istrumeta vri-
ne ex renib? et vesica et apit oppila-
tiones et rectificat corpus: cuius pmixtio.
Re. leucopipis et melanopipis et amomi
et costi amari et spice aromatice et folij in-
di et croci & seis apij et anisi et piretri &

semis vrtice et semis rute motane oiz an.
ptes eqles. Aggrega has medicinas tritas
et ofice cu melle despumato et vte cui? do-
sis sit pond. 3. j. cu aq corticu: radicis feni-
culi: & corticu radicis apij: cui? pmixto ex
descriptione alia. Re. piperis nigri et albi
et amomi et costi et spice et calami aroma-
tici et folij indi et seis apij et croci et anisi
et semis vrtice piretri semis rute motane
oim an. ptes eqles. coficiantur cu melle &
sit dosis pond. 3. j. cum aq radicum feni-
culi et apij.

Confectio alia galieni valens ad do-
lorem epis et tussim et expulsionem
sanguis. cui? pmixtio. Re. croci cinamomi
amboz an. pondus. 3. j. bdellij. 3. iij. ascebz
duas tercias. 3. j. 2. sqnanti. 3. iij. calami aro-
matici. 3. ij. casie spice celtice mirre oim an.
3. ij. gummi cipfsh sextaria. iij. et mellis. 3. iij.
passularu enucleataz pondus. 3. xl. et vini
boni quod sufficit teratur et triconizentur
et coficiantur cum melle.

Confectio hermetis oferens podagre
valde et dolorib? iucturaz et dolo-
rib? renu et stochi et vterofitib? & vlce-
rib? intestinoz et ydropisi et yctericie et u-
rigini: et ei? qde ppetas e i iuctunis & po-
dagra: et sic dosis aur. j. a. 3. ij. cuius pmix-
tio talis est. Re. agarici et asari et acozi &
cordumeni et semis rute et euforbij et fu-
et ysopi sicce oim an. 3. j. aristologie longe
et radicum ciclamini ambo an. 3. ij. ameos
et gariofiloz amboz an. 3. ij. gentiane roa-
ne. 3. vi. halce et semis apij amboz an. 3. ij.
centauree minoris et e albahaziz. 3. viii. ca-
sie et costi aari et mirre oiz an. 3. iij. spice
aromatice et sceha motani et petroseli oiz
an. 3. ij. polii et prassij amboz an. 3. viii.
camepitheos et camezeos et scordeon oi-
um an. 3. viii. Aggrega has medicinas tri-
tas triconizatas et ofice cu melle despumato
et repone in vase & bibat in dieb? veris.
Comixtio ei? ex descriptione alia. Re. agari-
ci et acozi et asari et cordumeni et seis rute
et euforbij. & fu et ysopi sicce oim an. 3. j.
ameos et gariofiloz aboz an. 3. ii. gentiane. 3.
vi. ase et seis apij amboz an. 3. ii. centauree
minoris. 3. viii. casie et costi et aristologie
longe oim an. 3. iij. mirre et spice et calami
montani et petroselini oim an. 3. ii. praf-
si et polii amboz an. 3. iij. camezeos et ca-
mepitheos et scordeon oim an. 3. viii. mel-
lis quantu sufficit: cui? dosis sit. 3. ii. a aur
i. in hora veris.

Confectio hermetis valens ad tenasmo-
ne cu o ea sunt i potu pond. 3. xxx. cu

aqua frigida et ad dolorē epatis cum aqua mellis rosati: et ad febrē cum aq tepida: et ad dolorem stomachi cum aceto cōmixto: et ad dolorē renū cum vīno p̄mixto: & ad reliquos dolores et p̄focatiōē cum aq tepida. Et si non fuerit cum eis febris cū vīno cōmixto: & ad expulsione sanguis cū aceto cōmixto in quantitate fabe: et ad dolores ylij sicut quantitas illa: & ad retentionem intestinoꝝ et ventositates cum vīno antiquo cōmixto: & est cōueniēs ad dolorē capitis et alguesgues et mania cum potu sumitur in nocte & ad tussim siccam potata in p̄ncipio noctis cum vīno p̄mixto: & ad morsum serpentum cum aqua ateraniabi: et limiatur sup locum morsum: et cōfert ad venena mortalia qñ in potu sumit cum aq gentiane: et ad morsum canis rabiosi quādo in potu datur cum lacte.

De indarij.

Exterminat ille qui ip̄z edidit q̄ ē exptū cui? p̄mixtio. Re. pipis albi et seīs iusqami albi amboꝝ añ. sextaria. v. croci et lumon āboꝝ añ. sextaria. x. et opij et amoniaci et folij et piretri et radicū mandragore et albonniati et casie et spice et seminis apij oīm añ. sextaria. vi. et xilobalsami sextaria. iij. et mell' despūati q̄tū sufficit. cōficiatur et admistretur sic narrauim?

Alkeskinēgi est cōfectio plurimozū iuuamentozū: valens ad egritudines infatū et pueroz et ad epilēsiā ip̄oz & torturam eoz et spasmus ip̄oz & colicam eoz. & cōfert p̄focatiōi matris: & tēpat additiōē mēstruoz: & sedat ventositates matricis. Cui? p̄mixtio. Re. casie et gestafruid et radicis mādragoze et semīs harmel et semīs feniculi et carpobalsami et aristologie longe et rotūde et musci et ābre oīm añ. 3. mj. heil. 3. xxmj. opij et costi et nucis muscate et mirabolanoꝝ citrinoꝝ oīm añ. 3. xij. gariofiloz. 3. xxmj. cīnami et p̄fectio nis alkesire et arsenici citrini et semīs lilij oīm añ. 3. ij. acozi. 3. viij. serapmi & doronigi et mirre et olei de steragē oīm añ. 3. xj. legast et macis et cipi et croci oīm añ. 3. x. mugath. 3. xv. storacis liq̄de. 3. xv. murda safron et folioꝝ mirri et nucis cip̄ssi & seīs saume oīm añ. 3. iij. teratur et cribellet & cōficiatur cum melle despumato et admistretur.

Confectio alkesire amistrati ī ea Re. calami aromatici et blactē bizācie & olibani oīz añ. 3. mj. vsnee et cīnami & croci oīm añ. 3. j. storacis. 3. mj. musci et xilolces amboꝝ añ. 3. 5. cōficiat cum vīno anti

quo odorifero & dimittae donec ferme tur et amistretur.

Confectio de musco faciēs ad pulsum cordis et ad omēs infirmitates mlie et ad difficultatē ābelic? & est medicīa cōfortans aīaz. cui? p̄mixtio. Re. zedoarie & doronigi et margaritaz non p̄forataz & karabe et coralli oīm añ. 3. j. serici crudi. 3. j. 5. been rubei et albi et folij indi & spice et cardamomi & gariofiloz et castorei oīz añ. 3. j. 5. zinziberis et macropipis amboꝝ añ. terciā. 3. j. musci octauā. 3. j. Teratur omia et cōficiatur cum melle crudo cuius dosis sit sic cicer cum vīno odorifero.

Confectio de musco alia q̄ valet ad dolorem epis et stomachi et debilitatem eoz et resoluic ventositates et inflatiōem. cui? p̄mixtio. Re. pond? terciē. 3. j. d. musco et spice aromaticē et casie et folij indi et lacce mūdare et reusini oīm añ. pondus. 3. ij. gentiane romane pond? 3. ij. croci et ameos et seīs apij et masticiis oīm añ. 3. iij. cīnamomi et pipis & aristologie rotūde oīm añ. pond? 3. iij. xiloloes īdi et gariofiloz et mirre oīm añ. pond? 3. j. 5. confice has medicīnas trīcas triconizatas cum melle despumato. et reponē in vase et vtē Cui? dosis sit sicut faba cum aq calida.

Medicīna de musco cum absinthio q̄ valet ad pulsu cordis et alguesgues et apata epiglotis et exicat humozositatez stomachi. cui? p̄mixtio. Re. absinthij et aloes amboꝝ añ. 3. viij. reusini. 3. viij. ameos. 3. viij. et croci et semīs apij amboꝝ añ. 3. iij. musci et neriden et folij et mirre oīm añ. 3. ij. castorei. 3. j. 5. amisce et spice cū melle.

Medicīna de musco alia cōferens ad melancoliam colericā. Re. masticiis et croci amboꝝ añ. 3. j. 5. supioris absinthij et ozimi citrati et epithimi oīm añ. 3. j. xiloloes et galle amboꝝ añ. 3. j. 5. musci. 3. 5. zedoarie et doronigi amboꝝ añ. 3. ij. margaritarum et karabe et coralli et serici oīm añ. 3. iij. aloes. 3. xxiij. mellis quātum sufficit dosis eius integra pond? 3. ij. cum aq tepida

Medicīna de musco dulcis valens ad pulsum cordis et egritudines melancolicas et difficultates ābelic? et ad epilēsiā et paralysim et torturā et quartanā. cuius p̄mixtio. Re. zedoarie et doronigi amboꝝ añ. pond? 3. j. margaritaz non p̄foratarū et coralli et karabe et serici crudi adusti oīm añ. pondus. 3. j. 5. been albi et rubei et folij indi et spice et gariofilorum et castorei oīm añ. pondus duarum terciāz. 3. j. et zinziberis et macropiperis amboꝝ añ.

tercias duas .3. vni? musci pond? sexte & 5.3.1. Tere medicinas et cribella: & ofice cum melle qd est sicut extrahit de fauis: qd non inuenit ignis crudu ad vnu tria: & ipone in vase & vtere.

Medicina de musco alia efficiens illa iuuameta. Re. zedoarie et dozonigi & margaritaru paruaz et karabe et coralli oiz an. 3.iii. et terciā .3.1. et serici crudi pondus .3.ij. & been albi & rubei et spice & folij & cada moi gariofi. oim an. 3.mj. et .ij. cias .3. vni? et vnee et macropipis et zinziberis . oim an. pondus .3.ij. et terciā .3.1. castorei pondus terciē .3.ij. et musci boni pondus aūr .1. incida sericum incide pua donec fiat sicut puluis: deinde aggreget in mortario cum margaritis et corallo et karabe & teratur optime et teratur alie medicime & coficiatur cum melle: cui? dosis sit pond? medij aūr cum aq tepida.

Medicina de musco alia similis illi cui? comixtio. Re. absinthij et aloes aborū an. 3. vii. spice et musci et folij et mirre oim an. pond? .3.ij. reusini pond? .3. vi. ameos et croci et semis apij oim an. pond? .3. mj. castorei .3.1. 5. Tere & confice cum melle cui? dosis integra sit aūr .1.

Sagzenea magna.

Hec medicina est expta valens ad oēs passiones frías et ventositates grossas: & dolorem dentiū et corrosione eorū: et ad frigus stomachi et tarditate digōnis et colicam: & difficultate vrine: & ad frigus et flegma et ad mucositatē vrine cui? pmixtio. Re. castorei et opij et cinamomi et asari et fu et meu et dauci oim an. 3.1. pipis et macropipis et galbani et costi oiz an. 3. vi. croci .3. 5. liqfiat cum aq mellis et teratur sicca et resoluat galbanū cū melle et coficiatur et amistret post sex menses. Cui? pmixtio ex descriptione alia. Re. castorei et melanopipis et croci & meu & fu et dauci et asari et opij et leucopipis et bezard oim an. pond? .3. ij. costi pond? .3.1. cinamomi .3.1. teratur et cribellent & coficiatur cū melle despumato.

MAgzenea minor q est in itentoe eius. Re. castorei et opij amboz an. 3. x. piperis et macropipis et galbani et mirre et costi oim an. 3. lx. et cinamomi et meu et fu et dauci et asari oim an. 3. x. et croci pond? quarte .3.1. Et in descriptione alia zinziberis .3.1. et storacis liqde .3. iii. Et in descriptione alia castorei et melanopiperis et croci et meu et fu et dauci et asari et opij et cinamomi et leucopipis oim an. 3.1. co-

ti pondus .3.1. Tere oia & cofice cū melle et antiqtur sex mēib? cui? dosis sit aūr .5. cum aq tepida in ieiunio. Et in descriptione dosis qd est iter sexaz .3. vsqz ad duos aūr. Et in descriptione dosis quātū est gnū pipis. Et dicit q terat siliqua: et limiat ad venena: et ad ventositates in matricib? & paucitatem cōceptionis et mēstrue. Soluatur de ea qd est faba cū oleo de lilio: & supponatur cū lana: & liqfiat de ea cū oleo sambacino: et odoret de ea mulier et suffumigetur cū ea etiā. Et ad dolores pectoris et tussim et rines et difficultatē vrine ex frigorib? & bibat de ea mulier quātū est cicer cum vmo puro et ad nauicatū satietatem aūr .1. cum vmo puro.

Mozusia que ofert ad debilitatē epatis et splenis et duriciez eoz & apit oppilationē et puocat vrinā et fragit lapidem in renib? et iuuamētum et in iceptio ne ydopisis est magnū: cui? pmixtio. Re. dauci et sembaucie siluestris et cinimi cāmeni xilobalsami casie cordumeni floris sqmanti seis apij oim an. pond? .3.1. macropipis et costi amboz an. 3. 5. leucopipis .3. 5. mirre pond? .3. iii. baccaz lauri x nūo aconit et croci aboz an. pond? .3. ii. Aggrega has medicinas tritas et cribellatas & cofice cum melle despumato cui? dosis sit scōz quantitatē auellane cum aq calida.

Nacardinū et albeladoziū qd est in uamentū ad stractionē. i. eos qui se mouere nō possunt cuius pmixtio. Re. mirabolanoz nigrozu et belliricoz et emblicoz oim an. 3. xxxvi. nigelle pondus .3. xx. iiii. spodiū pondus .3. vi. heil pond? .3. vii. cipi .3. vi. anacardi .3. vi. piperis et macropipis et zinzibis et felfelmute et anisi oim an. 3. xii. tere et cribella et pmisce cū eo per mēioz pond? .3. de resoluat cū aq scōz quantitatez q sufficit et confice medicinas & sepeli vas in quo est medicina in ordeo sex mensibus deinde vtere.

Onfectio anacardi q cofert ad oēs spēs dolorū stomachi et cofert ad dolorem capitis antiquū et ad vertiginē. Aggmatiaz et ad maiaz et alienationem et dolorem pectoris et epatis et splenis et renū et oplonem frigidam et dolores matricum et podagram et lepram et egritudines milie cuius permixtio. Re. spice et meu et croci et casie et folij et epithimi et squamati et cāpobalsami et aristologie longe et gariofilorum et granorum alben et zinziberis et aloes et bdellii et mirre et olei balsami oim an. 3.1. mastice et mellis anacardi et

agarici oīm añ. partes. viij. radices listij cē
lestis. 3. ij. corticum radices feniculi lib. iij.
aceti acsceti. iij. infunde cortices feniculi ī ace
to tribus dieb⁹ et p̄iciantur in ollā et fer
ueat bullitiōe leui et coleē: et exp̄mantur
radices et adiūgatur illi aceto mellis lib. j.
5. et bulliat ad ignē leuē sup carbonēs do
nec ingrossēt parūper et p̄misceātur cū eo
medicīne et sit dosīs pondus. 3. ij. cū eo qđ
cōuenit de potibus.

Onfectio alia anacardina faciens ad
palisim et ei similia et ad torturaz et
mollificatiōē et abstergit cerebrū: et facit
ip̄m bonū. cui⁹ p̄mixtio. Re. spice casie fo
lij indi mirre croci sceba armeni epithimi
supioris aladzion reusini carpobalsami ga
riofiloꝝ oīm añ. pondus. 3. ij. gnoꝝ albē ex
corticatoꝝ et zinziberis amboꝝ añ. 3. j. &
alkei et mellis anacardi et kerbel oīm añ. 3.
iij. agarici pond⁹. 3. ij. et in descriptiōe alia
pondus. 3. viij. aloes scotrensis. 3. j. yreos.
3. ij. corticiū venaz feniculi lib. iij. acetī for
tis lib. ix. infundatur cortices in aceto tri
bus diebus p̄muis: & p̄iciat tunc in vase
et ferueat tribus ebullitiōib⁹ cū igne me
dio. Deinde coleē et p̄iciant cortices: &
iteꝝ reponat acetum in ollā et effundatur
sup ip̄s de melle lib. x. et 5. et decoq̄tur cū
igne leui donec ingrossēt et puluerizentur
desup tunc medicīne trite p̄dictē: & p̄mi
sce eas: & vtere hac cōfectiōe post sex mē
ses: cui⁹ dosīs integra sit pond⁹. 3. j. cum
aqua tepida.

Orafton magnum et ei⁹ expositio ē bo
num cōferens ad frigus corporis et
ad p̄t̄sim et dolorē ventris et febrē p̄mixtā
et ad quartanā et ad colicaz et dolorē ma
trici⁹. cui⁹ p̄mixtio. Re. opij et croci et ca
sie et amoi et euforbij et acacie et costi et
mirre et spice et gummi arabici et semis
alherua et semis alandacoca & gnoꝝ v̄tri
ce et bdellij & olibani et adip et sumac &
sulfuris citrini et storacis liq̄de et leucopi
peris oīm añ. 3. v. pipis. et seīs artaniche:
(et est ad ranoch) et rosaz siccaꝝ et seīs
rāani et semis apij et semis citri oīm añ.
3. iij. ameos et semis ataraxacon siluestris
oīm añ. 3. iij. semis sinapis. 3. j. semis iulq̄
ami albi pond⁹. 3. x. cartami et zinzibis am
boꝝ añ. pond⁹. 3. ij. Et de eis qđam sunt q̄
non ponūt in eo piper. Tere sicca et infun
de reliq̄ in vīno odorifero trib⁹ dieb⁹ do
nec resoluātur: & ponantur cum melle: &
tūc effundat desup olei balsami boni. 3. j.
et poit sup ignem in vase lapideo et accē
de sub eo: et ferueat duabus ebullitiōibus

deinde remoueat ab igne & antiquetur sex
mensibus: cui⁹ dosīs integra sit pond⁹ aūr
j. Et quanto plus antiq̄etur est meli⁹.

Orafton minus cōferens ad omīa qđz
cōfert maius. Re. opij pond⁹. 3. mj.
acacie et pipis amboꝝ añ. 3. j. p̄iretri pon
dus. 3. iij. amomi. 3. v. casie. 3. iij. croci. 3. iij.
et sulfuris citrini. 3. j. et euforbij. 3. iij. spi
ce. 3. j. Teratur et cribellent et conficiatur
cum melle.

Olamarte qđ est iuuatiuū ad oppilati
ones epis et splenis et frigus matris
cū & tussim hūdam et quartanā et cōstri
ctiōē anhelitus et yctericiā oppilatiuā &
mollificatiōē: cū p̄mixtio. Re. seīs harmel
emina. 3. 5. olibani. 3. x. aristologie lōge &
reusini āboꝝ añ. 3. xx. zedoarie et dozonigi
āboꝝ añ. pond⁹. 3. mj. mastice et carpobalsa
mi et croci et melliloci & spice aromatice:
oīm añ. pond⁹. 3. x. opij et zinziberis & co
sti et casie oīm añ. sextaria. iij. et istaz me
dicinaz triū in descriptiōe alia. 3. xij. ciperi
sextaria. x. aloes scotrensis pond⁹. 3. xij.
gariofil. pondus. 3. vj. ellebozi albi rosaruz
rubeaz siccaꝝ nigelle oīm añ. sextaria. vi.
pipis pond⁹. 3. x. Aggrega has medicīnas
cōtritas et triconizatas et p̄fice cū melle o
spumato et v̄tē.

O Bedemergi.

Oius iuuamēta sunt sic iuuamēta dia
marte: cui⁹ p̄mixtio. Re. zedoarie &
dozonigi et opij et castorei et p̄iretre et pi
peris et macropipis et casie (et est ex alma
sus) et semis iulq̄ami albi et storacis liq̄de
et opopanaci et croci oīm añ. 3. vi. fenugre
ci. 3. viii. magaritz pond⁹. 3. ij. galbani et
mirre amboꝝ añ. 3. xii. tere et cribella et
confice cum melle.

Onfectio algarichi. Cōferens ad do
lorem capitis antiquū et datur ī po
tu cum vīno commixto cum melle et a qua
tepida et cōfert illis qui epilēsiā patiun
tur cū bibūt de ea et ē iuuatiua ad obliuio
nem et ad ap̄a durum et abscondit supflui
tates q̄ attrahūtur ad oculos. Cui⁹ p̄mixtio
Re. mirre et casie et macropipis et cīnamo
mi et si seleos et amomi oīm añ. pondus. 3.
iij. spice et floris squinati amboꝝ añ. 3. xij.
et croci pond⁹. 3. vi. et opij pond⁹. 3. v. et
semis apij montani pond⁹. 3. xxxv. anisi et
semis apij ortulani amboꝝ añ. 3. xx. et pipe
ris pond⁹. 3. xxxviii. storacis liq̄de et costi
et rube et asari oīm añ. 3. j. tere et cribella
sicca. et infunde humorosa in vīno odorife
ro: deinde cōfice totum cū melle. cui⁹ do
sis sit pond⁹. 3. j. cum aq̄ tepida ī ieiunio.

Qonfectio citrini selini valens ad eg-
tudines colie nigre: et vterotates et
pulsu cordis: et dolores infantium: et dolores
matricu. Cui? pmixio. Re. pipis albi 3m3i-
beris et salis indi oim an. pondus. 3. vi. opij
et euforbij et castorei et gariofiloz et croci
et masticis et piretri oim an. 3. v. costi. 3. vi
et fessure et fessurell em et cipi et zedoarie et
doroni et aristologie longe oiz an. 3. ij. oli
balsami et aq canfore amboz an. 3. iij. tere
sicca: et infunde gumas in vmo: et cofice cu
melle despumato: cui? dosif sit vnicuiqz ho
mini scdm mesura sue oplonis.

Qonfectio nigra selini q confert ad
mes et ad palisim et ad gualie et ad
colam nigra & omes egritudines frigiditas
cui? pmixio. Re. semis harmel. 3. centu vi
ginti opopanaci. 3. lxxx. nigelle et bezard
et cucumeris siluestris oim an. pondus. 3. lx.
acori et serapini et amoiaci & aristol. loge
et siapif et bdellij sbalbidi et ellij et radica
ediuie et castorei et radica coloqntide et
sulfuris citrini et seie eruce et agni casti et
rute motae oiz an. pondus. 3. xl. opij et eufor-
bij. et iusqami albi et pipis albi & condifi
et salis indi rubei et sal naptici nigri & ra-
dica assebeza et est radix sebisech et e ma
dragore et radica iusqami albi et piretri
et mirre et aloes et olibani et caplie oim
an. 3. xx. spice et masticis et zedoarie & do-
roni oiz an. 3. viij. croci. 3. iij. tere sicca & i
funde gumas in hitrano de semi scdm qua-
ritatem q sufficit. deinde tere et omisce me-
dicinas omes. deinde sepeliae in cinere duo-
bus mensibus. deinde ammistre p? illud: o
qua den? forti aur. iij. et medio. ij. et debi-
li. j. et infanti quantum est gnum pipis.

Qonfectio albumuseli et illa q no-
miata est succurre: & est o stupefa-
ctiuis: sedatiua doloru ex omi ventositate
et ex omi egritudine dnante: sic incubo &
ex alguesgues: & ad omes dolo: e est iuna-
tia et sedatia. Cui? pmixio. Re. opij et iu-
sqiami albi amboz an. aur. x. euforbij &
croci et spice et piretri & hermodactiloz
et cardamomi & macropipis omni an. 3.
v. tere et cribella et confice cu melle despu-
mato: de qua detur aur. 5. forti et magno
et paruo et debili pondus sexte. 3. vni?

Qonfectio de alijs faciens ad morfeaz
et frigoza et humorem crudum et fle-
gma: & addit in virtute: et clarificat colo-
rem: et conuertit vrentem se quasi ad for-
mam adolefcentie: conferens omni egritu-
dini: potatur in hyeme calefacit corpus &
alleuiat corpus: et erigit naturam. Cui? p

mixtio. Re. casidies duos ciceris de scemi:
qui infundant in nocte in aqua dulci: deinde
cum igne leui coqtur: donec aqua ei? deni-
gretur: & cofranga cicer: deinde colet aq
postea sumatur allia et findat vnu qd qz g-
num eoz. deinde coquatur cu ea donec di-
scocta sit allia: & fiat sicut cerebru. postea
fundat desup lac vaccinum dulce in tanta
quantitate que submergat ipa qttuor digi-
tis. Deinde coqtur lento igne sicut cande-
le donec exicet lac aut quasi. deinde fundat
desup butirum vaccinum recens cu mesura
postea decoqtur cum igne leui sic cande-
le donec exicet ipsum. deinde cofice ipsum
in vase eneo: donec fiat sicut massa. Postea
effunde desup mellis albi clari quantitate
q supemeat ei quattuor digitis: & decoq
ipm similiter donec coagulet aut quasi. de-
inde pone sup vnaqua qz lib. 2. 2. allioz aur
xij. de tuderu rubeo et albo. & aur. iij. pi-
pis et aur. x. portulace et aur. x. cimmi car-
meni et aur. x. galange. & tmd cinamomi.
Tere has medicinas et piice desup & pmi-
sce ea et pone in vase viridi: et sumat o ca
quantu est nux scdm omes dispositione.

Qthanasia magna que est cu epe adib
coferes doloribus epis et splenis &
stomachi & ventositatibus & disinterie et
tussi antique. et eis q euomut sanguiez: &
est sedatiua doloru sicut cofectio filonis. s.
filonium romanu: & ad stuporem: & fluxu
veteris: & sanguis expulsionem: & doloze re-
num et vterotatem renum et vesice: et sa-
ma et tussim. et mudificat pectus et pfert
sic emplm sup emoroidas posita: et e? do-
sis est qtra aurei vsqz ad aur. 5. cui? pmix-
tio. Re. croci et mirre et opij et castorei et
semis iusqami albi et costi et cordumeni et
papaueris et spice et eupatorij et epis ad-
hib et cornu dextri de cornib? capre adusti
oim ptes eqles. Tere q de eis teruntur et liq
fac que liqscunt cum vmo: et cofice cu mel-
le despumato: et vte post sex menses.

Qthanasia minor iuuameta cui? sunt
illa eadez. Cui? pmixio. Re. storacis
et croci et costi et spice et opij et casie oiz
an. 3. m. succi eupatorij. 3. viij. radica lilij
3. xij. mellis quantum sufficit: dosis eius sicut
auellana cum eo qd puenit de potibus. et
in descriptoe alia addite sunt due medicie
que sunt mirra et xilobalsamum o vna qz
quaz ponuntur. 3. iij.

Qlacurcuma minus conferens ad de-
bilitatem epatis et splenis et stoma-
chi et ad duriciem eorum: et ad inceptio-
nem ydopisis prohibens ei? gnationez: et

colorem efficit bonū valde: & cōfert ad plī
mas egritudines antiq̃s: cui? p̃mixtio Re.
spice aromatis et mirre et casie et costi &
floris squamati et cinamomi et croci oīm p̃
tes eq̃les: Teratur et cribellatur et infūda
tur mirra die et nocte in triplicato. et p̃mi
sceant oīa: et p̃ficiat cum melle despumato
et reponatur in vase: & amistretur. & in d̃
scriptione alia loco spice neriden

Rs diacurcuma maioris ex arte gal.
q̃d cōfert ad dolores antiquos existē
tes in ep̃e et splene ex frigore et grossitudi
ne. et aperit oppilatōnes accidentes in omī
bus instrumētis nutrimentis: & fugat ṽtosi
tates grossas ab eis: et puocat ṽrimā: & cō
fert omībus dolorib? renū vesice et matri
cis accētib? ex matijs grossis: et duricie q̃
est in eis: & ydopiciis. Cui? cōmixtio hec
Croci pōd? 3. xij. et meu: et fu. amboz. añ.
pond? 3. mj. et spice pōd? 3. vi. et anisi &
dauci et asari et reusini et petroseli oīz añ.
pōd? 3. mj. costi et casie et floris squamati oīz
añ. pondus 3. j. et rubee pond? 3. ij. et suc
ci lilij et eupatoz et polij et scolopendrie
oīm añ. pond? 3. iij. et olei balsami. 3. 5. &
mirre. 3. mj. Et in descriptōe alia loco spi
ce carpobalsami. 3. j. capanis romane. 3. iij.
Tere et cribella et cōfice cum melle postq̃
involūtur cum oleo balsami. Cui? dosis sit
pondus 3. j. cum sirupo de melle.

Olalacea magna p̃ferens iuamēta dia
curcuma: & frāgit lapidem. Cui? p̃
mixtio. Re. lacce. 3. viij. amigdale excoctica
te et cinamoī et folij et gariofil. oīz añ. 3. v.
camepicheos et meu et fu & mirre & ylopi
sicce oīm añ. 3. mj. spice. 3. xii. et dauci & se
mis apij et bdelli. oīm añ. 3. viij. & 5. croci
3. mj. asari. 3. viij. et capobalsami et casie et
mastice et calami aromatici oīm añ. 3. mj.
gentiane et aristologie rotūde oīz añ. 3. viij.
et succi liq̃ricie 3. xii. & 5. reubarbari. 3. xv.
et 5. polij et squamati oīm añ. 3. iij. pipis ni
gri et costi āboz añ. 3. x. & 5. siseleos et olī
balsami amboz añ. 3. iij. et 5. Tere sicca &
cribella: et solue que liquefiunt cum vīno
odorifero: et cōfice cum melle quātū suffi
cit: & dosis ei? sit sic auellana cū eo q̃d cō
uenit ei de potib?: et addit in ea. 3. j. aloes
et pipis nigri et aristologie lōge et corian
dri. oīm añ. 3. iij.

Olalacea minor q̃ p̃fert ad debilitatem
ep̃is et stōachi et frig? amboz & du
ricie eoz et ad duriciē splenis: & apit oppi
latiōes. cuius p̃mixtio. Re. lacce & costi &
baccaz lauri et lupinoz et fenugreci & pi
pis oīm añ. 3. ii. reusini. 3. iij. mellis quantū

sufficit. cui? dosis sit pond? 3. j. cū aq̃ deco
ctionis absinthij et in descriptōe alia loco
baccaz lauri ponit flos squamati.

Rs alkokim q̃d cōfert ad tussim & du
riciē ep̃is et pleuresim. cui? p̃mixtio
Re. mirre et meissit amboz añ. 3. iij. spice
et croci et cinamomi et casie oīm añ. pōd?
3. i. floris squamati et calami aromatici et bdelli
subalbidī oīm añ. pond? 3. ii. 5. et in qui
busdā descriptiōibus loco bdelli mucalib?
passulaz magnaz enucleataz et ablatīs cor
ticibus. 3. xv. mellis quātū sufficit. cui? do
sis sit pond? 3. j. cum decoctiōe ylopi: ifū
dāt q̃ infūdenda sūt de medicis cū passulis
in vīno odorifero: et teratur sicca et cribel
lent et resoluant sicca cū melle: et miscean
tur omīa et cōquassent.

Olonium romanum tarsense q̃d facit
ad egritudines plīmas: & p̃prie ad do
lores colice: et ip̃s est sedariū dolorū. Inq̃t
gal. in libro decē tractatū i quo narrauit
narrationē filonis inq̃t em̃ verba medicīne
Ego sum de expositiōe filonis medicī tarsē
sis. Et meum q̃dem iuamētum ad eum cui
dimissa est mors: est iuamētum maximum
Et rectifico dolores āncedentes in egritu
dinib? plībus: et illud est qm̃ si accidat ite
stimo noiato colon et ē dolor colice: et su
mit in potu patiens dolorē de me vice vna
sedo dolorem ei?. Et si data fuero in potu
ei qui patit̃ difficultatē ṽime: aut ei q̃ pati
tur lapidem ledentē ip̃sum: p̃fero ei et sano
splenem etiā et anhelitū p̃paratōis ledētes
et p̃tissim et spasmū et dolorē amboz latez
timorolum. Et si data fuero in potu ei qui
spuit sanguinem aut euomit sanguinem: sepa
ro mē ip̃m et mortem: et sepo eā ab eo et se
do omēz dolorē accētē in intestinis et vi
scerib?: et tussim et p̃focatiōes et singultū
et catarrhos descendētes a capite. cui? per
mixtio. Re. leucopipis et semis iusq̃ami al
bi amboz añ. aūr. xx. opii aūr. x. croci aūr.
v. euforbii et spice et piretri oīm añ. aūr. i.
castorei et zedoarie et dozonigi et margari
tarū nō p̃foratarū et sel oīm añ. 3. i. mellis
despumati quātū sufficit. Dosis eius sic ci
cer cum aqua tepida.

Oloniū p̃sicum valens ad fluxum mē
struorū et emorroidaz et solonez na
ture et p̃cessionem sangnīs: et illas que de
p̃gnantib? mēstruatur: et ad ventositates
accidētes in matricib?: et p̃feruat embziōes
Cui? p̃mixtio. Re. pipis albi et semis iusq̃
ami albi āboz añ. 3. xx. opii et terre sigilla
te amboz añ. pond? 3. x. croci. 3. v. eufor
bii et spice et piretri oīm añ. pondus 3. ii.

castorei pondus .3. i. zedocarie et dozoniği et
magaritaru nō pforataru et musci oīm añ.
3. 5. canfore sexta et semis .3. i. mellis despu
mati et colati quātū sufficit: dosis ei? pon
dus .3. i. cum eo qđ uenit de potib? :

Onfectio alkeikengi pferēs ad vlcē
ra in vesica et renib? et ad eos qđ mī
gunt sanguēz expta. Cui? pmixtio. Re. se
mis iusqami albi et semis api et semis feni
culi oīm añ .3. vij. gnoz cucumeris .3. v. &
i descriptōe alia gnoz cucūeris .3. ij. iusqai
nigri & seīs acetose et opij & gnoz pīnee
frixoz et croci et auellanaz assataz & aīg
dalaz amaraz frixarū oīm añ .3. iij. gna alkei
kengi numero .xxv. dragātī .3. m. tere et cri
bella et ofice cum vīno cocto cui? dosis sit
pondus .3. i. cum cādidicon aut cum aqua
mellis post sex menses.

Sairundinis valens ad dolorē guttīs
et squimātiā et dolores qui sūt supra
ypocundria cui? pmixtio. Re. anisi & seīs
api et ameos et floris squimāti & radicis li
lij & cīnamomi et amomi et aristologie lō
ge et alumis iamenī & seīs harmel et mir
re et radicis lilij et casie & croci oīm añ .3.
i. pfectionis crocomagmatis & semis rosa
rū sicci et rosaz siccaz oīm añ .3. ij. costi et
cīneris irūdinum iecētis oīm añ .3. iij. spīce
et amili de tritico oīm añ .3. 5. galle imāte
medie i quātitate nūo .vij. tere et cribella
et ofice cū melle despumato: & vtere: & su
matur de eo quantitas galle vni? & dissol
uatur cū aq mellis aut cū aq ordeī aut cum
decoctione rosaz et lentīū & radicis liqris
cie: & gargarizet cum ea: & amīstret iterū
cum vīno trib? aut q̄ttuor vicibus in die.

Ars crocomagmatis amīstrati i diarū
dime. Re. croci et cīnamomi āboz añ
3. ij. rosaz siccaz amomi costi oīm añ .3. i.
mirre .3. m. radicis liqris cie et folij mdi am
boz añ .3. ij. & 5. terant et oficiant cū vīo
et fiant trocisci et exiccēt in vmbra.

Diā sulfur.

Portasse medicina hec eq̄tur tiriace:
q̄re cōfert ad febres piodicas frigi
das: & ad febrem quartanā: & febrem flatis
et tussim pprie antiquā: & sputum saniei:
et cōstrictionē anhelitus: & ofert spasmus:
et valet ad ydopisim. et splenē: et puocat
vīmā: & extrahit lapidē. Amplius ofert
ad puncturā serpentū & scorpionū iuuā
mentū manifestū et liberat ex nocumento
maīez pīmetiū. cui? pmixtio. Re. sulfuris
citrini et semis iusqami albi & cordumeni
et storacis & mirre oīm añ .3. vij. ruthe et
costi amboz añ .3. x. opij et croci amboz añ

3. ij. casie .3. xij. leucopipis .3. xxij. tere medici
nas et ofice cum melle et vtere p? sex men
ses et sumat in potu eger de eo ante perio
dum si b̄ris scđm mensurā sue etatis.

Onfectio de asa q̄ confert ad piodos
febrīū: et aufert febrem quartanā ap
digectionē et expellit nocumētum punctu
re pprie scorpionis et rurele: et q̄ sunt sicut
illa duo. Cuius pmixtio. Re. ase et pipis et
mirre et folioz rute partes eq̄les: cōficiat
cum melle. cui? dosis sit pondus .3. i. in pun
ctura scorpionū cum vīno et in febre cum
oximelle ante periodū per horam vnam.

Onfectio salis iōi mūdificās stōachū
et retinens vomitū flaticum et mell
cum: et sanat vertiginē factā ex flate et me
lācolia. cuius pmixtio. Re. mirabolanoz ni
groz et belliricoz et emblico et mirabol
kebuloz et sticados oīm añ .3. iij. epichimi
3. iij. salis mdi .3. ij. yerepigre .3. x. agarici
iij. terant et cribellētur et oficiant cū si
rupō acetoso. dosis ei? pondus .3. iij. i mane
et ieiuno cum aqua tepida.

Ia costū valens ad dolores epatis et
stomachi. cui? pmixtio. Re. cīnamoi
casie costi oīm añ pondus .3. xxx. anisi et se
mis api amboz añ pondus .3. x. asari .3. xix.
croci pondus .3. viij. reusini pondus .3. x. flo
ris squimāti et mirre amboz añ .3. xxij. In
fundat mirra in vīno et cole et pijciantur
et sup medicie et oficiant cū melle despu
mato: cui? dosis sit triplum vni? et admī
stretur.

Onfectio kabith regis faciens ad do
lores iūcturaz et podagrā sedās do
lorem ei? et p̄hibens eam accidere: et ad fe
brem antiquā et dolorē splenis et ventosi
tatem grossam et difficultatē anhelitus et
tussim et vlcera intestinozum et sincopi do
lores oculi et gutturis: cum bibitur duobz
diebus: et oferuat corpus cū eaz sumit hō
a passionib? et egritudibus. Cui? pmixtio
Re. semis ruthe et prasilij et scordeon et ca
nepitheos et opopanaci et gētiane romane
et sticados et cordumeni et storacis liqde.
oīm añ pondus aur .v. mirre et croci et co
sti amari et pipis albi et squimanti et spīce
nardi et euforbij et corticum radicis man
dragoze et armoniaci et calamenti et semis
feniculi et seīs baucie siluestris et etice et ro
saz rubeaz siccaz ablati capiti bz et carpo
balsami oīm añ aur .iij. cīnamomi aur .vij.
casie .3. i. succi eupatoz et keisim et semis
andacocha et gūmi aīgdale oīm añ aur .iij.
opij et seīs iusqami albi amboz añ aur .vi

Aggrega has medicinas tritas & cribellatas: & infunde ex eis illas q̄ infunduntur: aut in vino bono claro: & est radix: aut alio: & confice cū melle despumato: et r̄pone ī vase et vtere.

Alcalcatarahan magnū qd̄ p̄fert ad aborsum embriōnū: et dolores mulierū: et ad omēs egrotudīes: et ē medicina ī dīca: cuius p̄mixtiō. Re. opij. pondus sextarii. ozū. m̄j. et duarū terciarū. 3. i. euforbii. 3. vi. acacie pōdus sextarii. v. et pōdus. 3. ii. et duarū terciarū. 3. i. amōi pōdus sextarii. iii. et duas tercias. 3. i. costi amari sextaria. ii. pipis sextaria. ii. et duas tercias. 3. i. piretri pondus. 3. vi. et alfesira et est bezereasen et fessirettenetē: & ē melleasar amboz añ. pondus. 3. m̄j. ferici crudi sextaria duo: argenti cōbusti. pondus. 3. vi. rosarū rubeaz siccarū: ablatīs capitibz. 3. vi. ameos pōdus. 3. m̄j. semis iulqami albi pondus sextarii. ix. et. 3. ij. supioris viris pōdus. 3. m̄j. corticū radīcis apij pondus sextarii. n̄j. & 3. ij. semis portulace sextaria. x. gñoz alkerua ex corticato rum sextaria. viij. sulfuris citrini sextaria. v. gūmi pondus sextaria. iij. et pondus. 3. ij. storacis liq̄de pondus sextarii. iij. et pondus. 3. ij. et duarū terciarū. 3. ij. bdellij subalbidi sextaria. ij. thuris masculi sextaria. v. et. 3. ij. galbani sextaria. ix. et. 3. ij. & duas tercias. 3. j. dibek. mūdātī sextaria. v. et duas tercias. 3. j. mirti sextaria. ij. mastīcis sextaria iij. & duas tercias. 3. j. aristologie rotunde sextaria. iij. & duas tercias. 3. j. radīcis lili celestis sextarii. iij. & 3. ij. cordumeni sextaria. vj. radīcū alkeikengi. 3. vj. folij. īndi sextaria. iij. & duas tercias. 3. j. carpobalsami et calami aromatici et casie et zedoarie et doronigi oīz añ. sextaria. ij. semis mādragoze pondus. 3. m̄j. cinamomi pondus. 3. vi. asari pondus. 3. m̄j. cardamomi ḡna ītegral. gariofil. masculoz sextaria. v. gariofiloz femīaz sextaria. iij. borodoā sextaria. ij. & 3. ij. cinamomi sextaria. ij. galāge pondus. 3. iij. margaritarū non p̄foratarū pondus. 3. v. coralli sextaria. ij. & 3. j. aristologie lōge pōdus sextarii. ix. zuffera pondus. 3. ij. acori albi sextaria. ij. et. 3. ij. capsie īnde pōdus sextarii. ij. zinziberis et piperis albi āboz añ. sextaria. v. atmot et ruzerit āboz añ. 3. xij. furenid sextaria. ij. et. 3. ij. & duas tercias. 3. j. been albi et rubei amboz añ. sextaria. ij. et duas tercias. 3. j. fellis vaccini pondus. 3. ij. fellis adib et fellis v̄si et fellis corui oīz añ. pondus. 3. j. Aggrega has medicinas tritas et cribellatas: infusis que ex eis infunduntur ī vino septe diebus: et post illud p̄ij

ce sup̄ eas medicinas contritas: et p̄fice cum melle despūato: et olei balsami sextaria. iij. et sit quātitas vini ī quo infuse sūt medicīe: & si ant̄ sicut electuariū et ponat̄ ī vase figuli aut lapidis mūdo et ferueat. v. aut. vj. ebullitionibz: & auferat̄ ab igne: et īfrigidet̄: et reponat̄ ī vase vitri: et post illud sumatur doboatū claudā seīam decrepitam et ligent̄ manus et pedes ei⁹ adinūcē et ponatur ī vase eris et p̄ijciat̄ desup lupinoz alboz et aneti amboz añ. pugillus. j. et p̄ijciatur desup aque dulcis quātum necesse est et coopiat̄ os vasis & decoq̄tur cum leui igne donec discoq̄tur et post illud auferat̄ ab igne et colet̄ ius: et sumat̄ et mūdificentur cutis eius et ossa ipsi⁹ et pili eius & reducatur ius ad vas mūdum & p̄ijciat̄ sup ipsum olei balsami et olei nardini quātitas sacraiatī. j. de vnoquoqz: et decoquat̄ lēto igne donec remaneat eius terciā: deinde p̄ijciatur super ipm mel scdm quātitatem iuris: et decoq̄tur donec ingrossetur et pueratur ī spissitudinē mellis grossi: deinde p̄ijciatur desup medicīe cōfecte p̄dictē ī p̄ncipio cōfectiōis: et īfrigidet̄ et reponat̄ ī vase vitri et dimittat̄ sex mēsi bus et admistretur post illud: & nō admistret̄ ante illud qm̄ m̄ficiet.

Alcalcatarahan mīm. Re. carpobalsami pondus. 3. ii. croci pōdus. 3. x. musci pōdus. 3. j. ellebori albi. 3. iij. opij pōdus. 3. xv. cōditi pōdus. 3. ii. pipis pōdus. 3. x. ferici pondus. 3. ii. semis iulqami albi pondus. 3. x. euforbii pōdus. 3. vii. amomi et corticum radīcis mādragoze oīm pondus. 3. ii. v̄snee et casie et armoniaci et olibani et radīcis lili et xilobalsami & pulpe colocynthide & zinziberis et sapini et opopanaci & cinamomi et castorei et bezerease et melleasar et taphie īnde oīm añ. 3. ii. semis albar. mel et gariofilozum et folij īndi et adipis gruis et fellis elefantis oīm añ. 3. iij. auri & argenti amboz añ. pondus. 3. i. tritoz et cribellatoz: zedoarie et doronigi et canfore oīm añ. 3. iij. spice aromaticē pondus. 3. iij. costi amari pondus. 3. iij. carui pondus. 3. ii. aristologie rotunde pondus. 3. i. ameos et origani p̄fici et radīcis a zuffere et gñoz caparis oīz añ. pondus. 3. i. m̄fectoris patris sni et zuchari et baccarum lauri et sanguinis draconis omnium añ. pondus. 3. ii. talis īdi et v̄snen masculi amboz añ. pondus. 3. ii. sulfuris marini pondus. 3. i. burūgi et pipis amboz añ. pondus. 3. ii. casistū: le: mūdare a canna et gñis suis et chir. &

vananeul et radicū canabis et rizi oīm pon-
dus .3. i. Aggrega has medicinas tritas &
cribellatas: et infūde q̄ ex eis infundunt in
vmo: et ofice cum melle despumato: et vte
post sex menses.

Allelekelēgi magnū qd̄ ofert ad mol-
lificationē stomachi et frig? ei? et ad
febres antiq̄s: et sincopi: et difficultatem
vrine: et albaras: et morfeaz: et vigilias: et
fracturā ossiū: et tussim hūidaz: et pūlicos
qn̄ nō adest febris: et ad illum cui? iam in
frigidatū est corpus: et ad emorroidas et
spleneticos et ad dubelari: et colicā et idro-
picos: et ad mulierē q̄ egrorat in pregnati-
one sua: et ad prefocatōem matricis: et vē-
tositates que sunt in iūcturis: et mflatiōez
et ad dolores genu et dozi et lacerti. Cui?
pmixtio. Re. mirabolanoz nigroz et belliri-
coz seremlegi et pipis et macropipis et
ziziberis lini et spice et tapsie et fulfulume-
ni et salis indi et salis rubei et salis nap-
tici et salis masse et lingue auis et ciperi et
heil et cinami et burūgi et origani phici et
nigelle et gnoz anil et cimini et folij iōi et
sems apii et coriādi sicci. Et inuenim? in
q̄busdaz descriptionib? has medicinas itez
faufel et est iafel et almamuth et ē cost. ba-
racost oīm añ .3. m. opopanaci .3. viij. Ebit
lib. j. et sextaria. m. et passulaz enucleataz
aur. centū. emblicoz aur. cc. penidioz lib.
vj. s. olei sisami lib. iij. et in descriptōe alia
lib. j. Tere medicinas et triconiza & cribel-
la: et decoque passulas per se cū aq̄ et cola:
infūde casia fistulaz in ea: et infūde emblicos
in aq̄ lib. xxiij. die et nocte: & decoq̄ vsqz:
quo remaneant lib. viij. et piice emblicos:
et reduc aquā emblicoz ad vas scdo: & cō-
fīca in ea casia fistulam infusā in aqua pas-
sulaz fricatione bona: aut adiūge ad aquaz
emblicoz q̄ est in vase et piice desup peni-
dios et decoq̄ cū leui igne vsquoqz isoluā-
tur penidij et ouerrat aq̄ i spissitudine mell'
et p? illud piice sup eā oleū sisamini: &
cōmoue vsqzquo amisceat cū aq̄ et nō adhe-
reat manui aut pāno: & remoue ab igne: et
pulueriza desup medicinas cōtritas: & vte:
cuius dosis sit aur. iij. aut m. vnicuiqz ho-
mini scd̄z mēsurā sue virtutis.

Allelekelengī mīm? valens ad ydro-
picos & dolores epatis et splenis &
yctericiam et oppilationē et carbūculos et
ē sanū et exptum Cui? pmixtio. Re. mira-
bolanoz citrimoz .3. xx. mirabola. nigroz
et belliricoz oīm añ .3. xv. emblicoz lib. iij.
tamarindoz .3. l. passulaz enucleataz lib. j.
Aggga has medicinas et piice s̄ cas aq̄ lib.

xxx. et bulliat vsqzquo remaneat de ea lib.
viii. et colet: & accipe casiesi. mūdare. a cā-
na et granis suis lib. j. et piice sup eā aquā
colatam: & ferueat ebullitōe vna. & ofrica
bene et cola p colatoziū: & accipe lib. m. j.
penidioz: & piice sup eā cūz aq̄: & bulliat
vsqzquo resoluatur penidii: et fiat eis spis-
situdō mellis. Deinde piice desup olei sifa-
mini recentis lib. i. s. et amisce cū eis bene
et ferueat duab? ebullitiōib?: et remoueāt
ab igne: et accipe lacce ablute et spice & ro-
saruz et petroselini et dauci et fu et reusini
et salis indi et radicis lilij celestis & agari-
ci oīm añ .3. vi. camedreos et siseleos et ari-
stologie lōge et asari et masticiis et xilobal-
sami et gentiane et borōgi excoz ticati et ca-
sie oīm añ .3. iiii. succi eupatozii et succi ab-
sinthii et cipi et floris sgnanti oīm añ .3. v.
sems cuscute et seis attriplicis et radicis
liqricie et succi liqricie et scomonee .3. x. se-
ms apii et costi et acozi et seis feniculi &
anisi oīz añ .3. iiii. turbit albi .3. cl. cimini car-
meni nigri .3. iiii. tere et cribella has medici-
nas: et accipe mezerion .3. xx. et fūde sup ip-
sum aq̄ lib. i. et olei sisamini .3. iiii. ferueat
donec ofumat aq̄: et cola oleū: deinde iuol-
ue cū eo medicinas et piice sup eas peidios
decoctos et amisce bene: & pone i vase vi-
trato: et sit dosis .3. iiii. cū lacte cemele ā
cum aq̄ vūe vulpis et alkeikengi: et ego di-
cam in descriptiōe alia in sūma scda.

Confectio candozi? valens ad vctosi-
tates grossas: et pūcturā. et colicā:
et obliuionē: et datur in potu mulieribus
p̄gnantib? p̄t illud qd̄ accidit eis de egri-
tudib? frigidis. Cui? pmixtio. Re. seis iuf-
qami albi et opii amboz añ .3. xx. euforbii
et pīretri et spice et croci oīz añ .3. vii. terā-
tur et cribellētur et oficiant cū melle: et ad-
mishetur post sex mēses.

Confectio cognoiata adari p̄iosa val-
de. Re. croci aur. ii. mirre et asari et
fu et reusini et dauci et petrosilini et meu:
oīz añ. aur. iiii. spice iōe et romane amboz
añ. aur. vi. costi et casie et floris sgnaci oīz
añ. aur. i. carpobalsami aur. iiii. et .s. rubee
aur. xiii. succi liqricie et scolopendrie et po-
lii et succi eupatozii oīz añ. aur. m. oli balsa-
mi aur. vi. pmixtiōis andaracaron aur. v.
me. q uatū sufficit: cui? dosis sit sic auel-
lana cū geleniabim de melle. z. i.

Confectio de calamito q̄ ofert dolorib?
stōi et epis fr̄is et horripilatōi vehe-
menti et febrib? hūtib? p̄idos. c? pmixtō.
Re. calamenti fluuiialis & mōtani et petro-
selini et sileris oīm añ .3. xx. seis apij et ca-

momille et hafce oim añ. 3. m. reusini. 3. xv
piperis. 3. xliij. et in descriptione alia. 3. xx
iiij. conficiatur cum melle et admistret.

Qonfectio de semibus faciens ad do
lores epatis et splenis et stomachi et
ventositates generatas in vtre cuius per
mixto Re. casie et amoi et spice et ameos et
semis feniculi et semis apij et anisi et fise
leos et castorei et seïs aneti et aristologie
lōge et galbani et asari et carui omniū par
tes eqles: et mellis despumati quātum suf
ficiat: et pmisceat et ammistret.

Qonfectio de iacinto nostra.

Hec est cōfectio nostra quam expri
mus in regibus et eoz similib: et co
gnouimus in ea iuuamētum maximum: pro
prie in egritudibus alguesgues et alguaset
et pulsu cordis et debilitate cordis: et iam
eradicauit de eis egritudines antiquas in
quibus non conferunt curationes: et inue
nimus in ea iuuamētum maximum i egritu
dinibus cēbri et stomachi et epatis & pro
prie spleis: & colica: et valz ad dolores iun
cturarum et febres antiquas. Cui? descrip
tio. Re. fracture iacinti et pprie rubee gra
nate et ei similibum pondus aūr. j. que ponā
tur in instrumēto terēdi: et incipiat eius cō
tritio cū facilitate vt subtilit alteretur: de
inde ponatur in tabula et pparetur sup eam
ad terēdum et sumatur lapidis alumis pō
dus. 3. j. et albakic pondus. 3. vni? et aurū
liquati in crucibulo suo limbo cum litargi:
ro donec aurum fiat sicut vitrum: & te
ratur pōdus terciē. 3. vni? et argenti vi
trei cum odore stanni pondus sextē. 3. j.
et fiat cū vnoquoqz eoz de ptritōe & pul
uerizatiōe illud quod fit in iacinto: deinde
sūatur summa eoz & ppiet in tabulaz vi
treaz: & iuoluatur in vīno odorifero: & te
ratur donec exiceetur et teretur donec fiat
puluis subtilissimus: deinde sumat et rpo
nat. Sit ergo sūma ps. j. deinde sūat agarici
et epithimi et pipis et zinziberis et gariofil
et sansuci oim añ. pars. 5. et sumatur lapi
dis armeni et lapidis lazuli: et salis napti
ci & zedoarie et doroigi et beē et ligue bo
uis oim añ. terciā partis. j. deinde sumatur
spice celtice (et est neriden) et amomi &
acozi et folij & cinamomi et origani et ha
sce & ysopi et cimimi oim añ. quarta partis
j. deinde sumatur pulegi et petroselini &
lapidis iudaici et semis apij & mirre et oli
bani et croci et piperis albi omnium añ. sex
ta partis vnius et sumatur ossium elefatis
tercia partis vnius. Tere ergo omnes has
medicinas: & ppiet super eas calcem lapi:

dum et tere & confice cum melle emblico
rum quod sit pondus dupli eorum: et fac
troscos aūr. vni? et da in potu.

Qonfectio alia de medicis Gal. que
confert egritudibus cāne pulmonis
et vlcibus pulmonis et sputo sanguinis
et puris et saniei attracte ad pectus et dif
ficultati sputi. cuius permixtio. Re. gum
mi alboti aūr. m. croci aūr. m. olibani aūr
iiij. mirre aūr. m. radicū lilij excoctatay
aūr. m. gnoz pmi magni aūr. m. spice sce
mi aūr. ij. et. 5. casie nig aūr. ij. dragagati
aūr. iiij. carnis dactiloz semij aūr. iiij. crete
semius que dicit stella aūr. m. galbani cla
ri mundi aūr. xxx. costi aūr. m. et inuenim?
in descriptione alia aūr. j. mellis boni coti
las. m. decoquantur mel et gūmi alboti in
vase duplici: cunqz puenit ad terminū spif
itudis: tunc pmisce cum eo galbanū & de
coque ipz donec pueniat ad terminū: vide
licet vt cum eo distillat stilla vna: nō dila
tetur: deinde ifrigida ipm et ppiet sup ipm
medicinas reliquas citas: et pmisce ipsū:
et vtete.

Qonfectio que pmet anarstomachis
mirabilis ad tussim et sputū sāguis
et vlcus pulmonis et sanie ei? colatam: &
apā ipsi? et corruptionē lacerti: et vomitū
cibi: & colicam passionē: & fluxum vētris:
et latertū vesice: & pfocationē matricis:
et febres hñtes poximos: data in potu añ
horam per horā vnā: et extenuationē & ma
cilētiā splonis: & venena ebibita & exp
cussioe eueniētia. cui? pmixtio. Re. neridē
costi galbani castorij opij melanopipis &
macro pipis et storacis oim añ. 3. j. mellis
kist. j. tere medicinas siccas et cribella: & gal
banum vero decoque cū melle donec liquē
fiat et cū liqscit tunc cola ipm et funde sup
ipm medicinas. & pone in vase vitri aut ar
genti: et de ea da in potu quantū est faba
egiptiaca cū aq mell quātitate duoz cado
rum: et distilla sup ipam digitis tuis de olō
sisamino guttas. iiij.

Qonfectio que cōpatur ad canabitis
extrahens arenam in vīna et reliqs
matias vlcum. cuius pmixtio. Re. radicū
lilij. aūr. iiii. fiseleos camedreos fenukia ipe
ricon (et est folium) alkemeleon hayf (et
est semen alkanabotis) omniū añ. aūr. m.
amomi aūr. viii. cinnamomi aūr. xii. fileris
montani spice inde croci fanalanfia semis
apij montani poli seminis ruthe siluestris
pulegi cretenis omnium añ. pondus illud
idem radicis liquiricie lapidis scemi ma
sculi et femine omniū añ. aūr. xvi. nasturcij

babilonici aur. xxij. semis agnicasti faradie
aboz ana. aur. xxij. cordumeni aur. xlviij.
oficianē cū melle decocto et detur de ea in
potu quātitas auellane cum siropo mellino
pmixto quātitate quattuor cadorum.

Rs medicine de gentiana valēs ad du
riciem & oppilatōnes et dolorē epatis
et splenis et febrem antiquā. Cuius permi
xtio est. Vt sumatur gentiane et piperis ā
bozum ana. pondus. 3. x. et dactilorū alboz
et folij et spice et aristologie oīm ana. 3. j.
tere et pulueriza ipa: et ofice ea cuz melle de
spumato ita vt fiat in loco mellis spissi: cū
dosis sit pōdus. 3. j. cū aqua ruthe decocte.

Rs medicine que nomiat donū dei: et
fuit inuenta i thesauro regis. et dix
runt qd confert podagre et emorroidibz et
corruptōni ani et frigoris: et fcit appetē
tū et coitū: et puocat et cōseruat sani
tatem quādo bibit i tēpore veris ā hyemif
tribus mēlibus in oī die veneris omīs men
fis. Cuius pmixtio est. vt sumat mirabola
nozum nigrozum et belliricorū et emblico
rum et acori et aristologie longe et rotūde
et secacul et heil et cardamomi et gariofilo
rum et camomille et zinziberis et zizami nō
excoctati oīm ana: pondus. 3. v. et nucif
muscate et spice et turbit albi et meu et fu
et danci & asari & semis apii mōtani & eu
forbii oīm an. pondus. 3. ij. & almene (& est
ameos) & medulle tritici & semis porri &
tuderī albi & papaueris & zedoarie & do.
ronigi & venaz liquiricie & amomi & pire
tri & spodiū & liseleos & ase fetide & cimi
ni & cinamomi & capsie inde & capsie psi
ce & alcatamō & vsnee & cipi & radicis ne
nufaris & macropipis & calami aromatici
& castorei oīm an. 3. m. & corticiū radicis
apij. 3. v. & scozie ferri mūdare trice nu
trite tribz hebdomada dis. s. hebdomada vna
cū zucharo: & hebdomada cū aqua et melle
et hebdomada cū aceto. Dein incipe & ifū
de eam vno die in aceto. deinde puerte eam
in mane ad zucharū: & tertia die puerte eaz
ad aquā: donec fiat sicut alcohol. & tere re
liquas medicinas: & pulueriza eas: & cribel
la ipas: deinde pondeā de medicis pres. nj.
& de scozia prem vnā: deinde inuolue eas ex
butiro vacino bono: & confice cū melle bo
no: & pone cū eo de penidiis pondus scozie
deinde liqfac penidiis: & fūde eos desuper
cū melle donec fiat in loco mellis spissi: de
inde pone eam in vase viridi nouo mundo: &
liga caput ei: & sepeli ipm i ordeo sex mē
sibus & da ipaz in potu. cuius dosis sit sicut
galla in mane in ieiunio: & nō comedat ali

quid donec tres hore diei ptereāt: deinde
comedat: & rege ipm regimie equali: & fu
giat ab eo nauseatiua satietas & pparatio:
& relique ex quibz timeet ei nocumētū Qui
dam aut medicorū extimauerunt qd hec me
dicina effugat maliciā veneni pnciosi: & fa
cit possidere sanitatem.

Medicina pfecta qd ofert debilitati epa
tis & torsioni & sputo sanguis. Re.
balaustiarū & sanguis draconis & foliorū
alafis: & alumis iamēni an. pte. j. tere ea &
pulueriza & decoq ipa: & cola aquaz ei: &
da ipam ad potandū tepidā: qm bona est.

Onfectio hieme medici que facit ad
corruptōem pplexionis: & aposteata
epatis: & ofortat stomachū: & clarificat co
lorem. Cuius pmixtio est. vt sumat mirabo
lanoz & alkegi amboz an. pondus. 3. v. &
piperis albi pōdus. 3. xxij. et altalafir pōdus
3. nj. & galange pōdus. 3. x. & neremisk pō
dus. 3. vi. succi absinthii. 3. v. & vini cocti
& almeisus quātitas qua oficianē medicine:
tere medicinas et pulueriza eas: & ofice eas
cū vino & almeisus: & fac de eis pilulas si
miles pipi. & sit dosis ei. 3. ij. cū aq tepida

Onfectio cognomata impialis qd cō
fert ad difficultatē vrine et dolorem
dorsi et debilitatē renum et frangit lapidē
Cuius pmixtio. Re. semis papaueris et seīs
porri et semis aneti et semis apii et seīs lili
et semis lactuce et seīs en diuie et seīs por
tulace et been al. et rubei et lingue auis et
semis alkeruha et kesile et semis ascheshabie
et semis sansuci et semis kekilie et pipis et
turbis et granorū nasturcii et seīs marū et
vsnee et armoniaci et floris sqmanti et seīs
napi et dragaganti et seīs iusqami albi et o
rigani et zarūb et seleiari et gnorū nil et co
sti et carui et psilli et saume et enule et oli
bani et semis meisil et casie et seīs limi et sa
lis indi et semis ruthe et semis alkeiri rubei
et albi et cimini carmeni et cinamomi et se
minis selengemisk et mugath et senede me
cha et hermodactilorū et epithimi et anisi
et semis sulle et sirachs et granorū sol. oīm
an. pondus. 3. nj. tudarēgi albi et rubei et a
meos et zedoarie et kinau et semis feniculi
et cinamomi et mirabolanoz citrinorū et he
bulorū et semis harmel et granorū mitti et si
napi et canabis et zizami excoctati et fe
nugreci et seīs baucie omniū ana. 3. v. seca
cul et zinziberis amboz ana. 3. m. kie et pi
peris albi et gariofili et spice et floz alcan
ne et piretri omniū. 3. j. et. 5. scamonee pō
dus terciē. 3. j. semis melonis et seminis me
lonis longi aboz an. 3. x. olei zizamini. 3. xl.

mellis lib. ij. dosif integra. 3. ij. cū aq tepida

Confectio quā narrauit asaimeri & dicitur quod est expta: q̄ est oueniens palisi & torture & mollificatōni: & reliquis egritis: omibus quaz radix est flegma: de q̄ sumat scōz q̄ntitatē quā tolerat eger: et si limiat ex ea mēbzuz mollificatū iuuat. Cui? pmixtio Re. opii & euforbii & castorei & cinamoi & macropipis & iusquiami albi: & spice & zinziberis & croci oīz añ. ptes equales: tere & cribella & confice cum melle despumato & pone in vase vitreo & vtē cū necesse fuit.

Confectio impinguatiua nostra expta. Recipe mugath & nucis canden & beē & zedoarie & dragaganti & seminis papaueris & carabe oīm añ. pondus. 3. nj. Tere & pulueriza & frige cū butiro frigio: ne leui: & pmisce cum duabus eminis puis sauich tritici: & emina vna zuchari mēsurata cum emina pua: Deinde sumat omī die pondus. 3. xx. & decoquat cū duabz libris lactis & projiciat desup de butiro q̄ntuz necesse est: & sorbeatur qm̄ bonū est.

Explicite tractatus primus. incipit secundus de yeris.

Vera est nomen solutiui rectificas & huius q̄dem interpretatō & expositō est medicina diuina: & primū quidem solutiū de cognitio fuit vera rufi & antiquitus non cadebat nomen vere nisi sup hanc: deinde nominare sūt alie eo. Et nō dicūt medicina diuina: nisi q̄ actio solutiui est res diuina saluans ex vtu tibus sue nature. Et antiquit? q̄oēz nō fuerūt date i potu vere nisi qm̄ medici timebāt ex malicijs solutiūoz simpliciū: sicut pulpe coloquintide & ellebori & aliorum. Et cum volebant vt eis: pmiscebant ea cū faciētibz penetrare & rectificantibus & bezard: donec auri facti sunt in vsu eoz. Postea edomiti sunt in eis: & acceperūt succū eorum: deinde auri sunt i eis adeo donec acceperūt ea sicut sunt in pilulis. Sciat ergo medicus q̄ vere magis sunt salue q̄ decoctōes & pilule. Et non dimittunt ppter maliciā suam ymo ppter ea q̄ excusant ab eis propter cōsuetudinē malā. Et qm̄ ipse non trahunt ex longiquo sicut decoctōes & pilule. Et dos de yeris est vsqz ad quattuor aūr Et q̄ndoz p̄ijciunt sup eas salem massā. Et magis conueniens cum quo in potu dantur ē aqua epichimi cum passulis proprie scōz de scriptōem quorundam eoz. Quod. Re. epichimi. 3. iij. passularū mundatarū. 3. x. mizabolanozū nigrozū mundatoruz. 3. j. slica dos. 3. iij. aque lib. iij. anuiden mundati lib

5. detur ad potandū in ieiunio. Et consequenter detur semis altee. 3. j. seminis citruli. 3. 5. cū pauco oleo nucis & aqua tepida. Et cibus tribus diebus sit zibzabegi cū aqua cōmixta.

Verapigra. s. amara hec ē vera d aloes & associat ei cinamomū propter subtilitatem suam & iuuamentū qd̄ scit visceribus & stomacho: & mastix silr: & vt conseruet & similr casia & crocus ppter digestionem & confortatōem cordis & stomachi. Et fortasse crocus facit incurrere in ea dolorem capitis: quare oportet vt minoretur pondus ei? aut expellat. Et asarū qm̄ inest ei adiutoriu ad solutōem faciendā & precipitatōem humiditatu. Et quādoqz ponunt loco ei? cubebe: & sūt sbriles. & carpobalsam? & xlobalsam? ppter confortatōz stoāchi & resolutōz & albedzahariati Et de hominibz sunt quidam qui ponunt in ea florē squināti: quare prohibet rasurā que timeēt ex aloes & rosas vt expellat maliciā caliditatis aloes a stomacho & capite. & quādoqz fermentat cum tanto melle quantū est. & quādoqz est sicca non fermentata. Ego vero informo de ipsa puluerizata troiscos cū aqua bdellij & exicco eos in vmbra & vt or eis. nā inuenio illud magis vltimū q̄ aliud. & fortasse bdellū est fere ps. j. Et antiqui quidē diuificati sunt in quātitate rectificatōis aloes. Sunt em̄ de eis quidā qui ponunt pondus medicinarum sextuplūz ponderis aloes. & de eis sunt qui octuplum: & addunt & minuunt. Et iterū quādoqz accipiūt ipz ex abluto qd̄ est debilius soluens: & magis oueniens calefacto & febrienti: & nō dant ipm̄ in potu oī febrienti. ymo ei cuius febris est leuis. Et de eis sunt qui accipiunt de aloes non abluto: & est fortis solūes: sed est magis nociuū febrientibz: quāuis de eo sumāt in potu quidā & non noceat eis. Et vera q̄dem non est res festinans in solutōe. ymo eius solutō fit cū facilitate & paulatī: & cū tarditate. & fortasse efficit operationē suā in die secundo: & non est iter eius solutio cū attractione ex longinquo. ymo non soluit nisi illud cui obuiat & cui cōmiscetur ex stomacho & intestinis. Et longiquior terminus sue attractionis ē pars epatis absqz venis. Descriptio autē cognita vniuersitatis est hec descriptio: que cōfert ad humiditates generatas in capite & stomacho: & dolores iuncturarum: & colicā: & torturam & grauitatem lingue: & mollificationē mēbzorū. Cui? hec est permixtio Re. mastix & cinamoi & asari & spice & carpobalsai

*Hera est saluor
pithus ex decoctōe*

*Hera dicitur
dicitur aliquando
operatione
in die*

& croci & xilobalsami & capsie oim añ .pō
dus .3. j. aloes sublimis duplū medicinaruz
tera & cribella .& sit dosis integra .3. j. cum
melle & aqua tepida.

Veralogodion.

Hec confectio est bñdicta plurimū iu
uamenti mundificans corp⁹ ab vltis
extremicatibus suis cū solutōe i qua n̄ ē la
bor oim humorū & supfluitatum: et cōfert
ad egritudines capitis et dolorē et emigra
neā et cephalē et vertiginē et alguesgues
et manīa et epilepsiam et timorē et palisim
et mollificatōem .ymo ad apoplexiaz . et to
tum illud accepta in puluere sicut dictū ē
de scelithe . et est melior illo plurimū: et cō
fert ad dolores auris et oculi: et p̄fortat sto
machum: et aperit oppilatōes epatis: et p
uocat mēstrua: et remouet difficultatē an
helitus: et p̄fert ad quartanā et omēs passi
ones flegmaticas crudas et febres antiquas
et valet ad dolores iuncturaz et podagrā
et venā sciaticā. Et est vtilis ad tūmōres et alo
picia et vlcera antiqua in capite et alia: et al
baras et morpheā et impetiginē et excozia
tōem et leprā et ad scrofulas et aposteāta
frigida et caneros. Cuius hec est p̄mixtio.
Re. pulpe coloquintide .3. v. cepe squille af
late et agarici et scamonee et ellebori nigri
et armoniaci et scordeon oim añ .3. iij. et .5.
et in descriptōe alia oim añ .3. ij. et .5. ep
ichimi et camedreos & bdellij & aloes oim
añ .3. iij. hāce ypericon & folij mōi & pras
lij & polij & casie et melanopipis & leuco
piperis et macropipis et croci & cīnamoi
& opopanaci & polipodij & serapini & ca
storei & mirre & petroselini et aristologie
longe & succi absinthij & euforbi & spice
& amomi et zinziberis oim añ .pondus .3. ij.
gentiane et sticados añ .3. j. & .5. mellis q̄n
eum sufficit. dosis integra añ .iij. cū aqua
tepidā & melle: aut cū decoctione epichi
mi & passularum enucleatarum.

Veralogodion scdm descriptōez filagrii

Recipe pulpe coloquintide et croci &
armoniaci & corticū ellebori al. & sca
monee & ypericon oim añ .añ .x. epichimi
& polipodij & bdellij & aloes et camedreos
& prassij et casie oim añ .añ .viiij. macropi
peris & leucopipis et melanopipis et cīna
momi et croci et opopanaci et serapini et
castorei et petroselini et aristologie longe
oim añ .añ .iij. conficiatur cū melle despu
mato. & sit dosis añ .iij. aut .iij. scdm vir
tutem cuiusq; hominis cum aqua mellis et
sale.

Veralogodion scdm descriptōez pauli.

Recipe pulpe coloquintide añ .xx. cepe
muris assate et agarici et armoniaci
et corticū ellebori nigri et scamonee et ype
ricon oim añ .añ .x. polipodij et epichimi
et bdellij et aloes et camedreos et prassij et
casie oim añ .añ .viiij. mirre et opopanaci et
serapini et petroselini et triū piperum et cī
namoi et croci et castorei et aristologie lō
ge oim añ .añ .iij. mellis quātū sufficit.

Vera rufi faciēs ad colerā nigram et fle
gma et alopiciam.

Recipe pulpe coloquintide añ .xx. ca
medreos añ .x. serapini opopanaci a
borum añ .añ .viiij. semis apij montani añ
v. aristologie rotunde añ .v. pipis albi et
nigri amboz añ .añ .v. cīnamomi añ .iij.
casie añ .viiij. sticados et croci et polij et
mirre oim añ .añ .iij. infunde mirrā cū vi
no . et tere medicinas et confice cū melle de
spumato . et pone in vase et vtere cū neces
se fuerit. Et in descriptōe alia pulpe colo
quintide .3. xx. aloes scotrensis pond⁹ .3. v.
galange .3. x. camedreos .3. xx. serapini et o
popanaci amboz añ .3. viiiij. aristologie ro
tunde et petroselini et pipis albi et nigri oim
añ .3. v. spice et casie et cīnamomi et croci
et zinziberis et mirre et polij omnium añ .
3. ij. Et muenim⁹ additur in descriptōe alia
relatum ad hoc qd est in suriamati de medi
cinis camepitheos et agarici et prassij oim
añ .3. x. et conficiat cū melle . et sit dosis ei⁹
pondus .3. iij. cum aqua calida et melle et
sale in ieiunio post abstinentiam.

Descriptio vniuersitatis.

Vera archigenis q̄ confert omi egritu
dini generate ex flegmate crudo et n̄
crudo et melācolia . et facit ad vertiginē et
epilepsiam . et valet ad inceptōem egritudi
num visus et raucedinē humidā et dolores
gutturis et difficultatē anhelit⁹ et spasmus
et exituras ex materijs grossis: et cōfert ad
aquam citrinam et scabiem . Et qñq; datur
in potu ppter dolores stomachi et ventris
et matricis cum decoctōe ruthae . Et qñq;
ponitur in ea castorei parum . s. vsq; ad sili
quas . iij. et ad dolorē dorsi et iūcture renū
et inguinū cū decoctōe apij et ad venam
sciaticam et ei similia cum aqua centauree .
et p̄mifcentur cum ea etiam succ⁹ cucume
ris asinini et coloquintide silique . iij. i aqua
abrotani . et datur in potu ad morsum cais
rabioli . et facit securitatē a timore aque: p̄e
cipue cū pōdere .3. j. de adustione cancri flu
uialis. Cuius hec est p̄mixtio. Re. pulpe co
loquintide .3. xxiij. prassij et sticados et ellebo
ri nigri et camedreos et scamonee et leucopipis

et macropipis oīm an. 3. ij. cepe muris assa-
te et euforbi et aloes et croci et gentiane et
petroselini et armoīaci et opopanaci oīz añ
3. j. polij et cinamoi serapini et mirre et spi-
ce et squināti et calamēti mōtari et aristolo-
gie rotūde oīm ana. 3. ij. mellis q̄ntum suffi-
cit et sit dosis aūr. iij. cū decoctōne epithi-
mi et passularū mundatarum.

Vera archigenis descriptōe pauli

Ecipe prassij et agarici et camedreos
et pulpe coloq̄ntide et sticados oīm
an. pondus aūr. xx. opopanaci et serapini et
petroselini et aristologie rotūde et pipis al-
bi oīz añ. aūr. v. cinamomi et spice et polij
et croci oīm añ. aūr. iij. Tere ex medicinis
q̄ sicca sunt et aquassa gūmas et infunde ī
melle et pmisce. et sit dosis aūr. iij. cū sal tri-
ti pondere 3. j. cum aq̄ mellis.

Gheodoricon magnum qd̄ valz ad cor-
ruptōem p̄plexionis frigide: et reple-
tōem: et supfluitates viscosas grossas et ob-
liuionē: et tenebrositatē visus et difficul-
tem anhelitus et stuporē et dolores epatis
et stoāchi et splenis et renū et matricū et p̄-
hibitōem menstruoꝝ & colicam: & est so-
lutiū absq̄ labore. cuius dosis sit pondus
aūr. iij. cū decoctōne epithimi & agarici
aut cuz aqua calida. Cuius hec est pmixtio.
Re. aloes scotrensis pond⁹ 3. x. agarici albi
pondus 3. xx. croci & cinamomi & acozi &
masticis & olei balsami oīm añ. pond⁹ 3. iij.
reusini. 3. j. & 5. xilobalsai & carpobalsami
et euforbi & macropipis & pipis albi & ni-
gri & gētiane romane & floris lq̄nati oīz añ
pōd⁹ 3. ij. costi amari camedreos epithimi
oīz añ 3. iij. asari & casie & scamōee oīz añ
pond⁹ 3. vj. spice odorifere pond⁹ 3. iij. &
5. meu & amomi amborū añ. pondus 3. j.
Aggrega has medicinas tritas & cribella-
tas & pfice cū melle despumato & repone
in vase & vtere post sex menses.

Theodorici aliud qd̄ pfert omibus e-
gritudibus excitatis ex frigore & fle-
gmate. Re. aloes pondus 3. xxx. agarici pō-
dus 3. xij. acozi & croci & cinamomi & al-
keia & hermodactiloꝝ & casie oīm añ 3. iij.
camedreos & leucopipis & asari & xilobal-
sami oīm añ. pond⁹ 3. ij. melanopipis & ca-
stoei āboꝝ añ. 3. iij. reusini & mirre & spi-
ce oīm añ. pond⁹ 3. j. mellis quātū sufficit.
dosis ei⁹ pondus 3. iij. cū aqua calida & ā-
tiquetur sex mensibus.

Theodorici aliud faciēs ad illas passi-
ones. Cui⁹ hec ē pmixtio. Re. accen-
pondus 3. xvij. nucismuscate 3. xj. aloes
scotrensis 3. lx. agarici pōd⁹ 3. xliij. reusini

3. nj. pipis albi & gentiane āboꝝ añ. pōdus
3. mj. croci & gariofiloꝝ et acozi & keiati &
cinamomi oīm añ. 3. vj. asari & xilobalsami
āborū añ. pondus 3. mj. casie & scamonee
oīm añ. pondus 3. xii. spice 3. vnj. scordeō
pond⁹ 3. ix. amomi & rubee et pipis nigri
& pipis longi & squināti oīm añ. pond⁹ 3.
ij. yeros pondus 3. viii. Tere & cribella &
cū melle quātū sufficit confice: & antique
sex mensibus & sit dosis pond⁹ 3. iij. cum
aq̄ calida.

Theodorico cū nuce muscata faciēs
ad omēs egritudines antiquas capi-
tis & maniā & alquesgues et dolorē capis
& vertiginē & ad epilenā & ad debilitatē
visus & ad dolorem epatis & splenis & re-
nuz & colicā: & puocat mēstua retēta: &
ad leprā & baras & ad dolorē podagre &
iuueturā & ancharum & ad febres cro-
nicas ātecedētes: & e⁹ solutiō ē sine nocumē-
to. Cuius hec est pmixtio. Re. aloes 3. lx. a-
garici 3. xliij. scordeon & xilobalsami āboꝝ
añ. 3. mj. costi 3. viii. acozi & masticis & ci-
namomi et gariofiloꝝ oīm ana. 3. vi. casie et
nucismuscate amborū añ. 3. xii. epithimi 3.
xvnj. spice 3. vi. camedreos 3. vnj. mirre 3.
ii. trium piperum et euforbi añ. 3. iij. floris
squināti 3. ij. gentiane 3. mi. amomi 3. ii. sca-
monee 3. xviii. mellis despumati quantum
sufficit. cuius dosis sit 3. mi. cū decoctōne
epithimi.

Theodorici aliud vñtatu. Re. aloes
3. lx. agarici 3. xliij. masticis et croci
et acozi et cinamomi et spice oīm añ. 3. vi.
aristologie et carpobalsai et euforbi et triū
piperu et gentiane oīz añ. 3. mi. camedreos
et costi āboꝝ añ. 3. v. casie et epithimi āboꝝ
ana. 3. xii. mirre et floris squināti et amomi
oīm ana. 3. ii. scamonee 3. xx. mellis q̄ntum
sufficit. Cuius dosis et amīstratō et iuuamē-
ta sunt sicut primi.

Vera gal. descriptōe vñuersitatis: &
de iuuamētis e⁹ est q̄ ipa est subtilior
et efficacior q̄ theodorici et logodion faci-
ens ad paralim et torturā et spasmus et
mollificatōem. et purgat a corpe supfluita-
tes viscosas grossas et diuersas: et stringit
mollificatōem vesice et exitum vñme absq̄
volūtate. Cuius hec est pmixtio. Re. pulpe
coloq̄ntide et agarici et cepe muris assate
et armoīaci et scamonee et ellebori nigri et
ypericon et euforbi oīm ana. 3. xvi. polipo-
di et epithi et bdelli subalbi et cādreos
et prassij et casie oīz ana. pōd⁹ 3. vii. mirre
et serapini et aristologie lōge et triū pipm
et cinamomi et opopanaci et castoei et

petroselinū oīm añ. 3. mj. Et de homibz sūt
qdam q ponunt ī ea croci pōdus. 3. mj. Ag-
grega has medicinas tritas & cribellatas ī
fulis eis q ex īpīs mfundunt ī triplicato: &
confice cū melle despumato: & vttere cum
necesse fuerit post sex menses.

V Era gal. descriptōe pauli. Re. came-
dreos & leucopipis & macropiperis
& agarici & sticados et ellebori nigri & sca-
monee & spice & epithimi & cepe muris
assate oīm ana. aūr. vj. mirre & croci & ar-
moniāci & ypicon oīm ana. aūr. vñj. mellis
qntū sufficit.

V Era gal. Re. pulpe colocūitide. 3. mj
camedreos & cepe muris assate &
croci & agarici & scamonee et ellebori ni-
gri & sticados & amoniāci & ypicon oīm
3. nj. et sextā. 3. j. epithimi et polij & bdel-
lij & camepitheos et prassij et aloes & casie
& polipodij oīm añ. 3. j. & 5. et triū pipez
& mirre et cinamomi et croci & opopanaci
& serapimi et castorei et petroselini & ari-
stologie rotūde et euforbi oīm añ. medietā-
tem & terciā. 3. j. et mellis qntū sufficit. do-
sis sicut logodion: et iuuamēta e? sūt illius.

V Era eufocratis: & est ypocratis me-
dici pferēs ad hūiditatē stomachi &
ad dolores capitis generatos ex vaporibus
corruptis & ex tristitia timere faciēte. Cui?
hec est pmixtio. Re. gentiane & spice & a-
ristologie rotūde et casie & cinamomi oīm
añ. pond? 3. j. petroselini & camedreos &
sticados & fulfulimō (et ē ozimū mōtanū)
& keiatī oīm añ. 3. j. mirre pōd? 3. mj. gra-
norum alben et croci amborū añ. 3. j. & 5.
aloes rubei pond? 3. vñj. pulpe colocūitide
pond? 3. vñj. conficiat cū melle & amistret
post sex mēses. dosis e? pond? 3. mj.

V Era alia ypocratis q fcit ad maniam
et alguesgues & vertigines ī capite
et dolorē capitis vehementē & spasmus &
fissurā manūū: et dolorē iuncturāū: et ad
pmixtionē ratōis: & corruptōz intellectus
et dilatōez pupille: et inceptōez aq ī ocu-
lo: et ad lepram & albaras et ad palisim &
torturā. Cui? hec ē pmixtio. Re. cucumeris
asini et triū pipez et camedreos oīm añ.
pond? aūr quīqz. croci et mirre et scamonee
oīm añ. pond? 3. ij. armoniāci pondus. 3. j.
mellis qntū sufficit. dosis e? medietas. 3. j.
cum aq calida.

V Era andromaci medici q cōfert ad do-
lorē stoāchi et ventris. Cuius hec est
pmixtio. Re. cinamomi et casie nigre et ca-
lami aromatici et xilobalsami et floris squā-
ti et henitus oīm añ. 3. nj. et 5. tere medici-

nas et pīce ī vase figuli nouo: et fūde sup-
eas aq pluuiālis danuarii. vj. et decoque ad
medietatē: et cola: deīde accipe aloes rubei
lib. j. et 5. et pone sup ipm aq pluuiā quā-
tum sufficit: et tere ī meridie: et ablue do-
nec abstergat: et funde sup ipm aquā spe-
cierū: et tere ī sole don' exiccet: deīde tere
et pīce ī ipso croci et mirre et alkeiatī oīm
añ. 3. mj. et ī descriptōe antiq oīm añ. 3. j.
deīde tere oīa et pone ī vase vitri aut vi-
trato: et vttere. est em iuuatiua ad spasmū
et ad īpcussioēz: et pcussioēz et fracturā: et
ad dolorem lateris: et apit stoāchū et dolo-
res eius: et sputū sāguinis et dolorem ylij.
dosis eius integra pond? 3. j. cū aq tepida
et oī homi fm qntitatez sue virtutis. et ad
aposteāta dura cū siropo acetoso. et fit ex
ea emplm ad apostema oculi cū succo men-
te aut rue vulpis: et aposteāta ani cū oleo
rosato et vīno bono. et pfert ad vlcera que
accidūt vnguīb? qñ liquefit cū aceto vmi.
et ad adustionē oris gargarizata.

V Era andromaci faciēs ad reten tōem
menstruoz: et ad leprā: et timorem.
Cuius hec ē pmixtio. Re. sticados et came-
dreos et agarici et ellebori nigri et pipis ni-
gri et albi et mezereon et scamonee et sille
assate oīm añ. pond? 3. xñj. croci et eufor-
bi et armoniāci oīm añ. 3. vñj. mirre. 3. mj.
iteioris cucumeris asini. 3. nj. mellis lib.
v. dosis eius pondus. 3. ij. cū melle et aqua
et sale.

V Era faneligoris faciēs ad melācoliam
et mūdificat velaia cerebri: et aufert
chimos grossos viscosos terrestres. Cuius
hec est pmixtio. Re. prassij et sticados et el-
lebori nigri et camepitheos et camedreos et
petroselini et polij et ē allahada et aristolo-
gie rotunde et croci et gētiane et keiatī et
dragaganti et folij egiptij et asari et amomi
et costi et cinamomi et fu et meu et piperis
et carpobalsami et allij siluestris et casie et
ypicon et floris squāti et spice et agarici
et polipodij et pulpe colocūitide oīm añ.
3. nj. aloes scotrensis. 3. vñj. tere et confice
et antiq sex mēib? dosis ei? terciā. 3. j. cū
aqua calida.

V Era busit? pferēs ad visum et cōfor-
tans eū: et sedat dolorē capitis assi-
duū: et pfert ad dolores stoāchi et spleis et
epatis: et ad dolores mlicos et flaticos: et
ad vtriginē et dolorē q noīat coronā. Cui?
hec ē pmixtio. Re. camedreos pond? 3. xñj.
agarici pond? 3. xñj. et ī descriptōe alia
agarici. 3. x. pulpe colocūitide. 3. ij. sticados
et pips albi et nigri oīm añ. 3. xñj. met. 3. nj.

croci. 3. xviij. ellebori nigri et scamonee & aloes scotrensis oim añ. 3. xvi. Tere et cribella et ofice cū melle. dosi e2. 3. iij. p2 sex mēses. et in descriptōe alia spice et casie amborū añ. 3. xii. bibat cū infusione epithimi post abstinentiam.

Quia cathagini antiocheni q̄ cōfert ad spasmū et dolorē capitis antiquū: & ad timorē accidentē ex mīlia: & tremorē iūcturā. Cuius hec est pmixtio. Re. pulpe coloquintide pond2. 3. xx. camedreos et prasii et agarici oim añ. 3. x. aristologie lōge et petroselini et pipis albi et serapini et opoponaci oim añ. 3. v. mirre et spice et polipodii et croci et cinamomi oim añ. 3. ij. Infundatur hūda cū melle: deinde decoquant sup ignē parump: et terant sicca et p̄iciantur sup ea et misceat et am̄stret p2. vi. mēses.

Descriptō alia yere q̄ addit i visu et cōfortat ipm: et ofert ad dolorē capitis et passioēs stoāchi et epatis et splenis Cui2 hec est pmixtio. Re. pulpe coloquintide. 3. x. camedreos et casie et triū pipez oim añ. 3. ij. aloes et mirre et thuris masculi et croci omnium añ. 3. ij. scamonee 3. vj. succi absinthii pondus. 3. ij. mellis quantum sufficit. dosi pondus. 3. iiii. cum aqua calida.

Quia nostra expta Re. ellebori pond2. 3. j. pulpe coloquintide aūr. j. et aloes aūr. v. et salis indi. 3. i. et terciam. et agarici pond2 aūr. ii. et lapidis armeni aūr. 5. et rosarū pondus. 3. i. et pipis albi pondus aūr. i. et zinziberis pond2 aūr. ii. et acori et amomi et asari et carpobalsami et albasce et origani et seīs apii et dauci (et ē semē baucie) oim añ. 3. iiii. et buglosse pondus. 3. x. semis alsehebrez et semis alfelengemisch & seīs ozimi citrati & seīs citri & mente sicce oim añ. 3. ij. & epithimi pond2. 3. ij. & 5. oficiat omia cū duplo sui mellis & reponat sex mēsihus: deinde am̄stretur.

Traetat2 d̄ electuarijs solutiuis & non solutiuis.

Nos dicere volum2 in hac summa d̄ electuarijs famosis & q̄ sunt similia vniuersalib2. Illa vero quorū iuuamēta sūt particularia digniora loca dicendi sunt in summa secunda.

Lectuariū dyaciminū faciens ad do: loēs viscerz quos generauit frigidityas & ad egritudinē flegmatis senum: & cōfortat stomachū: et digerit cibū: et aufert appetitum caninum & eructuatōem acetosam: & sit dosi magnitudo galle cum aqua calida. & confert iterz ad febres frigidas me:

lācolicas & flegmaticas. Cuius hec est pmixtio. Re. cimmi carmeni infusi in aceto vini die & nocte exiccati torrefacti: & foliorz ruthe exiccatoz in vmbra: & pipis & zinziberis oiz añ. sextaria. v. baurach armeni pōdus. 3. x. Aggrega has medicinas tritas cribellatas: & ofice cū melle despumato & reponatur in vase. & am̄stretur.

Vaciminū gal. qd̄ facit ad ventositates frigidas & satietatē nauseatiam & resoluit ventositates: & ofert ei q̄ nō digerit cibū. Cuius hec est pmixtio. Re. baurach medietatē ptis cimmi armeni infusi in aceto torrefacti pipis albi & pipis lōgi folioz ruthe oim añ. ptē. j. Et hoc quide2 sit scdm̄ duas descriptōes: qñz em̄ sit ex ptib2 equalibus in omnibus suis om̄xionib2. sc̄i cimmi pipis & ruthe et baurach. & iste modus resoluit naturā valde. Et qñz pmisceat de speciebus reliqs quātitas equal: et d̄ baurach medietas hui2 quātitaris. Et eligitur de cimino carmenū: & infusit in aceto forti deinde torrefit: & sit pip albi: & illud idō qm̄ ipm confortat stoāchū: plusq̄ due alie species. sc̄i pip longū et piper nigrū: & hoc est illud qd̄ non est puū neqz contractū: & neqz est cortex ei2 grossus: ymo est ex illo qd̄ dicitur grauis ponderis: & eligat d̄ eo magnū & sanū et baurach. Fiat ergo medicīa ad illum cui2 natura retinetur cū baurach dicto nitrū naurnacon: & est rubeū. Et cū feceris ipam ad illū cui2 natura est soluta: am̄strabis baurach aliud: & sit illud qd̄ de eo p̄icies medietas q̄ntitaris vniuscuiusqz medicinarz quas dixim2. Et folia ruthe iterz. Sint ergo sicca cū mensura: & illd̄ idō qm̄ si exiccant vebemēter. sunt calide & plexiois et est calefactio eozz vltra mensurā. et si nō exiccant vebemēter: remanet in eis humidi tas supflua que nō psequit vltimatōnem digestionis: quaprop̄ non destruit ei2 inflamatō in aliquo. Et iste quattuor spēs qñz pmiscenē cū melle despumato Et qñqz non permiscenē cum aliquo: et reseruant per se absqz melle. Cum ergo ipse sunt necessarie p̄iciunt in aq̄ ordeī aut in cibo alio oueniēte. Et hec medicīa sumit sola āte cibum et post cibū. Et illa que permisceat cū melle despumato est magis oueniēs in hac dispōne: et illud idō qm̄ ipa destruit inflamatōem oio. Et oportet iterum vt sit mel bonū: cū non sit necessarium vt sit hec medicīa nisi fortis in resoluēdo ventositatē et euacuet cum fortitudine. Et oportet vt scias iterū qd̄ qñ vis vt sit e2 euacuatio pl2. sit p̄ritio medicinarz non subtilis: sed grossa: et illud

ideo qm scio hoīem qui perit hāc medici-
nam p̄ritōne vltima: qm nō sciuit illud qd
ego dixi: quare nō resoluit naturā oīo: ymo
puotauit fortiter: et venit ad nos mirās et
qrens de causa in hoc. et illud ideo qm ipe
estimabat qd in corpe illi? viri esset p̄prietat
q esset cā in hoc qd accit. Postq̄ ergo feci
scire eum qd cā in illo esset dispō p̄positōnis
eius: tūc p̄posuit eam secūdo sicut p̄cepi ei:
et p̄pleta est ei? opatō: et opozt: vt seruet
hec determinatio in p̄positōe reliq̄z medici-

Lectuariū de s̄bulutis et est aggrega-
tione qd est pueniens ad frigiditātē stoā-
chi vehemētis frigoris et eructuatōem ace-
tosam: et appetitū caninū: et singultum qui
fit ex repletōne chimorum grossorum: et fle-
gmaticorū: et febres antiquas q sunt p̄pter
frigus: et maliciā digestionis. Cuius p̄mi-
xtio hec est. Re. cimīni infusi i aceto exicca-
ti sextaria. xv. pipis et zinziberis et ruthe sic-
ce et baurach oīm añ. 3. xx. terant & confici-
ant cū melle despumato et amīstretur.

Lectuariū de calamito fluuiāli. descri-
ptōne gal. Re. calamētū fluuiāl. et cā-
pestris et petroselinū oīm añ. 3. xij. zinziberis
aūr. vj. seminis apij et capitū albasce ambo-
rum ana. aūr. m. keisim aūr. xvj. pipis aūr.
xlvi. siseleos aūr. v. tere et confice cū mel-
le despumato.

Lectuariū de mirto p̄ferēs ad soluti-
onē nature et vomitū flatis et humi-
ditatis et maliciā digestionis q ē stomacho
Cuius p̄mixtio hec est. Re. gnozū mirti
bonoz siccorū emīmā vñā mirabolanozū
nigroz et belliricoz et emblicoz et talassir
oīm ana. 3. xx. leucopipis et macropipis et
zinziberis oīm ana. 3. x. mastice et cordume-
ni et carui et anisi et cimīni et spice et casie
et cardamomi et costi oīm ana. 3. vj. nucis
muscate et semis apij et ameos oīm ana. 3.
v. folij m̄di et amomi abozū ana. 3. iij. tere
et p̄fice cū melle despumato. et dosis sit. 3. j.

Lectuariū sicut alcanzi & ē bonum.
Cuius hec est p̄mixtio. Re. granorū
mirti keiliati. id est semis spice. 3. m. nucis
muscate cū cortice suo lib. 5. gariofiloz &
cardamomi & anisi torrefacti & semis apij
torrefacti & vsnee oīm añ. 3. ij. macis. 3. j.
& 5. casie. 3. m. mirabolanoz kebulozū &
belliricoz & emblicoz oīm añ. 3. m. Bulli-
ant medicine cum vīno odorifero feruore
vno: deinde exucenē et bulliant ebullitōne
cū aqua citionorū & exiccenē sup fr̄xozium
calidum & terant & muoluant miua. & sic
dosis aūr. m. aut. 3. m. cū siropo citionozū

Lectuariū al mutaguachil relatū sa-
lomonī qd p̄fortat stoāchū & cōfert
ad maliciā digestionis. Et est illd qd i potu
dabat israhelita mutaguachil qm ē bonū et
exptum. Cuius hec est p̄mixtio. Re. spice et
gariofilorū & cinamoi & nucis muscate et
cardamomi & gallie bone oīm añ. aūr. j. pi-
peris albi & zinziberis & castorei oīm ana.
3. ij. thuris albi masculi aūr. m. zuchari ta-
barzo q̄ntuz sunt medicine: p̄misceant me-
dicine cū zucharo. & conficiant cū melle de
spumato. & sit dosis eius aūr. m.

Diacimīnū aliud p̄ferēs ad dolores vē-
tr̄is p̄motos a frigiditate & ad febrē
quartanā & ad appetitū caninum & febres
flaticas & melācolicas & ad flā plm qd acci-
dit senib? & ad vehemētā frigoris qd ac-
cidit in stoācho: & ad eructuatōez acetosā
& ad sputū qd fit ex multitudine supfluita-
tū flaticarū. cui? dosis sit sicut galla cū aq̄
cala. Cui? p̄mixtio. Re. cimīni infusi i aceto
die & nocte torrefacti & ruthe sicce & zin-
ziberis & pipis oīm ana. sextaria. x. & bau-
rach armeni. 3. x. p̄ficiatur cum melle despu-
mato.

Lectuariū dyacimīnū aliud. Re. cimī-
ni recētis boni. 3. vij. infundat i aceto
vini die & nocte. deinde extrahat & p̄ficiat
sup coriū rubeū & moueat: & qn exiccatur
torrefiat torrefactōe leui cū igne et pipis
3. m. zinzib. finī. 3. m. baurach armeni. 3. ij.
p̄misceant & conficiant cum melle.

Dypiperion faciēs ad frigora & huō-
rem crudū & dolorē stoāchi & mali-
ciam digestionis: & v̄tositates grossas: &
eructuatōem acetosā: & appetitū caninū
Cuius p̄mixtio ē. Vt sumatur leucopiperis
& melanopiperis & macropiperis oīm añ. 3. m.
& i descriptōe alia. 3. ij. & xilobalsami. 3. j.
& amomi et spice abozū añ. 3. m. et zinzibe-
ris & semis apij & siseleos & casie et asari
& enule oīm añ. 3. j. tere & cribella & p̄fice
cū melle despumato. dosis ei? pondus. 3. ij.
cum aqua tepida in ieiunio.

Lectuariū alfendedicon valens ad
dolores stomachi & epatis frigidi &
debilis generātis v̄tositates grossas Cui?
p̄mixtio. Re. zinziberis et pipis & spice o do-
rifere oīm añ. 3. vj. mastice & ameos abozū
añ. pondus. 3. m. seminis apij et meu & fu-
oīm ana. 3. v. cimīni carmeni & casie & car-
pobalsami & piretri oīm añ. pondus. 3. ij.
folij m̄di pondus. 3. j. Aggrega has medici-
nas ritas & cribellatas et cōfice cum melle
despumato: & repone in vase et vtete cū
necesse fuerit

Electuariū alcanzi faciēns ad solutōz
ventris et maliciā digestionis et de
bilitatē stoāchi et frigus ei⁹. Cuius hec est
permixtio. Sumāe costi et cīnami et spice o
dorifere et carpobalsami et casie oīm añ. 3.
x. nucis muscate .v. numero cardamomi et
gariofilorū et anisi et melliloti et capsie ide
oīm ana. pondus. 3. iij. aristologie et vsnee
amboz añ. 3. ij. cīpi et zinziberis āboz añ.
pond⁹ sextarioz. x. calami aromatici et pi
peris et macropiperis oīm añ. pond⁹. 3. v.
mirabolanoz nigroz enucleatorū sextaria
ij. bellirici enucleati. x. numero granoz mir
ti casici⁹ semis bonoz sebuzi. Aggrega has
medicinas tritas et cribellatas: et spice cum
melle d arūōmibus zuchari et repone i vase
et vtere cū necesse fuit p⁹ duos mēses.

O Escrip̃tio electuarij alcanzi alia pfe
ferens ad debilitatē epatis et stoma
chi & frigus āboz & ad solutōnē ventris
& maliciā digestionis & pfert illis sup quos
timeē aq citrina et est bonū spleni puocās
vinā. Cuius hec est pmixtio. Re. costi. cīna
mi & spice & carpobalsami & casie omniū
añ. 3. x. & de nucibus muscatis nuces. v. &
cardamomi & gariofiloz & anisi & mellilo
ti & capsie & neremisch oīm añ. 3. m. j. ma
cis pond⁹. 3. m. j. & borōigi kebuli. 3. v. n. j. &
reusini & aristologie longe & vsnee omniū
añ. pond⁹. 3. v. mirabolanoz nigroz & ke
buloz añ. sextaria. ij. & de belliricis belliri
ci. x. & granoz mirti qntū est pond⁹ medi
cinarū. Teranē sicut alcohol & pficiantē cuz
melle tabarzed. dosi ei⁹ sicut galla cum aq
frigida. & i descriptōe alia zizib. sextaria. x.

Electuariū alkefin dictū electuarium
ambre. Et hoc electuario vñ fuerunt
reges grecie. Et hoc cōfert ad egritudines
frigoris. & pprie renū & addit in desiderio
coitus: & valet ad palisum & torturā & tre
morem & pulsum cordis: & addit in recor
datōe & sensu: & exiccat hūiditatē stoāchi:
& facit digestioēz esse bonā: & ē ex eis q cō
ueniunt semibus. Cuius pmixtio hec ē. Re.
cardamomi maioris & minoris & macis oīz
añ. pond⁹. 3. m. j. zinziberis & macropiperis
amborum anados sextaria. ij. cīnamomi. 3.
quattuor. vsnee pondus. 3. ij. cīnami pon
3. j. gariofiloz & croci oīm añ. pond⁹. 3. x.
nucis muscate pond⁹. 3. v. & in quibusdam
descriptōibus nuces. v. spice odorifere &
masticis & ambre oīm añ. pōd⁹. 3. ij. musci
pond⁹. 3. j. semis iusquiami albi & opij am
boz añ. pondus. 3. j. olei balsami pond⁹. 3.
vj. Aggrega has medicinas tritas & cribel
latas & infunde opium in mēsurā sacraiatū

p de vino bono. & pfice cū melle despuma
to: & vtere post sex mēses: & liqfac ambrā
cū oleo balsami: & adhibeat de oleo alben
quātitas qua oīa inuoluantur.

Electuariū aschereben pferens ad fri
gus epatis & stomachi & aquā citri
nam & coleram nigrā & est solutēs ventrē:
Cuius hec est pmixtio. Sumanē capsie inde
& zinziberis & pipis & cīnami & cardamo
mi min oris & gariofiloz & piretri & folij
moi & amili de tritico & masticis et carda
momi maioris & cīnamomi & spice & casie
& seminis apij & aneti & ameos & seminis
feniculi & anisi oīm añ. 3. vj. epithimi cretē
sis & turbit amboz añ. 3. xij. scamonee. 3. x.
zuchari tabarzed pond⁹. 3. xx. Aggrega has
medicinas tritas & triconizatas: & pfice cū
melle tabarzed despumato: & vtere cuz ne
cesse fuerit.

Electuariū dyafinicon est electuariū
ppij iuuamēti in colica resoluēs eam
& pfert ad humore crudū & frigora et ad
difficultatē vīne. Cui⁹ hec est pmixtio. Su
matur baurach armeni cīmini carmeni et
petroselini & zinziberis et piperis albi oīm
añ. pond⁹. 3. xij. scamonee pond⁹. 3. v. da
ctilozum heiron mundatoz ex nucleis et a
migdalārū excorticatarū ex duab⁹ corticib⁹
et folioz ruthe oīm añ. pōdus. 3. x. Aggre
ga has medicinas omēs tritas et triconiza
tas et infunde dactilos in aceto vīni die et
nocte: et tere bene: et pmisce cū medicinis
et confice cuz melle despumato et vtere cū
necesse fuerit.

O Vafinicon aliud. Re. dactiloz heiron
ablati nucleis. C. numero et infūde
eos in aceto die et nocte et pfica manibus
et cola et ruthe sicce et zinziberis amborum
añ. 3. xij. et piperis albi. xij. numero et bau
rach armeni pondus. 3. v. et de amigdal ex
corticatis ex duobus corticib⁹. cl. numero
et scamonee pondus. 3. xv. et turbit pond⁹
3. xx. Tere et cribella & cōmisce cū melle.

O Vafinicon aliud qd pfert ad febres et
alia et potat i estate et hyeme et sol
uit sine inqetudine. Cuius hec ē pmixtio.
Re. zinziberis et piperis albi amboz añ. 3.
j. scamonee. 3. ij. & 5. tamaridi heiron mun
datoz ex nucleis aut siren et amigdalārū
dulcium excorticatarū ex duobus corticibus
et folioz ruthe oīm añ. 3. m. j. tere medicinas
scdm singularitatez suā: et infūde dactilos
in aceto vīni et teranē p se et colenē: et terā
tuz amigdale itez p se et misceantur omia
post illud: et conficiantur cum melle despu
mato: et sit dosi. 3. ij.

Electuariū cabrosius muscatū faciēs
ad vētositates: et emorroydas: et hu-
morē crudū: et confortat stomachum: et adiu-
uat ad desiderū coitū: & clarificat colorem
et calefacit renes: et cōfert ad ventositates
matricis: et fluxū qui sit ex emorroydibus
Cuius hec est p̄mixtio. Re. mirabolanoꝝ
citrinoꝝ mirabol. kebuloz et capsie et seīs
apij oīm añ. 3. vj. belliricoꝝ et emblicozum
et ameos et ruderū rubei et albi et macropi-
peris ea 3. iam ex corticati oīm ana. pondus
3. iij. cinami et spice et nucis muscate et 3m
ziberis et alfelselemō oīm añ. 3. viij. girboe
et costi et casie et gariofiloz et macis et ga-
lange et nermisch oīm añ. 3. vj. cipi pondus
3. x. et musci pōd? aūr. ij. et ambre aūr. j. et
scoꝛie ferri nutritē q̄ntū ē pondus medicīa-
rum oīm et butiri sextaria. x. conficiat cum
melle despumato. et sit dosis pondus 3. ij.
cū lacte vaccino ꝑcussio sublatō butiro: aut
cū vīno passo bono duabus hebdomadis.

Electuariū de thure Re. thuris pōd?
3. lx. pipis et macropipis āboꝝ ana.
3. x. zuchari 3. lx. 3mziberis et galāge āboꝝ
añ. 3. xij. nucis muscate et gariofiloz et gir-
boe oīm añ. 3. v. musci boni 3. 5. terat vnum
quodq; eoꝝ ꝑ se et cribellat: et cōficiat cū
melle.

Electuariū alcalisafar faciēs ad frig?
stoāchi et vētositates grossas in stoā-
cho et epate. Cuius p̄mixtio. Re. talisafar
pondus 3. v. 3mziberis pondus 3. xx. pipis
pondus 3. xij. heil et cinami āboꝝ añ. pondus
3. viij. zuchari tabarzed lib. v. Aggrega has
medicīnas tritas et cri bellatas: et repone i
vase et vtere.

Electuariū episcopi Re. scamonee an-
tiochene et turbit cōcaui albi āboꝝ
añ. aūr. v. pipis et cardamomi āboꝝ ana.
aūr. iij. 3mziberis et cinamomi et emblicoz
et gariofiloz et polipodij et nucis muscate
oīm ana. aūr. ij. et 5. et in descriptōe alia
scamonee & turbit amboꝝ añ. aūr. nj. tere
& triconiza & ꝑijce sup ea lib. j. zuchari cō-
triti & confice cū melle. cuius dosis intēg
sit aūr. m̄j.

Trifora de scoria ferri magna faciēs
ad ventositates emorroydaz & mol-
lificatōem vesice & stoāchi: & addit in desi-
derio coitū: & calefacit stoāchū. Cuius hec
est p̄mixtio. Sumanē mirabolanoꝝ nigroz
& belliricoꝝ & ferreblegi ablati nucleis &
capsie inde & semis apij & ameos & origa-
ni ꝑfici oīm añ. 3. j. spice odorifere et amo-
mi & heil et acoꝛi oīm ana. 3. nj. cinamomi
pondus 3. m̄j. pipis & macropipis & p̄re-

tri & salis m̄di oīm añ. 3. 5. sinapis 3. j. &
5. salarmoniaci pondus 3. 5. scoꝛie ferri pon-
dus 3. nj. Aggrega has medicīnas tritas et
triconizatas: et cōfice cū melle despumato
et butiro vaccino q̄ntū sufficit & vtere.

Trifora minor faciēs ad mollificatōem
stoāchi et hūiditatem eius et vētosita-
tes emorroydaz: & colorē efficit bonum
Cuius hec est p̄mixtio. Sumanē mirabola-
rum kebuloz et ferreblegi et belliricoꝝ ab-
lati nucleis oīm ptes equales: muolue cū
butiro vaccino et ꝑfice cū melle despumato
et repone in vase et vtere.

Electuariū anacardimū pueniens ad
dolorē stoāchi antiquū & frigus &
obliuionē: et facit bonū esse colorē: et subti-
liat cogitatōem et sensū: et est electuariū sa-
pientū: & dicit qd est salomonis. Cuius hec
est p̄mixtio. Re. pipis et macropipis mirabo-
lanoꝝ nigroz et belliricoꝝ & emblicoz &
castorei oīm ana. 3. iij. costi & anacardi &
borungi & zuchari tabarzed et baccarū lau-
ri oīm añ. 3. xij. cipi 3. vñj. Tere anacardos
solos bene: et tere medicīnas & cribella: &
bulli butirū vaccinū et mel cum equalitate
et ꝑijce sup ea medicīnas et coagula & vte
post sex mēses. dosis eiꝝ 3. ij. cū aq̄ decoctō-
nis apij & feniculi & seruet se a labore & a
gustia et ira & vīno plurimo et coytu: &
comedat ius issidabegui subtile.

Electuariū alfangius qd est iuuatiū
ad mollificatōem stomachi et vento-
sitates emorroydarū et corruptōem ꝑplexio-
nis et feditatem coloris. & addit in coitu.
Cuius hec est p̄mixtio. Re. mirabolanoꝝ
belliricoꝝ et ferreblegi ablati nucleis &
pipis et macropipis & 3mziberis et cipi et
capsie inde et spice oīm añ. 3. x. seīs aneti et
semis porri āboꝝ añ. pondus 3. m̄j. scoꝛie fer-
ri trite infuse in aceto vīni. xxm̄j. dieb? exie-
cate torrefacte. 3. C. Aggrega has medicī-
nas tritas et triconizatas et cōfice cū melle
despumato et butiro vaccino q̄ntum neces-
se est et repone in vase et vtere post sex mē-
ses. Et sit dosis eiꝝ pondus 3. ij. et ponantur
in eo itez de musco. 3. ij.

Sangius aliud cū musco etiā qd ꝑfor-
tat stoāchum et calefacit ipm: et cō-
fert ad emorroydas: et addit in coitu: et est
exptū. Cuius hec est p̄mixtio. Re. mirabo-
lanoꝝ kebuloz et belliricoꝝ et emblicozum
et pipis et macropipis et 3mziberis et cinami
et semis aneti et semis apij et seīs porri et
seīs eruce et seīs napi et seīs baucie et alfe-
niati et rosarū rubearū et casie et cipi et ci-
namomi et gariofiloz et nucis muscateo im

añ. 3. j. macis et heil. et cardamomi et gallie
et xiloaloes crudi et musci oim añ. 3. ij. gno-
rum nasturcij albi. 3. nj. scorie ferri qntum
sunt medicie: teratur et pficiat cū melle de
spumato.

Sanguis aliud. Re. capsie ide et zarūb
et talisafar et heil et mirabolanoz ni-
groz et belliricoz et mirabolanoz citrinoz
et casie et gariofilozum et carpobalsami et
granoz almuhaleb oim añ. añ. vij. mēte et
feleniati et zedoarie et doronigi et pipis lō-
gi et emblico 2 oim añ. añ. iij. cinamomi
et cinami et spice et nucismuscate et costi
et ziziberis et fulfulimon oim añ. añ. viij.
cipi añ. x. zuchari añ. xvj. scorie ferri emi-
nā. j. musci. 3. 5. pficiat cū melle despumato

ARs scorie decocte q pfert ad frigora
et dolorē dozi: et corruptōz mēstruo-
rum et emorroydas: et clarificat colorē: et
facit appetere cibuz: et destruit humore cru-
dū et infrigidatōes: et pfertat stoāchum et
matrices et vesicā. Cui? hec ē pmixtio. Re.
seis apij et semis feniculi et anisi et petrose-
lini et dauci et semis baucie et semis porri
et semis cepe et semis napi et semis rafani
et semis arotab et ameos: et seis vrtice et
granoz vridiū et anuiden et semis aneti et
pipis et semis lini et cimini et coriādi oim
añ. pondus. 3. nj. et zedoarie et doronigi et
been albi et rubei et tūderi rubei et albi et
nucismuscate et macis et cinamomi et galan-
ge et zizib. et pipis et cipi et spice et zizibij
oiz añ. 3. iij. et miābol. belliricoz et ēbliē. et
gest glandiū et corticū radicis caparis oim
añ. 3. x. capsie et vsnee et asari et blactebi-
zantie & calami aromatici & lingue auis
& neremisk plici & cardam oi et girboe &
sandali & cinami & nucismuscate oim añ.
3. v. & nucis heden & nasturcij & keiati &
rosarū siccarū et marmaco 2 & corticū thur-
ris & mente & calamēti oim ana. 3. vij. &
scorie alabari calefacte et exticte in vīno
odorifero multotiens scdm mensurā medici-
nariū oim. decoquat cū vīno pontico don-
c igrosset: & auferat ab igne & cole: & de-
tur de eo in potu qntitas. 2. j. in ieiunio dū
est tepidū: & comedat post mediū diem is-
suebegiati cū carne eaprima: & bibat vīnuz
purū hebdomada vna aut duabus hebdo-
madis.

REscrip̃tio alia de scor̃ia ferri pueniens
ad frigus stomachi & emorroydas.
Cui? pmixtio. Re. mirabolanoz kebuloruz
& belliricoz & emblicorum & radicū lilij
& ziziberis & xiloaloes crudi & nucismus-
cate & gallie & rosarū & spice & squimanti

& masticeis oim añ. 3. x. musci. 3. j. limature
acuū infuse in vīno odorifero septē diebus
& sumat & terat et torrefiat sup fr̃xioriū
ferri: & misceat cū medicinis: & inuoluat
oleo de amigdal' dulcibus: & conficiat cum
melle despumato. cui? dosis sit añ. ij. cū vi-
no odorifero.

OEscrip̃tio alia de scor̃ia ferri pueniens
ad debilitatē stoāchi calidi q. Re. mi-
rabolanoz kebulorū & belliricoz et embli-
corum & radicū lilij & rosarū rubeorum &
squimanti oim añ. 3. x. scorie ferri qntū omnes
medicines: infundat scor̃ia septē diebus i ace-
to & cole: ab eo: & friga sup fr̃xioriū: &
pficiatur cū melle tabarzed. & sit dosis. 3. ij.
& 5. cum siropo de malis.

ACoria ferri decocta pueniens ad de-
bilitatē stoāchi et caliditatē pplexio-
nis. Cuius hec ē pmixtio. Re. scorie ferri &
basari et mirabolanoz nigroz et belliricoz
et emblico 2 et rosarū et balaustiaz et squi-
nanti oim ptes equales: bulliant cū vīno &
dentur in potu de eo. 2. iij.

Electuariū dyacitoniten retinēs natu-
ram & solutōem vētris et debilitatē
stoāchi & vomitū & maliciā digestionis et
facit colorē esse bonū. Cui? hec est pmixtio.
Sumanē citoniorū excorticatoz mūdatis in
terioribus et mellis despumati amboz añ.
lb. ij. piperis et macropipis et ziziberis oiz
añ. 3. v. heil pond. 3. viij. cardamomi et ga-
rioilorū et spice odorifere et cinamomi et
croci oiz añ. pond. 3. ij. Aggrega has medi-
cias tritas et cribellatas et sume citonia et
decoque cum aceto vīni bñ. Et de medicis
sunt quidā qui decoquūt ea cū vīno: et ipz
est radix. deinde remoue ab igne et cola: &
dimitte donec currat ab eis aquositas hui-
ditatis. et tere bñ: & sume mel et amisce cū
eis et decoque cū igne leui: & moue paula-
tim donec fere coagulet: et cōmoue donec
equent et destruat aquositas citoniorū: de-
inde remoue ab igne et pulueriza sup ea medi-
cinas et cōcute donec equent: et pice sup
tabulā marmoris aut mensā planā inūctam
oleo rosato aut oleo zizamino: et dilata sup
eam dilatatōe equali et dimitte duobz die-
bus aut tribz donec exiccet et induret. et i-
cide cū cutello in frusta quadrata: et sit fru-
stum pond. añ. iij. et ponat gradatū in so-
lija cirri et ligetur: et reponat et amistret
cum necesse fuerit. Et de medicis sunt qui-
dam qui ponunt in ipso pondus. 3. duarum
musci.

Electuariū dyacitonitē solutiū vētris
qd pfert ad colicā et exiccat superfluitates

corporis. Re. citoniorum excoctatorum munda-
tis iterioribus lib. j. et mellis despumati lib.
ij. ziziberis et macropipis aboz an. 3. iiii. ci-
namoi pond. 3. iiii. bell et cardamoi et croci
oim an. 3. iij. mastice pondus. 3. v. scamo-
nee pond. 3. x. ebic albi boi pond. 3. xxx. Ag-
grega has medicinas tritas et cribellatas et
decoque citonia cu vino et fac de eo sic fa-
ctum est de diacitonite retectio: et pparet sic
est illi? pparatio: et reponat in vase et ami-
stretur: cui? dosis sit aur. iiii. cu aq calida.

O Escripção alia diacitonite laxatiui. Su-
matur citoniū boni odoris: et indua-
tur sī ipm de foris fermentū: et asse: et su-
matur de carne ei? 3. iiii. piperis et zinzibis
amboz an. 3. ij. scamonee pondus. 3. j. terat
et cōficiatur cū melle cui? dosis sit pond?
3. j. cum vino.

Electuariū diacitonite scm cū musto
citoniōz quod ofert ad destructionē
appetitus: et ad eū q non digerit cibū suū:
faciens ad illū cui? epar est debile: et strin-
git stōachū. Sumatur citonia mag mūdāta
int? et foris: et terat et expmāt et suman-
tur de aq eoz kist. ij. roāni: et misceat cum
ea mellis despumati quantū ipa est: & ace-
ti de vino kist. j. 5. et decoq̄tur sup ignem
leuem: & auferat spuma ei? & sumatur zi-
ziberis. 2. iij. pipis albi. 2. ij. teratur & pi-
ciant desup & coagulet sicut pueniens est
electuario hoc. nāqz cōfert ei cui? epar est
debile: & oz vt sumat scdm plimū an cibū
duabus horis aut tribus: & nō nocet si ac-
cipiat post cibum. **Q** si tu feceris hāc me-
dicinā ei in cui? stomacho est calitas: aut i
cui? stomacho est colā: aut quocūqz modo
sit: oz vt pijcias ab ea piper & zinziber. &
amistres aquam citoniōz et mel et acetum
tm scdm quantitē mēsure quā diximus. Et
si feceris eaz illis: quoz oplones sūt medie
ita nō aggreget in eis supfluitas colere ne
qz supfluitas flegmatis: pijce in eam medie
tatem quātītatis quam dixim? de zinzibere
et pipe scilicet vt pijcias in eam pipis. 2. j.
et zinziberis. 2. j. 5. Et si feceris eā illis i q^o
rum stomachis aggregatur flegma: pone
duplum quantitatē quam diximus: pones
enim in ea zinziberis. 2. vi. et piperis. 2. iiii.
cuius dosis sit. 3. j. 5.

Electuariū diacitonite quod facit ap-
petere cibum et confortat stomachū.
Sumatur succi citoniōz lib. iij. mellis lib.
iij. aceti fortis lib. ij. decoq̄ntur super pru-
nas: & auferatur spuma eius et sumantur
zinziberis. 3. v. pipis albi et nigri & macro-
piperis an. 3. iiii. cinamoi. 3. ij. xilaloes cru-

di. 3. iiii. teratur et cōmisceantur cum melle
et aqua citoniōrum et aceto: & coquat do-
nec coaguletur. cui? dosis sit coclear. j. an
cibum et expectet sup ipm duab? horis.

Electuariū indu faciens ad colicā &
doloze iūcturaz et podagraz & do-
lozez dorsi. cui? hec est pmixtio. Re. scamo-
nee aur. x. girboe et cardamomi et zinzibis
et cinamomi et cinami et neremisch & ga-
riofiloz et pipis oim an. aur. v. et turbit
aur. centū zuchari aur. centum: tere has me-
dicinas simul & cribella: & ofice cū melle.

Electuariū regum et est medicina ani-
que sumit a: nō integro oī die. Eius
igie acceptio rectificat suscipientē se vsqz
ad finē vite sue pcepto dei. et qui assiduac
ipam non videt egnitudinē in corpore suo
que non sanet: et neqz canescit nisi quantū
factus est canus ante ei? acceptiōne. Et ē
medicina regū: qz scdm qd narrat cū ea me-
dicati fuerūt: valens ad fistulas nigras &
albas et rubeas: & ad cursum colericū: &
frigoza & pulsationē cordis et iūcturaz
et abstergit visum & colozē: & multiplicat
coitum: & nō est ei malicia: & non abstinet
sup eam vtens ea: cui? pmixtio est hec. Su-
matur mirabolanoz nigroz et belliricoz
et emblicoz oim an. aur. xxxvi. nigelle aur.
xxxiii. leucopipis et armoniaci et macropi-
pis: & ziziberis et fulfulumūia oim an. aur.
ij. cubebe et anacardi aboz an. aur. vi. Te-
re vnūquodqz p se & cribella: ita vt nichil
remaneat: & pueniat scdm suam diuisionē
et quod narrauim? de ponderibus: pmisce
ergo ea: demde accipe aur. dc. penidiōrum
sakaki: & pone in patella aut vase mundo
ereo: et accende sub eo ignez leue: et asper-
ge sup ipos aliqd aque: ita vt liqfiant peni-
di. Cum g^o liqfa ti sūt et bulluerint: tūc
pijce sup eos hec cōmixta: et moue ea tam-
diu donec optime cōmisceantur: et aufer ea
ab igne: et dimitte ea donec repescant: dei
de fac de eis formas auellanis similes: qua-
rum vnaqueqz sit aur. ij. et quarte et mun-
ge manū tuam oleo aut butiro vaccino: de-
inde bibe de eo omni die formam vnā simi-
lem auellane cum aqua frigida: et ipsum ē
dñs medicinar.

Electuarum masuchokien faciens ad
podagram et doloze dorsi et omēs
egritudines frigidas. cuius hec est permix-
tio. Re. scamonee et cinammi et capsie et
zinziberis omnium an. 3. viij. piperis. 3. vi.
cardamoi et gariofil. et seīs api j et ameos
oiz an. 3. ij. et 5. masuchokien. 3. iij. tere. et
cōfice cū melle: cui? dosis sit. 3. iij. aut. 3.

ij. cū aq tepida.

Lectuariū de sisamo. Re. sisami exco-
rticati et cimini carmeni et zinziberis :
oīm añ. 3. x. macropipis et pipis aboz añ.
pōd? 3. v. cinamoi pōd? 3. ii. cardamoi &
heil amboz añ. 3. iii. & zuchari tabarzed. 3.
lx. Aggrega has medicīas tritas & ipone
in vase: & vtere.

Lectuariū d granis viridib? qd facit
ad emorroidas et frigus stōachi &
maliciā digestiōis et solonem ventris: cui?
pmixtio. Re. granoz viridiū et mellis ana-
cardi & sisami excocticati oīm añ. sextaria
vi. zuchari tabarzed sextaria. xiiii. mirabo-
lanoz kebuloz et belliricoz et emblicoz
ablati nucleis et zinziberis et macropipis
et burūgi & folij mōi et capsie oīm añ. pō-
dus. 3. iii. pipis et sansuci & capsie añ. pō-
dus. 3. ii. cōfice has medicīas cū melle de-
spumato & butiro vaccino et vtere p? sex
mēses: dosis ei? pōd? 3. ii. cū lacte vaccino
ocusso. In cibo aut sit rizi decoctū cū lacte
dū pseuerat accipiens ipsū.

Lectuariū de anuiden faciens ad ifla-
tionē ventris et stōachum et rugitū
et ventositatem grossaz: cui? hec est pmix-
tio. Sumātur p iperis et semis apij amboz
añ. 3. xii. anuidē nigri pōd? 3. xiiii. petrose-
lini et celidonic & calamēti et halse & sise-
leos oīm añ. 3. viii. keisim. 3. xiiii. Aggrega
has medicīas tritas et triconizatal & cōfi-
ce cū melle despūato: & repone in vase: &
vtere cū necesse fuerit.

Escriptio alia de anuiden faciens ad
magnitudinē et atis et frigus ei? &
aquam citrinā & frigus stomachi & renū.
Re. anuiden nigri pōd? 3. x. semis eruce
et semis porri oīm añ. pōd? 3. vi. zinzibe-
ris et belliricoz et emblicoz ablati nucle-
is oīm añ. pondus. 3. vii. ameos et seminis
apij et anisi & cardamomi minozis & cimi-
ni carmeni et cinamomi oīm añ. pōd? 3.
v. mirabolanoz nigroz sblatis nucleis pō-
dus. 3. vii. cinamomi pōd? 3. j. piperis &
macropipis amboz añ. pōd? 3. iiii. spice
odorifere pōd? 3. ij. penidioz alboz pon-
dus. 3. xx. Aggrega has medicīas tritas &
cōfice cum melle despumato et repone in
vase & vtere cum necesse fuit. dosis ei? pō-
dus. 3. ij. cū aqua anisi et masticiis & spice.

Lectuariū de canfora valens ad debi-
tatem stōachi et ep̄is et fugat v̄ero-
sitates grossas & acriuat ad digestionem.
cuius hec est permixtio. Re. canfore et cro-
ci et xilaloes et cādamomi et girboe & cu-
bebe et keisim & cinami et gariofilorum et

vince & spice et macis et sādali albi & ma-
cropipis & cinamoi et capsie et neremisch
et secacul & galange et nucismuscate & zīn-
ziberis et cipi & fulfulumūia oīm ptes eq̄-
les: zuchari quantū est pōd? medicīaz
omnium.

Lectuariū de canfora descriptōne alia
faciēs ad maliciam digestiōis & debi-
litem stomachi et flegma grossum. cuius
hec est pmixtio. Re. pipis & nucismuscate
et zinziberis et gariofiloz et macis & cina-
momi et cinaī et piretri & fulfulumūia &
gariofiloz ortulanoz et cāfore et croci oīm
añ. pondus. 3. ij. tere has medicīas tritas
et cribellatas: & cōfice cum melle despūato
et repone in vase et vtere cum necesse fue-
rit.

Lectuariū de cāfora forti? pmo: cui?
hec est pmixtio. Re. zinziberis & pipe-
ris & macropipis et cinamomi & cinami et
folij mōi et spice odorifere et capsie inde
et nucismuscate & sandali citrini et carpo-
balsami et cardamomi et macis et gariofil-
et piretri et talisafar et cipi et spodiij & xi-
loaloes mōi puri oīm añ. pōd? 3. 5. cāfo-
re et musci aboz añ. 3. ij. et 5. zuchari tabar-
zed. 3. x. 5. cōficiatur cū melle despumato
et reponat in vase et amīstretur cum necesse
fuerit.

Lectuariū de xilaloes quod cōfortat
stomachū et calefacit eū absqz super-
fluitate & digerit cibū et exiccat flegma.
cui? h̄c est pmixtio. Re. spice odorifere et
spice romane et semis apij et anisi & masti-
cis oīm añ. 3. j. xilaloes. 3. iiii. gariofiloz. 3.
ij. macis. 3. ij. 5. cinami & gallie amboz añ.
3. ii. mirabolanoz kebuloz infusoz in vmo
et torrefactoz et ferengemisk amboz añ.
3. ij. 5. nucismuscate. 3. j. 5. marmacoz. 3. iij.
rosaz & calami aromatici amboz añ. 3. ij.
conficiatur cū miua dosis ei? aūr. ij.

Lectuariū de cinamomo valēs ad de-
bilitatez ep̄is et stomachi et renū et
muuificat humores grossos et fugat ven-
tositates. cui? hec est pmixtio. Re. cinamo-
mi et xilaloes et enule oīz añ. 3. vj. gariofi-
loz et pipis nigri et macropipis et spice et
alari oīm añ. pōd? 3. v. zinziberis. 3. j. mē-
te. 3. viij. girboe et cinami amboz añ. 3. ij.
keiati et anisi et seminis feniculi et casie oī-
um añ. pondus. 3. iiii. conficiantur cū melle
despūato et amīstretur.

Lectuariū mōū faciēs ad colicā et fri-
gus stōachi et dolorē iūcturaz et po-

dagrā c? pmixtio h? ē Re. capsie et folij idī
amboz añ. pōd? .3. m. nucismuscate et ame
os amboz añ. sextaria. ii. piperis et macro
pipis amboz añ. sextaria. v. mirabolanozū
nigroz sextaria. xxx. neremisch sextaria
ij. gariofilo. 3. v. nucismuscate sextaria. ij.
macis. 3. m. penidioz sextaria. x. sumantur
de pulvere eius cum necesse fuerit. 3. ij. cuz
vino antiquo.

Electuariū de zinzibere cōferens ad
debilitatem stomachi et intestinoz
et digerit cibū. & fugat vētositates: & va
let ad colicam passionē: & retinet ventres
cui? pmixtio hec est. Re. ziziberis. 3. xx. gū
mi arabici et girboe amboz añ. pōd? .3. x.
gariofil. et cinamomi oīm añ. 3. v. de nuci
bus muscatis nux. j. croci pōd? .3. j. amili
3. xliij. zuchari tabarzed lib. j.

Electuariū de musco cōferens ad de
bilitatem stomachi et inflationē ei?
et vētositates emorroidaz et pulsum oris
stōachi: cui? hec est pmixtio. Re. musci aūr
5. girboe et cardamomi et gariofiloz et zīn
ziberis et macropipis oīm añ. pōdus. 3. x.
cinamomi pōd? .3. iii. xilaloos indi. 3. j.
croci. 3. ii. zuchari quantū pōd? medicina
iū oīm: deinde conficiat cum melle.

Electuariū de citro quod fugat vēto
sitates et digerit cibum et odorē oris
efficie bonū: cui? h? ē pmixtio. Re. corticū
citri citrimoz siccoz pōd? .3. xxx. gariofil.
et nucismuscate et macropipis et girboe &
cinamomi et galange et zinziberis oīm añ.
pōd? .3. j. & musci pōd? sexte et. 5. 3. j.
conficiatur cū melle et ammistretur.

Electuariū cesaris pferens ad colica
et frigora & humore crudū et exēbit
superfluitates grossas viscosas et valet ad
podagrā. cuius hec est pmixtio. Re. macro
pipis et & zinziberis mirabolanoz citrimo
rū scamonee et turbit oīm añ. 3. xij. semimis
apij & ameos et piretri et salis tabarzed oī
um añ. 3. vi. zuchari. 3. xvi. cōficiatur cū mel
le et ammistretur.

Electuariū de stīco addens in ccitu:
cuius hec est pmixtio. Re. semīs spa
ragi et semīs cepe & semīs napi et seminis
arotab et semīs porri & semīs baucie & se
mīs eruce et semīs vitice et granoz viridi
um et lingue auis & sisami excozicati & se
mis rafani et tuderī vtriusqz et amigdalaz
et pinee et granoz nasturcij oīm añ. 3. iij.
zinziberis et secacul et galange et macropi
peris oīm añ. pōd? .3. v. cinamomi et nu
cismuscate & bēem vtriusqz oīm añ. 3. ij. su
mmis stīci. 3. v. squille assate pōd? .3. iij.

penidiozum quantum pondus harum oīm
medicinarum. tere et cribella & confice cū
melle despumato dosis eius pōd? .3. ij. cū
triplicato aut cum lacte dulci aut cum aq
mellis in ieiunio.

Electuariū aliud cōferens ad pulsum
cordis: et cōfortat stomachū et dige
rit cibum et soluit: cui? hec ē pmixtio. Re.
mirabol. keb ul. 3. xv. talisafar. 3. v. zedo
arie & dozonigi et casie oīm añ. 3. iij. turbit
3. xx. scamonee. 3. iij. penidioz. 3. xx. confici
atur cum melle. dosis eius. 3. iij.

Electuariū exptum nostrū. Re. xiloa
loes. 3. iij. canfore qnta. 3. j. musci. 3.
iij. macis neremisch ciperi felengemisch. 3. u
rumb et zedoarie oīm añ. aūr. j. cinamomi
et masticis zinziberis pipis et gariofiloz oī
um añ. 3. ii. buglosse. 3. v. semīs feniculi &
scis apij. & acoz et spice oīm añ. 3. iij. agg
getur cum melle.

Trisera maior q facit ad mollificatiōez
stomachi et ventositates emorroida
rum mrisecaz et addit in coitu: cui? hec ē
pmixtio. Re. mirabolanoz nigroz et belli
ricoz et emblicoz & macropipis et pipis
oīm añ. ptes. iij. zinziberis et buziden & se
remblegi et capsie inde. & in descriptione
alia macis omnium añ. ps. j. tuderī albi &
tuderī rubei & lingue auis et semīs granati
siluestris & est assehedenegi & granoz al
kihil (et est pluce darselahan) & ē sisami ex
cozitati & zuchari tabarzed oīm añ. ptes
ii. been albi & rubei amboz añ. ps. 5. tere
sicca per se et sisami per se et muolue cum
butiro et ofice cum melle despumato.

Electuariū de xilaloos nostrum. Re.
heil et ziziberis et cinamomi et casie
et croci pipis felengemisch et zedoarie oīz
añ. 3. v. cipi zurumb folij indi & gariofiloz
oīm añ. 3. iij. xilaloos crudi pōd? .3. vii.
ambre aūr. j. lapidis lazuli et cāfore añ. ter
cia. 3. j. turbit. 3. iij. salis indi pōd? .3. j. cō
teratur omīa et fiat ex eis electuariū cuz
melle aut zucharo.

Tractatus qre? de suffuset et camaiha
et murat puerorum.

Nos non afferem? de suffuset n
simile illi quod attulim? de ele
ctuarijs: & postponemus reli
quum vsqz ad locum suum.

Sicclele conferēs ad renasmonē & pū
ctionem et solutionem ventris et
emorroidas: cuius hec est. permixtio. Re. g
norum nasturcij torrefactorum libzā vnaz
5. cimini carnei ifusi in aceto die & nocte

et seīs pēri torrefacti amboꝝ añ. sextaria
x. semis lini torrefacti. z. iij. keiati. z. j. mi
rabolanoꝝ kebuloz mollitoꝝ cū butiri vac
cini. z. iij. dosis eius. z. j. cū rob de citonijs
et aqua frigida.

Suffuf cōferēs ad ventositates emoz
roidaꝝ et solonē ventris et tenasmo
nem et pūcturā. Re. granoꝝ nasturcij tor
refactoꝝ lib. j. semis lini torrefacti et psil
lij oīm añ. pondus. z. iij. semis apij torrefa
cti et boliarmeni et semis maru oīm añ. po
dus. z. ii. et. s. gūmi arabici. z. j.

Suffuf qđ noīatur kefile retinens vē
trem: cui? hec est pmixtio. Re. kefi
le et gnoꝝ elleboꝝ albi et zedoarie et nucis
hēdem et dragaganti et mugath et licij et
auellanaz et fisticoꝝ oīm añ. ps. j. et amig
dalaꝝ dulcium excorticataꝝ ex cortice suo
pondus. z. x. et farīe adarmache. z. xx per
misceatur et amīstretur.

Suffuf hobede quod ofert pgnatib?
et fugat vētositates et cōfortat epaz
et stōachū. Re. margaritaꝝ paruaꝝ et pi
retri oīm añ. z. j. zinziberis et visci romani
amboꝝ añ. pond. z. iij. zedoarie et dozoigi
et semis apij et acoꝝ et girboe et nucis mu
scate et pipis et cinamomi oīm añ. aūr. ij.
et tudarūgi et semis feniculi oīm añ. aūr. j.
zuchari quantū pond. medicinaꝝ oīm.

Suffuf hobede quod cōfert ad extenu
ationē epatis et mollitiōē stomachi
et humiditatē eius. Re. lacce lignoꝝ et gra
noꝝ mirti et gladiū siccaꝝ et zuchari tabar
zed et mastice et corticu granatoꝝ et gal
laꝝ oīm añ. ptem. j. olibani et zinziberis am
boꝝ añ. qrtam pti. Misceantur post trico
nizationē et sumat puluis eius mane et cū
est hora dormiēdi ab aūr. j. vsq. ad. ii. heb
domada vna et non gustet carnem.

Suffuf quod facit ad caliditatem in
corpoꝝ et febrem et erisipilaz et alfa
re et sternutationē et retentionē lingue et
birsen: et fricat cum eo lingua. cui? hec est
pmixtio. Re. musci pond. tercie. z. i. gallie
et licij aboꝝ añ. z. i. cāfoze. z. j. et ecia. z. i. j.
croci pōd. z. ii. cardamoi et gario. et nucis
muscate oīm añ. pond. aūr. iij. rosaꝝ rube
arū et balaustiā et spodiū oīm añ. aūr. vi.
zuchari tabarzed albi. z. lx. cōmisceatur me
dicine iste post triconizationē. Et si dñans
fuerit sup ipm calitas exēhatur ex eo quo
medicatur nux muscata. et est iuuatiuū. do
sis eius magno sit medietas aūr. et puo qđ
est a duobus gnis vsq. ad siliquā vnā.

Amiat melonis longi quod est ad
stomachū mollē: & retinet ventrē ex

oīno mollificatōis stomachi: et ofortat aīaz
debilem. cuius hec est pmixtio. Sumat me
lon long? et extrahat qđ est in cōcauitate
ei? de granis et alijs: demde impleat sauc
de nabach et sauch de boellio et ypoqsti
dos et glutio medenio trito et rizi torrefa
cto acceptis equali mensura. & dimittat
donec melonis hūditas exuceat: demde ex
trahat quod itus ē et exuceat et terat & su
matū de eo vna vola magna. s. quātitas q
lit. z. mj. est em bonum & expm.

Suffuf quod fit pueris qbus dñat hū
miditas. Sumantur mirabolanoꝝ ni
groꝝ et imini carmeni amboꝝ añ. z. v. ma
sticis. z. xx. zinziberis. z. ij. terat vnūquodq
eoz p se et cribellet: demde fiat eoz p mix
tio et iuoluaē in estate cū oleo sisamino &
in hyeme oleo oliue: & zuchaz ei? in estate
tabarzed: & extrahat ex eo zinziber. et hoc
quod nō cōuenit nisi illis pueris in quib?
dñatur humiditas.

Suffuf aristotelis qđ ipse scripsit alex
andro ad diarriā et corruptionē stōa
chi et citrinitatē coloris et fetorem oris &
obliuionē et digerit et letificat: cui? hec ē
permixtio. Sumatur cinami et folij indi &
heil et xiloaloes indi et asari et keiati et mi
rablaoꝝ kebuloz enucleatoꝝ et melliloti
(et extimo ipm esse ferengemisch) et nere
misch et narkeisar et cimini et cinnamomi
et vsnee et pipis et macropipis et zinzibis:
et gariofil. & granoꝝ gnatoy et nucis mu
scate et cardamoi añ. ptes. ij. musci et am
bre et cāfoze oīm añ. ps. j. zuchari tabarzed
sextuplum medicine toti? dosis eius quod
est iter pond. z. j. vsq. ad. z. iij. cū aq frigi
da in ieiunio et post cibum est magni iuuā
menti in eo qđ narraui.

Suffuf albarmak qđ est iuuatiuū ad
vermes et debilitateꝝ stomachi: cui?
pmixtio hec est. Re. mirabolanoꝝ kebul. et
emblicoꝝ et cetermoꝝ oīm añ. ptes. j. & me
dulle turbit qntum illud totū et penidioꝝ
tabarzed duplum illi? toti? dosis eius. z.
x.

Suffuf de squilla quod est viur puero
rum expertum faciens ambulare et
facit currere ventres et abscondit ab eis no
cumentum colere et flegmatis. Re. mirabo
lanoꝝ belliricoꝝ et emblicoꝝ et piretri et
rosaꝝ rubeaz et balaustiā et sūach et kei
muradat et venaz et nucis vomice et gra
noꝝ mirti et gallarum et oꝝimi et carda
momi et gariofil. omnium añ. partes equa
les: tere & cribella et vtere: est enim iuuā
tiuum.

Iur ad pueros mundificans corpora
eorum a flatu et colica cuius mixtio. Re
hadebe et spodiij et ambre et ascedonen &
celidonie et ozimi et balaustriz et mirabo-
lanos citrios. v. et licij et gallie et croci &
cardamoi et gallaz et zuchari tabarzed oij
an. quantu est pondus mirabolanoz et suat
de eo secundum quantitate sue magnitudinis &
paruitatis.

Iur aliud ad pueros. Re. rosarum et
balaustriz et climie et piretri et su-
mach et succi liquiricie et hadebe et mirabo-
lanoz et belliricoz et gallaz et macis et g-
noz mirte et spodiij et cubebe et cardamoi
et licij et croci et gallie et venaz et casie &
ambre ascedonie et ozimi et corticum rizi oij
partes equales commisceantur post cribella-
tionem.

Iur aliud ad pueros. Re. zuchari ta-
barzed et rosaz rubeaz siccarum et li-
cii & croci et sumach et spodiij et celidoie
et ozimi et balaustriz et acacie et hadhati oij
um an. ptem. i. dosis kirata vna puo et ma-
gno secundum quantitate illius.

Amiati ad rasuram et solonem ventris
supfluum et corruptionem stomachi
et debilitatem eius. Re. corth et ypoquisti
dos amboz an. ptes. v. gallie ptem. j. terat
vnuquodque per se et misceat & sumat de
eo omni mane pondus. 3. ij. et in sero tande
est em iuuatuum.

Suffus ad splenem et maliciam digestiois
et coloris. Re. ellebori albi quartam
keleiat sup que fundat qd submergat ipz
de oleo sisamino et accedat sub eo ignis le-
uis donec coagulet: deinde pice sup ipsu
almugat contriti pondus. 3. lxxiij. cinimi car-
meni. 3. m. ameos de semi pondus. 3. ii. su-
mat de eo in mane volam vnam cu aq frigi-
da: & abstineat sup ipm ab aceto et piscibz
fallitis et recetibus et ab omni qd est ex la-
te et oleribus & fructibus.

Suffus conueniens ei q habz yctericiam
et dolorē epis et vomitū cole citrine
Re. lacce ablute aur. j. spodiij. 3. ij. croci. 3.
j. reusini sexta et medietas sexte. 3. j. cafore
sexta. 3. j. dosis eius. 3. ij. cum decoctoe pru-
nozum et aqua tamarindorum quantitate
lib. 5.

Suffus conueniens illi q hēt dolorē epi-
stis et splenis et solonem ventris ppe
coleram: cuius hec est mixtio. Re. fecis vi-
ni et reubarbari et spice et lacce ablute oim
an. aur. j. scozie ferri basri. 3. vij. tere. dosis
eius aur. j. cum aqua coriandri sicci quanti-
tate. 3. j.

Suffus quod confert ad epar: & ycteri-
ciam: & oppilationes: & sputum san-
guis. Re. granoz citonioz excorticatoz et
amili et semis citruli excorticati oim an. 3.
mj boliarmoni et lacce et rosaz et spice et
liquiricie oim an. 3. j. spodiij. 3. 5. mastice. 3. j.
tercia. dosis eius. 3. j. cum aq frigida.

Mal conueniens calefactis ad resolu-
tionem: & facit appetere cibū.
Sumat salgema et disrupat in frusta pua:
et torrefiat sup sartaginez ferri: aut sup la-
pidem: aut vas figuli: deinde aspergat sup
ipm acetum vini forte multoties: deinde te-
ratur et triconizet: et misceat cu eo de gra-
nis gnatoz torrefacto parū. et sumach
mudati ex granis suis quantu est terciā sal-
et coriandri sicci torrefacti et succi emiber-
beris contriti: commisceat et amministret.

Mal aliud faciens stomacho et epari: &
ad dolorē iucturarum: & ad omnes
passiones que fiunt ppter supfluitates. Re.
salis cibi pondus lib. j. salis armoniaci pon-
dus. 3. ij. et pip eris albi pondus. 3. iii. et zim-
ziberis et piperis nigri amboz an. pondus. 3.
ii. et anisi et granoz pini et granoz eruce
et ameos et spice oim an. 3. j. et ozimi. 3. ij
et granoz apiij siluestris. 3. j. 5. Tere et pul-
ueriza et sit dosis pondus aur. ii. cum aqua
tepidā.

Tractatus quintus de allohocat.

Sermo noster in allohocat est
secundum modū nostri sermonis
in capitulis q sunt ante ipm.
Et allohocat quidem non su-
matur secundum plurimum: nisi ve-
tineantur in ore et currat ex eis aliqd post
aliquid ad pulmonem: & non impellantur
subito ad stomachū: quia plonge spaciuz
eorum ex stomacho ad pulmonem.

Loch vel looch ad tussim sicca. Suma-
tur semen lini torrefactum: & conficia-
tur cum melle: & reponat in vase: & ammi-
stretur cum necesse fuerit.

Aliud aliud ad tussim ex caliditate &
siccitate. Re. semis citruli excorticati
3. v. amigdalaz dulciū excorticataz. 3. vi. se-
mis altee et seis malue amboz an. 3. v. gi-
mi et dragagati et amili et granoz citonio-
rū excorticatoz oim an. 3. mj. succi liquiricie
et penidioz amboz an. 3. iii. et. 5. teratur
et triconizet: & sumat radices liquiricie mu-
date et seuesten et passule dulces mudate
et decoqnt cum aq donec aq ingrosset: de-
inde piciatur cum ea rob: & coagulent cu ea
medicime: & de i potu cum puluibz factis
ex aq fursuris et farina fabaz et penidiis

& oſo amigdalio calci: & poteſt poſt ipſum
aqua ordeſi

A Och ad tuſſi ex calitate. Re. ſeuſte
pugilloſ. n. iuiubas magis numero
l. radicū liquiricie excorticataz. veritaz. 3. xxx.
et terciam heſmen dulciū mūdaz. 3. xl.
caſieſtule mūdare ex arūdine ſua. 3. xx. de
coquantur cū lib. vii. aque donec remaneat
lib. i. deſid. coleſt. & pūciaſ. deſup. rob. lib. 5.
penidior. terciā lib. i. & decoquitur donec in
groſſeſt. ſic mel: deinde miſceat cū ea farīne
fabaz. triconizate cū ozali quantū ſufficit.

A Och de papauere ſferens ad expulſi
onem ſanguis p. vomitū & febrē ca
lida & tuſſim & dolore pectoris & pleure
ſim: cui? hec ē p. mixtio. Re. roſaz. rubeaz.
ablatiſ. capitibus & gūmi arabici. aboz. añ.
3. 5. amili de frumēto & dragaganti & gra
noz. papaueris oīm añ. pond. 3. ij. ſpodij
& croci amboz. añ. 3. 5. ſucci liquiricie pōd.
3. ij. Aggrega haſ. medicinas tritas & cribel
latas que ex eis cribellant: & ſfice cū tripli
cato: & repōe i. vafe: & vtete cum nēce ſu
erit: & bibatur cū terantibi aut decoctōe
yſopi.

A Och de ſpodio ſferens ad tuſſim &
vomitū ſanguis et ſupfluitates groſ
ſas & dolorez pectoris & vlcera pulmoīs
Re. cardamoi pōd. 3. m. j. gūmi pōd. 3. v. n. j.
amili de tritico & granoz. papaueris albi et
zimiberis oīm añ. 3. x. ſpodij pōd. 3. m. j. zu
chari tabarzed. pōd. 3. xl. g. noz. cucumeriſ
excorticatoz. aigdalaz. excorticataz. oīz. añ.
pōd. 3. vii. aigdalaz. amaraz. excorticata
rum ex duob. corticib. ſuis & ſucci liqui
ricie & dragaganti oīm añ. pōd. 3. v. ſemis
feniculi pond. 3. ij. g. noz. papaueris nigri
pōd. 3. ij. Terāt & aggregent. medicie iſte
trite & triconizate de eis que cribellant &
ſficiāt cū melle deſpūato & butiro vaccio
ſfectiōe leui: & ponat i. vafe: & ammiſtre
tur cum neceſſe fuerit.

A Och aliud de ſpodio cōferens ad fe
bres pūſicas & vlcera pulmoīs. Re.
gūmi & cardamoi amboz. añ. 3. vi. zimibe
ris & amili de tritico aboz. añ. pōd. 3. xij.
ſpodij pōd. 3. m. j. zuchari pōd. 3. lx. g. no
rum cucumeris excorticatoz. & g. noz. pmi
excorticatoz. aboz. añ. 3. vii. Aggga haſ. me
dicinas tritas & triconizataſ. q. triconizanē
de eis: & ſfice cum butiro & melle deſpūa
to cōfectiōe leui: & repone in vafe vitri:
& lambat de eo & bibat cum aqua calida a
cum lacte aſine.

A Och de ſquilla conferēs ad difficul
tatem anhelitus et ſputi et dolore

laterū et pectoris. Sumanē ſuccus ſquille
& mel deſpumātū & coagulenē ſimul & lā
bat de eo ante cibum & poſt ipſum.

A Och de alijs faciēs ad tuſſim excita
tam i. flegmate: & mūdificat pect?
& digerit materias ſubtiles. Sūanē allioz.
mundatoz. lb. i. decoquantur cū lib. i. butiri
donec diſſoluta ſint in decoctiōe: & coleſt.
& terāt allia optime: & fundat ſupea mel
liſ deſpumati lib. ij. & decoquitur lēto igne
donec ingroſſetur & remoueat ab igne.

A Och aliud. Re. granoz. citonoz. &
pſillij amboz. añ. 3. v. ſeis papaueris
pōdus. 3. x. radicū liquiricie et ſeuſte abo
rum añ. 3. vii. decoquitur cū aque lib. n. j. &
decoquitur cum lento igne donec ingroſſeſt
et fundatur deſup. de rob. pondus. 3. xij. et
dragaganti et gūmi arabici amboz. añ. pōd.
3. vii. et penidiorū ſextarium. j.

A Och albotin ad raucedinē vocis: &
vlcus pectoris: et ad illū q. ſpuit ſan
guinem & apit oppilationes: cui? hec ē p.
mixtio. Re. ſeis lini torrefacti et paſſularū
mundataz. amboz. añ. lib. i. amigdalaz. pi
ni et amigdalaz. dulciū et amigdalaz. ama
rarū mundataz. oīm añ. 3. vi. auellanaz. tor
refactaz. et glutin. albotin et radicū lili
ceſtis oīm añ. 3. j. mirre et croci et thuriſ
maſculi oīm añ. 3. 5. Terant et cribellētur
et iuoluant cum lacte aſine: et officiātur cū
eo: et ſiāt trociſci et exiccētur i. ſūba: deinde
terātur et cōficiātur cum melle: et ſumāt d.
eo cocleariū. j. in mane: et cocleariū. j. i. ſero
deinde ſiāt ex eo colliria et pilule: et po na
tur de eis in nocte ſub lingua.

¶ Tactarus ſextus de ſirupis et robub.

N Oſtra narratio i. ſirupis et robub
eſt ſcōm modū ad quē inuimus in
eis que ſunt ante. Et differentia q.
dem inter ſirupos et robub eſt: q. robub ſt
ſucci inſpiſſati p. ſciſpos. Et ſirupi ſunt de
coctōes et ſucci inſpiſſati cum dulcedine.
Sirupus acetosus cōitatis cum ſeibus
qui extinguit febres et inflammationē
ſtōachi et incidit flegma et abſtergit ipſum
et vincit colām et apit oppilationes in epe
et ſplene et puocat vrimā. cui? h. eſt p. mix
tio. Sumātur aceti antiqui boni lib. x. et p.
iſciantur ſup. ipſum aque dulcis clare lib. xx.
aut plus aut minus ſcōm quantitatē ace
toſitatis aceti et bonitatis eius et ponan
tur in eo corticum radicū feniculi et cor
ticum radicū apij omnium añ. 3. iij. ſemi
nis feniculi et ſemis apij amboz. añ. 3. j. et

dimittat die et nocte. et post hoc decoq̃e
lento igne donec cōsumat̃ eius sexta: de
inde auferatur ab igne: & dimittat̃ donec in
frigideat̃: postea coletur et p̃iiciat̃ sup̃ ip̃m
pro om̃ibus duab⁹ p̃tib⁹ hui⁹ aque et ace
ti decoctoꝝ cum radicib⁹ et seib⁹ ps. i. zu
chari tabarzed aut mellis p̃ om̃ib⁹ duab⁹
p̃tib⁹ et. s. aceti et aque decoctoꝝ cū ra
dicibus et seibus ps. i. et decoq̃tur lento
igne donec remaneat medietas ei⁹: & imo
ueat̃ ab igne: & in frigideat̃: & colet̃: & am̃
stretur: spuma ei⁹ iam collecta ī hora ebul
litionis eius. Et qui vult ponat in eo post
ablationē spūe ei⁹ et postq̃ bullierit ebul
litione vna aut duab⁹. croci nō moliti pō
dus. 3. iij. in pāno. et suspendat in vase: &
fricet manib⁹ aut instrumēto aliquo. hora
donec egrediat̃ virt⁹ ei⁹ in eo. Et ē de ho
m̃ibus q̃ fricat in eo post expletionē eius
croci moliti pond⁹. 3. ij. et nō coquūt ip̃z.

Modus sirupī acetosi Gal. Mel bonū
pone sup̃ leues prunas: et aufer spu
mam ei⁹: & p̃iice super ip̃m acetū qd̃ non
sit apparentis acetositatis neq; debilis: &
bulliant ad ignem paulatim donec om̃isce
antur bene et non sit acetum crudū: deinde
remoueāt ab igne: & serua ip̃m. Si g⁹ vo
lueris vti eo cōmisce ip̃m aqua tanta quan
tus est sirup⁹. Et si ille qui bibit ip̃m abhor
ret ip̃z p̃pter acetositatē ei⁹ aut dulcedinē
ip̃ius: tunc vtae eo assidue. Q̃ si voluerit
bibere ip̃m: ita vt sit manifeste acetositatis
tūc addat in aceto ei⁹: et illud est qm̃ nō ē
laudabile vt fiat scdm̃ quantitatē vnā. Et
videat michi q̃ hoc silē sit ei qd̃ facit homo
qm̃ p̃cipit hominib⁹ qui bibūt vinū: vt cōmi
sceat ip̃m cum aq; p̃ter qd̃ sciat q̃ ī eis sūt
qd̃am q̃ consueuerūt bibere ip̃m sic. cū g⁹
bibunt ip̃m forte purz ledunt statim: et illi
q̃ cōsueti sunt bibere ip̃m forte: cū bibunt
ip̃m plime om̃ixtionis patiūtur nauseam.
Cum ergo hmoi accēs cōtingat in potu vi
ni: & sit de cōsuetudine hoīm vt bibāt ip̃m
plimū: quō nō cōtingat in potu sirupī ace
tosi pl⁹: et sit cōsuetudo n̄ra vt bibam⁹ ip̃z
mī⁹ q̃ bibā⁹ vinū: et valde sit eo fortior: q̃
re oz vt e⁹ eq̃litate p̃pē⁹ fm̃ eū q̃ ip̃z bibit
nō scdm̃ nos. Et ego qd̃em diligo vt scias
q̃ magis oueniēs ei qui ip̃m sumit: est ille
q̃ apud eū est magis dale stabilis: et p̃pter
hoc ip̃e plus pfert ei: et q̃ ab eo ledit ē ille
q̃ abhorret ip̃z. & eq̃tio hāz sp̃ez ē vt fiat
scdm̃ qd̃ ouenit plibus hominū: et ita oz vt
fiat scdm̃ om̃em dispōnez. Sumat̃ aceti ps
i. et misceatur cū ea mellis despumati p̃tes
ij. et decoq̃ntur sup̃ ignē leuem donec cō

misceant̃ saporē eoz. Siliter sapor aceti
iteꝝ non remaneat crudus a p̃ncipio sui: &
siml̃ oportet vt fiat ī melle de quo fit siru
pus acetosus. s. ponant̃ sup̃ om̃ez p̃tē mell⁹
quattuor p̃tes aque pure: deinde decoq̃tur
lento igne cū equalitate donec eleuet̃ spūa
mellis malī: qm̃ malo melli spuma eleuat̃
q̃ p̃pter non est necessariū vt decoq̃tur plu
rimū: sicut eget illud qd̃ ē añ ip̃m. Et plu
rimū qd̃em qd̃ remanet de p̃mo quod p̃mi
sceat̃ hac quantitate est medietas ei⁹: et ite
rat̃ ei⁹ decoctio donec cōmisceat̃ bene: &
nō remaneat acetum crudū: et sic sirupus
acetosus qm̃ p̃miscetur sp̃es tres a p̃ncipio
Fūduat̃ aceti ps. i. et mellis p̃tes. ij. et aq̃
p̃tes quattuor: & decoquūtur donec rema
neat quarta. et auferē spuma ei⁹. Cum g⁹
vis ip̃m facere fortiorē pone tm̃ aceti quā
tum mellis: & bibat̃ sicut bibiē vinū p̃mix
tum: & nō bibat ip̃z assidue imo die et die
qm̃ ip̃e submergit̃ in iūcturis: & attrahit
chimū ex intestinis inferiorib⁹: et resoluat
huīditatē corporis. Et de hoīb⁹ sunt qui
bibūt ip̃m sine aq; q̃ sit quantū est sirupus
acetosus: sicut bibūt. 3. i. et post ip̃m illud
quo vult habens egritudinē vt extrahat̃
huīditas ex ore stomachi: & trahat̃ ipsam
ad inferiora. Et qui bibit ipsum expectet su
per ipsum vsq; ad mediū diem. deinde vta
tur pullis et azirabegi.

Sirupus acetosus noster. Accipe zuca
rum bonū: & assa ipsum in parella: &
funde sup̃ ip̃m aceti fortis scilicet aceti vmi
tm̃ q̃ appareat submersio ei⁹ sub zucharo:
et non coopiat zuchaz. Et si vis ne acetet:
minue de hac quantitate. deinde pone ip̃m
sup̃ prunas aut ignem leuē donec liq̃fiat.
et aufer spumā ei⁹ cū radicib⁹ citulaz: &
accipe eā cum pāno. non expumes ip̃m nisi
cū eleuatōe et positōe absq; collectiōe cū
ergo mūdificatū fuerit: fundes sup̃ ipsum
aquā donec subtiliet̃. deinde decoq̃ ipsū &
inspissabis eum.

Sirupus acetosus solutione educens
colam. Sumat̃ mel despumatū aut
zucharum et acetū forte sicut narrauim⁹
p̃ri⁹: & decoq̃ lēto igne: & accipe succi cu
cumeris asinini et scamonee amboꝝ añ. 3. i.
aut plus aut mī⁹ fm̃ quantitatē necessita
tis: & scdm̃ mēsurā quāuis. & tere ip̃a. &
pone in pāno limi: et suspēde ip̃m in vase.
et pfica ip̃m oī hora. donec pfuat̃ et nō re
maneat in pāno aliqd̃. Cū g⁹ coagulat̃ re
moue ip̃m ab igne. Et qd̃ā p̃iiciūt loco sca
monee radicē scamonee cū radice apij et ra
dicib⁹ fenicli in p̃ncipio decoctōis.

Sirupus acetosus alius educens fla-
Sumat mel et acetū sille cū radicib?
poictis et decoquatur. Et accipe medulle
cartami qđ scis eē ueniens virtuti homis
et tere ipam: & pone in pāno: & suspēde i
vase sicut p̄mū: & vtere ipō.

Sirup? acetosus ali? expellēs meliaz
Sumatur mel aut zucharū et acetum
et deq̄tur sicut decoq̄tur prim? deide epi-
thimi quātum vis: & polipodij et ellebo-
ri nigri: & tere ipa: et pone in pāno: & su-
spende in vase: et coque ipm sicut primū.

Operatio acetū squillitici. Accipe squil-
lam albā mūdāta: & incide ipam cū
culcello de ligno et infila ipsam cū filo: ita
ut frusta ad inuicē nō adhereāt: & munda
ea: et pone in filia: & non sit vnum vbi est
aliud: et exicca in vmbra. xl. dieb?: deinde
accipe de ea emina. j. et p̄ice sup eam ace-
ti boni lib. xviii. et pone ipm in sole. lx. die-
bus: et oppila vas bene. deinde extrahē ex
eo squillā: et exp̄me ipaz: & cola ipaz cū pā-
no. Quidam vero accipiūt ad vnamquāqz
emina squille acetū lib. vij. s. et alij nō exic-
cant squillam in vmbra: sed mūdant eā: &
ponūt de ea illud idem pond? & dimittūt
eam sex mēlibus: q̄re est illud qđ sit scdm
hunc modū magis soluens. Et cōfert (quā-
do colluē cū eo os) ori et carni gīngiuarū
et sanguinem currētem ex eis abscondit: qm̄
p̄stringit ipm: et exuccat hūiditatez carnis
gīngiuarū et dentiū. Et indurat dentes qui
mouētur. Et facit os odorifē et odorem
oris: et valet ad fetorē oris. nam si de eo de-
tur in potu: abstergit cannā pulmonis: & i-
durat eam: et clarificat vocē: & p̄fortat eā
et est cōueniēs itez ei qui habet dolorē sto-
machi: et ei qui non digerit cibū: et ei q̄ pa-
tetur epilepsiam: et ad scothomiā: et ei cui
dominā colā nigra et almatūme et algues-
gues: et itez ei que habz p̄focationē matricis
et itez ei q̄ habz splenē grossum. et ad
venā sciaticā: et cōfortat corp? mollificatū
arefactū: et colorē corporis efficit bonum.
et acuit visū. et p̄fert ad stricturam pecto-
ris et anhelit. Et si amīstret in dolore au-
ris cum sentit infūdendo eaz sedat ipm. &
cōuenit ad omē qđ dixi: si nō fuerit intus
in aure vlcus. & sumat in potu omī die de
eo in ieiunio parūp gradatim: donec pueni-
at ad .z. j. et .s.

Sirupus acetosus squillitici? solutiū
conferens ad difficultatē vrine et do-
lorē latez et stōachi et maliciā digestiōis:
et eructuationē acetosā. Re. iterioris cepe
sille lib. ij. z. j. seis apij. z. ij. seis

baucie siluestris. z. s. semis feniculi et anisi
amboz añ. z. j. ameos. z. s. cimini carmeni
z. j. radicū anuiden et piretri amboz añ
z. j. supioris ylopi. z. j. calamēti et mēte
amboz añ. z. j. kešim. z. s. cordumeni pon-
dus. z. ij. mirre. z. s. semis rute. z. s. folij
indij. z. s. trita cōritiōe grossa infūdant in
acetū silleitici kist. vi. et mell' despūati kist
ij. et ponat in vase vitri: et amīstret et bibe-
tur ante cibū et post cibū.

Oodus faciēdi iuleb. Sumat emina. j.
zuchari: et fūdant sup ipm aque. z. j.
iij. et decoq̄tur lento igne: et fūdant delu-
per aque rosate. z. ij. et auferat ab igne: et
coletur et amīstretur.

Aqua mellis et zuchari faciēs ad egri-
tudines frigidas et dolorē epis et pe-
ctoris. Re. mellis ps. j. aq̄ ptes. ij. Sumant
et decoq̄ntur lento igne. et auferatur spu-
ma eius: et ferueat donec remaneat tertia
eius: et auferatur ab igne et coletur. et silr
aq̄ zuchari etiā. cū ergo volumus calefacē
et fortiorē facere: ponim? in ipa post ab-
lationē spume. masticis et croci et aliarum
spēz sicut cīnamomi et galange et aliarum
aliquid.

Descriptio aque mellis alia q̄ confert
ad febrem et inflationem et multitu-
dinē sitis in stomacho: et tussim ex calidita-
te: et cōfert ad pleuresim. Sume rosaz ru-
beaz mūdāta: lib. m. et pone eas in vase
vitri die et nocte: et p̄ice sup eas aq̄ cale-
lib. x. et strmge caput vasis sup eas oppilā
do bene: et dimitte eas die et nocte: deide
extrahē eas: et exp̄me valde: et cola ipsam
et p̄ice sup eam zuchari lib. x. et coq̄ ipam
lento igne: donec ingrossēt et cola et vte-
re.

Ivleb cum aq̄ rosata. Sumat zucharū
tabarzed tritū: et mēsurē et p̄ician-
tur sup omēz mēsurā zuchari tres mēsure
aq̄ rosate clare bone sbe: et decoq̄tur lento
igne donec remaneat ei? tertia: et auferat
spuma. Et qui vult ponē in ipō crocū dū
coq̄tur: tunc cū sublata est spuma ei? p̄i-
ciat in ipō de croco nō trito in panno: et ex-
p̄mat hora post horā vsqz ad cōplētum
ipi? Et q̄ vult ponere in ipō crocum post
decoctionē: tunc cū deponit ipm ab igne:
cōfricet in eo crocū tritum anteq̄ ifrigide-
tur: et reponat in vase vitri: et amīstret.

Sirupus de citonij et est miua qui
confortat stomachum et stringit
ventrem et confert ad dolorē epa-
tis et vomitū et nauſeā et singlētū: cui? h?
ē p̄mixtio. Re. succi citoniorū acetosoz lib.

xxx. vini boni antiqui lib. xxv. decoquitur le-
ui igne donec consumatur medietas: deinde
tollatur spuma eius et coletur & auferatur ab
igne: donec clarificetur & reducat ad vas
secundum: & precipiantur super ipsum mellis clari de
spumari lib. x. et bulli ipsum lento igne: de-
inde sumatur zinziberis et mastice amborum
an. 3. ij. cardamomi maioris et minoris & ci-
namomi & heil oim an. 3. mj. gariofilorum 3
iij. croci non triti 3. mj. tere strictione grossa
et pone in panno lini et precipice in vase: et co-
frica omni hora et bulliat super ignem donec
inspissetur: deinde deponere ab igne & cola
ipsum. deinde accipe musci 3. 5. et pone ipsum
in vino antiquo: & precipice ipsum desuper: & per-
misce ipsum bene: et reponere eum usque ad ho-
ram admistrationis. **Q**uod si volueris facere ip-
sum sine speciebus: tunc fac ipsum cum succo ci-
toniorum muzorum: & decoque ipsum usque ad me-
dium: & cola eum: et accipe de eo lib. ij.
et succi malorum montanorum muzorum decocti
usque ad medium colati lib. j. vini antiqui boi
lib. j. mellis boni aut zuchari lib. j. decoque
leui igne donec ingrossetur: & aufer spumam
eius: deinde accipe xilaloos crudi 3. ij. ma-
stice et gallie & croci capillorum oim an. 3. j.
macis 3. j. 5. spice et gariofilorum et nucis mu-
scate et heil et cardamomi et cinamomi et zi-
niberis oim an. 3. 5. musci terciat 3. j. tere oia
preter muscum et galliam: & liga in panno
lini et precipice in vase in quo est succus et
tere muscum et galliam per se: & permisce
ipsa cum vino et permisce cum medicinis: &
utere.

Quod dicitur conueniens ad frigorem stomachi
et diminutionem digestionis: & debili-
tatem episteme ex frigore: & quartanam et ad se-
nes. Re. vini veteris lib. v. mellis clari lib.
j. 5. zinziberis 3. v. cardamomi et heil ambo-
rum an. 3. 5. gariofilorum sextat 3. j. croci sextat
3. j. cinamomi sextat et medietate sexte 3. j.
piperis nigri et musci ambo an. sextat 3. j.
medietate sexte 3. j. Terantur medicinae co-
structione grossa preter muscum et crocum et ligetur
in panno lini cum croco: et decoque donec
ingrossetur: & antequam deponatur ab igne precipi-
atur in eo muscus: et deponatur ab igne: &
reponatur in vase: & amistretur.

Quod dicitur aliud. Re. spice et gariofil.
et cardamomi et xilaloos crudi oim
an. aur. ij. croci aur. j. cinamomi et zinzibe-
ris et piperis oim an. aur. iij. gallie aur. 5. mu-
sci quartam aur. j. tere medicinas constructione
grossa: & liga in panno lini preter muscum et
galliam: & precipice super eas vini odoriferi antiq.
lib. xij. et dicte duobus diebus: & duabus no-

ctibus: deinde redi ad vas et precipice desuper
mellis clari lib. iij. et zuchari tabarzed lib.
ij. et decoquitur donec fiat ei spissitudo: &
auferatur ab igne: et precipiat si ipsum musc? et
gallia et reponatur et amistretur.

Sirupus saluium qui confortat stomachum:
chum: & facit appetere cibum: et destruit
pulsum cordis. R. lib. j. corticum citri 3. j.
marmacorum aur. ii. gariofilorum aur. j. xilalo-
os crudi strantur et precipiatur super ea lib. v.
vini: & dimittatur tribus diebus cum nocti-
bus suis: deinde precipiatur super ea lib. iij. zu-
chari albi et tabarzed aur. j. mastice et 3.
5. croci et terciat 3. j. gallie bone. & deco-
quitur lento igne donec ampleatur et colatur: &
recondatur in vase: & amistretur sic iulep.

Sirupus de granis miri sferes ad de-
bilitatem stomachi et solonem ventris
superflua: & retinet menstrua: & pfortat vi-
scera. cui? hec est pmixtio. Re. succi grano-
rum miri decocti colati daurach. x. mell' co-
lati daurach. j. permisceatur ambo et deco-
quatur donec ingrossetur: et amistretur.

Quod de mirto. Decoquitur succus mir-
ti solus donec ingrossetur: et amistretur.

Sirupus de meta faciens ad vomitum
et facit atque nauseatui: et nauseam: & singul-
tum et fluxum ventris. cui? hec est pmix-
tio. Terantur granata dulcia et acetosa cum
pulpis suis et decoquatur succus donec
medietur: deinde sumatur de eo lib. ii. et
succi mente lib. j. mellis lib. i. aut zuchari
lib. i. et decoquat donec ingrossetur et coletur
Sirupus de piris faciens ad fluxum ve-
tris et pfortat stomachum. Sumatur pi-
ra non matura et decoquantur donec disso-
luta sint: et colentur et reducat ad vas se-
cundo: et decoquitur donec ingrossetur et amini-
stretur.

Sirupus de malis faciens ad debilita-
tem stomachi et pulsum oris stomachi ex
calitate: et abscindit vomitum colicum et sitim.
Sumatur malorum montanorum emina: terantur et
exprimantur: et decoquitur succus donec medie-
tur et coletur: et dimittatur in nocte: et redu-
catur ad vas et decoquitur lento igne donec
ingrossetur: et coletur: et ponatur in vase vitri.
Si autem fuerit estas tunc dimitte ipsum in sole die-
bus aliquot donec consumatur et aquositas: et
buetur: et amistretur. **Q**uod si volueris ipsum dulco-
rare: pone ad omnes emina succi lib. i. zucha-
ri: et coque ipsum et utere.

Sirupus de agresta faciens ad calitatem
stomaci et solonem ventris colicam et dolores
calitatis et venena et abscindit sitim et pfor-
tat stomachos pgnatum: ut non recipiat humores

malos. Sumatur succus agreſſe et decoq̃e donec imaneat medietas: et colet: & dimittatur in nocte: deinde reducat ad vas et p̃iciantur ſuper ip̃m .3.ij. garioſiloz: et decoquatur donec auſeraſ ab eo odor: et igroſſetur et coletur: et amittretur. Si autē volueris ip̃m dulcorare p̃ice ſuper ip̃m zucharū p̃ decoctiōez cū lēto igne donec ingroſſetur ſcōz quantitātē ſubtilitatis ſucci et inſpilla ip̃m: et vtere.

Sirupus de fructibus confortās ſtomachū et viſcera: et abſcōdit vomitū et ſolōnem ventris et colaz: et cōfert p̃gnantibz cū voitus aduenit eis. Cui? hec eſt p̃mixtio. Sumatur ſuccus citoniorū et maloz et p̃roz et granatoz muzoz et ſumach et zarur et decoquatur leui igne donec ingroſſetur. Si aut vis dulcorare ip̃m p̃ice ſuper ip̃m zuchari quantum vis et bulli ip̃m: & cola: & vtere.

Sirupus delectabilis confortans ſtomachum: cuius hec eſt p̃mixtio. Sume de corticibus citri recentibus lib. j. & decoque eos cum aque kiſt. j. s. donec remaneat tertia: & cola ip̃am et p̃ice ſuper eā mel: & decoque ip̃um lento igne donec ingroſſetur: et vtere ſic iulep.

Sirupus de papauere. Oportet vt ſumatur cētū papauera media in quantitate poſtq̃ exiccantur ſuper arbozem ſuā: non ergo habeāt ſuccum: neqz ſint multū immatura: et non exp̃matur ab eis niſi ſubtile: et non ſit ſubtile eius currens ſubtilis exp̃ſſionis multaz ſupfluitatum: deinde p̃iciantur ſup ea kiſt. x. aque pluuialis ſi inuenitur p̃pter eius elongationē a putrefactione: aut aque fontii: & inſūdant in ea die et nocte donec leniātur. Si autē n̄ leniūtur: dimittātur plus hoc: deinde decoquantur vſqz quo diſſoluātur cum facilitate: deinde exp̃mantur: deinde inſpſſentur cū medietate ſue menſure de dulcedine. Qz ſi fuerit ad mūdiſicandum illud quod eſt in peſtore et ſubtiliādum ip̃m: ponatur mel: & rob̃ vte eſt magis aggregans iuuamentū.

Oſcriptio ſirupi de papauere alia cōferens ad eos quibus macie deſcendunt: & p̃hibz illos q̃ euomūt ſanguīez. Sumatur de papaueribz mūdatiſ ducēta numero: et aque pluuialis lib. xv. et inſūdant in ea tribus dieb: et decoquantur donec diſſoluātur et conſumat ei? medietas: & exp̃matur papauera et p̃iciantur et colet aq̃ bene: et menſurentur de ea lib. iij. & s. & mellis et decoctiōis amboz añ. lib. j. & s. et decoq̃nt donec fiat ei ſpſſitudo: deinde

terātur acacie rubee et croci & mirre et balauſtie et ſucci barbe hyrcine oīm añ. 3. j. inſpſſet bñ: et reponat in vaſe: & amittret.

Oſcriptio ſirupi qui oſert ad tuſſim et pleureſim et cōfortat ſtomachum. Re. aq̃ granatozū dulciū lib. iij. aque malorum de ſcemi lib. j. aque cānaz zuchari tabarzed aut penidiorz lib. j. decoq̃tur donec habeat ſpſſitudinē & amittret.

Sirupus de fauis mellis ex ſermone Gal. et ip̃e bibiſ itez ſic bibūtur res inſrigioātes: qm̄ ip̃e deſtruit ſitim ī eſtate cū miſcet cum aq̃ frigida: & oſert iterum ei in quo ſunt humores viſcoſi q̃ non digeruntur: et p̃prie qm̄ acceſſerint. & illud eſt qm̄ lediſ ex iſtis qui ſuſcipiſ ip̃m per multitudinē eius et paucitatē: & qm̄ ſit cum q̃ cūqz aq̃ p̃ſenti: & nō ſit cum aq̃ pluuiali ſic ſit ſirupus de melle. Et hic eſt modus ei? Extrahat mel bonum de fauis. deinde fundatur in patella in qua eſt aq̃ fontii clara dulcis: et decoq̃tur in ea donec cōſumatur reliq̃ aquoſitas in eo: deinde reponat aq̃ & ſeruet et amittret.

Sirupus de fauis mellis alius. Projiciantur ſup partez. j. mellis p̃tes. ij. aq̃ pluuialis antique: & ponat in ſole: & qdā fundūt ſup ip̃m aquā fontii et decoquūt ip̃m donec remaneat tertia et ſuant ip̃m.

Sirupus de abſinthio oſerēs ad caſū appetitus et debilitatē ſtomachi. Sumatur vini antiqui kiſt. iij. mellis deſpūa ei kiſt. ij. p̃iciātur ſup ip̃m maſticis. 3. iij. ſquimati et folij indi et ſpice roſaz rubeaz ſiccaz et aloes ſcotrenſis oīm añ. 3. ij. coſti 3. iij. herbe abſinthij romani. 3. vij. agarici 3. ij. croci. 3. j. Tere medicinas groſſe et lig a eas in pāno lini et inſunde in vino ſeptem dieb: in ſole in eſtate: et oſrica pannū oīm die multotiens: deinde vtere. Sitqz doſis eius. 3. j. in ieiuno.

Sirupus de abſintheo ex poſitiōe n̄ra et exp̃ti ſumus ip̃m: et cōfert plus illo. Sumatur abſinthij romani pond. 3. c. et coq̃ntur in tribus emimis aque paruis: donec remaneat q̃rta: et illud cum igne leui valde: et cōfricetur manib: et coletur: et ſumatur de ſucco eius tertia illi? aque: et uellis quarta eius: et vini medietas ei? et decoq̃tur totum et inſpſſet.

Sirupus extingvens conferens ad ſitim. Sumatur aque granatorum acetolorum lib. j. et aque acetotiſ citri lib. 5. et aque p̃roz libra vna et aque tamardozum libra vna decoquantur lento igne donec ingroſſetur: et detur de eo ī

potu cū aq̄ frīgida aut cū aqua nūis.

Sropus de fructib⁹ sferens ad vomitum q̄ accit ex colera citrina: et facit calefactos appetere cibū: & sfortat stomachum. Cuius hec est p̄mixtio. Sumat citonia et mala & acetositas citri et pira & granata & agresta: & exprimat aqua eorū oīm & infundat in ea aliq̄ de sumach & zaror & anabach & granis mirri & alēberberis: & dimittat die & nocte. & exp̄mat & coletur & p̄iciat desup mel & decoquat⁹ donec fiat ei spissitudo & admīstretur.

Sropus de prunis sferens ad sitim & resoluit naturā. Sumat d̄ prunis dulcibus quantū necesse ē: & extrahantur nucleī eorū & ponant in vase lapidis mūdī: & fundatur sup ea de aqua qd̄ coopiat ip̄a: & decoq̄nt bene donec resoluatur. deinde coletur et reducat⁹ ad ignē secundo. et ponat sup ip̄am zuchari tabarzed quantū necesse ē & decoquat⁹ donec inspisset & conuertatur ad spissitudinem mellis.

Sropus democriti q̄ conseruauit eum ab infirmitatib⁹ oībus dieb⁹ vite sue & est cōferēs ad debilitatē stoāchi et spleis et corruptōem oplexionis. Cuius hec est p̄mixtio. Re. yreos et semis feniculi et piperis albi oīm añ. pond⁹ .3. j. & casie .3. iij. & mirre & semis absinthij amboz añ. pond⁹ .3. ij. terant & ponat in vase vitri: & fundatur sup ea vini albi quātitas q̄ submergat ea additōne digitorū q̄tuor & stringat ex capite suo: & amīstretur post sex mēses: & in quibusdam descriptōibus daurach vnū.

Sropus de vua conferens ad dolores gutturis & apostema qd̄ fit in eo ex ulceribus factis in stoācho. Cui⁹ hec est p̄mixtio. Sumatur succi vūe pontice stiptice lib. vj. & decoquat⁹ vsqz ad terciā & fūdat sup ip̄m mellis lib. j. & sumach & radicis liquiricie & gallaz & balaustiaz & supioris rosaz oīm añ. sextariū. j. & croci pond⁹ .3. ij. & mirre & alumis iamenī amboz añ. 3. j. & decoquat⁹ et coletur & potetur.

Tafaton sumit de eo in hyeme senib⁹ Sumant succi vūe bone substātie dau guarich .x. & daurach lib. iij. & .5. & decoquat⁹ lento igne donec auferat spuma e⁹. deinde proiciatur sup ip̄m mellis boni spissi ad omnes .m. libras lib. j. & bulliat lento igne donec auferat spuma ei⁹ iterū: & osuatur ei⁹ medietas. deinde sumatur heil & cardamomi et cinami & garosiloz & macropipis oīm añ. pond⁹ .3. j. terant stritōne subtili et ponant in pāno lmi subtili et p̄iciant cū eo in decoctōne p̄ ablutōem spu

me. Cūqz aplē ei⁹ decoctio et possibile est intromittere manū in eo: s̄fricetur pannus in eo vehemēter donec egrediat⁹: et ponatur in eo croci pond⁹ .3. nj. ponat in ampullis & stringat ex capitib⁹ suis. Et si fuerit in eo subtilitas ponat in sole: deinde tollatur ab eo: & quāto plus antiquat⁹ ē meli⁹.

Srop⁹ de absinthio q̄ sfortat stoāchū et apit oppilatōes et solutōne educit colerā. Re. pōd⁹ .3. vnj. agarici .3. mj. aloes .3. ij. masticis & semis apij & squamanti & anisi oīm añ. 3. j. mente .3. nj. calamenti .3. j. & .5. croci .3. ij. radicū āboz añ. 3. ij. absinthij .3. nj. radicis liquiricie .3. nj. ase tantūde spice & asari & folij oīm añ. 3. j. decoq̄nt cū octo lib. vini donec remaneat medietas & coletur et coagulet cū lib. j. & .5. mellis.

Urob de citonijs & gnatis et mal' et alijs Sta oīa sunt sicut siropi eorū nisi q̄a ip̄i succi eorum inspissant cū facilitate abiqz dulcedine.

Sropus alkedre ex s̄positōne nostra. Sumant de succo alkedre p̄tes due et si n̄ est p̄sens sumat ip̄m met alkedre et ferretur: et sumat ei⁹ serratura et tere: et accipe contritū ei⁹ et adiūge cū medietate sui de sandal' in aceto distillato aut in aqua agreste pure aliquot dieb⁹. deinde decoquat⁹ in eo decoctōne facili cū longitudine donec dissoluat⁹: deinde exp̄matur et sumatur de expressione et q̄nto est acetū plus aut aqua agreste est melius: deinde sumat aqua adog acetosi ablati ex caseo adog: aut dimittendo residere vltime et mutādo de vase in vas: aut cū decoctōne sicut est decoctio aque casei donec auferat aquositas: deinde sumat farina ordeī vt fiat ex ea et ex aq̄ arāib foca. et fiat acetosuz illud foca: deinde residat. postea renouet acceptio alfoca ei⁹ ex farina ordeī et q̄nto plus iterat⁹ ē meli⁹. Et sumant de eo p̄tes. v. et sumant aque pīrorum asimi et aq̄ citoniorū acetosoz plurime aq̄: et aq̄ azaroz et aq̄ prunoz acetosoz: et aque altala: et aq̄ alcondisi recētis: et aq̄ moroz de semi q̄ non integre sunt matura: et aq̄ crisomilorum immaturoz acetosoz et succi agreste et succi ribes et succi p̄putioz vitis et succi rosarū p̄ficarū et succi nenufaris et succi violaz oīm añ. terciā p̄tis vni⁹. et succi acetositatis citri et succi acetositatis citraguli ābozum ana. terciē. j. p̄tis vni⁹ et succi coriandri et lactuce et folioz papaueris humidi et ēdiuie et portulace omniuz añ. quarta p̄tis vni⁹ et succi foliorum salicis et foliorū malorum et foliorum pīrorū et folioz azaroz et foliorū rosaz et folioz

virge pastoris oīm ana. q̄rta p̄cis vnus et
 succi barbe hyrci et rosaz siccarum et nenu-
 faris et semis alenberberis et semis ediuie
 et semis lactuce et balauſtie oīm añ. medie-
 tas partis vnus et succi alēberberis humidi me-
 dietas partis. **A**ggrega medicinas istas
 et succos et opone super ignem et p̄ice in
 eo lentū ptes. iij. et ordeī excoctatū par-
 tes. ij. et sumach partes. iij. et decoq̄nt oīa
 super ignē donec remaneat medietas: deī
 de deponatur ab igne et dimittat̄ donec in
 frigidetur et ofricetur fortiter et coletur:
 et sumatur camphore ad oē pondus. 3. xxx.
 aūr. j. et teratur cāphora et puluerizetur su-
 per radicem cucurbite aut kinuīne et fun-
 dat̄ sup eā medicāa cū facilitate: deīde ob-
 struatur caput e⁹ cū re vehemētis virtutis
 deīde ponatur sup prunas donec sciat̄ q̄
 forsitan bullit: postea sumatur & concutia-
 tur & ponatur in bustuca & stringatur ca-
 put eius vt non euaporet cāphora & euo-
 let. dosis ei⁹ vsqz ad 3. x. Et de homib⁹ sūt
 qui ponunt in eo spice et zinziberis & seīs
 feniculi et anisi & cipi ptes equales scdm q̄
 videtur.

O Escrip̄tio foca nostra qd̄ ē iuuatiuum
 & addit in coitu. **R**e. piperis & zizi-
 beris & spice & nucis muscatē oīm añ. 3. v.
 scorie ferri trite. 3. x. semis porri. 3. xv. semis
 eruce & seminis napi & semis vrtice & sina-
 pis oīm añ. 3. iij. lingue auis & granoꝝ al-
 kil et granoꝝum alkelen & granoꝝu viri-
 diū oīm añ. 3. iij. terantur & ponant̄ in pan-
 no sicut scis: deīde ponatur hoc in dog. xj.
 diebus & moueatur ī eo: & misceatur illō
 adog cum foca panis et fiat foca.

O Escrip̄tio siropi de absinthio nostra.
Re. absinthij pōdea. C. & vini. CCC.
 & succi citoniorum. CCC. infundat̄ in eis
 tribus diebus & ponatur sup ip̄m mell. C.
 & inspissetur sup ignem.

Medicina nostra cōueniens ad vlc⁹ ve-
 lice & vlcus vie virge iniecta in fora-
 men virge. **R**e. plumbi vsti & medulle seīs
 melonis oīm añ. 3. v. spodij. 3. ij. gūme ara-
 bici & semis papaueris et cornu ceruini ad
 vsti oīm ana. 3. iij. opij. 3. 5. iusquiami albi
 terciam. 3. j. mirre. 3. ij. terant̄ omīa bene &
 fiat ex eis collirium cum aqua endiuie sicut
 colliria oculi: & ammistret̄ cum iniectorio
 resolutum in lacte: aut ī oleo de granis me-
 lonis.

Tractatus septimus de conditis & alim-
 giber.

Geleniabin iuuatiuum ad febrem
 & dolorē stomachi. **S**umanē
 rose rubee ablati capiti⁹ in-
 cise mūdare ex venis suis albis
 duris & expandant̄ sup pānū
 mundū donec exiccet humiditas earum: &
 p̄iciant̄ in liurello: & fricent̄ donec dissolu-
 te sint & p̄iciat̄ sup eas mellis despumati
 quātitas q̄ conficiant̄ offectione leui: & po-
 natur in vase vitri aut vitreato & ponat̄ in
 sole. xl. diebus & moueatur in mane & ve-
 speris. Et si indiget melle: addat̄ in eo & re-
 ponatur & ammistretur post sex mēses: & si
 militer fit cum viol. Q̄ si fiat cum zucharo
 geleniabin aut viole: soluat̄ zucharu cū mo-
 dico aque dulcis donec fiat sicut mel: & fiat
 sicut fit algeleniabin.

O Itrū conditū pueniēs ad debilitatem
 stoāchi & digerit cibū. **S**umanē citrū
 recens & incidat̄ scdm lōgitudinē in . iij. p-
 tes totū citrū & mūdetur interi⁹ totū ace-
 toſū & p̄iciat̄ in liurello testeo: et infūdat̄
 ex aq̄ dulci clara cū sale grosso albo septem
 diebus donec stringat̄: deīde septē diebus
 alijs sine sale: ymo cū aqua donec alteretur
 color e⁹: & sit albū illud qd̄ est exteri⁹ sicut
 qd̄ est interi⁹: & gūstet̄ aq̄ tādū donec n̄
 sit in ea falsedo: & sumanē mell' boni ps. j.
 aque ptes. ij. scdm q̄ntitatem q̄ coopiat̄ ci-
 trum & p̄iciat̄ in vase et decoquat̄ leui
 igne duabus horis: deīde tollat̄ ab aqua et
 melle: & in mane sumatur mel et ferueat: et
 tollatur spuma e⁹: et p̄iciat̄ in eo citraz et
 ferueat bullitōne vna. et tollatur: et redu-
 cat̄ citrū in liurello et puluerizent̄ sup ip̄m
 iste medicīne ad omnes duas eminas citri.
 Croci et heil et cardamomi oīz añ. aūr. j. ga-
 riofilozū et cinamomi amborum añ. aūr. 5.
 musci sexta et medietas sexte. 3. j. Tere has
 medicinas et pulueriza sup citrū ex vtroqz
 latere eius: et p̄iciat̄ in vase: et p̄iciat̄
 super ip̄m mel et ammistretur.

O Escrip̄tio alia. **S**umanē de citris me-
 dia matura equalis supficiē longa.
 et scindantur in longū: et fiant de vnoquo-
 qz citro quattuor frusta: et infundantur in
 liurello testeo nouo: et illud sit in kenini pri-
 mo cum sol ingrediet̄ capricornū. Et melius
 qd̄ fit de eis est in āno vehemētis frigoris:
 qm̄ quanto plus congelatur super ea aqua
 est magis indurans ea: et sunt magis rema-
 nentia: deīde abluant̄ in omī die bis post
 q̄ fricata sunt cum sale grosso: et mundifi-
 centur et reducantur ad aquam frigidam:
 vsqueq̄ trāseant super ea tres hebdoāde

deinde extrahantur ex aqua et fundantur super planum aliquod ut tabulam et mundificentur cum cultello si iam aliquod computruit ex eis: et reducantur ad aquam dulcem et abluantur in extremitatibus diei cum facilitate: donec pretereant super ea quadraginta dies: deinde extrahantur ab aqua et abluantur ab omnibus que adueniunt eis ex putrefactione et corrosione: et dimittantur die et nocte donec auferantur ab eis humoresitas. deinde ponantur quasi in mane in vase habente latum caput aut patella munda: et effundatur super ea tantum aqua quod ipsa cooperiat: et pulverizetur super ea de zucchero contrito quantum est tertia pondus citrozum: et decoquantur igne leui et misceantur cum aqua cum spatula: deinde extrahantur et abstergantur et mundificentur et ponantur super planum ut est tabula: et dimittantur duobus diebus continuis: deinde reducantur ad patellam et precipitantur super ea de zucchero quantum est medietas ponderis citroz et aqua quod cooperiat ea: ut superfluat quattuor digitis coniunctis decoquantur lento igne: sicut coxisti ea prius. et caue in hoc ne corrumpantur in igne: quoniam sunt debiles eorum quod coniunguntur. et sit mens tua et intellectus tuus totus ad ea: cum ignem accendis sub eis: ut sit ignis levis et quietus: deinde extrahantur et expandantur super tabulam et dimittantur tribus diebus continuis et noctibus suis: et a die quarto mundentur et mundificentur cum capite cultelli et reducantur ad vas: et fundatur super ea mellis colati quantitas quod cooperiat ea et superfluat quattuor digitis et decoquantur leui igne quousque horis aut sex donec videatur mel egredi super illud quod apparz de citro sicut similitudo margaritarum et ingrossetur mel ingrossatione aliqua: deinde auferantur ab igne et infrigidentur: et sumantur spice et gariofilis et cinnamomi et ziziberis et cardamomi et macropipis et girboe omnium ana. per .j. et sit pondus omnium quantitas medietatis decie ponderis citroz. Et est ut sint duo sextaria per vnaquaque emina citroz: et terantur grosse et ponantur in vase vitreo et pulverizentur in eo res pura de medicina: et fundantur desuper citra quantitate tunice vni: deinde pulverizentur super ea medicine: et fiat cum eis ita donec opleantur abo simul: deinde fundatur super ea in patella de reliquiis mellis donec cooperiat ea et superfluat quattuor digitis: et strigatur caput vas et ponatur in loco in quo non adueniat ei frigus neque humoresitas. Et scias quod signum maturitatis citri est ei submersio in liurello sub aqua.

B Itonia posita quod pueniunt ad pfortandum stoachum et strigunt naturam et ad mali

cia digestiois et vomitu propter cam oris stoachi Sumantur ciconia bona magna: et mundentur iterius: et excorticentur: et incendantur in frusta et decoquantur cum aqua et melle: et sint aqua partes .ij. et mellis partes .j. Quidam vero decoquunt ea cum vino et melle: et est melior operatio: et infrigidentur et in die secundo decoquantur cum melle solo: deinde expandantur in liurello: et pulverizentur super ea medicine predictae in citris. Et fundatur super ea mel et feruentur.

D Escripicio alia ciconioz conditorum quod pferunt ad debilitatem stomachi et solutionem ventris. Sumantur de ciconiis matura et incendantur in quattuor frusta et mundetur quod est in interiore parte eorum ex granis et abstergantur interiora eorum cum mantili de lino: et fundantur super ea mellis partes .j. et aque partes .ij. cum quantitate quod cooperiat ciconia: et ferueant duabus ebullitionibus aut tribus: deinde de colentur et reducuntur ad vas: et fundantur super ea mellis despumati partes .j. et aqua pars .j. et bulliant ebullitionibus duabus aut tribus: deinde de colentur et expandantur super planum aliquod ut est tabula: et dimittantur donec exsiccentur quod in eis est de humoresitate: deinde abstergantur et reducuntur ad vas: et fundatur super ea mellis quantitas quod submergat ea et emineat .iiij. digitis coniunctis: et ebulliant ebullitione vna: et pulverizentur super ea species quas diximus in operacione citroz. et ponantur in vase vitreato viridi et oppiletur stricte caput eius. Quidam vero medici non precipiunt super de speciebus nisi cardamomum et gariofilos et crocum.

B Autem condite quod pferunt ad frigora: et debilitatem renum: et dolorem dorsum: et adiuuant ad voluntatem coeundi. Sumantur de bauchis dure: clari coloris: munde: abscedant duae earum extremitates: deinde precipiantur super eas penidiorum aut zuchari pondus ipsarum: et fundatur super eas de aqua quod cooperiat eas: et decoquantur leui igne donec leniantur et auferantur ab igne: et expandantur super planum aliquod ut est tabula donec exsiccentur et abstergantur ab eis quod supereminet eis ex malo: et reducuntur ad vas: et fundatur super eas mellis despumati quantitas cooperiens eas et supereminens eis quattuor digitis: et decoquantur lento igne donec videatur mel penetrare ex omnibus partibus earum et auferantur ab igne: et ponatur tunica vna ex eis in vase vitreato: et pulverizentur super eas species: et fiat de eis ita usque ad finem ipsarum.

M Irabolani positi sunt ex recetibus in sinu et idia: et quod afferunt inde sunt boni valde: et sunt apud nos huiusmodi. Sumuntur

mirabolani kebuli: & fit fouea in terra i loco humoroso arene dulcis non salse: & ponitur de mirabol. tunica vna: & supra eos de arena humida tunica vna: et sub eis de arena tunica vna: et aspergitur sup eos aqua: & per duos dies accipiunt mirabolani et projiciuntur sup eos arena alia recens non prima: et dimittuntur duobus diebus donec humectantur. Fit illud decem diebus donec intumescant mirabolani & humectentur & inflentur. tunc ergo ablue eos cum aqua dulci ter aut quater: & accipe dactilos & ciprum & decoque eos cum aqua plurima: & projice mirabolanos in illa: aqua decocta: & decoque eos paulatim super ignem leuem. Cum ergo decocte sunt ablue eos ablutione mundante: deinde accipe mel & bulli ipsum & aufer spumam eius & coque eos cum eo: & accipe medicinas quas diximus in ceteris conditis: & pone eas in pano lini mundo subtili: & suspende ipsum in vase & confrica ipsum omni hora donec egrediatur virtus specierum cum mirabol. cum ergo decocti sunt: tunc projice eos in catino vitreato: & dimitte eos duobus diebus aut tribus donec recipiant mirabolani virtutem medicinarum: & projice eos in vase vitri: & projice in eo mel despumatum & projice super eos musci & croci & pax abrequantitate quam vis: & strige os vasis: & vte eis: & quanto plius antiquantur sunt meliores.

Descriptio alia mirabolanoz conditorum. Sumanur de mirabolais magnis kebulis centum numero & infundantur in aqua & ponantur ad solem quinqz diebus: deinde extrahantur ex aqua: & ponantur in fimo humido: v diebus in omni die extrahantur & abluantur ablutione mundante: et reducantur ad fimum humidum & sepeliantur in eo. ita fiat tribus vicibus deinde extrahantur et lauentur ablutione mundante: et projiciantur in aqua rizi & zuchari 3. xxx. & dactilorum quantitate cooperiente ipsos: & decoquantur leui igne donec consumantur aqua: & extrahantur et abstergantur cum panno lini: & pungantur cum acubus et fundantur super eos mellis arundinum quantitas cooperiens eos & supereminens quattuor digitis: & decoquantur donec ingrossentur & amministrentur.

Species eorum alia. Sumanur ex mirabolais kebulis bonis centum numero: & lauentur ablutione mundante: et dimittantur nocte donec exsiccant paululum: et fundantur super eos aqua: aut aqua alkis ordei cum quantitate que cooperiat eos & supereminet quattuor digitis: et decoquantur leui igne donec consumantur aqua: & ponantur in furno et quasi mane extrahantur: & expandantur super vas planum ut

est tabula et abstergantur cum pano et purgantur cum acubus: deinde fundantur super eos de rob: & decoquantur donec leniantur & deponantur ab igne et puluerizentur super eos species & reponantur & amministrentur.

Decacul conditum. Secacul est vene sic zimziber: & affertur ex india & fit de eo cum teneritudine sua conditum in loco suo: & est nobile valde. Apud nos autem fit secundum hunc modum. Humectatur in primis cum aqua calida donec mollificetur cortex eius exterior: deinde excorticatur cum cultello. postea infunditur in aqua frigida septem diebus: & omni die alteratur aqua: & fit illo de eo donec humectatur interius eius & ipsius exteriorius & leniatur. deinde decoquitur cum aqua & melle postquam humectatur: & sunt aque partes .ij. & mellis pars vna. deinde ponitur mel solus & bullit ebullitio vna & projicitur in vase vitri & cum subtiliatur mel ex humiditate eius: extrahitur ab illo melle & ponitur in vase alio despumato cum speciebus quas diximus.

Inziber conditum. Zimziber est vene de ventre terre sicut vene tinctorum: & fit de eo conditum in lini cum teneritudine sua. Apud nos autem affertur conditum cum melle aut cum aqua rizi: et fit apud nos cum melle & speciebus cum siccitate sua postquam infunditur mense vno absque sale. Quidam vero alii sepeliunt ipsum in arena sicut mirabol. deinde decoquitur et fit secundum modum quem diximus in mirabol.

Runa condita si sunt humida decoquantur postquam tolluntur interiora eorum cum melle et aqua. deinde cum melle solo et projiciuntur super ea species secundum quod diximus ante: et si sunt sicca tunc infundantur in aqua tribus diebus: deinde decoquantur.

Api conditi. Sumantur napi boni et inciduntur in quattuor partes: et secundum quantitate magnitudinis et puritatis eorum excorticentur ex cortice suo exteriori: et infundantur in aqua et sale quattuor diebus: deinde tribus diebus cum aqua calida: et decoquantur cum aqua et melle: deinde cum melle solo: et fiat odoriferi.

Migdale condite. Eligantur de eis dulces cum teneritate sua et corticibus suis et decoquantur: ita quod non infundantur et proficiantur et ponantur in speciebus boni odoris.

Igna balsami condita. Et fit ex lignis balsami recentibus: quoniam decoquantur duabus vicibus et projiciuntur super ea species sicut diximus.

Amblici conditi. Eligantur ex emblicis meliores que non sunt fracti et infundantur .vij. diebus in aqua frigida donec leniantur et inflentur et huectentur: deinde decoquantur

bis fm qđ dixerim? et pñciant sup eos spēs
deide ferueant duab? ebullitōib? cū aq̄ et
pñciantur sup eos mel despumatū et spēs
et amīstrentur.

Ala adita uenientia ad vomitū: deco
quātur poma dulcia de scemi cū qua
bus pñbus aq̄ et pte vna mellis. deide deco
quātur secūdo cū melle solo et ponātur in
vase vitri et pñciatur sup ea mel despuma
tū et pñciatur sup ea species pñcte i opa
tōne citroz.

¶ Tractat? octau? de troiscis. **¶** Troisc
ci stelle. **¶** Sermo noster i hac sūma est sic
sermo pñent?

IAm consecutū ē ex magnifica
tione antiquoz medicorū qđ
noīauerūt troiscos stelle ala
mardacanec. scz troiscos stel
le qui nō pñmittūt vitam rece
dere. Et isti qđem troisci pñuīūt stoācho
recipienti supfluitates expulsas ex reliquis
mēbris: et auferūt eructuatōem acetosam:
et liniuntur sup frontem et sedant dolozes
capitis: et conferūt ad catarrhos et dolozem
dentiū positi cum galbano in corrosio ex eis
et cōferūt ad dolozē auris: et pñerūt ad spu
tū sanguinis et cursū eius ex omī mēbro: et
ad tussim cronicā: et pñerūt ad febres peri
odicas sūpti in potu cū aq̄ sanfuci et ad ven
ena ex pñcussioe ebibita cū aq̄ ruthe: et po
nāe in eis stella terre. Et dixerunt plurimi
qđ est talk. & quidā eoz qđ est lutū sce
mīus. & fortasse talk līnit aspīcatē stoāchi:
& insidet ei: & non patitur a calore innato
donec agat ipm in alio: & nos dicem? eozū
pñmixtiōe sicut ipi dixerūt. Quoz hec ē p
mixtio. Mirre & castorei & spice & casie et
terze sigillate & corticū mādragore oīm añ.
3. mī. opij & croci & costi & stelle ire (& ē
talk) oīm añ. 3. v. papaueris albi. 3. vī. dau
ci & anisi & liseleos & semis iusquiamī albi
& storacis liquide & semis apij oīm añ. 3.
vīij. infunde gūmas i vīno odorifero: & te
re medicinas & pñice cū eo: & fac troiscos
ponderantes 3. 5. & exiccent in vmbra.

Rocisci de rosis vniuersitatis qđ cōfe
runt ad dolozes stoāchi: & abstergūt
humiditates stoāchi: & auferunt febres fle
gmaticas & cronicas. Quoz hec ē pñmixtio
Sumanē rosarū rubeaz ablatīs capitib? 3.
xx. spice odorifere & radicū liquiricie oīm
añ. pondus 3. x. Et sūt quidā medicorū qui
ponunt loco radicū liquiricie succū liquiri
cie. Aggrega has medicinas tritas & cribel
latas & pñice cū triplicato: & fac troiscos

& exicca in vmbra.

Rocisci de rosis cu scamonea qui pñe
runt ad febres & ad difficultatē. Re. rosarū
recentium aūr. vi. radicū liquiricie aūr. iij. spice inde
aūr. ij. conficiant cū rob: & informenē tro
isci ponderis 3. j. & exiccent i vmbra.

Rocisci de rosis cū scamonea qui pñe
runt ad febres & ad difficultatē. Re. rosarū
rubeaz ablatīs capitib? 3. xij. spi
ce odorifere & radicū liquiricie oīm añ. 3.
vīij. scamonee pondus 3. iij. Aggrega has
medicinas tritas & cribellatas & cōfice &
fac troiscos & exicca in vmbra: & bibātur
cum aqua frigida & iuleb et siropo acetoso

Rocisci de rosis cum spodio qđ confe
runt ad febres omixtas ex flegmate
et colera antiquas. Re. rosarū rubeaz abla
tis capitib? pond? 3. v. spice odorifere pō
dus 3. ij. spodij pōdus 3. j. succi eupatorij
pondus 3. vīij. Aggrega has medicinas tri
tas & cribellatas & fac troiscos: & exicca
et vtete cū necesse fuerit.

Rocisci de rosis noīatī dyarodon qui
pñerunt ad oppilatōes splenis et epa
tis et febres melācolicas et flālicas. Quoz
hec ē pñmixtio. Re. rosarū 3. x. et succi liquiri
cie 3. v. et spice et casie et floris squimāti et
croci et mirre et masticeis oīm ana. pondus
3. ij. Teranē et cribellenē et infundanē mir
ra et crocus in aceto et cōficiant cū eo. et
si vis pñice ea cum melle.

Rocisci de rosis pñerētes ad febrē ter
cianā. Re. rosarū rubeazū pres. v. spi
ce et croci et masticeis et anisi et lacce absqz
lignis oīm ana. pres. decē succi eupatorij et
absinthij amborū añ. pres. ij. floris squimāti
et mirabolanoz citrinorū amborū añ. pñe. j.
et in descriptōe alia rosarū qñtum spice et
masticeis: tere et pñice cū aq̄ apij: et fac tro
iscos: quoz vnusquisqz sit aūr. 5.

Rocisci de rosis cū spica faciētes ad
dolozes epatis. Re. spice et lacce ab
lute et radicū liquiricie oīm añ. 3. iij. absin
thij et keia et croci et succi eupatorij et reu
fini oīm añ. pondus 3. iij. rosarū 3. vij. Te
re et cribella et confice cum aqua et fac tro
iscos.

Rocisci de camphora extinguentes i
flamatōem februm: cōferentes ad e
thicam et pñsim: et auferunt sitim et angu
stiam et vomitū: anguinis. Quoz hec ē p
mixtio. Re. spodi. 3. iij. rosarū 3. septem

semis malue et semis portulace et semis cucurbitae dulcis et dragaganti et neriden et gummi et liquiritiae et xilaloes crudi et cardamomi oim ana .3. iij. croci .3. ij. zuchari tabarzed et tereniabim oim an .3. vij. caphore .3. j. et .5. terant et oficiane cu mucillagine psillij et informent trocisci.

Q Escripção alia trociscorum de camphora q̄ oferunt ad inflamatoem q̄ fit in stomacho et epate et vomitu sanguinis et siccitatis et febres acutas. Quorum hec est p̄mixtio. Sumant spodiij pondus .3. iij. rosarum rubeorum ablati capitis pondus .3. x. xilaloes puri boni et cardamomi et succi liquiritiae oim an . pondus .3. ij. zuchari tabarzed et tereniabim et granorum cucumeris excoctatorum oim an . pondus .3. ij. croci et caphore aborum an . pondus .3. j. Aggrega has medicinas tritas et cribellatas et ofice cu mucillagine psillij et in forma trociscos dragmeos et exicca in umbra et vtere.

Q Rocisci de camphora s̄m descriptioez alia qui oferunt ad febres acutas et aperunt oppilatōz epatis vehementē. Quorum p̄mixtio h̄c ē Re. violarum siccarum et nenufaris amorum an .3. iij. et semis cucumeris et spodiij et croci oim an . pondus .3. ij. et rosarum .3. v. et reusini et lacce aborum an . pondus .3. j. et dragaganti et gummi arabici et succi liquiritiae oim an . pondus .3. ij. caphore aur .5. et in descriptioe alia caphore aur .j. tereniabim et zuchari aborum an . pondus .3. x. terant et fiant trocisci.

Q Escripção alia Caphore et xilaloes crudi amorum an . pondus .3. 5. croci & spodiij amorum ana . aur .ij. semis cucumeris & semis alcon & dragaganti & lacce & succi liquiritiae & cardamomi oim an .3. ij. et rosarum .3. vij. & zuchari & tereniabim amorum an . pondus .3. x. terant & oficiane & informent trocisci.

Q Rocisci camphore nostri. Re. seīs endiuie & lactuce et portulace oim an .3. ij. & granorum cucurbitae excoctatorum oim an . pondus .3. ij. & terciam & seīs alkedre si inuenitur & si non sandali .3. iij. & cancri combusti et croci & succi liquiritiae & camphore oim ana . pondus .3. j. rosarum .3. mj. & informentur trocisci.

Q Rocisci de spodio cu tereniabim q̄ p̄sunt ad febrem acutam & extingunt Re. rosarum .3. vij. tereniabim .3. mj. amili .3. iij. gummi arabici & dragaganti & spodiij & croci oim an .3. ij. oficiane cum aq̄ tereniabim & mucillagine psillij. Quidā aut addūt in eis semis citruli & semis cucumeris & seīs por-

tulace & semis cucurbitae dulcis oim an .3. ij. terant & oficianent & informent trocisci.

Q Rocisci de spodio cum semie acetose faciētes ad febres colicas & tercianā p̄cipue q̄n est illic solo nature. Cuius hec est p̄mixtio. Re. rosarum .3. vij. gummi & seīs acetose excoctati et amili torrefacti par oim an .3. iij. spodiij .3. ij. croci .3. ij. tere & ofice cu aqua granati acetosi aut cu aq̄ agreste & in forma trociscos & denē in potu cum robore agresta puro. aut cu siropo ribes. Quidā vero addunt in eis boli armeni & succi berberis aborum an .3. ij. castanearum torrefactarum .3. ij.

Q Rocisci de berberis faciētes ad febrem acutam & apata in epate & siccitatem vehementem. Re. succi berberis .3. iij. seīs citruli & masticiis & spodiij oim an .3. ij. lacce et reusini amorum an .3. j. rosarum .3. xij. croci .3. j. spice & succi eupatorij et radicū liquiritiae & tereniabim oim an .3. ij. informent trocisci. pondus .3. j. & denē in potu cu eo qd̄ puenit ex potibus. Quidā aut addunt in eis succi absinthij .3. ij. asari et semis apij et semis feniculi oim an .3. j. rubee tincturū .3. j. & .5.

Q Rocisci de berberis descriptioe alia q̄ oferunt ad febres inflatas & apata epatis et apata stomachi. Re. berberis & succi liquiritiae et rosarum et semis cucumeris et seminis melonis excoctati striti et cribellati oim an . pondus .3. ij. masticiis & spice odorifere et succi eupatorij oim an . pondus .3. ij. rubee et reusini et croci oim an . pondus .3. j. semis cuscute et semis endiuie oim an . pondus .3. iij. spodiij pondus .3. j. et .5. tereniabim pondus .3. vj. tere et ofice cum aqua tereniabim et in forma trociscos quorum unusquisq̄ sit aur .j. & potentur.

Q Rocisci de berberis qui pueniunt ad dolores epatis cu febze et siccitate & ictericia. Re. rosarum recentium .3. vij. succi berberis et tereniabim amorum ana .3. iij. cuscute sicci aut semis eius .3. j. et .5. neriden & spodiij amorum an .3. j. et .5. croci & lacce et reubarbari oim an .3. j. succi liquiritiae .3. ii. et .5. tere & ofice cu aq̄ tereniabim aut cu aq̄ endiuie.

Q Escripção alia trociscorum de berberis qui pueniunt ad febres inflamatas & siccitatem et angustiam et extinguunt valde. Re. berberis aut succi eius et succi liquiritiae aut spodiij oim an .3. iij. spice .3. j. semis citruli pondus .3. ii. & .5. rosarum .3. vj. & .5. seminis portulace et croci amili dragaganti omnium anadof .3. ii. camphore .3. 5. conficiantur cum aqua tereniabim & informentur trocisci.

Descriptio alia trociscorum de berberis qui faciunt ad febres et tussim et dolorem epatis et sedant sitim. Re. berberis pondus .3. xij. & seminis cucumeris et alconis & mastice et spodii oim an. pondus .3. vi. lacce & reusini aboz an. .3. iij. et rosarum .3. xl. croci et spice et succi eupatorii et succi liquiritie et tereniabim omniu an. .3. vi. tere et fac trociscos.

Trocisci de berberis descriptio alia. Re. berberis et spice et seminis portulace et succi liquiritie et dragagati et gummi arabici & amili oim an. .3. iij. & .5. spodii et camphore et croci oim an. pondus .3. j. tere & confice cum aqua et forma trociscos.

Trocisci de berberis. Re. succi berberis .3. v. eupatorii et spodii amborum ana .3. ij. lacce ablute et croci et keder et spice & succi absinthii & reubarbari et buglosse oim an. .3. ij. & .5. seminis endiuie & seminis cuscute oim an. pondus .3. iij. seminis portulace .3. j. & .5. croci .3. j. informa trociscos cum aqua endiuie.

Trociscus de absinthio deferens ad febres antiquas aperitiuus valde provocatiuus facies appetere. Re. anisi & absinthii & asari & seminis apii & amigdalaz excorticatarum oim ptes equales: conficiantur cum aqua frigida & fiant trocisci: & dentur in potu.

Trocisci de absinthio alii facientes ad epar & splenem & stomachum & febrem tercianaz & triangulam. Re. anisi aur. ij. asari & absinthii romani & seminis apii & amigdalaz excorticatarum ex cortice suo et mastice & spice oim an. aur. j. aloes scorre: sis & folii indi amborum an. aur. j. & .5. succi eupatorii aur. j. terantur & conficiantur & informantur trocisci.

Trocisci de eupatorio qui conferunt ad febres inflamatas antiquas & ad sitim & oppilationes & apostemata epatis & splenis & ictericiam. Re. succi eupatorii sextaria. vj. rosarum rubearum ablati capitibus & spice odorifere oim ana. sextaria. ij. tereniabim mundate sextaria. vj. spodii pondus .3. mj. Aggrega has medicinas tritas & cribellatas & confice: & fac trociscos.

Trocisci de capare qui deferunt ad dolores splenis. Re. corticum radicis caparis sextaria. mj. armoniaci sextaria. mj. reubarbari sextaria. ij. se:is agnicasti et piperis oim an. pondus sextarioz. vi. Aggrega has medicinas tritas & confice armoniacum cum aceto vini: & aggrega cum eo medicinas: & fac trociscos.

Trocisci de lacca. Re. lacce lignorum & rubee et anisi & se:is apii et absinthii & asari et amigdalaz amaraz mundatarum & costi et cinamomi et aristologie longe & succi eupatorii oim an. .3. v. tere et confice trociscos.

Trocisci alkekengi deferentes ad dolores renum et vesice & mictuz sanguinis et lantei & ad vrima mucosam: et conferunt ad scabiem vesice. Quorum hec est pmixtio. Re. seminis melonis aur. xxxvi. opii aur. vj. se:is iusquiami albi et seminis apii et seminis acetose oim an. aur. vi. seminis iusquiami nigri & seminis co:ianzi abozum an. aur. xvij. seminis feniculi & granorum pini torrefactorum & croci & amigdalaz amaraz oim ana aur. ix. & granorum alkekengi montani gna. lxxv. tere et confice cum coagulato vrie et fac trociscos. dosis sit a duobus aur. vsqz ad. nj.

Trocisci alkekengi descriptio alia. qui deferunt ad vlcus renu et vesice et ad distillationem vrimae. Re. seminis apii et seminis iusquiami albi et sebedenegi oim ana. pondus .3. vi. seminis feniculi .3. ij. croci et seminis acetose siluestris et amigdalaz pini et opii et amigdalaz amarazum excorticatarum omniu anadob. .3. nj. et granorum alkekengi magnorum numero. xxv. et seminis cucumeris .3. xij. tere et confice et fac trociscos.

Trocisci de rubarbaro deferentes ad egritudines antiquas et duriciez epatis et guttatem eius et apostemata ipsius et dolores splenis et percussionem euenientem in corpore. Re. reusini pondus .3. vj. rubee lignorum lacce mundate oim ana. pondus .3. mj. se:is apii et eupatorii et anisi oim ana. pondus .3. iij. Aggrega has medicinas tritas et cribellatas et fac trociscos scdm descriptioem.

Trocisci quos disposuit ammulus: qui deferunt ad caliditatem et solutionem vetricis et dolorem epatis. Quorum hec est pmixtio. Re. spodii et berberis et xiloaloes et seminis acetose et mastice et gallie et spice oim an. aur. j. gummi aur. nj. rosarum aur. v. conficiantur cum aqua rosarum et informantur trocisci.

Trocisci alii. Anisi et seminis apii aboz ana pondus .3. j. amidi et amigdalaz amarazum et mastice et spice et folii indi oim ana. pondus .3. j. et succi eupatorii et aloes aboz an. .3. ij. asari .3. j. tere et confice et fac trociscos.

Trocisci alii. Amigdalaz amarazum et anisi et absinthii oim ana. .3. ij. asari .3. j. tere et confice et fac trociscos.

Trocisci merō et sunt cogniti betricō. Re. croci et opii et mirte et seminis

iusquiami albi et corticū radicis mādragoē
ptes equales: efficiantur cū succo lactuce et
fiant trocisci: et cū necesse fuerit tere et dis
solue cū aqua et line super tempora.

Permixtio trociscorum. Re. calami aroma
tici et melliloti āboz ana. 3. iij. carda
moni. 3. j. et. 5. folioz anefri. 3. j. rosaz ru
beaz. 3. 5. musci aūz. j. tere et cribella et fac
trociscos.

Trocisci valentes ad vlc? intestinoz et
expulsionē sāguinis vnde cūqz sit. Re.
supioris rosarum et opii et acacie et gūmi
oīm ana. 3. j. galla rū. 3. 5. feluzaharagi. 3.
i. et. 5. cōficiantur cū succo alcareos et fiant
trocisci.

Trocisci andromaci pferentes ad expul
sionem sanguinis. Re. arsenici et opii
et coralli oīm ana. 3. iiii. oliban. 3. viii. stel
le terre et amili et boh armeni oīm ana. 3. iij.
semis papaueris 3. ii. balaustie. 3. 5. tere et
pice et fac trociscos.

Trocisci andromaci descriptōne alia fa
cientes ad doloze stoāchi et ad diffi
cultatem ventris et difficultatē vīne. Re.
semis apii. 3. vi. anisi. 3. iiii. reusini et pipis al
bi et floris squinati et castorei et spice et cī
namomi et opii oīm ana. 3. i. et. 5. absinthii
3. iiii. aloes scotensis et mastice et croci oīm
aū. pond. 3. j. tere et cribella et pice et infoz
ma trociscos.

Trocisci alkīndi q pferunt epati qd de
bilitatū est in generādo sāguinē adeo
q debilitatus ē appetit? cibi et appetit? coi
tus. Re. laccē lignoz ptes. v. berberis ptes
iij. reusini rosaz rubeaz et x. loaloes idi oīz
aū. terciā pris vnius sticados et renaruz li
lu subalbi āboz aū. ptem. 5. croci et anisi
et semis apii et keisim romani et petroselini
oīm aū. qitā pris vni? tere & fac trociscos.

Trocisci andromaci absterfui pferētes
ad humorem crudū & colerā fortes
valde. Re. mirabolanoz & telluricoz & em
blicoz & burūgi oīm ptem. j. post triconi
zatōem et medulle turbit albi qntū est illō
totū et penioioz qntum oīa: ponant peni
tū in patella & fundat sup eos aliqd aque
Cū ergo bullierint: auferant & puluerizen
tur sup eos medicine post p̄mixtionē: & p
miscant cōmixtione decenti. deīde fiāt tro
cisci. & sit quisqz trocisc? ponderis. 3. x. do
sis sit trociscus. j. cum aqua in qua infusus
est coriandru siccum a principio noctis. de
inte coletur hora qua poratur medicina in
mane. Ipsi em faciunt assellare a decē sellis
vsqz ad viginti. & sit cibus eius super ipos

cū fuerint vespe: mice in aqua ciceris cum
oleo abluto. Et si est necessariū vt educatur
flegma vitreum viscosum: addat in eis qn
tum quarta ps mirabolanoz de pulpa colo
quintide.

Trocisci almezerion pferentes ad nau
seam & singultum & tenasmon. Re.
anisi & semis apii et calamenti ortulani &
mente & petroselini & ameos oīm aū. 3. vj.
& opii & castorei & piperis albi & macro
piperis & zizimbrii & mirre & absinthii oīz
aū. pondus. 3. mj. & corticū casie. 3. xij. con
ficient cum melle & fiant trocisci.

Trocisci mezerion alij. Re. seminis apii
& anisi & cīnamomi oīm aū. 3. vj. ab
sintii romani. 3. mj. mirre & piperis et opii
& castorei oīz aū. 3. ij. Aggrega has medici
nas tritas et cribellatas & fac trociscos cū
triplicato & vtere ad debilitatez stomachi
& fluxum ventris & vomitum.

Trocisci alrōdīmon pferētes ad febres
īflamatas & apostemata epatis & fe
bres ppositas ex colera et flegmate & san
guine et humiditate. Re. rosaz rubeorum
ablati capicibus pondus. 3. vj. spice odorē
fere & croci amboz aū. 3. ij. succi liquiricie
& radicū liquiricie & granoz cucumeris
excorticatoz et terenabm mundati oīm aū
3. n. dragaganti et gūmi amboz aū. pond.
3. j. Aggrega has medicinas tritas & cribel
latas et confice cū aqua dulci et fac trocis
cos.

Trocisci alrōdīmon descriptōne alia.
Re. granoz melonis et granoz ci
truli et granoz cucumeris et cucurbite dul
cis excorticatoz oīm ana. pond. 3. x. succi
liquiricie pond. 3. vj. dragagā. i. pōdus. 3.
iij. seminis feniculi et rosaz amboz aū. 3.
ij. croci pondus. 3. j. tere et confice cū aqua
psillii. & fac trociscos et vtere.

Trocisci marini conferentes cum appro
ximant egro yleos valentes ad infla
matōem et conferentes ad vomitū. Quorū
p̄mixtio. Re. semis apii et anisi amboz aū.
pondus. 3. vj. absinthii romani mastice aū.
pondus. 3. iiii. piperis et mirre aū. pondus
3. ij. cīnamomi pondus. 3. vj. opii. 3. ij. casto
rei pondus. 3. ij. tere et cribella et confice
et fac trociscos.

Trocisci de papauere pferentes ad flu
xum sanguinis et tussim et febrem et
dolorem pectoris. Re. rosarum et gummi a
rabici amboz ana. pond. 3. iiii. amili et dra
gaganti amboz ana. pondus. 3. duarum
papaueris albi et nigri amboz anadolis

pondus. 3. nj. spodij pondus. 3. j. succi liqui-
ricie pondus. 3. ij. croci pondus. 3. j. te-
re & aggrega & fac trociscos.

Procisci de baulastis uenientes eis q
habent fluxum ventris & egestionez
emittunt sanguine & saniem: & habent te-
nasmon. Re. balaustraz & sumach & corti-
cum glandiu torrefactaz & sauech nabach
& granor mirti & gallarum torrefactaruz
extinctaz cum aceto cimini infusi in aceto
torrefacti oim an. 3. mj. tere & confice cum
aq rosata aut succo malor. & informa tro-
ciscos dragmeos.

Procisci disulidis pferentes ad vlcera
renu & vesice: & mictum sanguinis
& difficultate vrine Quor. hec est p mixtio
Re. semis apij & semis iusquiami albi & se-
bedenegi oim an. pondus. 3. vj. semis feniculi
pondus. 3. ij. croci & granor pimi & se-
mis acetose & opij & amigdaloru amaraz
excorticatar oim an. 3. nj. granor alkekengi
montani. xv. numero. semis cucumeris ex-
corticati. 3. xij. tere & pfice & informa tro-
ciscos.

Procisci alandaron descriptoe asceleni-
dis. Re. capitū gnator. 3. x. alumis ia-
meni. 3. mj. calcadis. 3. xij. dragaganti. 3. xij.
mirre. 3. mj. oliban. 3. vj. aristologie. 3. xij.
pfice cu aqua mellis & fac trociscos.

Descriptio alia. Re. aristologie & gal-
laruz viridiu oim an. 3. vj. & relique
medicines sint scdm qntitatez zuchari & in-
formantur trocisci.

Prociscus ali? q confert ad vlcera inte-
stinoz & sputu sanguis ex pectore:
& pferuat fetum. Re. anthimonij & sebede-
nigi et sanguis draconis oim ana. sextaria
mj. sedaran sextarium. j. laudani & zuchari
& croci oim an. 3. mj. balaustraz & gallaru
oim an. 3. xx. licij & cornu cerui adusti & a-
cacie oim an. 3. x. conficiant cum aqua arno-
glosse a cu aq virge pastoris et amistreru
scdm tres modos. Ad cursum ex inferiori-
bus cu clisteri in receptrice. Et modo secun-
do supponat cuz lana. Et modo tercio de i
potu cum succo cieri & cum aqua virge pa-
storis. Et ad sputu sanguis ex pectore cuz
aq portulace. Et disinterie cu rob citonior
puro.

Procisci de aniso apientes oppilatones
rectificantes epar lenificantes naturam
auferentes febres antiquas. Quoruz hec est p
mixtio. Re. anisi. 3. mj. absinthij & asari et se-
mis apij & amigdalaz amaraz excorticata-
rum et spice et masticis et folij et seminis a-
neti oim an. 3. j. eupatorij. 3. nj. aloes. 3. mj.

& 5. pficiat cu aq absinthij et fiat trociscus
dragmei: & denē i potu cu siropo acetoso.

Procisci lenientes naturā auferentes an-
gustia pferentes ad stricturā abelitus
phibetes voitu. Quor. hec est p mixtio. Re.
turbic. 3. v. violaz siccaruz. 3. x. succi liqui-
ricie. 3. ij. & 5. conficiatur cu aq et fiant trocisci.
dosis eoz. 3. nj. aut. mj. & bibatur cu. 3. x. zu-
chari.

Procisci de semib? q pferunt ad resolu-
tione nature & vlcea q sunt in intesti-
nis: & ad illu qui non digerit cibos: & pun-
ctione vehementē: et tenasmon: & fluxum
sanguis muliez frequentē. Quor. hec est p
mixtio. Re. gnozu mirti. 3. ij. semis feniculi
anisi ameos seīs apij semis iusquiami albi et
dauci oim an. 3. j. opij. 3. vj. pficiat cuz vino
& fiant trocisci ponderates. 3. 5. & amistrē-
tur post sex menses.

Procisci ad inceptoz aq et ad duriciez
epatis. Re. rosaz. 3. mj. berberis. 3. ij.
spice tarumde masticis et succi eupatorij et
absinthij et sqnantij & asari et anisi et semis
apij et semis feniculi & scolopēdrie & fru-
ctus tamarisci et radicū caparis oim an. 3.
j. reubarbari et lacce & succi liquiricie oim
an. 3. j. & 5. croci. 3. 5. informenē trocisci.

Procisci de rosis q pferunt ad dolorem
stomachi et febre flegmaticā. Re. rola-
rum siccarum. 3. ij. spice et radicis liquiricie
oim an. 3. j. karabe et masticis amboz an. 3.
vj. carpobalsami. 3. v. tere et pfice cum rob
et fac trociscos.

Procisci de rosis lenitiui q i estate i po-
tu sumunt. Re. rosaz pondus. 3. x. spi-
ce radicū liquiricie oim an. 3. v. scamonee. 3.
nj. terant et pficiant cum aq frigida et ifor-
mantur trocisci.

Procisci de rosis et eupatorio puenien-
tes ad febres antiquas et dolore epi-
tis et ictericiam. Re. rosaz. 3. v. spice. 3. ij.
spodij. 3. j. succi eupatorij. 3. vj. tere et pfice
cu aqua tereniabm et fac trociscos et da
in potu cum aliquo siroporum.

Procisci de lacca puenientes ad oppila-
tiones epatis et splenis et febre affi-
dua: et puocat vrinā. Quorum hec est per
mixtio. Re. lacce et rubee et anisi et seminis
apij et absinthij romani et asari et amigda-
larum amaraz excorticatarū et costi et ari-
stologie lōge et succi eupatorij et succi liqui-
ricie et succi berberis oim an. ps. j. informenē
trocisci dragmei et denē in potu cum eo qd
puenit de siropis.

Procisci d rubea q pueniūt ad gūedimē
splenis et dolore epatis et febre croica

Quorū h̄c ē p̄mixtō. Re. rubee. 3. xij. corticū
radicū caparis et aristologie longe. & radi
cū liq̄ritie oīm añ. 3. j. cōficiant̄ cum siropo
acetoso. et iforment̄ trocisci ponderātes. 3.
j. dosis sit vn̄ cū decoctōe absinthij.

Qrocisci de cuscute pueniētes ad febres
croicas et extinguit. Quorū hec est p̄
mixtio. Re. semis citruli et seminis portula
ce et semis aschēfabrē omniū añ. 3. nj. sucha
ha et bedeguard et fumiterre oīm añ. 3. mj.
dragagari et amili et gūmi oīm añ. 3. j. spo
dij et turbit et semis cuscute oīm añ. 3. mj.
tereniabi. 3. xxx. zucb. albasar. 3. xxx. croci. 3.
nj. conficiant̄ cū aqua & melle & fiant tro
cisci & am̄istrētur.

Procisci de decē medicinis q̄ pueniunt
ad quartanā antiquā & dolorē epatis
& molliciem. Re. anisi. 3. mj. asari & folij iōi
& absinthij & semis apij et spice & amig
dalaz amaraz excorticataz & masticiis oīz
añ. pondus. 3. j. aloes. 3. ij. succi eupatorij. 3.
mj. tere & confice cū decoctōe absinthij &
informa trociscos dragmeos & da in potu
cū aqua tepida.

Qrocisci pferentes ad febres ātiq̄as &
inflam̄tēz & vomitū & leniūt natu
ram. Re. rosaz rubeaz ablati capiti. pō
dus. 3. ij. granorū cucumeris excorticatorū
& masticiis & reusini & succi eupatorij oīm
añ. pondus. 3. nj. croci pondus. 3. ij. alces sco
tensis pondus. 3. j. Aggrega has medicinas
tritās & triconizatas & p̄fice cū aqua dul
ci & fac trociscos & vtere cū aqua frigida
aut citruli aut cū siropo acetoso.

**Tractatus nonus de decoctōibz & pi
lulis.**

Qos postponem? sermonē d̄ ca
tarticis: quorū quedā sūt apozī
mata & quedā pilule. & sermo
nem de gargarismis & obtar
micis & emplastris & epithia
tibus & medicinis oculi & dentis & aliorū
vsqz ad sūmam secundā: & sigillabim? hāc
sūmā loquendo de oleis & vnguētis: & an
te illud afferem? descriptōes apozimatum
& pilularū quorū narratōem vidimus eē añ
hanc sūmam secundā.

QEcoctio aque de radicibz pferēs ad
oppilatōnes & difficultatez v̄me &
dolorē epatis et stomachi: & am̄istratur
cum oleis & alijs. Re. corticum radicū feni
culi & corticū radicū apij & radicū squi
nanti & seminis feniculi & apij & anisi &
spice odorifere & capilliuenenis & masticiis
& passulaz enucleatarum q̄ntum necesse ē:

decoq̄nt̄ & denē ī potu q̄ntū est necesse.
QEcoctio aque de radicibz ad dolorē
epatis alkindi. Re. corticū radicis fe
niculi & apij āboz añ. pondus. 3. j. semis fei
culi & semis apij āboz añ. pondus. 3. j. ro
sarum rubeaz mollitaz et calamēti & squi
nanti oīm añ. 3. j. & passularum enucleataz
pondus. 3. ij. & asari pondus terciē. 3. j. &
spice pondus terciē. 3. j. fundant̄ sup ea aque
terciē due lib. vn̄ & decoquat̄ donec ima
neant. 3. ij. & plus parū: deinde colet̄ et fū
datur sup eā ex oleo amigdalino dulci pon
dus. 3. j. deinde potetur.

Pozima de absinthio pferēs ad dolo
rem ep̄is & stoāchi & febres om̄ixtas
frigidas flaticas & m̄licas C? hec ē p̄mixtio
Re. anisi & semis apij et absinthij romani
et asari & semis feniculi et radicū squinanti
oīm q̄ntum necesse ē: decoq̄nt̄ et extrahāt
aqua eorū & deē in potu.

QEcoctio eupatorij pueniēs ei q̄ habet
febrē quartanā et febrē flaticā & fe
brem diuersam et lenit naturā. Re. mirabo
lanorū nigroz et passulaz mundataz et fu
mi terre et bedeguard et eupatorij et sucha
ha oīm equaliter decoq̄nt̄ et colent̄.

Pilule q̄ cōueniunt illi q̄ habet ventosi
tatem grossā et inflam̄tōnē et spasimū
neruorū et inflam̄tōnē testiculorū. Re. seīs
apij et seminis harmel et anisi et masticiis et
croci oīm añ. 3. ij. mirabolanoz nigroz et
belliricoz et emblicorū oīm añ. 3. ij. serapi
ni et bdellij subalbi oīm añ. 3. j. et. 5. cala
mēti et petroselini et floris squinati et asari
et costi et zedoarie et ligni acori oīm añ. 3. j.
informētur pilule.

Pilule fetide magne q̄ expellunt humo
res grossos et apiunt oppilatōnes et cō
ferunt ad dolores iuncturaz et yliorū et al
baras et morpheā et leprā et elephantiam
et sunt pilule cōgnite almeheru. Re. armoia
ci et serapi et opopanaci et bdellij et aloes
et harmel et mirabolanoz et pulpe coloq̄n
tide oīm añ. 3. vn̄. et alsabzā et epithimi et
euforbij et caplie et hermodactilorū oīm
añ. pondus. 3. nj. et turbit. 3. x. et castorei
pondus. 3. ij. et scamonee pondus. 3. nj. aga
rici. 3. ij. et croci et spice et cardamomi et ra
dicis altee albe et alkeia et cinamomi et ga
lange oīm añ. pondus. 3. j.

Pilule fetide maiores conferentes ad
dolorē colice et podagre et dorsi et
genuum et resoluūt humorē grossum visco
sum in corpore. Quarum hec est p̄mixtio.
Re. bdellij serapini armoniaci opopanaci
semnis harmel et pulpe coloquintide &

alces scotrensis & epithimi omniū añ. 3. x
scamonee 3. vi. cinamoi spice croci et casto
rei oīm añ. 3. ij. euforbiij. 3. j. ifūdāē gūme
in aq̄ porri & fiant pillē. dosiſ. 3. ij.

Pilule fetide mīores mūdificātes hūo
rem grossū viscosū ex dorſo & geni
bus. Re. serapini & spahani & armoīaci et
opopanaci & bdellij oīz añ. 3. x. turbit. 3. xx
pulpe coloq̄ntide 3. xij. ifūdāē gūme et ofi
cianē cum eis medicie dosiſ. 3. ij. cum aqua
tepida.

Pilule fetide alkīdī que oferunt ad do
lores iūcturaz & podagre & omnes
dolorem ex hūore crudo & cola & mīa &
paralīsim. q̄z pmixtio hec est. Re. aloes &
mīrobolāoz citrīnoꝝ enucleatorum & har
mel & epithimi cretenſis & medulle turbit
& armoīaci & opopanaci & sapini et bdell
lij iudaicij oīm añ. ptes. m. j. pulpe colq̄nti
de ptes. n. j. scaōnee ptes. ij. euforbiij & ca
stoei & cinamoi & croci oīm añ. ptes. j. m
funde gūmas in aq̄ porri aut aqua caul' die
& nocte deinde tere medicinas & tere gū
mas donec fiāt sic vnguētū deīd pulueriza
medicinas sup eas: & tere donec pmisceāē
& fac pillas siles pipi: & exicca ī vmbra: do
siſ eaz pond. 3. ij. in pñ^o noctis cū aq̄ te
pida: et sic cib⁹ sup eas pullus p̄ditus in zi
brabegi: et vinū ei⁹ sit vinū mell' aut d' pas
sis.

Pilule de capsia maiores que sūt oferē
tes ad dolores huēroz & anchaz: &
vene scicaticae: et solone educūt humorem
grossum viscosum. Re. serapini & armoni
aci & bdellij & euforbiij & opopanaci omī
um añ. 3. j. aloes & epithimi & agarici oīm
añ. 3. j. aristologie rotunde & cetauree et
castoei oīm añ. 3. ij. macropipis & zinzibe
ris & cimīni & ameos et semīs apiij et anī
si & mirre & croci oīm añ. terciās. ij. 3. vni
us mirabolāoz citrīnoꝝ & hēmodactiloꝝ
& radicis almeheizaheragi oīm añ. 3. ij. 5. si
napis & capsie & pulpe coloq̄ntid & ligni
acozi & salis indī omniū añ. terciās duas. 3
vnius confice cum aqua alkekengi et fiant
inde pilule. dosiſ pondus. 3. ij.

Pilule de capsie mīores conferētes ad
mollificatōez ptis: & paralīsim: & do
lorem anchaz et genuū et iūcturaz: et po
dagram frigidā: et solone educūt humores
crudū grossū. Re. mīrobol. citrīnoꝝ. 3. x.
aloes. 3. xx. zinziberis. 3. ij. pipis et macropi
pis oīm añ. 3. j. sinapis. 3. n. j. capsie inde &
salis indī et pulpe coloq̄ntide omniū añ.
3. ij. penidiorum. 3. m. j. conficiantur cuz aq̄
porri: et informentur pilule. dosiſ. 3. ij. cuz

aqua tepida

Pilule de capsia descriptione alia. Re.
aloes et turbit et herōdactiloꝝ oīm
añ. 3. ix. capsie et acozi et salis naptici et pul
pe coloq̄ntide et agarici et granoꝝ har
mel et bdellij et serapini omniū añ. 3. ij. 3m
ziberis et macropipis et pipis: et mastici
et sinapis et anisi et costi et ameos oīm añ.
3. ii. epithimi et mirabolāoz nī groꝝ ambo
rum añ. 3. v. oficiantur cum aqua caul' et al
kekengi: quaz dosiſ sit. 3. ij. ā. n. j. cum aqua
calā.

Pilule de eupatorio facientes ad dolo
rem epatis et yctericiā et ad febres
Re. aloes et succi eupatorii et mirabolāoz
citrīnoꝝ oīm equalit̄ tere et cribella et con
fice cum aqua apiij et fac pilulas dosiſ pon
dus. 3. ij.

Pilule proficui cōferentes ad paralīsim
et torturam et doloꝝ genuū: et dolo
res iūcturaz ex flegmate. Re. albedumarij
et ē medicīna īda et satil et afrang. et ē me
dicīna alia īda et turbit et granoꝝ anil ī
dī et herbe eupatorii oīm añ. aūr. xx. deco
quant cum lib. l. aque donec remāeat medi
etas: deinde colēē et reducatur aqua eorum
ad ignem et bulliat donec coaguleē et p̄ici
atur sup eaz dende de sinī mūdātī a cortice
suo exteriorē: & est simile lingue auis posi
te ī medio sui. Et sumātur cinamī et aga
rici et mastici et aloes scotriēis et abregi
excocti et succi liq̄ricie oīm añ. aūr. xx.
tere et cribella cum ozali p̄ter dende deinde
tere dende solū. et misceat cū medicis: qm̄
non cribellat p̄pter vinctuositatē suā. deīd
de p̄iciatur sup illā aquā decoctā coagu
latam: et facta est ei spissitudo mellis: et cō
ficiatur cū ea iste medicīne: et informentur
pilule: et sumaē de eis pond. terciē. 3. j. vī
qz ad. 3. 5. et qm̄ mltiplicas: da duas terciās
3. j. cum aq̄ calida ī nocte.

Pilule alie thelic et sūt pilule abstergē
tes flā et melīaz: et educētes ea ābo:
et frangunt ventositatem debilitatis dige
stionis: et dantur ī potu ī hyeme et esta
te. quarum hec est pmixtio. Re. cinamomi
et costi et spice et amomi et camedzeos et
granorum alben et mahaleb et cinnamomi
et agarici omniū añ. pond. 3. ij. et mirre et
croci et gariofiloꝝ omniū añ. 3. iij. aloes. 3.
xvi. fiant pilule ī estate cum succo rosaꝝ
et ī hyeme cum succo caul' dosiſ earū pō
dus. 3. ij. cum vīno ante cibum: et cibetur
ī hora sua cum aq̄ ciceris.

Pille alourie ex libro alcalamet q̄ odo
riferz efficiūt oris odoꝝ et abstergūt

visum: & consumunt flegma: & faciunt appetitum cibum: & confortant dentes masticantes. Re. cinami et pipis et rubee et coriandri & heilbane & condeiati et faufel & cabzeus oim an. pondus .3. ij. et kirata .j. musci. tere et cribella & cofice cum aq gummi soluti.

Pilule q conferunt ad ventositatem & debilitatem stomachi et ad emorroidas quaz hec est pmixtio. Re. scorie ferri aur. c. que infundantur in aqua porri septem diebus continuis: & renouet aqua in ea omni die semel: & granorum nasturcij .3. cc. semis porri et semis cruce et semis alfeul et seminis apiij et semis baucie & seïs rafani & fenugreci et seïs cepe oim an. .3. xxv. te & pfice cum aq porri: & in forma pilulas sic cicer.

Pilule de tundo conferentes ad torturam et colicaz & dolores dozi & genuum et omnes dolores. cui? ca est fla grossum viscosum & omem ventositatem grossam. Re. cinamomi excocti a cortice suo superiore de quo piciant lingue repte inter duo frusta: & gnozz dende et succi liqricie & agarici albi et alkeiati et herbe eupatorij & absinthij et aloes pres eqles. tere & cofice cu aq apiij: & informen pilule parue. Et ille q de eis facit pilulas. mugat manu suam olo balsami odorifero. dosis eaz est qd est a .3. j. vsqz ad .3. ii. et sic cib? sup eas zibrabegi.

Mal solutius pferes ad torturam: & abstergit visum: & acuit auditum et ad dolores splenis: & ad podagraz & dolores iucturaz: & mollificatione lacerti: & nocumeta frigoris & humiditatis. Cui? h? est pmixtio. Salgeme. .3. vi. pipis. .3. xij. zimzibis & seïs apiij et ysopi et anuiden & petroselimi et semis feniculi et anisi et folij indi et agarici et scamonee et nasturcij et gariofiloz oim an. .3. m. Aggregen post cribellatione: & reponant in vase et admistrentur.

Pilule stomatice alkindi q confortant stomachum: & faciunt appetitum cibum: & sunt valeres ad stomachum & epas et splenez: & mudificant sensus & intestia: et educunt supfluitates ex toto corpore et fla. Re. mirabolanoz kebuloz. ptes sex. salis indi et absinthij romani et agarici leuis & scamonee subalbide oim an. partes .iii. asari et anisi et semis apiij oim an. ptes ij. meouille ebit albi partes. xvii. epichimi cretensis rubei mundi recentis partes. v. yerepigre ptes vii. gariofilorum partem vna. omisceantur medicine iste post cribellatione: deinde ponatur sup eas paulatim: & ipe conteratur aqua i qua bulite sunt partes. m. penidiorz

sabari: donec ouersa sit i substantia succi datiloz. deinde informen pilule siles piperi dosis sit pond? aur. ij.

Pilule albarmaki mudificantes caput & extremitates: & pferunt ad apata: bibant et dormiatur sup eas ptea q sunt ultime in attractione. quaz pmixtio h? e. Re. aloes scorreïs et pulpe cologntide amboz aur. vii. croci & spice et cinamomi et gnozz balsai et asari et masticis & absinthij roani et scamonee et turbit oim an. aur. ij. casie aur. .5. tere bn et cribella et cofice cu aq tepida: & fac pilulas: et mugat manu sua olo amigdalio dulci: et sumatur de eis fm qritatem lenitatis nae & siccitatis ei? minus pilule. iij. et plus d eis pilule. ix. dosis integra. .3. ii. cu vadit ad lectu suu.

Pilule filij alharith expte ad morfeam fedam. auferunt em ea in trib? dieb?: et pferunt ad febrem: & ventositatem: et dolores iucturaz: & omes passionē flaticaz & mlicaz. Re. mirabolanoz nigroz et citrionum et aloes scorreïs & sarcocolle et bdellij rubei & sapini de sphani et pulpe cologntide oim an. ptes. v. nasturcij albi et organij plici et nigelle et cimmi carmeni et salgeme et visci romani oim an. pte. j. Accipe has medicinas post strictione et cribellatione et omisce pfecte: et infunde gummas in aq porri in vase eris tante quantitatē qua pficiantur medicine: et ponat in sole: donec soluantur gume. deinde piciant medicine cribellate desup: et pficiatur bn vehemeter coterendo: donec sit possibile vt fiant pilule siles pipi: et exiccetur in umbra. dosis earu aur. j. cum aq tepida: et absteineat an ipsas duob? diebus ab omib? rebus: nisi pane et azibrabegi.

Pilule filij hubeire sup qbus e ouenie tia manifestu iuuameti in vetositatib? et cola: et vetositatib? emorroidaz: et hūore crudo: et morfea: et pruntu: et bibuntur in oi die et nocte hyeme et estate. quaz hec est pmixtio. Re. mirabolanoz citrimoz et nigroz et belliricoz ablati nucleis oim an. aur. xii. emblico aur. vi. capsie inde et macropipis amboz an. aur. v. nucimuscate et salgeme oim an. aur. ii. ebit albi aloes aborum an. aur. iii. tere et cribella omia: et fac cofectione cu olo violato: et fac pilulas et exicca in umbra. dosis eaz aur. vi. apud mediam nocte cu aqua calida: videbis em mirabilia ex iuuameto.

Pilule aggregatie filij hilgeben q pferunt ad supfluitate exntem i corpore exflate et cola rubea et cola nigra: Et filr co

ferunt capiti cū in ipso ē supfluitas ex istis
hūorib? ā ex uno eoz? et resoluūt furdita
tem accidētē inde: et conferūt stomacho
et epi: et cōfortant ea: et cōferūt ad omnē
febrem antiquā: et sedant hūores omēs: et
sedant sanguinē: & sanāt spēs ulcē et prū
ritum. Et ille q̄ habet emoroidas: et inoi
get potu earuz: tangat indicē et pollicem
suum: cum aliquanto olō amigdalino deim
de tangat illas pilulas digitis suis quātita
te qua fluant cū olō. deinde bibat eas: non
em̄ nocebūt ei cum fecerit illud. Quaz per
mixtio hec est. Re. yerepigre. 3. xxiij. mira
bolanoz nigroz et citrimoz amboz añ. 3.
vi. mastice et anisi et succi eupatoz et suc
ci absinthij oīm añ. 3. ii. rosaz rubeaz. 3. m̄
terātur et cribellētur et cōficiātur cum aq̄
et informentur pilule siles pipi. dosis. 3. ii.
usq; ad. 3. ii. et. 5. et bibāt post duas horas
a pncipio noctis añq̄ dormiat vtens eis.
deinde surgat: et facient assellare a duabus
sellis vsq; ad. iiii. et erit earum operatio in
die.

Pilule facte cum euforbio cōferentes
ad aquā citrinā: et ad dolores dozi et
anche: et podagram: et mollificationē mē
briozum. Quaz pmixtio ē hec. Re. euforbij
et mastice āboz añ. 3. iiii. scamonee et aga
rici āboz añ. 3. v. pulpe coloqntide. 3. iiii. alo
es et epichimi amboz añ. pond? 3. xx. suc
ci absinthij pondus. 3. v. salis m̄di pondus
3. i. 5. macropipis pond? 3. ii. anisi pondus
3. iiii. spice pondus. 3. x. tere medicinas et cri
bella et confice cum aq̄ caulis: et iforma pi
lulas sicut pipi. dosis hui? medicie ē. xi. pi
lule vsq; ad quātitatē. 3. 5. añ cibum et p?
ipm: et bibatur sup eis aqua calida.

Pilule alie conferētes ad febrē cronicā
et debilitatē splenis et epis et icepti
onē aque. Re. camepitheos et camedreos.
et radicū liqricie et croci & lacce et absin
thij oīm añ. 3. x. seīs apij et anisi. & seīs fe
niculi oīm añ. 3. v. succi eupatoz et reusi
ni et rosaz oīz añ. 3. viij. seīs cuscute. 3. xv
polij. & si habuerit splenē adde in eis scolo
pēdrie. 3. x. radicis caparis et fruct? tama
ricis amboz añ. 3. viii.

Pilule alie ad febrē cronicā ex hūori
b? pmixtis: & dolore epatis: & icep
tionem aque. Re. absinthij et succi eupato
rij: & mirabolanoz citrio: & aloes & ma
stice & croci et aristol. & lacce et anisi &
capsie et yere oīm añ. ptem. j. terātur et in
formentur pilule.

Pilule pferētes ad febrē cronicā accitē
ab humorib? pmixtis: & ad dolorem

epis. & inceptiōē ydopis. Re. absinthij
aut succi ei? et succi eupatoz et mirabola
noz citrimoz & aloes et mastice et croci.
et reubarbari et lacce ablute et anisi et folij
sicci et yerepigre oīm añ. ps. j. terantur et
cōficiantur cum succo solatri. & informentur pi
lule. dosis pond? añ. j. cum aq̄ tepida in
nocte. Q. si fuerit tussis: pmisce cum medi
cimis succi liqricie quantū est medietas pō
deris oīm medicinar.

Pilule que apiunt oppilatōes et subtili
ant hūores grossos et faciūt descēdē
hūores et hūiditates viscosas et mucillagi
nosas. quaz hec est pmixtio. Re. folij iōi et
mirre et floris squinati floris absinthij roā
ni et mastice et croci oīm añ. 3. 5. seīs apij
et anisi et bdellij et sapini et opopanaci oī
um añ. 3. j. aloes. 3. vii. turbit et agarici am
boz añ. 3. iiii. et. 5. et fiant pilule.

Pilule de serapino q̄ oueniūt ad dolo
rem genuū et achaz et latez. q̄z hec
est pmixtio. Re. seīs apij et seīs harmel am
boz añ. 3. j. serapini et bdellij amboz añ. 3.
ij. yere. 3. ij. pulpe coloqntid & agarici am
boz añ. 3. j. turbit. 3. vi. fiant pilule. dosis. 3.
ij. cum aq̄ tepida.

Pilule de opopanaco lisalomonī cōue
niētes ad dolore genuum et dozi et
paralysim et torturā. Re. zizibis et pipis et
macropipis et capsie inde et mirabolanoz ci
trioz & belliricoz et emblicoz & mirre &
turbit et scamonee et croci et castorei oīm
añ. 3. ij. opopanaci et hermodactiloz et se
rapini et bdellij et armoniaci et pulpe colo
qntide oīm añ. 3. x. aloes. 3. xx. m̄fudant gū
me in aq̄ caulis: & pficiātur cum eis medici
ne & iformētur pilule dosis. 3. ii.

Pilule de euforbio cōferētes ad para
lysim et mollificationē et hūores cru
dos descēdētes ad neruos. Re. agarici pul
pe coloqntide euforbij serapini bdellij: oīz
añ. 3. i. aloes. 3. ii. terātur et pficiātur cū aq̄
caulis et fiant pilule.

Pille iōe facte cū musco cōferētes ad
dolore stomachi & auferunt fetore
oris & malum odore potus vini et exiccāt
humeditates eoz. Re. remifck et caparis
amboz añ. lib. j. cōterātur et abluantur cum
aqua et p̄ficiātur ī vase et p̄ficiātur super
ea aque lib. xl. et decoquatur donec rema
neant. lib. v. et cole. deinde iducaē ad vas
mūdū et decoquāt cū aqua secūdo sola do
nec coagulet et tu imoueb eā cū cocliari ita
vt n̄ adhereat et aduraē. d̄mō p̄ficiat ī ca
tio viridi et exicceē sic exicceat aloes ablutū

Cum ergo volueris facere ex eis pillulas

sume de eis aur. xx. et tere & cribella. Deinde accipe beil & gariofil. & nucis muscate & macis & xilaloos indi & folij et centaurree et sandali albi & girbaugue & cubebe: oim an. aur. i. musci aur. v. canfore aur. x. tere unūquodq; p se & cribella: deinde permisce postea accipe remisch scdo aur. v. & pice sup eam aq. z. vi. et decoque eam donec remaneant. z. ij. et cola eam: & confice cum ea medicinas: & informa pilulas sicut cicer: & exicca eas: et vrere eis cum necesse fuerit.

Tractatus decimus de oleis.
Ermo noster in hac summa de oleis est scdm nostram conditionē.

Oleum nardini. Eius qdem in uamenta sunt multa & est de nobilioribus oleis conferens ad omnē dolorē qui fit ex frigiditytate in ventre: & ventositatē intrinsecā: & sedat dolores auris frigidos et remouet eos: & aufert dolorē capitis et emigraneā facto caputpurgio ex eo. & colorē efficit bonum: & aufert colicā et punitionē ventosam: & cōfert ad dolores eaz et sedat dolorē epatis & ventris: et calefacit matricē: & inicitur in foramen virge: et confert renibus et vesice: & ad mollificationem vesice: cui? hec est pmixtio. Sumatur calami aromatici et cipi et folia lauri et xilobalsami et folij indi & enule et saume et squinati et mirri et cordumeni & sansuci oim an. z. ij. teratur cōtritione grossa & piciatur in vase & piciatur sup ea unum et aqua: et infundantur sup ea olei sisamini kist. v. et decoquantur lento igne in vase duplici sex horis: & moueantur omī hora: deinde auferantur ab igne: & dimittat donec in frigidetur et colet oleū. **D**ecoctio scda cuius hec est pmixtio. Re. rosaz rubeaz & casie et succi mirri humide & mirre omniū an. z. ij. teratur grosse et piciatur super ea aq aut vinum donec humectent: & oleum decoctum: et decoquantur leui igne tribz horis et infrigideat & coletur.

Decoctio tertia cui? hec est permixtio. Spice et gariofiloz & storacis oim an. z. iij. nucis muscate. z. v. olei balsami. z. vi. tere medicinas grosse & pice sup eas aquā. Cum ergo calefit pice desup oleum quod decoctum ē: & oleū balsami et storacem liqda: & moue donec misceantur: et ferueat donec cōsumat aq et remaneat oleum.

Oleum de storace cōueniēs iuncturis ad qd effudit mā et calefacit lecerrof et apata frigida et matricē frigida & cale

facit renes et vesicā ex frigiditytate. Re. olei sisamini kist. i. storacis sicce. z. iij. decoquantur lento igne donec sumat oleum vtutem storacis et reponat.

Oleū de camoilla. Re. olei sisamini kist i. fenugreci supioris camomille abluti et exiccati i vmbra amboz an. z. ij. et reponatur in vase vitri: et ponat in sole. xl. diebus: et admistret.

Oleum de mastice pueniēs ad debilitatem stōachi et apata ei? et lenit duriciem. Re. olei sisamini kist. ij. masticis. z. vi. terat mastix et piciat sup oleū in vase duplici.

Oleum de absinthio factū in sole calefaciens et cōfortās mēbra frigida. Re. olei sisamini daurach. i. pice ipm i vase vitri. et absinthij. z. ij. et ponat in sole. xl. diebz et admistretur.

Oleum de aneto. Re. olei sisamini kist. i. semis aneti exiccati in vmbra. z. i. piciatur in vase vitri. et ponatur in sole. xx. diebus et admistret.

Oleum de lilio quod pfert ad frig? matricis et pfocationē matricis et ad colicaz et calefacit renes et vesicā. Re. casie lignee et costi et carpobalsami et masticis oim an. z. i. gariofiloz et cinami amboz an. z. s. croci. z. i. tere et pice i vase vitri cū lib. i. s. oli sisamini et lilijs. xxx. nūo postq pieceris illud quod ē in eis de citrinitate et radices folioz eoz: et ponat in vmbra i loco tēperato usq; quo sumat oleū vtutem eius: et admistret.

Oleum de hasce quod pfert ad difficultatē vrine. Re. oli sisamini. z. i. aq lib. i. et qrtā zinziberis. z. m. hasce. z. x. tere medicinas grosse et pice in vase cū aq et olo sisamino et decoquantur donec cōsumat aqua et remaneat oleū: et distillet de eo in foramen virge.

Oleum de hasce aliud ad iūcturas: et colorē efficit bonum: et addit i desiderio coeundi: et cōmouet sup coitum: et reetificat renes et vesicā et dorsum: cū de eo bibiēt quantitas. z. i. omni die cum rob aut cū vino et admistret etiā i clisteribz. cui? hec est permixtio. Re. oli sisamini et lactis vaccini dulcis et succi hasce huīdi oim an. lib. x. penidionz alborū lib. v. zinziberis lib. ij. et s. terantur penidij et cribellentur et piciantur omnia in vase figuli: et accendatur sub eo ignis leuis donec cōsumat aq hasce et lac et remaneat oleum solū et bibat de eo sicut dixim. **E**st em īuatiū ad debilitatē renū: et addit i desiderio coeundi

et spermate.

Leum hasce aliud pueniens ad diffi-
cultatē vētris et doloreꝝ ylioꝝ. cui?
hec ē p̄mixtio. Re. aque dulcis sacraia. xv
zimiberis pond⁹. 3. iij. cōtritū. hasce pōd⁹
3. x. olei sisamini sacraia. j. decoq̄nt in va-
se mūdo igne leui donec cōsumat aq̄ & re-
maneat oleū et auferat et dimittat donec ī-
frigidet. et colet. & fiat cliste ex eo poste-
rius et añ effundēdo ī foramen virge.

Leū de serpētibus conferēs ad ipetigi-
nem et mollificatiōē stomachi. Su-
matur oli sisamini kist. iij. et ponatur ī va-
se figuli et ponat ī eo de serpētib⁹ nigris
a q̄nqz vsqz ad decē. & stringat caput va-
sis. & decoq̄ntur lento igne donec ī deco-
ctiōe dissoluant. & auferatur ab igne. &
dimittat donec īfrigidet. et apiatur caput
eius. et caueatur a vapore ei⁹. quare dimit-
tatur donec īfrigidetur et respiret. & au-
ferat ab eo vapor. & ponat ī vase et admī-
stretur ī epithimate cum ipm est necessa-
riū aut cum pēna munctum.

Leum regis dauid quod est iuuatū
ad palisū et torturam & podagram
et tremorē et ad dolores iūcturaz et doꝛsi
et ad fistulas et emorroidas & ad colicam
et elephantia. cui? hec est p̄mixtio. Re. bdel-
lij. 3. x. armoniaci et serapini et opopanaci
et carpobalsami et opij et polipodij et elle-
bori albi et zarumb & feleniati et capsie &
amigdalaz amaraz excoꝛtataz oīm añ. 3.
vi. gariofiloz et nucismuscate & zimiberis
et galange et cinamomi et laudani & casto-
rei oīm añ. 3. iij. kessile et semis iusqami albi
et siseleos et olibani et nigelle et semis eru-
ce et semis porri et ameos et costi oīm añ.
3. v. cipi et granoz harmel & mirti et gnoz
viridiū et granoz alkerua et sansuci omni-
um añ. 3. iij. folioz eupatoꝛij & vsnee am-
boꝝ añ. 3. v. Terantur medicine iste cōtritōe
grossa et p̄iciatur ī vase et fundatur su-
per eas lib. vi. succi caul. & decoq̄ntur igne
leui donec redeat ad lib. ij. et remoueat ab
igne. et colet et exp̄matur ita vt nō īmane-
at ī eo aliquid de virtutib⁹ haz medicina-
rum. & reducat ad vas & fundatur super
ipsum de oleo oliue lib. vi. & butiri vacci-
ni et olei arazaki et olei de kerua et olei ade-
mest decocti cum speciebz. & affertur h⁹.
oleum de egipto. omnium añ. 3. x. & farine
amigdalorum amararum. 3. ij. granoz lauri
et pmi amboꝝ añ. 3. vi. olei de lilio & oli d-
eruca amboꝝ añ. 3. v. granorum viridiū
pondus. 3. x. olei sisamini aut arazaki ī quo
decocte sunt ruthe. 3. iij. vsnee. 3. iij. olei de-

alkanna. 3. v. mellis anacardi. 3. iij. et addan-
tur sup olea ī vase. & dissoluat cū paucō
illius aque de sagenea pond⁹. 3. x. decoq̄n-
tur lento igne scdm facilitatem. donec īma-
neat aque quāritas sacraia. j. et auferat ab
igne et coletur cum mantili spisso. & redu-
catur ad vas. & p̄iciatur armoniaci. 3. x.
et mellis. 3. x. & ponat super prunas don-
liquefiat. & misceantur cum eo de storace
liqda & napta alba et olei balsami oīm añ.
3. x. & ponat ī ampulla et claudat stricte
caput eius. dosis eius a quarta. 3. j. vsqz ad
aur. j. cum aqua ciceris tepida.

Leum de costo datur ī potu. & cō-
fert ad frigus lacertoꝝ & p̄pie ep̄is
et stomachi. & apit oppilationes lacertoꝝ
confortans eos. faciēs colorem esse bonum
conseruans nigredinem capilloꝝ. Re. costi
amari. 3. x. casie. 3. vi. folioꝝ almarum
sextaria. x. teratur grosse. et īfundantur ī
vino ī nocte. & p̄iciatur sup eas oli sifa-
mini lib. j. 5. et decoquatur ī vase duplici
donec cōsumatur vinū & remaneat oleū.

Leum de costo aliud ad dolorē ep̄is
et stomachi & doloreꝝ iūcturaz ex
frigiditate et mollificatiōe lateris. Re. gari-
ofiloꝝ. 3. j. calami aromatici et spice et fo-
lij indi & storacis et radicis lilij celestis et
cinami & vsnee et costi oīm añ. 3. ij. enule
et casie añ. 3. j. mirre. 3. 5. tere medicinas
grosse et īfunde ī aceto ī nocte. & effū-
de super eas olei et aque amboꝝ añ. lib. v.
et decoquatur lento igne donec cōsumatur
aqua et remaneat oleū. et coletur & misce-
atur cum primo.

Leum ierbuet et est medicina īda fa-
ciens ad ventositates grossas. & ad
dolorē matricis frigidū. Re. sapini & gal-
bani et cipi & sinapis et ellebori oīm añ. 3.
xv. glutinis alibat. 3. vii. opopanaci. 3. iij.
cinami et costi et aristol. longe & rotunde
oīm añ. pondus. 3. ij. acori et armoniaci &
fir. & est medicina mda) et fel & p̄retri
oīm añ. 3. ij. 5. zedoarie & doronigi & ca-
stori et rute & hasce. et abortai et radicis
liqricie et rute montane et maru et ardesi-
remi et caulif et sansuci et sisimbrij et gario-
filorum oriculanoꝝ omniū añ. 3. 5. mirre et
ase odorifere et fetide et alanuiden omniū
añ. quartā. 3. vni⁹. olei oliue lib. ix. et aque
lib. xviii. decoq̄ntur lēto igne donec consu-
matur aqua et remaneat oleum. dosis ei⁹ a
media. 3. vsqz ad duas cum aqua aneti.

Leū sindim qd noiat abrusmed cōfe-
rēs ad tussi et vētositates grossas et

attractum humores grossos et asert ad emor-
reidas. cui? hec est pmixtio. Re. saume et
pipis et macropipis et kessim et zinziberis
et capsie inde et salis rubei et cinimi omni
um an. 3. vj. saue anabac casicius. j. et insu-
datur de granis granatoz casicius. j. in aq
et colet sup medicinas.

Oleum de kerua quod cofert ad mol-
lificationem et paralysim et tortura: et
apit oppilationes epis et splenis: et cofert
ad colicam. cui? hec est pmixtio. Re. ameos
et origani et calameti montani et mirre et
marmacoz et semis api et semis fenicli et
anisi et semis aladacocha et masticiis et asa-
ri et fenugreci oiz an. 3. vii. et alfel et albel
et alfel et acozi et capsie inde et boellij oiz
an. 3. v. serapmi et aroniaci et opopanacis
oim an. 3. iii. et radicū api et corticū radi-
cum feniculi et squinati et radicū liquiri-
cie et enule sicce et hasce oiz an. 3. x. hazereas
sen et fnsider amboz an. 3. iii. zinziberis et
cinamomi et gariofiloz et cardamoni et gir-
baugue et cubebe et macropipis et pipis et
nucis mulcate et macis et nigelle & costi &
carui oim an. 3. m. j. zedoarie & doronigi am-
boz an. 3. v. tere medicinas grosse & fude
sup eas de aqua quod submergat eas & de
decoqntur donec dissoluatur et coletur &
fundatur super ea olei de kerua recetis lib
vi. et decoqntur lento igne donec suma-
tur aqua et remaneat oleū & admistretur
cum necesse fuit pondus aur. ij. aut. iij. cū
aqua de radicib?.

Oleum de kerua simplex. Decoqntur cū
aq sola et miorer a caliditate sua cū
decoqntur cum aqua sola: & est in loco olei
araki cum abluie cum aqua sola.

Oleum de cucurbita qd asert ad omes
caliditatem et ad acuitatem in proto
corpore si fuit mēbruz muctum cum eo. et
si fuit in vesica aut renib? mūgatur cū eo
et olfaciat ex eo: et mungat cum eo. Et si
fuerit in capite fiat caput purgium ex eo.
Et si fuit in intestinis acuitas colica sume
i potu ex eo est iunatiū ad omia illa. cui?
hec est pmixtio. Sumat cucurbita magna
integra et excortice et terat et expmatur
et sumatur de aq ei? ptes. m. et olei sisami
ni recetis ps. j. decoqntur lento igne donec
consumatur aq et remaneat oleū: deinde cole-
tur in vase vitreato et admistret.

Oleum ashefabra quod confert ad vē-
tositatem in gēibus & iuncturis et
toto corpore. Sumatur aque ashefabram
pars. j. et olei samini pars. j. et decoquant
donec consumatur aqua tota & remaneat

oleum: colet g^o et reponatur in vase vitri
et claudatur stricte os ei? dosis sit ab aur
j. vsqz ad. 5. sicut dixim? & bibatur sup
menturā. 3. ij. aque ciceris: in qua cum cicē
et coctum sit aliqd cinimi: & sit cibus sup
ipm zibrabegi: & si fiat ex eo muctio super
mēbra confert.

Oleū auris. Re. olei sisamini lib. ii. origa-
ni. 3. xv. rubei. 3. ij. opopanaci et sa-
pini & mirre et boellij et armoniaci et alo-
es et olibani oim an. 3. ij. Tere medicinas &
pice sup eas parū aque: & coficetur cum
manu bene: & piciat sup eas oim et deco-
quat lento igne donec inspisset et coletur
et admistret.

Oleum auris descriptio alia. Re. sceba
3. ii. q coficetur cum oli lib. j. et aq san-
fuculi. 5. decoq omia lento igne in coclea-
ri ferreo: et cola ipm: et distilla de ipo i aur-
rem.

Oleum alfelud cōueniēs ad dolorem
iuncturaz & spasmū et mollificatio-
nem mēbroz. Re. scel. et bel. et fel. et acozi
et capsie et enule et macropipis et nucisuo-
mice et radicis lilij et semis feniculi et costi
et mirre et zedoarie et doronigi cū an. 3. v.
teratur grosse et piciatur in ollam et pij-
cian sup ea olei sisamini et lactis et aque
oim an. emme. ii. decoqntur in vase duplici
donec consumatur aq et lac: et remaneat olz
et colet et admistret.

OEsriptio alia que cofert ad dolores
vesice et matris frigida et ad ve-
nā sciaticā et frigus renū et mollificatio-
mēbroz et colicam et tortura et palisim et
ad vētositates frigidas grossas q accidunt
in neruis et dolore dozi et omēz dolore q
fit ex frigore et grossitudine et ē oim indū
Re. fel et bel et fel et acozi et capsie et ra-
dicis lilij celestis et enule et macropipis et
nucisuoice et nucis apsi et pini et costi et
semis feniculi et zedoarie et buzed et doro-
nigi oim an. 3. x. teratur oia grosse et suan-
tur lactis dulcis et aq amboz an. lib. x. et
oli sisamini lib. v. decoqntur in vase dupli-
ci donec consumatur aqua et remaneat ole-
um.

Oleum de ouis fit aut molēdo vitellos
elixatoz. a distillando in vase vitreo
cōposito aut cum distillatione sublimata.

Oleū alkekelengi qd ē cōueniēs ad epi-
lēsiā et palisim et mollificatioem et fri-
giditatem et spasmū et debilitatem stōachi et
venā sciaticā et dolores iuncturaz et dozi
et cofert ad colicā et puocat mēstrua: et ca-
lescit matricē et frāgit lapidē et sedat do-

lozem ani & apit oppilatiōes corporis. Re. mirabolāoz kebuloz & belliricoz & mirabolanoz nigroz et emblicoꝝ oīm añ. 3. x. radicis apij & radicis feniculi amboꝝ añ. 3. vij. macropipis et pipis & zinziberis oīm añ. 3. v. opopanacis iusq̃ami et serapini oīm añ. 3. v. turbit sextaria. m. j. caulis recētis & rute recētis et hasce humidi oīm añ. manipulū. j. terant sicca grosse: & incidunt olera et p̃iciantur in vas & p̃iciantur sup ea aque lib. xxiij. & decoq̃ntur donec remaneat medietas & colet: & p̃iciantur sup ea olei de kerua emine. m. j. & decoq̃ntur donec cōsuetur aq̃ & remaneat oleū. Quidāz vō addunt in eo radicū lilij sextaria. ij. & capsie. 3. m. j. & anisi et edebes & affio et cordumēni oīm añ. 3. ij.

Oleum de croco quod leūt neruos & aufert spasmus & confert ad duriciem matricis & colozem efficit bonum. Re. croci 3. vi. calami aromatici. 3. v. mirre. 3. 5. cordumēni. 3. vi. infundantur medicīne p se: et mirra per se in aceto: p̃ter cordumēni. & dimittantur diebus. v. et in sexto die infundatur cordumēni in aceto: & dimittat die vno: & infundantur sup ea in die. vij. olei sextaria. v. et decoq̃ntur lento igne donec consumat aqua: & remaneat oleum.

Oleum de vsnee. Re. vsnee sextaria. v. costi. 3. x. casie & calami aromatici amboꝝ añ. 3. iij. marmacur. 3. ij. storacis. 3. v. olei mirtini lib. j. 5. terantur medicīne & infundant in aceto & dimittantur tribus diebus continuis: & coq̃ntur cum olo: donec consumat acetū: & remaneat oleum & coletur & recodatur.

Oleum de euforbio nostrum p̃ferēs ad dolores frigidos: & p̃prie in neruis: et ad venā sciaticā et ad dolores dorsi & pedum. cui? hec est p̃mixtio. Re. costi amari pond. 3. x. castorei pond. 3. v. & calami sicci pond. 3. xij. & p̃iretri pond. 3. vii. et condisi pond. 3. m. j. & staslagrie pōd. 3. iij. terantur omia & decoq̃ntur in vase cū xl. 3. vini odoriferi postq̃ infusa sūt in eo die et nocte: vsq̃quo pueniat ad id quod est mīnus tertia: deinde infrigidetur & cōfricentur vehemēter: & coletur: et fundat sup ip̃m quantū est medietas ponderis ei? olei sisamini aut olei sambacini aut olei alkeiri: & decoquatur vsq̃quo consumatur vinum: & remaneat oleum. deinde sumant ad omia. x. pondera olei euforbij albi recētis. 3. ij. & terant sic puluis: & misceat cum oleo & ponat sup ignē donec bulliat et recondatur.

Oleum quod romane dicūt demamū: et ei? expositio est medicīna. x. sp̃ez conferēs ad frig? neruoz & stomachi: cōfortans membra: repellens supfluitates: lenificās neruos. Re. storacis. 3. m. j. et mastici pond. 3. xii. et folij indi & spice amborum añ. 3. m. j. et euforbij. 3. iij. cinnamomi. 3. vi. cere albe. 3. xii. olei de been. 3. xlviii. olei balsami. 3. xii. piperis. 3. j. terantur sicca & soluatur que sunt p̃ter illa & reponatur.

Oleum de floribus papaueris ruffi calesciēs stomachum frigidū: & resoluūt cōmotionez & apostematōez: qñ cōmisceat cum adipe anseris aut galline. Sumant olī boni lib. j. & rosaz papaueris ruffi. 3. ii. ponatur illud in vase: & ponatur in sole decē diebus & reponatur. verūtāmē non habet illud oleum odorem.

Olea pura de lilio et citonijis & malis et sinapi et cucumere anisi fiunt ita: vt sint olei sisamini pars. j. & aque partes iij. et stet in sole. xl. diebus et reponatur.

Tractat? vndecim? de vnguētis et emplastris.

Inguētum de cerusa qd cōfert ad adustionem ignis et excozationem. Re. litargiri. 3. j. ceruse. 3. v. cere albe. 3. vii. olei rosati. 3. ii. liq̃fiant cera et oleū et p̃iciantur sup ea cerusa et litargirū in mortarium et misceatur simul anteq̃ infrigidetur: et misceat cum eo albugo oui vni? et admistretur.

Inguētum aliud. Re. ceruse. 3. m. j. litargiri. 3. ii. scorie argēti aur. j. dragagati. 3. j. terantur et cribellentur cū ozali: et sumatur cere albe. 3. j. que liquefiat cum. 3. iij. olei rosati: et p̃iciant sup ea medicīne in mortario: et p̃teratur.

Inguētum basilicon magnum cōferens ad vlcera: et cōuenit locis neruosis et vulneribus in q̃bus nō est caliditas. Re. cere lib. j. picis. 3. viii. mirre et resine oīm añ. 3. m. j. glutini alimbat. 3. m. j. olei lib. vi.

Inguētū basilicon minus. Re. resine et picis et cere equales partes et amministrae cum oleo oliue.

Inguētū d cerusa cum aceto. Sume litargiri quantū vis: et cribella: et p̃ijce in timmili et p̃ijce sup ip̃m acetū et oleum et commisce bene cum manu et vtere.

Inguētū de floze eris ad vlcera antiq̃. Floris eris. 3. ii. cere et resine aboz añ. 3. v. teratur flos eris: et liquefiant relique

medicīne cū oleo mensura que ē necessaria
et p̄ijciatur desup flos eris: & cōmoueāt
donec egeat et am̄stretur.

Unguētū de calcadis quod noīa uie
Gal. m̄rk̄m p̄ferens ad ap̄ata pestilē
tie: & p̄solidat vulnera que difficile p̄solidā
tur: & sanguinea: & p̄fert ad t̄i ficultatem
vrine: & difficultatē egestionis: & oīa ap̄a
ta. Re. adipis zirbi antiqui lib. iij. calcadis
z. m̄j. liq̄fiat adeps: & terat calcadis: & mi
sceatur cū tribz lib. olei. & teratur lib. iij.
litargiri: et misceat cum eis & cū adipe in
mortario: deinde ponatur in frixorio mūdo
et p̄misce ea cum spatula que sit abs̄cisa ex
palma: donec equeat et am̄stretur.

Unguētū nigrū litargiri. z. j. acetī for
tis. z. iij. olei. z. ij. decoq̄ntur omnia
cum studio ne aduratur: & p̄moueāt donc
coaguletur.

Unguētū diaq̄lon p̄ferens ad nodos
et scrofulas & ap̄ata dura. cui? hec ē
p̄mixtio. Fenugreci et semis lini et altee al:
be oīm añ. heliati. j. infundat vnūquodqz eo
rum per se die et nocte: deinde sumatur de
mucillagine vniuscuiusqz eoz lib. j. et q̄rta
et litargiri lib. j. s. et olei lib. ij. bulliat mu
cillagines ebullitōe vna. deinde auferat ab
igne: postea bulliat oleū cū litargiro trito
donec coagulet et alteretur color ei? deim
de p̄ijciat sup ip̄m mucillagies vna post
aliā: & coagulet igne leui.

Unguētū rubeū. Re. litargiri em̄mā. j.
cōtriti cribellati: olei oliue lib. ij. ace
ti lib. x. cōcutiat donec coagulet: & ponat
sup ip̄m postq̄ coagulat lib. j. de venis t̄m
etorum.

Unguētū ap̄loz et ē apostolicon & no
m̄iatur vnguētū veneris: & est vn
guētū rectificās cū falcilitate fistulas dif
ficiles et scrofulas prauas: nec est aliquid
simile ei: & mūdificat vlnera ex carne mor
tua et pus: & cōsolidat. Et dicit quod est
medicīna. xij. ap̄loz. cui? hec est p̄mixtio.
Re. terbenine cere albe et resine oīm. añ. z.
xiiij. opopanaci et floris eris amboz añ. z.
ij. armoniaci pondz. z. xiiij. aristologie lōge
et thuris masculi amboz añ. z. vi. mirre &
galbani amboz añ. z. m̄j. bdellij pondz. z. vj.
litargiri pondz. z. ix. m̄fundatur bdelliū in
aceto v̄mi: & decoq̄tur in estate cū duabz
lib. oli et in hyeme cum lib. iij.

Unguētū de v̄sifur p̄ferēs ad scrofu
las et cancrū & ap̄ata testiculorum.
Re. litargiri & galbani amboz añ. z. v. oli:
bani et armoniaci āboz añ. z. x. glutī alibat
z. vj. cere sextaria. x. v̄sifur. z. viij. & oli q̄

cum sufficit.

Unguētū karmes et alcar m̄z p̄ferēs
ad dolorem ani: & ignem p̄ficiū. Re.
pulpe coloq̄ntide & cōdili et v̄snen & sul
furis oīm añ. z. iij. litargiri & siefmemiche:
amboz añ. z. vi. harmel et marmacur & est
vermis alkar m̄s oīm añ. z. xij. sambaci. z.
ij. picis. z. x. liq̄fiat almarcur cū oleo & ad
m̄stretur.

Unguētū canteri. Re. colcorar assa
ti pondz. z. x. calcis non extincte &
stozacis liq̄de oīm añ. z. ij.

Unguētū generati. Re. celidoie et ve
narū citrimaz et galbani et armania
ci et sarcocolle & gūmi et sāguis dracois
oīm añ. p̄rem. j. litargiri quantū est pondz
medicīmaz oīm & olei sisamini et oli oliue
quantū est pondus medicīmaz oīm: liq̄fiat
cetera cum oīo in vase testeo nouo: & pulue
rizent desup medicīne trite & cribellate: &
misceat et am̄stretur.

Capitū de emplis.

Emplastrū andromachi qd p̄fert sple
neticis et idropicis: & q̄ patit̄ tensio
nem laterz et ad dolore iūcturaz: & ad ve
nā sciaticā: & egritudines cronicas antiq̄s:
cui? p̄mixtio hec est. Re. cere et picis oīm
añ. lib. j. gūmi p̄mi lib. j. olei ciati. viij. arse
nici rubei vl aurei aluis iamenī calcis quā
aq̄ non muenit oīm añ. z. ij. p̄para ip̄m fm
quod narratur.

Emplm̄ mirabile relatū ad androma
chum quod conuenit vbi vult aliq̄s
vt sugatur ex eo aliq̄. frāgit em̄ ip̄m & ex
trahit ossa corrupta et furūculos & sp̄ias
et cōfert ad venā sciaticā et sputū saniei &
duriciē viscerz et torsionē mēbri sup mem
brum et sigillationē vulnez. Re. granoz q̄
inueniūtur in fructu plante que dicit̄ hau
meli et baurac rubei et sal armoniaci & ari
stologie cretice et radicis cucumeris asinini
et gūme albotm̄ oīm añ. pondz. aur. xx. pi
peris et macropipis et armoniaci & amomi
et xlobalsai oīz añ. aur. x. thuris masculī et
mirre & resine sicce & aldebac friā oīz añ.
aur. x. et lactis arboris mori aū. x. cere aur
xxx. & adipis capre aur. xv. et fecis olei de
lilio quātum sufficit ad p̄ficiendū medicīaz
Teratur medicīne sicce & fricenē etiam: &
inungat qui fricat eas manz suas cum fece
olei de lilio: ita vt cū p̄mixta fuerint om̄ia
bene: reponatur et seruetur: & cum neces
se fuerit vti eo ad auferendam lassitudinē
tunc sumant de eo. z. iij. et adipis anatis.
z. iij. et olei de alcāna. z. iij. et p̄misceatur
et am̄strentur.

Emplastrū ad dolorē iūcturaz & po-
dagre et est medicamen expertum
vile. Semis iusq̄ami nigri kist. j. agarici
& fenugreci anadosis. kist. vnum baurach
z. j. cere lib. j. resine decocte lib. j. olei anti
qui lib. j. medulle ossiū cerui. z. iij. radicis
lilij. z. mj. Terantur medicīne sicce et cribellē
tur et liq̄fiant ea que liq̄fiunt: & dimittan
tur donec infrigidētur et p̄ijciant sup me
dicinas siccas: & p̄misceantur & reponat et
admisceatur.

Emplastrū filagrios ad dolorē stoma
chi et epis & dolores matricū & ap̄a
ta cum liniē exteri: & admistat mlieribz
in lana liniēdo cū eo matricē. Re. croci. 3.
ij. & in descriptione alia. 3. xij. bdellij et ma
sticis et armoniaci et aloes & storacis huius
de oīm añ. 3. viij. cere sextaria. iij. adipis an
seris. 3. xii. yfopi sicce aut huide. 3. xxx. olei
nardini quantū sufficit.

Unguentū quod cōfert ad vehemētiā
debilitatis epis & stōachi & lenit di
riciem et retinet assellationē epithimatum.
Re. tortellaz de scemi pondus. 3. mj. alkeia
et absinthij et olibani oīm añ. pondus. 3. ij.
et mirre et aloes et aderirati & xilaloos et
acacie oīm añ. pondus. 3. i. et laudani pondus
3. ii. et citonioz excoctatoz decoctorum
mūdatorz a granis suis pondus. 3. vi. et da
ctiloz alcabs dactilos. l. nūo et cere et oli
nardini et olei rosati quantitatē cum q̄ fiat
unguentū. Infunde dactilos & tortellas i
vino & accipe citonia et mūda ea ex cortice
et granis suis. deinde decoq̄ ea in vino do
nec mollia sint: & cum decocta sunt tere ea
bene: et p̄misce ip̄a cum dactilis et tortell
deinde p̄tere ea cum illis donec misceantur:
et liq̄fac cerā cum oleo et tere reliqs medi
cinis et cribella ea: & pulueriza eas sup ce
ram liq̄factam cū oleo. deinde aggrega ea
simul in mortario: & p̄misce ea in eo donec
p̄misceant om̄ia bene: deinde lini ex eo sup
pannū et pone ip̄m sup epar & stomachū.

Unguentū factū cū pulpa coloq̄ntide
quod p̄fert ad illud qd dictū ē cuius
hec est p̄mixtio. Pulpe coloq̄ntide pondus
3. xiiii. turbit et scamonee et euforbij oīm
añ. 3. viii. semis aneti et sal et mirre & alo
es et fellis vaccini et salis m̄di et nigelle &
stafisagrie mōtane et pipis et zinziberis &
mirabolanoz citrinoz et mezerion & belli
ricoz oīm añ. pondus. 3. xii. et amigdalaz et
armoniaci et opopanaci et serapmi omniū
añ. 3. vii. baurach et sulfuris citrini amboz
añ. 3. xv. fenugreci et camomille et seminis
lini omniū añ. pondus. 3. x. storacis & mir

re ambozium añ. sextaria decem. liquefac ea
que liq̄fiunt de istis medicis cum butiro
vaccino: & infunde que ex eis infundūtur
i vino: & tere q̄ ex eis sicca sūt et cribella ea
deinde tere infusa et p̄misce ea simul donec
fiat unguentū. deinde line ex eo stomachū
et epar. ip̄sū ei facit descendē aquā citrīnā
Et q̄ indiget assellatione et nō potest bibē
medicinā. liniat ip̄m sup stomachū: qm̄ sol
uet eum.

Emplastrū factū cum cordumeni qd
confert ad dolores antiquos q̄ sunt
in ep̄e et stomacho & splene: et duriciē ac
cidente: in eis et frigus. Re. cordumeni et
spice et amomi et pipis et macroperis et
costi et casie mūdare et thuris et piretri et
amigdalaz et armoniaci et alkeia et mirre
et storacis et capobalsami et aristologie lō
ge et rotunde et cipi et melliloti et laudai
et gariofiloz oīm añ. pondus. 3. mj. croci pō
dus. 3. duarum et yreos et opobalsami et
adipis vacce aut anatis omniū añ. pondus
3. v. et gūme amigdale amare pondus. 3. v.
liq̄fac ceram cum oleo nardino. et fac ip̄m
sicut narraui tibi.

Tractatus. xij. de iuuamento hāz medi
cinarum appropatio vnicuiqz membro.

Ad frigus capitis cōferunt sceli
the et anacardimū et diacimimū
caputpurgio facto. Grauitati ca
pitis confert infusio de yera et
pilule alburnaki que mundificāt caput.

Ad dolorē capitis frigidū antiquū so
thira scelithe scdm qd dicit: yera eu
fratis. yea pig: yea archigeis. Theodorico
yera tagimi: trocisci stelle epithimati sup
frontem. Et ad cepheam iterum oleu
nardinum. Ad emigraneam trocisci stel
le lini super frontem oleū nardimū: suffuf
infusionis yere: confectio hermetis facto
caputpurgio. Ad vertigines sothira pu
ra: confectio hermetis: anacardinum: yera
archigenis: theodoricon: electuariū de am
bra magnum.

Ad obliuionez et recordationez et mē
tem. Anacardinum electuariū de ana
cardis scelithe scdm quod dicitur facto ca
putpurgio ex eo: suffuf aristol. electuariū
de ambra. sirimos: verapigra. Ad algues
gues et mania. Tiriaca et metridatū. Tiri
aca esore. scelithe scdm qd dicit. Tiriaca ia
be ramaguez yera tagimi: medicina d musco
et p̄prie descriptio facta ad mliāz colicam
anacardimū qm̄ eq̄ i sua receptioe. p̄fectio

de iacinto nostra. Que pfortant sensus sūt
 tiriaca metridatū: & pilule stōatice alkīdī
 ¶ Ad epilepsiaz. Tiriaca metridatum. Ti
 riaca esdre. tiriaca diatesseron: sothira sceli
 the. Tiriaca nostra confectio cesaris. alke
 seke bīnegl pprie ad pueros. theodoricon.
 yeragarios: yera nostra: medicīa de musco
 dulcis et amara. yerapigra: acetū squille &
 oximel ei⁹. ¶ Ad apoplexiā. Tiriaca metri
 datū. Tiriaca esdre olīm alkekelēgi. ¶ Ad
 paralysim et mollificationē ī mēbris. Tiri
 ca metridatum. Tiriaca esdre. Tiriaca dia
 tesseron. medicīa de musco dulcis & ama
 ra. anacardimū. diamate. bedemehezegi.
 yera nostra. electuariū de vua. pilule vtili
 tatis. oleū araset. yera gal. episcopolis. pi
 lule de euforbio. cōfectio afeimeri. cappur
 gium alhabis. yerapigra clisterizata. ¶ Ad
 torturaz. scelite. medicīa de musco dulcis
 et amara. anacardimū electuariū de vua.
 pilule pfcui. pilule de dēdesal. ¶ Ad tre
 morem. tiriaca metridatū. tiriaca esdre. so
 thira. electuariū nrm. yera tagimī. ¶ Ad
 spasmū sothira. oleū alkekelengi. oleum de
 croco. yera gal. yera tagimī. ¶ Ad dolores
 oculi sothira. yera pigra medicīa. keted re
 gis. ¶ Ad cecitatem et aquā que fit ī oclō
 yera archigeis ī pncipio. ¶ Ad dolorem
 auris trocisci stelle. oleum nardimū ad frigi
 dum. acetum squilliticū & oximel ei⁹ ad il
 lam ī q̄ non est vlcus. ¶ Ad dolore dē
 tium sotira sagzanea. cōfectio de scozia. tro
 cisci stelle. In coroso cōfectionē phoz. oxī
 mel squilliticū. & acetum eius restringit
 sanguinem & detumescere facit carnem gī
 giuarum. Rectificatio nodatōis lingue &
 mollificationis eius. scelite est electū ī hō
 cōfectio phoz. yerapigra. ¶ Ad aposte
 mata cordis et dolores eius. Confectio de
 musco: medicīa keted regis. medicīa gal. q̄
 confert ad egritudines canne. ¶ Ea q̄ con
 fortant cor sunt. tiriaca. metridatū. tiriaca
 esdre. tiriaca diatesseron. nadregdarij ne
 susdarij. cōfectio alkīdī. tiriaca nostra. cō
 fectio de iacinto nostra. confectio gal. ele
 ctuariū d ambra: electuariū aliud. ¶ Ad
 pulsū cordis. Tiriaca: metridatum. sceli
 te. Tiriaca nostra. cōfectio cesaris miua: si
 rupus de malis calid⁹. cōfectio de musco
 medicīa de musco dulcis & amara. ¶ Ad
 sincopi. medicīa de musco. metridatū. ke
 kelengi. ¶ Ea que mundificant cannā pul
 monis et pectus medicīa gal. Et pilule q̄
 sunt ī x. tractatibus. Et medicīe loch d
 alijs. trocisci de stomachis sunt mirabiles.
 sirupus de ylopo. ¶ Ad rauedīnez vocis

et abscessionē ei⁹. Loch de melone: acetū
 squilliticū et oximel ei⁹: pilule que sunt
 ī x. tractatibus. ¶ Ad abscessionē vocis.
 Tiriaca metridatū. ¶ Ad difficultatē ābe
 litus confectio cesaris. medicīe de musco.
 pilule dicte ī decē tractatibus. medicīa
 diamate: diacurcuma: diasulfur filonium:
 medicīa keted regis. ¶ Ad asma & anhe
 litum p̄patois loch de squilla: & eius oxī
 mel. ¶ Ad difficultatem et cōstrictionem
 trocisci d papauere. ¶ Ad dolores pulmo
 nis et pectoris et ypocūdiōz sothira ko
 kiū: tiriaca mardurūchos: tiriaca esdre con
 fecta. ¶ Ad tussim ātīquātīa & metri
 datū et scelithe scdm qd dicit: & diasulfur
 oleū asindm: & loch de papauere: trocisci
 de papauere. ¶ Ad sputū sanguis et flux
 um eius & ipius vomitū & saniei. Trocisci
 gal. pprie cōferentes saniei: trocisci arastu
 machis mirabiles: loch d papauere. ¶ Ad
 vomitū sanguis et sputum ei⁹ medicīa al
 heron. loch de melone. loch de spodio.
 ¶ Ad frigus ep̄is oleū de aneto alcanzi. sehe
 teriaran. oleū de hasec. pilule q̄ sūt ī decē
 tractatib⁹. ¶ Ad dolore ep̄atis. confectio
 de seibus. medicīa de gentiana. Vnguētū
 de cordumēni. trocisci de eupatorio: aqua
 de radicib⁹. trocisci de decē tractatib⁹. cō
 fectio de musco. cōfectio de calamēto atha
 nasia. cōfectio hermetis cū aq̄ algeleniabī:
 diacurcuma. diacostum. filoniū. kekelengi
 suffus de acoro facto trocisco. pilule de eu
 patorio. theodoriciū sal. acetum squille.
 Debilitas ep̄is et q̄ cōfortāt ipm: dialacca
 et pilule stomatice alkīdī et vnguentum
 cū pulpa coloqntide. sal. emplm et medicīa
 almozion: diacurcuma: medicīa quā alkī
 dus & alijs dixerūt esse gal. albarem. confe
 ctio de scozia: electuariū gal. oleū de cīna
 momo suffus hūbede. ¶ Ad extenuatōz ep̄is
 nesusdarij est pfortatiuuz valde. tiriaca no
 stra. cōfectio alkīdī. cōfectio d musco sag
 zenez. singularia fecim⁹ omīa q̄ cōferūt ad
 dolore ei⁹. ¶ Ad ap̄a ep̄is medicīa hūme
 medici. Trocisci de berberis. trocisci d reu
 barbaro. trocisci alzedarfion. ¶ Ad duriciē
 ep̄is & splenis. trocisci de reubarbaro. ele
 ctuariū de anuiden. ¶ Ad dolores ep̄is &
 splenis. tiriaca esdre: metridatū: diacurcūa
 dialacca. ¶ Ad ydopisim et mīciū ei⁹: tiri
 ca metridatū. cōfectio hermetis. medicīa
 hūme: yera archigenis. ¶ Ad maliciāz cō
 plonis oleū d euforbio suffus alkekelengi ba
 ctissucha diasulfur. ¶ Ad iceptōz malicie
 p̄pōis omozusia diacurcūa. dialacca. trocisci
 de berberis. medicīa: hūme: aq̄ d radicib⁹

pilule alkekengi. Et ad fortē itez alcanzi. seherearen. fanaios. et rectificat sāguiez electuariū aliud. ¶ Ad debilitatez stomachi. medicina kiume. Vnguentū ad debilitatem epatis et stomachi. electuariū de xilaloos et sagzenea. sal factus suffus. donū dei. Et ad debilitatem & corruptionē suā. electuariū alcāzi. electuariū kameiati rectificat corruptionē ei⁹. ¶ Ad corruptionē et mollificationē ei⁹. oleū afusume. cōfectio hermetis. diacurcuma. oleū aliud. aq̄ de radicibus. tiriaca. metridatū. alkarme. tiriaca nostra. electuariū de ambra. trocisci stelle. ¶ Expellūt ab eo supfluitates. pilule alkekengi. yerapigra. diaciminū. p̄fectio alkidi ifusio pigre. mūdificat eum suffus aburmakī. acetum squille. & oximel ei⁹. miua. sirupus de malis calidus. & sirupus de piris. et citrum conditum. & citonia condita. Et de eis q̄ mūdificant ip̄m. sunt electuariū gal. pilule stomacice simul. trissera de scorzia et alia. Et ad mollificationē ei⁹. trissera maior. trissera de scorzia. suffus hobede. oleū de serpentibus. ¶ Ad caliditatē stomachi cōfert sirupus de agresta. ¶ Ad frigus stōachi electuariū de xilaloos tempatū. oleum menu. oleū de costo. oleum de papauere rufo. electuariū de anuiden. electuariū alfanus. fendeicon alcanzi. seherearan. trissera de scorzia. electuariū talasafir. ¶ Ad ifusionē stomachi. yerapigra. pilule inde. yera ypocratis. trissera. suffus hobede. ¶ Ad dolorem stomachi. cōfectio de semib⁹. dactylicū. medicina de gentiana. aq̄ de radicib⁹. yera andromachi. electuariū diapipereon seherearan. Vnguentum de cordumeni. pilule inde. oleū rasatum. oleum de costo. electuariū gal. p̄fectio hermetis. pilule bone ad dolorem ventris. emplm filagrios. araston. diacurcuma. filonium. p̄fectio de camentō. ¶ Ad ventositatē stōachi sothira nedzegdari alharmiu. trissera magna. olim nardinum. ¶ Ad ap̄a stomachi p̄ferunt trocisci de berberis et eupatorio. & oleum de mastice. ¶ Ad duriciem stomachi oleū de mastice. ¶ Ad appetitū. electuaria. & alkekengi confortāt appetitū. ¶ Ad appetitum eanimum. de curatione eius est diaciminum. ¶ Ad digestionem. tiriaca. metridatum. cōfectio philosophorum. cōfectio cesaris. alcanzi. diacitoniten proprie muscatum. trissera mag. p̄fectio de musco. sagzenea. diaciminū. elm de ābra. suffus aristol. elm suffus elm de granis viridib⁹. p̄fectio de iacincto nostra. elm aliud. citrum cōditum. electuariū. ¶ Ad singultum. cōfectio cesaris est

bona ī eo valde. miua. sirop⁹ de mēta trocisci de mezeriō. ¶ Ad vomitū & nausēā. trocisci arastumakis. p̄fectio d̄ sale ī mdo p̄pe ad flaticū & mlicū. sirop⁹ de fructib⁹. & p̄pe ad colicū. trocisci miue. sirop⁹ de mēta. siropus de malis. siropus de prunis. & cōfert ad sincopim. ¶ Ad sitim. siropus de agresta. camphora. trocisci de spodio & si fiunt cū resolutōne nature. ¶ Ad eructuatōem acidam. dyaciminū. trocisci stelle. dyapiperion. ¶ Ad splenem. sothira omorusia kekelengi. cōfectio de semib⁹. anacardinum alcanzi. dyamarte & aperit oppilatōem eius bedemehazagi. dyacurcuma. dyasulphur. oleum abusume. cōfectio de hyacito nostra theodorici. yera nostra. sal. vnguentum cordumeni. suffus de trociscis de decem tractatibus. ¶ Ad frigus intestinorū. pilule que mūdificāt intestina. pilule stōacice alkidi pilule aburmakī. ¶ Ad colicam & siccitatem nature. araston kekelengi. oleum de nasturcio. oleū de kerua. sirumos. seherearan dactylicū. Et ad dolorem eius filonium episcopale. dyacitoniten solutiū. electuariū idum. electuariū cesaris. ¶ Ea q̄ leniūt naturam. sunt yerapigra. p̄fectio ī mda. siropus de prunis. parum de bdellio. pillē de capsia trocisci & cōfectio de allijs. ¶ Solutiua grossa. pilule stomacice alkidi. pilule alie ad melancoliā. pilule de capsia. yera gal. pilule de euforbio. attrahunt ex longiquo & ex nervis. yera filagrios. electuariū cesaris. seherearan. pilule filij alharich. ¶ Ad retentionem solutiōis veneris. tiriacha. metridatum. dyacitoniten muscatum. vnguentū alkidi. siropus de agresta. ad colericos. suffus conueniens colericis. camehatu. descriptio ex felāgios. suffus aristotel. miua. sirop⁹ de mal. sirop⁹ de mēta. sirop⁹ d̄ piris. citonia p̄dita. trocisci d̄ balaustijs. trocisci de spodio. trocisci de seibus. trocisci de dyascramenton. ad difficultatē vrine. ¶ Ad solutiōem v̄tris cū sanguine & sanie. trocisci dyascramentō. trocisci d̄ lacca. ¶ Ad vlcera ītestiorū & rasurā. tiriacha metridatū. tiriaca esore. p̄fectio hermetis. trocisci nostri trocisci alij. athanasia. medicina kebed igit trocisci d̄ balaustijs. trocisci dyascramentō. trocisci de semimibus. ¶ Ad punctionez trocisci semimibus ad vehementem punctionem miclea firduriol oleum nardinū. suffus. ¶ Ad tenasmon miclete cōfectio hermetis. trocisci d̄ mezereō trocisci d̄ semib⁹. trocisci d̄ balaustijs. suffus ad colicā passionē. tiriaca electuariū filij mesleniati electuariū d̄ gnīs viridib⁹. ¶ Ad dolorem ani. oleū alkekengi

¶ Et ad emorroydas electuariū de musco
donū dei. suffuf michlethe oleum affindū.

¶ Et ad dolorem renū & vesice. tiriacha
metridatū. tiriacha esdre. tiriacha nra. cōfe
fectio alkekēgi. electuariū de anuidē ad frī
gus āboz. Conferunt renib? & vesice oīa q̄
pforāt ea. trocisci alkekēgi. oleū de kerua:
pillē ad frīgus renū. trocisci regales. electu
ariū ad dolores āboz. pfectio hermetis. dia
curcuma. Et ad dolorē āboz. pfectio alkekē
gi. nux pōita. oleū de storace. ¶ Que mūdi
ficāt renes & vesicā. metridatū. theodoriciū
anacardimū. yera nostra electuariū de ābra
Et pferūt ad frīg? amboz. trocisci alkekē
gi. & ad mollificatōz vesice. yera gal. trife
ra de scoria. trifere alie. ¶ Et ad mictū san
guis & pus. pfectio de pillis alkekēgi & tro
cisci alkekēgi. ¶ Et ad muolūtariā emissio
nē vrīne & distillatōz e? pfectio pboz sce
helite fm q̄ dī. yera gal. ¶ Ad lapidē tiri
cha. metridatū. tiriaca esdre. omorusia. dya
lacca. dyasulphur. pillē in. x. tractatib? edu
centes arenam ī vrīna. trocisci arcomacris.

¶ Ad frīg? matricis. oleū de storace. oleū
de beiritar. oleū nardimū. alkekēgi. ¶ Ad
ventositatē matricis. alkekēgi. ¶ Et ad do
lores matricis. scelithe fm q̄ dī. anacardimū
dyamarte. bedemeharagi. filoniū pprie pre
gnantiū. feirumos archigeis. emplm phila
grios. dyacurcuma. ¶ Ad pfocatōez matri
cis alkekēgi acetū s̄lle & oximel e?. ¶ Et
ad duriciē matricis pillē medicie. dyacurcu
ma. oleū d̄ croco. ¶ Ad corruptōz mēstruoz
rectificāt ea theodoriciū kekelēgi. trocisci d̄
seib? pfectio de scoria. ¶ Ad pgnantes &
pseruatōz fet? suffuf. tiriaca pseruat setum.
metridatū. scelithe fm q̄ dī. & alcatara
han firumos. ¶ Ad dolorē iūcturaz & po
dagrā & renā sciaticā. scothira scelithe.
scōz q̄ dī. pfectio pboz. pfectio hermetis.
anacardimū. pfectio yere archigeis. theodo
ricū. electuariū de massacoma. emplm. ele
ctuariū indū. electuariū cesaris ppe ad po
dagrā. oleū de storace calefacit iūcturas &
expellit ab eis supfluitates clisterizatū. ¶ Et
ad renā sciaticā. electuariū flaticū. medici
na kebed regis. yerapigra. oleū affeled. ra
milled. oleū alkeifed. oleū alkekēlengi. & p
pprie ad renā sciaticā. kelkelengi. & pprie ad
rēcositates iūcturaz. yera tagimī. & pprie
ad tremorem eaz pillē de capsia. sal. ¶ Ad
dolorē dorsi. yera archigenis. pillē iuuamī
pillē d̄ dēde. olīm remissed. olz kelkelēgi. olz
d̄ euforbio. pillē de capsia. pillē alie d̄ kelke
lengi. electuariū indū. pfectio de scoria. nu
ces condite. & ad dolorē dorsi clisterizatio.

Et ad dolorē ancharū. pillē de capsia. descri
ptōe nrā. olz d̄ euforbio pfectio hermetis.

¶ Expleta est sūma prima antidotarij.

¶ Summa secunda incipit.

In hac sūma afferemus de me
dicinis cōpositis illas q̄ sunt
magis pprie vnicuiqz egritudi
ni. postq̄ reiterabim? remeō
ratōem eoz q̄ dicta sūt in sū
ma prima. vt sit ei q̄ legit hūc librū cōphen
sio oīm curationū aut pluriū earū valde. &
illud ē qm̄ verbigrā. cū pprehēdit curatōes
scabiei. eat ad librū secundū. & ē liber medi
cinaz simpliciu. & sciet in hora vna compre
hensionē oīm medicinarū p̄ticulariū ex tabu
lis. deinde cū pmutat ad capitula libri ter
cij & quartī. querat capitulū scabiei. & cōp
hēdet curatōes p̄dictas. deinde cū pmutat
ad antidotariū p̄phendet reliqs curatōes
p̄positas. Erit ergo ei via ad cōphendendū
curatōes p̄ticulares omēs. aut plurimū eaz
& diuisi hanc sūmam in tractatus

¶ Tractatus prim? de dispositōib? capi
tis & de eis q̄ sunt in eo vt cerebrū.

Stupefactiū doloris capitis
antilis. Cuius hec est pmixtio
Lactis alfarfadim aūr. xvj. la
ctis papaueris (& est opiū)
aūr. iij. anisi croci semis iusq̄
mi albi scamonee oīm aūr. aūr. iij. conficiat
omīa cum aceto. deinde fiant ex eis trocisci
& exiccant in vmbra. cūqz indiges eis liq̄
fac & line super frontē ab vno tūpore ad
aliud. q̄ si infirmus fuerit febziens liquefac
eos cum aqua & line eos.

¶ Trocisci quib? vtebat antilis. Re. bac
carum lauri aūr. iij. scamonee & opi
& mirre & succi aque agreste oīm. aūr. aūr.
iij. semis apij & croci & amomi oīm aūr.
viij. conficiat illud cū aceto quātitate que
sufficit & fiat ex eo trocisci & ammistrent
liniendo.

Apuepurgium qd̄ mundificat caput
& pferit patienti obralmiam longam
& cui aduenit dolor capitis. & facit descen
dere ex capite humiditatē plurimā. Re. ni
gelle aūr. ij. salis armoniaci aūr. ij. succi eu
cumeris asinini aūr. j. terat illud bene & cō
ficiatur cū oleo qd̄ fit ex oleo quod dicitur
facmon. aut cum oleo de nigella. aut cum
oleo de alcāna. donec perueniat ad spissitu
dinem cere liquefacte cum oleo liquefactio
ne humida. & pone ipsum in vase. & vt
ipso ita vt limas ex ipso in concavitate nariū
& pcepte ifirmo vt narib? atēhat aerem.

Q Apuepurgium aliud qd purgat sine nocumto. et sedat dolorē capis statiz. Sumanē buchozmarien aūr. vñj. radicūz liij aūr. ij. baurach rubei aūr. j. misceant et amistrent.

Q Apuepurgium aliud. Buchozmarien. z. n. succi folioz lubleb. z. j. et. s. alfedmō se xta aūr. j. succi cucumeris asinimi sexta aūr. j. pmisce ea et pserua ipz i vase vitrii. Cum g^o idiges eo fac de ipo colliriū et liqfac ipz cū lacte mulieris: et fac caputpurgium cū eo.

Q Apuepurgium qd pfert ad palisim et torturā: et mollificatōz mēbroz: et treō rē et ad omēs dolores frigidos et hūidos et oppilatōes q accit ex frigiditate et hūiditate i lacertis et neruis. Cui? hec ē pmixtio. Sumatur succi radicis colocynthide hūmide et succi radicis sicle et succi radicis racha oīm aūr. coclearium. j. et nigelle et gñaharmel: et terant ābo bñ. deide pfice ea cū hīs succis ita vt omisceāt: deide repone ea. Cū qz indiges eo sume d ipo pōd? sexte. z. j. et solue caputpurgium cū lacte mulieris lactatiff puellā: et fac caputpurgium ifirmo ex eo. ipz ei apit oppilatōes: et calefcit: et pfert cerebro et capiti ad illō qd ē in ipo d supfluitatibus.

Q Apuepurgium aliud pferēs ad dolores capis atecedētes. Re. mumie et nucis muscate et ābre et cāphore et musci oīz aūr. pond? .z. j. terant vñqz qz eoz p se: deinde misceant et pficiāt cū olo zizamino et al iqn to olei d balsamo: et sumat d eo pōd? gñorū. vj. et soluat cū aliq aquaz: et fiat caputpurgium cum eo.

Q Onfectio yere mūdificantis ex pte q mūdificat caput: et expellit ex eo illō qd ē i ipo d supfluitatib? et egritudies malas. Pulpe colocynthide mundate ex gñis et corticib? suis pōd? aūr. x. thuris et pipis albi et nigri et macropipis oīm aūr. aūr. mj. et croci aūr. j. et aloes et mirre et armoīaci et ase oīz aūr. pond? aūr. j. scamonee assate pōdus aūr. vj. et succi absinthij aūr. ij. terant et cribellent et pficiant. dosis e? sit aūr. mj.

V Era relata ad busicos q pfert ad dolorē capis et tenebrositatē: et dolorem stoāchi et spleis et epatis. C? hec ē pmixtio. Sumanē thuris mūdaci et agarici āboz aūr. aūr. xvj. et pulpe colocynthide mundate ex cortice et gñis suis pōd? aūr. ij. et sticados et pipis albi et nigri oīm aūr. aūr. xvi. et mirre aūr. iiii. et croci aūr. vi. et corticū ellebozi nigri et aloes et scamonee et squille assate et spice et casie oīm aūr. aūr. xvi. et sādara ce & euforbij oīz aūr. aūr. vñj. terant medicīne sicce & ifūdanē gūme; & misceatur &

pficiāt. & sit dosis ei? aūr. mj.

Q Onfectio yere relate ad dños. Re. pulpe colocynthide mundate & excorticate a granis suis & thuris āboz aūr. z. xx. & aristol. rotūde & seīs apij mōtani & pipis albi oīm aūr. z. v. & serapmī & opopanax āboz aūr. pond? .z. vñj. & spice odorifere et lingue auis et cinamomi. et casie & croci & ziziberis & polii oīz aūr. z. mj. terant medicīne sicce: et ifūdāt gūme et misceant.

P Ilule salue mūdificātes cap. Re. turbit & aloes āboz aūr. z. x. colocynthide & scamonee oīz aūr. z. mj. anisi & sal āboz aūr. z. ij. dos e? fortis. z. ij. & tebil aūr. j.

P Ilule pferētes ad dolorē capis ex melacolia. Epichimi et agarici āboz aūr. z. mj. polipodii. z. mj. yere. z. vij. sal. z. ij. & s mirabolanoz nigroz. z. v. lapidis lazuli. z. ij. dosis. z. ij. & s.

P Ilule pferētes ad dolorē capis ex flegmate & mliā. Re. mirabol. kebulorū et belliricoz & eblico z oīm aūr. pōd? .z. mj. sal. z. mj. sticados. z. ij. yerepigre. z. vñj. pulpe colocynthide. z. mj. absinthij. z. ij. agarici. z. vñj. turbit et epichimi āboz ana. z. xv. ellebozi nigri. z. v. dosis earū. z. ij. et. s.

Q Ecoctio aq de radicib? cū aq sumie i potu oleū de kerua ad dolorē capitis ex flate et vertiginē & epliam. Re. corticū radicū apii et fenicli oīz aūr. z. x. radicū squināti et calamiti mōtani et spice odorifere et aristol. rotūde oīz aūr. z. vñj. sumiterre. z. vij. mirabol. citrinoz pōd? .z. vñj. epichimi. z. mj. mastidis. z. ij. & s. polii. z. mj. decoqnt cū. mj. lb. aq donec remaneat lb. j. & ifūdatur in ea yerepigre. z. mj. & sumanē de ea oī die. z. mj. cū pōdere. z. j. olei de kerua.

Q Ecoctio collecta q solde educit humores. Re. mirabol. nigroz et citrinoz & kebul. oīz aūr. z. x. pruna. xxx. numero. tamardoz. z. xv. sumiterre. z. vij. absinthij. z. mj. decoqnt cū trib? lib. aq: donec imaneat lib. j. & s. & suāt d ea. ii. terciē lib. s. & pficiant i ea. z. j. turbit & aloes due terciē. z. j. agarici terciā. z. i. & bibat. & si voluerit eaz debile n pficiant illa tria: s; fric3 in ea. casie fistule mūdare a granis suis. z. x.

Q Migranea. Trocisci q pferunt & efficiunt cpatōz cū limē ex eis bis a ter ex tūpore ad tūp? Quoz hec ē pmixtio. Re. croci aūr. xv. et calcadis aūr. x. et mirre et alumis & opii et succi agreste sicci & colcozar oīm aūr. aūr. iiii. et gūmi aūr. xv. terant illa & pficiant desup vini stiprici qntū sufficit: et terant sic terit colliriū: et fiant ex eo trocisci. Cūqz indigebis eis liqfac eos cum

aceto p̄mixto & vtere eis.

Medicamē ad emig̃neā ātiquā. Piperis albi aūr. ii. p̄mixtionis croci aūr. ii. eu forbi aūr. s. fimi colūbi aūr. s. ēcausti sēpro rū aūr. s. tere has medicinas et p̄misce et p̄fice & lime cū eo lacertū t̄poris: et ānecte frōci illi? p̄ris. ¶ Tractat? secūdo? d̄ oculo obtalmia et attractio materierū ad oculum.

Olliriū qd̄ p̄posuit vir faciēs alcohol de terra p̄saz. Re. hief memithe aūr. xlviii. sarcocolle aūr. xxiii. sedenigi aūr. xii. opii aūr. xii. succi mādragoze aūr. viii. gūmi aūr. xvi. p̄ficiant cū aqua pluuiā et āmīstrenē cū albugine oui.

Onfectio medicīne aristatis faciēs ad scabiē et obtalmiā ātiquā: et confert auri ex qua currit pus: et vlc̄erib? quorū p̄solidatō ē difficil? et corrosioni q̄ accit i ore. Re. vitri p̄busti aūr. ii. mirre aūr. ii. draganti adusti aūr. i. pipis aūr. iii. croci aūr. s. vini. z. ix. coagulati v̄ue. z. iii. et. s. Tere medicinas siccas et asp̄ge sup̄ eas in tritura t̄cne v̄mū. et cū exiccant p̄pice sup̄ eas coagulātū v̄ue et terant cū eo: et ponāt i vase et decoq̄nt lento igne: et seruet in vase eris

Oithima qd̄ p̄posuit filodolifis p̄ferēs ad matiaz plimā et dolorē vehemētē. Re. rosaz recētium aūr. ii. seīs iusq̄ami albi aūr. viii. thuris aūr. vi. mirre aūr. iiii. sauiich ordeī. z. xviii. vitellū oui. i. assati. succi mādragoze aūr. iiii. croci aūr. ii. opii aūr. iiii. p̄ficiant cū v̄mi stiptici q̄ncitate q̄ sufficiat. et fiāt ex eis trocisci et admīstrenē.

Aliud qd̄ dicūt vuula. Eris vsti abluti aūr. xii. croci aūr. vi. pipis albi aūr. iij. mirre et opii āboz aūr. iiii. gummi aūr. xi. terat cū v̄mo et āmīstrenē.

Olliriū aliud qd̄ āmīstrat āte balneū p̄ferēs ad c̄sū matierū plimaz: et p̄p̄e qm̄ ocul? ē difficil? huēctatōis: et ē āp̄a ei? ad albedinē declinē i colore suo: ita vt sit i eo aliqd̄ d̄ vestigiis obtalmie vehemētis in q̄ eleuat albedo oculi sup̄ nigredinē ei?. Et nō ē nob̄ necz vt v̄iamur eo: nisi i hora q̄ p̄cipimus īfirmo vt īgrediat i balneū in successione ei?. Re. lapidis q̄ dicitur sabasaros aūr. vñ. thuris aūr. viij. eris vsti abluti & opii & gūi oīz aūr. xñ. mirre aūr. iij. p̄ficiāt cū v̄mi q̄ntitate q̄ sufficiat: et āmīstrenē cū albugine oui subtile ita vt distillet d̄ eo in oculo multotiens.

Olliriū aliud qd̄ āmīstrat ān balneuz: qd̄ p̄posuit hermes factor alcohol faciēs ad dolores vehemētes: & sedat eos i die suo sedatōe plima: & p̄fert ad obtalmiā āti

quā etiā. Aloes aūr. vñ. eris vsti abluti opij & gūmi oīz aūr. xvi. mirre aūr. xij. croci aūr. vñ. climie aūr. iij. thuris aūr. iij. cōficiāt cū v̄mo v̄l siropo q̄ d̄ candimison: & āmīstrenē cū albugine oui: & soluat subtile. & oz vt oculo fiat alcohol ex eo in horis separatis in eo qd̄ ē mē oēs. iij. horas aut. iij. deide d̄itrat ocul? q̄escere & p̄auescere: & p̄cipiat īfirmo p? illd̄ vt īgrediat balneū.

Olliriū valēs qd̄ sedat dolorem i die suo: & dicūt rabiosuz: & resoluūt āp̄a et āmīnat ip̄z i hora sua. Re. antimonij & acacie ābozum aūr. aūr. xl. climie aūr. vi. eris vsti abluti aūr. xñ. ceruse d̄ plūbo aūr. vñ. sp̄ice & licī āboz aūr. aūr. iij. castorei & aloes & opij & colcothar adusti oīm aūr. iij. gūmi aūr. xl. p̄ficiant cū aq̄ in q̄ decoctē sūt rose: & āmīstrenē cū albugine oui: & liq̄fiat declinās ad sp̄issitudinē q̄ndam.

Olliriū qd̄ p̄posuit gal. & cognōiatur p̄positū p̄p̄riū p̄ficiēs ad dolores vehemētes & egritudines cū sūt i declinatōe sua. Re. climie ablute aūr. xvi. acacie aūr. xl. eris adusti abluti aūr. xñ. opii & licij et folij & sp̄ice odorifere & croci et aloes & castorei oīz aūr. aūr. iij. mirre aūr. iij. ceruse d̄ plūbo & antimonij abluti āboz aūr. aūr. vñ. gūmi aūr. xl. p̄ficiant cū aq̄ & āmīstrenē in iceptōne egritudinis.

Olliriū qd̄ dicūt fakis. & p̄posuit ip̄z mulier regina faciēs ad dolores vehemētes. Cui? hec ē p̄mixtio. Re. climie aūr. xvi. ceruse ablute aūr. xl. amili & dragagati & acacie & opii oīm aūr. aūr. iij. gūmi aūr. xij. p̄ficiāt cū aqua pluuiālī. Si aut̄ aduenit hora in qua facis ex eo colliriū p̄pice sup̄ ip̄z albuginē oui recētis & vtere eo.

Olliriū qd̄ noīat estiuū. Re. climie aduste ablute & boli semos & ceruse d̄ plūbo oīm aūr. aūr. xx. corticū eris ablutorū & acacie & corticū thuris oīm aūr. aūr. iij. dragaganti aūr. v. gūmi aūr. xv. cōficiatur cū aqua & āmīstrenē cum albugine oui.

Olliriū qd̄ dicūt stella qd̄ non v̄ncit: p̄ferēs ad dolores vehementes & b̄thor: & aptionē pupille: & vlc̄era sordida: & vlc̄era corrosa. et egritudines ātīquas & abstergit et aufert vestigia. Re. climie aduste ablute et ceruse de plūbo ablute oīm aūr. aūr. xv. amili et antimonij āboz aūr. aūr. xij. cineris de fornace in qua purgatur es stanni adusti abluti boli semos oīm aūr. aūr. vñ. mirre opij āboz aūr. iij. dragagati aūr. vñ. cōficiāt cū aqua pluuiālī.

Olliriū theocratis est medicamē valēs. Re. climie & croci āboz aūr. aūr.

xij. opij & corticū eris āboz añ. aūr. vij. cori
cū sabarcā mundatoz & plūbi adusti ablu
ti āboz añ. aūr. v. mirze aūr. nj. spice odorife
re aūr. ij. acacie aūr. ij. succi rosaz et gūmi
oiz añ. aūr. xij. pficiat cum aqua pluuiali.

Olliriū qđ noīat rosatū: & pposuit
īp3 biblis: faciēs ad dolorē vehemētē
et ad attractiōē matiez subiliūz plimaz:
& bothoz: et dilatatiōez pupille. C2 hec ē p
mixtio. Rosaz recētium ablati capicibus
aūr. mj. croci aūr. mj. opij sextā aūr. j. spice
odorifere sextā aūr. j. gummi aūr. nj. pficiat
cuz aq pluuiali et amīstret cuz albugie oui.

Olliriū aliud rosatū qđ noīat bonū
et pfert ad has egritudies pōictas.
Re. rosaz mundatoz aūr. xxmj. croci aūr.
xij. amili aūr. vij. balauſtie aūr. mj. opii aūr.
iui. dragagātī aūr. viii. cōficiant cum succo
folioz cypressi.

Olliriū rosatū qđ pposuit tarētios
Re. rosaz recētium aūr. xii. cineris d
fornace in q purificat es et spice odorifere
et croci et opii et gūi oiz añ. aūr. iiii. pficia
tur cum aqua pluui.

Olliriū rosatū qđ pposuit debigoz
& noīat colliriū magnū: pferens ad
dolorē vehemētē ī locis bothoz: & vlcera
p̄funda saniosa accidētia ī tuīca cornea: &
dilatatiōz pupille. & materiā q attrahit rpe
lōgo: & obtalmiā antiquā c2 sanatio ē diffi
cilis. Re. rosaz recentū ablati capicibz aūr
lxxij. climie aduste ablute aūr. vij. opii aūr.
nj. anthimonij aūr. ij. & quidā ponūt d eo
aūr. vi. corticum eris spice odorifere ana.
aūr. ij. mirze aūr. mj. & qđā hoīes ponunt
de ea aūr. vij. floriz eris aūr. ij. & qđā ponūt
de eo aūr. nj. gūmi aūr. xxmj. cōficiant cum
aq pluuiali & amīstret cum lacte.

Olliriū iuuatiū fcm cuz ieuīfemīn
pferēs ad attractiōez matiez. Re. aca
cie & succi sabbaci āboz añ. aūr. xlviij. cine
ris fornacis in q purgat es & croci amboz
añ. aūr. xxmj. opij aūr. mj. & ī descriptiōe
alia aūr. vij. mirze aūr. mj. succi iufqami albi
aūr. mj. eris vsti ablutī aūr. mj. gummi aūr.
xl. cōficiatur cum vīno.

Olliriū qđ dicit pomale pueniens ei
cui? nō tolerat ocul? tactūz medicīa
rum: & cōfert ad bothoz & vlcera p̄funda
& sordida accidētia ī tuīca cornea. & ad di
latatiōz pupille et ad materiā plimā: et egrī
tudines p̄pinq̄ t̄pis. Re. climie aduste extm
cte ī lacte aūr. xvj. ceruse d plumbo ablute
aūr. vñ. croci aūr. mj. dragagātī aūr. ij. cō
ficiant cum aqua pluuiali & amīstret cum
albugine oui.

Olliriū qđ noīatur nomie deriuato a
noīe illi? q cōposuit ipm suribes: & ē
colliriūz vtile pferens ad dolores antiquos
& psumit carnē additā que ē ī angulo ma
iore de angul oculi: & ē egritudo q dicit la
crima. & ad vulnera q exeunt ī h° angulo
& sunt fistule. Re. climie ablute & sedene
gi adusti ablutī oīm añ. aūr. xxviij. cineris d
fornace in q purgat es aūr. xxmj. mirze aūr
xlviij. croci aūr. mj. opii aūr. vñ. pipis albi
grana. xxx. numero. gummi aūr. vij. pficiant
cuz vīno & amīstret cuz albugie oui ī locis
p̄pinq̄ t̄pis. & sic subtile Et qđā hoīes sunt
qui ponunt ī eo croci. aūr. xij.

Olliriūz aeretūz qđ noīatur indum: de
pprietate cui? ē vt phibeat generati
ōez dīs sp̄ei obtalmie: & pfert ad corrupti
ōem & p̄ritum & corrosiōē anguli ma
ioris oculi: & delet vestigia: & pferuat ocu
lum: cui ex eo fit alcohol: ita vt non p̄uzbe
tur cum eo post ipm. Re. ceruse de plumbo
aūr. xlviij. climie cabasie aūr. xxmj. encau
sti indī aūr. v. armemos & p̄mixtionis que
dicit kesaricon: & e2 expositio est hed? &
succī agreste sicci & opii oīm añ. aūr. v. pi
pitis albi aūr. vij. olei balsami aūr. vñ. Et
ī descriptiōe alia aūr. vij. gummi arabici aūr
xviij. cinamomi aūr. ij. pficiant cum aq pluui
ali & amīstretur.

Medicamē pferens ad apostema vehe
mens & apostema oculi qđ excitat ex
attractiōe caliditatis. Re. opij & dragagātī
& feligearagi & ceruse oīm añ. 3. vij. gūmi
arabici. 3. xij. tere omnia & contere. deinde
accipe sehelabzē recens & decoq ipm cum
lib. j. aque pluuialis donec pueiat ad terciāz
deinde cola aquā e2 & confice cum ea me
dicamen: deinde fac ipm ī pilulas siles cice
ri & exicca eas ī vmbra. Cūqz uolueris fa
cere oclō alcohol ex ipis: frica eas cū aqua
frigida aut cum lacte mulieris. aut cū albu
gine oui. ā cum aq fenugreci decocti supra
frustū ostraci. ā super corē viridem. deinde
fac oculo alcohol ex eo ī mane duodecies
iponēdo cum radio. ā septies & ī vesp̄is
totidē. ipm em frāgit caliditatē & absēdit
infusiōē q attrahit ad ipm: & confortat o
culum: et delet aposteā.

Medicamen pferēs ad obtalmiā vehem
tem: & sedās aposteā: & remouet īfu
sionem: & sedat caliditatē. Re. siememithē
3. xlviij. croci pond? 3. xxmj. & opii pond?
3. xij. & feluzaharagi & trociscoz succi iuf
quiami albi sicci oīm añ. 3. vij. et folioz rosa
rum humidaz quoz folioz radices albe ab
scisse sunt: pond? 3. xl. gūmi arabici pōdua

3. xlviij. tere totū illud: et otere ipm cum aq pluuiali et aqua melliloti si fuit humidū et expme ipz. Si vero fuerit siccū decoq ipm deinde cola aquā e2 et tere medicinas et ofi ce eas cū aq e2. deinde fac de eo pillas siles ciceri: et exicca eas. deinde frica ipas sup co tem aut ostracū cū aq frigida. aut cū lacte mulieris aut cū albugie oui. deinde fac ocllo cū eo alcohol mane et in sero.

Medicamē qd nomiat duo maiora ru beū faciēs ad vlceā q sūt in oculo et ad calozē vehementē: et mūdificat oculū ex humorositate q attrahit in eo ex multitudi ne humiditatis et supfluitatū: et ofortat te gmentum oculoz. Re. opii et sedenigi eris vsti et ostracoz adustoz et medulle tritici oiz añ. pond2. 3. viij. gūmi arabici pond2. 3. xlvij. ceruse pond2. 3. lxviij. climie. 3. xxviij. tere as. denegi et es vsti p se cū aq stritoe bona. deinde pmisce oia et otere ea cū sūt sic ca. deinde fac ex eo alcohol oculo sicut fit al cohol cum anthimonio.

Confectio emplī qd ponit sup oculūz oferens ad vehementē calozē et exci rationē oculi: et abscedit ab eo hūiditate q attrahit ad ipm: et ofortat oculum: et sedat dolorē. Re. folioz rosaz siccaz et corticum granatoz dulciū hūidoz et lentiū oim añ. pōd2. 3. v. et fūde sup ea lb. j. aq et decoq ea bene: et cola ipa ex aq: et tere ea bñ. et con fice ea cū aliqnto aq rosate & olei rosati. de mde pone ea super oculum.

Medicamen conferēs ad dolores oculi calidos. Re. croci & olibani & aloes & mirre & opij & sarcocolle oim ana 3. v. disrumpe & otere ea & line sup oculum in pñº doloris cū aceto et aqua endiuie aut a qua portulace a aq iusqami albi a aq coriā dñi hūidi. Cū aut ptendit dolor line ex eo sup oculū et frontē & cornua frōtis cū vīno & calefac ipm aliqntulū: a sume de sauich ordeī pondus. 3. m. & croci ortulanī silue stris pōd2. 3. ij. & opij pōd2. 3. j. tere ipa bñ & ofice ea cū oleo rosato: & pone ipm sup oculū patientē obtalmiā & apā calidum.

Acohol qd noiatur astalticon oferens ad turbatōez oculi & rubificatōez ei2 cū distillat: & cū fit ex eo alcohol ad icepti onē catarroz. & qñ misce cū eo alcohol ro satū. Re. tuchie & eris vsti & aloes oim añ prem. j. & mirre & spice oim añ. qntā pris vni2: & croci & opij amboz añ. pte. j. & acacie pure pres. m. & liqj qntam pris. j. & gūmi arabici pres. m. tere tuchia & es & a

loem & acaciā cū aq dulcis sextarij s. m. de inde tere licium & crocū & opii in tabula alia. v. dieb2. deinde pmisce cū eis & ifūde aloem i aq ita vt liqfiat: & fūde sup medici nas & pmisce otere do: deinde fac trociscos aut pillas: & fac cum eis alcohol.

Acohol cōferēs ad oēs dolores oculi ac cidētes ex catarris. Sumanē folia ru bi: & exprimat aqua eorū & colet & terat in tabula donec ingrosset et terat paulatiz deinde sumat qntū ipa est de gūmi arabico & fundat cū aq pauca ita vt liqfiat: et fiat sic mel. deīn misceat cū aq rubi & oficiat cū ea aliquot dieb2: ita vt sit possibile fieri ex eis pillas: deinde fiant pilule & exiccent in ymbra & fiat cū eis alcohol.

Vlcera oculi et borhor eius & pus in eo. Cias q collirium stelle predictū est vehementis iuuamenti in eis & simili ter collirium iuuatiū & collirium poma le est vltimum.

Colliriū qd refertur ad macur faciēs ad egritudines & pus q sūt in ocllo Re. tuchie añ. xxij. eris adusti añ. xxij. cro ci añ. xvj. mirre añ. xvj. sedine añ. x. pipe ris albi gna. xl. numero. gūmi añ. xl. cōfici atur cū vīno. Et in descriptōe alia ponunt in eo opij añ. x.

Disruptio corneae. Colliriū rosatū ofert ad oēs egritudi nes et spēs dilatatois pupille. Vluis replens foueas corneae Re. o stracoz mgnoz adustoz et sedenigi amboz añ. 3. j. terat et puluerizetur cum eo oculus

Algarab. Colliriū qd cōposuit suribes. Est iuuatiū ad algarab.

Albedo vestigioz vlcera. Conferunt ad albedinē medicamen egiptiū. et col lirium indum et alcohol cum stercore stel lionis est iuuatiū.

Colliriū citrinum aliud scitur kies al matraz conferens ad caliginem et te nebrositatem visus et ad egritudines acu tas: et delet vestigia et duricies. Re. climie aureos. xxij. succi agreste sicci aureos. duo decim. salisarmoiaci tātūde opij añ. octo gummi añ. viginti quattuor. ceruse de plū bo tantūde. croci añ. sedecim. piperis albi añ. viginti quattuor. confice cum aqua pluuiali.

Acohol aliud mirabile quod expertum est et laudatur in albedine et lacrima et est mesie et abstergit caliginē et omnem

grossitudinem q̄ ē ī palpebra: et acuit vīſū
vlade Re. tuchie īnde. 3. ij. & .s. āthionij de
sphahā. 3. mj. marchasite pōd. 3. ij. et .s. eris
vsti pōd. 3. ij. & duaz terciaz. 3. j. climie
auri & climie argēti āboruz ana. aur. j. sede-
nigi pōd. 3. j. coralli et margaritaz puaz
& corticū eris oīm añ. pōd. 3. ij. sceba ar-
mene pōd. 3. ij. et duarū terciaz. 3. j. aque
distillatōis vitri pōd. 3. s. et vitri pharao-
nis pōd. 3. s. tere has medicīas cū aq̄ plu-
uiali. Et qū p̄rite sūt p̄ice sup eas cāphorē
trite pōd. sexte. 3. j. musci pōd. siliq̄. j. et
misce p̄terendo. et fac pilulas et exicca ī v̄m-
bra et frica ī ostraco cū aqua et fac alco-
hol cum eo.

Aliud iuuatiū ad albedinē exp̄tū mi-
rabile. Sumat limature acus pondus
3. ij. & sambaci pōd. 3. j. deinde terant am-
bo sil & ponant ī scauitate arūdmis. & strī-
gat os cānule oppilando cū massa. & coope-
riat arūdo tota cū massa. & desup īnuoluat
luto p̄fecto cū capillis. & īnuoluat super
ip̄s & coopiat p̄ illud cū luto alio. deinde
apponat carbonibz donec vertat ī lapidez
& fiat sic testa. deinde extrahat et auferat
medicīa illa. & accipiat climie albe trite pō-
dus. 3. nj. & misceat cū hac medicīa et re-
ducat ad cānulā aliā. deinde fit ex ea sicut
fem̄ ē ex p̄ma. Cū ergo ī lapidē p̄uertit ex-
hat et itēdat ad folia lini collecta ateq̄ ad-
uenerit eis pluuia & exiccata. & sumat de
eis pōd. 3. j. & margaritaz nō p̄forataz
pōd. 3. s. & terant bñ cū reliqs medicīs
& terant oīa sil p̄ritōe vlcia donec fiat sic
puluis. Cū ergo volueris curatōz facere cū
eo: tūc fac oculo alcohol cū succo radicis li-
lij tribz diebz p̄tinuis. deinde fac ei alcohol
p̄ cū hac medicīa. & fac alcohol post illō
vno die ex hac medicīa. & vno die ex succo
lij.

Pluis ad albedinē. Re. floris eris &
armoniaci & cācri marini adusti oīm
añ. 3. v. pulpe coloquintide. 3. ij. & .s. fellis
thauri & baurach armeni oīz añ. 3. ij. salgē-
me. 3. nj. pipis albi. 3. xx. spume maris. 3. mj
corticū ouoz ex quibz egressi sūt pulli sub
gallina. 3. nj. limature cotis. 3. v. stercoris la-
ceri. 3. x. margaritaz. 3. mj.

Obel. Cohol bonū ad sebel ō eis que
expta sūt & laudata. Sumat cortices
ouoz hora q̄ apiunt sub gallina et bulliant
cū aceto fortī decē diebz p̄tinuis. deinde co-
lent & ponant ī āpulla vitri ā ī vase vitrea
to. & ponat vas ī loco q̄ sit vt nioz sub so-
le donec exicceat qd ī ip̄o ē. deinde sumat
& teratur & fiat alcohol cū eo.

LAcrima. Colliriū qd dicit mesias ad al-
buginē factū ex tuchia p̄fert ad eas.
Rossitudo palpebray & guttas earū
Confert ad eā alcohol cognōiatū mis-
tandus & dicā ip̄s ī ca° scabiei. & p̄fert me-
dicamē aristratū p̄dictū & colliriū ō tuchia
qd dicit mesias ad albedinē.

Olliriū exp̄tū hebime egip̄tū cōfe-
rens ad duricies et albedinē & absce-
dit corticē durū statī. Re. floris eris & armo-
niaci āboz añ. aur. vj. salis desossi aur. nj.
pulpe coloquintide aur. nj. & duas tercias
aur. j. fell. vaccini aur. ij. baurach nigri aur.
j. & .s. pipis albi grana. xl. numero. mell. bo-
ni ciaros. vj. z. ix. p̄misceat et ponat ī vase
& recondat.

Olliriū qd dicit arastusemō p̄ferens
ad attractōz materiez cronicā. & ad
grauitatē palpebray & aspiratē eaz. & liq̄-
factionē lacrimāl oculi. & seiūctionē eius.
& corrosione ip̄ius. & ad hūditatē plimaz
q̄ est ī oclō. & ad augmentū p̄niculi. & au-
fert vestigia et duricies. Re. āthimonij aur.
mj. eris vsti et ceruse de plūbo āboz ana.
aur. ij. croci et mirre & corticum thuris &
floris eris & lentiū rubeaz oīm ana. aur. j.
pipis albi aur. s. gūmi aur. ij. cōficiat cū vi-
no & admistret dissolutū cum eo.

Olliriū cūcū qd dicit fanaratī. & ē col-
liriū iuuatiū faciēs ad scabiē et cor-
rosione ī vrisqz lacrimālībz et pruritū ve-
hementē et gūdinē palpebray. Re. climie
aur. lxxx. colcothar albi aur. xxx. conficiat
cum aqua pluuiali.

Scabies oculi et pruritū ei. Colliriū
īdūm p̄fert ad pruritū.

Ohol nō errans qd cōposuit cesar fa-
ctor alcohol faciēs ad pruritū et ad
grossitudinē palpebray. Re. climie cabrosie
aur. xxmj. sedine aur. vj. et ī descriptōe alia
aur. xvj. terat donec fiat ī loco sauih. et
p̄ficiat cū melle et adurat et īfundat vinū
qd extinguat ip̄m et exicceat. deinde teratur
et fiat cum eo alcohol.

Ohol mesiton. ad pruritū et hūdita-
tem oculi et corrosione lacrimālībz et
scabiē vehementē ī palpebris. Climia fran-
gat ī frustra puā. et p̄ficiat cū melle. et poā-
tur ī viceolo figuli. et oppilet os eius et lu-
to liniat. et fiat foramē ī medio cooptozū
vt sit fumo eleuato ex adustioē medicie spī-
raculū p̄ qd egrediat. deinde ponat vrcolū
p̄paratū ī medio carbonū accensoz. Cūqz ī-
ceperit climia aduri. tūc p̄sidera fumū ascē-
dentē tūc. si videris eū declinē adhuc ad ni-
gredinē. dimitte medicīnam p̄buri donec

videas illū fumū fieri albū. tūc em scias qd
medicīne iā confirmata est obustio. tunc ergo
remoue vzeolū ab igne & extrahē climiam
& fūde sup eā vmi qntitatē qua infrigidet
deide pone eā in mortario & otere eā bene
& exicca & serua eā donec omisceas ipam i
alcohol cū quo pmisceat. et hec ē descriptō
alcohol. Re climie hui? aūr. viij. & antimo-
nij tantūde. tere oīa & cōserua & fac ire ex
eo sup palpebras mane & sero.

Ollirium apolonij ad scabiē et casum
palpebrarū et egritudines aīquas. Se-
hedenigi adusti abluti aūr. xxxij. eris adusti
abluti aūr. xvij. lapidis saialistos adusti ab-
luti aūr. xxxij. flozis eris fricati aūr. xvij. o-
pij aūr. iij. Et in descriptōne alia aūr. vi. cli-
mie aūr. m. colcothar adusti aūr. iij. gūmi
aūr. xvij. oficiaē cū aqua pluuiāli.

Edicamē qd oposuit casios ad aquam
q̄ descēdit in oculū. Sumat fel thauri
et euacua ipm in vase eris et dimitte ipm. x
diebus. deinde sume de ipo aūr. xij. croci et
olei balsami et opopanaci oīm aūr. iij. pi-
peris grana. xij. numero mell' boni duplum
quantitatis fellis. misce oīa et decoque i va-
se eris. deinde pone ipm in pixide eris et cō-
serua ipm.

Edicamen aliud qd cōposuit poloni-
ses Sume spumā maris et ad ure ipaz
sup testaz: & tere cinerem eius & confice
ipz cū sanguine tice & pone i vase d' cornu
Cunqz euellunt pili tūc line sup locum eoz
de hoc medicamine.

Ophthima qd composuit fulukesanis
conferens ad materiā plurimā & do-
lorem vehementē. Re. rosarum recentium
aūr. iij. semis iusquiamī albi aūr. vñ. thuris
aūr. vij. mirre aūr. m. saūch de pzeo aūr.
xvñ. vitellū oui vñ? assati: succi mādrago-
re aūr. m. croci aūr. iij. opij aūr. m. cōficia-
tur cum vmi stiptici puri qntitate que suffi-
cit: & fiant ex eo troscisci & administrentur

Ollirium qd dicitur indum & regiūz
oferens ad inceptōez descensus aque
& ad cēm caligīnem humidā existentē in o-
culo: & aufert vestigia vlceaz in oculo. Cli-
mie rubee aduste ablute. z. xvij. encausti idī
z. vij. ceruse de plūbo. z. m. piperis albi. z.
vij. fellis dobaba. j. & fellis safer: & extima-
uerunt qd ē subot. vij. fellium alcubugi. m.
lactis papaueris. z. j. olei balsami. z. ij. opo-
panaci & serapini amboz aūr. z. ij. gūmi. z.
xij. confice cum succo feniculi aut cum suc-
co plante que dicit abradies.

Ohol conferēs ad tenebrositatem &
inceptōem aq̄ in oculo. Fellis vñ. z.

m. opopanaci & pipis amboz aūr. z. m. olei
antiqui & opoballami & succi feniculi hui
idī omniū aūr. z. ij. climie pondus. z. j. mellis
z. j. tere ipm & misce & pone ipm in āpul-
la vitri munda: & pone ipm in sole diebus
septē. deinde fac oculo alcohol ex ipo cum
extremitate radij mane & sero.

Edicamē qd confert ad tenebrosita-
tem & ad illuz qui videt rē ex longi-
quo & non videt eam ex proximo: & ad ag-
gregatōnē aq̄ in oculo Cuius hec ē pmixtio
Fellis corui nigri & fellis perdicis & fellis
gruis & fellis adhabo & fellis capre omniū
aūr. pondus. z. ij. & mellis colati pondus. z.
ñ. & olei balsami. z. j. & s. tere ea simul &
pmisce ipsa & fac oculo alcohol cum ea ma-
ne & sero.

Estructio visus. Collirium ceterū est
iuuatiuum ad debilitatem supflua: i
visu & collirium de tuchia qd dixit mesias
in albedine.

Ollirium quo vtebatur florīs. Re. aca-
cie & rosaz siccaz & melliloti oīm aūr.
xlvñ. cineris fornacis i qua purgatur
es aūr. xxm. mandragore aūr. xij. semis ius-
qami albi aūr. xvñ. opij aūr. vij. gūmi. aūr.
xl. vmi. z. ix. aq̄ pluuiālis. z. ix. omisceatur
aqua cum vmo & projiciant sup ea rose &
mellilotum & iusquiamū & poma mādra-
gore aut cortices mādragore. & dimitte ea
donec inundantur tribus diebus aut quīqz
& exprime ea: & accipe expssionē eorum &
confice cum ea medicamē & fac ex eo collir-
ia & vtere eis.

Edicamē basilicon regum: & ipm est
abstersiuū oculi: ex quo fit alcohol in
dispositōne sanitatis in omī die semel: aut i
omnibus duobus semel: & absterge visum
& conseruat visum sanū scdm dispositiōnē
suam. Re. climie & spume maris oīz aūr. z. x.
eris vñ. z. v. ceruse & salisgēme oīm aūr. z.
ñ. salisarmoniaci & macropipis oīm aūr. z.
ij. gariofilorum et vsnee amborū aūr. z. j. pi-
peris z. m. cāphore. z. s. tere optime et fac
oculo alcohol cum eo.

Basilicon aliud faciens ad omīa q̄ dixi-
mus. Re. climie. z. vij. sedenigi et ma-
cropipis amboz aūr. z. ij. salisarmoniaci. z. ij.
eris vñ. et ceruse et salisgēme oīm aūr. z. m.
spume maris. z. iij. salisindi et gariofilorū
et heil et vsnee et spice oīm aūr. z. j. ofringe
et cōtere ipm: et fac ex ipo oculo alcohol.

Edicamē quod confortat visū et cō-
seruat ipm scdm sanitatē suam: et au-
fert multitudinem lacrimę que currit ex o-
culo. Sume de anthimonio et infunde ipm

xxj. nocte in aqua pluuiali aut in aqua que distillat ex cisterna: deinde accipe de eo pōdus. 3. xij. et marchasite. 3. vñj. et tuchie et climie oīm añ. 3. xij. et margaritarū parum non perforatarum. 3. ij. et musci terciā. 3. vñus et camphore sextā. 3. vñus et croci et sedenigi amboz ana. 3. j. tere vnumqđq per se. deinde aggrega anthimoniu et marchasitam et climiam et tuchia et margaritas et tere bene ea omni die cu aqua multoties donec exicetur aqua eorum. deinde accipe sedenigi et crocum et proijce ipsa simul in mortario & tere ea bene. deinde tere cum c's muscum & camphoram. deinde repone ipm in vitreata & fac ex eo alcohol mane & sero in dispositōibus sanitatis. Ipa em confortat visum debilem & conseruat eū.

S Vrod fugitiuū absterfium & cōfortatiuū. Re. sedenigi & eris vñi amboz ana. 3. v. aloes scotrensis & baurach armeni amboz ana. 3. j. floris eris et piperis albi & macropiperis & pulpe coloquintide & croci & ameos oīm ana. 3. 5. confrige & contere & vtere.

Tractatus tercius de aure: dolor auris & apostema eius et pus & grauitas eius.

Medicamē aristotelis p̄dictum in capitulo oculi est iuuatiuum ad aurem ex qua currit pus.

Medicamen conferens ad omēs dolores in aure & omnia vlcēa accidentia in ea. Re. mirre aūr. j. olibai aūr. ij. nītri aūr. iij. croci aūr. mj. succi papaueris aūr. ij. galbani aūr. ij. amigdalarū excorticatarū xx. numero. teratur illud totū & conficiat cum aceto & fiant ex eo troisci. Cum gō fuerit ipm necessarium soluat in si fuerit in aure dolor vehemens cum oleo rosato & distillet in aure. & si fuerit in ea grauitas i auditu soluat cum aceto & distilletur.

Onfectio medicamīs quaz narrauit galien⁹. Re. mirre aūr. iij. aloes aūr. iij. olibai aūr. nj. Et in descriptōe alia aūr. ij. croci aūr. nj. nītri aūr. iij. succi papaueris aūr. nj. amigdalarū amararū. xxx. numero galbani aūr. ij. aceti boni quantū sufficit.

Medicamen ad aurem ex medicamīs galie. conferens ad apostēata & dolores vehementes clamosos. Cuius hec est p̄mixtio. Re. galbani & est albezard aūr. ij. cinamoī aūr. ij. mirre aūr. vñj. croci aūr. vñj. olibani aūr. mj. nītri aūr. nj. aceti quantum sufficit ad hoc vt fiat in spissitudine mellis.

Medicamen aliud ad apostemata auris & ad sanie & ad pus venientia ex au-

re & ad dolores auris antiquos. Cui⁹ hec ē mixtio. Re. ventris fabe egiptie amari saporis & aluminis iameni: & piperis albi: et nītri: & croci: & opij: & corticū granatorum & olibani: & spice oīm ana. aūr. ij. castorei aūr. j. mellis & aceti quantitatē q̄ conficiat medicamē. Et quidā homines ponunt in eo mellis aūr. vj.

Medicamen aliud de medicamīs berotas. Re. croci & mirre & spice oīm ana. aūr. 5. eris vñi medietatem & terciā aūr. j. opij aūr. 5. castorei terciā aūr. vñus aluminis iameni aūr. j. aluminis rotundi aūr. j. Si ergo fuerit in aure virus cura eam ex hō medicamīe cum decoctōe triplicati. Et si in ea fuerit dolor vehemens cura eaz cū clo rosato. Et si generatur in ea vermes p̄misce cum hoc medicamīe ellebori nigri aūr. ij.

Medicamē auris ex qua currit pus. Re. capitum granatorum & aristologie et colcothar & draganti cabrusii & gallarū & corticum eris omniū añ. aūr. j. mirre olibani et calcāti affati & aluis iameni omniū añ. aūr. 5. terantur cum aceto & fiant troisci & amministrentur.

Medicamē anticates ad dolorem difficilem vehementē. Croci. 3. ij. & quidā homines ponunt de eo. 3. j. mirre & salis armoniaci amboz añ. 3. i. aluminis iameni armoniaci añ. 3. 5. sedimīs olei de lilio aut fecis olei aluisci. 3. ii. teratur cū vīno mellito a vīno dulci q̄ntitate qua fiat in spissitudine mellis et amministretur.

Medicamen ad grauitatem auditus et sonitum et tinnitum existentem i aure. Re. ellebori albi aūr. i. castorei aūr. 5. nītri aūr. quartā misceatur et amministretur cū aceto et confidat in eo vtens ipso; quoniā est medicamen vtile.

Medicamen aliud quod dicitur algela rui ad egritudines antiquas que sunt de egritudinibus auris. Ellebori albi et mirre et olibani et croci et castorei et opij oīm ana. aūr. quattuor calcāti aūr. vi. pipis aūr. ii. infundantur mirra et opium et castoreuz et olibanum in aceto in quo decocti fuerint cortices granatorum donec dissoluti fuerint deinde ponantur elleborus et crocus et piper et calcantum trita et conterantur oia bene. Cūqz ergo completur proiciatur super ipsum de vīno mellito quantitas q̄ fiat in spissitudine mellis subtilis. Cūqz ipsuz est necessarium: tūc tepidetur et distilletur in aurem: est em medicamen mirabile.

Onfectio medicamīs qđ confert ad omnes dolores auris et omia vlcera

euenientia i ea. Re. mirre aūz. j. olibaī aūr. iiii. et quidā hoīes ponūt i eo aūz. vii. nītrī aūr. iiii. cīccī aūz. m. Et quidā homīes ponunt i eo aūz. i. succi papaueris aureos duos galbani aureos duos. amīgdalarum excocti catarum. xx. numero. teratur illud totum et coficiatur cūz aceto et fiat ex co trocisci. Cū qz necessarij fuerint soluantur si fuerit in aure dolor vehemens cum oleo rosato: et distilletur in aurem. et si fuerit i ea gūitas in auditu soluantur cū aceto et distillentur.

Onfectio scorie ferri et est medicamē forte. Sumat scorīa ferri et conterat et abluat cum aceto. deinde proiciatur sup testam et exiccet. deinde pūciatur secundo et tercio: et fiat illud septies. deinde decoquat cūz aceto forti decoctione vehemēti. donec fiat sicut mel. et auferat et distillet de eo in aurem cum indiget eo.

Vlcera nasi.

Onfectio sacramusos et ē medicamē eradicans omnē additionem que orit in corpore. Re. draganti adusti et colcothar adusti aut calcanti adusti aut draganti rubi & corticum eris oīm pres equales. tere ergo ea & cura cum eis siccis. & oportet ut frices additōem antequā medices eā cū hō medicamē per diem. deinde medica cū eo i mane postq̄ patiens egritudinem comederit cibum suū. & cum tu curas cum eo fistulas nasi: tunc line ante curatōem interiora nasi aspalto aut pice humida aut pinguēdine mirre.

Tractatus quartus de dentibus & doloribus eorum.

Medicamen conueniēs est ad dolores difficiles vehementes & ad corzationem dentium: & confert iterum ad tussim medicamē quod. Re. opij. aūr. ij. mirre tantūdem. balsech tantūdem pipis albi galbani aūr. tantūdem. conficiant cū coagulatiue quantitate que sufficit: & terant simul & fiant ex eis colliria: & imiat ex eis sup dentes: & ponatur de eis super locum corzōsū.

Medicamez quod narrauit andromac? ad omnem dolorem dentium: & ad omnes egritudines accidentes ex eo & ad stuporem. Re. pipenis & pūetri & lactis timali & galbani omnium ana. partem vnā terantur & conficiantur cum storace & poatur super locum corzōsum.

Medicamen iuuatiuum ad pulsationem dentium. Re. pulpe coloquintide partem vnā & aloes partem vnā & bulliat in pixide lapidis aut cocleari de ferro ebullitione

rehebementi cūz oleo & aceto vīni. deinde auferatur ab igne & distilletur de eo in aurem que sequitur molarem dolentē distillatione post distillationem.

Suterium molaris intende ad molarem in quo non valet medicamen vehementis pulsationis. Et assume ex oleo q̄ntitatem. z. j. & aque sanfuci sicci & harmel oīm ana. z. s. terantur bene. deinde proiciantur in oleo. deinde intende ad duas ac? magnas quibus vtuntur sellarij et igni eas in loco foraminis earum. deinde aperī os egrī & osidera dentem quem vis cauterizare: & tunc si fuerit in eo aliquid munda ipsum & pone super ipsum cannulā ferri aut arundinis aut argenti & submerge vnā duarum acū in oleo illo. deinde intromitte eam i cannulam & pone eam sup molarem. Cūqz in frigida illa accipe aliam. Fac illud septem vicibus numero. nam dolor eius sedatur et egreditur ex molarī aqua coloris dentium.

Ontifriciū q̄ fricant dentes qd narrauit democrit? i libro suo. Accipe cornu cerui adusti q̄ntūz lib. xvi. sal. z. ij. armoniaci sicci qd n̄ ē amari saporis frustū vnūz magnū lib. mastice lib. ij. aut plus parum squimanti albi tantūdem. pipis albi. z. j. folij. z. ij. terant omīa et admistrentur.

Medicamen qd noīatur surinale: confert ad apostemata gignie et mollificationē eius: et mūdificat dentes. Accipe corticum granatorū pond. z. ij. et renarum et balaustie et sumach oīm ana. z. j. confringe et ptere illud. deinde affer ex eo cūm digitis tuis et frica cū eo locū doloris. deinde accipe ex eo cum pāno lini et pone ipsū sup eū.

Ontifriciū mundificans dentes et stringit gingiua et efficit bonū oris odorē. Sumat salgēma et terat et conficiat cum melle et liget in carta et pūciat in prunis: et dimittat ibi donec fiat sicut prune. deinde auferat ab igne et extinguat cū kistran: et pūciat i vīno bono aut mēsus. et dimittatur donec in frigidet. et terat et sumatur de eo ps vna et spume maris ps vna et poatur cū illo cīnamomi pars vna et mirre ps vna et cineris sceba et cipi et flozis squimanti oīm aūr. sexta partis vni? fragmētōz xiloloes medietas partis vni? et zuchari pres. iij. et cāphore decia partis vni? teratur illud et misceatur et fiat dētfriciū in omī mane.

Medicamē qd cōfortat dentes & molares cum est i eis debilitas. Re. cere et mellis amborū aūr. pres. ij. liquefiat in sole aut cū aqua cala. & omisecat cum eis picis ps. j. & ponat in termino vnguētū. et pūcipia

cur vtēti eo vt masticeet ipm. Qd si videris
medicamē exiccatū pmisce ī eo aliquātulum
olei. et mastix iterū cū masticeat facit in hoc
vltimam opatōnem.

Aliud qd ofortat dentes et gīngiua3
Cornu ceruini adusti pōdus. 3. x. &
folio3 cipressi adustoz pōd2. 3. v. et nucū
cipressi nō adustoz pōdus. 3. v. et radici3
centauree pōdus. 3. x. et capilli ueneris adu
sti pōd2. 3. v. et rosaz ablati3 capitib2 &
spice odorifere oīm añ. pōd2. 3. iij. tere et
tribella cū orali et vtēre.

Tractatus. quitus de ore et gutture et
ventre supioze sinantia et squimaria.

Inqt galien2 qdaz extimaueit
q pulli yrūdīmū siue sint recē
tes siue sicci falliti sedant sinā
tia3 statim: & pmiscenē pueris
et senibus cum radice liqricie.

De vūla et duabus amigdalīs.

Medicamē oueniēs ad vūā mollificatā
apōsam. Pipis albi aūr. j. mirre aūr.
j. alumis iamenī aūr. ij. gallaz viridiū aūr.
ij. teratur et admistretur.

Medicamē iuuatiū ad hūiditatē fēaz
in pectore. Re. galbani & storacis li
qde amboz añ. 3. ij. opij quartā. 3. j. radi
cū liqricie. 3. ij. terant q ex eis teritur. et
miscenē cū storace et galbāo & aliqntulo
mellis despūati et lambat ex eo.

De tussi medicamē gutturale.

Dixit gal. qd ipse medicabat cū eo. Re.
olibani aūr. j. & in. descriptōe alia
aūr. nij. mirze aūr. j. & ī descriptōe alia aūr.
mij. croci aūr. j. & ī descriptōe alia aūr. mij.
sqle aūr. ij. vini dulcis asceti. nij. decoqē sq
la cū vīo donec vīmū ispissē. deīde pūciat
squilla. & ponat reliq medicie sup vīmū.

Medicamē guttēale qd referē telusatis
dixit gal. qd ipse medicatus ē cū eo illū
qui hēt vlcus in pulmone. & est medicamē
iuuatiū valde. Re. spice cretenis aūr. mij.
amomi aūr. viij. folij mōi aūr. iij. sqnantī
aūr. ij. casie aūr. viij. cinamōi aūr. x. oliba
ni aūr. iij. mirre aūr. mij. costi aūr. mij. omix
tionis assedigi aūr. mij. succi liqricie aūr. ij.
suci māozagore aūr. v. mastici3 aūr. nij. cro
ci aūr. vii. aggrega has medicinas. deīde
accipe dactilos & decoqne in aqua mellis
aut vīo bñ: & sūme de eo sacraati. j. et p
ijce in eo de granis pimi maioris pūci3 gra
na. xx. et cōmisce cum eo de medicamē qū
tatem auellane. j. et da in potu de ea dieb2
aliquot. deīde da in potu post ipaz de me

dicamē duob2 diebus aut trib2 ita nō cō
misceat cum eo aliud pter ipm. deīde sūat
in potu p2 ipm de vera facta cū aloē qūti
tatem coclearij. j2. in die vno cū aq. & cura
cū hac medicīna illū in cāna pulmonis. cui2
est egritudo cū lacte asinio & pūce egro
vt gargarizet cū ea. deīde dimitte euz ali
quot dieb2. & cura eū per hoc medicamen
cū assiduatiōe medicīnaz q sedant dolorē
Qd si matiez cursus fuerit fortis: tūc pmi
sce in hac medicīna opiū et castoreum.

Aliud de medicis gal. facies ad egri
tudine cāne pulmonis & vlcera pul
monis et sputū pus et sanguis: & mām atē
ctam ad pectus: et ad illud cui2 sputū est
difficile: & ē medicamē valde forte. Re. gū
mi alboti aūr. mij. croci aūr. mij. olibani tñ
dem mirre tñdem cinamomi tñdem amoi
aūr. nij. gnoz pimi magne aūr. mij. radicū li
lij excoctataz tñdez spice de scemi aūr. ij.
et. 5. casie lignee nigre aūr. ij. dragaganci
aūr. iij. carnis dactiloz de scemi aūr. iij. tñ
semis quod dicit stella aūr. mij. galbani cla
ri mundi duas tercias aūr. j2. costi aūr. mij.
et iueni in descriptōe alia aūr. j. mellis boni
cotilas. mij. decoqntur mel et gūmi alboti
ī vase duplici cūq3 sit ī termio spissitudis
tūc pmisce cū eo galbanū & decoque ipm
dōec pueiat ad terminū vt cū d eo distillat
stilla aliq: nō dilate deīde infūda ipm: &
pūce sup ipm medicīas pūci3: & vtē eo:
& euz sugit de aq caul masticiado & pūci3
fex & deglutit succ2 valet ad illud valde.

Pulule q ponunt sub lingua & pferunt
ad aspiratē cāne plimois & abscessi o3
voci3 & reliqs egritudines cāne. Re. dra
gagati & gūmi amboz añ. aūr. nij. mirre et
olibani amboz añ. aūr. j. 5. croci aūr. j. succi
liqricie aūr. 5. carne dactiloz triū vmi dul
cis quātū sufficit ad pūci3 cū eo: & pōat
sub lingua de hac medicīa quātitas fabe: et
pūci3 at egro vt deglutiat q liqfit de ea

Satis ad illū qui hēt tussiz. Re. semis
limi torrefacti pūci3 & passulaz car
nosaz enucleataz amboz añ. kist. j. gnozū
pimi magne torrefactoz & auelanaz exco
ctataz amboz añ. cotila. j. piperis albi. 3.
ij. croci. 3. j. mellis boni lib. mij. confringan
tur et teratur et decoquantur semen limi &
mel donec inspissetur. deīde pūci3tur sup
ipm relique medicīne: & pmisce eas: & con
fice et da de eo quātū sufficit.

Oleū duuan als diuimū pferēs ad tussiz
et est medicīna nobilis de qua dicit
Gal. qd ipse medicat2 ē cū ea. Re. opij aūr. x
seminis lactuce aūr. xx. castorci aūr. xvij.

ruthe ortulane sicce aur. xiiij. seminis lini .
aur. xvi. radicū opopanaci aur. xxxvi. mir-
re aur. xiiij. croci aur. vii. cōficiat cū melle
et detur de eo in potu q̄titas fabe vnius.
Et oz vt sūat de eo in potu ille q̄ hēt febrē
cum aq̄: & q̄ febrē nō hēt cū vīno: & illud
in sero.

Silule ad tussim. Re. storacis et mirre
et opij oīz añ. aur. mī. olei balsami et
croci āboz añ. aur. ij. tere sil' & pfice et vtē

Medicamē qd̄ pfert ad omēz tussim &
ad omēz māz currentē et dubelet inte-
riores qd̄ narravit abulucos. Re. sapini gē-
tiane mirre opopanaci piperis albi oīm añ.
aur. ij. baccarū lauri mūdatarū aur. mī. terā-
tur et pficiantur cum aqua.

Medicamē ad sputū sanguis qd̄ narra-
uit andromachus. Re. acacie aur. mī.
rosarū siccarū aur. viij. fructus ḡnate agre-
stis aur. viij. mirre aur. ij. dragaganti aur.
j. pficiat cum aq̄: & fiat ex eo trocisci. & sit
pond' cuiusqz trocisci aur. j. et deē i potu
cum aqua pluuiali.

Medicamē aliū ad tussiz pferēs ad spēs
tuss et abscessūz vocis. Re. ḡnoz pa-
paueris & sint papauera cū cortice suo qn
q̄gita nūo: & apij mōtani triti lib. iiii. et su-
coton mūdati et reusini et rosarū siccarū &
radicū lilij et balaustiarū oīm añ. z. mī. & ci-
namomi pond' 3. ij. et spice pond' 3. j. s.
cōtere has medicinas & infūde in aq̄ pluuiā
arsach. v. et dimitte trib' dieb'. deinde de-
coq̄ sup ignē leuē donec r̄maneat aq̄ terciā
ps. deinde exp̄me et cola et p̄ice fecē eius
deinde tere gūmi arabici et dragaganti āboz
añ. lib. j. mirre lib. s. et succi liq̄ricie lib. j.
et masticeis & croci āboz añ. pond' 3. j. te-
raē totū illud vltime: et ibibaē ex illa aqua
paulatim: donec p̄pleat tota. deinde fūdantē
sup ipm rob lib. xxmī. et decoq̄tur leuī igne
donec coagulet: & reponat in vase vitri et
mediceē cū eo omīs spēs tussis.

Aoch de pino qd̄ pfert illis sup quos
tussis sit vehemēs et qn̄ excitat in eis
expellit pus et supfluitates. cuius hec ē p
mixtio. Semis lini torrefacti et amigdalaz
dulciū mūdatarū et ḡnorum pini et gummi
arabici et dragaganti oīm añ. pond' 3. mī. et
dactiloz albayron. x. nūo. Tere medicinas
et dactilos: & fūde sup eas mell' et butiri
quantū sufficit: & teraē donec fiat sic mel
spissū. cui' dosis sit sic galla i mane & sero

Aoch qd̄ sit cū glutino alimbat faciēs
ad aspitates gutturis et abscessum
vocalis et sputū sanguis et pus: & apit oppi-
lationes: cui' h' est p̄mixtio. Semis lini tor-

refacti & passulaz ablati granis āboz añ.
lib. j. ḡnoz pini et aīgdalaz dulciū & aīg-
dalaz amaraz oīm añ. z. vi. et yreos & āsa-
ri et glutini alibati et venaz liq̄ricie et gū-
mi arabici oīm añ. z. mī. et fenugreci cocti
et dragaganti amboz añ. z. mī. et pipis albi
et eruce emolite et ciceris moliti et aristol.
et medulle tritici et ameos & nasturcij et si-
cum oīm añ. z. j. et mirre et croci et oliba-
ni oīm añ. z. s. p̄fringe totū et ptere ipz bñ
et pfice cum melle aut cum vīno decocto:
et fac lābere de ipso mane et sero quātū est
galla. j. & ponat ipm sub lingua sua quādo
dormit.

Medicamē qd̄ pfert ad tussim et vehe-
mentia siccitatis pectoris. Amigdale-
rum dulcium et amaraz et semis lini torre-
facti et granorū pini oīm añ. 3. v. et anisi &
dragaganti et gūmi arabici oīz añ. 3. ij. et su-
ci liq̄ricie aut venaz eius pondus 3. j. &
zuchari et penidiorū amboz añ. z. ii. tere ea
et pulueriza: et confice ipsū cū aqua fenicli
humidi: et fac de ipso pilulas et ponat sub
lingua sua ille qui vult dormire vnam aut
duas.

Aoch ad tussiz qn̄ sit ex chimo frigido
viscoso. Cinamomi et semis feniculi
amboz añ. 3. v. storacis liq̄de 3. x. fistici et
amigdalaz amboz añ. pondus 3. x. olibani
et gūmi amigdalaz et glutini oīz añ. 3. v. kes-
mes et sūt passule puile sine ḡnis 3. xx. aga-
rici 3. v. storacis et aloes amboz añ. 3. mī. te-
storacem cū melle et infūde olibanū et aloen
et alkesmes in rob et tere reliq̄ et pfice cum
melle storacis. dosis 3. j.

Ad sputū sanguis. Trocisci quos po-
tuit medic' de illis de rebulis pferen-
tes patientib' sputū sanguis: et patientibus
vlcus in pulmone: et hñtib' sanie aggrega-
tā in pectore: et patientib' egritudines q̄ sūt
ex ḡne materiez attractaz. quoz hec est p
mixtio. seīs iusqami albi et corticū mandra-
goze āboz añ. aur. v. masticeis aur. xx. kara-
be et radicūz lilij et croci oīm añ. aur. xxx.
psilli aur. xlv. aq̄ dulcis acetici iiii. p̄miscea-
tur et admistret.

Trocisci alij q̄ noīant pip: pferētes pati-
entib' sputū sāguis: & hñtib' fluxū
ventris et vlcera in intestinis: & ei ad cuius
stomachū attrahit mā. Re. floz caducorū
ḡnatoz et spinaz egiptiaz et ḡnatoz silue-
striū et succi barbe hyrcine & succi acacie
oīz añ. aur. vi. licij et reubarbari & opij oīz
añ. aur. mī. mirre aur. ij. teratur bñ & cōfi-
cianē cū aq̄ i qua decocta sunt ḡna mirri a
cum aqua frigida et admistrent.

Confectio que refert arastomacis: & e medicina mirabilis conferens patientibus sputu sanguis: & hntib? tussim: et ei q hnt vlcus in pulmone & ei in cui? pectore est sanies aggregata: & ad disruptione acci dentē in lacertis: et ad stomachu q expellit cibū: & colicaz passionē: & fluxū ventris: et vlcera in intestinis: & egritudines vesice: et p?ocationē mīdis: & febres q hnt poxif mos cum de ea suitur in potu paz añ hozā piodi per hozā vnā: & ad maliciā cōplonis et extenuationez: & medicīas pniciosas: & morsu reptiliū hntiū venenū: cui? pmixtio hec est. Cinamomi & costi & galbani et castorei et opij et melanopipis & macropiperis & storacis oīm añ. 3. j. mell' kist. j. teratur medicie & triconizenē & decoq̃tur galbanū cū melle donec liq̃fiat. deinde coletur et p̃iciantē desup relique medicie: & ipona tur in vase vitri aut argenti: & deē in potu de ea quātitas fabe cū aqua mell': et distillē tur sup ipm de olo sisamino tres gutte.

Sirupus q refert faciens ad difficultatem anhelit?: & est medicamē vtile. Sūatur passulaz acsunē. j. et est ps & fenugreci abluti tñdem. & aq pluuiā kist. j. decoquātur donec dissoluant & colet aq eoz et seruet. & sumat de ea in potu multoties cōtinuo postq̃ calefit.

Medicamē pferens ad sputu sanguis et pus et supfluitates q attrahūt ad pectus. Re. gnoz iusqami albi & corticū radicū mandragore et vini boni & olibani albi & storacis liq̃de et opij & gnoz pmi et cipssi oīm añ. pōd? 3. x. et mastice et karabe et aleffius oīm añ. 3. xxx. infūdat aleffius in aq cala nocte vnā. deinde expmat et sūatur aq ei? et terantur reliq̃ medicie bñ et misceatur ad inuicē: et fiant trocisci. Sit qz vnusquisqz trociscus. 3. 5. et deē i potu ap mansonē trociscus vn? cum aqua frigida.

Medicamē qd pferat ad sputu sanguis Opij pond? 3. j. et cinamomi pond? 3. j. et castorei et pipis et macropipis et mirre oīm añ. 3. j. et croci pōd? 3. ij. 5. et karabe pond? 3. 5. et balaustiaz et gūmi et anisi oīm añ. 3. j. teratur medicie et p̃iciantē cū succo auricule hedi: et fiant trocisci: et sit omīs trociscus. 3. 5. et exiccetur i vmbra et bibat de eis trociscus. j. cū aqua tepida.

Prociscus alius. Re. karabe et coralli āboz añ. 3. ij. acacie et succi barbe hircine amboz añ. 3. ij. balaustie. 3. ii. seīs portulace. 3. vij. papaueris albi et nigri et rosaz et spodij oīz añ. 3. ii. cornu cerui adusti 3. ij. 5. reusine. 3. j. 5. cocleaz adustarum ij.

terre sigillate. 3. mj. fiant trocisci aūr. j? et admistrētur.

Prociscus ali? ad sputu sanguis cū e ex hūiditate et mollificatione venaz Corticū thuris et thuris amboz añ. 3. v. radicis sgnanti. 3. vij. reusini et mastice ābo rū añ. 3. mj. darselahan et cimmi torrefacti et calamēti mōrani oīz añ. 3. v. mirre et croci āboz añ. 3. vij. calcadis. 3. mj. spice et castorei et succi barbe hircine et acacie et rosaz oīm añ. 3. mj. tere et p̃ice cū decoctioe gallaz et fac trociscos aūr. j?.

Oagulatio saniei i pectore. Medicamē pferens ad illud. Fenugreci moliti 3. ij. aristol. pond? 3. j. mirre pondus. 3. nj. anisi rosaz āboz añ. 3. ij. radicū liq̃ricie et pipis et salis oīm añ. 3. j. Cōfringant et cōterant et p̃iciantur cū aq frigida: et fiat trocisci quoz vnusquisqz sit pond? 3. j. et exiccenē in vmbra: et detur in potu de eis trociscis. j. cū aq radicū feniculi et radicū apij decoctaz quātitate sacraiat. j. et terat trociscus: et misceat cū ea et sūat in potu. e em medicamē bonū qm liq̃facit sanguiez cōgelatū: et educit ipm: et mūdificat locū e?

Tisis et vlcera pulmonis. Medicamē cōferens ad vlcera q sunt in pectore et pulmone et p̃solidat ea et sanat ea. Re. balaustiaz et rosaz siccaz amboz añ. 3. mj sanguis dracois et medulle tritici et olibani oīm añ. 3. ij. gūmi arabici et dragaganti et mastice oīm añ. pōd? 3. ij. acacie et croci āboz añ. 3. 5. karabe et mirre āboz añ. 3. j. anarcime. 3. v. terant et p̃iciant cū rob citoniorz aut rob mirri. deinde fiant trocisci: sit qz omīs trociscus aūr. j. et exiccenē in vmbra et denē in potu.

Medicine q sunt ad cor. Confectio i q ponit harmel iuuatiua. Re. seīs harmel et nigelle et cāfore et castorei et semis iusqami albi et aristol. et cipi et alfasureni et piretri et pipis et oigani et coloq̃ntide et spice et seīs apij et semis ruthe et carui et croci et nucismuscate et casie et costi oīz añ. 3. 5. et sapi et opopanaci āboz añ. 3. mj et zuchari pond? 3. j. et mell' quātū necesse est. Dosis ei? forti pond? 3. j. et debili pō.

Medicamē aliud pferens ad dūs. 3. 5. pulsū cordis et tiorē et epilīaz. Spice et cinamōi et zedoarie et doroigi oīz añ. 3. ij. seīs aneti. 3. j. 5. medicie terant et p̃miscant et detur in pctu de eo pōd? 3. j. cuz 3. j. vini in quo infusa fuit lingua bouis: et bibat de ill' i omī mēse trib? dieb? p̃cuiis.

Tractatus sext? de ventre inferiore.

Debilitas stomachi.

Oleum iuuatiuū ad mollificati-
onē stōachi et ei⁹ debilitatem
cui⁹ hec est pmixtio. Masticiis
et aloes et suci absinthij et opij
et olei nardini et oli de citonijis quātū suffi-
cit pmisceat et mūgat cū eo stōach⁹ cū la-
na leni. Q. si volueris vt adiiciat huius me-
dicie calor: adde i ea laudani ptez. j. & sto-
racis ptes. ij. Si volueris facē ipsā stipticā
cōfortatiuā: tūc adde sup illud de succo ag-
ste aut succo ypoqstidos.

Medicamē ad debilitatē stōachi & ma-
liciam digōnis. kebuloz bullitoz cū
aq citonioz et bulliane. 3. m. belliricoz &
emblicoz et cimīni infusi in aceto et torre-
facti et cipi et masticiis oīm añ. 3. ij. semis
apij et anisi infusoz in aceto amboz añ. 3. j.
xilo aloes et gallie amboz añ. 3. j. 5. mēte. 3.
ij. mugōis. 3. j. 5. rosaz. 3. m. gnoz gnato-
rū. 3. viii. sumach. 3. m. cinami et corticuz
thuris et spice oīm añ. 3. j.

Machlachatū pfortās stōachū. **A**que
aloes & aq rosaz et aq maloz & aq
citonioz et aq salicis oīm añ. ps. j. sandali
albi et rubei & rosaz et croci et cāfoze &
laudani et balaustiaz & ramich & xilalo-
es et gallie oīm añ. ps. 5.

Emplm ad aṗa stōachi duz. Re. absin-
thij et spice et casie oīz añ. 3. viii. alo-
es et storacis amboz añ. 3. m. croci. 3. ij. xi-
lobalfami et carpobalsami & mirre oīm añ
3. j. olei nardini quantū necesse est.

Vera q referē antiforos pferē stōacho.
Re. aloes aur. iiii. masticiis aur. ii. asa-
f. 3. 5. rosaz siccaz et floris sḡnati & casie
oīm añ. 3. 5. vtaē ea sicca sic vtiē vera.

Orocisci q dicuntē medicis faciētes ad i-
qetudine stōachi ppiquā yleos & ad
omēz inflationē: & ē ueniēs ei q euoīc cibū
suū. et ad egritudies itrimsecas. Re. semis
apij aur. vi. anisi aur. vi. absinthij aur. iiii.
et iueni in descriptōe alia masticiis itez aur
iiii. pipis aur. ii. mirre aur. ii. cinamoi aur.
vi. opii aur. ii. castorei aur. ii. pficiat cū aq
et fiat d eis trocisci & denē in potu dosis
ei⁹ eq̄lis ē aur. i. ad stōaticos cū vīo mixto

Vera q referē menison pferēs ad iḡeru-
dinē stōachi & ei q inuenit iflationē
et aufert oēz inflatōez: & cōfert ad tardita-
tē digōnis: & ad egritudies matricū. & ip-
sa itez puocat vīnā: et est medicīa mirabi-
lis ad epaticos et ad illū q hēt dolorē renū
et puocat mēstrua. Re. alces aur. c. masti-
cis. 3. j. et croci. 3. j. spice. 3. j. cinamomi et
asan et carpobalsami oīz añ. 3. j. tere et cri-

bella et sua cā sicca et vte: ita vt des in po-
tu illi cui⁹ digō tardaē pond⁹ aur. j. cū aq
frigida et illi q euoīc colaz et effūdīt ad sto-
machū ei⁹ mā: da i potu de ea aur. 5. et illi
q hēt aṗa in aliq⁹ mēbzoz interiorz. cōfert
cū suīt de ea in potu cū aq mell. et ille q in-
diget vt puocet vīnā ei⁹: a puocentē men-
strua: sumat de ea in potu cū aqua feniculi
cōtrici bulliti et colati.

Emplm poboarchis pferēs ad omēs
egritudies huīdas itrimsecas. Re. ci-
pi cordumeni mīnuri thuris cere oīm añ.
emīnā. j. gūmi alboti emīnā. i. 5. olei de alcā
na quantū sufficit. et qñqz addit bōellū iu-
daici emīnā. i.

Medicamē qd dicitē dyayreos faciēs ad
omēs corruptōes pponis stōi: et ag-
gregatōez aq et lenit ventrā. Re. yreos pō-
dus. 3. xxiij. pipis pond⁹. 3. xx. 3mzibis et
anuidē amboz añ. 3. xii. anisi et masticiis et
seis feniculi oīm añ. 3. iiii. ameos et seis apij
oīm añ. 3. viii. tere et pfice cū melle: dōb ei⁹
fit sicut galla cum aqua.

Electuariū de carui pferēs ad dolores
stōachi et oppilatōes q sūt in eo et i
epē: et puitatez digōnis. Sumanē carui et
ameos et seis apij et 3izibis et passulaz enu-
cleataz et siseleos et seis baucie oīm añ. 3.
iii. amigdalaz amara mūdataz ex cortice
suo pōd⁹. 3. vi. tere et pfice cum melle. dōb
ei⁹ qñtū nabacca cū aqua tepida.

Electuariū de galāge cōferēs ad vehe-
mentia frigoris in stōacho et epē: & di-
gerit cibū: et fugat ventositates: et stoma-
chū efficit bonū. Re. galāge et cinami et pi-
pis albi oīm añ. 3. ii. heil et cinamoi et nere-
misch oīm añ. 3. iiii. macropipis. 3. vi. 3izibis
3. viii. seis apij et anisi et cimīni et carui et
calasafir oīm añ. 3. i. penidiōz et zuchari tri-
plū medicie: tere et pmisce et fit dosis eius
3. ii.

Onfectio abscondēs appetitū luti. Re.
yere. 3. vi. mirabol. nigroz et belliri-
coz et emblicoz oīm añ. 3. iiii. nucis bendē
3. v. pficiat cū melle despūato et denē i po-
tu de ea. 3. iiii. cū aq in q decocta sūt mastix
et anisū et mēta et scorza decocta.

Vomit⁹ et nausea.
Simp⁹ abscondēs vomitū flatis. Re.
cimīni. 3. iiii. masticiis. 3. iiii. gnoz g-
natoz. 3. xx. mēte et sismbrū āboz añ. timi-
cas. v. decoqñē cū aq lib. iiii. donec rema-
neat lib. i. et coleē et piciat gallie 3. i. et de-
tur i potu de eo i mane et sero. **S**inglt⁹

Medicamē ad singultū mirabile forte:
Vini bōi odoris lib. viii mell despūa

ti lib. ij. decoq̃ illud donec bulliat: & sūaē ei? sexta. deinde auferat ab igne. & p̃iciat in eo costi et masticiis āboz añ. 3. m̃j. absinthij pōd? 3. vii. squamati et spice et folij rosaz et aloes & agarici et croci oīm añ. 3. ij. asari et xilaloos indi et casie oīm añ. 3. m̃j. tritoz & sit dosis ei? cocleariū.

Epar et apata epatis.

Inguētū de muradasacrim p̃ferens ad apā qd accidit ex corrosiōe ā alijs cui? p̃mixtio hec ē. Re. almuradasacrim 3. iij. et xilaloos et croci & baccaz lauri & aromati et mirre et alkeiati oīm añ. pōd? 3. m̃j. & cere pōd? 3. m̃j. p̃fringe ea & p̃tere et aggrega ip̃a: & liq̃fac cerā cū quātitate sufficiēti olei de lilio & oli azarachi pōdē 3. iij.

Duricies epatis.

Confectio facta cū ep̃e adhib p̃ferens ad dolorē ep̃is et spleis et stōachi et vētositates & disinteriam et tussim cronī: cam et illis q̃ euomūt sanguīez. Re. croci & mirre & opij et castorei & seīs iusq̃ami albi & costi et cordūeni & papaueris et spice et eupatorij et ep̃is adhib & cornu dextri de cornib? capre adusti oīm p̃tes eq̃les terant q̃ ex eis terūtur: & soluant q̃ soluenta sūt in vīno: & cōficiātur cū melle desputato: & admistrent p? sex mēses: & sit dosis sic cicer cū eo q̃ puenit de potibus.

Malicia splonis.

Oleum de mezereon. 3. x. i fūd aē in lib. i. aq̃ die & nocte: & ponat in vase et bulliat lento igne donec r̃maneat de aq̃ lib. 5. & auferat ab igne: & dimittat donec in frigidē & colat: & reducat ad vas & fundat sup eā oli amigdalini dulcis q̃rta lib. i. et bulliat donec p̃sūat aq̃: & remaneat olīm et iuoluatur medicīe p̃rite cribellate cum h° olo. Et sint mirabolanoz citrioz et bellicoz et emblicoz oīm añ. x. x. tamarindoz rū. 3. lxxx. p̃runoz xxx. nūo iuiubaz t̃m̃dez casiesi. lib. i. passulaz lib. 5. aggrega has medicīas tritas p̃ter casia fistulā. & p̃oe i vase lapidis: & fūde sup eas aq̃ lib. x. et decoq̃ donec remaneat t̃cia: & colat sup casiafi. & cōfriceat manib?: & colat et r̃ducat ad vas et p̃iciat sup eā penidioz emīa. i. et decoq̃tur donec fiat ei sp̃issitudo mell' & fūdat sup ip̃az oli amigdalini lib. 5. et puluerizet desup medicīe cribellate delmīte olo p̃dco et bulliat donec coagulet & deponatur ab igne: & ponat in vase vitri. c? dos sit. 3. vi.

Suffus ad inceptiōē aq̃ fēm cū lacte camelaz: aut cū aq̃ casie: aut cum aq̃ olez. cui? h° est p̃mixtio. Re. succi eupatorij. 3. j. 5. lacce. 3. ij. aristol. 3. j. 5. floris s̃qnā

ti. 3. j. croci. 3. j. 5. semis cuscute. 3. ij. semis cucumeris et portulace amboz añ. 3. j. scamonee. 3. j. dosis aūr. j.

Splen yctericia: medicīe splenetice
Medicamē iuuatiuū qd noīat medicamen vomit? Re. dabach glandiū lib. ij. calcis lib. i. ponat adabach in vase figuli et ponat sup p̃runas donec liq̃fiat. Cūqz liq̃scit puluerizet sup ip̃m calx: & p̃misceat ambo sil: et limiat ex eo dū p̃seuerat calim super cutē dib et ponat. Et oz qn admistreat hoc medicamē vt igrediatur eger vtens eo balneū: & dimittat emplm sup se: & nō auferat ip̃m donec cadat p̃ seip̃m. & oz vt sit solicit? ita vt abscondat illud qd augmentat de corpore in p̃mis.

Aliud opatio iuuamēti cui? ad spleneticos est manifestū in die suo. Et oz anteq̃ cum eo emplet: vt regat eger regie quo oz trib? dieb? cui? hec ē p̃mixtio. Re. mirre. 3. iij. thuris minuti. 3. iij. siāpis alexandrine cordumēi āboz añ. 3. ij. aceti s̃q̃lle quantū sufficit: terant sinapis & cordumēi et cribellat. Minutū vō thuris & mirra terant et p̃iciat sup ea ābo medicamen siccū et p̃ficiat: & fiat sile vnguento. & ponat ab hora duaz horaz vsqz ad horā nouē horaz (deide igrediat eger balneū) et emplm s̃r eū cū ergo mollificat fac eū igredi t̃mā et p̃cipe ei vt plonget moraz in t̃mā: & egrediat illud qd est in eo de aq̃: et vt nō supueiat ei sincopis: et approxiet naso eius acētū & calamētū siluestre q̃ ip̃e olfaciat: & solue p̃anos qbus ligatū est emplm paulatim. Cūqz egrediet de balneo ciba eū piscib? sallitis s̃n pane: & da ei in potu die p̃mo et in die t̃cio et p̃cipe ei vt exercitet añ illud exercitio in quo possibile ē vt fiat anhelit? frequens cōtinuus.

Aliud sugitiuū forte et est medicamē vtile: et confert ydropicis et spleneticiis: & h̃ncibus egritudīes antiquas. Re. resine decocte lib. m̃j. cere lib. ij. sulfuris quē nō inuenit ignis. lib. j. minuti thuris lib. j. picis lib. ij. aluis hūdi lib. j. baurach lib. j. aristol. 3. iij. radiciis cucumeris asinimi. 3. iij. aloes. 3. vi. p̃iretri. 3. vi. lactis mori. 3. iij. aceti kist. j. 5. vīni ytalici kist. 5. et nos ponimus loco aceti oli corilas. iij. p̃para ipsa scdm illud exemplum.

Aliud sugitiuū forte d̃ illis q̃ efficiūt opationē vltimā: est h° medicamen. Sumat de cācris fluuiatibus et abscondant pedes ei? & cauda ip̃i? & exicca ip̃z: & cōtere eū et accipe de eo pōd? aūr. j. & p̃misce cū eo opij sextā. aūr. i. & solue ip̃m cū

aq illi? fluuij de q̄ sūptus fuit cācer. & dā
ipm in poru hñci egritudinez: & pone in q̄
busdā horis cū opio de olō balsami cū pon
tere sui sm egritudine. ¶ Duricies spleis
¶ Nguentū qd cōfert ad duriciē exñtez
in splene & sanat. Re. cordumeni &
sinapis ec pīettri & fenugreci decocti oīm
añ. ptē. j. tere g° ea bñ: & drē ipa cū aceto
temde fūde sup ea oīm: demde līne cum eo
splenē. & hñs ipm abluat se in balneo. dem
de ponat emplm. ¶ Capitlm de itestinis.

¶ Listere cōferens ad vlcera in ventre:
ex qbus hñs ea emittit sanguinem: &
noñant ipsa romani disinteriam. Accipe de
adipe renū capre iuuēis: & decoq̄ eam cum
kisch: demde accipe de aq̄ kisch et pīguedi
ne adīpis sacraiat. ij. & accipe de aq̄ rizi de
cocti & oleo rosato de vnoquoq̄ sacraiat
j. & acacie tūte pond. 3. j. 5. & gūmi ara
bici triti & ceruse tūte amboz añ. pond. 3.
j. et vitellū oui pmisce g° sil oīa donec fiat
in loco vnguētū: & clisteriza cū eo: aut. acci
pe sacraiat. j. aq̄ alb. j. sādarij huīdi & sac
iat. 5. olei rosati et mīce illud per clistere
et fac ut cib? ei? sit ius ciceris cū oleo aig
calimo et gñis gñatoz: & fac ipm bonū q̄
tum potes: & ciba ipz de fructib? citonio
rum.

¶ Solutio ventris.
¶ Vffuf pferēs ad fluxū ventris croni
cū. Re. balaustraz et glandiū infusa
rū in aceto et torrefactaz: & sumach et g
noz mirti et corath & ypoqstidos oīm añ.
3. ij. cimini et gallaz torrefactaz i aceto &
capitū gñatoz dulciū et fructus tamaricis
et ramich oīm añ. 3. j. xilaloos et gallie &
mastice et spice oīm añ. 3. j. seīs acetose &
gūmi et boli & succi barbe hyrcie & gnoz
passulaz torrefactaz & xilocaracte & iest
oīm añ. 3. 5.

¶ Lectuariū ad abscondēdū fluxū ven
tris fcm a frigore & v̄tositate. Re.
seīs apij & calami aromatici & cipi & ame
os et xilobalsai & laudani & macis oīm añ.
3. v. anisi. 3. iij. pipis albi. 3. ij. cinami. 3. iij.
et. 5. croci. 3. vii. cāfore. 3. iij. blacte bizancie
3. iij. & 5. radicū sgnanti. 3. m. cordumeni. 3.
ij. sandali albi. 3. m. dauci. 3. m. zimzibis. 3.
iij. gnoz mirti. 3. vii. officiat cū rob malo.

¶ Irupus de fructib? abscondēs fluxū
ventris & sepans colaz. Re. acetosita
tis citri & berberis & ribes oīz añ. lib. j. za
rur gnoz gñatoz & sūach oīm añ. lib. iij.
cicoioz et maloz gñatoz et piroz oīm añ.
lib. m. aq̄ tantūdez infundat ducb? dieb?
et decoquant donec sint discocta: & cole
et coqtur scdo & ponat sup ipam zucharū

Rasura & vlcera intestinoz.

¶ Edicamē qd dī sāguisuga pferēs ad
vlcera itestinoz. Re. acacie aur. xxv.
cortici gñatoz aur. lxxv. gallaz aur. xxv.
opij aur. xxv. seīs iusqami albi aur. lvi. auel
lanaz tritaz aur. clxvi. sumach scemij. aur.
lxx. succi sūach scemij aur. ij. & 5. thuris aur.
xxv. terat & aggregēt & omisceant cū vīo
nigro. dosis ei? integra aur. j.

¶ Edicamē qd bibit et referē ad lukios
tarsensen: & ē medicamē iuuatm ad
oēz mās q̄ attrahit: & ad oēz iflationē. Re.
anisi et seīs apij amboz añ. aur. ij. seīs fen
culi et seīs baucie siluestris & seīs atardilo
(et est spēs sifeleos) oīm añ. aur. m. opij
& semis iusqami albi aboz añ. aur. j. 5. ofi
ciat cū aqua et amīstretur.

¶ Listere quo vtebat gal. et ē clistere
seus & ē pueniēs ad descriptōes plī
mas aēiq. Re. succi agste sicci aur. v. alu
mis iamenī tñdez calcis quā nō iuenit aq̄.
cortici thuris oīm añ. aur. vi. arseici rubel
aur. iij. arsenici citrini aur. vii. carte cōbu
ste aur. xv. conficiantur cum sirupo de gra
nis mirti: & fiant ex eis trocisci: & sit pon
d. trocisci aur. iij. aur. m. et clisterizetur
ex eo cū vīo pmixto cū aq̄ q̄ritate ciatoz
ij. et i qbusdā clisterizat ex eo cū aq̄ pluuiē

¶ Trocisci alefengniati q̄ pferūt ad fluxū
v̄tris: & ad vlcea itestinoz: et noñan
tur trocisci beritos: & sūt ex medicis v̄tili
b? abscondētes fluxū v̄tris statī. quoz h
ē pmixtio. Croci aur. m. mirre aur. ij. aloes
indi succi barbe hyrcie licij indi succi eupa
torij opij gallaz recētū dragagati pipis al
bi oīm añ. aur. ij. officiat cū vīo: & fiant ex
eis trocisci: cuiusq̄ quoz pond. sit aur. 5.

¶ Vffuf ad rasurā ex flate falso. Re. na
sturcij torrefacti. 3. x. seīs alsehesabze
3. vii. mastice. 3. v. seīs maru. 3. x. seīs porri
3. v. bdellij tñdez: gūmi frixi. 3. vii. boli ar
mei. 3. x. dosis. 3. iij.

¶ Listē ad rasurā ppē mediciaz ebibitaz
et clisterizat cū butiro & sāguie dra
cois: et ē listē ad īceptōez rasure et colām
et explsiōz mei. Re. lētiū. 3. x. gnoz mirti et
cortici gñatoz et zarur oīz añ. 3. vii. citoni
oz mūdatoz ex gñis suis et piroz oīz añ. 3.
xv. decoq̄ntur cū trib? libris aq̄ et. 3. m. aq̄
gñatoz muzoz et aq̄ agreste emma. j. do
nec remaneat lib. j. et cole et sumat de ea
tercia et misceat cū ea boli armeni aur. j. gū
mi tñdem carte cōbuste et acacie et ceruse
oīm añ. 3. j.

¶ Onfectio medicie ad colicā mirabil' q̄
vsus ē gal. in eo cui aduenit egritudo

q̄ d̄r yleos. et i eo q̄ euoic sterc? suū: et da-
tur in potu de ea cū dolor est vehemēs quā-
ritas fabe cū quāritatē trīū aut q̄tuor cia-
toz aq̄ frigide. Re. semis iufq̄ami albi pipe-
ris albi amboz añ. aūr. xl. opij. aūr. xx. cro-
ci aūr. x. spice odorifere euforbij piretri oī-
um añ. aūr. ij. cōficiat cū melle decocto.

Medicamē ad colicā scōz qd̄ iuenit ip̄z
Gal. in libro rabcosocratis: & noīat
albobēis: & p̄fert stomacis et patiētibus
obcalmā: qñ i eis vehemēs sit dolor: & ad
dolorē matricū qñ bibiē cū aq̄ et melle in q̄
decocta est ruta. cui? hec est p̄mixtio. Cro-
ci aūr. j. spice aūr. ij. mirre aūr. ii. costi pi-
peris albi macropipis galbani oīm añ. aūr.
ii. olei balsami aūr. iiii. cinamomi et corticū
radicis mādogore: et inueni in descriptiōe
alia succi mādogore castorei oīz añ. aūr. ij.
seis dauci aūr. iiii. et. s. serapini aūr. iiii. casie
aūr. iiii. p̄ficiatur cum melle.

Mollificatio ani et egressio eius.

Medicamē gal. p̄ferēs ad exitū ani Re.
fruct? plante que dicūt arbei. gallaz
cerule de plūbo acacie succi barbe hyrcine
corticū pmi que dicūt fātis: thuris et mirre
oīm añ. aūr. iiii. puluerizentur sicca. postq̄
abluit anus cum vino pontico.

Capitulū de lapide renū.

Oico qd̄ omne qd̄ frāgit lapidē vesice:
non est dubium quin frangat lapi-
dem renū: sed non cōuertitur.

Onfectio p̄ferens illi q̄ hēt lapidē &
p̄hibz gnationē ei? post ip̄m. Re. ca-
sie aūr. ij. semis apij aūr. ij. mirre aūr. mj.
pipis albi aūr. ij. thuris aūr. iij. lapidis sce-
mij masculi aūr. j. semis baucie anisi amboz
añ. aūr. ij. storacis. z. iij. radicis lilij alozon
kim aūr. iij. seis papaueris al. aūr. ij. spice
tmdē: aīgdalaz amaraz excoctataz ala-
ri amboz añ. aūr. ij. seis lini cipi āboz añ.
aūr. ii. mellis boni quantū sufficit. sumatur
in potu de ea omni die.

Medicamē aliud vtile inq̄t gal. Scio pl̄i-
mos de illis quoz renes erant egri. q̄
medicati cū eo sanati sunt a suis egritudi-
bus. Et oīz qd̄ vt assidue vsus hui? medi-
cine dieb? plib? est ei medicamē sanās illū
q̄ hēt lapidē. & q̄ hz egritudiez colice. & sa-
nat itez egritudiez vesice. et ē ille mod? ar-
tificij ei?. Re. auellāz excoctataz & seis
cucumeris ortlani excoctati et seis carui
mūdatis oīz añ. aūr. iij. semis iufq̄ami nigri
et croci seis cicrolī abion oīm añ. aūr. vi. se-
mis iufq̄ami albi seis apij amboz añ. aūr.
xii. cōficiat cū melle et fiāt de eis trocisci
et deē in potu de eis aūr. s. cū aq̄ mellis te-

pida mūdara q̄ntitatē ciatoz. iij. et inueni i
descriptiōe alia: qd̄ ponūt i eo harmel aūr. vij.

Lapis vesice.

Ovo dictū ē in hoc ca° & testificat.
est qd̄ cū lepus p̄buit subtilit sic scis
et cōbuaē obustum e? & sumit de eo i po-
tu dieb? aliquot pond? .3. ij. cū aq̄ tepida
frāgit lapidem.

Ars medicamēti qd̄ sit cū scorpionib?
frāgens lapidē q̄ gñat i renib? & sal-
uat illū q̄ eo vtiē a gnatiōe lapidis i renib?
suis: & h° medicamētū facit suā opatōz cū
p̄prietate nō p̄ aplonez. Sumat de scordi
b? viuis. x. nūo: & ponant i olla noua mū-
da: et liniaē olla ex massa tritici: deīde defe-
raē ad furnū & calefiat cū lignis vitis do-
nec rubeat: & ponat olla i illo furno sero
et dimittat in eo in nocte: deīde extrahat
p? illud: & suat qd̄ inuenit in olla de cinē
scorpionū postq̄ ifrigidata fuit: & iponat
in vase: & admistret de eo mane & vespe i
hora curatōis dolor renū pond? siliq̄z. ij.
cū vino qd̄ d̄r nardicon. Frāgit em lapides
et facit eos descendē in vrina frustatz. Et
illud iō: qm scordiōes in natīs suis sūt p̄tra-
rij lapidib? gñatis i renib? et vesica: sic cā-
nes vipe sūt p̄trarie veneis spenti & reli-
quoz reptiliū venenosoz.

Onfectio trociscoz q̄ frangūt lapidē
gnatū i vesica et renib?. Re. seis bau-
cie siluestris: & semis cucumeris alrekij &
anisi et mirre et seis apij mōtani et seis apij
ortulani et casie et cinamoi et spice oīm añ
ptē j. tere has medicinas et triconiza: et p̄fi-
ce cū aq̄: et fac trociscos in vnoquoqz: quo-
rū sit pond? .3. j. aut aūr. j. aut fac pilulas
magis sic cicer: et da in potu d̄ eis pilulas. x.
in ieiunio cum aqua calida.

Onfectio q̄ frāgit lapidē. Re. spice i
de darkimet. iij. zizibis darkimet. mj
macropipis tmdē. alari. 3. i. dauci tmdē ca-
sie siliq̄s. xii. cinamomi darkimet. iiii. polii
darkimet. iiii. alari. 3. i. dauci tmdē. croci dā-
kimet. ii. castorei darkimet. iiii. flozis sgnā-
ti tmdē. scordeon tmdē. costi darkimet. ii.
pipis albi tmdē. petroselini tmdē. capobal-
sai darkimet. iiii. acozi darkimet. ii. officiat
cum melle.

Distillatio vrine.

Rocisc? cōferens ad distillationez et
diarriā. Re. castorei. 3. ii. et sansuci et
ruthe et seis iufq̄ami albi et anisi oīm añ.
pond? .3. i. et granoz gnatoz gna. xv. terā-
tur et fiāt trocisci et sit dosis pond? .3. i. et
da ei in potu pond? .3. i. de gnis cucumeris
mūdatis cū albugine oui subtili.

Debilitas erectionis et desiderij.

Qonfert ad illud hoc medicamē. Re. se-
mis cepe. 3. ij. et granoꝝ eruce. pōd²
3. m. et semis alsedenigi et buziden et alfa-
haldaron et squille assate oīm añ. pōd². 3.
vi. et secacul pōd². 3. iij. et lisami mūdātī
pōd². 3. v. et alanuiden et alnānen albi am-
boꝝ añ. pōd². 3. iij. et penidioꝝ pondus
3. vi. tere ea et p̄misce et sit dosi pōd². 3.
ij. cum vīno p̄mixto.

Q T cōfert ad illud hoc medicamē. Sū-
me renaz alfarunigi (et ē spagus)
et lactis vaccini et butiri vaccini oīm añ.
lib. iij. et semis eruce et seīs baucie et seīs
napi oīm añ. 3. iij. tere medicīas siccās et p̄-
misce cū lacte et butiro. Dosis ei² pondus
sextarioꝝ. v. aut. x. postq̄ decoxeris ipsū
donec cōsumatur lac et remaneat butirū: et
cola ipm et da ipm in potu.

Ars electuarij īndi quod addit in sper-
mate et p̄fortat appetitū. Re. 3. m. zibis
et pipis et macropipis et cīnamomi et folij
et spice et nucis muscare et sandali rubei et
cardamomi mīmoris et macis et tagamed
et talasafir et kerfetenī et cipi et spodij et
nucis īnde oīm añ. 3. iij. musci et cāfoze am-
boꝝ añ. aūr. x. zuchari tabarzed quantū me-
dicīe oēs tere & cribella quantū sufficit cū
melle despumato. dosi ei² sit pōd². 3. ij.

Qonfectio medicamīs alterius qd ad-
dit in spmate et cōuenit regib². Re.
caude stīnci. 3. j. 5. seīs napi & seīs baucie:
et allest et semis cepe albe dulcis et semis
vrtice & seīs eruce oīm añ. 3. j. & melanopi-
pis et leucopipis & macropipis oīm añ. 3.
v. et cepe muris assate pōd². 3. m. & p̄me-
arū excoctatāz. 3. ij. 5. et piretri pōd². 3.
iij. & lingue auis pōd². 3. vi. et cerebello-
rū passēz masculoꝝ. q̄ n̄dificāt in pietib²
pōd². 3. m. & testiculoꝝ galli. 3. j. tere has
medicīas et p̄fice cū butiro vaccīo et mel-
le & sit butiri terciā et mellis terciē due et
reponē in vase. dosi illius sit. 3. 5. cū vīno
dulci post cibū.

Ars olei cū quo īmūgunē pecten et v-
ga et qd est corā renib²: et erūpē fa-
cit desiderij coeūdi et addit in eo. Re. eu-
forbij et galbani āboꝝ añ. pōd². 3. ij. macis
pōd². 3. j. macropipis. 3. j. 5. piretri pōd²
3. ij. 5. et seīs eruce et castorei āboꝝ añ. 3. 5.
oli d̄ nācisco. 3. j. 5. & cere. 3. 5. ēe medicīas
siccās: & liq̄fac cerā cū oleo: & p̄fice super
eā medicīas: & p̄misce bñ et īmūgāt cū illo
Duriciēs matricis.

Q Essariū ad matricē frigidā & apā du-
rum īsolutiū. Vnguētī diaqlon. vn-
guētī basilicon et adipis tauri & gūmi aīg-

dali & adipis gallie et adipis anatis & me-
dulle cruris cerui et sterconis ouini & sto-
racis liq̄de romane et oli nardini oīm añ. 3.
j. mirre pure. 3. 5. croci. 3. ij. liq̄fac adipēs
cū oleo. & aggrega oīa: & pone de eis sup
pessariū de lana et admīstra.

Q Tractatus septim² de dolorib² iūctur-
rarū et podagra et vena sciatica.

Emplastrū ad dolorē iūcturaz
et podagram factū cum iusq̄a
mo nigro et agarico et ē medi-
camē vtile. Semis iusq̄ami ni-
gri kist. j. agarici kist. j. fenugreci kist. j. bau-
rach. 3. j. cere lib. j. resine decocte lib. j. oli
antiq̄ lib. j. medulle ossū cerui. 3. m. radi-
cū lilij allurikm. 3. m. tere medicīas siccās
et cribella cū triconiza: & liq̄fac medicīas
q̄ liq̄fiunt: & dimitte donec īfrigidetur et
p̄fice sup medicīas siccās & p̄misce & re-
pone et vtēre.

Q T cōfert ad illud hoc medicamē. Re.
hermodactiloꝝ. 3. xij. et ellebori albi
pōd². 3. iij. & pipis et cīmini amboꝝ añ. 3.
iij. tere & pulueriza. dosi ei² pondus. 3. j.
cum aqua mellis.

Emplastrū qd p̄fert ad debilitatē q̄ ac-
cidit in pedib². Re. asari et aloes & si-
csmemithe et capsie & gutte et sarcocolle
et mirre oīz añ. 3. iij. et castorei. 3. m. p̄tere
ea et tere ipa cū vīno boni odoris. deīde li-
ne ipm desup.

Ars medicāis pillaz q̄ fiūt cū alufura
et ē medicamē factū cū hezerehassen
et eiunatiū ad podagrā et dolorē genuū
et dolorē iūcturaz. Re. medicīe q̄ dicūt al-
fatura pōd². 3. j. & hermodactiloꝝ pōd²
3. xx. cīmini carmeni pondus. 3. j. cīnamomi
et origani p̄fici et aristol. rotūde & 3. m. zibis
et folioꝝ caparis et cineris yūdūm oīm añ
pōd². 3. j. Tere has medicīas & pulueri-
za et p̄fice cū vīno et fac pilulas paruas: et
exicca in vmbra. dosi illi² pōd². 3. 5. cu-
aq̄ i q̄ decoctū est anetū: aut fiat de eo suf-
fus pōd². 3. 5. cū aq̄ mellicala: i q̄ decoctū ē
anetū coclearib² duob² et oli cocleari vno.

Pille alie q̄ fiūt cū alcāna ad podagraz
laudate Re. mirabolanoꝝ nigroꝝ ab-
latis nucleis pōd². 3. x. belliricoꝝ et cmbli-
coꝝ et capsie et cīnamomi et 3. m. zibis et ma-
cropipis et salindī oīm añ. pōd². 3. iij. alo-
es pōd². 3. xxx. origani p̄fici et radicis capa-
ris et bdellij et alcāne oīz añ. pōd². 3. ij. hez-
modactiloꝝum quantum medicīe omnes.
tere medicīas et triconiza et īfūde bdelliū i
vīno et p̄misce et p̄fice et fac pilulas puas.
et sit dosi eaz pōd². 3. ij.

¶ Venena sciatica.

Edicamen ad venaz sciaticā quod se
dat eam vltime. cui? hec est p̄mixtio
Picis ptes. ij. sulfuris qđ nō inuenit ignis
ps. j. terant sil' et p̄misceant et puluerizent
sup locum infirmū postq̄ ingressus fuit ha
bens eā balneū vt adhereat ei medicamen:
et cōglutinet sup ip̄m carta et dimittatur
vsqz quo cadat per seipsum. ¶ Podagra.

Edicamen de insquiamo nigro p̄di
ctum in capitulo dolorum iūcturarū
est vltimum ad eam.

¶ Tractatus octauus de alopecia.

Onfectio lohoc ad alopiam.
Re. euforbij et gūme rute agre
stis et olei laurini oīm añ. aūr .
ij. et sulfuris qđ nō inuenit ignis
& ellebori nigri aut albi qđcūq;
qz duoz est reptum oīm añ. pond? aūr . j.
Aggrega has medicinas tritas & cribellatas
et p̄misce cum pondere. 3. ix. cere liq̄facte
cum olō laurino aut olō alkerua: aut oliue
olō antiquo. & vtere hoc medicamēte scōm
qđ ip̄m est forte valde in curatiōe alopie
cum plonga et difficilis sit ei? cura. Inq̄t
gal. Ego p̄miscui cum eo in q̄busdaz horis
nasturcij pond? aūr . j. & spume aduste pō
dus aūr . j.

¶ Alkidob nigrū.

Eximauit gal. qđ qñ suitur vīma caīs
et putrefit quīqz dieb? aut sex: deīde
fit cū ea illud p̄seruat nigredinē.

¶ Descriptio ponderaz et mensuraz ex bre
uiario alseir.

Inquit. kist ordeī est. 3. xvij.

kist vīni est lib. lxxx.

kist mellis est lib. cxiij.

¶ Chous vīni est lib. ix.

¶ Chous mellis est lib. xxij. & 5.

¶ Carbon olei est. 3. ix.

¶ Carbon vīni. 3. x.

¶ Carbon mellis. 3. xij. 5.

¶ Mesitrum magnum olei est. 3. iij.

¶ Mesitrum magnū vīni ē. 3. iij. ozmie. viij.

¶ Mesitrum mellis. 3. mj. 5.

¶ Alsulef olei darchimic. xvj.

¶ Alsulef vīni. 3. ij. et q̄rta darchimic vni? .

¶ Alsulef mellis. 3. iij. et q̄rta & octaua.

¶ Choatus olei darchimic. xij.

¶ Choatus vīni. 3. j. & medietas darchimic
et terciā.

¶ Choatus mellis pond? 3. ij. et quarta.

¶ Mesitron olei est darchimic. vj.

¶ Mesitron vīni est gozmie. xx.

¶ Mesitron mellis darchimic. vj.

¶ Descriptio mensuraz & ponderaz ex bre

uiario filij serapionis inq̄t.

Exceptum ē ab hoc capitulo in hoc ag
gregato qm̄ nō dixi oēs mensurā quā
in ip̄o attuli: nisi q̄ cognita ē apud eos q̄ līn
gua vtunē arabica in capitulis suis. Vex q̄
dā coegerūt me ad trāsserendū q̄rentes a
me translationē ei? vt iuuamentū fiat p̄ il
lud in alijs ab isto libro kist apud gentes q̄
lingua greca loquūtur cognitū ē. sup men
surā vō nō oueniūt omēs & illud est qm̄ q̄
dam eoz vtūtur alia q̄ vtant alijs. kist em̄
apud romanos capit lib. j. 5. et sextaz q̄re ē
3. xx.

¶ Et kist ytalicum lib. j. 5.

¶ Et lib est. 3. xij.

¶ Et mīma romana est. 3. xx.

¶ Et mīma ytalica et egiptiaca est. 3. xvj.

¶ Et mīma est sextaria. xl.

¶ Et libra est sextaria. xx.

¶ Sextariū ē. 3. vj. et dauich. ij. ā aūr. mj.

¶ Et darchimic est aūr. j.

¶ Et dozac ytalicum est iohem. viij.

¶ Et iohem est axlat romana sex.

¶ Et corila. j. 3. ix.

¶ Mesitron magnū est. 3. iij. & puū est darchi
mic. vj.

¶ Achimesi est darchimic. xvij.

¶ Choatos est. 3. j. 5.

¶ Gozmia ē q̄rta 3. vsqz ad duos dauic.

¶ Mumi? & andamikis est. 3. j. & vnaqueqz
earum est aūr. vij. j. 5.

¶ Adar. 3. j. Eui? mell' lib. ij. 5. eui? oli mīma

¶ Adorac lib. iij. kist mell' lib. ij. et. 5.

¶ Albhemē sextaria. v. et. 3. xx. et antulij. mj

¶ Semimet mīme. x. & 5.

¶ Faba egiptiaca semimet. iij.

¶ Obul? ē dauic. j. 5. sic inuenit alexandrinus.

¶ Antulij. iij. auellana. j. darchimic. j.

¶ Nux est. xij. semimet. Alsacraiti pua est se
mimet. vij.

¶ Alsacraiti magna est semimet. xij.

¶ Faba greca ē duo semimet aut duo oboli.

¶ Alsacraiti est sextaria. vj. & quarta.

¶ Cocleariū mellis est aūr. mj.

¶ Cocleariū medicīmaz ē aūr. j. et. 3. j.

¶ Alsacil. j. est sextaria. ij.

¶ Darchimic est oboli. vj.

¶ Et omīs obul? est kirates. iij.

¶ Et omīs kirates est. mj. ḡna ordeī.

¶ Et obuli. iij. sunt kirates. ix.

¶ Alchautus est. 3. j. 5.

¶ Choati. ij. sunt 3. iij.

¶ Oboli. viij. sūt kirates. xxij.

¶ Canonis liber quīntus auicene qui est &
antidotarium eius finit.

